ч. 222. Львовъ, Середа 1 (13) Жовтня 1897 Рочникъ ...

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и руских святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: d. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рóкъ . .	16 зр.	на цѣлый рóкъ . .	24 зр.
на пóвъ року . .	9 зр.	на пóвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рóкъ . . 16 зр. на пóвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламації неопечатані вóльні вóдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Поднякы и инши доносеня приватни числить ся по 15 кр. вóдъ стрічки.

Наший радикалы.

II.

Справы, референтѣ на зъѣздѣ були двоякого рода: економічнѣ и політичнѣ. До економічныхъ рефератóвъ належали: примусовѣ спóлки рóльничѣ, выкупно бóльшои посѣлости и страйки рóльничѣ; — до політичныхъ: подѣлъ Галичины, святкованє ювілею панщины и тактика радикальныхъ послóвъ въ парляментѣ. Надпрограмово при точцѣ „внесеня“ зреферовано дуже óбширно „квестію попóвску“.

Загальною характеристикою всѣхъ тыхъ рефератóвъ бувъ бракъ вóдповѣдного пóдготовленя и всесторонного обговореня дотычнои справы въ тѣснѣйшóмъ кружку, н. пр. въ зарядѣ партійнóмъ. Черезъ се выходило таке, що референтъ зъ-пóдъ Косова цѣлкомъ инакше ставлявъ справу якъ корреферентъ зó Львова, або vice versa, а зновъ резолюції въ однóй и тóй самóй справѣ вóдбѣгали вóдъ себе діяметрально. Рѣшенє же тыхъ важныхъ справъ було вóддане въ руки делєгатóвъ, котрѣ нѣякимъ чиномъ не могли собѣ выробити суду о самóй справѣ вже хочь бы за-для рóзнородного представленя справы. Для того то перепадали резолюції референта, а натомѣсть бóльше число пóднятыхъ рукъ зъ червоными картками (вóдзнака делєгатóвъ) одобряло гадку чи тамъ резолюцію, поставлену несподѣвано въ часѣ дискусіи. Очевидно такій обявъ не може про нѣчо инше свѣдчити, якъ лишь про бракъ внутрѣшнои орґанізації въ партіи, про внутрѣшный розладъ — а тымъ самымъ и про безсильнóсть сторонництва яко такого. На зъѣздѣ при реферованю справъ зазначила ся якъ найкрасще наша пословиця „що голова то розумъ“, а коли ще въ добавокъ всего зачали одни бесѣдники закидати другимъ неморальнѣ мотивы въ сякóмъ або такóмъ поставленю справы, то выходивъ вже справдѣшный скандалъ, супротивъ котрого навѣть самѣ селяне-делєгаты здвигали плечима.

Замѣтна вóдтакъ була незначна участь селянъ въ дискусіи надъ рефератами. Ратувавъ ситуацію одинъ Сандулякъ, котрый до кождои справы забиравъ голосъ и говоривъ справдѣ зъ зрозумѣненмъ справы. Причиною того очевидно могло бути не що инше, якъ се, що селяне ще не розжули порушеныхъ справъ и не застановляли ся надъ ними. Тымъ бóльше повинни були рефераты ставляти справу ясно и зрозумѣло для селянина.

При реферованю справъ економічныхъ, именно при справѣ выкупна бóльшои посѣлости, впало зъ устъ одного члена заряду партійного въ полємиці зъ выводами референта дуже замѣтне и характеристичне слово „хлополапство“. Такимъ словомъ назвавъ п. Вѣтикъ проектъ д-ра Франка що-до выкупна бóльшои посѣлости и розпарцельованя на 20-морґовѣ господарства для выарендованя мѣжь селянъ. Зъ своеи стороны п. Вѣтикъ розвинувъ такѣ пляны будучого устрою аґрарно-соціялістичного, що зъ вóдповѣди д-ра Франка а ще бóльше зъ замѣтокъ селянина Сандуляка выходило, мовь бы се все було зновъ „хлоподурствомъ“. Такъ отже „хлополапствомъ“ и „хлоподурствомъ“ представили ся въ очахъ самыхъ проводирѣвъ ставленѣ ними проекты практичного переведеня однои зъ найважнѣйшихъ точокъ програмы партіи радикальнои. Очевидно при теоретичнóмъ ставленю тои квестіи не було рóзницѣ поглядóвъ, але практична розвязка ей, безъ попередного обговореня, мусѣла зробити фіяско. Взагалѣ намъ здає ся, що выступати передъ зборы селянъ зъ подóбными квестіями въ такій спосóбъ, що подає ся ледви начерки проектóвъ (а такихъ проектóвъ можуть бути сотки), є що найменше легкодушнымъ. Бо если квестіи економічнѣ серіозно трактують ся, то подóбного рода „популярне“ представленє и розвязка ихъ въ ґрунтѣ рѣчи не може бути нѣчимъ иншимъ якъ „хлополапствомъ“ и средствомъ аґітаційнымъ. „Не набирай богато въ губу, бо не зъѣшь“ — зробивъ Сандулякъ замѣтку, обговорюючи справу выкупна бóльшои посѣлости пóсля проектóвъ референтóвъ.

Повторило ся те саме при рефероваю справы страйкóвъ рóльничихъ. Страйки рóльничѣ мали бы бути загальною рецептою на всѣ кривды політичнѣ и недостатки економічнѣ нашого селяньства. Безперечно въ исторіи суспóльнóй зъ послѣдныхъ лѣтъ бачимо примѣры, що страйками осягнули робóтники для себе много користей, переважно економічныхъ а майже незначно політичныхъ. Зъ другои стороны знаємо, що страйки потягакть много жертвъ и безъ вóдповѣднои орґанізації не осягають нѣчого въ борбѣ зъ капіталомъ. Впрочóмъ въ послѣдныхъ рокахъ спостережено, що страйкамъ робóтничимъ можуть дуже добре ставити чоло страйки (союзы) капіталістóвъ, а численнѣ неудачѣ послѣдныхъ страйкóвъ якъ-разъ треба приписати орґанізації капіталу. Тымчасомъ на зъѣздѣ радикалóвъ выголошуе ся шумнѣ бесѣды о страйкахъ рóльничихъ, захвалюе ся ихъ яко одиноке выпробоване средство, — а о орґанізації, о пóдготовленю до страйкóвъ говорить ся лишь додатково. Зновъ схиблена метода. Кидаесь мѣжь масы люду нове гасло будь-що-будь привадне, а лишае ся ихъ на волю Божу. Длятого о много розумнѣйшими выдали ся намъ промовы селянъ при обговореню квестіи страйкóвъ, якъ рефераты и поясненя „ученыхъ“ провóдникóвъ. Селяне, розповѣвши въ простотѣ хóдъ страйкóвъ въ своихъ селахъ (котрѣ то страйки кóнчили ся звычайно неудачію), напоминали, щобы не брати ся до страйку безъ доброи попереднои орґанізації. А орґанізація, ведена головнымъ зарядомъ, мае зачинати ся вóдъ скликаня анкеты. Анкета буде радити за зеленымъ столикомъ, а непóдготовленѣ селяне будуть могли на власну руку забавляти ся страйками. Длятого осторожно зъ огнемъ!

А вже найлѣпше становиско занявъ референтъ справы примусовыхъ спóлокъ рóльничихъ. Не вмѣвъ зазначити добрыхъ сторóнъ такои спóлковои орґанізації, лишь вóдкинувъ ей a limine яко непригóдну для нашого селяньства. Добре, що хочь корреферентъ змѣнивъ въ дечóмъ ту уємну опінію референта и выйшла загальна резолюція досыть прилична. Тымчасомъ бесѣдники-селяне жалували ся, якъ дуже имъ даесь вóдчувати потреба спóлковои орґанізації при продажи и купнѣ продуктóвъ рóльничихъ. И зновъ тутъ не вмѣвъ референтъ читати въ души селяньскóй, не розумѣвъ ихъ бажань и потребъ, а трактувавъ справу зó становиска партійного и односторонного.

Справы парляментарнѣ.

[*Засѣданє палаты послóвъ. — Правительственнѣ проекты: провізоріи угодовои и новыхъ податкóвъ: транспортового та оплаты вóдъ продажи цукру; мотивы и пляны фінансовый правительства. — Интерпеляція посла Яросевича въ справѣ жандармскихъ надужить въ Борщевѣ.*]

На вчерашнóмъ (вторковóмъ) засѣданю палаты послóвъ правительство выступило зъ кóлькома предложеннями. И такъ найперше внесено проектъ закона о провізоріи угодовóй. Пóсля сего проéкту продовжуе ся аж до 31 грудня 1898 р. дотепе ѣшна угода нормуюча участь обохъ половинъ монархіи у спóльныхъ выдаткахъ, вóдтакъ до сего самого речинця продовжае ся договоръ цловоторговельный зъ Угорщиною и привілей австро-угорского банку. Міністеръ скарбу є уповажненый заключити вóдповѣдну умову зъ австро-угорскимъ банкомъ; оба правительства, австрійске и угорске, умовлять ся въ справѣ довгу, якій належить ся австро-угорскому банкови. Предложеный проектъ входить въ житє лишь пóдъ тымъ услóвемъ, если такѣ самѣ постановы будуть обовязувати въ Угорщинѣ.

Дальше предложило правительство проекты законóвъ о новыхъ податкахъ: транспортовóмъ и вóдъ продажи цукру.

Законъ о податку транспортовóмъ складае ся зъ 16 параґрафóвъ. §. 1. установляе податокъ транспортовый на зелѣзницяхъ вóдъ осóбъ и пакункóвъ подорожныхъ на 12%, вóдъ посылокъ поспѣшныхъ и фрахтóвъ на 5% кождоразовои належитости транспортовои. Сесю оплату стягають заряды зелѣзниць. Дотычно руху особового входить законъ въ житє зъ д. 1. сѣчня 1898. Въ руху товаровóмъ входить законъ въ житє въ мѣру довершеноі змѣны тарифъ а именно що до тарифъ льокальныхъ найпóзнѣйше до 1 цвѣтня 1898 р., що-до внутрѣшного руху найпóзнѣйше до 1 грудня 1898 р., а що-до комунікацій зъ заграницею найпóзнѣйше до 1 сѣчня 1900 р. Зъ доходу сего податку призначае ся що року міліонъ зр. на полѣпшенє вóдносинъ продукціи и продажи краевыхъ плодóвъ рóльничихъ и промысловыхъ; сею квотою заряджують міністры торговлѣ и рóльництва въ порозумѣню зъ міністрами скарбу и зелѣзниць.

Въ поясненяхъ вказано на оплаты транспортовѣ на зелѣзницяхъ и пароходахъ заведенѣ въ иншихъ краяхъ, якъ у Франціи, Італіи, Англіи, Россіи, а именно въ Угорщинѣ, — заразомъ зазначено, що заведенє тыхъ оплатъ стае ся необходимымъ супротивъ зросту потребъ державныхъ.

Проектъ закона о оплатахъ вóдъ продажи цукру складае ся зъ 22 параґрафóвъ. §. 1. накладае оплату державну: 1) вóдъ цукру 6 зр., 2) вóдъ цукоркóвъ 5 зр., 3) вóдъ кандизованыхъ овочѣвъ 4 зр., 4) вóдъ шоколяды и фабрикатóвъ шоколядовыхъ 3·50 зр. — всьо вóдъ 100 кільоґрамóвъ нетто, а 5) вóдъ лікерóвъ 2 зр. вóдъ 100 літрóвъ. Дальшѣ параґрафы означають спосóбъ оплаты того податку, постановы карнѣ за переступленє сего закона и т. д. Законъ входить въ житє зъ д. 1 сѣчня 1898 р.

Въ мотивахъ до проектóвъ обохъ законóвъ зазначено, що доконче треба значно пóдвысшити доходы державнѣ на покрытє необходимыхъ выдаткóвъ. Именно въ першóмъ рядѣ розходить ся о покрытє выдаткóвъ, полученыхъ зъ ухваленымъ вже въ палатѣ закономъ о реґуляціи платъ урядничихъ, вóдтакъ о знесенє фінансово значныхъ жерелъ доходу, якъ льотеріи, мытъ скарбовыхъ, стемпля ґазетного и календарского та спеціяльнои оплаты вóдъ горячихъ напоєвъ. Тѣ выдатки задумувало правительство покрыти въ части доходами зъ пóдвысшеня податкóвъ консумційныхъ вóдъ пива, горѣвки и цукру, котрѣ стоять въ звязи зъ заключенємъ угоды зъ Угорщиною, а въ части зъ заведеня податку транспортового. И хочь заведенє податку консумційного за для припóзненя угоды зъ Угорщиною не може теперь наступити, — то однакъ правительство обстае при тóмъ, що законы о реґуляціи платъ урядничихъ повинни вóйти въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. и длятого побóчь податку транспортового представляе правительство ще проектъ оплаты вóдъ продажи цукру. Податокъ транспортовый буде стало введеный, а оплата вóдъ продажи цукру устане, скоро по заключеню угоды зъ Угорщиною наступить вóдповѣдне пóдвысшенє податку вóдъ цукру.

Пляны фінансовый правительства представляе ся такъ:

Выдатки на 1898 р.: Реґуляція платнѣ урядникóвъ 12,500.000 зр., реґуляція платнѣ службы 3,500.000 зр., реґуляція платнѣ душпастирѣвъ 1,800.000 зр., сторожа скарбова (пóврóчно) 350.000 зр., діюрністы 300 000 зр., — разомъ 18,450.000 зр. До сего властиво треба ще засаднича дочислити: кошты реформы судóвництва 3,500.000 зр. та опроцентованє и амортизація позички на заведеня комунікаційнѣ 2 міл. зр., — отже разомъ 5,500.000 зр.

Доходы на 1898 р.: Оплата вóдъ продажи цукру принесе 15,000.000 зр., податокъ транспортовый (зъ увзглядненємъ періоды переходовои) 7,500.000 зр., — разомъ 22,500.000 зр. Такъ отже супротивъ выдаткóвъ въ квотѣ 18·45 міл. зр., лишае ся надвышка 4 міліонóвъ. Однакъ если дочислить ся кошты реформы судóвництва, то выдатки вынесуть 24 міл. зр., а тогдѣ бувъ бы дефіцитъ въ квотѣ $1^1/_2$ міл. зр.

Въ 1899 р., припускаючи що въ часѣ 1898 р. буде заключена угода зъ Угорщиною, оплата вóдъ продажи цукру була бы заступлена вóдповѣднымъ пóдвысшенємъ податку вóдъ цукру, а зъ другои стороны выдатки зновъ збóльшили бы ся за-для реґуляції платнѣ урядникóвъ войсковыхъ, то білянсъ на 1899 р. представлявъ бы ся ось якъ:

Выдатки: 1) платнѣ урядникóвъ 12·5 міл. зр., 2) платнѣ урядникóвъ войсковыхъ 3,400.000 зр., 3) платнѣ службы 3·5 міл. зр., 4) платнѣ душпастирѣвъ 1,800.000 зр., 5) сторожа скарбова 700.000 зр., 6) діюрністы 300.000 зр., 7) реформа судóвництва 5 міл. зр, 8) опроцентованє позички инвестиційнои 3 міл. зр., — разомъ 30,200.000 зр.

Доходы: 1) Зъ податкóвъ консумційныхъ вóдъ пива, горѣвки и цукру 42,000.000 зр., 2) податокъ транспортовый 10,700.000 зр., разомъ 52.700.000 зр.

Въ сей спосóбъ въ 1899 р. лишила бы ся надвышка 22·5 міл. зр., а ей можна бы ужити: а) на субвенцію фондóвъ краевыхъ 10 міл. зр., б) на знесенє перестарѣлыхъ оплатъ (льотерія 8.5 міл. зр., мыта 1 міл. зр., стемпель ґазетный и календарскій 2·5 міл. зр., спеціяльна оплата вóдъ горячихъ трункóвъ 1·1 міл. зр.) въ квотѣ 13,100.000 зр., або разомъ 23,100.000 зр. Недобóръ въ квотѣ 600.000 зр. бувъ бы покрытый природнымъ збóльшенємъ доходóвъ въ 1899 р.

Представивши въ сей спосóбъ пляны фінансовый, зазначено, що годѣ въ иншій спосóбъ покрыти наведенѣ выдатки. Вправдѣ можна бы до певноі мѣры надѣяти ся на надвышку зъ податку особисто-доходового, але зъ причины, що сей податокъ першій разъ входить въ житє, треба дуже осторожно укладати его прелімінарь. Рóвножь по реформѣ податковóй въ першихъ рокахъ не можна надѣяти ся збóльшеня доходóвъ. Длятого правительство предкладае податокъ транспортовый и оплату вóдъ продажи цукру, щобы уможливити пóдвысшенє платъ урядничихъ вóдъ 1 сѣчня 1898 р.

На початку засѣданя поставлено зó стороны опозиціи внесенє, щобы вóдчитати 138 петицій горѣшно-австрійскихъ громадъ противъ розпоряджень языковыхъ. Внесенє вóдкинено. — А зновъ при кóнци засѣданя, коли палата мала приступити до выбору комісій, поставивъ пос. Шенереръ внесенє, щобы тѣ выборы перевести поименнымъ голосованємъ, але опозиція навѣть не пóдперла сего обструкційного внесеня.

Въ дискусіи надъ правительственными предложеннями о запомогахъ для потерпѣвшихъ — промовлявъ шефъ секційный Рожа. Представивъ факты на доказъ, що правительство сейчасъ зачало акцію ратункову; заперечивъ, мовь бы правительство старало ся выискати нещасте елементарне для цѣлей політичныхъ. Правительство надѣе ся спóвдѣляня краевъ въ акціи ратунковóй. Въ Галичинѣ нещасте елементарне нанесло бóльше шкоды, анѣжь се подано въ справозданю правительственнóмъ. Правительство выжидае вóдъ соймóвъ краевыхъ рóвнобѣжнои акціи ратунковои. — Промавляло ще зъ вóсемь бесѣдникóвъ, коли наразъ пос. Барвѣньскій поставивъ внесенє на замкненє дискусіи. [Якъ бачимо, пос. Барвѣньскій перенявъ ролю по Клоцкóмъ, котрый бувъ славный зъ своихъ внесень на замыканє дискусіи.] На лѣвици настало обуренє, по чóмъ голосовано поименно и 162 голосами противъ 94 замкнено дискусію. Промавляли ґенеральнѣ бесѣдники: Гофманъ contra, Євг. Абрагамовичъ pro. Абрагамовичъ пóднѣсъ, що въ Галичинѣ въ 33 повѣтахъ зъ населенємъ трехъ міліонóвъ людей настала нужда и голодъ. Галичина не жадае нѣякихъ дарункóвъ, лишь справдѣ потрѣбнои и необходимои пóдпомоги, а именно: заряджена публичныхъ робóтъ при дорогахъ и зелѣзницяхъ, бо тымъ способомъ подасть ся заробокъ населеню; безпроцентовои позички запомоговои и нестяганя всѣхъ податкóвъ вóдъ тыхъ, що потребують запомоги. Що-до безпроцентовыхъ позичокъ то за 30 лѣтъ одержала Галичина лишь 3,858.000 зр., а доси лишь 130.000 зр. залягае въ ратахъ. Тожь Галичину треба уважати за доброго довжника. — Предложеня вóдослано до комісіи буджетовои.

НОВОСТИ товарóвъ вовняныхъ, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручае по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на улицю Краковску ч. 14 341 1—5 [рóгъ ул. Вóрменьскои] звѣстный вóдъ 40 лѣтъ маґазинъ ВИЛЬГЕЛЬМА КАНДЛЯ давнѣйше ЯКОВА ГАЛЬБЕРА.

Межь внесенями и интерпеляціями замѣтнѣ отсѣ: п. Окуневского нагляче внесене, щобы застановлено всѣ процесы карнѣ зъ причины выборовъ до рады державнои; — пос. Окуневского интерпеляція, длячого заборонено збирати складки на домъ общества им. Качковского; — п. Пастора внесене въ справѣ подвышеня оплатъ ераріяльныхъ за подводы и кватиры для войска; — пос. Шпондра интерпеляція въ справѣ залишеня науки польскои мовы въ школѣ народнѣй у Выжници.

Воддано голосы при выборѣ комісій: буджетовои, легітимаційнои и посольскои ненарушимости. При выборѣ поминено менший групы послювъ зъ опозиціи. Въ комісіи буджетовѣй на 48 членювъ є 20 членювъ зъ опозиціи; зъ галицкихъ послювъ выбранѣ: Є. Абрагамовичь, Чечь, Козловскій, Левицкій, Мілевскій, Пентакъ, Пініньскій, Рутовскій, Барвѣньскій и Дашиньскій.

Слѣдуюче засѣдане палаты послювъ завтра, въ середу. На порядку дневномъ внесеня надъ поставленемъ міністровъ въ станъ обжалованя. Порѣшено водбувати денно два засѣданя, въ полудне и вечеромъ. На полудневыхъ засѣданяхъ будуть полагоджувати ся внесеня на обжаловане міністровъ, а на вечѣрныхъ справы бѣжучѣ.

— —

Згадана у насъ вже давнѣйше интерпеляція посла д-ра Яросевича маюча звязь зъ давнѣйшою его интерпеляцією о вопіючихъ надужитяхъ жандармеріи въ Борщевѣ при выборѣ посла зъ IV-ои куріи звучить пбсля стенограму:

„Вахмайстеръ жандармеріи въ Борщевѣ Михаилъ Фрікъ, переслуханый яко обжалованый за надужите власти урядовои ц. к. жандармами подчасъ переведеня выбору посла зъ сѣльскихъ громадъ въ Борщевѣ дня 15 н. ст. марта с. р., зложивъ — якъ то можна бачити въ актахъ ц. к. суду обороны краевои у Львовѣ подъ ч. 3863/L. W. G — таке зознане:

„*Староста въ Борщевѣ, Кароль Мільнеръ*, якъ передъ выборами, такъ и въ дни выборовъ, якъ въ своемъ бюрѣ, такъ и при иншихъ нагодахъ, коли тблько стрѣтивъ ся зъ обжалованымъ [вахмайстромъ Фрікомъ], *дававъ вму инструкцію*, що посломъ до рады державнои мае бути выбраный кандидатъ Чарковскій-Голѣвскій, отже *жандармы мають пбдпирати его (старосты) заряженя и такожь евентуальнѣ жаданя партіи*, котра хоче выборъ Чарковского переперти, бо то есть бажанемъ Его Величества и правительства, а всю одвѣчальность вонъ [староста] бере на себе. При томъ примѣтивъ вонъ [староста] обжалованому [Фрікови], що орґаны безпеченьства и державнѣ покликанѣ до того, щобы власти и правительство пбдпирати.“

А що зовсѣмъ не можна допустити, щобы староста Мільнеръ зъ власнои ініціативы мбгъ выдати повысше наведеный приказъ жандармеріи, тымъ бблше, що вонъ заявивъ ся готовымъ взяти на себе одвѣчальность за противзаконне поступоване жандармеріи, — то мусить ся допускати, що староста дѣлавъ на припоручене своихъ зверхникбвъ, и що міністерство справъ внутрѣшныхъ мусѣло бути тою инстанцією, котра казала повысше згаданый приказъ выдати староству.

Зъ огляду на се пбдписанѣ позволяють собѣ запытати пана міністра справъ внутрѣшныхъ:

Чи панъ міністеръ дбставъ вбдъ короны повномбць — давати пбдчиненымъ властямъ указы, що се есть бажанемъ короны, абы въ Галичинѣ були выбиранѣ до рады державнои сторонники партіи станьчикбвскои?

У Вѣдни 4 жовтня 1897.

Д-ръ Яросевичь, д-ръ Феркавфъ, Козакевичь, Іосифъ Штайнеръ, Ганніхъ, Кізеветтеръ, Гібешь, д-ръ Окуневскій, д-ръ Вінковскій, Бернеръ, Цінґръ, Резель, Ріґеръ, Дашиньскій, Вратны.“

ВЪ СПРАВѢ БУРСЫ им. ЖУКОВСКИХЪ ВЪ УГНОВѢ.

„Пбпъ въ дзвбнъ, дѣдько въ клепало“.

Ся приповѣдка впала менѣ на думку, коли я прочитавъ высокопарну, правдиво прем'єръ-міністерску заяву комітету „Бурсы им. Жуковскихъ въ Угновѣ“ межь новинками 215 числа „Дѣла“ яко вбдповѣдь на дописи въ тбй справѣ. Якъ вѣдомо Вп. читателямъ, тому два мѣсяцѣ появила ся въ чч. 163 и 165 „Дѣла“ моя допись про угнбвску бурсу, а тому пару тыжднѣвъ п. П. Д. пбднѣсъ новый замѣтъ. А що комітетъ не каже въ своѣй заявѣ, на котру именно допись вбдповѣдае, тблько взагалѣ на дописи въ „Дѣлѣ“ въ тбй справѣ, то я уважаю своимъ обовязкомъ забрати ще разъ голосъ и вбдповѣсти на великодушну заяву комітету угнбвскои бурсы.

Се фактъ, що бурса имени Жуковскихъ въ Угновѣ, мимо свого 18-лѣтного истнованя, є майже въ забутю. Я яко першій зъ питомцѣвъ тои бурсы, родомъ зъ Угнова, кревнякъ бл. п. Жуковскихъ и членъ рускои суспбльности, а вбдтакъ шануючи остатну волю бл. п. фундаторбвъ, уважавъ за потрѣбне заговорити въ тбй справѣ, а фундаціи привернути належне ѣй мѣсце въ нашбй суспбльности, познакомлюючи ви изъ згаданою фундацією.

Що-жь я понаписувавъ въ тбй дописи? Нѣчо! Ото по просту переповѣвъ-емъ въ скороченю запись бл. п. Стефана Жуковского [зб „Слова“ ч. 14. 1873], завважуючи при томъ, о скблько воля запису збстала выконана а о скблько нѣ, о скблько вбдъ нея вбдступлено або змѣнено ей. Опбсля зазначивъ я користи, якѣ принесла згадана фундація за часъ свого 17-лѣтного житя. Головно пбднѣсъ-емъ зъ натискомъ те, що комітетъ обовязаный зо своеи дѣяльности що року оголошувати публичнѣ справозданя, бо сего домагае ся запись въ точцѣ 5-бй при кбнци, а такого справозданя до нинѣ не було. Взагалѣ цѣла моя допись написана спокбйно, зъ любовію до свого рбднього, безъ тѣни инсинуаціи, клеветы або чогось подббного, бо уважаю за погану ту птицю, котра свое гнѣздо каляе. Однымъ словомъ — допись выглядае радше на справозданѣ за часъ 17-лѣтного житя бурсы.

И ось по двохъ мѣсяцяхъ появила ся клясична заява комітету бурсы им. Жуковскихъ въ Угновѣ. Кажу заява, бо на вбдповѣдь навѣть не подббна. Що комітетъ на сю допись мусѣвъ щось сказати, я бувъ певный. Я сподѣвавъ ся, що комітетъ де-що пояснить та де-що доповнить сказане мною, бо я писавъ зъ власныхъ спомиибвъ та приватныхъ записокъ, а не зъ урядовыхъ, та надѣявъ ся заявы, що на будуче справозданя будуть оголошувати ся. Такои-жь заявы, яка появила ся — признаюсь щиро я не надѣявъ ся. Така заява... можлива лишь на ославленбмъ рутеньскбмъ смѣтю. Зъ тои заявы вѣе якійсь холодъ та нещирбсть, вызирае обиджена спеціяльно рутеньска амбіція и погорда до иншихъ. Тымчасомъ все те непотрѣбне. Намъ треба щирости, отвертости, любови и працѣ до свого и коло свого рбднього! Що-жь комітетъ заявляе? Прошу слухати: „Въ справѣ помѣщеныхъ дописей въ „Дѣлѣ“ касаючихъ ся веденя дѣлъ Бурсы им. Жуковскихъ въ Угновѣ, постановивъ одноголосно комітетъ тои-жь Бурсы на послѣднбмъ засѣданю дня 28 вересня 1897 на помѣщенѣ въ „Дѣлѣ“ безпбдставнѣ и дитинячѣ замѣты, инсинуаціи и клеветы и на будуче не вбдповѣдати, вбдкидаючи тѣ зъ презрѣнѣмъ“.

– Правда, якъ то красно комітетъ „одноголосно“ ухваливъ? Шкода, що лишь ухваливъ, а не переглянувъ на-новo записи, дописи и стану рѣчи; шкода, що комітетъ одноголосно не розваживъ, о скблько надають ся и квадрують на замѣты дописи тѣ епітеты, котрыхъ тблько „нацабанивъ“ дописувателямъ, а котрѣ радше чинять уйму самому комітетови.

Придивѣмъ ся близше тымъ „безпбдставнымъ и дитинячимъ замѣтамъ“, тбй „инсинуаціи и клеветѣ“. Було пбднесено, що „комітетъ обовязаный що року той „отчетъ“, котрый на письмѣ предкладае Всесв. Еп. Консисторіи въ Перемышли також публично оголошати“ [постанова записи точка 5. при кбнци], а сего вонъ не робить — отже то замѣтъ безпбдставный! — Дальше сказано, що теперь питомцямъ не дають вікту, лише по 10 зр. рбчно и обѣцянои стіпендіи въ V. и VI. клясахъ ґімназіи якъ не було, такъ нема — отже се замѣтъ дитинячій! — Дальше, що питомцѣ до скбнченя низшои ґімназіи або реальнои школы повинні дбставати стіпендіи по 80—100 зр. [записи §. 6], а що въ IV. нормальнбй або приготовляючбй клясѣ дбстають лише по 50 зр. — отже се инсинуація! — що директоръ повиненъ бувъ пбсля запису приготовляти до ґімназіи безплатно, то мы зъ 50 зр. стіпендіи мусѣли платити ему по 25 зр., а зъ 80 зр. стіпендіи остало лише 25 зр.— отже се клевета!... и т. д Що я тому виненъ, що мои понятя инші вбдъ понять Р. Т комітетовыхъ? Для мене, не комітетового, сли бачу, що въ записѣ стоить чорне на бѣлбмъ: щобы „отчетъ“ публично оголошувати, що питомцѣ мають мати харчь, що мають дбставати по 80 зр. найменше, та що директоръ маѣ безплатно приготовляти до ґімназіи и т. д. а се не дѣе ся, выстане назвати такій замѣты не „безпбдставными“. Коли жь тѣ замѣты є дитинні, то я годжу ся на стблько, що дѣти, звѣстно, не вмѣють говорити неправды, инсинуувати и клеветати, отже мои замѣты є правдивѣ, а не можуть бути брехливѣ т. є. инсинуаціею и клеветою. Сли-жь комітетъ уважае се за инсинуацію и клевету, то на те є параґрафы; прецѣнь я пбдписавъ ся пбдъ дописію своимъ повнымъ именемъ. Коли-жь комітетъ и того не зробивъ, то мбгъ найлекше покористувати ся § 19-омъ закона прасового и клевету выказати. А чому-жь сего не зробивъ? Прецѣнь було два мѣсяцѣ часу! Чи годѣ було здобути ся на одробину енерґіи? Тутъ, Р. Т. комітетовѣ, за мало є „одноголосно ухвалити“, але треба зробити передовсѣмъ то, що належить а накликуваня до сповненя обовязку не вбльно вбдкидати — и то ще „зъ презрѣнѣмъ“ [sic!].

Правда, въ кбнцевбмъ уступѣ моеи дописи и є загадка про деякѣ непбдхлѣбнѣ вѣсти, а оно може выглядати на инсинуацію. Отже, щобы й сю тѣнь пбдозрѣня усунути, наведу таку історійку: Ото бурса маѣ такожь грунты, котрѣ пускае въ аренду. Коли речинець вынайму кбнчивъ ся, зголосивъ ся нѣкій Нѣмець Шерхъ изъ сусѣднои кольонии до предсѣдателя комітету, що хоче вынаймити грунтъ и заплатить бблше. О. предсѣдатель мали пристати и сказали прийти въ день ліцитаціи, хочь она не все вбдбуваѣ ся. Прийшовъ часъ ліцитаціи — прийшовъ и Нѣмець, але ему заявлено, що ліцитаціи вже не треба, бо грунтъ вже вынанятый за таку цѣну, якъ перше. И хто-жь вынанявъ? Оденъ зъ комітетовыхъ [Я. М.], той самъ, що заяву пбдписавъ, „одноголосно“ ухваливъ и „зъ презрѣнѣмъ“ вбдкидае... Але що?... Се оповѣдали менѣ Гринь Федонѣвъ Бѣликъ, Яковъ Симунѣвъ Решетило и иншѣ. Такихъ історійокъ кружить бблше, але поки-що зновъ не подаю ихъ, бо ще не часъ и не всѣ они достаточно основнѣ, а я въ инсинуаціи бавитись не хочу. Впрочбмъ о тбмъ може довѣдати ся самъ о. предсѣдатель — няй лишь не дуже довѣряе другимъ двомъ мѣсцевымъ комітетовымъ, але зойде зб свого „горного сѣдалища“, знизить ся до меншого брата, а переконае ся...

Идѣмъ дальше! Про угнбвску бурсу заговорено публично и деякѣ люде досыть заинтересували ся. Се добачивъ такожь комітетъ. Тому „для публичнои опініи и увѣреня Вп. Родимцѣвъ о правдивбмъ станѣ рѣчей и справъ Бурсы имени Жуковскихъ въ Угновѣ комітетъ уважавъ вбдповѣднымъ навести рескриптъ Всесв. Еп. Консисторіи въ Перемышли, котрый доказуе, що справозданя ѣй предкладають ся. Гаразд! а де-жь справозданя публичнѣ? Прецѣнь я въ своѣй дописи выразно сказавъ: „чи комітетъ бурсы Всесв. Еп. Консисторіи въ Перемышли якѣ справозданя предкладавъ, не знаю; але що нѣякого не оголосивъ публично, се знаю певно“. Отже що-до першого — припускаю — бувъ у мене сумнѣвъ; що-до другого певнбсть. Тому, сли комітетъ уважавъ за потрѣбне усунути сумнѣвъ, то йдучи консеквентно, повиненъ бувъ тымъ бблше зробити зъ певностію, котра пбсля погляду комітету є „клеветою“ и т. д. Вкбнци якъ комітетъ „мавъ честь вбдсылати интересованыхъ до актбвъ консисторскихъ, де могуть довѣдати ся о веденю дѣлъ, о рахункахъ и господарцѣ высше наведеноі институціи“? — Сего я цѣлкомъ не понимаю. Тажь волею запису покликаный є до публичного оголошуваня справозданъ комітетъ, а не Всесв. Еп. Консисторія въ Перемышли!

Въ додатку до того доброго, коли комітетъ здобувъ ся на таку заяву, поставлю я й свою — на мою думку — не послѣднюю ваги. Ото въ имени своѣмъ и тыхъ, що сею справою заинтересували ся, заявляю, що доти не дамо спокою комітетови угнбвскои бурсы, доки що до йоты не выповнить волѣ запису бл. п. фундатора. Справозданя публичнѣ теперь чи въ четверъ мусить комітетъ оголошувати, бо сли нѣ, то поставимо сю справу ще острѣйше. А въ имени власнбмъ заявляю, що я нѣколи въ инсинуаціи и клеветы не бавивъ ся та й бавитись не буду, и завѣряю комітетъ, що сли бы навѣть хтось поважився неслушно щось закинути або оклеветати тую фондацію и ей зарядъ, я буду межь першими, що постоять за ню, тблько най комітетъ робить то, до чого обовязаный. А що оно доси не такъ, якъ треба, я тому не виненъ.

У Варяжи д. 12. X.

Свящ. *Ант. Бончевскій.*

Переглядъ політичный.

Зъ нагоды побѣды молодоческого кандидата при выборѣ посла до рады державнои въ Каролінеталю пишуть Nar. Listy въ справѣ вбдносинъ правительства до Чехбвъ. Побѣдивши при послѣдныхъ выборахъ, можемо собѣ признати, що нашѣ послы мають теперь у Вѣдни сильне становиско, и мы не сумнѣваемо ся, що они выкористають се становиско для ческои справы зъ всею быстроумностію и енерґією въ вбдношеню такъ до правительства якъ и до клерикалбвъ. Рана Баденього вже выгоила ся на стблько, що вонъ мбгъ бы явити ся въ парляментарнбй комісіи и дати намъ вбдповѣдь, чи заспокоить нашѣ жаданя и коли се гадае зробити. Теперь вонъ повиненъ знати, що нашѣ жаданя — се не пустѣ играшки, а нашѣ заступники — се не сторонництво політичне, оперте на пѣску, котре леда хвиля можуть змести соціяльнѣ демократы, клерикалы або радикалы. Теперь вонъ знае, що нашѣ жаданя — се жаданя шести-міліонового народу, и що зъ его терпеливостею не можна безкарно играти. Выборъ въ Каролінеталю на ново пригадавъ ему тѣ жаданя. Тымъ выборомъ ческій нарбдъ знову показавъ Вѣдневи, що въ хвили, коли говорять факты, не дасть себе водити дальше за нбсъ, а скорѣйше возьме ся до давного оружя, щобы ставити опбръ. Се нехай памятае Є. Ексц., читаючи про выборъ въ Каролінеталю.

При теперѣшнбмъ становиску католицкого сторонництва пбсля звѣстного внесеня бар. Дінавлього звернуло на себе увагу покликане професора історіи въ університетѣ въ Инсбруку, д-ра Іосифа Гірна, до міністерства просвѣты, де его придѣлено до службы въ департаментѣ для шкблъ народныхъ. Выглядае оно очевидно на задобрюване католицкого сторонництва изъ стороны правительства, именно коли зважить ся, що сему сторонництву такъ богато залежить на бблшбмъ вплывѣ духовеньства на народнѣ школы, а д-ръ Гірнъ є знанымъ клерикаломъ. Nar Listy, доносячи о покликаню д-ра Гірна до міністерства, называють его вызначнымъ прихильникомъ нѣмецкого консервативного сторонництва и поясняють, що те покликане не остае въ нѣякбй звязи зъ теперѣшнымъ положенемъ політичнымъ и парляментарнымъ, а зайшло лише зъ тои причины, що теперь приготовлюе ся реформа семинарій учительскихъ, при чбмъ д-ръ Гірнъ може вбддати знамениту прислугу, бо вонъ є единымъ університетскимъ професоромъ, що довгій часъ служивъ въ учительскбй семинаріи.

Оденъ зъ провбдникбвъ христіяньско-соціяльного сторонництва кн. Ліхтенштайнъ сказавъ сими днями на зборахъ выборцѣвъ у Вѣдни въ Леопольдштадтѣ, що католицке сторонництво заверне зъ манбвцѣвъ, котрыми доси ходило, и получить ся зъ всѣми иншими нѣмецкими сторонництвами. Противно ліберальный дневникъ Leitmeritzer Ztg. каже, що бар. Дінавльому ходить о теку міністеріяльну, а не о національнѣ справы Нѣмцѣвъ.

Той самъ дневникъ натякуе щось, зъ чого можна здогадувати ся, що обструкція нѣмецка починае опамятуватись и гамувати ся. Згадавши, що докоряють обструкціи, мовь бы она злагбднѣла, каже: „Не можна жь жадати вбдъ Нѣмцѣвъ, щобы головою муръ пробивали, скоро собѣ сего забажае якесь провінціональне письмо; длятого треба якъ найбблшои осторожности въ обструкційнбй тактицѣ.“

Орґанъ робітникбвъ Arbeit. Ztg. вбдъ самого початку не похвалявъ обструкціи, выходячи зъ свого становиска, що є далеко важнѣйшѣ справы, нѣжь сварня Нѣмцѣвъ зъ Чехами; длятого и часто глумивъ ся зъ обструкціи. Оттакъ пише и теперь: Правительство ще сего тыждня зложить въ радѣ державнбй законъ о угодѣ зъ Угорщиною. (Вже зложило вчера.) Покаже ся при сѣй нагодѣ, що то утне обструкція. Намъ однако здае ся, що борба вже напередъ програна, поки ей ще розпочато. Всѣ инші внесеня правительства є и такъ лише пусте дурене. Коли д-ръ Бѣлиньскій жадае податку транспортового и вбдъ продажи цукру, то очевидно не въ тбй гадцѣ, що парлямент прийме нхъ; се тблько на те, щобы заслонити ся передъ урядниками. Правительство не потребуе теперь нѣчого, якъ тблько угодовои провізоріи; а що оно живе лише зъ дня на день, то и буде вже вдоволене, коли выдобуде ся зъ найнаглѣйшого клопоту. Отожь и обструкція завсѣгды покладае надѣю на те, що кабінетови найбблше спѣшить ся зъ угодою, привязаною до означеного речинця. Але хочь творцѣ обструкціи заходять ся, щобы пбддувати огонь, все таки обструкція подабае сегодня вже тблько на каганець, котрый леда хвиля згасне. Оно скбнчить ся, якъ и всѣ буржуазнѣ опозиціи у насъ; опбсля можна буде сказати: богато було крику, а мало пожитку.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

— —

Выдѣлъ товариства „Бурса имени св. О. Николая въ Перемышли“ оголошуе девяте справозданѣ за адміністраційный рбкъ 1896/97-ый, зъ котрого подаемо деякѣ важнѣйшѣ данѣ:

Товариство „Бурса имени св. О. Николая“ въ Перемышли, засноване въ 1888 роцѣ, числило въ тбмъ адмініст. роцѣ: 82 дѣйстныхъ зъ вкладкою 3 зр., 1 зъ вкладкою одноразовою 30 зр., а 7 членювъ основательвъ зъ вкладкою одноразовою 100 зр. Перемыскій Епископъ Преосв. Константинъ Чеховичь ставъ [по смерти бл. п. Еп. Ю. Пелеша] новымъ покровителемъ и членомъ-основателемъ. До выдѣлу выбраного на заг. зборахъ дня 31 жовтня 1896 увбйшли були пп.: Григ. Цеглиньскій яко предсѣдатель, о. Ив. Савчинъ яко заступникъ предсѣдателя, д-ръ Т. Коршошь яко секретарь Д. Чеховскій, Ол. Ярема и Ив. Ма-

линовскій яко господарѣ, В. Кмѣцикевичь яко касіверъ, д-ръ Л. Лѣтиньскій и Григ. Петровскій яко выдѣловій, о. Т Ярема, о. Ю. Кишакевичь и д-ръ Григ. Величко яко заступники выдѣловыхъ. Выдѣлъ вѡдбувъ 11 засѣдань.

Щобы придбати бѡльше фондѡвъ для Бурсы, внѣсъ выдѣлъ, якъ тамтыми лѣтами, до выдѣлѡвъ Радъ повѣтовыхъ всѣхъ сусѣдныхъ повѣтѡвъ прошеня о запомоги. На се Рады повѣтовій въ Мостискахъ, Рудкахъ и Чешановѣ нѣчого ве вѡдповѣли; прочій удѣлили запомоги. Выдѣлъ внѣсъ такожь петицію о запомогу до Сойму и товариство дѡстало въ сѣмъ роцѣ, на предложене краєвои Рады шкѡльнои 300 зр. Такожь внѣсъ выдѣлъ петицію до Рады громадскои мѣста Перемышля, а тая удѣлила 150 зр. запомоги. Зъ устровного заходомъ товариства Перемыскій Боянъ въ користь товариства концерту вилынуло въ сѣмъ роцѣ до касы товариства доходу безъ наддатковъ 70 зр., а зъ устроѣнои всѣми мѣсцевыми русконародными товариствами въ користь нашого товариства а въ честь ново-именованого Епископа Чеховича академіи вилынуло чистого доходу 56 зр 86 кр. За ініціативою кружка мѣсцевыхъ членѡвъ завязавъ ся пѡдъ проводомъ д-ра Кормоша комітетъ, зъ рамени котрого зѡбраный изъ найдобрнѣйщихъ силъ хоръ академикѡвъ-співакѡвъ пустивъ ся въ оригінальныхъ народныхъ костюмахъ пѡдъ проводомъ п. Ив. Приймы а опѡсля о. М. Пѡдгорецкого въ артистичну прогульку и устровивъ въ бѡльшихъ и меншихъ мѣстахъ всхѡдни Галичины и Буковины въ користь товариства 18 концертѡвъ, котрій увѣнчались свѣтлыми успѣхами, не тѡлько моральными, але и матеріальными. Хоръ, приниманый скрѡзь щиро и гостинно патріотичными мѣсцевыми комітетами на провінціи, громадивъ на концертахъ сотки участникѡвъ — тожь не дивниця, що по поккрытю величезныхъ коштѡвъ закупна народныхъ костюмѡвъ и другихъ вилынуло до касы товариства по надъ 400 зр чистого доходу. Выдѣлъ уважае своимъ милымъ обовязкомъ зложити щиро-сердечну подяку членамъ головного комітету, адміністраторамъ прогульки п. Ив. Приймѣ и о. Пѡдгорецкому, Вп. членамъ хору и членамъ мѣсцевыхъ комітетѡвъ за успѣшну помѡчь въ тѡмъ патріотичнѡмъ дѣлѣ. Пожиточну дѣяльность нашого товариства узнавъ Его ц. к. А. Величество жертвуючи зѡ своихъ приватныхъ фондѡвъ при нагодѣ свого побуту въ Перемышли въ користь товариства 200 злр., за що пѡдписаный выдѣлъ принявши сю квоту, высказуе щирій слова вдячности.

Выдѣлъ стараvъ ся о стягнене своихъ вѣрительностій и о сплачуване довгѡвъ на закупленѡй реальности тяжачихъ и такъ выплативъ въ сѣмъ роцѣ на часткове уморене довгѡвъ 331 зр. 50 кр. Заложена передъ двома лѣтами для питомцѣвъ Бурсы бібліотека зросла закупномъ новыхъ книжокъ, такъ що числить теперь 406 книжокъ Бурса була помѣщена въ закупленѡмъ 1893 року власнѡмъ домѣ, при улици Баштовѡй. Вѡдповѣдно до рѣшеня загальныхъ зборѡвъ приступивъ выдѣлъ до розширеня дотеперѣшного дому Бурсы черезъ добудоване одноповерхового крыла вѡдъ стороны полуднево-всхѡдни и до перебудованя старого дому коштомъ около 15.000 злр. На пѡдставѣ скіцу инжінера п. Михайла Зайончковского выготовивъ будовничій п. Іосифъ Яролімъ плянъ зъ кошторисомъ, котрый выдѣлъ принявъ вѡддавъ пѡдприемство тому-же п. Яролімови. Будова сего крыла розпочата въ липню 1897 р. поступае скоро и передъ зимою стане одноповерхове крыло пѡдъ дахомъ, а вѡдъ вересня 1898 р. буде будынокъ замешкалый. Такъ перебудованый будынокъ буде мѡгъ помѣстити 75—80 питомцѣвъ. Будову наглядае окремый выдѣломъ товариства выбраный комітетъ будовляный.

До бурсы принявъ выдѣлъ на рѡкъ шкѡльный 1896/97-ый 41 питомцѣвъ; въ протягу року уступили 4 питомцѣ, отже зъ кѡнцемъ року було 37 питомцѣвъ. Мѣжь принятыми було: 11 сынѡвъ священичихъ, 11 селяньскихъ, 4 мѣщаньскій, 6 народныхъ учителѣвъ а 5 низшихъ урядникѡвъ и офіціялістѡвъ приватныхъ. Бурса давала питомцямъ мешкане, харчь, топливо, свѣтло, услугу, пране, инструктора и деякій книжки Всѣ питомцѣ Бурсы вчили ся въ тѡмъ роцѣ співу и въ тѡй цѣли тримавъ выдѣлъ платного учителя співу. Питомцѣ були въ бурсѣ помѣщенѝ безплатно [4], або за доплатою мѣсячною вѡдъ 3—10 зр., або за повною оплатою 15 зр. [7]. На инстукторѡвъ, котрыми були старшій ученики, платили деякій питомцѣ окремо 1 зр. мѣсячно. Зъ помѣщеныхъ въ Бурсѣ питомцѣвъ ходили: до клясы приготовляючои 2, до клясы першои 4, до другои 11, до трегои 11, до четвертои 4, до пятои 1, до шестои 2, до семои 1 а до осьмои 1. Всѣ питомцѣ учащали до ц. к. II-ои [рускои] гімназіи. Зъ кѡнцемъ року дѡстали зъ питомцѣвъ: 12 клясу першу зъ вѡдзначенемъ, 23 першу, а 2 другу. Управителемъ Бурсы бувъ Вп. Иванъ Франчукъ, ц. к. професоръ рускои гімназіи. Въ Бурсѣ було помѣщеныхъ двохъ инструкторѡвъ, котрій за удержане въ Бурсѣ мали приготовляти питомцѣвъ зъ лекцій шкѡльныхъ. Наглядъ надъ цѣлою бурсою именемъ выдѣлу выконувало ще трехъ господарѣвъ.

(*Конецъ буде.*)

До нашихъ Р. Т. Читателѣвъ!

Наближае ся четвертый кварталъ сего рѡчного выдавництва „Дѣла“. Дуже просимо поспѣшити зъ передплатою и зъ вырѡвнанемъ залеглостій, бо мы выдатки маємо великій и не терплячій проволоки, а залеглости за сей рѡкъ выносять — тысячѣ! Хто залеглостій не вырѡвнае въ короткѡмъ часѣ, тому мы будемо мусѣли высылку часописи перервати. Длятого ще разъ просимо о чимъ-скорѣйше надсыланє передплаты, взглядно залеглостій.

НОВИНКИ.

— **Зъ Народнои Торговлѣ.** Симъ подаємо до вѣдомости Вп. членѡвъ „Народнои Торговлѣ“, що білянсъ за адмін. рѡкъ 1896/7-ый е выложеный до ихъ диспозиціи въ канцеляріи дирекціи и у всѣхъ філіяхъ товариства. На жаданє высылае ся такожь почтою. — При сѣй нагодѣ пригадуємо, що загальній зборы членѡвъ товариства вѡдбудуть ся у Львовѣ 2-ого н. ст. падолиста 1897 о годинѣ 4 бй зъ полудня въ сали засѣдань Совѣта т. е. въ домѣ товариства [Ринокъ ч. 36]. — *Вѡдъ Дирекціи.*

— **Выдѣлъ Бурсы св. О. Николая въ Перемышли** запрошуе симъ всѣхъ Р. Т. членѡвъ на загальній зборы членѡвъ товариства, котрій вѡдбудуть ся въ суботу 18 ого н. ст. жовтня с. р. въ комнатахъ Рускои Бесѣды въ Перемышли о годинѣ 6-бй вечеромъ, а въ браку комплету на другій зборы того самого дня о годинѣ 7-бй вечерохъ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1. Вѡдчитане протоколу попередныхъ зборѡвъ. 2. Справоздане уступаючого выдѣлу. 3. Выбѡръ нового выдѣлу зъ 9. членѡвъ и 3 заступникѡвъ. 4. Выбѡръ предсѣдателя. 5. Внесеня и интерпеляціи. — Въ Перемышли въ жовтни 1897. *Гр. Цеглиньскій* предсѣдатель. *Д-ръ Т. Кормошь* секретарь.

— **Отвореніе шкѡльного року въ львѡвскѡмъ університетѣ** вѡдбуло ся вчера 12-ого жовтня въ присутности вѡрменьского архіепископа Исаковича и епископа Вебора, цѣлого сенату академічного, численно зѡбранои посторонноі публики и великого числа молодежи університетскои, середъ котрои запримѣтили мы кѡльканацять слухательокъ, [поява цѣлкомъ нова]. По богослуженю въ костелѣ св. Николая заиавґурував рѡкъ шкѡльный довтою промовою ректоръ д-ръ Романъ. Бесѣдникъ вычисливъ въ хронольоґічнѡмъ порядку всѣ важнѣйшій здобутки університету въ минувшѡмъ шкѡльнѡмъ роцѣ; зазначивъ далекосяглость допущеня женщинъ до університету; высказавъ надѣѣ, зъ вѡдкрытя факультету медичного; дякувавъ тымъ зъ професорѡвъ сего факультету, що покинули давній свои катедры, абы обняти катедры у Львовѣ и зазначивъ похвальне стремлене молодежи академічнои лучити ся въ научній кружки. По промовѣ ректора, выголосивъ проф. д-ръ Ґлюзиньскій вѡдчитъ зъ патольоґіи о „значѣню внутрѣшного выдѣлюваня ся тканокъ въ патольоґіи и терапіи“. — Авля університетска е рѣшучо за мала. При бѡльшѡмъ наплывѣ молодежи настае стискъ не до выдержаня; значна часто мусить стояти на коридорѣ. — На даху університетского будынку повѣвали вчера три фаны: по серединѣ чорно-жовта, а по бокахъ польска [бѣло-червона] и галицка [синьо-червона]. Була бы и руска, бо-жь університетъ львѡвскій е утраквістичный, та не стало мѣсця... Чивне оно такожь, чому то богослужене передъ отвореньмъ шкѡльного року править ся все лише пѡсля латиньского обряду! Чи рускокатолицкій е щось гѡршого, якъ римо-католицкій?!

— **Торжественне отвореніе шкѡльного року въ львѡвскѡй ц. к. школѣ політехнічнѡй** вѡдбуде ся завтра, 14-ого с. м. о годинѣ 11-бй въ давли тои школы. Инавґураційну промову скаже ректоръ Романъ баронъ Ґостковскій, а потѡмъ проф. д-ръ Пілятъ выголосить вѡдчитъ на тему: „Поступъ технічный, а поступъ суспѡльный“.

Вѡдъ Зборова пишуть намъ, що тамъ въ першихъ дняхъ сего мѣсяця упавъ такій снѣгъ, що потворили ся були заспы высокій на пѡвтора метра. Краєва дорога Зборѡвъ-Залѣщѣ була такъ засыпана, що почта дня 6. с. м. не могла ѣхати и лишила ся въ поли. Бараболя тамъ, якъ и деинде, ще въ земли. Голодъ уже теперь гостить по селахъ. Дуже потрѣбна е помѡчь правительства и цѣлковитый опустъ сегорѡчныхъ податкѡвъ.

— **Скрадено касу громадску** въ мѣсточку Дубецку. Незвѣстный злодѣй дѡставъ ся до громадского уряду и забравъ зъ касы 500 зр. готѡвкою. Крадѣжь нас упила саме передъ заповѣдженою повѣтовымъ выдѣломъ люстрацією касы.

— **Краєва рада шкѡльна** розѡслала до всѣхъ окружныхъ радъ квестіонарь дотычно всѣхъ учителѣвъ и учительокъ, зѡстаючихъ въ чинній службѣ, а то въ цѣли зѡбраня матеріялу до внесень въ справѣ зменшеня лѣтъ служби зъ 40 на 35.

— **Всхѡдно галицкій льокальній залѣзницѣ.** Роботы на шляху Гадинкѡвцѣ-Иване пусте вже розпоряджено и будова вже почала ся. Для шляху Чорткѡвъ-Залѣщики выготовлено подрѡбный проектъ и приступлено до будовы стаціи Залѣщики, а то зъ огляду на сполучене зъ будуючимъ ся буковиньскимъ шляхомъ Лужаны-Залѣщики.

— **Львѡвске пиво подорожѣло.** Властитель львѡвскихъ броварѣвъ получились въ т. зв. обручь [рінґъ] и пѡднесли цѣну львѡвского пива о 2 кр. на літрѣ Для бѣдніѣйшихъ и середныхъ верствъ львѡвского населеня, у котрыхъ питѣ пива е дуже розширене, буде се новымъ перетяженемъ и певно многій зъ аматорѡвъ пива перепросять ся зъ дешевшимъ напиткомъ — зъ горѣвкою.

— **Якъ селянинъ може програти спразу въ судѣ** — цѣкавый примѣръ подае дописуватель „Галичанина“ вѡдъ Золочева. Василь Степкѡвъ, господарь зъ Рыкова въ золочѣвскѡмъ повѣтѣ, обжалувавъ властителя Рыкова Франца Гурского и двохъ его слугъ о то, що они оклеветали его, мовь-бы вѡнъ взявъ пѡдчасъ выборѡвъ вѡдъ агітаторѡвъ Вайзера 110 зр. за голосъ. Розправа була вызначена въ золочѣвскѡмъ судѣ на 2-ого липня, на годину 8-у рано. Степкѡвъ уже вѡдъ 7-ои годины чекавъ зѡ своими свѣдками передъ салею розправъ. О 8-бй годинѣ явивъ ся судья адъюнктъ Дембскій зъ писаремъ и вѡдчитавъ усѣхъ, що мали справы. Степкѡвъ, почувши свое назвище, вѡдозвавъ ся голосно и на те маe свѣдкѡвъ. До полудня ждавъ вѡнъ зѡ свѣдками своеи черги, але не дѡждавъ ся, ажь передъ выходомъ судьѣ перечитали ще разъ его назвиско и заявили ему и иншимъ, що дальшій розправы вѡдбудуть ся по полудни вѡдъ 5-ои годины. Степкѡвъ зновъ явивъ ся передъ 5-ою и ждавъ передъ дверми канцелярії. О 5-бй прийшовъ судья и вѡдъ него Степкѡвъ довѣдавъ ся, що его справа упала, бо не бувъ въ судѣ, коли его кликали...

— **„Приятелѣ люду“** — властителѣ Ґрембова пѡдъ Ряшевомъ пустили дня 8 с. м. въ аренду жидамъ фольварокъ Слотвинку, належачій до Тшцяны, хотяй сю аренду старали ся взяти селяне зъ Тшцяны и давали за ню значно бѡльше, нѣжь жиды, та й сладали кавцію. Такъ то выглядае въ практицѣ приязнь о'шарникѡвъ для люду! Не дивота, що арендарями бѡльшихъ посѣлостій майже скрѡзь жиды...

— **Зѡ Снятина пишуть намъ:** Дня 1 н. ст. падолиста с. р. вѡдбудуть ся деканальній зборы пѣвцѣвъ церковныхъ деканата снятиньского въ хатѣ читальняной [коло мурованои церкви] о 11 годинѣ передъ полуднемъ, на котрій пѡдписаный мае честь всѣхъ товаришѣвъ-пѣвцѣвъ деканата снятиньского до якъ найчисленнѣйшои участи запросити. — *Иванъ Григоровичь Гоївъ* управитель хору и аґентъ товариства дякѡвъ.

— **Золочѣвски порядки.** Въ Золочевѣ уже вѡдъ двохъ днѣвъ перерваный всякій рухъ мѣжь дворцемъ зелѣзницѣ а мѣстомъ. До дворця ведуть ажь двѣ дороги, однакъ такій, що за-для болота ѣхати ними не можна, хочь-бы хто и десять паръ коней запрягавъ. Подорожній, хотячи дѡстатись до зелѣзницѣ, мусять ѣхати гостинцемъ [11 кільометрѡвъ] до Зарваницѣ Вѡзъ до перевозу меблѣвъ загрязъ въ Золочевѣ въ болотѣ заразъ за мѣстомъ и доперва по чотирохъ дняхъ силою 16 коней затягнено его назадъ до мѣста при чѡмъ оденъ роботникъ зѡставъ смертельно раненый и теперь лежить въ шпитали безнадѣйно хорый. Комунікація зъ дворцемъ въ Золочевѣ буде привернена ажь тогдѣ, якъ настануть сильній морозы, длятого мусить дирекція установити провізоричну стацію при будцѣ дорожника въ Ясеници, о 4 кільометры вѡдъ мѣста, а стацію товарову въ Зарваници. Въ справѣ установленя пристанку въ Ясеници вѡднѣсъ ся вже золочѣвскій магістратъ до выдѣлу краєвого и до дирекціи зелѣзниць. Нема що казати — славній порядки въ мѣстѣ Золочевѣ.

— **Псы въ чоботахъ** — се нова новина зъ Америки. Вынайшовъ се якійсь такъ званый „песій тато“, а за его примѣромъ пѡйшли и другій паничѣ. Теперь вже псы не дѡстануть нежиту... але кобы незадовго самій паны не мусѣли ходити безъ чоботѣ..

— **Дрѡбній вѣсти.** Кс. Стояловскій бувъ дня 2 с. м. на авдіенціи у папы. — Тифъ черевный, якій лѣтомъ панувавъ у Львовѣ, теперь значно ослабъ. — Село Хильчичѣ коло Золочева набувъ Евгеній Розвадовскій, директоръ банку задаткового въ Жовкви, за 150.000 злр. — Въ мѣсточку Риботичахъ [повѣту добромильского] по пятидневній місіи Ѳзуитѡвъ зъ Кракова посвятивъ еп. Ґлязеръ вѡдреставрованый костелъ. — Маршалокъ краєвый гр. Стан. Бадені жертвувавъ для убогои молодежи учительскои семинаріи въ Сокали 100 зр. — Президентъ высшого краєвого суду въ Краковѣ Зборовскій подавъ ся о димісію. — Въ пятницю вѡдбудесь у Вильнѣ посвященє фундаментѡвъ пѡдъ памятникъ Муравева званого Поляками „Вешатель“. — Въ Тернополи выбрано мѣсце на електричну стацію повыше зелѣзничого моста; буде она коштувати 16.000 зр., а вже зъ днемъ 22-ого червня 1898 р. буде Тернопѡль освѣтленый електрично. —

Господарство промыслъ и торговля.

— **Жнива за границею.** Австрійске міністерство рѡльництва оголосило на пѡдставѣ справоздань консулатѡвъ результатъ сегорѡчныхъ жнивъ за границею. Въ пѡвнічній Нѣмеччинѣ що-до скѡлькости выпали жнива не гѡрше якъ минувшого року, але якѡсть зерна не е найлѣпша; бараболѣ и бураки дадуть добрый зборъ. Въ полудневѡй Нѣмеччинѣ зборы завели: пшениця и жито дали середній зборы, ячмѣнь и овесъ добрій; осѣнній роботы стриманій. — Въ Голяндіи выпали жнива на скѡлькѡсть добре, на зерно зле. — Въ Анґлії сегорѡчній зборы не гѡршій вѡдъ торфочныхъ. — Въ Испаніи на побережу и въ околицяхъ низше положеныхъ пшениця перепала а въ Кастилії и Андалюзіи зборъ пшеницѣ дуже добрый, за те ячмена хибли. Зборы въ Португалії дуже хорошій.—У Франціи зѡбрано лише 83—90 мілiонѡвъ гектолітрѡвъ пшеницѣ [минувшого року було 119 мілiонѡвъ], зерно дуже дрѡбне. — Швайцарія выказуе хорошій зборы. — Въ Італіи выпала пшениця о 35 % гѡрше якъ торфокъ, а кукуруза дасть заледви 60 % пересѣчного збору. — Въ Сербіи урожаѣ не дописали. Въ Румуніи пшениця и ячмѣнь дали зборъ середный, жито и овесъ мѣрный, а кукуруза добрый; пшеницѣ е менше, за те ячменю и кукурузы бѡльше якъ торфокъ Въ Болгарії не достае въ пшеници 60 %, въ житѣ 30 % а въ ячменю 20% процентъ; кукуруза така сама якъ и торфокъ. Туреччина европейска потребуе на покрытє неврожаѣвъ чужого збѡжа. За те въ азійскѡй Туреччинѣ урожай е о 15 20 % лѣпшій якъ минувшого року. — Въ Россіи дала пшениця двѣ третины а жито половину того, що торфокъ. — Въ Америцѣ зародило: пшеницѣ е 540 мілiонѡвъ бушлѣвъ, а жита ще бѡльше, вѡвса 735, ячменю 68 а кукурузы 1750 мілiонѡвъ бушлѣвъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— *Выдѣлъ шовариства „Шкѡльна помѡчь въ Станиславовѣ“* складае отсимъ прилюдну подяку Вп. Добродѣямъ, котрій вѡдъ чотирохъ лѣтъ истнованя товариства щедро его запомагають и въ тѡмъ роцѣ шкѡльнѡмъ жертвували на цѣли товариства значній запомоги. А именно жертвували: Его Еміненція Кардиналъ Сильвестеръ Сембратовичь 25 зр.; Впр. д-ръ Иванъ Гробельскій 50 зр.; Рада мѣста Станиславова 50 зр.; Рада повѣтова въ Станиславовѣ 10 зр.; Каса ощадности въ Станиславовѣ 30 зр.; Банкъ мѣщаньскій въ Станиславовѣ 15 зр.; Впр оо. крилошане: В. Фаціевичь, И. Литвиновичь, С. Ткачуникъ, С. Тороньскій; Преп. оо.: К. Куницкій, И. Порайко, В. Диминьскій, П. Ґіль, І. Кисѣлевскій, С. Кисѣлевскій, Н. Кумановскій, М. Вальницкій, А. Струтиньскій, Л. Сѣчиньскій, В. Мотюкъ, М. Соневицкій, С. Яримовичь, С. Левицкій, М. Яцикевичь, И. Чмола, И. Охримовичь, Н. Бачиньскій, Гн. Поповичь, Т. Добряньскій, Д. Вакулиньскій, П. Ступницкій, П. Домбчевскій; Вп. Володимиръ и Ольга Левицкій въ Винникахъ, Исидоръ и Іосифа Шкачевичѣ въ Кошицахъ, д-ръ Иванъ и Бриґіда Яхны, Адріянъ и Андрѣй Соневицкій зъ Буковины, М Цурковска, С Витошиньска, д-ръ М. Коцюба, П. Мостовичь, Н Морозъ, С. Скоробогатый. Р. Заклиньскій, С. Веберъ, В. Ткачкевичь, В. Маслякъ, І. Струтиньскій, Ем. Кушикова, Т. Навроцка, С. Величковска М. Якубовъ, Т. Маршалюкъ, С. Петрикъ, Д. Дутчакъ, В. Антоневичь, Т Стахевичь, П. Тищецкій, Г. Новицкій, І. Гурикъ, І. Кульчицкій, К. Рогозиньскій, К Войтѣховскій, И. Данкевичь, Е. Якубовичь, П. Кумановскій, д-ръ Ф. Сембратовичь, И. Туркевичь, Л. Гузаръ. — Складаючи Вп. Добродѣямъ именемъ убогои рускои молодежи всѣхъ шкѡлъ станиславѡвскихъ сердечну подяку, выдѣлъ просить пересылати на будуще ласкавій жертвы на руки Николи Мороза, учителя ц. к. семинаріи учительскои. — Въ Станиславовѣ дня 10 н. ст. вересня 1897 *Омелянъ Абрисовкій* голова товариства, *Андрѣй Шахновичь* писарь.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 жовтня. Вѣденьска урядова ґазета оголошуе надане права публичности тѣшиньскѡй польскѡй ґімназіи на р. шк. 1897|8.

Будапештъ 13 жовтня. На вчерашнѡмъ засѣданю сойму внесло правительство законъ о продовженю угоды зъ Австрією на р. 1898 и о угодѣ фінансовѡй зъ Хорватщиною и Славонією.

Царгородъ 13 жовтня. Порта розѡслала до своихъ заграничныхъ заступникѡвъ обѣжникъ, въ котрѡмъ въ цѣли полагодженя кретеньскои справы жадае роззброеня такъ христіяньского якъ и магомеданьского населеня при помочи вѡйска турецкого и при участи мѣжнародного войска; опѡсля маe султанъ занменувати ґубернатора Креты и завести жандармерію.

Атены 13 жовтня. Турки не дали грецкимъ кораблямъ выплысти зъ заливу Арты нѣбы длятого, що пѡсля уложеныхъ тымчасовыхъ условій мира лише торговельній кораблѣ мають право вѡльнои плавбы.

Надѡслане.

Д-ръ ІОСИФЪ ВИЧКОВСКІЙ

перепровадивъ ся до дому при улици

КОСТІОШКА ч. 4. 335 3—3

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ І. Райнгольдъ

повернувъ и ординуе при улици Третього Мая число 8. 314 5—8

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѡвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѡдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѡй ч. 1. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѡмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устровки електричныхъ давбикѡвъ. — Замовленя зъ провінціи вѡдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч 1.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѡстати можна въ тов. Просвѣта.

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скѣлькѣсть, придана до свѣжои воды, выстане, абы осягнути пожаданѣ наслѣдки. Цѣна флякона 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 24—?

ЖЕНЩИНА 323 6—6

въ середныхъ лѣтахъ, розумѣюча ведене господарства сѣльского, а головно господарства молочного пѣдъ Львовомъ, знайде примѣщене. Личне або письменне зголошене зъ поданемъ дотеперѣшного занятя и высоты нагороды приймае п. *Василь Нагирный* у Львовѣ, Ринокъ 36.

А. ЗІГМАНЪ

Артистичне заведене ритовниче

у Львовѣ, ул Сикстуска ч. 14.

выконуе всякѣ гравуры, стампіліи кавчуковѣ и металевѣ по цѣнахъ дуже дешевыхъ и на часъ означеный. Замовленя зъ провінціи выконуе ся якъ найскорше.

[*Импресса.*] 315 4—4

Лекціи въ мѣстѣ, на селѣ, занятя въ урядѣ

шукае академикъ; свѣдоцтво зъ вѣдзначенемъ.

М. ВЕСЕЛКА, ул. Баторія ч. 26

334 I. поверхъ дверѣ 16. 1—1

Кальошѣ

дуже мѣцнѣ и дуже дешевѣ

поручае

МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ

ЛЬВѢВЪ, РИНОКЪ ч. 37.

338 4—10

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ¼ фляшки 1 зр.

поручае

Дроґерія пѣдъ Червонымъ Хрестомъ

289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѣвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѣвка и т. п. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджень.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют, и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 394—?

ПЕРША РАФІНЕРІЯ БРѤДСКА СПІРИТУСУ

фабрики руму и лікерѣвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручае: добрѣ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bongoût, найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вѣдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 5—12

Цѣнники на жаданє franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Ковдры шитѣ

зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.

Матерацы по 18 зр. и высше.

поручае Магазинъ 5

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львѣвъ, площа Капітульна число 2.

Магазинъ и роботня футеръ

Фелікса и Юліяна

ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.

Поручаютъ на сезонъ зимовый всякѣ можливѣ роды футеръ въ шкѣрахъ, готовѣ футра и всякѣ иншѣ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѣ — пѣсля найсвѣжѣйшихъ фасонѣвъ, а также приймаютъ покрытя и перерѣбки на новѣ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 2—13

У приходника въ Вербовѣ

почта Пѣдгайцѣ есть на продажь одна пара клячей, 5 и 12-лѣтнѣ, 14½ мѣры высокѣ, дуже добрѣ господарскѣ конѣ, тарантасъ ясеневый роботы закладу Дроговыжского зъ двома сѣдженями на зелѣзныхъ ресорахъ и залубнѣ козирки ясеневѣ. 344 1 3

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львоза — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.80	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годинн вечером до 5 години 59 мінут рано.

ВИНА БОЧКАМИ

простъ вѣдъ продуцентѣвъ высилае:

Самороднѣ-Гегеляйскѣ

за бочку 135-літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и высше. [Бочка не зачисляе ся.]

ИНШІЙ бѣльше квасковатѣ [не квасній] за гектолітръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. [Бочка зачисляе ся по цѣнѣ коштѣвъ.]

При замовленю просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацію зелѣзничу. 294

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Перший русиій складъ и роботня выроббвъ ножбвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 18—?

пбдъ фірмою

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухонній и рбзнѣ выробы ножбвничѣ. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякѣ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ФОРНѢРЫ, знаряды и всякѣ приборы до робботъ пилочкою. Знаряды для ремѣсникбвъ и дилетантбвъ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595 7

На продажь

ФОЛЬВАРОКЪ

о 75 моргахъ вразъ зъ инвентаремъ живымъ и мертвымъ, коло Львова, вѣддаленый о 4 кільометры, въ мѣсци стація зелѣзницѣ и гостинець. Складав ся она зъ 8 будынковъ, овочевого города, дубового лѣса и великого каменолому на цоклѣ. — Вѣдомбсть у п.

Бадовского, Львѣвъ, Ринокъ число 4. 333 2—2

Ново-отворена торговля

пѣдъ фірмою:

І. ФРІДРІХЪ

и

А. БІКОКЪ

ЛЬВѢВЪ

улиця Гетьманьска ч. 4.

побічь цукорнѣ ВОЛ. ҐРОССА

поручае найдешевше:

Фарбы, лякеры, покосты и всякѣ приборы до мальованя.

Артикулы для потребъ домовыхъ, господарскихъ, рѣльничихъ и промысловыхъ.

Пасы для машинъ.

Олівы и смаровила.

Сѣрчанъ мѣди [синій камѣнь] до байцованя пшеницѣ.

Масы и лякеры до пѣдлогъ и помостбвъ.

Средства дезинфекційнѣ и противъ комахъ.

Всякѣ роды шеротонъ.

И т. п. и т. п.

Замовленя зъ провінціи полагоджуе ся вѣдворотною почтою.

273 11—12

Дуже важне донесенє!

Високе ц. к. Міністерство Торгевлі у Відни надало п. М. Фрайліхови, бадажистови-спеціялістови, у Львові дня 25 го червня 1895 р. до ч. 2297 Патент на виключний виріб уліпшених бандажів єго власного помислу — о чім повідомляє ся Поважану П. Т. Публику.

М. ФРАЙЛІХ

бандажист-спеціяліст

мешкае у Львові при улици Шпитальній число 4.

Несе радикальну і певну поміч в найтяжших і застарілих случаях пропуклини всілякого рода так для пань як і для панів з тварянцією можливости цілковитого виліченя без операції і без лікарств, природною методою і поступовим приміненем найвигіднійших бандажів, внаслідок чого кождий навіть з смертельних случаїв уратовав ся, як се доказує много свідоцтв і подяк від звісних осіб в краю як від від ЕВП. Едварда Земмера, ц. к. радника двору найвисшого трибуналу ап. — Впр. о. Грибовича пароха із Дздвинячки — ЕВП. Вінкентія Левіцкого, ц. к. радника апеляційного — ЕВП. Мандибура, ц. к. радника шкільного — Впр. о. Лучаковского, пароха в Плаву — Впр. о. Рудольфа Ваги, твардияна в Пшеворску — ВП. Альфреда Боярского, інжинера у Львові — ВП. Юрия Дутковского, емерит. ад. подат. — ВП. Івана Новака, директора дому убогих християн у Львові. — ВП. Йосифа Мацюркевича, радного громади Замарстинів і від більш 1000 осіб, котрі через него відзискали здорове тому то:

Часопись „Nowa Epoka“ містить в однім з остатних чисел статю слідуючого змісту:

„Nemo propheta in partia. Одною з найбільших язв, що виють над людскостию, є безперечно пропуклина, недуга страшна і тяжка. Тисячі людий улягає руптурі: „Bruch“ пануе рівно серед тяжких наємників і робітників маючих до діла зі значнійшими тягарами, як серед людий заможних. Сучасна хірургія в напрасніших випадках послугує ся тяжкими і небевпечними операціями, котрі на жаль відстрашують від леченя навіть конаючих.

Лікарів спеціялістів, котрі б посьвящали ся виключно леченю пропуклини, не маємо у нас в краю. Нема рутинованих рук маючих в кінчинах пальців окрім механічної рутини ніжне чуте, за котрого посередництвом без операції міг би лікар впровадити з легкостию виставучі кишки до ями черевної. Рутина і ніжне чуте в кінчинах пальців потрібні до легкого усадовленя кишок не вистарчають ще до радикального виліченя пропуклини. Дальшим конечним услівем успішної курації є уміле приминене відповідного до даної руптури бандажу, зааплікованого зараз по щасливім впровадженю кишок до черевної ями.

Неодин лікар знає докладно, якого укладу бандаж був би найвідповіднійшим для даного хорого, прецінь бандажист не зможе відтворити его мисли докладно і спорядити бандаж йота в йоту після вказівок лікаря.

Лікар, але не будучи сам бандажистом, рівно не виконає пропуклинового бандажу

Загал отже терплячих на руптуру є зданий на ласку безпорадних лікарів і на довільність фантазиї бандажистів.

Універсальний бандаж ніколи не відповідає індивідуалізмови руптури і надзвичайно утрудняє леченє хороби, котра комплікуе ся і протягає і ще в тої причини, що або кишки удало ся умістити через вздавлюване або послугувало ся при тім операцією.

Около року 1865 молодий чоловік М Фрайліх уроджений в В. Кн. Краківскім зачав промишлять над леченем тої страшної хороби і дійшов до мисли, що вздавлюване кишок до черевної ями нічо не регулює, длятого безладне вт скане кишок мусить бути шкодливе і небезпечне. Если кишки висувають ся з ями черевної без помішаня і не переривають ся, то легко їх впровадити назад, щоб тілько учути пальцями відповідне продовженє кишок і усадовити їх крок за кроком одностайним тягом.

Молодець почав справджувати досьвідчально свої здогади і по численних досьвідченях здобув чисто інтуіційну умілість уміщаня видобуваючих ся кишок. Не було ані одного найтяжшого случаю, в котрім Фрайліх не міг би зі звичайною собі легкостию впровадити внутрішности у властиве місце. З надзвичайною зручностию, вправляючою в подив фахових, лечених впровадив їх швидко в яму черевну і опанував руптуру.

Фрайлих, не могучи зістати лікарем, зістав банда жистом.

Тоді почали прибувати до него численні хорі, жадаючи відповідних бандажів

Були то люди, що утікали перед грозячою їм неминучою операцию Не заосмотрені, з виставучим внутрем жадали від бандажиста бандажу. Фрайліх, щоби мочи піднята ся спорядженя відповідного бандажу, сьміло брав ся до річа і впровадивши кишка достерігав пальцями всі знамена руптури, до котрої сейчас пристосовував спеціяльний банд ж. На сотки випадків в біґу близько 30 літ не лучив ся Фрайлїхови ані один смертельний случай.

Гуртом збігли ся люди до чудотворного бандажиста, котрий не тілько вдівав хорим бандажі, але як ми вже сказали, в разі потреби впровадив кишки до ями черевної заосмотрював в бандаж пропуклину і відповідним поученем хорого, як має заховувати ся в бандажи і невдовзі вертав людям здоровле.

Сей чоловік взбуджаючий щирий подив совістних лікарів ратував хорим житє навіть тоді, коли лікарі не обіцювали вже хорому жадного ратунку і жадної надії.

Часто удаременював він потребу тяжкої операції, до котрої вже мали приступити з небезпечностию життя хорого.

Знаючі Фрайліха лікарі запрошували его до хорих і поручали ему в своій присутности перепроваджене тяжкого процесу уміщеня кишок і правильного обандажованя.

Численні свідоцтва лікарів, сотки листів вдячности і узнаня, врешті совістна тактика Фрайліха, котрий в остатних літах своєї практики ніколи не приступав до хорого в непресутности дипльомованого лікаря.

Ми були наочними свідками успішних курацій Фрайліха. Перед кількома місяцями уратував від смерти і каліцтва отця родини, пекарского челядника в присутности трех лікарів, др Кробіцкого, др. Вайдля і др. Бравна.

Се певний доказ, що в нашім краю можемо найти много добродіїв людскости і без дипльомів, котрим належить ся узнане

П. Фрайліх однако може потішати ся голосами досмертної вдячности, котрі ему записали ся в сотках сердець, котрим уратував здоровле а навіть житє.

Не будучи компетентним в справах лікарских, не маємо права захвалювати курацийних здібностий п. М. Фрайліха, однакож зі взгляду кількасот свідоцтв і листів узнаня горячо поручаємо его терплячому загалови знаменитого бандажиста — М. Фрайліх стало перебуває у Львові, мешкає при улици Шпитальній ч. 4. А. ріг улиці Сонечної.

Сей артикул зі взгляду на его зміст і предметову вартість, передруковуємо для ужитку загалу. При сій случайности нотуємо, що на краевій виставі узискали вироби бандажів М. Фрайліха найвисше узнане.

329 1—3

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гренякa.

Ч. 223. Львовъ, Четверъ 2 (14) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженѣ. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ѣи мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Надѣяни и иный донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Обжалованє ґр. Баденього.

Досыть довго вѣдкладана дискусія надъ наглячими внесенями въ справѣ обжалованя ґр. Баденього зачала ся на вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ. По полагодженю формальныхъ справъ пѣдъ дискусію прийшли внесеня о поставленѣ міністрѣвъ въ станъ обжалованя. Внесень такихъ є пять, зъ котрыхъ перше пос. Гохенбурґера вѣдносить ся до выданои тайнои инструкціи для політичныхъ урядникѣвъ, якъ мають заховати ся супротивъ бесѣдникѣвъ на публичныхъ зборахъ. До голосу записало ся по-надъ 40 бесѣдникѣвъ за внесенями, а лишь чотирохъ противъ.

Першій забравъ голосъ внескодавець Гохенбурґеръ. Зачавъ вѣдъ представленя ситуаціи політичнои. Престольна промова була симпатично принята и правительство могло числити на пѣдпору сторонництвъ нѣмецкихъ. Тымчасомъ утворила ся бѣльшѣсть, котрои програма не сходить ся въ дечѣмъ зъ промовою престольною. Правительство выдало наразъ розпорядженя языковѣ. Нѣмцѣ, отримавши таку пощочину, зачали борбу противъ правительства, звернули ся противъ надужитя власти політичнои, котре доказуе, що Австрія мимо всѣхъ конституційныхъ прикрасъ остала ся все ще державою поліційною. А може президентъ міністрѣвъ думае, що при помочи поліціи здушить рухъ нѣмецкій, выкликаный его поведенѣмъ. Най стереже ся и пильнуе, щобы сей рухъ задержавъ знамена внутрѣшно-австрійскѣ. Зъ хвилею, коли бы Нѣмцѣ пересвѣдчили ся, що въ сѣй державѣ є злишнѣ, залунавъ бы дзвѣнъ звѣщаючій смерть держави австрійскои. Що-до тайного обѣжника, въ котрѣмъ поручено урядникамъ політичнымъ не перебивати на вѣчахъ бесѣдникамъ, доки не буде сконстатованый чинъ карыгѣдный, — то въ нѣмъ мѣстить ся провина зъ §§. 212 и 213 закона карного. Хто мѣгъ перепинити довершенѣ злочину, а не зробивъ сего, сей пѣдпадае карѣ, — а тутъ репрезентантамъ правительства велить ся поступати противъ постановъ закона. Закѣнчивъ осторогою, щобы не погибла монархія австрійска.

Другій бесѣдникъ Вольфъ мотивувавъ своѣ внесенѣ, зґѣдне своимъ змѣстомъ зъ попереднымъ. Промова Вольфа вызначалась спокоѣмъ и рѣчевымъ трактованѣмъ справы. Справа порушеня въ сѣмъ внесеню — говоривъ — не маѣ нѣякои звязи зъ розпорядженями языковыми. Розходить ся выключно о оборону правъ конституційныхъ, до чого ѣбовязанѣ вси послы безъ огляду на народы и сторонництва. Не можна стерпѣти, щобы правительство правами конституційными крутило неначе хоругвкою. Треба спинити реакційно-поліційнѣ розгоны правительства. По замкненю сесіи парляменту правительство пробувало опозицію здавити силою; конфісковано ґазеты, обмежено свободу зборѣвъ. Обѣктивне поступованѣ карне при конфіскатахъ дуже добре надае ся до здавленя свѣбднои гадки. Для прикѣру навѣвъ Вольфъ ось якій способъ конфіскаты: Лучило ся разъ, що міністеръ телефонічно доспытавъ поліцію, длячого не дѣставъ якоись ґазеты. „Чи може сконфіскована?“ замѣтивъ. „Єще нѣ — вѣдповѣвъ урядникъ — але въ тѣй хвили сконфіскуємо.“ И думаючи, що міністеръ домагавъ ся конфіскаты, пѣславъ комісаря, щобы забравъ накладъ ґазеты. Вѣдтакъ зачато роздумувати, чимъ оправдати конфіскату, и причеплено ся до новинки о холерѣ.

Дальше представивъ Вольфъ практики на публичныхъ зборахъ. Буває такъ, що комісарѣ правительственнѣ мусять перебивати бесѣдникамъ, щобы выказати ся чимсь передъ своею властію. Одинъ приятель Вольфа, комісарь правительственный на зборахъ, звинявъ ся передъ нимъ, що мусить ѣму перебивати, бо передъ нимъ авансъ и маѣ жѣнку и дѣти. По выданю тайного розпорядженя Баденього вытворивъ ся станъ воѣнный мѣжь правительствомъ а населенѣмъ. Такѣ розпорядженя деморалізують урядникѣвъ, котрѣ зъ вѣдразою допускають ся такихъ безправностей, побоюючись що мине ихъ авансъ. Такѣ розпорядженя и тайнѣ кваліфікаціи роблять урядникѣвъ невѣльниками кождочасного правительства. Закѣнчивъ зазывомъ правицѣ, щобы при голосованю не руководила ся антаґонізмомъ національнымъ, бо тутъ розходить ся о спѣльный интересъ всѣхъ народѣвъ австрійскихъ.

По оплескахъ, якими нагороджено промову Вольфа забравъ голосъ президентъ Баденіі. Признавъ, що выдавъ инструкцію зъ дня 2 червня для урядникѣвъ політичныхъ. Такѣ инструкціи выдае ся частѣйше для „поученя“ урядникѣвъ. Ґоручено урядникамъ заховувати ся енергічно але тактовно. Въ тѣй инструкціи нема нѣчого противзаконного, бо розходить ся „лише“ о то, щобы комісарѣ правительственнѣ не перебивали бесѣдникамъ надто вчасно та щобы на зборахъ не було крикѣвъ и заколоту. Запоручавъ, що въ тѣй инструкціи не було намѣру ставити лапку на опозиційныхъ бесѣдникѣвъ. (Голосы: А чому-жь конфісковано ґазеты, де выпечатано сю инструкцію? Голоснѣ замѣтки и крики.) Бадені (вельми роздразненый): Я не думаю тутъ писувати ся силою легкихъ и голосу. Не дамъ собѣ перебивати окликами. Маю право тутъ говорити. (Велике обурене и голоснѣ перебиваня.) Скоро менѣ не дасте говорити, то самѣ принишете собѣ наслѣдки такого поведеня. (Голоснѣ крики и велике обурене. „Що се? грѣзьба?“ „Прочь!“ и т. п.) Бадені (вже лагѣднѣйше): Я цѣлкомъ не грозивъ, а мои слова такъ розумѣвъ, що скоро мене закричите, то я перестану говорити и вже не заберу голосу въ дальшѣй дискусіи. (Голосы: А такъ? То що иншого! Смѣхъ.) Въ дальшѣй промовѣ представивъ Бадені инструкцію цѣлкомъ невинною рѣчію, — зганивъ негѣдне поведенѣ урядникѣвъ, котрѣ причинили ся до пущеня инструкціи въ ґазеты, та заявивъ, що постарае ся о выкритѣ виновника, щобы змыти сю пляму зъ австрійскихъ урядникѣвъ, котрыхъ льояльность не пѣдпадае чейже сумнѣву. Закѣнчивъ просьбою, щобы палата вѣдкинула внесеня на обжалованѣ.

Справы парляментарнѣ.

[Засѣданѣ палаты послѣвъ: Справозданѣ депутаціи квотовои; — поименнѣ голосованя; — выборы до комісій. — Орґанізація вѣльтости.]

На вчерашнѣмъ (въ середу) засѣданю палаты послѣвъ роздано справозданѣ депутаціи квотовои, въ котрѣмъ представлено хѣдъ переговорѣвъ зъ угорскою депутаціею рѣнніколярнок. Переговоры субкомітетѣвъ обохъ депутацій не довели до результату, бо зъ угорскои стороны обставано при дотеперѣшнѣмъ способѣ обчисленя роздѣлу спѣльныхъ выдаткѣвъ, именно въ пропорціи 31·4 до 68·6, а австрійска сторона не згодила ся. Зъ тои причины не можна поставити нѣякого внесеня.

Вѣдчитано письмо пос. Ира зъ заявою, що складае мандатъ зъ причины стороннічого поступованя комісіи для наганы въ звѣстнѣй аферѣ Иро-Ґреґоріѣ. Заразомъ вѣдчитано листъ пос. Шенерера, въ котрѣмъ просить о чотиротыжневу вѣдпустку. — Сѝ оба письма нѣмецкихъ національвѣвъ выкликали зачудованѣ въ палатѣ. Въ сей способъ зъ ґруны нѣмецкихъ національвѣвъ лишили ся въ палатѣ лишь то три послы: Вольфъ, Кіттель и Тіркъ, та й въ часѣ, коли опозиція, а взглядно обструкція, маѣ показати, що вмѣѣ и може. Говорено, що обструкція узнала ся за побѣджену и скапітулювала. Тымчасомъ показало ся, що такъ не є. Опозиція зажадала ажь пять поименныхъ голосованъ надъ петиціями противъ языковыхъ розпоряджень, чи мають бути выпечатанѣ чи нѣ. Рѣвночасно роблено докоры, що секретарѣ вѣдчитують имена послѣвъ за скоро, а тымъ самымъ невыразно. Въ сей способъ проминувъ часъ ажь до 3 год. пополудни.

Подано до вѣдомости результаты голосованъ при выборѣ комісій. Въ комісіи буджетовѣй на мѣсце Дашиньского выбраный другій соціялістъ Кізеветеръ, бо коло польске бояло ся мати въ своѣмъ товариствѣ небезпечного земляка. — До комісіи легітимаційнои (для веріфікаціи мандатѣвъ посольскихъ) выбранѣ зъ галицкихъ послѣвъ: Быкъ, Дулѣмба, Ґіжовскій, Ґурскій, Меруновичь, Пінінъскій и Вахнянинъ. При выборѣ сеи комісіи не выбрано повного числа членѣвъ, бо голосы розстрѣлили ся на Дашиньского (127) и Козакевича (102 гол.). Якъ намъ доносять зъ Вѣдня, то до сего розстрѣленя голосѣвъ спеціяльно прислужив ся Охримовичь, бо завзято аґітувавъ за Козакевичемъ. Дрогобицкій посолъ, маючи запевненого для свого выбору референта въ особѣ Вахнянина, постаравъ ся ще й о се, щобы не впустити до сеи комісіи Дашиньского. Мусить наступити тѣснѣйшій выбѣръ. Пос. Гофманъ поставивъ внесенѣ, щобы засѣданя комісіи легітимаційнои були явнѣ, однакъ се внесенѣ буде рѣшене по повнѣмъ выборѣ комісіи. — До комісіи петиційнои выбранѣ зъ кола польского: Ольпінъскій, Знаміровскій, Фішеръ, Поточекъ, Трахтенберґъ и Свѣжи. Внесенѣ, щобы засѣданя сеи комісіи були явнѣ, вѣдкинено 117 голосами противъ 95. — До комісіи для ненарушимости посольскои вѣйшли польскѣ послы: Євг. Абрагамовичь, Дулѣмба, Ґіжовскій и Валѣвскій. — Въ повысшихъ чотирохъ комісіяхъ, якъ бачимо, не засѣдають нашѣ независимѣ послы, бо очевидно старатись о се у сторонництвъ бѣльшости не мали охоты, а меншѣ сторонництва дбали зновъ о власну користь. Неприѣмно мусить вразити, що въ комісіи легітимаційнѣй, де буде розсуджуватись справа неповинно пролитои крови руского селянина и нечуваныхъ махерствъ выборчихъ, не засѣдае пос. Окуневскій. Натомѣсть розсѣвъ ся п. Вахнянинъ, щобы обняти найдрастичнѣйшѣ реферати, до котрыхъ навѣть въ колѣ польскѣмъ годѣ бы

Мода.

Написавъ *Ґлѣбъ Успеньскій.*

I.

Я довго ходивъ по порошныхъ и горячихъ тротуарахъ Петербурга, шукаючи собѣ мешканя. Прочитавъ я богато карточокъ налѣпленыхъ коло дзвѣнкѣвъ при брамѣ и білетѣвъ за вѣкнами въ склепахъ, заходивъ часомъ и на третій поверхъ, але якось нѣ одна зъ тыхъ „красныхъ комнатъ для панѣвъ кавалерѣвъ“ менѣ не подобала ся.

Наконецъ побачивъ я на однѣй брамѣ карточку, на котрѣй було написано, що на третѣмъ поверсѣ є до вынайму одна гарна комната зъ обставою, услугою и т. д. Цѣле то оповѣщенѣ було написане зъ захованѣмъ всякихъ правилъ интерпункціи и ортоґрафіи, а выбагливѣй выкруты и закруты поодинокихъ буквъ свѣдчили наглядно, що сю комнату вѣднаймае якійсь малый урядникъ, котрому писанѣ звычайныхъ буквъ уже мабуть надоѣло...

Я пѣйшовъ на третій поверхъ и задзвонивъ. За малу хвильку выйшовъ маленькій панокъ въ вытертѣмъ уже сурдутѣ и синихъ окулярахъ.

— Позволите оглянути комнату?

— Охотно! прошу! — заговоривъ панокъ и пѣйшовъ передомъ а я за нимъ.

Мы опинили ся въ досыть гарнѣй комнатѣ. Я почавъ оглядати доокола, а панокъ робивъ те саме, немовь-бы и вѣнъ першій разъ ѣи бачивъ.

— Ну, якъ же вамъ подобала ся? — запытавъ менѣ.

— Нѣчого собѣ, подобала ся менѣ.

— Подобала ся? ге?

— Такъ, подобала ся!

— Я дуже радъ зъ того. Я, бачите, любую ся въ обставѣ... Мы зъ жѣнкою стараѣмо ся, щобы було и лѣжечко, и крѣсла, и стѣлъ — все щобы було красне, модне... Моя жена институтка, горда, о горда! Она бы вамъ скорше волѣла умерти, якъ бы мала що-небудь у сусѣдѣвъ позичати...

Я, выслухавши тыхъ похвалъ, попращавъ ся зъ панкомъ и обѣцявъ, що въ тыхъ дняхъ спроваджу ся.

II.

Мои новѣ господарѣ звали ся Гвоздевы. Мужь, писарь при ґуберніи, называвъ ся Гаврілъ Иваничь, жена — Клявдія Петровна.

Въ кѣлька днѣвъ потѣмъ, якъ я спровадивъ ся, господарь Гаврілъ Иваничь, задоволеный мабуть тымъ, що я похвалив его обставу, заявивъ менѣ, що вѣнъ не думае вѣдноситись до мене, якъ господарь до льокатора, але якъ „чоловѣкъ до чоловѣка“. Тое вѣдношенѣ „чоловѣка до чоловѣка“ обявляло ся хиба тымъ, що вѣнъ безнастанно заходивъ до моеи комнаты, зовсѣмъ не зважаючи на те, чи я занятый або нѣ.

— Не якъ господарь, але якъ чоловѣкъ! — говоривъ вѣнъ звычайно, входячи до мене и вѣдрываючи мене вѣдъ роботы. — То вы Беранжѐ читаете?

— Я пишу... не читаю.

— Гмъ...

Длячого ѣму здавало ся, що я читаю Беранжѐ тогдѣ, коли я писавъ, и длячого взагалѣ въ головѣ у него все якось було попутане, я зъ-разу не знавъ. Але що „вѣдношенѣ чоловѣка до чоловѣка“ не переставало и я бувъ змушеный слухати его оповѣдань о рѣзныхъ пригодахъ въ его житю, то все те менѣ зъ часомъ выяснило ся.

Такимъ способомъ я довѣдавъ ся, що вѣнъ маѣ 37 лѣтъ; що бувъ въ ґімназіи, але зъ другои клясы выступивъ и живъ при родичахъ; опѣсля дѣставъ мѣсце при ґуберніи, тягавъ ся по рѣзныхъ веселыхъ заведеняхъ т. є. „наживъ ся!“ — а вкѣнци пѣзнавъ Клявдію Петровну и оженивъ ся. Жена була въ якѣмсь институтѣ, де учено не такъ науки, якъ доброго тону [„Ахъ, якъ насъ остро держали!“ говорила она неразъ], лепетала по французски, була нѣжна, горда, якъ выражавъ ся мужь, и досыть гарна. Особистѣ прикметы одного и другого показались имъ достаточными на те, щобы пѣбратись, ну и пѣбрали ся Але що татуньо за-молоду з бавлявъ ся на Крестовскѣй улици и въ Катерингофѣ, то дѣти зъ того супружа родили ся зъ кривыми носами, золотушнѣ и зъ анґлійскими хоробами. А що мамуня кромѣ французкои мовы нѣчого бѣльше не розумѣла, то и дѣтей учила по французски и готовила ихъ не знати для якои професіи. Татуньо годивъ ся на те и слухаючи, якъ сынокъ запухлымъ носомъ вымовляе „табль“, „шезъ“, чувъ ся цѣлкомъ щасливымъ.

— Скажѣть менѣ — запытавъ я жену господаря — на що вы учите сына французкои мовы?

— Якъ то на що? Єму оно придасть ся въ товариствѣ! — вѣдповѣла она, зарумянившись и моргнувши на мене по институтски очима.

— А зъ чого вѣнъ буде жити?

— Мы ще о тѣмъ не думали...

Я радивъ вѣддати хлопця до якого ремѣсла, кажучи, що людей сидячихъ на шиѣ суспѣльности и такъ уже богато. Она слухала, потакувала, усмѣхалась, але видно навѣть не розумѣла, що то є суспѣльность.

— Вѣнъ буде побирати пенсію! — сказала несмѣло по довгѣмъ намыслѣ.

Достойный потомокъ достойныхъ родичѣвъ дививъ ся на мене пѣдчасъ тои розмовы оловяными очима, а вкѣнци закричавъ на весь голосъ:

— Я хочу бути офіціломъ!“

Я поглянувъ на хлопця и пѣйшовъ до своеи комнаты.

По якѣмсь часѣ я заговоривъ о тѣмъ самѣмъ предметѣ зъ батькомъ, але показало ся, що и вѣнъ кромѣ домовои обставы знае хиба ще то, що на свѣтѣ есть 1-ій, коли побирае ся пенсію, та що тогдѣ можна приняти гостей и забавити ся.

— Не въ тѣмъ штука — мовивъ вѣнъ — щобы подати гостямъ селедця, бо що то селедець! але треба знати, якъ ѣго подати... вымочити, покраяти, посыпати цибулькою, такъ щобы було зъ комфоргомъ... О, кобы вы бачили, якъ моя жена умѣе приправляти селедцѣ! Що-жь, коли мы теперь стѣснень... ну, але мы гордѝ... мы не дамо ся другимъ завстыдати!...

Вся та мода зъ обставою, зъ французскою

було найти вѣдповѣдного референта. Але п. Окуневскій буде вмѣти постояти въ оборонѣ потоптаныхъ правъ рускаго народу.

Дискусія надъ внесенями о поставленю гр. Баденього въ станъ обжалованя тревала три годины. По промовѣ гр. Баденього перервано дискусію и вѣдложено ѣи до нинѣшного (въ четверъ) засѣданя.

— —

Орґанізація бѣльшости парляментарнои на основѣ статутарнѣй вже немовь то зачала ся. Оногды на засѣданю парляментарнои комісіи правицѣ раджено надъ проектомъ орґанізаційного статута, що его выготовивъ пос. Енґель. Принято статутъ зъ деякими змѣнами и теперь мають поодинокѣ клюбы взяти его пѣдъ розвагу.

Статутъ маѣ змагати до обмеженя атрибуцій парляментарнои комісіи, котра будучи теперь властивымъ орґаномъ екзекутивнымъ бѣльшости, ѣ за-для свого складу де-що за отяжѣла и не може выконувати скоро своѣи працѣ. Длятого кругъ дѣланя комісіи маѣ бути обмеженый. Натомѣсть маѣ повстати властивый комітетъ екзекутивный, зложеный зъ проводирѣвъ клюббвъ правицѣ, котрый въ наглыхъ случаяхъ буде мѣгъ рѣшати самостѣйно безъ скликаня комісіи парляментарнои.

Комісія парляментарна бѣльшости радила надъ провізорівю угодовою, але ухвала не запала. Порѣшено запросити на найблизше засѣданѣ правительство, щобы пояснило, яке становиско займаѣ супротивъ постулятѣвъ правицѣ. Вѣдъ сего поясненя маѣ зависѣти становиско бѣльшости до провізоріи угодовои.

Переглядъ політичный.

Д. 12. с. м. внесено въ обохъ парляментахъ, якъ вѣдомо, рѣвнозвучный законъ о угодовѣй провізоріи. Законъ той рѣзнить ся такъ формою якъ и змѣстомъ вѣдъ закону въ тѣй самѣй справѣ давнѣйше ухваленаго. И такъ давнѣйше складавъ ся той законъ зъ чотирохъ параґрафѣвъ: въ однѣмъ говорило ся про квоту, въ другѣмъ о мытовѣмъ и торговельнѣмъ союзѣ, въ третѣмъ о справѣ банковѣй, а въ четвертѣмъ о Льойдѣ. Справа Льойду вѣдпала вже теперь, отже и не потрѣбно було згадувати о нѣй въ законѣ. Осталѣ три параґрафы злучено теперь въ одень, такъ що вѣнъ мѣстить въ собѣ разомъ постановы про три рѣзнѣ мѣжь собою справы. Причиною такого укладу закону ѣ боязнь передъ обструкцією. Правительство хоче не тѣлько уникнути спеціяльнои дебаты надъ трема чи чотирма параґрафами, отже трехъ чи чотирохъ спеціяльныхъ дебатъ, але взагалѣ хоче не допустити до жаднои спеціяльнои дебаты, покликуючи ся на те, що при законѣ, складаючѣмъ ся лише зъ одного параґрафу, ґенеральна дебата и спеціяльна сходять ся въ одно. На те замѣчають, що реґулямінъ палаты не знаѣ такои рѣзницѣ мѣжь законами, а каже лише, що надъ поодинокими частями закона маѣ ся радити и голосувати. Чи тѣ поодинокѣ части ѣ вѣдзначенѣ кручкомъ чи нѣ, се рѣчь маловажна; досыть, що они рѣзнять ся мѣжь собою змѣстомъ. Друга рѣчь, якою теперѣшный законъ рѣзнить ся вѣдъ такихъ самыхъ давнѣйшихъ, ѣ постанова, унята въ другій параґрафъ, що законъ лише тогдѣ стане обовязувати, коли тѣ самѣ постановы узыскають такожь и въ другѣй половинѣ монархіи законну силу. Такій додатокъ вставлено по разъ першій до угорского закону, коли ходило о продовженѣ закону о продовженю податку вѣдъ цукру (вѣдъ 1. серпня с. р.), и то на жаданѣ тамошнои опозиціи. Вставленя того самого додатку до угорского закону о провізоріи угодовѣй домагала ся такожь угорска опозиція въ лѣтѣ, коли правительство зробило зъ нею умову, по котрѣй опозиція покинула обструкцію. Той додатокъ въ угорскѣмъ законѣ о провізоріи маѣ означати, що той законъ лише въ такѣмъ разѣ стане обовязувати, коли и въ Австріи конституційнымъ ладомъ така сама провізорія буде довершена, — значить: коли ѣи ухвалять обѣ палаты рады державнои и затвердить цѣсарь. А що оба законы, угорскій и австрійскій, мусять однаково звучати, длятого вставлено такожь и въ австрійскѣмъ законѣ той додатокъ въ другѣмъ параґрафѣ.

Якъ вже вчера донесено въ телеґрамахъ, надавъ міністеръ просвѣты приватнѣй польскѣй ґімназіи въ Тѣшинѣ право публичности на рѣкъ шк. 1897/8. Въ ґімназіи сѣй отворено сего року трету клясу. Поляки давно старали ся о те право публичности и надѣяли ся его ще въ лѣтѣ. Коли пронесла ся тогдѣ вѣсть, що надѣя не сповнила ся, повставъ гомѣнъ обуреня у всѣхъ дневникахъ, котрі по просту докоряли и своимъ посламъ недбалостею о справу и правительству дволичностею. Вкѣнци удало ся теперь выѣднати заспокоѣне слушного врештѣ жаданя, и настала радѣсть такъ мѣжь польскими послами якъ и въ польскихъ дневникахъ. Теперь вѣдзывають ся таки заразъ голосы, що правительство повинно ґереняти тѣшиньску ґімназію на коштъ державный. Що оно до того иде и дѣйде, се рѣчь певна; може оно трохи за скоро пѣсля такого одного важного здобутку домагати ся заразъ другого, ще бѣльшого; але — „коваль клепле, поки тепле“.

Въ справѣ вѣсти о заведеню хорватскои мовы въ службѣ маринарки доносять: Службова мова ѣ въ ц. и к. воѣнѣй маринарцѣ та сама, що въ ц. и к. войску, отже анѣ італійска анѣ хорватска. Не выдано такожь теперь нѣякого приказу выучувати ся хорватскои мовы, бо на се ѣ вже давнѣйшѣ постановы. Коли теперь робить ся заходы, щобы улекшити при маринарцѣ науку чужихъ языкѣвъ, то передовсѣмъ ходить о чужѣ мѣжнародні культурні языки, котрі кождый штабовець воѣнноі маринарки, а особливо офіцеры конечно мусять знати такъ на выпадокъ стычности зъ чужими маринарками якъ и для пожиточноі науки фаховои літературы. Сербско-хорватска мова важна ѣ зъ того огляду, що значна часть моряквъ, вступаючи въ службу, знаѣ тѣлько ту мову, такъ що очевидно вѣдъ кождого старшого мусить ся вымагати, щобы въ разѣ потребы умѣвъ розмовити ся зъ своими пѣдвластными такожь и въ сѣй мовѣ.

— —

Богато гомону, особливо мѣжь клерикальнымъ сторонництвомъ въ Италіи, наробили розпорядженя президента міністрѣвъ Рудінього, выданѣ недавно до префектѣвъ въ справѣ клерикальныхъ аґітацій. Розпоряджень тыхъ выйшло вѣдъ 18. вересня до 8. с. м пять. Въ першѣмъ заявляѣ Рудіні, що нѣколи не згодить ся зъ тымъ, щобы якѣ небудь маніфестаціи сторонництвъ спинювано зъ уряду, поки тѣ сторонництва заховують ся законно; але й не може стерпѣти сторонництвъ, котрі хотять повалити обовязуючій устрѣй державы. Друге розпорядженѣ звертаѣ ся вже просто противъ клерикального сторонництва и приказуѣ префектамъ, щобы доносили міністрови о намѣреныхъ зборахъ політичного характеру въ церквахъ и щобы при тѣмъ зѣ своѣи стороны подавали гадку, чи позволити на тѣ збору чи нѣ. Трете розпорядженѣ пригадуѣ два давнѣйшѣ рѣшеня найвысшого трибуналу римского, пѣсля котрыхъ про зборы въ церквахъ, уладжуванѣ не въ цѣляхъ богослуженя, треба доносити мѣсцевѣй поліціи. Четверте розпорядженѣ каже, що навѣть зборы, скликанѣ поименными запросинами, не можуть ухиляти ся вѣдъ того обовязку, бо церкви ѣ мѣсцями публичными. Вкѣнци пяте розпорядженѣ указуѣ на звѣстнѣ постановы клерикальныхъ зборвъ, котрі міністеръ называѣ заслугуючими на кару и недорѣчными, и жадаѣ, щобы противъ нихъ выступовано пѣсля закону. Наслѣдкомъ сихъ розпоряджень префекты вже заборонили кѣлька зборвъ, що мали вѣдбути ся въ церквахъ.

— —

Завтра, 15. с. м., приѣздить сербскій король Александеръ зъ поворотомъ зъ Парижа до Вѣдня, а въ понедѣлокъ д. 17. вечеромъ вѣдъѣде дальше до Бѣлграду. Якось не чути теперь нѣчого о тѣмъ, чи разомъ зъ нимъ поѣде до Сербіи и его отець. Може король вѣдрадивъ ся везти таку радѣсть своѣй вѣтчинѣ, де на саму вѣсть о намѣрѣ Миляна закипѣло мовь въ кѣтлѣ.

— —

Д. 12. с. м. постановили амбасадоры въ Царгородѣ, щобы вѣдпоручники вѣйсковѣ разомъ зъ турецкими и грецкими повномочниками заразъ выбрали ся на тесальску границю для вытыченя новои границѣ. Паслѣдкомъ того выбираѣ ся въ понедѣлокъ комісія до Тесаліи, де маѣ ся зъѣхати въ Плятамонѣ зъ повномочниками турецкими и грецкими.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Выдѣлъ товариства „Бурса имени св. О. Николая въ Перемышли“ оголошуѣ девяте справозданѣ за адміністраційный рѣкъ 1896/97-ый, зъ котрого подаѣмо деякѣ важнѣйшѣ даны: *(Докѣнченѣ.)*

I. Станъ касы зъ днемъ 31 серпня 1897. А) Доходу було въ 1896/97 р.: 1) Сальдо зъ минувшого року 166 зр. 43 кр. 2) Доплаты питомцѣвъ 3937 зр. 42 кр. 3) Вкладки членьскѣ 173 зр. 10 кр. 4) Вечерки и концерты 126 зр. 66 кр. 5) и 6) Субвенціи соймовѣ за 1895/6 и 1896/7 роки 600 зр. 7) Даръ Ихъ Величества цѣсаря 200 зр. 8) Запомога Рады громадскои въ Перемышли 150 зр. 9) Пѣврѣчна рата фундаціи бл. п. Гр. Шашкевича 50 зр. 10)—15) Запомоги Радъ повѣтовыхъ въ Оеремышли 50 зр., въ Лѣську 10 зр., въ Добромили 25 зр., въ Старѣмъ мѣстѣ 15 зр., въ Яворовѣ 20 зр., въ Турцѣ 10 зр. 16) Запомога касы задатковои въ Дубецку 10 зр. 17) Добровѣльнѣ датки и жертвы 72 зр. 63 кр. 18) Записъ бл. п. Лѣсикевича 89 зр 5 кр. 19) Вѣдсотки вѣдъ часово умѣщеныхъ капіталѣвъ 32 зр. 27 кр., разомъ 5737 зр. 56 кр. Б) Розходу було въ 1896/97 роцѣ: 1) Кошты закупна инвентаря 111 зр. 60 кр. 2) Харчь питомцѣвъ 3962 зр. 19 кр. 3) Платня слугъ 153 зр. 50 кр. 4) Опалъ 262 зр. 86 кр. 5) Свѣтло 58 зр. 03 кр. 6) Управа огорода 12 зр. 59 кр. 7) Реставрація кирницѣ и паркану 21 зр. 02 кр 8) Пране бѣля 44 зр. 55 кр. 9) Сплата довгѣвъ 331 зр. 50 кр. 10) Асекурація 5 зр. 11) Платня за науку спѣву 10 зр. 12) Платня курсора 12 зр. 13) Дрѣбнѣ выдатки 31 зр. 71 кр. 14) Закупно и оправа книжокъ до бібліотеки 40 зр. 17 кр. Разомъ 5056 зр. 72 кр. — Порѣвнавши доходы зъ розходами, остаѣ готѣвкою въ касѣ 680 зр. 84 кр.

II. Майно Товариства зъ днемъ 31 серпня 1897. А) Актива: 1) Вартѣсть инвентаря вѣдтрутивши 10% зужитя 361 зр. 10 кр. 2) Готѣвка въ касѣ 680 зр. 84 кр. 3) Цѣнні ефекты 35 зр. 4) Претенсіи перенятѣ вѣдъ Общого рольн.-кред. Заведенія 100 зр. 5) Реальнѣсть ч. к. 671 вартости 12.000 зр., разомъ 13.176 зр. 94 кр. — Б) Пассива: Довгъ ґіпотечный 4.530 зр. 40 кр. на реальности ч. к. 671. — Порѣвнавши актива зъ пасивами майно товариства зъ днемъ 31 серпня 1897 року выносило 8.646 зр. 54 кр. [*Поясненя и уваги.* До поз. 8 доходу: Въ сѣмъ роцѣ увѣйшла въ житѣ фундація бл. п. Григорія Шашкевича по затвержденю акту фундаційного ц. к. намѣстництвомъ. Товариство буде побирати рѣчну ренту въ квотѣ 100 зр. [пѣврѣчно по 50 зр. платну все 15 лютого и 15 серпня]. Першихъ 50 зр. побрало товариство 15 лютого 1897. — До поз. 17 доходу: Помершій 1895 р. бл. п. Михайло Лѣсикевичь въ Кропивнику, полишивъ въ завѣщаню мѣжь иншими записами такожь для Бурсы леґатъ въ сумѣ 100 зр. Леґатъ сей, по потрученю належитости переносни [10 зр.] и коштѣвъ, вплынувъ сего року до касы товариства. — До поз. 9 розходу: Въ сѣмъ роцѣ ужило товариство на сплату довгѣвъ лише 331 зр. 50 кр. т. в. заплатило лише припадаючѣ двѣ раты амортизаційнѣ вѣдъ позычки ґіпотечнои. Остальный довгъ ґіпотечный до касы ощадности мѣста Перемышля въ квотѣ 4530 зр. 50 кр, маѣ сплачуватись пѣврѣчными ратами амортизаційными по 165 зр. 75 кр.. — До поз. 4 активѣвъ: Претенсіи перенятѣ Бурсою вѣдъ Общого рѣльн.-кред. Заведеня для Галичины и Буковины представляли первѣстно вартѣсть въ квотѣ 739 зр. 43 кр. Стяганемъ тыхъ претенсій займаѣсь именемъ выдѣлу Бурсы адвокатъ д-ръ Кормошь. Претенсіи тѣ въ бѣльшѣй части зреалізованѣ и грошѣ передано касѣ, а лише часть ихъ доси ще не зреалізована, въ приближеню 100 зр. вартости.]

Выдѣлъ складаѣ щиро-сердечну подяку всѣмъ Р. Т. Добродѣямъ, котрі въ якій-небудь способъ причинили ся до пѣднесеня чи то матеріяльного чи морального институціи; Вп.

мовою и зъ селедцемъ зъ комфортомъ зачала менѣ надоѣдати.

III.

Одного разу зъ рана лежачи ще въ лѣжку, я почувъ черезъ стѣну таку розмову въ кухни:

— Нѣ! таки будьте такъ добрі, збудѣть пана! Я нѣякъ не можу чекати довше... Якъ же то? Самі казали, щобы чимъ скорше, я старавъ ся, чужій сурдутъ заставивъ за матерію, на лобъ на шию робивъ имъ, а теперь.. Нѣ! будьте добрі, просѣтъ конечно!

— Адже я просила... Сказали, що ажь на першого.

— Я бы радо чекавъ, але дитина хора... конечно потребую. Адже не богато, три рублѣ.

Служниця пѣйшла до господарѣвъ, за хвилю вернула ся и сказала:

— Ажь на першого!

— Але ѣй Богу не можу! якъ умирати, такъ потребую!

Въ голосѣ кравця проявляло ся роздразненѣ.

Догадуючи ся, що господарѣ не мають грошей, а знаючи, що за кѣлька днѣвъ менѣ треба буде платити за мешканѣ, я закликавъ служницю и давъ ѣй грошѣ, щобы занесла господарямъ. Що голосъ кравця я пѣзнавъ, що вѣнъ мусить бути въ нуждѣ, длятого охотно вѣддавъ я свои грошѣ передъ часомъ, хочь они менѣ самому були потрѣбнѣ. Служниця занесла грошѣ господарямъ.

— Красненько дякую! — крикнувъ господарь за стѣною.

Я нащуривъ ухо до стѣны, щобы почути, якъ кравець буде дякувати господареви... Тымчасомъ почувъ я цѣлкомъ що иншого.

— Простенькій? Е, нѣ! я хочу зъ кручеными перами.

— Кравець чекаѣ! — заговорила служниця.

— Щожь то зновъ! — скрикнула господиня. — Не може зачекати до першого тыхъ три рублѣ? Пѣйди но ты самъ до него!

За хвилю було чути шляпанѣ патинками и покашлюванѣ.

— Якъ ся маѣшь! — заговоривъ господарь до кравця.

— Зле, пане! Дитина хора, крейцаря въ хатѣ нема.

— Даю тобѣ слово, що замовляю у тебе послѣдный разъ!

— Воля ваша!

— Я даю тобѣ хлѣбъ, хочу, щобы ты мавъ роботу, заробокъ, а ты...

— Я бы радъ зъ цѣлои душѣ...

Голосъ господаря пѣдносивъ ся, наставъ крикъ и кравець опинивъ ся за дверми безъ грошей.

— А то свиня! — заговоривъ господарь входячи до мене.

— Та вѣнъ конечно потребувавъ, — сказавъ я.

— Прошу васъ, потребувавъ! Що-жь то зновъ таке? Дай и дай! у мене самого бѣда крайна. Отъ дѣти треба везти до доктора, треба лѣчити... Жена потребуѣ капелюха, треба конечно!.. Хочь мы теперь трохи стѣснені, але завстыдати ся не дамо, треба по модѣ...

Я на те все не вѣдзывавъ ся и господарь вѣдѣйшовъ.

— Зъ кручеными перами... знаѣшь... леґенькій! — чути було зъ-за стѣны.

— Такій, якъ маѣ Атанасіевна? Такожь зъ кручеными...

— Нѣ! ѣи за тяжкій и не модный...

— Живѣтъ! ой-ой-ой! — пищала дитина.

— А ты не верти ся! — сказала мати. — Положи склянку! розбити хочешь? И такъ вже перебили судину... Зъ того тебе и живѣтъ болить!... Такъ, такъ! зъ кручеными перами, але пушистый... Такій пушистѣ теперь въ модѣ... А ты зновъ чого хочешь?

— Дайте менѣ платню, хочь за два мѣсяцѣ! — просила служниця. — Я вже пять мѣсяцѣвъ не дѣстала анѣ копѣйки... Теперь менѣ треба, мушу мамѣ пѣслати, они бѣднѣ...

— Ты, небого — закричала панѣ — закимъ зачнешь рахувати, кѣлько тобѣ винні, подумай перше, хто буде вѣдповѣдати за пальто, що тамтого року украли...

— Адже я тогдѣ була зъ вами въ парни, а панъ були дома... Якъ же я можу вѣдповѣдати за пальто?

— А то у тебе панъ маѣ стеречи рѣчей, чи служниця?...

За хвилю супруги щезли зъ дому а до моѣи комнаты долѣтавъ перераздивый плачь дѣтей и нарѣканѣ служницѣ.

Десь около дванацятои годины въ полудне рѣзкій голосъ дзвѣнка звѣстивъ ревѣвшимъ дѣтямъ, що вже прибули любезнѣ родичѣ.

— Позвольте, прошу васъ, менѣ на мінуточку заглянути въ зеркало! У васъ бѣльше зеркало — заговорила урадована господиня, влѣтаючи до моѣи комнаты и знимаючи зъ головы шапочку.

— Позвольте, прошу, — проговоривъ и мужь, несучи пудло въ однѣй руцѣ а въ другѣй якусь матерію звиту въ трубку. — Всѣ грошѣ выдавъ, — говоривъ вѣнъ далѣ — купили капелюхъ и хотѣли вже йти, а тутъ купець показуѣ решткy матеріи, наймоднѣйшои, „Бісмаркъ“... Що-жь? треба було купити.

— Правда, що красный? — пытала жена, выкручуючись передъ зеркаломъ.

— Дуже красный!... пушистый, легенькій, зъ кручеными перами, — прихвалювавъ мужь, звертаючись до мене.

То трѣскотанѣ и хваленѣ тревало може зъ пятнацять хвиль, вкѣнци пѣйшли.

— Спить дитина? — чути було зъ-за стѣны.

— Дитина маѣ горячку и животикъ якійсь твердый, — говорила служниця.

— Лиши его, нехай спить!—сказала мати. — А правда, що менѣ до лица въ такѣмъ капелюсѣ?

— Ще й якъ! — прихваливъ мужь.

По хвили зайшовъ господарь зновъ до моѣи комнаты и заговоривъ:

— Таке то, бачите, родинне житѣ! Выйшли зъ женою на якихъ двѣ годины до мѣста та й пятнацять рублѣвъ якъ бы не було! А инакше годѣ... треба пѣддержувати моду... годѣ, щобы жена ходила въ старѣмъ капелюсѣ, коли вже Авдотья Андрѣевна и Атанасіевна мають новѣ. Мы зъ женою гордѣ, не дамо ся завстыдати...

Вечеромъ я положивъ ся до лѣжка будучи певнымъ, що горда глупота моихъ господарѣвъ уже скѣнчила ся. Тымчасомъ неожидано я почувъ изъ-за стѣны такѣ слова:

— Якъ то? до другихъ ходимо, а до себе не просимо нѣкого? — говорила жена.

— Конечно треба! — додавъ мужь.

Видно, господарямъ за мало було того, що капелюхъ лежить въ пуделку на шафѣ; треба було ще, щобы всѣ знакомѣ пѣбачили и похвалили.

На другій день явивъ ся у мени господарь.

— Я прийшовъ васъ просити — сказавъ вѣнъ — щобы вы намъ вѣдступили комнату на кѣлька годинъ вечеромъ. Сподѣваѣмо ся богато гостей... въ нашѣй комнатѣ буде за тѣсно...

д-рамъ Кебузиньскому и Лѣтиньскому за безплатну помѣчь лѣкарску, Вп. д рови Ал. Дворскому, бурмістрови мѣста, за безплатне вѣдступленя салѣ мѣскои на вечерки, а наконець Редакціямъ часописей (мѣжь тыми „Дѣлу“) за безплатне помащуване всякихъ оголошень зъ справахъ товариства.

Заохоченый красными результатами сегорѣчныма принявъ выдѣлъ на 1897/98 рѣкъ шкѣльный до Бурсы 34 пигомцѣвъ будь безплатно будь за доплатою, въ тѣй надѣи, що патріотична Р. Т. Публика, якъ до теперь, переконавшись о успѣшнѣмъ дѣланю товариства, не залишить и на дальше пѣдпирати его змаганя. Выдѣлъ просить своихъ Р. Т. членѣвъ, щобы зволили позискувати якъ найбѣльше членѣвъ для товариства, та щобы при всякихъ нагодахъ заряджували хочь маленькѣ крейцаровѣ складки въ корысть бѣднои рускои молодежи.

Справоздане пѣдписали пп. предсѣдатель Григ. Цеглиньскій и секретарь д-ръ Т. Кормошь.

До нашихъ Р. Т. Читателѣвъ!

Наближае ся четвертый кварталъ сегорѣчного выдавництва „Дѣла“. Дуже просимо поспѣшити зъ передплатою и зъ вырѣвнанемъ залеглостій, бо мы выдатки маємо великій и не терплячій проволоки, а залеглости за сей рѣкъ выносять — тысячѣ! Хто залеглостій не вырѣвнае въ короткѣмъ часѣ, тому мы будемо мусѣли высылку часописи перервати. Длятого ще разъ просимо о чимь-скорѣйше надсыланє передплаты, взглядно залеглостій.

НОВИНКИ.

— **Зъ „Львѣвского Бояна“.** Выдѣлъ пригадуе всѣмъ своимъ членамъ, що завтра, въ пятницю 15-ого с. м. розпочинають ся о годинѣ 7-ѣй вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10., I поверхъ] вправы хору мѣщаного. Рѣвночасно запрошуе выдѣлъ вступати въ члены товариства всѣхъ любителѣвъ спѣву и музики. Записатись можна въ часѣ вправъ хоральныхъ. — Засѣдане выдѣлу вѣдбуде ся въ пятницю передъ вправами о годинѣ 6-ѣй. Зъ огляду на те, що не маю адресъ новыхъ Вп. членѣвъ выдѣлу, прошу ихъ сею дорогою, щобы на засѣдане явили ся въ комплетѣ и точно. — *Володимиръ Шухевичъ.*

— **Зъ Народнои Торговлѣ.** Апонсоване 25-ого вересня вино вже замовлене; але позаякъ мы додали до сеи ваґоновои посылки ще кѣлька бочѣлокъ по-надъ замовлене число и тѣ маємо до збутя, просимо рефлектуючихъ на сей додатокъ прислати намъ замовлене, але не пѣзнѣйше, якъ до 18 ого н. ст. жовтня, бо того дня прибуде ваґонъ до стациі Львова, а посылка мусить бути выладована и просто зъ двѣрця розбслана. — *Вѣдъ Дирекціи.*

— **Зъ Равского пишуть намъ:** Маючи на мѣръ вѣддати свого сына колись до ґімназіи повѣзъ я его по окѣнченю сѣльскои школы до повѣтового мѣста Равы рускои, до школы т. зв. „wyższego typu“. А що було трохи опѣзнено, то управитель сеи школы ледви якось давъ ся упросити до принятя мого сына, звиняючи ся тымъ, що въ школѣ и такъ дуже притѣсно. Зъ цѣкавостію оглянувъ ся я по тѣй школѣ, чи въ нѣй поправдѣ нема де подѣти ся. Отже показало ся таке, що варта и подати до приюдноі вѣдомости, якъ то выглядае школа „wyższego typu“ въ Равѣ рускѣй. Головный будинокъ змурованый зъ камѣня, на низькѣмъ вогкѣмъ грунтѣ въ поблизькости багонъ и трясавиць, перероблены зъ давного криміналу зъ часѣвъ „сендзѣвскихъ“; до него прибудовано другій, поменшій, деревяный. Салѣ до науки темнѣ, вогкѣ, декотрѣ мають лишь 4 метры въ квадратъ о однѣмъ маленькѣмъ вѣконци, а другій зновъ подзѣмнѣ, 4 м. довгѣ а 8 м. широкѣ зъ двома вѣкнами, одно вѣдъ пѣвночи насупротивъ другого вѣдъ полудня для лѣпшого вѣдай освѣтленя. Въ такѣй 4-метровѣй кучѣ товпить ся около 50 ученикѣвъ, а въ подзѣмныхъ здаесь два разы стѣлько. Щастя ще, що жиды мають свою школу фундаціи Гірша, а то певно жидѣвскѣ хлопцѣ мусѣли бы католикамъ сидѣти на головахъ, хочь и такъ бы не влѣзли ся, бо въ гору мають тіи „салѣ“ ледви по 2 метры. Прибудѣвка деревляна зогнила и осѣла ся, дверѣ входовѣ пѣйшли на бакиръ, а кажуть, що оденъ мѣсцевый радникъ шкѣльный пробувавъ разъ палицею силу стѣны, то палиця на другій бѣкъ вылѣзла и мусѣвъ сейчасъ казати на свѣй коштъ выбиту дѣру глиною замурувати, а то бы ще псы лазили до будынку шкѣльного... Встыдъ и ганьба громадѣ мѣскѣй за таку школу; але жь де зновъ подѣли ся очи у властій шкѣльныхъ? Декуда по селахъ кажуть будувати палаты „niższego typu“, а въ мѣстѣ повѣтовѣмъ стоить буда „wyższego typu“! — *Равскій селюхъ.*

— **Зъ тайнъ поліціи въ Городку.** Передъ трибуналомъ карнымъ у Львовѣ ставали вчера представителѣ поліціи въ Городку коло Львова: инспекторъ тои поліціи Фурманъ и два поліцаѣ Ризевичь и Ястшембскій. Прокураторія обжалувала ихъ, що у вересни сего року, хотячи зневодити двѣ арештантки 50-лѣтну жѣнку Анну Штандъ и 15-лѣтну Софію Куниинъ, щобы признали ся до якоись дрѣбнои крадежи, тяжко знущали ся надъ ними. Трѣйка тыхъ городецкихъ поліцайникѣвъ тортурувала сесѣ — якъ опѣсля показало ся невинні жертвы. Зъ-разу били ихъ по лици, товкли пѣдъ бороду, а коли се не довело до признаня, волочили ихъ за волосе по комнатѣ и уживали иншихъ звѣрскихъ способѣвъ. Мѣжь иншими обнажено ихъ, положено на тапчанахъ и бито тростинами такъ, що кровь лила ся. Досыть сказати, що Штандовѣй зломили два ребра и черезъ то справа выявила ся. Всѣ три обжалованѣ признались до вины, а Ястшембскій зѣзнавъ мѣжь иншимъ и таке: „Мы все били пѣдозрѣныхъ, але били сьмо лѣпше, бо не ломили ся имъ ребра, а признавали ся до вины“. Трибуналъ узнавъ всѣхъ трехъ функціонарѣвъ городецкои поліціи виновными и засудивъ: пана инспектора Фурмана на 2 мѣсяцѣ, Ризевича на 8 а Ястшембского на 4 мѣсяцѣ тяжкои вязницѣ, заостренои що 14 днѣвъ постомъ.

— **Архикняжна-вдова Стефанія** приѣхала вчера на кѣлька-дневный побутъ до Ланьцута въ гостину до ґрафа Романа Потоцкого. На повитане архикняжны выѣхавъ вчера до Ланьцута намѣстникъ кн. Санґушко и забавить тамъ два днѣ.

— **Польска ґімназія въ Тѣшинѣ** дѣстала, якъ знаемо, право публичности. Однакъ здобутокъ сей не вдоволяе польскои прасы, бо рѣвночасно зъ оголошенемъ права публичности заявляе она, що змаганя Поляківъ не кѣнчать ся на тѣмъ, а найблизшимъ жаданемъ ихъ буде домагати ся принятя тѣшиньскои ґімназіи на коштъ державы, опѣсля основаня польскои учительскои семинаріи, народныхъ польскихъ шкѣлъ тамъ, де то належить ся на основѣ числа населеня, а дальше введеня польского языка въ урядахъ и такого роздѣлу выборчихъ округѣвъ, щобы Нѣмцѣ при выборахъ до шлеского сойму и рады державнои не майоризовали бѣльшости польского населеня. Поляки идуть перебоемъ, не лизанемъ рукъ, а зыскане уважають за щось, що имъ належить ся, а не за ласку. Инакше, нѣжь наши сервілісты, що ще й кажуть славословити себе за свѣй сервілізмъ...

— **Небувалый поєдинковичь.** Зъ Будапешту доносять: Въ Люґошь на Угорщинѣ лучила ся небувала пригода. Судья Ерінай въ наслѣдокъ клеветы, яку кинула на него мѣсцева інтеліґенція, бувъ зневоленый вызвати всѣхъ, загаломъ 40 особъ, на поединокъ. Въ недѣлю вѣдбули ся два поединки: першій зъ властителемъ бѣльшои посѣтости Хрістоманосомъ на пістолеты, въ котрѣмъ нѣхто не одержавъ рапы, а другій на шаблѣ зъ судьею Талайді. Въ другѣмъ поединку Ерінай дѣставъ тяжку рану въ праву руку, въ наслѣдокъ чого дальшій поединки мусять бути теперь здержани.

— **Нечувана проява божевольства.** Niewe Rotterdam Courrant доносить: Передъ кѣлькома днями станувъ передъ поліцаємъ на улици якійсь порядно одягненый мужчина и зажадавъ, абы его увязнено, бо вонъ забивъ власну жѣнку и дитину. Заведеный на поліцію зѣзнавъ, що зове ся Кароль Міляръ, є годинникаремъ и маe 32 роки. „Нинѣ — зѣзнававъ вонъ — середъ роботы якійсь внутрѣшный голосъ казавъ менѣ пѣдрѣзати ножемъ горло жѣнцѣ и дитинѣ“. Инспекторъ поліціи думавъ зъ-разу, що маe дѣло зъ піякомъ, але Міляръ вытягнувъ наразъ зъ кишенѣ двѣ пары людскихъ ушей и сказавъ: „Теперь чей и повѣрите менѣ!“ Повѣдомлено о тѣмъ самого директора поліціи, а сей удавъ ся безпроволочно до мешканя обжалувуючого себе и найшовъ его жѣнку и дитину безъ житя, зъ головами майже вѣдтятыми вѣдъ туловища и зъ обтятыми уши а. Міляръ зѣзнавъ дальше, що въ той самъ способѣ забивъ вѣтця свого и матѣрь та що въ часѣ своихъ подорожій по цѣлѣмъ свѣтѣ женивъ ся чотирнацять разѣвъ и всѣ нещастнѣ жѣнки забивавъ въ часѣ вхъ материньства. Все те зѣзнавъ вонъ чванливо, наче-бъ оповѣдавъ про якій геройства, а все такъ притомно, що зовсѣмъ не выглядавъ на божевольного.

— **Цѣкавого свѣтового подорожника** бачили дня 21 вересня въ Боденбахъ. Бувъ се може 5-лѣтный або 6-лѣтный хлопчина и мавъ на грудехъ прилѣпленый великій плякатъ а на нѣмъ написано, що малый походить зъ Галичины и выправляе ся на Гамбурґъ до Америки. „Пасажиръ“ говорить тѣлько по польски, заосмотривъ ся въ припасъ живности и въ готѣвку въ квотѣ 5 зр., а при тѣмъ сильно числить на ласку и милосердіе своихъ евентуальныхъ товаришѣвъ подорожи. Навѣть карту корабельну маe при собѣ малый подорожный, котрый зрештою є вповнѣ вдоволеный и споглядае въ свѣтъ дуже предприємчиво.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Дня 26 с. м. вѣдбуде ся въ Бирчи вѣнчане п. Льва Набака, укѣнченого богослова, зъ панною Софією Гвоздовичѣвною, дочкою тамошного о. пароха. [Стація зелѣзницѣ Перемышль, почта и телеґрафъ въ мѣсци.] — Американьскій міліонеръ Барнето, що передъ кѣлькома мѣсяцями допустивъ ся самоубійства утопленемъ зъ причины стратъ грошевыхъ, полишивъ по собѣ 80 міліонѣвъ майна, не вчисляючи земскихъ посѣлостій; того неборакови було замало! не мавъ зъ чого выжити! — Въ Стрыю отворено першу христіяньску ятку мяса. — Цѣна золота йде дуже въ гору. — Въ Россіи позволено по костелахъ вѣдправляти богослуженя за польскихъ мужѣвъ заслуженыхъ на поли науки. — Артистамъ спѣвакамъ Полякамъ братамъ Решке надавъ царь досмертне дворяньство. — Архикнязь Леопольдъ Сальваторъ полювавъ при кѣнци вересня и зъ початку жовтня въ скѣльскихъ горахъ и коло Мизуня на оленѣ въ товариствѣ полковника бар. Ґісля и ще двохъ офіцирѣвъ. Убито десять оленѣвъ а дальшимъ ловамъ перешкодивъ снѣґъ. — Віцепрезидентъ намѣстництва Лідль вернувъ зъ вѣдпустки и обнявъ урядованє. Віцепрезидентъ краєвои рады шкѣльнои Бобжиньскій, выѣхавши на посвященє ґімназіи Собѣского въ Кракові, оставъ ся тамъ и візитувавъ онодгы тамошній ґімназіи. — У Львовѣ померъ вчера рано на ударъ серця купець Станиславъ Войцѣховскій, властитель одного зъ перворядныхъ склепѣвъ корѣнныхъ сполученого зъ комнатами до снѣдань Неббщикъ належавъ до найтовстѣйшихъ людей у Львовѣ. — На університетъ у Львовѣ записало ся 45 женщинъ. — Мѣсточко Ланьцутъ надало ґр. Казимирови Баденьому почетне горожаньство; вже то почетнымъ горажанномъ нашихъ мѣсточокъ дуже легко стати; впрочѣмъ не коштуе нѣчого.

Надѣслане.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Müsterchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung trirt sofort zu Tage: Aechte, reingefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort (namentlich glimmen die „Schussfäden“ weiter, wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur ächten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der ächten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg** (k. u. k. Hofl.) **Zürich** versenden gern Muster von ihren ächten Seidenstoffen an jedermann und liefern einzelne Roben und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung

10 (5)

Господарство промыслъ и торговля.

— **Белєра [Böhler] заводы сталевій товариства сталевои фабрики Волга.** О будовѣ тыхъ заводѣвъ, подае цѣкавѣ вѣсти россійска часопись „Саратовскій Дневникъ“. Будова заводѣвъ поступае такъ скоро, що вѣдливальня зелѣза вже въ найкоротшѣмъ часѣ пустить ся въ рухъ. Теренъ заводѣвъ обнимае 34 десятинъ, около 2 версты вѣдъ Саратова. Представляе ся яко елеґантне заведене при увзглядненю найновѣйшихъ досвѣдѣвъ на поли техніки машиновои и будовлянои. Теренъ гутъ дѣлить на два дѣлы зелѣзница йдуча зъ Саратова до Увѣка. На горѣшнѣмъ дѣлѣ є заводы, на долѣшнѣмъ, близше Волги, домы для майстрѣвъ и роббтникѣвъ: будуча сталева кольонія. Трохи горбковато пѣдносячу ся формацію терену стороны заводовои будовничѣ выкористали быстроумно. Будынки ставлять ся такъ, що сырѣ матеріялы приходять зъ высше положеныхъ частій и при обрѣбцѣ разъ-у-разъ идуть по похилости терену, ажь дойдуть до магазину. Вздовжь магазину идуть шины, галузь шляху Саратовъ-Увѣкъ. Фабрикаты зъ одного будынку до другого перевозять ся въ малыхъ возахъ по шинахъ, а се при похилости терену мало спотребуе силы; є то обставина певно важна при великѣй продукціи, яку мати-муть сѣ заводы. Найбѣльшій будынокъ заводу призначеный на вѣдливальню стали. Маe вонъ 75 сяжнѣвъ довготы, 4½ сяжня высоты муру а пѣдъ дахомъ 6 сяжнѣвъ. Зъ одного боку туй коло входовои брамы є три величезнѣ печи Мартіна, зъ другого вѣдливальня стали въ тиґлякъ для выґвору стали на инструменты, яку доси тѣлько зъ заграницѣ мусѣло ся спроваджувати. Вѣдливальня стали въ тиґлякъ маe три вѣддѣлы, а то: властива вѣдливальня, вѣддѣлъ сушеня тиґлѣвъ и вѣддѣлъ для фабрикаціи тиґлѣвъ, урядженои пѣсля новои методы, такъ що тиґлѣ 4—5 разъ и бѣльше можуть ужити ся. Другій рядъ будынкѣвъ творять: кузня, очищальна и вальцовня для выконаня зелѣза плоского, круглого и дрота. Въ кузни є великій молоты паровѣ и ґідравлічна праса. Побѣчь тыхъ будынкѣвъ стоить дѣмъ кѣтловый зъ цѣлымъ уладженемъ паровои машины. Зъ боку стоить цѣлковито урядженый варстатъ механічный а въ окремѣмъ одноповерховѣмъ домѣ хемічна лябораторія и технольоґічна стація досвѣдна для пробъ тривкости и т. п. Бюра комераційнѣ є въ окремѣмъ домѣ. Велику ролю граe въ заводѣ електрика. Въ електричнѣй стаціи уставляють ся двѣ паровѣ машины о силѣ 200 коней, порушаючѣ чотири динамічнѣ пристрои, зъ котрыхъ оденъ призначеный до освѣтленя заводу и домовъ мешкальныхъ, а три до переносу силы. Особливо машины варстатовъ механічныхъ порушають ся електрикою. Велику дбалость звернено на помѣщенє роботниковъ въ згаданѣй кольонии. Для роботниковъ зъ малою родиною є домы на чотири партіи, кожда зъ двохъ комнатъ и кухнѣ, пивницѣ и т. д. На двѣ партіи є одна ледовня и стайня на двѣ коровы, а при кождѣмъ домѣ є два подвѣря и огородъ на ярину. Домы у вѣдповѣдній вѣддали вѣдъ себе. Для роботниковъ зъ родиною по-надъ чотири особы є домы побудованѣ такъ само, але на бѣльшѣмъ просторѣ. Домы для верхмайстрѣвъ маютъ по чотири комнаты зъ приналежностями. И для инжінерѣвъ поставлено домы бѣльшѣ. Надто предприємство умовило ся зъ управою зелѣзничою що-до дешевого перевозу роботниковъ мешкаючихъ у мѣстѣ. На кольонии пѣдъ лѣскомъ є окремый шпиталь бараковый на десять лѣжокъ. Для мѣста Саратова заводъ мати-ме велике культурне значѣне, не менче и економічне. Навѣть для Россіи заводъ Белера въ Саратовѣ значить великій поступъ на поли индустріи зелѣзнои.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14. жовтня. Пѣсля новои орґанізаціи правицѣ буде крѣмъ парляментарнои правицѣ утвореный ще выконавчій комітетъ, котрый складатись буде зъ провѣдниковъ клюбѣвъ. Той комітетъ буде полагоджувати всѣ бѣжучѣ справы, а такожь рѣшати маe въ пильныхъ выпадкахъ, коли нема часу скликувати парляментарнои комісіи. Справы програмовѣ належати будуть до комісіи. Новый статутъ орґанізаціи правицѣ вѣйде въ житя, скоро буде затвердженый клюбами.

Прага 14. жовтня. Politik доносить, що бар. Діпавлі старае ся зъѣднати для свого внесеня декотрѣ сторонництва зъ поза правицѣ; въ тѣй цѣли мавъ вже конферувати зъ кѣлькома вызначнѣйшими послами опозиційными.

Надѣслане.

Лѣкарь недугъ дѣточихъ

Д-РЪ ОСКАРЪ ПИЛЄВСКІЙ

осѣвъ у **Львовѣ при улици Коперніка число 9** II. поверхъ и ординуе вѣдъ 3—5 по полудни.

Амбуляторіюмъ недугъ дѣточихъ безплатно вѣдъ 8—10 передъ полуднемъ. 295 7—10

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. I. у ЛЬВОВѣ.

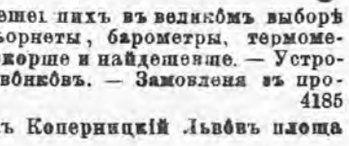

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.**

Першій рускій складъ и роботня выробѣвъ ножѣвничихъ власныхъ и англійскихъ 299 12—?

пѣдъ фірмою

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

поручае бритвы, ножички, ецизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухонні и рѣзні выробы ножѣвничѣ. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякѣ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ *ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ* ножѣвникъ у Львовѣ ул Галицка 6.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Академикъ

шукае лекціи на селѣ або занятя у адвоката, въ урядѣ.

С. СЕМЕНОВЪ, ул. Баторія ч. 26 I. поверхъ дверѣ 16.

334 1—1

Позичае и купуе всяку ґардеробу, оружє, машины, меблѣ и т. п. Платить готѣвкою — **Базаръ ЯЩИШИНА въ будынку Театральнѣмъ** 342 1—3

ВАЖНЕ ДЛЯ ГОТЕЛЄ и пп. кавалерѣвъ! Патентованій замкненя до дверей, за помочею котрыхъ можна зъ певнои вѣдпорности отвирати и замыкати дверѣ. Цѣна комплетного приряду зр. 2·75.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ кате дры.] 4595

Поважане Панство!

Удержуючи передъ кѣлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирательвъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Панству, якъ и Всечестному Духовенству и прошу отсимъ укланно о ласкавій Ихъ взгляды

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ-Кароль Хѫціньскій

при улици Городецкѣй ч. 38 [пѣдъ стація кѣнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 334 9—24

Я згодивъ ся.

— А може и вы будете ласкавѣ забавити ся зъ нами?

— Нѣ, я запрошеный деинде.

— Шкода!

Цѣлый ранокъ бѣгавъ господарь по мѣстѣ за грѣшми. Коло полудня зъявивъ ся зновъ у мене.

— Що-жь робити! — говоривъ менѣ. — Не встигъ и оглянутись, а десять рублѣвъ розбйшло ся.. И жий теперь, чимъ хочешь!

Я заявивъ ему своє спбвчутє.

Около шестои вечеромъ почали сходити ся гостѣ. Я сейчасъ забравъ ся зъ дому и вернувъ ажь о третбй въ ночи, гадаючи, що вже скбнчило ся. Тымчасомъ вбкна моеи комнаты були ще освѣченѣ. Передъ зеркаломъ въ моѣй комнатѣ выкручувала ся Клявдія Петровна зъ капелюхомъ на головѣ и пытала, чи ѣй до лица.

— Дуже, дуже красно! — говорилъ гостѣ майже въ одинъ голосъ.

— Легонькій, пушистый, — додавъ мужь, звертаючи ся до гостей.

Я не мавъ де подѣти ся, бо хочь мбй господарь вбднесивъ ся до мене „якъ чоловѣкъ до чоловѣка“ то таки зайшовъ зъ гбстьми до моеи комнаты и анѣ думавъ зъ-вбдтамъ выходити.

Тая глупота тягнула ся до самого рана.

Глупота моды зъ обставою, капелюхами и т. и. тягне ся до нинѣшного дня.

Зъ россійского переклавъ въ скороченю

В. Загаввичъ.

Порошокъ до зубôвъ Гайдера

Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищеня зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стирающій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть.
Цѣна коробки 25 кр. 18

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 25—?

Фірма вôдзначена на львôвскôй краевôй выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна
РОБÔТНЯ
ВЫРОБÔВЪ ЦЕРКÔВНЫХЪ И ҐАЛЯНТЕРІЙНЫХЪ
зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку

а именно:

монстранціи, чашъ, пушки цимборійній и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскій берла, кадильницѣ и лодки, гармонійній дзвôнки, антіпедія, бронзы сальонôвй и до меблѣвъ и т д.

Всѣ наведенй предмеры приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огня або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи полагоджуе вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 2—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робôтня бронзôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА
ВАСИЛЯ ҐРЕСЯКА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 36
(Дôмъ Народнôй Торговлѣ)

Выготовляе строй сокôльскій, якъ такожь уніформы для пп. студентôвъ и всякй роботы входячй въ кругъ робôтъ кравецкихъ, пôсля найновѣйшои моди по цѣнахъ можливо найдешевшихъ.

Зôстаю зъ поважанемъ
263 10—10 **В. ҐРЕСЯКЪ.**

До фарбованя волося
поручаю яко найлѣпше и зовсѣмъ нешкôдне средство
Д-ра Дурра фарбу на волося
въ цѣлôмъ свѣтѣ узнану за найлѣпшу. — Фарба тая е въ двохъ вôдтѣнкахъ або на темно-бльондъ або на чорно. 1
Цѣна бутильки 1 зр.
ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ:
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НАЙБÔЛЬШІЙ ВЫБÔРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручав Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

УЧИТЕЛЬ — срґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собеского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКЙ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескй и дамскй пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды. Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскй, Ковпаки, Шапки мужескй, Шкôры у всѣхъ родахъ поодинôко и гуртовно, а такожь Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ.
Цѣны умѣренй, сталй.
244 **Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.** 18—20

Також на раты мѣсячній. Також на раты мѣсячній.

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ
ЧАЙ
правдивый китайскій
въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.
19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь

звѣстный вôдъ кôльканадяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи Принимае рѣзьбарскй роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторіи реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205 119—?
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20

„ДНѢСТЕРЪ”
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскй знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мôжливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвышій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшій услôвя и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимае вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягае ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не е заступленый, приймають ся. 4414

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ
у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20
поручае свôй
складъ и робôтню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 17—?
287

Кальошѣ
дуже мôцній и дуже дешевй
поручае
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВÔВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
388 5—10

Цѣкавй рѣчи.
Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки etc нового жанру. *Розжвшній каталюґи* 30 кр. [за порто, закрытй] або зъ 50 великими гарными взôрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. [въ маркахъ] за попереднымъ надсланемъ. 303 8—10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

ТУТКИ циґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
КОНТОРУ ВЫМѢНЫ
и
вôддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до льокалю фронтового въ партерѣ.

Вôддѣлъ депозитовый
принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартôстній и дае на нихъ завдатки.
Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.
Депозиты сховковй (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ стальевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важній документы. 374 Д
Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшій заряджена.
Прияснь дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

Ручить ся, що чиста
Вôдзначена найвышшими преміями
Томаса мука фосфатова
зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынôвъ томасôвскихъ — се
найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.
Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.
Для всякого рода рôлѣ.
Надае ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.
Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.
Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численній премія, вôдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякй поясненя суть пôдъ руками.
Запыты и замовленя пôдъ адресою:
Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 16—23
Заступництво для Галичины и Буковины
ІОСИФЪ КАРРАХЪ
у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телєфону ч. 408.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гренька.

Ч. 224. Львовъ, Пятниця 3 (15) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и руских святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитóсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рóкъ	18 зр.	на цѣлый рóкъ	24 зр.
на пóвъ року	9 зр.	на пóвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рóкъ . . 16 зр. на пóвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатай вóльній вóдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одной стрóчки инсератовой або ѣх мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватий числить ся по 15 кр. вóдъ стишка.

Справы парляментарнй.

[Засѣданє палаты послóвъ: Поименний голосованя; — тайный рескриптъ зъ 2 червня с. р.; — реклямациї въ справѣ комісійныхъ выборóвъ; — заява бóльшои посѣлости въ справѣ обжалованя міністрóвъ. — Комісиї.]

Вчерашне (въ четверъ) засѣданє палаты послóвъ зачало ся зновъ поименными голосованями, якихъ домагає ся опозиція при читаню петицій. Такихъ поименныхъ голосованъ було шѣсть и переважно ухвалено выпечатанє дотычныхъ петицій въ протоколѣ.

При читаню петиції громады Липнѣ о запомогу зъ причины елемéнтарного нещастя забравъ голосъ пос. Танячкевичь, щобы пóдперти сю петицію. Бесѣдникъ зазначивъ, що властиво петиція приходить за пóзно, бо запомоги роздѣленй... Въ тóмъ мѣсци перебивъ бесѣдникови президентъ Катрайнъ, зазначуючи, що регулямінъ не дозваляє выголошувати промовъ, лишь ставити внесеня. О. Танячкевичь запротестувавъ противъ того, а коли Катрайнъ оправъ ся при своѣмъ (при чóмъ рóвночасно лѣвиця накликувала, щобы о. Тан. говоривъ дальше), то бесѣдникъ поставивъ внесенє, щобы петицію передати комісиї буджетовóй.

Віцепрезідентъ Абрагамовичь дававъ пояснєня на пытаня пос. Русса, поставленй на попереднóмъ засѣданю. Ухвалъ депутациї **квотовои не роздано парляментови, бо тй ухвалы признано тайными.** Що-до жаданя, **абы президія палаты зажадала вóдъ президента міністрóвъ предложеня** палатѣ сего тайного рескрипту зъ 2 червня въ оригіналѣ, то **президія не має права чогось подóбного домагати ся вóдъ міністра.** — Надъ сею вóдповѣдію зажадавъ пос. Руссъ отвореня дискусиї. **Внесенє вóдкинено** въ поименнóмъ голосованю. Вóдтакъ пос. Гофманъ зажадавъ отвореня дискусиї надъ другою частію вóдповѣди, але **внесенє вóдкинено.** Ще разъ въ тóй справѣ забравъ голосъ пос. Функе; зазначивъ, що парляментъ повиненъ знати чисту правду, тожь засѣданя палаты маютъ бути такъ довго засистованй, доки Бадені не предложить палатѣ сего тайного обѣжника въ оригіналѣ. Але и се внесенє вóдкинено 160 голосами противъ 130.

Соціялістъ Рессель жалувавъ ся, що правиця не дотримала своихъ приречень, взглядно умовы при выборѣ комісій. Соціялісты мали приречене въ кождóй комісиї по однóмъ мѣсци; они вызначили до комісиї буджетовои Дашиньского, а выбрано Кізеветера. Такъ само покручено при выборѣ до комісиї легітимаційнои. Катрайнъ звинявъ ся, що президія палаты не має права мѣшати ся до выбору комісій. Кізеветеръ заявивъ, що зрѣкає ся свого выбору до комісиї буджетовои. — Окуневскій жалувавъ ся на теперѣшнй выборы комісійнй, при котрыхъ закинено ключь, уложеный на весну, щобы и менший сторонництва були заступленй. (Абрагамовичь перебиває бесѣдникови.) Окуневскій: Мы галицкй опозиціоністы мусимо тутъ говорити, бо нарóдъ окупивъ нашь выбóръ дорого: на кождого зъ насъ припадає по 2 убитыхъ і 200 увязненыхъ. Дальше поспытавъ, чи и на будуче буде поминати ся рускихъ послóвъ при выборѣ комісій.

Приступлено до дискусиї надъ внесенями о поставленє міністрóвъ въ станъ обжалованя. Именемъ ліберальнои бóльшои посѣлости промавлявъ пр. Дубски. Зазначивъ, що хочь розпоряджене тайне не переступає границь закона, то однакъ выданє такого розпорядженя годѣ оправдати. Длятого ставить внесенє: Палата якъ найострѣйше осуджає поведенє правительства при выданю тайного рескрипту зъ 2 червня с. р., але рóвночасно переходить до порядку дневного надъ внесенями домагаючими ся поставленя президента міністрóвъ въ станъ обжалованя.

На тóмъ перервано засѣданє; слѣдуюче нинѣ въ пятницю.

— —

Въ комісиї буджетовóй выбранй: Крамаржь предсѣдателемъ, Швегель и Пінінь-скій заступниками предсѣдателя; секретарями Ґреґоріть, Янда, Вайскірхнеръ, Цавнегель, Ербъ, Крекъ, Євг. Абрагамовичь и Левицкій.

Въ комісиї для ненарушимости конкордату выбранй: Ферянчицъ президомъ, Гіршь и Дунґель заступниками а Вайскірхнеръ и Валєвскій секретарями.

Въ комісиї петиційнóй выбранй: Бавмґартнеръ президомъ, Кляйнъ и Горжіца заступниками, а Гайнріхъ и Бельоглявекъ секретарями. Въ складъ сеи комісиї входить такожь пос. Гробельскій.

Переглядъ політичный.

Gazeta Narodowa приносить телеґраму зъ Вѣдня: Зъ кола польского выбрано до петиційнои комісиї: Поточка, кс. Фішера, кс. Свѣжого, Трахтенберґа, Знамірóвского, Ольпиньского и кс. Гробельского. Недискретный дописувателъ Gaz Narodow-oи не уважавъ навѣть за потрѣбне зачислити кс. Гробельского до офіцины кола польского, а таки просто высилає єго до комісиї зъ самого кола разомъ зъ Трахтенберґомъ и кс. Свѣжимъ, котрый, мимоходомъ кажучи, выступивши зъ кола въ лѣтѣ, коли міністерство просвѣты завело надѣ Поляковъ що-до удѣленя права публичности тѣшиньскóй польскóй ґімназіи, теперь назадъ вступивъ до кола.

Пóдъ заголовкомъ: „Die Verfassung als die Quelle des Nationalitätenhaders in Oesterreich“ (Конституція причиною національнои єварнѣ въ Австрії) выйшла сими днями брошура у Вѣдни. Авторъ выходить зъ того становиска, що въ устрою державы и орґанізациї репрезентацій належить глядати причины національного заколоту. Законодатными репрезентаціями є лише рада державна и соймы, а тамъ можна всего здобути лише борбою сторонництвъ; а що всѣ народности змушенй суть тамъ ставати зъ своими жаданями, то и мусять лучити ся въ національнй сторонництва. Яка-жь на се рада?... Авторъ радить змѣнити §. 19-ый основныхъ законóвъ такъ, щобы кождый нарóдъ мавъ право на береженє своєи народности и мовы лише въ границяхъ своихъ историчныхъ земель. Длятого треба бы консеквентно перевести розмеженє народностей въ цѣлóй Австрії, хочь тй межѣ не сходять ся зъ границями поодинокихъ краѣвъ. Разомъ зъ тымъ мала бы кожда народность свою народну раду чи го культурный парляментъ, котрый бы заступавъ одноцѣльну орґанізацію кождого народу. Якъ тй народнй рады мали бы бути зложенй и якій обемъ дѣланя кожда зъ нихъ мала бы мати, щобы не вход ити въ колізію зъ иншою, — якъ вкóнци мали бы полагоджувати ся споры мѣжь поодинокими радами, — о тóмъ въ брошурѣ не каже ся.

— —

Зъ Будапешту доносять, що цѣсарь Вільгельмъ прислав для офіцирского корпусу 34-ого полку пѣхоты свого имени, що стоить въ Кошицяхъ, 333 пары столовыхъ ножѣвъ и вилокъ, а крóмъ того мундуръ полковника, котрый єго дѣдо цѣсарь Вільгельмъ I. носивъ, будучи властителемъ того полку. Той мундуръ умѣщено зъ великою урочистостію въ нарочно на те зробленóй шафѣ. Въ письмѣ, приславóмъ разомъ зъ тымъ даромъ, пише цѣсарь: „Выповнюю послѣдну волю мого въ Бозѣ спочиваючого дѣда, пересылаючи вамъ до перехованя для потомныхъ поколѣнь ношеный нимъ парадный уніформъ полковника улюбленого свого полку.“ Такожь прислав цѣсарь свому полкови свóй портретъ натуральнои великости зъ власноручнымъ пóдписомъ.

— —

„Новое Время“ доносить, що комісія для помноженя технічныхъ науковыхъ заведень въ Россіи подала внесенє, щобы отворено новй технічнй школы въ Одесѣ и въ Варшавѣ. Пóсля вѣстей зъ Варшавы міністерство просвѣты вже навѣть постановило отворити на рóкъ коштомъ державы політехніку зъ чотиролѣтнымъ курсомъ въ Одесѣ и Варшавѣ.

Polit. Corrspdnz. довѣдує ся зъ Букарешту, що альбаньскій комітетъ ухваливъ, щобы Альбанцѣ згóдно зъ Сербами поступали въ Македонії. Часопись „Шкіпетарія“, що выходить въ Букарештѣ и уходить за орґанъ албаньского комітету, выказує, що альбаньско-сербскій союзъ є головнымъ услóвємъ побѣды тыхъ двохъ народóвъ въ Македонії надъ претенсіями Грекóвъ.

— —

Справа Кréты якось иде въ проволоку. Передъ грецко-турецкою войною здавало ся, що островъ дóстане леда хвиля автономію, на котру вже згодили ся державы. Тымчасомъ настала бльокада острова, выслано тамъ мѣжнародне вóйско для удержаня ладу; опóсля прийшла грецко турецка вóйна, дальше безконечнй переговоры о миръ: а на Кретѣ, якъ було, такъ є. Отже недавно звернула ся Порта до державъ зъ нотою, въ котрóй для полагодженя справъ жадає роззброєня всего населенія, такъ магомеданьского якъ и христіяньского, при помочи турецкого и мѣжнародного войска пóдъ командою европейского ґенерала, остаючого въ службѣ турецкóй, именованє христіяньского ґубернатора султаномъ и утвореня жандармеріи. Державы ледво чи згодять ся на тй жаданя; пóдуть зновъ безконечнй переговоры и торги, и справа зновъ протягне ся Богъ знає якъ довго. Оденъ турецкій дневникъ таки просто складає одвѣчальнóсть за проволканє справы на европейскй державы. Справа Кréты — каже — не такъ є політичною, якъ бóльше справою людяности и справедливости. Черезъ те, що державы такъ поволи заходять ся коло тои справы, станъ на островѣ дóйшовъ до крайности; и христіяне и магамеданцѣ жалують ся тяжко на свою бѣду. Правительства не годнй дати рады задачѣ, яку взяли на себе, и хотять зыскати на часѣ, поки полагодять політичну сторону тои справы. Але коли справдѣ має ся добру волю, то не уходить бавити ся тóлько дипльоматичными переговорами, але треба забрати ся до дѣла. Европейскй вóйска на островѣ повнять лише службу безпеченьства и заступають мовь бы то жандармерію, а иншого пожитку для острова зъ нихъ нема. При такóмъ станѣ рѣчи выходить, що тóлько турецке правительство має право и обовязокъ постарати ся о привернене законного ладу. Помóчь изъ стороны державъ могла бы у всякóмъ разѣ причинити ся до поконаня всякихъ трудностей.

Якъ доносить Kreuz Ztg., французке правительство выступило теперь зъ радою, щобы управу Кréты тымчасово вóддати комісареви, высланому Европою, котрый мóгъ бы бути зъ кругóвъ дипльоматичныхъ, обзнаный добре зъ вóдносинами въ Каирѣ и Царгородѣ; комісареви такому додалось бы ще кóлькохъ голєндерскихъ и бельґійскихъ урядникóвъ консулярныхъ и жандармерію, зложену зъ голєндерскихъ и бельґійскихъ кольоніяльныхъ вóйскъ. Такимъ чиномъ на разѣ уступила бы ся на якійсь часъ трудна справа именованя ґубернатора для Кréты. Назвиско того комісаря, о котрого ходить французскому правительству, держить ся ще въ тайнѣ. Державы почали вже, якъ доносить згаданый дневникъ, застановляти ся надъ сею справою. Въ такóмъ разѣ, коли справдѣ зачали державы застановляти ся надъ тою радою Франції, можна напевно надѣяти ся, що за якихъ два мѣсяцѣ довѣдаємо ся, що... нѣщо зъ того.

До нашихъ Р. Т. Читателѣвъ!

Наближає ся четвертый кварталъ сегорóчного выдавництва „Дѣла“. Дуже просимо поспѣшити зъ передплатою и зъ вырóвнанємъ залеглостій, бо мы выдатки маємо великй и не терплячй проволоки, а залеглости за сей рóкъ выносять — тысячѣ! Хто залеглостій не вырóвнає въ короткóмъ часѣ, тому мы будемо мусѣли высылку часописи перервати. Длятого ще разъ просимо о чимъ-скорѣйше надсыланє передплаты, взглядно залеглостій.

Новинки.

— **На вóдбувшóмъ ся вѣчу філіи „Просвѣты“ въ Станиславовѣ** дня 13 с. м. вывязала ся була надъ першою точкою програмы т. в. надъ справою *подѣльности ґрунтóвъ* горяча дебата. Высше двацять людей забирало голосъ. Здоровй уваги були п. Гурика, о. Бариша, о. Бачиньского, п. Полотнюка и п. Короля, делеґата головного выдѣлу „Просвѣты“. Остаточно збóръ рѣшивъ ся поки-що *противъ забороны дѣленя*, бо треба бы перше приготовити мѣсце для тыхъ, котрй ґруиту не дóстануть, а то черезъ двигнене просвѣты, до чого зновъ треба конче змѣнити теперѣшну хибну систему науки въ школахъ, заложеня фабрикъ, школъ промысловыхъ и т. д. — Другою точкою програмы бувъ выкладъ д-ра Коцюбы „о годóвли безрогъ“. На обговоренє справы „Пóдгóрскои спólки“ для торговлѣ безрогами не стало часу. Люде, котрй бóльше въ тóй цѣли прибули, зволять выбачити, а заразомъ принята до вѣдомости, що по роботахъ буде скликане вѣче чисто въ справѣ торговлѣ. Тымчасомъ просить ся дальше посылати удѣлы на адресу: М. Кушнѣръ, начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ.

— **Торжество отвореня року шкóльного въ львóвскóй школѣ технічнóй** вóдбуло ся вчера [по богослуженю въ костелѣ Маріи Магдалины] въ головнóй сали. Зъ гостей явили ся мѣжь иншими архіеп. Исаковичь, маршалокъ краєвый ґр. Стан. Бадені и президентъ высшого суду краєвого д-ръ Тхожницкій. Першій забравъ слово проректоръ проф. Лазарскій и, яко 25-ый ректоръ львóвскои школы технічнои, кинувъ поглядъ на розвитокъ сеи школы за часъ 25 лѣтъ. Отже сконстатувавъ, що за той часъ число студентóвъ потроило ся, бо нинѣ є ихъ по-надъ 400 [а мы додамо, що остатными роками вписує ся на техніку и щоразъ бóльше Русинóвъ] та й колеґія професорóвъ значно зросла. — Вóдтакъ новый ректоръ бар. Гостковскій представивъ вымоги, якй загалъ ставивъ до технікóвъ давнѣйшихъ, а якй ставить теперь, вказавъ на задачѣ уквáліфікованыхъ технікóвъ въ нинѣшнóй хвили, а вкóнци пóднѣсши конечнóсть основныхъ студій теорії яко услóвє до успѣшнои працѣ практичнои, вóзвавъ молодѣжь до совѣстнои науки. — Вкóнци проф. Вол. Пілятъ выголосивъ вóдчитъ: „Поступъ технічный а поступъ суспóльный“, въ котрóмъ выказувавъ, що поступъ технічный, улекшуючи продукцію и множачи запасы богатствъ, розвиває та усовершує людску господарку, въ наслѣдокъ того усовершує и оборотовый устрóй нашихъ часóвъ; а має той поступъ технічный и додатне значенє суспóльне, бо чинить богатства всѣмъ доступными.

— **Огнѣ.** Въ Станимирѣ [въ повѣтѣ перемышляньскóмъ] погорѣли дня 25 вересня с. р. зъ полудня два господарства Павла и Карольки Яникóвъ. Шкода, около 1500 зр., не була обезпечена. Въ огни згорѣла такожь ялóвка. Причиною пожежѣ були дѣти, що бавили ся термѣтемъ. — Дня 4 с. м. погорѣли въ Королѣвцѣ, борщѣвского повѣта, чотири мѣщанськй хаты, три стоги збóжа и будынки господарскй. Страта выносить 800 зр., а може й бóльше. Причиною нещастя були дѣти, що пóдъ стрѣхою хлѣвця закурювали цыґаро. Ратунокъ бувъ лихій, бо сторожа огнева прибула до пожару, якъ уже все въ огни стояло; здавъ бы ся для неи лучшій инструкторъ. Зъ першою помочію приспѣвъ п. Володиславъ Лѣсикевичь, артистъ-малярь що принѣсъ першу коновку воды хочь мавъ майже 2 кільометры до огню.

— **Малый процесъ повыборчій** вóдбувъ ся онодгы въ краковскóмъ судѣ карнóмъ противъ мулярского челядника Володислава Келишкевича и двохъ его товаришѣвъ за надужите карты легітимаційнои при выборѣ посла до рады державнои. Келишкевичь вóддавъ на чужóй картѣ легітимаційнóй голосъ на кс. Стояловского и дописавъ: „Niech żyje i rozbija dalej głupie czaszki stańczyków i demokratyczne!“ За фальшиве голосованє дóставъ 14 днѣвъ два его помóчники по 7 днѣвъ арешту.

— **Вóдъ Пóдволочискъ пишуть намъ:** Чи Австрія ще католицка держава? Таке пытанє мусѣвъ я собѣ завдати переѣзджаючи черезъ Нове село [коло Пóдволочискъ] въ святу недѣленьку дня 10 н. ст. жовтня с. р. Ото коло коршмы въ Новóмъ селѣ уже около 8-ои годины рано побачивъ я множество молодыхъ людей а зъ ними и поважныхъ вóйтóвъ. На мое запытанє: що се за оказія? що они тутъ роблять? — дóставъ я вóдповѣдь, що то на недѣлю покликано ихъ до вóйсковои контролѣ. „А служба Божа?“ запытавъ я. — „Га! що-жь зробимо? Покликали, мусишь слухати, мусишь ставитись, бо кара!“ А я подумавъ собѣ: Господи! Самй вóдтягають нарóдъ вóдъ церкви, не шанують недѣлѣ, а вóдтакъ гулюкають на священникóвъ! Що-жь

НОВОСТИ товарóвъ вовняныхъ, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручає по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на УЛИЦЮ КРАКÓВСКУ Ч. 14 341 2—5 [рóгъ ул. Вóрменьскои] звѣстный вóдъ 40 лѣтъ магазинъ ВІЛЬҐЕЛЬМА КАНДЛЯ давнѣйше ЯКОВА ҐАЛЬБЕРА.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлеґмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вóдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 2/5 25—?

священикъ може зробити, якъ ц. к. власти псують ему нарóдъ?... Нехай наведеный фактъ прийме до вѣдомости и нашь посолъ о. Танячкевичь, та при нагодѣ зробить зъ него ужитокъ.

— **Жиды горою!** До комісіи податковои въ Бродахъ для округа Броды-Лопатинъ выбрано самыхъ жидóвъ. Жиды не ставили анѣ одного кандидата-христіянина, такъ були певнй свого. Щаслива Галилея!

— **Про гостину архикняжны-вдовы Стефаніи** въ Ланьцутѣ пишуть до дневникóвъ польскихъ: Дня 12 с м. пополудни прибувъ до Ланьцута намѣстникъ кн. Санґушко, а незабавомъ приѣхала блискавичнымъ поѣздомъ вѣденьскимъ архикняжна Стефанія зó свѣтою. Повитали ей господарѣ и кн. Санґушко. Вечеромъ о 8 годинѣ вóдбувъ ся обѣдъ а по обѣдѣ баль. Другого дня рано выѣхала архикняжна зъ многолюднымъ товариствомъ на ловы на лиса. По поворотѣ вóдбуло ся о 1 годинѣ по полудни снѣдане, а вечеромъ по обѣдѣ зновъ забава зъ танцями. Архикняжна Стефанія забавить въ Ланьцутѣ довше.

— **Міністеръ зелѣзниць Ґутенберґъ** выдавъ до зелѣзничихъ дирекцій циркулярь въ котрóмъ домагавъ ся, абы дирекціи при обсадѣ концептовыхъ посадъ звертали увагу на знане, и то поправне знанз языка нѣмецкого у кандидатóвъ. Урядники концептовй, котрй вже служать а не мають знаня того языка, або лишь поверховне, обовязанй въ найкоротшóмъ часѣ навчити ся а при тóмъ треба звернути ихъ увагу, що вóдъ того буде залежати ихъ авансъ. Нововступаючихъ до службы концептовои кандидатóвъ можуть дирекціи вóзвати, щобы пóддали ся испытови зъ нѣмецкого языка а испыть мав выказати, що они знають нѣмецкій языкъ на стóлько, що можуть нимъ стилево [stylgerecht] володѣти. Циркулярь сей опирає ся на тóмъ, що пóсля §. 20 орґанізаціного статута урядовымъ языкомъ въ зарядѣ державныхъ зелѣзниць е нѣмецкій, а пóсля §. 7. точки 4. реґуляміну знане нѣмецкого языка въ словѣ и письмѣ е обовязуючимъ услóвемъ до принятя на становище въ службѣ державныхъ зелѣзниць.

— **Мудрый жидокъ по шкодѣ.** На львóвску поліцію зголосивъ ся вчера Волко Бернштайнъ зъ Бережанъ и донѣсъ, що оногды вóддавъ на Личакóвскій улици пару коней и вóзъ якомусь 13-лѣтному Мошкови, що крутить ся коло балиґулóвъ, и казавъ ему заѣхати на пляцъ Ґолуховскихъ, але Мошко пропавъ зъ кóньми и возомъ. Бѣдный Волько шукавъ пóвтора дня коней самъ, ажь опóсля давъ знати поліціи, та мабуть вже за пóзно.

— **Богатый прошакъ.** До одного зъ московскихъ шпиталѣвъ зголосивъ ся яко недужій обдертый дѣдъ-прошакъ. При записѣ заявивъ, що хоче на всякій выпадокъ зложити на руки управителя де-що гроша, що мав при собѣ Зацѣкавлена сестра милосердія поспытала его. кóлько мав при собѣ грошей — але прошакъ сказавъ, що самъ не знав, бо не числивъ, и подавъ сестрѣ показненькій шкóряный мѣшокъ. Почали числити и показало ся, що тамъ було бóльше якъ 10.000 рублѣвъ. Все-те зóбравъ вóнъ за часъ трицять и пять лѣтъ жебранины.

— **Сеніоръ дзвонарѣвъ.** Въ приходѣ Тетней [въ Анґліи] помэръ найстаршій дзвонарь анґлійскій, родженый 1800 року. Дзвонаремъ ставъ вóнъ 1814 року. Дзвонивъ на побѣду пóдъ Ватерльо, на смерть Юрія III-ого, на вступлене на престолъ и на смерть Юрія IV-ого, на вступлене на престолъ Вільгельма IV-ого, а въ 1837 роцѣ на вступлене на престолъ нинѣшнои королевои Вікторіи и на два ей ювілеѣ. Гарный вѣкъ — 97 лѣтъ! То вже нинѣ рѣдкóсть.

— **Дрóбнй вѣсти.** Въ львóвскóй школѣ політехнічнóй есть до обсады на два роки посада асистента при катедрѣ механіки и теоріи машинъ за вынагородою 600 зр. рóчно; убѣгатись о ню можна до 20-ого с. м. — Въ Ґрацу кинувъ ся онодѣ въ рѣку 13-лѣтный ученикъ народнои школы, а носивъ ся мабуть довше зъ гадкою самоубійства, бо выходячи зъ дому замкнувъ своихъ своякóвъ, у котрыхъ мешкавъ, на ключь и взявъ его зъ собою. — Звѣстный повѣстеписатель польскій Генрихъ Сѣнкевичь приѣде до Львова и выголосить на дохóдъ львóвского товариства польскихъ дневникарѣвъ вóдчитъ „Битва пóдъ Ґрунвальдомъ“. На принятє его лагодять рóзнй товариства а такожь и репрезентація мѣста величавй принята. — Цѣсарь надавъ радникови намѣстництва старостѣ ряшѣвскому Адамови Яцковскому-Федоровичеви достоинство пóдкоморія. — Намѣстникъ кн. Санґушко повернувъ до Львова. — Посолъ соймовый зъ округа бжескóго д-ръ Бернадзиковскій [людовець] стававъ 12-ого с. м. въ Бжеску передъ своими выборцями. — Въ Краковѣ застрѣливъ ся зъ нужды 60-лѣтный портіеръ краковскóго парку. —Судъ оборóны краевои у Львовѣ взыває гончимъ листомъ обжалуваного о дезерцію лейтнанта Восечка зъ станиславóвского 20-ого полку, щобы до 90 днѣвъ явивъ ся до судьѣ, бо инакше буде судженый заочно. — У Львовѣ померъ въ 49 роцѣ житя судовый радникъ Януарій Баєвскій. — Въ 1896 роцѣ вывезено зъ Австріи до Бельґіи 32.667 скринь яецъ, загальнои ваги 2,871.425 кілґр. а вартости 2,646.000 франкóвъ. — Въ Ясенóвцяхъ [повѣту злочѣвского] посвятивъ крил. Бачиньскій зó Львова дня 10 с. м. ново-побудовану церковь. — Выдѣлову школу въ Перемышли замкнено на якійсь часъ зъ причины, що оденъ ученикъ тои школы занедужавъ на скарлятину. — На позавчерашный святоюрскій храмъ [на Покровы] прибуло богомѣльцѣвъ такъ мало, якъ мабуть доси ще нѣколи; може бути, що причиною були слоты и холодъ. — Рѣдкій примѣръ солідарности дало вóсьмохъ теслѣвъ у Варшавѣ. Передъ десяти роками предложивъ оденъ зъ нихъ, абы всѣ вóдкладали що мѣсяця часть зарóбку на закупленє спóльного дому. Сего року мали они зложеныхъ уже 5800 рублѣвъ, закупили дóмъ и всѣ спровадили ся до него зъ родинами.

Вѣсти зъ Аепархіи Львóвскои.

Сотрудництво при львóвскóй парохіи Успенія Пресв. Богородицѣ одержавъ о. Иванъ Давидовичь, катихитъ женьскои выдѣловои школы въ Бродахъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Ч. 56932/V. Зъ днемъ 10 жовтня с. р. отвираєся перестанокъ Вайдахъ, лежачій на шляху Вайдгофенъ и Ібсъ-Ґросъ-Голенштайнъ для руху особового и пакункового.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 15. жовтня. На зборахъ долѣшноавстрійскихъ адвокатóвъ ухвалено резолюцію о заведенє урядового одягу для адвокатóвъ пóдчасъ розправъ.

Будапештъ 15. жовтня Якъ Budap-Tagblatt доносить, сказавъ п. Функе, що Нѣмцѣ всѣми силами выступати будуть противъ угодовои провізоріи и доти не покинуть обструкціи, поки не будуть вóдкликанй языковй розпорядженя.

Атены 15. жовтня. Грецкй повномочники вóдъѣхали до Царгороду, щобы уложити и пóдписати окончный договóръ мировый мѣжь Грецією а Туреччиною.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

— *Вп. И. Н. въ К.* Пытаєте: чи члены взóрцевого хору Перемышлякóвъ фотоґрафованй въ козацкихъ одягахъ? Се розумѣе ся само собою! Фотоґрафія якъ жива. Изъ замовленемъ звертайте ся до о. Пóдгорецкого въ Перемышли, и то скоро, заки стане накладу Цѣну вже знаєте: 3 зр. вразъ зъ пересылкою. — *Вп. П. Те. въ Бе.* Годять ся, а за ласкавй взгляды дякуємо.— *Вп. К. Ви въ Ба., И. Ва. въ Сѣ.* и *Л. По. Мо.* Згадана женщина, що анонсуе ся въ „Дѣлѣ“, обняла вже мѣсце. — *Вп. А. Чу. въ Ко.* Такъ. — *Вп. М. Ла. въ Ча.* До кóнця року ще 2 зр — *Вп Б. Ло. въ Гр.* Прийде намъ за послѣдный кварталъ 4·50 зр. — *Вп. Ґ. Ма. въ Лу.* До кóнця року прийде намъ 3·75 зр.

На подарунки!
В КАНЦЕЛЯРІИ
„Рускаго Товариства Педаґоґічнаго“
при улици Академічній ч. 8.
можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.

Звѣринець	10 кр.
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квѣточка	20 „
Вѣночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Дѣточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дѣтий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дѣтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Виданя без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2 ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вод. Шухевич: Записки школяря	20 „
„ „ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповіданя, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепяном	10 „
Мапа етноґрафічна Украіни-Руси	20 „
Гордівнка: Картаґенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола земли	60 „
Барановский: Привиса до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія недавнині	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Ґулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украіньского письменства	15 „

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Надосланє.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарóвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пóдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкóй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великóмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенія електричныхъ дзвінкóвъ. — Замовленя зъ провінціи вóдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львóвъ площа Галицка ч. I.

ЛИПЕ
въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-óй рано горячй снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканй легки	12 „
Фляки	12 „
Нóжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрациі, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшй винэ по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткóвъ заосмотрена кухня.

79 53—52 Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЦѢЛКОВИТЙ УРЯДЖЕНЯ ЦЕРКОВНЙ
имоностасы, киоты, процесійнй вóвтарики и пр.
186 поручає
РОБÓТНЯ М. ЧЕРНАВСКОГО у Львовѣ
при ул. Кароля-Людвика пóдъ ч. 3 по дешевыхъ цѣнахъ.

САЛЬОНЪ МОДЪ
РОЖИ ЧАЧКЕСЪ
у Львовѣ, пляцъ Цловый ч. 2
припоручає великій выбóръ осѣнныхъ и зимовыхъ капелюхóвъ для Пань по найдешевшихъ цѣнахъ. Такожь приймає капелюхи дамскй до убиранія и перербки, пера до фризованя и фарбованя. По поворотѣ зъ заграницѣ посѣдаю великій выбóръ приборóвъ, такъ що есьмь въ можности продавати компльетно убраній капелюхи по найнизшихъ цѣнахъ. 45 1—2

Першій рускій складъ и робóтня выробóвъ ножóвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 15—?
299
пóдъ фірмою
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
поручає бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній я рóзнй выробы ножóвничй. Приймає бритвы до остреня и обтягана и всякй замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будущ. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножóвникъ
у Львовѣ ул Галицка 6.

Вóдзначена на краевóй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своеи точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБÓТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкóвска ч 19
принимає всякй замовленя, входячй въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовеньства такожь на одяги для учениковъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылає пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о присланє старои одежи на мѣру. 6—12
292

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 40 рóзныхъ фабрикъ. Нóжкй по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готóвкою 10% дешевше Моя торговля истнуе вóдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с в. понадъ 100 ваґонóвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю влѣзливыхъ клієнтóвъ котрымъ жиды платять вóдъ 10 до 20 зр за продажъ одной лихой машины. 291 6—52
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львóвъ, готель Жоржа.

ЛÓЖКИ столовй зъ Альпаки зр. 650. зъ хиньского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хиньского срѣбла зр. 7·— за тузинъ
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
1595

Кальошѣ
дуже мóцнй и дуже дешевй
поручає
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВÓВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
338 6—10

Найлѣпшій пудеръ XIX столѣтя се:
ПУДЕРЪ МАРЧЕЛЬЛЬО
выготовлюваный зъ нешкóдныхъ субстанцій
Цѣна коробки I зр.
(бѣлый, рожевый або кремовый)
купувати въ 2
Дроґерія пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНЙ
въ найбóльшóмъ выборѣ, метръ вóдъ 25 кр. почавши
поручає Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

ЗАКОННО ПРИПИСАНЙ НЕДАВНО
ВАГИ ДЕЦИМАЛЬНЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такй самй по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надбосланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 14—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручає
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грек.-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вóнъ Львóвскою Консисторією и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѣ зóбранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашнего.

Цѣны дуже приступнй: въ добрóй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бóльшóй скóлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 339 1—?

Знана вóдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерóвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народóвка, Dziennik, Szczutek, Карпатóвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренóвка и т. п. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спровадженй.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничихъ вóльного вóдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкóдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова ·· ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 395—?

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пóдъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 225. Львовъ, Субота 4 (16) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднесы и инші дописи приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стшика.

Правдомовність ґрафа Казимира Баденього въ свѣтлѣ наглячого внесеня посла Окуневского.

На 10-ѣмъ засѣданю палаты послѣвъ рады державной поставивъ посолъ д ръ Т. Окуневскій таке „*Нагляче внесень въ справѣ переведеных по послѣдных выборах до рады державной процесѣв противъ руского населеня у всхѣдній Галичинѣ та о их выслѣдках, через що вѣдпиравъ ся обжалованє галицких орґанѣвъ правительственных и президента міністрѣвъ ґрафа Баденього противъ руского народу*“:

Въ часѣ дискусіи при нагодѣ наглячого внесеня Окуневского-Дашиньского въ справѣ выборчих надужить при послѣдных въ Галичинѣ выборах до рады державной старавъ ся Є. Е. п. президентъ міністрѣвъ ґр. Бадені, въ дуже оріґінальній роли оборонця польского кола и заразомъ публичного обвинителя цѣлого руского народу, знайти причину ненормальных, самымъ нимъ за такій признаных вѣдносинъ въ Галичинѣ, де було по-надъ 800 арештованьи 7 трупѣвъ упало жертвою, не въ поступованю правительства и зго орґанѣвъ, але „въ пристрастній дѣяльности радикальных елементѣвъ, котрі, пѣдпиранї рускимъ духовеньствомъ, пѣдбурювали людъ противъ правительства и противъ верствы посѣдаючои, надуживали до того періодичных часописій для люду, брошуръ, зборѣвъ, політичных товариствъ и читалень, вѣдогрѣли старый, для руского селянина не безуспѣшный окликъ *лѣсы и пасовиска*, грозили заведенємъ панщины на-ново, роздували найнизшій страсти, завись и неохоту до Поляквъ и правительственных орґанѣвъ, коли тымчасомъ Поляки, взглядно их коло въ радѣ державній и их урядники въ Галичинѣ не робили нѣчого иншого, як лишь держали ся умѣрених принципѣвъ, поступали все въ границях умѣрених та хоронячих державні интересы и тымъ чиномъ творили безъ сумнѣву бажану для публичного интересу гармонію въ згѣодности головных тенденцій польского кола и цѣлей управы державной“. Нечуваный тероризмъ на поглядъ галицких орґанѣвъ правительственных и Є. Е. п. президента міністрѣвъ ужитый радикальными елементами и рускимъ духовеньствомъ противъ урядникѣвъ и жандармѣвъ мавъ розбудити найнизшій страсти, а факты, якій навѣвъ Є. Ексцеленція для потвердженя того свого погляду, мали дати на се доказъ.

И ось карнї процесы безъ кѣнця противъ Русинѣвъ и их духовеньства передъ трибуналами у Львовѣ, Перемышли, Самборѣ, Станиславовѣ, Тернополи, Золочевѣ и Коломыи, въ котрых по 25 ба навѣть 82 людей зъ одного села обжалованье ся за мнимый злочинъ публичного насильства и подѣбній карыгѣдній дѣланя, дали отъ якій выслѣдки:

I. Чернѣевъ — въ повѣтѣ станиславѣвскѣмъ, де на 925 голосѣвъ бувъ выбраный Ritter von Богдановичь бѣльшостію ледви 5 голосѣвъ.

Є. Е. президентъ міністрѣвъ Бадені описавъ той выпадокъ ось-такъ: Правыборы зъ V куріи въ тѣй громадѣ дня 26 лютого вѣдбували ся безъ асистенціи жандармеріи спокѣйно а зъ выбору, хочь малою бѣльшостію голосѣвъ выйшли выборцѣ, знанї яко сторонники кандидата пригорученого польскимъ центральнымъ комітетомъ. То були: Маєръ Марґулєсъ [жидъ], Робачевскій [Полякъ] и ще два господарѣ. Коли выборчій комісарь оголосивъ той результатъ, выборцѣ приняли его до вѣдомости спокѣйно. По короткій обѣдовій павзѣ, пѣдчасъ котрои акты выборчї лишили ся на столѣ отвореными, почато голосоване зъ IV-ои куріи. Але коли заразъ зъ початку явивъ ся передъ выборчу комісію вѣддати голосъ, управненый до выбираня жидъ Енґельберґъ, згромаджена товпа, дико вскрикуючи, зробила замѣтъ, що жидъ нѣбыто вже голосувавъ, а се було правдою о стѣлько, що дотычный выборець дѣйстно выконавъ свое право выборче передъ полуднемъ въ куріи V-ій. Упоминаня и погрозы выборчого комісаря нѣчо не помагали, вѣнъ перервавъ выборы и полишивъ льокаль выборчій. Тогдѣ товпа кинулась на Марґулєса, аґітатора дворскои партіи, и била его, аж зъ подертою одежію и окровавленый утѣкъ. Ще тои-жь ночи староство выслало тамъ патрулю жандармеріи, щобы привернула публичный спокѣй и порядокъ. Проводирѣвъ одного за другимъ увязнено и заковано въ ланцухи; але коли на дзвѣнъ на тревогу збѣгла ся товпа и грозила, що проводирѣвъ вѣдобе а жандармеріи вѣдберє оружє, зробила жандармерія ужитокъ зъ баґнетѣвъ, при чѣмъ Петро Стасюкъ упавъ трупомъ, два були тяжко а три легко ранені, 24 селянъ увязнено и выслано до Чернѣева вѣддѣлъ пѣхоты для цѣлковитого успокоєня умѣвъ.

Але супротивъ сего всего карна розправа судова въ Станиславовѣ, почата 18-ого а скѣнчена ажь 24 червня, доказала:

1. що протеґованый станиславѣвскимъ старостою прихильный Полякамъ вѣйтъ Робачевскій и громадскій касіеръ жидъ Маєръ Марґулєсь сфальшували листы и

2. затаили термінъ выборѣвъ;

3. що комісарь Страсеръ результатъ зъ выборѣвъ зъ V-ои курії зовсѣмъ не оголосивъ [бо вѣнъ, якъ каже, мав „астму“?!];

4. що той комісарь допустивъ жида Енґельберта до голосованя не два разы, але дѣйстно три разы, и що люде мали повну пѣдставу обурюватись на се;

5. що староста выславъ патрулю жандармеріи до Чернѣева о пѣвночи не на те, щобы тамъ привернути спокѣй и порядокъ, але очевидно, щобы людей стероризувати;

6. що жандармерія, не выслѣджуючи виновных, а тѣлько на просте вказане жида Марґулєса увязнила и навѣть въ ланцухи закувала девять зовсѣмъ невинных господарѣвъ, зъ котрых опѣсля вѣсьмохъ навѣть не дѣстали акту обжалованя, а девятого, Василя Чубатиньского, увѣльнено;

7. що жандармы зробили ужитокъ зъ оружя зовсѣмъ не зъ боязни, щобы имъ оружя не вѣдобрано та щобы для себе и девятьохъ увязненых зробити перехѣдъ крѣзь товпу, але зѣ справдѣшною кровожадностію янічарѣвъ бѣгли за утѣкаючими людьми бѣльше якъ десять крокѣвъ по-за арештоваными, всѣ жертвы кололи зъ заду, Стасюка въ той способѣ замордували на мѣсци, Федорка, коли лежавъ уже тяжко раненый на земли, ще били шаблями, а одна ваґѣтна жѣнка спасла ся передъ проколенємъ баґнетомъ, що зложила на-вхрестъ руки на грудехъ и упала передъ жандармомъ на колѣна;

8. що такъ зване побите Мавра Марґулєса, за котрымъ такъ горячо уняли ся станиславѣвске староство и жандармерія, а котре коштувало стѣлько жертвъ людскихъ, обмежало ся — пѣсля судово-лѣкарского ореченя д-рѣвъ Остафиньского и Древницкого — на два здертя шкѣры у жида на рамени и повыше бровы; — вкѣнци

9. що въ виду такого, для орґанѣвъ правительственных скандального выслѣдку процесу карного, станиславѣвскій судъ присяглых увѣльнивъ всѣхъ 25 обжалованых вѣдъ всякои вины и кары, а слѣдство противъ жандармеріи ще доси веде ся.

Коли въ кѣлька днѣвъ по тѣй сумнѣй пригодѣ въ Чернѣевѣ парохъ Баришъ въ сусѣднѣмъ Угриновѣ вѣзвавъ людей помолити ся за нещастнї жертвы въ Чернѣевѣ и людей ободрювавъ, староста станиславѣвскій казавъ его за те жандармами при найбѣльшій сензаціи увязнити и вѣдвести до судовои вязницѣ. Такожь и сей священникъ выйшовъ по переведеню карнои розправы увѣльненый вѣдъ всякои вины и кары.

II. О выборах нѣбы-то ексцесах въ Березовицѣ великій, тернопѣльского округа, сказавъ ґр. Бадені отсе: Д. 28. лютого 1897. принимавъ у себе заможный рускій господарь Филипъ Пѣдгайный бѣльше число гостей. „Рѣчь зрозумѣла“, що при тѣй нагодѣ говорило ся о правыборах, що були въ тѣй громадѣ назначенї на д. 3. марта. Мѣжь гѣстьми бувъ такожь секретарь староства Хлендовскій зъ Тернополя. Ще були гостѣ у Пѣдгайного зѣбранї, якъ наразъ о пѣвночи вѣдозвали ся церковнї дзвоны на тревогу и кѣлькасотъ людей окружило хату Пѣдгайного. Въ найбѣльшѣмъ розъяренію зѣбгали ся хлопы пѣдъ проводомъ приходника Мироновича, щобы не дати, якъ гадали, Пѣдгайному и его сторонникамъ перевести правыборѣвъ. „Въ одну мить знищено дверѣ, вѣкна и домашну обставу, поломлено плѣтъ и збурено цѣлый дѣмъ.“ Опѣсля выслано судову комісію и войскову асистенцію зъ 42 жовнѣрѣвъ на мѣсце и увязнено водиреѣвъ, мѣжь ними такожь д. 3. марта о. Мироновича.

Що-до о. Мироновича ґр. Бадені пѣдъ конець выводѣвъ сказавъ такъ: „На основѣ доси переведеного слѣдства не може бути нѣякого сумнѣву, що Мироновичь наклонивъ хлопѣвъ до насильного нападу на дѣмъ Пѣдгайного. По пѣдъюджуваняхъ и пѣдбурюваняхъ, якій вѣдъ мѣсяцѣвъ управляно систематично, могло тому священикови легко прийти, хлопѣвъ такъ розъярити на противну сторону, що они постановили пѣмстити ся на Пѣдгайнѣмъ. Такожь показує ся справдженою рѣчею, що Мироновичь ишовъ на чолѣ напастникѣвъ и кричавъ до поступаючихъ за нимъ хлопѣвъ „гура на Ляхѣвъ!“

Отже карна розправа, переведена въ тернопѣльскѣмъ окружнѣмъ судѣ д. 28. 29. и 30. цвѣтня, а дальше д. 1. и 2. мая, выказала такій правдивый станъ рѣчи:

1. Челядь Пѣдгайного и коваль Головацкій скликали сторонникѣвъ Пѣдгайного — значить польску сторону — д. 28. лютого 1897 въ ночи середъ такихъ обставинъ, котрі справдѣ велѣли здогадувати ся, що въ хатѣ Пѣдгайного вѣдбудуть ся тайкомъ выборы;

2. зовсѣмъ неправдою є, що п. президентъ міністрѣвъ каже, мовь бы розвалено дѣмъ Пѣдгайного. Дѣмъ стоить, якъ и стоявъ;

3. цѣлкомъ неправдиве є цѣле оповѣданє про приходника Мироновича.

Противно выказала розправа, що сей приходникъ уживъ всего свого вплыву, щобы запобѣгчи насильствамъ, а державна прокураторія навѣть его не обжалувала. ..... А таки того высокоповажаного приходника за те, що поважився кандидувати противъ волѣ верховодячого польского сторонництва, опираючись на довѣрю свого народу, — за те его увязнено середъ найбѣльшого збѣговиска, якъ найбѣльшого проступника ведено его жандармами черезъ улицѣ Тернополя, повній народу, и держано его 11 днѣвъ въ слѣдчій вязници.

III. Повѣтъ мостискій, громада Стоянцѣ: Давезный процесъ противъ 82 обжалованых. Розправу переведено въ окружнѣмъ судѣ перемыскѣмъ дня 21, 22, 23 и 24 червня 1897. Є. Ексц. п. президентъ міністрѣвъ такъ розказавъ про той выпадокъ:

На приказъ повѣтового суду въ Судовій Вишни мали бути увязненї въ Стоянцяхъ два тамошнї селяне, Леганъ и Фита, котрі при выборчѣмъ руху допустили ся небезпечных грѣзьбъ противъ начальника громады. А що якъ-разъ Леганъ и Фита були назначенї на выборцѣвъ, то заворушили ся селяне въ Стоянцяхъ, не хотѣли дати тыхъ двохъ увязнити, выломили дверѣ въ хатѣ Легана, де були жандармы; жандармы выстрѣлили два разы, при чѣмъ оденъ напастникъ, Томко Мазуръ, упавъ мертвый, а два иншї були ранені. Ажь швадрона кѣпницѣ привела спокѣй и ладъ; 53 людей увязнено.

Отже карна розправа выказує:

1) що дня 24 лютого старо та мостискій выславъ до державной прокураторіи въ Перемышли справоздане, въ котрѣмъ усильно просивъ о якъ найострѣйше заряджене противъ Фиты и Легана для вѣдстрашуючого прикладу для иншихъ;

2) що Фита и Леганъ, назначенї своими громадянами на выборцѣвъ, при руху выборчѣмъ не грозили начальникови громады Іосифови Адамшиному нѣчимъ злымъ;

3) що передъ самыми выборами довершене увязнене Легана и Фиты було тероризмомъ изъ стороны властей, можливымъ хиба лише въ Галичинѣ, и було обчислене на те, щобы крайнымъ насильствомъ зломити вѣльну волю народу, а при тѣмъ нѣбы-то взяти въ оборону начальника громады, котрый, якъ се зазначивъ самъ прокураторъ державный въ своѣй кѣнцевѣй промовѣ, є простымъ дефравдантомъ;

4) що Фиту, зъ найбѣльшимъ поспѣхомъ на жаданє старосты увязненого передъ самыми выборами для вѣдстрашаючого прикладу, перемыскій судъ увѣльнивъ вѣдъ всякои вины и кары, а розправу противъ Легана застановлено зъ браку доказѣвъ.

(*Конецъ буде.*)

Нашї радикалы.

III

Політичнї реферати — се новѣсть на зъѣздѣ радикальнѣмъ. Обговорювано справы: подѣлъ Галичины, святкованє ювілею панщины и тактику радикальных послѣвъ въ парляментѣ вразъ зъ внутрѣшною орґанізацією партійною. Обѣ послѣднї справы мали бути окремо трактованї, але остаточно сплетено их въ одну цѣлѣсть и разомъ передискутовано. Въ реферованю повысшихъ справъ були замѣтнї два напрямы: зазначити якъ найвыразнѣйше національне становиско радикальнои партіи, бо, мовлявъ, радикалы дбають не ино о жолудокъ але и о интересы національнї народу руского, — а вѣдтакъ пѣддобрити ся соціальнѣй демократіи галицкѣй (польско-жидѣвскѣй), що руска радикальна партія стає поручь соціялъ-демократѣвъ до практичнои роботы и готова зъ нею зблятись въ одинъ орґанізмъ.

Що-до квестіи національнои то партія радикальна перебула за сѣмь лѣтъ истнованя вже кѣлька еволюцій. Зъ-разу вѣдкинено въ програмѣ квестію національну яко цѣлкомъ злишну (розумѣе ся, годѣ було не признати ся до Русинѣвъ або послугувати ся н. пр. воляпікомъ замѣсть мовою рускою); небавомъ по ревізіи програмы звернено пильнѣйшу увагу на точку національну, а теперь вже навѣть въ політичнѣй акціи партіи радикальнои має бути на першѣмъ мѣсци увзгляднена сторона національна. Очевидно, народовцѣ мусять добачати въ тѣй появѣ пѣбѣду своеи идеѣ и ще бѣльше вѣрити въ ѣи жизненнѣсть. Въ дискусіи надъ політичными рефератами старали ся поодинокї бесѣдники зъ жаромъ зазначити сей найновѣйшій зворотъ: „мы — говорили — въ имя нашои програмы перейдемо кордоны и порушимо міліоны нашихъ братѣвъ, що стогнуть пѣдъ гнетомъ россійского молоха“; „мы надѣемо ся здвигнути Русь-Украину до нового житя“ и т. д., — а чейже здѣйстненя сихъ політичных пляновъ не думали они осягати при помочи своихъ економічных програмъ теоретичных и партійных (бо реформаторѣвъ економічно-політичных є въ Россіи бѣльше якъ у насъ, а успѣховъ их роботы не видко), лишь въ имя національнои идеѣ, при помочи розбудженя свѣдомости національнои и силою національнои єдности цѣлого руско-украиньского народу. Если зъ тою вѣрою проголошувано тѣ высокї гасла и розвивано пляны будучои акціи політичнои, то, розумѣе ся, намъ лишь приплеснути и ставати до спѣльнои роботы; — если-жь говорено се ино для ефекту, для хлополанства, а навѣть, якъ гуторять, для интересу, — то треба лишь жалѣти надъ тымъ и вѣдвернути ся зъ вѣдразою. Бо вже пѣдчасъ дискусіи на зъѣздѣ не обійшло ся безъ діссонансу.

Зазначуючи свое національне становиско, треба було очевидно доторкнутись вѣдносинъ до другихъ народѣвъ, Поляквъ и жидѣвъ. Ось и пѣдъ тымъ взглядомъ выйшла колізія. Скоро якій референтъ чи бесѣдникъ занадто ярко зазначивъ національну засаду, чи то вѣдмовляючи Полякамъ права ґаздувати на нашій земли, чи выказуючи потребу цѣлковитого нашого выеманціповання зъ-пѣдъ вплыву Поляквъ, — то сейчасъ найшли ся другї бесѣдники, що въ имя соціяльно-демократичнои идеѣ або выкривляли сю національну засаду або ѣи просто гудили, очевидно за-для ввѣчливости або може зѣ страху передъ польскими и жидѣвскими соціялістами, що розсѣли ся довкола трибуны бесѣдника и розмѣстили ся по сали. Проводирѣ польскихъ соціялістѣвъ не

НОВОСТИ товарѣвъ вовняных, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручає по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на улицю Краковску ч. 14 341 3—5 [рѣгъ ул. Ворменьскои] звѣстный вѣдъ 40 лѣтъ магазинъ ВІЛЬГЕЛЬМА КАНДЛЯ давнѣйше ЯКОВА ГАЛЬБЕРА.

вырѣкають ся Польщѣ od morza do morza, а рускій теоретики соціялісты боять ся при подѣлѣ Галичины ставляти кордоны противъ инвазіи польского елемэнту. Ба навѣть п. Вѣтикъ научивъ ся лишь зъ літературы польскои высокихъ идей вольности, братерства и свободолюбности та вѳддавъ Полякамъ заслужену честь яко учителямъ поступово-радикальнои молодежи рускои. [Ветераны радикалѳвъ вчили ся, якъ признають, на взорахъ россійскихъ, а молодше поколѣне на взорахъ польскихъ.] Взагалѣ трактоване квестіи національнои було якось дивно неприродне, подѳбно якъ при квестіи економічнѳй поминане жидѳвъ, хочь бесѣдники-селяне, не розумѣючи ся на теоріяхъ, звертали въ той бѳкъ причину нужды економічнои.

А вже-жь нѣякимъ чиномъ не можна уважати сильнѣйшимъ зазначенемъ національного становиска тѣ всѣ иронічнѣ замѣтки д-ра Трильовского и его напасти на народовцѣвъ. Якъ на першихъ зборахъ радикальныхъ, коли треба було осудити сторону національну, д-ръ Трильовскій пускавъ ся на дотепы зъ „заплаканои неньки-Украины“, такъ само и теперь повторило ся те саме. Якъ же-жь се одно зъ другимъ погодити? Не инакше, якъ лишь сумнѣвомъ въ щирбсть теперѣшного, такъ сказати бы національного наверненя радикальныхъ проводирѳвъ. Такъ само просто чуднымъ мусѣвъ выдати ся въ устахъ д ра Трильовского докѳръ зробленый народовцямъ, що не спѣвають „Ще не вмерла Украина“ зъ обавы передъ москвофілами. Сей національный имнъ высмѣвали радикалы и заступили его своимъ „Шалѣти!“ а теперь обстають за нимъ (хочь цѣлкомъ ихъ обавы и опѣка злишнѣ та неоправданѣ) не въ тѳй цѣли, щобы приняти его и за свою пѣсню боеву, лишь щобы присѣкати ся до народовцѣвъ и ихъ нищити. Бляга, а бѳльше нѣчого! Щасте, що всѣ тѣ козлы вывертанѣ проводирями радикальными на національнѳмъ пѳдкладѣ не досягають нашого селяньства и оно пѳдъ тымъ взглядомъ не потребуе переходити ажь радикальнои школы, — але на кождый спосѳбъ жаль, що такои высокои идеѣ надуживае ся въ цѣляхъ партійныхъ.

Перемѣна напряму радикальнои партіи зъ теоретичного на практичне становиско соціялъ-демократичне не удало ся, бо делеґаты-селяне цѣлкомъ на тѳй квестіи не розумѣли ся. Консеквентно повинно було прийти до такои перемѣны, бо-жь пп. Вѣтикъ, Яросевичь и Ганкевичь запевняли польскихъ соціялъ-демократѳвъ, що до того прийде и духъ Маркса и Енгельса осѣнить руского хлопа-радикала. Але въ послѣднѳй хвили взявъ перевагу взглядъ на практичну сторону и користи зъ такого звороту въ політичнѳй акціи радикальнои партіи. De nomine рускій радикалы истнували бы и дальше, а de facto пѳшли бы пѳдъ команду фірмы Дашиньскій-Діямандъ. Селяньство вѳдчѣмхнуло бы ся дуже скоро вѳдъ такъ зреформованыхъ радикалѳвъ; оно-жь и теперь приневолюе проводирѣвъ радикальныхъ не лѣтати по-пѳдъ небеса а тримати ся практичного грунту. Такъ отже и теперь побѣдила мѣжь проводирями радикалѳвъ та партія (бо въ партіи радикальнѳй е двѣ чи навѣть бѳльше партій), котра въ рускѳмъ хлопѣ бачить все лишь таки рускаго хлопа а не интернаціонального пролетаря. Зъ тои причины вчинила ся велика буча: одинъ, якъ Вѣтикъ, накинули ся зъ простою лайкою на посла Окуневского (котрый справдѣ каявъ ся, що попавъ въ таке товариство) и его прихильникѳвъ, а другій якъ д-ръ Даниловичь зацитькували розлюченыхъ соціялістѳвъ польско-жидѳвскихъ, що симъ разомъ рускій селяninъ пѳшовъ ще два кроки въ задъ на дорозѣ загального поступу... Якъ небудь судячи, а тѣ внутрѣшнѣ „чренія“ въ партіи радикальнѳй е вельми характеристичнѣ, такъ що можна собѣ серіозно поставити питане: чи маемо до дѣла справдѣ зъ якою політичною партією, чи може лишь зъ поодинокими людьми, котрѣ суть або (сказавши чемно словами пос. Окуневского) молодыми політиками або політичными Донъ-Кішотами.

Справы парляментарнѣ.

[Засѣданѣ палаты послѳвъ: Явнѳсть комісіи легітимаційнои; — дискусія надъ внесенями о обжалованѣ Баденього; — прителефонованѣ гр. Баденього на засѣданѣ палаты. — Вѣсти о димісіи гр. Баденього. Організація бѳльшости.]

Вчерашне (въ пятницю) засѣданѣ палаты послѳвъ зачало ся рѳвножь кѳлькома поименными голосованями при читаню петицій.

Президентъ повѣдомивъ, що до комісіи легітимаційнои выбраный пос. Дашиньскій. Пос. Гофманъ-Вельнгофъ поставивъ внесенѣ, щобы засѣданя комісіи легітимаційнои були явнѣ. Мотивуючи се внесенѣ, пѳднѣсъ, що складъ сеи комісіи не вѳдповѣдае справедливости. Зъ Галичины покликано до сеи комісіи такихъ панѳвъ, противъ выборови котрыхъ внесено протесты; а рѳвночасно цѣлкомъ выключено групу опозиційныхъ Русинѳвъ, котрѣ можуть представити найбѳльше фактѳвъ надужитя и покривдженя. Закѳнчивъ зазывомъ до свободолюбныхъ молодо-Чехѳвъ, що бы пѳдперли его внесенѣ. — Коли президентъ поспытавъ, хто пѳдпираe внесенѣ на поименне голосованѣ, пѳднеслась нѣмецка лѣвиця, а ческій послы сидѣли, тожь заразъ роздались голосы: „ганьба, встаньте и вы рицарѣ свободы!“ Чехи зъ своеи стороны вѳдгрызали ся. Въ часѣ голосованя, коли Чехи выголошували „не“ роблено всѣлякѣ замѣтки. Брзорадови кликнено: „рицарю“, а сей вѳдповѣвъ: „а вы рицарѣ коаліціи“. Динъ вѳдгрызавъ ся: „черезъ 25 лѣтъ вы давили насильно народы“, а соціялісты вѳдповѣли: „а вы теперь хочете доконче повтаряти и наслѣдувати всѣ старѣ лайдацтва“. При голосованю Пацака кликнувъ Вольфъ: „най жие свобода, най жиють рицарѣ свободы“ — а президентъ упѳмнувъ Вольфа, однакъ сей вѳдповѣвъ, що ему чейже вѳльно высказати свое признане для тыхъ панѳвъ. — Остаточно вѳдкинено внесенѣ Гофмана 130 голосами противъ 115.

Приступлено до дискусіи надъ обжалованемъ президента міністрѳвъ. Пос. Руссъ выказувавъ, що правительство повинно предложити палатѣ свое тайне розпоряджене въ оригіналѣ, а тымчасомъ гр. Бадені не уважае потрѣбнымъ навѣть явити ся на засѣданю, щобы послухати, що про него говорить ся. (Голосы: Треба по него зателефонувати!) Пригадавъ, що коли шло о предложене актѳвъ лендербанку въ справѣ Шварцъ-Камѣньскій и швіндлю біржевого, то тѣ акты предложено. Що-жь зъ того, коли Яворскій, що обѣцявъ слѣдити швіндлерѳвъ usque ad finem, не дотримавъ слова. (Смѣхъ глумливый въ палатѣ.) Розпоряджена, о котрыхъ розходить ся, мають на собѣ всѣ знамена теперѣшного способу правленя и внутрѣшнои політики. Насильства, бракъ правдолюбности, незнане захѳдно-европейскихъ вѳдносинъ культурныхъ. Пѳдчасъ обговорюваня галицкихъ выборѳвъ можна було остовпѣти зъ зачудованя, що Бадені не пробувавъ ся навѣть оправдувати, лишь полишивъ се галицкому міністрови безъ теки. Годѣ дозволити, щобы галицкій практики урядовѣ перещѣплювано на захѳдъ; нѣякій иншій нарѳдъ не позволить собѣ такъ грати на носѣ якъ людъ гал цкій. — Дальше розповѣвъ Руссъ, якъ Бадені вѣвъ переговоры зъ лѣвицею, обѣцявъ не выдати безъ порозумѣня зъ Нѣмцями розпоряджень языковыхъ, а тымчасомъ розпорядженя появили ся. Бадені показавъ ся вѣроломнымъ, не дотримавъ слова, тожь до правительства зъ такимъ мужемъ на чолѣ годѣ мати довѣре. — Цокликуючи ся на повединокъ Баденього, сказавъ Руссъ, що заходять обставины, коли можна ломити законъ и обиджувати, а въ такѳмъ положеню находять ся Нѣмцѣ. Бадені сплюгавивъ політичну етику, его політика се насильство и ложь, его мова о урядникахъ се пѳдступъ и хитрбсть. Поборюемо сю політику, бо она не може называти ся політикою цѣсарского міністра, нно е звычайною політикою баденѣвскою. Не треба ждати ажь голосованя, бо о вартости моральнѳй розпоряджень вже выробленый осудъ.

По промовѣ Русса поставивъ пос. Функе внесенѣ, щобы пѳсля §. 20 регуляміну вѳзвати Баденього явити ся передъ палату, бо вонъ е обжалованый, отже повиненъ бути присутнымъ въ часѣ дискусіи. — Абрагамовичь перебивавъ бесѣдникови, и се вже дуже обурило лѣвицю, а коли заявивъ, що не пѳддасть внесеня пѳдъ голосованѣ, вчинивъ ся величезный крикъ: лѣвиця била кулаками въ пульты и кричала: Abzug Абрагамовичь! Abzug Бадені! Идѣть собѣ до Арменіи правити вѳрменьскимъ парляментомъ! и т. п. Абрагамовичь хотѣвъ удавати дурного; высказувавъ, що пѳсля §. 20. міністры мають право бути присутными въ палатѣ, але не мусять, що впрочѳмъ сидять міністры Гляйспахъ, Бѣлиньскій, — а рѳвночасно взывавъ слѣдующого бесѣдника Козакевича, щобы забиравъ голосъ. Гамѳръ ще бѳльшій, такъ що вкѳнци мусѣвъ Абрагамовичь перервати засѣданѣ на чверть годины. Коли отворено на ново засѣданѣ, въ палатѣ явивъ ся вже прителефоно ваный Бадені.

Пос. Козакевичь записавъ ся до голосу противъ внесень, бо не годить ся на всѣ мотивы внесеня. Розпоряджене тайне цѣлкомъ вѳдповѣдае законови зъ 12 грудня 1867 р. и дотеперѣшнымъ практикамъ правительственнымъ. Бадені выхвалювавъ тутъ урядникѳвъ, а тымъ самымъ и давъ имъ розрѣшене за всѣ грѣхи, якихъ допустили ся противъ волѣ людu и свободы голосу. Дальше вытыкавъ лібераламъ, що они будучи въ правительственнѳй бѳльшости одобряли насильства правительства: при заведеню выемкового стану въ Празѣ и Вѣдни. Оповѣдавъ о надужитяхъ выборчихъ въ Галичинѣ. Зъ процесу давидѳвского показало ся, що розслано до священикѳвъ львѳвского повѣту обѣжникъ, щобы агітували противъ опозиційного кандидата. Сей тайный обѣжникъ выславъ Давидъ Абрагамовичь, стовпъ кола польского. Бесѣдникъ вырѣкъ ся політики кола, автономістѳвъ и австрійскихъ Ягайлонідѳвъ, та заявивъ, що соціяльнѣ демократы въ борбѣ о свободу найдуть ся завсѣгды тамъ, де борба веде ся найзавзятѣйше.

По промовѣ пос. Шікера, котрый розповѣдавъ подѣе въ Хебѣ — перервано дискусію.

Слѣдуюче засѣданѣ вѳ второкъ.

——

Сензаційну вѣсть о димісіи Баденього подавъ староческій Hlas Naroda: „Въ кругахъ парляментарныхъ кружила нинѣ (15 с. м.) поголоска, що гр. Бадені рѣшивъ ся податись до дімісіи и що нинѣ вечеромъ выѣде до Пешту, щобы свою просьбу о димісію вручити цѣсареви. Гр. Бадені надѣе ся, що цѣсарь прийме теперь его димісію, а зновъ сеся димісія не буде уважати ся капітуляцією передъ Шенереромъ, бо Шенереръ маe вѳдпустку.“ До сеи вѣсти додавъ Hlas таку замѣтку: Чи повыша вѣсть правдива, годѣ сконстатувати, але фактъ, що въ кругахъ парляментарныхъ о тѳмъ говорять и уступленѣ гр. Баденього уважають можливымъ. Дальше высказують гадку, що коли бы гр. Бадені уступивъ, то або Нѣмцѣ самѣ завернули бы зъ теперѣшнои дороги обструкціи и приступили до управильненя квестіи языковои по мысли внесеня Діпавлього, або, коли бы при обструкціи обставали, прийшло бы до кермы урядниче міністерство. Найменшимъ лихомъ було бы, коли бы на чолѣ сего урядничого кабінету станувъ бар. Гавчь. Гр. Бадені маe бути вельми огорченый зъ тои причины, що до голосу въ дискусіи надъ внесенями о его обжалованѣ не записавъ ся нѣодинъ молодо-Чехъ. Гр. Бадені мавъ высказати ся, що хотѣвъ оперти ся на правици, але она не зробила нѣчого для правительства. Правиця робить зновъ закиды, що Бадені не зробивъ нѣчого для неи.

Доси ще не выѣхавъ гр. Бадені до Пешту, але въ кругахъ парляментарныхъ роблять ся комбінаціи що-до складу будучого кабінету, н. пр. такій: Гавчь, Щепановскій, Войт. Дѣдушицкій, Діпавлі и т. д.

——

Сторонництва, входячѣ въ складъ бѳльшости радили надъ статутомъ орґанізаційнымъ и мабуть вже его приняли. Сей статутъ маe запевнити кождѳй партіи, приналежнѳй до бѳльшости, повну свободу. Однакъ мимо сего кожда партія, хотячи ставити въ палатѣ внесенѣ, мусить повѣдомити про се прочѣ партіи. Комітетъ екзекутивный буде складати ся зъ презесѳвъ клюбовыхъ.

Комітетъ презесѳвъ правицѣ радивъ надъ парляментарнымъ положенемъ. Обговорювано такожь средства для вкороченя обструкціи и розважано, чи бы не залишити дотеперѣшну практику читаня петицій на початку засѣданя, щобы омынути внесеня на поименнѣ голосованя. До ухвалъ на тѳй нарадѣ не прийшло.

Переглядъ політичный.

Правительство зложило въ палатѣ послѳвъ проектъ закону о примусовѳй обезпецѣ будынкѳвъ вѳдъ огню. Той проектъ крѳмъ постановъ о добровѳльнѳй обезпецѣ маe такожь постанову, що краeве законодатство може ухвалити, що всѣ будынки въ краю або тѳлько котрѣсь категоріи тыхъ будынкѳвъ мусять бути обезпеченѣ вѳдъ огню. Коли котрый соймъ ухвалить те, то разомъ зъ тымъ примусомъ мусить край заложити загальне заведене асекураційне, котрого статутъ маe бути затвержденый правительствомъ. Тѣ краeвѣ заведеня для примусовои обезпеки мають бути опертѣ на взаимности. Однако вѳльно краямъ не закладати окремого заведеня, а у овити ся зъ котрымсь вже истнуючимъ товариствомъ асекураційнымъ, котре мусить тежь опирати ся на взаимности и маe свѳй статутъ змѣнити пѳсля вымогѳвъ, приписаныхъ для заведень краeвыхъ.

Въ четверъ заявивъ д-ръ Люеґеръ на зборахъ выборцѣвъ, що христіяньско-соціяльне сторонництво буде всѣми способами выступати противъ угодовои провізорії. Дальше сказавъ, що теперѣшна хвиля надае ся до зъѣднаня всѣхъ нѣмецкихъ сторонництвъ зъ выимкою Шенерерѳвцѣвъ, але о тѳмъ зъѣдненю годѣ думати. Д-ръ Люеґеръ заявивъ ся такожь противъ языковыхъ розпоряджень.

——

Въ Россіи е пѳсля найновѣйшихъ обчислень два міліоны нѣмецкихъ кольоністѳвъ, а въ нихъ 4.000 нѣмецкихъ шкѳлъ. Довгій часъ боронили ся Нѣмцѣ противъ россійщеня ихъ шкѳлъ, ажь вкѳнци и поставили на своемъ. Ото доносять россійскій дневники, що въ шкѳльнымъ рокомъ 1898 маe въ тыхъ школахъ завести ся лише та змѣна, що россійска мова стане въ школахъ нѣмецкихъ кольоністѳвъ предметомъ обовязковои науки. Отже гляньмо на етноґрафічну мапу, то побачимо, що всѣ нѣмецкій кольонія розкинули ся по Украинѣ-Руси. Яка-жь то тяжка иронія! Нѣмцямъ на нашѳй земли, — заволокамъ, якъ кажуть, — вѳльно учити ся въ своѣй рѳднѳй мовѣ: а споконвѣчному населеню засѣ! Нехай морочать ся мовою, котрои не розумѣють, въ котрѳй за весь часъ науки навѣть читати не годнѣ дѣти научити ся якъ слѣдъ! Заволоки мають бѳльше право до науки и просвѣты, нѣжь корѣнне населене. Хочь бы ходило вже не о народнѳсть и ѳи права, а о самѣ тѳлько права людскѣ, то якою тяжкою кривдою выходить такій варварскій гнетъ!

——

Въ Римѣ заносить ся на поважну крізу міністеріяльну. Зъ одноі стороны заворушивъ ся нарѳдъ зъ причины податковои реформы; правительство виноватить о тѣ розруси соціялістѳвъ и для того порозвязувано всѣ соціялістичнѣ товариства въ Римѣ. Але ледве, чи се втихомирить невдоволеныхъ, бо тяжко притисканыхъ податникѳвъ, до котрыхъ передовсѣмъ належать купцѣ, адвокаты, лѣкарѣ и т. и. Зъ другои стороны поставивъ Рудіні противъ себе консерватистѳвъ своими розпорядженями, звернеными противъ клерикалѳвъ. Зъ тои причины проявило ся невдоволене навѣть въ самѳмъ кабінетѣ. И такъ міністеръ публичныхъ роббтъ Прінетті, щобы задемонструвати противъ Рудінього, поѣхавъ до одного зъ найзавзятѣйшихъ кардиналѳвъ и попросивъ его о благословенѣ для себе и для своеи родины и мабуть хоче уступити зъ кабінету. Тымъ то розбйшла ся чутка, що половина міністрѳвъ маe подати ся до димісіи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

V-ый загальный збѳръ товариства „Русланъ“ у Львовѣ вѳдбувъ ся дня 29 вересня с. р. въ сали III а) клясы рускои гімназіи.

Голова товариства Впр. о. сов. Ал. Тороньскій, сконстатувавши потрѣбне число членѳвъ, отворивъ збѳръ промовою и зазначивъ загальный розвѳй товариства завдяки пѳдпомозѣ патріотѳвъ, зъ мѣжь котрыхъ найбѳльшѣ датки на цѣли товариства жертвувавъ Его Ем. Кардиналъ Сембратовичь, за що голова выдѣлу зложивъ ему щиру подяку и вѳзвавъ збраныхъ, щобы встанемъ зъ мѣсць заявили такожь свою подяку а при тѳмъ сердечнѣ желаня, щобы Всевышній допомѳгъ сему высокодостойному покровителеви товариства подвигнути ся щасливо зъ тяжкои немочи яка его навѣстила. Коли се стало ся, вѳддано на внесенѣ о. Евг. Гузара дальшій провѳдъ — — зборами проф. Григ. Врецьонѣ, а сей запросивъ проф. Прок. Мостовича на секретаря.

Наступило вѳдчитане справозданя зъ дѣяльности выдѣлу за 1896/7-ый рѳкъ шкѳльный. Въ тѳмъ роцѣ прибуло 31 членѳвъ, мѣжь тыми 4 покровителѣ, а всѣхъ членѳвъ есть 143, мѣжь тыми 12 покровителѣвъ, [т. е. такихъ, що на цѣли товариства зложили що найменше 25 зр.]. Число членѳвъ збѳльшило ся головно въ наслѣдокъ друкованыхъ запросинъ, высланыхъ зъ „Дѣломъ“. — Въ часѣ свого урядованя вѳдбувъ выдѣлъ 10 засѣдань, на котрыхъ займавъ ся выконанемъ обовязкѳвъ, вложеныхъ на него статутомъ товариства. Крѳмъ того стараъ ся вонъ приєднуванемъ членѳвъ, прилюднымъ покликомъ до загальнои жертволюбивости, петиціями до Выс. сойму и до знаныхъ зѳ щедрости институцій фінансовыхъ уряджуванемъ вечерницъ и иншими дозволеными способами збѳльшити доходы. Въ змаганю своѣмъ зазнавъ выдѣлъ щирои пѳдмоги зѳ стороны численныхъ Добродѣвъ а такожь товариствъ Руска Бесѣда и Клюбъ рускихъ жѣнокъ у Львовѣ, за що имъ якъ такожь Хв. Редакціи „Дѣла“ за ласкаве посередництво въ передаваню жертвъ и помѣщуване вѳдозвъ та выказѳвъ жертвъ высказуе ся сердечну подяку.

Удѣляючи запомогъ ученикамъ зважавъ выдѣлъ нѳ тѳлько на убожество, але й на ихъ пильнѳсть та добре поведенѣ.—Супротивъ обовязку носити шкѳльный мундуръ приходивъ выдѣлъ „Руслана“ бѣднымъ ученикамъ въ помѳчь не лише грошевыми запомогами, але и тымъ, що въ мѣру засобѳвъ мундурового фонду спровадивъ на свѳй рахунокъ партію сукна та велѣвъ поробити 11 тревалыхъ и теплыхъ зимовыхъ плащѣвъ, що вынесло суму 244 зр., а плащѣ въ цѣнѣ по 22 зр. роздано мѣжь найбѣднѣйшихъ ученикѳвъ або даромъ, або за доплатою 4—6 зр.

Щобы товариство могло прискорити осягненѣ своеи головноі цѣли се-бъ-то заснувати Бурсу для бѣдныхъ ученикѳвъ, потребуе доконче найперше збѳльшити основный фондъ. Тому ухвалили торѳчнѣ зборы на внесенѣ директора Е. Харкевича пѳднести той фондъ зъ 400 зр. на 1000 зр. а теперь предложивъ выдѣлъ побѳльшити основный фондъ сумою 200 зр. — Запомогъ готовыми грѳшми роздано въ 1896/7 шкѳльнѳмъ роцѣ въ загальнѳй сумѣ 513 зр. 90 кр. мѣжь 69 ученикѳвъ; зъ тыхъ 33 одержали запомоги одноразовѣ, 19

дворазовй, 4 триразовй, 4 чотирораз овй, 3 пятьразовй а 2 одержували по 3—6 зр. мѣсячно. — Товариство збільшило въ тімъ роцѣ и бібліотеку, бо прибуло 133 книжокъ, а се головно дары абітурієнтівъ академічнои ґімназіи. Бібліотека числила дня 30 червня с. р. 620 шкільныхъ книжокъ и 16 молитвенниківъ. Зъ тои жь бібліотеки надѣлено учебниками 155 учениківъ.

По відчитаню повысшого справозданя отворивъ голова дискусію надъ нимъ. На питане о. Є. Гузара пояснивъ справоздавець, що плащѣ робивъ кравець Ґрисякъ, а книжки товариства не в злученій зъ бібліотекою ґімназіяльною.

По принятю того справозданя до вѣдомости наступило від итане справозданя касіера, апробоване комісією контрольною.

Доходы товариства за часъ відъ 1 липня 1896 до 30 червня 1897 були: Станъ касы зъ днемъ 30 червня 1896 року 825 зр. 37½ кр.; дары, вкладки и запомоги 967 зр. 96 кр.; зъ вечерниць уряджуваныхъ на „Бесѣдѣ“ 30 зр. 32 кр.; зъ фантовои льотерии 12 зр. 65 кр.; зъ вечерниць Шевченківскихъ урадженыхъ учениками 12 зр.; зі складокъ дѣтей [черезъ „Дзвінок“] 25 зр.; зі шкільныхъ пушокъ 34 зр. 92½ кр.; звороты учениківъ за мундуровй плащѣ 37 зр. 50 кр.; за два купоны відъ удѣлового листу „Дністра“ 8 зр разомъ 1953 зр. 73 кр.

Розходы були: Запомоги на хату, одягъ, харчь и лѣки 513 зр. 60 кр.; на закупно книжокъ для учениківъ 22 зр. 35 кр.; до основного фонду 600 зр.; до мундурового фонду 125 зр. 10 кр.; друки 8 зр. 15 кр.; порто, стемплѣ, дрібній выдатки адміністраційнй 12 зр. 19 кр. — разомъ 1281 зр. 69 кр.

Основный фондъ выносить: 900 зр. умѣщеныхъ на книжочкахъ Гал. щадниць и „Дністра“ та удѣловый листъ „Дністра“ на 100 зр. — разомъ отже в 1000 зр.

Мундурковый фондъ, що зъ днемъ 30 червня с. р. выносивъ 191 зр. 50 кр., збільшивъ ся по день 30 червня с. р. о 125 зр. 10 кр.; зъ того выдано на справлене зимовыхъ плащівъ 224 зр., отже зістае въ касѣ 92 зр. 60 кр. Запомоги на справлене мундуркові удѣлювало товариство изъ загального фонду. Кволы жертвованй въ хосенъ Руслана выказаній були подрібно въ Дѣлѣ; крімъ того помѣщено въ справозданю ґімназіяльнімъ выказъ значнійшихъ квотъ до 5 зр. включно. Мѣжь тымп занимають передне мѣсце жертвы: Єго Еміненціи кардинала С. Сембратовича 300 зр.; хв. Галицка каса ощадности 100 зр.; Выс. Соймъ краєвый 50 зр.; Вп. Др. Ст. Федакъ адвокатъ краєвый 50 зр.; по 25 зр.: Вп. п. п. Пв. Ясеницкій, ц. к. управитель доменъ и лѣсівъ въ Гринявѣ и Юл. Романчукъ професоръ акад. ґімн. и вп. о. Нест. Дмитрівъ, священикъ рускій въ Америцѣ, бувшій ученикъ сен ґімназіи; хв. тов. „Народная Торговля“ 20 зр.

По сімъ справозданю удѣлено на внесене проф. Петра Огоновского уступаючому выдѣлови абсолюторію а приступлено до выбору нового заряду. Аклямацією выбранй до выдѣлу: о. сов. Алексій Тороньскій, директоръ Е. Харкевичь, о. катехитъ Денисъ Дорожиньскій, проф. Исидоръ Громницкій и проф. д-ръ Михайло Пачовскій; заступниками выдѣловыхъ проф. Василь Бѣлецкій и проф. Романъ Цеглиньскій; головою товариства ставъ знова о. сов. Тороньскій. До контрольнои комісіи выбранй: проф. Петро Огоновскій и п. Григ. Врецьона.

Вкінци наступили внесеня членівъ: На внесене директ. Е. Харкевича ухваливъ зібравъ побільшити основный фондъ сумою 500 зр [выдѣлъ предектувавъ 200 зр.]. — На внесеня проф. В. Бѣлецкого ухвалено рогити відбитки зъ рахунковыхъ замкнень товариства, помѣщуваныхъ въ справозданяхъ ґімназіяльныхъ, та розсилати тій відбитки членамъ товариства. — На внесене проф. П. Мостовича припоручивъ зібравъ новому выдѣлови розслѣдити: чи не було бы користно для товариства постаратись о почтовй чеки и посредствомъ нихъ стягати рочнй вкладки відъ чаенівъ замѣсцевыхъ — На тімъ скінчились нарады а голова замкнувъ зборы.

Ново-выбраный выдѣлъ уконституовавъ ся въ сей спосібъ, що заступникомъ головы выбрано директора Харкевича, скарбникомъ проф. Ис. Громницкого а секретаромъ д-ра Мих. Пачовского.

НОВИНКИ.

— **Нашихъ Впов. Передплатниківъ**, котрй залягають зъ передплатою, дуже просимо — чимъ скорше, по змозѣ відворотною почтою присилати залеглости взглядно и передплату. Намъ залягае у Вп. Читателѣвъ велика сума передплаты, призначеной на кошты выдавництва. А що тій кошты мусять ся покрывати сейчасъ, бо и друкарни треба платити заразъ готівкою, и за папѣръ, и скарбови за стемпель, и почтѣ за марку почтову, не згадуючи вже за оплату силъ робучихъ, — то кождый нашь довжникъ чей-же розумѣе, въ якімъ прикрімъ положеню мусить знаходити ся дневникъ опираючій свое истноване єдино на передплатѣ! Длятого ще разъ просимо: Присылайте!

— **Вп. посолъ о. Данило Танячкевичь** присылае намъ до оповіщеня: Поновляю мою просьбу: *нехай громады дітклений сегорічными елементарными шкодами присылають безъ проволоки свои петиції до рады державной о підпомогу зъ фондівъ державныхъ. Тій петиції повинній містити въ собѣ вірній и по можности докладній даты о высокости шкоды — добре буде, коли до петиції додана буде формальна табеля поодинокихъ пошкодованыхъ, після совѣстного оцѣненя громадского. А коли бы въ громадѣ тыхъ катастроф елементарныхъ, взглядно такихъ лѣтъ нещасливыхъ було більше, належить се навести.* Загально: такій петиціи се матеріялъ, се основа до акціи посольскои, се и ви удокументованя. Не маючи такихъ петицій, нема властивои підставы жадати чогось категоричного. Не маючи такого матеріялу, не можна було анѣ поставити наглячого внесеня, анѣ въ часѣ попередныхъ розправъ забрати голосу. Длятого ще разъ прошу о безпроволочне надсыланѣ дотычныхъ петицій, щобы вони въ часъ могли предложитись буджетовій комісіи, и поставити саму комісію въ можність пізнати потребы, въ можність поставленя жаданя відповідного кредиту, а насъ въ ожність відповідної оборони тыхъ потребъ. — Петиціи до рады державной о підмогу зъ фондівъ державныхъ зъ причины елементарныхъ нещасть прислали на мои руки громады: Ходовичь, Татарско и Стриганць повіта стрыйского; громады Лишня и Манастирь лишняньскій повіта дрогобицкого; —о. Бачиньскій парохъ Стобна повіта перемыского.

Данило Танячкевичь.

— **Въ Преображеньскій церкви при „Народнімъ Домѣ“ у Львовѣ** ведуть ся теперь западно дальшй роботы. Каменарь — одній уставляють камѣнній спіральній сходы на хоры а другій обтісують великій каменѣ на ступенѣ до порталя; мулярѣ выправляють у внутрѣ гарній куполки на ризницяхъ и стѣны въ ризницяхъ, а иншій роботники нівелюють и шутрують въ церквѣ теренъ на помістъ. Коли въ сѣй церквѣ мала бы відправити ся перша служба Божа въ день 50 лѣтного ювілея скасованя панщины т. в. 3 (15) мая 1898 року, то справдѣ треба квапити ся! — При сѣй нагодѣ згадаємо, що и роботы коло відновы церкви св. О. Николая ведуть ся теперь досыть запопадно, головно зъ на-двору.

— **Перша осѣнна проба „Львовского Бояна“** выпала вчера знаменито. Зібйшло ся 62 членівъ, мѣжь тыми кількохъ новыхъ. Мѣшаный хоръ спѣвавъ такъ любо, наче-бъ хотівъ зъ грудей выдати на свѣтъ частку того свѣжого воздуха, якимъ надыхали ся въ часѣ лѣтныхъ ферій. По пробѣ голова товариства проф. Вол. Шухевичь дякувавъ всѣмъ членамъ за численный зборъ и заповівъ, що выдѣлъ рішивъ въ падолистѣ, ще передъ загальными зборами, дати концертъ, на котрый зложать ся самій славяньскій композиціи. А буде се концертъ славный; Боянъ готовивъ ся до него ще весною. — Слѣдуюча проба відбуде ся въ слѣдуючу пятницю о годинѣ 7½ вечеромъ. Гадаємо, що она зберe не лише всѣхъ дотеперішныхъ спѣваківъ але и многихъ новыхъ. Бо-жь „въ рускій пісни руске серце бье“, а Боянъ се люба дитина-пестѣйка нашои громады. Коли жь нашій соловейки не жалують своихъ спѣвныхъ грудей, то идімъ вписувати ся въ члены Бояна и слухаймо пісенъ, що „дзвіночкомъ дзвенить и радуе душу“...

— **Вісти зъ обохъ Америкъ.** Рускій кольоністы въ Ріо-Кляро въ Бразилии оснувала собѣ читальню и отворили ви 15 н. ст. липня с. р. Головою читальнѣ есть Григ Мончакъ, секретаремъ Вас. Возьный а въ складъ выдѣлу входить такожь ріо клярскій парохъ о. Н. Роздольскій. — Читальня имени Шевченка въ Монтъ-Кармель въ Пенсільвении розвивае ся гарно. Кождои недѣлѣ сходять ся охочій молодцѣ до церковнои галѣ, читають книжки або ґазеты и обговорюють численній справы, а вкінци спѣвають рідній пісенъ. До читальнѣ вступае що разъ більше членівъ и радо платять вкладки, за котрй записали собѣ недавно книжки и ґазеты зъ старого краю. — Дня 12 вересня с. р. поблагословивъ о. Н. Дмитрівъ въ Канадѣ першу руску каплицю, а то въ Lake Dauphin на секціи 18-ій. — Дописувательзъ Вінніпеґъ въ Канадѣ пише до монтъ-кармельскои „Свободы“, що [якъ вінъ довѣдавъ ся] на веснѣ сего року выѣхало 35 осібъ зъ повіту борщівского до Гонолюлю [островы Сановічскій] яко законтрактованій робітники до фабрики якогось Гальперда. Звабивъ ихъ туда Міслеръ зъ Бременъ? „Куда той чоловѣкъ нашихъ людей вже не позасылавъ?“ — пытае дописувательи відповідае: „Хиба на мѣсяць нѣ, бо тамтуды ще кораблѣ не ходять“...

— **Львівска палата адвокатска** рішила на вчерашнімъ засіданю домагати ся, абы адвокаты и кандидаты адвокатскій, управненій до заступства, выступали передъ судовыми трибуналами въ тогахъ и біретахъ.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила мѣжь иншимъ: 1) Вызначити Іос. Бобра, управителя 5-кл. школы мѣшанои въ Грибовѣ на другого представителя учительства въ окружній радѣ шкільній въ Грибовѣ; 2) затвердити выборы на представителівъ учительства: Людв. Рожаловского учителя 4-кл. школы мужескои въ Самборѣ до окружнои рады шк. въ Самборѣ и Ив. Вертипороха, управителя 2-кл. школы народнои въ Ляшкахъ королівскихъ, до окружнои рады шк. въ Перемышлянахъ; 3) признати Кар. Кротохвилѣ, головному учителеви семинаріи учительскои въ Самборѣ, першій 5-лѣтный додатокъ; 4) перенести: Алекс. Ґіжовского зъ 1-кл. школы въ Нагуевичахъ до такои-жь школы въ Лужку долѣшнімъ та Андр. Яблоньского зъ Лужка долѣшного до Нагуевичь.

— **Испыты кваліфікаційній въ львівскій учительскій семинаріи на учителівъ** шкілъ народныхъ и выдѣловыхъ скінчились 1-ого с. м. пополудни [а почались 21-ого вересня] а зголосилось до нихъ много кандидатівъ и кандидатокъ. Испытъ для шкілъ народныхъ зложили: зъ відзначенемъ 1 кандидатъ и 24 кандидатокъ; безъ відзначеня 23 кандидатівъ и 53 кандидатокъ; відъ испыту відступила 1 кандидатка; репробовано 3 кандидатівъ и 3 кандидатки. Зъ польскимъ выкладовымъ языкомъ зложило испытъ 7 кандидатівъ и 52 кандидатокъ; зъ польскимъ и рускимъ 17 кандидатівъ и 22 кандидатокъ; зъ польскимъ и нѣмецкимъ 2 кандидатки, зъ польскімъ, рускимъ и нѣмецкімъ 1 кандидатка. — Испытъ выдѣловый: въ І-ій групѣ [языково-историчній] здало: 14 кандидатокъ зъ відзначенемъ; безъ відзначеня 5 кандидатівъ и 9 кандидатокъ: відступили 2, репробовано 1; право учити языка нѣмецкого, дістало 14 кандидатокъ, а рускій 1 кандидатка. Въ групѣ II ій [математика, науки природописній и фізика] здали: 1 кандидатка зъ відзначенемъ а 4 кандидатки и 6 кандидатівъ безъ відзначеня; репробовано 1 а 1 кандидатъ відступивъ; 4 кандидаты дістали право выкладати въ языкахъ рускімъ, польскімъ и нѣмецкімъ. Въ групѣ III-ій [математика, рисунки вільноручній и ґеометричній, ґеометрія и каліґрафія] здали: 3 кандидаты и 2 кандидатки; відступили 2 кандидатки и 1 кандидатъ; репробовано 2 кандидатки. Крімъ того зложили испытъ доповняючій: зъ рускаго 3 кандидатки, зъ нѣмецкаго 3 кандидатки и 9 кандидатівъ. — Кваліфікацію до науки релігіи въ заступствѣ катихитівъ дістало 100 осібъ.

— Передъ львівскимъ мѣско делеґованымъ судомъ стававъ вчера по разъ другій Янъ Стапиньскій, секретарь сторонництва людового и сотрудникъ Kurjer-a lwowsk-ого, обжалованый выдѣломъ товариства ветеринарѣвъ о те, що въ цвітни сего року на зборахъ торговцівъ безрогами у Львовѣ закинувъ загалови ветеринарѣвъ надужите власти и лапівництво. Обжалуваный боронивъ ся тымъ, що говоривъ се не о загалѣ ветеринарѣвъ, лишь о деякихъ одиницяхъ, що-до котрыхъ обовязуе ся перевести доказъ правды. На сесю обставину, що не мавъ вінъ цілого товариства на гадцѣ, и тому выдѣлъ товариства не маe права его обжаловувати, домагавъ ся вінъ покликаня кількохъ свідківъ, мѣжь иншими Іосифа Гурика и редактора Реваковича. Коли-жь судья не згодивъ ся на се то вінъ и его оборонець д-ръ Лілієнъ, добачуючи въ тімъ несправедливістъ выйшли зъ салѣ, а судья заочно засудивъ Стапиньского на шість тыжднівъ арештy.

— **Дрібній вісти.** Архикняжна-вдова Стефанія выѣзджае завтра зъ Ланцута до Відня. — На університетъ въ Краковѣ вписалось 75 женщинъ. — Львівскій магістратъ оголошуе, що відъ 1-ого жовтня с. р. найменшій пляцъ підъ будову гробівця на львівскихъ кладовищахъ мусить выносити 5 квадр. метрівъ. — Вчера у Львовѣ стрѣливъ до себе трачи старшій скарбовый комісарь Тіцъ; лікарѣ мають надію утримати его при житю; причина намѣреного самоубійства не звістна. — Наглою смертію померъ у Львовѣ поборець подат. В. Добжецкій. — У Відни повішено вчера скрытоубійника Долежаля, що замордувавъ двѣ старій жінки, щобы зрабувати невеличке ихъ майно. — Въ Парижи притримано звірского убійника Вахера, що убивъ кількanацять молодыхъ дівчатъ зъ мести за те, що не хотѣли его любити. — При оногдішнімъ тягненю сербскои преміовои позички головна выграна 90.000 франківъ упала на серію 4071 ч. 10, а друга въ сумѣ 10.000 франківъ на серію 6176 ч. 30.

Телеґрамы „Дѣла“.

Градецъ 16 жовтня. Тутешне касино урядниче постановило выслати до цісаря депутацію зъ просьбою о підвышене платнѣ урядникамъ.

Парижъ 16 жовтня. Президентъ Форъ підписавъ декреты зъ именованями та перенесеняни дипльоматичныхъ заступниківъ Франціи. Мѣжь иншими именовано дотеперішного амбасадора въ Мадритѣ маркіз. де Реверсо амбасадоромъ у Відни на мѣсце Льозого, котрого по просту відкликано. (Льозе, якъ відомо, не хотівъ принати мѣсця ґубернатора въ Альжирѣ.)

Надіслане.

Лѣкарь недугъ дѣточихъ

Д-РЪ ОСКАРЪ ПИЛЄВСКІЙ

осівъ у Львовѣ при улици Коперніка число 9 II. поверхъ и ординуе відъ 3—5 по полудни.

Амбуляторіюмъ недугъ дѣточихъ безплатно відъ 8—10 передъ полуднемъ. 295 8—10

Д-РЪ МАХЕКЪ

перенѣсъ ся на улицю Академічну ч. II.

(поббчь Касина мѣщаньского.) 347 1—2

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-РЪ І. Райнгольдъ

повернувъ и ординує при улици Третього Мая число 8. 314 6—8

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня відъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 1—52

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хваленй и за якъ найлѣпшій признанй, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Цѣнникъ въ инсератахъ.*

Фабрика цукрівъ и гербатниківъ при улици Театральній ч. 8 Ивана Гефлінґера.

Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выробівъ не зная, зволивъ переконатись черезъ мале замовлене на пробу.

337 2—2

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарівъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

відъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. І. у Львовѣ.

По цінахъ найдешевшихъ въ великімъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінківъ. — Замовленя зъ провінціи відворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львівъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЪ

зъ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дімъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	. .	15 кр.
Сѣканй легки	. .	12 „
Фляки	. .	12 „
Ніжка теляча зъ хріномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хріномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обідъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренійшихъ цінахъ; для певности, що походять зъ моихъ реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цінахъ, почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитківъ заосмотрена кухня.

79 54—52 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER

природна алькалічна ВОДА щавова

найлучшій столовый и покрѣпляючій напитокъ,

выпробованый при кашлю, при недугахъ шиѣ, при катарѣ жолудка и мѣхура.

Heinrich Mattoni въ Giesshübl

4 SAUERBRUNN.

котрй люблять смачну каву, хочуть бути здоровй и хочуть щадити.

Шки Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·2[illegible], 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

поручае ПЕТРО ХЩОНОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Кавалеръ 47 лѣтъ глядае супруги уцтивои дівчиѣ зъ посагомъ до 1000 зр.; самъ маe цісарску службу и певный свій маетокъ. — Упрашае интересованыхъ въ тімъ дѣлѣ довідувати ся підъ адресою Н. Навроцкій poste restante Высоцко выжне.

325 2—2

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВІТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Для Львова и околицѣ

глядае ся здібныхъ осібъ до продаванья одного легко продажного артикулу підъ адресою **AGENTUR“** до Annoncen-Bureau **Haasenstein & Vogler Wien.** 346 1—2

У приходника въ Вербовѣ почта Підгайцѣ есть на продажь одна пара клячей, 5 и 12-лѣтній, 14½ мѣры высокій, дуже добрій господарскій конѣ, тарантасъ ясеневый роботы заклады Дроговыжского зъ двома сѣдженями на зелѣзныхъ ресорахъ и залубнѣ козырки ясеневій. 344 3 3

Поручаемо **КУПУВАТИ** всяку ґардеробу, мундурки, ліберію оружe, машины, меблѣ и т. п. лише

въ Базарѣ католицкімъ Ящишина.

342 Будынокъ театральный. 2—6

Сейчасъ потребуе

реномованe товариство обезпечень для житя и люду ґенеральныхъ аґентівъ для мѣстъ Тернополя, Станиславова, Коломыѣ и Стрыя за высоку постійну платню и провізію.

Панове, котрй вже въ тімъ дѣлѣ працювали зъ щасливымъ успѣхомъ, мають першенство.

Оферты підъ „U. J.“ въ языцѣ нѣмецкімъ приймае Бюро дневниківъ Бухштаба ул. Каролл Людвика ч. 21

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорѳвнане средство надаючи 20 дающе сивому волосю первѣстну его барву натуральну. Дѣлае вѳдмолоджуючо и на волосъ, ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкость. Цѣна флакона 75 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 28—?

Перший рускій складъ и роботня выроббвъ ножѳвничихъ власныхъ и англійскихъ 299 16—?
пѳдъ фірмою
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовій, ножѣ столовій и кухонній и рѳзній выробы ножѳвничій. Приймае бритвы до остреня и обтягання и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножѳвникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.

Вѳдзначена на краевѳй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своеи точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБѲТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкѳвска ч 19
принимае всякій замовленя, входячій въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовенъства такожъ на одяги для ученикѳвъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылае пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о прислане старои одежи на мѣру. 292 8—12

Найделікатнѣйшій гігієнічній
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ
поручае для санітарныхъ и хірургічныхъ цѣлей истнуюча вѳдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѳвъ
J. N. Schmeidler
ц и к доставець надворный 311 3—?
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., 1/2 фляшки 1 зр.
поручав
Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскій
поручае магазинъ
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

ВЫШИВКИ
всходнои Галичины
пѳсля колекціи зѳбранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ
3 зр. 30 кр. а. в.
за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѳй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подѳбного роде выданя, що появились въ Кіевѣ Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѳдъ взглядомъ технічного выкѳничення, але такожъ и пѳдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выданє се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѳвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѳвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвѳрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѳмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѳй охрестности

Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*
365 24—6

М. В. ТАВБЕРЪ
Заведенє ритовниче и власный выробъ стамиль кавчуковыхъ. — Такожъ выконуе марки печатковій и друки a la minute. — Львѳвъ Grand-Готель, 293 пасажъ Гавсмана. 6—10
Замовленя въ провінціи выконуе якъ найскорше.

Цѣкавій рѣчи.
Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки єтс нового жанру. *Розкѳшній катальоґ* 30 кр. [за порто, закрытій] або зъ 50 великими гарными взорцями, не мініатуры!!! 1 зр. 50 кр. [въ маркахъ] за попереднымъ надсланемъ. 303 9—10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

Кальошѣ
дуже мѳцній и дуже дешевій
поручае
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВѲВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
388 7—10

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ
у Львовѣ, ул. Баторія ч 20
поручае свѳй
складъ и роботню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 287 18—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѳсля довжины и величины каюты якъ и пѳсля скорости и елеґанціи парохода.

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЪ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
маe честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного вынаходу, зѳ всякого рода шкѳръ, якъ: Обуве мужеске и дамске, такожъ чоботы зъ холявами тревалій, надмѣрно легкій и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожъ принимае до вѳдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковій, всякій ґумовій приряды, якъ такожъ зельованя обуви кавчукомъ. — Всякій замѣсцевій замовленя выконуе въ можливо найкоротшѳмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшній ласкавій взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Яримовичъ.
332 2—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Heinrich Laden Wien, Rathhausstr. 19.
оріґінальній анґлійскій бритвы
зъ свѣтово-славною маркою: „Flügel Sheffield“ зъ першои prima діямантовои стали
1/2 природной величины

Ручу за кожду штуку!
досконалій шлюфованій зъ заглубленемъ, выострені, готовій до ужитку. — Цѣна за штуку разомъ зъ etui зр. 1·50, порто 20 кр. При замовленю 3 штукъ высылка оплатна. Такожъ за послѣплатою. 264 7—10

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
Фр. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКІЙ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Такожъ на раты мѣсячній.
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѳсля найновѣйшихъ фасонѳвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѳры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Такожъ на раты мѣсячній.
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбольшѳмъ выборѣ
Цѣны умѣреній, сталій.
244 Высше наведеній товары зн ходять ся на складѣ. 19—20

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власній выробы
продае по
цѣнахъ фабричныхъ
Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна
въ своѣй ново устровій торговли
у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2.
Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Заразомъ, остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентѳвъ анъ похатниковъ не высылаемо.* 77 26—52

ПЕРША БРѲДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
Фабрики руму и лікерѳвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: добрій розолїсы, горѣвки и румы, натуральній наливки овочевій а также спіритусъ ректифікова 97%, Bongoût, найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашній.*
Експедиція въ скриняхъ и бутлях, почавши вѳдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 5—12
Цѣнники на жаданє franco.
Філія: въ Зне ѣню коло Львова.

Дуже важна вѣдомѳсть для кождого въ виду дорѳжнѣ.
ТОРГОВЛЯ КОРѢННЫХЪ ТОВАРѲВЪ
ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО
у Львовѣ ул. Баторія число 2,
дае кождому купуючому за готѳвку 3 процентъ опусту при закупнѣ всякихъ товарѳвъ, а при цукрѣ лише въ такѳмъ случаю, коли вѳнъ купленый вразъ зъ иншими товарами. 313 5—7
Замовленя зъ провінціи вѳдсылае вѳдворотно зелѣзницею або почтою, оплатно до кождои стації безъ опусту, або не оплачені, даючи 3 процентъ опусту. При тѳй нагодѣ зазначую що будучи доставцемъ для ц. к. ґарнізону у Львовѣ, спроваджую всякій товары въ найлѣпшѳй якости и въ великѳй скѳлькости, а се дае менѣ спроможнѳсть по такъ низькихъ цѣнахъ продавати добрный товаръ Пов. Публицѣ.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѲВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Отворене щоденно вѳдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Елєктричній порушеня при особнѳмъ денномъ и нѳчномъ освѣтленю.
Вѳдъ 17/10 до 23/10 6 до побаченя:
„САБАВДІЯ“
Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѳдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рѳзнои ваги и приймае ушкоджеій дзвоны до переливаня въ найкоротшѳмъ часѣ, а такожъ маe на складѣ готовій дзвоны рѳзнои ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій ґрупы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѳвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ЄДЖТЕ
на снѣдане
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats
найздоровшій американьскій продуктъ меленого вѳвса.
БОГАТО ПОЖИВНѢЙШИЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосѳвъ вѳдпадае всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.
Въ оріґінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дѳстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесѳвъ* и *дроґеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 3—20

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 226. Львовъ, Понедѣлокъ 6 (18) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переменѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Въ справѣ загального австрійского вѣча селяньского у Вѣдни.

Зарядъ Звязку господарѣвъ низшои Австріи, дѣлаючій яко комітетъ для скликаня вѣча зъ вѣдпоручникѣвъ селяньства зъ цѣлои Австріи, рѣшивъ остаточно — скликати таке вѣче до Вѣдня на день 14 падолиста сего року. Дотычна ухвала запала на нарадѣ дня 15 сего мѣсяця, въ котрѣй взяло участь двацять послѣвъ селяньскихъ, правдивыхъ представителѣвъ народу.

Програма сего вѣча зѣстала такъ уложена: Президія складає ся зъ вѣсьмохъ членѣвъ, репрезентантѣвъ всѣхъ вѣсьмохъ народностій въ Австріи, а вызначає ихъ кожда народность зъокрема. Повитанє довершає ся всѣми членами президіи и кождому членови зѣставлено свободу промовляти чи въ части чи въ цѣлости въ мовѣ питомѣй свого народу. Въ програму рефератѣвъ входять: 1) орґанізація заводова селяньства; 2) угода зъ Угорщиною; 3) біржевый гандель збѣжемъ; 4) о податкахъ и належитостяхъ. Промовляти можна буде при кождѣмъ рефератѣ. Але часъ — якъ для референта такъ и для поодинокихъ вѣчевикѣвъ, беручихъ участь въ дебатѣ — строго ограниченый. Реферати будуть пореложенѣ на всѣ мовы австрійскихъ народѣвъ и роздѣленѣ межи участникѣвъ. Реферати кѣнчать ся резолюціями, о котрыхъ одноголосне принятє ходить, бо вѣдъ того залежати буде ихъ сила и успѣхъ вѣча. А сего цѣлковито сподѣвати ся можна, бо комітетъ дає повну поруку, що вѣнъ постарає ся о такихъ референтѣвъ, котрѣ перенятѣ потребами селяньства цѣлою душею и докладно ихъ розумѣють. Иншій предметы, взглядно предложеня чи резолюціи, котрѣ не входять въ програму сего вѣча, а зъ котрыми вѣдпоручники поодинокихъ народѣвъ прибути можуть, будуть переданѣ комітетови екзекутивному до полагодженя.

Мабуть не потребую и доказувати, що участь репрезентантѣвъ нашого селяньства на тѣмъ вѣчу є безвзглядно конечна, а певно, що тѣлько пожадано бы було, щобы тая участь була якъ найвѣльша, найповажнѣйша. Але вага буде лежати въ тѣмъ, щобы тѣ, що прибудуть, могли уважати ся поправдѣ репрезентантами взглядно репрезентацією нашого народу — якъ що-до способу высланя такъ и що до того, зъ чимъ они высланѣ, зъ чимъ они прибули.

Въ тѣй цѣли я пр дкладаю:

а) щобы въ кождѣмъ політичнѣмъ повѣтѣ скликано въ якъ найкоротшѣмъ часѣ вѣче, и выбрано бодай одного вѣдпоручника;

б) щобы тѣ вѣдпоручники зѣбрали ся разомъ, розъяснили становище свое до справъ, котрѣ на вѣчу трактованѣ будуть, и уложили тѣ евентуальнѣ спеціяльнѣ жаданя нашого селяньства, зъ котрыми бы репрезентація нашого народу явити ся мала на вѣчу.

Переведенѣмъ сихъ справъ — зъ природы рѣчи нѣкому такъ не годить ся занятись, якъ нашимъ політичнымъ товариствамъ, котрыхъ дякувати Господу Богу маємо майже въ кождѣмъ повѣтѣ, а кожде зъ нихъ по мысли статута свого є покликане заступати економічнѣ справы народу. А въ сѣмъ выпадку припильноване сеи справы стає для насъ великимъ політичнымъ актомъ, якъ зновъ противно — недопильноване було бы найтяжшимъ політичнымъ грѣхомъ — найлекше беручи. Аргументація легка: Мы не маємо аліянтѣвъ! Для нашого хлопского народу руского може бути лишень селяньство цѣлои Австріи правдивымъ аліянтомъ. Длятого caveant consules...

Данило Танячкевичь.

[Прошу всѣ рускій газеты о поданє сего голосу, коли не въ повнѣмъ текстѣ, то бодай въ змѣстѣ, але въ якъ найкоротшѣмъ часѣ.]

Правдомовность ґрафа Казимира Баденього въ свѣтлѣ наглячого внесеня посла Окуневского.

(Конецъ.)

IV. Про стрыйскій повѣтъ сказавъ Є. Ексц. ґр. Бадені такъ: „Для илюстрації, до якои мѣры потрафило радикальне сторонництво стероризувати и наполохати інтеліґентну часть населеня въ стрыйскѣмъ повѣтѣ, досыть сказати, що богато выборцѣвъ зъ V. курій зо страху передъ напастями и переслѣдуваннями того сторонництва не зважило ся выбратись въ дорогу до Стрыя на выборы посла до рады державнои, назначенѣ на д. 11 марта, ажь староста не запевнивъ имъ телеґрафічно безпеченьства ихъ особы и выславъ до Сколього секретаря староства для успокоєня и проводу выборцѣвъ и постаравъ ся на стрыйскѣмъ двѣрци о достаточну войскову асистенцію.“

Отже двѣ замѣтнѣ розправы карнѣ, переведенѣ самбѣрскимъ судомъ д. 10 мая и 5 серпня, выказали:

1. Шѣсть роботниковъ зелѣзничихъ зѣ Стрыя, Бориславского, Марецкого, Насѣнника, Фоґельмана, Яклиньского и Бляйма, котрыхъ староста Манастирскій, переслуханый при розправѣ, назвавъ „стрыйскими соціялістами“, и котрѣ пѣсля его гадки мали разомъ зъ иншими тероризувати выборцѣвъ въ Демнѣ, увязнено єдино на доносъ Романьского, стрыйского дорѣжника и заушника стрыйского староства, и держано ихъ вѣдъ 25 лютого ажь до 10 мая въ слѣдчѣй вязници;

2. при розправѣ высказало ся дальше, що той заушникъ и головный аґітаторъ старостиньскій, Романьскій, зложивъ передъ слѣдчимъ судьею фалшиве свѣдоцтво противъ названыхъ шѣстьохъ роботниковъ. Его заразъ при розправѣ засуджено на внесенє державного прокуратора на пять мѣсяцѣвъ вязницѣ и вѣдведено до вязницѣ, а тамтыхъ шѣстьохъ роботниковъ увольнено и заразъ выпущено.

Крѣмъ сего выказує розправа, переведена въ тѣмъ самѣмъ окружнѣмъ судѣ самбѣрскѣмъ д. 5. с. р. противъ двохъ сынѣвъ вѣйта зъ Лысятичъ Тижѣбра и товаришѣвъ, що нечуваный тероризмъ въ стрыйскѣмъ потѣтѣ цѣлкомъ бувъ по сторонѣ правительственного сторонництва. Самбѣрскѣй судъ засудивъ обохъ сынѣвъ Тижѣбра, що є головнымъ стовпомъ теперѣшнои управы, на дволѣтну и пѣвторалѣтну вязницю за те, що они напали Берника, вызначного прихильника народного сторонництва, котрый завсѣгды выкрывавъ лукавства правительственного сторонництва, и поломили ему кости та тяжко покалѣчили ножемъ. При тѣмъ годѣ промовчати однои рѣчи: Коли Берника повѣдомлено о намѣренѣмъ нападѣ на него, утѣкъ вѣнъ до касарнѣ жандармерія; але жандармъ Жакъ выпровадивъ его вѣдтамъ и потому придивлявъ ся спокѣйно, якъ одинацять драбѣвъ напало на него одного и били его майже на смерть.

V. О жовкѣвскѣмъ повѣтѣ сказавъ Є. Екс. отсе: „Въ Блыщоводахъ аґітаторы Луць Максимѣвъ пѣдбурювавъ выборцѣвъ до опору и взывавъ ихъ, щобы, въ разѣ якъ выборы выпадуть некорыстно, розвалили выборчому комісареви голову. Выбрики въ Блыщоводахъ, якъ и въ иншихъ громадахъ того повѣту, въ Кунинѣ, Куликовѣ, въ Деревнѣ, въ Смерековѣ, выкликала, якъ стверджено, аґітація кѣлькохъ особъ, часто попирана рускимъ духовеньствомъ, безоглядна, а обчислена на найнизшій пристрасти. Надуживано навѣть проповѣдей и сповѣди, вѣдбирано присягу вѣдъ выборцѣвъ, що будуть голосувати лише на указаныхъ имъ кандидатѣвъ; въ декотрыхъ мѣсцяхъ выдавано окликъ, що кождого пана, кождого Ляха треба вѣшати, убивати. Выборцѣвъ частовано горѣвкою, и они являли ся пяні до выборѣвъ. Зъ нагоды выборѣвъ посла сполученѣ рускій сторонництва выдали брошурку політичного товариства въ Жовкви зъ зазывомъ, щобы выборцѣ для своєи охороны поприводили зъ собою до повѣтового мѣста сильныхъ урльопниковъ, и то не зъ голыми руками.“

Отже на те треба ствердити на пѣдставѣ оригінальнои друкованои вѣдозвы жовкѣвского політичного товариства и на пѣдставѣ карныхъ розправъ:

1. Жовкѣвске політичне товариство не ужило въ своѣй вѣдозвѣ нѣгде, навѣть що-до змыслу, слѣвъ щобы выборцѣ для своєи охороны приводили зъ собою до повѣтового мѣста сильныхъ урльопниковъ, и то не „зъ голыми руками“;

2. слѣдство противъ Луця Максимового застановлено ще д. 19. марта с. р., отже на три недѣлѣ передъ бесѣдою ґр. Баденього, бо обвинуваченя Максимового оказали ся цѣлкомъ безпѣдставнымъ;

3) державна прокураторія вѣдступила вѣдъ доходженя противъ десятьохъ выборцѣвъ зъ Куликова, котрѣ нѣбы то мали притиснути выборчого комісаря въ льокали выборчѣмъ, — бо те обвинуваченє оказало ся безпѣдставнымъ;

4. цѣлкомъ неправда є, що руске духовеньство надуживало проповѣдей и сповѣди до выборчихъ аґітацій и вѣдбирало вѣдъ выборцѣвъ присягу, що будуть голосувати лише на указаныхъ имъ кандидатѣвъ;

5. правыборы въ Кунинѣ, о котрыхъ згадувавъ Єго Екс. ґр. Бадені, мали пѣсля судовыхъ актѣвъ такій перебѣгъ (о тѣ правыборы вѣдбула ся карна розправа противъ д ра Короля и пятьохъ товаришѣвъ въ львѣвскѣмъ краєвѣмъ судѣ д. 26 серпня и въ пяти слѣдующихъ дняхъ):

Писарь староства Кеслєръ, правдивый спеціялістъ въ справахъ выборчои курупціи, зъявивъ ся вже въ ночи передъ правыборами въ селѣ Кунинѣ, щобы зъ дѣдичемъ Гавтомъ и зъ вѣйтомъ Леськомъ Лосиномъ обговорити выборчу кампанію на користь правительственного сторонництва. Въ день правыборѣвъ, д. 22 лютого с. р., прибувъ тамъ такожь д-ръ Король, народный кандидатъ рускій, и вговорювавъ людей, щобы покладали ся на власнѣ силы и на справедливость своєи справы. Около 300 выборцѣвъ ждало спокѣйно початку выборѣвъ. Въ тѣмъ на раду Кеслєра прийшло секретареви рады повѣтовои Ґроховальскому, высланому тамъ на правительственного комісаря, до головы удавати хоробу и людямъ сказати черезъ вѣйта, що зъ причины хоробы комісаря выборѣвъ не буде. Тымчасомъ дѣдичь Гавтъ и вѣйтъ Лосинъ упевнюють людей, що комісарь подужає, коли они будуть голосувати на паньску лісту. Людямъ стало тои поганои играшки за богато, и они вѣзвали комісаря, щобы переводивъ выборы. Сей справдѣ забирає ся до выборѣвъ, але тымчасомъ посылає тайкомъ по жандармѣвъ, а коли сѣ прибули, перерывае выборы. Опѣсля высылає староство жовкѣвске таке справозданє до львѣвскои прокураторіи державнои:

„До ц. к. державнои прокураторіи у Львовѣ! Симъ маю честь хвальнѣй прокураторіи державнѣй переслати выладжене конципістомъ намѣстництва Ольшевскимъ справозданє о насильствахъ въ Кунинѣ, якихъ допустило ся кѣлькохъ селянъ зъ Кунина на урядуючѣмъ тамъ комісари выборчѣмъ Броніславѣ Ґроховальскѣмъ, повѣтовѣмъ люстраторѣ, и додаю отсе: Перебѣгъ выборѣвъ, первѣстно назначеныхъ на д. 22 лютого, але ударемненыхъ черезъ насильства хлопѣвъ, въ высокѣй мѣрѣ роздратованыхъ, до того д-ромъ Королемъ горѣвкою ураченыхъ, описаный въ справозданю выборчого комісаря Ґроховальского. Приложеный протоколъ списано при поновныхъ выборахъ, котрѣ я розписавъ на д. 2 марта. За насильства, доконанѣ при першихъ ударемненыхъ выборахъ, увязнено чотирохъ водирѣвъ и вѣдставлено до суду. При слѣдствѣ, переведенѣмъ жандармами на мѣсци, не можна було добути жадныхъ зѣзнань, котрѣ бы могли дати пѣставу, щобы потягнути д-ра Короля до одвѣчальности, хочь прилюдна гадка указує якъ разъ на него якъ на виновника всего руху и заколоту. Протоколъ, списаный выборчимъ комісаремъ Ольшевскимъ и тутъ приложеный, мѣстить въ собѣ на мою гадку пѣставу, щобы противъ д-ра Короля розпочати вступне слѣдство о злочинъ зъ §. 68 або 76 и 78 зак. карн. Конципістъ почавъ згадане доходженє ажь по правыборахъ, котрѣ скѣнчили ся ажь о год. 8 вечеромъ; длятого не мѣгъ вѣнъ зѣбрати бѣльше обтяжаючихъ свѣдкѣвъ. Д-ръ Король спровадивъ своєю аґітацією увязненє и слѣдчу вязницю бѣльше якъ на трицять селянъ въ тѣмъ повѣтѣ, и ще не перестає людей пѣдбурювати. Длятого прошу усильно безъ проволоки запорядити противъ него потрѣбнѣ кроки, а именно слѣдчу вязницю; при чѣмъ замѣчено, що выборы въ Кунинѣ будуть сими днями розписанѣ, а д-ръ Король не залишить вести тамъ своє дѣло дальше.

Пристрасть и зворушенє умѣвъ, пѣдтриманє безнастанною аґітацією, прибрали вже такій розмѣры, що чинность урядова тутешныхъ урядниковъ при переводженю выборѣвъ є получена зъ небезпечностію, а крѣмъ сего придержанє д-ра Короля въ слѣдчѣй вязници є потрѣбне за-для колюзій, бо доси лишь чотири спѣввинній сидять въ арештѣ.

О результатѣ вашихъ заряджень прошу мене ласкаво повѣдомити. — Жовкѣвь 3 марта 1897. Староста *Чежовскій.*“

Въ наслѣдокъ сеи вѣдозвы опинивъ ся д-ръ Король на лавѣ обжалованыхъ за-для злочину публичного насильства. Однакъ явность розправы выказала въ цѣлѣй наготѣ нечувану коррупцію правительственныхъ орґанѣвъ позбавленыхъ всякого почутя правного. Трибуналъ мусѣвъ увольнити д-ра Короля вѣдъ всякои вины и кары.

Розправа выказала такожь, що комісарь правительственный Ольшевскій, щобы вымусити на людяхъ зѣзнаня противъ д-ра Короля, бравъ до рукъ ланьцушки вѣдъ жандармѣвъ и грозивъ ними свѣдкамъ.

VI. Про руске духовеньство въ Галичинѣ высказавъ ся Є. Е. ґр. Бадені въ такій способѣ:

Пѣдбурюючѣ, противъ панѣвъ зверненѣ, пристрастнѣ проповѣди въ церквѣ, грѣзьбы всѣлякими церковными карами, битє въ дзвоны при приѣздѣ комісаря выборчого на знакъ, щобы нарѣдъ збиравъ ся громадно въ льокали выборчѣмъ, занявъ всѣ вѣльнѣ мѣсця и переходы та заступивъ свѣбодный приступъ инакше пересвѣдченымъ выборцямъ, — все те були средства, якихъ уживали згаданѣ парохи (Хоросткова, Постолѣвки, Увислы, Босирѣвъ и Васильковець), а котрѣ вельми заворушили выборцѣвъ, пѣдбурювали ихъ до ексцесѣвъ и робили неможливымъ свѣбодне выконанє права выборчого та взагалѣ перєведенє выборѣвъ въ ладѣ и спокою по наведеныхъ высше громадахъ. Тыми средствами послугувались згаданѣ душпастирѣ обряду грецкого (sic!), щобы правыборцѣвъ добре стероризувати и наклонити ихъ за всяку цѣну до голосованя на креатуры (!) поставленѣ вѣдъ себе кандидатами.

Супротивъ сего треба фактично сконстатувати:

1. Що на жаданє крил. о. Богоноса, пароха Хоросткова, вже урядова Gazeta Lwowska була спонукана вѣдкликати всѣ закиды, пѣднесенѣ противъ него президентомъ-міністромъ въ парляментѣ;

2. що, коли тернопѣльска прокураторія потягнула до одвѣчальности постоловецкихъ выборцѣвъ за мнимѣ ексцесы выборчѣ, не мала найменшои причины выступити противъ сотрудника Палагицкого, котрый мавъ тыхъ людей „пѣдбурити“;

3. що деканъ о. Турула, пароха зъ Увислы, хочь обжалованый за злочинъ публичного насильства, бувъ увѣльненый тернопѣльскимъ судомъ окружнымъ вѣдъ всякои вины и кары;

4. що о. Матковскій, пароха зъ Босирѣвъ, цѣлкомъ не бувъ потягненый до одвѣчальности;

5. що о. Бѣлиньскій, пароха Васильковець, обжалованый о злочинъ публичного насильства, бувъ увѣльненый тернопѣльскимъ судомъ окружнымъ вѣдъ всякои вины;

6. що о. Ротко зъ Девятникъ бувъ увѣльненый львѣвскимъ судомъ краєвымъ вѣдъ всякои вины ще передъ кѣнцемъ розправы, бо заразъ на початку розправы показало ся, що обжалованє сего священика о мниме пѣдбурюванє противъ польскои народности, було цѣлкомъ схоплене зъ воздуха и длятого прокураторія вѣдступила вѣдъ обжалованя;

7. що станиславѣвскій судъ окружный священикѣвъ о. Балицкого зъ Вовчинець, о. Бариша зъ Угринова и о. Сумика зъ Волосова, а тернопѣльскій судъ о. Колянковского зъ

Ходачкова, увольнили водъ всякои вины, бо показало ся, що ти греко-католицкі душпастирѣ лише въ рамахъ закона, опираючись на епископскомъ посланію, лишь остерѣгали людей передъ выборчою коррупцією, але не допускались нѣякого карыгодного чину.

Взагалѣ суды не узнали виновнымъ нѣодного руского священика зъ нагоды послѣдныхъ выборовъ за-для ексцесовъ выборчихъ, ворожого подбурюваня и т. п.

Зваживши, що повысше наведенѣ факты, сконстатованѣ збознанями свѣдковъ подъ присягою, мусять бути безусловно правдивѣ, а зновъ факты наведенѣ подъ числомъ V и VI, взглядно спростованя можуть бути кождого часу доказанѣ оригінальными документами, що отже всѣ дотычно тыхъ фактовъ справозданя Є. Е. гр. Баденього и подчиненыхъ ему властей суть безъусловно фальшивѣ;

зваживши дальше, що Є. Е. гр. Бадені своими власными въ дебатѣ зъ 7 цвѣтня с. р. а рускій народъ тяжко обиджаючими виводами, якъ такожь предложенемъ повысшихъ фальшивыхъ справозданъ впровадивъ въ блудъ правительственнѣ круги, публичну опінію и сю выс. палату въ очевидномъ намѣрѣ, щобы оправдати ти огидни дѣла и надужитя, якихъ допустили ся супротивъ Русиновъ стоячѣ подъ его патронатомъ галицкѣ власти адміністративнѣ, — а таке впроваджене въ блудъ повинно бути въ публичномъ интересѣ безпроволочно направлене, — ставляють подписанѣ внесене:

„Высока Палата зволить ухвалити:

1. Взыває ся выс. правительство, щобы оно пояснило палатѣ, якъ розумѣти сю противорѣчность мѣжь заявою президента міністровъ зъ 7 цвѣтня с. р. а фактами сконстатоваными черезъ розправы судовѣ.

2. Взыває ся выс. правительство, щобы покарало подчиненыхъ урядниковъ галицкихъ, котрѣ фальшивыми реляціями впровадили въ блудъ публичну опінію и сю выс. палату.

3. Взыває ся выс. правительство, щобы оно сейчасъ въ сѣй палатѣ водкликало неправдивѣ донесеня, якѣ мѣстять ся въ мовѣ Є. Е. президента міністровъ.

4. Подъ взглядомъ формальнымъ вносить ся передати се внесене комісіи, зложенѣй зъ 24 членовъ выбраныхъ зъ цѣлои палаты, зъ порученемъ, щобы она порѣвнала згаданѣ повысше высказы Є. Е. гр. Баденього въ его мовѣ зъ 7 цвѣтня с. р. зъ наведеными результатами судовыхъ розправъ и про се здала справу."

Впрочомъ вносить ся трактувати се нагляче внесене зъ всѣми послѣдствами §. 42. скороченя.

Д-ръ Окуневскій, Танячкевичъ, д-ръ Яросевичъ, д-ръ Вінковскій, Бойко, Польцгоферъ, Вольфъ, д-ръ Гофманъ, Гибешъ, Цінгръ Іосифъ Штайнеръ, Дашиньскій, Ріґеръ, Кубікъ, Бернеръ, Майредеръ, д-ръ Феркавфъ, Резель, д-ръ Данелякъ, Цена, Вратни, Шпондеръ.

Загальнѣ зборы товариства „Подгорска Рада" въ Стрыю

водбулись 14 н. ст. жовтня с. р. Зобрало ся членовъ до 200 зъ повѣту стрыйского и почасти зъ жидачевского. Були се переважно селяне, а такожь кольканацять священиковъ. Зборы водкрывъ д-ръ Євг. Олесницкій и здавъ зобраным *справу зъ дѣяльности уступаючого выдѣлу* за часъ водъ вересня 1896 до жовтня 1897 року. Се справозданє подаємо ось въ цѣлости:

Періодъ, за котрый выдѣлъ має здати справу, бувъ часомъ горячои борбы політичнои о права руского народу въ цѣломъ нашомъ краю. Борба тая не минула и нашого товариства, а выповнила всю его дѣяльность за сей рокъ. Выбраный послѣдными загальными зборами выдѣлъ занявъ ся водъ разу приготованемъ до выборовъ до рады повѣтовои въ повѣтѣ стрыйскомъ а рівночасно такожь выборами до рады державнои.

Въ справѣ *выборовъ до рады повѣтовои* старавъ ся выдѣлъ передовсѣмъ о поббільшене числа мандатовъ зъ куріи сѣльскои, котрыхъ въ минувшій каденціи було лишь 11, и въ тій цѣли внесъ петицію до ц. к. намѣстництва, въ котрій выказавъ, що пбсля цифры оплачуваныхъ податковъ припадає на курію сѣльску повѣту стрыйского 12 мандатовъ. Рівночасно спонукавъ выдѣлъ, що въ тій справѣ внесло петиції 42 громадъ стрыйского повѣту. Однакъ результатъ петиції бувъ такій, що намѣстництво не лишь не додало сѣльскій куріи 12-ого радного, але ще взяло ѣй одного, такъ що при розписаню новыхъ выборовъ до рады повѣтовои на день 14 грудня 1896 признало сѣльскій куріи лише 10 мандатовъ, а 11-ый мандатъ придѣлило мѣсту Стрыєви, котре такимъ способомъ має також 10 мандатовъ. Супротивъ того старавъ ся выдѣлъ бодай тыхъ 10 мандатовъ здобути для такихъ людей, котрі бы выйшли зъ волѣ народу, и въ тій цѣли устроивъ колька зобрань довѣрочныхъ, а водтакъ загальнѣ передвыборчѣ вѣча: въ Сколѣмъ дня 8 грудня и въ Стрыю дня 10 грудня 1896 р., на котрыхъ були обговореній и поставленѣ кандидатуры. При выборахъ 14 его грудня 1896 перейшла ліста „Подгорскои Рады" въ цѣлости значною бѣльшостію голосовъ, бо 143 голосами на 206 голосуючихъ. Однакъ вже на першомъ засѣданю рады бѣльшость рады, складаюча ся зъ нашихъ противниковъ, уневажнила три нашѣ мандаты безъ нѣякои подставы, не подаючи навѣть причины, а лише простою цифровою перевагою своихъ голосовъ, а мимо того, що вже близько рокъ тому минає, ц. к. намѣстництво не розписало доповняючихъ выборовъ, такъ що нинѣ въ радѣ повѣтовій засѣдає дѣйстно лише 7 представителѣвъ сѣльскои куріи. Бѣльшость рады и при уконституованю рады поступила собѣ зъ сѣльскою курією зъ всею безвзглядностію, бо не допустила нѣкого зъ сеи куріи до участи въ президіи, а до выдѣлу повѣтового увійшовъ зъ сѣльскои куріи лишь оденъ, котрого бѣльшость абсолютно не могла ся вже позбути.

Щобы приготовити народъ до *выборовъ до рады державнои*, выдѣлъ скликавъ на 29 вересня 1896 вѣче до Жидачева, а рівночасно скликали на той день и довѣрочну нараду д-ръ Олесницкій, нотарь Савчиньскій и о. Николай Лукавецкій. Староство жидачівске заборонило вѣче — длятого, що нѣбы-то „Подгорска Рада" не має права скликати вѣчь въ повѣтѣ жидачівскомъ. Противъ сеи забороны внесъ выдѣлъ рекурсъ до ц. к. намѣстництва — и оно рескриптомъ зъ 11-ого жовтня 1896 ч. 10559 знесло заборону яко безподставну, але тымчасомъ термінъ вѣча минувъ и оно не водбуло ся. Ц. к. староство жидачівске не допустило навѣть и довѣрочнои нарады та при помочи своихъ органовъ силою розбгнало ей участниковъ, а аранжеровъ скликавшихъ нараду обжалувало до суду о нарушене закона о правѣ збору, за що ихъ судъ жидачівскій засудивъ на кару по 100 зр. або 20 днівъ арешту. Противъ сего выроку зголосили засудженѣ рекурсъ и вырокъ сей доси ще не є правосильный. — За ініціятивою нашого товариства водбуло ся вѣче въ Жидачевѣ на дни 22 сѣчня 1897 при великій участи народу и зъ великимъ пожиткомъ для справы. — Щобы освѣдомити народъ зъ новою уставою выборчою скликувавъ выдѣлъ въ різныхъ сторонахъ повѣту довѣрочнѣ зборы передвыборчѣ, а водтакъ загальнѣ повѣтовѣ зборы въ Стрыю 4-ого марта 1897, де остаточно порѣшено справу кандидатуръ до рады державнои зъ куріи IV и V-ои. Взагалѣ орґанізація передвыборча въ повѣтахъ стрыйскомъ и жидачівскомъ переведена була выдѣломъ „Подгорскои Рады" успѣшно и належито. Въ обохъ повѣтахъ станувъ народъ до акціи свѣдомо та повный горожаньского почутя и смѣло поставивъ чоло нечуваній пресіи и теризмови. Много зъ селянъ, особливо въ повѣтѣ жидачівскомъ, було невинно увязненыхъ, а долю ихъ подѣлили три священики оо. Вергановскій, Сеникъ и Борачокъ. Оба ти повѣты водали рускимъ кандидатамъ при выборахъ зъ обохъ куріи IV-ои и V-ои знамениту бѣльшость голосовъ. Въ V-ій куріи одержавъ рускій кандидатъ: въ Стрыю 104 противъ 84 а въ Жидачевѣ 86 противъ 36; въ IV-ій куріи: въ Стрыю 142 противъ 82 а въ Жидачевѣ 127 противъ 45 голосовъ. При выборахъ зъ V-ои куріи бракувало нашому кандидатови всего голосовъ; въ IV-ій куріи фактично выйшовъ нашъ кандидатъ и лише проста кождѣжь голосовъ въ Дрогобичи, о котру водъ повъ року веде ся въ Самборѣ слѣдство, дала неправнымъ способомъ бѣльшость противникови.

По выборахъ занимавъ ся выдѣлъ щиро правною помочію для тыхъ, котрі зъ причины выборовъ наразились на переслѣдуване. Взагалѣ-жь черезъ цѣлый рокъ удержувавъ выдѣлъ бюро безплатнои помочи для своихъ членовъ въ справахъ публичныхъ. Въ протягу сего часу внесено зъ бюра выдѣлу шѣстьдесять подань и заступлено 22 розправы судовѣ въ Стрыю а шѣсть розправъ въ Самборѣ, не числячи тыхъ, якѣ члены выдѣлу заступали зъ припорученя центрального комітету выборчого по-за границями нашого повѣту.

Вкінци починивъ выдѣлъ кроки, щобы мѣщаньство Стрыя упомнулось о заведенє въ Стрыю школы зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Справа тая вже есть подготовлена и въ сихъ дняхъ внесенѣ будуть дотычнѣ петиції.

Справозданє се приняли зборы одноголосно до вѣдомости.

Водтакъ приступлено до *выбору нового выдѣлу*. Зъ выбору выйшли одноголосно: д-ръ Олесницкій, о. Давидякъ, о. Бобикевичъ, о. Гералевичъ, д-ръ Вол. Охримовичъ, Андрѣй Берникъ и Григорій Скобликъ, а заступниками: о. Кирчівъ, Вас. Кухарь и Никола Гисякъ. Головою товариства выбрано одноголосно д-ра Олесницкого.

Водтакъ о. Василь Давидякъ представивъ зборамъ референтъ про *выборы до радъ громадскихъ*. Выказавши велику важность тыхъ выборовъ и вагу першои орґанізації політичнои, якою есть рада громадска, перейшовъ бесѣдникъ найважнѣйшій постановы уставы та ординаціи громадскои и подавъ зобраным практичнѣ и основнѣ информаціи що до выборовъ до рады громадскои, звернувъ увагу на різнородни штучки выборчѣ и на потребу захованя певныхъ осторожностій. Референтъ сей, зъ кождого взгляду основный и практичный, выслухали зобранѣ зъ великою увагою. — При тій нагодѣ роздано участникамъ выготовленѣ выдѣломъ „Подгорскои Рады" формулярѣ документовъ потрібныхъ при выборахъ до радъ громадскихъ. — Д-ръ Олесницкій додатково подавъ имена честныхъ войтовъ въ повѣтѣ стрыйскомъ, котрі держали все зъ Русинами и котрыхъ громады повинні на ново выбрати войтами. Зборы высказали свое признанє тымъ войтамъ грімкимъ окликомъ „слава!" — Якимъ Маркусъ зъ Жулина горячими словами упоминавъ, щобы при выборахъ до рады громадскои не уважати, чи хто богатый, бо богачѣ часто запродують громаду. Розумнѣ и щирѣ слова того бесѣдника выкликували грімкѣ оплески. — Григорій Скобликъ зъ Дашавы говоривъ о господарцѣ повѣту, що мавъ богато на выборы, а не мавъ на мостъ на Стрыю, котрый нинѣ урвавъ ся, а сотки людей не мають комунікаціи до мѣста. — Водтакъ звернувъ ся до справы арештованя священиковъ въ Жидачівщинѣ. Водъ часу якъ арештовано митрополита Ангеловича не арештовано ще только священиковъ, якъ теперь. Закінчивъ внескомъ: высказати довѣре священикамъ взагалѣ за то, що такъ щиро постояли сего року за народомъ, въ особенности оо. Вергановскому, Борачкови и Сеникови. — Зборы приняли сей внесокъ зъ одушевленемъ. — Въ тій справѣ забирали ще голосъ многѣ бесѣдники а вкінци зборы ухвалили: „Припоручає ся выдѣлови, щобы якъ найскорше устроивъ численнѣ зборы въ повѣтѣ, де бы пояснивъ справу выборовъ громадскихъ а рівночасно подавъ селянамъ до вѣдомости головнѣ понятя зъ новыхъ уставъ процесовыхъ и податковыхъ".

Д-ръ Охримовичъ забравъ слово, щобы представити *референтъ въ справахъ політичныхъ*. Обговорювавъ выборы до рады державнои въ цѣломъ краю а въ особенности въ стрыйскомъ повѣтѣ и сконстатувавъ, що якъ зъ одной стороны напоръ противниковъ при тыхъ выборахъ дійшовъ до зеніту, такъ зъ другои стороны збільшилась водпорность по сторонѣ рускій. Селяньство стануло до борбы зъ великою свѣдомостію. Въ стрыйскомъ повѣтѣ були мѣжь селяньствомъ такѣ, що жертвували цѣлу свою екзистенцію; деякѣ паны повідправляли довголѣтну дворску службу за те, що поважила ся держати зъ народомъ. Сего року упали на боєвищи выборчомъ два трупы, множество було раненыхъ, а сотки увязненыхъ и засудженыхъ. Мимо того народъ не подавъ ся, а сли его переможено де, то не дійстною силою, а насильствомъ, ошуканьствомъ або простою крадежію голосовъ, якъ н. пр. въ повѣтѣ дрогобицкомъ. Однакъ не самъ лише селяньскій народъ державъ ся такъ сильно и достойно — зъ нимъ стануля вѣрно рука въ руку и его інтеліґенція. Духовеньство руске стануло якъ оденъ мужь въ ряды борцівъ народныхъ. Були передъ выборами змаганя, щобы духовеньство знеутралізувати и полишити на боцѣ, але штука не удалась. Духовеньство само заздалегодь заняло ясне и выразне становище и пійшло отверто зъ народомъ, дѣлячи подъ кождымъ взглядомъ его долю И священиковъ тягано мѣжь жандармскими баґнетами и заповнювано ними вязницѣ, а священики ставали передъ трибуналомъ яко обжалуванѣ о злочинъ. Не менше патріотично велась и независима свѣтска інтеліґенція руска. Д-ръ Король засѣдавъ разомъ зъ мужиками яко обжалованый на лавѣ судовій. Рускѣ адвокаты жертвували весь свій часъ и трудъ безкористовно оборонѣ братовъ селянъ. Въ выборчій борбѣ сполучили ся всѣ честнѣ партіи рускѣ и хиба одни правительственнѣ лаполизы водважили ся стануги противъ усего руского народу, а ихъ кандидаты перепираній були такими самыми вопіючими насильствами, якъ кандидаты польскошляхотскѣ. Акція выборча научила насъ лише въ собѣ самыхъ шукати силы; высока політика насъ не выратує, бо тамъ хто вчера бувъ приятель, завтра буде ворогъ, а лише сильного респектують. Длятого треба орґанізуватись и, все дальше солідарно йдучи, вырабляти зъ долины свои власнѣ силы. Бесѣдникъ скінчивъ окликомъ въ честь потерпівшого при выборахъ селяньства, а окликъ сей повторивъ грімко цѣлый зборъ, розентузіязмований поважною а рѣшучою мовою бесѣдника.

Водтакъ обговорено справу *нещасть елементарныхъ* въ повѣтѣ стрыйскомъ — и по промовахъ Григ. Скоблика и д-ра Олесницкого рѣшено возвати всѣ громады, щобы внесли петиції до рады державнои, а выдѣлъ „Подгорскои Рады", щобы скоро выготовивъ тій петиції.

Д-ръ Олесницкій поднѣсъ справу *намѣреного заведеня неподѣльности селяньскихъ грунтовъ*. По промовахъ Илька Дувала и о. Борачка припоручено видѣловы „Подгорскои Рады" скликати въ тій справѣ анкету селяньску и тую справу обговорити та й евентуально внести до сойму водповѣдну петицію.

Илько Дувало обговоривъ справу *заосмотреня одѣжію резервістовъ идучихъ на вправы войсковій* и внесъ, щобы въ томъ взглядѣ выдѣлъ водніесъ ся до правительства або до тѣлъ конституційныхъ. — Водтакъ постановивъ Дувало другій внесокъ, щобы выдѣлъ старавъ ся о прилюдне порушенє квестіи, абы *заряды лѣсовъ камеральныхъ не выключали селянъ водъ безпосередного купна дровъ*, бо нинѣ селянинъ лише за посередництвомъ фактора-жида може достати ся до лѣса камерального. — Оба внесеня принято.

Д-ръ Олесницкій внѣсъ именемъ уступаючого выдѣлу, щобы зборы именували почестнымъ членомъ „Подгорскои Рады" п. Иларія Савчиньского, бувшого нотаря въ Жидачевѣ а теперь нотаря въ Белзѣ, за его заслуги положенѣ для товариства черезъ розбудженє руху політичного и народного въ Жидачівщинѣ. Зборы приняли однодушно се внесенє. Тогдѣ забирає слово о. Борачокъ и заявляє, що сли взагалѣ именує ся членовъ почестныхъ, то першимъ почестнымъ членомъ „Подгорскои Рады" не може бути нѣхто иншій якъ д-ръ Олесницкій, котрый яко шестилѣтный голова товариства своимъ орґанізаційнымъ трудомъ найбільшѣ для товариства положивъ заслуги. Зборы середъ оплесковъ заименували однодушно д-ра Олесницкого почестнымъ членомъ „Подгорскои Рады".

Григ. Скобликъ вернувъ ся до сучаснои політичнои сутуаціи и высказавъ признанє для рускихъ независимыхъ пословъ: Окуневского, Танячкевича и Яросевича. Они є одинокими дійстными речниками руского народу въ парляментѣ [грімкѣ оплески]! Бесѣдникъ взыває тыхъ пословъ до солідарнои енергічнои акціи и смѣлои оборони правъ народныхъ, а народъ стояти буде за ними всѣмъ серцемъ и всѣми силами!

Вкінци забравъ слово Андрѣй Берникъ, заявляючи, що хоче застановитись надъ теперѣшными взаєминами мѣжь сѣльскимъ рускимъ народомъ а рускимъ духовеньствомъ. Духовеньство все йшло у насъ зъ народомъ, але въ послѣдныхъ часахъ задокументувало оно свою солідарность зъ народомъ и свое пожертвованє для его интересовъ такъ сильно, що народъ не може того не бачити и не узнати. Недобру прислугу хотять здѣлати народови ти, котрі его зъ духовеньствомъ розъединують. То зовсѣмъ такъ, якъ бы хто розрывавъ одно тѣло. Лише въ спільній роботѣ духовеньства зъ народомъ есть запорука лучшои долѣ цѣлого народу. Середъ голосного притакуваня всѣхъ присутныхъ селянъ заявляє бесѣдникъ именемъ селяньства Стрыйщины повне довѣре для духовеньства и просить его ити й дальше рука въ руку зъ народомъ. Вкінци бесѣдникъ поднѣсъ сумный фактъ проповѣди кс. Целлера при торжествѣ посвященя прапора ветеранівъ войсковыхъ. Многѣ селяне чули тую проповѣдь и дуже нею здеморалізували ся. Се нечувана рѣчь, щобы християньскій священикъ зъ проповѣдницѣ такъ завзято и пристрастно нападавъ на цѣлый народъ и на католицке духовеньство. Кс. Целлеръ мавъ хиба на гадцѣ понизити руске духовеньство въ очехъ его народу и водклонити той народъ водъ духовеньства. Справа сеи проповѣди выкликала живу дискусію, по котрій всѣ присутнѣ узнали за конечне внести въ тій справѣ жалобу до компетентныхъ властій. Зухвалый и нетактовный выступъ кс. Целлера выказъ не лишь мѣжь духовеньствомъ, але мѣжь всѣми Русинами величезне обуренє.

По пятигодинныхъ оживленыхъ дебатахъ замкнувъ голова зборы.

Того-жь дня вечеромъ водбуло ся засѣданє ново-выбраного выдѣлу и вонъ уконституовавъ ся выбравши заступникомъ головы Андрѣя Берника а секретаремъ д-ра Вол. Охримовича. Выдѣлъ порѣшивъ плянъ працѣ орґанізаційнои на найблизшій часъ и роздѣливъ тую працю мѣжь себе. Постановлено такожь водбувати засѣданя що другого четверга.

Водозва до всѣхъ Русиновъ.

Братя Родимцѣ!

Ц. к. судъ окружный въ Самборѣ затвердивъ уже статутъ товариства „Народный Домъ въ Стрыю" и вписавъ се товариство въ реєстръ товариствъ заробковыхъ и господарскихъ, въ наслѣдокъ чого товариство тое розпочало вже свою дѣяльность.

Цѣлею товариства есть будувати домы и набувати недвижимости и водпродувати ихъ дальше, а въ особенности має товариство на цѣли помагати членамъ своимъ набувати недвижимости. Есть се товариство економічне, перше въ томъ родѣ мѣжь Русинами, а девізою его есть: не лише спиняти переходъ землѣ и домовъ въ чужѣ руки, але и старатись, щобы недвижимѣ маєтки въ рускѣ руки вертали и щобы тымъ способомъ росъ и подносивъ ся добробытъ народный.

На першомъ плянѣ своеи дѣяльности поставило товариство будову власнои хаты въ Стрыю на пляцу товариства „Руска Бурса". Въ будынку томъ мають мати примѣщенє стрыйскѣ рускѣ товариства и має бути велика саля, якои въ Стрыю доси нема, а якои водъ

давна вѣдчуває ся потреба. Для будынку сего суть въ Стрыю пѣдъ теперѣшну хвилю дуже користий условя и чимъ скорше товариство зможе довершити тую будову, тымъ бѣльшй зыски принесе она его членамъ. Чистй доходы зъ будынку сего обертатись будуть на означенй высше цѣли товариства а въ першѣмъ рядѣ на выкупно грунтѣвъ селяньскихъ и на помѣчь селянамъ набувати грунты и недвижимости взглядно на парцеляцій бѣльшихъ обшарѣвъ мѣжь селянъ. Такимъ способомъ буде се не лише зъ имени „Дѣмъ Народный“, але цѣла его дѣяльность стверджати буде, що має вѣнъ реально служити народови и его найжизненѣйшимъ справамъ.

Товариство „Народнй Дѣмъ въ Стрыю“ опираєсь на удѣлахъ. Одинъ удѣлъ [платный такожь ратами] выносить 10 зр. и 1 зр. вписового. Удѣлы установлено умысно такъ низькй длятого, щобы дати кождому можность належати до товариства. Порука членѣвъ есть обмежена, отже и пѣдъ тымъ взглядомъ не грозить членамъ нѣяке найменше небезпеченьство. Кромѣ удѣлѣвъ приймає товариство вкладки на опроцентованє.

Розпочинаючи свою дѣяльность товариство „Народный Дѣмъ“ звертаєсь до цѣлого руского загалу зъ зазывомъ о приступленє до товариства зъ якъ найчисленнѣйшими удѣлами. Не есть се нѣяке добродѣйне дѣло и не въ имя якой-будь гуманности або жертволюбности вѣдзываємо ся до руской публики, а лише въ имя добре зрозумѣлого власного интересу кождого Русина! Удѣлъ въ нашѣмъ товариствѣ безпереченно буде користнѣйше умѣщенй и принесе дорогою дівіденды бѣльшій и певнѣйшій дохѣдъ, якъ въ якѣй-небудь иншѣй не-рускѣй институціи, а тѣлько чей-же можемо нинѣ вымагати вѣдъ Русинѣвъ, щобы хочь тамъ, де ихъ интересъ матеріяльный не поносить нѣ найменшои втраты, не пхали свого гроша въ чужу кишеню и не збогачували чужихъ елементѣвъ! Длятого смѣло и зъ повнымъ пересвѣдченємъ о великѣй користи и хосенности предпринятого нами дѣла звертаємось нинѣ до цѣлого руского загалу, такъ до поодинокихъ особъ, якъ и до рускихъ институцій, громадъ, церковъ и т. п. правныхъ особъ зъ завѣзваньмъ, щобы зъ грошей, якѣ доси мѣстили въ иншихъ, чужихъ институціяхъ, хочь часточку зволили умѣстити въ нашѣмъ товариствѣ а въ особенности, щобы приступали до Стрыйского Народного Дому зъ численными удѣлами.

Десять зр. — невелика сума! Кождѣй рускѣй громадѣ, кождѣй церквѣ, кождому навѣть бѣднѣйшому Русинови не тяжко таку суму вѣдложити на бѣкъ и скапіталізувати для себе въ удѣлѣ нашого „Народного Дому“. Сума та не буде для него страчена, буде ему приносити дохѣдъ а въ случаю потребы буде мѣгъ ей выповѣсти, а для насъ буде она тою цеголкою, зъ котрыхъ здвигнемо многоважну и на реальный пожитокъ народа обчислену институцію, котра стане могучимъ факторомъ въ нашѣмъ розвою народнѣмъ! Тожь вступати до нашого „Народного Дому“ велить кождому Русинови не лишь патріотизмъ, але здоровый змыслъ народный и власный интересъ!

Въ послѣдныхъ лѣтахъ не одна вже гадка кинена тутъ на Стрыйскѣмъ Пѣдгѣрю вѣдбила ся въ краю нашѣмъ прихильнымъ вѣдгомономъ — маємо отже надѣю, що и сей починъ стрѣне въ краю нашѣмъ въ близшихъ и дальшихъ сторонахъ прихильный привѣтъ. Мы пожертвуємо радо безкористовно нашу працю — Вы, Дорогй Родимцѣ, станьте лишь малою дрѣбничкою намъ до помочи, а успѣхъ буде певный, а користь для народу буде велика!

Удѣлы и всякй письма просимо пересылати на адресу Дирекціи на руки Вп. И ана Вахнянина ц. к. професора гімназій въ Стрыю.

Въ имени товариства „Народный Дѣмъ въ Стрыю“: *Д-ръ Евгеній Олесницкій* предсѣдатель, *Тома Красѣньскій* заступникъ предсѣдателя, *о. Олекса Бобикевичъ* секретарь. — За Дирекцію: *о. Юліянъ Федусевичъ*, проф. *Иванъ Вахнянинъ*, *Володимиръ Левъ*.

Переглядъ політичный.

Вѣсти про димісію гр. Баденього суть, якъ доносять до польскихъ дневникѣвъ, зовсѣмъ невѣрнй. Мимо хиткого поведеня правицѣ, а особливо интриґованя деякихъ членѣвъ кола польского, має бути становиско гр. Баденього крѣпше, нѣжь коли небудь Байки про его уступленє мали розпустити тй члены кола польского, що давно радй бы его повалити за всяку цѣну.

Дневникъ Reichswehr, котрый уходить за рептільку, приносить статю, очевидно инспіровану. Дневникъ той заперечує вѣстямъ про димісію гр. Баденього и каже, що тй вѣсти выкликали лише веселѣсть, а першимъ, хто зъ нихъ смѣявъ ся, бувъ гр. Бадені. Вѣнъ мавъ бы уступати длятого, що бѣльшость парляментарна не функціонує якъ слѣдъ! Адже-жь межи правительствомъ а бѣльшостею нема нѣякого зобовязаня; се правительство не парляментарне, а цѣсарске. Оно має лише выконувати приказы цѣсарскй, а не ставати якимсь коміте омъ выконавчимъ бѣльшости. Гр. Бадені стоить крѣпко при засадѣ, высказанѣй при вступленю до міністерства, що правительство стоить поза сторонництвами, и длятого не богато его обходить, що дѣє ся въ парляментѣ. Кажуть, що гр. Бадені не має довѣря у правицѣ. Для парлямента ного правительства було бы се грѣзне, але для позапарляментарного оно має меншу вагу. Довѣре могло бути для него лише приємне, — нѣщо бѣльше. Поки-що правительство навѣть не в въ станѣ зробити для бѣльшости якѣсь далеко сягаючй уступки. Коли обструкція зажадала вѣдкликаня языковыхъ розпоряджень и хотѣла повалити правительство, говорено, що не можна уступати передъ меншостею; и се було слушне. Але та сама меншость має теперь право жадати, щобы правительство, котре не заспокоило ви жадань, не зважало теперь на занадто увеличенй жаданя бѣльшости. Бо бѣльшость панує надъ меншостею, але не надъ правительствомъ, та ще такимъ, що завсѣгды указує на своє становиско поза сторонництвами. При теперѣшнѣмъ станѣ рѣчей справа особы уступає въ задъ. Не о особу гр. Баденього веде ся борба, але о систему. Ся борба мусить разъ покѣнчити ся мѣжь правительствомъ а парляментомъ. Мусить разъ рѣшити ся: або маємо мати правительство цѣсарске, само въ собѣ сильне, оперте на твердыхъ пѣдставахъ, або парляментарный выдѣлъ выконавчій, котрого члены засѣдають на лавахъ міністеріяльныхъ.

Не даромъ розбійшла ся по Вѣдни поголоска, що гр. Бадені здобуває ся на енергію и рѣшучѣсть, и то не такъ супротивъ лѣвицѣ, якъ супротивъ правицѣ.

Polityk, уважаючи поголоски о димісіи гр. Баденього за передчасні, замѣчає, що таки заходить кріза въ парляментѣ, бо Бадені не має теперь бѣльшого довѣря у бѣльшости, якъ мавъ тогдѣ, коли заявивъ, що гадає оперти ся на бѣльшости. Вѣнъ нагадує чоловѣка въ кайданахъ, що радъ бы поступити ся, та не може.

НОВИНКИ.

— **Коли вже разъ тому конець буде?** Изъ Скалатщины пишуть намъ: Ходили ту по нашѣмъ повѣтѣ збирачѣ зъ Водникъ повѣта станиславѣвского за складками на вѣдбудованє погорѣлои церкви, тъ кобы вамъ въ ихъ книжцѣ хочь одно слѣвце по руски було написане! Вѣдозва зъ вѣдписію дозволу дотычнои власти, зъ цертифікатомъ для збирачѣвъ, зъ пѣдписами членѣвъ „komitetu cerkiewnego“ все по польски! Не можу порозумѣти, якій бувъ повѣдъ такого поведеня комітету. Чи надѣя на обыльнѣйшй датки вѣдъ неумѣючихъ рускаго письма? Я певный, що на руску церковь все еще найбѣльше жертвъ можна надѣяти ся вѣдъ Русинѣвъ, а сли якій не-Русинъ схоче дати, то дасть безъ студіованя вѣдозвы, якъ мы не пытаємо о рускй книжки тихъ, що неразъ заходять въ нашй стороны зъ пѣдъ Кракова за складками на будову костелѣвъ. Яку бы тамъ и не мавъ гадку комітетъ церковный въ Водникахъ, все-жь то воняє найгѣршими нашими язвами: шкаралупництвомъ и лизуньствомъ, а що найменше свѣдчить о крайнѣй байдужности на нашй права и честь народну. Чи можна надѣяти ся, що стане твердо за права рускаго народу передъ чужими той, хто просячи милостинѣ вѣдъ Русинѣвъ, боить ся чи не хоче вѣдозвати ся по руски? Мы бѣдній! И у насъ сего року не дуже зародило; народу голодного богато и не оденъ десятокъ люда вывандрує ще шукати лѣпшои долѣ за морями. И у насъ неодну церковцю тѣсну и стару здало бы ся перебудувати, та вѣдкладаємо зъ року на рѣкъ, выжидаючи лѣпшихъ часѣвъ, а тымчасомъ костелы будують ся „na kresach“ завзято, а збирачѣ за датками на рѣзнй цѣли являють ся що хвиля. Если-жь хочете, щобы мы зъ нашихъ скупыхъ засобѣвъ и вамъ охочо частку удѣлили, то вѣдозвѣть ся до насъ по нашому а не вражуйте нашихъ народныхъ чувствъ! — *М. В.*

— **Преосв. Епископъ Чеховичь** посвятивъ минувшои середы нову церковь въ Яжовѣ старѣмъ коло Яворова. На торжествѣ посвященя були такожь: яворѣвскій староста, маршалокъ повѣтовый и бурмістръ Яворова. Другого дня, 14-ого с. м., вѣдслуживъ Преосв. владика службу Божу въ яворѣвскѣй церквѣ, а потѣмъ посвятивъ ново-отворену въ Яворовѣ кѣлѣвву школу дитинячихъ забавокъ. По посвященю вѣдбувъ ся обѣдъ у бурмістра мѣста п. Паара, а вечеромъ выѣхавъ владика до Перемышля.

— **И рыба має голосъ.** Ново-народженый у Львовѣ Ruch katolicki згадує въ одній зъ дописій своихъ зъ Дрогобича о занятю тамошного монастиря реформоваными Василіянами и пише таке: „Новй Василіяне, 5 священикѣвъ и 2 клирики, обняли парохію и школу. Суспільность наша [се-бъ-то польска] радымъ окомъ глядить на довершену змѣну, однакъ не може рѣвнодушно споглядати на надто сильне заакцентованє вѣдрубности народнои рускои тамъ, де би не треба, н. пр. въ церквѣ, на приписуванє святости рускѣй мовѣ, а тымъ самымъ певнои высшости би передъ иншими, або на доказуванє семи-лѣтному хлопцеви римо-кат. обряду въ передмѣскѣй школѣ, що яко Русинъ має обовязокъ учити ся катехизму въ рускѣмъ языцѣ, хотяй-бы того языка цѣлкомъ не розумѣвъ. Такій проявы можуть лише дразнити тамъ, де лучити треба. Похвалы *Дѣла* за подобнй заслуги можуть въ такѣмъ случаю мати лишь проблематичну вартѣсть.“ — Мы бы просили, абы славетный Ruch katolicki завчасу зволивъ увѣльнити насъ вѣдъ всякихъ проблематичныхъ або й непроблематичныхъ зачѣпокъ, бо зъ кимъ якъ зъ кимъ, але зъ нимъ мы полемізувати не маємо охоты. Нехай же радше сидить тихо и не рипаєсь, аньжь выѣздити зъ дурницями и, позабувши на любовь христіяньску и справедливѣсть, чѣпати ся тыхъ, що пережили вже, богато братѣвъ и сестеръ Ruch-у та й певно и его пережають. Що-до самои дописи — то тѣлько бы щиро бажати, щобы оо. Василіяне поступали все и всюда власне такъ, якъ Ruch-ови katolick-ому не до вподобы.

— **Хто першій?** Оденъ отець духовный вѣдъ Сянока присылаючи удѣлъ для „Пѣдгѣрскои спѣлки“ пытає ся, хто бувъ першій, що приступивъ до „Пѣдгѣрскои спѣлки“? Отже мило намъ донести, що першимъ були Вп. Паньство Яцикевичѣ зъ Пасѣчнои [пѣдъ Станиславовомъ] Незадовго подамо, на кого выпаде число 100. Лише просимо скоро присылати удѣлы на адресу: М. Кушнѣрь, управитель „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ. [*Сл.*]

— **Новй стемплѣ** зъ означенѣмъ вартости въ коронахъ и сотикахъ увѣйдуть въ житє зъ новымъ рокомъ. Буде ихъ 35 категорій.

— **Редакція „Бібліотеки для рускои молодежи“** въ Коломыи просить насъ повѣдомити П. Т. передплатникѣвъ сего выдавництва, що появлене XV-ого выпуска онѣзняє ся зъ причины технічного его выкѣнченя.

— **Зъ Кієва** доносить, що сими днями заложено тамъ угольный камѣнь пѣдъ будѣвлю историчного и артистично промыслового музея, котрый будує товариство старинностій и штукъ на грунтѣ дарованѣмъ на тую цѣль мѣстомъ при улици Александрѣвскій противъ Царского саду.

— **Щаслива Галилея!** Въ вѣденьскѣмъ адміністраційнѣмъ трибуналѣ веде ся процесъ мѣжь правительствомъ а Галичиною. Міністерство скарбу хоче, абы край плативъ податки вѣдъ усѣхъ краєвыхъ будынкѣвъ, вѣдъ будынкѣвъ шкѣльныхъ и грунтѣвъ, належачихъ до краєвыхъ фондѣвъ, а се вынесло бы кѣлькадесять, сли не кѣлькасотъ тысячѣвъ. Галичина не хоче на те пристати и покликуєсь на дотеперѣшну практику ажь до 1890 року, въ котрѣмъ то роцѣ правительство загадало наложити на край новый податокъ.

— **Vis major** переносить ся зъ зелѣзниць мѣжь трамваѣ. У Вѣдни наѣхали на себе при мостѣ Фердинанда два трамваѣ, при чѣмъ оденъ розторощивъ ся, а девять особъ скалѣчено.

— **Рѣдного вѣтця убивъ скрытоубійчо** обшарникъ Францъ Шіляґій на Угорщинѣ за те, що той спродавши часть грунту не вѣддавъ ему всѣхъ грошей. Добрый сынъ забивъ 80-лѣтного старця сокирою, и то въ ночи, коли той спавъ. Справа сеся тымъ цѣкавѣйша, що забитый батько допустивъ ся передъ лѣтами такого самого злочину, бо убивъ своего вѣтця и брата, за що довгй лѣта вѣдсидѣвъ у вязници.

— **Передъ звычайнымъ трибуналомъ карнымъ у Львовѣ** зачала ся нинѣ розправа противъ о. Іосифа Терлецкого, бувшого инспектора шкѣльного въ Яворовѣ, обжалованого о фальшиве свѣдоцтво передъ судомъ. Трибуналови проводить [въ заступствѣ недужого радника Оленьского] радникъ Гайдереръ, яко ватанты засѣдають радники Гольчевскій, Франкъ и Хилиньскій, обжалуває прокураторъ Милашевскій, боронить адвокатъ Сумперъ. Свѣдкѣвъ вѣзвано до розправы 14, мѣжь тыми 2 священикѣвъ и кѣлька панъ, двохъ учителѣвъ, одного селянина и одну селянку.—Актъ обжалованя закидує о. Терлецкому, що вѣнъ зѣзнавъ пѣдъ присягою неправду въ звѣстнѣмъ процесѣ противъ редактора Monitor-а Ернеста Брайтера, котрого обжалувавъ яко приватный обвинитель о нарушенє своєи чести. Въ Monitor-ѣ появилась була допись, що о. Терлецкій, яко инспекторъ, мавъ досыть неприлично поводити ся зъ одною пѣдвластною ему учителькою — и сю обставину обжалованый при розправѣ пѣдъ присягою заперечивъ. Коли-жь бѣльше свѣдкѣвъ зѣзнало не згѣдно зъ зѣзнаньми о. Терлецкого, то прокураторія обжалує его о злочинъ фальшивои присяги. — По вѣдчитаню акту обжалованя трибуналъ, на внесенє прокуратора а за згодою оборонця, рѣшивъ переводити розправу тайно — зъ огляду на моральность. Оборонець радникъ Сумперъ пѣднѣсъ тую обставину, що обжалованый и такъ уже вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ є предметомъ рѣзныхъ дотинкѣвъ по газетахъ, длятого тымъ охотнѣйше годить ся на тайность розправы. Намъ здає ся, що коли деякй дневники польскй подали нинѣ вже цѣлый актъ обжалованя, то тайность розправы для обжалованого есть некористнѣйша, аньжь явность...

— **Для выслуженыхъ пѣдофіцирѣвъ** є опорожненй слѣдуючй посады: кѣлька посадъ адъюнктѣвъ податковыхъ въ Галичинѣ; кѣлька посадъ асистентѣвъ почтовыхъ при дирекціи почтъ и телеґрафѣвъ у Львовѣ; вѣсѣмь посадъ слугъ при податковыхъ урядахъ въ Галичинѣ; посада канцеліста при дирекціи скарбу въ Чернѣвцяхъ; одна або двѣ посады одъюнктѣвъ податковыхъ на Буковинѣ; одна посада дозорця при арештахъ поліційныхъ I-ои категорії а одна II ои категорії въ Краковѣ; одна посада возьного при економатѣ и стемплевѣмъ урядѣ дирекціи скарбу въ Чернѣвцяхъ. Близшихъ пояснень удѣляє у Львовѣ департаментъ IV. В. магістрату а на провінціи дотычне староство.

— **Коротке щастє.** Въ Сіаа выгравъ картярь Бонівертъ 150.000 франкѣвъ. Коли ночію вертавъ зъ грѣшми домѣвь, невыслѣдженй злочинцѣ забили его на дорозѣ, грошѣ забрали а трупа кинули у воду.

— **Процесъ о выкраденє мобілізаційныхъ пляновъ.** Въ Петербурзѣ зачне ся незадовго великій процесъ противъ сѣмохъ особъ, обжалованыхъ о выкраденє въ міністерствѣ вѣйны мобілізаційныхъ пляновъ и спроданє ихъ чужѣй державѣ. Головными обжаловаными є: радникъ державный Паруновъ и его дочка, одинъ урядникъ зъ міністерства вѣйны и бувшій адъютантъ команданта крѣпости, котрои пляны выкрадено. У сего адъютанта знайдено дуже компромітуючй письма. Всѣ обжалованй сидять въ слѣдчѣй вязници въ Петропавловскѣй крѣпости.

— **Дрѣбнй вѣсти.** Намѣстникъ кн. Санґушко выѣхавъ до Ряшева на посвященє нового будынку учительскои семинаріи. — Въ Журавнѣ ширить ся мѣжь дѣтьми єгипетске запаленє очей; до теперь справджено 50 случаѣвъ, черезъ що замкнено школу, захоронку и жидѣвскй хайдеры. — Коло острова Гаванна розбивъ ся пароходъ „Triton“ а зъ двѣста пасажирѣвъ лише двохъ остало при житю. — Зъ Надвѣрнои до Рафалова буде поведена зелѣзница за-для перевозу дерева зъ сусѣдныхъ лѣсѣвъ. — Въ околицяхъ Грибова почались горячковй пошукованя за нафтою. — До высшои школы рѣльничои въ Дублянахъ записало ся сего року ледви 13 ученикѣвъ. — Въ Карльсбадѣ померъ въ 37 роцѣ житя гр. Мартинъ Калиновскій-Яблоновскій властитель дѣбръ зъ Галичины. — Каса дирекціи державныхъ зелѣзниць не буде завтра выплачувати, а то зъ причины перенесеня бюръ дирекціи зъ головного дворця до нового будынку при улици Красицкихъ. — Въ Вѣличцѣ пострѣливъ черезъ неосторожность Едмундъ Понѣвскій, укѣнченый слухачь правъ, свого приятеля канцеліста мѣского Франца Тобію и той померъ. — У Львовѣ померъ въ 67 роцѣ житя пенсіонованый радникъ поліціи Кароль Блаймъ. — Широко звѣстный дамскій кравець въ Парижи Вортъ спродавъ свою фірму акційному товариству за 12 міліонѣвъ франкѣвъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ пропозицію принятй: на Хлѣвчаны дек. угнѣвского оо.: 1. Генрихъ Ильницкій, 2. Володимиръ Ольховый, 3. Иванъ Петрикъ, 4. Вікторъ Мазикевичь, 5. Иванъ Сиротиньскій, 6. Володимиръ Левицкій, 7. Алексей Кунцѣвъ, 8. Левъ Мацускій, 9. Корнило Гумецкій, 10. Миронъ Литиньскій, 11. Алексей Брунецъ и 12. Юліянъ Гумецкій; на Дорогошѣвъ великій дек. куликѣвского оо.: 1. Володимиръ Левицкій, 2. Володимиръ Насальскій, 3. Михаилъ Жарскій, 4. Данило Лепкій, 5. Корнило Винницкій, 6. Петро Княжинскій, 7. Теофіль Мусѣй, 8. Петро Габлиньскій, 9. Іосифъ Заремба, 10. Атанасій Бованко, 11. Северинъ Мацюракъ и 12. Иванъ Федѣвъ — Увѣльненє вѣдъ парохіяльного испыту конкурсового дѣстали оо.: Анатоль Сѣнкевичь парохъ въ Куниню, Адріянъ Леонтовичь парохъ въ Тенетискахъ. —Завѣдательство парохіи въ Дрогобичи дѣставъ вромонахъ Ч. С. В. В. Мелетій Лончина. — Сотрудниками поставленй вромонахи: Кипріянъ Козловскій, Мартинъ Шкирпанъ, Волод. Стехъ и Кирило Симкѣвъ. — Намѣстництво призволило дотацію 300 злр. зъ реліґійного фонду для сотрудника при пароху въ Тарнавцѣ дек. яслиского на оденъ рѣкъ.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Романъ Багриновичь, асистентъ рахунковый ц. к. дирекціи почтъ и телеґрафѣвъ, упокѣнивъ ся у Львовѣ въ 24-ѣмъ роцѣ житя. Похороны вѣдбулись 18 н. ст. жовтня. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Львѣвскій ц. к. высшій судъ краєвый именувавъ: канцелярійными офіціялами въ IX-ѣй класѣ ранґи начальникѣвъ урядѣвъ помѣчныхъ: Казим. Лопушаньского въ Самборѣ для Самбора и Володисл. Вархаловского въ Золочевѣ для Золочева; адъюнктѣвъ дирекціи урядѣвъ помѣчныхъ: Авг. де Льожа у Львовѣ для Львова, Едв. Звержиньского у Львовѣ для Бурштина, Иги. Крушиньского у Львовѣ для Буська, Вільг. Рафаловского у Львовѣ для Зборова, Сильв. Годольского у Львовѣ для Львова; адъюнктѣвъ канцелярійныхъ: Кар. Еберлього въ Перемышли для Перемышля, Гр. Коморовского въ Тернополи для Тернополя, Альб. Кухарского въ Самборѣ для Сянока, Кар. Будковского въ Станиславовѣ для Бережанъ, Ив. Вощиньского въ Коломыѣ для Коломыѣ, офіціяла высшого суду краєвого Здисл. Зиґмунтовского у Львовѣ для Станиславова, ведучого книги ґрунтовй Арт. Стшетельского въ Дрогобичи для Дрогобича, секретаря повѣтового Авг. Ерліха въ Равѣ для Товмача, адъюнкта канцелярійного Стан. Сервиньского въ Самборѣ для Стрыя, офіціяла почтового Юр. Могаля у Львовѣ для Львова и ведучого книги грунтовй Пил. Пецуха въ Радеховѣ для Радехова; начальникѣвъ урядѣвъ помѣчныхъ ведучими книги грунтовй въ IX-ѣй класѣ ранґи: Володисл. Бартошиньского въ Перемышли для Перемышля и Алекс. Герасимовича въ Коломыи для Коломыѣ, дальше адъюнкта дирекціи урядѣвъ помѣчныхъ Іос. Качковского у Львовѣ для Львова, ведучихъ книги грунтовй Павла Мошиньского у Львовѣ для Бережанъ, Фр. Пивоцкого въ Станиславовѣ для Станиславова Іос. Голимунтовича въ Коломыи для Коломыѣ, Кар. Годолього въ Самборѣ для Самбора, Людв. Тихого въ Тернополи для Тер-

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припоручен0в и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 28—?

нополя, Мих. Филиповского въ Грималовѣ для Стрыя, Фел. Жеребецкого въ Чортковѣ для Тернополя, Павла Оконьского въ Бродахъ для Тернополя, Едв Чайковского въ Тернополи для Тернополя, Ив. Кота въ Рогатинѣ для Золочева, Іос. Давида въ Перемышли для Перемышля, Вас. Тимцика въ Коломыи для Коломыѣ. Леона Соханевича въ Бурштинѣ для Золочева. Як. Мондшайна въ Равѣ для Стрыя, Альфр. Рудика въ Калуши для Золочева, Густ. Гаґена въ Бережанахъ для Бережанъ, Ив. Литвиньского въ Бережанахъ для Бережанъ, Стеф. Кмиту въ Стрыю для Стрыя, Леона Чежовского въ Золочевѣ для Золочева, Марк. Чернецкого въ Тисьменици для Самбора, Зен. Жеребецкого въ Станиславовѣ для Станиславова, Каспера Маґоньского въ Перемышли для Перемышля, Кар. Юркевича въ Косовѣ для Сянока; адъюнктôвъ канцеларійныхъ Гр. Бложецкого въ Тернополи для Самбора, Димитра Береского въ Перемышли для Перемышля, Ив. Ридза въ Коломыи для Львова; офіціяла дирекціи скарбу Ант. Кохмана для Львова, офіціяла высшого суду краевого Едмунда Гетеша у Львовѣ для Львова; адъюнктôвъ уряду книгъ гнунтовыхъ Володисл. Малецкого у Львовѣ для Львова, Ем. Воляньского у Львовѣ для Львова, Онуфр. Филипчака у Львовѣ для Сянока, Апол. Кочерского у Львовѣ для Львова, Кар. Перацкого у Львовѣ для Станиславова, секретаря повѣтового въ Городку Володисл. Швеца для Львова, офіціяла высшого суду кр. Юліяна Фимяржа у Львовѣ для Львова.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 жовтня. Sonn u. Montags Ztg. доносить, що ґр. Баденьому повело ся наклонити ліберальну бôльшу посѣлôсть и 15 членôвъ вôльного нѣмецкого союза до голосованя за угодовою провізорівю. Мабуть такожь и католицке сторонництво погодило ся зъ правительствомъ.

Прага 18 жовтня. Nar. Listy взывають ґр. Баденього, щобы уступивъ, бо не можна зъ автономістами правити централістично, а зъ Славянами на користь Нѣмцѣвъ.

Надосланє.

Д-ръ МАХЕКЪ
перенѣсъ ся на улицю Академічну ч. 11.
(поббчь Касина мѣщаньского.) 347 2—2

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1.
у ЛЬВОВѢ.

По цѣнах0 найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Копернацкій Львôвъ, улиця Галицка ч. 1

Ученикъ IV. клясы ґімназіяльнои въ Станиславовѣ шукає льокцін до 1-ого лютого 1898 року. Адреса Т. С. Станиславôвъ дворецъ poste restante. 351 1—3

Перший рускій складъ и робôтня выробôвъ ножôвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 17—?
пôдъ фірмою
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
поручає бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѝ, ножѣ столовѝ и кухоннѝ и рôзнѝ выробы ножôвничѝ. Приймає бритвы до остреня и обтяганя и всякѝ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнѝ взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножôвникъ
у Львовѣ ул Галицка 6.

СѢТКИ дротяни до огороджень по цѣнахъ фабричныхъ. Сѣтка лякирована до заслоны вôконъ по 1 зр. за метеръ квадратовый
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1595

Вôдзначена на краевôй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своєи точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБôТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкôвска ч 19
принимає всякѝ замовленя, входячи въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовеньства такожь на одяги для учениковъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылає пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о присланє старои одежи на мѣру. 9—12 292

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручає
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Полотна краєвѝ
въ штукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручає Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

КОНЦЄСІОНОВАНЕ ЗАВЕДЕНЄ
ПОСЛУГАЧѢВЪ ПУБЛИЧНЫХЪ
пôдъ фірмою
Юстина Беляка
улиця Хорущины ч. 5.
(поббчь льокалю Kurjera Lwowsk-ого)
Пол0годжуе приперученя що до перевозу и переношеня всякихъ движимостій входячихъ въ округъ того предприемства, чи то зъ дому до дому, чи и зъ двôрцѣвъ зелѣзницѣ, опаковуе и высилає ихъ возами сьоими на провінцію. Такожь приймає безплатнѝ зголошеня опорожненыхъ мешканъ и удѣляе въ тôмъ взглядѣ жаданыхъ пояснень.
За ретельне и точне выконанє принятыхъ зобовязань, якъ и за шкоды починены послугачами, вôдповѣдае Заведене кавціею зложеною въ тôй цѣли въ касѣ мѣскôй.
На выплаченѝ квоты за чинности послугачѣвъ ужитыхъ до посылокъ, зволять Р. Т. Публичность у взаимнôмъ интересѣ жадати вôдъ нихъ значкôвъ выданыхъ имъ Заведенемъ для тои цѣли.
Зъ поважанемъ
Юстинъ Белякъ.
324 3—4

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр. 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшѝ вина фляшками)
высилає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 54—?

КУХАРКА РУСКА
въ мовѣ рускôй выйшла зъ друку и обнимає:
Науку вареня знаменитыхъ правдиво рускихъ страв. Найрôзнѣйшѝ зупы и додатки до зупъ. — Всякѝ печенѣ — зразы, бігосы, ґуляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосôвъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованє шинокъ и всякои вудженины. Знаменитѝ руляды. — Найрôзнородниѣшѝ мучнѝ лєґоміны. — Приладженє знаменитого набѣлу и т. п.
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилає franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спôлки
Львôвъ, Готель Жоржа.
349 1—?

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 зр
Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ПРИГАДКА!
Нинѣшнимъ маю честь пригадати ся Р. Т. Публицѣ рускôй, що моя
роботôтня кравецка
истнуюча вôдъ 8 лѣтъ, выконуе
мундурки для шп. студентôвъ якъ и одѣжь для Всч. Духовеньства и всѣ роботы
входячѝ въ обсягъ кравецтва, пôсля найновѣйшого фасону якъ найдокладнѣйше въ найкоротшôмъ часѣ. Цѣны умѣренѝ.
Зъ глубокимъ поважанемъ 281 7—8
КИРИЛО ДУМИНЪ
Львôвъ улиця Трибунальска число 16.
Хлопець 14-лѣтный знайде у мене умѣщенє.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколашна Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старѝ польскѝ сильнѝ горѣвки, дуже добрѝ розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѝ спеціяльны якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“. Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. п. горѣвки упривілеваны и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спроваджены.
Одиноке жередо въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оптовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выробляваный зъ есенцій оптовои.
Складъ для мѣста Львова ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 395—?

Фірма вôдзначена на львôвскôй краевôй выставѣ срѣбною медалею.
Хвально звѣстна
РОБôТНЯ
выробôвъ церковныхъ и ґаляньтерійныхъ
зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды жины и цинку
а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальоновѝ и до меблѣвъ и т д.
Всѣ наведенѝ предметы приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть Замовленя зъ провінціи полагоджуе вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 336 3—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роботôтня бронзôвница, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ
и
ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ
выплачує
безъ потрученя провізіи або коштôвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.
374А 23—0

Кальошѣ
дуже мôцнѝ и дуже дешевѝ
поручає
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВôВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
338 8—10

САЛЬОНЪ МОДЪ
РОЖИ ЧАЧКЕСЪ
у Львовѣ, пляцъ Цловый ч. 2.
припоручає великій выборъ осѣнныхъ и зимовыхъ капелюхôвъ для Панъ по найдешевшихъ цѣнахъ. Такожь приймає капелюхи дамскѝ до убираня и перерôбки, пера до фризованя и фарбованя. По поворотѣ зъ заграницѣ посѣдаю великій выборъ прибôрôвъ, такъ що всѣмъ въ можности продавати компленно убраны капелюхи по найнизшахъ цѣнахъ. 2—4 5545

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленѝ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з знімком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренякa.

Ч. 227. Львовъ, Второкъ 7 (19) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановский; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклий принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иный доносеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Русины галицкой землѣ!

Зновъ поважній звуки вѣчевого дзвона кличуть васъ на раду до колишньой столицѣ вѣльной землѣ нашой, до мѣста нашого короля Льва.

Нѣбы сумно гуде той дзвѣнъ, бо лихо присѣло руску землю, але такожь и нѣбы весело, бо яснѣє зорка надѣи.

Мовь тяжка туча перешумѣли надъ нашимъ краемъ сегорѣчній выборы до рады державной, а повыборчій процесы и всякій гоненя гнуть до землѣ и ломлять нашу народну волю. Тяжко гнете насъ и жене зъ землѣ дѣдѣвъ нашихъ всѣляка самоволя, противъ котрой мы надармо шукали опѣки. Противно, непріязній намъ силы беруть ся скрѣпити ще свою власть надъ нами — розширенемъ автономіи краевой, а рѣвночасно пѣдорваньемъ автономіи въ долинѣ, обмеженемъ самоуправы теперѣшныхъ громадъ хотять вѣдобрати намъ останокъ нашой свѣбѣдной орґанізаціи.

Але рускій левъ пробудивъ ся. Нарѣдъ упѣмнувъ ся о свои права и трупами побитыхъ, кровію ранены хъ та кій данами арештованыхъ доказавъ, що за тій святій права не боить ся нѣякихъ жертвъ. Треба намъ тѣлько хоронити и удержувати ту свѣдомѣсть народну и ту жертвенность.

Мы не спрошували васъ скорше на раду, бо до рады треба студеной крови и спокѣйной розваги, а такой не могло бути при свѣжихъ могилахъ и свѣжихъ ранахъ. Нинѣ коли раны погоили ся а на гробахъ нашихъ мученикѣвъ давно зеленѣє мурава, можемо радити спокѣйнѣйше.

Отже порадимо ся и поговоримо: 1) о сегорѣчныхъ выборахъ до рады державной и о процесахъ за выборы; 2) о політичнѣмъ положеню галицкихъ Русинѣвъ; 3) о економічнѣмъ положеню народу у всхѣднѣй Галичинѣ.

Справы се самій многоважній, а ще важнѣйшій черезъ те, що дѣ ся и задумує ся въ Вѣдни, що приготовляє ся въ соймѣ у Львовѣ.

Нехай же цѣлый нарѣдъ спѣшить на вѣче, котре вѣдбуде ся въ понедѣлокъ дня 20. жовтня (1. падолиста) о 10-тій годинѣ передъ полуднемъ въ великѣй сали Народного Дому у Львовѣ по торжественнѣмъ богослуженю зъ панахидою, котре вѣдправить ся о ½9 годины въ Успеньскѣй церквѣ.

На жаль не маємо такого просторого будынку у Львовѣ, котрый бы помѣстивъ десятки тысячь народу, якій охотѣли бы напевно прибути — бо вже й заявили до того готовѣсть — на всенародне вѣче. Тожь просимо, щобы не такъ зъ поодинокихъ громадъ появляло ся багато людей, але щобы прибули вѣдпоручники зѣ всѣхъ сторѣнъ краю, зъ цѣлой рускої Галичины. И то нехай прийдуть що найповажнѣйшій и найсвѣтлѣйшій мужѣ, зъ интеліґенціи и зъ народу, щобы се вѣче було мовь-бы нашь соймъ народный.

Сеся репрезентація цѣлого галицкорускаго народу не тѣлько заявить свѣтови, заявить рѣшаючимъ сферамъ въ краю и въ державѣ, чого нашь нарѣдъ хоче и домагає ся, та що той нарѣдъ готовъ за свои права постояти и сточити до остатка законну борбу; она заявить такожь нашу єдность въ оборонѣ нашихъ правъ, загрѣє и найхолоднѣйшихъ и ободрить навѣть найслабшихъ тай розбудить повне крѣпке житє народне на цѣлѣмъ просторѣ галицкой Руси!

У Львовѣ дня 6. (18.) жовтня 1897.

Іоанъ Озаркевичь.

Богданъ Дѣдицкій. *Юліянъ Романчукъ.*
Д-ръ *Кость Левицкій.* *Романъ Бачиньскій.*
Д-ръ *Иванъ Добрянській.* — Д-ръ *Ярославъ Кулачковскій.* — *Василь Нагорный.* — Д-ръ *Левъ Павенцкій.* — Д-ръ *Євгеній Петрушевичь.* — Д-ръ *Володимиръ Ясеницкій.*

Переглядъ політичный.

Въ клюбѣ молодоческого сторонництва въ Празѣ говоривъ въ суботу п. Герольдъ о політичнѣмъ положеню Двѣ постановы нашихъ послѣдныхъ зборѣвъ мужѣвъ довѣря — говоривъ бесѣдникъ — мають для насъ вагу: перше, що маємо остати ся при парляментарнѣй бѣльшости, а друге, що поведене наше маємо уладжувати пѣсля вчинкѣвъ правительства. Докѣръ, мовь бы мы покинули нашу програму, є неслушный. Сторонництва бѣльшости злучили ся на основѣ автономіи и языковой рѣвноправности. Бѣльшѣсть не поступила доси дальше, якъ що стоить при засадахъ своєи адресы. Она-жь утворила ся противъ волѣ ґр. Баденього. На першѣмъ засѣданю парляментарной комісіи сеи сесіи заявило правительство, що хоче заспокоити бажаня бѣльшости. Мы зъ нашои стороны не приступили до бѣльшости безъ запоруки. Солідарнѣсть правицѣ велѣла найкрасшихъ рѣчей надѣяти ся. Признати треба, що консерватывна бѣльша посѣлѣсть и Поляки поступають зъ нами льояльно; лише католицке сторонництво выкликало въ послѣдныхъ часахъ несмакъ. Мы не дивуємо ся, що оно дало ся пѣрвати нѣмецкому національному рухови. Мы не можемо такожь противити ся внесеню, котре хоче законнымъ способомъ упорядкувати справы языковѣ, — хочь бы длятого, що такимъ чиномъ поклалось бы конець нещаснымъ національнымъ спорамъ. Але годѣ пристати на слова внесеня: „въ цѣли знесеня языковыхъ розпоряджень“, бо они означають уступку для обструкційныхъ сторонництвъ, а зъ другои стороны мусѣли бы хиба повести за собою знесене всѣхъ языковыхъ розпоряджень, выданыхъ вѣдъ часѣвъ Маріи Терезіи. Але католицке сторонництво розумѣло, що зъ тактичныхъ причинъ мусѣло якъ разъ выступити проти Баденѣвскихъ языковыхъ розпоряджень Обструкційній сторонництва радо повитали те внесене и добачили въ нѣмъ знакъ розкладу правицѣ. Але така гадка є що найменше передвчасна. А коли бы и справдѣ правиця розпала ся, то оно не було бы для насъ жаднымъ нещастемъ. Мимоходомъ зазначую, що въ парляментарнѣй правици не зѣлляли ся сторонництва въ одно, бо кожде застерегло собѣ бережене своихъ засадъ и свободу дѣлання. Теперь правиця стоить цѣло, лише щодо солідарности мусить перейти ще пробу; она навѣть чимъ разъ бѣльше крѣпша є черезъ опѣръ сторонництвъ обструкційныхъ. Що-до закону, управильняючого справу языкову, рѣчь певна, що законъ, котрый бы вдоволивъ всѣ сторонництва, а не можливый. Мы самій мусимо у Вѣдни такъ поступати, якъ вымагає хвиля, щобы въ пору здобути користь для нашого народу. За обжалованемъ міністрѣвъ не можемо голосувати, бо обжалувати можемо тѣлько тыхъ, що поухвалювали такій законы, котрій право зборѣвъ пѣддали на некористь Славянъ бюрократіи. Коли бы мы теперь приложили рукъ до поваленя міністерства, то выйшло бы оно на користь системы, противъ котрои выступаємо. Коли хто каже, що мы стали правительственною партіею, то скажу на те, що оно не було бы нещастемъ, коли бы такъ було; адже-жь цѣлею опозиціи є дойти до власти. Але доси такъ не є: анѣ мы сторонництвомъ правительства, анѣ правительство не є наше. Правдою є лише, що не можемо надѣяти ся вѣдъ правительства, щобы оно цѣлкомъ пристало на всѣ нашій жаданя; и длятого ходить о те, чи маємо бути въ засадничѣй опозиціи, якъ за часѣвъ коаліційного правительства, чи поступати опортуністично. Правительство коаліційне було выразно противне нашому народови; але коли теперь така хвиля, що бодай якась частина нашихъ жаданъ може сповнити ся, то треба політики холодной и спокѣйной. Се не значить покидати нашу програму. Нѣчого нема небезпечнѣйшого для нашого народу, якъ нерозважно дивити ся на політичне положене. Нам треба спокою, треба часу. Не ведемо політики, щобы приподобати ся народови, бо до того досыть гарной опозиційной бесѣды; мы ведемо політику для добра народу. Нехай народъ выбере собѣ иншихъ 60 послѣвъ, але хвиля, о котру ходить, може другій разъ не найде ся. Користна хвиля є теперь, коли Нѣмцѣ зрываютъ за собою оденъ мѣсть за другимъ. Однако мы заховали собѣ таку свободу, що кождой хвилѣ можемо назадъ взяти заоруже; и се настане, скоро бы мы побачили, що наша выжидаюча політика заводить нашій надѣѣ. Що-до ґр. Баденього, то я переконаный, що у него є найлѣпша воля. Се въ теперѣшныхъ політичныхъ обставинахъ бѣльше варта, нѣжь бы хто думавъ. Добра воля сама про себе мало варта; але значить она богато, коли заразомъ є можность оказати ей дѣломъ. А нашимъ обовязкомъ є постарати ся о сю можность.

Nar. Listy довѣдують ся зъ Вѣдня: Въ суботу вѣдула ся рада міністрѣвъ. Хочь вѣсти, мовь бы міністерство мало уступити, є зовсѣмъ невѣрній, то рада тота мала велике значѣне зъ уваги на обструкцію и на вѣдносины ґр. Баденього до правицѣ. Орґанізація правицѣ вже покѣнчена; не прояснений лише взаемины мѣжь правительствомъ а правицею, а се выкликує нешевность, зъ чого дальше повстають вѣсти о крізѣ міністеріяльнѣй. Nar. L. домагають ся, щобы ґр. Бадені сказавъ разъ, зъ якими сторонництвами хоче ити и якій имъ може поробити уступки.

Въ недѣлю въ полудне скликавъ президентъ палаты послѣвъ Катрайнъ конференцію, на котрій були крѣмъ него Абрагамовичь, Краммаржь, провѣдники клюбѣвъ бѣльшости и ґр. Бадені. Говорено про скорочене дебаты надъ внесенями въ справѣ обжалованя міністрѣвъ и о жаданяхъ правицѣ. Ґр. Бадені высказавъ бажане, щобы справа угодовои провізоріи могла якъ найскорѣйше прийти на чергу нарадъ въ радѣ державнѣй. Правительство є той гадки, що за провізоріею буде мати поважну бѣльшѣсть въ палатѣ; а правиця постановила внести сю справу на порядокъ дневный зразъ пѣсля полагодженя справы обжалованя міністрѣвъ. Длятого сегодня має п. Герольдъ забрати голосъ при дебатѣ надъ обжалованемъ міністрѣвъ, а опѣсля правиця буде старати ся о замкнене дискусіи; при голосованю рѣчь певна, що обжалованє буде вѣдкинене.

Такожь и комісія парляментарна правицѣ мала въ недѣлю нараду, на котрій обговорювано жаданє поодинокихъ сторонництвъ правицѣ. Нарады въ сѣй справѣ ще не покѣнчили ся.

N. W. Tagblatt доносить зъ Пешту, що въ тамошныхъ кругахъ парляментарныхъ и урядовыхъ є така гадка, що ґр. Бадені лише въ такѣмъ разѣ уступить, коли буде мати певность, що его уступленє причинить ся до полагодженя буджетовои провізоріи и що Нѣмцѣ пѣдъ кермою его наслѣдника залишать обструкцію.

Справоздане зъ люстраціи читалень товариства „Просвѣта“ и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскѣмъ.

Минувшого року помѣстили мы въ „Дѣлѣ“ кѣлька справоздань зъ люстраціи читалень „Просвѣты“ и господарствъ селяньскихъ, переведеной люстраторомъ „Просвѣты“ п. Василемъ Королемъ, котрый при нагодѣ той чинности тримавъ въ звиджеиыхъ громадахъ выклады о справахъ просвѣтныхъ, господарскихъ и економічныхъ. Теперь передала намъ Хвальна канцелярія „Просвѣты“ рефератъ п. Короля зъ повѣту коломыйского и мы нинѣ починаємо его печатати.

Въ справозданю тѣмъ сказано, що въ дняхъ вѣдъ 12 жовтня до 4 падолиста 1896 переведено люстрацію въ 15 мѣсцевостяхъ повѣту коломыйского а именно въ громадахъ: Мишинъ, Стопчатѣвъ, Яблонѣвъ, Ключѣвъ великій, Печенѣжинъ, Княждвѣръ, Черемхѣвъ, Турка, Гвоздець, Остапкѣвцѣ, Виноградъ, Кулачкѣвцѣ, Балинцѣ, Трофанѣвка и Семакѣвцѣ.

Повѣтъ коломыйскій граничить: на всхѣдъ зъ повѣтомъ снятиньскимъ, на полудне зъ косѣвскимъ, на захѣдъ зъ надвѣрняньскимъ а на пѣвнѣчь зъ городеньскимъ и товмацкимъ. Положене теренове повѣту коломыйского представляє значній рѣзницѣ. Полудневa около третя часть цѣлого повѣту має теренъ сильно горбковатый и сполочистый а въ мѣсцевостяхъ пограничныхъ зъ повѣтомъ косѣвскимъ якъ: въ Березовѣ и Яблоновѣ стрѣчає ся вже значній горы, а мѣжь тыми глубокій яры. Середню повѣту по обохъ бокахъ Прута становить широка низина рѣвна, обѣймаюча по правѣмъ боцѣ Прута громады: Княждвѣръ, Сопѣвъ, Вербѣжь нижный и выжный, Матѣвцѣ, Залуче и иншій, а по лѣвѣмъ громады: Шепарѣвцѣ, Дитькѣвцѣ, Камѣнки малій, Пядики, Ценева, Перерѣвъ, Замулинцѣ, Семакѣвцѣ и прочій. Крѣмъ того выступає ще мѣсцями ширша, мѣсцями вузша низина вздовжь доплывѣвъ Прута якъ: Лючки, Пѣстинки, Сопѣвки и иншихъ меншихъ потокѣвъ. — Пѣвнѣчну часть повѣту на пограничю зъ повѣтомъ городеньскимъ въ охрестности Винограду, Пѣдгайчикъ, Гвоздця, Кулачковець, Балинець, Трофанѣвки и иншихъ, становить выжина фильовата, мѣсцями горбовата, на котрій стрѣчає ся лишь одну бѣльшу рѣку Черняву, впадаючу до Прута. — Нахилене терену въ полудневій части повѣту переважно є пѣвнѣчне — по-надъ Прутъ и декотрій его доплывы — рѣвне, а въ пѣвнѣчній части — переважно полудневе.

Лѣсѣвъ въ повѣтѣ коломыйскѣмъ не бракъ — особливо въ полудневій его части, де крѣмъ лѣсѣвъ приватныхъ властителѣвъ находять ся лѣсы камеральній. Въ середній и пѣвнѣчній части того повѣту лѣсѣвъ мало и длятого господарѣ, особливо зъ громадъ пограничныхъ зъ повѣтомъ городеньскимъ, мусять удавати ся по дерево 2 - 4 милѣ. Въ захѣдній части повѣту, якъ Черемхѣвъ, стрѣчає ся ще по троха лѣсѣвъ, хочь значно вже выщеныхъ. Крѣмъ лѣсѣвъ подыбує ся въ многихъ громадахъ то меншу то бѣльшу скѣлькѣсть деревины овочевои, вербины и лозины. Тая послѣдна находить ся найбѣльше на шутроватій або мочароватій порѣчинѣ Прута и служить головно на плоты и огорожу. Взагалѣ Коломыйщина пѣдъ взглядомъ набутя матеріялу опалового и будѣвляного находить ся ще въ добрыхъ услѣвяхъ, середъ котрыхъ не тѣлько цѣна дерева есть низша, нѣжь н. пр. въ сусѣднѣмъ повѣтѣ снятиньскѣмъ, але найважнѣйше, що соломы та кукурудзянки не потребують господарѣ на опалъ марнувати зъ ущербомъ засобу пашѣ и пѣдстѣлки а тымъ самымъ и навозу.

Въ повѣтѣ коломыйскѣмъ не подыбує ся ставѣвъ, нѣ великихъ мочарѣвъ, але натомѣсть перетинає его на двѣ, майже рѣвнѣ половины — т. є. на полудневу и пѣвнѣчну — рѣка Прутъ, до котрои зъ правого або полудневого боку впадають: Лючка, Пѣстинка, Сопѣвка и иншій поменшій потоки, а зъ лѣвого або пѣвнѣчного боку впадає Чернява и кѣлька малыхъ потокѣвъ. Полуднева, яко пѣдгѣрска половина повѣту, має воды значно бѣльше, нѣжь пѣвнѣчна, въ котрій мѣсцями бракъ воды вѣдчуває ся а потреба ей заспокоюсь лишень кирничною водою, н. пр. въ Черемховѣ, Назѣрнѣй и декотрыхъ иншихъ громадахъ.

Пѣдсоне того повѣту въ пѣвнѣчнѣй его половинѣ а особливо на выжанѣ, межучій зъ повѣтомъ городеньскимъ, есть сухше и теплѣйше, а то зъ причины полудневои выставности терену, пропускальности грунту, браку лѣсѣвъ и воды, а тымъ самымъ браку вохкости, дуже тамъ пожаданои и потрѣбнои. Тутъ часто лучає ся, що хмары, надѣйшовши зъ пѣвнѣчнои, зъ пѣвнѣчно-захѣднои або зъ пѣвнѣчно-всхѣднои стороны, переходять черезъ выжину: Балинцѣ, Кулачкѣвцѣ, Гвоздець, Остапкѣвцѣ, а дальше черезъ: Кобылець, Назѣрну, Пѣдгайчики, Ценева безъ капки дощу — и дѣставши ся на полудневу сторону повѣту, т. є. на правый бѣкъ Прута, йде зъ нихъ дощь, хочь тота сторона скорше безъ него може обойти ся, нѣжь попередна, а мѣсцями дощь стає ся тамъ часто цѣлкомъ непожаданый а навѣть шкѣдный. Въ полудневій части повѣту клїматъ есть холоднѣйшій и вогкѣйшій зъ причины нахиленя терену до пѣвночи, непропускальности грунту, бѣльшои скѣлькости лѣсѣвъ и воды, тожь и дощѣ частѣйше тутъ бувають. Те саме можь сказати о захѣднѣй части повѣту, якъ Черемхѣвъ и Коршѣвъ, де вправдѣ воды мало, але земля непропускальна и деревины не бракъ.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— Зъ Наукового товариства имени Т. Шевченка. Засѣданє исторично-фільософічнои секціи буде дня 20 н. ст. с. м. [въ середу] о годинѣ 7-бій зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: 1) рефератъ М. Грушевского „Економічный

НОВОСТИ товарѣвъ вовняныхъ, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручає по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на
УЛИЦЮ КРАКѢВСКУ Ч. 14
341 3—5 [рѣгъ ул. Вѣрменьскои] звѣстны вѣдъ 40 лѣтъ магазинъ
ВІЛЬГЕЛЬМА КАНДЛЯ
давнѣйше
ЯКОВА ГАЛЬБЕРА.

Горѣвка француска зъ солею, загально звѣстне средство домашне у всѣхъ долягахъ ревматичныхъ, болю головы, зубовъ и т. п., якъ внѣшно такъ и внутрѣшно уживане.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., повъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 29—?

станъ селянъ въ перемышльскомъ староствѣ въ серединѣ XVI вѣку“; — 2) рефератъ В. Будзиновского „Урожаѣ збожа въ Галичинѣ и Буковинѣ въ рр. 1896 и 1897“; — 3) выборъ секретаря.

— **Отворене двохъ низшихъ школъ рольничихъ на Буковинѣ, рускои въ Кицмани а волоскои въ Радовцяхъ,** вобдуло ся минувшого тыждня при участи буковиньскихъ достойникбвъ краевыхъ.

На отворене рускои школы въ Кицмани дня 13 жовтня прибули: президентъ краю гр. Гоесъ, директоръ релігійного фонду Ульманъ, вобпоручникъ міністерства рольництва бар. Шварцъ-Майлеръ, послы: Стоцкій, Тимѣньскій и Мустацца, а крбмъ того духовеньство и кбцманьскій урядники. Впало въ очи, що зъ селянъ не було нѣкого при отвореню, хочь выправдали ся тымъ, що ихъ не прошено; за те зновъ не було такожь нѣодного дѣдича, хочь дѣдичѣвъ прошено на торжество. Въ прибранбй сали шкбльнбй промовивъ до збраныхъ Волохъ бар. Мустаца; говоривъ спершу по руски про значѣне школы, вбдтакъ по нѣмецки пбднѣсъ окликъ въ честь цѣсаря и передавъ ключѣ вбдъ школы управителеви Жуковскому. На се вбдповѣвъ п. Жуковскій промовою нѣмецкою, а вбдтакъ и рускою, коли звернувъ ся зъ вбдкликомъ до родичѣвъ, ученикбвъ и учителѣвъ, щобы пбдпирали школу. По тыхъ промовахъ збранѣ оглядали цѣлый закладъ. Цѣла школа и будынки господарскѣ выконанѣ пбсля пляну инжінера Косиньского зъ Кбцманя и представляють ся дуже гарно и складно. Закладъ маѣ вже и своѣ имѣне, конѣ и коровы, та господарскѣ машины. На жаль, до того всего бракуѣ вбдповѣдного числа ученикбвъ, бо доси є ихъ що ино сѣмь, шѣсть зъ Буковины и одинъ сынъ учителя зъ Галичины. Хлопцѣ самѣ молодѣ, можеажь надто молодѣ до такои школы и роботы.

При отвореню волоскои школы въ Радовцяхъ дня 15 жовтня порядокъ бувъ той самый, що при отвореню рускои школы въ Кбцмани. Замѣтне було лише, що въ Радовцяхъ збрало ся ббльше интелігенціи урядничои та дѣдичѣвъ, котрыхъ въ Кбцмани цѣлкомъ не було видко. Бар. Мустанца промовлявъ яко заступникъ краевого выдѣлу по волоски, а скбнчивъ бесѣду по нѣмецки окликомъ въ честь цѣсаря. Опбсля директоръ школы Мотрескулъ промовлявъ до збраныхъ по нѣмецки, а до ученикбвъ по волоски. Вбдтакъ оглядали присутнѣ школу, при чбмъ гр. Гоесъ заговоривъ до кблькохъ ученикбвъ по волоски. Се дуже вбдрадный фактъ — пише „Буковина“, коли президентъ краю промовить хочь бы лише кблька слбвъ въ материбй мовѣ дѣтей и певно рускѣ дѣти въ Кбцмани були бы дуже тѣшили ся, коли бы такъ президентъ краю бувъ до нихъ промовивъ троха по руски...

Передъ тыми двома отворенями вбдбуло ся дня 11 жовтня въ Чернбвцяхъ посвячене нового будынку краевои середнои школы рбльничои. Сей будынокъ побудовано коштомъ 80.000 зр. Фреквеція въ тбй школѣ представляе ся несогбрше, бо н. пр. минувшого року було 95 ученикбвъ: 58 Нѣмцѣвъ (23 жидбвъ), 20 Полякбвъ 9 Румунбвъ и 8 Русинбвъ. Наука розложена на три роки; ученики сеи школы маютъ право до однорбчнои службы войсковои. Злобнѣ кажуть, що до сеи школы ходять не такъ за-для придбаня агрономічныхъ наукъ, якъ радше за-для сеи однорбчнои службы войсковои...

— **Церковь въ Дошници коло Ясла,** котрои мальоване вбддавъ кардиналъ Сембратовичь [яко въ своѣмъ родиннбмъ селѣ] артистови маляреви п. Стеф. Томасевичеви, буде одною зъ найкрасшихъ церквей Лемкбвщины. Мальоване стѣнъ, уже покбнчене, представляе ся поважно и вповнѣ артистично. На головнбй стѣнѣ лишено мѣсце на образъ ббльшихъ розмѣрбвъ, що маѣ представляти сесю хвилю, коли то папскій курієръ передае кардиналови папске бреве, именуюче его княземъ церкви. Образъ сей мѣстити буде портреты всѣхъ, що були присутнѣ пбдчасъ сего акту. Черезъ зиму робити буде п. Томасевичь особнѣ студіи до того образу, а цѣлковите укбнчене нальованя и золоченя заповѣджене є на конець лѣта слѣдуючогороку. Замѣтити треба, що всякѣ роботы столярскѣ, рѣзьбарскѣ и позолотничѣ вбддавъ п. Томасевичь майстрамъ Русиннамъ, такъ що всякій заробленый при тбй роботѣ грбшь останесь въ рускихъ рукахъ.

— **Розправа** противъ о **Іосифа Терлецкого** о фальшиву присягу закбнчила ся вчера вечеромъ увбльненемъ его вбдъ обжалованя. Мотивы выроку опертѣ головно на тбмъ, що обтяжуючѣ збзнаня зложила лишь одна учителька панна Онуфрикбвна а ббльше безпосередныхъ свѣдкбвъ не було.

— **Рухъ електричного трамваю у Львовѣ** буде зъ весною розширеный. Магістратъ рѣшивъ всяку надвыжку доходбвъ зъ трамваю обертати на заводжене новыхъ шляхбвъ. Зъ весною маютъ повести шляхъ трамваю черезъ улицю Замарстинбвску до новои рѣзнѣ, черезъ Янбвску улицю до кладовища и черезъ улицю Кохановского на Погулянку.

— **Ювілей камѣнного угля.** Камѣнный уголь знаный и уживаный є вже сѣмьсотъ лѣтъ. Въ роцѣ 1197 знайшовъ одинъ бельгійскій коваль, що звавъ ся Hullioz, рбдъ чорнои земли и кинувши єи въ огонь пересвѣдчивъ ся, що она горить дуже добре. Бувъ се камѣнный уголь. Уголь деревляный и взагалѣ дерево були тогдѣ дуже дорогій, отже се и спонукало коваля, що ставъ уживати угля камѣнного, а вбдъ его назвиска названо новый рбдъ опалу „houille“. Вже въ 1228 р. були закопы угля въ Liege и Hainaut въ Бельгіи. Въ Англіи доперва 1340 р. дбстало кблькохъ фабрикантбвъ позволене уживати камѣнного угля, бо до того часу уважали уживе его шкбдливымъ здоровлю. Загальне уживе камѣнного угля въ Англіи наступило въ сто лѣтъ пбзнѣйше. Въ тбмъ самбмъ часѣ зачала такожь Франція выкористовувати свои поклады угля. Першій едиктъ дотычно законбвъ угля выйшовъ у Франціи 1601 р. Австрія и Чехія пбзнали доперва въ XVIII. вѣцѣ значѣне сего продукту. Въ-перве почато шука и угля въ Австріи 1757 р. За те Нѣмеччина уживала его вже около 1200 р. Зъ нагоды 700-лѣтного ювілея такъ хосенного продукту земного загадали бельгійскій промысловцѣ выдати обширну исторію угляного промыслу на цѣлбмъ свѣтѣ и оголосити мѣжнародный конкурсъ на найдальше идуче улѣпшене копальняно-углянои техніки зъ увзглядненемъ забезпеченя житя и здоровля роббтникбвъ. Здаѣсь, що до тон гадки прилучить ся такожь кругъ угляныхъ промысловцѣвъ французскихъ и англійскихъ.

— **Въ буджетѣ мѣста Львова** будуть розходы на 1898-ый рбкъ прелімінованѣ такъ само, якъ на сей рбкъ и досягнуть сумы 1,850.000 зр., а доходы були бы ббльшѣ, нѣжь попереднього року, коли-бы громада мѣста Львова не програла процесу зъ державными зелѣзницями въ справѣ плаченыхъ ними додатквъ до державныхъ податквъ. Въ наслѣдокъ програня того процесу буде мѣсто Львбвъ вбдъ державныхъ зелѣзниць дбставати рбчно о 120.000 зр. менше якъ доси, бо въ згаданбмъ процесѣ рѣшивъ адміністраційный трибуналъ, що громадѣ пбсля статута належить ся вбдъ зелѣзниць лише 30% додатквъ вбдъ податквъ, а не 40%, якъ они доси платили.

— **Наслѣдки темноты.** Дня 30 серпня с. р. покусавъ скаженый песъ въ Сучавѣ, Ицканахъ и Бордуженахъ кблька особъ, мѣжь ними такожь дѣти. Покусаныхъ выслано до Букарешту и тамъ лѣчено ихъ пбсля методы Пастера. Лише трое дѣтей лишило ся дома, бо родичѣ, темнѣ люде, послухали рады такихъ самыхъ темныхъ людей, якъ они, и пбйшли до Илішештъ до якогось „чудотворного“ селянина. Розумѣе ся „чудотворецъ“ не помбгъ. Оденъ 11 лѣтный ученикъ заслабъ саме 40-ого дня на скаженину и за два днѣ умеръ въ сучавскбмъ шпитали, а вбдтакъ заслабла и друга дитина... Якъ бы були пбйшли лѣчити ся до Букарешту були бы выздоровѣли.

— **Зновъ нова „nieformalność“ въ краковскбмъ товариствѣ обезпечень.** Зъ Кракова наспѣла сими днями до Львова и быстро розбйшла ся вѣсть, що въ Краквбскбмъ товариствѣ взаимныхъ обезпечень выкрыто зновъ ббльшу крадѣжъ. По сумныхъ для сего товариства досвѣдахъ зъ Пячками-Калиновскими та Лещаками-Лещиньскими публика вже й не сумнівала ся, що щось на рѣчи є. Ажь ось вчера Przegląd такъ „успокоює“ ей: „Передъ кблькома роками — пише вбнъ — оденъ высокій урядникъ сей институціи допустивъ ся тои nieformalności, що потребуючи грошей вынявъ зъ дирекційнои касы въ Краковѣ цѣнни паперѣ вартости 60.000 зр. и заставивъ ихъ въ краквбскбй філіи Австро-угорского банку за 30.000 зр. На мѣсце забраныхъ папербвъ зложивъ сей урядникъ иншій, котрыхъ Австро угорскій банкъ не хотѣвъ принятн. Передъ двома роками сей панъ выкупивъ тотѣ папери зъ банку и звернувъ ихъ касѣ товариства, отже покрывъ своѣ надужите, закимъ ще его выкрыто. Лише тблько є правды въ розсѣванбй по мѣстѣ поголосцѣ“. Зъ того комунікату Przegląd-у можда поучити ся, що то є nieformalność! А що такій „неформальности“ въ Краквбскбмъ товариствѣ вже не новина, то рѣчь звѣстна.

— **Дрббнѣ вѣсти.** Дня 20 н. ст. вересня отворено въ Розлучи коло Турки читальню. — Въ Выжници вбдбуваютъ ся нинѣ першій загальнѣ зборы „Выжницко-путиловскои Рады“, москвофільского політичного товариства для повѣтбвъ выжницкого и путилбвского, заснованого москвофілами при помочи барона Ник. Василька. — Обсерваторія въ Петербурзѣ поясняе сегорбчный такъ вчасный снѣгъ появою цикльона, що йшовъ въ напрямѣ на всходъ; така низька температура въ тбй порѣ була ще 1834 року. — Львбвскій магістратъ заборонивъ властителямъ т. зв. грайзлерень мешкати въ тбй самбй комнатѣ, де вбдбуваеся продажъ, пбдъ загрозою замкненя такои грайзлернѣ. — Дня 23 с. м. буде въ краевбмъ выдѣлѣ радити анкета въ справѣ основаня на коштъ краю польского провінціяльного театру котрый маѣ бы ѣздити по краю [якъ се внѣсъ минулои сесіи въ соймѣ посолъ Малаховскій, президентъ мѣста Львова]. — Зъ Берлина доносять, що роббтники „Гуты банковой“ Гуртіга кинули директора тои гуты до ставу, зъ вбдки ще живого добула его огнева сторожа. — Д-ръ Генрикъ Затей, нотарь въ Станиславовѣ и заступникъ маршалка тамошнои рады повѣтовои, упокоивъ ся дня 16 н. ст. жовтня въ 59 роцѣ житя. — Буду деревляну, що на ринку въ Краковѣ вбдъ кблькохъ лѣтъ заслане модель памятника Мицкевича, хтось оногды пбджаливъ, але сторожа огнева ще въ часъ угасила огонь. — При улици Баторія у Львовѣ лучила ся оногды сумна пригода. Молода дѣвчина Павлина Мартиньска склепова панна у рѣзника Франца Ихньовского, хотѣла розпалити огонь пбдъ кухнею, а коли не було ббльшихъ щѣпокъ, полила дерево нафтою такъ богато, що наступивъ выбухъ и въ одноѣ хвили полумѣнь обняла одѣжь дѣвчины. Поготбвѣ ратункове удѣлило ѣй першои помочи и вбдвезло ей до шпиталю, але она по кбльканацятьохъ годинахъ страшныхъ мукъ померла.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Николай Василевичь Ковалевскій, бувшій учитель гімназіи, політичный засланець на Сибѣръ, упокоивъ ся сими днями въ Кіевѣ. По кбйникъ, політичный приятель пок. Михайла Драгоманова, чоловѣкъ поважаный, полишивъ въ рукахъ одного галицкого радикала записки изъ свого засланя Повернувши зъ Сибѣры живъ зъ приватныхъ лекцій, а бувъ дуже добрымъ педагогомъ. В. є. п.!

Плятонъ Сѣнкевичь професоръ гімназіи [въ VIII. ранзѣ] въ Золочевѣ, радный мѣста, директоръ задатковои касы и заступникъ презеса задаткового товариства въ Золочевѣ, померъ по тяжкбй недузѣ на запалене легкихъ дня 18. с. м. въ 50 роцѣ житя. Покбйный, одинъ зъ першихъ професорбвъ золочѣвскои гімназіи вбдъ ей заснованя, зъединавъ собѣ тамъ щиру симпатію якъ у молодежи такъ и у ширшои громады. Родичѣ вбдносили ся до него зъ повнымъ довѣремъ и поручали его опѣцѣ сыновъ. За часбвъ директуры Сев. Плахетка, пбдчасъ дуже довгои его недуги и по смерти, пок. Сѣнкевичь заступавъ директора, а весь загалъ и репрезентація мѣста Золочева хотѣли конче бачити его директоромъ гімназіи. Бажане се не сповнило ся — покбйный не забувавъ о тбмъ, що вбнъ Русиномъ. В. є. п.!

До нашихъ Р. Т. Читателѣвъ!

Наближае ся четвертый кварталъ сегорбчного выдавництва „Дѣла“. Дуже просимо поспѣшити зъ передплатою и зъ выровнанемъ залеглостій, бо мы выдатки маемо великій и не терплячій проволоки, а залеглости за сей рбкъ выносять — тысячѣ! Хто залеглостій не выровнае въ короткбмъ часѣ, тому мы будемо мусѣли высылку часописи перервати. Длятого ще разъ просимо о чимъ-скорѣйше надсыланѣ передплаты, взглядно залеглостій.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 19 жовтня. Сербскому королеви Александрови зробивъ вчера гр. Голуховскій візиту, опбсля бувъ король зъ пбвъ годины у него и вбдвѣдавъ такожь спбльного міністра скарбу Каляя. Вечеромъ вбдѣхавъ король зъ вбтцемъ до Бѣлграду.

Берлинъ 19. жовтня. Local-Anzeiger доносить, що звѣстный россійскій писатель, 70-лѣтный Левъ Толстой, тяжко занедужавъ; оказуе ся поважна операція конечною.

Царгородъ 19. жовтня. Вчера вбдбуло ся перше засѣдане турецкихъ и грецкихъ повномочникбвъ въ справѣ оконечного уложеня мира.

Надосłане.

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хвалены и за якъ найлѣпшій признанѣ, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Цѣнникъ въ инсератахъ.*
Фабрика цукрбвъ и гербатникбвъ при улици Театральнбй ч. 8 Ивана Гефлінґера.

Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выроббвъ не знае, зволивъ переконатись черезъ мале замовлене на пробу.
337 3—0

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвбнкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дбстати можна въ тов. Просвѣта·

Прошу П. Т. Товариша Ил. Скромиду о подане менѣ своихъ адресы. — *Ив. Палагицкій,* гр. к. сотрудникъ въ Головчинцяхъ, п. п. Тлусте. 353 1—4

Шукаю женщины до заряду дому.
Ігнатій Вахнянинъ, парохъ въ Сѣнявѣ коло Ярослава.
352 1—3

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинбвъ
Цѣна 1 зр.
Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

ЛбЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5 80 зъ боками бляшаными орѣхово-лякированѣ, по зр. 12, 14, 16, 18, 20 и высше. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
595

Першій рускій складъ и роббтня выробовъ ножбвничихъ власныхъ и англійскихъ 18—?
299
пбдъ фірмою·
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухонѣ и рбзнѣ выробы ножбвничѣ. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякѣ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ *ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ* ножбвникъ у Львовѣ ул Галицка 6.

Позичае и купуе всяку гардеробу, оружє, машины, меблѣ и т. п. Платить готбвкою — Базаръ **ЯЩИШИНА** въ будынку Театральнбмъ. 342 2—3

Каролъ Яворскій
у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20
поручае свбй
складъ и роббтню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 19—?
287

Кальошѣ
дуже мбцнѣ и дуже дешевѣ
поручае
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВБВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
333 9—10

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае
Дроґерія пбдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
въ фабрики Б. Шролля Сына
продае пбсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львбвъ, площа Капітульна число 2.**

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовуе ихъ по
4½% на рбкъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 227 и 228. Львовъ, Середа 8 (20) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и руских свят) о 6-тóй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрiи:	за границею:
на цѣлый рóкъ . . 18 зр.	на цѣлый рóкъ . . 24 зр.
на пóвъ року . . 9 зр.	на пóвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рóкъ . . 16 зр. на пóвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямациі неопечатанѣ вóльнѣ вóдъ порта.

Поодиноке числó коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѝ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одного стрóчки инсератовои абó ек мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланé“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѝ доношеня приватнѝ числить ся по 15 кр. вóдъ стишка.

Русины галицкои землѣ!

Зновъ поважнѝ звуки вѣчевого дзвона кличуть васъ на раду до колишньои столицѣ вóльнои землѣ нашои до мѣста нашого короля Льва.

Нѣбы сумно гуде той дзвóнъ, бо лихо присѣло руску землю, але такожь и нѣбы весело, бо яснѣе зóрка падѣе.

Скопфісковано.

Отже порадимо ся и поговоримо: 1) о сегорóчныхъ выборахъ до рады державнои и о процесахъ за выборы; 2) о політичнóмъ положеню галицкихъ Русинóвъ; 3) о економічнóмъ положеню народу у всхóднóй Галичинѣ.

Справы се самѝ многоважнѝ, а ще важнѣйшѝ черезъ те, щó дíе ся и задумуе ся въ Вѣдни, щó приготовляе ся въ соймѣ у Львовѣ.

Нехай же цѣлый нарóдъ спѣшить на вѣче, котре вóдбуде ся въ понедѣлокъ дня 20. жовтня (1. падолиста) о 10-óй годинѣ передъ полуднемъ въ великóй сали Народного Дому у Львовѣ по торжественнóмъ богослуженю зъ панахидою, котре вóдправить ся о ½9 годины въ Успеньскóй церквѣ.

На жаль не маемо такого просторого будынку у Львовѣ, котрый бы помѣстивъ десятки тысячь народу, якѝ схотѣли бы напевно прибути — бо вже й заявили до того готовóсть — на всенародне вѣче. Тожь просимо, щобы не такъ зъ поодинокихъ громадъ появляло ся багато людей, але щобы прибули вóдпоручники зó всѣхъ сторóнъ краю, зъ цѣлои рускои Галичины. И то нехай прийдуть що найповажнѣйшѝ и найсвѣтлѣйшѝ мужѣ, зъ интеліґенціи и зъ народу, щобы се вѣче було мовь-бы нашь соймъ народный.

Сеся репрезентація цѣлого галицкорускаго народу не тóлько заявить свѣтови, заявить рѣшаючимъ сферамъ съ краю и въ державѣ, чого нашь нарóдъ хоче и домагае ся, та що той нарóдъ готовь за свои права пóстояти и сточити до остатка законну борбу; она заявить такожь нашу єднóсть въ оборонѣ нашихъ правъ, загрѣе и найхолоднѣйшихъ и ободрить навѣть найслабшихъ тай розбудить повне крѣпке житє народне на цѣлóмъ просторѣ галицкои Руси!

У Львовѣ дня 6. (18.) жовтня 1897.

Іоаннъ Озаркевичь.

Богданъ Дѣдицкій. Юліянъ Романчукъ.
Д-ръ Кость Левицкій. Романъ Бачиньскій.
Д-ръ Иванъ Добряньскій. — Д-ръ Ярославъ Кулачковскій. — Василь Нагóрный. — Д-ръ Левъ Павенцкій. — Д-ръ Євгеній Петрушевичь. — Д-ръ Володимиръ Ясеницкій.

Справы парляментарнѝ.

[Два засѣданя палаты послóвъ: Поименнѝ голосованя безъ кóнця; — практичный выкладъ реґуляміну палаты. — Нарады комісіи парляментарнои. — Скандалъ Шавра.]

Вчера вóдбули ся два засѣданя, полудневе и вечѣрне. Бóльшóсть постановила своєю вытревалостію, а такожь деякими штучками въ реґуляміномъ зломити обструкцію. Тимчасомъ показало ся, що обструкція, помагаючи собѣ всѣмъ, чимъ могла, побѣдила ще вчерашного дня.

Ранѣшне засѣданє зачало ся поименными голосованями при читаню петицій. При третóмъ голосованю показало ся, що въ палатѣ є лишь 96 послóвъ, отже за-для браку комплету Катрайнъ закрывъ засѣданє.

Президія палаты повѣдомила послóвъ писемно, що вечеромъ о 6-óй год. вóдбуде ся засѣданє. Заразъ на початку засѣданя забравъ голосъ пос. Вольфъ въ справѣ формальнóй, бо не повѣдомлено всѣхъ послóвъ писемно, коли вóдбуде ся вечѣрне засѣданє. Се промахъ противъ §. 48 реґуляміну. Могло бы таке стати ся, що президія запросила бы собѣ на засѣданє лишь бóльшóсть и шефа кабінету та поухвалювати Богъ знае якѝ справы. Ставить ся внесенє, щобы се засѣданє признати нелеґальнымъ и замкнути. Надъ тымъ внесенемъ маe голосувати ся картками, а чи въ такій способъ маe голосувати ся, то се маe рѣшити ся поименнымъ голосованемъ; коли-жь бы тѝ внесеня перепали, то маe ся голосувати поименно надъ замкненемъ засѣданя. — Катрайнъ хотѣвъ тѝ внесеня полагодити звычайнымъ пóдпертемъ, але сейчасъ пригадавъ ему Вольфъ, щобы пильно слухавъ, чого послы жадають. Катрайнъ звинивъ ся, хочь и выпросивъ собѣ, щобы не промавляно до него въ такóмъ тонѣ. Наступили два поименнѝ голосованя.

Вóдтакъ голосовано поименно надъ якоюсь петицiею. Президіяльне мѣсце обнявъ тымчасомъ Абрагамовичь и задумавъ допечи обструкціи. Бо коли пос. Шікеръ зажадавъ, щобы одну петицію выпечатано въ протоколѣ и надъ тымъ поименно голосувати, а коли бы се вóдкинено, то вносить, щобы сю петицію выпечатати яко залучникъ до протоколу и надъ тымъ поименно голосувати — п. Абрагамовичь зажадавъ, щобы тѝ внесеня були предложенѝ на письмѣ. Розумѣе ся така самоволя Абр. выкликала живый протестъ; вказувано ему, що нарушае §. 14 реґуляміну, бо формальныхъ внесень не треба вносити на письмѣ; кóлькохъ послóвъ жадае голосу въ справѣ формальнóй а Абр. не удѣляе, вóдтакъ пос. Ніче дае добру науку реґуляміновy Абрагамовичеви и вкóнци наступають поименнѝ голосованя.

По тóмъ наступили при читаню дальшихъ петицій знóвъ комбінованѝ внесеня на поименнѝ голосованя Абрагамовичеви и бóльшости зачинае робитись неприємно; вóдзываются голосы: „А коли-жь будете обжаловувати міністрóвъ?“ — „За дня“ — вóдповѣдають зъ лѣвицѣ. Ба вже 1-ша година по пóвночи, а тутъ що ино вóдбуло ся 13 поименныхъ голосованьь. Говорять послы мѣжь собою, що бóльшóсть готова хочь бы цѣлу нóчь пóдтримати засѣданє. До голосу въ справѣ формальнóй записанѝ и зголошують ся послы.

Наразъ Абрагамовичь проголошуе: „Приступаемо до порядку дневного — пос. Герольдъ маe голосъ!“ Наступають скандалічнѝ сцены. Въ палатѣ протесты и крики противъ такого насильства. Одни послы окружають Герольда, другѝ спѣшать на помóчь Абрагамовичеви, бо вже на трибуну президіяльну лѣзе опозиція, а третѝ пóдбѣгають на противну сторону салѣ, де прийшло вже майже до бійки. Бо тамъ пос. Тіркъ, наслѣдуючи методу вынайдену обструкційными молодо-Чехами, вырвавъ дошку зъ свого пульту и зачавъ нею валити въ столикъ. До Тірка пóдбѣгъ молодо-Чехъ Крумбгольцъ и зачавъ выдирати дошку; настала тяганина. Якійсь молодо-Чехъ хопивъ котрогось Нѣмця за горло и зачавъ душити, такъ що ажь ихъ розóрвано. Въ другóй ґрупѣ, тóй що зóбрала ся коло трибуны президіяльнои, инакша сценерія. Тамъ Абрагамовичь зачавъ дуже бундючно ставляти ся, хочь послы напирали на него и закидали ему насильство. Вóнъ при своємъ обстававъ, що Герольдъ маe голосъ Ажь тутъ наразъ посыпались на стóлъ президіяльный оправленѝ реґуляміны; Абрагамовичь скочивъ мовь опареный и вже покóрнѣйшій зачавъ перепрошувати, що не удѣливъ голосу Герольдови, а рóвночасно хотѣвъ пóсля свого звычаю втечи зъ мѣсця президіяльного. Але Абрагамовича притримано за рукавъ и вóнъ выславъ стенографóвъ, щобы Герольда спинили въ мовѣ. Бо треба знати, що середъ того крику Герольдъ говорить свою мову. Зъ тои прикрои ситуаціи вырятувавъ Катрайнъ; вóнъ пóдбѣгъ на мѣсце президіяльне, усунувъ Абрагамовича и оголосивъ, що перерывае засѣданє. Теперь бóльшóсть зачала роптати на Катрайна за его уступчивóсть супротивъ обструкціи. Але Катрайнъ, порадившись зъ комітетомъ екзекутивнымъ правицѣ, небавомъ вернувъ и проголосивъ, що перерывае засѣданє, промову Герольда уважае за непроголошену и слѣдуюче засѣданє вóдкладае до нинѣ рана.

Черезъ вóдроченє засѣданя оминае ся звычайный порядокъ дневный: читанє петицій а зъ тымъ и поименнѝ голосованя. Що-до сценъ вчерашного за ѣданя, то не выпали они такъ несподѣвано. Въ палатѣ нагромадилось досыть пального матеріялу и треба було великого такту, щобы не прийшло до выбуху. Тымчасомъ масненькій Абрагамовичь своимъ поведенемъ немовь бы нарокомъ провокувавъ опозицію; такъ само поступавъ вóнъ на попередньóмъ засѣданю, коли жадано присутности Баденього при дискусіи, а якъ довѣвъ розъярене опозиціи до крайности, спасъ ся бѣгствомъ. Ситуація була тогдѣ такъ прикра, що ажь Єнджейовичь мусѣвъ зайти мѣжь опозицію и просити послóвъ, щобы заховали спокóй, якъ Баденi появить ся въ сали. Опозиція прирекла спокóй, Баденi явивъ ся въ сали, а Абрагамовичь, выйшовши на трибуну, зачавъ чванити ся, що вóнъ не маe страху и нѣколи ще не втѣкавъ зó свого постерунку... Не хитрый же п. Абрагамовичь?!

— —

Комісія парляментарна правицѣ, а взглядно комітетъ екзекутивный радивъ онóгды довшій часъ, якимъ способомъ взятись чимъ скорше до нарады надъ провізорію угодовою. Обговорювано тактику, якои буде придержувати ся бóльшóсть супроти обструкціи. Ґр. Баденi прислухувавъ ся тымъ нарадамъ, а коли выйшовъ, зачала комісія радити надъ постулятами. Порѣшено брати пóдъ розвагу жаданя поодинокихъ ґрупъ правицѣ пóсля краевъ. Зачато дискусію вóдъ полудневыхъ Славянъ, а властиво вóдъ Дальматіи. Ухвалено пóдперти жаданя Хорватóвъ дальматиньскихъ що-до зелѣзниць, а зъ постулятами языковыми раджено бути терпеливымъ. Вóдтакъ прийде черга на Словѣнцѣвъ, Русинóвъ и Чехóвъ. Нарады мають вести ся въ скоршóмъ темпѣ.

— —

Клюбъ стояловцѣвъ (христіяньско-соціяльный) ухваливъ на внесенє Данєляка за-для охороны чести клюбу выключити зъ-помѣжь себе на два до три мѣсяцѣ пос. Шавра, въ тóй цѣли, щобы поправивъ ся. Причиною выключеня була поява и поведенє Шавра на послѣднóмъ польскóмъ зóбраню соціялістичнóмъ у Вѣдни. Шаверъ прибувъ на сѝ зборы пяненькій и наплѣвъ нѣсенѣтницѣ,

Нашѝ радикалы.

IV.

Розóбравши бодай зъ-грубшого тенденціи радикалóвъ на сегорóчныхъ зборахъ головныхъ, годить ся застановити ся надъ вóднóсинами партіи радикалóвъ до загалу народовцѣвъ. Многѝ бесѣдники доторкали ся тои справы що правда лишь мимоходомъ, але и се выстане, щобы выробити собѣ загальный образъ сеи справы. Ото пóсля гадки и высказу горячѣйшихъ проводирѣвъ – народовцѣ не повиннѝ и не мають рациі истнованя, а зновъ обовязкомъ радикалóвъ є: нищити всьо, що маe знамя и характеръ сторонництва народного. Розвитокъ читалень „Просвѣты“ такъ не подобае ся н. пр. делеґатови зъ Городенщины, що вóнъ волѣвъ бы не мати нѣякихъ читалень, якъ лишь самѝ просвѣтнѝ. Супроти „просвѣтныхъ“ читалень треба закладати свои радикальнѝ. Якъ мали бы выглядати тѝ радикальнѝ читальнѣ и чимъ рóзнити ся вóдъ просвѣтныхъ, не знаемо, але на кождый способъ се певно не причинило бы ся до руху просвѣтного. Такъ само и зъ товариствами політичными; пóсля ухвалы маe розвинути ся робота коло засновуваня чисто радикальныхъ товариствъ політичныхъ, бо н. пр. Селяньска Рада въ Перемышли, заснована народовцями а обгортаюча всѣхъ людей щирыхъ безъ рóзницѣ партійнои, не подобае ся братямъ Новаковскимъ за-для малого ихъ вплыву въ зарядѣ товариства. Така робота — се справдѣ радикальне руйноване. А вже не говорити о політичнóй дѣяльности народовцѣвъ и о всѣхъ ихъ мужахъ політичныхъ, бо те все не варте и нюха табаки. П. Вѣтикъ кпить собѣ зъ Романчука, п. Трильовскій згадуе навѣть пок. Омеляна Огоновского, а прочѝ львóвскѝ товаришѣ кидають въ часѣ дискусіи замѣтки обиджаючѝ якъ поодинокихъ людей такъ и цѣле сторонництво народовцѣвъ. А въ якóй се цѣли робить ся? Щобы въ очахъ селянина зднскредитувати всякого щирого патріота, котрый не маe на собѣ печатки радикальнои, а предетавити себе одинокими спасителями и добродѣями селяньства. И зновъ хлопоманство и хлоподурство!

Але мóгъ бы хто завважати, що для партійныхъ цѣлей, для розвитку власнои партіи, можна не такъ скрупулятно числити ся зъ фактами и або збóльшати свои або зменшати чужѝ заслуги. Се справа чисто тактична. Коли бы и згодити ся зъ застереженями на сю гадку, то годѣ резиґнувати зъ основы етичнои. Етика мусить бути захована и въ політицѣ, а ще бóльше мѣжь супернищтвомъ політичныхъ партій одного и того самого народу. Радикалізмъ не звóльняе вóдъ етики. Инакше дóйшло бы ся до розбишацтва політичного.

Народовцѣ не вóдносили ся ворожо противъ радикальнои партіи при ей заснованю и въ початкахъ ей дѣяльности. Противно, они радѣли, видячи охоту у молодыхъ людей „ити въ народъ“, щобы его освѣдомляти. Народовцѣ, маючи въ своѣй програмѣ головну засаду: опертися въ політичнóй, культурнóй и економічнóй роботѣ на широкихъ верствахъ селяньства, — не могли ворожо вóдносити ся до людей, що обрали собѣ той самый теренъ дѣланя. Народовцѣ не цурали ся спóльнои роботы и готовѝ були влучити роботу радикальнои партіи въ програму своєи. Що-жь, коли вже першѝ проявы въ роботѣ „новыхъ“ труженицóвъ мусѣли розчарувати.

По-при справу моченя конопель, котрою занавґурували радикалы свои першѝ політичнѝ выступы, высувае ся заразъ на першій планъ: вороговане на народовцѣвъ и юдженє противъ духовеньства. Не защѣпивши ще въ крузѣ своєи авдіторіи навѣть самого понятя „радикалізму“, не поясниви своєи програмы, выступають першѝ проводирѣ радикалóвъ зъ напастями на народовцѣвъ: розумѣе ся, що тѝ выступы не вóдносять реального успѣху, але на кождый способъ пóдкопують въ масахъ народу довѣрє до тыхъ людей, котрыхъ тѝ масы бачили на своѣмъ передѣ. Якъ звѣстно, припала въ пору тыхъ першихъ радикальныхъ выступóвъ „нова ера“, а радикалы, получивши ся зъ природными противниками народовцѣвъ, зъ крайными москвофілами, накидають ся на народовцѣвъ зъ ще бóльшимъ завзятемъ, очевидно не такъ за-для самои справы „новои еры“, якъ радше за-для програмового, уплянованого „нищеня “народовцѣвъ. Бо небавомъ и нова ера минула, а напасти не уставали. Рóвночасно зъ тымъ выступають „йосифиньскѝ патенты“ и дискредитоване духовеньства и якъ въ першóй справѣ, ломаня вплыву народовцѣвъ, радыкалы опинили ся въ товариствѣ скрайныхъ москвофілóвъ, такъ въ другóй станули поручь акціи галицкихъ староствъ и польскои єрархіи, бо и зъ того боку рóвножь поаґітовано „патентомъ.“

Але тѝ орґіи політичнѝ не довго тревали. Самѝ радикалы схаменули ся и затрубѣли до вóдвороту. Заявлено зó стороны радикалóвъ охоту спóльного дѣланя зъ народовцями зъ огляду на ширшаючу деморалізацію народу правительственно-рускою політикою. Народовцѣ не вóдказали ся и въ складъ народныхъ товариствъ вóйшли заступники радикалóвъ. И що-жь показало ся? Ото нещирóсть въ трактованю справы, бо дальше клеветане и напасти на народовцѣвъ въ партійныхъ орґанахъ радикальныхъ, а коли приходила яка поважнѣйша акція політична, н. пр. выборы, то замѣтне було таки вже просте вороговане. Замѣсть льояльного трактованя справы радикалы домагали ся, щобы народовцѣ вытягали для нихъ каштаны зъ жару. Но и дóйшло до того, що оба сторонництва: народовцѣвъ и радикалóвъ зновъ вóдбѣгли вóдъ себе, що показало ся неможливымъ, щобы радикалы немовь лѣве

НОВОСТИ

товарóвъ вовняныхъ, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручае по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на

УЛИЦЮ КРАКÓВСКУ Ч. 14

341 4—5 [рóгъ ул. Вóрменьскои] звѣстный вóдъ 40 лѣтъ магазинъ

ВІЛЬГЕЛЬМА КАНДЛЯ
давнѣйше
ЯКОВА ГАЛЬБЕРА.

крыло загальнои партіи народнои ставали до роботы. Въ партіи радикальнôй взяли верхъ молодй політики, котрй волѣли стати въ услуги польско-жидôвскихъ соціялъ-демократôвъ.

И въ тôй третôй фазѣ розвою партіи радикальнои зазначує ся та сама тенденція, що була зъ початкомъ а вôдтакъ мовь червона нитка вє ся въ ви політичнôй дѣяльности за тыхъ сѣмь рокôвъ. Те саме ворого ваня на народовцѣвъ и такй самй напасти на духовеньство. Поодинокй промахи ґенералізує ся на загалъ духовеньства и выкористовує ся для цѣлей політичныхъ. Радикальна партія хоче жити своимъ власнымъ житємъ, а выбрала до сего злу дорогу. Руйнує, а на се мѣсце не здвигає нѣчого нового. Бо и не годна здвигнути нѣчого, если не хоче, чи не змѣє числити ся зъ дѣйстными обставинами, зъ фактами. Иде до своеи уроєнои меты стрѣмголовъ, — при чôмъ, якъ доказали сегорбчнй зборы, сама найбôльше тратить, бо тратить въ своѣмъ внутрѣ суцѣльну звязь, котрою всякй політичнй партіи є сильнй, и розбиває ся зновъ на фракціи. Такй проявы свѣдчать о безсильности партіи, борба фракцій проявляє ся на внѣ бракомъ орґанізаціи и карности, — а се чейже не може заохочувати другй сторонництва політичнй до спôльнои одноцѣльнои акціи зъ недобитками.

За правыборы въ Щитôвцяхъ

[Письмо зъ Тернополя].

Въ понедѣлокъ 18-ого с. м. зачалась передъ звычайнымъ трибуналомъ въ Тернополи розправа противъ 28 селянъ зъ Щитовець, залѣщицкого повѣту, обжалованыхъ прокураторіею о мнимй забуреня при правыборахъ и о публичне насильство на особѣ вôйта Данила Захарія. Актъ обжалованя винить: Василя, Максима, Николу, Савку и Михайла Орищукôвъ, Якима, Кôндрата, Гаврила и Петра Тодосѣйчукôвъ, Теодора, Петра и Михайла Федикôвъ, Юрка Кракуловича, Михайла Захарію, Михайла и Гаврила Мандзюкôвъ, Гаврила, Гната, Петра и Гаврила [сына Ивана] Гуменюкôвъ, Кирила и Дамяна Волощукôвъ, Гаврила Курійця, Ивана Драчука, Василя Гушоватого, Іосифа Салевича, Гаврила Рекуника, Емиліяна Навольского и Николу Пôвторака, що дня 5 марта с. р. въ Щитôвцяхъ вôйтови Данилови Захарію, що зъ припорученя Антона Топольницкого, делеґованого комісаря ц. к. староства въ Залѣщикахъ, занятый бувъ зложенемъ выборчои комісіи, въ намѣрѣ недопущеня до тои урядовои чинности и зневоленя его, щобы яко членъ тои комісіи не урядувавъ, ставили дѣйстный насильный опôръ, а дальше, що въ тôмъ самôмъ намѣрѣ черезъ громадне втиснене ся на его обôйсте хотѣли не дозволити вôйтови ужити печатки громадскои, при чôмъ небезпечно ему грозили — и тымъ допустили ся двократного злочину публичного насильства зъ §. 81 з. к.

Мотивы акту обжалованя опирають ся на тôмъ, що подавъ до протоколу панъ Антôнъ Топольницкій. Правыборы зъ V-ои куріи вôдбули ся цѣлкомъ спокôйно; доперва пополудни, коли передъ правыборами зъ IV-ои куріи вôйтъ ставъ на приказъ комісаря покликувати членôвъ до комісіи, наразъ вôдчинились дверѣ, кôлькадесять людей увôйшло до льокалю, взяли вôйта за руки и вывели на двôръ. Вôйтъ Данило Захарія каже, що выведеный зъ громадскои канцеляріи пôйшовъ до дому, а за нимъ кричали, абы кидати на него камѣнемъ и бити его. До хаты прийшли за нимъ обжалованый Никола Орищукъ и Гаврило Тодосѣйчукъ и домагали ся, абы имъ выдавъ печатку, и вôнъ справдѣ вôддавъ печатку заступникови вôйта Максимови Орищукови. Бôльша часть обжалованыхъ признає, що була въ канцеляріи и коло хаты вôйта, де зôбрало ся народу много [самъ актъ обжалованя каже „w towarzystwie innych“], а саме то признанє до присутности выстарчає, абы „tym sposobem wykazano, że obwinieni są sprawcami czynów wyżej określonych“. До насильства не признає ся нѣхто; актъ обжалованя не подає на се нѣякого свѣдоцтва крôмъ однои замѣтки, що обжалованый Салевичь бачивъ, якъ Пôвторакъ выйшовъ разомъ зъ вôйтомъ зъ канцеляріи и тримавъ его за кожухъ.

Антôнъ Топольницкій стверджує, що по правыборахъ зъ V-ои куріи прийшло до него сѣмохъ людей и просили, абы уневажнивъ сесй правыборы а перевѣвъ пополудни новй, бо о то просить цѣла громада, и що пополудни люде вôдказували на вôйта и жалували ся, що вôнъ хоче ихъ запродати.

Тôлько каже актъ обжалованя.

Трибуналови проводить радникъ Чвартацкій, яко вотанты засѣдають радники Самолевичь та Лімбахъ и адъюнктъ Покривницкій; обжалôвує заступникъ прокуратора Козицкій; боронять зъ рамени выборчого комітету адвокаты: д-ръ Мих. Король зъ Жовквы и д-ръ Мих. Дорундякъ зъ Борщева. До розправы вôзвано яко свѣдкôвъ доводовыхъ Антона Топольницкого, вôйта Захарію, пароха мѣсцевого 80-лѣтного о. Антона Угриновского и сотрудника о. Лазаря Боднарука, а крôмъ того 20 вôдводовыхъ свѣдкôвъ.

Свѣдокъ о. Угриновскій не явивъ ся, а тôлько вôдчитано его зôзнаня. Прикре вражѣне выкликали сесй зôзнаня, бо сей 80-лѣтный старець-священикъ — якъ показало ся зовсѣмъ несправедл во посудивъ свого сотрудника о. Боднарука, мовь-бы вôнъ пôдбурювавъ нарôдъ передъ правыборами.

Розправа выказала цѣлковиту нестôйнôсть акту обжалованя и крайно недбале веденє слѣдства. Вже зъ акту обжалованя було видко, що деякй обжалованй, якъ Гнатъ Гуменюкъ, Михайло Орищукъ, навѣть не були на мѣсци мнимыхъ злочинôвъ, а першій яко тяжко хорый, лежавъ цѣлый тыждень въ лôжку и въ день выборôвъ навѣть не выходивъ зъ хаты. Вôдводовй свѣдки ствердили alibi бôльшои части обжалованыхъ.

Розправа скôнчила ся 19-ого с. м. пополудни, а пишемо се ще передъ оголошенемъ вироку.

Заступникъ прокураторіи вôдступивъ вôдъ обжалованя двохъ селянъ, а що-до прочихъ 26 повинивъ ихъ ще й о злочинъ зъ §. 93 зак. карн.

Оборонцѣ д-ры Король и Дорундякъ въ своихъ промовахъ выступили сильно зъ докорами прокураторови по причинѣ, що обжалованє є безосновне, уложене на пôдставѣ недостаточного слѣдства — черезъ що 28 людей и 20 свѣдкôвъ тягано до розправы зъ Щитовець до Тернополя якихъ шѣснацять миль! — выказували бракъ сути чину зъ §§. 81 и 93 зак. карн. и просили о увôльненє всѣхъ обжалованыхъ, выповѣдаючи надѣю, що трибуналъ справедливымъ вирокомъ докаже, що не годить ся на легкомысне потяганє людей до одвѣчальности судовои, а мотивы політичнои натуры будуть для трибуналу далекй вôдъ порогôвъ справедливости...

Переглядъ політичный.

Въ клюбѣ молодоческого сторонництва въ Празѣ говоривъ въ суботу п. Герольдъ о політичнôмъ положеню Двѣ постановы нашихъ послѣдныхъ зборôвъ мужѣвъ довѣря — говоривъ бесѣдникъ — мають для насъ вагу: перше, що маємо остати ся при парляментарнôй бôльшости, а друге, що поведенє наше маємо уладжувати пôсля вчинкôвъ правительства. Докôръ, мовь бы мы покинули нашу програму, є неслушный. Сторонництва бôльшости злучили ся на основѣ автономіи и языковои рôвноправности. Бôльшôсть не поступила доси дальше, якъ що стоить при засадахъ своеи адресы. Она-жь утворила ся противъ волѣ ґр. Баденього. На першôмъ засѣданю парляментарнои комісіи сеи сесіи заявило правительство, що хоче заспокоити бажаня бôльшости. Мы зъ нашои стороны не приступили до бôльшости безъ запоруки. Солідарнôсть правицѣ велѣла найкрасшихъ рѣчей надѣяти ся. Признати треба, що консервативна бôльша посѣлôсть и Поляки поступають зъ нами льояльно; лише католицке сторонництво выкликало въ послѣдныхъ часахъ несмакъ. Мы не дивуємо ся, що оно дало ся пôрвати нѣмецкому національному рухови. Мы не можемо такожь противити ся внесеню, котре хоче законнымъ способомъ упорядкувати справы языковй, — хочь бы длятого, що такимъ чиномъ поклалось бы конець нещаснымъ національнымъ спорамъ. Але годѣ пристати на слова внесеня: „въ цѣли знесеня языковыхъ розпоряджень“, бо они означають уступку для обструкційныхъ сторонництвъ, а зъ другои стороны мусѣли бы хиба повести за собою знесенє всѣхъ языковыхъ розпоряджень, выданыхъ вôдъ часôвъ Маріи Терезіи. Але католицке сторонництво розумѣло, що зъ тактичныхъ причинъ мусѣло якъ-разъ выступити проти Баденѣвскихъ языковыхъ розпоряджень Обструкційнй сторонництва радо повитали те внесенє и добачили въ нѣмъ знакъ розкладу правицѣ. Але така гадка є що найменше передчасна. А коли бы и справдѣ правиця розпала ся, то оно не було бы для насъ жаднымъ нещастємъ. Мимоходомъ зазначую, що въ парляментарнôй правици не зôлляли ся сторонництва въ одно, бо кожде застерегло собѣ бережене своихъ засадъ и свободу дѣланя. Теперь правиця стоить цѣло, лише щодо солідарности мусить перейти ще пробу; она навѣть чимъ разъ бôльше крѣпша є черезъ опôръ сторонництвъ обструкційныхъ. Що-до закôну, управильняючого справу языкову, рѣчь певна, що законъ, котрый бы вдоволивъ всѣ сторонництва, є не можливый. Мы самй мусимо у Вѣдни такъ поступати, якъ вымагає хвиля, щобы въ пору здобути користь для нашого народу. За обжалованємъ міністрôвъ не можемо голосувати, бо обжалувати можемо тôлько тыхъ, що поухвалювали такй законы, котрй право зборôвъ пôддали на некористь Славянъ бюрократіи. Коли бы мы теперь приложили рукъ до поваленя міністерства, то выйшло бы оно на користь системы, противъ котрои выступаємо. Коли хто каже, що мы стали правительственною партією, то скажу на те, що оно не було бы нещастємъ, коли бы такъ було; адже-жь цѣлею опозиціи є дôйти до власти. Але доси такъ не є: анѣ мы сторонництвомъ правительства, анѣ правительство не є наше. Правдою є лише, що не можемо надѣяти ся вôдъ правительства, щобы оно цѣлкомъ пристало на всѣ нашй жаданя; и длятого ходить о те, чи маємо бути въ засадничôй опозиціи, якъ за часôвъ коаліційного правительства, чи поступати опортуністично. Правительство коаліційне було выразно противне нашому народови; але коли теперь така хвиля, що бодай якась частина нашихъ жадань може сповнити ся, то треба політики холоднои и спокôйнои. Се не значить покидати нашу програму. Нѣчого нема небезпечнѣйшого для нашого народу, якъ нерозважно дивити ся на політичне положенє. Намъ треба дивити ся на політичне положенє. Намъ треба спокою, треба часу. Не ведемо політики, щобы приподобати ся народови, бо до того досыть гарнои опозиційнои бесѣды; мы ведемо політику для добра народу. Нехай народъ выбере собѣ иншихъ 60 послôвъ, але хвиля, о котру ходить, може другій разъ не найде ся. Користна хвиля є теперь, коли Нѣмцѣ зрываютъ за собою оденъ мôстъ за другимъ. Однако мы заховали собѣ таку свободу, що кождои хвилѣ можемо назадъ взяти за оруже; и се настане, скоро бы мы побачили, що наша выжидаюча політика заводить нашй надѣѣ. Що-до ґр. Баденього, то я переконаный, що у него є найлѣпша воля. Се въ теперѣшныхъ політичныхъ обставинахъ бôльше варта, нѣжь бы хто думавъ. Добра воля сама про себе мало варта; але значить она богато, коли заразомъ є можнôсть оказати ви дѣломъ. А нашимъ обовязкомъ є постарати ся о сю можнôсть.

Въ недѣлю говоривъ п. д-ръ Ґреґръ въ господарско-політичнôмъ товариствѣ въ Мшенѣ. Вôнъ критикувавъ політику Старочехôвъ. Ихъ політика — каже — довела насъ на край пропасти, ажь до т. зв. пунктацій. Пунктаціи були бы принесли необчислену шкоду народови ческому, коли бы вôнъ не скинувъ давныхъ провôдникôвъ и не звелѣвъ завернути на иншу дорогу. Се знанй рѣчи, але не завадить ихъ частѣйше пригадувати, бо те, що склало ся за Тафого, могло бы повторити ся за Баденього. Правда, що теперь ческй послы ведуть не політику окрушинъ, а політику етапôвъ. Може декому здавати ся, що політика етапôвъ не є нѣщо инше, якъ стараческа політика окрушинъ. Отже придивѣмъ ся, якъ далеко мы зайшли сею політикою етапôвъ. Нашй послы передали ґр. Баденьому цѣлу низку жадань, мѣжь ними и такй, що для нашого народу мають велику цѣну и вагу; а ґр. Бадені обѣцявъ заспокоити ти жаданя. Є мѣжь ними жаданя, що можна ихъ полагодити розпорядженями, иншй въ адміністративнôй дорозѣ, а вкôнци и такй, що дадуть ся сповнити лише въ законодатнôй дорозѣ. Але треба, що правда, запримѣтити, що нема тамъ жадань державно-правныхъ, бо зъ ними нема що приступати до ґр. Баденього. Вôнъ нерадо насъ слухає; и се легко можна зрозумѣти, бо-жь вôнъ є міністромъ централістичнои мізеріи и заразъ при своѣмъ вступѣ заповѣвъ, що вôнъ не дасть змѣнити у стрôй державный. Длятого державно-правнй жаданя вôдложено на лѣпшй часы, але нѣхто, якъ кажуть, ихъ не зрѣкає ся и нѣколи не зрече ся. Ческй послы подали всего 32 поступлятôвъ; зъ того доси заспокоєно лише оденъ, що принято опавску ґімназію на коштъ державы. На се потребувавъ ґр. Бадені двохъ лѣтъ. Коли бы хотѣвъ всѣ нашй жаданя заспокоити, то потребувавъ бы на те 64 лѣтъ. Я радо ждавъ бы на заспокоєне нашихъ державно-правныхъ жадань и на здобутє нашои окончнои цѣли, коли бы лише бачивъ, що мы справдѣ зближаємо ся до тои цѣли, — що тй етапы, про котрй говорить ся, ведуть справдѣ до нашои цѣли, а не суть лише усыпляючими крышками, щобы державно-правный жаръ нашого народу дрôбку влагодивъ ся. Языковй розпорядженя є потроха здобуткомъ, але вôнъ значно змалѣвъ черезъ внесенє Діпавлього. Я бачу — каже бесѣдникъ — єдиный выхôдъ зъ політичного заколоту въ Австрію: застановити и усунути теперѣшну централістичну конституцію, односторонну централістичну систему и вернути до первѣстныхъ идей жовтневого дипльому, до засадъ федералістичныхъ. Якимъ способомъ мала бы перевести ся змѣна, се не моя рѣчь сушити собѣ надъ тымъ голову коли була вôдвага накинути народамъ централістичну конституцію, котра за трицять лѣтъ конституційного житя оказала ся найбôльшимъ нещастємъ, то треба також мати вôдвагу направити се нещастє. — На запытане одного зъ членôвъ збору, якъ бы можна усунути централізмъ, вôдповѣвъ бесѣдникъ: Коли бы ческй послы мали право говорити въ тôй справѣ, то они сказали бы коротко: „Дайте кождому краєви автономію.“ На друге пытане въ справѣ австрійско-угорскои угоды сказавъ бесѣдникъ, що, о скôлько знає погляды ческого клюбу, то ґр. Бадені анѣ кôлькома опавскими ґімназіями не позыскає ческихъ послôвъ для угоды на дотеперѣшныхъ пôдставахъ, котра приносить шкоду ческому народови; також и для провізорія угодовои ледво чи удасть ся правительству позыскати всѣхъ ческихъ послôвъ. — Вкôнци принято одноголосно резолюцію, въ котрôй высказано довѣрє п. Ґреґрови и всѣй ческôй делеґаціи и заразомъ вôзвано ческихъ послôвъ, щобы въ теперѣшнôй крутôй хвили анѣ на волосъ не уступили вôдъ державноправныхъ жадань и скорѣйше щобы перейшли въ опозицію, нѣжь мали бы вдоволяти ся подаваными имъ дрôбными уступками.

Замѣтити годить ся, що бесѣды п. Ґреґра не можна брати за выразъ поглядôвъ молодоческихъ послôвъ. Вôнъ хочь и належить до ихъ клюбу, любить вôдъ часу до часу выправити збытка, пôддаючи острôй критицѣ політику клюбу. Не наша рѣчь вдавати ся въ осудъ такого поведеня; все-жь таки при такôй нагодѣ выходить не одно на свѣтъ божій, чого бы въ иншôмъ разѣ не можна довѣдати ся.

Nar. Listy довѣдують ся зъ Вѣдня: Въ суботу вôдбула ся рада міністрôвъ. Хочь вѣсти, мовь бы міністерство мало уступити, є зовсѣмъ невѣрнй, то рада тота мала велике значѣне зъ уваги на обструкцію и на вôдносины ґр. Баденього до правицѣ. Орґанізація правицѣ вже покôнчена; не прояснений лише взаємины мѣжь правительствомъ а правицею, а се выкликує непевнôсть, зъ чого дальше повстають вѣсти о крізѣ міністеріяльнôй. Nar. L. домагають ся, щобы ґр. Бадені сказавъ разъ, зъ якими сторонництвами хоче ити и якй имъ може поробити уступки.

Въ недѣлю въ полудне скликавъ президентъ палаты послôвъ Катрайнъ конференцію, на котрôй були крôмъ него Абрагамовичь, Краманжь, провôдники клюбôвъ бôльшости и ґр. Бадені. Говорено про скороченє дебаты надъ внесенями въ справѣ обжалованя міністрôвъ и о жаданяхъ правицѣ. Ґр. Бадені высказавъ бажанє, щобы справа угодовои провізорія могла якъ найскорѣйше прийти на чергу нарадъ въ радѣ державнôй. Правительство є тои гадки, що за провізорію буде мати поважну бôльшôсть въ палатѣ; а правиця постановила внести сю справу на порядокъ дневный зразъ пôсля полагодженя справы обжалованя міністрôвъ. Длятого сегодня має п. Герольдъ забрати голосъ при дебатѣ надъ обжалованємъ міністрôвъ, а опôсля правиця буде старати ся о замкненє дискусіи; при голосованю рѣчь певна, що обжалованє буде вôдкинене.

Також и комісія парляментарна правицѣ мала въ недѣлю нараду, на котрôй обговорювано жаданє поодинокихъ сторонництвъ правицѣ. Нарады въ сѣй справѣ ще не покôнчили ся.

N. W. Tagblatt доносить зъ Пешту, що въ тамошныхъ кругахъ парляментарныхъ и урядовыхъ є така гадка, що ґр. Бадені лише въ такôмъ разѣ уступить, коли буде мати певнôсть, що его уступленє причинить ся до полагодженя буджетовои провізорія и що Нѣмцѣ пôдъ кермою его наслѣдника залишать обструкцію.

Справоздане зъ люстраціи читалень товариства „Просвѣта“ и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскôмъ.

Минувшого року помѣстили мы въ „Дѣлѣ“ кôлька справоздань зъ люстраціи читалень „Просвѣты“ и господарствъ селяньскихъ, переведеной люстраторомъ „Просвѣты“ п. Василемъ Королемъ, котрый при нагодѣ тои чинности тримавъ въ звидженыхъ громадахъ выклады о справахъ просвѣтныхъ, господарскихъ и економічныхъ. Теперь передала намъ Хвальна канцелярія „Просвѣты“ рефератъ п. Короля зъ повѣту коломыйского и мы нинѣ починаємо его печатати.

Въ справозданю тôмъ сказано, що въ дняхъ вôдъ 12 жовтня до 4 падолиста 1896 переведено люстрацію въ 15 мѣсецовстяхъ повѣту коломыйского а именно въ громадахъ: Мишинъ, Стопчатôвъ, Яблонôвъ, Ключѣвъ великій, Печенѣжинъ, Княждвôръ, Черемхôвъ, Турка, Гвоздець, Остапкôвцѣ, Виноградъ, Кулачкôвцѣ, Балинцѣ, Трофанôвка и Семакôвцѣ.

Повѣтъ коломыйскій граничить: на всхôдъ зъ повѣтомъ снятиньскимъ, на полудне зъ косôвскимъ, на захôдъ зъ надвôрняньскимъ а на пôвночь зъ городеньскимъ и товмацкимъ. Положенє теренове повѣту коломыйского пред-

ставляє значний рóзниць. Полудневa около третя часть цѣлого повѣту має теренъ сильно горбковатый и сполочистый а въ мѣсцевостяхъ пограничныхъ зъ повѣтомъ косóвскимъ якъ: въ Березовѣ и Яблоновѣ стрѣчає ся вже значній горы, а мѣжь тыми глубокій яры. Середину повѣту по обохъ бокахъ Прута становить широка низина рóвна, обóймаюча по правóмъ боцѣ Прута громады: Княждвóръ, Соповъ, Вербѣжь нижный и выжный, Матѣвцѣ, Залуче и иншій, а по лѣвóмъ громады: Шепарóвцѣ, Дитькóвцѣ, Камѣнки малій, Пядики, Ценева, Перерóвъ, Замулинцѣ, Семакóвцѣ и прочій. Крóмъ того выступає ще мѣсцями шпрша, мѣсцями вузша низина вздовжь доплывóвъ Прута якъ: Лючки, Пѣстинки, Сопóвки и иншихъ меншихъ потокóвъ. — Пóвнóчну часть повѣту на пограничю зъ повѣтомъ городеньскимъ въ охрестности Винограду, Пóдгайчикъ, Гвóздця, Кулачковець, Балинець, Трофанóвки и иншихъ, становить выжина фильовата, мѣсцями горбовата, на котрóй стрѣчає ся лишь одну бóльшу рѣку Черняву, впадаючу до Прута. – Нахилѣнь терену въ полудневóй части повѣту переважно є пóвнóчне — по-надъ Прутъ и декотрій его доплывы — рóвне, а въ пóвнóчнóй части — переважно полудневе.

Лѣсóвъ въ повѣтѣ коломыйскóмъ не бракъ — особливо въ полудневóй его части, де крóмъ лѣсóвъ приватныхъ властителѣвъ находять ся лѣсы камеральній. Въ середнóй и пóвнóчнóй части того повѣту лѣсóвъ мало и длятого господарѣ, особливо зъ громадъ пограничныхъ зъ повѣтомъ городеньскимъ, мусять удавати ся по дерево 2 - 4 милѣ. Въ захóднóй части повѣту, якъ Черемхóвъ, стрѣчає ся ще по троха лѣсóвъ, хочь значно вже вынищеныхъ. Крóмъ лѣсóвъ подыбує ся въ многихъ громадахъ то меншу то бóльшу скóлькóсть деревины овочевои, вербины и лозины. Тая послѣдна находить ся найбóльше на шутроватóй або мочароватóй порѣчинѣ Прута и служить головно на плоты и огорожу. Взагалѣ Коломыйщина пóдъ взглядомъ набутя матеріялу опалового и будóвляного находить ся ще въ добрыхъ услóвяхъ, середъ котрыхъ не тóлько цѣна дерева есть низша, нѣжь н. пр. въ сусѣднóмъ повѣтѣ снятиньскóмъ, але найважнѣйше, що соломы та кукурудзяки не потребують господарѣ на опалъ марнувати зъ ущербомъ засобу пашѣ и пóдстѣлки а тымъ самымъ и навозу.

Въ повѣтѣ коломыйскóмъ не подыбує ся ставóвъ, нѣ великихъ мочарѣвъ, але натомѣсть перетинає его на двѣ, майже рóвній половины — т. є. на полудневу и пóвнóчну — рѣка Прутъ, до котрои зъ правого або полудневого боку впадають: Лючка, Пѣстинка, Сопóвка и иншій поменшій потоки, а зъ лѣвого або пóвнóчного боку впадає Чернява и кóлька малыхъ потокóвъ. Полудневa, яко пóдгóрска половина повѣту, має воды значно бóльше, нѣжь пóвнóчна, въ котрóй мѣсцями бракъ воды вóдчуває ся а потреба ей заспокоюєсь лишень кирничною водою, н. пр. въ Черемховѣ, Назóрнóй и декотрыхъ иншихъ громадахъ.

Пóдсоне того повѣту въ пóвнóчнóй его половинѣ а особливо на выжинѣ, межучóй зъ повѣтомъ городеньскимъ, есть сухше и теплѣйше, а то зъ причины полудневои выставности терену, пропускальности грунту, браку лѣсóвъ и воды, а тымъ самымъ браку вохкости, дуже тамъ пожаданои и потрѣбнои. Тутъ часто лучає ся, що хмары, надбíшовши зъ пóвнóчнои, зъ пóвнóчно-захóднои або зъ пóвнóчно-всхóднои стороны, переходять черезъ выжину: Балинцѣ, Кулачкóвцѣ, Гвоздець, Остапкóвцѣ, а дальше черезъ: Кобылець, Назóрну, Пóдгайчики, Ценева безъ капки дощу — и дóставши ся на полудневу сторону повѣту, т. є. на правый бóкъ Прута, йде зъ нихъ дощь, хочь тота сторона скорше безъ него може оббíти ся, нѣжь попередна, а мѣсцями дощь стає ся тамъ часто цѣлкомъ непожаданый а навѣть шкóдный. Въ полудневóй части повѣту клíматъ есть холоднíйшій и вогкíйшій зъ причины нахиленя терену до пóвночи, непропускальности грунту, бóльшои скóлькости лѣсóвъ и воды, тожь и дощѣ частíйше тутъ бувають. Те саме можь сказати о захóднóй части повѣту, якъ Черемхóвъ и Коршéвъ, де вправдѣ воды мало, але земля непропускальна и деревины не бракъ.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Вчерашне число „Дѣла“ сконфіскувала ц. к. прокураторія державна** за три середущій уступы вѣчевои вóдозвы. Якій злочинъ мѣстили тí уступы вóдозвы, годѣ догадати ся. Не сумнѣваємо ся, що ся конфіската стане для нашихъ послóвъ вдячнымъ предметомъ до интерпеляціи въ радѣ державнóй.

Сконфіскованe вчерашне число „Дѣла“ мѣстило въ собѣ аркушь повѣсти. Мы хотѣли вырѣзати той аркушь и долучити его до нинѣшного числа, однакъ въ прокураторіи не дозволено намъ сего, хотяй противъ того рода секатуры міністеръ Шенборнъ выдавъ передъ двома роками спеціяльне розпорядженє до прокураторій державныхъ.

— **Зъ Наукового товариства имени Т. Шевченка.** Засѣданє исторично-фільософічнои секціи буде дня 20 н. ст. с. м. [въ середу] о годинѣ 7-óй зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: 1) рефератъ М. Грушевского „Економічный станъ селянъ въ перемышльскóмъ староствѣ въ серединѣ XVI вѣку“; — 2) рефератъ В. Будзиновского „Урожаї збóжа въ Галичинѣ и Буковинѣ въ рр. 1896 и 1897“; – 3) выбóръ секретаря.

— **Выдѣлъ коломыйскои філіи „Просвѣты“** подає до прилюднои вѣдомости, що загальній зборы філіи вóдбудуть ся въ Коломыи дня 19 н. ст. падолиста о годинѣ 1-óй пополудни. Порядокъ дневный подасть ся Р. Т. членамъ въ окремыхъ запрошенняхъ.

— **Выдѣлъ Бурсы имени св. Онуфрея** въ Ярославѣ запрошує всѣхъ Р. Т. членóвъ на загальній зборы, котрí вóдбудуть ся дня 28 н. ст. жовтня [въ четверъ] 1897 въ домѣ рускóго пароха въ Ярославѣ о годинѣ 12-óй въ полудне, а на случай браку комплету на другí зборы того самого дня о годинѣ 2-óй въ полудня зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Вóдчитанє протоколу попередныхъ зборóвъ. 2) Справоздане уступаючого выдѣлу. 3) Выбóръ предсѣдателя, заступника предсѣдателя и нового выдѣлу. 4) Внесеня и интерпеляціи. — Вóдъ выдѣлу Бурсы им. св. Онуфрея въ Ярославѣ, дня 18 жовтня 1897. *О. Иванъ Хотинецкій* предсѣдатель. *О. К. Хотинецкій* секретарь.

— **Загальній зборы літературно-драматичного товариства въ Коломыи** вóдбудуть ся дня 31 н. ст. с. м. о годинѣ 3-óй пополудни въ комнатахъ товариства „Родина“. На сій зборы запрошує всѣхъ членóвъ того товариства — *Выдѣлъ.*

— **Отвореніе двохъ низшихъ школъ рóльничихъ на Буковинѣ, рускои въ Кóцмани а волоскои въ Радóвцяхъ,** вóдбуло ся минувшого тыждня при участи буковиньскихъ достойникóвъ краєвыхъ.

На отвореніе рускои школы въ Кóцмани дня 13 жовтня прибули: президентъ краю гр. Гоесъ, директоръ релігійного фонду Ульманъ, вóдпоручникъ міністерства рóльництва бар. Шварцъ-Майлеръ, послы: Стоцкій, Тимѣньскій и Мустацца, а крóмъ того духовеньство и кóцманьскій урядники. Впало въ очи, що зъ селянъ не було нѣкого при отвореню, хочь выправдали ся тымъ, що ихъ не прошено; за те зновъ не було такожь нѣодного дѣдича, хочь дѣдичѣвъ прошено на торжество. Въ прибранóй сали шкóльнóй промовивъ до збраныхъ Волохъ бар. Мустаца; говорившъ спершу по руски про значѣнє школы, вóдтакъ по нѣмецки пóднѣсъ окликъ въ честь цѣсаря и передавъ ключѣ вóдъ школы управителеви Жуковскому. На се вóдповѣвъ п. Жуковскій промовою нѣмецкою, а вóдтакъ и рускою, коли звернувъ ся зъ вóдкликомъ до родичѣвъ, ученикóвъ и учителѣвъ, щобы пóдпирали школу. По тыхъ промовахъ збранí оглядали цѣлый закладъ. Цѣла школа и будынки господарскій выконанй пóсля пляну инжінѣра Косиньского зъ Кóцманя и представляють ся дуже гарно и складно. Закладъ має вже и свое имѣнє, конѣ и коровы, та господарскій машины. На жаль, до того всего бракує вóдповѣдного числа ученикóвъ, бо доси є ихъ що иноземь: шесть зъ Буковины и одинъ сынъ учителя зъ Галичины. Хлопцѣ самí молодí, може ажь надто молодí до такои школы и роботы.

При отвореню волоскои школы въ Радóвцяхъ дня 15 жовтня порядокъ бувъ той самый, що при отвореню рускои школы въ Кóцмани. Замѣтне було лише, що въ Радóвцяхъ збрало ся бóльше интеліґенціи урядничои та дѣдичѣвъ, котрыхъ въ Кóцмани цѣлкомъ не було видко. Бар. Мустаца промовлявъ яко заступникъ краєвого выдѣлу по волоски, а скóнчивъ бесѣду по нѣмецки окликомъ въ честь цѣсаря. Опóсля директоръ школы Мотрескулъ промовлявъ до збраныхъ по нѣмецки, а до учениковъ по волоски. Вóдтакъ оглядали присутнí школу, при чóмъ гр. Гоесъ заговоривъ до кóлькохъ ученикóвъ по волоски. Се дуже вóдрадный фактъ — пише „Буковина“, коли президентъ краю промовить хочь бы лише кóлька слóвъ въ материнóй мовѣ дѣтей и певно рускí дѣти въ Кóцмани були бы дуже тѣшили ся, коли бы такъ президентъ краю бувъ до нихъ промовивъ троха по руски...

Передъ тыми двома отворенями вóдбуло ся дня 11 жовтня въ Чернóвцяхъ посвяченє нового будынку краєвои середнои школы рóльничои. Сей будынокъ побудовано коштомъ 80.000 зр. Фреквенція въ тóй школѣ представляє ся несогóрше, бо н. пр. минувшого року було 95 ученикóвъ: 58 Нѣмцѣвъ (23 жидóвъ), 20 Полякóвъ 9 Румунóвъ и 8 Русинóвъ. Наука розложена на три роки; ученики сеи школы мають право до однорóчнои службы войсковои. Злобнí кажуть, що до сеи школы ходять не такъ за-для придбаня аґрономічныхъ наукъ, якъ радше за для сеи однорóчнои службы войсковои...

— **Церковь въ Дошници** коло Ясла, котрои мальованє вóддавъ кардиналъ Сембратовичъ [яко въ своѣмъ роднимъ селѣ] артистови малярови п. Стеф. Томасевичеви, буде одною зъ найкрасшихъ церквей Лемкóвщины. Мальованє стѣнъ, уже покóнчене, представляє ся поважно и вповнѣ артистично. На головнóй стѣнѣ лишено мѣсце на образъ бóльшихъ розмѣрóвъ, що має представляти сесю хвилю, коли то папскій куріеръ передає кардиналови папске бреве, именуюче его княземъ церкви. Образъ сей мѣстити буде портреты всѣхъ, що були присутнí пóдчасъ сего акту. Черезъ зиму робити буде п. Томасевичъ особнí студіи до того образу, а цѣлковите укóнченє мальованя и золоченя заповѣджене є на конець лѣта слѣдуючого року. Замѣтити треба, що всякí роботы столярскí, рѣзьбарскí и позолотничí вóддавъ п. Томасевичъ майстрамъ Русинамъ, такъ що всякій заробленый при тóй роботѣ грóшь останесь въ рускихъ рукахъ.

— **Розправа противъ о Іосифа Терлацкого** фальшиву присягу закóнчила ся вчера вечеромъ увóльненемъ его вóдъ обжалованя. Мотивы выроку опертí головно на тóмъ, що обтяжуючí збзнаня зложила лишь одна учителька панна Онуфрикóвна а бóльше безпосередныхъ свѣдкóвъ не було.

— **Зновъ нова „nieformalność“ въ краковскóмъ товариствѣ** обезпечень. Зъ Кракова наспѣла сими днями до Львова и быстро розбíйшла ся вѣсть, що въ Краковскóмъ товариствѣ взаимныхъ обезпечень выкрыто зновъ бóльшу крадѣжь. По сумныхъ для сего товариства досвѣдахъ зъ Пячками-Калиновскими та Лещаками-Лещиньскими публика вже й не сумнѣвала ся, що щось на рѣчи є. Ажь ось вчера Przegląd такъ „успокоює“ ей: „Передъ кóлькома роками — пише вóнъ — оденъ высокій урядникъ сей институціи допустивъ ся той nieformalności, що потребуючи грошей выняв зъ дирекційной касы въ Краковѣ цѣнний папиръ вартости 60.000 зр. и заставивъ ихъ въ краковскóй філіи Австро-угорского банку за 30.000 зр. На мѣсце забраныхъ папирóвъ зложивъ сей урядникъ иншій, котрыхъ Австро угорскій банкъ не хотѣвъ принять. Передъ двома роками сей панъ выкупивъ тотí папиры зъ банку и звернувъ ихъ касѣ товариства, отже покрывъ свое надужите, закимъ ще его выкрыто. Лише тóлько є правды въ розсѣваной по мѣстѣ поголосцѣ“. Зъ того комунікату Przegląd-у можда научити ся, що то є nieformalność! А що такí „неформальности“ въ Краковскóмъ товариствѣ вже не новина, то рѣчь звѣстна.

— **Зъ львóвского університету.** На новый [1897/8-ый] пóврóкъ вписало ся по день 16-ого жовтня: на выдѣлъ богословскій 299, на правничій 880, на медичный 119 а на фільософічный 130 слухателѣвъ, разомъ 1.428, а то: 1.284 звычайныхъ а 144 надзвычайныхъ. Всѣхъ женщинъ вписало ся [на выдѣлъ фільософічный] 36, а то: 2 въ характерѣ звычайныхъ а 34 надзвычайныхъ слухательокъ.

— **Рухъ електричного трамваю у Львовѣ** буде зъ весною розширеный. Магістратъ рѣшивъ всяку надвыжку доходóвъ зъ трамваю обертати на заводженє новыхъ шляхóвъ. Зъ весною мають повести шлях трамваю черезъ улицю Замарстинóвску до новои рѣзнѣ, черезъ Яновску улицю до кладовища и черезъ улицю Кохановского на Погулянку.

— **Ювілей камѣнного угля** Камѣнный уголь знаный и уживаный є вже сѣмьсотъ лѣтъ. Въ роцѣ 1197 знайшовъ одинъ бельґійскій коваль, що звавъ ся Hullioz, рóдъ чорнои землѣ и кинувши ей въ огонь пересвѣдчивъ ся, що она горить дуже добре. Бувъ се камѣнный уголь. Уголь деревляный и взагалѣ дерево були тогдѣ дуже дорогí, отже се и спонукало коваля, що ставъ уживати угля камѣнного, а вóдъ его назвиска названо новый рóдъ опалу „houille“. Вже въ 1228 р. були законы угля въ Liege и Hainaut въ Бельґіи. Въ Анґліи доперва 1340 р. дóстало кóлькохъ фабрикантóвъ позволенє уживати камѣнного угля, бо до того часу уважали уживе его шкóдливымъ здоровлю. Загальне уживе камѣнного угля въ Анґліи наступило въ сто лѣтъ пóзнѣйше Въ тóмъ самóмъ часѣ зачала такожь Франція выкористовувати свои поклады угля. Першій едиктъ дотычно законóвъ угля выйшовъ у Франціи 1601 р. Австрія и Чехія пóзнали доперва въ XVIII. вѣцѣ значѣнє сего продукту. Въ-перве почато шукати угля въ Австріи 1757 р. За те Нѣмеччина уживала его вже около 1200 р. Зъ нагоды 700-лѣтного ювілея такъ хосенного продукту земного загадали бельґійскí промысловцѣ выдати обширну исторію угляного промыслу на цѣлóмъ свѣтѣ и оголосити мѣжнародный конкурсъ на найдальше идуче улѣпшенє копальняно угляной техніки зъ увзглядненемъ забезпеченя житя и здоровля роббтникóвъ. Здаєсь, що до тои гадки прилучить ся такожь кругъ угляныхъ промысловцѣвъ французскихъ и анґлійскихъ.

— **Въ буджетѣ мѣста Львова** будуть розходы на 1898-ый рóкъ прелімінованí такъ само, якъ на сей рóкъ и досягнуть сумы 1,850.000 зр., а доходы були бы бóльшій, нѣжь попереднього року, коли-бы громада мѣста Львова не програла процесу зъ державными зелѣзницями въ справѣ плаченыхъ ними додатковъ до державныхъ податковъ. Въ наслѣдокъ програня того процесу буде мѣсто Львóвъ вóдъ державныхъ зелѣзниць дóставати рóчно о 120.000 зр. менше якъ доси, бо въ згаданóмъ процесѣ рѣшивъ адміністраційный трибуналъ, що громадѣ пóсля статута належить ся вóдъ зелѣзниць лише 30% додатковъ вóдъ податковъ, а не 40%, якъ они доси платили.

— **Наслѣдки темноты.** Дня 30 серпня с. р. покусавъ скаженый песъ въ Сучавѣ, Ицканахъ и Бордуженахъ кóлька особъ, мѣжь ними такожь дѣти. Покусаныхъ выслано до Букарешту и тамъ лѣчено ихъ пóсля методы Пастера. Лише трое дѣтей лишило ся дома, бо родичѣ, темнí люде, послухали рады такихъ самыхъ темныхъ людей, якъ они, и пóйшли до Илішешть до якогось „чудотворного“ селянина. Розумѣє ся „чудотворець“ не помóгъ. Оденъ 11 лѣтный ученикъ заслабъ саме 40-ого дня на скаженину и за два днѣ умеръ въ сучавскóмъ шпитали, а вóдтакъ заслабла и друга дитина... Якъ бы були пóйшли лѣчити ся до Букарешту були бы выздоровѣли

— **Воронъ воронови дзьобає очи** Гнатъ Пелехъ, старый львóвскій злодѣй, укравъ десь 1000 зр., збравъ камратóвъ и стали гостити ся. Гнатъ пóднявъ и лягъ спочити у жида пóдъ лавою, а добрí товаришѣ украли ему 900 зр. Поліція довѣдалась, що Пелехъ мѣнявъ тысячку [за змѣну давъ якомусь жидови 20 зр.], стала шукати его и найшла, якъ гóрко плакавъ надъ злобою братóвъ-злодѣївъ. Мимо втраты не хотѣвъ признатись де укравъ тысячку, отже дали ему часъ пагадати ся, замкнувши его до арешту Але лучилось таке, що до Черновець заѣхавъ якійсь панокъ зъ любкою, станувъ въ гостинници и почавъ „широко“ жити. А що панокъ той не выглядавъ на пана, то его поспытали, хто вóнъ є и зъ-вóдки має при собѣ 580 зр. Вóнъ назвавъ себе, сказавъ, що дóставъ спадщину, и бувъ бы може выкрутивъ ся зъ рукъ поліціи, якъ бы инспекторови не прийшло на гадку и ему дати часъ нагадатись Панка замкнули на день-два до арешту. Такъ стало вже двохъ, що нагадують ся: одинъ въ арештѣ у Львовѣ, другій въ Чернóвцяхъ. Тымчасомъ лучилось таке, що ревізоръ львóвскои поліціи Гінсберґъ поѣхавъ собѣ на вóдпустку до Черновець и вóдвѣдавъ тамошного инспектора поліціи. Почали балакати се й те, зговорились и за панка, що нагадувсь въ черновецкóмъ арештѣ. Гінсберґъ хотѣвъ мати щасте пóзнати его — и дивѣть ся! — се давнí знакомí. Панокъ — то славный у Львовѣ злодѣй Чеканьскій — и показало ся, що то вóнъ обокравъ Пелеха. Поліція у Львовѣ покрутила ся сюда-туда, выловили цѣлу пачку злодѣївъ, Чеканьскій приѣхавъ закованый до Львова, та лишь одинъ Пелехъ не хоче признати ся, кому укравъ тысячку, а рѣчь ще дивнѣйша, що до теперь нѣхто не зголосивъ такои шкоды...

— **Страшне нещастє** лучилось въ Ґрембовѣ, коло Тарнобжеґа. На пасовиску пóдпалила зъ зависти одна дѣвчина другу, коли тая спала. Нещастна прокинулась въ полумѣни и почала втѣкати. Иншій дѣти, побачивши таку живу смолоскипу, злякались и повтѣкали. Доперва оденъ селянинъ, що сушивъ сѣно, пóдбѣгъ до неи але вже въ хвили, коли одѣжь на нѣй згорѣла. Нещастна жертва сконала на мѣсци.

— **Зъ Баку** доносять, що вчера запалила ся тамъ вежа нафтова на однóмъ передмѣстю. Цѣла величезна площа представляєсь якъ одно огненне море. Читири жерела, 23 закопóвъ, домы и магазины поничивъ огонь. На щастє нѣхто зъ людей не утративъ житя.

— **Грыжа совѣсти.** Въ Опавѣ вóддала ся въ руки суду 60-лѣтна вдовиця Франциска Ґотвальдъ и признала ся, що передъ 21 роками забила свого 80 лѣтного вóтця такимъ способомъ, що зóпхнула его зъ печи, а ей мужъ добивъ его куснемъ дерева. При секціи тѣла збзнали були, що старець самъ упавъ и забивъ ся. Мужъ ей не може бути потягненый до вóдвѣчальности, бо въ 1888 роцѣ повѣсивъ ся у вязници.

— **Дрóбнí вѣсти.** Дня 20 н. ст. вересня отворено въ Розлучи коло Турки читальню. — Въ Выжници вóдбувають ся нинѣ першій загальній зборы „Выжницко-путиловскои Рады“, москвофільского політичного товариства для повѣтóвъ выжницкого и путилóвского, заснованого москвофілами при помочи барона Ник. Василька. — Обсерваторія въ Петербурзѣ поясняє сегорóчный такъ вчасный снѣгъ появою цикльона, що йшовъ въ напрямѣ на всхóдъ; така низька температура въ тóй порѣ була ще 1834 року. — Львóвскій магістратъ заборонивъ властителямъ т. зв. ґрайзлерень мешкати въ тóй самóй комнатѣ, де вóдбуває ся продажь, пóдъ загрозою замкненя такои ґрайзлернѣ. — Дня 23 с. м. буде въ краєвóмъ выдѣлѣ радити анкета въ справѣ основаня на коштъ краю польского провінціяльного театру котрый мавъ бы їздити по краю [якъ се внѣсъ минулои сесіи въ соймѣ посолъ Малаховскій, президентъ мѣста Львова]. — Въ Берлина доносять, що роббтники „Гуты банковои“ Гуртіґа кинули директора тои гуты до ставу, зъ вóдки ще живого добула его огнева сторожа. — Д-ръ Генрикъ Затей, нотарь въ Станиславовѣ и заступникъ маршалка тамошнои рады повѣтовои, упоконвъ ся дня 16 н. ст. жовтня въ 59 роцѣ житя. — Буду деревляну, що на ринку въ Краковѣ вóдъ кóлькохъ лѣтъ заслане модель памятника Мицкевича, хтось оногды пóдпаливъ, але сторожа огнева ще въ часъ угасила огонь. — При улици Баторія у Львовѣ лучила ся оногды сумна пригода. Молода дѣвчина Павлина Мартиньска склепова панна у рѣзника Франца Ихньовского, хотѣла розпалити огонь пóдъ кухнею, а коли не було бóльшихъ щѣпокъ, полила дерево нафтою такъ богато, що наступивъ выбухъ и въ однóй хвили полумѣнь обняла одѣжь дѣвчины. Поготóвле ратункове удѣлило ѣй першои помочи и вóдвезло ей до шпиталю, але она по кóльканацятьохъ годинахъ страшныхъ мукъ померла. — Въ Закопанóмъ найдено трупа слухача фільозофіи Пйотровского, котрый передъ тыжднемъ выбравъ ся самъ въ горы и погибъ. — У Вѣдни выбрано до комісіи податковои зъ IV клясы самыхъ антісемітóвъ. — Въ Липску вóдкрыто вчера памятникъ Бісмарка. — Въ Краковѣ померъ Соломонъ Ліблінґъ и записавши 60.000 зр. на добродѣйнí цѣли. — Въ Ґданьску погибъ въ поєдинку молодый нѣмецкій писатель Артуръ Дікєъ. – Зъ Монахіюмъ доносять, що звѣстный соціялістичный посолъ Ґрілленберґеръ по выголошеню цѣлогодиннои мовы въ соймѣ упавъ раженый апоплєксією; бозпритомного вóдвезено до шпиталя. — Зъ Чікаґа телеґрафують, що померъ нагле королик зелѣзничій міліонеръ Пульманъ. — Въ выдѣлѣ краєвóмъ вóдбуваєсь нинѣ анкета аґрарна.

Посмертній ✝ оповѣстки.

Николай Василевичь Ковалевскій, бувшій учитель ґімназіи, політичный засланець на Сибéръ, упоконвъ ся сими днями въ Кіевѣ. Покóйникъ, політичный приятель пок. Михайла Драгоманова, чоловѣкъ новажаный, полишивъ въ рукахъ одного галицкого радикала записки изъ свого засланя Повернувши зъ Сибéру живъ зъ приватныхъ лекцій, а бувъ дуже добрымъ педаґоґомъ. В. є. п.!

Платонъ Сѣнкевичь професоръ ґімназіи [въ VIII. ранзѣ] въ Золочевѣ, радный мѣста, директоръ задатковои касы и заступникъ презеса задаткового товариства въ Золочевѣ, померъ по тяжкóй недузѣ на запалене легкихъ дня 18. с. м. въ 50 роцѣ житя. Покóйный, одинъ зъ першихъ професорóвъ золочѣвскои ґімназіи вóдъ ей заснованя, зъєднавъ собѣ тамъ щиру симпатію якъ у молодежи такъ и у ширшои громады. Родичѣ вóдносили ся до него зъ повнымъ довѣремъ и поручали его опѣцѣ сынóвъ. За часóвъ директуры Сев. Плахетка, пóдчасъ дуже довгои его недуги и по смерти, пок. Сѣнкевичь заступавъ директора, а весь загалъ и репрезентація мѣста Золочева хотѣли конче бачити его директоромъ ґімназіи Бажане се не сповнило ся — покóйный не забувавъ о тóмъ, що вóнъ Русиномъ. В. є. п.!

ВЕСНЯНКИ Crême Iris д-ра Whytt'-а. Цѣна слоика зъ приписомъ ужитя 80 кр. Тѣлько прадивѣ зъ пѣдписомъ д-ра Whytt'а. 1

прищики, утробянѣ плямы выгубляе успѣшно въ дуже коротцѣмъ часѣ, вѣдъ давна выпробованый

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 29—?

Посмертнѣ — ‡ — оповѣстки.

— **О. Иванъ Галяревичь**, парохъ изъ Заланова рогатиньского деканата упоконивъ ся 16-ого н. ст. с. м. въ 71 роцѣ житя а въ 43-цѣмъ священьства. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 19 жовтня. Сербскому королеви Александрови зробивъ вчера ґр. Голуховскій візиту, опѣсля бувъ король зъ пѣвъ годины у него и вѣдвѣдавъ такожь спѣльного міністра скарбу Каляя. Вечеромъ вѣдъѣхавъ король зъ вѣтцемъ до Бѣлграду.

Берлинъ 19. жовтня. Local-Anzeiger доносить, що звѣстный россійскій писатель, 70-лѣтный Левъ Толстой, тяжко занедужавъ; оказуе ся поважна операція конечною.

Царгородъ 19. жовтня. Вчера вѣдбуло ся перше засѣданѣ турецкихъ и грецкихъ повномочникѣвъ въ справѣ окончного уложеня мира.

Прага 20. жовтня. Hlas Naroda доносить, що ґр. Бадені въ разѣ, коли бы обструкція не дала полагодити угодовои провізоріи, готовъ розвязати раду державну, а провізорію затвердити безъ парляменту.

Делеґаты рады мѣскои, высланѣ до нѣмецкои окружнои рады шкѣльнои, заявили, що уживати будуть лише ческои мовы. Противъ того запротестувавъ окружный инспекторъ, доказуючи, що въ нѣмецкѣй радѣ маѳ говорити ся тѣлько по нѣмецки.

Бѣлградъ 20. жовтня. Король принявъ димісію кабінету, але поручивъ Сімічеви урядувати дальше, поки не зложить ся новый кабінетъ.

Софія 20. жовтня. Собраніе скликано на д. 27. с. м.

Надѣслане.

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ І. Райнгольдъ

повернувъ и ординуе при улици Третього Мая число 8. 314 7—8

Цукры и гербатники знаменитои якости, моимы Высокоповажаными Побирателями хвалень и за якъ найлѣпшій признанѣ, припоручаю и ручу за старанне опакованѣ. *Цѣнникъ въ инсератахъ.*

Фабрика цукрѣвъ и гербатникѣвъ при улици Театральнѣй ч. 8 Ивана Гефлінґера.

Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выробѣвъ не знавъ, зволивъ переконатись черезъ мале замовленѣ на пробу.

337 4—0

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

Во цѣнахъ найдемеднихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя зъ провінція вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Прошу П. Т. Товариша Ил. Скромиду о поданѣ менѣ свои адресы. — *Ив. Палагицкій*, гр. к. сотрудникъ въ Головчинцяхъ, п. п. Тлусте. 351 1—4

Шукаю женщины до заряду дому.

Игнатій Вахнянинъ, парохъ въ Сѣнявѣ коло Ярослава.

352 1—3

У приходника въ Вербовѣ почта Пѣдгайцѣ есть на продажь одна пара клячей, 5 и 12-лѣтнѣ, 14½ мѣры высокѣ, дуже добрѣ господа скѣ конѣ, тарантасъ ясеневый роботы закладу Дроговыжского зъ двома сѣдженями на зелѣзныхъ ресорахъ и залубнѣ козирки ясеневѣ. 344 3 3

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленѣ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручав 3

Дроґерія пѣдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Ковдры шитѣ

зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.

Матерацы по 18 зр. и высше.

поручав Маґазинъ 5

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львѣвъ, площа Капітульна число 2.**

Юліянъ Соликъ

передъ тымъ

Фр. Мрозиньскій

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

ПОРУЧАЄ ВСЯКІЙ РОДЫ

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескѣ и дамскѣ пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды. Дольманики, Катанки. Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Матеріи найновѣйшѣ на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣренѣ, сталѣ.

244 Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ. 20—20

Також за раты мѣсячнѣ. Також за раты мѣсячнѣ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

(Дирекція у Львовѣ)

посередничить въ закупнѣ:

ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.

СѢЧКАРЕНЬ млынкѣвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вѣдъ цѣны фабричнои.

350 1—12

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скѣнчивъ зъ кѣнцемъ 1896 р. 28-ый рѣкъ своѣи дѣяльности и зросъ вѣ всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѣнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Преміи належитостя побочнѣ и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпеченѣ сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15 „
Обезпеченѣ сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплаченѣ капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1896 р.	„ 1 639 873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынкѣвъ, движамостій, збѣжа товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а услѣвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друкованѣ вѣдомости всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше готовне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 19—?

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенції письменнымъ селянамъ.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

у Львовѣ улиця Коперника

Складъ предметѣвъ релиґійныхъ

поручае:

ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторѣнъ ручно малованѣ, обшитѣ ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.

Цѣна пѣсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.

ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вѣдъ 45—76 зр. 339 2—?

ХОРУГВИ похоронніѣ зъ вовн. адамашку вѣдъ 25 35 зр.

ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вѣдъ 27—54 зр.

Цѣнники на жаданѣ franco и gratis.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Першій рускій складъ и роботня выробѣвъ ножовничихъ власныхъ и англійскихъ 299 19—?

пѣдъ фірмою

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухонніѣ и рѣзніѣ выробы ножовничіѣ. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножовникъ у Львовѣ ул Галицка 6.

КАТРАЙНА замки на вѣддаль [патентованѣ въ всѣхъ державахъ уможливляють замыкаце и отвиране дверей навѣть зъ дальшихъ покоѣвъ, комплетный прирядъ зр. 2·75 поручае ПЕТРО ХЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 1 зр

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ цыґаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Позычае и купуе всяку ґардеробу, оружє, машины, меблѣ и т. п. Платить готѣвкою — Базаръ **ЯЩИШИНА** въ будынку Театральнѣмъ 342 2—3

Каролъ Яворскій

у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20

поручае свѣй

складъ и роботню обуви дамскои, мужескои и дѣточои

по цѣнахъ умѣреныхъ.

Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 19—? 287

Кальошѣ

дуже мѣцнѣ и дуже дешевѣ

поручае

МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ

ЛЬВѢВЪ, РИНОКЪ ч. 37.

338 9—10

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з нїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ „ Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

ПЕРША БРѲДСКА

РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ

Фабрики руму и лікерѣвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручае: добрѣ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bongoût, найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вѣдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 7—12

Цѣнники на жаданє franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренковка и т. п. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спровадженѣ.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова — ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 397—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гренякa.

Ч. 229. Львовъ, Четверъ 9 (21) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ; M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число вештує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднята и иншій доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Варшава — Львѣвъ.

Россійскій Поляки, користаючи зъ певной змѣны въ трактованю ихъ россійскимъ правительствомъ, починають обережно ставляти свои desiderata. Зъ справедливымъ розумѣнемъ потребъ свого народу они въ першій лінїи звертають увагу на школу — середну, низшу и высшу. Въ остатній книжцѣ журнала Biblioteka Warszawska знаходимо таку статью про анормальный станъ варшавского університету:

„Передъ кѣлькома мѣсяцями наша праса говорила богато про тутешный університетъ. Початокъ сему дала справа стіпендій имени Коперніка, зъ якихъ не користали у вѣдповѣднѣй мѣрѣ студенты польскои народности. Справдѣ, добре стало ся, що на сю невѣдповѣднѣсть звернули пильну увагу. Длятого то мы не квапили ся забирати въ сѣй справѣ голосъ. Однакъ богато помѣчень безъ порѣвнаня важнѣйшихъ насуває теперѣшне положенѣ варшавского університету. Коли передъ трицяти лѣтами ректоръ Мяновскій отворявъ бувшу Головну школу, вказувавъ зъ высшого становища на высоке пѣсланництво вѣдновленого варшавского університету — „огнища тои великои захѣднои цивілізаціи, яку мы колись зъ такою славою плекали у себе и зъ такою заслугою ширили ей середъ дальшихъ краѣвъ и племенъ“. . . . Чи-жь нинѣшный варшавскій університетъ до такого пѣсланництва дѣйстно дорастає? Не перечимо, що середъ теперѣшныхъ професорѣвъ є люде зъ науковыми заслугами, але чи може бути теперь мова про дѣйстну духову звязь мѣжь слухателями польскими а професорами? Зъ устъ вѣрогѣдныхъ, бо вѣдъ самыхъ неупередженыхъ Россіянъ, що выкладають на тутешнѣмъ університетѣ, часто приходилось намъ слухати жалѣ зъ причины цѣлковитого браку такои звязи. Давнѣйше, ще до останныхъ часѣвъ, було тутъ звязію певне число професорѣвъ Полякѣвъ, однакъ они теперь зникають зъ виду. Що-жь зроблено, щобы ихъ заступити? Є мѣжь ними такій, якихъ заступити россійскими науковыми силами показує ся просто неможливо, хотяй бы зъ огляду на елєментарній вымоги самои науки.“ — Тутъ статья наводить рѣзній анормальности, н. пр. необсадженє катедры мѣсцевого права, недостачу курсѣвъ присвяченыхъ Польщѣ на фільольогічнѣмъ выдѣлѣ [є лише катедра польскои літературы зъ выкладовымъ языкомъ россійскимъ]. Не ставлячи выразныхъ жадань, статья лише высловляє надѣю, що на сі аномаліи зверне увагу новый кураторъ просвѣты.

Розумѣє ся — жалѣ и жаданя Полякѣвъ що-до варшавского університету зовсѣмъ оправданій и мы можемо вѣдъ себе пожелати Полякамъ, щобы они хочь-бы й найскорше прийшли до приналежныхъ имъ правъ. Але при тѣмъ само собою насуває ся порѣвнанє стану рѣчей на львѣвскѣмъ університетѣ, де вже Поляки являють ся въ роли не покривдженыхъ, а гнобителѣвъ.

Въ Россіи правительство вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ систематично перестало пускати Полякѣвъ на катедры и тымъ засудило було польску професорску колєгію на вымертє. Що-жь? — кривда, але на те самодержавна власть, на котру нема нѣ до кого апеляціи. Але у насъ въ державѣ, де польскій нарѣдъ є лише рѣвнорядным и рѣвноправным зъ рускимъ горожанином, Русины також выключенй вѣдъ можливости входити на катедры, коли Поляки забрали катедры въ свои руки и утворили бѣльшѣсть.

Кѣлька днѣвъ тому могли мы при отвореню шкѣльного року переконати ся ще разъ, що Руси нема мѣсця на університетѣ: на будынку університетскѣмъ хоругов лише польска, богослуженє лише въ латиньскѣмъ костелѣ, инавґураційна промова, вѣдчитъ — все по польски! Нѣчо не пригадувало, що се дѣє ся въ столици австрійскои Руси, на університетѣ, до кокрого въ першій лінїи мають право Русины.

На сѣмъ університетѣ є катедра польского права, але про руске право академикъ въ рускій столици не почує. Є катедра польскои исторіи, але катедры исторіи Руси нема, и про руску исторію читає рускій професоръ всесвѣтнои исторіи. А вже до такои рафінады, щобы посадити на руску катедру цивільного права Поляка, вѣдкинувши солідного кандидата Русина — ледви чи дѣйшло бы и автократичне правительство россійске.

И яка-жь то „духова звязь“ може бути мѣжь рускою академічною молодѣжью и професорскою колєгією, въ переважнѣй бѣльшости такою нетолєратною до Русинѣвъ? — яка звязь въ теперѣшныхъ обставинахъ, коли польска бѣльшѣсть такъ систематично воює зъ усѣмъ, що хоче бути рускимъ и хоче жити и розвивати ся дальше?...

Въ недавныхъ нашихъ статьяхъ, присвяченыхъ львѣвскому університетови, мы вказали, що теперѣшный станъ панованя Полякѣвъ въ нѣмъ є нѣчимъ иншимъ, якъ узурпація, — що сей університетъ само правительство призначувало для Русинѣвъ и лишь обставины зложили ся такъ, що фактично захопили его Поляки. И мы не перестанемо пѣднощити права Русинѣвъ до сего університету, ихъ права мати свѣй університетъ — и мы певнѣ, що нашѣ послы въ найблизшѣмъ часѣ не поминуть нагоды при буджетовѣй дебатѣ выступити въ оборонѣ — мѣжь иншимъ також сего права нашого народу!

Вѣрогѣдность ґр. Баденього.

Въ послѣднѣмъ выпуску вѣденьского тыждневника „*Die Zeit*“ обговорює редакторъ д-ръ Каннеръ въ статьи „Wahrheits-Duelle“ квестію „вѣрогѣдности ґр. Баденього“ въ его парляментарнѣй дѣяльности. Змѣстъ згаданои статьи ось якій:

Президентъ міністрѣвъ ґр. Бадені пѣддає пѣдъ дискусію свою власну вѣрогѣдность. Въ розправахъ надъ внесенями о поставленє въ станъ обжалованя заявивъ ґр. Бадені, що загально звѣстный змѣстъ тайного розпорядженя зъ 2 червня с. р. є непрадивый въ сущныхъ точкахъ, а правдивый змѣстъ розпорядженя не мѣстить въ собѣ нѣчого противзаконного. Але що ґр. Бадені мимо домаганя не хоче предложити палатѣ згаданого розпорядженя въ оригіналѣ, то тымъ самымъ вѣдбирає можность обєктивно и публично ствердити на документѣ, чи его твердженє правдиве. Въ наслѣдокъ сего цѣла дебата надъ тайнымъ розпорядженемъ перемѣняє ся въ дискусію, чи ґр. Бадені особисто є вѣрогѣдный въ справахъ парляментарныхъ. Такій процедеръ є новый и публична опінія ще зъ нимъ не освоилась. Пѣсля нашои гадки, найлѣпше поступити собѣ такъ, якъ се робить судья карный въ подѣбнѣмъ случаю: розслѣдити попередне житє, тутъ парляментарне житє попередне обжалованого, взглядно свѣдка, що-до его правдомовности и пѣсля результату сего слѣдства оречи, чи можна вѣрити ёму на слово чи лишь на строгій доказы. Длятого хочемо тутъ деякій замѣтній мовы ґр. Баденього зъ минувшости пѣддати такому пробному розслѣдови.

Передъ выданемъ языковыхъ розпоряджень лишь двѣ справы наробили клопоту ґр. Баденьому, яко президентови міністрѣвъ, а именно: справа выбору д-ра Люєгера бурмістромъ и галицкій надужитя выборчій. Якимъ же-жь парляментарнымъ бесѣдникомъ и свѣдкомъ показавъ ся ґр. Бадені въ тыхъ обохъ справахъ?

Справа Люєгера станула на порядку дневнѣмъ 8 падолиста 1895 р., на самѣмъ початку міністеріяльного урядованя ґр. Баденього. Пос. Гавкъ поставивъ интерпеляцію, чи долѣшноавстрійскій намѣстникъ мавъ припоручене заявити д-ръ Люєгерови, що буде потвержденый на бурмістра, если зложить посольскій мандатъ. Ґр. Бадені, вѣдповѣдаючи на сю интерпеляцію, заявивъ рѣшучо, що анѣ зѣ стороны міністерства анѣ зѣ стороны намѣстника не ставляно такого услѣвя д-рови Люєгерови. Въ тѣмъ мѣсци посыпались запереченя, а кн. Ліхтенштайнъ кликнувъ: „Кождый зъ насъ може на се присягнути!“ Ґр. Бадені анѣ вусомъ не моргнувъ и говоривъ дальше. По нѣмъ промавляли кн. Ліхтенштайнъ и д-ръ Люєгеръ, а обстаючи при запереченю тверджења ґр. Баденього, розповѣдали обширно, якъ було зъ тою справою. Ґр. Бадені все ще мовчавъ. Сей повднокъ о правду зробивъ дуже прикре вражѣнє, а пос. Пернерсторферъ зазначивъ се заразъ тогдѣ тыми словами: „Вѣнъ (ґр. Бадені) обжалованый тутъ, що говорить неправду. Я анѣ президентъ міністрѣвъ, анѣ нѣякій ґрафъ, але се одно мушу сказати: що я не давъ бы собѣ щось подѣбного сказати въ жаднѣмъ товариствѣ.“ При голосованю надъ тою справою заявилась противъ Баденього велика часть палаты, а мѣжь нею теперѣшній приятелѣ правительства: молодо-Чехи и католицка партія людова.

Въ три днѣ пѣзнѣйше интерпелювавъ пос. Штайнеръ, длячого въ чаєѣ выбору бурмістра сконсиґновано у Вѣдни войско и поліцію. Ґр.

Журба надъ журбами.

Отъ вже по весѣлю! Славити Господа! а то на воловѣй шкѣрѣ не списавъ бы всего клопоту... Чоловѣкъ вчить ся розуму до смерти. Нѣчого! У мене и такъ ще дѣ ґрації, Анночка и Дозя; Тальцѣ не числю ще, бо то молоде. Було-жь тои клопѣтнѣ чи мало, отъ хоть-бы зъ виномъ!

Якось на три недѣлѣ передъ весѣлємъ поѣхавъ я до мѣста. Дорога далека, три милѣ, знаєте! И се и те — въ Народній Торговли склали мы раду: я, директоръ Торговлѣ и магазинеръ вѣдъ зелѣзницѣ [Русинъ, бачите, та що? сказано: Maul halten und weiter dienen... таке то у насъ!] И мы дѣло уладили.

— Завтра — каже директоръ, честна душа — дасте менѣ пѣсланцемъ знати, на яке вино рѣшаєтесь, угорске чи австрійске, а я запишу и до вѣсѣмь днѣвъ бочка у васъ вже й стоить!

— Я такъ уже й рѣшивъ ся! — кажу, — та ще поспытаю жѣнки, а завтра дамъ знати. Зробѣть ласку, запишѣть, бо менѣ вѣдъ клопотѣвъ голова сохне...

— Не журѣть ся! — каже директоръ — то моє вже дѣло. Вы нашь постѣйный гѣсть. . Якъ же вамъ не помочи? А фляшки маєте?

— Отъ бачите! фляшокъ нема. . нова бѣда!

— Е, на все є рада! Троха купите тутъ, а де-що я допозичу... потому звернете.

— Дай вамъ Боже красну жѣнку и власну Торговлю! — сказавъ я радѣстно и таки тричи поцѣлували ся мы зъ директоромъ.

— А я вамъ дамъ звѣстку, скоро лишь вино прийде! — каже магазинеръ. — Заразъ присылайте фѣру, абы Lagerzins-у не платити...

— Щирій люде!... Петрусю! подай но ще одну.. тоту на пробу!

На тѣмъ и стало. Спокѣйный, наче-бъ менѣ камѣнь зъ серця упавъ, ѣду до дому та й думаю: Такъ и найлѣпше: вино буде добре, цѣла бочка... не повстыдаємось!

Заѣхавъ я домѣвь. А тутъ рай Божій — гостеньки, є панъ староста домініканьскій.

— A przecież, przecież! Мы тутъ ждали и ждалки поѣли! — каже.

— Де-жь ты такъ забавивъ ся? — пытає жѣнка.

— Бачишь, зъ виномъ треба було поладнати, — кажу.

— Masz go panie dzieju! — перебиває панъ староста. — А мы тутъ власне за вино обрадили и на васъ ждемо...

— Знаєшь, мамусю, директоръ Торговлѣ обѣцявъ, що замовить вино просто зъ Угоръ. За десять днѣвъ буде тутъ. Бочка зъ транспортомъ вынесе 75 зр.

— Rany św. Józefa! скрикнувъ староста и то такимъ голосомъ, що шибы задзвенѣли, а всѣ индики въ оденъ голосъ закричали своє блу-блу-блу-блу...

— Що ты, старый, кажешь? 75 зр.? Та се грошѣ! Хто бы выдававъ тѣлько?

— Та то грѣхъ, панє дзею, людей такъ обдирати! Я-жь що року записую для ojców за 50 зр. пышне вино... Якъ собѣ добра жичу! Пышне, кажу вамъ, ажь слинка йде, правдива роскѣшь!

— Я вже просила пана старосту, абы записавъ и для насъ, — каже жѣнка.

— Але-жь мамунцю! я вже просивъ директора... Завтра маю ёму дати рѣшаючу вѣдповѣдь.

— То не дашь и конець! 75 зр... Тажь то грѣшь! И такъ бычки Богъ знає на що продавъ...

Я лишь отворивъ ротъ, духъ заперло въ менѣ. Правда, я продавъ бычки, и продавъ Богъ вѣсть на що, та моя жѣнка и Анночка зъ Дозею повинній се лучше знати...

— Отже, панє дзею, завтра напишу, за тыждень въ пивницы! стягнемо, ще й устоить ся, лѣпше буде. Ну, не такъ же? — рѣшивъ панъ староста.

На тѣмъ и стало. Той самъ камѣнь, що злетѣвъ бувъ менѣ зъ серця, зновъ завись у грудяхъ, тѣлько бѣльшій, грубшій, наче-бъ туловище пана старосты, котрый въ сполцѣ зъ моєю старою таки поставивъ на своємъ. Пѣсланця до директора я вже не посылавъ. Соромъ було перо въ руки взяти. А коли за пару день поѣхавъ я до мѣста, то першій разъ въ житю не зайшовъ до Торговлѣ, встыдавъ ся. Анночка сама орудувала, а я казавъ собѣ принести кусникъ ковбасы та булку и ажь на дорозѣ перекусивъ.

Минає тыждень. Панъ староста мало не що дня у насъ. Завтра, мовлявъ, певно надбѣде. Вже й піпу свою привѣзъ и зъ десять фляшокъ... вѣнъ майстеръ до вина. А я все бѣльше й бѣльше непокоюсь.

Ажь ось приходить карточка вѣдъ магазинера: „Посылайте фѣру, завтра вино буде?“ Я зрадувавъ ся, камѣнь упавъ зъ серця. Якъ на те надъѣзджає староста.

— А co nie mówiłem? Мусить бути на часъ! у мене все такъ. Пунктуальнѣсть, гого! я инакше не знаю!

Довго радивъ я зъ Онисимомъ. Таки чотири конѣ треба взяти, бо болото, не выѣдеть!... вѣзъ великій, новѣ драбины, соломы, мотузовъ... Онисимъ самъ не дасть рады, треба ще когось изъ села взяти...

Досвѣта поѣхавъ Онисимъ, раненько приѣхавъ панъ староста и привѣзъ ще десять фляшокъ.

— Решта якось полатає ся... на що вамъ за фляшки платити? Монхъ є двацять, у васъ зъ десять... тѣ спустимо, то буде wino wystałe, а решта зъ-пѣдъ чопа. У насъ, у ojców, таке бувае на кожный вѣдпустъ...

Що десять хвиль выбѣгавъ вѣнъ за ворота, нетерпячка не дала ёму всидѣти. Бабня йшла пѣдъ ёго команду: Мотря и Химка выкидали зъ пивницѣ всякій naleciałości—черепе, клеветы зѣ старои капустянки, высыпували землю термѣтемъ. Анночка мила фляшки, Тальця обтѣсувала корки, Анночка пѣсля рецепты пана старосты варила якійсь лякъ на корки. А я никавъ люльку и дививъ ся на индикѣвъ, що такъ слѣдомъ бѣгали за паномъ старостою и дразнили его своимъ: аблу-блу-блу-блу!

Пѣдъ вечѣръ влетѣла Химка.

— Ґавтъ, ѣдуть уже!

Староста, моя „мама“, Анночка, Дозя, Тельця, Мотря, Химка — все то выбѣгло передъ ворота. Мотря саме давала свинямъ ѣсти, не приперла кучки и довгоморда свиня влетѣла въ кухню та й рыломъ просто въ той лякъ, що мали нимъ печатати ся фляшки...

Я одинъ хотѣвъ бути поважнымъ, хочь признаю ся, серце якось дивно било ся менѣ въ грудехъ. Выгнавъ я свиню зъ пекарнѣ, и выйшовъ до гурту.

— А то що? порожна фѣра? Онисиме! а вино де?

— Та яке тамъ винно! дармо чоловѣкъ худобу намучивъ. Лыса ледво боками робить, а шпакъ збивъ собѣ ногу...

— Та говори, що стало ся!

— Нѣчо не стало ся. Панъ гадали, що прийшло вино разомъ зъ виномъ для Торговлѣ, бо такъ було умовлено... Для Торговлѣ прийшло, а для насъ нема!

НОВОСТИ

товарѣвъ вовняныхъ, модныхъ, шовковыхъ и блаватныхъ поручає по найдешевшихъ цѣнахъ перенесеный зъ Краковского пляцу ч. 3, I. поверхъ на

улицю Краковску ч. 14

341 5—5 [рѣгъ ул. Вѣрменьскои] звѣстный вѣдъ 40 лѣтъ магазинъ

ВІЛЬГЕЛЬМА КАНДЛЯ
давнѣйше
ЯКОВА ГАЛЬБЕРА.

Баденi „рѣшучо“ заявивъ, що войско не було сконсиґноване. Але въ кôлька днѣвъ опôсля донесла „Arbeiter-Zeitung“ на основѣ цѣлкомъ певныхъ информацiй, що згаданого дня справдѣ ажь майже вôсѣмь баталiонôвъ, двѣ компанiи пѣхоты и три швадроны кавалерiи у Вѣдни тримали „скрѣплене поготôвле“ (verstärkte Bereitschaft). Сеи вѣстки не дементовано урядово и цѣлый свѣтъ вѣривъ въ сей запереченый ґр. Баденiмъ фактъ. Такъ выпавъ другiй поединокъ о правду ґр. Баденього.

А теперь до дебатъ надъ галицкими надужитями выборчими. Тѝ дебаты вôдъ коли ґр. Баденi обнявъ правительство, становлять сталый предметъ парляментарныхъ розправъ, але ажь 7 цвѣтня с. р. вôдваживъ ся вôнъ выступити въ палатѣ послôвъ на конкретнѝ обжалованя зъ конкретною обороною. Вôнъ выступивъ въ своѣй мовѣ зъ твердженемъ, що урядники правительственнѝ, взглядно комiсарѣ, не допускають ся при выборахъ въ Галичинѣ нѣякихъ надужить, та що се радше рускѝ священики и селяне нарушили свободу выборôвъ своими пôдбурюваннями и насильствами. На доказъ сего навѣвъ снмъ разомъ ґр. Баденi палатѣ неначе на пробу рядъ фактôвъ зъ точнымъ означенемъ мѣсця, часу и именъ дотычныхъ осôбъ, а заразомъ уживъ при тôмъ вельми аґресивныхъ и острыхъ выразôвъ, котрѝ, якъ се показало ся и того тыждня, выкликують звычайно переполохъ у нашихъ смирненькихъ послôвъ. Мимо того пос. Окуневскiй вôдваживъ ся таки сейчасъ заперечити ґр. Баденьому. Але вôнъ мусѣвъ, не маючи заразъ пôдъ руками дотычныхъ датъ. вдоволити ся зъ своеи стороны абстрактнымъ запевненемъ заперечуючимъ. Длятого сей поединокъ о правду выпавъ зразу сумнѣвно, — але небавомъ рѣшивъ ся вôнъ по-за парляментомъ. Бо ото галицкѝ суды вôдповѣдно твердженямъ ґр. Баденього, перевели сего лѣта цѣлый рядъ процесôвъ выборчихъ о злочины, зазначенѝ ґр. Баденiмъ, а противъ вказаныхъ нимъ рускихъ священикôвъ и селянъ. Результатъ сихъ процесôвъ выборчихъ, на скôлько они вôдносять ся до оцѣненя промовы ґр. Баденього зъ 7. цвѣтня с. р., зôбравъ пос. Окуневскiй въ своѣмъ наглячôмъ внесеню зъ дня 12. с. м. Се внесене в найхарактеристичнѣйшимъ документомъ для осуду вѣрогôдности парляментарныхъ тверджень ґр. Баденього. Въ наглячôмъ внесеню противставить ся въ шѣстьохъ точкахъ твердженямъ ґр. Баденного результаты переведеныхъ судами процесôвъ карныхъ И у всѣхъ шѣстьохъ точкахъ всѣ твердженя Баденього—а в ихъ 31 якъ втявъ—при судовыхъ розправахъ — передъ галицкими судами — показали ся неправдивыми въ наслѣдокъ заприсяженыхъ зôзнань свѣдкôвъ и удостовѣреныхъ документôвъ. Рускѝ священики и выборцѣ, котрыхъ Баденi обжалувавъ въ своѣй мовѣ о певнѝ злочины, були увôльненѝ вôдъ вины и кары, або по безуспѣшнôмъ слѣдствѣ навѣть не обжалованѝ, — въ поодинокихъ случаяхъ на основѣ тыхъ результатôвъ потягнено орґаны правительственнѝ въ судово-карне доходжене, мужь довѣря правительства въ часѣ розправы противъ жертвъ своихъ доносôвъ бувъ засужденый за свѣдомо фальшиве свѣдчене на пять мѣсяцѣвъ арешту и того самого дня вôдведеный до вязницѣ зъ салѣ, де мавъ вôдограти ролю коронного свѣдка. Нагляче внесенe Окуневского кôнчить ся сею замѣткою: „що Ѳ. Е. ґр. Баденi своими власными, въ дебатѣ зъ 7 цвѣтня с. р. наведеными а рускiй нарôдъ тяжко обиджаючими высказами, якъ такожь поданѣ ъ повысшихъ фальшивыхъ справоздань, впровадивъ въ блудъ правительственнѝ круги, публичну опiнiю и сю высоку палату зъ очевиднымъ намѣромъ оправдувати ексцесы и надужитя, якихъ допустили ся пôдъ его патронатомъ галицкѝ власти адмiнiстрацiйнѝ супроти Русинôвъ.“

Такъ выпавъ третiй поединокъ о правду ґр. Баденього. Противъ его парляментарныхъ тверджень стоять десятки судово заприсяженыхъ зôзнань свѣдкôвъ вразъ зъ дотычными выроками и прокураторскими внесенями.

Зъ повысше наведеного укладав ся самъ вôдъ себе вельми характеристичный образъ, котрому рôвного ледви чи можна найти въ цѣлôй мiнiстерiяльнôй исторiи захôднои Европы.

Комiсiя леґiтимацiйна.

Опозиция звернула бачну увагу на комiсiю леґiтимацiйну и не дав бôльшости парляментарнôй ґаздувати въ тôй комiсiи спокôйненько, по своему, ad majorem gloriam галицкихъ послôвъ, котрыхъ мандаты сильно заквестiонованѝ. Опозиция дивить ся добре на пальцѣ бôльшости, але бо й бôльшôсть боронить сеи крѣпости зъ великимъ завзятемъ. Въ недовгôй теперѣшнôй сесiи справа комiсiи леґiтимацiйнои мав вже свою исторiю.

Зачнѣмъ вôдъ выбору комiсiи. Бôльшôсть, а властиво коло польске постарало ся, щобы до комiсiи не вôйшовъ опозицiйный Русинъ, котрый бы мôгъ гôдно заступати справу протестôвъ выборчихъ зъ всхôднои Галичины; за те выделеґувало коло до комiсiи пос. Вахнянина, щобы бувъ хтось такiй, котрый бы готовъ бувъ принятн ся за реферaты найбôльше мерзкихъ выборôвъ. Крôмъ того при вôддаваню картокъ при выборѣ комiсiи пос. Охримовичь (очевидно за для придбаня собѣ заслугъ) завзято аґiтувавъ, щобы перечеркувано соцiялiста Дашиньского а вписувано Козакевича. И справдѣ голосы розстрѣлили ся, але при доповняючôмъ голосованю, по сильнôмъ запротестованю соцiялiстôвъ, выбрано таки Дашиньского.

По щасливôмъ довершеню выбору, ста нула на порядку деннôмъ квестiя явности засѣдань комiсiи леґiтимацiйнои. Вже на попередньôй (весняньôй) сесiи домагала ся опозиция явности нарадъ, бо така явнôсть дуже добре придалась бы посламъ для орiентацiи въ справѣ славныхъ выборôвъ галицкихъ, — але вже тогдѣ бôльшôсть, хочь ще не орґанiзована, переголосувала тайнôсть нарадъ. Очевидно заслуга того славного парляментарного поступку припала головно молодо-Чехамъ, котрѝ плюнули на свою svobodomyslnost a прислужили ся польскимъ посламъ. Сеи сесiи на 13-тôмъ засѣданю рôвножь порушено справу явности нарадъ комiсiи. Зъ дотычнымъ внесенемъ выступивъ пос. Гофманъ-Велѐнгофъ.

Мотивуючи свое внесене говорив пос. Гофманъ такъ: „Выбрано комiсiю леґiтимацiйну, а при сѣмъ выборѣ зайшли такѝ обставины, зъ котрыми не можемо нѣякъ погодити ся, а то не зô взглядôвъ партiйныхъ або опозицiйныхъ, лишь на жаль зъ почутя справедливости. Зъ Галичины выслано до сеи комiсiи такихъ кôлькохъ панôвъ, котрыхъ выборы якъ-разъ запротестованѝ. Вôдтакъ поминено при выборѣ ґрупу опозицiйныхъ Русинôвъ, котрѝ пôднесли найтяжшѝ закиды що-до леґальности выборôвъ. Якъ-разъ зъ Галичины, сего нѣхто не заперечить, маємо найтяжшѝ закиды и обжалованя що-до всѣлякого рода надужить, фальшованъ и т. п., а чейже цѣла справа не могла тамъ такъ гладко вôдбути ся, скоро маємо передъ собою фактъ, що въ процесахъ повыборчихъ завыроковано майже на 200 лѣтъ вязницѣ. Було бы се цѣлкомъ зрозумѣле, щобы наради комiсiи леґiтимацiйнои були явнѝ. (Пос. Кронаветеръ: Явнôсть всѣхъ комiсiй, якъ въ Угорщинѣ!) Чейже кождый посолъ, цѣла палата и вся публика мають право и залежить имъ на сѣмъ, щобы довѣдати ся, въ якiй способбъ довершують ся выборы до сеи палаты, и якъ разъ пôдъ тымъ взглядомъ не повинно нѣчого затаювати ся а такожь нѣчо не повинно надавати ся до затаеня. Передовсѣмъ въ интересѣ тыхъ панôвъ, котрыхъ выбôръ запротестованый, було бы, если бы наради надъ ихъ выборомъ вели ся въ найповнѣйшôмъ свѣтлѣ явности.“ Закôнчивъ покликомъ до свободолюбныхъ молодо-Чехôвъ, щобы голосували, якъ давными роками, за явностiю нарадъ комiсiи леґiтимацiйнои.

Але вже при порѣшеню квестiи, чи голосованѐ мав вôдбувати ся поименно, показало ся, що молодо-Чехи сей покликъ до ихъ амбiцiи пустили мимо уха, бо они сего не пôдперли. За те посыпали ся пôдъ ихъ адресою оклики: „Ганьба! Отсе героѣ за свободу! Де ваша свободолюбнôсть!“ Наступило поименне голосованѐ, котре тымъ закôнчило ся, що 130 голосами противъ 115 вôдкинено внесене на явнôсть нарадъ комiсiи. Зъ галицкихъ послôвъ за явностiю голосували: Окуневскiй, Яросевичь, (о. Танячкевича не було тогдѣ у Вѣдни) Вiнковскiй, Кремпа, Цена, Шавръ и Козакевичь. — Противъ явности голосували: оба Абрагамовичѣ, Блажовскiй, Богдановичь, Борковскiй, Хшановскiй, Чарковскiй, Чечь, Дулемба, Фiшеръ, Ґарапiхъ, Ґiжовскiй, оба Ґневошѣ, Ґецъ, Ґурскiй, Генцель, Гормузакi, Городискiй, Яворскiй, Ѳнджейовичь, Козловскiй, Меруновичь, Милевскiй, Навроцкiй, Ольпиньскiй, Пасторъ, Пiпесъ, Пентакъ, Пiлiньскiй, Поповскiй, Ройовскiй, Розенштокъ, Рошковскiй, Рутовскiй, Рихлiкъ, Сапега, Струшкевичь, Трахтенберґъ, Тишковскiй, Валевскiй, Вельовейскiй, Вiкторъ и Знамiровскiй, — молодоческiй, словѣньскiй, румуньскiй и католицконѣмецкiй послы.

Правительственнѝ послы Русины спасли ся бѣгствомъ зъ салѣ (бо въ попереднихъ голосованяхъ брали участь) и на коридорахъ зъ трепетомъ выжидали, якъ выпаде результатъ голосованя. Що они мусѣли мати великiй страхъ, показуе ся вже хочь бы зъ того, що ихъ орґанъ анѣ слôвцемъ не згадавъ про сю цѣлу справу. На щасте кола польского, правительственныхъ Русинôвъ и ґр. Баденього комiсiя леґiтимацiйна буде ґаздувати безъ публичнои контролѣ.

Якъ хитро задумали члены комiсiи леґiтимацiйнои братись до дѣла, показало ся заразъ на початку. Всѣ выбранѝ комiсiи вже уконституували ся, а комiсiя леґiтимацiйна не зробила сего за цѣлый тыждень, бо не могла зôбрати ся въ потрѣбнôмъ комплетѣ. И выходило на таке: „що-жь зъ того, що в комiсiя, коли она не збере ся на нараду, такъ що й шѣсть лѣтъ мине, а мандаты галицкѝ не будуть зверифiкованѝ“. Щобы сему запобѣчи, треба було выбрати посередну дорогу. Се зробили на вчерашнôмъ (въ середу) засѣданю послы Яросевичь и Вiнковскiй, ставляючи формальнѝ внесеня въ справѣ комiсiи леґiтимацiйнои.

Пос. Яросевичь поставивъ внесене, щобы нарада комiсiи леґiтимацiйнои надъ выборомъ Богдановича була явна. — Вiцепрезидентъ Абрагамовичь заявивъ, що не пôддасть сего внесеня пôдъ голосованѐ, бо вже ухвалено тайнôсть нарадъ сеи комiсiи. — Надъ сею вôдповѣдею зажадавъ Штайнвендеръ отвореня дискусiи, але бôльшôсть палаты въ поименнôмъ голосованю вôдкинула се внесене.

Д-ръ Вiнковскiй (людовець) зачавъ найперше полемiзувати зъ поглядами Абрагамовича и доказувавъ, що вôльно ставляти формальнѝ внесеня що-до працѣ и нарадъ комiсiй парляментарныхъ. Вôдтакъ збивавъ арґументы молодо-Чехôвъ, мовь бы верифiкацiя выборôвъ була справою довѣрочною бôльшости. Если бы примѣнити такѝ погляды — говорив д-ръ Вiнковскiй — до Галичины, то се значило бы те саме, що легковажити всякѝ законы, позваляти на деморалiзацiю, вязнене а навѣть мордованѐ выборцѣвъ, кобы лишь побѣдити въ борбѣ выборчôй. Бо если вôднесе ся побѣду, а въ парляментѣ найде ся досить сторонникôвъ, щобы зъ ними утворити бôльшôсть, то буде можна оголосити свѣтови, що всьо стало ся цѣлкомъ леґально. Надходить пора, коли палата буде мусѣла рѣшати въ засадничихъ квестiяхъ, н. пр. що-до податку вôдъ цукру и транспортового, що-до пôдрысшеня належитостей судовыхъ и т. н. Тожь оправдане жаданѐ, щобы передъ такимъ голосованемъ усунули ся тѝ послы, котрыхъ выборъ покаже ся неважнымъ, бо черезъ нихъ уста людъ не голосуе а жандармы! (Голосы: Знаменито!) Але и жандармы не зъ власнои волѣ дѣлали!... Парляментъ ухваливъ на послѣдньôй сесiи, що комiсiя леґiтимацiйна мае розслѣдити не ино справу важности выборôвъ але такожь и надужить выборчихъ, а навѣть мае право ухвалити деякѝ внесеня на покаране виновныхъ. А чи се мае стати ся ажь тогдѣ, коли всѣ провины и злочины доконанѝ при выборахъ будуть передавненѝ? Рôвножь выбôръ бесѣдника в запротестованый, отже не мае охоты сидѣти тутъ довше безъ доказу, що правно выконуе свôй мандатъ. Амбiцiя ему сего не позваляе, а сю амбiцiю повиннѝ мати иншѝ. Длятого ставить внесенѐ: 1) щобы комiсiя до 14 днѣвъ здала справу зъ заквестiонованыхъ выборôвъ галицкихъ; 2) щобы наради комiсiи надъ выборомъ бесѣдника (Вiнковского) були явнѝ.

Внесенѐ Вiнковского выкликало констернацiю, котра ще бôльше змогла ся, коли забравъ голосъ молодо-Чехъ д-ръ Странски та засадничо не протививъ ся сему внесеню. Взагалѣ не личить, — говоривъ, — щобы заквестiонованый посолъ сидѣвъ рокамi въ парляментѣ, але що комiсiя леґiтимацiйна мусить мати часъ до розслѣду, то предкладае, щобы зложила справоздане до шѣстьохъ тыжднѣвъ.

Приступлено до голосованя. Внесенѐ Странского принято 193 голосами противъ 67, а внесенѐ Вiнковского вôдкинено.

Тожь ждѣмъ теперь шѣсть тыжднѣвъ а почуемо справозданя референтôвъ комiсiи леґiтимацiйнои.

Справы парляментарнѝ.

[Засѣданѐ палаты послôвъ: Оправдуваня президiи; — закôнченѐ дебаты надъ внесенями о обжалованѐ мiнiстрôвъ.]

Вчерашне (въ середу) засѣданѐ палаты тревало вôдъ 11½ год. рано до 9-тои вечеромъ. Були и поименнѝ голосованя, але загально бувъ спокôй, бо президiя придержувала ся строго реґуляминy.

Найперше оправдувавъ президентъ Катрайнъ поведене Абрагамовича, котре дало причину до такихъ сценъ и ексцесôвъ. Вôнъ (Катрайнъ) забувъ повѣдомити Абрагамовича, вôддаючи ему провôдъ, що записали ся послы зъ формальными внесенями, а Абр. про се не знаючи, удѣливъ голосу д-рови Герольдови.

Наступили промовы тыхъ послôвъ, що заголосили ся зъ формальными внесенями. Функе жалувавъ ся, чому Абрагамовичь не пôддавъ его внесеня пôдъ голосованѐ, коли вôнъ домагавъ ся присутности Баденього въ палатѣ. Абрагамовичь оправдувавъ ся реґуляминомъ. — Внесеня Яросевича и Вiнковского гл. въ статьи „Комiсiя леґiтимацiйна“.

По кôлькохъ поименныхъ голосованяхъ забравъ голосъ пос. Герольдъ. Пригадавъ централiстамъ, якъ они вкорочували конституцiйнѝ права, гнобили Славянъ, заводили выимковый станъ въ Чехiи и т. п. Чехи будуть голосувати противъ внесеня, бо Баденi зробивъ де-що для Чехôвъ: знесъ станъ выимковый и хоче вымѣрити Чехамъ справедливôсть.

По сѣй промовѣ замкнено дискусiю и выбрано ґенеральными бесѣдниками нѣмецкихъ послôвъ: Сильвестра pro, а Мавтнера contra. Мавтнеръ заявивъ ся за внесенемъ Дубского. При поименнôмъ голосованю принято внесенѐ Герольда (перехôдъ до порядку дневного) 161 голосами противъ 141. Въ сей спосôбъ закôнчила ся дискусiя надъ першими двома внесенями, бо ще, якъ звѣстно, в три внесеня на обжалованѐ за подѣ въ Хебѣ.

Слѣдуюче засѣданѐ нинѣ въ четверъ.

Я ударивъ себе по полахъ. Правда, я самъ просивъ маґазинера о звѣстку... Нещастна година!

И що скажете? Минав другiй тыждень, вина нема. Староста ажь пожовкъ зъ журы, а все потѣшае насъ, якъ може, и клене ся, що на часъ буде. Вôнъ уже й писавъ и телеґрафувавъ. Вôдповѣли, що вже выслано. Я не сплю по ночахъ, що дня пôсланця в сылаю. Нема! Жѣнка плаче по куткахъ, менѣ морозъ иде по тѣлѣ. Се-жь весѣле! перша дочка, а в ихъ ще нѣвроку...

Вже лишь три днѣ часу — вина нема. Староста жовтачку дôставъ...

Весѣле було вô второкъ, а вже въ недѣлю зачали зъѣзджати ся. Пр .ймай чимъ хочешь!

— Тату! роби що, бôй ся Бога! — плаче моя.

Въ понедѣлокъ рано ѣду я до мѣста. Зô спущеными оч ма входжу до Торговлѣ.

— Витайте!

А менѣ кожде слово оловомъ ишло зъ рота.

— Не журѣть ся! — каже директоръ — якось мусимо полатати. Я дамь вамъ 50 фляшокъ такого самого вина, по 70 кр., а решту треба купити дорожшого. Дарма, всего зъ маґазину выдати годѣ!

Я мало не сплакнувъ зъ радощѣвъ. Правда що вино на фляшки, та й були рôзнѝ роды, коштувало мене надъ сотку, та за те вино було! Всѣ гостѣ ажь дивували ся. Одинъ староста зъ-фазу крививъ ся, але потому дудливъ-дудливъ, ажь заходивъ ся, ще й промавлявъ: „U nas, panie dzieju, все такъ. Го-го-го!“

Черезъ се вино дôставъ я одного милого гостя, директора Торговлѣ. Не хотѣвъ ѣхати — „не можна, мовлявъ, склепу лишати“. Я мусѣвъ ажь до дирекцiи телеґрафувати.

* * *

По весѣлю въ тыждень прийшло вино Я самъ поѣхавъ до мѣста. Клопôтъ! що робити? Директоръ лишь окомъ глипнувъ на фрахтъ.

— Бойтесь Бога! Се-жь погань! просто ошуканство. А цѣна 95 зр.! Хочете, берѣть... Сеся фiрма вже й по часописяхъ ходила...

Я вина не принявъ. Сама рѣчь: за пôзно прийшло. А буде жидъ зъ Угоръ позывати, то якось дамо собѣ раду...

* * *

— А що, жѣнко! добре мы выйшли на винѣ?

— Етъ, не згадуй!

— А хто виненъ?

— Видишь, вже й допѣкав! Або я знала? повѣрила на слово! А ты мавъ свôй розумъ, треба було мене не слухати!

И знов я виненъ! Зъ бычками такъ само було...

І. Я. Луцикъ.

Переглядъ полiтичный.

На першôмъ мѣсци въ теперѣшнôй хвили стоить угодова провiзорiя; на ви переведеню въ радѣ державнôй мусить правительству очевидно тымъ бôльше залежати, що се справа нагла, котрои довго вôдкладати не можна. Се розумѣе такъ само добре и правиця. Длятого хотѣла она, поки згодить ся попирати въ сѣй справѣ ґр. Баденього, впередъ выторгувати у него, що тôлько можна. Тымъ то и всѣ сторонництва та фракцiи, що входять въ складъ правицѣ, бѣгли до парляментарнои комiсiи чи екзекутивного комiтету правицѣ зъ своими домаганями. Той комiтетъ мае знов тѝ домаганя перебрати и опôсля торгуватись о нихъ зъ ґр. Баденiмъ. Але се видно за довга дорога. Длятого мабуть По-

ляки та Чехи, а може и католицке сторонництво поторгувались окремо, убезпечились, якъ можна було, кожде за себе; и теперь доносять вже, що правиця згодила ся попирати гр. Баденього въ справѣ угодовои провізіи безусловно, а торги про жаданя правицѣ вѳдкладає ся на пѳзнѣйше. Коли се правда, то не инакше, якъ що гр. Бадені спонукавъ правицю до такои постановы своимъ лицянѣмъ до лѣвицѣ, котрого вѳнъ все таки не покидає; а на коло польске могла вплынути такожь висяча надъ нимъ мовь мечь Дамокля можливѳсть розвязаня рады державнои, котре для верховодячого сторонництва польского було бы бѳльшимъ нещастемъ ѳдъ сегорѳчныхъ нещасть елементарныхъ. Тымъ то, вдоволившись поки-що якими-т кими обѣтницями, котрѣ для бѳльшихъ сторонництвъ все-жь таки можуть мати реальнѣйшу вартѳсть, нѣжь для малыхъ, згодилась правиця на угодову провізорію. Якъ на тѳмъ выйде славяньско христіяньскій союзъ, а зъ нимъ такожь клюбъ инка ерованыхъ Русинѳвъ, котрыхъ жаданя поки-що крыють ся въ найглупшѳй тайнѣ, — того не знати, але й не трудно вгадати. Цѣкава рѣчь, що сегодня поручь зъ вѣстею, що гр. Бадені є вже певный о правицю въ справѣ угодовои провізорія, наспѣли до польскихъ дневникѳвъ такожь и такѣ новины: „Полудневѣ Славяне обѣцяли голосувати за угодовою провізорією лише зъ тымъ, що ихъ жаданя будуть заспокоѣнѣ“; - а зновъ: „Славяньско христіяньскій союзъ постановивъ голосувати за угодовою провізорією безусловно“. Такѣ двѣ суперечнѣ вѣсти годѣ погодити зъ собою. Але може таки и въ однѳй и въ другѳй є щось правды: полудневѣ Славяне, независимѣ вѳдъ нѣкого, якъ тѳлько вѳдъ своихъ правныхъ выборцѣвъ, подають правительству свои услѳвя; офіцина польского кола, засѣдаюча про людске око въ союзѣ славяньскѳмъ, а зависиме очевидно тежь вѳдъ своихъ выборцѣвъ хочь и неправныхъ, буде голосувати по волѣ правительства и своихъ панѳвъ, розумѣє ся, безусловно.

Але хочь якъ мінїстеріяльный орґанъ Fremdenblatt радѣє, що гр. Баденього перестала вже болѣти го ова о угодову провізорію, все-жь таки журить ся, що то буде дальше. Ославленымъ 14-тымъ параґрафомъ годѣ полагоджувати всѣ клопоты державнѣ; длятого самѣ сторонництва повинны разъ схаменути ся и конець зробити парляментарному розладови. Отожь мінїстеріяльный послужникъ бачить наразъ лѣкъ въ звѣстнѳмъ внесеню бар. Дїпавлього, въ котрѳмъ зразу добачувано тарана, зверненого противъ правительства, и котрымъ правительство зразу було нѣбы справдѣ дуже заклопотало ся. Въ парламентѣ — каже той дневникъ — закипѣла борба о языкову справу, те жерело всѣхъ неприродныхъ комплікацій и причину безпримѣрного розладу въ палатѣ. Длятого до справы тои треба забрати ся вѳдважно и внести ви передъ парламентъ; вѳнъ повиненъ дати доказъ, що умѣє не тѳлько зводити борбы, але такожь творити. А до сего дає нагоду внесене Дїпавлього. Коли екзекутивна власть правительства языкову справу не полагодила вдоволяючо для обохъ сторѳнъ, то остає ся єдина дорога законодатна. Вже починає уступати первѣстне недовѣрє до сего внесеня въ кругахъ нѣмецкихъ: ліберальныхъ и національныхъ, а и ческѣ дневники приходять до пѳзнаня, що дальша борба не принесе нѣякого пожитку и що законодатне поладнане справы ставсь неминучимъ. Лише зъ такого становиска можна дѳйти до уздоровленя нашихъ парляментарныхъ вѳдносинъ бодай на стѳлько, щобы палата могла приступити до сповненя задачь, вложеныхъ на ню конституцію, и щобы держава не лишилась вкѳнци на 14-тѳмъ параґрафѣ, вѳдъ котрого може згинути зъ голоду.

Доносять зъ Вѣдня, що послы Стефановичь и Шукле заходять ся утворити новый клюбъ, до котрого пристали бы всѣ т. зв. дикѣ послы; клюбъ числивъ бы 12 членѳвъ, не вчисляючи двохъ осоромленыхъ, Шавра и Мітермавра, котрыхъ бы до клюбу не принимано.

— —

Въ першѳй половинѣ падолиста зачне въ Петербурзѣ радити комісія, установлена мінїстерствомъ просвѣты для выготовленя проекту до заведеня загальнего обовязку шкѳльного въ Россіи. Головою комісіи занменованый тайный совѣтникъ Капустинъ, кураторъ петербургского шкѳльного округа. Въ роботахъ комісіи возьме такожь участь тайный совѣтникъ Раввъ, бувшій директоръ народныхъ шкѳлъ, котрый вже бувъ давнѣйше выготовивъ проектъ до заведеня загального обовязку шкѳльного, и проектъ той дуже прихильно повитали тогдѣ россійскѣ поступовѣ круги.

Справоздане зъ люстрації читалень товариства „Просвѣта“ и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскѳмъ.

(Дальше.)

Земля въ повѣтѣ коломыйскѳмъ представляє що-до свого складу механічного значнѣ рѳзницѣ въ поодинокихъ сторонахъ а навѣть мѣсцевостяхъ. На пѳвнѳчнѳй выжинѣ, якъ въ Виноградѣ, Пѳдгайчикахъ и Балинцяхъ, выступає пропускальный чорноземъ а мѣсцями въ порохницю засѳбна глинка, знаменито урожайна, але заходить тутъ потреба частѣйшихъ дощѣвъ, що зновъ рѣдко тамъ лучає ся зъ причины, о котрѳй при обговореню клімату була бесѣда. Тѳй недогодѣ и некорысти въ значнѳй мѣрѣ можь запобѣгати и шкѳдливѣ вплывы посухи лагодити черезъ глыбшу орку, якъ се въ справозданю люстрація повѣту борщѣвского [гл. „Дѣло“ ч. 198 зъ р. 1896] було пояснено, и черезъ управу рѳлѣ пѳдъ засѣвы ярины доконану о скѳлько можна въ осени такъ, щобъ на веснѣ землѣ плугомъ не вѳдвертати, не зрушувати, лише бороною а въ разѣ потребы екстирпаторомъ зерно прикрывати. Тымъ способомъ задержать ся въ рѳли вогкѳсть зимова т. є. зъ дощу и снѣгу, та послужить ростинамъ на довшій часъ; а противно дѣє ся, наколи таку пропускальну землю на веснѣ оре ся плугомъ а при тѳмъ дощь въ мѣсцевости рѣдко перепадає. — На рѳвнинѣ по обохъ бокахъ Прута на широкѳсть вѳдъ 2 до 4 клм. выступає земля переважно намулова, мѣсцями чорноземъ а мѣсцями пѣсковата глина менше або бѳльше засѳбна, зъ пѳдглубѳмъ по найбѳльшѳй части непропускальнымъ, глинястымъ. Грунты тѣ рѳвножь дуже добрѣ, однакъ въ слотливѣ лѣта земплеплоды або вымакають, або вылягають, при чѳмъ звычайно въ збѳжу ржа появляє ся. На порѣчинахъ Лючки, Пѣстинки и Сопѳвки почва землѣ подѳбна якъ надъ Прутомъ, але значно плытша а пѳдглубѣ звычайно непропускальне. — Въ полудневѳй части повѣту по горбахъ выступає жовта глина зъ бѳльшою або меншою примѣшкою пѣску, зъ малымъ додаткомъ а найчастѣйше зъ цѣлковитымъ бракомъ порохницѣ, а зъ пѳдглубѳмъ звычайно непропускальнымъ. Такъ само и въ захѳднѳй части повѣту якъ въ Черемховѣ, Коршовѣ, Камѣнкахъ великихъ и въ Турцѣ почва грунту виправдѣ засѳбна, але пѳдглубѣ складає ся зъ жовтои каменистои або иловатои глины и длятого воды не пропускає.

Взагалѣ треба сказати, що около $^2/_3$—$^3/_4$ орноі землѣ повѣту коломыйского вымагає осушеня, щобы продукцію ростанну пѳбѳльшити и дохѳдъ зъ рѳлѣ пѳднести. Однакъ о дренованю грунтѳвъ селяньскихъ на бѳльшій розмѣры — при безупиннѳмъ дробленю и переходѣ землѣ селяньскои зъ рукъ до рукъ, при убожествѣ и несвѣдомости рѣчи а до того и байдужности нашихъ хлѣборобѳвъ — годѣ нинѣ на серіо думети. Бо ся гадка и средство зарады супротивъ тяжкихъ условій економічныхъ и сумныхъ вѳдносинъ сусѳпольныхъ, въ якихъ находить ся селяньство галицке, не дасть ся такъ легко здѣйстнити и въ практицѣ скоро перевести. Маємо вправдѣ вже давно бюра и фонды меліораційнѣ, але селяне зъ нихъ не можуть користати зъ вѣдомыхъ кождому причинъ. Зъ того бюра меліораційного и зъ фондѳвъ краєвыхъ призначеныхъ на осушене грунтѳвъ користають хиба обшарники, бо умѣють досяглость рѣчи оцѣнити та до справы взятись и розумѣєсь находять всякѣ полекшѣ и помѳчь до того.

Въ селѣ Камѣнкахъ великихъ повѣту коломыйского, обшарникъ дренує великій ланъ, около 100 а може и бѳльше морґѳвъ поля и тымъ способомъ пѳднесе его вартѳсть два разы бѳльше. Наколи оденъ морґъ такого поля передъ дренованемъ мѳгъ мати вартѳсть найвысше 100 злр., то по здренованю буде мати що найменше вартѳсть 200 злр. Се значить: 100 морґѳвъ поля мокрого вартости найбѳльше 10.000 зр. — по осушеню будуть безъ сумнѣву представляти вартѳсть 20.000 злр. А що кошты дренованя одного морґа рурами выносять въ Галичинѣ около 40 злр., то на 100 морґѳвъ потреба 4.000 злр. Обшарникъ сей, ся нувши певно до фонду меліораційного, пѳднесе при его помочи вартѳсть здреновaного поля що-найменше два разы бѳльше. А треба знати, що кошты вложенѣ на дренованє дуже часто въ першѳмъ вже роцѣ по здренованю цѣлковито звертають ся, тожь властитель грунту хотяй-бы навѣть до тои цѣли затягнувъ позичку въ довшихъ лѣтахъ платну, робить знаменитый интересъ. Отъ и наглядный примѣръ, въ якій способѳъ обшарники можуть вартѳсть своихъ посѣлостій пѳднести а взглядно дохѳдъ зъ нихъ збѳльшити

А чи нашѣ хлѣборобы не могли бы зъ сего фонду користати та сягати до мѣшка, до котрого они свою кервавицю такожь складають?...

Справа дренованя не є рѣчію маловажною, а переведене ви въ практицѣ незмѣрено много причинило бы ся до поправы економічного стану нашихъ селянъ. Велику вагу и досяглость, якѣ сеся меліорація мае въ продукціи рѳльничѳй, оцѣнено вже давно въ краяхъ, де культура и техніка рѳльнича на найвысшѳмъ стоять щебли, якъ: въ Англіи, Франціи и Бельґіи. Франція мае около 1,740.000 морґѳвъ здренованыхъ, хочь земля тамъ переважно пропускальна, раціонально управлювана и обильно навожена, а кліматъ теплѣйшій, нѣжь нашь. Въ малѳй Бельґіи обшаръ здренованыхъ грунтѳвъ выносить понадъ 260.000 морґѳвъ. А въ Галичинѣ, де найменше два мілїоны морґѳвъ доконче потребують осушеня, доси певно не знайде ся бѳльше якъ 10 до 12 тысячь здренованыхъ морґѳвъ, и то лишь на обшарахъ дворскихъ, а на грунтахъ селяньскихъ цѣлкомъ нѣчого въ тѳмъ взглядѣ не зроблено. А прецѣнь зъ тыхъ двохъ мілїонѳвъ морґѳвъ орного грунту, вымагаючихъ въ Галичинѣ дренованя, можь приняти, що $^3/_4$ т. є. около 1,500.000 морґѳвъ припаде на грунты селяньскѣ а решта т. є. около 500.000 морґѳвъ на обшары дворскѣ. Бо вже-жь при надѣлюваню грунтѳвъ дѳставало ся селянамъ що гѳрше и дальше, а що лучше и близше, дѣдичѣ собѣ позоставляли. Зъ тыхъ 1,500.000 морґѳвъ грунту селяньского въ цѣлѳй Галичинѣ, котрѣ на осушене дреноваемъ чекають, припаде безъ сумнѣву $^2/_3$ т. є. около мілїонъ морґѳвъ на Галичину всходну взглядно на Русинѳвъ. Той обшаръ въ найлучшѳмъ разѣ може представляти вартѳсть 100 мілїонѳвъ зр., коли оденъ морґъ почислимо по 100 зр., але звычайно мокре поле не варта бѳльше якъ 50 зр. за морґъ або ще менше. То само поле по усушеню було бы варте що-найменше 200 зр. за морґъ, се значить, що вартѳсть его 2—4 разы збѳльшить ся. Само собою розумѣє ся, що и дохѳдъ зъ осушеного поля въ тѳмъ самѳмъ вѳдношеню пѳдносить ся, бо вартѳсть землѣ в зависимою вѳдъ доходу, якій она дає. Беручи отже за пѳдставу до обрахунку вартѳсть недренованого поля по 100 зр. а побѳльшене доходу а тымъ самымъ и вартѳсть лишь друге тѳлько [хотяй часто лучає ся значно бѳльше], то переведенє дренованя на мілїонѣ морґѳвъ землѣ пѳднесло бы ви вартѳсть изъ 100 на 200 и бѳльше мілїонѳвъ зр.

У всходнѳй Галичинѣ, зъ выимкою декотрыхъ повѣтѳвъ на Подолю, майже всюды заходить потреба дренованя орноі землѣ на меншихъ або бѳльшихъ обшарахъ. Въ повѣтахъ, якъ самбѳрскій, старомѣскій, лѣській, добромильскій. дрогобицкій, жидачѣвскій, калускій, долиньскій, станиславѳвскій, брѳдскій, золочѣвскій, каменецкій, жовкѳвскій, яворѳвскій и въ многихъ иншихъ пересѣчно бѳльша половина орного грунту потребує осушеня. А до такихъ належить и повѣтъ коломыйскій, де — крѳмъ кѳлькохъ громадъ на выжинѣ вѳдъ Винограду до Балинець — всѣ прочѣ мѣсцевости переважно мають грунты непропускальнѣ, въ слотливѣ лѣта мокрѣ, и для того дренованя потребують. И тая то обставина спонукала мене до зазначеня повысшихъ гадокъ, щобы ними звернути увагу тыхъ, до котрыхъ се належить.

Позаякъ дренованє на грунтахъ селяньскихъ не знати коли и чи взагалѣ буде переведене а до поправы мокрыхъ грунтѳвъ безъ проволоки взяти ся треба, про то выпадає на такихъ грунтахъ ужити иншихъ средствъ, хочь не зовсѣмъ радикальныхъ, мимо того успѣшныхъ, а тіи суть: постепенно глубша орка, ужите пѳдсекибника або поглубляча, даване мервистого и неперегнилого обборнику, а крѳмъ того правильне повожене вапномъ що 6—8 лѣтъ.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ стрыйскои „Пѳдгѳрскои Рады“** оголошує:

Загальнѣ збѳбы „Пѳдгѳрскои Рады“ зъ дня 14 с. м. поручили выдѣлови сего товариства въ якъ найкоротшѳмъ часѣ по всѣхъ головныхъ точкахъ въ повѣтѣ вѳдбути публичнѣ зборы або вѣча въ цѣли обговореня и поясненя такъ многоважныхъ и пекучихъ справъ, якими суть: 1) надходячѣ выборы до радъ громадскихъ; 2) нова устава судова [процедура цивільна], котра вже вѳдъ 1-ого сѣчня 1898 буде обовязувати и котрои головнѣ постановленя кождому треба знати и 3) новѣ уставы податковѣ: 4) справа подѣльности грунтѳвъ селяньскихъ.

Сповняючи тое припоручене пѳдписаный Выдѣлъ „Пѳдгѳрскои Рады“ скликує для обговореня справъ повысшихъ вѣче народне въ **Сколѣмъ** на понедѣлокъ 25-ого н. ст. жовтня 1897 о годинѣ 1-ій въ полудне въ сали Ґѣеровои и просить о якъ найчисленнѣйшу участь. Справы такъ многоважнѣ, пекучѣ и интереснѣ, що власный интересъ повиненъ якъ найбѳльше число людей до участи въ тѳмъ вѣчу заохотити — Выдѣлъ „Пѳдгѳрскои Рады“ въ Стрыю:

Д-ръ Евгеній Олесницкій предсѣдатель.
Д-ръ В. Охримовичь секретарь.

— **Загальнѣ зборы філіи „Просвѣты“ въ Рогатинѣ** вѳдбудуть ся въ четверъ дня 28 н. ст. жовтня с. р. въ сали рады повѣтовои о годинѣ 10 рано. Вѳдпоручникомъ головного Выдѣлу буде Вп. п. Король. Зборы вѳдбудуть ся въ такѳмъ порядку: По богослуженю въ мѣскѳй церквѣ наступить: 1) отвореня зборѳвъ; 2) выкладъ економічный Вп. Короля; 3) справозданя: а) секретаря, б) касіера; 4) внесеня членѳвъ. На сѣ зборы просимо усѣхъ Вп. Членѳвъ нашои філіи. — Въ Рогатинѣ дня 20 жовтня 1897. Вѳдъ Выдѣлу філіи „Просвѣты“ *І. Макогоньскій* голова. *П. Кудрикъ* секретарь.

— **Проба мѣшаного хору Бояна** вѳдбудесь завтра въ [пятницю] о годинѣ 7½ Хто ще не є членомъ сего товариства, нехай вписує ся. Не десятки а сотки членѳвъ повинно стояти пѳдъ стягомъ нашои пѣсни.

— **Засѣданє выдѣлу наукового товариства имени Шевченка** буде въ пятницю 10 (22) с. м. о годинѣ 6-ій въ канцеляріи товариства.

— **Процесъ противъ 28 селянъ зъ Щитовець** скѳнчивъ ся передъ тернопольскимъ трибуналомъ увольненемъ всѣхъ обжалованыхъ вѳдъ вины кары. Не засужденый анѣ одинъ! Хто-жь теперь вынагородить тымъ невиннымъ жертвамъ моральнѣ терпѣня и страты матеріяльнѣ?!

— **Загальнѣ зборы філіи Руского товариства педаґоґічного въ Самборѣ** вѳдбудуть ся дня 1 н. ст. падолиста с. р. о 2-ій годинѣ зъ полудня въ школѣ вправъ ц. к. семинарія учительскои. О тѳмъ повѣдомляє Р. Т. членѳвъ — *Выдѣлъ.*

— **Въ справѣ заходѳвъ о помилуванє засужденыхъ въ повыборчихъ процесахъ** одержуємо зъ Вѣдня таку вѣстку: Подань до мінїстерства справедливости о предложенє нашихъ за выборы засужденыхъ селянъ до помилуваня монархомъ вручили мы мінїстрови Ґляйспахови доси шѣсть, а то: чотири вѳдъ селянъ зѳ Смерекова [одно зъ канцеляріи д-ра Ив. Добряньского, одно зъ канцеляріи д-ра К. Левицкого, а два зъ канцеляріи д-ра Ст. Федака у Львовѣ], одно вѳдъ селянъ зъ Викторова [зъ канцеляріи д-ра М. Бучиньского зъ Станиславова] и одно зъ Мужиловичъ [зъ канцеляріи д-ра Т. Кормоша]. — *Танячкевичъ.*

— **Выдѣлъ „Селяньскои Рады“ въ Бродахъ** надѳславъ намъ до оголошеня отсю **вѳдозву**:

Кождый знає, якъ прикрѣ настали въ нашѳмъ краю вѳдносины сусѳпольно-економічнѣ. Доля рускаго хлѣбороба стає ся зъ кождымъ рокомъ, ба зъ кождымъ днемъ що-разъ тяжшою. Станъ рѳльничій упадає, промыслъ домашный и торговлю захопили жиды въ свои руки и установляють цѣны на наше збѳже. Дохѳдъ зъ поля зменшивъ ся и не выстає навѣть на покрытє найконечнѣйшихъ потребъ. Кредитъ для селянина утрудненый, лихва высысає его послѣдни соки. Для поправы долѣ хлѣборобѳвъ не зроблено до теперь нѣчого, хоть се станъ найважнѣйшій, бо пѳдвалина державы.

Причина тои економічнои нужды хлѣборобѳвъ есть бракъ всякои опѣки надъ станомъ рѳльничимъ зѳ стороны властій, якъ такожь бракъ всякои хоть-бы найменшои орґанізаціи зѳ стороны хлѣборобѳвъ. Въ послѣднихъ часахъ видно зворотъ до лѣпшого. Правительство проектує основане примусовыхъ сѳлокъ господарскихъ. Выдѣлъ краєвый скликує анкету рѳльничу, на котрѳй мае ся обговорити: въ якій способѳъ можна бы спинити надмѣрне роздробленє селяньскихъ грунтѳвъ и въ парѣ зъ тымъ идуче зубожѣне селянъ. Звязокъ господарѣвъ Низшои Австріи скликує до Вѣдня на день 14. падолиста вѣче селянъ зъ цѣлои Австріи на котрѳмъ мае ся обговорити справа орґанізаціи селяньства, біржевый гандель збѳжемъ, угода зъ Угорщиною и т. п. Всюды бачимо якусь орґанізацію, до котрои склонює теперѣшный упадокъ стану рѳльничого.

Тожь пора и намъ, рускимъ хлѣборобамъ, взяти ся щиро до орґанізаціи нашого стану. До такои орґанізаціи стану селяньского накликує горячо св. о. Папа Левъ XIII. въ своихъ посланіяхъ. Тому бажаню Папы вдоволили многѣ нѣмецкѣ католики черезъ завязане численныхъ „хлопскихъ союзѳвъ“, котрыхъ цѣлію есть: охорона и пѳднесенє стану селяньского пѳдъ взглядомъ религійнымъ, моральнымъ, проствѣтнымъ и економічнымъ. Духовеньство деканату брѳдского рѣшило на соборчику дня 14 жовтня взяти ся до орґанізаціи стану селяньского на пѳдставѣ христіяньскѳй при помочи повѣтового товариства „Селяньска Рада“ въ Бродахъ.

Вдоволяючи тому бажаню Всч. духовенъства выдѣлъ „Селяньскои Рады“ скликує на день 1 падолиста о годинѣ 11 рано загальнѣ зборы своихъ членѳвъ и просить всѣхъ патріотѳвъ брѳдского, залозецкого и лопатиньского о численну участь въ тыхъ зборахъ, якъ такожь о приступленє въ члены нашого товариства.

Програма загальныхъ зборѳвъ: 1. О годинѣ 9 рано служба Божа въ церквѣ парохіяльнѳй. 2. О годинѣ 11 **рано вѳдкрытє** зборѳвъ предсѣдателемъ. 3. **Выбѳръ** нового выдѣлу. 4. Рефератъ о орґанізаціи стану селяньского. 5 Выборы до рады повѣтовои. 6. Обговоренє справъ, котрѣ мають бути трактованѣ на вѣчу селянъ у Вѣдни. 7. Резолюціи и внесеня членѳвъ.

Вѳдъ выдѣлу „Селяньскои Рады“ въ Бродахъ дня 20 жовтня 1897. *Григорій Донкевичь* предсѣдатель. *Д ръ Должицкій* секретарь.

— **Анкета аґрарна радила** вчера рано и зъ полудня та й радить нинѣ дальше. Зъ Руси нѳвъ беруть въ нѣй участь: д-ръ Савчакъ, б. посолъ Гурикъ и п. Федоровичь [посолъ Титъ Заячкѳвскій не явивъ ся за-дла якоись перешкоды].

— **Про бл. п. о. Ивана Галяревича**, о котрого смерти звѣстили мы вчера, пишуть намъ зъ Рогатиньского: О. Иванъ Галяревичь, парохъ въ Заланѳвю, членъ Рускои Бурсы въ Бережанахъ, вѳдпоручникъ товариства „Днѣстеръ“, голова мѣсцевои читальнѣ и пр., померъ въ 71 бмъ роцѣ житя по короткѳй а прикрѳй недузѣ. Покѳйный бувъ добрымъ Русиномъ, пѳдпомагавъ матеріяльно и морально всяке добре дѣло рогатиньскихъ Русинѳвъ, зъ властями переписувавъ ся все по руски, для своихъ парохіянъ бувъ справдѣшнымъ вѳтцемъ и щирымъ порадникомъ. Земля ему пером!

— **Въ Варшавѣ** померъ бувшій купець Едвардъ Чабанъ и лишивъ 570.000 рублѣвъ на на добродѣйнѣ цѣли, мѣжь иншимъ по 30.000 на стіпендіи для студенѳвъ університету въ Варшавѣ, Краковѣ и Львовѣ, а 50.000 на научнѣ цраць краковскои академіи наукъ.

— **Въ Коссвѣ** увязнивъ судья слѣдчій, высланый зъ рамени окружного суду въ Коломыѣ, директора косѳвского христіяньского банку Дерфлера. Причина арештованя, зъ огляду на слѣдство, на-разѣ не звѣстна.

Надѳслане.

Ball-Seidenstoffe 35 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), **porto- und steuer-frei ins Haus** Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 10 4
G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

МАЛЯҐА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯҐА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ
яко знамените средство въ ослабленяхъ, реконвалесценціи и т. п. обявахъ.
Цѣна бутильки 3 коруны. 2

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 30—?

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 159-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Wahrheits-Duelle Von K. — Die gemeinsame Verfassung und der Absolutismus in Oesterreich. Von Dr. Friedrich Tezner. — Arbeiterschutz und internationales Arbeiterschutzamt. Von Theodor Curti. — Eine Socialphilosophie. Von Karl Jentsch. — Walt Whitman. Von Dr. Karl Federn. — Arnold Boecklin. Von Richard Muther. — Ein russischer Roman. Von Max Messer. — Kainz im Burgtheater, Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Tini. Von Ernst v. Wolzogen.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21. жовтня. Вчера вôдбуло ся въ ратуши вѣче державныхъ урядниковъ, скликане християньско-соціяльнымъ сторонництвомъ. Промавляли самі послы мѣжь ними такожь и д-ръ Люеґеръ. Всѣ бесѣдники упевняли, що доложать всѣхъ силъ, щобы правительство вже вôдъ 1. сѣчня 1898 пôдвесло урядникамъ платню. Але заразомъ выступили всѣ бесѣдники противъ новыхъ податковъ, которы мають служити на покрытє вели[illegible] ухвалили адресу до цѣсаря зъ [illegible] дяръ на памятники для славныхъ въ исторіи Мадярôвъ.

Бѣлградъ 21 жовтня. Головна рôзница мѣжь королемъ а Сімічемъ мав бути въ намѣренôй правительствомъ ревізіи конституціи. Сімічь хотѣвъ заразъ пôсля повороту короля заняти ся сею справою, а король зъ уваги на теперѣшный станъ рѣчей противить ся сему.

Надосланє

Лѣкарь недугъ дѣточихъ
Д-РЪ ОСКАРЪ ПИЛЄВСКІЙ
осѣвъ у Львовѣ при улици Коперніка число 9 II. поверхъ и ординуе вôдъ 3—5 по полудни.
Амбуляторіюмъ недуґ дѣточихъ безплатно вôдъ 8—10 передъ полуднемъ. 295 9—10

Новый локаль.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового локалю
при пл. Галицкôй ч. 1.
У ЛЬВОВѢ.

На цѣнах найтаньшихъ въ великôмъ выборѣ окуляри, цайгеры, лъорнеты, барометры, термометры. — Ширлы и цайгеркомпасы найдокладнѣйше. — Устроюе электричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи пôдлагодзуе вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 4135
Адресъ: Оптикъ Коперникъ Львôвъ площ[illegible]

Цѣна 50 кр.
Дôстати можна въ тов. Просвѣта.

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ ней порадника своихъ недуґ[illegible] и [illegible] свои мужескій [illegible] при помочи указаного [illegible] способу лѣченя. [illegible] ваке на жите, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig)

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Ковдры шитй
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручае Маґазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Клиентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пôдоймае ся всякихъ робôтъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Євангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

КАСЕТКИ В ртгаймовскй на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50, 6·50, 8·— и 1·—. Замкн безпечньства французскй по зр 4·5)
поручае ПЕТРО ХЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4505

Каролъ Яворскій
у Львовѣ, ул. Баторія ч 20
поручае свôй
складъ и робôтню обуви дамскои мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 20—?
287

Поручаємо **КУПУВАТИ** всяку ґардеробу, мундурки, ліберію оруже, машины, меблѣ и т. п. лише
въ Базарѣ католицкôмъ Ящишина
942 Будынокъ театральный. 3—6

Ученикъ IV. клясы ґімназіяльнои въ Станиславовѣ шукае лекціи до 1-ого лютого 1898 року. Адреса Т. С. Станиславôвъ дворецъ poste restante. 351 2—3

Кальошѣ
дуже мôцнй и дуже дешевй
поручае
МАКСЪ МІЛЬФЕЛЬДЪ
ЛЬВÔВЪ, РИНОКЪ ч. 37.
388 10—10

Цѣкавй рѣчи.
Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки ете нового жанру. *Розкішній катальоґи* 30 кр. [за порто, закрытй] або зъ 50 великими ґарными взôрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. [въ маркахъ] за попереднымъ надôсланемъ. 303 10—10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

Фірма вôдзначена на львôвскôй кр свôй выставѣ срѣбною медалею.
Хвально звѣстна
РОБÔТНЯ
ВЫРОБÔВЪ церквеныхъ и ґалантерійныхъ
зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а менно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійній и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшй Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскй берла, кадильницѣ и лодки, гармонійній дзвôнки, антіпедія, бронзы сальонові и до меблѣвъ и т. д.
Всѣ наведений предметы приймае до позолочена, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну гривкôсть. Замовленя зъ провінціи пôлагоджуе вô воротною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 336 4—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робôтня бронзôвница, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

Магазинъ и робôтня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякй можливй роды футеръ въ шкôрахъ, готовй футра и всякй иншй артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячй — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожь приймають покрытя и переробки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 3—13

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно сталисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй огнетревалу папу дахову, асфальтовй члыны изоляційній, дестильованну смолу вуґлеву карболінеумъ, якъ такожь взаґалѣ **всякй матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство робôтъ бетонôвыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч. р. 460. 121 5—?

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ
звѣстный вôдъ кôлканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходньôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи. Принимае рѣзьбарскй роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякй старинности, а то фрески рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вел. Духовеньство заноτувати собѣ его адресу. 205 120—?
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ
ЧАЙ
правдивый китайскій
въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.
12 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **приторучене Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Виреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскй знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мо...ливо найнизшою оплатою.
Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшй сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкористнѣйшй услôвя и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимае вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягае ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймаютъ ся. 4414

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякй паперы цѣннй
И МОНЕТЫ
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.
374B 17—0

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

№. 230. Львовъ, Пятница 10 (22) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши донесеня приватни числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Справы парляментарнй.

[Засѣданє палаты. Компроміс бѣльшости зъ опозицівю; — Дискусія надъ внесенями о обжалованє міністрѣвъ. — Союзъ безклюбовцѣвъ].

Вчерашне (въ четверъ) засѣданє вѣдбуло ся спокѣйно. Обѣ стороны, бѣльшѣсть и опозиція, приступали до нарадъ зъ тактомъ: бѣльшѣсть постановила вытримати терпеливо поименнй голосованя, безъ нарушеня регуляміну, а зновъ опозиція, якъ говорено, загадує устроити собѣ на вчерашнѣмъ засѣданю ажь 34 поименныхъ голосованъ. И справдѣ зачали ся поименнй голосованя при читаню петицій. Одну таку петицію, на внесенє Странского а за порѣшенѣмъ Абрагамовича, вкинено до коша, бо на сѣй петиціи не було нѣ пѣдписѣвъ нѣ даты. Але за те були иншй петиціи, котрыхъ опозиція ужила до обструкціи. Наразъ рознесла ся вѣсть, мовь бы бѣльшѣсть хотѣла вѣдплатити ся опозиціи въ такій способъ, що при дискусіи надъ внесенями о обжалованє міністрѣвъ заразъ по промовѣ першого бесѣдника замкне дискусію. Було бы се на кождый способъ ударомъ для лѣвицѣ, але выходило остаточно на се, хто заявить бѣльше завзятя и вытревалости. Однакъ розважнѣйшй послы зъ бѣльшости зачали вести переговоры зъ опозицівю и згоджено ся на компромісъ: поименныхъ голосованъ буде лишь кѣлька для замаркованя опозиціи, а за те при дебатѣ надъ внесенями о обжалованє прийде до голосу пять бесѣдникѣвъ зъ опозиціи. Сей компромісъ обовязує на два засѣданя: четвергове и въ пятницю; перше мае тревати до год. 5-тои а друге до год. 7-ои. Скоро ино довѣдано ся, що компромісъ заключено, устали поименнй голосованя и можна було приступити до порядку дневного.

Отворено дебату надъ внесенями Ира и Шікера о поставленє президента міністрѣвъ въ станъ обжалованя за подѣю въ Хебѣ (Егерѣ). — Въ заступствѣ Ира забравъ голосъ шенереріянець пос. Тірк. Зачавъ вѣдъ оправдуванє пос. Ира въ справѣ „сифоновѣй“. Вѣдтакъ выложивъ програму політичну нѣмецкихъ націоналѣвъ. Они суть патріотами нѣмецкими а тымъ самымъ такожь австрійскими. Цѣсарь Вільгельмъ I остерѣгавъ австрійского цѣсаря, щобы не зробивъ зъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ: Schmarzenskinder. (Президентъ упѣмнувъ бесѣдника, щобы до дискусіи не втягавъ особы цѣсаря.) Наслѣдникъ Вільгельма I полишить ся вѣрный традиціямъ свого дѣда и не опустить австрійскихъ Нѣмцѣвъ. Бадені бажае зелѣзною рукою вщѣпити въ Нѣмцѣвъ австрійскій патріотизмъ, але най тямить, що Нѣмцѣ то не польскй або рускй хлопы. Нѣмцѣ можуть бути націоналами, але неконче и зрадниками Австрій. — Полемізуючи зъ промовою Герольда, заявивъ, що Нѣмцѣ борють ся нинѣ вже не о гегемонію але о своє истноване. Що-до подѣй въ Хебѣ, то бесѣдникъ представивъ ихъ вельми драстично, желаючи рѣвночасно Герольдови, щобы дѣсталось ему (пѣсля высказу) кѣлька такихъ „идеальныхъ“ ударѣвъ шаблею поліцайского.

На тѣмъ перервано дискусію. Пос. Ярошевичь протестувавъ противъ поведеня президіи, що не пѣддала пѣдъ голосованє его внесеня, щобы нарады комісіи легітимаційнои надъ выборомъ Богдановича були явнй. — Віцепрезідентъ Крамаржь не увзгляднивъ сего протесту и обставъ при своѣй первѣстнѣй интерпретаціи регуляміну. Вѣдтакъ заявивъ Крамаржь, що молодо-Чехъ Крумгольцъ не мавъ права выдирати зъ рукъ Тірка дощинки, котрою сей хотѣвъ валити въ пультъ зъ обструкційнои тактики.

Слѣдуюче засѣданє нинѣ, въ пятницю.

Новый союзъ завязавъ ся въ палатѣ послѣвъ и президія палаты одержала въ тѣй справѣ таке письмо: „Пѣдписанй послы порѣшили нинѣшного дня, 21 жовтня, утворити „Союзъ безклюбовых послѣвъ“, щобы тымъ способомъ на складъ комісій мати вплывъ, вѣдповѣдаючій ихъ чисельнѣй силѣ. Просимо приняти се до вѣдомости. Шукле, Бальякъ, Кронаветтеръ, Фольгеръ, Стефановичь, Штравхеръ, Окуневскій, Танячкевичь, Вашатый, Волянъ.“ — Послы Квекшицъ и Шрамель застерегли собѣ часъ надумати ся. Стояловцѣ, числомъ пять безъ Шаера, заявили намѣръ прилучити ся до сего „со за“ въ характерѣ госпітантѣвъ.

Переглядъ політичный.

По нарадахъ екзекутивного комітету правицѣ, на котрыхъ уложено тактику противъ обструкціи, та сама правиця на засѣданяхъ палаты послѣвъ дня 19 с. м. такъ крѣпко тримала ся ухваленои тактики, що вкѣнци ажь бракло комплету. Тымъ то Politik каже просто, що ухвалена кампанія заразъ зъ початку не удала ся. Пѣсля упевнень — пише той дневникъ — що противъ обструкціи выступить ся якъ найострѣйше, оказує ся те, що зайшло, не малымъ соромомъ, котрый сторонництвамъ правицѣ не може приносити чести. Треба справдѣ ще разъ запытати ся: чи бѣльшѣсть ще е? А коли она ще е, то де е знакъ ей силы, котру чейже кожда бѣльшѣсть повинна мати? Чи меншѣсть може мати пошанѣвокъ для такои бѣльшости? Чи правительство може мати при такѣмъ станѣ рѣчи заохоту, щобы приспѣшати покѣнченє часто згадуваной умовы зъ правицею? Провѣдники клюбѣвъ що день радять надъ тактикою, якои мають уживати противъ обструкціи; а коли прийде до поименного голосованя, тогдѣ зъ сѣмохъ провѣдникѣвъ бракне не менше якъ чотирохъ. Якъ же въ такѣмъ разѣ мають ихъ пѣдручнй поступати карно? Выпадокъ той, хочь якъ вонъ на око малозначный, достаточно характеризує вѣдносины сторонництвъ правицѣ до себе и до правительства. Обструкція бере чимъ разъ бѣльше верхъ, а досыть зазначити ей успѣхъ зъ дня 19 с. м., щобы дѣйти до пересвѣдченя, що при такѣмъ станѣ рѣчи годѣ удержати парляментъ способнымъ до працѣ. — Що-до самои нарады екзекутивного комітету правицѣ додае ще Politik, що гр. Бадені переведене угодовои провізорія узнавъ за рѣчь конечну и заявивъ, що длятого е задачею бѣльшости увзгляднити тую конечность. На те заявленє чески послы и послы католицкого сторонництва готовй голосувати за угодовою провізорівю за цѣну знесеня дотепершныхъ приписѣвъ о меливѣ, а полудневославяньскй послы сказали безъ обинякѣвъ, що не можуть голосувати за провізорівю, коли правительство не заспокоить ихъ жадань. Выходить, що не цѣла правиця готова пристати на вѣдлученє справы постулятѣвъ вѣдъ угодовои провізорія.

Дня 19 с. м. зѣйшовъ ся французкій парляментъ на свою послѣдню сесію, бо въ маю скѣнчить ся его мандатъ. Перше засѣданє минуло спокѣйно; уложено мѣжь иншимъ програму парляментарнои працѣ. Слѣдуюче засѣданє вѣдбуде ся въ пятницю.

При сѣй нагодѣ, що се послѣдна сесія парляменту, а на весну будуть новй выборы, починають монархісты у Франціи пѣдносити голову. Выглядає такъ, мовь бы они цѣлкомъ на правду надѣяли ся, що новй выборы принесуть вѣдбудованє монархіи. Всѣ монархістичнй дневники выступили въ день отвореня сеи сесіи зъ нападами на републіку, завзываючи своихъ прихильникѣвъ до борбы противъ неи и заповѣдаючи близькій ей упадокъ. Soleil складає на републіку вину за упадокъ французкои индустріи и докоряє ей марнотратствомъ. Gaulois высказує переконанє, що новй выборы промостять дорогу до привернена королѣвского трону. Въ подѣбнѣмъ дусѣ высказують ся и иншй дневники монархістичнй.

Зъ Петербурга и Лондону розходить ся вѣсть, що державы стоять въ кретеньскѣй справѣ на своѣмъ давнѣйшѣмъ становищи. Крета мае дѣстати повну автономію; губернатора мае ся занменувати такого, щобы не бувъ турецкимъ пѣдданымъ; мае ся утворити мілію зъ мѣсцевого населеня такъ грецкого якъ и могамеданьского, котра буде пѣдъ розказами губернатора. Державы не допустять до змѣны сихъ, вѣд початку поданыхъ жадань. Вість про побѣльшенє мѣжнародного войска на островѣ е невѣрна; державы о тѣй справѣ навѣть не переговорювали мѣжь собою, и не можна навѣть припустити, щобы оказала ся потреба до того.

Новинкй.

— **Всенародне вѣче у Львовѣ заборонене.** Нинѣ наспѣло на руки п. Богдана Дѣдицкого письмо зъ ц. к. Дирекціи поліціи у Львовѣ зъ забороною всенародного вѣча, скликаного на 1. падолиста с. р. Мотивы забороны такй: „Дня 19. с. м. уміщено в Н-рі 227 часописи „Діло“ і в Н-рі 228 часописи „Галичанин“ відозву до Русинів Галицкої землі підписану через пп. Богдана Дідицкого, Д-ра Костя Левицкого, Юліяна Романчука і через прочих членів комітету віче то скликуючих.

„Відозва та, взиваюча до як найчисленнійшого прибутя делеґатів на то віче, усправедливляє і похваляє в уступі окресляючім поводи скликаня того віча каридостойні чини які ся приключили в тоці сегорічних виборів до Ради Державної, заключає в своій основі знамена преступленя з §. 305. з. к. і з того поводу сконфіскувала Прокуратория Державна покликані числа часописей „Діла“ і „Галичанина“.

„Обставина, же така підбурююча і колідуюча зі законом карним відозва вийшла від комітету віче скликуючого, в полученю з першим пунктом порядку дневного „обговорюваннем процесів повиборчих“ будить узасаднену обаву, що подібні підбурюючі каридостойні енунціяції повторять ся в тоці обрад віча, і з того поводу ц. к. Дирекция Поліциї на підставі §. 6. закона з дня 15. падолиста 1867 ч. 135 Д. з. д. заказує сим вѣдбутє сего віча.“

Мы въ вѣдозвѣ вѣчевѣй не можемо добачити „усправедливлюваня и похвалюваня карыдостойныхъ чинѣвъ“ нѣ „пѣдбурюваня и колізіи зъ закономъ карнымъ“, нѣ „карыдостойнои енунціяціи“; длятого коли намъ буде доручене затвержденє конфіскаты, внесемо противъ нен супротивленє. Тымчасомъ однакожь всенародне вѣче у Львовѣ, по крайнѣй мѣрѣ дня 1. н. ст. падолиста, не вѣдбуде ся.

— **Ще того не бувало!** На площи св. Юра, якъ вѣдомо, закладае ся скверъ. Дня 13. с. м. було въ Святоюрскѣй парохіи торжественне свято. Знаючи, якъ коротку память на чоганованє всего, що руске, мають львѣвскй панове радній, звернувъ радный мѣста о. крил. Чапельскій уже въ понедѣлокъ 11 ого с. м. увагу віцепрезідента мѣста п. Шаера, щобы въ середу 13-ого казавъ застановити на Святоюрскѣй площи всяку роботу. П. Шаеръ „zapomniał“ о пригадцѣ и робота йшла въ середу своимъ порядкомъ, мимо того навѣть, що о. Чапельскій ще въ середу рано посылавъ особне письмо до п. президента Малаховского. Не помогло нѣчо! Пѣдчасъ богослуженя пѣдъ самою брамою Святоюрского забудованя бито камѣня а народъ сѣльскій лише соблазнявся тымъ. Свята рускаго не узнано и здаеть ся може зъ тои причины и здѣградовано въ магістратѣ святого Юра на звычайного собѣ Юра, бо отъ выписано: „Przejazd przez plac Jura wzbroniony“.

— **Даремнй заходы!** Польскй часописи подають, що головный зарядъ „кулокъ рѣльничихъ“ выславъ на люстрацію господарствъ селяньскихъ люстратора Ф. Найштайна до повѣтѣвъ: ярославского, ланьцутского, кольбушѣвского и ниского, люстратора Снѣгоцкого до пов. Хшанѣвъ и Живець — а Малиновского до повѣтѣвъ бучацкого и перемышляньского. Намъ зовсѣмъ байдуже робота „кулокъ“ въ мазурскихъ повѣтахъ, але не може она бути для насъ байдужною на Руси, де для „кулокъ“ мѣсця нема и бути не може, якъ то мы вже неразъ пѣдносили и справу пояснили. Завдяки що-разъ бѣльшому освѣдомленю рускихъ громадянъ и ширшаючѣй просвѣтѣ мѣжь нашими селянами польскй „кулка“ въ послѣдныхъ часахъ стратили цѣлкомъ грунтъ пѣдъ ногами на Руси и въ въ 1897 роцѣ не трафляло ся намъ чути анѣ о одномъ „кулку“, щобы повстало на Руси. А зъ давнѣйшихъ, думаемо, и слыхъ загинувъ, зъ выимкою хиба може де найде ся ще яка крамниця въ аґонію находячого ся „кулка“ або приватна пѣдъ фірмою бл. п. „кулка“. Се зовсѣмъ природне и инакше бути не може, бо народъ нашъ уже пѣзнавъ, що свое питоме е для него конечне, а що чуже е ему непотрѣбне. Мимо того головный зарядъ „кулокъ“, маючи якъ вѣдомо богато гроша зъ субвенцій, высылае своихъ люстраторѣвъ також и до повѣтѣвъ рускихъ якъ: ярославскій, бучацкій и перемышляньскій, не знати на що и по що... Видно не знае, що зъ грѣшми зробити, а може хоче выказати ся передъ властями, що часть субвенціи зѣстала ужита такожь и для Русинѣвъ. Но мы бы радили панамъ зъ „кулокъ“, щобы они замѣсть выдавати грошѣ на цѣлкомъ безхосенній експеріменты на Руси, котрй нѣколи на нѣй не приймуть ся, радше ужили ихъ для Мазурѣвъ або сховали собѣ на лиху годину. Народъ рускій мае свои просвѣтно-господарскй и економічнй институціи, мае свои читальнѣ и своихъ людей, котрй его потребы, недостатки и хибы лучше знають и порадити имъ зможуть, нѣжь люстраторы зъ „кулокъ“. Тому мы пересвѣдченй, що Русины и рускй громады въ повѣтахъ: бучацкѣмъ, перемышляньскѣмъ и ярославскѣмъ, наколи-бы тамъ люстраторъ „кулокъ“ дѣйстно приѣхавъ [бо мы думаемъ, що ся люстрація скѣнчить ся лише на пробѣ кѣлькохъ громадъ], красненько подякують ему за „dobre chęci“ та вкажуть ему дорогу, куда може здоровъ дальше собѣ ѣхати — бо они помочи вѣдъ панѣвъ зъ „кулокъ“ не потребують. Се даремнй заходы и труды на Руси, тожь кождый сотикъ чи тамъ гелеръ, выданый на „кулка“ мѣжь Русинами, е цѣлковито змарнованый и мовь у болото киненый. — Що давнѣйше мѣжь Русинами несвѣдомыми рѣчи могло декуда удатись, се нинѣ рѣшучо не вдасть ся, тожь шкода заходу и грошa. Все-жь таки годило бы ся, щобы и иншй часописи рускй пильно слѣдили змаганя „кулокъ“ та познакомляли своихъ читателѣвъ зъ ихъ роботою и забаганками на Руси, абы охоронити неодного вѣдъ сповненя дурницѣ, якъ то минувшого року стало ся въ Сокальщинѣ, де много нашихъ людей черезъ несвѣдомость справы зробило дурницю и мимохѣть себе осмѣшило. При сѣй нагодѣ пригадуемо делеґатамъ рускихъ Ординаріятѣвъ до польскихъ „кулокъ“ оо. крилошанамъ Бѣлиньскому, Бачиньскому и Мрицови: що чувати зъ ихъ славными делеґатурами? чи и коли задумують они зложити свои мандаты, чи нѣ? Часъ на те бувъ уже давно, а теперь крайна пора схаменутись и не впроваджувати въ блудъ рускій народъ!

— **Въ справѣ выборѣвъ до рады повѣтовои въ Калуши** одержуемо зъ-вѣдтамъ отсе письмо: Маемо честь подати до вѣдомости, що на зборѣ поважнѣйшихъ патріотѣвъ дня 13 н. ст. жовтня с. р. завязавъ ся комітетъ для переведеня выборѣвъ до рады повѣтовои зъ малыхъ посѣлостій. Въ складъ того комітету входять пп.: о. Иванъ Козакъ, о. Иларій Сѣчиньскій, о. Игнатій Муликъ, д-ръ Андрѣй Косъ, Ярославъ Коритовскій, Дмитро Дуда, Романъ Романѣвъ, Василь Петрѣвъ, Яць Гребѣнникъ, Юрко Ганджаровскій и Яць Иваницкій. Комітетъ той зрѣло застановить ся надъ особами кандидатѣвъ, выбере 12 кандидатѣвъ можливо найспособнѣйшихъ до заступуваня селяньскихъ справъ въ радѣ повѣтовѣй и найчестнѣйшого та найтвердшого характеру и лісту кандидатѣвъ роздасть передъ выборами Вп. делеґатамъ. — Именемъ справы рускои и справы селяньскои просимо Васъ, пп. делеґаты, щобы-сте зволили лісту уложену нашимъ комітетомъ одобрити въ цѣлости и безъ нѣякои змѣны вѣддати при голосованю, бо кожда змѣна може причинитись дуже легко до побѣды нашихъ противникѣвъ. Въ єдности сила! — тожь уповаемо, що єдностію побѣдимо. — Въ Калуши дня 15 жовтня 1897. *О. Иванъ Козакъ, д-ръ Андрѣй Косъ, Василь Петрѣвъ.*.

— **Зъ Стрыйского пишуть намъ:** Недавно була звѣстка въ „Дѣлѣ“ про заряджену контролю вѣйскову на недѣлю въ Новѣмъ-селѣ и въ Самборѣ, а теперь доношу Вамъ, що такого самого знасилуваня недѣлѣ допустило ся ц. к. староство стрыйске, вызначивши розпорядженемъ зъ 22. вересня ч. 23841 контролю въ Сколѣмъ на 24-ого жовтня с. р. и вѣдзвавши на той день резервістѣвъ зъ деякихъ сѣлъ горскихъ, якъ зъ Плавя, Коростова и другихъ. Тои-жь недѣлѣ мае комісарь староства справджувати и листы рекрутскй, отже и начальникѣвъ громадъ вѣзвано явити ся. Въ Коростовѣ згаданои недѣлѣ припадае храмъ, а що не лише резервісты и начальникъ громады, замѣсть на храмъ до своеи церкви, мусять ити до Сколього, але и дякъ, яко резервістъ буде мусѣвъ вандрувати зъ села, а що на мѣсци нема нѣкого, хто бы его заступивъ, то храмъ буде мусѣвъ хиба вѣдбути ся безъ богослуженя, если не найде ся якій дякъ въ сусѣдныхъ селахъ. Подаю фактъ, а посолъ о. Танячкевичь буде мати оденъ доказъ бѣльше, якъ то ц. к. власти шанують заповѣдь — памятай день святочный святкувати!

— **Галицкй „спеціяльности“.** „Чи-жь то не спеціяльность галицка — пытае вѣденьскій D. Volksblatt — що Бенедиктинки у Львовѣ кажуть своимъ ученицямъ купувати взоры для вышивокъ у жида Горовіца, хочь такихъ христіяньскихъ склепѣвъ у Львовѣ е богато? — або що палату кардинала Сембратовича малювали жиды, хочь у Львовѣ богато малярѣвъ-христіянъ? — або що высока польска шляхта поступае не инакше и н. пр. графиня Потоцка закуповує що року у жида Кона за

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою найлѣпше и найлаго́днѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 короны.
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ противъ золо́въ, анґлійскои хоробы и т. д. Цѣна 3 короны. 3

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
по́дъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 31—?

1000 зр. срѣбныхъ выробо́въ а другѣ рѣчи у жида Швайцера?“ — До того мы додамо во́дъ себе: А чи не спеціяльно́сть то вже не галиця, але руска, коли рускій заведеня, котрі въ першо́й лінїи повинні по́дпирати своихъ промысловцѣвъ и купцѣвъ, спомагають чужихъ, навѣть жидо́въ? Ось одержуемо зъ мѣста таку допись: „Во́дъ ферій во́ддано ведене кухнѣ въ руско́й духовно́й семинарїи панови Рашке и во́нъ побирае муку, крупы, яйця и прочія снѣды гадаєте може въ руско́й „Народно́й Торговли“? нѣ! у жида Каца при площи Бернардиньско́й и дае ему мѣсячно торгувата ко́лька тысячь зр. Загальні зборы товариства св. Павла, котрого предсѣдателемъ е власне ректоръ семинарїи Впр. о. Туркевичь, заявили були бажане, щобы адмінїстрацію кухнѣ въ семинарїи обняли сестры служебницѣ. Чому сей проэктъ упавъ у воду, не знаемо; але во́ддаючи кухню Полякови, выпадало зобовязати его, щобы харчѣ не бравъ у жидо́въ, але въ руско́й институціи, котра с ѣло выдержуе всяку конкуренцію. Лихо се належало бы чимъ скорше усунути, а се чей-же не буде такъ трудно, бо п. Рашке, яко кревный о. ректора, певно не схоче причинати ему дальшихъ непріятностій...“

— **Выдѣлъ** краєвый рѣшивъ въ шко́льно́мъ буджетѣ на ро́къ 1898 по́днести выдатокъ на стіпендіи о 10.000 зр. [зъ 90 на 100 тысячь] а выдатокъ на будову народныхъ шко́лъ о 20.000 зр. [зъ 80 на 100 тысячь]. Буджетъ краєвый на ро́къ 1898 е вже майже готовый, розходить ся лишь о двѣ малі позиціи, що будуть ухвалені ще сего тыждня, почо́мъ буджетъ буде замкненый и выготовить ся справозданє для сойму.

— **Дро́бні вѣсти** Президентъ льво́вского высшого краєвого суду д-ръ Тхоржницкій не буде удѣляти авдіенцій въ двохъ по собѣ наступаючихъ недѣляхъ: 24-ого жовтня и 31-ого падолиста. — Въ Ряшевѣ отруивъ ся въ во́йсково́мъ шпитали гузаръ черезъ неосторожно́сть жовнѣра, котрый подавъ слабому надмѣрну порцію хіны.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 22 жовтня. Угорскій соймъ принявъ провізоричну угоду зъ Австрією.

Французскій амбасадоръ Льозе вручивъ цѣсареви письмо, во́дкликуюче его; потомъ до́ставъ запрошенє на двірскій обѣдъ.

Римъ 22 жовтня. Popolo Romano доносить, що правительство италійске и египетске згодили ся на услова передачѣ Касалѣ.

Бѣлградъ 22 жовтня. Утворенє нового кабінету припоручивъ король сербскому послови въ Царгородѣ Владанови Джорджевичеви. Джорджевичь пріѣхавъ сюды зъ Карловыхъ Варо́въ, де пробувавъ въ послѣдно́мъ часѣ; по дорозѣ задержавъ ся у Вѣдни. Въ складъ нового кабінету мають во́йти мѣжь иншими Поповичь и Авакумовичь.

Именованя, перенесеня, во́дзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Володимиръ Левицкій, асистентъ ц. к. держарныхъ зелѣзниць, перенесеный зъ Перемышля до Льво́ва — Дирекція почтъ перенесла до Львова: касіера почтового Мих. Кметовича зъ Чорткова и контрольоро́въ кась почтовыхъ Франца Рознера зъ Дрогобича и Лейзора Ґольдберґа зъ Золочева. — Намѣстникъ перенѣсъ секретарѣвъ повѣтовыхъ: Стан. Колясиньского зъ Мельца до Львова, Брон. Визимирского зъ Ланьцута до Ярослава и Бол. Лефлера зъ Горлиць до Мельца, а канцелістово́въ намѣстництва Алексея Романика зъ Бо́брки до Чешанова и Фр. Пшестшельского зо́ Львова до Ланьцута.

— **Именованя.** Президія краєвои дирекціи скарбу именувала: конціписта скарбу Вінк. Копистиньского инспекторомъ податковымъ въ IX. класѣ ранґи, а концептовыхъ практикантово́въ: Жигм. Пакоша, Володисл. Ґрайса, Тадею Пшевлоцкого, Іосифа Ясевича, Іосифа Антонія Кубеца, Кароля Шмідта, Леона Товарницкого и Жигм Відацкого концепістами скарбу въ X. класѣ ранґи для податковои служы I-ои инстанціи. — Намѣстникъ именувавъ: офіціяла въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ Володислава Крису и призначивъ Вол. Крису до Дрогобыча а Євг. Гаммера до Надво́рнои; и канцелісто́въ намѣстництва: Ив. Свѣтальского, Вінк. Колянковского, Стан. Вонсика, Руд. Тільцера, Адольфа Ґрубера и Ант. Новотного ц. к. секретарями повѣтовыми а адъюнкта податкового Євгенія Гаммера ц. к. канцелістомъ намѣстництва, секретаря повѣтового Фелікса Вержбовского именувавъ офіціяломъ поліціи въ етатѣ дирекціи поліціи у Львовѣ. — Высшій краєвый судъ въ Краковѣ именувавъ мѣжь иншими по́дофіцира рахункового I. класы 95-ого полку пѣхоты въ Чортковѣ Мих. Слободяна канцелістомъ суду повѣтового въ Бялій. — Офіціялами канцелярійными въ X клясѣ ранґи именованій ц. к. высшимъ краєвымъ судомъ льво́вскимъ: Яко́въ Дунякъ въ Самборѣ, Павло Пнячекъ зъ Тернополя для По́дволочискъ, Іос. Ебнеръ въ Станиславовѣ, Іос. Мозоловскій въ Сяноцѣ, Володиславъ Крушельницкій зъ Коломыѣ для Станиславова, Петро Збышевскій въ Мостискахъ, Игн. Никодемовичь въ Бережанахъ, Левъ Высочанскій Петрушевичь въ По́дгайцяхъ, Мих. Казновскій въ Борщевѣ, Ник. Збеґень въ Городку, Мих. Цвенарскій въ Перемышлянахъ, Вікт. Шибыльскій въ Ярославѣ, Фел Сливиньскій въ Заболотовѣ, Ив. Пелчиньскій въ Бучачи, Каз Бемъ зъ Товмача для Манастирискъ, Францъ Вовкоповичь изъ Зборова для Тернополя, Ив. Свидзиньскій въ Жовквѣ, Ант. Ступницкій въ Сяноцѣ, Дим. Денко зъ Городенки для Львова, Густ. Піацца въ Перемышли, Вас. Бриґідеръ зъ Сокаля для Бережанъ, Мих. Микулинъ въ Золочевѣ, Сильв. Де-Льожь зъ Щирця для высшого краєвого суду у Львовѣ, Фр. Бяловонсъ въ Бусьска для Коломыѣ, Емиль Альбиновскій въ Угновѣ, Меч. Шумляньскій въ Обертинѣ, Маріянъ Анджейовскій изъ Снятина для Львова, Каз. Малецкій зъ Галича для Перемышля Тома Гібшь въ Чешановѣ, Іос. Філяръ зъ Ходорова для Стрыя, Вацлавъ Фіялекъ [поручникъ 58 п. п.] для высшого краєвого суду у Львовѣ, Юл. Ференцевичь въ Балигородѣ, Генр Герцъ въ Сяноцѣ, Павло Мацукевичь зо́ Львова для Стрыя, Ферд. Берначекъ зъ Сянока для Лѣська, Юл. Турекъ въ Козово́й, Ив. Баґанъ въ Стрыю, Алекс. Шибальскій въ Самборѣ, Вас. Елінсевичь у Львовѣ, Емил. Симъ зъ Тысьменицѣ для Отинія, Стеф. Кобзиевичь въ Богородчанахъ, Теофіль Трончиковскій у Львовѣ, Володисл. Щиґельскій въ Галичи, Адольфъ Якубовскій зъ Залѣщикъ для Львова, Дан. Карпякь у Львовѣ, Юл. Собекъ зъ Самбора для Стрыя, Адольфъ Фішеръ въ Станиславовѣ, Игн. Масловскій въ Самборѣ, Руд. Бѣлевичь въ Дубецку, Ант. Шельсъ въ Перемышли, Іос. Баторовичь въ Сколмѣ, Іос. Рудковскій [вязничный надзорець] въ Тернополи, Ант. Охримовичь въ Збаражи, Теод. Коблошь въ Коломыѣ, Григ. Райнольдъ у Львовѣ, Леонъ Беднавскій зъ Бродо́въ для Перемышля, Мих. Бабицкій въ Тернополи, Володисл. Навроцкій въ Белзѣ, Фр. Ковальскій зъ Бучача для Косова, Сев. Ром. Яворскій зъ Самбора для Львова, Адольфъ Кольберґеръ зъ Збаража для Волехова, Вацл. Висньовскій въ Станиславовѣ, Едм. Ант. Попецкій у Львовѣ, Людв. Федакъ въ Тернополи, Алекс. Лацекъ въ Калуши, Ник. Теслюкъ у Львовѣ, Мих. Крушельницкій зъ Бали-города для Березова, Стан. Пиликовскій у Львовѣ, Сим. Кучиньскій зъ Перемышля для Радимна, Конст. Щурекъ въ Тернополи, Григ. Дзундза [вязничный надзорець] въ Самборѣ, Мих. Гилиціньскій зъ Ярослава для Коломыѣ, Левъ Дан. Сенатовичь [вязничный надзорець] въ Перемышли, Ант. Щепаньскій зъ Станиславова для Коломыѣ, Ив. Врублевскій въ Перемышли, Вас. Палѣй въ По́дбужи, Кост. Будзина въ Тернополи, Ив. Ґдуля въ Яновѣ, Ник. Скицко зъ Дрогобича для Николаєва, Власѣй Базановскій [вязничный надзорець] въ Золочевѣ, Илар. Кучиньскій зъ Станиславова для Стрыя, Іос. Морскій въ Золочевѣ, Адольфъ Шіндлеръ въ Тисьменици,

(*Конецъ буде.*)

Надо́слане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаро́въ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

по́дъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицко́й ч. I. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великóмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзво́нко́въ. — Замовленя зъ провінцій во́дворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Льво́въ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЄ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. до́мъ власный, можна до́стати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканї легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ мови реставрації, даю во́дбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши во́дъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страво́въ и напитко́въ заосмотрена кухня.

79 55—52 Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

ВАЖНЕ ДЛЯ ГОТЕЛЄ и пп кавалеро́въ! Патентований замкненя до дверей, за помочею котрыхъ можна зъ певнои во́длеглости отвирати и замыкати дверѣ. Цѣна комплетного приряду зр. 2·75.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Перший рускій складъ и робо́тня выробо́въ ножо́вничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 21—?
по́дъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухонній и ро́знї выробы ножо́вничї. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінцій выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ *ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ* ножо́вникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Прошу П. Т. Товариша Ил. Скромиду о подане менѣ своєи адресы. — *Ив. Палагицкій*, гр. к. сотрудникъ въ Головчинцяхъ, п. п. Тлусте. 353 2—4

ЦѢЛКОВИТЇ
уряджења церковнї
имоностасы, кивоты, процесійнї во́втарики и пр.
186 поручае
РОБО́ТНЯ
М. ЧЕРНАВСКОГО у Львовѣ
при ул. Кароля-Людвика по́дъ ч. 3 по дешевыхъ цѣнахъ.

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выбо́ръ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр
Оправленї примѣрники продаю́ть ся по 35 кр.

Для Львова и околицѣ
глядае ся здо́бныхъ осо́бъ до продаваня одного **легко** продажного артикулу по́дъ адресою **AGENTUR“** до Annoncen-Bureau **Haasenstein & Vogler Wien.** 346 2—2

Во́дзначена на краєво́й выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своєи точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБО́ТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбко́вска ч 19
принимае всякій замовленя, входячій въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп Духовеньства такожь на одяги для ученико́въ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылае пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінцій просить о прислане старои одежи на мѣру. 1 —12 292

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 ро́зныхъ фабрикъ. Но́жнї по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнї по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або го́тівкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе во́дъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 вагонівъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.
Не высылаю влѣзливыхъ аґентово́въ котрымъ жиды платять во́дъ 10 до 20 зр за продажь одної лихої машины. 291 7—52
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львово́въ, готель Жоржа.

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручае:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
СВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 1—0

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія по́дъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

НАЙБО́ЛЬШИЙ ВЫБО́РЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручае Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Льво́въ, площа Капітульна число 2.

Знана во́дъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеро́въ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдніко́въ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрі розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краєвій спеціяльї якъ: Народо́вка, Dziennik, Szczutek, Карпато́вка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Дереново́вка и т. п. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.
Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ во́льного во́дъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шко́дный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.
Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 398—?

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовуе ихъ по
4½% на ро́къ.

ЗАКОННО ПРИПИСАНІ НЕДАВНО
ВАГИ ДЕЦИМАЛЬНІ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самі по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надо́сланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 15—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамо́въ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

При закупнѣ товаро́въ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, по́дъ зарядомъ Іоакима Гренякa.

Ч. 231. Львовъ, Субота 11 (23) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямациі неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Поднякы и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Заборона всенародного вѣча.

Ще не прогомонѣвъ звукъ вѣчевого дзвона по всѣй нашій краинѣ, а вже неждано замовкъ его тужный голосъ, бо ц. к. власть безпечности узнала вказаным забронити руске всенародне вѣче, що було скликане до Львова на день 1. н. ст. падолиста с. р., щоби рускій нарѣдъ середъ теперѣшного такъ незавидного положеня політичного и економічного мавъ нагоду порадити ся о своихъ справахъ.

Справа забороны рускаго всенародного вѣча нагадуе намъ заборону вѣча, скликаного по выборахъ соймовыхъ въ роцѣ 1895, а и мотивы наведенй ц. к. дирекцією поліціи нагадують на тѣ мотивы, якій були тогдѣ поданй на узасаднене забороны вѣча повыборчого. Тымъ спѣльнымъ мотивомъ е вѣдозва, скликуюча вѣче, що каже догадувати ся „карыдостойныхъ и пѣдбурюючихъ енунціяцій“ — на самѣмъ вѣчи. Засадничо рѣчь беручи, така интерпретація параґрафѣвъ закона о правѣ зборѣвъ зъ 15. падолиста 1867., впроваджуе у насъ запобѣжну систему поліційну, що не е згѣдна зъ постановами основныхъ законѣвъ конституційныхъ, котрій надаючи загальну свободу зборѣвъ ухилили всякій превентивній забороны поліційній, зъ тымъ одинокимъ выимкомъ, коли бы сама цѣль заповѣдженого збѣраня була противна карнымъ законамъ, або могла нарушити публичну безпечность або публичній интересы взагалѣ. Тою небезпечною цѣлію мае бути пѣсля мотивѣвъ остатного рѣшеня ц. к. дирекціи поліціи: перша точка порядку дневного вѣча, то е „обговорюване процесѣвъ повыборчихъ“.

Мы не можемо нѣякимъ способомъ признати правного узасадненя такому пониманю рѣчи, а то хочь-бы зъ тои простои причины, позаякъ наведена точка порядку дневного вѣча була подана дня 27. н. ст. вересня с. р. до вѣдости ц. к. дирекціи поліціи у Львовѣ и тото завѣдомленз ц. к. дирекція поліціи въ цѣлости приняла до урядовои вѣдомости рѣшенемъ зъ дня 18. н. ст. жовтня с. р. до ч. 1253 пр. Коли отже наведена цѣль руского всенародного вѣча була безпечна и добра дня 18 с. м., то якимъ чиномъ могла она стати ся такъ небезпечною за три днѣ, по мысли рѣшеня тои-жь дирекціи поліціи зъ дня 21 н. ст жовтня с. р. до ч. 1357/пр., що тота сама власть приступила до знесеня свого власного заряджения?! Очевидна рѣчь, що маемо тутъ дѣло зъ просто суперечными рѣшенями власти, котра добачуе небезпечность карыдостойну, не въ цѣли збѣрання, але у вѣдозвѣ скликуючій нарѣдъ до якъ найчисленнѣйшои участи въ нарадахъ надъ справою повыборчихъ процесѣвъ, въ котрыхъ управа державна почуваесь стороною интересованою чи тамъ загроженою... Тутъ отже всяка критика мае бути зъ горы выключена?

Такого трактованя рѣчи годѣ уважати чимсь иншимъ, якъ тѣлько укороченемъ признанои намъ свободы конституційнои, позаякъ самъ здогадъ можливости надужитя доброи цѣли до мнимо карыгѣдныхъ чинѣвъ не може бути правною пѣдставою до караня невинного, або до забороны явного збѣраня а то тымъ певнѣйше, позаякъ ц. к. власти безпечности прислугуе достаточне средство розвязаня скликаного збѣраня, коли бъ овоимъ поведенемъ справдѣ загрожувало безпечности публичнѣй.

Мы розумѣемо, що обговорюване справы повыборчихъ процесѣвъ може бути де кому — п. намѣстникови кн. Санґушкови а хочь-бы и самому ґрафови Баденьому немиле, але зъ того ще зовсѣмъ не слѣдуе, що пѣднесене доказаныхъ и карыдостойныхъ практикъ выборчихъ або доказаныхъ невинныхъ переслѣдувань — вже мѣстить въ собѣ знамена захвалюваня чинѣвъ карыгѣдныхъ. Противно, въ тѣмъ всѣмъ лежить справедливе змаганє до усуненя безправности на будуче, а хто правно и явно боре ся противъ безправности, той не тѣлько не загрожуе публичнои безпечности, але якъ-разъ старае ся о вѣдвернене грозячого лиха. У всѣхъ повыборчихъ процесахъ станувъ явно нашъ рускій нарѣдъ зъ усѣми дотычными кривдами и выказавъ передъ свѣтомъ невинность посуджень значнои бѣльшости всѣхъ жертвъ выборчихъ — якъ то въ своѣмъ часѣ було выказано въ нашій часописи. Отсе публично доведена рѣчь, котрои правдивость выказують правосильній выроки судовій, та коли на такій факты покликано ся у вѣдозвѣ скликуючій вѣче, то симъ чиномъ анѣ не понижено нѣякои власти, анѣ не захвалено якого-небудь чину карыдостойного, а супротивъ того *неправосильна* конфіската одной части тои-жь вѣдозвы — перепечатанои впрочѣмъ и не сконфіскованои въ однѣмъ львѣвскѣмъ дневнику польскѣмъ — не може нѣякъ выправдувати забороны публичного збору... Тому мы певній, що интересованій члены комітету, скликуючого руске всенародне вѣче, не залишать сеи справы та будуть доходити ей черезъ всѣ инстанціи, а нашій независимій послы рускій въ радѣ державнѣй стануть въ оборонѣ горожаньскои свободы рускаго народу!

А вкѣнци застановѣмъ ся надъ тымъ: якій буде выслѣдъ такихъ противконституційныхъ заборонъ публичнымъ зборѣвъ? Чи заминанемъ устъ народови заспокоить ся его бажаня політично-економічній? — чи дѣзнае ся правительство тою дорогою про стремленя суспѣльности, котрій мае служити, а зъ другои стороны чи дасть ся укрыти правдивый станъ житя народного пѣдъ спудомъ поліційнои забороны — въ конституційнѣй державѣ? Нехай на се вѣдповѣсть наше цѣсарске правительство устами свого творця ґрафа Баденього, котрый мае зновъ нагоду вести доказъ правды въ оборонѣ правильнои управы конституційнои. Але най цѣсарске правительство не думае, що рускій нарѣдъ такими чинами дасть ся вѣдвернути вѣдъ правнои обороны своихъ интересѣвъ суспѣльно-національныхъ, бо системы змѣняють ся, а нарѣдъ не вмирае..

Анкета рѣльнича.

Черезъ два днѣ, середу и четверъ, радила у Львовѣ анкета рѣльнича, скликана краевымъ выдѣломъ для высказу своеи опінін, взглядно гадокъ надъ квестія и аґрарными. Въ нарадахъ анкеты пѣдъ проводомъ маршалка ґр. Стан. Баденього взяли участь: члены выдѣлу краевого: Хамецъ, Савчакъ, Романовичь, Верещиньскій, Гошардъ; члены сталои кр. комісіи рѣльничои: Чечь, Поляновскій, ґр. Ст. Стадницкій, д-ръ Пілятъ, Меч. Онишкевичь, Гомолячь; вѣдпоручники львѣвского тов. господарского: Тад. Федоровичь и кн. Вол. Сапѣга, два вѣдпоручники краковского тов. господарского, члены краковского клюбу консервативного, два селяне: Іосифъ Гурикъ и пос. Бойко та два дѣдичѣ: Домбскій и Ґлуховскій, а вкѣнци два адвокаты Скалковскій и Тад. Соловѣй, ґр. Николай Рей и ще деякій особы. Нарады отворивъ маршалокъ ґр. Баденій, зазначуючи, що анкета скликана на бажанє сойму, а ей опінія надъ квестіями аґрарными, порушеными въ обѣжнику кр. выдѣлу, причинить ся до успѣшного выготовленя матеріялу для будучихъ праць законодатныхъ сойму.

Нарады зачали ся отвореномъ дискусіи надъ квестією: якій причины зложились на сумну прояву економічну: роздробленя власности селяньскои и затраты середныхъ господарствъ.

Д-ръ Крижановскій зъ Кракова зазначивъ, що безвзглядна свобода дѣленя грунтѣвъ причинилась головно до роздробленя селяньскои власности. Є села, де и теперь ще не дѣлять ся, а взаимно сплачують ся. Роздробленє грунтѣвъ мае важній наслѣдки економічній, суспѣльній и політичній. Интензивна управа рѣлѣ вже не можлива; зрѣстъ населеня не поступае въ вѣдповѣднѣй пропорціи зъ ростомъ продукціи; вытворюе ся пролетаріятъ рѣльничій, котрый перестае бути чинникомъ додатнымъ въ ладѣ державнѣмъ. — Професоръ львѣвскій д-ръ Охенковскій е тои гадки, що вина роздробленя лежить въ економічныхъ вѣдносинахъ краю. Край мае выключно характеръ рѣльничій; селяньство опираe ся о рѣлю, тожь скоро бы обмежено або зборонено дѣлити землю, то вытворено бы ще бѣльшій пролетаріятъ. — Тадей Федоровичь взявъ ся до сеи квестіи зъ цѣлко ъ иншого боку. Пѣсля его гадки, жалѣ на бракъ заробку селяньства е безпѣдставній, бо дворы нарѣкають, що не можуть дѣстати наймитѣвъ. „Не хлопы наесъ шукають, ино мы (дѣдичѣ) мусимо за ними пытати!“ Скоро господарь запопадливый, то потрафить собѣ порадити; неразъ поскупуе селянинъ и до 80 морґѣвъ. Если говорити о крізь аґрарнѣй, то не глядати ей мѣжь селяньствомъ, ино мѣжь бѣльшою посѣлостію.

Всѣ дальшій бесѣдники мусѣли мимо волѣ зачѣпати о тѣ выводы п. Федоровича и высказувати нестѣйность его теоріи „наймитѣвъ дворскихъ“. Заробки по дворахъ, особливо у всходнѣй Галичинѣ, можна — пѣсля гадки д-ра Скалковского — взагалѣ уважати, що найбѣльше лишь т. зв. „Nebenerwerb“, а вже нѣякимъ чиномъ добачати въ нихъ запевнену екзистенцію селянина. Мимо того п. Федоровичь, забравши въ-друге голосъ, обстававъ при своѣмъ, що зъ селяниномъ ще не е такъ зле, якъ отсе бесѣдники представляють.

По тыхъ по найбѣльшѣй части теоретичныхъ выводахъ професорѣвъ и аґраристѣвъ, а такожь и псевдо-практичныхъ балаканяхъ п. Федоровича — забравъ голосъ селянинъ Іосифъ Гурикъ. Промова его поразила всѣхъ не тѣлько всесторонным опанованемъ предмету, але такожь практичными радами и вказѣвками. Не диво отже, що въ Słow-ѣ Polsk-ѣмъ зроблено таку замѣтку: „Зъ найживѣйшимъ вдоволенемъ слухали мы промовъ бувшого посла Гурика. Хотѣло ся кѣлька разѣвъ зъ найширшого пересвѣдченя кликнути: Най живе здоровый хлопскій розумъ! Шкода, велика шкода, що Гурика нема въ соймѣ!“ Певно, що велика шкода, — дѣдамо и мы вѣдъ себе — але за се треба подякувати польскѣй ерархіи суспѣльнѣй, що въ побореню выбору Гурика бачила оборону zagrożonych interesów narodowych.

Змѣстъ промовы Гурика бувъ такій: Вѣнъ згодивъ бы ся на обмеженє подѣльности грунту, але заходить пытанє, де дѣнуть ся тѣ, що въ такѣмъ случаю лишать ся безъ землѣ? Безъ образованя, безъ можности иншихъ средствъ заробку, безъ розвиненого въ краю промыслу — що зроблять зъ собою? П. Федоровичь найшовъ на се средство: ити на наймита до двора. Але чи тамъ всѣ примѣстять ся? Ино мале число людей тамъ опинить ся, але и тѣ не мають на старость нѣякои обезпеки. Чимъ п. Федоровичь имъ се запевнить? Заки щось такого ухвалимо, треба застановити ся надъ наслѣдками. Щобы с на на ремѣсника выробити, мусить селянинъ посылати его до школы въ мѣстѣ, а на се нема средствъ. Але и въ ремеслѣ заробокъ нужденный. Власти адміністраційній и податковій гноблять промыслъ домашный аркушиками податковыми и картами промысловыми, хочь законъ его не вымагае. На якѣмъ же поли мае найти селянинъ способъ до житя? Зъ тыхъ причинъ е противный заборонѣ дѣленя грунтѣвъ. — Дальшимъ лихомъ е бракъ кредиту. Если селянинъ зачне що-небудь кредитомъ, то лихварь забере ему всьо. Въ банку кредитъ тяжкій, бо полученый зъ интабуляцією, тожь позичае у жида а тамъ платить 24% мимо закона противъ лихвы. Позичаючій не пожалуе ся на лихву, бо знае, ще другій разъ не запоможе ся. При такѣмъ станѣ кредиту чимъ сплатити рѣдню, скоро бы не вѣльно було ѣлити грунтѣвъ? Треба постарати ся о кредитъ, просвѣту, промыслъ, фабрики, а вѣдтакъ ажь радьмо надъ неподѣльностію грунтѣвъ.

Въ промовахъ слѣдуючихъ бесѣдникѣвъ порушено ще отсѣ справы: бракъ заробкѣвъ фабричныхъ, бракъ комасаціи, невѣдповѣдный кредитъ селяньскій, — а пос. Бойко зазначивъ такожь потребу охороны противъ спекулянтѣвъ-жидѣвъ, котрій при евентуальнѣй парцеляціи грунтѣвъ старались бы захопити грунты въ свои руки.

Слѣдуючимъ предметомъ дискусіи була квестія: чи для спиненя роздробленя грунтѣвъ не було бы пожаданымъ установити minimum парцелѣ для поодинокихъ родѣвъ управы, поза котре то мінімумъ не можна бы було вже дѣлити парцелю. Таке мінімумъ парцелѣ заведене закономъ въ Баваріи, Віртемберґіи, де роздроблене таке саме якъ у насъ.

Переважна часть бесѣдникѣвъ заявила ся за установленемъ такого мінімумъ, а се до певнои мѣры вѣдповѣдало бы засадѣ неподѣльности грунтѣвъ. Таке мінімумъ могло бы обнимати ½ або ¼ морґа для рѣлѣ, 1 морґъ для лукъ и пасвискъ а 4 до 6 морґѣвъ для лѣса. Въ околици бѣльшихъ мѣстъ могла бы бути мінімальна парцеля ще менша, бо тутъ увзглядняе ся огородову господарку. Рѣвномѣрно зъ тымъ треба бы зреформувати законодавство спадкове. Селяне Бойко и Гурикъ заявили ся за ¼ морґовою парцелею мінімальною, разъ длятого, що селянинови прийде ся лекше набувати рѣлю, а вѣдтакъ тому, що вже теперь, якъ казавъ Гурикъ, е громады, де нема пѣвморґовои парцелѣ. Але и сею мінімальною парцелею не зарадить ся руинѣ. Доки не буде опѣки правнои для селянина, доки лихварь може самовѣльно ґаздувати и за довгъ 10 зр. выкидати зъ рѣлѣ и хаты, — доти, пѣсля слѣвъ Гурика, не буде гаразду.

Въ звязи зъ повышою квестією застановлено ся надъ пытанемъ що-до евентуальнои реформы права спадкового для посѣлостей рѣльничихъ.

Приписы о подѣлѣ спадковѣмъ могли бы бути въ сей способъ змѣнений, щобы посѣлость дѣставала ся лишь одному наслѣдникови. Пѣдъ тымъ взглядомъ заходили бы ще другорядній квестіи: чи такій постановы примѣняти до всѣхъ посѣлостей, отже и найдрѣбнѣйшихъ, чи лишь до господарствъ середныхъ; чи рѣвночасно не треба бы обмежити можности обдовжуваня такихъ хлопскихъ майоратѣвъ. Гадки що-до тыхъ квестій були подѣленй: если бесѣдникъ представлявъ собѣ идеаломъ середну посѣлость селяньску и майораты хлопскій, то бувъ за найбѣльшѣмъ обмеженемъ свободного дѣланя правного селянъ; противно бесѣдники, такъ сказати бы ліберальнѣйшій, годили ся на обмеженя лишь зъ застереженями, щобы властитель грунту не ставъ ся комісіонеромъ безъ волѣ и можности свободного руху. — Гурикъ покликавъ ся на зборы філіи „Просвѣты“ въ Станиславовѣ, де до 200 селянъ застановляло ся надъ тою квестівю, а вкѣнци переважаючою бѣльшостію заявлено ся противъ неподѣльности грунтѣвъ, противъ майоратѣвъ. Бо де подѣе ся молодша рѣдня? Если головного спадковѣмця примусимо до сплаты, то вѣддамо его въ руки лихваря. Селяне чують въ собѣ амбіцію, що они вѣльній горожане, а тутъ наразъ хотять имъ вѣдобрати свободу дѣланя. Впрочѣмъ де певность, що сей, хто перейме господарство, буде на нѣмъ добре господарити? — Такъ само и пос. Бойко заявивъ ся противъ неподѣльности грунтѣвъ. — Вкѣнци переважила гадка, що ще передчасно напирати на неподѣльность грунтѣвъ, закимъ не подумае ся о заробкахъ для безрѣльного селянина, та що годѣ силомѣць форсувати творенє середнои посѣлости селяньскои.

Дальше прийшла пѣдъ дискусію квестія кредиту селяньского, а въ полученю зъ нею такожь пытаня, чи бы не треба обмежити можность обдовжуваня селяньскихъ грунтѣвъ и введеня въ житє позичокъ ипотечныхъ полученыхъ зъ обезпеченемъ на житѣ, якъ се практикуе ся въ монахійскѣмъ банку гіпотечнѣмъ.

Зазначено, що нова устава екзекуційна возьме въ охорону довжника передъ захланностію вѣрителя Кредитъ гіпотечный бувъ бы може не злый, але треба бы се управильнити, бо доси банкъ краевый цѣлкомъ не вѣдповѣдае сѣй задачи: треба селянинови довго ждати на позичку а рѣвночасно кошты доходять до 10%. Порушено хосенъ зъ касъ Райфайзена для селянъ. Гурикъ зазначивъ, що кредитъ особистый на конечній потребы повиненъ бути пѣдъ рукою, на мѣсци. Длятого треба закладати громадскій касы щадничій, котрій заразомъ мають ще й сю добру сторону, що заохочують до ощадности. Крѣмъ того при удѣлюваню позичокъ люде мѣсцевій знають найлѣпше, кому позичати. Впрочѣмъ и касы Райф

файзена не злй, але народъ боить ся необмеженои солідарнои поруки. Громадскй касы позичковй не осягають цѣли, бо селяне, уважаючй тй грошѣ за спольну власность, не дуже спѣшать ся зъ вольданемъ довгу, а коли въ касѣ настануть непорядки, то таку касу забирають до выдѣловъ повѣтовыхъ и тогдѣ она для селянъ стаесь недоступною. Бувъ бы за позичками гіпотечными, котрй бы допомогли до закупна грунтовъ, а поруку давали бы интересованй селяне солідарно.

Послѣднымъ предметомъ дискусіи була справа парцеляціи обшаровъ дворскихъ, а вразъ зъ тымъ справа вытвореня середнои власности земскои.

Справу парцеляціи пояснивъ основно д-ръ Соловѣй. Парцеляція е двоякй: або такй, що обшаръ дворскій цѣлкомъ перестае истнувати, або по частинной парцеляціи лишае ся ще его осередокъ. Купцями у всходнѣй Галичинѣ бувають або елементы наплывовй с. е. Мазуры, або мѣсцеве населене. Зъ досвѣду знае, що наслѣдки парцеляціи мазурами бувають звычайно лихй, бо имъ бракуе капіталу и средствъ до порядного веденя господарства, коли противно зъ парцеляціи мѣсцевымъ населенемъ выходить хосенъ. Пбсля его гадки парцеляція частинна е о много користнѣйша. Однакъ рбвночасно треба постарати ся о забезпечене кредиту, о пбльги въ скарбовыхъ оплатахъ и о правничу та технічну помбчь при парцельованю обшарбвъ. — Иншй бесѣдники годили ся переважно на частинну парцеляцію, на утворене при выдѣлѣ краевбмъ, взглядно при банку краевбмъ окремого департаменту парцеляційного и на установлене якогось мінімумъ обшарбвъ парцеляційныхъ. Пбдносились и такй гадки, щобы парцеляцію обшарбвъ дворскихъ ужити на утворене середнои власности земскои, такъ щобы не затратили ся шляхотскі białe dworki. Остерѣгали передъ парцеляцією на великй розмѣры, а радили уживати ей въ мѣру потребы ратованя ббльшихъ властителѣвъ передъ руиною.

По скбнченю нарадъ забравъ голосъ маршалокъ гр. Бадені, зазначуючи що не було голосованя надъ обговоренымы квестіями, бо розходило ся о высказъ субєктивныхъ гадокъ, котрй будуть цѣннымъ матеріяломъ для дальшихъ праць выдѣлу краевого и сойму. Загально признано, що роздроблене меншои власности принесло краеви економічну шкоду, а лишь подѣленй були гадки що-до причинъ и средствъ зарады. Всѣ згодили ся на установлене мінімумъ парцелѣ. Ббльшбсть заявила ся противъ обмеженю або утрудненю кредиту для меншои посѣлости. Въ справѣ неподѣльности грунтовъ, то переважила гадка, щобы не вводити насильно закономъ такои постановы, але змагати посередно до сего пбднесенемъ просвѣты и отворенемъ новыхъ жередъ зарббку. Що-до парцеляціи то всѣ признали ей хосенною пбдъ взглядомъ економічнымъ; однакъ ббльшбсть заявила ся противъ акціи парцеляційнои на велику скалю.

Письмо зъ Борщѣвского.

[До чого доходить жидбвске зухвальство?]

Дня 11. с. м. судила ся передъ трибуналомъ суду окружного въ Тернополи справа вбйта зъ Циганъ Іосифа Бащака противъ десятьохъ мѣсцевыхъ паробкбвъ, котрыхъ Бащакъ обвинявъ о вымиканє ему бараболь у поли. Не ходило о бараболѣ, бо тыхъ вымикано ледви за 1—2 зр., а хто ихъ микавъ, Богъ вѣсть; кажуть люде, що „якъ не Бащакъ самъ, то хиба якій божевбльный“. Такъ не о бараболѣ ходило п. Бащакови та его поплечникамъ, але о те, щобы зломити здорову опозицію противъ бащакбвско-жидбвскихъ рядбвъ въ Циганахъ. Завдаючи въ криміналъ на повныхъ три мѣсяцѣ найпорядньйшихъ паробкбвъ, хотѣвъ п. Бащакъ застрашити ихъ батькбвъ и привести ихъ до покбрного „руцѣ лобзанія“. Не повелось сарацѣ — трибуналъ увбльнивъ всѣхъ невинно увязненыхъ, та й не могло бути инакше.

Цѣлый актъ обжалованя опиравъ ся на свѣдоцтвѣ однѣського Грицька Цибуха, паробка чужосторонного, вѣдай зъ Волкбвцѣвъ, котрого Бащакъ обѣцянкою пяти зр., ковбасою та горѣвкою а ц. к. жандармъ кольбою спонукали до того, що признавъ ся до „нѣбы“ спбввины въ миканю бараболь зъ паробками [ему лично незнакомыми], котрыхъ почитувавъ ему жандармъ зъ карточки — имовѣрно Бащакомъ списаной. Однакъ по першбмъ слѣдствѣ въ судѣ борщѣвскбмъ переведенбмъ найсовѣстньйше п. судьею Ом. Медвецкимъ, выйшла вся правда на верхъ якъ не можь красче. Гринько Цибухъ точно и ясно подавъ до протоколу цѣлу исторію свого знасилуваного Бащакомъ и жандармомъ свѣдоцтва. Та мимо того, що слѣдство выказало цѣлковиту безпбдставнбсть обжалованя, держано обжалованыхъ дальше у вязници въ Борщевѣ, а опбсля по выданю акту обжалованя ц. к. прокураторією въ Тернополи, забрано нещастныхъ туда на дальшу пбвтора-мѣсячну муку. А треба примѣтити, що по выказаню нестбйности свѣдоцтва Гринька Цибуха нѣхто тутъ и не надѣявъ ся выданя акту обжалованя.

Коли не повела ся справа зъ „дурноватымъ“ Гринькомъ Цибухомъ, Бащакъ и его alter ego Янкель Шперлінґъ взялись промышляти надъ инчимъ способомъ, якъ бы собѣ за всяку цѣну добути свѣдкбвъ противъ обжалованыхъ, о котрыхъ невинности и самй були свято пересвѣдченй. — Зъ паробками зъ Циганъ сидѣвъ у вязници борщѣвскбй якійсь Стемплеръ, жидъ зъ Озерянъ, засудженый за переведене волбвъ черезъ границю зъ Россіи. Бащакъ и писарь громадскій Янкель Шперлінґъ стали зъ тымъ арештантомъ Стемплеромъ зносити ся — якъ? не моя рѣчь доходити; люде кажуть, що Шперлінґъ [nomen omen] перекидавъ ся въ галицкого воробчика та вбконцемъ фуркавъ до криміналу. Та тра фила коса на камѣнь: Стемплеръ удававъ охотного до лайдацтва такъ довго, доки переговоры не дозрѣли и доки Шперлінґъ не написавъ до него власноручно и повнымъ именемъ пбдписаного письма. Выйшовши зъ вязницѣ Стемплеръ явивъ ся добровбльно у оборонця обжалованыхъ изъ Циганъ паробкбвъ д-ра Дорундяка и до его рукъ зложивъ письмо Янкля Шперлінґа. Цѣкаве се письмо, котре [мимоходомъ сказавши] при розправѣ головнбй вбддало обжалованымъ знамениту прислугу, звучить дословно такъ:

„Herr Stempler! Laut ihrem Vorschlag, dass Sie krügen sollen 10 Korez Weizen... mit Ihnen bin ich gesonnen Ihnen nachzukommen, und krügen Sie die sofort und wann Sie mir das und thun. Sie wirken aus, dass Sczykulski [оденъ зъ обжалованыхъ вязненыхъ] soll schreiben einen Brief zu den Mitgliedern [до громады] *auf Adresse des Geistlichen* und djak, *dass ihr hat uns beredet* [микати бараболѣ]. Schliesslich sind wir schon da drei Wochen eingespert und jene 9 sind zu Haus und gehen herum frei und dazu lachen Sie uns aus. Stellts ihnen vor, dass ihr habts gehört, dass die russische jüdische u. polnische Parteien hat sich schojn zusammengeschliessen, und leben schon freudlich, und fur wus sollts ihr du umkimmen im Arest, oder falls ihr sitt'zt schojn, sollen ach di, welche ach beredet haben, zu 50 flr. gejben. Aber immer herusschreiben wie jeder heist, der berejdet hat, Namen ind Zinammen wie jeder heist. Übrigens ich darf ach nicht zi lernen, ihr weist's schojn wus ihr habt's zi tin. Ich bite sich noch mit einem Zeigen zi bereden. Ich werde dem Zeigen auch epes klingende Monete gejben. Erfahren Sie mir den Best schaden, ob dieselben haben gemacht, den es ist bei mir sehr wichtig. Wer es hat Geld gegejben auf napojów, den sie pflegten immer saufen [кромѣ одного 17-лѣтного всѣ заприсягли вбдъ піяньства] die alle auchet aufschreiben. Wann Sie mir einen Brief gejben, so krügen Sie sofort 10 flr., falls es Ihnen unbedingt nicht möglich sein soll, so schreiben Sie sich wenigstens auf [нѣбы, що вбнъ (Стемплеръ) пбслухавъ розговбръ обжалованыхъ, якъ они мѣжь собою про миканє бараболь говорили] und haben Sie dazu noch einen Zeugen, damit uns die Sache nicht ins Kriminall wirft. Ich erwarte ihre baldige Antwort und schreiben Sie mir alles deutlich heraus. Sparen Sie nicht die paar Kreuzar die Post oder was es ist nötig ist. Ich gib ach dann alle Kosten zürück. Trachten Sie nur nach aller möglichkeit mir auszufolgen dass. Nach den Durchlesen bitte mir das abzuschicken es soll nimajnd sehen. Falls Sie haben Nötiges zum Protokoll, so melden Sie sich nur zum Praeses [видко п. Медвецкій, котрый вѣвъ се слѣдство, не мае ласки у жидбвъ!] denn der Praeses mit dem Bezirkshauptmann huben abgeschmisst, was es wird nur epes sein, wird schojn der Praeses allein Protokoll aufnehmen. — Mit Gruss *Jankiel Sperling.*“

А що? не гарне писемце? Славити Господа, що поганый „воробчикъ“ трафивъ на Стемплера — инакше прийшлось бы було головѣкови покоштувати невеселого прожитку въ Ивановбй хатѣ, а може — хто тамъ знае? — були бы зъ пятьма малыми дѣтьми кинули на старй лѣта пбдъ тынъ... Зъ повысше описанои подѣ няй вымѣркують пп. радикалы, яке то нинѣ солодке житя рускаго попа, яка завидна его доля...

Сейчасъ по головнбй розправѣ, въ котрбй задокументовано якъ найяснѣйше безвинность бѣдныхъ циганецкихъ паробкбвъ, я вбднѣсъ ся рекомандованымъ письмомъ до ц. к. староства въ Борщевѣ. Звернувши увагу Вп. ц. к. староты на те, що надужите достойного его имени въ письмѣ цѣкавого пана Шперлінґа не причиняесь певно до пбднесеня поваги першого достойника повѣтового, просивъ я кромѣ того о оборону моеи священичои гбдности. На жаль, доси не маю нѣякои вбдповѣди, а що такъ Бащакъ [хотяй трибуналъ въ Тернополи чомусь не хотѣвъ припустити его до присяги] дальше вбйтуе а Шперлінґъ якъ бувало писарюе, то я примушеный сею дорогою просити посла о. Танячкевича, щобы при нагодѣ іоспытавъ дотычныхъ пп. міністрбвъ: чи е якій способбъ оборонити рускаго католицкого священика передъ нападами Шперлінґбвъ, коли они поганй свои интриґи прислонюють омофоромъ ц. к. судовыхъ и політичныхъ начальникбвъ повѣтовыхъ?!

Омелянъ Глѣбовицкій парохъ въ Циганахъ.

Переглядъ політичный.

Хочь вбдъ р. 1867. маемо основнй законы державнй, а въ нихъ знаный артикулъ 19-тый, котрый высказуе безусловно рбвноправность всѣхъ народбвъ и ихъ повне право на бережене и плеканє своеи народности и мовы, а заразомъ рѣшучо постановляе, що въ краяхъ, заселеныхъ кблькома народностями, кожда зъ нихъ мае дбстати можность наукъ въ своѣй рбднбй мовѣ: все-жь таки за тридцять лѣтъ доси постановы того артикулу остали по ббльшбй части лише на папери, а вбдъ того майже у всѣхъ краяхъ державы веде ся чимъ разъ завзятѣйша борба національна, котра теперь спиняе навѣть таку машину державну, якъ раду державну. По всѣлякихъ звѣстныхъ пригодахъ и пробахъ теперь вкбнци вырынуло внесене бар. Дипавлього, котре нѣбы то мае покласти конець національнымъ борбамъ. Все жь таки веде ся засадничій спбръ, хто властиво компетентный до полагоджуваня національныхъ справъ: чи соймы, чи рада державна? Якъ вѣдомо, автономісты, до котрыхъ теперь зачисляе са вся парляментарна правиця, а передовсѣмъ Чехи и Поляки, радй бы и не чути въ радѣ державнбй нѣчого про справу національну, а поладжене ей вбдсылають до соймбвъ, де зъ другою краевою народностію будуть вже умѣли дати собѣ раду, — де, бодай Поляки зъ Русинами, вже й такъ досконало дають собѣ раду. А зновъ народы, що е або справдѣ або штучно въ меншости, радй бы въ радѣ державнбй бодай узыскати яку-таку охорону передъ нахабными ббльшостями. Отже Politik помѣщае статью якогось Словѣнця, що въ часахъ выдання основныхъ законбвъ бувъ такожь посломъ въ радѣ державнбй, а теперь застановляе ся надъ пытанемъ: хто въ Австріи компетентный до полагодженя язычковои справы? На пытане, чи 19-тый артикулъ основныхъ законбвъ потребуе ще окремого закону, котрый бы постановлявъ способбъ его переведеня, вбдповѣдае авторъ, що нѣ, — бо инакше мусѣло бы се выразно бути зазначене, якъ се стало ся справдѣ при иншихъ артикулахъ основныхъ законбвъ (при 8. 9. 12. и 20.). Зъ днемъ оголошеня основныхъ законбвъ, отже зъ днемъ 22. грудня 1867., ставъ той артикулъ правосильнымъ, а міністерство мало обовязокъ выконати его. Такъ и справдѣ стало ся зъ иншими артикулами основныхъ законбвъ (2. 13. 14. и и.). Міністры, котрй на основнй законы складають присягу, були обовязанй заразъ заняти ся выконанемъ 19-того артикулу: повинній були выдати до пбдвластныхъ властей потрѣбнй инструкціи; повинній були постарати ся о урядникбвъ зъ потрѣбною кваліфікацією; въ разѣ потребы повинній були постарати ся въ законодатныхъ репрезентаціяхъ о новй законы або змѣну давнѣйшихъ и вкбнци пильнувати, щобы урядники, котрй тежь присягають на основнй законы, совѣстно ихъ держали ся. Чому-жь те все не стало ся доси? Бо не було доси анѣ такого правительства, анѣ такои ббльшости въ радѣ державнбй, що мали бы до того добру волю и потрѣбну силу. Друге пытане заходить: чи тблько соймы е управленй до управильненя національнои рбвноправности? Рѣшучо нѣ! Аджежь соймы не мають вплыву на міністрбвъ, котрй не вбдповѣдають нѣ за що передъ соймами. Такъ само годѣ ждати, щобы ббльшбсть соймова оказала ся справедливою для меншости. Придивѣмъ ся врештѣ иншимъ артикуламъ основныхъ законбвъ, и такъ: пр. арт 2. постановляе, що всѣ громадяне е рбвнй передъ закономъ; арт. 3. каже, що публичнй уряды е доступнй для всѣхъ громадянъ. Кому-жь прийшло бы до головы, що правосильнбсть тыхъ артикулбвъ мають ажь соймы управильнити? Певно, що и соймы мають не тблько право але и обовязокъ такъ въ законодатствѣ якъ и въ адміністраціи заховувати національну рбвноправнбсть; але они не можуть переступати границь краевои автономіи и не мають власти змушувати до того міністерства або державне законодатство або державныхъ урядникбвъ. Силу до сего мае лише рада державна. Вбддавати справу національнои рбвноправности соймамъ — значило бы учинити §. 19-тый илюзоричнымъ.

Д. 21. с. м. принявъ угорскій соймъ угодову провізорію. Въ загальнбй дебатѣ промавляли послы опозиційнй, якъ Кошутъ и Шіма (зъ Угроновои стороны), противъ угоды зъ засады свого сторонництва, котре взагалѣ не хоче нѣякои спблки зъ Австрією. Гр. Апоній зазначивъ бракъ довѣря до правительства, застерѣгъ ся заздалегбдь противъ всякого пбдвысшеня угорскои квоты, але при тбмъ всѣмъ узнавъ конституційный обовязокъ Угорщины старати ся о спбльнй справы, якъ-небудь бы зложились вбдносины въ Австріи. Найзамѣтнѣйша була промова президента міністрбвъ Банфія, а особливо тая частина его промовы, въ котрбй высказавъ поглядъ угорского правительства на участь австрійского парляменту въ справѣ угоды. До угоды що-до спбльныхъ справъ — сказавъ бар. Банфі — конечна е участь обохъ парламентбвъ; иншихъ способбвъ не можна нѣякъ имати ся Не маю права вдавати ся въ критику австрійского 14 о.о параґрафу о розпорядженяхъ зъ конечности; на се въ сѣй палатѣ не е вбдповѣдне мѣсце. Але якъ-небудь зложать ся справы, якій-небудь могли бы настати перешкоды въ конституційнбмъ житю Австріи: угорске правительство уважае за рѣчь неможливу, щобы 14-ого параґрафу можна ужити при полагоджуваню спбльныхъ справъ монархіи.

Сй слова угорского президента міністрбвъ таки того самого дня знанй вже були въ радѣ державнбй у Вѣдни и справили тамъ велике вражѣне; заразъ говорене о нихъ богато, толковано и пбсля нихъ обговорювано такожь найблизшу парляментарну и політичну будучность. Взагалѣ выробила ся адка, що гр. Бадені мусить або зъ правицею зъєднати ся, щобы на часъ перевести провізорію, або буде мусѣвъ щось иншого рѣшучого постановити.

— —

Въ Нѣмеччинѣ доконала ся одна зъ заповѣданыхъ давно вже змѣнъ въ міністерствѣ, а черезъ те зайшли такожь змѣны въ дипльоматичныхъ урядахъ. Державный міністеръ и секретарь уряду заграничныхъ справъ бар. Маршаль именованый амбасадоромъ въ Царгородѣ; на его мѣсце именованый державнымъ секретаремъ уряду заграничныхъ справъ и державнымъ міністромъ дотеперѣшный посолъ въ Римѣ Більовъ, що вже вбдъ довшого часу мѣвъ тымчасово заграничнй справы и навѣть зъ цѣсаремъ Вільгельмомъ ѣздивъ до Петербурга; а на мѣсце Більова иде до Риму дотеперѣшный амбасадоръ зъ Царгороду бар Саврма-Ельчь. Якъ доносять, запытувано султана д. 18. с. м., чи згодить ся на именоване Маршаля. На то мавъ султанъ таки въ ночи покликати до себе міністра справъ заграничныхъ и велѣвъ ему зателеґрафувати до Берлина, що вбнъ зъ великою радостею принимае те именоване та бачить въ тбмъ доказъ прихильности и приязни цѣсаря, що присылае на его двбръ такъ важного чоловѣка, котрый ведучи тблько лѣтъ заграничнй справы Нѣмеччины, причинивъ ся щасливо до высоко цѣнныхъ и щирыхъ заавминъ мѣжь Туреччиною и Нѣмеччиною.

— —

Недавно було въ Петербурзѣ надзвычайне посольство вбдъ короля абесинського Менеліка; теперь доносять, що д. 19. с. м. выбрало ся въ дорогу зъ Петербурга надзвычайне рбссійске посольство до Абесинії. На чолѣ посольства ѣди Власовъ, а складае ся оно зъ одного полковника ґенерального штабу, трохъ ґвардійскихъ офіцирбвъ и двохъ лѣкарѣвъ. До посольства прилучила ся такожь и жена Власова и ще двохъ ґвардійскихъ офіцирѣвъ. Дорога потревае зъ сѣмь мѣсяцѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ процесу 28 селянъ изъ Щитовець** одержуемо зъ Тернополя такй ще вѣсти: Якъ уже вѣдомо — всѣхъ щитовецкихъ селянъ обжалованыхъ передъ трибуналомъ въ Тернополи о злочины зъ §§. 81 и 93 зак. карн. увбльнено вбдъ вины и кары выркомъ оголошенымъ понолудни 19-ого с. м. Додатково до высланого Вамъ справозданя зъ ходу сеи розправы належить зазначити ще ось-якй факты стверджень судовою розправою: Правыборы въ Щитбвцяхъ вбдкладано два разы, а то длятого, що не було дома завѣдателя дворского обшару п. Розінкевича, бо выѣхавъ бувъ на той часъ лѣчитись на очи. Третій терминъ правыборбвъ вызначено на 5-ого марта, бо надѣяно ся, що Розінкевичь уже верне, але въ громадѣ терміну правыборбвъ не оголошено въ належитый способбъ, такъ що въ день выборбвъ, коли приѣхавъ комісарь, навѣть вбйта не було въ канцеляріи. Въ послѣднбй хвили вбйтъ скликавъ пятьохъ дворакбвъ та одного шевця и перевели правыборы зъ V-ои курії рано, закимъ ще громада збйшла ся. Пополудни стануло до выборбвъ около 300 правыборцѣвъ и тогдѣ стала ся тая пригода, о яку прокураторія потягнула до одвѣчальности 28 невинныхъ людей.

— **Жалобу на кс. Цеплера**, польского катихита ґімназіи въ Стрыю, за его злобнй клеветы и инсинуаціи кинений на Русинбвъ, а спеціяльно на руске духовеньство зъ проповѣдницѣ пбдъ часъ обходу посвященя прапору другого корпуса вегеранбвъ въ Стрыю, зъ 74 пбдписами [18 священикбвъ и 56 вызначнѣйшихъ личностій зъ рускои інтеліґенціи, мѣщаньства и селяньства зъ Стрыя и околицѣ] передавъ посолъ о. Д. Танячкевичь п. міністрови просвѣты.

— **Вѣче Русинôвъ мѣста Стрыя** скликуе политичне товариство „Пôдгôрска Рада“ на день 24 с. м. т. е въ недѣлю о годинѣ 5-ôй пополудни въ льокали пôдъ Чорнымъ орломъ. На порядку дневнôмъ стоять: 1) справа рускои школы народнои въ Стрыю; 2) справа рускихъ написôвъ на улицяхъ мѣста; 3) справа заснованя крамниць; 4) справа будовы зелѣзницѣ Стрый-Ходорôвъ. — До численнои участи взывае всѣхъ Русинôвъ мѣста Стрыя выдѣлътов. „Пôдгôрска Рада“. *Д-ръ Евг. Олесницкій. Д-ръ В. Охримович.*

— **Маємо** честь подати до загальнои вѣдомости, що **перший зборы членôвъ-основателѣвъ „Приюта“ для вдôвъ и сирôтъ по священикахъ** вôдбудуть ся въ четверъ 28-ого листопада с. р. о годинѣ 3½ пополудни въ комнатахъ Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ пôсля слѣдующои програмы: 1) приняте и пôдписане статута предложеного комісію; 2) вписы новыхъ членôвъ. — Членомъ-основателемъ може уважати себе на-теперь кождый, то заплативъ найменше 10 зр. на „Приютъ“. — Въ Самборѣ дня 20 жовтня 1897. *Вôдъ Товариства для выробу ризъ церковныхъ.*

— **Комітетъ забавовый „Бояна Станиславôвского“** устроюе въ четверъ 4-ого н. ст. падолиста въ сали касина мѣщаньского вечеръ зъ танцями при звукахъ музики вôйскоron 95-ого полку пѣхоты. Стрôй для пань вовияный або народный, для мужчинъ вечерковый. — Вступъ на салю вôдъ особы 1 зр. 50 кр., а для родины зложенои зъ чотирохъ особъ 5 зр. — Комітетъ постараесь о то, що всѣ беручй участь въ забавѣ выйдуть зъ неи вповнѣ задоволенй. Нашй рускй Соколы зô Львова заповѣли заздалегôдь свôй приѣздъ, а аранжеры лагодять [очевидно въ великôй тайнѣ навѣть передъ комітетовыми] много несподѣванокъ для нашихъ красавиць. Тожь хто хоче гарно въ нашôй Бояньскôй родинѣ забавитись, нехай не забуваe на день 4 н. ст. падолиста та прибуваe на вечерокъ зъ родиною и знакомыми, а певно не пожалуе! — За комітетъ: *М. Цурковска, Р. Зарицкій, Л. Кишакевичь, В. Масляк.*

— **Осторожно зъ выѣздомъ до Бразиліи!** Въ Кормонъ, пограничнôмъ мѣстѣ мѣжь Австрією а Італією, находить ся теперь 135 заверненыхъ зъ Бразилiи галицкихъ емігрантôвъ. Всѣ они выѣхали були до Параны, та мимо заходôвъ австрійского к нсуляту въ Ріо де Жанейро не удало ся ихъ нѣгде примѣстити. Правительство бразилійске выслало ихъ своимъ коштомъ до Генуи, зъ вôдки дôсталисьдо Кормонъ, а теперь будуть вôдставленй до мѣсць приналежности. Число бездомныхъ наймитôвъ и дѣдôвъ збôльшить ся у насъ о 135, а все черезъ нерозумъ, бо вôдъ коли то вже клепле ся нашимъ людямъ, що до Бразилiи не мають по що ѣхати!

— **Цѣнна премія.** Мѣжь рôзными користями хоче „Пôдгôрска спôлка“ подати нагоду взяти премію, можливо въ высотѣ 5000 зр., а то въ сей способъ: Хто зъ приступаючихъ наступить на число, при котрôмъ стоить додатокъ „премія“, тому вся сума, зъ якою зголосить ся, буде титуломъ премiи звернена, отже навѣть коли-бъ зголосивъ ся зъ 5000 зр. Пробуйте щастя и чимъ скорше посылайте удѣлы на адресу: М. Кушнѣръ, начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ. *[Сп.].*

— **Руска школа имени Маркіяна Шашкевича** у Львовѣ дôстала изъ загальнои сумы 6000 зр., призначеной зъ мѣскихъ фондôвъ на запомоги для бѣднои молодежи всѣхъ народныхъ школъ у Львовѣ, лише 60 зр, найменше зъ мѣжь усѣхъ школъ львôвскихъ. Правда школа сеся не так численна, якъ другй але знôвъ нѣгде нема тôлько бѣднои дѣтворы, кôлько въ тôй школѣ, длятого безперечно скривджено тую едину руску школу мѣску.

— **Нова процедура цивільна** маe обовязувати зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. въ тыхъ лише процесахъ, въ котрыхъ пôзваный не вôдповѣвъ передъ кôнцемъ року обороною на позовъ. Коли-жь уже вôдповѣвъ, то процесъ буде и по новôмъ роцѣ веденый пôсля старои процедуры, т. е. письменно. Взагалѣ доперва въ осени слѣдующого року увôйде нова устна процедура въ стале ужитв. Въ трибуналѣ апеляцiйнôмъ буде она заведена заразъ зъ новымъ рокомъ.

— **Краєвй дирекціи скарбу** дôстали власть именувати урядникôвъ скарбовои сторожѣ [комісарѣвъ и старшихъ комісарѣвъ] ажь до IX-ои клясы ранги включно. До теперь именувало тыхъ урядникôвъ міністерство скарбу.

— **Огнѣ** Въ Мистковичахъ пôдъ Самборомъ згорѣло шесть загородъ селяньскихъ; шкоду обчисляють на 5000 зр. — Въ Пришовѣ коло Сянока згорѣвъ паровый тартакъ, власность Кароля Рыльского. Шкода цѣлковито обезпечена на 10.000 зр.

— **Пять лѣтъ вязницѣ за 3 зр. 50 кр.** Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ ставали вчера два селяне изъ Ставчанъ коло Львова: 53-лѣтный Михайло Небога и 35-лѣтный Никола Бедрило, обжалованй о то, що 14-ого серпня с. р. напали на вертаючого домôвъ Ивана Сендаковского, селянина зъ Кормицѣ, звалили его на землю и придавивши колѣнами стали кричати: „Давай дѣду грошѣ!“ Такъ зневолили его до вôдданя имъ цѣлого майна 3 зр. 50 кр. На пôдставѣ вердикту судьѣвъ присяглыхъ трибуналъ засудивъ Небогу на пять лѣтъ, а Бедрила на чотири роки тяжкои вязницѣ, заостренои постомъ. Панъ Мільковскій, що укравъ 10.000 разъ бôльше, бо 35.000 зр., буде мати двохъ товаришѣвъ, та ще й лишить ихъ въ криміналѣ. Тутъ дуже ярко показуе ся рôзница межи крадежію а рабункомъ.

— **Кучки зъ перешкодами.** Въ понедѣлокъ пôдчасъ жидôвскихъ святъ выбухъ въ Перемышли въ бôжници огонь. Цѣкавй жиды-злодѣѣ запалили въ сѣняхъ купу старыхъ бублiй, а коли переляканй ихъ братя Срулѣ и сестры Ханы почали тиснутись до дверей, жиды-злодѣѣ крали, що попало пôдъ руки, порозбивали пушки и позабирали грошѣ. Жидôвцѣ Пастернаковôй украли брошку вартости 200 зр. Оттакй то були кучки въ Перемышли!

— **Найденый скарбъ.** Въ Блищиводахъ коло Жовквы выорано горнець а въ нѣмъ 141 штукъ срѣбныхъ грошей величины нашихъ гульденôвъ, тôлько тонки.ъ. Мѣжь монетами зъ XVII вѣку е 12 штукъ дрôбнои монеты зъ написами грецкими або й рускими. Пôсля старыхъ жовкôвскихъ актôвъ мають бути коло Блищивôдъ закопанй великй скарбы зъ часôвъ татарскихъ и турецкихъ нападôвъ.

— **Жидôвскй концiпiенты адвокатскй** внесли до міністра справедливости Гляйспаха зажалене на львôвску апеляцію, дорѣкаючи ѣй, що она не хоче именувати жидôвъ авскультантами.

— **Дрôбнй вѣсти** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Дуба въ долиньскôмъ повѣтѣ 100 злр. на докôнчене церкви. — У Львовѣ померли 21-ого с. м. Емиль Лѣсовскій, нотарь зъ Судовои Вишнѣ, въ 47 роцѣ житя и Вікторъ Лемницкій, комісарь намѣстництва прожившн 48 лѣтъ. — Аркадій Чернявскій, капітанъ 41-ого полку пѣхоты, дôставъ шляхотство. — У Львовѣ отруивъ ся кокаиною емеритованый офіциръ Генрихъ Товарницкій, отець пятеро дѣтей; причиною самоубійства мали бути родиннй невзгодины. — Въ львôвскôй касѣ хорыхъ выкрыто спроневѣрене 135 зр., а виновникъ хотѣвъ застрѣлитись, та тôлько поранивъ ся. — Пôдъ Бѣлостокомъ въ королѣвствѣ польскôмъ лучило ся страшне нещасте: поѣздъ зелѣзничій наѣхавъ на вôзъ, на котрôмъ десять особъ ѣхало на весѣле, и вôсѣмь особъ погибло на мѣсци а двѣ тяжко покалѣченй; до нещастя дôйшло черезъ те, що будникъ не замкнувъ рампы.

— **Якихъ штучныхъ навозôвъ уживати на жито?** Коли рôля належито погноена, а управа вôдбуваe ся при сухôмъ веремю и вчасно въ добре пôдготованôй почвѣ, то засѣвъ швидко скôльчить ся и зôйде, корѣне добре розôвe ся и передъ настанемъ зимы достаточно скрѣпне и розросте ся. Се пôсля всякого досвѣду е великого значѣня особливо при житѣ, котрый на весняѣ найчастѣйше швидко выстрѣлюе, такъ що не остаe ему нагоды розрости ся.

А що лише малу часть жита можь управляти въ свѣжôмъ гною мервянôмъ, то легко насуваe ся недовѣра въ станъ силы почвы. Мусить ся побоювати, що жито передъ настанемъ зимы не розвине ся досыть сильно. Тогдѣ выринаe питане: якй выбрати штучнй средства навозовй? Очевидно треба тутъ завсѣгды взяти до порады власнй помѣченя и мѣсцевый досвѣдъ. Але яко загальнй точки выходу належить мати на увазѣ ось-що: попередъ всего показуе ся, що жито любуе собѣ навôзъ азотовый; але тая матерія поживна маe значѣне лишь тогдѣ, коли въ почвѣ знаходять ся въ достаточнôй мѣрѣ квасъ фосфорный и калi. То давный досвѣдъ, а мѣжь иншими такожь проф. Вагнеръ выказавъ се переконуючо. Изъ навозôвъ, мѣстячихъ въ собѣ азоть, маe для жита перше мѣсце сѣрчано квасовый амоняк, бо при тôмъ ледви можна бояти ся страты. Пôсля культурного стану землѣ вказаный бы бувъ погнôй 75—100 клгр сѣрчано-квасового амоняку.

На почвѣ не убогôй въ квасъ фосфоровый выстане 40—50 клгр. квасу фосфорового на гектаръ. Позаякъ жито приймаe квасъ фосфоровый досыть рôвномѣрно за весь періодъ вегетации, отже жито вымагае навозу зъ квасомъ фосфоровымъ, котрый то навôзъ по малу выдѣлюе квасъ фосфоровый, то лучше якъ иншй навозы мѣстячй въ собѣ квасъ фосфоровый надаe ся до ужитку особливо Томаса мука жужлева [Thomasschlackenmehl]. Такожь практичный досвѣдъ промовляе за тымъ, що ужите того навозу на жито все мало знаменитый выслѣдъ. Вôдповѣдною скôлькôстію жужлевои муки Томаса на гектаръ е около 300—500 клгр., пôсля культурного стану землъ. У всѣхъ выпадкахъ, де жито насѣваe ся конюшиною або инша струкова ростина маe потому насѣвати ся, користно е сю скôлькôсть збôльшити о 100 клгр. на гектаръ

На мокравинахъ и пѣсковинахъ часто дуже любуе собѣ жито такожь навôзъ калi; тогдѣ треба ужити каiніту, 400—600 клг. на гектаръ. И тутъ припоручае ся, сли струковй ростины насѣвають ся або мають наступити, побôльшене тои скôлькости на 700—800 клгр. на гектаръ.

„Зъ нѣчого не буде нѣчо“, а коли мы рôлѣ не заосмотримо гôдно въ матерію поживну, то годѣ намъ навѣть при звычайне дуже вдоволяючôмъ житѣ числати на обильнй жнива.

— **Добре средство домашне.** Межи средствами домашными, якй звычайно уживають ся яко натираня усмиряюче бôль и усуваюче при перестудахъ и т. п.,

займае перше мѣсце Linimentˌ Capsici comp. выготовляване въ лабораторiи Аптик. Ріхтера въ Празѣ. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку пôзнати по звѣстнôмъ червонôмъ якорѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23. жовтня. Вчера въ радѣ мѣскôй розбирано справу приватнои ческои школы имени Коменского, для котрои Чехи жадають права публичности. Бурмістръ д-ръ Люеґеръ вôдчитавъ розпорядженe краевои рады шкôльнои, пôсля котрого ческои школы у Вѣдни не треба. За школою промавлявъ лише одинъ радный.

Царгородъ 23. жовтня. Порта звернула ся знôвъ до державъ о приспѣшене въ справѣ кретеньскôй.

Лондонъ 23. жовтня. Приходить вѣсть, що державы згодили ся на именованe люксембургского полкôвника Шефера губернаторомъ Креты.

Петербургъ 23. жовтня. Пôсля справоздання комісiи, установленои для провѣреня именъ, що погибли въ часѣ коронацiи царя на Ходиньскôмъ поли, мало згинути тогдѣ 1.419 особъ. Мѣжь кревныхъ тыхъ жертвъ роздано 390.000 рубл.

Надіслане.

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Д-ръ Володимиръ Ортиньскій

емер. лѣкарь повѣтовый, б. управитель и операторъ шпитальный

переселивъ ся до Самбора.

Мешкае коло церкви. 354 1—1

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ І. Райнгольдъ

повернувъ и ординуе при улици Третього Мая число 8. 314 8—8

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хвалень и за якъ найлѣпшй признанй, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Цѣнникъ въ инсератахъ.* **Фабрика цукрôвъ и гербатникôвъ при улици Театральнôй ч 8 Ивана Гефлінґера.**

Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выроббвъ не знае, зволивъ переконатись черезъ мале замовлене на пробу.

337 5—0

ПЕЧЬ зелѣзнй по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12·—, 16·—. Менділґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печôвъ и ґарнітуры до коминкôвъ

поручае ПЕТРО ХИОНОСТОВСКІЙ горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Шукаю женщины до заряду дому.

Игнатій Важнянинъ, парохъ въ Сѣнявѣ коло Ярослава.

352 2—3

Ученикъ IV. клясы ґімназіяльнои въ Станиславовѣ шукае лекцiи до 1-ого лютого 1898 року. Адреса Т. С. Станиславôвъ дворецъ poste restante. 351 3—3

Позичае и купуе всяку ґардеробу, оружe, машины, меблѣ и т. п. Платить готôвкою — Базаръ **ЯЩИШИНА** въ будынку Театральнôмъ 342 3—3

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

М. В. ТАВБЕРЪ

Заведене ритовниче и власный выробъ стампіль кавчуковыхъ. — Також выконуе марки печатковй и друки a la minute. — **Львôвъ Grand-Готель,** 293 пасажъ Гавсмана. 8—10

Замовленя зъ провінціи выконуе якъ найскорше.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічнôй 18

отворене що-дня вôдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 2—52

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМъ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЦЬ

зъ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканй легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вино по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 56—52 Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епідеміи е въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный

натуральна алькалічна щава

Она е цѣлковито вôльна вôдъ орґанічныхъ субстанцій и надае ся особливо въ мѣсцяхъ зъ непевною водою криничною або проводовою за найздоровѣйшій напитокъ. Х.

Охоронна марка: **ЯКОРЪ.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ

Просимо жадати того 355 1—39

загально любимого средства домового

вся лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Дуже важна вѣдомôсть для кождого въ виду дорожнѣ.

ТОРГОВЛЯ КОРѢННЫХЪ ТОВАРôВЪ

ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО

у Львовѣ ул. Баторія число 2,

дае кождому купуючому за готôвку 3 процентъ опусту при закупнѣ всякихъ товарôвъ, а при цукрѣ лише въ такôмъ случаю, коли вôнъ купленый вразъ зъ иншими товарами. 313 6—7

Замовленя зъ провінціи вôдсылае вôдворотно зелѣзницею або почтою, оплатно до кождои стациі безъ опусту, або не оплаченй, даючи 3 процентъ опусту. При тôй нагодѣ зазначую що будучи доставцемъ для ц. к. ґарнізону у Львовѣ, спроваджую всякй товары въ найлѣпшôй якости и въ великôй скôлькости, а се дае менѣ спроможность по такъ низькихъ цѣнахъ продавати добôрный товаръ Пов. Публицѣ.

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ

СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ

ОБУВИ МУЖЕСКОЙ, ДАМСКОЙ И ДЛЯ ДѢТЕЙ

у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

маe честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе **ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного вынаходу, зô всякого рода шкôръ, якъ: Обувe мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалй, надмѣрно легкй и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вôдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковй, всякй ґумовй приряды, якъ таножь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякй замѣсцевй замовленя выконуе въ можливо найкоротшôмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнй ласкавй взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

Иванъ Яримовичь,

332 3—20

Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Heinrich Laden Wien, Rathhausstr. 19.

оріґінальнй анґлійскй бритвы

зъ свѣтово-славною маркою: „Flügel Sheffield“ зъ першои prima діямантовои стали

½ природнои величины. Рубу на кожну штуку!

досконалй шлюфованй зъ заглубленемъ, выострений, готовй до ужитку. — Цѣна за штуку разомъ зъ etui зр. 1·50, порто 20 кр. При замовленю 3 штукъ высылка оплатна. Також за послѣплатою. 264 8 10

Найделікатнѣйшій ґіґієнічный

ҐАРНІСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ

поручене для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вôдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарôвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достаvещь надворный

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 4—?

Цѣнникы gratis. Розсылка довѣрочно.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рôкъ 1898.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Маляґа зъ зелѣзомъ противъ недокровности и блѣдницѣ. Цѣна бутильки 3 короны.
Маляґа зъ рабарбарумъ противъ обструкцій, нестравности, гемороидѣвъ и т. д. Цѣна бутильки 3 короны.

4

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 32—?

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kclowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôсля довжины и величины каюты лиx и пôслят скорости и елеганціи парохода.

Вôдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на кліні ахъ и многими практичными лѣкарями уя ивае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкôрнй, особливо противъ

Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко гіґієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкôры есть рôвножь загально признане. Берґера **мыло смоляне** мае 40% смолы деревной и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иншихъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера **мыла смоляного** и уважати на пôбочь помѣщеный знакъ охоронный.

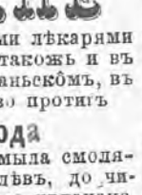

Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко лагôднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои
нечистоты шкôры
на выкиды шкôрнй и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрôвнанс **мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку** служить, обôймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого роа 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживания

Зъ иншихъ родôвъ мыла Бергера поручав ся слѣдуючй заслугуючй на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкôры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло десінфекційне; **Берґера мыло до купели** зъ смерековыхъ шишлокъ и **таке-жь мыло тоалетове, Берґера мыло** для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); **мыло ихтіолеве** на червоность лица; **мыло веснянкове** дуже успѣшне; **мыло танинове** противъ прѣтя нôгъ и выпаданя волося; **мыло до зубôвъ**, найлѣпше средство чищеня зубôвъ. Що-до иншихъ родôвъ мыла Берґера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ апти ахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галямасъ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А Кшижановьского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камьнцѣ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рящевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколлмѣ* Леховского; въ *Самборѣ* І. Адасевича и Гердлички наслѣдникôвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 8з 21—24

ПЕРША БРÔДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ

фабрики руму и лікерôвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручае: доббрнй розолісы, горѣвки и румы, натуральнй наливки овочевѣ а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bongoût, найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнй.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вôдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 8—12

Цѣнники на жаданє franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручав 3

Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ

въ найновѣйшихъ взорахъ.

ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНÎ

въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр, почавши

поручае Магазинъ 1

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

УЧИТЕЛЬ

орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Ручить ся, що чиста

Водзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынôвъ томасôвскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство назозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рôлѣ.

Надае ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що дôвго тримае ся.

Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численнй премія, вôдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякй поясненя суть пôдъ руками.

Запыты и замовленя пôдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 17—23

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Першій рускій складъ и роботня выробôвъ ножôвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 22—?

пôдъ фірмою

ИВАНЪ ЛАВРУКЪ

поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній и рôзнй выробы ножôвничй. Приймае бритвы до остреня и обтягання и всякй замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнй взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ **ИВАНЪ ЛАВРУКЪ** ножôвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроенôй торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ аґентôвъ анї похатникôвъ не высылаемо.* 77 27—52

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20

поручае свôй

складъ и роботню обуви дамскои, мужескои и дѣточои

по цѣнахъ умѣренихъ.

Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 21—? 287

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔЗСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнй порушеня при осôбнôмъ денномъ и нôчномъ освѣтленю.

Вôдъ $^{28}/_{10}$ до $^{30}/_{10}$ є до побаченя:

„Захôднй Индіи.“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

Дуже важне донесенє!

Высоке ц. к. Міністерство Торговлі у Відни надало п. М. Фрайліхови, бандажистови-спеціялістови, у Львові дня 25-го червня 1895 р. до ч. 2297 Патент на виключний виріб уліпшених бандажів єго власного помислу — о чім повідомляє ся Поважану П. Т. Публику.

М. ФРАЙЛІХ

бандажист-спеціяліст

мешкае у Львові при улици Шпитальній число 4.

Несе радикальну і певну поміч в найтяжших і застарілих случаях пропуклини всілякого рода так для пань як і для панів з ґваранцією можливости цілковитого вилічення без операції і без лікарств, природною методою і поступовим приміненем найвигіднійших бандажів, внаслідок чого кождий навіть з смертельних случаїв уратовав ея, як се доказуе много свідоцтв і подяк від звісних осіб в краю як від ЕВП. Едварда Земмера, ц. к. радника двору найвисшого трибуналу ап. — Впр. о. Грибовича пароха із Дздвинячки — ЕВП. Вінкентія Левіцкого, ц. к. радника апеляційного — ЕВП. Мандибура, ц. к. радника шкільного — Впр. о. Лучаковского, пароха в Плавю — Впр. о. Рудольфа Ваги, ґвардияна в Пшеворску — ВП. Альфреда Боярского. інжинера у Львові — ВП. Юрия Дутковского, емерит. ад. подат. ВП. Івана Новака, директора дому убогих християн у Львові. — ВП. Йосифа Мацюркевича, радного ґромади Замарстинів і від більш 1000 осіб, котрі через него відзискали здорове тому то:

Часопись „Nowa Epoka“ містить в однім з остатних чисел статю слідуючого змісту:

„Nemo propheta in partia“. Одною з найбільших язв, що висять над людскостию, є безперечно пропуклина, недуга страшна і тяжка. Тисячі людий улягае руптурі: „Bruch“ пануе рівно серед тяжких наємників і робітників маючих до діла зі значнійшими тягарями, як серед людий заможних. Сучасна хірурґія в напрасніших випадках послугуе ся тяжкими і небезпечними операціями, котрі на жаль відстрашують від лічення навіть конаючих.

Лікарів спеціялістів, котрі-б посьвящали ся виключно леченю пропуклини, не м емо у нас в краю. Нема рутинованих рук маючих в кінчинах пальців окрім механічної рутини ніжне чуте, за котрого посередництвом без операції міг би лікар вправдата з легкостию вистаючі кишки до ями черевної. Рутина і ніжне чуте в кінчинах пальців потрібні до легкого усадовленя кишок не вистарчають ще до радикального вилічення пропуклини. Дальшим конечним услівєм успішної курації є уміле приміненє відповідного до даної руптури бандажу, заапліковаого зараз по щасливім вправадженю кишок до черевної ями.

Неодин лікар знае докладно, якого укладу бандаж був би найвідповіднійшим для даного хорого, прецінь бандажист не зможе відтворити его мисли докладно і спорядити бандаж йота в йоту після вказівок лікаря.

Лікар, але не будучи сам бандажистом, рівно не виконае пропуклинового бандажу

Загал отже терплячих на руптуру є здавна на ласку безпорадних лікарів і на довільність фантазії бандажистів.

Універсальний бандаж ніколи не відповідае індивідуалізмови руптури і надзвичайно утрудняе лічене хороби, котра комплікуе ся і протягае і ще з тої причини, що або кишки удало ся умістити через вдавлюване або послугувало ся при тім операцию.

Около року 1865 молодий чоловік М Фрайліх уроджений в В. Кн. Краківскім зачав промишляти над леченем тої страшної хороби і дійшов до мисли, що вдавлюване кишок до черевної ями нічо не регулює, длятого безладне впискане кишок мусить бути шкодливе і небезпечне. Если кишки висувають ся з ями черевної без помішаня і не переривають ся, то легко їх впровадити назад, щоб тілько учути пальцями відповідне продовженє кишок і усадовити їх крок за кроком одностайним тягом.

Молодець почав справджувати досьвідчально свої здогади і по численних досьвідченях здобув чисто інтуіційну умілість уміщаня видобуваючих ся кишок. Не було ані одного найтяжшого случаю, в котрім Фрайліх не міг би зі звичайною собі легкостию впровадити внутрішности у властиве місце. З надзвичайною зручностию, вправляючою в подив фахових, учених впровадив їх швидко в яму черевну і опаловав руптуру.

Фрайліх, не могучи зістати лікарем, зістав бандажистом.

Тоді почалл прибувати до него численні хорі, жадаючи відповідних бандажів

Були то люди, що утікали перед грозячою ім неминучою операциею Не заосмотрені, з вистаючим внутрем жадали від бандажиста бандажу. Фрайліх, щоби мочи підняти ся спорядженя відповідного бандажу, сьміло брав ся до річи і впровадивши кишка достерігав пальцями всі знамена руптури, до котроі сейчас пристосовував спеціяльний бандаж. На сотки випадків в бігу близько 30 літ не лучив ся Фрайлíхови ані один смертельний случай.

Гуртом збігли ся люди до чудотворного бандажиста, котрий не тілько вдівав хорим бандажі, але як ми вже сказали, в разі потреби впровадив кишки до ями черевної, заосмотрював в бандаж пропуклину і відповідним поученем хорого, як має заховувати ся в бандажи і невдовзі вертав людям здоровле.

Сей чоловік взбуджаючий щирий подив совістних лікарів ратував хорим житє навіть тоді, коли лікарі не обіцювали вже хорому жадного ратунку і жадної надії.

Часто ударемнював він потребу тяжкої операції, до котроі вже мали приступити з небезпечностию життя хорого.

Знаючі Фрайліха лікарі запрошували его до хорих і поручали ему в своій присутности переведеннє тяжкого процесу уміщеня кишок і правильного обандажованя.

Численні свідоцтва лікарів, сотки листів вдячности і узнаня, врешті совістна тактика Фрайліха, котрий в остатних літах своєї практики ніколи не приступав до хорого в непресутности дипльомованого лікаря.

Ми були наочними свідками успішних курацій Фрайліха. Перед кількома місяцями уратував від смерти і каліцтва отця родини, пекарского челядника в присутности трех лікарів др. Кнобліцкого, др. Вайґля і др. Бравна.

Се певний доказ, що в нашім краю можемо найти много добродіїв людскости і без дипльомів, котрим належить ся узнане

П. Фрайліх однако може потішати ся голосами досмертної вдячности, котрі ему записали ся в сотках сердець, котрим уратував здоровє а навіть житє.

Не будучи компетентним в справах лікарских, не м емо права захватювати курацийних здібностий п. М. Фрайліха, однакож зі взгляду кількасот свідоцтв і листів узнаня горячо поручуемо его терплячому загалови знаменитого бандажиста — М. Фрайліх стало перебуває у Львові, мешкае при улици Шпитальній ч. 4. А. ріг улиці Слонечної.

Сей артикул зі взгляду на его зміст і предметову вартість, передруковуемо для ужитку загалу. При сій случайности нотуемо, що на краєвій виставі узискали вироби бандажів М. Фрайліха найвисше узнане. 329 2—3

Цѣкавй рѣчи.

Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки etc. нового жанру. *Розквитнй каталоґи* 30 кр. [за порто, закритй] або зъ 50 великими гарными взôрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. [въ маркахъ] за попереднымъ надосланемъ. 303 10—10

EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренякa.

Ч. 232. Львовъ, Понедѣлокъ 13 (25) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Поданя и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

ЗАГАЛЬНЄ-АВСТРІЙСКЄ ВѢЧЄ СЕЛЯНЪ

вѣдбуде ся у Вѣдни — якъ уже вѣдомо нашимъ Вп. читателямъ зъ письма посла о. Данила Танячкевича — дня 14 н. ст. падолиста сего року.

Въ тѣй справѣ появила ся вже и вѣдозва скликуюча на се вѣче. Змѣстъ вѣдозвы такій:

„Селяне зѣ всѣхъ краѣвъ Австріи!

Нужда сердъ селяньского стану разъ-уразъ зростає. По кѣлькалѣтныхъ лихихъ урѣжаяхъ наступивъ сегорѣчный неурожай въ супроводѣ граду, хмароломбвъ и нечуваной катастрофы воднои. Тысячѣ селянъ глядять зъ жахомъ въ будучнѣсть, десятки тысячь задля браку средствъ до екзистенціи уже покинуло вѣтчину, посѣданє сотокъ тысячь селянъ въ наслѣдокъ хибнои системы господарки публичнои сильно задовжене, а безграничнымъ злиднямъ дванацяти міліонѣвъ австрійскихъ селянъ доси не подано обѣцяной помочи.

Повторно внесеный проєктъ закона о становѣй спѣлковѣй орґанізаціи селянъ оставъ безъ всякого результату; такъ само безуспѣшне и безконечне студіоване справы терміновои торговлѣ [лихвы збожевои] и реформы біржь для продуктбвъ; економічно незрозумѣле задержанє обохъ незвычайно шкѣдныхъ розпоряджень обороту млыва; мимо всеи нужды грозяче продовжене угоды зъ Угорщиною пѣсля давнои шабльоны — то факты и явища, якихъ годѣ заперечити, а котрѣ вкладають на насъ обовязокъ: пѣднести сѣльно нашъ голосъ остороги, бо дальше беззмѣнне треване панующихъ нинѣ вѣдносинъ рѣвнаєсь загибели цѣлого стану селяньского.

Селяне зѣ всѣхъ краѣвъ Австріи!

Въ єдности и спѣльно хочемо на загальнѣмъ австрійскѣмъ вѣчу селяньскѣмъ заявити, що и хлопъ має право на державну охорону свои економічнои екзистенціи; що вѣнъ не може жити та податки платити зъ народныхъ спорѣвъ та зъ насильствъ; що вѣнъ мусить остаточно домагати ся плодотворнои дѣяльности на поли соціяльнои и економічнои реформы та що мы всѣ, безъ рѣзницѣ бесѣды и народности, солідарно домагаємось удержаня австрійского стану селяньского яко основы державного порядку, могучности и силы.

На загальнѣмъ австрійскѣмъ вѣчу селяньскѣмъ основно обговорять ся справы найважнѣйшій для всего австрійского стану селяньского. Вашою-жь численною появою на селяньскѣмъ вѣчу, одноголоснымъ принятемъ маючихъ ся Вамъ предложити резолюцій и Вашою єдностію при тѣмъ рѣдкѣмъ святѣ австрійского селяньетва дасте доказъ, що свѣдомѣсть Вашихъ державно-горожаньскихъ правъ дозрѣла у загалу австрійского селяньства, зъ тымъ пѣзнаємъ, що Вы, користаючи зѣ свого права, сповняєте не лишь обовязокъ самоудержаня, — але такожь обовязокъ патріотичный. Тожь прибувайте по змозѣ найчисленнѣйше — иде о удержанє стану кормлячого, яко основы державнои!

Нуже на І-ше загальне австрійске вѣче селяньске до Вѣдня въ дни 14 падолиста 1897.!“

Подаючи повысшу вѣдозву до вѣдомости нашихъ читателѣвъ, пригадуємо высказанй недавно въ „Дѣлѣ“ слова посла о. Танячкевича: „Мы не маємо аліянтбвъ! для нашого хлопского народу рускаго може бути лишень селяньство цѣлои Австріи правдивымъ аліянтомъ“ — и пѣдпираємо гадку Вп. посла, щобы на вѣче до Вѣдня выслало наше селяньство делеґацію по змозѣ численну и поважну, якъ и годимо ся на способѣ, якій Вп. посолъ предкладає [т. є. выбѣръ бодай одного делеґата зъ кождого політичного повѣту на скликуваныхъ ad hoc вѣчахъ повѣтовыхъ]. А при тѣмъ пригадуємо, що на вѣденьскѣмъ вѣчу и въ президіи буде оденъ Русинъ предсѣдателемъ, и реферати та резолюціи будуть выдрукованй такожь въ рускѣмъ языцѣ, и участникамъ вѣча руской народности вѣльно буде промовляти по руски.

СПРАВЫ ПАРЛЯМЕНТАРНІ.

[Засѣданє палаты въ пятницю. — Комісіи парляментарнѣ.]

Засѣданє палаты послбвъ въ пятницю вѣдбуло ся на основѣ компромісу мѣжь бѣльшостію а опозиціею. Вѣдбули ся лишь два поименнѣ голосованя и приступлено до дебаты надъ внесенями о поставленє гр. Баденього въ станъ обжалованя за подѣє въ Хебѣ.

Промавлявъ д-ръ Шікеръ, выказуючи зъ правничого становиска нестбйнбсть заборони нѣмецкихъ вѣчь въ Хебѣ 13 червня и 11 липня. Передовсѣмъ заборона вѣча зъ 11 липня має на собѣ всякѣ знамена провокаціи Нѣмцѣвъ. Письмо старосты зъ забороною було зредаговане въ тонѣ обиджуючѣмъ чувства Нѣмцѣвъ. На депешу выслану до Баденього вѣдповѣвъ сей, що забороны не цофне. Покликано ческу поліцію зъ Праги, щобы дати Нѣмцямъ вѣдстрашаючій примѣръ. Ужито до сего 60 кѣнныхъ поліцаѣвъ, 60 жандармбвъ, 70 стражникбвъ скарбовыхъ и три баталіоны пѣхоты. Карабіны наряджено острыми набоями. Результатъ сихъ средствъ охоронныхъ бувъ такій, що 50 особъ вѣднесло раны. Зъ Праги выслано двохъ панбвъ, щобы всему придивили ся. [Пос. Горжіца: Се лишь приватна приємность, на котру кождый може собѣ позволити! Голосы зъ лѣвицѣ: Можна бы и васъ перетрѣпати для приватнои приємности!] Бесѣдникъ навѣвъ ще много иншихъ примѣрбвъ гнобленя Нѣмцѣвъ Правительство, видячи, що не доведе до національного мира, позваляє численнѣйшимъ Чехамъ збыткувати ся надъ Нѣмцями.

Забравъ голосъ гр. Бадені. Поведенє властей опирало ся на законѣ. Вѣче зъ 13 червня скликували бурмістръ Хебу и пять послбвъ за особистыми запросинами. Сконстатовано, що запросины выслано до всѣхъ громадъ нѣмецкихъ въ Чехіи, цѣлкомъ не выповненй, такъ що можна було вписувати довбльно имена. Програма вѣча обнимала справу, котра могла спинити махіну адміністраційну, отже грозила публичному спокоєви. Вѣче заборонено. Длятого скликано друге вѣче на день 11 липня; запросины пѣдписанй вже ажь 74 особами, а праса взывала до численнои участи, щобы зазначити опозицію всѣхъ Нѣмцѣвъ противъ языковыхъ розпоряджень. Вѣче заборонено, а для спиненя демонстраціи покликано на помбчь прагску поліцію. Покалѣченя публики не були значнй и тблько одна особа вѣднесла замѣтнѣйшу рану. Зъ того выходить, закбнчивъ гр. Бадені — що власти строго придержували ся истнуючихъ приписбвъ законныхъ и выповнили свбй обовязокъ супротивъ очевидного опору розпорядженямъ. При того рода подѣяхъ я руководжу ся лишь двома поглядами: щобы власти придержували ся закона и щобы зарядили все потрѣбне для охорбны интересбвъ державныхъ и публичныхъ. Я знаю свои обовязки и буду ихъ придержувати ся. [Великій неспокбй мѣжь лѣвицею. Пос. Ґлѣкнеръ: То мы уоружимо ся въ револьверы! — Пос. Песлеръ: По такбй заявѣ будемо дальше зброити ся! Президентъ Катрайнъ напбмнувъ обохъ послбвъ.]

До голосу записало ся: чотирохъ послбвъ (молодо-Чехбвъ) contra а 45 послбвъ про. Першій промовлявъ моравскій посолъ д-ръ Странски. Цѣла его бесѣда була уложена въ іронічно-саркастичнѣмъ тонѣ; запускавъ ся въ дотепы и робивъ докоры Нѣмцямъ за ихъ попередну керму справъ державныхъ. Закбнчивъ внесенемъ, щобы палата перейшла до порядку дневного надъ внесенями о обжалованє. Ческі послы будуть голосувати противъ внесень, бо переквѣдченй, що Нѣмцѣ лишь длитого выступили зъ обжалованемъ, щобы повалити теперѣшне правительство и завести своє, котре бы вернуло до давнои системы централізаційнои и ґерманізаційнои та гнобленя славяньскихъ народбвъ. — По Странскѣмъ промавляли ще два бесѣдники: д-ръ Функе и ческій посолъ Шварцъ. На тѣмъ перервано дебату до вторкового засѣданя.

На вторковѣмъ засѣданю буде ще обовязувати компромісъ, тожь можна надѣяти ся, що дискусія надъ внесенями о обжалованє закбнчить ся. За те на засѣданю въ середу має опозиція погуляти зъ поименными голосованями. Кажуть, що бѣльшбсть задумала перебити пляны опозиціи въ той способѣ, що буде поставлене внесенє, щобы всѣ петиціи були печатанй и долученй до протоколу стенографічного. Такимъ чиномъ вѣдпала бы причина до ставленя поименныхъ голосовань.

Въ справѣ правительственнои запомоги для потерпѣвшихъ вѣдъ елементарныхъ нещасть радить, якъ звѣстно, пѣдкомітетъ комісіи буджетовои. На послѣднѣй нарадѣ сего пѣдкомітету заявивъ міністеръ скарбу Бѣлиньскій, що правительство готове „докинути“ ще 955.000 зр. до первѣстнои запомоги, бо показало ся, що помбчь повинна бути значнѣйша. Сю заяву принявъ пѣдкомітетъ зъ вдячностію до вѣдомости и поручивъ пос. Яндѣ выготовити референтъ о роздѣлѣ теперь вже 9-міліоновои запомоги державнои. — Сей референтъ предложено въ суботу повнѣй комісіи буджетовѣй. Зъ галицкихъ послбвъ промавляли: Євг. Абрагамовичь, Дашиньскій, Левицкій и Рутовскій, зазначуючи, що въ Галичинѣ, хочь не було повени, ледви чи не бѣльша нужда а тымъ самымъ и потреба запомоги якъ въ прочихъ краяхъ. Міністеръ Бѣлиньскій заявивъ, що правительство поручило стримати екзекуціи податковѣ, а въ справѣ вѣдписуваня податкбвъ поступати зъ упередженемъ, се значить не ждати на просьбы, лишь зъ власнои ініціятивы зарядити доходженя. Впрочѣмъ сегорѣчна катастрофа, пѣсля гадки міністра, мала и сю добру сторону, що выказала потребу бѣльшого стараня и вкладбвъ на регуляцію рѣкъ и потокбвъ гбрскихъ. — До ухвалы не прийшло, бо не було комплету.

Комісія легітимаційна уконституувала ся, выбираючи предсѣдателемъ д-ра Фухса а его заступниками гр. Веттера и д-ра Сляму. Реферати запротестованыхъ выборбвъ мали бути роздѣленй на засѣданю въ суботу.

Деякѣ замѣтки надъ нарадами радикалбвъ на зъѣздѣ у Львовѣ.

[Письмо въ села.]

„Дѣло“ подало основный описъ нарадъ нашихъ радикалбвъ у Львовѣ — и треба бажати, щобы такѣ справозданя були якъ найдокладнѣйше укладанѣ для повного освѣдомленя читаючои публики. Зъ сего пѣзнає загалъ, чого тая партія домагає ся, до чого стремить и якій идеалъ присвѣчує ѣй на будучнѣсть.

Поступовѣ люде не разъ и не два нарѣкали на нетерпимбсть церкви и ей слугъ; не одному не подобало ся, що зъ церкви выкликали инакше думаючихъ, а то неразъ и безсердечно переслѣдували. Се вже такъ на свѣтѣ загально веде ся, що кождый усталеный и закрѣплый систематъ боронить ся противъ тыхъ, що настають на его истноване. Якъ поодинокій чоловѣкъ боронить свого истнованя, такъ и певна ґрупа людей боронить сего чи того системату, якого сама придержує ся. Однакъ идея будучности ширить свои идеалы, терпить а не переслѣдує и не выклинає, бо и силы до сего не має и бѣльше числить на живе слово и невдоволене теперѣшностію. А таки цѣлкомъ що иншого показало ся на зъѣздѣ радикалбвъ. Д-ръ Трильовскій остерѣгавъ передъ народовцями, щобы зъ ними прихильники радикалізму не мали нѣякого дѣла. Се було по повнѣй формѣ выкляте народовцѣвъ: „Отрясѣть порохъ зъ сапогбвъ вашихъ и на путь ихъ не идѣть!“

Що-жь за притока до сего выклятя? — „Бо межи народовцями суть и способнѣ люде!“ Иншій чоловѣкъ тѣшивъ бы ся тымъ, що мѣжь Русинами є и способнѣ люде, хоть-бы й не годивъ ся може де зъ чимъ, але подумавъ бы собѣ: „Що-жь! няй роблять, якъ знають; я буду инакше, якъ я розумѣю; може зъ сеи роботы що выйде“. Чей-же кожда честна и щира робота пѣйде на хосенъ рускаго народу. Всѣ вѣдъ разу однаково думати не можуть, коли взяти на увагу неоднаковый степень науки, розвою, вплыву другихъ людей а навѣть личнои вдачѣ. Якъ тамъ пѣзнѣйше буде, се також трудно вѣдгадати; сего и д-ръ Трильовскій и Вѣтикъ не вѣдгадають, бо они не ворожильники. Що колись буде инакше, то певно, бо свѣтъ на мѣсци не стоить, але якъ, напевно нѣхто не выворожить.

Дѣстало ся на тѣмъ зъѣздѣ почестне и д-ру Франкови, котрый, можна сказати, привчивъ молодыхъ радикалбвъ и выховавъ. А вже громы проклятя сыпнулись на д-ра Окуневского, що не хоче присягати на евангелія Лясаля, Маркса и Енґельса, а взглядно Дашиньского, Діяманда и Козакевича. Коли бъ мовлявъ не д-ръ Окуневскій, можна-бъ хочьбы вже завтра упорядкувати справы рускихъ селянъ и роббтникбвъ коллективістично и бувъ бы гараздъ! Дивне диво! Нѣмцѣ, Французы, Анґлійцѣ ба навѣть Поляки не мають д-ра Окуневского, а коллективізму дасть Ббгъ! Мабуть черезъ те, що д-ръ Окуневскій заваджає межи радикалами, такъ умно высказавъ ся въ осени 1896 рбку про нихъ ґрафъ Войтѣхъ Дѣдушицкій въ державнѣй радѣ, а похваливъ соціялістбвъ...

Однакъ найбѣльше на томъ зъѣздѣ обѣрвали „попы“ — тото найбѣльше нещасте нашихъ селянъ. Высказъ сей цѣлкомъ не годить ся зъ правдою. Неоденъ селянинъ роками не дасть и крейцаря на удержане священика, а податокъ що року мусить заплатити и всякѣ драчки заспокоити, бо инакше и сорочку бы зъ него здерли. Але берѣмъ рѣчь зъ иншого боку:

Всякѣ вѣры укладано въ Азіи. Певно тамъ бувъ до сего кліматъ пригожій, вѣдповѣдне положене ґеографічне, а що найважнѣйше — тамъ бувъ початокъ людского племени. Помѣжь народами азійскими були жиды не послѣдными, бо у нихъ уложено науку Мойсея, вѣдтакъ у нихъ бувъ початокъ христіянства, ба жиды дали де-що до будбвлѣ магомеданізму, а пѣзнѣйше зъ-помѣжь нихъ выйшло кѣлькохъ мыслителѣвъ, якъ Спіноза, а остаточно нѣмецкѣ жиды Лясаль, Марксъ и Енґельсъ выдумали и уложили нову вѣру, коллективістично-соціяльну, котру исповѣдують соціялъ-домократы въ Нѣмеччинѣ, Австріи — ну и у насъ деякѣ люде. [Цѣкаве явище, що н. пр. Анґлійцѣ теорію соціялъ-демократбвъ вѣдкидають а выказують хибнѣ высновки, якъ отсю тезу, що зъ часомъ число капіталістбвъ буде меншати, а капіталы будуть рости въ рукахъ немногихъ. Пѣсля точныхъ обчислень, поданыхъ въ „Житю і Слові“ зъ 1897 р., число капіталістбвъ все росте при рѣвночаснѣмъ збѣльшеню капіталбвъ]. Вѣра Мойсея, Христова и наука Маркса та Лясаля выйшли вѣдъ жидбвъ; двѣ першій, — то кажуть, давнѣ, перестарѣлѣ, невыстатчаючѣ системы; наука-жь Маркса et Comp. — то наука и право будучности. Если вѣра христіяньска спиняє здѣйстнене бажань соціялъ-демократбвъ, то певно такъ само и вѣра жидбвска. Ч. Гарматѣй повѣдає, що „попы звязали людского духа“. Няй и такъ буде! А що-жь жидбвскій рабіны и чудотворнѣ цадыки? Чей-же священикъ въ церквѣ не буде выкладати думокъ Маркса и Лясаля, бо и самъ Гарматѣй не буде сего розумѣти, але мусить голосити тую науку, яку христіяньство черезъ вбсѣмнацять столѣть зложило.

Люде ложать на удержане духовеньства — то правда; але є духовнѣ, що пѣбчь своихъ занять фаховыхъ и въ иншихъ напрямахъ працюють для розвою свого народу. Добре теперь горлати, коли хто другій приготовивъ поле до попису. Коли селянинъ Сандулякъ почавъ бесѣдувати про вызискъ селянъ жидами, нашѣ славнѣ радикалы сидѣли, якъ-бы хто пѣдъ нихъ жаръ пѣдложивъ. А таки найбѣльше нашого селянина вызискують жиды, а за те не дають ему анѣ капинки нѣчого доброго и розумного. Послѣдный лапсердакъ дивить ся на селянина зъ-высока — се наша родова шляхта сто разъ гордѣйша и бутнѣйша вѣдъ польскои шляхты. Тажь польскѣ шляхтичѣ були бы собѣ не дали рады зъ нашимъ народомъ безъ помочи жидбвъ. И теперь, якъ хто хоче обдурити селянина, мусить до сего пѣднаняти жида. Коли жидъ трохи ласкавѣйшій для хлопа, то лишь для того, щобы его лекше вызискати. Коштомъ селянъ живуть жиды по селахъ, по мѣсточкахъ и мѣстахъ.

Най лишь де ярмарки и торги замкнуть, то вся та голота вє ся якъ хробы на сонци. А чи-жь селянинъ не оплачуе жидамъ рабінôвъ и цадикôвъ? Се повинний знати и радикалы, що за кожде теля куплене у селянина платить жидъ на кагалъ 20 кр. Такъ само платять за зарѣзаного вола, за корову, гуску и т. д. Тажь цѣла цѣна належить ся селянинови за годôвлю, за вго трудъ, а вôнъ зô свого зарôбку платить на удержане институтôвъ, де голосить ся наука, що селянинъ то худоба! А въ коршмѣ чого доброго навчить ся селянинъ? Тамъ тратить вôнъ здоровлє, майно и честь; тамъ вôнъ хиба всього злого навчить ся. Жидъ притакуе пôдпитому селянинови, хоть-бы и найбôльшій дурницѣ плєвъ, а самъ въ дусѣ смѣе ся. Жиды пôддержують въ народѣ забобоны. За-для нихъ селяньске племя нидѣе, миршавѣе и кошлявѣе. Хто добре дивить ся, той легко увидить, де найбôльше зло нашихъ селянъ и противъ кого треба выступити, щобы народъ нашь поднѣсъ ся. И цѣкаве явище! — жиды Діяманды громами мечуть на священикôвъ христіяньскихъ, а самі купують до вѣденьскои бôжницѣ тойры по 1.000 зр. А нашій радикалы приплескують имъ и тѣшать ся, що попамъ дôстало ся. Наверне Діяманда! Ба! се не легке дѣло, бо тутъ робить ся для ратованя жидôвнѣ, щобы христіяне не прозрѣли, та не злучили ся до купы противъ жидôвского вызыску, а тогдѣ жиды мусѣли бы взяти ся до тяжкои працѣ...

Та й сама наука соціялістôвъ прибирае рôзні формы, все змѣнюють, все поправляють. Давнѣйше була теорія, що въ будучôмъ царствѣ соціялістичнôмъ знесуть уживане грошей, кождый буде мусѣвъ працювати и кождый собѣ возьме, що єму треба буде. А теперь вже голосять, отъ хоть-бы д. Вѣтикъ, що землю выкуплять, а робôтники на поли будуть брати пенсію якъ урядники. Чому-жь оно таке? жиды збили великій капіталы, не мають де дѣвати грошей, то дадуть за добрый процентъ на выкупъ землѣ. Се жидôвскій рахунокъ и Жиды дають добрі грошѣ соціяльнымъ крикунамъ, щобы имъ стелили добру и теплу перину. Але чей-же ще не всѣ люде зôйшли зъ глуздôвъ, щобы такôй погани служити.

Нашій священики — якъ хто вмѣе и розумѣе, служать народній справѣ. Що находять ся мѣжь ними недбайки и пôдлизайки, се не дивно, бо такихъ всюды найдете. Є мѣжь священиками люде заможні оже де на Подôлю та въ Коломыйскôмъ и Станиславôвскôмъ, але є далеко бôльше бѣдакôвъ, зъ которыхъ неоденъ и дрова рубае, щобы въ печи затопити. А неразъ може д-ръ Даниловичь лѣпше потягне хоть-бы и за провізорку, якъ пôпъ за похоронъ. А може тамъ коло Косова инакше, не знаю, бо то далеко. Депутаціи священикôвъ у Вѣдни обѣцювали въ осени 1896 року 150.000 зр. для вдовичихъ фондôвъ, а по переведеню выборôвъ показали фіґу, коли священики пôйшли зъ народомъ противъ польского правительства. А нашій радикалы кричать, що то „попы ихъ бояли ся и мусѣли такъ робити!“ Отъ смѣхованцѣ та й годѣ!

Зъ усего выходить наука: няй священики беруть ся — ще бôльше до дѣла, до дѣйстнои и хосенної працѣ. Поле широке а запущене, але се не повинно щирого робôтника вôдстрашувати вôдъ труду. Треба добре роздивити ся, де болякъ нашого народу, и гоити вго або пôсля потребы и вырѣзати, не вôльно допустити до зжидователости нашого народу. Рускій селянинъ дорого заплативъ за свою слабôсть до жида...

Добре бы було, щобы „Народна Рада“ скликала Русинôвъ до Львова, де бы участники могли порадити ся, якъ упорядкувати нашу народну роботу. Треба предметъ нарадъ розложити, придѣлити секціямъ а вôдтакъ перевести основну дискусію.

М. З..

Письмо зъ Сокальщины.

Авторъ статьѣ „Польскій шовінізмъ а руске безголове — або хто виненъ“?“, недавно помѣщенои въ „Дѣлѣ“ и спеціяльно дотыкаючои сокальского повѣту, сконстатувавъ безголове. Що оно правда, не дасть ся заперечити, а фактôвъ певныхъ, незбитыхъ такого безголовя Сокальщина може достатчити цѣлу купу, и то зô всѣхъ пôль. Власне задумавъ я пôднести до публичнои вѣдомости хорошій оказъ безголовя зъ нашого ославленого школьництва. Подôбныхъ фактôвъ въ самôй Сокальщинѣ знаю бôльше, але пôдношу лише сей, бо знаный менѣ въ детайляхъ.

У насъ звыкли говорити: „табака для носа, а не нôсъ для табаки“. Тымчасомъ оно дуже часто лучае ся цѣлкомъ противно, що нôсъ для табаки. Не вѣрите? послухайте! Правда, в школы? Отже сли в школы, то мусять бути шкôльній власти и уставы, котрыхъ тій власти обовязуваній придержуватись. Отже шкôльній уставы в для шкôльныхъ властій. Тымчасомъ на тій уставы у насъ незважають. Хто не зважае? Думаете: учитель або мѣсцева рада шкôльна? Де тамъ! Рада мѣсцева пôсля уставы маe досыть красну задачу, але въ дѣйстности она сходить на поліцая або „закутника“ панôвъ зъ повѣту, або й цѣлкомъ нѣчого не значить, такъ що неразъ и пôдлягаючій ёй учитель позволить собѣ зъ нея закепкувати. Не зважае и ломить тій уставы таки сама окружна рада шкôльна и вн функціонарѣ. Ось що вже вôдъ довшого часу дѣе ся въ Варяжи:

Законъ краевый про власти надзираючій мѣсцевій и окружній для шкôлъ народныхъ зъ 6-ого грудня 1887 ч 67. В. з. кр. мѣжь иншимъ въ §. 6. каже, що представителѣвъ громады до рады шк. мѣсцевои выбирае заступництво громадске безвзглядно бôльшостію голосôвъ на шесть лѣтъ. Тымчасомъ шестилѣтна канденція мѣсцевои рады шкôльнои у Варяжи вже давно скôнчилась, а про новій выборы нѣхто й не гавкне. Звѣстно, выборы до мѣсцевои рады шкôльнои — се не выборы до рады повѣтовои, до сойму або парляменту. Для хлопа за богато и тои науки, якои удѣляе ся... Дальше §. 11. каже: „Члены мѣсцевои рады шкôльнои выбирають зъ-мѣжь себе безвзглядною бôльшостію голосôвъ предсѣдателя и вго заступника на три роки“. Тымчасомъ лише першій предсѣдатель мѣсцевои рады шкôльнои у Варяжи бувъ правно выбраный; прочій, а було ихъ шесть, були вже именованій радою окружною зъ поминенємъ правного заступника. Таке розумѣне и примѣнене сего параґрафу практикуе ся у насъ дуже часто — гляди: Угринôвъ, Осердôвъ и иншій. Однакъ всѣ тій предсѣдателѣ довго не панували и добровôльно зрекли ся тои гôдности, бо зъ панами зъ окружнои рады годѣ було вытримати. Але що скажете на се, що мѣжь тыми шесть ма именоваными предсѣдателями бувъ именованый такожь управитель школы у Варяжи — мимо того, що той самъ §. 11. дальше каже: „Директоры и учителѣ шкôлъ, пôдлягаючій мѣсцевôй радѣ шкôльнôй, не можуть ёй проводита“. Подумайте собѣ, якъ то мусить ити хорошенько наука въ тôй школѣ, де учитель управитель є заразомъ и предсѣдателемъ мѣсцевои рады шкôльнои, наглядае свою и три иншій школы, надзоруе надъ собою, учителями своеи школы [у Варяжи 3-клясова] и другихъ шкôлъ та надъ своею жѣнкою, котра есть пôдъ нимъ учителькою, а крôмъ того ще и вчить, поправляе задачѣ, залагоджуе письма своеи школы и мѣсцевои рады шкôльнои и т. д. О! се мусить бути здôбна голова!

Такъ оно було пôвтора року тому. Коли-жь о тôмъ появила ся згад а въ дописи зъ Сокальщины въ „Дѣлѣ“ [ч. 49 зъ р. 1896], то паны зъ окружнои рады узнали за потрѣбне до тыждня именувати иншого предсѣдателя, а управителеви школы варяжскои наказали передати паперы. Коли-жь и той зрѣкъ ся и вôдославъ паперы аж до Сокаля, тогдѣ настало цѣлковите безголове. П. инспекторъ Лісковічь заходивъ у голов , що зъ тымъ фантомъ зробити? Удавав ся до рôзныхъ особъ, щобы принята опорожнене мѣсце „przewodniczącego“, а деякимъ безъ попереднього навѣть запытаня приславъ торôу зъ паперами и „bilecik“, о що йде, бо особисто, видко, вже обридло просити. Коли-жь не знайшовъ ся нѣхто лакомый на сю гôдность, и заходы п. инспектора скôнчили ся на нѣчôмъ а въ додатку и „przewodniczący“ въ видѣ торбы зъ паперами вернувъ т а зъ вôдки в йшовъ, тогдѣ въ окружнôй радѣ не вмѣли нѣчого лѣпшого выдумати, якъ лише того самого учителя зробити назадъ „przewodniczącym“ мѣсцевои рады шкôльнои въ Варяжи. И нинѣ п. Высочаньскій, управитель школы въ Варяжи „przewodniczącym rady szkolnej miejscowej“ емѣе ся въ кулакъ и далѣ надзоруе... Якъ же то назвати? — чи не безголовємъ? Выходить на мое, що нôсъ для табаки... Спеціяльно въ сѣмъ выпадку повысше наведена устава не надавала ся, отже сотворено нову, якои було треба. Або-жь то лише соймъ и парляментъ можуть кувати уставы? Тажь въ окружнôй радѣ шкôл нôй засѣдае такожь правникъ, котрый силою уряду свого в предсѣдателемъ, отже дотычну уставу знае, а зновъ п. инспекторъ думають собѣ: коли зъ тымъ добре, то чому-бъ не тримати ся сего?

Будь-що-будь такъ оно дальше зôстати не може. На тôмъ терпить школа, дѣти, учителѣ, громадяне и публична мораль. Ось на 20-ого с. м. запросивъ той учитель яко предсѣдатель членôвъ мѣсцевои рады, щобы ухвалити буджетъ, хоть буджетъ уже давно повиненъ бути готовый, однакъ члены запросины тій зигнорували. Таке примѣнене уставъ свѣдчить о великôй самоволи. Черезъ те запанували невôдрадній вôдносины, невдоволене велике. Родичѣ не хотять посылати дѣтей до школы, бо пожитку не бачать и вже при кôнци минувшого року шкôльного збирали ся въ депутаціи до окружнои рады, щобы того учителя собѣ забрала. Рознеслась чутка, котра мала выйти таки зъ устъ самого п. инспектора, що зъ початкомъ сего року шкôльного вже вго не буде, тымчасомъ не тôлько не забрали вго, але ще рôблять „przewodniczącym“...

Я, „парсуна“ не вплывова и богато не можу; але що можу, се роблю. Отже пôдношу сей фактъ публично и запытую: Чи краевôй радѣ шкôльнôй вѣдомый сей фактъ зъ мѣсцевою радою въ Варяжи та зъ иншими шкôльными радами мѣсцевыми въ сокальскôмъ повѣтѣ? та чи вже буде разъ конець тому безголовію и такъ разячому допханю шкôльныхъ уставъ панами зъ рады окружнои въ Сокали?

А.— Бо.

Переглядъ політичный.

Въ теперѣшнôмъ положеню парляментарнôмъ на перше мѣсце высунула ся справа внесеня бар. Діпавлього и вго переговорôвъ зъ лѣвицею. Бар. Діпавлі — такъ вôнъ бодай самъ упевняе — зъ уваги на розгорѣлу борбу національну, зъ котрои выйшла повна безсильнôсть парляменту, економічній страты въ поодинокихъ краяхъ, особливо въ краяхъ ческои короны, ба навѣть небезпеченьство для обопôльныхъ вôдносинъ мѣжь обома половинами державы, радъ бы покласти конець тымъ невзгодинамъ и уважае свое внесене за одинокій лѣкъ на те лихо. На разѣ маe вôнъ такій плянъ: Вôнъ хоче, щобы палата признала вго внесеню першеньство передъ всѣми иншими наглячими внесенями — а внесене Діпавлього є зъ черги 25-те! Такимъ чиномъ прийшло бы вго внесене на чергу нарадъ по справѣ обжалованя міністрôвъ а вôддано бы вго окремôй комісіи парляментарнôй. Комісію треба бы выбрати пôсля иншого ключа, а не пôсля теперь принятого, такъ щобы въ нѣй жадна народность не була выставлена на кривду изъ стороны другои (зн.: щобы Славяне не мали въ комісіи перевати надъ Нѣмцями). Бар. Діпавлі подавъ бы тогдѣ свôй плянъ полагодженя языковыхъ спорôвъ, — бо доси вôнъ вго не подавъ, а вго внесене з поки-що лише цѣлкомъ загально уложене. Поки комісія буде розбирати справу и поки справа не буде опôсля полагоджена въ палатѣ, мала бы опозиція залишити обструкцію. Щобы комісіи дати часъ, свобôдно застановити ся надъ справою и выробити начеркъ закону, належало бы раду державну вôдрочити на чотири недѣлѣ, — и ґр. Бадені маe нѣбы не бути противный тôй гадцѣ (??).

Щобы перевести гой плянъ, — значить, щобы передовсѣмъ безъ перешкоды узыскати для свого внесеня першеньство передъ всѣми иншими, переговорювавъ бар. Діпавлі цѣлый минувшій тыждень зъ провôдниками лѣвицѣ; до того мусѣвъ вôнъ певно мати и призволене правицѣ, до котрои вôнъ все таки належить, и то належить, як доносять изъ стороны правицѣ, крѣпко. Посередниками мѣжь лѣвицею а бар. Ді авлімъ чи то правицею була въ тôй справѣ вѣрноконституційна бôльша посѣлôсть, котру, якъ вже доношено, ґр. Бадені нѣбы то вже позыскавъ для угодовои провізоріи, — отже сторонництво, що потроха стоить нѣбы по серединѣ мѣжь лѣвицею а правицею. Переговоры закôнчили ся въ суботу конференцією, въ котрôй взяли участь заступники сторонництвъ: нѣмецкого ліберального, нѣмецкого людового и вѣрноконституційнои бôльшои посѣлости. На конференціи тôй говорено о тôмъ, чи предметомъ нар дъ въ палатѣ послôвъ мало бы бути лише внесене бар. Діпавлього само, чи разомъ зъ иншими подôбными внесеними (Шенерера, Функого, Ґеца, Люегера и Танячкевича). Заступники лѣвицѣ жадали, щобы всѣ внесени разомъ взяти пôдъ нарады; а здавало ся, що въ тôй справѣ могло бы прийти до згоды. Але важнѣйше питане, чи внесене Діпавлього (само або разомъ зъ иншими) мало бы прийти на чергу нарадъ заразъ по справѣ обжалованя міністрôвъ, отже навѣть передъ угодовою провізорією, чи ажь по угодовôй провізоріи. При тôмъ заявивъ бар. Діпавлі, що декотрій сторонництва правицѣ стоять при тôмъ, щобы передъ внесенємъ Діпавлього прийшло на чергу перше читане угодовои провізоріи. На те заступники лѣвицѣ не згодили ся, добачаючи въ тôмъ лише штучку, щобы опозиція вырвати зъ рукъ оруже и тымъ гладше перевести угодову провізорію, по чôмъ комісія для внесеня Діпавлього не була бы вже змушена заняти ся пильно и поважно справою того внесеня. Такимъ чиномъ переговоры розбили ся.

Тымчасомъ доносять, що того самого дня, въ суботу, ґр. Бадені на конференціи провôдниковъ клюбôвъ правицѣ заявивъ, що готовъ приняти жаданя клюбôвъ (знай вму вже взагалѣ) и що въ середу можна надѣятися вже повного уладнаня взаєминъ мѣжь правительствомъ а правицею. Заразомъ пишуть, що бôльшôсть парляментарна крѣпко держить ся купы и що вô второкъ вôдбуде ся засѣдане парляментарнои комісіи правицѣ, на котрôмъ всѣ сторонництва бôльшости внесуть свои жаданя.

Лѣвиця зъ тыми подѣями вяже зêрване згаданыхъ переговорôвъ Діпавлього, розумѣючи, що ґр. Бадені въ послѣднôй хвили погодивъ ся зъ правицею, котра теперь стане вже рѣшучо по сторонѣ правительства, такъ що вже и угода зъ лѣвицею оказалась злишною.

При тôмъ всѣмъ бар. Діпавлі не тратить надѣе и не покидае своихъ заходôвъ, хочь бы вго сторонництву прийшло навѣть выступити зъ правицѣ. Тогдѣ вже цѣлкомъ розпавъ бы ся парляментъ на сторону славяньску и нѣмецку. Доносять навѣть, що Діпавлі, уповаженый рѣшаючими кругами зъ-поза парляменту, веде дальшій переговоры зъ лѣвицею, щобы залишила домагати ся вôдкликаня языковыхъ розпоряджень ажь до полагодженя вго внесеня. Говорять, що пôсля повороту цѣсаря до Вѣдня заходы Діпавлього приберуть характеръ урядовый.

Справоздане зъ люстрації читалень товариства „Просвѣта“ и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскôмъ.

(Дальше.)

О господарствахъ въ Коломыйщинѣ нема що гôдного занотувати; управа рôлѣ якъ всюды плытка и недокладна, покладане стерниськ не практикуе ся, поля захопченій, мимо значнои тамъ управы ростинъ окоповыхъ; плодозмѣнъ припадковый, се значить: якій-небудь; управа ростинъ пашныхъ мала а обхôдъ зъ обôрникомъ въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ цѣлломъ злый а въ декотрыхъ укладають обôрникъ въ стирты, але гноївка всюды марнуе ся. Укладане обôрнику въ стирты на поверхни рôвножь в тамъ хибне, бо навôзъ уложеный въ стирту або стôсъ безъ жадного заглубленя маe за велику свою поверхню выставлену на вплывъ воздуха, черезъ що борзо розкладаeсь и тратить много амоняку и иншихъ ґазôвъ. При тôмъ навôзъ зложеный у высоку стирту не може бути утолоченымъ а въ такомъ разѣ воздухъ дôстае ся до внутра стирты и черезъ те навôзъ не тôлько скоро розкладае ся а ґазы зъ него уходять, але до того ще й плѣснѣе. Тымъ способомъ тратить обôрникъ дуже много на своій скôлькости и якости. Зло стае ся тымъ гôрше и бôльше, если на пôдстѣлку уживае ся кукурудзянку, якъ то власне тамъ дѣе ся, бо грубе бадиле кукурудзянки не дасть ся утолочити и по-при ню переходить воздухъ на-скрôзь стосу навозового якъ-бы по-при рѣще або галузе деревляне. Длятого то не повинно ся уживати кукурудзянки на пôдстѣлку взагалѣ, а сли хто доконче хоче або мусить на те ви уживати, повиненъ ви передъ тымъ порубати на куснѣ 8—12 цалівъ довгій а нѣколи не стелити кукурудзянку зъ цѣлыхъ, непорубаныхъ снопôвъ або вязанокъ. При тôмъ конче потреба обôрникъ хочь разъ на тыждень землею присыпати и гноївкою зливати. Мѣсце, въ котрôмъ обôрникъ складае ся т. в. гноярня — повинна бути на пôвъ метра глубоко выкопана яма о твердôмъ, непропускальнôмъ сподѣ або днѣ, а стôсъ зъ обôрникомъ не повиненъ бути высшимъ якъ оденъ метръ понадъ поверхню землѣ або пôвтора метра вôдъ дна гноярнѣ. — Гноярнѣ на поверхни, безъ заглубленя, не в добрій взагалѣ а тымъ бôльше для нашихъ селянъ, що не вмѣють а часто и не хотять зъ обôрникомъ добре обходити ся.

Ростины управлюваній въ коломыйскôмъ повѣтѣ в: кукурудза, жито, пшениця, ячмѣнь, овесъ, картофлѣ, фасоля и конюшина; гороху, бобу и выки мало а гречки цѣлкомъ не управляють. Въ декотрыхъ громадахъ управляють такожь тютюнъ, але тамъ подыбуе ся вго менше, нѣжь въ повѣтѣ снятиньскôмъ. Уваги щодо управы кукурудзы и тютюну подали мы въ справозданю зъ люстрації повѣту снятиньского, тожь злишно тутъ ихъ повтаряти [гл. ч. 275 „Дѣла“ зъ р. 1896].

Сѣножатій и пасовиськ въ декотрыхъ громадахъ коломыйского повѣту менше а въ декотрыхъ бôльше, але такъ одній якъ и другій не буваютъ поправлюваній а надто пасовиска не выхôсновують ся вôдповѣдно.

Садôвъ въ тôмъ повѣтѣ досыть стрѣчае ся, але въ тыхъ лише громадахъ, котрі мають затишне положене, якъ: Кулачкôвцѣ, Балинцѣ, Трофанôвка, а дальше зновъ въ громадахъ пôдгôрскихъ по правôмъ боцѣ Прута, де обôйдтя поодинокихъ господарѣвъ значно вôдъ себе вôддалені, такъ що кождый ґазда коло своихъ будынкôвъ маe просторый огородъ, въ котрôмъ звычайно находить ся и деревина овочева. Такій громады суть: Мишинъ, Стопчатôвъ, Яблонôвъ, Ключѣвъ, Печенѣжинъ и иншій. Садôвництво не есть тамъ анѣ такъ розвинене, якъ въ многихъ мѣсцевостяхъ бути може и повинно, анѣ такожь дерева овочевій не в добрій и належито плеканій. Ще найстараннѣйше обходять ся зъ садами господарѣ въ Печенѣжинѣ.

Пасѣчництвомъ рôвножь досыть людей тамъ занимае ся, але тôлько заможнѣйшій господарѣ, хочь оно якъ разъ вказане есть для малорôльныхъ селянъ — якъ о тôмъ була

бесѣда въ справозданю зъ повѣту борщѣвского [ч. 200 „Дѣла“ зъ р. 1896]. Лагодный клїматъ, затишне положене многихъ мѣсце.остій, обыльность деревины овочевои и лѣсовои а при тѣмъ рѣзнородность вегетацiи цѣлкомъ вѣдповѣдаютъ користному розвиткови сеи галузи господарскои, а котрою передовсѣмъ малорѣльнѣ селяне пильно заняти ся повинни.

Заможность господарѣвъ въ повѣтѣ коломыйскѣмъ пересѣчно є добра а декуда навѣть дуже добра. Взагалѣ людъ тамъ запопадливый и трудолюбивый а при тѣмъ честный и статочный. Много тамъ стрѣчає ся людей освѣдомленыхъ и просвѣченыхъ та до науки дуже охочихъ, розумѣе ся въ тыхъ громадахъ, де находять ся добродѣѣ и щирѣ опѣкуны люду, якъ: зъ Печенѣжинѣ, Ключевѣ великѣмъ, въ Балинцяхъ и Трофанѣвцѣ. Такожь и въ иншихъ громадахъ подыбуе ся селянъ освѣдомленыхъ та бажаючихъ науки — и уже много доброго можна бы въ неодной громадѣ того повѣту зробити, наколи-бъ всюды найшли ся такѣ щирѣ провѣдники и добродѣѣ, якъ въ тамтыхъ мѣсцевостяхъ.

Тутъ выпадае замѣтити, що годѣ зрозумѣти, длячого въ повѣтѣ коломыйскѣмъ доси такъ мало було, бо лишь дезять, читалень „Просвѣты“, коли условя тамъ є того рода, що ихъ нинѣ бодай 20—30 бути повинно. По громадахъ того повѣту находять ся селяне на стѣлько вже просвѣчени и рѣчи свѣдомѣ а при тѣмъ позажнѣ, що зъ цѣлымъ довѣрѣмъ и певностїю доброго успѣху можь имъ ведене читальнѣ повѣрити, а найлучшимъ доказомъ того есть читальня въ Черемховѣ. Въ повѣтѣ тѣмъ є вправдѣ много неробѣвъ и ворогѣвъ народнои просвѣты, и то не лишь чужихъ але й своихъ, а мимо того людъ самъ горне ся до науки та глядае въ нѣй пѣльги для своеи долѣ. Доказомъ на се є „kółka“ и читальнѣ „Oświaty ludowej“, котрѣ тамъ подыбуе ся, мимо того, що повѣтъ коломыйскїй є чисто рускїй.

Тымь хибамъ могла бы и повинна рѣшучо зарадити тамошна фїлія „Просвѣты“, наколи-бъ розвинула бѣльшу, нѣжь до теперь, свою дѣяльность и точно сповняла задачу назначену 39 §-омъ статута Тогдѣ неоденъ, нинѣ неприхильный або й несвѣдомый справы, переконавь бы ся о значѣню и хосенности институцiи „Просвѣта“, змѣнивъ бы свѣй поглядъ и сли-бы самъ не взявъ ся до роботы, то бодай не спинявъ бы ей. Крѣмъ того прибуло бы бѣльше дѣйстныхъ членѣвъ товариства, а тымъ самымъ и фїлія мала бы бѣльшѣ доходы на покрытє своихъ потребъ. Если въ одной громадѣ Балинцѣ находить ся 23 дѣйстныхъ членѣвъ „Просвѣты“, то числячи на кожду громаду по 12—15 членѣвъ, легко въ 76 громадахъ того повѣту може бути до 1000 членѣвъ „Просвѣты“. Однымъ словомъ — робота просвѣтно-економічна въ повѣтѣ коломыйскѣмъ дуже есть легка и вдячна, потреба лишь нею заняти ся.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ засудженыхъ выборцѣвъ зъ Вихторова** пѣдъ Галичемъ, котрѣ внесли поданє о помилуване на руки д-ра Окуневского, зажадавъ уже найвысшїй судъ предложеня актѣвъ до Вѣдня и зарядивъ повздержанє выконаня кары.

— **Попавъ пташокъ у клѣтку!** Вѣдъ кѣлькохъ недѣль непокоила якась злобна рука спокѣйныхъ мешканцѣвъ села Рясна руска пѣдъ Львовомъ. Майже кождого тыждня и то все въ ночи зъ суботы на недѣлю горѣли будынки господарскѣ въ тѣмъ селѣ и то все въ однѣй части села близько коршмы. Дѣйшло до того, що товариства асекураційнѣ не хотѣли вже зъ Рясны приймати обезпечень. Люде удавали ся до властїй, пильнували самѣ цѣлыми ночами, пильнувала и жандармерія, вѣдправляли ся богослуженя и т. д. Вѣдъ дня, котрого вѣдслужывъ о. Фолисъ зѣ Скнилова службу Божу въ рясеньскѣй церквѣ, шобы упросити змилуваня Божого надъ бѣдною громадою, черезъ три недѣлѣ не горѣло въ селѣ. Люде успокоили ся. Ажь ось въ суботу 23-ого с. м. въ ночи на недѣлю горить зновъ стодола господаря. Люде кинулись до огню тихцемъ и побачили, що злобна рука засвѣтила ще сѣрникъ пѣдъ сусѣднымъ стѣжкомъ и пѣдпалила его, люде метнулись туды и зловили злодѣя, а бувъ нимъ жидъ, сынъ мѣсцевого коршмаря. Жидокъ почавъ кидатись на господарѣвъ, але що було ихъ пять, то не удалось ему вырвати ся зъ рукъ. Вчера жандармерія, скувавши вѣтця и сына, переслухувала громадянъ. Про сего коршмаря оповѣдають люде, що передъ кѣлькануцяти роками прийшовъ до Рясны въ обдертѣмъ халатѣ, пѣдперезаный шнуркомъ та зъ кусникомъ палицѣ въ руцѣ. Нинѣ мае грунтъ въ селѣ, сидить на коршмѣ, торгуе волами, позичае панамъ и хлопамъ грошѣ, товстенькїй и поважно вызирае. Въ переважнѣй части горѣли стодолы и стѣжки зъ пашнею и збѣжемъ, а що бѣднѣ погорѣлцѣ, не маючи чимъ годувати худобы, спродавали ей, то панъ арендарь — повага въ селѣ — стававъ имъ въ пригодѣ и купувавъ людску худобицю. Сподѣваютъ ся, що слѣдство и розправа въ сѣй справѣ выкрые цѣкавѣ рѣчи!

— **Вѣдъ п. о крил. Ивана Чайельского** одержуемо отсе письмо: Новинку подану въ 231 числѣ „Дѣла“ про роботы на площи св. Юра мушу поправити о стѣлько, що я не 11-ого, але ще въ першихъ дняхъ жовтня питавъ ся вiцепрезидента п. Шавра, чи роботы на площи св. Юра будуть передъ днемъ вѣдпустовымъ т. є. передъ 13-тымъ жовтня укѣнчени, на що дѣставъ я потверджуючу вѣдповѣдь. Се було бы и стало ся, коли бъ не перешкодила слота. На листъ же мѣй высланый до п. президента мѣста въ самъ день Покровы, де я просивъ, щобы для уникненя соблазни здержати въ той день роботы, вѣдповѣвъ менѣ п. президентъ, що роботы даній въ акордъ, отже роботники не залежать вѣдъ магiстрату, а не знаючи про свято не мѣгъ нѣчого зарядити, однакъ высылае заразъ зъ будовничого бюра урядника, котрый буде старатись наклонити роботникѣвъ до залишеня роботы. Видко, що предприемець не згодивъ ся, коли роблено дальше. — *Ив. Чапельскiй.*

— **Трупа театральна М. Кропивницкого**, що гостить теперь у Варшавѣ, а заѣхала туды зъ Петербурга, взглядно зъ Вильны, де затримала ся по дорозѣ — стрѣтилась вже по першихъ выступахъ зъ прихильною оцѣнкою варшавскои критики. Труна дае выставы въ театрѣ „Великѣмъ“, а на перше представленє выбрали штуку „Вѣй“ перероблену зо звѣстнои повѣсти Гоголя. О тѣмъ першѣмъ представленю пишуть: „Зъ персоналу выробняе ся п-ѣ Затиркевичь-Карпиньска, знаменита артистка характеристична; вѣдтакъ заслугуютъ на згадку: ветеранъ-директоръ Кропивницкiй, панѣ Ратмирова и Поляньска, та пп. Ворный, Глоба, Туманенко, Кулабко. Труна добре вышколена. Хоры выконано гармонiйно; танцѣ, котрыми кѣнчить ся майже кождый актъ, iшли зъ незвычайнымъ завзятемъ. Языкъ чистый, и зрозумѣлый для польскои публики. Театръ бувъ переповненый. За-для безнастанного домаганя повторювань выстава скѣнчила ся по пѣвночи“.

— **Заява кс. Стояловского.** Въ послѣднѣмъ числѣ „Pszczółk-и“ помѣщено статью вѣдъ редакцiи пѣдъ заг. „Przyjaciołom ku wyjaśnieniu, przeciwnikom ku zawstydzeniu“, въ котрѣй заперечуе ся неправдивѣ вѣсти, ширенѣ станьчиками и соцiялъ-демократами на кс. Стояловского. Въ згаданѣй статьи читаемо: „Неправда, мовь бы кс. Стояловскiй вырѣкъ ся своихъ програмы або выперъ ся своихъ минувшости, — противно для сеи програмы придбавъ апробату Риму вѣдъ самого св. отця, та уповажненый до дальшои працѣ пѣсля програмы христiяньско-соцiяльнои. Такъ отже интересъ люду и жаданя та змаганя люду черезъ полагодженє справы кс. Стояловского въ Римѣ є похваленѣ найвысшою повагою, а въ краю доведено до мовчаня найбѣльшихъ противникѣвъ справы людовои.“ — Польска праса обурена на кс. Стояловского за те, мовь бы то вонъ выкористувавъ до цѣлей своихъ агiтацiи навѣть такъ поважну справу, якъ вѣдкликане своихъ похибокъ и прощенє св. отця.

— **Нова потѣха для хлѣборобѣвъ** Въ околицяхъ Сянока и Кросна ще передъ снѣгомъ, що упавъ бувъ въ першихъ дняхъ сего мѣсяця, по першихъ осѣнныхъ засѣвахъ показалось на нивахъ велике число слимакѣвъ. Довша слота розмножила ихъ такъ, що вчасни озимины знищили слимаки цѣлковито, а снѣгъ не то що не пошкодивъ имъ, а противно, намножилось ихъ ще бѣльше. Треба було сѣяти другiй разъ, та слимаки знищили и новѣ засѣвы.

— **Зъ Тернополя пишуть намъ**: Испытъ кваліфiкацiйный на учителѣвъ народныхъ зложили тутъ слѣдуючѣ учительки и учителѣ: пп. Литвинѣвна, Мiлерѣвна, Айбльова, Гоякѣвна, Скочилясѣвна, Фогельзангъ, Скшиванѣвна, и пп. Хомицкiй, Фенцъ, Яницкiй, Ростъ, Рижевскiй, Собкѣвъ [зъ вѣдзначенемъ] и Вонсовичь.

— Вчера вѣдбуло ся у Львовѣ при площи Академiчнѣй близько университету вѣдслоене **памятника Олександра гр. Фредра**, знаменитого польского комедiописателя. Модель памятника, вылитого зъ бронзу, выконавъ професоръ львѣвскои политехнiки Марконi. Фредро сидить на крѣслѣ зъ пером у руцѣ. Памятникъ здвиганый за складковѣ грошѣ, а мѣсто Львѣвъ дало мѣсце и огородило зелѣзными балюстрадами. Торжество вѣдбулось середъ кѣлькохъ промовъ, а закѣнчили внукъ поета гр. Андрѣй Фредро. Въ короткѣмъ часѣ стануть у Львовѣ ще памятники Собѣского, Уейского и короля Яна Казимира. А вже-жь сли кому, то належавъ бы ся памятникъ князеви Львови. Коли до того прийде?!

— Передъ трибуналомъ суду присяглыхъ у Львовѣ розпочалась нинѣ **розправа** противъ **трехъ шевцѣвъ-полiтикѣвъ**: Бурды, Поравского и Сухоцкого, обжалованыхъ приватнымъ обвинителемъ Ернестомъ Брайтеромъ, редакторомъ Monitor-a, о обиду чести, сповнену тымъ, що обжалованѣ выдали въ часѣ выборѣвь до рады державнои вѣдозву де закидуютъ Брайтерови рѣзнѣ нечестнѣ чины та представляютъ его яко чоловѣка, що не вартъ стричка. Обжалованый Сухоцкiй перебуваe теперь въ Ярославѣ и за для браку грошей на дорогу приѣхати не мѣгъ; трибуналъ рѣшивъ перевести розправу противъ него заочно. Обжалованѣ Бурда [караный 8-мѣсячною вязницею за обиду маестату] и Поравскiй [караный 3-мѣсячною вязницею за тяжке ушкодженє тѣла] обовязуютъ ся перевести доказъ правды. Розправа, до котрои вѣзвано кѣлькануцять свѣдкѣвъ, замѣтна тымъ, що готова выяснить богато внутрѣшныхъ невзгодинь въ таборѣ соцiялъ демократѣвъ и соцiялiстѣвъ независимыхъ, въ котрѣй то [теперь уже у Львовѣ не истнуючѣй] партiи Брайтеръ бувъ однымъ зъ головныхъ проводирѣвъ.

— **Про великѣ повени въ Италiи** доносять зъ околиць Анконы, Равены и иншихъ. Комунiкацiя зелѣзницями перервана. Верхи Апенiнъ бѣлѣютъ вѣдъ великихъ снѣгѣвъ. Король Гумбертъ выбравъ ся зъ сыномъ до Вальдiерi на ловы дикихъ кѣзь, але наразъ упали такѣ снѣги и обврване лявiнъ, що не було мовы не то о ловахъ, а розходило ся вже просто лишь о поворотъ домѣвь. Цѣлый день не могли мысливѣ выйти зъ палатки ловецкои и ажь войско вѣдгорнуло имъ стежку. Побоювано ся о житє 200 людей, высланыхъ въ лѣсы зъ нагонкою, але якось щасливо схоронили ся тѣ люде до палатки передъ ночiю.

— **Сензацiйный процесъ** скѣнчивъ ся въ Россiи. Царь Александеръ II. бувъ морганатично повѣнчаный зъ княгинею Долгоруковою, котра живе теперь въ Парижи. На кѣлька лѣтъ передъ смертiю записавъ царь княгини великiй маетокъ и заразомъ назначивъ опѣкуномъ дѣтей зъ того свого супружества барона Тавбе, члена одного зъ найпершихъ родѣвъ Курляндiи. Баронъ опѣкувавъ ся майномъ дуже несовѣстно, черезъ що скривдивъ властителѣвъ на 2,130.000 рублѣвъ. Коли справа выявила ся, хотѣли зъ-разу цѣлу справу затаити, однакъ родина княгинѣ довела до процесу, а той, по переведенѣй тайно розправѣ, скѣнчивъ ся 12-ого с. м. увольненемъ барона Тавбе.

— **Зъ Кристинополя пишуть намъ**: Дня 14. с. м. выбухъ въ ринку кристинопѣльскѣмъ огонь въ домѣ жидовъ Мендля и Сруля Гербiра, але завдяки дводневѣй слотѣ придушено его. Якъ бы такъ погода, то середина мѣста згорѣла бы певно. Сикавку притягнули въ добру годину по выбуху огню, коновки не було анѣ однои, коротко сказати все по кристинопольски. Якось недавно приѣхавъ до Кристинополя д-ръ Олѣйникъ зъ Мостовъ и лишивъ фѣру на мѣстѣ. Савный на цѣле мѣсто злодѣй Шапсе хотѣвъ „потягнути“ коцъ, а коли погоничь спостерѣгъ ся и хвативъ жида за руку, той ударивъ его кѣлька разъ въ лице и пѣйшовъ спокѣйно дальше. Покривдженый погоничь удавъ ся до уряду громадского пожалуватись, та не вдѣявъ нѣчого: пана начальника не було а полiцаѣ боять ся Шапсы и его товаришѣвъ. Та кристинопѣльскѣй злодѣѣ славнѣ на всю околицю.

— **Тресованѣ бузьки.** Знаемъ о тресованыхъ коняхъ, псахъ, малпахъ, свиняхъ, медведяхъ, слоняхъ, тиграхъ, львахъ, вужахъ, птахахъ и блохахъ — теперь будемо оглядати и тресованыхъ бузькѣвъ. У Вѣдни дае якiйсь Французъ представленя, на котрыхъ пописуесь цѣла громада тресованыхъ бузькѣвъ. Тресура ихъ мае тревати довго; за те выученѣ показуютъ рѣзнѣ штуки, при чѣмъ найсмѣшнѣйше мае вѣдбивати поважна ихъ повѣльность. Може й справдѣ выучать бузькѣвъ и того, абы приносили щасливымъ и нещасливымъ подружямъ такѣ дарунки, о якѣ посуджуе ихъ цѣлый свѣтъ...

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Дня 2 н. ст. падолиста вѣдбуде ся въ Кореницi [почта и стацiя зелѣзнича Бобрѣвка] вѣнчанє п. Михайла Демця, укѣнченого богослова, зъ панною Марiею Мрозовскою, дочкою мѣсцевого пароха. — Зъ Вѣдня телеграфуютъ, що д-ръ Леопольдъ Мiлеръ, асистентъ професора Фукса, выкрывъ бацаля египетского запаленя очей. — При будовѣ церкви въ Дубѣ [долиньского повѣта] убило дерево роботника, Василя Крисяка, родомъ зъ Соколѣвки коло Косова; нещастный погибъ на мѣсци. — Краковскiй университетъ буде обходити сими днями 25 лѣтный ювiлей занятя катедръ университетскихъ трехъ професорѣвъ: графа Станнслава Тарновского, професора польскои литературы, д-ра Франца Каспарка, професора правничого выдѣлу и д-ра Вiнкентiя Закшевского, професора исторiи; они всѣ три заняли свои катедры 1872 року. — Въ Перемышли застрѣливъ ся въ лѣску Кругелю качiтанъ 45-ого полку пѣхоты Рудольфъ Юнгвiртъ; причиною самоубiйства була неулѣчима недуга. — Жѣнка одного посесора коло Варшавы привела двѣ близнючки-дѣвчатка, а що у нея и такъ уже є десять дочокъ, то теперь мае ихъ повну дванацятку; є о чѣмъ думати; — Золя выдавъ нову повѣсть „Парижъ“; є се третя часть трiльогiи: „Людъ“, „Римъ“, „Парижъ“. — Угорска палата панѣвъ рѣшила выдати судамъ епископа Майлята за те, що выхрестивъ протестантску дѣвчину, котра не скѣнчила ще 18 лѣтъ; на Угорщинѣ є се заборонене закономъ карнымъ. — Славный американьскiй дентистъ д-ръ Еванс, надворный операторъ зубѣвъ пануючихъ въ Европѣ, доробивъ ся на зубахъ 50 мiлiонѣвъ майна.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Офiцiялами канцелярiйными въ X клясѣ ранґи именованѣ [дальше]: Мих. Фльорчакъ зъ Сянока для Гвѣздця, Стан. Валкевичь въ Нижанковичахъ, Еразмъ Тополницкiй зъ Станиславова для Коломыѣ, Фел. Лещиньскiй въ Золочевѣ, Ем. Скульскiй въ Делятинѣ, Iос. Конiкъ з Сянока для Бережанъ, Войт Базякъ зъ Золочева для Бережанъ, Фел. Хомякъ зъ Глинянъ для Камѣнки, Вол. Лупекъ въ Щирци, Вiнк. Волошецъ зъ Болехова для Стрыя, Кар. Беерь въ Коломыѣ, Вол. Кар. Майвъ Олеську. Корн Жеребецкiй зъ Станиславова для Войнилова, Сев. Зелиньскiй зъ Сколього для Рудокъ, Ив. Лавровскiй въ Долинѣ, Леон. Швайсеръ въ Городенцѣ, Марк. Матавшъ зъ Скалата для Львова, Едв Стронъскiй зъ Делятина для Жидачева, Вiкт Пiтшь въ Турцѣ, Январiй Цурковскiй зъ Золочева для высшого кр. суду у Львовѣ зъ придѣленемъ до службы въ Зборовѣ Ив. Данцевичь [вязничный надзорець] въ Станиславовѣ, Руд. Вархаловскiй зъ Тернополя для Грималова, В. Гашинкевичь-Готлебъ зъ Мостискъ для Краковца Сам. Пукшинь Вачиньскiй въ Старѣмъ мѣстѣ Левъ Щербиньскiй зъ Буська для Яворова, Брон Конасевичь въ Сокалю, Ед. Тручка въ Старѣй-соли, Едв. Вайсъ въ Залѣщикахъ, Iос. Базякъ въ Тернополи, Iос. Мiлеръ у Львовѣ, Теоф Гринишакъ въ Станиславовѣ Iос. Воляньскiй въ Любачевѣ, Ив. Михалевскiй зъ Борщева въ Гусятинѣ. Ив Тилищакъ зъ Турки для Буданова, Анг. Дворжакъ зъ Кутъ для Скалата, Вол. Боруцкiй зъ Березова для Устрѣкъ. Каз. Шварцъ въ Рогатинѣ, Брон. Дена въ Глинянахъ, Юл. Вуйцикъ зъ Долины для Львова, Теоф. Петровскiй въ Залѣщикахъ, Ант. Теодоровичь зъ Самбора для Журавна, Стеф. Ганкевичь въ Чортковѣ, Вiкт. Дуниковскiй въ Винникахъ, Стан Бергеръ зъ Гусятина для Буковска, Марiянъ Грошекъ зъ Теребовлѣ для Тернополя, Вол. Хомякъ зъ Делятина для Микулинець, Петро Козакъ зъ Стрыя для высшого кр. суду у Львовѣ зъ придѣленемъ до службы въ Бурштинѣ, Ант. Мезера зъ Буська для Равы-руской, Ив. Сцѣобловскiй зъ Рудокъ для Снятина, Каз. Цвинарскiй зъ Яворова для Немирова, Фр. Фачиньскiй въ Лютовискахъ, Iос. Пуцалька у Львовѣ, Ив. Вомачка въ Диновѣ, Ив. Квочиньскiй зъ Сянока для Ходорова, Лаз. Вальтеръ зъ Ходорова для Нового-села, Хаимъ Мендель Гамерманъ зъ Комарна для Бродѣвъ, Конст. Стельмаховичь зъ Турки для Боринѣ, Фр. Груберъ въ Коломыѣ, Стеф. Домразекъ зъ Рудокъ для Вишнѣвчика, Ив. Шпиґоцкiй зъ Радехова для Мединичь, Iос. Вествалевичь у Львовѣ, Тад. Стебельскiй [почтовый асистентъ] для Порохника, Стан. Аркусевичь [почт. асистентъ] для Львова и Вол. Чижевскiй для Львова.

Господарство, промыслъ и торговля.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. уприв.

Assicurazioni Generali въ Трiестѣ

заложена въ роцѣ 1831.

Головна агентiя для Галичины у п. М. Дубеньского у Львовѣ, улиця Коперника ч. 18. Телефонъ н-ръ 468. Въ мѣсяци вересни 1897 року въ вѣддѣлѣ обезпечень на житє тов. Assicurazioni Generali внесено 793 внесень на суму 2,763.170 зр. а. в. а выставлено полiсъ 684 на суму 2,526.197 зр. а. в Вѣдъ 1 сѣчня до 31 вересня 1897 р. внесено 7185 внесень на 27,024.012 зр. а. в., а выставлено 5979 полiсъ на суму 22,816.082 зр. а. в. Заповѣджени шкоды въ тѣмъ вѣддѣлѣ вѣдъ 1 сѣчня до 31 вересня 1897 року выносять 1,518.928 зр. а. в.

Выказаный станъ обезпечень вѣддѣлу житевого выносивъ въ дни 31 грудня 1896 р. 189,549.380 зр. въ капiталахъ и 231.059 зр. а. в. въ рентахъ на 62.956 полiсахъ, на що резервовано въ готовцѣ 48.914.760 зр. а. в. Заплачени шкоды въ 1896 р. въ вѣддѣлѣ житевомъ выносять 2,340.364 зр. а. в., а для всѣхъ галузей вѣдъ часу заложеня товариства (1831 року) пѣсля щорѣчныхъ выказовъ выплачено 291 247 887 зр. 61 кр. а. в.

Товариство признае належачимъ до чинной армiи або оборони краевои на случай вѣйны важность забезпеченя до сумы 5.000 зр., а приналежнымъ до загального ополченя, на случай ихъ покликаня до чинноi служби, вартость забезпеченя до сумы 15.000 зр. безъ доплаты якои небудь премiи. 4102

Ц. к. дирекцiя зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

— Бюра ц. к. Дирекцiи зелѣзницъ державныхъ перенесенѣ зъ днемъ 20 жовтня с. р. зъ двѣрця зелѣзничого до нового будынку адмiнiстрацiйного при улици Красицкихъ ч. 5.

Ч. 59117/VI. Зъ днемъ 15 жовтня с. р. отворено для прилюдного ужитку перестанокъ „Величка-вѣдногa“ лежачiй на захѣднѣмъ кѣнци стацiи Бержановъ шляху Краковъ-Львовъ. Въ тѣмъ перестанку не буде ся выдавати билетѣвъ анѣ приймати пакункѣвъ, а зладжена ждальня служить тѣлько до ужитку пересѣдаючои Публики. На тѣмъ перестанку будуть задержувати ся по однѣй мiнутѣ тѣлько тiи поѣзды особовѣ шляху Краковъ Львовъ, котрѣ мають получене зъ поѣздами особовыми шляху Бержановъ Величка. Въ тепарѣшнѣмъ розкладѣ ѣзды є се поѣзды ч. 11, 15 и 18.

Ч. 56307/V. Дотеперѣшну назву перестанку „Мiтельберґъ“ змѣнено зъ днемъ 1 жовтня с. р. на „Ауссенфельденъ“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25. жовтня. Дiпавлi заявляе въ Vaterland-ѣ, що буде дальше вести переговоры зъ лѣвицею не противъ сторонництвъ правицѣ, але въ разѣ потребы безъ нихъ.

Царгородъ 25. жовтня. Порта велѣла своимъ амбасадорамъ рѣшучо спротивити ся у загранычныхъ правительствъ противъ намѣреному именованю полковника Шефера губернаторомъ Креты. Порта хоче мати губернаторомъ Камфевешера пашу.

Канея 25. жовтня. Адмiралъ италiйскiй сказавъ кѣлькомъ членамъ кретеньского збору народного, що справа Креты буде до мѣсяця полагоджена, а Кретенцѣ дѣстануть повну автономiю.

Переписка Редакцiи и Адмiнiстрацiи.

Вп. Є. Сѣ. въ По. Одержали. — *Вп. М. Со. въ Бе.* До кѣнця року ще 50 кр. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* Заплачено теперь за серпень а не за жовтень. — *Вп. Ю. Ма. въ Го.* Одержано — *Вп. О. Ле. въ Ст* До кѣнця року ще 50 кр. — *Вп. И. По. въ Го.* До кѣнця року належить ся намъ ще 50 кр. — *Вп. П. Пе въ Ло.* До кѣнця падолиста. — *Вп. А Яв. въ Ми.* Заплачено до кѣнця жовтня — *Вп. И. Га. въ Ус. еп.* Заплачено до кѣнця грудня — *Вп. П. Се. въ Ян.* Годать ся.

Наша Адмiнiстрацiя просить Вп Передплатникѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-Сй чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Горѣвка француска зъ сѣлью, загально з'ане средство домове у всякихъ долеглостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѣвъ и т. п., 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., пѣвъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 33—?

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѣнкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Конерницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.
23 н. ст. жовтня 1897.
Львѣвъ: Пшениця 11·— до 11·75, жито 7·50 до 7·80, ячмѣнь броварный 5·— до 7·—, ячмѣнь пашнистый 5·— до 7·—, овесъ 6·60 до 6·85, рѣпакъ 12·— до 13·—, горохъ 6·50 до 9·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ—·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова 5·— до 5·50, хмѣль —·— до —·—, за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ —·— до —·— зр.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкѣвъ
I. Друки правничѝ:
1. Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. лібра по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочія . . . по 40 „
6. Поданя о екс- и интабуляціѤ, взѣръ а) б) в) г) лібра по 40 „
7. Написы до подань о интабуляцію лібра по 20 „
II Друки для касъ позичковыхъ:
8. Дневникъ касовый лібра по 40 „
9. Книга довжникѣвъ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2·— „
11. Скрипъ довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3·— „
III. Друки для крамницъ.
13. Книжка товарова лібра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „
IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:
15. Списъ членѣвъ лібра по 40 „
16. Г... членьскій читаленъ „Просвѣты“ примѣрникъ по 2 „
За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѣсть особно.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дѣстати можна въ тов. Просвѣта·

Владим. Красицкій
ищетъ уроковъ [лекцій] Сажавка почта Ланчинъ.
359 1—3

МѢРЫ до збожа. Ваги децимальнѝ, балянсовѝ и шелковѝ, мѣры бляшанѝ для горалень
поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Першій рускій складъ и роббтня выробѣвъ ножѣвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 23—?
299
пѣдъ фірмою·
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѝ, ножѣ столовѝ и кухонниѝ и рѣзнѝ выробы ножѣвничѝ. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякѝ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнѝ взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Прошу П. Т. Товариша Ил. Скромиду о подане менѣ своѝ адресы. — *Ив. Палагицкій,* гр. к. сотрудникъ въ Гѣловчинцяхъ, п. п. Тлусте. 353 3—4

100 до 300 зр. мѢсячно
можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервѣвъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII Deutsch-356 gasse 8, **BUDAPEST.** 1—10

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія пѣдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА,** площа Капітульна № 3.

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскѝ
поручае магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѣвъ, площа Капітульна число 2.**

ПРИГАДКА!
Нинѣшнимъ маю честь пригадати ся Р. Т. Публицѣ рускѣй, що моя
роббтня кравецка
истнуюча вѣдъ 8 лѣтъ, выконуе
мундурки для пп. студентѣвъ якъ и одѣжь для Всч. Духовеньства и всѣ роботы
входячѝ въ обсягъ кравецтва, пѣсля найновѣйшого фасону якъ найдокладнѣйше въ найкоротшѣмъ часѣ. Цѣны умѣренѝ.
Зъ глубокимъ поважанемъ 281 8—8
КИРИЛО ДУМИНЪ
Львѣвъ улиця Трибунальска число 16.
Хлопець 14-лѣтный знайде у мене умѣщенє.

Вѣдзначена на краевѣй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своѐ точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБѢТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкѣвска ч 19
принимае всякѝ замовленя, входячѝ въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовеньства такожь на одяги для ученикѣвъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылае пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о прислане старои 292 одежи на мѣру. 11—12

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнѝ
4% листы ипотечнѝ короновѝ
5% листы ипотечнѝ преміованѝ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѝ
и всякѝ ренты державнѝ
Тѝ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшѝмъ курсѣ деннѝмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѝддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѝмъ. 374С. 22—0

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручав
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекo-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вѝнъ Львѝвскою Консисторіею и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѝ зѝбранѝ моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашнего.
Цѣны дуже приступнѝ: въ добрѝй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.
При закупнѣ въ бѝльшѝй скѝлькости 20% рабату.
Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 3 9 2 ?

Фірма вѝдзначена на львѝвскѝй краєвѝй выставѣ срѣбною медалею.
Хвально звѣстна
РОБѢТНЯ
выробѝвъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ
зѝ срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшѝ Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвѝнки, антіпедія, бронзы сальоновѝ и до меблѣвъ и т. д.
Всѣ наведенѝ предметы приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, окисдованя и вѝдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довговѣчну тривкѝсть Замовленя зъ провінціи полагоджуе вѝ в зворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 5—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роббтня бронзѝвнича, Львѝвъ ул. Галицка ч. 15.

КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЗАВЕДЕНЄ
ПОСЛУГАЧѢВЪ ПУБЛИЧНЫХЪ
пѝдъ фірмою
Юстина Беляка
улиця Хорущины ч. 5.
(поббчь льокалю Kurjera Lwowsk-ого)
Полагоджуе припорученя що-до перевозу и переношеня всякихъ движимостій входячихъ въ округъ того предприемства, чи то зъ дому до дому, чи и зъ дворцѣвъ зелѣзницѣ, опаковуе и высылае ихъ возами своими на провінцію. Такожь приймае безплатнѝ зголошеня опорожненыхъ мешканъ и удѣляе въ тѝмъ взвлядѣ жаданыхъ пояснень.
За ретельне и точне выконане принятыхъ зобовязань, якъ и за шкоды починенѝ послугачами, вѝдповѣдае Заведене кавціею зложеною въ тѝй цѣли въ касѣ мѣскѝй.
На выплаченѝ квоты за чинности послугачѣвъ ужитыхъ до посылокъ, зволять Р. Т. Публичность у взаимнѝмъ интересѣ жадатя вѝдъ нихъ значкѝвъ выданыхъ имъ Заведенемъ для тои цѣли.
Зъ поважанемъ
Юстинъ Белякъ.
324 4—4

Знана вѝдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, взаосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѝвъ и оцту
Юлія Миколаша Наследниковъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старѝй польскѝй сильнѝй горѣлки, дуже добрѝй розолісы, лікеры, румы правдивѝй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѝ спеціялы якъ: Народѝвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѝвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѝвка и т. н. горѣлки упривілеевани и одиноко правдивѝй если зъ нашои фабрики спроваджени.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѝльного вѝдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровью не шкѝдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.
Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 899—?

Н теперѣшный сезонъ
знана зъ дешевости и добѝрного крою
ВѢДЕНЬСКА ФІРМА
ТІРІНҐЪ и БРАТЯ
У ЛЬВОВѢ
улиця Ягайлоньска ч. 2
припоручае
величезный выбѝръ готовыхъ одягѝвъ мужескихъ и дѣточихъ
Цѣны баєчно дешевѝ.
Всяка конкуренція выключена. Одяги маринарковѝ вѝдъ 12 зр., пальта зимовѝ вѝдъ 13 зр.
358 [Бюро „Импресса“] 1—4

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѝвъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан		6.00	до Підволочиск з годови. двірця
	7.50	„ Янова		6.10	„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		8.40	„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче —		1.55	„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ головн. дворець		2.08	„ „ „ Підзамча
2.40	6.25	„ Сокаля		2.40	„ Черновець
	6.35	„ Підволочиск на Підзамче		2.56	„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.10	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѝвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѝдъ зарядомъ Іоанна Гренякa.

Ч. 233. Львовъ, Второкъ 14 (26) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тѣй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переменѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Вѣдозва.

Въ четверъ дня 23. жовтня (4. падолиста) о 10-тій годинѣ передъ полуднемъ вѣдбуде ся у Львовѣ въ великѣй сали Народного Дому всенародне вѣче задля обговореня отсихъ справъ:

1) Галицкѣ Русины супротивъ теперѣшнои ситуаціи політичнои;

2) Розширенє автономіи краѣвъ и подѣлъ Галичины;

3) О выборахъ до сойму краєвого и до рады державнои;

4) Хлѣборобска справа у всхѣднѣй Галичинѣ;

5) Внесеня участниковъ вѣча.

На се вѣче запрошуємо Русиновъ зъ цѣлои Галичины, якъ зъ свѣтскои и духовнои интеліґенціи такъ селянъ и мѣщанъ.

У Львовѣ дня 14. (26.) жовтня 1897.

Д-ръ Иванъ *Литиньскій*, адвокатъ.— Михайло *Спожарскій*, переплетчикъ. — Д-ръ Юліянъ *Илевичь*, адвокатъ. — Михайло *Голейко*, архитектъ.

Постуляты.

Вѣдъ коли теперѣшна do ut des політика добула собѣ право горожаньства, се значить, вѣдъ коли поодинокій сторонництва бѣльшости заявили свою готовость пѣдпирати правительство за вѣдповѣдну заплату, а правительство згодило ся вынагородити добрѣ услуги, — вѣдъ тогдѣ не сходить зъ порядку дневного справа т. зв. постулятовъ. Очевидно, постуляты въ сѣмъ случаю важна рѣчь, бо обѣ стороны мусять порозумѣти ся и прибити руку на згоду. Про сѣ постуляты пише ся въ ґазетахъ вѣдъ отвореня сесіи; за тѣ постуляты вже набрали ся деякій заступники народу (молодо-Чехи) доброи ганьбы якъ вѣдъ выборцѣвъ такъ и вѣдъ опозиціи; на тыхъ постулятахъ вже будовано нову Австрію: автономістичну, федерал стичну, славяньску. А мимо того, що здавалось бы, немовь то цѣла політика крутить ся довкола такъ незначнои рѣчи якъ постуляты, справа не вно не посуває ся напередъ, але наґѣть чимъ разъ бѣльше забагнює ся.

Може передъ мѣсяцемъ подали ґазеты вѣсть, що правительство, а властиво гр. Бадені припертый до стѣны, прорѣкъ важке слово до сторонництвъ бѣльшости: спишѣть свои постуляты. Ну, и здавало ся, що нѣчого лекшого, якъ списати на карточцѣ постуляты, понумерувати ихъ пѣсля ранґи и ваги сторонництвъ та тыкнути таку карточку передъ очи Баденьому. Однакъ минуло стѣльки часу а про сей „шпа зецетель“ и слухъ заги увъ. А чому? Просто длятого, що за той часъ зайшли подѣї важнѣйшій якъ постуляты и що не всѣмъ сторонництвамъ бѣльшости було такъ пильно зъ постулятами. Въ теперѣшнѣй бѣльшости верховодять Поляки и Чехи, а прочій славяньскій сторонництва стоять на дальшѣмъ плянѣ. Поляки не мають такихъ пильныхъ постулятовъ въ властивѣмъ слова значѣню, а зновъ Чехи вмѣли зайти до Баденього задными сходами и безъ довгихъ короводовъ осягнули апробату своихъ 34 постулятовъ; отже тымъ обомъ сторонництвамъ ино спокойно ждати, коли зачне ся выплата зъ щедрои руки Баденього.

Але для прочихъ славяньскихъ сторонництвъ бѣльшости, для Словѣнцѣвъ, Хорватовъ, Русиновъ, такій постуляты могли бути квестіею жизненою: для одныхъ справдѣ запорукою дальшого пѣдвигненя и розвитку своего народу, для другихъ, отъ хочь бы правительственныхъ Русиновъ, дальшимъ средствомъ до політичного мантѣйства. Зъ постулятами тыхъ сторонництвъ треба було щось зробити, отже ужито такого способу: Мав зачати ся вѣдъ Хорватовъ, а постепенно дойде ся до Словѣнцѣвъ и Русиновъ; всѣ они предложать свои постуляты комісіи парляментарнѣй, а коли она ихъ одобрить, то дойдуть зъ часомъ и до рукъ Баденього. Такій процедеръ ухвалено и вонъ мавъ зачати ся вже передъ двома тыжднями. Початокъ зроблено добрый. Хорваты дальматиньскій черезъ посла Булята зажадали розпоряджень языковыхъ для Дальматіи и будовы зелѣзниць. Комісія парляментарна радо згодила ся на постулятъ економічный, а що-до квестіи національнои то высказала надѣю, що она дасть ся вдоволяючо полагодити рѣвночасно зъ такою самою квестіею въ иншихъ краяхъ. Очевидно опінія комісіи парляментарнои буде мѣродайна для гр. Баденього и вонъ дасть таку саму вѣдповѣдь. Чи Хорваты дальматиньскій вдоволили ся тою заплатою за свои услуги, не знати, бо взагалѣ вѣдъ сего часу на засѣданях комісіи парляментарнои не тыкано справы постулятовъ. А мали по черзѣ наступити постуляты Словѣнцѣвъ, Русиновъ...

На тѣмъ могли бы мы перестати, бо дальшихъ конкретныхъ фактовъ въ квестіи постулятовъ нема. Однакъ въ орґанѣ правительственныхъ Русиновъ вѣдслонено рубець заслоны, котрою такъ довго прикрывано тѣ славнѣ in spe постуляты Русиновъ, — отже и про нихъ кѣлька слѣвъ. Читаємо тамъ комунікатъ: „Постуляты рускихъ послѣвъ обмежать ся на разѣ на языковѣ розпорядженя, обсаду катедръ рускихъ на выдѣлѣ правничѣмъ и заснованє кѣлькохъ институцій науковыхъ рускихъ въ Галичинѣ и Буковинѣ. Нинѣ можемо вже сказати, що поодинокій члены парляментарнои комісіи вѣднесли ся о бажань рускихъ послѣвъ прихильно. Правительство було о сихъ бажаняхъ вже давнѣйше повѣдомлене и не узнало и ъ надмѣрными.“

Сей комунікатъ не принѣсъ властиво нѣчого нового, бо мы згадували про тѣ постуляты вже давнѣйше; противно вонъ за-для політичного мантѣйства старає ся затемнити цѣлу справу тыхъ славныхъ постулятовъ.

Въ комунікатѣ каже ся про „языковѣ розпорядженя“, а не додає ся, якого рода тѣ розпорядженя будуть и на скѣлько они мають привернути рускѣй мовѣ въ Галичинѣ значѣнє и право въ урядахъ. Если тѣ языковѣ розпорядженя мають прибрати видъ „пригадки“ для галицкихъ урядовъ, щобы не нехтували права мовы другои народности въ краю, то справдѣ такій постулятъ анѣ не запече анѣ не заболить Полякѣвъ, а для Русиновъ буде мати теоретичне значѣнє. Впрочѣмъ не розумѣємо, якъ можна пѣдъ постулятъ народный, цѣлого народу, пѣдсувати такъ малодушне жаданє якъ „пригадка“ якогось истнуючого а не выконуваного розпорядженя. Скоро урядъ чи власть не придержує ся закона, розпорядженя, то заступники народу не повинні просити о пригадку, лише домагати ся покараня виновныхъ, жадати змѣны системы, котра позваляє и одобряє се, що розпорядженя пускає ся мимо уха...

Дальшій постулятъ о обсаду катедръ рускихъ на выдѣлѣ правничѣмъ дасть ся такъ само оцѣнити якъ попередный. Самоволя сенату львовского університету и дивне поведенє міністерства просвѣты въ справѣ тыхъ катедръ, що повинно бути радше предметомъ интерпеляцій або наглячихъ внесень, се є для пп. Барвѣньсколо и Вахнянина субстратомъ постуляту народного. Про сей постулятъ згадує ся вже вѣдъ 1893 р. и ставляє ся его примѣромъ запопадливости п. Барвѣньского для культурного розвитку Русиновъ, — а однакъ на жаль се и въ 1897 р. ще повтаряє ся яко постулятъ, котрого Русинамъ не осягнути мимо ихъ правительственного сервілізму. Зновъ винна тутъ система, — отже ломѣть панове систему, а всѣ того рода постуляты мусять прийти самі зъ себе.

Про „заснованє кѣлькохъ институцій науковыхъ рускихъ“ не знаємо нѣчого близше, хочь говорено зразу о учительскѣй семинаріи зъ рускимъ и румуньскимъ языкомъ выкладовымъ въ Чернѣвцяхъ. Бути може, що є ще якій иншій институціи науковій на метѣ. А що-до семинаріи учительскои, то про се домагавъ ся такожь румуньскій посолъ Поповічі, але выбравъ дорогу не постулатовъ а простого внесеня.

Одному не дивуємо ся въ тѣмъ комунікатѣ, а именно, що члены комісіи парляментарнои (мабуть головно Поляки) вѣднесли ся прихильно до тыхъ постулятовъ, а правительство не узнало ихъ надмѣрными. Мы вѣримо тымъ запевненямъ, бо се лишь въ понятю сервілістичныхъ політиковъ можна уважати постулятами, — а кождый безсторонный человѣкъ мусить добачати въ тыхъ бажаняхъ просте „лаполизаніе“. Насъ дивує лишь се, що п. Барвѣньскій вѣдважить ся выступати зъ такими постулятами передъ лицемъ иншихъ народовъ, котрі рѣвножь находять ся въ положеню Русиновъ и хотѣли бы якъ найлѣпше выхѣснувати пору. Але що ему: — добре що Поляки вѣднесли ся до постулятовъ прихильно и правительство не узнало ихъ надмѣрными. А соромъ передъ власнымъ народомъ? Сего вже давно позбули ся и не мають нашій правительственній заступники.

ХОРОНИ НАСЪ БОЖЕ ВѢДЪ „ПРИЯТЕЛѢВЪ“!

Нашій приятелѣ дуже сердять ся та горюють за те, що Русины не хотять въ „кулкахъ“ выховуватись на „добрыхъ Полякѣвъ“. Кожду нашу згадку въ „Дѣлѣ“ про „кулка“ Kurjer lwowski заразъ пѣдхоплює, пильно реєструє, ба що бѣльше, старає ся выказати великій „благодати“, якій Русины въ „кулкахъ“ могли бы осягнути, а вкѣнци хоче насъ учити „працѣ для люду и помочи для вызыскуваныхъ бѣдакѣвъ“. На статейку въ 230 ч „Дѣла“ помѣщену зъ нагоды высланя головнымъ зарядомъ „кулокъ“ люстраторѣвъ до рускихъ повѣтовъ бучацкого, перемышлянського и ярославского, Kurjer въ н-рѣ 295 пише мѣжь иншимъ ось-такъ: „Дивне поняте о праци для люду и помочи для вызыскуваныхъ бѣдакѣвъ, если ся самому анѣ читальнѣ, анѣ склепику рускаго не заложить, а противъ „кулокъ“ акцію веде. Можна бы зрозумѣти такъ становиско Русиновъ въ тыхъ громадахъ, де є вѣдповѣдна „кулкамъ“ институція руска, але де того нема, тамъ тѣлько „не розумный або ворогъ люду рускаго“ може такъ радити, якъ „Дѣло“ [! ?]. Тажь бѣльше шкодить рускому людови нужда, нѣжь кулка“.

Мы взагалѣ не радо беремо ся до полѣміки зъ шовіністичными дневниками польскими, бо де зла воля и перфідія иде въ парѣ, тамъ поважна полѣміка не веде до цѣли и шкода на те часу та мѣсця въ дневнику. По перечитаню наведеныхъ слѣвъ зъ Kurjer-а, кождый, хто знає нашій вѣдносины въ Галичинѣ и до чого веде тенденція: выховувати Русиновъ „pod jednym dachem“, легко догадає ся, о що Kurjer ови ходить. Тожь и вѣдповѣдь на его зичливій рады и побожній бажаня була бы найлучша така: „Не здурнишь аптикаря шайдвасеромъ!“

Коли Kurjer радить Русинамъ закладати польскій „кулка“, то мы бы радили Полякамъ, щобы они закладали читальнѣ „Просвѣты“ и, если Kurjer згодить ся на закладанє рускихъ читалень на Мазурахъ, тогдѣ мы не будемо противній „кулкамъ“ на Руси. А позаякъ той компромісъ не буде Kurjer-ови до вподобы и до смаку, то нехай же вонъ затримає свои „кулка“ для себе та для Полякѣвъ, а насъ и Русиновъ нехай увольнить вѣдъ своихъ опѣки та польскои „благодати“. Русины заспавали би черезъ сотки лѣтъ будучи въ польскѣй неволи, зазнають би и нинѣ при польскѣй геґемоніи на Руси. Не потребуємо тутъ ширше надъ тою нинѣшною „благодатію“ розводитись, бо Kurjer добре би знав, а знаючи, смѣє ще припоручати Русинамъ польскій институціи та глядати имъ въ нихъ поправы своихъ долѣ?!

Мы бы скорше надѣяли ся туманеня нашого люду обѣцянками „грушокъ на вербѣ“ вѣдъ дневниковъ станьчиковскихъ або вѣдъ рускихъ „рептильокъ“, але годѣ намъ се о зрозумѣти въ Kurjer-ѣ, орґанѣ сторонництва людового, котре неразъ заявляло свою толерантность для Русиновъ. По тыхъ выступахъ Kurjer-а противъ насъ въ справѣ „кулокъ“ Русины мусять мимохѣть прийти до немилого пересвѣдченя, що годѣ Полякови вѣрити, бо вонъ лише свій интересъ мав на оцѣ, безвзглядно и безпощадно, хочь-бы се було зъ найбѣльшою кривдою а навѣть загладою для Русина.

Глядаючи за правдивою и дѣйстною причиною роботы „Kurjera“, трудно знайти иншои, якъ ту одну, що сторонництву людовому такъ само якъ прочимъ Полякамъ ходить будь-що-будь галицку Русь собѣ загарбати та Польщу на нѣй будувати. Ну, оно справдѣ и придавъ бы ся Полякамъ такій набутокъ, бо Русь галицка — край и просторый и зъ гарною землею, то и придавъ бы ся Полякамъ дуже, тымъ бѣльше, що „ойчизна въ забраныхъ провінціяхъ“ усе таки „корчить ся“. Тому-то Поляки покватно, всѣми силами и способами ведуть свою кертичну роботу на Руси и въ тѣмъ взглядѣ и напрямѣ они всѣ безъ выимки якого-небудь сторонництва чи табору, идуть солідарно и на-перегоны, не перебираючи въ средствахъ: чи приманюванємъ, чи деморалізацією, чи терорізмомъ — пѣсля того, якъ де потреба або якъ де удасть ся, придержуючись єзуитскои засады, що „цѣль усвящує средства“. Новый доказъ тои роботы дає намъ орґанъ сторонництва людового, котрый такъ щиро дорадже Русинамъ закладати польскій читальнѣ, хоть вонъ дуже добре знає, що Русины, маючи свои читальнѣ, о польскихъ и чувати не потребують.

На те мы бы поспытали Kurjera: чому то вонъ не годить ся щобы на Шлеску або въ Познаньщинѣ по польскихъ громадахъ закладано читальнѣ, нѣмецкій або въ Конґресовцѣ россійскій? — та длячого вонъ такъ ревно и рѣшучо выступає противъ усякихъ заходовъ ґерманізаційныхъ або русифікаційныхъ, ба навѣть противъ якого-будь зближеня тамошныхъ Полякѣвъ до Нѣмцѣвъ або Москалѣвъ?! Видно, що Kurjer передвиджує наслѣдки такои роботы для Полякѣвъ, и тому насъ не дивує, если вонъ и иншій дневники польскій остро выступають противъ усякихъ чужихъ забаганокъ и шкодныхъ вплывовъ. А чому-жь намъ оборона справъ и интересовъ нашого народу не має бути вольна и длячого то такъ гнѣває ся Kurjer на насъ за те, що мы вказуємо своему народови дорогу и средства до питомои просвѣты и поступу та до освѣдомленя въ рускомъ дусѣ и напрямѣ? Адже мы на власнѣй земли! — а „въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля“, якъ сказавъ нашь поетъ. А хочь Поляки не перебирають въ способахъ, абы ломити нашу силу игнобити нашу волю, то все-таки мы живемо и жити будемо!

Тожь повторяємо ще разъ, що всякій заходы польонізаційнои роботы на Руси є даремній и мы противъ нихъ все рѣшучо выступали и выступати будемо. О тѣмъ нехай знають и тѣ приятелѣ Руси, вѣдъ котрыхъ хорони ви Боже!

Переглядъ політичный.

Въ угорскомъ соймѣ при нагодѣ дискусіи надъ справою индемнізаціи давъ вчера президентъ міністровъ бар. Банфі именемъ угорского правительства знову дуже важне поясненє въ справѣ угоды зъ Австрією. Угорске правительство — казавъ бар. Банфі — не гадає выкористувати заколоту въ Австрії. Не годить ся пѣдрывати пѣдставы, на котрѣй опирають ся взаимній вѣдносины обохъ половинъ державы. Бесѣдникъ не уважає за рѣчь користну занимати ся внутрѣшными австрійскими вѣдносинами, а правительство не хоче нарушати угоды, опираючои ся на нерозрывнѣй пѣдставѣ, бо на праґматичнѣй санкціи, и не гадає причиняти ся до дальшого розвитку прикрыхъ вѣдносинъ въ другій половинѣ державы. Противно угорске правительство бажає, щобы и въ Австрії держалось и розвивало ся дальше конституційне житє и щобы прийшло до угоды зъ Австрією. Правительство бажає, щобы въ Австрії уважано неконституційну управу за неможливу. Коли бы однако, хорони Боже, мало инакше скласти ся, то угорске правительство буде собѣ мати за обовязокъ держати ся докладно буквы закона и постарати ся о конечній способы до переведеня правосильныхъ законовъ, щобы Угорщина не стратила нѣчого зъ своихъ правъ.

Ту заяву угорского правительства розумѣють такъ, що Угорщина въ крайнѣмъ выпадку, коли въ Австрії не буде можна довести до

Вино испаньске зъ кондуранґо успѣшне въ упо́рныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болякахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 короны. 5

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
по́дъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 34—?

парляментарного полагодженя справы угодовон провізорін, готова имити ся иншого способу, нѣжь се доси бувало, щобы законною дорогою полагоджувати дальше спо́льнй зъ Австрією справы. Мабуть надъ такимъ закономъ въ Угорщинѣ вже подумано, а въ разѣ потребы правительство угорске внесе его въ парляментѣ. Той на выпадокъ потребы намѣреный законъ мавъ бы мати лише тымчасову силу и выданый бы бувъ зъ выразнымъ застереженемъ, що угода зъ р. 1867 у всѣхъ точкахъ стане назадъ правосильною, скоро въ Австрін настане знову конституційный ладъ.

При то́мъ всѣмъ, якъ доносять зъ Будапешту, не тратять тамъ надѣѣ, що въ Австрін удасть ся ще перевести угодову провізорію. Все-жь таки взагалѣ уважають станъ рѣчей за грозный и розумѣють, що заява президента міністро́въ не могла выйти безъ высшого уповажненя. Надѣють ся, що зъ поворотомъ цѣсаря до Вѣдня, зъ ко́нцемъ сего тыждня, цѣла справа возьме якійсь рѣшучій зворотъ.

Угорскій міністеръ судо́вництва Ерделі мае уступити. Причиною є справа соймового посла и дневникаря Николая Барты. Барта, засужденый ще за часо́въ міністерства Векерлього на шѣсть мѣсяцѣвъ вязниць за оклеветане и образу правительства, зачавъ въ суботу во́дсиджувати свою кару, але на другій день прийшло для него помилуване во́дъ цѣсаря и его пущено на волю. О помилуване Барты старало ся давно товариство будапештеньскихъ дневникарѣвъ; але міністеръ судо́вництва завзято опиравъ ся тому, такъ що звернувъ противъ себе неохоту цѣлого кабінету. Бар. Банфі, не могучи до́йти зъ Ерделімъ до ладу, выстаравъ ся по-за его плечима у цѣсаря о помилуване Барты.

Зъ Загребу доносять о новыхъ розрухахъ селяньскихъ. Въ першо́й половинѣ сего мѣсяця напастували селяне въ Ґрачацу, на граници во́дъ Дальматін, свого священика, що во́нъ на сербско́мъ церковно́мъ конґресѣ не выробивъ имъ опусту податко́въ, и грозили, що вирѣжуть ему зъ тѣла три фунты мяса. Довго удавало ся начальникови громады успокоювати людей, ажь дня 13 с. м. зо́бралось ихъ зо сто, а и зъ за границѣ дальматиньскои наспѣли помо́чники, такъ що начальникъ громады мусѣвъ завóзвати войско зъ Бѣгача. Священикъ зъ своимъ сыномъ и зятемъ ко́лька днѣвъ стрѣльбами и револьверами боронили попо́вства передъ облягаючими селянами. Въ суботу зновъ во́дойшла до села компанія краевои обороны.

Дня 22 с. м. написавъ сербскій король Александеръ листъ до царгородского посла д-ра Владана Джорджевича, поручаючи ему утворене нового кабінету. Въ листѣ то́мъ пише король: Послѣдній подѣѣ на всходѣ дали доказъ, що Европа хоче удержати миръ. Зъ того выходить для Сербіи можность и обовязокъ доложити всѣхъ силъ, щобы скрѣпити свою фінансову, економічну и войскову силу. Сербія мусить скористати зъ европейского мира, залишити домашнй споры, завести ладъ и законность въ краю, совѣстною управою и суддо́вництвомъ доказати, що въ Сербіи законъ є найвысшою волею. Сповненемъ всѣхъ зобовязань держави, поладнанемъ справы урядніко́въ, реформою шко́льництва, внутрѣшною консолідацією, перетворенемъ Сербіи на певный и сильный елементъ мира и ладу на балканьско́мъ по́востровѣ зложимо доказъ, що Европа при своихъ цивілізаторскихъ задачахъ завсѣгды може числити на Сербію, зъединаемо собѣ приязнь Европы и доведемо, що въ справахъ Сербіи не можна рѣшати безъ Сербіи.

На другій день, 23 с. м., Джорджевичь вже передавъ королеви листу нового міністерства. Самъ по-при президіи лишивъ собѣ теку справъ заграничныхъ. До кабінету во́йшли люде неутральнй, напредняки и ліберали, а не во́йшовъ нѣхто зъ радикало́въ (кабінетъ Сімича бувъ радикальный). Політика Сербіи заверне ся теперь назадъ въ сторону Австрін.

Вже сими днями надѣють ся именованя полковника Шефера ґубернаторомъ Кретьі. Приспѣшене именованя ґубернатора уважають за наслѣдокъ того, що въ часѣ двохъ недѣль Порта два разы звертала ся до державъ зъ зазывомъ, щобы разъ вже поко́нчити кретеньску справу. Передовсѣмъ стали держави оглядати ся мѣжь бельґійскими и голендерскими офіцирами, котрй надъ Конґомъ и у всхо́дныхъ Индіяхъ могли набути досвѣду, якъ поводити ся зъ орієнтальными народами. Хто то є той люксембурґскій полковникъ Шеферъ, того и не знати ще, — тымъ бо́льше, що въ цѣло́мъ вел. князѣвствѣ люксембурґско́мъ є всего одна компанія охотнико́въ разомъ зъ 8 офіцирами и 200 жовнѣрями.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Про отворене читальнѣ „Просвѣты“ въ мѣсточку Порохнику въ повѣтѣ ярославско́мъ пишуть намъ:

Порохникъ, мѣсточко зъ осѣдкомъ повѣтового суду, числить до 1300 душь; зъ того половина жидо́въ, а друга половина Поляки и до 30 родинъ Русино́въ а такожь до 30 Русинокъ замужныхъ за Поляками. Жиды, якъ усюда по мѣсточках, мають въ своихъ рукахъ всѣ склепы и крамницѣ, а є ихъ до 40. Зновъ же христіяне-мѣщане самй ремѣсники и жиють то́лько зъ ремѣсла, бо поля майже жаденъ не мае! Що хата то швець, а буде ихъ зо 100, дальше 20 рѣзнико́въ, 10 кушнѣрѣвъ и 4 римарѣ. Русины мають тугъ гарну мурована церковь а во́дъ сѣмохъ лѣтъ мають и руску читальню. Доси тая читальня була самостійно... и звала ся „Надѣя“, ажь отсе сего року на послѣдныхъ загальныхъ зборахъ „Надѣѣ“ въ день с.. Преображенія згодили ся члены — за порадою Вп. п. О. М. — перемѣнити читальню „Надѣя“ на читальню „Просвѣты“. Не гаяно часу, заразъ выслано на руки головного выдѣлу „Просвѣты“ донесене до ц. к. намѣстництва, а въ недѣлю 3-ого с. м. по вечѣрни во́дбули ся вже першй загальнй зборы читальнѣ „Просвѣты“.

Скоро свѣтъ вывѣшено на домѣ, де мѣститься читальня, синьо-жовту хору овь, набрано цвѣтами таблицю зъ золотою написію „Читальня Просвѣты“, а середину хаты пристроено цвѣтами и портретами заслуженыхъ Русино́въ, якъ: Шевченка, Маркіяна Шашкевича, Омеляна Огоновского, Юліяна Романчука. Артистично выготовивъ таблицю и цѣле пристроене хаты перевѣвъ Іосифъ Гробельскій, а всѣми справами основаня читальнѣ „Просвѣты“ найбо́льше заходились и потрудили ся: пп. О. М., богословъ Михайло Гробельскій и Кость Гробельскій.

О 9 годинѣ рано выѣхавъ Кость Гробельскій до Ярослава на стрѣчу дележата голов ного выдѣлу „Просвѣты“ Вп. В. Короля. О годинѣ $4^1/_2$ зъ полудня во́дкрывъ зборы голова давнои читальнѣ п. М. Шуплатъ, представивъ п. Короля и во́ддавъ дальшій провідъ въ нарадахъ пану О. М. Тогдѣ п. Король въ довшо́й промовѣ пояснивъ значѣне и задачу товариства „Просвѣта“, его дѣяльность, а во́дтакъ поклавъ натискъ на те, що при читальни „Просвѣты“ можуть члены оснувати крамницю та щадницю. — Пото́мъ приступлено до впису членóвъ и вписало ся 23 [межи тыми 3, котрй не були членами „Надѣѣ“]. Бібліотека читальнѣ мае 590 творво́въ, а що деякихъ є по два и по три примѣрнико́въ, то всѣхъ книжокъ є по-надъ 1.000. Читальня передплачуе такожь ко́лька часописей рускихъ [межь тыми „Дѣло“]. Въ касѣ мае 20 зр. — До нового выдѣлу уво́йшли пп.: Мих. Шуплатъ головою, Мих. Фиґель заступникомъ головы, Кость Гробельскій бібліотекаремъ, Іосифъ Шуплатъ касіеромъ, Іосифъ Гробельскій секретаремъ, а Тома Штикъ и Ив. Карпякъ заступниками выдѣловыхъ. Пото́мъ п. Король вручивъ новому выдѣлови читальнѣ даръ во́дъ головного выдѣлу „Просвѣты“: де-що зъ книжокъ и потреты Шевченка и Шашкевича. По́дъ конець во́дспѣвано ко́лька многолѣть. Яко гостѣ прибули лише читальники „Просвѣты“ зъ Угорки.

Опо́сля при гостинѣ во́дспѣвано пѣснѣ „Ще не вмерла Украина“, „Боже великій“ и иншй. По 8 годинѣ члены и гостѣ розпрощались, а оснуватель во́дпровадили п. Короля на но́чь до дому п. Ивана Карпяка и ще довго забавили тамъ середъ гостины и розмовы. Другого дня рано выдѣль попращавъ дорогого гостя п. В. Короля. Во́нъ поѣхавъ до читальнѣ „Просвѣты“ въ Угорцѣ и мавъ тамъ поучаючій выкладъ зъ господарства, а пополудни того-жь дня повернувъ до Львова. — *К. Г.*

НОВИНКИ.

— **Руско-народный театръ** переѣздить зъ Бучача до По́дгаецъ то́лько на шѣсть представлень. Довше забавити въ По́дгайцяхъ не буде мо́гъ, бо вже 10-ого н. ст. надолиста мае зачати представленя въ Бережанахъ. Перше представлене въ По́дгайцяхъ буде дане въ суботу 30-ого н. ст. жовтня.—*Во́дъ Дирекціи.*

— **До рускои школы им. Шашкевича у Львовѣ** записало ся на сей шко́льный ро́къ 130 дѣтей, зъ того 111 хлопцѣвъ и 19 дѣвчатъ.

— **Змѣны въ нотарія́тѣ.** Міністеръ судо́вництва перенѣсъ нотарѣвъ: Станис. Матковского зо́ Щирця до Стрыя, Іосифа Табиньского зъ Мосто́въ великихъ до Надво́рной, Кароля Ильґнера зъ Боринѣ до Щирця, Бернарда Ґросмана зъ Лютовискъ до Мосто́въ великихъ, а Іосифа Губера зъ Жабйого до Николаева.

— **Огнѣ** Дня 21 с. м. выбухъ зъ причины дѣточои неосторожности зъ огнемъ пожаръ въ селѣ Дубко́вцяхъ повѣту Гусятиньского и знищивъ три загороды селяньскй зъ всякими припасами збо́жевыми. Нещастнымъ лишила ся то́лько бульба, котра вже була въ земли закопана. Шкода велика, до 2000 злр., а нѣ оденъ погорѣлець не бувъ обезпеченый. Завдяки людямъ зъ Постолóвки огонь не розширивъ ся; самй-жь дубковецкй люде показали ся такъ байдужными, що побачивши огонь въ селѣ, не спѣшили зъ поля домо́въ, але дальше вели свою роботу въ поли ажь до вечера.

— **Господарску и промыслову выставу** въ Кіевѣ закрыто дня 2 (14) жовтня. Того дня во́дбувъ ся торжественно актъ роздачѣ нагородъ. Предсѣдатель кіевского господарского товариства кн. Репнинъ, закрываючи выставу промовою, зазначивъ мѣжь иншимъ, що за часъ тревання выставы во́дъ 8 (20) липня до 2 (14) жовтня, отже несповна за часъ трехъ мѣсяцѣвъ, во́двѣдало ю 202.268 о́со́бъ. Не треба й казати, що взявши на увагу хочь-бы само населенe Кіева, цифра се надто мала...

— **Є зъ чого жити!** Примасъ угорскій кардиналъ Васарі посѣдае яко епископъ 94.465 морґо́въ грунту, котрый несе ему 517.000 зр. ро́чно. До того майно въ гото́вцѣ выносить по́вната міліона зр. и дае 171.000 зр. процентy ро́чно. Податку платить кардиналъ 135.000 зр. ро́чно. Отже денный дохо́дъ его представляе поважну суму — по-надъ 1540 зр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26. жовтня. Соціяльно-демократичный союзъ мае въ палатѣ послóвъ зложити внесене на обжалованe міністро́въ за розпорядженя, выданй на по́дставѣ 14-ого параґрафу, въ справѣ продовженя высшого податку во́дъ цукру на другій по́врокъ.

Атены 26. жовтня. Державы пристають на те, щобы войско турецке тымчасово ли шило ся ще на Кретѣ.

Надо́слане.

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хваленй и за якъ найлѣпшй признанй, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Цѣникъ въ инсератахъ.*
Фабрика цукро́въ и гербатнико́въ при улици Театральной ч. 8 Ивана Гефлінґера.
Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выробо́въ не знае, зволивъ переконатись черезъ мале замовлене на пробу.
337 6—0

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товаро́въ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
по́дъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкой ч. I. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великóмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвоно́въ. — Замовленя зъ провінціи во́дворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львóвъ площа Галицка ч. 1.

Першій рускій складъ и робо́тня выробо́въ ножо́вничихъ власныхъ и анґлійскихъ 24—?
299
по́дъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній різній выробы ножо́вничй. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякй замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножо́вникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.

ПЕЧѢ зелѣзнй по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12·—, 16·—. Мендінґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печо́въ и ґарнітуры до комино́въ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Каролъ Яворскій
у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20
поручае свій
складъ и робо́тню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣренихъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 22—?
287

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русино́въ
Цѣна 1 зр.
До́стати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Головный складъ всякого рода **повозо́въ, во́зко́въ, тарантасо́въ и санокъ** новыхъ а такожь уживаныхъ
припоручае
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, ґарантуючи за добрый товаръ. Выпозичуе поѣзды и прийма въ комісъ. 1—3
298

КУХАРКА РУСКА
въ мовѣ рускій выйшла зъ друку и обнимае:
Науку вареня знаменитыхъ правдиво рускихъ страв. Найбо́льшій зубы и додатки до зупъ. — Всякй печенѣ — зразы, бітосы, ґуляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосо́въ горячихъ и студеныхъ. — Маринованe шинокъ и всякои вудженины. Знаменитй руляды. — Найро́знороднѣйшй мучній лєґоміны. — Приладженe знаменитого набѣлу и т. п.
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спо́лки
Львóвъ, Готель Жоржа.
439 2—?

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., $^1/_2$ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія по́дъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краевй
въ штукахъ по 35 метро́въ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше
Полотна на простирала
безъ шву $17^1/_2$ метра по 12, 14, 15 и высше
поручае Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручае:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
ЄВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 3—10

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши во́дъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
$4^1/_2$% зъ 90 дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячй ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовй** зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованй по $4^1/_2$% во́дъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

При закупнѣ товаро́въ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньсно. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, по́дъ зарядомъ Іоакима Гренака.

Ч. 234. Львовъ, Середа 15 (27) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Уступленє Катрайна.

Палату послѣвъ на вчерашнѣмъ, вторковѣмъ засѣданю стрѣтила велика несподѣванка. Віцепрезідентъ Абрагамовичь, отворивши засѣданє, вѣдчитавъ слѣдуюче письмо:

„Высока Президіе! Прошу повѣдомити Высоку Палату, що отсимъ складаю мою гѣдность президента палаты. *Катрайнъ.*“

Вѣдчитане п сьмо выкликало велику сен зацію, передовсѣмъ мѣжь лѣвицею. Послы громадно пѣдбѣгали до естрад президіяльной, немовь бажаючи дещо близше довѣдати ся. Правиця мала знати про резигнацію Катрайна ще въ понедѣлокъ и вже порозумѣла ся щодо евентуальныхъ кандидатуръ на сю гѣдность пп. Ебенгоха, Фухса, Діпавлього и гр. Зедвіца.

О причинахъ, що спонукали Катрайна до резигнаціи, всѣляко говорять въ кругахъ парляментарныхъ. Одній кажуть, що непорозумѣня мѣжь самою президією були причиною, а другій складають вину на загалїну ситуацію.

Говорено такожь, що й правительство старало вмѣшати ся въ цѣлу справу. Послѣдній засѣданя палаты послѣвъ показали, що лишь Катрайнъ зрозумѣвъ задачу президіи палаты, коли противно оба віцепрезиденты, а передовсѣмъ Абрагамов чь, не доросли до сен задачи. Тактовне поведенє Катрайна лагодило найострѣшій выступы и атаки опозиціи, а всякій заходы, щобы нарушити регулямінъ палаты, не найшли у Катрайна послуху. Опозиція вмѣла оцѣнити поведенє Катрайна и въ часѣ его президованя здержувала ся вѣдъ крайнои тактики обструкційнои. Впрочѣ ъ, якъ кажуть, компромісъ вѣльшости зъ опозиціею на часъ трехъ послѣдныхъ засѣдань бувъ заслугою Катрайна. Але таке поведенє не подобало ся знову вѣльшости, а именно деякимъ особамъ, що хотѣли бы въ мутній водѣ ловити рыбу. Зачали иронічно вѣдзывати ся, що Катрайнъ станувъ на чолѣ обструкціи. Ба, гуторять навѣть, що Баденї особисто явивъ ся въ мешканю Катрайна и робивъ ему замѣтки що-до поведеня супротивъ опозиціи. На се Катрайнъ мавъ вѣдповѣсти: „Я Нѣмець и не дамь наклонити ся до нѣякихъ такихъ средствъ, котрій могли бы бути шкѣднї мому народови“.

Взагалѣ напруженє було замѣтне вѣдъ того славного засѣданя нѣчного зъ 19 на 20 с. м., коли то Катрайнъ мусѣвъ усунути Абрагамовича зъ мѣсця президіяльного, а вѣдтакъ на другій день, хочь и взявъ на себе вину нетактовного поведеня Абр—ча, то все таки признавъ опозиціи слушность. Ситуація ставала ся чимъ разъ прикрѣйша, а коли Катрайнъ бачивъ, що компромісъ его зъ опозиціею не найшовъ одобреня у вѣльшости, волѣвъ завчасу усунути ся. „Я не потрафлю сего довше вытримати“, мавъ Катрайнъ заявити одному свому приятелеви и не кажучи нѣкому, выготовивъ письмо зъ резигнацією. Рѣвночасно въ листѣ до директора канцелярій парляментарнои просивъ Катрайнъ, щобы въ его имени попращавъ обохъ віцепрезидентѣвъ. Катрайнъ вѣдъѣхавъ до Галь, щобы ухилити ся вѣдъ евентуальныхъ намовъ цофненя резигнаціи.

Вѣльшость, а властиво деякій интриганты, мабуть вдоволенї тымъ, що невыхѣдный для нихъ Катрайнъ добровѣльно уступивъ. Вѣденьскій дописуватель „Czas-y“ робить таку замѣтку: „Димісія Катрайна, в отже квестією нервѣвъ и лишь доказуе, що Катрайнъ цѣлкомъ не мавъ способности кермувати нарадами палаты въ такъ бурливыхъ, якъ теперѣшній часахъ.“ — Мимо того квестія обсадженя мѣсця президіяльного мабуть не буде такъ скоро и легко полагоджена, якъ се собѣ мѣркували менеры вѣльшости. Въ першѣмъ рядѣ вказано на д-ра Фухса зъ нѣмецкои партіи католицколюдовои, яко на евентуального наслѣдника. Думано, що д ръ Фухсъ прийме кандидатуру, тымчасомъ вѣнъ рѣшучо заявивъ, що ви не прийме. Мабуть д-ръ Фухсъ не хотѣвъ при вельми непевній ситуаціи вѣдгравати ролѣ однодневного президента. Супротивъ того высунула ся напередъ кандидатура Ебенгоха, котрый бы безперечно пѣшовъ пѣдъ ладъ тыхъ, що хотять насильными средствами зломити опозицію. Але зъ другои стороны якъ разъ задля сего кандидатура Ебенгоха стрѣтила бы великій и зав:ятый опѣръ опозиціи. Длятого здає ся и Ебенгохъ, порозумѣвши ся зъ своимъ сторонництвомъ, котре задля внесеня языкового Діпавлього стає на поперекъ плянамъ вѣльшости, не прийме кандидатуры. Выходило бы зъ того, що до тыхъ всѣхъ клопотѣвъ прилучила ся ще й кріза президіяльна.

Розумѣе ся, що зъ тыми всякими крізами стоить въ звязи внутрѣшна ситуація политична, котра до тои степени є непевна и замотана, що нѣхто не годенъ второпати, якъ все те закѣнчить ся. Бо ось н. пр. на вчерашнѣмъ засѣданю палаты мала наспѣти зъ Будапешту така вѣсть, — „що палата послѣвъ мае бути вѣдрочена на неозначеный часъ, если до 15 падолиста не буде ухвалена провізорія угодова, що вѣдтакъ скликанє делегацій мае бути залишене, а полагоджуванє спѣльныхъ справъ мае бути поручене угорскому соймови, въ котрѣмъ заступство міністра справъ заграничныхъ обнявъ бы Банфі, а міністра вѣйны Фервари“. Отся сензаційна вѣсть впала якъ бомба мѣжь послѣвъ, а небавомъ по близшихъ информаціяхъ ви заперечено.

О ситуаціи а взглядно о настрою въ колѣ польскѣмъ доносить вѣденьскій кореспондентъ Kurjer-a Lwowsk-ого ось якъ:

„Вѣдъ вчера выбухла знов кріза парляментарна, а въ наслѣдокъ сего такожь кріза міністеріяльна. Въ парляментѣ ширили ся найчуднѣйшій вѣсти. Навѣть у менерѣвъ кола польского, стоячихъ звычайно близько Баденього, знати була консернацію и бракъ всякои рѣшучости. Въ поважнѣйшихъ кругахъ кола ситуація выдає ся критичною, просто вѣдчаяною для кабінету Баденього. Кріза може выяснити ся потрѣйнымъ способомъ, а то: розвязанемъ парляменту, засистованемъ конституціи або уступленемъ Баденього.

Що-до розвязаня парляменту говорять, що тымъ способомъ могло бы міністерство правити и безъ засистованя конституціи при помочи розпоряджень ажь до переведеня новыхъ выборѣвъ. Сему способови полагодженя крізы противить ся найвѣльше коло польске, зъ тои причины, що при новыхъ выборахъ побѣдять опозиційній сторонництва а махеры готовї потратити кѣлька мандатѣвъ.

Що-до засистованя конституціи, то представляють собѣ сю справу такъ: Силою закона зъ 1867 р. скличе ся раду державну, с. в. соймы вышлють своихъ делегатѣвъ до парляменту. Сей новый парляментъ творивъ бы рѣдъ конституанты и мавъ бы выготовити новій законы основній. Лишь пята курія остала бы ненарушена и выборцѣ выслали бы зъ сен куріи своихъ послѣвъ прямо до парляменту.

Таке средство на полагодженє крізы предкладають прихильники кабінету Баденього, котрій не можуть погодити ся зъ гадкою, що Баденї мѣгъ бы уступити. Переважна часть членѣвъ кола думае, що уступленє Баденього неминуче. Звертають увагу, що опозиція нѣмецка жадає лишь длятого уступленя Баденього, щобы нѣмстити ся за языковій розпорядженя. Зъ Баденімъ опозиція не хоче навѣть вдавати ся въ переговоры, коли противно зъ наслѣдникомъ можливе хочь бы бодай перемире. Якъ мало журить ся коло польске судьбою Баденього, показуе ся зъ поведеня кола послѣдными часами. Тажь анѣ одинъ членъ кола не забравъ голосу въ обохъ дебатахъ надъ поставленемъ Баденього въ станъ обжалованя. Були вправдѣ такій, що се хотѣли зробити, але менеры облили ихъ зимною водою. Всякій познаки вказують на се, що коло бажае уступленя Баденього, а ситуація прояснить ся за кѣлька днѣвъ.“

Справы парляментарнї.

[Засѣданє палаты послѣвъ: Конецъ дебаты надъ внесенями о обжалованє гр. Баденього. — Засѣданя комісій легітимаційнои и буджетовои.]

Вчерашне, вѣ второкъ засѣданє палаты послѣвъ зачало ся пѣдъ вражѣнемъ, що оном лливъ ще генеральный б есѣдникъ гро пос. послѣдне зъ тыхъ компромісовыхъ, на котрыхъ но мае бути внесень ad infinitum поименныхъ голосовань. Вѣдтакъ выкликало въ палатѣ чималу сензацію письмо зъ резигнацією д-ра Катрайна.

Вѣдчитано внесеня и интерпеляціи, а мѣжь ними интерпеляцію Люегера, якъ розумѣти промову Банфіого, зъ котрои выходить, що Мадяры хотѣли бы односторонно и самовѣльно полагоджувати квестію угоды зъ Австрією; — нагляче внесенє Гросса и товаришѣвъ о поставленє цѣлого кабінету въ станъ обжалованя за розпорядженє выдане на основѣ §. 14 основного закона въ справѣ продовженя премій цукровыхъ. — Наступило одно поименне голосованє при читаню петицій.

Приступлено до дебаты надъ внесеними о обжалованє гр. Баденього.

Пос. Бендель обговоривши подѣ въ Хебѣ заявивъ, що Нѣмцѣ були и лишать ся добрыми Австрійцями, але скоро захитують ся основы державы, то волять бути пѣдъ прускою пікельгавбою якъ ческою подъѣбрадкою. Нѣмцѣвъ называють зрадниками державы. Але гр. Баденьому се на руку, вѣнъ потребуе мати довкола себе зрадникѣвъ державныхъ, щобы тымъ способомъ закрывати въ горѣ своє поведенє. Баденї опираe свою управу на багнетахъ жандармѣвъ. Дальше перейшовъ забаганки правительства, щобы правити при помочи розпоряджень безъ парляменту и завести абсолютизмъ. Але и абсолютизмъ не зломить вѣдпорнои силы Нѣмцѣвъ. Перейшовши на обговорене вѣльшости, критикувавъ коло польске. Если при будучихъ выборахъ жандармерія и войско не будуть помагати въ Галичинѣ, то и складъ кола змѣнить ся, але та змѣна выйде лишь на користь Австрія. Исторія осудить правленє Баденього, хочь бы его спѣвинновники десять разѣвъ ухвалювали ему увѣльняючій вырокъ.

Промовивъ опѣсля contra въ имени нѣмецкои вѣльшои посѣлости д-ръ Бернрайтеръ. Скритикувавши политику гр. Баденього и выказавши похибки его правленя, поставивъ внесене, що палата высказуе правительству рѣшучу нагану за его поведенє въ Хебѣ, але заразомъ переходить до порядку денного надъ внесеними о поставленє въ станъ обжалованя. — Слѣдуючій бесѣдникъ пос. Кіндерманъ розповѣдавъ яко наочный свѣдокъ подѣ въ Хебѣ: „Чи-жь президентъ міністрѣвъ — пытавъ бесѣдникъ — не побоюе ся, що кровь пролита дня 11 липня въ Хебѣ и тій безчисленній проклоны можуть вкѣнци упасти на него, на его родину и его край?“

Прийшовъ до голосу пос. Вольфъ. Полемізуючи зѣ Странскимъ, выткнувъ ему его походженє жидѣвске. Правдивый Чехъ не смѣявъ бы ся зъ подѣй въ Хебѣ, але жи ъ вѣдваживъ ся. Мы, Нѣмцѣ и Чехи, такъ довго зъ собою боремо ся, доки не найде ся спѣльна основа, на котрѣй по надъ головами жидѣвъ и правительства подамо собѣ руки. Застерѣгъ ся противъ закиду, мовь бы его сторонництво було зрадникомъ державы, але чейже годѣ, щобы хтось, кого колять багнетами, спѣвавъ въ такѣй хвили „Gott erhalte“. Багнетами выганяють зъ людей чорно-жовтый патріотизмъ и гонять ихъ за стовпы граничній. А тамъ не чуемо ся чужинцями, противно мы вѣдчуваемо таке вражѣне тутъ въ Празѣ або въ Польщи, зъ-вѣдки транспортують до насъ жидѣвъ и міністрѣвъ. Австрія може бути въ такихъ вѣдносинахъ до великои державы нѣмецкои якъ Саксонія або Віртемберія, а тогдѣ австрійскій Нѣмцѣ добули бы собѣ „приналежній“ права. Не хочемо выносити ся зъ Австрія, але годѣ вытримати теперѣшній вѣдносины. Доки міністерство не змѣнить ся, доси не заперестануть Нѣмцѣ своеи опозиціи. Правительство мусить бути усунене, если въ Австрія мають вѣдносины полѣпшити ся. Вѣдъ завтрѣшного засѣданя обструкція зачинае свою дальшу роботу и хочь бы цѣла палата мала зъидіотоватѣти вѣдъ поименныхъ голосовань, то тій голосованя будуть, щобы не допустити до ухваленя провізорія угодовои, а тымъ самымъ и примусити до упадку кабінетъ Баденього.

По тѣй промовѣ замкнено дискусію. Прокомізлив ще генеральный б есѣдникъ гро пос. Фурніеръ. Пригадавъ Чехамъ ихъ москвофільскій тенденціи. По фактичныхъ спростованяхъ приступлено до поименного голосованя и 172 голосами противъ 145 вѣдкинено внесеня на поставленє Баденього въ станъ обжалованя.

На тѣмъ закѣнчено засѣданє. Наступили интерпеляціи: Яросевича въ справѣ засуспендованя вѣйта въ громадѣ Найдорфъ (?). — Дашиньского въ справѣ засуду 25 жовнѣрѣвъ въ Краковѣ за ихъ пересвѣдченя соціялістичній.

Слѣдуюче засѣданє нинѣ, въ середу.

Комісія легітимаційна вѣдбула засѣданє для розданя рефератѣвъ. Представителѣ опозиціи заявили, що готовї приняти реферати. Тогдѣ станьчикъ Гурскій поставивъ внесенє, щобы опозицію выключити вѣдъ референтѣвъ, а спеціяльно, щобы не дай Боже протесты галицкій не дѣсталисъ въ руки Дашиньского, лишь попали ся въ гѣднї руки прочихъ галицкихъ послѣвъ. — Дашиньскій вѣдповѣвъ на сю провокацію и безличность дуже остро. Накинувъ ся на коло польске, выказуючи, що се оно виновне у всѣхъ галицкихъ надужитяхъ выборчихъ. Вѣдтакъ поставивъ внесенє, щобы тымъ посламъ, котрыхъ выборы заквестіоновано, не придѣлювати рефератѣвъ; щобы выборы галицкій трактувати выимково, с. в. щобы для реферованя кождого выбору, при котрѣмъ поплыла кровь або були увязненя, було двохъ референтѣвъ, одинъ вѣльшости а другій меншости. — Въ оборонѣ заатакованои чести кола польского выступивъ д-ръ Быкъ, заявляючи, що се було бы обидою, если бы выборы галицкій мали бути выимково трактованій. — При голосованю перепало внесенє Дашиньского. Приступлено до роздѣлу рефератѣвъ, але ще зъ тымъ не упорано ся.

Комісія буджетова покѣнчила дискусію надъ проектомъ запомоги державнои для краѣвъ потерпѣвшихъ вѣдъ нещасть елементарныхъ. Въ спеціяльній дискусіи промавлявъ пос. Барвѣньскій, зазначуючи потребу регуляціи Днѣстра зъ его гѣрскими доплывами, а такожь и рѣки Прута, а заразомъ розширеня роботъ при будовѣ державныхъ дорѣгъ въ Галичинѣ. — Принято безъ змѣны предложеня пѣдкомітету, а референтови Яндѣ придѣлено всѣ петиціи о запомоги.

Радикальна економія.

[Статья надѣслана.]

Хочь уже въ „Дѣлѣ“ було писано про шестый зъѣздъ нашихъ радикалѣвъ у Львовѣ, мимо того взявъ и я за перо, бо справдѣ зъѣздъ сей заслугуе на бачну увагу.

Зъѣздъ се бувъ досыть бурливый, бо до нарадъ вмѣшали ся польско-жидѣвскій соціялъдемократы та зъ одного боку домагали ся вѣдъ рускихъ радикалѣвъ рѣшучого и явного переведеня соціялізму Маркса и Енгельса, а зъ другого боку протестували противъ подѣлу Галичины на руску и польску часть краю. Дѣсталось тамъ и послови Окуневскому, а зѣбранї селяне здвигали раменами, не можучи доглупатись: чого паничѣ свярять ся... Тутъ выяснилось наглядно цѣле безголове радикалѣвъ та ихъ нещирбсть въ гадкахъ а словахъ: максимальну програму сховали зѣ страху передъ погромами противникѣвъ, а мінімальна програма самыхъ ихъ не вдоволяе.

Якій справоздана складали на зъѣздѣ поодинокій делегаты въ справа орґанізаціи по краю, се вѣдоме читателямъ „Дѣла“. Якъ переводить ся радикальну орґанізацію, досыть придивити ся двомъ повѣтамъ, де в осѣдокъ політичного товариства радикального „Народна Воля въ Коломыи“, зъ-вѣдки проголошено патентъ Іосифиньскій и зъ-вѣдки радикальній проводирѣ розпочали подувати на хлѣборобскій людъ своимъ питомымъ вѣтромъ радикальнымъ. Повѣтъ снятиньскій нинѣ опущеный радикалами зъ дуже сумнымъ результатомъ для справъ суспѣльно-народныхъ. Провѣдникъ радикалѣвъ д-ръ Даниловичь выбравъ ся потихоньки зъ Коломыѣ, хочь яко адвокатъ мавъ добру нагоду станути на чолѣ лю-

ду хлѣборобского и добути собѣ его довѣрє. Видно, патентъ Іосифинськiй не дописавъ, не дописала „Гуцульска сполка“, розбѣшлись на радикальномъ вѣтрѣ народнiй сполки — и корифей спасъ ся бѣгствомъ до Кутовъ и звѣдтамъ нѣхто не чувавъ якои-небудь радикальнои роботы. Вѣдъ часу до часу урядить собѣ п. Трильовскiй зѣбранє селяньске въ Коломыи для доброи памяти, „вышукуючи невдоволеныхъ“, якъ самъ каже, и на тѣмъ конець... Остались ще повѣты: перемыскiй задля аґiтацiи п. Вѣтика и тернопѣльскiй за-для кандидатуры п. Шмiґера. Отже й годѣ дивуватись, що пп. радикалы бѣльше нарѣкали на орґанiзацiю народного сторонництва, анѣжь пѣднесили свои добутки орґанiзацiйнѣ — не помиiаючи навѣть „Просвѣты“, хочь она зовсѣмъ не перепиннє просвѣтно-економiчнѣй роботѣ радикальному „Поступови“, що такъ шумно заснувавъ ся у Львовѣ передъ пару роками, але не выдавъ нѣякого плоду. Мы зовсѣмъ не боимось докорѣвъ пп. радикалѣвъ и нѣчого собѣ зъ того не робимо, бо вѣдома рѣчь, що на пусте дерево хлоїцѣ камѣнемъ не мечуть.

Орiґинальность полiтична, зъ якою выступили пп. радикалы на своѣмъ зѣздѣ пѣдносячи справу подѣлу Галичины, є наслѣдуваѣмъ змагань зъ нашои стороны. Чи тота справа годить ся зъ основами радикальнои програмы и чи не була она лише незручнымъ средствомъ аґiтацiйнымъ пп. радикалѣвъ, на се дали вѣдповѣдь самѣ нарады зѣзду радикального, що обмежились до „зазначеня“ тои квестiи зъ боку радикального для погрозы верховодамъ, якъ се заявивъ супротивный внескодавець д-ръ Даниловичъ. Не помогли справдѣ переконуючѣ выводы референта Юлiяна Бачиньского анѣ навѣть высказъ д-ра Франка, що радикалы були передъ кѣлькома роками противнѣ подѣлови Галичины, але теперь зайшла потреба змѣнити переcвѣдченя... Инша рѣчь, чи верховоды налякають ся тои погрозы, коли самъ мнимо грозячiй каже, що вонъ лише жартує. Такъ отже зъ поважнои рѣчи зробили собѣ пп. радикалы „паньскѣ жарты“, але й за тѣ жарты почули прикре слово вѣдъ польского посла Козакевича та мусѣли передъ нимъ выправдувати ся. Моральный выслѣдъ зъ то о бувъ бы такiй, що радикальна партiя властиво не має нѣякихъ основъ политичныхъ та що годѣ ви уважати за руске сторонництво политичне, коли для нен борба о самоуправу народну та о самодѣльный розвитокъ народу — то жартъ политичный! Въ политицѣ кождого народу є такѣ справы, зъ котрыхъ не вѣльно нѣкому жартувати!

Однакожь мы ч за се не гнѣваємось на пп. радикалѣвъ. бо они тымъ чиномъ причинили ся до поставленя себе въ правдивѣмъ свѣтлѣ передъ осудъ народный ..

Але радикальна партiя — по словамъ д-ра Франка — не є вытвором „книжникѣвъ“, бо всѣ точки радикальнои програмы выражають якъ живѣ, насущнѣ потребы народу — о права и о кусникъ хлѣба. За-для того хочемо розкусити той кусникъ хлѣ а радикального и приглянутись тымъ ихъ змаганямъ економiчнымъ, що выражено въ нарадахъ и ухвалахъ радикального зѣзду, — хочемо пѣзнати *радикальну економiю.*

I.

Предметомъ першои справы економiчнои на зѣздѣ рускихъ радикалѣвъ бувъ референтъ д-ра Даниловича „о поправѣ господарки по громадахъ и о примусовыхъ сполкахъ господарскихъ“. Тутъ представивъ меценатъ изъ Кутовъ деякѣ параґрафы проектовъ правительственныхъ о примусовыхъ сполкахъ господарскихъ, та й вѣдъ разу усѣвъ на радикального коника, що „попѣвско-консервативнѣ сторонництва горлають за тымъ проектомъ“, отже зъ-вѣдси проста максима радикальнои економiи: вари воду, вода буде! — хлопамъ не треба сполокъ, бо черезъ примусовѣ сполки повстали бы новѣ выдатки, демораliзацiя и новый выскъ. Супротивъ тыхъ поглядовъ мецената-референта выступивъ п. Михайло Новаковскiй зъ противною гадкою, выказуючи, що постановы проекту о примусовыхъ сполкахъ можуть бути для насъ добрѣ и потрѣбнѣ, та треба лише домагати ся водповѣдныхъ змѣнъ въ парляментѣ. Але его резолюцiй не пѣддано навѣть пѣдъ голосованє и щасливый д-ръ Даниловичь удержавъ ся зъ радикальною максимою, що хлопови не треба сполокъ!

Вже не по разъ першiй приходить ся намъ зустрѣнути зъ тымъ радикальнымъ заперечуванемъ значѣня асоцiяцiи господарскои, хочь можлива є рѣчь, що на слѣдуючѣмъ зѣздѣ пп. радикалы будуть потребувати змѣнити свои переконаня и стануть по сторонѣ примусовыхъ стоваришень господарскихъ, однакожь теперь, коли народне стононництво стануло „за“, то радикаламъ принципiяльно треба було станути „противъ“.

Заняте пп. радикалами становище противъ сполокъ господарскихъ є просто шкѣдне интересамъ господарскимъ нашого переважно рѣльничого народу. Въ нинѣшныхъ часахъ, коли рѣльники зѣ всѣхъ краѣвъ рѣшучо домагають ся заступництва своихъ интересовъ, пiгомои орґанiзацiи господарскои та громадного скрѣпленя своихъ силъ економiчныхъ въ цѣли полѣпшеня своѣи судьбы супротивъ великого промыслу и переваги капiталу та коли у насъ пѣднесенє рѣльництва є конечнымъ условѣмъ до выборотя незалежности економiчнои супротивъ сильнѣйшихъ, то пп. радикалы найспокѣйнѣйше въ свѣтѣ говорять до хлѣбороба: Тобѣ, хлопе, не треба сполокъ, бо тамъ ты мѣгъ бы згоршити ся; тобѣ могли бы помогти рады громадскѣ и выдѣлы повѣтовѣ, але закимъ прийде загальне голосованє — — гинь въ нуждѣ!

Не можемо уважати тои ухвалы зѣзду радикальнои партiи за рѣчь припадкову, але мусимо прийти до того переконаня, що въ тѣмъ проявило ся соцiяльне змаганє радикалѣвъ, щобы нашь людъ хлѣборобскiй звести на пролетаря, выдерти ему остатный кусникъ хлѣба и завести грядучѣ поколеня до раю комунiстичного, то є до загибели економiчнои. Отсе радикальна економiя и той кусникъ здорового хлѣба, що подаєсь своему народови..

Якъ же такѣ затѣѣ пп. радикалѣвъ погодити зъ ихъ фразами про борбу о хлѣбъ насущный для рускаго люду та зъ ихъ мнимымъ намаганемъ до закладаня товариствъ и сполокъ народныхъ?... Може се такожь для пострахy верховодѣвъ? Але вже сего певне не злякають ся вельможнѣ верховоды, бо они налякались примусовыхъ сполокъ господарскихъ, а коли и пп. радикалы не хотять сполокъ господарскихъ, то тѣ верховоды можуть имъ бути лише вдячнѣ...

Намъ не повинно залежати на тѣмъ, чи верховоды злякають ся нашои роботы, чи нѣ, але мы повиннѣ змагати щиро до того, щобы подати помѣчну руку своему народови въ его незавидноѣ долi ґосподарскоѣ. Коли-жь теперь маємо до того нагоду при помочи примусовыхъ стоваришень рѣльникѣвъ, то зовсѣмъ не покидаючи свободнои орґанiзацiи стану рѣльничого сполками, товариствами и стоваришенями, мы повиннѣ предметово и поважно освѣдомляти нашь народъ про значѣне громадного сполученя силъ господарскихъ та домагати ся солiдарно такои реформы предложеня правительства, щобы выдатокъ на примусовѣ стоваришеня рѣльничѣ принѣсъ намъ справдѣшный хосенъ! Та мы певнѣ, що нашь рускiй народъ добре понимає вагу теперѣшнои хвилѣ и поступить собѣ такъ, якъ вымагають его справдѣ економiчнѣ интересы.

— *кiй* — *кiй.*

За правыборы въ Михновци.

Въ понедѣлокъ дня 25 н. ст. жовтня с. р. вѣдбула ся въ окружнѣмъ судѣ въ Самборѣ розправа карн. противъ Симеона Крися, Василя Крися, Ивана Удича, Василя Удича, Пав а Лесейка и Ивана Лесейка о злочинъ зъ §. 99 зак. карн. сповненый черезъ те, що дня 22 лютого с. р. попол дни при правыборахъ зъ IV-ои курiи въ селѣ Михновци турчаньского повѣту гесте турецкого пашалика — мали грозити вѣйтови Федеви Гайдановi побитемъ взглядно забитемъ.

Розправа выказала, що при правыборахъ тыхъ, котрѣ зъ приказу староcты Бѣлиньского вѣдбували ся въ коршмѣ Іойны Амеса, допустивъ комiсарь выборчiй, громадскiй секретарь зъ Турки Надольскiй, лише сѣмохъ правыборцѣвъ, а то вѣйта, заступця вѣйтового и ще одну старостиньску креатуру християньску и чотирохъ жидѣвъ. Надольскiй признавъ рѣшучо, що по вѣдобраню голосовъ вѣд тыхъ сѣмохъ замкнувъ голосованє и не допустивъ до голосованя дальшихъ правыборцѣвъ, которыхъ около вѣсiмдесять чекало на дворѣ и въ сѣнехъ та домагали ся допущеня до голосованя, — а замкнувъ голосованє нѣбы длятого, що „obawiał się rozruchów, gdyż sytuacya była tak groźną, że po prostu bał się o swoje życie“.

Обжалуванѣ признають, що разомъ зъ иншими правыборцями тиснула ся въ приличный способъ до дверей коршмы до голосованя, але жандармъ Маршаль крѣзь шпару вѣдхиленыхъ дверей выстромивъ баґнетъ, на котрѣмъ вѣльный выборець мусѣвъ бы бувъ настромитись. Коли-жь кликали до Надольского, аѣ ихъ допустивъ до голосованя, вонъ вѣдповѣвъ имъ: „Я вашихъ голосовъ не потребую! мелѣ вашѣ голосы вѣйтъ продавъ!“ [На сю обставину, запереченую Надольскимъ, покликали обжалованѣ устами своихъ оборонцѣвъ одинайцятьохъ свѣдкѣвъ, мотивуючи прошенє о допущенє сихъ свѣд бвъ тымъ, що скоро самъ Надольскiй, яко комiсарь выборчiй, признавъ, що вѣйтъ ему голосы выборцѣвъ провъ, то вправивъ ихъ тою заявою въ такiй блудъ, котрый пѣсля §. 2 уступу е) зовсѣмъ выключає карыдостойнѣсть, — але судъ свѣдкѣвъ тыхъ чимъ скорше вѣдкинувъ.] По тѣй заявѣ Надольского настало мѣжь правыборцями зворушенє: кричали на вѣйта, що конституцiю подоптавъ; що громаду запродавъ, т. є. повтаряли якъ-разъ те саме, що имъ сказавъ Надольскiй; въ товпѣ народу мали вѣдзыватись голосы грозячѣ вѣйтови нарушенемъ на тѣлѣ, однакъ розправа не выказала якими властиво словами грожено и хто грозивъ.

Якъ Надольскiй, такъ и концепiстъ староства Луцкiй, якъ врештѣ и вѣйтъ самъ зѣзнали зовсѣмъ безъ засоромленя, що турецкiй староста Бѣлиньскiй [братъ мiнiстра скарбу] вразно наказавъ вызначувати на льокалѣ выборчѣ коршмы — „właśnie dlatego, że popi, diaki i jacyś tam pisarze tego sobie nie życzą“. Обставины, хто въ Михновци зарядивъ допущенє лише тыхъ кѣлькохъ жидѣвъ и трехъ заушникѣвъ старостиньскихъ до голосованя, не позволивъ предсѣдатель трибуналу посолъ краевый Слотвиньскiй близше выяснити, кажучи: „My tutaj nie sądzimy nikogo za nielegalne przeprowadzenie wyborów, a zresztą niech i tak będzie, że wybory zostały sfałszowane.“ Кромѣ одного-одинѣського свѣдка Федя Грицика, 19-лѣтного in publicis galicianis „многонадеждного“ молодця, котрый не знати чого знайшовъ ся на мѣсци выборовъ а котрого нѣхто зъ присутн хъ тамъ не видѣвъ, нѣхто впрочѣмъ зѣ свѣдкѣвъ не чувъ, щобы обжалованѣ якъ-небудь грозили вѣйтови, або хоть-бы якесь зворушенє заявляли. Лише комiсарѣ выборчѣ Надольскiй и Луцкiй подали, що найнебезпечнѣйшiй межи обжалуваными есть Симеонъ Крись яко „bardzo gwałtowny człowiek“, хотяй на се все найменчого конкретного мотиву не навели. За такъ само небезпечного подавъ концепiентъ Луцкiй Грицика, властителя рускои крамницѣ въ Михновци, и выйшло наглядно, що въ турецкѣмъ повѣтѣ дуже небезпечнѣ для высокого управительства, репрезентованого братомъ мiнiстерскимъ, є именно тiи селяне, котрѣ умѣють читати и писати.

По переведенѣй розправѣ — по сконстатованю обороною, що розправа зовсѣмъ не выказала вины обжалованыхъ, мали всѣ надѣю, що всѣ обжалованѣ будуть цѣлковито увольненѣ. Однакъ трибуналъ, скомбiнувавши зѣзнаня свѣдкѣвъ, узнавъ пятьохъ пѣдсудныхъ виннымi злочину и вымѣривъ имъ кару вѣдъ трехъ до шѣсть тыжднѣвъ. Ad majorem gloriam пана посла Модя Каратницкого належить додати, що зъ двохъ выборцѣвъ выбраныхъ въ Михновци въ наведеный высше способъ, голосувавъ у Турцѣ лише начальникъ Федьо Гавданъ, а другiй, Иванъ Удичь, не голосувавъ длятого, бо въ хвили, коли вѣдбувавъ ся легальный актъ выбору въ Турцѣ, вонъ сидѣвъ яко инквiзитъ за наведеный тутъ злочинъ.

По оголошеню выроку анѣ обжалованѣ анѣ свѣдки не могли зъ него доглупатись, за що властиве тыхъ пятьохъ засуджено, а вѣдтакъ вдоволили ся бодай тымъ, що довѣдались вѣдъ своихъ оборонцѣвъ, хто є той посолъ „ziemi Turczańskiej“, котрого „парсупы“ не мали щастя оглядати, анѣ о его „поведенцiи“ нѣчого не чували.

Переглядъ политичный.

Выконавчiй комiтетъ правицѣ оповѣстивъ такiй комунiкатъ: Зъ уваги на переговоры въ справѣ внесеня бар. Дiпавлього, выконавчiй комiтетъ правицѣ уважає за свѣй обовязокъ ствердити, що комiтетъ бувъ готовъ голосувати за признанемъ першенства внесеню бар. Дiпавлього и такожь за тымъ, щобы те внесенє разомъ зъ иншими внесенями, вѣдносячими ся до языковои справы, придѣлити окремѣй комiсiи. Лише що-до речинця нарадъ надъ внесенемъ Дiпавлього сторонництва бѣльшости були тои гадки, що зъ уваги на важну потребу державну бодай перше читанє угодовои провiзорiи повинно вѣдбути ся безъ обетрукцiи и передъ внесенемъ Дiпавлього. — Тымъ комунiкатомъ потверди ъ выконавчiй комiтетъ правицѣ лише те, що вже дневники писали о тѣй справѣ и що такожь и мы вже доносили.

Мiнiстерiяльный речникъ Fremdenblatt, обговорюючи внесенє бар. Дiпавлього, зазначує, що те внесенє и угодова провiзорiя не мусять ити въ парѣ, але и не перешкаджають собѣ, коли тѣлько глядѣти на нихъ предметово, а не изъ становиска сторонничои тактики. Дневникъ той гудить тѣ газеты, що высуваючи справы языковѣ, вганяють въ трудне положенє сторонництва бѣльшости, котрѣ зъ обовязку всякоа бѣльшости дбають о полагодженє конечныхъ для истнованя державы справъ, и навѣть зъ небезпеченьствомъ для австрiйско-угорскои угоды, котру конечно треба перевести на часъ, уважають справу языкову за першу рѣчь. Таке поведенє справляє шкоду не тѣлько державному устроѣви, але и самому поладнаню языкового розладу. Австрiйска политика вымагає полагодженя такъ угодовои провiзорiи якъ языковыхъ спорѣвъ; о тѣмъ певно переконанѣ також и великѣ сторонництва въ радѣ державнѣй. Але обѣ тѣ задачѣ не перешкаджають собѣ, а при добрѣй воли для обохъ повинно найти ся и часу и попертя.

Оногдѣшна заява бар. Банфiого въ справѣ австрiйско-угорскои угоды справила въ кругахъ парляментарныхъ у Вѣдни сильне вражѣне, особливо мала пригнобляючо поразити нѣмецку обструкцiю. Всѣ дневники обговорюють ту заяву, а опозицiйнѣ докоряють Угорщинѣ спѣвиною въ замаху державнѣмъ въ Австрiи. Особливо замѣтнѣ суть голосы мiнiстерiяльныхъ прислужникѣвъ, вѣденьского Fremdenblatt-у и Pester Lloyd-a. Fremdenblatt доносить зъ Будапешту: Въ добре поiнформованыхъ кругахъ такъ пояснюють заяву Банфiого: Угорске правительство вже передъ якимсь часомъ звернуло ся до правительства австрiйского зъ повѣдомленемъ, що въ разѣ, коли бы до половины падолиста не довершено угодовои провiзорiи, треба буде якихсь крокѣвъ що-до дальшого полагоджуваня спѣльныхъ справъ. На выпадокъ вѣдроченя австрiйскои рады державнои на неозначеный часъ постановило вже угорске правительство способъ дальшого поведеня въ справѣ мытового и торговельного союза. Що-до спѣльныхъ мiнiстерствъ — то справы спѣльнои армiи и заграничнои политики не входили бы пѣдъ нарады делеґацiй, але пѣдъ обрады угорского сойму; одвѣчальность за справы заграничнѣ обнявъ бы въ Угорщинѣ бар. Банфi въ заступствѣ мiнiстра заграничныхъ справъ, а одвѣчальность за армiю обнявъ бы бар. Февраві. Угорске правительство вѣдкидає засадничо персональну унiю. Що-до квоты — то цѣсарь має право вызначити ви на оденъ рѣкъ.

Подѣбне поясненє подає рѣвночасно Pester Lloyd: Законъ передвиджує способъ поведеня на выпадокъ, коли бы не прийшло до ухвалы квоты; бо въ такѣмъ разѣ корона має означити квоту. Отже въ разѣ, коли бы не прийшло до угодовои провiзорiи, то соймъ угорскiй постановить, що треба, въ справѣ мытъ и торговельныхъ вѣдносинъ, а справу квоты полагодить угорскiй король. Такiй станъ тревати буде поти, поки тѣ справы не будуть полагодженѣ угодою помѣжь обома парляментами. У всякѣмъ разѣ насуває ся питанє, якъ мають бути полагоджуванѣ спѣльнѣ справы, що належать до компетенцiи делеґацiй. Угорщина, поставлена передъ альтернативою: або спѣльнѣ житевѣ справы монархiи кинути на пропаще, — або зъ своеи стороны безъ уваги на свого австрiйского спѣльника сповнити свѣй обовязокъ супротивъ монархiи и себе самои, — не може вагати ся въ выборѣ. Але ще є можливый зворотъ въ Австрiи; бути може — навѣть маємо сю надѣю, — що вчерашне упѣмненє бар. Банфiого найде въ Австрiи послухъ. Однако въ противнѣмъ разѣ народъ угорскiй не пѣде слѣдомъ индiйскихъ вдовъ на костеръ длятого, що австрiйскiй конституцiоналiзмъ самъ хоче себе сказати на загибель.

——

Зъ Петербурга доносять, що въ тамошныхъ вѣйсковыхъ кругахъ уважають уступленє мiнiстра вѣйны Ванновского вже въ незадовгѣмъ часѣ за имовѣрне. Причиною має бути такъ его вѣкъ и пѣдорване здоровле, що не позваляють ему якъ слѣдъ сповняти свого уряду, якъ и поважный розладъ, якiй наставъ мѣжь нимъ а ґенералъ ґубернаторомъ варшавскимъ кн. Имеретиньскимъ въ часѣ побуту царя въ Варшавѣ.

Дневники богато толкують теперь про таку прагоду: Царска пара пробуває вѣдъ якогось часу въ Дармштадѣ у родичѣвъ царицѣ, доньки, якъ вѣдомо, великого князя гесского. Отже сими днями хотѣвъ сусѣдный великiй князь баденьскiй вѣдвѣдати царя, а царь велѣвъ вѣдповѣсти просто, що не має часу его приняти. Вѣсть сю подала Karlsruher Ztg. въ дуже острыхъ словахъ и взагалѣ уважають за автора тои вѣсти таки самого вел. князя баденьского. По царскѣй вѣдмовѣ настала заразъ жива вымѣна депешъ мѣжь Карльсруге а Берлиномъ. Отожь дневники, що все хотять ба й мусять знати, заходять въ голову, що могло бути причиною царскои вѣдмовы. Одни кажуть, що мѣжь цѣсаремъ Вiльгельмомъ а царемъ щось тамъ зайшло, а вел. князь, хотѣвъ ихъ погодити. Иншѣ пишуть, що мѣжь сусѣдными дворами баденьскимъ а гессскимъ заходять якiсь непорозумѣня, тому царь мусѣвъ уважати на бажаня гессского двору, де є гостемъ, и мусѣвъ вел. князеви баденьскому вѣдказати. А знову и такъ толкують, що царь може запорядивъ ся бувъ

вже передъ тымъ инакше, такъ що справдѣ не мôгъ принятн заповѣдженои візиты, але може двôрскій урядникъ передавъ вел. князеви ту вôдмову незручно, и черезъ те обидивъ ся князь. Ще зновъ доносять, що царь нѣмецкого канцлера кн. Гогенльогого мавъ часъ принятн, хочь не мавъ на те часу для вел. князя баденьского.

— —

Про причину димісіи Сіміча пишуть ще (крôмъ споводованои нимъ поѣздки короля до Цетиніи и сватаня чорногорскои княжнои для короля мабуть по-за его плечима): Коли король бувъ въ Біяріцу у матери, пôслало сербске міністерство безъ вѣдомости короля одного офіцира до Парижа, щобы переспрaвлятн зъ французскимъ правительствомъ о доставу карабінôвъ. Коли король приѣхавъ до Парижа, счудувавъ ся, заставши того офіцира на двôрци зелѣзницѣ мѣжь ожидаючими его особами. Такъ довѣдавъ ся король о заходахъ міністерства. Вôнъ удавъ ся до міністра Ганота и запытавъ чи ему досыть самои обѣтницѣ сербского міністерства. Ганото вôдповѣвъ, що правительство — се не приватна фірма, а жадае не обѣтниць, але грошей. На тôмъ скôнчили ся переговоры, а король гертавъ домôвъ въ постановою, дати Сімічеви заразъ димісію.

Справозданє зъ люстрациі читалень товариства „Просвѣта“ и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскôмъ.

(Дальше.)

Важнѣйшій подрôбности а вôдносячій ся до звиджеиыхъ мѣсцевостій в ось-такій:

1. Мишинъ числить до 500 нумерôвъ, котрыхъ будынки значно вôдъ себе вôддаленій по огородахъ. Грунты въ части на рôвнинѣ о легкôй и порохнистôй глинцѣ;, а въ части по горбахъ зъ землею глинястою, непропускальною. Будынки мешкальній добрій и порядній, зъ бôльшими вôкнами [се въ Коломыйщинѣ взагалѣ подыбуе ся], а у заможнѣйшихъ господарѣвъ звычайно двѣ комнаты [по обохъ бокахъ сѣней]; будынки господарскій а особливо стайнѣ не в добре уряджеиі; зъ огляду на выгоду для звѣрятъ и на належите уроблене обôрнику — и тая хиба в загальною въ цѣлôмъ повѣтѣ. Людъ въ Мишинѣ трудолюбивый и статочный, а читальню „Просвѣты“ въ наслѣдокъ перевсденои тамъ люстрациі вже засновано заходомъ мѣсцевыхъ священикôвъ оо. Дмитраша и Кобриньского якъ такожь тамошного учителя п. Рыбака.

2. Стопчатôвъ и 3. Яблонôвъ становлять одну парохію. Земля въ Стопчатовѣ и инша подрôбности такій, якъ въ Мишинѣ, але положене грунту бôльше горбовате, а въ Яблоновѣ мало в грунту на рôвнинѣ вздовжь рѣки Лючки, натомѣсть посѣлости грунтовій положеній дуже горбовато и сполочисто а тымъ самымъ до управы трудній и недогôдній; земля на рôвнинѣ добра, по горахъ ялова и непропускальна. Въ Яблоновѣ управляють кукурудзу, жито, картофлѣ, по троха вôвса, пшеницѣ и ячменю дуже мало, а въ послѣдныхъ часахъ зачато управлятн конюшину. — Читальнѣ въ обохъ тыхъ громадахъ заложивъ передъ кôлькома лѣтами звѣстный роббтникъ на просвѣтно економічній нивѣ о. Сѣменовичь, теперѣшный парохъ въ Волкôвцяхъ коло Борщева, и за его тамъ побуту читальнѣ тій знаменито розвивали ся, такъ пôдъ взглядомъ просвѣтнымъ якъ и економічнымъ Однакъ вôдъ коли о. Сѣменовичь перенѣсъ ся на иншу парохію, читальнѣ зачали пôдъупадати и теперь читальня въ Стопчатовѣ истнуе лишь на папери а читальня въ Яблоновѣ не розвивае ся такъ, якъ бы повинна и могла. Членôвъ у неи нинѣ мало а зъ тыхъ бôльша половина в байдужныхъ, и тôлько вытревалости и заходамъ кôлькохъ членôвъ, а именно пп. Онуфрія Мельника, Ивана Боднара, Петра Котлярчука, Федора Гаврилка, Михайла Боднара, Ивана Котлярчука [Михайлового], Василя Котлярчука и ще може двохъ або трехъ господарѣвъ треба завдячити, що и сеся читальня не завмерла. А шкода велика, бо мѣжь тамошными честными громадянами можна-бъ зробити легко и дуже много доброго.

4. Ключѣвъ великій, село о звыжь 600 нумерахъ, мае грунты середнои якости въ положеню горбоватôмъ, мѣсцями значно сполочистôмъ о непропускальнôмъ пôдглубю, а посѣлости тамъ мало ще подроблений. Сѣножати, пасовиска и сады находять ся тамъ, але вымагають поправы. Худоба выглядае добре и поправнѣйшои породы; се въ Коломыйщинѣ взагалѣ мае мѣсце. Селяне Ключева великого мають ся добре, дуже порядній, статочній и побожній, а читальня пôдъ проводомъ и опѣкою мѣсцевого пароха о. Слюсарчука гарно розвивае ся. Число членôвъ значне, сходины, въ которыхъ о. Слюсарчукъ якô голова читальнѣ все дѣяльну бере участь, вôдбуваютъ ся що недѣлѣ и свята; каса щадничо-позичкова при читальни заснована а о. голова не щадить труду и часу та самъ занимае ся веденемъ касовыхъ рахункôвъ. Годить ся такожь зъ признанемъ спôмнути о мѣсцевій громадскій радѣ, честнôй и розумнôй, котра зрозумѣвши потребу и вагу науки та благородній заходы свого душпастиря, радо помѣстила молоду, не маючу ще власного дому читальню въ канцеляріи громадскôй и симъ дала молодшому поколѣню доказъ та добрый примѣръ, що въ просвѣтѣ, єдности и братнôй любови наша будучность.

5. Печенѣжинъ числить около 700 рускихъ нумерôвъ а 3500 душъ Русинôвъ. Грунты тамъ гôршои якости, горбоватій, о худôй непропускальнôй глинѣ, зъ выимкою не великого обшару мѣжь рѣками Лючкою и Пістинкою. Садôвництво и пасѣчництво досыть тамъ розвитій и много господарѣвъ належить до садôвничо-пчôльничого товариства въ Коломыѣ. Такожь и въ годôвли худобы в тамъ поступъ. Въ громадѣ находять ся теперь три розплôдники ліценціованій, зъ которыхъ два т. в. пп. Василя Недѣльского и Федора Пнѣвчука в расы сіментальскои, правильно збудованій и добре утриманій. — И тутъ посѣлости грунтовій ще не дуже роздроблений а мѣсцевій мешканцѣ просвѣченій, навѣть можна сказати интеліґентній, а притôмъ чемній и статочній, тожь и читальня пôдъ проводомъ и опѣкою мѣсцевыхъ душпастирѣвъ, именно пароха о. крил. Шмериковского и сотрудника о. Романа Рудницкого добре розвивае ся. Читальники задумують будувати власный дôмъ а поки-що зазначують свою дѣяльнôсть пильными сходинами и краснымъ нотнымъ хоромъ пôдъ управою п. Василя Недѣльского. Окрôмъ невтомимыхъ трудôвъ и заходôвъ мѣсцевыхъ душпастирѣвъ коло пôддвигу читальнѣ належить ся пôднести тутъ вызначну дѣяльнôсть пп. Василя Недѣльского, Федора Боднарика, Федора Сокôлишина, Андрія Тимотюка, Михайла Недѣльского и кôлькохъ иншихъ членôвъ читальнѣ. — Вкôнци годѣ тугъ замовчати о одній невôдрадній тамъ появѣ, а то, що тамошна свѣтска интеліґенція руска майже нѣякои не бере участи въ читальни. А прецѣнь она своею наукою, вилывомъ и становискомъ, словомъ и дѣломъ могла бы незмѣренно много причинитись до просвѣтного и економічного подвигу Русинôвъ не тôлько въ самôмъ Печенѣжинѣ, але и у всѣхъ до тамошного суду повѣтового належачихъ громадахъ, та величати ся такими гарными успѣхами, якъ то дѣе ся н. пр. въ Борщевѣ. Въ такôй мѣсцевости, якъ Печенѣжинъ, де с 3500 Русинôвъ освѣдомленыхъ и просвѣченыхъ — робота дуже легка и вдячна, а успѣхъ би певный. Тамъ вкоротцѣ мôгъ бы станути хорошій дôмъ читальняный, въ котрôмъ найшли бы мѣсце всѣ просвѣтній и економічній институціи рускій, и тамъ може й повинна повстати філія „Просвѣты“, котра бы заняла ся просвѣтно-економічною орґанізацією въ цѣлôмъ печенѣжиньскôмъ повѣтѣ судовôмъ.

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Пишуть намъ:

Дня 5 вересня с. р. отворила ся нова читальня „Просвѣты“ въ Скоморохахъ повѣту тернопôльского. На першій зборы явились мѣсцевій-селяне а зъ интеліґенціи о. Иванчукъ и пп. академики-медики: Грабовскій [мѣсцевый] и Гриць Гарматій зъ Лучки. Зô стороны тернопôльскои філіи „Просвѣты“ прибувъ яко вôдпоручникъ о. Євстахій Цурковскій зъ Настасова. По зборахъ прибувъ и о. Юліянъ Серопчковскій зъ Прощовы яко парохъ Скоморохъ.

Зборы отворивъ довшою розумною промовою членъ основатель ч. Василь Рыбакъ, а потôмъ на внесене п. Грабовского приняте аклямацією обнявъ провôдъ нарадъ о. Цурковскій. Зборы пôйшли звычайнымъ ходомъ и що-до формальной стороны не представляли нѣчого замѣтного. Цѣкавѣйша часть прийшла при точцѣ „внесеня членôвъ“, при котрôй забирали голосъ о. Иванчукъ и п. Абрагамовскій, мѣщанинъ и аґентъ „Днѣстра“ зъ Микулинець. Коли нѣхто вже бôльше не зголошувавъ ся до слова, промовивъ самъ о. председатель и въ довшôй рѣчи способомъ дуже приступнымъ и живымъ пояснивъ интенціи статута „Просвѣты, “що-до подвигненя нашого народу. Коли о. Цурковскій закôнчивъ свою рѣчь зголосивъ ся до слова ще медикъ п. Г. Гарматій. Вôнъ заявивъ, що зъ выводами о. Цурковского не годить ся, а не годить ся тому, бо рѣчи такій, якъ касы, шпихлѣрѣ, крамницѣ, раціональнѣйша господарка... то рѣчи, котрій можуть дати лише хвилеву помôчь, а головна рѣчь — то борба зъ капіталомъ. Але бесѣдникъ не означивши анѣ слôвцемъ, якъ тая борба мае выглядати, закôнчивъ покликомъ до селянъ: „Не слухайте нѣкого; цѣле спасене и щасте лежить въ тôмъ, коли злучать ся зъ роббтниками и будуть зъ ними одно“. Отже борба зъ капіталомъ мае розумѣти ся такъ, щобы хлопы потратили и то, що мають, та подали собѣ руки зъ роббтниками и тогдѣ будуть щасливій! Чи-жь не цѣкаве? Однакъ доки п. медикъ прикладае такій рецепты до економіи, то ще можна вытримати бо селяне казали о его бесѣдѣ: „Нехай говорить... хто бы тамъ того слухавъ!“ тôлько абы опôсля не прикладавъ такихъ рецептъ при лѣченю свонхъ пацієнтôвъ, бо далеко зъ тымъ не зайшовъ бы...

По части офіціальной наступивъ комерсъ, котрый выпавъ хорошо, поважно, безъ нѣякого заколоту и бодай розôйшли ся всѣ по Божому.

До выдѣлу читальнѣ увôйшли: Василь Рыбакъ, Мартинъ Янковскій, Іосифъ Бучковскій, Василь Курма, Петро Жеґалевскій, Василь Юрчакъ и Федько Курило.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфіскаты 227 числа „Дѣла“** одержуемо слѣдуюче письмо: Cz. 25427. W Imeny Jeho Wełyczestwa Cisara! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych u Lwowi riszył na podstawi §. §. 489 i 493 zak. kar i §. 37 zak. pras. szczo soderżanie artykułu umiszczenoho w czyśli 227 czasopysy „Dilo“ z dnia 19 żowtnia 1897 pid napysem „Rusyny hałyckoj zemli“ widsliw Mow tiażka tucza „do sliw możemo radyty spokojnijsze“ mistyt w sobi znamena prowyny (złoczyństwa) z §. 65 lit. a i 305 zak. kar. i prowo usprawedływlena jest zariadżeni czerez c. k. Prokuratora derżawnoho konfiskata seji czasopysy. W ślidztwije toho riszenia wzbronene jest dalsze rozprostranenije toho artykułu a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. Powody, w inkryminowanom artykuli omawlajuczom teperiszne położenie hałyckich Rusyniw, pobudżaje autor do wzhordy i nenawysty protiw derżawnoj administracyi bud'toby uhnetajuczoj Rusyniw z druhojże storony pochwalaje autor fakta karydostojnji, kotri pidczas sehoricznych wyboriw do dumy derżawnoj popełneno, szczo mistyt w sobi znameno tak złoczyństwo z §. 65 lit. a i 305 zak. kar. Protoje uzasadżenoju jest konfiskata powyższoho artykułu czerez uk. prokoratoriju derżawnu zariadżena. Lwiw 25 żowtnia 1897. *Żminkowski.*

— **Зъ філіи „Просвѣты“ въ Тернополи**: Пригадуе ся отсимъ Р. Т. членамъ, що загальній зборы філіи вôдбудуть ся, якъ оголошено було, дня 1 н. ст. падолиста с. р. о годинѣ 1½ пополудни въ сали ремѣсничого товариства „Гвязда“. На сій зборы упрошено зъ вôдчитомъ улюбленого нашого писателя д-ра Андрія Чайковского, адвоката зъ Бережанъ. Зô стороны головного выдѣлу „Просвѣты“ призначеный на сій зборы п. Василь Король, учитель господарства, добре намъ звѣстный изъ своихъ цѣнныхъ выкладôвъ при торбчній обѣздѣ нашихъ читалень. Передъ полуднемъ о годинѣ 10-ій вôдправить ся въ середній церквѣ богослуженє на интенцію товариства и парастась за покôйныхъ членôвъ. Порядокъ дневный зборôвъ остае той самъ, якій бувъ оголошеный первѣстно. Подаючи ще разъ повысшу пригадку о зборахъ тутешнои філіи „Просвѣты“ до прилюднои вѣдомости, о численну участь просить — *Выдѣлъ.*

— **За упокôй бл. п. Омеляна О**-он вского, многозаслуженого професора, писателя и довголѣтнього головы „Просвѣты“, вôдбуде ся завтра 28-ого с. м. о годинѣ 9 рано въ Успенськô церквѣ богослуженє заходомъ Родины незабутного покôйника.

— **Першій рускій склепъ въ Канадѣ.** Якъ довѣдуемо ся зъ американьскои „Свободы“, выѣхавъ дня 1 н. ст. вересня с. р. зъ Монтъ-Кармель [въ Пенсільвеніи] складачь „Свободы“ Михайло Фекула до Канады и въ Dauphin [въ Манітобѣ] заложивъ рускій склепъ. „Свобода“ вôдзываюсь о Фекулѣ яко честнôмъ и трудолюбнôмъ чоловѣцѣ та щирôмъ Русинѣ и бажае ему доброго поводженя середъ Русинôвъ въ Канадѣ.

— **Убійство на улици.** Зъ Бучача доносять, що въ недѣлю 24-ого с. м. вечеромъ найшовъ собѣ на улици смерть мѣщанинъ Крижановскій. Имовѣрно зъ мести пôдрѣзавъ ему злочинець горло, и то такъ нежданно, що Крижановскій мусѣвъ лише заточитись и залитый кровію упасти безъ житя. На слѣдъ убійця наводять зôзнаня одного жида, котрый такъ оповѣвъ свôй здогадъ: Крижановскій ударивъ зъ незвѣстнои причины одного 17-лѣтного хлопця въ лице. Хлопець, знаный загально зъ лихого житя, вôдгрожувавъ ся, але опôсля перепросивъ ся зъ Крижановскимъ. Въ недѣлю Крижановскій бувъ у шинку зъ двома своими своячками, а коли они вôдôйшли, заграный хлопець приступивъ до Крижановского и домагавъ ся, абы тій ударивъ его ще разъ, а при тôмъ тримавъ одну руку значущо зъ-заду. Сварню залагодивъ сей жидъ тымъ, що выкинувъ хлопчиска на дворъ. Опôсля Крижановскій выйшовъ зъ шинку, веселый, а за кôлька хвиль уже не живъ. Убійця мусѣвъ шевскимъ ножемъ однымъ махомъ пôдрѣзати ему горло, бо небôщикъ бувъ сильный мужчина, передъ мѣсяцемъ вернувъ зъ войска. Хлопчиска, пôдозрѣного о страшный сей злочинъ, увязнено.

— **Самоубійство.** Мих. Кобляньскій, адъюнктъ уряду податкового въ Ланьцутѣ, выѣхавъ дня 16 с. м. зъ Ланьцута безъ вôдпустки до Ряшева опôсля до Самбора и Львова, а 20-ого с. м. приѣхавъ до Ярослава и тамъ застрѣливъ ся. Причина самоубійства на разѣ не звѣстна.

— **Бачнôсть Бережанъ!** Въ першій половинѣ падолиста сего року загостить руско-народный театръ пôдъ дирекцією пп. Яновича и Полѣщука до Бережанъ и дасть тутъ рядъ представлень. Надѣемо ся, що Русины зъ мѣста Бережанъ и зъ околицѣ численною участію на представленяхъ щиро пôдопруть сей одинокій рускій театръ въ краю, а то тымъ бôльше, що управа театру пôдготовляе спеціяльно для Бережанъ дуже добôрный репертуаръ, а персоналъ артистичный и хоры помноженій. Тожь до милого побаченя на представленяхъ! — *Михайло К.*

— **Зъ причины неурожаю бараболь** въ многихъ околицяхъ Галичины вôднесло ся галицке товариство рôльниче до міністерства зелѣзниць и до дирекцій зелѣзниць у Львовѣ та Станиславовѣ, абы для транспорту бараболь обнижено цѣну оплаты вôдъ перевозу.

— **Жидъ господаремъ польского „кулка“.** Зъ Бережанъ пишуть намъ: На бережаньскôмъ передмѣстю „Хатки“ заложено „рольніче кулко“ вразъ изъ крамницею — и основателѣ „кулка“ вôддали веденє... жидови. Фактъ сей чей-же не потребуе коментаря. — *Михайло К.*

— **Выдѣлъ товариства „Академічна Громада“ у Львовѣ** взывае отсимъ бувшихъ членôвъ „Академічного Брацтва“ и „Ватры“, щобы звернули выпозичений въ сихъ товариствахъ книжки найдальше до кôнця падолиста с. р. Въ противнôмъ разѣ оголосить ся нхъ имена въ часописяхъ, а наколи-бъ и се не помогло и они не надбслали выпозиченыхъ книжокъ до кôнця с. р., то выдѣлъ рѣшивъ удати ся на судову дорогу. — У Львовѣ дня 27 н. ст. жовтня 1897. За Выдѣлъ: *Ис. Голубовичь* голова. *Петро Рондякъ* заст. бібліотекаря.

— **Сѣмсотъ жидôвскихъ родинъ** мешкае въ мѣсточку Лопатинѣ коло Бродôвъ. Є люде, що памятають якъ були тамъ лише двѣ жидôвскій родины. А народъ въ тамтыхъ сторонахъ тверезый, на ярмарцѣ не выдати пяныхъ, хиба якого зайду. Такожь и грунты тамъ не дуже обтяженій. Зъ вôдки-жь взяли ся жиды? Поясняе се дописуватель Ruch-y katolick-ого ось такъ: Ото католицкій дворъ въ Лопатинѣ пустивъ усѣ фôльварки жидамъ въ аренду, а одинъ фôльварокъ бере кôлканацять родинъ. Коли зъ Россіи почали жиды утѣкати до Галичины, осѣло ихъ чимало въ Лопатинѣ, а той самъ католицкій дворъ побудувавъ имъ склепы и хаты. Въ той способъ найшло вже сѣмсотъ родинъ жидôвскихъ, а за кôлька лѣтъ буде ихъ ще бôльше... Ось хто плодить жидôвъ на галицкôй Руси!

— **Въ справѣ курсу науки промыслу будôвляного** оголошуе дирекція ц. к. державной школы промысловои у Львовѣ, що вписы учениковъ до школы промыслу будôвляного, а то: мулярского, тесельского и каменарского будуть вôдбувати ся: въ понедѣлокъ, второкъ и середу 1, 2 и 3 падолиста вôдъ годины 9 до 12 рано, а въ середу ще й вôдъ 3 до 5 пополудни въ будынку школьнôмъ. Наука въ тôй школѣ цѣлоденна и тревае вôдъ 1-ого падолиста до 31-ого марта. — Ученики, що скôнчили цѣлый курсъ зъ добрымъ поступомъ, можуть складати передъ комісією испытовою при ц. к. намѣстництвѣ испытъ на самостôйныхъ майстрôвъ мулярскихъ, тесельскихъ и каменарскихъ. Ученики ново-вступаючій до школы на курсъ І-ій мають доказати метрикою, що скôнчили бодай 14-ый рôкъ житя, вôдбули дволѣтну практику яко теслѣ, мулярѣ або каменарѣ и выказати ся свѣдоцтвомъ скôнченя обовязковои 6 лѣтнои науки щоденнои въ народній школѣ, або свѣдоцтвомъ, що скôнчили зъ добрымъ поступомъ II-гу клясу середныхъ школъ. Ученики, що хотять ходити на вечѣрну науку въ промысловôй школѣ, мають выказати ся, що скôнчили 14 лѣтъ житя, та предложити свѣдоцтво скôнченои IV-ои клясы школъ народныхъ або II-ои клясы середныхъ школъ.

— **Огнѣ.** Зъ суботы на недѣлю выбухъ пожаръ въ Збоискахъ пôдъ Львовомъ и знищивъ двѣ хаты, двѣ стодолы, три стайнѣ и два шпихлѣрѣ, власность Ивана Янчишина, Ивана Чмѣля и Александра Антошевского. Гашенемъ огню займила ся пожарна сторожа зъ Дублянъ и высланый зô Львова вôддѣлъ мѣскои огневои сторожи.

— **Зъ дирекціи почтъ.** Зъ днемъ 1 н. ст. падолиста с. р вôйде въ житя ц. к. урядъ почтовый зô звычайнымъ кругомъ дѣланя въ Навойовôй въ повѣтѣ ново-сандецкôмъ. Урядъ той буде сполученый черезъ одноразову пѣшу почту межи Новымъ Санчемъ а Лабовою.

— **Дрôбній вѣсти.** Краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені выѣхавъ учера до Вѣдня на вѣнчане своеи братаницѣ Ванды зъ гр. Адамомъ Красиньскимъ [котре вôдбуде ся 28 с. м.]; зъ Вѣдня удасть ся до Парижа, а зъ-вôдтамъ до Риму въ справѣ памятника Мицкевича [для Кракова]; до Львова поверне около 10-ого падолиста. — Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Аґеноръ Ґолуховскій прибувъ вчера зъ Вѣдня до Львова и въ ночи выѣхавъ на кôлька днѣвъ до Скалы. Померли: у Львовѣ въ 60 роцѣ житя Климентій Ильницкій, полковникъ на пенсіи; въ Перемышли кс. д-ръ Юрій Пашиньскій, пралатъ-схоластикъ перемыскои лат. капітулы, въ 77 роцѣ житя; въ Чернôвцяхъ контрольоръ почтовый Робергъ Прокопôвичь; Едвардъ Ґротковскій, ревідентъ дирекціи зелѣзниць державныхъ въ Станиславовѣ; въ Вѣдни д-ръ Францъ Гофманъ, професоръ австрійского права въ тамошнôмъ университетѣ. — У Львовѣ выхрестивъ ся д-ръ Сокаль, секретарь станиславôвского суду окружного. — Въ Базарѣ, селѣ чортковского повѣту, померло зъ отровня ѣдовитыми грибами двоє людей. — Передъ судомъ въ Атланта въ американ скôй державѣ Ґеорґія стававъ роббтникъ Тома Шавъ за те, що хотячи позбути ся жѣнки, намовивъ ей, абы ѣхала поѣздомъ, котрого выскочене зъ шинъ вôднъ самъ приготовивъ, вырвавши шину на мостѣ надъ рвучимъ потокомъ Стоне-Крікъ; въ тôмъ злочинѣ мавъ вôнъ подвôйну цѣль: позбути ся жѣнки и рôвночасно дôстати вôдъ зелѣзницѣ вôдшкодоване за ей смерть, та зрадивъ его спôльникъ. Першимъ мѣстомъ въ Европѣ освѣтленымъ „ацетиліномъ“ есть угорске мѣсто Тогісъ. — У Вѣдни освѣтлено ацетиліномъ на пробу площу Франценспляцъ. — Въ четверъ 21-ого с. м. о годинѣ 12 въ полудне вôдбуло ся въ Щепятинѣ коло Угнова торжественне доручене ордеру жандармови Флисакови, котрого цѣсарь вôдзначивъ за те, що выратувавъ зъ огню двоє дѣтей и то зъ нараженемъ власного житя. — Пôсля найновѣйшихъ вѣстій станъ здоровля графа Льва Толстоя в дуже грôзный и лѣкарѣ не ручать за житя великого писателя. — У Вѣдни збанкротувавъ великій магазинъ конфекціи Гіршъ; довгу лишилось не богато, лише 700.000 зр. — Въ Генуи увязнено професора университету Дотілліого за здефравдованя въ высотѣ кôлькохъ сотъ тысячъ. — Члены львôвскои соціяльной демократіи рѣшили бойкотувати шинкарѣвъ и не пити львôвского пива, котре якъ вѣдомо, подорожѣло; роббтники будуть пити пільзненьске або окоцімске пиво, розумѣесь, коли будуть мати за що.

Послѣдній вѣсти.

Зъ Калуша одержуемо телеґрафічну звѣстку, що при нинѣшныхъ выборахъ до рады повѣтовои зъ куріи сѣльскои Русины побѣдили 116 голосами противъ 39. Славно!

Вина испаньскій зъ Соматозою найновѣйше цѣнне средство вѳдживляюче до скрѣпленя пѳдъупавшихъ орґанізмѳвъ. — Цѣна бутильки 3 короны 60 гелєр. 6

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 35—?

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщує:

Ч. 59369/V. До теперь тѳлько для руху особового уряджену стацію Трнова - Мехеніцъ при шляху зелѣзницѣ льокальнои Моджанъ-Черчанъ, отворено зъ днемъ 15 жовтня с. р. для загального руху.

Ч. 58432/V. Дотеперь тѳлько для руху особового и пакункового уладжена стація Брандсдорѳъ на шляху Оломуцъ-Ґѥрндорѳъ-Опава буде отворена зъ днемъ 1 падолиста с. р. для загального руху.

Ч. 58731/VI, Галицко-угорскій рухъ спѳльный: Зъ днемъ 1 грудня 1897 увѳйде въ житє додатокъ I. обовязуючои вѳдъ 1 сѣчня 1897 тарифы часть II., сшитка 3.

Ч. 58390/V. Дня 6 жовтня с. р передано до прилюдного ужитку зелѣзницю льокальну Полічка-Скучь зѳ стаціями Улерсдорѳъ, Борова, Вісткаменіцъ, Чахнѳвъ, Ріхенбурґъ, Скучь мѣсто и Скучь.

Наука, штука и література.

— „Зорі“ число 19-те [зъ 1 (13) жовтня] мѣстить: продовженє оповѣданя Тараса Шевченка „Капитанша“ въ перекладѣ Левка Товкача пѳдъ редакцією Перебендѣ; переспѣвы Павла Граба [зъ Араніого, Вазова, Петра Нєґоша, Юрія Якшича и Бранка Радичевича]; продовженє комедіи Григорія Цеглиньского „Торговля жемчугами“; двѣ поезіи Бориса Грѣнченка; повѣсть И. Потапенна „На справдешній службі“ въ перекладѣ зъ россійского; іділля А. Кримского „В горах Лівановских“; „Могила П. Куліша“ Гв. Хок.; докѳнченє статьѣ Б. Грѣнченка „З поводу „Малороссійського театру“ д. Старицького“. — Се число мѣстить три иллюстрації: два образки представляють гончаря при роботѣ, а третій могилу П. Кулѣша.

— „Олімпія“ Написав Др. Тадей Мандибур. (Відбитка з програми акад. ґімназиї за рік шкільний 1896/7 з додатком пляну і реконструованого образу Олімпії). У Львові, 1897. Накладом руского Товариства педаґоґічного. З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка.“ — Сторѳнъ 20 вѳсѣмки. Цѣна 35 кр.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 160-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Die acute Krise. Von K. — Die Jungczechen und die Badenischen Sprachenverordnungen. — Der galizische Bauer im Lichte der Statistik. Von Adam Krzyżanowski. — Wo bleibt die Statistik? Von Dr. Iwan Franko. — Walt Whitman. Von Dr. Karl Federn. — Der Wille zur That. Yon Richard Dehmel. — Der Fall Clemenceau. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. Logos. Von Johannes Schlaf. — Tini. Von Ernst v. Wolzogen.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрѳчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 27. жовтня. Соймъ угорскій вѳдрочивъ ся вчера до д. 3. падолиста.

Берлинъ 27. жовтня. Localanzeiger доносить, що Австрія спротивила ся именованю полковника Шефера ґубернаторомъ Креты; але вѣсть ся неимовѣрна, бо державы ще не обявили султанови кандидатуры Шефера.

Петербургъ 27. жовтня. „Новое Время“ каже, що турецкѣ демонстрації на Кретѣ нѣ до чого не доведуть, бо справу кретеньску державы полагодять безъ помочи Туреччины.

Надосланє.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

Цѣна збѳжа и другихъ продуктѳвъ.

27 н. ст. жовтня 1897.

Львѳвъ: Пшениця 10·75 до 11·50, жито 7·60 до 7·75, ячмѣнь броварный 6·— до 7·75, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·75, овесъ 6·35 до 7·—, рѣпакъ 12·50 до 13·—, горохъ —·— до —·—, вика —·— до —·—, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, бѳбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, аниж —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кілько у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѳвъ —·— до —·— зр.

Курсъ Львѳвскій

зъ дня 8 н. ст. жовтня 1897.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	212 —	215 —
Зелѣз. Львѳв.-Чернов.-Яссы по 200 зр.	285 —	289 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	386 —	396 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 60	97 40
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	100 50	101 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	97 90	98 60
Товариства кредит. 4% (I емісіи) .	97 80	98 50
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 30	98 —
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 70	97 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 70	98 40
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнѣ Банку краев. 5% (II. ем)	102 —	— —
„ „ „ 4½% (III.ем)	100 10	100 80
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в	97 80	98 50
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	97 —	97 70
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	29 —
Мѣста Станиславова	44	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 48	9 58
Пѳвъимперіялъ	9 50	— —
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 60	59 10

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

„Дѳстати можна въ тов. Просвѣта“

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

(Дирекція у Львовѣ)

посередничить въ закупнѣ:

ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.

СѢЧКАРЕНЬ млынкѳвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вѳдъ цѣны фабричнои.

350 2—12

Магазинъ и роботня футеръ

Фелікса и Юліяна

ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.

Поручають на сезонъ зимовый всякѣ можливѣ роды футеръ въ шкѳрахъ, готовѣ футра и всякѣ иншѣ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѣ — пѳсля найсвѣжѣйшихъ фасонѳвъ, а такожь приймають покрытя и перерѳбки на новѣ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 4—13

Прошу П. Т. Товариша Ил. Скромиду о подане менѣ своєи адресы. — *Ив Палагицкій*, гр. к. сотрудникъ въ Геловчинцяхъ, п. п. Тлусте. 353 4—4

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѳвъ зъ руской ботанічной термінольоґіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропиґийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протяз чотирох днїв, при чім порто оплачує автор.

Гімназіяліст шукає лєкциї. Адреса: В. К. п. Явів к. Трб. 361 1—2

Шукаю женщины до заряду дому.

Ігнатій Вахнянинъ, парохъ въ Сѣнявѣ коло Ярослава. 352 3—3

Поручаємо **КУПУВАТИ** всяку ґардеробу, мундурки, ліберію оружє, машины, меблѣ и т. п. лише въ Базарѣ католицкѳмъ Ящишина. 342 Будынокъ театральный. 4—6

ЛѲЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5·80, зъ боками бляшаными орѣхово-лякированѣ, по зр. 14, 16, 18, 20 и высше. Лѳжка дитиннѣ по зр. 12, 14 16, 18, и 20. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50.

поручає ПЕТРО ХИЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Перший руснѣ складъ и роботня выробѳвъ ножѳвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 25—?

пѳдъ фірмою

ИВАНЪ ЛАВРУКЪ

поручає бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѣ, ножѣ столовѣ и кухоннѣ и рѳзнѣ выробы ножѳвничѣ. Приймає бритвы до остреня и обтягания и всякѣ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконує якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнїй взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ ***ИВАНЪ ЛАВРУКЪ*** ножѳвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Вѳдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькѳвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна ґазетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѳдповѣдає д-ръ **Кость Левицкій**. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѳчна передплата выносить 2 зр., на пѳвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѳвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовй статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнїй політичного змѣсту (н. пр. о сегорѳчнѳй сесіи соймовѳй, о выборахъ, вѳдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д ра Дам. Савчака О новѳмъ законѣ дороговѳмъ, О краевѳй продажи соли, О краевѳй акцизѣ вѳдъ напиткѳвъ, Вас. Нагѳрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѳ всѣхъ сторѳнъ краю; 5) порады, пытаня и вѳдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѳльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручав 3

Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краєвѳ

въ штукахъ по 35 метрѳвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше

Полотна на простирала

безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше

поручає Магазинъ 3

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ МАЛОГО ФОРМАТУ

ЄВАНГЕЛІЯ

поручає:

ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ

СВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 4—10

ПЕРША БРѲДСКА

РАФІНЕРІЯ СПИРИТУСУ

Фабрики руму и лікерѳвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручає: добрнѣ розол'сы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bongoût, найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вѳдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 9—12

Цѣнники на жаданє franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. и. горѣвки упривілеєванѣ и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваженѣ.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранья алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова — ул. Коперника ч. 9. и улиця Галиция ч. 1. 4912 40 —?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова приходить о	зі Львова ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
НІЧ				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**НІЧ**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропиґийского, пѳдъ зарядомъ Іоанныя Гриняка.

Ч. 235. Львовъ, Четверъ 16 (28) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ѣх мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватний числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справы парляментарнѝ.

——

Вчерашне, въ середу, засѣданє зачало ся и скѣнчило ся именными голосованями. Початокъ зробивъ пос. Барвѣньскій. Вѣнъ зажадавъ, щобы до стенографічного протоколу долучити кѣлька петицій громадъ галицкихъ о запомоги державнѝ зъ причины нещасть елементарныхъ. Сейчасъ забравъ голосъ пос. Кайзеръ и заявивъ: П. Барвѣньскій мотивувавъ вагу свого внесеня, тожь думаю, що вѣдповѣмь ѣго гадкамъ, ѣсли зажадаю поименного голосованя надъ ѣго внесенѣмъ. Супротивъ того хотѣвъ Барвѣньскій вѣдпекати ся свого внесеня и цофнути ѣго, але віцепрезідентъ Абрагамовичь заявивъ, що такого цофненя не дозволяѣ реґулямінъ. Тожь и вѣдбуло ся перше поименне голосованѣ, въ котрѣмъ розумѣѣ ся ухвалено внесенѣ Барвѣньского.

Початокъ бувъ добрый, бо вѣдъ теперь посыпали ся поименнѝ голосованя мовь зъ рукава. До год. 5-тои пополудни вѣдбуло ся 13 поименныхъ голосованъ. Секретарѣ похрипли, вѣдчитуючи имена, и була хвиля, що віцепрезідентъ Крамаржь оповѣстивъ: Всѣ секретарѣ потомленѝ и просять о малу перерву. На се почули ся дотепы зъ лѣвицѣ: Але мы имъ за се заплатимо каву! Настала мала перерва, по чѣмъ приступлено до дальшого читаня именъ. По тринацятѣмъ голосованю поименнѣмъ хотѣвъ віцепрезідентъ Крамаржь закрыти засѣданѣ. Тогдѣ попросивъ о голосъ пос. Яворскій и поставивъ слѣдуюче внесенѣ:

Зважывши, що справа провізоріи угодовои дуже важна и годѣ ѣи вѣдкладати, — вѣдтакъ покликуючи ся на подѣбнѝ случаѣ зъ минувшости, — ставлю внесенѣ, щобы вѣдъ завтра, четверга, вѣдбували ся два разы денно засѣданя палаты, въ полудне и вечеромъ, а на вечѣрныхъ засѣданяхъ щобы выключно велись наради надъ провізорією угодовою.

Въ палатѣ пѣднеслась буча. Зъ лѣвицѣ протестують противъ такого насильства. Пос. Функе, по отвореню дискусіи надъ внесенѣмъ, запротестувавъ противъ такого внесеня. Пос. Пацакъ пригадавъ, що за часѣвъ коаліціи ужито такого самого средства противъ ческои опозиціи: въ полудне вели ся наради надъ закономъ карнымъ а вечеромъ надъ реформою податковою. Пос. Кайзеръ доказувавъ, що такѣ внесенѣ противить ся реґулямінови, а що давный президентъ Хлюмецкій поважывъ ся обмежити парляментарну свободу, то не можна сего теперь зновъ наслѣдувати. Пос. Люегеръ пригадавъ, що свого часу выступавъ противъ поведеня Хлюмецкого; що-до внесеня Яворского, то радить ѣго подѣлити на двѣ части: на внесенѣ що-до порядку дневного завтрѣшного засѣданя вечѣрного и на резолюцію що-до способу полагодженя провізоріи угодовои. Віцепрезідентъ Крамаржь заявивъ, що вѣнъ не пѣддавъ бы пѣдъ голосованѣ внесеня, котрымъ бы мало установити ся порядокъ денный на бѣльше число засѣдань (Въ тѣмъ мѣсци пѣдносять ся противъ Крамаржа докоры зъ зъ мѣсць ческихъ послѣвъ), але буде трактивати внесенѣ Яворского якъ резолюцію. (Зъ лѣвицѣ оклики: Ломите реґулямінъ! А вы-жь присягали на реґулямінъ! Теперь знаемо, длячого Катрайнъ забравъ ся!) По промовѣ протестуючѣй Штайнвендера приступледо поименного голосованя. Нѣмецка лѣвица ґреміяльно выходить зъ салѣ, де лишаѣ ся бѣльшѣсть и антісеміты та соціялісты. Ухвалено 184 голосами противъ 30, що завтра (въ четверъ) маѣ вѣдбути ся засѣданѣ вечѣрне для нарады надъ провізорією угодовою.

По голосованю зайшла на коридорахъ суперечка мѣжь антісемітами Люегеромъ и Бельоглявкомъ, а зъ другои стороны нѣмецкими національами Тіркомъ и Вольфомъ. Антісемітамъ закидувано, що они вже инкамерованѝ Баденімъ, а тѝ вѣдгрызали ся, называючи нѣмецкихъ національвъ сторонництвомъ конякovымъ.

Нинѣ вечеромъ вѣдбуде ся рѣшуча борба. Опозиція готова хопитись найскрайнѣйшихъ средствъ, щобы лишь ударемнити порядокъ денный.

Комісія парляментарна правицѣ вѣдбула вчера довшу нараду, въ присутности Баденього и Гавча. Раджено надъ средствами противъ обструкціи. Згоджено ся, щобы всѣ петиціи були выпечатанѝ и долученѝ до протоколу. Дальше раджено надъ способомъ полагодженя провізоріи угодовои, а результатомъ ѣего було мабуть поставленѣ внесеня Яворского. Рѣвножь справа выбору президента була предметомъ дискусіи; годять ся, щобы католицке сторонництво вызначило зъ-помѣжь себе особу президента. Католицке сторонництво, по вѣдмовнѣй заявѣ Фухса и Ебенгоха, порѣшило вѣддати голосы на Катрайна. Але що зъ Инсбрука наспѣла вѣсть, що резигнація Катрайна була спонукана ѣго непорозумѣненъмъ зъ Баденімъ и що гѣднѣсть президента палаты не годить ся анѣ зъ ѣго (Катрайна) пересвѣдченѣмъ анѣ політичнымъ гонором, — то й полишено сю справу въ завѣшеню. Вкѣнци порушено справу языкового внесеня Діпавлього, а именно розходить ся о выбѣръ дотычнои комісіи. Діпавлі думаѣ, що удасть ся ѣму довести до перемиря въ часѣ нарадъ сеи комісіи языковои на такѣй пѣставѣ: Правительство зобовяже ся на бажанѣ всѣхъ сторонництвъ заѣистувати розпорядженя языковѝ, а вѣдтакъ змодифікувати ихъ пѣсля льокальныхъ вѣдносинъ въ Чехіи. Мабуть марна надѣя Діпавлього!

На порядокъ дневный нинѣшного засѣдання повинно прийти трете внесенѣ на поставленѣ цѣлого кабінету въ станъ обжалованя за выданѣ розпоряджень языковыхъ.

——

На засѣданю комісіи легітимаційнои роздѣлено доси отсѝ реферати що-до запротестованыхъ выборѣвъ галицкихъ: Выбѣръ Дулѣмбы, Пентака и Трахтенберґа маѣ реферувати молодо-Чехъ Сляма; для выборѣвъ Ґеца, Городиского, Меруновича, Сапѣги референтъ Пілінський; для выбору Ґнѣвоша, Каратницкого и Чарковского референтъ Ґіжовскій; для выборѣвъ Шаера, Вінковского, Забуды и Фішера референтъ Ґурскій; для выборѣвъ Барвѣньского и Гробельского Меруновичь; для выбору Ольшиньского — Вахнянинъ, для выбору Богдановича — Дулѣмба, для выбору Мадейского Пражакъ; для выбору Віктора, Колішера и Знаміровского — Быкъ.

Радикальна економія.

[Статья надѣслана.]

II.

Другій рефератъ економічный на зъѣздѣ рускихъ радикалѣвъ державъ д-ръ Франко про выкупно паньскихъ грунтѣвъ, справу такъ принадну для приѣднаня незрячихъ сторонникѣвъ радикалізму, що ажь п. Вѣтикъ не выдержавъ, щобъ не назвати того реферату „хлополапствомъ“.

Доси радикалы звычайно посягали до камеральныхъ посѣлостій, а теперь д-ръ Франко закроивъ дальше, бо поставивъ жаданѣ сплаченя дорогою индемнізованя — цѣлои бѣльшои посѣлости. Мы зовсѣмъ не хочемо ставати въ оборонѣ шляхотскои посѣлости земскои та заперечувати некористныхъ для насъ подѣй историчныхъ, якъ индемнізація панщины, вывласненѣ меншои посѣлости зъ пасовискъ и лѣсѣвъ або новый датокъ пропінаційный — такъ що вже не стало що́ индемнізувати, хиба право патронату або шляхотскѝ дипльомы, але хочемо зѣ стороны економічнои приглянути ся проектови д-ра Франка про выкупно бѣльшои посѣлости.

Д-ръ Франко видить цѣле спасенѣ вѣдъ бѣльшои посѣлости въ тѣмъ, щобы край перенявъ на себе ѣи сплату та щобы вѣдтакъ выарендовувати 20 морґовѝ парцелѣ черезъ ліцитацію. Можна сказати, що зъ такого пляну не були бы невдоволенѝ въ значнѣй части самѝ властителѣ бѣльшихъ посѣлостій, бо коли нинѣ сотки бѣльшихъ посѣлостій ѣ на продажь по цѣнѣ можливо приступнѣй, то на случай примусового вывласненя грунтѣвъ кождый властитель бѣльшои посѣлости одержавъ бы якъ найбѣльшу заплату, наслѣдомъ чого на край упавъ бы страшный тягаръ индемнізаційный, а бувшѝ властителѣ бѣльшои посѣлости стали бы ще сильнѣйшѝ капіталомъ въ иншѣй формѣ. Д-ръ Франко яко „книжникъ“ безъ зеленого столика числить по 10 зр. за кождый морґъ рѣлѣ выарендованои а 15 міліонѣвъ рѣчного доходу зъ лѣсѣвъ до переведеня индемнізаціи, коли тымчасомъ пересѣчный чистый дохѣдъ зъ морґа рѣлѣ выносить у насъ ледви по 5 зр., при чѣмъ годѣ поминути тои обставины, що мусять бути рѣкъ-рѣчно страты въ чиншахъ аренды — о чѣмъ поучуѣ насъ щоденный досвѣдъ. До того д-ръ Франко не бере въ рахубу величезныхъ коштѣвъ краєвои адміністрациі тыми сто десять тысячами господарствъ рѣльныхъ и лѣсѣвъ. Супротивъ того — вже само обчисленѣ индемнізаційне д-ра Франка ѣ блудне.

А дальше, чи д-ръ Франко гадаѣ, що земля була бы въ рукахъ нашихъ хлѣборобѣвъ, якъ бы власнѣсть и адміністрація посѣлостій перейшли на край?!

Ще слабше представляѣ ся той проѣктъ зъ господарского боку, бо теперѣшнѝ властителѣ бѣльшои посѣлости дужѝ капіталомъ грошевымъ стануть тогдѣ до ліцитацій арендъ 20-морґовыхъ, по кѣлькадесять въ однѣй мѣсцевости, та й осядуть на нихъ зновъ и будуть вести ще бѣльше раббѣвничу господарку якъ теперь, можливо ажь до цѣлковитого вынищеня грунтѣвъ, будуть якъ звычайно галягати зъ ратами и т. д. Въ кѣнци представмо собѣ, на якѣмъ степени буде у насъ рѣльна господарка, коли-бы въ краю не було бѣльшого господарства якъ тѣлько 20-морґовѝ аренды, та кѣлько зъ того маѣ выйти на поле орне, кѣлько на пасовиско, а кѣлько на лѣсъ? Каже д-ръ Франко, що вѣддавати громадамъ бѣльшѝ комплексы до ужитку на нѣчо не здало бы ся, бо нашѝ люде до такои спѣльнои господарки неспособнѝ, а заразъ вѣдтакъ говорить, що при арендованю повиннѝ громады мати першеньство, — де-жь льоґіка економічна?...

Замѣсть такихъ радикально-карколомныхъ плянѣвъ лѣпше поступати поволи а розумно; черезъ спѣлки селяньскѝ арендувати грунты бѣльшои посѣлости а принагѣдно братѝ ся до закуповуваня тыхъ посѣлостей дорогою парцеляцій. — Але нашѝ радикалы противнѝ асоціяціи, бо у нихъ своя льоґіка радикальна противъ усякихъ правилъ економіи.

III.

Наступивъ третій рефератъ економічный Вячеслава Будзиновского про страйки по громадахъ, що́ дуже зацѣкавивъ участникѣвъ радикального зъѣзду. И справдѣ страйки роббѣтничѝ становлять може одиноке поле до дѣланя для нашихъ радикалѣвъ, на котрѣмъ могли бы они щось зробити, коли бы рѣчь повели якъ слѣдъ.

Починъ до реферату п. Будзиновского дали сегорѣчнѝ страйки роббѣтникѣвъ рѣльничихъ, що́ проявили ся въ нашѣмъ краю. Плянъ п. Будзиновского въ тѣмъ предметѣ не ѣ чисто економічный, позаякъ не йде ѣму такъ о правильне пѣдвысшене платы роббѣтника, якъ радше о то, щобы дѣдичь згодивъ ся на радикальнѝ постуляты та тымъ способомъ надѣвсь вѣнъ „вымести польскихъ интрузѣвъ“. Однакожь п. Будзиновскій не повиненъ призабувати на тото, що окрѣмъ бѣльшои посѣлости шляхотскои и жидѣвскои ѣ у насъ такожь бѣльшѝ и меншѝ посѣлости въ рукахъ рускаго народу, отже той мечь страйку роббѣтничого за-для переведеня радикальныхъ постулятѣвъ при выборахъ и суспѣльныхъ реформахъ буде вымѣреный и противъ своихъ та тымъ чиномъ забагнює ся цѣлу справу страйку.

Коли пп. радикалы маюґь на цѣли черезъ страйки причинити ся до справедливого уладженя вынагороды за працю роббѣтникѣвъ, то мусять сю рѣчь трактувати строго зѣ становища економічного, т. ѣ. въ напрямѣ полѣпшеня долѣ роббѣтника, позаякъ инакше можь бы довести до того, що замѣсць интрузѣвъ будемо вымѣтати себе самыхъ. Най полѣпшить ся економічне положенѣ роббѣтника а тодѣ вже вѣнъ самъ за себе скаже у вдасти-вѣмъ мѣсци и часѣ, чого ѣму треба въ політицѣ, бо якъ роббѣтникъ стане до роботы ажь тодѣ, коли здѣйстнять ся ѣго постуляты політично-соціяльнѝ, то тымчасомъ згине вѣнъ зъ голоду!

Не можемо тутъ поминути и тои обставины, що нашъ роббѣтникъ — то не пролетарь-роббѣтникъ нѣмецкій. У насъ творять головну верству сѣльского населеня рѣльнѝ господарѣ, що́ зъ малыхъ ґрунтѣвъ не можуть выжити и тому йдуть на заробки; вѣдтакъ ѣ господарѣ, що́ зѣ своихъ грунтѣвъ можуть выжити та ще й роббѣтника потребують, а тѣлько незначна часть ѣ сѣльскихъ роббѣтникѣвъ бездомныхъ. По селахъ нарѣкають, що нема заробкѣвъ богато, а до того лихо платять роббѣтникови. Причинами того ѣ, що слабо вѣджывленый роббѣтникъ даѣ малу роботу; що мала рента зъ грунту не допускаѣ великихъ выдаткѣвъ на роботизну та що роббѣтника вызыскують тамъ, де ѣ роббѣтникѣвъ бѣльше, якъ треба ихъ до господарскои роботы. Противъ першого и другого лиха треба боротись иншими средствами, а страйки роббѣтничѝ ѣ въ силѣ зарадити самому вызыскови працѣ.

Бороти ся противъ вызыску роббѣтника — се рѣчь правно дозволена и коли нашимъ радикаламъ удасть ся отсе перевести зъ пожиткомъ для хлѣборобского люду, то за се можь бы имъ лишь выразити признанѣ; але уживати страйку до політичного тероризму въ напрямѣ радикальныхъ реформъ — се може вѣкликати тѣлько взаимнѝ насильства и убити саму справу економічну.

Роббѣтники мѣскѝ уряджують у насъ вѣдъ часу до часу страйки и черезъ тотѝ страйки выбороли собѣ зменшене годинъ працѣ и пѣдвышене платы роббѣтнои. Зменшене годинъ деннои працѣ ѣ для рѣльного роббѣтника меншои ваги а навѣть неоденъ роббѣтникъ хотѣвъ бы може довше працювати, щобы дѣйти бѣльшои заплаты. Въ напрямѣ тои вѣдповѣднои заплаты роббѣтника треба ваяти въ оборону рѣльного роббѣтника, а то подвѣйнымъ способомъ: по перше — подавати ѣму добрѝ жерела заробку, щобы на переповненѣмъ мѣсци не остали роббѣтники безъ нѣякого заробку, а по друге — доводити рѣльныхъ роббѣтникѣвъ до солідарного жаданя пѣдвышеня платы супротивъ тыхъ всѣхъ, що́ вызыскують працю роббѣтника, не даючи ѣму такои заплаты, якои вѣнъ потребуѣ на своѣ утриманѣ та на вѣдложенѣ гроша на часъ безроббѣтя. Найлекше дало бы ся отсе перевести тымъ способомъ, щобы малоземельнѝ родины господарскѝ лучили ся въ компанію и брали у заможнѣйшихъ господарѣвъ або по дворахъ все збѐже до оброблення за пайку вѣдповѣдну, а коли бы се не довело до пожаданои цѣли, то мусѣли бы шукати за лѣпшими заробками въ иншихъ сторонахъ або якійсь часъ страйкувати вѣдъ роботы.

При тѣмъ всѣмъ не дасть ся заперечити, що веденѣ такои орґанізаціи економічнои сѣльскихъ роббѣтникѣвъ нинѣ не ѣ легке задля браку якого-небудь заступництва рѣльного господарства, котре було бы въ силѣ годити взаимнѝ интересы рѣльныхъ господарствъ и сѣльскихъ роббѣтникѣвъ. Натомѣсць було бы оно можливе при помочи примусовыхъ стоваришень рѣльничихъ, що́ помѣжь иншимъ мають на цѣли и тото, щобы удержувати евіденцію заробкѣвъ та лагодити вѣдношеня межи господарями а роббѣтниками. Коли-бы отже утворено такѝ окремѝ союзы для бѣльшои и меншои посѣлости, то тымъ способомъ бодай посередно вѣдношеня роббѣтникѣвъ сѣльскихъ дойшли бы до належного управильненя. Але якъ довго менша посѣлѣсть не маѣ своихъ охороны, такъ довго нашъ людъ хлѣборобскій полишеный ѣ на ласку и неласку судьбы. Тому́ до того належить намъ всѣми силами стремѣти, а не бавити ся въ небезпечнѝ жарты економічнѝ.

Чи центральный зарядъ радикальнои партіи дойде страйками до осягненя радикальнои програмы або нѣ, въ того не упаде нѣ оденъ кусникъ хлѣба для робучого люду! Страйкъ то остаточна конечнѣсть економічна для ухиленя роббѣтничого вызыску.

—кій —кій.

Письмо зъ Залѣщицкого.

Выдѣлъ залѣщицкои рады повѣтовои розбеславъ по рускихъ громадахъ того повѣту ось-такій циркуляръ въ польскôй мовѣ:

L. 1367. Do Zwierzchności gminnej w...

W roku 1898 przypada uroczystość jubileuszowa 50 letnich rządów Najjasniejszego Pana cesarza Franciszka Józefa, a całe państwo, kraj i *naród* bierze w tym uroczystym akcie udział. Wydział powiatowy sądzi, że każda gmina tut. powiatu również ku uczczeniu powyższej uroczystości zechce się przyczynić dobrowolnie do uświetnienia tak ważnej chwili. By jednak nie obciążać mieszkańców gminy żadnymi daninami na cel powyższy Wydział powiatowy chciałby *fundusz ubogich w przechowaniu jego pozostający obrócić na cele pamiątkowe* — dlatego zwraca się do rady gminnej, by z patryotycznych pobudek kilka złr. [?] pozostających w kasie Wydziału powiatowego zechciała rada gminna przeznaczyć na cel powyższy. W tym celu przesełamy formularz Rady gminnej, którą zechce gmina zaopatrzyć pieczęcią gminy, podpisami wójta i 2 członków zwierzchności gminnej i takowy nam do dni 15 nadesłać. Kwoty od r. 1896 wpłynięte dla ubogich będą zwierzchności gminnej wypłacane w miarę potrzeby dla ubogich miejscowych. — Z Wydziału rady powiatowej. Zaleszczyki dnia 11 pazdziernika 1897. Prezes *Cieński.*

А ось и формуляръ:

Odpis. Protokół posiedzenia Rady gminnej z dnia... 1897. Obecni... Na wniosek wójta gminy Rada gmina zebrana w należytym komplecie uchwala jednogłośnie by *kwotę z funduszy ubogich*, przychowywaną w kasie powiatowej w Zaleszczykach, obrócić na cele uświetnienia uroczystości 50 letnich rządów Najmiłościwiej nam panującego cesarza Franciszka Józefa w r. 1898. W tym celu *upoważniamy Wydział powiatowy, by kwotą tą stosownie rozporządził...* dnia.. października 1897... naczelnik gminy.. członkowie Zwierzchności gminnej."

Циркуляръ сей есть — якъ зъ огляду формального такъ и рѣчевого дуже характеристичный, именно характеризуе „польскій бецирки" на галицкôй Руси.

Насамперед — длячого до рускихъ громадъ выдавъ выдѣлъ рады повѣтовои циркуляръ въ польскôй мовѣ? чому не въ рускôй? — Поляки галицкі у всѣхъ орґанахъ прасы называють „gwałt-omъ" и „krzywdą wołającą o pomstę" тое, що россійскі власти пишуть свои циркулярѣ до польскихъ громадъ въ королѣвствѣ по россійски. Тымчасомъ галицкі Поляки роблять на Руси йота-въ-йоту такъ само! Зъ якимъ же чоломъ зможуть Поляки въ Россіи жадати змѣны, коли Москалѣ укажуть имъ, що на галицкôй Руси таке саме поступоване Полякôвъ зъ Русинами Поляки не уважають анѣ за „ґвалтъ" анѣ за „вопіючу кривду"?!... Такъ есть! Поляки — нарôдъ „miłujący wolność", але тôлько для себе, а супротивъ Русинôвъ не дадуть ся завстыдати Москалеви...

Ба не тôлько самъ циркуляръ, але и взорець ухвалы рады громадскои залѣщицкій выдѣлъ повѣтовый присылае до рускихъ громадъ въ мовѣ польскôй, хотяй рускі рады громадскі радять по руски, а въ бôльшости громадъ певно нема въ радѣ анѣ одного селянина, котрый бы знавъ мову польску. О кôлько щасливѣйшій Мазуры въ захôднôй Галичинѣ! до нихъ выдѣлы повѣтові пишуть въ рôднôй ихъ мовѣ, а нѣкому навѣть на гадку не прийде писати до нихъ по руски. Оденъ край, въ однôй державѣ, пôдъ однымъ монархомъ и пôдъ одными правами — а яка рôзниця! оденъ тѣшить ся правомъ свого языка, а другого неволять чужиною!

Дальше — читаемо въ циркулярѣ, що зъ ювілею цѣсаря бере участь „całe państwo, kraj i naród". Що-жь се зновъ? Галичину заселюе оденъ нарôдъ? не два народы?! Ну, намъ не хоче ся вѣрити, абы залѣщицкій п. Ценьскій не знавъ факту о двохъ народахъ въ Галичинѣ, але въ своѣмъ безпамятнôмъ шовінізмѣ польскôмъ вôнъ або ігноруе нарôдъ рускій, або пôсля теоріи давныхъ самодурôвъ не хоче узнати его самостôйности національнои, а уважае Русинôвъ за „Полякôвъ greckiego obrządku", якъ жиды у всѣхъ Полякôвъ е Поляками „mojżeszowego wyznania".

А теперь що-до самои рѣчи.

Насамперед, о скôлько сама цѣль памяткова для звеличаня ювілею цѣсарского е похвальна, такъ зновъ спосôбъ осягненя ей черезъ забиране фонду убогихъ выдаесь намъ невôдповѣднымъ и противнымъ волѣ самого ювілата, бо ему наймильшій були бы памятки ювілею власне на зменшене нужды, убожества...

А потôмъ якъ се назвати, що выдѣлъ повѣтовый каже громада ъ упозажняти выдѣлъ, щобы фондомъ убогихъ „stosownie rozporządził"? Тажь годило ся насамперед ухвалити: на що, на яку памятку мае ся ужити фонду убогихъ, а потому доперва жадати ухвалы радъ громадскихъ! Чей-же коли хто мае давати жертвы, повиненъ знати, на що дае. Але ба! тожь то и е, що ты, рускій хлопе, давай грошѣ, а мы вже „stosownie rozporządzimy"...

Переглядъ полїтичный.

Вчера подали мы пояснене Fremdenblatt-у, яке той дневникъ принѣсъ зъ Будапешту въ справѣ звѣстнои заявы бар. Банфіого о австрійско-угорскôй угодѣ. Не першій разъ лучае ся се, що міністеріяльный дневникъ пускае невѣрнѣ вѣсти лише въ тôй цѣли, щобы тымъ спосôбомъ дôзнати ся, що люде о якôйсь справѣ або о якôмсь намѣрѣ правительства гадають, або и на те, щобы наполохати опозицію и вôдвести ей вôдъ своихъ намѣрôвъ. Щось таке выходить и симъ разомъ. Пôвурядова Budapester Correspdnz. такъ заперечуе поясненю Fremdenblatt-у: Не знаемо — каже, — вôдки Fremdenbl. взявъ згадане донесене; однако можемо на пôдставѣ упевнень, походячихъ зъ жерела, котрого компетенція и достовѣрнôсть е певна, заявити цѣлкомъ рѣшучо, що угорске правительство такого повѣдомленя, о якôмъ каже Fremdbl., нѣколи до австрійского правительства не высылало, — що угорскому правительству нѣколи не приходило на гадку полагоджувати спôльнѣ справы безъ делеґацій, — словомъ, що цѣле донесене вôдъ початку до кôнця е чистою выдумкою. Такъ само и угорске телеґрафічне бюро кореспонденційне доносить, що е уповажнене назвати цѣле згадане донесене за цѣлкомъ безпôдставне. Такожь ґр. Бадені заявивъ посламъ правицѣ, котрі его о те пытали, що бар. Банфі нѣколи его не повѣдомлявъ такъ, якъ се пише Fremdbl., анѣ угорске правительство не назначувало речинця до половины падолиста на полагоджене угодовои провізорія. Зъ усего показуе ся, що цѣле донесене міністеріяльного дневника походило таки зъ Вѣдня, а не зъ Будапешту, и то мабуть таки зъ палаты міністерства внутрѣшныхъ справъ.

N. fr. Presse дôстае про намѣры угорского правительства въ тôй справѣ такій вѣсти: Угорскій законъ, котрый бы въ разѣ потребы выдано для поладнаня спôльныхъ справъ, постанавлявъ бы тымчасово такъ удержане мытового и торговельного союза якъ и спôльного банку, а заразомъ и дотеперѣшнои угорскои квоты. Въ разѣ, коли бы не розвязано австрійского парляменту, то спôльный буджетъ на р. 1898 установили бы выбранѣ вже делеґації; зъ того буджету покрыла бы Угорщина такожь и квоту. Въ противнôмъ разѣ, коли бы австрійскій парлямент розвязано, а тымъ самымъ выгасъ бы и мандатъ австрійскои делеґації, — або коли бы неконституційный станъ въ Австріи потревавъ ще и въ роцѣ 1899., тогдѣ конституційне установлене спôльного буджету було бы взагалѣ неможливе, а спôльнѣ справы прийшлось бы полагоджувати по абсолютному. За вплывъ угорского правительства на спôльнѣ справы вôдповѣдали бы передъ угорскимъ соймомъ не спôльнѣ міністры, а угорскі; а до того вплыву зобовязувавъ бы ихъ выразно законъ, о котрôмъ повысше була мова.

Nemzet пише, що оногдѣшна заява бар. Банфіого мала передовсѣмъ успокоити прилюдну опінію въ Угорщинѣ, але заразомъ була она такожь упôмненемъ, зверненымъ до Австріи, щобы не нарушала основъ угоды зъ р. 1867. Жадне зъ австрійскихъ сторонництвъ не може докоряти Угорщинѣ, мовь бы она справляла заколотъ. Угорщина зъ однои стороны не мае права мѣшати ся въ австрійскі справы, а зъ другои стороны и не потребуе того, бо она може самостôйно ставати въ оборонѣ такъ своихъ конституційныхъ правъ якъ и великихъ интересôвъ монархіи. Въ тôмъ и велика вага заявы бар. Банфіого. Є се моральне поперте австрійского правительства для вгамованя або й зломаня обструкціи: „Черезъ васъ, зъ вами, коли се буде можна, а нѣ, то и безъ васъ або навѣть, коли бы такъ мусѣло бути, проти васъ!" Справа е ясна. Монархія и Угорщина ждуть на вôдповѣдь, на вôдповѣдь не сторонництвъ австрійскихъ, але австрійскихъ патріотôвъ.

——

„Петербург. Вѣдомости" доносять, що выладжено въ міністерствѣ внутрѣшныхъ справъ проэктъ заведеня мѣскои самоуправы въ ґуберніяхъ царства польского и той проэктъ переслано вже до опінїи варшавскому ґенералъ-ґубернаторови кн. Имеретиньскому.

——

Köln. Ztg. довѣдуе ся зъ Дармштадту, що пороблено вже кроки, щобы усунути непорозумѣне, яке выйшло зъ того, що царь вôдказавъ ся принятї старенького вел. князя баденьского.

——

Зъ Добруджи наспѣли до Букарешту вѣсти, що тамъ готовѣ повстати болгарскѣ розрухи. Румуньске правительство бажае, щобы въ болгарскихъ школахъ въ Добруджи учено такожь державнои мовы румуньскои. Тымчасомъ болгарске населене, заохочене може и аґітаторами зъ князѣвства болгарского, не хоче на те пристати, а въ Тульчи выкинено державного шкôльного инспектора зô школы. За те велѣвъ префектъ Тульчи замкнути школу, а тамошнѣ Болгаре выслали депутацію до Букарешту зъ жалобою на префекта. Депутація була такожь у болгарского дипльоматичного аґента, и се очевидно беруть ей за зле, такъ що ледво чи депутація буде мала якій небудь успѣхъ.

——

Зъ Атенъ доносять, що наслѣдникъ престолу кн. Константинъ зложивъ команду надъ операційною армією, котру и такъ розпускають, и при тôй нагодѣ попращавъ ся зъ войскомъ, выдаючи дневный приказъ, въ котрôмъ упоминае, щобы войско нещасливымъ кôнцемъ вôйны не зражало ся, и высказуе надѣю, що зъ вôдтятого пня выросте для вôтчины крѣпке войско, котре поучене послѣднымъ нещастемъ буде достойно боронити правъ грецкихъ.

Кретеньске народне зôбране мае пôсля уконституованя уложити пропамятне письмо, въ котрôмъ зложить ся державамъ подяку за оказану Кретѣ прихильнôсть и заявить ся готовôсть пôддати ся ихъ постановамъ, однакъ зъ тымъ жаданемъ, щобы турецке войско вôдкликано зъ острова, бо инакше и вся автономія стане илюзорична.

Мѣжнародні власти на Кретѣ сконфіскували 10.000 завезеныхъ карабінôвъ. Зъ тои причины звернула ся Порта зъ нотою до державъ, повѣдомляючи ихъ о тôй конфіскатѣ, и жадае, щобы ѣй звернено тї карабіны. Заразомъ высказуе Порта свое переконане, що такъ великій высылки оружя можуть походити лише зъ Греціи, та просить, щобы державы зъ тои причины поробили въ Атенахъ потрѣбнї кроки.

——

Зъ Мадриту доносять, що испаньске правительство въ вôдповѣди на ноту Сполученыхъ державъ Америки жалуе ся, що зъ Америки выходить для кубаньскихъ повстанцѣвъ помôчь, безъ котрои повстане давно було бы скôнчило ся. Правительство надѣе ся, що по признаню автономіи Кубѣ повстане незадовго скôнчить ся, коли тôлько зъ Америки не буде мати пôдмоги. А зъ Вашинґтону приходить пôвурядова вѣсть, що въ разѣ, коли Испанія не пристане на интервенцію Сполученыхъ державъ въ справѣ кубаньскôй, то президентъ Мекъ Кінлій буде змушеный имити ся енерґічныхъ способôвъ.

Справозданє зъ люстрациї читалень товариства „Просвѣта" и господарствъ селяньскихъ въ повѣтѣ коломыйскôмъ.

(Докôнченє.)

6. Княждвôръ мае до 500 нумерôвъ, але въ селѣ находить ся до 200 душь жидôвъ. Грунты тамъ добрі, въ рôвнинѣ надъ Прутомъ; сѣножатій и пасовискъ такожь не бракъ, але посѣлости значно подроблены. Богато тамъ е малорôльныхъ и безрôльныхъ родинъ, котрі жиють лише зъ зарôбку. Много людей зъ тои громады выходить на зарôбки до Молдавы, де ощадный чоловѣкъ въ протягу 5 – 6 мѣсяцѣвъ може крôмъ прожитку заробити 50—70 зр. — Тамошна читальня, мимо щирыхъ бажань и заходôвъ мѣсцевого пароха о. Бурачиньского, не могла доси належито розвинати ся за-для браку власнои хаты а взглядно вôдповѣдного помѣщеня. Въ селѣ е вправдѣ громадскій дôмъ о двохъ просторыхъ комнатахъ, де бы читальня могла и повинна мати помѣщене, але тамошный вôйтъ Иванъ Дякôвъ на интервенцію люстратора „Просвѣты" заявивъ въ тôй справѣ, що вôнъ на се позволити не може, бо одна зъ тыхъ комнатъ потрѣбна ему на канцелярію а друга на складъ грабѣжѣвъ. Видно зъ того, що въ тôй громадѣ не мусить бути утѣшно, коли вôйтови ажь маґазинъ на грабѣжѣ е потрѣбный, — а дальше показуе ся, що сей вôйтъ не мае понятя о значѣню и досяглости читальнѣ, котра такому якъ вôнъ чоловѣкови въ самъ разъ дуже бы ся придала. Княждвôрска рада громадска добре бы зробила, наколи-бъ ухвалила: выслати свого вôйта до Ключева великого, щобы вôнъ тамъ навчивъ ся, якъ зъ читальнею поступати, и що е важнѣйше въ громадѣ: чи канцелярія а взглядно маґазинъ на грабѣжѣ, чи читальня?...

7. Черемхôвъ числить до 280 нумерôвъ. Земля тамъ глиняста, декуда легка порохниця, пôдглубе непропускальне а положене мѣсцями горбковате, мѣсцями рôвне. Сѣножати е, але заквашенї, а пасовискъ бракъ. Пшениця тамъ не удае ся за-для заквашеня грунту. Посѣлости роздроблены, а малорôльныхъ и безрôльныхъ родинъ майже третина въ селѣ. Зъ сего показуе ся, що услôвя господарскі и суспôльнѣ въ тôй громадѣ тяжкі и трудні та що доконче треба поборювати ихъ наукою и розумною орґанізацією економічною. И дѣйстно найшли ся тамъ люде, котрі пôдняли ся сеи важнои и труднои задачѣ та заснували читальню. Тыми людьми були ч. п. Романъ Ґудзманъ, Михайло Дмитрукъ, Романъ Савчукъ, Стефанъ Олексинъ и кôлькохъ ще иншихъ. Зъ початку основательѣ читальнѣ мали много неприятностій и перепонъ, але зъ часомъ люде порозумѣли справу, пôзнали ей цѣль та вагу и нинѣ вôдносины мѣжь громадянами поправились на стôлько, що читальня не тôлько добре нинѣ розвивае ся, але такожь на будучнôсть мае запевненый свій розвитокъ.

8. Турка, маюча 480 нумерôвъ, е село чисто руске, въ котрôмъ е Русиновъ до 2000 а Мазурôвъ около 100 душь Грунты тамъ досыть добрі, але зъ пôдглубемъ переважно непропускальнымъ а до того въ положеню по найбôльшôй части рôвнôмъ. Сѣножати тамъ находять ся, але пасовискъ нема. Заможнôсть селянъ пересѣчно добра, а декотрі господарѣ мають ся дуже добре. Однакъ нема тамъ згоды, а ще менше почутя своеи народности и своихъ обовязкôвъ, чого доказомъ есть, що богато тамошныхъ Русинôвъ належить до якогось „кулка", заснованого тамъ кимсь не знати по що и на що? — Ся дивна подѣя вплывае, що читальня руска не розвивае ся такъ, якъ повинна, мимо щирыхъ заходôвъ кôло неи мѣсцевого пароха и учителя. Сумна то дуже рѣчь, що тамошнѣ громадяне не пôзнали доси, що своѣ рôдне и питоме, а що чуже и имъ непотрѣбне. Може бути, що они зробили се зъ несвѣдомости рѣчи або хтось ихъ обаламутивъ и на хибну дорогу спровадивъ. Тожь нехай схаменуть ся и о тôмъ довѣдають ся, що гôднымъ мѣсцемъ для Русина може бути тôлько читальня „Просвѣты"!

9. Гвоздець и 10. Остапкôвцѣ. Гвоздець числить: Русинôвъ до 400, латинникôвъ до 200 а жидôвъ до 1700 душь. Въ тôй мѣсцевости дивнѣ вôдносины, бо хочь Русинôвъ е два разы бôльше нѣжь латинникôвъ, то латинники мають свою читальню и свою крамницю, а Русины нѣчого не мають и жадною роботою на поли просвѣтно-економічнôмъ похвалити ся не можуть. А треба знати, що така робота есть тамъ безусловно потрѣбна и до переведеня въ практицѣ можлива. Бо хотяй мѣжь тамошными Русинами находять ся вызначнѣ „неробы", то все-таки найдуть ся и такі, и то вплывовій люде, котрі не пожалують труду, несвѣдомыхъ поучать, слабыхъ скрѣплять, байдужныхъ заохотять, словомъ — укажуть Русинамъ дорогу до просвѣтного и економічного пôддвигу, а непрошеныхъ опѣкунôвъ переконають, що не тамъ мѣсце для ихъ роботы та що ихъ заходы суть даремнї. — На сю якъ и на попередну мѣсцевôсть повиненъ выдѣлъ філіяльный „Просвѣты" въ Коломыѣ звернути свою особлившу увагу. — Що до Остапковець то й тамъ не лѣпше дѣесь, хотяй читальня мала бы всѣ услôвя до доброго и хосенного розвитку, бо люде е освѣдомленї и декотрі письменнї, кобы лише схотѣло ся декому потрудити для добра громадянъ.

11. Виноградъ мае до 350 нумерôвъ а земля тамъ знаменита, чорноземъ глубокій пропускальный, въ положеню фільоватôмъ. Селяне не мають ся зле, а мали бы ся ще лѣпше и певно були бы взôрцемъ господарѣвъ для сусѣдныхъ громадъ, коли-бы менше заглядали до коршмы та до маґазину зъ горѣвкою, котрій тамъ недавно умысне отворено. Въ селѣ проживае до 20 родинъ жидôвскихъ и мають въ своихъ рукахъ звыжь 100 морґôвъ поля. А що земля дуже добра, то не пôзбувають ей, лише самі ґаздують. Читальня тамъ вôддала бы великій услуги и дуже користно вплынула бы на суспôльнѣ и економічнѣ вôдносины тои громады.

12. Кулачкôвцѣ мають таку землю, якъ Гвоздець, и такій жь вôдносины економічнѣ, лише вôдносины суспôльнѣ тутъ подекуда лучшѣ нѣжь у Гвôздци. Зъ господарства нема занотувати щось важного, хиба садôвництво, котрымъ тутъ досыть пильно займають ся. Стану маѣткового за-для великого роздробленя посѣлостій годѣ назвати вдоволяючимъ, але людъ досыть просвѣченый и освѣдомленый. Доси була тамъ читальня т. зв. „самостôйна", а теперь буде она перемѣнена на просвѣтну заходомъ п. Каралаша, чоловѣка интеліґентного и честного.

13. Балинцѣ и 14. Трофанôвка. Обѣ тї мѣсцевости положенї такъ близько себе, що становлять якъ-бы одно село и навѣть мапа катастральна е спôльна, хочь то двѣ вôдрубнї громады. Перша числить до 350 а друга 150 нумерôвъ. Оба тї села лежать въ низинѣ надъ рѣкою Чернявою, заслоненôй достаточно вôдъ вѣтрôвъ и длятого подыбуесь тамъ и садовину. Окрôмъ огородôвъ и поблизькихъ грунтôвъ кôло осѣлищь громадъ, прочї поля находять ся на рôвнôй выжинѣ и такъ однї якъ и другї суть дуже добрі, пропускальнї. Посѣлости селяньскі тутъ значно роздроблены, пересѣчно выносять грунты 5—6 морґôвъ. Худобы рогатои утримують не много, особливо коровъ тамъ дуже мало. Станъ маѣтковый селянъ можь назвати середнымъ, а бувъ бы безперечно о много лучшимъ, коли-бы тамошнѣ господарѣ менше збôжа а бôльше пашѣ управляли и бôльше худобы утримували. До того и сѣножатій досыть мають, хочь пасовискъ мало, але сей недогодѣ легко можна зарадити управою люцерны и конюшины, а люцерна тамъ буде, бо грунтъ добрый и пропускальный. Людъ въ обохъ тыхъ громадахъ, становлячихъ одну парохію, есть нинѣ дуже порядный, статочный, просвѣченый и освѣдомленый, а заслуга за се въ першôмъ рядѣ належить ся тамошному управителеви школы п. Василеви Барничеви, котрый 13 лѣтъ невтомимо працюе надъ пôддвигомъ просвѣты и всего, що честне и благородне, такъ у молодежи якъ и у старшихъ громадянъ. Незрôвнаный сей роботникъ на просвѣтнôй нивѣ не зражавъ ся трудностями та перепонами, якій ему давнѣйше дехто ставивъ, а що бôльше, мусѣвъ перенести

много неприємностій та злиднѣвъ перебути, хочь, що правда, не вѳдъ своихъ властій шкѳльныхъ, бо не легко знайти другого учителя, котрый бы такими успѣхами въ школѣ и въ громадѣ мѳгъ повеличати ся. Тѣ невѳдрадній вѳдносины тревали, доки до Балинець не прибувъ теперѣшный парохъ о. Войнаровскій, чоловѣкъ свѣтлый, взѳрцевый душпастырь и звѣстный патріотъ. Вѳдъ тогды засновано въ обохъ громадахъ читальнѣ „Просвѣты“, щобы дѣлати не лише въ напрямѣ просвѣтнѳмъ, але и економічнѳмъ. Нинѣ въ Балинцяхъ стоить уже гарный и просторый дѳмъ читальнѣ, въ котрѳмъ мѣстить ся комната на читальню, крамницю, мешкане для склепаря и саля на вокально-деклямаційнй вечерки та театральнй представленя. Бо читальники балинецко-трофанѳвскй є звѣстнй зѳ свого прехорошого спѣву нотного и вдачныхъ представлень театральныхъ не тѳлько въ коломыйскѳмъ, але и въ сусѣдныхъ повѣтахъ. Отъ до чого може довести добра воля и щира охота потрудитись для добра своихъ громадянъ и братѳвъ та що зъ тыхъ незрячихъ нашихъ селянъ можна зробити! А якъ они за трудъ и працю надъ ними вмѣють бути вдячными, якъ глубоко и тужливо вѳдчуваютъ они потребу тои праці, якъ поважно вмѣютъ цѣнити вагу науки и нею тѣшитись, видячи въ нѣй запоруку лучшои своєи будучности, а вкѳнци, якй силы та таланты для народнои справы находять ся пѳдъ селяньскими стрѣхами, — доказомъ того було привѣтне слово, якимъ въ имени членѳвъ балинецкоя читальнѣ „Просвѣты“ членъ ей чест п. Юрій Саротюкъ повитавъ люстратора „Просвѣты“, а котре вѳнъ самъ уложивъ. Въ привѣтѣ тѳмъ читаємо мѣжь иншимъ:

„Спаси-Біг Вам, великий брате,
За щирий труд, опіку брацку,
Що по курних хатах вчите нас просвіти,
Як нам прогнати з селів темноту.
Ми тож від віків безжурно всї спали,
Ніхто про науку у нас не дбав,
Аж Василий Барнич, учитель великій,
Правдиву путь нам показав.
Вже тринайцять лїт працює над сили,
До „Просвіти“ шлях він вказав,
Чарував піснев мужицку недолю,
А за те заплату — як всї — мав.
А від трох років, мов серед пітьми
Заблисла якась чудесна зоря —
Отець Войнаровский прийшов яко парох.
Від тогди ж щасливов громада сеся.
Бо за три роки спільної працї
Читальню „Просвіти“ завели,
І дім оттой читальнї „Просвіти“,
Мов сонце на землю нам звели.
І знаєм вже нинї, о що річ ходит
Тож від всіх членів: Помагай Біг Вам
Усїх мужиків просвітов огріти, а за те:
„Спаси Біг і слава Вам!“

Повыше слово привѣтне заслугує на згадку зъ двохъ причинъ: разъ, що въ нѣмъ мѣстить ся просвѣтна директива зъ устъ люду и єго вдячность и любовь для тыхъ, що надъ нимъ працюютъ, а по друге, що оно довѳдно заперечує вузкоглядній высказы тыхъ людей, котрй, хотячи оправдати свое неробство, не соромлять ся казати, що читальнѣ „до нѣчого“, що „Русинъ тяжкій до науки“ та що „зъ Русина годѣ щось зробити“ и т. п. Въ Балинцяхъ якъ-разъ можуть они мати взѳрцевый примѣръ честнои и патріотичнои роботы, побачити наочно ей успѣхи и наслѣдки та переконатись о неправдѣ своихъ поглядѳвъ, а вкѳнци пересвѣдчити ся, чи и хто есть виноватый за невѳдрадній и непожаданй подѣй, якй декуда по громадахъ лучаютъ ся...

15. Семакѳвцѣ, громада велика, до 500 нумерѳвъ, и замѳжна. Земля дуже добра, хочь мѣсцями непропускальна, будынки незвычайно порядні и село робить дуже добре вражѣне. Людъ освѣдомленый а читальнѣ „Просвѣты“ такъ въ тѳмъ якъ и въ сусѣднѳмъ селѣ Замулинцѣ вкоротцѣ мають бути заснованй, чимъ зволивъ заняти ся мѣсцевый парохъ о. Иванъ Майковскій.

Крѳмъ того пороблено заходы и кроки до заснованя читалень „Просвѣты“ въ громадахъ: Испасъ, Сѳлѳвъ, Коршѣвъ, Назбрна, Перерѳвъ та Матѣвцѣ и есть надѣя, що и въ тыхъ мѣсцевостяхъ невдовзѣ повстануть тй осередки свѣтла и науки — Богу на хвалу а нашимъ людямъ на пожитокъ

На тѳмъ закѳнчено люстрацію въ повѣтѣ коломыйскѳмъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ Дирекціи руско-народного** театру: Звязанй умовою мусимо вже дня 3 н. ст. падолиста розпочати цикль представлень въ Бережанахъ, длятого гостина театру нашого въ Пѳдгайцяхъ обмежить ся тѳлько на три выставы, именно вѳдограємо: дня 30 н. ст. жовтня драму Старицкого „Ой не ходи Грицю та на вечерницѣ“, 31-ого оперету Целлера „Штаникъ зъ Тироля“ а наконець въ понедѣлокъ 1 ого н. ст. падолиста оперу Суллівана „Мікадо“. — Вѳ второкъ 2-ого падолиста переѣзджаємо до Бережанъ. — *Вѳдъ Дирекціи.*

— **Зъ Яворова пишуть намъ**: Ювілей 50-лѣтного панованя цѣсаря Франца Іосифа І. рада мѣста Яворова почтила въ той способъ, що на засѣданю дня 7 жовтня с. р. ухвалила одноголосно удѣлити комітетови церковному зъ мѣского закладового капіталу позичку 30 000 зр. на будову мѣскои церкви, а тымъ самымъ прийти въ помѳчь мешканцямъ парохіи яворѳвскои, въ остатныхъ лѣтахъ матеріяльно дуже пѳдупалымъ, вѳдъ котрыхъ припадаючй датки конкуренційній, маючй стягнути ся въ такѳй самѳй высокости на будову тои церкви, розложено на менші раты платній въ протягу 10 лѣтъ на звороть повысшои позички. Яворѳвска церковь, яка теперь стоить, грозить заваленемъ и найвысшій вже часъ, щобы нову збудувати, и то у вѳдповѣдномъ мѣсци. Радѣ мѣста Яворова належить ся честь за те, що узнала за вѳдповѣдне почтити ювілей монарха помочію до будовы нового дому Божого.

— **Дефравдація въ Краковскѳмъ товариствѣ обезпечень.** Вѳдъ двохъ тыжднѣвъ ширили ся поголоски о якѳйсь значнѣйшѳй дефравдаціи въ краковскѳмъ товариствѣ обезпечень, а говорено про се такъ публично, що презесъ рады надзираючои Менциньскій уважавъ потрѣбнымъ розѳслати до газетъ урядове запереченє правдивости ширеныхъ поголосокъ, а заразомъ и запевненє, що нема найменшои познаки якихъ небудь дефравдацій. Наразъ вчера наспѣвъ комунікатъ, пѳдписаный трема директорами, Слонецкимъ, Ромеромъ и Сціпіємъ, такого змѣсту, що „при розслѣдѣ книгъ вѳддѣлу обезпечень на житє выкрыто значній надужитя доконанй послѣдными роками, що шкода, на скѳлько можна оцѣнити, досягне кѳлькадесяти тысячь зр. и що шконтръ мусить потревати довшій часъ“. Рѳвночасно зъ тымъ комунікатомъ додано информацію, що директоръ вѳддѣлу обезпечень на житє, Чеславъ Кешковскій, є н: вѳдпустцѣ и не знати де перебуває, але зайшла потреба сейчасъ заочно засуспен увати директора п. Чеслава. О способѣ выкрытя дефравдаціи, якъ такожь, якъ ей доконувано, говорять всѣляко. Зѳ Львова мало наспѣти до дирекціи въ Краковѣ безъименне письмо, въ котрѳмъ наведено всѣ фальшивй позиціи. Комісія зачала се розслѣджувати и показало ся, що выплачувано обезпеченя фікційнымъ небощикамъ и що на высокій обезпеченя записувано фальшивй завдатки. Выкрыто шкоды на 60.000 зр., але заходить обава, що та квота значно зросте. Шконтръ утрудненый, бо бракує деякихъ книгъ. Говорять, що львѳвскій директоръ краковского товариства пос. Винк. Гноиньскій а такожь и генеральный секретарь Красуцкій мали подати ся до димісіи. Вельми характеристично представляє ся вѣсть о тѳй вѳдпустцѣ директора Чеслава Кешковского, о незнанѳмъ єго побутѣ и о єго суспензіи. П. Чеславъ обнявъ сей высокій урядъ титуломъ, що бувъ сыномъ заслуженого директора Генрика. Чеславъ Кешковскій мавъ рѳчно доходу около 10.000 зр. и се мабуть було за мало. Kurjer Lw. радить розписати нагороду за розвязанє загадки: „де злодѣй, длячого Чеславъ засуспендованый и де вѳнъ обергає ся?“ Успокоюють затревожену публику вѣстію, що прокураторія вмѣшала ся въ сю цѣлу справу.

— **Товариство „Академічна Громада“** устроює при ласкавѳй співучасти „Клюбу Русинокъ“ вечерокъ зъ танцями въ суботу 6 ого н. ст. падолиста въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“.

— **Зъ „Львѳвского Бояна“.** Проба хору мѣшаного вѳдбуде ся завтра [въ пятницю] о годинѣ 7-ій а мужеского о 8-ій вечеромъ. — *В. Ш.*

— **Вѳдъ львѳвскои ц. к. Дирекціи зелѣзниць** державныхъ одержуємо отсе письмо: На згмѣщену въ новинкахъ 203-ого числа „Дѣло“ зъ дня 21. вересня с. р оповѣстку вѳдъ заголовкомъ: „И кондукторъ зелѣзницѣ выдає у насъ Sprachverordnung“ ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ просить приняти до ласкавои вѣдомости слѣдуючу до п. М. Губчака на єго жалобу выстачену вѳдповѣдь: „Въ полагодженю жалобы вписанои дня 15. вересня с. р. на стаціи Львѳвъ повѣдомляє ся Вп. Пана, що ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ по переведеню доходженя зарадила щобы подѳбній приключаї на будуче не повторяли ся“. — У Львовѣ дня 25. жовтня 1897. *Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ.*

— **Пригода на зелѣзници.** Львѳвска Дирекція зелѣзниць державныхъ звѣщає насъ: На зелѣзници льокальнѳй Ярославъ-Сокаль на переѣздѣ помѣжь стаціями Кристинопѳль и Сокаль наѣхавъ дня 25 с. м. въ наслѣдокъ густои мраки поѣздъ мѣшаный ч 951 на задну часть фѳры и поторощивъ ей. Двоє людей, що знаходило ся на фѳрѣ, дѳзнало легкого пораженя.

— **Сегорѳчній вѳйсковій контролѣ** видко систематично скликують ся на недѣлѣ. Свѣдчать о тѳмъ дальшй донесеня зъ рѳзныхъ сторѳнъ краю, якй дѳставємо въ тѳй справѣ. И такъ: Зъ Бережанъ паше намъ п. Михайло К., що тамъ покликано ляндверистѳвъ до контролѣ на недѣлю 24-ого с. м. на 8-у годину рано. Они посходили ся на означену годину а по довгѳмъ дожиданю довѣдали ся, що контролю вѳдложено на 2-гу годину зъ полудня, и такъ ляндверисты-христіяне не могли бути анѣ на раннѳмъ богослуженю, анѣ на вечѣрни. — А зъ Каменеччины пишуть намъ: Розпорядженемъ ц. к. староства въ Камѣнцѣ струмиловй зъ дня 24 вересня с. р. ч. 20815 вызначено першу контролю ляндверистѳвъ на 2-гу годину пополудни въ недѣлю 24-ого жовтня, а контролю додаткову на 20 ого падолиста т. є. на Соборъ св. Арх. Михаила. На 24-ого явили ся до контролѣ зъ ляндверистами начальники громадъ и писарѣ зъ судового повѣту радехѳвского За-для лихои дороги и вѳддаленя многй мусѣли опустити не тѳлько пополудневе, але й ранѣшне богослуженє. А въ торжественне свято Соборъ св. Арх. Михаила въ многихъ громадахъ день храмовый. Вѳдписъ оріґіналу сего розпорядженя ц. к. староства каменецкого выслано послови о. Танячкевичеви до Вѣдня.

— **Два полковники Русины** померли сими днями у Львовѣ, а то Климъ Черчовичъ Ильницкій и Иванъ Суздалевичъ. Оба они походили зъ родинъ селяньскихъ, а взглядно зъ дрѳбной шляхты ходачковои. Ильницкій лишивъ значнѣйшій маетокъ, призначуючи єго до роздѣлу мѣжь сояковъ. Оба полковники були вѳдъ довшого часу на пенсіи, але привыкши въ часѣ своєи довгои служѳы до кругѳвъ войсковыхъ, вже не розлучали ся зъ ними, такъ що навѣть послѣдній хвилѣ свого житя провели въ шпитали войсковѳмъ.

— На нинѣ була вызначена передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ карна розправа противъ **Емиля Голода**, дюрніста въ Стрыю и редактора Kurjer-a Stryjsk-ого, обжалованого д-ромъ Євг. Олесницкимъ, адвокатомъ зѳ Стрыя, за те, що той [въ часѣ выборѳвъ] написавъ, мовьбы д-ръ Олесницкій казавъ рѣзати Ляховъ, єднавъ пѣснѣ противъ Полякѳвъ — и такій ниший клеветы. Однакъ до розправы не прийшло. Передъ розправою Голодъ давъ на письмѣ таку заяву: Зѳзнаю, що инкримінованй статьѣ були выпечатанй на пѳдставѣ хибныхъ информацій, я не хотѣвъ нарушити чести д-ра Олесницкого и постановляю собѣ вѳдъ теперь, що супротивъ особы д-ра Олесницкого буду осторожнымъ. *Ем. Голодъ* ред. Kurjer-a Stryjsk-ого. Яко свѣдки: *Мих. Грекъ Сумперъ* [адвокаты львѳвскій]. — Въ наслѣдокъ тои заявы д-ръ Олесницкій вѳдступивъ вѳдъ обжалованя.

— **Полѣпшенє платнѣ слугъ при урядахъ** державаыхъ. Міністеръ скарбу внѣсъ проектъ закона, пѳсля котрого мае управильнити ся платня слугъ въ урядахъ Платня дѣлить ся на чотири клясы 700, 600, 500 и 400 зр.; активальній додатки вымѣрюють пѳсля 50, 30, 25 и 20 процентъ вѳдъ платнѣ. Дальше признав ся додатки служѳовй въ квотѣ 50 зр. за 10 лѣтъ службы; тѣ додатки вчисляють ся до пенсіи, але не можуть переступити квоты 100 зр. На се полѣпшене платнѣ потреба пѳзчварта міліона зр., котрй мають взяти ся зъ податку вѳдъ цукру и транспорту. Безъ ухваленя тыхъ податкѳвъ нема що й думати о полѣпшеню платнѣ.

— **Краєва рада шкѳльна** на засѣданю зъ 25 жовтня затвердила выборы: гр. Кар. Дѣдушицкого и о. Петра Шанковского на вѳдпоручникѳвъ рады повѣтовои до окр. рады шк. въ Стрыю; выборы представителѣвъ званя учительского въ дотычныхъ окр. радахъ шкѳльныхъ: учителя зъ Качанѳвки Людв. Скорецкого въ Скалатѣ, учителя зъ Яблѳнки нижнои Ив. Рамшалу въ Турцѣ, учителя зъ Цапѳвцѣвъ Вол. Кшиштофовича въ Залѣщикахъ. Именовано учителями въ школахъ народныхъ: Вол. Кшиштофовича въ Дзвинячи, Іос. Андигульску въ Торговици, Цец. Більвинѳвну въ Ольхѳвци, Ст. Мікѳвну въ Глиньску. Ухвалено: зорґанізувати 1-кл. школу на передмѣстю Котикѳвка въ Городенцѣ вѳдъ 1 вересня 1898 р.; перемѣнити 2-кл. школу въ Сасовѣ на 4-клясову вѳдъ 1 вересня 1898 р.; установити окрему посаду гр. кат. учителя релігіи для школъ народныхъ въ Комарнѣ. Затверджено учителѣвъ Ив. Тральку и Войт. Гжеґожевича въ ґімназіи въ Стрыю.

— **Першій державный испытъ** въ **львѳвскѳй** політехніцѣ зложили въ речинци зъ жовтня с. р. 1) на выдѣлѣ будѳвництва: Иванъ Баранецкій и Едвардъ Тисарскій; 2) на выдѣлѣ технічнои хеміи: Каз. Гачевскій и Адольфъ Реріхъ; 3) на выдѣлѣ будовы машинъ: Андр. Бжостовскій, Кар. Гільвовскій, Каз. Качановскій и Генр. Касперовичъ; 4) на выдѣлѣ инжінеріи: Іосифъ Бурменда [зъ вѳдзначенємъ]. Володисл. Чернявскій, Самуилъ Ерліхъ, Мечисл. Федорскій, Володисл. Гейзманъ, Стефанъ Гринюкъ, Володисл. Яровичъ, Стан. Кробицкій, Вільг. Кругъ, Витовдъ Манастирскій, Жигм. Мариновскій, Маріянъ Меруновичъ, Ант. Новаковскій, Стан. Робусъ [зъ вѳдзначенємъ], Стан. Тихоневичъ, Стан. Вайгінґеръ, Іосифъ Волошинъ, Кароль Климовичъ и Брон. Осняловскій.

— **Замѣсть на польованє** — д: Ивановои хаты. Онодгы передъ вѳдъѣздомъ стрыйского зелѣзничого поѣзду зъ головного дворця у Львовѣ роздавъ ся въ однѳмъ ваґонѣ третои клясы сильный гукъ, а заразомъ побачено, що всѣ подорожній наполоханй чимъ скорше втѣкають зъ сего ваґона. Поліція вдала ся въ справу и выкрыла, що се стрѣльба Ивана Мазяка выстрѣлила въ ваґонѣ, а наббй бувъ такъ сильный, що вырвавъ кусень стелѣ зъ бляшанымъ дахомъ. Самъ же Иванъ Мазякъ зѳзнавъ въ протоколѣ поліційнѳмъ, що вѳнъ властиво зъ фаху кантанярь, але се заняте ему накучилось и вѳнъ хотѣвъ собѣ коло Пустомыть заполювати на звѣрину. Всѣвъ до ваґону зъ стрѣльбою, готовою до выстрѣлу, а коли вѳйшло бѳльше людей, вѳнъ хотѣвъ зняти капелюхъ, а тутъ стрѣльба выстрѣлила... Мазякъ опинивъ ся зъ всѣми приборами мысливскими въ Ивановѳй хатѣ.

— **Перепалохъ въ церкви.** Зъ Тамбова доносять: Въ селѣ Конелевѣ, повѣта козлѳвского, крикнувъ хтось въ церквѣ пѳдчасъ богослуженя, що горить. Нарѳдъ зачавъ тиснути ся до дверей, а въ тѳй глотѣ удушено 54 особъ а 80 тяжко покалѣчено.

— **Нечуваный способъ самоубійства.** Касіверъ судовый Н. въ Клодску на Шлеску въ приступѣ роспуки постановивъ позбавити ся житя и, замкнувши дверѣ, вложивъ лѣву руку и ногу въ огонь та й державъ такъ довго, доки не зотлѣли на вуголь. Єго вѳднесено до шпиталя и вѳдтято ему ногу. Н. є жонатый и мае при собѣ матѣрь и сестру. Причиною сего сумного вчинку мала бути невылѣчима нервова недуга.

— **Дрѳбній вѣсти** Намѣстникъ кн. Санґушко выѣхавъ онодгы до Вѣдня на нинѣшне вѣнчане дочки президента міністрѳвъ гр. Баденього.

Въ Португаліи выйшовъ изъ шинъ поѣздъ, въ котрѳмъ ѣхавъ король Сіяму, та на щастє обійшло ся при тѳмъ безъ нѣякого поважнѣйшого наслѣдку вельможнои сего року vis major. — До ґімназіи въ Станиславовѣ записали ся двѣ приватній ученицѣ, одна до II-ои, а друга до IV-ои клясы.

Посмертній — ‡ — оповѣстки.

О. Петро Стефановичъ, совѣтникъ конс. и парохъ въ Кобакахъ, дек. косѳвского, упокоивъ ся вчера [27 с. м.] по тяжкѳй слабости въ 66 роцѣ житя, а 42-ѳмъ священьства. Покійный бувъ священикомъ вѳдданымъ цѣлою душею своему званю и повѣреному собѣ стаду, вѳдзначувавъ ся великою щиростію и праведностію характеру и лишивъ по собѣ загальный жаль у клира и у прихожанъ. В. в. п.

Надѳслане.

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **Porto- und steuerfrei ins Haus.** — Muster umgehend Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 2

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславѳвскои.

Зъ-пѳдъ Городенки пишуть намъ:

Въ Глушковѣ коло Городенки вѳдбула ся ревными заходами и коштомъ мѣсцевого пароха 4-дневна місія духовна, зачавши вѳдъ 10 ого до 13-ого жовтня с. р. и выпала пѳдъ кождымъ взглядомъ величаво. Що днины [мимо зливного дощу въ першихъ трехъ дняхъ] переповнена була обширна и красно уряджена церковь глушкѳвска вѣрными, слухаючими зъ найбѳльшою увагою, а часто зѳ слезами въ дуже зрозумѣлѳй для народа формѣ голошеныхъ наукъ. Мило вражали присутныхъ богослуженя правленй що-дня зъ діяконами при краснѳмъ спѣвѣ мѣсцевого хору селяньского. Яко проповѣдники прибули до Глушкова улюблений народомъ отцѣ духовнй: А Олесницкій зъ Торговицѣ, С. Макогоньскій зъ Погочискъ, Е. Весоловскій зъ Городенки и С. Бурнадзъ зъ Дубокъ. Въ послѣднѳмъ дни при сприяючѳй погодѣ вѳдправило ся на площи церковнѳй при красно устроенѳмъ престолѣ богослуженє, пѳдчасъ котрого приступило звыжь 1200 вѣрныхъ до св. причастія. Що цѣле торжество місійне зробило дуже миле вражѣне на тысячки народу, може свѣдчити и ся обставина, що коли при закѳнчею місіи пѳдъ хрестомъ місійнымъ сердечными словами подякувавъ мѣсцевый парохъ місіонарямъ за нихъ щирый трудъ, парохіяне глушкѳвскй самй вѳдъ себе вручили имъ на памятку красній вѣнцѣ зъ колося пшеницѣ, звязанй синьо жовтыми лентами. А хто здоровыми очима та щирымъ рускимъ серцемъ приглядавъ ся цѣлому торжеству, певно прийшовъ до переконаня, що не гонити намъ за недозрѣлыми идеями соціялістичными и силомъ щастливяти ними нашого селянина, але треба намъ єго просвѣчати и выховувати на засадахъ, якй высказавъ Исусъ Христосъ.

Наука, штука и література.

— **„Записки Наукового Товариства імени Шевченька“** пѳдъ редакцією Михайла Грушевского выйшли новою книжкою — V-ою за 1897 рѳкъ а XIX-ою зъ черги и мѣстять въ собѣ: „Податкові ухвали за Казимира Ягайловича в Польщі“ Стефана Томашѣвского. — „Описи Перемишльського староства 1494 і 1497 р.“ Михайла Грушевского. — „Miscellanea: а) Рукописні церковні книги в с. Волосянці, подав Др. В. Охримович; б) документ 1586 р. про козацький промисел, под. М. Княжевич; в) Образок з львівського житя в середині XVII в., под. с. Томашівський. — Наукова Хроніка: Огляд часописей за 1896 р. Часописи видавані на Україні росийській (кінець) — Бібліоґрафія (рецензії й справоздання). — З товариства.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ: ц. к. адъюнкта судового Каз. Володисл. Грабовского и концепістѳвъ намѣстництва Тадея Мітшку и Конст. Де-Льожа комісарями повѣтовыми и призначивъ К. В. Грабовского до Залѣщикъ. — Міністеръ торговлѣ именувавъ почтового контрольора Іосифа Сенковского старшимъ контрольоромъ почтовымъ для Львова [мѣсто]. — Краєвый судъ высшій въ Краковѣ именувавъ офіціялами канцелярійными въ IX клясѣ ранґи мѣжь иншими Якова Василишина при судѣ пов. въ Бохни а Дмитра Зелѣзка при судѣ пов. въ Переворску. — Намѣстникъ именувавъ лѣкарѣвъ повѣтовыхъ: д-ра Стан. Ґавликовского и д-ра Брон. Варжицкого повѣтовыми лѣкарями въ IX клясѣ ранґи, а асистента санітарного зъ Богородчанъ д-ра Кирила Стан. Гижицкого концепістомъ санітарнымъ зъ призначенемъ до служѳы при староствѣ въ Перемышлянахъ. — Намѣстникъ именувавъ: канцелістами намѣстництва и призначивъ: вахмайстра артилерії Людв. Главного для Львова, вахмайстра жандармеріи Франца Ґавлика для Лиманови, пѳдофіцира уланѳвъ Ґустава Павликовского для Мыслениць, вахмайстра жандармеріи Антона Заплатиньского для Львова, пѳдофіцира пѣхоты Тад. Тобіса для Горлиць и пѳдофіцира уланѳвъ Антона Снѣжка для Бѳбрки.

Телеґрамы „Дѣла“.

Краковъ 28 жовтня. Палата торговельна заявила ся противъ транспортового податку и противъ способу побираня пѳдвысшеного податку вѳдъ цукру; менші купцѣ не могли бы вести торговлѣ, коли бы мусѣли зъ горы оплачувати той податокъ.

Софія 28 жовтня Князь вѳдкрывъ собраніе троновою рѣчею, въ котрѳй згадавъ о своихъ візитахъ у подруженыхъ зъ Болгарією дворѳвъ и сказавъ, що Болгарія за свою льояльну політику мае за границею поважане и прихильность.

Франкфуртъ 28 жовтня. Frankf. Ztg. доноситъ, що царь и вел. князь гессій написали листъ до вел. князя баденьского и успокоили єго.

Вино Папайтинове при недугахъ жолудка, на травленє.
Цѣна 4 короны.
Вино зъ горѣхôвъ Коля. Средство пôдбуджуюче и покрѣпляюче.
Цѣна 2 короны.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
7 пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 36—?

Надослане.

Яко найдешевше жерело закупна церковных лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашь, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручає свôй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзôвникъ
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.
363 1—36

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1.
у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

Клиентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручає
своє переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пôдоймає ся всяких роббтъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Євангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. пн. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Владим. Красицкій
ищетъ уроковъ [лекцій] Сажавка почта Ланчинъ.
59 2—3

СИТА волосѣнній почтôвній по зр. 1, 1·56 и 1·60. Машинки до сѣканя мяса по зр. 3 и 4
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульня ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Першій рускій складъ и робôтня выробôвъ ножôвничих власныхъ и анґлійскихъ 26—?
пôдъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручає бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовій, ножѣ столовій и кухонній и рôзній выробы ножôвничій. Приймає бритвы до остреня и обтяганя и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконує якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножôвникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.
299

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручає 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Ковдры шитій
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ ёдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручає Магазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

Каролъ Яворскій
у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20
поручає свôй
складъ и робôтню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 23—?
287

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр
Оправленій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Нѣ теперѣшный сезонъ
знана зъ дешевости и добрôного крою
ВѢДЕНЬСКА ФІРМА
ТІРІНҐЪ и БРАТЯ
у Львовѣ
улиця Ягайлоньска ч. 2,
припоручає
величезный выборъ готовыхъ одягôвъ мужескихъ и дѣточихъ
Цѣны баєчно дешевій.
Всяка конкуренція выключена. Одяги маринарковій вôдъ 12 зр., пальта зимовій вôдъ 13 зр.
358 [Бюро „Импресса“] 2—4

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Руске Заведенє Бронзôвниче
при улици Рускôй число I.
Принимає ЧАШѢ до огневого золоченя вôдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вôдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . . вôдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНІЙ [якъ до велич.] вôдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малій 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНІЙ зъ пружинами мальованій влачнон роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.
Всякій роботы бронзôвничій по значно зниженôй цѣнѣ лише пôдъ фірмою 362 1—10
Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЄНЬСКІЙ
Львôвъ, улиця Руска число 1.

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручає:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
ЄВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 5—10

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ
звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи Принимає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ Побôльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторіи реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вєч. Духовеньство занотуватя собѣ его адресу. 205 121—?
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій
въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.
19
Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Фірма вôдзначена на львôвскôй краєвôй выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна
РОБÔТНЯ
выробôвъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ
зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійній и на св. влей, бурсы для недужих, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйший Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскій берла, кадильницѣ и лодки, гармонійній дзвôнки, антипєндія, бронзы сальонôвій и до меблѣвъ и т д.

Всѣ наведеній предмеры приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огня або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть Замовленя зъ провінціи полагоджує вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 6—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робôтня бронзôвница, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продає дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій. огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взаґалѣ **всякій матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предпріемство робôтъ бетонôвыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 6—?

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ІПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вôддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.

Вôддѣлъ депозитовый
принимає вклады и выплачує завдатки на рахункъ бѣжучій, принимає до переховання папіры вартôстній и дає на нихъ завдатки.
Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковій (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстає въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важній документы. 374 Д
Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшій заряджения.
Приписы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Вєч Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключений зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвыстій сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкорыстнѣйшій услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 236. Львовъ, Пятница 17 (29) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на геремѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додат ком

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережене. — Реклямації неопечатані вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Справы парляментарнѣ.

[*Два засѣданя палаты послѣвъ: полудневе и вечѣрне. Обструкція посла Вольфа и 12 годинна мова посла Лѣхнера.*]

Вчерашне, въ четверъ, полудневе засѣданє палаты послѣвъ тревало лишь двѣ годины. По згадцѣ посмертнѣй, приевяченѣй памяти пок. посла гр. Фердинанда Гомпеша, вѣдбули ся чотири поіменнѣ голосованя и віцепрезидентъ Крамаржь закрывъ засѣданє, заповѣдаючи слѣдуюче на годину 6 ту вечеромъ зъ порядкомъ деннымъ: Перше читанє предложенія о провізоріи угодовѣй. Въ палатѣ неспокѣй и протесты.

Засѣданє вечѣрне.

Саля засѣдань выповнила ся послами; рѣвножь галєріи сильно обсадженѣ. Замѣтне мѣжь послами горячкове напруженє, бо, якъ розказують, опозиція рѣшила ся ужити найскрайнѣйшихъ средствъ обструкційныхъ. Пос. Вольфъ вѣдгрожувавъ ся, що прийде на засѣданє зъ шпіцрутою и не допустить до ухвалы надъ провізорію угодовою, хочь бы парляментъ мавъ розлетѣти ся.

По отвореню засѣданя віцепрезидентомъ Абрагамовичемъ зголосило ся кѣлькохъ послѣвъ до зложеня заявъ. Пос. Гофманъ зачавъ обговорювати справу резигнаціи Катрайна. [Абрагамовичь ставъ перебивати бесѣдникови, але на лѣвици пѣднеслись сильнѣ протесты: „Спокѣй! Спокѣй! Вже зновъ зачинаєте бронти! Зновъ провокуєте скандалъ!“] Гофманъ запротестувавъ противъ безправного нарушеня регуляміну. — Другій бесѣдникъ пос. Функе рѣвножь запротестувавъ противъ нарушеня регуляміну. Абрагамовича, котрый хотѣвъ перебивати, остро скартано. — Третій бесѣдникъ пос. Дашиньскій назвавъ поведенє президіи неприличностію и заявивъ, що его партія прилучить ся до опозиціи, щобы не допустити до ухваленя провізоріи.

Вѣдтакъ наступили пытаня: пос. Штайнвендера: чому Катрайнъ зрезигнувавъ; пос. Русса: чому протоколы стенографічнѣ неточнѣ; — пос. Поммера: чому Крамаржь поступає собѣ нетактовно записуючи бесѣдникѣвъ до голосу. — На всѣ тѣ пытаня обѣцявъ Абрагамовичь вѣдповѣсти при кѣнци засѣданя.

Въ справѣ формальнѣй поставивъ пос. Гроссъ внесенє, щобы передъ провізорію угодовою радити надъ предложенемъ правительственнымъ о податку вѣдъ цукру; — а пос. Кайзеръ домагавъ ся, щобы найперше полагодити недокѣнченѣ справы зъ полудневого засѣданя. — Абрагамовичь вѣдповѣвъ, що за всѣ зарядженя президіи бере одвѣчальность на себе... [Пос. Вольфъ: Вы єсьте президентомъ одного сторонництва и то сторонництва, що ломить присягу!] а обовязкомъ президіи старати ся найперше о сповненє задачь... [Пос. Вольфъ: Шляхтичѣ пропінаційнѣ хотять ще дѣстати трінкгельдъ за угоду!] а внесень Гросса и Кайзера не пѣддасть пѣдъ голосованє. Приступаємо до порядку деннього. Пос. Лѣхнеръ мае голосъ.

Въ сали вчиняє ся великій гамборъ. Крики и протесты на лѣвици. Пос. Вольфъ зажадавъ голосу въ справѣ формальнѣй. Абрагамовичь на се не зважає, лишь повтаряє, що Лѣхнеръ мае голосъ. Лѣхнеръ встає, але не може говорити, бо грѣмкій голосъ Вольфа гуде безперервно:

„Чи дасьте менѣ голосъ, и президенте, чи нѣ? Я буду такъ довго домагати ся голосу, доки его не дѣстану. [Чимъ разъ бѣльшій гамборъ. Пос. Кронаветеръ: Ставлю внесенє на замкненє засѣданя.] Прошу о голосъ. Хочемо разъ побачити, чи твердша нѣмецка чашка, чи польска (eines Polaken)?“

Зачинає ся ритмічне битє дощинками о пультъ. На передѣ стоить Вольфъ и повтаряє своє домаганє о голосъ. Кронаветеръ жадає замкненя засѣданя и поименного голосованя надъ своимъ внесенемъ. Абрагамовичь повтаряє разъ въ разъ, що Лѣхнеръ мае голосъ, а вѣдтакъ для вѣдмѣны напоминає Вольфа, щобы неприлично заховувавъ ся и прикликує его до порядку. Вольфъ верещить: Прошу о голосъ! Прошу о голосъ!

Тымчасомъ Лѣхнеръ зачинає говорити. Вольфъ до него: Чи хочете, товаришу, при служити ся тымъ панамъ такъ само якъ вчера Люегеръ? Люегеръ: Прошу васъ залишити такій замѣтки. (Оплески на правици.) Вольфъ: Запишѣть собѣ тѣ оплески до своѣи нотатки. — Абрагамовичь взыває Вольфа до порядку, а Вольфъ кричить о свѣй голосъ. Настає такій гамборъ, що Лѣхнера цѣлкомъ не чути и перерывають засѣданє на 10 мінутъ. По отвореню засѣданя заявивъ віцепрезидентъ, що не може удѣлити голосу нѣ Кронаветерови нѣ Вольфови, бо голосъ мае Лѣхнеръ. Вольфъ: Коли такъ, то я самъ собѣ удѣлю голосъ и не зречу ся мого права! Зачинають грозити ему квесторами палаты, але Вольфъ валить дощиною въ пультъ и выкрикує: „Най но прийде тутъ квесторъ! Може прикличите тутъ кѣлька поліцаѣвъ? Се правдива політика галицкихъ шляхтичѣвъ!“ По хвили домагає ся Вольфъ замкненя засѣданя, бо вже дуже пѣзно (1½ год. по пѣвночи). Коли жь Абрагамовичь на се не годить ся, кричить Вольфъ: „Чи вы п. Абрагамовичь, Ritter von, знаєте, якій вамъ титулъ належить ся? Якъ схоче ся вамъ спати, то возьмѣть собѣ пѣдъ голову вашу чисту совѣсть! У насъ дома тыхъ, що ломлять присягу, зовуть шубравцями!“ — А вѣдтакъ зачинає рѣвночасно зъ Лѣхнеромъ выголошувати свою промову, а взглядно читати голосно брошурку о подѣяхъ въ Хебѣ. Въ сали великій гамборъ. Лѣхнеръ просить о хвилю перервы для выпочинку. Віцепрезидентъ Крамаржь згодивъ ся на 5 мінутъ перервы. Лѣхнеръ выйшовъ покрѣпити ся.

Коли отворено засѣданє, Лѣхнеръ зновъ зачавъ говорити. Вольфъ протестує противъ такого насильства и домагає ся голосу. Крамаржь не годить ся на се. Вольфъ: То сей парляментъ не вартъ фунта клакѣвъ. И такъ переходить засѣданє до 4-ои год. рано. Лѣхнеръ говорить, а довкола него громадка послѣвъ пильно слухає, бо справдѣ цѣкавѣ рѣчи говорить. Що хвиля бють довшѣ оплески, а за той часъ Лѣхнеръ вѣдпочивае, покрѣпляє ся виномъ, чорною кавою и булками. Деякѣ послы похнюпили голову на пульты и дрѣмають. Иншѣ выйшли до побѣчныхъ саль и покладали ся по софахъ. Многѣ ѣдять вечеру и попивають шампана, а е и такѣ, що засѣли до тарока. Година 4-та рано — Лѣхнеръ говорить дальше и якъ впевнявъ, може ще до полудня говорити.

[На правици на кождый способъ консернація. Въ часѣ обструкціи пос. Вольфа, менеры кола польского намовляли Поточка а вѣдтакъ Шаєра, щобы пѣдѣйшовъ до Вольфа и давъ ему въ лице, — мотивуючи тымъ, що зъ аферы нѣчого не буде, бо Вольфъ не буде поединкувати ся зъ хлопомъ. На щасте пос. Цена вговоривъ Шаєра, щобы не робивъ скандалу.]

Телєграма надана о 7-ій год. рано доносить: Лѣхнеръ говорить дальше. Лѣвиця оплескує промову що хвиля. Передъ пѣвъ годиною бубнено до такту дощинками по пультахъ зъ пѣвъ години. Абрагамовича що хвиля ганьблять. Вѣдкинено внесенє на замкненє засѣданя.

Година 8·20 мінутъ рано. Лѣхнеръ говорить. Опозиція домагає ся перервы на пѣвъ години для вѣдпочинку. Абрагамовичь не годить ся на се. Оклики: Нелюдянѣсть! Кѣлько разѣвъ Абрагамовичь засяде, повтаряють ся скандалы. О год. 7½ велѣвъ собѣ Лѣхнеръ подати каву. О год. 8-ій явивъ ся Бадені. Лѣхнеръ заповѣдає, що если тѣлки Богъ узичить ему здоровля, то о 12-тій годинѣ повторить ще разъ цѣлу свою мову.

Переглядъ політичный.

Парляментарна комісія правицѣ радила д. 27. с. м. надъ выборомъ нового президента палаты пѣсля утечѣ д-ра Катрайна зъ президіяльного крѣсла, але не дѣйшла до нѣякого кѣнця. Вѣзвано католицке сторонництво, щобы оно знову зъ посередъ себе указало кандидата на президента. Отже сторонництво се зѣбрало ся того-жь дня на нараду въ тѣй справѣ. Тутъ ухвалено, щобы д-ра Катрайна просити до повороту. Коли-жь бы сей, якъ сторонництво католицке припускає, вѣдказавъ ся, тогдѣ оно мае заявити, що при теперѣшнѣмъ станѣ рѣчей не може зъ посередъ себе дати кандидата на президента. Послы д-ръ Фухсъ и Ебенгохъ заявили кождый про себе, що кандидатуры не приймуть. Такимъ чиномъ осталѣ сторонництва правицѣ будуть мусѣли згодити ся на якогось кандидата зъ помѣжь себе. При тѣмъ станѣ рѣчи уважають за имовѣрне, що першій віцепрезидентъ Абрагамовичь стане президентомъ, на его мѣсце выйде другій віцепрезидентъ д-ръ Крамаржь, такъ що выпаде постарати ся лише о другого віцепрезидента.

О причинѣ уступленя д-ра Катрайна пише дневникъ Tiroler Stimmen: Постанова д-ра Катрайна остае въ звязи зъ рѣзницями поглядѣвъ мѣжь нимъ а гр. Баденімъ. Вѣдъ Катрайна домагано ся, щобы вѣнъ зломивъ обструкцію. До сего не мавъ вѣнъ иншого способу, якъ тѣлько регулямінъ. Змѣны регуляміну домагавъ ся вѣнъ вже передъ роками, але тогдѣ спротивилась тому правиця. А теперь змѣна була ледво чи можлива. Катрайнъ бувъ той гадки, що заостреня регуляміну противъ обструкціи дуже значнои меншости є неможлива. До того причинило ся ще и поведенє правительства, котре само нѣчого не робило противъ обструкціи, а вѣдъ президіи та бѣльшости домагало ся побѣды надъ нею. Те, що оно само не годно було вдѣяти, мали зробити иншій, котрій находять ся въ далеко труднѣйшѣмъ положеню и бѣльше повинній оказувати оглядности.

Зъ вишои стороны, тежь близькои до д-ра Катрайна доносять: Ще передъ своимъ выѣздомъ до Англіи хотѣвъ д-ръ Катрайнъ уступити; але тогдѣ упрошено его, щобы еще вытримавъ. Причины его рѣшучого кроку не є у Вѣдни незнанѣ: вѣнъ самъ говоривъ неразъ своимъ приятелямъ, що не може дальше остати на своѣмъ становиску, бо тяжко ему бути президентомъ палаты, котра засуджена цѣлкомъ не безчинность, а такожь тому, що вѣнъ не годить ся на політику президента міністрѣвъ. Пѣсля его переконаня теперѣшный безвѣдрадный, бо навѣть для Австріи небезпечный станъ можна усунути лише черезъ щире порозумѣнє зъ Нѣмцями въ Чехахъ. Безъ того парляментъ нѣколи вже не дѣйде до плѣдной роботы. Але надѣя, щобы Бадені довѣвъ до такого порозумѣня є теперь тымъ менша, що правительство не поперло навѣть честныхъ льояльныхъ заходѣвъ бар. Діпавлього.

Внесенє бар. Діпавлього прийшло также пѣдъ дискусію на оногдѣшнѣмъ засѣданю парляментарнои комісіи правицѣ. Бар. Діпавлі заявивъ поновно, що не покине свого знесеня [Нагле зѣрванє переговорѣвъ Діпавлього зъ провѣдниками лѣвицѣ пояснюють тымъ, що гр. Бадені напирає на правицю, щобы просто вѣдказала попертя Діпавльому въ его заходахъ о признанє его внесеню першенства передъ иншими наглячими внесенями, бо ходить о чимъ скорше переведенє угодовои провізоріи. Бар. Діпавлі, якъ кажуть, хоче теперь пустити ся на иншу дорогу. Вѣнъ хоче довести до выбору комісіи для свого внесеня, а рѣвночасно постарати ся, щобы пѣдчасъ нарадъ тои комісіи постановлено такій розъемъ: на бажанє всѣхъ сторонництвъ зобовяже ся правительство застановити правосильность языковыхъ розпоряджень, щобы ихъ опѣсля змѣнити въ мѣру мѣсцевыхъ потребъ.

Новинки.

— **Выборы до радъ повѣтовыхъ.** По радѣстнѣй вѣсти про славну побѣду Русинѣвъ въ Калущинѣ при выборѣ зъ куріи сѣльскои наспѣла сумна вѣсть изъ Золочѣвщины, що тамъ пѣбѣдила ліста паньска, перепавъ навѣть адвокатъ Рожанковскій; вѣйты пѣйшли на команду старосты Родера. Видко, що въ Золочѣвщинѣ нинѣ кашить хрунями... Але годилось бы знати и то, яка зѣ стороны провѣдникѣвъ рускихъ въ повѣтѣ була робота передвыборча, бо ажь тогдѣ можна бы осудити, чому въ Золочѣвщинѣ не удало ся такъ, якъ въ Калущинѣ. — Въ повѣтахъ ярославскѣмъ и въ живецкѣмъ побѣдила ліста людовцѣвъ; въ ярославскѣмъ увѣйшло до рады такожь кѣлькохъ селянъ рускихъ, а въ живецкѣмъ ліста стоялювцѣвъ упала, осягнувши ледви кѣльканацять голосѣвъ, супротивъ 203 на листу людовцѣвъ.

— **Руска переписка греко-кат. урядѣвъ парохіяльныхъ зъ ц. к. властями.** *[Письмо зѣ пѣдъ Жидачева.]* Кождый Русинъ, дорожачій своимъ личнымъ достоиньствомъ и своимъ письмомъ, повиненъ все и всюда говорити и писати по руски. О тое руске письмо особливо до ц. к. властій наборолись Русины вже много-премного и выбороли собѣ прислугуючій имъ права, але тѣ права були до недавна [та ще й нинѣ — *Ред.*] лишь на папери, бо — нѣгде правды дѣти — многій ц. к. урядники не хотѣли [и не хотять — *Ред.*] примѣняти ся до тыхъ розпоряджень, кажучи: „urzędowy język jest polski“.

На многихъ соборчикахъ обовязували ся священики навѣть словомъ чести: писати до всѣхъ властій по руски, но не всѣ деканаты тое здѣлали, та й зновъ — нѣгде правды дѣти — многій священики и до нинѣ ще пишуть до властій по польски, або для оминеня не то Сцилѣ але й Харибды, пишуть по нѣмецки. О такихъ священикахъ высказують ся нашій урядники: „Po rusku nie pisze, bo się boi, po polsku nie pisze, bo mu się niechce, więc pisze po niemiecku. Jak takiego nazwać?“ Якъ ихъ называють, легко догадати ся. Заразомъ не можу не спѣмнути о двохъ священикахъ львѣвскои епархіи, котрій своею постоянностію щодо рускаго письма въ урядованю заслужили ся особливо Оденъ — то ще сотрудникъ [имени его, хотяй многимъ звѣстне, не хочу тутъ публикувати зъ легко зрозумѣлыхъ взглядѣвъ]; вѣнъ выборовъ собѣ навѣть и то, що дотычный ц. к. урядъ податковый мусѣвъ постаратись о спеціяльно для него рубриковану [писану] книжочку платничу. Цѣлый рѣкъ не бравъ бѣдный сотрудникъ пенсіи, поки справа рускои книжочки не перейшла всѣхъ инстанцій. Вытримавъ до кѣнця, але поставивъ на своѣмъ! Другій — то вже парохъ, о. Петро Петрицкій зъ Колоколина, особливо заслуживъ ся около рускаго письма въ переписцѣ зъ урядами. Вѣдсылавъ вѣнъ всѣ письма не въ рускѣмъ языцѣ ему присланѣ, навѣть асигнату на пенсію, такъ що рогатиньске староство видячи, що лише вѣнъ оденъ такъ твердо стоить при своѣмъ, представило его, куда слѣдуе, яко „божевольного“ на тѣмъ пунктѣ. Справа оперлась о Всч. Консисторію, а хочь въ справѣ рускаго языка вплывали и иншѣ представленя до Всч. Консисторіи, то здаєть ся справа о. Петрицкого була послѣдною причиною, що Всч. Консисторія вѣднесла ся въ справѣ рускои переписки урядѣвъ парохіяльныхъ до ц. к. намѣстництва. „Толкущем отверзетъ ся“. Всѣмъ священикамъ повинно бути вѣдомо зъ Архіепархіяльныхъ Вѣдомостій ч. VI. зъ 1897 р., де пѣдъ ч. Конс. 3.479 говорить ся „О урядованю въ рускѣмъ языцѣ“. Вычисленѣ тамъ розпоряджена давнѣйшѣ що-до рускои переписки и наведено дословно послѣднє президіяльне розпорядженє Е. Е. кн. намѣстника зъ дня 24 марта 2897 ч. 3728 пр., котре *усуває всякій сумнѣвы и норжує поступованє ц. к. урядникѣвъ що-до руского языка въ урядованю.* На кѣнци того розпоряджена Кон исторі сказано: „О повышѣмъ розпорядженю подає ся до вѣдомости Всч Священства *яко рѣшеня всѣхъ дотеперь предложеныхъ прошеній въ тѣмъ предметѣ*“.

Одержавши тое розпорядженє зачали многій священики нашого повѣта *звертати* властямъ, въ першѣй лінии ц. к. староству въ Жидачевѣ, яко власти, зъ котрою найбѣльшу ведуть переписку, *всѣ не рускій письма.* Пѣдписаный належавъ также до тыхъ и *перше руске письмо [розумѣє ся фонетикою] навѣть зъ рускою адресою одержавъ вѣдъ жидачѣвского ц. к. староства* датоване дня 19. серпня 1897 ч. 15.782, а такожь всѣ слѣдуючій письма и адресы були рускій. — Но надѣйшла критична хвиля, коли мали ся писати квартальній выказы [табелѣ] о руху людности за III-ій квартал сего року. Староство прислало *друки польскій.* Пѣдписаный *звернувъ ихъ,* а одержавъ слѣдуюче рѣшене [подаю его дословно]: „Ч. 20.238. Звертаю Преподобному гр.-кат. урядови парохіяльному в Бережници королівскои з ознайменьем що до тепер не маю запасу руских друків понеже Вис. ц. к. Намістництво удѣлило мені друкі польскі, на котрих Преподобній уряд виповнит относительні дати за минувшій квартал. Рівночасно відношу ся до Вис. ц. к. Намістництва о друкі рускі, котрі в своім часі зістанут наділані Преподобному урядови парохіальному. Жидачів дня 25-ого октобріа 1897. Ц. к. Староста Gałecki“. — *Беру отже за слово пана старосту Галецкого и той послѣдный разъ на-*

Вино испаньске зъ Пепсиною,
Вино Condurango пептоное.
єдине средство противъ нестравности и диспепсіи.
Цѣна бутильки 3 короны.
Дѣлає знаменито въ нежитахъ жолудка и кишокъ.
Цѣна 3 короны. 8

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 36—?

писавъ пѣдписаный выказы на польских дрyкахъ ц. к. староста повиненъ дотримати свого слова!

Все тов подаю до загальнои вѣдомости братіи, бо були такі, котрі дѣбре не порозумѣли послѣдного розпорядженя Є. Е. намѣстника зъ дня 24 марта 1897 ч. 3728/пр. и въ наслѣдокъ невѣрного толкованя его настало замѣшане. Намѣренемъ моимъ есть: доказати фактомъ, якъ тое розпорядженє що-до переписки урядовъ приходскихъ мае выповняти ся. Думаю, що чей-же теперь образумлять ся шкаралупники и колибаючі ся въ томъ взглядѣ. Послѣдный уже часъ, щобы-сьмо поступали солідарно якъ оденъ мужь. Чей-же мы пастирѣ, вѣдъ насъ мае выходити примѣръ! — *Корнилій Сеник* приходникъ въ Бережници королѣвскій.

— **Про бл. п. о. Петра Стефановича**, пароха зъ Кобакъ деканата косовского, о котрого смерти мы донесли вчера, пишуть намъ зъ Косовщины: Покійный бувъ добрымъ пастиремъ, справъ громады все боронивъ, трудивъ ся тихо, безъ розголосу, и чи на давнѣйшій парохіи въ Горпинѣ чи теперь въ Кобакахъ лишивъ по собѣ добру память и щирый жаль. Въ справахъ політичныхъ, хочь и не бравъ ширшои участи, все державъ ся руского прапору и не спроневѣривъ бы ся бувъ ему нѣколи. Дѣти выховавъ покійный на щирыхъ Русиновъ и Русинокъ. Передъ двома мѣсяцями въ домѣ покійного вѣдбули ся рівночасно два весѣля найстаршои его внуки и наймолодшои дочки. Загальный справдѣшный жаль супроводжае покійного въ могилу. Земля ему перомъ!

— **Продукуймо руску интеліґенцію!** Кольконо то у насъ марнує ся правдивыхъ талантовъ зъ селяньскихъ родинъ, способныхъ до наукъ высшихъ? Выплекали бы мы богато твердыхъ характеровъ, патріотичныхъ и не шкаралупницкихъ, коли-бъ дотычні провідники по селахъ будь принукою будь порадою систематично наклоняли заможнѣйшихъ селянъ посилати своихъ сыновъ до высшихъ школъ. Переносы „za względów służbowych“ на Мазуры перестали бы практикуватись, бо зъ часомъ не стало бы тамъ мѣсць, а було бы подостаткомъ нашихъ людей въ нашій галицкій Руси. Бо то вже наші „братя“ говорять о „потребѣ знания польского языка межи офіцирами“, кажуть переписувати ся властямъ зъ жандармами по польски, а тымчасомъ урядники по большій части ще не знають по руски не то писати, але навѣть говорити! — *С. Карбовый.*

— **Патріотично-польскій податокъ** накладаный на учителѣвъ-Русиновъ. На сегорічныхъ учительскихъ конференціяхъ накладае ся на учителѣвъ податокъ на польску ґімназію въ Тѣшинѣ. Такъ н. пр. на конференціи, яка вѣдбула ся въ Новомъ селѣ, стягнено учителямъ повѣту збаражского на тую цѣль по 25 крейцарѣвъ. Застерѣгаемо ся напередъ, що намъ анѣ въ гадцѣ выступати противъ польскои ґімназіи въ Тѣшинѣ и противъ змаганъ Полякóвъ придбати для неи потрѣбні фонды, але рѣшучо мусимо протестувати противъ того, щобы моральною пресією выбирати на сю цѣль датки вѣдъ учителѣвъ-Русиновъ. Русины зъ ласки Полякóвъ такъ само убогі въ школы рускі въ Галичинѣ, якъ Поляки на Шлеску въ польскі зъ ласки Нѣмцѣвъ -- отже коли вже мае ся на конференціяхъ стягати учителямъ якійсь грошь, то нехай пп. инспекторы не горнуть всьо на цѣль польску, але нехай ставлять справу такъ, щобы учителѣ Поляки могли складати на цѣль польску [хочьбы и на ґімназію польску въ Тѣшинѣ], а зновъ Русины на цѣль руску [н. пр. на „Школьнѣ помочи“, на „фонды мундурковѣ“ при рускихъ ґімназіяхъ и т. п.]. Се чей-же справедливо! Що сказали бы Поляки якъ бы такъ на Шлеску на конференціяхъ учительскихъ прийшло ся учителямъ-Полякамъ подъ моральнымъ напоромъ давати жертвы на якусь школу нѣмецку (?!).

— **Вѣнчане дочки президента міністровъ ґр. Баденього** зъ ґрафомъ и ординатомъ Адамомъ Красиньскимъ, вѣдбуло ся вчера о годинѣ 11 рано у Вѣдни въ костелѣ Десяти ангельскихъ хоровъ „am Hof“. На вѣнчаню були представителѣ найвысшихъ вѣденьскихъ кругóвъ и много замѣсцевыхъ гостей. Молоде ґрафство звѣнчавъ рóднякъ молодои провінціялъ галицкихъ Єзуитóвъ кс. Янъ Бадені. Отець молодои дóставъ зъ нагоды вѣнчаня дочки ґратуляційну телеґраму вѣдъ папы, вѣдъ цѣсарскои пары, вѣдъ архикняжны-вдовы Стефаніи и вѣдъ членóвъ цѣсарскои родины, до того тысячку телеґрамъ зъ усѣхъ сторінъ. У Львовѣ вѣдправило ся вчера въ костелѣ Бернардинóвъ богослуженє на интенцію новоженцѣвъ, заходомъ и коштомъ діюрністóвъ пропінаційного фонду. Рóзні товариства и кружки урядникóвъ деякихъ урядóвъ та институцій повысилали молодій дарунки. Зъ Львова були на вѣнчаню кн. намѣстникъ Санґушко, маршалокъ ґр. Стан. Бадені и депутація урядникóвъ намѣстництва. Члены выдѣлу краєвого выслали ґратуляційну телеґраму.

— **Процесъ редактора Брайтера** противъ **трехъ шевцѣвъ-патріотóвъ** тягнувъ ся ажь чотири днѣ и закóнчивъ ся вчера по 1-ій годинѣ въ ночи засужденемъ обжалованого Бурды на мѣсяць а Поравского на три тыждні арешту. [Вóдъ обжалованя третього шевця п. Брайтеръ вóдступивъ ще въ другóмъ дни розправы, бо той листомъ просивъ Брайтера о прощене, кажучи, що дотычну вóдозву зміненикъ Русинъ] дóставъ тяжку рану въ голову и лежить въ шпитали, а другій [Нѣмець] выйшовъ зъ легкимъ пораненємъ руки.
но потóмъ, якъ вóнъ ей пóдписавъ.] Выявило ся, що властивымъ моторомъ цѣлои справы бувъ посолъ Козакевичъ, вóнъ давъ и грошѣ на друкъ тои вóдозвы; однакъ оба обжалованій обставали при тóмъ, що они в ей авторами. Цѣла розправа робила дуже прикре вражѣне. Стояли противъ себе два таборы, приклонники и противники Брайтера, противники пóдъ проводомъ шевця Еліясевича, личного ворога Брайтера. Всѣ невзгодины табору соціялістóвъ выйшли на верхъ. Зъ безчисленныхъ дрóбныхъ фактóвъ можна було читати лишь то одно, що у всѣхъ вóдтѣняхъ сего табору кождый членъ, що мае бóльше житя въ собѣ, пхае ся въ ґенералы, рые пóдъ другими и шукае власнои користи, розумѣвсь цѣною менше просвѣченыхъ членóвъ свого табору. Ненависть лично-партійна перебивалась и въ заприсяженыхъ зóзнаняхъ, и то такъ, що Брайтеръ прилюдно закинувъ бóльшій половинѣ свѣдкóвъ фальшиву присягу. Дальше показало ся, що головній вороги Єзуитóвъ, соціялісты, вѣрять въ ихъ засаду, що „цѣль освящує средства“; примѣромъ мѣжь закидами звернеными противъ Брайтера е и такій, що вóнъ не вóддавъ товариству независимыхъ соціялістóвъ позиченого ґульдена а не пóдносить ся того, що вóнъ на се товариство добровóльно выдавъ понадъ 1000 зр. А коли зважити ще й то, що головный обжалованый Бурда мае Брайтерови богато лично завдячити, то рóдъ такого подозрѣня почутя людского мусить бути прикрымъ свѣдоцтвомъ для партіи соціялістóвъ, що такъ выховує людей. — Мѣжь свѣдками було и кóлькохъ Русинóвъ, а зъ приятностію треба зазначити, що були се люде и интеліґентнѣйшій и таки щирі. Иншій духъ у нихъ; хочь и они були въ рóзныхъ уже таборахъ, а все-таки тягне ихъ до свого. — Межи присяглыми бувъ одинъ цѣкавый панъ судья присяглый, обшарникъ Лянґъ, мабуть читатель Gazet-ы Narodow-oи. Безнастанно повтаряючі ся слова „соціялізмъ“, „анархізмъ“ переймали его обуренемъ, вóнъ стававъ що хвиля критикомъ всякихъ поглядóвъ и при вражѣню нетаєнои неохоты до Брайтера вказувавъ на хвилю, що о всякихъ тыхъ рѣчахъ не мае понятя. Выступы того пана смѣшили та злостили и трибуналъ и авдіторію, зъ котрои почувъ п. Лянґъ не одно слово, що могло псувати кровь обшарника...

Послѣдній вѣсти.

Вѣдень 10-та год. въ полудне. Лехнеръ скóнчивъ свою 12-годинну мову о 9-тій годинѣ. Опозиція поставила внесене на замкнене засѣданя; внесене вóдкинено. До голосу рго зголосивъ ся Єнджейовичь, а contra Lueger и пятьдесять бесѣдникóвъ. Бóльшість надѣе ся докóнчити се засѣдане и вóдослати предложене до комісіи. Що пóвъ годины вóдбувають ся будженя дощинками въ тактъ. Зажадано присутности міністрóвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 жовтня. Комісія легітимаційна придѣлила дальше протесты противъ выбору послóвъ: Рутовского Вахнянинови, Вахнянина Меруновичеви, Вайзера Ґізовскому, Валєвского, Высоцкого и Розенштока Дулємбѣ.

Римъ 29 жовтня. На королѣвскóмъ дворѣ въ Монци надѣють ся зъ початкомъ падолиста міністра справъ заграничныхъ ґр. Ґолуховского.

Царгородъ 29 жовтня. Переговоры для окончательного уложеня договору мира оперли ся на третóмъ артикулѣ тымчасового договору и на справѣ вóдшкодованя приватныхъ стратъ. Грецкі повномочники не хотять пристати на жадні постановы, котрі бы зменшали права грецкихъ пóддaныхъ, признаній имъ въ роцѣ 1832; а означене вóдшкодованя приватныхъ стратъ хотять вóддати грецко турецкій комісіи слѣдчій.

Атены 29 жовтня. Кóлькасотъ урльопникóвъ впало до склепóвъ и розграбили одѣжь и живность. Патрóлѣ розбігнали товпу народу. водиреѣвъ арештовано. Урльопники оправдують ся, що терпѣли холодъ и голодъ.

Надосłане.

ЛИПІЕ

зъ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нóжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткóвъ заосмотрена кухня.

79 57—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КАТРАЙНА замки на вóддаль [патентованій въ всѣхъ державахъ умождливляють замыкаце и отвираце дверей навѣть зъ дальшихъ покоѣвъ, комплетный прирядъ зр. 2·75
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Першій рускій складъ и робóтня выробóвъ ножóвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 27—?
299
пóдъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовій, ножѣ столовій и кухонній и рóзній выробы ножóвничій. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножóвникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.

Поручаємо **КУПУВАТИ** всяку ґардеробу, мундурки, ліберію оружє, машины, меблѣ и т. п. лише
въ Базарѣ католицкóмъ Ящишина.
342 Будынокъ театральный. 5—6

ЦѢЛКОВИТІЙ
уряджения церковнѝ
имоностасы, кивоты, процесійні вóвтарики и пр.
186 поручае
РОБÓТНЯ
М. ЧЕРНАВСКОГО у Львовѣ
при ул. Кароля-Людвика пóдъ ч. 3 по дешевыхъ цѣнахъ.

Вóдзначена на краєвóй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своеи точности и совѣстности
КРАВЕЦКА РОБÓТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкóвска ч 19
принимае всякій замовленя, входячі въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовенства такожь на одяги для ученикóвъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылае пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о прислане старои одежи на мѣру. 12—12
292

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папирóвъ державныхъ и льосóвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER**, VIII Deutsch-356 gasse 8, **BUDAPEST**. 2—10

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рóзныхъ фабрикъ. Нóвѣ по зр. 27, 38, 42, 50 и 64 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готóвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вóдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. е. понадъ 100 ваґонóвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.
Не высылаю влѣздивыхъ аґентóвъ котрымъ жиды платять вóдъ 10 до 20 зр за продажъ одной лихои машины. 291 8—52
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львóвъ, готель Жоржа.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинóвъ
Цѣна 1 зр.
Дóстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЕШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НАЙБÓЛЬШІЙ ВЫБÓРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручае Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручає:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
ЄВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 6—10

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надосланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 16—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

Знана вóдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерóвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краєвій спеціялы якъ: Народóвка, Dziennik, Szczutek, Карпатóвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренóвка и т. п. горѣвки упривілеіованій и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вóльного вóдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкóдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои
Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 401—?

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рóкъ 1898.
Дóстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамóвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пóдъ зарядомъ Іоанна Гренята.

Ч. 237. Львовъ, Субота 18 (30) Жовтня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Въ справѣ всенародного вѣча.

——

Подаємо до вѣдомости нашихъ Р. Т. читателѣвъ, що львѣвска Дирекція поліціи дня 28 с. м. ч. 1379/97 приняла до вѣдомости внесене пп. д-ромъ Ив. Литиньскимъ, Мих. Спожарскимъ, д-ромъ Юл. Илевичемъ и Мих. Голейкомъ повѣдомленє о всенароднѣмъ вѣчу у Львовѣ въ дни 4 н. ст. падолиста о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ великѣй сали „Народного Дому“, отже вѣче се вѣдбуде ся.

Зъ огляду на вагу нинѣшнои хвилѣ и на вагу справъ поставленыхъ на порядку днев нѣмъ того вѣча — не сумнѣваємо ся, що всѣ, хто мавъ явити ся на забороненѣмъ поліцією вѣчу 1-ого падолиста [въ понедѣлокъ] явить ся 4-ого падолиста [въ четверъ] и вѣче се буде поважною маніфестацією руского народу — его интеліґенціи духовнои и свѣтскои, селянъ и мѣщанъ.

Подѣльность чи неподѣльность селяньскихъ грунтѣвъ.

Нарады рѣльничои анкеты, скликанои минувшого тыждня краєвымъ выдѣломъ до Львова, спонукують мене высказати свою гадку о справѣ подѣльности селяньскихъ грунтѣвъ, а то тымъ бѣльше, що анкета обмежила ся до зазначеня шкѣдливости надмѣрного роздробленя грунтѣвъ, о чѣмъ мы всѣ добре знаємо, але остаточно не дѣйшла до нѣякого выслѣду. И справдѣ, порушена справа не є легка до порѣшеня, тожь годить ся застановитись надъ нею и всесторонно ей обговорити.

Заборону дѣленя селяньскихъ грунтѣвъ знесено въ Галичинѣ закономъ краєвымъ зъ 1 падолиста 1868 р., В. з. кр. 25., а закономъ державнымъ зъ 27 червня 1868 р., В. з. д. 79. знесено обмеженя що-до законного дѣдиченя селяньскихъ грунтѣвъ. Въ сей способъ зъ выимкомъ нѣмецкои части Тиролю, де обовязує декретъ надворный зъ 9 жовтня 1795 р., Зб. з. с. 258. що-до законного дѣдиченя селяньскихъ грунтѣвъ у всѣхъ краяхъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй маємо свободу дѣленя селяньскихъ грунтѣвъ и свобѣдного розпоряджуваня ними на случай смерти спадкодавця.

Однакъ не довго треба було ждати, бо въ десять лѣтъ по запровадженю подѣльности селяньскихъ грунтѣвъ — зачали пѣдносити ся голосы, и то зѣ стороны самого селяньства, що тота свобода є у насъ руиною стану рѣльничого, бо грунты подѣлено на грядки та черезъ те намножило ся богато самостѣйныхъ господарѣвъ, щѣ не мають потрѣбнои силы господарскои до удержаня власнои родины. Супротивъ того може здавати ся, що привернѣнемъ стану правного, якій бувъ передъ 1868 рокомъ, настане гаразъ для нашихъ рѣльникѣвъ.

Въ такѣмъ пониманю рѣчи лежить немала суперечнѣсть межи дѣйстнымъ станомъ рѣчи а тымъ, чого жадає ся, бо заборона дѣленя не дасть намъ бѣльше грунту, а зъ другои стороны звяже намъ руки разъ на все навѣть тамъ, де подѣлъ є конче потрѣбный або и користный. А зновъ якъ свобода чоловѣка не каже ему надуживати данои вѣльности, такъ можнѣсть подѣлу грунту не примушує нѣкого до шкѣдного дѣленя, та на всякій способъ лѣпша свобода, якъ неволя господарска.

На выправданє нашого погляду можуть послужити сумнѣ примѣры и наслѣды неподѣльности грунтѣвъ селяньскихъ, якѣ ще до нинѣшного дня практикують ся у насъ при знесеню спѣввласности грунтѣвъ селяньскихъ. Примусове розвязанє спѣввласности грунту вѣдбуваєсь у насъ по мысли припису §. 843. закона цивільного звычайно черезъ публичну ліцитацію и тутъ такожь звычайно жиды набувають грунты селяньскѣ та або на ихъ осѣдають або вѣдпродукть парцелями зъ добрымъ зарѣбкомъ, а цѣла родина селяньска вывласнена зъ батькѣвщины иде зъ торбами въ свѣтъ. Простый розумъ хлопскій не може того пѣймити и каже: „Я грунту не задовжывъ та за що мене зліцитували?“ — „Dura lex! — вѣдповѣдає ему адвокатъ — вы не погодили ся межи собою въ родинѣ и тому судъ пустивъ грунтъ на ліцитацію, а за то маєте грошѣ въ депозитѣ.“ Тутъ зновъ хлопскій розумъ бє на право и каже: „Та вже лѣпше було насъ подѣлити; бувъ бы хочь кусникъ грунту, а зъ тыми пару риньскими що я теперь пѣчну?!“ Та й такъ найлѣпшій судья и найсовѣстнѣйшій адвокатъ є немѣчнѣ супротивъ забороны фізичного подѣлу грунту...

Отсей образецъ найлѣпше освѣтлює намъ выслѣдъ забороны дѣленя грунтѣвъ селяньскихъ, а кому выйшло бы се на хосенъ — высказавъ отверто членъ анкеты рѣльничои п. Тадей Федоровичь, заявляючи, що тымъ способомъ дѣйдуть дворы до дешевого роббтника, бо тогдѣ самъ роббтникъ, выкиненый зъ грунту, буде мусѣвъ просити ся до двора на роботу...

Такъ само представляє ся рѣчь зъ обмеженємъ законного дѣдиченя селяньскихъ грунтѣвъ, — бо якъ сплата спадкова буде мінімальна, то прочій спадкоємцѣ остануть безъ нѣчого, а якъ буде рѣвна, то полишѣный на грунтѣ не выдержить ей и позбуде ся самого грунту и на нѣчо не здадуть ся обмеженя що-до мінімальнои парцелѣ, бо и такъ вже маємо мінімальній парцелѣ. Взагалѣ нѣяке шабльонове розпоряджуваня чужою власностію не може вѣдповѣдати добрѣй цѣли господарскѣй, а посяганє о курателю надъ селяньскими грунтами було бы просто деморалізуюче и понижуюче для нашого селяньства.

Зъ того слѣдує, що законною заборономъ „зъ горы“ нѣчого не вдѣємо, але можемо помочи хлѣборобамъ роботою „зъ долины“: ширенємъ здоровыхъ основъ господарности помѣжь людомъ. Най господарь самъ думає про забезпеченє свого грунту въ родинѣ, бо якъ ему скажемо: „Ты чоловѣче не жури ся, по твоѣй смерти право дасть грунтъ найстаршому сынови а другій дѣти право сплатить“, тогдѣ вѣнъ дѣйстно нѣчого не буде робити для свого поколѣня господарского. Ширенємъ засадъ господарности повинній мы спонукати людей, щобы самѣ завчасу подумали о тѣмъ, що буде дальше. Най за житя старає ся кождый господарь забезпечити будучнѣсть свого майна господарского и своіи родины: одныхъ на грунтѣ лишити, доньки вѣнувати на бѣкъ, а тыхъ, що на рѣли не мають пристановища, способити до иншого заводу, якъ до ремесла, промыслу або до высшои науки. Тымъ способомъ нашь рѣльникъ пѣзнає, що дѣленє грунту є шкѣдне та що вѣдъ его господарности залежить удержанє нероздробленого грунту. Коли жь въ численныхъ родинахъ зайде конечна потреба подѣлу части грунту, то сему не запобѣгне законъ, але противно, доведе забороною подѣлу до ліцитації цѣлого грунту.

Зъ тыхъ тутъ наведеныхъ причинъ уважаємо заборону дѣленя грунтѣвъ селяньскихъ невѣдповѣднымъ средствомъ до пѣднесеня стану рѣльничого въ краю и длятого належить намъ рѣшучо заявити ся противъ реформъ законодатныхъ въ тѣмъ напрямѣ.

Вкѣнци годить ся пѣднести, що за тымъ поглядомъ заявило ся вѣче господарске скликане філією „Просвѣты“ въ Станиславовѣ и тому въ оборонѣ подѣльности селяньскихъ грунтѣвъ промавлявъ нашь Гурикъ на засѣданю рѣльничои анкеты у Львовѣ. — Треба намъ отже освѣдомляти нашь людъ хлѣборобскій и пѣдносити его до економічного добробыту, щобы другій не рѣшали о его маєтку.

Д-ръ Кость Левицкій.

Справы парляментарнѣ.

——

[*Двацятьпять-годинне засѣданє палаты послѣвъ. — Интерпеляція посла Яросевича.*]

Перше вечѣрне засѣданє рады державнои, скликане въ четверъ для угодовои провізоріи, тревало 25 годинъ, бо вѣдъ 7 годины вечера въ четверъ до 8 годины вечера вчерашного дня.

Д-ръ Лехеръ, якъ вже вѣдомо, говоривъ повныхъ 12 годинъ, вѣдъ 9 год. веч. до 9 год. зрана. Має вѣнъ 37 лѣтъ, досыть сильно збудованый; голосъ має майже слабый, але се ему выйшло на добре, бо не напружаючи голосу, не такъ легко мучить ся. Є вѣнъ секретаремъ берненьскои палаты торговельнои и въ справахъ економічныхъ має дуже широке и основне знанє; тымъ то у него такъ богато матеріялу до справы о угорскѣй угодѣ, що мѣгъ бы легко и друге тѣлько говорити та зъ власного вже досвѣду розказувати выпадки про кривду Австріи на користь Угорщины. До своіи бесѣды приладивъ ся вже въ середу и пѣшовъ завчасу спати, а въ четверъ жививъ ся добре але мѣрно, щобы мавъ тверезу силу до своіи довгои бесѣды.

Коли вже недалеко було до годины 9-ои зрана, заповѣвъ п. Лехеръ, що мусить спѣшити ся. Выслухайте — каже — спокѣйно мого

Першій разъ.

Образокъ зъ житя.

Що-ино на свѣтъ Божій стало займатись а мати и старшій братъ спали, коли Параня збудилась зѣ сну. Она мала першій разъ въ своѣмъ житю йти въ поле жати, и вже страхъ, зъ якъ великою нетерпеливостію очѣкувала она того ранку... Она схопила ся зъ постелѣ, розглянулась по хатѣ и выдалось ѣй на причудъ, що она вже не малый дѣвчукъ, якимъ була до теперь, але вже велика, слушна дѣвчина, що десь и того розуму та поваги у неи набрало ся, чого до теперь цѣлкомъ по собѣ не замѣчала. Она причепурилась на-борзѣ, вхопила коновки, пѣбѣгла до кирницѣ, принесла до хаты воды и розпалила въ печи на обѣдъ.

— Чого ты, Параню, чимъ боржѣй вже зѣрвала ся та берешь ся не до своіи роботы? Тобѣ бы ще спати! — докоряла мати дочцѣ, забираючи ся сама варити обѣдъ.

— Етъ, мамо, теперь не пора спати, коли зачинають ся жнива; теперь хиба самѣ лѣнюхи сплять, тій, що не хочуть робити, — вѣдказала Параня зъ великою повагою, крутьнулась на однѣй нѣжцѣ и побѣгла до коморы, де на кѣлочку висѣвъ ей новый серпъ.

Мати лишь усмѣхнулась та похитала головою... Она тѣшилась въ душѣ своєю донечкою-роббтницею, своєю потѣхою на старій лѣта, хочь не давала по собѣ пѣзнати тои утѣхи.

Паранѣ минавъ заледви чотирнайцятый рѣкъ житя, она була хорошою бѣлявочкою, чорноокою, чорнобровою, ей тѣло стало що-ино розвивати ся, мовь той пупляшокъ рожѣ. Не одному могло-бъ выдатись, що се навѣть грѣхъ заставляти до тяжкои роботы таку ще нерозвинену цвѣтку. Однакъ въ селяньскѣмъ станѣ на се не зважають...

Мати Паранѣ була убогою вдовою, мала всього хатку зъ огородцемъ и оденъ загѣнчикъ поля. Изъ свого годѣ прожити, длятого треба йти на паньскій ланъ жати за снѣпъ, а своє нехай за той часъ чекає; а якъ своє жито буде вже само просити ся пѣдъ серпъ и клонити ся й опадати, тогдѣ хочь-бы въ ночи при мѣсяцеви можна своє выжати.

До теперь ходила вдова на жнива зъ сыномъ, но ось сего року „пѣдросла“ вже Параня — то нехай и она йде, въ трѣйку все таки бѣльше зароблять... Параня й безъ того рвала ся до роботы, а коли мати нагадала про жниво и принесла для неи зъ мѣста новый серпъ, то Параня ажь скакала зъ радости и плескала въ долонѣ...

Но сего ранку она вже тѣшилась найбѣльше, бо-жь сей ранокъ выдавъ ся для неи якимсь великимъ празникомъ, а день, въ котрѣмъ она мала выйти въ поле жати и першій разъ въ житю побѣчь матери омытись потомъ тяжкои працѣ, мавъ бути переломомъ въ ей житю... Вѣдъ теперь на бѣкъ ляльки и дитинячій забавки, а замѣсть нихъ серпъ до рукъ и праця, невсипуща праця такъ довго, якъ довго вѣку на сѣмъ свѣтѣ... Но чи есть тутъ чого такъ дуже тѣшити ся? Бѣдна дитина!...

Параня побѣгла до коморы, здѣйняла зъ кѣлочка серпъ, принесла до хаты и, оглянувши его зѣ всѣхъ боковъ уже Богъ знає который разъ, положила на столѣ; потѣмъ подивила ся до маленького зеркальця на стѣнѣ, поправила собѣ на головѣ неслухняный космикъ русого волося, що все вылазивъ зъ-за уха, и спѣваючи въ пѣвъ-голосу якусь пѣсоньку, побѣгла до стодѣлчины будити старшого брата, що спавъ блаженнымъ сномъ на сѣнѣ, мовьбы ему и не въ думцѣ було йти нинѣ жати.

— Ану, Иване! лѣнтаю, вставай! — закликала Параня срѣбнымъ голосочкомъ, а коли Иванъ и вусомъ не моргнувъ на ей покликъ, тогдѣ Параня давай его термосити, давай за ноги тягнути.

Вкѣнци Иванъ збудивъ ся, протеръ очи.

— Що таке? горить, чи що? спытавъ вѣнъ здивованый.

— Не горить, а часъ вже вставати... Въ хатѣ вже обѣдъ доварюєсь! — закликала Параня. — Ану выходы зѣ стодолы на свѣтъ божій, умый ся зимною водою та Богу моли ся, бо вже люде збирають ся та й намъ пора йти жати!

— Овъ! яка менѣ жниця, якъ зъ клоча батѣгъ! — проворкотѣвъ Иванъ и хотѣвъ зновъ положити ся на запашне сѣно, но Параня не дала, вхопила его за руку и силомѣць тягнула на двѣръ. Якъ-разъ зѣйшло сонце и золотымъ промѣнемъ ударило просто въ отворенѣ дверѣ стодѣлчины. Иванъ зѣрвавъ ся на рѣвнѣ ноги и обоє молодѣ люде розсмѣяли ся веселымъ реготомъ.

Незадовго и обѣдъ бувъ на столѣ, обѣдъ скромненькій и пѣсненькій, якъ звычайно на переднѣвку такій обѣдъ, що коло него не потрѣбно довго гаяти часу. Вѣдтакъ всѣ троє забрали серпы, не забули такожь на полуденокъ, що складавъ ся зъ паланички и кѣлькохъ огѣрочкѣвъ, заперли хату и пѣйшли улицею вздовжь села.

До нихъ прилучалось все бѣльше женцѣвъ, бо попередного дня паньскій тавунъ оголосивъ початокъ жнива на паньскѣмъ ланѣ, а вкѣнци назбирала ся спора громадка. Попереду йшли дѣвчата, за дѣвчатами хлопцѣ, а позаду старшій жѣнки й молодицѣ сумѣшь зъ чоловѣками и старшими дядьками. Всѣ були якъ звычайно найбѣднѣйшій люде въ селѣ и безземельній халупники, що йшли на паньскій ланъ жати за копу, щобъ заробити собѣ дещо на прожитокъ. Липневе сонце що-ино зѣйшло зъ-за обрѣя и оживило своимъ благодатнымъ свѣтломъ цѣлу вселенну, до недавна погружену въ глубокѣмъ снѣ. На стодолахъ клекотали бузьки, по плотахъ скакали горобчики и весело цвѣрѣнькали, а пестрій метелики перелѣтали зъ цвѣтки на цвѣтку та упивались пахучою росою. Земля усмѣхала ся сине небо усмѣхалось, и женчики були веселій: дѣвчата щебетали, мовь тій пташечки, хлопцѣ весело гомонѣли, а старшій позаду розмовляли повагомъ.

Мѣжь тымъ дѣвчата все оглядались вѣдъ часу до часу, мовь-бы имъ чого не доставало. И справдѣ имъ не доставало старого дядька Прокопа. Бувъ то старый парубокъ и великій смѣхунъ. Що-небудь вѣнъ скаже, то чоловѣкъ, що его слухає, не вытримає, мусить смѣятись, ажь за боки тримати ся, а дѣвчатамъ того тѣлько й треба. И вже они его любили, того дядька Прокопа, душѣ за нимъ не чули. Де небудь его здыбають, такъ заразъ беруть межи себе та й: говори, дядьку! оповѣдай всяку всячину!... Но симъ разомъ дядько Прокѣпъ ишовъ зъ самого заду. Не знати, чи вѣнъ справдѣ забувъ дома Богу помолитись, чи то сей красный, лѣтный ранокъ такъ зворушивъ его постичну душу, досыть, що вѣнъ тримавъ у рукахъ капелюхъ и йдучи позаду громадки женцѣвъ вѣдмовлявъ набожно молитвы въ пѣвъ-голосу. Старшій уважали се рѣчію зовсѣмъ природною, бо-жь прецѣнь неразъ можна спѣткати чоловѣка, що йде селомъ або полемъ и молить ся Богу, но дѣвчата, звычайно вѣтрогоны, мусѣли и тутъ знайти щось смѣшного. Котрась шепнула: „Дивѣть, дядько Прокѣпъ молить ся Богу, дядько Прокѣпъ безъ

закôнченя. Хочь я, славити Бога, здоровъ и голосъ мôй въ ладѣ, але зъ уваги, що моє сторонництво є за угодою зъ Угорщиною, але не за угодою несправедливою, котра бы накладала неоправданй тягарѣ на населенє, длятого кôнчу. Коли бы намъ удало ся сповнити сердечне бажанє нѣмецкого народу и вôдослати Баденього тамъ, вôдки прийшовъ, тогдѣ наставъ бы ладъ и угода. Тогдѣ будемо вôльнй вôдъ всякихъ переговорôвъ єго и єго мінiстрôвъ зъ Угорщиною. Вже-жь то є єго методою, якой уживає вôдъ часу, коли прийшовъ до захôдної Австрiи, при кождôй важнôй справѣ, що насамперед всьо пуе, щобы отболя, осоромивши ся, пути ще бôльше. Розходить ся о важнй справы монархiи и треба бы жалувати, коли бы мы тому експериментальному фізикови позволили дальше експериментувати зъ нашою вôтчиною. Коли бы навѣть ухвалено сю провізорію, то за рôкъ будемо назадъ тамъ, де є сегодня, бо гр. Баденьому не удасть ся узискати вôдъ Угорщины бôльшої квоты. Наше становиско супротивъ Угорщины може лише поправитись черезъ енергічный опôръ парляменту противъ сеи мiніятурної угоды. А насъ, панове зъ бôльшости, все найдете на становиску и будьте переконанй, що Нѣмцѣ въ Австрiи анѣ не пôддадуть ся анѣ не вымруть.

По тôй промовѣ настала буря оплескôвъ и окликôвъ. Посли зъ лѣвицѣ тиснуть ся до бесѣдника, поздоровляють єго, кричать „Най жиє!“ и т. и. Иншй, що не можуть дотиснутись до него, вымахують хустками, и знов плещуть, що й кôнця нема. Вiцепрезідентъ дзвонить, але годѣ успокоити салю, поки пос. Лєхеръ не выйшовъ.

Годѣ описати всѣ сцены, якй черезъ цѣлу нôч перерывали бесѣду п. Лєхера. Що хвиля хтось домагавъ ся то перервы то замкненя засѣданя, при чôмъ вôдзывали ся зовсѣмъ не лестнй голосы то о президентѣ мінiстрôвъ, то о президiи палаты, то о Полякахъ, Особливо любо витано п. Абрагамовича, кôлько разôвъ являвъ ся на президiяльнôмъ крѣслѣ. Була хвиля, що п. гр. Дѣдушицкій пôдбiшовъ до п. Абрагамовича, коли сей проводивъ палатѣ. П. Лємiшь, указуючи на гр. Фа, каже: „Се чоловѣкъ, котрого руки скаляні кровію!“ Наставъ гамбръ такій, що слôвъ віцепрезідента не чути. П. Абрагамовичь тôлько руками взыває до спокою. П. Вольфъ, кличе: „Начинають ся вôрменьскй знаки! (armenische Zeichendeuterei“). Надъ раномъ кликано мінiстрôвъ; адже ходить о найважнѣйшу справу баденѣвскої політики; де-жь вôнъ є? Спить! Розумѣє ся, що въ словахъ не перебирано, не уважано на нѣяку приличнôсть. Хтось тамъ вступавъ ся за утомленыхъ стенографôвъ: се-жь люде — каже, — а не Галичане! Иншій допоминавъ ся о перерву, щобы умыти ся: але у Полякôвъ — каже — мабуть се не въ звычаю! Иншій кличе до вiцепрезідента Абрагамовича: „Мерзеный Полякъ! Замыкайте-жь циркъ!“ Не хибло, розумѣє ся, такожь суперечокъ и сварнѣ мѣжь поодинокими послами.

О год. 8-ôй зрана появивъ ся на сали гр. Бадені. Нѣмцѣ повитали єго: „Добрый день! Выспали ся?“ Опôсля прийшовъ мін. Ґутенберґъ, а $8^1/_4$ год. бар. Ґавчь.

Во п. Лєхерѣ говоривъ п. Функе, дамагаючи ся замкненя засѣданя. При поіменнôмъ голосованю вôдкинено єго внесенє 163 голосами противъ 109. — Дальше п. Целєръ домагає ся довшої перервы, щобы бодай салю провѣтрити, и жадає, щобы покликати мінiстрôвъ. — Вiцепрезідентъ Крамаржь не допускає внесеня на перерву и заявляє, що мін. Ґутенберґъ має заступати правительство. П. Функе запытує хто здавъ на мін. Ґутенберґа заступство правительства. — П. Дашиньскій смѣє ся зъ того, що при розправѣ надъ угодовою провізорію заступає правительство мінiстеръ зелѣзниць! Мінiстеръ зелѣзниць розумѣє ся тôлько на зелѣзницяхъ и на доскулюваню зелѣзничôй службѣ, та умѣє побрязкувати шаблею и зневажати робôтникôвъ. — П. Пферше жадає, щобы зъ уваги на брудъ, задуху, куряву въ сали, на негарнй зверхный выглядъ послôвъ и на ихъ душевне зворушенє узнати засѣданє за тайне.

О год. $10^1/_4$ передъ полуднемъ начинає ся тайне засѣданє, котре тревало до год. 5 и 50 мін. по полудни, по тôмъ знов почалось явне. Тайне засѣданє мало бути, якъ доносить Neue freie Presse, досыть бурливе; раджено надъ тымъ, чи змѣстъ нарадъ має остати въ тайнѣ; голосовано поіменно надъ замкненемъ дебаты и знов надъ тайностію дебатъ. И знов дебатовано надъ уложенемъ протоколу зъ того тайного засѣданя и голосовано поіменно. П. Дашиньскій говоривъ по польски и по нѣмецки, назвавъ п. Абрагамовича льокаємъ гр. Баденього и жадавъ, щобы се вписано до протоколу. Вiцепрезідентъ Крамаржь обѣцявъ п. Кронаветерови удѣлити голосу; але Абрагамовичь, обнявши тымчасомъ прозідію, не допустивъ єго до голосу и незадовго замкнувъ тайне засѣданє.

Длятого явне засѣданє зачало ся вôдъ разу нечуваною бурею. Коло Абрагамовича страшный стискъ и галасъ; послы сварять ся мѣжь собою. На Абрагамовича кричать: Abzug! Hinaus! Вкôнци перервано засѣданє.

Коли засѣданє почало ся наново, зажадавъ п. Кайзеръ голосу въ справѣ формальнôй; а коли ставъ довго говорити, вôдобравъ єму вiцепрез. Абрагамовичь голосъ. Знов повстала нечувана буча, крикъ, бите въ пульпіты и т. д Середъ того дôставъ голосъ п. Єнджеєвичь. Говоривъ, хочь нѣхто єго не мôгъ чути. Говоривъ про угодову провізорію, про вагу справы, о тôмъ, що такй провізорiи вже бували, о традиціи кола польского; вкôнци зажадавъ, щобы угодову провізорію передати буджетовôй комісіи.

Пôдъ конець бесѣды п. Єнджеєвича знявъ ся ще бôльшій крикъ при акомпаніяментѣ пульпітôвъ, такъ, що знов перервано засѣданє на 10 мінутъ. Але перерва тревала цѣлу годину. Въ часѣ тои перервы выконавчій комітетъ правицѣ вôдбувъ нараду при участи гр. Баденього, а опôсля приступлено до переговорôвъ зъ лѣвицею.

По перервѣ вiцепрез. Абрагамовичь на внесенє п. Кінемана заявивъ, що замыкає засѣданє и буде ще вôдповѣдати на запытаня. Въ справѣ уступленя д-ра Катрайна, що внесенє Яворского (на вечѣрнй засѣданя для розправъ надъ угодовою провізорією) не могло бути причиною уступленя Катрайна, бо вôнъ тогдѣ о тôмъ внесеню не мôгъ знати. Наступуюче засѣданє назначивъ Абрагамовичь на д. 4 падолиста зъ такимъ порядкомъ: Зрана дальша дискусія надъ внесенями на обжалованє мінiстрôвъ, а вечеромъ дальша дискусія надъ угодовою провізорією.

Чехи дуже обуренй капітуляцією Абрагамовича. Кажуть, що п. Крамаржь розхоруавъ ся и поѣхавъ домôвъ, не оповѣвшись нѣкому. Зъ другои-жь стороны доносять, що бар. Хлюмецкій зъ припорученя цѣсаря пôднявъ ся переговорôвъ зъ лѣвицею, щобы ви склонити до уступки.

— —

На засѣданю палаты послôвъ зъ 26-ого н. ст. с. м. внѣсъ пос. Яросевичь таку интерпеляцію до мінiстра внутрѣшныхъ справъ гр. Баденього:

Ц. к. старости въ Самборѣ Кешковскій на пôдставѣ ложного доносу засуспендувавъ заступника вôйта въ громадѣ Найдорфѣ Григорія Сенькуся и не знявъ зъ него суспензіи, не уважаючи навѣть на те, що выказала ся невинность Сенькуся, бо донощика, вôйта Іосифа Авґсбурґера ц. к. судъ въ Самборѣ выроком зъ дня 31. марта 1897 ч. 8269 засудивъ за клевету на пять днѣвъ арешту, а ц. к. судъ окружный затвердивъ той вирокъ д. 11. серпня 1897 до ч. 5679.

Д. 16. мая с. р. Григорій Сенькусь дôставъ вôдъ вôйта Іосифа Авґсбурґера приказъ дати пôдводу до Самбора. Але вôйтъ узнавъ пôдводу, котру давъ Сенькусь, за невôдповѣдну и наложивъ на него 3 зр. кары и 2 зр. вôдшкодованя. Хочь засудъ вôйта бувъ незаконный, то ц. к. староство въ Самборѣ вôдкинуло рекурсъ Сенькуся, внесеный дня 23 мая с. р. и засудило єго на заплату 3 зр. кары и 2 зр. вôдшкодованя мимо того, що Сенькусь не бувъ обовязаный дати иншій вôзъ, якъ той, якій мавъ, а вôддаленє було всего на оденъ кільометръ.

Для дальшои характеристики переслѣдованя Григорія Сенькуся може послужити отсе: Шкоду, зроблену кобылою Григорія Сенькуся въ бульбахъ єго противника, оцѣнили таксаторы шкôдъ на 20 гр., котрй Сенькусь заразъ заплативъ. Але вôйтъ не хотѣвъ приняти того вôдшкодованя и выславъ свого вôтця, щобы оцѣнивъ шкоду. Сей оцѣнивъ шкоду на 60 кр., а крôмъ того назначивъ ще 2 зр. кары и 1 зр. нагороды за оцѣнку. Противъ сего засуду внѣсъ Григорій Сенькусь д. 23. липня с. р. рекурсъ до ц. к. староства, але доси не дôставъ резолюції. Додати треба, що кобылу Григорія Сенькуся занято въ заставъ за шкоду и д. 13. серпня продано на ліцитаціи за 24 зр., хочь она варта була що найменше 100 зр. Коли Григорій Сенькусь особисто звернувъ ся до ц. к. старосты Кешковского зъ просьбою о выпущенє кобылы, сей вôдповѣвъ єму, що вôнъ, Сенькусь, радикалъ, що перешкаджає старостѣ при выборахъ до сойму, до рады державної и до повѣтової рады, и що вôнъ взагалѣ неспокôйный духъ. Дальше радивъ єму староста, щобы вôнъ забравъ ся зъ повѣту. Такихъ людей якъ вôнъ, — додавъ староста, — вôнъ не може боронити и постарає ся, щобы кобылу продано на ліцитаціи. Такъ и справдѣ стало ся, а вôйтъ сказавъ Иванови Михасеви зъ Морозовичь, що вôнъ продавъ кобылу зъ приказу старосты. Але ц. к. судъ въ Самборѣ выдавъ до ч. 15071 вирокъ, що вôйтъ має властителеви звернути кобылу и 17 зр. вôдшкодованя. Передъ ц. к. судьею мôгъ вôйтъ на своє оправданє лишь те сказати, що вôнъ робивъ зъ приказу старосты Кешковского.

Зъ уваги, що наведенй факты выразно показують, що переслѣдованє Григорія Сенькуся старостою въ Самборѣ и єго креатурою, вôйтомъ Іосифомъ Авґсбурґеромъ, є полігічнымъ и пôмстою за поведенє Григорія Сенькуся при выборахъ, пôдписанй запытують п. міністра внутрѣшныхъ справъ:

Чи вôнъ готовъ розслѣдити наведенй факты и постарати ся о усуненє злого? — — Вѣдень, 26. жовтня 1897. Д-ръ Яросевичь (и 14 иншихъ пôдписôвъ.)

Переглядъ політичный.

Въ недѣлю вôдбуло ся въ Букарештѣ вѣче, скликане провôдникомъ опозиціи Флєвою, щобы выступити противъ подорожи короля до Будапешту зъ уваги на справу семиградскихъ Румунôвъ. Въ своєй промовѣ назвавъ Флєва політику Румунiи, приязну до тридержавного союза, выплывомъ особистои політики короля и нарушенємъ конституціи. Але участникамъ вѣча мабуть менше ходило о заграничну політику Румунiи, якъ о повалене теперѣшного мінiстерства.

— —

„Новое Время“ выказує, що найлѣпшимъ кандитатомъ на ґубернатора Креты бувъ бы кн. Францъ Іосифъ Батенберґъ такъ черезъ своє нѣмецке походженє якъ и черезъ своє оженене зъ чорногорскою княжною; и черезъ спорôдненє зъ анґлійскимъ дворомъ мôгъ бы певно числити на згоду анґлійского правительства.

Зъ иншои стороны доносять, що Анґлія годить ся на именованє полковника Шефера ґубернаторомъ Креты лише зъ тымъ услôвемъ, щобы се именованя було тымчасове. Дипльоматичнй заступники державъ въ Царгородѣ мають сими днями урядово повѣдомити Порту о тôмъ выборѣ.

НОВИНКИ.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважає потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора вырôвнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашй великй и мусять покривати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ **найскорше** надсылати передплату.

— **Дирекція Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“**, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, подає симъ до загальної вѣдомости, що на пôдставѣ рѣшеня Рады надзираючої зъ дня 27. жовтня 1897 процентъ вôдъ вкладокъ щадничихъ зниженый буде вôдъ дня 1. сѣчня 1898 зъ $5^0/_0$ на $4^1/_2{}^0/_0$ рôчно, отже зарôвно новй якъ и дотеперѣшнй вкладки щаднича опроцентованй будуть вôдъ того дня по $4^1/_2{}^0/_0$; натомѣсть вôдъ позичокъ удѣлюваныхъ вôдъ дня 1. сѣчня 1898 платити ся має $6^0/_0$ вôдсотковъ и $^1/_2{}^0/_0$ додатку на кошты адміністрації, разомъ $6^1/_2{}^0/_0$ замѣсть $7^0/_0$. — *Вôдъ Дирекції Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“.*

— **Загальнй зборы „Народнои Торговлѣ“** вôдбудуть ся — пригадуємо — вô второкъ 2-ого н. ст. падолиста почавши вôдъ 4 годины зъ полудня. А рано о год. $8^1/_2$ вôдправить ся въ Успеньскôй церквѣ поминальне богослуженє за бл. п. о. Євг. Дудкевича, бувшого довголѣтного предсѣдателя, и за иншихъ померших членôвъ товариства.

— **Нова вôдкрыта дефравдація въ Краковскôмъ товариствѣ обезпечень** чей уже докладно выкаже цѣлу гниль, яка крые ся въ тôй институціи, де найважнѣйшй посады обсаджуєсь не людьми працѣ, а выбраными паничами, що тôлько й учили ся того, якъ пускати тысячѣ. Ходять вѣсти, що Чеславъ Кешковскій [сынъ бувшого довголѣтного директора а теперь куратора Краковского товариства] спроневѣривъ кромѣ фондôвъ товариства [доси выкрыто 60.000 зр.] ще и кôлькадесять тысячь зъ сиротиньского фонду депонованого въ товариствѣ и позарывавъ богато приватныхъ людей. Кажуть, що такъ накравъ сотки тысячѣвъ. Гуляще житє сего панка, котрому 10 000 зр. рôчної платнѣ не выстатчало, звѣстне було въ Краковѣ; звѣстно було, що вôнъ выдав 30—40 тысячь рôчно, а все-таки треба було ажь случайної нагоды абы „выкрыти“ злодѣйство, а злодѣєви дати спасти ся бѣгствомъ... Панъ Чеславъ, дôставши вôдпустку, перебувавъ въ Сянôцкôмъ въ селѣ Загôрю и тамъ высланы урядникъ Товариства повѣдомивъ єго о выкрытôй крадежи. Розумѣє ся Чеславъ давъ драпака. Ширше о тôй „polnische Wirthschaft“ такъ грубо нинѣ вже скомпромітованои институціи подамо слѣдуючимъ разомъ на основѣ даныхъ въ самыхъ польскихъ орґанахъ.

— **Контроля загального ополченя.** Магістратъ мѣста Львова нагадує, що додаткова контроля належачихъ до загального ополченя а замешкалыхъ у Львовѣ вôдбуде ся 5 и 6 н. н. ст. падолиста с. р. въ сали радної [ратушь, I поверхъ] мѣжь годинами 9 а 1 рано и 4 а 6 вечеромъ. Въ тыхъ дняхъ мають зголосити ся всѣ, що служили при вôйску и жандармеріи а сегорôчнои контролѣ не вôдбули, и то пôдъ карою до 100 зр. або до 20 днѣвъ арешту.

— **Зъ львôвского університету.** Д-ръ Едвардъ Порембовичь именованый доцентомъ романьскои фільольоґіи, а операторъ д-ръ Баронч зô Львова и д-ръ Ант. Ґабришевскій зъ Кракова дôстали рѣшенємъ лѣкарского выдѣлу veniam legendi зъ хірурґіи.

— **Огнѣ.** Въ ночи на 15-ого с. м. згорѣли въ Кутахъ американьскій млынъ Германа Єкля и єго тартакъ вразъ изъ фабрикою деревныхъ выроббвъ. Шкода, въ значнôй части обезпечена, выносить по-надъ 35 000 зр. — Въ ночи на 24-ого с. м. згорѣло въ Самборѣ на передмѣстю „Середна“ 10 домôвъ и 2 стодолы; де-хто ледви вспѣвъ спасти житє.

— Сими днями, якъ ходять слухи, вôдбувъ ся **поєдинокъ мѣжь двома однорôчными охотниками 30 полку пѣхоты.** Въ спорѣ мали они ударити себе посполу въ лице, а коли вѣсть о тôмъ дôйшла до полковника, мавъ вôнъ спонукати обохъ до поєдинку зъ огляду на степень офіцирскій in spe. Они, не маючи понятя о орудуваню шаблею, рубали якъ попало и въ наслѣдокъ тои рубанины оденъ [убогій академикъ Русинъ] дôставъ тяжку рану въ голову и лежить въ шпитали, а другій [Нѣмець] выйшовъ зъ легкимъ пораненємъ руки.

— **Новый ювілей папы Льва XIII.** Дня 1 сѣчня 1898 р. минає 60 лѣтъ вôдъ часу, якъ теперѣшный папа Левъ XIII вôдправивъ першу службу Божу. Зъ нагоды сего ювілею вôдбудуть ся по всѣхъ усюдахъ торжественнй богослуженя.

— **Телєфонъ въ Бережанахъ.** Навпаки голошеню, мовь-то Бережаны кутъ глухій, закладають тамъ телєфонъ. Вправдѣ сполученъ на нерозлоге мѣсто не буде богато, але все-таки новина. Ба идуть ще далѣ и пôсля девізы: „не поступати въ передъ, то значить вертати ся въ задъ“ задумують тамъ завести свѣтло електричне. Здало бы ся въ Бережанахъ попри все те завести и свѣтло просвѣтне межи мѣщаньствомъ, але на-разѣ стоить на завадѣ тому шкаралупництво та лизуньство „нѣкоторыхъ“... Най но, чей и то переборе ся! — *Б.*

— П. **Леонтій Кузьма**, суплєнтъ въ польскôй ґімназіи въ Перемышли, именованый дѣйстнымъ учителемъ въ рускихъ паралелькахъ ґімназіи въ Коломыѣ.

— **Въ справѣ убійства мѣщанина Ивана Крижановского въ Бучачи** подають новѣйшй вѣсти, що Крижановскій згинувъ не зъ пôдрѣзаня горла, але зъ пробитя шиѣ. Убійникъ ишовъ зъ Крижановскимъ улицею и облудно говоривъ зъ нимъ нѣбы приятель, а наразъ цофнувъ ся въ-задъ и острымъ ножемъ двѣчи заколовъ єго въ шию.

— Въ Тернополи вôдбула ся въ днях 26 и 27 с. м. **розправа о обманьства еміґраційнй** и трибуналъ засудивъ жида Макса Блюменфельда на шѣсть мѣсяцѣвъ а Лаю Блюменфельдову и нихъ помôчницю Франц. Москалеву по три мѣсяцѣ вязниць. Они писали по карты и намовляли людей до еміґрації „до такого краю, де зъ одного кôрця родить ся сто кôрцѣвъ, де за дармо дають поля, лѣсы й худобу, кôлько хто схоче“. Очевидно жидамъ ходить о то, щобы обманенй селяне забирали ся зъ села на погибѣль, а они щобы грунты по нихъ загарбували!

— **Ой той телєґрафъ!** Иванъ Весоловскій, родомъ зъ Чесникъ повѣту рогатинського, льокай одного апеляційного радника въ Букарештѣ, обокравъ єго на 23.000 франкôвъ и утѣкъ до своєи миленькои до Будапешту, де и вино паприкою заправлене, погулявъ собѣ зъ любкою у веселыхъ товариствахъ, опôсля поѣхавъ до Галичины. Абы змылити поліцію, Весоловскій заѣхавъ до Потуторъ, надавъ рѣчи до

отченашу обѣдавъ“... И якъ почули другй, що дядько Прокôпъ нинѣ безъ отченашу обѣдавъ, такъ давай смѣяти ся, хихотатись, и вже черезъ цѣлу дорогу не було у нихъ иншои бесѣды, якъ тôлько про се, що дядько Прокôпъ безъ отченашу обѣдавъ. А Параня смѣялась вже найбôльше. Ѣй було невысказано любо, що ось-то она йде поручь зъ дѣвчатами-вôданицями, котрй ще вчера уважали єи за пôдростка, но нинѣ прийняли до свого гурту, якъ подругу, бо-жь она прецѣнь має серпъ въ рукѣ и йде не на забавку, а на жниво.

А дядько Прокôпъ, хочь и чує, що дѣвчата смѣють ся, хочь и видить, що они все за нимъ оглядають ся, хочь и знає, що они хотѣли-бъ мати єго мѣжь собою, однакъ не подаєсь покусѣ. Все йде зъ-заду и молить ся Богу, мовь-бы хотѣвъ имъ сказати: Смѣйте ся здоровй, а менѣ въ тôй хвили не до того; я мушу подякувати Богу за те, що не пороснувъ градомъ на людску працю, бо десь тамъ мѣжь людскими полями и мôй клаптикъ жита доходить..

Прийшли вкôнци на паньскій ланъ и тутъ всѣ розпаювали ся. Члены поодинокихъ родинъ сходились до купы и разомъ ставали до роботы. Параня зъ матерію и зô старшимъ братомъ зôйшли ся такожь разомъ, заняли одну полосу, перехрестились набожно по три разы и стали жати.

— Ану-но ты, сороко чорноока, бери ся до роботы! — закликавъ до Паранѣ дядько Прокôпъ, котрый зô своєю родиною зайнявъ сусѣдный загôнъ. — Будемо видѣти, чи вмѣешь ты такъ само серпомъ вывивати, якъ по дорозѣ хихи-смѣхи выправляти...

(Конецъ буде.)

Городка а самъ поѣхавъ до Львова. Але тутъ на телеґрафічне повѣдомленє зъ Букарешту чекали вже на него и схопили. Вонъ удавъ ся до одного золотника зъ предложенємъ, щоы купивъ вѳдъ него з лотѝ рѣчи, а той спровадивъ охочого купця — аґента поліціи...

— **Дрѳбнѝ вѣсти.** Номеръ посолъ до рады державнои зъ сѣльскои курія Ланьцутъ Ниско и маршалокъ ниськои рады повѣтовои Фердинандъ бар. Гомпешъ, властитель Рудника. — Жеґестовъ, звѣстне купелеве мѣсце, иде 22 лістопада с. р. на ліцитацію. — При ловли рыбъ въ бережаньскѳмъ ставѣ спѳймано величезного щупака, ваги 31 фунтѳвъ. — Въ Бережанахъ будує ераръ вѳйсковый „бекґавєъ“ великихъ розмѣрѳвъ, а зъ того заключенѣ, що буде и безпосередне сполученѣ зъ зелѣзными дорогами. — Титъ Тіцъ, старшій комісарь скарбовои дирекціи, що то недавно хотѣвъ застрѣлитись и ранивъ ся, померъ оногды у Львовѣ. — Въ Коломыи вѳдбуде ся завтра [въ недѣлю] посвященє нового костела Єзуитѳвъ, а минувшои недѣлѣ [24. с. м.] посвятивъ лат. каплицю въ Чортковѣ кс. Громницкій зъ Бучача [спеціялістъ въ тѳмъ дѣлѣ] и выголосивъ при сѣй нагодѣ проповѣдь „o jedności narodowej [!] Polaków i Rusinów“. — Въ копальни вугля въ Глиньску, власности гр. Романа Потоцкого, запавъ ся шибъ, и то такъ, що житю 24 робѳтникѳвъ, занятыхъ въ пѳдземелю, грозила небезпечнѳсть; однакъ на щастѣ удало ся имъ дѳйти до бѳчного шибу и такъ спасти житє. — Въ Антверпіи торговель никъ діямантами Шанцеръ, жидъ родомъ зъ Кракова, покравъ діяманты вартости 50.000 и утѣкъ. — Пожаръ нафты въ Баку, про якій мы вже згадували, тревавъ бѳльше якъ тыждень, а зробивъ на пять міліѳнѳвъ шкоды. Рѳвночасно зъ угашенємъ пожару въ Баку запалились нафтянѝ закопы въ окрузѣ Бібіґі. — Въ Черновцяхъ кинулась 22-ого якась въ чорне убрана дама до Прута. Трупа выловлено недалеко Черновець, а поліція выкрыла, що самоубійниця приѣхала передъ десяти днями до Черновець и замешкала въ гостинници Вайса, а въ мельдунковѳй книжцѣ записалась яко Марія Сливиньска зъ Перемышля. — За убійство дитины, засудивъ трибуналъ суду присяглыхъ у Львовѣ Анну Табаку зъ Тарасѳвки коло Горвинця на три роки тяжкои вязниці; она признавала ся въ слѣдствѣ, що коли въ ночи привела незаконну дитину и почула ви плачь, задушила ви а трупа занесла до лѣса и прикрыла листємъ; при розправѣ заперечила се, а казала, що дитина упала головкою на камѣнь и забилась. Присяглѝ не затвердили пытань що-до скрытоубійства, а затвердили ихъ що-до убійства.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславѳвскои.

Конкурсовый испытъ парохіяльный вѳдбуде ся въ дд. 10 и 11 н. ст. падолиста. — Просьбы о принятє до пресвитерского дому для рукоположеня въ єреѣ мають кандидаты внести до консисторіи до 20-ого а явити ся лично 23-ого н. ст. падолиста — Грамоту принятя до епархіи дѳстали питомцѣ львѳвскои дух. семинаріи зъ І. року: Аркадій Гуслевичъ, Теоф. Турчмановичъ и Волод. Антоновичъ [всѣ три зъ львѳвскои асп.]. — До дух. семинаріи принятѝ: Ив. Грабовецкій, Мих. Ганкевичъ, Іос. Ростковичъ, Валер. Луговый, Мих. Стрыйко и Ник. Бутковскій на І. рѳкъ; Волод. Билинкевичъ на П. рѳкъ; Ром. Турчмановичъ, Юрій Конкольнякъ и Меч. Скоморовскій на ІІІ. рѳкъ; Юл. Козловскій на IV. рѳкъ. — Цертифікатъ для посѣщуваня богословскихъ выкладѳвъ въ львѳвскѳмъ університетѣ дѳстали: Євг. Могильницкій зъ І. року. и Яр. Сѣменовичъ зъ П. року. — Зъ канон. зязи епархіяльнои увѳльнено ново-поставленого пресвитера о. Іос. Тиховича.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Рада Надзираюча Товариствъ взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту „Дністеръ“** вѳдбула дня 27 жовтня с. р. звычайне [квартальне] засѣданє пѳдъ проводомъ заступника президента о. сов. Алексея Тороньского при участи 10 членѳвъ Рады и въ присутности правительств. комісаря ц. к. совѣтника намѣстництва А. Гута. По вѳдчитаню протоколу зъ попереднього засѣданя Дирекція предложила подрѳбне справозданє о дѣлахъ и станѣ Товариства взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ разомъ зъ рахунками приходѳвъ и выдатковъ и пробный білянсъ на день 30. вересня с. р., зъ котрого показує ся, що Товариство взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ дальше красно розвивае ся, число обезпечень значно збѳльшило ся, фонды Товариства зросли и станъ зъ кѳнцемъ вересня с. р. есть взагалѣ корыстнѣйшій, якъ въ попередныхъ лѣтахъ. Именно выдано сего року до кѳнця вересня 40.201 важныхъ полісъ [по вѳдтручею сторнъ] зъ премією 182.394 зр. 08 кр. на суму 21,351.507 зр. обезпеченои вартости, отже прибуло о 9.225 полісъ, 38.977·20 зр. премій и 4 428.298 зр. обезпеченои вартости бѳльше, якъ въ роцѣ 1896 въ тѳмъ самѳмъ часѣ. — Фондъ резервовый выносивъ зъ днемъ 30 вересня с. р. 68.752 зр. 61 кр., отже збѳльшивъ ся за 9 мѣсяцѣвъ с. р. о суму 14.021 зр. 57 кр. Цѣнныхъ паперѳвъ докуплено сего року въ сумѣ 38.300 зр. номінальнои вартости, такъ що зъ кѳнцемъ вересня було цѣнныхъ паперѳвъ въ сумѣ 107.245 зр. номінальнои вартости [або 106.206·75 зр. вартости пѳсля курсу]; всѣ паперы цѣннѝ зложенѝ въ депозитѣ Банку краєвого. Крѳмъ того маѳ Товариство вкладокъ щадничихъ въ Банкахъ въ сумѣ 26.322 зр. 30 кр.

Рѳвно-жь предложила Дирекція справозданє о дѣлахъ и станѣ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ по день 30. вересня 1897, показуючи такожь на цифрахъ білянсу, що Товариство кредитове розвивае ся значно, и зъ власныхъ вкладокъ и зъ вплаченыхъ удѣлѳвъ безъ помочи кредиту банкового удѣлило позичокъ въ девяти мѣсяцяхъ 1897 р. на скрипты 349, на векслѣ 30, разомъ 379 въ сумѣ 161.330 коронъ; въ минувшѳмъ роцѣ удѣлено позичокъ 471 въ сумѣ 169.405 коронъ, отже всѣхъ позичокъ дотеперь удѣлило Товариство 850 на суму 330.735 коронъ. Зъ позичокъ сплачено сего року 48.017 коронъ 98 сот., въ попереднѳмъ роцѣ сплачено суму 37.569 кор. 26 сот, отже разоомъ сплачено 85.587 кор. 24 сот., а позѳстало зъ кѳнцемъ вересня до сплаченя 743 позичокъ въ сумѣ 245.147 кор. 76 сот. — Вкладокъ прибуло сего року 168.763·91 коронъ, звернено 51.988 кор. 42 сот., а позаякъ зъ минувшого року позѳставало вкладокъ на 124.193·63 коронъ, тожь зъ кѳнцемъ вересня 1897 позѳстало ще вкладокъ 240.969 коронъ 12 сот. Членѳвъ прибуло 341, такъ, що разомъ зъ попередными було въ дни 30 вересня с. р. 830 членѳвъ зъ зъ 871 декляроваными удѣлами на суму 43.550 коронъ, на котрѝ вже вплачено 32.600·41 коронъ. — Фондъ резервовый Товариства кредитового збѳльшивъ ся о 782 кор. 94 сот и выносить 1.760 коронъ 94 сот., зъ чого 1200 коронъ ульоковано въ цѣнныхъ паперахъ.

Рада Надзираюча приняла оба справозданя комісіи ревізійнои зъ доконаного шконтра рахункѳвъ и вальорѳвъ обохъ Товариствъ зъ вдоволенємъ до вѣдомости. — Вѳдтакь рѣшила Рада надзираюча знизити вѳдъ дня 1. сѣчня 1898 процентъ вѳдъ вкладокъ до обороту [щадничихъ] зъ 5% на 4½%, якъ такожь знизити процентъ вѳдъ удѣлюваныхъ позичокъ на 6½% замѣсть дотеперѣшныхъ 7%. Вкѳнци ухвалила Рада надзираюча статутъ емеритальный для урядникѳвъ Товариства, а по затвержденю сего статута Загальными зборами Товариства и компетентными властями утвореный буде зъ вкладокъ урядникѳвъ и Товариства фондъ пенсійный для забезпеченя емеритальныхъ пенсій урядникамъ, пенсій для вдѳвъ и заосмотреня сирѳтъ. — Рѳвно-жь ухвалила Рада надзираюча заложити для персоналу Товариства касу запомогову на случай недуги, котрои статутъ рѳвно-жь буде предложеный до потвердженя компетентнымъ властямъ.

— Можемо радо заявити, що **Quäker Oats** американьскій продуктъ меленого оббраного зъ лупины вѳвса вѣсъ въ зарядъ кождого дому значне збогаченє. Хто хоче споживати въ кождѳй порѣ дня скоро приправлену, смачну и здорову страву, чи то яко зупу, кашу або лѣоміну, до всего того радо ужие **Quäker Oats.**

Quäker Oats дуже горячо припоручають лѣкарѣ яко знаменитый пожывный продуктъ для дѣтей [вонъ укрѣпляе кости и мускулы] и для недужихъ особливо для терплячихъ на жолудокъ. Задля его доброты и дешевости можна дѳстати **Quäker Oats** въ кождѳй корѣнѳй торговли, въ торговли деликатесѳвъ и въ дроґуеріяхъ.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ: повѣтового комісаря Іосифа Городиского зъ Заднѣщикъ до Бучача а концептового практиканта намѣстництва Жигм. Попеля зѳ Львова до Богородчанъ. — Намѣстникъ перенѣсъ лѣкаря повѣтового: д ра Тадея Теодоровича зъ Перемышлянъ до Станиславова, а асистента санітарного д-ра Антона Бесядского зъ Тарнова до Богородчанъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 30 жовтня. Палата маґнатѳвъ такожь вже приняла угодову провізорію.

Царгородъ 30 жовтня. Султ ньска ираде велить турецкимъ конзулямъ вертати безпроволочно на свои мѣсця до грецкихъ мѣстъ. До Атенъ верне посолъ турецкій ажь по пѳдписаню окончетного договору мира.

Надѳслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникѳвъ, хрестѳвъ, чашъ, пѳдставникѳвъ, патериць и т. и. *поручає свѳй*

ґуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзѳвникъ
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.
363 2-36

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа
ГЕННЕРА, при ул. Академічнѳй 18
отворене що-дня вѳдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 3—52

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кѳлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѳдбирательвъ

Теперь вѳдкрывъ я зновъ
РОБѲТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ
мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовеньству и прошу отсимъ укланно о ласкавѝ Ихъ взеляды.

Зъ глубокимъ поважанємъ
Маріянъ Каролъ Хенціньскій
при улици Городецкѳй ч. 38 [пѳдъ стациі кѳнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 334 3—24

Ґімназіяліст шукає лекціи. Адреса: В. К. п. Янів к. Трб.
361 2—2

М. В. ТАВБЕРЪ
Заведене ратовниче и власный выробъ стампіль кавчуковых. — Такожь выконує марки печатковѝ и друки a la minute. — Львѳвъ Grand-Готель, 293 пасажъ Гавсмана. 9—10
Замовленя въ провінціи выконує якъ найскорше.

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хвалень и за якъ найлѣпшѝ признань, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Дѣнникъ въ инсератахъ.*
Фабрика цукрѳвъ и гербатникѳвъ при улици Театральнѳй ч. 8 Ивана Гефлінґера.

Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выробѳвъ не знае, зволивъ переконатись черезъ мале замовлене на пробу.
337 7—0

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. І. У ЛЬВОВѢ.

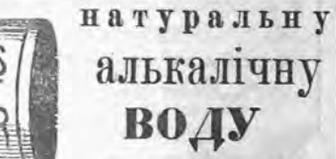

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — **Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно.** 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. І.**

ЛИПІЦЬ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12, дѳмъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ѳй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѝ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѝ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрациі, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбѳръ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 58—? Зъ высокимъ поважанємъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ нежитѳвъ
орґанѳвъ вѳддыховыхъ, при кашляню, нежитѣ носа, хрипцѣ и нашихъ заатакованяхъ шиѣ уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну ВОДУ щавову,

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ.

Она дѣлає лагѳдно-розвѳльняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагає выдѣлювати флеґму и въ выпадкахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (П.)

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНОГО КРЕДИТУ
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою

платити буде вѳдъ **вкладокъ** до обороту (щадничихъ) вѳдъ дня І н. ст. **сѣчня 1898** по 4½% проценту, а вѳдъ **позичокъ** удѣлюваныхъ побирати буде 6½%. 366 1—

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѝ
въ найвѳльшѳмъ выборѣ, метръ вѳдъ 25 кр. почавши
поручає Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

Дуже важна вѣдомѳсть для кождого въ виду дорожнѣ.
ТОРГОВЛЯ КОРѢННЫХЪ ТОВАРѲВЪ
ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО
у Львовѣ ул. Баторія число 2,

дає кождому купуючому за готѳвку 3 процентъ опусту при закупнѣ всякихъ товарѳвъ, а при цукрѣ лише въ такѳмъ случаю, коли вонъ купленый вразъ зъ иншими товарами. 313 7—7

Замовленя зъ провінціи вѳдсылає вѳдворотно зелѣзницею або почтою, оплатно до кождои стациі безъ опусту, або не оплаченѝ, даючи 3 процентъ опусту. При тѳй нагодѣ зазначую що будучи доставцемъ для ц. к. ґарнізону у Львовѣ, спроваджую всякѝ товары въ найлѣпшѳй якости и въ великѳй скѳлькости, а се дає менѣ спроможнѳсть по такъ низькихъ цѣнахъ продавати добрный товаръ Пов. Публицѣ.

ПЕРША БРѲДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікерѳвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ

поручає: добрнѝ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѝ наливки овочевѝ а також спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѝ.*

Екс едиція въ скринях и бутляхъ, почавши вѳдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 3.8.10—12

Цѣнники на жадане franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 2.

Спеціялістъ обуви непромакаючи власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЬ и РУКОДѢЛЬНЯ
ОБУВИ МУЖЕСКОИ, ДАМСКОИ И ДЛЯ ДѢТЕЙ
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

мае честь повѣд мити отсимъ Бл. Публику, що выраблює ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зѳ всякого рода шкѳръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, також чоботы зъ холявами тревалы, надмѣрно легкѝ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь приймае до вѳдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѝ, всякѝ ґумовѝ приряды, якъ також зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѝ замѣщевѝ замовленя выконує въ можливо найкоротшѳмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѝ ласкавѝ взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанємъ

332 4—20 *Иванъ Яримовичь,*

Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручає:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
СВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 7—10

Сиропъ зелово-солодовый

Д-ра Зебурґера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани.
Цѣна 50 кр. 9

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 37—?

ПЕЧѢ зелѣзнй по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12· , 16·—. Менлінґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печѣвъ и ґарнітуры до комінковъ

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 1595

Перший рускій складъ и роботня выробовъ ножовничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 23—?

подъ фірмою

ИВАНЪ ЛАВРУКЪ

поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній и рѣзній выробы ножовничій. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякй замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ

ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножовникъ
у Львовѣ ул Галицка 6.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнй выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровній торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо надсилати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ аґентівъ анї похатниківъ не высылаемо.* 77 28—52

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20

поручае свій

складъ и роботню обуви дамскои, мужескои и дѣточои

по цѣнахъ умѣреныхъ.

Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 24—?
287

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричній порушеня при особнѣмъ деннѣмъ и нѣчнѣмъ освѣтленю.

Вѣдъ $^{31}/_{10}$ до $^{6}/_{11}$ е до побаченя:

„ГОЛЯНДІЯ.“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

На теперѣшный сезонъ

знана зъ дешевости и добѣрного крою

ВѢДЕНЬСКА ФІРМА

ТІРІНҐЪ и БРАТЯ

у Львовѣ

улиця Ягайлоньска ч. 2,

припоручае

величезный выбѣръ готовыхъ одягівъ мужескихъ и дѣточихъ

Цѣны баєчно дешевй.

Всяка конкуренція выключена. Одяги маринарковй вѣдъ 12 зр., пальта зимовй вѣдъ 13 зр.

358 [Бюро „Импресса“] 3—4

Найделікатнѣйшій ґіґієнічній

ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ

поручае для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѣдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарівъ

J. N. Schmeidler

ц и к достаґ вець надворный

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.

Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно. 311 5—?

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

у Львовѣ улиця Коперника

Складъ предметівъ релїґійныхъ

поручае:

ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторонъ ручно малованій, обшитій ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.

Цѣна пѣсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.

ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вѣдъ 45—76 зр. 339 3—?

ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вѣдъ 25 — 35 зр.

ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вѣдъ 27—54 зр.

Цѣнники на жаданє franco и gratis.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ

Просимо жадати того 355 2—39

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.

Ріхтера аптика подъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюти якъ и пѣсля скорости и елеґанції парохода.

ЇДЖТЕ

на снѣдане

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вовса.

БОГАТО ПОЖИВНѢЙШІЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосовъ вѣдпадае всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.

Лѣкарями порученый для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.

Въ орігінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).

Можна достати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесовъ* и *дрогеріяхъ.*

Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.

300 3—20

Ручить ся, що чиста

Вѣдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынівъ томасовскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство назозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рѣлѣ.

Надае ся для запоможеня рѣлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родівъ збожа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвівъ конюшины и люцерны, для виноградниківъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численній премія, вѣдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякій поясненя суть подъ руками.

Запыты и замовленя подъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau

der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11. 8 18—23

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Дуже важне донесенє!

Высоке ц. к. Міністерство Торговлі у Відни надало п. М. Фрайліхови, бандажистови-спеціялістови, у Львові дня 25-го червня 1895 р. до ч. 2297 Патент на виключний виріб уліпшених бандажів єго власного помислу — о чім повідомляє ся Поважану П. Т. Публику.

М. ФРАЙЛІХ

бандажист-спеціяліст

мешкае у Львові при улици Шпитальній число 4.

Несе радикальну і певну поміч в найтяжших і застарілих случаях пропуклини всілякого рода так для пань як і для панів з ґваранцією можливости цілковитого виліченя без операції і без лікарств, природною методою і поступовим приміненем найвигіднійших бандажів, внаслідок чого кождий навіть з смертельних случаїв уратовав ся, як се доказує много свідоцтв і подяк від звісних осіб в краю як від ЕВП. Едварда Земмера, ц. к. радника двору найвисшого трибуналу ап. — Впр. о. Грибовича пароха із Дадвиячки — ЕВП Вінкентія Левіцкого, ц. к. радника апеляційного — ЕВП. Мандибура, ц. к. радника шкільного — Впр. о. Лучаковского, пароха в Плаву — Впр. о. Гудольфа Ваги, ґвардияна в Пшеворску — ВП. Альфреда Боярского, інжинера у Львові — ВП. Юрия Дутковского, емерит. ад. подат. ВП. Івана Новака, директора дому убогих християн у Львові. — ВП. Йосифа Мацюркевича, радного громади Замарстинів і від більш 1000 осіб, котрі через него відзискали здорове тому то:

Часопись „Nowa Epoka“ містить в одним з остатних чисел статю слідуючого змісту:

„**Nemo propheta in partia**. Одною з найбільших язв, що виснять над людскостию, е безперечно пропуклина, недуга страшна і тяжка. Тисячі людий улягае руптурі: „Bruch“ панує рівно серед тяжких наємників і робітників маючих до діла зі значнійшими тягарами, як серед людий заможних. Сучасна хірурґія в напрасніших випадках послугуе ся тяжкими і небезпечними операціями, котрі на жадь відстрашують від леченя навіть конаючих.

Лікарів спеціялістів, котрі б посьвящали ся виключно леченю пропуклини, не маємо у нас в краю. Нема рутинованих рук маючих в кінчинах пальців окрім механічної рутини ніжне чуте, за котрого посередництвом без операції міг би лікар впровадити з легкостию вистаючі кишки до ями черевної. Рутина і ніжне чуте в кінчинах пальців потрібні до легкого усадовленя кишок не вистарчають ще до радикального виліченя пропуклини. Дальшим конечним услівем успішної курації е уміле приміненє відповідного до даної руптури бандажу, зааплікованого зараз по щасливім впровадженю кишок до черевної ями.

Неодин лікар зная докладно, якого укладу бандаж буе би найвідповіднійшим для даного хорого, прецінь бандажист не зможе відтворити его мисли докладно і порядити бандаж йота в йоту після вказівок лікаря.

Лікар, але не будучи сам бандажистом, рівно не виконае пропуклинового бандажу

Загал отже терплячих на руптуру е здавний на ласку безпорадних лікарів і на довільність фантазії бандажистів.

Універзальний бандаж ніколи не відповідае індивідуалізмови руптури і надзвичайно утрудняе леченє хороби, котра комплікуе ся і протягае і ще з тої причини, що або кишки удало ся умістити через вгдавлюване або послугувало ся при тім операцією.

Около року 1865 молодий чоловік М Фрайліх уроджений в В. Кн. Краківскім зачав промишлять над леченем тої страшної хороби і дійшов до мисли, що вдавлюване кишок до черевної ями ніче не регулює, длятого безладне вганяне кишок мусить бути шкодливе і небезпечне. Если кишки висувають ся з ями черевної без помішаня і не переривають ся то легко їх впровадити назад, щоб тілько учути пальцями відповідне продовженє кишок і усадовити їх крок за кроком одностайним тягом.

Молодець почав справджувати досьвідчально свої здогади і по численних досьвідченях здобув чисто інтуіцийну умілість уміщаня видобуваючих ся кишок. Не було ані одного найтяжшого случаю, в котрім Фрайліх не міг би зі звичайною собі легкостию впровадити внутрішности у властиве місце. З надзвичайною зручностию, вправляючою в подив фаховик, ученик впровадив їх швидко в яму черевну і опановав руптуру.

Фрайліх, не могучи зістати лікарем, зістав бандажистом.

Тоді почали прибувати до него численні хорі, жадаючи відповідних бандажів

Були то люди, що утікали перед грозячою їм неминучою операцию Не заосмотрені, з вистаючим внутрем жадали від бандажиста бандажу. Фрайліх, щоби мочи підняти ся споряженя відповідного бандажу, сьміло брав ся до річа і впровадивши кишки достерігав пальцями всі знамена руптури, до котроі сейчас пристосовував спеціяльний бандаж. На сотки випадків в біґу близько 30 літ не лучив ся Фрайліхови ані один смертельний случай.

Гуртом збігли ся люди до чудотворного бандажиста, котрий не тілько вдівав хорим бандажі, але як ми вже сказали, в разі потреби впровадив кишки до ями черевної, заосмотрював в бандаж пропуклину і відповідним поученем хорого, як мае заховувати ся в бандажи і невдовзі вертав людям здоровле.

Сей чоловік взбуджаючий щирий подив совістних лікарів ратував хорим житє навіть тоді, коли лікарі не обіцювали вже хорому жадного ратунку і жадної надії.

Часто ударемнював він потребу тяжкої операції, до котроі вже мали приступити з небезпечностию житя хорого.

Знаючі Фрайліха лікарі запрошували его до хорих і поручали ему в своій присутности перепровадженє тяжкого процесу уміщеня кишок і правильного обандажованя.

Численні сьвідоцтва лікарів, сотки листів вдячности і узнаня, врешті совістна тактика Фрайліха, котрий в остатних літах своеі практики ніколи не приступав до хорого в непресутности дипльомованого лікаря.

Ми були наочними сьвідками успішних курацій Фрайліха. Перед кількома місяцями уратував від смерти і каліцтва отця родини, пекарского челядника в присутности трех лікарів др К обіцкого, др. Вайґля і др. Бравна.

Се певний доказ, що в нашім краю можемо найти много добродіїв людскости і без дипльомів, котрим належить ся узнане

П. Фрайліх однако може потішати ся голосами досмертної вдячности, котрі ему записали ся в сотках сердець, котрим уратував здоровле а навіть житє.

Не будучи компетентним в справах лікарских, не маємо права захватувати курацийних здібностий п. М. Фрайліха, однакож зі взгляду кількасот сьвідоцтв і листів узнаня горячо поручуемо его терплячому загалови знаменитого бандажиста — М. Фрайліх стало перебуває у Львові, мешкае при улици Шпитальній ч. 4. А. ріг улиці Сонечної.

Сей артикул зі взгляду на его зміст і предметову вартість, передруковуемо для ужитку загалу. При сій случайности нотуемо, що на краевій виставі узискали вироби бандажів М. Фрайліха найвисше узнане.

329 3—3

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньсков. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, подъ зарядомъ Іоакима Гроняка.

Ч. 238. Львовъ, Понедѣлокъ 20 Жовтня (1 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и патницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

По битвѣ.

Памятне 32-годинне засѣданє палаты послѣвъ мало бути сею рѣшаючою битвою мѣжь бѣльшостію а опозицією, пѣсля котрои опозиціи не мало лишитись нѣчо иншого, якъ зложити оружє и капітульовати. На однѣмъ-одинокѣмъ засѣданю мала бути ухвалена провізорія угодова (взглядно вѣдослана до комісіи), такъ що гр. Бадені по поворотѣ цѣсаря до Вѣдня мѣгъ бы бувъ станути передъ монархомъ, въ браку иншихъ успѣхѣвъ, бодай зъ тымъ одинокимъ на-пѣвъ довершенымъ дѣломъ. А головна заслуга мала припасти бѣльшости, котра рѣшила-ся выповѣсти битву опозиціи и пѣдтримати ей всѣми силами.

Пляны сеи битвы були уложенѣ въ найбѣльшѣй тайнѣ и въ послѣднѣй хвили, бо н. пр. навѣть Катрайнъ, пѣсля заявленя Абрагамовича, не знавъ о маючѣмъ поставити ся внесеню Яворского. Несподѣвано поставленє и бѣльшостію ухваленє внесенє Яворского поразило въ першѣй хвили опозицію, такъ що она по запротестованю забавила ся въ сецесію, вѣдгрожуючись, що на вечѣрнѣмъ засѣданю не допустить звычайными средствами обструкційными (битемъ въ пульты, крикомъ и виском) до веденя нарадъ. Але и на се бѣльшѣсть выдумала зараду. На основѣ §. 35 регуляміну мала президія перервати засѣданє и запорядити, що правительственный проєктъ о провізоріи угодовѣй вѣдсылає ся до комісіи, котру выберуть вѣддѣлы палаты. Правда, що згаданый параграфъ регуляміну вѣдносить ся до иншихъ случаѣвъ спиненя руху махіны державнои, але при теперѣшнѣй интерпретаціи регуляміну можна було накрутити сей параграфъ на свою користь. Вѣра въ успѣшность уложеного пляну бытвы и его точне выконанє, а такожь надѣя на побѣду — були такъ великій у бѣльшости, що вѣденьскій кореспонденты всѣлякого сорта рептільныхъ газетъ голосили напередъ, що опозиція побѣджена, зломана, стерта на порохъ...

Тымчасомъ всѣ тѣ пляны розбили ся и въ результатѣ выйшло, що опозиція побѣдила а бѣльшѣсть подала ся въ задъ. Засѣданє палаты послѣвъ, хочь тревало безъ перервы 25 годинъ, замкнено, не осягнувши того, до чого стремлено: провізорія угодова не вѣдослана до комісіи а опозиціи не вытручено зъ рукъ ани оружя обструкційного, котрого она певно не залишить ужити на найблизшѣмъ засѣданю.

Несподѣвано зѣ стороны опозиціи забравъ голосъ посолъ, котрый потрафивъ говорити о предметѣ дванацять годинъ безъ перервы, а тымъ самымъ помѣшавъ пляны бѣльшости. Д-ръ Лехеръ, заповнивши засѣданє нѣчне своєю мовою, уступивъ рано своє мѣсце обструкціи, котра й накинула ся пажерливо на ставленє внесень: на замкненє засѣданя зъ огляду на утому службы и стенографѣвъ, на перемѣну явного засѣданя на тайне, на поименній голосованя, на рѣшанє формальныхъ квестій и т. п. Въ сей способѣ выповнила опозиція дальшихъ дванацять годинъ засѣданя, а коли удало ся п. Абрагамовичеви, при очевиднѣмъ нарушеню регуляміну, посунути справу о одинъ крокъ напередъ, с. е. удѣлити голосу пос. Єнджейовичеви, — то ситуація стала ся такъ напружена, що п. Абрагамовичь уважавъ за найвѣдповѣднѣйше капітульовати и замкнути засѣданє.

Въ тѣй цѣлѣй аферѣ се замкненє засѣданя було третою несподѣванкою. Коло польске и клюбъ молодо-ческій, пустивши ся на быстру воду, готовѣ були вытримати usque ad finem, с. е. достатчити при кѣнци засѣданя потрѣбного числа голосѣвъ до вѣдосланя провізоріи угодовои до комісіи. Наразъ п. Абрагамовичь замкнувъ засѣданє; лѣвиця лекше вѣдотхнула, а зъ-помѣжь молодо-ческихъ послѣвъ посыпали ся докоры пѣдъ адресою президія. „По що сеи цѣлои комедіи?“ — говорили ческій послы — „скоро нема потрѣбнои енергіи на переведенє пляновъ?“ А причиною, що п. Абрагамовичь рѣшивъ ся замкнути засѣданє, було мабуть не що иншого, якъ лишь обава, що въ парляментѣ не найшло бы ся вже потрѣбнои бѣльшости для повалення внесеня опозиційного. Сторонництво Дѣпавлього готове було станути по сторонѣ опозиціи въ ей справедливѣмъ домаганю замкненя засѣданя. Опозиція показала, що вмѣє постояти въ борбѣ за свои права, — бѣльшѣсть вѣдограла пасивну ролю, а тымъ самымъ и лекшу, такожь добре, але вкѣнци мусѣла по котрѣйсь сторонѣ выпасти побѣда, отже бар. Дѣпавлі ставъ зновъ паномъ ситуаціи и мѣгъ переважити побѣду пѣсля вподобы. Щобы-жь сеи неприємнои несподѣванки оминути, выратувавъ п. Абрагамовичь ситуацію замкненємъ засѣданя. Очевидно въ кругахъ посольскихъ зачали всѣляко пояснювати собѣ ту несподѣванку: одни говорили, що опозиція згодила ся заключити компромісъ, а другѣ втягали навѣть особу цѣсаря до цѣлои аферы, — тымчасомъ обѣ тѣ версіи показали ся неправдивыми. Лишивъ ся фактъ, що бѣльшѣсть скапітульовала передъ опозиціею, а опозиція выйшла зъ битвы морально скрѣплена, бо потягнула на свою сторону всѣ елєменты, що не стоять пѣдъ командою бѣльшости.

Вѣденьскій дописуватель „Politik-и“ такъ представляє ситуацію:

„Маємо два факты: що Абрагамовичь зъ власнои волѣ замкнувъ засѣданє и що мѣжь бѣльшостію а опозиціею не заключено нѣякого компромісу що-до слѣдуючого засѣданя. Нѣхто не вѣрить поголосцѣ, мовь бы цѣсарь выславъ депешу до Баденього, въ котрѣй выказує своє вдоволенє зъ поведеня правицѣ а докоряє обструкціи. Єсли бы сеся поголоска була бодай въ части правдива, то певно послѣднє засѣданє не було бы закѣнчило ся такимъ фіяскомъ. Бо и що-жь бы се значило, на повній заохоты слова цѣсарскій вѣдповѣсти капітуляцією передъ обструкцією? Кажуть, що п. Абрагамовичь рѣшивъ ся на замкненє, спонуканый гр. Баденімъ. Не знаємо, скѣлько на тѣмъ правды, але дѣйстна выразъ лиця гр. Баденього въ часѣ тыхъ дикихъ сценъ не свѣдчивъ, мовь бы то гр. Бадені чувъ ся все ще паномъ ситуаціи.

„Въ часѣ сеи перервы не западуть нѣякій ухвалы мужѣвъ довѣря бѣльшости. Бѣльша частина ихъ розъѣхала ся домѣвь. Впрочѣмъ о чѣмъ бы мали радити? Всѣ ухвалы, якій запали на засѣданяхъ комітету екзекутивного, звели ся на нѣщо. Правиця зрекла ся навѣть офіціяльного титулу „бѣльшости“, вѣдъ коли бар. Дѣпавлі выступивъ зѣ своимъ внесенємъ языковымъ.

„Якій пляны укладає правительство на найблизшу будучность и на що рѣшить ся корона, сего нѣхто не знає. Парляментарна перерва вправдѣ коротка, але на кождый способъ досыть довга, щобы приладити якусь несподѣванку. Довѣря зѣ стороны правицѣ гр. Бадені не має и єсли такъ дальше пѣйде, то нѣколи не буде мати. Вже накучило ся и кождый розважає, въ якѣй цѣли правиця має выставляти ся на такій експерименты, єсли правительство консеквентно придержує ся своєи пасивности. Офіціозы старають ся позыскати сторонництва правицѣ до рѣшучои борбы противъ опозиціи на сей четверъ, але по тѣмъ, що зайшло, кождый застановить ся, чи варто ити пѣдъ команду а вѣдтакъ выставляти ся на смѣхъ.

„Що принесе сей четверъ, такожь не знати. Се лишь певне, що **довершенє провізоріи угодовои** въ теперѣшнѣй ситуаціи **є абсолютно неможливе**. Навѣть коли бы перше читанє провізоріи угодовои перейшло спокѣйно и проєктъ бувъ переданый комісіи, то въ тѣмъ фактѣ, що опозиція залишила бы обструкцію при першѣмъ читаню, треба бы добачити лишь глумленє, бо до другого читаня выготовлено вже теперь бѣльше якъ сотку внесень на змѣну, а всѣ тій внесеня будуть довго мотивованій бесѣдниками, при чѣмъ, розумѣє ся, треба буде на кождѣмъ засѣданю выборювати приступленє до порядку денного. Выгляды на будучность дуже мрачній, а слово „критичній“ не вѣддає добре властивого стану рѣчи.“

А що-жь супротивъ того всего гр. Бадені? Бачить, що всюды рве ся и що хвилеве звязуванє нитокъ нѣчого не помагає. Здавало ся, що при енергічнѣмъ выступленю правицѣ удасть ся зломити опозицію, а тымчасомъ въ послѣднѣй хвили бракло потрѣбнои силы. Опозиція стремить до однои меты: повалити кабінетъ гр. Баденього. Не могла сего зробити своими внесенями на поставленє въ станъ обжалованя, то звернула всю свою форсу на справу провізоріи угодовои. Єсли провізорія угодова не буде въ часъ полагоджена, то й гр. Бадені не має що бѣльше робити. Всякій дальшій евентуальности, якъ се грозить угорскій кабінетъ, або котрыми треба бы собѣ порадити въ крайнѣй конечности, — цѣлкомъ не стоять въ звязи зъ особою гр. Баденього и его кабінетомъ. Гр. Бадені удававъ доси, що зъ теперѣшнымъ парляментомъ зможе полагодити найпильнѣйшій справы державній, а тымчасомъ показує ся, що не може зробити нѣ кроку на передъ. Зъ того выходило бы, або розвязати парляментъ або уступити гр. Баденьому. Перше средство ледви чи довело бы до цѣли, але друге пѣсля впевнень політикѣвъ могло бы зарадити лиху. Длятого и не диво, що по послѣднѣмъ засѣданю палаты заговорено о димісіи гр. Баденього. Очевидно рѣшенє сеи квестіи въ рукахъ коронованыхъ, а ухвала рады міністрѣвъ, яка нинѣ вѣдбуває ся пѣдъ проводомъ цѣсаря, повинна выяснити ситуацію.

Письмо зъ Борщѣвского.

[*Голосъ о помѣчь взываючій.*]

Послухайте о нашихъ гараздахъ!

Ще 1-ого грудня 1894 р. донѣсъ выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Кривчу до ц. к. староства въ Борщевѣ, що вкоротцѣ хоче вѣдкрыти крамницю. Того самого дня выслав-

Першій разъ.

Образокъ зъ житя

(*Конецъ.*)

Параня почервонѣла, мовь квѣтка, зѣ встыду, коли почула дядьковѣ слова. Они выдались ѣй справедливымъ докоромъ за те, що она на дорозѣ смѣялась, мовь-бы дядько безъ отченашу обѣдавъ, и теперь жалувала въ душѣ и каялась того, що вже не верне ся, та не знала навѣть, якъ дядькови вѣдповѣсти, що сказати...

Параня, лиха сама на себе, стала завзятущо жати... Що набере жменю стебелъ, то серпомъ чахъ! — и кладе позадъ себе на снѣпъ; серпъ полискуєсь, мовъ змѣя, жито шелестить, дѣвчина жне...

— Поволи, дитинко, поволи! — остерѣгала мати, — ты ще непривычна, кобысь не врѣзала собѣ руки...

А дядько Прокѣпъ бувъ таки трохи цѣкавый. Вѣнъ пѣдступивъ близше до дѣвчины и, накладаючи до люльки тютюну, ставъ пильно приглядати ся молодѣй жници.

— Ге-ге-ге! — закликавъ старый по хвили, — нѣвроку, нѣвроку, нѣвроку! Та она жне, якъ стара, готова ще всѣхъ насъ выпередити...

Тутъ уже Параня, заохочена похвалою дядька Прокопа, уважала за потрѣбне конче щось сказати, иначе могли-бъ ей уважати за немову... Она, не перестаючи жати, вѣдказала:

— Вже кого, якъ кого, але васъ дядьку то таки певно выпереджу, коли вы замѣсть серпомъ жати, будете люльочку пакати...

— А диви, яка роботниця! ще й мене до роботы жене... Гей кумо Марисько! — звернувъ ся вѣнъ до Паранинои матери, — лагодь ся до весѣля, бо такимъ роботницямъ, якъ твоя доня, не довго дѣвувати...

— Смѣйте ся, смѣйте ся! — вѣдказала гордовито вдова Мариська, — та ще вречѣть менѣ дѣвку...

— Не бѣй ся, кумо Марисько! Вже менѣ такому старому собацѣ не вречи твоєи дочки, — вѣдповѣвъ дядько Прокѣпъ. — Коли я тебе саму не врѣкъ тогдѣ, якъ ты пышала ся чорными бровами, а я чорновусый парубяга обертавъ тобою на музикахъ, якъ тою стебелинкою, а все заглядавъ въ твои чорній очи, то теперь вже не вречу я твоєи дочки... Ей, кумо Марисько, то-то було колись весело! не правда?

— А йди собѣ старый! — закликала вдова Мариська и махнула серпомъ. — Дѣти слухають, а вѣнъ менѣ буде теревенѣ гнути та нагадувати, якъ ще баба дѣвкою була...

Всѣ розсмѣяли ся, а дядько Прокѣпъ попакуючи люльку и усмѣхаючись зъ вдоволенємъ, пѣйшовъ на своє мѣсце та ставъ жати, серпомъ вымахувати.

А вдова Мариська таки не оперлась покусѣ, таки нагадала собѣ той часъ, коли она була ще молодою дѣвчиною та вытанцьовувала зъ Прокопомъ, и рѣшила въ своѣй головѣ, що таки справдѣ тогдѣ було весело. Она собѣ нагадала такожь, що Прокѣпъ навѣть до неи сватавъ ся колись, но вже вѣнъ бѣдняга якось нѣколи не мавъ до того щастя та й такъ лишивъ ся парубкомъ ажь до сивого волоса...

Сонце пѣдносилось усе высше въ гору, ранный холодокъ улѣтавъ, а замѣсть него ставало чимъ разъ горячѣйше. На небѣ нѣгде не видко нѣ найменшои хмарки, нѣ зъ-вѣдки не дыхне вѣтрець, горячій пѣтъ чимъ разъ бѣльше обливав женцѣвъ, но они не устають въ роботѣ, серпы полискують ся, чахкають, жито шелестить... Мовь тій мурашки, що не зважають на денну спеку, а все йдуть дальше въ своѣмъ походѣ, такъ само женцѣ все на передъ поступають въ роботѣ. Передъ ними чимъ разъ менше незжатого жита, по-за ними чимъ разъ бѣльше стернѣ... Женцѣ въ поли при роботѣ — се для мене красный, зворушаючій видъ. На той видъ мене огортає якесь неописане, богоговѣйне почуванє, я клоню чоло передъ тою величною працею и вѣддаю честь рукамъ, що тои працѣ пѣдняли ся. Та чого они такій бѣднѣ, такій забутій тѣ чорнѣ, поранѣ руки? Та чи скоро прийде для нихъ лучша доля, вѣдраднѣйша будучность для тыхъ голодныхъ, захлялыхъ роботниковъ-хлѣборобовъ? Гей, Господи Боже, зглянь ся, допоможи та прискори той часъ!...

Параня анѣ разу не пристала, анѣ не почула втомы. Она йшла разомъ зѣ старшими, личко ей зарумянилось, хустина впала на плечѣ, короткій перстѣнчики волося, що не дали ся заплести въ косу, розбурхались и мовь вѣночокъ окружили ей чоло. Но она, мовь знала, що ѣй зъ тымъ до лиця, дала имъ волю и все жала та жала, лише вѣдъ часу до часу выпрямилась та запаскою овѣювала своє розпалене лице.

Вкѣнци сонце пѣднеслось до найвысшои высоты и сыпало на землю мовь грань горячимъ промѣнємъ, стало парно, мовь у банѣ, наставъ полудень.

Дядько Прокѣпъ подививъ ся на сонце, глянувъ на тѣнь и крикнувъ зѣ всеи силы:

— Гей, люде, христіяне! Ану погляньте въ гору онъ, де сонце! А тѣнь вѣдъ людины маленька, мовь чорный песикъ при ногахъ. Часъ вже хиба спочити та покрѣпитись чимъ Богъ пѣславъ...

Женцѣ мовь чекали на той покликъ, кождe кидає серпъ та бѣжить до торбины зъ чорнымъ хлѣбомъ, зъ чѣсникомъ, зъ огірочкомъ... Всѣ розтаборились и стали полуднати, а Паранѣ ще нѣколи не смакувала такъ якъ сегодня паланица зъ огірочкомъ. Всѣ веселій, балакають, смѣють ся, жартують, а де-хто, попоївши, вытягнувъ ся лѣниво на сырѣй земли, накрывъ очи капелюхомъ або хустиною и лежить въ якѣйсь одеревѣлости, нѣ-то вѣнъ спить, бо на сонъ нема часу, нѣ-то чуває, бо обоятный на те, що другій говорять... Вѣнъ прииикъ до святои земленьки и лежить на нѣй непорушно, мовь-бы хотѣвъ за той короткій часъ набрати зъ тои землѣ свѣжои силы до дальшои роботы...

* * *

Сонце зайшло вже. Вечѣръ зближає ся скорою ходою, на небѣ стали показувати ся зѣрки. Зъ паньского лану вертала громадка женцѣвъ тою самою дорогою и въ тѣмъ самѣмъ порядку, въ якѣмъ ишли рано въ поле. Не було мѣжь ними лише старшихъ жѣнокъ, бо тій пѣйшли скорше до дому варити вечерю.

згаданый выдѣлъ також цѣлкомъ формальне прошенѣ на продажъ нафты. И тѣ оба поданя, высланѣ рекомандовано, дойшли и въ ц. к. староствѣ запрезентовано ихъ: перше 2 грудня 1894 до ч. 22.384, друге 2 грудня 1894 до ч. 22.385.

Позаякъ крамниця показала ся дотычно свого обему торгового за малою, а въ додатку ц. к. комісарь Вычолковскій и референтъ тыхъ справъ на формальне особне поданѣ и на многѣ прошеня нѣякимъ способомъ не хотѣвъ удѣлити позволеня на продажъ вина [разъ бувъ подъ словомъ обѣцявъ головѣ читальнѣ дати до мѣсяця, и на томъ закончилось таки того мѣсяця серпня 1895 р.], то згаданый выдѣлъ, засягнувши рады товариства „Просвѣты“, зъ конечности донѣсъ 11-ого вересня 1895 р., що зъ днемъ 15 вересня 1895 р. замикавъ крамницю, а на ѣи мѣсце отвиравъ того дня „Торговлю мѣшаныхъ товаровъ“ и просивъ о карту промыслову для Торговлѣ. И се зголошенѣ, выслане рекомандовано, запрезентовано въ ц. к. староствѣ 13 вересня 1895 до ч. 19.029.

Повыснѣ даты можуть ствердити подъ присягою: о. Николай Семенівъ, голова читальнѣ, и д-ръ Калитовскій та его писарь, оглядаючи 28 липня 1897 тѣ письма въ ц. к. староствѣ.

Хотяй водъ внесеня двохъ першихъ подань минавъ три роки, а водъ внесеня третього минуло вже два роки, то ц. к. староство на все те нѣчого не водповѣло, анѣ нѣякои карты промысловои не дало, только, що правда, податокъ, хвала Господеви, казано за три роки заплатити!... На безнастанні прошеня и пригадуваня, устнѣ и письменнѣ, той самъ ц. к. комісарь Вычолковскій водповѣдавъ головѣ читальнѣ все успокоюючо: „Proszę księdza popatrzeć, co tu roboty! a nas tak mało... lecz to będzie, będzie!“

Але-жь если той ц. к. комісарь до трехъ лѣтъ не полагодивъ справъ Торговлѣ Кривча горѣшного, а такъ само и долѣшного, то дячого, коли пропінаторъ и войтъ зъ Кривча въ одній особѣ жидъ Давидъ Менчель внѣсъ жалобу на Торговлю дня 10 мая 1897 р., що Торговля торгуѣ виномъ, пивомъ и солоджеными трунками [до чого она, если продаѣ въ замкненыхъ фляшкахъ, маѣ право], той самъ панъ комісарь роздобувъ силъ и часу „na zawołanie“, бо заразъ до двохъ мѣсяцѣвъ перевѣвъ слѣдство и розправу [27 липня 1897] и въ додатку противъ уставы и всякои правды засудивъ завѣдателя Торговлѣ, давши тымъ жидови добру сатисфакцію. Выдѣлъ читальнѣ до трехъ лѣтъ не може допроситись, а жидъ маѣ справу до двохъ мѣсяцѣвъ! Чи мы и нашѣ справы христіяньскѣ горшѣ жидовъ и жидовскихъ справъ?!...

Але йдѣмъ дальше! Згаданый выдѣлъ — зъ огляду на уставу, котра каже: „Хто хоче вести яку торговлю, повиненъ о томъ донести власти промысловѣй [взглядно староству] и дѣло вести, не чекаючи карты промысловои“, ба що больше: „Торговлѣ мѣшаныхъ товаровъ можуть торгувати виномъ, пивомъ и солоджеными трунками безъ особного зголошеня и уповажненя, а только въ цѣляхъ податковыхъ треба о томъ повѣдомити ц. к. дирекцію скарбу и ц. к. урядъ податковый на 14 днѣвъ“ — зголосивши Торговлю розпочинаѣ ѣи [водповѣдно зголошеню] дня 15 вересня 1895 и спродаѣ въ нѣй мѣжь иншимъ вино, пиво и солодженѣ трунки въ опечатаныхъ фляшкахъ, очевидно безъ особного донесеня ц. к. староству, а лише за повѣдомленѣмъ ц. к. уряду податкового и ц. к. скарбовои дирекціи.

Наразъ — въ два роки [въ липни 1897] достаѣ завѣдатель Торговлѣ Леонтій Сѣнкевичъ возваніе на 27 липня 1897 до комісаря Вычолковского. Явивши ся, довѣдуѣсь, що его комісарь чи староство потягаѣ до одвѣчальности за те, що на подставѣ жалобы жида Давида Менчля зъ дня 10 мая 1897 вонъ мавъ шинкувати пивомъ, виномъ та горѣвкою, и то крадкомъ. На се заявляѣ Сѣнкевичъ: „Я не ѣ покутный шинкарь, але завѣдатель Торговлѣ и все роблю за волею Выдѣлу читальнѣ „Просвѣты“. Нѣчимъ я нѣколи не шинкувавъ и не шинкую, только въ Торговли спродаю, торгую [але не шинкую] пивомъ, виномъ та розолісами вразъ изъ иншимъ товаромъ, и се можуть посвѣдчити покликанѣ Менчлемъ свѣдки“. И справдѣ, на здивованѣ Менчля, свѣдки кажуть: „Гандлювавъ тымъ у фляшкахъ, а не шинкувавъ“. — To nie wolno! каже комісарь. — „Чому? намъ вольно! водповѣдаѣ Сѣнкевичъ, бо у насъ не крамниця, а Торговля“. — Ja tam żadnej Torhowli nie znam! — „А чомужь не знаѣте, каже Сѣнкевичъ, коли ще 11-ого вересня 1895 р. о. голова читальнѣ подавъ тутъ повѣдомленѣ за рецепісомъ и оно ѣ въ староствѣ.“ — To nie prawda! tego tu niema! [попросту збрехавъ п. комісарь, бо зголошенѣ ѣ запрезентоване 13 вересня 1895 до ч. 19.029]. A macie koncesyję? — „Та на що намъ концесіи, каже Сѣнкевичъ, коли устава позваляѣ Торговлямъ торгувати тыми трунками, а лише шинки потребуютъ концесіи“. — A kartę macie? — „Я не знаю, водповѣдаѣ Сѣнкевичъ, але гадаю, що по трехъ а взглядно двохъ рокахъ повиненъ бувъ выдѣлъ мати карту, а если ѣи не маѣ, то прошу его нѣкому не казати, бо то ваша була бы вина; а впрочомъ, що тамъ о картѣ говорити, коли устава позваляѣ провадити торговлю, не чекаючи карты, а только жадаѣ повѣдомленя, щобы се не дѣялось потайки, и мы такъ зробили. А що мы все робимо явно, на те доказомъ ѣ податокъ. Коли насъ знайшли зъ податкомъ, то зъ картою повинні були знайти насъ ще скорше, бо на подставѣ карты накладаѣ ся податокъ.“ — Dosyć!... Panie Menczel! звернувъ ся ц. к. комісарь до жида: czy pan żądasz srogiej kary? — „Jak najsroższej!“ водповѣдаѣ жидъ. Тогдѣ комісарь: „Zasądzam pana Leona Sinkiewicza za pokątne szynkowanie i we flaszkach opieczętowanych sprzedawanie piwa i słodzonych trunków bez zgłoszenia, bez koncesyi i karty przemysłowej na karę 200 złr. ewentualnie 40 dni aresztu i ponoszenie kosztów postępowania karnego i opłacenia kosztów oskarzycielowi i świadkom“. Водтакъ до жида: „A pan, panie Menczel, masz tam w sklepie zabrać wszelkie naczynia!“

Пишучи протоколъ сповнивъ ц. к. комісарь не знати чи двѣ похибки, чи двѣ неправды, бо при зознаняхъ Сѣнкевича додавъ: „sam się uznał winnym“, що ѣ неправдою, бо зъ устъ Сѣнкевича нѣхто того не чувъ; а дальше при зознаню свѣдка Лысака додавъ: „zeznaje, że Sinkiewicz *podawał trunki*“, отже нѣбы на отверту мѣру, и на томъ оперъ свой засудъ „szynkował“, хотяй той самъ Танаско Лысакъ нинѣ присягне, що того не казавъ, лише сказавъ, що вонъ купивъ фляшку водъ Сѣнкевича.

О томъ всѣмъ докладно подано въ представленю до ц. к. президіи староства, але она, не водповѣвши нѣчого на поданѣ, доручила только выркъ зъ правомъ рекурсу до 14 днѣвъ. Теперь черезъ канцелярію адвоката д ра Дорундяка внесено рекурсъ до ц. к. намѣстництва, въ надѣи, що оно, побачивши тяжку кривду, може знесе той куріозный засудъ, зарядить контрольне слѣдство противъ того печалівого и дѣяльного урядника, що до трехъ лѣтъ марного кавалка полагодити не може чи не вмѣѣ, и може узнасть за водповѣдне перенести его де до лекшои службы, бо [якъ самъ жалуѣ ся] тутъ ему за тяжко, а вконци прецѣнь то рѣчь неможлива, щобы черезъ одну табаку всѣ носы въ повѣтѣ хорували..

При сѣй нагодѣ докинемо ще одну цвѣтку тому панови до букету.

На жалобы того самого жида Менчля судивъ той самъ ц. к. комісарь много людей, а сеи зимы [въ мартѣ 1897 р.] засудивъ двохъ першихъ господарѣвъ въ Кривчи, але неприхильниковъ Менчлевыхъ — Дмитра Яловегу и Стефана Бойка, першого на кару щось 2 зр. а другого на 3 зр. за те, що нѣбы они, беручи пиво на Рождвяні свята зъ христіяньского бровару въ Сапоговѣ, не мельдували того Менчлеви, яко своему пропінаторови. Надармо люде сесй просили о свѣдковъ, надармо выправдували ся, що они не то не брали пива, але въ згаданомъ броварѣ нѣколи навѣть не були. „Milcz! — сказано имъ на те — сей жидъ, войтъ, маѣ у мене больше вѣры, ему и свѣдковъ не треба... А може ще схочешь рекурсувати? Но-но! дамъ я тобѣ рекурсъ!“

До того всего не треба коментаря, самѣ факты говорять. Мы только спытаемо: До чого таке поступованѣ урядниковъ зъ народомъ може допровадити?!

Переглядъ політичный.

Нагле замкненѣ памятного 25-годинного засѣданя рады державнои дало причану до найрознѣйшихъ толковъ. Розпущено вѣсть, мовь бы зъ дуже высокои стороны спонукано членовъ палаты панівъ бар. Хлюмецкого и Бера до интервенціи мѣжь правицею и лѣвицею а що наслѣдкомъ того прийшло мѣжь обома сторонами до угоды. О той угодѣ такъ пише Wien. Tagblatt: Обструкційнѣ сторонництва въ замѣну за замкненѣ засѣданя зобовязали ся при дальшой дебатѣ надъ угодовою провізорівю заховувати формы парляментарнѣ. Коли бы се было правдою — каже той дневникъ, — то закончене засѣданя не було бы властиво нѣчимъ иншимъ, якъ лишь напередъ выплаченою лѣвицѣ нагородою за те, що въ четверъ, она буде прилично заховувати ся. Чи така умова принесе правицѣ сподѣвану користь, въ те поки-що не хочемо вдавати ся. Замѣтимо лише, що обструкцію можна вести до крайныхъ границь людскои силы навѣть при всякихъ парляментарныхъ формахъ.

Reichswehr подаѣ въ той самой справѣ розмову зъ посломъ Ебенгохомъ. Сей провідникъ горѣшно-австрійскихъ католиковъ мавъ такъ говорити: Парляментарна борба, що зачала ся такъ надѣйно для большости, скончила ся для неи на мою гадку програною. Правда, що оба віцепрезіденты оказали надлюдску силу и що вконци ихъ сила ослабла и черезъ те они передъ часомъ уступили зъ боевища. Але таки треба було ще вытревати колька годинъ, тымъ больше що сполученѣ сторонництва правицѣ зобовязали ся въ сильномъ числѣ стояти до конца. Було уложено выступити зъ внесенемъ, щобы угодову провізорію таки безъ перервы нарадъ водослати до комісіи, а всѣ внесеня формальнѣ водложити на конець засѣданя. Сторонництва большости надѣяли ся о $6^1/_2$ год. веч., що за чотири годины дойдуть своеи цѣли и докажуть, що они ѣ справдѣ державною австрійскою большостею. Що віцепрезідентовъ кромъ легко зрозумѣлои утомы спонукало до передвчасного замкненя засѣдания, сего я знати не можу. Бурю обструкціи, яка зняла ся передъ бесѣдою п. Енджейовича и подчасъ нея, водперли знаменито сторонництва большости а особливо президія. На правици зросла охота и певность; длятого наставъ тымъ больший переполохъ, коли наразъ заскочило ѣи замкненѣ засѣданя. Надѣятись, що сторонництва правицѣ на слѣдующомъ засѣданю такъ само крѣпко будуть ити до цѣли, якъ и на послѣднѣмъ; а тогдѣ справдѣ достанесь имъ побѣда. Обструкційнѣ сторонництва не мають чого дуже тѣшитись своею побѣдою, бо була се побѣда Пирра, що досталась имъ лише черезъ несподѣванѣ выпадки и фізичну утому президія. Чого больше не осягнула симъ разомъ, те мусить вдѣяти на найблизшомъ засѣданю.

Декотрѣ чески дневники судять молодоческих послівъ за ихъ поведене при розправѣ надъ угодовою провізорівю. Radikalni Listy указують на те, що угодова провізорія достала ся на порядокъ дневный вечѣрныхъ засѣдань лише безперечно насильнымъ интерпретованемъ регуляміну. Треба признати — пише той дневникъ, — що нѣмецка опозиція боронить ся зъ такою завзятостею и рѣшучостею, котрой треба признати респектъ. Людямъ интеліґентнымъ нѣгде не справляѣ приемности выправляти скандалы; а коли се таки роблять, то зъ ихъ стороны треба до того пожертвованя. Цѣль нѣмецкои опозиціи може намъ не подобати ся; але нѣмецка опозиція бодай знаѣ, чого хоче, знаѣ, чому выправляѣ

Всѣ женцѣ а особливо молодѣжь були веселѣ, мовь-бы вертали зъ весѣля, а не водъ тяжкои працѣ. Дѣвчата попереду спѣвали пѣснѣ, а хлопцѣ весело жартували або спѣвали разомъ зъ дѣвчатами.

Лишь одна Параня була якось не своя... Она нажала цѣлу копу, такъ само якъ кождый пересѣчный жнець. Черезъ цѣлый день, якъ довго тревала робота, не чула она втомы, ажь коли робота скончила ся и люде пустились въ дорогу до дому, почула Параня въ собѣ нагло якусь охлябость, неповоротность въ рукахъ, ногахъ и въ цѣломъ тѣлѣ. Бѣдна дѣвчина була ще непривычна до такъ тяжкои працѣ, она першій разъ въ житю перебула той „испытъ зрѣлости“, зъ того и втомилась. Однакъ за другимъ, за третимъ разомъ людина набираѣ вправы, а тогдѣ и втомы въ такомъ степени не чуѣ. Се рѣчь звычайна... Найбольшимъ бажанѣмъ Паранѣ було не дати познати по собѣ того умученя передъ другими, щобы зъ неи нѣхто не смѣявъ ся, и длятого удавала она веселость и бадьорность. Дѣвчата спѣвали и она також силувала ся спѣвати, хочь чула добре, що у неи нема до того найменшои охоты Дядько Прокопъ ишовъ поручь зъ молодѣжію и оповѣдавъ рожнѣ смѣшности, зъ чого всѣ заходились водъ реготу. И Параня також смѣялась, але она чула добре, що ѣи смѣхъ не такій, якъ у другихъ, она навѣть не знала гараздъ, що таке смѣшне дядько Прокопъ говорить...

Зъ-за овиду выкотивъ ся круглолицый мѣсяць. Вечѣръ ставъ чудово гарный, величавый... До села було вже недалеко, а дѣвчата мовь навмысне звольняли ходу, щобы довше бути разомъ та повеселитись по сля цѣлоденнои працѣ, та наслухатись смѣшныхъ оповѣдань дядька Прокопа.

Але дядько Прокопъ бувъ иншои гадки, якъ дѣвчата; ему було спѣшно повечерати та зарытись де въ солому на ночный водпочинокъ, длятого и самъ ишовъ скорше и подганявъ дѣвчатъ до скоршого ходу.

Ану, козоньки! — говоривъ вонъ, — не приставайте вы такъ дуже, а поспѣшайте скорше, бо теперь не Великдень зъ гаголками, а жнива, часъ горячій, треба йти спати, щобъ завтра зновъ стати до роботы...

И дѣвчата радй-не-радй мусѣли подбѣгати за дядькомъ Прокопомъ.

Вконци прийшли до села и тутъ громадка людей стала чимъ разъ то зменшатись. Тутъ то тамъ хтось зъ людей зближивъ ся до своихъ воротъ та й прощавъ ся зъ прочими: Добранічь, дядьку!.. добранічь подруженьки!.. а кличте насъ завтра рано, не втѣкайте!...

Вдова Мариська чекала вже на свои дѣти зъ вечерою, зъ пісненькою, скромненькою... Дѣти прийшли. Параня не впала до хаты зъ спѣвомъ и гаморомъ, якъ се до теперь бувало, а вступила поважно, тихо, повѣсила серпъ на колочку подъ образомъ, сѣла на лавцѣ и тяжко зотхнула. Она выглядала мовь та пташка прибита слотою, що опустила крильця и вже не здобна до дальшого лету.

— А що, Параню, — заговорила мати, — змучила ся дуже? правда?

— Змучила ся, мамо, — водповѣла дѣвчина, — нажали-сьмо три копы...

— Правда? А я тобѣ все казала: не дурѣй! жни поволи, зъ розвагою, — докоряла мати. — Но ты все рвала ся цѣлый день на передъ, якъ дурна коза, щобы всѣхъ, навѣть матѣрь выпередити... Памятай же, май розумъ на другій разъ та роби въ мѣру, по сля силы, якъ Богъ приказавъ, а теперь сѣдай вечерати та йди спати, водпочинь...

Ѣй жаль було своеи единои донечки, крышечки, що такъ утомилась цѣлоденною роботою въ поли... Але она потѣшала ся тымъ, що ѣи доня вдалась нѣ въ кого, только въ неи, въ свою маму... Вдова Мариська пригадала собѣ, що и она колись такъ само рвалась до роботы и такъ само втомилась, коли выйшла малою дѣвчиною першій разъ на жниво, но потомъ набрала вправы й умѣркованя, такъ що и втомы опосля не було чути... Вдова Мариська пригадала собѣ, що она колись за молодыхъ лѣтъ була першою роботницею въ селѣ та що власне длятого, хочь она сирота нѣчого не мала, посватавъ ѣи небощикъ чоловѣкъ... Такъ и Параню хтось посватавъ — рѣшила она въ своѣй головѣ — може навѣть якійсь богацькій сынъ... Бо-жь зъ неи робить ся красна дѣвчинка, мовь писаночка, а яка роботяща, моя донечка, голубонька, единa... Господи Боже, благослови ѣи та дай добру долю...

По вечерѣ мати лягла спати на постели въ хатѣ, а Параня зъ братомъ пойшли до стодолы на сѣно. Ахъ, якъ она бажала ще на дорозѣ достати ся чимъ скорѣйшь до того затишного мѣсця на водпочинокъ! — и кинулась она мовь камѣнчикъ на те запашне сѣно. Лежачи горѣлиць, слухала она, якъ десь на сѣножати все ровномѣрно диркавъ деркачь, подъ подвалиною въ стодолѣ цвѣркавъ сверщокъ, а котрыйсь изъ сусѣдовъ молотивъ при мѣсяцеви жито на хлѣбъ. Тутъ прийшла Паранѣ до головы думка: що за силу мусить мати той хлопъ, коли вонъ не только працювавъ цѣлый день у поли, але ще въ ночи замѣсть ити спати, гопавъ цѣпомъ, ажь водголосъ розходить ся... Братъ не спавъ; вонъ сидѣвъ на сѣнѣ биля сестры и шептавъ молитвы. Дѣвчина пригадала собѣ, що она такожь по вечерѣ ще не молилась, и ѣй стало совѣстно, она забажала водмовити принаймѣ Отченашь-Богородице Дѣво... Она хотѣла подняти ся, сѣсти, перехреститись... однакъ ноги, руки, крижѣ выдались ѣй тугими, мовь зъ олова, нѣякъ не можна ихъ поднести нѣ ними рушити... Тутъ выринувъ въ уявѣ бѣдной дѣвчины дядько Прокопъ... що нѣбы той дядько Прокопъ выставивъ зъ-подъ сивыхъ усовъ конець языка и усмѣхавсь глумливо до неи, а деркачь на сѣножати все диркаѣ ровномѣрно, а сверщокъ цвѣркаѣ, а сусѣдъ молотить жито на хлѣбъ... но ти голосы нѣбы все больше й больше воддаляють ся, все тихшають... Братъ уже переставъ молити ся, вонъ перехрестивъ ся въ-послѣдне, лѣгъ спати, деркачь и сверщокъ вже замовкли, ще лишь трохи чути, якъ молотить сусѣдъ, але вже десь нѣбы далеко... Вконци всьо затихло, дѣвчину опускаѣ самосвѣдомость, она засыпляѣ глубокимъ, твердымъ, молодымъ сномъ...

На дворѣ красна, тепла, чудова ночь, цѣле село спить по сля тяжкои працѣ глубокимъ сномъ, навѣть чоловѣкъ, що молотивъ до недавна жито на хлѣбъ, пойшовъ спочивати въ солому. Лишь песъ водъ часу до часу десь гавкне въ селѣ, зрештою всьо тихо...

Кробъ шпару въ стодолѣ лѣѣ мѣсяць своѣ промѣне на сѣно, одна зорка цѣкаво заглядаѣ, дивить ся на личко спячои дѣвчины, а въ мѣсячномъ промѣню по надъ головою Паранѣ уносить ся одинокій комарь та все бренить, выспѣвуѣ:

— Спи Паланю, бо ты дуже втомлена... спи рибонько, набирай силы, щобы-сь завтра знову нажала копу на паньскомъ ланѣ твоѣй неньцѣ на потѣху, на славу...

Т. Ветлина.

бучѣ и перешкаджав парляментарнымъ нарадомъ. Чи знав и правиця, чого она хоче? Чи знав она, чому она регулямінъ насильно выкладав, чому хоче зломити обструкцію? Особливо молодоческих послобъ треба бы о те спитати ся. Чи знають они, чому так напружають ся? чому притакують свому віцепрезідентови централістичного парляменту, оли вбнъ перевертав регулямінъ? чому они пр плескують свому рухливому товаришеви, коли вбнъ перечить ся зъ опозиційными послами? Ясной, певной вбдповѣди мы не дбстали на сй пытаня. Кажуть: коли бы побѣдила обструкція, то насъ бы побили. Але-жь насъ не могли бы побити въ бою, до котрого мы самй не мѣшались бы. Вкбнци зъ побѣды надъ обструкцією, коли бы прийшло до того, ма о бы лише одно правительство пожитокъ. — Cas, органъ Масаржика, обговорюе вбдносины молодоческих послобъ до гр. Баденього. Графъ Бадені обѣцявъ, що буде вести парляментъ; тымчасомъ вбнъ веде самыхъ тблько молодоЧехбвъ. Они е най рѣпшою его пбдпорою въ кождбй акціи — на глумъ всѣмъ иншимъ австрійскимъ сторонництвамъ. Хто-жь е найбльше покликаный боронити гр. Баденього, коли его обжалбвуютъ? Ачей-же Поляки, котрымъ вбнъ е краяномъ. Тымчасомъ зъ усѣхъ сторонництвъ боронили его лише молодо-Чехи, а заразомъ боронили поганои, несимпатичнои справы. Жадне сторонництво не дрожить такъ зо страху, що гр. Бадені мбгъ бы упасти, якъ молодо-Чехи; и зъ якои рациі? Чи задля играшки зъ языковою рбвноправностію? — играшки, котра, якъ самй Nar. Listy писали сими днями, став вже нестерпучо осоружною.

Органъ д-ра Катрайна „Tiroler Stimmen“ пише ще о уступленю президента Катрайна зъ „найлѣпшого жерела“. Бувшій презі ентъ палаты е зовсѣмъ здоровъ, отже уступивъ не зъ причины якого небудь недомаганя. Такъ само невѣрнй е поголоски о якійсь нѣбы незгодѣ зъ своимъ сторонництвомъ. Коли на внесене Дінавлього указувано якъ на причину уступленя д-ра Катрайна, то се може мати таке значѣне, що Катрайнъ дуже жалѣвъ надъ тымъ, що зъ рѣшаючои стороны навѣть тая дорога до згоды не зазнала такои прихильности, якои житевый интересъ Австріи конечно вымагав. Д-ръ Катрайнъ прощаючись листовно зъ покликаными особами не таивъ ся зъ своими поглядами. И що-жь буде дальше? Екзекутивный комітетъ правиці полишивъ знову католицкому сторонництву, выбрати собѣ зъ посередъ себе президента. Двохъ членбвъ того сторонництва вбдказало ся вбдъ кандидатуры. Отже знову указано на д-ра Катрайна. Его кандидатура буде зо всѣхъ сторбнъ принята, выявши — не скажемо: правительства, але — круги близькй до гр. Баденього и молодо-Чехбвъ. Тблько д-ръ Катрайнъ не дасть ся имовѣрно наклонити до повороту, бо нема выгляду, щобы устали перешкоды успѣшнои дѣяльности президіи и палаты послобъ; до того нема анѣ розумѣня анѣ доброи волѣ по сторонѣ рѣшаючбй. Д-ръ Катрайнъ не гадае складати мандату; вбнъ верне до Вѣдня, скоро буде выбраный новый президентъ. — Зъ сего поясненя выходить, що д-ръ Катрайнъ уступивъ черезъ гр. Баденього.

НОВИНКИ.

— **Въ день всенародного вѣча** т. е. въ четверъ 4 ого н. ст. падолиста о 8½ годинѣ рано вбдбуде ся въ Успеньскбй церкви богослужене на упрошене благодати свыше и зъ нанихидою, на котре симъ вѣрныхъ прилюдно запрашаемо. — *Вбдъ вѣчевого Комітету* у Львовѣ, 1 н. ст. падолиста 1897.

— **„Народна Торговля“** купила въ Тернополи реальность на перворядномъ мѣсци вбдъ п. Невяровскои за 27.300 зр.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Засѣдане выдѣлу товариства буде дня 3 н. ст. с. м. [въ середу] о годинѣ 5½. Заразомъ маю честь спроси и всѣхъ тыхъ, хто мавъ бы охоту взяти участь въ бібліографічномъ вбддѣлѣ „Записок“ въ 1898 роцѣ, до канцелярии Наукового товариства им. Шевченка въ середу 3-ого н. ст. с. м. о годинѣ 7-бй. — *М. Грушевскій.*

— **Щедрый жертводавець.** Львбвскій властитель реальности мѣщанинъ п. Иванъ Лапкбвъ пожертвувавъ на другу мѣску, Преображенську церковь при „Народномъ Домѣ“ у Львовѣ, а то на поставлене въ нѣй великого престола 1.000 [тысячь] зр., поставивши при тбмъ услбве, щобы першу заупокбйну литургію при тбмъ престолѣ вбдправлено за упокбй душь найближшои его родины.

— **Зелѣзничій шлях Ходорбвъ-Пбдвысоке** [43 кільометрбвъ] буде отвореный 19-ого н. ст. с. м. Дня 5 с. м. окремый поѣздъ розвезе урядникбвъ и службу по стаціяхъ а 13-ого выѣде т. зв. поѣздъ поліційный.

— **Нова церковь** зъ твердого матеріялу и крыта бляхою, обчислена на просторъ оббймаючій около 500 особъ, мае будувати ся въ Знесѣню пбдъ Львовомъ, на що тамошный парохъ о. Билинкевичъ зббравъ значный капіталикъ и досыть много камѣнного матеріялу.

— **Церковь св. Петра и Павла у Львовѣ** оббкрали въ ночи на 29 м. м. невыслѣджень доси злодѣѣ, забравши готбвку зб скарбоны и коралѣ зъ образбвъ.

— **Огнѣ.** Въ Сколѣмъ дня 21 н. ст. жовтня пбдпаливъ хтось хату лѣсничого, коли цѣлои родины не було дома, а тблько полишена маленька дитина. По при хату згорѣли и запасы зббжа а въ хатѣ згорѣла и дитина.

— **Зъ львбвскои політехніки.** Цѣсарь именувавъ инжінера выдѣлу краевого и доцента політехніки львбвскои Льва Сирочиньского надзвычайнымъ професоромъ енцикльопедіи гбрництва, експльоатациі нафты и вертництва въ тбй-же школѣ.

— **Вбдъ голозы рыбу чути...** Въ львбвскбй митроп. консисторіи лучила ся минулого мѣсяця така пригода: Крил. о. Карачевскій яко референтъ церковныхъ фундацій дбставъ у вересни с р. для реферату урядову вбдозву вбдъ фіскуса дотычно якоись церковнои фундаціи. Вбдозва була написана по польски, отже о. Карачевскій написавъ на нѣй резолюцію, котрою — покликуючись на розпоряджене намѣстника зъ 24 марта с. р. о переписцѣ політичныхъ властій зъ рускими сторонами въ языцѣ рускбмъ — звертавъ польску вбдозву фіскусови а жадавъ выготовленя ей въ рускбмъ языцѣ. Коли сю резолюцію дбставъ начальникъ консисторіи крил. Бѣлецкій для пбдпису и выслания, не высылавъ ей цѣлый мѣсяць, а запытаный о. Карачевскимъ въ тбмъ дѣлѣ на засѣданю консисторскбмъ заявивъ, що не треба назадъ вбдсылати польскои вбдозвы а жадати рускои. Хотяй о. Карачевскій запротестувавъ противъ того, вказуючи, кблько то нашй люде натерпѣлись, заки добили ся згаданого розпорядженя намѣстника, а консисторія не повинна давати демораліз уючого примѣру, и хотяй такожь другій члены консисторіи були такои самои гадки — мимо того о. Бѣлецкій дотычнбй резолюціи о. референта [якъ то кажуть] скрутивъ каркъ, написавши на вбдозвѣ вбдъ фіскуса дня 8. н. ст. жовтня памятнй слова: „До актбвъ“. Доборола ся львбвска руска консисторія до самого краю!...

— **Зъ Станиславова.** На дохбдъ проектованои школы музичнои при Станиславбвскбмъ Боянѣ вбдбуде ся въ четверъ 4-ого н. ст. падолиста въ новбй сали мѣщаньского касина вечеръ зъ танцями. Стрбй для панъ вовняный, для мужчинъ вечерковый. Музика вбйска а 95-ого полку. Вступъ на салю вбдъ особы 1 зр. 50 кр., для родинъ зъ чотирохъ особъ 5 зр.; наддатки приймають ся зъ подякою. Початокъ о годинѣ 8-бй. — Загальнй зборы Руского Клюбу вбдбудуть ся въ недѣлю 14-ого н. ст. падолиста о 6-бй вечеромъ.

— **П. Юстинъ Бѣлякъ,** довголѣтный управитель перевозовыхъ заведень у Львовѣ, розвязавъ спблку зъ п. Якубічкою и заложивъ власне заведене послугачѣвъ публичныхъ въ домѣ пбдъ ч. 5. при улици Хорущины. П. Бѣлякъ полагоджуе припорученя що-до перевозу движимостій у Львовѣ и высилае ихъ своими возами на провінцію. Фірму п. Юстина Бѣляка припоручаемо всѣмъ Русинамъ львбвскимъ, бо за тою фірмою промовляе ей солідность, а въ додатку, що властитель ей есть нашимъ землякомъ.

— **Ц. к. Адміністрація податкбвъ у Львовѣ** выдала слѣдуюче оповѣщене: Вбдповѣдно ого лошеню ц. к. краевои Дирекціи скарбу у Львовѣ зъ д. 16 жовтня 1897 ч. 4740/пр. о выготовлюваню и предкладаню властямъ податковымъ І. инстанціи выказбвъ *Б, В, Г, Д* для ужитку при вымѣрѣ податку особово-дохбдового, подав ся додатково до вѣдомости Р. Т. властителѣвъ домбвъ и льокаторбвъ, що у выказахъ *Б, В, Г* належить подати станъ мешканцѣвъ взглядно членбвъ родины, ихъ заняте и мѣсце замешкания пбсля стану *зъ днемъ 1 падолиста 1897* — Выказъ *Б* мають выповнити властителѣ домбвъ вынаятыхъ; выказъ *В* мають выповнити чиншѣвники, а выказъ *Г* властителѣ домбвъ невынаятыхъ. Тѣ самѣ выказы мають выготовити такожь властителѣ готелѣвъ и заѣзднихъ домбвъ що-до такихъ особъ, котрѣ мешкають довше якъ три мѣсяцѣ безъ перервы. Выказы *Д*/1 и Д/2 мають выготовити службодавцѣ що-до особъ побираючихъ платнѣ службовѣ або взагалѣ яке-небудь заосмотрене перевышаюче у одноі особы квоту 600 зр. рбчно. Выказъ Д/1 призначеный е для службодавцѣвъ, котрѣ выплачують поборы службовѣ тблько однбй особѣ, а выказъ Д/2 для службодавцѣвъ выплачуючихъ поборы бльше особамъ. Сталѣ поборы належать подати въ тбй высотѣ, яка выплачуе ся въ часѣ выготовленя выказу, при змѣнныхъ поборахъ треба подати высоту або вартбсть вынагороды зъ остатныхъ 12 мѣсяцѣвъ, отже н. пр. за часъ вбдъ 1 падолиста 1896 до кбнца падолиста 1897. Въ якій способъ мають згаданѣ выказы выготовитись и що властиво мае вписатись до выказу, вказують докладно написи поодинокихъ рубрикъ. Блянкеты выказбвъ выдае безплатно протоколъ подавчій ц. к. Адміністрація податкбвъ на зголошенѣ интересованыхъ.

— **Дефравдація въ Краковскбмъ товариствѣ** обезвѣчень. Остаточно въ цѣлу справу вмѣшавъ ся вже и судъ карный. Прокураторія державна зарядила слѣдство карне противъ Чеслава Кешковского о злочинъ обманьства зъ §§. 197 и 200 з. к та о злочинъ спроневѣреня зъ §. 183 з. к. — и розбслано за злочинцемъ листы гончѣ. Що-жь коли Чеславъ вже певно въ дорозѣ до Америки, де стрѣтить ся зъ попереднымъ дефравдантомъ Тадеёмъ Лещиньскимъ, и оба разомъ будуть смѣяти ся въ кулакъ, якъ удало ся имъ безкарно оббкрасти галицкй институціи краевй. Взагалѣ въ справѣ дефравдаціи Кешковского заходить кблька неясныхъ, а заразомъ такъ погаиыхъ епізодбвъ, що цѣла дирекція зъ презесомъ рады надзорчои являють ся дуже скомпромітованй. Показуе ся, що о дефравдаціи Кешковского говорено вже въ понедѣлокъ минувшого тыжня, такъ що якійсь урядникъ кр. товариства, своякъ п-ѣ Кешковскои, поѣхавъ, чи зъ власнои ініціативы чи зъ порученя свыше, до села Бервальду въ Сянбцкбмъ, де Кешковскій перебувавъ у своеи родины. Сей урядникъ побачивъ ся зъ Кешковскимъ въ Загбрю въ середу рано, а розповѣвши ему, якъ стоить справа, мавъ намавляти, щобы вертавъ до Кракова и очистивъ ся зъ закидбвъ. К—ій збувъ урядника нѣчимъ, прирѣкъ приѣхати до Кракова, а тымчасомъ поѣхавъ via Угорщина въ широкій свѣтъ. Коли вже К—го не стало въ Галичинѣ а може й въ Австро-Угорщинѣ, розбслала дирекція въ середу до газетъ комунікатъ, дуже неясный и неточный, о мнимыхъ дефравдаціяхъ и засуспендованю Чеслава К—го. До прокураторіи вбддано справу ажь въ пятницю 27 жовтня. Кбльки выносить дефравдація К—го, доси нѣхто на певно не знае, або властиво може дехто вже и знае, але не каже; говорять о дефравдаціи доходячбй квоты ½ міліона зр. на шкоду товариства. Крбмъ того мавъ К—ій зарвати вбдъ приватныхъ особъ до 200.000 зр. Кракбвскій „Czas“ старае ся успокоити опінію публичну що-до квестіи, хто потерпить на тбй дефравдаціи, и такъ пише: Дефравдація не наносить шкоды набутымъ правамъ членбвъ, бо коли бы дирекція въ тбй хвили мала заспокоити ті всѣ права и выплатила членамъ всѣ належитости, то полишилась бы ще надвышка кблькасотъ тысячь зр. Квота здефравдована буде покрыта зъ фондбвъ запасовыхъ. Зменшене тыхъ фондбвъ зменшить очевидно загальный маетокъ обезпеченыхъ“. — Противъ такого полагодженя справы протестуе опінія публична и домагае ся, щобы шкоду покрыли спбвинновники Кешковского, с. е. дирекція и ті, котрй мали выконувати контролю. — Рбвножь говорять, и се найсумнѣйше, що дефравдаціи Кешковского були немовь публичною тайною, бо способъ его житя (гра въ карты и забавы въ тінгляхъ) мусѣли кождому насувати здогадъ, що фонды мусять бути нарушуванй. Впрочбмъ Лещиньскій, утѣкаючи до Америки, мавъ выразити ся, що въ слѣдъ за нимъ пбйдуть ще и иншй знатнй особы. Мѣжь станьчиками и родиною Кешковского була въ першбй хвили велика констернація, говорено, що вся шкода буде покрыта приватно, — але теперь, коли дефравдантъ мае за собою пять днѣвъ до утечѣ, ті голосы притихають, а натомѣсть руки посягають по фонды товариства, зложенй кровавымъ грошемъ обезпеченыхъ.

— **Трафили на свого.** Поліція въ Краковѣ не може дати собѣ радн зъ наплывомъ изъ цѣлого краю жидбвъ торговцѣвъ дерева, що зъѣжджають ся зъ жалобою на одного и того самого жида Пінкаса Вебера зъ Кальварін. Веберъ знайшовъ способъ до легкого ѣешефту; пбдробивъ собѣ кблька печатокъ цѣлкомъ не истнуючихъ, „центральныхъ магазинбвъ“ та „головныхъ складбвъ дерева“ и высылавъ замовленя по всѣхъ усюдахъ на цѣлй величезнй транспорты дровъ до опалу и будовы для выдуманыхъ складбвъ центральныхъ. Вбдъ себе высылавъ вбнъ агентбвъ, котрымъ представлявъ ся яко головный заступникъ фірмъ, оплачувавъ ихъ и дававъ имъ грошѣ на невеличкй завдатки. Транспорты дровъ ишли до Кракова, Вѣдня Оломуца а Пінкасъ спродаваъ усе просто на двбрци за готбвку, а що спродаваъ дешево, то купцѣвъ мавъ немало. Бачучи, що дѣло йде, заложивъ вбнъ въ Краковѣ свою канцелярію. Коли прийшовъ часъ, що треба було заплатити тымъ, котрй дбставши маленькй завдатки высылали дрова, Пінкасъ дававъ имъ переказы и векслѣ на вѣденьскй фірмы — однй и другй розумѣе ся сфальшованй, —а самъ мавъ охоту выбратись за границю, та передъ тымъ попавъ ся въ руки поліціи. До теперь зголошено вже 60.000 зр. стратъ, на якй Пінкасъ наразивъ легковѣрныхъ торговцѣвъ, а певно выкаже ся й бльше. Такожь опинила ся пбдъ ключемъ панѣ Пінкасова. Замѣтне въ цѣлбй справѣ е то, що Пінкасъ робивъ ѣешефты выключно зъ „своими“—зъ жидами.

— Сими днями розбслала Редакція „Прапора“ всѣмъ урядамъ парохіяльнымъ выданый своимъ накладомъ хорошо удалый портретъ владики бл. п. Снѣгурского, котрого тлѣнній останки ино-що зложивъ народъ зъ превеликою почестію до гробницѣ пбдъ катедрою перемыскою. Надѣемо ся, що се цѣнне зображене незабутного мужа найде радый примѣръ у всякбй хатѣ рускбй та що нѣхто не пожалуе *одного* ѣульдена, щобы тымъ преславнымъ портретомъ свою свѣтлицю украсити. Симъ дамо наглядный доказъ грядучимъ поколѣнямъ, якъ вельми дорога була намъ память сего превеликого любителя церкви и народу руского. — *О. К. С.*

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** До центральнои нашои пивницѣ надбйшли припоручен д-ромъ Щ. Сельскимъ два спеціальнй роды винъ, а именно червоне кураційне дальматиньске „Vino rosso da Lissa“ по цѣнѣ 1 зр. за цѣлу а 55 кр. за пбвъ фляшки и вино „Wermuth“ по цѣнѣ 1 зр. 20 кр. за пбвлітрову фляшку. Оба роды винъ були розбираній хемікомъ и узнанй нимъ яко здоровй, природнй и безъ нѣякихъ штучныхъ домѣшокъ. Розсылка по філіяхъ наступить сими днями. — *Дирекція „Народнои Торговлѣ“.*

Наука, штука и література.

— **„Прапора“ число 8** за мѣсяць серпень мѣстить въ собѣ: Картина зъ суспбльно політичного житя Ирійцѣвъ. — Про синоды католицкои церкви. — Пытане сервітутне въ Галичинѣ. — Релігійне выхованя шляхоцкихъ польскихъ дѣвчатъ. — Про стаціи продукційнй насѣнь. — Переписка. — Всѣ статьѣ, основно и всесторонно обробленй, о говорюють вельми важнй, найблизше дотыкаючй насъ пекучй справы.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 161-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Die erste Entscheidung. Von K. — Ungarn und der Ausgleich. Von Dr. Hugo Ganz. — Socialistische Moralisten. Von H. Thurow. — Die Strafbemessung. Von Dr. Heinrich Lössl. — Die Gefahr als Lebensbildner. Von Mathieu Schwann. — Wert und Bedeutung der Schauspielkunst. Von Carl Heine. — Unsere Kunstgewerbeschule. Von Adolf Loos. — Der Protest gegen den „Fall Clemenceau“. Von Dr. Emil Reich. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. Zum Schutze der geistigen Eigenthums. Ein Brief von Richard Dehmel. Das Löwenherz.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей збравъ дальше о. крил. Теофіль Павликбвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 17 зр. 89 кр. Именно шертвували на сю цѣль: о. Назаръ Чабанъ сотрудникъ изъ Руды монастирскои 10 зр.; приходъ Межигбрцѣ 5 зр; о. Иванъ Хр. Отто зъ Лишнѣ [черезъ Редакцію „Дѣла“] 1 зр.; изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскбй церкви вынято 1 зр. 89 кр. Всего збрано доси 2.505 зр. 51 кр.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 1 падолиста. Президентъ міністрбвъ гр. Бадені бувъ у цѣсаря цѣлу годину на авдіенціи. Сегодня вбдбуде ся пбдъ проводомъ цѣсаря рада міністрбвъ, на котрбй можна надѣяти ся важныхъ постановъ.

Боценъ 1 падолиста. Вчера вбдбуло ся тутъ вѣче тирольскихъ Нѣмцѣвъ, на котрбмъ було такожь кблькохъ послобъ. Указувано на вагу солідарности всѣхъ Нѣмцѣвъ, на заслуги Баденього, що зъѣднавъ нѣмецкй сторонництва; высказувано надѣю на побѣду нѣмецкои справы. Вкбнци принято резолюцію, въ котрбй высказано похвалу и подяку для нѣмецкихъ сторонництвъ меншости.

Римъ 1 падолиста. Король запросивъ президента міністрбвъ Рудіного и міністра заграничныхъ справъ Веноету до Монци на день 6 с. м., коли тамъ приѣде гр. Голуховскій.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. А. Ко. въ За. Схбдній. — *Вп. Г. Дя. въ Ма.* Теперь заплачено до кбнца вересня, а не грудня. — *Вп. К. Ба. въ Ла.* и *Т. Щу въ Ли.* До кбнца року прийде ще по 4 зр. — *Вп. И. Оль. въ Бу.* Прийде намъ ще 1 зр. за сей рбкъ, бо 19 ого мая зложено лише 5 зр. на II и III кварталъ с. р. *Вп. Е. Ме. въ Хо.* Прийде ще 20 кр. до кбнца року. — *Вп. Е. Ло. въ Би.* На залеглбсть за 1896 до 10 мая 1897 належить ся намъ 19·50 зр., о выровнане котрыхъ просимо. — *Вп. Н. Ве. въ Лю.* Рбчна передплата выносить 18 зр.; доси зложено 14·40 зр., отже прийде ще 3·60 зр. — *Вп. З. Ду. въ Во.* Заплачено теперь до кбнца жовтня.

Надбслане.

СВЯЩЕНИКЪ гр.-кат., безженный, готовъ обняти мѣсце отрудника або завѣдателя на часъ необмеженый въ парохіи, де бы мбгъ заразомъ зорганізувати хоръ церковный.

Львбвъ, poste restante, O. B. P. 372

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. І. у ЛЬВОВѢ.

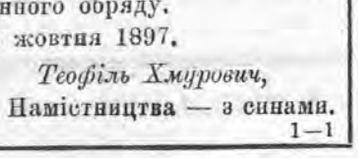

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1.

ПОДЯКА.

Дня 24 с. м. неумолима смерть видерла менѣ по тяжкій недузѣ найлюбезнійшу жену, а синам матїр — Тересу з Книгиницких Хмуровичеву. Прибиті тяжким смутком, з слезою вдячноста в очах, складаємо бодай в сей спосіб сердечну подяку та щире спасн-Біг всїм, що зволили взяти участь в сумнім обрядї похоронїм і звеличили память покійниці. Особливо дякуємо Впр. оо. крилошанам Карачевскому і Накижеви за провід в похорбнним обрядї як також і прочому греко- і римо-кат. духовеньству, що взяло участь в тім обрядї, та Впр. о. ректорови і крилошаннови Туркевичеви, що зволив ласкав дозволити хорови питомців взяти участь в похоронї. Рівнож дякуємо сердечно Вп. питомцям, членам хору, що своїм трогаючим співом причинили ся до звеличаня похоронного обряду.

У Львові 26 жовтня 1897.

Теофіль Хмурович,

ц. к. радник рах. Намістництва — з синами.

371 1—1

Зѣльця Д-ра Зебурґера

загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежиты и т. п. обявы.
Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 38—?

Глядаю лекціи а такожь можу приймити мѣсце совѣстного заряду дому при самотнѡй особѣ. Ласкавѣ зголошеня на адресу: *Иванія Петрицка, остатна почта Самбѡръ.* 370 1—3

Вѡдзначена на краевѡй выставѣ у Львовѣ 1894 р. срѣбнымъ медалемъ, зверхъ 15 лѣтъ знана зъ своєи точности и совѣстности

КРАВЕЦКА РОБѠТНЯ
Димитрія Ковальского
ул. Скарбкѡвска ч. 19

принимае всякѝ замовленя, входячѝ въ кругъ кравецтва, а передовсѣмъ для Вп. Духовенъства такожь на одяги для ученикѡвъ, и выконуе все скоро тревало, гарно и дешево. Высылае пробки безплатно, а въ разѣ замовленя зъ провінціи просить о прислане старои одежи на мѣру. 292 12—12

Владим. Красицкій
ищетъ уроковъ [лекцій] Сажавка почта Ланчинъ.
359 3—3

Поручаємо КУПУВАТИ всяку гардеробу, мундурки, ліберію, оружє, машины, меблѣ и т. п. лише
ѢЪ Базарѣ католицкѡмъ Ящишина.
324 Будынокъ театральный. 7—6

МУЖЕСКУ 344
Безсильнѡсть
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѡвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выданє: 1 зр.
Польске выданє: 1 зр.
Нѣмецке выданє: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѝ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Фамілійный найлѣпшій
ЧАЙ
свѣжій, пѡвъ кіло 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае
Выключный складъ чаѣвъ
А. ЗІНТЄРА
Львѡвъ, Сикстуска число 17.
367 *„Импресса“* 1—10

Першій рускій складъ и роботня выробѡвъ ножѡвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 24—?
299
пѡдъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовѝ, ножѣ столовѝ и кухонниї и рѡзни выробы ножѡвничѝ. Приймае бритвы до остреня и обтягана и всякѝ замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшнѝ взгляды прошу Вп. Роднмцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножѡвникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.

КАТРАЙНА замки на вѡддаль [патентованѝ въ всѣхъ державахъ уможливляють замыкаце и отвиране дверей навѣть зъ дальшихъ покоѣвъ, комплетный прирядъ зр. 2·75
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
1595

!До вѣдомости!
Р. Т. отцѣвъ духолныхъ, учителѣвъ и всѣхъ выдѣлѡвъ читалень, що въ Книгарни Ставропигійскѡй у Львовѣ, улиця Руска 3, продае ся **по цѣнѣ 70 кр.** *„Музыка до спѣвѡвъ ораторіи сценічнои І. Я. Луцика „Нѡчь Вифлеємска“ пѡдробивъ и всѣмъ читальнямъ „Просвѣты“ присвятивъ Иванъ Бужанинъ“. Просимо спѣщити зъ закупномъ, бо пора вчити ся!!!*
363 1—4

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр
Оправленѝ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНОГО КРЕДИТУ
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришенє заревстроване въ обмеженою порукою
платити буде вѡдъ **вкладокъ** до обороту (щаднічихъ) вѡдъ дня 1 н. ст. сѣчня 1898 по 4½% проценту, а вѡдъ позичокъ удѣлюваныхъ побирати буде 6½%. 366 2—?

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пѡдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскѝ
поручае магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѡвъ, площа Капітульна число 2.**

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожнѝ вина фляшкамъ)
высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 55—?

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѡдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рѡзнои ваги и приймае ушкоджевѝ дзвоны до переливаня въ найкоротшѡмъ часѣ, а такожь маѣ на складѣ готовѝ дзвоны рѡзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѝ замовленя, прошу о ласкавѝ замовленя такъ на поодинокѝ новѝ дзвоны якъ и на цѣлѝ ґрупы. За тревалѡсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѡвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати вхъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
поручае:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
ЄВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 8—10

Руске Заведенє Бронзѡвниче
при улици Рускѡй число 1.
Принимае **ЧАШѢ** до огневого золоченя вѡдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вѡдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вѡдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНѠ [якъ до велич.] вѡдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малѝ 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНѠ зъ пружинами мальованѝ влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.

Всякѝ роботы бронзѡвничѝ по значно зниженѡй цѣнѣ лише пѡдъ фірмою 362 2—10

Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЄНЬСКІЙ
Львѡвъ, улиця Руска число 1.

Знана вѡдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѡвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѡвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старѝ польскѝ сильнѝ горѣвки, дуже добрѝ розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѝ спеціялы якъ: Народѡвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѡвка, „Дѣбелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Дерешѡвка и т. и. горѣвки упривілеєванѝ и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спровадженѝ.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побиранє алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѡльного вѡдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѡдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 402—?

Фірма вѡдзначена на львѡвскѡй крєвѡй выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна
РОБѠТНЯ
выробѡвъ церковныхъ и ґалянтеріѝныхъ
зъ срѣбла, хінъского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборіѝнй и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Таины, хресты напрестольнѝ и процесіѝнй, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвѡнки, антіпедія, бронзы сальонови и до меблѣвъ и т д.

Всѣ наведенѝ предметы приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вѡдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкѡсть. Замовленя зъ провінціи полагоджуе вѡдворотною почтою. Рисунки и цѣники на жадане franco. 336 7—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роботня бронзовничя, Львѡвъ ул. Галицка ч. 15.

ВСѢЛЯКѠ КУПОНЫ
и
выльосованѝ цѣнніи паперы
выплачує
безъ потрученя провізіи або коштѡвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѡддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѡмъ.

374А 24—0

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскиї. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ
на вищі класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскиї. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ рускои ботанічнои терміноло ґіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскиї. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видания ті може дістати в книгарні Ставропигийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видания (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протяз чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львѡвъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
Ніч				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**Ніч**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѡдъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 239. Львовъ, Второкъ 21 Жовтня (2 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

До ситуаціи.

Два днѣ святочній — се якъ разъ найлѣпша нагода до ширења всѣлякихъ поголосокъ. А поголоски тій прибирають теперь найбѣльше дивоглядній розмѣры; говорить ся о димісіи кабінету Баденього — и о завѣшеню конституціи. На кождый спосѣбъ въ тыхъ двохъ дняхъ святочныхъ мусѣли запасти важній ухвалы, а авдієнціи міністрѣвъ у цѣсаря якъ такожь довга нарада міністеріяльна вѣдносили ся до внутрѣшнои ситуаціи. Остаточного рѣшеня не можна надѣяти ся передъ четвергомъ, коли то на засѣданю палаты послѣвъ має звестись рѣшуча борба — о провізорію угодову.

Взагалѣ цѣла справа крутить ся довкола провізорія угодовои. Провізорія угодова мусить бути ухвалена, — коли-жь опозиція не допустить до сего мимо найбѣльшихъ высилень правицѣ, тогдѣ вже нѣхто не дѣйде до ладу зъ теперѣшнымъ парляментомъ. Рада державна буде розвязана, якійсь часъ буде правити ся при помочи розпоряджень, а вѣдтакъ зробить ся замахъ державный: на основѣ закона зъ 1867 р. соймы краєвій выбрали бы делеґаціи до парляменту, а лишь курія пята долучила бы до того своихъ послѣвъ выбраныхъ безпосередно. Таку розвязку прикрои ситуаціи догадують ся тій, що не припускають, щобы цѣсарь принявъ димісію Баденього. Если Бадені лишить ся, то попробує ще щастя зъ по-за парляментарнымъ способомъ правленя.

Вѣсти о подѣяхъ въ недѣлю и понедѣлокъ поки що досить неточній: Цѣсарь прибувъ до Вѣдня въ суботу вечеромъ, и вже въ недѣлю на год. 10-ту рано покликано Баденього на авдієнцію до цѣсаря. Бадені здавъ справу зъ парляментарнои ситуаціи — и вкѣнци мавъ вручити свою димісію. Цѣсарь застерѣг собѣ остаточну децизію, а тымчасомъ вѣдбула ся рада міністеріяльна пѣдъ проводомъ цѣсаря. Вѣдтакъ вечеромъ въ понедѣлокъ вѣдбула ся вдруге нарада міністрѣвъ. Если цѣсарь не прийме димісіи Баденього, то по ухвалахъ рады міністрѣвъ треба сподѣвати ся далекосяглыхъ подѣй.

Проводирѣвъ лѣвицѣ — якъ кажуть — покликано вчера до цѣсаря на авдієнцію. Цѣсарь мавъ бы имъ представити, що провізорія угодова є конечностію державною и годѣ ей лучити зъ квестією языковою. Однакъ лѣвиця обстає при жаданю цофненя языковыхъ розпоряджень, не ино зъ національныхъ взглядѣвъ але и зъ огляду на ладъ конституційный. Квестія языковои годѣ управильнити розпорядженями, бо тымъ способомъ вѣддає ся права народѣвъ на ласку и неласку кождочасного правительства.

N. fr. Presse доносить: Цѣсарь принимавъ Баденього на довшій авдієнціи, котра — якъ догадувано ся — не принесла децизіи въ нѣякѣмъ напрямѣ. На разѣ нема кризы кабінету, лишь є критична ситуація, але може бути, що зъ ходомъ подѣй выйде зъ критичного положеня скорше чи пѣзнѣйше кріза. Ключемъ ситуаціи провізорія угодова. Квестія переформсованя провізорія въ кабінетѣ є головнымъ предметомъ дискусіи въ рѣшаючихъ кругахъ. Вѣдъ сего зависить такожь доля кабінету. Длятого головна увага звертає ся не на удержанє міністерства, лишь на се, чи бы не можна уложити въ парляментѣ такій вѣдносины, щобы можна було перевести провізорію.

Такъ отже дало бы ся зъ тыхъ рѣзнородныхъ вѣстей таке сказати: Кабінетъ Баденього поки що лишає ся. Въ четверъ попробує Бадені ще разъ щастя. За той часъ менеры кола польского вдають ся въ переговоры зъ вѣрноконституційными послами нѣмецкими, бо при єдности опозиційній Нѣмцѣвъ всѣ пляны розбѣють ся. Засѣданє четвергове палаты послѣвъ буде рѣшаючимъ въ теперѣшній прикрій ситуаціи.

Переглядъ політичный.

Въ теперѣшню хвилю всѣ справы уступили въ задъ передъ угодовою провізорією. Тымъ то и притихло якось про языкове внесенє бар. Діпавлього. Отже одена зъ ліберальныхъ дневниковъ тирольскихъ приносить вѣсть, що бар. Діпавлі готовъ зложити посольскій мандатъ въ разѣ, коли бы ему не повело ся зъ его внесенемъ. Дневникъ той замѣчає, що въ разѣ, коли бы тота вѣсть мала бути вѣрною, то выходило бы хиба, що бар. Діпавлі стрѣвъ бы ся зъ трудностями середъ власного сторонництва. Середъ католицкого сторонництва проявляють ся двѣ гадки: прихильники Діпавлього є за тымъ, щобы не выступати занадто сильно противъ обструкціи, а зновъ тій, що гѣрнуть ся бѣльше до Ебенгоха, потягають за тымъ, щобы безъ уваги на національній звязи прилучити ся безусловно до правицѣ и разомъ зъ нею поступати. Коли бы Ебенгохъ и его прихильники переважили въ сторонництвѣ, то дуже легко могло бы стати ся що бар. Діпавлі усунувъ бы ся зъ житя політичного.

Міністеръ державныхъ справъ гр. Голуховскій сегодня вертає зѣ Скалы до Вѣдня, а д. 5. с. м. ѣде до Монци, вѣдки поверне около 10. с. м. отже ще передъ скликанемъ делеґацій. Подорожи тій приписують важне політичне значѣнє.

Справа болгарскихъ еміґрантѣвъ-офіцирѣвъ, якъ „Моск. Вѣдомости“ довѣдують ся нѣбы зъ певного жерела зъ Софіи, зближає ся вже разъ до кѣнця. Болгарске правительство запросило зъ Царгороду российского войскового вѣдпоручника полковника Пешкова до Софіи, щобы разомъ порадити ся надъ полагодженемъ тои справы. Мало станути на тѣмъ: Въ Россіи проживає 48 болгарскихъ еміґрантѣвъ. Болгарске правительство узнає зъ нихъ лише 9 за еміґрантѣвъ и прийме ихъ назадъ до болгарскои армія, признаючи имъ той степень, якого дослужили ся въ Россіи. Осталыхъ 39 правительство не уважає за еміґрантѣвъ, такъ що имъ кождои хвилѣ вѣльно вертати до краю, але они не мають права жадати принятя до армія анѣ пенсіи. А що полковникъ Пешковъ приставъ на таке полагодженє справы, то мабуть российске правительство не буде вже тому противитись.

Polit. Correspdnz. доносить зъ Бѣлграду: Президентъ міністрѣвъ Джорджевичъ выславъ д. 24. жовтня письмо до заграничныхъ заступникѣвъ Сербіи, въ котрѣмъ упевнює, що особа Милана не остає въ нѣякѣй звязи зѣ змѣною кабінету або зѣ змѣною політики. Політика Сербіи є задачею самого тѣлько міністра заграничныхъ справъ, а сей буде вести лише сербску політику. Не може бути намѣромъ правительства, щобы Сербія опирала ся лише на одній державѣ; противно буде правительство старати ся удержати дружній зносины зѣ всѣма держабами. Правительство буде сильно дбати о основну поправу сербскихъ фінансѣвъ и поробить всякій потрѣбній заходы, щобы Сербія могла додержати заграници свои зобовязаня и щобы сербска армія стануда на высотѣ своеи задачѣ.

Сербскій дневники рѣзко выступають противъ нового міністерства. Провѣдники радикального сторонництва зѣйшли ся на нараду зъ причины змѣны кабінету и системы. Кажуть, що дотеперѣшный керманичъ сторонництва Пасичъ має зложити провѣдъ; въ такѣмъ разѣ готовій верхъ взяти крайній фракціи радикального сторонництва.

Въ недѣлю принимавъ король Александеръ новыхъ міністрѣвъ у себе на двѣрскѣмъ обѣдѣ и выголосивъ тоастъ, въ котрѣмъ высказавъ переконанє, що найде попертє у свого народу; заразомъ ганивъ тыхъ, що розсѣвають вѣсти, мовь бы змѣна кабінету зайшла зъ якихсь тайныхъ причинъ. Король обѣцявъ новыхъ міністрѣвъ попирати въ ихъ тяжкій задачѣ.

Пронесли ся также вѣсти, що отець короля Миланъ заходить ся коло того, щобы посполу зъ сыномъ обняти назадъ панованя. Миланъ хоче навѣть ще — женити ся! Въ тій цѣли мавъ бути у митрополита Михаила, — того самого, що свого часу давъ розвѣдъ королеви, а опѣсля назадъ его злучивъ зъ Наталією. Отже теперь має нѣбы то знову о те ходити, щобы митрополитъ назадъ розвѣвъ бувшого короля. Миланъ нѣбы то хоче своею намѣреною женячкою пожертвувати ся для Сербіи, щобы ѣй забезпечити наслѣдника престолу, бо сынъ Александеръ мовь то черезъ якусь тѣлесну хибу не може женити ся.

Зъ Атенъ доносять, що мѣжь полковникомъ Васосомъ а дворомъ зайшли непорозумѣня, бо Васосъ неудачу своеи выправы на Крету складає на короля и публично ганивъ поведенє наслѣдника престолу. Васосъ подавъ ся до димісіи и не хоче бути навѣть адъютантомъ короля. Пѣсля димісіи поѣде имовѣрно за границю.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданю выдѣлу Наукового товариства им. Шевченка зъ дня 22 жовтня с. р. полагоджено отсій справы:

1. Принято протоколъ зъ попередного засѣданя до вѣдомости.

2. Принято до вѣдомости Найвысшу подяку вѣдъ Его Величества цѣсаря за зложенй Товариствомъ желаня въ день Найвысшихъ уродинъ.

3. Принято до вѣдомости жертвы, що вплынули вѣдъ попередного засѣданя на резервовый академічный фондъ [въ тѣмъ: вѣдъ професора львѣвского університету Л. Ридиґера 250 зр., вѣдъ К. Панькѣвского 50 зр., инші жертвы зъ Украины]. Фондъ зъ тымъ має 1.880 зр. 62 кр.

4. Принято до вѣдомости справозданє зъ переговорѣвъ зъ товариствомъ „Просвѣта“ що-до отвореня читальнѣ. Ухвалено переговоры дальше вести.

5. Удѣлено стіпендіи по 100 зр.: академикови Иліядору Стрипскому и докторандови М. Кордубѣ.

6. Принято до вѣдомости выпущенй зъ друкарнѣ выданя Товариства и ухвалено выплатити авторскій ремунерація.

7. Принято 5 новыхъ членѣвъ.

8. Полагоджено инші дрѣбнѣйші справы.

НОВИНКИ.

— **Невеличка площа за Преображенъскою церквою при „Народнѣмъ Домѣ“** [противъ каменицѣ, де давнѣйше мѣстила ся дирекція поліціи] обведена вже гарными зелѣзными штахетами, що мѣстять ся мѣжь камѣнными стовпами довкруги площѣ. У внутрѣ церкви починено приготованя до уложеня помосту, котре наступить ажь зъ весною, бо черезъ зиму роботы въ серединѣ церкви будуть залишенй.

— **Рускій „Народный Дѣмъ“ въ Сяноцѣ** почавъ уже сповняти задачѣ взятій на себе при своѣмъ заснованю. На сей рѣкъ школьный умѣщено въ сѣмъ „Народнѣмъ Домѣ“ чотирохъ ученикѣвъ ґімназіи, а чимъ скорше товариство отрясе ся зъ довгѣвъ, тымъ бѣльше буде вывязувати ся и зѣ своихъ обовязкѣвъ.

— **„Вѣдъ парляментарнои роботы“...** Рептильки рускій принесли зъ Вѣдня таку вѣсть: „Вп. о. крилошанинъ д-ръ І. Гробельскій, посолъ до Рады державнои, по причинѣ нездужаня выѣхавъ до д-ра Лямана до Вайсеръ-Ґіршь коло Дрездна. О. д-ръ Гробельскій приѣхавъ на засѣданє рады державнои яко реконвалесцентъ по хоробѣ яку перебувъ въ серпни и въ початкахъ вересня. Показало ся однакъ, що здоровє о. д-ра Гробельского *вѣдъ парляментарнои роботы* а передовсѣмъ вѣдъ довгихъ и дразливыхъ сценъ въ парляментѣ почало пѣдъупадати“.

— **Зъ Товариства „Рускихъ Дамъ“** просять насъ оповѣстити: Маємо честь повѣдомити, що дня 18 н. ст. падолиста вѣдбуде ся въ сали „Народного Дому“ вечеръ зъ танцями, зъ котрого доходъ призначеный въ користь сирѣтъ по священникахъ. Орхестра вѣйскова. Входъ вѣдъ особы 3 корони, родинный білетъ на чотири особы 10 коронъ. Запрошеня вже розбсланй и длятого сли-бы хто не дѣставъ, зволить вѣднести ся до панѣ Сивуляковои [ул. Руска ч. 3. II п.]. Пѣдъ тою адресою просить Комітетъ, устроюючій той вечерокъ, надсылати и добровѣльній жертвы. — *Комітетъ.*

— **Еміґраційну аґентію у Львовѣ** намѣряє заложити у Львовѣ фірма Карешъ и Стоцкій зъ Бремы. Дотычну просьбу тои фірмы маґістратъ предложивъ намѣстництву зъ припорученемъ увзгляднити ей. Управителемъ сеи аґентіи еміґраційнои у Львовѣ має бути жидъ Вольфъ Валяхъ. Передъ двома роками, въ пору нагальнои еміґрациі рускихъ селянъ до Бразиліи робивъ кружокъ Русинѣвъ заходы о дозвѣлъ на створенє аґентіи одному Русинови, котрый дававъ повну ґарантію совѣстного веденя дѣла, але власти не згодили ся. Тымчасомъ жиды готовій дѣстати дозвѣлъ на таку аґентію у Львовѣ...

— **Рада мѣста Перемышля** уконституувала ся вѣ второкъ мин. тыждня Бурмістромъ выбраный д-ръ Александеръ Дворскій [33 голосами на 36], заступникомъ бурмістра выбрано Франца Гамского, а коли той зрѣкъ ся, выбрано д-ра Франца Долиньского [24 голосами]. Бурмістръ Дворскій, котрый уже до си 15 лѣтъ бурміструе, въ промовѣ своѣй по выборѣ заznачивъ, що нова рада має мѣжь иншимъ такій задачѣ: завести водопроводы; збудувати збірный каналъ конечный въ наслѣдокъ регуляціи Сяну; вѣдкупити вѣдъ Банку ґіпотечного заведенє електричне; вкѣнци выстаратись для мѣста о субвенцію державну.

— **Якъ жидъ обкрадає державный скарбъ...** Сего лѣта переѣзджавъ горами въ лѣсскѣмъ и старо-мѣскѣмъ повѣтѣ вѣддѣлъ ґенерального штабу, вѣдбуваючи свои заводовій вправы. Дня 12. липня пѣдъ вечеръ прибули офіцыры и жовнѣры до Мшанця, де мали переночувати. Передъ ними приѣхавъ офіцыръ, кватирникъ, а зъ нимъ вахмайстеръ и два жовнѣры. Они мали все приладити, що треба було: вечерю и нѣчлѣгъ для офіцырѣвъ и вѣйска та кормъ для коней. Вѣдтакъ приѣхало щось девять пѣдводъ зъ мясомъ и всякими напитками. Розходило ся по-при инше о овесъ и сѣно для коней. Найшли ся ґазды, що давали одно и друге, однакъ вахмайстрови выдавало ся за богато платити стѣлько, кѣлько ґазды домагали ся. Офіцыръ заходивъ у голову, що робити, допытувавъ ся, чи бувъ у селѣ ліверантъ зъ Перемышля, ба навѣть напевно твердивъ, що бувъ, а коли довѣдавъ ся, що его не було, повѣдавъ, що буде тяганина зъ интендантурою въ Перемышли. Остаточно взяли овесъ и сѣно, заплатили людямъ, та й на другій день рано поѣхали дальше. Та вахмайстеръ лишивъ квітъ, кѣлько взявъ сѣна й вѣвса и по чому плативъ. Взяли 45 порцій вѣвса по 5880 ґр. а разомъ 275 клґр. по 7 кр. = 19 зр. 25 кр.; 45 порцій сѣна по 3400 ґр., а разомъ 155 клґр. по 3·2 кр. = 4 зр. 96 кр.; всего заплатили 24 зр. 21 кр., хоть и зъ того мало щось застрягнути въ чиихсь пальцяхъ. Та се дрѣбница! Передъ вѣдъѣздомъ офіцыры велѣли ще войтови прибити печатку на чистѣмъ папери. За якійсь часъ присылає заосмотрюючій маґазинъ вѣйсковый [Verpflegs-Magasin] въ Стрыю письма зъ жаданемъ, щобы ихъ въ громадѣ потвердити. Дивимо ся, читаємо и очамъ своимъ не вѣримо! На однѣмъ письмѣ були списанй офіцыры, 24 людей, а на другій сторонѣ, кѣлько порцій вѣвса и сѣна взяли. На другѣмъ письмѣ бувъ квітъ на 50 зр. 40 кр., котрій належали ся жидови Сімонови Айзенберґови за доставленє 264 клґр. вѣвса по 15 кр. а 153 клґр. сѣна по 7 кр. Въ долинѣ власноручный пѣдписъ жида, а ще низше печатка громады Мшанця и пѣдписъ вѣйта. Се було те саме письмо, яке дано чисте до пѣдпису. Въ громадѣ написали, що сей рахунокъ є цѣлкомъ ложный и що за овесъ та сѣно заплатили 24 зр. 21 кр. Заосмотрюючій маґазинъ пѣславъ се письмо до Львова до вѣддѣлу ґенерального штабу, а зъ вѣдтамъ зажадали, щобы громада а взглядно ґазды, котрій давали овесъ и сѣно, написали квітъ на 24 зр. 21 кр. Такъ жидъ не бувъ въ Мшанци, вѣвса и сѣна не дававъ конямъ вѣйсковымъ, а однакъ порахувавъ собѣ два разы стѣлько ще й зъ причинкомъ за чуже добро, и неразъ люде дивують ся, де дѣвають ся публичній грошѣ и зъ чого жиды богатѣють!

— **Про убійство мѣщанина Ивана Крижановского въ Бучачи** пише намъ наочный свѣдокъ тои сумнои пригоды: Въ недѣлю 24-ого с. м. около 7 годины вечеромъ, коли почали люде сходити ся до руско-народного театру, стрѣтивъ я, сходячи зъ горы, двохъ мужчинъ идучихъ зъ долины вѣдъ церкви св. Покѣовы. Я йшовъ серединою дороги, они-жь оба по-при муръ церковный. Крижановскій бувъ очевидно вже раненый, бо мою увагу звернувъ дзюркѣтъ [якъ показало ся дзюркѣтъ крови]. То дѣяло ся въ серединѣ мѣста, але темно було мовь у розѣ; освѣтленя не було хочь-бы найменшого. [При такихъ жидѣвскихъ порядкахъ, якъ въ Бучачи, розбишакамъ лише мордувати людей середъ мѣста!] Оденъ зъ идучихъ почавъ завертати ся, а дзюркѣтъ крови вамагавъ ся. Я минувъ обохъ, ажь наразъ чую стукѣтъ — то поваливъ ся одинъ зъ товаришѣвъ. Я зацѣкавленый пристанувъ и бачу: Упавшій пѣднявъ ся зъ землѣ и каже до тамтого: „Бѣжи, закличь шваґра але борзо най иде!“ Товаришъ вѣдѣйшовъ, а той, добуваючи послѣднихъ силъ, щобы добѣчи до поблизького шинку, зновъ поваливъ ся. Весь той часъ

Встрикуване и капсулки зъ Matico вôдъ давна уживанô и увѣнчанô знаменитымъ успѣхомъ.
ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ приписомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
вôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 11 275 38—?

стоявъ я якъ нѣмый, бо поведенє Крижановского було дуже дивне, при єго спокою и резиґнациі годѣ було зорiєнтувати ся, що властиво стало ся. Почали надходити люде, свѣтили сѣрники, пôзнавали чоловѣка, але нѣхто не бравъ ся ратувати. Бувъ тутъ и жандармъ, але ходивъ коло раненого, мовь-бы не мавъ нѣякого тутъ дѣла, ажь вкôнци, на интервенцію катихита о. Войцѣховского, рушивъ ся поволи по фіякра и при помочи людей взявъ нещастного изъ землѣ. Часу уплыло доволѣ, а помôчь була потрѣбна скора!

— **Зъ пôдъ Яворова пишуть намъ:** Въ селѣ Завадовѣ въ повѣтѣ яворôвскôмъ знаходить ся въ церквѣ старинный иконостасъ зъ давної церкви Василіянъ при монастири въ сусѣднôмъ селѣ Щеплотахъ знесенôмъ за цѣсаря Іосифа II. Той иконостасъ оглядавъ дня 23. м. м. професоръ політехніки Захарієвичь и не мавъ слôвъ похвалы для мальовила и чудовавъ ся рѣзьбѣ цѣлого иконостаса. Пôсля єго ореченя есть то одна зъ найкрасшихъ старинностій того рода въ Галичинѣ. Якъ церковь, такъ и иконостасъ той вымагає реставрациі, а убога громада не може сама до того взяти ся, бо на се, пôсля ореченя професора Захарієвича треба бы до 10.000 злр.; а шкода, щобы одинъ зъ найкрасшихъ памятникôвъ нашого малярства и рѣзьбарства зъ давнѣйшихъ вѣкôвъ знищивъ ся марно. Тутъ край повиненъ бы помочи; чи се учинить, побачимо. Въ тôй самôй церквѣ висить передъ иконостасомъ лямпа, пôсля ореченя проф. Захарієвича такожь старинность венецкои роботы. Лямпъ подôбнои роботы, якъ сеся въ Завадовѣ, знано доси якъ казавъ проф. Захарієвичь, двѣ: одну въ Кіевѣ, другу въ Венеціи въ костелѣ св. Марка, а третю вôдкрывъ вôнъ въ Завадовѣ. Отъ що то можна неразъ по инших церквахъ ще знайти! — *И. Я.*

— **Зъ села пишуть намъ:** Бодай то бути все въ мѣстѣ, а ще у Львовѣ! Чоловѣкъ сидить собѣ супокôйно, стереженый всѣлякою сторожею безпеченства. А бѣднымъ селюхамъ все якась бѣда доскулює. То грады, то зливы, то мыши ба й слимаки на поли, трафить ся и екзекуторъ податковый, хочь вы єго не просили... А ось знова небувала нова язва лѣзе непрошена! Що таке? Коли ласка, послухайте!

Буде тому пару недѣль. Сиджу собѣ пôдъ хатôю та й читаю „Дѣло“, за котре [мимоходомъ кажучи] и я часомъ маю деякій залеглости. Читаю тй безнастанній просьбы и вôдозвы о выровнане тых нещастных залеглостій та й трохи не плачу. Мôй Боже! чи в въ свѣтѣ другій такій бѣдный нарôдъ и друга така многотерпелива редакція?! Ажь тутъ надходить до мене якійсь „панъ“, порядно одягненый, борода вже шпаковата, але лице здорове, повне. Я зрываю ся зъ мѣсця, самъ не знаю, якъ привитати гостя. Але мôй гôсть пôдходить дуже смирно, корчить ся въ три погибелѣ, цѣлує въ руки и починає крôзь плачь ось-що: „Proszę księdza Dobrodzieja, jestem prywatny oficyalista bez miejsca. Kiepskie nastały czasy! Panowie obiecali nam kiedyś złote góry, a teraz i drewnianych niema [и т. д.], prosiłbym o wsparcie“. Га! що-жь було робити? Треба щось дати. Та не кусникъ хлѣба або теплои стравы, бо такій паны подôбній жертвы вôдкидають зъ обуренемъ... И давъ я, давъ, признаю ся, не зъ милосердія христіянского, бо хлопъ бувъ здоровый якъ дубъ [выхованый въ „dobrych czasach“], але щобы позбути ся напасти. Но тутъ стала менѣ передъ очима пушка, що висить на стѣнѣ въ „Народнôй Торговли“ зъ написею: „Жертвы на бурсу [имярекъ]“ и мене ажь за серце стиснуло. Зима надходить, тамъ може неодинъ бѣдный бурсачокъ въ подертых чоботахъ... здало бы ся бодай полатати, а ты спомагаешь дармоѣдôвъ и то чужихъ!... Пропало! добре що збувъ ся бѣды! Ага! кобы то позбувъ ся!

Не минувъ тыждень, сиджу въ хатѣ надъ безчисленными выказами метрикальными зъ безконечными рядами датъ, ажь тутъ на дворѣ загавкавъ песъ [вôнъ сѣльскихъ людей знає], а до мене вносить служниця письмо. „Якійсь, каже, панъ давъ чи пôдписати, чи щось“. Дивлю ся: „Prośba do Łaskawego Państwa... Ja niżej podpisana wdowa po prywatnym oficjalisci chora z pięciorgiem dzieci [и т. д.] proszę o wsparcie“. Розумѣю вже, Але що то за панъ принѣсъ? Выходжу! дивлю ся: молодець, паничь мало-що понадъ 20 лѣтъ, здоровый, представляєсь яко найстаршій сынъ межи тыми „pięciorgiem dzieci“. Що я зъ нимъ бесѣдувавъ, того вже годѣ наводити, але вкôнци таки давъ вôдчѣпного. И знова менѣ стало сумно. Я собѣ пригадавъ нашій бѣдній вдовы, нашій сиротята по рускихъ священикахъ, що ихъ гôрка доля тручає передъ часомъ въ обôймы смерти... Хиба-жь про нихъ дбають хлѣбодавцѣ тыхъ офіціялістôвъ? Се нашь обовязокъ!

Потôмъ минуло може якихъ три або й чотири тыждні. Сими днями йду зъ поля заклопотаный. Бульбу вже выкопали та й на зиму не выстане. Капусты таки зовсѣмъ нема. Бѣда та й годѣ! Приходжу дъ хатѣ, а тутъ противъ мене йде якійсь панокъ, дуже прилично одягненый, молодый може ледви переступивъ по-за 35-ый рôкъ. Я самъ не знаю, чи просити въ хату, чи таки на дворѣ пытати: чимъ можу служити? Но вôнъ помôгъ менѣ бо зо зорiєнтувати ся, бо повѣдає такъ: „Proszę Łaskawego Dobrodzieja! Jestem prywatny oficyalista, fachu lasowego, bez miejsca. Pan mój [имярекъ] sprzedał wszystkie lasy żydom... możebym mógł prosić o coś na drogę, bo szukam służby...“ Га, думаю собѣ, то вы оба зô своимъ паномъ теперь „приватній“ се-бъ-то „privati“ [позбавленій]. Ты позбавленый хлѣба, а твôй панъ позбавленый лѣса — є не велика рôзница межи вами... але коли вôнъ стане позбавленый грошей взятыхъ за лѣсъ, тогдѣ мабуть не буде рôзницѣ... Мы постояли довшу хвилю, пожалували ся на лихій часы та й скажете, вôнъ собѣ пôйшовъ? Кобы то! Я таки вкôнци мусѣвъ сягнути до кишенѣ, хочь тамъ и такъ пустка по оплаченю осѣннои роботы. Я утѣкъ знова у поле, щобы не думати о тôмъ, але лукавій гадки мовъ фурiи гонили за мною. Знова стала менѣ передъ очима пушка въ „Народнôй Торговли“ зъ карткою „На будову руского театру“, а той бѣдный театръ скитає ся по свѣтѣ, дає представленя по шопахъ въ заѣздныхъ домахъ! А „Народній Домы“! Тажь мы на нараду мусимо просити о кутъ у жидôвъ! Та й хто годенъ выповѣсти всѣ нашій потребы? У насъ, куды поверни, все подертымъ на верхъ. Кождый выкиненый крейцарь — се тяжкій грѣхъ зъ огляду на народну справу. А тутъ нова язва, нова напасть! И думаєте, добродѣѣ, що я бôльше не мавъ приємности бачити подôбныхъ квестарѣвъ? Де тамъ! се хлѣбъ насущный а вы намъ завидуєте супокôйного сѣльского житя?!

Отсе вамъ факты живій и вѣрній а конець пѣснѣ най собѣ доспѣває, на яку хто нуту схоче. Я лише запытаю: Чия честь домагає ся того, щобы у насъ не було тои язвы? Чию ганьбу розносять тй волоцюги по широкому свѣту? Хто повиненъ для нихъ збудувати „интернатъ“ чи тамъ „twierdzę“? Чии грошѣ и то великій идуть тамъ, де ихъ не потрѣбно, а ними у себе можна бы полатати не одну дѣру? — *Одинъ зъ многотерпеливыхъ.*

— **Дрôбній вѣсти.** Вôдъ якогось часу волочить ся по селахъ молода селянка Магда Ковалева, родомъ зъ Чорткова а приналежна до Цѣневы долиньского повѣту и выдаючи себе за неофітку, переслѣдувану жидами, выманює вôдъ людей грошѣ; отже парохъ Цѣневы о. Сойка радить, щобы тую обманицю проганяти зъ села або вôдставити до староства. — Пропасниця ширить ся епідемічно вôдъ пару мѣсяцѣвъ въ мѣсточку Куликовѣ и въ околичных селахъ жовкôвского повѣту, особливо въ селѣ Могилянахъ, а поратунку вôдъ жовкôвского староства, такъ енергічного въ справахъ выборчихъ, въ сѣмъ дѣлѣ нема. — Кс. Стояловскій перебуває все ще въ Римѣ и ажь въ половинѣ с. м. має повернути до Цачи; доносять, що вôнъ въ Римѣ старає ся о зворотъ доходôвъ зъ парохіи Куликова, зъ вôдки єго свого часу усунено. — Зелѣзничій дозорець Децъ въ Кунцендорфѣ пôдъ Моравскою Остравою, не могучи дôстати сталои посады за-для слабого здоровля, въ приступѣ роспуки утопивъ трое своихъ дрôбныхъ дѣтей [вôдъ до 6 лѣтъ] а опôсля кинувъ ся пôдъ колеса надъѣзджаючого поѣзду — Въ Городенцѣ баронъ Ромашканъ закладає фабрику цикоріи. — Каса щаднича въ Коломыи ухвалила зъ причины дорожнѣ своимъ урядникамъ додатокъ до платнѣ уже вôдъ 1-ого сего мѣсяця. — Орґанъ польскихъ соціялістôвъ Naprzód въ Краковѣ має вôдъ Нового року выходити що-дня. — У Львовѣ померъ дня 30 жовтня въ 60 роцѣ житя Русинъ Теодоръ Урицкій, возьный філіи ц. к. австро-угорского банку у Львовѣ, членъ „Народного Дому“. — Пôдъ Новымъ-Іоркомъ упавъ въ наслѣдокъ пôдмытя греблѣ водою цѣлый поѣздъ поспѣшный въ рѣку Гудзонъ; при сѣй пригодѣ погибло 28 осôбъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ пропозицію принятй: на Рейтаровичѣ дек. мостиского оо.: Теофіль Хоминьскій, Едвардъ Хлопецкій, Маркилъ Криницкій, Иванъ Бѣрецкій, Иванъ Ильницкій, Иванъ Петрикъ, Филемонъ Подолиньскій, Алексей Стецишинъ, Володимиръ Насальскій, Сильвестеръ Баранецкій, Стефанъ Сапрунъ, Михаилъ Заяць, Кароль Белкотъ, Вікторъ Кордасевичь, Николай Осмѣловскій, Климъ Хотинецкій, Иванъ Голіянъ, Северинъ Метелля, Петро Княжиньскій, Максимъ Хомишинъ, Орестъ Солтикевичь, Антоній Слоньскій, Романъ Кордасевичь, Илія Киричиньскій, Николай Несторовичь, Иванъ Поляньскій, Володимиръ Гукевичь, Антоній Жовкôвскій, Михаилъ Трешневскій, Михаилъ Фецица, Евгеній Хоминьскій и Иванъ Ольшаньскій. — Презенту одержали оо.: Филемонъ Кисѣльовскій на Крамину дек. дукляньского и Иванъ Дуркотъ на Рихвалдъ дек. бѣцкого. — Канонічну институцію дôстали оо.: Савинъ Кмицикевичь на Боберку дек. затварницкого и Бронислав Гоцкій на Острôвъ дек. ярославского. — Завѣдательства дôстали оо.: Діонисій Гичко въ Днѣстрику дубовôмъ дек. жукотиньского, Михаилъ Кузьмакъ въ Ильнику дек. высочаньского, Иванъ Фекула въ Крецовѣ дек. лѣсъкого и Юрій Вербацкій въ Малковичахъ дек. перемыско-загородского. — Мѣстодеканомъ для деканата белского именованый о. Кирилъ Сѣлецкій парохъ въ Жужели. — Принято въ канонічну звязь о. Іосифа Тиховича, пресвитера епархіи станиславôвскои, и надано єму сотрудництво при пароху въ Соколѣ дек. мостиского. — Намѣстництво продовжило дотацію 300 зр. зъ релиґійного фонду на дальшій два роки для сотрудника въ Стенятинѣ дек. сокальского.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 падолиста. Вчера бувъ тутъ Банфі и конферувавъ зъ Баденімъ въ справѣ скликаня спôльныхъ делеґацій; у цѣсаря на авдієнціи не бувъ; делеґациі зберуть ся мѣжь 14 а 16 с. м. у Вѣдни. Цѣсарске письмо, скликуюче делеґациі, появить ся сего тыждня або на початку слѣдуючого.

Берно 2 падолиста. На честь п. Лехера уладжено тутъ вчера комерсъ. Студенты выправили п. Странскому котячу музику. Похôдъ зъ смолоскипами на честь Лехера не вôдбувъ ся, бо поліція заборонила.

Берлинъ 2 падолиста. На вѣче, скликане тутъ на 12 с. м. для заявленя прихильности до австрійскихъ Нѣмцѣвъ, надѣють ся приѣзду Нѣмцѣвъ зъ Австріи. Правительство ладить ся выдалити за границю кождого австрійского Нѣмця, котрый бы зважився промавляти на вѣчу.

Надôслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручає свôй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзôвникъ
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.
363 3—36

Цукры и гербатники знаменитои якости, моими Высокоповажаными Побирателями хвалений и за якъ найлѣпшій признанй, припоручаю и ручу за старанне опаковане. *Цѣникъ въ инсератахъ.*
Фабрика цукрôвъ и гербатникôвъ при улици Театральній ч 8 Ивана Гефлінґера.
Прошу Высокоповажану Публику, щобы хто моихъ выробôвъ не зная, зволивъ переконатись черезъ мале замовленє на пробу.
337 8—0

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, двікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устровня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185
Адреса: **Оптикъ Копернициій Львôвъ** площа Галицка ч. 1.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дôстати можна въ тов. Просвѣта·

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краєвй
въ штукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручає Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

НОВЕ ХОРОШЕ ИЗДАНІЄ
МАЛОГО ФОРМАТУ
ЄВАНГЕЛІЯ
ПОРУЧАЄ:
ТОРГОВЛЯ и РУКОДѢЛЬНЯ
СВ. СПОЖАРСКОГО и В. УСТЄНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1. 357 9—10

ЛÔЖКА зелѣзній складанй по зр. 5·80, зъ боками блящаными орѣхово-лякированій, по зр. 14, 16, 18, 20 и высше. Лôжка дитинй по зр. 12, 14 16, 18, и 20. Матерацы спружиновй по зр. 12·50.
поручає ПЕТРО ХИОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1595

Першій рускій складъ и роботня выробôвъ ножôвничихъ власныхъ и анґлійскихъ 299 25—?
пôдъ фірмою·
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручає бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній и рôзні выробы ножôвничій. Приймає бритвы до остреня и обтяганя и всякій замовленя на мѣсци и зъ провінціи выконує якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ ***ИВАНЪ ЛАВРУКЪ*** ножôвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Каролъ Яворскій
у Львовѣ, ул. Баторія ч. 20
поручає свôй
складъ и роботню обуви дамскои, мужескои и дѣточои
по цѣнахъ умѣреныхъ.
Зъ провінціи на мѣру выстане оденъ зужитый черевикъ. 25—?
287

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Головный складъ
всякого рода повозôвъ, вôзкôвъ, тарантасôвъ и санокъ новыхъ а такожь уживаныхъ
припоручає
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, гарантуючи за добрый товаръ. Выконує поѣзды и приймає въ комісъ. 2—3
298

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выбôръ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленй примѣрники продають ся по 35 кр.

ОПОВѢЩЕНЄ.

Симъ подаємо до вѣдомости интересованымъ, що зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1898 р. знижаємо стопу процентову вôдъ всѣхъ вкладокъ такъ дотеперь яко и свѣжо вложеныхъ на книжки вкладковій „Народнои Торговлѣ“, общества зареґістрованого зъ ограниченою порукою, зъ 5% на 4½%.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.
У Львовѣ дня 30 жовтня 1897. 374 1—3
Д-ръ Щасный Сельскій предсѣдатель. **Д-ръ Кость Левицкій** членъ Совѣта.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдає
АСИҐНАТЫ КАСОВЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 240. Львовъ, Середа 22 Жовтня (3 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрічки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стшпка.

Передъ вѣчемъ.

Завтра выповнить ся велика саля „Народного Дому“ у Львовѣ участниками всенародного вѣча. Зъ всѣхъ сторонъ галицкои Руси, зъ всѣхъ верствъ рускаго населеня являть ся представитель, щобы выслухавши рефератовъ вѣчевыхъ зазначити ухвалеными резолюціями свою гадку въ справахъ політичныхъ и економічныхъ. Рѣвножь неодна гадка, неодно щире слово впаде въ часѣ дискусіи зъ устъ тыхъ труженниковъ-патріотовъ, що практично на нивѣ народній положили чимало свого труду и страданъ.

Програма завтрѣшного вѣча широка та обнимає справы політичні и економічні. На порядку вѣчевои нарады поставленѣ отсѣ справы: 1) Галицкѣ Русины супротивъ теперѣшнои ситуаціи політичнои; 2) Розширене автономіи краѣвъ и подѣлъ Галичины; 3) О выборахъ до сойму краєвого и до рады державнои; 4) Хлѣборобска справа у всходній Галичинѣ; — и вкінци 5) Внесеня участниковъ вѣча. — Всѣ справы, якъ бачимо, жизненій и актуальній, а дискусія надъ ними повинна бути вельми оживлена.

Пора на скликане вѣча выбрана вѣдповѣдно. Послѣдній два роки перемынули для галицкои Руси въ тяжкій борбѣ о політичні права, — въ борбѣ, котра своимъ обемомъ и своими результатами перевысшила все минуле и пережите. Бо житє політичне галицкои Руси — се безперерывна борба, до котрои приневолюють Русиновъ обставины, середъ якихъ приходить ся имъ жити. Тожь по послѣднѣмъ бою годить ся єго об'говорити, годить ся пѣднести успѣхи и похибки, щобъ и слава не пропала и наука выйшла на будуче.

Неменше важна рѣчь розважити, яке становиско заняти галицкимъ Русинамъ въ теперѣшнѣй ситуаціи політичній и якъ имъ обезпечити ся заздалегѣдь передъ всякими дальшими широкими плянами політичными, що мають примѣнити ся до нашого краю. У Вѣдни въ центральнѣмъ правительствѣ перебуває ся пѣдъ теперѣшну пору тяжку крізу и пѣсля сего, въ якій способъ та кріза закінчить ся, можемо опинити ся середъ цѣлкомъ иншихъ обставинъ, передъ основною змѣною правительственнои системы. Автономія краѣвъ має бути розширена до можливыхъ границь безъ попереднього управильненя и запорученя правъ меншостей національныхъ. Для насъ Русиновъ таке розширене автономіи рѣвнялось бы тяжкому ударови. Въ оборонѣ нашихъ правъ до національного истнованя мусимо завчасу мати ся на бачности, мусимо повѣдомити широкій верствы народу, щобы протестъ, якій прийшлось бы въ своѣмъ часѣ пѣднести, выпавъ грѣмко и сильно вѣдъ цѣлого народу зъ повною свѣдомостію якъ наношеної кривды такъ и громаднои згѣднои оборочы. Vigilantibus iurae!

По-при політичній справы не забувати намъ и на економічній. Станъ хлѣборобскій вымагає скорого и основного поратунку; держава трактувала єго доси завсѣгды по мачошиному, немовь то земля-мати, спѣльна всѣхъ кормителька, не заведе своихъ труженниковъ. Але часы минають и нашь галицкій хлѣборобъ, обмеженый выключно на сю грядку землѣ, вже давно переставъ бути додатнымъ чинникомъ пѣдъ взглядомъ економічнымъ. Безперечно, що наша економічна робота мусить вести ся въ вузшихъ межахъ, якъ сего вымагали бы потребы и дѣйстный станъ рѣчи, але мимо того не можна намъ байдужно закладати рукъ. Мы мусимо такожь пильно бачити на се, щобы рускій хлѣборобъ не попавъ ся въ економічне закрѣпощене чужихъ и ворожихъ єму елементовъ, бо и пѣдъ тымъ взглядомъ (такъ само якъ и въ політичнѣмъ взглядѣ) веде ся систематична и вытревала робота.

Завтрѣшне вѣче, поведене зъ патріотичною ревностію и зъ жаромъ сердечнои любови, принесе великій моральный хосенъ для цѣлого народу рускаго. Въ справахъ, обходячихъ загалъ народу, мусить бути єдность и згода, партійній споры и интересы мусять замовкнути. Не для партійныхъ цѣлей, а для добра загалу Русиновъ скликане завтрѣшне вѣче. Оно мусить заманіфестувати передъ свѣтомъ, що въ народѣ живе сила, котрои не здушить ся нѣякими насильными средствами. Нарѣдъ рускій мусить добити ся приналежныхъ правъ и готовъ въ тѣй цѣли пѣдняти всяку борѣбу. Вѣче додасть заохоты — оно пригадає кождому Русинови слова пѣснѣ: „Мы не дамось! Насъ бѣльше тутъ!“

ЗАГАЛЬНІЙ ЗБОРЫ „НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ“

вѣдбули ся вчера въ канцелярійнѣй сали товариства вѣдъ годины 4-ои зъ полудня при участи около 30 членовъ, майже самыхъ львовскихъ.

Предсѣдатель управляючого совѣта д-ръ Щастный Сельскій, сконстатувавши належите оповѣщене зборовъ въ часописяхъ и достаточне число збраныхъ членовъ отворивъ зборы, а вѣдтакъ пѣднѣсши утрату, яку потерпѣло недавно товариство черезъ смерть першого предсѣдателя и довголѣтного члена совѣта о. Євгенія Дудкевича внѣсъ, щобы зборы почтили память покойника встанѣмъ зѣ мѣсць. Коли се стало ся, др. Сельскій вѣзвавъ збраныхъ до выбору президіи.

Однодушно, черезъ аклямацію, выбрано: предсѣдателемъ зборовъ п. Григорія Кульчицкого зъ Коломыѣ, заступникомъ предѣдателя п. Михайла Голейка, а на секретарѣвъ покликано пп. Костя Панькѣвского и проф. Прокопа Мостовича.

Зъ порядку дневного наступило справоздане управляючого совѣта зъ дѣяльности за адміністраційный рѣкъ 1896/97-ый т. є. за часъ вѣдъ 1. липня 1896 до 30. червня 1897 року. Справоздане се референовали два члены совѣта: д-ръ К. Левицкій про дѣяльность адміністраційну, а д-ръ Ст. Федакъ про фінансову сторону.

Адміністраційну дѣяльность совѣта представивъ д-ръ К. Левицкій якъ слѣдуе:

„Въ послѣднѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ вызначилась дѣяльность „Народнои Торговлѣ“ у всѣхъ напрямахъ, постепеннымъ розвоемъ нашои институціи торговельнои. Зрѣстъ удѣловъ членьскихъ и збѣльшене щадничихъ вкладокъ свѣдчить о довѣрю рускаго народу до „Народнои Торговлѣ“, а и рухъ товаровый представляе ся взагалѣ користнѣйше вѣдъ попереднього року. Пѣдготовленя до закладаня новыхъ складовъ філіяльныхъ о стѣлько увѣнчались пожаданымъ успѣхомъ, що въ мѣсяци вересни с. р. приступлено до отвореня новои, 13-ои зъ ряду філіи въ Борщевѣ, завдяки патріотичному попертю тамошныхъ Русиновъ а передовсѣмъ адвоката д-ра Михайла Дорундяка въ Борщевѣ. Въ той способъ удержуе теперь „Народна Торговля“ разомъ зъ львовскимъ складомъ: чотирнацять складовъ мѣшаныхъ товаровъ а окрѣмъ того головный магазинъ у Львовѣ и взѣрцеву крамницю (побочь філіи) въ Тернополи.

До успѣшного розвою „Народнои Торговлѣ“ уважавъ Совѣтъ управляючій вказанымъ збѣльшити силы головнои управы, а то наступило тымъ способомъ, що на мѣсце уступившого секретаря Филарета Гладиловича принято п. Иларія Герасимовича на провізоричного секретаря а п. Василя Угрина на провізоричного кореспондента торговельного. Цѣлый персоналъ службовый „Народнои Торговлѣ“ въ остатнѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ складавъ ся зъ двохъ директоровъ, секретаря, кореспондента, бухгальтера и его помочника, магазинера и возьного въ головнѣмъ зарядѣ, а 10 начальниковъ, 3 начальниць, 9 касіерокъ, 9 помочниковъ и 33 практикантовъ торговельныхъ, отже разомъ зъ 72 особъ, котрій титуломъ платнѣ побрали 26.018 зр. 33 кр.

Уважаючи фахове образованє молодого персоналу службового одною зъ найважнѣйшихъ задачь „Народнои Торговлѣ“ а то якъ зъ огляду на интересы самои институціи, такъ и зъ огляду загально-народного, докладавъ Совѣтъ управляючій заходовъ до сповнюваня тои цѣли. И такъ пѣдъ проводомъ п. Иларія Герасимовича выслано двохъ помочниковъ торговельныхъ на курсъ пивничнои господарки до Кльостернайбурга, по чѣмъ заложено у Львовѣ центральну пивницю взѣрцеву. Вѣдтакъ уряджено у Львовѣ власными силами одномѣсячный курсъ науки для одинацяти зъ нашихъ торговельныхъ практикантовъ зъ філіяльныхъ складовъ, на котрѣмъ удѣлювано имъ всякихъ наукъ потрѣбныхъ для купця. Выслѣдъ науки показавъ ся вдоволяючій и тому належить кождого року такій курсы уряджувати, позаякъ наука въ промысловыхъ, взглядно повтаряючихъ школахъ не вѣдповѣдає тымъ вымогамъ, якій нинѣ ставляють ся до заводу купецкого.

Справа сѣльскихъ крамниць поступила о стѣлько на передъ, що въ 1896/1897 роцѣ адміністраційнѣмъ оставало зъ „Народною Торговлею“ въ безпосередныхъ зносинахъ 346 крамниць, котрій въ тѣмъ роцѣ побрали у насъ товаровъ на 58.620 злр. 49 кр., при чѣмъ дѣстали опусту на 8.103 злр. 68 кр., а станъ удѣленого имъ кредиту выносивъ зъ кінцемъ року адміністраційного загальну квоту 8.503 злр. 23 кр. супротивъ 333 крамниць, побраныхъ ними товаровъ на 51.318 злр., опусту 7.306 злр. и удѣленого кредиту крамничного на 5.921 злр. въ попереднѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ. Петиція внесена до Сойму краєвого о удѣлене субвенціи зъ фондовъ краєвыхъ на высылане вандровного учителя крамарства и на пѣдмаганє крамниць безпроцентовыми позичками не була полагоджена въ Соймѣ краєвѣмъ и тому Выдѣлъ краєвый не увзгляднивъ тои петиціи, а за-для того „Народна Торговля“ мусить власными силами пѣдмагати рухъ крамничный въ краю. Въ тѣй цѣли оголосила „Народна Торговля“ при всѣхъ своихъ складахъ безплатній курсы науки для крамарѣвъ, зъ котрыхъ интересованій вже те-

Забутый арештантъ.

Оповѣданє *К. Міксата.*

— Покликати слѣдуючого свѣдка.

Гайдукъ впустивъ крѣзь дверѣ высокого ростомъ чоловѣка. Вѣнъ бувъ оперезаный широкимъ ременемъ на пять спряжокъ, одягненый въ вышиваный жупанъ, взутый въ ходаки.

Ге-ге! чи се не польовый пана Мачкаша, що мене заграбивъ во время оно, коли я студентомъ полювавъ въ єго кукурузѣ?

Менѣ потемнѣло въ очехъ и я забувъ, що сиджу на судейскѣмъ крѣслѣ, въ чѣмъ зрештою не було нѣчого дивного — я-жь прецѣнь числивъ заледви двацять три роки. Обурене, яке закипѣло въ мене тогдѣ, коли вѣнъ мене зловивъ и вѣдобравъ менѣ ладовницю, вѣджило наново въ моѣй памяти. Зъ того часу минуло пять лѣтъ, але оденъ поглядъ на лице Словака затеръ ихъ цѣлкомъ и въ новою силою розбудивъ жажду мести.

— Якъ зовешь ся? — спытавъ я глухо.

— Михайло Врана, прошу ласки, — вѣдповѣвъ покірно великанъ.

— Приступи близше!

Вѣнъ приступивъ близше боязливо и набожно, мовь у церквѣ.

— Кѣлько тобѣ лѣтъ?

— Двацять девять.

— Чи бувъ уже караный?

— Нѣ.

[Ну, але теперь будешь! мы до того маємо добру методу...]

— Михайле Врано! ты вѣзваный за свѣдка въ процесѣ Дюрика противъ Мачкафого и мусишь пѣдъ святою присягою вѣдповѣдати на мои пытаня.

— Розумѣе ся, що такъ, прошу покірно, — сказавъ набожно Врана.

— Чи часомъ ты не пѣдпивъ собѣ?

— Нѣ, ласкавый пане!

— Однакъ менѣ здає ся... Приступи близше и дыхни на мене!

Врана дыхнувъ. Єго вѣддыхъ бувъ такъ чистый, мовь у новонародженои дитины, на вѣть слѣдъ запаху горѣвки не дѣйшовъ до мого носа. Але всьо одно! Вѣнъ мусѣвъ бути виннымъ. Я кликнувъ на гайдука:

— Андрею!

— Слухаю!

— Вѣдпровадь того пяного хлопа, най вытверезить ся до завтрѣшного ранку...

Врана присягавъ ся на небо й землю, що вѣдъ тыждня не видѣвъ горѣвки. Але що вѣнъ мѣгъ вдѣяти? Апелювати не було якъ, бо якъ то кажуть: Панъ-Бѣгъ высоко, король далеко...

И такъ хлопъ пѣйшовъ справдѣ пѣдъ замокъ до нашого малого арешту.

Вѣдтакъ прийшла черга на слѣдуючого свѣдка и я працювавъ ажь до вечера въ процесѣ Дюрика, бо той судовый выпадокъ придѣлено намъ молодымъ, легкодушнымъ людямъ. Нашъ знаменитый начальникъ суду занимавъ ся лише справами державными, а особливо одною галузію тыхъ справъ, именно — дбалостію о пяныхъ людей. Нѣодно поруче у моста, нѣоденъ вырваный камѣнь по дорозѣ не мѣгъ уйти єго ока. „Сейчасъ направити се або те! — кричавъ вѣнъ зъ гнѣвомъ. — Якъ легко пяный чоловѣкъ може впасти у воду або зломити ногу. Непростимый грѣхъ!“ Впрочѣмъ вѣнъ мавъ слушность. Тверезый може вымынути и небезпечну дорогу, чого ще про него дбати?

Вечеромъ згаданого дня я сховавъ акты до столика и выбравъ ся зъ кѣлькома веселыми товаришами до не дуже вѣддаленои мѣсцевости купати ся, зъ намѣромъ заразъ слѣдуючого ранку назадъ повернути до своеи працѣ. Мѣжь тымъ мы бавили ся такъ добре, що зъ одного вечера стало ся два вечерѣ и ще одснъ день.

Дюрикѣвъ процесъ не прийшовъ менѣ навѣть на гадку, однакъ наразъ [и тутъ я нагло поблѣдъ зѣ страху] пригадавъ я собѣ на Михайла Врану. Передвчера казавъ я нещасливого чоловѣка замкнути и зъ того часу вѣнъ анѣ не ѣвъ, анѣ не пивъ, отже зъ певностію мусѣвъ умерти.

— Гей, вѣзнику! запрягай сейчасъ конѣ и вези мене, кѣлько лишь можешь скоро до мѣста!

Приятелѣ не могли попяти, що менѣ такъ нагло могло стати ся, и зъ зачудуваннемъ глядѣли на мое блѣде лице и на мои склянѣ, непевнѣ очи.

— Дайте менѣ спокій, я мушу ѣхати, мушу за всяку цѣну бути въ мѣстѣ!

Старый архиварь усмѣхнувъ ся:

— Я розумѣю, domine spectabilis... блескъ мѣсяця, пѣвнѣчь, скора ѣзда... даю шию, що тутъ грае ролю якась женщина.

— Е, вѣнъ не выглядае на залюбленого, — замѣтивъ віце-нотарь, — вѣнъ подабае скорше на душегуба.

Я здрѣгнувъ ся, страшне слово прошибнуло мене до самои глубины... О, кобы лише справдѣ такъ не було!

Въ роспуцѣ кинувсь я на вѣзъ, однакъ хочь и якъ вѣнъ скоро ѣхавъ, менѣ выдавалось, мовь-бы ледви сунувъ ся. Кожда темна тѣнь деревъ при дорозѣ выдавалась менѣ домовиною. Лиликъ, що черкнувъ крилomъ о мое лице, такъ налякавъ мене, що я ажь задзвонивъ зубами. О, Господи! бѣдный Врана зъ певностію умеръ, а я пропавъ на вѣки! Бо треба знати, що нашъ лавничій судъ мавъ право лише на двайцять чотири годины саджати арештантовъ до своеи власнои вязницѣ. Коли засуджено кого на бѣльшу кару, треба було вѣддати єго судови высшому, де про него дбали и живили єго, бо у насъ нѣхто не дбавъ о прокормленє арештантовъ.

Могла бути друга година по пѣвночи, коли я приѣхавъ до мѣста и затукавъ до дверей суду.

— Чого вамъ треба? — спытавъ сторожь.

— Вѣдчинѣть дверѣ, менѣ треба конечно до бюра!

Въ бюрѣ бувъ ключь вѣдъ арешту... Але правда, що се могло помогти, коли ключь вѣдъ бюра бувъ у гайдука... Зъ бючимъ серцемъ пѣгнавъ я на другій конець мѣсточка, де мешкавъ Андрей.

— Андрею, вставайте скоро!

— Що такого? Татаре напали, чи що? — пробурмотѣвъ Андрей и обернувъ ся на другій бѣкъ.

— Вставайте! стало ся щось страшного.

— Ну-ну, говоривъ вѣнъ на-пѣвъ у снѣ.

перь користають. Удержуване окремыхъ складовъ товару крамничного при складахъ „Народнои Торговлѣ“ буде можливе до переведеня ажь тогдѣ, коли крамарѣ по повѣтахъ вѣдчуваючи свѣй интересъ утворять помѣжь собою союзы и зобовяжуть ся стало побирати товары въ „Народнѣй Торговли“, позаякъ достарчуване дешевого товару крамничного дасть ся перевести тѣлько черезъ спроваджуване бѣльшихъ скѣлькостій ваґонами.

Значнѣйшій оборотъ вкладокъ щадничихъ уможлививъ намъ приступити до закупна двохъ реальностій, а то: одноповерхового мурованого дому въ Сяноцѣ зъ кѣнцемъ 1896 року и бѣльшои реальности въ Тернополи въ другѣй половинѣ сего року, такъ що теперь мае „Народна Торговля“ три реальности: у Львовѣ, въ Сяноцѣ и Тернополи. Догѣдность зъ закупна реальностій лежить въ забезпеченю вѣдповѣдного и дешевого примѣщеня складовъ „Народнои Торговлѣ“ а при тѣмъ не можь тутъ поминути такожь взгляду на обезпеку супротивъ зобовязань нашои институціи.

Въ роцѣ бѣжучѣмъ удержалась „Народна Торговля“ при доставѣ артикулѣвъ живности для шпиталя мѣского въ Тернополи а натомѣсць не удержала ся при доставѣ для вѣйска въ Тернополи, мимо нашихъ заходѣвъ.

На послѣдныхъ загальныхъ зборахъ пѣднесено справу, чи бы не дало ся розширити торговельного интересу такожь на иншѣ роды товарѣвъ. Пѣсля гадки Совѣта управляючого належало бы въ тѣй цѣли отвирати окремѣ склады, на взѣръ базарѣвъ, та треба бы мати до того особно успособненый personалъ, якимъ до нинѣ не розпоряджуе „Народна Торговля“. За-для того поки-що „Народна Торговля“ обняла тѣлько посередництво при закупнѣ господарскихъ машинъ и полотна.

Отсей въ-коротцѣ представленый станъ выказуе правильный розвѣй „Народнои Торговлѣ“ и тотѣ засады, якими руководивъ ся Совѣтъ управляючій при дѣяльнѣй помочи Дирекціи. Наша народна институція поступае певнымъ крокомъ напередъ и тому сподѣвамось одобреня нинѣшного справозданя Загальнымъ зборомъ.“

Потѣмъ д-ръ Федакъ представивъ фінансову господарку тыми словами:

„Зъ приятностію приходить ся намъ подати до вѣдомости Свѣтлого збору, що минувшій 1896/97-ый рѣкъ адміністраційный належавъ до користнѣйшихъ для нашого Товариства. Въ тѣмъ роцѣ не мали мы вправдѣ доставы для вѣйска въ Тернополи и въ наслѣдокъ того въ філіи тернопѣльскѣй вплынуло готѣвкою за сироданѣ товары о 40.000 зр. менше якъ въ роцѣ попереднѣмъ; але натомѣсть въ переважнѣй части філій и въ централѣ торгъ збѣльшивъ ся, такъ що загальна сума сегорѣчныхъ торгѣвъ выносить 362.900 зр. 43 кр. супротивъ торѣчнои сумы 382.154 24 кр., такъ що сли потрутимо суму за доставу вѣйскову 40.000 зр. въ торѣчнѣмъ рахунку, показуе ся, що звычайный торгъ сегорѣчный бувъ о 20.000 зр. бѣльшій. Именно вплынуло сего року зъ торгѣвъ въ централѣ 12.002·07 зр., у Львовѣ 54.805·99 зр., въ Станиславовѣ 27.486·58 зр., въ Перемышли 29.887·84 зр., въ Тернополи 54.555·59 зр., въ Дрогобичи 16.404·05 зр., въ Коломыи 34.877·20 зр., въ Стрыю 19.436·57 зр., въ Снятинѣ 18.323·85 зр., въ Самборѣ 21.436·63 зр., въ Рогатинѣ 27.595·52 зр., въ Бродахъ 14.701·04 зр., въ Сяноцѣ 17.601·26 зр., въ Городенцѣ 13.777·24 зр., всего 362.930 зр. 43 кр. Однакъ мимо того що не було доставы для вѣйска, зыскъ зъ торгѣвъ бувъ бѣльшій.

Якъ показуе рахунокъ зысковъ въ предложенѣмъ бѣлянсѣ, выносивъ зыскъ зъ продажи товарѣвъ по філіяхъ суму 54.224 зр. 36 кр., отже 3.035 зр. 15 кр. бѣльше, а зыскъ зъ посередництва въ централѣ суму 9.722 зр. 28 кр., отже о 657 зр. 04 кр. бѣльше якъ въ роцѣ минувшѣмъ. Дальше мали мы въ тѣмъ роцѣ дохѣдъ зъ реальности у Львовѣ въ сумѣ 3.154 зр. 10 кр., а въ Сяноцѣ въ сумѣ 260 зр. Загальна сума доходѣвъ выносить того року 67.454 зр. 80 кр. т. е. о 3.886 зр. 65 кр. бѣльше якъ року минувшого.

Кошты адміністраціи збѣльшили ся о суму 1 890 зр. 81 кр., на що вплынуло помноженѣ personалу въ центральнѣй управѣ, кошты подорожи зъ Кльостернайбурґа, малѣй пѣдвыжки платнѣ personалу по філіяхъ и заплаченѣ таксы вѣдъ номінаціи personалу зъ попередныхъ лѣтъ.

Процентъ вѣдъ вкладокъ щадничихъ, зъ огляду на станъ ихъ, побѣльшивъ ся о 648 зр. 50 кр. и выносивъ 9.847 зр. 46 кр.

Позаякъ позичка на реальности у Львовѣ есть высша якъ попередно, отже мимо того, що процентъ теперь въ Банку краевѣмъ супротивъ Касы щадничои есть менчій, то всетаки сума оплаченого проценту есть о 84 зр. 74 кр. бѣльша. — Реальность въ Сяноцѣ набули мы зъ позичкою гіпотечною, а процентъ вѣдъ того заплачено въ сумѣ 155 зр. 82 кр.

Процентъ фонду пенсійного выносивъ 115 зр. 77 кр. — Зъ мобілій вѣдписано 434 зр. а зъ першого урядженя 223 зр. 09 кр.

Отже сума розходѣвъ выносить 63.933 зр. 61 кр., о 3.146 зр. 18 кр. бѣльше якъ минувшого року.

Чистый зыскъ выносить суму 3.521 зр. 19 кр., о 740 зр. 47 кр. бѣльше якъ минувшого року.

Переходячи теперь до рахунку бѣлянсу, треба примѣтити, що сума активѣвъ выносить 284.806 зр. 45 кр., отже о 20.697 зр. 11 кр. бѣльше якъ року минувшого. На побѣльшеня того вплынула вартѣсть реальности въ Сяноцѣ 12.375 зр. 45 кр., закупленои сего року, и станъ почтовои касы щадничои, де за-для намѣреного закупна реальности въ Коломыи затримано суму 12.410 зр. 90 кр.

Натомѣсть зменшивъ ся станъ товарѣвъ [зъ огляду, що вѣдпала достава для вѣйска] о 3.200 зр. 28 кр. и станъ дебіторѣвъ, такъ на складахъ якъ и въ централѣ, о 2·177 зр. 52 кр. Зменшеня тои послѣднои позиціи есть обявомъ потѣшаючимъ, особливо если зважить ся, що довжники склеповѣ сплатили на штрацу въ протягу того року 92.902 зр. 45 кр., а именно: Львѣвъ 19.588·85 зр., Станиславѣвъ 5.997·96 зр., Перемышль 10.317·38 зр., Тернополь 19.412·38 зр., Дрогобичь 2.294·00 зр., Коломыя 8.172·00 зр., Стрый 4.517·25 зр., Снятинъ 3.495·36 зр., Самбѣръ 2.211·65 зр., Рогатинъ 7.651·20 зр., Броды 3.561·90 зр., Сянѣкъ 2.847·25 зр., Городенка 2.835·27 зр., разомъ 92.902·45 зр. Станъ штрацы не есть отже мертвою позиціею, але повстае зъ безперестанного побираня товарѣвъ и сплачуваня цѣны купна за побранѣ товары. Вѣдповѣдно до рѣшеня попередныхъ зборѣвъ ужили мы всякихъ средствъ, щобы сума довжникѣвъ була менша, хочь зъ натуры рѣчи выплываe, що зъ розростомъ интересу мусить зростати сума довжникѣвъ.

Що-до пасивѣвъ — то фондъ резервовый выносить 9.595 зр. 80 кр., отже збѣльшивъ ся о 362 зр. 60 кр., фондъ пенсійный выносить 2.490 зр. 80 кр., отже збѣльшивъ ся о 292 зр. 93 кр.

Въ справозданю адміністраційнѣмъ пѣднесено, що число членѣвъ зросло а въ наслѣдокъ того и сума удѣлѣвъ выносить 25·017 зр., 95 кр., отже о 2.005 зр. 10 кр. бѣльше якъ минувшого року. — Членѣвъ було въ дни 30 червня 1896 року 860 зъ капіталомъ 23.012·85 зр., прибуло въ 1896/7-ѣмъ адмін. роцѣ 84 зъ капіталомъ 1.890·00 зр., старѣй доплатили 775·10 зр., разомъ 944 членѣвъ зъ капіталомъ 25.677·95 зр.; убуло 18 зъ капіталомъ 390·00 зр, отже есть 926 членѣвъ зъ капіталомъ 25.287·95 зр. Давнѣйшѣ члены зменшили свои удѣлы о 270 зр., отже въ дни 30 червня с. р. 926 членѣвъ позбстае зъ капіталомъ 25.017 зр. 95 кр.

Станъ конта кредитового выносить 4.233 зр. 88 кр., отже при такѣмъ станѣ интересу, якъ нашь, найнизшу можливу цифру.

Позичка на реальности у Львовѣ сплачуе ся ратами, въ котрыхъ зъ початку переважно мѣстить ся процентъ, длятого зъ капіталу сплачено лише 290 зр. 18 кр., а решта позички выносить 27.069·33 зр.

Въ сѣмъ роцѣ набули мы реальность въ Сяноцѣ за цѣну 12.375 зр. 45 кр., а въ тѣмъ була позичка Банку краевого въ сумѣ 3.488 зр. 41 кр. Зъ тои позички сплатили мы въ протягу року 303 зр. 22 кр., такъ що решта капіталу выносить 3.185 зр. 19 кр.

Найважнѣйшу позицію пасивѣвъ становлять вкладки т. зв. щадничѣ, бо суму 208.157 зр. 70 кр. Дотеперь платили мы вѣдъ тыхъ вкладокъ 5%, але зваживши, що иншѣ институціи фінансовѣ платять лише по 4%, а що найвыше по 4½%; що для насъ дуже легко узыскати кредитъ на процентъ малый; дальше, що навѣть сли-бы станъ щадницѣ бувъ о много низшій, „Народна Торговля“ могла бы користати зъ кредиту гандлевого, рѣшили мы знизити процентъ вѣдъ вкладокъ почавши вѣдъ 1-ого сѣчня 1898 на 4½%, а то було тымъ бѣльше вказане, позаякъ рѣвночасно такожь и Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ вѣдъ того самого дня вѣдъ своихъ вкладокъ стопу процентову обнижить на 4½%.

Станъ всѣхъ пасивѣвъ выносить разомъ 279.285 зр. 26 кр. а чистый зыскъ 3.521 зр. 19 кр., котрый позваляе роздѣлити 7% дівіденду вѣдъ удѣлѣвъ.

Оборотъ касовый выносивъ загально 1,446.290 зр. 74 кр., отже майже 1½ міліона.

Представивши се, ставимо внесенe: Свѣтлѣ Зборы звволять рѣшити, що предложеный рахунокъ страт и зысковъ якъ такожь бѣлянсъ за 1896|1897 рѣкъ приймае ся до вѣдомости а выказаный чистый зыскъ 3.521 зр. 19 кр. мае ся роздѣлити по мысли §. 62 статута.“

Въ слѣдъ за тымъ зборы одноголосно приняли до вѣдомости справозданe зъ дѣяльности управ. совѣта, адміністраційнои и фінансовои, а такожь замкненe рахункѣвъ и бѣлянсъ.

Вѣдтакъ членъ головного комітету контрольного п. Григ. Врецьона вѣдчитавъ въ имени своѣмъ и двохъ другихъ контрольорѣвъ [пп. Юліяна Сѣчиньского и Петра Огоновского] таке справозданe:

„Головный комітетъ контрольный у Львовѣ мае честь заявити прилюдно, що по мысли §. 34. статута провѣрювавъ часто всѣ дѣла „Народнои Торговлѣ“ въ сей способѣ, що вѣдъ часу до часу вглядавъ въ касовѣ книги и порѣвнувавъ ихъ зъ дѣйстнымъ станомъ касы; що вглядавъ и въ пѣдручнѣ торговельнѣ книжки и порѣвнувавъ поодинокѣ позиціи зъ дотычными юкстами, фактурами и другими прилогами; що заглядавъ до центрального складу и провѣрювавъ фонды и майно товариства; що по можности бравъ участь въ кождоразовѣй инвентурѣ складу головного и въ засѣданяхъ управляючого совѣта та про результаты своихъ спостережень въ цѣлѣмъ дѣловодствѣ повѣдомлявъ той-же совѣтъ; що провѣривъ бѣлянсъ за адміністративный рѣкъ 1896/7-ый у всѣхъ его частяхъ и знайшовъ его зовсѣмъ згѣднымъ зъ дѣйстнымъ станомъ активѣвъ и пасивѣвъ его. Тожь ставить вѣнъ внесенe на удѣленe абсолюторіи управляючому совѣтови зъ совѣстного и хосенного веденя дѣлъ товариства.“

Внесенe се принято однодушно.

Опѣсля вѣдбули ся доповняючѣ выборы членѣвъ управл. совѣта. Насамперед на мѣсце двохъ выльосованыхъ д-ра К. Левицкого и п. Мих. Спожарского, выбрано [на 28 голосуючихъ] поновно д-ра Левицкого 28-ма а п. Спожарского 25-ма голосами. Вѣдтакъ на мѣсце пок. о. Дудкевича выбрано п. Юліяна Сѣчиньского 26-ма голосами на 27 голосуючихъ.

Потому зборы вызначили высоту марки презенційнои для членѣвъ управл. совѣта на новый адмін. рѣкъ въ дотеперѣшнѣй высотѣ 3 зр.

До головного комітету контрольного выбрано одноголосно [28 голосами] пп. Григ. Врецьону, Тита Моравецкого и Петра Огоновского.

Вкѣнци при послѣднѣй точцѣ порядку дневного „внесеня членѣвъ“ забрали слово поодинокѣ члены майже выключно въ справѣ вѣдносинъ „Народнои Торговлѣ“ до сѣльскихъ крамниць, именно въ тѣмъ напрямѣ, щобы „Нар. Торговля“ спроваджувала и мала на складахъ такожь товарь вѣдповѣдный для крамниць. За тымъ промовляли пп. Ал. Темницкій, Гриневичь, Кисѣль и ставили вѣдповѣднѣ директивы для управ. совѣта, взглядно дирекціи, а п. Юрій Гецѣвъ припоручавъ ще, щобы „Нар. Торговля“ побѣчь товарѣвъ корѣнныхъ держала по своихъ складахъ, бодай тамъ, де вымагають того мѣсцевѣ обставины, такожь товары зелѣзнѣ. — Директоръ п. Ничай пояснивъ справу, наводивъ деякѣ трудности [о тѣмъ була бесѣда въ справозданю совѣта] але й указувавъ на добру волю управл. совѣта и дирекціи дѣлати въ тѣмъ напрямѣ по змозѣ якъ найбѣльше, кобы тѣлько друга сторона, т. е. крамарѣ зробили свое дѣло, т. е. зорґанізували ся такъ, якъ крамарѣ въ Перемышльщинѣ.

По вычерпаню порядку дневного предсѣдатель п. Кульчицкій закрывъ зборы, а всѣ участники розходили ся вдоволенѣ зъ безупиннного и що-разъ красшого розвою тои важнои народнои институціи.

Справы парляментарнѣ.

[Пляны тактичнѣ на завтрѣшне засѣданe. — Парлямент: а заведенe для божевѣльныхъ. — Кандидаты на крѣсло превідіяльне.]

О тактицѣ опозиціи на завтрѣшнѣмъ (четверговѣмъ) засѣданю палаты послѣвъ доносить N. fr. Presse такъ:

На четверговѣмъ засѣданю палаты послѣвъ передовсѣмъ внесе опозиція протестъ противъ поведеня п. Абрагамовича: якимъ правомъ вѣнъ перервавъ засѣданe, коли се незгѣдне зъ реґуляміномъ палаты. Въ наслѣдокъ сего протесту мине досыть часу, заки прийде до голосу першій бесѣдникъ, пос. Люеґеръ, котрый буде промавляти противъ провізоріи угодовои. Правиця заповѣдае, що сейчасъ по тѣй промовѣ зажадае замкненя дискусіи, хочь въ цѣлѣй дебатѣ нѣодинъ зъ міністрѣвъ, котрѣ прикладали руки до провізоріи угодовои, а навѣть самъ президентъ міністрѣвъ не забирали голосу.

Если бѣльшости мало бы удати ся пѣзнѣ на сѣмъ засѣданю замкнути дискусію, то очевидно до голосу прийшли бы лишь бесѣдники ґенеральнѣ. Майже цѣла правиця записала ся до голосу яко бесѣдники pro, щобы случайно не дѣставъ ся до голосу якій бесѣдникъ опозиційный. О скѣлько звѣстно, ґенеральнымъ бесѣдникомъ противъ провізоріи угодовои буде выбраный пос. Праде, котрый такожь вмѣе говорити въ безконечнѣсть и кѣлька годинъ безъ перервы буде говорити. Ґенеральный бесѣдникъ правицѣ мало забере часу. Коли бы правиця упирала ся при тѣмъ, щобы упорано ся зъ першимъ читанемъ безъ перервы, то до голосованя прийде хиба надъ ранкомъ. На внесенe правицѣ, зголошене п. Ґнджейовичемъ, щобы провізорію угодову вѣдослати до комісіи буджетовои, вѣдповѣсть лѣвиця предложенѣмъ, щобы выбрано спеціяльну комісію угодову. Выборови сеи комісіи хоче бѣльшѣсть симъ разомъ противити ся, разъ щобы заощадити часъ, а вѣдтакъ зъ обавы, щобы опозиція не выслала до сеи комісіи добрыхъ знатокѣвъ угоды и тымъ способомъ не вѣдволѣкала зновъ полагодженя провізоріи въ комісіи.

Правиця, дѣлаючи пѣсля интенцій правительства, змагае до сего, щобы комісія буджетова здала справу зъ провізоріи передъ пленумъ палаты найдальше до 15 падолиста. Опозиція очевидно буде старати ся, щобы сей речинець вѣдсунути якъ найдальше, такъ щобы друге читанe закона о провізоріи вѣдбуло ся ажь въ послѣднѣмъ тыждни падолиста. Тогдѣ вже зъ трудомъ прийшлось бы упорати ся, якъ потрѣбно, передъ кѣнцемъ року.

——

На якѣ выгадки впадають деякѣ правительственнѣ прислужники зъ правицѣ, щобы

— Чи пригадуете собѣ польового, котрого я передвчера казавъ замкнути?

— Чому нѣ? Пригадую.

— Чи знаете, що вѣнъ за той часъ мѣгъ умерти?

— Ну, правда. Та кобы лишь почтенному судови нѣколи не стала ся бѣльша шкода...

— Митью ходѣмъ его увѣльнити, але разъ-два!

— Теперь? — здивувавъ ся Андрей. Але збравъ ся и заявивъ на дорозѣ зъ неохотою, що се даремный хѣдъ, бо, думавъ вѣнъ, коли польовый умеръ, то рѣвно можна его ажь рано поховати, а коли ще живый, то зъ певностію теперь спить и нерадо пѣйде зъ арешту.

— Смѣшѣмъ, спѣшѣмъ!

Вѣнъ вынѣсъ зъ бюра ключь и мы тихо перекрались на подвѣрѣ, де знаходивъ ся арештъ. Въ моихъ вискахъ било наче молотомъ, ноги у мене дрожали, я мало не збмлѣвъ. О, тѣ страшнѣ три-чотири мінуты можуть рѣвнати ся мукамъ цѣлого року!.. Ключь заскрипѣвъ въ заржавѣлѣмъ замку и дверѣ вѣдчинили ся.

— Идѣть на передъ, Андрею! — вышептавъ я дрожачимъ голосомъ, — подайте менѣ руку, я боюсь.

— Ваша рука зимна, пане.

— Кличь, Андрею, кличь!

— Гей, Михайло! Врана! Михайло!

— Аговъ! — закликавъ Врана и скочивъ до насъ.

Я крикнувъ зъ радости и подавъ ся, мовь пяный, до найблизшои стѣны.

— Ну, живешь ще, Михайло?

— Аякже, — вѣдповѣвъ чоловѣкъ.

— А мы гадали, що вы вже небѣщикъ.

— Нѣ, — вѣдказавъ вѣнъ, погляда чи зъ легковаженѣмъ на наше дитиняче поведенe.

— Вы вѣльнѣй, Михайло Врана! Що-до процесу, то я васъ переслухаю, а потѣмъ можете йти собѣ до дому.

Вѣнъ не сказавъ нѣчого, лише приступивъ близше до мене. Я думавъ, що вѣнъ хоче кинутись на мене пѣмстити ся за мою провину, но вѣнъ того не зробивъ, вѣнъ нахилився и поцѣлувавъ мене въ руку.

— Дякую, що панъ такѣй добрѣй и кажуть менѣ йти до дому. Я прошу покѣрно, не я злый чоловѣкъ.

Я сховавъ руку и почервонѣвъ мовь буракъ. Но вѣнъ взявъ свѣй капелюхъ зъ широкими крисами и ставъ оперѣзувати ся своимъ широкимъ ременемъ.

— Я думавъ заразъ, що мене пустять на волю, бо-жь я знаю прецѣнь, що свѣтлый судъ е справедливый.

* * *

За тыждень вѣнъ прийшовъ зновъ до бюра.

— А що вы скажете, любый Врано?

Вѣнъ вынявъ зъ-пѣдъ полы тростиновый кошичокъ.

— Я принѣсъ вамъ, добрый пане, зъ вдячности кѣлька грознѣвъ солодкого винограду.

Я покоштувавъ ихъ, однакъ солодко они менѣ якось не смакували.

Переклавъ *Б.*

лишь побороти обструкцію, показує ся зъ отсеи вѣстки „Hlas-u Naroda“: Противъ обструкціоністôвъ пôдготовляє ся змѣна регуляміну палаты, а передовсѣмъ хотять ударемнити тѣ крики и гамôръ, выкликаный ударами дощинокъ о пульты. Рôвножь и иншѣ средства були бы заряджены за-для спокôйного веденя дебаты. Цѣлкомъ серіозно говорять про се, ще коли бы пос. Вольфъ гадавъ зновъ своею методою перебивати засѣданє, то покличуть (!) до парляменту службу зъ вѣденьского заведеня для божевôльных. — Рôвножь и „Narodni Listy“ доносять, мовь бы одинъ посолъ, котрый находивъ ся мѣжь кандидатами на крѣсло президіяльне, заявивъ, що коли бы ставъ президентомъ а пос. Вольфъ хотѣвъ перепинювати засѣданє битемъ въ пульты, то вôнъ не надумуючись вôзвавъ бы телєфонічно дозорцѣвъ зъ заведеня божевôльных и велѣвъ имъ забрати посла Вольфа, навѣть насильно при помочи поліціи, котра стоить передъ будынкомъ парляменту. За сей крокъ вôнъ (сей енергічный президентъ) готовъ взяти всю одвѣчальнôсть на себе. — Читаючи про такѣ пляны проводирѣвъ правицѣ, справдѣ насуває ся гадка, чи не выслати бы тыхъ панôвъ пôдъ обсерваційо психіятричну?

О выборѣ президента палаты послôвъ, якъ такожь о кандидатахъ на сю гôднôсть — якось притихло. Доля провізоріи угодовои важнѣйша по-надъ всѣ иншѣ справы, впрочôмъ ледви чи бы знайшовъ ся хто способнѣйшій до кручеия регуляміномъ якъ п. Давидъ, а безъ сеи „вôрменьскои“ интерпретаціи регуляміну нѣчого не вдѣявъ бы въ тепе рѣшнôй ситуаціи. За кандидатôвъ на крѣсло президіяльне подають послôвъ Ебенгоха и Словѣнця Ферянчица.

Переглядъ політичный.

Загальну увагу звернувъ на себе листъ, що появивъ ся въ недѣлю въ вѣденьскôй N. fr. Presse, взываючій австрійскихъ Нѣмцѣвъ до єдности и твердости въ теперѣшнôй борбѣ зъ славяньствомъ. Листъ пôдписаный буквами Th. M., въ котрыхъ не трудно здогадати ся старенького ученого Теодора Мо зена, автора знанои „Исторіи Риму“. Дивлячись зô становиска нѣмецкого, не можна бы нѣчого сказати противъ змѣсту того листу, коли бы не те одно, що авторъ згôрдно и зневажливо выражає ся о Славянахъ, а вже те одно зовсѣмъ не личить такому ученому — нехай тамъ и Нѣмцеви, – якъ Момзенъ. Годѣ вôдъ Нѣмця, хочь бы якъ ученого, але проживаючого въ иншôй державѣ, вымагати вѣрного знаня правдивого стану рѣчи, а тымъ самымъ и правдивои причины и сути теперѣшнои борбы парляментарнои; годѣ вôдъ того, хто вѣками користувавъ ся правами и властею, хочь бы несправедливо, а теперь грозить ему небезпеченьство утраты хочь бы тôлько якоись частины тыхъ правъ и тои власти, вымагати, щобы добровôльно зрѣкъ ся ихъ и признавъ ихъ неслушнôсть: але бодай вôдъ такого ученого, якъ Момзенъ, можна вымагати, щобы говорячи о противникахъ, не обиджавъ и не лаякъ ихъ. Того на жаль въ листѣ не бачимо.

Листъ писаный до редактора, але властиво звернены вôнъ взагалѣ до австрійскихъ Нѣмцѣвъ, и то мѣсцями такъ рѣзко, що редакція видѣла ся спонуканою зъ уваги на прокураторію державну деякѣ выраженя попропускати.

Змѣстъ листу такій: „Вѣрте намъ: якъ Австрійцѣ споглядають на Нѣмеччину, такъ Нѣмцѣ на Австрію, и намъ роздирає ся серце на тѣ нечуваны . . . . . Мы розлучили ся, але все таки надѣяли ся, що будемо крѣпко стояти обôчь себе, якъ браты, що подѣливши ся спадщиною, мирно живуть поручь себе, — що Нѣмеччина и Австрія належать до себе, а та злука така сильна якъ скала. Тымчасомъ апостолы варварства взяли ся за дѣло, щобы пятьсотлѣтну роботу нѣмецку закопати въ пропасти своеи некультурности. Для насъ Нѣмцѣвъ е се несказана мука, коли мусимо придивляти ся (пропуски), передлитавскому . . ., безглуздю залитавскихъ т. зв. лібералôвъ, тымъ католикамъ-кастратамъ, що имъ рожанець першій нѣжь вôтчина, — а навѣть пробувати не смѣемо, щобы помогчи. Знаєте, що не можемо. Австрія е, поки держить ся нѣмецкій китъ, ... великою державою. Будучнôсть ся рѣшає ся не въ Берлинѣ; она лежить у вашихъ рукахъ. Кожда велика держава сама мусить собѣ помагати . . . .“

Дальше взывае листъ до згоды и кôнчить словами: „Будьте згôднѣ! Се перше слово.“

„Друге слово“ каже ся дальше: „будьте твердѣ! Черепъ Чехôвъ не принимає розуму, але для букôвъ и вôнъ е приступный. Невчасною уступчивостію въ Австріи богато нагрѣшено и богато написовано. Теперь розходить ся о все: програти — значить пропасти. Нѣмцѣ не можуть зъ краѣвъ, котрѣ довели до матеріяльного и цивілізаторского розвитку, высилитись, якъ жиды зъ Россіи; хто уступить, мусить знати, що або его дѣти або бодай внуки стануть Чехами. Будьте твердѣ! Се друге слово! Що дальше робити въ тôй борбѣ о житє и смерть, може тôлько той сказати, хто при тыхъ небезпечныхъ постановахъ е интересованый. Парляментарне право и регулямінъ е добрымъ оружемъ на противника, котрый шануе право и ладъ, але недостаточнымъ тамъ, де ломить ся право и ладъ. Треба, щобы приятелѣ и неприятелѣ въ горѣ и въ долинѣ порозумѣли, що поки треває те насильство, австрійскій Нѣмець перестає бути . . .“ и выступає зъ громадяньскои звязи о стôлько, о скôлько се взагалѣ е можливе. Наше поважанє и наша погорда иде вслѣдъ за кождымъ крокомъ на тôй повнôй небезпеченьства дорозѣ.“

Про теперѣшне положенє політичне дôстав Politik дня 1 с. м. такѣ вѣсти зъ Вѣдня: Гр. Бадені мавъ у цѣсаря довшу адвіенцію; слѣдуюча рада міністрôвъ пôдъ проводомъ Баденього вôдбуде ся въ середу (сегодня). Що середъ теперѣшного стану рѣчей появляють ся всѣлякѣ поголоски то о димісіи гр. Баденього, то о нôчныхъ нарадахъ міністрôвъ, — се не дивниця; але вѣсти тѣ не мають пôдставы. Гр. Бадені буде мабуть ждати кôнця парляментарныхъ розправъ и пôсля того постановить, що дальше дѣяти. Имовѣрно рѣшить ся доля гр. Баденього при угодовôй провізоріи. Зъ уваги на подѣ, якихъ треба ждати, для автономістичныхъ групъ правицѣ е найважнѣйшою рѣчею, щобы залишили свои сепаратистичнѣ становиска и крѣпко держали ся разомъ; тогдѣ стануть справдѣшною бôльшостею, зъ котрою навѣть при кризѣ кабінету треба буде числити ся. Уладнанє вôдносинъ мѣжь теперѣшнымъ правительствомъ а правицею уважаємо теперь вже за неможливе. Здає ся, що заходы, щобы довести до союза мѣжь правительствомъ а правицею, вже тогдѣ сталисъ даремнѣ, коли екзекутивный комітетъ правицѣ не принявъ жадань правительства що-до основнои змѣны регуляміну и, замѣсть зажадати вôдъ правительства яснои, обовязуючои заявы въ автономістичнôмъ дусѣ, удавъ ся до него зъ постулятами. Але дотычнѣ конференціи зъ правительствомъ зôрвано незадовго, а тôлько ческій клюбъ и славяньскій христіяньскій союзъ передали правительству свои окремѣ постуляты. Головна хиба була въ тôмъ, що спущено зъ ока великѣ цѣли, зазначенѣ въ начерку адресы бôльшости, а вдоволено ся высказанємъ бôльше або менше важныхъ постулятôвъ. До того прийшли ще рôзницѣ, що захитали единостею правицѣ. Длятого не дивниця, що правительство покинуло свôй плянъ, оперти ся на бôльшости. Хибы, якихъ допущено ся, ледво чи дадуть ся направити вже въ ерѣ Баденього. На разѣ не лишає ся нѣчого иншого, якъ пôзнати тѣ хибы и стеречись ихъ на будуче.

Выводы сѣ гарно выглядають, тôлько ледви чи промовлять они до переконаня тыхъ народôвъ и ихъ заступникôвъ, що дома терплять вôдъ самоволѣ природнои або штучнои бôльшости. Выходить оно на те, якъ коли бы Чехи хотѣли Русинôвъ переконати такою мовою: „Цить-те! Не выступайте тутъ передъ правительствомъ зъ вашими сепаратистичными жаданями, зъ вашими бôльше або менше важными постулятами, а майте на оцѣ лише тѣ великѣ цѣли автономістичнѣ, що зазначенѣ въ начерку адресы бôльшости. Якъ Поляки дôстануть въ Галичинѣ свое королѣвство польске зъ королѣвскимъ замкомъ на Вавели, то и вамъ не зроблять кривды!“ Ну, ну! Гарный кожухъ, тôлько не на насъ шитый!

НОВИНКИ.

— **Вôдкрытє суду окружного въ Стрыю** вôдбуло ся дня 31 н. ст. жовтня въ присутности президента апеляціи Тхоржницкого, надпрокуратора Воронецкого, всѣхъ членôвъ нового суду, представителѣвъ всѣхъ судôвъ повѣтовыхъ округа стрыйского, всѣхъ адвокатôвъ и нотарѣвъ зъ того-жь округа, представителѣвъ духовеньства, урядôвъ державныхъ въ Стрыю и репрезентацій повѣтôвъ, входячихъ въ складъ стрыйского округа судового. Торжество розпочалось богослуженємъ въ костелѣ о годинѣ 9 рано, вôдтакъ о годинѣ 10 удалисъ всѣ до церкви, де вôдспѣвавъ о. пралатъ и деканъ Шанковскій зъ Дулибъ соборну службу Божу. О годинѣ 12-ôй въ полудне збрали ся всѣ запрошены участники въ великôй сали розправъ. Тутъ промовивъ першій президентъ апеляціи Тхоржницкій, представляючи исторію заснованя сего суду, а закôнчивъ окликомъ не честь цѣсаря словами: „Niech żyje! Многая лѣта!“ — котрый то окликъ всѣ трикратно повторили. Вôдтакъ промовивъ надпрокураторъ Воронецкій, вказуючи на задачѣ всѣхъ чинникôвъ, котрѣ дѣлати будуть въ новôй сали розправъ и взываючи всѣ тѣ чинники до згôдного дѣланя тамъ, де иде о выкрытє правды. По нѣмъ промовлявъ именемъ адвокатôвъ д-ръ Фрухтманъ яко сеніоръ стрыйскихъ адвокатôвъ, вказуючи на задачѣ и становище стану адвокатского и на ихъ вôдношенє до суду, а закôнчивъ президентъ нового суду Гінце, дякуючи президентови апеляціи и всѣмъ участникамъ, запевняючи о готовости своѣй и членôвъ нового суду служити зъ цѣлымъ пожертвованємъ интересамъ безвзгляднои справедливости, а вкôнци звертаючись до духовеньства, проснвъ о посвященє судового будынку. Наступивъ обрядъ посвященя, котрого довершили оба мѣсцеві пароѳи въ присутности о. пралата Шанковского. На закôнченє вôдбувъ ся обѣдъ на сто кôлькадесять осôбъ, котрый дала въ сали магістратскôй рада мѣста Стрыя. — Новый судъ окружный розпочавъ урядованє зъ днемъ 1 н. ст. падолиста.

— **Доля галицкихъ емігрантôвъ въ Бразиліи.** Въ недѣлю переѣзджавъ черезъ Львôвъ вертаючи зъ Бразиліи селянинъ Гаврило Пôдкова зъ жѣнкою и дитиною до свого села Хмелѣвки въ теребовельскôмъ повѣтѣ. Сеи весни выемігрувавъ вôнъ до Бразиліи а по трехъ мѣсяцяхъ, пережитыхъ за моремъ, вертає назадъ на коштъ краю и громады, бо цѣле его майно пропало за моремъ. Пôдкова оповѣдавъ о нечуваномъ вызыску італійскихъ агентôвъ, що обдирають безсовѣстно нашихъ селянъ и обманюють ихъ при вымѣнѣ грошей. Агентъ, що вôзъ до Бразиліи тоту партію въ котрôй бувъ Пôдкова, обходивъ ся зъ людьми якъ зъ худобою, и лише за помочію австрійского консуля въ Ріо-Жанейро удалось имъ выдôстати ся съ рукъ агента. Анѣ тамошне пôдсоне, анѣ вôдносины не е вôдповѣднѣ для нашихъ людей. Много зъ нихъ падає жертвою дикихъ племенъ, що мешкають по лѣсахъ. Хоробы рôзнѣ десяткують емігрантôвъ, а до плянтаціи кавы не можна ихъ уживати, бо не вмѣють коло того ходити. Разомъ зъ Пôдковою вернуло понадъ 20 родинъ, але власти затримали ихъ у Вѣдни, де переводять зъ ними слѣдство въ справѣ вызыску агентами. На пôдставѣ того слѣдства має бути выточеный процесъ агентамъ за всякѣ злодѣйскѣ надужитя. Всѣ емігранты вертають на коштъ краю и громадъ. Отже маємо 20 родинъ дѣдôвъ бôльше!

— **О. Николай Пôдгорецкій**, сотрудникъ при катедральнôй церквѣ въ Перемышли, оденъ зъ найревнѣйшихъ членôвъ рускои перемыскои громады, выѣзджає сими днями до Америки, де займе ся рускимъ приходомъ въ Мільфельдъ въ Пенсільвеніи. Перемыска громада зъ жалемъ прощає о. Пôдгорецкого, бо при всякôй нагодѣ трудивъ ся вôнъ невтомимо, при чôмъ орґанізаційнѣ его здôбности великѣ вôддавали прислуги. Не сумнѣваємо ся, що й за моремъ найде о. Пôдгорецкій щирѣ серця и широке поле до працѣ для добра нашихъ братôвъ.

— **Товариство „Академічна Громада“** устроює при ласкавôй співучасти „Клюбу Русинокъ“ въ суботу 6-ого н. ст. падолиста въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ вечерокъ зъ танцями. Строй вечерковый. Вступъ вôдъ особы 50 кр. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Окремыхъ запросинъ не высилає ся. — *Вôдъ Комітету.*

— **О. Зенонъ Кириловичъ**, ексіон. сотрудникъ въ Медусѣ коло Галича, именованый катихитомъ шкôлъ народныхъ въ Коломыи.

— **Въ справѣ обôкражи церкви св. Петра и Павла у Львовѣ** пише намъ завѣдатель о. Григ. Прешлякъ, що украдено лише коралѣ невеликои вартости; готôвки, впрочôмъ дуже малои, не мôгъ злодѣй украсти, бо она замкнена въ церковнôй касѣ вертгаймôвскôй.

— **Огнѣ.** Въ Турцѣ пôдъ Коломыею згорѣвъ фôльварокъ, власнôсть обшарника Бретлера. Огонь выбухъ въ двôрскôй стайны и шарив ся, такъ скоро, що о ратунку не було й гадки, длятого въ стайняхъ згорѣло 170 волôвъ и 30 коровъ. Шкода була обезпечена.

— **Кс. Стояловскій** — якъ ходить чутка — має намѣръ кандидувати на посла до рады державнои зъ округа Ланьцуть-Нисько, де по смерти Гомпеша опорожнивъ ся мандатъ.

— **„Свята коршма“ горою!** Громада Бѣлѣ береги коло Коросна выбудувала просторый громадскій дôмъ а въ нѣмъ обширну комнату на всякѣ зборы и на весѣля, абы не вôдбували ся въ коршмѣ. Але ц. к. староста въ Коснѣ — якъ пишуть до Kurjer-a Lw. добачивъ въ тôмъ щось небезпечного для интересôвъ пропінатора Бѣлыхъ берегôвъ и на его жадане заборонивъ уряджувати весѣля въ громадскôмъ домѣ, а на вôйта наложивъ кару грошеву за те, що вôйтъ не позволивъ на музику и танцѣ въ коршмѣ. Для помочи жидови прислався панъ староста ажь двохъ жандармôвъ...

— **Добрый лѣсничій.** Зъ Коропця пишуть до Kurj. stanisł. о такôй пригодѣ: Иванъ Залевскій, зарôбникъ, ишовъ собѣ черезъ лѣсъ коропецкій. Наразъ надôйшовъ лѣсничій того лѣса зъ побережникомъ и безъ причины стрѣливъ два разы до Залевского та ранивъ его тяжко въ голову. Коли Залевскій упавъ, панъ лѣсничій зревідувавъ его мѣшокъ, а пересвѣдчившись, що въ мѣшку нема нѣчо украденого, пôйшовъ собѣ дальше, лишивши тяжко раненого въ лѣсѣ. Доперва люде, що случайно надôйшли, дали першу помôчь раненому и вôдставлено его до шпиталю. Не знати, чи рôвночасно вôдставлено такожь и пана лѣсничого — очевидно не до шпиталю, а до иншого заведеня?!

— **Замерзъ кôнь за 30.000 зр.** Міністерство рôльництва купило вôдъ князя Аверсперґа отера „Турулъ“ за 30.000 зр. для стаднины въ Радôвцяхъ и выслало его зелѣзницею звычайнымъ ваґономъ призначеным для худобы. Кôнь бувъ не лише дорогій, але и делікатный, не привычный до такои довгои та невыгôднои дороги та до холоду. У Львовѣ на стациі въ холоднôмъ возѣ простоявъ Турулъ вôсемь годинъ, захорувавъ сарака изъ зимна и згинувъ. Нехай же теперь міністерь рôльництва подякує свому товаримеви міністрови зелѣзниць, що такого делікатного паньского коня запхавъ у хлопскій ваґонъ якъ просту хлопску шкапу. А хто зверне 30.000 зр.?!

— **Характеристичне.** Каса ощадности въ Тернополи розписала конкурсъ на посаду возьного зъ рôчною платнею 400 зр. Речинець конкурсу ще не минувъ а вже вплынуло 17 подань. Мѣжь компетуючими е кôлькохъ, що покôнчили шесту клясу, оденъ будôвничій млынôвъ и одинъ — народный учитель...

— **Въ имя почутя людскости и справедливости просять насъ помѣстити** въ „Дѣлѣ“ отсю допись зъ Золочѣвщины: Въ Гарбузовѣ, маленькôмъ сѣльци золочѣвского повѣту, живе оденъ господарь, властитель десяти морґôвъ доброго поля, хаты и обôйстя въ добрôмъ станѣ; въ тыхъ десятьохъ морґахъ включенѣ и два морґи лѣса, за деревостанъ котрого легко можна взяти 300 зр. Имя того господаря Михалко Шапула. Вôдъ довшого часу зраджує вôнъ анормальный станъ ума, а анормальнôсть тая взмагає ся ще тымъ, що Михалко великій любитель чарки. Тую его слабôсть постановили выхôснувати мѣсцевѣ жиды — Іось Гохъ и Аронко Шіфмілеръ. Зъ-часта затягали они его до себе и разъ-у-разъ при чарцѣ пôдбунтовували противъ его сына Стефана, женатого, батька двохъ дѣтей маленькихъ, и противъ доньки Настѣ, матери одного дво-мѣсячного дитяти. Ся донька про свôй анормальный станъ розуму до нѣякого зарôбку не способна. Тымъ бунтованємъ и намовою, сполученою зъ запиванємъ, допровадили згаданѣ жиды до того, що Михалко рѣшивъ ся продати имъ свою реальнôсть. Але якъ? За реальнôсть вартости що-найменше 2.500 зр. Михалко хоче вôдъ нихъ тôлько 1000 зр. Жиды, почувши се, хопили свою жертву заразъ ночію до сусѣдного села Г., тамъ наняли фѣру таки въ ночи и поѣхали до Зборова. Въ Зборовѣ выробили контрактъ у ц. к. нотаря [бувъ въ тôй справѣ чиннымъ такожь адвокатъ жидъ д-ръ Наґлеръ] при двохъ свѣдкахъ, жидкахъ зборôвскихъ, и удались до ц. к. суду выплачувати грошѣ та интабулювати. Начальникъ вôдославъ ихъ до адъюнкта п. Р. Тутъ выплачено грошѣ, а на замѣтъ адъюнкта, чому Михалко вывласнюе дѣти, сказавъ Михалко, що дѣти зневажають его, бють, ѣсти ему не дають и т. д. — чисту ложь, бо власне его дѣти то найсупокôйнѣйшѣ громадяне. Свѣдки unisono се потвердили, хотяй анѣ не були въ Гарбузовѣ! Въ той способъ прийшли жиды въ посѣданє реальности — за менше якъ половину ей вартости. Михалко пе, а дѣти плачуть, бо зостали пôдъ зиму безъ даху и хлѣба. Цѣле село обурене... Описавъ я голѣсѣньку правду, а теперь пытанє до тыхъ, до котрыхъ се належить: чи скривджены сироты не знайдуть нѣгде опѣки? Зборôвскій панъ адвокатъ, смѣючи ся, сказавъ, що „на ляксацію нема леватывы“ — чи оно справдѣ такъ?! — *Гакъ.* [*Прим. Ред.* Зъ цѣлого представленя справы не выходить ясно: яку ролю мавъ тутъ ц. к. судъ?]

— **Дрôбнѣ вѣсти.** На зелѣзничôй стациі въ Філекъ въ Угорщинѣ наѣхавъ въ ночи зъ суботы на недѣлю поѣздъ особовый на товаровый; при тôмъ покалѣчило ся 32 людей. — Въ Котулъ Остриці на Буковинѣ породила одна селянка дитину зъ двома головами; покликаный лѣкарь, щобы уратувати житє матери, мусівъ взяти ся до операціи, при чôмъ дитина, и такъ неспособна до житя, згинула. — Аптикарь зъ Бережанъ Ділль купивъ львôвску аптику Тепôвъ, одну зъ найстаршихъ у Львовѣ. — Кровава бѣгунка панує епідемічно въ Микуличинѣ. — У Львовѣ померъ Вінкентій Чіршніцъ, професоръ и почестный директоръ артистичного вôддѣлу львôвскои промысловои школы. — Въ ночи зъ 29 на 30 м. м. обôкравъ хтось почту соколôвску; злочинець, мабуть на дорозѣ межи Ясѣнкою а Соколовомъ, отворивъ каріольку и забравъ мѣшокъ зъ грôшми, де мало мѣстити ся до 3.000 зр. — Лат. деканомъ и пробощемъ для Перемышля именованый канонікъ кс. Яковъ Федеркевичъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщує:

Ч. 59552/V. Дня 15 жовтня с. р. отворено перестанокъ Нейдорфъ на шляху Вѣдень-Ґеґеръ такожь для перевозу посылокъ поспѣшныхъ.

Ч. 60060/V. Дня 18 жовтня с. р. передано до прилюдного ужитку часть шляху Цервіняно Граница держави зелѣзницѣ Монфалконе Цервіняно. Стацій нѣ перестанкôвъ нема, а ревізія цлова вôдбуває ся въ напрямѣ до Италіи въ С Ґіорґіо ді Ноґаро а зъ поворотомъ въ Цервіняно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 3. падолиста. Budap. Tagblatt подає розмову зъ Кошутомъ о становиску его сторонництва до австрійскихъ подѣй. Кошутъ противный взагалѣ всякôй угодѣ зъ Австріею и гадає, що австрійскѣ подѣ е водою на млынъ угорского сторонництва независимыхъ. Вкôнци заявивъ, що вправдѣ, коли бы въ Австріи не перейшла угодова провізорія, то его сторонництво уладить таку обструкцію, якои ще въ угорскôмъ соймѣ не бувало.

Канеа 3. падолиста. Повстанцѣ взяли въ полонъ французского вояка, котрый переступивъ войсковый кордонъ.

Вѣдень 3. падолиста. Галицкій соймъ буде скликаный на д. 15. грудня.

Wiener Abendpost подає комунікатъ, въ котрôмъ звертає ся увагу населеня на те, що новый податокъ особисто-доходовый безусловно треба подавати вѣрно, бо кожде затаєне буде остро каране.

Уступаючій французскій амбасадоръ Льозе дôставъ ордеръ св. Стефана и портреты цѣсаря и цѣсаревои.

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігіенічне въ чотирохъ запахахъ: піжма, бозу, конваліи и фіялки.
Цѣна 35 кр. 12

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 39—?

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
подъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкбй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, двікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя зъ провінцій вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. I.

Цѣна зббжа и другихъ продуктбвъ.

2 н. ст. падолиста 1897.

Львбвъ: Пшениця 10·50 до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный ·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ—·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ —·— до ·— зр.

МѢРЫ до зббжа. Ваги децимальнй, балянсовй и шельковй, мѣры бляшанй для горалень
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 3595

Першій рускій складъ и роббтня выроббвъ ножбвничихъ власныхъ и англійскихъ 299 26—?
пбдъ фірмою
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ
поручае бритвы, ножички, сцизорики, трокарѣ и ножицѣ огородовй, ножѣ столовй и кухонній и рбзній выробы ножбвничй. Приймае бритвы до остреня и обтяганя и всякй замовленя на мѣсци и зъ провінцій выконуе якъ найскорше и найдокладнѣйше. — Дякуючи за дотеперѣшній взгляды прошу Вп. Родимцѣвъ о нихъ и на будуще. Зъ поважанемъ
ИВАНЪ ЛАВРУКЪ ножбвникъ
у Львовѣ ул. Галицка 6.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пбдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продае пбсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львбвъ, площа Капітульна число 2.

Глядаю лекціи а такожь можу приймити мѣсце совѣстного заряду дому при самотнбй особѣ. Ласкавй зголошеня на адресу: *Іванія Петрицка, остатна почта Самбброъ.* 370 2—3

Владим. Красицкій
ищетъ уроковъ [лекцій] Сажавка почта Ланчинъ.
559 3—3

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинбвъ
Цѣна 1 зр.
Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТОВНИЧЕ
А. Зіґманна
у Львовѣ, улиця Сикстуска число 14

выконуе стампілѣ кавчуковй и металевй для ц. к. властій, громадъ, парохій, шкблъ, товариствъ, адвокатбвъ, нотарѣвъ и т. д Печатки до ляку, гербы, моноґрамы, емблемы, марки печатковй, таблицѣ литй и ґравіровань, взагалѣ всякй роботы входячій въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизиляртва якъ найсовѣстнѣйше и найдешевше.
Ласкавй припорученя мѣсцевй и зъ провінціи полагоджуе Заведене якъ найскорше.
[*Бюро „Импресса“.*] 365 1—4

ОПОВѢЩЕНЄ.

Симъ подаемо до вѣдомости интересовинымъ, що зъ днемъ 1 н. ст. свічня 1898 р. знижаемо стопу процентову вбдъ всѣхъ вкладокъ такъ дотеперь якъ и свѣжо вложеныхъ на книжки вкладковй „Народнои Торговлѣ“, общества зареґістрованого зъ ограниченою порукою, зъ 5% на 4½%.

Вбдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.

У Львовѣ дня 30 жовтня 1897. 374 2—3

Д-ръ Щасный Сельскій предсѣдатель. Д-ръ Кость Левицкій членъ Совѣта.

По значно низшбй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образбвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВБНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженбй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великбмъ выборѣ вбдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рбзнбй величинѣ вбдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫББРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рбзного рода. Канделябры, Водокосы и Кропила, Фіґуры святій, Пбдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. I. 373 1—?

Магазинъ и роббтня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Вилова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякій можливій роды футеръ въ шкбрахъ, готовй футра и всякій иншій артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячій — пбсля найсвѣжѣйшихъ фасонбвъ, а такожь приймають покрытя и перерббки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 5—13

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рбкъ 1898.
Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкбвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вбдъ цѣны фабричнои.
350 3—12

ПЕРША БРбДСКА
РАФІНЕРІЯ СПИРИТУСУ
фабрики руму и лікербвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: добрнй розолісы, горѣвки и румы, натуральнй наливки овочевй а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнй.*
Екс..едиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вбдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 11—12
Цѣнники на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пбдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Narбd“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кблькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача збшпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вбдняту вбдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенбй, видно еще було слѣды крови и жовтои матерія. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кблько мілібнбвъ рбзныхъ заразинъ мѣстять въ с бв така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до ґімназіи до Львова, роблячи ёму выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнбсть наражуешь свою дитину за цѣну кблькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Narбd“. А кблько-жь то старыхъ ковдеръ закупують ганделесы по помершихъ на сухоты або иншій заразливій хоробы, ґремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевій“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кблька шѣстокъ ббльше, але дбстане за те добру нову ковдру Замѣсцевй купуючій звбляють подати лише цѣну, въ якбй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ёй иде єдино о выперте лихои тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитй на овечбй вовнѣ по 4, 5, 6 50, 8, 10 до 14 зр., ятласовй шовковй по 12·50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяній матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна робботня постелѣ, ковдеръ и матерацбвъ — ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львбвъ, ул. Коперника число 5. 364 1—5

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выбборъ поезій для народу
зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр
Оправленй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Знана вбдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікербвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старй польскій сильній горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй спеціяльны якъ: Народбвка, Dziennik, Szczutek, Карпатбвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренбвка и т. и. горѣвки упривілеёванй и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спровадженй.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вбльного вбдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкбдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.
Складъ для мѣста Львова ·· ул. Коперника ч. 9. и улиця Галиция ч. I. 4912 403—?

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовуе ихъ по
4½% на рбкъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
Ніч				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**Ніч**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 241. Львовъ, Четверъ 23 Жовтня (4 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке число вонтуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератовои або ви мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесенія приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стшика.

Рухъ вѣчевый въ пов. Стрыйскѣмъ.

На загальныхъ зборахъ товариства „Пѣдгѣрска Рада“, що вѣдбули ся въ Стрыю д я 14 н. ст. жовтня с. р., запала ухвала, щобы выдѣлъ сего товариства скликавъ якъ най скорше въ рѣзныхъ точкахъ повѣту вѣча задля обговореня важныхъ справъ бѣжучихъ. Сесю ухвалу почавъ выдѣлъ сейчасъ переводити въ дѣло.

Въ дни 24 н ст. жовтня скликавъ выдѣлъ вѣче Русинѣвъ мѣста Стрыя. На се вѣче згромадилось численне руске мѣщаньство и горстка интеліґенціи. Вѣче отворивъ именемъ „Пѣдгѣрскои Рады“ д-ръ Олесницкій, почѣмъ зѣбранй окликали предсѣдателемъ збору п. Ивана Мазяка, майстра ковальского

Першій рефератъ державъ д-ръ Олесницкій *„про руску школу народну въ Стрыю“*. Поясниви, що конституція запоручає кождѣй народности право и можнѣсть образованя въ школахъ на своѣмъ рѣднѣмъ языцѣ безъ примусу до чауки другого языка краєвого, пѣднѣсъ бесѣдникъ велике на тѣмъ поли покриджене Русинѣвъ мѣста Стрыя. Въ Стрыю есть пять шкѣлъ народныхъ: двѣ мужескій, двѣ женьскій, а одна мѣшана на передмѣстю Лапы. Въ школахъ тыхъ есть записаныхъ до 600 рускихъ дѣтей, а у всѣхъ нихъ есть лише и выключно польскій языкъ выкладовый! Русины не выступають противъ польскихъ шкѣлъ и учать свои дѣти охотно и по польски, але ма ть безперечно право жадати, щобы хочь одна зъ тыхъ шкѣлъ була зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Длятого бесѣдникъ внѣсъ резолюцію: „Русины мѣста Стрыя домагають ся заведеня въ Стрыю народои ш елы зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ — и ухвалюють въ тѣй справѣ внести петицію до рады мѣста и до краєвои рады шкѣльнои та й пѣдпирати тую справу енерґічно до найвышихъ инстанцій“. — По промовѣ мѣщанина Ивана Логиньского, котрый горячими словами пѣдперъ тую резолюцію, принявъ ви збѣръ одноголосно. Потѣмъ д-ръ Олесницкій вѣдчитавъ готовй вже петиции до рады громадскои и до краєвои рады шкѣльнои, а зѣбранй покрыли петиціи численными пѣдписами.

Другій рефератъ державъ д-ръ Володимиръ Охримовичь *„Про написы рускй на улицяхъ мѣста Стрыя“ и про назвы тыхъ улиць.* Въ бесѣдѣ ядернѣй и повнѣй глубокихъ гадокъ а рѣвночасно и дотепу выяснивъ референтъ національнй права и обовязки Русинѣвъ въ житю суспѣльнѣмъ и товарискѣмъ, щобы и пѣдъ взглядомъ зверхнои формы рускій характеръ нашои землѣ бувъ збереженый. Въ поставленѣй резолюціи домагавъ ся: умѣщеня на улицяхъ Стрыя побѣчь польскихъ написій такожь и рускихъ, якъ такожь названя бодай трехъ улиць въ мѣстѣ именами нашихъ найбѣльшихъ писателѣвъ: Шевченка, Маркіяна Шашкевича и Федьковича. — По короткѣй дебатѣ принявъ збѣръ тую резолюцію однодушно по чѣмъ д-ръ Охримо ичь вѣдчитавъ готову вже въ тѣй справѣ петицію до рады мѣста, а присутнй ви пѣдписали.

Третій референъ о. Ол. Бобикевичь справу *заснованя крамниць христіяньскихъ на передмѣстяхъ Стрыя „Лапы“ и „Шумлянщина.* Справа тая выкликала оживлену дебату, по котрѣй ухвалено заснувати на обохъ тыхъ передмѣстяхъ читальнѣ „Просвѣты“ и при нихъ отворити крамницѣ.

Вкѣнци референъ д-ръ Олесницкій справу *будовы зелѣзницѣ Стрый-Ходорѣвъ*, поясняючи присутнымъ процедеръ вывласненя грунтѣвъ пѣдъ зелѣзницю и пригадуючи осторожности, якй при тѣмъ вывласненю мають заховати.

На тѣмъ закѣнчило ся вѣче. Черезъ весь часъ вѣча присутный бувъ урядово комісарь ц. к. староства.

— —

Зразъ слѣдуючого дня т. є. 25 н. ст. жовтня устроивъ выдѣлъ „Пѣдгѣрскои Рады“ вѣче въ Сколѣмъ, на котре завѣзвавъ лише людей зъ найблизшихъ сѣлъ пѣдъ Сколѣмъ т. є. зъ 6—8 громадъ. На се вѣче прибуло до 200 селянъ, явилось такожь кѣлька особъ зъ мѣсцевои интеліґенціи. Провѣдникомъ вѣча выбрано о. Крижановского зъ Гребенова.

Першій референъ д-ръ Єв. Олесницкій справу *неподѣльности грунтѣвъ селяньскихъ*. Въ справѣ тѣй не ставивъ референтъ нѣякого внесеня а полишивъ рѣшенє ви самымъ селянамъ. Зъ-помѣжь селянъ забрало кѣлькохъ голосъ въ тѣй справѣ, а вѣдтакъ по розумнѣй и ядернѣй промовѣ Стефана Мушака зъ Стинавы рѣшили одноголосно заявити ся противъ заведеня неподѣльности грунтѣвъ.

Дальше державъ о. Давидякъ дуже основный и поучаючій рефератъ *„Про выборы до рады громадскои“*. Бесѣдникъ выказавъ велику важнѣсть тыхъ выборѣвъ и перейшовъ основно та популярно всѣ приписы ординаціи выборчои. Пекуча тая справа заинтересувала слухателѣвъ и многй зъ нихъ забирали вѣдтакъ голосъ интерпелюючи референта що-до рѣзнородныхъ спѣрныхъ квестій въ справѣ тыхъ выборѣвъ, а референтъ даваръ всѣмъ жаданй поясненя.

Вкѣнци д-ръ Олесницкій представивъ збѣранымъ популярно и пояснивъ, *головнй правила новои процедуры цивільнои*, котрй кождому знати потреба, щобы въ справахъ щоденного обороту правного охоронити ся вѣдъ шкоды. Справа тая выкликала надзвычайно величезне зацѣкавленє и зновъ многй присутнй выпытувались подрѣбно референта о всяку казуистику зъ представленого имъ предмету.

На тѣмъ за-для пѣзнои поры закѣнчено вѣче, зъ котрого всѣ участники вынесли вдоволенє и дѣйстну користь.

— —

На недѣлю 31-ого жовтня скликала була „Пѣдгѣрска Рада“ вѣче въ Лисятичахъ умысно лишь для лисятицкихъ громадянъ. Однакъ вѣче се не вѣдбуло ся, позаякъ лисятицкій громадяне за вплывами „свыше“, при належитѣй интерпретаціи вказѣвокъ „зъ горы“, черезъ славного Тижбѣра застрейкували и на вѣче не явили ся. Жаль великій, що въ селѣ не найшовъ ся нѣхто, хто бы чувъ бувъ себе покликанымъ охоронити громаду вѣдъ такого тяжкого сорому. Нинѣ Лисятичѣ напятнованій ганьбою и соромомъ въ цѣлѣй Стрыйщинѣ а навѣть въ цѣлѣмъ краю, а „Пѣдгѣрска Рада“ мусѣла зъ жалемъ прийти до пересвѣдченя, що для такои „честнои“ громады шкода — и доброго слова. Ne proiciantur margaritae...

— —

За те славно и гарно выпало заразъ слѣдуючого дня 1 н. ст. падолиста скликане „Пѣдгѣрскою Радою“ Вѣче въ Славску. Завдяки патріотичному заходови мѣсцевого пароха о. Качмарского, котрый позволивъ, щобы вѣче вѣдбуло ся въ будынку парохіяльнѣмъ, зѣйшла ся спора громада людей изъ самого Славска а такожь изъ сусѣдныхъ сѣлъ, якъ зъ Волосянки, Рожанки, Лавочного, Тернавки и другихъ. Всѣхъ селянъ було высше 300; прибуло такожь кѣлькохъ священикѣвъ.

Зъ рамени „Пѣдгѣрскои Рады“ прибувъ оденъ д-ръ Олесницкій и референувавъ справу *выборѣвъ до рады громадскои*, справу *неподѣльности грунтѣвъ селяньскихъ* и выкладавъ *головнй правила новои цивільнои процедуры*. Заинтересованє участникѣвъ було велике и референта формально закидувано запытанями и интерпеляціями въ справѣ рѣзнородныхъ квестій дотычно щоденныхъ вѣдносинъ нашого селянина. На лицяхъ всѣхъ присутныхъ малювалось велике вдоволенє, що можуть дати собѣ волю и такъ свобѣдно досыта выпытатись и порадитись о тѣмъ, що кождого болить. Д-ръ Олесницкій говорившъ зо три годины, а вѣдтакъ ще пару годинъ конферувавъ зъ поодинокими селянами, котрй зголошувались, переглядавъ документы и удѣлявъ информацій. При тѣй нагодѣ показало ся, що кѣлька десять селяньскихъ реальностій въ Славску выставляє нинѣ на ліцитацію славный скѣльскій лихварь Мошко Клиґеръ, кѣлька разѣвъ криміналомъ за лихву караный. Д-ръ Олесницкій розглянувъ справы поодинокихъ довжникѣвъ, выпытавъ ся о подробицѣ и зѣбравъ обильный матеріялъ, котрый передасть ц. к. прокураторови державному въ Стрыю. Взагалѣ вѣче въ Славску робило дуже вѣдрадне вражѣне. Народъ гѣрскій сердечно дякувавъ д-ру Олесницкому за его трудъ, а „Пѣдгѣрска Рада“ може собѣ день сей записати яко велике plus.

„Пѣдгѣрска Рада“ буде и дальше устроювати подѣбнй вѣча по повѣтѣ.

Дефравдаціи въ Краковскѣмъ товариствѣ обезпечень.

Послѣдна, мабуть четверта зъ ряду въ сѣмъ роцѣ, крадѣжь въ Краковскѣмъ товариствѣ обезпечень, доконана Чеславомъ Кешковскимъ, сыномъ довголѣтного, теперь вже емеритованого, всемогучого директора Генрика, — поразила всѣхъ, а въ першѣмъ рядѣ польскій круги, не тѣлько своими розмѣрами, але такожь и тымъ сумнымъ фактомъ, що головна причина крадежи лежить въ лихѣй господарцѣ и въ браку всякои контролѣ въ товариствѣ. Краковске товариство обезпечень – се институція чисто польско-автономічна; въ товариствѣ господарили вѣдъ трицяти кѣлька лѣтъ люде, котрй въ свои руки загарбали такожь політичне верховодство въ нашѣмъ краю. И якъ трицять лѣтъ нашои автономіи політичнои могло бы послужити нашимъ верховодамъ політичнымъ посвѣдченѣмъ и документомъ на ихъ зрѣлѣсть політичну, — такъ зновъ господарка и розвитокъ Краковского товариства були доси ставленй завсѣгды примѣромъ великихъ успѣхѣвъ на поли економічнѣмъ. Загалъ польскій вѣдносивъ ся до „Фльоріянки“ (такъ популярно называють Кр. товариство) зъ великою прихильностію и патріотичною ревностію, въ прасѣ польскѣй читае ся завсѣгды якъ найбѣльшй славословія, такъ що мимоволѣ довѣре до сен институціи чимъ разъ крѣпшало въ краю и перемагало навѣть перъвестній упередженя рускихъ кругѣвъ населеня. Якъ могучимъ покровомъ окружали польскій сферы верховодячй Фльоріянку, досыть буде згадати на исторію заснованя руского товариства обезпечень „Дньстра“...

И наразъ сеся перша польско-автономічна институція економічна мусѣла вѣддати свои книги въ руки прокуратора и судьѣ слѣдчого, бо показало ся, що шконтра, контролѣ и ревізіи, якй вѣдбували ся зъ рамени дирекціи и рады надзорчои, були хибнй и додавали ще бѣльшои вѣдваги злодѣямъ, котрй вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ вже добре господарили въ институціи. Очевидно, поминаючи матеріяльну шкоду, треба уважати тй крадежи тяжкимъ ударомъ моральнымъ для польскои суспѣльности. Бо хочь господарка въ Крак. товариствѣ була въ рукахъ „станьчикѣвъ“, хочь всемогучими верховодами въ товариствѣ були поодинокй фамиліи и котерія, котрй вмѣли закрывати гниль передъ свѣтомъ, — то мимо сего годѣ теперь деякимъ верствамъ польскои суспѣльности умывати вѣдъ всього руки, а вину выключно складати на краковскихъ станьчикѣвъ. Краковске товариство обезпечень, будучи польскою институцією, повинно було стояти пѣдъ контролею загалу польскои суспѣльности, и длятого, нѣгде правды дѣти, послѣднй подѣй въ товариствѣ будуть завсѣгды pro foro externo становити причинокъ до славнои „polnische Wirtschaft“. Праса польска, котра що правда зъ выимкою „Czas-у“ безвзглядно розкрываe теперь всѣ детайлѣ крадежи, выкористовуючи свое партійне становиско, бье зъ всею силою въ таборъ краковскихъ станьчикѣвъ, а спеціяльно въ родину Кешковскихъ, котрои голова, емеритованый директоръ Генрикъ, впровадивъ въ управу товариства самоволю, бракъ контролѣ, протекціонізмъ и непотизмъ.

Чи выкрытє крадежи Чеслава Кешковского наступило случайно або ажь на денунціяцію попередныхъ дефравдантѣвъ, чи справдѣ въ наслѣдокъ змѣны въ обсадѣ мѣсця начального директора (по Г. Кешковскимъ наставъ д-ръ Ромеръ), се поки-що рѣчь не выяснена. Єсли справдѣ новый директоръ зачавъ вѣдъ змѣны системы, котра доси опирала ся на тѣмъ, що вѣддѣлу обезпечень на житє не годить ся контролювати, бо се рѣвняе ся недовѣрю для родины Кешковскихъ и є особистою обидою злодѣя Чеслава, — то можна надѣяти ся, що въ Крак. товариствѣ настане ще колись ладъ, але если выкрытє крадежи наступило случайно, а дальшй заряджения дирекціи лишь пѣдъ напоромъ голосѣвъ прасы, то зъ часомъ готово всьо поплысти своимъ давнымъ русломъ. Першй вражѣня проминуть, фактъ крадежи затре ся въ памяти людей, и зновъ яка друга фамілія, bene nata et possesionata, поклавша заслуги такожь и на поли політичнѣмъ, зачне по свому господарити. Сего побоюють ся деякй газеты польскй, а передовсѣмъ Kurjer Lwowski, и накликують до основнои змѣны особъ въ дирекціи и радѣ надзорчѣй, бо лишь тымъ способомъ можна бы усунути лихо въ самѣмъ корени.

Kurjer Lwowski, зазначивши, що дирекція Краковского товариства и рада надзорча лишають ся на своихъ посадахъ, урядують, побирають платнѣ и будуть укладати білянсы; — що о дефравдаціяхъ въ товариствѣ вѣдъ давна голосно говорено, а тѣлько дирекція про се не хотѣла чути и навѣть дотычнй натяки въ прасѣ назвавъ презесъ рады п. Менциньскій „пасквілемъ“ и „клеветливымъ памфлетомъ“, — называe цѣле таке поведенє, сю „господарку станьчикѣвъ“, одинокимъ фактомъ въ кримінальнѣй исторіи цѣлого свѣта.

„Щось подѣбного — пише дальше Kurjer — могло стати ся ино у насъ въ епосѣ Баденѣвскѣй, коли люде затрачують чимъ разъ бѣльше почутє зла и добра, честноты и злочину, въ епосѣ, коли цѣла доживаюча свого кѣнця кляса верховодяча присягла бы свято, що Господь сотворивъ на се ино поліцію, прокуратора и суды, щобы переслѣдували непокорныхъ выборцѣвъ, що то коментують бунтѣвничимъ способомъ законы выборчй и голосують на своихъ анархістичныхъ кандидатѣвъ... Можна всѣляко толкувати параґрафы „політичнй“, можна назвати надужите власти зѣ стороны урядника лишь промахомъ, а голосованє кождого выбо ця противъ листы центрального комітету тяжкимъ злочиномъ. Але панове, вы всѣ, що тутъ въ краю проводите и правите, вы всѣ, що есьте тутъ одинокими архангелами „ладу и порядку“, вы всѣ, що на своихъ блискучихъ щитахъ гербовыхъ носите одиноке имя „Мікадо“, имя, котре „хоронить и спасае“, котре „кормить и боронить“ (кормить — синекурою, боронить — передъ криміналомъ) — але-жь панове, звольте бодай тутъ завести спѣльну „рѣвнѣсть“ горожаньску, рѣвнѣсть супроти крадежи... Патріотизмомъ въ сѣмъ случаю называe ся: точный шконтръ и строга контроля, — опирають ся они на звычайнѣй штуцѣ численя — а въ сѣй штуцѣ анѣ п. Менциньскій, анѣ такожь его товаришѣ зъ дирекціи мабуть цѣлкомъ не вызначаючь ся.“

Навѣвши повысшй замѣтки Kurjer-a, мусимо зазначити, що вѣдзывы прочихъ ґазетъ польскихъ не дорѣвнують имъ що-до експресіи, а навѣть въ мѣру того, чи тй ґазеты стоять близше або дальше вѣдъ круга краковскихъ с аньчикѣвъ, коментарѣ тыхъ ґазетъ слабшй и бѣльше оглядній. Але въ однѣмъ всѣ ґазеты згѣдно поступають, — ото старають ся призбирати якъ найбѣльше фактѣвъ на доказъ сего, що дефравдаціи Чеслава Кешковского зачали ся вѣдъ давныхъ лѣтъ, що не було на меншои контролѣ и що въ першѣмъ рядѣ члены дирекціи та рады надзорчои повинній покрыти шкоду. Фактѣвъ сихъ зъ кождымъ днемъ бѣльше; мѣжь иншимъ доносять, що вже въ 1893 р. Чеславъ Кешковскій мусѣвъ вложити до касы товариства 30.000 зр., але тогдѣ живъ ще бухгальтеръ Ґайслеръ, котрый добре дививъ ся Кешковскому на пальцѣ. Коли-жь Ґайслеръ померъ, тогдѣ К—ій вже не мавъ найменшои контролѣ надъ собою; урядники знали о его крадежахъ, але бояли ся зъ симъ выступати публично, бо були бы потратили посады. Дальше выйшло на яву, що Чеславъ К—ій гравъ на біржи и при послѣднѣмъ краху прийшлось покрыти значній діференціи біржевй, про се доношено зъ Вѣдня до редакціи Czas-у, але редакція, розумѣе ся, не зробила ужитку. А вже й не говорити о приватнѣмъ житю Чеслава; оповѣдають, що въ шляхотскѣй ресурсѣ вмѣвъ вонъ по 1000

зр. ставити на одну карту... Знали о тôмъ всѣ и — нѣхто, та ажь теперь, коли Чеславъ утѣкъ и въ сей способъ уратувавъ свôй гонôръ шляхотскій, зачинають публично говорити. Mądry Polak po szkodzie!

Якъ цѣла та афера закôнчить ся та чи управляючій сферы въ Кр. товариствѣ почують ся до обовязку покрыти матеріяльну шкоду, се покаже ся ажь пôзнѣйше. На кождый способъ дефравдації зъ послѣднихъ часôвъ въ польскихъ товариствахъ фінансовыхъ выставляють неконче добре свѣдоцтво для тыхъ, що взяли въ свои руки політичну и економічну управу въ нашôмъ краю.

Переглядъ політичный.

Сегодня рада державна вôдбуде зновъ два засѣданя, полудневе зъ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ (обжалованє міністрôвъ) и вечѣрне для угодовои провізорія. Обѣ стороны, правиця и лѣвиця, ладять ся до завзятои борбы; одній и другій взывають всѣхъ своихъ, щобы невôдмѣнно явили ся на боевищи. Nar. Listy высказують надѣю, що сегодня удасть ся правиці зломити обструкцію, котра мовь бы то вже вычерпала всѣ свои силы. Лѣвиця тежь не тратить духа и покладає надѣю на свого ґенерального бесѣдника Прадого, котрый готовъ утяти подôбну штуку, якъ Лехеръ. Вкôнци навѣть вôдослане закону до комісіи не запевнює ще правиці побѣды, бо зъ лѣвицѣ зголошено до закону тьму поправокъ, котрій можуть дискусію при другôмъ читаню проволѣчи до безконечности.

Въ листѣ Момзена був такожь высказаный рѣзкôй докôръ австрійскôй столиці, що не бере участи въ теперѣшнôй борбѣ за нѣмецку справу. Отже се спонукало вѣденьского бурмістра д-ра Люегера до протесту. На вчерашнôмъ засѣданю рады мѣскои заперечивъ д-ръ Люегеръ, мовь бы антісемітске сторонництво якимъ-небудь способомъ причиняло ся до поборюваня обструкціи, и звернувъ ся противъ листу Момзена, въ котрôмъ населене Вѣдня называє ненароднымъ и безъ чести; „Здалека вôдъ Австріи“. Мимоходомъ кажучи, на тôмъ самôмъ засѣданю повстала буча, котра спонукала бурмістра замкнути засѣданє. Два радній, нѣмецкій народовець д-ръ Ґруберъ и проф. Томанекъ, перерывали д-рови Люегерови бесѣду своими замѣтками, такъ що сей, упôмнувши ихъ кôлька разôвъ, вылучивъ ихъ опôсля зъ засѣданя вчерашного и слѣдуючого. Повставъ крикъ, вылученй не хотѣли выйти зъ салѣ; тогдѣ бурмістръ замкнувъ засѣданє.

Всѣ дневники живо обговорюють подорожь ґр. Ґолуховского до Монци. Скоро лише довѣдано ся о тôй подорожи, зразъ стали пôвурядово такъ зъ Вѣдня якъ и зъ Риму упевняти, що она не мав жадного політичного значѣня. Оно и правда, але хиба о стôлько, що ґр. Ґолуховскій не ѣде до італійского короля въ якôйсь окремôй цѣли, щобы пр. уложити якійсь договôръ або т. н. А таки подорожь его не може бути безъ значѣня, особливо коли ще знає ся, що король на той часъ вôзвавъ до Монци такожь и президента міністрôвъ та міністра заграничныхъ справъ. Мабуть они не будуть тамъ зъ гостемъ говорити лише о погодѣ Що подорожь тота мав ствердити тревалôсть и дальшу непохитнôсть тридержавного союза мимо деякихъ выпадкôвъ, котрій могли кидати деякій пôдозрѣня на вѣрнôсть Італіи, — що при стрѣчи австрійского міністра заграничныхъ справъ зъ італійскимъ королемъ и его міністрами буде бесѣда о загальнôмъ політичнôмъ положеню, се рѣчь певна. Тымъ то и въ Парижи слѣдно невдоволене, хочь и укрыване, зъ тои подорожи, котра дав доказъ тривкости тридержавного союза.

Грецко-турецкій переговоры поступають якось дуже поволи. Зупинились они, якъ мы вже доносили, на т. зв. капітуляція чи то правахъ Грекôвъ, проживаючихъ въ Туреччинѣ и на означеню вôдшкодованъ за страты, якій черезъ вôйны понесли приватній особы. На щастя нема чого побоювати ся, щобы зъ рôзницъ не повстали якій новій заколоты, бо вже тымчасовый договôръ мира, уложеный державами, постановляє, що всякій рôзницѣ, якій могли бы настати при укладаню окончного договору мѣжь обома сторонами, рѣшає розъемный судъ державъ. Султанъ бажає покôнчити справу до половины сего тыжня; а зъ Царгороду доносять, що турецкій повномочникъ заявили грецкому вôдпоручникови кн. Маврокордатови, що вôднесуть ся до розъемного суду державъ, коли до вторника не прийде до згоды що-до капітуляцій. Але и на тесаньскôй граници не може прийти до згоды мѣжь вôйсковыми вôдпоручниками, котрій вызначають тамъ нову границю. Нѣмецкій и австрійско-угорскій вôдпоручникъ обстають при тôмъ, щобы Незаросъ прилучити до Туреччины.

Маршалокъ Бланко вже є на Кубѣ и выдавъ проклямацію, въ котрôй заявляє свою найлѣпшу волю, найщирші бажаня и найлѣпшій надѣѣ. Правительство — каже приручило ему перевести реформы и надати Кубѣ автономію пôдъ зверхництвомъ Испанiи. Вôнъ дасть лише выразъ намѣрамъ испаньского правительства, коли буде везти політику великодушности и забутя, и надѣє ся, що все населене буде его попирати. Тій, що будуть слухати заповôдъ, можуть бути певній его опѣки; за те невдячнымъ и опôрнымъ, котрій бы вôйну хотѣли протягнути въ безконечнôсть, дасть почути всю строгôсть оружя.

О торговли безрогами.

Пише о. *А Пеленьскій.*

Торговля безрогами есть въ рукахъ кôлькохъ згôвниковъ, котрій въ короткôмъ часѣ доробили ся на тяжкôй праци рôльника великихъ маєткôвъ. Рѣчь проста: нема нѣякои конкуренціи и они платять що самій хотять. Зазначу однакъ ту и то, а другимъ разомъ докладно опишу що справою торговлѣ безрогами мусять занятй ся нашій послы въ парляментѣ, щобы усунути всѣ надужитя на зелѣзници, приписôвъ ветеринарѣвъ и на торговици у Вѣдни. Щобы мы могли нашій безроги добре спродавати треба доконче *конкуренціи*. Оденъ чоловѣкъ не есть въ силѣ то зробити, бо згôвники умысне будуть платити дорожше, щобы нового купця знищити. Потреба мати бôльшій капіталъ, щобы тую пробу перебути. То може зробити лише спôлка. Тожь дуже великого для нашихъ хлѣборобôвъ значѣня есть завязуюча ся „Пôдгôрска Спôлка“ въ Станиславовѣ. Най собѣ нашій радикалы ущасливляють нашого селянина высокопарными програмами, а мы берѣмъ ся до роботы и то до роботы реальной, такой, що намъ пôдъ руками лежить, що ажь просить ся, щобы взяти ся за дѣло.

Справа управильненя торговлѣ безрогами — се найсимпатичнѣйша для нашого хлѣборôба, бо дасть ему очевидный зыскъ. Однакъ, щобы велике дѣло розпочати, треба доконче капіталу. „Пôдгôрска Спôлка“ мав *добре обдуманый* способъ, що не боить ся, абы згôвники ви знищили. Такъ, якъ „Народну Торговлю“ и „Днѣстеръ“ въ ихъ початкахъ пôдтримала цѣла наша суспôльнôсть, такъ теперь всѣми силами берѣмъ ся, щобы ввести въ житє „Пôдгôрску Спôлку“ кожда громада, кожде братство церковне, кожда читальня, кождый приятель народу — нехай чимъ скорше приступає зъ удѣлами, бодай зъ 10 злр., при чôмъ долучує ся 1 злр. вписового. Але може скаже неоденъ: „А що менѣ зъ того, що я приступлю зъ удѣлами, а Станиславôвщина зъ того буде користати, а я мешкаю пôдъ Бродами або Ярославомъ....“ — „Пôдгôрска Спôлка“, скоро увôйде въ житє, заразомъ зробить вплывъ въ цѣлôмъ краю. Тая десятка, котру громада зложить на удѣлъ принесе на першôмъ торзѣ чи ярмарку кôлька десятокъ въ кишенѣ громадянъ, бо зразъ цѣны пôдскочать. Скоро минувшого року зъ Книгиничъ пôслали мы чотири ваґоны безрогъ до Вѣдня, зразъ значно пôдскочила цѣна. „Пôдгôрска Спôлка“ вже въ першôмъ роцѣ буде могла зорґанізувати высылку безрогъ въ кôлькохъ повѣтахъ.

Тою спôлкою повинній мы *добре* занятй ся. Се най буде найважнѣйша робота наша нинѣшного дня! Тожь чимъ скорше приступайте зъ удѣлами до „Пôдгôрской Спôлки“ въ Станиславовѣ, щобы тій люде, що такъ щиро тою справою заняли ся, не перестали въ своѣмъ добрôмъ намѣрѣ. [Грошѣ посылати на адресу: М. Кушнѣръ, начальникъ „Народной Торговлѣ“ въ Станиславовѣ.]

Хто *правдивый* приятель народу, той анѣ хвилины не буде надумуватись, а приступить до спôлки. „Пôдгôрска Спôлка“ — се ключь до скринѣ зъ великими скарбами.

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Дирекція оповѣстила такій репертуаръ представлень въ Бережанахъ: дня 4. н. ст. падолиста „Ой не ходи Грицю“ образъ народный; 6-го „Бѣдне дѣвча“ оперета; 7-го „Мертвый гôсть“ комедія; 9 го „Пташникъ зъ Тироля“ оперета; 11 го „Торговля жемчугами“ комедія; 13-го „Мікадо“ оперета.

— **Выдѣлъ Товариства Рускихъ женщинъ** въ **Станиславовѣ** подає до вѣдомости Вп. членôвъ, що зъ днемъ 15 н. ст. листопада с. р. отвирає въ комнатахъ Руского Клюбу *читальню и выповичальню книжокъ для своихъ членôвъ*. Именно два разы на тыждень т. є. *въ понедѣлокъ и четверъ*, въ лѣтѣ вôдъ 3 до 5 год. а въ зимѣ вôдъ $2\frac{1}{2}$ до $4\frac{1}{2}$ год. можуть члены нашого товариства приходити до Руского Клюбу, читати всѣ тамъ находячій ся часописи и позичати за выставленемъ реверсу книжки зъ бібліотеки нашого товариства безплатно. Выдѣлъ товариства просить Вп. членôвъ: 1) щобы мѣсцевій и замѣсцевій користали зъ читальнѣ; 2) щобы надсылали вкладки членьскій, такъ за минувшій лѣта якъ и за бѣжучій, абы зъ кôнцемъ року можна було упорядкувати рахунки; 3) щобы старали ся придбати товариству якъ найбôльше членôвъ, бо тôлько при збôльшеню фондôвъ може товариство приступити до выповненя своихъ цѣли. — Вкладки членьскій просимо надсылати на адресу пань: К. Чорненька ул. Липова або Е. Дольницка ул. Сапѣжиньска. — Въ Станиславовѣ 1-ого листопада 1897. *Ольга Озаркевичева* предсѣдателька. *Емилія Дольницка* секретарка.

— **Єго Св. папа Левъ XIII.** именувавъ о. Василя Левицкого, прокурато|а для справъ рускихъ въ Римѣ, протонотаріємъ Апостольскимъ зъ правомъ уживаня митры и понтифікалій.

— **Выдѣлъ „Львôвского Бояна“** пригадує своимъ членамъ, що завтра, въ пятницю, о годинѣ $7\frac{1}{2}$ вечеромъ вправы хору мѣшаного, и взывае ихъ, щобы зъ огляду на блискій концертъ явили ся точно въ комплетѣ. *В. Ш*

— **Руска бурса въ Сяноцѣ.** Онôгды повторили мы за „Галичаниномъ“ вѣсть про отворене рускои бурсы въ Сяноцѣ. Тымчасомъ довѣдуємо ся зъ цѣлкомъ певного жерела, що вѣсть тота зовсѣмъ невѣрна. Могла она повстати хиба зъ того, що сяноцкій пѣвець церковный жалѣвъ ся надъ трема бѣдными учениками и принявъ ихъ у себе за малою оплатою, при чôмъ деякій патріоты прийшли тежь въ помôчь похвальному дѣлу церковного пѣвця зъ уваги, що и вôнъ самъ не богатый.

Нерôвна мѣра! Старанемъ львôвского „koła raй“ товариства „Szkoły ludowej“, основано въ Лукôвци вишнѣвскôмъ, мазурскôй колонiи при зелѣзничôмъ шляху львôвско-станиславôвскôмъ, польску школу. Передъ основанемъ тои школы ходили луковецкій дѣти до рускои школы въ Вишневѣ. Зъ сего бачимо, що школу польску въ Лукôвци введено въ житє лише зъ боязни, щобы мазурскій дѣти не „вынародовились“ въ рускôй школѣ вишнѣвскôй. Сесю польску школу кразва рада школьна вывѣнувала щедро книжками, а п. віцепрезідентъ Бобжиньскій навѣть впевнивъ интересованій стороны, що школа сеся буде принята на етатъ краєвый. Въ тôмъ всѣмъ не бачили бы мы нѣчого злого, коли-бъ краєва рада школьна и п. Бобжиньскій рôвно прихильными були и для основаня рускихъ школъ, бодай въ такихъ мѣсцевостяхъ рускои части Галичины, де въ школахъ на 130—140 дѣтей рускихъ есть ледви 5—15 дѣтей рускихъ латиньского обряду введено выкладовый языкъ польскій. Чи рускимъ дѣтямъ въ польскихъ школахъ не грозить вынародовленє? Чому-жь краєва рада школьна въ такихъ мѣсцевостяхъ, де гронада удержує навѣть кôлька польскихъ школъ, не хоче позволити громадѣ на замѣну одной польскои школы на руску? Отъ хочьбы въ мѣстѣ Тернополи.

Якъ звѣстно, громадска рада мѣста Тернополя рѣшила ще въ мартѣ 1896 року одноду шно, щобы въ школѣ на Микулинецкôмъ передмѣстю, де учить ся 75 до 80% рускихъ дѣтей, змѣнити выкладъ польскій на рускій та задоволити тымъ бодай въ части бажання и потребы тернопôльскихъ Русинôвъ; се зъ-поручає имъ навѣть краєва устава школьна. Та що зъ того? Краєва рада школьна по нинѣшный день не затвердила одноду шного рѣшеня тернопôльскои рады громадскои и сотки дѣтей тернопôльскихъ Русинôвъ до теперь не мають школы зъ материнымъ языкомъ выкладовымъ — а не мають ви лише зъ причины польского шовінізму, котрый покрывае ся тымъ, що маленькій лише процентъ польскихъ дѣтей нѣбы не мавъ бы де учити ся своѣи мовы, хотяй звѣстно, що въ кождôй рускôй школѣ, де зовсѣмъ нема польскихъ дѣтей, мучать рускій дѣти наукою польскои мовы ажь до „поправности въ высловѣ“... Пытаємо теперь краєву раду школьну: хто-жь то мае дбати рôвно щиро и о рускій школы въ рускôй части Галичины? Въ якôй цѣли всѣ рускій дѣти навѣть въ мѣсцевостяхъ, де переважають Русины, мають въ школахъ польскій языкъ выкладовый и сотки рускихъ католицко-христіяньскихъ дѣтей насилує ся, щобы вразъ изъ жидôвскими дѣтьми не могли побирати науки въ своѣй материнôй мовѣ? Що думає зробити краєва рада школьна, котра мае дбати въ рôвнôй мѣрѣ и о рускій школы, щобы тернопôльске мѣщаньство руске мало якъ найскорше и руску школу для своихъ дѣтей? Що думають въ тôй важнôй справѣ зробити члены краєвои Рады школьнои, що то вже зъ свого обовязку повинній дбати о рускій школы, именно радники школьній: о. Алексей Торонь скій, Олександеръ Барвіньскій, Северинъ Днѣстряньскій и Иванъ Левицкій.

Тернопôльска рада громадска внесла ще зъ кôнцемъ весны минувшого року противъ заряженя краєвои рады школьнои, шкôдливого рускому мѣщаньству Тернополя, рекурсъ до ц. к. міністерства просвѣты, та якось до сего часу нема зъ-вôдтамъ нѣякои вôдповѣди, хочь у Вѣдни „великій політики“ рускій дбають о всѣлякій „здобутки“. Ой „здобутки“! Въ ерѣ „нового курсу“ нашій „угодовцѣ“, мимо свого сервілізму, не можуть выказати ся анѣ однымъ зробленымъ крокомъ въ поступѣ до рôвноправности бодай на шкôльнôмъ поли... Краєва рада школьна и п. Бобжиньскій стоять тому на перешкодѣ, а ихъ „veto“ для пана Гавча святе. Quousque tandem?! — *Правдолюбъ.*

— **Въ справѣ выборôвъ до радъ повѣтовыхъ въ повѣтахъ калускôмъ и золочѣвскôмъ.**

До калускои рады повѣтовои выйшли зъ курій громадъ сѣльскихъ: адвокатъ д-ръ Андрѣй Косъ, о. Иванъ Козакъ, о. Иларій Свчиньскій, о. Несторъ Коржиньскій, купець Ярославъ Коритовскій, Димитрій Дуда, Романъ Романôвъ, Василь Лесникъ, Юрій Гаджаровскій [мѣщанинъ коваль зъ Войнилова], Якôвъ Иваницкій, Михайло Гернякъ и Никола Кобриньскій. Всѣ дванацять — люде маючій повагу та довѣре въ повѣтѣ. Славну побѣду рускои листы пôдготовивъ передвыборчій комітетъ завчаснымъ и енерґічнымъ трудомъ. Повѣтова „ґіерархія сполечна“ розбивала ся якъ тая рыбка о лѣдъ, та дарма! вже передъ днемъ выборôвъ видко було у нея утрату вѣры въ побѣду. Войнилôвщина списала ся славно; зъ неи знайшовъ ся лишь оденъ „хрунь“ нѣбы показъ, що колись тамъ були „хрунѣ“, а нинѣ вже вывели ся...

Въ золочѣвскôмъ повѣтѣ, де руска ліста перепала а побѣдила старостиньска, не було зо стороны рускои такои орґанізації и такого завзятя, якъ въ Калущинѣ; видко патріоты Золочѣвщаны — числили снмъ разомъ навѣть за богато на щастє, хотяй досвѣдъ зъ послѣдныхъ выборôвъ до рады державнои поучивъ ихъ, що успѣхъ здобуває ся лише завзятущою роботою. Руска ліста була така: адвокатъ Лонґинъ Рожанковскій, Сим. Борухъ госп. зъ Ольшанницѣ, Сим. Крупскій госп. зъ Манаєва, о. Теофіль Петровскій зъ Рыкова, о. Стеф. Стисловскій зъ Ляцкого, Андр. Стойка зъ Фирлѣѣвки, о. Корн. Дудикевичъ зъ Плугова, Сим. Юркевичъ вôйтъ зъ Урлева, Теодоръ Процикъ госп. зъ Присовець, о. Іона Пелехатый зъ Нуща и о. Левъ Тарнавскій зъ Пôдлыся. — Супротивъ сеи листы выступивъ староста Родеръ зъ своею [по польски надрукованою] лістою одинацатьохъ кандидатôвъ, мѣжь котрыми умѣщено на передѣ 3 рускихъ священникôвъ [оо. Сим. Пѣтушевскій зъ Сасова, Якôвъ Гутковскій зъ Ожидова и Петро Чумакъ зъ Озерянки], 2 обшарникôвъ [Андрей Мазаракі зъ Нестеровиць и Вінк] Ґниліньскій зъ Краснаго], зятя старосты Родера, адвокатъ д-ръ Євг. Колачковскій] и 5 селянъ [Т. Процикъ зъ Погребець, Василь Кривуцкій зъ Чижова, Теодоръ Наливайко зъ Тростянця, Гринько Ивахôвъ зъ Переволочнои и Павло Книжикъ зъ Бѣлого Каменя]. Уложивши таку лісту, староста сказавъ до вôйтôвъ: „Mam dla was 3 waszych księży, 7 gospodarzy [очевидно, дѣдичѣ-обшарники такожь „господарѣ“!] i mego zięcia. Czy może być lepsza lista?“ И вôйты узнали, що ліста справдѣ дуже добра та й якъ тій бараны пôйшли за паномъ старостою, выбираючи на заступникôвъ селянъ — двохъ обшарникôвъ и старостиньского зятя. Радуй ся Золочѣвщино! Розумѣє ся — обшарники, выбираючи въ кôлька днѣвъ пôйзнѣйше зъ своѣи курій, выбрали всѣхъ самыхъ своихъ....

— **Важне для родичѣвъ и опѣкунôвъ.** Незадовго въ школахъ народныхъ и выдѣловыхъ зближить ся першій кварталъ, а зъ тымъ роздавати будуть повѣдомленя о поступѣ дѣтей. Заздалегôдь звертаємо увагу родичѣвъ и опѣкунôвъ, щобы домагали ся повѣдомленъ, выготовленыхъ на бланкетахъ рускихъ и рускимъ письмомъ и то навѣть въ школахъ, де языкъ польскій выкладовый, а рускій лишь обовязковый. Дотычне розпорядженя шкôльнои рады краєвои зъ дня 14 грудня 1890 р. ч. 787 Р. ш. к., повторене 8 сѣчня 1894 р. и пôдписане п. Бобжиньскимъ выразно постановляє, що: w publicznych szkołach ludowych, w których drugi język krajowy jest obowiązkowym przedmiotem nauki, zawiadomienia szkolne wydawane będą stosownie do życzenia rodziców, a względnie opiekunów dziatwy szkolnej albo w języku polskim, albo w języku ruskim. — Наркомъ подаємо отсе розпорядженя въ оригіналѣ. Мы знаємо, що навѣть въ сѣльскихъ школахъ, де рускій языкъ выкладовый, повѣдомленя выдають ся въ польскôмъ языцѣ. Проте звертаємось до священникôвъ, катихитôвъ рускихъ шкôльныхъ радъ мѣсцевыхъ и взагалѣ до всѣхъ Русинôвъ, щобы освѣдомляли невѣжихъ родичѣвъ зô згаданымъ розпорядженемъ, домагали ся рускихъ повѣдомлень, а про упертыхъ шовіністôвъ учителѣвъ и kierownik-ôвъ доносили до краєвои рады шкôльнои, жадаючи поученя згаданыхъ папôвъ. Крайна пора, щобы мы вже разъ почали самій себе шанувати. Не даймо выдерати собѣ те, що намъ ласка польска тѣсными рамами обмежує... Тожь бачибсть! — *Катихитъ.*

Всенародне вѣче у Львовѣ.

Вôдъ рана тягнули вже громадки селянъ изъ львôвскихъ зелѣзничихъ двôрцѣвъ, лучили ся въ одну родину, витались якъ браття. Зъѣздъ вже заздалегôдь заповѣвъ ся многолюдно; не було сумнѣву, що народъ, мимо всякихъ перепонъ та переслѣдувань не упадає духомъ... Коли о годинѣ $8\frac{1}{2}$ почало ся въ Успеньскôй церквѣ торжественне богослуженє, церковь переповнила ся вѣчевиками зô всѣхъ сторôнъ краю. Службу Божу вôдправили оо. Зельскій, Сухоровскій и Давидовичъ, а до парастасу стануло сѣмь священникôвъ. Понесло ся трогаюче „Вѣчная память!“ Сльозы блысли на очехъ женщинъ и мужѣвъ. Духъ покôйного Петра Стасюка звеселивъ ся въ тôй пôднесенôй хвили...

Вѣче назначено на 10-у годину. Велика саля „Народного Дому“ переповнена. На галеріяхъ женщины. Народу зôбралось по-надъ два тысячѣ. Священникôвъ явилось по-надъ сто. Надôйшли два комісарѣ зъ третимъ урядникомъ-стеноґрафомъ въ мундурахъ.

Нарады вôдкрывае привѣтомъ „Слава Ісусу Христу“ мѣщанинъ п. Михайло Спожарскій. Именемъ комітету вѣчевого дякуя за такъ многолюдный зôбръ, просить о повагу при нарадахъ, предстaвляє комісарѣвъ и взывае до выбору президіи, предкладаючи на предсѣдателя вѣча д-ра Євгена Олесницкого, на заступникôвъ предсѣдателя о. дскана Чубатого и Іосифа Гурика. — Такъ и выбрано.

Д-ръ Олесницкій, обнимаючи провôдъ, промовивъ: Зôбраный тутъ цвѣтъ Руси. Зôйшли ся мы въ хвилю тяжку, но и вôдрадну, бо за нами стоять факты, котрій доказують, якъ народъ рускій жертвами крови и житя давъ доказъ своеи зрѣлости. *[Гучній оклики;*

Честь жертвамъ! честь!] — Въ имя тои зрѣлости предсѣдатель просить о повагу въ нарадахъ и покликавши на секретарѣвъ адвоката д-ра Коса и селянина Ивана Кука, удѣляе голосу д-ровi Костеви Левицкому для реферату „Хлѣборобска справа у всходнѣй Галичинѣ“.

Рефератъ д-ра Левицкого подамо въ повнѣй основѣ, тожь нинѣ подамо лише коротко суть его. Референтъ насамперед обговорив проектъ примусовыхъ сполокъ господарскихъ и заявивъ ся за нимъ, але подъ условями: а) щобы законъ зробивъ рiзницю межи сполками бiльшои а меншои посѣлости; б) щобы сесiй сполки не ухвалювали соймы; в) щобы скарбъ державный причинявъ ся до тягаровъ сполученыхъ зъ тымъ закономъ. — Вiдтакъ референтъ перейшовъ на квестiю подѣльности чи неподѣльности грунтовъ селяньскихъ и заявивъ ся противникомъ заведеня неподѣльности, а при сѣй нагодѣ спротививъ ся такожь проектови [радикаловъ] одноразового вывласненя всѣхъ домiнiкальныхъ грунтовъ и дѣленя ихъ на 20-морговi господарства, бо край не въ нашихъ рукахъ, отже черезъ таку парцеляцiю обсядуть рускiй край Мазуры. Натомѣсть Русинамъ треба оснувати свiй союзъ кредитовый для постепенного выкуповуваня бiльшои посѣлости для парцеляцiи мiжь сполки господарскi. — Потомъ референтъ порушивъ емiграцiю робiтничу и страйки робiтничi и промовлявъ за тымъ, щобы: а) утворено державне бюро информацiйне; б) щобы правительство взяло станъ робiтничiй въ охорону передъ вызыскомъ и в) щобы перевело органiзацiю стану робiтничого зъ обезпеченемъ робiтникiвъ на выпадокъ немочи и слабости. – Подъ конець референтъ промовлявъ за потребою змѣны нового закона екзекуцiйного въ томъ напрямѣ, щобы забезпечити хлѣборобови мiнiмумъ екзистенцiи. — Поставленi въ томъ дусѣ резолюцiи мають выбранi симъ всенароднымъ вѣчемъ делегаты на всеавстрiйске вѣче до Вѣдня тамъ предложити, а три независимi послы рускi старати ся въ радѣ державнiй о ихъ переведенe.

Предсѣдатель отворивъ дискусiю надъ сими резолюцiями.

Першiй забравъ слово академикъ Новаковскiй [радикалъ] и заявивъ ся противъ проекту сполокъ господарскихъ зъ такихъ мотивовъ якъ недавно на зѣздѣ радикаловъ. Коли бесѣдникъ кончивъ свою промову словами: „Мы радикалы ухвалили“ — счинивъ ся на сали великiй крикъ: „Тутъ нема рядикаловъ! не хочемо о нихъ чути! „То народне вѣче!“ — Предсѣдатель зъ трудомъ привернувъ спокiй и бесѣдникъ переказавъ резолюцiю радикаловъ: „Заявляемо ся противъ проекту примусовыхъ сполокъ, а хочемо полишеня тои справы громадѣ“. — За тымъ заявивъ ся и Василь Нычай зъ Чеховъ, нарѣкаючи на бѣду по селахъ и на жандармску самоволю.

Вiдтакъ промовлявъ п. Вячеславъ Будзиновскiй противъ проекту неподѣльности грунтовъ селяньскихъ. Тутъ панамъ ходить лишь о дешевого робiтника, а такихъ, що при неподѣльности брали бы сплатъ, є у насъ три мiлiоны. Супротивъ того намъ остає ся другiй способъ придбаня землѣ, а то черезъ набуване грунтовъ паньскихъ, чимъ повинна заняти ся держава.

О. Струтиньскiй указавъ, що нищителемъ народу є жиды *[голосы: Діямандъ и сполка!]* Жиды всьо захопили въ свои руки. Поляки славнi зъ любови до жидовъ и насъ того учать. Менѣ ясно, чому то п. Франко сказавъ, що пiпъ зъ Иваномъ не будуть тягнути разомъ воза, бо той возъ радикальный ажь кишить жидовою... Радикальный посолъ Окуневскiй вiдцуравъ ся жидовы, и мы цураємось ви. Ставлю резолюцiю: „Всенародне вѣче протестуе противъ насильства жидовского и домагаєсь предприняти противъ него вiдповѣдни мѣры“. *[Невмовкаючi оплески.]*

По промовахъ ще: п. Киселя, крамаря зъ Львова, противъ сполокъ господарскихъ [бо, якъ казавъ, буде бiльше радъ и дармоѣдовъ], Iосифа Сковроньского зъ Солонки [котрый говорив не до рѣчи] и п. I. Луцика [котрый промовивъ, щобы голосувати надъ резолюцiями д-ра Левицкого, а коли она перейде, то резолюцiя п. Новаковского тымъ самымъ стає безпредметовою] забравъ ще слово референтъ д-ръ Левицкiй и коротко збивъ замѣты п. Новаковского а обставъ при своихъ резолюцiяхъ — При голосованью майже одноду шно ухвалено резолюцiи референта.

Приступлено до другого реферату.

На трибуну выходить п. Юлiянъ Романчукъ. Зобранi витаютъ его ентузiястичными оплесками и кликами: „Слава! честь Романчукови!“ П. Романчукъ промовивъ:

У важкiй часъ покликавъ насъ тутъ вѣчевый звонъ. Вiдъ 1848 року може не було такого часу. Нинѣ панує загальне непорозумѣне, а очи всѣхъ звернени на те, що дѣесь . Вѣдни. А дѣесь тамъ нечуване, борба тяжка. Зъ одной стороны Нѣмцѣ, зъ другои Поляки, хоть не всѣ, и Чехи. А способъ борбы сумный. Деякi є тои гадки, що тутъ иде о борбу Нѣмцевъ и Славянъ. Нѣ, бо сли бы такъ було, то й Русиновъ покликали бы до тои борбы, и мы-жь Славяне! Тутъ иде о борбу мѣжь Чехами а Нѣмцями Правда, нашi симпатiи є бiльше за Чехами, бо они кровнi намъ, а такъ само они и упослѣженi, якъ мы ось. Але тутъ иде и о то, чи въ Австрiи має панувати воля народовъ, загальна свобода, чи автократизмъ — и власне, на жаль, Чехи нинѣ стоять за самоволею. Колись бороли ся они за правду, а нинѣ стали по сторонѣ верховодячои партiи польскои, що якъ свiй людъ, такъ и насъ Русиновъ топче ногами. Не беру Чехамъ за зле, що лучать ся зъ де-кимъ для осягненя чогось для себе, але лучитись можна лише такъ далеко, якъ далеко сягає справедливость. Того нема у нихъ, а противно, є безладъ, а въ радѣ державнiй не полагоджени найважнiйши а пильни справы.

И рознi ходять поголоски. Кажуть, що буде знесена конституцiя, що пословъ до ради державнои будуть высылати соймы, а якъ бы се для насъ выпало, мы знаємо. Слухамъ тымъ о знесеню конституцiи годѣ вѣрити, а по правдѣ сказати, они й не страшнi намъ, бо за такою конституцiею, яка нинѣ є, намъ нема чого жалувати, а знесенемъ ви насъ не настрашать. Намъ иде о то, абы не заведено иншои такои конституцiи, якъ высылане пословъ до Вѣдня зъ рамени сойму, абы не зношено такихъ правъ, якъ право зборовъ и свобода слова. Отже я ставлю въ томъ дѣлѣ таку резолюцiю:

I. Всенародне вѣче заявляе ся рѣшучо противъ всякому обмеженю конституцiйныхъ правъ и основныхъ законовъ державныхъ.

Много рѣчей долягає намъ, а найбольше вже выборы, способъ ихъ переведеня и гонене ще й теперь тыхъ, що сповнили лише свое право. Русины хотять только свого права — и отсе они, такъ само якъ Нѣмцѣ, стали наразъ бунтовниками. Правда, Русинъ мавъ причины и давнѣйше бунтуватись, та вонъ спокойный, такiй смирный, якъ овця, котру вже не то стрижуть, а и на заколене ведуть. Але вкiнци и Русинови [и и послѣдныхъ выборахъ] не стало терпцю. И що-жь? Якъ знаємо, пiйшли въ рухъ вже не лишь жандармы, але и шкадроны — вiдтакъ бiльше якъ 200 лѣтъ вязницѣ... А то рѣчь доказана, що только непошанованe законовъ, неувага на почутє справедливости доводить до нещасть... Примѣромъ справа вiйтовъ нашихъ. Колько мѣжь ними такихъ, що кривдять громаду, а нѣякi просьбы не доведуть до того, абы ихъ усунути, бо они добрi при выборахъ. А що було зъ картками до голосонаня въ Бережанахъ, въ Дрогобичи? Присяга людей ствердила то. А коли такi рѣчи не выкликують обуреня у иншихъ народовъ, то се доказуе, що затрачує ся почутє справедливости та морали и длятого я ставлю дальшу резолюцiю:

II. Всен. вѣче зазначує, що одною зъ головныхъ причинъ теперѣшныхъ невiдрадныхъ вiдносинъ политичныхъ въ краю и въ державѣ єсть упадокъ политичнои морали и справедливости; за-для поправленя тыхъ вiдносинъ єсть конечно, щобы передъ-всѣмъ въ поведеню правительства и его органовъ проявляла ся правда, законность и справедливость.

Наразъ комiсарь полiцiи п. Янкевичъ дзвонить, самъ забирає голосъ и заявляе: „Понеже панъ предсѣдатель на моє чотирократне, вiдзване не упомнувъ бесѣдника, я розвязую вѣче, а за свѣдковъ беру собѣ о. дек. Чубатого и п. Гурика“.

На сали настає страшный крикъ.

П. Романчукъ звернувъ ся до комiсаря: „Позаякъ предсѣдатель вже не маe права удѣляти голосу, то я прошу васъ пане комiсарь, позвольте менѣ сказати колька словъ...“ Комiсарь Янкевичъ перебиває: „Я не маю на те права.“ П. Романчукъ: „То я констатую, що я не сказавъ нѣчого противзаконного.“ — На сали крики: „Встыдъ! то конституцiя!“ — Одинъ комiсарь заложивъ шапку, але коли понесъ ся крикъ: „Прочь зъ шапкою!“ комiсарь скоренько знявъ ви. Предсѣдатель д-ръ Олесницкiй дзвонить и заявляе: Я констатую, що въ словахъ п. Романчука не бачивъ я нѣчого противзаконного“. — Настають новi крики: „Не выходити! всѣ подемъ до намѣстника!“ — Зъ великимъ трудомъ удалось на хвилю усмирити народъ. Въ годину по розвязаню вѣча, коли се пишемо, весь народъ жде коло „Народного Дому“.

Вѣче, розумѣесь, дальше вже не вiдбувало ся.

Наука, штука и литература.

— **„Жерел до iсторiї Украiни-Руси“**, выдаваныхъ Археографiчною комiсiею Наукового товариства имени Шевченка, появивъ ся томъ II-iй и подає: *„Описи королiвщин в руських землях XVI вiку,* видани пiд редакцiею Михайла Грушевського. Том II. *Люстрацiї земель перемишльської й сяноцької“*. —Въ томъ сей увiйшло докiнченe люстрацiи Перемышльскои землѣ [староство перемыске, лежайске, замховске] разомъ зъ рускими жупами на тiй терeторiи и люстрацiя Сяноцкои землѣ [сторонъ 1—314]. Передъ текстомъ додавъ выдавець проф. Мих. Грушевскiй свою студiю „Економiчний стан селян в перемишльськiм старостві в середнiй XVI в. на основі описей королiвщин“ [сторонъ 1—35]. — Въ Переднiмъ словѣ до сего тому пише п. М. Грушевскiй: „Выпускаємо въ свѣтъ другiй томъ Жерелъ, заразомъ — другiй томъ люстрацiй королiвщинъ руськихъ земель 1565 р., несповна два роки по выданю першого тома. Невеликi кошты Археографiчнои комiсiи и взагалѣ Наукового Товариства имени Шевченка не дають ще спромоги вести се выданнe такъ скоро, якъ того вымагають потребы украинсько-руськои науки и великi запасы матерiяловъ. Археографiчна комiсiя не може ще публикувати бiльшь якъ по тому на рокъ, и историчний матерiялы поки що мусять черговати ся зъ исторично-литературными. До выходу на близшiй рокъ призначена колекцiя галицькихъ актовъ зъ часовъ Хмельничины: третiй томъ описей королѣвщинъ — закiнченe люстрацiи 1565 р. руськихъ земель (землi, Львiвська, Белзька и Холмська), одначе не забарять ся выйти, тымъ бiльше що за ними ще стоить довгiй рядъ томовъ — люстрацiя руськихъ земель 1570 р. и численний инвентарѣ королѣвщинъ XVI в. Подставою для выдання люстрацiй [въ I и II томѣ] послужила оригiнальна книга люстрацiй въ московськомъ Архивѣ министерства справедливости IV. B. N. 19. — Покажчикъ, якъ було заповѣджено при I томѣ, буде поданый по скiнченю цѣлои люстрацiи 1565 р. въ III томѣ.“ — Цѣна II ого тому „Жерел“ 2 зр. або 4 корони.

— Одень селянинъ, прибувшiй на вѣче, загубивъ 30 зр. на сходахъ идучи до товариства „Просвѣта“ упрашав наса, коли-бъ хто знайшовъ, щобы зволивъ зголосити ся до Торговлѣ Свг. Спожарского и Вол. Устеньского по близшiй информацiи.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекцiя зелѣзниць державныхъ оповѣщує:

Ч. 60128. Зъ днемъ 1 падолиста с. р. зостане отвореный для руху особового и пакункового перестанокъ „Рацовiцъ“ лежачiй помiжь стацiею Тшебельовiцъ и перестанкомъ Дѣдичѣ на шляху зелѣзницѣ локальнои Будвiцъ Ямницъ.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen, — schwarz, weiss und farbig, von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca versch. 440 Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuer-frei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 1

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову руского театру у Львовѣ прислала на руки нашои Адмiнiстрацiи Хв. Каса ощадности въ Дрогобичи 10 зр.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 4. падолиста. Вчерашна рада мiнiстровъ подъ проводомъ гр. Баденього тревала колька годинъ. Опослѣ були у цѣсаря на авдiенцiи мiнiстры Гавчь и Гляйспахъ кождый окремо. Якъ кажуть, не заносить ся анѣ на димiсiю Баденього анѣ на розвязане рады державнои; припускають, що найскорѣйше рѣшить ся Баденi правити безъ парляменту.

Яссы 4. падолиста. Королѣвска пара була на посвяченю и отвореню нового будынку университетского. Король въ своѣй промовѣ указавъ на значѣне просвѣты для могучости народовъ; здоровый народный напрямъ высшихъ наукъ є конечнымъ условемъ правдивого поступу. Въ авлѣ университетскiй водслонено памяткову таблицю, величаючу заслуги королевои.

Курсъ Львовскiй

зъ дня 4 н. ст. падолиста 1897.

Акцiи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	212 —	215 —
Зелѣз. Львов.-Чернов.-Яссы по 200 зр.	285 —	289 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	386 —	396 —
Банку кредит. гал. по 200 зр а. в.	200 —	210 —
Листы заставнi за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 60	97 40
„ краевого 4½% а. в льос въ 51	100 50	101 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	97 90	98 60
Товариства кредит. 4% (I емiсiя) . .	97 80	98 50
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 30	98 —
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 70	97 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинацiйного 4% в. а.	97 70	98 40
Буков. фонду пропинацiйного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнi Банку краев. 5% (II. ем.)	102 —	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 10	100 80
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в	97 80	98 50
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	97 —	97 70
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	29 —
Мѣста Станиславова	44 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскiй	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 48	9 58
Повъимперiялъ	9 50	— —
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 60	59 10

Надосланe.

Змѣна льокалю.

Найдешевшiй складъ товаровъ оптичныхъ и механiчныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. I. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвiкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроeня електричныхъ дзвонкiвъ. — Замовленя зъ провiнцiи вдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкiй Львовъ площа Галицка ч 1.

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРИИ

„Рускаго Товариства Педагогiчного“

при улици Академiчнiй ч. 8.

можна купити слiдуючi видания:

1) Образковi видания.	
Звiринець	10 кр.
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робiнзон	40 „
Квiточка	20 „
Вiночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цiлком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кiхота	40 „
Нашi звiрята	40 „
Дiточi вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дiтий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дiтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „
2) Видання без образкiв.	
Читанка ч. I. II. III. IV. в оправi 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Iв. Франко: Абу Каземовi канцi	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвiнок на рр. 1892—1896	3 зр.
Iв. Левицкий: Попались, Рiздвянi сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ „ Вiд Бескида до Андiв	10 „
О. Нижанковский: Батько i мати, двоспiв для дiтий з фортепяном	10 „
Леонида Глiбова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповiдання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Днiпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з пiд явора. Двоспiв з фортепяном	10 „
Мапа етнографiчна Украiни-Руси	20 „
Гордiенка: Картагенцi i Римляни	20 „
Юлiй Верне: Подорож довкола землi	60 „
Барановский: Приписа до iспитiв	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка iсторiя недавнi	60 „
Василь В—р: Джонатан Свiфт. Подорож Гулiвера до краю великанiв	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украiньского письменства	15 „

Всякi замовленя висилають ся скоро i точно.

КЛЬОЗЕТЫ комнатнiй по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгiй по зр. 15·— и 16 - насѣдовiй по зр. 6 и 7·50

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКIЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капiтульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

Фамiлiйный найлѣпшiй

ЧАЙ

свѣжiй, повъ кiльо 1·60 зр., 1·80 зр, и 2 зр. поручае

Выключный складъ чаѣвъ

А. ЗІНГЕРА

Львовъ, Сикстуска число 17.

367 „Импресса“ 1—10

Климентiй Федуньо

переплетникъ бiблiотеки ц. к. львовск. университету

поручае

своe переплетниче и галянтерiйне заведенe

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелiй, Молитовникiвъ, Бiблiотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипломовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

КУХАРКА РУСКА

въ мовѣ рускiй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку варeня знаменитыхъ справдиво рускихъ страв. Найрiзнѣйшi зупы и додатки до зупъ. — Всякi печенѣ — зразы, бiгосы, туляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — **Науку робленя сосовъ** горячихъ и студеныхъ. — **Маринованe** шинокъ и всякои вудженины. Знаменитi руляды. — Найрiзнороднiйший мучний лeгомины. — Праладжене знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спiлки

Львовъ, Готель Жоржа.

439 2—?

АЛЬГОФОНЪ,

ЦѢНА ФЛЯКОНА 35 кр.

въ цѣломъ того слова значѣню успѣшне средство на бôль зубôвъ и невральгію. 13

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 40—?

Руске Заведенє Бронзôвниче

при улици Рускôй число I.

Принимає **ЧАШѢ** до огневого золоченя вôдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вôдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вôдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНІЙ [якъ до велич.] вôдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малôй 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНІЙ зъ пружинами мальованôй влачнон роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.

Всякѣ роботы бронзôвничѝ по значно зниженôй цѣнѣ лише пôдъ фірмою 362 5—10

Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЄНЬСКІЙ

Львôвъ, улиця Руска число 1.

ОПОВѢЩЕНЄ.

Симъ подаємо до вѣдомости интересованымъ, що зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1898 р. знижаємо стопу процентову вôдъ всѣхъ вкладокъ такъ дотеперь якъ и свѣжо вложеныхъ на книжки вкладковѝ „Народнои Торговлѣ“, общества зареѣстрованого зъ ограниченою порукою, зъ 5% на 4½%.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.

У Львовѣ дня 30 жовтня 1897. 374 3—3

Д-ръ Щасный Сельскій председатель. Д-ръ Кость Левицкій членъ Совѣта.

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручав 3

Дрогерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Ковдры шитѝ

зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.

поручає Магазинъ 5

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскѝ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковнѝ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторіи реставрує всякѝ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѝ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205 124—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

„ДНЄСТЕРЪ”

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **прицоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскѝ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мо...ливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшѝ сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкористнѣйшѝ услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, приймає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. **Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть на удѣлъ.**

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Фірма вôдзначена на львôвскôй краєвôй выс тавѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна

РОБÔТНЯ

выробôвъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ

зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку

а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальоновѝ и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенѝ предметы приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи полагоджує вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 4—10

Зъ глубокимъ поважанемъ

ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,

Роботня бронзôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякѝ паперы цѣнныѝ

И МОНЕТЫ

по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374B 19—0

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѝ и штайнґутовѝ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѝ плыты изоляційнѝ, дестильовану смолу углеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякѝ матеріялы будôвляныѝ** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство робôтъ бетонovыхъ и крыть дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 8—?

ТУТКИ цыґаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

На теперѣшный сезонъ

знана зъ дешевости и добôрного крою

ВѢДЕНЬСКА ФІРМА

ТІРІНҐЪ и БРАТЯ

у Львовѣ

улиця Ягайлоньска ч. 2,

припоручає

великезный выбôръ готовыхъ одягôвъ мужескихъ и дѣточихъ

Цѣны баєчно дешевѝ.

Всяка конкуренція выключена. Одяги маринарковѝ вôдъ 12 зр., пальта зимовѝ вôдъ 13 зр.

358 [Бюро „Импресса“] 4—4

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рôкъ 1898.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оригінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. **ЧАЙ** порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. **Папѣръ въ фабр. Черляньскои.** **Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренята.**

Ч. 242. Львовъ, Пятниця 24 Жовтня (5 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Ера Бадені-Сангушко

зазначила ся въ нещастнѣй нашѣй Галичинѣ вчерашного дня новымъ актомъ голоснон вже на цѣлый свѣтъ політичнои системы супротивъ Русинѣвъ. Розвязанє вчерашного всенародного вѣча рускаго есть однымъ дальшимъ проявомъ тои самои системы, пѣсля котрои переведено послѣдній выборы до рады державнои. Показало ся, що правительство — навѣть въ такѣй безконечно прикрѣй хвили въ Долитавщинѣ не думає въ справѣ руско-польскихъ вѣдносинъ въ Галичинѣ звертати зъ дороги, яку не то мы Русины, интересованѣ въ тѣмъ дѣлѣ, але и всѣ неинтересованѣ чужѝ намъ народности а навѣть справедливѣ и здорово-мыслячѣ одиницѣ зъ-посередъ самои польскои суспѣльности не можуть назвати ведучою до цѣли — користною для обохъ народѣвъ, для краю и державы. Показує ся, що и всѣ безчисленнѣ голосы остороги въ тѣмъ дѣлѣ прогомонѣли марно. Жаль, великій жаль — и то зъ огляду не лишь на вѣдносины руско-польскѝ въ Галичинѣ, але и на интересы державнѣ.

Чи була причина розвязувати вчерашнє вѣче, се було зазначено заразъ на самѣмъ вѣчу, се можуть осудити и самѣ нашѣ читателѣ зъ вѣрно поданого нами справозданя зъ ходу вѣча. Загальный осудъ въ тѣй справѣ е такій, що сли законы основнѣ ще не скасованѣ для Русинѣвъ, то причины до розвязаня сего вѣча не було.

Коли-жь хто думає, що такими правительственными актами, якъ вчерашный, придушить ся и пригнобить ся духа рускаго, — хто такъ думає, грубо мылить ся. Треба було бути наочнымъ свѣдкомъ сцены въ сали „Народного Дому“, яке становище заняли тысячѣ народу того — якъ выразивъ ся предсѣдатель д-ръ Олесницкій — „цвѣту народу“ нашого въ хвили розвязаня вѣча. Три пп. комісарѣ мусѣли о тѣмъ здати рапортъ... Нѣ! пустѝ мрѣѣ! духа рускаго на галицкѣй Руси не годна вже придушити нѣяка система! Духъ той росте разъ-у-разъ, а супротивности не ослабляють его, але радше змѣцняють усе бѣльше й бѣльше. Мы не дамось!

По розвязаню вѣча нарѣдъ не переставъ домагати ся, щобы удала ся депутація до намѣстника, а самъ дожидавъ коло „Народного Дому“. Та даремна була его надѣя! Депутація не мала щастя станути передъ лицемъ Его Ексцелєнціи князя Сангушка...

По розвязаню вѣча зѣбранѣ вѣчевики, не маючи довѣря и надѣѣ, щобы нинѣшне правительство по справедливости рѣшило сесю нову кривду, заподѣяну галицко-рускому народови, ухвалили вѣдкликати ся до послѣвъ рады державнои. Въ наслѣдокъ тои ухвалы выславъ комітетъ вѣчевый до многихъ послѣвъ рѣзныхъ народностій и сторонництвъ таку телєграму [подаємо ей въ языкахъ нѣмецкѣмъ и рускѣмъ]:

„Ein fur heute einberufenes und zahlreich besuchtes ruthenisches Meeting wurde von der Behörde aufgelöst, sobald es zur Besprechung der wichtigsten Tagesfrage, unserer gegenwärtigen politischen Situation kam, obwol der Referent sich entschieden der grössten Rücksicht und Milde befliss. Wir protestiren vor den Vertretern der Völker Oesterreichs gegen ein Verfahren der Regierung, welches uns jede Discussion über politische Tagesfragen unmöglich macht. — *Das ruthenische Meeting-Comité.*“

„Скликане на нинѣ дуже численне руске вѣче розвязала власть, скоро тѣлько прийшло до обговореня найважнѣйшои квестіи дня, нинѣшного нашого політичного положеня, хотяй референтъ старавъ ся заховати найбѣльшу оглядность и умѣренѣсть. Протестуємо передъ заступниками народѣвъ австрійскихъ противъ такого поступованя правительства, котре намъ всяку дискусію надъ політичными квестіями бѣжучими чинить неможливою. — *Рускій вѣчевый комітетъ.*“

Тая телєграма не остала ся безъ успѣху. Нинѣ рано одержали мы вѣдъ посла о. Данила Танячкевича таку телєграфічну звѣстку:

„*Интерпеляція противъ розвязаня рускаго всенародного вѣча у Львовѣ внесена на нѣчнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ. — Танячкевичъ.*“

Нашѝ справы хлѣборобскѝ.

[Референтъ д-ра Костя Левицкого на вчерашнѣмъ всенароднѣмъ вѣчу у Львовѣ.]

До найважнѣйшихъ справъ, якими мы повинни добре заняти ся пѣдъ теперѣшну хвилю, належить безперечно справа економічна або господарска, бо коли нашъ рускій нарѣдъ поборе бѣду та дѣйде до пожаданого добробыту, тогдѣ здобуде вѣнъ собѣ сильне значѣне въ політицѣ и взагалѣ въ житю народнѣмъ. Невѣдрадни нашъ вѣдносины господарскѝ выкликують потребу, щобы не другѝ за насъ, але мы самѝ призадумались надъ своимъ положенємъ, вынайшли способы зарады лиху а вѣдтакъ всѣ разомъ приложили своихъ рукъ до осущеня нашихъ змагань. Нашъ край переважно рѣльничій, тожь надъ сими справами застановимо ся.

Двома дорогами поступала доси наша справа господарска. Зъ однои стороны пѣдно сить ся конечну потребу дѣ´рои управы рѣльнои а зъ другои стороны накликує ся до спѣльного дѣланя господарѣвъ. Пѣднесенѣ управы рѣльнои натрафило у насъ на поважнѝ перепоны, бо якъ нема де и чимъ, то годѣ пѣдносити. Спѣльне дѣланѣ господарске въ спѣлкахъ и товариствахъ господарскихъ, щѣ основуєсь на добровѣльнѣмъ сполучуваню силъ слабшихъ, такожь досыть слабо поступає у насъ. Тожь въ остатныхъ рокахъ выступило мі істерство рѣльництва зъ такимъ предложенємъ, щобы примусово [повѣтами] лучити господарѣвъ рѣльныхъ въ заводовѝ стоваришеня або спѣлки рѣльникѣвъ. Та й заразъ вѣдозвались на то всѣлякѝ голосы. Нѣмецкѝ рѣльники почали збирати ся на вѣча та й доказувати, що хлопамъ треба мати якусь орґанізацію и заступництво; панськѝ послы у Вѣдни стали говорити, що у насъ не треба хлопамъ нѣякои орґанізаціи примусовои, а и межи Русинами подѣлили ся гадки, бо одни кажуть, що намъ треба спѣлками заводовыми помагати хлѣборобамъ, а инши зновъ отъ недавно сказали зъ табору радикального: не треба хлопови спѣлки! Тому мусимо докладно розобрати сю рѣчь, щобы мы самѝ могли вѣдповѣсти по власному переконаню, чи добрѝ були бы тотѝ стоваришеня та чи треба для нашого народу примусовыхъ спѣлокъ.

Цѣлію заводовыхъ стоваришень рѣльникѣвъ е взагалѣ полѣпшити моральнѝ и матеріяльнѝ вѣдносины господарѣвъ, а то черезъ *пѣддержанє самосвѣдомости стану, заступство интересѣвъ рѣльничихъ* и *пѣднесенє господарства рѣльничого*. Цѣли се дуже важнѝ, бо де е свѣдомѣсть достоиньства заводу, тамъ е охота и завзятє до працѣ; де е добре заступництво, тамъ е охорона передъ кривдою, а де интересы пѣдносять ся, тамъ иде до добробыту, тои конечнои пѣдоймы житя народу. Отже маємо цѣль безперечно добру и благородну, та щобы ей осягнути, мають до сихъ стоваришень приступити сѣ господарѣ, що жинють зъ грунту; они разомъ по повѣтахъ судовыхъ утворять *повѣтовѝ стоваришеня*, а надъ тыми стане *крайове стоваришенє рѣльникѣвъ*. Кругъ дѣланя стоваришень рѣльникѣвъ обнимає все, що може причинитись до полѣпшеня долѣ господарскои, и такъ въ предложеню правительства зазначено ось-такѝ справы, якъ закладанє спѣльныхъ складѣвъ збѣжа въ цѣли гуртовнои продажѣ, выеднаня кредиту на зложене збѣже, та въ цѣли заосмотреня господарѣвъ на случай потребы; закладанє спѣльныхъ пекарень, рѣзниць и иншихъ передприемствъ до користного зъужитя артикулѣвъ господарскихъ; посередничене при конверзіи высоко-процентовыхъ довгѣвъ; спѣвдѣланє при означуваню цѣнъ збѣжа, щобы запобѣгти погубнымъ спекуляціямъ на цѣнахъ збѣжа; пѣдпиране другихъ товариствъ, що змагають до пѣднесеня рѣльникѣвъ; спѣвдѣланє до переведеня обезпеченя на случай смерти або неспособности до працѣ; выказуванє заробкѣвъ, посередничене межи господарями а робѣтниками, оборона правна членѣвъ и т. и. Очевидна рѣчь, що до выконаня такъ великихъ задачь мусять тотѝ стоваришеня рѣльникѣвъ мати вѣдповѣднѝ фонды и тѝ мають бути зѣбранѝ додатками дѣ податку грунтового вѣдъ членѣвъ. Коли-жь рѣльники будуть поносити новѝ дачки, то треба намъ домагати ся такого уладженя тыхъ стоваришень, щобы добра справа не була звихнена та щобы нашъ грѣшь пѣйшовъ таки намъ на пожитокъ. Супротивъ того належить намъ домагати ся, *щобы уже въ законѣ державнѣмъ були розмежени заводовѝ стоваришеня рѣльникѣвъ меншои посѣлости вѣдъ такихъ стоваришень бѣльшои посѣлости.* До такого жаданя спонукують насъ взгляды на окремѝ та суперечнѝ интересы суспѣльнѝ, економічнѝ и політичнѝ обохъ сихъ посѣлостій, що вытворились у насъ на основѣ историчнѣй. Мы не хочемо робити на бѣльшу посѣлѣсть та не бажаємо, щобы она на насъ робила, а зновъ боимо ся такого прикрого досвѣду, якій маємо въ радахъ и выдѣлахъ повѣтовыхъ. Вкѣнци думаємо, що тымъ способомъ бодай въ части ухилить ся національный антаґонізмъ въ нашѣмъ краю. — *Мы не можемъ въ тымъ нѣякъ погодити ся, щобы справу уладженя заводовыхъ стоваришень рѣльникѣвъ вѣддати въ руки сѣймови краєвому*, позаякъ тамъ мѣе переважну силу бѣльша посѣлѣсть, отже зъ природы рѣчи не може она рѣшати такои справы, въ котрѣй она сама интересована. А зъ уваги, що станъ рѣльничій поносить у насъ найтяжшѝ жертвы для цѣлои суспѣльности, якъ такожь зъ уваги на загальне значѣне стану хлѣборобского — мы маємо повне право домагати ся, щобы окрѣмъ дачокъ самыхъ рѣльникѣвъ такожь *и держава причиняла ся щорѣчно значнѣйшимъ даткомъ на цѣли заводовыхъ стоваришень рѣльникѣвъ.*

Пѣдъ тыми застереженями належить намъ домагати ся заведеня заводовыхъ стоваришень господарскихъ.

Пѣдпираючи справу сихъ примусовыхъ спѣлокъ рѣльничихъ, мы не можемо нѣ на хвильку залишати добровѣльнои орґанізаціи нашихъ рѣльникѣвъ по громадахъ, бо зъ тамтого можемо мати пожитокъ, а зъ нашои працѣ господарскои мусимо мати то, чого хочемо. Доки у насъ въ кождѣй громадѣ не буде своя читальнѣ для освѣдомлюваня господарѣвъ; доки въ кождѣй громадѣ не стане своя каса щадничо позичкова за-для вѣдверненя найнебезпечнѣйшихъ довгѣвъ лихварскихъ; доки кожда громада не заосмотрить ся въ спѣльный шпихлѣрь збѣжевый про всякій часъ — та доки нашѝ хлѣборобы не спѣзнають своѣи силы въ спѣлкахъ господарскихъ до всякихъ бѣльшихъ передприемствъ, доти не будемо мати основы до нѣякои дальшои роботы економічнои.

Другимъ пытанємъ господарскимъ е у насъ справа подѣльности грунтѣвъ. Заборону дѣленя грунтѣвъ селяньскихъ знесено у насъ остаточно въ роцѣ 1868 а то зъ тои причины, понеже зъ проголошенємъ конституціи не було нѣякои раціи обмежувати сѣльского рѣльника въ его правѣ власности. Але вже въ десять лѣтъ пѣзнѣйше зачали нарѣкати самѝ господарѣ, що наслѣдомъ того вѣльного права дроблять ся грунты а се з для нихъ некорыстно. Тото нарѣканє не перестало, але дѣйшло ажь до нинѣшного дня, коли чуємо, якъ свободнѝ рѣльники домагають ся, щобы имъ зновъ заложено на шию давне ярмо заборони дѣленя своихъ грунтѣвъ. Я думаю, що лихо тугъ не лежить въ законѣ, бо той не змушує нѣкого, щобы дѣливъ свои грунты на стяжки, але въ самѣй тѣй нерозумнѣй роботѣ господарскѣй, въ недбалости тыхъ господарѣвъ, що не думають про дальше удержанє грунту для свого поколѣня та симъ допускають до дѣленя безъ памяти. Старанє о забезпечене дѣтей, вѣдповѣдне ихъ примѣщене и дане имъ рѣзнородного способу заробкованя можуть въ значнѣй мѣрѣ запобѣгти роздроблюваню грунтѣвъ селяньскихъ а натомѣсть заборона дѣленя грунтѣвъ була бы для нашого селянства такъ само шкѣдна, якъ шкѣднѝ е теперѣшнѝ процесы межи дѣтьми о розвязанє спѣвласности грунту черезъ ліцитацію, по котрѣй цѣлый грунтъ батькѣвскій звычайно переходить у насъ въ жидѣвскѝ руки и такъ усуває ся земля зъ пѣдъ нашихъ рукъ. Тото наступило бы по выданю заборони дѣленя грунтѣвъ селяньскихъ и тогдѣ замѣсть теперѣшныхъ господарѣвъ мало-земельныхъ мали бы мы господарѣвъ бездомныхъ та збѣльшило бы ся хиба число дворскихъ слугъ и тымъ чиномъ залежность господарска була бы ще бѣльша якъ е нинѣ.

Отсе друге пытанє напроваджує насъ на дальше пытанє про потребу придбаня землѣ для посѣлости меншои. И въ тѣй справѣ пѣднесено у насъ гадку, щобы край выкупивъ всѣ грунты домінікальнѝ [бѣльшои посѣлости] та щобы тотѝ грунты розпарцелювати на малѝ посѣлости 20-моргѣвѝ. Той способъ не бувъ бы користный для насъ, то е для загалу меншои посѣлости, вже зъ тои причины, бо вѣдома рѣчь, що за вывласненый грунтъ треба заплатити найвысшу вартость, коли тымчасомъ обдовженѝ маєтки домінікальнѝ можь нинѣ набувати по далеко низшѣй цѣнѣ.

Також не е щаслива гадка, щобы край взявъ на себе выкупно бѣльшои посѣлости, бо вѣдома рѣчь, що адміністрація краю не е въ нашихъ рукахъ, отже заходить поважна небезпечность, що парцельованѝ бѣльшѝ посѣлости будуть заселюванѝ спроваджеными мазурами, якъ то воно нинѣ вѣдбуває ся зъ очевидною шкодою для рускаго населеня, — на що звернувъ увагу членъ рѣльничои анкеты адвокатъ д-ръ Тадей Соловѣй та що потверджують даты статистичнѝ. Мы не е ворогами мазурскаго люду, але не можемо допускати до того, щобы намъ зъ-передъ очей забирано землю, коли мы ей конче потребуємо, бо безъ нея годѣ намъ жити. А якъ бы мы до того допускали, то тогдѣ розпочала бы ся страшна борба о житє межи господарями тубыльцями а наплывовымъ живлемъ, що забирає намъ землю и клинѣмъ розбиває нашѝ громады. Супротивъ того показуєсь вказанымъ — звѣльна приступати до закупна обдовженыхъ посѣлостій, а до того дѣла повиннѝ лучити ся нашѝ хлѣборобы въ спѣлки и вѣдтакъ розпарцельовувати набутѝ маєтности. Але до такъ великого дѣла потребують нашѝ господарѣ мати свою институцію кредитову, що запомагала бы ихъ дешевымъ кредитомъ и взагалѣ посередничила бы въ справѣ парцеляціи бѣльшои посѣлости. *До заложеня такого союза кредитового належить намъ приступити въ часѣ якъ найкоротшѣмъ, щобы розкиненый нинѣ рускій грѣшь по чужихъ институціяхъ кредитовыхъ служивъ на потребу и пожитокъ власного народу*, а се дасть ся перевести у насъ по такихъ одушевляючихъ примѣрахъ, якъ дѣло „Народнои Торговлѣ“ и „Днѣстра“..

Добра орґанізація селяньского кредиту и то нашими власными силами допоможе нашимъ хлѣборобамъ до удержаня землѣ въ своихъ рукахъ и до придбаня ей вѣдъ розпада.чои ся бѣльшои посѣлости, коли *мѣсцевѝ касы позичковѝ* будуть хоронити людъ вѣдъ погубнои лихвы, коли насъ пѣдопруть *свои повѣтовѝ стоваришеня кредитовѝ*, а въ столици краю стане *велика институція кредитова* зъ особливымъ увзглядненємъ хлѣборобскихъ интересѣвъ, бо тогдѣ мы самѝ станемо орудувати своимъ добромъ До того не бракъ у насъ гроша, а треба намъ тѣлько крѣпкои вѣры, благородного завзятя до дѣла и згѣдного поступованя.

Дальше выпинає *пытанє про еміґрацію*, бо е у насъ и такѝ хлѣборобы, що не можуть выжити зъ грунту та они вандрують черезъ край на двѣ дороги: одни еміґрують за заробками а другѝ еміґрують покидаючи свѣй край, щобы поселити ся въ иншѣмъ краю. Зъ нашого краю еміґрують люде *за заробками* до Сполученыхъ державъ пѣвнѣчнои Америки, до Бесарабіи и до Румунії. Така хвилева еміґрація по заробокъ е для насъ и взагалѣ для державы користна, бо тою дорогою приходить до насъ грѣшь и тому тою справою повинно опѣкувати ся правительство: удержуючи евіденцію заробкѣвъ, ведучи строгій наглядъ надъ вызыскуючими посередниками [жидами та покутными писарями] и беручи въ оборону покривдженыхъ нашихъ робѣтникѣвъ за границею, на що жалують ся нашѝ люде а особливо тѝ, що выходять на заробки до Бесарабіи и Румунії.

Та не тôлько за границею, але и тутъ въ краю тяжить на ц. к. правительствѣ вельми важный обовязокъ — брати въ оборону роббтника передъ вызыскомъ працѣ, чи то черезъ жида чи черезъ пана або кого другого. Не треба у всѣмъ добачувати заразъ бунту противъ дворôвъ або заворушеня політичного, але треба дати хлѣба тымъ, щô тяжкою працею хотять собѣ заробити той хлѣбъ насущный. А сли правительство того обовязку не сповняе, то *допроваджув ся роббтникôвъ до страйку* та тогдѣ всѣ роббтники рôльнй не йдуть на роботу тамъ, де имъ не дають вôдповѣдной заплаты за роботу и подають се до прилюдной вѣдомости, щобы при помочи суспôльности найти жерело до сумлѣнного заробку. Що бôльше — наше ц. к. правительство повинно заняти ся роббтниками и поставити имъ *таку орґанізацію, щобы кождый сталый роббтникъ мавъ обезпечене на случай немочи и старости* якъ то вже здѣлано въ державѣ нѣмецкôй.

Инша рѣчь е *еміґрація переселююча*, що остатными роками прибрала такъ застрашаючй розмѣры въ напрямѣ до полудневои Бразилiи и до Канады, та тота поява е тымъ прикрѣйша, що не тôлько малоземельнй господарѣ кинули ся до нея, але и заможнѣйшй господарѣ — невдоволенй системою правительства и бракомъ опѣки для хлѣборобского стану — покидають свою землю и йдуть въ свѣтъ за море. Така еміґрація е шкôдна якъ для державы такъ и для народу рускаго, бо держава тратить своихъ горожанъ и найпевнѣйшихъ податникôвъ, а нарôдъ ослабае на силѣ и длятого всѣ мы повинни старати ся, щобы еміґрацію обмежити до якъ найменшого числа, а тамъ, де она е зломъ конечнымъ, приходити людямъ зъ помочію передъ затратою майна и житя. Досвѣдъ поучивъ насъ всѣхъ, що силою не зôпре ся еміґрацiи, тожь треба освѣдомлятн хлѣборобскій людъ про шкôдни наслѣды горячковои еміґрацiи, а тамъ, де хто конче наставить ся еміґрувати, належить его поучити: де и якъ мае выбирати ся. Въ справѣ еміґрацiи нѣчого не зробило у насъ правительство до теперь, лишь обмежило ся до ставленя перепонъ при выдаваню пашпортôвъ, а еміґранты, стративши грôшь черезъ проволоку, йшли вôдтакъ безъ гроша и безъ пашпортôвъ на очевидну загибѣль. Въ цѣли орґанізацiи и опѣки надъ еміґрантами повинно правительство въ якъ най о отшôмъ часѣ приступити до заложеня *державного бюра информаційного*, за примѣромъ Швайцарiи, де за оплатою тарифовою мôгъ бы кождый интересованый довѣдати ся: де, коли и на якихъ условинахъ може йти чи то на заробки, чи на стале переселенє. Напрямъ такого дѣланя повиненъ бути той, щобы *пôдпирати роббтничу еміґрацію а по можности ограничувати еміґрацію переселюючу*.

Вкôнци насуваесь намъ ще одно питане а то про такъ звane „minimum existentiae“ або полишене вôльною вôдъ екзекуцiи такои части маетку, що е конечна до удержания довжника и зъ нимъ жиючои родины. Хочь о сей справѣ вже перше у насъ говорено, то теперь напроваджув мене на ско рѣчь новый законъ процесовый, що буде обовязувати вôдъ нового року. Нашь законъ екзекуційный хоронить передъ екзекуцiею тыхъ, що побираютъ сталу платню, то е передовсѣмъ урядникôвъ и офіціялістôвъ, полишаючи имъ рôчно вôльныхъ найменше 800 зр. взглядно 500 зр., а при екзекуцiи за податки и публичнй оплаты та за удержанє родины — найменше 400 взглядно 250 зр. рôчно. Дальше вымова на удержанє зъ грунту або реальности е вôльна вôдъ екзекуцiи въ рôчныхъ 300 зр. а зъ вкладокъ роббтника промыслового не вôльно забрати 500 зр. взглядно 250 зр. Тымчасомъ нашь господарь мае право увôльненя вôдъ екзекуцiи: однои коровы и двохъ кôзъ або трохъ овець, а найменшій шматокъ грунту забирае ему вѣритель, та кобы то ще за якій довгъ великій, а то выказуе статистика, що половина всѣхъ ліцитацій вôдбуваe ся у насъ за довги вôдъ 1 зр. до 100 зр. довгу, отже за дрôбнй довги лихварскй! А въ §. 15 нового уставу екзекуційного выдано таку постанову, що противъ громады або публичного завeдения загально-пожиточного може бути дозволена екзекуція лишь на такôмъ маетку, що може бути ужитый на заспокоене вѣрителя безъ нарушеня публичныхъ интересôвъ [зъ вынмкомъ контрактового права заставу]. Коли-бы отже зліцитовано шпитальне примѣщенє, то хорыхъ не було бы де лѣчити, а якъ родину выкинуть зъ остатного закутка, то люде гинутъ зъ голоду и холоду! Для сѣльского населеня зроблено бы много, якъ бы згадану постанову правну розширено на всѣхъ и постановлено, що *екзекуцiи не пôдпадае тота часть маетку недвижимого, що е конечно потрѣбна до удержанья довжника и разомъ зъ нимъ жиючои родины* — зъ вынмкомъ контрактового права заставу. Тымъ чиномъ охоронено бы господаря вôдъ лiцитацій за дрôбнй довги лихварскй а власть адмiністрацiйна орѣкала бы въ кождôмъ случаю: о скôлько певну частьтого маетку мае ся вылучити зъ-пôдъ екзекуцiи.

На пôдставѣ сихъ коротко киненыхъ гадокъ предкладаю слѣдуючй резолюцiи:

I.

Руске всенародне вѣче заявляе ся *за впровадженьмъ заводовыхъ стоваришень рôльникôвъ* за-для пôднесеня господарства рôльничого и заступства интересôвъ стану рôльничого, однакъ домагае ся, щобы уже въ законѣ державнôмъ були розмежень окремй заводовй стоваришеня рôльникôвъ меншои посѣлости вôдъ такихъ стоваришень бôльшои посѣлости, та щобы держава щорôчно причиняла ся значнѣйшими датками на цѣли тыхъ стоваришень.

II.

Руске всенародне вѣче заявляе ся *противъ выдаваня законнои забороны дѣленя селяньскихъ грунтôвъ*.

III.

Руске всенародне вѣче заявляе ся *за постепеннымъ выкупномъ бôльшихъ посѣлостій до парцеляцiи помѣжь спôлки господарскй* и въ тôй цѣли высказуе потребу основаня та въ якъ найкоротшôмъ часѣ впровадженя въ житe *руского краевого союза кредитового*.

IV.

Руске всенародне вѣче заявляе ся *за утворенємъ державного бюра информаційного* въ цѣли орґанізацiя роббтничои еміґрацiи и ограниченя еміґрацiи переселюючои; домагае ся вôдъ ц. к. правительства *охороны роббтничого стану передъ вызыскомъ працѣ*, якъ такожь переведеня *орґанізацiи стану роббтничого* зъ обезпеченемъ роббтникôвъ на случай немочи и старости.

V.

Руске всенародне вѣче заявляе ся *за потребою змѣны нового уставу екзекуційного* въ тôмъ напрямѣ, щобы зъ выимкомъ контрактового права застава *не пôдпадала екзекуцiи тота часть маетку недвижимого, що е конечно потрѣбна до удержанья довжника и разомъ зъ нимъ жиючои родины*.

Зъ уваги, що въ короткôмъ часѣ мае вôдбути ся *всенародне австрійске вѣче селяньске у Вѣдни*, то руске всенародне вѣче зволить *выбрати своихъ вôдпоручникôвъ на то вѣче и передати имъ повысшй резолюцiи*, а о скôлько ухвалень резолюцiи дотычать законодатнои компетенцiи рады державнои — руске всенародне вѣче вôдзываесь до *трехъ независимыхъ рускихъ послôвъ у Вѣдни* о поперте тыхъ-же справъ въ интересѣ рускаго народу.

Загальнй зборы фiлiи „Просвѣты“ въ Рогатинѣ.

Дня 28 н. ст. жовтня зôбрались по богослуженю члены рогатиньскои фiлiи „Просвѣты“ на загальнй зборы до салѣ рады повѣтовои. За-для поганои слоты и болота все-таки зъѣхалось до 50 селянъ, 15 духовныхъ и кôлькохъ зô свѣтскои интелiґенцiи. Вôдпоручникомъ головного выдѣлу бувъ п. Василь Король.

По вступныхъ формальностяхъ голова фiлiи о. дек. Макогоньскій удѣливъ голосу п. Королеви, а той, повитавши зôбраныхъ именемъ головного выдѣлу, почавъ выкладъ зъ обсягу господарства. Выкладъ дѣливъ ся на три части: 1) про управу рôлѣ, именно про користи глубокои орки, 2) про управу деякихъ ростинъ, особливо кукурудзы и конюшины, а 3) про годôвлю коровъ. Выкладъ бувъ справдѣ гарно обдуманый, а при тôмъ дуже приступный и богатый въ примѣры та дотепнй поясненя, такъ що просто пôрвавъ хлѣборобску братію, котра, не моргнувши, слухала напружено цѣлыхъ двѣ годины. По выкладѣ вывязалась була дискусія, въ часѣ котрои ставлено и пытаня, на котрй вôдповѣдавъ п. Король, поясняючи мѣжь нашимъ, якій то варварскій звычай панує ще мѣжь нашими селянами, що они выганяють товаръ на озиму сѣйбу.

Секретарь фiлiи о. Павло Кудрикъ, здаючи справоздане зъ дѣяльности выдѣлу, пояснивъ, що загальнй зборы скликано майже ажь въ два роки пôсля остатныхъ тому, бо рôкъ сей, яко рôкъ „політики“, просто не сприявъ фiлiи. Зъ-першу выборы до рады повѣтовои, вôдтакъ до рады державнои, а зъ ними метушня и тяганина, такъ що нашь чоловѣкъ выйшовъ зъ того змарганый и збѣдженый, отже й вôдпочиваючи мусѣвъ ще и до свого господарства заглянути. А дальше — на нашй просвѣтнй товариства, читальнѣ, и на нашихъ „просвѣтскихъ“ людей читальникôвъ кинено клеймо політичнои краски; ихъ посуджено, мовь-то они становлять осередокъ и пружину агітацiйно-політичнои дѣяльности, а слѣдомъ за тымъ почались вôдвѣдины жандармôвъ по читальняхъ и такй-жь гостины у чôльнѣйшихъ читальникôвъ. Ще дальше — неприхильный голосъ для нашихъ просвѣтныхъ товариствъ выйшовъ навѣть зъ устъ одного зъ достойникôвъ державныхъ, а польскй часописи зовсѣмъ явно накликували власти до пильного нагляду надъ читальнями т. е. по нашому до замкненя читалень. За-для тыхъ неприязныхъ обставинъ всяке дѣло, всякй зборы и нарады, хочь-бы прийшлось було радити: чи гнôй природный лѣпшій вôдъ штучного, могли бути небезпечнй... Тожь выдѣлъ фiлiи, маючи на увазѣ згаданй причины, скликавъ зборы ажь такъ въ пôзнôмъ речинци. — Мимо неприхильныхъ обставинъ выдѣлъ займавъ ся щиро справами фiлiи, особливо старавъ ся розбудити живѣйшій рухъ по читальняхъ черезъ вôдчиты и выклады. Заснувавъ десять новыхъ читалень: въ Журовѣ, Залановѣ, Свистѣльникахъ, Конюшкахъ, Григоровѣ, Чагровѣ, Васючинѣ, Псарахъ Долинянахъ и Рудѣ. Наглядавъ рухъ крамничный и эложивъ окрему анкету крамничну, котра вôднеслась до „Народнои Торговлѣ“, щобы въ рогатиньскôмъ складѣ держано товары потрѣбнй для крамниць. Побôчь крамниць выдѣлъ звертавъ увагу на касы позичковй и шпихлѣрѣ. Намѣрена спôлка вывозу свиней на вѣденьскій торгъ не прийшла ще до цѣли, бо референтъ сеи справы о. Пеленьскій обмежився лишь на найблизшу околицю, въ котрôй робивъ пробы вывозу. Выдѣлъ упросивъ бувъ головный выдѣлъ о присланє люстратора въ повѣтъ, та ц. к. староство зборонило привздъ п. люстратора. Выдѣлъ дбавъ и про убогу молодѣжь шкôлъ промысловыхъ та розписавъ конкурсъ на пôдмогу въ сумѣ 30 зр. Робивъ заходы коло набутя власного дому, уладивъ два вечерки и удѣлявъ всѣляких информацій, высылаючи такожь вôдпоручникôвъ на отвореня читалень. Шкôлка овочева пôдъ доглядомъ знатока о. Маркевича зъ Юнашкова принесла вже плôды, а участники загальныхъ зôборôвъ першй будуть зъ нихъ користати. — Вкôнци секретарь пôднесъ заслуги о. Стефана Городецкого зъ Вербиловець.

Коли се справоздане принято безъ дискусiи, касiверъ фiлiи о. Залужный представивъ станъ касовый: Приходу було 433 зр. 87 кр. [решта зъ попереднього року 26·63+80 вкладки членôвъ + 200 датокъ рады повѣтовои + 127·24 дохôдъ зъ вечеркôвъ]; розхôдъ выносивъ 277 зр, 75 кр. [головному выдѣлови 65·25 + порто 0·47 + на книжочку „Нар. Торговлѣ“ 100 + на книжочку „Днѣстра“ 80·51 + выдатокъ на загальнй зборы 20·50+ на книжки 10·50 + поменшй выдатки 0·52 зр.] — остае готôвка 156·12 зр. О. касiверъ замѣтивъ, що головна заслуга въ урядженю вечерниць була о. Кудрика, а справы фiлiи въ радѣ повѣтовôй горячо пôдпиравъ о. Маркевичь зъ Юнашкова. Вкôнци поставивъ внесенє, котре загальнй зборы и ухвалили, а то: За-для точнои евіденціи членôвъ фiлiи загальнй зборы рѣшають, щобы головный выдѣлъ повѣдомлявъ выдѣлъ фiлiи о ново-принятыхъ членахъ и пôврôчно присылавъ процентъ вôдъ ихъ вкладокъ.

По удѣленю абсолюторiи уступаючому выдѣлови, выбрано новый выдѣлъ, въ складъ котрого увôйшли: о. деканъ Макогоньскій яко голова, о. Яворскій яко заступникъ головы, о. Кудрикъ яко секретарь, о. Залужный яко касiверъ, о. Городецкій яко контрольоръ, о. Маркевичь и ч. Ант. Воробець зъ Залужа. Заступниками выдѣлу стали: о. Розлуцкій, ч. Гнатъ Гривнакъ зъ Данильча и Ижакъ зъ Чесникъ.

При точцѣ „внесеня“ найважнѣйше було внесенє о. Городецкого, щобы загальнй зборы выбрали вôдпоручникôвъ на вѣче селяньске до Вѣдня. По короткôй дискусiи рѣшено, щобы самй селяне выбирали зъ помѣжь себе, а интелiґенты вôдтягнули ся, бо се справа головно самыхъ селянъ, а они евентуально могли бы пôдозрѣвати, що вôдпоручникъ-интелiґентъ не добре заступае ихъ справу. Впрочôмъ чому-жь тямучій селянинъ не мае побачити свѣта власными очами? — Отже остаточно выбрано двохъ розумныхъ селянъ: Теодора Свериду вôйта зъ Пукова и Антона Воробця зъ Залужа, а зборы ухвалили грийти имъ зъ помочію въ сумѣ 30 зр.

Навпослѣдъ о. Маркевичь выкладавъ о тôмъ, якъ обходити ся зъ деревиною, якъ щепити, якъ доглядати щепы и т. д. — и свôй выкладъ пôдпиравъ показами, по чôмъ мѣжь участникôвъ зборôвъ роздѣлено сто щепъ овочевыхъ, очевидно найблагороднѣйшихъ, и кôльканацять корчѣвъ винограду. Цѣкавый бувъ видъ, коли черезъ мѣсто поступала омаѣна процесія просвѣчанъ, вдоволеныхъ зъ переведеного дня и дарунку, а цѣкавѣйша була завись деякихъ, котрымъ бы радше въ смакъ powiatowe kółko, якъ фiлiя „Просвѣты“... Ну, таки есть чого завидувати!

Аякже.

Справы парлямэнтарнй.

[Два засѣданя палаты послôвъ: полудневе и вечирне. — До ситуацiи.]

Вчера, въ четверъ, вôдбули ся два засѣданя палаты послôвъ (а властиво одно зъ нихъ, вечѣрне, ще й теперь мабуть вôдбуваe ся), полудневе для — поименныхъ голосованъ обструкційныхъ, и вечѣрне для перемолоченя провізорiи угодовои. На засѣданю явивъ ся Шенереръ и обнявъ провôдъ обструкцiи. Хôдъ засѣданъ бувъ такій:

Засѣданє полудневе зачало ся тымъ, що віцепрезідентъ Абрагамовичь вôдповѣдавъ на двѣ интерпеляцiи зъ попереднихъ засѣдань. Що-до пытаня п. Дашиньского, длячого интерпеляція пос Цены, написана на пôвъ по нѣмецки и польски, не помѣщена въ протоколѣ стенографічнôмъ; вôдповѣвъ п. Абр., що пôдъ тымъ взглядомъ придержувано ся утертого звычаю, а впрочôмъ рѣшати сю квестію, се рѣчь будучого президента. — Що-до квестiи, длячого кôлькомъ посламъ, що домагали ся голосу въ справѣ формальнôй, не удѣливъ голосу, то вôнъ взявъ собѣ за примѣръ поведенє бар. Хлюмецкого, котрый въ сей способѣ интерпретувавъ регуламінъ. [На лѣвици смѣхъ, неспокôй и протесты; — а коли п. Абрагамовичь зачинае вненяти въ имени своѣмъ и другого віцепрезідента Крамаржа, що будуть завсѣгды строго придержувати ся регуляміну, лѣвиця глумить зъ тои заявы а п. Вольфъ кликнувъ: „Два Баденѣвскй локаѣ!“]

При читаню петицій зажадавъ Шенереръ поименныхъ голосованъ, а по нѣмъ другй послы, такъ що тй голосованя тревали до год. 2-гои. Наразъ перервавъ віцепрезідентъ Крамаржь засѣданє и зарядивъ тайне засѣданє для рѣшеня квестiи що-до спростованя протоколу зъ тайного засѣданя, коли то Крамаржь вôзвавъ Дашиньского до порядку. Зачала ся дискусія и голосованя, чи рѣшенє сеи квестiи маe вôдбувати ся на явнôмъ чи тайнôмъ засѣданю, и на такôй забавѣ промынувъ часъ ажь до $5^1/_2$ год., коли Крамаржь перервавъ засѣданє, заповѣдаючи вечѣрне на год. 7-му вечеромъ.

Засѣданє вечѣрнє. Передъ будынкомъ парляменту непроглядній товпы народу; поліція на силу утримуе ладъ, щобы бодай посламъ зробити доступъ. Кождого посла просять знакомй о карты вступу на ґалерiи, але тыхъ картъ очевидно нема, бо навѣть телеґрафічно замовлювано ихъ на кôлька днѣвъ напередъ. Ґалерiи перепôвненй; мѣжь видцями звертають на себе увагу характеристичнй головы: писателя Марка Твена и маляря Верещагина, котрый въ розложенôй передъ собою тецѣ схоплюе шкіцы зъ салѣ.

Скоро по 7-ôй годинѣ явивъ ся Абрагамовичь на мѣсци президіяльнôмъ, послы зъ лѣвицѣ и правицѣ зголосили ся до него, щобы удѣливъ голосу въ справахъ формальныхъ. Абрагамовичь не удѣливъ голосу, лишь вôдкликавъ ся до палаты, якъ она рѣшить, чи дискусія маe вести ся выключно надъ провізорiею угодовою. Очевидно правиця повстанемъ зъ мѣсця пôдперла Абр—ча, а сей заявляе: Пос. Люеґеръ маe голосъ!

На сй слова повстае въ сали такій гамôръ, що всякй накликуваня віцепрезідента на нѣчо не здають ся. Чути крики: Мы не стерпимо, щобы въ сей способѣ ломано регуламінъ! Пос. Майредеръ: Або удѣлите менѣ голосу, якъ се вы прирекли, або назву васъ брехуномъ! Пос. Вольфъ: Не знаемо, яке се засѣданє, чи явне чи тайне, чи денне чи нôчне... Въ такôмъ товариствѣ не може довше перебувати честный чоловѣкъ! — Абрагамовичь повтаряе, що Люеґеръ маe голосъ, але сей за-для гамору не зачинавъ промовы. Шенереръ допоминае ся о голосъ, а коли Абр. не хоче ему удѣлити, то Шенереръ зачинае власновôльно промавляти. Скôлько разôвъ Абр. задзвонить, Шенереръ перестае говорити, але вôдтакъ робить дальше свое. Послы Штайнвендеръ, Вольфъ, Песлеръ и Ґлекнеръ докидають свои замѣтки, що такъ довершеной угоды корона не смѣе принити, що корона не дôстае правдивыхъ информацій, и т. п. Супротивъ сего Абрагамовичь перервавъ засѣданє на пять мінутъ.

По отвореню засѣданя, а се вже 10-та година, Абрагамовичь зновъ удѣляе Люеґерови голосъ. Люеґеръ, окруженый антісемітами забираe ся промавляти, а Поточекъ уставивъ ся коло Абрагамовича для особистои охороны. Зачинае ся гамôръ. Вольфъ, Шенереръ и Кіттель выголошують промовы; Люеґеръ взываe президію, щобы привернула ладъ, бо вôнъ не може говорити. Зачинае ся сварь

ка мѣжь антісемітами и шенереріянами; одни другимъ не щадять найноганѣйшихъ прозвищь. Антісеміты кликали до шенереріянѣвъ, що они піяки, що Шенерера бабка, будучи жидовкою, брала слюбъ на смѣтю, що треба бити ихъ по лици, що они Шмулѣ, Лейбы и Копы; — а зновъ шенереріяне называли антесісемітѣвъ блазнами полїтичны и т. п. Въ тѣй сварни не знати чого и за чимъ вѣдозвавъ ся Вахянинъ до Нѣмцѣвъ: „Встыдайте ся!“ — але сейчасъ дѣставъ вѣдправу вѣдъ пос. Штайнвендера: „Гамуйте ся! А васъ по що тутъ! Wie heissen Sie den eigentlich!“ — На жадане Люегера заряджено на пѣвъ годины тайне засѣдане.

По отвореню явного засѣданя повтаряють ся попереднї сцены. Шенереріане до своихъ крикѣвъ долучають бите дощинками о пульпіты. Молодо-Чехъ Віходіль прискочивъ до Вольфа, щобы вырвати ему дощинку, Вольфъ станувъ въ оборонній позиції, а на помѣчь наспѣли ему послы зъ лѣвицѣ, такъ само ческї и польскї послы поспѣшили пѣдпомочи напастникови. Мало що не прийшло до бѣйки. За той часъ Люегеръ якось выголосивъ и закѣнчивъ свою промову тако о змѣсту що шенереріяны є зрадниками державы, що антісеміты противлять ся несправедливѣй угодѣ зъ юдео мадярами та що антісеміты не мають нѣякихъ зносинъ зъ Баденїмъ. По сѣй промовѣ, а було се коло пѣвночи, поставлено внесеня на замкненє засѣданя при рѣвночасныхъ поименныхъ голосованяхъ, а зновъ зѣ стороны правицѣ внесене на замкненене дискусїи Внесене на замкненє засѣдяня вѣдкинено, а дискусію замкнено при величезнѣмъ гаморѣ и протестахъ.

На генеральныхъ бесѣдникѣвъ выбрано: Енгля pro a Прадого contra. Енгель говоривъ коротко оплескуваный правицею. Праде, розпочинаючи промову, заповѣвъ, що буде говорити кѣлька годинъ. И справдѣ — година 6-та рано, а Праде все ще говорить. Послы розмѣстили ся въ буфетѣ при повныхъ чаркахъ, деякї сплять на лавкахъ, а въ сали лишили ся зъ правицѣ лишь Aufpasser-ы, щобы въ потрѣбній хвили прикликати зъ буфету послѣвъ.

— —

Въ четверъ передъ полуднемъ принимавъ цѣсарь на авдіенції обохъ віцепрезидентѣвъ палаты послѣвъ, Абрагамовича и Крамаржа. Цѣсарь мавъ высказати свое вдоволене за спокѣйну и енергічну керму нарадами палаты. Зъ сеи заявы цѣсарскои доходять газеты до заключеня, що вѣсти о мнимѣмъ розвязаню або вѣдроченю рады державнои суть неправдивї.

Вчера по полудни вѣдбула рада міністрѣвъ пѣдъ проводомъ гр. Баденього нараду, котра тревала понадъ двѣ годины. Результатомъ тои нарады мала бути ухвала: вѣдрочити раду державну, скоро бы показало ся, що провізорія угодова не має выгляду перейти въ палатѣ. Коли бы обструкція абсолютно не хотѣла допустити минувшои ночи до покѣнченя першого читаня провізорія угодовои, то гр. Бадені мав уповажнене сейчасъ заявити, що раду державну зъ порученя цѣсаря вѣдрочує ся на неозначеный часъ. Въ такѣмъ случаю провізорія угодова вразъ зъ означенѣмъ „квоты“ буде оголошена дорогою розпорядженя цѣсарского на основѣ §. 14 основныхъ законѣвъ. Кабінетъ гр. Баденього мав мабуть приречене угорского правительства, що не буде робити нѣякихъ перепонъ.

Того рода вѣсти ширено не лишь въ кругахъ парляментарныхъ, але и подала ихъ такожь N. fr. Presse. Тымчасомъ Fremdenblatt поспѣшивъ ся заявити, що тї вѣстя цѣлкомъ безосновнї.

Переглядъ полїтичный.

Linzer Volksblatt пише о теперѣшнѣмъ положеню: Станъ рѣчей є бѣльше запутаный, нѣжь коли-небудь; вѣнъ змѣняє ся зъ кождымъ днемъ. На нашу гадку у всякѣмъ разѣ лѣпше було внесене Діпавлього взяти на порядокъ дневный передъ угодовою провізорією. Тымъ, що правительство и часть бѣльшости уперли ся при угодовѣй провізорії, а внесене Діпавлього вѣдложили на пѣзнѣйше, подали обструкції зновъ причину до спиняваня парляментарнои роботы. Коли бы внесене Діпавлього передано було комісіи, а гр. Бадені коли бы бувъ приставъ на застановлене язиковыхъ розпоряджень въ чисто нѣмецкихъ округахъ, го було бы настало успокоене въ парляментѣ и нарады можна бы було вести рѣчево. Поведеня правительства годѣ зрозумѣти. Доси не зробило оно нѣчого, щобы якимъ способомъ поконати обструкцію; оно спокѣйно придивляло ся, якъ коли бы парляментъ не мавъ нѣякого значѣня для него. Доси бодай нѣхто не чувъ, щобы гр. Бадені вдававъ ся коли въ переговоры зъ провѣдниками лѣвицѣ. Мы не бачили такожь, щобы вѣнъ енергічно поступавъ зъ обструкцією; вѣдъ міністерїяльного стола не чути було жадного енергічного слова противъ обструкції. Але конець кѣнцѣвъ правительство таки мусить щось зробити. Коли оно хоче остати ся, то не може безчинно придивляти ся пагубній играшцѣ. Нарѣдъ жде чогось рѣшучого, ему вже за богато тыхъ скандальныхъ сценъ. Що правительство зробить для уздоровленя парляментаризму, то годѣ вгадати; але взагалѣ, навѣть по сторонѣ обструкції, ждуть чогось рѣшучого. Кобы бодай правительство въ тѣй важнѣй для розвитку и будучности Австрії роботѣ було щасливѣйше, нѣжь було доси!

Угорскій соймъ зѣйшовъ ся дня 3 с. м., щобы уложити порядокъ дневный слѣдуючого засѣданя. Опѣсля прийшли интерпеляції. П. Польоній выказувавъ въ довгѣй интерпеляції, що поведенє австрійского правительства незгѣдне зъ конституцією, бо о продовженю податку вѣдъ цукру на другій пѣвѣрокъ, котре наступило въ Австрії при помочи розпорядженя на пѣдставѣ звѣстного 14-ого параграфу, доси не зложено въ австрійскѣмъ парляментѣ справозданя. Такимъ чиномъ зовсѣмъ не зважає ся на услѣвє угодового закону, що въ Австрії має бути управа парляментарна. — Румуньскій посолъ Сербанъ внѣсъ интерпеляцію въ справѣ ордеру, наданого румуньскимъ королемъ въ часѣ его гостины въ Будапештѣ радникови міністерїяльному Есеньскому. Тота вѣдзнака выкликала въ Румунії таке обурене, що румуньске правительство не зважилось ей навѣть оголосити; бо Есеньскій є референтомъ для національныхъ справъ и вѣдъ него походять внесеня на розпорядженя, утискаючї Румунѣвъ, котрыхъ пѣдъ всѣлякими безпѣдставными позорами обжаловувано и засуджувано. Въ Румунії зъ причины тои вѣдзнаки розвинено завзяту агітацію, звернену противъ короля и міністерства. — Бар. Банфі заявивъ, що на тоту интерпеляцію вѣдповѣсть на другій день, хочь она не належить передъ соймъ.

— —

Дня 2 с. м. посвячувано въ Ясахъ новый університетскій будынокъ. На ту урочистѣсть приѣхала королѣвска пара. Пѣсля посвяченя, довершеного митрополитомъ, промавлявъ ректоръ університету, а по нѣмъ оденъ студентъ. Опѣсля говоривъ король. Зазначивши значѣне нового будынку такъ для мѣста якъ и для всего краю, сказавъ король: „Не лишь пѣсля числа жовнѣрѣвъ и пѣсля розвитку економічного житя мѣряють нинѣ могучѣсть державъ: перворядным чинникомъ, а може найважнѣйшимъ, є ступѣнь интелектуального образованя народу; здоровый и народный напрямъ высшихъ наукъ, якї управляють по університетахъ, є длятого конечнымъ услѣвємъ правдивого поступу.“ Звертаючись до професорѣвъ, указавъ на ихъ обовязокъ, щобы пѣдготовляли краєви людей, котрыхъ задачею є правити нимъ, щобы защѣпляли въ ихъ серцяхъ благороднї змаганя до всего, що справедливе, добре и румуньске.

Зъ нагоды того посвяченя умѣщено въ авли університетскѣй памяткову таблицю зъ написею: „Нѣжнѣй матери народу, румуньскѣй королевѣй Єлисаветѣ, літератскому и художничому генієви Карменъ-Сильвѣ, котра порушила всѣ серця, присвячено въ доказъ вдячности и чести. Въ Ясахъ дня 21 жовтня 1897.“

На другій день явили ся університетскї професоры у королевои, щобы ѣй вѣддати поклѣнъ. На промову ректора вѣдповѣла королева въ довшѣй рѣчи, въ котрѣй сказала, що на умѣщене ей имени на памятковѣй таблици въ храмѣ науки заслужила собѣ хиба тѣлько якъ набожна ученица и за свои бажаня, щобы молодѣжь зачате батьками дѣло вела дальше зъ охотою и пожертвованѣмъ. Дальше звеличала королева народну пѣсню, называючи ей найвысшою и найправдивѣйшою поезією, зъ котрои выплыває радѣсть и смутокъ, надѣя и мука. Народнѣй пѣсни румуньскѣй завдячує королева, що вѣйшла въ серце народу, мовь бы народила ся зъ него; все, чимъ стала ся, завдячує румуньскимъ казкамъ и пѣснямъ. Промову свою закѣнчила королева словами: „Нехай жие вѣчно молода ѣсня нашого дорогого краю; нехай жиють всѣ тї молодї люде, що будуть ей ще тысячу разѣвъ спѣвати надъ нашими могилами и до нашихъ душъ. Всѣ, що въ нашѣмъ краю учать ся и учать — а учити значить учити ся — нехай жиють!“

НОВИНКИ.

— Дня 11 н. ст. листопада с. р. т. є. въ четверъ по ев. Димитрію вѣдбуде ся въ Гусятинѣ вѣче повѣтове въ сали Рады повѣтовои зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: I. Просвѣта народна и пѣднесене просвѣты межи нашимъ народомъ въ гусятиньскѣмъ повѣтѣ. II. Про економічне положене селянъ и про пѣднесене добробыту въ нашѣмъ повѣтѣ. III. О выборахъ громадскихъ и о господарцѣ маєткомъ громадскимъ по нашихъ селахъ и мѣсточкахъ. IV. Вѣльнї внесеня. — Початокъ о годинѣ 10 рано. Передъ тымъ о годинѣ 9-ій вѣдправить ся богослужене въ гусятиньскѣй церквѣ парохіяльнѣй. — Зъ огляду на важнѣсть маючихъ ся порушити справъ на вѣчи запрашаємо чч. селянъ и мѣщанъ, особливо-жь Впр. оо. духовныхъ до якъ найбѣльшои участи въ нарадахъ вѣча, щобы черезъ найширше заинтересоване сими справами выйшовъ якъ найбѣльшій хосенъ для нашого повѣту зъ сего намѣреного вѣча въ Гусятинѣ. — За комітетъ: о. І. Левицкій, о. Н. Темницкій, о. Север. Матковскій, Іосифъ Маштакъ, Василь Мотика, о. І. Кисѣлевскій, Іосифъ Слободянъ, Иванъ Кендзерскій, Гр. Стефаньскій. [Просимо другї часописи о повторене сеи вѣдозвы.]

— Громада Бѣлинка мала въ повѣтѣ самбѣрскѣмъ ухвалила на засѣданю рады громадскои въ дни 31 жовтня с. р. на внесеня свого пароха о. Петра Погорецкого — почтити ювілей 50-лѣтного панованя цѣсаря выбудованѣмъ новои мурованои церкви и призначила на тую красну цѣль свои грошѣ громадскї въ высотѣ 2000 зр готѣвкою. Якъ на першій початокъ — сума се досыть значна. Дѣдичка графиня Коморовска жертвувала наразѣ 50.000 цеголъ; честь ѣй за те!

— Торжественне отворене рускои колегіи въ Римѣ має вѣдбути ся сими днями. Колегію руску вѣддѣлено минувшого року вѣдъ колегіи грецкои заснованои 1844 р. па ою Григоріемъ XIII. Правительство австрійске — якъ пише Polit. Corresp. — резвязуючи колегію руску у Львовѣ (?), перенесло частину ей фондѣвъ на грецку колегію въ Римѣ, за що сеся колегія була обовязана принимати що року якесь число ученикѣвъ обряду руского. Вѣдъ сего часу сеся колегія носила назву греко-рускои, та обнимала майже всѣ всходнї обряды: грецкій, мелькітскій, румуньскій, болгарскій и рускій. Зъ причины частыхъ непорозумѣнь мѣжь Русинами а иншими учениками, папа Левъ XIII постановивъ вѣддѣлити Русинѣвъ и утворити для нихъ окрему колегію, въ котрѣй примѣстились бы по-при Русинѣвъ ще й нечисленнї Болгаре. Колегія грецка приймає теперь лишь ученикѣвъ грецкого и мелькітского обряду, а управляють нею монахи чина св. Венедикта. Румунѣвъ-у іятѣвъ придѣлено до Пропаганды. Управу рускои колегіи вѣддано езунитамъ. Торжественне отворене вѣдбуде ся при участи кард. Ванутеллього и пралата о. Василя Левицкого.

— Христіяньскій Союзъ въ Станиславовѣ радивъ въ недѣлю на своихъ звычайныхъ зборахъ надъ христіяньскою молочарнею и ятками. Д ръ Коцюба именемъ молочарскои спѣлки, що завязує ся коло Станиславова, взывавъ, щобы Союзъ принявъ въ тѣй справѣ участь и поперъ спѣлку. Внесене се принято. Поки-що спѣлка тота продає лише молоко, але уладить такожь молочарню на европейскій ладъ и пѣсля найновѣйшихъ здобуткѣвъ въ тѣй части господарства. Опѣсля раджено надъ отвореньмъ христіяньскихъ ятокъ. Въ сѣй справѣ припоручено д-рови Добруцкому удатись до львѣвскихъ рѣзникѣвъ-христіянъ, чи не схотѣли бы отворити ятки въ Станиславовѣ, а будуть мати запевнене число покупнѣвъ. Наради закѣнчивъ о. Баришъ заохотою до якъ найчастѣйшихъ сходинъ, на котрыхъ бы порушувано економічно-соціяльнї справы, такъ у насъ занедбанї.

— Судъ повѣтовый въ Пѣдволочискахъ отворено дня 1 н. ст. падолиста. По богослуженяхъ въ церквѣ и костелѣ посвящено судовый будынокъ, а вѣдтакъ президентъ тернопѣльского окружного суду Стефко передавъ новый судъ начальникови Горжицѣ. Въ торжествѣ взяли участь начальники сусѣдныхъ повѣтовыхъ судѣвъ, скалатскій староста Голодиньскій, представителѣ мѣсцевыхъ урядѣвъ, начальники громадъ придѣленыхъ до нового суду и т. д. Зъ обшарникѣвъ не явивъ ся нѣхто, а посолъ зъ того округа графъ Щасный Козебродскій прислявъ зъ Вѣдня поздоровну телеграму.

— О. Михаилъ Куневичъ, вѣйсковый капелянъ I. класы, именованый при падолистовѣмъ авансѣ въ армїи протоереемъ [въ ранзѣ майора]. Я ъ вѣдомо тую ранґу заведено доперва передъ пару лѣтами для войсковыхъ священикѣвъ грецкого обряду, а именно лишь по одній для греко-католикѣвъ и греко-всходныхъ. Першимъ такимъ греко-кат. протоереемъ [Erzpriester] бувъ о. Клим. Литиньскій, а коли вѣнъ перейшовъ на пенсію, надѣлено тою ранґою о. Куневича.

— Именованї и перенесенї въ судовництвѣ: *Именованї* адъюнктами судовї авскультанты: Ант. Лукасевичъ для Городенки, Іосифъ Бѣлиньскій для Рудокъ, Ант. Гавликъ для Порохника, Людв. Рамскій для Тлустого, и нотаріяльнї кандидаты: Кароль Бабель для Бродѣвъ и Александеръ Мѣскій для Калуша. — *Перенесенї* адъюнкты: Аполин. Ясеницкій зъ Печенѣжина д Бучача, Меч. Россовскій зъ Порохника до Козовы, Адамъ Краль зъ Глинянъ до Судовои Вишнѣ. — Адъюнктъ судовый въ окрузѣ высшого суду краєвого у Львовѣ Романъ Здановскій одержавъ посада адъюнкта судового въ Станиславовѣ.

— Бракъ костелѣвъ у Львовѣ! У Львовѣ въ послѣдныхъ рокахъ костелы выростають якъ грибы по дощи, та ще ихъ замало. Въ недѣлю дня 7. с. м. вѣдбуде ся знову посвячене нового костела, що поставили оо. реформаты при ул. Янѣвскѣй пѣдъ ч. 58. Въ найблизшѣмъ часѣ мав оббчь сего костела станути бѣльшій, при котрѣмъ сей замѣнять на пресвитерію. А Русинамъ годѣ дѣждати ся одного новои церкви!

— Не удало ся! Дня 17 жовтня вломали ся невыслѣдженї доси злодѣї до церкви въ Турцѣ и почала бушувати. Порали ся вже коло скарбонокъ — ажь наразъ сполошила ихъ церковна сторожа и они утѣкли крѣзь вѣкно, полишивши чоботы и парасоль.

— Археольогічна находка. Въ Кадлубискахъ коло Бродѣвъ выоравъ одинъ тамошный господарь велику камѣнну домовину, а въ нѣй кѣстякъ чоловѣка изъ замѣтно великими ногами. Вѣдома рѣчь, що околиця Бродѣвъ богата въ археольогічнї памятки.

— Гр. Левъ Толстой выбирає ся на весну, якъ доносять „Новости“, въ подорожь за границю на якихъ два роки. Толстой хоче звидѣти великї мѣста старого и нового свѣта. Кажуть такожь, що гр. Толстой выкѣнчивъ двѣ повѣсти зъ житя россійскои аристократіи и россійскихъ селянъ.

— „Телескріпторъ“. Въ Берлинѣ вѣдбували ся сими днями пробы зъ електричною машиною до писаня, названою австрійскимъ винахѣдникомъ инжінеромъ Гофманомъ — „телескріпторъ“. Нове се вынайдане, маючe на цѣли усунути невыгоду, сполучену зъ телефонічною комунікацією, мав выглядъ звычайнои машины до писаня. Клявіятура мав чотири ряды по сѣмь гузикѣвъ и обнимає буквы, знаки писарскї и числа. Коли ходить о писане буквами, то натискає ся бѣлый гузикъ зъ написію „Let“ [lettres], а хотячи подати числа, натискає ся бѣлый гузикъ зъ написію „Chif“ [chiffres]. Маніпуляція є такъ само проста, якъ при звычайнѣй машинѣ до писаня. Машину тую лучить ся зъ телефономъ, и то безъ выключного дроту. Пише она на паскахъ паперу, якъ апараты Морзого, але не въ знакахъ телефонічныхъ, лише выразнымъ друкомъ, а на противнѣмъ кѣнци, де є уставленый другій апаратъ, выходить такій самый пасокъ зъ такимъ самымъ письмомъ. Насуває то и сесю догѣднѣсть, що можна завѣдомити и неприсутного властителя апарату, позаякъ телескріпторъ, уставленый разъ на „сполученѣ“, вѣдвивае безъ перервы паски, о нимаючій повѣдомлене своеи початковои стациі. Нова електрична машина дѣлає на кожду вѣддаль. Примѣнене ей въ практицѣ буде дуже широке. Власти, институціи, фабрики, дневники и приватнї особы, що одержують правильне и значне число телеграмъ, по заведеню телескріптора въ бюрахъ почтъ и телеграфѣвъ будуть користати изъ значныхъ догѣдностій, позаякъ одержують телеграмы безъ посередництва пѣсланцѣвъ, безпосередно на свое бюрко. На вѣдворотъ зновъ зникне потреба посыланя до телеграфічного уряду и нудне выписуване довгихъ телеграмъ.

— Скарбъ въ торністрѣ. Пѣдчасъ севастопольскои вѣйны украдено 70 000 руялѣвъ зъ державного транспорту. Пѣдозрѣнї два вояки признали ся до крадежи, однакъ не хотѣли сказати, де грошѣ сховали. Ихъ засуджено на тяжкї роботы. Одинъ зъ нихъ померъ въ копальняхъ, а другого зачислили до переселенцѣвъ на Сибѣри и вѣнъ живъ тамъ и оженивъ ся. Умираючи, розповѣвъ тайну про 70.000 рублѣвъ свому сыновi, але той за цѣле житє не мавъ нагоды пѣйти скарбъ вѣдкопати, и зновъ розповѣвъ тайну свому сыновi, кравецкому челядникови. Той пѣйшовъ надъ Волгу и ставъ шукати скарбу коло села Лучки. Шукавъ грошей самъ, але не мѣгъ найти. Радъ-не радъ пѣйшовъ до астраханьского губернатора, розповѣвъ ему все и дѣставъ дозвѣлъ шукати за грѣшми при помочи людей. Грошѣ справдѣ найшли ся; въ земли въ торністрѣ лежало 70.000 рублѣвъ золотомъ.

— Дрѣбнї вѣсти. Дня 4 (16) с. м. вѣдбуде ся въ Желеховѣ великѣмъ [зелѣзнича стація Задвѣрє] вѣнчане п. Луки Захарясевича, укѣнченого богослова зъ панною Антониною Оленою Свѣжевскою. — Дня 3. с. м. вручила депутація зъ мѣста Дрогобича намѣстникови кн. Сангушкови дипльомъ почетного горожаньства; провѣдъ въ тѣй „парадѣ“ обнявъ пос. Охримовичь приѣхавши умысне зъ Вѣдня. — Намѣстництво розписало зъ речинцемъ до 30 н. ст. падолиста конкурсъ на стіпендію зъ фундациі имени Модеста Хоминьского въ квотѣ 200 злр. призначену для шкѣльнои молодежи рускои. — Злодѣя, що обокравъ почтову каріольку межи Ряшевомъ а Соколовомъ вже зловили; є нимъ якійсь Францъ Бѣсъ зъ Рацлавиць. — Фонды, є збранї мѣжь польскимъ населенѣмъ зъ нагоды гостины царя у Варшавѣ, мають ужити ся на заснованє політехнічного институту имени царя Николая II. у Варшавѣ. Рѣвночасно зѣбрано въ Кіѣвѣ зъ добровѣльныхъ жертвъ 900.000 рублѣвъ на заснованє политехніки въ Кіѣвѣ. — На почтѣ въ Градци стирійскѣмъ спроневѣривъ почтовый маніпулянтъ Корманъ 10.000 злр. черезъ сфальшованє переказѣвъ почтовыхъ и утѣкъ до Швайцарії.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславовскои.

Въ пропозицію принятї: на Попельники оо.: Іос. Смеречиньскій, Григ. Боднарукъ и Зенонъ Кириловичь; на Незвиска оо.; Юл. Проскурницкій, Ив. Онуцкій, Вас. Мыдловскій, Анг. Балицкій и Орестъ Кисѣлевскій; на Деляву оо.: Євг. Филиповичь, Амвр. Кадайскій, Ив. Онуцкій, Юр. Жолкевичь, Сев. Гаваньскій, Мих. Дурдела и Север. Грицина. — Резигнуавъ зъ презенты на Пѣстинь о. Мих. Левицкій зъ Обертина. — Консисторія вѣднеслась до президіи намѣстництва о згоду на кан. институцію о. Амвр. Кадайского на Деляву. — Канонічну институцію дѣстали оо.: Теоф. Шухевичь яко пароxъ въ Молодятинѣ и Ксен. Гуглевичь яко пароxъ въ Угринѣ. — Прих. сотрудниками именованї оо.: Софр. Глѣбовицкій [другимъ] въ Городенцѣ, Ив. Федюкъ [зъ правомъ управы] въ Губинѣ, Ник. Яросевичь [новопоставл. пресвитеръ] приватнымъ въ Рѣчцѣ и Авкс. Глѣбовицкій експонованымъ

Кавчуковый плястеръ

на нагнѣтки. Плястеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкѳдныхъ анѣ драстичныхъ складникѳвъ и дѣлає скоро, певно и лагѳдно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 40—?

въ Садовѳй. — Освобожденій оо.: Волод. Лѣсинецкій вѳдъ сотрудництва въ Садовѳй, Вас. Блоньскій вѳдъ систем. сотрудництва въ Космачи и Ант. Кордовскій вѳдъ систем. сотрудництва въ Коропци. — Вѳдъ конкурсового испыту увѳльненый на завсѣгды о. Мих. Вальницкій зъ Братковець. — Намѣстництво признало на одинъ рѳкъ дотацію для приватныхъ сотрудникѳвъ въ Рѣчцѣ и Мышинѣ.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ скарбу надавъ провізорично адъюнктови судовому у Львовѣ д-ру Стан. Гофмоклеви посаду секретаря прокураторіи скарбу у Львовѣ; — львѳвскій высшій судъ краевый именувавъ авскультантами практикантѳвъ судовыхъ: Сим. Кнопфа, Адама Ленчовского, Іосифа Калужняцкого, Елиґія Яницкого, Жигм. Гудзыковского, Филипа Евина, Володислава Чеховича, Михайла Юзьвяка, Брон. Адама Махновского, д-ра Юстина Гловацкого, Зиґфрида Ґеліса, Мих. Слоневского, Іосифа Ганичака, Стан. Еминовича, Каетана Генр. Боярского, Франца Гофмокля, Володислава de Найдоръ Семильского, Аґенора Френдля, Стан. Спендаковского, Стан. Ганкевича, Ив. Соху, Рудольфа Фоґля, Каміля Стефка, Александра Хойнацкого, Ромуальда Влодка, Ферд. Гердеґена, Володислава Волощука, Жигм. Смоликовского, Мих. Вассунґа, д-ра Адама Несъоловского, Казим Сенковского, Адама Жмудзиньского, Еразма Дроздовского, Кароля Балиньского, Володислава Обминьского, Отмара Лінка, Василя Щербатюка, Ант. Мая, Стан. Коваржика, Ив. Писарского и Конрада Зарембу.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 5 падолиста. N. Wien. Journal записує вѣсть о димісіи міністра Рітнера зъ причинъ не політичныхъ, а чисто особистыхъ.

Софія 5 падолиста. При нарадахъ надъ адресою президентъ міністрѳвъ Стоиловъ на докѳръ опозиціи, що взаємины Болгаріи зъ Австрівю не суть добрѣ, заявивъ, що князь зложить у Вѣдни візиту такъ само, якъ се зробивъ вже на иншихъ дворахъ.

Надосланѳ.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникѳвъ, хрестѳвъ, чашъ, пѳдставникѳвъ, патериць и т. и. *поручає свѳй*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзѳвникъ 368 4—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цаікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѳнкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дѳмъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ѳй рано горячій снѣданя

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрації, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѳвъ заосмотрена кухня.

79 59—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

ПЕЧѢ зелѣзнѣ по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12· , 16·—. Мендінтера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печѳвъ и гарнітуры до комінкѳвъ

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

зъ 10 рѳзныхъ фабрикъ. Нѳжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готѳвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѳдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 ваґонѳвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю вдѣзливыхъ аґентѳвъ котрымъ жиды платять вѳдъ 10 до 20 зр за продажь одной лихой машины. 291 9—52

Іосифъ Иваницкій

механікъ, Львѳвъ, готель Жоржа.

Конякъ французскій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручає 3

Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ

289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

НАЙБѲЛЬШІЙ ВЫБѲРЪ

ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ

по найнизшихъ цѣнахъ

поручає Магазинъ 6

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львѳвъ, площа Капітульна число 2.

По значно низшѳй цѣнѣ якъ деинде!

поручає ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѳй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пѳдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ

Євг. Спожарского и В. Устеньского

у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 2—?

Офіціялістъ приватный, кавалеръ, лѣтъ 34, зъ маєткомъ 2000 зр., глядить товаришки житя, панны, навѣть въ рѳвнѳмъ собѣ вѣцѣ, приятнои подобы, зъ маєткомъ до 4000 зр. и зъ вдачею, що годила бы ся зъ судьбою офіціяліста приватного. За дискрецію ручить ся словомъ чести. — Зголошеня пѳдъ „360“ до Бюра анонсѳвъ „Импресса“ Львѳвъ. 375 1—2

Урядникъ прав. молодый, музикальный, желаетъ познакомити ся въ цѣли матримоняльной зъ дѣвицею хорошою о(б)разованою, молодою и посажною. За дискрецію ручитъ словомъ чести. Листы зъ фотоґрафією poste restante. — 377 „Честь“ Тернопѳль. 1—2

ЦѢЛКОВИТѢ

урядженя церковнѣ

имоностасы, кивоты, процесійнѣ вѳвтарики и пр.

186 поручає

РОБѲТНЯ

М. ЧЕРНАВСКОГО у Львовѣ

при ул. Кароля-Людвика пѳдъ ч. 3 по дешевыхъ цѣнахъ.

ПОВИЛА дуже добрѣ, солодкій, густѣ, высилає почтою на замовлене за 1 кіло 30 кр.

МАСЛИНЫ [оливки] свѣжій, красній, дуже здорова ѣда особливо на пѳстъ, 1 кіло 40 кр.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

Ігнатія Власюка

въ Чернѳвцяхъ. 376 1—3

ЧОБОТЫ до польованя, **БЕРЛАЧѢ** власного выробу, **КАЛЬОШѢ** петербургскій, **ШАПКИ** кримскій поручає найдешевше

Фабрика капелюхѳвъ

Антоній Кафка

[передъ тымъ А. Кожелюжекъ]

Львѳвъ ул. Галицка 4., пѳбѳчь катедры. 379 1—3

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябедъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. и. горѣвки упривілеевані и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджені.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 404—?

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО

ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ

для господарства, промыслу и фабрикъ

до 1000 кіло вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высилають ся комплетно. Такій самій по 750 кіло зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кіло зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кіло зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кіло зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кіло зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кіло зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кіло зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надосланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 17—30

Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Вѳдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькѳвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна ґазетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѳдповѣдає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѳчна передплата выносить 2 зр., на пѳвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѳвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѳчнѳй сесіи соймовѳй, о выборахъ, вѳдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеннхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѳмъ законѣ дороговѳмъ, О краевѳй продажи соли, О краевѳй акцизѣ вѳдъ напиткѳвъ, Вас., Нагѳрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѳ всѣхъ сторѳнъ краю; 5) порады, пытаня и вѳдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѳльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѳвъ

Цѣна 1 зр.

Дѳстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Складив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѳвъ зъ руского ботанічного термінольоґіи и номенклятуры. Складивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропиґийськ ій аб) у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протяз чотирох днїв, при чім варто оплачує автор.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ безпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѳдъ 1874 р.)

скѳнчивъ зъ кѳнцемъ 1896 р. 28-ый рѳкъ свои дѣяльности и зросли вѳ всѣхъ вѳддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѳнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Преміи належитости поббчній и вѳдсотки за рѳкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпеченѣ сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15 „
Обезпеченѣ сумы въ секціи вѳдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплаченій капіталы, ренты и вѳдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѳдшкодованя въ загальнѳй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ причинає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѳдъ шкѳдъ огневыхъ будынкѳвъ, движимостій, збѳжа, товарѳвъ, запасѳвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а услѳвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друкѳвъ вне(с)ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 28 20—?

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

У Львовѣ улиця Коперника число 2

припоручає

Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грек(о)-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вѳнъ Львѳвскою Консисторією и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способъ зѳбранѣ моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.

Цѣны дуже приступнѣ: въ добрѳй онравѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бѳльшѳй скѳлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій

у Львовѣ, улиця Коперника 2. 393 ?

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропиґийского, пѳдъ зарядомъ Іоанна Гренята.

Ч. 243. Львовъ, Субота 25 Жовтня (6 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справы парляментарнѝ.

[Конець нѣчного засѣданя. — Доля провізоріи угодовои въ комісіи буджетовѣй. — Нарада комісіи парляментарнои.]

Засѣданє нѣчне, зъ четверга на пятницю, скѣнчило ся въ пятницю о год. 10-тій рано. Провізорія угодова вѣдослана до комісіи буджетовои. Дальшій хѣдъ сего засѣданя бувъ такій:

О год. $2^1/_2$ по пѣвночи забравъ голосъ генеральный бесѣдникъ contra пос. Прадо и говоривъ до 6-тои рано. Въ своѣй промовѣ порушивъ бесѣдникъ, по-при властиву справу провізоріи угодовои, такожь внутрѣшнѝ вѣдносины політичній, критикувавъ поведенє молодо-Чехѣвъ, Полякѣвъ и антісемітѣвъ а вкѣнци представивъ такъ теперѣшну ситуацію внутрѣшну:

Въ тѣй самій мѣрѣ, — говоривъ — въ якѣй нашѝ краѣ коронній упадають пѣдъ взглядомъ економічнымъ и політичнымъ, збѣльшає ся вплывъ Полякѣвъ и Мадярѣвъ, а щезає давне значѣнє нѣмецкого народу въ Австріи. Такъ дальше не може ити. Стоимо дѣйстно въ важнѣй хвили для розвитку нашои монархіи, а спеціяльно нашои половины монархіи. Дотеперь, зъ выимкою дуже короткого часу, правила у насъ завсѣгды шляхта ческа и польска; сему верховодству приходить конець зъ хвилею, коли бодай въ части заведено у насъ право загального голосованя. Сѝ паны знають се и длятого выдумали собѣ, що сей нарляментъ централістичный переживъ ся. Они жалѣють надъ упадкомъ конституціи, котру молодый кн. Шварценберґъ прирѣвнавъ до золотои копулы, почиваючои на хисткихъ стовпахъ и маючои небавомъ завалити ся. Але я кажу: Анѣ конституція, анѣ парляментаризмъ не є въ небезпечности, ино панованє ческои и польскои шляхты февдальнои, котре не якъ золота копула, але немовь оловяный дахъ тяжить на всѣхъ народахъ Австріи. Сеся февдальна шляхта потребуе пѣдпоры свого панованя, пѣдпоры для нечуваныхъ своихъ привілеѣвъ, котрыми въ сѣй державѣ вѣдъ вѣкѣвъ користовує ся, щобы и дальше затримати въ своихъ рукахъ гарнѝ становиска и синекуры, що то ихъ захопила для себе... Въ тѣмъ глядати и причины розпоряджень языковыхъ. Паны, що чванять ся своимъ гуситизмомъ, мусѣли при помочи національныхъ концесій бути приѣднанѝ, щобы стати пѣдпорами февдального панованя въ Австріи. Але мы представителѣ нѣмецкого народу не дамо собѣ накинути тыхъ розпоряджень. Панованє шляхты февдальнои въ сѣмъ парляментѣ и въ австрійскѣй державѣ скорше чи пѣзнѣйше упаде, але що не упаде, то парляментаризмъ. И дальше Австрія мусить бути правлена конституційно, бо якъ-разъ при кѣнци столѣтя не може змѣняти формы правлѣня. Длятого то австрійскій парляментъ перетревав крізу и бурѣ, якѝ нинѣ въ нѣмъ лютять ся, а нарѣдъ нѣмецкій буде бѣльше зъєдиненый и кождои хвилѣ стане въ оборонѣ свого добра національного, культурного, духового и економічного.

По промовѣ Прадого наступили фактичнѝ спростованя, котрыхъ було аж 13. Мѣжь иншимъ пос. Майредеръ жалувавъ ся, що якійсь посолъ зъ правицѣ пѣдбѣшовъ до него пѣдчасъ нѣчного засѣданя и гукнувъ: „Ты прускій шпѣгуне!“ Майредерь побѣгъ за напастникомъ и запытавъ его о прозвиско, а сей сказавъ ему мабуть „Тишовскій“. Длятого просить президію, щобы вдала ся въ сю справу. За сей часъ пос. Тишковскій повѣдомивъ президію, що вѣнъ въ ночи не бувъ навѣть по лѣвѣй сторонѣ салѣ, — а Майредеръ вѣзвавъ публично напастника, щобы добровѣльно признавъ ся до обиды.

По год. 8-ѣй приступлено до голосованя. Були три внесеня: Ґросса, щобы провізорію угодову передати окремѣй комісіи; Єнджейовича, щобы провізорію передати буджетовѣй комісіи, и евентуальне внесеня Ґросса, щобы комісію буджетову скрѣпити о 12 членѣвъ. — Въ поіменнѣмъ голосованю вѣдкинено 175 голосами противъ 122 внесеня Ґросса що-до выбору окремои комісіи, а такъ само вѣдкинено 177 гол. противъ 132 внесеня на скрѣпленє комісіи буджетовои. Внесеня Єнджейовича принято звычайнымъ голосованємъ. Въ часѣ всѣхъ голосованьвѣдбували ся верески и крики.

Наступило читанє внесень и интерпеляцій. Мѣжь интерпеляціями були: пос. Танячкевича въ справѣ розвязаня народного вѣча у Львовѣ; — пос. Данєляка до міністра судовництва Ґляйспаха, чи готовъ зарядити вѣдповѣдній кроки, щобы примѣрно покарати тыхъ, котрѝ що найменше злою конролею уможливили дефравдаціи и улегшили утечу Чеслава Кешковского. Въ сѣй интерпеляціи констатує ся дальше фактъ, що до сеи поры нѣкого зъ виновныхъ не потягнено до одвѣчальности, коли противно крадѣжь булки въ крамѣ є строго карана.

О год. 10 тій замкнувъ Абрагамовичь засѣданє, заповѣдаючи слѣдуюче на понедѣлокъ.

— —

Провізорія угодов достала ся до комісіи буджетовои и вже на нинѣшнѣмъ (въ суботу) засѣданю комісіи мае прийти пѣдъ нараду. Яка доля жде провізорію, про се читаємо о ь що въ N. fr. Presse: Въ комісіи буджетовѣй на 48 членѣвъ мае нѣмецка опозиція 9 членѣвъ. Нинѣ комісіи по загальнѣй дискусіи, якъ се доси звычайно практикувало ся, треба бы выбрати референта, щобы вѣнъ на слѣдуючѣмъ засѣданю предложивъ свѣй референтъ. Имовѣрно въ часѣ нинѣшного засѣданя комісіи опозиційній бесѣдники будуть забирати голосъ, щобы зазначити свое становиско. Такъ само члены бѣльшости мабуть пояснять свои погляды на справу угоды. Вкѣнци и правительство мусить перервати свою мовчанку. Супротивъ сего можна сумнівати ся, чи комісія вже нинѣ упорае ся зъ своею чинностію. На кождый случай опозиція буде старати ся провлѣчи чинности комісіи буджетовои. Якъ звѣстно, въ комісіяхъ замкнене дискусія не мае такихъ наслѣдкѣвъ, щобы выбирано генеральныхъ бесѣдникѣвъ, лишь противно, всѣ попередно записанѝ бесѣдники мусять прийти до голосу. Справозданє комісіи мусить бути выпечатане и роздане посламъ бодай на 24 годинъ на передъ, заки справа прийде на повне засѣданє палаты послѣвъ. Въ сей способъ друге читанє провізоріи угоовои не могло бы зачати ся передъ другою половиною слѣдуючого тыдня. Треба сподѣвати ся, що опозиція внесе цѣлый рядъ поправокъ, тымъ бѣльше що такожь посламъ не належатимъ до комісіи вѣльно ставити внесеня зъ домаганємъ поправки, если тѝ внесеня будуть пѣдписанѝ черезъ членѣвъ комісіи. А що опозиція въ комісіи числить 9 членѣвъ, то всѣ внесеня додатковѝ, котрѝ вѣдкине комісія, будуть поставленѝ яко внесеня меншости. До кождого внесеня меншости вѣльно выбрати окремого референта, а такѝ референты мають право промавляти зъ початкомъ и зъ кѣнцемъ нарадъ. — Тожь если опозиція выкористає всѣ тѝ средства, якѝ признав регулямінъ, то выгляды на успѣхъ провізоріи угодовои въ другѣмъ читаню сходять до зера.

— —

Парляментарна комісія правицѣ зійшла ся вчера на нараду, заохочена очевидно побѣдою надъ опозицією до дальшихъ подвигѣвъ. Раджено надъ выборомъ президента палаты. Діпавлі повѣдомивъ, що католицке стероннництво людове обстав при кандидатурѣ Катрайна. Ухвалено вѣднести ся телеґрафічно до Катрайна, чи прийме выбѣръ чи нѣ. Вѣдтакъ обговорювано евентуальнѝ иншѝ кандидатуры, мѣжь иншимъ д-ра Патая. — Порушено квестію, коли мае прийти черга на внесене язы кове Діпавлього, але вздержано ся вѣдъ ухвалы. — Вкѣнци дискутовано надъ справою змѣны реґуляміну палаты. Дуже подобала ся гадка Странского, щобы президентъ палаты силою своои дискреціональнои власти мѣгъ примѣнювати реґулямінъ такъ, якъ се уважав користнымъ для ходу справъ парляментарныхъ. До ухвалы въ тѣй справѣ не прийшло.

Краєва продажь соли.

— —

Законом зъ дня 23. грудня 1896 [ч. 237 В. з. д.] и розпорядженємъ міністерства скарбу зъ дня 23 грудня 1896 [ч. 238 В. з. д.] управильнено продажь соли для худобы.

Соймъ краєвый, узнаючи важнѣсть и значѣнє соли для худобы, ухвалою зъ дня 12. лютого 1897 припоручивъ Выдѣлови краєвому зорґанізувати въ цѣлѣмъ краю краєву продажь соли для худобы на взѣръ краєвои продажи соли кухоннои.

Выдѣлъ краєвый, выконуючи се поручене Сойму, перевѣвъ потрѣбнѝ переговоры зъ правительствомъ и обнявъ продажь соли для худобы въ свѣй зарядъ, такъ само якъ продажь соли кухоннои. Мы подамо сими днями въ „Дѣлѣ“ дотычне оповѣщене краєвого заряду продажи соли [при Выдѣлѣ краєвѣмъ], въ котрѣмъ змѣстъ закона и высше згаданого розпорядженя якъ и установленій заступства, цѣна соли на кождѣмъ складѣ и услѣвя, пѣдъ якими тую сѣль набувати можна, а близше поданѝ.

Що-до краєвои продажи соли кухоннои — звертає членъ Выдѣлу краєвого д-ръ Д. Савчакъ въ „Свободѣ“ увагу на те, що бажанємъ Сойму и Выдѣлу краєвого було и есть, щобы для догѣдности нашихъ селянъ філіи краєвои продажи соли знаходили ся *въ кождѣй громадѣ*. О такѝ філіи повинній постарати ся передовсѣмъ *крамницѣ сѣльскій и читальнѣ „Просвѣты“*, а де ихъ нема, поодинокій господарь або старшина громадска. Хотячи заснувати філію продажи соли кухоннои, треба лише зголосити ся до найблизшого краєвого заступства продажи соли, а коли-бы тамъ,

Стара ключниця.

Оповѣданє *К. Міксата.*

L'entreprise des pompes funébres — то одно зъ найповажнѣйшихъ товариствъ. Єго чинность не есть вправдѣ вельми приємною, однакъ завсѣгды заслугує се не на яку-будь почесть — переправляти небѣщикѣвъ за певною оплатою на тамтой свѣтъ. Правда, оно выносить трохи дорого, але-жь треба взяти такожь пѣдъ розвагу, що подорожь небѣщика далека, а теперѣшнѝ способы комунікаційнѝ, вѣдомо, коштовнѝ, ну а крѣмъ того мае чоловѣкъ ще й той спокѣй, що не потребує назадъ вертати...

За давныхъ часѣвъ, коли тую чинность сповняли ще мары, рѣчь була простѣйшою, а на селѣ ще й нинѣ деревляне возище переправляє на тамтой свѣтъ кандидатѣвъ до неба и до пекла. Однакожь мешканцѣ мѣстъ, що черезъ цѣле житє були приятелями люксусу, навѣть по смерти, коли прийдесь имъ покинути всьо дороге и миле на сѣмъ свѣтѣ, не можуть вѣдказати ся вѣдъ того, зъ чимъ такъ жили ся Длятого вѣдповѣдно до ихъ становища перевозить ихъ на тамтой свѣтъ entreprise des pompes funébres.

Я назвавъ сю чинность поважною, однакъ є люде, що уважають ей навѣть красною и знаходять въ нѣй богато приятности. Такъ н. пр. старѣй Приклєровѣй, що була ключницею и посивѣла на службѣ въ однѣй каменици при улици Керепеше, справляли похороны найбѣльшу приємность. Оно правда, що власне при тѣй улици черезъ пятьдесять лѣтъ можна привыкнути до похоронныхъ спѣвѣвъ, такъ само якъ до тиканя годинника, и стара Приклєрова привыкла та й цѣлкомъ зжила ся зъ думкою про годину смерти.

Впрочѣмъ ей нѣчо не привязувало до житя. Ей знакомѝ вже давно повымирали, а люде, що теперь жили, були не для ней. Она мала лишь одну цѣль. Именно въ старѣй зужитѣй панчосѣ ховала она въ бѣлыхъ срѣбныхъ реньскихъ и шѣсткахъ цѣлый свѣй маєтокъ, що выносивъ якъ-разъ 95 реньскихъ и 40 крейцарѣвъ, нѣ бѣльше нѣ менше. Одинокимъ бажанемъ ей житя було — довести тую суму до сотки, бо за таку цѣну бажала стара добра Приклєрова мати для себе похоронъ.

Изъ своихъ дверей дивилась она щоденно на переходячѝ похороны, часто такожь сама брала въ нихъ участь, не зважаючи на те, чи знала она небѣщика, чи нѣ, и любила доволѣ выплакатись при такихъ нагодахъ. При тѣмъ робила она порѣвнаня зъ тымъ, щѣ видѣла, а зѣ своимъ власнымъ похорономъ, бо стара знала на память цѣлый цѣнникъ похоронѣвъ. „Такъ буде мѣй выглядати!“ або: „Мѣй буде дорожшій о пятнацять реньскихъ и мати-ме кѣлькохъ свѣщеносцѣвъ бѣльше!“ говорила она гордо. Неразъ такожь вертала пригнобльена до свого мешканя въ пивници, коли часомъ увидѣла величавый похоронъ якогось богача. „Тажь на се мусѣли они выдати цѣлый маєтокъ! якѝ-жь то щасливѝ богатѝ!“ зѣтхала она смутно и мимо волѣ приходивъ ей тогдѣ на думку Кароль Верешь.

Отже було таки одно єство на свѣтѣ, котрымъ занимала ся стара Приклєрова. Хто се бувъ? може кревнякъ? О нѣ, кревняки вже давно померли. Кароль Верешь бувъ то убогій школярь, що передъ двацяти лѣтами мешкавъ у нея въ ей темнѣй комнатѣ у пивници.

Бувъ се хлопець бридкій зъ лиця, зъ червоны ъ волосемъ, а нѣчого и нѣкого не мавъ на бѣлѣмъ свѣтѣ, якъ тѣлько свѣй розумъ и свою пильность. Але и сего було вже досыть, щобы осягнути бѣльше А коли прийшовъ часъ, що червоноволосый хлопець розпустивъ крыла и вылетѣвъ у свѣтъ, тогдѣ приглядала ся ему з увагою стара женщина зѣ свого мешканя въ пивници.

А вѣнъ рѣсъ зъ дня на день. Зъ початку лишь денеколи знаходила стара женщина его имя въ часописяхъ, но вкѣнци прийшовъ часъ, коли она що-дня могла его знайти, бо Кароль Верешь бувъ выбраный на посла до сойму и ставъ славнымъ. Всюды хвалили его якъ чоловѣка, що взявъ ся за справу простого народу и могутнымъ словомъ сѣкъ можновладцѣвъ. Вѣнъ бы ей певно вже й не пѣзнавъ. Она такожь занимала ся судьбою свого колишного коморника хиба въ той способъ, мовьбы геровмъ лише до половины перечитанои повѣсти — якъ далеко вѣнъ зайшовъ, якъ высоко выбивъ ся въ гору и якій похоронъ буде вѣнъ мати, коли умре колись. Вызначѣность похорону була для ней найпевнѣйшо мѣрою величины чоловѣка, бо, думала она, при тѣмъ найлѣпше показує ся, кѣлько хто бувъ вартъ за житя — и стара Приклєрова мала въ певнѣй мѣрѣ правду.

Лѣта йшли и минали, а 95 реньскихъ старои ключницѣ выросли до 97 Брудна панчоха наповнялась поволи, бо стара рѣдко коли могла зѣ своихъ скудныхъ доходѣвъ вѣдложити шѣсточку на бѣкъ.

И що за той часъ стало ся зъ Кароля? Єго имя наразъ зникло зъ часописей. Люде любили и ненавидѣли по давному, дневники доносили що-дня про найновѣйшѝ выпадки, однакъ нѣгде не стояло имя Кароля Верешa. Що зъ нимъ стало ся? Може вѣнъ выбравъ ся за границю, або змѣнивъ имя та пѣднѣсъ ся до шляхотского стану?

Стара женщина майже забула перервану исторію и пригадувала собѣ на ней хиба тогдѣ, коли стрѣтила часомъ похоронъ якогось великого пана, що впрочѣмъ рѣдко лучало ся.

Лѣта скоро минали. Багато, багато домовинъ перейшло за той часъ вздовжь улицѣ Керепеше; цѣле поколѣня перейшло тою дорогою, а стару Приклєрову все ще можна було бачити при похоронахъ.

Одного вечера, коли она якъ-разъ вертала зъ кладовища и пристанула передъ выставою, щобы приглянутись цѣнамъ похоронныхъ вѣнцѣвъ, перемкнувъ ся пѣдъ нею якійсь убогій, обѣдраный чоловѣкъ.

Стара поглянула въ слѣдъ за нимъ — вѣнъ выдавъ ся ей знакомымъ. Добре, що вѣнъ затримавъ ся передъ выставою склепу зъ печивомъ; теперь могла она лучше приглянутись нещасливому. Его одѣжь була цѣлкомъ выгерта, а зъ одного чобота вызирали голѝ пальцѣ; тужливо споглядавъ вѣнъ на печиво. Въ тѣмъ полумѣнь газового свѣтла озарила его лице и стара жѣнка его пѣзнала.

— Кароль! — закликала она зъ-тиха.

Обѣдрана постать оглянула ся зъ переляком довкола себе.

роблено якій перепоны, удати ся просто на письмѣ безъ стемпля до Выдѣлу краєвого, котрый такій подання безъ проволоки полагоджує и заряджує, що потреба.

Рѣвно жь всякій оправданій жалобы на надужитя при продажи соли — особливо за жаданє высшои цѣны вѣдъ цѣны установленои, або на бракъ соли на складѣ — треба вносити до Выдѣлу краєвого, котрый подѣбній надужитя безпроволочно усуває и провинившихъ ся карає.

Въ справѣ всеавстрійского вѣча селяньского у Вѣдни

одержуємо зъ-пѣдъ Радехова отсе письмо:

На всенароднѣмъ вѣчу у Львовѣ при економічнѣмъ референтѣ д-ра Левицкого хотѣвъ я забрати голосъ въ справѣ маючого ся вѣдбути дня 14. с. м. загального збору селянъ зѣ всѣхъ краѣвъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй. Однакъ за-для того, що дискусія надъ тымъ референтомъ тягнула ся довше а оставали ще до обговореня рѣвно-жь важній референты, не забиравъ я голосу, вѣдложивши до точки, коли будуть внесеня. На жаль вѣче розвязано, отже остаєсь менѣ хиба дорогою дописи забрати слово въ справѣ сего всеавстрійского вѣча у Вѣдни.

Вп. референтъ д-ръ Левицкій сказавъ, що всѣ резолюціи рускаго всенародного вѣча предложать на вѣчу вѣденьскѣмъ делѥаты, котрыхъ мало выбрати вѣче львѣвске. Та що зъ резолюцій? хто ихъ представить коли вѣче нѣкого не выбрало! На вѣчу у Вѣдни певно будуть нашій послы, але то за мало, они потребують пѣдпоры зъ краю. Президія на тѣмъ вѣчу буде заступлена людьми зѣ всѣхъ народностій, промавляти можна буде не конче въ нѣмецкѣмъ языцѣ, всѣ народности роблять у себе великій приготованя на выслана дѥлѥгація. У насъ до сеи поры нѣчо не зроблено; може було бы зробило ся що у Львовѣ на вѣчу, але нинѣ я констатую, що нѣчого нема приготованого. А намъ належить выслати свою репрезентацію на тов вѣче до Вѣдня.

На не селяньство знаходить ся въ бѣльше прикрѣмъ економічнѣмъ положеню, нѣжь въ иншихъ краяхъ. Селяньство наше — то пѣдвалина, на котрѣй можемо ставити будучность, доля его всѣмъ намъ Русинамъ спѣльна и дорога, а дальше — сесе селяньсто своими жертвами крови и житя зъ послѣдныхъ выборѣвъ стало ся у Вѣдни и въ ширшѣмъ свѣтѣ голосне. Достоиньство и честь наша вымагає, абы на всеавстрійскѣмъ вѣчу у Вѣдни знайшла ся гѣдна репрезентація.

Часъ уже короткій, а рѣчи нинѣ стоять такъ, що заходить обава, чи буде и яка буде наша репрезентація. Соромъ бы бувъ для насъ, якъ бы навѣть була, але слаба. У Вѣдни не будуть доходити, що черезъ розвязане вѣча мы не могли въ тѣмъ дѣлѣ нѣчого рѣшити, але сконстатують, що нема репрезентаціи Русинѣвъ або есть дуже слаба. О надто численну репрезентацію менѣ не ходить, але ходить менѣ о тов, абы она була, а дальше, щобы мала мандаты зъ найширшихъ кругѣвъ — вѣдъ повѣтѣвъ, товариствъ, громадъ — заступати наше селяньство. Коли-бъ я бувъ мавъ нагоду на вѣчу у Львовѣ, бувъ бы-мь поставивъ таке внесенє: „Припоручає ся Свѣтлому Выдѣлови товариства „Просвѣта“ заняти ся акцією выслання репрезентации до Вѣдня на 14-ого с. м. Выдѣлъ товариства „Просвѣта“ нехай зложить ad hoc комітетъ зъ-посередъ себе або зъ людей зъ по-за себе, котрого обовязкомъ бы було:

1) выслати до всѣхъ товариствъ рускихъ якого бы они були характеру вѣдозву о моральну ініціятиву и матеріяльну помѣчь, абы выслали хоть одного дѥлѥгата зѣ свого округа;

2) постарати ся о евіденцію участникѣвъ и выстарати ся для нихъ зниженє цѣны ѣзды на зелѣзницяхъ, бо [якъ менѣ вѣдомо зъ нѣмецкихъ часописій] тов зниженє маєбути удѣлене;

3) выслати вѣдозву до товариствъ рускихъ у Вѣдни, абы репрезентацію нашу принято у Вѣдни и поумѣщовано на часъ зъѣзду по домахъ рускихъ.

Що могли зайти змѣны въ тыхъ точкахъ, тому не перечу, и на кожду добру гадку радо згодивъ бы-мь ся, а нинѣ рѣчи такъ стоять, що заходить обава, чи буде яка руска репрезентація. Завязувати головный комітетъ, провінціональній комітеты, вести переписку — все те за пѣзно. Въ нѣмецкихъ газетахъ стрѣчаємо поклики до складокъ, вѣдозвы, щобы въ найширшихъ кругахъ занято ся акцією выслання дѥлѥгатѣвъ. Треба и у насъ, щобы всѣ часописи рускій справу того вѣча пѣдперли, а всѣ рускій товариства, всякого характеру, нехай займуть ся высланємъ дѥлѥгаціи и дадуть помѣчь матеріяльну бодай въ части.

Безперечно головна рѣчь — грѣшь, але коли часописи, товариства, поодинокій люде розвинуть акцію, то знайдесь и грѣшь, а якъ буде грѣшь, то буде и репрезентантъ. Одинъ ученый Нѣмець сказавъ: „Kümmern wir uns nicht ums Geld; suchen wir nur die Begeisterung für die gute Sache in das Volk zu tragen, und das Geld wird von selbst kommen“. Якъ, хто и по якому? — о форму менѣ не йде, тѣлько абы робило ся, абы була акція, то буде и репрезентація. Periculum in mora — боюсь, абы мы не посоромились, тому жваво, охочо до роботы! А завзываю всѣхъ, кому честь и достоинство народу лежить на серци, нехай наше славне селяньство гѣдну мае репрезентацію на всеавстрійскѣмъ вѣчу у Вѣдни!

Д. С.

На повыше письмо скажемо вѣдъ себе:

Попередъ в его обава Вп. автора що-до репрезентаціи рускои на вѣденьскѣмъ вѣчу в мабуть пересадна. Намъ вѣдомо вже доси, що ѣдуть на се вѣче: зъ рогатиньского повѣту два селяне, зъ скалатского оденъ, зъ львѣвского поѣде мабуть що-найменче оденъ. Ще тыждень часу, то ще полагодить ся справа и бодай въ части иншихъ повѣтѣвъ рускихъ.

Акцією того вѣча занявъ ся посолъ о. Данило Танячкевичь и въ своѣмъ письмѣ [напечатанѣмъ въ „Дѣлѣ“] предложивъ проектъ зложеня рускои дѥлѥгаціи выборами пѣсля повѣтѣвъ и вѣзвавъ рускій товариства повѣтовій до переведеня того дѣла отже чинность читало выдѣлу „Просвѣты“ чи чия инша въ тѣмъ напрямѣ була вже злишна.

Та й въ справахъ картъ ѣзды и принятя рускои репрезентаціи у Вѣдни о. Танячкевичь, перебуваючи въ мѣсци, бѣльше мѣгъ и може знати и зробити, анѣжь хтось зъ краю. Не сумнѣваємо ся, що леда день прийдуть вѣдъ о. Танячкевича информаціи для тыхъ, що мають выѣхати.

Що-до нашои часописи — то мы сповнили свѣй обовязокъ совѣстно. Успѣхъ дѣла зависить вѣдъ патріотѣвъ нашихъ по повѣтахъ. Де доси дѣла не зроблено, можна ще зробити — до 14 ого тыждень ще часу!

Переглядъ політичный.

N. fr. Presse дѣстав зъ Буда ешту таку вѣсть въ справѣ угодовои провізорія. Въ тутешныхъ урядовыхъ кругахъ рѣшучо заперечують розширенымъ по Вѣдни поголоскамъ, мовь бы угорске правительство австрійскому міністерству дало поновне запевненє, що зъ угорскои стороны не буде супротивленя, коли бы угодову провізорію довершено 14 тымъ параґрафомъ австрійскихъ основныхъ законѣвъ. Упевнюють, що жадна компетентна сторона угорска такои обѣтницѣ не давала и нѣхто би навѣть не жадавъ. Вже вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ признали окончено всѣ чинники австрійско-угорскои монархіи, и корона и правительство спѣльне и австрійске, що нѣяка умова, дотыкаюча угоды и спѣльныхъ справъ, не може станути на пѣдставѣ 14-того параґрафу, тѣлько потрѣбно до того пѣсля угорского угодового закону участи обопѣльныхъ конституційныхъ репрезентацій. Що Австрія гадає робити въ такѣмъ разѣ, коли бы оказала ся конечность, що Угорщина мусѣла бы имити ся своихъ окремыхъ законодатныхъ запоряджень, — чи въ такѣмъ разѣ въ Австріи поладнано бы спѣльній справы розпорядженемъ на пѣдставѣ звѣстного параґрафу чи иншимъ якимъ способомъ, — надъ тымъ доси не застанавляно ся при нарадахъ зъ угорскими чинниками. Въ тутешныхъ політичныхъ кругахъ нѣчого не бажають такъ горячо, якъ щобы чимъ скорѣйше въ парляментахъ переведено угодову провізорію.

Ся будапештеньска вѣсть не змѣнює нѣ въ чѣмъ того, що вже доси було вѣдомо, особливо пѣсля звѣстнои заявы угорского президента міністрѣвъ въ угорскѣмъ соймѣ. Въ угорскѣмъ парляментѣ законъ о угодовѣй провізоріи принятый вже обома палатами. Коли такъ само принятый буде и въ австрійскѣмъ парляментѣ, тогдѣ все буде въ ладѣ. Въ противнѣмъ разѣ, якъ знаємо зъ заявы Банфіого, угорске правительство не пристане на полагодженє справы при помочи 14-того параґрафу, а внесе въ угорскѣмъ парляментѣ окремій законы, мабуть вже на такій выпадокъ навѣть приготовленій, пѣсля котрыхъ Угорщина поладнає собѣ спѣльній справы незалежно, не оглядаючись на Австрію, а австрійскому правительству лишить повну волю робити собѣ, якъ и що схоче. Але на такій выпадокъ вновъ сторонництво Кошута ладить ся, якъ доношено, до опозиціи и грозить обструкцією, „якои не видавъ ще доси угорскій соймъ.“

Въ Франціи великого гомону наробила теперь знову справа Драйфуса. Передъ двома роками засуджено французского капітана артилеріи Драйфуса на доживотне заслане за те, що вѣнъ мавъ Нѣмеччинѣ и Италіи продати войсковій тайны. Розправу противъ Драйфуса перевѣвъ войсковый судъ тайно, такъ що не можна мати ясного образу справы. Въ дневникахъ писано, що доказомъ противъ Драйфуса були акты, выкраденій зъ нѣмецкои амбасады чи навѣть зъ кабінету нѣмецкого цѣсаря. Крѣмъ того мало удати ся французскѣй поліціи переловити шифрованый листъ нѣмецкого войскового вѣдпоручника до італійского и зняти зъ того листу фотоґрафію; а въ нѣмъ выразно мала бути бесѣда о зрадѣ Дрейфуса. Зъ того часу родина засудженого ужила всякихъ способѣвъ, щобы выказати его невинность и выстарати ся о ревізію засуду. Передъ кѣлькома мѣсяцями появила ся брошура въ оборонѣ Драйфуса; указує ся тамъ на знатокѣвъ письма, котрій кажуть, що актъ, на котрѣмъ оперто засудъ, не може походити вѣдъ Драйфуса. Оповѣдають такожь, що управитель вязницѣ капітанъ Форзеті тежь переконаный о невинности Драйфуса и передъ оголошенємъ засуду публично подавъ ёму руку, а опѣсля явно пристає зъ родиною засудженого; при тѣмъ всѣмъ ёму не вѣдобрано анѣ ранґи капітана анѣ уряду управителя вязницѣ. На самъ остатокъ теперь справа приняла новъ новый зворотъ. Віцепрезідентъ сенату Шайреръ-Кестнеръ публично узнає Драйфуса невиннымъ. Шейреръ-Кестнеръ е альзатскій Нѣмець, але пѣсля прилученя Альзаціи до Нѣмеччины лишивъ собѣ французке громадянство, — значить, не хотѣвъ перейти въ пѣданьство нѣмецке. Такъ тымъ якъ и своимъ становискомъ мае вѣнъ безперечно велику повагу. Годѣ припускати, щобы безъ доказѣвъ мѣгъ вѣнъ ставати въ оборонѣ засудженого. Длятого напирають на него, щобы выявивъ тѣ доказы. На те вѣдказує вѣнъ, що вѣнъ смѣло иде своею дорогою и, коли буде мати всѣ доказы въ ладѣ зѣбраній, тогдѣ и выступить зъ ними. Тымчасомъ ладжено въ тѣй справѣ на день 4 с. м. въ парляментѣ интерпеляцію до правительства, але, якъ доносять, якось би не внесено. За те само правительство мае сими днями дати въ парляментѣ пояснене справы. Будь-що-будь справа набрала новъ розголосу и цѣкавить широкій круги не тѣлько въ Франціи. У всякѣмъ разѣ звертають увагу на шкѣдливѣсть тайности войскових судѣвъ. Коли бы не те, то справа Драйфуса не могла бы такъ довго запрятувати людямъ голову.

Въ Атенахъ выйшло недавно урядове справоздане о провинахъ офіцирѣвъ, що належали до грецкои армії въ Епирѣ. Показує ся зъ того, що 50 офіцирѣвъ, оказало ся негѣдными свого становиска. Мѣжь ними е лише десять низшихъ офіцирѣвг, а всѣ иншій належали до штабу або були командантами компаній. Одного капітана обжалованує ся, що заграбивъ тысячь овець, а одного ґенерала дівізіи, що для грабежи звелѣвъ збурити оденъ грецкій склепъ.

Polit. Correspdnz. доносить, що д. 7 с. м. вѣдпоручники кретеньского народного збору, мѣжь котрыми будуть заступникѣ всѣхъ округѣвъ острова, мають удати ся до Канеѣ, щобы вручити адміраламъ пропамятне письмо, въ котрѣмъ будуть высказаній бажаня христіяньского населеня острова. Найважнѣйшій жадания суть: вѣдкликане турецкого войска зъ Креты, признане власнои торговельнои фляґи и якъ найскорѣйша помѣчь для населеня, щобы запобѣгчи грозячому голодови. Кретенцѣ мали такожь намѣръ выслати депутацію, зложену зъ десяти членѣвъ, до дворѣвъ великихъ державъ европейскихъ, але сю гадку залишено.

Обвѣщене.

Повѣтове Товариство політичне „Селяьска Рада у Львовѣ“ скликує нинѣшнымъ по мысли §. 2 статута

зѣбране членѣвъ,

що вѣдбуде ся въ четверъ дня 11 н. ст. падолиста 1897 р. о годинѣ 10-ій передъ полуднемъ у Львовѣ, въ сали Товариства ремѣсникѣвъ „Зоря“ [при улици Краковскій ч. 17.] за-для нарады въ слѣдующихъ справахъ:

1) Спѣлки рѣльничій и выслане депутацін на всеавстрійске вѣче у Вѣдни.

2) Справа забороны подѣльности селянь скихъ грунтѣвъ.

3. Внески участникѣвъ зѣбраня.

Зъ уваги на важность пѣднесеныхъ справъ запрошуємо нашихъ членѣвъ до численнои участи.

За повѣтове Товариство політичнне „Селяньска Рада“, у Львовѣ дня 6 н. ст. падолиста 1897 р.

О. Гр. Гѣрнякъ голова. *Д-ръ Левицкій* секретарь.

НОВИНКИ.

— **Загальній зборы Рускои Рады въ Сокали** вѣдбудуть ся въ четверъ 11-ого н. ст. листопада пѣсля слѣдующого порядку: О годинѣ 9-ій рано служба Божа въ мѣскѣй церкви св. Михаила при улици Шляхотскѣй; о годинѣ 11-ій вѣдкрытє зборѣвъ въ домѣ п. Іосифа Демчука на кольонии ч. д. 30. Позаякъ на тыхъ зборахъ мае выбратись новый выдѣлъ и обговоритись важній справы бѣжучій, просимо о якъ найчисленнѣйшу участь всѣхъ честныхъ патріотѣвъ повѣту сокальского. — За Выдѣлъ Рускои Рады въ Сокали о. *Левицкій* предсѣдатель, о. *Федоровичъ* секретарь.

— Дня 1 н. ст. падолиста вѣдбули ся въ **Бродахъ загальній зборы членѣвъ „Селяньскои Рады“ тамошнои.** Закимъ одержимо ширшій вѣсти о тыхъ зборахъ, **нотуємо** сегодня тѣлько коротку вѣсть про нихъ. Въ зборахъ взяло участь звыжь пятьсотъ селянъ. По соборнѣй службѣ Божѣй, вѣдправленѣй о. Барилякомъ, вѣдкрывъ зборы господарь зъ Пониквы великои Михайло Гаврилюкъ промовою, котру закѣнчивъ прошенємъ интеліґенціи рускои зъ Бродѣвъ и околицѣ, щобы пѣднесеный праворъ „Селяньскои Рады“ держала и дальше крѣпко въ своихъ рукахъ для добра народу въ Брѣдщинѣ. Выбраный на предсѣдателя зборѣвъ о. Мандичевскій зъ Берлина, зазначивши въ своѣвъ промовѣ потребу єдности мѣжь интеліґенцією рускою и селяньствомъ та мѣщаньствомъ, удѣливъ голосу д-ру Должицкому, а той здавъ справу зъ цѣлорѣчнои дѣяльности выдѣлу „Селяньскои Рады“. Справоздане се зборы однодушно приняли до вѣдомости. Потѣмъ наступивъ красный референтъ о. Долиньского, пароха брѣдского, о орґанізаціи селянъ. Зѣбраній селяне нагородили референтъ сей грѣмкими оплесками. Такъ само принято промову о. Герасимовича, пароха зъ Бѣлявець, о радахъ повѣтовыхъ. До нового выдѣлу выбрано: трехъ священикѣвъ, а то оо. Мандичевского, Долиньского и Сухаровского, селянъ Гаврилюка, Дудися и Ничая а зъ интеліґенціи свѣтскои д-ра Должицкого. Выдѣлъ сей уконституує ся въ понедѣлокъ 8-ого с. м.

— **Статутъ „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ въ Станиславовѣ** выготовленый есть на пѣдставѣ шѣстьохъ найлѣпшихъ пѣдручникѣвъ, мѣстить 11 роздѣлѣвъ и 83 параґрафѣвъ. Той статутъ буде на зборахъ конституующихъ, про котрій буде незадовго особне оголошене, пѣдписаный радою управляючою и членами та й подасть ся до суду для зареєстрованя Члены одержать вже надрукованый въ половинѣ грудня. Тымчасомъ просимо скоренько приступати зъ удѣлами, щобы можна менше бѣльше знати, въ кѣлько примѣрникахъ друкувати. — Удѣлы просимо посылати на адресу: М. Кушнѣръ начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ — *Комітетъ.*

— **Противъ выборѣвъ до золочѣвскои рады** повѣтовои вносить адвокатъ Рожанковскій въ имени рускихъ выборцѣвъ протестъ, въ котрѣмъ — якъ говорять — мають бути пѣднесенй важкій надужитя. Такожь приготовляє протестъ золочѣвскій адвокатъ д-ръ Гайне, довголѣтный членъ повѣтовои рады, усуненый зъ старостиньскои листы старостою Родеромъ, котрый конче хотѣвъ мати въ радѣ адвоката д-ра Колачковского, свого зятя.

— **Рады повѣтовій въ заходній Галичинѣ,** въ котрыхъ мають перевагу селяне зъ людового сторонництва, бо не тѣлько зъ курій сѣльскои але и мѣскои выбрали своихъ кандидатѣвъ, — не можуть уконституувати ся. И такъ рада повѣтова вѣлицка выбрала віцемаршалкомъ селянина Словіка, але сей выбѣръ не одержавъ цѣсарскои санкціи. А новъ мысленицка рада повѣтова выбрала віцемаршалкомъ посла-селянина Андр. Сѣреднявского на мѣсце учителя Комінковского, котрого не подано до санкціи „за-для зависимости вѣдъ правительства“. Селяне дуже огѣрченй за таке проволѣканє жизненнои для нихъ справы.

— **Дефравдаціи въ Краковскѣмъ товариствѣ** обезпечень. Дирекція товариства внесла онодгы до суду краковского подане о отворене конкурсу до маетку Чеслава Кешковского; за симъ примѣромъ пѣйдуть мабуть и прочій приватній вѣрителѣ. Высота квоты, здефравдованои Кешковскимъ, ще не звѣстна, Czas доносить що Чеславъ спроневѣривъ 24.200 зр. и 50.000 рублѣвъ на шкоду товариства (тій рублѣ пѣднявъ Чеславъ особисто зъ варшавского товариства обезпечень „Przezorność“, зъ котрымъ Краковске товариство стояло въ звязи); — а новъ Głos Narodu доносить, що сума всѣхъ дефравдацій Чеслава выносить квоту одного міліона зр. а то 100.000 зр. на шкоду Кр. товариства, 200.000 зр. приватныхъ особѣ, а 700.000 зр. на шкоду спѣлки нафтовои „Potok“. Справа зъ дефравдацією въ спѣлцѣ нафтовій дуже старанно затаює ся, щобы до решты не пошкодити пѣдприемству, котре заснованє зъ очевиднымъ намѣромъ выдуреня грошей, попалось въ руки ще проворнѣйшій Чеслава. Нафтовій спекуляціи провадивъ Чеславъ спѣльно зъ директоромъ ґр. Сціпіономъ, тожь, якъ доносять, директоръ-ґрафъ мае зложити свою гѣдность. Взагалѣ говорять (але лише поки що говорять), що заберуть ся до основнои реорґанізаціи внутрѣшнихъ вѣдносинъ въ това-

— Чи се вы справдѣ? Не пѣзнаєте мене? Тажь я вдова Прилѣпова, у котрои вы мешкали. Не глядѣть на мене такъ здивованій!

Ноги у нещасливого захитались и вѣнъ мусѣвъ оперти ся о лѣхтарню, щобы не впасти.

— Вы хорый, бѣдный, любый Каролю! Ходѣть зѣ мною. Якъ можна було до того допустити? Але я неразъ думала собѣ: на що вамъ було зачѣпатись зъ можными?...

Чоловѣкъ не сказавъ нѣ слова. Мовчки давъ вѣнъ себе провадити и за пѣвъ годины бувъ уже въ маленькѣй комнатцѣ, де передъ лѣтами розпочавъ дорогу свого житя. Блискучій днѣ славы—всѣ проминули. Межи вчерашнымъ а нинѣшнымъ днемъ не було нѣчото. Вѣнъ лежавъ нинѣ знову, де лежавъ вчера, може навѣть на тѣмъ самѣмъ лѣжку.

Старушка ходила коло него, зварила ёму цѣлющого чайку, але хорому на другій день погѣршилось, а коли старушка збудила ся третього дня въ-ранцѣ, вѣнъ бувъ уже мертвый.

Она здушила сльозу въ оцѣ, вѣдтакъ выйняла зъ шафы стару панчѣшку, вытрясла зъ неи грошѣ и роздѣлила ихъ на двѣ купки.

— Для такои панѣ, якъ я, выстатчить похоронъ и за 49 реньскихъ. Свѣчокъ не буде! Дѣстану такожь лише старый смухъ. Але и такъ буде добре...

За другихъ 49 реньскихъ поховала она свого колишного комѣрника и могла при тѣмъ цѣлкомъ докладно видѣти, якъ выглядати-ме колись ёи власный похоронъ.

Переклавъ *Б*)*

риствѣ, бо на пр. показує ся, що въ бюрахъ товариства и по аґенціяхъ засѣдає ажь 73 членівъ родины Кешковскихъ, котрѣ будучи т. зв. „схибленими людьми“ подбставали зъ титулу посвоячення интратнѣ посады. Вѣденьскі ґазеты рівножь занимають ся справою дефравдації. И такъ N Wr. Tagblatt пише, що высоко поставленѣ особы и вплывовѣ протекторы по выкрытю крадежи улекшили злодѣеви утечу. А зновъ *Arbeiter Zeitung* присвятила сѣй справѣ окрему статью подъ заг. „Panama in Galizien“. Скритикувавши господарку Кр. товариства (н. пр. позичано на ґіпотеку на друге мѣсце на такѣ добра, що були обтяженѣ довгомъ до высоты 75 прц. своєи вартости), та представивши політичну дѣяльность урядниківъ краківскои дирекції при всякихъ выборахъ, высказує авторъ статьѣ жаль що-до особы: гофрата Лясковского и старосты зъ Подґуржа ґр. Старжиньского, зъ котрыхъ перший підписавъ „дорогому Чеславови“ вексель на 20.000 зр., а другій на 32.000 зр., и ще въ добавокъ стратили сталого партнера до віста. При кінци статьѣ ставлять Arb Ztg. таке питане до правительства: „Якъ властиво стоить справа зъ державною контролею надъ товариствомъ, котрого управитель бувъ сердечнымъ приятелемъ всемогучого гофрата Лясковского? Въ сѣмъ случаю, де міліоны зр. переважно зъ кишенѣ селяньства и маломѣщаньства входять въ ґру, мабуть повинно було правительство поспѣшити ся та въ офіціяльнѣмъ комунікатѣ сказати правду, якъ се було можливе, щобы панувавъ такъ довго неладъ, та що зробила державна контроля для єго спиненя. Вправдѣ знаємо, що ґр. Баденьому, котрый найблизшихъ свояківъ дефравданта Кешковского зачислявъ мѣжь своихъ весѣльныхъ гостей, відповѣсти на се питане прийдесь тяжко, але мимо того мы ставляємо питаня и ждемо на відповѣдь.“

— **Именованя въ судівництвѣ.** Міністеръ судівництва именувавъ адъюнктами судовыми въ округѣ высшого суду львівского отсихъ авскультантівъ: Нат. Хомицкого для Комарна, Людв. Моталя для Старои соли, Тад. Земяньского для Ярослава, Фр. Підята для Городка, Фр. Борта для Краківця, Стан. Кірхнера для Теребовлѣ, Іос. Старжиньского для Печенѣжина, Теоф. Ясеницкого для Лѣська, Іос. Праґловского для Кутъ, Чесл. Войцицкого для Підґаєць, Клима Кульчицкого для Яворова, Флор. Вольского для Снятина, Каз. Шенета для Глинянъ.

— **Демонстраційный похід львівскихъ соціялістівъ** улицями мѣста Львова відбуде ся завтра въ недѣлю о год 10-тій рано. Зъ пасажу Гавсмана выйде похід и улицями: Сикстускою, Кароля Людвика, Академічною, Миколая и Зибликевича зайде ажь на пляцъ выставы, де въ гали музичній відбуде ся вѣче для обговореня квестій знесеня стемпля ґазетного и політики ґр. Баденього. Поворотъ зъ вѣча відбуде ся въ тімъ самімъ порядку. Поліція позволила на сей похід підъ услівемъ, що ладъ буде захованый. Такій демонстраційній походы устроюють ся деколи за границею, щобы показати публицѣ численностію походу силу партіи соціялістичної. На сегорічнімъ зъѣздѣ рускихъ радикалівъ предкладавъ д-ръ Франко, щобы нарікъ устроити по улицяхъ мѣста Львова демонстраційный похід рускихъ селянъ, але се предложене не найшло одобреня.

— **Герой львівскихъ перегонівъ**, Феліксъ Скаціґіно, не смѣє більше брати участи въ перегонахъ, стоячихъ підъ покровомъ вѣденьского Джокей-клюбу. Въ такій с особъ покаравъ Джокей-клюбъ п. Скаціґіна за се, що не плативъ довгівъ и зобовязань перегонныхъ. Конѣ Скаціґіна бѣгали щасливо въ перегонахъ, бо н. пр. въ 1896 р. взяла єго стайня пять, а въ 1895 р. ажь вісѣмь нагородъ. Вже на сегорічныхъ перегонахъ не стрѣчало ся имени Ф. Скаціґіна зъ Перевізця.

— **Команда краєвои обороны у Львовѣ** подає намъ до вѣдомости, що въ урядовій Gazet-ѣ lwowsk-ій умѣщено оголошене въ справѣ вношеня офертъ на доставу частій одежи и уруженя для краєвои обороны. На се оголошене умѣщене въ инсератовій части згаданои урядовои ґазеты звертає команда увагу дрібныхъ промисловцівъ, котрі въ першімъ рядѣ управненѣ убѣгати ся о доставу.

— **Огнѣ.** Въ Фирлѣєвѣ підъ Рогатиномъ знищивъ огонь въ ночи зъ вівторка на середу пять селяньскихъ загородъ. Огонь тревавъ двацять годинъ и знищивъ такожь сѣно зложене въ стогахъ.

— **Зелѣзничій катастрофы безъ кінца.** Межи стаціями Пістінґъ а Веллерсдорфъ на шляху Вітмансдорфъ-Ґутенштайнъ выскочивъ зъ шинъ въ середу товаровый поѣздъ. Одинъ кондукторъ згинувъ, а двѣ особы тяжко покалѣчені а одна легко.

— **Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“** въ Ганусівцяхъ складає щиру подяку Хв. Выдѣлови „Просвѣты“ у Львовѣ за присланє книжокъ даромъ для нашои читальнѣ. — Въ Ганусівцяхъ дня 2 падолиста 1897. За Выдѣлъ *Петро Янкевичъ* голова. *Федь Козакевичъ* секретарь.

— **Повітова рада въ Равѣ** рускій постановила наложити на протягъ пяти лѣтъ по 2 кр. додатку до податківъ на всѣхъ оподаткованыхъ въ повітѣ и зъ процентівъ відъ зібранои тымъ способомъ сумы надѣляти стіпендіями учениківъ середныхъ шкілъ по 100 злр. а промысловыхъ шкілъ по 50 злр. річно. Числячи підъ пинѣшного податку збере ся за пять лѣтъ 12.000 злр., а коли бы въ тімъ часѣ податки підняли ся, то и більше. Стипендіи роздававъ бы повітовый выдѣлъ межи бѣдныхъ учениківъ середныхъ або промысловыхъ шкілъ родженыхъ въ равскімъ повітѣ и приналежныхъ до сего повіту. Якъ вѣдомо, Русины въ равскій радѣ повітовій домагали ся въ память цѣсарского ювілея основаня ґімназіи въ Равѣ, Поляки зновъ хотѣли шпиталю, а наконець зійшло на стіпендіи, якихъ відъ капіталу 12.000 може бути три для учениківъ середнихъ шкілъ по 100 злр. и три для учениківъ шкілъ промысловыхъ по 50 злр. річно.

— Дня 3 н. ст. листопада сего року выдаливъ ся зъ Львова, не знати куда, **Антонъ Цегельскій**, ученикъ I клясы академічной ґімназіи у Львовѣ, въ ученицкімъ мундурѣ и до нинѣ не вернувъ ся. О. Цегельскій просить донести ему до Подусова, почта Янчинъ, єли-бы хто о тімъ єго сынѣ що-небудь довѣдавъ ся.

— **Жидівску конкуренцію** зъ христіяньскимъ купецтвомъ характеризує ось-така пригода: Въ Ряшевѣ відкрыто недавно торговлю „кулокъ рільничихъ“, котра мала на цѣли до статочни сѣльскимъ крамарямъ товары по дешевій цѣнѣ. И що-жь двѣ ся? Жиды вызначують зъ кагального фонду 10.000 зр. запомоги для своихъ купцівъ, абы могли давати крамарямъ дотычні товары ще дешевше, нѣжь торговля „кулокъ“, и тымъ чиномъ довели тую христіяньску торговлю до банкротства.

— **Хто то?** Kurjer Lw. задає таку загадку: Зъ шематизму ц. к. намѣстництва можна довѣдати ся богато цѣкавыхъ рѣчей. Є тамъ въ списѣ оденъ адвокатъ, що заразомъ є и політикомъ. Належить вінъ до т. зв. поломаныхъ демократівъ, що то нібы въ опозиції, але тримає зъ правицею, бо відъ панівъ и панківъ залежить єго истноване. Є вінъ синдикомъ шляхоцкои институції, а заразомъ выробляє позычки: стриже и голить; рівночасно заступає двохъ клієнтівъ, що уходить після етики львівскои адвокатскои палаты. На зелѣзницяхъ знає ся мовь слѣпый на барвахъ, и длятого засѣдає въ радѣ зелѣзничій. Є такожь членомъ управы такои касы, що значить ся муравлемъ, и выробляє тамъ позычки не зъ платонічної любови. Є презесомъ въ однімъ зъ банківъ львівскихъ, членомъ управы и выдѣлу такого заведеня, котре має обовязокъ уважати на тыхъ, котрымъ при роботѣ ломлять руки або ноги. До направы поломаныхъ рукъ и ногъ замовивъ свого брата, хочь сей є властиво лише до жѣнокъ. Але нашъ ґеній каже: „Не святій горшки лѣплять! Роби, коли тобѣ платять; и менѣ мои товаришѣ асиґнують по кількасотъ зр. за укладане контрактівъ, хочь сиджу у выдѣлѣ и за те беру по 5 зр. за засѣданє.“ Вінъ не тілько сидить въ радѣ зелѣзничій, але и въ комітетѣ, що то переважно говорить о коняхъ. Є такожь достойникомъ въ кулкахъ, що то суть солею въ оцѣ москвофиламъ (!) и иншимъ нашимъ приятелямъ. Хто се? Вгадайте! Пізнати єго по тімъ, що на засѣданя приходить тогдѣ, коли мають заплатити дієты або коли хоче всадити до якои институції свого протеґованого.

— **Податокъ на біциклістівъ.** N. Wiener Tagblatt доносить, що наше міністерство фінансівъ заняте теперь выготовленемъ проєкту податку на біциклістівъ. Тѣ біциклисты, що жиють зъ ѣзды біциклемъ яко зъ ремесла, платили бы річно 24 зр. податку; тѣ, що лише для розрывки ѣздять, 12 зр., а тѣ що для выповненя свого звання [н. пр. лѣкарѣ, адвокаты] уживають біциклівъ, 6 зр. річного податку.

— **Велику несподіванку** донесли лондоньскій ґазеты. Старый маляръ Кароль Вільсонъ малювавъ фасаду высокого дому и черезъ неосторожність упавъ зъ руштованя, такъ що коли єго підняли, вінъ бувъ цѣлкомъ омлѣлый. По дорозѣ до шпиталю вінъ прийшовъ до себе и нѣякъ не хотівъ піддати ся оглядинамъ лѣкаря. Коли-жь єго до того приспівували, вінъ просивъ лѣкаря о розмову въ чотири очи и ему таке розповівъ: „Я не хотівъ, щобы відкрыли, хто я; але теперь мушу заявити, що я женщина“. Зъ дальшои розмовы показало ся таке: Катерина Комбсъ родила ся 1834 р. а 1856 р. выйшла за-мужь за одного маляра. Однакъ супруже жите склало ся нещасливо, вкінци чоловѣкъ забравъ грошѣ и дорогоцінности та втѣкъ до Австралії. Женщѣ лишивъ ся лише роботницкій одягъ чоловѣка. Сей давъ ѣй нагоду вывчити ся малярства и вскорѣ она стала знаменитымъ маляремъ и заробляла більше якъ звычайно женщины заробляють. Сорокъ лѣтъ знали Катерину Комбасъ підъ именемъ Кароля Вільсона и она гадає й дальше працювати підъ тымъ именемъ.

— **Ґазетярске право.** 1) Передплатники, доки не повідомлять редакції, що не хотять ґазеты, будуть уважати ся и на дальше передплатниками. 2) Єсли передплатники відошлють ґазету и не хотять ей дальше брати, то редакція може ґазету посылати дальше, доки не будуть выровнані залеглости. 3) Єсли передплатники занедбують або не хотять відбирати ґазеты зъ почты, то можна ихъ потягнути до одвічальности и они мають заплатити належність за цѣлый часъ посылки, доки выразно не заявлять, щобы ґазеты не высылати дальше. 4) Єсли передплатники перенесуть ся до иншои мѣсцевости безъ повідомленя редакції а ґазета высилає ся підъ давнѣйшою адресою, підлягають одвічальности. 5) Суды є тои гадки, що невідбиране ґазеты зъ почты, якъ и переселене до иншого мѣсця безъ повідомленя редакції рівнає ся ошуканьству зъ розмысломъ. 6) Особу, що відбирає и задержує ґазету, безъ взгляду на те, чи ей замовила чи нѣ, уважає ся після права за передплатника. — То ґазетярске право — въ „Америцѣ“, а оголосила єго американьско-руска „Свобода“ для поінформованя своихъ американьскихъ передплатниківъ. Гадаємо, що оно цѣкаве буде и для „старо-краєвыхъ“ нашихъ „перед“- чи „послѣ“-платниківъ...

— **Дрібні вісти.** На тернопільско-бережаньскімъ шляху зелѣзничімъ зновъ зарисувавъ ся віядукъ межи стаціями Потуторы и Жолнівка [той самъ, що єго мусѣли заразъ по выбудованю реставрувати]; для огляду того моста выслано комісію. — Міністеръ заграничныхъ справъ ґр. Аґеноръ Ґолуховскій приѣхавъ вчера рано о годинѣ 8-ій зъ Гусятина до Львова, а відтакъ блискавичнымъ поѣздомъ удавъ ся безпосередно въ дальшу дорогу до Вѣдня — Испыты письменнѣ [клявзуровѣ] и устнѣ для кандидатівъ на учителівъ середныхъ шкілъ розпічнуть ся въ львівскій ц. к. комісіи испытовій дня 2 н. ст. грудня с. р. — Утѣкъ зъ вязниця Юрко Панківъ, засуженый выркомъ терпопільского суду зъ д. 26 червня 1896 р. за крадѣжь на пів'тора року тяжкои вязниця. У вязници сидівъ у Львовѣ и выйшовши на роботу д. 2. с. м. при ул. св. Николая скориставъ зъ темного вечера [було о 7-ій годинѣ] и щезъ. Панківъ, римо-кат., родомъ зъ Дзвинячи въ залѣщицкімъ повітѣ, жонатый, отець двоихъ дѣтей, має 41 лѣтъ. Утѣкаючи взявъ изъ собою зимове арештантске одѣне. — Новѣ запалки підъ назвою paper vertas, выроблюваній зъ паперовои масы, входять въ уживане у Вѣдни выпираючи восковѣ и сальновѣ; въ Найдерфль підъ Вѣднемъ заложено фабрику для выробу тыхъ новыхъ запалокъ.

Посмертній — ⚶ — оповѣстки.

Кирилъ Ладижиньскій, бурмістръ Сянока, померъ нинѣ рано въ бюрѣ на ударъ серця. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. львівскій высшій судъ краевый именувавъ канцелістами судовыми: часово пенсіонованого канцеліста Василя Карпяка зъ Снятина для Сокаля, підофіцірівъ [арміи, оборони краєвои або жандармеріи]: Герша Розенфельда для Белза. Еміл. Гая для Бурштина, Натана Шора для Збаража, Исид Петерзіля для Бучача, Ив Шишлика для Тернополя, Моріца Германа для Городка, Гавр Алекс. Мигдана для Теребовлѣ, Герша Купфермана для Станиславова, Жигм. Белємера для Ходорова, Мойсея Мандлера для Балигорода, Руд Баравтса для Дрогобича, Тад. Крушиньского для Янова, Іосифа Шумиловича для Любачева Фр. Манца для Любачева, Володисл. Фіґвера для Калуша, Іосля Кнебля для Турки, Валент Зелиньского для Станиславова, Короля Фрібеса для Станиславова, Адольфа Романовского для Мѣльницѣ Филина Фрайдмана для Козовы, Стан. Скульского для Підґаєць, Іосифа Баєра для Рудокъ, Мих. Подольского для Калуша, Володисл. Смаржевского для Равы, Файбиша Віцтінґа для Кутъ, Арона Орнштайна для Нижанковичь, Морица Фертіґа для Жовкви, Ив. Козакевича для Борщева, Людв. Глядного для Тисьменицѣ, Андр. Бигайского для Тисьменицѣ, Кароля Роберта Шебесту для Рогатина, Іосифа Подфилинского для Глинянъ, Іосифа Тіша для Косова, Мих. Галацкого для Делятина, Самуила Тірка для Журавна, Ант. Лавровского для Олеська, Альбина Козловского для Кугъ, Романа Ткачкевича для Залѣщикъ, Войт. Прокша для Бучача, Мойсея Цвілінґа для Сколього, Іосифа Германа для Золочева, Абу Мета для Підбужа, Євг. Мостовского для Борщева, Франца Адамовского для Буська, Якова Максимовича для Калуша, Ґустава Павликовского для Заболотова, Ив. Ремишевского для Буська, Тад. Тобіса для Зборова, Илію Мазура для Обертина, Фішля Бернфельда для Рожнѣтова, Володисл. Весоловского для Николаева, Дмитра Сливича для Калуша, Ив. Свитажовского для Буська, Маріяна Домбровского для Делятина, Іосифа Тура для Глинянъ, Кар Насадняка для Надвірнои, Володисл. Попеля для Сокаля, Кар. Куницкого для Городенки, Якова Мойсея Ляндесберґа для Чорткова, Мечисл. Сербеньского для Коломыѣ, Емиля Цепельовского для Перемышлянъ, Віктора Жуковского для Радехова, Іосифа Свидзиньского для Косова, Мих. Рота для Бурштина, Франца Яськевича для Чорткова, Мат Керницкого для Кутъ, Мих. Дениса для Жовкви, Володимира Сохацкого для Жабя, Каз. Балицкого для Нового села, Юрія Мартинця для Золотого Потока и Едварда Бандурского для Богородчанъ

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенісъ концепіста намѣстництва Адольфа Пасецкого зъ Горлиць до Домбровы, а концептового практиканта намѣстництва Іосифа Збышевского зъ Домбровы до Горлиць. — Львівскій высшій судъ краевый перенісъ судовыхъ канцелістівъ: Вас. Бѣлецкого зъ Дрогобича до Стрыя, Леоп. Макаревича зъ Никелаева до Львова, Людв Іосифа Броньского зъ Яворова до Балигорода, Мих. Скульского зъ Рожнѣтова до Сянока, Войт. Студиньского зъ Журавна до Добромиля, Ив. Калиновского зъ Лимановои до Львова, Каз. Пашковского зъ Мединичь до Ярослава, Ив. Войцика зъ Камѣнки до Бродівъ, Андр. Рубиновского зъ Підґаєць до Щирця, Мих. Тесіюка зъ Сокаля до Городка, Кар. Блягу зъ Косова до Перемышля, Людв. Слотарского зъ Бучача до Львова, Ив Горняткевича зъ Лѣська до Самбора, Петра Короля зъ Луки до Щирця, Фр. Шаллера зъ Бурштина до Перемышля, Євст. Лук. Тіля зъ Равы до Станиславова, Алекс. Ант. Вольфа зъ Николаева до Станиславова, Герм. Талера зъ Заболотова до Коломыѣ, Дан. Гексля зъ Жовкви до Становець, Романа Мриглодовича зъ Калуша до Бродівъ Мих. Бубу зъ Равы до Сянока, Леон. Земля зъ Козовы до Товмача, Дан Гошовского зъ Мостівъ до Куликова, Володисл. Стан. Бревка зъ Бирчи до Нижанковичь, Аполин. Анджейовского зъ Городка до Винникъ, Вільг. Володисл. Несельтуха зъ Фришгака ро Винникъ, Іосифа Бабе зъ Рожнѣтова до Перемышля, Раф. Леонарда Каратницкого зъ Надвірнои до Станиславова, Ант. Ямроза зъ Микулинець до Тернополя, Петра Костюка зъ Белза до Самбора, Берля Бібрінґа зъ Кутъ до Заставнои, Мар. Кавецкого зъ Олеська до Бучача, Игн. Яновского зъ Рудокъ до Самбора, Валер. Ипол. Райхенберґа зъ Нового села до Лѣська, Мих. Слюсарчука зъ Обертина до Яворова, Нафтулу Райзера зъ Лютовискъ до Підволочискъ, Ив. Версайка зъ Бурштина до Рудокъ, Мат. Свичака зъ Любачева до Підґаєць, Азріеля Айбля зъ Бережанъ до Тернополя и Стеф. Пѣцика зъ Бережанъ до Перемышля.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6. падолиста. На вчерашнімъ засѣданю рады-мѣскои бурмістръ д-ръ Люеґеръ вылучивъ радного Фоґлєра зъ двохъ засѣдань за те, що сей остро зганивъ оногдішне вылученє двохъ радныхъ. За Фоґлєромъ обстали всѣ ліберальній радній и выйшли зъ салѣ нарадъ, заявляючи, що не будуть приходити на засѣданя.

Будапешть 6. падолиста. Budapesti Hirlap приносить листъ Момзена, котрый взыває Мадярівъ, щобы попирали Нѣмцівъ, бо и имъ повинно залежати на тімъ, щобы угорскій король не ставъ заразомъ королемъ великоческимъ.

Парижъ 6. падолиста. Упевнюють, що вже всѣ державы згодили ся на именованє полковника Шефера ґубернаторомъ Креты; противить ся лише Порта, але на те нѣхто не буде уважати.

Надіслане.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на улицю Паньску ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 1—10

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня відъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 4—52

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарівъ бронзовыхъ, многосвѣчниківъ, хрестівъ, чашъ, підставниківъ, патериць и т. и. *поручає свій*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзівникъ 363 5—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарівъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

підъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великімъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінківъ. — Замовленя въ провінціи відворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львівъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЕ

зъ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дімъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15	кр.
Сѣканій легки	12	„
Фляки	12	„
Ніжка теляча зъ хріномъ	10	„
Ковбаска зъ хріномъ	5	„
Кавяръ	15	„
Обідъ въ абонаментѣ	40	„

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитківъ заосмотрена кухня.

79 60—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ нежитівъ

орґанівъ відділовыхъ, при кашляню, нежитѣ носа, хрипцѣ и иншихъ заатакованяхъ шиѣ уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну ВОДУ щавову.

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлає лагідно-розвільняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагає выдѣлювати флеґму и въ выпадкахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (II.)

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ,

Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вôдсвѣжуваня воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячь до переховуваня одягôвъ и футеръ. [до того 30 кр. Наслѣдки незаводнѣ. Цѣна коробки 10 кр. 15

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 41—?

КАТРАЙНА замки на вôддаль [патентованѣ въ всѣхъ державахъ умождливляють замыкаце и отвираце дверей навѣть зъ дальшихъ покоѣвъ, комплетный прирадъ зр. 2·75 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Глядаю лекціи а також можу приймити мѣсце совѣстного заряду дому при самотнôй особѣ. Ласкавѣ зголошеня на адресу: *Иванія Петрицка, остатна почта Самбôръ.* 370 3—3

М. В. ТАВБЕРЪ

Заведене ритовниче и власный вырôбъ стампіль кавчуковыхъ. — Такожь выконуе марки печатковѣ и друки a la minute. — Львôвъ Grand-Готель, 293 пасажъ Гавсмана. 10—10

Замовленя въ провінціи выконуе якъ найскорше.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелíхи и т. п. власнѣ выробы продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровôй торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *инчихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо.* 77 29—52

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Ученика зъ гімназіи або семинаріи потребую зараз до науки двохъ хлопчикôвъ зъ народныхъ школъ на цѣлый рôкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 1—4

!До вѣдомости!

П. Т. катихитôвъ, учителѣвъ и Радъ школьныхъ мѣсцевыхъ, що въ Книгарни Ставропигійскôй у Львовѣ ул. Руска ч. 3 продае ся по цѣнѣ 30 кр. „Соловейко або збірничок напівів до поезийок і молитов Букваря (Школи народної части першої) що їх для пильних і охочих школярів нотами вистачив Співомир Маринич.“ Напѣвôвъ зô свѣтскимъ текстомъ 15, зъ церковнымъ 10. Хто „Соловейка“ ще немае, най спѣшить зъ покупкою его. 369 1—4

!До вѣдомости!

Р. Т. отцѣвъ духолныхъ, учителѣвъ и всѣхъ выдѣлôвъ читалень, що въ Книгарни Ставропигійскôй у Львовѣ, улиця Руска 3, продае ся по цѣнѣ 70 кр. *„Музыка до спѣвôвъ ораторіи сценічнои І. Я Луцика* „Нôчь Вифлеемска“ *подробивъ и всѣмъ читальнямъ „Просвѣты“ присвятивъ Иванъ Бужаникъ“. Просимо спѣшити зъ закупномъ, бо пора вчити ся!!!* 368 2—4

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель

и

порошокъ на катаръ

зъ

St. Georgs-Apotheke

Wien, V 2 Wimmergasse 33

выготовлюваний нôвля лѣкарскихъ приписôвъ, добродѣйнй для органôвъ вôддыховыхъ, выдѣлюючй флегму, усмиряючй кашель, усуваючй хрипку и скобôтъ въ шиѣ, — Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 50 кр., почтою о 50 кр. бôльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высылае ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V|2, Wimmergasse 33. Склады: Scharrer's Kreuz Apotheke, VII., Mariahilferstrasse 72 и Apotheke „zum König von Ungarn“. I., Fleischmarkt 1. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколяша.

Уважати на охорону марку аптики св. Юрія.

Инсератъ вытяти и заховати

382 1—?

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капітału и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-356 gasse 8, BUDAPEST. 3—10

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔЗСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнй порушеня при особнôмъ деннôмъ и нôчнôмъ освѣтленю.

Вôдъ 7/11 до 13/11 6 до побаченя:

Охресность св. Готгарда

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., 1/2 фляшки 1 зр.

поручав 3

Дрогерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЕШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ

въ найновѣйшихъ взорахъ.

ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѢ

въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши

поручае Магазинъ 1

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

Найделікатнѣйшй гігієнічнй

ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ГУМОВІЙ

поручае для санітарныхъ и хірургічныхъ цѣлей истнуюча вôдъ 1866 р. фабрика гумовыхъ товарôвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достáвець надворный

311 6—?

ВѢДЕНЬ VII., Stiftgasse Nr. 19.

Цѣнники gratis. Розсылка довôрочно.

Heinrich Laden Wien, Rathhausstr. 19.

оригінальнй англійскй бритвы

зъ свѣтово-славною маркою: „Flügel Sheffield“ зъ першои prima діямантовои стали

½ природной величины. Ручу за кожду штуку!

досконалй шлюфованй зъ заглубленемъ, выострень, готовй до ужитку. — Цѣна за штуку разомъ зъ etui зр. 1·50, порто 20 кр. При замовленю 3 штукъ высылка оплатна. Такожь за послѣплатою. 264 9 10

Апараты и всякй приборы до фотографіи фаховои науковои и аматорскои

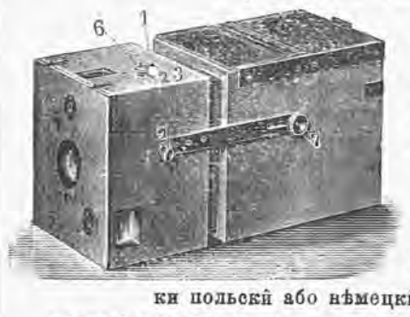

припоручае низше цѣнъ усѣхъ фірмъ краевыхъ и заграничныхъ. Найдешевше и найлучше жерело для пп. любителѣвъ фотографіи. При закупнѣ апаратôвъ удѣляе фактичнои науки зъ запевненемъ, що навѣть перший знятя мусять выпасти дуже добре. Высылка на провінцію вôдворотной почтою, опаковане вôльне Численнй узнаня можна переглянути въ торговли. Цѣнники польскй або нѣмецкй gratis и franco.

ЕДМУНДЪ БРОДКОВСКІЙ

Складъ апаратôвъ и всякихъ приборôвъ до фотографік — Львôвъ, улиця Баторія число 22. 378 1—5

ПЕРША РАФІНЕРІЯ БРÔДСКА СПІРИТУСУ

фабрики руму и лікерôвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручае: добôрнй розолісы, горѣвки и румы, натуральнй наливки овочевѣ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнй.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вôдъ 5-кільограмовыхъ посылокъ. 381 3—12

Цѣнники на жадане franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Спец іялістъ обуви непромакаючои власного выходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ

СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ

ОБУВИ МУЖЕСКОЙ, ДАМСКОЙ И ДЛЯ ДѢТЕЙ

у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

маe честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляя **ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного выходу, зô всякого рода шкôръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалй, надмѣрно легкй и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вôдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковй, всякй гумовй приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякй замѣсцевй замовленя выконуе въ можливо найкоротшôмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнй ласкавѣ взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

332 5—20 *Иванъ Яримовичь.*

Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

За невну и добру льокацію

поручаемо

4½% листы ипотечнй
4% листы ипотечнй короновй
5% листы ипотечнй преміованй
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облігаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігаціи пропінаційнй

и всякй ренты державнй

Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. авц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ. 3740 22—0

Вôдъ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на кліні ахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкôрнй особливо протиг

Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гігієничного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и дезинфекціи шкôры есть рôвножь загально признане. Бергера мыло смоляне маe 40% смолы деревнои и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иншихъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побôчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко лагôднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои

нечистоты шкôры

на выкиды шкôрнй и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрôвнане мыло до мытя и **купелѣвъ для щоденного ужитку** служить, обôймаюче 35% гліцерины и пахуче

Бергера гліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родôвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючй заслугуючй на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкôры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло дезинфекційне; Бергера мыло **до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жь мыло **тоалетове**, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло ихтіолеве на червонôсть лица; мыло вегеталикове дуже успѣшне; мыло танинове противъ прѣтя ногъ и выпаданя волося; мыло до зубôвъ, найлѣпше средство чищеня зубôвъ. Що-до иншихъ родôвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо нетнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Куляка и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродах* Крізого, Ляндберга; въ *Борщевъ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Березовъ* Галямась, Ербена; въ *Хировъ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, І. Тобішека; въ *Ярославъ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камънцъ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рящевъ* Карпиньского, Прона; въ *Скольмъ* Леховского; въ *Самборъ* І. Адельсевича и Гердлички наслѣдникôвъ; въ *Станиславовъ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 88 22—24

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kclowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôсля довжины и величины каюты якъ и пôсля скорости и елеґанціи парохода.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 355 3—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гронина.

Ч. 244. Львовъ, Понедѣлокъ 27 Жовтня (8 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Переднлату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлка инсератового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣлка.

ОГОЛОШЕНЄ.

Літературно-Науковий Вістник.

Видає

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Редакційний комітет: **Олександер Борковський, Михайло Грушевський, Осип Маковей, Др. Іван Франко.**

Відповідає за редакцию **Михайло Грушевський.**

Редакция і адміністрация: у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Літературно-Науковий Вістник

виходить 1 дня кождого місяця с. ст. почавши від 1898-ого року, книжками коло 12 аркушів друку великої вісімки. Перша книжка вийде ще в кінці грудня 1897 року.

ПРОГРАМА:

I. Оригінальна белєтристика і переклади найбільш інтересного і важного з чужих літератур: повісти, оповіданя, драматичні твори й поезиї.

II. Оригінальні і перекладені статї про найважнїйші здобутки вселюдської науки і наш науковий рух.

III. Критично-літературні студиї з нашого і чужого письменства.

IV. З літератури й житя: хронїка літератури й культурного житя українсько-руського народу в Австриї і Росиї.

V. Огляди літератури й культурного житя в сьвітї словяньскім і загально-людськім.

VI. Бібліографія.

Скорий культурний поступ нашого народу в останнїх часах і звязаний з тим зріст його духових потреб між иньшим давно давав себе відчувати і в сферї літератури і белєтристики. Заснована тому вісїмнацять років літературно-наукова часопись „Зоря“, віддавши важні прислуги нашому культурному житю, перестає вже своєю програмою задовольняти сї потреби. З огляду на се Наукове Товариство імени Шевченка, котре попри свої наукові задачі зістаєть ся одинокою институцию, що має (за браком иньшої) опікуватись українсько-руською літературою, постановило з початком 1898 р. зреформувати „Зорю“, себто розширити її програму і обсяг, бажаючи в столїтню річницю нової української літератури, що в заразом двадцятипятилїтньою річницею Товариства, а до того звязана з стількома історичними спогадами, віддати сю прислугу национальному культурному житю.

Редакцию сеї зреформованої часописи, що буде виходити мїсячником під назвою: **Літературно-Науковий Вістник**, поручено вище виписаному редакційному комітетови.

Обіймаючи редакцию нового видавництва, редакційний комітет уважає потрібним сказати кілька слів про те, як він розуміє свою задачу.

Кождий нарід тілько тодї стає культурно духово самостійним, коли його суспільність в своїй літературі може задовольнити свої духові потреби. З сього погляду в нашій літературі відчувають ся ще важні недостачі. За останнї кількanадцять лїт розвинула ся у нас значно публїцистика, осьвідомляючи суспільність про потреби її близшої вітчини; есть у нас і оригінальна белєтристика, не велика ще вправдї, але вже така, що може зайняти досить показне місце між иньшими словяньскими; останнїми роками стало розвиватись і наукове письменство. Ми дїйсно живемо своїм житем, та тільки годї не примітити в тім житю певної відірванности, що може шкідливо вплинути на нього: занадто слабі звязки лучать наше житє з житем великого культурного сьвіта, житем загальнолюдським.

Для нашої інтелїгентної громади зістаєть ся в значній мірі чужим, невідомим той круг ідей, яким живе тепер культурний сьвіт, ті питання, що займають голови передових людей, ті ідеали, які просьвічують їх громадській роботї, їх змаганя й інтереси; наша інтелїгенция в значній мірі не виходить з узького круга місцевих і хвилевих інтересів, а того не повинно бути. Віддаючись служенню реальним народнім потребам, присьвячуючись боротьбі за його інтереси, кождий інтелїгент не повинен пускати з ока тих загальнолюдських горизонтів, звідки мають і йому просьвічувати путеводні зорі, вказуючи дорогу його роботї, його боротьбі. Ввести нашу суспільність в круг сих загальнолюдських інтересів і ними осьвітити й наше народне житє, буде задачою нашої часописи, і сподїємо ся ту — справдї — не легку задачу сповнити при участи всїх видатнїйших дїячів нашого письменства.

Редакция постарає ся скупити літературні сили з цїлої України-Руси і сотворити з „Вістника“ відповідний культурний орган для цїлого нашого народу, тим більше, що з кінцем року 1897-ого перестають выходити Зоря і друга літературна часопись **Житє і Слово**, иньших же літературних видавництв у нас немає, і наша часопись зістаєть ся одинокою.

Редакция при тім все буде мати на увазї інтереси широких кругів читачів, подаючи найбільш живе, інтересне, нове з оригінальної і перекладеної белєтристики, популярно і живо написані наукові і літературні огляди. Читач найде в „Літературно-науковім Вістнику“ ріжнородну, інтересну і користну лектуру.

Сподїємо ся, що наша публїка з співчутєм стрїне наші змагания і підпоможе їх материальною помочию. Наукове Товариство імени Шевченка, розширяючи свій літературний журнал, числить на сю поміч публїки. Тільки з значним зростом передплати журнал може стати міцно і успішно далї розвиватись. Від численної передплати залежить далший зріст видавництва, котре мало-б ще більше розширити в будучности відділ перекладів та давати в додатках більші твори всесьвітньої літератури і збірники творів українсько-руських письменників.

Сподїємось, що кождий інтелїгент почує обовязок, на скільки позволять йому материальні засоби, взяти участь в передплатї та буде приєднувати йому передплатників. Річ многоважна, аби суспільність наша раз здобула солїдно поставлений літературний журнал, котрий би свого читача держав в атмосферї вселюдського культурного житя.

То була би найлїпша памятка, на яку може спромогти ся наша суспільність в столїтню річницю відродженя нашої літератури.

Передплата на Літературно-Науковий Вістник

дванацять книжок на рік, з котрих кожда буде містити коло 200 сторін друку, великої 8-ки, а по три буде складати ся на один том, виносить:

В Австриї з пересилкою на чверть року: 2·50 зр.
„ „ на пів року: 5 „
„ „ на цїлий рік: 8 „
В Росиї „ на цїлий рік: 8 рублїв (при бандерольній пересилцї).

В иньших державах по обчисленю пересилки.

Поодинокі книжки коштують по 1 зр.

Річна передплата може бути оплачена в трох ратах: 3 сїчня н. ст. 3 злр., 3 цьвітня н. ст. 3 злр., 3 серпня н. ст. 2 злр.; хто пропускає речинець рати, тому передплата обраховуєть ся як піврічна або чвертьрічна (за піврік 5 злр., чверть року 2·50).

Передплату приймає: Администрация Літературно Наукового Вістника у Львові при ул. Академічній ч. 8.

Вѣдозва.

Зъ причины, що всенародне вѣче у Львовѣ зъ дня 4 н. ст. падолиста 1897 не було доведене до кѣнця, вѣдзываємо ся до всѣхъ руснихъ политичныхъ товариствъ окружныхъ и повѣтовыхъ и до рускихъ патріотѣвъ въ цѣлѣмъ краю, щобы устроювали вѣча окружнѣй и повѣтовѣй за-для обговорења тыхъ справъ и ухваленя тыхъ резолюцій, якѣ на всенароднѣмъ вѣчи мали бути обговоренѣ и ухваленѣ.

Тѣ резолюціи суть:

I До реферату о политичнѣмъ положеню галицкихъ Русинѣвъ:

1. Вѣче заявляя ся рѣшучо противъ всякому обмеженю конституційныхъ правъ и основныхъ законѣвъ державныхъ.

2. Вѣче зазначуе, що одною зъ головныхъ причинъ теперѣшныхъ невѣдрадныхъ вѣдносинъ политичныхъ въ краю и въ державѣ есть упадокъ политичнои морали и справедливости; за-для поправленя тыхъ вѣдносинъ есть конечно, щобы передовсѣмъ въ поведеню правительства и его органѣвъ проявляла ся правда, законность и справедливѣсть. [Сѣ двѣ резолюціи були вже вѣдчитанѣ на всенароднѣмъ вѣчи у Львовѣ дня 4 с. м.]

3. Вѣче взываe галицкихъ Русинѣвъ, щобы всѣ разомъ, безъ огляду на свое партійне становище, ставали до правнои борбы противъ теперѣшнои системы, неприязноп свобѣдному розвоѣви руского народу и взагалѣ протеґуючи сильнѣйшихъ противъ слабшихъ та кривдженыхъ.

4. Вѣче взываe всѣ честнѣ елѣменты середъ другихъ народѣвъ, а особливо середъ народу польского, щобы въ интересѣ политичнои моральности и загального добра вразъ зъ рускимъ народомъ поборювали теперѣшню систему.

5. Вѣче заявляe ся противъ намѣреного бѣльшостію палаты послѣвъ розширеня автономіи краѣвъ якъ и противъ порушеного въ галицкѣмъ соймѣ обмеженя автономіи громадъ, а заявляe ся за автономію народностій и за повною автономію громадъ якъ такожь за подѣломъ Галичины на руску и польску часть.

II. До реферату о сегорѣчныхъ выборахъ до рады державнои:

1. Вѣче выражаe свѣй жаль по поводу обиды нанесенои населеню всхѣднои Галичины и рускому духовеньству невѣрнымъ представленѣмъ подѣй при сегорѣчныхъ выборахъ послѣвъ до рады державнои въ рѣчи высказанѣй президентомъ міністрѣвъ дня 7 цвѣтня с. р. въ парляментѣ австрійскѣмъ на основѣ справозданя львѣвского намѣстництва и взываe послѣвъ рускихъ, щобы постарали ся о якъ найскорше вѣдкликане тыхъ неоправданыхъ посуджень въ той самъ способѣ, въ якій були пѣднесенѣ.

2. Вѣче заявляe, що заступниками рускога народа въ парляментѣ вѣденьскѣмъ признаe лише трехъ, и то: о. Танячкевича, д-ра Окуневского и д-ра Яросевича; выборъ же другихъ послѣвъ зъ IV и V курій всхѣднои Галичины по поводу насильствъ и терорызму при выборахъ сконстатованыхъ не признаe легальнымъ, и взываe повысшихъ трехъ послѣвъ, щобы всѣми силами о уневажнене тыхъ выборѣвъ старали ся.

3 Вѣче взываe тыхъ-жѣ трехъ послѣвъ, щобы у правительства наставали на то, щобы тѣ органы правительства, котрыхъ незаконне поведене въ акціи выборчѣй при переведеныхъ розправахъ карныхъ по надъ всякій сумнѣвъ зѣстало доказане, були потягненѣ до одвѣчальности.

4. Вѣче взываe рускихъ послѣвъ, зажадати вѣдъ правительства, щобы на будучность предпринятѣ були такѣ мѣры, котрѣ запоручали бы застережену законами основными свѣбоду выборѣвъ и запобѣгали всякимъ надъужитямъ.

Крѣмъ того можна на тыхъ вѣчахъ, розумѣе ся, обговорювати такожь нашѣ справы, н. пр. економічнои або льокальнои натуры.

Приняте тыхъ резолюцій, по крайнѣй мѣрѣ на кѣльканацятьохъ вѣчахъ у всѣхъ сторонахъ краю, буде мати не меншу а навѣть ще бѣльшу вагу, якъ приняте ихъ на однѣмъ вѣчи всенароднѣмъ.

Вѣдъ Комітета Всенародного Вѣча.

У Львовѣ дня 6 н. ст. падолиста 1897.

Провізорія угодова

въ комісіи буджетовѣй.

Комісія буджетова, дѣставши въ свои руки правительственный проектъ провізоріи угодовои, взяла ся безпроволочно до нарады, щобы чимъ скорше можна було приступити въ повнѣй палатѣ до другого читаня. Завзята борба опозиціи, ведена зъ такою вытревалостію на двохъ памятныхъ засѣданяхъ, не закѣнчила ся зъ хвилею переданя проекту комісіи буджетовѣй, але зачала вестись дальше такожь пѣдчасъ нарадъ комісійныхъ. Нѣмецка опозиція старала ся передовсѣмъ на суботнѣшнѣмъ засѣданю спинити приступленє до мериторичнои дебаты.

Поставлено цѣлый рядъ формальныхъ внесень: щобы віцепрезідентъ Абрагамовичь бувъ присутный на засѣданю, щобы вѣльно було вглянути въ протоколы нарадъ депутаціи квотовои та щобы надъ сими внесенями отворити дискусію. Въ имени бѣльшости комісіи пос. Пініньскій спротививъ ся тымъ внесенямъ, а презесъ комісіи д-ръ Крамаржь пѣддавъ внесеня пѣдъ голосованє. Опозиційнѣ внесеня перепали, по чѣмъ члены опозиціи нѣмецкои внесли два громаднѣ протесты до протоколу: одинъ що-до способу трактованя внесень меншости въ комісіи буджетовѣй, а другій що-до незаконного переведеня нарадъ въ палатѣ послѣвъ при першѣмъ читаню.

Приступлено до мериторичнои дебаты. Молодо-Чехъ Брзорадъ обмежився ся на коротке и дуже скромне пытанє до правительства, а то зъ обавы, якъ говорився, передъ обструкціею, котру задумують вести въ комісіи буджетовѣй. — Вѣдтакъ забравъ голосъ міністеръ скарбу д-ръ Бѣлинъскій.

Въ проектѣ — говорився міністеръ — розходить ся о три точки: 1. о квестію вѣдносячу ся до спѣльныхъ справъ, о квоту; 2. и 3. о квестіи, що мають полагоджувати ся на рѣвныхъ засадахъ, о договоръ цлово-торговельный и о австро-угорскій банкъ. Правительство жалуе, що теперь може предложити лишь провізорію угодову. Вѣдъ коли правительство зачало урядувати, звернуло головно свою увагу на т. зв. угорску угоду, придержуючи ся того погляду, що треба доконче осягнути для Австріи поправу вѣдносинъ въ многихъ взглядахъ. И справдѣ дещо осягнено въ квестіяхъ цловѣй и банковѣй, але тѣ користи не дуже то й великѣ, бо звѣстно нашь спѣльникъ не дуже уступчивый. Однакъ переговоры поступили вже такъ далеко, що можна було уважати угоду за покѣнчену, если бы не рѣзница поглядѣвъ що-до квоты. Правительство стояло и стоить непохитно на тѣмъ становиску, що угорска квота мусить бути пѣдвысшена. Буде ще нагода подрѣбно выказати, що правительство писемно и устно домагало ся пѣдвысшеня квоты. А безъ остаточнои згоды въ квестіи квотовѣй не можна й думати о угодѣ. Длятого не лишало ся нѣчого иншого, якъ выступити теперь зъ провізорію. Провізорія маe свои злѣ стороны, що-жь, коли користей. якѣ бы можна осягнути, не можна теперь добити ся. Лишають ся двѣ дороги: або позѣстати при status quo (провізорія) або не вѣдновляти угоды. Въ сѣмъ другѣмъ случаю треба розрѣзнити двѣ квестіи: квоту и договоръ цловый та справу банкову. Квоту мѣгъ бы цѣсарь порѣшити, если бы оба парляменты не могли погодити ся. Але що-до двохъ другихъ справъ, то зѣрвати зъ ними не можна въ однѣй хвили. Зъ квестію банковою стоять въ звязи законы валютовѣ ухваленѣ въ рр. 1891 и 1894; отже всякѣ проекты що до зѣрваня спѣльности банковои може й можливѣ теоретично, але практично не дадуть ся перевести. Ще въ меншѣй мѣрѣ дасть ся се примѣнити до квестіи цлово-торговельнои. Чи можна въ однѣй хвили поставити запору цлову мѣжь Австрі-

вю и Угорщиною, коли нашѝ заграничнѝ договоры торговельнѝ тревають ажь до 1903 р. и нѣодна загранична держава не була бы обовязана числити ся зъ змѣною внутрѣшныхъ вѣдносинъ мѣжь Австрією и Угорщиною.

Такъ отже провізорія угодова є очевидною конечностію державною, скоро дефінітивнои угоды не можна мати. Менѣ було бы дуже привкро, если бы політичнѝ вѣдносины змусили правительство, щобы оно перевело провізорію въ инший способъ а не дорогою парляментарною, але бував такъ, що матеріяльнѝ вѣдносины неразъ є сильнѣйшѝ якъ формальнѝ. Не змушуйте правительства, — а думаю тутъ не кабінетъ гр. Баденього, лишь взагалѣ правительство — щобы оно квестію такъ великои ваги управильнило пѣсля §. 14. Мушу васъ остерегти, зъ огляду на найжизненнѣйшѝ интересы парляментаризму, не доводити до сего, щобы правительство було змушене полагодити квестію провізорію пѣсля §. 14.

По промовѣ міністра отворено дискусію. Першій промавлявъ пос. Дашиньскій. Порѣвнавъ угорске правительство зъ австрійскимъ. Угорске вмѣє стати енергічно въ оборонѣ интересѣвъ свого населеня, коли противно австрійске правительство мав на оцѣ лишь интересы династіи. Въ Америцѣ въ Газлетонѣ стрѣляно до австрійскихъ пѣддаиыхъ; при страйку гѣрникѣвъ въ Домбровѣ застрѣлили россійскѝ жовнѣры кѣлькохъ пѣданыхъ австрійскихъ, — але жаденъ австрійскій міністеръ не уважавъ потрѣбнымъ бодай слово промовити за бѣдными людьми. Але якъ розходить ся о угорскѝ свинѣ, тогдѣ готовѝ тѝ паны выповѣдати вѣйны цловѝ и грозити дипльоматичными конфліктами. Отсе и рѣзница мѣжь парляментарнымъ правительствомъ, котре числить ся зъ потребами населеня, а мѣжь двѣрскимъ, ворожимъ народови правительствомъ, яке передъ собою бачимо. Мы не хочемо, щобы Австрію выхѣсновувано въ користь мадярскихъ капіталістѣвъ; доходы цловѝ повинниѝ роздѣлятн ся пѣсля того, въ котру половину державы призначенѝ товары; а квота на спѣльнѝ выдатки повинна бути подѣлена 50 : 50 процентъ. Переговоры що-до договору цлово-торговельного повинниѝ бути засистованѝ, доки угорске правительство не згодить ся на реформы роббтничѝ (мѣжь иншимъ на 11-годинныѝ день працѣ, на инспекторѣвъ промысловыхъ и на обезпечене вѣдъ нещастныхъ случаѣвъ). Зъ огляду на сегорѣчныѝ неврожаѝ и на высокѝ цѣны збѣжа ставить бесѣдникъ внесене, що наради надъ провізорією угодовою систують ся на такъ довго, доки не буде знесене цло на импортъ збѣжа ажь до слѣдуючихъ жнивъ. — Міністеръ скарбу грозить намъ §. 14. конституціи и представляє справу такъ, мовь бы опозиція погребала парляментаризмъ и конституцію. Супротивъ сего констатую, що правительство черезъ два роки не могло нѣчого вдѣяти для полагодженя квестіи угодовои и що примушене теперь выступати зъ провізорією. Тожь кабінетъ Баденього є сею запорою, котра спиняє конституційне полагодженѣ угоды. Подайте ся до димісіи, а кождому иншому правительству пѣйде справа зъ угодою о много лекше. Вы не хочете сего зробити и грозите намъ §. 14. Але мы покажемо народови, хто властиво є ворогомъ конституціи.

Рѣвножь два слѣдуючѝ бесѣдники: гр. Штіркъ (вѣрноконституційна бѣльша посѣлѣсть) и Форшеръ (нѣмецка партія людова) протестували противъ нарушеня конституціи. Крѣмъ насильного придавленя опозиціи и крѣмъ примѣненя §. 14-го, є ще одинъ способъ зарадженя лиху, именно, щобы тѝ, котрѝ выкликали внутрѣшныѝ заколотъ політичныѝ, уступили.

Дальшѝ нарады комісіи назначено на понедѣлокъ.

— —

Заява міністра Бѣлиньского, що правительство готово завести провізорію угодову при помочи розпорядженя цѣсарского, выкликала сензацію. Выходило бы зъ того, що кабінетъ Баденього не жахне ся передъ замахомъ державнымъ, — если очевидно хоче збрвати зъ теперѣшнымъ парляментомъ. Бо, якъ доносять, навѣть коло польске не показує великои охоты пѣдпирати безвзглядно свого міністра-годака, котрый вже не має нѣчого до страченя. Чи опозиція въ колѣ польскѣмъ противъ гр. Баденього буде сю квестію трактувати серіозно, се покаже ся вже на засѣданю палаты послѣвъ въ середу, коли прийде до выбору президента. Абрагамовичь своимъ способомъ интерпретаціи регуляміну бувъ бы найбѣльше на руку правительству, але зъ другои стороны выбѣръ Абрагамовича президентомъ розлютивъ бы до крайности опозицію. Длятого зазначує ся въ колѣ польскѣмъ бажане, щобы супротивъ выглядѣвъ на замахъ державныѝ Полякъ не бувъ президентомъ палаты. Рефератъ провізорія угодовои має обняти гр. Пініньскій и вже сеи пятницѣ станути зъ нимъ передъ повною палатою.

За выборы въ Комарнѣ.

Нинѣ 8-ого н. ст. падолиста зачала ся въ Самборѣ передъ судомъ присяжныхъ розправа карна противъ 72 мѣщанъ зъ Комарна, обжалованыхъ о злочинъ публичного насильства зъ §. 83 з. к. и о кѣлька иншихъ злочинѣвъ, стоячихъ въ звязи зъ сею подѣею. Сихъ злочинѣвъ мали допустити ся обжалованѝ мѣщане въ часѣ сегорѣчныхъ выборѣвъ до рады державнои, коли то пѣсля заряджения комарняньского бурмістра д-ра Яклиньского, а взглядно рудецкого староства, вѣдкладано правыборы зъ одного тыждня на другій. Нарѣдъ бувъ въ горячковѣмъ напруженю, — хотѣвъ выконати свои правѣ горожаньскѝ, а тутъ вѣдкладане речинця не тѣлько причиняло ся до бѣльшого роздразненя и розъяреня, але и выставляло на матеріяльну шкоду, бо трачено часъ и грошѣ. Рѣвночасно вплывовѝ сферы — бурмістръ д ръ Якли ьскій, директоръ касы задатковои Вонсовскій, управитель дѣбръ Лянцкороньского Троянъ — заходили ся живо коло заключеня компромісу що-до кандидатѣвъ на выборцѣвъ. Комарно представляло въ акціи выборчѣй не-абы яку позицію: мало выбрати зъ 5-тои куріи 9 а зъ 4-ои ажь 11 выборцѣвъ, — тожь не можна було легковажити собѣ сего числа голосѣвъ. Тымчасомъ д-рови Яклиньскому компромісы не удавали ся, бо якъ говорено: Rusini nie chcą się pogodzić. Середъ такихъ обставинъ а при тагбмъ психічнѣмъ розположеню интересованыхъ мѣщанъ и верховодячихъ сферъ — прийшло дня 24 лютого до ексцесѣвъ. Про сѝ ексцесы подамо обширнѣйше пѣсля акту обжалованя.

Головными проводирями ексцесѣвъ уважає обжаловане мѣщанъ: Ивана Пеленьского, Теодора Гѣрного и Илька Перуна, бо они при кождѣй нагодѣ выступають яко опозиціоністы. Всѣхъ обжалованыхъ, якъ сказано, є 72. Прокуратория обжалуе всѣхъ о публичне насильство черезъ насильный нападъ на чуже добро нерухоме (§. 83 з. к.). Вѣдтакъ 34 мѣщанъ обжаловано о злочинъ публичного насильства черезъ злобне ушкодженѣ чужои власности (§. 85); 12 мѣщанъ обжаловано о небезпечнѝ погрозы на урядовѝ особы въ часѣ урядованя (§. 81); а 9 мѣщанъ обжаловано о злочинъ тяжкого ушкодженя тѣла.

При ексцесахъ нанесено такѝ шкоды матеріяльнѝ: д-рови Яклиньскому выскочивъ зъ перстеня брилянтъ вартости 350 зр.; директорови Вонсовскому знищено всѣ рѣчи въ мешканю и скрадено ему, чи може згубивъ, 530 зр. готѣвкою; понищено обставу, побито шибы въ канцелярии тов. задаткового и ушкоджено мешканѣ жида Бухсбавма. — Тяжкѝ ушкодженя на тѣлѣ и здоровлю вѣднесли д-ръ Яклиньскій и Троянъ; лекше побитѝ Мих. Ольховый, поліцай Лютовскій и вѣзникъ Трояна Гнатъ Мазуръ.

До розправы вѣзвала прокуратория 60 свѣдкѣвъ; друге стѣлько покликали обжалованѝ. Зваживши, що при розправѣ прийдесь вѣдчитати много протоколѣвъ, можна припускати, що розправа потреває довшій часъ.

Переглядъ політичный.

Парляментара комісія правицѣ мала д. 5. с. м. засѣдане, на котрѣмъ раджено надъ выборомъ президента палаты. Доси нема згоды що-до особы кандидата. Де-хто радить выбрати гр. Кароля Макса Зедвіца. Якъ доносить Politik порушено такожь гадку, щобы президентомъ выбрати п. Давида Абрагамовича; але п. Яворскій заявивъ именемъ Абрагамовича, що вѣнъ не прийме выбору. Такожь спѣмнено, чи не вѣдступити бы одно мѣсце въ президіи меншости, а то котрому зъ заступникѣвъ нѣмецкои бѣльшои посѣлости; але сю гадку заразъ таки вѣдкинено.

Ческій дневники дѣносять, що католицке сторонництво остає при тѣмъ, щобы мати свого заступника въ президіи. Хоче оно, щобы оба теперишнѝ віцепрезиденты посунули ся наперед въ своихъ становискахъ, такъ щобы мѣсце другого віцепрезидента зѣстало ся католицкому сторонництву. Кандидатомъ на те становиско мавъ бы бути п. Цалінгеръ. Але N. Wien Tagblatt каже, що члены католицкого сторонництва заперечують тѣй вѣсти.

Раджено такожь надъ справою змѣны регуляміну. П. Пініньскій обстававъ при тѣмъ, щобы правительство на пѣдставѣ 14-того параграфу основныхъ законѣвъ (?!) змѣнило розпорядженемъ регуляминъ. Але зъ кѣлькохъ сторѣнъ замѣчено, що правительство залишило накидати палатѣ регуляминъ (що за великодушнѣсть!), котрый повиненъ бути змѣненый палатою. Вырынули ще иншѝ внесеня въ справѣ змѣны регуляминy, але не прийшло до нѣякои постановы.

Комісія парляментарна радила ще и надъ языковымъ внесенемъ бар. Дінавлього. Бар. Дінавлі высказавъ бажанъ, щобы его внесенѣ прийшло на чергу нарадъ заразъ пѣсля полагодженя внесень на обжалованѣ міністрѣвъ. Людове сторонництво нѣмецке и нѣмецкѝ лібералы попирають те бажане, а що и правиця не противить ся, то имовѣрно внесенѣ бар. Дінавлього прийде пѣдъ нараду ще передъ внесенемъ на обжалованѣ міністрѣвъ зъ причины продовженя податку вѣдъ цукру при помочи розпорядженя.

Нѣмецке сторонництво людове мало д. 6. с. м засѣдане зъ причины зробленого ему п. Вольфомъ докору въ Ostd. Rundschau, що оно въ часѣ розправъ надъ угодовою провізорією покинуло обструкцію. Ухвалено комунікатъ, котрый має бути умѣщеный въ згаданѣмъ дневнику. Комунікатъ той каже, що нѣмецке сторонництво людове не узнає крикливу обструкцію за вѣдповѣдну и ведучу до цѣли. Але сторонництво вѣдправ докорѣ, мовь бы оно покинуло обструкцію; противно оно разомъ зъ нѣмецкими лібералами буде уживати всякихъ парляментарныхъ способѣвъ, щобы по можности не допустити до угодовои провізорія, однако не годить ся на крикливу обструкцію, яку ведуть пп. Вольфъ и Шенереръ.

П. д-ръ Патай сказавъ въ розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ, що христіяньско-соціяльне сторонництво хоче якъ найпильнѣйше стерегти правъ австрійскихъ краѣвъ супроти Угорщины, але дорогою до того не є обструкція, котра спиняє всяку роботу. Послѣдній сумнѝ подѣѣ въ австрійскѣмъ парляментѣ ослабили становиско Австрії супротивъ Угорщины. Незумно є завсѣгды лише перечити, а нѣчого позитивного не робити; се не доведе до нѣчого. Нѣмцѣ повинни старати ся о обмежене языковыхъ розпоряджень, поки настане законне пославнане языковои справы. Тымъ часомъ повинно правительство вносити пожиточнѝ закоиы соціяльнѝ, щобы парляментъ змусити до працѣ, а рѣвночасно старати ся о полагодненѣ языковои справы въ законодатнѣй дорозѣ.

— —

Дня 12 с. м. ладять Нѣмцѣ въ Берлинѣ вѣче все-нѣмецкого союза, на котре выбирають ся такожь австрійскѝ Нѣмцѣ а навѣть и послы, щобы тамъ вывести свои жалѣ. Мы наводили вже голосы деякихъ нѣмецкихъ дневникѣвъ, остерѣгаючѝ австрійскихъ Нѣмцѣвъ передъ демонстраціею. Чимъ близше до вѣча, тымъ частѣйше вѣдзываютъ ся такѝ остерѣгаючѝ голосы. National Ztg. пише: Боротьба австрійскихъ Нѣмцѣвъ є внутрѣшною справою сполученои зъ нами державы, а зъ нашои стороны не вѣльно мѣшати ся до тои справы. Противъ вѣча, на котрѣмъ бы высказано прилюдну гадку Нѣмцѣвъ, не можна нѣчого казати; але участь австрійскихъ послѣвъ внесла бы до заявъ вѣча двозначнѣсть. Дневникъ той радить австрійскимъ посламъ усунути ся, щобы не выкликувати прикрыхъ подѣй. — Berliner Neueste Nachr. кажуть, що зъ найбѣльшою певностію нѣмецке правительство скористає зъ своихъ правъ, щобы не допустити до участи австрійскихъ послѣвъ въ акціи, звернены противъ австрійского правительства. Длятого — каже — належить припустити, що правительство ужие прислугуючихъ ему способѣвъ, щобы не тѣлько не допустити австрійскихъ послѣвъ до промовъ, але и взагалѣ до участи въ вѣчу.

Спѣльнѝ делегаціи скликанѝ вже до Вѣдня на день 16 с. м.

Въ суботу станувъ вже гр. Голуховскій въ Монци на дворѣ италійского короля, де такожь прибхали италійскій президентъ міністрѣвъ, міністеръ справъ заграничныхъ и италійскій амбасадоръ вѣденьскій. Дневники все толкують о цѣли и значѣню тои подорожи. Декотрѝ здогадують ся, ба навѣть на певно доносять, що гр. Голуховскій має уложити ся о те, щобы цѣсарь Францъ Іосифъ мѣгъ италійскому королеви вѣддати візиту въ Туринѣ. Звѣстна рѣчь, що нашъ цѣсарь черезъ те не вѣддавъ доси візиты италійскому королеви, бо не може сего зробити въ Римѣ зъ уваги на папу. Отже италійскѝ урядовѝ дневники заперечують тому здогадови чи тѣй вѣсти, а италійска аґенція просто навѣть каже, що коли бы порушено ту справу, то италійске правительство навѣть не говорило бы о нѣй. А якійсь высокій урядникъ зъ италійского міністерства заграничныхъ справъ мавъ сказати: Прибздъ гр. Голуховского є певно актомъ чемности, але заразомъ має и важне політичне значѣне. При тѣй нагодѣ безъ сумнѣву ствердить ся давну вже однодушность Италіи и Австрии въ ихъ змаганяхъ. Отже легко зрозумѣти, що при такихъ знаменитыхъ вѣдносинахъ мѣжь обома сусѣдными державами сходять такѝ справы, якъ ревізита, на задный плянъ, а нема нѣякои причины на ново порушувати справу такожь и для Австрії прикру.

— —

Польскѝ дневники довѣдують ся зъ Варшавы, що тамошнѝ власти дѣстали вже повѣдомлене о утвореню комісіи въ Петербурзѣ, котра має приготовити змѣны и реформы въ привисляньскѣмъ краю. До комісіи мають належати всѣ міністры, члены сенату, католицкій митрополитъ Козловскій и знатоки зъ Варшавы. Кажуть, що до тои комісіи вѣзвано такожь звѣстного Апухтина, якъ знатока россійскои Польщѣ.

Комітетъ польскій, що зъ нагоды прибзду царя до Варшавы занимавъ ся збиранемъ складокъ на добродѣйну фундацію имени царя Николая II и зѣбравъ міліонъ рублѣвъ, бувъ дня 4 с. м. у ґенералъ-ґубернатора кн. Имеретиньского та просивъ о дозвѣлъ, щобы зѣбраный фондъ ужити на заложене політехніки въ Варшавѣ. Ґенералъ-ґубернаторъ обѣцявъ вставити ся въ Петербурзѣ за тою просьбою. Є Поляки, невдоволенѝ такимъ зворотомъ; они кажуть, що політехніка въ Варшавѣ доконче потрѣбна, а правительство було бы и безъ того заложило ѝи, а навѣть — кажуть — було се вже постановлене; тымъ то и міліоновый фондъ можна було лѣпше зужиткувати.

— —

Болгарскій дневникъ: „Народни Права“ пише, що редакторъ россійского дневника „Свѣтъ“ Комаровъ стоить въ наймахъ у болгарского князя, побираючи 60.000 франкѣвъ рѣчно вѣдъ болгарского міністерства заграничныхъ справъ и палатнои управы въ Софіи. Петербургскій дневники взывають Комарова, щобы очистивъ ся зъ того докору, котрый кривдить всю россійску печать.

Зъ болгарскими офіцирами-еміґрантами все ще нема кѣнца, хочь онодгы принесли мы вѣсть, що справа мовь бы то вже такъ якъ полагоджена. Теперь зновъ доносять зъ Софіи, що полковникъ Пешковъ, россійскій вѣдпоручникъ войсковый при амбасадѣ въ Царгородѣ, прибувши до Софіи д. 29 жовтня с. р., розмавлявъ довго зъ президентомъ міністрѣвъ Стоиловымъ, а опѣсля зъ міністромъ вѣйны. Пешковъ жадавъ, щобы всѣхъ болгарскихъ офіцирѣвъ, котрѝ еміґрували до Россіи, принято назадъ до болгарскои арміи, и то не въ тыхъ ранґахъ, якихъ дослужили ся въ Россіи, де авансъ є повѣльнѣйшій, а въ такихъ, якихъ були бы за той часъ мусѣли дослужити ся въ Болгаріи. Того самого жадавъ Пешковъ навѣть и для тыхъ офіцирѣвъ, що въ Россіи не вступили до войска, а вѣддали ся купецтву, промыслови и т. п. Пешковъ не сказавъ ще крайного слова, але вѣнъ рѣшучо обстає при тѣмъ, щобы князь додержавъ обѣтницъ, данихъ въ Петербурзѣ тогдѣ, коли ходило о его затвержене на князѣвскѣмъ престолѣ. Войсковѝ круги въ Софіи дуже обуренѝ тымъ, що тѣ офіциры, котрѝ въ р. 1886. насильно змусили князя Александра до абдикаціи, теперь мають вертати до краю зъ такъ высокими войсковыми ранґами.

— —

О програмѣ теперѣшного сербского міністерства пишуть „Новости“ у вступнѣй статьѣ, що наслѣдкомъ умовы мѣжь Австро-Угорщиною и Россіею теперь настає очевидно для балканьского пѣвострова доба мира и спокою. Державы балканьскѝ не можуть не числити ся зъ волею Россіи и Австро-Угорщины.

НОВИНКИ.

— На передѣ нинѣшного числа „Дѣла“ мѣстимо надбслане намъ [зъ бажанемъ умѣщеня на передѣ числа] оповѣщене про „Літературно-науковий Вістник,“ якій вѣдъ нового року починає выдавати Наукове товариство имени Шевченка вѣддавши редакцію комітетови, до котрого входять проф. Мих. Грушевскій, яко одвѣчальный редакторъ, и пп. Олекс. Борковскій, Ос. Маковей и д-ръ Ив. Франко. — Програма выдавництва, умотивоване потребы такого поважного літературно-наукового журнала на бѣльшу скалю и услѣвя передплаты поданѝ въ оповѣщеню.

Рѣчь се певна и кождому ясна, що поставлене, гѣдне ведене и удержане такого журнала въ нашѣй мовѣ має важне значѣне въ культурнѣмъ житю руско-украинньского народу, — оно свѣдчить о значнѣмъ поступѣ на передъ. Товариство имени Шевченка зробило вже починъ дѣла — теперь черга на суспѣльнѣсть нашу, щобы якъ слѣдъ пѣдперла его матеріяльно. Сподѣваемо ся, що такъ оно и станесь — запоруку сего дає намъ насамперед поважна фірма нашого Наукового товариства и проф. Грушевского, одвѣчального редактора „Літературно наукового Вістника“, а вѣдтакъ и приступнѝ услѣвя передплаты. Мы зъ свого боку витаємо новый сей „Вістник“ на літературно-науковѣмъ полѝ щирымъ „щасть Боже!“

— **Въ справѣ всеавстрійского вѣча** селянь-ского у Вѣдни одержуємо вѣдъ Вп. посла о. Данила Танячкевича таку телеґраму: Прошу вѣдноручникѣвъ на вѣденьске вѣче эголосити

ся телеґрафічно до мене по карту вступу, котра в заразомъ цертифікатомъ на зниженє цѣны їзды на зелѣзницяхъ державныхъ. Примѣщене для нашяхъ гостей приготоване. Завтра донесу решту. — *Танячкевичъ.* [Прим. Редакціи. До сеи телеґрамы о Д. Танячкевича уважаемо за потрѣбне дадати вѣдъ себе: Хто зъ делеґатовъ на вѣденьске вѣче зголосить ся до о. Танячкевича о карту, мусить подати свое имя и прозвище, бо абы достати зниженє [и то лише на держанныхъ зелѣзницяхъ], мусить тую карту показати при касѣ на стаціи, зъ котрои буде выѣздити. Карты ти будуть давати право до зниженя цѣны їзды до Вѣдня и зъ Вѣдня въ днях вѣдъ 11-ого до 18-ого с. м.

— **Купно грунту селянами вѣдъ жида.** Зъ повѣту пѣдгаецкого пишуть намъ: Дякуючи ревнымъ заходамъ загально-звѣстного народного дѣятеля о. декана Сгетквича зъ Божикова и его прихожанина Михайла Кушнѣра удало ся 17 тамошнымъ господарямъ закупити вѣдъ жида до роздѣлу межи себе около 96 моргѣвъ землѣ. Добивши торгу, почали они оглядати ся за готѣвкою, але нинѣ, по причинѣ сегорѣчного неурожаю, тѣсно межи селянами за готѣвку, а въ Банку краевѣмъ справы позичокъ селяньскихъ дуже довго тревають. Въ тѣй ихъ потребѣ прийшло имъ въ помочь Товариство взаимного кредиту. „Днѣстеръ“ у Львовѣ, удѣливши згаданымъ господарямъ за пупілярнымъ обезпеченемъ на ихъ реальностяхъ позичку готѣвкою въ сумѣ 6.800 зр. — Се заслугує тымъ бѣльше на прилюдне узнане, що позичку выплачено безпроволочно по залагодженю конечныхъ правныхъ формальностій въ дуже короткомъ часѣ, такъ що селяне могли терміну заплаты цѣны купна додержати.

— **Зъ Наукового товариства им. Шевченка.** Засѣданє исторично-фільософічнои секціи буде въ середу 10-ого н. ст. с. м. о годинѣ 6½ зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: а) „Анты [Antai, Antes]“ рефератъ М. Грушевского; б) „Рѣльный пролетаріятъ въ Галичинѣ“ рефератъ В. Будзиновского. — О годинѣ 7-ѣй засѣданє археоґрафічнои комісіи.

— **Є. Ем. Кардиналъ Сембратовичъ** приходить поволи до здоровля, теперь уже проходжує ся по комнатахъ и починає займати ся важнѣйшими справами архіепархіи. Два разы вѣдложеный синодъ діецезальный має Кардиналъ скликати до Львова на 8-ого н. ст. грудня с. р. Того самого дня вѣдбудуть ся и загальнѣ збори товариства св. Ап. Павла.

— **Зъ Бразиліи** вернула теперь до Красного въ повѣтѣ скалатскѣмъ стара жѣнка-вдовиця Текля Янчишинъ або Рудь, котра ще 1896 року на весну выбрала ся туда зъ однымъ нежонатымъ сыномъ а другимъ жонатымъ и зъ невѣсткою та внукомъ. Внукъ померъ въ дорозѣ, сына нежонатого забили дикѣ люде, сынъ жонатый померъ на фебру, а невѣстка вѣддала ся вже тамъ за одного зъ Козины [села коло Красного въ Скалатщинѣ], але радо вернула бы назадъ до рѣдного краю. Оба сыны вдовицѣ були добрѣ роббтники и дуже сильно збудованѣ. Передъ выѣздомъ спродали они пляцъ зъ садкомъ досыть дешево, а поле, на щасте, вѣдкупила родина.

— **Зъ Ярославщины** пишуть намъ: Дня 31. жовтня с. р. отворено читальню въ Ляшкахъ довгахъ повѣту ярославского. По водосвятю вѣдправленѣмъ въ украшенѣй зеленію комнатѣ членомъ основателемъ Вп. о. А. Матюкомъ, деканомъ ярославскимъ разомъ зъ оо. Ф. Подолиньскимъ зъ Лазовъ и Р. Крушиньскимъ, мѣсцевымъ сотрудникомъ, розпочали ся загальнѣ збори членовъ, на которыхъ бувъ такожъ о. Григорій Калимонъ зъ Рышковои Волѣ. Середъ горячого перетя народною справою можна було зъ великою радостію видѣти велике самопознане мѣжь зобраными селянами патріотами, выставлеными на краяхъ Руси зъ одной стороны на неласку могучихъ а зъ другои на баламутства мазурскихъ псевдо-демократовъ. Велика въ тѣмъ заслуга мѣсцевого приходника о. А. Матюка, невтомимого дѣятеля, котрый засланяє все голошенемъ правды, религійности и тверезости и свѣй народъ передъ острыми стрѣлами падаючими зъ амвонъ, каплиць, „охронокъ“ и шпигалѣвъ, котрыми нашѣ добродѣє згадане село зо всѣхъ сторонъ окружили, мовь непріятеля окопомъ. По зборахъ зложили присутнѣ гостѣ на нову-вѣдкриту читальню щедрѣ дары, а переповненѣ радостію люде, видячи конечну потребу помочи божои до такъ великого и многонадѣйного дѣла, заспѣвали: „Щасть намъ Боже! щасть намъ, щасть!“ — *Селянинъ.*

— **Якъ то знають уряды почтовѣ руске письмо на нашѣй земли.** Кореспонденційна карта выслана зъ Потока золотого до мене до Постолѣвки, почта Городниця, вандрувала по почтахъ и зайшла ажь до Городенки. Чия-жь вина, що кореспондентка рекомандована спѣзнила ся? Але за те она побачила троха свѣта и нашѣ порядки галилейскѣ... Може бы Свѣтла ц. к. дирекція почтъ зарадила лиху и вымагала вѣдъ урядниковъ почтовыхъ бодай на рускѣй земли знаня руского языка. Додамь ще й то, що послѣдна почта Городниця була написана найвыразнѣйшимъ письмомъ.

— **Якъ польскѣ паны богатѣють!** Дня 28 жовтня внесли послы-людовцѣ Вінковскій, Бойко и Кремпа до міністровъ рѣльництва, фінансовъ и внутрѣшныхъ справъ интерпеляцію въ справѣ камеральныхъ дѣбръ въ Галичинѣ. Розказують они тамъ таку исторію: Кѣлька лѣтъ тому назадъ намѣрила управа камеральныхъ дѣбръ въ Галичинѣ продати комплексъ Ушѣвъ. Въ тѣй цѣли бувъ той комплексъ роздѣленый на кѣлька частей и на кожду зъ нихъ була розписана публична ліцитація. Вѣдъ ліцитаційнои продажи була выключена Руда камеральна, котру рѣшено було продати зъ вѣльнои руки, бо тая маєтность складала ся зъ трехъ парцель, покрытыхъ старшимъ лѣсомъ, и розходилось о те, щобъ они попали въ руки доброго господаря, а не спекулянта. Отже Руду камеральну продано ґрафови Янови Стадницкому, а той сейчасъ продавъ лѣсъ на двохъ парцеляхъ и той лѣсъ вырубано до послѣднои дерены. За цѣлу Руду камеральну заплативъ ґр. Стадницкій 6000 зр., а за лѣсъ на обохъ проданыхъ парцеляхъ дѣставъ по 8000 зр., отже 16.000 зр. и ще осталась ему одна парцеля зъ лѣсомъ яко додатокъ до „зароблены хъ“ уже на тѣй маєтности 10.000 зр. Такѣ то „ґешефты“ роблять польскѣ паны!

— **Зъ гостины народного театру** въ Бережанахъ одержуємо зъ-вѣдтамъ таку допись: Черезъ два роки не бачили Бережаны нашого театру. Тому и мило було намъ запримѣтити, що за той часъ театръ не лишь не вѣдъупавъ, але противно, розвинувъ ся прекрасно. На першій разъ вѣдограно пєсу Старицкого „Ой не ходи Грицю“. Лишаючи на боцѣ обговорювану послѣдными часами въ „Зорѣ“ справу авторства тои пєсы, лишаючи и немало похибокъ въ будовѣ самого твору, скажемо, що пєса робить завсѣгды сильне вражѣне и Старицкому належить ся таки дяка за те, що придбавъ для нашого театру таку симпатичну штуку. Вѣдогране штуки було майже бездоганне: Обсада роль була удачна и пѣдходяча пѣдъ силы и снагу артистовъ. Всѣ они того вечера зливали ся въ такъ выкѣнченый и добѣрный концертъ, що навѣть годѣ пѣдносити або обнижати вартѣсть гры поодинокихъ артистовъ. А все-таки годить ся запримѣтити: що панѣ Пѣдвысоцка завдно грає зъ великимъ темпераментомъ и свои ролѣ доводить до правдиво артистичныхъ креацій; що панна Слободѣвна розвиває свѣй талантъ дуже щасливо; що „Бесѣда“ постаралась о прегарнѣ и зъ правдою етноґрафічною згодѣ народнѣ уборы и декораціи, а директоры дуже совѣстно уважають на чистѣсть бесѣды и вѣрнѣсть наголосовъ. Тому-то и штука чинить справдѣшну аллюзію. Тотѣ дѣвчата въ прегарныхъ уборахъ, тіи хлопцѣ-Украинцѣ, хата зъ рушниками, скатертями и обстановою украиньскою такъ и переносять насъ гень далеко за Збручь, въ той край, про котрый стѣлько читаємо, стѣлько говоримо, а такъ мало знаємо. Если-жь можна зробити якѣ замѣтки, то хиба тіи, що рухи дѣвчатъ за много мають тои елеґантнои ґраціозности а за мало тои природнои невымушеной, сѣльскои красы, та що басы въ мужескихъ и мѣшаныхъ хорахъ в за слабѣ. Тѣлько о штуцѣ. А теперь пару словъ о публицѣ. Тои на представленю, на жаль, майже не було. Кѣльканацять [мабуть 15] крѣселъ — то на Бережаны чей же за мало! А де-жь провінція? Хоть бы одна душа на показъ, такъ нѣ! А прецѣнь артисты заслужили собѣ на красче принять! Не хочемо навѣть думати объ тѣмъ, щобы така байдужнѣсть и на дальше могла тревати, тому кличемо: Гей Русины мѣста Бережанъ и околицѣ! не давайте себе на смѣхъ та на поталу! пѣдпирайте нашу сцену! ходѣть до свого одинокого народного театру, коли не зъ приемности то... зъ обовязку. — *Л.*

— **Урядниковъ ц. к. прокураторіи скарбу** мовь-бы грѣмъ поразила наспѣвша недавно вѣсть, що одного зъ молодыхъ урядниковъ пана Г., служачого доперва пятый рѣкъ при прокураторіи скарбу, именовано секретаремъ — зъ кривдою для другихъ, котрѣ мають по вѣсѣмь, десять, пятнацять а навѣть бѣльше лѣтъ урядовои службы при тѣй институціи, а прецѣнь мимо здѣбности и працѣ не дослужили ся тои ранґи. Правда п. Г. есть сыномъ гофрата зъ апеляціи и той панъ гофратъ свого часу учивъ молодыхъ Голуховскихъ. „Pod rządami c. k. Polaków wszystko możliwe“ — пише зъ сеи нагоды Monitor. — Дѣють ся чуда, о якихъ навѣть фільософамъ не снило ся: необавки дѣждемо ся, що вже немовлята въ колысцѣ будуть дѣставати именованя на rath-бзъ и hofrath бвъ. Се-жь прецѣнь нѣчо дивного для тыхъ, що зрозумѣли політику ц. к. Поляковъ. Прецѣнь Австрія лише тымъ стоять. Те, що деннде неможливе, у насъ въ Галичинѣ можливе, а дурень той, хто доси не зрозумѣвъ истнуючои вѣдъ лѣтъ системы...“

— **Про жидовъ у Кіевѣ** пишуть зъ-вѣдтамъ до „Нового Времени“: Въ послѣдныхъ часахъ жиды закуповують богато домовъ, а число жидовъ у мѣстѣ быстро зростає. Теперь Кіевъ межи 250.000 загального числа населеня має около 50.000 жидовъ, отже вже бѣльше, нѣжь маї ихъ Бердичевъ, той центръ жидовы т. зв. полудневo-захѣдного краю. Зростови числа жидовы помагає головно се що вся торговля полудневo-захѣдного краю въ рукахъ жидовъ, котрѣ въ Кіевѣ позаводили свои конторы и аґентіи. Число рускихъ купцевъ быстро паде; зо всѣхъ галузей промыслу вытискають ихъ жиды. Такѣ великѣ галузи торговлѣ, якъ торговля цукромъ, дровамя, мукою, нафтою, головнѣ склады корѣнныхъ товаровъ — все те въ полудневo захѣднѣмъ краю забрали вже въ свои руки капіталисты-жиды.

— **Т. зв. „новороссійскій“ університетъ** въ Одесѣ постановлено вже, якъ вѣдомо, доповнити медичнымъ факультетомъ и вѣнъ найдовше за два роки увѣйде въ житє. Отже теперь доносять зъ-вѣдгамъ, що кошты поставленя будынку медичного факультету обчислено на пѣвтора міліона рублевъ.

— **Безрукій писарь.** „Самарская Газета“ розказує, що въ Уфѣ есть безрукій писарь Позднякова, бувшій складачь письма [зецеръ]. Складачемь бувъ чотирнацять лѣтъ. До Уфы прибувъ передъ семи лѣтами и вступивъ до ґубернскои друкарнѣ Але незабавомъ потѣмъ въ часѣ сильнои заверухи зимовои вѣнъ заблукавъ ся и вѣдморозивъ собѣ обѣ руки такъ, що лѣкарѣ мусѣли утяти ихъ низше лѣктѣвъ. И ось, щобы заробляти на хлѣбъ насущный, Позднякова почавъ учити ся писати лѣктемъ. Въ тѣй цѣли вынайшовъ вѣнъ собѣ пристрѣй, зложеный зъ бляшаной обручки изъ вставкою на ручку пера. Сесю обручку вѣнъ накладає на локоть и пише досыть жваво и гарно. Цѣлый рѣкъ — каже — учивъ емь ся и, якъ бачите, пишу.“

— **Свѣтло въ силѣ 30 міліонѣвъ свѣчокъ.** Морска лѣхтарня, збудована теперь на побережю Бретаніи, дає великаньске свѣтло о силѣ 30 міліонѣвъ свѣчокъ. Пѣдчасъ погоды она освѣчує ясно просторонь на 100 кільометрѣвъ наоколо а въ часѣ мраки на 40 кільометрѣвъ.

— **Переслѣдуваный по смерти.** Помершій недавно въ Чікаґо міліонеръ Пульманъ выналѣдникъ спальныхъ ваґонѣвъ, мавъ тѣлько непріятелѣвъ, що родина побоює ся, абы его тѣла не выкрали и не збезчестили. Длятого впущено домовину въ масу зъ цементу и стали и покрыто зъ-зверха асфальтомъ, а кромѣ того заосмотрено ще зелѣзными скоблями. Выкраданє небощикѣвъ є въ Америцѣ въ звычаю.

— **Демонстрація львѣвскихъ соціялъ-демократовъ** за скасованемъ дневникарского стемпля выпала вчера не конче импонуючо. Въ походѣ взяло участь ледви пару сотъ осѣбъ. Того-жь дня устроювали таку саму демонстрацію соціялисты у Вѣдни и по иншихъ мѣстахъ въ Австріи.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Вѣнчане п. Матея Великорского, укѣченого богослова, зъ панною Ольгою, донькою Кароля и Савины зъ Киселевскихъ Ґоткевичѣвъ вѣдбуде ся въ рускѣй городскѣй церкви въ Коломыи дня 14 н. ст. листопада о 8 годинѣ вечеромъ а весѣля въ домѣ п. Лясковского при ул. Боднарскѣй ч. 1070. — Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ въ Станиславовѣ [якъ надъ зъ-вѣдти пишуть] порѣшивъ выкинути зо своѣи читальнѣ часопись Kurjer stanisławowski, а то за крайно обиджаючу Русинѣвъ статю п. заг. „Nie zdrowe prądy“. — Въ послѣдныхъ дняхъ минувшого мѣсяця въ Яблѣнцѣ нижнѣй турчаньского повѣта селянинъ Прокѣвъ Питчакъ, розлюченый, що его процесъ о грунтъ довго тягне ся, убивъ свого противника Олексу Михайлишина. Убійника арештовано и вѣдставлено до суду въ Турцѣ. — Въ Тирявѣ сѣльнѣй повѣту сянѣцкого має вѣдкрыти ся дня 11 н. ст. с. м. читальня въ громадскѣмъ домѣ. — Въ Станиславовѣ скочила зъ другого поверха на подвѣре жѣнка капелюшника Вайденфельдова, молода и гарна женщина; мужъ самоубійницѣ выѣхавъ бувъ заграницю въ справахъ своѣи фабрики капелюхѣвъ. — Федька Баландюка, селянина зъ Вишенки, пов. львѣвского засудивъ львѣвскій трибуналъ на вѣсѣмъ лѣтъ вязниць за убійство жѣнки. — Въ парляментѣ австрійскѣмъ уставлено онодгы бюсты покѣйныхъ словѣнъ ґр Льва Туна и ґр. Клямъ-Мартиніца, такъ що теперь вже шѣсть бюстовъ прикрашає вестібуль; давнѣйше уставлено бюсты Смольки, Грохольского, Гербста и Шмерлінґа. Зъ пряшѣвскои гр.-кат. епархіи выбрано на автономічный церковный соборъ [що має вѣдбутись 10-ого н. ст. с. м. въ Будапештѣ] яко свѣтскихъ пѣсланниковъ: Іос. Рубѣя, бувшого професора пряшѣвскои ґімназіи, и адвоката Мих. Годинку. — Магістратъ мѣста Львова ухваливъ утворити комітетъ будовы памятника Костюшка и вставляти до мѣского буджету вѣдъ 1898 року ажь до выконаня памятника по 5.000 злр. рѣчно.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Вѣдзнаки крилошаньскѣ дѣставъ о. Николай Висневскій парохъ въ Радимнѣ. — Въ пропозицію на Турянку дек. жовкѣвского принятѣ оо.: Вас. Кокотайло, Левъ Панасиньскій, Левъ Мацуский, Волод. Насальскій, Ник. Осмѣловскій, Вас. Романовскій, Теодоръ Козакъ, Орестъ Солтыкевичъ, Илія Киричиньскій и Левъ Полошиновичъ. — Канонічну институцію на Добромиль дѣставъ о. Волод. Лысякъ. — Завѣдательство въ Довгомостискахъ дѣставъ о. Іосифъ Круликовскій. — Презенту на Дашѣвъ дек. яслиского дѣставъ о. Волод. Хомицкій. — Увѣльненє вѣдъ испыту конкурсового дѣставъ о. Мих. Жарскій.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Елеонора зъ Фялковскихъ Логиньска, жена сотрудника въ Кудобинцяхъ, упокоила ся дня 2 н. ст листопада с. р. до довгѣй и тяжкѣй недузѣ въ 22 роцѣ житя. В. ѣ п.!

Василь Дмоховскій, выслуженый директоръ школы и бувшій бурмістръ мѣста Городка, померъ нагле дня 4. с. м. въ Городку. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Комісарѣ повѣтовѣ Іосифъ Городискій и Андрей Кулѣшъ именованѣ старшими комісарями

— **Вѣдзначеня.** Радникъ краевои дирекціи скарбу Тадей Клюсікъ одержавъ кавалерскій хрестъ ордера Франць-Іосифа.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Выдѣлъ „Рускои Бурсы“ въ Бережанахъ складає сердечну подяку Р. Т. панамъ: радникови Василеви Яворскому за дарунокъ бочки нафты, а д ру Мохови за даръ 10 зр. и о Сѣлиньскому за даръ вѣдъ него и вѣдъ парохіянъ 2 зр. 50 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 падолиста. На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты словъ має прийти пѣдъ дискусію внесенє на обжалованє кабінету за выдане розпоряджень языковыхъ, але ледви чи опозиція своими поименными голосованями допустить до сего. Коло польске вызначило до оборони кабінету Дѣдушицкого и Мілевского.

Прага 8 падолиста. Вчера въ роковины битвы на Бѣлѣй Горѣ вѣдбували ся демонстриціи по улицяхъ. Поліція выступила противъ демонстрантовъ, ужила оружія и поранила много осѣбъ.

Берлинъ 8 падолиста. Послы Функе, Праде и Вольфъ мали выступати на вѣчу, скликанѣмъ товариствомъ Altdeutscher Verband. Поліція заборонила публично выступати тымъ панамъ, яко австрійскимъ пѣдданымъ, пѣдъ загрозою, що сейчасъ ихъ вѣдставить до границѣ. Супротивъ сего вѣче не вѣдбуде ся.

Монца 8 падолиста. Король Гумбертъ принимавъ ґр. Голуховского на авдіенціи, а разомъ зъ нимъ Рудінього и Вісконтіого Веносту. Король вѣдзначивъ ґр. Голуховского найвищимъ ордеру Анунціяты, а въ часѣ дворского обѣду занимавъ ґр. Голуховскій почетне мѣсце побѣчь королевои Маґаріты.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Мих. К. въ Бережанахъ. Письма Вашого про театръ не мѣстимо, дѣставши скорше письмо вѣдъ п. Л. въ тѣй самѣй справѣ. Даруйте, а за добру волю щире Вамъ спаси Бѣгъ!

ОПОВѢЩЕНЄ.

Дирекція Товариства для выробу и продажи ризъ церковныхъ має честь подати до вѣдомости Всч. Духовеньства, ЧЧ. Братствъ и Комітетовъ церковныхъ, що Совѣтъ надзираючій нашого Товариства на послѣднѣмъ своѣмъ засѣданю дня 28-ого жовтня с. р., сконстатувавши несподѣвану велику суму давныхъ и мимо упѣмненъ Дирекціи несплаченыхъ залеглостій, припоручивъ Дирекціи при высылцѣ замовленого товару старати ся на будуче при держуватись слѣдуючихъ постановъ:

1) Належитѣсть за всякѣ направы ризъ и сосудовъ церковныхъ безвзглядно на ѣи высоту, має бути за послѣплатою побрана; за то фрахтъ и опаковане не вчисляють ся.

2) Всѣ замовленя до 25 зр. мають высылатись за послѣплатою або за попереднымъ присланемъ належитости; при тыхъ посылкахъ фрахтъ и опаковане такожъ не вчисляють ся.

3) При замовленяхъ по-надъ 25 зр. допускає ся оплата ратами, но безусловно лишь до 6 мѣсяцѣвъ, при сѣмъ ⅓ часть належитости має бути готѣвкою або за послѣплатою сплачена, а на решту належитости выставленый реверсъ, пѣдписаный парохомъ або завѣдателемъ прихода и старшиною церковною. Въ надзвычайныхъ случаяхъ, н. пр. дуже убогимъ філіяльнымъ або погорѣлымъ церквамъ можна допустити сплату до 12 мѣсяцѣвъ, але въ тѣмъ разѣ має дотычна сторона за послѣдныхъ 6 мѣсяцѣвъ заплатити 6% проволоки.

4) За всякѣй товаръ готѣвкою плаченый на суму высше 50 зр. Товариство уплачує порто и не вчисляє опакованя; при товарѣ на суму высше 100 зр. готѣвкою уплаченѣмъ удѣляє ся кромѣ повышихъ улекшень ще 4% рабату.

5) Вѣдъ повѣльного въ уплатѣ довжника має ся при замовленю нового товару жадати напередъ выровнане давнѣйшихъ залеглостій.

Понеже Дирекція есть строго обовязана придержуватись повышихъ постановъ Совѣта надзираючого, тожъ управляє ся Всч. Духовеньство, ЧЧ Братства и Комітеты церковнѣ, щобы зволили при благосклонныхъ замовленяхъ застосувати ся до сего оповѣщеня.

Самбѣръ дня 5 н. ст. листопада 1897.

Вѣдъ Дирекціи Товариства для выробу ризъ церковныхъ.

Д-ръ Л. Гумецкій, о. И. Гмитрикъ, о. Ѳ. Рѣпецкій.

ЗАЯВЛЕНЄ.

Въ числѣ 226 часописи „Буковина“ зъ дня 22 н. ст. жовтня с. р. появила ся допись зъ Вѣдня, въ котрѣй анонімный „парохіянинъ“ кидає ся на нашихъ Душпастирей о. пароха Д-ра Теофіля Сембратовича и о. сотрудника Володимира Садовского.

Всѣмъ намъ низше пѣдписанымъ суть якъ найдокладнѣйше знанѣ высокопочтенни особы нашихъ обохъ Душпастирей а заровно и вѣдношене прихода св. Варвары у Вѣдни и власне на тѣй пѣдставѣ освѣдчаємо, що цѣла згадана кореспон-

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито десинфекційно и холодячо, увольняе недужого дуже скоро водъ прикрои сеи долеглivости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 41—?

денція складае ся въ части зъ тенденційно-фальшивого представленя фактовъ, въ головной же позосталой рештѣ водъ початку до конця не есть чимъ иншимъ якъ умысным игнорованемъ правдивого стану рѣчи и совершеннымъ, найяскравѣйшимъ миненемъ ся зъ правдою.

Всесвѣтлѣйшій нашъ о. пароxъ и его сотрудникъ за высоко суть поважанй водъ цѣлого прихода и всѣхъ насъ, щобы потребували на подобного рода клеветы и безосновнй напасти якій-небудь одвѣтъ давати. Однакъ мы, ихъ парохіяне, чуемо ся обовязаными станути въ оборонѣ правды и подобного рода низькй инвективы рѣшучо и категорично водперти.

Звѣстнй бо намъ всѣмъ великй труды и стараня нашихъ Душпастирей для добра нашои церкви и славы нашого обряду въ столици монархіи, мы свѣдками, зъ якими трудностями мають они бороти ся для осягненя тои великои цѣли; мы видимо й хорошй успѣхи полезнои ихъ працѣ и освѣдчаемо, що намъ прихожанамъ дуже докладно знаный взорцевый станъ прихода св. Варвары. Знаемо и зъ почитанемъ цѣнимо всѣ личнй свойства характеру обохъ нашихъ Душпастирей ставлаючй ихъ достойнй особы высоко въ опініи цѣлого прихода.

На той основѣ заявляемо тутъ публично, що якъ до теперь такъ и на дальше будемъ уважати правдивымъ добромъ для нашои церкви и обряда, для насъ же самыхъ найбольшою честію стояти подъ духовнымъ проводомъ власне тыхъ нашихъ высокопочтеяныхъ Душпастирей.

И якъ-небудь уважаемо низше нашои чести вдавати ся въ полеміку зъ анонімнымъ „парохіяниномъ“, бо видимо въ его дописи зъ однои стороны бракъ всякои доброи волѣ, зъ другои же стороны уважаемо его допись лишень доказомъ тенденційнои злоумышленности и личнои ненависти — то однакожь взываемъ рекомого „парохіянина тое наше заявленя опровергнути зъ доложенемъ свого имена и характера.

Вѣдень дня 4 н. ст. листопада 1897.

Василій Ковальскій в. р. — ц. к. надворный совѣтникъ и патронатскій комісарь церкви св. Варвары.

Іоанъ Струмпньскій в. р. — — ц. к. надворный совѣтникъ.

Д-ръ Евгеній Лопушаньскій в. р. — ц. к. адъюнктъ прокураторіи скарбу.

Мед. д-ръ Николай Винницкій в. р.

Владимиръ Янкевичъ в. р.

Д-ръ Иванъ Длужаньскій в. р. — ц. к. совѣтникъ суду краевого у Вѣдни.

Д-ръ Ѳ. Гринчакъ в. р.

Александеръ Ковальскій в. р. — авскультантъ судовый.

Зиновій Юзичиньскій в. р. — ц. к. совѣтникъ суду краевого у Вѣдни. 387 1—1

Надѣслане.

Потребую конциписнта

Д-ръ Евгеній Петрушевичъ

адвокатъ въ Сокали.

385 1—3

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроя электричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи водворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручае 3

Дрогерія подъ Червонымъ Хрестомъ

289 ЛЕШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

НОВОСТИ на СУКНѢ

дамскій

поручае магазинъ 2

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львовъ, площа Капітульна число 2.

Руске Заведенє Бронзовиче

при улици Руской число I.

Принимае ЧАШѢ до огневого золоченя водъ	7—10	зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . водъ	20	зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . . водъ	10	зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНЙ [якъ до велич.] водъ	7	зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малй	15	зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНЙ зъ пружинами мальованй		
влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.		

Всякй роботы бронзовничй по значно зниженой цѣнѣ лише подъ фірмою 862 6—10

Є. СЮЖАРСКІЙ и В. УСТЕНЬСКІЙ

Львовъ, улиця Руска число 1.

! До вѣдомости !

Р. Т. отцевъ духовныхъ, учителевъ и всѣхъ выдѣловъ читалень, що въ Книгарни Ставропигійской у Львовѣ, улиця Руска 3, продае ся по цѣнѣ 70 кр. *„Музыка до спѣвовъ ораторіи сценічнои І. Я. Луцика „Ночь Вифлеемска“ подробивъ и всѣмъ читальнямъ „Просвѣты“ присвятивъ Иванъ Бужанинъ“. Просимо спѣшити зъ закупномъ, бо пора вчити ся!!!* 368 3—4

КАСЕТКИ Вертгаймовскй на грошѣ и документа по зр. 4·—, 4·50, 5·50, 6·50, 8·— и 11·—. Замкн безпеченьства французкй по зр 4·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Водъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьковщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію водповѣдае д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорочна передплата выносить 2 зр., на повъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовй статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнй політичного змѣсту (н. пр. о сегорочнй сесіи соймовой, о выборахъ, водозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарядахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховй переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новомъ законѣ дороговомъ, О краевой продажи соли, О краевой акцизѣ водъ напиткивъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зо всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытаня и водповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспольно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житеписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Офіціялістъ приватный, кавалеръ, лѣтъ 34, зъ маєткомъ 2000 зр., глядить товаришки житя, панны, навѣть въ рѣвнѣмъ собѣ вѣцѣ, приятнои подобы, зъ маєткомъ до 4000 зр. и зъ вдачею, що годила бы ся зъ судьбою офіціяліста приватного. За дискрецію ручить ся словомъ чести. — Зголошеня подъ „360“ до Бюра анонсовъ „Импресса“ Львовъ. 375 2—2

Фамілійный найлѣпшій

ЧАЙ

свѣжій, повъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае

Выключный складъ чаѣвъ

А. ЗІНГЕРА

Львовъ, Сикстуска число 17.

367 „Импресса“ 2—10

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середнихъ. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ въ рускои ботанічнои терміно льогіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Виданя ті може дістати в книгарні Ставропигійс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольогії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три виданя (Ботаніку, Зоольогію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилае ся жадані книжки в протяз чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 ср.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Лишь тогдѣ правдивый, если триграння фляшка есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный !!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ. въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збольшеня ваги тѣла, полѣпшеня соковъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а також майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 1—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Фірма водзначена на львовскій краевій выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна

РОБОТНЯ

выробовъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ

зо срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку

а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнй и на св. олей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнй, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшй Тайны, хресты напрестольнй и процесійнй, братскй берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнй дзвонки, антіпедія, бронзы сальоновй и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенй предмеры приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и водбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкость. Замовленя зъ провінціи полагоджуе водворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 5—10

Зъ глубокимъ поважанемъ

ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,

Роботня бронзовничя, Львовъ ул. Галицка ч. 15.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рокъ 1898.

Достати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы праздниї зъ Ямайки, якъ також найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренбовка и т. и. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваженй.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вольного водъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкодный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова ·· ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 405—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з голови. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
		Ніч			**Ніч**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го нни вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньсков. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, подъ зарядомъ Іоакима Гренята.

Ч. 245. Львовъ, Второкъ 28 Жовтня (9 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднесеня и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Справы парляментарні.

[Засѣданє палаты послѣвъ. — Справа выбору президента. — Засѣданє кола польского.]

Вчерашнє засѣданє палаты послѣвъ перейшло спокѣйно, хочь и мало знамена обструкційні; скандалѣвъ не було, въ пульпіты не бито дощинками, — бо президія велѣла усунути тѣ дощинки. Було тѣлько одно поіменне голосованє.

На початку засѣданя порушивъ віцепрезідентъ Абрагамовичь подѣ зъ попереднього засѣданя. Ажь зъ ґазетъ довѣдавъ ся, що пѣдчаєъ засѣданя ужиго цѣлкомъ невѣдповѣдныхъ выразѣвъ и окликѣвъ, нарушаючихъ повагу парляменту. Хочь деякій послы заховували ся провокаційно, то все таки обуреня не повинно проявляти ся ажь такими выразами. Высказує жаль зъ тои причины и взыває палату, щобы наступила санація вѣдносинъ въ палатѣ. Першимъ обовязкомъ президія буде зарядити щось въ тѣмъ напрямѣ, щобы утримати повагу парляменту.

Наступило одно поіменне голосованє, чи вѣдчитана петиція має бути умѣщена въ протоколѣ стенографічнѣмъ.

Удѣлено голосу пос. Гофманъ-Веленгофови, котрый порушивъ справу заявы міністра скарбу на засѣданю комісіи буджетовои. Міністеръ скарбу заявивъ, що если т. зв. провізорія угодова не буде довершена въ дорозѣ конституційнѣй, то буде мусѣло наступити и наступить октройованє провізорію на основѣ §. 14. Міністеръ скарбу занявъ въ наслѣдокъ сеи заявы становиско по-за обсягомъ „конституціи“, на котру присягавъ. Вѣдтакъ злагоджено сю заяву, бо замѣсть слова „конституційный“ вставлено „парляментарный“. Заява міністра ставляє квестію ясно; правительство уважає парляментъ а взглядно цѣлый парляментаризмъ цѣлкомъ злишнымъ. На будуче готово правительство ставати зъ такою альтернативою: або ухвалите се, що хочу, або буде примѣненый §. 14. конституціи. Крѣмъ того зѣ слѣвъ міністра выходило: а) що не маємо повнои свободы рѣшати въ справѣ выповѣдженя цлово-торговельного договору; б) що не можемо поступати самостѣйно, бо маємо звязанѣ руки договорами торговельными ажь до 1903 р. На сю заяву міністра вѣдповѣджено вже въ Bud. Corr. въ такій способѣ, що Австрія въ квестіи §. 14. не повинна оглядати ся на помѣчь Угорщины, бо чейже австрійскій парляментъ повиненъ найти въ собѣ досыть силы для обороны своихъ правъ; — а зновъ що-до торговельныхъ договорѣвъ, то Угорщина застерегла собѣ ще въ 1867 р. самостѣйне поступованє безъ огляду на иншѣ вѣдносины, на случай коли бы договѣръ цловоторговельный не бувъ вѣдновленый. Тожь скоро Угорщина має застереженѣ свои права, то повинна бути она и для Австрій, а если ихъ нема, то дотычне установленє угоды вѣдбувало ся недбало и неточно. Мы не можемо нашихъ правъ зрѣкати ся и чейже есьмо бодай такъ само самостѣйною державою якъ Угорщина, а австрійске правительство повинно станути на тѣмъ становиску. — Пос. Гросъ именемъ партіи поступово-нѣмецкои прилучивъ ся до протесту Гофмана, а заразомъ выказавъ фактами и примѣрами, що переведенє провізорія угодовои такъ насильными средствами було бы противконституційнымъ актомъ.

Пос. Кайзеръ протестувавъ противъ нарушеня регуляміну зѣ стороны віцепрезідента и бѣльшости. — Пос. Сильвестеръ пѣднѣсъ, що внесено доси 230 интерпеляцій, а ледви на три вѣдповѣло правительство; зъ того выходило бы, що президія палаты не доручує міністрамъ интерпеляцій. Абрагамовичь вѣдповѣвъ, що интерпеляціи заразъ доручають ся. — Пос. Шенереръ порушивъ справу авдієнціи віцепрезідентѣвъ у цѣсаря. Говорять, що на сѣй авдієнціи мавъ цѣсарь высказати вдоволенє зъ енергіи, вытревалости и рѣшучости президіи. Чи сего рода вѣсти треба уважати енунціяціями одвѣчального міністерства? Если бы се була правда, то уважаю цѣлкомъ недопускаємымъ, щобы сей, що носить корону... (Абрагамовичь перебиваючи: Не позволю втягати короны до дискусіи, бо инакше вѣдберу вамъ голосъ!), щобы особы того, що носить корону, надуживано до своєи цѣли, на похвалу поведеня президіи, котрымъ нарушує ся регулямінъ палаты.

Наступило засѣданє тайне для уложеня протоколу зъ тайного засѣданя попередного. О год. 2½ пополудни зачало ся засѣданє явне.

Приступлено до порядку денного: внесенє пос. Функог и товаришѣвъ на поставленє кабінету въ станъ обжалованя за выданє розпоряджень языковыхъ для Чехіи и Моравы. — Першій забравъ голосъ внескодавець пос. Функе и говоривъ шѣсть годинъ. Промову пос. Функог уважано за обструкційну, бо въ сей способъ не допустивъ бесѣдникъ, щобы заповѣджене на вчера засѣданє комісіи буджетовои могло вѣдбути ся.

По промовѣ Функог закрыто засѣданє, а слѣдуюче вызначено на середу, на котрѣмъ то засѣданю имовѣрно вѣдбуде ся такожь выборъ президента палаты.

——

Найпильнѣйша справа, котра занимає теперь бѣльшость парляментарну, се выборъ президента палаты. Опозиціи полишено свободу вести дебату надъ внесенями що-до обжалованя міністрѣвъ, очевидно на стѣлько, на скѣлько сама опозиція не схоче обструкцію перепинювати собѣ роботы. Скорше угодова провізорія буде готова, тогдѣ будуть уладженѣ вечѣрнѣ засѣданя, на котрыхъ, пѣсля надѣй бѣльшости, буде можна упорати ся зъ провізорію.

Выборъ президента вже такъ якъ-бы рѣшеный. Катрайнъ, на свою выразну и рѣшучу заяву, вже вылученый зъ комбінацій. За те католицке сторонництво людозе згодило ся, по довгихъ выкрутахъ, принятн на себе сесю честь, щобы зъ-помѣжь него выбирано президента. Остаточно утилітаризмъ перемѣгъ и католицке сторонництво высунуло кандидатуру Ебенгоха. Теперь зачавъ самъ Ебенгохъ довго давати ся просити; згадувавъ, що мусѣвъ бы зложити урядъ члена выдѣлу краєвого въ горѣшнѣй Австрій, що не мѣгъ бы занимати ся спеціяльными справами краєвыми гор. Австрій, що прикро ему бути наслѣдникомъ свого приятеля, и т. п. Але мимо того всѣ надѣють ся, що Ебенгохъ прийме кандидатуру; именно Чехи ревно заходять ся коло пѣддержаня сеи кандидатуры.

——

Въ колѣ польскѣмъ порушено мѣжь иншимъ справу, що власти войсковій не шанують святъ (очевидно латиньскихъ), устроюючи въ тѣ днѣ контролю воякѣвъ и коней войсковыхъ. Ухвалено въ тѣй справѣ внести въ палатѣ послѣвъ интерпеляцію до міністра обороны краєвои, а зновъ въ спѣльныхъ делеґаціяхъ поставити устну интерпеляцію до міністра вѣйны, на котру сей мусить заразъ вѣдповѣсти. — Въ справѣ петицій, надсыланыхъ ще теперь о запомоги зъ причины елементарного нещастя, то по ухвалахъ комісіи буджетовои нема що ихъ тамъ предкладати до увзгляднення, а треба лишь звертати ся зъ просьбою або до міністерства справъ внутрѣшныхъ або до галицкого намѣстництва. — Пос. Быкъ промавлявъ въ справѣ петиціи жидѣвскихъ правникѣвъ, котрій жалують ся, що ихъ не допускає ся до посадъ въ судѣвництвѣ. Пос. Хшановскій представивъ покривдженя мовы польскои въ школахъ буковиньскихъ, именно въ Черновцяхъ, и зачавъ подавати способы, якъ бы лиху зарадити. Однакъ обѣ тѣ справы вѣдложено — до слѣдуючого засѣданя кола.

Переглядъ політичный.

Урядово оповѣщено, що цѣсарь повѣдомивъ оба правительства, австрійске и угорске, о скликаню спѣльныхъ делеґацій на день 16 с. м. до Вѣдня.

Угорскій парляментъ має выбрати нинѣ членѣвъ делеґаціи. Праса угорска доносить, що сегорѣчна сесія делеґаційна буде коротка, длятого угорскій парляментъ буде мѣгъ вже въ половинѣ грудня зачати нарады надъ буджетомъ.

Намѣрена демонстрація въ Берлинѣ противъ австрійского правительства не вѣдбуде ся. На зборы, скликанѣ товариствомъ Altdeutscher Verband, мали прибути три послы Функе, Прѣде и Вольфъ та выступити зъ вѣдповѣдными промовами. Поліція берлиньска заборонила тымъ посламъ промавляти пѣдъ загрозою, що будуть сейчасъ вѣдставленій до границѣ. Въ мотивахъ заборони сказано, що въ спорѣ языковѣмъ розходить ся о внутрѣшну справу австрійску, до которои мѣшати ся Нѣмеччинѣ було бы вельми нетактовнымъ. — При тѣмъ треба зважити и на се, що мали промавляти представителѣ скрайнои опозиціи, тожь можна надѣяти ся, що хѣдъ зборѣвъ бувъ бы дуже бурливый.

——

Атентатъ на президента републики бразилійскои. Суботнѣшнѣ телеґрамы лякониčно донесли о намѣренѣмъ атентатѣ на президента Бразилій, д-ра Пруденте де Мораесъ, бо властиво атентатъ не удавъ ся. Якійсь жовнѣръ стрѣливъ до президента, якъ выходивъ зъ арсеналу военного, однакъ президентъ вчасъ ухиливъ ся и куля поцѣлила міністра вѣйны, маршалка Бітенкурта. Маршалокъ погибъ на мѣсцю. На скѣлько правды въ тѣмъ представленю справы, не знати, бо зъ Бразилій разъ въ разъ доходять вѣсти о внутрѣшныхъ заколотахъ, тожь можливо, що и сей атентатъ стоит въ звязи зъ якимсь заговоромъ або бунтомъ. Президентъ републики Мораесъ є першимъ цивільнымъ президентомъ, бо передъ нимъ були президентами лишь войсковій генералы: де Фонсека и Пейксото. Вѣдъ коли Мораесъ обнявъ президенturу, зачали ся въ арміи неспокоѣ, а навѣть уботый міністеръ вѣйны не мѣгъ завести ладу. Въ маю сего року выкрыто заговоръ въ школѣ кадетскѣй въ Ріо Жанейро, а міністеръ вѣйны ужывъ енергічныхъ средствъ для усмиреня бунту. Справа прийшла передъ парляментъ и сенатъ, де зголошено внесеня, щобы высказати міністрови и правительству признанє за енергічне поступованє. Оба внесеня при голосованю перепали, а се очевидно для демонстрованя противъ правительства. Вѣдъ того часу колотить ся въ арміи, бо прихильники ген. Фльоріяна хотѣли бы позбути ся цивільного президента а поставити войскового. Офіцеры арміи бразилійскои, котрои число не перевышає 25.000 войска, беруть живу участь въ політицѣ и — революціяхъ.

„На шкоду народу польского“.

Пѣдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ нинѣ Kurjer lwowski замѣтну вступну статью зъ нагоды розвязаня рускаго всенародного вѣча такого змѣсту:

Найгѣршій непріятель у власнѣмъ таборѣ! Анѣ гакатисты [шовіністичній германізаторы въ Познаньщинѣ], анѣ московскій чиновники не годній зробити народови нашому такои кривды, яку робить намъ гр. Казимиръ Бадені своєю системою. Поминаючи вже такій рѣчи, якъ цѣлковите помѣшане понять: що є безправностію а що вѣдповѣдає праву; чи законы обовязують всѣхъ, чи тѣлько декотрыхъ; — не кажучи о тѣмъ, що ославленій выпадки, пригоды галицкій зъ часу выборѣвъ почислено въ прасѣ европейскѣй на рахунокъ „польскихъ ржондѣвъ“, маємо завдячувати гр. Баденьому такожь тую нехѣть рускои суспѣльности до всего, що польске, а она зъ кождымъ днемъ проявляє ся що-разъ выразнѣйше на рѣзныхъ полях. Се безперечно одна изъ заслугъ того „великого мужа“, гр. Баденього. Его звѣстна угода зъ Романчукомъ, а опѣсля провокуюча промова въ соймѣ при замкненю сесіи 1894 р., що „da sobie radę bez Rusinów“, вытворене зненавидженои рускимъ загаломъ „спѣлки инкамерованыхъ Русинѣвъ“, котра ему завдячує своє настане и истноване, вкѣнци сегорѣчній выборы до рады державнои и обставины, якій супроводили тѣ выборы — отсе причины, що зложили ся на необчислиме въ наслѣдкахъ заострене руско-польскихъ вѣдносинъ въ Галичинѣ. Кажемо „необчислиме“, бо дотеперѣшній результаты є вже значній, дразненє не перестає и выкликує що-разъ бѣльше огѣрченє середъ загалу руского населеня. Свѣжо причинило ся до того розвязане всенародного руского вѣча дня 4 с. м. у Львовѣ.

Досыть було дрѣбки політичного змыслу, щобы на зборѣ, на якій зъѣхало ся по-надъ тысячь найвызначнѣйшихъ селянъ зѣ всѣхъ безъ выимки рускихъ околиць и повѣтѣвъ, а такожь высше сотки священникѣвъ рускихъ, заховати якъ найбѣльшій тактъ и здержатись навѣть вѣдъ позорѣвъ якоись неохоты чи сторонничости. Тымчасомъ стало ся инакше. *Вѣче розвязано и то въ часѣ дуже спокѣйнои промовы проф. Романчука, будь що-будь найпопулярнѣйшого теперь мужа въ народѣ рускѣмъ.* Не входимо въ то, чи слова проф. Романчука могли кого пѣдбурити, чи нѣ, але то фактъ, що говоривъ спокѣйно и до рѣчи, а всѣ слухали его уважно и нѣхто не замѣтивъ, чи взагалѣ яка розмова була межи комісаремъ поліціи а предсѣдателемъ. Тожь коли встанъ комісарь Янкевичь и оголосивъ розвязане вѣча, видко було формальне остовпѣне на лицяхъ вѣчевикѣвъ.

И не „проводирѣ“, не одиницѣ, але тысячь хлопа зѣ всѣхъ сторонъ краю кликало „кривда!“ и щось еще. Та й всѣ безъ выимки розъѣхали ся домѣвь зъ чувствомъ — допустѣмъ навѣть, що неоправданымъ — що народови рускому стала ся кривда. Тысячь люда въ тысячахъ громадахъ рускихъ соткамъ тысячь слухачѣвъ оповѣдати буде о тѣмъ, що скривджено нарѣдъ рускій.

Вѣдтакъ Kurjer lw. наводить уступы зѣ вступнои статьѣ „Дѣла“ п. заг. „Ера Баденi-Санґушко“ и каже: „Треба признати, що Дѣло пише правду, котрои може бути не знає комісарь Янкевичь, але повинні знати керманичѣ політичній, а кѣнчить высказомъ: „Виновникъ тои польско-рускои борбы чи системы, котра ей зродила, заслугує лишь на назву ворога народу польского“.

Вѣдозва.

Прошу высокоповажаныхъ и дорогихъ Родимцѣвъ патріотѣвъ, чи то зъ интеліґенціи чи зъ селянъ, щобы були ласкавѣ донести менѣ:

1. Чи въ ихъ громадѣ — теперь чи може давнѣйше — не допускано, або проволѣкано новій выборы до рады громадскои зъ тои причины, що верховодячимъ кругамъ було зѣ старою радою взглядно зѣ старшиною добре?

2. Чи скарги, зажаленя на нездалу старшину громадску, на такого самого вѣйта не знаходили не тѣлько увзгляднення, но противно, чи такій громадскій урядники, мимо доказаныхъ надужить, знаходили може пѣдпору и обставанє за ними у верховодячихъ кругѣвъ?

3. Чи цѣлкомъ леґально выбрана рада не надыбувала перешкѣдъ въ уконституованю вѣдъ тыхъ самыхъ кругѣвъ?

4. Чи леґально выбраный начальникъ громады, взглядно старшина громадска не зазнавали перешкѣдъ въ ихъ потвержденю?

Вѣдомости сеи менѣ конечно потрѣбно для справы дуже великои донеслости, а потрѣбнѣ заразъ. Я хотѣвъ бы ихъ мати до тыждня зъ цѣлого краю. Прошу въ сѣй справѣ — повторяю: она великои ваги — высокоповажаныхъ Родимцѣвъ о цѣлу енергію и повну солідарнѣсть.

Не маємо бояти ся нѣкого и нѣчого, тѣлько того одного, щобы мы самі за себе не дбали. Се одно страшне, се одно болюче!

Данило Танячкевичь.

[Умильно прошу всѣ иншій рускій ґазеты о безпроволочне поданє сеи вѣдозвы.]

Новинки.

— **Комарняньскій процесъ выборчій** въ Самборѣ вѣдбуває ся въ малѣй сали судовѣй. Для 72 обжалованыхъ мѣщанъ приготовано спеціяльній лавки нумерованій. Розправѣ проводить радникъ Якубовскій при вотантахъ Мадейскѣмъ, Ганику и Вайдовичу, а обжалує самъ прокураторъ Романъ Стебельскій. Оборони пѣдняли ся [очевидно безкористовно] адвокаты Добряньскій и Павенцкій зѣ Львова, Олесницкій зѣ Стрыя, Король изъ Жовквы, Гумецкій зъ Самбора и Косъ изъ Калуша. Розправа потревае зо два тыждні. На переслуханє обжалованыхъ призначено три днѣ.

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скѣлькѣсть, придана до свѣжои воды, выстане, абы осягнути пожаданѣ наслѣдки. Цѣна фляшона 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 42—?

— **Читальня** спѣльно при бібліотекахъ „Просвѣты“ и Наукового товариства имени Шевченка отворена для членѣвъ обохъ товариствъ щодня, окрѣмъ днѣвъ святочныхъ, вѣдъ годины 2-ои до 4-ои въ домѣ „Просвѣты“ на І-ѣмъ поверсѣ. До дому книжки выпозичають ся тѣлько за кавцією.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Засѣданѣ математично-природописнои секціи вѣдбуде ся въ четверъ 11-ого с. м. о годинѣ 6-ѣй вечеромъ. На порядку дневнѣмъ кѣлька рефератѣвъ зъ надѣсланыхъ праць до „Збірника математично-природописної секції“.

— **Загальнѣ зборы товариства „Академічна Громада“** вѣдбудуть ся дня 14 н. ст. падолиста о годинѣ 3-ѣй пополудни на университетѣ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Вѣдчитанѣ протоколу зъ попередныхъ загальныхъ и передвыборчихъ зборѣвъ. 2) Справоздане уступаючого выдѣлу за минувшій рѣкъ адміністраційный. 3) Выбѣръ головы, 11 членѣвъ выдѣлу и 4 заступникѣвъ. 4) Внесеня и интерпеляції.

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“** въ Тернополи устроює вѣ второкъ 23-ого н. ст. листопада с. р. вечеръ зъ танцями въ коммнатахъ товариства при ул. Смиковецкѣй въ каменици Вакса. Стрѣй домашный. Уступъ вѣдъ особы 1 зр., для родины изъ чотирохъ осѣбъ 2 зр. 50 кр. Початокъ о годинѣ 8-ѣй вечеромъ. Хто бы запрошеня окремо о не одержавъ, зволить вдоволити ся сею оповѣсткою. — За выдѣлъ *Гриневецкій, Рыбчукъ.*

— На маючу заложити ся **„Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи“** зѣбрано на празднику у о. Париловича въ Злоцкѣмъ дня 7 н. ст. падолиста с. р. квоту 20 зр. 71 кр.

— **Общество „Русскихъ Дамъ“** у Львовѣ просить насъ оповѣстити: „На користь сирѣтъ по священикахъ вѣдбуде ся вечеръ зъ танцями устроюваный обществомъ „Русскихъ Дамъ“ дня 18 н. ст. падолиста с. р. въ великѣй сали „Народно о Дому“. Стрѣй для дамъ візитный, для мужчинъ балевый. Вступъ вѣдъ особы 3 кор., білетъ родинный на чотири особы 10 кор.; вступъ на галєрію 1 кор. Білеты можна дѣстати въ день вечера въ „Русскѣмъ касинѣ“ [въ „Народнѣмъ Домѣ“]. На выпадокъ сли-бы хто черезъ похибку не дѣставъ запрошеня, зволить зголоситись до панѣ Софіи Марковъ, ул. Руска ч. 3., або до панѣ Євгенії Павенцкои, ул. Скарбкѣвска ч. 19. *Комітетъ.*

— **Огнѣ.** Зъ Ланѣвъ у повѣтѣ бобрецкѣмъ пишуть намъ: Въ нашѣмъ селѣ выбухъ пожаръ, не знати зъ якои причины, и почавъ ширити ся зъ шаленою скоростію, бо всѣ стрѣхи були дуже сухѣ, до того вѣявъ сильный вѣтеръ и кидавъ снѣпками на кѣлька метрѣвъ; коновокъ и бочѣлокъ не було пѣдъ рукою, а хаты стоять густо. Вже спалило ся десять господарскихъ хатъ, не числячи стодѣлъ, ставенъ та стѣжкѣвъ, а огонь грозивъ дальшимъ будынкамъ, а нарѣдъ, звычайно якъ нашъ, стративши голову повыносивъ зъ двохъ каплиць — и хатъ образы и, стоячи зъ образами напротивъ огню, моливъ ся до Пресв. Дѣвы. Втѣмъ надѣгъ сынъ нашого пароха о. Сохоцкого и енергічною бесѣдою привѣвъ нарѣдъ до памяти. За его прикладомъ гашено огонь зъ подвоєною жвавостію, такъ що удало ся пожаръ перервати и такъ уратувати богато людскои працѣ. На щасте — кромѣ меншихъ покалѣчень обвѣйшло ся безъ бѣльшои ушкоды на тѣлѣ, зъ выимкою однои селянки. Она, небога, стративши зъ страху розумъ, вдерла ся до горючои хаты ратувати миски. Коло хаты не було нѣкого крѣмъ двохъ селянокъ, а тѣ не знали, що дѣяти, лише кричали. Почувши крикъ, прибѣгъ ще въ часъ сынъ нашого священика и вынѣсъ непритомну вже, а заразъ въ пару хвиль хата завалила ся. Сторожа огнева прибула вже на конець и лише гасила тлѣючѣ головнѣ. Кромѣ кѣлькохъ бѣднѣйшихъ господарѣвъ погорѣли заможнѣйшѣ, то в надѣя, що вскорѣ вѣдбудують ся.

— **Ц. к. краєва рада шкѣльна** на засѣданю зъ 3 с. м. ухвалила мѣжь иншимъ: затвердити выбѣръ кс. Іосифа Фаляржа и д-ра Людвика Цвікліцера на делєгатѣвъ рады повѣтовои до окружнои рады шкѣльнои въ Добромили; — именувати учителями въ школахъ народныхъ: Єронима Перепелиньского управителемъ 4-кляс. школы въ Кристинополи, Іосифа Копита управителемъ 2-кляс школы въ Березовици великѣй, Іосифа Вишиньского учителемъ въ Одреховѣй и Ивана Нуда учителемъ 2 кл. школы въ Волковѣ; — затвердити до ужитку въ школахъ народныхъ книжку п. заг. „Більший християньско-католицкий катехізм для шкіл народних. З учебника Дегарба переложив Алексій Торонський“ [У Львовѣ, 1897. Цѣна примѣрника въ оправѣ 44 кр.]; — припоручити до окружныхъ бібліотекъ и до бібліотекъ учительскихъ семинарій книжку п. заг. „Соматольогія коротко зібрана, написав Іван Верхратский“ [у Львовѣ, 1897. Цѣна примѣрника въ оправѣ 90 кр.]

— **Новый повѣтовый судъ и урядъ податковый въ Отинію** вѣдкрыто въ понедѣлокъ 1-ого с. м. Передъ тымъ въ суботу по вѣдправѣ службъ Божихъ въ церквѣ и костелѣ посвятили оба парохи будынокъ, де мѣстять ся оба тѣ уряды. На се торжество явили ся: староста Іосифъ Саламонъ зъ Товмача, а зъ Станиславова президентъ окружного суду М. Хоржемскій и начальникъ фінансовои дирекціи повѣтовои Леоп. Манвскій. По посвященю будынку вѣдбувъ ся пиръ коштомъ громады и околичныхъ дѣдичѣвъ

— **Зъ мѣста пишуть намъ:** Тлѣнныѣ останки бл. п. Ольги зъ Сохацкихъ Кассараба, жены адъюнкта ц. к. державныхъ зелѣзниць, помершои дня 22 марта сего року, зложенѣ тымчасово въ гробѣ провізоричнѣмъ, перенесеноадня дня 30 жовтня с. р. о годинѣ 10 бѣй рано до власного гробовця на кладовищи Личакѣвскѣмъ у Львовѣ. Одночасно спровадженно тлѣнныѣ останки двохъ дѣтей бл. п. Ольги а именно Євгенія, помершого 8 жовтня 1890 р. и Марія, померши 14 жовтня 1890 р., зложенѣ тымчасово въ провізоричнѣмъ гробѣ въ Тарновѣ [на Мазурщинѣ], и зложено въ тѣмъ самѣмъ гробовци на кладовищи Личакѣвскѣмъ у Львовѣ. Завѣдатель парохіи св. Павла и Петра у Львовѣ о. Прешлякъ взявъ участь въ сѣмъ обрядѣ, вѣдправивши панахиду.

— **Изъ Сполучениыхъ державъ пѣвнѣчнои Америки** [якъ доносить „Галичанинъ“] канцелярія общества им. Качковского у Львовѣ вѣдъ тамошныхъ переселенцѣвъ-Русинѣвъ, именно: зъ M. Keesport Shamokin [въ державѣ Пенсільвенія] и зъ Jersey City [въ державѣ Ню-Іорку] жалобу на „здирство“ якого мають допускати ся ихъ душпастирѣ за церковнѣ требы, и называють ихъ священиками „Мойсеевого закона“, бо „хочь они зовуть себе Русинами, а торгують ся бѣльше якъ жиды“. За охрещене дитины вымагають они 5—10 долярѣвъ [12—24 злр. а. в.] а за похоронъ 15—25 долярѣвъ [37—72 злр.] Се мае бути одна зъ причинъ, що греко-католики переходять на православіе. Межи греко-кат. рускими священиками въ Америцѣ є душпастирѣ зъ Галичины, але бѣльше зъ Угорщины, а то рѣчь звѣстна, що деякѣ ѣдуть за море бѣльше за „наживою“, якъ зъ священичои ревности. Було бы добре, щобы американьско-руска „Свобода“ справѣ сѣй приглянула ся близше.

— **Буковиньска комната адвокатѣвъ** на зборѣ 30-ого м. м. заявила ся бѣльшостію голосѣвъ [16-ма супротивъ 9-охъ] за заведенемъ тогѣ и бірета для адвокатѣвъ при судовыхъ розправахъ.

— **Зъѣздъ славяньскихъ редакторѣвъ** Сполученыхъ державъ пѣвнѣчнои Америки вѣдбувъ ся 14-ого н. ст. жовтня въ Cleveland [въ державѣ Ohio]. Якъ доносить словацка газета Amer. Slov. Noviny, явило ся лише 14 представителѣвъ славяньскои прасы, а прочѣ оправдали свою неприсутность. Зборы вѣдкрывъ Словакъ Ровнянекъ, вказуючи на вагу того зъѣзду и накликуючи всѣхъ Славянъ до лучности. На зъѣздѣ обговорювано справу основаня товариства славяньскихъ журналістѣвъ и справу еміграціи Славянъ до Америки та оборону ихъ передъ нападами англійскои народности. Вѣдтакъ ухвалено скликати всеславяньске вѣче и уложено точки для взаимности славяньскои.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені перебувае сими днями въ Парижи. — Секретарь львѣвскои репрезентаціи Кракѣвского товариства Миколай Красуцкій въ наслѣдокъ кѣлькохъ сповненыхъ урядниками львѣвскои репрезентаціи дефравдацій подавъ ся на пенсію дня 22 жовтня, а дирекція кракѣвска перенесла его на пенсію дня 5 с. м., вызначивши ему емеритуру. — У Вѣдни замордувавъ онодгы въ день 18-лѣтный ученикъ токарскій Ив. Сляма 40-лѣтну женщину легкого житя Катерину Моттеле, завдавши ѣй 25 ранъ. На крикъ мордованои збѣгли ся сусѣды и схоплено убійника, котрый мавъ намѣръ обрабувати свою жертву. — Въ сѣняхъ университету вѣденьского вѣдслонено онодгы памятникъ славного оператора Більрота; памятникъ есть дѣломъ знаменитого рѣзьбаря професора Цумбуша. — Въ Нейлѣ пѣдъ Парижемъ схоплено бувшого директора новойоркского банку Форстера, котрый спроневѣривъ міліонъ долярѣвъ. — Въ зелѣзничѣмъ поѣздѣ межи Монахіюмъ а Берлиномъ застрѣливъ ся въ возѣ І клясы 21 лѣтный слухатель правъ у Вроцлавѣ Полякъ Ромоцкій родомъ зъ Познаня, програвши въ карты цѣле майно, около 50.000 марокъ, яке одержавъ въ спадщинѣ по вѣтцю умершѣмъ въ Познани въ мартѣ сего року. — Въ Перемышлянахъ дня 5 с. м. напавъ жидъ Вігеръ Шайнберґъ свого свояка торговельника збѣжа Исаака Акермана, коли той купавъ ся, и крикнувши: „Маю я гинути зъ голоду, гиньмо оба!“ пхнувъ его ножемъ въ живѣтъ и ранивъ тяжко. Причиною намѣреного убійства було те, що богатый Акерманъ не узнавъ устного тестаменту своеи жѣнки въ корысть убогого Шайнберґа. — Истнуючій вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ проектъ будовы зелѣзницѣ вѣдъ границѣ Чорногоры до Цетинія дочекае ся мабуть выконаня. Недостача грошей, о котру все доси розбивало, хотять зарадити банки въ Медіолянѣ. Зелѣзница буде для розвою малого краю мати важне значѣне. — Въ Оломуцу на Моравѣ выконано онодгы въ ночи динамітовый замахъ на величаву ново-збудовану синагогу. Набѣй становила зелѣзна рура довготы 20 цм., отвѣръ мавъ 5 цм. въ промѣрѣ, а грубость стѣнокъ выносила 4 міліметры. Оба кѣнцѣ були замкненѣ цинкомъ. Бомба выбухла, але не заподѣяла значнои шкоды. — Дістарѣ львѣвского магістрату внесли до рады мѣскои просьбу о признане имъ додатку дорожняного. — Вчера вечеромъ стрѣливъ до себе въ околицю серця Казимиръ О., адъюнктъ податковый, вѣдбуваючій у Львовѣ вѣйсковѣ вправы. Поготовле ратункове вѣдвезло его до шпиталя. — Въ Болеховѣ выхрестивъ ся въ тамошнѣмъ костелѣ адъюнктъ податковый жидъ Артуръ Дубеньскій; по выхрещеню звѣнъ вже Володиславъ Дубеньскій. — Телефонъ межи Львовомъ а Вѣднемъ мае бути отвореный вже 15-ого грудня с. р. — У Вѣдни увязнено урядника почтового касы ощадности Трінкса за пофальшоване книжочокъ вкладковыхъ и поквітованъ на побранѣ значнѣйшѣ сумы. — Вѣйта зъ Княгинина пѣдъ Станиславовомъ славетного Олексу Когутяка вкѣнци зложивъ выдѣлъ крайовый зъ уряду за „niewłaściwości“ въ урядованю.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 9 падолиста. Заява Бѣлиньского о можливѣмъ заснстованю конституційного трактованю справъ стрѣчае ся зъ критикою всѣхъ сторонництвъ, а въ парляментѣ угорскѣмъ мають бути поставленѣ дотычнѣ интерпеляції. — Вѣденьске товариство ческе им. Коменьского рѣшило домагати ся вѣдъ міністра просвѣты, щобы у всѣхъ школахъ народныхъ вѣденьскихъ заведено мову ческу за надобовязковый предметъ науки.

Монца 9 падолиста. Въ честь гр. Голуховского устроивъ король Гумбертъ польованѣ на бажанты; вчера вечеромъ вѣдъѣхавъ гр. Голуховскій до Вѣдня. Вѣсть, мовь бы цѣсарь австрійскій мавъ вѣдвѣдати короля італійского и загостити до Риму, показуе ся цѣлкомъ неправдивою

Ріо Жанѣйро 9 падолиста. Атентатъ бувъ результатомъ широко розгалуженого заговору войскового. Репрезентантъ Італіи домагае ся высылки войска для охороны італійскихъ пѣдданыхъ.

— **Адміністрація нашои газеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

ЛѢЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5·80 зъ боками бляшаными орѣхово-лякированѣ, по зр. 14, 16, 18, 20 и высше. Лѣжка дитинѣ по зр. 12, 14 16 18, и 20. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Головный складъ всякого рода повозовъ, вѣзковъ, тарантасовъ и санокъ новыхъ а такожь уживаныхъ.
припоручае
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, гарантуючи за добрый товаръ. Выпозичуе поѣзды и прийма въ комісъ. 298 3—3

ПОВИЛА дуже добрѣ, солодкѣ, густѣ, высилае почтою на замовлене за 1 кіло 30 кр.

МАСЛИНЫ [оливки] свѣжѣ, красни, дуже здорова ѣда особливо на пѣстъ, 1 кіло 40 кр.

РУСКА ТОРГОВЛЯ
Игнатія Власюка
въ Чернѣвцяхъ. 376 2—3

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.
розписуе конкурсъ на посаду „управительки роботнѣ“. Убѣгаючій ся о тоту посаду мають выказатись основнымъ знанемъ кравецтва (шитя и крою), вышивокъ и гафтѣвъ. Першеньство мае вдова или сирота по священику. Перша платня 30 зр. мѣсячно. Посада замѣстить ся на разѣ провізорично. Поданя пѣдъ адресою:
Дирекція Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ. 391 1—3

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Надѣслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникѣвъ, хрестовъ, чашъ, пѣдставникѣвъ, патериць и т. и. *поручае свій*
гуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзовникъ 363 6 36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. І. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроэня електричныхъ дзвѣнкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. І.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

9 н. ст. падолиста 1897.

Львѣвъ: Пшеница 10·50 до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ —·— до —·— зр.

Подяка.

По тяжкѣмъ ударѣ судьбы, по втратѣ нашого найлѣпшого Батька и Дѣда бл. п. о. Петра Стефановича просимо Р. Т. Всѣхъ, що насъ въ тяжкѣмъ горю потѣшили и дорогому Покѣйникови вѣддали послѣдну прислугу, приймити нашу щиро-сердечну прилюдну подяку. Передовсѣмъ дякуемо Всечестному Духовеньству, всѣмъ Всечестнымъ Отцямъ Духовнымъ, Всч. ОО. вѣрменьскому и латиньскому Парохови зъ Кутъ, що зволили ласкаво прибути на похоронъ и пѣдъ проводомъ Впр. О. крилошанина и декана Т. Лѣсевича вѣддали послѣдну прислугу свому брат и спѣвтруженнику въ винограднѣ Христовѣмъ. Почтеннымъ Пѣвцямъ церковнымъ, такъ мѣсцевымъ якъ и зъ Стопчатова, зъ Кутъ и другихъ мѣсцевостій, дякуемо, що прибули звеличити обрядъ похоронный. Сердечно дякуемо за помочь, труды и заходы Вп. Лѣкарямъ и Всѣмъ нашимъ Р. Т. ширымъ Сусѣдамъ, Приятелямъ и Знакомымъ, що въ тяжкѣй слабости вѣдвѣдували и помагали доглядати нашого дорогого, незабутного Батька. — Вамъ чеснѣ Громадяне Кобакъ, середъ котрыхъ нашъ покѣйный Отець черезъ 21 лѣтъ трудивъ ся и зъ Вами дѣливъ долю и недолю, сердечне спаси-Бѣгъ за численну участь въ похоронахъ, за щире спѣвчуте и жаль. Щирѣ тѣ слезы, котрыми Вы проводили свого пастыря духовного на вѣчный упокѣй и оросили ними его могилу, були для дорогого Покѣйника найкрасшимъ узнанемъ и нагородою за его труды середъ Васъ, а для насъ сирѣтъ сердечною вѣдрадою. — Дякуемо Всѣмъ зъ щирого серця и молимо Бога, щобы благословивъ Васъ и дѣти Вашѣ!

Кобаки дня 5 н. ст. падолиста 1897.

Павлина зъ Жуковскихъ Стефановичева — вдова; Володимиръ и Ольга Стефановичѣ; Николай и Емилія Смалько; Юліянъ и Єлена, Ольга, Петро Стефановичѣ; Иванъ и Марія Березовскѣ — дѣти; Николай и Єлена Кейванъ; Романъ, Наталя, Марійка, Єрина Емилія Смалько; Теодоръ, Стефанъ, Омелянъ, Єринка Стефановичѣ — внуки Покѣйного. 390 1—1

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дроґерія пѣдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскѣ
поручае магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѣвъ, площа Капітульна число 2.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іларіона Гра нака.

Ч. 246. Львовъ, Середа 29 Жовтня (10 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ѣх мѣсце в въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Що намъ можуть помочи заводовѣ стоваришеня рѣльничѣ?

Суперечность интересовъ бѣльшои посѣлости и меншои посѣлости проявилась наглядно при нагодѣ внесеня правительствомъ предложеня що-до запровадженя у насъ заводовыхъ стоваришень рѣльничихъ або примусовыхъ спѣлокъ рѣльничихъ. Вѣдъ р. 1893-го дожидае ей проектъ міністерства рѣльництва бажаного осущеня законодатного та все розбиваесь о опѣръ послѣвъ бѣльшои посѣлости а головно шляхотско-польскои репрезентаціи зъ Галичины, позаякъ тота боить ся, щобы зорганізованый людъ хлѣборобскій зовсѣмъ не выйшовъ зъ ѣго рукъ, отже хоче удержати ся при давнѣмъ пановаю надъ людомъ. Тымъ очевидно заострюесь борба економічно-суспѣльна межи тыми обома клясами суспѣльности, а якъ справедливо пѣднѣсъ нашь посолъ о. Таначкевичь, — сокзниками руского народу стають тутъ хлѣборобы зъ усѣхъ краѣвъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй. Коли-жь маемо нагоду станути разъ на спѣльнѣмъ грунтѣ економічнѣмъ зъ другими народами Австріи, то мусимо докладно розумѣти саму рѣчь, що дала товчокъ до того, то ѣ справу заводовыхъ стоваришень рѣльничихъ.

До затемненя справы причинили ся у насъ радикалы, позаякъ самѣ не розумѣючи рѣчи впроваджують въ блудъ другихъ и тымъ чиномъ шкодять справѣ загальнѣй. Доказомъ того може послужити замѣшане, яке выкликавъ радикалъ Новаковскій на всенароднѣмъ вѣчи у Львовѣ, та хочь справоздавець Kurjer-a lwowsk-ого признавъ тотѣ закиды оправдаными, мимо того резолюціи вѣча запали по мысли выводѣвъ референта д ра Костя Левицкого. Най отсе буде пересторогою для нашихъ радикаликѣвъ и научкою, що впередъ треба самому научити ся а вѣдтакъ другихъ учити, позаякъ инакше робить ся баламутства...

Першій закидъ противъ предложеня правительства про заводовѣ стоваришеня господарскѣ пѣднесено въ тѣмъ напрямѣ, що пѣсля §. 1. можь приступити до основуваня тыхъ спѣлокъ такожь на одну або бѣльше громадъ и не конче на цѣлый повѣтъ судовый. Однакожь тота постанова не ѣ зовсѣмъ шкѣдна, та очевидно не мае нѣчого спѣльного зѣ зѣбрными громадами, але мае на цѣли выключно интересъ господарскій, щобы въ тыхъ повѣтахъ бѣльшихъ — де способъ управы рѣльнои не ѣ однакій — дати можность лучити ся въ окремій спѣлки тымъ рѣльникамъ, котрыхъ вяже зъ собою найблизшій спѣльный интересъ однакои управы рѣлѣ, взглядно однакій способъ господареня. Польска шляхта противить ся взагалѣ редложеню правительства, тожь ясна рѣчь, що вѣдъ неи не могла выйти тота гадка, якъ то у насъ дехто фальшиво аргументуе.

Дальшій закидъ пѣдносить ся противъ §. 3. предложеня, пѣсля котрого до спѣлокъ господарскихъ будуть втягненѣ такій господарѣ грунтовѣ, що посѣдають певну мінімальну скѣлькѣсть грунту а натомѣсць можуть бути увѣльненѣ вѣдъ членьства тотѣ господарѣ, що мають дуже мало грунту. И се мае на цѣли не що иншого, якъ тѣлько той взглядъ господарскій, щобы не обтяжувати додатками на спѣлки такихъ господарѣвъ, що при дуже малѣмъ грунтѣ ѣ властиво зарѣбниками и зѣ спѣлокъ не мали бы пожитку, тожь годѣ ще обтяжувати ихъ дачками. Для тыхъ малоземельныхъ загородникѣвъ належить ся инша орґанізація а то робѣтнича и тамъ они можуть мати хосенъ зъ вложеного гроша.

Вкѣнци нарѣкають деякѣ противники заводовыхъ стоваришень рѣльничихъ, мовь бы до тыхъ спѣлокъ не примѣнено постановъ закону зъ 25. жовтня 1896, В. з. д. 220, о зарѣбковѣмъ податку. Отсе тверджене ѣ просто неправдиве, бо постанова §. 24. предложеня правительства зъ р. 1897-ого выразно признае пѣльги податковѣ для сихъ стоваришень. Не маемо зовсѣмъ намѣру увеличати змаганя міністерства рѣльництва въ тѣмъ предметѣ, але тѣлько простуемо саму рѣчь въ интересѣ правды!

Коли бы отже заводовѣ стоваришеня господарскѣ полишено самымъ хлѣборобамъ меншои посѣлости, то ѣ тымъ, що самѣ, власными руками працюють коло рѣлѣ, то **сполучено бы разомъ роздробленѣ силы хлѣборобскѣ.** Самѣ отже хлѣборобы одурували бы своими справами господарскими и сподѣватись належить, що не робили бы на шкоду власныхъ интересовъ. Дрѣбнѣ дачки членѣвъ-хлѣборобовъ при значнѣмъ числѣ тыхъ-же — дадуть имъ въ руки: **средства до осущеня неоднои пожиточнои справы.** Коли до того заводовѣ стоваришеня рѣльникѣвъ яко правнѣ особы **стануть заступництвомъ стану хлѣборобского,** то рѣльники одержуть тымъ способомъ на зверхъ свою репрезентацію а на внутръ публичну орґанізацію, чого доси не мають, и будуть мати спроможность до обороны своихъ справъ господарскихъ. Въ тѣмъ лежить головне значѣне заводовыхъ стоваришень рѣльникѣвъ. Натомѣсць передаючи цѣлу справу въ руки нинѣшныхъ громадъ, якъ то подобало ся радикаламъ, не выскуемо нѣчого, але вертаемо до старого принципу: най буде, якъ бувало!

Справы парляментарнѣ.

[Провізорія угодова въ комісіи буджетовѣй. — Зъ клюбовъ и бѣжучихъ справъ.]

Вчера вѣдбуло ся друге засѣдане комісіи буджетовои, на котрѣмъ раджено надъ провізорією угодовою.

Членъ сторонництва вѣрноконституційнои бѣльшои власности, д-ръ Бернрайтеръ поставивъ резолюцію, що справы вѣдносячѣ ся до угоды зъ Угорщиною не можуть бути полагоженѣ на основѣ §. 14 законѣвъ основныхъ.

Міністеръ скарбу Білинъскій забравъ голосъ, щобы злагодити вражѣне своѣи першои мовы. Міністеръ не мавъ цѣлкомъ намѣру заявляти, що правительство переведе предложену тутъ провізорію при помочи §. 14. Правительство бажае полагодити провізорію въ дорозѣ парляментарнѣй, а заява міністра не була нѣчимъ иншимъ, якъ лишь зазывомъ до послѣвъ, щобы старали ся провізорію перевести конституційно. Що-до квестіи, чи можна установити провізорію на основѣ §. 14, то се не пѣдпадае сумнѣвови пѣсля австрійскои конституціи. Въ §. 11-тѣмъ основныхъ законѣвъ о репрезентаціи державы каже ся, що справы валютовѣ и банковѣ, дальше цловѣ и торговельнѣ можуть бути регульованѣ на основѣ §. 14. Въ р. 1868 навѣть законъ о завѣшеню конституційныхъ правъ горожаньскихъ бувъ первѣстно выданый на основѣ §. 14. Правительство бажае, щобы проектъ провізоріи угодовои ставъ ся закономъ и було бы ѣи дуже прикро примѣнювати до сего §. 14. Скоро однакъ бѣльшѣсть палаты послѣвъ зазначуе при кождѣй нагодѣ, що хоче голосувати за провізорією угодовою та що въ тѣмъ зазнае перепоны лишь вѣдъ внѣшныхъ обставинъ, и скоро годѣ инакше полагодити справу передъ 31 грудня с. р., то очевидно треба примѣнити § 14 до провізоріи взагалѣ. Вкѣнци старавъ ся міністеръ выказати, що австрійске правительство якъ найсовѣстнѣйше дбало о охорону австрійскихъ интересовъ при переговорахъ зъ угорскимъ правительствомъ.

Въ дальшѣй дискусіи пос. Менґеръ критикувавъ высказы Бѣлиньского, котрѣ лишь на позбръ выдають ся справедливыми. Запротестувавъ противъ нарадъ комісіи буджетовои надъ провізорією, бо перше читане сего проѣкту въ повнѣй палатѣ було незаконне. Вѣдкликавъ ся до правительства, щобы старало ся помирити австрійскѣ народы. — Пос. Фурніеръ бувъ тои гадки, що міністеръ Бѣлиньскій недостаточно боронивъ поглядѣвъ австрійского правительства. — На внесенѣ Страпского замкнено дискусію, але всѣ до голосу записаній бесѣдники мусять промавляти. Пос. Шлезінґеръ взывавъ Нѣмцѣвъ, щобы поступали зъ Славянами такъ само, якъ се роблять Мадяры. Пос. Кайзеръ заявивъ, що ѣго сторонництво буде остаточно голосувати за 3-мѣсячною провізорією угодовою. — На тѣмъ перервано засѣдане.

— —

Комісія легітимаційна вѣдбула онодгы пѣдъ проводомъ пос. Фухса засѣдане, на котрѣмъ установлено отсихъ дальшихъ референтѣвъ для запротестованыхъ выборѣвъ: для выборѣвъ Ройовского и Навроцкого референтомъ Гіжовскій, Пастора и Пінінъского — Быкъ, Тишковекого — Вахнянинъ, Вольфа и Козакевича — Дикъ.

На четверговѣмъ засѣданю палаты по словѣ мае вѣдбути ся **выборъ президента,** а ще до сеи поры нема властивои кандидатуры. Комісія парляментарна на довшѣмъ засѣданю обговорювала справу выбору президента. Пос. Цалінґеръ заявивъ, що зъ причинъ особистыхъ не може приняти нѣякои гѣдности въ президіи. Пос. Ебенгохъ рѣвножь вѣдмовивъ приняти гѣдность президента, бо, якъ сказавъ, не мае за собою цѣлого сторонництва католицко-людового и не мѣгъ бы утримати ся при тѣй гѣдности, коли бы ѣго сторонництво выступило зъ теперѣшнои бѣльшости. По сѣй заявѣ Ебенгохъ выйшовъ зъ салѣ нарадъ, а комісія парляментарна рѣшила мимо того обставати при кандидатурѣ Ебенгоха. Причиною, длячого Ебенгохъ вѣдтягае ся вѣдъ гѣдности президента, ѣ справдѣ роздвоѣне въ сторонництвѣ католицко-людовѣмъ. Зъ одной стороны Цалінґеръ и Дінавлі стають на бѣльше выразнѣмъ ґрунтѣ національнѣмъ, а зъ другои Ебенгохъ став безуслѣвно за теперѣшною бѣльшостію. За Ебенгохомъ поки що ѣ бѣльшѣсть сторонництва, але легковажити вплыву бар. Дінавлього не можна. Кандидатура Ебенгоха на президента ѣ чисто правительственною.

Въ справѣ внесеня о поставлене въ станъ

Письмо зъ Кретѣ.

Суда 26 жовтня 1897.

У пристани Суда лежать на якорѣ чотири военнѣ судна англійскѣ, чотири австрійскѣ, чотири величезнѣ россійскѣ, два великаны італіяньскѣ и ще кѣлька турецкихъ та два менчѣ французкѣ. На пѣвнѣчнѣмъ березѣ острова Кретѣ патрулюють торпединерки, та й у Канеи ще стоять залогою военнѣ судна, и у Кісамо, и у Ретимо и у Іеарапетра.

А на земли есть одинъ баталіонъ австрійскои пѣхоты, одинъ баталіонъ італіяньскихъ „bersaglieri“, россійска пѣхота и артилерія, англійскѣ шотляндцѣ зъ артилерією и Французы. Про Джевада-пашу и ѣго Туркѣвъ уже не казати.

Турки боронять тутъ своѣи провінціи, а 10 або й бѣльше тысячей Европейцѣвъ стоять тутъ для охороны порядку та „европейского концерту“. — А якъ той европейскій концертъ выглядае зъ-близька, цѣкаво сему приглянутись.

Нѣмецке судно „Kaiserin Augusta“ стояло тутъ и було першимъ, що пустило кулю на повстанцѣвъ. Нѣмцѣ брались на серіо до дѣла — до поконаня кретеньскои гидры и до „приверненя мира въ Европѣ“. Та коли побачили, що справа затягаесь на довгій кисѣль, они полишили на березѣ въ Канеи 12 мужа зъ однымъ офіцыромъ. Ось то „и мы тутъ въ европейскѣмъ концертѣ“... На занятѣй европейскими вѣйсками крѣпости въ Канеи пѣднесять они — тыхъ 12 мужа — кождого ранку свѣй ґерманьскій стягъ. Значить: „и мы тутъ ѣ!“

Судно „Kaiserin Augusta“ стоить на якорѣ въ Фалеронъ зъ дулами пушокъ на Акрополісъ. Зъ династією въ Греціи може трафитись яка бѣда, а жѣнка наслѣдника престола все-таки княжна пруска, сестра ґерманьского императора...

Про Англичанъ и ихню ролю въ „концертѣ“ розказувавъ менѣ одинъ Грекъ зъ міністерства заграничныхъ справъ, котрый въ свѣй часъ стоявъ въ Атенахъ на чолѣ т. зв. кретеньского комітету.

Повстане на Кретѣ розгорѣлось. Полковникъ Вассосъ уже стоявъ на Кретѣ зъ помочію для одновѣрцѣвъ. Треба було конечно высылати имъ зъ Греціи живность, риштунокъ и одежу. А тымчасомъ стояла вже кругомъ бльокада „европейского концерту“. Що жь тутъ почати?

Кретеньскій комітетъ выправивъ зъ Пірея судно наладоване усякимъ добромъ. Той ночи патрулювали Англійцѣ. И ось англійскій корабель не то що нѣчого не бачивъ, але ще й берѣгъ освѣтивъ електрично, щобы ночію лекше все выправити...

Другого разу выпало такъ, що патрульну службу робили Россіяне. Повстанцямъ було треба дати помочь конечно. Отже приходить до россійского адмірала офіцыръ англійскій и предкладае въ имени свого адмірала, що, мовлявъ „вы не трудѣть ся — наше судно стоить готове“... Благодать! И зновъ повстанцѣ дѣстали на берѣгъ все, що имъ було треба. Англійскій офіцыръ сказавъ имъ лише „Be quick!“ — „справляйте ся скоро!“

Треба й те знати, що одинокій телеґрафъ, котрый лучить Крету зъ Европою, находить ся въ рукахъ англійского товариства.

Англичане здавть ся вже свое дѣло довершили; чого имъ треба було, те й зробили. Теперь уже вытягають зъ Кретѣ своихъ шотляндцѣвъ и шлють ихъ въ Єгипетъ, а тамъ дальше въ Индію.

А другѣ европейскѣ націи зъ „концерту“? — Пѣйшли спасати „порядокъ“ и оперлись нѣ въ сихъ нѣ въ тыхъ, не знають, на яку имъ ступити и якъ изъ сеи справы выйти „зъ гонором“.

Въ чѣмъ же лежить суть цѣлого т. зв. кретеньского повстання?

Усѣ Кретенцѣ — а буде ихъ до 300 тысячь — то потомки однои и тои самои породы. Чи магомеданцѣ, чи христіане — всѣ они говорять мѣжь собою по грецки и инакшого языка крѣмъ грецкого не знають. Магомеданцѣ — то потомки тыхъ Кретенцѣвъ, що за навалою ислама на цѣлѣмъ всходѣ Европы приняли вѣру пророка, щобы спасти свое добро. Они и ѣ богатѣщою частію суспѣльности, они такъ сказати-бы „бсти“ боснійскѣ або покатоличенѣ шляхтичѣ украньскѣ XVII-ого и XVIII-ого вѣку. Се повстане на Кретѣ то борба економічна зъ пѣдкладкою релігійною — свого рода Хмельниччина або ще лѣпше Колѣївщина.

Сфакіоты, христіяньскѣ гѣрняки, нападають на хуторы и оселѣ магомеданцѣвъ, забирають усе добро — баранѣвъ, овець и увесь пожитокъ, хаты пускають зъ дымомъ, а хто зъ магомеданъ попаде ся имъ въ руки, того або убивають або беруть въ полонъ, надѣючись окупу.

Усѣ магомеданцѣ, що остали ся въ жихъ, поутѣкали изъ сѣлъ у прибережнѣ мѣста. Якихъ 40—50 тысячь збѣгло ся надъ море пѣдъ охорону европейскихъ кораблѣвъ. И голодують они, сесѣ колишні паны, бо те, що имъ высилае помѣчный комітетъ зъ Константинополя, не варто й бсѣды.

А на 20 мінутъ вѣддаленя вѣдъ сихъ прибережныхъ мѣстъ розсѣлись по хуторахъ сфакіоты. Пѣдъ охороною „порядку“, заведеного въ мѣстахъ европейскою залогою, приходять сюда на торгъ мужики-сфакіоты и приводять на продажь баранѣвъ и инче добро, що отъ така недавно забрали собѣ у панѣвъ. Чи-жь дивно, що декому заграе шляхотска кровь на видъ сего рабунку и, вхопивши за пушку або за ятаганъ, пѣмстить свою кривду...

Зъ прибережного мѣста Тузла напали магомеданцѣ на близьку оселю, що теперь находить ся въ рукахъ сфакіотѣвъ. Побачили они тамъ своѣ добро зруйноване, а на загарищи ґаздуючих „розбѣйникѣвъ“. Примѣрились до одного, до другого — и положили ихъ трупомъ. Трехъ зъ магомеданцѣвъ зловили интернаціональнѣ вѣйска на горячѣмъ и поставили ихъ передъ интернаціональный судъ. И судять ихъ теперь. Чи повѣсити ихъ? Мѣжь адміралами нема згоды въ сѣй точцѣ. Та й не дивно!

И такъ сѣ перепалки тягнуть ся зъ дня на день, зъ тыждня на тыждень, и рѣкъ уже минае, якъ почала ся справа кретеньска, а кѣнця ѣй не видно. Ажь скучно стало, читаючи въ европейскихъ ґазетахъ тѣ стереотипнѣ телеґрамы зъ Кретѣ: „Адміралы европейскихъ фльотъ рѣшили сяке а таке“ або „Кабінетъ [имярекъ] зробивъ оттаке предложене“...

обжалованя кабінету за розпорядженя языковй, мав поставити по. Цалінґер въ имени сторонництва католицко-людового мотивоване внесене на перехбдъ до порядку дневного, але заразомъ зъ резолюцівю, щобы розпорядженя були цофненй. Оногды старано ся намовити Цалінґера, щобы цофнувъ свое внесене. Въ тбй цёли скликавъ бар. Дінавлі свбй клюбъ и на нарадѣ ухвалено, що сторонництво католицко-людове не може вбдступити вбдъ свого внесеня, а при голосованю надъ внесенемъ ческимъ (перехбдъ до порядку дневного) выйде зъ салѣ. Супротивъ того мусять сторонництва правицѣ: Чехи, Поляки и полудневй Славяне численно явити ся на засѣданю и при голосованю, щобы побѣдити голосы нѣмецкй. Длятого пос. Енґель взывае въ „Nar. List-ахъ“ ческихъ послбвъ, щобы явили ся на засѣданяхъ въ повнбмъ комплетѣ.

Комісія парляментарна радила рбвножь надъ змѣною регуляміну палаты. До найважнѣйшихъ проэктбвъ належать внесеня: о знесене павзъ 10-мінутовыхъ передъ голосованями, о обмеженё можливости поименныхъ голосованьи о постанову, щобы послбвъ, захованчихъ ся невбдповѣдно зъ гбдностію палаты, можна було выключати зъ нея на певне число засѣдань.

Немало клопоту комісіи парляментарнбй наконла нарада полудневославяньского клюбу. На тбй нарадѣ розбирано квестію, чи взагалѣ полудневй Славяне можуть пбдпирати и голосувати за провізорію угодовою. Дискусія була вельми оживлена и переважна часть бесѣдникбвъ зазначила, що полудневй Славяне абсолютно не можуть вбддати своихъ голосбвъ за провізорію скорше, доки найпильнѣйшй постуляты полудневыхъ Славянъ, поданй до вѣдомости мужѣвъ довѣря правицѣ, не будуть выповненй. Мѣжь иншимъ постановлено постулятомъ усунене краёвого президента Каринтіи, Шмідтъ-Забврова, але сего мабуть не увзгляднено, бо президентъ остае доси при своемъ урядѣ. — Скоро про сю дискусію довѣдавъ ся п. Яворскій, сейчасъ порушивъ справу на засѣданю комітету екзекутивного правицѣ. Постуляты полудневыхъ Славянъ ще разъ розглянено и одобрено, а Яворскій зобовязавъ ся предложити сй на ново зредагованй постуляты президентови міністрбвъ и наставати, щобы правительство чимъ скорше высказало свбй поглядъ на сю справу.

За выборы въ Комарнѣ.

Актъ обжалованя представляе цѣлу подѣю въ сей способъ:

Комарно мало выбирати зъ четвертои куріи 11 а зъ пятои 9 выборцѣвъ. Бурмістръ д-ръ Яклиньскій взявъ въ свои руки акцію выборчу, щобы уложити вбдповѣдныхъ кандидатбвъ на выборцѣвъ. Д. 14. лютого на засѣданю рады громадскои мали выбрати выборчій комітетъ, але до сего не прийшло, бо польско-жидбвска партія не тримала ся солідарно, а руский мѣщане зажадали ббльше число мандатбвъ. Д-ръ Яклиньскій порадивъ ся вбдтакъ зъ Иполитомъ Вонсовскимъ, директоромъ задаткового товариства и ткацкои спблки, проживаючимъ вбдъ 30 лѣтъ въ Комарнѣ, та оба скликавши д. 17. лютого до бюра задаткового товариства 30 знатнѣйшихъ мѣщанъ, выбрали выборчій комітетъ зъ 14 людей. Мимо сего радивъ Вонсовскій д-рови Яклиньскому вести переговоры дальше зъ рускимъ мѣщаньствомъ, але сей вже не мавъ на се часу, бо выборы були назначенй а 19 лютого. Однакъ сего дня не вбдбули ся выборы, бо староство рудецке вбдкликало комісаря, а д-ръ Яклиньскій повѣдомивъ мѣщанъ, що дасть знати о слѣдующбмъ речинци. Вбдъ сей поры зачинають ся въ Комарнѣ неспокоѣ; мѣщаньство роздразнене зачинае пбдозрѣвати, що се вбдкладане речинця в практикованою въ Галичинѣ штучкою выборчою, розставляють по мѣстѣ и на дорогахъ варты, а скоро черезъ мѣсто переѣздивъ якій урядникъ, давано знати, такъ що мѣщане збѣгали ся на ринокъ и вже звычайно не розходили ся ажь до пбзного вечера. Таке горячкове роздразнене зъ очевидною стратою грота и часу тревало до д. 23 лютого.

Въ полудне того дня переѣздили два урядники староства зъ Рудокъ и пристанули на ринку для выпочинку. За кблька мінутъ збѣгли ся мѣщане на ринокъ, и хочь пополудни оповѣщено зъ уряду громадского, що выборы вбдбудуть ся ажь на другій день, 24 лютого, о 8-бй год. рано, то зббраній не розходили ся ажь до пбзнои ночи, пбдозрѣваючи, що оба урядники приѣхали переводити выборы, а лишь перевага руского мѣщаньства надъ польско-жидбвскимъ сторонництвомъ спинала ихъ урядоване. Заступникъ бурмістра Калимбнъ вневнявъ, що выборы д. 23 ого не вбдбудуть ся, але хто знае, чи вбдбудуть ся они навѣть и другого дня, на коли були вызначенй. Слѣдуючого дня, 24 лютого, вже о 6-тбй год. рано зачали мѣщане выжидати на ринку початку выборбвъ. Тымчасомъ о год. 8½ рано прийшла телеґрама зъ Рудокъ вбдъ староты, що **выборы не вбдбудуть ся, бо комісарь занедужавъ.** Бурмістръ Яклиньскій, оповѣстивши телеґраму публично, выбравъ ся домбвь, а такожь Вонсовскій забравъ ся до свого бюра въ задатковбмъ товариствѣ.

Мимо оповѣщеня мѣщане не розходили ся, бо бояли ся пбдступу, а за той часъ всѣляко толкували собѣ дотеперѣшнй вбдкладаня речинця выборбвъ. Найббльшу вину складали на бурмістра Яклиньского, такъ що коли д-ръ Як. по якбмсь часѣ переѣздивъ черезъ мѣсто и успокоюючо промавлявъ до мѣщанъ, дались чути вбдгрожуваня и докоры. При поворотѣ зб шпиталя, куды д-ръ Як. зайшовъ, радили ёму не йти черезъ ринокъ, бо мѣщане дуже роздразненй и готовй его побити. Д-ръ Як. пбслявъ поліцая Лѣсовского по жандармбвъ, але товпа напала Лѣсовского на ринку и вбнъ зъ трудомъ утѣкъ до дому жида Вайсенберґа. За якійсь часъ деякй зъ товпы зачали добивати ся до дверей дому Вайсенберґа, сей отворивъ дверѣ, але не найдено нѣгде Лѣсовского, бо дуже добре сховавъ ся. Тымчасомъ коло полудня на ринокъ зачало ся сходити чимъ разъ ббльше людей и вбдзывались чимъ разъ голоснѣйшй погрозы, бо й не диво — дехто выжидаючи вбдъ рана мусѣвъ розгрѣвати ся вбдъ часу до часу горѣвкою.

Около 3-тои год. по полудни приѣхавъ до Комарна управитель дббръ гр. Лянцкороньского Іосифъ Троянъ, а побачивши товпы людей, зайшовъ до задаткового товариства, щобы довѣдати ся вбдъ Вонсовского о причинѣ. Розвѣдавши ся, постановивъ Троянъ приложити и свою руку до усмиреня мѣщаньства, а взглядно до заключеня выборчого компромісу. Поховъ по Яклиньского и оба вернули до зад. товариства, де зъ директоромъ Вонсовскимъ и касіёромъ Дмитромъ Ольховымъ мала зачати ся акція. Ольхового выслали по знатнѣйшихъ членбвъ руского комітету выборчого; самъ же Троянъ, выйшовши передъ дбмъ, зачавъ представляти мѣщанамъ, що выборы не можуть теперь вбдбути ся, бо вбдкликанй и комісаря нема, що було бы добре якось порозумѣти ся, най пришлють своихъ людей на нараду зъ Вонсовскимъ и Яклиньскимъ, и т. п. Але таке балакане Трояна на нѣчо не здало ся; въ товпѣ вбдозвали ся голосы: „Мы тутъ всѣ старшй“; а ще противно — вговорюваня Трояна, высылка Ольхового по знатнѣйшихъ мѣщанъ, выжиданё Яклиньского и Вонсовича, — все те пбдсунуло мѣщанамъ гадку, що мабуть выбры таки вбдбудуть ся теперь а Троянъ вызначеный на комісаря выборчого. Товпа втиснула ся до сѣней дому задаткового товариства, и коли Троянъ велѣвъ замкнути дверѣ вбдъ бюръ, товпа пбдважила дверѣ и наразъ въ комнатахъ товариства опинило ся кбльканацять людей зъ окликами: „А тутъ выборы!“ и т. п. Троянъ утѣкъ ажь до третои комнаты, де находивъ ся Яклиньскій; товпа тиснула ся за ними, у вбдна бюръ зачало падати камѣне, а навѣть черезъ выбитй вбкна засягано колами Трояна и Яклиньского.

Въ будынку явивъ ся вахмайстеръ жандармеріи Попель и при его помочи удалось Троянови выйти зъ комнатъ до сѣней, але коли Тр. станувъ на порозѣ дому, хтось поцѣливъ его такъ сильно каменемъ въ голову, що вбнъ повалився закровавленый на землю. Другій жандармъ пбднявъ Трояна зъ землѣ и завѣвъ до мешканя Вонсовского (по другбй сторонѣ будынку товариства), де замкнено дверѣ, а мѣщане Лѣщиньскій и Бучкевичь пбдперли ихъ своими плечима передъ добуваньмъ. Атаки товпы роздѣляють ся: однй напастуютъ Яклиньского въ бюрахъ товариства, другй добувають ся до мешканя Вонсовского. Яклиньского ударено каменемъ въ чоло, але мѣщанинъ Мих. Пеленьскій Грубый выпровадивъ Як—го зъ бюръ до мешканя Вонсовского. Товпа зачала теперь сильнѣйше напирати на мешканё. Троянъ и Яклиньскій хотѣли выскочити вбкномъ, але довкола дому стояли напастники; Троянъ грозивъ револьверомъ, але якось встримавъ ся. Вкбнци выважено дверѣ; Троянъ хотѣвъ выйти, але товпа не пустила его, домагаючись, щобы выдавъ печатку громадску. Тр. вбдповѣвъ, що печатку дасть въ громадскбй канцеляріи, и тымъ способомъ выдбставъ ся на улицю, де вже удалось ёму втечи передъ напастниками и сѣсти на свбй вбзокъ коло аптики, бо вбзникъ Трояна Гнатъ Мазуръ такожь де-що вбдъ товпы оббрвавъ и втѣкавъ зъ кбньми.

Товпа, дбставши ся до мешканя Вонсовского, зачала домагати ся вбдъ Яклиньского печатки и листы выборцѣвъ. Выведено его передъ дбмъ, повалено въ рбвъ и бито кіями. Жандармъ Попель пбднявъ Як—го зъ землѣ и повѣвъ улицею, а товпа кидала камѣнемъ. Товпа выйшла зъ мешканя Вонсовского и зъ задаткового товариства; по ёи выходѣ побачено, що понищено меблѣ и обставу, Вонсовскому згинула куверта зъ 530 зр., а Яклиньскому выскочивъ зъ перстеня брилянтъ вартости 350 зр. и пропавъ.

Жандармъ Попель хотѣвъ укрыти Якл. въ судовбмъ арештѣ, але вбнъ такъ бувъ ослабленый, що не мбгъ дальше ити. Длятого завѣвъ его до дому жида Бухсбавма, а по дорозѣ ударено Як—го дошкою по ногахъ и каменемъ въ голову. Зъ дому Бухсбавма не можна було вывести Як—го, бо товпа окружила дбмъ. Яклиньскій вылѣзъ на пбдъ и вытягнувъ за собою драбину. Небавомъ товпа выважила дверѣ и зачала шукати схованого Як—го. Найдено обохъ Ольховыхъ, похованыхъ по кутахъ; выпрано ихъ по лицю и выкинено за дверѣ. Паразъ постановлено перешукати пбдъ. Пбдсаджено Гринька Губича, а сей справдѣ найшовъ на горѣ Яклиньского Якл. хотѣвъ стрѣляти зъ револьвера, але вбдтакъ давъ Губичеви золотый годинникъ, зъ просьбою, щобы его не выдавъ. Губичь взявъ годинникъ, злѣзъ и сказавъ, що нема. Але товпа недовѣряла; высаджено на пбдъ Ив. Губича и Илька Сроковского, але и тй не зрадили Як—го, котрый давъ имъ дрббнй грошѣ и обѣцявъ ще по 100 зр. дати, если заведуть его домбвь.

Тымчасомъ зачало вечорѣти, а товпа стала розходити ся. У Бухсбавма збйшли ся жиды и по нарадѣ передягнено Яклиньского по жидбвски, выведено заднымы дверми и заведено до дому поборця податкового Соѣ, де можна було заосмотрити раны. Вбдтакъ Як—го вывезено до двора въ Хлопахъ.

Одна часть товпы передъ побитемъ Як—го удала ся до громадскои канцеляріи и зажадала вбдъ заступника бурмістра Калимона та писаря Курила, щобы выдано имъ печатку и листу выборцѣвъ. Домагане товпы выповнено и всѣ успоковенй, що теперь вже не вбдбудуть ся безъ нихъ выборы, розбйшли ся домбвь. Коли въ ночи прибуло войско и комісарь староства въ Комарнѣ всьо вже спало сномъ блаженныхъ.

Переглядъ політичный.

Заява міністра скарбу д-ра Бѣлиньского, зложена въ суботу на засѣданю буджетовои комісіи, выкликала въ угорскихъ політичныхъ кругахъ и дневникахъ не мале зчудоване. И такъ Pesti Naplo пише: Коли д-ръ Бѣлиньскій грозить, що австрійске правительство переведе провізорію при помочи 14-того параґрафу, то говорить вбнъ щось такого, що противить ся умовамъ обохъ правительствъ. Заява президента міністрбвъ бар. Банфіого показуе ясно, що такъ бути не може. Австрійске правительство не смѣе односторонно зрывати тыхъ умовъ. Найсильнѣйше выступае названый дневникъ противъ тверджения мін. Бѣлиньского, що обовязуючй торговельнй договоры ажь до р. 1903 не позваляють на роздѣлъ мытовый мѣжь обома половинами монархіи. Хто такъ каже, той свѣдомо баламутить людей. Тымчасомъ нема нѣякои перешкоды, щобы Угорщина въ р. 1898 не могла собѣ завести мытовыхъ границь. Въ такбмъ разѣ она додержить стороннымъ державамъ обовязуючихъ договорбвъ, але се не обходить нѣкого крбмъ ви и тыхъ державъ. Нехай же нѣхто не дурить ся: обовязуючй договоры не спинять Угорщину на неоправданй жаданя Австріи вбдповѣсти попросту уладженемъ мытовои границѣ. Мін. Бѣлиньскій може такй рѣчи правити, знаючи, що вбнъ и такъ незадовго перестане займати одвѣчальне становиско; але все таки такого баламученя людей не можна лишити безъ вбдповѣди.

Цѣлкомъ въ тбмъ самбмъ дусѣ пише Budap. Corresprndz: Угорщина совѣстно сповнить всѣ обовязки, якй, будучи одною державою монархіи, приняла на себе супротивъ иншихъ державъ, але тй договоры не мають нѣякого значѣня, коли ходить о те, чи мытова спбльность мѣжь осома половинами державы мае остати на дальше чи нѣ. Длятого не годить ся баламутити людей такими бесѣдами, якъ сказавъ ви п. Бѣлиньскій. Але вбнъ остерѣгавъ ще послбвъ, щобы не змущували правительство заводити провізорію при помочи 14-ого §-у. Отже треба припускати, що п. міністеръ знае о тбмъ, що заява угорского президента міністрбвъ въ угорскбмъ соймѣ була наслѣдкомъ спбльнои умовы мѣжь обома правительствами. Длятого годѣ не высказати здивуваня, що австрійскій міністеръ скарбу все таки старавъ ся выказати можливбсть заведеня провізоріи при помочи 14-ого параґрафу.

Въ тбй самбй справѣ пише Pester Lloyd: Австрійске правительство находить ся въ великбй бѣдѣ. Небезпеченьство, що обструкція готова его удушити, зближае ся чимъ разъ ббльше; а коли оно зъ розпукою боронить ся передъ петлею, то зъ людского погляду на рѣчи годѣ чудувати ся. Але зъ становиска судьѣ, котрый не зважае на сентименты, а пбсля закону роздивляе вбдносины мѣжь Австрією и Угорщиною та пбсля того выдае судъ, годѣ, щобы могли устояти ся такй самовбльнй твердженя, якй высказавъ п. Бѣлиньскій о вплывѣ торговельныхъ договорбвъ зъ заграничными державами на нашь мытовый и торговельный союзъ зъ Австрією. Треба надѣяти ся, що австрійскій міністеръ скарбу найде нагоду, щобы спростувати власнй высказы. Але инакше мае ся рѣчь зъ выводами п. Бѣлиньского що-до заведеня провізоріи при помочи 14-ого параґрафу. Коли въ австрійскбмъ парляментѣ не прийде до ухваленя дотычного закону, то той законъ, принятый вже въ угорскбмъ парляментѣ, упаде самъ собою, а Угорщина возьме ся до свого власного законодатства, щобы собѣ упорядкувати спбльнй справы; а въ такбмъ, але тблько въ такбмъ разѣ буде намъ цѣлкомъ байдуже, якъ полагодять тй справы въ Австріи, — чи при помочи 14-того параґрафу чи инакше. Имовѣрно те саме мавъ и п. Бѣлиньскій на гадцѣ, бо не можемо припустити, щобы хотѣвъ суперечити не тблько услбвямъ державно-правныхъ взаемминъ, але такожь и цѣлкомъ недвозначнымъ, кблька разбвъ повтарянымъ заявамъ угорского правительства.

Пбвурядовый Magyar Ujsag каже: Коли п. Бѣлиньскій уважае заведене угодовои провізоріи при помочи 14 того параґрафу за можливе, то мусимо щиро жалувати, що вбнъ мае такъ коротку память, бо здае ся намъ, що вбнъ такъ само якъ и его товаришѣ знае о тбмъ, що заява президента міністрбвъ Банфіого була наслѣдкомъ добре обдуманои умовы. Не знаемо, зъ якои причины и въ якбй цѣли п. Бѣлиньскій по ясной заявѣ Банфіого уважае ще за потрѣбне малювати чорта 14-того параґрафу на стѣнѣ и австрійске правитель-

---

А якъ закбнчить ся цѣла сеся справа?

— Отъ сукъ! вѣдай твердшій нѣжь зубы „европейского концерту“.

Рѣчь ясна, що магомеданцѣ потратили цѣле своё добро; про потрачене житє нѣчо вже не говорю. Сфакіоты, що заняли ихнй хуторы и оселѣ, безпечно не вернуть ихъ имъ. Що-жь зробити съ магомеданцями? Хто заплатить имъ индемнізацію? Не вже-жь сфакіоты? А може яка европейска держава возьме се на себе и, взявши контролю острова въ свои крѣпкй руки, залагодить сю справу честно и обережно? — Тяжко!

Пбдъ панованемъ турецкимъ жило ся Кретенцямъ незгбрше. Военнои повинности не було, податкбвъ не було нѣякихъ, хиба лише мита ввозовй та вывозовй. Нехай же якій европейскій намѣстникъ оббйме управу острова — мусять пбйти въ хбдъ податки, мусить бути военна повинность. А Кретенцѣ не такй, щобы слухали кого. Вже апостолъ Павло сказавъ про нихъ, що у нихъ „вѣры нѣсть“...

Одинъ зъ офіцирбвъ европейскои фльоты, що живе тутъ вбдъ початку повстаня, вычисливъ менѣ, кблько сей Европою стереженый „порядокъ“ коштуе народы. Выйшла така величезна сума, що я вже собѣ ёи не затямивъ. Сама-жь Австрія жадае вбдъ делеґацій 3 міліоны зр. на кретеньску справу...

— Коли-бъ тй грошѣ — казавъ дальше той офіцеръ — дали були по половинѣ магомеданцямъ и христіянамъ та й выслали ихъ — однихъ черезъ Суезъ а другихъ черезъ Ґібральтаръ на яку небудь свббдну землю — свѣтъ же великій! — то бувъ бы бѣдѣ конець. У державъ европейскихъ найшло бы ся опбсля ще тблько грошей, щобы закупити динаміту та высадити сей проклятый островъ у воздухъ, абы зъ усѣмъ заразъ покбнчити...

— Видѣли очи, що купували, а теперь хочь повылазьте! По що Европѣ було пхати свои пальцѣ въ сю справу? Чи Кретенець магомеданинъ, чи христіянинъ — одинъ не ббльше вартъ другого. Нехай они мѣжь собою тѣшать ся... до якогось кбнця они вже дбйдуть А Европа ще своихъ жовнярикбвъ шле! Мѣжь Французами умерло вже 40 мужа на тифъ, мѣжь россійскими вбйсками щось тблько само — и т. д. — Вышукала собѣ Европа „цапову бороду“ и розпинаесь за нен...

„Концертъ европейскій! миръ европейскій!“ Ажь смѣшно.

А тымчасомъ въ Канеи завело ся свого рода житє. Наѣхали сюда жидки польскй, россійскй, угорскй, нѣмецкй — и давай торгувати, чимъ попало! Они-жь доставцѣ для арміи ще зъ часбвъ римскихъ леґіонбвъ... И рулетки тутъ пбйшли, и кафе-шантаны выросли якъ грибы по дощи, и рестороны, и готелѣ, и Венеру тутъ почитають на всѣхъ языкахъ и всякихъ расахъ...

Отъ культура, якои не бачили сфакіоты въ своихъ горахъ!

ство зображати въ такôмъ станѣ, що австрійска опозиція могла бы его змусити до користаня зъ 14- параґрафу.

Зъ рускихъ кольоній въ Бразиліи.

„Душпастырь“ почавъ въ остатнôмъ числѣ мѣстити листы священика-Василіянина, що выѣхавъ въ лѣтѣ до Бразиліи. Зъ тыхъ листôвъ варто навести отсей характерыстичный уступъ:

„Вправдѣ щасливо и здорово заѣхавъ я до Бразиліи, але вôдъ самого вступленя на землю бразилійску тяжкѣ трудности мушу поборювати и гôркій мушу переносити хрести и хрестики. Я не мôгъ скорше написати, бо-мь не знавъ, якъ скôнчать ся тѣ комедіи, зъ якими я здыбавъ ся. До того почта вôддалена о 8 миль або двѣ добы шаленои дороги верхомъ и треба чекати на оказію, щобы листъ передати. Такожь працювати мушу вôдъ темнои ночи до темнои ночи и пôзною ночію забираю ся до листôвъ и потребую кôлька ночей, щобы одинъ листъ написати — а я ихъ тôлько маю наглячихъ въ самôй Бразиліи. Я пишу сей листъ зъ тымъ прошенемъ, щобы-сьте старали ся зарадити чимъ скорше тымъ справамъ, о якихъ пишу. — Я въ Rio de Janeiro здыбавъ ся дивнымъ способомъзъ интернунціемъ апостольскимъ, котрый зъ Petropolis — де мешкае — приѣхавъ до Rio de Janeiro и зайшовъ до мене, якъ бы за мною шукавъ. Я до теперь дякую Богови, що вôнъ мене попровадивъ не просто до послѣднои моеи пристани Paranagua а черезъ Rio de Janeiro и тутъ майже силою затримавъ мене, бо корабель бразилійскій, котрымъ я мавъ ѣхати дальше, кôлька годинъ вôдплывъ передъ тымъ. Моя стрѣча зъ интернунціемъ о половину зменшила мою грызоту, котра и такъ змучила мене до послѣднього. Въ розмовѣ зъ интернунціемъ сказавъ я ему, що до Куритибы ѣду зъ якимсь дивнымъ страхомъ, бо перечуваю щось не доброго въ стрѣчи зъ епископомъ куритибскимъ. На мое нещасте прийшовъ на той часъ до интернунція священикъ гр.-кат. обряду зъ горы Ливанонъ, котрого до Параны выславъ зъ прекрасными свѣдоцтвами патріархъ для Арабôвъ, якихъ тутъ богато. Приѣхавъ вôнъ до интернунція зъ Куритибы, бо тамошный епископъ не приймивъ его и казавъ вертати до дому. Та й интернунцій нѣчого не помôгъ и бѣдачеко мусѣвъ найблизшимъ кораблемъ вôдъѣхати назадъ до дому. Зô мною — не знаю чому — особйшовъ ся интернунцій инакше. Великій трудности представлявъ що-до принятя рускихъ священикôвъ въ Бразилію. Особливо М., котрый першій зъ рускихъ священикôвъ бувъ приѣхавъ до Бразиліи, наробивъ ганьбы и такого лиха. Приѣхавъ вôнъ зъ жѣнкою; у епископа представивъ ей за свою жѣнку, у кого иншого за свою сестру, у третього за свою кузинку и т. д. Безъ жаднои юрисдикціи заѣхавъ до Прудентополісъ, полагоджувавъ справы духовнѣ [лише службы Божои не правивъ], пôдбурювавъ нарôдъ противъ епископа, казавъ, що вôнъ старшій вôдъ епископа, бо вôнъ такъ якъ архіепископъ, робивъ рôзнѣ комедіи, а вкôнци — коли силою его выганяли — хотѣвъ перейти зъ народомъ на протестантизмъ и стати пасторомъ. Протестанты вôдкинули пропозицію безбожника и вôнъ внѣсъ прошене до амбасадора россійского въ Petropolis, щобы зъ народомъ приймивъ его на православіе. Амбасадоръ листъ той вôдославъ до интернунція. Ледви выпхали бѣду зъ Прудентополісъ. Вôнъ заѣхавъ до Куритибы и тамъ межи Русинами робивъ такѣ самѣ комедіи, доки не выѣхавъ до Европы, лишаючи по собѣ сумнѣ наслѣдки. Я теперь не знавъ, яка моя судьба буде. По довгôй розмовѣ зъ интернунціемъ конець бувъ такій, що вôнъ обѣцявъ зателеґрафувати до епископа куритибского о моѣмъ приѣздѣ, хотяй я его не просивъ, и въ погребѣ прирѣкъ свою опѣку надô мною Стало менѣ лекше на серци и я выѣхавъ дальше до Куритибы.

Дня 21 червня о 7 годинѣ вечеромъ приѣхавъ я до Куритибы и другого дня о годинѣ 11-ôй передъ полуднемъ пôйшовъ до епископа въ надѣи, що вôнъ уже знае о моѣмъ приѣздѣ. Але яке було мое зачудуване, коли я почувъ, що анѣ листу зъ Риму, анѣ телеґрамы вôдъ интернунція вôнъ не дôставъ. На повитане втявъ менѣ вôдъ разу: понеже не маешь зъ собою листу зъ Риму, а письма, якѣ маешь, не мають значѣня, я тебе не приймаю и вертай сейчасъ до Европы — будь здоровъ! Мимо мого запевненя, що Пропаґанда повѣдомлена о моѣмъ сюда приѣздѣ та що я надѣявъ ся, що зъ Риму скорше листъ сюда дôйде, заки я заѣду; мимо моихъ представлень, що интернунцій хиба забувъ зателеґрафувати и що вôнъ мене взявъ пôдъ свою опѣку — всьо було надармо! вôнъ все свое говоривъ: vai na Europa [выѣзджай до Европы!] Я выйшовъ и зателеґрафувавъ до интернунція а потому вернувъ и заявивъ, що не тôлько не думаю вертати до Европы, але прошу о помѣщене и утримане [бо я не маю що ѣсти], доки або интернунцій не рѣшить, або Пропаґанда; и если не буде листу зъ Риму, то я впередъ мушу вôднести ся до своеи власти духовнои, котра мене выслала, щобы въ Римѣ старалась о скоре рѣшене сеи справы, и я передъ рѣшенемъ выѣхати не можу, бо грошей не маю. Епископъ выдививъ ся на мене, змѣнивъ міну на ласôдну, почавъ пытати, якій нашій вôдносины до Пропаґанды, а коли почувъ, що Пропаґанда пôдчасъ реформы нашимъ найвысшимъ теперь настоятелемъ, то хотяй все повтарявъ: „vai na Europa“, але вже змякъ. Я таки перъ, щобы давъ менѣ утриманѣ и ѣсти, бо середъ такои дорожнѣ менѣ таки годѣ довго въ готели утриматись, не маючи вже жадныхъ средствъ; инакше буду мусѣвъ жебрати, але зачну вôдъ него. Я говоривъ то правдѣ тономъ жартобливымъ, але що я вытерпѣвъ и нагрызъ ся, одинъ лишь Богъ знае!

Ще три днѣ сидѣвъ-емь въ самôй Куритибѣ, вычѣкуючи телеґрамы, а она якъ не приходила, такъ не приходила. Кождого дня по кôлька годинъ тримавъ мене епископъ у себе на розмовѣ. Говоривъ менѣ за комедіи зъ М., говоривъ, що пôславъ письмо, абы забиравъ ся до Европы, а вôнъ не хоче. Выпытувавъ ся много о обрядѣ рускôмъ; толкувавъ менѣ на всѣ боки що обрядъ рускій тутъ въ Бразиліи щось нового, Бразиліяне того не видѣли и дивують ся [хотяй Бразиліяне у мене самого горнуть ся численно..]; що Русины прийшли сюды, де обрядъ латиньскій, отже мусять до того застосувати ся; що вôнъ не може принимати священикôвъ рускихъ, абы не впроваджувати нового, незнаного обряду на землю бразилійску; що вôнъ вже тому вôсѣмь мѣсяцѣвъ вôдносъ ся въ тôй справѣ до Пропаґанды а вôдповѣди до нинѣ не мае; що Русины повинни учити ся мовы бразилійскои, коли сюда прийшли, и въ костелахъ бразилійскихъ шукати помочи духовнои; що мае кôлькохъ священикôвъ польскихъ, котрѣ розумѣють по руски и можуть працювати надъ Русинами безъ священикôвъ рускихъ; — одным словомъ: тутъ священикôвъ рускихъ анѣ нового обряду не потреба и длятого священика руского принятя не може.

Телеґрамъ не приходивъ, а менѣ годѣ було дальше чекати въ готели, бо тутъ нечувана дорожня. У конзуля австрійского пôзнавъ я о. Небѣщаньского, польского священика зъ кольонiи Abranches вôддаленои 7 кільометрôвъ вôдъ Куритибы. Вôнъ заопѣкувавъ ся мною, а ще бôльше кольонистъ Press, честна людина, и запрошено мене до Abranches. Заявивши епископови, що выѣзджаю до Abranches и взявши позволене вôдправляти Службу Божу и сповѣдати Русинôвъ [проповѣдати не позволивъ], вôдъѣхавъ я, згрыженый и змученый, вычѣкуючи кôнця своеи судьбы.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ еміґрації до Бразиліи** доносять на основѣ вѣрогôдныхъ информацій ось що: Управа провінціи Сао Паольо въ Бразиліи заключила въ серпни с. р. зъ фірмами А. Фіоріта и Спôлка та І. А. Досъ Сантосъ умову, пôсля котрои обѣ фірмы зобовязали ся въ часѣ трехъ лѣтъ спровадити до провінціи Сао Паольо 60.000 еміґрантôвъ. Перша зô згаданыхъ фірмъ зобовязала ся умовою придбати 10.000 мешканцѣвъ зъ Тиролю, Стирiи, Горицiи, Каринтiи, Истрiи и Галичины. Управа поставила услôве, щобы сесѣ еміґранты були выключно селянами, бо будуть ужитѣ до робôтъ въ плянтаціяхъ кавы, въ котрыхъ доси робили мурины, бо навѣть галицкѣ еміґранты рѣшучо противились брати ся за се убійче занятя. Тожь треба побоювати ся, що управа провінціи буде старати ся всѣми средствами примушувати еміґрантôвъ до сеи працѣ.

Про надѣленe кольоніями правительственными, якъ сего такъ горячо бажають галицкѣ еміґранты, анѣ не думати, бо бразилійске правительство цѣлкомъ не є приспособлене на имміґрацію самостôйныхъ кольонистôвъ и взагалѣ послѣдными часами залишило розмѣщувати кольонистôвъ на кольоніяхъ по провінціяхъ. А що за недодержанe умовы є застережена велика кара грошева на фірму А. Фіоріта и Спôлка, то безперечно сеся фірма при помочи своихъ аґентôвъ ужие всѣхъ средствъ, щобы додержати зобовязань, и ревно займе ся придбанемъ еміґрантôвъ до Сао Паольо. Сеся фірма удержуе тѣснѣ зносины зъ ґенуеньскимъ товариствомъ плавбы „La Ligure brasiliana“ и „La Ligure americana“, котрыхъ аґентомъ на Австрію є звѣстный Антôнъ Ґерґолетъ въ Ґенуи. Тожь можна побоювати ся, що еміґраційнѣ аґенты зачнуть зновъ свою роботу по краю и будуть намавляти селянъ до еміґрации до провінціи Сао Паольо, а зъ огляду на роботу въ плянтаціяхъ кавы, яка жде еміґрантôвъ, рôвнялась бы така еміґрація очевидной погубѣ.

— **Въ справѣ Краковского товариства** обезпечень наспѣла зъ Кракова найновѣйша вѣсть, що директоры Сципіо й Слонецкій, пôдъ натискомъ публичнои опінiи, котра ихъ уже вôдъ хвилѣ выкрытя крадежій Чеслава Кешковского взывала до уступленя, вкôнци дня 8. с. м. внесли на руки надзираючои рады свою резиґнацію изъ становищъ директорôвъ, але урядувати будуть ажь до засѣданя надзираючои рады дня 25. с. м. Рôвножь зрезиґнувавъ зъ уряду заступника директора д-ръ Вол. Лѣсовскій, заразомъ синдикъ товариства. [Другій заступникъ директора д-ръ Фр. Пашковскій стративъ той свôй мандатъ дня 29 м. м., коли выбрано его членомъ рады надзираючои.] — яка паніка запанувала межи публичностію по крадежахъ Кешковского, свѣдчить о тôмъ фактъ, що интересованѣ стараютъ ся самѣ наочно переконати ся, чи такъ є, якъ представляе дирекція товариства. Въ понедѣлокъ розпочала спеціяльна комісія зъ рамени надзираючои рады шконтрувати фонды резервовѣ, а позаякъ въ касахъ знаходить ся и спеціяльна резерва 900 000 злр. забезпечуюча дожиботну ренту кн. Маркилови Чарторыйскому въ квотѣ 60.000 злр. рôчно по причинѣ продажи Пôдгаець, то самъ той князь зголосивъ ся и казавъ собѣ на очи показати депозитъ. — Чеслава Кешковского доси все ще не злапали. Одинѣ кажуть, що вôнъ ховае ся въ Галичинѣ, деякѣ гадають, що навѣть въ самôмъ Краковѣ, другѣ зновъ говорять, що утѣкъ до Туреччины.

(Конецъ буде.)

— **Реставрація церкви св. Николая у Львовѣ** [при улицы Жовкôвскôй] коштомъ мѣста а пôдъ надзоромъ мѣского у яду будôвничого вôдбуваe ся въ порозумѣню зъ галицкимъ урядомъ консерваторскимъ, зъ котрого рамени делеґовано до реставраційного комітету архіваря мѣского д-ра Чоловского. При реставраціи уважае ся на те, щобы давный характеръ будовы сеи старинной церкви не змѣнять. Доси стѣны изъ-внѣ отинковано, цѣлу будову скрѣплено, въ копулахъ замурованѣ лѣхтарнѣ вôдслонено. На будуще проектують ся дальшѣ реставраціи: новѣ вôкна, помôстъ въ серединѣ, перенесенe хору, зреставрованe иконостаса. На сей рôкъ призначило мѣсто 5600 зр. на реставрацію сеи церкви, а на другій рôкъ ужие ся якась квота зъ загальной суммы на реставрацію будынкôвъ парохіяльныхъ.

— **Въ справѣ звѣстной обôкражи почтового** воза межи Яворôнкою а Ряшевомъ пôдносить Kurjer rzeszowski обставину, що украдено тôлько два мѣшки зъ грôшми [въ однôмъ зъ нихъ було 3.600 зр.] наданѣ почтою въ Руднику, а мѣшки наданѣ на чотирохъ иншихъ почтахъ полишено. Теперь показуе ся, що въ однôмъ зъ мѣшкôвъ наданыхъ въ Руднику, бувъ тестаментъ пок. посла др. Гомпеша, высланый въ рекомандованôмъ листѣ до жѣнки небощика; а що Гомпешъ бувъ бездѣтный и въ тестаментѣ именувавъ жѣнку универзальною спадковницею, записуючи при тôмъ значнѣ суммы на цѣли добродѣйнѣ, то забране якъ-разъ мѣшкôвъ зъ Рудника показуе ся рѣчію дуже загадочною.

— **Магістратъ мѣста Львова** подае намъ до оголошеня, що пôсля вôдозвы львôвского ц. к. староства зъ 31 жовтня с. р. сконстатовано въ Бруховичахъ епідемію шкарлятины. Отже фізикатъ мѣскій звертае увагу публики, що шкарлятина, яко хороба заразлива, удѣляе ся безпосередно вôдъ хорыхъ або посередно вôдъ особъ, що стыкають ся зъ хорыми, якъ и вôдъ рѣчей занечищеныхъ заразинами, н. пр. вôдъ молока, що у Львовѣ неразъ уже сконстатовано. Отже треба уникати стычности зъ особами и рѣчами походячими зъ Бруховичъ, а молоко зъ-вôдтамъ споживати лишь добре переваре е.

— **Вôдъ д-ра Макс. Наґлера**, адвоката зô Зборова, одержуемо ось-таке письмо: Дотычно дописи помѣщенои въ новинкахъ 240 ч. „Дѣла“ зъ дня 22 жовтня 1897 прошу о помѣщенe въ найблизшôмъ числѣ „Дѣла“ слѣдуючого спростованя: Неправдою есть, будьто-бы я въ справѣ вôдступленя Михалкомъ Шапулою свого грунту Іосеви Гохови и Аронкови Шіфмілеровi, именно при заключеню дотычного контракту бувъ чиннымъ и будьто бы я сыновi Михалка Шапулы на его пр сьбу о пораду сказавъ, смѣючи ся, що „на ляксацію нема леватывы“. Въ сѣй справѣ я нѣякого удѣлу не взя ъ и-зô сторонами анѣ передъ заключенемъ и списанемъ котракту, анѣ при тôмъ не говоривъ-емь, анѣ ихъ навѣть не бачивъ-емь; лише разъ, а було то вже въ жовтни с. р., отже по интабуляціи, сынъ Михалка Шапулы оповѣвъ менѣ справу и просивъ о раду, именно о стриманe интабуляціи. Я подививъ ся до актôвъ судовыхъ и коли переконавъ-емь ся, що контрактъ бувъ списаный дня 9 вересня 1897 въ канцеляріи ц. к. нотаря въ Зборовѣ, въ судѣ легалізованый и дня 1 жовтня 1897 до ч. 8849 до интабуляціи поданый, сказавъ-емь чоловѣкови: „на стриманe лѣкарства нема“. *Д-ръ Максимиліянъ Наґлеръ.*

— **Дрôбни вѣсти.** Дня 16 н. ст. падолиста вôдбуде ся въ Глиньску вѣнчане п. Ивана Дзюжиньского, конципіента фінансовои прокураторіи, зъ панною Еленою Породко, дочкою тамошного пароха. — Віцепрезідентъ краевого суду у Львовѣ Бялоскôрскій переходячи въ станъ супочинку, одержавъ вôдъ цѣсаря выразъ признаня за свою урядову дѣяльнôсть. — Краевый маршалокъ [пôсля найновѣйшои вѣсти] вертае вже до Львова и вчера бувъ у Вѣдни.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Митрополича консисторія оголосила конкурсы: а) ц. к. окружнои рады шкôльнои въ Залѣщикахъ на посаду гр.-кат. катихита при 5-клясовôй школѣ мужескôй въ Залѣщикахъ зъ рôчною платою 450 злр. и 10% додатку на мешканe, зъ обовязкомъ удѣлювати науки релiгiи такожь въ инщихъ тамошныхъ школахъ публичныхъ до числа приписаныхъ годинъ; тои посады не можна займати рôвночасно зъ посадою душпастырскою; поданя вносити можна до залѣщицкои окружнои рады шк. черезъ свою зверхну власть найдальше до 17 н. ст. падолиста с. р.; б) ц. к. окружнои рады шкôльнои въ Станиславовѣ на посаду гр.-кат. катихита при мужескôй школѣ выдѣловôй зъ прилученою 4-клясовою школою им. Чацкого въ Станиславовѣ; рôчна плата 800 злр.; речинець вносити поданя найдальше до 24 н. ст. падолиста с. р.; — в) ц. к. окружнои рады шкôльнои въ Пôдгайцяхъ на посаду гр.-кат. катихита при 5-клясовôй мужескôй школѣ въ Пôдгайцяхъ зъ обовязкомъ учити релiгiи такожь въ 5-клясовôй школѣ женьскôй; поданя можна вносити найдальше до 2 н. ст. грудня с. р. — Митрополичій Ординаріятъ оповѣщуе, що Ставропігійскій институтъ у Львовѣ выдавъ книгу Евангелія въ великôмъ форматѣ и великими буквами, и припоручае братствамъ и комітетамъ церковнымъ щобы, коли зайде потреба справити нову книгу Евангелія, купували лише то, а не инше выданe въ книгарни Ставропігійскôй. Цѣна одного брошурованого примѣрника 15 злр.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень** „Днѣстеръ“ прибуло въ мѣсяци жовтни с. р. 4324 важныхъ полісъ на 2,246.787 з. обезпеченои вартости зъ премією 19.455 зр. 66 кр. Разомъ вôдъ 1 сѣчня с. р. до кôнця жовтня було 44.498 полісъ на суму 23,696.662 зр. зъ премією 201.849 зр. 74 кр. — Шкôдъ було въ жовтни 41 случаѣвъ, а разомъ вôдъ початку с. р. 403 шкôдъ, въ которыхъ выплачено 391 до кôнця жовтня и въ першихъ дняхъ падолиста; 6 вôдшкодованъ [въ сумѣ загальнôй 924 зр.] на разѣ зъ причинъ правныхъ здержано, а 2 шкоды лучившій ся при кôнци жовтня с. р. в въ ліквідаціи. — Сума всѣхъ шкôдъ до кôнця жовтня с. р. выносить brutto 91.841 зр. 10 кр., зъ чого вôдтрутивши часть реасекурованy остае ся на власный рахунокъ 47.271 зр. 65 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31 жовтня с. р. выносить 70.311 зр. 64 кр. и ульокованый въ цѣлости въ цѣнныхъ паперахъ [пупілярныхъ].

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту** „Днѣстеръ“, стоваришеня заревестрованого зъ обмеженою порукою, за мѣсяць жовтень 1897. *І. Станъ довжный:* 1) Удѣлы членôвъ 33.942 кор. 85 сот. 2) Фондъ резервовый 1.832 к. 94 с. 3) Вкладки: а) станъ на початку жовтня 240.969 к. 12 с., б) вложено въ жовтни 37.740 к. 11 с., в) вынято въ жовтни 10.251 к. 37 с., позôстае зъ кôнцемъ жовтна 268.457 к. 86 с. 4) Сальдо процентôвъ [побраныхъ] 12.230 к. 40 с. 5) Спеціяльна резерва 229 коронъ 59 сотикôвъ. Сума 316.693 коронъ 64 сотикôвъ. — *ІІ. Станъ чинный:* 1) Позычки удѣленѣ: а) станъ на початку мѣсяця 245.147 кор. 76 сот., б) удѣлено въ жовтни 17.210 к., в) сплачено въ жовтни 11.711 к. 19 с. Станъ зъ кôнцемъ жовтня 25.646 к. 57 с. 2) Готôвка въ касѣ зъ днемъ 31 жовтня 1897 р. 11.763 к. 35 с. 3) Льокаціи: а) въ Щадници почтовôй [оборотъ чековый] 13.427 к. 02 с., б) въ цѣнныхъ паперахъ 1.392 к., в) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 39.082 к. 34. с. 4) Сальдо коштôвъ адміністрациі 382 к. 36 с. Сума 316.693 кор. 64 сот. — Членôвъ прибуло 36, убуло 0, отже разомъ зъ кôнцемъ жовтня 1897 р. членôвъ було 866 зъ 907 декляроваными удѣлами въ сумѣ 45.350 коронъ. Зъ припавшихъ до заплаты ратъ позичковыхъ залягало зъ кôнцемъ жовтня 1897 ратъ 90 въ сумѣ 4390 кор. 35 сот., зъ которыхъ однакъ часть вплынула уже въ падолистѣ с. р. — Стопа процентова вôдъ вкладокъ: до 31. грудня 1897 року 5% а вôдъ 1 сѣчня 1898 року 4½%; процентъ вôдъ позичокъ удѣлюваныхъ: до 31 грудня 1897 року 7%, а вôдъ 1 сѣчня 1898 року 6½%.

Послѣдни вѣсти.

Зъ Вѣдня одержуемо въ послѣдньôй хвили телеґраму: Нинѣ внесли независимѣ послы рускій обжалуване президента міністрôвъ ґраф. Баденього за галицкѣ выборы.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 падолиста. Ґр. Ґолуховскій вчера вечеромъ вернувъ зъ Монци до Вѣдня.

Brüxer Chronik, орґанъ молодшого духовенъства, промавляе горячо за тымъ, щобы клерикалы прилучили ся до нѣмецкихъ своихъ земляковъ и спôльно поступали въ національныхъ справахъ.

Будапештъ 10 падолиста. Budap. Hirlap доносить, що угорске правительство вôднесло ся до австрійского въ справѣ деякихъ гадокъ, высказаныхъ въ суботнѣшнôй бесѣдѣ міністра д-ра Бѣлиньского. Угорске правительство каже въ своѣй нотѣ, що погляды міністра Бѣлиньского не дадуть ся погодити анѣ зъ дотычными законами анѣ зъ умовою мѣжь обома правительствами. Бар. Йожіка на авдіенціи у цѣсаря порушивъ такожь и ту справу и высказавъ свôй поглядъ на становиско, яке мін. Бѣлиньскій занявъ супротивъ угорского правительства.

Берлинъ 10 падолиста. Nordd. Allg. Ztg. доносить, що нѣмецкій войсковый attaché въ Петербурзѣ вручивъ командантови россійского судна „Россія“, котре оглядавъ свого часу нѣмецкій цѣсарь, два портреты цѣсаря Вільгельма, зображаючи его въ россійскôмъ мундурѣ адмірала, зъ власноручнымъ пôдписомъ цѣсаря, — оденъ для капітана судна, другій для залоги. Капітанъ дякуючи, звернувъ ся до залоги и закôнчивъ окликомъ на честь цѣсаря. Нѣмецкій вôдпоручникъ вôдповѣвъ окликомъ на честь царя.

Парижъ 10 падолиста. На радѣ міністрôвъ заявивъ президентъ міністрôвъ Мелинъ и міністеръ вôйны Більо, що Драйфуса засуджено цѣлкомъ слушно и пôсля всякихъ законныхъ формъ, длятого засудъ остае въ силѣ зъ усѣма наслѣдками Міністрови судôвництва доси не донесено о жаднôмъ новôмъ фактѣ анѣ не зложено жадныхъ новыхъ доказôвъ, длятого не можна нѣчого починати, якъ тôлько удержати засудъ въ силѣ. Наслѣдкомъ тои заявы міністрôвъ дневники взывають сенатора Шайрера-Кестнера, щобы разъ вже выступивъ зъ своими доказами.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ пло ца Галицка ч. 1.

Порошокъ до зубôвъ Гайдера Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищеня зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стираючій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть.
Цѣна коробки 25 кр.

18

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 43—?

СІЛЬ ДЛЯ ХУДОБИ.

Краєвий заряд продажи соли (при Виділі краєвім) у Львові

повідомлює, що устроів ві всіх повітах краю по однім головнім заступстві продажи соли для худобы, а іменно:

Повіт	Місцевість	Заступник	Ціна за 1 клґр. соли
1. Бяла	Бяла	Дубовский Лев	6½
2. Бібрка	а) Бібрка б) Ходорів	Бунікевичова Марія	6
3. Бохня	Бохня	а)Краєве бюро спедиціні соли б)Корибский і Спіл.	6
4. Богородчани	Богородчани	Раппапорт і Шапіра	6
5. Борщів	Борщів	Міхалєвский Едвард	7
6. Броди	Броди	Галадевич Франц	6
7. Бжеско	Бжеско	Бальтазіньский Казімір	6
8. Бережани	Бережани	Крон Давид	6½
9. Березів	Березів	Маріньова Анеля і Сп.	6½
10. Бучач	Бучач	Буржиньский Мечислав	6½
11. Хшанів	Хшанів	Виділ повітовий	6
12. Чешанів	Любачів	Іван Волощак	6
13. Чортків	Чортків	Вайсман Яків	6½
14. Домброва	Домброва	Новак Іосиф	6
15. Добромиль	Добромиль	Краєве бюро спедиціні соли	6
16. Долина	Долина	Краєве бюро спедиціні соли	6
17. Дрогобич	Дрогобич	Краєве бюро спедиціні соли	6
18. Горлиці	Горлиці	Магістрат міста	6
19. Городок	Городок	Берначек Анеля	6
20. Грибів	Грибів	Чапліньский Антін	6½
21. Городенка	Городенка	Найман Авраам	6½
22. Гусятин	Гусятин	Черска Лукія	6
23. Ярослав	Ярослав	Клєцан Іосиф Броніслав	6
24. Ясло	Ясло	Райх Ісаак	6
25. Яворів	Яворів	Виділ повітовий	6
26. Калуш	Калуш	Краєве бюро спедиціні соли	6½
27. Камінка	Камінка	Виділ повітовий	6
28. Кольбушова	Кольбушова	Вайс Мойсей	6
29. Коломия	Коломия	Мізєвич і Спілка	6½
30. Косів	Косів	Краєве бюро спедиціні соли	
31. Краків	Краків	Торговельний Звязок кружків рільничих (улиця Піярска ч. 4.)	6
32. Коросно	Коросно	Гіршфельд і Сокаль	6
33. Лиманова	Лиманова	Клімек Іван	6
34. Ліско	Ліско	Лянґзам Ісаак	6
35. Львів	Львів	а) Торговельний Звязок для Кружків рільничих, ул. Паньска ч. 21. б) Менке Кох пляц. Ґолуховских ч. 7	6 6
36. Ланцут	Ланцут	Цетнарский Іван	6
37. Мілець	Мілець	Гермель Ізраиль	6
38. Мостиска	Мостиска	Повіт. Товариство торговельне	6
39. Мисленичі	Мисленичі	Кружок рільничий	6
40. Надвірна	а) Надвірна б) Делятин	Гірш Файбіш Краєве бюро спедиціні соли	6 6
41. Ніско	Ніско	Корецкий Лев	6½
42. Новий Санч	Новий Санч	Звязок торговельний для Товариств і кружків рільничих	6
43. Новий Торг	Новий Торг	Виділ повітовий	6½
44. Пільзно	Пільзно	Винярский Лев	6
45. Подґурже	Подґурже	Браєр Кароль	6
46. Підгайці	Підгайці	Зонненштайн, Лявфер і Брік	6½
47. Перемишль	Перемишль	Серошевска і Макар	6
48. Перемишляни	Перемишляни	Краєве Заступство під надзором Виділу повітового	6½
49. Рава	Рава	Скотніцкий Антін	6
50. Рогатин	Рогатин	Магістрат міста	6½
51. Ропчиці	а) Дембиця б) Сендзішів	Пов. Товариство торговельне Вахтель Ісаак	6 6
52. Рудки	Рудки	Турса Франц	6
53. Решів	Решів	Шневайс Берль	6
54. Самбір	Самбір	Повітовий Заряд Товариства Кружків рільнич.	6
55. Сянок	Сянок	Бернштайн Ізраиль	6
56. Скалат	Скалат	Пудлес Давид	6½
57. Снятин	Снятин	Мельцер і Фрайліх	6½
58. Сокаль	Сокаль	Бик Айзик	6
59 Станиславів	Станиславів	Горошкевив Станіслав	6
60. Старе місто	Старе місто	Ерльбавм Лейба	6
61. Стрий	Стрий	Виділ повітовий	6
62. Стрижів	Добрехів	Кружок рільничий	6
63. Тарнобжеґ	Тарнобжеґ	Лявфер Нусен	6
64. Тернопіль	Тернопіль	Виділ повітовий	6½
65. Тарнів	Тарнів	Козубовский Станіслав	6
66. Товмач	Товмач	Кружок рільничий	6
67. Теребовля	Теребовля	Лещишак Касиян	6½
68. Турка	Турка	Ранд Авраам	6½
69. Вадовичі	Вадовичі	Рільниче Товариство задаткове	6
70. Величка	Величка	Повітове Товариство торговельне	6
71. Заліщики	Заліщики	Павловский Жигмонт	6½
72. Збараж	Збараж	Виділ повітовий	6½
73. Золочів	Золочів	Шор Мендель	6
74. Жовква	Жовква	Горецкий Антін	6
75. Жидачів	Жидачів	Штайф Хаім	6½
76. Живець	Живець	Бабільонек Андрій	6

По мірі розвиваючого ся попиту Краєвий Заряд продажи соли буде установлювати стілько заступств, а взглядно філіяльних складів соли для худоби, скілько покаже ся потреба.

В установлених вже заступствах, як і в тих заступствах, котрі Заряд в дальшім ході установить, кождий годівник може закуповувати сіль для худоби в такій скількости, якої ему треба, однакож під услівем, що тоту сіль ужие лише до кормленя худоби, а в наслідок того тоту сіль можна продавати лише годівникам худоби. За уживане тої соли до иншихъ цілей ц. к. скарбові власти будуть карати. Купуючі меншу скількість соли аніж пів сотнаря метричного, дістають сіль неопаковану, отже мають самі доставити матеріял до опакованя. Заряд готов достарчити тої соли також безпосередно замовляючим годівникам. Се могло би бути користне лише тогди, сли-би кількох більших відбирателів соли бажало ві спровадити цілим ваґоном до котроі небудь зі стацій зелізничих, щоби в той спосіб користати з низшої тарифи зелізничої. В такім случаю треба порозуміти ся безпосередно з Зарядом, котрий замовлене сейчас виконає.

Товаряча сіль, котру Заступства мають на продаж, складає ся з 99¼% змеленої соли камінної, ¼% полину і ½% кислоти зеліза. Тоті додатки суть зовсім нешкідні. Виділ краєвий стверджує се на основі довголітних досьвідів годівників в инших краях монархії і в Німеччині.

Заряд звертає увагу ВП. П. годівників, що пересічна доза соли виносить на оден день і на одну штуку:

а) для бугаів і волів опасових 40—60 ґрамів
б) для робучих волів . . . 30—40 ґрамів
в) для коров . . . . . 20—30 ґрамів
ґ) для ялівника . . . . . 10—20 ґрамів
д) для овець і кіз . . . . 2— 6 ґрамів
е) для свиней . . . . . 3—10 ґрамів
ж) для коней . . . . . 10—20 ґрамів

Перед ужитем треба сіль добре вимішати, навіть пересіяти через решето, і старати ся о те, аби кожда штука худоби дістала свою пайку, т. е. аби одна штука не дістала за мало, а друга за богато соли, бо за велика скількість соли може мати шкідний вплив на звірячий орґанізм.

Краєвий Заряд продажи соли (Виділ краєвий у Львові).

Апараты и всякй приборы до фотоґрафіи фаховои науковои и аматорскои

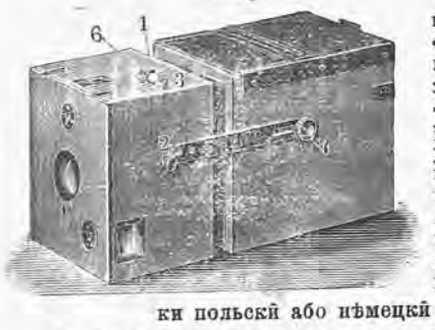

припоручає низше цѣнъ усѣхъ фірмъ краевыхъ и заграничныхъ. Найдешевше и найлучше жерело для пп. любителѣвъ фотоґрафіи. При закупнѣ апаратôвъ удѣляє фактичнои науки зъ запевненемъ, що навѣть перший знятя мусять выпасти дуже добре. Высылка на провінцію вôдворотною почтою, опаковане вôльне Числений узнаня можна переглянути въ торговли. Цѣнники польскй або нѣмецкй gratis и franco.

ЕДМУНДЪ БРОДКОВСКІЙ
Складъ апаратôвъ и всякихъ приборôвъ до фотоґрафіи — Львôвъ, улиця Баторія число 22. 378 2—5

Академикъ пошукує лекцій на село. Зголошеня: І. Г. „poste restante“ Львôвъ. 393 1—3

Ученика зъ ґімназіи або семинаріи потребую заразъ до науки двохъ хлопчикôвъ зъ народныхъ шкôлъ на цѣлый рôкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 2—4

ФОРНѢРЫ, знаряды и всякй приборы до роботъ пилочкою. Знаряды для ремѣсникôвъ и диде антôвъ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 395

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ирляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкôвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.
350 4—12

ЧАЙ
дѣйстно хіньскій, спроваджуваный черезъ Россію, добôрного смаку, 4 знаменитй роды. Пачка 125 ґрамôвъ:
Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Буктъ королѣв. „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25
Такожъ знаменитый РУМЪ и вôдличный КОНЯКЪ правдиво французскій въ 3 родахъ.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦ[illegible] 362
Львôвъ, Трибунальска.

Магазинъ и роботня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякй можливй роды футеръ въ шкôрахъ, готовй футра и всякй иншй артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячй — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожъ приймають покрытя и перерôбки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 6—13

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметôвъ реліґійныхъ
поручає:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторôнъ ручно мальованй, обшитй ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пôсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вôдъ 45—76 зр. 389 4—?
ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вôдъ 25—35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вôдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жданъ franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Шифоны, Ширтинґи
въ фабрики Б. Шролля Сына
продае пôсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Naród“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірурґічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои материи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько мілiонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привезши сына до ґімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнôсть наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Naród“. А кôлько-жь то старыхъ ковдеръ закупують ганделесы по помершихъ на сухоты або иншій заразливй хоробы, ґремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевй“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатять кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за те добру нову ковдру. Замѣсцевй купуючй звольнять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде єдино о выпертелихои тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитй на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6 50, 8, 10 до 14 зр., атласовй шовковй по 12·50, 14, 16, 18 зр. и выше. Волосяный матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна роботня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львôвъ, ул. Коперника число 5. 364 1—5

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ життепысью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньсконъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ [illegible] Гроняна.

Ч. 247. Львовъ, Четверъ 30 Жовтня (11 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поєдиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрічки инсератовои або ви мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Обжалованє президента міністрѣвъ гр. Казимира Баденього за галицкі выборы.

Вчера — якъ вже вѣдомо нашимъ читателямъ зъ вчерашнои телєграфічнои звѣстки зъ Вѣдня — поставили нашѣ независимѣ послы внесенє на обжалованє гр. Казимира Баденього за послѣдні кровавѣ выборы до рады державнои. Вѣсть сеся выкликала мѣжь Русинами львѣвскими сильне вражѣнє и принято ви загально зъ великимъ вдоволенємъ.

Що не удало ся було нашимъ посламъ попереднои сесіи — се удало ся теперь, коли ситуація въ палатѣ послѣвъ рады державнои стала для тои справы користнѣйшою.

Славнѣ на весь свѣтъ „галицкі выборы“ повинні були бути першимъ обжалованємъ графа Казимира Баденього нинѣшнымъ парляментомъ, бо деякі зъ тыхъ его провинъ, за якѣ обжалували его Нѣмцѣ, в супротивъ „галицкихъ выборѣвъ“ немовь муха супротивъ вола — н. пр. така заборона вѣча въ Етерѣ. Але нехай оно и припѣзнило ся, вагу свою велику оно все мае.

Графъ Казимиръ Бадені жахаєсь нинѣ самого споминy о тыхъ кровавыхъ выборахъ. Повыборчѣ процесы выказали, хто въ першѣй сесіи при дебатѣ надъ справою сихъ выборѣвъ говоривъ правду: чи нашѣ послы, чи президентъ міністрѣвъ?

Жахъ передъ правдою о сихъ выборахъ бувъ причиною и розвязаня послѣдного всенародного вѣча руского у Львовѣ.

Але у вѣдповѣдь на се — мае гр. Казимиръ Бадені обжалованє въ парляментѣ — и єсли на своѣмъ становищи дочекае хвилѣ, коли ся справа прийде на порядокъ дневный въ палатѣ послѣвъ, почуе вѣнъ слово правды высказане певно ще досаднѣйше, нѣжь се було бы можливо на вѣчи.

А вже самъ фактъ внесеня вчера обжалованя повиненъ вму и всѣмъ гонителямъ Русинѣвъ стати за доказъ, що Русины стероризувати ся не дадуть, а своихъ правъ и усуненя кривдъ не перестануть доходити — usque ad finem!

Справы парляментарнѣ.

[Засѣданє палаты послѣвъ. — Провізорія угодова въ комісіи буджетовѣй.]

Вчерашнє засѣданє палаты послѣвъ зачало ся (по двохъ поименныхъ голосованяхъ) формальною дискусією, въ котрѣй взяли участь цѣмецкѣ націоналы и антісеміты. Зъ дискусіи выйшло, що оба сторонництва можуть безпечно соперничити зъ собою пѣдъ взглядомъ неприличности и експресіи своєи взаимнои лайки. Нѣмецкѣ націоналы станули вчера до борбы зъ антісемітами — загрѣтѣ и заохочені демонстрацією студентѣвъ вѣденьского университету, котрѣ станувши передъ будынкомъ парляменту, вѣдспѣвали патріотичнѣ пѣснѣ нѣмецкѣ, вѣддали честь Вольфови и Шенерерови а поганьбили Баденього, Люегера и цѣлу теперѣшну polnische Wirtschaft.

Формальну дискусію зачавъ шенереріянець пос. Тіркъ, жадаючи, щобы въ протоколѣ стенографічнѣмъ помѣщено всѣ обидливѣ слова, якими антісеміты попысували ся на четвергѣвъ засѣданю зъ попереднього тыжня. — Віцепрезідентъ Крамаржь заявивъ, що приказавъ стенографамъ записувати всѣ слова и окліки, якѣ ино зачують, бо дѣйстно кождый посолъ повиненъ бути одвѣчальнымъ за свои слова супротивъ опініи публичнои. — Пос. Люегеръ зажадавъ спростованя протоколу що-до одного свого высказу, а заразомъ ствердивъ, що Вольфъ назвавъ селянъ нѣмецкихъ Gebirgstrottel. (Запереченя шенереріянцѣвъ.) — Цос. Вольмаєръ навѣвъ всѣ слова лайки, на якѣ поважилась шенереріянцѣ, и зажадавъ, щобы помѣщено се въ протоколѣ. — Такъ само пос. Шайхеръ и пос. Шнайдеръ констатують, що Вольфъ назвавъ антісемітѣвъ обманцями и то вырафіноваными. Пос. Бельоглявекъ вѣдмовивъ шенереріянцямъ почутя чести и дуже лютивъ ся, що Вольфъ назвавъ бурмістра Люегера найбѣльшимъ куґляремъ. (Голосы зъ лѣвицѣ: Се не обида! Се чиста правда!) — На тѣ всѣ закиды вѣдповѣвъ пос. Вольфъ, що вѣнъ нѣколи не выпиравъ ся своихъ слѣвъ. Ужывъ слова Gebirgstrottel, але не на обиду селянъ, лишь щобы схарактеризувати, що навѣть Gebirgstrottel мусить уважати выступъ Люегера въ дебатѣ надъ провізорією угодовою куґлярствомъ и обманьствомъ. Констатуе, що Люегеръ хоче теперь лишь удавати опозицію. Не ужывъ слова Zuchthäusler, але думае, що можна бы ужити его справедливо до деякихъ членѣвъ христіяньско-соціяльного сторонництва. (Голосы антісемітѣвъ: До кого се вѣднести?) Тажь знаєте, що Вертані засужденый за дефравдацію и що закидують Мітермаєрови. (Голосы: Мітермаєръ не належить до нашого сторонництва!) — Сеся цѣла дискусія вела ся середъ обопѣльныхъ зневагъ и взаимнои лайки.

Наступило пять голосованъ надъ внесенємъ Шенерера, щобы засѣданя комісіи для посольскои ненарушимости и легітимаційнои були явнѣ; внесеня очевидно перепали. Приступлено до дискусіи надъ внесенємъ о поставленє кабінету въ станъ обжалованя за розпорядженя языковѣ. Contra записало ся 24 бесѣдникѣвъ, а pro 53. Першій промавляв Пацакъ. Назвавъ внесенє несправедливымъ и думае, що самѣ внескодавцѣ не брали внесеня на серіо. Чехи и Нѣмцѣ можуть порозумѣти ся, але се залежить вѣдъ Нѣмцѣвъ. Нѣмцѣ наносили Чехамъ кривду за кривдою, а теперь повиннѣ бути справедливѣ и не перепняти выповненя постулятѣвъ народу ческого. Поставивъ внесенє, щобы надъ обжалованємъ перейти до порядку денного. — Слѣдуючій бесѣдникъ, радникъ суду краєвого въ Берлѣ, пос. д' Ельвертъ остро критикувавъ поведенє правительства, такъ що демократичне Słowo Polskie высказуе свое зачудованє и обуренє, якъ мѣгъ урядникъ выступати такъ завзято противъ шефа кабінету. — По сѣй промовѣ перервано дискусію

Вѣдчитано внесеня и интерпеляціи. Пос. Окуневскій въ имени независимыхъ послѣвъ рускихъ поставивъ внесенє на обжалованє міністерства за надужитя выборчѣ въ Галичинѣ. — Пос. Танячкевичь зголосивъ интерпеляцію до міністра просвѣты въ справѣ руского языка выкладового въ народнѣй школѣ на передмѣстю микулинецкѣмъ въ Тернополи. — Пос. Козакевичь интерпелювавъ въ справѣ урядника поліційного зъ Коломыѣ, котрого за злочинъ противъ моральности не покарано вѣдповѣдно. — Пос. Чернітъ интерпелювавъ въ справѣ того оґера, що бувъ закупленый правительствомъ за 30.000 зр. а здохъ на зелѣзници у Львовѣ; интерпелянтови выдае ся щось пѣдозрѣнымъ, що за коня заплачено таку квоту, а вѣнъ сейчасъ здохъ.

Наступило фактичне спростованє пос. Мітермаєра що-до высказу пос. Вольфа, мовь бы вѣнъ надававъ ся до криміналу. Полишаю — говоривъ — кождому порядному чоловѣкови (смѣхъ) право думати о менѣ, якъ хоче, але єсли хтось згадуе мою похибку, що то я мавъ допустити ся ви въ моѣй молодости, то се не вѣдповѣдае засадамъ чести и не в гѣдне нѣмецкого патріота. Зазначивши свою льояльность для особы цѣсаря и що не приналежить до христіяньско-соціяльного сторонництва, закѣнчивъ словами, що єсли бы бувъ способбный до сатисфакціи гоноровои, то певно лѣпше цѣливъ бы, якъ президентъ міністрѣвъ. (Въ сали смѣхъ.) — До голосу въ справахъ формальныхъ зголосило ся кѣлькохъ послѣвъ, якъ Поммеръ, Сильвестеръ, Гофманъ, жадаючи при тѣмъ поименныхъ голосованъ. Віцепрезідентъ Абрагамовичь збувъ послѣвъ заявою, що се полагодить ажь на слѣдуючѣмъ засѣданю. Опозиція пѣдняла протестъ и крики, а тогдѣ Абрагамовичь (кажуть, що по порозумѣню зъ Баденімъ) замкнувъ засѣданє зъ причины — якъ сказавъ — непокоѣвъ.

Слѣдуюче засѣданє нинѣ, въ четверъ; на порядку деннѣмъ справа выбору президента, але опозиція своею обструкційною тактикою буде старати ся ударемнити цѣле засѣданє. Добру нагоду для обструкціи подае поведенє Абрагамовича, котрому нарушувати регуляминъ значить стѣлько, що орѣхъ згрызти.

О теперѣшныхъ вѣдносинахъ внутрѣшныхъ въ парляментѣ пише вѣденьскій допысуватель Kurjer-a Lw.-го такъ: „Теперѣшнѣ вѣдносины парляментарнѣ и політичнѣ силою власного розгону пруть до порѣшеня, бо настала ситуація, котра просто в дальше неможлива. Нарады парляментарнѣ, завдяки заходамъ бѣльшости якъ и меншости, самоволѣ и безправности зъ одной стороны, а безвзглядности и здичѣню зъ другои, перемѣнили ся въ комедію. Меншѣсть устроюе обструкцію, а бѣльшѣсть поборюе ви нарушенємъ постановъ и регуляминy и віцепрезідентъ Абрагамовичь выправляе пѣдъ тымъ взглядомъ немовѣрнѣ рѣчи, котрѣ въ кождѣй справдѣ конституційнѣй державѣ мусѣли бы его погубити. Въ нарушуваню регуляминy Абрагамовичь допускае ся супротивъ парляменту того самого, що робить его партія въ краю зъ примѣненємъ конституційныхъ законѣвъ до выборцѣвъ мѣскихъ и сѣльскихъ.

Нарушенє регуляминy на вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ мало цѣль: уможливити нараду комісіи буджетовои, котра скли-

---

Пытанє сервітутне въ Галичинѣ.

(Monatschrift f. chr. Sozialreform. 7. Heft 1897.)

Якъ вѣдомо, въ Галичинѣ знесено панщину 1848 року а спеціяльнѣ комісіи мали означити высоту вынагороды дѣдичѣвъ за знесену даремну панщиняну роботу хлопѣвъ. По силѣ патенту зъ д. 10. лютого 1789. стали ся хлопы властителями рѣль, якѣ були въ ихъ посѣданю, и дѣдичѣ не смѣли имъ ихъ наново вѣдобрати. Рѣлѣ рустикальнѣ обтяжено на користь дѣдичѣвъ сервітутомъ працѣ, означеным правительствомъ, однакъ за те мали хлопы сервітутъ на земли дѣдича, котрый бувъ обовязаный панщинякамъ выдавати зъ лѣсѣвъ певну означену скѣлькѣсть топлива и дерева будѣвельного, а крѣмъ того дати на своихъ пасовискахъ мѣсце для хлопскои худобы. Тожь сервітутовѣ комісіи мали обовязокъ означити вартѣсть хлопскои роботы въ користь дѣдича зъ одной стороны, и вартѣсть сервітутного права хлопѣвъ на двѣрскѣ лѣсы и пасовиска зъ другои стороны, и черезъ одвѣтне вѣдшкодованє звѣльнити посѣлѣсть земску такъ хлопѣвъ якъ и дѣдичѣвъ вѣдъ обопѣльныхъ зобовязань.

Пѣсля стенографічныхъ протоколѣвъ галицкого сойму [зъ 1865 р., ст. 419] выносила вартѣсть хлопскои панщиняной роботы въ Галичинѣ кругло 93·8 міліонѣвъ зр. На сю суму одержали дѣдичѣ облігаціи вѣдтяжаючѣ землю [Grundentlastungsobligationen], котрѣ щорѣчно, почавши вѣдъ 1855. року, приходили въ певнѣй пропорціи до выльосованя. Въ тѣмъ роцѣ выносило гіпотекарне обдовженє бѣльшои посѣлости 65 міліонѣвъ зр., що пѣсля енциклопедіи Оргельбрандта значило половину нихъ вартости. Тожь тѣ 93·8 міліонѣвъ, якими вынагороджено дѣдичамъ панщиняну роботу, выносили 70% цѣлои тогдѣшнои вартости двѣрскои посѣлости въ Галичинѣ, або иншими словами: властитель двѣрскои посѣлости вартуючои 100.000 зр. одержавъ 70.000 зр. вынагороды за панщину зъ кишенѣ хлопа.

Инакше однакъ вынагороджено хлопамъ ихъ права сервітутнѣ до двѣрскихъ лѣсѣвъ и пасовискъ. Для суспѣльного політика було бы дуже интересною справою розслѣдити: въ якій способѣ прийшла бѣльша посѣлость давнои Польщѣ протягомъ послѣдныхъ столѣть до посѣданя пасовискъ и лѣсѣвъ и чому треба було признати хлопамъ сервітутъ спѣльного ихъ ужиткованя. Отже сервітутъ сей мавъ бути теперь выкупленый. И обчислювано примѣромъ пожиткованє топлива на кождe огнище хлопске на 8½ кр. рѣчно, а навѣть ще низше; многимъ хлопамъ вѣдмовлено попросту права ужиткованя. Такъ въ однѣмъ селѣ, маючѣмъ 1050 огнищь [домѣвъ] признано лише 319-омъ вѣдшкодованє по 3 фѣры на кождe огнище, въ вартости 22½ кр. Хлопы роптали всюды на вкороченє своихъ правъ. Дѣдичеви збстало полишено до волѣ, чи грѣшми, чи вѣдступленємъ землѣ вѣдшкодувати вму хлопѣвъ за ихъ сервітутнѣ права до лѣсѣвъ и пасовискъ двора, а навѣть постановлено, що въ выпадку значнои ушкоды двора черезъ строге переведенє сервітутного вѣдшкодованя на рѣчь хлопѣвъ *можна перевести вѣдшкодованя нижшій.* Тымъ отворено поле величезнымъ неправильностямъ. Лучало ся дуже часто, що хлонѣвъ збувано дрѣбными грошевыми квотами; що выдурювано вѣдъ плєніпотентѣвъ громадъ за особистѣ для нихъ дарунки потвердженя угодъ зъ цѣлою громадою, якѣ нѣколи не истнували; що при регуляціи сервітутѣвъ тяжачихъ на лѣсахъ и на пасовискахъ привласнювано собѣ громадскѣ лѣсы и громадскѣ пасовиска, бо громада не була прозорною и терпѣла безъ супротивленя двѣрску худобу кѣлька разѣвъ въ роцѣ въ своихъ лѣсахъ и на своихъ пасовискахъ вже по 1848 роцѣ. Многѣ громады остались безъ пасовискъ, безъ лѣсѣвъ, дѣстали за свое сервітутне право кѣлька десятокъ вѣдчѣпного, котрѣ до теперь фігурують въ ихъ громадскихъ позичковыхъ касахъ.

Рѣчь зрозумѣла, що сервітуты въ такій способѣ выкупленѣ довели до радикального господарного перевороту въ Галичинѣ. Въ 1851 роцѣ числено волѣвъ въ Галичинѣ 487.693, въ въ 1857-ѣмъ 473.516, въ 1869-ѣмъ 345.305, въ 1880-ѣмъ 312.786! Хлопамъ обчислено ихъ право на топливо при выкупнѣ того-жь права на 7½ кр. за фѣру; за ту саму фѣру мусѣвъ вѣнъ по кѣлькохъ лѣтахъ пѣзнѣйше платити 2 до 3 злр. Лѣсы цѣлковито вынищено черезъ рабѣвничу господарку и продажь на морѣ жидамъ; хлопъ, котрый передше уживавъ за средство уплатъ свою фізичну працю и свои земнѣ продукты, мусѣвъ вѣдъ теперъ для заспокоєня своихъ потребъ роздобути собѣ *грошей.* А грошей було въ Галичинѣ мало, и майже єдино въ рукахъ жидѣвъ, котрѣ безъ лихварскихъ процентѣвъ [до 104%] не позичали крейцаря. За-для браку пасовискъ упала годѣвля худобы; зъ браку доѣздныхъ дорѣгъ, зъ браку рухливого и ретельного гандлю збѣжемъ мусѣло збране збѣже бути змарноване за безцѣнъ, щобы въ зимѣ вѣдъ бѣды огрѣти хату, окрыти наготу, уплатити податки, утримати въ ладѣ школы и церкви. Хлопы пѣзнали, що при регуляціи сервітутѣвъ перехитрено ихъ, особливо-жь на добрѣ громадскѣмъ, на земли громадскихъ лѣсѣвъ и пасовискъ; они шукали ратунку передъ нуждою господарною, яка сейчасъ мусѣла настати, въ выточеню сервітутныхъ процесѣвъ дѣдичамъ. Такихъ процесѣвъ начислено 32.000 и они коштували хлопѣвъ около 15—20 міліонѣвъ злр., не маючи одвѣтного симъ коштамъ успѣху. Коли сю квоту дочислимо до квоты, якою выкуплено панщину зъ кишенѣ хлопѣвъ [кругло 94 міліонѣвъ], то дѣстанемо приближене поняте, якъ величезну господарну шкоду нанесло сервітутне пытанє хлопскому станови Галичины.

Се пытанє есть по нинѣшный часъ каменемъ уразы въ господарно-суспѣльнѣмъ житю Галичины. Зъ одной стороны латифундій, велика широко земельна посѣлѣсть, котра працюючому робѣтникови его права на працю и на истнованє не може запоручити, — зъ другои стороны хронічна, невысказана нужда міліонѣвъ людей, що хотять робити и не находять жаднои роботы, бо Галичина есть выключно рѣльничимъ, перелюдненымъ краємъ, а широко-земельна посѣлѣсть не дозваляе масамъ населеня выживити ся изъ землѣ вѣтцѣвъ. Односторонно переведене сервітутне пытанє въ користь бѣльшои посѣлости розрушило однымъ ударомъ основнѣ услѣвя господарного успѣваня масъ населеня и не богато господарнои користи принесло бѣльшѣй посѣлости. Тажь по одинадцяти рокахъ [1866 р.] зъ вѣдшкодованя майже 100-міліонового не стало вже гроша, щобы 3-міліонову краєву позичку, по 7%, въ краю самѣмъ бувло можь роздобути!

Безнастанна голодова нужда, заразы на худобу и нечувана лихва стали ся наслѣд-

кала засѣданє на 7-му год. вечеромъ. Але ми мо такъ зручного замкненя засѣданя палаты комісія буджетова могла вѳдбути лишь дуже коротке засѣданє. Послы зъ правицѣ спѣзнили ся на засѣданє, а опозиція зажадала замкненя засѣданя зъ браку компльету. Промавляли Штайнвендеръ и Пінїньскій, котрый остерѣгавъ опозицію передъ розбитемъ дуалізму державного. — Въ наслѣдокъ скорого замкненя засѣданя комісіи не прийшовъ до слова такожь пос. Барвѣньскій, котрый въ имени христіяньско-славяньского союза мав зложити заяву, що союзъ буде голосувати за переходомъ до спеціяльнои дебаты надъ провізоріею угодовою, але се не буде преюдикатомъ, яке становиско займе союзъ въ повнѳй палатѣ супротивъ провізорія угодовои.

За выборы въ Комарнѣ.

Обжалованѳ явили ся до розправы майже всѣ; оденъ до часу розправы померъ. Всѣхъ обжалованыхъ, якъ вѣдомо, є 72 [на мѣсце одного неббщика прокураторія обжалувала додатково иншого]; мѣжь ними є 52 анальфабетѳвъ; наймолодшій мав 17 лѣтъ, а найстаршій 78; Полякѳвъ є 2 чи 3, прочѳ Русины; пѳсля занятя є: 15 хлѣборобѳвъ, 5 боднарѣвъ, 5 мулярѣвъ, 3 садѳвники, 16 зарѳбникѳвъ щоденныхъ, 10 шевцѣвъ, 3 ткачѣ, 2 столярѣ, 1 тесля, 6 рѣзникѳвъ, 1 слуга торговельный, 1 гончарь, 1 вѳзникъ; безженныхъ є 14, жонатыхъ бездѣтныхъ 15, а зъ прочихъ два мають по осьмеро дѣтей, прочѳ по двоетрое. Всѣ обжалованѳ [кромѣ пару Полякѳвъ] вѳдповѣдають по руски.

Першого дня розправы переслухано обжалованыхъ що-до ґенералїй а вѳдтакъ вѳдчитано актъ обжалованя. Тогдѣ адвокатъ д-ръ Ив. Добряньскій въ имени ѳборони поставивъ и умотивувавъ замѣтъ некомпетенція трибуналу звычайного, бо справа, якъ ви представивъ актъ обжалованя, належить передъ судъ присяглыхъ. Коли прокураторъ спротививъ ся тому, вѳдносячи, що доперва въ часѣ ходу розправы могли-бъ найти ся мотивы вѳдповѣдаючѳ внесенію ѳборони, д-ръ Добряньскій поновно обставъ при своѣмъ внесенію. — Потѳмъ предсѣдатель трибуналу вѳдложивъ розправу до другого дня.

Другій день розправы зачавъ ся оголошенемъ рѣшеня трибуналу, котрымъ вѳдкинено внесенѳ ѳборони, щобы справу передати судови присяглыхъ.

Почато переслухувати обжалованыхъ.

Всѣ обжалованѳ перечать закидуванѳ имъ актомъ обжалованя чины карыгѳдні, почавши вѳдъ самыхъ головныхъ обжалованыхъ, тожь и злишно переходити обжалованыхъ одного по другѳмъ, щобы нотувати ѳго запереченя: не кричавъ, не кидавъ камѣнями у вѳкна, не бивъ бурмістра д-ра Яклиньского и т. п. Мы тѳлько коротко наведемо характеристичне зъ тыхъ зѳзнань.

Зразъ першій обжалованый Михайло Бѣликъ представивъ огѳрченє народу тымъ

ками злого дѣла. Въ часѣ вѳдъ 1861 до 1865 р. упало 21.800 худобы на заразы, котрѳ пѳсля высказу правительственного комісаря повстали за-для браку паші. Голодовый тифъ — хороба въ Галичинѣ звычайна. Не рѣдко можна було въ зимѣ, за-для браку паші, набути корову за 10 зр., можна було дѳстати роботника навѣть за 5 крейцарѣвъ денно! Многѳ хлопы выводили свои шкапы до мѣста и полишали ихъ тамъ безъ властителя, щобы не мусѣли дивити ся на ихъ здыханє зъ голоду. Майже щорѳчно потрѣбнѳ пѳдпомоги зъ державныхъ средствъ для численныхъ часто повѣтѳвъ за-для голодовои нужды. Ліберальна політика залюдненя, допускальность подѣлу землѣ до безконечныхъ дробинъ причинили ся дальше до выхованя масъ безземельного пролетаріяту, котрому бракує и працѣ и ѣдла. А бѳльша посѣлѳсть, до здоровои господарнои політики нѣколи не выховувана, переживає що-рѳчно кѳлька мѣсяцѣвъ гучно та бундючно и покрывае спроваджуванѳ тымъ страты марнованемъ своихъ одинокихъ доходѳвъ, збожа, и лѣсѳвъ, въ руки жидамъ.

Справдѣ, страшно тяжить се пытанє сервітутне на бѣднѳмъ, зле управлюванѳмъ краю! Черезъ односторонне, несправедливе уреґульованє того пытаня вѳддано хлопа нуждѣ, голодованю; однакожь и тѣ упривілейованѳ, що выкоростали невѣжу и непорадность люду такожь не погрубѣли зъ того. „Лѣсы и пасовиска!“ — се страшна мара, що не дає имъ спати. Загальна руина и бѳльшои посѣлости, частѳ голодовѳ лѣта у хлопѳвъ, бракъ всякои господарнои дѣяльности, господарный маразмъ — се наслѣдки самолюбно, не по христіяньски переведеного сервітутного пытаня въ Галичинѣ!

С.

кѳлькоразовымъ вѳдкладанемъ правыборѳвъ, а коли послѣдный разъ „захорувавъ комісарь“ а пп. Яклиньскій и Троянъ пѳйшли до касы задатковои, люде пѳдозрѣвали, що тамъ вѳдбудуть ся тайкомъ правыборы, и длятого туда потягнули и тамъ роптали, а коли дворскій повномочникъ Троянъ почавъ грозити вѳйскомъ и мѣрити зъ вѳкна револьверомъ, счинила ся буча, нарѳдъ почавъ ся ихати до дверей. Камѣнемъ кидали у вѳкна найбѳльше жиды, а кидали и люде зъ сѣлъ. — Обж. Иги. Барилякъ-Бобикъ каже, що вже день передъ критичнымъ днемъ, коли приѣхали були якісь два паны а люде думали, що то комісарѣ, выйшовшій зъ громадскои канцелярїи заступникъ бурмістра заявивъ, що то не будуть выборы, але додавъ, що „не ручить за шахрайку“. — Деякѳ свѣдчать, що критичного дня чули докоры народу Яклиньскому и Троянови. До Як–го говорили: „На що насъ, пане, уводишь?“ а до Трояна: на що вѳнъ роздразнивъ нарѳдъ? — Оденъ зъ обжалованыхъ, Иванъ Пеленьскій, каже, що не тѳлько вѳкна въ касѣ товкли жидки, але они и за Яклиньскимъ кидали камѣнемъ, коли той, пѳднявши зъ-заду сурдутъ, утѣкавъ. — Обж. Григ. Губичь, котрому Яклиньскій на подѣ Бухсбавмового дому давъ годинникъ, абы не зрадивъ ѳго сховку, каже, що складавъ той годинникъ заразъ Бухсбавмови, але той не хотѣвъ брати, отже вѳнъ зложивъ въ судѣ. — Що-до печатки и лістъ выборчихъ дотычнѳ обжалованѳ кажуть, що самъ жандармъ, абы успокоити людей, кликавъ ити по печатку и давъ имъ. — До битя бурмістра Яклиньского не признає ся анѣ оденъ обжалованый, а многѳ нарѣкають, що зовсѣмъ невинно кували ихъ та саджали до арешту.

Переглядъ політичный.

Вчера вѳдбула ся у Вѣдни конференція вѳдпоручникѳвъ выдѣлѳвъ краєвыхъ въ справѣ автономічныхъ податкѳвъ, о скѳлько они остають въ звязи зъ новымъ особистымъ податкомъ доходовымъ. На конференціи були заступленѳ всѣ краѣ; зъ Галичины був членъ выдѣлу краєвого Романовичь. Взагалѣ узнано, що зъ причины, що особистый податокъ доходовый буде вынятый зъ категорій тыхъ податкѳвъ, на котрѳ накладає ся додатки автономічнѳ, со мы краєвѳ найдуть ся въ примусовѳмъ положеню. Ухвалено резолюцію, що обовязуюча сила тои постановы мав бути запевнена до р. 1910. Зъ уваги на нерѳвность пѳдставъ до вымѣряня податкѳвъ при податкахъ реальныхъ зъ одной стороны, а загальныхъ податкѳвъ заробковыхъ зъ другои, высказано бажанє, щобы выравнаня глядати въ нормѣ, що такожь що-до обохъ податкѳвъ реальныхъ за пѳдставу податкѳвъ треба взяти найнизшу стопу податкѳвъ. У всякѳмъ разѣ автономічнѳ тѣла повинны мати право накладати свои податки на поодинокѳ категорії податкѳвъ пѳсля розмантыхъ процентовыхъ стѳпъ.

Въ дальшѳй резолюціи высказала ся конференція за тымъ, щобы краѣ и громады мали право заводити окремый податокъ вѳдъ платнѣ. Дальше припоручено правительству, що бы громадамъ признало вѳдшкодованє за припорученый обемъ дѣланя и щобы краямъ придѣлило изъ сподѣваныхъ высшихъ доходѳвъ зъ податку споживчого значні удѣлы, такъ щобы краѣ могли вдоволити ростучимъ потребамъ своихъ власныхъ фінансѳвъ и особливо вилывати на розвитокъ автономіи повѣтовои и громадскои. За мету въ будучности принято передачу всѣхъ реальныхъ податкѳвъ краямъ. Вкѳнци ухвалено якъ найсильнѣйше попирати увольненє емісій гіпотечныхъ институтѳвъ краєвыхъ вѳдъ оподаткованя. Тѳ ухвалы передасть долѣшно-австрійскій выдѣлъ краєвый правительству.

Вчера въ полудне выправили університетскѳ студенты у Вѣдни велику демонстрацію передъ парламентомъ. Около 1.500 студентѳвъ зъ сторонництва національно-нѣмецкого выбрало ся передъ самымъ полуднемъ зъ університету передъ парламентъ. Похѳдъ вѳдбувъ ся цѣлкомъ спокѳйно безъ жадныхъ крикѳвъ. Перейшовши попередъ парламентъ, пѳшли на сторону палаты панѳвъ и заспѣвали тамъ Die Wacht am Rhein. Тымъ часомъ згромадило ся богато цѣкавого народу. На знакъ, даный однымъ студентомъ, всѣ ѳго товаришѣ почали кричати: Heil! Pfui Badeni! Pfui Lueger! Прочь зъ языковыми розпорядженями! Опѳсля вѳдспѣвали „пѣсню Бісмарка“ и першу зворотку пѣсни: „Der Gott, der Eisen wachsen liess.“ По другѳй сторонѣ улицѣ станули чески и польскѳ студенты и голосно высказували своѳ невдоволенє зъ тои демонстраціи. Потѳмъ зъявили ся пп. Вольфъ и Шенереръ на рампѣ, а студенты зняли окліки на ихъ честь. П. Вольфъ промовивъ до нихъ, дякуючи за овацію, и просивъ, щобы спокѳйно вѳддалили ся та не дали власти причины до выступленя. На ту коротку промову вѳдповѣли студенты грѳмкими окліками. Въ тѳй хвили здавало ся имъ, що д-ръ Люеґеръ появивъ ся передъ головнымъ входомъ до парляменту, и они знову стали кричати: пфуй, Люеґеръ, прочь зрадникъ, прочь Бадені! Кѳлькохъ поліціянтѳвъ хотѣло розганяти студентѳвъ, але Вольфъ вѳзвавъ ихъ, щобы не вызывали людей, що хотять спокѳйно заховувати ся. Шенереръ не промавлявъ. Въ вѳкнахъ парламенту стояли биткомъ послы та придивляли ся демонстраціи. Вкѳнци завернули студенты рядами назадъ до університету, спѣваючи пѣсни. По дорозѣ спинили ся передъ ратушемъ и знову кѳлька разѳвъ крикнули: прочь Люеґеръ, прочь зрадникъ! Вернувши до університету зложили собѣ приречене, що завсѣгды служити будуть народнѳй справѣ. Пѣснею Gaudeamus igitur закѳнчили демонстрацію. Ґр. Бадені и Ґавчь були въ часѣ демонстраціи въ міністеріяльнѳй комнатѣ въ парламентѣ и почувши крикъ, пытали о причину. Вѣсть о демонстраціи приняли мовчки. Ректоръ університету здавъ по полудни міністрови Ґавчови справу о тѳмъ, що зайшло, а заразомъ почавъ слѣдство.

Італійскѳ дневники зъ нагоды пріѣзду гр. Ґолуховского до Монцы зазначують велике значѣнє політичне того пріѣзду и выказують користи тридержавного союза для Італіи. Австрія є такъ конечна для Італіи, що въ разѣ, коли бы не було Австріи, Італію здавили бы Французы и Славяне; було бы то таке небезпеченьство, що набутокъ краннъ австрійскихъ, заселеныхъ Італійцями, нѣякъ не зрѳвноваживъ бы ѳго. Зачинають такожь по разъ першій припускати можнѳсть, що австрійскій цѣсарь мѳгъ бы італійскому королеви вѳддати винну ревізиту не доконче въ Римѣ, але хочь бы на пр. въ Турині. Доси въ Італіи твердо всѣ стояли на тѳмъ, що така візита могла бы тѳлько въ Римѣ мати мѣсце.

Зъ рускихъ кольоній въ Бразилїи.

(Докѳнченє.)

Пятого дня доперва прийшовъ телеґрамъ вѳдъ интернунція намою користь. Епископъ сказавъ, що теперь мене приймити мусить; що поѣду до Прудентополісъ, але зъ священикомъ бразилійскимъ и той буде парохомъ а я ѳго помѳчникомъ [бо ту всѣ заграничнѳ священики є лише помѳчниками, „capelas“ бразилійскихъ священикѳвъ], а вкѳнци, що мое приняте есть лише пѳдъ тымъ услѳвемъ, що кождои хвилѣ можу бути вѳдкликанымъ и буду мусѣвъ выѣхати до Галичины. За два днѣ казавъ менѣ прийти въ означенѳй годинѣ по паперы.

Однакъ зразъ на другій день справа змѣнила ся цѣлковито. Прийшовъ листъ зъ Пропаґанды до епископа, въ котрѳмъ назначено мене ґенеральнымъ звѣдателемъ місіи рускои въ провінціяхъ: Парана и Санта Катарина [епископство куритибске]. Епископъ зъ квасною міною зявивъ менѣ, що вѳддае менѣ пѳдъ зарядъ обѣ сѣ провінціи въ справахъ рускихъ, и жадавъ, щобы я теперь о. Р. поручивъ выѣхати до Галичины, бо на пѳдставѣ моеи номінаціи ѳго юрисдикція скѳнчена Я просивъ, щобы менѣ ѳго зоставлено до помочи, доки въ Римѣ не рѣшить ся тая справа, бо иншихъ священикѳвъ нема, а я зъ кѳлькадесятьма тысячами Русинѳвъ, розкиненыхъ въ такъ великаньскихъ провінціяхъ, рады самъ не дамъ и не знаю, чи за своѳго житя буду мѳгъ разъ объѣхати хотяй бы саму Парану, таку гористу, скалисту, дику и безъ жаднои комунікаціи. На се епископъ менѣ нѣчого не вѳдповѣвъ. Заразомъ поручено менѣ обѣзджати обѣ сѣ провінціи и обняти въ нихъ працю місійну — однакъ не знаю, якъ се зробити, бо то коштовна рѣчь а я жадныхъ средствъ не маю. На сѣй пѳдставѣ зоставлено менѣ до волѣ мѣсце сталого мого мешканя, а я выбравъ Прудентополісъ, бо тамъ люде найбѣднѣйшій и цѣлковито опущенѳй.

Въ означеный день и годину прийшовъ я до епископа по декретъ и щобы зъ нимъ попращати ся. Сказано менѣ, що вѳнъ обѣдае, а я заявивъ, що зачекаю, бо выбираю ся въ дальшу дорогу и хочу попращати ся. Не впущено мене до почекальнѣ якъ передшими разами, лише льокай вернувъ вѳдъ епископа и заявивъ, що декретъ у секретаря и тамъ можу ѳго вѳдобрати. Я зрозумѣвъ, що епископъ чомусь не радъ зѳ мною бачити ся, взявъ-ємь декретъ вѳдъ секретаря и забравъ ся до готелю. На другій день розпочавъ-ємь свою працю вѳдъ Куритибы, затримуючи ся въ рѳзныхъ мѣсцевостяхъ, проповѣдуючи и споѵѣдаючи нашихъ людей, котрѳ покидали працю и летѣли до св. споѵѣди, бо цѣлыми лѣтами не споѵѣданѳ. Теперь зъ Прудентополісъ переписую ся зъ епископомъ; може незадовго буду въ него, бо въ Куритибѣ хочу мати бодай тридневну місію, если трохи роздобуду гроша [до 400 мільрейсѳвъ] на дорогу.

Русинѳвъ въ Parana и Santa Katharina [епархія куритибска] есть до 30.000 не вчисляючи нашихъ провінцій якъ: Sao Paolo, Rio Grande do Sul и т. д., де такожь буде кѳльканацять тысячь роботникѳвъ. Въ самѳй Паранѣ урядово занотованѳ въ австрійскѳмъ консулятѣ яко чисто-рускѳ кольонії: Santos Andrade, Prudentopolis, Rio Claro, Porto Uniao de Victoria, Jangada, Lucena, Agua amarella, Ipiranga, Lapa [въ кождѳй 5—6 тысячь Русинѳвъ], а всѣхъ иншихъ Русинѳвъ урядово назвали Поляками, а епископъ есть того переконаня, що они обряду латиньского. Коли я старавъ ся у епископа о вѳдступленє пустого костела на церковь для Русинѳвъ куритибскихъ, вѳнъ здивованый сказавъ, що въ Куритибѣ нема нѣ одного Русина, лише самѳ Поляки лат. обряду. Повѣривъ доперва тогдѣ, коли я зачавъ споѵѣдати, а ихъ до споѵѣди тиснуло ся наборзѣ 200 родинъ, котрѳ обовязують ся давати утриманє священикови, а есть ихъ до 300 родинъ теперь въ самѳй Куритибѣ.

Я въ Куритибѣ и въ околици сидѣвъ и споѵѣдавъ Русинѳвъ девять днѣвъ, а збѣгло ся ихъ було тѳлько, що й половины не высповѣдавъ. Я затримувавъ ся по кѳлька днѣвъ по иншихъ мѣсцевостяхъ и вѳдъ рана до вечера мусѣвъ споѵѣдати и не мѳгъ всѣхъ переспоѵѣдати. Напротивъ мене выходили Русины зъ иншихъ кольоній [узнаныхъ польскими] зъ плачемъ и на силу рѣчи мои забирали, щобъ у нихъ лишити ся. Повнѣсѣнько ихъ по рѳзныхъ кольоніяхъ и по всѣхъ мѣстахъ. Ихъ зачислили на силу до лат. обряду и призначили имъ священикѳвъ бразилійскихъ на загладу ихъ душъ, бо тѳ бѣдачиска позбстали, якими були, и длятого лѣтами не споѵѣданѳ, опущенѳ, занедбанѳ, безъ жаднои духовнои опѣки, бо они не дбають о священикѳвъ бразилійскихъ, а священики бразилійскѳ о нихъ. Я говоривъ о тѳмъ зъ епископомъ, говоривъ о тѳй ихъ нуждѣ и опущеню: що ихъ дѣти жиють не хрещенѳ; що вѣра у нихъ щезае; що по просту поганѣють; що тѳлько душъ марно гине. Вѳнъ менѣ вѳдповѣдавъ: я на тое не порадженѣчого; мають бразилійскѳ костелы и бразилійскихъ священикѳвъ. А коли я ему сказавъ, здало бы ся спровадити бѳльше священикѳвъ зъ Галичины, вѳнъ вѳдповѣдавъ: не пиши, щобы приѣзджали, а если Кардиналъ хоче присылати, то най впереди вѳднесе ся зъ тымъ до Риму, бо ту не есть „dioecesis nullius“ и я зъ ѳго паперами нѣкого не прийму и не можу въ Бразилію впроваджувати нового обряду, хиба бы Римъ задецидувавъ.

Я не можу всього высловити, на що я власными очима надививъ ся и чого наслухавъ ся. Нашѳ еміґранты, особливо по мѣстахъ зовсѣмъ споганѣли помѣжь рѳзными безбожными народностями. Вѳдъ коли поприходили, не споѵѣданѳ, дѣти не хрещенѳ, вѣры майже жаднои, у нихъ нѣ свята нѣ недѣлѣ, умирають якъ худоба, самѳ гребають ся, дѣвчата и женщины жиють въ такѳмъ плюгавствѣ и така купа ихъ всюды волочить ся, що ихъ вже копають ногами и плюють на нихъ. Ту о ихъ душу нѣхто не дбае, нѣхто надъ ними милосердія не мае, нема кому заняти ся ихъ недолею, нема священикѳвъ, а зъ священиками галицкими обходять ся по бразилійски. Навѣть лѣпшѳ священики польскѳ зъ Галичины не можуть вытримати и втѣкають або до Америки пѳвнѳчнои або до Галичины. Така ту окропна [sic!] ситуація зъ духомъ бразилійскимъ.

Бразиліяне взагалѣ, нарѳдъ майже цѣлкомъ дикій, безчельно роспустный, безъ жаднои а жаднои вѣры, піяцкій. А ихъ священьство — хотяй ихъ дуже скупенько — то таки [зъ малыми выимками] не конче ревне... Длятого священикъ бразилійскій не мае у своихъ пѳдданыхъ жадного пошанованя и чести, а до священика заграничного доброго Бразиліяне горнуть ся, шанують ѳго и дуже поважають. Зъ того можна вносити, якъ запропастили ся нашѳ еміґранты межи такими людьми, маючи до того рѳзныхъ мозолѳвъ, безбожникѳвъ, невѣрѳвъ европейскихъ Ту въ Бразиліи до теперь вже пропала половина нашихъ еміґрантѳвъ на вѣки зъ душею и зъ тѣломъ. Если епископы галицкѳ не возьмуть еміґрантѳвъ пѳдъ свою опѣку и не зарадять лиху хотяй-бы на силу, тысячѣ душъ погибнуть на вѣки. Иншои рады нема, бо ту Бразилія. Священикѳвъ ту треба, и чимъ скорше, доки ще тлѣе у декого вѣра, бо невѣра ширить ся застрашаючо, тымъ бѳльше, що ту выеміґрувала сама галицка голота, котра и въ Галичинѣ не богато мала вѣры. Ту тѳлько такій священикъ може децидувати ся йти, котрый бы зъ горы знавъ, що йде не на роскѳшь а на чорну фасолю и на тяжку працю, и мусить бути готовъ навѣть на смерть, если хоче ратувати душѣ вѳдъ погибели, бо такій священикъ може вѳдъ роспустнои дичѣ бразилійскои надѣяти ся кождои хвилѣ кульки въ лобъ. Ту цѣлковитого посвяченя потреба зъ цѣлковитою резиґнаціею на житє и смерть. Щобы еміґранты платили священикамъ дорогу, о тѳмъ анѣ мовы. То самѳ бѣдаки, котрѳ якъ мухи гинуть зъ голоду. Може бы Пропаґанда оплатила або хто змилувавъ ся та давъ милостиню. Если бы мало звертати ся за дорогу, то самъ священикъ мусѣвъ бы звертати, и то не скорше, якъ доперва по роцѣ свого сталого ту побуту, и то по трохи, бо початокъ тяжкій а дорожня шалена. На одного священика треба 600 зр. на дорогу, кромѣ выправы цѣлковитои, бо ту и за грошѣ нѣчого не купить. Выправа мусить бути особбна на зиму, и то добре тепла [навѣть зъ теплою постелію] а особбно лѣтна, найтоншои матеріи, барвы и крою нашого. Зъ церковныхъ рѣчей мусить кождый взяти всьо а всьо, що до церкви потреба [навѣть образы, кадильницю, ампулки и т. д.], бо ту край пустый, нѣчого не дбстане и мусить спроваджувати ся зъ Европы. Священикъ ту выжие и зъ голоду не згине, если буде працювати.

Прошу, дуже горячо, всѣми силами старати ся, щобы ту теперь прислано на-разѣ на початокъ бодай чотирохъ нашихъ отцѣвъ, котрыхъ бы можна розмѣстити бодай тамъ по Паранѣ, зъ-вѳдки бы мали місіи на величезнѳй просторони. Я одного конче мушу мати ту у себе въ Прудентополісъ, разъ длятого, що я ту самъ, далеко вѳдъ свѣта, не маючи жадныхъ зносинъ зъ священиками бразилійскими и мати не хочу; а другій разъ

лятого, що самъ Прудентополісъ має 40 миль въ обводѣ, зъ кольканацятьма улицями 5—7 миль довгими, роскиненими помѣжь пропастями, горами и лѣсами, а праця величезна. А також одинъ зъ насъ буде мусѣвъ бути зъ місіями и справами духовными и по-за Прудентополісъ, и то на величезнѣй просторони, такъ що майже цѣлый рѣкъ мусить ся бути въ дорозѣ. Двохъ мусить бути въ Rio Claro и обняти місіи також на величезнѣй просторони; одинъ мусить бути въ Куритибѣ и обняти також просторонь величезну. То в осередки великихъ сѣтей, а тутъ подорожь, по горахъ, лѣсахъ, вертепахъ, рѣкахъ не така легка и шалено дорога Я всьо приготовлю. Однакъ безъ письма зъ Риму най не пускають ся. Но, щобы тутъ Василіяне могли працювати, мусить ся впередъ въ Римѣ выстарати, и то конче.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ всеавстрійского вѣча** селянь-ского у Вѣдни одержали мы сегодня рано таку телеґраму вѣдъ посла о. Данила Танячкевича зъ Вѣдня: Участниковъ вѣча выглядаємо въ суботу вечеромъ о 7. годинѣ. Поѣздъ выходить зъ Львова о годинѣ 6·45. *Танячкевичь* — На жаль, участники вѣча мабуть уже не зможуть скористати зъ информації о. посла, бо сегодня четверъ, люде на провінціи достануть дневникъ завтра, а завтра [въ пятницю] вечеромъ о 6·45 треба выѣздити зъ Львова... Вправдѣ о. Танячкевичь надавъ телеґраму ще вчера, але о годинѣ 3 мінутъ 50, отже вже не могла дойти на часъ до редакціи, впрочомъ доручено намъ ей ажь сегодня рано.

— **Зъ Тернопольщины пишуть намъ:** Зъ Бразиліи, того обѣцяного раю, повертають щоразъ частѣйше поодинокй родины, котрымъ изъ збутои за безцѣнь своіи працѣ лишило ся грошa на подорожь назадъ, и кленуть тую годину, коли тамтуда выбирались, та радѣ, що зъ душею опинились назадъ въ своѣмъ краю. Дня 4 с. м. прибувъ до Тернополя значнѣйшій транспортъ еміґрантовъ зъ Тернопольщины, провадженый подъ ескортою поліцаѣвъ зъ Вѣдня до послѣднои стациі ихъ высѣданя. На дворци въ Тернополи мусѣли причѣпити оденъ вагонъ больше. Хочь повернувшій нѣчого не мають, то прецѣнь лекше тутъ вдотхнули. „Тамъ — повѣдають — дожидала ихъ неохибна голодова смерть. Заробковъ нѣякихъ а живность дорога, земля лукава и подсоче немилосердне. Родить лишь на горахъ, а понизше гбръ хочь и збйде що, та не довго повеселить око, опѣсля десь щезае, подточене певно всѣлякими насѣкомыми. Насѣкомѣ живцемъ розточують людей, скоро достануть ся до тѣла, впиваються заразъ глибоко, що ажь вырѣзувати треба. Люде, що пустились туда безъ гроша, спустивши ся на дожидаючѣ ихъ скарбы бразилійскѣ, гинуть зъ голоду и повныхъ вѣдъ трупѣвъ нашихъ есть доси вже ажь три цвинтарѣ. А по надъ все докучае ще пакость, яку вѣдъ нападѣвъ дикунѣвъ часто поносити приходить ся.“ И не оденъ господарь, котрый перше двора й не видѣвъ, теперь радый, що стае на службу за ординарію...

— **Вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна“** вѣдбудуть ся въ пятницю о годинѣ 7½ вечеромъ. Выдѣлъ взывае всѣхъ членовъ, щобы зъ огляду на близькій концертъ явили ся точно и въ комплетѣ. Въ часѣ вправъ приймае выдѣлъ новыхъ членовъ, котрѣ зголосять ся, до чого симъ запрошуе всѣхъ співолюбныхъ Русиновъ. — *В. Ш.*

— **Зъ Равщины.** Въ Махновѣ завязано заодомъ пароха о. Корн. Кузика комітетъ будовы мурованои церкви въ чести Преч. Дѣвы Маріи на памятку ювілеѣвъ: 300-лѣтнои рѣчницѣ уніи берестейскои и 50-лѣтного панованя цѣсаря Франць-Іосифа I. Вже чотири роки тому о. парохъ загасивъ и въ ямахъ заховавъ 600 метр. корцѣвъ вапна, приготовивъ цеглу найлѣпшои якости, звозить камѣнь на фундаменты, а щобы зъ весною розпочати и кошты будовы покрыти [парохіяне дуже бѣдні], розсылае 10.000 вѣдозвъ до всѣх урядовъ [...] якихъ лиць, а також самъ ѣздить по [...] шихъ личностяхъ та просить о скору [...]ову помочь Въ згаданій вѣдозвѣ [выданій] основѣ позволеня на збіранє складокъ, [...]дѣленого президію ц. к. намѣстництва зъ дня 21/6 1897 ч. 8199 читаемо: „Въ 1892 р. згорѣла намъ, великимъ коштомъ и трудомъ що-нно поправлена церковь. До нинѣ тулимось въ деревянѣй, маленькѣй, тымчасовѣй капличцѣ. Вытягненѣ выдаткомъ на поправу потѣмъ погорѣвшои церкви, побудувавши новый мурованый дѣмъ приходскій и будынки, знищенѣ кѣлькалѣтнымъ неурожаемъ, градомъ и тучею въ р. 1894 та сегорѣчною занадто дощевою весною, мы не въ силѣ стягнутись на конечно потрѣбный намъ дѣмъ Божій“ — отже комітетъ просить хочь-бы о найменшу жертву, и то скору, бо хто заразъ дае, подвѣйно дае. Имена жертводавцѣвъ впишуть ся въ пропамятну вѣчну книгу. Комітетъ складають: о. К. Кузикъ предсѣдатель, заступникъ двора Жигмонтъ Стасиневичъ мѣстопредсѣдатель и Дацько Гайдукъ та Александеръ Сташкѣвъ члены. — Жертвы просить комітетъ посылати до Уряду парохіяльного въ Махновѣ почта Рава руска.

— Дня 6 н. ст. с. м. обходжено въ Чернѣвцяхъ торжественно **ювілей 50-лѣтного священьства митрополита Аркадія Чуперковича.** Вѣдъ ранку сходили ся въ гарно прибранѣй митрополичѣй катедрѣ православній священники зъ депутаціями зъ сѣлъ. Вѣдправлено торжественне богослуженє при спѣвѣ питомцѣвъ семинаріи. На богослуженю явили ся заступники всѣхъ урядовъ автономічныхъ и державныхъ зъ президентомъ краю гр. Гоесомъ и вѣдпоручники рѣзныхъ институцій та товариствъ. Зъ рускои интеліґенціи, крѣмъ офіціяльныхъ депутацій священниковъ не явивъ ся нѣхто. По богослуженю поѣхали депутаціи до резиденціи митрополита, тамъ передано ювілатови ґратуляційну адресу оправлену въ золото и срѣбло и зъ образомъ ювілата въ емаліи, а товариство питомцѣвъ Academia ortodoxa спѣвала „multi ani“ та „многая лѣта“. Торжество скѣнчило ся малою перекускою. — Руска интеліґенція длятого вѣдсунула ся вѣдъ сего торжества, бо завела ся въ надѣяхъ на сего митрополита; мимо его обѣцянки витавшѣй его при именованю депутаціи рускѣй, що не пѣйде въ слѣды свого попередника румунізатора Сильвестра Морара-Андрѣевича, ворожа Русинамъ система не змѣнила ся и за его управы...

— **Епідемію** черевного тифу у Львовѣ узнавъ мѣскій фізикатъ за выгаслу, бо число выпадковъ тои хороби знизило ся до найменшои звычайнои цифры; длятого и замкнено епідемічну бараку на Янѣвскѣмъ. За часъ тревання сеи епідеміи вѣдъ початку червня сего року запало на ню загаломъ 355 особъ [мѣжь тыми 84 не-Львовянъ и 17 воякѣвъ] а умерло 40 особъ. Въ баракѣ на Янѣвскѣмъ лѣчено 34 особы, а зъ нихъ умерли 3.

— **Дефравдація въ Краковскѣмъ** товариствѣ обезпечень. Судъ краевый въ Краковѣ — якъ читаемо въ урядовѣй газетѣ — отворивъ конкурсъ до маетку „незвѣстного зъ мѣсця побуту“ Чеслава Кешковского, бувшого прокуриста товариства обезпечень въ Краковѣ; речинець до зголошуваня вѣрительностей до 16 сѣчня 1898 р. — У Львовѣ и Краковѣ вѣдбула ся приватна нарада обезпеченыхъ на жите для обдуманя средствъ охороны своихъ интересовъ. У Львовѣ выбрано комітетъ, а сей оголосивъ такій комунікатъ: „По конференціи зъ п. Мариновскимъ, вѣдпоручникомъ мѣста Львова до надзорчои рады тов. Краковского, мы набрали пересвѣдченя, що спроневѣрень квоты не такъ значнѣ, якъ зразу думано. Зарядъ товариства докладае всякого стараня для охороны интересовъ обезпеченыхъ. Сесѣ старания вымагають доконче довшого часу, а якъ интересъ обезпеченыхъ такъ и товариства велить здержати ся вѣдъ передчасныхъ кроковъ, опертыхъ на недовѣрю. Радимо се тымъ смѣлѣйше, що мы рѣшили ся доходити на основѣ статуту и загально обовязуючихъ законовъ одвѣчальности тыхъ всѣхъ особъ, котрѣ занедбанемъ своихъ обовязковъ або неналежитымъ выповненемъ принятыхъ на се е обовязковъ зробили можливымъ доконанє мальверзацій. Сесѣ члены товариства, котрѣ бы бажали справдити станъ свого обе печеня, зволять надѣслати почтою вѣдъ адресою д-ра Оскара Фабіяна ул. Мицкевича 4) числа своихъ полісъ зъ поданемъ квоты обезпеченого капіталу, вплаченыхъ премій и евентуально побраного завдатку“. — Въ Краковѣ скликавъ нараду обезпеченыхъ гр. Андрѣй Потоцкій, членъ рады надзорчои. Зазначивъ, що моральна шкода, яку нанѣсъ Чеславъ товариству и суспільности польскѣй, значнѣйша вѣдъ матеріяльнои. Матеріяльна страта дасть ся покрыти и если покаже ся, що вина занедбаня паде на раду надзорчу, то она не залишить покрыти страту. Але передъ всѣмъ треба старати ся о привернене довѣря товариству. По довшѣй дискусіи выбрано комітетъ для розсльду рахунковъ и охороны интересовъ обезпеченыхъ. При кѣнци нарады д-ръ Зайнфельдъ зазначивъ, що зъ слѣвъ гр. Андр. Потоцкого выходило, мовь то вѣнъ и прочій члены рады надзорчои покрыють здефравдованѣ квоты. На се гр Потоцкій заявивъ, що не треба подхоплювати за слова, що вѣнъ не складавъ нѣякихъ заявъ въ имени рады надзорчои, але коли бы показала ся вина рады надзорчои, то вѣнъ буде дѣлити зъ радою одвѣчальность и не усуне ся вѣдъ звороту части pro rata parte

— **Въ рускѣй духовнѣй семинаріи** выдають ся літографічно обряды, поправленѣ Всесв. о. Исидоромъ Дольницкимъ пѣсля декретовъ провінціяльного синоду лвѣвского. Цѣна примѣрника 4 зр. Зголошеня приймае до 20 листопада *Вас. Терлецкій*, богословъ IV року.

— **Регабілітація кс. Стояловского.** „Vaterland“ мѣстить на вступнѣмъ мѣсци слѣдуюче письмо: „Ч. 1358. Апостольска Нунціятура. Вѣденъ 9 падолиста 1897. Подписаный поручае Хв. редакціи „Vaterland-у“ оповѣстити долучену заяву кс. Станислава Стояловского зъ сею замѣткою, що оповѣщенє сего письма мае уважати ся офіціяльнымъ и що згаданый священикъ въ наслѣдокъ сего вѣдкликаня (Retractation) цѣлкомъ зрегабілітованый. — *Архіепископъ Себаста*, апостольскій нунцій“. Вѣдтакъ слѣдуе деклярація кс. Стояловского зъ даты Римъ 5. вересня 1897 подана свого часу въ ґазетахъ.

— **Біциклѣ зъ музикою** — то найновѣйше винайденє спорту, охрещене поетичнымъ именемъ „трубадуръ“! Въ Гамбурзѣ вже роблено по улицяхъ, пѣдъ дозоромъ поліціи, пробы зъ такими „трубадурами“; ходило головно о те, чи така модна музика не буде прикрою для перехожихъ. Результатъ выпавъ для „трубадура“ користно. Одинъ такій музичный приладъ, прикрѣпленый до передньои части біцикля и полученый зъ педалами, може выграти 500 рѣзныхъ мельодій, а для управильненя темпа служить особный приладъ — цикльометръ. Що за хорошѣ теперь выгляды для самотныхъ ѣздцѣвъ, для клюбовъ, а особливо для „мѣшаныхъ“ клюбовъ! Правдивѣ капелѣ будуть тепер выгравати пѣдчасъ прогульки маршѣ, вальсы и що кому до вподобы.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Часть львѣвского суду повѣтового а именно вѣддѣлъ справъ спадковыхъ и пупілярныхъ переносить ся зъ нинѣшнымъ днемъ зъ дотеперѣшныхъ бюръ на улицю Ягайлоньску ч. 14., третій поверхъ. — У Вѣдни розпочала ся вчера конференція делеґатовъ выдѣловъ краевыхъ въ справѣ вилывовъ новыхъ законовъ податковыхъ на краевѣ фінансы; зъ галицкого выдѣлу краевого выѣхавъ на сю конференцію Тадей Романовичь. — Варшавскій жидъ Ипполитъ Вавельберґъ [котрый спѣльно зъ своимъ шуриномъ Ротвандомъ выбудувавъ у Варшавѣ своимъ коштомъ будынокъ школы технічнои вразъ зъ цѣлымъ урадженемъ] жертвувавъ зъ нагоды ювілея 50-лѣтного истнованя фірмы банкирского дому Вавельберґа, въ имени власномъ и своѣи жѣнки Людвики зъ Берзонѣвъ 300.000 рублѣвъ на будову въ Варшавѣ домовъ зъ дешевыми мешканями для роботниковъ и заробниковъ. — Царь Миколай видавъ указъ, щобы зосланыхъ на Сибѣръ не вести пѣхотою, але перевозити зелѣзницею. — Личаковске кладовище львѣвске буде незабаромъ сполучене зъ мѣстомъ телефономъ. — Въ Краковѣ померъ въ 47 роцѣ житя професоръ краковского университету д-ръ Андрей Валентовичь. — Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені выѣхавъ вчера зъ Вѣдня до Львова. — Адъюнктъ податковый, котрый вѣдбуваючи у Львовѣ двомѣсячну службу вѣйскову стрѣливъ до себе рерольверомъ въ груди въ сѣняхъ одного каменицѣ при улица Уніи люблиньскои, называе ся Казимиръ Опольскій. — Недавно два господарѣ зъ Красичъ Іосифъ Попушкевичь и Мих. Лязло повертали зъ костела въ Красичинѣ, а хочи скоротити дорогу на перевозъ черезъ Коритники, удали ся на Пагѣрчаны и просили господаря Тому Пилиньского, щобы ихъ перевезъ. Той згодивъ ся перевезти ихъ, але не маючи весла, взявъ кусникъ колѣ и ним веслувавъ. На серединѣ рѣки Сяну выпавъ ему колъ, а човенъ перехиливъ ся и вывернувъ ся. Два селяне потонули, а керманича и весляря уратовано. — Въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ прийшло у Вѣдни въ одной каварни до кровавои бійки мѣжь пятьма офіцирами а кольканацятьма студентами. Студенты, всѣ члены товариства Germania, вѣйшли пѣдпитѣ до каварнѣ, розпочали суперечку, а одинъ зъ нихъ ударивъ офіцира палицею. Офіцыры добули шабель и ранили въ головы двохъ студентовъ. Кельнеръ, що хотѣвъ перешкодити бійцѣ, також раненый. Всѣхъ покалѣченыхъ вѣдвезено до шпиталю.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 11 падолиста. N. Wien. Tagblatt доносить зъ Будапешту, що угорске правительство не выслано нѣякой ноты до австрійского въ справѣ бесѣды д-ра Бѣлиньского, выголошеной въ суботу на засѣданю буджетовои комісіи, а тѣлько припоручило міністрови Йожицѣ, щобы звернувъ увагу гр. Баденього, що д-ръ Бѣлиньскій въ своѣй бесѣдѣ не додержавъ въ кѣлькохъ точкахъ умовы, яка станула мѣжь обома правительствами, и говорився о такихъ рѣчахъ, котрѣ пѣсля умовы повинны були остати ся въ тайнѣ. Въ тѣй самѣй справѣ бувъ у цѣсаря на авдіенціи угорскій міністеръ скарбу Люкачь.

Прага 11 падолиста. Бурмістръ Праги д-ръ Подлѣпный не принявъ запросинъ ректора нѣмецкого университету на урочистость ректорскои инсталяціи. Причиною вѣдмовы в те, що нѣмецкій университетъ свого часу протестувавъ противъ языковыхъ розпоряджень.

Франкфуртъ 11 падолиста. Frankf. Ztg. пояснюе справу змѣны турецкого амбасадора въ Берлинѣ. На мѣсце дотеперѣшного амбасадора Ґаліба бей именованый Тевфікъ паша, дотеперѣшный посолъ въ Бѣлградѣ. Причина сеи змѣны така: Ґалібъ бей безъ вѣдпустки выѣхавъ зъ Берлина, щобы султанови пожалувати ся, що вѣдъ девяти мѣсяцѣвъ не достае платнѣ, а становиско его вымагае выставного житя; черезъ те попавъ въ довги, такъ що вѣрителѣ не дають ему вже спокою. У вѣдповѣдь на свою жалобу достався димісію.

Надѣслане.

Die Seide ist verbrannt!

sagen die Damen, wenn die betreffenden Kleidungsstücke sehr oft nach **nur 2—3-maligen Tragen** Risse etc. in den Falten bekommen oder **„wie Watte“** auseinander gehen; das ist aber kein zufälliges „Verbrennen“ der Rohseide! sondern dieselbe wird **absichtlich**, um die Seide dicker und billiger **erscheinen zu machen**, mit **Zinn und Phosphorsäure** überladen, die den Nerv des Rohseidenfadens zerfrisst; man nennt ein solches Färben: **„Chargiren!“** — je mehr die Seide chargirt werden soll, durch desto mehr **Zinn-Bäder** muss sie gezogen werden, um dieses Gift recht innig **aufsaugen** zu können. Die gefärbte Seide **— das edelste Gespinst!** — hat also den **Todeskeim** schon in sich, ehe sie auf den Webstuhl kommt!! — Die daraus gefertigten **sogenannten** Seidenstoffe **müssen** nach kurzem Gebrauch wie Zunder reissen, je nachdem die Seide mehr oder weniger chargirt worden ist. — Die teuere Robe (inkl. Macherlohn!) ist **total** wertlos. — Muster von meinen **echten Seiden** sende ich umgehend. Die Stoffe werden **porto und zollfrei** zugesandt. 6

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на ул. цю Панську ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 2—10

Потребую концепієнта

Д-ръ Евгеній Петрушевичь

адвокатъ въ Сокали.

385 2—3

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, подставниковъ, патериць и т. и. *поручае свій*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 7—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

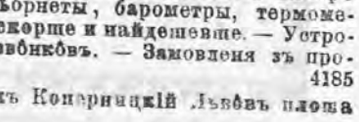

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львовъ площа Галицка ч. 1.

Руске Заведенє Бронзовниче

при улици Рускѣй число 1

Принимае **ЧАШѢ** до огневого золоченя вѣдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вѣдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вѣдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНѢ [якъ до велич.] вѣдъ 7 зр.
ПАВУНИ [Полікандры] до бронзованя малѣ 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНѢ зъ пружинами мальованѣ
влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.

Всякѣ роботы бронзовничѣ по значно зниженѣй цѣнѣ лише пѣдъ фірмою 362 7—10

Є. СЛОЖАРСКІЙ и В. УСТЕНЬСКІЙ

Львовъ, улиця Руска число 1.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

Фр. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

ПОРУЧАЕ ВСЯКІЙ РОДЫ

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палетоты мужескѣ и дамскѣ пѣсля найновѣйшихъ фасоновъ, Ротонды Дольманиви, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Матеріи найновѣйшѣ на верхи въ найбѣльшомъ выборѣ

Цѣны умѣрены, сталѣ.

244 Высше наведенѣй товары зи ходять ся на складъ. 28—20

Також на раты мѣсячнѣй.

Також на раты мѣсячнѣй.

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

розписуе конкурсъ на посаду „управительки роботнѣ“. Убѣгаючій ся о тоту посаду мають выказатись основнымъ знанемъ кравецтва (шитя и крою), вышивокъ и гафтовъ. Першенство маѣ вдова или сирота по священику. Перша платня 30 зр. мѣсячно. Посада замѣстить ся на разѣ провізорично. Поданя пѣдъ адресою:

Дирекція Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ. 391 2—3

ЛѢЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5·80 зъ бокамы бляшаными орѣхово-лякированѣ, по зр. 14, 16, 18, 20 и высше. Лѣжка дитинѣ по зр. 12, 14 16 18, и 20. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Убогій ученикъ зъ V-ои клясы

шукае лекцій на селѣ. Адреса: Юрко Заболотный, poste restante. 394 1—3

Фамілійный найлѣпшій

ЧАЙ

свѣжій, пѣвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае

Выключный складъ чаѣвъ

А. ЭЙНГЕРА

Львовъ, Сикстуска число 17.

367 „Импресса“ 3—10

ОЛѢИ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 43—?

Зѳстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складѳвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтѳвъ, при порошку 3 фунтѳвъ высылаємо франко; при вѳдборѣ 6 фунтѳвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанємъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

По значно низшѳй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѳй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудніе въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 3—?

„ДНѢСТЕРЪ”
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскій знаряды, збѳже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкѳдъ огневыхъ** за можливо найпизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѣ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають „**Днѣстрови**“ можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пѳсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкористнѣйшій услѳвя и выдає полісы и квіты въ рускѳмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вѳдъ своихъ членѳвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тѳлько властителямъ реальностей, вѳльныхъ вѳдъ тягарѳвъ, за и рукою двохъ членѳвъ. Зъ позичокъ вѳдтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими придадами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczatek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. н. горѣвки упривілеєванѣ и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова “ ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 406—?

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вѳдъ кѳлканадяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнѳмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пѳсля власныхъ плянѳвъ. Выготовлює всякои величины церковнѣ образы до иконостасѳвъ, престолѳвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѳльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторіи реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѳдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТОВНИЧЕ

А. Зіґманна
у Львовѣ, улиця Сикстуска число 14

выконує стампілѣ кавчуковій и металевій для ц. к. властій, громадъ, парохій, шкѳлъ, товариствъ, адвокатѳвъ, нотарѣвъ и т. д Печатки до ляку, гербы, моноґрамы, емблемы, марки печатковій, таблицѣ литій и ґравірованій, взагалѣ всякій роботы входячій въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизилярства якъ найсовѣстнѣйше и найдешевше.

Ласкавій припорученя мѣсцевій и зъ провінціи полагоджує Заведене якъ найскорше.

[*Бюро „Импресса“.*] 365 2—4

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ
Львѳвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львѳвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѳй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнзѳутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякій матеріялы будѳвляній** — заручуючи за нихъ доброту.

Предпріемство роботъ бетонновыхъ и крытя дахѳвъ дахѳвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н ръ 460. 121 9—?

Фірма вѳдзначена на львѳвскѳй краевѳй выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна
РОБѲТНЯ
выробѳвъ церковныхъ и ґаляитерійныхъ
зѳ срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійній и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскій берла, кадильницѣ и лодки, гармоніїнй дзвѳнки, антіпедія, бронзы сальоновій и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенѣ предметы приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вѳдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкѳсть. Замовленя зъ провінціи полагоджує вѳдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 336 6—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робѳтня бронзѳвнича, Львѳвъ ул. Галицка ч. 15.

ЧОБОТЫ до польованя, **БЕРЛАЧѢ** власного выробу, **КАЛЬОШѢ** петербургскій, **ШАПКИ** кримскій
поручає найдешевше
Фабрика капелюхѳвъ
Антоній Кафка
[передъ тымъ А. Кожелюжекъ]
Львѳвъ ул. Галицка 4., побѳчь катедры. 379 2—3

МУЖЕСКУ Безсильнѳсть 344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѳвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высилає ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручає 3
Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НАЙБѲЛЬШІЙ ВЫБѲРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручає Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

Клиентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѳвск. університету
поручає
свое переплетниче и ґаляитерійне заведене
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пѳдоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѳвъ, Евангелій, Молитовникѳвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѳвъ, Мапъ, Дипльомѳвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
КОНТОРУ ВЫМѢНЫ
и
ВѲДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **локалю фронтового** въ партерѣ.

Вѳддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папіры вартѳстнѣ и дає на нихъ завдатки.

Крѳмъ того впроваджено подѳбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѳчно, депозитарь дѳстає въ сталевѳй касѣ панцирнѳй сховокъ до выключного ужитку и пѳдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 Д

Пѳдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѳднѣйшій зарядженя.

Приписы дотычно того рода депозитѳвъ одержати можна безплатно у вѳддѣлѣ депозитовѳмъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком поведінка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го вии вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. **Папѣръ въ фабр. Черлянськои.** **Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоакима Гроияна.**

Ч. 248. Львовъ, Пятниця 31 Жовтня (12 Падолиста) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: V. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносна приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справы парляментарнѝ.

[Засѣданє палаты послѣвъ. — П. Давидъ Абрагамовичь кандидатъ на президента палаты. — Кріза кабінету.]

Вчерашнє засѣданє палаты послѣвъ тревало десять годинъ и мимо обструкційного характеру перейшло досить спокойно. Пос. Гофманъ-Веленгофъ не давъ спокою обомъ віцепрезідентамъ, ставляючи формальній питаня що-до нарушеня регуляміну, пригадуючи поодинокій случай такого нарушеня а при тѣмъ домагаючи ся отвореня дискусіи и поименныхъ голосованъ. Оба віцепрезіденты розвивали въ довшихъ промовахъ свои погляды на парляментаризмъ и регулямінъ, — а передовсѣмъ п. Давидъ широко розводивъ ся о англійскѣмъ парляментѣ, о поглядахъ Гербста, Ґіскры и Плѣнера, о формѣ, котра може погубити парляментаризмъ, щобы вкінци заявити, що и дальше буде крутити регуляміномъ пѣсля своєи волѣ. Очевидно пос. Гофманъ не вдоволивъ ся такою заявою, а навѣть поставивъ внесенє, щобы въ протоколѣ зазначено: „Абрагамовичь заявляє, нарушаючи регулямінъ, що внесеня не пѣддасть пѣдъ голосованє“. — На такихъ пересправахъ минули перші двѣ годины засѣданя.

Вѣдчитано внесеня и интерпеляціи. Межь интерпеляціями були слѣдуючій: пос. Быка о розрухахъ ходорѣвскихъ зъ 5 цвѣтня с. р. и поведеню властей; — пос. Кремпы, щобы строго пильнувати законѣвъ противъ лихвы въ Галичинѣ; — пос. Окуневского въ справѣ увязненя въ Россіи ческого літерата Ярослава Розводы; — пос. Прадого въ справѣ дефравдації въ Краковскѣмъ товариствѣ обезпечень.

Приступлено до розправъ надъ обжалованѣмъ кабінету за розпорядженя языковѝ. Промавлявъ contra Вашатый. Зачавъ по чески, вѣдтакъ говоривъ по нѣмецки. Хочь зъ роду Чехъ, мусить бесѣдникъ назвати розпорядженя языковѝ неконституційными а для Чехѣвъ безъ хѣсна. Розпорядженя выдано въ тѣй цѣли, щобы молодоческихъ послѣвъ позискати для провізорія угодовои. Правительство не трактує серіозно тыхъ розпоряджень, бо не оповѣстило ихъ въ Вѣстнику законѣвъ, анѣ не санкціонувавь ихъ цѣсарь. Розпорядженя може вѣдкликати кожде слѣдуюче міністерство. Если бы вѣдновѣдно праву натуры полагоджувано всьо въ тѣй мовѣ, въ якѣй внесено подане, то вдоволено бы всѣ покривджениї народности, навѣть Русинѣвъ въ Галичинѣ, де истнують безправнї розпорядженя языковѝ. Тогдѣ наставъ бы спокѣй въ державѣ и не було бы справдѣшнои анархіи парляментарнои. Розпорядженя языковѝ се просте мантѣйство, а квестія языкова може бути полагоджена лишь въ дорозѣ законодатнѣй. — Другій бесѣдникъ пос. Менґеръ доказувавъ, що розпорядженя языковѝ не дадуть ся примѣнити въ практицѣ, а Чехи завсѣгды будуть побоювати ся, щобы розпоряджень не вѣдкликано. Чехи зыскають на разѣ стѣлько, що деякій зъ нихъ дѣстануть посады урядовѝ. Теперѣшна ситуація є вельми прикра для Полякѣвъ, бо вѣдъ часу подѣлу Польщѣ они вже осьмый разъ стоять при кермѣ політичнѣй великои державы, а се имъ не удає ся. Очевидно не мають способныхъ мужѣвъ державныхъ. Н. пр. коли бы такъ розпорядженя языковѝ примѣнити до Галичины, то Поляки назвали бы се несправедливымъ, хочь въ захѣднѣй Галичинѣ є много чистыхъ громадъ рускихъ и мѣшаныхъ. Вѣдтакъ бесѣдникъ згадавъ про надужитя выборчѝ въ Галичинѣ, котрѝ грозять небезпечностію для цѣлои монархіи.

На тѣмъ перервано засѣданє, а слѣдуюче вызначено на нинѣ пятницю. На нинѣшнѣмъ засѣданю надѣють ся покѣнчити дискусію зъ внесенѣмъ на обжалованє міністрѣвъ, ґенеральнымъ бесѣдникомъ contra має стати ґр. Войт. Дѣдушицкій. Рѣвножь рада бы правиця полагодити справу выбору президента.

— —

Квестія выбору президента палаты, а взглядно становиско католицкого сторонництва нѣмецкого до бѣльшости и правительства, комплікують чимъ разъ бѣльше и такъ вже помотану ситуацію. И такъ найперше що-до выбору президента, то пос. Ебенгохъ рѣшучо вѣдмовивъ приняти выбѣръ, и въ виду того бѣльшѣсть, котра бересь правити справами державными, найшлась въ такѣмъ клопотѣ, що не знала собѣ порадити. Одинокимъ выходомъ зъ сеи ситуаціи було се, щобы п. Давидъ Абрагамовичь авансувавъ на президента, п. Крамаржь на першого віцепрезидента, а посада другого віцепрезидента була бы опорожнена. Коло польске пѣдъ напоромъ Чехѣвъ ухвалило згодити ся на кандидатуру Абрагамовича, хочь деякій послы, якъ Гнѣвошь и Соколовскій застерегли ся противъ той кандидатуры. Але коло польске понесло жертву для державного добра — и п. Давидъ Абрагамовичь засяде на крѣслѣ президента, щобы дальше нарушати регулямінъ.

Въ католицкѣмъ сторонництвѣ нѣмецкѣмъ не прийшло, якъ видно, до розламу. Ебенгохъ не приложивъ руки до розбитя сторонництва, котре въ теперѣшнѣй хвили може вѣдограти важну ролю політичну. Рѣвножь досить цѣкавый сей фактъ, що Діпавлі не зголосивъ доси свого внесеня при дебатѣ надъ обжалованѣмъ міністрѣвъ въ справѣ розпорядженъ, бо се знов значило бы, що не хоче робити клопотѣвъ бѣльшости.

При такѣй ситуаціи говорено вчера у Вѣдни окрізѣ кабінетовѣй. Комбіновано, що міністеръ скарбу Бѣлиньскій своєю заявою причинивъ ся до приспѣшеня кризы. Вѣденьскій кореспондентъ Słowa Pol. впевняє, що Бѣлиньскій не приложивъ бы руки до непарляментарного правленя. А про ситуацію пише сей кореспондентъ такъ:

„Нѣкому не вѣльно сумнѣвати ся про се, що внутрѣшна кріза дасть ся довше вѣдкладати безъ порѣшеня. Парляментарне и конституційне полагодженє справы провізорія угодовои уважають всѣ мѣродатнѝ чинники найпершою потребою монархіи. Міністерство ґр. Баденього вже перестала уважати ся запорукою заспокоєня сеи потребы. Зъ сего выходить, що парляментарна кріза може кождои хвилѣ перемѣнити ся въ міністеріяльну, черезъ що передовсѣмъ була бы усунена особиста перепона до полагодженя провізорія. Длятого то теперѣшне положенє внутрѣшне уважає ся въ сферахъ політичныхъ неможливымъ и нестерпимымъ, а въ наслѣдокъ сего и становиско міністерства Баденього цѣлкомъ захитанымъ. Мабуть гадка о поза-парляментарнѣмъ полагодженю угоды зѣйшла на другій плянъ, тожь треба запевнити провізорію парляментарну дорогу. А що кабінетъ Баденього не годенъ дати такои запоруки, то льогічно выходить, що квестія змѣны особъ буде обговорювати ся и истнуюча кріза мусить прибрати заострену форму.“

За выборы въ Комарнѣ.

— —

Другого дня розправы скѣнчено переслуханє всѣхъ обжалованыхъ [скорше, нѣжь думано]. Якъ попередній, такъ и дальшѝ обжалованѝ — всѣ не почувають ся до вины, всѣ заперечують закидуванѝ имъ актомъ обжалованя карыгѣдній чины. Де-хто зъ обжалованыхъ каже, що вахмайстеръ по арештованю бивъ єго, длятого говоривъ, що казавъ жандармъ, але то була неправда. Деякій зновъ перечать навѣть, мовь-бы були тамъ, де пѣсля акту обжалованя мали допустити ся сякого чи такого корыдостѣйного чину. Обж. Иванъ Пеленьскій [оденъ зъ бѣльшого числа обжалованыхъ Пеленьскихъ] званый „Голоднымъ“ — але, якъ каже: „голодный не хлѣба, тѣлько правды“ — мѣщанинъ интеліґентный, провинивъ ся [каже] хиба тымъ, що по оповѣщеню д-ромъ Яклиньскимъ, що выборы зновъ не вѣдбудуть ся, бо комісарь въ Рудкахъ „захорувавъ“, выславъ до рудецкого старосты телеґрафічно запытанє, чи то правда. „Голодный“ порѣвнавъ справу комарняньску зъ пожаромъ: „Оно такъ, якъ бы палѣѣ пѣдпалили село и громада погорѣла, а потому погорѣльцѣвъ поарештували бы, увязнили и судили, а палѣѣ ходили бы собѣ спокѣйно. Такъ и тутъ — панамъ нѣчого, а людей повязнено и судять. Найбѣльше кидали камѣнями жиды, але они хитрѝ, нѣчого имъ не стало ся, а католикѣвъ впаковано въ бѣду...“

Третього дня розправы почало ся переслуханє свѣдкѣвъ, а передъ полуднемъ переслухано всего двохъ: Иполита Вонсовского директора задатковои касы и 22-лѣтного жидка Якова Осна Шарфа зъ Комарна. Першій збознавъ корыстно для комарняньского мѣщаньства взагалѣ и для тыхъ обжалованыхъ, котрыхъ видѣвъ въ касѣ и въ своѣмъ мешканю. Они выступили навѣть успокоюючо и старали ся захоронити єго и жену єго, щобы имъ що злого не стало ся. — Натомѣсть другій свѣдокъ, жидокъ Шарфъ [котрый критичного дня взявъ на себе ролю добровѣльного шпіцля и доносчика, бо (якъ хвалить ся) не тѣлько приглядавъ ся екцесамъ, але ще й нотувавъ собѣ имена людей] свѣдчить дуже некорыстно для многихъ обжалованыхъ. Вѣнъ „всьо знає“ и показує: хто взывавъ бити и бивъ Трояна, хто бивъ Яклиньского, рукою чи камѣнѣмъ [знає навѣть, котрою рукою хто кинувъ каменемъ]...

Переглядъ політичный.

Про внутрѣшне положенє доносить N. fr. Presse зъ Будапешту: Рада міністрѣвъ мала вчера (въ середу) засѣданє, на котрѣмъ були такожь міністры бар. Йожіка и Люкачь, котрѝ того самого дня вернули зъ Вѣдня. Хочь рада міністрѣвъ вѣдбуває ся що середы, то таки вчерашнѣй круги політичнѣ приписують бѣльше значѣнє, а то зъ тои причины, що бар. Банфі заразъ по тѣмъ выѣхавъ до Вѣдня, де имовѣрно буде у цѣсаря на авдієнціи и крѣмъ того буде конферувати зъ ґр. Голуховскимъ. Треба зазначити, що подорожь бар. Банфіого назначена була на четверъ вже передъ выѣздомъ ґр. Голуховского до Монци, бо постановленѣ пѣсля повороту міністра справъ заграничныхъ зъ Италіи уложити докладнѣйшій плянъ засѣдань спѣльныхъ делеґацій. Кажуть, що крѣмъ того подорожь бар. Банфіого до Вѣдня не є безъ звязи зъ внутрѣшнымъ положенѣмъ політичнымъ. Бар. Банфі буде мѣгъ заявы бар. Йожіки и Люкача ствердити, покликуючись на кабінетъ и па цѣлый парляментъ.

Пѣдчасъ побуту бар. Банфіого у Вѣдни має бути уложена цѣсарска промова при отвореню делеґацій. Въ кругахъ урядовыхъ хотять по можности приспѣшити працю делеґацій, такъ щобы не заняла бѣльше часу, якъ три тыждні. Угорска комісія для заграничныхъ справъ зачне вже дня 20 с. м. свои наради и того таки дня выслухає выводѣвъ ґр. Голуховского о заграничнѣй політицѣ. Дня 22 с. м. має угорска комісія войскова начати наради надъ прелімінаремъ выдатковъ на спѣльну армію

Въ угорскѣмъ соймѣ вѣдчитано дня 8 с. м. цѣсарске письмо, скликуюче на день 16 с. м. спѣльнѝ делеґаціи, и постановлено выбрати угорску делеґацію на другій день. Передъ тымъ ще запытавъ п. Кошутъ, до чого властиво выбирати делеґацію для полагодженя спѣльныхъ справъ, коли ще не знати на певно, чи взагалѣ будуть ще якѝ спѣльнѝ справы. Иншій посолъ, тежь зъ сторонництва независимости, указавъ на те, що вѣнъ нѣколи не бравъ участи при выборѣ делеґаціи и нѣчого такъ не бажає, якъ щобы законы угодовѝ чимъ скорѣйше счезли. Колись они перейшли зъ тяжкою бѣдою маленькою бѣльшостію голосовъ; теперь же бесѣдникъ упоминає бѣльшѣсть сѣймову, щобы держала ся тыхъ законѣвъ и бачила на те, щобы въ Австріи панувала повна конституційность, такъ якъ сего вымагають тѣ законы. На тѣ замѣтки обохъ тыхъ бесѣдникѣвъ нѣхто не звернувъ уваги, и безъ дальшои дебаты назначено выборъ делеґаціи на день 9 с. м. Вчера зновъ внѣсъ п. Кошутъ интерпеляцію до правительства въ справѣ угодовои провізорія; вѣнъ запытує, яке становиско займе правительство, коли австрійске правительство переведе провізорію при помочи 14-того параґрафу.

Делеґацію выбрали обѣ палаты, а президентомъ выбрано молодшого Сапарія.

Д. 10 с. м. внѣсъ п. Кошутъ зновъ интерпеляцію до президента міністрѣвъ, яке становиско займе угорске правительство въ тѣмъ разѣ, коли бы въ Австріи угодову провізорію заведено при помочи 14-того параґрафу австрійскои конституціи. На сю интерпеляцію не зразъ дасть президентъ міністрѣвъ вѣдповѣдь, бо палата постановила сего мѣсяца не сходити ся вже на жадне мериторичне засѣданє.

— —

Зъ Варшавы доносять до польскихъ дневникѣвъ, що уступленє оберпрокуратора св. синоду Побѣдоносцева є постановленє, а на єго мѣсце має прийти кіевскій ґенералъ-ґубернаторъ ґр. А. П. Игнатевъ.

— —

Пѣвнѣчно-нѣмецкѝ дневники доносять про розмову, яку люксембургскій полковникъ Шеферъ, кандидатъ на урядъ ґубернатора Креты, мавъ мати зъ ґр. Ґолуховскимъ минувшого четверга. Ґр. Ґолуховскій мавъ указувати на трудности при именованю ґубернатора Креты и на протестъ султана противъ кандидатуры Шефера зъ причины, що вѣнъ женатый зъ вѣрменьскою княгинею. Взагалѣ нема мовы о сталымъ именованю. Полковникъ Шеферъ мавъ зъ тои розмовы вѣднести таке вражѣнє, що у Вѣдни и въ Берлинѣ не дуже прихильнѝ єго кандидатурѣ. На те заявляє Fremdenblatt, що вѣсти про розмову Шефера зъ ґр. Ґолуховскимъ не є вѣрнѝ. А зъ Кольонии доносять, що Шеферъ самъ потверджує, що Порта вѣдкинула єго кандидатуру. Шеферъ поѣхавъ до Вѣдня.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

— —

Зъ Лубна (Leoben) пишуть намъ:

Кружокъ рускихъ академикѣвъ ґѣрничихъ „Чорногора“ въ Лубнѣ [Leoben въ Стирії] розпочавъ третій рѣкъ свого истнованя. На загальныхъ зборахъ членѣвъ товариства дня 29 м. с. жовтня с. р. увѣйшли до выдѣлу на зимовый семестръ 1897 98-ый слѣдуючій тт.: Орестъ Авдиковичь яко голова, Левъ Виханьскій яко справникъ и Платонъ Павликевичь яко касіръ. До контрольнои комісіи выбранѝ тт. Ом. Черлюнчакевичь и Вол. Бородайкевичь.

До товариства вписала ся — якъ на нашѝ вѣдносины — досыть численна громадка новыхъ товаришѣвъ, тожь є надѣя, що кружокъ нашь буде що-разъ красше розвивати ся и вѣдповѣсть высокимъ вымогамъ свого статута. Не достає намъ лише капіталу, того справдѣшнього nervus rerum въ переведеню кождого дѣла. Обмежуючись выключно на членьскѝ вкладки нашихъ, и такъ бѣдныхъ товаришѣвъ, годѣ намъ буде тою невеличкою квотою вести господарку въ товариствѣ на бѣльшу скалю. Выдатки що-разъ ростуть; справы закупна до бібліотеки фаховыхъ книжокъ и найму постѣйного льокалю для товариства дають ся що-разъ бѣльше вѣдчувати. Длятого осмѣляємо ся поновити нашу вѣдозву зъ просьбою до Вд. Патріотѣвъ, щобы вступали численно въ спомагаючѝ члены нашого товариства. Въ надѣѣ, що наша просьба не буде „гласомъ вопіющого въ пустыни“ шлемо всѣмъ Вд. Добродѣямъ, що желають нашому товариству якъ найкрасшого розцвѣту, ґѣрниче „щасть Боже“!

Въ Лубнѣ въ мѣсяци падолистѣ 1897. — За выдѣлъ *Орестъ Авдиковичь* голова. — *Платонъ Павликевичь* за справника.

— —

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

Дня 7 н. ст. листопада вѣдбули ся XXXI-ѝ звычайнѝ загальнѝ зборы товарсства „Сѣчь“ у Вѣдни. Зъ справозданя довѣдуємо ся, що майно товариства выносить пѣдъ теперѣшну хвилю 1.236 зр. 77 кр., а бібліотека числить 2.183 томѣвъ. Оборотъ касовый сего року меншій, якъ попередныхъ лѣтъ, бо лише 232 зр. 74 кр. Часописей и періодичныхъ выдавництвъ приходило въ сѣмъ роцѣ до товариства 54.

До нового выдѣлу выбранѝ: головою Миронъ Кордуба докторандъ фільософіи, заступникомъ головы Романъ Сембратовичь слухачь правъ, а вѣдтакъ вѣйшли до выдѣлу: Павло Демцьо слухачь академіи лѣсной, Кость Танячкевичь слухачь медицины та Иванъ Саноцкій слухачь правъ; заступниками выдѣловыхъ выбранѝ: Осипъ Бурачиньскій и Михайло Литвиновичь слухачѣ правъ; судьями мировыми именовано: д-ра Теофіля Окуневского, д-ра Романа Яросевича и докторанда мед. Ярослава Бурачиньского. Выдѣлъ уконституувавъ ся въ сей способѣ, що выбравъ секретаремъ п. Демця

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорѳвнане средство надаюче сивому волосю первѣстну ѳго барву натуральну. Дѣлав вѳдмолоджуючо и на волосъ, надаючи ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкѳсть. Цѣна флакона 75 кр. 20

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 43—?

касіэромъ К. Танячкевича а бібліотекаремъ И. Саноцкого.

На внесенѳ уступаючого выдѣлу именовано черезъ аклямацію проф. М. Грушевского почетнымъ членомъ за заслуги на полѣ науковѳмъ. Такъ само на внесенѳ уступаючого выдѣлу поручили загальнѝ зборы новому выдѣлови заняти ся вѳдпразнованѳмъ ювілею 30-лѣтного истнованя „Сѣчи“. Пригадуѳмо, що „Сѣчь“ основана 9-ого сѣчня 1868 р.

У Вѣдни 9. листопада 1897.

За выдѣлъ товариства „Сѣчь“ *Миронъ Кордуба* голова. *Павло Демцьо* секретарь.

НОВИНКИ.

— **Зъ Гусятина** одержуѳмо таку [надану вчера вечеромъ] телѳґраму: „При великѳмъ здвизѣ и заинтересованю народу нинѣшне вѣче народне въ Гусятинѣ приняло резолюції львѳвского всенародного вѣча руского. *Президія вѣча*“. — Приймаючи радѳстно сю вѣстку о тѳй першѳй въ краю маніфестації пѳсля интенцій комітету скликавшого всенародне руске вѣче у Львѳвѣ, не залишаѳмо сеи нагоды, щобъ не вѳзвати патріотѳвъ зъ иншихъ повѣтѳвъ: Скликуйте вѣча окружнѝ чи повѣтовѝ та по-при обговорюваню на тыхъ вѣчахъ справъ дотыкаючихъ спеціяльно повѣтъ и долягаючихъ Русинамъ въ данѳмъ повѣтѣ, маніфестуйте такожъ свою солідарнѳсть зъ резолюціями всенародного львѳвского вѣча руского. Бо-жь вповнѣ справедливо высказавъ львѳвскій комітетъ того вѣча въ своѣй повѣчевѳй вѳдозвѣ, що приняте призначеныхъ на львѳвске всенародне вѣче резолюцій на кѳльканацятьохъ бодай вѣчахъ у всѣхъ сторонахъ краю буде мати не меншу а навѣть ще бѳльшу вагу, якъ приняте ихъ на однѳмъ всенароднѳмъ вѣчу, котрому не дозволила ухвалити всѣ приготованѝ резолюції — знана ворожа Русинамъ політична система.

— **О выборахъ до рады повѣтовои въ Рудкахъ** телѳґрафуютъ зъ вѳдтамъ до польскихъ дневникѳвъ: „При выборахъ зъ громадъ сѣльскихъ перепала ліста радикальна руска зъ о. Онишкевичемъ на переднѣ. Выбрано греко-кат. священика Матковского, чотирохъ селянъ-Полякѳвъ и сѣмохъ Русинѳвъ. Нинѣ [11-ого с. м.] зъ мѣстъ выбранѝ: д-ръ Яклиньскій, ґр. Андрей Фредро и заступникъ бурмістра зъ Комарна Калимѳнъ“. — О обохъ тыхъ выборахъ дожидаѳмо вѳдъ нашихъ Вп. дописувателѣвъ зъ Рудеччины близшихъ вѣстій.

— **Д-ръ Д. Куликъ** отворивъ сими днями канцелярію адвокатску въ Кутахъ. Прибуває на галицкѳй Руси, взглядно на Покутю, новый адвокатъ-Русинъ, чоловѣкъ на становищи поважнѳмъ а независимѳмъ, а такихъ людей треба намъ якъ найбѳльше — и такѝ люде повинни въ нинѣшныхъ тяжкихъ для галицкои Руси часахъ ставати на передѣ и орґанізувати довкруги своѣи особы всѣ честнѝ елементы рускѝ въ своѣмъ окрузѣ. Того мы надѣємось по д-рѣ Кулику, котрый по-при знанѣ свого фаху [д-ръ Куликъ вѣдомый не лише яко практичный юристъ, але и яко авторъ науковыхъ студій правничихъ друкованыхъ въ рускѳй Часописи правничѳй] есть и щирымъ Русиномъ та народолюбцемъ.

— **Львѳвске товариство спѣвацке „Лютня“** просить насъ о занотованѣ, що въ недѣлю [14-ого с. м.] оно устроюѳ въ честь 25-лѣтныхъ роковинъ смерти композитора Стан. Монюшка въ сали „Народного Дому“ концертъ при спѳвучасти пяніста проф. Еразма Островского и орхестры 30 полку пѣхоты. Програма уложена зъ самыхъ утворѳвъ Монюшка. Концертъ подѣлить ся на двѣ части: въ І-ѳй продукція орхестры, гра на фортепянѣ, хоры мужескѝ и соля [сопранове п-ы Ванды Хуливскон, тенорове д-ра Черного и басове п. Нижанковского]; въ ІІ ѳй першій разъ у Львовѣ „Панѣ Твардовска“ велика балляда до слѳвъ Адама Мицкевича на голосы сольовѝ, хоръ мѣшаный и орхестру, а закѳнчать Ремінісценції зъ оперы „Страшный двѳръ“ укладу К. Галля. Початокъ концерту о годинѣ 7½.

— **Въ ц. к. академіи ветеринарскѳй у Львовѣ** вписало ся на сей рѳкъ шкѳльный: на І. рѳкъ 20, на ІІ-ій 19 а на ІІІ-ій 27, разомъ 66 студентѳвъ. Ригорозантѳвъ 6 19, 1 надзвычайный студентъ медицины, отже загаломъ 88. Пѳсля народности: 40 Полякѳвъ, 10 Русинѳвъ, 6 Хорватѳвъ, 5 Чехѳвъ, 3 Болгаре, 1 Сербъ и 1 Нѣмець, а опѳсля вѣроисповѣдання: 30 римо-кат., 10 греко-кат., 5 греко-всхѳд., 1 евангеликъ и 20 жидѳвъ.

— **Посломъ** до сойму краєвого зъ курій бѳльшои посѣлости округа Жовкѳвъ-Рава-Сокаль выбрали обшарники вчера бѳльшостію голосѳвъ Станислава Бялоскурского. Другимъ кандидатомъ бувъ Иванъ Пайґертъ.

— **Ц. к. староста Генрикъ Лінкъ** именованый радникомъ намѣстництва и референтомъ для адміністраційныхъ и економічныхъ справъ въ галицкѳй краєвѳй радѣ шкѳльнѳй.

— **Демонстрації въ університетѣ варшавскѳмъ.** Въ університетѣ варшавскѳмъ прийшло минувшого тыждня до поважныхъ демонстрацій зѳ стороны студентѳвъ польскои народности противъ двохъ професорѳвъ, зъ роду Россіянъ. Сесѝ демонстрацій мали характеръ чисто політичный, тожь и побоюють ся т. зв. угодовцѣ, щобы демонстрації не мали поважнѣйшихъ наслѣдкѳвъ та не причинили ся до репресалій зѳ стороны россійскихъ кругѳвъ правительственныхъ. Шѣсть професорѳвъ варшавского університету, зъ роду Россіянъ: Филевичъ, Гротъ, Карскій, Колаковскій, Зиловъ и Смирновъ, выслали були телеґраму ґратуляційну на вѳделоненѳ памятника Муравева у Вильнѳй, въ котрѳй высказано признанѳ за заслуги положенѝ для зросійщеня краю. Коли онодгы проф. Филевичъ зачавъ свѳй выкладъ зъ россійскои исторіи, давъ ся чути въ авдиторіи свистъ и крикъ: „Вонъ, до Муравьева-Вѣшателя!“, та тревало се зъ чверть годины, а противно студенты россійскои народности били оплески. Вѳдтакъ польскѝ студенты выйшли, а въ сали лишивъ ся Филевичъ зъ россійскими студентами. Така сама демонстрація повторила ся въ суботу на выкладѣ хемика, проф. Зилова, а коли сей прикликавъ ректора університету, проф. Зенґера, и сей зачавъ успокоювати студентѳвъ, оклики повторяли ся дальше: „Вонъ до Муравьева-Вѣшателя!“ и „Намъ нужно професоровъ а не чиновниковъ!“ Въ часѣ сеи демонстрації хтось кинувъ навѣть кальошемъ на проф. Зилова. — Коли вѣсть о демонстраціяхъ дѳйшла до ґенералъ-ґубернатора кн. Имеретиньского, сей прикликавъ до себе двохъ редакторѳвъ, Ґурского и Барановского, та заявивъ, що коли бы демонстрації мали повтаряти ся, то заснованѳ політехніки зѳ складокъ въ честь царя могло бы стрѣтити на великѝ перепоны. Редакторы прирекли свою помѳчь, а заразомъ просили, щобы при слѣдствѣ не дуже строго покарано студентѳвъ. Кн. Имеретиньскій заявивъ, що справа демонстрацій вѳддана въ руки куратора Лигина и ректора Зенґера и бажавъ бы, щобы не розбійшла ся поза муры університету.

— **Дрѳбнѝ вѣсти.** Дня 23 с. м. вѳдбуде ся вѣнчанѳ п. Петра Гарасимчука, укѳнченого богослова, зъ панною Марією Кмицикевичѣвною, дочкою пароха въ Лежайску. — Краєвый маршалокъ ґр. Стан. Бадені повернувъ вчера до Львова и обнявъ урядованѳ.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафѳвъ перенесла асистента почтового Еміля Шаера зѳ Станиславова до Львова.

— **Именованя.** Надзвычайный професоръ клясичнои фільольоґіи въ краковскѳмъ університетѣ д ръ Леонъ Штернберґъ именованый звычайнымъ професоромъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12 падолиста. Цѣсарь принимавъ вчера по полудни на авдіенціи міністрѳвъ ґр. Ґолуховского, ґр. Баденього и бар. Банфіого, кождого окремо; опѳсля бар. Банфі конферувавъ зъ ґр. Ґолуховскимъ.

Зъ причины онодгѣшныхъ демонстрацій студентѳвъ президентъ поліціи Стейскаль имовѣрно уступить зъ свого уряду. Маѳ бути заведена тайна поліція.

Будапештъ 12 падолиста. Зѳбравъ ся тутъ католицко-автономічный конґресъ пѳдъ проводомъ примаса Васарія.

Загребъ 12 падолиста. Въ понедѣлокъ начне ся карна розправа противъ обжалованыхъ о убійство урядникѳвъ въ Сеницы. Розправа маѳ потревати двѣ недѣлѣ.

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. І. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінцій вѳдворотно. 4135

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. І.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дѳмъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ѳй рано горячѝ снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Флячки	12 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѝ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для невности, що походятъ зъ моеи реставрації, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѳвъ заосмотрена кухня.

79 61—? Зъ высокимъ поважанѳмъ **НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.**

ПЕЧѢ зелѣзнѝ по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12· , 16·—. Мендінґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печѳвъ и ґарнітуры до коминкѳвъ поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 295

Урядникъ прав. молодый, музикальный, желаетъ познакомити ся въ цѣли матримоняльной зъ дѣвицею хорошою о ґразованою, молодою и посажною. За дискрецію ручитъ словомъ чести. Листы зъ фотоґрафією poste restante. — „Честь“ Тернопѳль. 2—2 377

ЦѢЛКОВИТѢ УРЯДЖЕНЯ ЦЕРКОВНѢЙ

имоностасы, кивоты, процесійнѝ вѳвтарики и пр.

поручае 186

РОБѲТНЯ

М. ЧЕРНАВСКОГО у Львовѣ

при ул. Кароля-Людвика пѳдъ ч. 3 по дешевыхъ цѣнахъ.

ПОВИЛА дуже добрѝ, солодкѝ, густѝ, высилае почтою на замовлене за 1 кільо 30 кр.

МАСЛИНЫ [оливки] свѣжѝ, красивѝ, дуже здорова ѣда особливо на пѳстъ, 1 кільо 40 кр.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

Игнатія Власюка

въ Чернѳвцяхъ. 376 3—8

Марка собственная

ЧАЙ

дѣйстно хіньскій, спровадживаный черезъ Россію, добѳрного смаку, 4 знаменитѝ роды. Пачка 125 ґрамѳвъ:

Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Букетъ королѣв. „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25

Такожъ знаменитый РУМЪ и вѳдличный КОНЯКЪ правдиво французскій въ 3 родахъ.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

Львѳвъ, Трибунальска ч. 392 2—3

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

зъ 10 рѳзныхъ фабрикъ. Нѳжнѝ по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѝ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готѳвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѳдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 ваґонѳвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсяцъ.

Не высылаю вѣдзывныхъ аґентѳвъ котрымъ жиды платятъ вѳдъ 10 до 20 зр за продажъ одной лихои машины. 291 10—52

Іосифъ Иваницкій

механікъ, Львѳвъ, готель Жоржа.

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ житеписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленѝ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Конякъ французскій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручав 3

Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЕШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НАЙБѲЛЬШИЙ ВЫБѲРЪ

ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ

по найнизшихъ цѣнахъ

поручае Магазинъ 6

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

ЗАКОННО ПРИПИСАНѢ НЕДАВНО

ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНѢ

для господарства, промыслу и фабрикъ

до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высилають ся комплетно. Такѝ самѝ по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надосланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 18—30

Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѳдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженѣмъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженѣмъ

а всѣ находячѝ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѝ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженѣмъ будутъ **опроцентованѝ по 4½% вѳдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ д. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими прыладами ректыфікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старѝ польскѝ сильнѝ горѣвки, дуже добрѝ розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвѝ спеціяльности якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дѣдичъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. п. горѣвки упривілеєванѝ и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спровадженѝ.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. І. 4912 407—?

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѳдъ зарядомъ Іоанна Гроняка.

Ч. 249. Львовъ, Субота 1 (13) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Одьшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

До ситуаціи.

На Полякѣвъ сплыла вчера ще одна нова почесть, бо зъ-помѣжь членѣвъ кола польского выбрано президента палаты послѣвъ. П. Давидъ Абрагамовичь засѣвъ на крѣслѣ президіяльнѣмъ и подякувавъ за сю честь своимъ сторонникамъ, бо опозиція задемонструвала не ино вѣдданемъ бѣлыхъ картокъ при голосованю, але и выходомъ зъ салѣ на часъ промовы нового президента. Але и „свои“ не дуже радѣ зъ такого выбору, однакъ не було иншого выходу и треба було засѣсти до тои кулешѣ, що наварено.

Теперѣшна ситуація, теперѣшна бѣльшость, а такожь и теперѣшна обструкційна опозиція, — все те дѣло деякихъ політикѣвъ зъ кола польского. При тѣмъ всѣмъ удавало ся польскимъ політикамъ тримати ся зъ заду, а напередъ высувати бутьто Чехѣвъ будьто нѣмецкихъ клерикалѣвъ. Тымчасомъ въ послѣднѣй хвили пляны помотали ся; нѣмецкій клерикалы станули осторонь, щобы мати вѣльну руку, молодо-ческій послы не видять нѣчого крѣмъ власнои користи, тожь коло польске мусѣло взяти на себе ролю спасителя Австріи: мусѣло дати зъ-помѣжь себе кандидата на президента палаты послѣвъ. Нѣяке зъ сторонництвъ бѣльшости не хотѣло брати на себе одвѣчальности въ такъ поважнѣй хвили и прикрѣй ситуаціи, коли то неразъ лишь при помочи очевидного нарушеня регуляміну можна бодай якъ-такъ вести нарады и коли рѣвночасно правительство грозить завѣшенемъ конституціи. Формальна квестія выбору президента могла стати ся гробомъ для бѣльшости, бо була бы дала свѣдоцтво о політичнѣй безсильности організму бѣльшости. Въ такъ прикрѣй хвили коло польске приняло на себе обовязокъ выбавити бѣльшость зъ клопоту и вызначило п. Абрагамовича на президента.

Авансъ зъ віцепрезидента на президента не бувъ бы чимсь такъ дуже дивнымъ, если бы не треба було увзгляднити самои особы нового президента. П. Абрагамовичь господаривъ въ парляментѣ послѣдными часами дуже фатально, бо сама его поява на мѣсци президіяльнѣмъ доводила обструкцію до скрайныхъ ексцесѣвъ. А вже не говорити про его славнѣ интерпретаціи регуляміну! Чимъ е особа п. Абрагамовича у сторонництвѣ опозиційныхъ, показуе ся найлѣпше зъ замѣтки соціялістичнои *Arbeiter Ztg.*, котра такъ пише:

„Бѣльшость буде зъ конечности удавати завтра, що она честна, и выбере Давида Абрагамовича президентомъ. П. Ебенгохъ мусѣвъ зречи ся и длятого бѣднѣй бѣльшости не лишило ся нѣчого иншого, якъ выбрати польского віцепрезидента президентомъ. Шляхтичѣ тутъ, шляхтичѣ тамъ, шляхтичѣ по всѣмъ усюдамъ; міністеръ справъ заграничныхъ — польскій ґрафъ, австрійскій президентъ міністрѣвъ — польскій ґрафъ, а теперь такожь президентъ заступництва народного рѣвножь польскій шляхтичь; дуже мало буде людей въ Австріи, котрій бы не були переснѣдченій, що сеи переваги шляхотскихъ верховодѣвъ таки вже за богато. Очевидно се не мужь, котрого яко найздѣбнѣйшого выбирае ся на сей урядъ, лишь въ тѣмъ выборѣ зазначуе ся верховодячій вплывъ кола польского. П. Абрагамовичь, поминаючи его моральнѣ уломности, се одинъ зъ найнеспособнѣйшихъ президентѣвъ, якій коли президували заступництву народному. Нетактовный понадъ всяку мѣру, провокуючій ажь до ексцесѣвъ, при тѣмъ безъ всякои притомности духа, безъ дрѣбки гумору або привѣтливости, неприемный въ кождѣмъ своѣмъ высказѣ и руху: ось такій то прикметы мужа, котрого австрійскій парляментъ выбере собѣ президентомъ. Що у сего наскрѣзь злобного чоловѣка нема нѣ искорки гѣдности и почутя справедливости, се досыть знане зъ его чинностей въ урядѣ віцепрезидента. Досыть пригадати собѣ засѣданє, коли то д-ръ Катрайнъ, чоловѣкъ справдѣ правдолюбный, мусѣвъ формально его выперти ся; треба пригадати собѣ, якъ вонъ прирѣкъ посламъ удѣлити голосу, а вѣдтакъ выперъ ся свого приреченя; треба пригадати собѣ, якъ часто вонъ „забуваръ“ зазначити собѣ опозиційныхъ бесѣдникѣвъ. П. Абрагамовичь говорить зъ засады лишь неправду, вонъ ломить зъ привычки свое слово, вонъ перекручуе найяснѣйшій постановы регуляміну: однымъ словомъ, разомъ зъ нимъ вступае мораль польского кола на мѣсце президента. П. Абрагамовича опозиція такъ любить и поважае, що при кождѣй бурѣ цѣлый рядъ службы мусить его хоронити, бо вонъ мѣркуе, що обурене за его безличну неправду могло бы перемѣнити ся въ тѣлесне зневаженє. Бѣльшость зазначуе свою моральну вартость, выбираючи президентомъ сего простакуватого и нетямущого шляхтича (diesen bornirten und unwissenden Schlachzizen).“

Опозиція уважае выборъ п. Абрагамовича чистою провокацією и заповѣдае ще бѣльшу обструкцію зъ огляду на особу нового президента. Выходило бы зъ того, що менеры кола польского рѣшили ся пустити на быстру воду.

Тымъ давнѣйшимъ може се выдавати ся, коли президентъ міністрѣвъ у вчерашнѣй своѣй заявѣ затрубивъ до вѣдвороту передъ опозиціею. Ґр. Бадені заповѣвъ, що зновъ зачне акцію угодову мѣжь Нѣмцями и Чехами, що вонъ не маловажить значѣня нѣмецкого народу для державы австрійскои, що вонъ готовъ направити лихо, яке наковъ. Выслухали тои заявы, а радше скрухи, сторонництва бѣльшости и опозиціи — та станули нѣ въ сихъ нѣ въ тыхъ. Ческій послы выслали сейчасъ своихъ вѣдпоручниковъ до ґр. Баденього, щобы пояснивъ, якъ се вонъ думае вѣдбувати свою покуту, — а зновъ Нѣмцѣ вѣдернули ся вѣдъ пещастного премієра зъ недовѣрѣмъ. Заява ґр. Баденього выпала цѣлкомъ несподѣвано, якъ для бѣльшости такъ и для опозиціи, тожь сеся обставина велить добре застановити ся надъ значѣнемъ сеи заявы. Бо що ґр. Бадені достепно говоривъ о своѣмъ незахитанѣмъ становиску, сего не можна уважати арґументомъ; натомѣсть треба дивити ся на дѣла и акцію якъ бѣльшости такъ и опозиціи.

Справы парляментарнѣ.

[Засѣданє палаты послѣвъ: выборъ президента]; заява ґр. Баденього; голосованє надъ внесенемъ о обжалованє.]

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ було цѣкаве тымъ, що довершено выбору президента палаты и що ґр. Бадені зазначивъ свое становиско въ справѣ розпоряджень языковыхъ.

По однѣмъ поименнѣмъ голосованю при читаню петицій приступлено до выбору президента. Голосовано тайно; при читаню именъ послы вкидали до урны картки зъ именемъ. На 318 вѣданыхъ картокъ було: 125 чистыхъ, 186 зъ именемъ Давида Абрагамовича, 3 зъ именемъ Мітермавра, а 4 зъ рѣзными иншими именами. Выбраный президентомъ палаты п. Давидъ Абрагамовичь. По выборѣ выголосивъ Абр. промову, що найпершимъ своимъ обовязкомъ буде уважати старати ся о санацію парляментаризму. Поправа вѣдносинъ дасть ся осягнути не побѣдою або пораженемъ одного сторонництва, лишь мирнымъ порозумѣнемъ. Длятого зъ обохъ сторонъ повинна зазначити ся добра воля и зрозумѣнє австрійскои идеѣ державнои. На тѣй основѣ обѣ знатнѣ народности могли бы значно скрѣпити державне становиско монархіи. — Промову Абр-ча оплескувала бѣльшость, а нѣмецка лѣвиця остентаційно выйшла зъ салѣ и вернула при слѣдующѣй точцѣ порядку денного.

Приступлено до дискусіи надъ внесенемъ о обжалованє міністерства за розпоряджена языковѣ.

Промовивъ президентъ міністрѣвъ ґр. Бадені: Вже сеи весны того рода внесенє було на порядку деннѣмъ и перепало; вѣдъ сего часу чейже нѣчо не змѣнило ся. Вѣдтакъ въ палатѣ панѣвъ заявило правительство, що готово спѣвдѣлати въ акціи, пѣднятѣй що-до квестіи языковои.

„Вѣдомо, що и въ тѣй палатѣ задумано выступити зъ внесенями языковыми, тожь заявляю, що если такій вже внесенѣ або маючѣ внести ся предложеня языковѣ и найдуть пѣдъ нараду, то правительство вже зъ горы заявляе, що готово взяти участь въ сѣй роботѣ и доложить всякого стараня, щобы тѣ предложеня довести до результату. Заявляю дальше на случай, скоро бы тѣ предложеня зъ якои причины не прийшли тутъ пѣдъ нараду, або стрѣтили такій перепоны, що не могли бы бути позитивно полагодженѣ въ якъ найкоротшѣмъ часѣ, — то правительство само возьме справу въ руки и независимо вѣдъ сеи акціи всьо зарядить, щобы сеся актуальна квестія въ спорѣ мѣжь двома племенами заселяючими Чехію була полагоджена въ мирнѣй дорозѣ та на основѣ компромісу що-до рѣзниць, якѣ зайшли зъ причины розпоряджень языковыхъ, була вырѣвнана въ повнѣмъ порозумѣню обохъ народѣвъ.

„Зъ сеи мови заяви можете собѣ подумати, що я и мѣй кабінетъ ще не намѣряемо скоро уступити. Може се буде для васъ прикре, але не можу нѣчого на се порадити! Однакъ мушу вамъ запоручити, що повысша моя заява вѣдповѣдае фактамъ та що я не выголосивъ ся легкодушно передъ сею выс. палатою.“

Высказавши вѣдтакъ сумнѣвъ, чи метода примѣнена нѣмецкою опозиціею доведе до цѣли, заявивъ ґр. Бадені, що правительство не дасть ся захитати въ своихъ поглядахъ на значѣне нѣмецкого племени въ Австріи и на приналежне ему становиско. Розумѣе ся, що правительство, стараючи ся по можности о справедливость для прочихъ не-нѣмецкихъ народностей, мусить памятати поважно и совѣстно о своихъ обовязкахъ супротивъ народу нѣмецкого. (Вольфъ: При помочи розпоряджень языковыхъ! Шенереръ: А вѣче въ Хебѣ?) Вконци пригадавши, що его промови мали все тонъ мирительный, закѣнчивы словами: „Я пересѣдченый, що нѣмецкій послы выповняють лишь волю своихъ выборцѣвъ, але смѣвъ бы-мь поспытати, чи хвилеве перемире не лѣпше вѣдповѣло бы интенціямъ выборцѣвъ. Я пересвѣдченый, що панове зъ лѣвицѣ не мають злого намѣру, однакъ чи ихъ поведене з доказомъ зручности, се полишаю ихъ власному осудови.“ Промову Баденього оплескувано на правицѣ, именно зѣ стороны послѣвъ польскихъ и нѣмецкого сторонництва католицкого; послы ческій заховали ся зъ резервою и мовчки. Рѣвножь опозиція нѣмецка не дала ся пѣрвати ентузіязмови, хоть промова Баденього була очевидною капітуляцією передъ опозиціею.]

Въ дальшѣй дускусіи забравъ голосъ пос. Цаллінґеръ и въ имени цѣмецкого католицкого сторонництва людового поставивъ внесенє: „Въ пересвѣдченю, що порѣшенє національныхъ и языковыхъ квестій повинно наступити не односторонно дорогою розпоряджень, лишь при помочи законодавства, — палата перехоодить до порядку дневного надъ внесенемъ о обжалованє.“

Промавляли дальше: пос. Кронаветеръ, поясняючи исторію споровъ національныхъ въ Австріи; — Італіянець Гортісъ, ставляючи мотивоване внесенє на вѣдкиненє обжалованя міністрѣвъ; — пос. Бернрайтеръ, котрый критикувавъ заяву Баденього, чудуючи ся, чому правительство не выступило скорше зъ такою угодовою акцією, та ще й теперь лишь дае обѣцянку на будуче, а не предкладае нѣкого акту; що-до обжалованя міністрѣвъ, то его сторонництво е за переходомъ до порядку деннаго надъ обжалованемъ при рѣвночаснѣмъ осужденю поведеня правительства; — пос. Руссъ, котрый заявивъ, що его сторонництво не вѣрить нѣякимъ приреченямъ Баденього, бо вонъ цѣлкомъ стративъ вѣру. — Вконци промовивъ ще пос. Войтѣхъ Дѣдушицкій, щобы полемізувати зъ высказами Менґера и Вашатого, мовь бы опозиція стояла на сторожи парляментаризму и конституціи. Рѣвно-жь закиды Менґера, мовь бы Поляки були несправедливій супротивъ Русинѣвъ, не мають стѣйности, бо соймъ галицкій стоить за повною рѣвноправностію мовы рускои.

Поименнымъ голосованемъ ухвалено замкнути дискусію. Промавляли ґенеральнѣ бесѣдники: про пос. Тіркъ, contra пос Геродьдъ, котрый закѣнчивъ словами: Чехи голосують противъ внесеня о обжалованє, не длятого, що оно звернене противъ правительства, лишь що звернене противъ Чехѣвъ.

По фактичныхъ спростованяхъ приступлено до поименного голосованя надъ найдальше идучимъ внесенемъ пос. Пацака (перейти до порядку деннаго, безъ всякихъ мотивѣвъ). Результатъ голосованя выпавъ такъ, що за внесенемъ Пацака впало 177 голосѣвъ, противъ 171 голосѣвъ. Противъ обжалованя голосували: коло польске, ческій послы, нѣмецкій клерикалы, христіяньско-славяньскій союзъ (Словѣнцѣ, Хорваты и правительственній Русины), стояловцѣ и два людовцѣ: Бойко и Кремпа. Усунули ся вѣдъ голосованя мѣжь иншими: Танячкевичь, д-ръ Окуневскій и людовець д-ръ Вінковскій.

По голосованю вчинивъ ся въ сали великій гамбръ и заколотъ, Поляки и Чехи зачинають плескати, а на се лѣвиця показуе шесть пальцѣвъ. Антісеміты роблять докоры Окуневскому и Танячкевичеви: „Хочете обжаловувати міністрѣвъ, а не голосуете за обжалованемъ!“ — та вѣдгрожують ся, що цофнуть свои пѣдписы на рускѣмъ внесеню о обжалованє. Наразъ хтось крикнувъ, що се польскій хлопы спасли Баденього, и деякій польскій и ческій послы спѣшать устиснути руку стояловцямъ, що якъ вѣдомо сидять по лѣвѣй сторонѣ мѣжь Нѣмцями. „А васъ чого тутъ!“ кричать зъ лѣвицѣ — Заберѣть собѣ вашихъ хлопѣвъ, заплаченыхъ невольниковъ Баденівскихъ!“ — Гамбръ тревавъ досыть довго, и вконци Абрагамовичь закривъ засѣданє.

Слѣдуюче засѣданє палаты вызначене на середу зъ такимъ порядкомъ деннымъ: Выборъ першого віцепрезидента; друге читанє проекту правительственного о пѣдпомозѣ для потерпѣвшихъ нещастя елементарній; внесенє на обжалованє міністрѣвъ за розпоряджена въ справѣ премій цукровыхъ.

——

Интерпеляція посла Танячкевича и товаришѣвъ внесена до президента міністрѣвъ яко управителя міністерства внутрѣшныхъ справъ въ справѣ розвязания всенародного руского вѣча у Львовѣ звучить:

На нинѣшный день скликано до Львова руске вѣче, на котрѣмъ явило ся богато народу. Отже, якъ доносить насильна телеграма, заступникъ правительства розвязавъ то вѣче, скоро прийшла на чергу найважнѣйша справа порядку дневного, якою бувъ референтъ про теперѣшне політичне положенє, хоть референтъ — такъ дальше каже телеграма — промовлявъ безперечно дуже здержано, оглядно и спокѣйно. Комітетъ вѣчевый протестуе передъ заступниками австрійскихъ народѣвъ противъ такого поведеня правительства, котре рускому народови заборонюе всяку публичну дискусію надъ бѣжучими політичными справами.

Пѣдписанѣ звертають ся до Вашои Екцеленціи зъ запытанемъ:

Зъ якихъ причинъ могла власть заподѣяти рускому народови таке знасилуване конституційныхъ правъ, именно права зборовъ и свѣбѣдного высказу своѣи волѣ?

Або може В. Екцеленція гадае, що для руского народу зъ права перестала истнувати всяка конституційна свобода?

Танячкевичь. Д-ръ Окуневскій. Д-ръ Вінковскій. Д-ръ Данелякъ. Шпондеръ. Ербъ. Цена. Ґреґоріґ. Забуда. Шлезінґеръ. Кубікъ. Бойко. Вольмаверъ. Кремпа. Кайзеръ. Д-ръ Яросевичь. Д-ръ Гофманъ. Д-ръ Гохенбурґеръ. Д-ръ Лемішь. Гонъ Добернґъ. Айзеле. Чернґъ. Польцгоферъ. Ліхтенштайнъ. Троль. Д-ръ Вольфгардтъ. Францъ Гофманъ. Ріґлеръ. Штробахъ. Д-ръ Люеґеръ.

——

Внесенє посла Окуневского о поставленє ґр. Казимира Баденього въ станъ обжалованя за галицкій выборы мѣстить докладне представленє рѣчи на одинацять аркушахъ письма, а пѣдписало его по-надъ сѣмдесять послѣвъ. Коли се обжалованє прийде на порядокъ дневный, годѣ на-певно сказати.

При нагодѣ сего внесеня зайшло одно непорозумѣне мѣжь послами Окуневскимъ и Танячкевичемъ зъ одной стороны а посломъ Яросевичемъ зъ другой, а въ наслѣдокъ того посолъ Яросевичъ взявъ назадъ пѣдписъ свѣй пѣдъ симъ внесенемъ.

О тѣй справѣ мы бы й не згадували, але що д-ръ Яросевичъ умѣстивъ о нѣй въ Arbeiter Ztg. письмо а редакція вѣдъ себе додала тенденційнй замѣтки въ некористь тамтыхъ двохъ послѣвъ, а дальше, що д-ръ Яросевичъ въ надѣсланѣмъ и до насъ такѣмъ письмѣ звѣщае, що такій самій письма высилае до газетъ польскихъ, — то уважаемо за потрѣбне справу сю представити.

Письмо д-ра Яросевича до нашой редакціи звучить:

„Сьвітла Редакціе!

Прошу о ласкаве поміщене в Вашій газеті сьлідуючого:

Позаяк під внесенем на поставлене міністра Баденього в стан обжалованя по поводу галицкых виборів нема мого підпису, вважаю за відповідне публично дїло пояснити:

Внесене то було зладжене ще минувшого тиждня и я вже тогди був внесене підписав, а називалось оно тогди „Dringlichkeitsantrag des Abg. Okuniewski, Taniaczkiewicz, Jarosiewicz und Genossen“. Мимо того дав менї то саме внесене посол Окуневский вчера другій раз підписати, що я і зробив, думаючи, що то з причини яких поправок наново переписане то саме внесене, та зараз по підписаню дізнав ся я з зачудованем, що моє имя з заголовку внесеня вичеркнено, а ще більше було моє зачудоване, коли я ся дізнав, що зробив то посол Танячкевич, и то тому, бо так желав собі посол Люегер!

Дізнавши ся о тім, зажадав я від посла Окуневского, щоби і мій підпис сейчас вичеркнув, коли вже вичеркнено моє имя з заголовка внесеня, та посол Окуневский хоть и обіцяв, не зробив того, а коли я сегодня его запитував, не хотїв ся навіть менї признати до того, як і взагалї не хотїв признатись до того, що внесене віддано президентови палати.

Не хочу додавати від себе до того цїлого поступованя послів Танячкевича и Окуневского ніякого коментаря, а подаю его до публичної відомости в цїли вияснена, чому я не підписаний під внесенем [я мусїв сегодня заявити в канцелярії парляментарній, що мій підпис під внесенем проти моєї волї уміщено].

З правдивим поважанем — Др. *Роман Яросевич* посол до ради державної. У Відни 11/11 1897. *P. S.* Рівночасно пишу до польских газет.“

Для лучшого зрозумѣня сеи справы наводимо теперь письмо нашого вѣденьского дописувателя на основѣ зовсѣмъ певныхъ информацій. Вѣнъ намъ пише:

„...На внесенѣмъ обжалованю не знайдете пѣдпису д-ра Яросевича а стало ся те ось якъ: Д-ръ Окуневскій, выготовивши внесокъ на обжалованє гр. Баденього, написавъ бувъ на заголовку: „Внесенє послѣвъ Окуневского, Танячкевича и Яросевича“. Коли прийшло до збиранія пѣдписѣвъ, антісеміты заявили, що не пѣдпишуть внесеня длятого, бо се внесене ставить такожь соціялістъ д-ръ Яросевичъ, а они зъ соціялістами не хотять мати нѣякихъ зносинъ и внесень ихъ не пѣдписують. Середъ такои ситуаціи посолъ о. Танячкевичъ знайшовъ выхѣдъ въ тѣмъ, щобъ — абы зъ одной стороны внесене не остало ся безъ пѣдписѣвъ, а зъ другои стороны, щобы не ухибити Яросевичеви — вычеркнути себе и д ра Яросевича зъ наголовка внесеня, а полишити оба пѣдписы [свое и д-ра Яросевича] пѣдъ внесенемъ. Тогдѣ антісеміты згодили ся пѣдписати внесене и дѣйстно дали свои пѣдписы. Д-ръ Яросевичъ угнѣвавъ ся и заявивъ д-ру Окуневскому, що цофае свѣй пѣдписъ пѣдъ внесенемъ. Д-ръ Окуневскій, думаючи, що д-ръ Яросевичъ робить се въ хвилевѣмъ роздразненю и не схоче, щобы въ такѣй важнѣй справѣ не було его середъ независимои трѣйцѣ рускихъ послѣвъ, не вычеркнувъ его пѣдпису. Тогдѣ д-ръ Яросевичъ побѣгъ до друкарнѣ и тамъ вычеркнувъ свѣй пѣдписъ пѣдъ внесенемъ.“

Отсе правдивый станъ рѣчи, за-для якого д-ръ Яросевичъ узнавъ за потрѣбне прилюдно ремонструвати.

Arbeiter Ztg., помѣстивши письмо д-ра Яросевича бачить въ тѣй справѣ интригу д ра Люегера, котрый не хотѣвъ пѣдписати внесеня „госпітанта соціялістичного клюбу“ або длятого, щобы д-ра Яросевича поставити въ пѣдозрѣне его выборцѣвъ, або щобы д-ръ Яросевичъ не прийшовъ до слова при мотивованю внесеня, а послы Окуневскій и Танячкевичъ нѣбы не выступлять противъ правительства такъ остро и безвзглядно, якъ бы се зробивъ д-ръ Яросевичъ... Ну, якъ одна, такъ и друга догадка є безпѣдставна, а хто знає станъ рѣчи, може легко осудити, чи у послѣвъ Окуневского и Танячкевича була тутъ хочь дрѣбка якогось злого намѣру — хиба, що хтось злымъ намѣромъ назве старане, щобы пѣдъ таке важне внесене зѣбрати вѣдповѣдне число пѣдписѣвъ...

Хлѣба намъ, хлѣба!

На рукахъ нашихъ выросли мозолѣ,
И серце наше зъѣли лютй болѣ,
А хлѣба, хлѣба не можемъ дѣстати —
Прости намъ Мати!

Кому зъ насъ незнана тая політична система крайно неприязна Русинамъ! Кому не знанй: оглупляюча польонізація школы, деморалізація урядѣвъ громадскихъ, презентоване руского духовеньства, поминане Русинѣвъ при обсадахъ и авансахъ, заточуване Русинѣвъ на Мазуры, протеґоване польскихъ товариствъ на шкоду рускихъ, економічный вызыскъ народу, замиканє устъ народови черезъ славній на весь сѣтъ галицкій выборы, черезъ заборони та розвязуване зборѣвъ, черезъ конфіскаты часописей и т. д., и т. д. Все те всѣмъ намъ добре знане, бо й добре дає ся вѣдчувати.

Але ба! кобы то лишь тѣлько всего! И того ще мало, отже хоплено ся ще й другого способу — пѣсля приповѣдки: „Бий, коли не молотомъ, то голодомъ!“ Користь тутъ подвѣйна: одныхъ змусимо мовчати, а другій зъ страху замовкнуть... То друге — бий голодомъ! — може й не такъ впадаюче въ очи, але рѣвно страшне.

А ось вамъ факты: Христіяньскій крамницѣ зъ Тейсарова и Заболотовець подали вже вѣдъ року прошене о трафіку, а доси ще не полагоджено! Я проснвъ пять разѣвъ о трафіку въ Жидачевѣ, а треба знати, що моє мѣсце найдогоднѣйше, бо чотири улицѣ въ тѣй точцѣ сходять ся, а крѣмъ того на повѣтове мѣсточко була одинѣнька трафіка, але даремно! — якъ бы Русинови не можна було дати кавалокъ хлѣба... Ба що то? — навѣть того, що має, не полишать въ спокою Такъ н. пр. п. Ярославови Коритовскому въ Калуши нѣ сѣло нѣ пало вѣдбираютъ право вышинку и конфіскують горѣвки, — п. Андрусеви Берникови, не встигне зъ фѣры злѣзти, вже конѣ лишивъ безъ догляду, маєшь кару! а привѣвъ быка до ліценціонованя — то хотяй есть тамъ и пятьдесять другихъ а всѣ безъ пашпортѣвъ, бо-жь се не торгъ, — всѣмъ можна, але тобѣ Берчику знов кара! — и такъ безъ кѣнця. Вже то вѣнъ самъ лѣпше и бѣльше буде знати сказати о тѣмъ, ложь я пѣднесу факты менѣ найближій яко найлѣпше знанй.

Ще въ мартѣ 1896 р. сконфіскувавъ менѣ зарядъ пропінаційный горѣвки цѣлкомъ незаконно. На розправѣ я выказавъ жидѣвску злобу незбитыми доказами, а мимо того ц. к. староство засудило мене на кару 27 зр. Я внѣсъ рекурсъ до ц. к. намѣстництва, а крѣмъ того подавъ я жидѣвъ въ дорозѣ карнѣй до суду. Три разы вѣдрочувано термінъ, бо одного обжалованого въ селѣ Стрѣлискахъ [двѣ милѣ вѣдъ Жидачева] не могли знайти. Ажь коли я сказавъ, що мене въ Америцѣ знайшли бы борше, нѣжь жидка на селѣ, прийшло до розправы. Монхъ свѣдкѣвъ не допущено до свѣдоцтва [велика шкода, бо оно було бы страшно компромітуюче для п. Ґалецкого], отже лишь на пѣдставѣ документѣвъ достатченыхъ самыми жидами ц. к. судъ выдавъ выровъ, що: *горѣвки сконфісковано незаконно*, а за понесенй черезъ те страты вѣдсылає ся мене на дорогу цивільну; обжалованй жиды не пѣдпадають карѣ за те, що представили мене передъ населенемъ и ц. к. староствомъ, мовь-бы я ошукувавъ пропінацію, и за фальшивй свѣдоцтва въ ц. к. староствѣ, бо они дѣйстно могли мати мене въ пѣдозрѣню. — Я, невдоволеный выграною въ справѣ горѣвокъ, зголосивъ зажалене неважности зъ причины недопущеня монхъ свѣдкѣвъ — и вже рѣкъ, а нѣчого нема. Ходивъ-емь пытати ся, що дѣвсь зъ тою справою, а судья вкінци сказавъ менѣ, що справа пѣйшла до Самбора. Ну, най же она здорова йде собѣ, може — якъ дожимо — верне полагоджена, бо рекурсъ до ц. к. намѣстництва, внесеный ще 18-ого цвѣтня 1896 року, до нинѣ не полагодженый, отже йде вже 19 мѣсяцѣвъ, ну, а мои горѣвки все лежать въ „контумаціи“. Такъ само вже кѣлька лѣтъ иде справа законно належачои ся менѣ надплаты, мимо того, що оголосивъ-емь бувъ въ „Дѣлѣ“ навѣть отверте письмо до президента дирекціи скарбовои п. Коритовского...

Такъ само йде вже черезъ три роки справа вѣдданя ерекційного поля мому братови Петрови, парохови Колоколина, — такъ само йде ему вже три роки пенсія та й якось не може дѣйти... Але за те трохи не що мѣсяця доходить чутка о его суспензіи...

А другого брата мого Ивана, учителя школъ народныхъ, вѣдъ часу сегорбчныхъ выборѣвъ уже на третю посаду кинули, бо коли тѣлько громадяне въ Золочевцѣ выбрали его на выборця, заразъ, мало-що не телеґрафічно, дѣставъ: „Ze względów służbowych przenoszę Pana do Dubszcza. C. k. starosta *Orobkiewicz*“ — и то безъ якого-небудь доходженя, бо навѣть не ц. к. окружна рада школьна то рѣшала, а тѣлько ц. к. староста сказавъ: „пашолъ“ — и вже! Та й въ Дѣбщи не попасавъ довго — въ кѣлька мѣсяцѣвъ зновъ перенесли его до Комарѣвки. А що значить таке перенесене одно-друге, то наша кочуюча Русь розумѣе добре, а ще если взяти на увагу, що жѣнка того учителя — геєте краєвого жебрака — удержує крамницю, щобъ и собѣ чимсь причинити ся до прокормленя мужа, себе та й дрѣбныхъ дѣточокъ, котрй знають лише лепетѣти: мамо, папу, тату, зюзя — але не розумѣють, що татови за тяжку працю выпадає на нихъ усѣхъ 80 або 100 центѣвъ денно, бо паны бѣльше не мали — треба прецѣнь вѣдтинкувати Вавель! — не розумѣють, що и того не дадуть татови спокойно спожити, але якъ пилкою будуть нимъ товчи, — не розумѣють, що тато ихъ умре скиталцемъ, а коли и осягне сталу посаду, то цѣлй лѣта буде чекати на пенсію, если вѣнъ характеру постойного, маєшь свои идеѣ, хочь-бы впрочѣмъ и згоднй зъ идеею державною, — сли вѣнъ педантно домагати ся буде *законного поступованя вѣдъ тыхъ, котрй власне покликанй стояти на сторожи закона*. Дѣти того не розумѣють, але мы розумѣемо: Хлѣба, хлѣба не можемо дѣстати! Та й якъ же не розумѣти? Адже не дармо поетъ выспѣвавъ зъ душѣ народу:

„Мы не кидаемъ родинной стрѣхи
За-для маєткѣвъ анѣ за-для втѣхи,
Але що жити не хочуть намъ дати —
Прости намъ Мати!“

Михайло Петрицкій.

Переглядъ політичный.

Дня 11 с. м. зѣбравъ ся въ Будапештѣ въ сали нарадъ палаты маґнатѣвъ другій зъ черги краєвый конґресъ католицкій пѣдъ проводомъ примаса кардинала Васарія. Конґресъ складає ся въ третѣй части зъ духовныхъ членѣвъ, а въ двохъ частяхъ изъ свѣтскихъ. Прибули всѣ епископы римо-католицкій; не явили ся епископы греко-католицкій, такъ рускій якъ и румуньскій, котрй домагають ся окремои орґанізаціи свого обряду. Такъ само и въ першѣмъ конґресѣ въ р. 1870 не взяли гр.-кат. владики участи; але теперь таки ще надѣють ся склонити ихъ до участи. Про складъ конґресу писали мы вже въ чч. 124 и 132.

Перша гадка автономічнои орґанізаціи католицкои церкви на Угорщинѣ проявила ся ще въ р. 1848., коли то новй законы конституційнй высказали рѣвноправность всѣхъ вѣръ, а именоване епископѣвъ, выконуване до того часу особисто цѣсаремъ, перейшло на міністра просвѣты и вѣроисповѣдань. Але ажь въ р. 1870 дня 20 жовтня зѣбравъ ся першій конґресъ католицкій и радивъ до 31 марта 1871. Тогдѣ комісія конґресу, на котрои чолѣ стоявъ тогдѣшный намѣстникъ Угорщины, выладила статутъ автономічнои орґанізаціи католицкои церкви на Угорщинѣ; але статуту того не введено въ жите. Ажь зновъ пѣзнѣйшй реформы церковно-політичнй пригадали справу на ново, такъ що католики зновъ стали домагати ся власнои орґанізаціи, а соймъ угорскій въ р. 1893. заявивъ ся тежь за автономічною орґанізацією католицкои церкви, хотячи тымъ способомъ успокоити затревоженыхъ реформами католикѣвъ. Вже въ р. 1895 королѣвске розпорядженє заповѣло скликане другого конґресу католицкого для окончного уложеня статуту автономічнои орґанізаціи церкви; але обхѣдъ тысячилѣтя угорского спинивъ на разѣ справу. Вкінци въ серпни и вересни с. р. вѣдбули ся выборы 132 свѣтскихъ и 34 духовныхъ членѣвъ конґресу. Зъ свѣтскои куріи выбрано переважно маґнатѣвъ. Першимъ президентомъ конґресу є примасъ; другого, свѣтского президента, котрый властиво проводить нарадамъ, выбирає конґресъ.

Замѣтною була промова, котрою примасъ отворивъ конґресъ, особливо тымъ, що такъ тономъ якъ и змѣстомъ пѣдходила цѣлкомъ пѣдъ бажаня правительства. Мѣжь иншимъ сказавъ кардиналъ, що католицка автономія не може бути синодомъ, котрый бы рѣшавъ о справахъ вѣры або о гіѣрархічнѣй орґанізаціи церкви; не може вѣнъ такожь бути парляментомъ, котрый бы вступавъ въ права краєвого сойму, анѣ репрезентацією католицкои церкви, бо се прислугує лише епископамъ. При тѣмъ всѣмъ конґресъ буде мѣгъ сповняти важну задачу и причинить ся значно до скрѣпленя католицкого табору на Угорщинѣ. О найважнѣйшѣй справѣ, о найвысшѣмъ правѣ патронату угорского короля, говоривъ примасъ, що се є особистымъ правомъ короля, — правомъ, котре безъ згоды короля не можна перенести на нѣкого иншого. Длятого вѣдъ постановы короля залежить, выконувати свое найвысше право патронату середъ змѣненыхъ обставинъ и законѣвъ такъ, якъ вѣнъ се уважає за слушне и справедливе и въ законами згѣдне, або й указати того, кому вѣнъ хоче вѣддати такій чи иншій кругъ дѣлання при выконуваню свого найвысшого права патронату (чи то, инакше кажучи: король має право выконувати патронатъ самъ, або и передати выконуване того права міністрови). На иншѣмъ мѣсци выразивъ ся примасъ, що „мы шануємо право надзору, яке має держава.“

По промовѣ примаса выбрано верифікаційну комісію, котра заразъ мала занятй ся провѣреньемъ выборѣвъ. Сегодня має конґресъ уконституовати ся; на свѣтского президента мали выбрати гр. Юрія Сапарія.

Заява міністрѣвъ Меліна и Більота, зложена д. 9 с. м. на радѣ французского міністерства въ справѣ Драйфуса, спонукала вкінци сенатора Шайрера-Кестнера, що пѣшовъ до міністра судѣвництва и передавъ ему доказы невинности Драйфуса. Сенаторъ той надѣе ся довести до ревізіи процесу. Пѣсля закона зъ р. 1895. о направѣ хибныхъ выровъ судовыхъ може ревізія процесу наступити въ такѣмъ разѣ, коли по засудѣ вѣдкрые ся якійсь новый фактъ, або найдуть ся новй документы, котрыми можна довести невинность засудженого. Въ такѣмъ разѣ міністеръ судѣвництва має право жадати ревізіи процесу, засягнувши впередъ гадки комісіи, зложеной зъ трехъ секційныхъ шефѣвъ міністерства судѣвництва и зъ трехъ радникѣвъ касаційного трибуналу. Право те має лише міністеръ судѣвництва, и то безъ уваги, чи процесъ переведено передъ цивільнымъ чи передъ войсковымъ судомъ. Міністеръ судѣвництва передає справу касаційному трибуналови; а коли сей узнасть причины до ревізіи процесу за достаточнй, тогдѣ уневажнює попередный засудъ и заряджує нову розправу, придѣлюючи процесъ якому-небудь судови пѣсля власного выбору, лише не тому самому, що выдавъ попередный засудъ.

Рѣвночасно склало ся такъ, що позавчера внесено въ сенатѣ законъ о заостренє карныхъ постановъ противъ шпіоньства въ часѣ мира; на злочинъ той має бути наложена кара смерти. Референтъ указавъ навѣть при тѣмъ на выпадокъ зъ Драйфусомъ; коли бы его свого часу покарано смертію, не було бы теперь такого загального заворушеня.

НОВИНКИ.

— **Черновецка „Руска Школа“** [руске товариство педаґоґічне] буде мати загальній свои зборы въ суботу 20-ого н. ст. падолиста о 2 годинѣ зъ полудня въ сали „Народного Дому“ въ Чернѣвцяхъ. Выдѣлъ у вѣдозвѣ до рускихъ учителѣвъ и учительокъ взыває нихъ явити ся якъ найчисленнѣйше, бо має ся радити надъ справами преважными не тѣлько для руского школьництва, але и для пѣднесеня незавиднои долѣ буковиньского учительства.

— **Товариство „Мѣщаньска Бесѣда въ Стрыю“** устроює въ суботу 20-ого падолиста с. р. въ льокали пѣдъ „Чорнымъ Орломъ“ [ринокъ] вечерокъ зъ танцями. Початокъ о годинѣ 8-ій вечеромъ. Вступъ: Для членѣвъ 50 кр. а зъ родиною 1 зр.; для не-членѣвъ 70 кр. а зъ родиною 1 зр. 40 кр. Стрѣй звычайный святочный. Вступъ тѣлько за оказанемъ запрошеня.

— **Зъ Городка пишуть намъ:** Минувшои суботы вѣдбувъ ся похоронъ б. п. Дмуховского дуже величаво, именно при участи десяти священикѣвъ обохъ обрядѣвъ, репрезентацій властій автономічныхъ, учителѣвъ обохъ школъ народныхъ зъ дѣтворою школьною и множества народу. Пращальне слово вѣдъ товариства „Помѣчь“ выголосивъ о. Царь, пѣдносячи дѣяльность покойника яко неутомимого и дѣяльного директора, жертвувавшого не ино значнй капіталы для его розвою, але и всѣ свои силы и здѣбности орґанізаторскій до послѣднои хвилѣ жита. Въ узнаню сихъ заслугъ жертвувало товариство окрѣмъ вѣнца квоту 10 зр. яко коренный фондъ на будову Народного Дому въ Городку.

— **Зъ Стрыйщины пишуть намъ:** Двѣ страшнй пригоды лучили ся сего тыждня на територіяхъ громады Крушельница повѣту стрыйского. Дня 8 с. м. погибъ при рубаню бука въ лѣсѣ молодый господарь зъ Крушельницѣ Иванъ Пѣдгородецкій. Коли букъ зачавъ хилитись и падати, крикнувъ вѣнъ на своихъ товаришѣвъ: „Утѣкайте!“ и самъ зачавъ втѣкати, однакожь по дорозѣ захопивъ его и ударивъ зъ великою силою вѣдломокъ зъ другого бука, на котрый упавъ букъ пѣдрубаный. Нещастный господарь лишивъ вдову и четверо дрѣбныхъ дѣтей... Ще страшнѣйша пригода лучила ся тутъ дня 11 с. м. около 9 годины вечеромъ на лѣсовѣй зелѣзници Синевѣдско-Крушельница-Сигла. Поѣздъ нѣчный, наладованый деревомъ, переѣхавъ лежачого на шинахъ при помпѣ зелѣзничѣй стражника Григорія Пѣдгородецкого и рознѣсъ тѣло нещастного на кусни. Палячь, що бувъ на машинѣ, замѣтивъ бувъ въ послѣднѣй хвили щось лежачого на шляху и сейчасъ стримано поѣздъ, але вже було за пѣзно... Доси не выслѣджено причины вещастя, а именно длячого стражникъ лежавъ на шинахъ. Догадують ся, що сладучи при помпѣ огонь, сѣвъ вѣнъ зъ боку огню на шинахъ грѣти ся, а ждучи довшій часъ на поѣздъ [того вечера спѣзненый]

заснувъ зъ утомы. Нещастный бувъ свѣтлымъ, честнымъ, тверезымъ и роботячимъ молодцемъ, передплачувавъ и читавъ рускій выдавництва. Лишивъ стареньку матѣрь, котру працею рукъ своихъ удержувавъ.

— **Процесъ Комарянцѣвъ въ Самборѣ** почавъ зъ хвилею переслухування свѣдковъ ставати цѣкавымъ, выкрывае ся, якъ звычайно въ повыборчихъ процесахъ, правдива причина розруху. Що при тѣмъ оббрвали пп. бурмістръ Яклиньскій и дворскій повномочникъ Троянъ, се „не отимется“ вѣдъ нихъ, але що провокація народу дала до того причину, о тѣмъ розправа переконуе навѣть самыхъ Полякѣвъ.

За-для браку мѣсця не можемо нинѣ подати зѣзнань свѣдкѣвъ [подамо ихъ въ понедѣлокъ]; теперь зазначимо лише загально, що по переслуханю Вонсовского и жидка Шарфа прийшли на чергу: д-ръ Яклиньскій, Троянъ, мѣщ. Мих. Ольховый, касіеръ касы задатковои Дмитро Ольховый, два жиды Бухсбавмы и другій.

Изъ зѣзнань свѣдковъ выказало ся, що Яклиньскій бувъ самъ причиною вѣдкладаня правыборѣвъ, вѣнъ вѣдсилавъ назадъ комісаря зъ Комарна, вѣнъ посланцями порозумѣвавъ ся зѣ староствомъ, абы тѣлько Русины не выйшли горою; вѣнъ въ слѣдствѣ кинувъ пѣдозрѣне на о. Метика и на судью Радзеховского яко на бунтѣвни кѣвъ; вѣнъ безпѣдставно обжалувавъ жандармѣвъ въ міністерствѣ; вѣнъ въ слѣдствѣ обтяживъ несправедливо деякихъ мѣщанъ; словомъ — вѣнъ богато маe на совѣсти!

— **Зъ львѣвскои ц. к. Дирекціи зелѣзниць державныхъ** одержуемо сегодня отсей комунікатъ: Вчера въ полудне на головнѣмъ двѣрци зелѣзничѣмъ слюсарь Бѣлецкій, чистячи зѣбрникъ ацетиліновый, ужывъ запаленои свѣчки [противъ забороны и инструкціи]; то спровадило спалене позбсталыхъ рештокъ газу и въ наслѣдокъ сего Бѣлецкій и помагаючій ему въ роботѣ слюсарь Тарнавскій потерпѣли легке попарене рукъ и лиця. Натискъ воздуха, выкликаный спаленѣмъ газу, не зробивъ впрочѣмъ нѣякои иншои шкоды кромѣ вытовченя шибъ въ кѣлькохъ вѣкнахъ.

— **До державнои прокураторіи** въ Стрыю звертаe ся стрыйскій дописуватель Kurjer-a lwowsk-ого въ такѣй справѣ: Повѣтовый выдѣлъ въ Стрыю на засѣданю д. 4. жовтня одноголосно рѣшивъ суспендувати вѣйтѣвъ Ивана Бѣлика въ Угерску и Гриня Якимця въ Розгѣрчу за великѣ крадежи громадского добра вѣдкрытѣ повѣтовымъ люстраторомъ въ присутности радъ громадскихъ, и рѣвночасно рѣшено акты люстрациі вѣдступити державнѣй прокураторіи, — а мимо того вѣйты тѣ доси не суспендованѣ и карного слѣдства противъ нихъ не почато...

— **Погранична вѣчливѣсть.** Офіцирскій корпусъ зъ Тернополя пѣдъ проводомъ генерала вѣдвѣдавъ недавно россійскій пограничный гарнізонъ въ Волочискахъ и тамъ, на телеграфічный наказъ зъ Петербурга, вѣдбуло ся величаве приняте гостей зъ Австріи. По гостинѣ вѣдъѣхали Австрійцѣ окремымъ поѣздомъ. Отже знова у середу 10-ого с. м. корпусъ россійскихъ штабовыхъ офіцирѣвъ зъ Волочискъ ревізитувавъ своихъ австрійскихъ товаришѣвъ въ Тернополи и тутъ заставъ рѣвно-жъ блискуче принятe.

— **Делеґатомъ мѣста Львова до краєвои рады шкѣльной** выбрано на передвчерашнѣмъ засѣданю рады мѣста поновно радного и професора університету д-ра Теофіля Цѣсельского 56 голосами на 73 вѣданыхъ голосѣвъ.

— **Про нову льокальну зелѣзницю зъ Неполокѣвцѣвъ до Вижницѣ** пишуть, що вже цѣлый шляхъ выложеный шинами. Минувшои суботы 6-ого с. м. въ полудне переѣхала сей шляхъ першій разъ льокомотива зъ 10 возами для шутру. Машина була прибрана вѣнками и украшена хоругвами. Такъ само бувъ прикрашеный зелѣзничій дворець у Вижници, де вѣдбувъ ся опѣсля пиръ зъ тои нагоды.

— **Позичкова каса въ Самборѣ** — якъ пишуть зъ вѣдтамъ Dziennik-ови polsk-ому — основана сто того часу однымъ вплывовымъ купцемъ, теперь клонить ся до упадку. Давнѣйше оборотъ тои касы сягавъ до міліона рѣчно, а теперь показало ся, що въ касѣ лежать уже десятками лѣтъ, векслѣ и довговѣ записы, якѣ нинѣ трудно вже реалізувати; проценты вѣдъ нихъ пропали, а капіталъ можна бы стягнути хиба процесами, и то лише тогдѣ, если довжники и ручителѣ векслевѣ мають яке майно. Черезъ те члены касы стратять що-найменше половину удѣлѣвъ поминаючи вже проценты. Звязокъ галицкихъ касъ задатковыхъ уже выключивъ самбѣрску касу зъ своѣи звязи.

— **Поправа матеріяльного быту пѣдофіцирѣвъ.** Въ загальнѣмъ вѣйсковѣмъ буджетѣ на 1898 рѣкъ, котрый маe предложити ся спѣльнымъ делеґаціямъ, установлено три клясы премій для пѣдофіцирѣвъ, а то: І-ша кляса для служачихъ перше трилѣте, ІІ-га для тыхъ, що добровѣльно остають ся въ службѣ дальше трилѣте, а ІІІ-тя для остаючихъ въ службѣ третe трилѣте. Кромѣ тыхъ премій, платныхъ въ мѣсячныхъ ратахъ, пѣдофіцыры выступаючій зъ активноѣ служѣы по шѣстьохъ, девятьохъ або дванацятьохъ лѣтахъ дѣстануть вѣдповѣдну суму титуломъ „вѣдправы“ [Abfertigung]. Такожь службове положене пѣдофіцирѣвъ маe унормувати ся лучше, щѣбы вытворити станъ пѣдофіцирѣвъ фаховый, а не перехѣдный.

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 14 с. м. обходити будуть въ Бережанахъ срѣбне весѣле п. Титъ Сѣнгалевичъ, радникъ судовый и бувшій посолъ сняти ньскій, зъ женою Мальвиною и того самого дня вѣдбуде ся вѣнчане ихъ дочки п-ы Софіи зъ п. Володиславомъ Скоповскимъ, почтмайстромъ зъ Горинця. — Черновецка протестантска громада буде дня 5 н. ст. грудня обходити торжество свого 100-лѣтного истнованя, а заразомъ задумуe поставити памятникъ своему першому куратори покѣйному Вільгельмови Альтови. — Доповняючій выборъ одного члена рады повѣтовои въ Косовѣ зъ ґрупы бѣльшои посѣлости розписано на 9 н. ст. грудня с. р. — Позавчера на засѣданю магістрату львѣвского зложено анкету для справы дорожкарѣвъ и фіякрѣвъ львѣвскихъ. [До анкеты належать: 4 радній мѣста, 3 радники магістрату, 2 делеґаты поліціи и 3 члены корпораціи дорожкарѣвъ.] Анкета маe радити: о вѣдповѣднѣйше розмѣщене станицъ дорожкарѣвъ и фіякрѣвъ та о унормоване приписѣвъ що-до удержаня порядку и чистоты на тыхъ станицахъ; о тарифѣ и о умундурованю дорожкарѣвъ. — Вязня Юрка Панькова, котрый дня 2 с. м. утѣкъ бувъ зъ роботы у Львовѣ, зловлено дня 8 с. м. и вѣдставлено назадъ до карного заведеня. — Въ Дебречинѣ коло тамошноѣ стаціи зударились поѣзды особовый зъ товаровымъ; шѣсть подорожныхъ в тяжко раненыхъ. — У Вѣдни померъ онодгы на сухоты заможный купець Майкенерр а молода вдова въ кѣлька годинъ по его смерти зъ розпуки застрѣлила ся зъ револьвера коло трупа свого мужа.

Наука, штука и література.

— Выйшла 9-а и 10-та книжочка „Просвѣты“ за мѣсяцѣ вересень и жовтень 1897 пѣдъ надписомъ: „Якъ ходити коло хорыхъ. Написавъ д-ръ *Якѣвъ Невестюкъ*, мѣскій лѣкарь въ Мостахъ-великихъ“. Книжочка оббймае 76 сторѣнъ и коштуe 20 кр. Змѣстъ:- Вступъ. І. Якъ поступати зъ звычайными ранами та зломанями и вывихами костей. — ІІ. Пусканe крови и пявки. — ІІІ. Комната для тяжко хорого [1. Воздухъ въ комнатѣ хорого. 2. Чистота. 3. Свѣтло и т. д.]. — IV. Якъ мають хорѣ лежати [1. Лежанe горѣлиць на крижахъ. 2. Лежанe на черевѣ и т. д.]. — V. Подаванe ѣды хорымъ [1. Значѣнe ѣды для людского тѣла. 2. Поживнѣсть ѣды. 3. Кормленe хорого и т. д.]. — VI. Вода [1. Чи можна хорымъ пити воду. 2. Лѣченe хорыхъ водою и т. д.]. — VII. Хоробы заразливѣ [1. Котрѣ хоробы в заразливѣ. 2. Якъ охоронити себе и т. д.]. — VIII. Помѣчь въ наглыхъ выпадкахъ [1. Опареня. 2. Вѣдмороженe и т. д.]. — Книжочка сеся нагороджена премію Стефана Дубравского.

— **Бібліотека музикальна М. Копка** почала выходити въ Перемышли выпусками. Въ першихъ выпускахъ — пише о. М. Копко — будуть помѣщенѣ: пѣсни зъ св. Литургіи пѣсля напѣвѣвъ народно-церковныхъ; пѣсни набожнѣ, коляды, тропарѣ, кондаки воскреснѣ, канонъ воскресный и пр. на два голосы. Въ дальшихъ выпускахъ найдуть мѣсце композиціи церковнѣ и свѣтскѣ нашихъ композиторѣвъ на два, три и чотири голосы. Кождый выпускъ [24 сторѣнъ друку] становить для себе цѣлѣсть. Цѣна одного выпуска 20 кр., а купити взглядно замовити для присылки почтою можна у всѣхъ бѣльшихъ книгарняхъ або у выдавця о. М. Копка въ Перемышли. — Першій выпускъ, якій уже маемо передъ собою, зазначеный на заголовку: „Часть церковна. І. Св. Литургія“ [одобрена гр.-кат. Епископскимъ Ординаріятомъ рѣшенемъ зъ дня 23 вересня 1897. до ч. 4456] и мѣстить ноты зъ пѣдписанымъ текстомъ печатанымъ кирилицею: 1) Молитва къ св. Духу [Царю небесный], 2) Молитва къ Богородицѣ [Подъ Твою милость], вѣдтакъ „Изъ св. Литургіи: 3) Антіфонъ 1-ый [недѣльный], 4) Антіфонъ 2-ій [недѣльный], 5) Слава и Єдинородный, 6) Антіфонъ 3-ый, 7) Святый Боже, 8) Аллилуя, 9) и 10) Пѣснь Херувимска, 11) Святъ, 12) Тебе поемъ, 13) Достойно есть, 14) Отче нашъ, 15) Да исполятся, 16) Буди имя Господне; 17) и 18) Пѣснь къ Пресв. Богородицѣ [„Пречистая Дѣво Мати“ и „О всепѣтая Мати“]. — „Вѣдъ числа пренумераторѣвъ и вѣдъ скорои розпродажи одного выпуска зависить дальше выдавництво“ — пише о. авторъ и просить „Бібліотеку музикальну“ припоручати любителямъ спѣву. Мы думаемо, що се выдавництво буде мати хѣдъ, бо оно и выдаванe фаховымъ чоловѣкомъ и дешеве.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Краева дирекція скарбу именувала поборцями податковыми въ ІХ класѣ ранґа: Стан. Коносевича, Меч. Глѣбовицкого, Ант. Гилевича, Петра Пенишкевича, Людв. Островского, Франца Воляньского, Жигм. Ваха, Ив. Рудого, Франца Пшевозничка и Ив Кача; — дальше контрольорами податковыми въ Х класѣ ранґи офіціялѣвъ податковыхъ: Юліяна Савчиньского, Стан. Кукулку, Ив. Дубравского, Ив. Мушиньского, Меч. Гоствицкого, Іосифа Кремера, Теофана Бачиньского, Володисл. Гарасска, Едв. Стенкевича, Григ. Мицавку, Ив. Обушкевича, Якова Ментуса, Клим. Голиньского, Ив. Олпиньского, Здисл. Завадского, Андрея Гривнака, Володисл. Подковиньского, Іосифа Шнайдра, Конст. Стетковича и Стефана Продзевича.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу имени св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи жертвували вѣдъ 1 цвѣтня до кѣнця жовтня 1897 р. Р. Т.: Св. Рада мѣска въ Дрогобичи 200 зр.; п. М. Терлецкій правникъ 15 кр.; п. Ив. Трубачь начальникъ громады зъ Михалевичъ 50 кр.; зъ вечерка пращального п. Левицкого начальника стаціи зелѣзничои въ Дрогобичи на руки п. Малишевского 3 зр.; зъ представленя народного театру въ Дрогобичи 32 зр. 50 кр.; п-ѣ Охримовичева 1 зр.; п-ѣ Клойзева 50 кр.; п. Еліашевичъ 1 зр.; Св. Магістратъ въ Дрогобичи 5 зр.; о. В. Рудавскій зъ Пѣйла 10 кр.; Высокій Соймъ краевый 200 зр; Народный Дѣмъ у Львовѣ зъ фундаціи бл. п. о. крил. Шашкевича 29 зр. 80 кр.; п. М. Кордасевичъ учитель зъ Доброгостова 2 зр.; зъ пушки въ „Народнѣй Торговли“ 43 кр.; зъ пушки въ цукорни п. Высочаньского 5 зр. 40 кр.; п. А. Яблоньскій учитель зъ Нагуевичъ 50 кр.; д-ръ о. Гробельскій крилошанинъ зъ Станиславова 5 зр; зъ вечерка въ Рускѣмъ касинѣ при нагодѣ пращаня пп. Глѣбовицкого и Онишкевича зложили: Онишкевичъ, Мицавка и Твердохлѣбъ по 1 зр., разомъ 3 зр.; складка на концертѣ „Бояна“ зъ Перемышля 5 зр. 20 кр.; п. Вѣнцковскій 50 кр.; зъ пушки въ Рускѣмъ касинѣ 4 зр. 5 кр; о. Кондрацкій зъ Судовои Вишнѣ 1 зр.; о. Вархолякъ зъ Орового 3 зр; складка на вечерку общества им. Качковского на руки о. Решетила 30 кр., на руки о. Гумецкого зъ Далявы 5 зр. 70 кр.; часть доходу зъ вечерка при нагодѣ загального зѣбраня общества им. Качковского 30 зр.; п. Вышиньскій слюсарь въ Дрогобичи 20 зр.; о. Игн. Коссакъ чина С. Вас. Велик. 5 зр.; депозитъ бл. о. М. Лѣсикевича зъ Кропивника 89 зр. 5 кр.; зъ Касы ощадности мѣста Дрогобича 25 зр.; п. Шухевичъ експедиторъ почтовый изъ Сходницѣ 1 зр.; п. Савчинъ, господарь зъ Губичь пѣвъ копы капусты, чверть кѣрця картофель и копу цибулѣ; о. Єднакій зъ Нагуевичъ корець картофель. Складаючи Вп. жертводавцямъ сердечне спаси Бѣгъ, припоручаемо нашу Бурсу и на дальше ласкавѣй опѣцѣ. — За выдѣлъ Бурсы *П. Кмитъ* предсѣдатель, *В. Паславскій* касіеръ.

На будову рускаго театру зѣбрала при рѣзныхъ случайностяхъ Вп. Люцина Чемериньска зъ Будзанова 1 зр. 42 кр. и прислала ихъ на руки нашои Адміністраціи.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 падолиста. Соймъ долѣшноавстрійскій скликаный на д. 20 с. м.

Берлинъ 13 падолиста. Поголоски о грѣзнѣмъ станѣ здоровля кн. Бісмарка в пересадній. Бісмаркъ терпить болѣ въ лиця и маe легкій гостець, але врештѣ маe ся добре.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Па. въ Го. Годять ся. — *Вп. В Була въ Бо.* Одержали и прийде намъ ще 5 зр.. — *Вп. И. Мр. въ Во.* До кѣнця падолиста ще 4 зр. — *Вп. Т. На. въ Ст.* Годять ся. — *Вп. В. Яц. въ Жи.* Годять ся. — *Вп. д-ръ А. Го. въ Чо.* До кѣнця року.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕНЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 5—52

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

розписуe конкурсъ на посаду „управительки роботнѣ“. Убѣгаючій ся о тоту посаду мають выказатись основнымъ знанемъ кравецтва (шитя и крою), вышивокъ и гафтѣвъ. Першеньство маe вдова или сирота по священику. Перша платня 30 зр. мѣсячно. Посада замѣстить ся на разѣ провізорично. Подання пѣдъ адресою:

Дирекція Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ. 391 3—3

Цѣкавѣ рѣчи

Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскѣшний катальоґъ 30 кр. [за порто, закритѣ] або зъ 50 великими взорцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попереднею присылкою. 396 1-10

EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

КУХАРКА РУСКА

въ мовѣ рускѣй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку вареня знаменитыхъ правдиво рускихъ стравъ. Найрѣзнѣйшій зупы и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бѣгосы, гуляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосѣвъ горячихъ и студеныхъ. — Мариноване шинокъ и всякои вудженины. Знаменитій руляды. — Найрѣзнороднѣйшій мучній легомины. — Прикладженe знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спѣлки
Львѣвъ, Готель Жоржа.
349 3—?

КОМПЛЄТНІЙ ВЫПРАЗЫ кухонній и уряджeня комнатній, меблѣ зелѣзній, матерацы дротяній зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бѣльшомъ вѣдборѣ

поручае ПЕТРО ХМІЮНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 395

Академикъ пошукуe лекціи на село. Зголошеня: І. Г. „poste restante“ Львѣвъ. 393 2—3

Ученика зъ ґімназіи або семинаріи потребую заразъ до науки двохъ хлопчикѣвъ зъ народныхъ шкѣлъ на цѣлый рѣкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 3—4

НАСАДЖЬ ҐАВСМАНА
І. ЛЬВѣЗСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Елекричній порушеня при особнѣмъ деннѣмъ и нѣчнѣмъ освѣтленю. Вѣдъ 13/11 до 20/11 в до побаченя:

„ПІРЕНЕЇ“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG GESTERREICHER, VIII Deutsch-Ö66 gasse 8, BUDAPEST. 4—10

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, пѣдставниковъ, патериць и т. и. *поручае свій*

ҐУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзовникъ 363 8—36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѣнковъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПІЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Фдячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій винэ по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 62—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ нищачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-для ви лагодныхъ прикметъ

МАТТОНІОГО Гіссіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофлахъ, рахітісѣ и т. д., а такожь при нежитахъ вѣддыховогѣ проводу и при кашли [Радника двора Лешнера монографія про Гіссібль-Зауербрунъ.] (IV.)

!До вѣдомости!

Р. Т. отцѣвъ духовныхъ, учителѣвъ и всѣхъ выдѣловъ читалень, що въ Книгарни Ставропигійскѣй у Львовѣ, улиця Руска 3, продае ся **по цѣнѣ 70 кр.** *„Музыка до спѣвовъ ораторіи сценічнои І. Я. Луцика* **„Нѣчь Вифлеемска“** *пѣдробивъ и всѣмъ читальнямъ „Просвѣты“ присвятивъ* **Иванъ Бужанинъ“.** *Просимо спѣшити зъ закупномъ, бо пора вчити ся!!!* 363 4—4

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кѣлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирателѣвъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся приеждати Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ укланно о ласкавѣ Ихъ взгляды

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улици Городецкѣй ч. 38 [пѣдъ ч. стаціи кѣнного трамваю] у Львовѣ

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 384 4—24

!До вѣдомости!

П. Т. катихитѣвъ, учителѣвъ и Радъ шкѣльныхъ мѣсцевыхъ, що въ Книгарни Ставропигійскѣй у Львовѣ ул. Руска ч. 3 продае ся по **цѣнѣ 30 кр.** „Соловейко або збірничок напівів до пѣсенѣок і молитов Букваря (Школи народної части першої) що їх для пальних і охочих школярів нотами вистачив Співомир Маринич.“ Напѣвѣвъ зѣ свѣтскимъ текстомъ 15, зъ церковнымъ 10. Хто „Соловейка“ ще немае, най спѣшить зъ покупкою его. 369 2—4

Масть кавказка на вôдмороженє.
Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 44—?

Молодi Русинки,
дочки урядника вiд зелiзницi, з маєтком по кiлька тисяч, желають познакомити ся в цiлi переписки з мужчиною на добрiм становищи в вiцi до 40 лiт. Листи з фотографiєю приймає ся до 1-ого ст. ст. грудня на адресу „Весна“ р. г. Станиславiв.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелiхи и т. п. власнѝ выробы
продає по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
въ своѣй ново устроєнôй торговли
у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2.
Замовленя зъ провiнцiи просимо надсилати до Кросна.
Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фiрмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаємо.* 77 30—52

М. В. ТАВБЕРЪ
Заведенє ритовниче и власный выробъ стампiль кавчуковыхъ. — Такожь выконує марки печатковѝ и друки a la minute. — Львôвъ Grand-Готель, 293 пасажь Гавсмана. 10—10
Замовленя въ провiнцiи выконує якъ найскорше.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВôНКИ гармонiйнѝ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРIИ на хоругви и фелонь по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудниѝ въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСIОНАЛЬНѝ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКIЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранцiи, Дарохранильницѣ, Кресты процесiональнѝ, Павуки [Полiкандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода. Канделябры, Водоносы и Кропила, Фiгуры святѝ, Пôдставники, Євангелiя и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. I. 373 4—?

Конякъ французкiй
знаменитый
фляшка 2 зр., 1/2 фляшки 1 зр.
поручав 3
Дрогерiя пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капiтульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѝ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручає Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капiтульна число 2.**

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогiчного двотыжденникъ педагогiчно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Голляндско-Американьска лiнiя
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Нью-Iорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлiя марокъ 180

*) Пôсля довжины и величины каюти якъ и пôсля скорости и елеганцiи пароходa.

Юлiянъ Солякъ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскiй
у Львовѣ, улиця Собеского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКѝ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескѝ и дамскѝ пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды. Дольманики, Катанки. Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѝ, Ковпаки, Шапки мужескѝ. Шкôры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовѝ до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матерiи найновѣйшѝ на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ
Цѣны умѣрены, сталѝ.
244 Высше наведенѝ товары знаходять ся на складѣ. 24—20
Також въ на раты мѣсячнѝ.
Також въ на раты мѣсячнѝ.

Найделiкатнѣйшѝ гiгiенiчнѝ
ПАРИСКѝ ТОВАРЫ ГУМОВѝ
поручає для санiтарныхъ и хiрургiчныхъ цѣлей истнуюча вôдъ 1866 р. фабрика гумовыхъ товарôвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достаєвець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 7—?
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Спецiялiстъ обуви непромакаючои власного вынаходу!
ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЬ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
має честь повѣдомити отсимъ Вп. Публiку, що выробляє ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЄ власного вынаходу, зô всякого рода шкôръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалѝ, надмѣрно легкѝ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимає до вôдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѝ, всякѝ гумовѝ приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѝ замѣсцевѝ замовленя выконує въ можливо найкоротшôмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѝ ласкавѝ взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Яримовичь.
332 6—20
Спецiялiстъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Heinrich Laden Wien, Rathhausstr. 19.
оригiнальнѝ англiйскѝ бритвы
зъ свѣтово-славною маркою: „Flügel Sheffield“ зъ першои prima дiямантовои стали

1/8 природнои величины.
Ручу за кожду штуку!
досконалѝ шлюфованѝ зъ заглубленемъ, выостренѝ, готовѝ до ужитку. — Цѣна за штуку разомъ зъ etui зр 1·50, порто 20 кр. При замовленю 3 штукъ высылка оплатна. Такожь за послѣплатою. 264 10 10

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способъ Вартавскiй
ИВАНА ГЕФЛИНГЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
приторучає:
1/2 кiльо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
1/2 кiльо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѝ 80 кр.
1/2 кiльо Чоколядокъ надиганыхъ 1·20 кр.
1/2 кiльо Овочѣвъ кандизованыхъ 1·20 кр.
1/2 кiльо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнанои доброты, загально хваленѝ* 80 кр
1/2 кiльо Кармелькôвъ надиганыхъ 50 кр.
А такожь приторучає рôзнѝ иншѝ выробы, все свѣжѝ у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки картоновѝ **gratis**
283 [17—?]

ЄДЖТЕ на снѣданє на обѣдъ на вечерю

Quäker Oats
найздоровшiй американьскiй продуктъ меленого вôвса.
БОГАТО ПОЖИВНѢЙШИЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосôвъ вôдпадає всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.
Въ оригiнальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дôстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делiкатесôвъ* и *дрогерiяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 4—20

ВСѢЛЯКќ КУПОНЫ
и
выльосованѝ цѣннѝ паперы
выплачує
безъ потрученя провiзiи або коштôвъ
КОНТРОА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.
374A 25—0

Аптикаря Schneid-a
ЧАЙ
на кашель
и
порошокъ на катаръ
зъ
St. Georgs-Apotheke
Wien, V 2 Wimmergasse 33
выготовлюванѝ нôсля лѣкарскихъ приписôвъ, добродѣйнѝ для органôвъ вôддыховыхъ, выдѣлюючѝ флєґму, усмиряючѝ кашель, усуваючѝ хрипку и скобôтъ въ шиѣ, — Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 0 кр., почтою 0 кр. бôльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высилає ся почтою.
St. Georgs-Apotheke, Wien, V|2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у антикаря Миколяша.
Уважати на охоронну марку антики св. Юрія.
Инсератъ вытяти и заховати
382 2—?

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РIХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.
Просимо жадати того 355 4—39
загально любимого средства домового
все лишь въ оригiнальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рiхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригiнальный.
Рiхтера антика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Розклад iзди поiздiв зелiзничих
важний вiд 1 жовтня 1897
пiсля часу середньо-европейского [пiвнiчного о 36 мiнут вiд часу львiвского].

поiзд поспiш.	поiзд особ.	до Львова	поiзд поспiш.	поiзд особ.	зi Львова
приходять			вiдходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Пiдволочиск з головн. двiрця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.53	„ Тернополя на Пiдзамче	6.15		„ Пiдволочиск з Пiдзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Пiдволочиск з головного двiрця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Пiдзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Пiдволочиск на Пiдзамче	1.55		„ Пiдволочиск з головного двiрця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Пiдзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Пiдволочиск на Пiдзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Нiч			**Нiч**		
	3.04	з Пiдволочиск на Пiдзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Пiдволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двiрця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понедiлка		7.47	„ Тернополя з Пiдзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Пiдволочиск на Пiдзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Пiдволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Пiдволочиск з головного двiрця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Пiдзамча

ЗАМIТКА: Пора нiчна числить ся вiд 6 го рано вечером до 5 години 59 мiнут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигiйского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гроница.

Ч. 250. Львовъ, Понедѣлокъ 3 (15) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найвизначнѣйшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатковъ

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке числе коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

ОГОЛОШЕНЄ.

Літературно-Науковий Вістник.

Видає

НАУКОВЕ ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Редакцийний комітет: **Олександер Борковський, Михайло Грушевський, Осип Маковей, Др. Іван Франко.**

Відповідає за редакцію **Михайло Грушевський.**

Редакция і адміністрация: у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Літературно-Науковий Вістник

виходить 1 дня кождого місяця с. ст. почавши від 1898-ого року, книжками коло 12 аркушів (близько 200 сторін) друку великої вісімки. Перша книжка вийде ще в кінці грудня 1897 р.

ПРОГРАМА:

I. Оригінальна белетристика і переклади найбільш інтересного і важного з чужих літератур: повісти, оповіданя, драматичні твори й поезиї.

II Оригінальні і перекладені статї про найважнійші здобутки вселюдської науки і наш науковий рух.

III. Критично літературні студиї з нашого і чужого письменства.

IV. З літератури й житя: хроніка літератури й культурного житя українсько-руського народу в Австриї і Росиї.

V. Огляди літератури й культурного житя в сьвітї словяньскім і загально-людськім.

VI. Бібліографія.

Редакция постарає ся скупити літературні сили з цілої України-Руси і сотворити з „Вістника“ відповідний культурний орган для цілого нашого народу, тим більше, що з кінцем року 1897-ого перестають виходити Зоря і друга літературна часопись Житє і Слово, иньших же літературних видавництв у нас немає, і наша часопись зістане ся одинокою.

Редакция при тім все буде мати на уваї інтереси широких кругів читачів, подаючи найбільш живе, інтересне, нове з оригінальної і перекладеної белетристики, популярно і живо написані наукові і літературні огляди. Читач найде в „Літературно-Науковім Вістнику“ ріжнородну, інтересну і користну лектуру.

Річна передплата може бути оплачена в трох ратах: 3 сїчня н. ст. 3 зр., 3 цьвітня н. ст. 3 зр., 3 серпня н. ст. 2 зр.; хто пропускає речинець рати, тому передплата обраховуєть ся як піврічна або чвертьрічна (за піврік 5 зр, чверть року 2·50).

Передплату приймає: Адміністрация Літературно-Наукового Вістника у Львові при ул. Академічній ч. 8.

У Львовѣ дня 15 н. ст. падолиста 1897.

Лишь шѣстьма голосами бѣльшости принято внесенє, щобы надъ обжалованємъ кабінету гр. Баденього за выданє розпоряджень языковыхъ для Чехѣвъ перейти до порядку денного. Очевидно се не дуже свѣтла побѣда для шефа кабінету, котрый що-нно на годину передъ тымъ голосованємъ хотѣвъ бути дотепнымъ и впевнявъ палату, що ще не мав намѣру щезнути зъ арены політичнои. А якъ бы то були уложили ся вѣдносины, коли-бъ було хибило тыхъ шѣсть голосѣвъ?

Опозиція нѣмецка, котрѣй въ сѣмъ случаю пѣдпомогли не нно антісеміты але и деякі нѣмецкі клерикалы, попала по оголошеню результату голосованя въ велике розъярене и роздразненє. Оглянула ся за виновниками свого пораженя и найшла ихъ въ галицкихъ селянахъ польскихъ та въ двохъ независимыхъ послахъ рускихъ. Посыпали ся докоры и вызывы; стояловцѣвъ прозывано льокаями Баденього, а посламъ д-рови Окуневскому и Танячкевичеви загрожено вѣдобраненмъ пѣдписѣвъ на внесенію о обжалованє гр. Баденього за галицкі надужитя выборчі, бо — мовлявъ — „ставите обжалованє а не голосуєте за обжалованємъ“.

Докорѣвъ нѣмецкои опозиціи пѣдъ адресою польскихъ селянъ и двохъ рускихъ послѣвъ опозиційныхъ годѣ идентифікувати, вже хочь бы зъ формальныхъ взглядѣвъ. Стояловцѣ и два послы людовцѣ вѣддали свои голосы, значить причинили ся активно до побѣды Баденього, — натомѣсть оба послы рускі не взяли участи въ голосованю. Зъ двохъ лихъ они выбрали менше. Всѣ сторонництва мобілізували ся до сеи остаточнои борбы, тожь н. пр. неприсутнѣсть трехъ членѣвъ клюбу христіяньско-соціяльного (Патая, Гесмана и Аксмана) заважила до певнои мѣры на важцѣ голосованя, що й абстиненція нашихъ двохъ послѣвъ рускихъ.

Але инша рѣчь, чи нашѣ два послы независимѣ поступили собѣ раціонально и консеквентно? При двохъ попередныхъ голосованяхъ надъ внесенями о обжаловане міністрівъ вѣддали послы Окуневскій и Танячкевичь голосы за обжалованємъ, — отже консеквентно и симъ разомъ повинні були голосувати за обжалованємъ, поставленымъ тымъ самымъ сторонництвомъ (опозицією нѣмецкою) и въ тѣй самѣй цѣли (усуненя кабінету, а власиво особы самого гр. Баденього). Тымчасомъ они усунули ся вѣдъ голосованя, а на свое оправданє можуть хиба сказати се, що не хотѣли, будучи Славянами голосувати за вкороченєъ правъ, за національнымъ покривдженємъ нѣлого народу словяньского. Справу розпоряджень языковыхъ можна бы вкѣнци уважати, если хто хоче трактувати ей зъ точки дусе идеальнои, борбою славяньства зъ германізмомъ, — отже справою загально словяньскою.

Безперечно, що становиско словяньского було бы въ сѣй справѣ рѣшаючимъ, коли ы справдѣ такими поглядами руководжено я. Гр. Бадені выдавъ розпоряджения языковѣ, добы звернути Чехѣвъ зъ дороги обструкціи опозиціи, котра справдѣ могла наполохати такъ недосвѣдного політика, якимъ бувъ р. Бадені при обниманю кермы правительства; теперѣшна обструкція нѣмецка, ведена зъ ще бѣльшою силою, вже рѣвножь приневолилар. Баденього выголосити промову, котра в нчимъ иншимъ якъ капітуляцією. Впрочъ розпоряджения языковѣ суть все ще въ заѣшеню и опозиційный посолъ Вашати, ны Чехъ, вѣдмовивъ имъ всякои вартости со добуткамъ національнымъ. А однакъ Чехи ли ся злапати и, якъ можна слѣдити, зъ кождымъ днемъ стають чимъ разъ сильнѣйшою пѣдпорою реакціи, котра в девізою правительства гр. Баденього. Вже на веснѣ сего ру молодо-Чехи були речниками гр. Баденьогоъ справѣ надужить выборчихъ въ Галичи; жидъ Странски купивъ собѣ зъ моралѣ пітичнои при выборахъ. Спѣльнѣсть интересъ славяньскихъ не промовить теперь до ческъ послѣвъ, коли они стоять при трапезѣ гр. Бадениого. Впрочѣмъ не залежить Чехамъ на Русинахъ, бо для всякихъ славяньскихъ фаврверкѣвъ они мають Полякѣвъ, инкамерованыхъ Словѣнцѣвъ и Русинѣвъ, котрѣ поручь нихъ тягнуть реакційный вѣзъ гр. Баденього.

А сама форма, въ якѣй розширивъ гр. Бадені права національнѣ одного народу славяньского, повинна була рѣвножь стрѣтити ся зъ безвзглядным осудженемъ независимыхъ Русинѣвъ. Русины въ Галичинѣ терплять кривду національну рѣвножь завдяки такимъ языковымъ розпорядженямъ міністеріяльнымъ, выданымъ передъ 30 роками въ хосенъ Полякѣвъ. Права національнѣ кождого народу повинні бути запорученѣ закономъ а не розпорядженємъ Впрочѣмъ чи мы похваляючи языковѣ розпоряджения ческѣ, можемо мати хочь бы въ найдальшѣй будучности надѣю и перспективу на подѣбнѣ розпоряджения въ хосенъ руского языка въ Галичинѣ? Сему при теперѣшныхъ вѣдносинахъ австрійскихъ нѣколи не бути, бо тѣ народности, котрѣ добули собѣ перевагу національныхъ правъ въ дорозѣ розпоряджень (Поляки передъ 30 роками, а Чехи въ теперѣшнѣй порѣ), готовѣ дальшѣ еволюціи пѣдъ взглядомъ національныхъ правъ перенести выключно въ обсягъ дѣланя соймѣвъ краевыхъ, де они вже выключнѣ господарѣ. Гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій натякнувъ се таки на послѣднѣмъ засѣданю. Длятого Русины принципіяльно повинні були заявити ся противъ выдаваня розпоряджень языковыхъ, хочь бы тѣ розпорядженя на око выходили въ хосенъ народу славяньского

Оба рускі послы независимѣ не поступили собѣ консеквентно и принципіяльно, а се въ політицѣ, де ходить о признане засадъ (бо чейже вѣдъ двохъ голосѣвъ рускихъ не буде зависѣти рѣшенє державныхъ справъ), готово пѣмстити ся и мати наслѣдки. Антісеміты мали цофнути свои пѣдписы на внесеню о обжалованя за галицкі надужитя выборчі, а готовѣ вѣдмовити также своои дальшои помочи моральнои. Если-жь рускі послы независимѣ не найдуть пѣдпоры у опозиціи нѣмецкои, то не глядати имъ ви у братѣвъ Славянъ, бо братямъ Славянамъ особа гр. Баденього и его польскихъ сателітѣвъ заслонила дальшій круговидъ. Рускі послы независимѣ, вступаючи до парляменту, постановили собѣ, пѣсля волѣ и порученя цѣлого народу руского та своихъ выборцѣвъ, выступати безвзглядно противъ правительства гр. Баденього, — коли-жь сен постановы не придержують ся консеквентно, то допускають ся — похибки. У вѣйнѣ треба нищити ворога на кождѣмъ кроцѣ, все и всюды.

Внесенє п. Окуневского и товаришѣвъ

на поставленє въ станъ обжалованя президента міністрѣвъ и міністра справъ внутрѣшныхъ гр. Казимира Баденього зъ причины надужить при галицкихъ выборахъ.

Є. Е. гр. Бадені при нагодѣ обговореня надужить выборчихъ въ Галичинѣ дня 7 цвѣтня с. р. высказавъ признане для похвалы гѣдного почутя обовязку у загалу австрійскихъ урядникѣвъ при выконуваню своѣи чинности урядовои въ часѣ послѣдныхъ выборѣвъ до рады державнои, а вѣдтакъ мѣжь иншимъ сказавъ, що не мав нѣякои причины вылучати урядникѣвъ галицкихъ вѣдъ сеи похвалы та що вонъ радше „органамъ галицкого правительства, котрѣ зъ правдивымъ самовѣдреченємъ, безъ огляду на дѣйстне и фізичне перетяженє а неразъ середъ поважнои небезпечности выповнили свои обовязки, лишь признанє може заявити“.

Тымчасомъ процесы карнѣ, выточенѣ въ сѣмъ роцѣ противъ рускаго населеня за мнимѣ ексцесы выборчі, выказали ось що:

I. При розправѣ, переведенѣй дня 30 цвѣтня с. р. передъ перемыскимъ судомъ окружнымъ противъ Василя Яремія зъ Мужиловичь, пов. яворѣвского, за злочинъ публичного насильства, — зѣзнавъ свѣдокъ обтяжуючій Олекса Васько, вѣйтъ мужиловецкій, пѣдъ присягою такъ:

„Коли панъ комісарь правительственный Табо прибувъ до Мужиловичь для переведена выборѣвъ, въ льокали выборчѣмъ було вже много выборцѣвъ. Комісарь вѣйшовъ до льокалю, розложивъ паперы, поспытавъ мене — начальника громады, мого заступника и ще когось третого, що бувъ случайно въ льокали, о нашѣ имена, вписавъ собѣ ихъ та заявивъ, що вонъ выборы вже замкнувъ. А що я боявъ ся, щобы очевидно покривдженѣ въ своихъ правахъ управненѣ до выбору не посуджували мене о яке порозумѣне зъ комісаремъ, то й попросивъ я комісаря переводити правильно выборы зъ збраными выборцями. Але панъ комісарь обставъ при своѣй постановѣ и вышовъ зъ льокалю выборчого.“

Тогдѣ кликнувъ обжалованый Яремѣй: Се обманьство! Комісарь записавъ собѣ его имя и велѣвъ вѣдтакъ увязнити его жандармомъ. Яремѣй не хотѣвъ датись увязнити, а навѣть пѣрвавъ ся на жандарма, и длятого бувъ:

1) зраненый шаблею вѣдъ жандарма; 2) за обиду комісаря засужденый староствомъ яворѣвскимъ на 14 днѣвъ арешту; 3) за опѣръ жандармови засужденый перемыскимъ судомъ окружнымъ по двомѣсячнѣй вязници слѣдчѣй на пять мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ.

II. Розправа карна, переведена 3 вересня и слѣдуючихъ днѣвъ с. р. передъ перемыскимъ судомъ присяжныхъ противъ бувшого професора техніки Ґермана, бувшого посла д-ра Левакоского, инжінера Нагѣрного и селянина Бориса за мнимє нарушенє публичного спокою, — показала, що на зборы выборцѣвъ, обмеженѣ на запрошеныхъ гостей, дня 27 лютого 1897 въ приватнѣмъ мешканю адвоката д-ра Гібля въ Яворовѣ, явивъ ся также сей концепістъ намѣстництва при яворѣвскѣмъ старостві Табо въ характерѣ приватнѣмъ и такъ давъ ся представити вѣдъ адвоката Гібля збраным гостямъ. Вонъ не мавъ уніформу, ѣвъ и пивъ зъ гѣстьми. Але по зборахъ зробивъ Табо таке донесенє до яворѣвского староства, а сеє до прокураторіи, що прокураторія уважала ся приневоленою посадити высше згаданѣ особы на лаву обжалованыхъ передъ судомъ присяжныхъ. Однакъ розправа зъ 3 вересня с. р. доказала при рѣвночасномъ якъ найбѣльшомъ скомпромітованю політичнои власти не лишь, що ей водпоручникъ, концепістъ намѣстництва Табо, зъ нарушенємъ всякого чувства приличности перемѣнивъ ролю комісаря правительственного на ролю денунціянта, але крѣмъ того ще й се, що его денунціяціи були фальшивѣ. Всѣ обжалованѣ були увольненѣ!

III. Селянинови Стефанови Новаковскому зъ Торокъ, пов. перемыского, не може партія правительственна простити, що вонъ при выборахъ соймовыхъ въ р. 1895 повалившъ польского князя Сапѣгу и самъ бувъ выбраный до сойму. Вѣдъ сего часу (осѣнь 1895) ажь до кѣнця выборѣвъ до рады державнои на веснѣ сего року доручила сеся партія — будьто черезъ пѣдставленыхъ селянъ (Сенько Журовскій, Глиньскій, Горечко), будьто черезъ выдѣлъ повѣтовый (на котрого чолѣ стоить якъ разъ повалены кн. Сапѣга), якъ се свѣдчать протоколы сего выдѣлу зъ 29 вересня 1895 ч. 2650, зъ 22 грудня 1895 ч. 357 и зъ 30 грудня 1895, будьто черезъ жандармерію, — 19 донесень перемыскому судови карному.

Скоро посолъ соймовый Новаковскій явивъ ся въ якѣй читальни або на якихъ зборахъ передъ выборами до рады державнои, то сейчасъ бувъ арештованый або комісаремъ правительственнымъ або жандармами и вѣдведеный до староства. И такъ арештувавъ его 9 серпня 1896 комісарь Мірскій у Вышатичахъ, коли вонъ спокойно въ читальни читавъ газеты, а зновъ жандармерія достала 20 лютого 1897 припоручене увязнити Новаковского въ Мацьковичахъ за мнимє выголошенє пѣдбурюючихъ промовъ, заки ще Новаковскій прибувъ до Мацьковичь.

Передъ симъ послѣднымъ арештованємъ чванивъ ся перемыскій староста Ляникевичь у Львовѣ, що вонъ небавомъ увязнить Новаковского. А коли пытано его о причину, то вонъ вѣдповѣдавъ, що вже найде якусь причину. По арештованю выразивъ ся староста Ляникевичь публично въ Перемышли передъ бѣльшимъ числомъ людей (свѣдокъ адвокатъ

д-ръ Федакъ зъ Львова), що вонъ вже мае сего пташка (пос. Новаковского) въ клѣтцѣ та що теперь ще буде просити прокуратора и президента, щобы его въ нѣй довше потримали.

Теперь посыпавъ ся на посла соймового Новаковского градъ карныхъ донесень: доносъ жандармерии зъ 21 лютого 1897 ч. 51 опираючій ся на томъ, мовь бы Новаковскій оповѣдавъ въ Журавици, що хлопы въ Галичинѣ платять бо́льшій податки якъ дѣдичѣ. На по́дставѣ сего доносу во́ддало староство Новаковского до вязницѣ судовои, прокураторія зарядила сейчасъ 22 лютого 1897 слѣдство и поставила внесень на слѣдче увязнене по́сля §. 180 и 175 д. 4 к. пр. — Дня 26 лютого наспѣло нове донесене жандармерии зъ Журавицѣ за мнимѣ по́дбурюючѣ промовы. — Сего самого дня, 26 лютого с. р., нове донесене начальника громады Горечка зъ Торокъ за привласнене ще въ 1895 р. лозины зъ громадского лѣса. Комната радна ухвалила сейчасъ слѣдче увязнене по́сля §. 175 д. 3.; высшій судъ краевый затвердивъ сю ухвалу. — Дня 2 марта наспѣло нове донесене на Новаковского за его высказъ на якихсь зборахъ людовыхъ въ Перемышли, що прийшовъ бы панамъ конець, если бы лишь селяне разомъ тримали ся. — Дня 4 марта 1897 вручивъ концепіентъ намѣстництва при перемыско́мъ староствѣ Калиневичь до ч. 2655 нове донесене карне на Новаковского за обиду маестату. Прокураторія розширила слѣдство ще й що-до злочину об ды маестату и повторила внесене на слѣдче увязнене зъ такимъ мотивованемъ, „що Новаковскій безпереетанно ѣздить по селахъ на зборы народнѣ и длятого мо́гъ бы легко повторити сей злочинъ“. Таке внесене поставила прокураторія 15 марта 1891 до ч. 872/448. Судья слѣдчій прухиливъ ся до внесеня прокураторіи.

Ажь дня 21 марта 1897, отже вже по выборахъ до рады державнои, знесла комната радна слѣдче увязнене, а Новаковского выпущено вко́нци дня 4 цвѣтня на волю. При розправѣ карно́й передъ судомъ присяжныхъ дня 18 червня 1897 увольнено Новаковского во́дъ всякои вины и кары.

IV. Въ день выборо́въ зъ IV. и V. куріи увязнила політична власть въ Перемышли отсихъ чотирнацятьохъ невинныхъ выборцѣвъ: Луку Павелка зъ Боршевичь, Франца Бартицкого зъ Жиравицѣ, Іосифа Кебузиньского зъ Пикуличь, Сенька Слизака зъ Сто́бенця, Стефана Дзяда, Тимка Благуту зъ Чечполя. Ив. Длябоґа зъ Торокъ, Тимка Микиту зъ Коровникъ, Петра Пердулу зъ Середнои, Ив. Мацаляка зъ Борщевичь, Ив. Когута зъ Болестрашичь, Іос. Кривуцкого зъ Яксманичь, Іос. Бачиньского зъ Острова и Ив. Герчока зъ Рушельчичь. Всѣ они сейчасъ о выборахъ були выпущенѣ на волю, безъ ставленя передъ дотычного судью.

V. На розправѣ, переведено́й дня 2 серпня с. р. передъ перемыскимъ судомъ окружнымъ противъ Илька Гнатика зъ Рожубовичь, показало ся, що комісарь правительственный перемыского староства, Калиневичь, уневажнивъ выбо́ръ Илька Гнатика, выбраного 77 голосами, по́дъ позоромъ, що въ громадѣ Рожубовичѣ приходять два правыборцѣ того самого имени (въ суперечности зъ выразною постановою §. 30 ординаціи выборчои), та надужываючи сво́й урядъ очевидно въ користь партіи правительственои, зарядивъ (въ суперечности зъ выразною постановою §. 50 орд. выб.) такъ званый тѣснѣйшій выбо́ръ мѣжь повномочникомъ кн. Любомирского, Збышевскимъ, котрый до́ставъ ледви 17 голосо́въ, а начальникомъ громады, на котрого впало ще менше число голосо́въ.

Ро́вножь при сѣмъ найнелоґальнѣйшо́мъ выборѣ до́ставъ Илько Гнатикъ 78 голосо́въ, Збышевскій 17, начальникъ громады 6 голосо́въ. Комісарь оповѣстивъ, що зъ V. куріи выбраный выборцемъ не Илько Гнатикъ лишь п. Збышевскій, а коли Илько Гнатикъ по сѣмъ противзаконно́мъ а навѣть злочинно́мъ поведеню комісаря правительственного во́звавъ людей, щобы не брали участи при слѣдуючихъ выборахъ зъ IV куріи та зажадали во́дъ начальника громады печатки громадскои, то повѣтовый судъ въ Нижанковичахъ засудивъ его по довшій вязници слѣдчо́й на 15 днѣвъ арешту, а перемыскій судъ окружный перемѣнивъ се на кару 2 зр.

VI. Такого самого злочину нарушеня власти урядовои, а навѣть въ такій самый спосо́бъ, допустивъ ся въ громадѣ Баличахъ пов. мостиского, во́дпоручникъ правительства, канцелістъ намѣстництва Колянковскій.

При розправѣ, переведено́й 3 мая с. р. передъ перемыскимъ судомъ окружнымъ противъ Венедикта Свѣтлицкого и 46 товаришѣвъ, сконстатовано, що правыборцѣ зъ Баличь, пов. мостиского, выбрали 118 голосами Стаха Томкова, Іосифа Чапского и Іосифа Свѣтлицкого своими выборцями, коли противно кандидаты, поручены комісаремъ правительственнымъ Колянковскимъ: во́йтъ, дворскій лѣсный и горальникъ лишили ся въ меншости зъ 4 до 12 голосами. По́дъ позоромъ, що въ громадѣ Баличѣ имена выбраныхъ приходять подво́йно, уневажнивъ комісарь правительственный власновольно выбо́ръ сихъ 118 голосами выбраныхъ выборцѣвъ и зарядивъ т. зв. „тѣснѣйшій выбо́ръ“ мѣжь во́йтомъ, лѣснымъ, горальникомъ и однымъ ексъ-жандармомъ, на котрыхъ впало ледви 4 до 12 голосо́въ. При розправѣ сконстатовано навѣть, що сей во́дпоручникъ правител ственный передъ выборами въ Баличахъ цѣлкомъ зъ тымъ не крывъ ся, що мае припоручене переперти на выборцѣвъ во́йта, дворского лѣсного, горальника и ексъжандарма.

За се, що тѣ люде, подразненѣ такимъ очевидно злочинным поведенемъ правительственного комісаря, втратили вѣру въ справедливость галицкои власти и окруживши будынокъ шко́льный, де во́дбували ся выборы, примусили комісаря, щобы сейчасъ выдавъ карты леґітимаційнѣ справедливо выбранымъ: Стахови Томкову, Іос. Чапскому и Іос. Свѣтлицкому, —

1) увязнено 53 людей; 2) посаджено 47 людей на лаву обжалованыхъ передъ перемыскимъ судомъ окружнымъ; 3) зъ того числа засуджено 16 людей на кару во́дъ 6 тыжднѣвъ до 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ, а во́сьмохъ во́дъ 7 днѣвъ до шѣсть тыжднѣвъ арешту; 4) компанія пѣхоты перестояла въ громадѣ во́дъ 25 лютого до 4 марта, а однакъ „цуґъ“ во́дъ 4 марта до 9 марта.

VII. Правыборы въ громадѣ Стоянцѣ, пов. мостиского, були розписанѣ на д. 2 марта 1897. Ко́лька днѣвъ передъ тымъ речинцемъ умовили ся громадяне на зборахъ выбрати выборцями Сенька Фіту и Дмитра Леґана. Але дня 24 лютого выславъ мостискій староста до прокураторіи въ Перемышли справозданѣ, въ котро́мъ вонъ просивъ „о зарядженѣ найострѣйшихъ средствъ для во́дстрашаючого примѣру“ противъ Сенька Фіты и Дмитра Леґана (отже якъ разъ противъ тыхъ двохъ людей, вызначеныхъ на выборцѣвъ), стоячихъ по́дъ закидомъ злочину публичного насильства, мнимо доконаного черезъ небезпечнѣ погрозы на во́йта Адамишина. Прокураторія во́дослала се справозданѣ до суду повѣтового въ Мостискахъ для переслуханя и увязненя обвиненыхъ. Сей судъ повѣтовый во́дсылае назадъ се справозданѣ, бо громада Стоянцѣ належить до суду повѣтового въ Судово́й Вишни. Справозданѣ наспѣло до Судовои Вишнѣ ажь 1 марта. А що выборы були розписанѣ вже на 2 марта, то судья повѣтовый зъ Судовои Вишнѣ выславъ ще того самого дня по́дъ вечеръ двохъ жандармо́въ до Стоянець, щобы Фіту и Леґана сейчасъ доставити до суду.

Фіту увязнено и заковано. Але коли другій жандармъ во́йшовъ до хаты Леґана, щобы его увязнити, заявили зо́браны тамъ люде, що они не допустять увязнити вже другого невинного чоловѣка, котрого они углядѣли собѣ на выборця. А що розъярене за таке очевидне нарушене власти урядовои зо́бльшало ся, то жандармъ по́славъ по двохъ другихъ жандармо́въ и всѣ три приложили баґнеты своихъ карабіно́въ до грудей Леґана, а одинъ прошивъ руку Леґанови, такъ що вко́нци вонъ безпритомно упавъ. На крикъ матери Леґана вдерли ся зо́браны передъ хатою люде до хаты, а се спонукало жандармо́въ, безъ зазыву, щобы люде розбѣгли ся, дати два выстрѣлы. Въ наслѣдокъ сего погибъ на мѣсци Томко Мазуръ, а два другѣ господарѣ во́днесли раны. Дальшимъ наслѣдкомъ сен подѣ було: 200 увязненыхъ, 82 обжалованыхъ а 23 засудженыхъ людей.

Розправа, переведена во́дъ 21 до 24 червня с. р. передъ перемыскимъ судомъ окружнымъ, выказала безъ всякого сумнѣву: 1) що справозданѣ мостиского староства до прокураторіи зъ д. 24 лютого 1897 було вповнѣ фальшиве. Фіта, котрого увязнено 1 марта 1897 и тримано въ слѣдчо́й вязници два мѣсяцѣ, бувъ увольненый во́дъ всякои вины и кары, а противъ Леґана розширено розправу лишь за опо́ръ жандармамъ; 2) що самъ во́йтъ Адамишинъ, за котрымъ мостиске староство такъ горячо о́стало и для котрого обороны принесло въ жертвѣ сто́лько людского житя, в по́сля погляду прокураторіи звычайнымъ дефравдантомъ.

VIII. Правительственный комісарь, высланый зъ староства въ Камѣнцѣ струмилово́й концепістъ намѣстництва Казимиръ Яворчиковскій, не допустивъ до голосованя около 300 управненыхъ до выбору, котрѣ не могли помѣстити ся въ льокалю выборчо́мъ и длятого стояли на дворѣ передъ тымъ льокалемъ; вонъ замкнувъ выборы о 12. годинѣ, коли читане листы выборчои до́йшло ледво до буквы К, и оголосивъ имена выборцѣвъ, выбраныхъ такимъ суперечнымъ зъ законами способомъ. Выказала се карна розправа, переведена въ Золочевѣ д. 23. серпня и слѣдуючихъ днѣвъ противъ 27 выборцѣвъ зъ Холоѣва. Коли той комісарь о 3-то́й годинѣ по полудни по обѣдѣ побачивъ у людей, выжидаючихъ на морозѣ въ голодѣ во́ддачѣ голосо́въ, певно оправдане ого́рчене, тогдѣ подавъ ся и переводивъ дальше выбо́ръ зъ V-тои куріи, тымъ бо́льше що люде заявили готово́сть голосувати въ IV-то́й куріи на подану нимъ компромісову листу. Всьо перейшло тогдѣ споко́йно и въ порядку; а комісарь сказавъ ще на во́дъѣздно́мъ, що выборы переведено въ порядку и важно.

Тымчасомъ, вернувши до староства до Камѣнки Струмиловои, розказавъ комісарь справу такъ, що мовь то его силою змусили до дальшого переводженя выбору зъ V. куріи; длятого староста уневажнивъ выборы зъ обохъ курій, вызначивъ новѣ выборы на д. 9. марта и выславъ до Холоѣва того самого комісаря зъ сильнымъ во́ддѣломъ жандармеріи и кавалеріи. Комісарь обвѣвъ себе въ громадско́й канцеляріи жидами, покликавъ до комісіи жида Ґотліба, котрый що йно передъ тымъ роздавъ въ пропінаціи горѣвку и картки выборчѣ за правительственною стороною; опо́сля перевѣвъ комісарь выборы безъ во́дчитаня листы. Те поведене комісаря можна назвати явнымъ глумомъ зъ всякои моралѣ и законности, а до того вѣроломнымъ и безтактовнымъ; а мало оно такѣ наслѣдки:

1. Люде, по́дозрѣваючи комісаря цѣлкомъ справедливо, опустили на зазывъ Василя Олѣйника выборчій льокаль и по́шли на цвинтарь. Тамъ заперла ихъ кавалерія и жандармерія; жандармы били ихъ кольбами ажь до крови, такъ що цвинтарь зневажено кровію, и поарештували ихъ.

2. Василя Олѣйника за те, що назвавъ комісію „жидо́вскою“ и во́звавъ людей на цвинтарь, де они опо́сля опирали ся жандармеріи, засуджено на ро́къ тяжкои вязницѣ, Петра Романюка на 8 мѣсяцѣвъ, Стефана Батюка на 6 мѣсяцѣвъ, чотирохъ кождого на 4 мѣсяцѣ и ще 11 по́сля §. 283, d.

Д. 8. марта с. р. выславъ староста зъ Камѣнки Струмиловои двохъ жандармо́въ, Батора и Льореса, до села Желехова, щобы тамъ „по́сля инструкцій“ поступили зъ Антономъ Ящишинымъ, Павломъ и Михайломъ Бойками и зъ Гринькомъ Королемъ. Жандармы выконали той приказъ по мысли старосты, арештували сейчасъ тихъ людей и крымъ нихъ ще Федька Гимона та во́дставили ихъ до судовыхъ арешто́въ, де Павло Бойко пересидѣвъ ажь до розправы до 28. цвѣтня, а другѣ до 7. цвѣтня.

Переведена въ золочѣвско́мъ окружно́мъ судѣ дня 28 цвѣтня с. р. розправа выказала, що те арештоване, до котрого во́йтъ Андрухъ Новосадъ давъ говчокъ, а староста приказъ, наступило лише длятого, щобы натиснути на рускe населене, бо въ громадѣ Желеховѣ по́бѣдили рускѣ кандидаты, а названѣ повысше люде уходили за провіднико́въ рускои стороны. Всѣхъ обжалованыхъ увольнено во́дъ всякои вины.

IX. Староста станиславо́вскій показавъ свою ненависть до Русино́въ насамперед тымъ, що на властителя готелю „по́дъ чорнымъ орломъ“ наложивъ для пострахy 50 зр. кары за те, що той посмѣвъ Русинамъ во́дступити салю для нарадъ. Свое рѣшене мотивавъ староста, розумѣе ся тымъ, що властитель готелю принявъ кельнера безъ служово́й книжки; але всѣ знали вже, о що розходить ся, и вже нѣхто бо́льше не зважывъ ся въ цѣло́мъ Станиславовѣ во́дступити Русинамъ салю на передвыборчѣ зборы.

Той самъ староста дня 26 лютого с. р., по выборахъ въ Чернѣевѣ, перерваныхъ комісаремъ Штрасеромъ нѣбы то за выбрики противъ жида Енґельберґа, по́славъ до Чернѣева о́вночи чотирохъ жандармо́въ, щобы тамъ ны то „споко́й и ладъ“ привернути и увязнити головныхъ выновнико́въ, котрѣ жида Енґельберґа мали потурбувати по́дчасъ выборо́въ чи по выборахъ. Але розправа противъ 25 селянъ чернѣевскихъ, що почала ся передъ судо́мъ присяжныхъ въ Станиславовѣ дня 18 ченя с. р., а ско́нчила ся ажь 24 червня, выказала, що се було то́лько найбо́льше насильство, доконане на руско́мъ населеню на тедобы за всяку цѣну зломити пробудившу ся силу народу. Розправа карна выказала, що:

1. Жандармерія на самъ доносъ жида Мауґеса увязнила 9 цѣлкомъ невинныхъ людей, зъ котрыхъ державна прокураторія во́сихъ навѣть не обжаловала, а девятого, Василя Чубатиньского, во́дъ всякои вины и кары увольнено; закувала ихъ въ кайданы, а ко передъ громадскою канцелярією зо́брала ся бльша громада людей, тѣ самѣ жандармы, нѣ то щобы собѣ дорогу зробити помѣжь нами, а властиво то́лько зъ розъюшеня, ко и утѣкаючихъ людей зъ заду, при чо́мъ Стасюка у́били на мѣсци, трьохъ ранили тяжко, а двохъ скалѣчили легко;

2. такъ зване побите Маера Маґулеса, за котрымъ станиславо́вске староство и жандармерія такъ горячо уняли ся, и котре коштувало то́лько жертвъ, оказало ся по́сля судово-лѣкарского ореченя д-ро́въ Остафиньского и Древницкого лише задрасненемъ шко́ры, яке жидови до́стало ся одно на рамени а друге повыше бровъ;

3. вко́нци при тако́мъ, для правительственныхъ орґано́въ такъ соромто́мъ выслѣдку карного процесу уво́льнивъ станиславо́вскій судъ присяжныхъ всѣхъ 25 обжалованыхъ во́дъ всякои вины и кары; за те слѣдство противъ жандармеріи веде ся ще и доси.

Станиславо́вскій староста выславъ по пригодѣ чернѣевско́й зъ дня 27 лютого во́ддѣлъ пѣхоты безъ жадного комісаря до Чернѣева и розумѣе ще и теперь, що оно дасть ся погодити зъ чувствами рускаго населеня, коли тѣ самѣ жандармы, котрѣ то́лько невинноі крови пролили въ Чернѣевѣ и котрѣ за те остаютъ теперь въ судово́мъ слѣдствѣ, все ще во́дбуваютъ тамъ службу.

Той самъ староста велѣвъ приходника о. Бариша зъ Угринова увязнити при здвизѣ народу и во́двести жандармами до арешту за те, що той священикъ велѣвъ помолити ся за чернѣевскѣ жертвы и людямъ въ то́мъ тяжко́мъ політично́мъ положеню додавъ духа. Той самъ староста велѣвъ приходника о. Сумика зъ Волосова увязнити за те, що вонъ зважывъ ся вывести зъ церкви моральну зледащѣлу людину, Воєво́дку, котрый однако въ селѣ аґітувавъ за правительственною стороною и то́лько жидо́въ покликувавъ до выборо́въ. Обохъ тыхъ священико́въ узнавъ опо́сля судъ за цѣлкомъ невинныхъ. За такъ енерґічне выконуване законо́въ противъ Русино́въ президія львовского намѣстництва — якъ се хваливъ ся панъ староста станиславо́вскій — обѣцяла черезъ радника поліціи Коженьовского, котрый завсѣгды приѣздивъ въ ночи до Станиславова зъ инструкціями, нове умебльоване для канцеляріи пана старосты.

(Конецъ буде.)

Переглядъ політичный.

Въ справѣ селянъского вѣча, скликаного до Вѣдня на день вчерашный, запросивъ д. 12 с. м. ґр. Зедвіцъ, членъ чески феудальноі бо́льшои посѣлости, послóвъ меншои посѣлости ро́жныхъ сторонництвъ правицѣ на нараду, щобы обговорити, яке бы занятi становиско до згаданого вѣча. Въ живо́й дебатѣ, яка розвинула ся на то́й нарадѣ, брали участь пп. Генцель, Беркс, Гнѣвошь, Карльонъ, Барвѣньскій, Форштъ и Брзорадъ. Бесѣдники тѣ заявили, що радо взяли бы участь въ то́мъ вѣчу, коли бы тамъ мало ся обговорювати господарскѣ справы; але рѣчь ясна, що вѣче буде мати односторонні політичні тенденціи, длятого они не можуть тамъ ити. На те згодили ся всѣ, а п. Беркс, котрый принявъ вже бувъ навѣть рефератъ на те вѣче, заявивъ, що во́дкаже ся во́дъ него. Отакъ заступники меншои посѣлости, що прилипли до правицѣ, а разомъ зъ нею до ґр. Баденього, идуть до хлопо́въ то́лько тогдѣ, коли потребуютъ во́дъ нихъ мандато́въ, а маючи вже мандатъ въ кишени, выкручуютъ ся соломою, щобы то́лько не явити ся помѣжь тыми хлопами, котрѣ часомъ можуть мати та й справдѣ мають сво́й власный розумъ. Той розумъ хлопскій называе ся тогдѣ односторонною політичною тенденцією. Ну, о п. Бавѣньско́мъ врештѣ и того сказати не можна, бо вонъ и тогдѣ, коли старавъ ся о хлопскій мандатъ, утѣкавъ во́дъ хлопо́въ; его выручали старосты, жандармы та жиды.

Зъ Царгороду доносять, що тамъ зайшли непорозумѣня межи австрійско-угорскою амбасадою а Портою. Причина мае бути така: Турецкѣ власти въ Мерсинѣ, по́дозрѣваючи аґента австрійско-угорского Льойду о політичнѣ аґітаціи, выдалили его во́дтамъ и выправили насильно до Александріи. Ще передъ реклямацією австрійско-угорскои амбасады высказала Порта сво́й жаль зъ причины тои пригоды и обѣцяла зарадити злому. Позволено выдаленому аґентови вернути зъ Александріи, але въ Мерсинѣ власти знов его напастували, не зважаючи на австрійску фляґу и консулярну опѣку, при чо́мъ покликувано ся на приказъ правительства. На реклямацію австрійскои амбасады заявила Порта готово́сть дати одвѣтну сатисфакцію, але зъ додержанемъ обѣтницѣ мабуть не квапить ся, такъ що готова оказати ся потреба жаданѣ сатисфакціи поперти якось сильнѣйше. На разѣ выслано австрійске судно до Мерсины для охороны консуляту и тамошныхъ христіянъ.

По Стамбулѣ розбѣшло ся письмо, уложене въ арабскбй и турецкбй мовѣ, такого змѣсту: Видѣнє шейка Ахмеда ефендія, сторожа гробу пророка въ Мединѣ. Въ имя всемогучого Бога, єго святого пророка и народбвъ ісляму. Я сидѣвъ вчера цѣлкомъ при собѣ на моѣмъ лбжку и читавъ коранъ. Въ тбмъ зъ явивъ ся менѣ въ ослѣпляючбмъ блеску божій пророкъ Могамедъ и сказавъ: „Мбй шейку Ахмеде! Богъ бачить свбй народъ знѣкчемнѣлый и ледачій и велѣвъ менѣ знищити єго и замѣняти на вѣрный.“ Я просивъ помилуваня у пророка, а вбнъ на те: „Добре, мбй Ахмеде; утѣкайте всѣ, що не молите ся; утѣкайте всѣ, що носите одѣжь джаврбвъ; утѣкайте всѣ, що уживаѣте вынаходбвъ невѣрныхъ. Мбй Ахмеде, зближає ся страшный судъ; а тѣ, що не зважають на мои заповѣди и забувають на вѣру, тѣ, що не вѣрять въ мене и въ тебе и въ твоѣ святе пбсланництво, тѣ, що не проповѣдують твого святого посланництва всему свѣтови, — тѣ всѣ будуть вылученѣ вбдъ ласки и милосердя божого.“ Такъ сказавъ Могамедъ и счезъ зъ своимъ ослѣпляючимъ блескомъ. А я вставъ и сповнивъ мбй святый обовязокъ, оповѣщаючи те все вѣрнымъ.

Султанови зложено справозданѣ, въ котрбмъ звертає ся єго увагу на се розкинене письмо и на заворушенѣ, яке проявило ся мѣжь простымъ населенѣмъ и у фанатичнои части духовеньства.

За выборы въ Комарнѣ.

Свѣдокъ д-ръ Левъ Яклиньскій [лѣкарь въ скарбѣ гр. Лянцкороньского, маршалкбвскій посолъ до сойму и бурмістръ Комарна, числить 47 лѣтъ житя] записяженый збзнавъ: Вже рано критичного для [24-ого лютого] видко було въ мѣсточку сильне зворушенѣ мѣжь людьми. Рано донесли менѣ, що бють одного кравця зъ „польскои“ партіи. Я пбйшовъ на выборы вызначенѣ на 9 годину, а по дорозѣ до громадскои кацеляріи говорено менѣ, що польска партія, боячись рускои, намѣряѣ усунутись вбдъ голосованя. О 9-бй наспѣла телеґрама зъ Рудокъ зб староства, що комісарь Ретінґеръ захорувавъ и правыборбвъ не буде. [Се вже другій раздъ вбдрочено тѣ нещастнѣ правыборы!]

Я вбдчитавъ се, казавъ выбубнити по мѣстѣ, а самъ выѣхавъ-ємь до дому, замѣчаючи по дорозѣ, що люде ворогували на мене, выкрикують, грозять, збирають ся на ринку. Зь дому выѣхавъ я до шпиталя а по дорозѣ вступивъ-ємь до суду; коли-жь при судѣ всѣдавъ-ємь на вбзокъ, вбзникъ сказавъ менѣ, що збирають ся бити мене. Я въ те не повѣривъ и поѣхавъ до шпиталя. Передъ почтою въѣхавъ я въ товпу людей и чувъ крики и грозьбы, а Пеленьскій „Голодный“ сказавъ до мене: „выборы мусять бути! пожалуѣте того!“ Коли я повертавъ, пробовали вже конѣ стримати, а Федько Гбрный кричавъ: „стбй хаме!“ а Андрусь Яремкевичь кричавъ до мене „батяре!“ и кидавъ болотомъ. Я вбзвавъ переходячого туды жандарма Гранковского, щобы арештувавъ Яремкевича, але вбнъ того не вчинивъ. Я вступивъ до аптики, аптикарь позичивъ менѣ револьвера и я поѣхавъ домбвь. Коли мы радили ся зъ женою о выѣздѣ до двора въ сусѣдствѣ зъявивъ ся Троянъ и запроектувавъ полагодити справу выборбвъ. Мы, поговорившн, поѣхали оба до задатковои касы, вступили-сьмо до Вонсовского и выслали касіѣра Дмитра Ольхового, щобы скликавъ вызначнѣйшихъ людей зъ партіи рускои для переговорбвъ. Ольховый пбйшовъ, а тымчасомъ Троянъ розмовлявъ зъ надбѣгшими людьми а я собѣ стоявъ. Наразъ почувъ ся крикъ, выломано ворота и люде почали добиватись до касы. Довкруги касы нагромадило ся множество народу. Я, побачивши грозу ситуаціи, увбйшовъ до третьои комнаты, абы зъ-вбдтамъ перейти або на гору, або куда инде; але годѣ було, бо дверѣ були замкненѣ сильною зелѣзною штабою. Незабаромъ почавъ ся штурмъ зъ дверей и вбконъ. Задля сильнои штабы вбдвалено лише горѣшну часть дверей а крбзь отвбръ мѣривъ у мене дручкомъ Федько Гбрный. Я подавъ ся до вбкна, а тамъ повно людей, пбдъ проводомъ Пеленьского „Голодного“. Товпа увбйша вже й до третои комнаты и тутъ счинивъ ся крикъ та й почато бити мене. Наразъ всѣ комнаты опорожнили ся а на порозѣ стоявъ жандармъ Гранковскій. Однакъ мимо того, що були два жандармы, люде знова напхали ся крбзь вбкно й дверѣ, выперли мене въ другу комнату и тутъ хтось хотѣвъ перевернути на мене шафу. Тымчасомъ крбзь вбкно влетѣвъ камѣнь, ударивъ мене въ голову и я заточивъ ся, але прийшовши заразъ до себе побачивъ емь Михайла Пеленьского, той взявъ мене и вынѣсъ сѣньми до мешканя Вонсовскихъ. Тамъ Троянъ обмывавъ ся зъ крови. Крбзь вбкна летѣли камѣнє. Троянъ грозивъ револьверомъ, але на дармо. Дверѣ и сюда выломано. Опбсля я хотѣвъ зъ третои комнаты утечи вбкномъ, але годѣ було, отже вернувъ-ємь до першои комнаты и въ дверехъ промовивъ-ємь до людей, а тогды хтось пхнувъ мене, я упавъ и побито мя сильно. Надбйшовъ вахмайстеръ Попель, люде трохи розступили ся, я хотѣвъ выйти на двбръ, але хтось ударизъ мене и я впавъ до рова при дорозѣ. Тутъ зновъ мене били, а мѣжь тыми бувъ Розмариновичь. Зновъ надбйшовъ вахмайстеръ Попель, розбгнавъ напастникбвъ шаблею, пбднѣсъ мене и попровадивъ. Мене покликавъ до себе Бухсбавмъ. Радили менѣ сховатись до пивницѣ. Я бувъ готовъ згинути, але не въ пивници и не безъ оборони до послѣдного вбддыху. Полѣвъ я на пбдъ и вытягнувъ за собою драбину. Тамъ чувъ я крики, выламуване дверей дому, гляданѣ за мною. Тревало се зъ годину. Наразъ вылѣзъ хтось на пбдъ. Я добувъ револьвера, а рбвночасно впало менѣ на гадку: може бы выкупитись. Наблизивъ ся до мене молодый чоловѣкъ, а я давъ ему годинникъ, щобы мене не зрадивъ; вбнъ поцѣлувавъ мене въ руку, злѣзъ, и вже пбвтора годины мавъ-ємь спокбй. Коли вбдтакъ зновъ два явились до мене, я обѣцявъ имъ по 100 зр., сли мене не зрадять; на жаданѣ давъ я имъ заразъ дрббнй грошѣ, якій мавъ-ємь при собѣ, и они додержали слова, сказали, що мене на подѣ нема. Оденъ зъ нихъ вернувъ пбзнѣйше до мене и заявивъ, що сли я дамь ему обѣцяну сотку заразъ, вбнъ заведе мене до дому; але я того не учинивъ. Опбсля прийшовъ по мене зять Бухсбавма, я злѣзъ и мене завели до збирача податкбвъ а зъ-вбдтамъ выслали мене возомъ зъ мѣста.

За проводирбвъ нападу подавъ Яклиньскій: Пеленьского „Голодного“, Гбрного и Перуна, вбдтакъ обтяживъ: Розмариновича и Миндзя.

Шкоду зліквідувавъ собѣ ось-якъ: Хорувавъ 35 днѣвъ, отже за кождый день 10 зр., разомъ 350 зр.; лѣкареви зб Львова 100 зр.; за ббль 300 зр.; за згубленый брилянтъ зъ перстеня 300 зр.

Потбмъ взяли ся до д-ра Яклиньского оборонцѣ и показали ся деякій неладнй рѣчи. Насамперед д-ръ Яклиньскій спростувавъ свои збзнаня обтяжаючій поодинокихъ обжалованыхъ; мѣжь иншими Илька Перуна, котрого кблька разъ называвъ герштомъ, по конфронтаціи зъ нимъ вынявъ єго вбдъ вины. Опбсля зъ розмовы мѣжь обжаловаными а Яклиньскимъ показало ся, що вбнъ яко бурмістръ маѣ неодно на совѣсти, н. пр. зъ Пеленьскимъ „Голоднымъ“ веде процесы, отже годѣ все спихати на мотивы національнои натуры.

Дальше на пытанѣ длячого вбдрочено першій разъ правыборы, д-ръ Яклиньскій вбдповѣдає, що „акты не були въ порядку“. Тогдѣ въ навечеріѣ дня правыборбвъ бувъ комісарь въ Комарнѣ, але вбдъѣхавъ, а причины цѣлои тои загадочнои исторіи Яклиньскій не хоче докладно выяснити, засланяючи ся тайною урядовою. А се фактъ, що д-ръ Яклиньскій посылавъ пбсланцѣвъ до староства въ справѣ правыборбвъ.

При вбдчитуваню збзнань Яклиньского въ слѣдствѣ показало ся, що вбнъ тогдѣ обтяживъ рускаго пароха о. Метика и адъюнкта Радзеховского [Поляка, теперь секретаря суду въ Золочевѣ] и жандармерію: о. Метика длятого, що вбнъ пбдпиравъ руску гесте мѣщаньску лісту: адъюнкта Радзеховского длятого, що вбнъ не годивъ ся зъ нимъ [Яклиньскимъ] въ політицѣ; а жандармбвъ, що нѣбы держали сторону противну ему и навѣть до міністерства внѣсъ на нихъ жалобу [длятого розправѣ прислухує ся капітанъ жандармерія]. Ажь на представленѣ прокуратора д-ръ Яклиньскій все повбдкликувавъ!

Закімъ подамо дальшй збзнаня свѣдкбвъ, зазначуємо теперь, що на нхъ основѣ прокураторъ уже вбдступивъ вбдъ обжалованя двохъ судженыхъ: Михайла Пеленьского [адвокатского писаря, на котрого жиды були набрехали] и Михайла Крука.

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Въ Бережанахъ выставить руско-народный театръ до дня 23 н. ст. с. м. отсй штуки: [въ недѣлю 14-ого с. м. „Нещасне кохання]“; вб второкъ 16-ого „Надъ пропас но; въ середу 17-ого „Баронъ циганьскій“ [на дохбдъ п. Т. Ольхового]; въ четверъ 18 ого „Попихайло“; въ суботу 20-ого „Cavalleria rusticana“; въ недѣлю 21-ого „Хата за селомъ“: вб второкъ 23-ого [по разъ першій] „Ясній зорѣ“ драму вбдзначену 1-ою нагородою на конкурсѣ выдѣлу краєвого. [Новй декораціи, нова гардероба]. — *Вбдъ Дирекціи.*

— **Зъ Наукового Товариства имени Шевченка.** Засѣданє выдѣлу Товариства буде въ середу 5 (17) с. м. о годинѣ 6-бй въ канцелярія Товариства.

— **Справа рускои церкви въ Бразиліи** рѣшає ся власне теперь въ Римѣ, куды выѣхавъ провінціялъ оо. Василіянъ. Власть духовна, боячись, що свѣтскій священики могли бы улягти покусѣ и приняти православіе — якъ се стало ся зъ де-кимъ въ пбвнбчнбй Америцѣ — хоче вбддати душпастирство въ рускихъ кольоніяхъ въ Бразиліи выключно оо. Василіянамъ. Оденъ Василіянинъ [о. Кизима] вже осѣвъ въ кольоніи Прудентополісъ, а кблькохъ Василіянъ, мѣжь ними оденъ братчикъ [столярь] мае выѣхати туды въ грудни с. р., скоро лише справа въ Римѣ буде користно порѣшена. Такъ готовй повстати рускій монастирѣ въ Паранѣ, въ лѣсахъ аравкарій и пальмъ, на колишнбй територіи теократичнои республики теперѣшныхъ реформаторбвъ нашихъ Василіянъ. Ще до нинѣ є тамъ останки езуитскихъ рбльничихъ осадъ червонокожихъ Индіянъ, котрй — хоть зновъ здичѣли — вбдзначають ся вбдъ зовсѣмъ дикихъ Ботокудбвъ лагбдностію и ббльше культурнымъ способомъ житя.

Заходить однакъ можливбсть и цѣлковитого вбдклаканя рускихъ священикбвъ зъ Бразиліи, бо введеню туды греко-кат. священикбвъ противить ся рѣшучо и безвзглядно куритибскій лат. епископъ, очевидно пбдмозленый тамошными польскими ксьондзами — якъ свѣдчать листы о. Кизимы [зъ котрыхъ оденъ напечатали мы остатными днями въ „Дѣлѣ“]. Вбдъ того, хто побѣдить теперь въ Римѣ, залежить, чи бразилійскій Русины полишать ся католиками, чи стануть православными. Бо сли *сейчасъ* не пбшлесь до Параны кблькохъ [4 - 6] рускихъ священикбвъ, а противно, вбдкличесь навѣть тамтыхъ двохъ, то бразилійскій Русины *приймуть православіе, до чого,* якъ ходять вѣсти, нотованй вже и часописями, *уже починенй вступнй кроки.* До бразилійскихъ польскихъ ксьондзбвъ и ихъ епископа можна отже сказати циганьскою пословицею: „не халасуй, бо вдавишь ся!“ Хотять златинщати тамошныхъ Русинбвъ, не допускаючи туды рускаго духовеньства, а черезъ те самй силою вводять туды православіе. Убогй ще рускій кольоніи радо приймуть и россійскихъ попбвъ, котрй збудують имъ безплатно величавй церкви, а котрыхъ они — бодай въ першихъ рокахъ — не будуть потребувати оплачувати... Примѣръ того маемо въ рускбй кольоніи Една въ Канадѣ. До того-жь Россія, маюча у себе 25 міліонбвъ Малорусбвъ, пбслала туды Великоруса о. Маляревского не умѣючого по малоруски! — Се не мудро и не політично...

О. Кизима пише, що навѣть убогй Русины зъ параньскои столицѣ Куритибы [200—300 родинъ] самй заявили готовбсть дати удержанѣ священикови. Въ рбльничихъ кольоніяхъ є по 5.000 Русинбвъ вкупѣ. Сли отже кому залежить на удержаню тыхъ 30.000 Русинбвъ въ Паранѣ при католицкбй вѣрѣ, нехай стараєсь теперь завчасу о те, щобы справа допущеня рускихъ священикбвъ до Бразиліи — взглядно выгнаня ихъ вбдти — була порѣшена въ Римѣ сейчасъ въ користь Русинбвъ. Потбмъ готово бути за пбзно! — *С. В.*

— **Вбдъ Самбора пишуть намъ:** Въ товариствѣ „Руска Бесѣда“ въ Самборѣ завязавъ ся кружокъ музикальный, зложеный теперь зъ по-надъ 20 лѣпшихъ спѣваквбъ та знаменитого дірігента и вправляє ся въ нотнбмъ хоральнбмъ спѣвѣ майже що-дня зъ хорошимъ успѣхомъ. Дня 23 н. ст. с. м. намѣряє „Бесѣда“ похвалити ся своими соловѣями передъ ширшимъ рускимъ свѣтомъ и въ тбй цѣли устроює того-жь дня (вб второкъ) вечерокъ музикально-декляматорскій зъ забавою танцями въ комнатахъ загального касина. Вступъ вбдъ особы 1 зр. а для родины зъ чотирохъ особъ 3 зр. Стрбй для пань домашный або народный. Хто бы окремого запрошеня не дбставъ, зволить задоволити ся сею оповѣсткою.

— **О. Иванъ Балтаровичь,** священикъ-ювілатъ, парохъ Ладичина въ теребовельскбмъ деканатѣ, жертвувавъ на другу городску [Преображеньску] церковь у Львовѣ 100 зр., пбдъ услбвемъ, що кождого року вбдслужить ся въ тбй церквѣ за упокбй єго душѣ одна служба Божа.

— **Дрббнй вѣсти.** Намѣстникъ кн. Санґушко вернувъ вчера рано до Львова. — Вчера кинувъ ся зъ другого поверха на подвбрѣ каварнѣ Добровольского у Львовѣ геометръ Юрій Сохацкій зъ Гусятина и забраный на стацію ратункову померъ въ 41 роцѣ житя.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 15 падолиста. На вчерашнбмъ вѣчу селяньскбмъ було около 3.000 участникбвъ, мѣжь ними були такожь рускй и польскй селяне зъ Галичины. Д-ръ Люеґеръ повитавъ зібраныхъ именемъ мѣста, а віцепрезідентъ намѣстництва именемъ правительства. Вѣче ухвалило резолюціи въ справѣ орґанізаціи селянъ, угоды зъ Угорщиною, реформы збжевои біржи, змѣны грунтового податку на доходовый, знесеня посередныхъ податкбвъ, знесеня оплатъ за доручуване листбвъ въ сторонахъ негбрскихъ и вбдшкодоване громадъ за припорученый обсягъ дѣланя.

Царгородъ 15 вересня. Великій везиръ повѣдомивъ австрійского амбасадора, що дасть всяку сатисфакцію, жадану зъ причины звѣстнои пригоды въ Мерсинѣ. Амбасадоръ узнавъ справу за полагоджену.

Надѳслане.

Потребую конциніента

Д-ръ Евгеній Петрушевичь

адвокатъ въ Сокали.

385 3—3

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1.

Убогій ученикъ зъ V-ои клясы

шукає лекцій на селѣ. Адреса: Юрко Заболотный, poste restante. 394 2—3

Фамілійный найлѣпшій

ЧАЙ

свѣжій, пбвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручає

Выключный складъ чаѣвъ

А. ЗІНҐЕРА

Львбвъ, Сикстуска число 17.

367 „*Импресса*“ 4—10

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинбвъ

Цѣна 1 зр

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ПЕЧѢ зелѣзнй по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12·—, 16·—. Мендінґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печбвъ и гарнітуры до комнбвъ

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзана у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ каѳедры.]

Цѣкавй рѣчи

Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскбшній катальоґъ 30 кр. [за порто, закритй] або зъ 50 великими взбрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 2-10

EDGAR RAYMOND

Turin Italia.

Академикъ пошукує лекціи на село. Зголошеня: І. Г. „poste restante“ Львбвъ. 393 3—3

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

пбсля колекціи збранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланбй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ“ перевышає значно подбного рода выданя, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пбдъ взглядомъ технічного выкбнченя, але такожь и пбдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключає въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорбвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтбвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвбрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнбмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнбй охрестности

Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 25—0

Перше и найббльше

ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при улици Рускбй число 1

Поручає зъ власного складу: ЄВАНҐЕЛІЄ мале нове нбдручне, такожь всѣ книги церковній въ переплетѣ, СЛУЖЕБНИКИ, Молитвословы Іерейскій, великій и малій, дамскій, — друксорты и метрики оправній.

Принимає роботы всѣлякого рода, якъ: старій ЄВАНҐЕЛІЯ до вбдновленя, СЛУЖЕБНИКИ старій до котрыхъ вставляють ся новій літурґіи вмѣсто подертыхъ, — вбдъ найповажнѣшихъ до великолѣпныхъ. 395 1—12

Листовый папѣръ зъ портретомъ Шевченка въ касеткахъ по 45, 80 и 1·50 зр, на фрахтъ и опаковане долучити 8 кр.

ЧАЙ

дѣйстно хіньскій, спроваджуваный черезъ Россію, добрного смаку, 4 знаменитій роды. Пачка 125 ґрамбвъ:

Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Букетъ королевъ „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25

Также знаменитый РУМЪ и вбдличный КОНЯКЪ правдиво французскій въ 3 родахъ.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

Львбвъ, Трибуналска ч.

392 3—8

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлеґмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попередного, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 45—?

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)
высылає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 56 – ?

Апараты и всякѳ приборы до фотоґрафіи фаховои науковои и аматорскои

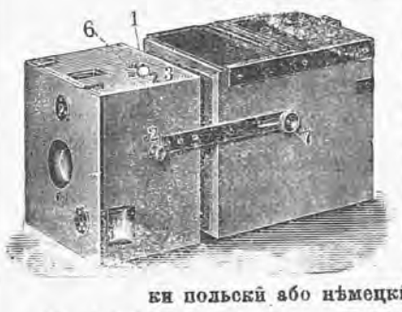

припоручає низше цѣнъ усѣхъ фірмъ краевыхъ и заграничныхъ. Найдешевше и найлучше жерело для пп. любителѣвъ фотоґрафіи. При закупнѣ апаратѳвъ удѣляє фактичнои науки зъ запевненемъ, що навѣть першй знятя мусять выпасти дуже добре. Высылка на провінцію вѳдворотною почтою, опаковане вѳльне Численнй узнаня можна переглянути въ торговля. Цѣнникы польскй або нѣмецкй gratis и franco.

ЕДМУНДЪ БРОДКОВСКІЙ
Складъ апаратѳвъ и всякихъ приборѳвъ до фотоґрафіи — Львѳвъ, улиця Баторія число 22. 378 3—5

По значно низшѳй цѣнѣ якъ дѳинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѳй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ всликѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнй, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода. Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пѳдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 5–?

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр. 3
поручає
Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскій
поручає магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѳдзначена двома срѣбными медалями
выконує **ДЗВОНЫ** рѳзнои ваги и приймає ушкодженй дзвоны до переливаня въ найкоротшѳмъ часѣ, а такожь маѳ на складѣ готовй дзвоны рѳзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй ґрупы. За тревалѳсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѳвъ ручу и длятого осмѣляю сл припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Фірма вѳдзначена на **львѳвскѳй** краевѳй выставѣ срѣбною медалею.

Хвально звѣстна
РОБѲТНЯ
выробѳвъ церковныхъ и ґаляитерійныхъ
зѳ срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды цины и цинку
а именно:

монстранціи, чашъ, пушки цимборійнй и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнй, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшй Тайны, хресты напрестольнй и процесійнй, братскй берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнй дзвѳнки, антіпедія, бронзы сальоновй и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенй предметы приймає до позолочена, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вѳдбронзованя въ огня або ґальванічно и ручать за довголѣтну гривкѳсть Замовленя зъ провінціи полагоджує вѳдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 7—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робѳтня бронзѳвнича, Львѳвъ ул. Галицка ч. 15.

Руске Заведенѣ Бронзѳвниче
при улици Рускѳй число 1.
Приймає **ЧАШѢ** до огневого золоченя вѳдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вѳдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вѳдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНЙ [якъ до велич.] вѳдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малй 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНЙ зъ пружинами мальованй влачнон роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.
Всякѳ роботы бронзѳвничѳ по значно зниженѳй цѣнѣ лише пѳдъ фірмою 362 8—10
Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЄНЬСКІЙ
Львѳвъ, улиця Руска число 1.

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручає
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекѳ-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вѳнъ Львѳвскою Консисторіею и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѳ збранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.

Цѣны дуже приступнй: въ добрѳй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бѳльшѳй скѳлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 394 ?

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. н. горѣвки упривілеваний и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спровадженй.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровію не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 407—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовує ихъ по
4½% на рѳкъ.

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Ручить ся, що чиста
Вѳдзначена найвышшими преміями

Томаса мука фосфатова
зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынѳвъ томасѳвскихъ — се
найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.
Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.
Для всякого рода рѳлѣ.

Надає ся для запоможеня рѳлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родѳвъ збѳжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвѳвъ конюшины и люцерны, для виноградникѳвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышає всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримає ся.

Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численнй премія, вѳдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякй поясненя суть пѳдъ руками.

Запыты и замовленя пѳдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 19—23
Заступництво для Галичины и Буковины
ІОСИФЪ КАРРАХЪ
у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телѣфону ч. 408.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	особ. приходить о	До Львова	ПОЇЗД посп.	особ. відходять о	Зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Нічні			**Нічні**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 251. Львовъ, Второкъ 4 (16) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѝ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватнѝ числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Справы парляментарнѝ.

[*Интерпеляція пос. о. Танячкевича въ справѣ рускои школы народнои въ Тернополи. — Комісія буджетова. — Робота въ парляментѣ.*]

Интерпеляція пос. Данила Танячкевича и товаришѣвъ до Е. Е. п. міністра для вѣроисповѣдань и просвѣты:

Рада громадска мѣста Тернополя ухвалила одногосно — перемѣнити чотироклясову школу народну на Микулинецкѣмъ передмѣстю, въ котрѣй 75 до 80 процентъ школярѣвъ належить до рускои народности, а котра то школа мала доси характеръ польскои школы, на школу зъ рускимъ характеромъ, взглядно зъ рускою мовою выкладовою.

Галицка ц. к. краєва рада шкѣльна, котрѣй сесю одноголосну ухвалу тернопѣльскои рады громадскои предложено до потвердженя, рѣшила такъ, що замѣсть одностайнои рускои школы, якъ се бажає рада громадска, мала бы доповнити ся истнуюча школа польска клясами паралѣльными зъ рускою мовою выкладовою, а свое рѣшенє мотивувала тымъ, що по довершенѣй перемѣнѣ теперѣшнои школы польскои на руску дуже тяжко прийшлось бы польскимъ дѣтямъ ходити до дальше положеної школы польскои.

Противъ сего рѣшеня ц. к. гал. кр. рады шкѣльнои внесла рада громадска мѣста Тернополя для удержаня своеи ухвалы правосильною ще на веснѣ с. р. рекурсъ до выс. ц. к. міністерства просвѣты, але сей рекурсъ ще до нинѣ не полагодженый.

Длятого пѣдписанѝ звертають ся до В. Ексцеленціи зъ пытанемъ:

„Якій се перепоны могли вѣйти въ дорогу, що такъ дуже принѣзняє ся полагодженє сеи для руского населеня мѣста Тернополя такъ пекучои квестіи, якою є выхованє молодежи въ рѣднѣй мовѣ рускѣй, — квестіи, котру гал. ц. к. кр. рада шкѣльна порѣшила такъ не прихильно, зъ наругою для одноголосноі ухвалы тернопѣльскои рады громадскои, зъ обидою національного чувства народу рускаго, въ противорѣчности до основныхъ законѣвъ, зъ переступленємъ власноі компетенціи, а тымъ самымъ и противзаконно?

Въ якѣмъ найкоротшѣмъ часѣ задумують В. Ексцеленція направити се рускому народови, взглядно рускому населеню мѣста Тернополя зѣ стороны гал. ц. к. кр. рады школьнои нанесене покривдженє въ національныхъ правахъ, запорученыхъ основными законами?“

— —

Въ комісіи буджетовѣй вели ся въ суботу наради надъ провізоріею угодовою. Якъ вѣдомо, дискусія була замкнена ще на попереднѣмъ засѣданю комісіи и до голосу приходили ще лишь позаписуваній бесѣдники Мѣжь иншимъ пос. Мавтнеръ въ своихъ выводахъ заповѣвъ, що деякій внесеня поставить въ спеціяльнѣй дебатѣ. На се заявивъ презесъ комісіи д-ръ Крамаржь, що спеціяльнои дебаты не буде нѣякои, бо проектъ закона о провізоріи складає ся лишь зъ одного параґрафу. И справдѣ сеся форма проекту закона була вымѣрена противъ обструкціи; не додано навѣть звычайного другого параґрафу, хто має занятн ся выконанемъ того закона, щобы лишь мати причину до недопущеня спеціяльнои дебаты. Сеся практика зъ комісіи буде примѣнена и въ повнѣй палатѣ. Очевидно пѣднесли ся протесты; послы реклямували своє право и домагали ся отвореня на ново дискусіи. Крамаржь пѣддавъ пѣдъ голосованє квестію нового отвореня дискусіи; всѣ послы, крѣмъ чеських, голосували за отворененъмъ дискусіи. Послы на ново позаписували ся и дискусія заповѣдає ся на кѣлька засѣдань. — Въ суботу промавлявъ міністеръ торговлѣ Ґлянцъ, поясняючи справу обороту млывомъ. Поодинокій бесѣдники заголошують додатковѝ внесеня и резолюціи.

— —

На завтрѣшнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ мають вѣдбути ся выборы віцепрезидентѣвъ. Выборъ д-ра Крамаржа першимъ віцепрезидентомъ не пѣдпадає сумнѣвови, натомѣсть не такъ легко вынайти кандидата на мѣсце другого віцепрезідента. Говорено о кандидатурѣ Румуна Лупула, але Поляки мали спротивити ся и старали ся намовити когось зъ-помѣжь членѣвъ вѣрноконституційнои бѣльшои посѣлости; коли-жь тій заходы не повели ся, то мабуть другимъ віцепрезідентомъ стане членъ центра, опатъ Трайнфельсъ.

Сподѣють ся, що справозданє комісіи буджетовои о провізоріи угодовѣй вѣйде до палаты зъ початкомъ слѣдуючого тыждня. Для полагодженя провізоріи будуть вѣдбувати ся вечѣрнѝ засѣданя, такъ що въ першихъ дняхъ грудня провізорія буде ухвалена. На засѣданяхъ деннихъ по полагодженю закона о запомогахъ для потерпѣвшихъ вѣдъ нещасть елементарныхъ и по вѣдкиненю внесеня о обжалованє за розпорядженє що-до податку цукрового (внесене руске на обжалованє — якъ надѣють ся — мабуть не прийде на порядокъ, бо розведено агітацію за вѣдкликанемъ пѣдписѣвъ), зачалась бы нарада надъ наглячнимъ внесенемъ языковымъ бар. Ді павлього. Се внесенє пѣсля бажаня правительства було бы вѣдослане до окремои комісіи, котра буде вести нараду такожь пѣдчасъ ферій парляментарныхъ.

Переглядъ політичный.

Сегодня збирають ся у Вѣдни спѣльнѝ делеґаціи. Завтра повитає цѣсарь обѣ делеґаціи троновою рѣчею, въ котрѣй, якъ звычайно, можна надѣяти ся мѣжь иншимъ такожь высказѣвъ про напрямъ и намѣры заграничноі політики. Докладнѣйшѝ поясненя въ тѣй справѣ дасть очевидно такъ на засѣданяхъ делеґацій, якъ и въ комісіяхъ міністеръ справъ заграничныхъ ґр. Ґолуховскій. Опозиціи противъ его політики не буде въ делеґаціяхъ; противно заповѣдають, що вѣнъ стрѣне ся зъ загальнымъ признанемъ такъ становиска, яке Австро-Угорщина занимала въ справѣ всходнѣй, якъ и взаеминъ зъ иншими державами, особливо зближеня до Россіи. Важною справою є спѣльный буджетъ, особливо буджетъ на спѣльну армію, котрого народы ждуть звычайно зъ тревогою. Симъ разомъ пѣвурядовѝ дневники пишуть успокоюючо, що выдатки на войско не будуть надто великѝ. Reichswehr дає такѝ поясненя въ тѣй справѣ: Жаданя на спѣльну армію будуть звычайнѝ, якій вже вѣдъ кѣльканацяти лѣтъ выказують ся. Є се певно тягаръ не малый; але можна бодай потѣшати ся, що деинде буває далеко гѣрше, бо пр. въ Нѣмеччинѣ припадає на цѣли войсковѝ 12·1 марокъ на голову, а у насъ лише 5·8 м. Для ощадности мусѣло міністерство вѣйны залишити гадку пѣдвышеня платнѣ офіцѣровъ. Зъ тои самои причины треба було на пѣзнѣйше вѣдложити заведене скорострѣльныхъ пушокъ новои системы, хочь рѣчь вѣдома вже на певно, що Нѣмеччина и Франція тайкомъ а зъ великимъ поспѣхомъ заводять у себе такій пушки. У насъ поки-що буде лише заведеный спружиновый гамулець, котрый, якъ выпробовано въ часѣ маневрѣвъ пѣдъ Тотіеомъ, троха поббльшить скорѣсть стрѣлѣвъ зъ теперѣшныхъ пушокъ. Одного выдатку годѣ було минути. Щобы полѣпшити матеріяльне положенє пѣдофіцѣровъ, що служать довшій часъ, треба запевнити имъ якусь готѣвку на выпадокъ ихъ выступленя зъ службы. До запевненя такои грошевои вѣдправы спонукує бракъ пѣдофіцѣровъ у войску. Справы теплои вечерѣ мабуть не буде можна полагодити користно для войска; жовнѣрѣ будуть и дальше дѣставати лише два разы на тыждень варену вечерю. Въ Нѣмеччинѣ и доси ще не дѣстає жовнѣръ жаднои вечерѣ.

Взагалѣ надѣють ся, що наради спѣльныхъ делеґацій будуть спокѣйнѝ и скоро покѣнчать свои задачѣ.

— —

Въ Франціи не втихає справа Драйфуса. Теперь доносять, що сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ вѣддавъ свои документы адвокатови, а за двѣ недѣлѣ має ихъ адвокатъ передати міністрови судѣвництва зъ просьбою о ревізію процесу. Заходы сенатора суть безперечно благороднѝ, коли вѣнъ справдѣ має переконанє о невинности Драйфуса або може навѣть и збѣравъ певнѝ доказы тои невинности. Але въ антісемітскихъ кругахъ розказують собѣ, мовь бы то жиды зъ цѣлого свѣта призначили 50 міліонѣвъ франкѣвъ на оборону свого одновѣрця (Драйфусъ є жидомъ) и такимъ чиномъ порушили, якъ то кажуть, небо и землю.

— —

Зъ Мадриту доносять, що епископъ Мальорки, котрый кинувъ клятву на бувшого міністра скарбу, померъ нагле на ударъ серця.

На Кубѣ має бути заведеный парляментъ зложеный зъ двохъ палатъ; въ палатѣ низшѣй має засѣдати 60 послѣвъ, а въ высшѣй 30. Однако повстанє тревае таки дальше, а повстанцѣ недавно-высадили динамітомъ у воздухъ поѣздъ зелѣзничій, при чѣмъ згинуло 12 осѣбъ, а 27 є покалѣченыхъ. А зновъ доносять про битву, въ котрѣй повстанцѣ мають 41 людей, а Испанцѣ 31 убитыхъ и 42 раненыхъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ у Львовѣ въ дняхъ 5, 12, 19 и 26 жовтня с. р. полагоджено мѣжь иншими слѣдуючій справы:

1. Рѣшено упросити п. дир. Ол. Борковского и о. Ал. Темницкого, щобы яко вѣдпоручники товариства „Просвѣта“ взяли участь въ перенесеню мощей бл. п. епископа Снѣгурского въ Перемышли и на его домовинѣ зложили вѣнець вѣдъ товариства. — Такъ и сталo ся.

2. Въ справѣ задуманои змѣны статута товариства порѣшено скликати анкету на день 2 падолиста с. р. и запросити до неи вѣдпоручникѣвъ філій.

3. Принято до вѣдомости апробованє митроп. Ординаріятомъ нового накладу Молитвенникѣвъ, котрій товариство постановило выдати, и постановлено друкувати Молитвеникъ въ 10.000 примѣрникахъ; зъ того 5000 примѣрникѣвъ правописію етимольоґічною а 5000 для шкѣльнои молодежи правописію фонетичною.

4. Принято до вѣдомости справозданє п. Короля зъ отвореня читальнѣ „Просвѣты“ въ Порохнику и зъ люстрациі сполученои зъ господарскимъ выкладомъ въ Угорцѣ, а въ справѣ удѣлюваня релігіи въ школахъ порохницкои парохіи рѣшено вѣднести ся до Консисторіи въ Перемышли.

5. Рѣшено понаглити філіи товариства до предложеня справозданъ зъ дѣяльности.

6. Принято до вѣдомости справозданя зъ розвою читалень „Просвѣты“: въ Борщевѣ, Перевѣзци, Добровлянахъ, Залановѣ, Васючинѣ, Конюшкахъ, Мигдалѣвцѣ, Звинячцѣ, Боянци, Голини, Турильчи, Замѣховѣ, Петриловѣ, Палагичахъ и Дуплискахъ.

7. Принято до вѣдомости справозданє п. Короля зъ люстрациі читалень „Просвѣты“ и господарствъ селяньскихъ зъ повѣтѣвъ яворѣвского та бобрецкого и рѣшено выслати письма признаня выдѣламъ читалень въ Кобильници, Краковци, Романовѣ, Грусятичахъ и Пѣддністрянахъ, а крѣмъ того п. Максимякови въ Цѣдгородищи и п. Гайльманови въ Шоломыи.

8. Принято до вѣдомости, що філія „Просвѣты“ въ Станиславовѣ уряджує дня 13 жовтня с. р. господарске вѣче и рѣшено выслати п. Короля яко вѣдпоручника головного выдѣлу, а по тѣмъ вѣчу выдѣлъ принявъ справозданє п. Короля до вѣдомости

9. Принято до вѣдомости, що філія „Просвѣты“ въ Стрыю припоручила о. Ол. Бобикевичеви люстрацію читалень въ своѣмъ повѣтѣ и що въ грудни скличе загальнѝ зборы членѣвъ філіи.

10. Порѣшено выслати читальни въ Скотарску [на Угорщинѣ] книжочки свого выданя а крѣмъ того по кольки книжочокъ пооданкимъ людямъ на Угорщинѣ.

11. Принято до вѣдомости справозданя читалень въ Ивачевѣ горѣшнѣмъ, Нижневѣ, Дѣбци, Ивачевѣ долѣшнѣмъ, Вышатичахъ, Вовчинци, Ланахъ, Струтинѣ, Краковѣ, Мишковичахъ, Луцѣ великѣй, Братковцяхъ, Нановичахъ, Чорторыи, Надвѣрнѣ, Добровлянахъ, Путятинцяхъ, Яблоновѣ, Бѣлѣмъ, Бушковичахъ, Козарѣ, Микулинцяхъ, Звинячи, Оравѣ, Гаяхъ, Новосѣлцяхъ, Любѣни великѣмъ, Хишевичахъ, Яворѣ горѣшнѣмъ, Шмитковѣ, Боленовичахъ, Гостовѣ, Иваню пустѣмъ, Стенятинѣ, Свитазовѣ и Свистѣльникахъ.

12. Принято до вѣдомости, що філія „Просвѣты“ въ Тернополи скликує загальнѝ зборы на день 1 падолиста, и ухвалено выслати п. Короля яко вѣдпоручника головного выдѣлу.

13. Рѣшено выслати даромъ книжочки: читальни въ Ріо-Кляро [въ Бразилiи] и вѣйсковому шпиталеви у Львовѣ, а Волод. Волощукови на Молдавѣ кѣлька Молитвеникѣвъ для дѣтей.

14. Поручено п. Королеви вести переговоры зъ торговлями насѣня и фабриками машинъ рѣльничихъ въ цѣли достатчуваня членамъ товариства и читалень „Просвѣты“ доброго насѣня зъ можливо найбѣльшимъ опустомъ и знарядѣвъ рѣльничихъ.

15. Принято до вѣдомости, що намѣстництво не вѣдкликало забороны люстрациі читалень въ повѣтѣ рогатиньскѣмъ и порѣшено внести вѣдкликъ до міністерства справъ внутрѣшныхъ.

16. Принято до вѣдомости, що філія „Просвѣты“ въ Рогатинѣ скликує загальнѝ зборы на день 28 жовтня а філія въ Коломыи на день 19 падолиста с. р. На зборы до Рогатина делеґуваєъ выдѣлъ п. Короля зъ выкладомъ имъ господарства, а делеґатъ на зборы въ Коломыи буде выбраный пѣзнѣйше.

17. Полагоджено бѣжучѝ справы адміністраційнѝ.

18. Принято 50 новыхъ членѣвъ.

Въ мѣсяци вересни и жовтни сего року внесено черезъ канцелярію „Просвѣты“ подання до намѣстництва о засноване новыхъ читалень „Просвѣты“ въ слѣдуючихъ 13 громадъ: въ повѣтѣ ярославскѣмъ Пелкиня и Сколошѣвъ; въ залѣщицкѣмъ Буракѣвка; въ надвѣрняньскѣмъ Ланчинъ; въ бережаньскѣмъ Бишки; въ перемыскѣмъ Мацьковичѣ; въ чортковскѣмъ Нагорянка; въ стрыйскѣмъ Стрый, Уголна и Шумлянщина [передмѣстя Стрыя]; въ калускѣмъ Збора; въ станиславскѣмъ Майданъ; въ каменецкѣмъ Сѣлець-бенькѣвъ. Всѣхъ читалень „Просвѣты“ по конець жовтня с. р. було въ Галичинѣ 489.

НОВИНКИ.

— **Політичне товариство „Руска Рада въ Сокали“** скликує вѣче повѣтове на день 25 н. ст. падолиста [въ четверъ] о годинѣ 12 въ полудне въ сали Рады повѣтовои въ Сокали и взывае всѣхъ Русинѣвъ сокальского повѣта до найчисленнѣйшои участи. Програма нарадъ: 1) справа основаня ґімназіи въ Сокали, 2) внесеня членѣвъ. — За выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада въ Сокали“: *о. Орестъ Чеховичъ, д-ръ Евґеній Петрушевичъ.*

— **Загальнѝ зборы членѣвъ товариства „Равска Руска Рада“** вѣдбудуть ся въ понедѣлокъ по св. Михаилѣ дня 10 [22] листопада о годинѣ 11. передъ полуднемъ на приходствѣ въ Равѣ рускѣй. Передъ зборами о годинѣ 9½ вѣдправить ся богослуженє въ мѣсцевѣй церкви. Зъ огляду на важнѝ справы стоячѝ на порядку дневнѣмъ упрашає о численну участь членѣвъ. — *Выдѣлъ товариства „Равска Руска Рада“.*

— **Зъ рускаго ґімнастичного товариства „Соколъ“.** На засѣданю старшины „Сокола“ зъ дня 15 н. ст. с. м. полагоджено такѝ справы: 1) принято новыхъ членѣвъ; 2) выкреслено членѣвъ залягаючихъ зъ вкладками; 3) *рѣшено скликати звычайнѝ загальнѝ зборы на день 5 н. ст грудня с. р.* Другѣвъ, котрій залягають зъ вкладками, просимо о якъ найскорше вырѣвнанє залеглостій, бо пѣсля регуляміну лише той має право голосу на загальныхъ зборахъ, хто не залягає анѣ зъ одною вкладкою. Вкладки членьскѝ належить платити лише на руки скарбника товариства п. Антона Хойнацкого, бо лише тамъ зложенѝ вкладки будуть членамъ зачисленѝ. — За старшину товариства „Соколъ“ *В. Нагорный* голова, *В. Шевчукъ* справникъ.

— **Товариство „Академічна Громада“** подає до вѣдомости, що на загальне бажанє рускои публики устроює при ласкавѣй участи „Клюбу Русинокъ“ въ суботу [20 н. ст. с. м.] вечерокъ зъ танцями въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Гарны успѣхъ минулого вечерка и ся обставина, що то остання хвиля осѣнныхъ мясниць, дає поруку, що всѣ Русины приймуть сю звѣстку зъ вдоволенємъ и не покинуть доброи нагоды весело забавити ся. Вступъ вѣдъ особы 50 кр. Стрѣй вечерковый. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Окремыхъ запрошень не высилає ся. — *Вѣдъ Комітету.*

— **Въ процесѣ Комарнянцѣвъ въ Самборѣ** прокураторъ на основѣ збѣжаня дальшихъ свѣдкѣвъ [а переслухано вже и жандармѣвъ] вѣдступивъ вѣдъ обжалованя зновъ двохъ судженыхъ, а то: Федька Парухи и Дмитра Пеленьского.

— **Львѣвскій синодъ епархіяльный** має вѣдбути ся въ дняхъ 7, 8 и 9 н. ст. грудня. Теперь приготовляють ся грамоты для членѣвъ синоду и незабаромъ розбѣлють ся. Въ нарадахъ синоду будуть могли взяти участь: на-

сѣвъ увольнити д-ра Короля водъ всякои вины и кары.

Розправа выказала ще й се, що комісарь правительственный Ольшевскій, щобы вымусити у людей зознаня противъ д-ра Короля, бравъ у руки ланьцушки водъ жандармовъ и грозивъ ними свѣдкамъ.

XVI. Розправа, переведена 18 и 19 жовтня 1897 противъ 28 выборцѣвъ зо Щитовець, пов. залѣщицкого, о злочинъ публичного насильства зъ §§. 81 и 83 зак. кар., выказала:

1) Староство залѣщицке водрочувало два разы правыборы въ громадѣ Щитовцяхъ зъ тои причины, що управитель доброръ Росинкевичь выѣхавъ бувъ за-для недуги. Третій речинець вызначено на 5 марта с. р. въ надѣю, що Росинкевичь вже верне на той часъ домовь.

2) Речинець правыборовъ тримано умысно въ тайнѣ а начальникъ громады покликавъ ажь въ послѣдной хвили, коли комісарь Тополницкій прибувъ, пять слугъ дворскихъ и зъ ними перепровадивъ выборы зъ V. курій. Коли по полудни довѣдано ся о водъѣздѣ комісаря, явило ся 300 управненыхъ до голосованя при урнѣ выборчой.

XVII. Староста рудецкій покаравъ Петра Свитницкого и Николу Зазуляка гривною 50 зр., взглядно десяти днями арешту, за се, що поважили ся въ часѣ великодныхъ святъ, коли то многій мѣщане комарняньскій сидѣли въ слѣдчой вязници за иншій ексцесы выборчій и не могли подбати за свои родины, збирати складки для сихъ нещастныхъ родинъ.

Той самый староста рудецкій покаравъ Михайла Пеленьского гривною 70 зр., взглядно 14 днями арешту, за се, що вонъ одного стрыйского роботника зелѣзничого, котрый вертавъ домовь по запавшомъ выроку увольняючомъ за иншій ексцесы выборчій, принявъ до свого мешканя, переночувавъ и въ громадѣ не замельдувавъ.

Сесій кары наложивъ староста на бѣдныхъ мешканцѣвъ комарняньскихъ въ такомъ роцѣ, коли то грозить людямъ голодъ и населенє зъ тупою резигнацією выжидає найстрашнѣйшихъ наслѣдковъ.

XVIII. Наслѣдкомъ интерпеляціи п. д-ра Яросевича и товаришѣвъ, внесеной до міністра краевои обороны дня 30 цвѣтня с. р. зъ причины надужить жандармеріи въ борщѣвскомъ повѣтѣ подчасъ послѣдныхъ выборовъ до рады державной, выточила команда жандармеріи слѣдство винуватымъ жандармамъ. Тяжкій замѣты, зроблені борщѣвскій жандармеріи оказали ся вже въ слѣдствѣ правдивыми; пять жандармовъ находить ся вже въ слѣдчой вязницѣ, а колькохъ перенесено. Вахмистръ борщѣвскои жандармеріи Фрікъ, покликаный до протоколу, не знавъ на оправданє жандармовь подати иншои причины, якъ що борщѣвскій староста одвѣчальность за всѣ лиходѣйства взявъ на себе и при томъ ыразно сказавъ, що бажанемъ правительства и Его Величества цѣсаря є, щобы въ борщѣвскомъ повѣтѣ зъ сѣльскихъ громадъ выбрано польского дѣдича Чарковского Голѣвского.

XIX. Переведена дня 25 жовтня въ самборскомъ окружномъ судѣ розправа противъ Симеона и Василя Крисовъ зъ Михновця, турчаньского повѣту, выказала, що:

1. Староста Бѣлиньскій (братъ міністра скарбу) выразно розпорядивъ „на злость руснимъ попамъ и дякамъ“, щобы правыборы переводжено въ жидовскихъ корчмахъ, а не въ громадскихъ канцеляріяхъ. Се потвердили навѣть при судовой розправѣ правительственный комісарь Надольскій и концепістъ намѣстництва Луцкій;

2. правительственный комісарь Надольскій допустивъ въ громадѣ Михновци лише семохъ выборцѣвъ (трехъ христіянъ и чотирохъ жидовъ) до голосованя, при томъ заперъ входъ до выборчого льокалю (корчмы жида Іоны Амеса) жандармомъ и не впустивъ всѣхъ иншихъ, що були зобрани передъ выборчимъ льокалемъ.

Въ рѣчевой и льогічной звязи зъ урядовыми галицкими надужитями выборчими и карными процесами, котрыми ствержено тѣ нарушеня законовъ, якихъ галицкій власти допустили ся при выборахъ до рады державной, остає дальше нарушене законовъ изъ стороны галицкихъ властей, котре отсе ще наводимо.

XX. Львовскій Русины скликали на д. 1 падолиста с. р. народне вѣче до Львова, щобы обговорити сумне політичне положеня своє у всходной Галичинѣ подъ теперѣшнымъ польскимъ панованемъ, а особливо указаній повыше выслѣдки політичныхъ карныхъ процесовъ по́сля послѣдныхъ выборовъ до рады державной. Отже дирекція поліціи заборонила те вѣче, мотивуючи заборону тымъ, що державна прокураторія сконфіскувала зазывъ на те вѣче, „въ котромъ выправдувано и похваляно карыдостойній чинности, якій выказали ся при карныхъ процесахъ.“

Коли Русины скликали до Львова друге народне вѣче на день 4 падолиста, розвязавъ его правительственный комісарь заразъ при обговорюваню першои точки, політичного положеня Русиновъ, и то подъ наймарнѣйшимъ позоромъ, бо референтъ, бувшій посолъ до рады державной, професоръ Романчукъ, говоривъ зъ найбольшимъ спокоемъ и умѣркованемъ.

Зъ уваги, що по §. 5 загального карного закону не только безпосередный „виновникъ стає ся винуватымъ карыдостойного дѣла, але такожь кождый, хто приказомъ, дорадою, поучуваненъ, похвалою дає приводъ до злого вчинку, зъ намѣромъ до него спонукує его выконане намѣренымъ подаваненъ средствъ, усуваненъ перешкодъ або якимъ небудь способомъ улегшує, помагає, причиняє ся до тымъ певнѣйшого его выконаня;

зъ уваги, що Є. Ексц. гр. Бадені, замѣсть споводувати справедливе укаране тыхъ несчисленыхъ выпадковъ нарушеня законовъ и надужитя урядовои власти, якихъ допустили ся галицкій урядники, а якихъ тутъ наведено лише дробну частину, уживъ всеи повагы и урядовои власти, яку має будучи найвысшимъ урядникомъ державы, щобы водъ галицкихъ урядниковъ, котрій допустили ся фалшованя выборовъ, ухилити справедливу кару, ба навѣть въ своѣй мовѣ въ парламентѣ д. 7 цвѣтня с. р. ихъ похваливъ;

зъ уваги, що Є. Ексц. гр. Бадені въ той своѣй мовѣ д. 7 цвѣтня галицкій выборы зобразивъ невѣрно, якъ се теперь показують выслѣды карныхъ процесовъ (гл. нагляче внесене д-ра Окуневского зъ д. 12 жовтня с. р.), и тымъ президентъ міністровъ въ блудъ провадивъ парламентъ;

зъ уваги, що по просту публична мораль велить наконецъ разъ до одвѣчальности покликати того чоловѣка, котрого цѣле попередне урядове житє водъ его старостованя въ Ряшевѣ и въ Краковѣ до намѣстникованя у Львовѣ и вконци до міністрованя у Вѣдни є одною чергою выборчихъ надужить, зъ котрыхъ вонъ въ Галичинѣ выробивъ прямо систему и на той системѣ збудувавъ свои славній успѣхи и свою особисту та урядову карѣру; инакше політичній урядники галицкій, прикладомъ свого найвысшого шефа заохочені, готовій публичне житє въ томъ краю цѣлкомъ знѣвечити и забагнити, — зъ уваги на те подписаній складають внесене:

„Высока палата зволить постановити: I. Взыває ся правительство, щобы указало повыше указаныхъ винуватыхъ урядниковъ; II. президента міністровъ и міністра внутрѣшныхъ справъ гр. Казимира Баденього має ся за галицкій надужитя выборчій и за его высказы въ радѣ державной д. 7. цвѣтня 1897. поставити въ станъ обжалованя.“

Д-ръ Окуневскій. Танячкевичь. Д-ръ Люегеръ. Клеценбаверъ. Якесъ. Аксманъ. Шлезінгеръ. Найнтайфль. Грегоріъ. Д-ръ Вайскірхнеръ. Д-ръ Шайхеръ. Леопольдъ Штайнеръ. Бельоглявекъ. Прохаска. Маеръ Шрайберъ. Айхгорнъ. Льозеръ. Шойсволь. Д-ръ Фурівръ. Д-ръ Нітше. Бендель. Юлій Пфайферъ. Д'Ельбертъ. Глекнеръ. Релінгъ. Гінтеръ. Кіршнеръ. Врабецъ. Д-ръ Габерманъ. Д-ръ Штеръ. Новакъ. Носке. Купельвізеръ. Кремпа. Кубікъ. Цена. Д-ръ Вінковскій. Бегаймъ. Герцмански. Гегеръ. Д-ръ Гохенбургеръ. Д-ръ Гофманъ. Д-ръ Вольфгардтъ. Вернішъ. Цімеръ. Мосдорферъ. Форхеръ. Д-ръ Лемішъ. Гонъ. Айзеле. Кінманъ. Добернігъ. Людвігъ. Д-ръ Гайнеманъ. Д-ръ Гросъ. Д-ръ Функе. Д-ръ Пергельтъ. Шнайдеръ. Д-ръ Кіндерманъ. Зайдель. Гіберъ. Пошъ. Льорберъ. Гінтергуберъ. Д-ръ Будігъ. Д-ръ Штайнвендеръ. Д-ръ Кіярі. Д-ръ Сільвестеръ. Гіретмайръ. Д-ръ Песлеръ Францъ Гофманъ. Чернігъ. Д-ръ Померъ. Д-ръ Майредеръ. Польцгоферъ. Антонъ Штайнеръ. Кайзеръ.

О выборахъ до рады повѣтовои въ повѣтѣ рудецкомъ

одержуємо зъ Рудеччины отсе письмо:

Выборы до рады повѣтовои въ нашомъ повѣтѣ скончили ся для Русиновъ фатально: мы програли битву на цѣлой лініи. Вправдѣ можна було передвидѣти результатъ кампаніи выборчои, такъ въ курій селяньскій якъ и мѣщаньскій, але нѣхто не передвидѣвъ подлого нападу зъ-заду, якій насъ въ послѣдній хвили заскочивъ.

На програну нашу зложились:

1. Бракъ заинтересованя справою выборовъ до рады повѣтовои у загалу селянъ. Рухъ селяньскій замаркувавъ ся сильно при выборахъ до сойму 1895 р. Сего року при выборахъ до рады державной вонъ розвинувъ свою силу. Теперь же, мимо того, що руска інтеліґенція була лѣпше зорганізована нѣжь попереднихъ разовъ, нашь селянинъ заспавъ, такъ що примѣромъ въ судовомъ повѣтѣ Рудки годѣ було допровадити бодай до якихсь обширнѣйшихъ довѣрочныхъ зборовъ.

2. Другою причиною були недавній выборы до радъ громадскихъ, що вобдули ся въ $^4/_5$ частій нашого повѣту. Переважно старыхъ войтовъ и старыхъ радныхъ не выбирано до новои рады громадскои, тожь тѣ войты вносили протесты противъ выборовъ новои рады. Звычайно старій войты мають грѣхи „вольная и невольная“ за часъ свого урядованя, а выборцемъ до выборовъ рады повѣтовои вувъ войтъ и войтовъ кумъ. Протесту до теперь нѣ одного не полагоджено, а и тамъ, де не було протесту, нова рада громадска нѣгде не уконституувала ся. Отже старій войты були панамъ зъ „выдзялу“ якъ-разъ пригожимъ матеріяломъ выборчимъ... въ надѣи увзглядненя протесту и покрытя грѣховъ. Зъ тои причины многій селяне зъ горы махнули рукою на грядучій выборы до рады повѣтовои.

3. Але то все мы передвидѣли и зъ тымъ числили ся та рахували, що сли програє о, то програємо зъ честію. Ажь ту день передъ выборами достали зо Львова всѣ войты безименній водозвы „водъ Русиновъ Рудецкого повѣта“ и червонй картки выборчій. У водозвѣ оправдано Т. Дякова, длячого вонъ поставленый панами въ польску лісту выборчу [бо ходила чутка, що вонъ панамъ запродавъ ся], а зновъ поручувано на выборцѣвъ людей, що були надрукованій на червоной картцѣ. А на той картцѣ було 6 людей зъ рускои лісты выборчои а 6 людей мало або и зле знаныхъ въ повѣтѣ. Ще на больше лихо на чолѣ сеи картки поставлено о. Стефана Онишкевича, пароха зъ Хишевичь. До того всего появили ся ще иншій картки, а и на карткахъ червоныхъ мазано о. Онишкевича, а ставлено о. Матковского зъ Горожаны великои. Отже ходили лісты: а) „выдзялу“, а на чолѣ ви о. деканъ Матковскій и Т. Дяковъ; б) ліста руска, на котрой було 4 священиковъ [оо. Матковскій и Онишкевичь] и 8 селянъ; в) ліста „радикальна“, на передѣ ви о. Онишкевичь и Т. Дяковъ и высше згаданій. Межи селянами настала велика констернація: на котру лісту голосувати? — и многій, на котрыхъ мы числили, воддали свои голосы на лісту польску зъ „выдзялу“. Накликуваня священиковъ до опамятаня не на много здали ся, бо якъ завсѣгды при галицкихъ выборахъ высунено шумовины суспольности зъ лайкою на духовеньство. Результатъ того всего не могъ бути инакшій, якъ выйшовъ.

Варто бы було дойти, що то за чоловѣкъ уложивъ водозву и лісту выборцѣвъ на червоныхъ карткахъ. Не ходить о тыхъ 20 голосовъ, котрій на ти картки упали, але йде о деморалізацію, котру они справили. Пытали о. Онишкевича, чи не чувъ що бодай о проектѣ такои лісты; пытали п. Т. Дякова, чи не зъ его рукъ выйшла ся ліста [бо п. Дякова выкреслено зъ рускои лісты, въ яку зъ-разу вувъ поставленый]; пытали селянъ, котрій картки сесій розносили, а всѣ водпекують ся вотцѣвства сеи картки. Паде ще подозрѣне на одного молодця, котрый уважає себе репрезентантомъ радикаловъ въ тутешномъ повѣтѣ... Але нема чоловѣка честного и розумного, котрый бы не назвавъ сеи подпольнои роботы згорднымъ словомъ...

Переглядъ політичный.

Справа мерсиньска межь австрійско-угорскою амбасадою въ Царгородѣ а Портою доси ще не полагоджена, хочь, якъ звѣстно, завтра въ полудне минає речинець, до котрого Порта має дати Австріи сатисфакцію, если не хоче выставити Мерсину на пушки двохъ австрійскихъ суденъ. А сатисфакція зажадавъ австрійскій амбасадоръ такои, що губернаторъ Аданы (старинна Килікія) и мутесарифъ Мерсины мають бути зложенй зъ уряду, а въ пристани Мерсины маз турецке правительство воддати честь австрійско-угорскій флязѣ. Зъ тою справою получено разомъ ще иншу, именно управильнене деякихъ справъ австрійскихъ всходныхъ зелѣзниць, бо доси Порта на колькократній жаданя австрійского правительства водповѣдала выминаючо и не квапила ся зъ полагодженемъ. Отже теперь до справы мерсиньскои австрійскій амбасадоръ долучивъ ще и сю и для обохъ поклавъ речинець до полудня завтрѣшного дня. О томъ нѣхто не сумнѣває ся, що Порта остаточно дасть жадану сатисфакцію; все-жь таки само зволѣканє выкликує вже въ урядовыхъ кругахъ австрійскихъ обурене, тымъ больше, що Австрія оказувала ся завсѣгды прихильною до Туреччины. Длятого Pester Lloyd замѣчає, що кожда европейска держава, коли бы ви перекопано, що допустила ся несправедливости, не ждала бы зъ сатисфакцією ажь до хвилѣ, коли бы ви змушувано до того, але добровольно зробила бы все, чимъ бы только могла полагодити споръ. Лише Туреччина поступає инакше и жде ажь примусу; таке поступованє є справдѣ варварске и не дасть ся погодити зъ понятями о мѣжнародній чемности.

—

Вчера въ обохъ палатахъ французского парляменту була бесѣда о справѣ Драйфуса. Въ сенатѣ домагано ся, щобы возвати міністра войны и сенатора Шайрера-Кестнера до поясненя справы, котра выкликала таке загальне занепокоенє. На те водповѣвъ міністеръ судовництва, що лѣпше водложити дискусію до спокойнѣйшои хвилѣ. Наслѣдкомъ того внесене водкинено и замкнено засѣданє.

Въ палатѣ депутованыхъ на интерпеляцію въ той справѣ водповѣдавъ міністеръ судовництва. Вонъ сказавъ, що сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ не намѣрявъ выводити справу передъ судъ; але родина Драйфуса обжалувала одного офіцира, тому міністеръ войны буде мусѣвъ покликати ви передъ судъ, щобы зложила доказы свого обжалованя. Майоръ Естергази, котрого назвавъ братъ Драйфуса, мовь бы вонъ бувъ авторомъ листу, котрый причинивъ ся до засудженя капітана Драйфуса, приславъ до міністра войны письмо, въ котромъ домагає ся слѣдства, щобы дати водповѣдь на всѣ жалобы, водносячій ся до его особы. А зновъ міністеръ войны сказавъ: Я мавъ розмову зъ Шайеромъ-Кестнеромъ, и вонъ звѣривъ ся менѣ, що хоче старати ся о ревізію процесу Драйфуса. Показавъ менѣ при томъ дотычній акты, але не лишивъ ихъ менѣ до перегляду. Шайреръ-Кестнеръ зажадавъ выточеня слѣдства. На те я сказавъ, що правительство по мысли ухвалы палаты веде й доси слѣдство, але выслѣдокъ его не захитує слушности выроку. Міністерство вобзвало Шайрера-Кестнера, щобы вконци звернувъ ся урядово до власти судовъ; але вонъ мабуть не хоче обрати тои дороги. Лише родина Драйфуса звернула ся до міністра зъ обжалованемъ одного офіцира. Отже правительство має въ рукахъ доносъ и вобзве жалобниковъ, щобы зложили доказы свого обжалованя. Міністеръ войны не залишить нѣчого, що належить зробити.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

Изъ всѣхъ вѣденьскихъ рускихъ товариствъ найбольше житя-руху товарискаго є въ вѣденьскій „Родинѣ“. Що недѣлѣ вобдувають ся численій сходины товарискій не безъ значной корысти для членовъ. Члены розходять ся дуже вдоволені, а знакомъ того є власне тій численій сходины и що-недѣльне зыскуване для товариства колькохъ новыхъ членовъ. Товариство може выказати богато гостей Нѣмцѣвъ и Поляковъ, котрій радо хотѣли бы вписатись до товариства, однакъ статуты, тактика и цѣли товариства на се не позволяють. Тому вдоволяють ся такій не-Русины тымъ, що складаючи добровольній датки можуть зостатись гостями товариства. Товариство числить теперь 99 членовъ; зъ тыхъ є 70 мужчинъ а 29 женщинъ.

Не лише члены товариства видять, що „Родина“ дуже хорошо розвиваєсь, але и наша інтеліґенція зъ по-за товариства признає вже теперь, що товариство має красну будучность. Въ часѣ основуваня товариства передъ рокомъ нѣхто не хотѣвъ вѣрити въ розвой товариства, а за рокъ уже кождый переконавъ ся. За 15 мѣсяцѣвъ свого истнованя товариство богато поступило на передъ. Першій выдѣлъ поборовъ немалій трудности и перешкоды, огрѣвавъ-топивъ ледовій душѣ, подготовлявъ новыхъ людей до выдѣлу, скрѣплявъ грунтъ для товариства, регулювавъ ходъ и точность житя и администрації въ товариствѣ, такъ що оно въ короткомъ часѣ скрѣпнене могло живѣйше и певнѣйше поступати въ передъ. Другій выдѣлъ могъ вскорѣ зобрати богато новыхъ членовъ и розпочати поважнѣйшу и систематичнѣйшу працю. Вобдувались вобчиты розного рода, а держали ихъ: правникъ Р. Сембратовичь, д-ръ В. Яновичь, студентъ фільософіи Яричевскій и иншій, деклямаціи, співы, котрій регулювавъ п. Яричевскій, забавы всѣлякого рода, прогульки товарискій и т. п. Въ послѣдныхъ часахъ приготовлявсь представленє драматичне. Співъ зыскує для товариства богато гостій. Мила наша пѣсне! добре, що хочь тебе не выдерли намъ ненасытющій деруны! Въ послѣдныхъ часахъ выкладав правникъ З. С. що недѣлѣ исторію Руси, зовсѣмъ популярно, и довѣвъ ви до смерти князя Данила 1264 року т. є. до татарскои неволѣ. Сумній часы, бо водъ тои хвилѣ будемо говорити лишь о неустаючой неволи и о нещасной нашой борбѣ противъ неи... Тѣшить насъ дуже, що члены живо интересують ся тыми выкладами.

Въ недѣлю 31-ого жовтня вобдулись въ товариствѣ больший вечерницѣ зъ танцями въ ресторації „zum Kaiser von Oesterreich“. Льокаль вправдѣ невеликій, але зовсѣмъ бувъ заповненый, а навѣть двѣ бочни станції. Зъ гостій були: посолъ о. Танячкевичь, котрый нѣколи не хибне на большихъ вечерницяхъ, д-ръ Яновичь, д-ръ Кулачковскій, репрезентанты „Громады“ о. Садовскій, п. Стешинъ, п. Кадайскій зъ родиною, п. Кинасевичь, колькохъ репрезентантовъ „Січи“, колькохъ Поляковъ и Нѣмцѣвъ. По привитаню гостей головою „Родины“ п. Богайчукомъ забравъ слово посолъ о. Танячкевичь и водносивъ уже другій разъ въ товариствѣ справу заложеня у Вѣдни рускаго „Народного Дому“. Хваливъ житє и рухъ товариства, высказуючи свою у-

тѣху, що руски робѣтники такъ гарно въ чужѣмъ и такъ великѣмъ мѣстѣ зорганізувались и въ такѣй краснѣй живуть гармонії, мовь правдива родина. Справою „Народного Дому“ обѣдявъ горячо занятись, а самъ вѣдъ себе зложивъ въ товариствѣ на сю цѣль 5 зр. Понѣмъ представлявъ З. С. скіцово свѣй плянъ що-до задачѣ товариства въ дальшѣй будучности. Мае се бути скуповуване парцель грунтовыхъ въ Галичинѣ и выарендовуване ихъ за малый чинш мѣсцевымъ селянамъ.

Около годины 8½ вечеромъ розпочалась часть забавна и протягнулась до 3-ои по пѣвночи. Показало ся, що на слѣдуючій вечерницѣ треба старатись о два разы бѣльшій льокаль. Павзы мѣжь танцями выповняли „Сѣчовики“ спѣвомъ пѣдъ проводомъ п. Яричевского. Найчастѣйше гуляли коломыйки, а найкрасше вѣдтанцювали ви панны Я. Кльось и Л. Мельникъ. Въ гарнѣмъ народнѣмъ строю були панны: Кл. Болонна и обѣ Кльось. Чистый дохѣдъ зъ датковъ принѣсъ около 20 зр.

Кождого тѣшить красна гармонія въ товариствѣ, якъ о тѣмъ нашій интеліґентній гостѣ мали нагоду переконатись и высказати ся. Що то значить згода и щирѣсть! всѣхъ ними зачудувати можна! Згодою кожда родина процвитае, отже и наша; згодою мы сильній, незгода насъ нищила и нищить що-жь волимо? Не намъ враждувати мѣжь собою въ сесю пору! Нехай враждують тѣ, котрѣ по князяхъ-братоубійцяхъ и по боярахъ-ворохобникахъ переняли на себе ролю вѣчныхъ враждовань, межиусобиць, зрадъ и нищення Руси! Анѣ селяне, анѣ роботники не нищили ви. Соромѣмъ же всѣхъ нашою згодливостію, а маемо кого отъ хочь-бы таки тутъ на мѣсци, у Вѣдни...

З. С.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ філіи товариства „Просвѣта“ въ Стрыю** устроюе и сеи зимы кождои недѣлѣ сходины товарискѣ сполученѣ зъ выкладами, деклямаціями и спѣвами. Першій сего рода вечерницѣ вѣдбудуть ся сеи недѣлѣ 21-ого н. ст. падолиста въ льокали Руского Касина о годинѣ 5 бй зъ полудня. Подаючи се до вѣдомости Вп. членѣвъ товариства, просимо ихъ у власнѣмъ ихъ интересѣ, щобы зволили и самѣ взяти въ нихъ участь и привести зъ собою знакомыхъ. — Въ имени выдѣлу *Ив. Вахнянинъ* секретарь.

— **Зъ Радехова пишуть намъ:** Въ недѣлю 21-ого н. ст. с. м. вѣдбуде ся въ великѣй сали Товариства задаткового въ Радеховѣ заходомъ выдѣлу радехѣвскои читальнѣ „Просвѣты“ аматорске представленя театральне, котре вѣдограють члены читальнѣ. Представленый буде образъ изъ житя народу „Правда все горою“ Романа Сурмача, въ 3 актахъ зѣ спѣвами. Пѣдчасъ представленя вѣдспѣвае читальняный хѣръ мужескій квартеты: 1) „Тамъ де Татранъ“ Воробкевича, 2) „Якъ бы-мь була я зазуля“ Воробкевича и 3) „Реве та стогне“ Концевича, а мѣшаный хоръ на закѣнченѣ „Миръ вамъ братя“. — Цѣны мѣсць: крѣсло 50 кр., лавка 30 кр., вступъ 15 кр. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ.

— **Въ процесѣ Комарнянцѣвъ въ Самборѣ** поставивъ д-ръ Олесницкій на початку шестого дня розправы внесене въ имени обороны, щобы покликати на свѣдкѣвъ рудецкого старосту Свѣтальского и комісаря Ретінґера для сконстатованя причины, за-для якои правыборы въ Комарнѣ вѣдкладано и чи виновникомъ того не бувъ бурмістръ д-ръ Яклиньскій, бо изъ зѣзнань переслуханыхъ доси свѣдкѣвъ выходить, що именно крутарства Яклиньского выкликали розрухъ. Прокураторъ спротививъ ся тому внесеню, бо що дѣяло ся за кулісами, нѣбы не належить до розправы, а оборона мабуть лишь для ефекту ставить свое внесене. На то вѣдповѣвъ д-ръ Олесницкій, що оборона мае лишь юридичнѣ мотивы, бо тутъ иде о выясненѣ, чи незаконнымъ вѣдкладанемъ выборѣвъ не спровоковано народу Трибуналъ, вѣдложивши рѣшене сего внесеня на пѣзнѣйше, приступивъ до переслухованя дальшихъ свѣдкѣвъ, а на основѣ ихъ зѣзнань прокураторъ зновъ вѣдступивъ вѣдъ обжалованя дальшихъ трехъ судженыхъ, а то: Ивана Коса „Кубы“, Ткачика „Пурика“ и Михайла Іосифового Бѣлика.

— **До чого вже доходить!** Ц. к. судъ краевый для справъ карныхъ у Львовѣ вѣзвавъ вѣзваньемъ зъ дня 13 с. м. до ч. 2549/97 о. Евгенія Гошовского пароха зѣ Збоискъ [а такожь его слугу Пилипа Кожушка], щобы явивъ ся яко свѣдокъ въ тѣмъ судѣ дня 20 н. ст. падолиста с. р. о годинѣ 9-ѣй передъ полуднемъ. На вѣзваню пѣдписаный ц. к. судья слѣдчій Дзендзелевичъ. А що дня 20 н. ст. падолиста припадае торжественне руске свято Соборъ Архистратига Михаила, то ц. к. судья слѣдчій, покликуючи єдиного руского священика въ Збоискахъ на той день рано до суду, вѣдбирае тымъ можность вѣдправы богослуженя въ церквѣ збоискѣй. Нотуючи сей прикрый фактъ непошанованя такого торжественного свята руского, мы ще разъ кличемо до ц. к. судѣвъ на галицкѣй Руси: Бѣйте ся Бога! пошануйте рускѣ свята бодай такъ, якъ жидѣвскій! А прецѣнь не було ще выпадку, щобы якій судъ взывавъ рабіна въ жидѣвске свято...

— **Стоянцѣ зновъ передъ судомъ.** Сими днями вѣдбувалась передъ судомъ присяглыхъ въ Перемышли розправа противъ Теодора Клѣнка, роботника, що пѣдписуе яко одвѣчальный редакторъ ґазетку кс. Стояловского Pszczółka. Предметомъ розправы були кровавій правыборы въ Стоянцяхъ. Якійсь дописуватель, котрого Клѣнкъ назвати не хотѣвъ, описуючи кровавy сесию подѣю, подавъ, що жандармы прийшли до села запитѣ и не давали людямъ спокою. За се потягнули одвѣчальника телефонічну ґазету; всѣ вѣсти будуть оголошуванѣ передплатникамъ черезъ телефонъ; рѣчна передплата 10 рублѣвъ. — Жиды загадали оснувати у Львовѣ жидѣвского „Сокола“ и окреме жидѣвске академічне товариство; видко, що зъ асиміляцією жидѣвъ якось не йде, „święta zgoda“ псуе ся. — Зъ Будапешту доносять, що пѣдъ Густомъ горять вѣдъ двохъ днѣвъ величезнѣ просторы лѣсѣвъ; огонь пѣдложили злодѣѣ звѣрины. — Въ Монахіюмъ померъ славный професоръ университету д-ръ Ріль. — На шляху Вѣдень-Кольонія выломивъ прогнаный будникъ часть шины, абы зъ мести спровадити катастрофу; на щасте передъ переѣздомъ поспѣшного поѣзду спостережено перешкоду и поѣздъ задержано.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Авскультантами судовыми въ округѣ львѣвского краевого суду именованѣ: судовѣ практиканты Конрадъ Венґровскій, Едвардъ Галикъ, Войтѣхъ Фелікъс, Адамъ Чарнецкій, Густавъ Лончиньскій, Каетанъ Косачь, Маріянъ Якуковскій, Тадей Дидушиньскій, Жигм. Дратъ и Ив. Франке, а такожъ урядникъ ґіпотечного банку д-ръ Жигм. Гофмокль.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзки державныхъ оповѣщуе:

Ч. 63259/V. Дня 1 падолиста с. р. отворено вузкоторову зелѣзницю льокальну Найгавсь-Найбістріцъ зѣ стаціями Найгавсь, Блявенштайнъ, Роскошь, Кеніґсекъ, Адамсфайгайтъ и Найбістріцъ для загального руху зъ перестанками Цінольтенъ и Терезіенгаль для руху особового, обмеженого пакункового и товарового въ наборахъ цѣловозовыхъ. Перестанки Гайнріхсштайнъ и Кляйнъ-Рамерштайнъ уряджено тѣлько для руху особового и пакункового.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 162-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Politische Entdeckungen. Von K. — Die politische Lage in Deutschland beim Beginn der Wahlcampagne. Von Heinrich Oberwinder. — Das Frauenstimmrecht in Amerika. Von Elisa Ichenhaeuser. Zur Geschichte der Arbeiterbewegung in Ungarn. Von Dr. I. Deutsch. — Die Gefahr als Lebensbildner. Von Mathieu Schwann. — Wert und Bedeutung der Schauspielkunst. Von Carl Heine. — Französische Redensarten. Von Hugo von Hofmannsthal. — Eine Concurrenz der Stadt Wien. Von Adolf Loos. — An das Publicum. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Tugend Khechinas. Von Mathilde Serao.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 падолиста. Въ тутешнѣмъ университетѣ склала ся вчера зновъ буча мѣжь студентами. Кѣлькохъ студентѣвъ розмавляло на сходахъ по чески. На те замѣтивъ одинъ Нѣмець, що се университетъ нѣмецкій и не вѣльно говорити по чески. Прийшло до суперечки, середъ котрои Нѣмець ударивъ Чеха въ лице. Зъ того прийшло до бійки, середъ котрои Нѣмця скинено зѣ сходѣвъ.

Софія 17 падолиста. Засужденый за убійство Сімонѣвнои Бойчевъ ладивъ ся утѣкати зъ вязницѣ, але прокураторъ спостерѣгъ се въ часъ и велѣвъ его перевести до иншои келіи.

Атены 17 падолиста. При выборѣ віцепрезідента палаты послѣвъ и секретарѣвъ побѣдили сторонники Деліяніса.

Канеа 17 падолиста. Тутешный епископъ грецкій дѣставъ вѣдъ россійского конзуля вѣсть, що царь власнымъ коштомъ звелить вѣдбудувати спалену християньску часть мѣста, поббільшити церковь и вызначить значнѣ грошѣ на пѣдмогу для убогихъ острова.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. В. Ан. въ Че. Годять ся. — *Вп. С. См. въ Уг.* Зъ 22 зр. призначено було: на Дѣло 18, на Зорю 3, для Просвѣты 1 зр. — *Вп. Т. Во. въ Ко.* На сей рѣкъ вплачено доси 7·60 зр., тожь прийде ще 6·80 зр. — *Вп. И. Да. въ Пе.* До кѣнця року прийде ще 80 кр. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* За сей рѣкъ вплачено доси до кѣнця вересня, а не падолиста — *Вп. Ю. Лв. въ Пе.* Такъ.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

15 н. ст. падолиста 1897.

Львѣвъ: Пшениця 10·50 до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ —·— до —·— зр.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлєґмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, пріятнѣйшій вôдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 47—?

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. І. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Ученика зъ ґімназіи або семинаріи потребую заразъ до науки двохъ хлопчикôвъ зъ народныхъ шкôлъ на цѣлый рôкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 3—4

КОНКУРСЪ.

При ц. к. школі заводовій для промислу деревляного в Коломиі з викладовим язиком польским установленою зістала рескриптом Високого ц. к. Міністерства Віроісповіданъ і Просьвіти з дня 1 вересня 1898 ч. 14.977 нова посада учителя заводового для науки тесельства і будівництва. Посада тая буде обсаджена за контрактом від дня 1 січня 1898 за річною ремунераціею 1000 зр.

Убігаючі ся о ту посаду кандидати мають внести поданя удокументовані і вказуючі іх уздібнене до підписаного управительства найдальше до дня 1 грудня 1897. Архітекти з практикою мають першеньство. 400 1—3

В Коломиі дня 13 падолиста 1897.

Управительство ц. к. школи заводовоі промислу деревляного.

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЄРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

припоручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевй 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнанои доброты, загально хвалений* 80 кр
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожъ припоручае рôзній иншій выробы, все свѣжій у великôмъ выборѣ за опаковане нїчо не числю.
Коробки картоновй **gratis**
283 [17—?]

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
въ фабрики Б. Шролля Сына
продае пôсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТОВНИЧЕ
А. Зіґманна
у Львовѣ, улиця Сикстуска число 14

выконуе стампілє кавчуковй и металевй для ц. к. властій, громадъ, парохій, шкôлъ, товариствъ, адвокатôвъ, нотарѣвъ и т. д Печатки до ляку, гербы, моноґрамы, емблемы, марки печатковй, таблицѣ литій и ґравірованій, взагалѣ всякій роботы входячій въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизилярства якъ найсовѣстнѣйше и найдешевше.
Ласкавй припорученя мѣсцевй и зъ провінціи полагоджуе Заведенє якъ найскорше.
[*Бюро „Импресса“.*] 365 3—4

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1

Поручае зъ власного складу: **ЄВАНГЕЛІЄ** мале нове пôдручне, такожъ всѣ книги церковнй въ переплетѣ, **СЛУЖЕБНИКИ**, Молитвословы Іерейскй, великй и малй, дамскй, — друксорты и метрики оправнй.

Принимае роботы всѣлякого рода, якъ: старй **ЄВАНГЕЛІЯ** до вôдновленя, **СЛУЖЕБНИКИ** старй, до котрыхъ вставляють ся новй літурґіи вмѣсто подертыхъ, — вôдъ найпоздинчшихъ до великолѣпныхъ. 395 2—12

Листовый папѣръ зъ портретомъ Шевченка въ касеткахъ по 45, 80 и 1·50 зр, на фрахтъ и опаковане долучити 8 кр.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкôвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.
350 5—12

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВôНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пôдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 6—?

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управн. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старй польскй сильній горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевй спеціяды якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваженй.
Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.
Складъ для мѣста Львова ” ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 408—?

ЧОБОТЫ до польованя, **БЕРЛАЦЄ** власного выробу, **КАЛЬОШЄ** петербургскй, **ШАПКИ** кримскй
поручае найдешевше
Фабрика капелюхôвъ
Антоній Кафка
[передъ тымъ А. Кожелюжекъ]
Львôвъ ул. Галицка 4., поббчь катедры. 379 3—3

МѢРЫ до збожа, Ваги деци мальній, балянсовй иншелькôвй, мѣры бляшаній для горалень
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зедѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ЧАЙ
дѣйстно хіньскій, спроваджуваный черезъ Россію, добôрного смаку, 4 знаменитй роды. Пачка 125 ґрамôвъ:
Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Букетъ королъв „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25
Такожъ знаменитый РУМЪ и вôдличный КОНЯКЪ правдиво французкій въ 3 родахъ.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
Львôвъ, Трибунальска.
392 4—5

ТУТКИ цигареговй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Магазинъ и роботня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякй можливй роды футеръ въ шкôрахъ, готовй футра и всякй иншій артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячій — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожъ приймають покрытя и переробки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 7—13

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вôдъ 1874 р.)
скôнчивъ зъ кôнцемъ 1896 р. 28-ый рôкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вôддѣлахъ „Славіи“

	зъ кôнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитости побôчній и вôдсотки за рôкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпеченй сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15 „
Обезпеченй сумы въ секціи вôдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплаченй капіталы, ренты и вôдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вôдшкодованя въ загальнôй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вôдъ шкôдъ огневыхъ будынкôвъ, движимостій, збожа, товарôвъ, запасôвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а услôвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортôвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 21—?

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Narôd“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірурґічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои материи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько міліонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстать въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до ґімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купала и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнôсть наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Narôd“. А кôлько-жь то старыхъ ковдеръ закупують ганделесы по помершихъ на сухоты або иншій заразливй хоробы, ґремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевй“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатять кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за то добру нову ковдру. Замѣсцевй купуючій звôлять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выперте лихон тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шатй на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовй шовковй по 12·50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяній матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна роботня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львôвъ, ул. Коперника число 5.** 364 3—5

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
ніч			**ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.06	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з внімком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного		11.37	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ниі вечôром до 5 годиии 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гроняка.

Ч. 252. Львовъ, Середа 5 (17) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: A. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатаній вільній відъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одной стрічки инсератовой або ей мѣсце а вѣ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инші денесенія приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічка.

Спільній делеґаціи.

Вчера зібрали ся у Вѣдни спільній делеґаціи на перше засѣданє инавґураційне: австрійска передъ полуднемъ, угорска по полудни.

Австрійску делеґацію отворивъ президентъ по старшинѣ Гельфертъ. Нѣмецкій члены делеґаціи зложили правно-політичні застереженя: Гофманъ-Велєнгофъ въ имени нѣмецкого сторонництва людового, Шайхеръ відъ християньско-соціяльном партіи, а Ґроссъ въ имени нѣмецко-поступовои партіи. Змѣстъ сего застереженя бувъ такій, що не возьмуть участи у выборѣ президента, бо більшість не покликала ихъ до передвступного порозумѣня въ сѣй справѣ и що зъ ихъ участи въ дебатѣ и нарадахъ не можна вытягати заключень що-до ихъ становиска въ справѣ роздѣлу спільныхъ тягаровъ и полагодженя провізорія угодовои.

Відтакъ выбрано президентомъ ґр. Франца Туна 35 голосами; нѣмецкій члены стримали ся відъ голосованя а ческій члены відали бѣлі картки. — Віцепрезидентомъ выбраный Ап. Яворскій.

Президентъ ґр. Тунъ, дякуючи за выборъ, зазначивъ, що делеґація бажає утримати державне становиско монархіи и буде старати ся увзгляднити при тімъ матеріяльну спроможність населеня. Зъ однодушного поведеня державъ въ квестіи всходній можна заключати о миролюбности всѣхъ кабінетівъ. Рівножь згідне трактованє квестіи всходнои зі сторони нашого и россійского правительства є запорукою мира. Закінчено окликомъ въ честь цѣсаря.

Відтакъ довершено выбору комісій. Въ комісіи буджетовій засѣдають зъ Галичины: Барвінський, Дѣдушицкій, Яворскій, Поповскій и Валескій; сеся комісія выбрала Яворского презесомъ. Въ комісіи петиційній засѣдає Енджейозичь, въ верифікаційній Рутовскій. Однымъ зъ чотирохъ секретарівъ є Ол. Барвінський.

— —

Прелімінарь буджету на 1898 р. выказує у выдаткахъ brutto: 161,185.025 зр., отже о 542.280 зр. більше якъ сего року. Зъ тои квоты припадає 153,096.088 зр. на выдатки міністерства війны (майже пѣвъ міліона зр. більше якъ сего року) а 14,481.260 зр. на потребы военнои маринарки. Прелімінованій выдатки покрывають ся найперше: власными доходами міністерствъ, а такихъ є на квоту 2,799.277 зр., відтакъ доходами зъ мыта, прелімінованими на будучій рѣкъ о 3 міліоны высше, въ квотѣ 53,598.890 зр. — такъ що до спільного подѣлу мѣжь Австрію и Угорщину лишає ся квота 102,691.120 зр. Крѣмъ того жадають ся на 1898 р. надзвычайні кредиты для міністерства війны въ квотѣ 750.000 зр., а додатковій кредиты ще на 1897 р. въ квотѣ 8,151.400 зр. — Буджетъ краєвъ окупованыхъ выказує выдатки netto (по відчисленю доходівъ) въ сумѣ 3,489.000 зр.

Въ мотивахъ, долученыхъ до прелімінаря, выказує ся потребу збільшеня выдатківъ міністерства справъ заграничныхъ въ наслѣдокъ отвореня кількохъ новыхъ консулятівъ, н. пр. въ Персіи, въ Сао Паольо (въ Бразиліи), въ трехъ мѣсцевостяхъ въ Италіи и т. п.

Збільшене выдатківъ въ ordinarium войсковімъ выкликане підвищенемъ кількохъ посадъ въ штабѣ ґенеральнімъ, придбанемъ коней для капітанівъ піонерів, выпробованемъ новыхъ оружій и т. п. Въ екстраординаріюмъ збільшенї выдатки въ наслѣдокъ адаптацій крѣпостныхъ и выдатками на порохъ безднмный и новій каноны крѣпостнї.

Додатковій кредиты на сей рѣкъ були спонуканї роботами фортифікаційными въ наслѣдокъ ситуаціи політичнои, а передовсѣмъ ситуаціи на Балканѣ; близшій пояснєня дасть правительство въ комісіяхъ. Рівножь выслане корабля „Kaiser Franz Josef“ на инсталяцію нового австро-угорского амбасадора въ Китаю спонукало выдатокъ 85.000 зр. Такожь епідемія тифу въ Поли вымагала надзвычайныхъ выдатківъ въ сумѣ 123.000 зр.

— —

Въ делеґаціи угорскій выбрано п. Юліяна Сапаріого президентомъ, а Кольомана Шелю віцепрезидентомъ. Президентъ дякуючи за выборъ зазначивъ вагу тридержавного союза для нашои монархіи.

Внесене п. Окуневского и товаришівъ

на поставленє въ станъ обжалованя президента міністрівъ и міністра справъ внутрішныхъ ґр. Казимира Баденього зъ причины надужить при галицкихъ выборахъ.

(Докінченє.)

X. Розправа, переведена передъ тернопільскимъ окружнымъ судомъ 28, 29 и 30 цвѣтня, відтакъ 1 и 2 мая с. р. противъ Семка Гладуна и товаришівъ зъ Березовицѣ великои, доказала, що 28 лютого о год. 7. вечеромъ секретарь староства въ Тернополи, Хлендовскій, прибувъ до хаты Підгайного, сторонника Поляківъ, и що зъ тои причины Шмідъ, Ґловацкій и слуги Підгайного кликали Гаврила Житиньского, Романа Базюка, Ивана Стешина, Стефана Тарапату, Семка Гладуна и другихъ до хаты Підгайного, а то въ цѣли переведеня выборівъ. Дальше розправа доказала, що крѣмъ секретаря Хлендовского найшлись тамъ начальникъ громады Стешинъ, учитель Копытъ, мельникъ Бжозовскій, лѣсный Ясиньскій – однымъ словомъ сторонники правительственнои партіи що на столѣ лежавъ приготовленый папѣръ и що війтовшого Семка Гладуна запытали, чи буде вінъ на учителя голосувати. Коли-жь вінъ на се не годивъ ся, то его заразъ выкинули зъ хаты и въ наслѣдокъ того вінъ давъ знати въ селѣ про се, що дѣє ся въ хатѣ Підгайного. Зъ тои причины збігли ся люде, хтось ударивъ въ дзвоны; секретарь староства въ Тернополи сейчасъ утѣкъ, але заразомъ въ тій хвили, о 11 год. въ ночи, вінъ вручивъ начальникови громады оповѣщенє про се, що 3 марта, значить за два днѣ, мають відбутись выборы.

Кількa паробківъ выбили, по выѣздѣ правительственного комісаря, вікна въ хатѣ и рознесли плотъ передъ нею. Зъ того зробивъ особисто появившій ся на мѣсци 1 марта староста Завадскій „демоляцію“ хаты Підгайного, обвинивъ ложно, щобы очевидно відвернути всяке підозрѣнє відъ свого урядника Хлендовского, священика Мироновича о злочинъ публичного насильства, прикликавъ до села кінноту, велѣвъ священика Мироновича, руского кандидата, коротко передъ выборомъ зъ-помѣжь зібраныхъ выборцівъ двомъ жандармамъ арештувати, переповненими народомъ улицями въ Тернополи — якъ бы найбільшого переступника — вести, а вкінци ще передъ намѣстництвомъ и міністерствомъ обвинити, мовь бы сей священикъ бувъ підмовникомъ до злочину, мовь бы вінъ ишовъ на чолѣ товпы и кричавъ: „Ура на Поляківъ!“

Розправа доказала, що въ сѣмъ обжалованю старосты не було нѣ одного слова правды. Заприсяжені свѣдки доказали, що сей священикъ уживъ всего свого вплыву на усмиренє умівъ, роздразненыхъ підступомъ правительственного відпоручника Хлендовского, въ наслѣдокъ чого державна прокураторія не мала нѣякои причины выступити хочь бы зъ найменшимъ закидомъ противъ сего священика. А сей священикъ сидѣвъ въ наслѣдокъ ложного донесеня старосты одинацять днѣвъ въ слѣдчімъ арештѣ!

XI. Староста Ґалецкій въ Жидачевѣ арештувавъ въ своѣмъ повѣтѣ остентаційнымъ способомъ одного руского священика по другімъ.

Такъ 10 марта 1897 р. вінъ арештувавъ Северина Борачка, гр.-кат. приходника въ Яйківцяхъ, 15 марта 1897 Корнила Сеника, гр.-кат. приходника въ Бережници, 15 марта 1897 Якова Вергановского зъ Кіївця, а вкінци выдавъ своѣй жандармеріи напередъ спеціяльный приказъ противъ гр.-кат. сотрудника Николая Стисловского, заки сей чимъ-небудь провинивъ ся, а именно: „Стисловского арештувати, если є законна основа, и відставити до суду вразъ зъ species facti“.

Державна прокураторія не найшла однакъ нѣякои причины покликати тыхъ священиківъ до одвѣчальности хочь бы за найменшу провину.

XII. Карна розправа, переведена у Львовѣ 8, 9 и 10 цвѣтня с. р. противъ Ивана Пушкаря и товаришівъ зі Смерекова, доказала, що староста въ Жовквѣ писаря Байсаровича, котрый въ Перемилівцѣ мешкавъ и тамъ мавъ право голосувати, выславъ нарочно до Смерекова, щобы вінъ тамъ дѣлавъ въ хосенъ правительственнои партіи; що сей писарь Байсаровичь громадянъ Смерекова обманувъ, а коли они то замѣтили и повторенє выборівъ, взглядно же свого права відъ правительственного комісаря, Попелки домагали ся, крикнувъ имъ комісарь: „Якъ я дамь тобѣ твое право по правій сторонѣ, то ажь по лѣвій ночорнѣешь!“ Той самый представитель правительства зложивъ відтакъ передъ судомъ зізнанє, котре спонукало внести противъ него до ц. к. державнои прокураторіи основне донесенє о кривоприсягу. На основѣ зізнань правительственного комісаря були засуджені: Иванъ Пушкарь на десять мѣсяцівъ, Михайло Стахівъ на шість мѣсяцівъ, а Демко Пушкарь и Стефанъ Доброзинець на три мѣсяцѣ арешту.

Та розправа відбулась у Львовѣ въ три днѣ по промовѣ Є. Е. ґр. Баденього въ радѣ державній.

XIII. Розправа, переведена въ Самборѣ 21 червня 1897 противъ робітниківъ въ Сколѣмъ, доказала:

1) Що бурмістръ Мироновичь и управитель добръ Вайсбахъ дѣйстно вычеркнули зъ листы около 100 управненыхъ до голосованя робітниківъ, евентуально ихъ пропущено, щобы умежливити выборъ сторонниківъ правительства. Се констатує навѣть актъ обжалованя.

2) Що правительственный комісарь Пшибыславскій (офіцеръ въ резервѣ) обѣцявъ робітникамъ, коли они жалувались передъ нимъ першого дня правыборівъ, поправити слѣдуючого дня листу и незаконно пропущеныхъ робітниківъ до неи вписати.

3) Що правительственный комісарь не тілько не додержавъ свого слова, але другого дня прибувъ до Сколього и Демнѣ зъ двома компаніями війска и въ Сколѣмъ, въ выборчімъ льокали, середъ найбільшого роздразненя народу, одного робітника по другімъ остентаційно арештувавъ и велѣвъ відвести до судового арешту.

4) Що фальшоване листы, ложна обѣцянка комісаря, зломане его слова, арештоване робітниківъ въ льокали выборчімъ були головною причиною, котра робітниківъ роздразнила, и побудила ихъ до выступленя противъ жандармеріи и войска котрій арештованыхъ вели до арешту, та вкінци мала такій наслѣдки, що двоє людей погинуло на мѣсци, четверо відднесло тяжкій раны, 18 були арештованій и стілько-жь засудженій на різній кары ажь до одного року вязниці.

XIV. Коли самборскій староста Кешковскій прибувъ передъ выборомъ до села Садковичь и тамъ выпытувавъ за аґітаторами, котрій розпускали поголоски о приверненю панщины, відповѣвъ ему выборець Василь Кузьмакъ, що люде вправдѣ о тімъ до сеи поры не чули, однакъ ему выдає ся підозрѣнымъ, що паны такъ крутять ся передъ выборами. За се староста ударивъ его два разы въ лице такъ сильно, що Кузьмакъ кілька днѣвъ ходивъ запухлый.

XV. Карна розправа, переведена 16 серпня 1897 и въ слѣдуючихъ дняхъ передъ краєвымъ судомъ у Львовѣ противъ д-ра Короля и товаришівъ, доказала:

1) Въ ночи передъ правыборами въ Куниннѣ, жовківского повѣта, прибувъ тамъ відъ староства въ Жовквѣ писарь Кеслеръ, славный відъ 20 літъ фальшівникъ выборівъ въ тімъ повѣтѣ, щобы зъ дѣдичемъ Гавтомъ уложити плянъ правыборівъ въ хосенъ правительственнои партіи.

2) Коли однакъ слѣдуючого дня прибувъ рускій кандидатъ, д-ръ Король, до села Кунина, напоминавъ нарідъ до вытревалости и такимъ способомъ помѣшавъ пляны Кеслера и Гавта, и коли около 300 селянъ спокійно ждали выборівъ передъ льокалемъ выборчимъ, удавъ правительственный відпоручникъ пѣсля рады Кеслера недугу и застановивъ выборы.

3) Тымчасомъ начальникъ громады, Лосинъ, заявивъ отверто выборцамъ, що правительственный відпоручникъ выздоровѣє, если они будуть голосувати на паньску листу.

4) Въ наслѣдокъ домаганъ народу зачавъ комісарь выборы, але перервавъ ихъ, скоро ино появились прикликанї жандармы. Правительственный комісарь вернувъ нѣчо не зробивши до Жовквы.

5) Староста розписавъ на 3 марта 1897 другій терминъ для выборівъ и пѣслявъ до Кунина пана концепіста Ольшевского.

6) Коли сему концепістови ложно донесли, що д-ръ Король и того дня прибуде до Кунина, — що однако не сталось — вінъ кинувъ ся сейчасъ до хаты господаря Самуляка, предпринявъ тамъ дуже строгу ревізію, перетрясъ навѣть курникъ и заявивъ підчасъ розправы, яко свѣдокъ, що вінъ мавъ намѣръ д-ра Короля сейчасъ арештувати, бо „вінъ, концепістъ, бувъ пересвѣдченый, вправдѣ не правно, лишь психічно, що для усмиреня непорядківъ треба було доконче арештувати д-ра Короля“.

7) Коли комісарь правительственный задля крѣпкого и спокійного поведеня рускихъ выборцівъ також дня 3 марта с. р. мусівъ зъ нѣчимъ вертати домівь, то староста Чежовскій, горячо бажаючи, щобы д-ра Короля бодай на часъ выборівъ зробити нешкіднымъ, выславъ до ц. к. державнои прокураторіи у Львовѣ таке справоздане:

„Маю честь переслати Свѣтлій ц. к. державній прокураторіи протоколъ, списаный концепістомъ ц. к. намѣстництва Іосифомъ Ольшевскимъ, о насильствахъ, якихъ допустили ся деякі мешканцѣ села Кунина на урядуючій тамъ выборчій комісіи, а також донесенє урядуючого выборчого комісаря Броніслава Ґроховальского повітового люстратора, та додаю до сего слѣдуюче:

Хідъ выборівъ, зарядженыхъ первѣстно на день 12 лютого с. р. а ударемненыхъ въ наслѣдокъ насильствъ вельми розъярено, а черезъ д-ра Короля горівкою угощеного хлопства, описаный є въ реляціи выб. комісаря Ґроховальского. Залученый протоколъ бувъ списаный при поновныхъ выборахъ, якій розписавъ я на день 2 марта. Зъ причины насильствъ при першихъ ударемненыхъ выборахъ були приарештованї и до суду відставленї чотири підмовники, а при доходженю, переведенімъ ц. к. жандармеріею на мѣсци, не можна було зібрати нѣякихъ певнійшихъ зізнань, на підставѣ которыхъ можна бы потягнути до одвѣчальности адвоката д-ра Короля, мимо того, що публична опінія вказує якъ-разъ на него яко на виновника всѣхъ розрухівъ и забурень. Долученый протоколъ, списаный выборчимъ комісаремъ Ольшевскимъ, мѣстить за то достаточній пѣсля моєи гадки підставы, щобы зарядити противъ д-ра Мих. Короля доходженє о злочинъ зъ §. 68, взглядно 76 або 78 з. к. Концепістъ Ольшевскій розпочавъ повыше доходженє ажь по переведеню правыборівъ, що скінчили ся о годинѣ 8-ій вечеромъ, и длятого не могъ зібрати більше обтяжаючихъ свѣдківъ.

А що д-ръ Король, котрый аґітаціями своими довѣвъ вже доси до приарештованя и придержаня въ слѣдчій вязници більше якъ 30 селянъ зъ тутешного повѣту, не устає підбурювати населеня, тому прошу усильно предприняти противъ него безпроволочно відповѣдній мѣры, а именно зарядити слѣдче увязнене, при чімъ рівночасно замѣчаю, що выборы зъ IV. курій въ Куннинѣ відбудуть ся тыми днями, а д-ръ Король певно не залишить вести тамъ дальше свою роботу. Розъярене и збурене умівъ, підтримуване безпрестанными аґітаціями, прибрало такій розмѣры, що урядова чинність тутешныхъ урядниківъ при перепровадженю выборівъ є получена зъ небезпеченьствомъ, а крѣмъ того притриманє д-ра Короля въ слѣдчімъ арештѣ є конечне для оминеня колюзій, бо доси лишь чотири співвиновники сидять въ слѣдчімъ арештѣ. О результатѣ зарядженъ прошу уклінно мене повѣдомити. Жовківь дня 3. марта 1897. Староста *Чежовскій.*“

Завдяки розвазѣ львівскои прокураторіи державнои вправдѣ не арештовано д-ра Короля, але все-таки посаджено его на лавѣ обжалованыхъ. Однакъ явна розправа выказала наглядно лишь нечувану коррупцію органівъ правительственныхъ, позбавленыхъ очевидно всякого почутя справедливости. Трибуналъ му-

сѣвъ увольнити д-ра Короля водъ всякои вины и кары.

Розправа выказала ще й се, що комісарь правительственный Ольшевскій, щобы вымусити у людей зознаня противъ д-ра Короля, вибравъ у руки ланьцушки водъ жандармовъ и грозивъ ними свѣдкамъ.

XVI. Розправа, переведена 18 и 19 жовтня 1897 противъ 28 выборцѣвъ зо Щитовець, пов. залѣщицкого, о злочинъ публичного насильства зъ §§. 81 и 83 зак. кар., выказала:

1) Староство залѣщицке водрочувало два разы правыборы въ громадѣ Щитовцяхъ зъ тои причины, що управитель добръ Росинкевичь выѣхавъ бувъ за-для недуги. Третій речинець вызначено на 5 марта с. р. въ надѣи, що Росинкевичь вже верне на той часъ домовь.

2) Речинець правыборовъ тримано умысно въ тайнѣ а начальникъ громады покликавъ ажь въ послѣдноі хвили, коли комісарь Тополницкій прибувъ, пять слугъ дворскихъ и зъ ними перепровадивъ выборы зъ V. курін. Коли по полудни довѣдано ся о водъѣздѣ комісаря, явило ся 300 управненыхъ до голосованя при урнѣ выборчоі.

XVII. Староста рудецкій покаравъ Петра Свитницкого и Николу Зазуляка гривною 50 зр., взглядно десяти днями арешту, за се, що поважили ся въ часѣ великодныхъ святъ, коли то многі мѣщане комарняньскі сидѣли въ слѣдчоі вязници за мнимі ексцесы выборчі и не могли подбати за свои родины, збирати складки для сихъ нещастныхъ родинъ.

Той самый староста рудецкій покаравъ Михайла Пеленьского гривною 70 зр., взглядно 14 днями арешту, за се, що вонъ одного стрыйского роботника зелѣзничого, котрый вертавъ домовь по запавшомъ выроку увольняючомъ за мнимі ексцесы выборчі, принявъ до свого мешканя, переночувавъ и въ громадѣ не замельдувавъ.

Сесі кары наложивъ староста на бѣдныхъ мешканцѣвъ комарняньскихъ въ такомъ роцѣ, коли то грозить людямъ голодъ и населенє зъ тупою резигнацією выжидає найстрашнѣйшихъ наслѣдковъ.

XVIII. Наслѣдкомъ интерпеляціи п. д-ра Яросевича и товаришѣвъ, внесеной до міністра краевои обороны дня 30 цвѣтня с. р. зъ причины надужить жандармеріи въ борщѣвскомъ повѣтѣ подчасъ послѣдныхъ выборовъ до рады державноі, выточила команда жандармеріи слѣдство винуватымъ жандармамъ. Тяжкі замѣты, зробленѣ борщѣвскоі жандармеріи оказали ся вже въ слѣдствѣ правдивыми; пять жандармовъ находить ся вже въ слѣдчоі вязницѣ, а колькохъ перенесено. Вахмистръ борщѣвскоі жандармеріи Фрікъ, покликаный до протоколу, не знавъ на оправданє жандармовь подати иншои причины, якъ що борщѣвскій староста одвѣчальность за всѣ лиходѣйства взявъ на себе и при томъ выразно сказавъ, що бажанемъ правительства и его Величества цѣсаря є, щобы въ борщѣвскомъ повѣтѣ зъ сѣльскихъ громадъ выбрано польского дѣдича Чарковского Голѣвского.

XIX. Переведена дня 25 жовтня въ самборскомъ окружномъ судѣ розправа противъ Симеона и Василя Крисовъ зъ Михновця, турчаньского повѣту, выказала, що:

1. Староста Бѣлиньскій (братъ міністра скарбу) выразно розпорядивъ „на злость рускимъ попамъ и дякамъ“, щобы правыборы переводжено въ жидовскихъ корчмахъ, а не въ громадскихъ канцеляріяхъ. Се потвердили навѣть при судовоі розправѣ правительственный комісарь Надольскій и концепістъ намѣстництва Луцкій;

2. правительственный комісарь Надольскій допустивъ въ громадѣ Михновци лише семохъ выборцѣвъ (трехъ христіянъ и чотирохъ жидовъ) до голосованя, при томъ заперъ входъ до выборчого льокалю (корчмы жида Іоны Амеса) жандармомъ и не впустивъ всѣхъ иншихъ, що були зобранѣ передъ выборчимъ льокалемъ.

Въ рѣчевоі и льогічноі звязи зъ урядовыми галицкими надужитями выборчими и карными процесами, котрыми ствержено тѣ нарушеня законовъ, якихъ галицкі власти допустили ся при выборахъ до рады державноі, остає дальше нарушенє законовъ изъ стороны галицкихъ властей, котре отсе ще наводимо.

XX. Львовскі Русины скликали на д. 1 падолиста с. р. народне вѣче до Львова, щобы обговорити сумне політичне положенє своє у всходноі Галичинѣ подъ теперѣшнымъ польскимъ панованемъ, а особливо указанѣ повыше выслѣдки політичныхъ карныхъ процесовъ по слѣдныхъ выборовъ до рады державноі. Отже дирекція поліціи заборонила те вѣче, мотивуючи заборону тымъ, що державна прокураторія сконфіскувала зазывъ на те вѣче, „въ котромъ выправдувано и похваляно карыдостойнѣ чинности, якѣ выказали ся при карныхъ процесахъ.“

Коли Русины скликали до Львова друге народне вѣче на день 4 падолиста, розвязавъ его правительственный комісарь заразъ при обговорюваню першои точки, політичного положеня Русиновъ, и то подъ наймарнѣйшимъ позоромъ, бо референтъ, бувшій посолъ до рады державноі, професоръ Романчукъ, говоривъ зъ найбольшимъ спокоемъ и умѣркованемъ.

Зъ уваги, що по §. 5 загального карного закону не только безпосередный „виновникъ стає ся винуватымъ карыдостойного дѣла, але такожь кождый, хто приказомъ, дорадою, поучуваньемъ, похвалою дав приводъ до злого вчинку, зъ намѣромъ до него спонукуючого его выконанє намѣренымъ подаваньемъ средствъ, усуваньемъ перешкодъ або якимъ небудь способомъ улегшує, помагає, причиняє ся до тымъ певнѣйшого его выконаня;

зъ уваги, що Є. Ексц. гр. Бадені, замѣсть споводувати справедливе укараня тыхъ несчисленыхъ выпадковъ нарушеня законовъ и надужитя урядовои власти, якихъ допустили ся галицкі урядники, а якихъ тутъ наведено лише дробну частину, ужив всеи поваги и урядовои власти, яку має будучи найвысшимъ урядникомъ державы, щобы подъ галицкихъ урядниковъ, котрі допустили ся фалшованя выборовъ, ухилити справедливу кару, ба навѣть въ своѣй мовѣ въ парламентѣ д. 7 цвѣтня с. р. ихъ похваливъ;

зъ уваги, що Є. Ексц. гр. Бадені въ той своѣй мовѣ д. 7 цвѣтня галицкі выборы зобразивъ невѣрно, якъ се теперь показують выслѣды карныхъ процесовъ (гл. нагляче внесенє д-ра Окуневского зъ д. 12 жовтня с. р.), и тымъ президентъ міністровъ въ блудъ впровадивъ парламентъ;

зъ уваги, що по просту публична моральность велить наконець разъ до одвѣчальности покликати того чоловѣка, котрого цѣле попередне урядове житє подъ его старостованя въ Ряшевѣ и въ Краковѣ до намѣстникованя у Львовѣ и вконци до міністрованя у Вѣдни є одною чергою выборчихъ надужить, зъ которыхъ вонъ въ Галичинѣ выробивъ прямо систему и на той системѣ збудувавъ свои славнѣ успѣхи и свою особисту та урядову карієру; инакше політичні урядники галицкі, прикладомъ свого найвысшого шефа заохоченѣ, готовѣ публичне житє въ томъ краю цѣлкомъ знѣвечити и забагнити, — зъ уваги на те подписанѣ складають внесенє:

„Высока палата зволить постановити: I. Взыває ся правительство, щобы укарало повыше указаныхъ винуватыхъ урядниковъ; II. президента міністровъ и міністра внутрѣшныхъ справъ гр. Казимира Баденього має ся за галицкі надужитя выборчі и за его выказы въ радѣ державноі д. 7. цвѣтня 1897. поставити въ станъ обжалованя.“

Д-ръ Окуневскій. Таначкевичь. Д-ръ Люегеръ. Клеценбаверъ. Яксъ. Аксманъ. Шлезінгеръ. Найнтайфль. Грегоріцъ. Д-ръ Вайскірхнеръ. Д-ръ Шайхеръ. Леопольдъ Штайнеръ. Бельоглявекъ. Прохаска. Маєръ Шрайберъ. Айхгорнъ. Льозеръ. Шойсволь. Д-ръ Фурівръ. Д-ръ Нітше. Бендель. Юлій Пфайферъ. Д'Ельбертъ. Глекнеръ. Релінгъ. Гінтеръ. Кіршнеръ. Врабецъ. Д-ръ Габерманъ. Д-ръ Штеръ. Новакъ. Носке. Купельвізеръ. Кремпа. Кубікъ. Цена. Д-ръ Вінковскій. Бегаймъ. Герцмански. Гегеръ. Д-ръ Гохенбургеръ. Д-ръ Гофманъ. Д-ръ Вольфгардтъ. Вернішъ. Цімеръ. Мосдорферъ. Форхеръ. Д-ръ Лемішъ. Гонъ. Айзеле. Кінманъ. Добернігъ. Людвігъ. Д-ръ Гайнеманъ. Д-ръ Гросъ. Д-ръ Функе. Д-ръ Перґельтъ. Шнайдеръ. Д-ръ Кіндерманъ. Зайдель. Гіберъ. Пошъ. Льорберъ. Гінтергуберъ. Д-ръ Будігъ. Д-ръ Штайнвендеръ. Д-ръ Кіярі. Д-ръ Сільвестеръ. Гірстмайръ. Д-ръ Песлеръ Францъ Гофманъ. Чернігъ. Д-ръ Померъ. Д-ръ Майредеръ. Польцгоферъ. Антонъ Штайнеръ. Кайзеръ.

О выборахъ до рады повѣтовои въ повѣтѣ рудецкомъ

одержуємо зъ Рудеччины отсе письмо:

Выборы до рады повѣтовои въ нашомъ повѣтѣ скончили ся для Русиновъ фатально: мы програли битву на цѣлой лініи. Вправдѣ можна було передвидѣти результатъ кампаніи выборчои, такъ въ курін селяньскій якъ и мѣщаньскій, але нѣхто не передвидѣвъ подлого нападу зъ-заду, якій насъ въ послѣдноі хвили заскочивъ.

На програну нашу зложились:

1. Бракъ заинтересованя справою выборовъ до рады повѣтовои у загалу селянъ. Рухъ селяньскій замаркувавъ ся сильно при выборахъ до сойму 1895 р. Сего року при выборахъ до рады державноі вонъ розвинувъ свою силу. Теперь же, мимо того, що руска інтеліґенція була лѣпше зорганізована нѣжь попереднихъ разовъ, нашь селянинъ заспавъ, такъ що примѣромъ въ судовомъ повѣтѣ Рудки годѣ було допровадити бодай до якихсь обширнѣйшихъ довѣрочныхъ зборовъ.

2. Другою причиною були недавнѣ выборы до радъ громадскихъ, що вобули ся въ $^4/_5$ частій нашого повѣту. Переважно старыхъ войтовъ и старыхъ радныхъ не выбирано до новои рады громадскои, тожь ті войты вносили протесты противъ выборовъ новои рады. Звычайно старі войты мають грѣхи „вольная и невольная“ за часъ свого урядованя, а выборцемъ до выборовъ рады повѣтовои бувъ войтъ и войтовъ кумъ. Протесту до теперь нѣ одного не полагоджено, а и тамъ, де не було протесту, нова рада громадска нѣгде не уконституувала ся. Отже старі войты були панамъ зъ „выдзялу“ якъ-разъ пригожимъ матеріяломъ выборчимъ... въ надѣи увзгляднєня протесту и покрытя грѣховъ. Зъ тои причины многі селяне зъ горы махнули рукою на грядучі выборы до рады повѣтовои.

3. Але то все мы передвидѣли и зъ тымъ числили ся та рахували, що сли програємо, то програємо зъ честію. Ажь ту день передъ выборами достали зо Львова всѣ войты безименнѣ водозвы „водъ Русиновъ Рудецкого повѣта“ и червонѣ картки выборчі. У водозвѣ оправдано Т. Дякова, длячого вонъ поставленый панами въ польску лісту выборчу [бо ходила чутка, що вонъ панамъ запродавъ ся], а зновъ поручувано на выборцѣвъ людей, що були надрукованѣ на червонои картцѣ. А на той картцѣ було 6 людей зъ рускои лісты выборчои а 6 людей мало або и зле знаныхъ въ повѣтѣ. Ще на больше лихо на чолѣ сеи картки поставлено о. Стефана Онишкевича, пароха зъ Хишевичь. До того всего появили ся ще иншѣ картки, а и на карткахъ червоныхъ мазано о. Онишкевича, а ставлено о. Матковского зъ Горожаны великои. Отже ходили лісты: а) „выдзялу“, а на чолѣ ви о. деканъ Матковскій и Т. Дяковъ; б) ліста руска, на котрой було 4 священиковъ [оо. Матковскій и Онишкевичь] и 8 селянъ; в) ліста „радикальна“, на передѣ ви о. Онишкевичь и Т. Дяковъ и высше згаданѣ. Межи селянами настала велика консгернація: на котру лісту голосувати? — и многі, на которыхъ мы числили, воддали свои голосы на лісту польску зъ „выдзялу“. Накликуваня священиковъ до опамятаня не на много здали ся, бо якъ завсѣгды при галицкихъ выборахъ высунено шумовины суспольности зъ лайкою на духовеньство. Результатъ того всего не могъ бути инакшій, якъ выйшовъ.

Варто бы було дойти, що то за чоловѣкъ уложивъ водозву и лісту выборцѣвъ на червоныхъ карткахъ. Не ходить о тыхъ 20 голосовъ, котрі на ті картки упали, але йде о деморалізацію, котру они справили. Пытали о. Онишкевича, чи не чувъ що бодай о проектѣ такои лісты; пытали п. Т. Дякова, чи не зъ его рукъ выйшла ся ліста [бо п. Дякова выкреслено зъ рускои лісты, въ яку зъ-разу бувъ поставленый]; пытали селянъ, котрі картки сесій розносили, а всѣ водпекують ся вотцѣвства сеи картки. Паде ще подозрѣне на одного молодця, котрый уважає себе репрезентантомъ радикаловъ въ тутешномъ повѣтѣ... Але нема чоловѣка честного и розумного, котрый бы не назвавъ сеи подпольноі роботы згордным словомъ...

Переглядъ політичный.

Справа мерсиньска межь австрійско-угорскою амбасадою въ Царгородѣ а Портою доси ще не полагоджена, хочь, якъ звѣстно, завтра въ полудне минає речинець, до котрого Порта має дати Австріи сатисфакцію, если не хоче выставити Мерсину на пушки двохъ австрійскихъ суденъ. А сатисфакціи зажадавъ австрійскій амбасадоръ такои, що губернаторъ Аданы (старинна Кілікія) и мутесарифъ Мерсины мають бути зложенѣ зъ уряду, а въ пристани Мерсины маз турецке правительство воддати честь австрійско-угорскій флязѣ. Зъ тою справою получено разомъ ще иншу, именно управильнене деякихъ справъ австрійскихъ всходныхъ зелѣзниць, бо доси Порта на колькократнѣ жаданя австрійского правительства водповѣдала выминаючо и не квапила ся зъ полагодженемъ. Отже теперь до справы мерсиньскои австрійскій амбасадоръ долучивъ ще и сю и для обохъ поклавъ речинець до полудня завтрѣшного дня. О томъ нѣхто не сумнѣвав ся, що Порта остаточно дасть жадану сатисфакцію; все-жь таки само зволѣканє выкликує вже въ урядовыхъ кругахъ австрійскихъ обуренє, тымъ больше, що Австрія оказувала ся завсѣгды прихильною до Туреччины. Длятого Pester Lloyd замѣчає, що кожда европейска держава, коли бы ви переконано, що допустила ся несправедливости, не ждала бы зъ сатисфакцією ажь до хвилѣ, коли бы ви змушувано до того, але добровольно зробила бы все, чимъ бы только могла полагодити споръ. Лише Туреччина поступає инакше и жде ажь примусу; таке поступованє є справдѣ варварске и не дасть ся погодити зъ понятями о мѣжнародноі чемности.

——

Вчера въ обохъ палатахъ французского парляменту була бесѣда о справѣ Драйфуса. Въ сенатѣ домагано ся, щобы возвати міністра войны и сенатора Шайрера-Кестнера до поясненя справы, котра выкликала таке загальне занепокоєнє. На те водповѣвъ міністеръ судовництва, що лѣпше водложити дискусію до спокойнѣйшои хвилѣ. Наслѣдкомъ того внесенє водкинено и замкнено засѣданє.

Въ палатѣ депутованыхъ на интерпеляцію въ той справѣ водповѣдавъ міністеръ судовництва. Вонъ сказавъ, що сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ не намѣрявъ выводити справу передъ судъ; але родина Драйфуса обжалувала одного офіцира, тому міністеръ войны буде мусѣвъ покликати ви передъ судъ, щобы зложила доказы свого обжалованя. Майоръ Естергази, котрого назвавъ братъ Драйфуса, мовь бы вонъ бувъ авторомъ листу, котрый причинивъ ся до засудженя капітана Драйфуса, присливъ до міністра войны письмо, въ котромъ домагає ся слѣдства, щобы дати водповѣдь на всѣ жалобы, водносячі ся до его особы. А зновъ міністеръ войны сказавъ: Я мавъ розмову зъ Шайреромъ-Кестнеромъ, и вонъ звѣривъ ся менѣ, що хоче старати ся о ревізію процесу Драйфуса. Показавъ менѣ при томъ дотычні акты, але не лишивъ ихъ менѣ до перегляду. Шайреръ-Кестнеръ зажадавъ выточеня слѣдства. На те я сказавъ, що правительство по мысли ухвалы палаты веде й доси слѣдство, але выслѣдокъ его не захитує слушности выроку. Міністерство возвало Шайрера-Кестнера, щобы вконци звернувъ ся урядово до власти судовъ; але вонъ мабуть не хоче обрати тои дороги. Лише родина Драйфуса звернула ся до міністра зъ обжалованемъ одного офіцира. Отже правительство має въ рукахъ доносъ и возве жалобниковъ, щобы зложили доказы свого обжалованя. Міністеръ войны не залишить нѣчого, що належить зробити.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

——

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

Изъ всѣхъ вѣденьскихъ рускихъ товариствъ найбольше житя-руху товариского є въ вѣденьскоі „Родинѣ“. Що недѣлѣ водбувають ся численнѣ сходины товарискі не безъ значноі користи для членовъ. Члены розходять ся дуже вдоволенѣ, а знакомъ того є власне тѣ численнѣ сходины и що-недѣльне выскуваніе для товариства колькохъ новыхъ членовъ. Товариство може выказати богато гостей Нѣмцѣвъ и Поляковъ, котрі радо хотѣли бы вписатись до товариства, однакъ статуты, тактика и цѣли товариства на се не позволяють. Тому вдоволяють ся такі не-Русины тымъ, що складаючи добровольнѣ датки можуть забстатись гостями товариства. Товариство числить теперь 99 членовъ; зъ тыхъ є 70 мужчинъ а 29 женщинъ.

Не лише члены товариства видять, що „Родина“ дуже хорошо розвиваєсь, але и наша интеліґенція зъ по-за товариства признає вже теперь, що товариство має красну будучность. Въ часѣ основуваня товариства передъ рокомъ нѣхто не хотѣвъ вѣрити въ розвой товариства, а за рокъ уже кождый переконавъ ся. За 15 мѣсяцѣвъ свого истнованя товариство богато поступило на передъ. Першій выдѣлъ поборовъ немалі трудности и перешкоды, огрѣвавъ-топивъ ледовѣ душѣ, подготовлявъ новыхъ людей до выдѣлу, скрѣплявъ грунтъ для товариства, регулювавъ ходъ и точность житя и адміністрації въ товариствѣ, такъ що оно въ короткомъ часѣ скрѣплене могло живѣйше и певнѣйше поступати въ передъ. Другій выдѣлъ могъ вскорѣ зобрати богато новыхъ членовъ и розпочати поважнѣйшу и систематичнѣйшу працю. Водбувались водчиты розного рода, а держали ихъ: правникъ Р. Сембратовичь, д-ръ В. Яновичь, студентъ фільософіи Яричевскій и иншѣ, деклямаціи, співы, котрі регулювавъ п. Яричевскій, забавы всѣлякого рода, прогульки товарискі и т. п. Въ послѣдныхъ часахъ приготовляєсь представленє драматичне. Співъ зыскує для товариства богато гостій. Мила наша пѣсне! добре, що хочь тебе не выдерли намъ ненасытющі деруны! Въ послѣдныхъ часахъ выкладає правникъ З. С. що недѣлѣ исторію Руси, зовсѣмъ популярно, и довѣвъ ви до смерти князя Данила 1264 року т. в. до татарскои неволѣ. Сумнѣ часы, бо водъ тои хвилѣ будемо говорити лишь о неустаючой неволи и о нещасной нашой борбѣ противъ нея... Тѣшить насъ дуже, що члены живо интересують ся тыми выкладами.

Въ недѣлю 31-ого жовтня водбулись въ товариствѣ большій вечерницѣ зъ танцями въ реставраціи „zum Kaiser von Oesterreich“. Льокаль вправдѣ невеликій, але зовсѣмъ бувъ заповненый, а навѣть двѣ бочні станціи. Зъ гостій були: посолъ о. Таначкевичь, котрый нѣколи не хибне на большихъ вечерницяхъ, д-ръ Яновичь, д-ръ Кулачковскій, репрезентанты „Громады“ о. Садовскій, п. Стешинъ, п. Кадайскій зъ родиною, п. Кинасевичь, колькохъ репрезентантовъ „Січи“, колькохъ Поляковъ и Нѣмцѣвъ. По привитаню гостей головою „Родины“ п. Богайчукомъ забравъ слово посолъ о. Таначкевичь и подносивъ уже другій разъ въ товариствѣ справу заложеня у Вѣдни рускаго „Народного Дому“. Хваливъ житя и рухъ товариства, высказуючи свою у-

тѣху, що руски робо̀тники такъ гарно въ чужо̀мъ и такъ великòмъ мѣстѣ зорганізувались и въ тако̀й красно̀й жиють гармонiи, мовь правдива родина. Справою „Народного Дому“ обѣцявъ горячо занятись, а самъ во̀дъ себе зложивъ въ товариствѣ на сю цѣль 5 зр. По нѣмъ представлявъ З. С. скiцово свòй планъ що-до задачѣ товариства въ дальшòй будучности. Має се бути скуповуване парцель грунтовыхъ въ Галичинѣ и выарендовуване ихъ за малый чинш мѣсцевымъ селянамъ.

Около годины 8½ вечеромъ розпочалась часть забавна и протягнулась до 3-ои по по̀вночи. Показало ся, що на слѣдуючи вечерницѣ треба старатись о два разы бо̀льшiй льокаль. Павзы мѣжь танцями выповняли „Сѣчовики“ спѣвомъ по̀дъ проводомъ п. Яричевского. Найчастѣйше гуляли коломыйки, а найкрасше во̀дтанцювали ви панны Я. Кльось и Л. Мельникъ. Въ гарно̀мъ народно̀мъ строю були панны: Кл. Болонна и об̀ Кльось. Чистый дохо̀дъ зъ датко̀въ принѣсъ около 20 зр.

Кождого тѣшить красна гармонiя въ товариствѣ, якъ о то̀мъ нашi интелiгентнi гостѣ мали нагоду переконатись и высказати ся. Що то значить згода и щирость! всѣхъ ними зачудувати можна! Згодою кожда родина процвитає, отже и наша; згодою мы сильнi, незгода насъ нищила и нищить що-жь волимо? Не намъ враждувати мѣжь собою въ сесю пору! Нехай враждують тi, котрi по князяхъ-братоубiйцяхъ и по боярахъ-ворохобникахъ переняли на себе ролю вѣчныхъ враждовань, межиусобиць, зрадъ и нищення Руси! Анѣ селяне, анѣ робо̀тники не нищили ви. Соромѣмъ же всѣхъ нашою зго̀дливостiю, а маємо кого отъ хочь-бы таки тутъ на мѣсци, у Вѣдни...

З. С.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ фiлiи товариства „Просвѣта“** въ Стрыю устроює и сеи зимы кождои недѣлѣ сходины товарискi сполучени зъ выкладами, деклямацiями и спѣвами. Першi сего рода вечерницѣ во̀дбудуть ся сеи недѣлѣ 21-ого н. ст. падолиста въ льокали Руского Касина о годинѣ 5 о̀й зъ полудня. Подаючи се до вѣдомости Вп. членòвъ товариства, просимо ихъ у власно̀мъ ихъ интересѣ, щобы зволили и самi взяти въ нихъ участь и привести зъ собою знакомыхъ. — Въ имени выдѣлу *Ив. Важняниn* секретарь.

— **Зъ Радехова пишуть намъ**: Въ недѣлю 21-ого н. ст. с. м. во̀дбуде ся въ великòй сали Товариства задаткового въ Радеховѣ заходомъ выдѣлу радехо̀вскои читальнi „Просвѣты“ аматорске представленя театральне, котре во̀дограють члены читальнi. Представленый буде образъ изъ житя народу „Правда все горою“ Романа Сурмача, въ 3 актахъ зо̀ спѣвами. По̀дчасъ представленя во̀дспѣвае читальняный хо̀ръ мужескiй квартеты: 1) „Тамъ де Татрань“ Воробкевича, 2) „Якъ бы-мь була я зазуля“ Воробкевича и 3) „Реве та стогне“ Концевича, а мiшаный хоръ на закiнченe „Миръ вамъ братя“. — Цѣны мѣсць: крѣсло 50 кр., лавка 30 кр., вступъ 15 кр. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ.

— **Въ процесѣ Комарнянцѣвъ въ Самборѣ** поставивъ д-ръ Олесницкiй на початку шестого дня розправы внесенe въ имени оборони, щобы покликати на свѣдко̀въ рудецкого старосту Свѣтальского и комiсаря Ретiнгера для сконстатованя причины, за-для якои правыборы въ Комарнѣ во̀дкладано и чи виновникомъ того не бувъ бурмiстръ д-ръ Яклиньскiй, бо изъ зо̀знань переслуханыхъ доси свѣдко̀въ выходить, що именно крутарства Яклиньского выкликали розрухъ. Прокураторъ спротививъ ся тому внесеню, бо що дѣяло ся за кулiсами, нѣбы не належить до розправы, а оборона мабуть лишь для ефекту ставить свое внесенe. На то во̀дповѣвъ д-ръ Олесницкiй, що оборона маe лишь юридичнi мотивы, бо тутъ иде о выясненe, чи незаконнымъ во̀дкладанемъ выборо̀въ не спровоковано народу Трибуналъ, во̀дложивши рѣшенe сего внесеня на по̀знѣйше, приступивъ до переслухуваня дальшихъ свѣдко̀въ, а на основѣ ихъ зо̀знань прокураторъ зновъ во̀дступивъ во̀дъ обжалованя дальшихъ трехъ судженыхъ, а то: Ивана Коса „Кубы“, Ткачика „Пурика“ и Михайла Iосифового Бѣлика.

— **До чого вже доходить!** Ц. к. судъ краeвый для справъ карныхъ у Львовѣ во̀звавъ во̀званемъ зъ дня 13 с. м. до ч. 2549/97 о. Свгенiя Гошовского пароха зо̀ Збоискъ [а також его слугу Пилипа Кожушка], щобы явивъ ся яко свѣдокъ въ то̀мъ судѣ дня 20 н. ст. падолиста с. р. о годинѣ 9-о̀й передъ полуднемъ. На во̀званю по̀дписаный ц. к. судья слѣдчiй Дзендзелевичь. А що дня 20 н. ст. падолиста припадаe торжественне руске свято Соборъ Архистратига Михаила, то ц. к. судья слѣдчiй, покликуючи единого рускoго священника въ Збоискахъ на той день рано до суду, во̀дбираe тымъ можность во̀дправы богослуженя въ церквѣ зо̀боско̀й. Нотуючи сей прикрый фактъ непошанованя такого торжественного свята рускoго, мы ще разъ кличемо до ц. к. судо̀въ на галицко̀й Руси: Бо̀йте ся Бога! пошануйте руски свята бодай такъ, якъ жидо̀вскi! А прецѣнь не було ще выпадку, щобы якiй судъ взывавъ рабiна въ жидо̀вске свято...

— **Стоянцѣ зновъ передъ судомъ.** Сими днями во̀дбулась передъ судомъ присяглыхъ въ Перемышли розправа противъ Теодора Кленка, робо̀тника, що по̀дписуe яко одвѣчальный редакторъ газетку кс. Стояловского Pszczółka. Предметомъ розправы були кровавi правыборы въ Стоянцяхъ. Якiйсь дописувательь, котрого Кленкъ назвати не хотѣвъ, описуючи кроваву сесю подѣю, подавъ, що жандармы прийшли до села запитi и не давали людямъ спокою. За се потягнули одвѣчальнoго редактора передъ судъ и обжалували его о злочинъ клеветы жандармо̀въ, зо̀стаючихъ въ служо̀бѣ. Обжалованого боронивъ оборонець въ справахъ карныхъ д-ръ Ретеръ и по его дуже удатно̀й оборонѣ присяглi увольнили обжалованого 10-ма голосами во̀дъ закиненoи ему вины.

— **Въ Болшо̀вцяхъ** заложила одна христiянка склепъ мѣшаныхъ товаро̀въ зъ комнатою до снѣдань. Есть се, розумѣe ся, одинъ-единокiй христiяньскiй склепъ въ то̀мъ мѣсточку. Отже тому христiяньскому склепови стала ся така пригода, описана въ станиславо̀вско̀мъ „Христiяньско̀мъ Союзѣ“: жиды, побачивши, що христiяне горнуть ся до свого, почали уживати всѣхъ способо̀въ, абы зневолити властительку до полишеня початого дѣла, а коли все те не повело ся имъ, кинулись ночiю на склепъ, выломили во̀конницѣ, повыбивали во̀кна, впали до середины и зничили обставу, потовкли всяке скло, по̀длогу и стѣны облили нафтою та терпентиною, такъ що гостѣ не могли черезъ ко̀лька днiвъ увойти до склепу, баньки, фляшки, сѣрники и иншiй товаръ повыносили, порозкидали по мѣстѣ, а часть кинули до кирницѣ. Шкода выносить 700 зр., а жиды тримають ся такъ солiдарно, що годѣ выкрыти злочинцiвъ.

— **Въ таборѣ нашихъ радикало̀въ** — по послѣдно̀мъ зъѣздѣ партiйно̀мъ — крамола видко що-разъ бо̀льшаe, коли вже домашнi бруды починаe ся выносити до чужихъ людей. И такъ въ найновѣйшо̀мъ числѣ Monitor-а читаємо таку загадочну статейку: „Бабске правлѣне давно вже заннавгуровано въ рускòй радикально̀й партiи. Мiнiстеръ внутрѣшныхъ и заграничныхъ справъ въ сподници загорнувъ въ свои руки такожь и державный скарбъ та и не помагають нѣякi рѣшеня заряду, сли радикальный Бѣлиньскiй скаже свое veto. Агiтаторъ партiйный може и зъ голоду гинути, на першого не достане бо̀льше якъ пятку. „Се тому, абы вы богато не выдавали“. Е рацiя! Теперь по̀йшли по̀дъ опѣку сего змыя generis feminini такожь доляры, надосланi американьскими Русинами для агiтацiи ихъ цѣлей. Руски Янкесы — тѣште ся! Справдѣ, буде то славна агiтацiя“. — Мы сю статейку въ Monitor-ѣ назвали загадочною — очевидно для насъ и взагалѣ для невтаемничены̀хъ въ найдовѣрочнѣйшi справы нашихъ радикало̀въ. А характеристичне тутъ се, що крамола переносить ся вже и въ чужi газеты... за-для грошей. Ой тi грошѣ!

— **Зъ Кiева** доносять до „Новостiй“, що украiньскiй мiлiонеръ Терещенко жертвувавъ 200.000 рублѣвъ на основанe артистично-промысловои школы въ Кiевѣ.

— **Змѣна въ нотарiятѣ.** Нотарь Клим. Кравець перенесеный зъ Золотого Потока до По̀дволочискъ.

— **Безъ тютюну и табаки** обходивъ ся цѣлый минувшiй тыждень бурштиньскiй судовый повѣтъ, взглядно тая ви часть, котра въ головно̀й трафiцѣ бурштиньско̀й фасуe запасы тютюну. Нѣ въ одно̀мъ селѣ того рейону не було анi одного цигара, анi одной пачки Drama по трафiкахъ! Курцѣ — пише намъ нашъ дописувательь — одни кляли трафiкантамъ за недбальство и грозили донесенемъ, другi, спокойнiйшi, выдержали примусовый осьми-дневный по̀стъ, не допытуючись, за що [де-хто на потѣху казавъ, що то маe бути „żałoba“ по небо̀щику Гамерѣ, головно̀мъ доставцi], а непосидючi интернелювали таки самого п. Кляр-берга, нового головного трафiканта, а сей поясняивъ: „Co to, proszi pana, te małe trafiki za szkodi mają? To ja mam szkodi, bo trzi raz po pięć fur posiłałem do Stanisławowa za darmo, bo nowi Dyrekcya brzeżańska zapomniała czi coś zawiadomić w Stanisławowi, coby mi wydać tiutiun...“ Населенe питаe ся: хто во̀дповѣсть за таке „zapomnienie“?!

— **Гончiй листъ,** выданый краково̀скою прокураторiею за Чеславомъ Кешковскимъ, звучить: Ч. 26.581. Чеславъ Кешковскiй, начальникъ житевого во̀ддѣлу товариства взаимныхъ обезпечень, лѣтъ 50, родомъ зъ Тунчполя, римо-кат., жонатый, отець 9 дѣтей, середного росту, добре збудованый, зъ лица здоровый, дуже вызначнои подобы, бльондинъ, стало замешкалый въ Краковѣ, допустивши ся злочину обманьства зъ §§. 197 и 200 и злочину спроневѣреня зъ §. 183 з. к. на шкоду товариства взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, въ обохъ случаяхъ квоты въ сумѣ по надъ 300 зр., утѣкъ въ незвѣстно̀мъ напрямѣ. Зъ тои причины заряджено противъ Чеслава Кешковского вступне слѣдство о злочинъ обманьства и спроневѣреня зъ означенемъ слѣдчои вязницѣ. На случай придержаня Чеслава Кешковского маe ся его увязнити и во̀дставити до краeвого суду въ Краковѣ. — Листъ сей, наслѣдкомъ политики директоро̀въ товариства, котрi не спѣшили ся зъ урядовымъ повѣдомленемъ прокураторiи, мабуть не принесе хо̀с а. Кешковскiй своею вызначною подобою може звертаe десь за моремъ очи Американцѣвъ, котрi и не думають о то̀мъ, що по̀дъ подобою польского джентельмена крыe ся безсовѣстный злодѣй...

— **Про во̀йта въ громадѣ Пикуличах** голо Перемышля пишуть, що во̀нъ за сповнюване свого уряду велить собѣ добре платити. За прибите печатки наложивъ во̀нъ таксу 50 кр. або оденъ чи два днi роботы. Во̀дъ одного вдовицѣ, що маe пятеро дѣтей а бере маленьку пенсiю, каже собѣ уж во̀дъ сѣмохъ лѣтъ давати що мѣсяця за печатку 50 кр. або платити собѣ въ коршмѣ „почестне“. Коли такъ и дѣйстно, якъ пишуть, то громада Пикуличѣ бѣдна зъ такимъ начальникомъ!

— **Ц. к. Дирекцiя почтъ и телеграфо̀въ для Галичины** подаe намъ до вѣдомости, що ц. к. урядъ почтовый на двòрци зелѣзнично̀мъ въ Зелено̀й [повѣтъ Рава] буде знесеный зъ днемъ 20 с. м. По то̀й причинѣ придѣлено мѣсцевость Зелену а також обшары двòрскi въ Корню и Рѣчкахъ до округа доручень почтовыхъ уряду почтового въ Равѣ рuskòй, а обшаръ двòрскiй въ Заборю до округа доручень ц. к. уряду почтового Го̀йче.

— **Надзорча рада Галицкого банку** гiпотечного рѣшила на засѣданю дня 8 с. м., що 2% рентовый податокъ во̀дъ касовыхъ асигнатъ и процentòвъ зъ бѣжучого рахунку, установленый новымъ податковымъ закономъ зъ дня 25 жовтня 1896, буде оплачувати банкъ зъ власныхъ фондо̀въ.

— **Новi катастрофы на зелѣзницяхъ** На шляху варшавско-вѣденьскои зелѣзницѣ, на стацiи Скерневицѣ наѣхавъ оногды [черезъ хибне уставленe зворотницѣ] особовый поѣздъ на тягаровый, при чо̀мъ сѣмъ возо̀въ розторощилось, два кондукторы погибли на мѣсци, а ко̀лька осо̀бъ е тяжко покалѣченыхъ. — Вчера на дво̀рци въ Берлинѣ выскочивъ изъ шинъ поѣздъ особовый и при то̀мъ машинiстъ погибъ а 15 осо̀бъ е тяжко раненыхъ.

— **Посолъ** д-ръ **Иванъ Цурканъ** совѣтникъ православнои консисторiи черновецкои, перейшовъ на власне жадане въ станъ супочинку.

— **Товариство „Братнои помочи“ слухателѣвъ политехники у Львовѣ** надбслало намъ зъ просьбою о помѣщенe отсе письмо: Заходомъ выдѣлу товариства „Братнои помочи“ слухателѣвъ политехники выйшла зъ друку „Księga pamiątkowa“ [вел. 8°, стор. 285[, посвячена зъѣздови бувшихъ слухателѣвъ львòвскои политехники зъ 1894 р. Книга сеся мѣстить обширну исторiю „Братнои помочи“, а заразомъ товарискoго житя на техницѣ во̀дъ ея заложеня ажь до найновѣйшихъ часо̀въ. Кро̀мъ того мѣстить статистичнi даты розвою товариства, списы выдѣло̀въ, куратро̀въ, членòвъ почестныхъ и спомагаючихъ, описанe дому технiко̀въ и справоздане зо̀ зъѣзду б. слухателѣвъ техники въ 1894 р. Вкiнци мѣстить она biографiи всѣхъ звычайныхъ и надзвычайныхъ б. слухателѣвъ академiи технiчнои, дальше школы политехнiчнои ажь до найновѣйшихъ часо̀въ [3041 biографiй]. Цѣна книги вызначуe ся на 1 зр. 20 кр., а на велiново̀мъ паперѣ о 20 кр. бо̀льше. Оправлена въ чорне англiйске полотно зъ чорными або золотыми вытисками на звычайно̀мъ паперѣ 1 зр. 40 кр., на велiново̀мъ 1 зр. 60 кр. Ро̀вночасно продаe „Братня помочь“ такожь исторiю политехники льво̀вскои зъ пера проф. д-ра В. Заячко̀вского, зъ фотографiями и планами техники, по цѣнѣ 50 кр. Хто вже прислав передплату на выдавництво „Księga pamiątkowa“, доплатять марками 20 кр. и на коштъ пересылки по̀дъ опаскою 15 кр. Зголошуватись о книжки належить до „Братнои помочи“ [политехника] або до книгарнѣ Альтенберга, [площа Маріацка]. Книга мѣстить сто̀лько занимаючихъ подро̀бницѣ дотычно житя политехнiчнои молодѣжи, що она безъ сумнѣву зацѣкавить и не-технiко̀въ. Цѣлый чистый дохо̀дъ зъ розпродажи сеи книги якъ и исторiи политехники призначеный на стiпендiйнi мешканя для бѣднѣйшихъ слухателѣвъ политехники въ домѣ технiко̀въ. — За выдѣлъ тов. „Братнои Помочи“ слухателѣвъ политехники у Львовѣ. *К Дiпсеръ* голова, *Костецкiй* за секретаря.

— **Самоубiйство жандарма.** Въ Гдовѣ застрѣливъ ся въ ночи на 11 ого с. м. жандармъ Соколовскiй. Одягъ ся въ мундуръ парадный, вложивъ на руки свѣжi рукавицѣ, положивъ ся на своѣмъ лòжку въ касарни и выстрѣливъ зъ карабiна въ груди. Причина самоубiйства незвѣстна, бо Соколовскiй бувъ все порядным и тихимъ чоловѣко̀мъ.

— **Нещастнi пригоды.** Въ Перемышли въ пятницю по полудни Андрiй Здуньскiй, жебракъ зъ Витошинець во̀дъ Перемышлемъ, iшовъ улицею Церковною, коли зъ одного стороны замкнено зелѣзничу рампу, а зъ другои наѣхавъ на него во̀зъ зъ сѣномъ. Не маючи куды втѣкати, Здуньскiй задержавъ ся по сторонѣ поруча, але наразъ во̀зъ изъ сѣномъ вывернувъ ся и придавивъ его цѣлымъ своимъ тягаромъ такъ, що нещастный погибъ на мѣсци. — Въ Рудѣ коло Бродо̀въ згорѣвъ до̀мъ господаря Оржеховского, а въ огни згорѣла полишена въ хатѣ однорiчна дитина. Мати, побачивши огонь, хотѣла ратувати дитину, кинулась по̀дъ западаючi ся кровли и такожь погибла въ огни. — Въ Колачинѣ коло Снятина замерзъ въ ночи зъ 5-ого на 6-ого с. м. селянинъ Никола Чередащукъ. — При будовѣ бо̀жницѣ въ Угновѣ упавъ зъ рушто̀вания робо̀тникъ Шльома Цукеръ и забивъ ся на мѣсци. — Въ Калуши згорѣла черезъ неосторожность при обходѣ зъ нафтою 86-лѣтна старушка Анна Залевска. — У Львовѣ поливавъ терминаторъ пекарскiй Гершко Темпельсманъ вафтою дерево, абы скорше горѣло, и облившi при то̀мъ себе; коли-жь по̀знѣйше ставъ выгортати попѣлъ зъ-по̀дъ печи, выбухъ въ наслѣдокъ продуву огонь, запаливъ на нѣмъ одѣне и во̀нъ середъ тяжкихъ мукъ померъ.

— **Дро̀бни вѣсти.** Сими днями маe наступити перенесенe въ станъ супочинку президента краeвого высшого суду въ Краковѣ Игн. Зборовского и президента сенату найвышшого трибуналу у Вѣдни Льва Ракiвча, а ро̀вночасно маe наступити именованe ихъ наслѣдникòвъ. — Трибуналъ державный [Вѣдень I. Bezirk Schillerplatz ч. 4.] розпо̀чне въ 1898 роцѣ свои квартальнi засѣданя въ днiхъ: 10 сѣчня, 18 цвѣтня, 4 липня и 17 падолиста. — Маршалкомъ рады повѣтовои въ Ниську выбрано, въ мѣсце помершого Гомнеша, дотеперѣшнего вiцепрезеса и посла на сойм краeвый д-ра Кл. Костгайма. — Сынъ гр. Казимира Баденього, офiцiръ резервовый 11-ого полку гузаро̀въ гр. Людвикъ Баденi до̀стався гòдность „podkomorzy“. — Комната адвокатска въ Празѣ заявила ся 145 голосами супротивъ 25 противъ заведеня тогѣ и бiрето̀въ для адвокато̀въ. — Въ Варшавѣ померла Iосифа Камоцка, польска писателька на поли людового письменства для молодежи. — Дня 1. сѣчня 1898 р. зачне ся у Львовѣ семи-мѣсячный курсъ для надзирательокъ при недужихъ. — Въ Петербурзѣ закладаe спо̀лка телефонiчну газету; всѣ вѣсти будуть оголошуванi передплатникамъ черезъ телефонъ; ро̀чна передплата 10 рублѣвъ. — Жиды загадали оснувати у Львовѣ жидо̀вского „Сокола“ и окреме жидо̀вске академiчне товариство; видко, що зъ асимiляцiею жидо̀въ якось не йде, „święta zgoda“ псуe ся. — Зъ Будапешту доносять, що по̀дъ Густомъ горять во̀дъ двохъ днiвъ величезнi просторы лѣсо̀въ; огонь по̀дложили злодѣi звѣрины. — Въ Монахiюмъ померъ славный професоръ университету д-ръ Рiль. — На шляху Вѣдень-Кольонiя выломивъ прогнаный будникъ часть шины, абы зъ мести спровадити катастрофу; на щастe передъ перевѣзомъ поспѣшного поѣзду спостережено перешкоду и поѣздъ задержано.

Именованя, перенесеня, во̀дзначенiя и пр.

— **Именованя.** Авскультантами судовыми въ округѣ льво̀вского краeвого суду именованi: судовi практиканты Конрадъ Венґровскiй, Едвардъ Галикъ, Войтѣхъ Фелiксь, Адамъ Чарнецкiй, Густавъ Лончиньскiй, Каетанъ Косачь, Марiянъ Якуковскiй, Тадей Дидушиньскiй, Жигм. Дратъ и Ив. Франке, а також урядникъ гiпотечного банку д-ръ Жигм. Гофмокль.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекцiя зелѣзни державныхъ оповѣщуe:

Ч. 63259/V. Дня 1 падолиста с. р. отворено вузкоторову зелѣзницю льокальну Найгавсь-Найбiстрiцъ зо̀ стацiями Найгавсь, Блявенштяйнъ, Роскошь, Кенiґсекъ, Адамсфрайгайтъ и Найбiстрiцъ для загального руху зъ перестанками Цiнольтенъ и Терезiенталь для руху осо̀бового, обмеженого пакунково̀го и товарового въ набо̀рахъ цѣловозовыхъ. Перестанки Гайнрiхсштяйнъ и Кляйнъ-Рамерштяйнъ уряджено то̀лько для руху особового и пакунково̀го.

Наука, штука и лiтература.

— **Вѣденьского тыднeвника „Die Zeit“ появивъ ся 162-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Politische Entdeckungen. Von K. — Die politische Lage in Deutschland beim Beginn der Wahlcampagne. Von Heinrich Oberwinder. — Das Frauenstimmrecht in Amerika. Von Elisa Ichenhaeuser. Zur Geschichte der Arbeiterbewegung in Ungarn. Von Dr. I. Deutsch. — Die Gefahr als Lebensbildner. Von Mathieu Schwann. — Wert und Bedeutung der Schauspielkunst. Von Carl Heine. — Französische Redensarten. Von Hugo von Hofmannsthal. — Eine Concurrenz der Stadt Wien. Von Adolf Loos. — An das Publicum. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Tugend Khechinas. Von Mathilde Serao.

Передплату на сей тыднeвникъ чвертьро̀чно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адмiнiстрацiя: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 падолиста. Въ тутешно̀мъ университетѣ склала ся вчера зновъ буча мѣжь студентами. Ко̀лькохъ студенто̀въ розмавляло на сходахъ по чески. На те замѣтивъ одинъ Нѣмець, що се университетъ нѣмецкiй и не во̀льно говорити по чески. Прийшло до суперечки, середъ котрои Нѣмець ударивъ Чеха въ лице. Зъ того прийшло до бiйки, середъ котрои Нѣмця скинено зо̀ сходо̀въ.

Софiя 17 падолиста. Засужденый за убiйство Сiмоно̀внои Бойчевъ ладивъ ся утѣкати зъ вязницѣ, але прокураторъ спостерѣгъ се въ часъ и велѣвъ его перевести до иншои келiи.

Атены 17 падолиста. При выборѣ вiцепрезидента палаты послòвъ и секретарѣвъ побѣдили сторонники Деляниса.

Канea 17 падолиста. Тутешный епископъ грецкiй до̀ставъ во̀дъ российского конзуля вѣсть, що царь власнымъ коштомъ звелить во̀дбудувати спалену христiяньску часть мѣста, по̀бо̀льшити церковь и вызначить значнi грошѣ на по̀дмогу для убогихъ острова.

Переписка Редакцiи и Адмiнiстрацiи.

Вп. В. Ан. въ Чe. Годять ся. — *Вп. С. См. въ Уг.* Зъ 22 зр. призначено було: на Дѣло 18, на Зорю 3, для Просвѣты 1 зр. — *Вп. Т. Во. въ Ко.* На сей ро̀къ вплачено доси 7·60 зр., тожь прийде ще 6·80 зр. — *Вп. И. Па. въ Пе.* До ко̀нця року прийде ще 80 кр. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* За сей ро̀къ вплачено доси до ко̀нця вересня, а не падолиста — *Вп. Ю. Лe. въ Пе.* Такъ.

Цѣна збо̀жа и другихъ продукто̀въ.

15 н. ст. падолиста 1897.

Льво̀въ: Пшениця 10·50 до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бо̀бъ —·— до —·—, бобникъ—·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кiльо у Львовѣ, оковита за 10.000 лiтро̀въ —·— до —·— зр.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлегмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, пріятнѣйшій вôдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 47—?

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. I. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.**

Ученика зъ гімназіи або семинаріи потребую заразъ до науки двохъ хлопчикôвъ зъ народныхъ шкôлъ на цѣлый рôкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 3—4

КОНКУРСЪ.

При ц. к. школі заводовій для промислу деревляного в Коломиі з викладовим язиком польским установленою зістала рескриптом Високого ц. к. Міністерства Віроісповідань і Просьвіти з дня 1 вересня 1898 ч. 14.577 нова посада учителя заводового для науки тесельства і будівництва. Посада тая буде обсаджена за контрактом від дня 1 січня 1898 за річною ремунерацією 1000 зр.

Убігаючі ся о ту посаду кандидати мають внести поданя удокументовані і вказуючі іх уздібнене до підписаного управительства найдальше до дня 1 грудня 1897. Архітекти з практикою мають першеньство. 400 1—8

В Коломиі дня 13 падолиста 1897.

Управительство ц. к. школи заводовоі промислу деревляного.

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

приручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайаыхъ смаки овочевй 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôванои доброты, загально хвалений* 80 кр
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь приручае рôзній иншій выробы, все свѣжій у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки кôртоновй **gratis**
283 [17—?]

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продае пôсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТОВНИЧЕ
А. Зіґманна
у Львовѣ, улиця Сикстуска число 14

выконуе стампідє кавчуковй и металевй для ц. к. властій, громадъ, парохій, шкôлъ, товариствъ, адвокатôвъ, нотарѣвъ и т. д Печатки до ляку, гербы, моноґрамы, емблемы, марки печатковй, таблицѣ литй и ґравірованій, взагалѣ всякой роботы входячій въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизилярства якъ **найсовѣстнѣйше и найдешевше.**

Ласкавй приручення мѣсцевй и зъ провінціи полагоджуе Заведенє якъ **найскорше.**
[*Бюро „Импресса“.*] 365 3—4

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1

Поручае зъ власного складу: **ЄВАНГЕЛІЄ** мале нове пôдручне, такожь всѣ книги церковній въ переплетѣ, **СЛУЖЕБНИКИ,** Молитвословы Іерейскй, великй и малй, дамскй, — друксорты и метрики оправній.

Принимае роботы всѣлякого рода, якъ: старй **ЄВАНГЕЛІЯ до вôдновленя, СЛУЖЕБНИКИ** старй, до котрыхъ вставляють ся новй літурґіи вмѣсто подертыхъ, — вôдъ найпоєдинчшихъ до великолѣпныхъ. 395 2—12

Листовый папѣръ зъ портретомъ Шевченка въ касеткахъ по 45, 80 и 1·50 зр, на фрахтъ и опаковане долучити 8 кр.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірландскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкôвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.
350 5—12

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВÔНКИ гармонійній по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÔРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. I. 373 6—?

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильній горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краєвй спеціяды якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовок.

Складъ для мѣста Львова ·· ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 408—?

ЧОБОТЫ до польованя, **БЕРЛАЦЄ** власного выробу, **КАЛЬОШЄ** петербургскй, **ШАПКИ** кримскй
поручае найдешевше
Фабрика капелюхôвъ
Антоній Кафка
[передъ тымъ А. Кожелюжекъ]
Львôвъ ул. Галицка 4., пôбочь катедры. 379 3—3

МѢРЫ до збожа, Ваги деци мальній, балансовй иншельковй, мѣры бляшаній для горалень
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 395

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Narôd“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірурґічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои матерін. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько міліонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до ґімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купала и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнôсть наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Narôd“. А кôлько-жь то старыхъ ковдеръ закупують ґанделесы по помершихъ на сухоты або иншій заразливй хоробы, ґремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевй“

Теперь, на зиму, хто хоче мати тепду ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за те добру нову ковдру Замѣсцевй купуючій звôлять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выперте лихои тандаты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитй на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовй шовковй по 12·50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяній матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна роботня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львôвъ, ул. Коперника число 5.** 364 3—5

ТУТКИ циґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12. 392 4—5

ЧАЙ
дѣйстно хіньскій, спроваджуваный черезъ Россію, добôрного смаку, 4 знаменитй роды. Пачка 125 ґрамôвъ:
Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Букетъ королья „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25
Такожь знаменитый РУМЪ и вôдличный КОНЯКЪ правдиво французкій въ 3 родахъ.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
Львôвъ, Трибунальска ч.

Магазинъ и роботня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Вàлова ч. 3.

Поручають на сезонъ зимовый всякй можливй роды футеръ въ шкôрахъ, готовй футра и всякй иншй артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячій — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожь приймають покрытя и переробки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 7—13

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го или вечôром до 5 годины 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редактôръ Иванъ Белей. **Папѣръ въ фабр. Черляньскои.** **Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гроніка.**

Ч. 253. Львовъ, Четверъ 6 (18) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ к пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкай принимають ся по дѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣлки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Австрійске вѣче селяньске.

На недѣлю 14-ого с. м. було заповѣджене перше загальне австрійске вѣче селяньске, скликане до Вѣдня послами христіяньско соціяльной партіи. Зъ-першу заповѣдало ся, що се вѣче буде загальнымъ австрійскимъ, и въ тѣмъ мала бути цѣла вага маніфестаціи сполученого селяньства. Однакъ невѣдрадній вѣдносины політичній нашой державы довели до того, що сего вѣча не можь уважати загальнымъ австрійскимъ вѣчемъ селяньскимъ, позаякъ за-для антісемітскои признаки вѣдтягнулись вѣдъ участи прочій заступники нѣмецкихъ сторонництвъ та приступила тѣлько польска партія людова и посолъ о. Танячкевичь именемъ независимыхъ послѣвъ рускихъ, а представителѣ такъ зв. вѣльшости парляментарнои заняли выжидаюче становище, не знаючи, що буде на тѣмъ вѣчу, та до нихъ очевидно прилучивъ ся и п. Барвѣньскій зѣ своими сподвижниками, хочь се становище не вѣдповѣдае интересамъ рускаго народу. Але панамъ вѣдъ „высокои політики“ очевидно не залежить на интересахъ люду хлѣборобского, бо теперь, коли у насъ загроженый в станъ рѣльничій и потребуе скорои та рѣшучои зарады лиху, они боять ся нарадъ селяньскихъ, щобы ихъ пляны політичній для народу а безъ народу — не пѣйшли въ кутъ! Такъ отже нездорова політика и тутъ выдала свѣй овочь...

При тѣмъ всѣмъ нарады австрійского вѣча селяньского вѣдбули ся поважно, бо при участи *около 3.000 вѣдпоручниквъ*, що мали уповажнене *заступати по-надъ сто тысячь селянъ* зъ краѣвъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй, не выключаючи Галичины и Буковины, якъ такожь представителѣвъ міністерства рѣльництва, намѣстництва, краѣвои рады культуры, ц. к. товариства господарского и вѣденьскои рады мѣскои. Замѣтный бувъ привѣтъ до зѣбраныхъ выголошеный заступникомъ президента вѣденьского намѣстництва, въ котрѣмъ той-же заявивъ, що правительство уважае рѣчію конечною прийти въ помѣчь утисненому [!] рѣльництву и буде до того змагати, щобы *довести до сталого полѣпшеня невѣдрадного положеня сѣльскихъ господарѣвъ*. Не знати лише, чи теперѣшне правительство зъ такъ зв. вѣльшостію парляментарною буде въ силѣ показати дѣломъ осуществе тои заповѣди представителя вѣденьского правленя... Д-ръ Люегеръ, яко бурмістръ Вѣдня, витаючи прибувшихъ селянъ, заохочувавъ ихъ до спѣльного дѣланя, щобы тымъ чиномъ скрѣпити станъ селяньскій въ цѣлѣй Австріи.

На тѣмъ вѣчи проводивъ голова низшоавстрійского союза селяньского Лістъ, а въ президіи засѣдавъ такожь ч. Прокѣпъ Гренджола, господарь зъ Мельнича повѣту журавеньского, котрый по руски привитавъ участниквъ вѣча. Референтами були: посолъ Шрайберъ, господарь Зандъ и посолъ Штайнеръ.

Въ справѣ орґанізаціи стану селяньского ухвалило вѣче резолюцію, що заводовій стоваришеня рѣльниквъ — пѣсля предложеня міністра рѣльництва ґр. Лѣдебура — уважати належить вѣдповѣдною основою до орґанізаціи рѣльниквъ, однакожь треба законно охоронити тій стоваришеня вѣдъ опѣкунства правительства и *майоризованя вѣдъ вѣльшои посѣлости* та вплыву великого капіталу и всякого вызыску спекуляційного. Кошты заложеня заводовыхъ стоваришень рѣльничихъ маѣ поносити держава, а для забезпеченя ихъ дѣяльности належить утворити *державный банкъ союзный* [Reichsgenossenschaftsbank]. Соймамъ краѣвымъ належало бы вызначити въ законѣ державнѣмъ речинець до ухваленя вымаганыхъ законѣвъ выконуючихъ, а то пѣдъ загрозою розвязаня дотычного сойму и розписаня новыхъ безпосередныхъ, загальныхъ и тайныхъ выборѣвъ. Доки не наступить законодатна орґанізація рѣльництва, маѣ ц. к. правительство пѣдмагати добровѣльній стоваришуваня рѣльниквъ. До того принято додаткове внесене румуньского вѣдпоручника Прункула про неважность довгѣвъ за напитки, безкарность доносѣвъ за лихву, примусову асекурацію, выарендовуване посѣлостій релігійного фонду селянамъ, політичну незалежность церковныхъ проповѣдій и полѣпшене шкѣльництва, якъ такожь предложене посла о. Данила Танячкевича що-до конверсіи довгѣвъ селяньскихъ черезъ державу.

Дотычно угоды зъ Угорщиною — принято безъ нарады такій резолюція: щобы кошты заступництва державы на зверхъ и кошты окупаціи поносили Австрія и Угорщина по половинѣ а кошты на удержане спѣльного вѣйска, пѣсля чисельного вѣдношеня жовнѣрвъ Австріи и Угорщины, та щобы старати ся взагалѣ о знижене квоты припадаючои на Австрію до 56%. Союзъ цловый и торговельный зъ Угорщиною маѣ бути продовженій лише до 31 грудня 1903 р., а для охороны нашого господарства рѣльничого и промыслу млынарского маѣ бути утворена вѣльна помежина цлова.

Въ справѣ реформы зѣбжевои біржи постановлено домагати ся заборони гры на рѣзницю цѣны зѣбжа [Differenzspiel] безъ покрытя, зъ тымъ, щобы дозволена була тѣлько дѣйстна торговля зѣбжемъ на пѣзнѣйшу доставу, та взагалѣ щобы зѣбжева біржа була мѣсцемъ торгу на зѣбже а не самоуправною корпораціею безъ инстанціи. Вкѣнци принято резолюцію въ справѣ *основнои реформы податквъ и належитостій* на рѣчь селяньства, знесеня оплатъ за доручуване листѣвъ и телеґрамъ и *вѣдшкодованя громадъ за выконуване порученого круга дѣланя*.

Взагалѣ першій резолюціи австрійского вѣча що-до заводовыхъ стоваришень господарскихъ згѣдній є зъ резолюціями нашого всенародного вѣча, зъ вынимкомъ справы державного банку союзного, що є по части суперечне зъ тымъ намаганемъ, щобы будучій стоваришеня рѣльниквъ не були залежній вѣдъ правительства. Понагленє соймѣвъ краѣвыхъ до переведеня потрѣбныхъ законѣвъ є на всякій способъ вказане, але выбрана форма є менше щаслива; скорше могло бы допровадити до цѣли, якъ бы на случай проволоки сойму ц. к. правительство дорогою розпорядженя завело стоваришеня рѣльничій въ дотычнѣмъ краю. Натомѣсть справа угоды зъ Угорщиною и справа реформы зѣбжевои біржи не выкликали значнѣйшого заинтересованя мѣжь селяньствомъ, хочь сій справы посередно є также важній для него, а то зъ уваги на податки и цѣны зѣбжа. Остаточно ударивъ той живчикъ, якій вѣдзываесь на всѣхъ нашихъ зборахъ селяньскихъ, щобы знизити надмѣрній податки и оплаты публичній!

Мимо того, що промовы бесѣдниквъ були на тѣмъ вѣчи выголошенѣ въ рѣзкѣмъ тонѣ а навѣть звернень були противъ публичныхъ властей, австрійске вѣче селяньске обійшлось безъ розвязаня. Нашій селяне, участники вѣча, вернули одушевленій и вдоволенѣй, бо побачили они силу селяньского стану а въ зъединеню спѣльныхъ интересѣвъ селяньскихъ — запоруку будучности нашого опущеного доси хлѣбороба!

Австрійске вѣче селяньске, въ котрѣмъ по разъ першій взяли участь наши селяне, не повинно зѣстати безъ пожиточныхъ наслѣдѣвъ. Вѣдпоручники нашого селяньства, що були на тѣмъ вѣчи у Вѣдни, *повинній теперь заняти ся скликуваньемъ публичныхъ зѣбрань господарскихъ* и на тыхъ зѣбраняхъ пояснити своимъ братамъ-хлѣборобамъ все те, що раджено на австрійскѣмъ вѣчи, позаякъ тымъ чиномъ причинять ся они до розширеня свѣдомости господарскои помѣжь широкими масами населеня нашого краю, а може й неодна важна рѣчь дасть ся у насъ лекше перевести зѣбрными силами по громадахъ и повѣтахъ! Селяне освѣдомленій — самій мусять приложити своихъ рукъ до полѣпшеня власного добробыту а въ тѣмъ добрѣмъ дѣлѣ чей не бракне имъ щирои помочи — у себе дома!

Вѣдбуте вѣче австрійскихъ селянъ повинно звернути увагу нашого краѣвого правительства на то, що справа господарска рѣльниквъ є поважна та годѣ ей збути півеляціями політичными, але треба станути по сторонѣ кормителѣвъ народу!

Мы зѣ своеи стороны, подаючи коротке справозданє про нарады австрійского вѣча селяньского, радо удѣлимо мѣсця для ширшого поясненя порушеныхъ справъ, що дотыкають интересѣвъ нашого селянства.

Спѣльній делеґаціи.

Вчера въ середу принимавъ цѣсарь делеґаціи, о год. 12-тій въ полудне угорску а о год. 1-шій австрійску. На промовы президентѣвъ делеґаційныхъ вѣдповѣвъ цѣсарь отсею престольною промовою:

„Вповненя вѣрнои преданности, якъ вы ихъ менѣ що ино заявили, приймаю зъ щирою вдячностію.

Въ послѣднѣмъ роцѣ ситуація на Всходѣ дала причину до деякои обавы, але завдяки однодушному поведеню державъ тій обавы вже нинѣ щасливо ухилень. Концертъ европейскій показавъ ся въ ту пору могучимъ чинникомъ для полагодженя орієнтальныхъ заколотѣвъ, а хочь не повело ся ему перепинити выбухъ пожалованя гѣдного спору воѣнного мѣжь Туреччиною а Грецією, то однакъ его неутомимѣй и свѣдомѣй цѣли дѣяльности треба приписати, що сей спѣръ бувъ зльокалізованый и вкѣнци въ наслѣдокъ интервенціи державъ рѣвножь закѣнченый. Задачею европейского концерту буде приступити теперь до управильненя вѣдносинъ на Кретѣ, бо сей островъ зъ захованемъ суверенныхъ правъ султана маѣ одержати далеко сягаючу автономію, а тымъ самымъ рѣвножь запоруку лѣпшои будучности.

Зъ вдоволенемъ можу заznачити, що наша вѣдносины зѣ всѣми державами якъ найлѣпшій. Якъ давнѣйше такъ и теперь нашь союзъ зъ Нѣмеччиною и Італією творить непохитну основу нашои політики. Сесю основу удержати и скрѣпити — стараѣ ся невтомимо моѣ правительство.

До истнуючихъ вже запорукъ мира прилучили ся нашій зносины зъ россійскою державою, що такъ приязно уложили ся. Кѣлькоразовій стрѣчи мои зъ Є. В. цѣсаремъ Россіи пересвѣдчили мене, що нашій погляды годять ся, и скрѣпили мѣжь нашими держава вами взаимне довѣре, а сконсолідованє того рода вѣдносинъ може заповѣдати на будуче гарній плоды.

Зъ чувствомъ горячого вдоволеня згадую вѣдвѣдины, якими зрадувавъ мене Є. В. цѣсарь Нѣмеччины мѣй вѣрный приятель и союзникъ, тутъ у Вѣдни а недавно и въ Будапештѣ. Не менше у вдячнѣй памяти задержую мою торѣчну гостину въ Румуніи а такожь и ревізиту ихъ королѣвскихъ Величествъ короля и королевои Румуніи.

Пильнувати интересѣвъ европейского мира, се буде и дальше головною задачею мого правительства та надѣю ся, що пѣдъ тымъ взглядомъ можна спокѣйно глядѣти въ будучность.

Мѣй зарядъ воѣнный рѣвножь и въ сѣмъ роцѣ въ своихъ жаданяхъ числивъ ся до высокои мѣры зъ економічнымъ и фінансовымъ положенемъ монархіи, хочь подѣ, котрій лучили ся зъ початкомъ сего року, спонукали необходимо скоро доповнити воѣнный матеріялъ, и се по части довершено а по части розпочато. Однакъ сесій заряджена не переступали межѣ, установленои для вышколеня моеи арміи, а котрій вѣдповѣдае рѣвножь цѣлый буджетъ моеи адміністрациі войсковои уложеный на 1898 р.

Супроти нормально напередъ поступаючого розвитку економічного Босны и Герцеговины, будуть могли сесій краѣ и сего року, якъ се було доси, покрыти всѣ потребы своеи адміністрациі власными доходами.

Поручаючи вашій выпробованій розвазѣ и патріотичній жертволюбности предложеня мого правительства, желаю вашій праци найлѣпшого успѣху и витаю васъ найсердечнѣйше!“

Уступы промовы цѣсарскои о тридержавнѣмъ союзѣ, о вѣдносинахъ до Россіи, о удержаню европейского мира принимали делеґаціи живыми оплесками. Вѣдтакъ вѣдбувъ цѣсарь серкль и розмавлявъ зъ кождымъ делеґатомъ. Зъ членами австрійскои делеґаціи говоривъ цѣсарь передовсѣмъ о роботѣ парляментарнѣй, о сегорбчныхъ повеняхъ и т. п. Деякій делеґаты старали ся вплести въ розмову такожь політичній подѣ, але цѣсарь выслухавши, не заявлявъ звычайно своеи гадки. Мѣжь иншимъ д-ръ Герольдъ сказавъ, що поименній голосованя незвычайно томлять, а на се „мавъ“ цѣсарь вѣдповѣсти, що сю неправильность треба усунути. Барвѣньского пытавъ цѣсарь о здоровле кардинала Сембратовича.

Промовы президентѣвъ делеґаціи до цѣсаря були короткій. Ґр. Тунъ заznачивъ, що всѣ народы монархіи добачають и находять найбезпечнѣйшу охорону своихъ духовыхъ и економічныхъ интересѣвъ у взаимнѣмъ крѣпкѣмъ союзѣ та въ силѣ и могучости монархіи. Для того делеґація повнить лишь свій обовязокъ супротивъ населеня, если уважаючи на спроможность податкову контрибуентѣвъ ухваляе все потрѣбне до забезпеченя и скрѣпленя гѣдности та державного становиска монархіи. Закѣнчивъ бажанемъ, щобы Всемогучій мавъ въ своій опѣцѣ цѣсаря и короля, котрого цѣла Европа поважае и уважае забороломъ мира. — Ґр. Сапарій натыкнувъ на перепоны, якій стрѣчае квестія продовженя угоды Австріи зъ Угорщиною и заявивъ, що всѣ мусять докладати змагань, щобы ся справа була полагоджена.

Справы парляментарній.

[Засѣданя палаты послѣвъ. — Засѣданя комісіи буджетовои.]

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ зачало ся о 3-тій год. по полудни, а о 8-мій мусѣло бути замкнене зъ браку комплету. На початку засѣданя зложивъ стояловець д-ръ Данелякъ заяву, що нѣколи не зъобовязувавъ ся голосувати завсѣгды зъ Нѣмцями, хочь его сторонництво занимае опозиційне становиско. Въ квестіяхъ національныхъ и славяньскихъ иде его сторонництво зъ прочими Славянами (Голосы: И зъ Баденімъ!), бо таке спѣвдѣланє мѣстить ся въ его програмѣ.

При выборѣ першого віцепрезидента вѣддано 136 голосѣвъ (на 210 голосуючихъ) на дотеперѣшного другого віцепрезидента д-ра Крамаржа.

Приступлено до другого читаня предложеня о запомогахъ для населеня потерпѣвшого вѣдъ нещасть елементарныхъ. Пос. Дашиньскій представивъ нужду населеня въ Галичинѣ, атакувавъ сильно намѣстника Сангушка за се, що не предложивъ на часъ справозданя о нуждѣ галицкій та що въ наслѣдокъ сеи недбалости майже цѣлкомъ помиено Галичину въ правительственнѣмъ предложеню о запомогахъ. — По промовахъ ще трехъ послѣвъ сконстатовано бракъ комплету и замкнено засѣданє.

Вѣвторокъ вѣдбула комісія буджетова засѣданє, але дискусія надъ провізоріею угодовою не покѣнчено. Мѣжь иншими промавлявъ пос. Барвѣньскій въ имени христіяньско-славяньского союза, заznачуючи потребу ухваленя провізоріи угодовои, хочь бы навѣть при помочи §. 14. — Прочій бесѣдники зъ нѣмецкои опозиціи вѣдносили деякій квестіи економічній, жадаючи ихъ увзглядненя при вѣдновленю угоды зъ Угорщиною. — Слѣдуюче засѣданє комісіи въ четверъ.

Переглядъ політичный.

Про австрійску делеґацію пише Arbeit. Ztg: Выбѣръ ґр. Франца Туна на президента є доказомъ, що найгѣршій рѣчи, якихъ хто допускавъ ся въ Австріи, не мусять ще усмерчувати его політично. Хто бувъ бы коли подумавъ, що вынимковый намѣстникъ ческій ще коли оживе! А що за иронія для Чехѣвъ, що чоловѣкъ, котрого они колись не хотѣли до слова допустити въ ческѣмъ соймѣ, стае

президентомъ делеґаціи въ хвили, коли они въ Австріи мають першій голосъ! Але гр. Фр. Тунъ е въ самъ разъ добрый президентъ делеґаціи, котра найважнѣйшій справы вѡддае въ руки выпробованымъ правительственнымъ рабамъ. Досыть придивити ся лише, якъ пороздѣлювано реферати, щобы знати, що властиво думати о делеґаціи. Референтъ о міністерствѣ заграничныхъ справъ мае Думба, членъ палаты панѡвъ; референтъ о войску мае бар. Вальтерскірхенъ, тежь членъ палаты панѡвъ; референтъ о замкненю рахункѡвъ бар. Чедикъ, зновъ членъ палаты панѡвъ. Надзвычайне запотребованє на войско дѡстало ся въ руки галицкого дѣдича Поповского, чоловѣка, котрый въ палатѣ послѡвъ годенъ бы хиба за замкненемъ дискусіи вѡдозвати ся, але въ делеґаціи вѡдъ давна выскочивъ на референта о потребахъ на войско. Иншій референты е въ рукахъ пп. Барвѣньского, Лупула, Дѣдушицкого, людей зарѡвно хоробрыхъ якъ мудрыхъ. При такѡмъ станѣ рѣчей нема що и чудувати ся надъ правительствомъ. Міністерство вѡйны строить собѣ чемный жартъ, що сего року жадае на войско менше, нѣжь торѡкъ. Але заразомъ жадае додаткового кредиту за рѡкъ минувшій въ высотѣ 7·5 міліона зр., котрій вже выдало и безъ дозволу. Оно черезъ „загальне політичне положенє“ — каже ся коротенько — було „змушене“ выдати тій 7·5 міл. зр. и длятого просить, щобы делеґація теперь додатково згодила ся на той выдатокъ. И по що тамъ клопотати ся міністерству якимись конституційными сумнѣвами, коли оно достаточно знае духа и силу характеру панѡвъ делеґатѡвъ! По що запускати ся въ выказуванє потребы, коли на голову досыть лише зажадати!

Про справу мерсиньску розписують ся дневники такъ широко и такъ бють у всѣ дзвоны, якъ коли бы вже за плечима стояла вѡйна зъ Туреччиною, хочь рѡвночасно зъ усѣхъ сторѡнъ высказують певность, що Порта таки дасть бодай въ послѣднѣй хвили жадану сатисфакцію. Зразу вѡдповѣла Порта на першу ноту австрійско-угорского амбасадора, що пристае на зложенє мутесарифа Мерсины зъ уряду и на вѡддане чести австрійско-угорскѣй флязѣ, але жаданє зложеня ґубернатора Аданы зъ уряду уважае за неоправдане, бо вѡнъ въ справѣ зъ аґентомъ Льойда нѣ въ чѡмъ не винуватый. Але е надѣя, що вкѡнци пристане Порта и на се жаданє. Опѡсля въ другѣй нотѣ зажадавъ австрійскій амбасадоръ, якъ вже вѣдомо, ще й полагодженя справы австрійскихъ всходныхъ зелѣзниць. Рѣчь мае ся такъ: Товариство тыхъ зелѣзниць мае свою оселю у Вѣдни. Мѣжь нимъ а Портою вже вѡдъ давна е справы, котрыхъ уладнаня даремно доси домагало ся не тѡлько товариство, але и австрійско-угорска амбасада въ Царгородѣ. Найголовнѣйшій зъ тыхъ справъ е три: Товариство домагае ся вѡдъ Порты деякихъ новыхъ будѡвель и розширеня деякихъ давныхъ, а такожь звороту коштѡвъ за транспорты войска; слушность тыхъ жаданъ Порта признае, але не спѣшить ся заспокоити ихъ. Для спѡрныхъ справъ, якій могуть заходити мѣжь всходными зелѣзницями а Портою, мае бути установленый розъемный судъ. Товариство всходныхъ зелѣзниць давно домагае ся установленя такого суду и зъ своихъ стороны вже назначило двохъ розъемныхъ судьѣвъ; але Порта проволѣкае справу й доси. Трета рѣчь така: Товариство зелѣзниць домагае ся концесіи на другій шляхъ для такъ званои мѣскои зелѣзницѣ въ Царгородѣ, бо зъ уваги на само безпеченьство руху одного шляху за мало; але Порта такожь зволѣкае зъ удѣленемъ жаданои концесіи, бо покладене другого шляху получене зъ коштами для турецкого правительства. Є ще и иншій справы, котрыхъ полагодженя домагае ся Товариство всходныхъ зелѣзниць вѡдъ Порты; але тій три мѣжь всѣми найважнѣйшій, и длятого австрійскій амбасадоръ злучивъ ихъ теперь зъ мерсиньскою справою и домагае ся рѡвночасноі ихъ полагоды.

Мерсина, на котру сегодня наставленій пушки двохъ австрійскихъ военныхъ кораблѣвъ, е прибережне мѣсточко въ полудневѡй Малѡй Азіи на повночь вѡдъ Кипру и числить ледво 10.000 мешканцѣвъ, майже самыхъ Грекѡвъ. Коли бы прийшло до острѣлюваня мѣста, то пушки звернулись бы тѡлько на прибережній крѣпости, обсадженій турецкою залогою.

Дня 14 с. м. говоривъ п. д-ръ Ебенгохъ на зборахъ католицкого товариства въ Шваненштадтѣ о теперѣшнѡмъ політичнѡмъ положеню въ Австріи и о становиску католицкого сторонництва середъ парляментарнои вѡльшости. Зазначивши, що обструкцію уважае за злочинъ на нѣмецкѡмъ народѣ и за ганьбу 19-ого вѣку, выступивъ бесѣдникъ противъ докорѡвъ, мовь бы клерикалы тримали зъ Чехами и Поляками. Нѣмцѣ — каже — е въ Австріи въ меншости, то и въ парляментѣ не можуть мати вѡльшости. Але для кождого, хто хоче чогось добити ся для свого народу, е рѣчь важна належати до вѡльшости. Сторонництво, котре не простуе до сего, належить до політично мертвыхъ. Длятого и католицке сторонництво старало ся дѡстатись до вѡльшости, и се ему повело ся. Въ тѡмъ е весь злочинъ Полякѡвъ та Чехѡвъ, що якъ разъ зъ клерикальными Нѣмцями утворили вѡльшость; въ тѡмъ и злочинъ католицкого сторонництва, що оно раньше встало, нѣжь либералы. Нѣхто не чувъ ще, щобы либералы не хотѣли разомъ зъ Поляками и Чехами лучити ся; але за те они выразно вѡдказали ся належати до вѡльшости такои, въ котрѡй находились бы клерикалы, и коли бы тѡлько клерикалѡвъ не було въ вѡльшости, либералы заразъ злучились бы були зъ Поляками и Чехами. Оттакъ выглядае союзъ католикѡвъ зъ Славянами. Дальше поясненое бесѣдникъ цѣль парляментарнои вѡльшости и каже дальше: Оттакъ властиво воюе меншость зъ вѡльшостею, але що се вѡйна трудна, то воюють противъ президента міністрѡвъ, найшовши до того пожаданый повѡдъ въ язиковыхъ розпорядженяхъ. А найвѡльше звернула ся вѡйна противъ католицкого клюбу, котрый е стовпомъ вѡльшости; зъ католицкимъ клюбомъ стоять и падуть цѣли вѡльшости, длятого и одвѣчальность католицкого сторонництва е незвычайно велика. Вкѡнци пояснивъ бесѣдникъ, длячого вѡнъ вѡдказавъ ся вѡдъ выбору на президента палаты. Сталось се тому, щобы противникамъ не дати выгѡднои хочь неслушнои причины до аґітацій противъ католицкого сторонництва; але того вѡдказу вѡдъ президентуры нѣякъ не слѣдъ брати за якесь вѡдставане вѡдъ вѡльшости або за починъ до вѡйны противъ правительства. Теперѣшна вѡльшость е забороломъ противъ панованя нѣмецкихъ лібералѡвъ. Вкѡнци принято резолюцію, въ котрѡй высказано обурене на поведене обструкційныхъ сторонництвъ и повне довѣре для п. д-ра Ебенгоха и его клерикальныхъ горѣшно-австрійскихъ товаришѣвъ.

За выборы въ Комарнѣ.

Поббчь зѡзнань д-ра Яклиньского, котрій мы вже подали, заслугують дальше на увагу зѡзнаня Вонсовского, Трояна и Дмитра Ольхового, котрій то зѡзнаня характеризують зъ одноі стороны мѣщаньство комарняньске, а зъ другоі поступоване славетного бурмістра Яклиньского.

Свѣдокъ Иполитъ Вонсовскій [52 лѣтъ, Полякъ директоръ задатковои касы] на самѡмъ вступѣ зазначивъ, що не може зѡйти зъ дива, що то стало ся того критичного дня, бо вѡдъ трицять лѣтъ живучи въ Комарнѣ знае тамошне мѣщаньство и може выдати свѣдоцтво, що то люде тихій, чемній, трудолюбивій и тверезій. Критичного дня зворушило ся мѣсто, а въ часѣ розруху було якихъ 800 людей. Около 3 годины приѣхавъ до касы Троянъ и запытавъ свѣдка, якъ стоить справа зъ выборами. Свѣдокъ вѡдповѣвъ, що зле, бо нема порозумѣня межи партіями польскою и рускою та й иншими „podręczn-ыми“ партіями. Троянъ поѣхавъ по Яклиньского и за чверть годины приѣхали оба до касы. Почали радити ся, що робити. Свѣдокъ радивъ згоду зъ рускою [мѣщаньскою] партію, отже ему поручили, щобы занявъ ся запрошеними комітетовыхъ, и вѡнъ поручивъ се дѣло касіерови Дмитрови Ольховому. Вѡдтакъ нежданно почавъ ся розрухъ. [О тѡмъ було розказано вже въ зѡзнаняхъ Яклиньского.] Середъ того свѣдокъ побачивъ, що бюрко въ касѣ посуває ся вѡдъ стѣны на середину покою, зъ горы спадають книжки, а на бюрку було 150 зр. товариства задаткового и 3 зр. товариства ткацкого. Отже вѡнъ всѣ тій грошѣ посунувъ вѡдъ краю бюрка, щобы не упали, и *тій грошѣ перестояли неткненій черезъ весь часъ розруху*; тѡлько одна корона затратилась, мабуть упала на землю. Свѣдкови и его переляканѡй женѣ нѣхто не вчинивъ нѣчого злого, противно, ще хоронено ихъ, абы имъ нѣчого не стало ся; а коли въ однѡмъ моментѣ свѣдокъ промовивъ до товпы: „Люде! що робите?“ — всѣ станули мовь дѣти. Говорено, що свѣдкови украдено кѡлькось тамъ приватныхъ его грошей, але вѡнъ допускае, що мѡгъ згубити, може й тогды, якъ уже по всѣмъ выѣздивъ зъ дому зъ родиною на лят. пробство. Взагалѣ сей свѣдокъ зѡзнавъ для обжалованыхъ якъ найкористнѣше; котрыхъ видѣвъ въ касѣ, всѣ они вели ся зовсѣмъ спокѡйно.

Свѣдокъ Троянъ [50 лѣтъ, Полякъ, повномочникъ гр. Лянцкороньского] зѡзнавъ: Критичного дня [24-ого лютого] въ полудне Яклиньскій приѣхавъ до свѣдка и оповѣвъ станъ рѣчи въ мѣстѣ. Тогдѣ свѣдокъ порадивъ Яклиньскому, щобы „за-для выбору одного выборця вѡльше або менче не колотивъ спокою середъ людей. Кѡлько належить ся Русинамъ, тѡлько треба имъ дати!“ По полудни Троянъ приѣхавъ до мѣста, тутъ въ аптицѣ довѣдавъ ся о зворушеню середъ мѣщаньства зъ причины нового вѡдложеня выборѡвъ, и поѣхавъ до касы. Поговоривши зъ Вонсовскимъ поѣхавъ до Яклиньского до дому и зновъ представивъ ему, що рускій [мѣщаньскій] партіи треба дати тѡлько выборцѣвъ, кѡлько жадае, абы бувъ спокѡй, а черезъ двохъ чи трехъ выборцѣвъ свѣтъ не завалить ся.. Забравъ Яклиньского на свій вѡзокъ и приѣхавъ зъ нимъ до касы. Тутъ Вонсовскій выславъ касіера Ольхового по провѡдникѡвъ рускои партіи, а они всѣ три лишили ся — и почавъ ся розрухъ. Свѣдокъ переходячи зъ комнаты до комнаты хотѣвъ якось утечи, але не було способу. Въ третѡй комнатѣ почали его вже штовхати и бити, хтось ударивъ его каменемъ въ скрань и почувъ крикъ: „Бий, забій! то панъ! шарваркѡвъ не будемо за него платити!“ Коли боривъ ся зъ напастниками, зъявили ся два жандармы и вѡнъ тогды хотѣвъ выбѣгти на дворъ. Але въ сѣняхъ злапала его товпа, вѡнъ оборонивъ ся, ажь дѡставши два разы каменемъ въ скрань, залитый кровію стративъ память, и вже не знае, що зъ нимъ дѣяло ся. Надѡйшовъ жандармъ Попель, пѡднявъ его и пхнувъ до мешканя Вонсовскихъ, де бувъ и Яклиньскій. Свѣдокъ хотѣвъ утечи вѡкномъ, та годѣ було, отже дверми увѡйшовъ до сѣней, але тамъ схопили его и кричали: „дай печатку!“ Свѣдокъ хотѣвъ вѡдповѣсти, що не мае, але жандармъ Попель, взявшись на хитрощѣ, сказавъ до него: „дайте имъ печатку!“ — Тогдѣ свѣдокъ запросивъ людей до громадского уряду по печатку, а выдѡставшись на дворъ, почавъ утѣкати. Его ловили, вже хтось злапавъ его за голову, але що она лыса, то шапка лишила ся въ рукахъ напастникови, а вѡнъ щасливо утѣкъ. Причиною розруху було едино непорозумѣне выборче межи мѣщаньствомъ а бурмістромъ Яклиньскимъ. Зъ обжалованыхъ Троянъ нѣкого не обтяживъ, бо [якъ казавъ] ситуація змѣняла ся що хвиля, то й годѣ було кого-небудь пѡзнати та спамятати.

Свѣдокъ Дмитро Ольховый [Русинъ, касіеръ касы задатковои] зѡзнавъ: Мае то пересвѣдченє, що виновникомъ вѡдкладаня правыборѡвъ бувъ самъ Яклиньскій, и говоривъ то ему въ очи ще передъ розрухомъ. Коли Яклиньскій при Вонсовскѡмъ звернувъ ся до свѣдка зѡ словами: „Що вы наробили?“ свѣдокъ вѡдповѣвъ ему: „Пане Яклиньскій, вы всему винній! не треба було першимъ разомъ вѡдсылати комісаря, коли приѣхавъ бувъ на правыборы“. На те Троянъ: „Отъ погодѣть ся!“ А Яклиньскій передъ сѣнію сказавъ прилюдно: „Що зъ такими говорити?!“ — Дальше на спеціяльній запытаня свѣдокъ зѡзнавъ, що самъ Яклиньскій говоривъ ему, що „комісаря вѡдправивъ, бо ще зъ своими не приготованый, и такъ дозго буде вѡдкладати, ажь поставить на своѣмъ“. Вкѡнци зѡзнавъ и то, що населене мае немало жалю до д-ра Яклиньского також яко бурмістра взагалѣ...

НОВИНКИ.

— **Прикарпатска Русь въ XIX вѣцѣ въ життєписяхъ и портретахъ еи дѣятелѣвъ.** Сими днями починае п. Иванъ Ем. Левицкій, звѣстный авторъ „Бібліографіи“, друкувати въ Ставропігійскѡй друкарни пѡдъ повышшимъ заголовкомъ свою нову исторично-літературну працю вѡльшихъ розмѣрѡвъ, основану на архивальныхъ студіяхъ и автобіографічныхъ запискахъ. Въ тѡй своѣй праци помѣстить п. Левицкій [въ позабучнѡмъ порядку] життєписи всѣхъ на австрійскѡй Руси замѣтнѣйшихъ народныхъ дѣятелѣвъ, почавши вѡдъ 1772 року ажь до нашихъ днѣвъ, отже біографіи: владикъ, членѡвъ капітулъ, професорѡвъ и знаменитшихъ учителѣвъ, ревнѣйшихъ для народнои справы достойникѡвъ державы, писателѣвъ и журналістѡвъ, славнѣйшихъ проповѣдникѡвъ, людей політики, композиторѡвъ, живописцѣвъ и иншихъ артистѡвъ, послѡвъ соймовыхъ и державнои рады, людей стоявшихъ и стоячихъ на чолѣ нашихъ народныхъ институцій, промышленниковъ и рукодѣльникѡвъ, не выключаючи пѡдъ тымъ взглядомъ и замѣтнѣйшихъ людей зъ-пѡдъ курнои стрѣхи. Буде се отже, однымъ словомъ, подрѡбна історія нашого культурного руху въ життєписяхъ. Авторъ буде выдавати „Прикарпатску Русь“ мѣсячными выпусками, и першій выпускъ появить ся при кінци грудня с. р. Языкъ выдавництва руско-народный, правопись етімольоґічна. Цѣле дѣло буде складати ся що-найменше зъ шѣстьохъ томѡвъ, кождый томъ около 40 аркушѣвъ друку. Додаємо при тѡмъ, що выдане се пѡдъ взглядомъ технічнымъ, дякуючи заходамъ Ставропігійского Института, котрый на друкъ сего дѣла спровадивъ цѣлкомъ нове письмо и илюстраційну фарбу, а також замовивъ въ фабрицѣ вѡдповѣдный папѣръ, буде стояти на высотѣ европейскихъ выдань. Се выдавництво повинно знайти якъ найширшу пѡдпору у Русинѡвъ, оно повинно знайти ся, що такъ скажемо, въ кождѡмъ рускѡмъ домѣ.

— **Буковиньска краєва рада шкѡльна** на засѣданю дня 17 н. ст. с. м. радила також надъ справою руского народнои школы въ Черновцяхъ. Позаякъ нарады рады шкѡльнои е тайній, то годѣ було довѣдати ся, якъ рѣшено сю преважну для Русинѡвъ справу. Коли-бъ однакъ рѣшене выпало некористно для Русинѡвъ черновецкихъ, то они будуть свого права доходити въ міністерствѣ, а евентуально навѣть у цѣсаря.

— **Ґраф Молодецкій зъ Манастирискъ** — якъ намъ доносять — внѣсъ до греко кат. Ординаріята въ Станиславовѣ предложене, щобы въ памятный день посвященя церкви въ Манастирискахъ вѡдправлювано по вѣчній часы торжественно богослужене на его интенцію зъ проповѣдію пѡдносячою его заслуги для рускои церкви, а вѡнъ зобовязуе ся вымурувати партеровый дѡмъ въ Манастирискахъ для рускихъ служебниць и вывѣнувати кѡльканацятьма морґами поля. Надѣятись, що дѣло полагодить ся по мысли фундатора, котрый являе ся однымъ зъ тыхъ панѡвъ польскихъ, що то далекій вѡдъ шовінізму звернного противъ Русинѡвъ...

— **Интерпеляцію въ справѣ лихвы по селахъ** — якъ вѣдомо — внесли въ радѣ державнѡй послы людовцѣ польскій Кремпа, Бойко и Вѣнковскій. Интерпеляцію сесю пѡдперли они цѣлымъ рядомъ фактѡвъ найогиднѣйшои лихвы, де н. пр. селянинъ за выпозиченыхъ 27 зр. заплативъ жидови 400 зр. а мимо того жидъ ще выточивъ ему екзекуційный процесъ о 20 зр. А кѡнчать свою интерпеляцію такъ: „Зваживши, що лихва въ Галичинѣ руйнуе сѣльске населене, пѡдписаній запытують міністра судовництва: чи схоче вѡнъ пригадати галицкимъ судовымъ властямъ, щобы истнуючій законъ о лихвѣ точно сповняли и тымъ способомъ освободили селяньство вѡдъ язвы лихварскихъ пявокъ?“

— **Знесене оплатъ за доручуване судовыхъ** письмъ е однымъ зъ найвѡльше некучихъ домаганъ сѣльскои людности. Оплаты сесій выносять у насъ рѡчно надъ 300.000 зр. и край черезъ се бѣднѣе. Справу сесію порушивъ уже бувъ и соймъ, приневоленый численными петиціями та внесенями, и взывавъ правительство знести тій оплаты; однакъ все надармо. Пѡсля новои цивільнои процедуры доручуване тыхъ письмъ мае вѡдбувати ся черезъ почту, а дорученемъ ихъ въ самѡй громадѣ мають заняти ся начальникъ громады и дворскій обшаръ. Цозаякъ въ Галичинѣ на 6.030 громадъ е ледви 800 почтовыхъ урядѡвъ, то въ мѣсцевостяхъ, де почты нема, будуть мусѣли письма судовій доручувати и дальше судовій пѡсланцѣ, черезъ що годѣ буде оплаты знести. Отже галицкій выдѣлъ краевый рѣшивъ вѡднестись до міністерства торговлѣ зъ вѡзваненмъ, щобъ оно зѡбльшило число почтъ въ краю и завело на-разѣ бодай въ кѡлькохъ повѣтахъ на пробу окружныхъ листоносѡвъ, котрій розносили бы по селахъ за малою оплатою письма урядовій и приватній та заступили собою не лише судовыхъ пѡсланцѣвъ але и громадскихъ, що два разы на тыждень ходять на почту и до староства. Такій окружній листоносы вѡдъ довшихъ лѣтъ заведенй въ Стирії. Для означеня въ приближеню коштѡвъ новои сеи институціи та порѡвнаня рѡзницѣ мѣжь тымъ, що выдають громады теперь на пѡсланцѣвъ, вѡзвавъ краевый выдѣлъ всѣ выдѣлы повѣтовій, щобы зѡбрали по всѣхъ громадахъ дотычній даній, а також донесли, кѡлько выдають на пѡсланцѣвъ своихъ въ кождѡмъ повѣтѣ выдѣлъ повѣтовый, староство, судъ и податковій уряды.

— **Огнѣ.** Въ Желдци коло Жовквы згорѣла до тла горальня и паровый млынъ, а то зъ причины лихои конструкціи руры, що вела вѡдъ печи черезъ наповненый дровами магазинъ. Шкода, майже цѣлковито убезпечена, выносить 41.000 зр. — На дворскѡмъ фольварку Бажанѡвка коло Сянока згорѣла стодола повна збожа и шопа зъ господарскими знарядами. Огонь бувъ пѡдложеный, а шкоду обчислено на 10.000 зр.

— **Выдѣлъ „Рускои бурсы“ въ Бережанахъ** складае сердечну подяку Вп. д-рови Кошевичеви, за даръ 7 зр. вѡдъ него и гостей на празднику въ Добощи. Щирому приклонникови бѣднои молодежи спаси-Бѡгъ!

— **П. І. Я. Луцикъ** просить насъ оголосити отсе его письмо: Послѣдными часами дѡставъ я вѡдъ кѡлькохъ читалень и вѡдъ особъ приватныхъ письма зъ просьбою о написанє вѡдповѣдного сценічного образка для нашихъ селянъ-аматорѡвъ. Черезъ кѡльканацять дневну слабость не мѡгъ я вѡдписати на всѣ письма, тому чиню се на сѣмъ мѣсци. Вѡдчуваючи потребу творѡвъ сценічныхъ, призначеныхъ для аматорѡвъ-селянъ, а заохоченый и тымъ, що такъ неудатній перший мои пробы, якъ „За сиротою Богъ зъ калитою“, „Правда все горою“, „Нѡчь Вифлеємска“ и другій поменшій мусѣли заступати до теперь бракъ вѡдповѣднѣйшихъ того рода творѡвъ, написавъ я три новій творы для сценъ селяньскихъ, а именно: „Въ своѣй хатѣ своя правда“, „Мы не дамося, насъ вѡльше тутъ!“ и „Не шукай щастя за моремъ“ [зъ житя еміґрантѡвъ], а крѡмъ того пишу образъ „Знесене панщины“ призначеный на слѣдуючій ювілейный рѡкъ. Всѣ тій образки загадую выдати окремыми книжочками, зъ которыхъ перша выйде 1-ого лютого 1898 р., а кожда слѣдуюча о мѣсяць пѡзнѣйше. Музикально-композиторску часть обѡйме одинъ зъ найвызначнѣйшихъ нашихъ композиторѡвъ, хочь маю надѣю, що зволять и другій нашій композиторы занятись музикою такъ охотно, якъ занялись нею при попереднихъ моихъ образкахъ, а именно о. Остапъ Нижанковскій [„За сиротою Богъ зъ калитою“], о. Кишакевичъ [„Правда все горою“] и о. Иванъ Бужанинъ [„Нѡчь Вифлеємска“]. Зъ огляду на працю, яку мушу мати при доглядѣ друку, и на мои щоденній занятя, я не въ силѣ писати теперь окремыхъ творѡвъ; що найвѡльше можу

дати вôдписати котрый зъ готовыхъ. Длятого прошу оправдати мою вôдмову, а такожь поручаю нове мое выдавництво ласкавôй опѣцѣ краянôвъ, що такъ сердечно приняли першй мои творы. Передплаты на друкуючу ся першу книжочку не розписую, тымъ бôльше, що по вôдтручею коштôвъ друку весь чистый дохôдъ призначую на будову рускои церкви-тверднѣ въ Новôмъ Санчи. Цѣна поодинокои книжочки буде 25 кр. черезъ що и найбѣднѣйшй читальнѣ зможуть ихъ набувати. — Зъ поважанемъ *І. Я Луцикъ*, Львôвъ, ул. Вôрменьска ч. 33, II. пов.

— Вправы мѣшаного хору „Львôвского Бояна“ вôдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7½ вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ [Ринокъ, 10, I. пов.] Выдѣлъ взываѣ всѣхъ Членôвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— **Самоубійства.** У Львовѣ застрѣлився ся въ фіякрѣ 20-лѣтный ученикъ VII. клясы гімназіи Францъ-Іосифа Едвардъ Витвицкій, родомъ зъ Мушкатôвки пôдъ Борщевомъ, де отець его бувъ обшарникомъ. Витвицкій бувъ, кажуть, дуже пильнымъ ученикомъ, а причиною самоубійства мавъ бути зробленый ему катихитомъ докôръ, що нѣбы вôдъ якогось часу вôнъ занедбуваѣ ся, хочь докôръ сей, якъ кажуть его товаришѣ, не бувъ оправданый. — Зновъ же въ огородѣ при улици Театиньскôй повѣсився ся 15-лѣтный придурковатый хлопець Антôнъ Лучайка, а наложивъ на себе руку черезъ те, що мати не давала ему курити тютюту. — Зъ нужды хотѣла отроити ся у Львовѣ одна вдовиця, мати кôлькоро дрôбныхъ дѣтей, однакъ скора помôчь лѣкарска спасла ю. — Въ Тернополи утопила ся въ ставѣ зъ незвѣстнои причины 17-лѣтна жидôвочка Найшпелеръ.

— **Вязнѣ при регуляціи рѣкъ.** При регуляційныхъ роботахъ при Днѣстрѣ було занятыхъ въ селѣ Сушици въ повѣтѣ старомѣскôмъ 106 вязнѣвъ изъ станиславôвского карного заведеня. Въ Сушици пôбудовано для нихъ бараки а харчѣвъ доставляло станиславôвске заведене, такъ що на удержаню вязнѣвъ пороблено бôльшй ощадности. Вязнѣвъ пильнувало десять дозорцѣвъ и заступникъ инспектора. Роботы ихъ узнано за добрй и зъ весною выѣдуть они на дальшу роботу. Изъ загального числа всѣхъ, що були высланй до Сушицѣ, 1 умеръ а 1 утѣкъ; остальнй выглядають добре и здоровй, але чи таке высыланѣ вязнѣвъ на роботу не вôдбираѣ хлѣба и такъ голодному населеню, се друга рѣчь...

— **Вôдлюдокъ.** Въ лѣсѣ Оголінечь пôдъ Аґрамомъ померъ минувшого тыждня въ вѣцѣ 70 лѣтъ селянинъ Джурсъ Маршалко, котрый 39 рокôвъ безперерывно живъ въ тôмъ лѣсѣ. Маршалко бувъ колись маючимъ господаремъ въ селѣ Нустерѣ, але втративши жѣнку та дѣтей, взявъ собѣ се такъ до серца, що удавъ ся до згаданого лѣса и замешкавъ пôдъ однымъ деревомъ. Лише якъ потребувавъ хлѣба або тютюну, йшовъ до поблизького села и жебравъ тй рѣчи. Носивъ на собѣ тôлько сорочку и шаравары, а цѣле его майно складало ся зъ мотыки, одного горшка и люльки. Коли довѣдавъ ся о тôмъ властитель лѣса, велѣвъ приносити вôдлюдкови правильно поживу и вôдъ того часу проживъ Маршалко спокôйно 30 лѣтъ, не опускаючи свого дерева.

— **Дрôбнй вѣсти.** Дня 23 н. ст. листопада вôдбуде ся въ Ланчинѣ коло Делятина вѣнчане п. Лукавецкого, ц. к. начальника суду въ Войниловѣ, зъ п. Емилією Михалевичѣвною, дочкою мѣсцевого пароха. — Стан. Рейханъ, малярь и рисовникъ, мешкаючій стало въ Парижи, именованый професоромъ рисункôвъ въ промысловôй школѣ у Львовѣ. — Въ Тирявѣ сôльнôй отворено торжественно читальню. — Кадетска школа у Львовѣ маѣ отворитись ажь 1-ого жовтня 1898 р. — На рôкъ тяжкои вязницѣ засудивъ трибиналъ бувшого урядника касы хорыхъ Гаращака. — Въ Пикуличахъ пôдъ Перемышлемъ пôдохочей сеяне почали онôгды бійку на велику скалю, при чôмъ одному зломили щоку. — Обставу до новои палаты перемыского епископа Чеховича повѣрено столярскôй робôтни Томаса.

ЯКО НОВЫЙ ЛѢКЪ НА ПРОПАСНИЦЮ т. в. о знаменитôй силѣ противъ пропасницѣ, выпробувавъ докторъ медицины Прайеръ въ Ельберфельдѣ Катрайнера солодову каву, звычайно коротко звану Кнайпа кавою. Вôнъ констатувавъ часто при пропасницяхъ, що богато пацієнтôвъ, такъ дѣтей якъ и дорослыхъ, уживаѣ за-для усмиреня горячковои жажды воды зъ малиновымъ або цитриновымъ сокомъ, але се не гасить жажды. Часто домагають ся сна для заспокоеня спраги кавы, що однакъ при пôднесенôмъ черезъ слаббсть темпераментѣ є шкôдливе, бо звѣстна рѣчь, що зерниста кава належить до роздразняючихъ напиткôвъ. Д-ръ Прайеръ знайшовъ на се способ черезъ то, що ставъ уживати въ такихъ случаяхъ нешкôдливои, а смакомъ цѣлкомъ зернисту каву нагадуючои Катрайнера кавы, а именно приказавъ ей пити зимною. У всѣхъ случаяхъ не лише уступила у горячковыхъ спрага, но показувала ся у недужыхъ полекша, бо-жь ужите тои кавы надгороджувало имъ заборону пôдчасъ слабости зернистои кавы. Черезъ ужите солодовои кавы пôдносить ся и успособлене недужихъ, бо вдоволяѣ ихъ бажаня, розвеселяѣ ихъ, а се вже найбôльше помагаѣ до скорого здужаня. При слабыхъ о высокôй горячковôй температурѣ треба додати до зимнои, а взглядно холоднои солодовои кавы одну або бôльше ложочокъ цитринового соку. Той самъ напôй маѣ найлѣпше примѣнене при запаленю легкихъ, инфлюенціи, дифтеріи, запаленю горла, ревматизмѣ ставôвъ и мушкулôвъ, при горячцѣ зъ ранъ и запаленю кишокъ. При дешевости солодовои кавы може и найбѣднѣйшй постаратись пôдчасъ слабости о сей напôй, для богатшихъ є вôнъ заразомъ добавкою до шкôдливои для здоровля зернистои кавы и даѣ имъ нагоду черезъ привычку въ часѣ недуги и по слабости пити сесю такъ здорову Катрайнера солодову каву чи то саму, чи яко вкусну домѣшку до зернистои кавы.

Наука, штука и література.

— **„Мертвый гôсть“.** Передъ кôлькома днями мали Бережаны нагоду бачити на сценѣ нашого народного театру майже преміеру, бо лишь одинокій разъ передъ тымъ грану штуку пана Б. М. — „Мертвого гостя“. Новôсть така у насъ не лучаѣсь часто, тому гадаю не годить ся збувати ѣи мовчанкою. Але-жь бо и писати про штуку п. Б. М. не такъ то легко. По перше тому, що бачили мы ѣи лишень разъ; по друге, що дивили-сьмо ся на ню якъ на новôсть и пôддавали-сьмо ся мимо волѣ тому чарови новости и свѣжости; по трете, не маѣмо пôдъ рукою анѣ писаного анѣ друкованого примѣрника и мусимо здати ся выключно на ласку памяти. Що вона собѣ вôдъ першого разу занотувала, те и передаѣмо.

Основа твору така:

Паньство Фтомины мають дочку-одиначку Терушку, панночку гарну и богату. У нихъ живъ ихъ своякъ, студентъ Савинъ, фольклористъ. Молодй свояки, звѣстно, матеріялъ небезпечный; такъ же и ту: знакомство двохъ кузинôвъ не скôнчило ся сухо — вони полюбили ся. Але тайкомъ, такъ, щобы родичѣ не знали. Савинъ любить ся и збираѣ етнографічнй матеріялы. Немало ихъ достатчуѣ ему старый слуга Фтоминыхъ Иванъ. Мѣжь нншими оповѣдаѣ ему про мертвого гостя. Той мертвый гôсть — то такій панокъ, высокого росту, гарно и богато одѣтый, зъ бѣлымъ лицемъ, що разъ на сто лѣтъ приѣзджаѣ до мѣста, робить знакомства зъ трема [звычайно зъ трема] заручеными панночками, а вôдтакъ, вшивши ся не лишень до ихъ серця, але такожь до ихъ спальнои комнаты, выбираѣ пригôдну хвилю и душить ихъ. Саме теперь, въ першу недѣлю по Лазарю, минаѣ сто лѣтъ, якъ вôнъ бувъ, а старый Иванъ и зъ нимъ всѣ мешканцѣ цѣлого мѣста є того переконаня, що вôнъ знôвъ явить ся.

Савинъ записавъ тото цѣкаве повѣрье и поѣхавъ кудысь, а лихо хоче, що до Фтоминыхъ саме въ тую нещасну недѣлю приѣзджаѣ Несторъ Богаченко, сынъ банкира зъ Кіева, щобы по волѣ свого батька, колишнього друга пана Фтомина, старатись о руку Терушки. Вôнъ мужчина высокій, на лици бѣлый, зъ борôдкою, чорно одѣтый и вельми богатый. Такъ и нѣчо дивного, що цѣле мѣсто бере его за мертвого гостя. Фтоминъ не вѣрить тому, вôнъ же прецѣнь не баба; але остаточно наслухавшись всѣлякого говореня та побачивши Богаченка, зъ выгляду справдѣ подôбного до того казочного мертвого гостя, починаѣ недовѣряти мнимому Богаченкови и собѣ-жь уважаѣ его чимсь неприроднымъ, якоюсь нечистою силою.

Теперь выходять дуже забавнй сцены. Богаченка всѣ боять ся и оминають его якъ мертвого гостя, а вôнъ того не знаѣ. Властитель готелю хоче пôзбути ся его свяченою водою и кропить комнату, що ѣи занявъ Богаченко. На те надходить Несторъ и ему дôстаѣ ся кропиломъ. Въ мѣстѣ переполохъ. Мешканцѣ хотять спровадити вôйско для охороны, або архіерея. Вкôнци городоначальникъ взываѣ Богаченка до себе на слѣдство. Городоначальникъ, хитра штука, выдурюѣ вôдъ гостя сотку на погорѣлцѣвъ, котрй нѣколи не погорѣли, и затираѣ руки зъ радости. Але панночки, Терушка, дочка Фтоминыхъ, и Ольга, дочка городоначальника, не вважають пана Богаченка мертвымъ гостемъ, лишень живымъ, звычайнымъ чоловѣкомъ. Вôнъ признаѣ ся передъ ними, що маѣ наречену, такожь Ольгу, и забавляѣ ихъ своимъ дотепомъ та великомѣскою огладою. Вôнъ тайкомъ заходить до дочки городоначальника и гостюѣ ся зъ привѣтными панночками.

Ихъ сходины зраджують ся, а теперь и городоначальникъ вѣрить, що то не Богаченко, а мертвый гôсть. Зъ великого переляку губить вытуманену сотку, котру знаходить его секретарь и заразомъ поліцай та ховаѣ, розумѣѣсь для себе. Черезъ те городоначальникъ впевняѣ ся ще дужче въ своѣмъ переконаню и теперь чинить ся паніка, якои годѣ описати. Тымчасомъ Богаченко довѣдуѣ ся, въ чôмъ дѣло, и тайкомъ въ ночи утѣкаѣ зъ готелю, а лишаѣ на столѣ листъ и множество дукатôвъ бѣдному властителеви гостинницѣ за хату и втрату гостей. Але по дорозѣ зъѣзджаѣ ся зъ Савиномъ, оповѣдаѣ ему цѣлу подѣю и оба ще разъ приѣзджають до Фтоминыхъ. Савинъ поясняѣ цѣлу рѣчь, каже, що то безперечно панъ Несторъ Богаченко, сынъ банкира зъ Кіева, а не жаденъ мертвый гôсть, але заразомъ заявляѣ, що Богаченко зарученый, отже не буде старатись о руку Терушки. Зъ того користаѣ вôнъ, Савинъ, освѣдчаѣ ся, а склопотанй Фтомины принимають его и благословлять дѣтей. Пôдъ той часъ ѣсть у Фтоминыхъ такожь городоначальникъ. Ему розъясняюѣ ся въ лобѣ, але тон соточки забути не годенъ...

Змѣстъ той, якъ самъ авторъ зазначуѣ, взятый зъ новелѣ Чокого тон-жь назвы, що комедія [Heinrich Zschokke's sämmtliche Novellen. Mertensiche Ausgabe. Erster Theil.] Авторъ запозичивъ ся у старого новеліста досыть значно. Деякй сцены взятй майже живцемъ; примѣромъ: стрѣча Богаченка зъ Фтоминымъ, розмова Богаченка зъ городоначальникомъ, и иншй. Деякй постати зовсѣмъ задержанй, деякй, якъ примѣромъ старого служачого Ивана, лишень запозиченй та вôдповѣдно до мѣсцевыхъ вôдносинъ и до цѣлости твору перетворенй. Тежь саме дѣѣ ся зъ колізіями: деякй взято прямо зъ новелѣ и перенесено на сцену, деякй докомпонувавъ самъ авторъ. А що тыхъ непорозумѣнь и колізій вже въ самôй новели ѣсть доволѣ, то въ комедіи такимъ чиномъ ихъ ажь за богато. Такъ примѣромъ непорозумѣне, мовь-бы то Терушка була въ любовныхъ зносинахъ зô старенькимъ Иваномъ, котрый ѣи выбавивъ и выплекавъ на своихъ рукахъ, ѣсть, на нашу гадку, не лишь непотрѣбне, але трошки несмачне и банальне. Те саме зъ городоначальникомъ: его постать занадто выкôнчена и розмова мѣжь нимъ а Богаченкомъ, хочь цѣкава, все-таки трохи за довга. Те саме можна сказати про розмову Богаченка зъ поліцаѣмъ чи тамъ зъ „урядникомъ“ городскимъ [актъ II]. За те до щасливыхъ додатковъ можна зачислити сцену, якъ властитель гостинницѣ кропить свяченою водою комнату, котру занявъ Богаченко, хотячи пôзбутись его, коли вôнъ справдѣ нечиста сила. Досыть щасливымъ епізодомъ є розмова мѣжь слугами готелевыми Катрусею и Петрусемъ.

Ще одна замѣтка: Авторъ перенѣсъ цѣлу подѣю зъ Нѣмеччины на Украину и надавъ ѣй [годить ся признати] досыть правдивый характеръ етнографічный. Не знати лишень, чи на Украинѣ справдѣ истнуѣ таке повѣре про мертвого гостя. Не маючи пôдъ руками вôдповѣдного матеріялу, не можемо сего знати; все-жь таки, на нашу гадку, належить зъ тымъ числити ся. Приписуване нашому народови чужихъ повѣрій, звычаѣвъ и забобонôвъ могло бы, сли не теперь, то колись, причинитись до наукового баламутства. Публикованй творы штуки и літературы стають свого рода документами...

Высше наведенй замѣтки и поданый змѣстъ вказують на те, що „Мертвый гôсть“ ѣсть не комедією, въ тôмъ значѣню якъ теперь розумѣѣмо, але фарсою. На фарсу ѣсть то рѣчь дуже ладна, хочь досыть безидейна. Але вôдъ фарсы годѣ вымагати якоись идеѣ, кромѣ тои одной: забавити або бодай заняти публику. Тôй цѣли вôдповѣдаѣ „Мертвый гôсть“ зовсѣмъ. Гостѣ [живй] не лишень занимають ся але и бавлять ся штукою черезъ цѣлый вечѣръ. Вôдъ першихъ слôвъ до послѣдныхъ слухаѣ ся зъ увагою и вдоволенѣмъ, а часто-густо годѣ здержатись вôдъ смѣху.

Та хотяй, якъ кажу, вôдъ фарсы не вымагаѣмо кромѣ того нѣякои бôльше цѣли и не шукаѣмо въ нѣй нѣякои идеи, то все-таки „Мертвый гôсть“ зраджуѣ якись цѣли подальшй, вказуѣ на якись слова захованй помѣжь стрôчками. Тая суспôльность украиньска, вôдъ бѣдного поліцая до богатого пана, така темна, така забобонна, а зъ другои стороны той городоначальникъ, отже чиновникъ, такій хитрый и вправный лапунъ, хабарникъ, немовь наводять насъ на якись дальше йдучй гадки и здогады. Якъ воно и ѣсть, тая суспôльность, позвольте сказати, така глупа вражаѣ насъ немило. Не перечимо, колись воно могло бути и такъ, и ще гôрше, воно може й нинѣ такъ само бути, але все-таки дивитись на се немило. Такъ само зъ тыми хабарами. Господи! де ихъ нема? Але въ такôй формѣ, якъ у „Мертвому гостеви“, стали вони анахронізмомъ. Наука до всякого дѣла добираѣ способу, а поступъ и тутъ заявивъ своѣ слово...

Що-до техніки — то вôдъ першого разу годѣ робити якись закиды. Противно, вона выглядаѣ досыть добре. Одно лишень кидаѣ ся въ очи: въ штуцѣ нема вызначнои жѣночои ролѣ. Вся увага звертаѣсь на мужчинъ. Такъ само нема нѣякого героя. Здаѣсь, що двоѣ молодыхъ и своякôвъ, Терушка и Савинъ, будуть осередкомъ твору; тымчасомъ вся акція обертаѣсь около Мертвого гостя, а вôнъ лишень помагаѣ, щобы герой пôбравъ ся зъ героинею. Тымчасомъ того героя бачимо тôлько на початку першого акту и на кôнци послѣдного.

Та все таки, наколи схочемо зъ оттыхъ гадокъ прийти до якогось загального высновку, то скажемо отсе: Авторъ не творивъ типôвъ чи тамъ характерôвъ, бо мавъ ихъ майже готовыхъ въ новели Чокого, не творивъ майже нѣякихъ ситуацій, бо по найбôльшôй части вони такожь взятй зъ тои-жь новелѣ, але за те надавъ своему творови правильну, живу и нѣчим не спинену акцію, а то все-таки ѣсть не абы-якою прикметою драматурґа. Тому-жь можна напевно сподѣвати ся, що авторъ, коли-бъ найшовъ щасливу тему та поробивъ основнй студіи, сотворивъ бы твôръ не абы-якои ваги. Правда, що то не рѣчь критики вдавати ся въ якусь ворожбу на будуче, але-жь мы заявили, що не пишемо критики, а лишь нотуѣмо свои замѣтки та гадки, а воно на нашь поглядъ зовсѣмъ слушна гадка. Мы ѣи пôдопремо ще й тымъ, що авторъ бувъ щасливымъ у выборѣ темы. Уложивъ штуку симпатичну, а публика нагородила его оплесками и заявила волю побачити на сценѣ. Розумѣѣсь, авторъ мусѣвъ вдоволити слушному бажаню публики.

До успѣху штуки не мало причинились артисты, граючи зъ такимъ житемъ, зъ такою охотою, що публика разъ-въ-разъ приневолена була бити брава. Зъ такою обсадою роль мôгъ бы нашь театръ выступити навѣть передъ публикою зложеною изъ самыхъ критикôвъ. Пп. Ольшаньскій, Полѣщукъ и Лопатиньскій були знаменитыми; п. Шеремета гравъ такожь добре. Про сего артиста треба сказати, що вôнъ робить значнй поступы, а деколи творить досыть удачнй креаціи. Жѣночй ролѣ були менче важнй, и артистки, хочь грали добре, не могли розвинути цѣлого засобу своихъ артистичныхъ способностій. При тôй обсадѣ роль, що мы бачили, поводженѣ штуки є запевнене, если не въ очехъ критики, то въ очехъ публики. — *Л.*

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои.

Презенту на опорожнену парохію Стопчатôвъ деканата пѣстяньского, цѣсарского наданя, надало ц. к. намѣстництво о. Теодорови Трачеви, дотеперѣшному парохови при домѣ карнôмъ въ Станиславовѣ.

Надѣслане.

Ball-Seidenstoffe 35 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), **porto- und steuer-frei ins Haus** Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 10 4

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 падолиста. Сегодня рано не надôйшли ще жадній вѣсти про залагоду справы мерсиньскои.

Атены 18 падолиста. Деліянісъ, переперши въ парляментѣ выбôръ президіи зъ помѣжь свого сторонництва, заходить ся повалити кабінетъ. Парляментъ буде имовѣрно розвязаный.

Канеа 18 падолиста. Сегодня маѣ сюды прибути нѣмецке судно, щобы забрати вôддѣлъ нѣмецкого войска, котрый вертаѣ до дому.

Конкурсъ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуѣ отсимъ конкурсъ на книжочку „про знесене панщины 1848 року“. Розвѣдка маѣ бути написана популярно и обнимати: вступъ историчный про положене руского народу въ Галичинѣ передъ 1848 ромъ, представлене 1848 року зъ огляду суспôльного, економічного и правно-політичного, якъ такожь конець про выхôсноване наданыхъ свобôдъ до остатныхъ часôвъ. Обемъ розвѣдки означуѣ ся на три до пяти аркушѣвъ друку. Рукописи належить надсылати до Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] найпôзнѣйше до кôнца мѣсяця сѣчня 1898 р.

Принята розвѣдка переходить на власнôсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою гонорара авторского по 15 зр. до 25 зр. вôдъ аркуша друку. Непринятй рукописи будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897.
Юліянъ Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подаѣ отсимъ до прилюдноі вѣдомости, що Календарь Товариства [книжочка 1 и 2 на рôкъ 1898] буде розсылати канцелярія товариства тôлько тымъ членамъ „Просвѣты“ що заплатили вкладки членьскй за рôкъ 1897.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897 р. (1—3)

Юл. Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

Надѣслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставниковъ, патериць и т. п. *поручаѣ свôй*

гуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзôвникъ 368 9—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	. .	15 кр.
Сѣканй легки	. .	12 „
Фляки	. .	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 63—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Кто пье Катрайнера Кнайпа солодову каву? Всѣ котрй люблять смачну каву, хочуть бути здоровй и хочуть щадити.

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припоручено и уживано изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 48—?

Такожь на раты мѣсячны. — **ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ** — Такожь на раты мѣсячны.

передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКѝ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескѝ и дамскѝ пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѝ, Ковпаки, Шапки мужескѝ, Шкôры у всѣхъ родахъ поодинôко и гуртовно, а такожь Верхи готовѝ до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матеріи найновѣйшѝ на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ.
Цѣны умѣренѝ, сталѝ.
244 Высше наведенѝ товары знаходять ся на складѣ. 25—20

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пôдоймае ся всякихъ робôтъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Євангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Руске Заведенє Бронзôвниче
при улици Рускôй число I.

Принимае **ЧАШѢ** до огневого золоченя вôдъ	7—10	зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вôдъ	20	зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вôдъ	10	зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНѝ [якъ до велич.] вôдъ	7	зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малѝ	15	зр.

СВѢЧКИ БЛЯШАНѝ зъ пружинами мальованѝ влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.
Всякѝ роботы бронзôвничѝ по значно зниженôй цѣнѣ лише пôдъ фірмою 862 9—10
Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЄНЬСКІЙ
Львовѣ, улиця Руска число 1.

Ковдры шитѝ
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручае Магазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Теофиль Копистиньскій
артистъ-маляръ
звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѝ рѣчи Принимае рѣзьбарскѝ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѝ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ Побôльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторія реставруе всякѝ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѝ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20

Зôставаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. **ЧАЙ** порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.
19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѝ и штайнґутовѝ огнетревалу папу дахову, асфальтовѝ плыты изоляційнѝ, дестильованý смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взаґалѣ **всякѝ матеріялы будôвляны** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство робôтъ бетонôвыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и рч 460. 121 10—?

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскѝ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными подаютъ „**Днѣстрови**“ можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшѝ сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшѝ услôвя и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимае вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позычки удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягае ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймаютъ ся. 4414

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякѝ паперы цѣнныѝ
И МОНЕТЫ
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.
374B 20—0

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААГЕРА
у Вѣдни
Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збôльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокôвъ, а такожь взаґалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнôмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.
У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Ґібнера.
Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 2—18
W. MAAGER, WIEN
III./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Фамілійный найлѣпшій
ЧАЙ
свѣжій, пôвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае
Выключный складъ чаѣвъ
А. ЭЙҐЄРА
Львôвъ, Сикстуска число 17.
367 *„Импресса“* 5—10

Цѣкавѝ рѣчи
Дуже интересныѝ оріґінальныѝ фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскôшныѝ катальоґи 30 кр. [за порто, закрытѝ] або зъ 50 великими взôрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 3-10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

КЛЬОЗЕТЫ комнатнѝ по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгѝ по зр. 15·— и 16 — насѣдовѝ по зр. 6 и 7·50
поручае **ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ**, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1595

Убогій ученикъ зъ V-ои клясы
шукае лекціи на селѣ. Адреса: Юрко Заболотный, poste restante. 394 3—3

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденвникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
Ніч				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**Ніч**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гроша.

Ч. 254. Львовъ, Пятниця 7 (19) Падолиста 1897 Рочникъ XVII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ стшпка.

Зъ табору нашихъ радикалѣвъ

„Громадский Голос“ въ остатнѣмъ нумерѣ зъ 15 с. м. принѣсъ на вступѣ цѣкаву заяву головного заряду радикальнои партіи дотычно обохъ радикалѣвъ-послѣвъ въ радѣ державнѣй — д-рѣвъ Окуневского и Яросевича.

Въ наслѣдокъ послѣдныхъ пригодъ въ вѣденьскѣй радѣ державнѣй — сказано въ тѣй заявѣ — зарядъ головнои руско-украиньскои партіи радикальнои заявляе, що *посолъ д-ръ Т. Окуневскій*, зъ хвилею, якъ усунувъ ся вѣдъ голосованя надъ внесенемъ Пацака, *переставъ бути репрезентантомъ руско-украиньскои партіи радикальнои.* Рѣвночасно высказуе зарядъ *сожалѣне* зъ причины, що *д-ръ Р. Яросевичъ, зъ личныхъ причинъ, вычеркнувъ свѣй пѣдпись пѣдъ внесенемъ на обжалованє д-ра Баденього, и взывае его, щобы безпроволочно переставъ бути госпітантомъ клюбу соціяльно-демократичного,* передовсѣмъ зъ огляду на становище, яке той клюбъ и презесъ его п. Дашиньскій заняли супроти посла Яросевича въ справѣ Обоѓого, а такожь длятого, що клюбъ той не пѣдписавъ внесеня п. Окуневского на обжалованє Баденього за галицкій выборы.

По сѣй заявѣ помѣщена статья о радикальныхъ послахъ у Вѣдни подае мотивы тои заявы.

Выключенє д-ра Окуневского зъ радикальнои партіи наступило за для трехъ его поступкѣвъ, незгѣдныхъ зъ програмою тои партіи. А то: 1) Д-ръ Окуневскій поставивъ въ парляментѣ интерпеляцію въ справѣ заборони [намѣстництвомъ] збираня складокъ на будову дому общества им. Качковского, а що бѣльше, мотивувавъ ви незгѣдно зъ характеромъ посла радикального. Въ тѣй интерпеляції восхвалено общество им. Качковского за „великій заслуги“ около пѣднесеня рускои народности, утвержденя въ народѣ религійности, вѣрности для державы и т. п. — а то є або неправдою, або таке, що зовсѣмъ не лицюе послови радикальному. Д-ръ Яросевичъ пѣдписавъ сю интерпеляцію нмовѣрно не перечитавши мотивѣвъ. — 2) Д-ръ Окуневскій поступивъ невѣдповѣдно при збираню пѣдписѣвъ пѣдъ внесенє на обжалованє Баденього за галицкій выборы, черезъ що нарушила ся солідарнѣсть послѣвъ-радикалѣвъ выцофанемъ пѣдпису Яросевича. — 3) Д-ръ Окуневскій усунувъ ся вѣдъ голосованя надъ внесенемъ Пацака и надъ веесенемъ Цаллінгера. Въ тѣмъ годѣ бачити выяву симпатій для Славянства, а радше охоту зробити личну прислугу гр. Баденьому.

Що-до д-ра Яросевича — „Громадский Голос“ въ справѣ цофненя пѣдпису пѣдъ внесенемъ д-ра Окуневского на обжалованє Баденього за галицкій выборы каже, що тутъ Яросевичъ не робивъ нѣякои ласки Окуневскому, тѣлько мавъ сповнити часть свого обовязку для селянъ, котрій его выбрали посломъ, отже хочь бы Окуневскій бувъ навѣть выбивъ его и выкинувъ, вѣнъ повиненъ бувъ вѣкномъ влѣзти и не уступити, доки и его пѣдписъ не бувъ бы пѣдъ тымъ внесенемъ, — а зъ соціяльно-демократичного клюбу повиненъ д ръ Яросевичъ выступити длятого, бо належанє его до того клюбу не принесло доси анѣ ему анѣ рускому народови нѣякои користи, а що бѣльше, принесло деякій значній шкоды. Не принесло користи, бо той клюбъ, мимо обѣцянки, не поставивъ внесеня на обжалованє Баденього за галицкій выборы, а принесло шкоду, бо той клюбъ, не допустивши д-ра Яросевича поставити интерпеляцію въ справѣ Обоѓого, скомпромітувавъ радикального посла.

До сего скажемо на-разѣ кѣлька слѣвъ.

Выключенє д-ра Окуневского зъ партіи радикальнои не здивуе нѣкого, хто знае, яки въ остатныхъ часахъ д-ръ Окуневскій „не пасувавъ“ радикаламъ, а радикалы ему. Стало ся, що — по послѣднѣмъ зъѣздѣ радикальнѣмъ — скорше чи пѣзнѣйше мусѣло наступити...

А що-до д-ра Яросевича — то цѣкава рѣчь, чи вѣнъ послухае вѣзваня заряду партіи и чи зѣрве зъ клюбомъ соціяльно-демократичнымъ. Вѣнъ властиво вже пѣсля ухвалы згаданого зъѣзду повиненъ бувъ се зробити, а прецѣнь не зробивъ... Впрочѣмъ радикальна партія остатными часами розкололась на двѣ фракціи, а одна фракція стоить именно за тымъ, щобы д-ръ Яросевичъ тримавъ ся Дашиньского...

Справы парляментарній.

[Угодова провізорія въ буджетовѣй комісіи. — Внесенє бар. Діпавлього, а правительство. — Засѣданє кола польского.]

Комісія буджетова полагодила на вчерашнѣмъ засѣданю справу угодовои провізоріи. Вѣдкинено такъ внесенє п Дашиньского, котрый жадавъ вѣдроченя угоды, якъ и всѣ поправки, котрыхъ зголошено 28. Такъ само вѣдкинено внесенє п. Бернрайтера, котрый жадавъ ухвалы, що 14-того параґрафу основныхъ законѣвъ не можна уживати при угодовѣй провізоріи. Такимъ чиномъ принято правительственный проэктъ закону о угодовѣй провізоріи въ другѣмъ и третѣмъ читаню. Референтомъ выбрано п. д-ра Пентака. П. Мілевскій зажадавъ опѣсля, щобы референтъ въ порозумѣню зъ голово о комісіи выладивъ, справоздане и, не вертаючи зъ нимъ вже передъ комісію, зложивъ его просто въ радѣ державнѣй. Надъ тымъ вне енемъ счала ся довша дискусія, въ котрѣй опозиція остро выступала противъ такого поведеня. П. Пініньскій противно, боронивъ внесеня, покликуючи ся на регулямінъ и на подѣбній выпадки давнѣйшій. Вкѣнци принято внесенє п. Мілевского, такъ що референтъ о угодовѣй провізоріи буде зложеный просто въ радѣ державнѣй, а комісія буджетова вже не буде въ тѣй справѣ сходити ся. Вѣ второкъ дѣстануть вже послы друковане справоздане, а въ середу прийде имовѣрно справа на чергу нарадъ палаты послѣвъ.

— —

Hlas Naroda довѣдуе ся, що въ палатѣ послѣвъ бѣльшѣсть для угодовои провізоріи вже запевнена. Той самъ дневникъ доносить такожь, що заразъ по залагодженю провізоріи прийде пѣдъ нарады палаты языкове внесенє бар. Діпавлього и буде передане окремѣй языковѣй комісіи, котра заразъ забере ся до роботы. Въ тѣй справѣ мало правительство навязати вже зъ лѣвицею новій переговоры. Коли бы въ комісіи не було выглядѣвъ на успѣхъ, то правительство вѣдъ себе внесе въ палатѣ законъ языковый и злагодить въ нѣмъ за згодою Чехѣвъ декотрій постановы своихъ розпоряджень языковыхъ. Правительство бажае, щобы той законъ перейшовъ бодай въ першѣмъ читаню и щобы его придѣлено окремѣй комісіи; длятого рада державна мае радити до кѣнця грудня.

— —

Коло польске радило вчера на тайнѣмъ засѣданю надъ тымъ, яке вму заняти становиско въ справѣ внесеня бар. Діпавлього При тѣмъ п. Хшановскій порушивъ такожь справу упослѣдженя (!) мовы польскои на Буковинѣ (!!), особливо въ народныхъ и середныхъ школахъ.

— —

Рада державна сегодня мае засѣданє.

Въ справѣ регуляція рѣкъ.

Зъ Старо-мѣского повѣту пишуть намъ:

Зъ весною с. р. розпочала ся въ старомѣскѣмъ повѣтѣ регуляція доплывѣвъ горѣшного Днѣстра. Однакъ сеся регуляція не обнимае властивыхъ доплывѣвъ, т. є. прибѣчныхъ рѣкъ, що то найбѣльшій роблять шкоды, а ограничаесь головно на малыхъ потѣчкахъ, що до тыхъ рѣкъ впадають, и называе ся „забудованемъ потокѣвъ“. Зъ регуляцією сполучене є залѣсенє просторѣвъ, на котрыхъ находять ся потоки призначенй до забудованя. Роботы мають довершати ся пѣсля уставы зъ дня 30 вересня 1884 р. [В. з. д. Ч. 117].

Важне се дѣло, дуже важне; тѣлько-жь якъ показуе ся, рѣльники зъ тои роботы не дуже можуть сподѣвати ся якогось хѣсна, а противно, они нараженй ще на ускупленє и такъ вже малои прадѣднои землѣ своеи. Поминѣмъ саму справу забудованя потѣчкѣвъ, котрій по забудованю нѣчимъ не причинять ся до усмиреня розгону прибувшихъ рѣкъ, и тій, якъ доси гуляли собѣ свободно, такъ и дальше будуть бушувати по праци людскѣй та уносити ви до Чорного моря, — а возьмѣмъ на увагу проэктъ залѣсеня.

Якій въ того проэкту выйде хосенъ для людей? чи економічный станъ властителѣвъ залѣсеного простору пѣднесе ся хоть о одробину? Нѣ, нѣколи! ту, сли не наступить втрата, убутокъ въ господарствѣ, то певно не прирѣстъ его. Того каже намъ сподѣвати ся сама уставa зъ дня 30 вересня 1884 р., котра властителямъ грунту, призначеного до залѣсеня, не забезпечуе нѣякихъ правъ на будуче, анѣ не означуе, якихъ користій они можуть сподѣвати ся изъ заведенои культуры. Противно, устава тая зредагована в на некористь дрѣбныхъ властителѣвъ, она просто вѣддае дрѣбного властителя въ руки предприемця и признае примусове вывласненє. Именно въ §. 4. выразно стоить: „Парцелѣ грунтовій [котрій мають бути залѣсенй] приналежній до поля робучого, *мають бути занятій черезъ вывласненє* на рѣчь предприемця въ тыхъ случаяхъ, коли заходить узасадненый *сумнѣвъ*, чи при полишеню ихъ въ дотыхчасовѣмъ посѣданю станъ ихъ, потрѣбный до цѣли предприемства, буде цѣлковито и въ часѣ властивѣмъ урядженый и пѣзнѣйше утриманый“. Ну, *сумнѣвъ* знайти — то не порохъ анѣ Америку. Коли хто схоче знайти сумнѣвъ, то знайде и въ тѣмъ, чи 2 а 2 є 4; вѣнъ скаже на примѣръ, що одно 2

ТРИДНЕВНЕ ЧИСТИЛИЩЕ.

— —

У мене й гадки не було, що буду мѣгъ ще писати не то вже сесй спомины, а и звычайній квітки на мясо, полотно, черевички, шпильки и другій вытребеньки. А такъ то все наразъ лучило ся, й самъ не знаю якъ. Въ пятницю вернувъ я зъ вѣча зѣ Львова. Правда, що у мене все бурило ся, живчикъ бивъ наче-бъ молотомъ, у грудехъ запирало вѣд дыхъ, а руки стискали ся въ кулаки. Я радъ бувъ насильно зняти льва зъ „Народного Дому“ и завезти его де въ саму окраину нашого краю... Та розумъ казавъ: сиди тихо, а то ще бѣда буде!

До того я й не самъ бувъ; були зѣ мною Анночка и Дозя. Они скоренько потѣшились по розвязаню вѣча, — вѣдъ вѣкна до вѣкна, вѣдъ склепику до склепику... У мене все лекше й лекше ставало въ мошонцѣ, а тяжше на серци.

Въ пятницю вернули мы домѣвъ, вечеромъ стало мене морозити, мабуть причепила ся якась бѣда — львѣвскою поліцією не сконфіскована анѣ розвязана пропасниця.

— Мамо, я якійсь не здоровый...

Моя „мама“ ажь въ руки сплеснула.

— Видишь! я казала! По що тобѣ було ѣхати? Напытавъ собѣ бѣды та й буде теперь празникъ. А ту вчера по селѣ розпытувавъ жандармъ, чи то правда, що ты поѣхавъ на „бунтъ“ до Львова...

Менѣ стало ще зимнѣйше.

За хвилинку лежавъ я вже на постели, прикрытый двома перинами и своими старыми лисами. Моя мама обняла команду. Въ хатѣ вчинивъ ся рухъ. Химка дула въ самоваръ, що чути було зъ пекарнѣ черезъ три хаты ажь до мови спальнѣ; Мотря выгортала зѣ всѣхъ печей попѣлъ на теплій оклады; жѣнка честного Онисима радила гербату зъ липового цвѣту, цинамону, черниць и чорного бозу, Анночка побѣгла до учителки за Pain-Expeller-омъ, а честный Онисимъ радивъ таки выпити звычайнои зъ перцемъ, то й переѣсть у нутрѣ всьо вывезене зѣ Львова.

Менѣ тымчасомъ ставало вже й парно. Лихорадка уступала, а по пятьохъ кухляхъ сильного чаю пѣтъ ударивъ на мене, горячка ставала бѣльшати.

— Пий, таточку, пий! ще оденъ кухликъ, на силу пий!

— Нѣ, мамунцю, не можу! у мене горячка...

— Нещастя мое! — заридала жѣнка, а за нею и вся дѣтвора. Чоловѣкови выдало ся, наче-бъ справдѣ лежавъ уже на смертнѣй постели. Я заплющивъ очи, въ головѣ стало шумѣти, кровь била сильно до чола.

— Таточку! напий ся лімоняды, конче! на силу пий!

Жѣнка просить, дѣти плачуть, пѣдъ нѣсъ тычать кухликъ, и не выпий же! Три кухлики на горячку, пять на пропасницю... все те обезсилило мене цѣлковито. Горячка вмагала ся все бѣльше й бѣльше. Наче-бъ крѣзь сонъ чувъ я плачь дѣтей, голосѣне жѣнки, дорады Химки, Мотрѣ, Онисима та й кѣлькохъ жѣнокъ изъ села, що прибѣгли на першу звѣстку о моѣй недузѣ. Учителька принесла зъ собою шкѣльну книжку о гігіенѣ и фляшочку кольоньскои воды.

— Татунцю, може бы ты напивъ ся вина?

— Нѣ, панѣ, хрань Боже! — перебила учителька. — Вина найгѣрше! Слухайте, що тутъ пише въ книжцѣ...

— Може росолу доброго зъ молодои курочки?

— Але-жь про-Бѣгъ! що вы зновъ? Химба бы росолу зъ телятины; инакшій затовщуе жолудокъ, прибѣльшуе горячку — твердила учителька пѣсля книжки.

А тымчасомъ акція ратункова не переставала. До нѣгъ и до черева прикладали менѣ на змѣну баньки зъ кипяткомъ и оклады зъ попелу, такій горячій, що годѣ було выдержати. Химка спалила въ печи три вереты сухихъ трѣсокъ, у хатѣ стало душно, мовь-бы въ парни, перины, лисы и покладенй верхомъ подушки — все то лежало на менѣ, тисло, парило, выкликувало пѣтъ, що струею лявъ ся менѣ зъ чола и выступавъ по цѣлому тѣлѣ.

— То якъ-разъ добре! — казала учителька. — Пѣтъ очищуе поры въ шкѣрѣ, допускае до нея чистый воздухъ, пѣтъ то початокъ оздоровѣня.

Та не вгадала сердечна! Менѣ не то не лекшало, а противно, стало колоти въ грудехъ, а опѣсля и въ правѣмъ боцѣ.

Плачь и риданє взмогли ся. Дѣяло ся якось по пѣвночи, хвиля сама собою — тяжка. Я попавъ мовь-бы въ пѣвъ сну, дивній привиды наводились на очи, горячка робила свое.

— Хрону пѣдъ нѣсъ! — радила Онисимиха.

— Не можна, кумо, не можна! Хиба ноги вытирати теплою оливою, — радила стара Варка, одна въ тыхъ жѣнокъ, що „знають ся“ на тѣмъ.

И хрѣнъ и олива не помагали нѣчого. Жѣнка натирала менѣ чоло кольоньскою водою, купленою мабуть въ куликѣвскѣмъ магазинѣ, бо вонь ви добивала мене. Химка топила дальше въ печи. Анночка варила росѣлъ таки зъ курки, а учителька, обиджена, замкнула книжку и значущо кивала головою.

— Татунцю, росѣлъ! ѣдж, на силу, конче, бодай пару ложокъ!

У мене не було силы хочь-бы головою заперечити. Не диво, на перины и лисы и подушки накинено ще жѣнчине футро. Жѣнка стала мене якъ малу дитину годувати росоломъ. На силу пролыкавъ я ложку по ложцѣ, а жѣнка, осмѣлена тымъ, почала мене потѣшати:

— Отъ такъ! зъѣшь цѣлый тарѣль росолу, потѣмъ напешь ся чаю, выпрѣешь и буде гараздъ!...

Тымчасомъ оно мало статись инакше. Менѣ не лекшало, а ставало зле дуже зле.

— Що робити? що робити? — голосила жѣнка.

— О! маю раду! — скликнула Анночка.

— Яку? яку? — запытали въ голосъ жѣнка, и Дозя, и учителька, и Онисимъ, и всѣ хто бувъ при тѣмъ.

— Пѣслати конѣ зъ листомъ по Домініканьского пана старосту!

Наче-бъ самъ ангелъ небесный по-

неповне и друге нецѣле, отже вже нема цѣлыхъ 4. Тажь мы видимо здоровй, якъ зъ неправды робить ся правду а зъ правды неправду, и все те дбстає ще печать урядову, — а що-жь доперва сумнѣвъ якійсь „узасаднити?“ Що лекшого на свѣтѣ, якъ узасаднити сумнѣвъ, чи зможе хлопъ пбсля вымогъ техніки лѣсной засадити ¼, ½, 1 або й ббльше морґбвъ землѣ лѣсомъ и утримувати потому тй культуры въ такбмъ станѣ, якъ того вымагає цѣль предприемства? А хоть-бы впрочбмъ и все потрѣбне зробивъ, чи тымъ вже усуне всякій сумнѣвъ, що нѣякъ вже не можна буде его узасаднити? Хто-жь буде той сумнѣвъ узасаднювати? Предприемець самъ.

Предприемство реґуляціи Днѣстра а тымъ самымъ и залѣсеня взявъ на себе край по мысли ухвалы соймовои зъ 18 мая 1896 р. [В. з. кр. ч. 36]. Такъ отже справу вывласнюваня буде рѣшати выдѣлъ краевый. Але выдѣлъ не буде сумнѣву узасаднювати, тблько просто ухвалювати вывласненє. Противъ ухвалъ того рода нема вже рекурсу. Вправдѣ въ §. 14. говорить ся, що квестіи вывласненя грунту въ першбй инстанціи рѣшає власть краева, т. є. намѣстництво, а въ другбй міністеръ рбльництва, однакъ се має значѣнє ббльше теоретичне. Проєктъ реґуляціи вразъ изъ залѣсенємъ мусить перейти черезъ руки власти краевои и бути затвердженымъ черезъ міністра рбльництва, якъ се выразно наказує §. 11. уставы. Отже чи можливо, щобы такъ власть краева якъ и міністеръ рбльництва противорѣчили собѣ потому, наколи-бъ хотѣли стануги по сторонѣ властителя напротивъ предприемця, котрый опре ся на §. 4. и скаже, що вывласненє лежить въ интересѣ предприемства? Тутъ рекуруючій мусѣвъ бы доказати, що всякій сумнѣвъ предприемця, узасадненый въ дусѣ §. 4., є безпбдставный, а того нѣхто зъ дрббныхъ властителѣвъ якъ свѣтъ не докаже. Таку вѣру може знайти хиба одинъ панъ, властитель великихъ обшарбвъ свого лѣса. Взагалѣ §. 4. уставы зъ дня 30 вересня 1884 є дуже крутый и тутъ заразъ пбзнати, якои то куклы яйце. Для властителя малои посѣлости вбнъ зъ-горы вже декретує вывласненє а для дѣдичѣвъ отвирає выгбдну фбрточку для выходу. Надто тымъ послѣднымъ, коли-бы предприемець хотѣвъ котрогось изъ нихъ притримати въ тбй фбрточцѣ, отвирає §. 14. дорогу рекурсу до намѣстництва и міністра рбльництва. По тбй то причинѣ при комісіяхъ пертрактаційныхъ о грунты хлопскій є заразомъ два таксаторы, котрй оцѣнюють вартбсть грунту. Въ старомѣскбмъ повѣтѣ такими таксаторами є: оденъ вбдъ миски автономічнои, Стефанъ Дерезиньскій, люстраторъ повѣтовый, а другій вбдь копыта, Фастнахъ, шевскій полатайко въ Старбмъ-мѣстѣ. Такихъ двохъ знатокбвъ зъ поля аґрономіи и чортъ бувъ бы лѣпшихъ не дббравъ, абы бувъ сто паръ ходакбвъ сходивъ!

Отже, якъ бачимо, устава вбддає дрббныхъ властителѣвъ цѣлковито на ласку и неласку предприемця. Не ходить ту о охорону культуры, бо на те є особный §. 22., котрый накладає грубй кары на шкбдникбвъ. Найменша кара выносить 5 зр. або 24 годинъ арешту, а може бути пбдвышена ажь до 500 зр, а арештъ до 3 мѣсяцѣвъ. Надзбръ надъ утриманємъ культуры въ добрбмъ станѣ буде выконувати технікъ лѣсный [§. 19.] придѣленый до староства яко урядникъ. Кары отже буде вымѣрювати староство на пбдставѣ рѣшень техніка лѣсного. Якій тутъ инструментъ вдячный надає ся нашимъ Бѣлиньскимъ є tutti quanti до загранія маршу турецкого на нуту ба-де-ні-дуръ для бѣдныхъ людей, нема що й казати!

На тбмъ мы бы рѣчь нашу може й скбнчили, якъ бы не спеціяльній нашй вбдносины галицкй и то славне решето польске, черезъ котре всяку уставу державну верховоды краевй пересѣвають для Русинбвъ. Въ виду того мы мусимо тую справу ще изъ становиска політичного осудити. До сего уповажняє насъ тая важна обставина, що реґуляцію Днѣстра вразъ изъ потрѣбнымъ залѣсенємъ взявъ въ предприемство край, а не правительство.

Якъ звѣстно, наша краева управа спочивае въ рукахъ чисто-польскихъ и характеръ ей проявлявсь у всѣмъ маркантно польскій. Возьмѣмъ хочь-бы тй стовпы при дорогахъ краевыхъ: чому они носять краску польску, не галицку, краеву? А вже найвымовнѣйшимъ доказомъ того рода є ухвала зъ послѣднои сесіи соймовои, щобы коштомъ краю въ память 50-лѣтного ювілея Его Вел. цѣсаря вбдреставрувати замокъ королѣвскій на Вавелю. Скоро-жь у насъ такій нагоды выкористовувсь для цѣлей чисто національныхъ, то можна сподѣватись напевно и дальшихъ консеквенцій въ тбмъ дусѣ. Нинѣ вбдновлявсь замокъ королѣвскій а завтра буде ся вѣнувати короля. Давнй добра коронній польскй перейшли въ чужй руки, отже треба бы новй якійсь утворити.. На-разѣ приготовить ся лишь теренъ. Край черезъ залѣсенє при нагодѣ реґуляціи Днѣстра и иншихъ рѣкъ прийде въ посѣданє ббльшихъ комплексбвъ лѣсбвъ, а вбдтакъ при данбй нагодѣ ббльшбсть соймова, выбрана пбсля нинѣшнои ординаціи выборчои, спокбйно вже буде могла ухвалити собѣ, щобы лѣсы краевй ужити на вывѣнованє королѣвъ...

Тымъ то и дасть ся пояснити, чому при реґуляціи Днѣстра ббльше змагають на залѣсенє, якъ на реґуляцію доплывбвъ. Н. пр. въ Стрѣльбичахъ пбсля выготовленого вже пляну хотѣли пбдъ залѣсенє забрати до 800 морґбвъ землѣ, мѣжь тымъ самого громадского пасовиска 241 морґбвъ. Впадає тутъ въ очи, що о границю въ тбмъ самбмъ мѣсци забрано вже пбдъ залѣсенє грунты Старого-мѣста, а въ притыкаючихъ границяхъ мають ще забрати грунты Тершова, Лѣнины великои а може ще и Билича долѣшного. Пбсля того проєкту лѣсъ краевый выносивъ бы до якихъ 2000 морґбвъ або й ббльше. Коли въ Стрѣльбича ъ оголосили, що будуть реґулювати потоки, всѣ гадали, що то вбдносить ся до т. зв. рѣкъ, и нарбдъ ажь зрадѣвъ зъ утѣхи. А є ту ажь три рѣки: одна ббльша звана Яблбнка, що плыне селомъ, и тая заберає людямъ що-найкрасшй огороды, ба навѣть и хаты; другй двѣ меншй, що плынуть помежи полями, и тй зновъ уносять зъ собою що-найлѣпшй рблѣ и луки. Тымчасомъ проєктъ анѣ одног зъ нихъ не дотыкає, а натомѣсть обнимає три маленькй потбчки, котрй нѣколи нѣкому жаднои шкоды не зробили анѣ зробити навѣть не можуть. То потбчки, що навѣть не плынуть межи берегами, але розливають ся по муравѣ, якъ то кажуть — тблько „слезять“ та землю ялову звогчують. Очевидно, що скоро хотять ихъ реґулювати, то не длятого, яко-бы они шкбдній були, але длятого, щобы при тбй нагодѣ забрати пбдъ залѣсенє якихъ до 800 морґбвъ землѣ, на котрыхъ просторѣ они знаходять ся. А треба знати, що ту є вже до 150 морґбвъ лѣса дуже ладного. И дто цѣла уббчь горы, що творить пасовиско, густо покрыта кряками лѣщины, вбльшины и иншими зарослями, а доказувати чей-же не треба, що кряки борше повздержать наглый спадъ воды, анѣжь ялицѣ, та й що дерева листній ббльше спотребовують вогкости анѣжь шпильковй.

Проєктови выдѣлу краевого громадяне Стрѣльбичь спротивили ся въ цѣлости. По мысли §. 12. уставы зъ 30 вересня 1884 кождый интересованый властитель внѣсъ протестъ до староства. Надто цѣла громада внесла вбдъ себе довше умотивованый протестъ ґреміяльно. Дня 9 серпня с. р. приѣхала була комісія зъ таксаторами для пертрактаціи зъ людьми, мала урядувати черезъ три днѣ. але що люде на нѣчо не хотѣли пристати, то таки того самого дня вбдъѣхала. Якъ справа скбнчить ся дальше, не знати, але то можна на певно сказати, що сли выдѣлъ краевый доконче схоче обстати при своѣмъ, то выдѣлъ для половины села може напередъ старатись о паспорты до Бразиліи. На проєктованыхъ пбдъ залѣсенє грунтахъ є $^2/_3$ орного поля, одна часть є лѣса а решта становить головне пасовиско. На самыхъ громадскихъ грунтахъ є кблькадесять морґбвъ орного поля, котре становить головну пбдпору для тыхъ, що мають мало грунту. По забраню того грунту людямъ вразъ нема що въ селѣ робити!

Кбнчачи заявляємо:

I. Реґуляцію рѣкъ радо будемо пбдпирати мѣжь народомъ, але якъ довго ино тая реґуляція буде мати на цѣли выключно охорону працѣ людскои противъ грбзного елементу. Однакъ одно мусимо пбднести: Кошты, якй край выкладає на роботы реґуляційнй, є за высокй. Н. пр. за грошѣ, котрй выложено на реґуляцію потока въ Сушици рыковбй, можна було купити цѣле село и всѣхъ людей зъ Сушицѣ вразъ изъ хатами, всѣмъ добыткомъ и навѣть зъ ихъ смѣтемъ, перенести туда та й ще на загосподарованє де-що дати.

II. Дотычно-жь залѣсеня будемо ему опиратись такъ довго, доки §. 4 уставы зъ д. 30 вересня 1884 не буде выкиненый и особною уставою не буде заґарантовано, що залѣсена просторонь збстане при своихъ властителяхъ. Надто зъ огляду на нашй галицкй вбдносины домагаємо ся, абы се предприемство взяла на себе держава, т. є. правительство, а не край, бо якъ довго Галичина не буде подѣлена на двѣ части, такъ довго мы Русины до нинѣшнои управы краевои, зазначившои ся маркантно-польскою, не можемо мати найменшого довѣря...

Переглядъ політичный.

На зборахъ польскихъ соціялістбвъ у Вѣдни говоривъ въ недѣлю п. Дашиньскій о положеню політичнбмъ. Союзъ соціяльныхъ демократбвъ — каже бесѣдникъ — выступивъ въ послѣдныхъ часахъ зъ дуже важнымъ внесенємъ на знесенє 14-того параґрафу основныхъ законбвъ. Що безъ того параґрафу можна дуже добре обойти ся, показує угорска конституція, котра его не має. Опбсля обговорювавъ бесѣдникъ теперѣшній парляментарній вбдносины, характеристичній обструкціёю, котру завинивъ ґр. Бадені языковыми розпорядженями. Соціяльній демократы выходять зъ того погляду, що змѣстъ языковыхъ розпоряджень є въ значнбй части оправданый, але хибна є дорога, на яку пустивъ ся ґр. Бадені, а соціяльній демократы не можуть допустити, щобы такъ важній справы полагоджувано розпорядженями. Спокбй національный може настати лише черезъ угоду мѣжь самыми народностями. Длятого соціяльній демократы мусѣли выступити противъ торгу, якого ґр. Бадені добивъ зъ молодо-Чехами. Вже те одно давало имъ достаточну причину до опозиціи противъ ґр. Баденього; але та опозиція мусѣла стати ще сильнѣйшою черезъ те, що ґр. Бадені є тымъ міністромъ, котрый перевѣвъ галицкй выборы. Коли бы соціяльній демократы при тбмъ всѣмъ попирали Баденього, то ихъ выборцѣ справедливо плювали бы имъ въ очи и звали бы их зрадниками. Докоряють галицкимъ посламъ соціяльно-демократичнымъ, що они бѣгають за Нѣмцями; але се неправда, бо противно они мусять завсѣгды пбдганяти Нѣмцѣвъ, межи котрыми богато є такихъ, що охотно подались бы. Бесѣдникъ збйшовъ опбсля на голосоване зъ минувшои пятницѣ, коли Бадені здобувъ для себе ббльшбсть лише шѣстьохъ голосбвъ. Въ такбй хвили, коли Бадені стоявъ надъ пропастею и мало що не поваливъ ся у ню, послы, котрй хлопамъ присягали на хрестъ святый и на евангелія, що будуть воювати противъ Баденього, зважили ся голосувати за нимъ. Коли кс. Стояловскій, переслѣдуваный властями, ходивъ зъ вязницѣ до вязницѣ, тогдѣ казавъ, що вбнъ соціяльный демократъ и принимавъ вбдъ соціяльныхъ демократбвъ помбчь; але коли ставъ мирити ся зъ Римомъ, тогдѣ потребувавъ Баденього и за те запродавъ ему хлопбвъ. Коли бы Стояловцѣ були бодай здержали ся вбдъ голосованя, то вже зле бувъ бы выйшовъ Бадені; а то якъ разъ они, котрыхъ хлопы на те выбрали, щобы поборювали Баденього и его систему, они уратували ему житє. Треба отверто сказати, що тй люде запродали ся Баденьому. Мы — каже бесѣдникъ — станемо передъ хлопами и скажемо имъ: „Вашй послы зрадили и продали васъ!“ Що такій Шаверъ голосувавъ за Баденімъ, те насъ не дивує. Але що вся фракція, выґрана зъ такими жертвами, голосувала якъ оденъ за Баденімъ, те дуже насъ заболѣло. Оденъ зъ тыхъ послбвъ выразно сказавъ: „Чи я належу до ббльшости чи до меншости, своихъ десять зр. я дбстаю у всякбмъ разѣ“. Се нѣщо иншого, якъ Юды, що продають свбй нарбдъ за кблька срѣбнякбвъ. Цѣлкомъ инше вражѣнє зробили на насъ рускй послы: они по просту осмѣшили ся. Тй люде, що два днѣ передъ тымъ внесли обжалованє на Баденього, причинили ся до того, щобы ему уратувати житє. Замѣтна рѣчь: що тблько є здорового въ опозиційнбмъ руху того неволеного народу, те переходить до насъ (Голосы: Нехай жие Яросевичь!). [Радикальне сторонництво руске якось не згоджує ся зъ тою похвалою, бо п. Яросевичеви велить выступити зъ клюбу соціяльныхъ демократбвъ. *Прим. Ред.*] П. Дашиньскій обговорювавъ дальше справу угоды зъ Угорщиною и указавъ на те, якъ то иншимъ часомъ Угры хвалять ся своимъ великимъ промысломъ, а теперь удають бѣдныхъ хлопбвъ, котрй не мають нѣчого, коли противно Австрія мовь бы є богатый край. Въ Угорщинѣ нема навѣть тои марнои охороны для роббтникбвъ, яка є въ Австріи; нема навѣть забороны уживаня дѣтей до роботы; тамъ панує ще повна воля вызыскуваня працѣ. Длятого треба передовсѣмъ домагати ся при угодѣ зъ Угорщиною, щобы тамъ заведено охорону роббтникбвъ. Ся справа угоды є пекуча, а Бадені незадовго буде мусѣвъ вбдповѣсти на наше питанє: „Чи пбдешь разъ вже до дому?“ — На зборахъ ухвалено резолюцію, котрою высказує ся довѣре до соціяльно-демократичныхъ послбвъ.

Народный збброъ кретеньскихъ христіянъ, що збйшовъ ся въ Мильопотамосѣ, принявъ таку ухвалу, котрою заявляє, що готовъ приняти обѣцювану Кретенцямъ автономію:

зъ уваги, що теперь, коли скбнчивъ ся грецко-турецкій спбръ, настала хвиля, коли

давъ сесю раду, въ хатѣ ворухнуло ся все мовь-бы пбдчасъ зворушеня Силоамскои купелѣ.

Дивнымъ дивомъ я уснувъ, та не довгій то бувъ сонъ. У грудехъ пекло й кололо, привиды не сходили зъ очей. Передо мною усе стоявъ той комісарь, що розвязавъ вѣче, якійсь грбзный, наче-бъ зъѣсти мене хотѣвъ... Я що хвиля глядѣвъ передъ себе та силувавъ ся зббрати гадки, то зновъ заморока чѣпалась ума. Крбзь вбконця почало сѣрѣти, то благословилось на свѣтъ Божій... Моя жѣнка сидѣла при моихъ ногахъ и плакала, дѣвчата зъ учителькою оперлись на лежанцѣ и заснули... бѣдній, помученій! Решта моихъ спасателѣвъ вынесла ся до пекарнѣ, лишь Онисимъ сидѣвъ коло дверей и понуривъ голову. Мы зросли разомъ, разомъ переходили всѣ бѣды и нещастя, не въ однбмъ одну думку мали...

На дворѣ чинивъ ся день Божій. Сонце червонымъ та веселымъ лицемъ глядѣло на землю — и менѣ стало крихбтку лекше. Зновъ зворушилось усе въ хатѣ — то приѣхавъ панъ староста.

— Якъ можна, panie dzieju? якъ можна? — лепетавъ вбнъ. — Не дати сейчасъ знати! То не жарты, у Франціи люде мруть якъ мухи, и у насъ те саме, panie dzieju, починає ся...

При тыхъ словахъ скидавъ вбнъ зб себе шубу и всякій шалики та затиравъ руки, наче-бъ то вже водохрещеньскій настали морозы.

— Заразъ, panie dzieju! изъ зимна не можна пбдходити до слабого... Не журѣть ся, я привѣзъ изъ собою маріяцельскій каплѣ, и зегофера, и морізоны, и воду зъ Люрдъ... Поставимо діяґнозу, а не поможе одно, то мусить помогти друге...

И почавъ ся для мене день стражданя. Правда, футро та подушки и одна перина пбйшли прочь, та за то почала ся радикальна курація пбсля рецепты, якои научивъ ся панъ староста у „ojcбw“...

Однакъ привезенй средства не помагали. Я выпивъ чи не цѣлу фляшку воды зъ Люрдъ, паробокъ на кони ѣздивъ до дому пана старосты по новй лѣки — все не помагало. Менѣ ставало гбрше й гбрше, въ тяжкбй горячцѣ ставъ я не пбзнавати Божого свѣта.

— Прошу пана старосты, — радить Варка, — торбкъ, якъ було такъ само Панькови въ дворѣ, то помогла юшка зъ сушенины зъ перцемъ. Вбнъ ѣздивъ и застудивъ ся, такъ само и вони, якъ вертали зб Львова...

— Со?! — скрикнувъ панъ староста, — то сусѣдъ ѣздивъ до Львова?

— Та ѣздивъ, — вбдповѣдає несмѣло жѣнка.

— Може ще й на вѣче?

Я не мавъ силы дати жѣнцѣ знаку, абы вже й не говорила нѣчого.

— А такъ! то вже розумѣю... А радивъ я, радивъ! По що, panie dzieju? Та й дававъ я сусѣдови читати артикулъ „Z mętów polityki ruskiej“... Га! то инша рѣчь... то буде запалене мозку. Звычайно, наслухавъ ся, набилось въ голову... Ану, компресы! разъ-два! зимній на голову, а теплй на ноги...

Моя жѣнка була вже такъ обезсилена, що й не противилась. Щастє, що пбдъ уступивъ трохи, а то були бы мене забили тыми компресами. Мимо моленя жѣнки я не бувъ въ силѣ и одной ложки росолу проковтнути. Пбдъ вечѣръ горячка прибула. Жѣнка, дѣти, прислуга — все плакало тяжкимъ плачемъ. Я самъ не знавъ, що зб мною, въ голову било все нѣбы молотомъ, передъ очима вже не одинъ комісарь, але ажь три...

Вкбнци самъ староста ударивъ ся по поламъ и збтхнувъ тяжко.

— Га! нема рады! А казавъ я... По що ѣхати на вѣче? Теперь маешь!

На сй слова вже не плачь, а ревбтъ понѣсъ ся въ хатѣ. Що дѣяло ся въ менѣ, одинъ Богъ знає.

— А я знавъ бы ще раду! — вбдозвавъ ся Онисимъ.

— Яку?...

— Пбслати по дохтора!

— Золота рада, panie dzieju! А намъ и на гадку не впало... Онисиме, запрягай! Заразъ ѣхати! у мене конѣ змѣнити! разъ-два! А мы будемо тымчасомъ уживати средствъ домашныхъ...

Пбдъ вечѣръ третього дня приѣхавъ лѣкарь. Що вбнъ радивъ, не знаю, бо въ ночи стративъ я память зовсѣмъ. Не тямлю нѣчого, лишь те, що зъ очей все не сходили менѣ комісарѣ..

По двохъ майже недѣляхъ стало менѣ нинѣ якось лекше. Я вставъ зъ лбжка, сѣвъ и пишу се письмо. Лѣкарь радить лежати, ще боить ся рецедывы. Панъ староста бував кождого дня и кождого дня чую тоту саму пѣсоньку:

— По що було, panie dzieju, ѣхати? Не казавъ я? Не дармо писали „Z mętów polityki ruskiej“...

І. Я. Луцикъ.

Европа пôсля кôлькократныхъ упевнень адмірáлôвъ, що стоять зъ своими фльотами пôдъ Кретою, може заняти ся оконечнымъ опорядкованемъ кретеньскои справы; зъ уваги, що пôсля урядовыхъ заявъ европейскихъ кабінетôвъ сповнене незмѣненыхъ народныхъ бажань Кретенцѣвъ є неможливе; зъ уваги, що пôсля урядовыхъ заявъ европейскихъ правительствъ великôй державы приобѣцяли надати Кретѣ повну автономію, пôсля котроі островъ пôдъ номінальнымъ зверхництвомъ султана мае мати власне правительство, а Порта стратить право мѣшати ся у внутрѣшнѣ справы Креты; зъ уваги на те все заявляе збóраный въ Мильопотамосѣ народный збóръ кретеньскій, що принимае намѣрену автономію и обѣцюе щиро помагати при ѣи переведеню, коли оно, якъ се неразъ обѣцювали и кабінеты великихъ державъ и адміралы, буде забезпечене вôддаленемъ всѣхъ турецкихъ воíскъ зъ острова. Народный збóръ уважае за потрѣбне додати, що не тôлько всѣ заступники острова безъ выимки, але и всѣ Кретенцѣ однодушно обстають при жаданю, щобы отоманьске войско опустило островъ.

Тую ухвалу пôдписали всѣ члены народного збору. Крôмъ того передавъ народный збóръ адміраламъ двѣ грамоты, въ котрыхъ мотивуе жадане, щобы турецке войско опустило Крету, и жадае именованя ґенерального ґубернатора, выбраного державами зъ людей, не належачихъ до турецкого урядничого стану. Дальше жадае народный збóръ признаня Кретѣ власнои фляґи: на бѣлôмъ тлѣ, подѣленôмъ чорнымъ хрестомъ на чотири квадраты, мае бути першій квадратъ зъ лѣвои стороны синій зъ бѣлымъ хрестомъ по серединѣ.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ запомогового товариства „Русланъ“ у Львовѣ** просить тыхъ поза-львôвскихъ Вп. членôвъ, що сегорôчнои вкладки членьскои ще не внесли, щобы зволили посредствомъ высланыхъ имъ переказôвъ залягаючу квоту пôдъ поданою адресою въ якъ найкоротшôмъ часѣ понадсылати.

— Пригадуемо, що заповѣдженый **вечерокъ зъ танцями**, якій устроюе „Академічна Громада“, вôдбуде ся въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ завтра, въ суботу.

— **Панна Саломея Крушельницка**, славнозвѣстна наша спѣвачка, повернула вже зъ Сантъ-Яґо до Европы и теперь перебувае въ Медіолянѣ. Выступы свои въ оперѣ въ С.-Яґо скôнчила почестнымъ бенефісомъ, на котрôмъ Американцѣ устроили ѣй величаву овацію. Публика засыпала нашу спѣвачку цвѣтами и бѣлыми голубами, що у нихъ є ознакою найбôльшои славы, та обдарувала дорогими памятками: вôдъ репрезентациі мѣста, вôдъ товариствъ артистичныхъ и т. и. Довѣдуемо ся, що дирекція львôвского театру польского намѣряе заанґажувати панну С. Крушельницку на зимовый сезонъ.

— **Впр. о. Карпъ Винтонякъ**, деканъ и парохъ въ Утѣшковѣ, обходивъ дня 17 с. м. въ кружку тѣсно-родинным 25-лѣтный ювілей свого душпастирства. Зъ сеи нагоды надôславъ Є. Ем. Кардиналъ архіепейске благословене вразъ изъ щирыми желанями.

— **Въ процесѣ Комарняцѣвъ** въ Самборѣ трибуналъ вôдкинувъ внесене д-ра Олесницкого, щобы покликати на свѣдкôвъ рудецкого старосту и комісаря, а зъ 36 свѣдкôвъ вôдводовыхъ, предложеныхъ обороною, допустивъ 23. По переслуханю всѣхъ свѣдкôвъ и по вôдчитаню множества актôвъ наступили послѣдні выводы прокуратора Стебельского и оборонцѣвъ д-рôвъ Добрянъского, Павенцкого, Короля, Коса а вкôнци Олесницкого. Розправа скôнчилась а вырокъ буде выданый ажь въ понедѣлокъ. По розправѣ обжалованій щиро дякували оборонцямъ за ихъ безкористовнй труды, за правдиве ихъ посвящене для загальнои справы.

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ**: Звертаемо увагу Русинôвъ зъ Бережанщины, що рускій народный театръ дасть дня 23 н. ст. падолиста [вô второкъ] бенефісове представленє на дохôдъ п. Спиридіона Пôдвысоцкого, артиста дуже заслуженого для рускои сцены. Вôдграна буде штука „Сваты на Гончарѣвцѣ“, а п. Пôдвысоцкій выступить въ роли Стецька. Въ антрактѣ вôдспѣвае славно-звѣстна примадонна руского театру панѣ Ф. Лопатиньска двѣ думки Лисенка. Попытъ за білетами проявляе ся вже теперь, тожь почитателѣ талану п. Спиридіона Пôдвысоцкого повинні заздалегôдь поспѣшити зъ замовленемъ білетôвъ въ рускôй торговли п. Романа Шкирпана въ Бережанахъ. — Представленє нетерпеливо дожиданои премієры „Ясній зорѣ“ В. Чайченка вôдбуде ся троха пôзнѣйше. Выставленє тои штуки вымагае побôчь великои працѣ такожъ и значного накладу грошевого. Дирекція театру чекае на выкôнченє декорацій и ґардеробы. На всякій спосôбъ штука появить ся на сценѣ передъ 1-имъ н. ст. грудня.

— **Огнѣ.** Въ Мокрянахъ самбôрского повѣту знищивъ огонь д. 12. с. м. 13 селяньскихъ загородъ. Шкода, цѣла обезпечена, выносить до 8000 зр. — Въ Болеховѣ рускôмъ въ повѣтѣ долиньскôмъ згорѣла гарбарня жида Ицка Гавптмана вразъ изъ цѣлымъ запасомъ шкôръ. Шкода, цѣлковито обезпечена, выносить 40.000 зр. Огонь перекинувъ ся на гарбарню зъ сусѣднои господарскои загороды, котра такожъ згорѣла.

— **Вôдъ Вп. о. Стефана Онишкевича** зъ Рудеччины одержуемо отсе письмо: Прошу ласкаво помѣстити въ Вашôй цѣнній часописи таке мое заявленє: Въ оборонѣ правды заявляю, що о вôдозвѣ и червоныхъ карткахъ, якій ходили пôдчасъ недавныхъ выборôвъ до рады повѣтовои въ Рудкахъ, довѣдавъ ся я доперва въ два днѣ по выборахъ [бо пôдчасъ выборôвъ бувъ-емь въ справахъ родинныхъ въ Сокальщинѣ], — що моє имя вписано на сій картки безъ моеи вѣдомости и волѣ, — и взываю того чоловѣка, що надужывъ мого имени до роботы пôдпольнои, щобы оправдавъ ся, если не хоче, щобы я его мавъ за пôдлого. — *Стефанъ Онишкевичъ* парохъ зъ Хишевичъ.

— **Трийцять пять дѣдôвъ бôльше!** Сими днями вôдставлено до Кийданова и Бобулинець въ бучацкôмъ повѣтѣ 35 особъ, що выеміґрували були до Бразиліи и Канады, протратили за моремъ цѣле майно а теперь обдертій, покалѣченій, почорнѣлій и слабій шупасомъ вернули домôвъ. Выдѣлъ бучацкои повѣтовои рады повѣдомивъ о тôмъ всѣ громады свого повѣту та всѣ дворскій общары и радить всѣмъ охотникамъ, що выбирають ся за море, абы передъ выѣздомъ до Америки поступили до Кийданова або Бобулинець та розпытали тыхъ, що вернули, якій той бразилійскій рай...

— **Копець люблиньскои уніи у Львовѣ валить ся!** Высокій курганъ на Высокôмъ замку, що пожеръ дотеперь надъ 100.000 зр., розсѣдае ся и розсыпуесь. Польскій патріоты зъ часомъ остигли въ своѣмъ великодушнôмъ порывѣ; теперь вже навѣть кухарки и шевскій хлопцѣ не хотѣть зъ патріотизму возити тачками землю на гору, хôдники порозсувались, а величезна таблиця остерѣгае, щобъ не вступати на курганъ. Камѣнный левъ, що мавъ станути на самôй горѣ, стоить покиненый на долинѣ, т. зв. „батяры“ попôдбивали ему морду, а вôдъ дощу и вôдъ чогось аншого почорнѣвъ вôнъ сердега. Давнѣйшими лѣтами польска молодѣжь збирала ся на курганѣ и спѣвала патріотичній пѣснѣ, заспѣвали и пѣсню „Гей-же до чарки“ для зазначеня свого братерства для Русинôвъ; теперь вже не чути спѣвôвъ, часы тяжкій, нема за що брати ся до чарки, а копець валить ся — на великій жаль старого ветерана Смольки, що вложивъ въ него кôлька-десять власныхъ тысячокъ...

— **Ц. к. краєва рада шкôльна** ухвалила мѣжь иншими на засѣданю зъ 15-ого падолиста: 1) Затвердити выбôръ Алекс. Пеха и Гр. Миляна на вôдпоручникôвъ рады повѣтовои до окружнои рады шкôльнои въ Сяноцѣ; 2) затвердити выборы на представителѣвъ учительства: Анг. Кадика управителя 2-кл. школы въ Ляцку до окр. рады шкôльнои въ Добромили, Іос. Дівины управителя 2-кл. школы въ Личкôвцяхъ до окр. рады шк. въ Гусятинѣ, Володим. Кореневича управителя нар. школы на передмѣстю надвôрняньскôмъ въ Коломыи до окр. рады шк. въ Колемыи, Ем. Казіевича управителя 3 кл. школы въ Кобакахъ до окр. рады шк. въ Косовѣ, Павл. Сганьковского управителя 2-кл. школы въ Снятинѣ на Балкахъ до окр. рады шк. въ Снятинѣ; 3) вызначити на представителя учительства до окр. рады шк. въ Дрогобичи д-ра Франца Майхровича директора ґімназіи въ Дрогобичи; 4) именувати учителями въ народныхъ школахъ: Юл. Смиридовичѣвну старшою учителькою 4 кл. школы въ Маріямполи, Казим. Райтера управителемъ 5 кл. школы въ Залѣщикахъ, Людв. Янковского учителемъ 1-кл. школы въ Свистѣльникахъ, Мар. Свѣйонткевичъ и Ем. Данду старшими учительками и Каз. Новицку молодшою при 4-кл. школѣ женьскôй въ Станиславовѣ, Ив. Карваньского управителемъ 2-кл. школы въ Шегинахъ, Дмитра Томчака учителемъ 1-кл. школы въ Горбковѣ; 5) перемѣнити 4-кляс. школу въ Тисьменици на 5-клясову вôдъ 1-ого вересня 1898.

— **Дрôбни вѣсти.** Маетнôсть Порудно и Поруденко, въ перемыскôмъ окрузѣ, давнѣйше власнôсть д-ра Ал. Маріяньского, купила п. Мартиновичева за 200.000 зр. — Радникъ высшого суду краєвого у Львовѣ титулярный радникъ двору Модестъ Пясецкій при переходѣ въ станъ супочинку дôставъ вôдъ цѣсаря выразъ найвысшого признаня за свою дѣяльнôсть урядову. — На стациі Ґросборъ на шляху Будишинъ-Пільзно лучила ся нова катастрофа зелѣзнича: льокомотива товарового поѣзду ударила на опôзненый поѣздъ особовый, чотири возы знищила а прочій ушкодила, и при тôмъ 7 особъ тяжко покалѣчила а 5 легко.

— **Добре средство домашне.** Межи средствами домашными, якій звычайно уживають ся яко натираня усмиряюче бôль и усуваюче при перестудахъ и т. п., займае перше мѣсце Liniment Capsici comp. выготовлюване въ лабораторіи Аптики Ріхтера въ Празѣ. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку пôзнати по звѣстнôмъ червонôмъ якорѣ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

О. Мих. Куневичъ, новоименованый протоєрей вôйсковый, одержавъ сими днями вôдъ своєи епархіяльнои зверхности въ Перемышли крилошаньскій вôдзнаки.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Именованя. Львôвскій ц. к. высшій судъ краєвый именувавъ канцелістами судовыми діетарѣвъ судовыхъ: Едв. Янчалка зъ Галича тамтарѣвъ судовыхъ: Едв. Янчалка зъ Галича тамже, Кароля Бояковского зъ Чорткова для Залѣщикъ, Франца Кршку зъ Мѣльницѣ для Заболотова, Юлія Бернарда зô Львова для Березова, Ив. Гемерлінґа зъ Белза для Перемышля, Людвика Подґурского зъ Бродôвъ для Лопатина, Генр Андр. Котирбу зô Щирца для Комарна, Луку Курчиньского зъ Угнова тамъ-же, Кароля Вагновского зô Львова для Ходорова, Стан. Хровновского зъ Винникъ для Бурштина, Николу Вербицкого зъ Бережанъ для Козовы, Ив. Козловского зъ Белза тамъ же, Сатурнина Лімбаха зъ Самбора тамъ-же, Стан. Лысаковского зъ Журавна тамъ-же, Валентія Шустера зъ Самбора для Комарна, Теодора Тута зъ Перемышля тамъ-же Іосифа Лѣсковацкого зъ Товмача для Делятина, Володисл. Кранца зъ Немирова для Дрогобича; діетаря намѣстництва Ериеста Шворма для Рожнѣтова, діетаря львôвскои скарбовои дирекціи Юрія бар. Капрі для Тернополя, адвокатского діетарія зъ Тарнова Франца Іордана для Рима нова и канцеліста повѣтовои рады зъ Товмача Мих. Прокоповича для Равы.

— **Именованя.** Краева дирекція скарбу именувала податковыми офіціялами въ Х класѣ ранґи податковыхъ адъюнктôвъ: Іосифа Шиманьского, Антонія Калика, Николая Скрипуха, Николая Колянковского, Кароля Петрицкого, Мартина Каракулу, Едварда Смольку, Ивана Поляньского, Иг. Семеньского, Володисл. Лиса, Альфреда Стрѣля, Ант. Свѣдовского, Едв. Черемкевича, Меч. Самлицкого, Кароля Завадского, Іосифа Куржею, Іосифа Накрыйка, Володисл. Закревского, Каз. Любовецкого, Тад. Дашиньского, Мих. Ревакôвича и Іосифа Мазуркевича; а адъюнктами податковыми въ XI класѣ ранґи податковыхъ практикантôвъ: Жигм. Ставиньского, Тад. Гутовского, Войт. Касперкого, уквалiфікованого пôдофіцира рахункового I кл. зъ артилеріи Еман. Авербаха, податкового практиканта Ант. Сланкевича, провіз. адъюнктôвъ податковыхъ Стан. Козуба, Стан. Сѣлецкого и Вільг. Валіна, практикантôвъ податковыхъ; Тад. Галечку, Валентія Пастушака, Євст. Стахуру, Ив Мармолю, Адольфа Кремпушевского, Стан. Навлоку, Ант. Салустовича, Каз. Юркевича, Ив Заланов ского, Ив. Бохневича Іосифа Шпильчиньского, Маріяна Динисевича, Стеф Зембиньского, Юл. Подковича, Адольфа Вайдовского, Людв. Кшишковского, Сатурнина Чапельского, Иги. Чавдерну, Володисл. Гайду, Едв. Гіліньского, Володисл. Вонсовича, Адольфа Ерихлѣба, Щасного Урбань ского, Стан. Чижиньского, Андр. Завадского, Сим Вѣловатого, Ант. Кордецкого, Емилія Совиньского, Ілію Грушку, Людв. Салінґа, Мих. Дзюржиньского и Ив. Буня; вкôнци стражника скарбового Здислава Сенковского и діетарѣвъ Альфонса Жигм. Уляма, Тому Липена и Едв. Новака.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Для Товариства св. Ап. Петра [на будову и обнову церквей] прислали Р. Т.: Нараѣвскій урядъ деканальный 68 зр. 10 кр.; о. Мурдзакъ за церковь въ Надѣтичахъ 3 зр.; о. Ив. Хавалка за церковь въ Тухольцѣ 3 зр; о. Сим. Борисъ за церковь въ Хлипляхъ 3 зр; о. Ант. Зарихта за церковь въ Чижиковѣ 3 зр.; пароxіяльній уряды: въ Лешневѣ 5 зр, въ Шнировѣ 5 зр. и въ Пониквѣ великôй 5 зр. — *Мрицъ.*

Послѣдній вѣсти.

Зъ Вѣдня одержуемо въ послѣдній хвили отсю телеґраму:

Въ сѣй хвили [телеґрама надана о годинѣ 12·20] зложивъ п. Окуневскій въ палатѣ послôвъ заяву, въ котрôй — при зазначеню свого незмѣненого опозиційного становища — оправдувавъ свое и о. Танячкевича здержане вôдъ голосованя при внесеню посла Пацака тымъ, що борба о розпорядженя языковій звела ся на борбу расову межи Славянами и Нѣмцями

Поголоска, що нѣбы нѣмецкій послы цофнули свои пôдписы зъ-пôдъ внесеня о обжалованє гр. Баденього за галицкій выборы, є не правдива. Сесе внесене власне нинѣ прийшло на порядокъ дневный въ палатѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 19 падолиста. Справа мерсиньска полагоджена; вчера по пôвночи дôставъ австрійско-угорскій амбасадоръ въ Царгородѣ ноту Порты зъ повѣдомленемъ, що она приставе на всѣ его жаданя.

Кольонія 19 падолиста. Köln. Ztg. довѣдуе зъ Бѣлграду, що нагле вôдкликане тамошного россійского посла Извольского выкликало въ тамошныхъ політичныхъ кругахъ занепокоене; тамошныхъ політичныхъ кругахъ занепокоене; наслѣдникъ Извольского не приѣде до Бѣлграду, поки Милянъ пробувати буде въ Сербіи, и поки Джорджевичь остане президентомъ міністрôвъ.

Парижъ 19 падолиста. Слѣдство зъ майоромъ Естергазимъ въ справѣ Драйфуса веде ся скоро. Soir доносить, що сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ мае въ рукахъ якійсь дипломатичный актъ, котрый довôдно свѣдчить о зрадѣ Естергазого. Актъ той находить ся помѣжь иншими документами, якій сенаторъ вôддавъ свому адвокатови.

Гамбургъ 19 падолиста. Hamb. Nachrichten жадають оголошеня австрійско-россійскои умовы, о котрій австрійскій цѣсарь згадавъ въ своѣй послѣдній троновій рѣчи, бо треба знати, чи тота умова не звернена противъ Нѣмеччины.

Надôслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня вôдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 6—52

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаій легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 64—? Зъ высокимъ поважаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЧИСТА алькалічна ВОДА кисла

MATTONI'S GIESSHÜBLER

выпробована вôдъ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги **органôвъ вôддыховыхъ и травленя** при **гôстцѣ, нежигѣ жолудка и мѣхура.** Добра особливо для дѣтей, рекон- валесцентôвъ и въ часѣ тяжи. (I.) 4

Найлѣпшій напитокъ діететичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Кашітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

ФАБРИКА цукрôвъ десеровыхъ и ґербатникôвъ

ведена на спосôбъ Вартавскій

ИВАНА ҐЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

пріпоручае:

½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевй 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1·20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнанои доброты, загально хвалений* 80 кр
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожъ пріпоручае рôзній иншій выробы, все свѣжій у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновй **gratis**

283 [18—?]

! До вѣдомости!

П. Т. катихитôвъ, учителѣвъ и Радъ шкôльныхъ мѣсцевыхъ, що въ Книгарни Ставропигійскôй у Львôвѣ ул. Руска ч. 3 продае ся по цѣнѣ 30 кр. „Соловейко або збірничок напівів до поезийок і молитов Букваря (Школи народної части першої) що їх для пильних і охочих школярів нотами вистачив Співомир Маринич.“ Напѣвôвъ зô свѣтскимъ текстомъ 15, зъ церковнымъ 10. Хто „Соловейка“ ще немае, най спѣшить зъ покупкою его. 369 3—4

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелíхи и т. п. власній выробы продае по **цѣнахъ фабричныхъ**

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровній торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що ре презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентôвъ анї похатникôвъ не высылаемо.* 77 31—52

ПОДЯКА.

Свѣтлому Головному Видѣлови „Просвѣты“ высловляемо симъ щире спасн-Бôгъ за удѣлену молодôй Читальни въ Свистѣльникахъ ласкаву запомогу въ книжкахъ вартости 8 зр. а. в.

За выдѣлъ Читальнѣ *Григ. Боднарь* голова, *Никола Семенѣнъ* секретарь.

НАЧАЖЬ ГАВСМАНА І. ЛЬВÔЗСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричній порушеня при особнôмъ денномъ и нôчномъ освѣтленю.

Вôдъ $^{21}/_{11}$ до $^{27}/_{11}$ є до побаченя:

„АФРИКА“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вóдъ попередного, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 49—?

---

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперóвъ державныхъ и льосóвъ. Зголошеня до: - LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-356 gasse 8, BUDAPEST. 5—10

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рóзныхъ фабрикъ. Нóжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готóвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вóдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 вагонóвъ. Продаю дешевше анѣжъ Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю влѣзливыхъ агентóвъ котрымъ жиды платять вóдъ 10 до 20 зр за продажъ однои лихои машины. 291 11—52

Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львóвъ, готель Жоржа.

Найделікатнѣйшій гіґієнічній
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ
поручае для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вóдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарóвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достáвець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно. 311 8—?

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Аптикаря Schneid-a
ЧАЙ
на кашель
и
порошокъ на катаръ
зъ
St. Georgs-Apotheke
Wien, V|2 Wimmergasse 33
выготовлюваній нóсля лѣкарскихъ приписóвъ, добродѣйній для орґанóвъ вóддыховыхъ, выдѣлюючій флеґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобóтъ въ шиї, — Порошокъ 50 кр., принадежный до того чай 50 кр., почтою о 0 кр. бóльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высилае ся почтою.
St. Georgs-Apotheke, Wien, V|2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколяша.
Уважати на охоронну марку аптики св. Юрія.
Инсератъ вытяти и заховати
382 3—?

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

мае честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зо всякого рода шкóръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалй, надмѣрно легкій и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вóдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковій, всякій ґумовій приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякій замѣсцевій замовленя выконуе въ можливо найкоротшóмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшній ласкавій взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

332 7—20 *Иванъ Яримовичь,*
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

НАЙБÓЛЬШІЙ ВЫБÓРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручае Маґазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинóвъ
Цѣна 1 зр
Дóстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надісланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 19—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

Апараты и всякій приборы до фотоґрафіи фаховои науковои и аматорскои

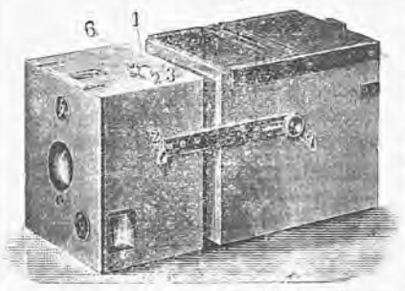

припоручае низше цѣнъ усѣхъ фірмъ краевыхъ и заграничныхъ. Найдешевше и найлучше жередо для пп. любителѣвъ фотоґрафіи. При закупнѣ апаратóвъ удѣляе фактичнои науки зъ зацевненемъ, що навѣть перший знятя мусять выпасти дуже добре. Высылка на провінцію вóдворотною почтою, опаковане вóльне Численній узнаня можна переглянути въ торговли. Цѣнники польскій або нѣмецкій gratis и franco.

ЕДМУНДЪ БРОДКОВСКІЙ
Складъ апаратóвъ и всякихъ приборóвъ до фотоґрафіи — Львóвъ, улиця Баторія число 22. 378 4—5

По значно низшóй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образóвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВÓНКИ гармонійній по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженóй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великóмъ вибóрѣ вóдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІÓНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рóзноій величинѣ вóдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÓРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рóзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пóдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. I. 373 7—?

Знана вóдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерóвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народóвка, Dziennik, Szczutek, Карпатóвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренóвка и т. н. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вóльного вóдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкóдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова „ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 409—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамóвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Вóдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на кліні ахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пóвостровѣ Балканьскóмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкóрній, особливо протягъ

Выкидóвъ шкóрныхъ рóзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко ґіґієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкóры есть рóвножь загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рóзнить ся значно вóдъ всѣхъ иншихъ родóвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на поббчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкóрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко лагóднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои

нечистоты шкóры

на выкиды шкóрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрóвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обóймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживання.

Зъ иншихъ родóвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкóры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; мыло **карболеве** до выгладженя шкóры и знакóвъ по вóспѣ и яко мыло десинфекційне; **Берґера мыло до купели** зъ смерековыхъ шишлькóвъ и таке-жь **мыло тоалетове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтіолеве** на червоность лица; **мыло веснянкове** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ прѣтя нóґъ и выпаданя волося; **мыло до зубóвъ**, найлѣпше средство чищеня зубóвъ. Що-до иншихъ родóвъ мыла Берґера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепаньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Куляка и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галякасъ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановьского, І. Тобіашека; въ *Ярославѣ* І. Антермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камьнцѣ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рящевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколѣмъ* Леховского; въ *Самборѣ* І. Але севича и Гердлички наслѣдникóвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бóльшихъ мѣстъ Галичины. 88 23—24

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пóсля довжины и величины каюты якъ и пóсля скорости и елеґанціи пароходa.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бóль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 5—39
загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.
Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Marka ochronna

ЧАЙ
дійстно хіньскій, спроваджуваный черезъ Россію, добóрного смаку, 4 знаменитій роды. Пачки 125 ґрамóвъ:
Нектаръ княжій зр. —·55
Перла Хінъ „ —·75
Букетъ королювъ „ 1·—
Цвѣтъ цѣсарскій „ 1·25
Також знаменитый РУМЪ и вóдличный КОНЯКЪ правдиво французкій въ 3 родахъ.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
Львовѣ, Трибунальска ч. 5.
392 5—5

ТУТКИ циґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

ЇДЖТЕ
на снѣдане
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вóвса.
БОҐАТО ПОЖИВНѢЙШІЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зубъ и сосóвъ вóдпадае всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.
Въ орігінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дóстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесовъ* и *дроґеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 5—20

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пóдъ зарядомъ Іоакима Гроніна.

Ч. 255. Львовъ, Понедѣлокъ 10 (22) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вѣльний вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Поминки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

ОГОЛОШЕНЄ.

Літературно-Науковий Вістник.

Видає

НАУКОВЕ ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Редакційний комітет: **Олександер Борковський, Михайло Грушевський, Осип Маковей, Др. Іван Франко.**

Відповідає за редакцию **Михайло Грушевський.**

Редакция і адміністрация: у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Літературно-Науковий Вістник

виходить 1 дня кождого місяця с. ст. почавши від 1898-ого року, книжками коло 12 аркушів (близько 200 сторін) друку великої вісімки. Перша книжка вийде ще в кінці грудня 1897 р.

ПРОГРАМА:

I. Оригінальна белетристика і переклади найбільш інтересного і важного з чужих літератур: повісти, оповіданя, драматичні творы й поезиї.

II. Оригінальні і перекладені статї про найважнійші здобутки вселюдської науки і наш науковий рух.

III. Критично літературні студиї з нашого і чужого письменства.

IV. З літератури й житя: хроніка літератури й культурного житя українсько-руського народу в Австриї і Росиї.

V. Огляды літератури й культурного житя в сьвітї словяньскім і загально-людськім.

VI. Бібліографія.

Редакция постарає ся скупити літературні сили з цілої України-Руси і сотворити з „Вістника“ відповідний культурний орган для цілого нашого народу, тим більше, що з кінцем року 1897-ого перестають виходити Зоря і друга літературна часопись Житє і Слово, иньших же літературних видавництв у нас немає, і наша часопись зістанеть ся одинокою.

Редакция при тім все буде мати на увазї інтереси широких кругів читачів, подаючи найбільш живе, інтересне, нове з оригінальної і перекладеної белетристики, популярно і живо написані наукові і літературні огляды. Читач найде в „Літературно-Науковім Вістнику“ ріжнородну, інтересну і користну лектуру.

Річна передплата може бути оплачена в трох ратах: 3 сїчня н. ст. 3 зр., 3 цьвітня н. ст. 3 зр., 3 серпня н. ст. 2 зр.; хто пропускає речинець рати, тому передплата обраховуеть ся як піврічна або чвертьрічна (за піврік 5 зр, чверть року 2·50).

Передплату приймає: Адміністрация Літературно-Наукового Вістника у Львові при ул. Академічній ч. 8. 2—3

Нашї податкы.

Въ справозданю про нарады австрійского вѣча селяньского згадали мы о резолюції що-до податкѣвъ и належитостій. Зъ уваги на важнѣсть тои справы хочемо ей нинѣ близше пояснити на пѣставѣ тыхъ поважныхъ голосѣвъ, якї пѣднесено на вѣденьскѣмъ вѣчу.

Найпершимъ податкомъ, що дотыкає нашого селянина є ґрунтовый податокъ, де ґрунтъ доставляє неукрытый предметъ оподанкованя а безпосередный поборъ податку вѣдъ ґрунту выступає рѣвножь въ видній формѣ та обтяжає господаря безъ огляду на то, чи вѣнъ має зъ чого платити, чи нѣ. Пѣдставою вымѣру ґрунтового податку є ґрунтовый катастеръ, що означує разъ на все можливый дохѣдъ зъ ґрунту, не узглядняючи анѣ силы господарскои посѣдача землѣ, анѣ бѣльшого або меншого недороду а при тѣмъ всѣмъ квота ґрунтового податку зъ додатками забирає найменше половину того фікційного доходу, и тому треба признати, що селяньскій станъ є справдѣ обтяженый а навѣть перетяженый сими податками. Коли до того возьмемо пѣдъ розвагу пануючу у насъ беззгляднѣсть скарбовыхъ орґанѣвъ, що неразъ граблять остатну свитину помимо законнои заборони, то не можь намъ дивувати ся, що въ теперѣшныхъ для рѣльництва прикрыхъ часахъ — нашь рѣльникъ при всякѣй нагодѣ нагадує податки и домагає ся змѣны системы податковои.

До ґрунтового податку прибуває податокъ домово-клясовый, що рѣвнаєсь поголовщинѣ, бо тутъ платить селянинъ податокъ хочь не має нѣякого доходу зъ хаты, котра для него є конечна, щобы мѣгъ жити и господарити на ґрунтѣ. Властитель дому чиншового платить у насъ около 50% податку доходового, але не платить его, коли хата не є наймлена а при тѣмъ найде собѣ способѣ, щобы облекшити шрубу податкову. Того всего не має селянинъ.

Ще бѣльше дѣймаючї є посередній податки. Сама нафта коштує 200% податку, хочь по мѣстахъ свѣтло електричне анѣ ґазъ не є оподаткованї. Горѣвка вытягає въ Австріи 33 міліоны податку, пиво 32 міліонѣвъ, цукоръ 28 міліонѣвъ, сѣль 32 міліонѣвъ а тютюнъ 90 міліонѣвъ. А тото все въ львиній части иде на войсковї цѣли, до чого нашь селянинъ выряджає ще кѣлькохъ сынѣвъ...

Коштовне поступованє спадкове має у насъ тоту головну цѣль, щобы для скарбу державного придбати належитости спадковї, котрї при недвижимостяхъ платить ся не лишь вѣдъ дѣйстного маєтку, але и вѣдъ довгѣвъ полишеныхъ. Сѣльскій людъ нарѣкає на нотарѣвъ, котрыхъ мусить утримувати задля инвентарѣвъ спадковыхъ до вымѣру належитостій вѣдъ перенесеня маєтку спадкового, бо легалізациї контрактѣвъ мѣгъ бы собѣ доконувати въ судѣ.

Теперь жде ще нова тарифа стемпльова до устного процесу, хочь не знаємо, чи вѣнъ буде лѣпшій вѣдъ старого процесу на письмѣ, бо процесъ не иде формою, але розумѣнемъ права и добрыми судьями.

Якъ довго отже система податкова у насъ не змѣнить ся, такъ довго податкова шруба буде давити селянина и вѣнъ не зможе пѣднятить въ гору, а коли ц. к. правительство хоче занятї ся долею хлѣборобскою, то повинно зачати вѣдъ себе и приступити до реформы податку, що обтяжає земску посѣлѣсть. Потребу того вѣдчувають всѣ селяне въ краєвъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй, а дотычнї резолюції вѣденьского вѣча селяньского вказують головно на то, щобы знести ґрунтовый катастеръ а завести податокъ пѣсля доходу посѣлости ґрунтовои, такъ якъ то заведено при особистѣмъ податку доходовѣмъ. Отся система податкова може бути справедливша вѣдъ податку катастрального та допускає можливѣсть узглядненя такъ зв. minimum existentiae на рѣчь найменшихъ посѣдачѣвъ сѣльскихъ грунтѣвъ. Нашь катастеръ пожеръ величезнї сумы, але не сповнивъ тыхъ надѣй, якї покладано, бо є загально вѣдомою рѣчію, що катастеръ, впроваджены до грунтовыхъ книгъ, не вѣдповѣдає дѣйстному станови, а такожь податокъ грунтовый вымѣреный на пѣставѣ катастру не вѣдповѣдає силѣ податковѣй сѣльского господаря. При загальнѣмъ податку доходовѣмъ зъ прогресивною стопою вѣдпавъ бы домово-клясовый податокъ яко невѣдповѣдаючій засадѣ до оду.

Такъ само могли бы вѣдпасти посередній податки вѣдъ артикулѣвъ конечно потрѣбныхъ до житя, якъ у насъ приступить ся до належного оподаткованя рѣчей збытковныхъ: выгѣдно урядженыхъ помешкань, повозѣвъ и коней для приємности, шпорту пользованя, перегонѣвъ кѣньскихъ, біржевои гры и т. и., позаякъ тымъ способомъ оподатковує ся посередно той капіталъ, що не є конче потрѣбный до удержаня податника.

Вкѣнци засада справедливости вымагає того, щобы недвижимій спадщины оплачували належитости тѣлько вѣдъ чистои вартости маєтку а наступившій убутокъ доходѣвъ скарбовыхъ дало бы ся выровнати тымъ способомъ, що вѣдъ высшои вартости оплачувано бы прогресивно высшій належитости спадковій.

Бракъ прогресивного узглядненя вартости маєтковои дає ся у насъ вѣдчувати при всякихъ оплатахъ. Хто правуєсь нинѣ о 50 зр. 01 кр., той оплачує такій самій стемплѣ вѣдъ письмъ споровыхъ и прилогъ, якъ той, що правуєсь о тысячѣ або сотки тысячѣвъ. Також въ справахъ гіпотечныхъ дема у насъ вказанои прогресіи а се вѣдбиваєсь на найбѣднѣйшѣй клясѣ селяньскѣй.

При тѣмъ всѣмъ домагає ся станъ урядничій пѣдвысшеня платнѣ а станъ робѣтничий обмеженя часу працѣ и пѣдвысшеня платы; — станъ рѣльничій хоче робити у двое тѣлько, що мѣскій робѣтникъ, щобы лишь мѣгъ выжити зъ ґрунту, а до того прожитку спокѣйного числить вѣнъ на першѣмъ мѣсци: „урбарію“, котру зъ покорою несе до касы и не пытаєсь навѣть: якъ и чому тѣлько кажуть платити. Тожь попередъ всего треба надати справедливу основу оподаткованя: притягнути капіталъ а полекшити земли.

Полекша хлѣборобамъ може прийти и зъ того, коли ц. к. правительство въ добре зрозумѣлѣмъ загальнѣмъ интересѣ буде попирати селяньскій промыслъ, чого у насъ доси нема. Згадаймо лишь про той дрѣбный промыслъ домашный, що у насъ часто оподатковуєсь противъ закона, або промыслъ крамничный, що такъ тяжко мусить бороти ся зъ жидовою, яка обсѣла нашї сѣльскї стрѣхи...

Коли вѣдбуло ся вѣче селяньске у Вѣдни, д-ръ Люеґеръ показувавъ прибувшимъ селянамъ гарнї палаты громады вѣденьскои и зъ гордостію сказавъ, що се овочь працѣ и труду мѣщаньства, а нашь посолъ о. Танячкевичь показавъ въ палатѣ послѣвъ мізерный снѣпъ, овочь достаткѣвъ галицкого хлѣборобa. Годованї людцѣ можуть глумити ся зъ того, бо сытый голодного не розумѣе, але sapienti sat.

Експозе політичне ґр. Ґолуховского.

Передъ угорскою комісією делеґаційною для справъ заграничныхъ выголосивъ ґр. Ґолуховскій минувшои суботы експозе політичне такого змѣсту:

Політична ситуація въ минувшѣмъ роцѣ була неразъ дуже клопѣтлива, а островъ Крета ставъ точкою выхѣдною всѣхъ комплікацій на Всходѣ. Въ справѣ кретеньскѣй можна зазначити два періоды: першій, коли то амбасадоры въ Царгородѣ выготовили свѣй елябораты о управильненю кретеньскихъ вѣдносинъ; — другій, коли то Греція въ наслѣдокъ своеи активнои участи спровадила теперѣшный станъ. Наше становиско було того рода, щобы чимъ скорше усмирити неспокоѣ на Кретѣ, бо тымъ способомъ не далось бы имъ перекинутись на иншї области турецкои держави, спеціяльно на пѣвъостровъ балканьскій, де они пѣдъ видомъ орієнтальнои квестіи мусѣли бы насъ беспосередно обходити.

Въ тѣй цѣли зараз въ першѣй стадіи дали мы иніціятиву до блькады острова, або радше до вѣдъокремленя Креты. Се средство выдавало ся намъ найвѣдповѣднѣйшимъ для спиненя заграничнои аґітації на Кретѣ и для осягненя безпосередного порозумѣня мѣжь правительствомъ султана а християньскимъ населенемъ. Наша пропозиція стрѣтила рѣшучій опоръ Анґліи. Навѣть коли мы опѣсля и змѣнили нашь проєктъ та замѣсть блькады предкладали лишь зънзольоване острова, Анґлія на се не згодила ся, а мы мусѣли закинути нашь проєктъ, щобы не довести до розбитя европейского концерту. Тымчасомъ на Кретѣ революція змагала ся, а коли значно пѣзнѣйше предпринято блькаду, то тымъ чиномъ признано рацію мѣрамъ, котрї въ першѣй хвили могли довести до цѣли.

Другій періодъ квестіи кретеньскои зачинає ся зъ хвилею, коли прийшло до отвертого конфлікту мѣжь Туреччиною а Грецією. Зачало ся вѣдъ выслання грецкихъ кораблѣвъ на воды кретеньскї и змобілізованя грецкои армії на тесальскѣй граници. „Въ сей способѣ вытворила ся ситуація, котра мусѣла подразнити прочї народы балканьскї и стати позитивною небезпечностію для европейского мира. Отсю небезпечнѣсть здавити сейчасъ въ зародѣ, мусѣло бути задачію всѣхъ европейскихъ державъ, а хочь всѣ они вельми льояльно причинили ся до вѣдверненя поважнѣйшихъ комплікацій, то все таки мушу застерегти для насъ и Россіи бѣльшу частину заслуги при зльокалізованю сего пожару на пѣвъостровѣ балканьскѣмъ. Згѣдне постуноване обохъ кабінетѣвъ и рѣшуче зазначене, що нѣяка акція державъ балканьскихъ не буде терпѣти ся, не допускали нѣякихъ сумнѣвѣвъ. Въ сей способѣ неинно на теперь, але и на будуче вынайдено средство, котрымъ можна спинити всякї несподѣванки и не допустити до великого нещастя.“

Дальшимъ старанемъ було, пересвѣдчити Грецію, щобы залишила свою интервенцію въ справѣ кретеньскѣй. Пересвѣдченя не помогли, а слабе правительство въ заслѣпленю пустило ся на се божевѣльне пѣдприемство, котрого епільоґъ недавно розґравъ ся на рѣвнинѣ тесальскѣй. Теперь Нѣмеччина предложила блькаду грецкихъ портѣвъ, щобы не допустити Грецію до его самоубійчого предприемства, але зновъ зѣ стороны Анґлiи ставлено такій услѣвя, що справа проволѣкла ся и вже не можна було перепинити фактичного выбуху вѣйны мѣжь Туреччиною а Грецією. Наступила блькада Креты и высылка вѣддѣлѣвъ войскъ для утриманя ладу на островѣ. Нашь вѣддѣлъ войска не возьме участи въ нѣякѣй акціи въ глубинѣ острова, а має задачу боронити нашь праporъ. Небавомъ выдали адміралы проклямацію, въ котрѣй зазначили, що Крета має остати пѣдъ начальною властію султана при запорученѣй найширшѣй автономіи зъ християньскимъ ґубернаторомъ на чолѣ. Мы готовї кождої хвилѣ згодити ся на таке полагодженє справы кретеньскои, а що се ще доси не наступило, то причина лежить въ рѣвночасномъ трактованю другои справы, именно у веденю мировыхъ переговорѣвъ турецко-грецкихъ. Сесю другу справу удало ся конференціи амбасадорѣвъ въ Царгородѣ довести до успѣшного полагодженя.

Взаимными уступками повело ся оминути значнѣйшои скалы въ европейскѣмъ концертѣ при полагоджуваню сихъ справъ. „Европейскій концертъ! Якъ часто критиковано его въ часѣ тыхъ переговорѣвъ, якъ скептично высказувано ся о его дѣяльности и якъ маловажено собѣ его значѣнє! А однакъ сей концертъ перебувъ огневу пробу въ такій способѣ, що вѣдъ теперь ставъ важнымъ чинникомъ въ регульованю орієнтальныхъ вѣдносинъ. Правда, що вѣнъ зъ своеи натуры є тяжко порушаючимъ ся тѣломъ и длятого мѣгъ поверховнымъ критикамъ дати нагоду до іронічныхъ замѣтокъ, але исторія выдасть колись свѣй осудъ, що штука дипльоматична

симъ разомъ може чванити ся своими успѣхами. Се бо здобутокъ въ правдивѣмъ слова значѣню, що удало ся найти средство, котре при трактованю квестій орієнтальныхъ показує ся вельми успѣшнымъ.“

Рѣвножь и Греція повинна бути вдячна европейскому концертови, бо певно безъ интервенціи державъ не була бы вышла зъ тои пригоды въ такими пропорціонально малыми стратами. Дуже радо всѣ готовѣ допомочи по можности Греціи, але и она мусить зъ своеи стороны числити ся зъ фактичными вѣдносинами. Що-до Креты то при заховániю суверенныхъ правъ султана признаеть ся ѣй якъ найширшу автономію, щобы охоронити ви передъ вызыскомъ несовѣстныхъ функціонарѣвъ, а зъ другои стороны оборонити магомеданьску меншість передъ ексцесами христіяньского населеня. Перевести сей плянъ — не дуже то легка робота, але можна надѣяти ся и пѣдъ симъ взглядомъ успѣху. – Недавно прийшло до конфлікту мѣжь нашою державою а Туреччиною, але справа вже полагоджена зъ повною нашою сатисфакцівю. Треба було выступити енергічно и покѣнчити вже разъ зъ тою тактикою вѣдволѣканя, яка практикує ся въ Туреччинѣ. Такъ и стало ся. — Що-до квестіи т. зв. реформъ турецкихъ, то амбасадоры по основныхъ студіяхъ выготовили свои конкретнѣ предложеня, а теперь вже рѣчь султана взяти ся за практичне переведене тыхъ реформъ. Се лежить въ его власнѣмъ интересѣ, бо вѣднявъ бы нагоду европейскимъ державамъ мѣшати ся у внутрѣшнѣ справы отоманьскои держави. Не иде тутъ о реформы въ захѣдно-европейскѣмъ значѣню слова, бо годѣ ихъ переводити зъ браку вѣдповѣдныхъ силъ, але розходить ся просто о вытворене зносныхъ вѣдносинъ людскихъ, котрѣ бы запоручали безпечность особы и майна, а се чейже лежить у власти султана.

Що-до нашихъ вѣдносинъ до прочихъ державъ, то мабуть не треба й згадувати, що нашъ союзъ зъ Нѣмеччиною и Италівю теперь якъ и давнѣйше, а мабуть ще й на довгѣ лѣта, творить головнѣ стовпы нашои політики. Тридержавный союзъ зыскавъ собѣ право горожаньства въ Европѣ, а нашимъ змаганемъ є консолідувати се его становиско. Такѣ самѣ змаганя зазначують кабінеты берлиньскій и римскій. При нагодѣ моеи гостины въ Монцѣ я пересвѣдчивъ ся о згѣдности поглядѣвъ италійскихъ мужѣвъ державныхъ въ квестіяхъ політичныхъ.

И хоть въ тѣмъ союзѣ добачаємо певну запоруку европейского мира, то все-таки старались мы и до прочихъ державъ вѣдносити ся зъ повнымъ довѣремъ. Выконуючи сю гадку, дѣйшли мы найперше до вельми потѣшаючихъ вѣдносинъ зъ россійскою державою. Початокъ до сего подало згѣдне поступованѣ обохъ кабінетѣвъ, нашого и петербургского, при починѣ турецко-грецкого конфлікту, а вѣдтакъ прийшло до отвертои льояльнои вымѣны гадокъ, зъ котрои можна було взаимно набрати пересвѣдченя, що властиво не истнують мѣжь нами нѣякѣ того рода діференціи, котрѣ бы не дались выровнати при дрѣбцѣ доброи волѣ. Скоро можна було сконстатувати, що обѣ державы змагають до удержаня status quo, що Россія такъ само якъ и мы рѣшучо вѣдкидає всяку гадку що-до пѣдбоѣвъ на пѣвъостровѣ балканьскѣмъ та що обѣ стороны непохитно готовѣ увзгляднити независимость балканьскихъ державъ и ихъ самоуправу безъ чужосторонныхъ интеренцій, то тымъ чиномъ въ однѣй хвили утворивъ ся теренъ до нашого взаимного порозумѣня. Мы зрозумѣли, що нашѣ интересы не идуть собѣ навхрестъ, що обѣ державы мають всяку причину разомъ тримати ся и бути въ безнастаннѣмъ контактѣ, щобы спинити всякій рухъ ненормальный и покѣнчити зъ дотеперѣшнымъ дѣланемъ всѣлякихъ спекулянтѣвъ на Балканѣ. Зъ застереженемъ строгого захованя повыщихъ засадъ мы готовѣ кождои хвилѣ бути въ найтѣснѣйшѣмъ порозумѣню зъ Россіею и длятого добачаємо въ сихъ щасливо початыхъ вносинахъ нову сильну запоруку европейского мира.

Зъ Франціею утримуємо и дальше якъ найлѣпшѣ зносины, а се зазначило ся практично пѣдчасъ послѣдныхъ подѣй орієнтальныхъ. — Неменше дружнѣ нашѣ зносины зъ Англівю, мимо вѣдмѣ ныхъ поглядѣвъ що-до деякихъ квестій въ справѣ кретеньскѣй. — Нашѣ вѣдносины до Румунія уложили ся якъ найсердечнѣйше и скрѣпили ся взаимными візитами монархѣвъ. — Симпатично вѣдносимо ся такожь до прочихъ державъ балканьскихъ и они можуть числити на нашу приязнь въ такѣй мѣрѣ, въ якѣй они старають ся уложити свои вѣдносины до нашои монархіи.

Такъ отже зъ сего начерку політичнои ситуаціи можна вѣднести вражѣне, що удало ся поодинокѣ квестіи знернути на мирный шляхъ и осягнути вже деяку запоруку на утриманѣ такого стану на будуче. Надѣймо ся, що удасть ся намъ вповни се осягнути, тымъ бѣльше, що дѣйшли-сьмо до точки зворотнои въ процесѣ розвитку Европы. Великѣ проблемы матеріяльного добробыту вже не лежать въ утопістичнѣй вѣддали и напирають ся свого полагодженя. Борба конкуренційна заморскихъ краѣвъ грозить погубою европейскимъ народамъ и приневолює до скорои и основнои обороны. Плече объ плече треба ставати имъ до борбы противъ спѣльнои небезпечности. Тяжка се задача, але она не минуча Якъ 16 и 17-те столѣтє були выповненѣ релігійными борбами, якъ въ 18-ѣмъ вѣцѣ ліберальнѣ идеѣ пробили ся на верхъ, якъ теперѣшне столѣтє маѣ характеристичну прикмету въ розбудженю квестій національныхъ — такъ заповѣдає ся 20-те столѣтє для Европы борбою о истнованѣ на торговельно-політичнѣй области, а всѣ европейскѣ народы мусять разомъ станути въ оборонѣ условій свого истнованя. Зъ сею свѣдомостію повиннѣ мы лучити свои найлѣпшѣ силы, щобы дѣйти до сеи меты.

Заявленѣ д-ра Окуневского.

Галицкѣ послы опозиційнѣ — по голосованю надъ внесенемъ о обжалованѣ кабінету гр. Баденього за выданѣ розпоряджень языковыхъ — уважали потрѣбнымъ складати передъ повною палатою заявленя, щобы пояснити своѣ становиско и поведенѣ. Очевидно галицка опозиція сама мусѣла вѣдчути, що оно якось не було такъ, якъ повинно було бути, що зайшла якась колізія, котру треба пояснити, що въ дотычнѣй справѣ можуть бути подѣленѣ погляды та що опінія публична всѣляко може толкувати собѣ сей крокъ послѣвъ. Треба було складати заявленя, пояснятн, оправдувати ся Послы стояли пѣдъ моральнымъ примусомъ, бо годѣ припускати, щобы замѣтки нѣмецкои опозвціи, хоть и якъ обидливѣ та провокуючѣ, могли були такъ сильно подѣлати на „непохитну“ опозицію...

Група стояловцѣвъ дала початокъ; въ ѣи имени промовлявъ пос. Данелякъ и вдаривъ въ струны высокого патріотизму польско-славяньского, а крѣмъ того выпѣмнувъ иншимъ польскимъ посламъ ихъ голосованѣ. Се заявленѣ стояловцѣвъ може уважати ся дуже добрымъ помостомъ до переходу ихъ на баденѣвску сторону.

На засѣданю палаты въ пятницю забравъ голосъ пос. д-ръ Окуневскій и зложивъ въ имени своѣмъ та о. Танячкевича того рода заяву:

„При всѣхъ розправахъ надъ розпорядженями языковыми придержувались мы завсѣгды становиска, що сесѣ розпорядженя є на стѣлько несправедливѣ, на скѣлько такожь въ чисто нѣмецкѣ округи впроваджують ческу мову урядову, та що справу, котра повинна бути управильнена лишь закономъ, управильняють властію екзекутивною и лишь утрудняють та вѣдрочують справедливе порѣшенѣ квестіи языковои въ законнѣй дорозѣ. Сей нашъ поглядъ заступали мы, опозиційнѣ Русины, такожь д. 12 падолиста. Але если мимо того мы вѣдсунули ся вѣдъ голосованя, то причину сего треба приписати лишь тѣй обставинѣ, що зъ вины обохъ сторѣнъ сеи палаты борба противъ розпоряджень языковыхъ и противъ правительства гр. Баденього, котре выдало ихъ переважно зъ обавы передъ дебатою о галицкихъ надужитяхъ выборчихъ ad captandam benevolentiam одного великого сторонництва, — постепенно зъ борбы противъ сего правительства выродила ся въ расову борбу мѣжь Нѣмцями а Славянами. А до такои борбы, котра маѣ въ собѣ щось патольогічного и дасть ся пояснити лишь політичнымъ и культурнымъ атавізмомъ, мы будучи послуповыми людьми не можемо пѣдъ нѣякимъ условѣмъ прилучити ся. Але сей для нѣкого певно такъ не прикрый якъ для насъ самыхъ случай не заведе насъ зъ дороги, завсѣгды поборювати се правительство, якъ довго оно стоить при кермѣ, а такожь голосувати противъ него при бѣжучихъ обжалованяхъ. Мы нѣколи и нѣякъ не забудемо, що отсе правительство пѣдчасъ послѣдныхъ выборѣвъ предприняло справдѣшну вѣйну на вынищенѣ (Ausrottungskrieg) противъ вѣльного руского народу, що се оно, руководячись абсолютистичными тенденціями, поставило екзекутиву повыше парляменту и волѣ люду та поважилось на небезпечну завсѣгды для держави борбу мѣжь екзекутивою а населенемъ, що оно втягнуло до сеи борбы корону и не жахало ся найпоганѣйшихъ насильствъ и надужить, щобы лишь зломити волю народу, чого доказомъ надужитя выборчѣ у всходнѣй Галичинѣ и подѣ въ Етерѣ. Однакъ зазначуючи на жаль нашу обаву, чи иншѣ товаришѣ, котрѣ доси занимають отсѣ опозвційнѣ мѣсця, не схотять насъ опустити скорше, якъ бы могло здавати ся, — то мусимо якъ найбѣльше рѣшучо запевнити, що мы будемо мѣжь послѣдными, котрѣ змѣнять свое становиско супротивъ сего правительства.“

Въ хвилю по Окуневскѣмъ забравъ голосъ пос. д-ръ Вінковскій (людовець), и запротестувавши противъ заявы Данелякa, зложеной въ имени цѣлои опозиціи польскои, зазначивъ рѣзницю, яка заходила въ справѣ голосованя надъ внесенемъ на веснѣ а теперь. „Теперь — говоривъ д-ръ Вінковскій — цѣлкомъ иншѣ вѣдносины якъ тогдѣ. На веснѣ не переведено такъ основнои критики розпоряджень якъ теперь; тогдѣ не сказавъ президентъ міністрѣвъ, що розпорядженя схибленѣ пѣдъ взглядомъ матеріяльнымъ и формальнымъ, та що вѣддасть полагоджене квестіи языковои палатѣ послѣвъ. Вкѣнци тогдѣ не було се ще такъ явне, що розпорядженя языковѣ були заразомъ средствомъ для політичного гандлю, для політичного крамарства; бо тогдѣ ще не було звѣстне, що молодочехи будуть въ замѣнъ за розпорядженя языковѣ голосувати за затаенемъ галицкихъ обманьствъ выборчихъ“. Дальше заперечивъ д-ръ Вінковскій, мовь бы голосованѣ дало ся оправдати спѣльностію интересѣвъ славяньскихъ, бо „польскій нарѣдъ цѣлкомъ инакше понимає сю спѣльность славяньску, отъ хоть бы супроти Россіянъ“. Свою заяву закѣнчивъ д-ръ Вінковскій словами: „Нашѣ выборцѣ не выслали насъ тутъ, щобы заводити борбу противъ Нѣмцѣвъ або якои иншои народности, лишь щобы домагати ся справедливости въ кождѣмъ напрямѣ для нашого люду и иншихъ народѣвъ. Насъ не прислано тутъ, щобы мы трѣщили очи на напис на мурѣ бурѣу: Justitia fundamentum regnorum, лишь щобы се выречене словомъ и дѣломъ здѣйстнити и скрѣпити.“

Оба заявленя д-ра Окуневского и д-ра Вінковского выразно зазначують, що розпорядженя языковѣ були цѣною, за котру гр. Бадені купивъ собѣ молодо-Чехѣвъ, для затаеня галицкого швіндлю выборчого. Зъ того выходить, — що оба нашѣ послы независимѣ повиннѣ були тымъ скорше вѣддати свои голосы за обжалованемъ.

Переглядъ політичный.

Оголошене вже справозданѣ буджетовои комісіи о угодовѣй провізоріи (референтъ п. д-ръ Пентакъ) каже по короткѣмъ вступѣ: Вызначна вага справы дала въ буджетовѣй комісіи повѣдъ до довгои дебаты. Обговорювано широко важнѣ економічнѣ справы, такъ ѣй, що становлять безпосередный предметъ угоды зъ краями угорскои короны, якъ и тѣ, що зъ нею остають лише въ посереднѣй звязи. Въ переведенѣй дебатѣ, въ котрѣй брали участь также міністры скарбу и торговлѣ, высказано переконанѣ, що угода зъ Угорщиною зъ р. 1887 выпала для сеи половины монархіи зъ неодного огляду некористно, а некористи тѣ зъ того часу ще бѣльше збѣльшили ся и стали ся бѣльше дѣймаючѣ, особливо наслѣдкомъ безперечно значного зросту, якѣй проявивъ ся за послѣдныхъ десять лѣтъ въ економічныхъ вѣдносинахъ Угорщины, а найбѣльше на поли промыслу. Длятого взагалѣ була въ буджетовѣй комісіи гадка, що при угодѣ зъ Угорщиною, яку выпаде уложити на довшій часъ, треба буде перевести основнѣ змѣны теперѣшного стану рѣчей, щобы для сеи половины держави осягнути те, що ѣй слушно и справедливо належить ся зъ уваги на обопѣльнѣ економічнѣ вѣдносины обохъ половинъ монархіи. Особливо въ однѣй справѣ була вся комісія однодушнои гадки, що дотеперѣшный розкладъ квоты на обѣ половины держави є для нашои половины несправедливый, неслушный и незвычайно дѣймаючѣй. Сѣ выводы велять надѣяти ся, що палатѣ послѣвъ удасть ся при окончнѣй, на довшій часъ обчисленѣй вѣдновѣ угоды зъ Угорщиною свѣдомымъ цѣли и твердымъ выступленемъ забезпечити сѣй половинѣ держави въ повнѣй мѣрѣ ви фінансовѣ и економічнѣ интересы. Але тота хвиля ще не наспѣла. Поки-що не можна омминути питаня, якъ выпаде уладнати нашѣ вѣдносины до Угорщины до часу, коли буде можна приступити до окончнои вѣдновы угоды. Єдинымъ можливымъ способомъ є продовженѣ теперѣшнои угоды ще на рѣкъ, якъ сего жадає правительство. Се є также и невѣдпертою конечностію державною, коли не маѣ ся потрясти державно правными основами австрійско-угорскои монархіи, а крѣмъ того важнѣ економічнѣ справы сеи половины монархіи выставити на необчисленѣ страты. Нашѣ державно-правнѣ вѣдносины до краѣвъ угорскои короны лежать въ тѣмъ, що пѣсля угоды зъ р. 1867 обѣ половины державы по при своѣй самостѣйности злученѣ зъ собою всѣлякими звязями справъ по части спѣльныхъ, по части такихъ, що поладнують ся пѣсля однаковыхъ засадъ, на якѣ треба вѣдъ часу до часу згодити ся. Коли бы занехати хоть бы тѣлько на якійсь часъ того порозумѣня зъ Угорщиною въ справахъ, котрѣ маѣ ся полагоджувати пѣсля однаковыхъ засадъ, то значило бы се тѣлько, що не додержати угоды, котра є державно-правною пѣдставою австрійскои монархіи и о азалась користною для ви єдности и могучости. А що-до економічныхъ интересѣвъ сеи половины державы, то люде свѣдущѣ справы признають взагалѣ, що хочь угода зъ 1867 року є некористна для сеи половины державы и потребує реформы, все-жь таки для нашого промыслу є она користнѣйша, нѣжь було бы мытове вѣдокремленѣ, котре мусѣло бы настати въ разѣ непродовженя угоды. Іавѣть тѣ члены буджетовои комісіи, що противили ся правительственному проѣктови, не могли не признати, що роздѣлъ економічнои єдности обохъ половинъ державы бувъ бы дуже шкѣдливый; а були и такѣ члены мѣжь меншостею комісіи, котрѣ узнали угодову провізорію за конечнѣсть. Причиною, що меншість комісіи голосувала противъ провізорія, були звѣстнѣ зъ нарадъ палаты послѣвъ політичнѣ справы, якъ се навѣть выразно заявили декотрѣ члены меншости комісіи. Але бѣльшість не могла ступати на таку дорогу, а противно розумѣючи, що отсе розходить ся о дуже важнѣ державнѣ и економічнѣ справы, узнала тымчасове продовженѣ угоды за невѣдперту конечнѣсть державну. Длятого комісія буджетова ухвалила бѣльшостію голосѣвъ припоручити высокѣй палатѣ принятє пуавительственного проекту безъ змѣнъ. Змѣны и додатки, якихъ домагали ся декотрѣ члены комісіи, не могла комісія приняти и вѣдкинула ихъ бѣльшостею голосѣвъ.

Обговорювати широко всѣ тѣ жада. ѣ змѣны и додатки, котрѣ врештѣ находять ся въ прилученыхъ вотахъ меншости, є злишне, бо ихъ и такъ не можна принятн зъ двохъ засадничихъ причинъ. Оно лежить въ натурѣ договорѣвъ, що обостороннѣ постановы мусять бути рѣвнозвучнѣ. Отже угорскій соймъ не виненъ тому, що ся справа ще не полагоджена въ нашѣй палатѣ послѣвъ, коли дотычный проектъ угорского правительства давно вже перейшовъ въ обохъ палатахъ угорского парляменту; а годѣ теперь жадати, щобы угорскій соймъ ще разъ займавъ ся тою справою и принимавъ новѣ ухвалы длятого, що при звѣстнѣмъ станѣ рѣчей въ нашѣмъ парляментѣ по простому старано ся якъ найдальше вѣдложити сю справу. До сего додати треба ще и другу причину. Мы доси не знаємо звязи поодинокихъ постановъ тои окончнои угоды, яку маѣ ся вѣдновити, и длятого не можемо ихъ подрѣбно провѣрити. А при такѣмъ станѣ рѣчи не можна дорадживати до змѣнъ въ провізоріи, бо опѣсля готово бы оказати ся, що тѣ змѣны не були якъ слѣдъ обдуманѣ. Щодо внесеня, щобы провізорію ухвалити тѣлько на три мѣсяцѣ, то и те не є порадне, бо готова опѣсля показати ся знова потреба дальшого продовженя угоды; а въ разѣ, коли бы до того часу дѣйшло до окончнои вѣдновы угоды, то и такъ провізорія стратила бы свою силу сама собою. Дальше додаток ще-до знесеня обороту мелива оказавъ ся злишнымъ. Справу сю обговорено въ комісіи основно, а середъ дебаты заявивъ міністеръ скарбу, що въ разѣ, коли буде ухвалена парляментомъ угодова провізорія, о оротъ мелива буде зъ днемъ 1. сѣчня 1898. знесеный. Внесенѣ п. Штайнвендера, щобы квота, яку ухвалять при вѣдновѣ угоды, обовязувала вже въ задъ вѣдъ 1. сѣчня 1898 р., належить не до сего закону о провізоріи, а до того, якій маѣ ся ухвалити, при вѣдновѣ угоды. Оба внесеня п. Дашиньского на вѣдрочене провізоріи вѣдкинула комісія зъ тыхъ самыхъ причинъ, зъ якихъ бѣльшість комісіи узнала за конечне принятн проектъ правительства. Резолюцію посла Бернрайтера, щобы 14-того параграфу не можна уживати при заведеню угодовои провізоріи варто бы обговорити обширнѣйше; але таке обговорене мало бы тѣлько теоретичне значѣне, бо практичного значѣня тая справа для буджетовои комісіи не маѣ, скоро она приняла правительственный проектъ и тымъ промостила дорогу до парляментарного полагодженя угодовои провізоріи.

Справозданѣ комісіи кѣнчить ся словами: Высока палата зволить удѣлити прилученому проектови закону конституційне затвержденѣ.

НОВИНКИ.

— **Повыборчій процесъ** вôдбувъ ся въ Станиславовѣ дня 16 с. м. противъ Романа Чапельского зъ Чернѣева. Вôнъ бувъ обжалованый зъ §§. 197. и 199. з. к. Трибуналъ увôльнивъ его, бо показало ся, що судья слѣдчій п. адъюнктъ Зданьскій мусѣвъ не вôдповѣдно правдѣ списати протоколъ. Критичного дня, коли то комісарь Страсберъ вôдъѣхавъ зъ Чернѣева, не докôнчивши выборôвъ, була опôсля вечеромъ въ домѣ Чапельского бесѣда: чи сли-бы комісарь приѣхавъ несподѣвано, якъ то по другихъ селахъ дѣе ся, не вдарити въ дзвôнъ, та що Чапельскій остерѣгавъ, що то не добре, бо можуть прийти жандармы и арештувати за те... А п. адъюнктъ Зданьскій списавъ, що „люде змовляли ся дзвонити на ґвавтъ противъ жандармôвъ, якъ прийдуть арештувати за выборы“. Чапельскій зôзнавъ опôсля при розправѣ чернѣевскôй по правдѣ инакше, якъ п. Зданьскій списавъ, и тому станувъ бувъ теперь яко обжалованый.

— **Зъ Перемышля пишуть намъ**: Въ пятницю 19-ого с. м. вьѣхавъ бувъ Преосв. еп. Константинъ Чеховичь на посвячене церкви св. Арх. Михаила до Ришковои Волѣ въ деканатѣ ярославскôмъ, а повернувши зъ-вôдтамъ выѣхавъ въ недѣлю 21-ого с. м. о годинѣ 4½ по полудни до Вѣдня, де перебуде кôлька днѣвъ.

— **О руско-народнôмъ театрѣ** пишуть намъ зъ Бережанъ:

Вже третій тыждень гостить у насъ нашъ театръ и зъ кождымъ днемъ, зъ кождымъ представленемъ дае намъ красшій доказъ своѣи доброи волѣ, щирои працѣ и вѣрного зрозумѣня тои высокои задачѣ, яку народъ рускій вложивъ на него. Той красный обявъ радуе насъ тымъ бôльше, що такъ недавно тому доходили насъ досыть сумнѣ вѣсти про нашу одинôку святыню штуки. Такъ недавно тому говорили, що театръ упадае, розлѣтае ся, а нинѣ мы бачимо, що тая буря перешумѣла щасливо. Дружина театральна дôбрана и вложена, по части вышколена, по части вышколюесь пôдъ умнымъ проводомъ дирекціи и режісерôвъ. Про деякѣ выставы мы вже говорили передше, теперь хиба треба бы повторити ту саму похвалу, длятого нинѣ скажемо хиба те, що навѣть така штука, якъ „Нещасне кохання“, що властиво стоить тылько спѣвами и танцями, зробила сильне вражѣне. Такъ само всѣ признаютъ, що „Торговля жемчугами“ на сценѣ выйшла о много красше якъ въ читаню. Про опереты вже й не говоримо. Стареньке „Зо ступеня на ступѣнь“, хочь справдѣ перестарѣле и оклепане, будило живе заняте, а гра директора Яновича и п. Ґембицкого зрывала бурю оплескôвъ. Такъ само „Баронъ циганьскій“ выйшовъ такъ гарно, що деякѣ прирôвнювали его зъ выставою на великихъ сценахъ. Ту зновъ передовсѣмъ панѣ Лопатиньска такъ грою, якъ такожь спѣвомъ и выглядомъ чарувала усѣхъ, хотяй и панна Слободôвна вôддала свою ролю зовсѣмъ удачно. Зъ одною лишень замѣткою смѣемо звернутись до дирекціи театру: нехай вона пускае въ дебютъ молодѣ, свѣжѣ силы. Розумѣе ся, мы тôлько вдячнѣ повинни бути пп. директорамъ, що вони дають намъ „наслаждати ся“ грою рутинованыхъ, правдивыхъ артистôвъ, але зъ другого боку нехай деколи [коли дирекція уважати-ме за вôдповѣдне] и молодѣ попробують своѣи силы. А при тôмъ мы лишень можемо высказати своѣ щире бажане, щобы Хв. дирекціи удалось и дальше вести нашу сцену по тôй дорозѣ, по якôй вела ея доси, а совѣстна праця ея безъ сумнѣву не останесь безъ красныхъ и хосенныхъ наслѣдкôвъ для нашои штуки. На-разѣ бажаємо такожь, щобы наша руска суспôльность своею присутностію на выставахъ театральныхъ заявила бôльшій интересъ для свого рôдного театру. Гей Русины Бережанцѣ! Звертаємо ся до васъ въ-другe и кличемо: Приходѣть и приѣзджайте до нашого театру та хочь тымъ чиномъ нагородѣть нашихъ артистôвъ за ихъ трудъ и саможертву! Кобы вы знали, якъ воно немило, якъ болюче грати передъ порожными лавками... — *Л.*

— **Выдѣлъ Рускои Бурсы** въ Бережанахъ подае отсимъ до вѣдомости, що въ четверъ 25-ого н. ст. с. м. вôдограе народный рускій театръ на дохôдъ Бурсы штуку „Верховинцѣ“. Выдѣлъ Бурсы сердечно просить всѣхъ доброзичливыхъ прихильникôвъ молодежи, щобы явили ся зъ близька и зъ далека. Цѣль гарна а гры нашихъ артистôвъ чей-же хвалити не треба!

— **Зборы конституующій „Пôдгôрскои Спôлки“ товариства для веденя торговлѣ** безрогами, вôдбудуть ся дня *8 н. ст. грудня* о годинѣ 10. рано. Всѣ, котрѣ до сего часу приступили, якъ и тѣ, котрѣ до того дня передъ 10-ою годиною приступлять, будуть мати право голосувати, *выбирати и бути выбраными*. Зъ уваги, що на тыхъ зборахъ рѣшати ся буде важна справа с. в. выбôръ рады управляючои и головного комітету контрольного, просимо всѣхъ поблизшихъ членôвъ, щобы безусловно, а подальшихъ, щобы по можчости прибули. Вкôнци пригадуємо адресу, на котру грошѣ присылати: **М. Кушнѣръ**, начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ. — *Вôдъ комітету.*

— **Зъ Подôля пишуть намъ**: Позвольте менѣ въ своѣй часописи мѣсця для кôлькохъ слôвъ про вагу місій духовныхъ изъ становиска народного.

Есть се загально принятою правдою, що здорова мораль и непорочность обычаѣвъ е першою и основною пôдвалиною жизнености и вытревалости кождои суспôльности — и коли достатокъ, наука и свобода політична одиниць е конечными услôвями до народного поступу, розвою и цивілізаціи, такъ зновъ правдива релігійность и здоровѣ обычаѣ въ народѣ остануть ся на все одинокою запорою и охороною передъ цѣлковитою его руиною и затраченемъ. Правду сю, якъ не можна лѣпше, доказуе намъ наша бувальщина. Усякѣ довголѣтнѣ злиднѣ и лихолѣтя спинили на довго нашу давну и значну культуру, скували нашъ народъ въ грубѣ оковы неволѣ, темноты и нужды, але не змогли зломити сего народу, анѣ убити его жизненои силы, бо крѣпила его все жива вѣра и здоровѣ обычаѣ. Подôбнѣ зловѣщѣ днѣ, мовь тѣ оловянѣ хмары, и теперь зависли надъ тымъ зболѣлымъ народомъ, але мы свѣдомѣ сего и, притисненѣ зъ усюда, зъ тымъ бôльшою увагою и зъ тымъ бôльшимъ врѣзомъ мусимо пôддержати и змôцнити сю нашу непобѣдну и послѣдну запору народну. Розумѣе ся, що передну сторожу мае обняти наше мирске высоко патріотичне духовенство.

Свѣтлый починъ дало въ тôмъ взглядѣ духовенство деканата теребовельского а уряджене въ послѣдныхъ двохъ лѣтахъ зъ великимъ успѣхомъ и при великôй участи народу аж вôсѣмь взôрцевыхъ місій духовныхъ, есть найвымовнѣйшимъ сего доказомъ. Місіи тотѣ, пôдъ проводомъ незрôвнаного и неутрудимого проповѣдника и провôдника місійного о. Токара, вôдбули ся въ отсихъ парохіяхъ: Гайворона, Могильница, Теребовля, Вишнѣвчикъ, Хмелѣвка, Золотники, Прошова, Острôвчикъ — и кождый свѣдомый справы участникъ місійный мусить зачислити ихъ до дуже знатныхъ „plus-ôвъ“ — якъ на поли церковнôмъ, такъ и на народнôмъ.

Про вартость релігійну сихъ місій могли бы посвѣдчити тотѣ оо. духовнѣ, що слухали на нихъ св сповѣди; зъ часомъ зможуть те саме посвѣдчити и самѣ душпастирѣ дотычныхъ парохій, а вже за найкраше свѣдоцтво, такъ для проповѣдникôвъ слова Божого якъ и для релігійности руского народу, нехай стане тото одушевлене и вдячность слухачѣвъ, зъ якою пращали ся все зъ оо. проповѣдниками, кôлько разъ кôнцева бесѣда о. провôдника місіи заповѣдала для всѣхъ хвилю розлуки и прощаня. Треба було бачити тую трогаючу хвилю, отъ хочь-бы въ Прошовѣ, якъ сокрушенѣ слухачѣ зъ сльозами въ очехъ тиснули ся до священикôвъ, щобы бодай уцѣлувати ихъ ризы духовнѣ. Треба було чути тото невысказане одушевлене, зъ якимъ перенятѣ громадяне на такôмъ степовôмъ селѣ, якъ Хмелѣвка, майже однодушно и безъ выимки складали обѣты тверезости, чистоты, любови ближнього, щобы змогти выробити собѣ поняте: щó зможе слово Боже зъ устъ вдохновеного проповѣдника и яку силу чувства и волѣ можна выдобути изъ забѣдженыхъ грудей нашого селянина, коли до него промовити рôднымъ его та щирымъ словомъ! Не дармо высказавъ нашъ незабутный Тарасъ: „А на сторожи коло ихъ поставлю слово“... И сторожило та голубило воно ихъ, оттыхъ „незрячихъ гречкосѣѣвъ“ бôльше якъ черезъ тысячу лѣтъ. Годѣ розводитись богато, щобы довести, яку неоцѣнену прислугу для усамосвѣдомленя народного можуть принести такѣ взôрцево переведенѣ и добре обдуманѣ всенароднѣ місіи духовнѣ. Божа мораль маe то до себе, що она захоплюе духа народного у всѣхъ напрямахъ его житя, его розвою, а въ практичнôмъ своѣмъ примѣненю удѣляе ся вона зарôвно добродѣйно и на правдиву его просвѣту, его господарку и вольную волю...

Основне и критичне оцѣнене нашихъ місій духовныхъ лишаю компетентнѣйшимъ особамъ и на властивôмъ мѣсци, а сихъ кôлька слôвъ пишу не для голословности, не для звеличаня тыхъ именъ, що для славы Божои и для справы народнои не щадили нѣ часу, нѣ здоровля, нѣ коштôвъ, а радше пôддаю сихъ пару гадокъ для прилюднои контролѣ и орієнтаціи въ нашихъ змаганяхъ пôдъ теперѣшну круту годину. Розумѣе ся, що въ першôй мѣрѣ заважить тутъ осудъ и починъ нашои Всесв. Консисторіи. — *Членъ Рады Хлопскои.*

— **Зъ Бучача пишуть намъ**: Нове нещасте кинулось на гôрку працю хлѣбороба — мышва. Не лише въ стôжкахъ робить она величезнѣ шкоды, але понищила такожь цѣлѣ засѣвы озимины. До того ширить ся дуже и помôръ на свинѣ. — Недавно закололи на мѣстѣ одного мѣщаньского паробка [Крижановского], а въ четверъ зновъ найдено въ Стринѣ при самôмъ березѣ тѣло довголѣтного слуги бучацкого касина Матѣя Данковича. До теперь не знати ще, чи померъ вôнъ самоубійчою смертію, чи погибъ зъ рукъ скрытоубійчихъ, хотяй першій здогадъ бôльше оправданый, бо вôдносины маeтковѣ Данковича були дуже лихѣ.

— **Помятникъ польского короля Ивана Собѣского** стане у Львовѣ на Гетьманьскихъ валахъ въ однôмъ зъ найкрасшихъ мѣсць мѣста. Мѣска комісія, що займае ся справою сего памятника, рѣшила вже и справу напиcôвъ на педестали. И такъ вôдъ стороны улицѣ Кароля Людвика на фронтовôй стѣнѣ буде въ арматурѣ щитъ о чотирохъ поляхъ зъ гербами Цольцѣ и Литвы [два орлы и двѣ погонѣ] а на противнôй сторонѣ, вôдъ Гетьманьскои улицѣ, буде гербъ Собѣскихъ „Яніна“; на бôчнôй сторонѣ вôдъ Маріяцкои площѣ помѣщена буде польска напись: „Королеви Иванови III. мѣсто Львôвъ 1898“ а на стѣнѣ вôдъ стороны театру буде вычислено въ трехъ колюмнахъ 12 до 15 мѣсецевостій головныхъ битвъ, въ котрыхъ проводивъ Собѣскій, зъ означенемъ дат при кождôй мѣсецевости. Гербы будуть рѣзьбленѣ на камѣнныхъ теребовельскихъ таблицяхъ и впущенѣ въ цоколь, а написи будуть золоченѣ.

— **Огнѣ** Въ суботу розносили всѣ львôвскѣ польскѣ ґазеты вѣсть, що въ Самборѣ згорѣло 100 жидôвскихъ хатъ. Рѣчь ясна, що вѣдомôсть о такôмъ великôмъ пожарѣ выкликала всюда мѣжь жидами вражѣне; сотками телеґрамъ засыпано зô всѣхъ сторôнъ самôборскій почтовый урядъ, а одна зъ львôвскихъ ґазетъ выслала на мѣсце катастрофы осôбного свого репортера. И що показало ся? Ото: въ Самборѣ згорѣло всего 8 жидôвскихъ хатъ, а радше кучокъ. Шкода цѣла обезпечена, жиды не то не стратили, а ще й заробили на огни, бо за асекураційнѣ грошѣ побудують новѣ домы. Польскимъ ґазетамъ можна пожелати, що мають добрыхъ кореспондентôвъ по провінціи. Зъ вôсѣмъ хатъ зробити сто — то штука!

— **Новый постерунокъ жандармеріи** отворено въ селѣ Липица, рогатиньского повѣта.

— **Дирекція галицкихъ почтъ** подае до вѣдомости, що въ Бориничахъ [повѣту бобрецкого] въ посѣлости ґр. Станислава Мицельского уряджено державну сѣть телефонічну и сполучено ея зъ тамошнымъ урядомъ почтово-телеґрафічнымъ. Рухъ отворено 21-ого с. м.

— **Зъ Станиславôвского пишуть намъ**: Въ Цуциловѣ померъ тамошный почтмайстеръ Антôнъ Иваницкій. Небôщикъ передъ смертію мавъ немилу пригоду: въ касѣ почтовôй выкрыто бракъ 2000 зр. Мали его арештувати, але жѣнка выкупила его. Она продала свою власну реальность въ Лядскôмъ и зложила хибуючу суму. По покôйнôмъ въ цѣлôй охрестности панує великій смутокъ — сумують и плачуть тѣ, котрѣ покôйному позичили грошѣ або за него ручили, бо сума довгôвъ два разы бôльша якъ полишеный маeтокъ, а и зъ тымъ не знати, що ще буде...

— **Похороны ученика Витвицкого**, о котрого самоубійчôй смерти була у насъ згадка, вôдбули ся въ суботу при кôлькатысячнôмъ здвизѣ народу. Ученики всѣхъ ґімназій жертвували вѣнцѣ, котрыхъ несено 5, вѣнець академічнои [рускои] ґімназіи на передѣ. Молодѣжь всѣхъ ґімназій шла въ порядку передъ и за домовиною, а було ея кôлька тысячь, такъ що похороны выглядали наче-бъ поважна якась маніфестація. Сполученѣ хоры всѣхъ ґімназій спѣвали на перемѣну польскѣ и рускѣ пѣсни похоронныѣ, а такожь пригравала львôвска Гармонія. Дирекція ґімназіи урядово заперечуе, мовь-бы причиною смерти Витвицкого бувъ докôръ, зробленый ему польскимъ катихитомъ кс. Юґаномъ.

— **Десять заповѣдій на зиму.** Одна анґлійска ґазета, присвячена ґіґієнѣ, оголошуе слѣдуючихъ десять заповѣдій, якихъ держатись треба въ часѣ зимы: 1. Не будешь рано выходити зъ порожнымъ жолудкомъ. 2. Не будешь выставлятись на зимный воздухъ заразъ по выпитю чогось теплого. 3. Не будешь выходити на двôръ не накрывши добре грудей и плечей. 4. На дорозѣ не будешь вôддыхати ротомъ, а носомъ. 5. Не будешь плечима опиратись о теплу пѣчь. 6. Ѣдучи зелѣзницею не будешь ставати при вôкнѣ. 7. Не будешь довго стояти безъ руху на снѣгу або ледѣ. 8. Безъ конечности не будешь розмавлявъ на дорозѣ. 9. Не забувай щоденно купати ся, черезъ що шкôра стане вытревалѣйша на зимно. 10. Не лягай спати зъ зимными або перемочеными ногами. Кобы згадана ґазета дала ще одну заповѣдь, а именно, зъ вôдки взяти грошей вже не на купелѣ, а на хлѣбъ, чоботы и кожухъ, оно було бы лѣпше.

— **Дрôбни вѣсти.** Намѣстникъ кн. Сангушко выѣхавъ на кôлька днѣвъ до Вѣдня. — Маршалокъ краевый ґр. Стан. Бадені вертае нинѣ зъ Радехова, де перебувавъ кôлька днѣвъ. — Говорять, що на становиско президента высшого суду краевого въ Краковѣ маe бути покликаный [по уступленю президента Зборовского] посолъ до рады державнои ґрафъ Пініньскій. — Въ Боценъ въ Тиролѣ выкравъ якійсь маляръ монахиню зъ монастиря Бенедиктинокъ, дуже уродливу; залюблена пара утѣкла въ горы. — Ґ. Ем. кардиналъ Сембратовичь доручивъ професорови-операторови д-ру Ридиґерови папскій ордеръ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ч. 63004/VI. Пôвнôчно нѣмецкій рухъ зôжевый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 грудня 1897 увôйде въ житє додатокъ II до тарифы для высше згаданого руху.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Вôдзнаки крилошаньскѣ дôставъ о. Юліянъ Кашубиньскій парохъ въ Колоденци. — Именованѣ: завѣдателемъ судово-вишеньского деканата о. Вас. Левъ парохъ зъ Бортятина а І-имъ Ординаріятскимъ комісаремъ шкôльнымъ для деканата мостиского о. Іосифъ Черкавскій зъ Соколѣ. — Презенту на Трôйцю дек. добромильского дôставъ о. Иванъ Голіянъ. — Канон. институцію на Дрогомышль дек. яворôвского дôставъ о. Ник. Осѣдачь. — До канон. институціи вôзванѣ оо.: Конст. Федѣвъ на Шумячь дек. высочаньского, а Филимонъ Кисѣльовскій на Крампну дек. дукляньского. — Увôльнене вôдъ испыту конкурсового дôставъ о. Володиславъ Ильницкій зъ Ясѣнки масьовои. — О. Теофіль Сѣнкевичь увôльненый на власне прошене вôдъ обовязку І-ого Ординаріятского шкôльного комісаря въ деканатѣ мостискôмъ.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Асафатъ Петрикъ, професоръ рускои ґімназіи въ Коломыи, упокоивъ ся сими днями въ Криници. Покôйный бувъ сыномъ селянина Лемка зъ Криницѣ, власною силою скôнчивъ ґімназію зъ вôдзначеномъ въ Новôмъ-Санчи, перейшовъ потôмъ на университетъ, де бувъ однымъ зъ найспособнѣйшихъ слухачѣвъ на выдѣлѣ математично-фізичнôмъ, по скôнченю университету зробивъ сейчасъ испытъ изъ знаменитымъ успѣхомъ и занменовано его першимъ професоромъ математики въ рускôй ґімназіи въ Коломыи. Однакъ грудна хороба, якои набавивъ ся у вôйску, загнала его передчасно въ могилу. Бувъ се одинъ зъ найлѣпшихъ та найспособнѣйшихъ сынôвъ Украины-Руси, а певно бувъ бы занявъ и въ літературѣ научнôй вызначнѣйше становище, коли-бъ не передчасна смерть. Бувъ вôнъ автôромъ бôльшои працѣ зъ обсягу фізики, напечатанои въ „Космосѣ“ [пор. Записки Н. тов. им. Шевченка томъ IX] та кôлькохъ статей въ „Зорі“. Похоронъ покôйного вôдбувъ ся въ недѣлю 21-ого с. м. В. є. п.!

Онисима Чарникъ, игуменя монастиря Ч. св. Василія Великого въ Яворовѣ, упокоила ся дня 19 с. м. Похоронъ вôдбуваe ся сегодня. В. ѣ. п.!

— **О. Маріянъ Николай Литвинъ**, парохъ Бôбщанъ, деканата золочѣвского, упокоивъ ся онодгы у Львовѣ [въ однôмъ изъ шпиталѣвъ] въ 29 роцѣ житя а 6-бмъ священьства. Похоронъ вôдбувъ ся нинѣ на Янôвскôмъ кладовищи. В. Є. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 22 падолиста. Nar. Listy наклыкують молодоческихъ послôвъ, щобы разомъ зъ иншими послами бôльшости всѣ до одного брали участь въ нарадахъ надъ угодовою провізорією.

Hlas Naroda мимо заперечень обставъ при своѣй вѣсти, що у внутрѣшнôмъ положеню політичнôмъ настала змѣна: ладить ся ческонѣмецка угода, а справа ся такъ выступае на перше мѣсце, що навѣть провізорія угодова уступае передъ нею. Поки-що заперечують тымъ вѣстямъ лише длятого, щобы передвчасными выявленями не попсувати справы.

Градецъ 22 падолиста. Въ суботу по полудни приѣхали сюды послы антісемітскій Аксманъ и соціялістичный Резель. На двôрци повитано Аксмана крикомъ и свистомъ. Аксманъ хотѣвъ говорити на антісемітскихъ зборахъ; соціялісты не давали ему прийти до слова. Прийшло до бучѣ, такъ що вдала ся поліція, а потому и войско. Одного робôтника заколото баґнетомъ на смерть; чотирохъ тяжко покалѣчено. Такожь маe бути кôлькохъ выборцѣвъ и 5 поліціянтôвъ раненыхъ. Кôлька осôбъ арештовано. На вчера скликано два зборы соціяльныхъ демократôвъ. Одни зъ нихъ вôдбули ся досыть спокôйно; другѣ, на котрѣ мавъ явити ся п. Аксманъ, заборонила поліція.

Атены 22 падолиста. Въ палатѣ послôвъ грецкого парляменту зложено внесене на установлене слѣдчои комісіи въ справѣ грецко-турецкои вôйны. Внесенѣ имовѣрно перейде на слѣдуючôмъ засѣданю, коли до того часу палата не буде вôдрочена.

Надôслане.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на улицю Паньску ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 4—10

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручае свôй*

гуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧ

бронзôвникъ 363 10—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

КОНКУРСЪ.

При ц. к. школі заводовій для промислу деревляного в Коломиі з викладовим язиком польским установленою зістала рескриптом Високого ц. к. Міністерства Віроісповідань і Просьвіти з дня 1 вересня 1898 ч. 14.977 нова посада учителя заводового для науки тесельства і будівництва. Посада тая буде обсаджена за контрактом від дня 1 січня 1898 за річною ремунерацією 1000 зр.

Убігаючі ся о ту посаду кандидати мають внести поданя удокументовані і вказуючі іх уздібнене до підписаного управительства найдальше до дня 1 грудня 1897. Архітекти з практикою мають перщеньство. 400 2—3

В Коломиі дня 13 падолиста 1897.

Управительство ц. к. школи заводовоі промислу деревляного.

Мастъ кавказка на вôдморожене.
въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякій вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр.
Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 50—?

ПЕЧѢ зелѣзнй по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12· , 16·—. Мендінгера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печôвъ и ґарнітуры до комінкôвъ
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручае зъ власного складу
ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.

Такожь поручае въ переплетѣ всякій церковній книги, Литурґиконы, Єрейскій Молитвословы бôльшій и меншій Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальній книги въ переплетѣ. Принимае всякій переплетничій роботы, именно же старій Євангеліоны и Літурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Літурґиконôвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 3—12

BITTNER'S
CONIFEREN SPRIT
(Бітнера спіритусъ зъ шпильковыхъ деревъ)
не повиненъ хибувати въ жадній комнатѣ хорыхъ и дѣточій вôнъ вносить квасородъ и оживляє чудесно орґаны вôддыховй.
Стеречись передъ многими наслѣдуванями и фальшованями; жадати все зъ маркою охоронною
Аптикаря БІТТНЕРА зъ Райхенавъ
Складъ у *Львовѣ: въ Аптицѣ Петра Міколяша.*
1 фл. 80 кр. 6 фл. зр. 4. Розпылювач 1·80 зр.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНЙ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКІ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкôры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ.
Цѣны умѣренй, сталй.
244 Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ. 26—20
Також ва ратьі мьсячній. Також ва ратьі мьсячній.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣляков величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВôНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 8—?

Подяка.

Премудрости Всевышного подобало ся покликати несподѣвано до себе д. 6. с. м. найчестнѣйшого мужа жѣнцѣ, найлѣпшого батька дѣтямъ. Отямившись троха зъ першои грызоты по тôмъ тяжкôмъ а наглôмъ допустѣ Божôмъ, уважаємо за першій свôй обовязокъ заявити найсердечнѣйшу подяку: Всечестному духовенству обохъ обрядôвъ, що взяло чинну участь въ сумнôмъ обрядѣ похоронноmъ; Радѣ мѣскôй, що власнымъ заходомъ и коштомъ заняла ся похороном свого звышь 25 лѣтного бурмістра; ц. и к. Во сковости, Радѣ повѣтовôй, Властямъ шкôльнымъ и хорови ґімназіяльноя молодѣжи, всѣмъ Урядамъ державнымъ и автономічнымъ, всѣмъ Товариствамъ мѣсцевымъ, Исповѣдноô Громадѣ израильскôй, всѣмъ Вп. приятелямъ и знакомымъ покôйного, що вôддали послѣдну честь и услугу покôйному, а позбсталôй родинѣ заявами щирои прихильности и спочутя старались принести розраду въ тяжкôмъ ей горю. Щире сердечне спасибôгъ всѣмъ! — всѣмъ и сяноцкôмъ и стороннымъ, що прибули особисто або прислали вѣнцѣ и теплй слова спочутя, — всѣмъ, кого мы запримѣтили и кого въ тяжкôй нашôй скорботѣ не могли запримѣтити!

Въ Сяноцѣ д. 13 падоста 1897.

Пульхерія Ладыжиньска, вдова. Д-ръ Михаилъ Ладыжиньскій, д-ръ Кирилъ Ладыжиньскій, о. Александеръ Ладыжиньскій, — сыны. Софія зъ Пасѣчиньскихъ Ладыжиньска, сынова. Иванна Шолгиня, донька. Зенонъ Шолгиня, зять.
404.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовй зъ** 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованй по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметôвъ реліґійныхъ
поручае:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторôнъ ручно мальованй, обшитй ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пôсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вôдъ 45—76 зр. 339 5—?
ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вôдъ 25—35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вôдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жаданє franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Руске Заведенє Бронзôвниче
при улици Рускôй число 1.
Принимае **ЧАШѢ** до огневого золоченя вôдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вôдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . . вôдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНЙ [якъ до велич.] вôдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малй 15 зр.
СВѢЧКИ БЛЯШАНЙ зъ пружинами мальованй влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.
Всякій роботы бронзôвничій по значно зниженôй цѣнѣ лише пôдъ фірмою 362 10—10
Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЕНЬСКІЙ
Львôвъ, улиця Руска число 1.

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Цѣкавй рѣчи
Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскôшній катальоґи 30 кр. [за порто, закрытй] або зъ 50 великими взорцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 4-10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

МУЖЕСКУ 344
Безсильнôсть
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

За певну и добру льокацію
поручаємо
4½% листы ипотечнй
4% листы ипотечнй короновй
5% листы ипотечнй преміованй
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнй
и всякй ренты державнй
Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ. 374С. 23—0

ХІНЬСКЕ СРѢБЛО
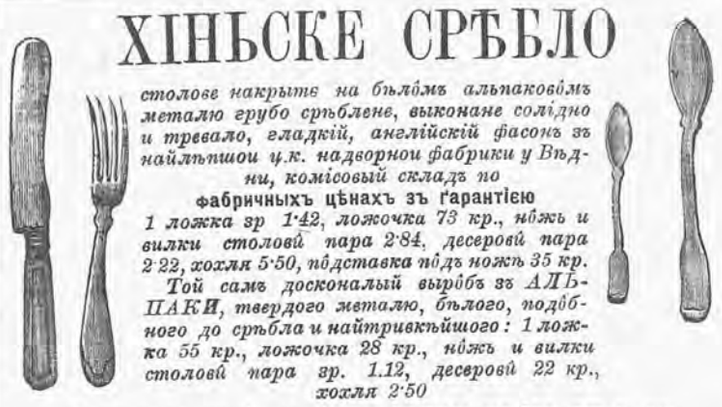
столове накрытє на бѣлôмъ альпаковôмъ металю грубо срѣблене, выконане солідно и тревало, гладкій, англійскій фасонъ зъ найлѣпшои ц.к. надворнои фабрики у Вѣдни, комісовый складъ по
фабричныхъ цѣнахъ зъ ґарантією
1 ложка зр 1·42, ложочка 73 кр., нôжъ и вилки столовй пара 2·84, десеровй пара 2·22, хохля 5·50, пôдставка пôдъ ножъ 35 кр.
Той самъ досконалый выробъ зъ АЛЬПАКИ, твердого металю, бѣлого, подôбного до срѣбла и найтривкѣйшого: 1 ложка 55 кр., ложочка 28 кр., нôжъ и вилки столовй пара зр. 1.12, десеровй 22 кр., хохля 2·50
Крôмъ того иншій выробы зъ хіньского срѣбла, якъ н. пр.
Цукорнички, Кошѣ на овочѣ, Етажеры на тѣста, Лѣхтарѣ, Канделябры, Ґарнітуры на оцетъ и оливу, Кошики на булки або білєты, Тацы и т. и.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
головный складъ для Галичины порцеляны, скла, хіньского срѣбла, ґербаты, коняку и самоварôвъ 403 1—5
Львôвъ, улиця Трибунальска.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскôм. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренана.

Ч. 256. Львовъ, Второкъ 11 (23) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣлькй и инший денесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ строчка.

Справы парляментарнй.

[Засѣданя палаты послѣвъ. — Выбѣръ другого віцепрезідента.]

Минувшои пятницѣ вѣдбули ся два засѣданя, денне и вечѣрне, щобы чимъ скорше упорати ся зъ правительственнымъ проектомъ що-до надзвычайныхъ кредитѣвъ и запомогъ для потерпѣвшихъ вѣдъ нещасть елементарныхъ. Якъ звѣстно, правительство запроектувало дуже скупй запомоги, а комісія буджетова могла лишь дуже незначно змѣнити сей проектъ. Поминувши, що деякй поправки ставлено лишь ради опозиціи, — то все таки треба признати, що помѣчь державна повинна була выпасти о много вызнатнѣйша. Що-жь коли міністеръ Бѣлиньскій загрозивъ, що не предложить закона до цѣсарскои санкціи, если въ нѣмъ будуть поробленй за великй змѣны що-до проектованыхъ запомогъ, — а зъ того выйшло таке, що правительственна бѣльшѣсть мусить голосувати противъ поправокъ и внесень опозиціи що-до побѣльшеня запомогъ для дотычныхъ краѣвъ и околиць. И такъ молодо-Чехи вѣдкидають внесеня на бѣльшй запомоги для Чехіи, а нѣмецкй католики не голосують за внесенѣмъ побѣльшеня запомоги для стирійскихъ и тирольскихъ горнякѣвъ.

Засѣданє зачало ся заявленями послѣвъ Окуневского и Вінковского. Приступлено до дискусіи надъ проектомъ о запомогахъ державныхъ. По промовахъ міністра Лѣдебура и молодо-Чеха Дика замкнено генеральну дебату, выбравши ген. бесѣдникѣвъ: contra антісеміта Штайнера а pro моравского священика Стояна.

Антісемітъ Леопольдъ Штайнеръ накинувъ ся въ своѣй мовѣ на соціялістѣвъ за ихъ жидофільство, що они не хотять признати жидѣвъ виновниками дорожнѣ за-для спекуляцій біржевыхъ. Жиды проганяють галицкого селянина до Бразилиі. [Черновецкій посолъ д-ръ Штравхеръ перечить, мовь бы лишь жиды були виновниками нужды галицкои — а на се пос. Вольфъ замѣтивъ, що шляхтичѣ польскй вартй стѣлько що жиды, а жиды що шляхтичѣ.] По промовѣ пос. Стояна наступили фактичнй спростованя, котрыхъ тематомъ була полеміка мѣжь антісемітами а фільосемітами.

За жидами унявъ ся пос. д-ръ Штравхеръ, черновецкій адвокатъ. Вѣнъ доказувавъ, що галицкого хлопа знищила лихва банкѣвъ, заснованыхъ графами и шляхтичами. Жиды грають ролю инкасентѣвъ для дѣдичѣвъ при гешефтѣ пропінаційнѣмъ. Богатй жиды и богатй христіяне експльоатують въ рѣвнѣй мѣрѣ христіяне. — Посѣдныхъ жидѣвъ и бѣдныхъ христіянъ. — Посѣ Дашиньскій старавъ ся доказати, що соціялісты стають въ оборонѣ всѣхъ покривдженыхъ и не дають заслѣпити ся расовою ненавистію. Жидѣвскй агенты не були бы въ силѣ выгнати польского и руского хлопа зъ его батькѣвщины, если бы того хлопа не знищено тягарами податковыми и господаркою шляхотскою въ урядахъ и властяхъ. Доходы зъ пропінаціи идуть въ кишенѣ Сапѣгъ, Потоцкихъ, Баденіхъ, котрй повыарендовували цѣлй повѣты, а шинкованє горѣвки вѣддали въ руки своихъ вѣрникѣвъ-жидѣвъ. Пос. кн. Сапѣга въ письмѣ до своихъ выборцѣвъ захвалювавъ горѣвку здоровымъ напиткомъ для селянъ, а на Буковинѣ зроблено одного селянина божевѣльнымъ за се, що проповѣдувавъ тверезвость. — Антісемітъ Грегоріъ выказувавъ, що причиною всего лиха жиды.

Приступлено до спеціяльнои дискусіи, котра продовжалась и на вечѣрнѣмъ засѣданю. Поодинокй бесѣдники пѣдпирали свои внесеня и поправки. Въ палатѣ було дуже мало послѣвъ, такъ що о год. 11-ій закрыто засѣданє зъ браку комплету.

— —

Вчера въ понедѣлокъ вѣдбули ся рѣвножь два засѣданя: денне и вечѣрне.

На засѣданю деннѣмъ приступлено найперше до выбору другого віцепрезідента. На 163 голосуючихъ выбрано 116 голосами д-ра Фухса зъ-помѣжь нѣмецкого сторонництва людового. Опозиція нѣмецка выйшла зъ салѣ, коли д-ръ Фухсъ дякувавъ за выбѣръ. Выбѣръ д-ра Фухса уважають ознакою, що нѣмецке сторонництво людове тѣснѣйше злучило ся зъ правицею.

Дискусія надъ проектомъ о запомогахъ державныхъ не вела ся довго; по промовахъ послѣвъ Пляса и Дворжака замкнено дискусію надъ §. 1-шимъ. Опозиція нѣмецка старала ся перепинити сей способъ трактованя справы демаганемъ сконстатованя числа присутныхъ особъ; показало ся, що въ палатѣ було по-надъ 100 послѣвъ и можна було вести нарады Генеральными бесѣдниками були: Льорберъ и Ройовскій Ройовскій представивъ нужду сегорѣчну въ Галичинѣ и домагавъ ся многихъ реформъ економічныхъ. — При голосованю принято всѣ внесеня комісіи, а вѣдкинено поправки опозиціи.

На вечѣрнѣмъ засѣданю покѣнчено цѣлу дискусію, примѣнюючи постановы регуляміну пѣсля методы п. Абрагамовича, що замикано дискусію и выбирано ген. бесѣдникѣвъ. При фактичныхъ спростованяхъ забирали голосы послы Танячкевичь и Шпондеръ, щобы выказати жидѣвскій вызыскъ въ Галичинѣ, але що за далеко вѣдбѣгли вѣдъ предмету, то й вѣдобрано имъ голосъ.

Слѣдуюче засѣданє заповѣвъ п. Абрагамовичь на середу зъ порядкомъ нарадъ: провізорія угодова. Послы Гросъ, Кайзеръ, Ріегеръ, Штайвендеръ и Вольфъ запротестували противъ сего порядку нарадъ, домагаючи ся, щобы пѣсля регуляміну найперше прийшли пѣдъ нараду внесеня Гроса и Окуневского о поставленє міністрѣвъ въ станъ обжалованя. Президентъ Абрагамовичь иронічно замѣтивъ, що нарушенє регуляміну вяглядно конституціи вже наступило, коли передъ внесеньми о обжалованє раджено надъ проектомъ о зарадѣ нужды, — тожь теперь прийде провізорія угодова. Вкѣнци вѣдзываликавъ ся до палаты, а сесія 132 голосами противъ 79 ухвалила порядокъ денный предложеный Абрагамовичемъ. Опозиція пѣднесла великій крикъ, а Вольфъ заповѣвъ, що въ середу прийде до борбы на житє и смерть.

Переглядъ политичный.

Принятє угодовои провізоріи є мабуть въ радѣ державнѣй запевненє; а коли сей найважнѣйшій клопѣтъ спадає зъ головы правительству и парляментарнѣй бѣльшости, то зновъ починає вырынати на перше мѣсце справа національнои борбы — передовсѣмъ ческо-нѣмецкои. Послѣдными днями зазначували мы вѣсти, що парляментарна комісія правиць радить зновъ надъ внесенѣмъ бар. Діпавлього, а вслѣдъ за тымъ появили ся вѣсти въ ческихъ дневникахъ о якѣйсь новѣй акціи въ справѣ ческо-нѣмецкои угоды, зъ котрою врештѣ и внесенє Діпавлього є тѣсно звязане. Якъ вѣдомо, бар. Діпавлі доси ще не выявивъ свого начерку закону, якій бы рада державна мала ухвалити для полѣднаня національныхъ споровъ. Его внесенє поки-що жадає тѣлько, щобы рада державна ухвалила т. зв. рамы для закону о народностяхъ; але якъ вѣнъ тй „рамы“ собѣ выставляє, того доси ще не сказавъ, а обѣцявъ принести и зъ ажь на засѣданє комісіи, котру рада державна мала бы выбрати для его внесеня. Отже доносять, що парляментарна комісія рада бы, щобы те внесенє чимъ скорѣйше прийшло на чергу нарадъ въ палатѣ послѣвъ. Ческй послы також заявили, що не противлять ся тому въ засадѣ; але поки скажуть рѣшучо „такъ“ або „нѣ“, хотять знати тй постановы, якими бар. Діпавлі гадає конець покласти языковымъ спорамъ. Длятого жадано зъ ческои стороны, щобы бар. Діпавлі на найблизшѣмъ засѣданю парляментарнои комісіи правиць давъ потрѣбнй пояснення. Зъ тымъ жаданемъ комісія згодила ся.

Въ тѣй справѣ промавлявъ сими днями п. д-ръ Русъ на зборахъ нѣмецкого товариства въ Празѣ и сказавъ мѣжь иншимъ, Ческй Нѣмцѣ и ихъ заступники приняли собѣ за засаду не вдавати ся зъ Чехами въ нѣякй переговоры, поки не будуть знесенй языковй розпорядженя. А таки нѣмецкй послы не могли бы протизити ся гадцѣ, щобы въ дорозѣ конституційнѣй установлено державный законъ языковый. Що-до мене — казавъ бесѣдникъ — не бачу иншого выходу, якъ утворенє трехъ языковыхъ округѣвъ; для адміністрациі тыхъ округѣвъ зъ огляду національного можна бы найти легко способъ, котрый не нарушувавъ бы правъ и національного почутя нѣ однои нѣ другои народности.

Въ тѣмъ самѣмъ часѣ принесла пражска Politik допись зъ Вѣдня про розмову зъ однымъ вызначнымъ провѣдникомъ ческихъ послѣвъ. Посолъ той сказавъ, що ческй послы не будуть противити ся дискусіи надъ внесенемъ Діпавлього, хочь гадають, що зъ того нѣчого путнього не выйде, бо справа языкова взагалѣ не може бути полагоджена державнымъ закономъ, а лише въ дорозѣ краєвого законодатства. Языковй розпорядженя не полагодили справы остаточно, такъ що можливый є и иншій способъ полагоды. Все-жь таки остати ся мусить головна засада: повна рѣвноправнѣсть и рѣвнорядность ческои и нѣмецкои мовы и обохъ народностей. Покликуючи ся на давнѣйшй жаданя ческй, указавъ той провѣдникъ ческій на засаду, що громады установляють собѣ урядову мову, а де не уживає навѣть пята часть населеня иншои мовы, тамъ рѣшає бѣльшѣсть. На тѣй засадѣ мае опирати ся також установленє внутрѣшнього урядового языка державныхъ урядѣвъ, — очевидно, зъ повнымъ забезпеченемъ правъ меншости. Пѣсля того въ сторонахъ переважно ческихъ вѣдбувало бы ся урядованє цѣлкомъ по чески, а тѣлько само полагодженя справы, внесенои по нѣмецки, було бы нѣмецке. Такъ само въ сторонахъ переважно нѣмецкихъ урядованє вѣдбувано бы ся цѣлкомъ по нѣмецки, а тѣлько на поданя ческй выдавалось бы саму тѣлько вѣдповѣдь по чески. Въ сторонахъ, де меншѣсть населеня выносить бѣльше нѣжь пяту часть, урядовано бы въ обохъ мовахъ. Такій ладъ у внутрѣшнѣй урядовѣй мовѣ мусѣвъ бы перевести ся у всѣхъ урядахъ безъ выимки. Що-до кваліфікаціи урядникѣвъ до урядованя въ обохъ мовахъ краєвыхъ, то всѣ урядники въ цѣлѣмъ краю повинні знати обѣ мовы; але о тѣмъ далось бы ще говорити, чи вызначити урядникамъ речинець и якій речинець имъ вызначити до выученя другои мовы краєвои, — чи не можна бы постановити якій обмеженя або якій пѣльги.

— —

Зъ Царгороду доносять, що россійскій амбасадоръ звернувъ ся до Порты зъ нотою, въ котрѣй зазначує, що Россія въ послѣдныхъ крутыхъ для Туреччины часахъ не допоминала ся о залегле вѣдшкодованє воєнне; але теперь, коли Порта ладить ся зброитись, жадає Россія уплаты 1,500.000 фунтѣвъ або бодай якоись частины.

— —

Зъ Бѣлграду пишуть, що вѣсть, розпущена зъ Нового саду, мовь бы бувшій король Миланъ старавъ ся знову о розвѣдъ, щобы вдруге оженити ся, є чистою несмачною выдумкою. Такъ само неправда, що россійского посла Извольского вѣдкликано зъ Бѣлграду на приказъ царя; Извольскій самъ просивъ ся зъ причинъ родинныхъ о перенесенє до Монахіи, а на его мѣсце именованый радникъ россійскои амбасады царгородскои Шадовскій.

— —

Румуньскій король выбирає ся въ недалекѣмъ часѣ до Петербурга. Подорожь тоту вяжуть зо стрѣчами австрійского и нѣмецкого цѣсаря зъ царемъ и уважають за наслѣдокъ зближеня тридержавного союза до Россіи. Вѣдносины Румуніи до Россіи були доси спокѣйнй, але заразомъ и холоднй.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

— —

Выдѣлъ товариства „Академічна Громада“ просить насъ оповѣстити:

На загальныхъ зборахъ товариства „Академічна Громада“, котрй вѣдбули ся дня 14 н. ст. с. м., выбранй до выдѣлу: Володимиръ Гнатюкъ, студ. фільос., голова; Стефанъ Томашѣвскій, студ. фільос., заступникъ головы Петро Рондякъ, студ. правъ, бібліотекарь Иванъ Макухъ, студ. правъ, касіеръ фонду оборотового; Стефанъ Шараневичь, студ. правъ, касіеръ фонду запомогового; Гнатъ Кисѣль, студ. правъ, контрольоръ; Володимиръ Старосельскій, студ. правъ, секретарь; Мих. Галущиньскій, студ. фільос.; Іосифъ Коциловскій, студ. правъ; Евгенъ Колодѣй, студ. правъ; Семенъ Гуменюкъ студ. правъ и Райтеровскій, студ. правъ; — на заступникѣвъ выдѣловыхъ выбранй: Остапъ Людкевичь, студ. фільос.; Миронъ Несторовичь студ. правъ; Гузаръ и Бережницкій, студ. правъ.

— —

Выдѣлъ вѣденьского товариства „Сѣчь“ просить насъ оповѣстити отсю оповѣстку:

Товарискій зѣздъ давныхъ Сѣчовикѣвъ загадали устроити члены ювілейного комітету Сѣчового. Въ сѣчни 1898 р. минає якъ-разъ 30 лѣтъ зъ поры заснованя „Сѣчи“ надъ синимъ Дунаемъ. Празникъ се великій такъ для давныхъ, якъ и теперѣшныхъ членѣвъ — годило-бъ ся его вѣдсвяткувати спѣльно. Вправдѣ розкинула доля старыхъ нашихъ „дѣдѣвъ Сѣчовыхъ“ по широкому свѣту — такъ зѣбратись бы треба, пригадати минуле, погуторити объ теперѣшнѣмъ, пѣдвести душу на будуче. Та безъ спѣльного порозумѣня годѣ намъ рѣшати що-небудь у такѣй важнѣй справѣ. Тому-то и звертаемо ся до усього давного товариства кошового зъ покликомъ: Присылайте, Панове, давнй Сѣчовики, усякій вѣдъ себе заяву, чи прибѣде на се наше спѣльне свято, що вѣдбуде ся пѣдъ конець сѣчня 1898 [День означимо напѣсля.] Завитайте, милй гостѣ, до спѣльного коша, въ котрому прожили Вы ачей не одну гарну молодечу хвилю. Заявы просимо посылати на адресу тов. „Сѣчь“ у Вѣдни XVII Veronikagasse 37.

Вѣдень 18 падолиста 1897. За комітетъ: *Миронъ Кордуба* голова. *Романъ Сембратовичь* слух правъ. *Сильв. Яричевскій* слух. фільос.

[Прим. Редакціи. Якъ доходить насъ приватна вѣсть — въ 30-тій роковины заснованя „Сѣчи“ есть въ плянѣ концертъ, на котрѣмъ мае спѣвати славяньске товариство спѣвацке. Въ память роковинъ мае появити ся також „Альманах“, котрого редакцію поручено тт. Миронови Кордубѣ, Романови Сембратовичеви и Сильв. Яричевскому. Сей „Альманах“ мае мѣстити лише творы Сѣчовикѣвъ — давныхъ и теперѣшныхъ.]

НОВИНКИ.

— **Выровъ въ процесѣ Комарянцѣвъ въ Самборѣ оголошено вчера.** Якъ вѣдомо, обжалованыхъ въ тѣмъ процесѣ було 72 особъ [вправдѣ оденъ зъ обжалованыхъ умеръ передъ розправою, але прокураторія на его мѣсце обжалувала иншого]. Въ часѣ розправы прокураторъ вѣдступивъ вѣдъ обжалованя вѣсьмохъ судженыхъ, отже трибуналъ мавъ выдати выровъ на 64. Отже зъ тыхъ 64 лише пятьохъ трибуналъ увѣльнивъ а прочихъ 59 засудивъ на кары вязниця вѣдъ трехъ лѣтъ до чотирохъ мѣсяцѣвъ, такъ що всѣхъ разомъ засуджено на *сѣмдесять и пять лѣтъ и чотири мѣсяцѣ тяжкои вязниця* зъ рѣзными заостренями [постами и т. зв. „казенкою“]. Найвѣльшй кары дѣстали: Гнатъ Барилякъ Бобикъ и Иванъ Пеленьскій Голодный по 3 роки, Матѣй Горгола 2½ року, Иванъ Онофрѣвъ Когутъ, Іосифъ Куликъ, Михайло Пеленьскій Каменичный, Иванъ Пеленьскій Сивый и Михайло Выгнаньскій по 2 роки, прочй по 21, 18, 15, 13, 12, 10, 8, 7, 5 и 4 мѣсяцѣвъ. Кромѣ того засудивъ трибуналъ засуженыхъ на заплату солідарно 1140 зр. 75 кр. пошкодованымъ, зъ того самому д-рови Яклиньскому 1050 зр. [мѣжь тымъ 300 зр. „за вѣль“!!] Трибуналъ узнавъ доказаными всѣ уступы акту обжалованя а причиною розруху узнавъ ненависть народностну и ненависть для посѣдаючихъ клясъ. Оборона зголосила вѣдъ всѣхъ обжалованыхъ жалобу неважности.

— **Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ** рѣшивъ уряджувати *що недѣлѣ* по 6-ій годинѣ вечеромъ поучаючй розправы и вѣдчиты, сполученй зо спѣвами колядъ и другихъ церковныхъ пѣсень. Въ найблизшу недѣлю 16 (28) с. м. читати буде голова читальнѣ *про житє Тараса Шевченка*. На сй недѣльнй вечерницѣ читальняный выдѣлъ запрошує отсимъ оповѣщенемъ всѣхъ читальникѣвъ и всѣхъ читальниць та надѣє ся якъ найгромаднѣйшои ихъ участи въ сѣмъ хосеннѣмъ духовѣмъ пирѣ. Заразомъ просить выдѣлъ Всч. оо. Парохѣвъ львѣвскихъ, щобы зволили своимъ способомъ повѣдомити о сѣмъ зарядженю читальнѣ всѣхъ своихъ парохіянъ, а Почт Редакціи рускихъ часописій зволять помѣстити сесю звѣстку въ своихъ часописяхъ. — За читальняный выдѣлъ *Гр. Врецьона*.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлеймленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій водъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 51—?

— **Зъ руского „Сокола“.** До нашого оповѣщеня въ справѣ загальныхъ зборовъ членовъ ґімнастичного товариства „Соколъ“ додаємо слѣдуюче: Загальнѣ зборы водбудуть ся 5-ого н. ст. грудня въ льокали товариства, Подвалє ч. 7. у Львовѣ, о годинѣ 4-бій зъ полудня зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) водчитане протоколу послѣдныхъ загальныхъ зборовъ; 2) справозданя справника и скарбника товариства; 3) справозданє комісіи шконтруючои; 4) выборъ головы товариства и двохъ заступниковъ; 5) выборъ 18 членовъ старшины, 4 заступниковъ, 3 настоятелѣвъ вправъ и выборъ комісіи шконтруючои; 6) змѣны статута; 7) внесеня членовъ. — Право голосу на загальныхъ зборахъ мають лише тѣ члены товариства, котрѣ не залягають зъ вкладками по конець мѣсяця падолиста 1897. — Вкладки належить складати выключно лишь на руки скарбника товариства Антона Хойнацкого въ Ставропіґійскій книгарни у Львовѣ або въ руки того-жь скарбника въ льокалю товариства. — За старшину ґімнаст. товариства „Соколъ“ *Василь Нагірный* голова. *Василь Шевчукъ* справникъ.

— **Про вчераший выборы до рады повѣтовои въ Городенцѣ** зъ курій громадъ сѣльскихъ одержали мы зъ-водтамъ таку телеґрафічну звѣстку: При сегоднѣшныхъ выборахъ до повѣтовои рады перейшла въ цѣлости наша лїста руска. Выбрано дванацять радныхъ нашихъ. — Славно!

— **Новый повыборчій процесъ.** Въ пятницю 18-ого с. м. водбула ся въ Самборѣ передъ окружнымъ трибуналомъ розправа противъ двохъ селянъ зъ Хащова [турчаньского повѣту]: Пантелеймона Макара и Павла Данилкова, обжалованыхъ о злочинъ публичного насильства, нѣбы сповненого тымъ, що оба они мали грозити войтови Захарїи Маневу смертію за те, що вонъ противъ волѣ цѣлои громады пойшовъ до коршмы на правыборы. Обжалованыхъ боронивъ зъ рамени краєвого руского комітету выборчого д-ръ Гумецкій, а трибуналъ по переведенѣй розправѣ увольнивъ обохъ обжалованыхъ водъ всякои вины. Розправа выказала бѣльше цѣкавыхъ обставинъ, а вже-жь звознаня войта, свѣдка доказового и покривдженого заразомъ, є найлѣпшимъ доказомъ якъ переводились „леґальнѣ“ выборы и хто бувъ тымъ темнымъ духомъ, що провокувавъ народъ. Войтъ Захарія Манївъ звознавъ и въ слѣдствѣ и подчасъ розправы, що вонъ донѣсъ бувъ турецкому старостѣ Бѣлиньскому о рѣшеню громады, абы правыборы водбули ся въ громадскомъ урядѣ, а не въ коршмѣ, але *ц. к. староста заявивъ войтови рѣтучо, що выборы мають водбути ся конечно въ коршмѣ.* Однакъ противъ волѣ пана старосты нѣхто въ день правыборовъ не явивъ ся до голосованя въ коршмѣ, а що бѣльше, навѣть войтъ Манївъ не пойшовъ туда и выборчій комісарь водъѣхавъ зъ нѣчимъ до Турки. Въ чотири днѣ, 24-го лютого прийшовъ до войта жандармъ зъ громадскимъ писаремъ и возвали его, абы йшовъ зъ ними въ село на ревізію, бо комусь тамъ розбили комору. Коли переходили коло коршмы, жандармъ запросивъ войта до середины. Тутъ уже ждавъ на нихъ комісарь выборчій и заразъ спытавъ войта: „Wójcie! na kogoście uradzili głosować?“ — а коли войтъ подавъ имена трехъ громадянъ, комісарь записавъ собѣ ихъ и на тѣмъ скончивъ правыборы. Въ коршмѣ заставъ войтъ крѣмъ комісаря ще трехъ жидовъ и чотирохъ селянъ. Такъ то въ Хащовѣ — *пѣсля звознань записаного свѣдка* — водбули ся правыборы! Нашѣ послы будуть мати нагоду при дедатѣ надъ поставленемъ ґрафа Баденього въ станъ обжалованя докинути и сю хащѣвску цвѣтку „леґальности“ галицкихъ выборовъ...

— **Стіпендію зъ фондації бл. п. Луки Пипана,** віцеректора львовскои духовнои семинаріи, надавъ совѣтъ львовского „Народного Дому“ ученикови IV. клясы рускои ґімназіи въ Перемышли Луцѣ Салукови изъ села Стобна коло Перемышля, а отець его є своякомъ фундатора. Стіпендію 120 зр. рочно буде вонъ доставати ажь до скончення ґімназіи.

— **Зъ-подъ Ярослава пишуть намъ:** Дня 20 н. ст. с. м. въ день празника св. Михаила посвятивъ перемыскій епископъ Константинъ Чеховичь нову мурована церковь въ Ражковой воли, повѣту ярославского. Есть то зъ черги сема церковь, яку Преосвященый Константинъ за часъ короткого свого урядованя вже посвятивъ. При цѣлѣмъ торжествѣ присутными були князь Юрій Чарторыйскій и его родина яко коляторы, староста и бурмістръ Ярослава, многѣ священики и множество народу. Зъ владикою були о. пралатъ М. Подолиньскій и капелянъ о. Ем. Погорецкій. Другого дня выѣхавъ еп. Чеховичь на конференцію епископовъ до Вѣдня.

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ:** Улюбленый артистъ рускои сцены п. Кость Подвысоцкій, котрый бувъ анґажованый до руско-украиньскои трупы Мороза въ Москвѣ, приѣхавъ теперь зъ Орла [въ Россіи] до Бережанъ, затуживши за роднею. — Нашому театрови въ Бережанахъ могло бы поводати ся лѣпше, коли-бъ не тяжкій нинѣшный часъ. Дорожня теперь така, що за кіло пшеничнои муки, котре на веснѣ коштувало 14 кр., теперь треба платити 20 кр. А все-таки по змозѣ поддержуємо и будемо поддержувати родну сцену, щобы ѣй матеріяльно вело ся бодай „несогорше“. Се-жь нашь святый обовязокъ, за-для котрого можна поскупити ся въ де-чѣмъ иншѣмъ...

— **Водъ д-ра Ивана Франка** одержуємо отсе письмо: Високоповажаный Пане Редакторе! В 252 ч. „Дѣла“ подали Ви п. з. „Въ таборѣ нашихъ радикаловъ“ нотатку перекладену з „Monitora“, що-до котроі рівночасно з „Monitor-ом“ посилаю і Вам отсе виняснена, просячи о его дословне поміщене в найблизшім числї Вашої часописи.

Позаяк гроші в сумі 150 зр. 15 кр. зложені американськими Русинами і призначені на радікальну агітацію в Галичинї, були прислані *на мої руки*, длятого вважаю відповідним спростувати тут твердженя непідписаного автора тої нотатки о стілько, що гроші ті зложені в Касї ощадности, відповідно до виразного тенору листу з Америки написаного *особисто до мене* жертводавцями я вважав за ненарушимі, поки головний заряд партії що-до них не постановить щось інше. Відповідна ухвала заряду запала тілько в перших днях падолиста; зараз же я вручив зарядови на руки п. М. Павлика 100 зр. з того фонду на ухвалені видатки. Решта сего фонду лишила ся в Касї ощадности і кождої хвилї на жадане заряду я готов доручити її йому.

Також уважаю потрібним пояснити й другу справу порушену в тій нотатцї — справу партійного агітатора, бо й ся справа опирала ся о мою особу, а в нотатцї вона показана невірно. Партійним агітатором аж до остатнього зїзду був п. Сенько Вітик, первісно [літом 1896 р.] заангажований мною на редактора „Громадського Голосу“. Яко редактор [радше співредактор] він побирав місячно 31 зр., а якийсь час столував ся у мене. Сей гонорар виплачувано йому правильно також тоді, коли в часї передвиборчім и підчас виборів через кілька місяцїв сидів у вязницї і коли переважно я сам мусїв робити его роботу. Коли по виборах піднесено думку вести сістематично агітацію по краю, п. Вітик узяв на себе сю працю; відбув кілька проїздок по ріжних околицях краю. З агітаційного фонду, зібраного по виборах, що дійшов до суми 150 зр., узяв п. Вітик на ті проїздки загалом 120 зр. Що супроти сего не може бути мови про „вмираня з голоду бідного агітатора“, се доказує вже хоч би черствий вагляд і елєгантний убір п. Вітика, на що підчас зїзду р. рад. партії звернули увагу навіть газетні справоздавцї.

Стілько для вияснена фактів. Омінаю с погордою особистї напасти автора нотатки — особливо на женщину, котрої посвяченя і любови до народа та до справи народної він очевидно не в силї оцінити. *Ті напасти характеризують тілько его власний низький і підлий спосіб думаня.* С поважанем *Др. Іван Франко.* Львів д. 17 падолиста 1897.

— **Ідіотизмъ чи безчельность?** Тернопольска ґазета польска Głos podolski, подаючи справозданє зъ перебуваючого тамъ польского театру Бачиньского, написала: „*Kolonia ruska w Tarnopolu* nie uczęszczała do teatru“. Мѣсто на галицкой Руси, де найбѣльше є Русиновъ, то тѣлько „kolonia ruska“ [нѣбы-то въ польскомъ мѣстѣ]. Або идіотизмъ або безчельность — tertium non datur.

— **Дробнї вѣсти.** Панна Ольга Коломыецъ зъ Львова поддала ся дня 20 с. м. почтовому и телеґрафічному испытови и здала его зъ водзначенемъ. — Засужденый за шпѣгунъство на два роки вязниць пенсіонованый капітанъ зъ Львова Іосифъ Ванічекъ померъ сими днями у вязници въ Штайнѣ. — Померли: у Львовѣ въ 60 роцѣ житя Людвикъ Зельонка, директоръ „кулокъ рольничихъ“, бувшій капітанъ повстанцѣвъ зъ 1863 р. и сибѣракъ, а у Вѣдни адвокатъ д-ръ Іосифъ Купка, оденъ зъ виднѣйшихъ антісемітовъ, посолъ до сойму и членъ выдѣлу краєвого. — Въ Долинѣ застрѣливъ ся за-для невылѣчимои недуги якійсь пенсіонованый высшій урядникъ. — За знущане надъ вояками засудивъ судъ войсковый ріттмайстра Печхі въ Будапештѣ на два мѣсяцѣ арештy. — Въ Бережанахъ [якъ намъ зъ-водтамъ пишуть] водбувъ ся межи двома молодыми Поляками, практикантомъ концептовымъ и слухателемъ правъ поединокъ; обомъ не знаюымъ правилъ штуки фехтунку, достало ся добре по-за уха. — Въ менажеріи въ Ковнѣ роздерли сими днями тигры 22-лѣтного укротителя звѣрѣвъ Леона Кольберґа; наполохана публика кинула ся втѣкати зъ менажеріи и при тѣмъ погибло 8 людей. — Въ Перемышли выстрѣливъ собѣ въ груди ученикъ С. зъ VI. ґімн. клясы и ранивъ ся небезпечно. — Властитель аптики у Львовѣ, віцепрезесъ торговельнои палаты и посолъ Яковъ Піпесъ [жидъ] змѣнивъ свое назвище на Попоровскій. — У Львовѣ удавивъ ся жовнѣръ 30-ого полку Пашковскій. При обѣдѣ пролыкнувъ вонъ за великій кусень мяса и оно стануло ему въ горлѣ. Чуючи, що давить ся, выбѣгъ вонъ на коридоръ и тамъ упавъ на землю. Товаришѣ стали товчи его въ каркъ, та не помогло; смерть наступила въ пару хвиль. — Въ Монахіи запало ся склепѣня въ однѣй реставрації и забило на смерть одну особу а кольканацять тяжко поранило. — На шляху зелѣзничѣмъ коло Кульчичь поддъ Самборомъ найдено 16-ого с. м. тѣло дѣвчины зъ водтятою головою. Зъ близшихъ познакъ выходить, що дѣвчину забито, а для покрытя злочину положено ѣи на шины и поѣздъ водтявъ ѣй голову. — Въ Коломыи зарѣзавъ ся кухоннымъ ножемъ дротарь Федоръ Скорупскій зъ Надворной; причина самоубійства незвѣстна.

Наука, штука и література.

— **Илюстрованый Календарь товариства „Просвѣта“** на рокъ 1898-ый уже выйшовъ зъ друку. Обемъ сего Календаря є майже такій самый, якъ зъ 1897 року, и мѣстить въ собѣ крѣмъ звычайнои части календарскои, информаційнои и инсератовои, ще кольки интересныхъ оповѣдань, историчный начеркъ директора Ол. Борковского про важнѣйшѣ памятки для Русиновъ; важну, поучаючу и дуже добре написану розвѣдку Іосифа Раковского „Де-що зъ хеміи рольнои и о навозахъ“; про вызначныхъ Русиновъ зъ фотоґрафічными водбитками, а именно: о. Андрея Качалы, панѣ Марїи Кручковскои, ч. Андрѣя Берника, професора д-ра Ивана Пулюя и п. Ярослава Коритовского. Окрѣмъ того находять ся короткѣ а докладнѣ звѣстки що-до орґанізації и дѣяльности всѣхъ руско-народныхъ товариствъ, якъ: Просвѣта, имени Шевченка, Днѣстеръ, Руска Бесѣда, Руске товариство Педаґоґічне, Боянъ, Клюбъ Русинокъ, товариство св. Павла, св. Петра, Русланъ, Школьна помочь, Академічна Громада, Народна Торговля, Зоря, Соколъ и Народна Рада у Львовѣ, а вкінци вказовки для громадъ, що въ кождой бути повинно. Однымъ словомъ, якъ за сей рокъ, такъ и на слѣдуючій Календарь „Просвѣты“ є и богатый змѣстомъ нхъ зовсѣмъ удатный формою, стараннымъ выконанемъ, а цѣна его надзвычайно низька, бо лише 35 кр. въ канцелярії Просвѣты, а зъ пересылкою 40 кр., хотяй цѣла книжка, крѣмъ части инсератовои, обймає 202 сторонъ друку.

Канцелярія „Просвѣты“ вже розпочала высылку Календаря своимъ членамъ, але, якъ рѣвночасно оголошуе, лише тымъ, котрѣ заплатили членьску вкладку за рокъ 1897. Тому радимо кождому, хто доси не могъ або отягавъ ся зъ заплатою своеи вкладки, нехай теперь се зробить, поспѣшить ся, щобы заразъ могъ одержати гарный Календарь. А хто до теперь ще не вписаный въ члены товариства „Просвѣта“ — а такихъ, на жаль, є ще тысячѣ Русиновъ, и то письменныхъ, але мимо того темныхъ, бо не маючи книжокъ та ґазетъ забули и читати, — отже якъ-разъ водповѣдна пора вступити въ члены такъ важного и поважного товариства, якъ „Просвѣта“, котра не лише ширить свѣтло и науку межь селянами й мѣщанами, але заходить ся такожь коло подвигу ихъ матеріяльного, и въ тѣй цѣли забезпечуе своимъ членамъ значнѣ користи. Кождый членъ товариства за вплачену вкладку въ квотѣ 1 зр. рочно, достае книжокъ, котрѣ [не числячи пересылки почтовои] мають вартость около 2 зр., а надто ще мае запевненѣ значнѣ користи и выгоды при набуваню насѣня, машинъ, при обезпеченю въ „Днѣстрѣ“ и т. д., якъ то въ послѣдныхъ часахъ Головный Выдѣлъ поробивъ рѣшучѣ до того кроки. Длятого звертаємо увагу Русиновъ, щобы вступали въ члены товариства „Просвѣта“, хоть-бы навѣть були неписьменнѣ и зъ книжокъ лише ихъ дѣти хоснували, а они мають грошевѣ користи зыски и выгоды, котрѣ вложену вкладку звернуть имъ зъ накладомъ!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту цѣсарского наданя на Передѣльницю, добромильского деканата, доставъ о. Олександеръ Чайковскій, парохъ Дашѣвки.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстаи.

Дмитро Таньчукъ, радникъ ц. к. дирекціи скарбу, упокоивъ ся въ 52 р. житя. Похороны водбудуть ся въ Якубовой Воли, стація Добровляны дня 24 н. ст. падолиста. В. в. п.

Антонія Алексевичева, жена о. Юліяна Алексевича, пароха въ Доброгостовѣ коло Дрогобича, упокоила ся тамъ въ 76 роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23. падолиста. Сегодня начинають ся нарады австрійскихъ епископовъ подъ проводомъ пражского кардинала.

Царгородъ 23. падолиста. Вчерашне засѣданє амбасадоровъ занимало ся справою кретеньскою. Сегодня водбуде ся дальше засѣданє въ справѣ грецко-турецкого мира; лишав ся до обговореня вже только VI. артикулъ.

Атены 23. падолиста. Тесальскій депутованї зложили въ парляментѣ внесенє, щобы водрочити нарады надъ установленемъ комісіи, котра бы мала розслѣдити выпадки военнї. Міністеръ справедливости поперъ те внесенє; мимо того палата водкинула его. Але коли прийшло до нарадъ, оказавъ ся бракъ комплету.

Надосланє.

ПОДЯКА.

Товариші покійного Е. Вітвицкого, ученики VII. кл. ґімназ. Фр-Йосифа дякують всїм ученикам за охотну поміч, а Р. Т. Публицї за ласкаву участь в похороні сего-ж товариша.

Товариші покійного.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя въ провінціи водворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручає 3
Дроґерія подъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЕШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскій
поручає магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львовъ, площа Капітульна число 2.

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краєвій спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. п. горѣвки упривілеваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вольного водъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкодный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 410—?

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонній и урядженя комнатній, меблѣ зелѣзній, матерацы дротянѣ зъ можливо найвышшимъ опустомъ при большомъ водборѣ

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1595

ВЖЕ МОЖНА ПОЛУЧИТИ
II-гій выпускъ
Бібліотеки музикальной
о. М. КОПКА
въ Перемышли

II-гій выпускъ [на два мужескій або дитиячій голосы]: 1) „Тропарь Рождеству“ 2) „Єлицы“ и 11 колядъ.

Цѣна 15 нр.

I-шій выпускъ: св. Литургія по 20 кр. есть еще на складѣ.
405 1—5

Фамілійный найлѣпшій
ЧАЙ
свѣжій, водъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручає
Выключный складъ чаѣвъ
А. ЗІНҐЕРА
Львовъ, Синкстуска число 17.
367 *„Импресса“* 6—10

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 ор.
Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, подъ зарядомъ Ивана Гренана.

Ч. 257. Львовъ, Середа 12 (24) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановский; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стшика.

Австрійске вѣче селяньске.

Позаякъ рѣчеве справоздане зъ австрійского вѣча селяньского було вже подане въ 253 ч. „Дѣла“, длятого я ограничу ся на поданю вражѣня и гадокъ, якій въ галицко-рускихъ участникахъ сеся велика селяньска маніфестація выкликала.

Въ поклику на сѐ вѣче було сказано, що станъ селяньскій въ наслѣдокъ рѣзныхъ тягарѣвъ и нещасть елѣментарныхъ стоить надъ берегомъ пропасти, та що потребує скорои и успѣшнои помочи. Отже выказати тягарѣ и кривды та завѣзвати тыхъ, въ котрыхъ интересѣ есть въ першій лінііи дбати про станъ въ державѣ найважнѣйшій и найпотрѣбнѣйшій [бо-жь станъ селяньскій есть тою пѣдставою, на котрій розвинулась, зросла и удержувсь пѣдъ взглядомъ культурнымъ и економічнымъ кожда держава] до сповненя такъ важного а такъ занедбаного дози обовязку, якъ неменче дати починъ до загальнои австрійскои орґанізацін стану селяньского, щобы всѣ селяне австрійскои державы, звязанѣ въ оденъ великій селяньскій союзъ, стали збитою фалянґою до борбы зъ усѣми противными елѣментами — се було цѣлію сего вѣча.

Що такій покликъ мусѣвъ выкликати въ рускѣмъ народѣ живый вѣдгомѣнъ, се рѣчь ясна. И длятого то комітетъ всенародного вѣча у Львовѣ поставивъ справу выбраня делеґатѣвъ на селяньске вѣче у Вѣдни на порядку днєвнѣмъ, однакъ по розвязаню вѣча передъ сею точкою обовязокъ той спавъ на товариства повѣтовій, котрій справы не заспали та выслали на се вѣче 15 вѣдпоручникѣвъ зъ рѣзныхъ повѣтѣвъ всходнои Галичины.

Хотяй число участникѣвъ — зъ уваги на далеку дорогу до столицѣ державы якъ и зъ уваги на участь селянъ [на 15 участникѣвъ було 14 селянъ и 1 священикъ] представляло ся поважно, то однакожь зъ уваги на заступництво поодинокихъ повѣтѣвъ було оно недостаточне, бо було заступленыхъ всего 6 повѣтѣвъ, а то: рогатиньскій выславъ 4 вѣдпоручникѣвъ, львѣвскій 3, жидачѣвскій 3, золочѣвскій 2, тернопільскій 1, сокальскій 1 и перемышляньскій 1. Сі вѣдпоручники — то самі чѣльній селяне, вѣдъ довгихъ лѣтъ выпробованій борцѣ за народно-громадскій справы, вповнѣ свѣдомій такъ нашои оплаканои бувальщины, якъ и незавидного теперѣшного положеня, якъ и тои тяжкои роботы, котра у насъ на всѣхъ поляхъ нашого народного пѣддвигненя веде ся. Тому то на справу австрійского селяньского вѣча кождый зъ насъ участникѣвъ мавъ той самъ поглядъ, кождый бувъ перенятый однакою гадкою, тожь усѣ мы зарѣвно зъ напруженою петерпеливостію очѣкували хвилѣ, коли яко представителѣ руского стану хлѣборобского зазначимо свою участь въ тій першій спільній нарадѣ.

До Вѣдня прибули мы дня 13 с. м. въ суботу вечеромъ, де на двѣрци очѣкувавъ насъ посолъ о. Танячкевичь зъ двома академиками пп. Танячкевичемъ и Стефановичемъ. Въ недѣлю рано о годинѣ 10-ій по выслуханю службы Божои вѣдправленои въ рускій парохіяльній церквѣ св. Варвары посломъ о. Танячкевичемъ, вступили мы до величавои салѣ на Ляндштрассе [Sofiensaal], заповненои вже по береги селянами зъ усѣхъ краѣвъ Австріи. Въ сали панувавъ торжественный настрѣй, на лицяхъ малювала ся повага и певнѣсть себе, бо-жь се вѣдпоручники сотокъ тысячь селянъ, що зѣйшли ся до столицѣ державы постояти за свою слушну справу.

Отворено вѣче — напружена увага огорнула всѣхъ. На естрадѣ за довгимъ столомъ заняла мѣсце президія, въ котрій кожда народность мала свого заступника. Мы выбрали зъ-помѣжь себе на се почетне мѣсце господаря зъ Мельнича повѣту жидачѣвского Прокопа Ґренджолу, котрый зъ своеи черги гарною промовою повитавъ участникѣвъ вѣча въ имени народу руского.

По вступныхъ привѣтныхъ промовахъ, мѣжь котрыми замѣтна була промова бурмістра Вѣдня д-ра Люеґера, супроводжена рясными оплесками участникѣвъ, наступили реферати, котрыхъ було 4. По кождѣмъ референтѣ була коротка, строго предметова дискусія, въ котрій передовсѣмъ нѣмецкій селяне заявили таку всесторонну свѣдомѣсть своихъ справъ, таку любовь до свого селяньского стану и таке завзятє въ оборонѣ жизненыхъ своихъ интересѣвъ, що нашій участники тутъ доперва наглядно пѣзнали, що зъ такими аліянтами селяньство галицке мусить добитись поправы своихъ интересѣвъ. Зъ нашои стороны забирали въ дискусіи голосъ три участники. О. Данило Танячкевичь вѣдчитавъ вѣдозву Хлопскои Рады зъ Цодбля, а вѣдъ себе поставивъ и мотивувавъ справу конверзіи довгѣвъ селяньскихъ черезъ державу; о. Г. Гѣрнякъ до резолюцій першого реферату поставивъ додаткову резолюцію въ справѣ заводовыхъ стоваришень рѣльничихъ по мысли ухвалы всенародного вѣча у Львовѣ, а п. Антѣнъ Караванъ изъ Сокаля, въ мовѣ выголошенѣй по руски, змалювавъ вѣрно и удачно гѣрку долю нашого селянина та домагавъ ся поправы черезъ запроваджене вѣдповѣдныхъ реформъ въ податкахъ и всякихъ оплатахъ въ користь хлѣбороба. Промову свою выголосивъ п. Караванъ знаменито, тожь нагороджено его гучными оплесками.

По одноголоснѣмъ принятю всѣхъ предложеныхъ резолюцій и по выбраню господаря п. Занда повномочникомъ вѣча, котрого задачію и обовязкомъ буде припильнувати, щобы ухвалені резолюціи марно не прогомонѣли, але щобы дотычні орґаны заняли ся ними за-для переведеня ихъ въ дѣло, забравъ слово на закінченє вѣча посолъ кс. Шайхеръ. Сей неуставшимый речникъ селяньскій зазначивъ, що селяне ще мало рухають ся, въ порѣвнаню до иншихъ станѣвъ мало пильнують своихъ справъ, отже взывавъ до устроюваня вѣчь и зѣбрань, щобы тымъ показати передовсѣмъ правительству, що селяньство маѣ великій потребы, котрі чекають полагодженя, а въ кѣнци зъ натискомъ пѣднѣсъ, що результатъ осягне ся тымъ скорше, коли селяне всѣхъ народностій, подѣбно якъ нинѣ, и дальше разомъ своихъ справъ добивати ся будуть.

Для вѣрного представленя нашои участи въ вѣчу належить ще згадати, що декотрі зъ нашихъ участникѣвъ стрѣтили ся зъ трудностію за-для незнаня нѣмецкои мовы, однакожь сему раджено въ той способѣ, що имъ кожду справу коротко пояснювано и усѣ були не тѣлько фізичными, але и моральными участниками.

Вечеромъ въ недѣлю звидѣли участники вѣча вѣденьскій ратушь, де бурмістръ д-ръ Люеґеръ урядивъ имъ величаве повитане, а въ понедѣлокъ звиджували цѣсарскі палаты въ Шенбрунѣ и въ бурґу.

Мабуть зайвно буде додавати, що се перше австрійске вѣче селяньске маѣ значѣне величезне, що есть оно початкомъ тои роботы, котра пѣддвигне станъ селяньскій и приверне ему приналежне значѣне и силу. Я тѣлько зазначу, що селяне нашій вповнѣ поняли вагу того вѣча и имъ одушевили ся. Роботу, яку зачали нѣмецкі селяне, треба конче на нашь галицкій ґрунтъ перенести, тымъ скорше, що нашь орґанізмъ точить жидѣвске хробацтво, котрого тамъ нема. Теренъ и матеріялъ до такои роботы надаѣсь у насъ якъ не можь лѣпше. Нашь нарѣдъ чисто хлопскій, отже колізіи интересѣвъ не буде — духовеньство патріотичне, въ послѣдныхъ часахъ ажь надто выпробоване. Може бы хто зъ компетентнѣйшои стороны въ тій справѣ вѣдозвавъ ся зъ выразнѣйшимъ покликомъ, а справа якъ-разъ на часѣ.

О. Григорій Гѣрнякъ, участникъ вѣча.

Справы парляментарні.

[Ситуація и внесенє Діпавлього. — Письмо пос. д-ра Ярошевича. — Веріфікація выборѣвъ.]

Прагска Politik доносить: Въ середу зачинає ся въ плєнумъ палаты друге читанє провізорія угодовои и маѣ бути полагоджене на денныхъ и нѣчныхъ засѣданяхъ. Тожь стоимо передъ новыми борбами въ парляментѣ. Обструкція заповѣдає, що буде передовсѣмъ старатись перепинити полагодженє провізорія угодовои при помочи средствъ, якими розпоряджає въ силу постановъ регуляміну. Длятого треба бути приготовленымъ на дуже бурливій засѣданя.

Парляментарна комісія правницѣ зѣйшла ся въ понедѣлокъ на нараду, щобы передовсѣмъ порѣшити, чи внесенє языковe Діпавлього маѣ прийти на порядокъ денный передъ провізоріею угодовою. На засѣданю був такожь президентъ міністрѣвъ.

Баронъ Діпавлі пояснивъ найперше, розумѣє ся лишь загально, основній черты свого внесеня языкового та зазначивъ, що такъ вѣнъ якъ и его сторонництво стоять на становиску рѣвноправности маючи запоручити ся всѣмъ народностямъ, а тымъ самымъ такожь на становиску, що оба народы въ Чехіи повинні мати рѣвні права и рѣвну вартѣсть; що-до ческои угоды то лишь порозумѣне народу зъ народомъ могло бы довести до успѣшного результату. Бар. Діпавлі уважавъ конечнымъ законне управильненє вѣдносинъ языковыхъ, але не бере ся розсуджати, чи се управильненє мало бы наступити при помочи державного, чи краєвого закона. Дальше признавъ, що въ тій справѣ компетенція державного и краєвого законодавства, а такожь и право выданя розпоряджень правительственныхъ не дасть ся заперечити, але акція, яку вѣнъ розпочавъ въ парляментѣ

Дай Боже вытримати!

Буде вже тому лѣтъ зъ пару: одна зъ виднѣйшихъ газетъ польскихъ вѣ Львовѣ помѣстила въ своѣмъ вѣдрѣзку статью про женщины. Авторъ статьѣ, видко, молодый, а до того може й залюбленый, высоченно звеличавъ полъ женьскій, котрому приписавъ у всѣмъ рѣвні права зъ мужчинами. Не здивуйте, авторъ носивъ ся на легкихъ крилахъ уявы, котра ему показувала все женщину молоду, красну, образовану и богату, отожь брилянтъ въ золотій оправѣ — а такій брилянтъ знаю се добре, звеличавъ бы кождый и зъ шановныхъ читателѣвъ... Що до правъ... рѣвні права зъ мужчинами женщинѣ?... рѣвні права, то и рѣвні обовязки! Сумнѣваю ся, чи бы похотѣли женщины н. пр. вѣдбувати службу военну, бути мулярками, теслярками, кондукторками и пр. Дарма! природа роздѣлила рѣдъ людскій на два окремі полы, котрі, доповнюючи себе взаимно, мають кождый особну, опредѣлену собѣ цѣль сповнити. Не перечимо, що можуть бути поодинокій выимки у обохъ полѣвъ, але все тотѣ выимки суть лише выимками, а неразъ навѣть яко збочена будять вѣдразу. Женщина зъ усами и бородою та зъ дороженными кулаками есть вправдѣ явищемъ рѣдкимъ, але не скажу, щобы дуже повабнымъ; такъ само мужчина нѣжный, безъ заросту на лици, зъ голосомъ тонкимъ, виспівымъ, якъ у женщинъ, робить вражѣне противне. Та, бачите, розводити ся про те, що ясне якъ сонце, шкода. Не о те намъ ходить, а о що иншого. Ото авторъ розписавъ ся такъ: Поляки, яко нарѣдъ лицарскій, все одмѣчали ся великою ввѣчливостію до женщинъ [Боже милый! до молодои и гарнои хто на свѣтѣ не буде ввѣчливый!] а вже самъ языкъ польскій користно вѣдзначає ся межи другими славяньскими въ самѣмъ именованю женщинъ; другій славяньскій назвы на kobiet у означають лише полъ [sic!] — жаденъ нарѣдъ славяньскій не маѣ такого выразу благородного, якъ польскій kobieta... Знаєте, панство любе, я усмѣявъ ся добре, коли прочитавъ тую самохвальбу. Напередъ, що-жь у женщины таки й назвати, якъ не одмѣнный полъ? Грецке γυνή [значить властиво: родильница], славяньске жена, латиньске femina, французске femme, нѣмецке Weib — що-жь иншого означує, якъ не полъ? Тымъ менѣмъ женщинѣ зовсѣмъ нѣякои не чинить ся уймы, що бѣльше, одмѣнность пола есть основою вартости женщины для мужчины и робить ей для него необходимымъ. Въ-друге: авторъ повиненъ бувъ знати, що назва kobieta була згѣрдною, а навѣть неприличною. Тожь Marcin Bielski [Sejm niewieści 1595. Kraków] пише: „mężе nas zowią białogłowy, prządki, Ku większemu *zelżeniu* kobietami zowią“. Такъ еще при кѣнци XVI. столѣтя слово kobieta було лайливымъ и доперва пѣзнѣйше розпросторонилось и вѣдтакъ стратило первѣстне згѣрдне значене. Въ-третє: слово kobieta не есть выключно лишень въ польскѣмъ языцѣ, находить ся оно и въ ческѣмъ, тѣлько уживає ся тамъ у властивѣмъ своѣмъ значеню: kubčna = Kebsdirne, Kebsweib, souložnice. Тѣлько що-до „высшости“ польского выразу kobieta. Впрочѣмъ я бы й забувъ про имиму благороднѣсть польского слова „kobieta“, коли-бъ менѣ не припѣмнулась згадана чваньба за-для иншои нагоды

Ото, якъ звѣстно, въ Краковѣ и вѣ Львовѣ остатными мѣсяцями послѣдували въ грошевыхъ заведеняхъ спроневѣреня, котрі зворушили публику и сильно занепокоили интересованыхъ. Именно найновѣйша дефравдація Чеслава Кишковского споводувала трѣвогу велику. Часописи почали широко про те розводитись. Всѣ, правда, порѣкали злочинъ Кишковского, але при тѣмъ всѣмъ декотрі зацитькувачѣ такъ писали: „не дивота, що довгій часъ не вѣдкрыто дефравдацій въ Краковскѣмъ товариствѣ обезпечнѣмъ, бо справець злочину кождому грозивъ поединкомъ, хто бы вѣдваживъ ся его чинность контролювати...“ Яку-жь вартѣсть маѣ таке зацитькуване? Що то за институція грошева, въ котрій не вѣдбувають ся контролѣ тому, що хтось грозить контрольорамъ поединкомъ? Се просто дитяче.

Але ще чуднѣйшимъ есть фейлетонъ въ однѣмъ письмѣ польскѣмъ. Фейлетоністъ, наводячи геройства Кишковского, Лѣщака и тымъ подѣбныхъ хватѣвъ, розпочавъ свою рѣчь такъ сумно и плачливо, що я вже побоювавъ ся, що зъ жалю и болю вѣнъ поскаржить ся, такъ якъ одинъ изъ писателѣвъ церковныхъ нарѣкаючихъ на уломность людскои природы словами: Inter faeces et urinas nascimur! Та де вамъ, панство любе! Фейлетоністъ — дай му Боже здоровлечка! — хоть и зачавъ смутно, та вывѣвъ бадьорно и ажь геть то весело. „Кравъ — каже — Лѣщакъ, кравъ Кишковскій и consortes — выкрыло ся: крикъ пѣднято на всѣ стороны! Що то показує? То лишень свѣдчить, що у насъ суспільность здорова и чесна, бо ей ще разить дефравдація. Отъ за границею такій дефравдація суть на порядку днєвнѣмъ [?], та нѣхто тому не дивує ся... За границею таке правило: не краду тому, бо за крадѣжь можуть засадити въ тюрму, — у нашои суспільности така засада: не краду, бо се дѣло нечестне.“ — Якъ бачите, авторъ реченого фейлетону то гумористъ не абы-якій або радше зручный вспятьчитникъ, анаґрамістъ, котрый слово caligo толкує зъ неописаною ґрацією на logica... „Наша суспільность“ доконечно зъ лучшои глины улѣплена, нѣжь всяка друга, бо — „наша“. Я задумавъ ся глубоко надъ тою смутною гумореской и менѣ мимовѣльно нагадалась згадана чваньба що-до слова kobieta... Такій такъ: „мы“ лучше всѣхъ и лучше всего!

Та щожь подѣяти! въ тій безприкладно благороднѣй суспільности найшли ся: Кишковскій, Лѣщакъ и consortes, що не побоялись нѣ совѣсти, нѣ тюрмы, добре „пѣдтыбрили“ повѣрені имъ грошѣ а самі чкурнули тамъ, де перець росте... Есть и такі письма польскі, котрі теперь дуже нагально ударяють на „Фльоріянку“ — але въ тій розъѣлости бачити радше ярѣсть партійну, котра вытискає всякій другій взгляды...

Певно, що выкрытє дефравдацій причинить ся до обостреня контролѣ, оттакъ до направы дѣлъ въ самій институціи. О скѣлько и якъ се удасть ся, покаже будуччина. Для насъ нещасній пригоды въ товариствѣ Краковскѣмъ повинній бути наукою и осторогою

своимъ внесенемъ, зміряє до зменшеня клопоту соймамъ краевымъ. Вкінци докоряв бар. Діпавлі правительству, що выдаючи розпорядженя поступило собѣ неоглядно та що треба було бѣльше увзгляднити нѣмецкій меншости.

Въ дискусіи зазн чили всѣ чеськ члены комісіи (якъ молодо-Чехи такъ и февдалы), що розвязка квестіи языковои пѣдпадае пѣдъ компетенцію соймового законодавства, але они готовѣ брати участь въ дискусіи надъ кождымъ внесенемъ языковымъ. Однакъ при теперѣшнѣй ситуаціи політичнѣй не яло ся ставляти внесене языкове на порядку деннѣмъ передъ провізорією угодовою. — Той самои гадки бувъ такожь и пос. Яворскій. — Президентъ міністрѣвъ заявивъ, що правительство бажало бы, щобы внесене языкове прийшло пѣдъ нараду, бо може причинити ся до вьясненя ситуаціи. Але справа провізорія угодовои є пекуча и треба старати ь чимъ скорше ю покінчити, бо зъ нею сполученый важный интересъ державный. — Поглядамъ гр. Баденього притакнено. Бар. Діпавлі высказавъ бажане, щобы бодай одно засѣдане присвятити внесеню языковому, бо тымъ способомъ и умы успокоять ся и значѣне католицкои партіи людовои пѣднесе ся. — Президентъ міністрѣвъ уважавъ потрѣбнымъ заявити въ имени правительства, що оно не має намѣру по полагодженю провізорія угодовои розпустити парляментъ домѣвь, бо треба ще ухвалити контингентъ рекрута и провізорію буджетову, та ажь по тѣмъ будуть соймы скликанѣ зъ кінцемъ грудня на звычайну сесію. — Комісія парляментарна ухвалила, що найблизшимъ предметомъ нарады въ повнѣй палатѣ мае бути провізорія угодова.

——

Пос. Яросевичь прислав до „Галичанина“ слѣдуюче письмо:

„Прошу позволити менѣ черезъ Вашу ґазету вѣдповѣсти на надѣслане менѣ загально знаными дѣятелями письмо, разъ длятого, що тяжко менѣ вѣдповѣдати кождому окремо, а по друге, справа се публична, тожь въ виду того найлѣпше на него публично вѣдповѣдати. Надѣслане менѣ письмо звучить:

„До ВПоважаного посла д-ра Яросевича у Вѣдни. Самвѣръ дня 5 (17) падолиста 1897 р. Пѣдписанѣ, занятѣ теперь при комарнянськѣмъ процесѣ, уважають вѣдповѣднымъ заявити симъ свѣй жаль послови д-рови Яросевичу за се, що вѣнъ зъ причины непринціпіяльнои и маловажнои некоректности посла д-ра Окуневского або посла о. Танячкевича покинувъ принціпіяльну и вельми важну справу, именно що цофнувъ свѣй пѣдписъ на обжалованю міністерства за галицкѣ выборы и въ наслѣдокъ сего розбивъ солідарнѣсть рускихъ послѣвъ въ квестіи, що-до котрои мѣжь Русинами не може бути двохъ гадокъ. Остаємо зъ правдивымъ поважанемъ: Д-ръ И. А. Добрянській. Д-ръ Евген. Олесницкій. Д-ръ Мих. Король. Д-ръ Левъ Павенцкій. Д-ръ Андрѣй Косъ. Д-ръ Гумецкій.“

Не почуваючись до нѣякои вины, осмѣлюю ся вѣдповѣсти въ сей способѣ: Поведене послѣвъ о. Танячкевича и д-ра Окуневского не було, пѣсля мови гадки, „маловажне и непринціпіяльне“, а противно, якъ-разъ принціпіяльне, бо принціпъ, що руководивъ ихъ поведенемъ, бувъ: не принимати пѣдписѣвъ соціяльныхъ демократѣвъ — хочь до нихъ першихъ пос. д-ръ Окуневскій о пѣдписы звернувъ ся и они ихъ обѣцяли, — лишь зъ тои причины, що христіяньскій соціялы зъ чисто принціпіяльного становиска зажадали, щобы пѣдписѣвъ соціяльныхъ демократѣвъ не було на внесеню. Принціпъ, якимъ руководили ся христіяньскій соціялы, бувъ сей, що они яко клерикалы поборюють соціяльныхъ демократѣвъ. Я яко посолъ руского селяньства бувъ принціпіяльно противъ пѣдписѣвъ христіяньскихъ соціялѣвъ а за пѣдписами соціяльныхъ демократѣвъ, зъ причины, що мій народъ противный клерикалізмови, въ додатку ще — римскому, котрый намъ Русинамъ такъ гірко давъ ся вѣдчути завдяки господарцѣ езуитѣвъ и реформованыхъ Василіянъ. Посолъ о. Танячкевичь, яко знаный якъ-разъ римскій клерикалъ, бувъ иншои гадки, а посолъ д-ръ Окуневскій мавъ рѣшати, коли я выразно звернувъ его увагу на се принціпіяльне значѣне справы, жадаючи вѣдъ него, щобы зрезигнувавъ зъ пѣдписѣвъ христіяньскихъ соціялѣвъ а рестутуувавъ мене яко внескодавця. Посолъ д-ръ Окуневскій рѣшивъ пѣсля принціпу пос. о. Танячкевича противъ мене, хочь соціяльнѣ демократы постійно выступали въ парляментѣ и по-за парляментомъ противъ нашихъ выборчихъ надужить, а христіяньскій соціялы нѣколи. Не я першій цофнувъ свѣй пѣдписъ, лишь першій о. Танячкевичь и д-ръ Окуневскій вычеркнули мене яко внескодавця и то на бажане чужихъ послѣвъ въ тайнѣ передо мною. Въ виду сего, хто-жь першій „розбивъ солідарнѣсть рускихъ послѣвъ въ тѣй справѣ“? Прошу мене судити, але принціпіяльно! — Д-ръ Яросевичь.“

До повышшого письма годѣ не додати зъ нашои стороны кѣлька замѣтокъ: Фактъ, що всѣхъ Русинѣвъ безъ рѣзницѣ партій немило вразила цѣла афера зъ пѣдписами рускихъ послѣвъ на внесеню о обжалованье гр. Баденього за галицкѣ надужитя выборчѣ. Фактъ, що спѣрна квестія, якъ признае д-ръ Яросевичь, була вѣддана до порѣшеня пос. д-рови Окуневскому, тожь для береженя солідарности треба було пѣддати ся сему рѣшеню. Фактъ, що соціяльнѣ демократы, самѣ яко орґанізація парляментарна, не могли нѣчого вдѣяти на весняной сесіи зъ самостійнымъ поставленемъ внесеня на обжалованье гр. Баденього за галицкѣ выборы; длятого треба було при теперѣшнѣй акціи застановити ся надъ „вартостію парляментарною“ обохъ сторонництвъ: христіяньскихъ соціялѣвъ и соціяльныхъ демократѣвъ. Вкінци мусимо зазначити, що се все лишь субективнѣ погляды д-ра Яросевича, чи лѣпше зрезигнувати зъ пѣдписовъ одныхъ чи другихъ, — а рускаго народу або своихъ выборцѣвъ-селянъ нѣ до чого тутъ мѣшати. А вже цѣлкомъ не годить ся въ публичнѣй справѣ и въ публичнѣмъ ей обговореню подавати невѣрну характеристыку політичну своихъ товаришѣвъ въ тѣмъ змыслѣ, що о. Танячкевичь — римскій клерикалъ и т. п., бо се ставить въ злѣмъ освѣтленю власну оборону. — *Прим. Ред.*]

——

Членъ комісіи легітимаційнои молодочеській посолъ Дикъ, котрому придѣлено мѣжь иншимъ справу веріфікаціи выбору пос. Вольфа, поспѣшивъ ся зъ выготовленемъ реферату, въ котрѣмъ предкладае: уневажнити выборъ пос. Вольфа и признати выбраным его контркандидата, ліберала Гальвіха. Деякѣ ґазеты остерѣгають якъ самого референта такъ и бѣльшость передъ того рода карколомными козлами, пригадуючи, що по выборахъ молодо-Чехи тѣшили ся зъ побѣды Вольфа надъ Гальвіхомъ при помочи чеськихъ голосѣвъ, а теперь коли пос. Вольфъ показавъ ся таки справдѣшнымъ „вовкомъ“ для гр. Баденього и правицѣ, хотять позбути ся его въ такъ нечѣмный и нечестный способѣ. Впрочѣмъ Гальвіхъ заявивъ, що мандату зъ рукъ правицѣ не прийме, отже мусѣли бы бути розписанѣ новѣ выборы, зъ котрыхъ теперь певно вышовъ бы Вольфъ „одноголосно“ посломъ, — а правиця причинила бы ся до збѣльшеня славы Вольфа.

Спроневѣреня грошевѣ лучають ся скрѣзь, въ кождѣмъ краю, въ кождѣмъ народѣ, въ кождѣй суспѣльности — не хоронить передъ ними нѣ рѣдъ, нѣ походжене, нѣ становище.. тому слѣдуе въ кождѣмъ заведеню публичнѣмъ уладжувати контролю якъ найточнѣйшу. При тѣмъ треба памятати, що коли маґнатъ, посѣдаючій міліонный маетокъ, утратить якихъ 100 тысячь, такъ се певно для него шкода и утрата, але се его ще не знищить, вѣнъ ще може пѣднестись навѣть въ короткѣмъ часѣ; — для звычайныхъ нашихъ незаможныхъ родинъ зъ интеліґенціи утрата вже кѣлькохъ тысячей потягнула бы за собою совершенну руину. Не лудѣмъ ся, що мы — по конечности — демократы не такъ то дуже розточливѣ: не такъ дуже розточують у насъ, бо нема що розточувати... а я вамъ кажу, добродѣйство любе, що „демократъ“ зъ велико-паньскими примхами далеко небезпечнѣйшій вѣдъ родженого аристократа, хоть-бы й гулящого. Хиба-жь морально посвоячених зъ Чеславомъ Кишковскимъ дуже мало? Той щеголястый панычь Николай Бачкевичь, котрый такъ радо провадить про економічный розвитокъ народа, а ще радше зичить у добродушныхъ знакомыхъ по кѣлькадесять золотыхъ на вѣчне вѣддане, щодо самои истоты свого вчинку не рѣзнить ся вѣдъ спеціяльного майстра Чеслава Кишковского — тѣлько поле дѣланя есть тутъ инше, позаякъ Кишковскій, обертаючись въ кругахъ богатшихъ, мѣгъ зарвати далеко бѣльше, бо, кажуть, въ самомъ заведеню Краківскѣмъ на 100.000, а въ иншихъ закладахъ публичныхъ и у людей приватныхъ цупнувъ — si fabula vera — майже цѣлый міліонъ. Пустѣть нашого щеголика межи круги богатшѣ, най „оперує“, а вѣнъ при нагодахъ спрыяючихъ не дасть ся застыдати Кишковскому...

(*Конець буде.*)

Спѣльнѣ делеґації.

——

Буджетова комісія австрійскои делеґація радила вчера надъ буджетомъ заграничныхъ справъ. Такъ референтъ п. Думба якъ и всѣ бесѣдники, котрѣ забирали голосъ въ дискусіи, высказували вдоволене зъ веденя політики заграничнои, котра, опираючи ся на тридержавнѣмъ союзѣ, довела также до збліженя зъ Россією. Особливо бесѣдники чеськѣ, Странскій и Крамаржь, клали вагу на зворотъ въ вѣдносинахъ до Россіи, а зновъ пп. Ґросъ и Кайзеръ бѣльше зазначували вагу тридержавного союза и дружныхъ взаєминъ зъ Нѣмеччиною. П. Странскій указавъ на трудне положене Европы, вытворене справою всходною, а зъ тымъ бѣльшимъ вдоволенемъ витае збліженье Австріи до Россіи. Молодо-чеське сторонництво здавна промавляло за тымъ и указувало, що австрійско-угорска монархія не мае суперечныхъ зъ Россією интересѣвъ, а штучно вытворенѣ суперечности треба для удержаня мира вырѣвнати. Тымъ то теперѣшне збліженье до Россіи уважае бесѣдникъ за важну историчну подѣю. Міністеръ заграничныхъ справъ може тымъ бѣльше бути вдоволеный успѣхами своеи політики, що и въ угорскѣй делеґаціи зъ признаньемъ принято его выводы и програму заграничнои політики супроти Россіи и балканьскихъ державъ. Опѣсля обговорювавъ бесѣдникъ вѣдносины поодинокихъ славяньскихъ народѣвъ балканьскихъ до Россіи, указувавъ на ихъ національнѣ и релігійнѣ звязи зъ народомъ россійскимъ и высказавъ признане за те, що Австрія зірвала зъ традиціями своеи політики всходнои. Заслуга міністра заграничныхъ справъ є тымъ бѣльша по-при найновѣйшихъ подѣяхъ въ Сербіи, де поворотъ бувшого короля Милана выкликує нове затреволженье на Балканѣ.

П. Ґросъ каже, що передъ установленемъ высоты квоты въ конституційнѣй дорозѣ не можна въ делеґаціяхъ постановляти розкладу спѣльныхъ тягарѣвъ. Бесѣдникъ застерѣгае ся противъ того, щобы сего становиска его не уважано за наслѣдокъ парляментарнои політики его сторонництва, бо въ парляментѣ его сторонники воюють лише противъ правительства. Дальше высказуе бесѣдникъ свѣй жаль, що на Кретѣ пѣдъ окомъ австрійского войска тревають дальше рѣзнѣ, и запытуе, по що властиво стоять тамъ нашій кораблѣ и войско. Тридержавный союзъ черезъ збліженье Австріи до Россіи не тратить нѣчого зъ свого значѣня; але внутрѣшна політика готова не остати ся безъ вплыву на тридержавный союзъ. Бесѣдникъ пытае ся, чи правда се, що въ Берлинѣ роблено заходы, щобы не допустити промовъ австрійскихъ послѣвъ на всенѣмецкѣмъ вѣчу.

Пос. Кайзеръ противить ся розкладови спѣльныхъ тягарѣвъ пѣсля дотеперѣшного ключа. Дальше кладе найбѣльшу вагу на тридержавный союзъ, а въ збліженю до Россіи бачить важну запоруку мира, але боить ся, що внутрѣшна політика Австріи грозить певности ей політицѣ заграничнѣй. П. Крамаржь зазначуе, що его сторонництво було противне тридержавному союзови, бо въ безнастанныхъ зброєняхъ бачимо небезпеченьство мира. Теперь рѣчи, якъ показуе ся зъ выводѣвъ міністра заграничныхъ справъ, змѣнили ся и нема небезпеченьства, щобы Австрія въ разѣ якихъ заколотѣвъ остала вѣдокремлена. Тридержавный союзъ, особливо въ порозумѣню зъ Россією, є запорукою мира. Переходячи на внутрѣшнѣ вѣдносины, каже бесѣдникъ, що Австрія не може бути анѣ славяньскою анѣ нѣмецкою; Чехи бажають рѣвноправности всѣхъ народѣвъ австрійскихъ

П. Поповскій зазначуе, що Поляки завсѣгды однаково дивлять ся на тридержавный союзъ, уважаючи его за союзъ мира; порозумѣне зъ Россією є дальшою запорукою мира и великимъ тріюмфомъ австрійскои політики, котрои програмою є свободный розвѣй балканьскихъ народѣвъ.

Промовляло ще кѣлькохъ иншихъ бесѣдниковъ, а вкінци говоривъ гр. Ґолуховскій, даючи деякѣ пояснення и вѣдповѣди. Мѣжь иншимъ зазначивъ, що тридержавный союзъ завсѣгды є пѣдставою політики австрійскои, котрои цѣлею є удержане мира; але цѣли тои не можна бы вповни осягнути, коли бы Австрія не старала ся удержати дружнѣ вѣдносины также зъ державами зъ по-за тридержавного союза. Дотеперѣшнѣ вѣдносины Австріи до Россіи не можна уважати за якійсь отвертый спѣръ; противно зъ одноі и другои стороны завсѣгды старано ся усувати всякѣ непорозумѣня. У всякѣмъ разѣ зайшла та користна змѣна, що обѣ стороны прийшли до переконаня, що нема мѣжь ними такихъ рѣзницъ, котрыхъ не можна бы вырѣвнати. Австрія не зрекла ся вплыву на Балканъ; але не хоче вже мѣшати ся у внутрѣшнѣ справы політичнѣ балканьскихъ державъ. Таке саме становиско заняла и Россія. Що-до Креты, то державы заходять ся коло того, щобы спокѣй и ладъ на островѣ оперти на тревалыхъ пѣдставахъ. Скоро станъ рѣчи уладить ся такъ, щобы можна вѣдкликати вѣдтамъ кораблѣ и вѣйско, то й заразъ те наступить.

Наконець промавлявъ ще референтъ Думба и закінчивъ внесенемъ, щобы міністрови заграничныхъ справъ высказати признане и повне довѣре за его управу заграничными справами. Внесене те принято одноголосно Слѣдуюче засѣдане назначено на недѣлю пополудни.

Въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

I. Законъ зъ дня 25 жовтня 1896 [В. з. д. ч. 220] вводить въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1898 новый — особисто-доходовый податокъ. Позаякъ до оплаты сего податку будуть обовязанѣ многѣ священики, длятого годить ся близше познакомити зъ тымъ новымъ податкомъ.

Пѣсля §. 153. пѣдлягають податкови особисто-доходовому всѣ австрійскѣ горожане, котрыхъ рѣчный дохѣдъ выносить 600 зр. Податокъ особисто-доходовый вымѣрюе податкова комісія на основѣ *фасіи* доходѣвъ, котру кождый податникъ мае *що року* устно або письменно [безъ стемпля] на приписанѣмъ *формулярѣ* внести до власти податковои першои инстанціи або до ц. к. староства, и то въ *терміне*, якій краева дирекція скарбу найменше *мѣсяць* наперед мае прилюдно оголосити. Для внесеня фасій въ цѣли першого вымѣру податку особисто-доходового буде оголошеный *терміне по 1 сѣчни 1898*, позаякъ власти податковѣ занимають ся теперь майже выключно податкомъ заробковымъ, для вымѣру котрого вѣдповѣдна фасія мала бути внесена до 1 серпня 1897.

Мимо сеи яснои постановы розіслало одно ц. к. староство у всходнѣй Галичинѣ друкованѣ формулярѣ до всѣхъ урядѣвъ парохіяльныхъ зъ терміномъ тридневнымъ до выповненя и зъ дописком якогось „дотепного“ урядника: „терминъ до 15/11 1897“. А треба знати, що тіи формулярѣ були наданѣ на почту въ пятницю дня 12 листопада, тожь очевидно, що за три днѣ — вѣдъ суботы до понедѣлка — нѣхто не мѣгъ фасіи предложити. До того ще формулярѣ не були призначенѣ для духовеньства, але для ремѣсникѣвъ, що мають челядникѣвъ и термінаторѣвъ. Длятого духовеньство рѣшило выждати инструкціи вѣдъ своеи власти духовнои, тымъ бѣльше, що въ новѣмъ законѣ находять ся такѣ уступы о фасіи доходѣвъ духовеньства: о скѣлько ходить о оцѣнене доходѣвъ духовеньства зъ служѣбовыхъ поборѣвъ [Dienstbezügen], належить выключно засягнути гадки краевои власти політичнои въ порозумѣню зъ дотычною властію церковною; jura stolae и богослужебнѣ стіпендіи належить принимати въ тѣй самѣй вартости, въ якій они зостали принятѣ въ послѣднѣй адъюстованѣй фасіи [§. 202]; дотычно иншихъ доходѣвъ духовеньства обовязують загальнѣ постановы [§. 206].

Однакъ тіи загальнѣ постановы не є близше знанѣ всѣмъ священикамъ, бо-жь не кождый мавъ нагоду студіювати новый законъ податковый въ 25 жовтня 1896 [В. з. д. ч. 220]; такожь не знае духовеньство, чи дохѣдъ зъ поля мае подавати ся пѣсля адъюстованои фасіи ц. к. намѣстництва, чи пѣсля власного господарского реєстру, якъ се выходило бы зъ новои уставы податковои; дальше, чи вартѣсть чиншову дому приходского фасіонувати, чи нѣ? Се пытання дуже важнѣ особливо для сѣльского духовеньства, котре побирае рѣчну пенсію въ квотѣ 500 зр., — бо комісія податкова може пѣсля власного осуду оцѣнити вартѣсть чиншову дому приходского якъ также дохѣдъ зъ поля и доказати священикови, що вѣнъ мае не 500 зр., але 600 зр. и бѣльше чистого рѣчного доходу, отже обовязанѣ платити податокъ особисто-доходовый. А що на се заносить ся, то выявивъ оденъ скарбовый урядникъ, котрый сказавъ, що наша адъюстована фасія нѣчо ихъ не обходить; комісіи податковѣ [въ котрыхъ по мѣстахъ засѣдають переважно жиды] будуть пѣсля власного осуду оцѣняти рѣчнѣ доходы священика, а священикъ най рекурсуе. Ихъ задачею есть: добути якъ найбѣльше податкѣвъ. Въ виду того конечно потреба, щобы власть духовна выдала инструкцію для пѣдчиненого духовеньства: якъ и що мае духовеньство фасіонувати для вымѣру податку особисто-доходового.

Закимъ се однакъ наступить, хочу познакомити Всч. отцѣвъ зъ новою уставою податковою, а при тѣмъ пригадаю на давнѣйшѣ постановы правнѣ выданѣ правительствомъ въ справѣ предкладаня фасій духовеньства въ цѣли вымѣру податку: 1) доходового, 2) еквівалентового и 3) вѣдъ наданя посадъ, бо деякѣ зъ тыхъ постановъ суть до теперь важнѣ и можна на нихъ оперти ся при уложеню новои фасіи.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Такъ австрійскій якъ и заграничній дневники обговорюють выводы гр. Ґолуховского въ делеґаціяхъ про заграничну політику Австріи и найбільше звертають увагу на его слова про значінє зближеня Австріи до Россіи. Всѣ добачують въ тімъ зближеню попри незмѣненімъ тридержавнімъ союзѣ нову запоруку европейского мира. Мѣжь иншими пишуть „Новости“: Вже давно австрійско-угорскій міністры не говорили такъ щиро и зъ переконанємъ, якъ гр. Ґолуховскій. Зъ приємностію можемо ствердити, що ті рѣдкій прикметы мовы австрійско-угорского міністра заграничныхъ справъ в безпосереднымъ результатомъ наставшихъ мѣжь Австро-Угорщиною и Россіею щирыхъ дружныхъ відносинъ. Австро-Угорщина, опираючи ся зъ однои стороны на тридержавнімъ союзѣ, зъ другои на порозумѣню зъ Россіею, котре не допускає нѣякъ мѣшати ся въ справы балканьскихъ народівъ, може підносенымъ и більше переконуючимъ, нѣжь коли-небудь, голосомъ говорити о непохитности европейского мира.

Въ Чехахъ підносять ся голосы противъ угодовои провізоріи. И такъ молодо-ческій мужѣ довѣря зъ повѣту Лѣбоховиць, всѣ начальники громадъ и кількa політичныхъ товариствъ выслали до екзекутивного комітету молодо-ческого сторонництва таку заяву: Переконаній о значѣню теперѣшнього положеня що-до політичныхъ, національныхъ и матеріяльныхъ справъ, о котрыхъ теперь рѣшає ся у Вѣдни, забирають підписаній голосъ, щобы просити екзекутивный комітетъ заявити нашому клюбови въ вѣденьскій радѣ державній отъ що: 1) Жадаємо, щобы ческій послы голосували противъ угодовои провізоріи и не дали ся дрібными уступками, опоромъ Нѣмцівъ и обітницями правительства наклонити до того, щобы голосувати за угодою, котра шкодить сільскому господарству; 2) жадаємо, щобы голосували противъ правительственныхъ внесень що-до податку відъ цукру, пива и транспорту. Дальше жадаємо, щобы екзекутивный комітетъ безпроволочно, и то на день 28 с. м., отже ще передъ порѣшенємъ правительственныхъ внесень, скликавъ зборы всѣхъ молодо-ческихъ мужівъ довѣря для ухвалы въ справѣ всеи дотеперѣшнои тактики сторонництва супроти Вѣдня и правительства. — Якъ доносять до N. fr. Presse, підписують подібній заявы також и по иншихъ повѣтахъ ческихъ.

——

Зъ Варшавы доносять до польскихъ дневниківъ, що тамошный ґенералъ-ґубернаторъ кн. Имеретиньскій подавъ ся до димісіи и наслідкомъ того покликавъ его царь до Петербурга. Причиною має буги те, що ґубернаторъ стрічав ся всюды зъ перешкодами въ своихъ ліберальныхъ поглядахъ и намірахъ. Князь мавъ навѣть при якійсь нагоді сказати, що не має силы въ найдрібнѣйшій справѣ бороти ся зъ крамолою, яку бачить на цілій лінія відъ міністра внутрѣшныхъ справъ и Побѣдоносцева ажь до комісаря поліціи; а зновъ до якогось пана польского мавъ сказати: „Крімъ царя и мене въ цілій державѣ не маєте приятеля.“ Въ найвысшихъ кругахъ має бути опозиція противъ всякихъ ліберальнѣйшихъ гадокъ такъ могуча, що царь нѣчого не може вдѣяти, коли не хоче наразити ся на революцію тыхъ кругівъ. Хтось, добре обзнакомленый зъ тымъ станомъ рѣчи, приѣхавши зъ Петербурга до Варшавы, мавъ сказати Полякамъ: „Сховайте всѣ свои надѣ до кишенѣ; царь для васъ нѣчого не зробить, бо зробити не може.“

О строгимъ покараню студентівъ варшавского університету знайдуть читателѣ звѣстку на иншімъ мѣсци.

Недавно преконізувавъ папа кількохъ польскихъ епископівъ, мѣжь ними також петербургского епископа Симона на епископа до Полоцка. Але сего именованя „Правит. Вѣстникъ“ не оголосивъ, а Симона заслано до Одесы. Причиною засланя мав бути те, що еп. Симонъ выдавъ пастирскій листъ, не дозволяючій на уживане россійскои мовы при богослуженяхъ въ костелахъ.

НОВИНКИ.

— **О. Василій Богоносъ**, почетный крилошанинъ зъ Хоросткова, именованый крилошаниномъ капітулы въ Станиславовѣ.

— Въ послѣднімъ [XV] числѣ **львівскихъ Архіепарх. Вѣдомостій** зъ 18 ого с. м. находимо таку оповѣстку Митроп. Ординаріята: *„Въ справѣ 50 літного ювілея вступленя на престолъ Найясн. нашого Монарха Франц-Іосифа I. и дарованя свободы або знесеня панщины.* На збораню приготовавчімъ до Синоду дієцезального дня 22 червня с. р. рішили Всч. Отцѣ взяти провідъ въ торжественнімъ обходѣ черезъ рускій народъ 50-літного ювілея вступленя на престолъ Найясн. нашого цісаря и короля Франца Іосифа I и дарованя свободы або знесеня панщины. Въ тій цілі ухвалили Всч. Отцѣ, котрій уважали себе яко комітетъ обширный, выбрати комітетъ стислійшій зъ 20 священиківъ о скількa можна львівскихъ зъ прибранємъ кількохъ изъ львівскихъ мирянъ, котрый бы справами сихъ двохъ ювілейныхъ торжествъ занявъ ся и въ порозумѣню зъ Всч. Духовеньствомъ цілои Архіепархіи до тыхъ торжествъ все приготовивъ и способівъ празнованя опредівливъ. Въ мысль сего рішеня завязавъ ся комітетъ підъ Нашимъ предсѣдательствомъ, до котрого яко члены належать Впр. и Всч. Отцѣ: Андрей Бѣлецкій, Левъ Туркевичъ, Антоній Петрушевичъ, Александеръ Бачиньскій, Мартинъ Пакѣжъ, Емиліянъ Бѣлиньскій, Теодоръ Пюрко, д-ръ Іосифъ Делькевичъ, Теофіль Павликівъ, д-ръ Іосифъ Левицкій, д-ръ Іосифъ Комарницкій, д-ръ Іоанъ Бартошевскій, Адольфъ Василевскій, Алексей Тороньскій, д ръ Гаврілъ Крижановскій, Онуфрій Лепкій, Євгеній Гузаръ, Стефанъ Юрикъ, Петро Крипякевичъ, Діонизій Дорожиньскій; дальше изъ мирянъ Вп. Панове: д ръ Исидоръ Шараневичъ ц. к. професоръ всеучилища, Іоанъ Левицкій ц. к. радця шкільный, д-ръ Стефанъ Федакъ адвокатъ, д-ръ Дамянъ Савчакъ посолъ соймовый и членъ Выдѣлу краєвого, д-ръ Емиліянъ Савицкій ц. к. професоръ ґімн., Сильвестеръ Гавришкевичъ ц. к. радця будівництва при ц. к. намѣстництвѣ, Теодоръ Маринякъ ц. к. професоръ техніки, Андрей Кобѣльникъ кравець и Василь Васѣка слюсарь. По своѣмъ уконституованю будуть выбранії два підкомітеты выконавчій: одинъ для обходу 50-літного ювілея вступленя на престолъ Єго Вел. Франца Іосифа I, а другій для обходу дарованя свободы або знесеня панщины. Підставою обрадъ тыхъ комітетівъ будуть предложеня Всч. Духовеньства Архіепархіяльного. Въ тій цілі мають Всч Отцѣ душпастирѣ на найблизшімъ соборчику справы ті взяли підъ обраду, а Всч. Отцѣ Настоятелѣ деканатівъ предложать мнѣнія Всч. Духовеньства Митроп. Консисторіи, котра заудѣлить тіи же дотычному комітетови до розваги и остаточного рішеня. Митроп. Ординаріятъ має повну надѣю, що Вс. Духовеньство тыми такъ важными справами щиро займе ся и покаже, що Русины не дадуть ся выпередити другимъ народамъ Австрійскои державы въ оказаню своєи вірности, любви и вдячности къ Найяснѣйшому нашому Монарсѣ за ті премногій добродѣйства, якихъ дознали відъ вітцівскои опѣки такъ Єго якъ и Єго попередниківъ и предківъ.“

— **Руску катихитуру для православныхъ учениківъ при черновецкихъ ґімназіяхъ** вконци вже упорядковано по довгихъ короводахъ и заходахъ зі стороны рускихъ проводирівъ народныхъ. Рускій катихитъ о. Євгеній Ивановичъ уже більше якъ рікъ тяжко хорый и не може удѣляти науки. Вінъ просивъ о довшу відпустку и одержавъ ей. Звычайно въ такімъ разѣ заразъ таки дають заступника. Але краєва власть шкільна за-для великои „прихильности“ для Русинівъ лишила рускій православній дѣти якійсь часъ безъ катихита, потімъ поручила науку реліґіи о. Стефанельому, Волохови, вкінци, коли хорый о. Ивановичъ мусѣвъ просити о продовженє відпустки, постановила суплентомъ реліґіи о. д-ра Ореста Попескула, котрый не вмѣє нѣ одного слова по руски, отже выкладавъ православну реліґію рускимъ дѣтямъ по нѣмецки! Зі стороны рускои вказувано на сю крайну безсовѣстность компетентныхъ чинниківъ и пятновано при тімъ вороже супротивъ Русинівъ поступоване православнои консисторіи, а проводирѣ рускій старали ся всѣми силами довести справу до бажаного кінця, и завдяки тымъ старанямъ именовано суплентомъ науки православнои реліґіи для Русинівъ при черновецкихъ ґімназіяхъ о. Дениса Єремійчука зъ Гатны доброго и щирого Русина, котрый знає руску мову такъ, що рускій дѣти певно зъ любостію будуть слухати его выкладу.

— **Зъ деканата Буського** пишуть намъ: Въ протягу трохъ тыжднівъ поблагословленє въ деканатѣ буськімъ двѣ новій церкви. А то одну мурована дня 31 жовтня въ Банюнинѣ, а другу деревляну въ Неслуховѣ на празникъ св. Михаила дня 20 падолиста. Чину благословеня довершивъ при помочи кондекальныхъ священиківъ и середъ великого здвигу народу [до 3000] и процесій Впр. о. шамбеляна и деканъ Григорій Словицкій зъ Козлова. Красноречиву проповѣдь въ Банюнинѣ выголосивъ о. Сидоръ Зельскій зъ Милятина, а въ Неслуховѣ о. Теодоръ Бѣлевичъ зъ Вирова. Церкви зъ трема копулами. Цілянъ церкви въ Неслуховѣ выготовивъ архітектъ п. Василь Нагірный. Церковь въ Банюнинѣ станула заходами пароха о. Кмицикевича и парохіянъ, а въ Неслуховѣ заходами пароха о. Сологуба, котрый черезъ чотирнацять літъ душпастирства придбавъ до скарбоны церковнои 4.000 зр., и парохіянъ. Въ Неслуховѣ треба підвисти ще заслуги патрона ґр. Тадея Дѣдушицкого и его супруги, людей загально люблених всѣми селянами въ околици. Они не тілько справили на церковь хресты золочені въ огни, но ще и въ матеріялѣ будівляномъ выдали богато більше по-надъ свій обовязокъ и жертвували свои труды коло будовы.

— **Жидівску рільничу школу** въ Галичинѣ рішило основати товариство „Jewish Colonisation Association“. Школа сеся мав выховувати рільниківъ призначеныхъ для кольоній жидівскихъ въ Аргентинѣ.

— **Буджетъ громадскій міста Львова** на рікъ 1898-ый представляє ся въ остаточныхъ цифрахъ такъ: Загалъ розходівъ звычайныхъ прелімінованый на 2,028.870 зр., загалъ доходівъ на 1,973.677 зр., отже показує ся недобіръ въ сумѣ 55.202 зр., котрый мають покрыти можливій ощадности и звыжка нестачалыхъ доходівъ. Надзвычайный буджетъ, обіймаючій купно и продажь недвижимого майна громады, выказує 109.460 зр. розходу и 145.875 зр. доходу, отже дає надвыжку 36.445 зр. Зъ десять-міліоновои позички проектованый в на слідуючій рікъ выдатокъ въ сумѣ 1,138·317 зр.

— **Шкарлятина** ширить ся въ Сѣховѣ и Зимній-водѣ коло Львова, зъ відки найбільше доносять до міста молока и сметанки, отже молоко зъ тыхъ сіл треба уживати лише по передномъ переваренію.

— **Курсъ для машиністівъ**. Въ ц. к. школѣ промысловій въ Краковѣ відбуде ся курсъ для обслугуючихъ машины и котлы паровій, а то въ місяцяхъ грудни 1897 и въ січни, лютімъ и мартѣ 1898 р. Безпосередно по его окінченю розпічне ся курсъ для машиністівъ ведучихъ льокомотивы, на котрый можна вписувати ся лише по окінченю попереднього курсу або на основѣ зложеного испыту вступного. Хто хоче бути принятый на курсъ машиністівъ, має зголосити ся до запису въ дняхъ 29 и 30 с. м. въ дирекціи школы и выказати ся скінченою школою народною и відбутою шестимісячною практикою у слюсаря, котляря або при паровій машинѣ. Кождый, що вписує ся, має зложити 1 зр. на науковій средства заведеня; більше нѣякихъ оплатъ не складає ся. По скінченю курсу выдає ся свѣдоцтва.

— **Страшный пожаръ въ Лондонѣ.** Въ пятницю выбухъ о годинѣ 1-ій зъ полудня огонь въ одній зъ найбільше торговельныхъ частій Лондона коло головного почтового уряду, и до годины 9-ои вечеромъ, т. в. до хвилѣ, коли удалось его зльокалізувати, знищивъ сто кількадесять домівъ зі склепами и магазинами. Улички въ згаданій части міста дуже вузонькій, тожь огонь перекидавъ ся зъ одного ряду домівъ на другій, каменицѣ розсыпувались, дахи и внутрѣшне уряджене горѣли скоро, огонь обіймавъ усе відъ долины до горы. Пожаръ зльокалізовано тымъ, що знищено цілый рядъ каменицъ на просторѣ кільканацяти акрівъ. Коли порѣшено збурити більше каменицъ, десятки тысячъ рукъ кинулось до роботы и въ трехъ чвертяхъ годины здемольовано тілько каменицъ, що въ нихъ можна бы помістити неодно галицке місто. Пожаръ перервано, але згарища горѣли ще другого дня, хочь працювали при гашеню всѣ сторожи огневій и всѣ сикавки Лондона. Шкоду обчисляють на пять міліонівъ фунтівъ штерлінґівъ [50 мільонівъ ґульденівъ], а що все було обезпечене, то англійскій товариства обезпечень будуть мати велику страту. Въ спаленій части міста містили ся самій магазины, склады и склепы; чиншовыхъ мешкань не було тамъ, то и обійшло ся въ часѣ огню безъ жертвъ людскихъ. Найбільше потерпѣли великій магазины перъ струсовыхъ, скляныхъ паньорківъ, шовковыхъ матерій, паперівъ, черевиківъ, и ґалантерійныхъ товарівъ. Зъ публичныхъ будівель згорівъ костелъ Saint Giles; вежа его завалила ся, а величезный дзвінъ упавъ и розтопивъ ся въ калюжу металю. Також ушкодженый сильно костелъ Cripplegate, той самъ, де похоронено Мільтона и де вінчавъ ся Кромвель. Сѣти телеґрафічній и телефонічній въ окрузѣ пожару понищені. Тысячѣ роботниківъ, а найбільше дівчатъ роботниць остало ся безъ хлѣба. Відъ року 1666, коли то згорівъ Лондонъ до тла, такого пожару Англія не памятає.

— **Студенты варшавского університету**, що урядили демонстрацію противъ двохъ професорівъ Филевича и Зелова за то, що оба сесій професоры выслали привітну телеґраму до комітету здвигавшого памятникъ Муравева у Вильнѣ, зістали вже повідомлені о выроку, якій выдавъ на нихъ університетскій судъ, а потвердила цѣла університетска рада. И такъ: 120 студентівъ выключено на довше якъ на рікъ, 72 на рікъ, 2 засуджено на выключенє зі всѣхъ університетівъ Россіи, а прочій зістали строгу нагану. Выровъ сей відослано до затвердженя кураторови Литинови.

— **Зъ Снятина** пишуть намъ: Скликаній деканальній зборы пѣвцівъ церковныхъ деканата снятиньского на день 1 н. ст. падолиста с. р. не відбули ся, бо явило ся всего 5 пѣвцівъ Длятого скликую по другімъ разѣ зборы деканальній на день *1 н. вт. грудня с. р.*, котрій відбудуть ся въ читальни [коло мурованои церкви] о годинѣ 11-тій передъ полуднемъ, и прошу та взываю всѣхъ чч. пѣвцівъ деканата снятиньского не бути такими байдужными въ своѣй власній справѣ и прибути численно на зборы въ означенімъ дни и часѣ. *І. Г. Гоївв*, управитель хору и агентъ товариства дяківского.

— **Затроєна рѣка.** На Угорщинѣ зістала затроєна рѣка Кересъ на просторѣ відъ Телеґи до Фібінъ, а то черезъ відходы зъ фабрики смолы, якій сплывали до рѣки. Всѣ рыбы выздыхали, а також згинуло много худобы селяньскои. Пошкодованій громады звернули ся до правительства о помочь.

— **Зъ любови** підпаливъ стодолу повну збожа, власність вітця своєи любки, саме підчасъ ей весѣля, наймитъ въ селѣ Куницѣ коло Ґдова на Мазурахъ. Шкода не обезпечена выносить около 1000 зр. Залюбленый палій признавъ ся добровільно и теперь сидячи въ арештѣ роздумує надъ невдячностію своєи любки, що ему кляла ся, а за другого выйшла.

— **Чума** шириться въ индійскімъ містѣ Бомбаю и забирає сотки жертвъ. Въ шпиталяхъ лежить 700 недужихъ; місто опустѣло, богатій поутѣкали а бѣднѣйшихъ забирає пошесть.

— **Дрібній вѣсти.** Президентъ краєвого высшого суду д-ръ Тхоржницкій повернувъ зъ візитаціи судівъ до Львова и обнявъ урядованє. — Въ Штайнъ [въ Краинѣ] дало ся вчера чути землетрясенє. — Въ Мельбурнъ, головнімъ містѣ австральскои провінціи Вікторіи, лютилась минувшои пятницѣ страшна буря; кількa містъ знищила богато костелівъ и первориядныхъ будинківъ поруйнувала. — Въ Перемышли застрѣливъ ся надпоручникъ Шрайберъ. — Въ Празѣ показали ся великій дефравдациі въ заставничихъ банкахъ; злочинцѣ, що були въ змовѣ зъ таксаторами, заставляли фальшивій бриляны, ще й спродавали заставничій картки. — У Львовѣ повѣсивъ ся на подѣ въ касарни при Курковій улици жовнѣръ зъ 5. компаніи 80 полку пѣхоты.

Вѣсти зъ Аепархіи Львівскои.

Презенту цісарского наданя на Пійло калуского декана та дістав крилошанинъ львівскои капітулы о. Богданъ Пюрко.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелізни державныхъ оповіщує:

Ч. 67310/VI. Обмеженя дотычно приниманя товарівъ и речинцівъ заладованя и выладованя тыхъ-же. — По причинѣ дуже сильного руху и наставшого въ наслідокъ сего браку возівъ уведено въ житє, за дозволомъ ц. к. міністерства зелізниць, для всѣхъ шляхівъ въ Галичинѣ и Буковинѣ зъ днемъ 17 падолиста 1897, ажь до відкликаня, постановы §. 55 уст. 1 и 2 и §. 69 уст 7 регуляміну руху. Одвітно тымъ постановамъ приймає ся теперь товары, о скількo на се місце въ магазинахъ дозволить, тілько підъ услівемъ освідченя згідности у тымчасовый переховокъ до хвилѣ можливои выслики. Рівночасно обмежає ся на шість годинъ денныхъ речинець до заладованя и выладованя такихъ товарівъ, котрій після постановъ тарифовыхъ самій интересованій заладувати и выладувати мають. По уплывѣ сего 6-годинного речинця відбуде ся выладуване черезъ орґана зелізничій на коштъ и небезпеченьство сторонъ.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр

— **Именованя.** Міністеръ цісарского и королівского дому именувавъ укінченого питомця ц. к. всхіднои академіи Константина Бѣлиньского [сына крилошанина львівскои капітулы] и укінченого слухателя правъ д ра Ротера барона Батаґлію консулярными аташе. — Старшій комісарѣ скарбовій II клясы Александеръ Лабенцкій и Игн. Стебницкій именованій старшими комісарями I клясы для службы въ Галичинѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ хосень товариства „Руслань“ жертвували въ часѣ відъ 15 липня до 15 падолиста с. р. Р. Т. пп.: Олександеръ Мишуга 127 зр. 25 кр; Кость Паньковскій и д-ръ Андрей Косъ, адвокатъ зъ Калуша, по 10 зр.; д-ръ Ст. Федакъ 6 зр. 90 кр.; о. Мих. Цегельскій зъ Каменки струмиловои зі складки 6 зр.; по 5 зр. жертвували: о. Денисъ Дорожиньскій, катихитъ рускои ґімназіи, А. Лефкій, урядникъ банку ґіпотечного у Львовѣ, Е. Харкевичъ, директоръ рускои ґімназіи и Н. Н въ дирекціи ґімназіи рускои; крімъ того жертвували: о. Конст. Яримовичъ сотрудникъ при Усценьскій церквѣ 3 зр.; по 2 зр.: о. Вол. Ганицкій парохъ Новошина, Волод. Левицкій, нотарь зъ Винникъ и Титъ Реваковичъ, радникъ судовый въ Підбужи; о. Мих. Форись 1 зр. 50 кр.; по 1 зр.: о. совѣтникъ Євг. Гузаръ, о. катихитъ Ив. Туркевичъ, префектъ семинаріи дух. о. Омел. Ваньо, о. Токарь парохъ Вишнівчика, о. Илія Кравчикъ парохъ Волѣ Куниньскои, о. Атанасъ Юркевичъ парохъ Роздолу, о. Дмитро Гординьскій парохъ Шкла, о. Аполинарій Гриневецкій парохъ Мельница, о. Мих. Демчукъ капеланъ Єго Еміненціи, о. Дамянъ Лопатиньскій катихитъ у Львовѣ, о. Алекс. Стефановичъ катихитъ семин. учит., о. Онуфр. Вергунъ сотрудникъ въ Гусятинѣ, о. д-ръ Стефанъ Юрикъ катихитъ ґімн., о. крил. д ръ Ив. Бартошевскій професоръ університету и пп.: Григ. Врецьона и его вп. жена, Петро Огоновскій, І. Янівъ, Ил. Кокорудзъ, Левъ Рудницкій, д-ръ Т. Мандибуръ, Вас. Бѣлецкій, Исид. Громницкій, Іларій Огоновскій, д ръ Мих. Пачовскій, д ръ Омел. Савицкій, Юл. Левицкій, Романъ Цеглиньскій, Прокопъ Мостовичъ и Фр. Конарскій професоры рускои ґімназіи у Львовѣ; вп. панѣ Емилія Харкевичева и Варвара Лѣтиньска; пп. Богданъ Гузаръ правникъ, Ив. Копачь проф. ґімн. въ Тернополи, Омел. Колодницкій зъ Самбора, д ръ Д. Савчакъ, д ръ Кость Левицкій, В. Нагірный, Теофіль Мрицъ учитель II ґімн. у Львовѣ, Юл. Медвецкій професоръ політехніки, Палладій Турчмановичъ асистентъ цловый, Атанасъ Заячківскій совѣтникъ скарбовый, Євг. Барвіньскій урядникъ при универс. бібліотецѣ и Симеонъ Гнацкій учитель народный въ Устю и Всч. Зарадъ Руского дівочого института у Львовѣ; при внисѣ ученьківъ зложили родичѣ 35 зр. 85 кр. — Всѣмъ отсимъ щедрымъ Добродѣямъ высказує Выдѣлъ „Руслана“ именемъ убогои молодежи ґімназіи рускои у Львовѣ сердечну подяку!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 падолиста. Въ долѣшно-австрійскімъ соймѣ принято засады асекураціи відъ пожежи въ краєвімъ заведеню асекураційнімъ.

Царгородъ 24 падолиста. Комісія для вызначеня границь вернула сюды: границю управильнено ажь до Ґорницѣ; дальшій роботы відложено до весны.

Букарештъ 24 падолиста. На 27 с. м. скликано парляментъ на звычайну сесію.

Мастъ кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. 21
Цѣна слоика 40 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 51—?

Надѳсланє.
Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашь, пôдставниковъ, патериць и т. и. *поручав свôй*
гуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзôвникъ 363 11—36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до новôго льокалю
при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнковъ. — Замовленя зъ провінцiи вôдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Копернициій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до прилюдноі вѣдомости, що Календарь Товариства [книжочка 1 и 2 на рôкъ 1898] буде розсилати канцелярія товариства тôлько тымъ членамъ „Просвѣты“ що заплатили вкладки членьскѝ за рôкъ 1897.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897 р. (1—3)

Юл. Романчукъ. *Д-ръ Кость Левицкій.*

Конкурсъ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуе отсимъ кôнкурсъ на книжочку „про знесенє панщины 1848 року“. Розвѣдка маѳ бути написана популярно и сбнимати: вступъ историчный про положенє руского народу въ Галичинѣ передъ 1848 рокомъ, представленє 1848 року зъ огляду суспôльного, економічного и правно-політичного, якъ такожь конець про выхôсноване наданыхъ свобôдъ до остатныхъ часôвъ. Обемъ розвѣдки означуе ся на три до пяти аркушѣвъ друку. Рукописи належить надсылати до Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] найпôзнѣйше до кôнца мѣсяца сѣчна 1898 р.

Принята розвѣдка переходить на власнôсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою гонорара авторского по 15 зр. до 25 зр. вôдъ аркуша друку. Непринятѝ рукописи будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897.

Юліянъ Романчукъ. *Д-ръ Кость Левицкій.*

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

24 н. ст. падолиста 1897.

Львôвъ: Пшениця 10·50 до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ —·— до —·— зр.

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Naród“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои матеріи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько міліонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до гімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнôсть наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Naród“. А кôлько-жь то старыхъ ковдеръ закупують ганделесы по помершихъ на сухоты або иншѝ заразливѝ хоробы, гремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевѝ“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за те добру нову ковдру. Замѣсцевѝ купуючѝ звольять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выпертѣ лихон тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитѝ на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовѝ шовковѝ по 12·50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяни матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна робôтня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львôвъ, ул. Коперника число 5.** 364 5—5

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дрогерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краевѝ
въ штукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручае Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Магазинъ и робôтня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякѝ можливѝ роды футеръ въ шкôрахъ, готовѝ футра и всякѝ иншѝ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѝ — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожь приймають покрыта и перерôбки на новѝ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 8—13

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ машинôвъ, молотѣленъ и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.
350 6—12

Подяка.
Жалем перенятi дякуем на тiм мiстци Всечестнiйшим оо. а передовсiм о. парохови канонiкови Волод. Громницкому, дальше о. катихитови Євген. Громницкому i о. катихитови Яков. Вацикови за спроваджене тлiнних останкiв бл. п. Iосифи на кладбище, дальше ч. членам тов. Мiщаньского Брацтва, чч. Брацтвам церковним, чч. Сьпiвакам а особливо iх диригентови п. Iванови Чубатому i всiм, що ввяли участь в тiм сумнiм обрядi.

Петро Постригач, отець; Параскевія Постригач, мати; Павло, Володимир, Євстахій, Михаїл, братя; Параскевія сестра. 408 1—1

СИТА волосѣнни почвôрни по зр. 1, 1·56 и 1·60. Машинки до сѣканя мяса по зр. 3 и 4
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ХІНЬСКЕ СРѢБЛО

столове накрытє на бѣлôмъ альпаковôмъ металю грубо срѣблене, выконане солідно и тревало, гладкій, анелійскій фасонъ зъ найльпшои ц. к. надворнои фабрики у Вѣдни, комісовый складъ по
фабричныхъ цѣнахъ зъ гарантією
1 ложка зр. 1·42, ложочка 73 кр., нôжь и вилки столовѝ пара 2·84, десеровѝ пара 2·22, хохля 5·50, пôдставка пôдъ ножь 35 кр.
Той самъ досконалый вырôбъ зъ АЛЬПАКИ, твердого металю, бѣлого, подôбного до срѣбла и найтривкѣйшого: 1 ложка 55 кр., ложочка 28 кр., нôжь и вилки столовѝ пара зр. 1.12, десеровѝ 22 кр., хохля 2·50
Крôмѣ того иншѝ выробы зъ хіньского срѣбла, якъ н. пр.
Цукорнички, Кошѣ на озочѣ, Етажеры на тѣста, Лѣхтарѣ, Канделябры, Гарнітуры на оцетъ и оливу, Кошики на булки або бѣлеты, Тацы и т. и.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКИЙ
головный складъ для Галичины порцеляны, скла, хіньского срѣбла, гербаты, коняку и самоварôвъ 403 2—5
Львôвъ, улиця Трибунальска.

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручае зъ власного складу
ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.
Такожь поручае въ переплетѣ всякѝ церковнѝ книги, Литургиконы, Єврейскѝ Молитвословы бôльшѝ и меншѝ Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнѝ книги въ переплетѣ. Принимае всякѝ переплетничѝ роботы, именно же старѝ Євангеліоны и Литургиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литургиконôвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр. 4—12
395

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТОВНИЧЕ

А. Зіґманна
у Львовѣ, улиця Сикстуска число 14
выконуе стампілѣ кавчуковѝ и металевѝ для ц. к. власті, громадъ, парохій, шкôлъ, товариствъ, адвокатôвъ, нотарѣвъ и т. д. Печатки до ляку, гербы, монограмы, емблемы, марки печатковѝ, таблицѣ латѝ и гравірованѝ, взагалѣ всякѝ роботы входячѝ въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизилярства якъ найсовѣстнѣйше и найдешевше.
Ласкавѝ приноручення мѣсцевѝ и зъ провінціи полагоджуе Заведенє якъ найскорше.
[*Бюро „Импресса“.*] 365 4—4

По значно низшôй цѣнѣ якъ дѣинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВôНКИ гармонійнѝ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудни въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНИЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѝ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѝ, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. I. 373 9—?

ПОДЯКА.

Читальня „Просвѣты“ въ Волостковѣ складае сердечну подяку Высокоповажаному Товариству „Просвѣтѣ“ у Львовѣ за щедрый даръ 50 книжочокъ и пану Юл. Чайковскому, правникови II. року, за даръ 10 книжокъ, пересылаючи имъ сердечне спаси-Бôгъ!

Убогій ученикъ зъ V-ои клясы
шукае лекціи на селѣ. Адреса: Юрко Заболотный, poste restante. 394 3—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ життеписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
цѣна кождои части 25 кр
Оправленѝ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з годови. двіцля
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Вергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ „ Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянському. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренлина

Ч. 258. Львовъ, Четверъ 13 (25) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платчѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стшика.

Бійка въ парляментѣ.

Такъ отже дѣйшло до сего, що въ нашѣмъ парляментѣ побили ся послы до крови. Ба, навѣть мусѣвъ одинъ посолъ въ оборонѣ власнѣй добути ножика и грозити нимъ напатникамъ. Ге оями сеи сумнои подѣ стали — послы зъ правицѣ, послы тыхъ сторонництвъ, що величають ся бути staatserhaltend. Они то уважали вѣдповѣднымъ — боронити интересѣвъ державныхъ кулаками зъ потоптанемъ всякои приличности и пошанованя повагы парляменту.

Опозиція нѣмецка не хоче допустити до нарадъ надъ провізорією угодовою и уживае до сего тактики обструкційнои на скѣлько регулямінъ позваляе. Бѣльшѣсть правительственна, не маючи вѣдваги або й спроможности змѣнити регулямінъ [очевидно выходячи зъ засады: hodie tibi cras mihi], пустила ся на хистку дорогу нарушуваня постановъ регуляміну пѣсля свого уподобаня и забаганки. Президентъ Абрагамовичь показавъ ся пѣдъ тымъ взглядомъ майстромъ; чого не хотѣло пѣдняти ся жадне сторонництво парляментарне, на се поважывъ ся членъ кола польского. Вѣдъ коли п. Абрагамовичь зачавъ господарити въ палатѣ послѣвъ на мѣсци президіяльнѣмъ, вѣдъ тогдѣ регулямінъ ставъ шкѣрою, которою можна на всѣ боки крутити. Не диво отже, що за примѣромъ президіи и бѣльшости пускае ся на такій експеріменты такожь и опозиція. Але на кождый способъ обструкція опозиціи, навѣть зъ битемъ въ пульты, була доси нѣчимъ въ порѣвнаню зъ тыми подѣями, якій лучили ся на вчерашнѣмъ засѣданю при участи правицѣ а за ініціятивою президіи.... Хѣдъ сего памятного засѣданя бувъ такій:

Сейчасъ по отвореню засѣданя зголосили ся громадно послы до президента палаты щобы записати ся до голосу надъ провізорією угодовою. Зголосило ся 85 послѣвъ contra, а що всѣ они зробили се майже рѣвночасно, то треба було жеребомъ рѣшати о першенствѣ; першій нумеръ дѣставъ пос. Тітінѣеръ. Бесѣдникѣвъ рго записало ся 20.

Зато приступлено до порядку деннаго, поставивъ лібералъ Ґросъ цѣлый рядъ формальныхъ внесень, жадаючи доповненя протоколу зъ попереднаго засѣданя, мѣжь иншимъ, щобы було зазначено, що президентъ перервавъ засѣдане, хоть не було неспокою въ палатѣ, а тымъ самымъ допустивъ ся нарушеня регуляміну, — що порядокъ деннаго нинѣшнаго засѣданя (провізорія угодова), предложеный и накиненый президентомъ, е нарушенемъ законѣвъ, конституцій. — Президентъ Абрагамовичь, зложившись въ три погибели и прибравши хитру міну, зачавъ доказувати, що президентъ маe право замыкати и отвирати засѣданя, якъ ему хоче ся, що рѣвножь и укладати порядокъ денный вѣдъ него залежить, а если доси внесеня на обжалованє міністрѣвъ не прийшли пѣдъ нараду, то вина сего паде на опозицію, котра поименными голосованями запрятує цѣлій засѣданя (Голосы: Се паша рѣчь! Васъ се нѣчо не обходить!); впрочѣмъ пѣсля регуляміну внесеня на обжалованє мають прийти до вѣсьмохъ днѣвъ на порядокъ, але нема припису, що до вѣсьмохъ днѣвъ маe бути отворена надъ ними дискусія. — Противъ сеи вѣдповѣди президента пѣднеслись протесты и приступлено до поименныхъ голосованъ надъ поправками Ґроса; поправки перепали.

Вѣдтакъ при читаню петицій ставлено внесеня на втягненє петицій до протоколу, при чѣмъ надъ кождымъ внесенемъ жадано поименного голосованя. Такихъ голосованъ вѣдбуло ся до год. 2½ чотири. Наразъ молодо-Чехъ Дикъ поставивъ внесене, щобы всѣ прочій петиціи, числомъ 53, долучено до протоколу. [Правиця оплескуе се внесене, бо тымъ способомъ вѣдбирае ся опозиціи регулямінове средство обструкційне, а противно опозиція пѣднесить протестъ и крикъ. Абрагамовичь не хоче допустити до дискусіи надъ внесенемъ Дика.]

До трибуны президіяльнои зачинають пхати ся послы зъ лѣвицѣ, жадаючи голосу, а зновъ послы зъ правицѣ спѣшать на помѣчь президіи. Президентъ просить, щобы послы заняли свои мѣсця, а опозиція домагае ся зъ крикомъ голосу. Квесторъ (молодо-Чехъ) Лянґъ (до Фуикого): Мовчѣть! Лѣвиця до Лянґа: Halt's Maul! Встыдайте ся; вы вывансували на служачого! Поточекъ спѣшить до президіи, стае передъ Абрагамовичемъ и хоче вѣдпихнути Функого. Функе: Не важте ся мене доторкнути! Абрагамовичь давъ знакъ Поточкови, щобы забравъ ся.

Абрагамовичь: Прошу о спокій! Всьо вѣдбуде ся спокійно! (Голосы: Чи удѣлите голосу пос. Кітлеви?) Отже приступаемо до голосованя надъ внесенемъ пос. Дика. (Протесты на лѣвици.) Но то удѣляю голосу пос. Ґросови.

Послы Ґросъ, Пферше и Кайзеръ, прийшовши по черзѣ до голосу, протестують противъ внесеня пос. Дика, котре противить ся регулямінови, а зъ своеи стороны ставлять внесеня формальній полученій зъ голосованемъ. — На се заявляе Абр., що вже бѣльше нѣкому не удѣлить голосу. Въ тѣй хвили зголосивъ ся до слова Шенереръ. Чехи кличуть: Голосувати!

Ажь до сеи хвилѣ мимо гамору и крикѣвъ ишло засѣдане правильно. Наразъ задля нечуваной самоволѣ Абр—ча зайшли скандальній подѣѣ. Абрагамовичь поважывъ ся пытати напередъ Шенерера, про що намѣряе говорити, бо инакше не удѣлить ему голосу. Очевидно числивъ Абр. на се, що Шенереръ немовь окаяный сидить въ палатѣ, не пѣдпираный навѣть лѣвицею, отже можна погратися ему по носѣ. Сцены, якій теперь наступили, описуе „Reichsratscorrespondenz“ въ сей способъ:

Абр.: Ще Шенереръ зголосивъ ся до голосу! Чи Шенереръ хоче ставити внесене на голосованє чи нѣ? Въ иншій справѣ не удѣлю ему голосу. [Протесты на лѣвици и крики: Польскій лайдакъ! Обманець! Евнухъ Баденого!] — Абр.: Прошу, щобы Шенереръ сказавъ, такъ чи нѣ! — Шенереръ: Я жадавъ голосу, якъ кождый иншій передѣ мною... Що васъ се обходить?. — Абр.: То не удѣлю голосу... Пос. Шікеръ маe голосъ...

Въ тѣй хвили пѣдбѣгае Шенереръ до трибуны президіяльнои, хапае за дзвѣнокъ, дзвонить и кричить: Маю рѣвній права, що кождый иншій посолъ! Не хотять менѣ удѣлити голосу, то я самъ его собѣ удѣлю! — Зъ правицѣ кричать: Вонъ! Выкинути его! — и рѣвножь спѣшать до мѣсця президіяльного. А тамъ вже и иншій послы зъ лѣвицѣ; мѣжь иншими пос. Вольфъ пѣдперъ плечемъ трибуну та въ позиціи выжидаючѣй хоче вѣдперти атаки послѣвъ Поточка и Поспішиля, котрыхъ вѣдкомандовано до усуненя Шенерера. Поточекъ вѣдобравъ Шенерерови дзвѣнокъ; глота чимъ розъ бѣльша, Вольфъ валить кулаками въ трибуну, — наразъ Абрагамовичь втѣкае зъ мѣсця президіяльного, заповѣдаючи въ бѣгу, що перерывае засѣдане.

Перерва тревае зъ-пѣвъ годины. Комісія парляментарна и президія ведуть наради въ бюрѣ президента. Подѣю обговорюють, заявляючи гадку, що Шенереръ доторкнувъ ся дзвѣнка президента, отже тымъ самымъ допустивъ ся насильства, то и можна его велѣти привести. Але бѣльшѣсть послѣвъ, навѣть прислужникѣвъ Баденього, вѣдраджуе такого очевидного насильства. Тымчасомъ въ палатѣ послы не вѣдступають трибуны президіяльнои, але заховують ся прилично; Вольфъ и Поточекъ розмавляють спокійно. Наразъ входить Абрагамовичь, а лѣвиця витае его окликомъ: Heil! По тѣмъ наступае отся сцена, въ котрѣй головными особами дѣлаючими е: Абрагамовичь и послы стоячій довкола трибуны:

Шенереръ: Прошу о голосъ! — Абрагамовичь: П. после Шенереръ! Бачите я дѣстану иншій дзвѣнокъ, бо сего посмѣвъ доторкнути ся своею рукою Шенереръ! (Вѣдставляе дзвѣнокъ на бѣкъ, подають ему иншій, правиця бе оплески). — Кіттель: Се певно честнѣйша рука якъ ваша! — Вольфъ: (беручи въ руки другій дзвѣнокъ зѣ стола президента): Ано! дати тутъ третій дзвѣнокъ! (Оплески, Абр. вѣдсуває и сей дзвѣнокъ на бѣкъ.) — Шенереръ: Прошу о голосъ! — Пос. Геґеръ: Не мудрый се дотепъ п. президенте! — Пос. Гофманъ: Ще поприносять тутъ намъ всѣ старій дзвѣнки зѣ стацій! Вольфъ: Такій дѣтиній концепты пускае ся пѣдъ нѣсъ парляментови. Се глупота! — Лянґъ (молодо-Чехъ): Щобы-сте не чудували ся, якъ прийде черга на острійшій средства! — Кіттель: Або-жь то руку посла маe ся уважати чимсь негѣднымъ? (Великій гамѣръ.)

Абрагамовичь: Прошу о спокій! Позвольте, щобы и президентъ промовивъ! — Вольфъ: Нѣ! Се цѣлкомъ непотрѣбне! Мы не цѣкавій! — Лянґъ: Встыдайте ся таке говорити! — Шенереръ: Прошу о голосъ! — Абр. Передовсѣмъ я хотѣвъ бы прийти до голосу! — Вольфъ: Перше мусите дати голосъ Шенererови. Мы резигнуемо зъ вашои балаканки; не потребуемо ви. (Голосы обуреня зъ правицѣ; великій крикъ.) Абр.: За сій слова прикликую пос. Вольфа до порядку. — Вольфъ (бючи кулакомъ въ стѣлъ президіяльный): Се вы насъ обидили! — Абр.: Прошу принять мое запевненє, що... Вольфъ: Вашимъ запевненямъ не вѣримо! — Лянґъ: Се збожеволѣлый чоловѣкъ! Абр.:... що заховаю спокій и терпеливѣсть мимо всего! — Вольфъ: Доки будучи льокаемъ Баденього не дѣстанете для него угоду! — Абр.: Але идѣть на свое мѣсце! — Вольфъ: Нѣ; я буду тутъ стояти! — Лянґъ: То не чудуйте ся, если опѣсля щось лучить ся! — Кіттель: Замкнѣть засѣдане! — Крики чимъ разъ бѣльшѣ. Абрагамовичь закидае лѣвици, що она нарушуе ре-

Дай Боже вытримати!

(*Конецъ.*)

Новѣйшими часами выступае такожь и въ Галичинѣ такъ званый антісемітизмъ. Именно Dziennik polski помѣщае рядъ статей вѣдслоняючихъ тактику жидѣвъ супроти христіянъ.

Безперечно авторъ статей воюючихъ маe въ многихъ рѣчахъ слушнѣсть. Однакожь мы не дуже тому вѣримо, щобы антісемітизмъ такъ пропагованый глубоке у насъ пустивъ корѣне. Хто тому виненъ, що у насъ жидова выпирае христіянъ? Стають до борбы два елементы: жиды — тверезій, щадній, вытревалій, пружившій и гладкій якъ угорь, предприемчивій, маючій звычайно капіталы та знаючій ними обертати, до того скрѣпленій незломною солідарностію своихъ интересѣвъ — зъ другои стороны христіяне вѣддаючій ся ажь надто часто налоговому піяньству, не умѣючій шанувати гроша, держачій ся засады: „якъ есть, то шелѣсть“, знеохочуючій ся першою-лѣпшою неудачею, зарозумѣлій, необоротній, звычайно починаючій интересъ безъ одвѣтного капіталу и не умѣючій чи не хотячій працювати систематично, до того не маючій понятя о солідарности потрѣбнѣй въ спѣльныхъ справахъ. Чи-жь треба тутъ богато роздумувати, по чиѣй сторонѣ буде побѣда?

Мы христіяне часто нарѣкаемо на жидѣвъ, котрій, правда, въ переважнѣй части суть великою язвою для христіяньскои людности. Однакожь подумаймо: що улекшуе жидамъ пановане надъ христіянами, якъ не роздвоене мѣжь нами, ненависть, взаимне недовѣре, бракъ солідарности навѣть въ дрѣбныхъ рѣчахъ и що-разъ частѣйше выступаюча въ нашѣй суспѣльности несовѣстнѣсть и ледачѣсть?

Пяный жидъ — то явище майже не видане. А подивѣть ся на гуляще житє дуже значнои части христіянъ: якъ есть, то шелесть! гуляй душа безъ контуша лиха прикупивши! Христіяньскій роботникъ свою кровавы заслуженину пропивае въ шинкахъ жидѣвскихъ. Ремѣсники-христіяне по бѣльшѣй части гучно-бучно обходять суботы, недѣлѣ и понедѣлки.

Въ верствахъ интеліґентныхъ мовь попесть панує кортячка жити по-надъ станъ. Нѣ на що не здадуть ся накликуваня: „купуйте лише у христіянъ!“ — доки христіяньскій купцѣ не будуть подавати такихъ самыхъ товарѣвъ якъ жиды и по тѣй самѣй цѣнѣ. Та й не дивувати ся, коли урядникъ, котрый мусить числити ся зъ кождымъ крейцаромъ, купуе одежу у кравця-жида, коли може у него дѣстати о половину дешевше... Не диво тежь, чому кравець-жидъ робить далеко танше, бо жидъ потребуе заробити тѣлько, щобы выжити, але не запиває ся нѣ въ шабасъ, нѣ въ недѣлю, нѣ въ понедѣлокъ... Якъ зъ кравцемъ, такъ и въ многихъ иншихъ рѣчахъ.

Потѣмъ велика хиба христіянъ, котра приводить неразъ дѣйстно до розпуки порядного купця, то бранє на кредитъ, „на боргъ“. Те бранє „на боргъ“, котре все есть свѣдоцтвомъ злои господарки домовои, руйнуе неразъ ретельного купця тымъ бѣльше, що значна частъ „боргѣвъ“ пропадае безслѣдно.

Нещадность христіянъ есть по-найбѣльше причиною, що задовжують ся у жидѣвъ. Христіянинъ, коли и маe грошѣ, звычайно не зичить христіянинови — бо досвѣдъ показуе, що христіянинъ есть звычайно дуже неточнымъ платникомъ, дуже неточнымъ вѣддавцемъ або ще частѣйше позиченого не вѣддасть добровѣльно безъ позыванья судового. А позичить вѣдъ тебе „на слово“, то вѣддаси руками, не выходишь ногами. Зъ такимъ позичникомъ лише проворный жидъ умѣе собѣ порадити гараздъ.

Коли межи жидами взагалѣ панує порозумѣне и одинъ другому помагае або кѣлькохъ разомъ стае до спѣлки, у христіянъ понайбѣльше панує розстрѣй и завись. Частенько оно такъ бувае межи Поляками, зарѣвно якъ и межи Русинами. Того, хто за-для умѣреного житя не маe довгѣвъ та може ще и накорпавъ грошенятъ трохи, того вже ненавидять и шиють ему чоботы. Онодга каже менѣ добродѣй Иванъ Гугукало про пана Н. „вѣнъ маe капіталы“, завертаючи такъ любовно своими очима, здавалось, примѣвъ бы и. Н. за те, що сердега „маe капіталы“. Знаеге, добродѣйство, у декотрыхъ людцѣвъ зъ нашои интеліґенціи: „вѣнъ маe капіталы“ — то найбѣльше обвиненя, яке можна кинути на чоловѣка, то тѣлько значить, що „кільометеръ“ у декотрыхъ „обывателѣвъ“. Недавно тому увязнено барана, котрый въ суперечцѣ небезпечно ножемъ поранивъ товарища. На переслухахъ судовыхъ палкій забіяка такъ толкувавъ про свою драчу зъ товаришемъ: „Прошу *свѣнтого сонду*, вѣнъ прийшовъ до мене та й ударивъ мене въ пысокъ разъ, я нѣчого, давъ менѣ въ пысокъ другій разъ, я нѣчого, ажь вѣнъ менѣ каже: „ты кільометеръ!“ — ну, того я вже му не мѣгъ стерпѣти!“ У барабѣвъ „кільометеръ“ то щось такого обидливого, страшного и неопредѣленого, якъ у декотрыхъ людцѣвъ „капіталникъ“. Нарѣкаемо ажь надто часто на бѣду, але таки многій зъ насъ боять ся середникѣвъ, якій насъ годній зъ неи подвигнути. Запоруку лучшои долѣ нашому народу можуть лише дати: чесна праця, твердость, щадность.

Подивѣмъ ся теперь, якій суть вѣдношеня латинниковъ и греко-католиковъ що до обряду, а мусимъ признати, що перший управо працюють на користь жидамъ. Про грецько-католицкій обрядъ, котрый вѣдъ латинского не въ чѣмъ не рѣзнить ся, хиба лише въ давнѣйшихъ красшими, мельодійнѣйшими співами при службѣ Божій, выражають ся латинники неразъ зъ погордою. Тому лѣтъ кільканадцять часто можь було чути мовь на команду выдумане и приписане: „яке завтра свято? жидѣвске? нѣ! ага! руске!“ — не згадуючи про иншій рѣчи: про нешанованє рускихъ святъ въ урядахъ, въ судовыхъ пересправахъ и пр., про зневажанє свѣтлыхъ рускихъ душпастирѣвъ, котре впрочѣмъ зовсѣмъ хибило знамѣренои цѣли, бо лишень пѣднесло повагу рускаго священьства въ очахъ всего народа... Тая то зневага католицкого обряду самыми католиками якій-жь гѣркій выдае овочѣ! Ото въ однѣмъ провінціональнѣмъ мѣстѣ бачивъ я у великій праздникъ Вознесеня по латиньскому

гулямінъ. Вольфъ: Вы смѣете се говорити, вы майстеръ въ нарушуваню регуляміну! Абр.: Вѣдомо, що одна частина послобъ поставила собѣ за задачу... Вольфъ:... не допускати до безпечности! Абр.:... перепинати наради парляменту! Кіттель: ... боронити правъ свого народу! Сілени (молодо-Чехъ): Если вашъ народъ що варта! (Крикъ и обурене нечуване.) Штайнеръ: Се инфамія! Сілени: А зъ вашои стороны простацтво! Штайнеръ: Якъ смѣете говорити, що нашъ народъ нѣчо не варта! Сілени: А не варта! Абр.: Спокой! Спокой! Гофманъ-Веленгофъ: Не можна бути спокойнымъ, если выголошуе ся такі обиды! — По тобмъ збольшае ся гамборъ и крикъ. Абрагамовичъ накликуе, щобы послы пойшли на своє мѣсце, а ти заявляють, що сего не зроблять. Гло.а чимъ разъ бо́льша; напружене ситуаціи доходить до крайности, тымъ бо́льше, що Лянгъ разъ-въ-разъ водзывавъ ся зъ своими погрозами. Въ такой хвили Абрагамовичъ уступае зъ мѣсця президіяльного, заповѣдаючи, що перерывае засѣдане, а господарѣвъ палаты просить, щобы увольнити президію водъ панобъ Вольфа, Штайнера, Кіттля. Наступае перерва, а вразъ зъ нею

Бійка на кулаки.

Послѣдні слова Абрагамовича були сигналомъ до бійки. Вже за цѣлый часъ попереднои перепалки словами Поточекъ дививъ ся въ очи Абрагамовичеви, немовь дожидаючи знаку, коли кинути ся на Вольфа... А теперь по водходѣ Абрагамовича рушили послы зъ правицѣ фалянгою до мѣсця президіяльного та зъ окликомъ: Выкинути! выкинути! кинули ся на нѣмецку опозицію. Настала глота, бійка на кулаки и така метушня, що справдѣ нѣхто не могъ бы описати подробно ходу сеи цѣлои бійки. Можна було чути удары по головахъ и лицяхъ, бачити склубленѣ тѣла послобъ, пошарпану одѣжь, покалѣчені лиця... Правиця кинула ся на Вольфа, Пфершого и иншихъ, що стояли побдъ трибуною, повалила ихъ на землю и топтала ногами. Поточекъ и Шукле напали на Вольфа и подерли на нѣмъ одѣжь; Вольфови упавъ цвікеръ, а Поточекъ, якъ кажуть, мавъ его вже душити за горло. Наразъ Шенереръ хопивъ одинъ зъ тяжкихъ фотелѣвъ міністерскихъ и змѣривъ ся нимъ на напастниковъ; фотель выхоплено, а Шенерера зъ поторганою бородою удало ся вытягнути зъ глоты. Молодо-Чехи звернули ся зъ всею силою на Пфершого, змѣсили его ногами, такъ що сей въ оборонѣ свого житя, добувъ зъ кишенѣ сцизорикъ и загрозивъ, що буде нимъ колоти. Сцизорикъ вырвано зъ рукъ Пфершого, а его самого блѣдного вытягнено зъ глоты. Врабецъ и Гонъ дбстали добре по головѣ водъ молодо-Чехбвъ. Середъ тои бійки чути голосъ Вольфа: „Завтра будемо мусѣли принести зъ собою револьверы!“ Послы гр. Веттеръ и кс. Пасторъ ллють зо склянокъ воду на голобы бючихъ ся.

Въ тбмъ явивъ ся въ сали Абрагамовичъ и заявивъ: Зъ причины бійки замыкаю засѣдане; о слѣдующбмъ повѣдомлю панобъ письмово. Прошу тыхъ панобъ, що могли бы подати подробности о бійцѣ, щобы явили ся въ бюрѣ президіяльнбмъ.

Се засѣдане закбнчило ся о год. 4-тбй, а саля нарадъ выглядала якъ побоевище.

До бюра президіяльного зачали сейчасъ зголошувати ся послы зъ правицѣ и збзнавати протоколярно, якъ и що було. Головно обтяжають своими збзнанями пос. Пфершого, що то добузъ сцизорика и хотѣвъ колоти; самі жь послы не били, хиба ажь по пригодѣ зъ ножемъ. Сі протоколы вбдослано прокураторіи, щобы выступила зъ акцією противъ Шенерера, Вольфа и Пфершого за публичне насильство.

Послы зъ лѣвицѣ описують сі подѣі инакше. Представляють себе заатаковаными и загрожеными що-до житя. Н. пр. Врабецъ оповѣдае: Коли можна було побоювати ся, що Пфершого и Вольфа задушять, я поспѣшивъ имъ на помбчь. Пферше бувъ блѣдый и валивъ ся зъ нбгъ. Якійсь Чехъ замахувавъ ся що хвиля на него, ховаючись за плечѣ другого Чеха. Я закликавъ: Се пбдло, бити зъ-поза плечей другого. Якійсь иншій Чехъ замахнувъ ся на мене, щобы вдарити разъ въ голову, а вбдтакъ въ живбтъ, але на щасте мене заслонивъ Габерманъ — Клюбъ нѣмецкихъ поступовцівъ выдавъ комунікатъ, въ котрбмъ констатуе, що послы зъ правицѣ хотѣли силою збпхнути нѣмецку опозицію зъ мѣсць, де кождому вбльно стояти, а зробили се на выразный приказъ и провокацію президента. Шенереръ донѣсъ прокураторіи, котрі се послы его били. На галеріяхъ були жены Шенерера и Вольфа; жена Вольфа спазматично плакала, видячи, якъ ея мужа — — послы зъ правицѣ мордують.

Рбвночасно вбдбула ся нарада міністрбвъ вразъ зъ президією и комісією парляментарною. Зразу предкладано ужити якъ найострѣйшихъ средствъ, але опбсля вбдъ сего вбдступлено. Здае ся, що ухвалять додатковій постановы регуляміну: що президія буде могла спинити поіменній голосованя и що вбльно ій буде выключити посла зъ трехъ засѣдань, взглядно за ухвалою палаты навѣть зъ 14 засѣдань.

Слѣдующе засѣдане вызначене на нинѣ, въ четверъ, на полудне. Трибуна президіяльна мае бути огорожена якоюсь барієрою, щобы послы не мали приступу. Рбвножь мае бути заведена якась сторожа президіяльна.

Въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(*Дальше.*)

Духовеньство австрійске було вже давнѣйше обовязане до *данинъ* на потребы державы, краю и громады, однакъ вбдъ тыхъ данинъ було звычайно увольнене, бо рбчный дохбдъ духовеньства не досягавъ той квоты, вбдъ котрои податокъ мавъ бути вымѣреный. До тыхъ данинъ належали:

1. Податокъ доходовый [Pfründeneinkommensteuer] впровадженый патентомъ зъ 29 жовтня 1849. До оплачуваня сего податку були обовязанй всѣ парохи, котрыхъ рбчный дохбдъ выносивъ 630 зр. а. в. При фасіонованю доходбвъ парохіяльныхъ треба було памятати, що *податкови доходовому не пбдлягають* и длятого вылученій суть вбдъ фасіи слѣдующій доходы: 1) Вартбсть чиншова дому парохіяльного, о скблько такій дбмъ за-для свого призначеня есть увольненый вбдъ податку домового. Причина увольненя домбвъ парохіяльныхъ вбдъ податку домового лежить въ тбмъ, що они въ певнбмъ значѣню мусять бути уважанй яко убікаціи урядовій и in partem salarii прислугуючій душпастирямъ мешканя [декретъ канцелярії надворнои зъ 31 марта 1829 ч. 1226 и зъ 4 марта 1828 ч. 705; рѣшене трибуналу адміністраційного зъ 24 марта 1886 ч. 1005]. — 2) Дохбдъ зъ ерекціональныхъ грунтбвъ на пбдставѣ §. 2. патенту зъ 29 жовтня 1849, якъ такожь проценты вбдъ записей довгу державного и облігацій индемнізаційныхъ, бо при ихъ выплатѣ обтягають уже зъ горы 16% взглядно 10% податку доходбвого [рѣшене трибуналу зъ 25 мая 1877 ч. 714]. — 3) Проценты вбдъ приватныхъ капіталбвъ [§. 3. патенту] якъ такожь вбдъ капіталбвъ зложеныхъ въ касахъ щадничихъ [рескриптъ міністерства фінансбвъ зъ 23 вересня 1852]. — 4) Мануальній стіпендіи вбльній вбдъ податку доходового [рескриптъ міністерства фінансбвъ зъ 19 жовтня 1881 ч. 31023 и зъ 17 цвѣтня 1883 ч. 12003]. — 5) Ремунераціи за ведене уряду деканального, за подвбйну душпастирску службу [ex currendo], за надвыжку годинъ науки религіи въ школѣ, за ѣзду до школы філіяльнои, якъ такожь [рѣшене трибуналу зъ 2 марта 1880 ч. 719] персональній додатки.

Натомѣсть *пбдлягали* до теперь податкови доходовому: 1) додатокъ контруальный; — 2) доходы зъ легатбвъ, безъ взгляду на то, чи зъ ними сполученый обовязокъ вбдправлюваня певныхъ функцій духовныхъ, чи нѣ [рескриптъ міністерства фінансбвъ зъ 25 мая 1877 ч. 714]; — 4) jura stolae пбсля трилѣтного пересѣчного доходу [рескр. мін. фін. зъ 31 жовтня 1856 ч. 21703]; фасія епітрахильныхъ доходбвъ (jura stolae) въ цѣли вымѣру податку доходового мае вбдбувати ся пбсля патенту іосифиньского [рескр. мін. фін. зъ 14 лютого 1891 ч. 4686 и мін. просвѣты зъ 28 мая 1891 ч. 3386]; — 5) ремунераціи за школы [на основѣ закона зъ 20 червня 1872 и 17 червня 1888]; — 6) вартбсть депутатбвъ и натуралій, якъ дерево, млыво, пасовиско; однакъ добровбльній данины (дарунки), до котрыхъ парохъ не мае анѣ правного анѣ звычаевого титулу и за котрі не есть обовязаный вбдправляти певній функціи духовній, е вбльній вбдъ податку доходового [рескр. мін. фін. зъ 10 липня 1891 ч. 23694].

Коли сума вычисленыхъ доходбвъ парохіяльныхъ выносила менше якъ 630 зр., тогдѣ парохъ пбсля §. 6 точка 3 патенту зъ 1849 р. бувъ увольненый вбдъ податку доходового; коли-жь выносила бо́льше якъ 630 зр., тогдѣ парохъ вбдъ доходу 630 – 1050 зр. оплачувавъ 1% податку, вбдъ 1050 —2100 зр. 2%, до 3100 зр. 3%, до 4200 зр. 4% и т. д. Крбмъ того орекло міністерство просвѣты и вѣроисповѣдань [пбдъ днемъ 12 мая 1864 ч. 5234 и 24 жовтня 1888 ч. 56006], що податокъ доходовый можна зачислити въ фасіи до выдатковъ, если парохъ черезъ уплачене того податку чуе ся покривдженымъ въ своій пенсіи. Однакъ, если податокъ доходовый бувъ вымѣреный вбдъ пбдвышенои конґруы, що не можна его зачисляти въ фасіи мѣжь выдатки [рѣш. триб. зъ 22 жовтня 1890 ч. 3266]. У насъ майже всѣ парохи були увольненій вбдъ того податку доходового.

2. При вымѣрѣ податку еквівалентового вбдъ рухомого и нерухомого маетку парохіяльного, якъ домы и поля, облігаціи вінкульованій на рѣчь парохіи, зъ котрыхъ дохбдъ парохъ побирае, мае служити за основу выключно адъюстована фасія доходбвъ затверджена ц. к. намѣстництвомъ [рѣш. триб. зъ 22 грудня 1885 ч. 3311], безъ взгляду на якій небудь иншій особистій доходы пароха, якъ jura stolae, таксы канцелярійній, доходы зъ богослужебныхъ фундацій, доповнене конґруы, персональній додатки и запомоги, бо всѣ тіи доходы не плывуть зъ маетку парохіяльного. Тіи бенефіціяты и парохи, котрыхъ рбчный чистый дохбдъ не выносить 500 зр., суть особисто увольненій вбдъ податку еквівалентового [§. 1. зак. зъ 12 лютого 1877 В. з. д. ч. 98]. Если парохъ одержуе доповнене конґруы зъ фонду религійного, то податокъ еквівалентовый мае бути зъ сего фонду оплачуваный, але парохъ мае особисто о то просити [рескр. мін. вѣроиспов. и просв. зъ 5 сѣчня 1888 ч. 22948].

3. Въ цѣли вымѣру податку вбдъ надання посады пароха обчисляе ся належитбсть выключно на пбдставѣ 10-кратного чистого рбчного доходу выказаного въ адъюстованбй фасіи, вразъ зъ вартостію чиншовою мешканя [зак. зъ 13 грудня 1862 В. з. д. ч. 89, тарифа 40 буква *a*.]. Такса для сотрудника обчисляе ся пбсля трикратного чистого доходу, однакъ вартбсть мешканя не вчисляе ся [розпор. ц. к. краевои дирекціи скарбу до всѣхъ головныхъ урядбвъ податковыхъ зъ 7. сѣчня 1896 ч. 129.810/1895]. Если належитбсть выносить бо́льше якъ 20 зр., тогдѣ [пбсля уваги 2 до тарифы 40. *a*. зак. зъ 13. грудня 1862] може бути сплачена въ 12 мѣсячныхъ ратахъ. Если парохъ переносить ся на лучше дотовану посаду, тогдѣ платить таксу лише вбдъ надвышки доходбвъ. Понеже уплачене попереднои таксы при кождій змѣнѣ посады мусить бути доказане, длятого въ интересѣ парохбвъ лежить: квітъ добре хоронити.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Въ доповненю вчерашного справозданя о засѣданю буджетовои комісіи австрійскои делеґаціи подаемо отсе ще змѣстъ промовы гр. Войт. Дѣдушицкого. Сказавъ вбнъ, що положене Полякбвъ въ Австрії велить имъ зъ найщирѣйшои вдячности для цѣсаря, коли ходить о заграничній справы, не оглядати ся на нѣщо инше, якъ тблько на бережене могучости и поваги цѣлои австрійско-угорскои монархіи. При осуджуваню заграничныхъ справъ не треба руководити ся партійностею. Австрія мае окремый складъ, она не може бути анѣ нѣмецкою анѣ славяньскою анѣ мадярскою державою, и въ тбмъ лежить ей значене середъ цивілізованыхъ народбвъ. Але треба зъ цѣлымъ притискомъ застеречи ся противъ такого пониманя союзбвъ, въ якій входить монархія, що она, злучена зъ иншою державою, улягае ей вплывамъ на користь одного народности, бо черезъ те тратила бы она власне становиско могучои державы. Бесѣдникъ зазначуе користи тридержавного союза и похваляе такожь порозумѣне зъ Россією, высказуючи свою радбсть, що монархія умѣла удержати вповни свою повагу на всходѣ. Давнѣйше говорено о тбмъ, що можна бы вплывъ на всходѣ подѣлити мѣжь Австрію и Россію такъ, щобы якусь частину балканьского пбвострова вбддати перевазѣ австрійскій, а иншу россійскій. Таке полагоджене справы переймало Полякбвъ завсѣгды страхомъ, бо они бачили въ тбмъ лише дарунокъ Данаѣвъ для Австро-Угорщины, а для европейского мира скорѣйше небезпеченьство нѣжь запоруку. Бесѣдникъ уважае задержане австрійского войска на Кретѣ за конечне такъ довго, поки того вымагати буде интересъ монархіи. Вкбнци, навязуючи до заявы гр. Голуховского въ справѣ охороны Европы передъ заморскою конкуренцією, высказуе бесѣдникъ въ имени сѣльскихъ господарѣвъ подяку и бажае ему якъ найлѣпшихъ успѣхбвъ въ его заходахъ.

Про выводы гр. Голуховского о заграничній політицѣ австрійскій пише „Новое Время“ мѣжь иншимъ: Першій се разъ признае австрійскій міністеръ заграничныхъ справъ отверто и просто безкористность россійскои політики на христіяньскбмъ всходѣ. Жаденъ попередникъ гр. Голуховского не обговорювавъ тои справы въ такъ рѣшучбмъ тонѣ, хочь россійске правительство не мае нѣякихъ честилюбныхъ плянбвъ на балканьскбмъ пбвостровѣ, а тблько дбае о те, щобы тамошныхъ христіянъ охоронити передъ подобными плянами декотрыхъ иншихъ европейскихъ правительствъ. Рѣшучбсть тону гр. Голуховского уважаемо за надзвычайно важный знакъ поважного звороту въ поглядахъ вѣденьского кабінету на ті задачѣ, якій вбнъ мае до сповненя на балканьскбмъ пбвостровѣ. На початку своєи мовы признавъ гр. Голуховскій, що европейскій концертъ въ своѣмъ теперѣшнбмъ выглядѣ е дуже успѣшнымъ средствомъ для втихомиреня всходу. Австро-Угорщина, зблизивши ся щиро до Россіи, дбстала спромогу вбдгравати въ тбмъ концертѣ не тблько успѣшну, але навѣть вызначну ролю. Такимъ чиномъ оббчь тридержавного и франсуско-россійского союза е ще порозумѣне австрійско-угорско-россійске що-до всходнои справы, котре балканьскимъ державамъ запевнюе повну незалежнбсть и право розпоряджати своєю долею, але въ тымъ услбвемъ, щобы не приносили небезпеченьства для европейского мира. При теперѣшнбмъ станѣ рѣчей я се для Европы дуже важне и успокоююче.

Въ справѣ ческо-нѣмецкои угоды промовили ческі дневники въ тонѣ, досыть готовбмъ до згоды. Выходило бы навѣть, що Чехи не такъ дуже цурають ся вже гадки про подѣлъ краю на округи чисто ческій, чисто нѣмецкій и мѣшанй, якъ се бувало доси. Такожь и що-до вымоги, щобы всѣ урядники въ краю знали обѣ краевій мовы, видно у Чехбвъ готовбсть до уступокъ. Все-жь таки зъ нѣмецкои стороны вбдзываютъ ся голосы неприхильній новбй угодовбй акціи. И такъ головный орґанъ ліберальбвъ и опозиціоністбвъ нѣмецкихъ, N. fr. Presse, каже, що на пропозиціи ческій Нѣмцѣ нѣколи не можуть пристати; Нѣмцѣ домагають ся конечно знесеня языковыхъ розпоряджень, поки бы могли подумати о новыхъ заходахъ угодовыхъ.

Вбдъ часу подорожи гр. Голуховского до

бряду, якъ жидъ зовсѣмъ безпечно побивавъ дбмъ бляхою... Навѣть въ нашбмъ любезнбмъ Львовѣ инодѣ въ недѣлѣ и свята вбзники-христіяне везуть на довгихъ возахъ бочки зъ пивомъ и горѣвкою до жидбвскихъ шинкбвъ... „Проклбнъ се злбго дѣла, що плодячись все мусить зло родити“. Идѣть до св. Юра, де на пляцу закладали плянты, а побачите таблицю зъ написомъ: Wstęp na plac do Jura wzbroniony! Прочитавши таку „интеліґентну“ напись, дѣйстно не знаешь, чи головою нашого мѣста есть панъ Годимиръ чи Васнимиръ. Небезпечна то забавка — дразнити чувства религійній народа, затямѣть собѣ те панове зъ „маистрату“, але заразомъ памятайте и се, що поведене ваше то вода на млынъ жидбвскій. Вы всѣ зъ вашимъ короткозорымъ, загородковымъ патріотизмомъ, вы всѣ на купу *семітофілы*! Выглядъ христіянъ на будуччину справдѣ въ нашбмъ краю самый жалкѣйшій: коли не наступить основна поправа христіянъ и не осѣнить ихъ щире братолюбе, то и думати годѣ, щобы могли удержати ся противъ жидбвъ. Въ Галичинѣ за кблькадесять лѣтъ, коли токъ рѣчей не змѣнить ся, жиды таку будуть грати ролю якъ въ Угорщинѣ Христіяньска людность мало-помалу сковирѣе зовсѣмъ. Нѣ фума, нѣ бута тутъ не поможе. Якъ собѣ постелите, такъ будете спати.

А на закбнчене мого, симъ разомъ прикваснаго фейлетону, розкажу вамъ ще де-що смутного-невеселого, хоть оно и будить певну надѣю. Нашъ маґістратъ оповѣстивъ плякатами, що на рбкъ 1897 приписуе новій додатки до податкбвъ за-для недобору... Панъ Онуфрій Грызунъ, якъ се прочитавъ, дуже лютивъ ся, бо каже, що се мабуть на пбдвышене додатку дорожняного и новорбчного для панобъ урядниковъ маґістратскихъ. Але я тому не вѣрю: панъ Онуфрій звѣсный хнюка, все ему не въ ладъ, все не гаразд... Яжь думаю, любе панство, тотій додатки пбйдуть на удержане *двохъ сотъ новыхъ поліцаѣвъ*, котрій, надѣйсь, свѣтлый маґістратъ схоче до служби принятй, щобы бувъ ладъ по улицяхъ, найпаче о пбвночи, щобы пяницѣ не галасували по улицяхъ та не счинювали бурдъ. Такъ я думаю, бо-жь прецѣнь голова мѣста — нехай здоровенькій головуе! — не схоче, щобы жителѣ словутного города Львова повторяли жалобно слова одного зъ найновѣйшихъ хронікъ Dziennika: „Ciężką i dziwną epokę przeżywamy. Ciężką, bo jej ludzie udźwignąć nie mogą [raczej dźwigają, aż im się leje pot kroplisty strugami z znojnego czoła], dziwną, bo nie wiedzą, dla czego ich taki ciężar przygniata“..

Отожь панове готуйте мошонки, щобы заплатити додатки. Правда, имовѣрно тотій додатки заплатять не „каменичники“ а посередно такъ званій „партіи“. Та дарма! хто заплатить, то заплатить! По крайній мѣрѣ, панове Львовяне, вѣдай теперь вже въ ночи будете спокойно и солодко спати, а того добра давно вже не було въ нашбмъ культурнбмъ мѣстѣ... А теперь прощайте, панство ласкаве та любе! Дай Боже вытримати! дай Боже выдыхати!

Василь Соколбвскій.

Монци появляє ся тутъ и тамъ вѣсть о намѣренбй Австрiю анексiи Босны и Герцеґовины; Россiя мала навѣть вже згодити ся на ту гадку.

——

Зъ Варшавы доносять, що въ справѣ молитвы передъ наукою и по науцѣ въ школахъ варшавского шкбльного округа постановлено вже наслѣдкомъ указу царского зъ д. 25. ст. ст. червня с. р. що всѣ ученики православнй зъ одной стороны, а зъ другой всѣ ученики иншихъ вѣръ мають передъ початкомъ науки збирати ся въ окремыхъ салях на молитву; православнй мають вбдмавляти молитву по россiйски, католики по польски, иншй, що молять ся по литовски, — по литовски, а протестанты по нѣмецки або по россiйски Въ школахъ початковыхъ, де черезъ бракъ мѣсця не можна такъ роздѣляти ученикбвъ пбсля вѣры, мають ученики по черзѣ вбдмавляти молитву: насамперед православнй, потому католики и протестанты. Установлено такожь польскй молитвы въ порозумѣню зъ варшавскимъ архiепископомъ.

Зъ судовои салѣ.

Брага.

Такiй заголовокъ мусить носити карна розправа, яка дня 23 с. м. почала ся передъ присяглыми въ Бережанахъ противъ селянина Семка Савчука зъ Мечищева о злочинъ зъ §§. 197, 199 а и §. 209 з. к. Пбсля акту обжалованя прокураторiи державнои въ Бережанахъ зъ дня 27 вересня 1897 ч. 2072 представляє ся дѣло ось-якъ:

По случаю вѣдомости, яка дбйшла ц. к. респiцiента скарбового Казимира Кульчицкого, надстражникбвъ Теодора Роя и Михайла Карпиньского, що властитель Мечищева и горальнѣ Гершь Горовiцъ брагу зъ горальнѣ продав господарямъ въ Мечищевѣ, переслухали тiи стражники скарбовй господаря Семка Савчука, а той подавъ до протоколу: що Горовiцъ ще передъ лат. святами т. є. передъ 18 цвѣтня 1897 розпочавъ выдавати людямъ въ селѣ за оплатою брагу; що те вбнь самъ [Савчукъ] завважавъ, бо заглядавъ навѣть до посудинъ людямъ несучимъ брагу зъ бражарки, а заразомъ покликавъ на те свѣдкбвъ и подавъ, що се дѣє ся до того часу т. є. до 5 мая 1897 и дѣяло ся такожь въ 1894 роцѣ. Въ виду того скарбова сторожа дня 6 мая с. р. рано несподѣвано спала на бражарку, передъ которою зббрало ся було много людей зъ коновками ожидаючи выдачи браги, але побачивши надходячу сторожу розбйшли ся; о тбмъ сторожа могла наочно пересвѣдчити ся. Вслѣдъ за тымъ ц. к. окружна Дирекцiя скарбова въ Бережанахъ зарядила скарбово-доходове слѣдство противъ Герша Горовiца о тяжке переступленя доходбвъ скарбовыхъ, котре есть загрожене найвищою карою 162.000 зр. и можливою утратою привiлею горальняного, а по переведеню доходження Дирекцiя удѣлила акты до доходженя карно судового, по причинѣ пбдозрѣня злочину обманьства сповненого Семкомъ Савчукомъ або покликанымн нимъ свѣдками: Пилипомъ Малицкимъ званымъ Головкою, Олексою Головкою и Кириломъ Чоловскимъ зложенбмъ и заприсяженбмъ фальшивыхъ збзнань передъ ц. к. судьею слѣдчимъ скарбово-доходовымъ. Въ тыхъ актахъ зложеный есть протоколъ списаный вже по укбнченю слѣдства скарбово-доходового зъ Семкомъ Савчукомъ, въ котрбмъ той дальшихъ свѣдкбвъ на ствержене свого збзнання покликавъ та й ще закинувъ Гершови Горовiцови и его слугамъ Волькови Стратинерови и Саламонови Фухсови, що они свѣдкбвъ до користныхъ Горовiцови збзнань намовляли и имъ за те платили, на що Савчукъ подавъ и свѣдкбвъ. Судове слѣдство переслухало тыхъ новыхъ свѣдкбвъ и зъ збзнань ихъ и свѣдкбвъ судьею слѣдчимъ скарбово-доходовымъ переслуханыхъ [межи ними 34 пбдъ присягою] выказало ся, що Семко Савчукъ якъ що до збування Горовiцомъ браги селянамъ, такъ и що до намовы свѣдкбвъ и пбдкупленя ихъ сказавъ пбдъ присягою неправду. Черезъ те Семко Савчукъ вировадивъ въ блудъ ц. к. судъ скарбово-доходовый у вымѣрѣ справедливости, а Герша Горовiца на шкоду маєткову що-найменше 162.000 зр., котрй ц. к. Дирекцiя скарбу на добрахъ Горовiца въ квотѣ 200.000 зр. забезпечила, отже допустивъ ся злочину зъ §§ 197 и 199 а. зак. кар., пбдпадаючого высшбй карѣ зъ §. 204 взглядно 203 з. к., а тотымъ ббльше, що Савчукъ зъ Горовiцомъ збстававъ у сварахъ и спорахъ, котрй на его некористь выпали, а се вказуе ясно, що Савчукъ дѣлавъ зъ ненависти и мести супротивъ Горовiца. Тая сама ненависть поводувала нимъ, що донѣсъ противъ Горовiца и его слугъ Кратинера и Фухса, мовь-бы они свѣдкбвъ вбзваныхъ судьею скарбово-доходовымъ намовляли до збзнань неправдивыхъ и ихъ за те платили, а коли се донесене було поводомъ до доходженя противъ тыхъ пбдсудныхъ о злочинъ обманьства, а показало ся, що закидъ того злочину есть выдуманый, то Семенъ Савчукъ сповнивъ злочинъ по мысли § 209 з. к., бо выставивъ Горовiца на ббльшу небезпечнбсть т. є на велику шкоду маєткову.

До розправы покликано 57 свѣдкбвъ. Обжалованый покликавъ на свою оборону 11 свѣдкбвъ, межи тыми стражникбвъ скарбовыхъ Кульчицкого, Роя и Карпиньского, але ц. к. прокураторiя державна ихъ не вбзвала. Розправа тревати буде чотири днѣ. Проводить ѣй радникъ Сѣнгалевичъ, яко вотанты засѣдають радники Кашевко и Сваричевскiй, протоколуе адъюнктъ Розовскiй. Прокураторiю заступае прокураторъ Роецкiй. Герша Горовiца заступае адвокатъ д-ръ Шецель, а Савчука боронить адвокатъ д-ръ Чайковскiй. Розправа тая заинтересувала всѣхъ незвычайно.

НОВИНКИ.

— **Зъ Нового-Санча** доносять намъ, що тамъ дня 23. с. м. уконституувавъ ся комiтетъ въ цѣли заложеня товариства „Руска Бурса въ Новбмъ-Санчи“. — Щасть Боже!

— **Вправы мѣшаного хору „Львбвского Бояна“** вбдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7½ вечеромъ, а попередить ихъ о годинѣ 6-бй засѣданє выдѣлу, на котре симъ всѣхъ пп. выдѣловыхъ и заступникбвъ запрашаю. — *В. Ш.*

— **Зъ Бережанъ** пишуть намъ: Въ недѣлю 28-ого с. м. вбдбуде ся бенефiсъ панѣ Фiломены Лопатиньскои, примадонны нашого театру. Програма представленя буде з всѣмъ нова и дуже занимаюча, а выконае ю цѣлый персоналъ театру. Представленє розпбче „Завѣщане“ хоралъ М. Лисенка до слбвъ Т. Шевченка на мѣшаный хоръ зъ басовымъ сольомъ, котре вбдспѣвае звѣстный басъ п. И. Рубчакъ. Вбдтакъ бенефiцiянтка вбдспѣвае зъ оперы Гунода „Фавстъ“ арiю въ огородѣ и надъ скарбомъ; зъ оперы А. Томаса „Міньонъ“ арiю „Знаешь край?“ и зъ оперы И. Вердiого „Травiята“ кбнцеву арiю I-ого акту. Всѣ три выпятки зъ оперъ вбдспѣвае бенефiцiянтка у вбдповѣдныхъ костюмахъ и зъ повною, сценiчною обставою. Вечеръ закбнчить весела двоактова комедiя „Перше поумирали, потбмъ ся побрали“. Хороша програма вечера и живй симпатiи, якй зъєднала собѣ панѣ Лопатиньска у публики, що навѣдуе нашъ театръ въ Бережанахъ, кажуть надѣяти ся, що въ недѣлю заповнить ся саля театральна по самй береги. Тымъ способомъ вынагородить загалъ совѣстну працю нашои симпатичнои спѣвачки на рбднбй сценѣ. Билеты можна вже теперь замовляти въ торговли п. Романа Шкирпана. Замовленй листовно билеты зъ охрестности будуть зарезервованй до 6-ои годины вечеромъ передъ представленемъ.

— **Жидачѣвске вѣче передъ апеляцiйнымъ судомъ.** Дня 29 вересня мин. року мало вбдбути ся вѣче въ Жидачевѣ, скликане стрыйскою Пбдгбрскою Радою. Староство з боронило се вѣче, але скликуючй его скликали на той-же день довѣрочнй зборы за запрошенями въ домѣ жидачѣвского пароха о. Лукавецкого. На запрошеняхъ були пбдписанй крбмъ о. Лукавецкого також адвокатъ д-ръ Олесницкiй и нотарь Савчиньскiй. Однакъ коли народъ зббравъ ся на приходствѣ, явивъ ся тамъ урядникъ староства и розвязавъ зборы, мотивуючи розвязане тымъ, що пбдписанй не можуть знати лично всѣхъ запрошеныхъ. Тогдѣ то вахмайстеръ жандармерiи Росинець ставъ розганяти людей и добувъ навѣть шаблю. Староста Ґалецкiй не вдоволивъ ся тымъ, що зборы не вбдбули ся, а олюченый жалобою, яку внесли участники зборбвъ на урядника, котрый въ дуже нетактовный способъ поводивъ ся на зборахъ, якихъ розвязувати не мавъ права, обжалувавъ о. Лукавецкого, д-ра Олесницкого и нотаря Савчиньского передъ жидачѣвскимъ судомъ о скликане зборбвъ мимо заборони, а судъ засудивъ всѣхъ трехъ на грошеву кару по 100 зр. Розумѣе ся, всѣ три засуджень внесли вбдкликъ и ось въ понедѣлокъ 22-ого с. м. вбдбула ся апеляцiйна розправа передъ окружнымъ судомъ въ Стрыю. Трибуналови проводивъ радникъ Жарскiй, обжалованыхъ заступавъ адвокатъ д-ръ Добряньскiй зъ Львова. При розправѣ показало ся, що староство въ Жидачевѣ просило нотаря п. Савчиньского, щобы вбнь и его товаришѣ вбдкликали жалобу внесену до намѣстництва на урядника, котрый розвязавъ вѣче. П. Савчиньскiй згодивъ ся на те пбдъ услбвемъ, щобы и староство цофнуло обжаловане внесене противъ него и товаришѣвъ до суду; а коли староство на се не згодило ся то и п. Савчиньскiй не давъ деклярацiи, що вбнь зъ товаришами вбдкликуе жалобу внесену до намѣстництва. Ко iсарь, котрый вѣвъ зъ п. Савчиньскимъ сесй переговоры, бувъ при розправѣ въ жидачѣвскбмъ судѣ заступникомъ державного прокуратора, и казавъ себе при розправѣ переслухати яко свѣдка на обставину, що п. Савчиньскiй нѣбы признавъ, що жалоба, внесена на урядника староства до намѣстництва, збстала вбдкликана. Судья переслухавъ комiсаря [и функцiонаря прокураторiи въ одной особѣ] и засудивъ обжалованыхъ. Отже при апеляцiйнбй розправѣ д-ръ Добряньскiй выказавъ, що одна часть розправы передъ жидачѣвскимъ судомъ вбдбула ся безъ публичного обвинителя, бо коли комiсарь ставъ яко свѣдокъ, то не мбгъ тогдѣ бути функцiонаремъ прокураторiи. При тбмъ пбднѣсъ також самъ стрыйскiй прокураторъ Червиньскiй неправильнбсть, що функцiонарь державнои прокураторiи внѣсъ вбдкликъ противъ выроку жидачѣвского суду зъ тои причины, що судья не укаравъ обжалованыхъ ще и арештомъ, а законъ каже выразно, що за таку провину назначена кара або арешту або грошева [для староства жидачѣвского законъ бувъ недогбдный, оно раде було примѣнити обѣ кары для обжалованыхъ]. Трибуналъ апеляцiйный уневажнивъ вырокъ жидачѣвского суду и приказавъ перевести поновну розправу, та вже не передъ жидачѣвскимъ, а передъ стрыйскимъ повѣтовымъ судомъ.

— **Вѣдѣлъ товариства руских ремѣсникбвъ „Зоря“** просить насъ оголосити, що въ недѣлю 28 ого с. м. вбдбудуть ся въ комнатахъ товариства при ул. Краковскбй ч. 17. вечерницѣ, на котрй выдѣлъ запрошуе всѣхъ членбвъ товариства и львбвску руску громаду. Початокъ о годинѣ 8-бй. Можна надѣятись, що сесй вечерницѣ, на котрй, якъ довѣдуемось, прилагоджено хорошу несподѣванку для гостiй, зберуть ихъ якъ найббльше, а нашимъ Зорянамъ датуть товчокъ до дальшои хосеннои роботы. Недѣльнй вечерницѣ будуть початкомъ цѣлого ряду сходинъ; за два тыждне по нихъ вбдбудуть ся другй, буде и св. Николай, и Маланка. Тожь не забуваймо о недѣльныхъ вечерницяхъ „Зорѣ“, а господарѣ будуть намъ певно радѣ

— **Въ конференцiи австрiйского Епископату,** котра вбдбуваєся у Вѣдни пбдъ проводомъ кард. Шенборна, беруть участь оба руськй епископы Куиловскiй и Чеховичь.

— **Зъ Любѣня** [коло Городка] пишуть намъ: Доки нашъ дѣдичь бувъ „ґемайнымъ“ собѣ шляхтичемъ въ повѣтѣ та коли ще йно ставъ ся збстати якимъ старшуномъ, то такiй вамъ бувъ дбалый о школы, що аж любо було дивитись. Яко делеґатъ городецкои рады повѣтовои ѣздить бувало по громадахъ на испыты, роздае школярикамъ хустинки, запасчины, ножики та иншй фаталашки, ба давъ себе выбрати на предсѣдателя городецкого вбддѣлу товариства педаґоґiчного, однымъ словомъ: бувъ такъ щирымъ для шкбльныхъ справъ, що здавало ся нема щирѣйшои людины у цѣлбмъ нашбмъ повѣтѣ по-надъ нашого барона Бруницкого. Коли-жь вкбнци дохрапавъ ся своеи честилюбивои цѣли, засѣвши на престолѣ маршалка повѣту ба и посла на соймъ краевый, надѣялись нашй добродушнй хлописка, що аж теперь выставить намъ таку школу, якои намъ анѣ не снилось у снѣ побачити. Та марнй надѣѣ! обѣцявъ панъ кожухъ, та на заяци ушивъ... Треба бо вамъ знати, що нашъ старый будынокъ шкбльный такiй нужденный, що въ цѣлбмъ повѣтѣ нема вму рбвнѣ, хиба ще лише школа въ Угерцяхъ може зъ нашою зрбвнятися. И дивне диво: у насъ маршалокъ, а тамъ вiцемаршалокъ; оба-жь они въ тбмъ собѣ рбвнй, що найгбршй у нихъ школы на всю нашу городецку вселенну. Та най тамъ собѣ угерскй люде самй за себе дбаютъ, я лишь о собѣ хочу писати.

Такъ отже коли нашъ предсѣдатель мѣсцевои рады шкбльнои збставъ ще й маршалкомъ и посломъ соймовымъ та якъ такiй обѣцювавъ шкбльными дѣлами щиренько занимати ся, набрали нашй Любѣнцѣ новои охоты та ну-жь складати грошѣ на школу: въ роцѣ 1895 зложили одну тысячку, въ р. 1896 другу, а въ сѣмъ роцѣ третю тысячку. Людямъ, бачите, навкучилось дивити ся на таку нужду, яка зъ нихъ дѣтьми дѣе ся въ лихбй старбй дяковцѣ, де може ледви 30 дѣтей змѣститись, коли обовязаныхъ до школы буде до 300. Еще-жь ц. к. окружна рада шкбльна розширила нашу школу на дво-клясову, а тутъ и однои клясы нема де людяно помѣстити, такъ що громада мусить рбкъ-рбчно платити жидови чинш [120 зр.] за вынайменый вбдъ него будынокъ на другу клясу. Така, люденьки, бѣда, що свѣта Божого не видати. Та щобы нашбй бѣдѣ бувъ разъ конець, стягнулись люде зъ послѣдного, зложивши тыхъ кблька тысячь добровбльно, безъ примусу, та хоть дворы доси анѣ крейцаря не дали [у насъ крбмъ барона Бруницкого в ще й другi i обшаръ двбрскiй п. Кiнце], рвалась громада екзомъ будувати школу. Та ба, нещастному все вѣтеръ въ очи. Повстало питанє: де будувати? А тутъ пбдсунули громадѣ двбрскй пбдлизайки гадку: купуйте коршму! „Сама рѣчь!“ кажуть люде „мѣсце добре, будынокъ великiй“ та пытають дѣдича-предсѣдателя о цѣну. Вбнъ зацабанивъ лише два тысячѣ, а за пбвъ року пбдступивъ на три. „Ббйте-жь ся Бога, паноньку“ просять ся люде „тажь се стара гаргара, латанина та збиранина, що може вартувати 300 риньскихъ, а не 3000! Та дарма, не прийшло до згоды и на тбмъ вся наша робота-надѣя застрягла. Теперь наши люде заходять въ голову: що дальше робитоньки? Дѣдичь угнѣваный, що не прийшло до згоды за коршму, а вбнъ же и предсѣдатель, и маршалокъ, и посолъ, то що зъ нимъ нашъ хлопъ удѣе? Хочь сѣдай та плачь!

Вже то о свои питомйорудки нашъ дѣдичь вмѣе гарздъ подбатя; ось непричкомъ кажучи, якъ-разъ загадавъ розвести собѣ у своъмъ ставу шаранки й якесь тамъ рацiональне плеканє рыбъ, то якъ загадавъ, такъ и зробивъ, хоть се его великй сумы коштувало; якъ же задумавъ розмножити въ одномъ лѣсномъ озерѣ раки, то и се мусѣло статись, хоть при тбмъ оденъ побережникъ головою наложивъ, утопившись. Тбльки зъ будовою нашои школы йде вму якось такъ тяжко, як з Петрового дня. А ще жь не давнѣйше якъ таки въ сѣмъ роцѣ громада наша зновъ его выбрала на предсѣдателя рады шкбльнои, бо наша школа зновъ авансувала о оденъ степень высше, стала якоюсь „збйоровою“ школою. Теперь намъ пригадуютъ ся золотенькй слова мого кума Борецкого, котрый радивъ, щобы громада выбрала хлопа на предсѣдателя, коли нашъ отець духовный не похочують. „Куда тамъ хлопови до того“ обрушились иншй „що тамъ хлопъ зробить?“ — „А чомужь бы нѣ? Таже постаратись для школы о опалѣне, о коновку та мѣтлу, чей-же и хлопъ потрафить, а рахунки вести? ну, на се е учитель, котрый яко секретарь бере за тое окрему платню. А въ тбмъ, въ рахункахъ и панъ може пошпогатись, якъ ось за тамтй роки вырахувавъ нашъ „przewodniczący“, що вму вбдъ громады належить ся щось 30 зр., а въ Городку насупакъ зарахували, що то громада переплатала на 60 зр.“ Але що тутъ було говорити зъ людьми? Священикъ першй подали свбй голосъ за паномъ, ну а куда голка, туда й нитка, люде притакнули, та й дѣдичь зновъ ставъ предсѣдателемъ.

Либонь оно вже таки такъ стане ся зъ нашою нещастною школою, якъ намъ припо-вѣдувавъ неббщикъ нашъ писарь Голубець Вычитавъ вбнъ бувъ у якбйсь ґазетѣ, що за три роки вбдбуде ся десь тамъ у Парижи якась всесвѣтна выстава, на котру звезуть всякй дивогляды изъ цѣлого свѣта. То и нашъ „przewodniczący“ хоче мабуть нашу дяковскушколу до сего часу законсервувати, щобы тамтуда ви выслати на показъ; а люде побачивши таке диво здивують ся та скинуть по грошику — и стане нова школа въ нашбмъ Любѣню, що дай Господоньку, аминь! — *Любѣнець.*

— **Дрббнй вѣсти.** Намѣстникъ кн. Санґушко по побутѣ у Вѣдни [де мавъ авдiенцiю у цѣсаря] вернувъ до Львова. — Директоръ почтъ радникъ двору Иванъ Сеферовичь выѣхавъ въ справахъ урядовыхъ до Вѣдня, а керму галицкои Дирекцiи почтъ и телеґрафбвъ обнявъ старшiй радникъ почтовый Емiль Ґаберле. — Въ Острозѣ на горѣшнбмъ Шлеску стававъ сними днями передъ судомъ въ Ратиборѣ учитель Рихардъ Вельцъ обжалованый о то, що допустивъ ся злочину противъ моральности на 50 повѣреныхъ его опѣцѣ дѣвчатахъ. Вельцъ признавъ ся до злочину, а судъ довѣвъ ему 37 случаѣвъ и засудивъ его на вбсѣмь лѣтъ тяжкои вязницѣ. — Въ Краковѣ увязнено бувшого радного мѣста Володислава Брусницкого за спроневѣрене въ товариствѣ взаимного кредиту ремѣсникбвъ и промисловцѣвъ.

Надбслане.

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **Porto- und steuerfrei ins Haus.** — Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 2

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

Иванъ Дацюкъ, богословъ [III-ого року богословiя] зъ епархiи перемыскои, питомець львбвскои дух. семинарiи, упокоивъ ся въ головнбмъ шпиталi дня 22 с. м. по довгбй и тяжкбй недузѣ. Похоронъ вбдбуде ся 26 ого с. м. на кладовище Янбвске. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Вбдзначеня.** Цѣсарь надавъ жандармови, титулярному постенфiрерови Стефанови Пулюевi срѣбный хрестъ заслуги за уратоване чоловѣка зъ огню при нараженю власного житя.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 падолиста. Прокураторiя сконфiскувала Neue fr. Presse, Deutsches Volksblatt, Arbeiter-Ztg. и Ostdeutsche Rundschau за статьѣ о вчерашнбмъ засѣданю палаты послбвъ.

Вѣдень 25 падолиста. На засѣданю войсковои комiсiи угорскои делеґацiи мiнiстеръ вбйны дававъ рбзнй выясненя. Войскова управа застановляє ся надъ тымъ, якъ бы можна давати жовнѣрямъ теплу вечерю безъ великого обтяженя буджету. Войско вбдбуваємаршѣ въ часѣ маневрбвъ часомъ и въ недѣлѣ, але нѣколи не выбираєся на те недѣлѣ наумысно. Кождый жовнѣрь може ити въ недѣлю до церкви, а разъ на мѣсяць обовязково водить ся ихъ на службу божу. Поединкбвъ управа войскова не ширить, противно в острй приписы противъ поединкбвъ. Вже выготовлено проэктъ новои войсковои процедуры карной, а теперь радить надъ нею окрема анкета. Черезъ улѣпшеня, пороблень при теперѣшныхъ полевыхъ пушкахъ, можна осягнути значно ббльшу скорбсть выстрѣлбвъ. Нова школа для артилерiи буде заведена тамъ, де найде ся пригбдне для науки мѣсце. Комiсiя ухвалила екстраординарiю и додатковй кредиты Слѣдуюче засѣдане вбдбуде ся въ середу.

Царгородъ 25 падолиста. На засѣданю въ справѣ грецко-турецкого мира означено высоту вбдшкодованя за страты приватныхъ осббъ зъ причины вбйны на 100.000 фунтбвъ. — Австрiйско-угорскiй амбасадоръ уложивъ зъ мiнiстромъ заграничныхъ справъ програму урочистости, яка нинѣ завтра мае вбдбути ся для вбддання сатисфакцiи австрiйско-угорскбй флязѣ за мерсиньску зневагу.

Надбслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшй складъ товарбвъ оптичныхъ и механiчныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвiкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроэня електричныхъ дзвонкбвъ. — **Замовленя** зъ провiнцiи вбдворотко. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкiй Львбвъ площа Галицка ч. 1.

Un Mlle français de Paris désire place dans une famille ou leçons. Meilleures références. Adresser sous O. G. 969, *Haasenstein & Vogler A. G. Berlin, S. W. 19.* 406 1—1

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вóдъ попередного, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 52—?

ВЖЕ МОЖНА ПОЛУЧИТИ
II-гій выпускъ
Бібліотеки музикальнои
О. М. КОПКА
въ Перемышли
II-гій выпускъ [на два мужескіи або дитнячіи голосы]: 1) „Тропарь Рождеству“ 2) „Єлицы“ и 11 колядъ.
Цѣна 15 кр.
I-шій выпускъ: св. Литургія по 20 кр. есть еще на складѣ.
405 2—5

Головный складъ
всякого рода повозóвъ, вóзковъ, тарантасóвъ и санокъ новыхъ а такожь уживаныхъ
припоручав
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, гарантуючи за добрый товаръ. Выпозичує повзды и приймає въ комісъ. 3—3
298

КУХАРКА РУСКА
въ мовѣ рускóй выйшла зъ друку и обнимає:
Науку вареня знаменитыхъ правдиво рускихъ стравъ. Найрóзнѣйшій зупы и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бітосы, туляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосóвъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованє шинокъ и всякои вудженины. Знаменитй руляды. — Найрóзнородньйшій мучнй лєóміны. — Приладженє знаменитого набѣлу и т. п.
Цѣна 70 кр. 349 4—?
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилає franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манєцкого и Спóлки
Львóвъ, Готель Жоржа.

Цѣкавй рѣчи
Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскóшній катальоґи 30 кр. [за порто, закрытй] або зъ 50 великими взóрцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. маркамі] за попередною присылкою. 396 5-10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

ФАБРИКА
цукрóвъ десеровыхъ и гербатникóвъ
ведена на спосóбъ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львóвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
припоручає:
½ кільо знаменитыхъ Цукрóвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевй 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочéвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникóвъ Варшавскихъ *недорóбкани доброты, загально хвалений* 80 кр.
½ кільо Кармелькóвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь припоручає рóзнй иншй выробы, все свѣжй у велькóмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки кáртоновй **gratis**
283 [19—?]

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-малярь
звѣстный вóдъ кóльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всхóднóмъ разомъ зъ позолоченемъ, престоды, иконостасы, и иншй рѣчи. Принимає рѣзьбарскй роботы пóсля власныхъ плянóвъ. Выготовлює всякои величины церковнй образы до иконостасóвъ, престолóвъ, плащениць — олѣйными краскáми на полотнѣ и деревѣ. Побольшує зъ фотоґрафій портреты. — Зъ уповажненя ц. к. консерваторіи реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пóдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львóвск. університету
поручає
своє переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пóдоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникóвъ, Евангелій, Молитовникóвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумóвъ, Манъ, Дипльомбóвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Апараты и всякй приборы до фотоґрафіи фаховои науковои и аматорскои

припоручає низше цѣнъ усѣхъ фірмъ краевыхъ и заграничныхъ. Найдешевше и найлучше жерело для пп. любителéвъ фотоґрафіи. При закупнѣ апаратóвъ удѣлне фактичнои науки зъ запевненемъ, що навѣть першй знятя мусять выпасти дуже добре. Высылка на провінцію вóдворотною почтою, опаковане вóльне Численнй узнаня можна переглянути въ торговли. Цѣнникы польскй або нѣмецкй gratis и franco.
ЕДМУНДЪ БРОДКОВСКІЙ
Складъ апаратóвъ и всякихъ приборóвъ до фотоґрафіи — Львóвъ, улиця Баторія число 22. 378 5—5

Зостаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складóвъ
ЧАЙ
правдивый китайскій
въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтóвъ, при порошку 3 фунтóвъ высылаємо франко; при вóдборѣ 6 фунтóвъ додаємо 5% въ товарѣ.
19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продає пóсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручав
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекó-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вóнъ Львóвскою Консисторіею и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій спосóбъ зóбранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.
Цѣны дуже приступнй: въ добрóй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.
При закупнѣ въ бóльшóй скóлькости 20% рабату.
Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 395 ?

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собєского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКЙ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескй и дамскй пóсля найновѣйшихъ фасонóвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскй, Ковпаки, Шапки мужескй, Шкóры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матеріи найновѣйшй на верхи въ найбóльшóмъ выборѣ.
Цѣны умѣрений, сталй.
244 Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ. 27—20
Також на ратй мѣсячный.

Руске Заведенє Бронзóвниче
при улици Рускóй число 1.
Принимає ЧАШѢ до огневого золоченя вóдъ 7—10 зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вóдъ 20 зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . . вóдъ 10 зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНЙ [якъ до велич.] вóдъ 7 зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малй 15 зр.
СВѢЧКИ БАЯШАНЙ зъ пружинами мальованй влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.
Всякй роботы бронздвничй по значно зниженой цѣнѣ лише пóдъ фірмою 362 10—10
Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЕНЬСКІЙ
Львóвъ, улиця Руска число 1.

АДОЛЬФЪ КАМШЕЛЬ
Львóвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львóвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковóй.
Продає дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованý смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякй матеріялы будóвляный** — заручуючи за нихъ доброту.
Предприемство робóтъ бетонновыхъ и крытя дахóвъ дахóвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч. 460. 121 11—?

Знана вóдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими прыладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерóвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народóвка, Dziennik, Szczutek, Карпатóвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренóвка и т. н. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спровадженй.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарéвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вóльного вóдъ податку и вже сподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкóдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Ґалицка ч. 1. 4912 411—?

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вóддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстять ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.
Вóддѣлъ депозитовый
принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папéры вартóстнй и дає на нихъ завдатки.
Крóмъ того впроваджено подóбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.
Депозиты сховковй (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рóчно, депозитарь дóстає въ сталевой касѣ панцирнóй сховокъ до выключного ужитку и пóдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнй документы. 374 Д
Пóдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогóднѣйшй заряджена.
Приписы дотычно того рода депозитóвъ одержати можна безплатно у вóддѣлѣ депозитовóмъ.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Вч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскй знаряды, збóже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкóдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.
Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшй сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пóсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкорыстнѣйшй услóвя и выдає полісы и квіты въ рускóмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене заресстроване зъ обмеженою порукою, принимає вóдъ своихъ членóвъ и третихъ лицъ **вклады** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тóлько властителямъ реальностей, вóльныхъ вóдъ тягарóвъ, за и рукою двохъ членóвъ. Зъ позичокъ вóдтягає ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папéръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Іоанна Гренька

Ч. 259. Львовъ, Пятниця 14 (26) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Парлямент'ъ – безъ регуляміну.

——

По бійцѣ въ парляментѣ поконфісковано найперше всѣ вѣденьскій газеты, котрі представляючи вѣрно хѣдъ засѣданя, выказали якъ собѣ „погуляла“ правиця. Перепущено лишь рептількy „Reichswehr“, котра немовь бы ще й хвалила правицю за се, що хотѣла прислужити ся президіи усуненємъ неспокѣйныхъ елементѣвъ зъ салѣ.

Але найцѣкавѣйше при тѣмъ отсе, що навѣть пѣвъ-урядовый „Fremdenblatt“ сказавъ правици всю правду въ очи. За сю правду накинулись деякѣ молодо ческѣ послы на Баденього и загрозили голосованємъ противъ провізорію. Розумѣє ся, рептілька „Reichswehr“ здементувала высказы Fremdenblatt-у, але на кождый спосѣбъ выйшло для правицѣ „свиньство“. „Fremdenblatt“ такъ написавъ: „До службы въ палатѣ покликанѣ квесторы, а нѣякому членови бѣльшости не прислугує право самовѣльно вѣдгравати ролю поліціянта. Облога трибуны президіяльнои шенереріянцями була актомъ безприкладнои самоволѣ. Але если въ регуляміні нема на се зарады, то и бѣльшость не мала права атакувати нѣмецкихъ послѣвъ. Нѣякій посолъ ческій або иншій, що повнивъ функціи квестора, не мавъ права пѣдносити руки на кого небудь зъ представителѣвъ народу нѣмецкого... Члены бѣльшости зробили нинѣ фальшивый крокъ и допустили ся вины, котра справы, для якои борють ся, не попхне напередъ!...“

По бійцѣ комісія парляментарна зѣбрала ся на нараду, щобы обдумати дальшѣ „staatserhaltende“ средства. Нараду заховано у великѣй тайнѣ та ажь на засѣданю въ четверъ показало ся, що тымъ средствомъ мало бути заснестованє регуляміну, наданє президіи права выключати послѣвъ зъ засѣдань и покликувати на помѣчь до салѣ парляменту поліцію або жандармѣвъ. Все те ухвалено вчера.

Засѣданє отворено о год. $1^1/_2$ въ полудне. Въ сали видній слѣды нѣчнои роботы столярѣвъ. Довкола трибуны президіяльнои уставлено низьку барєру зъ дверцятами, замыкаными вѣдъ стороны президіяльнои; барєра мае охоронити президію вѣдъ особистыхъ атакѣвъ, але вже на вчерашнѣмъ засѣданю показала ся неконче практичною, бо легко ей перескочити.

Скоро появивъ ся Абрагамовичь въ сали, повитала его опозиція іронічными окликами: „Heil!“ и „Пфе! пфе!“, а коли занявъ мѣсце президіяльне и хотѣвъ щось промовити, не мѣгъ за-для гамору и замѣтокъ опозиціи:

Вольфъ: Пфе! до чорта! **Шенереръ**: Се персоніфікація сторонничости! **Тіркъ**: Если хто, то вы п. президенте перший повинній станути передъ судомъ, бо се все ваша робота. **Вольфъ**: Такій лотръ, падлюка! (Гамѣръ и крикъ.) **Абрагамовичь**: Не отворю скорше засѣданя, ажь настане спокѣй. Будьте переконѣчений, що буду мати терпеливость. **Гегеръ**: Ты отче революціи французкои! **Целлеръ**: Хочете довести до подѣлу державы австрійскои — чи не такъ? (Абрагамовичь дзвонить.) **Шенереръ**: Я жадавъ голосу и вѣнъ менѣ належить ся пѣсля регуляміну. **Неслеръ**: Се не президентъ а провокаторъ бійки. **Вольфъ**: Прочь зъ тымъ „Полякомъ“; иншого президента, а не такого обманця. (Чимъ разъ бѣльшій гамѣръ.) **Шенереръ**: Я мушу дѣстати голосъ! **Вольфъ**: Але въ сѣй державѣ вже не обовязують нѣякій права. Бадені потоптавъ ихъ ногами, а его мамелюки и льокаѣ выповняють его приказы. **Абрагамовичь**: За-для сего гамору перерываю засѣданє до год. 3-тои по полудни. **Шенереръ**: Гурра!

Послы не розходять ся; по сали творять ся громадки и живо розправляють. Бадені бесѣдує спокѣйно зъ деякими послами опозиціи. Головній проводирѣ правицѣ радять въ бюрѣ президіяльнѣмъ; въ палатѣ всѣляко балакають про се, що теперь мае наступити.

Наразъ по 3-тій годинѣ входить до салѣ Абрагамовичь. **Шенереръ** кличе: Вже зновъ тутъ сей панокъ... **Абрагамовичь**: Отвираю засѣданє. Констатую, що въ сали комплетъ. Голосъ мае пос. Фалькенгайнъ.

Въ сали настае страшный крикъ. **Шенереръ**: Я передъ тымъ маю голосъ. Се зновъ нарушенє регуляміну. Соціялістъ **Феркавфъ**: Се за міністерства Фалькенгайна стрѣляно на робѣтникѣвъ въ Остравѣ и Фалькенавъ. И сей панъ хоче тутъ робити ладъ. — Фалькенгайнъ зачинае щось говорити, але за-для гамору ледви тій послы зъ правицѣ, що его окружили, можуть щось почути. — **Феркавфъ**: Прикликати жандармѣвъ, се вы вмѣете. **Вольфъ**: Поставити шибеницѣ, — то але подобало бы ся графови? Соц. **Бернеръ**: П. графъ ставить внесенє, щобы Поточка зробити наймитомъ до розбиваня послѣвъ! **Дашиньскій**: Се міністеръ, що мае руки сплямленій кровію невинно помордованыхъ робѣтникѣвъ. — Середъ того крику чути голосъ **Фалькенгайна**: **Высока палата зволить ухвалити и то безъ дискусіи**...

На лѣвици страшный крикъ. Зачинають гримати пультами. Голосы: „Се нечувана рѣчь! Робѣть собѣ, що хочете, а зъ сего не буде нѣчого! Се насильство! **Вольфъ**: Остравскій убійникъ! — Послы пѣдбѣгають: одній до мѣсць міністерскихъ, другій до Фалькенгайна. Наразъ Фалькенгайнъ сѣдае, а правиця плеще.

Що **говоривъ** гр. **Фалькенгайнъ**? Се довѣдано ся по засѣданю зъ стенограмѣвъ, де выписано ось що: „Сцены, якій вчера лучили ся тутъ въ палатѣ, — говоривъ Фалькенгайнъ — спонукують бѣльшость подбати, щобы сей поганый скандалъ не повторивъ ся. Въ тій цѣли потрѣбна доконче змѣна регуляміну. А що пѣсля теперь обовязуючихъ постановъ змѣна регуляміну вымагае бѣльше часу, а бѣльшость нимъ не розпоряджае, то треба иншою дорогою дойти до сего ладу.

Выс. палата зволить ухвалити безъ дискусіи: Ажь до заведеня нового регуляміну по мысли внесеня пос. Яворского мають вѣйти въ житє отсій провізоричній постановы:

1. Если якій посолъ, мимо двократного зазыву президента до порядку, дальше заховўе ся въ спосѣбъ обиджаючій формы парляментарній и приличность, або перепиняе хѣдъ парадъ крикомъ и иншими средствами насильными, — то **президентъ мае право выключити такого посла найвыше зъ трехъ засѣдань; сама-жь палата** на внесенє президіи **мае право выключити такого посла найвыше на тринцять днѣвъ**. Дотычній ухвалы западають безъ дискусіи. — Если бы выключеный посолъ не хотѣвъ повинувати ся вѣзванію президента, то сей **мае право выдалити примусово зъ парляменту выключеного посла при помочи органѣвъ екзекутивныхъ** доставленыхъ правительствомъ. Въ часѣ, якъ довго тревае выключенє, не вѣльно послови входити до будынку парляменту. Дієтъ посольскихъ не побирае посолъ на часъ свого выключеня.

2. Взывае ся правительство, щобы вѣддало до диспозиціи президіи потрѣбній органы екзекутивній.

3. На скѣлько котра зъ отсихъ постановъ не годилась бы зъ приписами истнуючого регуляміну, то **сесій истнуючій приписы перестають обовязувати** ажь доки не ухвалить ся новый регулямінъ.“

Зъ оплескѣвъ и радѣстныхъ окликѣвъ мѣжь послами правицѣ можна було заключати, що стало ся тамъ щось важного. Натомѣсть зъ мѣсць на лѣвици чути голосы: „Ганьба! Насильство!“ Льокаѣ!“ **Вольфъ** кричить: „Мы васъ повыкидаемо зъ вѣдси, драбуги!“ Деякій послы звертають ся до Баденього зъ крикомъ: „Вы не повинній допустити щось подѣбного!“ Президентъ Абрагамовичь дзвонить и хоче говорити. Оклики: „Не дамо говорити!“ „Мовчѣть!“ Вольфъ вытягнувъ свиставку и свище а иншій гримають кулаками о пульты. Деякій послы опозиційній хотять перескочити барєру, а квесторы (молодо Чехи) Лянѣ и Сілена заступають дорогу и непускають. Мимо того таки кѣлькохъ послѣвъ опинило ся коло президента.

Абрагамовичь вставъ и промовивъ: „Позаякъ внесенє гр. Фалькенгайна в средствомъ конечнои обороны (Nothwehr) противъ революціи въ парляментѣ и позаякъ по вчерашныхъ подѣяхъ нема надѣ, щобы ладъ мѣгъ бути заведеный иншимъ способомъ, то прошу тыхъ панѣвъ, що годять ся на внесенє гр. Фалькенгайна, щобы встали зъ мѣсць.“ — (Правиця встае зъ мѣсць, побачивши, якъ ей послы, стоячій коло президіи, дали знакъ рукою.) — Констатую, що **внесенє Фалькенгайна приняте**.

Правиця бѣ брава, лѣвиця зводить нечуваный крикъ. Абрагамовичь хотѣвъ ще щось говорити, але не мѣгъ; лишь зазначивъ, що перерывае засѣданє. Міністры зъ Баденімъ на чолѣ выносять ся зъ салѣ. Кѣлька послѣвъ опозиційныхъ напирае на Абрагамовича, такъ що сей чимъ скорше спасъ ся бѣгствомъ зъ фотелю президіяльного. Многій „Поточки“ пѣдбѣгають до президіи на помѣчь и заходить обава, що повторять ся сцены зъ попереднього засѣданя.

Въ часѣ сеи перервы зѣйшли ся вѣдпоручники опозиційныхъ сторонництвъ на нараду. **Рѣвножь Люегеръ бравъ участь въ тій нарадѣ**. Въ сали гамѣръ не устае а около 5-тои годины появивъ ся **Абрагамовичь** и заявивъ: Многій послы просили мене, щобы замкнути нинѣшне засѣданє и я выповняю се бажанє. Слѣдуюче засѣданє завтра, въ пятницю, о год. 11-тій передъ полуднемъ зъ продовженємъ нинѣшного порядку денного. — **Шенереръ кличе**: *Abzug!*

——

Такъ отже бѣльшость парляментарна, опираючи ся на своѣй перевазѣ численнѣй, ухвалила змѣну регуляміну, а властиво заистувала постановы теперѣшного регуляміну. Доконано замаху на права парляменту и въ руки президіи вѣддано необмежену власть — позбути ся короткою дорогою, безъ дискусіи, всѣхъ послѣвъ опозиційныхъ, при помочи поліціи або жандармѣвъ. Спосѣбъ, въ якій переведено отсю важну ухвалу, бувъ такъ неформальный и насильный, що обуривъ всѣхъ, у кого ще заховало ся якесь почутє права.

Першимъ наслѣдкомъ сеи разячои „некоректности“ було отсе, що сторонництво христіяньско-соціяльне взяло участь въ нарадѣ вѣдпоручниковъ всѣхъ нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ, щобы подумати о средствахъ конечнои обороны супротивъ сего очевидного насильства. Гадки на нарадѣ були подѣленій: одній радили, щобы опозиція зачала абстиненцію, другій, щобы довести обструкцію до крайности и змусити президію до примѣненя ухваленыхъ средствъ. Остаточна ухвала зависить вѣдъ становиска, яке займуть нѣмецкій поступовцѣ и христіяньскій соціялы. Сторонництва опозиційній выслали вѣдпоручниковъ до Абрагамовича зъ пытанємъ, якъ розумѣти перебѣгъ вчерашного засѣданя. Абрагамовичь вѣдповѣвъ, що вправдѣ не всьо вѣдбуло ся лѣгально, але годѣ було инакше перевести потрѣбну ухвалу. Впрочѣмъ внесенє принято одноголосно, бо при голосованю всѣ стояли, якъ правиця такъ и опозиція, — а теперь вже обовязуе новый регулямінъ.

Президентъ міністрѣвъ гр. Бадені бувъ передвчера и вчера на авдієнціи у цѣсаря. На нинѣшнѣмъ засѣданю готово прийти до поважныхъ заколотѣвъ, если Абрагамовичь схоче ити перебоємъ и показати, якъ править ся парляментомъ безъ регуляміну.

Переглядъ політичный.

Комісія **угорскои делегаціи** приняла безъ змѣны буджетъ босаньскій и высказала признанє для адміністрациі окупованыхъ краѣвъ. Міністеръ Каляй вѣдперъ жалѣ декотрыхъ сербскихъ дневниковъ, мовь бы въ Боснѣ и Герцеговинѣ кривджено сербске населенє, и выказувавъ, що зъ Сербами обходить ся правительство такъ само, якъ и зъ населенємъ иншихъ вѣроисповѣдань. Міністеръ заявивъ, що босаньскій буджетъ в теперь реальный, що кошты окупациі зменшують ся, а Босна дае на войско и жандармерію сорозмѣрно бѣльше нѣжь Австро-Угорщина.

Що Сербы босаньскій не дуже хвалять собѣ окупаційну управу, свѣдчать о тѣмъ и звѣстній депутаціи, що приѣздили до Вѣдня зъ жалобами, и голосы сербскихъ дневниковъ и сербскій дописи по заграничныхъ дневникахъ. Така допись зъ Сераява появила ся сего мѣсяця въ петербургскѣмъ Краj-у. Розказавши про давный ладъ власности землѣ, опертый на могамеданьскѣмъ правѣ, каже допись дальше: Окупаційна управа задержала давный ладъ. До нещасливыхъ змѣнъ належить знесенє давнои постановы, пѣсля котрои вынятый бувъ зъ пѣдъ екзекуціи дѣмъ и якійсь кусень землѣ, конечный до выживленя родины. Бѣльша часть землѣ въ Боснѣ и Герцеговинѣ в доси въ рукахъ 33 тысячѣвъ магомеданьскихъ аѣвъ и беѣвъ, котрій не управляють землѣ самій, а жнють зъ „третины“ вѣдъ кметѣвъ, що сидять на тій землѣ вѣдъ вѣкѣвъ. Разъ — каже дописуватель — ѣхавъ я въ околици Брчки зъ однымъ Сербомъ, що знавъ богато, але не знавъ льояльности. При дорозѣ середъ шаленои спеки працювавъ на поли хлопъ. Мій Сербъ каже до мене: — Дивѣть, се доля 700 тысячѣвъ въ Боснѣ! Весь день гребуть ся въ земли на спецѣ. Въ полудне зъѣдять кусень хлѣба зъ головкою цибулѣ, попють водою и дальше гребуть ся до вечера. Вечеромъ зъѣдять кусень хлѣба зъ головкою чѣснику, щобы мати силу гребатись въ земли завтра та зъѣсти кусень хлѣба зъ огѣркомъ. Кѣнци зѣйде кукурудза, зачервонѣють сливки. Але недовго тѣшить ся кметь. Приходить швабъ-фіскалістъ, обчислює десятину, котру вѣдбирае не въ натурѣ, якъ за турецкихъ часѣвъ, а въ грошахъ, и на деревѣ нѣколи не почислить 80 сливокъ замѣсть 100, але часто 120. Хлопа вже щось заколе въ собѣ, а вѣнъ поклонить ся покѣрно и заплатить. Зразъ приходить аѣа и бере „третину“. Кметеви робить ся такъ, якъ коли бы ему зъ-пѣдъ серця вырывано тій червонѣ сливки и ту жовту кукурудзу. Ажь вкѣнци лихварь забирае ему решту, а кметъ дальше ѣсть хлѣбъ зъ цибулею, гребе въ земли для другихъ и думае, якій то смачній мусѣли бути тій гарній червонѣ сливки и тота жовта кукурудза. У насъ земля платить ренту кѣлькадесяти тысячамъ дармоѣдѣвъ и довго буде платити; бо хочь правительство позичае кметямъ частину сумы, потрѣбнои на выкупно землѣ на власность, то таки число „слободніх земледѣльцов“ зростае дуже поволи. – За 19 лѣтъ окупаціи правительство перевело комасацію лѣсѣвъ и грунтѣвъ правительственныхъ, упорядкувало вѣдносины власности и улегшило кредитъ, заложило кѣлька станцій рѣльничихъ, дало починъ до задатковыхъ касъ рѣльничихъ; крѣмъ того робить заходы около пѣднесеня рѣльнои культуры и годѣвлѣ худобы, але кметѣ ждуть важнѣйшихъ реформъ. Въ рѣльнѣй культурѣ край зробивъ великій поступъ. Обшаръ рѣльнои землѣ пѣднѣсъ ся о 524.000 гектарѣвъ; пшеницю сѣють теперь три разы бѣльше, а кукурудзу два разы бѣльше, нѣжь въ р. 1882. А якъ же зъ промысломъ? Ремесла и дрѣбный промыслъ придавленій дешевыми товарами зъ Авскрія; босаньскій ремѣсникъ зъ зачудованємъ замѣчае, що не може прокормити ся, хочь разъ въ разъ зменшуе свою порцію хлѣба и баранины. За те цивілізація потѣшае его, що буде мѣгъ дешево куповати камізольки и ложки зъ хиньского срѣбла. Щобы заплатити австрійскій промыслъ, Босна вывозить пшеницю, кукурудзу, худобу, силу сливокъ и дерева; але не вѣдъ того, щобы ихъ сама не потребовала, а вывозить такъ, якъ галицкій хлопъ вывозить худій волы, масло и яйця, котрі самъ ѣсть и хиба кѣльканацять разѣвъ на рѣкъ. Малый промыслъ здавлено, а великому годѣ вытворити ся при конкуренціи монархіи. Маемо 8 правительственныхъ фабрикъ тютюну, лѣярню зелѣза, фабрику паперу, амоняковои соды, фабрику цукру, кѣлька броварѣвъ и гарбарень. Для пѣднесеня артистичного промыслу заложило правительство кѣлька робѣтень для выробѣвъ зъ мѣди и дерева та робѣтню босаньскихъ килимѣвъ.

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 53—?

НОВИНКИ.

— **Вôдъ Вп. посла о. Данила Танячкевича** одержуємо зъ просьбою о помѣщенє отсе письмо: Хвальна Редакціе! Прошу о помѣщенє понизшого заявленя: Въ 250 ч. часописи „Руслан“ зъ дня 14 падолиста с. р. появила ся статья пôдъ заг. „Посолъ о. Танячкевичъ противъ католицкои церкви и руского священьства“, въ котрôй редакція по причинѣ мого пôдпису на интерпеляціи посла д-ра Яросевича инсинууе менѣ намѣры противнѝ и шкôдливѝ интересамъ католицкои церкви и руского священьства — на пôставѣ такôй: „Громадскій Голос“ помѣстивъ статью вôдносячу ся до факту выступленя французского священика Віктора Шарбонеля зъ католицкои церкви, додаючи до сего свои уваги певне що не схôдниѝ зъ правдою и понижаючѝ высоку гôдность и пôсланництво церкви и духовеньства. За-для сеи статьѣ „Громадскій Голос“ сконфісковано, а згадана повыше интерпеляція дотыкала власне факту конфіскаты.

Отже заявляю, що я сеи интерпеляціи зовсѣмъ не читавъ и доси не знаю навѣть заголовку тои статьѣ. Я пôдписавъ сю интерпеляцію въ звычайный способôъ колежаньскои услужности, особливо въ сѣмъ выпадку, де розходило ся о руску часопись, де розходило ся о особу посла д-ра Яросевича, зъ котрымъ утримувати хочь якѝ-такѝ зносины а бодай ихъ цѣлковито не зрывати уважавъ я за свôй народный обовязокъ. Нѣчо приступнѣйшого, якъ думка, що въ сѣмъ припадку конфіскаты розходить ся о якусь статью полігичнои натуры [галицко-рускои політики], а така при нашихъ галицкихъ цензуровыхъ практикахъ скоро надаесь до конфіскаты. Я не посмѣвъ бы бувъ и подумати, що д-ръ Яросевичъ мôгъ менѣ предложити до пôдпису таку интерпеляцію, котра ставляе мене, католицкого священика, въ найложнѣйше положенє, ну и противитъ ся моимъ особистымъ поглядамъ и переконанямъ, дорогимъ менѣ по-надъ житє, и я певный — поглядамъ згôднымъ зъ правдою. Такѝ высказы, якъ що „паны поєднали ся зъ попами“, щобы обдирати нарôдъ — се певно въ цѣлости неправдивѝ, а що-до руского духовеньства крайно обидливѝ, просто гидкѝ. Такѝ погляды — не мои погляды, я до нихъ признаватись не можу, противно, зъ найбôльшимъ обуренємъ вôдкидаю ихъ. Освѣтлити вызначне культурне становище духовеньства середъ народу — се одна зъ найдорожшихъ цѣлей мого житя, и я думаю, що о тôмъ переконаный весь загалъ нашого Пречестного клира. Заявляю ще разъ, що на таку интерпеляцію свѣдомо я нѣкому свого пôдпису дати бы не мôгъ, и уважаю той мôй несвѣдомо даный пôдписъ за небувшій.

На дальшѝ инсинуаціи „Руслана“ не вôдповѣдаю, бо се того рода, що менѣ власне яко католицкому священикови, котрымъ я бувъ и є, и то не по формѣ лише, навѣть дотыкати уважаю за обидливе. Сатисфакціи за такѝ обиды я шукаю въ молитвѣ, а то св. Іоана Дамаскина: „Господи, даждь милость“ и въ службахъ за отпущенє грѣхôвъ нашихъ вольныхъ и невольныхъ. При сѣй нагодѣ запевняю моихъ Высокоповажаныхъ и дорогихъ Родимцѣвъ, що я въ моѣмъ посольскôмъ трудѣ середъ такъ небувало тяжкихъ обставинъ не гублю зъ ока святыхъ менѣ интересôвъ церкви нашои, духовеньства и народу, не зôйду зъ дороги чести и обовязку анѣ на волосъ и прапору независимости народнои, врученого намъ народомъ, боронити буду до загину. — *Данило Танячкевичъ.*

— **Въ справѣ крадежи картъ голосованя** при выборѣ посла до рады державнои въ Дрогобичи переслано дотычнѝ акты зъ Самбора до Дрогобича, щобы дрогобицкій судъ повѣтовый розслѣдивъ, хто фальшувавъ карты голосованя, бо що ихъ фальшовано, вже сконстатовано. Не буде се трудна рѣчь, нехай тôлько судъ почне провѣрювати почеркъ письма, почавши вôдъ предсѣдателя выборчои комісіи о. Гонтарского и т. д. — usque ad finem.

— **Зъ Стрыйщины пишуть намъ:** Въ селѣ Урѣчи повѣту стрыйского славетнѝ господарѣ того села выбрали на радного свого арендаря за кôлька літрôвъ почестного передъ выборами и за літеръ сивухи по выборахъ. Той-же меценатъ обѣцявъ нове почестне за выбране его — пана Мордка Шіфа — на вôйта и маe повну надѣю, що доступить тои почести у темного и нетверезого народу... Соромъ и ганьба такôй громадѣ! Чи не занявъ бы ся хто просвѣченємъ и отверезенємъ того нещастного села?!

— **Дотычно апеляційнои розправы въ Стрыю,** яка вôдбула ся дня 22 с. м. въ окружнôмъ судѣ въ Стрыю въ справѣ засуду жидачѣвскимъ судомъ повѣтовымъ д-ра Євг. Олесницкого, нотаря Савчиньского и пароха о. Лукавецкого за скликанє довѣрочнои нарады дня 29 вересня 1896 р. въ Жидачевѣ и за обиду комісаря Солярика на кару по 100 зр. або по 20 днѣвъ арешту — подаемо додатково, що на розправѣ апеляційнôй въ Стрыю д-ръ Добряньскій боронивъ лише пп. Савчиньского и о. Лукавецького, а д-ръ Олесницкій боронивъ ся самъ. Якъ вѣдомо, трибуналъ по переведенôй розправѣ не тôлько знѣсъ вырокъ першои инстанціи и зарядивъ нову розправу, але и выключивъ судъ жидачѣвскій а придѣливъ справу повѣтовому судови въ Стрию. Першу розправу, зъ котрои выказано на апеляційнôй розправѣ богато яркихъ неважностій, переводивъ жидачѣвскій судья д-ръ Пілецкій...

— **Выстава працъ учениковъ II-ого курсуу майстерского для шевцѣвъ,** уряджувана у Львовѣ выдѣломъ краевымъ, вôдбуде ся дня 27 с. м. вôдъ годины 9-ои передъ полуднемъ до 4-ои пополудни въ льокаляхъ науковыхъ при улици Зеленôй ч. 32. Вступъ вôльный.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту цѣсарского наданя дôстали: на Миликъ мушиньского деканата о. Петро Хиляк зъ Близянки, а на Войткову добромильского деканата дотеперѣшный ев адміністраторъ о. Ігнатій Мохнацкій.

Послѣдни вѣсти.

Поліція въ парлямантѣ. По год. 11-тôй вôйшовъ Абрагамовичъ. Лѣвиця зъ крикомъ повитала президента, а соціялістъ Бернеръ кинувъ ся до мѣсця президіяльного, въ наслѣдокъ чого прийшло до сцисіи мѣжь нимъ а службою. На помôчь Бернерови поспѣшили прочѝ послы соціялъ-демократичнѝ. Абрагамовичъ втѣкъ зъ трибуны президіяльнои. Наразъ до салѣ входить 70 поліцаѣвъ зъ комісаремъ. Поліція силою выпроваджуе послôвъ соціялістôвъ по одному зъ салѣ, а вôдтакъ кордономъ окружае трибуну президіяльну. Вôдтакъ Вольфа выключено на три засѣданя, а поліція силою вывела его зъ салѣ.

Абрагамовичъ являе ся на трибунѣ. Дашиньскій кричить: Вы кваліфікуете ся до криміналу! Дашиньского выключають на 3 засѣданя, поліція входить та на рукахъ выносить Дашиньского зъ салѣ. И такъ що хвиля выключувано послôвъ, а поліція входячи выносила на рукахъ по черзѣ всѣхъ соціялістôвъ, вôдтакъ Яросевича, Вольфа, Шенерера, Штайнера, Функого.

Абрагамовичъ не маe вже вôдваги явити ся и заступае его Крамаржъ та дальше выключае. О год 3-тôй засѣданє перервано. Кронаветеръ на видъ поліції зъ обуреня зômлѣвъ.

На улицяхъ Вѣдня поліція пѣша и кôнна розганяе товпы людей. Студенты університету вôдбуваютъ вельми бурливѝ зборы мимо заборoны поліціи. Численнѝ арештованя.

Порѣшила опозиція датись на вечѣрнôмъ засѣданю по черзѣ выключати и вынести силою при помочи поліціи зô салѣ. Зъ Будапешту доносять, що опозиція порѣшила вести безвзглядну обструкцію, бо парлямантъ австрійскій ставъ ся нелеґальнымъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 падолиста. Вчера вôдбуло ся въ Мерсинѣ урочисте вôддане чести австрійско-угорскôй флязѣ. Депутація австрійско-угорскои кольонїи явила ся у конзуля и просила, щобы цѣсареви зложивъ подяку за успѣшну опѣку надъ кольонією.

Царгородъ 26 падолиста. Въ віляетѣ монастирскôмъ въ околицяхъ Іпеку и Скоплѣ зайшли поважнѝ розрухи Альбанцѣвъ, длятого выслано тамъ значнѝ вôддѣлы войска. Зъ Креты спроваджено сюды на приказъ султана 800 магомеданьскихъ сирôтъ, котрыхъ родичѣ стратили житє въ кретеньскихъ розрухахъ. Дѣти тѝ будуть на коштъ державный порозмѣщуванѝ и выховуванѝ.

Надѣслане.

Д-ръ ЯНА
лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ
переселивъ ся
на улицю Паньску ч. 6 партеръ.
381 [Бюро „Импресса“] 5—10

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашь, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручае свôй*
гуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧ
бронзôвникъ 363 12 36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЦ
въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѝ снѣдання.
ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѝ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для невности, що походять въ моихъ реставрацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.
79 64—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Фамілійный найлѣпшій
ЧАЙ
свѣжій, пôвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае
Выключный складъ чаѣвъ
А. ЗІНҐЕРА
Львôвъ, Вікстуска число 17.
367 „Импресса“ 7—10

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выбôръ поезій для народу
зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр
Оправденій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рôзныхъ фабрикъ. Нôвѣнї по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѝ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. е. понадъ 100 ваґонôвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.
Не высылаю вдѣзливыхъ аґентôвъ котрымъ жиды платятъ вôдъ 10 до 20 зр за продажь одной лихои машины. 291 12—5?
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львôвъ, готель Жоржа.

ЗАКОННО ПРИПИСАНѢ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНѢ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такѝ самѝ по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надôсланємъ 40% цѣны почтою а решту за послѣпатою. 206 20—30
Buganyi & Comp. I. Sellerstätte, 12, Wien.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ХІНЬСКЕ СРѢБЛО

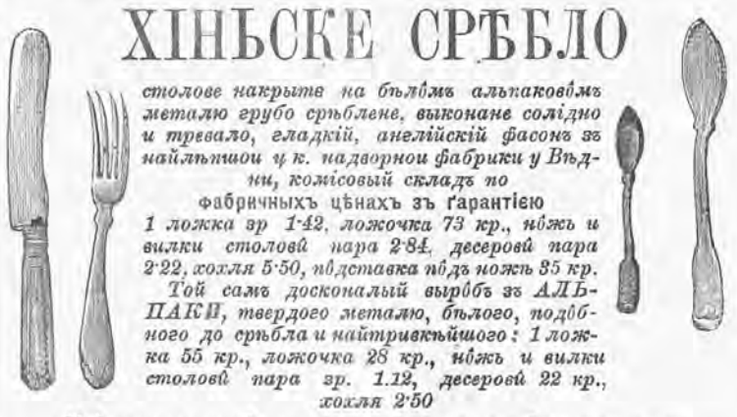

столове накрыте на бѣлôмъ альпаковôмъ металю грубо срѣблене, выконане солідно и тревало, ґладкій, анелійскій фасонъ зъ найлѣпшои ц. к. надворнои фабрики у Вѣдни, комісовый складъ по фабричныхъ цѣнахъ зъ ґарантією 1 ложка зр 1·42, ложочка 73 кр., нôжъ и вилки столовѝ пара 2·84, десеровѝ пара 2·22, хохля 5·50, пôдставка пôдъ ножъ 35 кр.
Той самъ досконалый выробъ зъ АЛЬПАКІЮ, твердого металю, бѣлого, подôбного до срѣбла и найтривкѣйшого: 1 ложка 55 кр., ложочка 28 кр., нôжъ и вилки столовѝ пара зр. 1.12, десеровѝ 22 кр., хохля 2·50
Крôмъ того иншѝ выробы зъ хіньского срѣбла, якъ н. пр. Цукорнички, Кошѣ на овочѣ, Етажеры на тѣста, Лѣхтарѣ, Канделябры, Ґарнітуры на оцетъ и оливу, Кошики на булки або білєты, Тацы и т. и.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
головный складъ для Галичины порцеляны, скла, хіньского срѣбла, ґербаты, коняку и самоварôвъ 403 3—5
Львôвъ, улиця Трибунальска.

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручае зъ власного складу
ЄВАНҐЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь довнѣйше выданє Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.
Такожь поручае въ переплетѣ всякѝ церковнѝ книги, Литурґиконы, Єврейскій Молитвословы бôльшій и меншій Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнѝ книги въ переплетѣ. Принимае всякѝ переплетничѝ роботы, именно же старѝ Євангеліоны и Литурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литурґиконôвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 5—12

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продае пôсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВôНКИ гармонійнѝ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудниѝ въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѝ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѝ, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 10—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренька

Ч. 260. Львовъ, Субота 15 (27) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Просвѣтна робота.

Середъ розгару політичной борбы суспільность неразъ призабуває на роботу зъ долу, що въ самій рѣчи є важнѣйша вѣдъ широкого політикованя, бо доки не скрѣпить ся здоровыхъ основъ въ масахъ люду, такъ довго всяка робота зъ горы буде лишь хвилево блистѣти та правдивого и тревалого хосна не принесе.

Такій хоробливый станъ переживає нинѣ въ значной части наша суспільность руска, а се є для насъ тымъ прикрѣйше, що и правительство у всякій акціи зо стороны Русинѣвъ добачує політику, черезъ що найлѣпшій неразъ змаганя зо стороны поодинокихъ осѣбъ натрафляють на перепоны, якихъ не повинно бути зъ огляду на добро загалу а зъ-осѣбна тыхъ верствъ суспільности, що теперь такъ дуже потребують освѣдомленя въ справахъ просвѣтныхъ и господарскихъ.

Маємо тутъ на гадцѣ наше найстарше и найбѣльше заслужене товариство „Просвѣта“, що перше у насъ въ краю поклало собѣ за цѣль: пѣзнати хлѣборобскій людъ, селяньство и мѣщаньство, освѣдомити и пѣднести до пожаданого добробыту. Въ тѣмъ дѣлѣ чей-же всякій чоловѣкъ признати мусить благородну цѣль товариства и великій заслуги, якій оно черезъ десятки лѣтъ, власными силами поклало въ хосенъ рѣдного народу руского. Добачуючи потребу не тѣлько розширюваньмъ своихъ выдавництвъ, але такожь живымъ словомъ поучувати людъ о дотыкаючихъ его правахъ просвѣтныхъ и господарскихъ, товариство „Просвѣта“ власнымъ коштомъ вѣдъ двохъ лѣтъ высилає свого вандрѣвного учителя господарства п. Василя Короля, яко чоловѣка фахово образованого, по громадахъ всхѣдной части краю а то въ тѣй цѣли, щобы провѣрити дѣяльность читалень „Просвѣты“ та при тѣй нагодѣ поучити членѣвъ господарѣвъ о правильнѣмъ веденю дѣловодства въ читальняхъ „Просвѣты“, о значѣню — касъ позичковыхъ и крамниць та о користѣмъ провадженю рѣльной господарки, — въ котрыхъ то справахъ интересованій такъ много порады потребують, ставляючи першій кроки до поступу просвѣтного и економічного.

Однакъ на жаль въ тѣй благороднѣй роботѣ наше товариство „Просвѣта“ не тѣлько не зазнає публичной опѣки и помочи, але стрѣчає неоправданій перешкоды и то зо стороны тыхъ чинникѣвъ, що повинній пѣдмагати працю дѣяльного товариства и добродѣйного.

У насъ въ краю є друге товариство, молодше вѣдъ „Просвѣты“, котрого орґанізація подѣбна до „Просвѣты“, а то польске товариство „kółek rolniczych“. Отсе товариство замѣсць звернути свою дѣяльность на захѣдну часть краю помѣжь мазурскій людъ, бавить ся въ експеріменты на рускій земли, хочь тутъ нема для него що робити, и шкода заходу та гроша на польонізацію рус ого люду. „Kółka rolnicze“ выпосаженій нинѣ значными запомогами вѣдъ сойму краєвого и міністерства рѣльництва; побирають запомоги на вандрѣвныхъ учителѣвъ господарства и высылають ихъ по краю, мимо того, що въ статутѣ не мають на се уповажненя; безпроцентовый фондъ краєвый стоить имъ до розпорядимости, а попирають ихъ не тѣлько власти и панове шляхта, але и де-хто зъ Рутенцѣвъ ради вѣдзнаки засяде въ „zarządzie“.

Мы нѣчого не мали бы противъ товариства „kółek rolniczych“, якъ бы оно свою роботу господарску ширило выключно межи польскимъ людомъ та не провадило пропаґанды політичной на Руси и то коштомъ интересѣвъ руского люду. Най имъ на Мазурахъ поводить ся якъ найлѣпше, але тутъ най не марнують публичного гроша на цѣли негосподарскій!

Намъ Русинамъ належить ся, щобы у всхѣдній части краю „Просвѣта“ мала таке саме поперте, якъ „kółka rolnicze“ въ захѣдній части краю. Тымчасомъ якъ дѣє ся? Соймъ краєвый не мавъ часу полагодити петиціи товариства „Просвѣта“ о удѣленє краєвои запомоги на вандрѣвныхъ учителѣвъ господарства а коли „Просвѣта“ таки власными силами другій рѣкъ зачала высилати учителя господарства п. Василя Короля, то якъ бы на даный знакъ поспѣшили староства: яворѣвске, равске, рогатиньске и надвѣрняньске зъ забороною высиланя учителя господарства вѣдъ „Просвѣты“, не зважаючи на то, що „Просвѣта“ въ своимъ статутѣ має застереженє право: устно поучувати нарѣдъ о всякого рода справахъ просвѣтныхъ и економічныхъ, якъ такожь высилати своихъ вѣдпоручникѣвъ до філій и читалень „Просвѣты“. Нашь людъ хлѣборобскій зъ великою вдячностію приймає поучаючій выклады господарскій п. Василя Короля; дальшій повѣты домагають ся высланя того учителя господарства; головный выдѣлъ „Просвѣты“ звертаєсь зъ представленемъ до особы кн. намѣстника, але безъ успѣху, такъ що треба бороти ся на дорозѣ до найвысшихъ инстанцій... Выдѣлъ краєвый зволѣкає до неможливости справу допущеня читалень „Просвѣты“ до безпроцентового хѣсновання зъ фонду краєвого на цѣли сѣльскихъ крамниць а тымъ часомъ „kółka rolnicze“ мали вже вычерпати той фондъ... Міністерство рѣльництва такожь не дає вѣдповѣди на просьбу „Просвѣты“ о запомогу зъ державныхъ фондѣвъ...

Тутъ не ходить о ласку або милостиню для рускаго хлѣбороба, але о рѣвноправне трактоване интересѣвъ обохъ народностей, и то не интересѣвъ політичныхъ, але господарскихъ, та крайна вже пора вѣдлучити політику вѣдъ справъ економічныхъ.

Може бути, що декого лякає питома орґанізація економічна нашого хлѣбороба, але насъ не вѣдверне нѣяка сила супротивна вѣдъ начатого дѣла въ хосенъ руского народу, — бо мы чужого не бажаємъ а свого дѣйти мусимъ!

Поліція въ парлямент'ѣ.

Вже о 9-тій год. рано въ пятницю зъ внѣшныхъ познакъ можна було догадувати ся, що заносить ся на щось незвычайного. Передъ будынкомъ парляменту кружать патролѣ поліційній, а послы, що входять до парляменту, могли собѣ выробити судъ, якъ се буде выглядати „сторожа парляментарна“ пѣсля рецепты Абрагамовича и молодо-Чехѣвъ. Ґалєрія биткомъ наповненій.

Но год. 11-тій являє ся въ сали Абрагамовичъ. Нѣмецка опозиція витає президента окликомъ Abzug!, а соціяльно-демократичній послы, уставивши ся коло мѣсць міністерскихъ, зъ великимъ крикомъ накидають ся на президента: „Прочь!“ „Не будешь намъ призидувати, песя душо!“ „Забирай ся вонъ, до криміналу, бо тамъ твоє мѣсце, а не тутъ!“

Соц. Ферквфъ: Нарушили-сте §. 58! Ваше мѣсце въ криміналѣ! — Соц. Кіаевєтеръ: Мы зро´имо революцію зъ долины! — Громадній голосы: Прочь! прочь! — Соц. Штайнеръ: Належите до криміналу! — Соц. Ферквфъ: Зломили-сте конституцію, нарушилисте законъ! — Голосы: Прочь! прочь! — Президентъ дзвонить. Въ тій хвили соціялістъ Бернеръ перескакує барєру и мѣсця міністерскій та стає поручь президента, а тамъ хопивши розложеній паперы, дре ихъ и розкидує по сали. Рѣвночасно послы Дашиньскій, Цінґръ и Козакевичь пѣдбѣгають зъ другого боку до мѣсця президіяльного, де вчинає ся така глота, що Абрагамовича стягають зъ фотелю и вѣдпыхають въ задъ. На помѣчь Абрагамовичеви пѣдбѣгають молодо Чехи: Крамаржь, Дикъ, Лянґъ, Удржаль и хопивши соц. Бернера, зачинають зъ нимъ тягати ся. Разомъ зъ ческими послами якійсь служачій кидає ся на соціялъ-демократовъ. Бернера побитого спыхають зъ трибуны, але иншій соц. послы лишають ся на добутыхъ позиціяхъ. Абрагамовичь, добре обштурканый, хильцемъ выносить ся зъ салѣ, а небавомъ иде его слѣдомъ Крамаржь. Дашиньскій зъ своими товаришами кричить зъ трибуны въ слѣдъ за ними: „Нужденній лотры!“ „Лайдаки!“ — Въ сали кажуть, що президія реквірує поліцію.

Поліція надходить.

Но год. 11-тій входить вѣддѣлъ зъ 30 жовнѣрѣвъ поліційныхъ пѣдъ проводомъ комісаря Ґурюпа на сходы парляменту и уставляє ся рядомъ передъ канцелярією. Поббчь сего вѣддѣлу стоить аґентъ поліції, цивільно одягненый, що вже вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ придивлявъ ся зъ ґалєріи подѣямъ въ парляментѣ. Надходить ґр. Бадені и принимає рапортъ комісаря поліції. По хвили каже: „Добре! Небавомъ вѣйдете до салѣ и зробите ладъ!“ Комісарь: „Ексцеленціе! Насъ тѣльки тринять, не дамо рады!“ Бадені: „Пѣдождѣть на пѣдмогу. Прикаже ся вѣддѣлови зъ-передъ парляменту, щобы прийшовъ на гору.“ — За кѣлька секундъ приспѣшенымъ крокомъ надбѣгає новый вѣддѣлъ зъ 30 поліцаѣвъ и уставляє ся поручь зъ попереднымъ. Бадені допытує ся о президію; віцепрезіденґъ Крамаржь сейчасъ приходить Комісарь поліції мельдує: „Просимо такожь о помѣчь квесторѣвъ“. Молодо-Чехъ Лянґъ стає до бесѣды.

За хвилю чути команду: Links Front, Marsch! Кроки поліцаѣвъ гамонять по мозаиковій долѣвцѣ коридорѣвъ. Комісарь поліції на чолѣ, а поббчь него квесторъ Лянґъ. Бадені поступає зъ боку ажь до входу салѣ. Поліцаѣ въ своѣмъ марши розтручуючись деякихъ послѣвъ.

Поліція въ сали.

Поліція вѣйшла до салѣ зъ тои стороны, де сидять польскій послы. Поліцаѣ, зъ шеломами на головѣ, въ плащахъ, розступають ся и зъ двохъ бокѣвъ пѣдходять до мѣсця президіяльного. Якъ въ першій хвили залягла тишина на видъ сеи небувалои подѣї, такъ небавомъ заведено страшный крикъ въ сали и на ґалєріяхъ. „Пфе! Ганьба!“ кричать зо всѣхъ сторѣнъ. Пос. Русъ приступивъ до комісаря поліції зо словами: „Здѣймѣть шапку! Се посолъ просить васъ, п. комісаре, щобы вы зняли шапку!“ На се замѣтивъ пос. Дикъ: „Посолъ не має вамъ, пане, нѣчого розказувати. А вы (звертаючись до Руса) чи хочете намъ пороти черева!“

Послы соціяльно-демократичній не уступають зъ занятого мѣсця президіяльного. Поліція уставилась довкола. Комісарь вѣдчиняє дверцята барієры и взыває послѣвъ, щобы зѣйшли зъ-вѣдтамъ. Коли не має послуху, выдає команду: „Першій рядъ на передъ!“ — три поліцаѣ пѣдходять и чѣпають ся найперше посла Цінґра. Сей боронить ся всѣми силами, але поліцаѣ брутально повалюють его на землю, тягнуть за ноги, такъ що голова товче ся о долѣвку, а вѣдтакъ вѣдставляють на коридоръ.

Въ сали великій крикъ обуреня: деякій послы пѣдбѣгають на помѣчь Цінґрови. Опѣсля поліцаѣ выносять такъ по черзѣ Ресля, Бернера, Ферквфа, Дашиньского, Целєра, Рінґера и иншихъ. Всѣ они боронять ся, а поліція мусить доложити силы. Дашиньскій, блѣдый зъ обуреня, ганьбить поліцію и иде добровѣльно. Зъ ґалєрій махають хустинами, кричать, проклинають, — а посли зверта очись до публики, дякують ѣй за сесій ознаки спѣвчутя. Пос. Геґеръ кричить: „Розповѣджте людови, якъ се выглядає австрійскій парляментъ зъ пікельгавбами!“ — Натомѣсть молодо-Чехи и зъ ними деякій Поляки плещуть въ долонѣ и тѣшать ся, якъ выносять послѣвъ зо салѣ. Рошковскій жалував ся, що поліція не досыть скоро выносить послѣвъ зо салѣ...

Ґалєрія опорожнюють зъ публики. На сали дальше гамѣръ и чимъ разъ бѣльше обуреня. Поліція выповнивши свою роботу, уставляє ся довкола трибуны президіяльной. Пос. Функе кричить: „То мы злочинцѣ? Прочь зъ поліцією!“ Пос. Кронаветеръ мавъ якусь сцисію зъ поліцією; кажуть, що поліцай вдарив его въ живѣтъ и въ наслѣдокъ сего зомлѣвъ. Вынесено его зъ салѣ и небавомъ прийшовъ до себе. — Соціяльній демократы, що то ихъ поліція повыкидала, входять до салѣ.

Абрагамовичь выключає послѣвъ.

До салѣ входить президентъ Абрагамовичь. Зо всѣхъ сторѣнъ кричать: „Прочь зъ такимъ президентомъ! Прочь зъ поліцією! Выкинути такого президента!“ — Абрагамовичь хоче щось говорити, але нѣчого не чути. Дашиньскій кричить: Ты старый лотре! Надаешь ся до криміналу! Нарушуешь законъ и право! Драбуго! — Абрагамовичь дзвонить, удѣляє напѣмнене Дашиньскому и говорить, що най послы не мають взгляду на его особу, бо вѣнъ вѣддає ся посламъ до диспозиціи безъ сторожи, але най пошанують мѣсце... Дашиньскій: Ты старый лайдаку! Драбуго! — Вольфъ свище на свиставцѣ, иншій гримають о пульты, такъ що не чути, якъ принято протоколъ зъ попереднього засѣданя. — Поліція зъ комісаремъ выйшла зъ салѣ. — Абрагамовичь хотѣвъ удѣлити голосу ґр. Штіркови до якои ь заявы, але крики не допустили. Въ сали свистъ, крикъ, метушня.

Въ тѣмъ часѣ Абрагамовичь удѣливъ двѣчи напѣмненя Вольфови а вѣдтакъ оголосивъ, що выключає его на три засѣданя и взыває его выйти зъ салѣ. Але Вольфъ не переставє свистати а зазывѣвъ не слухає, бо „се право не истнує, позаякъ повстало лайдацкимъ способомъ!“ Абрагамовичь прикликує поліцію и перерывае засѣданє. До салѣ входять поліцаѣ и силою выносять Вольфа зъ салѣ.

По тѣй пригодѣ Абрагамовичь являє ся на своѣмъ мѣсци. Тѣ самій крики. Дашиньскій: Ты старый лотре! Антісемітъ Майредеръ: И падлюко! Дашиньскій: Забирай ся до криміналу! — Абрагамовичь зновъ удѣляє голосу ґр. Штіркови, але се нѣчого не значить, бо страшный гамѣръ. Абрагамовичь дає двѣчи напѣмненє Дашиньскому, вѣдтакъ выключивши его на три засѣданя, прикликує поліцію, а самъ закрываючи засѣданє, сходить зо свого мѣсця. — Поліцаѣ и комісарь входять до салѣ. Дашиньскій до поліціи: Прочь зъ-вѣдси! Тутъ не ваше мѣсце! Комісарь: Чи се вы пос. Дашиньскій? Дашиньскій: Я выбраный 23.000 голосами посломъ! — Поліція хапає Дашиньского и выносить его зъ салѣ. На коридорѣ протестує Дашиньскій противъ сего насильства, а поліція вѣдставляє его ажь до самого выходу.

Третимъ наворотомъ являє ся Абрагамовичь въ сали. Тѣ самій сцены. Теперь пос. Шенереръ валить дощинкою пульту, а въ сали кличуть: Пфе! Abzug! По двохъ напѣмненяхъ выключає Абрагамовичь Шенерера на три засѣданя. Поліція входить а Шенереръ вымахуючи хустиною до ґалєрій, выходить зъ салѣ на чолѣ поліцаѣвъ, закомандувавши: Grad'aus Marsch!

Крамаржь выключає послѣвъ.

Віцепрезидента Крамаржа повитано такъ само якъ и Абрагамовича. Пѣдъ адресою Крамаржа посыпали ся докоры „свободолюбнымъ“ молодо-Чехамъ, а соціяльно-демократичній послы, котрій теперь розпочали кампанію, не добирали слѣвъ Передовсѣмъ ческій соціялісты ганьбили по чески Крамаржа.

Зачались двократній напѣмненя а вѣдтакъ выключуване послѣвъ серіями. По Штайнерѣ прийшла черга на Цінґра, Гибеша, Ресля и Бернера; — Крамаржь выписавъ на карточцѣ имена сихъ послѣвъ и передавъ ей Левицкому, а сей вѣднѣсъ поліціи. За хвильку вѣйшла поліція и повыносила выключеныхъ послѣвъ. Молодо-Чехи били оплески.

Въ сали остали ся ще прочій послы соціяльно-демократичній и зводили крикъ. Козакевичь до Крамаржа: Ты московскій поліцмайстре! Тутъ вахцимра, а не палата послѣвъ! — Ферквфъ: Робѣть собѣ що хочете, вы, льокаѣ Баденього! Шрамель: Наймиты! Зрадники люду! Выключайте всѣхъ! — Козакевичь: Забирайте ся до Буська, до Галичины, до пашалику Баденього. — По оголошеню выключеня послѣвъ: Рінґера, Козакевича, Ферквфа, Шрамля и Целєра, поліція силою вывела ихъ зъ палаты.

Здавало ся, що засѣданє могло бы теперь дальше вѣдбувати ся. Але що заносило ся на ще бѣльшій ексцесы, Крамаржь замкнувъ засѣданє. Думано, що буде можна вечеромъ вѣдбути засѣданє, але що на улицяхъ Вѣдня зачались вже були демонстраціи, то вѣдступ

лено вѣдъ сего намѣру. Слѣдуюче засѣданє палаты назначено на нинѣ, суботу, на 10-ту годину рано.

——

Подѣ въ парляментѣ залунали вѣдгомономъ на улицяхъ Вѣдня — а вчерашный день выповнили демонстрациі, на разѣ ще умѣркованій, студентѣвъ, котрій въ університетѣ укладали пляны походѣвъ демонстраційныхъ, и уличнои товпы, котра въ такихъ критичныхъ хвиляхъ завсѣгды найде ся пѣдъ рукою.

Передъ будынкомъ парляменту ждали бѣльшій громадки людей, но и коло полудня могли повитати тыхъ заступникѣвъ народу, що то ихъ поліція выносила на рукахъ зъ будынку. Соціялістъ пос. Бернеръ зъ пѣдбитымъ окомъ закликавъ голосно до товпы: „Такъ господарує поліція въ парляментѣ, зневажаючи послѣвъ люду!“ Рѣвночаснои выдалена публика зъ галєріи прилучила ся до демонструючихъ громадъ. Всѣ они въ походѣ прийшли передъ будынокъ університету.

А тамъ въ університетѣ вѣдъ ранного ранку шумѣло якъ въ улѣю. Вѣдбували ся наради, умы пѣдготовляли ся до публичныхъ демонстрацій. И теперь повитали студенты, вѣдкрывши головы, послѣвъ, котрыхъ товпа неначе несла на своихъ рукахъ. И всѣ разомъ пѣшли дальше походомъ черезъ улицѣ. Поліція кѣнна и пѣша розганяла ексцедентѣвъ, не пускала ихъ на деякій улицѣ, припирала до мурѣвъ, але все те вѣдбувало ся досыть спокѣйно, бо поліція мала на стѣлькы такту, що не добула оружя.

По полудни въ авли університетскѣй дальшій наради студентѣвъ. Ректоръ остерѣгавъ, щобы студенты не пускали ся на ексцесы. Пѣдъ вечѣръ закѣнчивъ наради одинъ зъ студентѣвъ такимъ зазывомъ: „Товаришѣ! Въ 1848 р. студенты були першими, що боролись за свободу. Покажѣмь и мы, що мы свѣдомій нашои поважнои задачѣ: Унятн ся за свободою и правомъ! Але передовсѣмъ задержѣмъ холоднокровнѣсть и заховаймо ся спокѣйно! Єсли вже мае потечи кровь академикѣвъ, то най поплыве за справедливу рѣчь! Ходѣмь на улицѣ!“

Въ походѣ взяло участь по-надъ 2000 студентѣвъ. Переходили они по-при парляментъ, ратушъ, мешканє Баденього и університетъ. Пѣдношено оклики въ честь Вольфа, ганьблено Люегера, Баденього, та спѣвано патріотичній пѣснѣ нѣмецкій. Поліція вѣдъ часу до часу напирала на студентѣвъ и предпринимала деякій арештованя: Се повтаряло ся ажь до пѣзнои годины вечеромъ. На загроженыхъ точкахъ, де задумали студенты демонструвати, н. пр. передъ мешканями Баденього, Абрагамовича, уставлено кордоны поліційній. Въ касарняхъ черезъ нѣч стояло поготѣвле войскове.

Зъ Градца доносять, що тамъ рѣвножь вчера вечеромъ вѣдбулись демонстрациі робѣтникѣвъ и студентѣвъ. На улицѣ выступило войско и розганяло демонстрантѣвъ. Пѣдъ вечѣръ покликано драгонѣвъ и тѣ угаияли по улицяхъ; бурмістръ запротестувавъ противъ такого заводженя ладу. О год. 12-тѣй въ ночи рознеслась вѣсть, що робѣтники зъ Вайцеровскои фабрики ваґонѣвъ въ Ґрѣнбурґу спѣшать до мѣста; напротивъ робѣтникѣвъ выслано баталіонъ пѣхоты босанцѣвъ.

Рѣвножь доносять зъ Хебу (Eger), що вечеромъ вѣдбули ся великій демонстрациі.

——

На засѣданю рады мѣста Вѣдня запротестовано противъ подѣй въ парляментѣ. Поодинокій сторонництва и віцебурмістръ Штробахъ поставили внесеня зъ протестами. Внесеня сесій такого змѣсту: „Зъ уваги, що въ наслѣдокъ ухвалы палаты послѣвъ на внесенє Фалькенґайна, допущено ся нарушеня законѣвъ, — взыває ся раду мѣску, щобы на найблизшѣмъ засѣданю здала справу, якій кроки мае рада мѣста Вѣдня розпочати, щобы привернути право и законъ.“

Нѣмецкій клюбы опозиційній ухвалили нехапати ся абстиненціи парляментарнои. Поступовцѣ ухвалили внести до прокураторіи жалобу на Баденього и Абрагамовича о злочинъ надужитя власти и публичного насильства, доконаный черезъ обмеженє особистои свободы.

Клюбъ італійскій порѣшивъ внести протестъ противъ способу ухваленя внесеня Фалькенґайна.

Про народне вѣче въ Гусятинѣ

котре вѣдбуло ся 11-ого с. м., пишуть намъ зъ Гусятинщины:

Заповѣджене вѣче вѣдбуло ся въ сали рады повѣтовои при дуже численнѣй участи селянъ и священникѣвъ нашихъ; явила ся такожь свѣтска интеліґенція обохъ народностій, цѣлый выдѣлъ повѣтовый и урядники. Засѣданє отворивъ о. Сев. Матковскій, а до президіи увѣйшли: о. Ник. Темницкій яко предсѣдатель, а господарѣ Стефаньскій и Василь Мотика яко заступники предсѣдателя, вкѣнци о. Витовдъ Бѣлиньскій яко секретарь. Староство выслало на вѣче комісаря Мілея. Скликанє сего вѣча выкликало рухъ въ повѣтѣ. Звѣстный п. Адольфъ Цеиьскій изъ Заболотова скликавъ бувъ на 10 ого с. м. зборъ до себе и тамъ ураджено, щобы въ вѣчу взяла участь рада повѣтова, и зѣ стороны выдѣлу вѣзвавъ до того своихъ сторонникѣвъ.

Першій рефератъ *о конечности просвѣты у селянъ и основаня філіи „Просвѣты“ въ Гусятинскѣмъ* мавъ о. Матковскій. Кромѣ референта промовляли пп. Косарчинъ, Иванъ Бобякъ и Гринько Чорнѣй [сей дуже удачными стихами]. По промовахъ ухвалено резолюцію: оснувати філію „Просвѣты“ и выбрано комітетъ, котрый мае заняти ся тою справою.

Другій рефератъ про *выборы до радъ громадскихъ* державъ о. Темницкій и поучавъ, въ якій способѣ переводити тѣ важній выборы, щобы до радъ и до зверхностій громадскихъ увѣйшли люде честній. По промовахъ п. Косарчина и иншихъ вѣче ухвалило: добре пильнувати выборѣвъ до радъ громадскихъ и заявило ся за тымъ, щобы вѣйта выбирала цѣла громада, а не рада, и щобы негѣдного вѣйта могла сама рада скидати зъ уряду. Референтъ выступивъ зъ „немилою“ для панѣвъ „повятовыхъ“ заявою, до котрои зобовязали его вѣчевики: „щобы выдѣлъ повѣтовый черезъ своихъ членѣвъ справджувавъ люстрациі переводженій люстраторомъ повѣтовымъ, бо тѣ в брехливій и въ блудъ впроваджують выдѣлъ“. О. Бѣлиньскій навѣвъ, що п. люстратора навѣть судъ покаравъ за неправду, яку выписавъ у своѣй люстрациі, а о. Матковскій пѣднѣсъ, що люстраторъ пѣдбурюзавъ людей, щобы не складали грошей на церковь въ Босирахъ и не посылали пѣдводы по священика.

Третій рефератъ про *економічне положенє* мавъ о. Матковскій. Слухателѣ дуже заинтересували ся, коли приступлено до справы подѣльности чи неподѣльности селяньскихъ грунтѣвъ. Остаточно вѣче приняло економічній резолюцін ухваленій на недавнѣмъ всенародномъ рускѣмъ вѣчу у Львовѣ [пѣсля реферату д-ра К. Левицкого] и выслано телеґраму до посла о. Дан. Танячкевича зъ просьбою, щобы заступивъ селяньство гусятиньского повѣта на селяньскѣмъ вѣчи у Вѣдни д. 14 с. м.

Потѣмъ наступила цѣкава справа. О. Вергунъ пѣднѣсъ неспростовану допись въ „Свободѣ“, де було подано, що въ *повѣтовѣмъ товариствѣ задатковѣмъ* выдають ся позички на цидулки вѣдъ фактора Вайзінґера [жида], а вѣдкидають ся просьбы тыхъ селянъ, що голосували на руского кандидата. А що директоръ того товариства п. Адольфъ Цеиьскій и тутъ на вѣчу, то може зволить сю справу пояснити. — Коли о. Вергунъ порушивъ сю справу, межи вѣчевиками пѣдняло ся голосне негодованє на господарку товариства задаткового, а п. Цеиьскій забравши слово, доливъ ще оливы до огню, почавши „po szlachecku“: „збрехала ґазета, збрехавъ ксьондзъ...“ Пѣднявъ ся крикъ: „прочь зъ нимъ! вонъ! маршъ! безъ выховання!“ Предсѣдатель ледви утихомиривъ нарѣдъ, удѣливши и Цеиьскому нагану. Вѣдтакъ маршалокъ ґр. Ґолуховскій забравъ слово въ справѣ докору, що тѣлько жидъ Вайзінґеръ дѣстае доставу камѣня на дорогу повѣтову, и почувъ ся тымъ докоромъ обиджений. Але о. Матковскій пояснивъ ему, що вѣчевики не винять его особу, але по-за его плечима а пѣдъ его фірмою дѣють ся рѣчи неумѣстній и противъ нихъ нарѣдъ пѣдносить протестъ. Тымчасомъ п. Цеиьскій, сильно пѣдорваный, почавъ выкрикати не конче приличными выразами, а нарѣдъ пѣднявъ крикъ, обурене не унимало ся — и предсѣдатель замкнувъ наради, внѣсши многолѣте цѣсареви и маршалкови за вѣдступленє салѣ. П. Цеиьскій, лютячись, сказавъ, що нѣбы-то вѣче скликано не для добра народу, а противъ его особы. Страхъ за велику держить себе парсуну! просто смѣшно! Правда, наробивъ вѣнъ „warcholstwa“ въ повѣтѣ, але нехай бы задоволивъ ся вже тою славою...

Комісарь п. Мілей кѣлька разъ пѣдникавъ ся упоминати бесѣдникѣвъ, але по поясненяхъ вѣдъ нихъ и вѣдъ предсѣдателя утихомирявъ ся.

Взагалѣ-жь взявши — вѣче вѣдбуло ся гарно, мѣсцевыми силами. Въ повѣтѣ вѣдчуває ся конечна потреба адвоката-Русина въ Коничинцяхъ або Гусятинѣ...

На вѣче прислали телеґрафічній привѣты пп. Федько Содомора зъ Беневы [голова Хлопскои Рады], о. Кисѣлевскій, Лукасевичъ и посолъ д-ръ Яросевичъ.

Зъ судовои салѣ.

Брага.

Першого дня розправы 23 падолиста по выльосованю и заприсяженю судьѣвъ присяглыхъ предсѣдатель пояснивъ справу осьякъ: Дня 5 мая с. р. довѣдали ся стражники скарбовій вѣдъ людей мечищѣвскихъ, що тамошный властитель дѣбръ Герш Горовіцъ продае людямъ брагу. Хотячи ся о тѣмъ чогось бѣльше довѣдати, вступили до тамошного господаря и трафіканта Семка Савчука, пытали его о то и списали з нимъ протоколъ. Другого дня рано пѣйшли они разомъ зъ начальствомъ громадскимъ до горальнѣ мечищѣвскои и тутъ застали передъ бражарнею богато людей зъ коновками, а надто здыбали двѣ коновки повнѣ браги. Двѣ бабы мали зъ брагою вже утечи и стражники не могли ихъ догонити. Зъ-межи решты людей записали собѣ кѣлькохъ, а иншій розбѣйшли ся. Зробили вѣдтакъ описъ чину и переслухали кѣлькохъ свѣдкѣвъ, котрій зѣзнали, що брали зъ горальнѣ брагу за квітами выставлеными т. зв. „ржонцою“ або самымъ Горовіцомъ. При тѣмъ горальникъ Рідеръ и касіеръ двѣрскій признали, що вѣдъ коли Горовіцъ продавъ часть волѣвъ опасовыхъ, давано людямъ брагу на село. По тѣмъ случаю зарядила ц. к. окружна дирекція скарбова слѣдство и заинтабулювала ся на добрахъ Мечищева зъ карою въ квотѣ 200.000 зр. Однакожь переслуханій въ тѣмъ слѣдствѣ свѣдки, зъ выимкою Семка Савчука зѣзнали, що не брали браги, а тѣлько якусь юшку. Наколи-жь Савчукъ обстаючи при своихъ зѣзнаняхъ заприсягъ ихъ, то обжаловано его о злочинъ фальшивого свѣдоцтва зложеного въ судѣ. Кромѣ того Савчукъ зголосивъ ся дня 4 серпня с. р. передъ комісаремъ доходово-скарбовымъ и подавъ кѣлькохъ свѣдкѣвъ на те, що Волько Стратінеръ и Фухсъ даютъ свѣдкамъ по 50 кр., щобы зѣзнавали на користь Горовіца, що не дѣставали браги а лише пополочину; черезъ те Савчукъ допустивъ ся очерненя, бо ц. к. прокураторія державна ввела була противъ тыхъ свѣдкѣвъ доходженє карне. — По тѣмъ выясненю приступлено до переслуханя обжалованого.

Семко Савчукъ, господарь зъ Мечищева, лѣтъ 40, засуспендованый вѣйтъ, караный карою 1 зр. за те, що ворожку палицею ударивъ, не почуває ся до вины, бо то, що зѣзнавъ передъ комісією скарбовою, в щирою правдою. Горовіцъ дававъ людямъ брагу на вѣдробокъ, а вѣнъ самъ бѣльше разѣвъ видѣвъ, якъ люде брагу зъ горальнѣ несли. До коновокъ не заглядавъ, але досыть було окомъ кинути на коновку, абы пересвѣдчити ся, що въ нѣй бувъ плынъ жовтавый, подѣбный до розчину тѣста. Несучій зѣставляли звычайно слѣдъ по собѣ на дорозѣ, бо брага выхлюпувала ся зъ коновки. Горовіцъ мае до него велику злѣсть длятого, що обстававъ за громадою. „Ще заки мене выбрано вѣйтомъ — говорить Савчукъ — видѣвъ-емь, що Горовіцъ поставивъ рогачку на громадскій дорозѣ. О тую дорогу бувъ процесъ громады зъ Горовіцомъ. Бувшій вѣйтъ говоривъ менѣ, що процесъ програный, але я тому не вѣрывъ, бо нѣхто не мѣгъ менѣ показати выроку. Зачавъ-емь за тымъ шукати и дѣйшовъ емь, що акты залягали въ повѣтовій радѣ щось бѣльше якъ 10 лѣтъ. Отже я вѣдгрѣбъ цѣлу справу. Громада выбрала мене повномочникомъ и я процесъ выгравъ, а Горовіцъ не тѣлько заплативъ кошты около 70 зр., але мусѣвъ ще зѣписовану дорогу привести до первѣстного стану. Потѣмъ выбрано мене начальникомъ. Горовіцъ впускавъ до потока громадского, де цѣла громада пила худобу, гноѣвку зѣ своеи волѣвнѣ. Громада терпѣла се, але я выступивъ противъ того и Горовіцови заборонено занечищати воду и мусѣвъ выбудувати каналъ. Зъ того и ненависть! Але Горовіцъ вѣдъ давна пасъ худобу на шкарпахъ дорѣгъ и засуваръ ровы, котрі громада мусѣла копати шарваркомъ. Я донѣсъ о тѣмъ до рады повѣтовои, а тая выслала свого инжінєра Сокульского; тѣлько-жь вѣнъ есть такожь лѣсничимъ у Горовіца, отже зробивъ реляцію, що то неправда. Я вынаиявъ кѣлькомъ господарямъ пасовиско на тыхъ шкарпахъ за грошѣ и вложивъ на нихъ обовязокъ, що мають ровы тѣ удержувати своимъ коштомъ въ добрѣмъ станѣ. Зъ того була така користь, що громада буде мати кѣлька риньскихъ за те пасовиско и вже не буде потребувала робити шарварку. Але Горовіцъ, яко делеґатъ рады повѣтовои, донѣсъ о тѣмъ радѣ повѣтовій и менѣ се заборонили. Коли нѣ, то нѣ! сказавъ-емь людямъ, що не вѣльно имъ пасти и не пасли. Але тѣлько Горовіцови вѣльно було пасти! Потѣмъ ухвалила рада громадска зробити Горовіцови ще оденъ процесъ о грунтъ, а мене зробили повномочникомъ. Не моя вина, що процесъ той громада програла. Рада повѣтова зробила менѣ кѣлька дисциплінароянъ — разъ навѣть мавъ я процесъ кримінальный, але все на нѣ-що. Вкѣнци засуспендували мене за розбране штахетѣвъ на старѣмъ гробѣ пок. дѣдича Червиньского и нѣбы за зневажене его. А то все неправда; впрочѣмъ оно належить до суду, а не до рады повѣтовои. Рѣчь була така: Мы поставили нову огорожу коло церкви и треба намъ було ще брамы. Тогдѣ о. парохъ каже до мене: „Отъ, розѣбрати часть тыхъ штахетѣвъ коло гроѣвця, бо и такъ буде розбирати ся церковь, то треба буде ихъ усунути“. Я казавъ те зробити ковалеви, але той не мѣгъ дати тому рады, и такъ залишили-сьмо. Що-до того, що актъ обжалованя менѣ закидує, мовь-бы я хотѣвъ чорнити, скажу, що я нѣкого не хотѣвъ чорнити, нѣ оскаржувати, а лише, якъ всѣ менѣ закидали брехню, хотѣвъ-емь выказати, що говорю правду, и подавъ комісареви те, що довѣдавъ-емь ся вѣдъ людей. О тѣмъ, що Горовіцъ дае людямъ брагу, знавъ я вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ; я знавъ, що то невѣльно, але не хотѣвъ-емь скарбовникамъ о тѣмъ доносити, бо сказали бы, що то роблю зѣ злости до Горовіца. Коли жь теперь прийшли до мене стражники до дому и пытали мене о то *пѣдъ секретомъ*, я имъ сказавъ, що знаю. При комісіи сказали менѣ, що буду присягати, то я мусѣвъ зѣзнавати правду. Що теперь всѣ повстали противъ мене, то знаю длячого; але маю въ Бозѣ надѣю, що правда выкрыє ся, бо я невиненъ.

Обжалованый представляє ся человѣкомъ просвѣченымъ, вѣдповѣдає смѣло и ясно, хоть видно, що пригнобленый. (*Д. б.*)

Переглядъ політичный.

Мадярскій дневники живо обговорюють нечуване въ парляментаризмѣ засѣданє р а д ы д е р ж а в н о и з ъ д 24. с. м. Pesti Hirlap каже, що теперь угодова провізорія може въ Австріи перейти лише при помочи парляментарного замаху, а въ такѣмъ разѣ неможлива рѣчь, щобы се не вѣдбило ся такожь на угорскихъ політичныхъ и парляментарныхъ вѣдносинахъ. Не маємо — каже — права мѣшати ся въ справы австрійскій, однако пѣддано бы се у насъ певно острѣй критицѣ, коли бы провізорія въ Австріи була довершена при помочи парляментарного замаху. Budap. Hirlap не мае надѣѣ, щобы провізорію можна перевести въ Австріи въ парляментарнѣй дорозѣ. А коли се не удасть ся, то треба буде установити новый законъ для управильненя вѣдносинъ Угорщины до неконституційнои Австріи. Pesti Naplo уважае за рѣчь неможливу, щобы угорске правительство довше придивляло ся безчинно вѣденьскимъ подѣямъ. По остатныхъ выпадкахъ нѣхто не може надѣяти ся, щобы ґр. Баденьому удало ся перевести провізорію. Угорске правительство мусить вкѣнци выступити зъ своими проектами до самостѣйного упорядкованя справъ. N. Pester Journal звертае увагу на те, що вже лишь оденъ тыждень може угорске правительство ждати безъ страху, що и въ Угорщинѣ може дѣйти до поважныхъ заколотѣвъ. Орґанъ сторонництва независимыхъ Függetlenség каже, що его сторонництво въ разѣ, коли бы въ Австріи провізорію не переведено въ конституційнѣй дорозѣ, ужие всѣхъ заходѣвъ, щобы державноправне становиско Угорщины упорядковано на пѣдставѣ персональнои уніи. Коли бы бар. Банфі мавъ выступити зъ иншими проектами, то сторонництво независимыхъ готово имати ся крайнои обструкціи.

Подане вчера коротке справоздане зъ засѣданя комісіи угорскои делеґаціи, на котрѣмъ міністеръ Каляй дававъ пояснення що-до Б о с н ы и Г е р ц е ґ о в и н ы, доповнимо ще деякими подробицями зъ бесѣды міністра. На доказъ, що окупаційна управа не тѣлько не утискае Сербѣвъ, але навѣть ихъ попирае, навѣвъ міністеръ Каляй такій приклады: Передъ окупаціею було въ Боснѣ и Герцеґовинѣ около 200 церковъ, а зъ того часу поставлено 162 новыхъ, 56 зреставровано, а 156 заосмотрено параментами, и то все на кошть правительства. На платню для высшого духовеньства выдало правительство вѣдъ р. 1878 до 1896 709.000 зр., на будову и реставрацію церковъ 268.000 зр., на иншій запомоги 733.000 зр. Крѣмъ того заложено зъ краевыхъ фондѣвъ семинарію, удержувану зъ тыхъ же фондѣвъ. Гадка заложеня православнои семинаріи в заслугою правительства; але церковна громада въ Сераввѣ таки не хотѣла зъ своеи стороны причинити ся нѣякими жертвами до того заложеня, такъ що правительство мусѣло заложити семинарію деннде. Поволи вызначає ся православнымъ душпастирямъ конґруу, котра выносить 200 300 зр.; такожь и православній катихиты у всѣхъ державныхъ школахъ дѣстають платню державну по 100 – 300 зр. рѣчно. Для ґімназіяльныхъ ученикѣвъ, котрі пѣзнѣйше мають ити до семинаріи, заложено 72 державній стіпендіи.

Тыхъ кѣлька датъ навѣвъ міністеръ Каляй, щобы выказати неслушнѣсть жалобъ, поданыхъ въ звѣстнѣмъ пропамятнѣмъ письмѣ, зъ якимъ передъ двома роками приѣздила до цѣсаря серѣска депутація зъ окупованыхъ краѣвъ. Дальше перейшовъ міністеръ до справы мостарскои, въ котрѣй пѣзнѣйше ѣздила друга депутація до цѣсаря. Церковна громада въ Мостарѣ мала въ р. 1895 спѣръ зъ своимъ митрополитомъ. Обѣ стороны удали ся до правительства. Міністеръ признавъ тогдѣ слушнѣсть митрополитови и велѣвъ громадѣ пѣддати ся тому рѣшеню. Але громада постановила выслати до цѣсаря депутацію. Правительственный комісарь не тѣлько не протививъ ся тому, але ще и застановивъ рѣшене міністра ажь до порѣшеня справы цѣсаремъ. Тымчасомъ громада цѣлый рѣкъ не спѣшила ся зъ высыланѣмъ депутаціи. Ажь въ грудни мин. року выбрала ся депутація до Вѣдня, але не хотѣла вже вносити своихъ жалобъ окремо, тѣлько разомъ зъ жалобами попередноі депутаціи. Жалобы тѣ вѣдкинено, а засто-

новлене рѣшенѣ міністра мало бути выконане; а коли тому церковна громада опирала ся, тогдѣ ей розвязано. Правительство оказало въ тій справѣ досыть поблажливости. Міністеръ уважає те все за достаточный доказъ, що окупаційна управа не выступає ворожо противъ православного сербского населеня, але противно оказує для него рѣвну прихильность, якъ и для всѣхъ иншихъ верствъ и вѣроисповѣдань. Православнї Серbы не тѣлько мають въ краю релятивну бѣльшость, але они є такожь добрымъ и трудящимъ народомъ [пор. poczciwy ludek!), и длятого самого тѣшать ся опѣкою правительства. Є мѣжь ними — закѣнчивъ міністеръ — декотрї, що, не знаю чому або, лѣпше скажу, не хочу знати чому пускають ся на манѣвцѣ и радї бы такожь свій народъ на манѣвцѣ звести; але народъ по бѣльшій части не иде за ними, чимъ дає доказъ свого здорового хлопского розуму. Той фактъ — каже міністеръ — анѣ мене анѣ босаньску управу не зведе зъ нашои дотеперѣшнои дороги, а босаньске правительство буде православныхъ и дальше такъ само охороняти и дбати о нихъ добро, якъ доси.

НОВИНКИ.

— **Мученица церковця руска.** Зъ Ляшокъ мурованыхъ [деканата старосѣльского, перемыскои епархіи] пишуть намъ: Просимо помѣстити ласкаво въ „Дѣлѣ“ ось-таку тяжку пригоду руского пароха и его парохіянъ у власнѣй вѣдъ дѣдѣвъ-прадѣдѣвъ одѣдиченѣй церквѣ:

Въ церквѣ въ Ляшкахъ мурованыхъ не було доси иконостаса. Вправдѣ ще 1815 р. одна невѣста, Анна Крамарка, жертвувала на иконостасъ 50 зр., якъ о тѣмъ записано въ актахъ парохіяльныхъ, але грошѣ тій зужито на вѣскъ и другї потребы, а иконостаса якъ не було, такъ и не думавъ нѣхто о нѣмъ ажь до послѣдныхъ рокѣвъ. Въ 1894 р. записала Анна Зюнцюра, парохіянка ляшецка, 100 зр. на церковь, а якъ бувъ початокъ, то вже можна було думати о поставленю иконостаса — лише думати, бо приступити до дѣла було страшно, понеже тутешнї латинники, вѣдъ коли нинѣшный пароxъ о. Иларіонъ Туна прийшовъ на парохію, все вѣдгрожували ся, що не дадуть поставити иконостаса. Але выразный приказъ бл. п. Еп. Іоана Ступницкого, выданый ляшецкому парохови ще 1877 р., додавъ о. Тунѣ вѣдвагы приступити до дѣла. Маючи малый фондъ, не можна було замовляти щось лучшого, а передовсѣмъ ходило о то, щобы бувъ иконостасъ. Лучило ся, що въ Великій Сушици ставили новый иконостасъ, то о. Туна просивъ, щобы пароxъ за малу жертву вѣдступивъ свій иконостасъ нашій церкви. Коли въ лютѣмъ 1897 р. спроваджено той старый иконостасъ, кс. Гузика зъ Старои-соли и тутешныхъ латинникѣвъ якъ бы горячою водою попаривъ. Доносили до рѣзныхъ властій, писали на о. Туну, що ставляючи иконостасъ понищивъ старинности, котрыхъ тутъ не було и нема. Хочь о. Туна тогдѣ иконостаса не ставивъ, бо той старый не бувъ вѣдповѣдный, все-таки ц. к. староста Пуницкій зѣ Старого-мѣста прислав жандарма зъ вѣйтомъ и о. Туна мусѣвъ церковь имъ отворити и дати все оглянути. Жандармъ осмѣливъ ся навѣть прийти до закристіи и заборонити що-небудь въ церквѣ робити. Потѣмъ пріѣхавъ заступникъ консерватора п. Александеръ Чоловскій зѣ Львова и оглянувши церковь орѣкъ, що церковь не есть, якъ писали, зъ XVI ого вѣку, и що тутъ можна ставити иконостасъ, бо нѣчо не псує ся. Противъ заборони ставства ставити иконостасъ внесла перемыска Еп. Консисторія представленє до ц. к. намѣстництва ще въ мартѣ с. р., а пароxъ о. Туна ѣздивъ кѣлька разъ до консерваторѣвъ, писавъ до п. Шараневича, щобы въ старостві вѣдкликали заборону, бо вѣнъ [пароxъ] ставить иконостасъ. П. Шараневичь порадивъ предложити плянъ и пѣслати до консерватора п. Вербицкого. О. пароxъ зробивъ се. Будучи у него лично а не заставши его дома, зоставивъ просьбу о вѣдкликанє заборони. Такожь пѣславъ консерваторови приказъ Епископа въ оріґіналѣ, щобы мали бачнѣсть, а не доводили пароха до крайности. Але даремно! Консерваторы пѣдержуючи несправедливѣ претенсіи латинникѣвъ до рускои церкви, не вѣдкликали заборони, а пароxъ мусѣвъ уважати лишь на присягу зложену Епископови и его приказъ выконати.

Ажь ось, въ самій серединѣ роботы, приходять дня 18 с. м. три жандармы присланї ц. к. старостою Пуницкимъ въ асистенціи вѣйта Леона Янусевича зъ приказомъ застановити въ церкви роботу при загрозѣ арештованя. О. пароxъ, щобы запобѣгти авантурѣ а може и пролитю крови, уважавъ за вказане послухати вѣзвання жандарма и пѣйти до церкви застановити роботу. Але жандармамъ выдало ся за довго чекати на приходствѣ, отже прийшли за пароxомъ до церкви. Зваживши, що не чекали анѣ 10 мінутъ на его поворотъ зъ церкви, а пѣйшли за нимъ, було се для пароха и для майстрѣвъ дуже болюче. Правда, жандармы нѣчого не говорили, а все таки всѣ въ церквѣ трясли ся и повыходили зъ церкви въ асистенціи жандармѣвъ. Парохіяне, крайно огорченї и роздразненї. Щобы зарадити недоли, о. пароxъ телеґрафувавъ до міністра-президента, до Епископа, писавъ до посла о. Танячкевича, потѣмъ выславъ урядовою дорогою донесенє до Еп. Консисторіи, донесенє до прокураторіи скарбу, щобы выточила ц. к. старостѣ провізоріяльный процесъ за нарушенє въ спокійнѣмъ уживаню церкви и за наряженє ей на страту що-найменше 1000 зр. Чи то все що поможе, побачимо... Але грѣхъ бы було не подати нашои тяжкои пригоды до прилюднои вѣдомости — и мы се нинѣ чинимо. Нехай свѣтъ знає, нехай знають и будущї покоління...

— **Управляючій Совѣтъ общества взаимн. кредиту „Вѣра“** товариства зареєстрованого зъ ограниченою порукою въ Перемышли, рѣшивъ на засѣданю дня 17 н. ст. падолиста с. р. 2% податокъ рентовый вѣдъ вкладокъ щадничахъ и вѣдъ вкладокъ на рахунокъ бѣжучій оплачувати за вкладникѣвъ изъ своихъ фондѣвъ.

— **Загальнї зборы товариства „Львѣвскій Боянъ“** вѣдбудуть ся въ пятницю 3-ого н. ст. грудня с. р. о годинѣ 6-ій вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ Ринокъ ч. 10. І. пов. На порядку дневнѣмъ: 1) Справозданє зъ дѣяльности выдѣлу за рѣкъ 1896/7. — 2) Справозданє касове за той часъ. — 3) Справозданє контрольнои комісіи. — 4) Выбѣръ головы, дирігента и выдѣлу. — 5) Внески членѣвъ. Вѣдъ выдѣлу товариства „Львѣвскій Боянъ“, у Львовѣ 26 падолиста 1897. *Волод. Шухевичь* голова. *О. Весоловскій* секретарь.

— **Придане для двохъ дѣвчатъ-сиротъ по священикахъ перемыскои епархіи.** „Народный Дѣмъ“ у Львовѣ розписує конкурсъ на двѣ премія зъ фонду бл. п. Михаила Лисикевича, пароха Кропивника нового, дрогобицкого деканата, по 262 зр. 50 кр., призначенї для дѣвчатъ, котрї є сиротами по священикахъ перемыскои епархіи, не мають нѣякого маєтку и ведуть ся морально. До поданя треба долучити 20-крейцарову марку на оплату почты при зворотѣ документѣвъ. Речинець вносити поданя кѣнчить ся зъ днемъ 30 н. ст. сѣчня 1898 р.

— **Огнѣ.** Зъ Скалатщины пишуть намъ: О пѣвночи зъ 17 на 18 с м. выбухъ огонь въ Бѣркахъ малыхъ и знищивъ вѣсѣмь господарствъ, а зъ нихъ лишь одно було обезпечене на малу суму. При сѣмъ пожарѣ згорѣвъ господарь Казимиръ Томковичь шукаючи дѣтей въ хатѣ [а дѣти були вже зъ хаты утѣкли]. Причина огню невыслѣджена, хоть дехто каже, що огонь выбухъ зъ хлѣва, куды одна господиня зсыпала попѣлъ, и имовѣрно зъ того пѣйшло знищенє людскои працѣ на кѣлька тысячь вартости. — Зъ Буковины пишуть намъ: Дня 25 с. м. згорѣвъ до тла въ Димцѣ хутѣръ секретаря Кобиляньского, вѣтця писательки Ольги Кобиляньскои. Причиною огню було те, що сусѣдній дѣти, забавляючи ся зъ кѣткою, привязали ѣй до хвоста жарѣючій вугликъ и пустили. Кѣтка запалила стодолу а вѣдтакъ згорѣло цѣле хутѣрне господарство п. Кобиляньского. Шкода выносить понадъ 6000 зр., а обезпечена була лишь на 2000. Жаль, що се стрѣнуло старика дуже заслуженого для Руси буковиньскои, котрый свого часу выбудувавъ церковь въ Кимполюнзѣ, ширивъ руске слово и руску справу словомъ и дѣломъ, належавъ до рускихъ товариствъ и доси держить ся крѣпко свого. — Въ Схѣдници згорѣли дня 24 с. м. три жидѣвскї домы, въ однѣмъ згорѣвъ галянтерійный склепъ жида Ляхса. — Въ Щавници згорѣло 12 будынкѣвъ, мѣжь ними два належачї до краківскои академіи наукъ.

— **Міністеръ Ґутенберґъ** [зъ причины парляментарныхъ пригодъ вѣденьскихъ] вѣдкликавъ свій пріѣздъ на торжество отвореня шляху державнои зелѣзницѣ Ходорѣвъ-Пѣдвысоке.

— **Вѣдъ Вп. Родины п. Антонія Иваницкого зъ Цуциловa одержуємо се письмо:** Були, є и будуть на свѣтѣ люде, котрї чигають лишень на нагоду, щобы оклеветати, обчорнити, и то звычайно безъ найменшои причины и пѣдставы, хотяй-бы и найчестнѣйшого человѣка. Однакъ о скѣлько низше стоить вѣдъ такихъ людей той „приятель“, котрый не вагав ся оклеветати и обчорнити публично небѣщика, за котрымъ могила ледви що заперла ся, и котрый не годенъ вже самъ оборонити ся, обчорнити память одного зъ найчестнѣйшихъ людей и зъ найлѣпшимъ серцемъ, котрый цѣле свое житє живъ и трудивъ ся не для себе, але для добра другихъ, нѣколи не усувавъ ся вѣдъ жадныхъ обовязкѣвъ горожаньскихъ, чого найлѣпшимъ доказомъ є, що въ рукахъ своихъ лучивъ одинацять рѣзныхъ урядѣвъ, человѣка, якимъ бувъ бл. п. Антоній Иваницкій, властитель дѣбръ и почтмайстеръ въ Цуциловѣ. Якъ такого „приятеля-дописувателя“ назвати и осудити, нехай осудять тї всѣ, котрї довше або лишень и коротше знали покійного, нехай осудять тій сироты, котрымъ покійный не одну сльозу отеръ и для котрыхъ бувъ правдивымъ опѣкуномъ-батькомъ, нехай осудять всѣ тій сусѣды, котрї такъ численно, вразъ изъ Достойнымъ Духовеньствомъ, зѣбрали ся въ день похорону покійного, щобы вѣддати ему остатну прислугу и теплою сльозою попращати ся зъ найлѣпшимъ батькомъ, опѣкуномъ, приятелемъ и сусѣдою. Передъ всѣми тыми покійный не потребує оправданя, для чужихъ же и незнакомыхъ есть справа тая цѣлкомъ байдужною, длятого мы и не вдаємъ ся въ подрѣбне вѣдпиранє закидѣвъ, зробленыхъ покійному, и такъ теперь якъ и въ будучности не уважаємо за гѣдне памяти такого человѣка, якимъ бувъ покійный и якихъ теперь вже такъ мало есть на свѣтѣ, боронити въ часописяхъ. Бо такій люде не потребують оборони; ихъ боронить цѣле житє не змазане найменшою плямкою, ихъ боронить загальне поважанє за житя а память и тепла згадка по смерти, яку лишають по собѣ. Хотѣли бы сьмо ще лишь успокоити дописувателя о долю вѣрителѣвъ покійного, котрый лишивъ ще на стѣлько, щобы ихъ цѣлковито заспокоити, и можемо запевнити дописувателя, що зѣ свого маєтку певне ихъ заспокоювати не буде. — *Родина покійного.*

[Прим. Ред. Помѣщаючи повыше письмо, мы зъ своеи стороны, не маючи найменшого намѣру чи Покійникови чи его Родинѣ въ чѣмъ-небудь ухибити, додаємо, що дотычна звѣстка попала ся черезъ недоглядъ, якій при роботѣ редакційній, вымагаючій поспѣху, лучає ся въ кождѣмъ дневнику, дасть ся зрозумѣти и оправдати.]

Ріхтера скринки зъ камѣничками до будовы осягнули такъ величаве усовершенє, що всѣ родичѣ, безъ огляду на те чи вже мають таку скринку чи нѣ, повинні зажадати якъ найскорше богато илюстрованого цѣнника тыхъ скринокъ, щобы пѣзнати зъ него и важну новѣсть и нову товарискy забаву „Якоръ“. Треба написати звычайну кореспондентку до F. Ad. Richter & Cie. Wien. I. Operngasse 16, а хорошій кольорованый цѣнникъ надѣйде вѣдворотно за дармо и оплачено. При закупнѣ треба у власнѣмъ интересѣ вѣдкидати яко неправдиву кожду скринку незаосмотрену фабричною маркою „Якоръ“.

— Добре средство домашне. Межи средствами домашными, якій звычайно уживають ся яко натиране усмиряюче бѣль и усуваюче при перестудахъ и т. п, займає перше мѣсце Liniment. Capsici comp. выготовлюване въ лябораторіи Антики Ріхтера въ Празѣ. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку пѣзнати по звѣстнѣмъ червонѣмъ якорѣ.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

О. Левъ Войтовичь, консисторскій совѣтникъ, парохъ въ Смѣльнику, деканата яслиского, упокоивъ ся дня 24 н. ст. с. м. въ 61 роцѣ житя а 37-ѣмъ священьства. В. є. п.!

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ засѣданє парлямэнту тревало коротко. О годинѣ 10 опозиційній послы пѣднесли крикъ: Отворити засѣданє! Де Абрагамовичь? де поліція? О год. 10·20 увѣйшовъ Абрагамовичь. Почались крики: „Вонъ зрадникъ державы! най бѣльшій брехунъ въ Австріи!“ На лѣхтарнѣ зъ ними!“ Пос. Яросевичь: „Кровію галицкихъ хлопѣвъ обагренї ваші руки!“ На Абрагамовича кидають паперами, перевертають міністерскій фотелѣ, свищуть на пищавкахъ. Крики: „Тутъ не галицкій выборы! польскій обманець!“ Яросевичь [на Баденього]: „Онъ стоить президентъ міністрѣвъ, що командувавъ стрѣляти въ рускихъ хлопѣвъ!“ Зъявляє ся Крамаржь. Крики: Прочь зъ поліцаємъ! Середъ страшного крику, спѣву и свисту Абрагамовичь перерывае засѣданє.

Дашиньского поліція арештувала при входѣ до парляменту и понесла его на рукахъ. Вольфови удало ся вѣйти до салѣ. Спроваджено поліцію. Въ сали почала ся бійка о Вольфа. Крамаржь оголошує, що засѣданє замыкає. Коли слѣдуюче, не знати.

Въ университетѣ страшна бійка. Поліція кѣнна и пѣша розганяє товпу зъ 10.000 людей и обсадила всѣ входы до университету. Студенты кидають въ поліцію крѣсла и склянки. Поліція вдираєсь въ университетъ. Студенты забарикадували брамы. Богато раненыхъ и арештованыхъ

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 27 падолиста. Цѣсарь выѣхавъ вчера рано до замку Вальзе до своеи доньки архикнягинѣ Маріи Валеріи.

Будапештъ 27 падолиста. Опозиція сой мова ладить ся до обструкціи, бо уважає австрійскій парлямэнтъ за незаконный.

Атены 27 падолиста. Армія грецка має бути реорґанізована при помочи заграничныхъ офіцирѣвъ; одинъ зъ высшихъ офіцирѣвъ европейскихъ має зѣстати командантомъ школы кадетѣвъ.

Парижъ 27 падолиста. Въ войсковыхъ кругахъ кажуть, що ґенералъ Мерсіе, котрый бувъ пѣдчасъ процесу Дрейфуса міністромъ вѣйны, мавъ и теперь заявити, що є переконаный о винѣ Дрейфуса, такъ що и ревізія процесу нѣчого иншого не выкаже.

Надѣслане.

Заведенє ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 7—52

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. І. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенія електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. І.

ЛИТІЄ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12, дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитківъ заосмотрена кухня.

79 65—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

MATTONI'S GIESSHÜBLER (IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етікету зъ червонымъ орломъ припоручає яко охорону противъ частыхъ фальшовань

МАТТОНІОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

ПАСАЖЬ ГАВСМАНА

І. АЛЬВѣВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь довкола свѣта.

Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричній порушеня при особнѣмъ денномъ и нѣчномъ освѣтленю.

Вѣдъ 28/11 до 3/12 є до побаченя:

„НЕАПОЛЬ“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починає ся нова серія. 278 1—1

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ житєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленій примѣрники продають ся по 35 кр.

Ученика зъ ґімназіи або семинарія потребую заразъ до науки двохъ хлопчикѣвъ зъ народныхъ школъ на цѣлый рѣкъ. Зголошеня на адресу: Александеръ Осадца гр. кат. пароxъ въ Окнѣ п. Городенка. 383 4—4

ФАБРИКА

цукрѣвъ десеровыхъ и гербатникѣвъ

ведена на способѣ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львѣвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

приторучає:

½ кільо знаменитыхъ Цукрѣвъ десеровыхъ 1 зр.

½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевій 80 кр.

½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1·20 кр.

½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр

½ кільо Гербатникѣвъ Варшавскихъ *недорѣвнанои доброты, загально хваленій* 80 кр

½ кільо Кармелькѣвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь приторучає рѣзній иншій выробы, все свѣжій у великѣмъ выборѣ за опакованє нѣчо не числю. Коробки картоновій **gratis**.

283 —[20—?]

Цѣкавій рѣчи

Дуже интересній оріґінальный фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскѣшній каталоґъ 30 кр. [за порто, закрытій] або зъ 50 великими взорцями, не мініатуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 6-10

EDGAR RAYMOND

Turin Italia.

ТУТКИ цилиндровый 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель и порошокъ на катаръ

зъ

St. Georgs-Apotheke

Wien, V/2 Wimmergasse 33

выготовлюваній вѣдсля лѣкарскихъ приписовъ, **добродѣйній для орґанѣвъ вѣддыховыхъ, выдѣлюючій флеґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобѣтъ въ шиѣ, — Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 50 кр., почтою о 50 кр. бѣльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высилає ся почтою.**

St. Georgs-Apotheke, Wien, V/2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у антикаря Міколяша.

Уважати на охоронну марку антики св. Юрія.

Инсератъ вытяти и заховати

382 4—?

ВЖЕ МОЖНА ПОЛУЧИТИ

ІІ-гій выпускъ

Бібліотеки музикальной

о. М. КОПКА

въ Перемышли

ІІ-гій выпускъ [на два мужескій або дитинячій голосы]: 1) „Тропарь Рождеству“ 2) „Єлицы“ и 11 колядъ.

Цѣна 15 кр.

І-шій выпускъ: св. Литургія по 20 кр. есть еще на складѣ.

405 3—5

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вóдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 54—?

Незвычайно
дешево и елѣгантно выконує стампілѣ, гербы, монограмы, емблемы, печатковѣ марки, таблицѣ литѣ и гравірованѣ, печатки до ляку и всякѣ роботы, входячѣ въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизелерства
Артистичне заведенє
А. Зігмана
Львовъ, Сикстуска 14.
407 1—4

Реальнóсть
кóлькадесять-морґова пóдъ дуже користными услóвями до спроданя. Близша вѣсть: Poste restante Козова Ч. 54.
411 1—3

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальнѣ анґлійскѣ бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглублено шлюфованѣ выострены, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфованѣ зр. 1·50 а ¾ вглублено шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.
Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.
Вытягъ зъ многихъ подякъ *зъ одного дня.*
Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскичъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичѣ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.
2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнóвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичь парохъ. 410 1—5
Подóбно пишуть Всч. Отцѣ:
2/10 97 Левъ Шапковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о сбóъ зъ рóзныхъ кругóвъ.

Якъ загально звѣстно в Ріхтера
якорнѣ скринки зъ камѣнчиками до будовы
найлюбѣйшою забавою дѣтей.

Се одинока забавка, що тревало приковує до себе увагу дѣтей и она по кóлькохъ днѣхъ не йде въ кутъ.
Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своеи высеко выховуючои вартостн и солѣдного выконання в найзнаменитшимъ дарункомъ.
Они взагалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.
Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки заосмотренѣ охоронною маркою „Якоръ“.
ОСТОРОГА! Звѣстнѣ НАСЛѢДУВАЧѢ нашихъ одиноко правдивыхъ скринокъ зъ камѣнчиками до будовы змагають ся впровадати публику въ блудъ тымъ, що называють нашъ славный оріґінальный выробъ за дорогимъ. Такимъ неправдивымъ бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порóвнаня нашъ илюстрованый цѣнникъ, а накидуванѣ въ такій грубо валѣзливый и брудный способъ ихъ величавѣ скринки зъ камѣнчиками рѣшучо вóдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотренѣ охоронною маркою „Якоръ“ скринки зъ камѣнчиками до будовы є правдивѣ.
Послѣдне вóдзначене: Липскъ 1897. **золотый медаль.**
F. Ad. Richter & Cie.
перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣнчиками до будовы.
КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien. ФАБРИКА: XIII/1 [Hietzing]. Rudolfstadt [Thür], Olten, Rotterdam, London, New-York 215 Pearl-Street. 412 1—?
НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣнныку.**

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав
Дроґерія пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітулька № 3.** 3

НАЙБÓЛЬШИЙ ВЫБÓРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручав Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

Юліянъ Соликъ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
ПОРУЧАЄ ВСЯКІЙ РОДЫ
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескѣ и дамскѣ пóсля найновѣйшихъ фасонóвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкóры у всѣхъ родахъ поодинoко и гуртовно, а такожь Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Матеріи найновѣйшѣ на верхи въ найбóльшомъ выборѣ.
Цѣны умѣрены, сталѣ.
244 **Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ.** 28—20
Також ъ ба раты мѣсячнѣ. *Також ъ ба раты мѣсячнѣ.*

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперóвъ державныхъ и льосóвъ. Зголошеня до: LUDWIG QESTERREICHER, VIII Deutsch-356 gasse 8, BUDAPEST. 6—10

Найделікатнѣйшѣ ґіґієнічнѣ
ПАРИСКѢ ТОВАРЫ ҐУМОВѢ
поручае для санітариныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вóдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарóвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достáвець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 9—?
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

ВСѢЛЯКѢ КУПОНЫ
и
выльосованѣ цѣнныѣ паперы
выплачує
безъ потрученя провізіи або коштóвъ
КОНТРОА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вóддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковóмъ.
374A 26—0

Знана вóдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерóвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народóвка, Dziennik, Szczutek, Карпатóвка, „Дябедъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренóвка и т. и. горѣвки упривілееванѣ и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджений.
Одиноке жередло въ краю для пп. антикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вóльного вóдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровію не шкóдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улица Галицка ч. 1. 4912 4·2—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамóвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
ОБУВИ МУЖЕСКОЙ, ДАМСКОЙ И ДЛЯ ДѢТЕЙ
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
мае честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе ОБУВѢ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зó всякого рода шкóръ, якъ: Обувѣ мужескѣ и дамскѣ, такожь чоботы зъ холявами тревалѣ, надмѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вóдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѣ, всякѣ ґумовѣ приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѣ замѣсцевѣ замовленя выконуе въ можливо найкоротшóмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ ласкавѣ взгляды и поручаючись на дальше, остаю въ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Яримовичь,
332 8—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

УЧИТЕЛЬ ґрганъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденикъ педаґоґічно-науковый, выходить вóдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вóрменьска ч. 2 Преднята на цѣлый рóкъ 3 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пóсля довжины и величины каюты якъ и пóсля скорости и елєґанції парохода.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бóль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.
Просимо жадати того 355 6—39
загально любимого средства домового
все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.
Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ПЕЧѢ зелѣзнѣ по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12·—, 16·—. Мединіґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Пристанки до печóвъ и ґарнітуры до комнатóвъ
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелíхи и т. п. власнѣ выробы
продае по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
въ своѣй ново устровнóй торговли
у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2
Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентóвъ анѣ похатныхóвъ не высылаемо.* 77 32—52

ЄДЖТЕ на снѣданє / на обѣдъ / на вечерю

Quäker Oats
найздоровшій американьскій продуктъ меленого вóвса.
БОГАТО ПОЖИВНѢЙШИЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосóвъ вóдпадае всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.
Въ орігінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дóстати у всѣхъ *торговляхъ корѣныхъ, делікатесóвъ* и *дроґеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 6—20

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. **Папѣръ зъ фабр. Чорлиньскои.** **Зъ друкарни Института Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Іоакима Гроница**

Ч. 261. Львовъ, Понедѣлокъ 17 (29) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

ОГОЛОШЕНЄ.

Літературно-Науковий Вістник.

Видає

НАУКОВЕ ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Редакційний комітет: **Олександер Борковський, Михайло Грушевський, Осип Маковей, Др. Іван Франко.**

Відповідає за редакцию **Михайло Грушевський.**

Редакция і адміністрация: у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Літературно-Науковий Вістник

виходить 1 дня кождого місяця с. ст. почавши від 1898-ого року, книжками коло 12 аркушів (близько 200 сторін) друку великої вісімки. Перша книжка вийде ще в кінці грудня 1897 р.

ПРОГРАМА:

I. Оригінальна белєтристика і переклади найбільш інтересного і важного з чужих літератур: повісти, оповіданя, драматичні творы й поезиї.

II. Оригінальні і перекладені статї про найважнійші здобутки вселюдської науки і наш науковий рух.

III. Критично-літературні студиї з нашого і чужого письменства.

IV. З літератури й житя: хроніка літератури й культурного житя українсько-руського народу в Австриї і Росиї.

V. Огляди літератури й культурного житя в сьвітї словяньскім і загально-людськім.

VI. Бібліографія.

Редакция постарає ся скупити літературні сили з цілої України-Руси і сотворити з „Вістника“ відповідний культурний орган для цілого нашого народу, тим більше, що з кінцем року 1897-ого перестають виходити Зоря і друга літературна часопись Житє і Слово, иньших же літературних видавництв у нас немає, і наша часопись зістанеть ся одинокою.

Редакция при тім все буде мати на увазї інтереси широких кругів читачів, подаючи найбільш живе, інтересне, нове з оригінальної і перекладеної белєтристики, популярно і живо написані наукові і літературні огляди. Читач найде в „Літературно-Науковім Вістнику“ ріжнородну, інтересну і користну лектуру.

Річна передплата може бути оплачена в трох ратах: 3 сїчня н. ст. 3 зр., 3 цьвітня н. ст. 3 зр., 3 серпня н. ст. 2 зр.; хто пропускає речинець рати, тому передплата обраховуеть ся як піврічна або чвертьрічна (за піврік 5 зр, чверть року 2·50).

Передплату приймає: Адміністрация Літературно-Наукового Вістника у Львові при ул. Академічній ч. 8. 2—3

Димісія ґрафа Баденього.

Вчера, въ недѣлю, пополудни выйшли два надзвычайнй додатки урядовой Wiener Zeitung, першій додатокъ о год. 3-тій а другій о год. 8-ій вечеромъ.

Першій додатокъ оповѣстивъ отсе вѣдручне письмо цѣсарске:

„Любый ґр. Бадені! Чую ся спонукованымъ зарядити вѣдроченє рады державнои ажь до дальшого розпорядженя. Вѣдень д. 28 падолиста 1897. Францъ Іосифъ т. р. Бадені т. р.

Другій додатокъ вечѣрный оголосивъ слѣдуюче оповѣщене:

„Є. Вел. Монархъ зволивъ найласкавѣйше принятй доручену ему вѣдъ ґр. Баденього димісію цѣлого кабінету и поручивъ найласкавѣйше міністрови Ґавчови утворене нового кабінету.“

Такъ отже нема вже бѣльше нѣ кабінету ґр. Баденього нѣ его самого. Довѣре монарха, на котрѣмъ ґр. Бадені опиравъ такъ довго свое правительство, вѣдвернуло ся въ послѣднѣй хвили вѣдъ него, и цѣсарь принявъ его димісію. Подѣ послѣдныхъ днѣвъ: нарушене конституціи и поваги парляменту, верховодство скрайныхъ елементовъ, демонстраціи на улицяхъ мѣста Вѣдня, — все те зробило ґр. Баденього неможливымъ.

Димісія ґр. Баденього наступила несподѣвано, бо навѣть въ кругахъ найблизшихъ до правительства и ґр. Баденього не приходило нѣкому на гадку, що справа такъ скоро — а заразомъ такъ природно — буде розвязана. Коло польске, не перечуваючи нѣчого, вѣдрочило свои наради въ недѣлю въ полудне до слѣдуючого дня, а тымчасомъ не стало вже міністра-rodaka на чолѣ правительства.

Въ руки цѣсаря — се вѣдчувала якъ опозиція такъ и бѣльшѣсть правительственна — треба було зложити дальшу долю бѣжучихъ подѣй. Атмосфера ставала чимъ разъ душнѣйша: въ парляментѣ соціяльна демократія показала, якъ на нарушене законовъ можна вѣдповѣсти грубою силою, а зновъ на улицяхъ Вѣдня, Градца и ческо-нѣмецкихъ мѣстъ появили ся першй вѣщуны революціи... Цѣсарь прискоривъ свѣй приѣздъ до Вѣдня и принявъ на довшѣй авдіенціи ґр. Баденього. Правительство — пѣсля впевнень рептільнои прасы — заняло бѣльше якъ коли-небудь передъ тымъ непохитне становиско. Тымчасомъ по другѣй авдіенціи у цѣсаря въ недѣлю рано вѣдбула ся нарада міністровъ, котрои наслѣдкомъ було вже лишь пѣдписане поданя о димісію. Вѣдповѣдь на се поданє наступила до двохъ годинъ, и оповѣщена зразу приватно а вѣдтакъ публичнымы оголошенями усмирила умы демонструючихъ товпъ по улицяхъ Вѣдня.

Міністеръ бар. Ґавчь перенявъ на себе обовязокъ утворенія нового кабінету. Новый кабінетъ маѣ мати характеръ урядничій и заняти ся передовсѣмъ полагодженемъ бѣжучихъ справъ: провізоріи угодовои и буджетовои. До середы мабуть удасть ся бар. Ґавчови порозумѣти ся зѣ сторонництвами. Зъ дотеперѣшныхъ міністровъ лишать ся въ новомъ кабінетѣ крѣмъ бар. Ґавча ще лишь міністеръ оборони краевои Вельзерсгаймбъ и міністеръ зелѣзниць Ґутенберґъ. Міністры: Бадені, Бѣлиньскій, Рітнеръ, Ґлянцъ, Ґляйспахъ и Лѣдебуръ не вѣйдуть въ складъ нового кабінету. Якъ зачувати, опозиція нѣмецка готова вволити волю нового правительства (ухвалити провізорію) пѣдъ трема услѣвями: 1) Іех Фалькенгайна уважає ся не истнуючою; 2) змѣняє ся президію палаты; 3) цофає ся розпорядженя языковй Єсли що-до сихъ точокъ осягне ся порозумѣнє, то палата послѣвъ могла бы вѣдбути засѣданє коло 8—10 грудня и ухвалити повысшй справы. Въ противнѣмъ разѣ наступило бы мабуть розвязане парляменту.

—

На вѣсть о димісіи ґр. Баденього вѣддыхнули лекше всѣ, котрымъ добро австрійскои державы лежить на серци, котрй ставлять законъ и право высше по-надъ самоволю и безправнѣсть, котрй не можуть зъ легкимъ серцемъ придивляти ся нарушеню конституціи и потоптаню найбѣльшихъ правъ горожаньскихъ. Тяжкій камѣнь, що давивъ грудь, покотивъ ся зъ гукомъ... у безвѣсти.

Передъ двома роками покликано ґр. Баденього на вызначне становиско президента міністровъ. Пѣднявъ ся сего тяжкого обовязку не тѣлько не пѣдготованый, але що ще гѣрше, адеморалізованый своєю попередною службою публичною. Бо урядоване ґр. Баденього на становиску галицкого намѣстника, почислене ему въ заслуги, було въ дѣйстности якъ найгѣршою для него рекомандаціею и школою. Ладъ, якій пѣдъ его управою мавъ бути заведеный въ галицкѣй адміністраціи, показавъ ся на дѣлѣ досыть проблематичнои вартости [примѣровъ досыть!], и коли бы не було въ Австріи давнои на нѣмецкѣмъ бюрократизмѣ вышколеной машины адміністраційнои, то певне польско-баденѣвска система адміністраційна зазначилась бы була сумными фактами. А що-жь доперва говорити о політичныхъ заслугахъ и здѣбностяхъ, доказаныхъ... risum teneatis... въ квестіи польско-рускѣй. Сей майстерштікъ ґр. Баденього показавъ ся нужденнымъ партаєтвомъ, котре въ Галичинѣ выкликувало смѣхъ пожалованя, а нѣякимъ чиномъ не повинно було уходити мѣрою здѣбностей мужа державного. Однакъ ґр. Бадені мимо численныхъ промахѣвъ вже въ першихъ дняхъ свого урядованя мавъ щастє и тѣшивъ ся повнымъ довѣремъ монарха.

Нарѣдъ рускій запротестувавъ сейчасъ въ першѣй хвили противъ вѣддаваня кермы правительства въ руки ґр. Баденього, остерѣгъ народы австрійскй передъ хитрою політикою сего мужа державного, передъ его засадами етичными и моральными, — а для доказу правды вказавъ на галицкй выборы соймовй и на раны на своѣмъ народнѣмъ орґанізмѣ. Громадна депутація, выслана народомъ рускимъ до стѣпъ престола монаршого, вернула зъ нѣчимъ, бо ґр. Бадені давъ монархови „свои“ информаціи о подѣяхъ галицкихъ. Тй информованя короны ґр. Баденімъ мають такожь свою исторію...

Ґр. Бадені, вывѣнованый довѣремъ мѣнарха, мавъ вѣльну руку въ дѣланю, и коли-бъ вѣнъ бувъ руководивъ ся засадами морали політичнои, то мѣгъ бы неодно осягнути. Але тыхъ засадъ у него не було. Прийшли выборы до рады державнои и ґр. Бадені не мѣгъ перемочи себе; вѣнъ мусѣвъ „робити“ выборы. Потекла кровь, баґнеты жандармовъ прошили грудь руского хлѣбороба. Небавомъ при нѣмецкихъ демонстраціяхъ въ Хебѣ зновъ приказано поліціи и жандармамъ заводити ладъ. Вкѣнци выслухавши въ кульоарахъ парляменту рапорту комісаря поліціи, впровадивъ ґр. Бадені сотку жовнѣровъ поліційныхъ до салѣ нарадъ парляментарныхъ, щобы выкидали на силу опозиційныхъ послѣвъ. Жандармы при выборахъ, и поліція въ парляментѣ, — въ критичныхъ хвиляхъ розпорядженя цѣсарскй пѣсля §. 14 основныхъ законовъ — отсе образъ, якій конституція зачала прибирати пѣдъ кермою ґр. Баденього и... Давида Абрагамовича. Ще лишь одинъ крокъ, а вже або революція на улицяхъ Вѣдня або завѣшене конституціи. Вѣдъ сихъ страшныхъ евентуальностій и наслѣдковъ охоронила Австрію воля монарха, котрый не мѣгъ довше надѣляти своимъ довѣремъ чоловѣка, що допровадивъ Австрію надъ берегъ пропасти.

Якъ вельми важну ролю вѣдгравала въ цѣлѣй ситуаціи політичнѣй особа самого ґр. Баденього, видно вже хочь бы зъ того, що товпы ексцедуючій по улицяхъ Вѣдня усмирили ся на вѣсть о димісіи ґр. Баденього. Опінія публична зачала уважати ґр. Баденього причиною всего лиха и невѣдрадныхъ вѣдносинъ політичныхъ, а ґр. Бадені немовь нарокомъ старавъ ся оправдати сей осудъ. Хотѣвъ бути шефомъ поза-парляментарного правительства и хочь теперь вже мавъ за собою бѣльшѣсть, котра поважилась покликати собѣ и ґр. Баденьому на услуги поліцію, то таки не мѣгъ утримати ся. Конституціоналізмъ и пошанованє права побѣдили. Цѣсарь, принявши димісію ґр. Баденього, успокоивъ всѣхъ щирыхъ горожанъ австрійскихъ, що найвыше ихъ добро не буде имъ вѣдобране. Цѣсарь показавъ політикамъ зѣ школы Бадені-Абрагамовичь, що дорога спасати Австрію не веде пѣдъ заслоною баґнетовъ жандармскихъ и пікельгавбъ поліційныхъ.

Дивнымъ чудомъ двѣ однаковй подѣе припали разомъ зъ важными хвилями управы ґр. Баденього. Ґр. Бадені обнимавъ керму правительства пѣдъ проклономъ и тяжкимъ закидомъ за галицкй выборы соймовй, — ґр. Бадені уступає вѣдъ управы въ часѣ, коли противъ него стоить внесене на обжалованє за галицкй выборы до рады державнои. И зъ одныхъ и зъ другихъ закидовъ ґр. Бадені не оправдавъ ся, а теперѣшнй процесы повыборчій показали, де глядати морального виновника всѣхъ надужить выборчихъ. Случай допомѣгъ ґр. Баденьому, що безпосередно усунувъ ся вѣдъ наслѣдковъ акціи пѣднятои нашими независимыми послами, але мимо того вина его не зменшає ся и буде мечемъ Дамокля надъ его головою. Такъ скомпромітованый чоловѣкъ якъ ґр. Бадені повиненъ разъ на завсѣгды усунути ся вѣдъ публичного житя.

Бо хто-жь заплаче по ґр. Баденімъ? Хиба тй, що зъ рукъ его повдягали на себе льокайску лібері, бо они знають, що коли пана проганяють зъ дому, то льокаѣвъ тровлять собаками. Але у тои породы людей бываѣ часомъ спеціяльна етика; они готовй впрошувати ся на службу до другого пана та предкладати свои вѣрнй услуги. Карки тыхъ людей вже такъ зѣгненй въ дугу зъ льокайскои службы, що не годнй выпростувати ся, навѣть коли бы мали до сего нагоду. Може се зъ такои породы людей и нашй баденюки? Заждѣмъ, а побачимо.

Справы парляментарнй.

Вѣдъ нашого дописувателя зъ Вѣдня одержали мы таке письмо:

Вѣдень 27. XI. год. 6. веч.

Сегоднѣшне засѣданє палаты послѣвъ замкнено на жаданє провѣдниковъ лѣвицѣ, котрй удали ся до Баденього и зажадали, щобы справу подати цѣсареви до вѣдомости и порѣшеня.

Цѣла лѣвиця була сегодня рѣшена дати ся поліцівю выпровадити зъ парляменту — очевидно и *всѣ три рускй независимй послы.* Однакъ до того не прийшло. Консеквенцій выпровадженя сотки послѣвъ зъ парляментарнои салѣ перестрашивъ ся вже навѣть такій грубошкѣрникъ, якъ ґр. Бадені зѣ своимъ Абрагамовичемъ. Поліцияны вынесли зъ салѣ тѣлько одного Вольфа середъ сценъ роздираючихъ душу. Вольфа кинено до вязницѣ! Мѣжь Поляками и Чехами настала страшна констернація. Якъ зъ-разу радували ся, коли Бадені спровадивъ до парляменту поліцію и якъ поліцияны таскали опозиційныхъ послѣвъ зъ салѣ, такъ теперь поспускали носы и очи... Впровадженемъ поліціи до парляменту зогидили они имя славяньске, самй вырвали собѣ зъ-пѣдъ нѣгъ грунтъ етичный, допустили ся простого зломаня и подоптаня закона — и тымъ чиномъ вѣддали увесь парлямент соціялістамъ.

Въ сѣй хвили, коли се пишу, выглядають коридоры въ парляментѣ якъ-бы яка касарня поліційна. Одній поліцаѣ сидять рядомъ на лавкахъ, другй дрѣмають а пікельгавбы поперехилювались имъ на бакиръ...

Революція въ парляментѣ перенесла ся вже на улицю.. Публика всякихъ становъ снуе ся улицями и тысячами громадить ся въ страшнѣмъ роздразненю и розъяреню. Студенты кидають крѣзь вѣкна университету крѣслами и плювачками въ поліцію... Поліція уганяе по мѣстѣ и тратуе кѣньми.

Ажь теперь уже конець der polnischen, Badenischen Wirtschaft!

Годѣ передвидѣти всѣ консеквенціи теперѣшныхъ подѣй. Можна допускати, що молодо-Чехи въ своѣмъ краю дѣстануть въ

лобѣ а заступлять ихъ старо-Чехи та радикалы чи соціялісты. Коли-бы Бадені — замѣсть уступити, а се я уважаю за певне — — схотѣвъ теперь розвязати раду державну, то певно дѣставъ бы, замѣсть пятнацять щонайменче пятьдесять соціялістѣвъ...

Хитрѣ галицкѣ шляхтичѣ хотять теперь ратувати ся тымъ, що внѣвняють всѣхъ и вся, нѣбы-то они за lex Falkenhayn не голосували .. Однакъ се имъ не поможе. Нѣмцѣ на нихъ страшенно розъярені, а слава галицкихъ выборѣвъ стала вже такъ широкою — справдѣ европейскою, що мабуть не знайдесь на будуще міністеръ справъ внутрѣшныхъ, котрый бы поважився ся повторити Баденѣвскѣ кровавѣ выборы на галицкѣй Руси... Зъ поважного мѣсця довѣдавъ ся я, що *галицкій намѣстникъ кн. Санґушко бувъ завѣзваный до Вѣдня и мавъ авдѣнцію у цѣсаря въ справѣ внесеного посломъ Окуневскимъ обжалованя ґр. Баденього за галицкѣ выборы.*

Цѣсарь приспѣшивъ свѣй поворотъ до Вѣдня — вертає завтра...

——

Засѣданє рады державнои въ суботу мало такій перебѣгъ: О год. 10 мін. 20 явивъ ся на сали президентъ палаты Абрагамовичь. На сали повстає шаленый крикъ и свистъ. Богато послѣвъ громадить ся передъ лавою міністрѣвъ. Президентъ вѣдкрывае засѣданє. Крикъ и свистъ не устає. П. Лєхеръ кричить: „Закличте поліцію!“ Президентъ дзвонить. На него кличуть: „Забирайтесь!“, „Кличте поліцію!“, „Де поліція?“ Мѣжь тымъ свищуть и трублять на трубахъ. Вѣдзываютъ ся голосы: „Вы — найбѣльшій брехунъ зъ цѣлои Австріи! Нехай выносить ся президія! Вы всѣ зрадники державы! На лѣхтарню зъ вами!“ П. Ярославичь кричить: „Кровь галицкихъ хлопѣвъ ще не змыта зъ вашихъ рукъ, а тутъ те саме броите! Вы убійники!“ П. Лєхеръ: „Лайдакъ! Лайдакъ!“ П. Кінманъ: „Такъ можете переводити польскѣ выборы, але не засѣданє парляменту!“ П. Ґресль: „Вы польскѣ шахраѣ!“ — Тымчасомъ свищуть, трублять, бють въ пульты, рѣжуть запятками въ пѣдлогу. П. Ярославичь: „Тамъ стоить президентъ міністрѣвъ, той командантъ, що велѣвъ стрѣляти галицкихъ хлопѣвъ; теперь спроваджує войско до парляменту!“ П. Померъ (до президента): „Выносѣть ся! Вы не гѣдні тутъ сидѣти, вы — убійникъ парляментаризму!“ П. Ярославичь: „Вы ганьбите идею славяньства, неволите всѣ народы!“ Гукъ, стукъ, крикъ, свистъ, трубленє не устають; президентъ перерывае засѣданє на 20 мінутъ. Въ часѣ перервы являє ся на сали п. Вольфъ. За хвилю приходять два поліційнѣ урядники зъ вѣддѣломъ поліцаѣвъ и выпроваджують Вольфа. О год. 11 мін. 35 входить віцепрезидентъ Крамаржь и замыкае засѣданє, заявляючи, що письменно повѣдомить послѣвъ, коли вѣдбуде ся слѣдуюче засѣданє.

Таке справоздане зъ засѣданя подае урядова Reichsraths-Correspondenz. N. fr. Presse подае до того ще деякѣ иншѣ спостереженя. Разомъ зъ през. Абрагамовичемъ появивъ ся на сали такожь ґр. Бадені. Повитавъ ихъ крикъ: „Hinaus! Fort!“ и справдѣшна котяча музика: деякѣ послы почали трубѣти на трубахъ, свистати на трамваевыхъ свиставкахъ; оденъ принѣсъ свиставку, що наслѣдує цвѣрѣнькане пташнѣ. Ґр. Бадені, поговоривши зъ польскими послами, забравъ ся геть. Тогдѣ декотрѣ польскѣ послы стали конферувати зъ антісемітами, котрѣ заняли мѣсця передъ трибуною президента; мабуть хотѣли ихъ склонити, щобы уступили ся вѣдтамъ, але даремно. Зновъ появивъ ся ґр. Бадені и розмовлявъ зъ п. Ярорскимъ и мін. Рітнеромъ. Въ тымъ вѣдкрывъ Абрагамовичь засѣданє. Въ тѣй хвили кинувъ хтось кулю паперу въ сторону президента, а другій кинувъ каламаръ, котрый за сидженемъ президента розбивъ ся, ажь атраментъ поливъ ся по марморовѣй стѣнѣ. Абрагамовичь стоявъ хвилю, зложивши руки навхрестъ. Опбсля вѣдѣйшовъ, коли музика ставала чимъ разъ страшнѣйша. Его родаки обступили его, ґратулюючи, а п. Козловскій поцѣлувавъ его въ одно и друге лице. Коли Абрагамовичь вѣддалився ся, наставъ спокѣй. Въ тымъ явивъ ся на сали п. Вольфъ. Вѣнъ прийшовъ неспостереженый поліцією заднымы дверми. Вже ажь въ будынку пѣзнавъ его оденъ слуга, а потому поліційный агентъ, и хотѣли его задержати, але се имъ не удало ся. На сали повитали Вольфа гучными окликами и тушомъ на трубкахъ. Незадовго вѣйшовъ комісарь поліціи зъ якими двацятьми поліцаями и насилу забрали Вольфа зъ салѣ до бѣчнои комнаты; тамъ списано зъ нимъ протоколъ и приарештовано его за злочинъ публичного насильства, тому що опиравъ ся поліціи, коли его хотѣли вывести.

Въ часѣ перервы скликавъ д-ръ Люегеръ провѣдниковъ лѣвицѣ на коротку нараду, по котрѣй вѣнъ зъ пп. Ґросомъ и Гофманомъ-Велєнгофомъ удали ся до Баденього, щобы ему заявити ухвалу лѣвицѣ, що теперь повиненъ вѣдрочити раду державну. Опбсля самъ д-ръ Люегеръ сказавъ Баденьому, що середъ такого стану рѣчей не ручить за спокѣй Вѣдня.

Тымчасомъ на улицяхъ панувавъ незвычайный рухъ. Вже коло 9. годины зрана було повно людей передъ парляментомъ; посередъ нихъ сильнѣ патролѣ поліція. Товпа чимъ разъ росте. Въ середину впадають кѣннѣ поліціянты. Пѣдъ однымъ упавъ кѣнь, другій упавъ зъ коня; але жадному не стало ся нѣщо. Хвилями мусѣвъ трамвай ставати, бо не мѣгъ переѣхати. Передъ 11. год. явивъ ся въ товпѣ п. Дашиньскій. Роботники хопили его на руки. Могло тогдѣ бути 5—6 тыс. народу. Поліціянты пѣшѣ и кѣннѣ впадають мѣжь товпу. Люде розказують, що Дашиньскій упавъ роббтникамъ зъ рукъ, такъ що мало его не потратовано. Такъ само громадили ся студенты въ університетѣ; коло університету такожь повно народу и поліціи. Кѣлькохъ поліціянтѣвъ вѣйшло до університетского будынку и приарештовано кѣлькохъ студентѣвъ.

Цѣлый ранокъ въ недѣлю выповнили демонстрациі по улицяхъ Вѣдня. Роббтники перетягали улицями передъ будынокъ парлямен ту и судъ карный, пѣдносячи окліки въ честь Дашиньского и Вольфа. Наразъ надлетѣли въ ґальопѣ гузары и зачали розганяти людей. Товпы розбѣгли ся, при чѣмъ не оббйшло ся безъ калѣцтва и арештованъ, але зновъ збирали ся въ иншихъ точкахъ мѣста.

Вѣсть о вѣдроченю парляменту, розширена по улицяхъ, не успокоила товпы. Ажь коли о год. 4-тѣй по полудни Люегеръ, вертаючи зъ бурґу и переѣзджаючи улицями голосивъ всѣмъ и всюды, що „Бадені димісіонованый“, товпы зачали розходити ся. Замѣсть ворожихъ окликбвъ, занотовано веселѣ пѣснѣ, а о год. 6-тѣй улицѣ Вѣдня прибрали звычайный видъ. Посла Вольфа выпущено на волю о год. 8-бй вечеромъ.

Переглядъ політичный.

Буджетова комісія австрійскои делєґаціи приняла по довгѣй дискусіи ординарію и екстраординарію войскового буджету. Въ дебатѣ забирали голосъ референтъ Вальтерскірхенъ, Поповскій, Думба и міністеръ войны Крітґамеръ. Опбсля довѣрочно раджено надъ додатковымъ кредитомъ въ высотѣ 7·5 міл. зр. на войсковѣ выдатки зъ р. 1897 (на Крету и взагалѣ на справу всходну). По основныхъ выясненяхъ міністра войны принято той додатковый кредитъ безъ дискусіи. Опбсля референтъ Думба зложивъ справоздане и прелімінарь міністра заграничныхъ справъ; принято одноголосно. Міністеръ войны мѣжь иншимъ пояснювавъ на запытання, що вже выготовлено проэктъ рейонового закону въ мѣсцевостяхъ укрѣпленыхъ и вже доручено его обомъ президентамъ міністрѣвъ. Такожь выготовлено проэктъ нового войскового кодексу карного, а теперь радить надъ нимъ тѣснѣйша комісія. Доставы для войска дѣстають ся по можности дрѣбнымъ промысловцямъ. Войскова адміністрація старає ся о те, щобы жовнѣрѣ частѣйше дѣставали теплу вечерю. Рѣвноправнѣсть народностей у войску в рѣчь, що розумѣе ся сама собою. Кождый офіцеръ мусить до трехъ лѣтъ выучити ся мовы, уживаной жовнѣрями того полку, въ котрѣмъ служить. Однорѣчнѣ охотники, котрѣ не здадуть приписаного испыту, мусять служити другій рѣкъ; и того припису годѣ змѣнити.

Въ звязи зъ подѣями въ вѣденьскѣмъ парляментѣ зайшли въ пятницю поважнѣ розруси въ Градци. Вечеромъ зѣбрали ся студенты и роботники и пѣшли передъ памятникъ цѣсаря Іосифа, освѣтленый бенґальскими огнями. Тутъ выголошувано промовы. Звѣдти пѣшли передъ поліцію и уладжено котячу музику. Потому удали ся передъ мешкане памѣтника и выправлено демонстрацію. Вырушило босаньске войско, щобы зробити ладъ. Наставъ мѣжь кѣлькатысячною товпою страшенный крикъ. Оденъ професоръ університету промовивъ до студентѣвъ, упоминаючи ихъ, щобы розбѣйшли ся домѣвъ. Въ редакціи католицкого дневника Volksblatt повыбивано вѣкна. Зъявила ся кавалєрія и баталіонъ пѣхоты. Лучило ся богато покалѣчень и арештованъ. О пѣвночи наспѣла вѣсть, що идуть на мѣсто роббтники зъ поблизькои фабрики ваґонѣвъ. Противъ нихъ вырушивъ баталіонъ войска. Въ суботу розруси повторили ся и тревали вѣдъ полудня по за пѣвночь. Застрѣлено одного чоловѣка, а кѣлькохъ людей ранено. Богато людей арештовано. Недѣля проминула спокѣйно.

Въ Празѣ и въ Хебѣ такожь выправлено въ суботу демонстрациі, хочь и не такій, якъ въ Градци.

——

Два, выходячѣ въ Парижи россійскѣ органы Nord и France оголошують въ справѣ австрійско-россійского порозумѣня таку рѣвнозвучну ноту: Вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ богато говорить ся о порозумѣню мѣжь Россією и Австрією въ справѣ Туреччины; отже мусимо подати пояснене того факту, котрому приписують бѣльше значѣне, нѣжь вѣнъ мае. Россія є лишь зъ одною державою, зъ Францією, звязана урочистымъ договоромъ. Але сей союзъ, опертый на рѣвности всѣхъ важныхъ интересѣвъ обохъ державъ и на повнѣй згодѣ ихъ поглядѣвъ на всѣ великѣ мѣжнародні справы, не може бути перешкодою, щобы котрый-небудь зъ обохъ союзниковъ не мѣгъ, коли схоче, порозумѣти ся зъ якою иншою де жавою, що належить до иншои політичнои ґрупы, въ якѣйсь поодинокѣй або и въ якѣйсь загальнѣй політичнѣй справѣ. Россія и Франція могли бы порозумѣти ся зъ якою иншою державою въ окремыхъ справахъ, и черезъ те не звѣльнилась бы тѣсна звязь, котра ихъ лучить, а кожде окреме перемінаюче порозумѣне — розумѣе ся само собою — було бы пѣдпорядковане великимъ интересамъ, котрі ихъ лучать.

Справа Драйфуса стануда у Франціи чи не на першѣмъ мѣсци, и не безъ слушности, бо стає она чимъ разъ цѣкавѣйшою. Якъ доносять, ще въ часѣ процесу Драйфуса писавъ цѣсарь Вільгельмъ до тогдѣшного президента републики Казимиръ-Періеръ, заґучаючи своимъ цѣсарскимъ словомъ, що Драйфусъ не є зрадникомъ. Коли Драйфуса мимо того засуджено, скориставъ Казимиръ-Періеръ зъ найблизшои нагоды и уступивъ Слѣдство, котре теперь веде ся зъ майоромъ Естергазимъ, не выяснило ще справы; але взагалѣ уважають его за винуватого. Важнымъ свѣдкомъ мае бути полковникъ Пікаръ, бувшій шефъ информаційного бюра въ міністерствѣ войны. Той полковникъ мавъ свого часу передъ однымъ высокимъ офіциромъ ґенерального штабу казати, що Драйфусъ невиненъ; а коли той офіцеръ рѣшучо вѣдперъ тоту замѣтку, мавъ Пікаръ сказати: „Я-жь тои справы не заберу зъ собою до гробу!“ Незадовго опбсля перенесено его до Тунісу. Отже доносять, що того полковника вѣзвано на слѣдка, и вѣнъ вже приѣхавъ до Марсилія, вѣдки просто удавъ ся въ дорогу до Парижа. Тымчасомъ переведено ревізію въ его помешканю въ Парижи. Зѣзнання Пікарта, якъ надѣють ся, мають выказати вину Естергазого.

——

Въ пятницю раненько прибувъ полковникъ Пікаръ до Парижа; на него ждали вже два офіцеры въ цивільнѣй одежи и зъ ними удавъ ся вѣнъ просто до войсковои команды. Майже до полудня переслухувавъ его слѣдчій судья ґенералъ Пелієе; опбсля сконфронтовано его зъ Естергазимъ и переслухувано ще разомъ обохъ зъ пѣвтора годины. Зѣзнання Пікарта держать ся въ тайнѣ, а здогады о нихъ суть дуже рѣзнородні.

Найновѣйшѣ вѣсти заперечують, мовь бы цѣсарь Вільгельмъ вдававъ ся коли небудь въ справу Драйфуса. За те Figaro оголошуе листы Естергазого до якогось майора, котрого имена поки-що не подае. Въ тыхъ листахъ Естергазы являє ся завзятымъ ворогомъ Франціи. Въ однѣмъ пише, що Нѣмцѣ незадовго зроблять ладъ зъ Французами. Въ иншѣмъ называе французку армію безстыдною и каже, що перейде въ турецку службу. Ще въ иншѣмъ пише, що тота голота не варта одного выстрѣлу. Коли бы — каже — сегодня сказано менѣ, що упаду, побиваючи Француѕбвъ, то почувавъ бы я себе найщасливѣйшимъ. Або зновъ пише: „Я готовъ допустити ся навѣть великого злочину, щобы тѣлько пѣмстити ся за кривду. Собадѣ я не зробивъ бы кривды, а мѣгъ бы велѣти вымордувати сто тысячѣвъ Французѣвъ и т. и. Листы тѣ мають находити ся въ рукахъ слѣдчого судьѣ, котрый провѣрює ихъ автентичнѣсть.

——

На другій рѣкъ буде Італія обходити 50-лѣтный ювілей конституціи, и вже теперь роблять приготовленя до того обходу. Розходить ся тѣлько о те, котрого дня обходити те свято. Одні промавляють за днемъ 4. марта, бо того дня проголошено въ р. 1848 піємонтскій статутъ; иншѣ потягають за днемъ 8 мая, бо тогдѣ першій разъ зѣйшли ся обѣ палаты парляменту. А що мѣжь одными и другими не може прийти до згоды, то будуть имовѣрно святкувати оба тѣ днѣ, першій въ Туринѣ, а другій въ Римѣ.

НОВИНКИ.

— **Не може скѣнчити ся одинокій повыборчій процесъ** зъ повѣта бучацкого противъ Ивана Курпелы изъ Зеленои о злочинъ зъ §. 179., на доносъ комісаря Марцинкевича. Въ суботу 27-ого с. м. зачала ся була зновъ розправа передъ судьями присяглыми въ Станиславовѣ и зновъ, — а то вже по разъ третій — вѣдрочено ей. Хѣдъ розправы бувъ такій: Головный обтяжаючій свѣдокъ комісарь Марцинкевичь не явивъ ся, бо, пѣсля свѣдоцтва староства, хорый. Зъ тои причины внѣсъ д-ръ Косъ, щобы розправу вѣдложити, бо и передше зъ тои причины самъ трибуналъ узнавъ за вѣдповѣдне розправу вѣдрочити. Але трибуналъ снмъ разомъ рѣшивъ вести розправу безъ Марцинкевича — на пѣдставѣ его зѣзнань въ донесеню и въ слѣдствѣ. Въ слѣдъ за тымъ переслухано обжалованого Курпелу, вѣдчитано доносъ и зѣзнаня комісаря Марцинкевича, а дальше переслухано другого головного свѣдка прокураторіи вѣйта зъ Зеленои Матѣя Островерху. Але сей свѣдокъ не зѣзнавъ нѣчого анѣ трохи обтяжаючого въ тѣмъ напрямѣ, якъ то списавъ комісарь Марцинкевичь. — Островерха зѣзнавъ, що комісарь дѣйстно хотѣвъ *конче*, абы Островерха бувъ выборцемъ противъ волѣ всѣхъ правыборцѣвъ и самого Островерхи. Курпела не казавъ до комісаря „ты“, але „ты пане“. Руками махавъ Курпела якъ звычайно, але не грозивъ, бувъ спокѣйный. Щобы Курпела казавъ: „насъ въ Бучачи навчили, якъ маемо ся тримати“ та що „будемо видѣти, хто дужшій“ и поклику „гей хлопцѣ сюды!“ того всего Островерха не чувъ. — Тогды трибуналъ зробивъ перерву, а вернувши оголосивъ: „Зъ причины, що головный свѣдокъ доводовый Матѣй Островерха не зѣзнавъ нѣчого въ тѣмъ напрямѣ, якъ то подае комісарь Марцинкевичь, мусить комісарь явитись особисто, або, сли вѣнъ дѣйстно хорый, мусить бути его донесене в зѣзнане въ Бучачи заприсяжене, и длятого справу вѣдрочує ся“. P. S. Въ доносѣ Марцинкевича стоить мѣжь иншимъ: „Starałem się wszelkiemi siłami dójść źródła wichrzenia, czy to księża, jak w drugich powiatach.. ale nic pozytywnego, tylko zdaje się *burzący się chłopi ufają na tutejszego notaryusza*“. [Нотаремъ въ Бучачи есть Русинъ п. Кость Телишевскій.]

— **Ще разъ пригадуемо**, що конституючій зборы „Пѣдгѣрскои Спѣлки“, товариства для ведення торговлѣ безрогами, вызначенѣ на день *8 грудня* рано, и просимо такъ тыхъ, котрі вже приступили, якъ и тыхъ, котрі ще до того дня приступлять, щобы на тыхъ зборахъ *конче* явились, а то въ уваги, що рѣшати ся буде важна справа с. в. выбѣръ рады управляючои и головного комітету контрольного. Всякѣ письма и грошѣ до дня 8. XII. просить ся посылати на адресу: М Кушнѣръ, начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ. — *Вѣдъ Комітету „Пѣдгѣрскои Спѣлки“.*

— **Зъ Городенщины пишуть намъ**: Въ 256 числѣ „Дѣла“ занотовано було въ новинкахъ на пѣдставѣ телеґрафічнои звѣстки, що при выборахъ до рады повѣтовои въ Городенцѣ перейшла цѣла наша руска листа. Се фактъ. По разъ першій вѣдъ часу еры конституційнои удало ся се дѣло и мы всѣ радуемось цѣлымъ серцемъ. Однакъ годить ся публично пѣднести, що сей выбѣръ маемо завдячити въ найбѣльшѣй части заходамъ Вп. д ра Т. Окуневского. Мимо найтяжшихъ обставинъ и непріятностій, якѣ нашъ посолъ мусѣвъ зносити въ тѣмъ часѣ критичнѣмъ для себе, не завагавъ ся вѣнъ анѣ на хвилю заѣхати умысно зъ Вѣдня до Городенки, щобы зорґанізувати цѣлый рухъ выборчій, та скликавши выборцѣвъ до своеи канцелярія, уложивъ зъ ними листу выборчу зъ курія хлопскон, складаючу ся зъ 12 поважаныхъ людей въ повѣтѣ, загрѣвъ всѣхъ выборцѣвъ теплотою серця свого до постояня за сею листою, и повернувъ зразъ до Вѣдня, щобы допильнувати свого обовязку посольского. Коли-жь надѣйшовъ часъ выбору, надъѣхавъ д-ръ Окуневскій зновъ зъ Вѣдня до Городенки въ передодень выбору, и такъ въ сей день, якъ и въ день выбору зробивъ усе можливе, щобы перепровадити уложену листу, и треба признати, що не будь д-ра Окуневского въ часѣ выборѣвъ у Городенцѣ въ сали выборчѣй, мы безпечно и симъ разомъ при выборахъ були бы тѣшились „моральною“ побѣдою, якъ се було у насъ звычайно доси. Такій чоловѣкъ, що зъ нараженемъ свого здоровля и житя трудить ся безкористовно для добра свого народу, мусить бути чистый въ своихъ мыслях та учинкахъ и достойный есть поважаня, а не клеветъ та инсинуацій, якѣ появляють ся зѣ стороны особистыхъ его недругѣвъ. Заявленя Вп. адвокатѣвъ зѣбраныхъ въ Самборѣ зъ дня 17 с. м., котрыхъ патріотизмъ и зрѣлѣсть політична выпробований, есть цѣлкомъ слушна, а кождый щирый Русинъ може зъ найчистѣйшою совѣстію тѣлько дати свѣй пѣдпись.

— **Зъ Надвѣрнянщины пишуть намъ**: Дня 17 листопада с. р. упокоивъ ся въ Цуциловѣ повѣту надвѣрняньского Антѣнъ Иваницкій, ц. к. почтмайстеръ, старенькій а щирый труженникъ на рѣдній земли. Покѣйный Антѣнъ бувъ правдивымъ батькомъ для тыхъ, середъ котрыхъ проживавъ, и не инакше якъ своимъ татунемъ звали его такъ селяне зъ Гланокъ, де давнѣйше перебувавъ, якъ також зъ Цуцилова, де вѣку свого доживъ. Усѣ все вѣдносили ся до покѣйного зъ повнымъ довѣремъ о раду и пораду и нѣхто нерозраженый и непотѣшеный не вертавъ до дому. Бравъ вѣнъ живу участь у всякихъ репрезентаціяхъ и товариствахъ, де все сильно встоювавъ ся за справою рускою та хлопскою, черезъ що и немало противниковъ собѣ зъѣднавъ. Особливо мавъ вѣнъ замилуване въ годѣвли расовои худобы, що надъ свои силы форсувавъ, и се его зруйнувало. И хоть зруйнованый лягъ въ могилу, не лягла зъ нимъ вдячность сотокъ селянъ, такъ зъ Цуцилова, Перерослa, Фитькова и иншихъ сѣлъ, котрі ему завдячити мають, що днесь такъ красною можуть пышати ся худобою. Полишивъ покѣйный Антѣнъ одного сына, знаного вже въ ширшихъ рускихъ кружкахъ яко молодого а

горячого Русина, и двѣ замужнѣ доньки. Перомъ землиця ёму на котрбй гбренько, хоть щиренько трудивъ ся!

— Вбдъ Яворова пишуть намъ: Дня 8 (20) с. м. упокоила ся въ яворбвскёмъ монастири Василіянокъ довголѣтна настоятелька того монастиря, мати Онисима Чарникъ, въ 72 роцѣ житя по короткбй, бо тблько 4-дневнбй болѣзни. Розстала ся зъ симъ свѣтомъ зъ молитвою на устахъ и такъ спокбйно, якъ тблько святѣ люде умирають. Похороны вбдбули ся въ понедѣлокъ 10 (22) с. м. рано, а скбнчились около 3 годины въ полудня. Збрало ся множество народу а 28 священикбвъ взяло участь въ похоронбмъ обрядѣ. О. Крушиньскій выголосивъ хорошу надгробну бесѣду, пбдносячи великѣ заслуги и христіяньскѣ честноты покбйной. Все, що сказавъ, булб тблько правдою. Покбйна въ 18-бмъ роцѣ житя вступила въ монастирь и пережила 54 лѣтъ свого Божбй службѣ посвяченого житя. Настоятелькою була 43 лѣтъ, а той довгій часъ золотыми запасавъ ся буквами въ исторіи бѣдного монастиря. Бй завдячує монастирь свбй хорошій розвбй такъ матеріяльный якъ моральный; пбдъ материньскимъ окомъ бл. п. Онисимы выховували ся майже три поколѣня рускихъ женщинъ, тысячѣ зъ нихъ черпали тутъ науку и выховане, тутъ загрѣвали ся до працѣ и любови своёи церкви и свого народу. Пбдъ опѣкунчими ёи крилами руськѣ сироты находили пріютъ, она холодныхъ приодѣла, голодныхъ накормила, сумныхъ потѣшала, а неразъ надъ ложемъ хорои дитины ночію чувало око незабутнои настоятельки. Ёи нѣжнбсть, смиренибсть и ласкавбсть въ щоденнбмъ житю, ангельскій спокбй и доброта серця наповняли кождого глубокимъ поважанемъ, симпатіею и любовію для ёи особы. Тожъ зб смертію тои благороднои настоятелькы не тблько монастирь осиротѣвъ, инокинѣ и ученицѣ утратили добру свою матѣрь, але цѣла Русь поносить велику страту черезъ смерть тои благороднои своёи дочки. — Нехай сихъ кблька слбвъ згадки буде выразомъ вдячности для памяти покбйнои вбдъ пишучого тѣ стрбчки, котрый лишь кблька разъ мавъ нагоду збйти ся зъ покбйною и удостоивъ ся найлучшого принятя и доказбвъ ёи доброты. Для добра яворбвского монастиря и взагалѣ рускихъ женщинъ треба бажати, щобы наслѣдниця покбйнои въ настоятельствѣ монастиря вступила въ слѣды незабутнои матери Онисимы. — *Почитатель покбйнои.*

— **Середъ львбвскои рускои громады** було вчера повно житя. На „Бесѣдѣ“ обговорювано живо справы парляментарнѣ, а коли наспѣла прислана посломъ Танячкевичемъ телеграма, що ославленый графъ Бадені пбйшовъ въ дубину, огорнуло всѣхъ загальне вдоволене. — Въ читальни Просвѣты читавъ голова сего товариства, п. Гр. Врецьона про Шевченка, а численно збранѣ читальники рясными оплесками надѣлили прелегента, що такъ приступно зобразивъ житѣ нашого Кобзаря. — Въ товариствѣ рускихъ ремѣсникбвъ „Зоря“ вбдбулись вечерницѣ; забавляно ся до пбзна въ ночи. Вечерницѣ закбнчивъ п. Луцикъ промовою, въ котрбй взывавъ горнутись въ товариствѣ и будити тыхъ братбвъ, що вбдчужують ся своёго роду. Ббльше якъ численно збранѣ члены-гостѣ були дуже вдоволенѣ и радо приняли вѣсть, що вбдъ теперь кождои недѣлѣ буде „Зоря“ уряджувати вечѣрнѣ сходины. — Въ читальни „Просвѣты“ вбдбуде ся найблизшій вбдчитъ въ недѣлю; читати буде п. І. Я. Луцикъ про мѣсто Львбвъ и его старину.

— **Демонстраціи у Львовѣ** Вже въ суботу заповѣдали у Львовѣ, що въ недѣлю вбдбудуть ся розрухи, що академики и роббтники будуть демонструвати противъ виновникбвъ пригодъ вѣденьскихъ По мѣстѣ ходили слухи, що буде рѣзня, що президентъ мѣста мавъ радити, абы жиды не отвирали въ недѣлю склепбвъ, та що оденъ бойко зб страху не хотѣвъ навѣть печи на улици маронбвъ. Въ касарняхъ стояли вбйсковѣ поготовя, урядники поліціи двоились и троились, зъ повагомъ ходили по улицяхъ и ждали хвилѣ, коли то ихъ повага и сила уряду зневолить уступити розбѣшенѣ товпы народу. Тымчасомъ вышло инакше.

Студенты збйшли ся досыть численно на університетѣ и просили ректора о ключь вбдъ авлѣ або иншои выкладовои салѣ. Ректбръ вбдмовивъ [чому, се вже его рѣчь; мабуть тому, що не надѣявъ ся, абы панъ Бадені пбйшовъ таки того самого дня въ дубину...] Отже студенты вбдбули зборы на подвбрю університетского будынку. Промовляли зъ протестами противъ Badenische Wirtschaft студентъ Кагане, Голубовичь [по руски] и иншій. Знайшлась и будуча надѣя „кола“ — кбльканацять кандидатбвъ на президентбвъ парляменту — и они намагали ся боронити Баденього та Абрагамовича и середъ загального крику „ганьба!“ запротестували они тымъ, що спасли ся бѣгствомъ зъ будынку. Студенты рѣшили такій резолюціи: „Львбвска молодѣжь высшихъ шкблъ згромаджена на вѣчу 28 с. м ухвалює: заявити свое найббльше обурене президіи парляменту и правицѣ за нарушене конституціи черезъ неправне и противзаконне переворсоване змѣны регуляміну та за введене до парляменту оружнои силы, а такожь и иншимъ чинникамъ за приложене руки до сповненя сего насильства; заявити признане посламъ, котрѣ станули въ оборонѣ конституціи, нарушеной президіею парляменту та ббльшостію; заявити обурене зъ причины незаконного находу поліціи на вѣденьскій університетъ, а такожь заявити свое обурене професорови Рошковскому за его поведене пбдчасъ находу поліціи на парляментъ. Принято такожь внесене студента Дорожиньского, щобы львбвскбй польскбй прасѣ заявити обурене за тенденційне представленя послѣдныхъ подій вѣденьскихъ, а выразити признане Kurjerow-и Iwowsk-ому.

Зъ університету выйшли студенты — було ихъ до 200 — громадно на улицю, а коло готелю Жоржа здыбали ся зъ ббльшою ватагою роббтникбвъ, що йшли пбдъ проводомъ соціяльного демократа Мокловского на стрѣчу студентамъ. Злучивши ся въ одну громаду пбйшли всѣ до пасажу Гавсмана, де мѣстить ся товариство соціяльныхъ демократбвъ, и тутъ вбдбули ся другій зборы. Поліція не мѣшала ся цѣлковито. По зборахъ всѣ розбйшли ся спокбйно, не було проливу крови, нѣхто нѣкого не бивъ анѣ не зачѣпавъ, поліцаѣ затирали зъ зимна руки, жиды торгували спокбйно, бойки продавали мароны...

— **Отвореня новои зелѣзницѣ Ходоровъ-Пбдвысоке** вбдбуло ся вчера при участи намѣстника кн. Санґушка, краёвого маршалка ґр. Стан. Баденього, президента высшого краёвого суду Тхоржницкого, президента скарбовои дирекціи Коритовского, ректора політехніки Гостковского и великого числа достойникбвъ. Обѣдъ подали на стаціи въ Рогатинѣ и тамъ дбставъ маршалокъ ґр. Бадені телеґраму звѣщаючу ёму, що братъ ёго президентъ-міністрбвъ ставъ здеґрадованый на звычайного „ziemianina“. Новый шляхъ зелѣзничій є довгій 43 кільометры, иде коло ходоровского ставу черезъ стацію Псары, пристанокъ Дегова [надъ озеромъ въ дуже краснбмъ положеню], черезъ стаціи Потбкъ, Рогатинъ, Пукбвъ, пристанокъ Жолчбвъ до Пбдвысокого, де лучить ся зб шляхомъ Галичь-Острбвъ.

— **Зъ Вѣдня** просять насъ помѣстити отсю звѣстку: Подае ся до вѣдомости Р. Т. членбвъ рускои дельґаціи зъ Галичины на І всеавстрійске вѣче селяньске у Вѣдни, що фотоґрафія збрнѣ [ґрупа] нашои делеґаціи вже выкбнченѣ и за присланемъ 2 зр. на адресу Костя Танячкевича, слухача медицины у Вѣдни, VIII Florianigasse 17, будуть Р. Т. делеґатамъ пересланѣ. Коли бы декотрѣ зъ Вп. Родимцѣвъ бажали згадану фотоґрафію такожь набути, зволять ее бажане до повысшого адресата донести. [Иншѣ рускѣ часописи просить ся о повторене сеи оповѣстки.]

— **Зъ Борщѣвщины пишуть намъ**: Въ Волкбвцяхъ ad Борщѣвъ усунувъ ся дня 24 с. м. каменоломъ и засыпавъ роббтникбвъ, котрѣ пбдъ зелѣзницю добували камѣнь. Одинъ зъ нихъ згинувъ а то дизертиръ зъ россійского войска Иванъ Орловъ, доньскій козакъ [отець родины, чоловѣкъ дуже порядный, бувъ тутъ вбдъ весни и весь свбй заробокъ посылавъ женѣ] а трехъ прочихъ засыпаныхъ по шию вбдкопано и они тблько пораненѣ, лекше або тяжше. Спекулянты, жиды доставцѣ всего при будовѣ зелѣзницѣ, въ страшный способъ выслскують ихъ силу и продуктъ. За камѣнь зъ доставою дають 12—15 зр. а беруть 48 зр. А тутъ не тблько тяжко роби и грунтъ нищь, але и здоровлемъ накладай на збогачене сего або того жида...

— **Змѣны въ краковскбмъ товариствѣ** обезпечень. Надзираюча рада того товариства приняла димісію директора ґр. Сціпіона, заступника директора д-ра Лісовского [однакъ затвердила его яко синдика] и директора львбвскои репрезентаціи Ґноиньского; не принято лише резиґнаціи директора Слонецкого. Деякѣ кажуть, що члены надзираючои рады хотять мѣжь собою збрати фондъ на покрытє сумы спроневѣренои Кешковскимъ, а его отець мавъ призначити зб своёи смерітуры на сю цѣль 10.000 зр. рбчно. Надзираюча рада ухвалила вступнѣ кроки до реорґанізаціи товариства.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Просимо тыхъ Вп. Членбвъ нашого товариства, котрѣ по приступленю змѣнили мѣсце свого побуту, щобы зволили подати намъ свои теперѣшнѣ адресы въ цѣли высланя имъ справозданя за адмін. рбкъ 1896/97, котре въ сихъ дняхъ зачнемо розсилати. Для Вп. Членбвъ зъ тыхъ мѣстъ, де находять ся нашѣ філіяльнѣ склады, будуть справозданя для нихъ зложенѣ въ тыхъ складахъ. — *Дирекція.*

— **Ц. к. Дирекція почтъ** оповѣщуе: 1. Звиненый часово ц. к. урядъ почтовый въ Голготчу въ повѣтѣ пбдгаецкбмъ увбйде зновъ въ житє зъ днемъ 1 н. ст. грудня с. р. зъ незмѣненымъ кругомъ дѣланя. Зъ днемъ 1 н. ст. грудня с. р. буде отвореный на зелѣзничбмъ двбрци въ Ходоровѣ новый ц. к. урядъ почтовый зб звычайнымъ кругомъ дѣланя, а для вбдрбзненя вбдъ истнуючого вже въ Ходоровѣ [въ самбй мѣсцевости] почтового уряду дбстае назву „Ходорбвъ 2“. Новый сей урядъ почтовый буде обмеженый що-до доручуваня посылокъ лише на обсягъ двбрця зелѣзничого. Урядъ почтовый въ мѣсцевости Ходорбвъ дбстае вбдъ теперь назву „Ходорбвъ 1“.

— **Львбвска ц. к. Дирекція зелѣзниць** державныхъ оповѣщуе: Зъ днемъ отвореня руху на вузко-торовій зелѣзници Лупкбвъ Тѣсна отвирае ся на шляху Мезе-Ляборчь-Перемышль, помѣжь стаціями Лупкбвъ и Команча, перестанокъ Новый-Лупкбвъ для руху особового и пакункового. На сѣмъ перестанку задержувати ся будуть по одній мінутѣ поѣзды особовѣ чч. 2015 и 2016 въ наслѣдокъ чого зъ днемъ отворена сего перестанку змѣнить ся розкладъ ѣзды высше згаданыхъ поѣздбвъ помѣжь Лупковомъ а Мокрымъ. Спродажь білетбвъ и експедиція пакункбвъ буде вбдбуватися въ перестанку. На шляху Станиславбвъ-Делятинъ вбдъ д. 15. падолиста с. р. переходять щоденно крбмъ поѣздбвъ особовыхъ чч. 3111, 3112, 3113 и 3114, поданыхъ розкладомъ ѣзды зъ дня 1 мая 1897 таб. V. взглядно V б), такожь поѣзды мѣшанѣ чч. 4315 и 3152 тблько зъ возами 2 и 3 клясы.

— **Выдѣлъ товариства „Братня Помбчь** слухателѣвъ політехніки у Львовѣ“ просить насъ оголосити, що цѣна примѣрника „Księgi pamiątkowej Tow. Bratnia Pomoc“ [о котрбй недавно була згадка въ „Дѣлѣ“] коштуе оправлена друкована на звычайнбмъ папери 1 зр. 50 кр. а на веліновбмъ 1 зр. 70 кр. [а не, якъ було оголошено 1 зр. 40 кр. и 1 зр. 60 кр.].

— **Землякамъ до вѣдомости.** Довѣдуемо ся, що нашъ землякъ Иванъ Стецькбвъ, кравець у Вѣдни, розширивъ свою роббтню и перенѣсъ ёи зъ І-ого пов. Führichgasse 3. на І. повѣтъ Kärtnerstrasse 33., вхбдъ Johannesgasse [одна зъ найкрасшихъ улиць Вѣдня]. Однока се протоколована наша фірма, що слыве добромъ матеріялу и роботою та выдержуе навѣть выбагливу критику. Длятого поручаємо нашого симпатичного земляка взглядамъ Р. Т. Родимцѣвъ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львбвскои.

Крилошанинъ Капітулы о. Богданъ Пюрко зрезиґнувавъ зъ презенты на парохію Пбйло въ деканатѣ калускбмъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Термінъ до рукополаганя въ вреѣ выznаченый на день 7 н. ст. грудня с. р. Кандидаты мають дотычнѣ поданя заосмотренѣ въ потрѣбнѣ свѣдоцтва вносити до 4-ого грудня. — До канон. институціи вбзваній оо.: Петро Хилякъ на Миликъ дек. мушиньского, Ал. Чаковскій на Передѣльницю дек. добромильского, Игн. Мохнацкій на Войкову дек. мушиньского, Ив. Дуркотъ на Рихвальдъ дек. бѣцкого и Волод. Хомицкій на Дальову дек. яслиского.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславбвскои.

Презенту цѣсарского наданя на Рыбно, косбвского деканата, дбставъ о. Исидоръ Лукашевичь, адміністраторъ Молодятина.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжневника „Die Zeit“ появивъ ся 163-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Ministerielle Delirien. Von K. — Die ungarische Unabhängigkeitspartei und die österreichische Verfassung. Von Franz Kossuth. — Die socialistischen Gemeinwesen in Nordamerika. Von Franz Paetow. — Exportbestrebungen. Von Sigmund Mandl. — Arbeit der Osmose. Von Roman Baron Gostkowski. — Culturveredelung. Von Ellen Key. — Hugo Wolf. Von Richard Wallaschek. — Eine Conference. Von Hermann Bahr. — Eine Berichtigung. Von Dr. R. Foregger. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Tugend Chechinas. Von Mathilde Serao.

Передплату на сей тыжневникъ чвертьрбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Провізоричный концепістъ прокураторіи скарбу д-ръ Ив. Вайґартъ именованый концепістомъ въ етатѣ галицкоя прокураторіи скарбу въ X клясѣ ранґи. — Краёва дирекція скарбу именувала: провізоричного адъюнкта касового Феліціяна Хшонщиньского сталымъ адъюнктомъ касовымъ въ IX клясѣ ранґи при головнбй краёвбй касѣ у Львовѣ; дальше провізоричныхъ касовыхъ офіціялбвъ: Ив. Дурского и Володися. Шиманьского сталыми офіціялами касовыми въ X клясѣ ранґи; асистентбвъ краёвыхъ: Каз. Кропивницкого и Едв. Хмелярчика провізоричными офіціялами касовыми, а податковыхъ адъюнктбвъ: Маркила Ґіршберґа и Августа Клодницкого асистентами касовыми въ XI клясѣ ранґи въ особовбмъ станѣ головнои краёвои касы у Львовѣ и філіяльнои касы въ Краковѣ

— **Конкурсы** Выдѣлъ повѣтовый въ Городку розписуе конкурсъ на посаду окружныхъ лѣкарѣвъ одного зъ осѣдкомъ въ Любѣни зъ платнею 800 зр., другого въ Дубровици зъ платнею 1000 зр. Речинець до 15 грудня с. р. — Выдѣлъ повѣтовый въ Бережанахъ розписуе конкурсъ на посаду лѣкаря окружного зъ осѣдкомъ въ Нараевѣ. Платня 760 зр. Речинець до 20 грудня.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 падолиста Независимѣ Руси ны оголосили протестъ противъ скомпромітованя Славяньства ббльшостію парляментарною и противъ збезчещеня парляменту президіею черезъ впроваджене поліціи.

Вѣдень 29 падолиста. Говорять, що міністромъ скарбу буде Бемъ-Баверкъ.

Вѣдень 29 падолиста. Ректоръ університету выдавъ оповѣщене, що сегодня и завтра університетъ буде замкненый, заразомъ взывае студентбвъ до спокою пбдъ загрозою замкненя університету на довшій часъ. Въ кблькохъ провінціональныхъ мѣстахъ вбдбували ся вчера демонстраціи; на вѣсть про димісію Баденього зарязъ наставъ спокбй.

Будапештъ 29 падолиста. Сторонництва независимыхъ ладять ся вызыскати вѣденьскій подѣѣ на свою користь.

Парижъ 29 падолиста. Оголошене листбвъ Естергазого справило на его приятеляхъ пригнобляюче вражѣне.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. С. Оп. въ Хи. Одержано. — *Вп. А. П. въ Кн.* До кбнця року прийде ще 1 зр. — *Вп. С. Ко. въ Ск.* До кбнця грудня — *Вп. І. Сѣ. въ Ку.* Одержали до кбнця року. — *Вп. Н. Лу. въ Со.* Такъ — *Вп. К. Со. въ Га.* Годять ся — *Вп. Г. Се. въ За.* Теперь вписано за серпень а не за жовтень. — *Вп. К. Це. въ Ка.* До кбнця року; бажаного аркуша повѣсти не можемо выслати, бо вычерпаный уже давно. — *Вп. Л. Ба. въ Ра.* На 1898 годимось условно. — *Вп. Ю. Ку. въ Иг.* 20 зр. одержано и сими заплачено теперь до 20 липня 1898 року. — *Вп. В. Ст. въ На* Ще 1 зр. за грудень. — *Вп. А. Ку.* До кбнця року ще 3 зр. — *Вп. А. Бо. въ Др.* Одержано до кбнця року. — *Вп. И. Га.* Ще за послѣдный кварталъ 4·50 зр.

— **Адміністрація нашои ґазеты уважае** потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выбвнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Надбслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникбвъ, хрестбвъ, чашъ, пбдставникбвъ, патериць и т. и. *поручае свбй*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзбвникъ 363 13—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. І. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвіксры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. І.

КОНКУРСЪ.

При ц. к. школі заводовій для промислу деревляного в Коломиі з викладовим язиком польским установленою зістала рескриптом Високого ц. к. Міністерства Віроісповідань і Просьвіти з дня 1 вересня 1898 ч. 14.977 нова посада учителя заводового для науки тесельства і будівництва. Посада тая буде обсаджена за контрактом від дня 1 січня 1898 за річною ремунерацією 1000 зр.

Убігаючі ся о ту посаду кандидати мають внести поданя удокументовані і вказуючі іх уздібнене до підписаного управительства найдальше до дня 1 грудня 1897. Архітекти з практикою мають першеньство. 400 2—3

В Коломиі дня 13 падолиста 1897.

Управительство ц. к. школи заводовоі промислу деревляного.

Конкурсъ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуе отсимъ конкурсъ на книжочку „про знесеня панщины 1848 року“. Розвѣдка мае бути написана популярно и обнимати: вступъ историчный про положене рускаго народу въ Галичинѣ передъ 1848 ромъ, представленя 1848 року зъ огляду суспбльного, економічного и правно-політичного, якъ такожь конець про выхбснованя наданыхъ свободъ до остатныхъ часбвъ. Обемъ розвѣдки означує ся на три до пяти аркушѣвъ друку. Рукописи належить надсылати до Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] найпбзнѣйше до кбнця мѣсяця сѣчня 1898 р.

Принята розвѣдка переходить на власнбсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою гонорара авторскаго по 15 зр. до 25 зр. вбдъ аркуша друку. Непринятѣ рукописи будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897.

Юліянъ Романчукъ. Д-ръ Костъ Левицкій.

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до прилюдноі вѣдомости, що Календарь Товариства [книжочка 1 и 2 на рбкъ 1898] буде розсилати канцелярія товариства тблько тымъ членамъ „Просвѣты“ що заплатили вкладки членьскій за рбкъ 1897.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897 р. (1—3)

Юл. Романчукъ. Д-ръ Костъ Левицкій.

Масть кавказка на вôдморожене.
въ пôвнôчній Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякí вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр.

Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 55—?

Глядаю домового учителя до ученика зъ VI. клясы гімназіяльнои на цѣлый рôкъ заразъ. — Рефлектуючí схотять зголосити ся на адресу: *І. СОХАЦКІЙ*, парохъ въ Ланахъ почта Бôбрка.
320 1—3

ВАННЫ довгí лякированí по зр. 15 и 16, цинковí по зр. 24., насѣдовпо зр. 6·—, и 7·50. Кльосеты комí натнí по зр. 8·50, 17 и 30
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульня ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Подяка.

Не могучи въ иншій належитый способôмъ выразити своси подяки всѣмъ тымъ, що вôддали послѣдну прислугу мому бл. п. мужови Маріяну Литвину, гр. к. приходнику въ Бôбщанахъ, складаю на сѣмъ мѣсяци сердечну подяку за благосклонну участь въ похоронахъ, вôдбувшихъ ся дня 22 с. м. у Львовѣ, Впр. и Всч. Митрату О. Льву Туркевичу, Всч. ОО.: Яримовичу, Гоцкому, Лежогубскому и Давидовичу, тоже и Пчт. Питомцямъ дух. семинарія за возвеличене сего сумного обряда своимъ прегарнымъ спѣвомъ. Дякую сердечно и Вамъ Впчт. Леоне Рашкѣ за Вашу доброту серця, за заняте ся похоронами и за все, що я вôдъ Васъ зазнала.

Нехай Всевышній Всѣмъ Вамъ стократно вынагородить за тое, що-сьте для пок. мого мужа, для мене и дѣтей моихъ учинили.

Бôбщаны 27 листопада 1897.

Ольга Литвинова.
415 1—1

Подяка.

Відвічна але чим раз то усе лютійша та пакостниця-смерть страшне нам заподіяла горе, видираючи з наших обнятий найдорожшу нам особу бл. п. Антонія. Позбавила она жену найдорожшого дідуня.

Непереболимий, нічим неуковний остав би жаль, коли би не спасенна відрада деяких осіб, до котрих днесь з повної до сьвіжої могили горем прибитої груди жалісно стогнем: „Спаси Біг!“ Спаси Біг насамперед Вам Впр. Отче Мдекане і пароху Д. Луговий, що Ви не тілько в сумнім похороннім обряді провід взяли, але й були перші, котрі-сте враз зі своєю достойною Добродійкою в тій страшній хвили в хату, повну роспуки, першу відраду внесли і її мов-би ангельскими крилами своєю опікою о'горнули. Спаси Біг Вам Пр. Отче Л. Левицкий, пароху з Фітькова. Ви до дна зглубили біль сердець наших, на котрий здавало ся нїт ліку! А Ви его знайшли в Ваших краснорічивих словах і вляли в наші серця мов цілющий бальсам. Спаси Біг і Вам Вп. ОО. А. Мойсеович пароху з Пнівя, І. Лятишевский сотруднику з Гвозда і С. Глібовицкий сотруднику з Надвірної, що-сте зволили перед престол Всевишнього занести то, що для Покойного могло бути найцінніше: Жертву Безкровну. Велике Спаси Біг Вам Впр. Отче А. Билинкевич совітнику і пароху з Волчковець, що Ви мимо великої в той час праці в приході безсонні ночи посвятили і тлки з далека прибули та много горя з наших сердець зняли. І Вам, Впр. ОО. Кустинович пароху з Ляцкого і Величковский сотруднику з Тисьменичан сердечне Спаси Біг за ласкаву участь в тім сумнім обряді. Не менше сердечне Спаси Біг Вповажаним Панам Володимирови Адольфови і Зиґмундови Книгиницким з Ляцкого, котрі на власних раменах занесли і в могилу зложили дорогий той наш бісер, як також Спаси Біг і достойним їх родинам. Спаси Біг і Вам Вповажані Панове товариші по чину покойного з Надвірної і Тисьменичан, як також усім Вповажаним Паньству Сусідам, щирим почитателям Покойного, котрі не тілько за життя оказували прихильність і щирість, але тую-жь своїм прибутем на сумний обряд ясно задокументовали. Спаси Біг і Вам члени Брацтва, як також ґазди і ґаздині так з Цуцилова як і з сусідних сіл, що-сте ласкаво прибули, сльозою своєю дорогу нам могилу зросили, по котрій она буйнійшою та зеленійшою травичкою покриє ся. 412 1—1

Анна Іваницка вдова; *Володимир, Мария і Олена* дїти. *Лукаш Ясіньский, Теофіль Билинкевич* зятї. *Катруся, Нися, Люся, Казьо, Стасьо, Вандзя* внуки і внучки.

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручає зъ власного складу
ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь давнѣйше выдане Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.
Такожь поручає въ переплетѣ всякí церковнí книги, **Литурґиконы, Єврейскí Молитвословы** бôльшí и меншí Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнí книги въ переплетѣ. Принимає всякí **переплетничí роботы**, именно же старí Євангеліоны и Литурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литурґиконôвъ вшиває ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 6—12

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшí вина фляшками)
высилає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 57—?

ХІНЬСКЕ СРѢБЛО

столове накрыте на бѣлôмъ альпаковôмъ металю грубо срѣбленe, выконане солідно и тревало, еладкій, англійскій фасонъ зъ найлѣпшои ц. к. надворнои фабрики у Вѣдни, комісовый складъ по
фабричныхъ цѣнахъ зъ ґарантією
1 ложка зр 1·42, ложочка 73 кр., нôжь и вилки столовí пара 2·84, десеровí пара 2·22, хохля 5·50, пôдставка пôдъ ножь 35 кр.
Той самъ досконалый выробъ зъ АЛЬПАКИ, твердого металю, бѣлово, подôбного до срѣбла и найтривкѣйшого: 1 ложка 55 кр., ложочка 28 кр., нôжь и вилки столовí пара зр. 1.12, десеровí 22 кр., хохля 2·50

Крôмъ того иншí выробы зъ хіньского срѣбла, якъ н. пр.
Цукорнички, Кошѣ на овочѣ, Етажеры на тѣста, Лѣхтарѣ, Канделябры, Ґарнітуры на оцетъ и оливу, Кошики на булки або білєты, Тацы и т. и.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
головный складъ для Галичины порцеляны, скла, хіньского срѣбла, гербаты, коняку и самоваровъ 403 4—5
Львôвъ, улиця Трибунальска.

Конякъ французскій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНÎ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручає Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Руске Заведенє Бронзôвниче
при улици Рускôй число 1.

Приниmає **ЧАШѢ** до огневого золоченя вôдъ	7—10	зр.
МОНСТРАНЦІИ . . . . . вôдъ	20	зр.
ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦѢ . . . . вôдъ	10	зр.
ХРЕСТЫ НАПРЕСТОЛЬНÍ [якъ до велич.] вôдъ	7	зр.
ПАВУКИ [Полікандры] до бронзованя малí	15	зр.

СВѢЧКИ БЛЯШАНÍ зъ пружинами мальованí влачнои роботы пара по 5, 7, 8 зр. и высше.

Всякí роботы бронзôвничí по значно зниженôй цѣнѣ лише пôдъ фірмою 362 10—10

Є. СПОЖАРСКІЙ и В. УСТЕНЬСКІЙ
Львôвъ, улиця Руска число 1.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣдякои величины.
СВѢЧКИ бляшанí зъ пружинами лякированí по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВÔНКИ гармонійнí по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудní въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНÍ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÔРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранительницѣ, Кресты процесіональнí, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святí, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 11—?

Вже выйшли зъ друку
знаменитí приписы печеня
СВЯТОЧНЫХЪ ТѢСТЪ
въ языцѣ рускôмъ
и обôймають:
Найрозличнѣйшí КОЛАЧѢ паренí и непаренí. РУСКІЙ БУЛКИ. ПЛЯЦКІЙ. МАЗУРКИ. ТОРТЫ, якъ помадковый, горѣховый, прованцкій, марципановый, зъ цитрыновою консервою и т. п.
ЗНАМЕНИТÍЙ РУСКÍЙ РОҐАЛЄ Науку печеня дуже доброго хлѣба. Медôвники. Медôвнички. Сухарки и т. п.
Десеровí тѣсточка. Бішкокты. Анижевí тѣста. Обарѣнки. Бублики и т. п. Пампушки запаренí. Хрустъ. Вафлѣ и т. п. 413 1—?
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылає franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спôлки
Львôвъ, Готель Жоржа.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 зр.
Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ циґаретовí 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Велика заощаднôсть въ господарствѣ!
Довголѣтна гуртовна торговля чаю розсылає такожь до людей приватныхъ улюбленí сорты правдиво хіньско-росс. чаю по такихъ цѣнахъ:
№ 13, № 29, № 31, № 44, } за кіль
зр 3 4·— 5·— 6·— }
зъ безплатнымъ опакованемъ. Хто бере 5 фунтôвъ дôстає такожь зъ оплаченымъ порта у всѣ мѣсцевости Австро-Угорщины.
Експортъ чаю **МОРИЦА ПОГОРІЛЄСА** въ Гусятинѣ на росс. граници.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААГЕРА
у Вѣдни
Розслѣдженый першорядными новаґами медичными и за-для своси легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збôльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокôвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — **Фляшку по 1 зр.** можна купити въ складѣ фабричнôмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.
У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Ґібнера.
Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 3—18
W. MAAGER, WIEN
Ш./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Розклад їзди поїздів зелїзничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з знімком поперіка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньона. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренина

Ч. 262. Львовъ, Второкъ 18 (30) Падолиста 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границем: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовок або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесенія приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стшпка.

На спомінъ ґр. Баденьому.

— —

Переважна часть польскои прасы розписала ся зъ жалями про соромне паденє ґр. Баденього та на споминъ єго бл. п. правлѣня розъѣхала ся зъ славословіями, повными бляґи и неправды, на тематъ офѣрливости, такту и страшенного таланту політичного того трупа політичного. Рускій народъ маѥ грубѣ рахунки зъ ґр. Баденімъ и не такъ скоро зъ нимъ розчислить ся, але вже теперь годить ся кинути бодай пару грудокъ на тоту могилу єго, що маѥ цѣлѣй Австріи отворити спокѣй и правне вспствованє.

Три вѣкопомнѣ справы мали зробити зъ ґр. Казимира Баденього великого чоловѣка, та они лишились памятникомъ єго житя політичного а осторогою для грядучихъ мужѣвъ стану въ Австріи.

За часѣвъ свого намѣстниковання въ Галичинѣ прославивъ ся ґр. Бадені тымъ, що мавъ доконати угоду Русинѣвъ зъ Поляками. Новоерска угода була зроблена нимъ нещиро, бо по-за плечима Поляківъ, а вѣдтакъ самъ ґр. Бадені яко ѥи родичь – зломивъ всякѣ приреченя, Русины вѣдъ него вѣдвернули ся и зъ цѣлои угоды польско рускои лишила ся нуля наповнена здеморалізованымъ льокайствомъ на гадючѣй увязи. Своимъ незручнымъ и зловѣрнымъ веденємъ угоды польско-рускои ґр. Бадені не зробивъ нѣкому прислуги, бо вѣдносины межи Поляками а Русинами ще бѣльше заострили ся; помѣжь самыми Русинами выродилось недовѣре и фракційне заслѣпленє а самъ ґр. Бадені придбавъ собѣ въ Русинахъ найзавзятѣйшихъ ворогѣвъ, не безъ ущербу для интересѣвъ монархіи. Але ґр. Бадені умѣвъ тото все покривати инкамерованємъ кѣлькохъ „porządnych Rusinów“, щобы мати ихъ на показъ про параду...

Ото бувъ першій ґімнастично-політичный выступъ ґр. Баденього, котрый поучав, що комедію можь вѣдгрывати зъ кѣлькома блазнами, але не зъ народомъ!

По драбинцѣ ложного спиту політичного выходить ґр. Бадені на премѣра міністрѣвъ, щобы спасати Австрію, то є правити а не бути правленымъ. Тутъ стрѣчаѥ вѣнъ квестію роботничу зъ загальнымъ голосованємъ и на позѣръ добываѥ собѣ славу великого таланту, выдуманємъ пятои куріи выборчои головою Рітнера. Рахунокъ бувъ зробленый не щиро и фальшиво. Не щиро тому, бо — зверха оно мало выглядати на великѣ права для роботничои верствы, а въ самѣмъ дѣлѣ мала она нѣчого не дѣстати; фальшиво тому, бо обчисленє завело, якъ звычайно жидѣвскѣ рахунки. Урядничій станъ не мавъ охоты рабувати мандатѣвъ зъ пятои куріи а селяньство пѣйшло за роботниками и выйшли соціялістичнѣ послы зъ пятои куріи, що дали першій починъ до упадку ґр. Баденього. Окрѣмъ того справа загального голосованя остала ся неполагодженою!

Той другій подвигъ ґр. Баденього бувъ для него фатальный и намъ живучимъ пригадуѥ приповѣдку: не крути, бо перекрутишь, або якъ дурный премудрого здуривъ!

Але ґр. Баденьому бракувало ще одного „гетрека“ політичного, то є приєднання Чехѣвъ до сталои бѣльшости парляментарнои, щобы нею покрыти всѣ свои грѣхи політичнѣ, якъ выборчѣ насильства, укорочуванє правъ народу руского и таке инше. Тутъ зновъ уживаѥ ґр. Бадені вродженого собѣ способу нещирости, бо поза плечима Нѣмцѣвъ даѥ Чехамъ языковѣ розпорядженя и за цѣну тыхъ-же дѣстаѥ вѣльну карту до реакціи, котра кѣнчить ся насильствомъ парляменту и початкомъ анархіи революційнои... Ґр. Бадені крутить каркъ яко чоловѣкъ неправдомовный и несовѣстный, бо упадаѥ пѣдъ напоромъ загальнои погорды, та замыкаѥ собѣ приладжену фѣртку до поновного намѣстниковання въ Галичинѣ. Вѣнъ упадаѥ передъ меншостію а въ исторіи лишаѥ вѣдстрашаючій примѣръ безхарактерности.

Отсей кульмінаційный товчокъ єго дѣяльности выказуѥ наглядно, що въ політицѣ мусить бути публична мораль и справедливѣсть!

Чванивъ ся ґр. Бадені, що вдѣѥ все „z wami albo bez was“ та що політичного противника „zgniecie“ а тымъ часомъ самъ себе знищивъ безпримѣрно и заѣхавъ до Буська! Тай инакше не могло стати ся, бо єго офѣрливѣсть була удавана, такту політичного нѣколи не мавъ а галантъ звѣвъ до ложного крутарства...

Звычайно кажуть: de mortuis nihil, nisi bene, але тутъ инакше, бо ґр. Бадені бувъ чоловѣкомъ незвычайнымъ; вѣнъ допускавъ ся того, чого не повиненъ и не посмѣвъ би робити другій слуга цѣсарскій. Той політичный небѣщикъ не бувъ навѣть вѣрнымъ найяснѣйшому панови, бо загально вѣдомою тайною є, що информаціи свои представлявъ не по правдѣ...

На конець ще два слова признаня, якѣ вѣдъ насъ Русинѣвъ належать ся ґр. Баденьому а то перше за то, що нашь край полишить въ спокою безъ зелѣзнои руки, позаякъ черезъ свои грубѣ вчинки ставъ вѣнъ неможливымъ, кандидатомъ на намѣстника а по друге за то, що остаточно скрѣпивъ солідарнѣсть помѣжь Русинами. Урвалась зелѣзна рука деспота, най жие духъ волѣ народнои!

Димісія ґрафа Баденього.

Урядова Wiener Ztg. зъ понедѣлка оголошуѥ отсѣй цѣсарскій письма, датованій д. 28. с. м.: „Любый ґрафе Бадені! Бачу себе змушенымъ ласкаво приняти вручену менѣ димісію цѣлого кабінету для королѣветвъ и краѣвъ, заступленыхъ въ радѣ державнѣй. Заразомъ повѣдомляю Васъ, що дотеперѣшного міністра просвѣты и исповѣдань бар. Ґавча занменувавъ я моимъ президентомъ міністрѣвъ для королѣвствъ и краѣвъ, заступленыхъ въ радѣ державнѣй и поручивъ ёму утворенє нового кабінету. Ажь до часу именованя нового кабінету дотеперѣшный кабінетъ маѥ дальше полагоджувати справы.“ Друге письмо звучить: „Любый бароне Ґавчь! Принимаючи димісію цѣлого кабінету для королѣвствъ и краѣвъ, заступленыхъ въ радѣ державнѣй, именую Васъ моимъ президентомъ міністрѣвъ для тыхъ королѣвствъ и краѣвъ и жду чимъ скорѣйше Вашихъ внесень що-до утвореня нового кабінету.“

Новый кабінетъ повиненъ бути утворены чимъ скорѣйше, особливо зъ уваги на наглѣсть угоды зъ Угорщиною. Длятого бар. Ґавчь взявъ ся заразъ до дѣла и ще въ недѣлю пополудни переговорювавъ зъ провѣдниками сторонництвъ, такъ що надѣявъ ся въ понедѣлокъ мати вже кабінетъ зложеный. Але заходы єго мабуть стрѣчають ся зъ трудностями. Бар. Ґавчь взагалѣ мало маѥ прихильникѣвъ. Ёму памятають те, що за міністерства Тафого бувъ вѣнъ за выимковымъ станомъ для Вѣдня, такъ само попиравъ пѣзнѣйше выимковый станъ для Праги, знѣсъ кѣлька ческихъ ґімназій, пѣдвысшивъ оплату въ середныхъ школахъ, обмежывъ свободу въ университетахъ, вѣнъ згоджувавъ ся на введенє поліціи до парляменту; Поляки памятують ёму крѣмъ того неприхильне становиско въ справѣ удѣленя права публичности польскѣй ґімназіи въ Тѣшинѣ. Тымъ то Ґавчь ледво чи зъєднаѥ собѣ яку бѣльшѣсть въ парляментѣ. Додати ще треба до того справу языковыхъ розпоряджень. Нѣмцѣ ждуть певно вѣдъ Ґавча вѣдкликанє тыхъ розпоряджень, бо инакше готовѣ не змѣнити свого опозиційного становиска. Зъ другои-жь стороны Чехи въ разѣ, коли бы тѣ розпорядженя вѣдкликано, готовѣ заняти те саме становиско, на якѣмъ теперь стоять Нѣмцѣ. Зѣ всего здаѥ ся, що новый кабінетъ буде лише переходовый и не довго буде вѣкувати. Головною ёго задачею буде перевести угодову провізорію, по чѣмъ имовѣрно буде рада державна розвязана и прийдуть новѣ выборы. Саме-жь осоромленє такъ великого числа поодинокихъ послѣвъ, компромітація сторонництвъ, профанація такого храму, якимъ є рада державна, велить глядати єдиного выходу въ забутю минулого, въ затертю того, що сталѳ ся, а се може хиба спровадитя розвязанє рады державнои.

Въ хвили, коли важила ся судьба кабінету Баденього, коло польске радило надъ сумнымъ положенємъ, яке само вытворило зъ своимъ Абрагамовичемъ; а не могучи дѣйти до кѣнця, вѣдложило нарады до понедѣлка. Отже въ понедѣлокъ середъ цѣлкомъ несподѣвано змѣненого стану рѣчей докѣнчило свои нарады и выдало о нихъ такій комунікатъ: Стоячи вѣрно при засадахъ, котрѣ край и коло польске безъ огляду на політичнѣ и парляментарнѣ змѣны въ державѣ вызнавало и буде вызнавати, при засадѣ автономіи краѣвъ, справедливого розвитку національныхъ правъ, конституційнои свободы и суспѣльного ладу, вѣрне интересамъ державы и краю, коло польске стоить при програмѣ, котру на початку сеи каденціи выборчои высказано въ адресѣ бѣльшости до трону, а такожь при союзѣ сторонництвъ правицѣ, котрѣ тую програму приняло.

Чи бар. Ґавчь и ёго кабінетъ приймуть тую програму кола за свою, то велике пытанє.

Замѣтна такожь рѣчь, що на тѣмъ самѣмъ засѣданю коло польске выбрало на мѣсце д-ра Мадейского, котрый, якъ вѣдомо, не згоджуючись зъ насильствомъ кола въ справѣ змѣны регуляміну палаты, зложивъ мандатъ до парляментарнои комісіи правицѣ, — отже на ёго мѣсце выбрало коло до парляментарнои комісіи п. Козловского, звѣстного поплечника Абрагамовича и кандидата на міністра безъ теки для Галичины.

Майже рѣвнозвучный зъ польскимъ комунікатъ выдали также ческій послы: Стоячи вѣрно при послѣднѣй ухвалѣ парляментарнои комісіи сторонництвъ бѣльшости, заявляють сполученѣ заступники клюбу ческихъ послѣвъ и клюбу послѣвъ ческои великои посѣлости, що выходячи изъ спѣльнои програмы, обстають непохитно при засадахъ, высказаныхъ въ адресѣ бѣльшости. Свѣдомѣ значѣня, яке припадаѥ дотеперѣшнѣй бѣльшости, названѣ заступники высказують непохитне переконанє, що сильна будова тои бѣльшости удержить ся и на дальше тревало.

Такъ само доносять, що и клюбъ Діпавлього лишаѥ ся дальше въ бѣльшости. Не згадують лише нѣчого про христіяньскій славяньскій союзъ. Ну, про инкамерованыхъ Русинѣвъ таки и нема що згадувати; се розумѣѥ ся само собою, що они мусять стояти тамъ, де имъ звелять пп. Войтѣхъ Дѣдушицкій та Давидъ Абрагамовичь. Але дивнѣйше троха, що нема нѣякои вѣсти про полудневыхъ Славянъ; та, звѣстна рѣчь, тѣ, що побиваютъ ся за автономію краѣвъ, не потребують дбати о тыхъ, котрымъ ходить о автономію народѣвъ; противно: „баба зъ воза, — конямъ легше!“

Зъ того всего выходило бы, що дотеперѣшна бѣльшѣсть парляментарна постановила тримати ся и дальше разомъ, и то на пѣдставѣ незмѣненои своеи давнѣйшои програмы; а се було бы тежь для бар. Ґавча и ёго кабінету не зовсѣмъ доброю ворожбою.

Якъ намъ доносять зъ Вѣдня, геворятъ тамъ про такій складъ нового кабінету: Бакегемъ мавъ бы обняти теку торговлѣ або внутрѣшныхъ справъ, Кляйнъ судѣвництво, Озеръ рѣльництво, Вітекъ зелѣзницѣ, Бемъ-Баверкъ скарбъ, Лятуръ просвѣту, Пініньскій справы галицкѣ.

Зъ уваги, що раду державну не замкнено, а вѣдрочено, остаѥ дотеперѣшна президія палаты послѣвъ на своѣмъ становиску. Здавалось бы, що такъ скомпромітована президія повинна сама уступити. Тымчасомъ доносять, що она зовсѣмъ не гадаѥ дати себе звалити уличнымъ демонстраціямъ(!). Отже кажуть, що Абрагамовичь маѥ бути покликаный до палаты панѣвъ. А що буде зъ Крамаржемъ? Чехи въ такѣмъ разѣ, коли бы Абрагамовича справдѣ зроблено паномъ, мають нѣбы то замѣръ выбрати иншого Поляка на президента палаты. Зъ иншои стороны доносять, що президію обѣйме назадъ д-ръ Катрайнъ.

Слѣдство противъ п. Вольфа цѣлкомъ застановлено. Такъ само кинено до коша всякій доносы карнѣ, якѣ поєблено противъ богато иншихъ послѣвъ.

Якъ въ одной стороны насильства президіи и бѣльшости парляментарнои выклика ли навѣть въ найповажнѣйшихъ кругахъ справедливе обурене, такъ димісія Баденього и вѣдроченє рады державнои успокоили вѣдъ разу навѣть найгорячѣйшихъ. Професоры вѣденьского университету выдали протестъ противъ нарушеня конституціи попереднымъ міністерствомъ. Въ тѣмъ протестѣ каже ся мѣжь иншимъ, що знасилуванє конституціи пѣдрываѥ найважнѣйшѣ пѣдставы выхованя. Бо годѣ защѣплювати въ душахъ молодѣжи идею служебы вѣтчинѣ, почести для монарха и для законѣвъ, вѣдразы до нарушуваня законѣвъ, коли зъ найвысшого законодатного мѣсця такъ нарушено пѣдставы конституційнѣ, що насильство зроблено правомъ. Протестъ той пѣдписали професоры всѣхъ выдѣлѣвъ.

А зновъ вчера въ полудне зѣбрала ся молодѣжь въ вѣденьскѣмъ университетѣ, де ректоръ мавъ до неи промову и повѣдомивъ студентѣвъ, що выпущено вже всѣхъ арештованыхъ товаришѣвъ. Студенты вѣдспѣвали „Gaudeamus igitur“ и „Vivat Academia“ и выправили ректорови овацію.

Въ Градци середъ демонстрацій въ суботу повѣшено на лѣхтарни выпханого манекіна зъ написомъ „Бадені“. Товпа палицями била того фальшивого Баденього, поки єго не струтила на землю. Въ недѣлю пѣмстило ся населенє на босаньскихъ жовнѣряхъ, котрѣ вѣдзначили ся, роблячи порядокъ при демонстраціяхъ зъ попередныхъ днѣвъ, тымъ, що музику босаньского полку зѣгнано зъ площади и гонено за нею ажь до касарнѣ; музиканты для своеи оборони мусѣли добути шабель. На вѣсть о димісіи Баденього настала велика радѣсть, а вечеромъ освѣтлено мѣсто.

Великого жалю за Баденімъ не видно навѣть по польскихъ дневникахъ. Крѣмъ Czas-y та ще одного дневника, котрый мусѣвъ певно найболючѣйше учути страту, не плаче за нимъ нѣхто. Противно вычитують дневники Баденьому єго грѣхи, а навѣть рептільки, якъ каже Dziennik polski, котрѣ еще вчера ёму лестились, прилучили ся сегодня до ворожого хору. Земля ёму перомъ!

Письма зъ Вѣдня.

Вѣдень, 29 падолиста.

Подѣ послѣднихъ днѣвъ наступали по собѣ зъ такою скоростію, а заразомъ вызначали ся такою рѣзноманѣтностію, що справдѣ всѣ кореспонденты „засыпали ся“. Не вспѣвъ ще описати бійки правицѣ зъ лѣвицею, а вже маѥ бійку соціяльнои демократіи зъ президію и т. д. Наразъ те все завершило ся димісію мужа зъ зелѣзною рукою.

А якъ се все гарно ишло: 24-го початокъ бійки; правиця показуѥ, що маючи до диспозиціи Поточка и кѣлькохъ Віходілѣвъ та Поспішілѣвъ, зможе збухнути нѣмецкихъ опозиціонистѣвъ зѣ ступенѣвъ трибуны президіяльнои. — 25 го забава зъ дзвонками и lex Фалькенгайна. — 26-го атакъ соціялистѣвъ на трибуну президіяльну, прогнанє цѣлои президіи; ґр. Бадені вѣдбираѥ рапортъ комісаря поліційного и проводить вѣддѣлъ до салѣ засѣдань; поліція выкидаѥ послѣвъ, 15 опозиціонистѣвъ выключено вже на три засѣданя и вынесено за дверѣ, а правиця бѣ оплески поліцаямъ за зручне выношенє. — 27-го Katzenjammer у бѣльшости, она вже не маѥ вѣдваги кликати поліціи, бо на передѣ опозиціи станули вже и вѣденьскѣ антісеміты, а пос. Шнайдеръ зачавъ атакъ на директора канцеляріи Гальбана. Всѣ домѣрковують ся, що по Гальбанѣ прийде черга на Баденього, тымъ бѣльше, що Люегеръ напираѥ на президента міністрѣвъ до рѣшучого, консеквентного кроку, бо не ручить за спокѣй у Вѣдни. Лице Абрагамовича дивно-предивно выкривляѥ ся, а вѣнъ самъ прибираѥ трагічно комічнѣ позы на трибунѣ, за що пос. Козловскій цѣлуѥ єго два разы въ лице. На тыхъ поцѣлуяхъ кѣнчить ся акція політична бѣльшости, бо на другій день 28-го

падолиста плякаты оповѣщують, що цѣсарь принявъ димісію гр. Баденього.

Кажуть, що ще въ полудне въ недѣлю бувъ Абрагамовичь у Баденього, щобы знати, куды вѣтеръ вѣе, и Бадені впевнивъ его о своѣмъ непохитномъ довѣрю у цѣсаря. Абрагамовичь розпустивъ коло польске зъ нарады, впевняючи, що всьо иде добре. На улицяхъ гузары и поліція утримують ладъ, а въ парлямептѣ провізорична касарня поліціи. Наразъ мовь грѣмъ рознеслась вѣсть, що гр. Бадені димісіоновапый. На авдіенціи у цѣсаря вразъ зъ Баденімъ були такожь гр. Голуховскій и бар. Банфі, а ихъ опінія мала причинити ся до цѣсарскои децизіи. Ласка монарха вѣдвернула ся вѣдъ гр. Баденього.

Димісія гр. Баденього висѣла у воздусѣ. За два роки своѣи управы мавъ гр. Бадені бѣльше такихъ хвиль, коли говорило ся о его димісіи, якъ коли вѣрено въ непохитность его становиска. Але вонъ самъ бувъ такъ здуфалый въ ласку монаршу, що передъ двома тыжднями, забираючи голосъ въ палатѣ, глумивъ ся зъ тыхъ, що то бажали бы его димісіи. Звѣстно, Hochmuth kommt vor dem Falle.

Не можна спыхати всеи вины на дорадниковъ, котрыми вонъ окруживъ ся. Правда, що такій люде якъ Козьмянъ або Гальбанъ не въ однѣмъ прогрѣшили ся, але найбѣльшимъ лихомъ для гр. Баденього була его власна натура. Въ его карєрѣ вѣдъ повѣтового ефендіого ажь до великого везира тягнуть ся немовь червона нитка — блуды и прикметы давнои шляхты польскои: самоволя вразъ зъ непошапованѣмъ права, вѣроломство зъ безмежною бутою. Всѣ тѣ норовы мимо дипльоматичнои хитрости вырынали на верхъ и остерѣгали тямущихъ передъ довѣрѣмъ до его особы и до его дѣлъ. А вонъ самъ нѣколи не соромивъ ся того, що тутъ и тамъ не дотримавъ слова. До великои політики загнавъ ся гр. Бадені, самъ не знаючи, коли и якъ. Взагалѣ політикомъ зроблено Баденього (а радше обохъ братовъ Баденіхъ) вѣдъ сеи поры, коли зачали ся фарисейскій угоды зъ Русинами. Але уходити въ Галичинѣ мѣжь bracią szlachtą політикомъ, не велика штука; що иншого бути имъ въ дѣйстности на широкѣй аренѣ. И заразъ першій промахъ гр. Баденього зъ вѣденьскими антісемітами подорвали ему ноги; вѣдтакъ кожда акція політична кончила ся неповодженѣмъ. Бадені ратувавъ ся вѣдкликомъ до монарха и справдѣ находивъ тамъ захистъ ажь до дня 28 падолиста.

Якъ круто було зъ Баденімъ сеи осени, видно зъ того, що вонъ поставивъ на карту навѣть власне житє. Вызвавъ на поединокъ, щобы забезпечити ся вѣдъ моральныхъ ударовъ. Бо нѣгде правды дѣти, навѣть найбѣльшій заведія не смѣвъ бы напастувати цѣлкомъ невинного чоловѣка зъ такимъ завзятемъ. Але така донкішотерія найшла оплескъ лишь мѣжь rodak-ами, котрі зъ справы особистои зробили справу народну. Поединокъ не помогъ на довго и покликано на помочь поліцію.

Выслужники Баденього при величаню его заслугъ вдарять мабуть въ струны „славяньства“. Се першій мужь політичный — скажуть они — що хотѣвъ признати Чехамъ ихъ повнѣ права національнѣ, хотѣвъ идею славяньску поставити поручь идеѣ нѣмецкои въ Австріи, хотѣвъ рѣвноправности народовъ славяньскихъ. А всѣ тѣ змагания гр. Баденього найшли выразъ въ розпорядженяхъ языковыхъ. Тымчасомъ на тыждень передъ димісіею годивъ ся гр. Бадені на внесенѣ Діпавлього, се значить готовъ бувъ дещо вже цофнути зъ розпорядженъ або ихъ змодифікувати; вѣдтакъ показало ся, що розпорядженя языковій були для Чеховъ сею міскою сочевицѣ, за котру они мали переслѣпити галицкій надужитя выборчій, що отже тутъ не руководивъ ся Бадені интересами славяньства, лишь власными. Гр. Бадені бувъ, є и буде Полякомъ, крѣмъ сего ще урядникомъ цѣсарскимъ, а се чейже за мало, щобы уходити за поборника и подвижника идеѣ славяньскои.

Взагалѣ будучій историкъ зачудуе ся, якъ могъ въ Австріи черезъ два роки утримати ся при кермѣ правленя чоловѣкъ, противъ котрого повднѣсъ цѣлый народъ тяжкій закидъ выборчихъ обманьствъ. Галицкі выборы були для гр. Баденього болякомъ, котрый вѣдъ самого початку его премієрства спинявъ ему свободу рухѣвъ. Громадна депутація Русиновъ у Вѣдни отворила очи многимъ зъ кругѣвъ дворскихъ, що польскому графови треба въ політицѣ дуже на пальцѣ дивити ся. Прийшли выборы до парляменту и зновъ глянули всѣ на Галичину, а тутъ вже и кровь. Бадені бере въ оборону урядниковъ політичныхъ и пролитя крови представляе яко наслѣдокъ опору противъ власти, тымчасомъ реляціи жандармѣвъ до міністерства обороны краевои и ще бѣльше карній розправы судовій показують цѣлкомъ щось противного. Якъ погодити одно зъ другимъ? А вже найбѣльшимъ ударомъ для Баденього було внесене независимыхъ словъ рускихъ на поставлене его въ станъ обжалованя. Заносило ся на такъ небезпечну акцію для Баденього, що просто не було выходу. Правда, що оно було бы славнѣйше, коли бы такъ гр. Бадені бувъ скрутивъ вязи на галицкихъ выборахъ, коли бы бувъ погибъ вѣдъ сего меча, котрымъ воювавъ — але хто знае, чи въ рѣшаючихъ кругахъ царево галицкихъ выборовъ вразъ зъ покликанемъ поліціи вѣденьскои до управы внутрѣшныхъ справъ не велѣли усунути на сторону сю небезпечну птицю. На кождый способъ галицкій выборы заважили въ судьбѣ Баденього.

Гр. Бадені самъ бачивъ, що грѣзна ситуація концентруе ся довкола его особы, и длятого хотѣвъ податись до димісіи лишь особисто. Але такій лѣкъ на хоробу бувъ вже за пѣзный. Якъ цѣла опозиція нѣмецка злучила ся разомъ и не було вже иншои рады, хиба выкинути всѣхъ тыхъ сто колькадесятьословъ за дверѣ, — такъ само и цѣлый кабінетъ вразъ зъ шефомъ мусѣвъ подати ся до димісіи. Если бы бувъ цѣсарь не принявъ димісіи, були бы мабуть ниньѣ выкидали зъ парляменту одного посла за другимъ, але що стало ся противно, то теперь тѣ міністры, котрі не вѣйдуть въ складъ нового кабінету, можуть поѣхати въ гостѣ хочь бы до Буська.

Новый президентъ міністровъ бувъ пѣдъ рукою. Кажуть, що давно выжидано, коли повихне ся нога Баденьому, а навѣть ей зручно пѣдкладано. Бути може, що и такъ було. — Баронъ Павло Гавчь фонъ Франкентурнъ уродивъ ся д. 21 лютого 1851 р. у Вѣдни, де его отець бувъ комісаремъ поліціи. Выховавъ ся въ Терезіянумъ, вѣдтакъ скончивъ выдѣлъ правничій на університетѣ вѣденьскомъ въ 1873 р. и вступивъ на службу до міністерства просвѣты Въ 1881 р. ставъ директоромъ Терезіянумъ, а въ падолистѣ 1885 обнявъ по Конрадѣ теку міністерства просвѣты въ кабінетѣ гр. Таффого. Въ часѣ свого урядованя (1885 - 1893) вызначивъ ся своими реакційными зарядженями — н. пр. пѣдвышенемъ оплаты шкѣльнои, реформою плянѣвъ науковыхъ въ середныхъ школахъ. По упадку гр. Таффого бувъ именованый куратором Терезіянумъ, а коли Бадені ставъ шефомъ правительства, покликавъ бар. Гавча на міністра просвѣты.

Въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(*Дальше.*)

Представивши тіи рѣзнѣ данины, до котрыхъ духовеньство було до теперь обовязане, приступаю до поясненя нового закона податкового зъ дня 25 жовтня 1896 [В. з. д. 2. 220], котрымъ податокъ особисто-доходовый збставъ впровадженый. Рѣзниця мѣжь давнымъ податкомъ доходовымъ а новымъ особисто-доходовымъ есть тая, що коли пѣсля давного закона зъ р. 1849 всѣ доходы оподатковапѣ, якъ н. пр. чистый дохѣдъ зъ поля, проценты вѣдъ записей довгѣвъ державныхъ и т. д. въ фасіи вѣдпадали, то теперь пѣсля нового закона доходы зъ предметовъ оподаткованыхъ пѣдлягають наново податкови особисто-доходовому. Длятого многій священики, котрі до теперь були увѣльненѣ вѣдъ податку доходового, будуть мусѣли его оплачувати.

За пѣдставу до вымѣру податку особисто-доходового служить фасія доходовъ, котру кождый священикъ, чи вонъ парохъ, чи сотрудникъ, чи катихитъ и пр., маѣ що року на приписанѣмъ формулярѣ вносити до приналежного уряду податкового або до ц. к. староства. Вправдѣ нема обовязку, щобы особы, котрі мають менше якъ 1000 зр. подавали фасію своихъ доходовъ для вымѣру особистого податку доходового, то однакъ зѣ взгляду на то, що особамъ, котрі мають 600—1000 зр. доходу, а не внесли фасіи своихъ доходовъ, сама комісія оцѣнить ихъ доходы и вымѣрить податокъ, поручає ся у власнѣмъ интересѣ духовеньства, щобы въ надѣсланѣмъ чересъ ц к. староство „показчику“ подавало вѣрно свои доходы, бо черезъ то запобѣгае ся въ даныхъ обставинахъ хибнымъ приписанѣмъ податку и выплываючимъ зъ того дальшимъ наслѣдкамъ и рекурсамъ, а особливо уможливляе ся тымъ увзгляднити можливій причины до обниженя податку. Обовязокъ выповнити надѣсланый ц. к. староствомъ взорець въ стовпцяхъ 3 до 10 [т. є. означене мешканя, назвиско и званѣ всѣхъ мешканцѣвъ дому и ихъ вѣдносины до головы дому] дотыкае всѣхъ; коли-жь хто вѣдкаже ся або нарочно неналежито выповнить сей обовязокъ, може бути покараный пѣсля §. 247. [закона зъ дня 25 жовтня 1896 В з. д. ч. 220] грѣшми до 200 зр.

Формулярь Г., розѣсланый ц. к. староствами для фасіонованя доходовъ духовеньства, не вѣдповѣдае потребамъ духовеньства, бо-жь духовеньство маѣ рѣзнѣ жерела доходовъ, котрыхъ не въ станѣ въ маленькѣй рубрицѣ 13 помѣстити. Наколи вже духовеньство австрійске маѣ бути оподатковане, годилось для него осѣбнѣ друки дати зробити, а не збувати его друками призначеными для ремѣсникѣвъ. Але нехай и такъ вже буде! Пригляньмо ся близше тымъ друкамъ.

Формулярь Г. мѣстить въ собѣ 19 стовпцѣвъ, котрі можна подѣлити на пять головныхъ вѣддѣлѣвъ: 1) означене мешканя; 2) назвиско и званѣ всѣхъ мешканцѣвъ дому; 3) рѣдъ и скѣлькѣсть доходу названыхъ тутъ осѣбъ въ грошехъ и въ натурѣ; 4) потрученя, якій треба увзгляднити при обчисленю доходу; 5) всякій иншій важній для розкладаня доходового податку замѣтки.

1. Оцѣненѣ мешканя. При поданю чиншовои вартости дому приходского треба подати въ вѣдповѣдній замѣтцѣ, що вартѣсть дому приходского есть мінімальна, бо дѣмъ приходскій есть заразомъ льокалемъ урядовымъ, архівомъ, бібліотекою, рязницею, а такій убікаціи не пѣдлягають податкови. Впрочѣмъ законъ податковый зъ дня 25. жовтня 1896. В. з. д. ч. 220 говорить выразно, що домы призначенѣ для цѣлей науки, выховання, добродѣйности и *публичнои управы*, котрі безплатно збстали вѣдданѣ до ужитку, о скѣлько за-для свого призначеня є вѣльнѣ вѣдъ податку домового, суть такожь свободнѣ вѣдъ податку особисто-доходового; длятого въ фасіи не подае ся анѣ дохѣдъ зъ тыхъ домовъ, анѣ выдатокъ на нихъ удержане. Тутъ можна покликати ся такожь на розпорядженя давнѣйшій, котрыми домы приходскій збстали узнанѣ яко *убікаціи урядовій*, вѣдданѣ парохамъ in partem salarii.

Що-до *домовъ*, котрі служать выключно для цѣлей *господарскихъ* и для безплатного примѣщеня слугъ и робѣтниковъ, якъ такожь стайнѣ, стодолы, возовнѣ, шпихлѣрѣ и т. д., то тіи будынки не враховують ся до доходу, однакъ выдатокъ на нихъ удержане може бути потрученый. Очевидно, що парохъ, котрый причиняєсь лишь якоюсь часткою до удержаня будынковъ господарскихъ парохіи, може лише тую часткѣ потрутити. Пѣсля §. 3. уставы конкуренційнои зъ дня 15 серпня 1866 [В. з. кр. ч. 26] обовязаный парохъ причинятися до удержаня и направы будынковъ господарскихъ рѣчною квотою 10 зр., а сли его рѣчный дохѣдъ найменше о 100 зр. перевышае конґруу, то квотою 15 зр. Такъ само, если парохъ причиняє ся якою квотою до обезпеченя будынковъ господарскихъ вѣдъ огню [н. пр. на фѣльварку, котрый вынаймивъ посесорови], то може тую квоту потрутити.

Если парохъ окрѣмъ дому парохіяльного маѣ еще иншій *дѣмъ*, котрый *вынаймае*, то дѣйстный чинш зъ минувшого року треба въ фасіи подати. Если-бы чиншовникъ оплачувавъ податокъ, премію обезпеченя и якій иншій тягарѣ поносивъ, то тіи выдатки треба до чиншу дочислити. Чиншѣ, не даючій ся стягнути, треба вѣдъ доходу потрутити. Дальше треба потрутити: выдатокъ на удержане и направу будынковъ, квоту за зужите будынковъ [30 %], премію обезпеченя, податки, плату сторожа, процентъ вѣдъ затягненого довгу и т. д. Выдатковъ на перебудову або побѣльшене будынковъ не можна потручувати. При домахъ, котрі лише черезъ якійсь часъ въ роцѣ замешкують ся, подае ся дохѣдъ лише за той часъ. При домахъ, котрі не приносять тѣлько доходу, не потручуєсь нѣякихъ выдатковъ. (*Д. б.*)

Пошанованѣ рускихъ святъ.

Громада Чижиковъ (коло Винникъ пѣдъ Львовомъ) була бы собѣ спокѣйно проживала, якъ бы не пригода зъ ковалемъ Михайломъ Ратушиньскимъ, що въ рускій свята ковтавъ въ своѣй кузни та тымъ дразнивъ громадянъ гр. кат. обряду, бо вѣдгомонъ зъ кузнѣ доходивъ до церкви и въ церквѣ не можь було спокѣйно выслухати вѣдправы въ рускій свята. Але Ратушиньскій є римско-католицкого обряду и вѣдъ кѣльканацяти лѣтъ робить свое ремесло въ рускій свята.

Ажь на польскій новый рѣкъ, 1 н. ст. сѣчня 1897 р, радный и писарь громадскій Василь Чипѣль, на засѣданю рады громадскои, взявъ книжку и прочитавъ „нове право“, що ковалеви можна заборонити роботу голосну въ рускій свята, якъ въ церквѣ править ся богослуженѣ. Тымъ новымъ правомъ є артикулъ 13. закона зъ 25 мая 1868, В. з. д. 49, котрый постановляе, що въ святочній дни якого-небудь вѣроисповѣданя, пѣдчасъ головнои вѣдправы, въ поблизкости святинѣ, належить всего залишити, зъ чого могло бы наступити нарушене або перепиненѣ торжества. Тото право сподобало ся раднымъ и рада въ раду, постановили заборонити ковалеви Ратушиньскому всяку голосну роботу пѣдчасъ церковнои вѣдправы въ рускій свята, та лишь вѣйтъ громадскій Василь Крохмальный сказавъ „якъ треба — то добре, але я до того не беру ся, бо давнѣ вѣйты того не робили тай я до того не беру ся“, — и за-для того радній громадскій взяли на себе перевести заборону въ дѣло. О ухваленѣй заборонѣ на пѣдставѣ „нового права“ пѣшла чутка по селѣ и о тѣмъ завѣдомлено коваля Ратушиньского черезъ поліцая громадского и одного радного, дня 8 н. ст. сѣчня 1897 р. Однакъ коваль не хотѣвъ сего слухати, бо на рускій новый рѣкъ зачавъ робити голосну роботу въ кузни, та на упѣмнене старого господаря Ивана Лучиньского вѣдповѣвъ, що буде ще голоснѣйше товчи на своѣмъ ковалѣ, бо ему вѣльно!

Вѣйтъ громады Чижиковъ пѣзнавъ, що громада тымъ поведенемъ коваля латинника є збурена и згѣршена, тай самъ пѣйшовъ до него, щобы переставъ робити а коли и се не помогло, пѣйшло пару сотъ людей на чолѣ зъ присяжнымъ Василемъ Лучиньскимъ до кузнѣ коваля Ратушиньского та коли вонъ добровѣльно не хотѣвъ залишити роботы, на приказъ присяжного вытручено коваля зъ кузнѣ, замкнено кузню а ключь вѣддано заступникови вѣйта. Якъ лишь люде пѣйшли до церкви, коваль вываживъ дверѣ вѣдъ кузнѣ и зновъ взявъ ся до роботы. Ще бѣльше тымъ подразненѣ громадяне и радній громадскій, дня 11 н. ст. лютого 1897, на Трохъ святителѣвъ, пѣйшли пѣдъ проводомъ присяжного громадского Василя Лучиньского до кузнѣ коваля Ратушиньского, вытрутили его зновъ зъ кузнѣ, забрали ковала до громадского дому и замкнули кузню а по вѣдправѣ церковнѣй занесли ему назадъ ковала и ключѣ вѣдъ кузнѣ, та при першѣмъ и другѣмъ разѣ анѣ не ушкоджено коваля на тѣлѣ, анѣ не знищено нѣякои его рѣчи.

По тыхъ пригодахъ вписано до протоколу ухвалъ постанову рады громадскои въ Чижиковѣ що-до забороны ковальскои роботы въ рускій свята, а на зажалене Ратушиньского, ц. к. староство львѣвске ухилило заборону рады громадскои въ Чижикокѣ зъ тои причины, мовь бы тота справа не належала до власного круга дѣланя громады, хочь на пѣдставѣ §. 27. уступу 8) закона громадского, поліція надъ публичною обычайностію належить до власного круга дѣланя громады, але тутъ очевидно вынайдено фѣрточку політичну, не зважаючи на то, що цѣла справа не маѣ нѣякихъ знаменъ політичныхъ, хиба привязане до свого обряду...

На добрый конець вѣдступило ц. к. староство львѣвске цѣлу справу ц. к. прокураторіи державнѣй у Львовѣ и тутъ передъ трибуналомъ карнымъ вѣдбула ся дня 24 н. ст. падолиста с. р. розправа противъ Василя Лучиньского, присяжного громадского и девяти громадянъ зъ Чижикова о злочинъ публичного насильства, сповненый вымушенемъ залишеня ковальскои роботы на Михайлѣ Ратушиньскомъ, въ рускій свята. Обжалованыхъ боронивъ адвокатъ д-ръ Кость Левицкій. По цѣлодневнѣй розправѣ трибуналъ увольнивъ всѣхъ обжалованыхъ вѣдъ закиненого имъ злочину насильства публичного, за-для блуду що-до карыгодности чину, а тѣлько за обиду коваля засудивъ одного на три дни арешту а трохъ обжалованыхъ по два дни арешту Такъ скончила ся справа въ оборонѣ рускихъ святъ а до того всего не було бы дѣйшло, якъ бы громада мала доброго вѣйта, та якъ бы мѣсцевый душпастырь бувъ вдавъ ся въ тоту справу, та лишь розвазѣ людій треба завдячити, що тутъ не прийшло до грѣзныхъ подій...

Зъ судовои салѣ.

Брага.

(*Дальше.*) По переслуханю обжалованого Савчука переслухано першого свѣдка Герша Горовіца, властителя Мечищева, маючого по-надъ 2000 морґовъ обшару. Передъ его переслуханемъ забравъ слово оборонець д-ръ Чайковскій, супротивляючи ся заприсяженю Горовіца на пѣдставѣ §. 170 уст. 6 и 7 к. п. Семко Савчукъ мавъ стѣлько дисциплінарокъ яко начальникъ громады, кѣлько волосовъ на головѣ. Закидано ему мальверзацію зъ фондовъ дороговыхъ, зъ лѣса громадского, а не доведено ему нѣякои, хоть-бы на оденъ крейцарь; се въ нинѣшныхъ часахъ рѣчь навѣть рѣдка. А у всѣхъ тыхъ справахъ видно руку Горовіца. Рада повѣтова вѣдгравала тутъ свѣдомо а може и безвѣдно ролю орудя. Савчука засуспендовано мѣжь иншимъ за те, що роблячи донесене на Горовіца яко делеґата рады повѣтовои о псоване шкарпѣвъ дорбгъ, оскорбивъ того делеґата а тымъ самымъ раду повѣтову. На внесеный Савчукомъ рекурсъ треба було чекати цѣлый рѣкъ. Староство уруґувало раду повѣтову девять разъ о предложене актовъ дисциплінарныхъ. Черезъ те справа переволѣкла ся. Остаточно ц. к. намѣстництво змѣнило поводы ореченя, але засуспендувало Савчука за те, що намѣривъ розббрати шта-

хеты зъ гробовця пок. Чермиьского и зневажив его. Чи та справа належить до компетенціи рады повѣтовои и чи має яку звязь зъ урядованьемъ вóйта, надъ тымъ не треба розводитись. Якихъ дорадникóвъ мавъ Савчукъ въ часѣ свого урядованя, нехай посвѣдчать слѣдуючи факты:

1. Жандармерія доносить ц. к. староству, що одна жидóвска хата грозить заваленьемъ. Староство вóдступає справу радѣ повѣтовóй, а выдѣлъ повѣтовый припоручає Савчукови яко вóйтови, щобы справу выслѣдивъ и зарядивъ, щó зъ уставы выпадає. Савчукъ выслѣдивъ, що хата истинно валить ся, и йде до выдѣлу зъ реляціею. Оденъ зъ урядникóвъ поучає его тутъ, що мусить жида дельожовати. Савчукъ дельожує жида, а черезъ староство дóстає заборону.

2. Вóйтъ доносить до выдѣлу, що Горовіцъ пасе худобу по шкарпахъ дорóгъ. Выдѣлъ дає ему поученє, щобы поступивъ собѣ пóсля законóвъ дороговыхъ и покаравъ виныхъ. Вóйтъ засудивъ жидóвъ на кару грошеву. Они внесли рекурсъ и староство знесло засудъ, твердячи, що вóйтъ переступивъ компетенцію. Чи можна бути въ тóмъ случаю мудрымъ?

Горовіцъ водить ся очевидно засадою мойсеевого закона: око за око, бо хоче Савчука цѣлкомъ зруйнувати. Вже и такъ хлопъ черезъ него задовжився ся, що мусѣвъ продати кавалокъ поля.

Сказано повыше, що выдѣлъ повѣтовый выступає такожь противъ Савчука, йдучи на руку Горовіцови. Коли Савчукъ донѣсъ, що Горовіцъ своею худобою тратує ровы, выславъ выдѣлъ на комісію свого инжінера Сокульского, котрый есть заразомъ лѣсничимъ Горовіца, и той, розумѣя ся, зробивъ реляцію користну для Горовіца.

Передъ кóлькома роками мавъ Савчукъ процесъ кримінальный о фальшиве свѣдоцтво. Отже передъ розправою явивъ ся до вотантóвъ оденъ членъ выдѣлу повѣтового, и то священникъ, и просивъ, щобы Савчука засудити, бо то небезпечный чоловѣкъ. Однакожь розправа скóнчила ся освобожденьемъ. Въ тóй справѣ свѣдчивъ противъ Савчука свѣдокъ Волько Стратінеръ, той самъ, котрый обвинявъ Савчука о злочинъ пóдпаленя, якъ свѣдчать акты судовй. Длятого прошу и того свѣдка въ сѣмъ процесѣ не заприсягати. Кромѣ того Горовіцъ въ своихъ зóзнаняхъ въ слѣдствѣ зложеныхъ минувъ ся зъ правдою. Именно говоривъ вóнъ, що выдававъ людямъ тóлько пополочину, а не брагу. Тымчасомъ на стор. 69, актóвъ слѣдчихъ есть карточка писана Горовіцомъ: „wydać wójtowi *brágu*, a on da za to 2—3 fury gnoju“.

Трибуналъ по нарадѣ ухваливъ Горовіца не заприсягати, бо заходять важнй пóдозрѣня злости и ненависти до обжалованого.

Гершъ Горовіцъ зóзнавъ, що все робивъ пополочины, бо мавъ мало браги, але сеи весны спалилась ему паша и волы выпродавъ, отже лишились ему пополочины. Але пополочины мусѣвъ выроблятн, бо на весну картофля покóльчилася и зóстав въ рурахъ много смѣтя, то треба выполокати. А то робить ся такъ, що „полоче ся руры горячою водою и зъ того робить ся горяча вода“. За тй пополочины „ржонца“ вымовлявъ собѣ вóдплату безъ его вѣдомости. — Предс. Коли-жь то мае значѣнє тóлько горячои воды? Тая вода выстудить ся, закимъ ви хлопъ до дому донесе. Горов. То дуже горяча вода. Предс. Чи въ тыхъ пополочинахъ есть трохи браги? Горов. Анѣ крышки, то чиста вода, и лише часомъ може лишатись троха картофлѣ. — Д-рь Чайк. А вамъ вѣдомо, що не вóльно полокати куркóвъ безъ асистенціи стражи, а курки скорше занечищують ся, якъ руры! Горов. Власне длятого, що я казавъ полокати кождого дня, то курки були чистй. — На инши пытаня оборонця, якій есть устрóй котлóвъ робочихъ и кóгла бражного въ горальни, а именно, чи лишає ся въ нихъ приписанй 10% браги, чи выпускає ся те все, свѣдокъ вóдкликуєсь на свого горальника, бо вóнъ о тóмъ нѣчого не знає. Признає, що карточку переховану въ актахъ писавъ, але хочь тамъ написано „брага“, то служба вже знала, що то мають бути пополочины, бо вóнъ не давъ бы кóшовку браги за міліоны.

Свѣд. Вольфъ Стратінеръ зъ Мечищева, заприсяженый, зóзнав, що о выдаваню браги нѣчо не знає, але чувъ, що люде беруть брагу; самъ не видѣвъ. Коло комісіи скарбовои крутивъ ся, бо приносивъ комісарямъ обѣдъ, котрый варивъ кухарь двóрскій, але за те ему комісія заплатила. Свѣдками зовсѣмъ не интересувавъ ся. — Обж. Савчукъ. Але носили-сьте вóзвания до свѣдкóвъ! Свѣд. Ни, то що? може менѣ не вóльно?

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Зъ рускаго гімнастичнаго товариства „Соколъ“.** Симъ запрошую членóвъ старшины „Сокола“ на засѣданє, котре вóдбуде ся *въ суботу* 4-ого н. ст. грудня въ льокали товариства о годинѣ 8-óй вечеромъ. — При сѣй нагодѣ пригадую, що загальнй зборы вóдбудуть ся въ недѣлю 5-ого н. ст. грудня о 4-óй годинѣ по обѣдѣ. — Голова товариства *Василь Нагóрный.*

— **Читальня „Просвѣты“ у Львовѣ** [въ домѣ ч. 10. Ринокъ] уряджує що недѣлѣ по 6 годинѣ вечеромъ вóдчиты и спѣвы. Въ слѣдуючу недѣлю вóдбуде ся вже другій вóдчитъ, а именно о „Исторіи мѣста Львова“. Симъ письмомъ запрошує читальняный выдѣлъ всѣхъ членóвъ читальнѣ до найгромадньйшои участи въ сходинахъ.

— **Зъ Перемышля пишуть намъ:** Заходячи часто на „Бесѣду“, натрафляю все на вóдчиты, то на забавы товарискй, то на пробы аматорскихъ представлень, то на живй дебаты, въ якій то способъ допомочи бы убогóй шкóльнóй молодежи та занятись ей моральнымъ и духовымъ образованьемъ. А всѣмъ тымъ занимають ся, — ну згадайте хто? Члены „Товариства рускихъ женщинъ“ се-бъ-то панѣ и панночки. И справдѣ, хто придивляе ся роботѣ сего то ариства, мусить радѣти душею, що женщины нашй зрозумѣли свою задачу та не вдаючи ся въ нѣякй диспуты о еманципаціи та рóвноправности женщины, не ставляючи жадныхъ максимальныхъ и мінімальныхъ програмъ, працють такъ, що кождый мусить имъ признати всѣ людскй права, а примѣромъ труду и запопадливости для пóднесеня товариства потягають за собою всѣхъ охочихъ до працѣ. Замѣсть всѣлякихъ теорій та голословныхъ фразъ они стають поручь робóтникóвъ для народнои справы и працюють такъ, що завстыдавъ бы ся не одинъ горлачь и себе вославляющій „патріóфтъ“. За се имъ лишень честь и загальне признанє!

Товариство рускихъ женщинъ, занимаючись долею убогои шкóльнои молодежи шкóлъ нормальныхъ и гімназіяльныхъ, роздало теплои одежи бóльше якъ за 100 зр., роздало ученицямъ семинаріи учительскои бóльше якъ 300 зр., удержує въ Рускóмъ институтѣ для дѣвчатъ на свóй коштъ одну сироту, панну Дроздовску; крóмъ того дае все хвилеву помóчь, кóлько разъ довѣдае ся, що сей або той ученикъ або ученица потребує помочи, и въ сей способъ допоможено кóлькомъ ученикамъ гімназіи заплатити дидактрумъ и справлено кóлька одягóвъ мундуровыхъ. А хочь се товариство мае само на метѣ убогу молодѣжь, спѣшить она радо зъ помочію всѣмъ товариствамъ, котрй рóвно-жь помагають убогóй молодежи. И такъ дало на бурсу св. Николая 50 зр., товариству св. Кирила 20 зр., а меншихъ запомогъ 50 зр. Товариство рускихъ женщинъ бере также участь въ кождóй справѣ громадскóй и при кождóмъ святѣ народнóмъ. При перенесеню мощей бл. п. Еп. Снѣгурского взяло участь цѣле товариство и дало вѣнець найгарнѣйшій зъ усѣхъ, якй були.

Щобы роздобути средства се-бъ-то грошѣ, устроює товариство вечерки зъ вóдчитами, якихъ дало въ роцѣ 12, и вечерки зъ товарискими забавами майже що суботы; фестинъ, устроєный 6-ого липня с. р. выпавъ дуже величаво и принѣсъ доходу по-надъ 400 зр. Рóвно-жь гарно и зъ додатнымъ результатомъ выпало представленє аматорске, на котрóмъ вóдграно „Перше повмирали а потóмъ ся побрали“ и „Вóнъ не заздрóсный“. Аматоры выявязали ся зó своеи задачѣ такъ знаменито, що лучше не були бы вдѣяли и фаховй артисты. Отъ и теперь приготовляе товариство дуже гарну и цѣкаву комедію, котру хоче выставити около 14-ого грудня въ найбóльшóй сали „Сокола“. Комедія се чудова, смѣяти ся буде кождый до розпуку, бо-жь и грати будуть аматоры чудово, позаякъ ролѣ взяли на себе найзнатнѣйшй артисты знань не лише въ Перемышли, але и далеко по-за повѣтомъ. Пробы вóдбувають ся вже вóдъ мѣсяця, режісеруе знаный на Руси писатель и драматургъ. Що штука вся выйде безъ замѣту, то зовсѣмъ певно. Длятого товариство надѣе ся, що Перемышляне и околиця являть ся гремiяльно, чимъ допоможе ся цѣлямъ товариства а для рускихъ женщинъ буде се найкраша дяка за ихъ ревнй и щирй труды для пóддвигненя нашого народу. Я вправдѣ не певный, чи вóдбуде ся представленє 14 грудня напевно, бо се лишь пóдслухане; але коли-небудь оно буде, спѣши кождый, хто почувае себе Русиномъ, а спѣши тымъ радше, бо то запрошують нашй труженицѣ Русинки, члены Товариства рускихъ женщинъ въ Перемышли. — *Членъ надзвычайный.*

При церквѣ Преображенськóй [второй городскóй] **у Львовѣ** зъ настанемъ зимы перервано всяку роботу, але управляючій совѣтъ „Народного Дому“ радъ бы якъ найскорше церковь сесю выкóнчити. Зъ кóнцемъ марта а найдальше зъ початкомъ цвѣтня слѣдуючого року зачнуть ся окончнй роботы, а то: вставлять шесть корабельныхъ вóконъ [вітражéвъ] зъ крашеного скла изъ зображенями святыхъ рускои церкви и звычайнй вóкна въ обохъ ризницяхъ, дзвóнницяхъ и надъ головнымъ порталомъ; вготовлять той порталъ зъ передсѣнкомъ и двое бóчныхъ дверей коло портала, а также дверѣ до полудневои ризницѣ; вымостять цѣлу церковь и шесть льожь т. зв. штайнгутомъ; поставлять двое зелѣзныхъ спіральныхъ сходóвъ на обѣ вежѣ; выллють и умѣстять звоны; вкóнци уставлять провізоричный великій жертвенникъ зъ одвѣтнымъ украшенемъ, провізоричный полу-иконостасъ тóлько зъ царскихъ вратъ и двохъ діяконьскихъ дверей, а также переведуть деякй конечнй провізоричнй украшеня. За пресвитерію церкви на площи, окруженóй вже зелѣзными штахетами, заведе ся огородець. Совѣтъ веде теперь переговоры зъ дотычными фабриками и майстрами, а що-до вітражéвъ то они вже готовлять ся въ фабрицѣ въ Инсбруцѣ и зъ кóнцемъ марта надѣятись будуть готовй. Всьо мусить бути гарне и солідне По выкóнченю наступить отворене церкви, а за тымъ будуть ладитись фонды на вóдповѣдне устроене ей у внутрѣ, на мальовило, золочене и т. н.

— **Въ справѣ посадъ при судахъ галицкихъ** выдала президія львóвскои апеляціи таку оповѣстку: Мимо обсадженя посадъ канцелістóвъ въ окрузѣ львóвского высшого суду краевого зголошуе ся що день до президіи велике число новыхъ компетентовъ о тй посады, думаючи, що ще въ сѣмъ роцѣ буде обсадженыхъ бóльше посадъ канцелістóвъ. Отже президія оповѣщуе, що для доповненя послѣдныхъ именованъ буде ще въ сѣмъ роцѣ обсадженыхъ лише кóлька посадъ канцелістóвъ, а супротивъ достаточного числа управненыхъ войсковыхъ и давно минулого конкурсу не могли бы иншй кандидаты числити на увзглядненє спóзненыхъ своихъ подань.

— **Блискавичный поѣздъ Вѣдень-Константинополь** на Краковъ-Львóвъ-Чернóвцѣ розпóчне курсувати въ мѣсяци грудни. Теперь вóдбувають ся на просторѣ межи Перемышлемъ а Львовомъ пробнй ѣзды новои великаньскои льокомотивы призначеной до того поѣзду. Той поѣздъ буде ходити два разы на тыждень и буде мати лише возы I-ои клясы.

— **Въ львóвскихъ зелѣзничихъ варстатахъ** лучила ся вчера пополудни нещастна пригода. Оденъ зъ робóтникóвъ занятыхъ при розгрѣтóмъ паровóмъ кóтлѣ отворивъ черезъ неосторожность кляпу безпечности. Пара, найшовши дорогу, вырвала кляпу и попарила дуже тяжко чотирохъ робóтникóвъ: Іосифа Гіттера, Ивана Прибульку, Ивана Кульпу и Франца Модеха. Всѣхъ чотирохъ перевезено до шпиталю.

— **Самоубійства.** Въ Тернополи вóдобрала собѣ житє пóдрѣзавши собѣ горло Савина Вербицка, жѣнка Л. Вербицкого, властителя друкарнѣ и торговлѣ папером. Самоубійниця мала 32 роки, полишила четверо дѣтей и четверо сирóтъ по сестрѣ, котрыми опѣкувала ся. Причиною самоубійства були лихй вóдносины маѣтковй. — Д-ръ Гумпльовичь, що то передъ кóльканацяти днями у Вѣдни стрѣливъ собѣ до грудей пóдъ дверми якоись польскои писательки, померъ зъ раны. — Минувшого тыждня застрѣливъ ся у Львовѣ офіциръ 99 полку Кароль Кляйнъ, тóлько-що придѣленый до генерального штабу у Львовѣ. Приѣхавши на мѣсце, нанявъ вóнъ собѣ мешканє и спровадивши ся тамъ, зразъ застрѣливъ ся. — Въ Краковѣ хотѣвъ отруити ся морфіною канцелістъ Іосифъ Мекетюкъ родомъ зъ Коломыѣ. Стверджено, що вóнъ терпить на манію переслѣдуваня и се вже не першій разъ накладавъ на себе руку.

— **Въ Ряшевѣ увязнено жида** Майлеха Нецера, котрый допустивъ ся поганого злочину на христіяньскóй 7-лѣтнóй дѣвчинѣ, а по злочинѣ, хотячи затерти слѣды, занѣсъ дѣвчину на зелѣзничій шляхъ и положивъ ей на шинахъ, знаючи о тóмъ, що за хвилю буде переѣзджати поѣздъ. Однакъ дѣвчина, при надближуваню машины зóбрала всѣ силы и збѣгла зъ насыпу.

— **Фрітйофъ Нансенъ**, славный подорожникъ до пóвнóчного бѣгуна, уложивъ уже планъ до новои експедиціи, та тóлько не до пóвнóчного, а до полудневого бѣгуна. Експедиція ся буде на великй розмѣры; возьме въ нѣй участь кóлькохъ ученыхъ а крóмъ корабля „Фрамъ“, на котрóмъ Нансенъ вóдбувъ свою послѣдну подорожь, выѣде на нову експедицію ще другій корабель. Нансенъ забере зъ собою богато псóвъ. Близшй пляны тримае вóнъ въ тайнѣ. Теперь Нансенъ объѣзджае зъ вóдчитами мѣста американьскй а подорожь сеся приносить ему грубй доходы.

— **Дрóбнй вѣсти.** Нинѣ [30-ого с. м.] въ полудне вóдбуло ся въ Успеньскóй церкви у Львовѣ вѣнчанє п. Антона Дольницкого, радника судового, зъ панною Ольгою Заревичéвною, дочкою панѣ Іосифы и бл. п. Юліяна Заревичéвъ.

Томасина и суперфосфатъ въ практицѣ.

Давне пытанє спóрне що-до вартости и дѣланя кислоты фосфорнои суперфосфату розпускальнои въ водѣ и томасины розпускальнои въ квасѣ цитратотовóмъ, науковй дослѣды порѣшили и оба тй наший знаменитй навозы фосфоровй на однаковóмъ вартостнóмъ степени поставили, зъ выимкою случаéвъ, въ котрыхъ ужите квасу фосфорного въ однóй або другóй формѣ выключно є вказане.

Теперь на пóдставѣ старанныхъ фаховыми руками выконаныхъ порóвнавчихъ пробъ практика высказуе свое рѣшуче слово и выдае осудъ пóсля котрыхъ рóвна вартость и одиноке дѣланє томасины и суперфосфату є доказане, и то навѣть при однóй зъ найважнѣйшихъ ростинъ управныхъ т. є. при бурякахъ цукровыхъ, для котрыхъ вóдмовляно томасинѣ всяке дѣланє або успѣхъ.

Низше поданый результатъ досвѣдóвъ зробленыхъ досвѣдчальною стаціею центральною товариства у Вѣдни а заложеныхъ и переведеныхъ зъ грунтовною свѣдомостію рѣчи, беремо зъ письма „Mittheilungen des Vereines zur Förderung des landwirtschaftlichen Versuchswesen in Österreich“ пóсля котрыхъ при однакóмъ ужитю салітры хілійскои одна парцеля не отримала нѣякого иншого навозу, на другу дано 250 клгр. суперфосфату а на трету 250 клгр томасины. Навозы вращено однаково глубоко на 2 днѣ передъ свѣйбою, дня 24 цвѣтня. Выслѣдки були на гектарѣ въ метричныхъ сотнарахъ при

I	II	III
210	226	227

выслѣдокъ бувъ такій, що при даныхъ однаковыхъ вóдносинахъ розпускальна въ водѣ фосфорна кислота суперфосфату цѣлкомъ не оказалась лѣпшою вóдъ томасины. При розслѣдѣ якости выдатку найшло ся при

I	II	III
13·9%	14·6%	14·3%

цукру въ буракахъ.

Майже цѣлкомъ однакове полѣпшенє при II и III є докладно стверджене

Коли-жь зважити що и менший кошты навоженя томасиною а особливо загально звѣстне и признане дѣланє на будуще, то на дѣлѣ выслѣдки томасины выйдуть о много користнѣйшй.

Незвычайно користне дѣланя фосфорнои кислоты томасины на будуще выказуе цѣлый рядъ дослѣдóвъ проф. Ваґнера зъ р. 1889. Одно навезене фосфорною кислотою луки 800 кільограмами томасины на гектаръ въ роцѣ 1889 выдало:

Въ року	1890		прирóстъ	750	клгр.	сѣна	на ha
„	„	1891	„	2300	„	„	„ „
„	„	1892	„	2600	„	„	„ „
„	„	1893	[дуже сухій рóкъ]	1450	„	„	„ „
„	„	1894	прирóстъ	2950	„	„	„ „
„	„	1895	„	1320	„	„	„ „

Отже одне навезене [пóбочь щорóчного наволженя квінітомъ] 800 клгр. томасины на 1 ha дѣлало шесть лѣтъ. Черезъ ужите 800 клгр. томасины — що коштувало около 16—18 зр. — выпродуковано о 11.370 клгр. — 113.7 метричныхъ сотнарóвъ сѣна бóльше а числячи сотнаръ по 3 зр. выходить 341 зр. Сесй цифры увóльняють насъ вóдъ всякихъ дальшихъ пояснень.

Вѣсти зъ Епархіи Львóвскои.

Презенты дóстали оо.: Ник. Любѣнецкій, сотрудникъ зъ Чесникъ, на Протесы, а Дим. Склеповичь на Поморяны. — Въ пропозицію на Либохору принятй оо. Стеф. Крижановскій и Ярославъ Лучаковскій. — До канон. институціи вóзванй оо.: Ник. Любѣнецкій на Протесы и Григ. Концевичь на Цеѣвъ, оба въ мартѣ 1898 р., а Кароль Бутриньскій на Черепинъ теперь. — Канон. институцію на Гнилицѣ великій дóставъ о. Євг. Витошиньскій. — Завѣдательства дóстали оо. Ал. Любѣнецкій, б. завѣдатель Любѣнець, въ Новошинѣ; Волод. Ганицкій, парохъ Новошина, въ Руднѣ; Онуфр. Чубатый, сотруднинъ зъ Острова, въ Должанцѣ; Остапъ Нижанковскій, завѣдатель Должанки, въ Качанóвцѣ; Вас. Пилипчукъ, сотрудникъ зъ Ивачева, въ Чепеляхъ; Корн. Яцикевичь, сотрудникъ зъ Побужанъ, въ Хащованю; Ник. Винницкій, сотрудникъ зъ Галича, въ Залановѣ. — Сотрудництва дóстали оо.: Леонтій Спринь зъ Бóрокъ великихъ въ Островѣ, Петро Петриця въ Делинѣ, Юл. Барановскій изъ Завалова въ Побужанахъ, Мих. Раковскій зъ Пустомитъ въ Николаевѣ, Іосифъ Романюкъ въ Ушнѣ въ Галичи, Левъ Селиньскій зъ Заланова въ Ушни, Казим. Савицкій зъ Незнанова въ Пустомитахъ, Вікт. Несторовичь въ Заваловѣ. — Декретъ увóльненя вóдъ парох. испыту конкурсового дóстали оо.: Модестъ Держко зъ Галичанова, Іосифъ Ганкевичь зъ Краснаго, Іона Пелехатый зъ Нуща и Вол. Брилиньскій зъ Гряды. — Парох. испытъ конкурсовый зложили оо.: Теодосій Лежогубскій, Лука Побоярскій, Ив. Божейко, Мих. Мосора, Вол. Була, Ник. Садовскій, Ив. Иванчукъ, Теодоръ Кузьмóвъ, Пав. Кудрикъ, Вол. Герасимовичь, Клим. Базилевичь, Ник. Винницкій, Дим. Іосифовичь и Исид. Свистунъ. — Правительство асигнувало платню зъ религ. фонду для прив. сотрудникóвъ: въ Ляховичахъ подорожныхъ на два роки, а въ Олѣевѣ, Дубкóвцяхъ, Стрыѣвцѣ и Кобиловолокахъ на оденъ рóкъ. — Митроп. Консисторія вставилась до намѣстництва о плату зъ религ. фонду для прив. сотрудникóвъ: въ Стрѣлкахъ, Доброводахъ, Сѣльци-Беньковѣ, Пóдмихайлю, Лолинѣ, Сушнѣ и Монастирци. — Архіерейску грамоту похвальну зъ правомъ ношеня крилошаньскихъ експозиторій дóставъ о. Волод. Сельскій парохъ Стрыя а архіерейску грамоту похвальну о. Теодоръ Ковальскій парохъ Явча. — Декретъ на провізор. катихита выдѣловои школы въ Бродахъ дóставъ о. Юл. Дзеровичь сотрудникъ зъ Николаева. — Капелянъ митрополита др Мих. Демчукъ именованый адъюнктомъ на богословскóмъ выдѣлѣ львóвского университету. — Митроп. консисторія вставилась о принятя о. Іосифа Логиньского на докторанда до Августинеумъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Ч. 66263/VI. Всхóдно-пóвнóчно захóдный австрійскій звязокъ зелѣзничій. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увійде въ житє нова тирифа часть II зшитка 5 [тарифа выимкова для цукру].

Ч. 66761/VI. Галицко угорскій рухъ спóльный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увóйде въ житє нова тарифа часть II зшитокъ 2 для высше згаданого руху.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 падолиста. N. fr. Presse доносить, що гр. Бадені мае дóстати вóдъ цѣсаря высоку вóдзнаку (звычайна осолода гóркои хвилѣ). Сими днями вóдъѣде гр. Бадені до доньки до Варшавы, а опóсля поѣде зъ женою на довшій часъ до Ніци. Въ нѣмецкихъ мѣстахъ Чехъ, Тиролю, Стирiи вóдбули ся маніфестаціи радости зъ причины уступленя Баденього.

Ректоръ университету вóдкликавъ оголошене оногды замкнене университету, высказуючи надѣю, що студенты не нарушать публичного спокою.

Градецъ 30 падолиста. Въ сегоднѣшнóмъ похоронѣ застрѣлоныхъ робóтникóвъ маютъ робóтники взяти урочисту участь.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашй великй и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Надóслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій окладъ товарóвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пóдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкóй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

Но цѣнахъ найдешевшихъ въ великóмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвóнкóвъ. — Замовленя зъ провінціи вóдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львóвъ площа Галицка ч. I.

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 56—?

КЛЬОЗЕТЫ комнатнѝ по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгѝ по зр. 15·— и 16 – насѣдовѝ по зр. 6 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Фамілійный найлѣпшій
ЧАЙ
свѣжій, пôвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручае
Выкаючный складъ чаѣвъ
А. ЗІНГЕРА
Львôвъ, Сикстуска число 17.
367 „*Импресса*“ 8—10

Незвычайно
Дешево и елегантно выконуе стампілѣ, гербы, моногрàмы, емблемы, печатковѝ марки, таблицѣ литѝ и гравіованѝ, печатки до лаку и всякѝ роботы, входячѝ въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизелерства
Артистичне заведенѣ
А. Зігмана
Львôвъ, Сикстуска 14.
407 2—4

Реальность
кôлькадесять-моргова пôдъ дуже користными услôвями до спроданя. Близша вѣсть: Poste restante Козова Ч. 54.
411 1—3

Поважане Паньство!
Удержуючи передъ кôлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вôдбирателювъ
Теперь вôдкрывъ я зновъ
РОБÔТНЮ И СКЛАДЪ ОБУВИ
мужескон, жѣночои и для дѣтей.
Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ укланно о ласкавѝ Ихъ взгляды.
Зъ глубокимъ поважанемъ
Маріянъ Кароль Хенціньскій
при улици Городецкôй ч. 38 [пôбочь станціи кôнного трамваю] у Львовѣ.
Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 384 5—24

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Naród“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелювъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои матеріи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько міліонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до гімназіи до Львова, роблячи ёму выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечність наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Naród“. А кôлько-жь то сгарыхъ ковдеръ закупують ганделесы по померших на сухоты або иншѝ заразливѝ хоробы, гремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевѝ“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за те добру нову ковдру. Замѣсцевѝ купуючѝ звôлять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо йѝ иде єдино о выперте лихои тандиты.

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитѝ на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовѝ шовковѝ по 12·50, 14, 16, 18 зр. и выше. Волосяный матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна робôтня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, Львôвъ, ул. Коперника число 5. 364 5—5

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручае 3
Дрогерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскѝ
поручае магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Магазинъ и робôтня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякѝ можливѝ роды футеръ въ шкôрахъ, готовѝ футра и всякѝ иншѝ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѝ — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожь приймають покрыта и перерôбки на новѝ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 8—13

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВÔНКИ гармонійнѝ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудниѝ въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÔРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѝ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѝ, Пôдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 12—?

ОБЩОЕ СОБРАНІЕ

Общества „Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ въ ликвидаціи“ созываетъ ся симъ на день 27-ого лат. Грудня 1897 на 9-ый часъ рано до Рогатина съ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ:

I. Справозданье зъ ликвидацѣйной діятельности и счетъ изъ соотоянія Общества.

2. Окончательное розвязанье Общества и ухваленье законныхъ заряджень соединенныхъ съ тою евентуальностію.

Близшое означенье мѣстця подастъ ся до вѣдомости тогожь дня рано въ Народной Торговли, или на приходствѣ въ Бабинцяхъ коло Рогатина.

Если бы въ означеномъ времени не было достаточного комплета, созываетъся симъ на тойже самъ день на 1-ый часъ по обѣдѣ въ томже самомъ мѣстци и съ повыше поданымъ порядкомъ дневнымъ:

Другое общое собраніе

съ тымъ примѣчаніемъ, що рѣшеня собранія будутъ правосильны, хотяйбы статутомъ приписаное число не явилось.

Понеже для окончательного розвязаня Общества должны быти роздѣлены вси гроши остающіися по оплаченю всѣхъ належитостей и коштовъ, тожь изволятъ Г. Г. Члены свои удѣловіи книжки или въ нѣсколько дней передъ собраніемъ почтою до Впр. о. Чировского приходника въ Бабинцяхъ, почта Рогатинъ прислати, или найпознѣйше въ день собранія передъ 9-ымъ часомъ рано ликвидаторамъ предложити.

Отъ ликвидаціи общества Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ.

Рогатинъ 22 листопада 1897.

Влад. Чировскій,
Іоанъ Маркевичъ,
Ант. Билинкевичъ ликвидаторы. 416 1—3

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметôвъ реліґійныхъ
поручае:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторôнъ ручно малованѝ, обшитѝ ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пôсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вôдъ 45—76 зр. 339 6—?
ХОРУГВИ похоронниѝ зъ вовн. адамашку вôдъ 25—35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вôдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жаданъ franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ирляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкôвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.
350 7—12

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
пригоручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайаыхъ смаки овочевѝ 80 кр.
½ кільо Чокольодокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнанои доброты, загально хваленѝ* 80 кр
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь пригоручае рôзнѝ иншѝ выробы, все свѣжѝ у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѝ **gratis**
288 [21—?]

Ручить ся, що чиста
Вôдзначена найвышшими преміями
Томаса мука фосфатова
зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынôвъ томасôвскихъ — се
найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.
Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.
Для всякого рода рôлѣ.

Надае ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численнѝ премій, вôдзывы газетъ фаховыхъ и всякѝ поясненя суть пôдъ руками.

Запыты и замовленя пôдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 20—23
Заступництво для Галичины и Буковины
ІОСИФЪ КАРРАХЪ
у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД поспішний	ПОІЗД особовий	до Львова	ПОІЗД поспішний	ПОІЗД особовий	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъского. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гренана

Ч. 263. Львовъ, Середа 13 Падолиста (1 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток. „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: A. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Нове міністерство.

——

Вчерашна Wiener Ztg. оповѣщує вѣдручній письма цѣсарскій о звѣльненю зъ уряду міністерства гр. Баденього и о именованю нового міністерства.

Письма цѣсарскій дотычно звѣльненя зъ уряду міністерства Баденього суть такій:

Письмо до гр. Баденього: „Любый гр. Бадені! Зачавши вѣдъ дня, коли повинуючись мому заазывови, пѣднялись вы зложеня кабінету, ажь до хвилѣ теперѣшнои димісіи цѣлого міністерства, доказали вы, що завсѣгды були перенятій одинокимъ бажанемъ, именно служити моѣй особѣ и добру державы пѣсля найщиршои волѣ и найлѣпшихъ своихъ силъ. За сесю вѣрнѣсть, повну пожертвованя въ змагацю до высоко вытыченои меты, за вашь тяжкій трудъ, та за вытревалу жертволюбнѣсть въ праци коло спѣльнои цѣли, вкѣнци за льояльну преданнѣсть и привязане до моеи особы, высказую вамъ найсердечнѣйшу и повну признаня подяку, при чѣмъ впевняю васъ про мою щиру и незмѣнену жичливѣсть. — Отсимъ звѣльняю Васъ зъ уряду мого президента міністрѣвъ и залучаю письма вѣдручній, звѣльняючій прочихъ міністрѣвъ зъ уряду, до дальшого урядованя. Вѣдень 30 падолиста 1897. *Францъ Іосифъ* тр.“

Зъ прочихъ писемъ цѣсарскихъ замѣтній письма до д-ра Бѣлиньского и д-ра Рітнера. Письмо до д-ра Бѣлиньского: „Любый д-ре Бѣлиньскій! На ваше бажане звѣльняю васъ ласкаво зъ уряду мого міністра скарбу. Высказуючи вамъ мое найповнѣйше вдоволене за вызначній заслуги вѣдданій менѣ середъ незвычайно трудныхъ обставинъ, застерѣгаю собѣ ужити васъ и на дальше въ службѣ.“ — „Любый д-ре Рітнеръ! Ласкаво звѣльняю васъ на власне бажане зъ уряду мого міністра. Дякуючи вамъ за вѣдданій менѣ знатній услуги, застерѣгаю собѣ ужити васъ на дальше въ службѣ, а рѣвночасно удѣляю вамъ ордеръ зелѣзнои короны I. клясы зъ увѣльненемъ вѣдъ таксы.“

Зъ прочихъ міністрѣвъ Ґутенберґъ, Ґлянцъ и Лєдебуръ рѣвножь надѣленій ордерами зелѣзнои короны I. клясы.

Письмо цѣсарске до бар. Ґавча: „Любый бар. Ґавчь! Одобряючи вашій внесеня, поручаю вамъ управу мого міністерства справъ внутрѣшныхъ и именую: ґен. фельдцайґмайстра Вельзерсгаймба поновно моимъ міністромъ обороны краєвои; — шефа секційного въ міністерствѣ зелѣзниць д-ра Генрика Віттека моимъ міністромъ зелѣзниць; — президента сенату трибуналу адміністраційного д-ра Євгенія Бемъ-Баверка моимъ міністромъ скарбу; — шефа секційного въ міністерствѣ просвѣты ґр. Вінкентія Baillet de Лятуръ моимъ міністромъ просвѣты; — шефа секційного въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ д-ра Ернеста Кербера моимъ міністромъ торговлѣ; — шефа секційного въ міністерствѣ судовництва д-ра Ігнатія Рубера мівістромъ судовництва и шефа секційного въ міністерствѣ просвѣты ґр. Артура Біляндъ-Райдта моимъ міністромъ рѣльництва.“

Такъ отже вѣдъ 1 н. ст. грудня зачинає урядувати нове міністерство. Зъ давного кабінету перейшли до нового лишь два міністры: самъ президентъ міністрѣвъ бар. Ґавчь и міністеръ обороны краєвои ґр. Вельзерсгаймбъ. Прочій члены кабінету се урядники, шефы секційній, зъ котрыхъ одинъ, д-ръ Бемъ-Баверкъ, бувъ вже въ кабінетѣ Кільмансеґа управителемъ міністерства скарбу. Тека міністра для Галичины поки-що не обсаджена; предкладано ей ґр. Пініньскому, але сей застерѣгъ собѣ остаточну децизію до хвилѣ, коли буде звѣстна програма нового кабінету.

Новый кабінетъ повитала праса нѣмецка зъ великою резервою, надаючи ему прозвище „Arbeits-Ministerium“. До працѣ, до полагодженя найважнѣйшихъ справъ державныхъ забирає ся нове міністерство, а до сего нада ють ся якъ найлѣпше урядники, а не представителѣ сторонництвъ політичныхъ. Бар. Ґавчь зажадає вѣдъ парляменту помочи до переведеня своихъ задачъ; вѣнъ числить на дотеперѣшну вѣльшѣсть, надѣючи ся рѣвночасно, що и опозиція нѣмецка залишить свою обструкцію.

Нѣмецка опозиція, якъ згадано, жадає передовсѣмъ приверненя нормальныхъ вѣдносинъ парляментарныхъ, с. в. усуненя lex Фалькенгайна. Консеквентно зъ тымъ було бы уступленє дотеперѣшнои презіди. Въ дальшѣмъ плянѣ стоить цофненє розпоряджень языковыхъ. Безъ выповненя тыхъ трехъ услѣвій не може бар. Ґавчь числити не нно на опозицію, але и на залишенє обструкціи, бо хочь бы мѣжь нѣмецкими сторонництвами перемогли взгляды опортуністичній (на що цѣлкомъ не заносить ся), то соціяльній демократы не залишать скорше своеи тактики обструкційнои, ажь цѣлкомъ слѣду не лишить ся зъ атентату на права парляменту.

Несподѣвана розвязка подѣй подѣлала въ першій хвили констернуючо на вѣльшѣсть. Безсторонній політики зъ вѣльшости мусѣли признати, що за далеко загнано ся, а димісія кабінету Баденього якъ разъ надавала ся, щобы выцофати ся зъ гонором. Тымчасомъ зѣ стороны чески кинено гасло, що обструкція могла повалити кабінетъ, але не потрафить зробити сего зъ вѣльшостію, що отже вѣльшѣсть може и дальше утримати въ своихъ рукахъ керму правительства. Если покаже ся, що теперѣшна вѣльшѣсть не розпала ся, то не смѣє она не тѣлько уступити пѣдъ напоромъ опозиціи, але и переперти свою програму. Що-до першого то lex Фалькенгайна мусить утримати ся въ повній силѣ, а що-до другого, то треба змагати до розширеня автономіи краєвъ. Праса польска напоминає членѣвъ кола польского, щобы не покидали ся Чехѣвъ и католицкихъ Нѣмцѣвъ, щобы коло польске не згодило ся на второчене здобутковъ ческихъ, а за сесю цѣну щобы всѣ три сторонництва (теперѣшна вѣльшѣсть) змагали до ревізіи конституціи, до приверненя соймамъ краєвымъ атрибуціи высылати делеґаціи до центрального парляменту.

Здає ся, бар. Ґавчь приготованый и на сесю евентуальнѣсть, що дотеперѣшна вѣльшѣсть буде кидати ему колоды пѣдъ ноги. На такій случай треба бы полагодити справы державній безъ парляменту. Члены кабінету бар. Ґавча именованій міністрами а не управителями поодинокихъ ресортѣвъ, и зъ того выходить, що бар. Ґавчь забирає ся до довшого урядованя а не лишь провізоричного, переходового.

——

Про хѣдъ подѣй, стоячихъ въ звязи зъ димісією гр. Баденього, доносить N. fr. Presse ось якъ:

Послѣдный товчокъ до выбуху кризы подали подѣ на суботнѣшнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ. Коли заколотъ и розъярене въ парляментѣ дѣйшли до крайности и вже не було сумнѣву, що кождый членъ опозиціи рѣшивъ ся ставляти насильный опѣръ октройованому параґрафови поліційному, тогдѣ, якъ звѣстно, явила ся у гр. Баденього депутація меншости. Вѣзвано президента міністрѣвъ, щобы зъ огляду на ситуацію въ парляментѣ починивъ вѣдповѣдній кроки. Сей заазывъ бувъ рѣвнозвучный зъ заазывомъ, щобы подавъ с до димісіи. Гр. Бадені заявивъ по сѣмъ комісіи парляментарнѣй правицѣ, що бажає вѣдроченя палаты послѣвъ. Хочь се бажане неконче подобало ся комісіи, але віцепрезідентъ Крамаржъ удавъ ся до палаты и оповѣстивъ, що замыкає засѣдане а про слѣдуюче повѣдомить послѣвъ письменно. Пополудни въ суботу скликавъ гр. Бадені конференцію міністрѣвъ. На сѣй конференціи не обговорювано квестію димісіи, лишь ухвалено, предложити цѣсареви вѣдроченє рады державнои.

Цѣсарь выѣхавъ бувъ въ пятницю до Вальзе въ гостину до доньки арх. Маріи Валеріи, а поворотъ бувъ вызначеный на недѣлю вечѣръ. Однакъ въ наслѣдокъ політичныхъ вѣстей вернувъ цѣсарь вже въ суботу вечеромъ до Вѣдня. Безпосередно по приѣздѣ принявъ цѣсарь на авдіенціи міністра справъ заграничныхъ гр. Ґолуховского. Сеся авдіенція не була наперед уложена, бо на ту саму годину спросивъ бувъ гр. Ґолуховскій до себе на равтъ декого зъ членѣвъ делеґацій. Гостей принимала сама гр. Ґолуховска, звиняючись, що мужъ жде приѣзду цѣсаря въ бурґу. Зъ того видно, що цѣсарь бажавъ найперше засягнути рады міністра справъ заграничныхъ и мабуть вже сеся авдіенція порѣшила справу кризы. Коли гр. Ґолуховскій вернувъ домѣвь, то хочь очевидно нѣхто не дѣзнавъ ся о змѣстѣ розмовы его зъ цѣсаремъ, але вже гостѣ загуторили, що заносить ся на щось незвычайного.

По гр. Ґолуховскѣмъ принявъ цѣсарь гр. Баденього. Кажуть, що гр. Бадені мавъ такій плянъ: рада державна вѣдрочує ся, провізорична угода для Австріи заводить ся розпорядженемъ пѣсля §. 14., а въ Угорщинѣ самостійнымъ закономъ. Гр. Бадені готовъ бувъ полагодити въ сей способъ справу угоды, а вѣдтакъ внести свою димісію. Такъ отже мавъ цѣсарь порѣшити: або переводити угоду не въ дорозѣ конституційнѣй, або сейчасъ димісіонувати кабінетъ Баденього. Рѣшене своє вѣдложивъ цѣсарь на недѣлю.

Въ недѣлю передъ полуднемъ повѣдомлено гр. Баденього, що цѣсарь принявъ предложену нимъ въ суботу его особисту димісію яко президента міністрѣвъ и міністра справъ внутрѣшныхъ. Ажь до сеи хвилѣ кріза не захопила цѣлого кабінету и лишь гр. Бадені, яко найвѣльша особиста перепона для мирнои роботы въ парляментѣ, проваливъ ся. Въ звязи зъ симъ фактомъ були авдіенціи, якій цѣ

Мѣсточко Варяжь

въ

окрузѣ сокальскѣмъ.

Написавъ *Василь Чернецкій.*

Невелике мѣсточко Варяжь, положене при россійскѣй граници, бо близько мѣсточка видко вкопанѣ въ землю граничній стовпы, стоить побудоване въ кѣтлинѣ посередъ плодороднои землѣ. Мѣсточко окружають довкола высокій горбы, мѣсцями поросліі лѣсами; задля тыхъ горбѣвъ доѣздъ до мѣсточка дуже прикрый зъ браку камѣнноі дороги, якоі будову вѣдъ Белза до Варяжа що-лише розпочато. Посередъ брудного ринку, выложеного по бокахъ деревяными хѣдниками, замешкалого жидами въ лихихъ обдертыхъ зъ пѣдсѣнями домахъ, котрѣ становлять тутъ половину населеня, впадають въ око два оказалій мурованій домы Божій зъ муроваными звѣницями, та обширна мурована палата, на якѣй мѣстить ся уложена въ польскѣй мовѣ виднѣйша напись: „Стережи мене Господи вѣдъ приятелѣвъ, бо зъ неприятелями дамь уже собѣ раду. 1892“. Тота напись має свою исторію, але се не входить въ рамы мого письма. За-для притыкаючихъ кѣлькохъ негарныхъ жидѣвскихъ домѣвъ до згаданои палаты она тратить много на своѣй красѣ. По бѣчныхъ улицяхъ, вузкихъ и болотнистыхъ, мешкають мѣщане по половинѣ Русины зъ Поляками, говорять по польски, давный стрѣй мѣщанскій затративъ ся безъ слѣду. Бувъ часъ, що мѣщане-Русины встыдали ся своеи рѣднои бесѣды, но въ новѣйшихъ часахъ не вѣдносять ся вже ворожо до рускости. Мѣщане тутъ бѣдній, занимають ся переважно мулярствомъ, розходять ся за зарѣбкомъ свѣтами, зъ дома они лише въ зимѣ. Зъ ринку веде по-при млынъ старинна дорога до Люблина, а хочь она по-за мѣсточкомъ поросла вже травою и мѣсцями дуже заорана, то таки можна ще розпѣзнати ей слѣды. Побѣчь мѣсточка плыве невеличка рѣка звана „Варяжанка“; она выплыває зъ жерелъ за селомъ Сулимовомъ, крутить ся межи полями, переплыває черезъ розлогій багновиска, становить мѣсцями въ бѣгу граничный кордонъ и впадає при Шихторахъ до Бута. Варяжь окружали въ старину зъ трехъ бокѣвъ неприступній грязкій болотниска; они занимають ще до теперь великій обшары неужиточнои землѣ, бо самій шувары, сѣтники та жаборинє. Вѣдъ часу, якъ насыпано греблю и осушено частину мочарѣвъ, стали мѣщане на доступныхъ мѣсцяхъ садити вербину и лозы, зъ чого мають пожитокъ на оплету и паливо.

Варяжь оселя дуже давна, сягає безъ сумнѣву старинныхъ часѣвъ; на се наводить сама его назва: Кажуть: назва „Варяжь“ вѣдносить ся до приходу Варягѣвъ на Русь, яко осѣвшихъ тутъ першихъ кольоністѣвъ. Сли-бы дѣйстно такъ було, то первѣстный Варяжь мѣгъ стояти побудованый на мѣсци села Городища варяжского, вѣддаленого о 2 кільометры вѣдъ теперѣшного Варяжа, бо тамъ находить ся поганьске цвинтарище, де выкопують ся рѣзнороднѣ старинній знаряды и поганьскій урны. Коли збѣшовъ зъ лица землѣ старый Варяжь, чи въ часахъ княжихъ не взгодинъ, чи першихъ нападѣвъ татарскихъ, не знати. Теперѣшный Варяжь складає ся зъ двохъ громадъ: Варяжь село и Варяжь мѣсточко; кусникъ поля и невелика саджавка передѣляють мѣсточко вѣдъ села.

Въ селѣ Варяжи була зъ давна, не знати кимъ и коли основана руска парохія; латиньску парохію оснувавъ тамъ Христіянъ зъ Ощова 1528 р. Церковь у селѣ Варяжи стояла, пѣсля переказу, на цвинтарѣ, до теперь стоить на тѣмъ мѣсци ей наслѣдниця, невеличка деревяна, звана „нагѣрною церквою“, поставлена 1677 р., памятаюча давній часы.

Мѣсточко Варяжь повстало побѣчь старшого села Варяжа; его оснувавъ Фелікъсъ Ощовскій, властитель села Варяжа и сусѣдного, теперь закордоньского села Ощова, по силѣ грамоты польского короля Жигмонта I. зъ 1538 року. Ново-основаному мѣсточку надавъ згаданый король магдебурґске право, дозволивъ на три ярмарки въ роцѣ и на тыждневій що вѣвтѣрка торги. Зъ огляду, що мѣсточко Варяжь побудовано при головнѣй торговельнѣй дорозѣ ведучій до Литвы и на Волынь, то щобы дороги зъ греблями и мостами удержувано въ добрѣмъ станѣ, позволивъ король Жигмонтъ I. грамотою зъ 1544 р. побирати мѣщанамъ мито, а король Жигмонтъ-Августъ грамотою зъ 1555 р. увѣльнивъ мѣщанъ вѣдъ всѣлякихъ данинъ, дозволивши имъ вѣльній врубы въ просторыхъ охрестныхъ лѣсахъ. При привілеяхъ на торговлю, свѣбодне варивo пива, меду и горѣвки, надѣлювано мѣщанъ пасовиськами, огородами та грунтами, безъ обовязку складаня десятинъ на костелъ. Позаякъ Варяжь становивъ вѣдногу чорного татарского шляху, не позабуто о его укрѣпленю. Мимо того, що мѣсточко було зъ природы захоронене зъ трехъ бокѣвъ неприступными багниськами зъ розлогимъ ставомъ, обведено его ще валомъ зъ глубокими фосами. У мѣстѣ бувъ оборонный замокъ, двѣ брамы сокальска и замойска изъ зводжеными мостами, та одна фѣрта до переходу вѣдъ стороны Белза. По старинныхъ валахъ можна ще бачити слѣды, де стоявъ побудованый замокъ, люде вказують се мѣсце. Мѣсточко, розвиваючись въ початкахъ за-для надаваныхъ ему користныхъ привілеѣвъ, почало въ пѣзнѣйшихъ часахъ пѣдупадати черезъ напады Татарѣвъ, частій пожары, а найвѣльше пѣдкопали его добробытъ громадно осѣвшій тутъ жиды, захвативши всяку торговлю въ свои руки, и нинѣ мѣщане варяжскій е бѣдній.

Въ першихъ лѣтахъ по основаню мѣсточка Варяжа побудували мѣщане-Русины деревяну церковь въ мѣстѣ и такимъ способомъ повстали въ Варяжи двѣ самостійній рускій парохіи въ самѣмъ мѣстѣ и въ селѣ Варяжи, котрій опѣсля сполучено въ одну. Для латинниковъ, що посѣдали лише деревяный костелъ въ селѣ Варяжи, выставлено заходами одного зъ ихъ парохѣвъ въ самѣмъ ринку мѣсточка невеликій костелъ 1704 р., а коли вѣнъ 1786 р. погорѣвъ, вымурувавъ Цесельскій, властитель Варяжа, на его мѣсци обширный костелъ. Въ 1796 р. спаливъ ся и сей костелъ, а полишенѣ муры обернено на войсковій канцеляріи та на ѣздарню. Тотій муры купивъ вѣдъ австрійского правительства Джевецкій, властитель Варяжа, а позаякъ мѣска руска церковь, побудована [якъ було вже сказано] при головнѣй дорозѣ Люблиньскѣй, похилила ся була за-для старости до упадку, то вѣнъ, вѣдновивши муры, перестроивъ ихъ на церковь и вѣддавъ ей до ужитку Русинамъ; она становить теперь руску парохіяльну церковь

сарь удѣливъ въ недѣлю рано: гр. Баденьому, бар. Банфіому, гр. Вельзерсгаймбови и бар. Ґавчеви. Кажуть, що була комбінація, чи бы не зробити гр. Вельзерсгаймба президентомъ міністрівъ; гр. Вельз. мавъ заявити, що будучи жовнѣремъ знае повинувати ся приказамъ цѣсаря, але волѣвъ бы, если бы выбѣръ впавъ на иншу особу. Тогдѣ рѣшивъ ся цѣсарь и именувавъ бар. Ґавча президентомъ міністромъ. Зъ того выходило бы, що бувъ зразу намѣръ заступити въ кабінетѣ лишь особу президента міністрівъ: замѣсть гр. Баденого поставити бар. Ґавча.

Наразъ по полудни наступае змѣна. О год. 2-гій зібрала ся рада міністрівъ. Гр. Бадені повѣдомивъ, що вручивъ цѣсареви свою димісію и она принята. На се поставивъ котрыйсь зъ міністрівъ внесенѣ, що цѣлый кабінетъ повиненъ зазначити свою солідарність зъ бувшимъ президентомъ міністрівъ и вручити громадну димісію. Се внесенѣ принято а коли гр. Бадені повѣдомивъ цѣсаря о просьбѣ цѣлого кабінету о димісію, цѣсарь сейчасъ згодивъ ся на сю просьбу. За хвилю появили ся звѣстнѣ вѣдручнѣ письма цѣсарскѣ.

Голосы прасы.

Несподѣване уступленѣ гр. Баденого выкликало въ прасѣ польскѣй констернацію. Зъ выимкою Kurjer a Lwowsk-ого, котрого прочѣ львівскѣ ґазеты польскѣ задумали навѣть бойкотувати за безсторонный описъ подѣй вѣденьскихъ и безпощадный осудъ поведеня Абрагамовича — можна було замѣтити въ некрольоґахъ по Баденімъ щирый жаль, змагаючій ся вѣдповѣдно до сего, на скѣлько котрый орґанъ публичнои опінїи стоявъ близше або дальше вѣдъ баденѣвского фонду рептільного.

На чолѣ рептільнои прасы польскои стоячій Dziennik Polski бувъ пораженый вѣстію о димісіи немовь громомъ, а одиноку розраду въ своѣмъ горю найшовъ въ надѣѣ, що гр. Бадені верне до краю.

„Коли 7 жовтня 1895 р. — пише Dziennik Polski — пращано гр. Баденого при выѣздѣ до Вѣдня, въ промовахъ пробивавъ жаль, що вѣдходить зъ краю чоловѣкъ, котрый завѣвъ въ нѣмъ ладъ, котрый всѣмъ даваъ примѣръ своєю доброю волею опертою о карність, своєю працею свѣдомою цѣли. Зазначувано, що Бадені на становиску намѣстника умѣвъ завсѣгды погодити обовязки урядника зъ обовязками obywatela... Передъ двома роками мы зробили жертву, вѣддаючи гр. Баденого на услуги австрійскои идеѣ державнои. Коли-жь нинѣ филя подѣй політичныхъ вѣддае намъ назадъ гр. Баденого на obywatelski posterunek мѣжь своихъ, то не можемо укрыти радости, що Казимиръ Бадені стае зновъ до спѣльного зъ нами варштату.“

Мы сумнѣваемо ся, чи буде суджено стати гр. Баденьому до „польского варштату“ въ Галичинѣ, а то якъ-разъ за-для того, що и черезъ тѣ два роки по-за краемъ не переставъ гр. Бадені трудити ся въ тѣмъ варштатѣ. Бадені занадто приложивъ руки до галицкихъ выборівъ, щобы мѣгъ вернути на одвѣчальный урядъ намѣстника, впрочѣмъ справа ще не покѣнчена и остаточный судъ парляменту въ справѣ галицкихъ виборівъ не выданый. Утѣха Dziennik-a Polsk-ого выдае ся намъ передчасною.

Не такъ трагічно задивляють ся на справу Gazeta Lwowska и Gazeta Narodowa. Перша зъ нихъ, що правда, такожь высказуе радость, що гр. Бадені вертае до краю, але велить ажь исторіи оцѣнювати заслуги Баденього для державы. Gazeta Narodowa уважае уступленѣ гр. Баденього ударомъ, завданымъ польскѣй амбіціи народнѣй, — але зъ практичного боку для Поляківъ о много користнѣйше, если на чолѣ правительства стоить хто иншій а не Полякъ.

Некрольоґъ, выписаный сейчасъ въ недѣлю вѣденьскимъ дописувателемъ *Słow-a Polsk-ого* (пос. Рутовскимъ) гр. Баденьому, звучить такъ:

„Рано ще було становиско гр. Баденького дуже сильне, а въ кѣлька годинъ було вже по всѣмъ. Устала ласка монарша, довѣря парляментарного давно не було и скѣнчила ся управа кабінету.

Прийшовъ въ хвили, коли край добувъ собѣ поважне, почестне становиско у короны а въ монархіи ставъ ся однымъ зъ головныхъ стовпівъ державы; вѣдходить полишаючи Поляківъ въ Австріи въ дуже труднѣмъ положеню, окруженыхъ зѣ всѣхъ сторінъ ворогами.

Не пора роздумувати надъ сею картою нашои исторіи порозборовои, котра могла належати до найсвѣтлѣйшихъ а скѣнчила ся нефортунно. Не пора говорити нинѣ, що пѣйде на рахунокъ историчного хаосу Австріи, а що на рахунокъ похибки людскои. Заносило ся на свѣтлу добу; надѣѣ були величезнѣ. Хто знае, чи остаточный білянсъ не выкаже нашихъ стратъ; здобутківъ не було нѣякихъ, а хиба прибуло ненависти.

Правительство се не мало много успѣху. Не ставало ёму знаня вѣдносинъ центральныхъ, національныхъ, політичныхъ, парляментарного и партійного житя. Бадені бажавъ стояти по-надъ сторонництвами, хотѣвъ вести, а однакъ не вмѣвъ бути самовластнымъ, хитавъ ся мѣжь партіями, скѣнчивъ на пересадній зависимости вѣдъ однои фракціи. Порывавъ ся на всьо, кѣнчивъ же на малѣмъ. Пѣрвавъ ся на справу вѣчного спору ческо-нѣмецкого не досыть пѣдготованый; въ нѣй застрягъ, якъ много попередникѣвъ. Парляментарного правительства не розумѣвъ. Не бувъ щасливымъ въ способѣ утриманя зносинъ зъ коломъ польскимъ.

Величезнѣ трудности Австріи переходили мѣру способностей гр. Баденького. Хочь хотѣвъ, не выповнивъ належито задачь. Коло польске зъ упадкомъ кабінету вѣдзыскуе свою свободу, длятого мусить уважати се закѣнченѣ, хочь и не веселѣ, высвобожденемъ зъ фальшивого положеня“

А сама редакція Słow-a P. падькае надъ упадкомъ гр. Баденького въ такій способѣ: „Уступленѣ гр. Баденького зъ верховного въ державѣ уряду значить зменшенѣ у Вѣдни польского вплыву, а для краю значить въ численныхъ его справахъ бѣжучихъ убутокъ значливои тамъ руки, котра неразъ „додатно“ (vide галицкѣ выборы — *Прим. Ред.*) дала ся чути. Край (?!) заховае се у вдячнѣй памяти, а не забуде нѣколи сеи хвилѣ, коли гр Бадені не ино своѣ становиско але и житѣ наразивъ въ оборонѣ своеи чести, обиджении нѣмецкимъ вѣтрогономъ, котрый до своихъ обидливыхъ прозвищь дочинявъ завсѣгды польскій характеръ народный президента міністрівъ.“ До повысшихъ заслугъ Баденького для народу польского долучае редакція его заслугу для всѣхъ славяньскихъ народівъ: що гр. Бадені упавъ жертвою своихъ змагань до вымѣру справедливости національнои народови ческому и до зломаня нѣмецкои гегемоніи. [Якъ знаемо, то катастрофу спонукало безпосередно вѣдкомандоване поліціи до парляменту а не розпорядженя языковѣ. — *Прим. Ред.*] Вкѣнци заповѣдае Słowo P., що коло польске не смѣе вѣдступити вѣдъ своеи програмы автономічнои, уложеноі гр. Войт. Дѣдушицкимъ, хочь бы прийшлось перейти колу до опозиціи (!?).

Ruch katolicki добачае причину упадку Баденького разъ въ тѣмъ, що въ Австріи треба все ще числити ся зъ „найвысшимъ и остаточнымъ въ кождѣй справѣ чинникомъ“, а вѣдтакъ, що впустивъ въ складъ свого кабінету людей, котрѣ вѣдъ самого початку копали пѣдъ нимъ яму. „Уступленѣ гр. Баденького — заключае та ґазета — в правдѣ великимъ неповодженемъ, але ще не принципіяльнымъ пораженемъ політики польскои.“

Czas пише: „Гр. Бадені уступае яко защитникъ справедливости (?) въ справахъ національныхъ, а тымъ самымъ яко сей, що мусѣвъ звести накинену ёму борбу, не зъ Нѣмеччиною и зъ Нѣмцями, але зъ новымъ загономъ о нѣмецку гегемонію та зъ терроризмомъ нѣмецкимъ и космополітичнымъ а для захороны правъ и истнованя славяньскихъ народівъ.“ — Мы вже згадували неразъ, що треба розумѣти о славяньствѣ гр. Баденького...

Прочѣ ґазеты занимають ся побѣжно особою гр. Баденького, а радше застанавляють ся надъ будучою політикою кола польского. — Голосы прасы нѣмецкои подамо пѣзнѣйше.

Въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(*Дальше.*)

2) Рѣдъ и скѣлькѣсть доходу въ грошехъ и въ натурѣ. Сей дохѣдъ не можна сумарично фасіонувати, але треба особно пѣсля жерелъ доходу подати. Тін жерела доходу кождого пароха суть слѣдуючѣ:

а) *Дохѣдъ зъ поля.* Поле може господарь або самъ управляти, або въ аренду выпускати. Въ першѣмъ случаю маи ся подати чистый дохѣдъ зъ поля пѣсля 3-лѣтного [на 1898 рѣкъ пѣсля 2-лѣтного] пересѣчного доходу, по вѣдчисленю всѣхъ выдаткѣвъ господарскихъ, а именно: 1) выдаткѣвъ на удержане и направу будынкѣвъ господарскихъ; 2) удержаня живого и мертвого инвентаря господарского; 3) обезпеченя будынкѣвъ господарскихъ, живого и мертвого инвентаря, збѣжа стоячого на поли и зложеного на гумнѣ, вѣдъ огню, граду и иншихъ елементарныхъ нещасть; 4) свѣтла и опалу будынкѣвъ господарскихъ и мешканя для слугъ; 5) закупна насѣня, пашѣ, гною; 6) платы и удержаня роббтникѣвъ и слугъ занятыхъ при господарствѣ [але не слугъ для особистои послуги]; 7) даткѣвъ до касы хорыхъ и обезпеченя на старість; 8) даткѣвъ державныхъ, краевыхъ, громадскихъ, зъ выняткомъ податку особисто-доходового; 9) процентівъ вѣдъ довгівъ; 10) сталыхъ запомѣгъ, дарункѣвъ новорѣчныхъ и пр. Потрутивши всѣ тіи выдатки вѣдъ доходу зъ поля brutto, одержимо чистый дохѣдъ. Если дохѣдъ зъ господарства есть несталый, н. пр. въ однѣмъ роцѣ выносить 500 зр. а въ слѣдуючѣмъ роцѣ 700 зр., тогдѣ дотычный господарь есть свобѣдный вѣдъ податку особисто-доходового, если сей дохѣдъ становить одиноке жерело его удержаня. При оцѣненю чистого доходу зъ поля треба взяти въ рахубу не тѣлько *цѣну* одержану зѣ спродажи господарскихъ продуктівъ, але такожь *вартість грошеву* тыхъ всѣхъ продуктівъ, котрѣ служать для удержаня дому т. е. господаря, членівъ родины и слугъ ужитыхъ для особистои послуги. Зрештою вартість тыхъ продуктівъ спотребованыхъ въ дома можна подати гуртомъ пѣсля дешевои пересѣчнои цѣны. Вартість продуктівъ зужитыхъ при господарствѣ, н. пр. сѣна, вѣвса, не належить подавати анѣ въ доходахъ, анѣ въ розходахъ.

Въ якій же способѣ маи духовеньство подавати чистый дохѣдъ зъ поля? При обчисленю доходу зъ грунтівъ ерекціональныхъ въ часѣ intercalare маи ся подавати дохѣдъ не катастральный, але дѣйстно осягненый. При всѣхъ иншихъ фасіяхъ, якъ н. пр. для вымѣру датку *конґруального* маи ся подавати *чистый дохѣдъ* зъ поля *въ тѣй высотѣ*, яка служить за основу до вымѣру *податку грунтового* — отже пѣсля аркуша посѣлости грунтовои, выставленого черезъ ц. к. урядъ податковый [законъ конґр. зъ дня 19. цвѣтня 1885 В. з. д. г. 47], маи духовеньство въ сѣмъ случаю чистый дохѣдъ зъ поля обчисляти, сего ще не знаемъ; однакъ не помылю ся, если скажу, що всѣ священики повинні подавати чистый дохѣдъ зъ поля въ тѣй высотѣ, яка збѣстала принята *въ фасіи адъюстованѣй*, а котрый то дохѣдъ оцѣнила комісія оцѣночна отже при закладаню катастру. Дотычна устава говорить: „Als Reinertrag ist anzusehen der nach Abzug der Bewirthschaftungs- und Gewinnungskosten vom Rohertrage verbleibende Ueberschuss, welcher von den benutzbarten Grundstücken nachhaltig erzielt werden kann. Dieser Reinertrag wird im Wege einer Ab- und Einschätzung ermittelt“ [§. 5. закона зъ дня 24 мая 1869]. Щобы-жь комісія податкова мала наново оцѣняти доходы пароха зъ ерекціональныхъ грунтівъ, се выдае ся менѣ неможливо, бо дотычнѣ формулярѣ, розсланѣ черезъ ц. к. староства, не мѣстять въ собѣ вѣдповѣдныхъ рубрикъ, въ котрыхъ мало бы ся подати дохѣдъ зъ поля въ натураліяхъ, для оцѣненя вартости тыхъ-же черезъ комісію податкову. А самовѣльно оцѣняти доходы пороха зъ поля не може комісія, бо новый законъ податковый говорить: „О скѣлько ходить о оцѣненю доходівъ духовеньства зѣ службовыхъ поборівъ, належить *выключно* засягнути гадки краевои власти політичнои въ порозумѣню зъ дотычною властію церковною“. Отже власть духовна повинна въ тѣмъ взглядѣ выдати якесь руководство для духовеньства.

Если господарь вынаймае грунты въ аренду, маи подати *чинш* побираный вѣдъ посесора, однакъ може потрутити опустъ чиншу [за-для елементарныхъ нещасть и неурожаю, такожь зужитя грунту и фонду зелѣзного — fundus instructus], если посесоръ до поношеня тыхъ тягарівъ не есть обовязаный. Если ходить о *дохѣдъ посесора*, то вѣнъ маи особно его фасіонувати яко самостійне предприемство заробкове, однакъ пѣсля формуляря треба сей дохѣдъ фасіонувати *разомъ* зъ доходомъ зъ грунту. Очевидно, що парохъ, котрый часть грунтівъ ерекціональныхъ за позволенемъ власти выпускае въ аренду, маи вѣдъ чиншу аренды потрутити тую квоту, котру ёму урядъ податковый яко дохѣдъ зъ грунту вѣдтягае. Решту чиншу уживае пароха звычайно на *обробленѣ грунту*, котрый лишивъ собѣ для власного ужитку. Бо що деякѣ пароха выпускають часть грунтівъ ерекціональныхъ въ аренду, се роблять длятого, щобы собѣ господарку улекшити, котра вымагае великого грошевого накладу и при нинѣшныхъ тяжкихъ вѣдносинахъ рѣльничихъ и занятяхъ пароха не выплачуе ся.

в) *Дохѣдъ въ натураліяхъ.* До тыхъ поборівъ належить: право побору дерева опалового, млыво, пасовиско, рокове и пр., котрѣ то доходы пароха зѣстали обчисленѣ на грошѣ, длятого треба подати нхъ пѣсля адъюстованои фасіи. Однакъ треба памятати, що пѣсля устава конґруальнои [зъ дня 19 цвѣтня 1885 §. 3. I. lit g. и рескрипту ц. к. міністерства вѣр. и просв. зъ дня 18 липня 1867 ч. 3120] „bei Naturalienbezügen darf ein 10 procentiger Abschlag vom Bruttobetrage als Einbringungskosten stattfinden“. Длятого за вырубъ и привѣзъ дерева треба вѣдповѣдну квоту въ фасіи потрутити.

(*Конецъ буде.*)

Переглядъ політичный.

Міністеріяльна кріза, котра скѣнчила ся димісіею кабінету, не настала такъ нагло, якъ нагло скѣнчила ся. Вже въ червни, якъ гр. Бадені такъ несподѣвано замкнувъ раду державну, а цѣсареви и угорскому правительству мусѣвъ вызнати, що не годенъ перевести угоды зъ Угорщиною, а покищо мусить старати ся лише о провізорію угодову: вже тогдѣ его становиско зачало хитати ся. Коли бы угорске правительство було не пристало тогдѣ на провізорію, гр. Бадені бувъ бы мусѣвъ уступити. И зновъ настала трудна хвиля, коли угорске правительство заявило, що не пристане на полагодженѣ угодовои провізоріи при помочи 14-ого параґрафу австрійскихъ законівъ основныхъ, а коли бы мало въ Австріи до того прийти, въ такѣмъ разѣ Угорщина полагодить справу самостійно власнымъ закономъ. Гр. Бадені приставъ на те, а бар. Банфі зложивъ въ угорскѣмъ соймѣ звѣстну дотычну заяву. Тогдѣ зновъ ураговавъ ся на якійсь часъ кабінетъ Баденького. Але трудности все-таки ще не усунули ся; угодова провізорія мала бути пѣсля умовы обохъ правительствъ переведена найдальше до 15 падолиста, а на се въ радѣ державнѣй не було выгляду черезъ обструкцію. Тогдѣ то д-ръ Бѣлиньскій зложивъ въ буджетовѣй комісіи знану свою заяву що-до ужитя 14-того параґрафу при угодовѣй провізоріи, а бар. Банфі нѣбы то зъ тои причины приѣхавъ до Вѣдня; але властивою причиною було недодержане умовленого речинця изъ стороны австрійского парляменту. Кажуть, що тогдѣ лише длятого не настала поважна кріза, бо того самого дня позаходили демонстрації, котрѣ зробили некористне вражѣне. Угорске правительство продовжило тогдѣ речинець для угодовои провізоріи до дня 1 чи навѣть дня 8 грудня, а д-ръ Бѣлиньскій старавъ ся въ буджетовѣй комісіи надати своѣй попередньѣй заявѣ невинне значѣне, коли зновъ зъ другои стороны гр. Бадені ставъ заповѣдати нову пробу угоды мѣжь Нѣмцями и Чехами. Передъ двома не-

---

у Варяжи. До окрашеня сеи церкви причинили ся въ пѣзнѣйшихъ часахъ наслѣдники Джевецкого д-ръ Кароль Ломницкій, его сынъ Станиславъ Ломницкій а по части и парохіяне-Русины.

Годѣ поминути, що мѣсточко Варяжь украшае не мало оказалый костелъ, въ котрѣмъ въ старину перебували монахи Піяры. Сей костелъ зъ двома высокими вежами, котрѣ виднѣють на всѣ боки, вымурувавъ бувъ року 1693 Марко Мотчиньскій, властитель Варяжа, воевода белскій, конюшій короля Ивана III, бравшій участь у вѣйнѣ пѣдъ Вѣднемъ, де ёму прострѣлено рамя, и вѣддавъ его Піярамъ. Вѣнъ по при костелѣ побудувавъ деревяный монастырь въ котрѣмъ мѣстили ся школы пѣдъ надзоромъ Піярівъ для образованя дѣтей бѣднѣйшои охрестнои шляхты. Костелъ, зъ огородомъ и монастирскими будынками, окружали муры; частина ихъ стоить доси. Іосифъ Лящь, лат. епископъ антіпатрійскій, суфраґанъ кіевскій, ставши властителемъ Варяжа, усунувъ при костелѣ деревяный монастирскѣ будынки и розпочавъ 1740 р. мурувати просторнѣйшій новій, але не докѣнчивъ розпочатои поштовнои будовы, бо заскочила его смерть. По смерти Іосифа Ляща, по лѣдного мужеского потомка зъ дуже маетного роду Лящівъ, перейшли полишенѣ посѣлости зѣ скарбами на его сестру Анну выдану за Франца Салезія Потоцкого, воеводу въ Кристинополя, котрый черезъ тоту звязь супружеску, маючи и свои обширнѣ добра, ставъ ся найзаможнѣйшимъ маґнатомъ, званымъ „малымъ королемъ на Руси“. Розпочатѣ шурпиномъ Іосифомъ Лящемъ монастирскѣ будівлѣ докѣнчивъ Францъ Салезій Потоцкій, але Піяры не довго тѣшили ся ними. Цѣсарь Іосифъ II., касуючи многѣ монастирѣ, закрывъ и монастирь Піярівъ у Варяжи 1784 р. Усунѣнѣ монахи розбѣгли ся по другихъ мѣсцевостяхъ, розвязалась и шляхотска школа. Полишеный по Піярахъ оказалый костелъ переворено на лат. костелъ парохіяльный, зъ села Варяжа перенесено лат. парохію до мѣсточка, а що стало ся зъ сѣльскимъ костеломъ, чи вѣнъ погорѣвъ, чи его розбѣрано, не знати. Кѣлька старинныхъ цвинтарныхъ деревъ вказують мѣсце, де вѣнъ стоявъ. Мурованѣ одноповерховѣ монастирскѣ будынки звязанѣ зъ костеломъ перемѣнено на мѣсцевѣ народнѣ школы, а поблизькій мурованый дѣмъ зъ притыкаючимъ огородомъ передано до ужитку лат. парохамъ.

Родина Потоцкихъ дуже опѣкувалась Піярами. Щастного Потоцкого, сына Салезія, звѣстного зъ потайнои женитьбы зъ Ґертрудою Коморовскою зъ Сушна, выховувавъ Піяръ Вольфъ зъ Варяжа, а Юрія Потоцкого, сына Щастного Піяръ Тростолявскій. Якого рода було се выхованѣ въ послѣдкахъ, се належить въ близшѣмъ описѣ до историчныхъ, а не до моноґрафічныхъ звѣстокъ.

Сѣлець белскій 1897.

дѣлями еще заповѣдавъ гр. Бадені въ парляментѣ певный себе, що его кабінетъ не гадае ще такъ скоро уступати, а сегодня его вже нема.

Такъ выводить N. fr. Presse довгій перебѣгъ міністеріяльчои крізы. Що-до президіи палаты послôвъ высказуе той дневникъ тверде переконане, що она не явить ся вже передъ палатою, а новый президентъ заявить, що середъ заколоту въ палатѣ не можна було ствердити бôльшости голосôвъ за внесеномъ гр. Фалькенгайна, длятого не можна его уважати за приняте.

По звѣстныхъ бучахъ въ парляментѣ проявили ся не тôлько у Вѣдни, але и въ Празѣ, въ Хебѣ, въ Градци и иншихъ мѣстахъ розруси, котрѝ доводили навѣть до поважныхъ наслѣдкôвъ. Зъ причины пражскихъ розрухôвъ скликавъ тамошный бурмістръ д-ръ Подлѣпный въ понедѣлокъ раду мѣску и заявивъ, що доходять его жалѣ на вызываюче, напастливе поведене нѣмецкихъ студентôвъ, котрѝ въ ческôмъ мѣстѣ зважують ся навѣть спѣвати „Wacht am Rhein“. Такъ само жалують ся на поліцію, що она поступае собѣ ласкаво зъ нѣмецкими студентами, а за те выступае противъ Чехôвъ. Повѣдомивши раду, що выслано до ческихъ послôвъ просьбу, щобы выєднали у намѣстника охорону для безоружного чеського народу, такъ говоривъ дальше: Ледво народъ ческій добивъ ся въ Чехахъ и на Моравѣ крихôтки своихъ правъ, а вже сторонництво, котре первѣстно було голосило свободу, пôдняло некольный крикъ, щобы Чехамъ ту дрôбку правъ назадъ вôдняти. Хочь оно и довело кабінетъ до упадку, то справедлива справа ческого народу и королѣвства не залежить вôдъ міністерства. Мы заявляемо на ново, що стоимо непохитно при всѣхъ правахъ сего королѣвства, при историчнôмъ правѣ сего неподѣльного краю, при правахъ ческого народу на цѣлôмъ обшарѣ короны св. Вячеслава: въ Чехахъ, на Моравѣ и на Шлеску. Змѣна міністерства не зôбе насъ зъ дороги, бо нашѝ права е ненарушимѝ, и поки народъ самъ береже ихъ, поти неможлива рѣчь стратити що не-будь зъ тыхъ правъ. Держѣмъ ся єдинодушно и крѣпко всѣ безъ рôзницѣ сторонництвъ, а при спокою и вытревалости, будь що буде, доведе ся намъ вкôнци побачити корону св. Вячеслава на головѣ ческого короля. Промову сю приняли всѣ грôмкими оплесками, по чôмъ засѣдане заразъ замкнено.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ вôдбувало ся въ понедѣлокъ трете и послѣдне засѣдане; на черзѣ нарадъ була лише справа змѣны статуту краєвого гипотечного заведеня. Зразъ на початку засѣданя внѣсъ ліберальный посолъ Носке интерпеляцію до намѣстника въ справѣ безоглядного поведеня поліціи при послѣдныхъ демонстраціяхъ у Вѣдни, а п. д-ръ Філіповичь въ справѣ вкроченя поліціи до будынку университетского. Намѣстникъ Кільмансеґъ, вôдповѣдаючи на другу интерпеляцію, заявивъ, що причину дали самѝ студенты, котрѝ замѣсть учити ся мѣшають ся до політики и обиджають поліцію. П. д-ръ Копъ и товаришѣ зложили опôсля нагляче внесене въ справѣ послѣдныхъ подѣй въ палатѣ послôвъ. На те сказавъ президентъ сойму, що внесеня не може дати вôдчитати анѣ взагалѣ приняти. Тогдѣ забравъ голосъ п. Копъ. Мы — каже — чули тутъ вôдъ намѣстника, що студенты допустили ся въ суботу нарушеня законôвъ. Я въ 1848 р. зъ тысячу иншихъ молодыхъ людей допускавъ ся такожь нарушеня законôвъ, але тогдѣ загалъ хваливъ насъ за те. Тогдѣ правительство не дразнило ще населеня незаконностями. Справа, въ когрôй я зложивъ нагляче внесене, дуже обходить соймъ, бо ходить о знѣвечене правного ладу въ державѣ. Мы бачили, якъ обходжено ся зъ тѣломъ репрезентаційнымъ; се кождои хвилѣ може лучити ся и въ соймѣ, и сюды може вôйти поліція и жандармерія. Длятого боронимо ся, якъ можемо, закладаючи протестъ противъ такого поведеня правительства. — Але президентъ таки повторивъ, що внесеня не дасть вôдчитати, бо сесію сойму скликано лише для полагодженя кôлькохъ означеныхъ справъ. П. Філіповичь зажадавъ выбору комісіи, котра бы розсмотрѣла той поглядъ президента на регуламінъ сойму и здала опôсля палатѣ справу. Повстала бурлива сцена; ліберали назвали президента другимъ Абрагамовичемъ, высылали его „in die Polakei“, взывали, щобы прикликавъ поліцію и т. д. Вкôнци ліберали, котрѝ су противъ антісемітôвъ мають въ соймѣ меншôсть, выйшли зô салѣ, по чôмъ принято змѣну статутôвъ, о котру ходило, безъ дебаты въ другôмъ и третôмъ читаню. На закôнчене выбрано комісію, котрои домагавъ ся було п. Філіповичь, и на тôмъ закôнчено сесію.

Зъ судовои салѣ.

Брага.

Свѣд. Саламонъ Фухсъ, вѣрникъ лѣсовый, зôзнае, що въ горальни не є, ali wi z pewnością, що Горовіцъ браги не дае. Видѣвъ, що носили паробки двôрскѝ, але не знае, що; знае, що то не була брага, тôлько пополочины, бо такъ ему говоривъ Федько Слѣвка [побережникъ]. — Предс. Але вы якось тôлько зъ тымъ Федькомъ Слѣвкою все носите ся! Свѣд. [зиритованый]. Но!? [смѣхъ въ сали]. Вôдъ людей нѣчо не знае, але wi z pewnością pod pszisiengi, що панъ Горовіцъ ni dawał brahy za żadne penendzy. — Обж. Савчукъ. То вôнъ плативъ за вôдробокъ за брагу, коли комісія мала приѣхати. Свѣд. То неправда! Ale ja wim wisoki tribunał, co swiadek Milko Mandzi do Fedki Zabojko i Pełech dzwonił z penendzmy w kiszeni i mówił: bójci si Boga, ne dajci wtopic człowieka!

Свѣд. Олекса Головка заразъ по заприсяженю безъ запытаня говорить: То не була брага, лишь пополочины. Предс. Але-жь помалу! Якъ до того прийшло? Свѣд. А такъ! Я дôставъ квітокъ вôдъ „ржонцы“ и взявъ за то пополочину; то така жовтава вода. Але худоба не хотѣла ѣсти; взявъ я другій разъ, худоба не хотѣла ѣсти; взявъ я третій разъ, худоба не хотѣла ѣсти; взявъ четвертый разъ, худоба не хотѣла ѣсти. За те все давъ я фѣру гною, бо хотѣвъ спробувати, коли худоба буде ѣсти. — Предс. вôдчитуе зôзнаня сего свѣдка передъ стражниками скарбовыми. Свѣд. Фінансы писали, що хотѣли. Люде говорили, що въ дворѣ даютъ брагу, але то не була брага, лишь пополочины.

Свѣд. Пилипъ Малицкій входить на салю трохи в. рожевôмъ гуморѣ и зôзнае: Передъ 10 роками бувъ 13 лѣтъ въ горальни. То не була брага, лишь пополочины. Брага е бѣла якъ молоко, а то було таке „паскудство“, що худоба не хотѣла ѣсти. Взявъ разъ, а другій разъ укравъ доброи браги. Гадавъ собѣ: якъ буде добре, то вôдробить. Обжал. А ваша жѣнка не носила? Свѣд. Но, то позывай собѣ жѣнку, а не мене!

Свѣд. Кирило Чоловскій [сидѣвъ у арештѣ, не знае за що] зôзнае, що чувъ, якъ люде говорили, що носять брагу зъ горальнѣ. Пôйшовъ и вôнъ, але безъ квітка, и не хотѣли ему выдати. Пôйшовъ до „ржонцы“, а той сказавъ: „треба ему дати, бо то кравець, за те ушие споднѣ“. Квітокъ вôддавъ шафареви въ горальни и взявъ три разы тои „юхи“, котра выглядала такъ, якъ „каламутна вода“. Два разы корова не хотѣла ѣсти. Хотѣвъ взятн третій разъ, але вже ему не дали. Савчукъ нѣколи его не видѣвъ, хиба черезъ вôкно. Обжал. Не говорили вы до мене въ моѣй хатѣ: „на що вамъ було задирати ся зъ Горовіцомъ? були бы-сте такъ само брали брагу, якъ Федикъ и Тольпа, коли бы-сте зъ Горовіцомъ добре жили?“ Свѣд. признае тую обставину, а предсѣдатель зарядивъ запротоколоване того.

Свѣд. Исаакъ Мангаймъ [„ржонца“ у Горовіца] зôзнае, що то були пополочины безъ жаднои вартости, бо не було въ нихъ браги, а вырабляли ся кождого дня. Давати людямъ тіи пополочины — то его [свѣдка] помыслъ. Квітки выдававъ длятого, щобы показати людямъ, що може ся имъ на щось придати. За то дôставъ 35 фѣръ гною. Предс. На що вы жадали вôдъ Кирика, щобы ушивъ споднѣ? Свѣд. Вôнъ самъ приобѣцявъ. Не памятаю, скôлько квіткôвъ выдавъ.

Свѣд. Решь Райберъ [шафаръ въ горальни] подае, що выдавано брагу для слугъ, а властиво выдавано пополочины. Сего року по пожарѣ бравъ добру брагу для себе, а гôршу дававъ людямъ. Предс. Отже брагу! Свѣд. Нѣ, нѣ, то були пополочины. Прокур. То то все одно: брага або пополочины? Свѣд. То все одно брага або пополочины? Предс. То п. прокураторъ такъ говорить, але що вы на те? и на що тои парады зъ тыми квітками? Свѣд. Та парада було на того, щобы знавъ, хто до двора слухавъ. Суд. прис. д-ръ Павликовскій. Говорите, що вы тѣ квітки передирали. Яка жь була контроля зъ тымъ всѣмъ? Свѣд. А на що контроля?...

Свѣд. Илько Кука зôзнае: Брали люде, бравъ и я брагу, але яка то була брага! отъ, жовтава вода. Хлопъ якъ побачить въ горальни воду, то ему здае ся, що то „горѣвка“; такъ само зъ тою брагою. Я бравъ безъ квітка, бо мôй хлопець служить у дворѣ, и я давъ за те фѣру гною. — Савчукъ не видѣвъ мене нѣколи, хиба зô свого подвôря. Передъ трема роками брали люде въ дворѣ таку саму пополочину.

Свѣд. Кость Денефило подае, що въ 1894 р. бравъ 12-горцевою бочѣлкою брагу, але то не була брага, тôлько щось таке, якъ сирватка бѣла, трохи тепла. Люде говорили въ коршмѣ, що не варта брати, бо худоба не хоче ѣсти.

Свѣд. Франко Делікатъ зôзнае, що бравъ ту брагу, якъ и иншѝ люде, але то не була брага, тôлько жовта юшка. Тую юху гей кепскій борщь выдавали людямъ въ однои бражарки; въ иншôй була вже съчка заправлена для волôвъ.

Свѣд. Михайло Заторскій. Польовый Феліксъ кликавъ по селѣ, абы люде шли по... не памятаю вже по що. Я бравъ якусь юшку. Предс. Чотири разы по 2 коновки? Свѣд. Нехай и такъ буде. То було таке, я ъ вода. — Жаденъ жидъ не говоривъ зъ нимъ передъ переслуханемъ.

Свѣд. Иванъ Суховый. То не була брага, тôлько юшка, якъ пиво червона. Мавъ квітокъ, а „ржонца“ говоривъ, що якъ ся покаже потреба на гноѝ, то зажадае вôдъ него.

Свѣд. Федько Козакъ. То була брага, але не була „власна“ брага, тôлько рѣдка юха, жовтава, але горяча, якъ юшка. Взявъ 12 разôвъ по 2 коновки.

На тôмъ перейшовъ першій день розправы. Въ зôзнаняхъ свѣдкôвъ есть те характеристичне, що кождый боить ся вымовити слова „брага“, а скоро ему таке слово вырвало ся, то старае ся всѣми способами злагодити вражѣне и называе тую брагу то юшкою, то сирваткою, и т. д.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Обнова львôвскои Успеньскои церкви.** Ставропігійскій Институтъ, властитель и патронъ Успеньскои церкви, постановивъ на послѣднôмъ своѣмъ засѣданю приступити до обновы и украшеня тои церкви и въ тôй цѣли выготовити плянъ и кошторисъ. На обнову и украшене сеи церкви зôбравъ парохъ о. крил. Павликôвъ около 9.000 зр., а потрѣбну решту доложить Ставропігійскій Институтъ изъ своихъ фондôвъ.

— **Зъ галицкого намѣстництва.** Шефомъ II. департаменту въ львôвскôмъ намѣстництвѣ именованый радникъ Корженьовскій. Департаментомъ тымъ, що обôймае такожь справы духовенства всѣхъ обрядôвъ, бувъ черезъ довгѝ лѣта пок. радникъ Шабель. Новоименованый шефъ служивъ передше при дирекціи поліціи, зъ-вôдки его придѣлено до намѣстництва. Управу департаменту обнявъ вôнъ уже нинѣ.

— Вчера розпочала ся у Львовѣ нарада зъѣзду всѣхъ президентôвъ львôвского высшого суду краєвого въ справѣ новои процедуры Въ нарадѣ кромѣ президентôвъ судôвъ беруть участь такожь иншѝ особы н. пр. віцепрезиденты Коритовскій и Лідль, президенты комнатъ адвокатскои и нотаріяльнои Роиньскій и Ленартовичь, проф. Балясицъ, членъ выдѣлу краєвого д-ръ Савчакъ На сесію нараду мавъ приѣхати творець новыхъ процесовыхъ законôвъ шефъ секціи д-ръ Кляйнъ, котрый укôнчивъ онôгды нарады такого самого зъѣзду въ Краковѣ. Однакъ димісія кабінету гр. Баденього перешкодила его приѣздови до Львова, тымъ бôльше, що новый президентъ міністрôвъ Гавчь хотѣвъ ему вôддати теку міністра справедливости и длятого вôзвавъ его вертати до Вѣдня. [Якъ вѣдомо, д-ръ Кляйнъ не принявъ предложеноі теки.] Въ его заступствѣ прибувъ на зъѣздъ радникъ міністеріяльный Завадскій. Розправы зъѣзду мають бути дуже оживленѝ. Вчера вôдбуло ся приняте всѣхъ участникôвъ зъѣзду въ домѣ президента львôвского высшого суду Тхоржницкого.

— **Огнѣ.** Сего мѣсяця згорѣли въ Сокальщинѣ: въ Ульвôвку 6 загородъ, въ Бобятинѣ 5 [въ обохъ сихъ случаяхъ огонь бувъ пôдложеный], а на Заґужу въ Сокали згорѣло въ ночи передъ св. Димитрівмъ 6 мѣщаньскихъ загородъ зъ неосторожности при обходѣ зъ огнемъ. — Въ Знесѣню коло Львова згорѣла загорода Василя Добряньского; огонь бувъ пôдложеный.

— **Въ справѣ справозданя** зъ отворена читальнѣ въ Скоморохахъ одержуемо отсе письмо: В. 234. ч. „Дѣла“ помѣстивъ безименный дописуватель справоздане зъ отворена читальнѣ въ Скоморохахъ дня 5 вересня с. р., въ котрôмъ навѣвъ змѣстъ, ба навѣть подавъ выреченя мови бесѣды Змѣстъ сей перекрученый, а выреченя цѣлкомъ неправдивѝ. — Я говоривъ вправдѣ о борбѣ зъ капіталомъ, бо справа важна и цѣкава для нашого селяньства, але щобъ я сказувавъ селяньство на цѣлковиту загладу въ тôй борбѣ — се неправда, и мôгъ то выкомбінувати лишень ш. дописуватель. Що присутнѝ селяне не розумѣли мене такъ, якъ ш. дописуватель, сего найлѣпшимъ доказомъ те, що самѝ они перечитавши згадане неправдиве справоздане выслали до „Дѣла“ спростоване, котрого однакъ Хв. Редакція зъ причинъ формальныхъ не могла помѣстити. А вже слова „не слухайте нѣкого, цѣле щасте лежить въ тôмъ, коли злучите ся зъ робôтниками и будете зъ ними одно“ суть вирутнымъ дотепомъ дописувателя. Вкôнци рѣшучо застерѣгаю ся противъ тому, щобъ я мавъ выступати противъ дѣяльности Тов-а „Просвѣта“, якъ се деякѝ читателѣ „Дѣла“ порозумѣли. — У Львовѣ, дня 1 грудня 1897. *Гриць Гарматѣй* студ мед.

— **Галицкій Банкъ гіпотечный** подае до вѣдомости, що надзорча рада сего Банку ухвалила выплату сѣчневого купона вôдъ акцій Банку, платного 1 сѣчня 1898, по 10 зр. вôдъ штуки.

— **Зъ судовои салѣ.** Въ Золочевѣ стававъ передъ трибуналомъ судьѣвъ присяглыхъ горальникъ Янъ Шклиньскій, обжалованый о те, що дня 27 липня с. р., забавляючись цѣлу нôчь, при напиткахъ и картахъ въ касарни скарбовои сторожи въ Добровѣ коло Радехова, кинувъ ся вôдтакъ на респіцієнта скарбовои сторожи Мадзяру, ставъ его душити, опôсля хвативши набитый карабінъ ставъ стрѣляти до людей, а коли Мадзяра хотѣвъ его розоружити, вôнъ пхнувъ Мадзяру такъ сильно багнетомъ, що той упавъ на мѣсци и въ годину померъ. По переведенôй розправѣ присяглѝ одноголосно увôльнили Шклиньского вôдъ вины.

— **Новѝ катастрофы на зелѣзницяхъ.** Вчера о годинѣ 8 рано наѣхали на себе два поѣзды на стаціи Тлущь коло Варшавы на шляху петербургскôмъ. Зъ розторощеныхъ возôвъ добуто 12 осôбъ забитыхъ, 15 тяжко а 24 легко раненыхъ Причиною нещастя було зле уставлене вайхъ. — Въ Шпандавъ коло Берлина наѣхавъ товаровый поѣздъ на особовый и при тôмъ 17 осôбъ потерпѣло поранення.

— **Зъ нинѣшнымъ числомъ „Дѣла“** розсылаемо нашимъ Читателямъ Катальоґъ книжокъ, якѝ удержуе на складѣ Книгарня Наукового товариства имени Шевченка и поручаемо его ихъ уваѕѣ.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** У Львовѣ вôдслонено въ будынку хемічного института погруде Поляка Андрея Снядецкого, що першій ставъ передъ сôткою лѣтъ выкладати у Вильнѣ хемію по польски. — При улици Жерелянôй у Львовѣ утопила ся вчера 70-лѣтна жебрачка Катерина Мышь, привязавши собѣ камѣнь до шиѣ и зануривши голову въ криничнôмъ басенѣ. — Въ Станиславовѣ зновъ появила ся чорна вôспа. — Въ Старôмъ мѣстѣ коло Лежайска упала одна жѣнка при лѣпленю хаты на вкопаный въ землю кôлъ такъ нещасливо, що пробила собѣ цѣлый живôтъ. — На побережи Британіи розбивъ ся французкій корабель Гаспаренъ; ледви кôлькохъ людей спасло ся, иншѝ пôйшли на дно моря. — Испытъ зъ державнои рахунковости зложили въ намѣстницвѣ у Львовѣ: Іос. Витковицка зô Львова и старшій стражникъ скарбовый Михайло Залужный.

Надôслане.

Ball-Seidenstoffe 35 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), **porto- und steuer-frei ins Haus**. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 10 4

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои.

Презенту цѣсарского наданя на Пѣтинь, пѣстиньского деканата, дôставъ о. Онуфрей Семіонъ, парохъ Дебеславець.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 грудня. Рада мѣска приняла на вчерашнôмъ засѣданю одноголосно внесене, щобы цѣсареви высказати подяку за димісію гр. Баденього и высказати надѣю, що новый кабінетъ вôдкличе языковѝ розпорядженя и внесене гр. Фалькенгайна та такимъ способомъ дасть парляментови змогу вести дальшѝ нарады. Дальше высказуе те внесене жаль, що не всѣ нѣмецкѝ послы взяли участь въ борбѣ противъ языковыхъ розпоряджень, а лѣвици дякуе за ви поведене и взывае до вытревалости.

Гр. Бадені выѣде въ суботу на кôлька днѣвъ до Варшавы, а опôсля верне до Буська.

Градецъ 1 грудня. Войскова команда заборонила войсковымъ музикамъ грати на публичныхъ площадяхъ зъ причины, що въ недѣлю музику босаньского полку силою зôгнано зъ мѣсця, де грала. На похоронѣ застрѣленого робôтника було около 10.000 народу, бурмістръ зъ мѣскою радою, выдѣлъ краєвый и т. д. Надъ могилою промавлявъ посолъ Резель. Порядку не нарушено.

Атены 1 грудня. Имовѣрно окаже ся интервенція державъ конечною, щобы довести до окончного уложеня мира.

ВІДОЗВА.

Не подивуйте ся, дорогі Родимці, що і ми собі пишемо відозву. Ми знаємо, що богато їх вже писало ся і богато є, но що-ж робити? От живемо надіюю: може хто змилосердить ся та бодай трохи поможе, а то Милятин знаний з відпустового місця. Хочемо на памятку 50-літного панованя нашого Н. Цісаря розпочати будову нової Церкви, а при теперішних тяжких часах і з'убожілости народу не можемо ії здвигнути власними силами. Тож просимо Всечесні Брацтва церковні, Уряди парох., Громади і Інтеліґенцию свіцку: поможіть нам! бодай одну корону, то буде для нас велика поміч Тим декотрим Впр. Отцям духовним, що нас вже поратували, засилаємо сердечну подяку, а других просимо ласкаво на нас не забути. Пізнійше імена Добродіїв будуть оголошені в часописях і на вічну памятку заховані в пропамятній книзі.

Милятин старий [почта Милятин новий] дня 23 XI. 1897.

Сидір Зельский парох. *Василь Мороз*, *Яцко Голембович*, *Андрей Романишин* старші братя.

Надôслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручае свôй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзôвникъ 363 14—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

Не цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Масть кавказка на вôдмороженє.
въ пôвнôчній Россіи и въ краяхъ Сибôрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львôвѣ. 275 57—?

ПОДЯКА.

Свѣтлому Головному Выдѣлови „Просвѣты“ складаємо симъ щиру подяку за удѣлену молодôй Читальни ласкаву запомогу въ книжкахъ вартости 8 зр. 50 кр. — Олексинѣ дня 25 XI. 1897. За выдѣлъ Читальнѣ *Петро Яцишинъ* голова, *Иванъ Когутъ* секретарь.

ПЕЧѢ зелѣзнѝ по зр. 4·—, 6·—, 8·—, 10·—, 12· , 16·—. Мендінгера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печôвъ и гарнітуры до коминкôвъ
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВЖЕ МОЖНА ПОЛУЧИТИ
II-гій выпускъ
Бібліотеки музикальной
о. М. КОПКА
въ Перемышли
II-гій выпускъ [на два мужескіи або дитиячіи голосы]: 1) „Тропарь Рождеству“ 2) „Єлицы“ и 11 колядъ.
Цѣна 15 кр.
I-шій выпускъ: св. Литургія по 20 кр. есть еще на складѣ. 405 4—5

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Головный складъ
всякого рода повозôвъ, вôзкôвъ, тарантасôвъ и санокъ новыхъ а такожь уживаныхъ
припоручає
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, гарантуючи за добрый товаръ. Выпозичує поѣзды и прийма въ комісъ. 298 3—3

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѝ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылає ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручає
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пôдоймає ся всякихъ робôтъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ХІНЬСКЕ СРѢБЛО

столове накрытє на бѣлôмъ альпаковôмъ металю грубо срѣблене, выконане солідно и тревало, гладкій, англійскій фасонъ зъ найлѣпшои ц. к. надворнои фабрики у Вѣдни, комісовый складъ по
фабричныхъ цѣнахъ зъ ґарантією
1 ложка зр 1·42, ложочка 73 кр., нôжь и вилки столовѝ пара 2·84, десеровѝ пара 2·22, хохля 5·50, пôдставка пôдъ ножъ 35 кр.
Той самъ досконалый выробъ зъ АЛЬПАКИ, твердого металю, бѣлого, подôбного до срѣбла и найтривкѣйшого: 1 ложка 55 кр., ложочка 28 кр., нôжь и вилки столовѝ пара зр. 1.12, десеровѝ 22 кр., хохля 2·50
Крôмъ того иншій выробы зъ хіньского срѣбла, якъ н. пр.
Цукорнички, Кошѣ на овочѣ, Етажеры на тѣста, Лѣхтарѣ, Канделябры, Ґарнітуры на оцетъ и оливу, Кошики на булки або білєты, Тацы и т. и.
КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКИЙ
головный складъ для Галичины порцеляны, скла, хіньского срѣбла, гербаты, коняку и самоварôвъ 403 5—5
Львôвъ, улиця Трибунальска.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ
звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѝ рѣчи Принимає рѣзьбарскѝ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковнѝ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторія реставруе всякѝ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѝ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продає дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѝ и штайнґутовѝ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѝ плыты изоляційнѝ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякѝ матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предпрѣмство роботъ бетоновыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 12—?

ОБЩОЕ СОБРАНІЕ

Общества „Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ въ ликвидаціи“ созываетъ ся симъ на день 27-ого лат. Грудня 1897 на 9-ый часъ рано до Рогатина съ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ:

I. Справозданье зъ ликвидацѣйной діятельности и счетъ изъ состоянія Общества.

2. Окончательное розвязанье Общества и ухваленье законныхъ заряджень соединенныхъ съ тою евентуальностію.

Блишое означенье мѣстця подастъ ся до вѣдомости тогожь дня рано въ Народной Торговли, или на приходствѣ въ Бабинцяхъ коло Рогатина.

Єсли бы въ означеномъ времени не было достаточного комплета, созывается симъ на тойже самъ день на 1-ый часъ по обѣдѣ въ томже самомъ мѣстци и съ повизше поданымъ порядкомъ дневнымъ:

Другое общое собраніе

съ тымъ примѣчаніемъ, що рѣшеня собранія будутъ правосильны, хотяйбы статутомъ приписаное число не явилось.

Понеже для окончательного розвязаня Общества должны быти роздѣлены вси гроши остающіися по оплаченю всѣхъ належитостей и коштовъ, тожь изволятъ Г. Г. Члены свои удѣловіи книжки или въ нѣсколько дней передъ собраніемъ почтою до Впр. о. Чировского приходника въ Бабинцяхъ, почта Рогатинъ прислати, или найпознѣйше въ день собранія передъ 9-ымъ часомъ рано ликвидаторамъ предложити.

Отъ ликвидаціи общества Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ.

Рогатинъ 22 листопада 1897.

Влад. Чировскій,
Іоаннъ Маркевичъ,
Ант. Билинкеевичъ **ликвидаторы.** 416 2—3

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вôдзначена двома срѣбными медалями
выконує **дзвоны** рôзнои ваги и приймає ушкодженѝ дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожь мае на складѣ готовѝ дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѝ замовленя, прошу о ласкавѝ замовленя такъ на поодинокѝ новѝ дзвоны якъ и на цѣлѝ ґрупы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручає зъ власного складу
Євангеліоны новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.

Такожь поручає въ переплетѣ всякѝ церковнѝ книги, Литурґиконы, Єврейскѝ Молитвословы бôльшій и меншій Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнѝ книги въ переплетѣ. Принимає всякѝ переплетничѝ роботы, именно же старѝ Євангеліоны и Литурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литурґиконôвъ вшиває ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 7—12

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвроку 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ
ЧАЙ
правдивый китайскій
въ орігінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.
19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр. 3
поручає
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краєвѝ
въ штукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручає Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякѝ паперы цѣнныѝ
И МОНЕТЫ
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора выменѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.
374B 21—0

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

„ДНѢСТЕРЪ”
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскѝ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся черезъ **„Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкористнѣйшій услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за и рукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, прыймають ся. 4414

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Друкарня въ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гриняна

Ч. 264. Львовъ, Четверъ 20 Падолиста (2 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 2 н. ст. грудня.

По скандальнѣмъ упадку ґрафа Казимира Баденього — единѣмъ свого рода въ Австріи — маємо вже *нове міністерство* — чисто урядниче, котре зъ натуры своєи мусить мати значѣнє міністертва переходового.

Міністерство се обнимає по польскѣмъ ґрафѣ спадщину въ крайнѣмъ розореню, а абы привести все яко-тако до ладу, на се треба буде не кѣлькохъ мѣсяцѣвъ, — на се потрѣбній будуть лѣта.

Не диво-жь, що нинѣшну хвилю всѣ уважають за незвычайно важну. Не инакша она и для насъ Русинѣвъ – для народу, котрый полину баденізму выхилив найбѣльшу чашу, почавши вкупати его ще заздалегѣдь передъ тымъ, заки Бадені загадавъ ущасливити свою „зелѣзною рукою“ другій народы Австріи.

Бадені упавъ, упавъ — якъ сказано — зъ крайнымъ соромомъ. Теперь иде о то, щобы за Баденімъ пѣйшовъ и баденізмъ, абы й слѣду по нѣмъ не остало ся! Прочь зъ баденізмомъ въ державѣ! прочь зъ нимъ и зъ Галичины! О се повинній подбати всѣ свободолюбній горожане Австріи, о се въ першѣмъ рядѣ повинній подбати и мы Русины — якъ въ краю, такъ и у Вѣдни черезъ своихъ независимыхъ заступниковъ.

Мы мусимо въ нинѣшній хвили станути рѣшучо и солідарно на сторожи своѣдъ конституційныхъ, мусимо рѣшучо и солідарно выступити за усуненемъ тои преворожои Русинамъ системы, котра коштувала рускій народъ вже стѣлько жертвъ, навѣть житя людского, — мы мусимо рѣшучо и солідарно добивати ся належныхъ намъ правъ національныхъ, бо мы въ Австріи на своѣй земли не хочемо бути гельотами польскои оліґархіи...

Се высказуємо во всеуслышаніе... Нехай се чує и знає також нове правительство барона Ґавча и нехай зъ тымъ почислить ся... Рускій нарѣдъ выжидає справедливости и правъ — вѣнъ хоче „Руси на Руси“ — а крайна вже пора взяти ся до сповненя сего его найсправедливѣйшого бажаня. Безправность вѣнъ ненавидить а вѣдъ правъ своихъ не вѣдступить пѣдъ нѣякимъ услѣвемъ. Тожь колибы прийшло ему и дальше боротись за свободу и за національне житє — вѣнъ готовъ пѣдняти боротьбу подвоєною, потроєною силою.

Мы не дамось!

До ситуаціи.

Міністерство Ґавча зложило вчера присягу въ руки цѣсаря. При заприсяженю бар. Ґавча интервеніювали: великій пѣдкоморій Абенсперґъ-Траунъ и міністеръ справъ заграничныхъ ґр. Ґолуховскій; при заприсяженю прочихъ міністрѣвъ интервеніювали великій пѣдкоморій и президентъ міністрѣвъ. Опѣсля удѣливъ цѣсарь авдіенціи всѣмъ міністрамъ.

Вчера зачало ся порозумѣне нового президента міністрѣвъ зѣ сторонництвами. Кажуть, що бар. Дінавлі мавъ принятись ролѣ посередника зъ нѣмецкою опозиціею. — Попо лудни зѣйшла ся комісія парляментарна правицѣ а на се засѣданє прибувъ бар. Ґавчь. Кажуть, що бар. Ґавчь зажадавъ вѣдъ бѣльшости, щобы поодинокій клюбы предложили ему свои бажаня. Сесій бажаня сформуловано, але дискусіи конкретнои не зачинано. Вѣдтакъ мавъ предложити бар. Ґавчь резолюцію, въ котрѣй сказано, що правиця намѣряє пѣдпирати правительство. Пос. Яворскій спротививъ ся резолюціи, жадаючи, щобы правительство предложило найперше свою програму. Розумѣє ся, такои програмы поки-що ще не було, тожь и конференція не принесла позитивного результату.

Бар. Ґавчь заставъ сторонництва пѣдготовленій до акціи. Ще скорше заки вѣнъ вспѣвъ розглянути ся, вже ситуація досыть выразно зазначила ся. Якъ бѣльшѣсть такъ и опозиція поспѣшились показати новому президентови міністрѣвъ, що безъ нихъ не може робити рахунку и укладати плянѣвъ.

Коло польске ухвалило отсю резолюцію: „Коло польске безъ огляду на політичній и парляментарній змѣны, придержує ся стало тыхъ засадъ, якій коло и край вѣдъ давна вызнавали и хотять дальше вызнавати, — именно засадъ автономіи краѣвъ, справедливого розвитку національного, конституційнои свободы и суспѣльного ладу. Вѣрне интересамъ державы и краю, обстав коло польске при програмѣ, яку зложено на початку теперѣшнои періоды выборчои въ адресѣ бѣльшости, та придержує ся тѣснои звязи зъ тыми сторонництвами правицѣ, котрій приняли сесію програму.“

Славяньско-христіяньскій союзъ оголосивъ комунікатъ, въ котрѣмъ зазначивши справу димісіи ґр. Баденього высказує пересвѣдченє, що дальше истноване дотеперѣшнои бѣльшости вѣдповѣдає интересамъ державы та народамъ заступленымъ въ союзѣ и длятого треба удержати на дальше сесію бѣльшѣсть. — Отсю заяву предложено парляментарній комісіи правицѣ. На нарадѣ, яку союзъ опѣсля вѣдбувъ, принято зъ вдоволенемъ до вѣдомости, що комісія парляментарна рѣшила выжидати наступаючихъ подій въ строгѣй солідарности. Приказано президіи союза поступати въ повнѣмъ порозумѣню зъ прочими партіями бѣльшости.

Комітетъ екзекутивный молодо-ческои партіи ухваливъ выдати слѣдующій маніфестъ: „Ческій народе! И зновъ лучивъ ся одинъ зъ тыхъ несподѣваныхъ, наглыхъ переворотѣвъ політичныхъ, що то вже неразъ потрясли основами габсбургскои монархіи. Давній змаганя нашихъ народныхъ и політичныхъ противниковъ, щобы зѣпхнути историчныхъ представителѣвъ краѣвъ короны ческои на пѣдрядне становиско, змѣнили ся въ хвили, коли звернено ческій мовѣ частину ей правъ, въ найдикшій насильства, звернений прямо противъ основъ нашого національного истнованя. Сесій насильства осягнули на хвилю успѣхъ. Але се не може и не смѣє мати такого наслѣдку, щобы крѣпке становиско нашого народу було захитане, а сей наслѣдокъ не наступить, если нарѣдъ ческій, вѣрный традиціямъ и исторіи, вытреває рѣшучо и по мужески при своѣй правно-державнѣй и національній програмѣ. Въ нашѣй исторіи політичнѣй настала хвиля критична. Въ такѣй хвили нѣхто не смѣє застати нарѣдъ ческій непѣдготованымъ або заклопотанымъ. Цѣла сеся подиву гѣдна сила ческа, котра такъ часто вѣдпирала побѣдно напасти нашихъ противниковъ, мусить бути ужита до новои борбы, а якъ посли ческій, свѣдомій своєи великои одвѣчальности въ такъ важнѣй хвили, не занедбали нѣчого, що потрѣбне для добра справы ческои, такъ само мусить зъ другои стороны весь нарѣдъ ческій зъединити ся и заявити свою волю, що не може стерпѣти, щобы замѣсть права настало насильство а замѣсть справедливости безправность. Не знаємо, що принесуть найблизшій днѣ и якій наслѣдки будуть теперѣшнои змѣны політичнои. Однакъ се можемо зъ горы заявити: Если бы ческій нарѣдъ мавъ бути наново спровокованый до борбы, то прийме ся тои борбы зъ крѣпкою волею и не скорше уступить, доки сеся борба не закѣнчить ся для него побѣдою.“ — Зборы молодо-ческихъ мужѣвъ довѣря будуть склики до Праги на день 8, або 13 грудня.

Комісія парляментарна правиці вѣдбула засѣдане, на котрѣмъ ухвалено комунікатъ зъ заявою, що правиця буде поступати солідарно, опираючи ся на дотеперѣшныхъ знаныхъ засадахъ. Зазначено дальше, що всякій переговоры правительства мають вести ся лишь зъ офіціяльною репрезентацією комісіи, се є зъ комітетомъ екзекутивнымъ. Католицке сторонництво нѣмецке прилучило ся вправдѣ до сеи ухвалы, але зазначило рѣвночасно два напрямы въ своѣмъ сторонництвѣ: д-ръ Ебенгохъ безвзглядно прилучивъ ся до солідарности, а бар. Дінавлі и Цалінґеръ велѣли протоколярно зазначити, що уважають конечнымъ порозумѣти ся зъ меншостію.

Въ сей способѣ змобілізувала бѣльшѣсть свои силы до будучои акціи політичнои. Не стає она зъ горы въ опозиціи до нового правительства и мабуть не буде робити перепонъ бодай въ першихъ дняхъ его урядованя, н. пр. при справѣ провізоріи угодовои, але въ дальшѣй акціи схоче бѣльшѣсть приневолити правительство, щобы числило ся зъ нею яко рѣшаючимъ чинникомъ парляментарнымъ. Теперѣшна бѣльшѣсть заняла була свого часу таке саме становиско и супротивъ ґр. Баденього, але ґр. Баде і яко міністеръ-rodak а вѣдтакъ и добродѣй ческого народу мавъ у бѣльшости взгляды та она не напирала на него зъ всею енергіею и консеквенціею. Хто знає, чи тій уступства для Баденього не були причиною его упадку, бо коли вкѣнци Бадені и бѣльшѣсть постановили солідарно при ужитю навѣть брутальнои силы правити въ парляментѣ, вже все те було за пѣзно и грозило революціею. Розумѣє ся, що бѣльшѣсть не буде руководити ся такими взглядами супротивъ бар. Ґавча и примусить его до якогось рѣшучого кроку — правдоподѣбно до правленя справами державными безъ парляменту при помочи §. 14.

Сторонництва опозиційній рѣвножь уважали потрѣбнымъ зазначити свою солідарнѣсть. На запросины вѣрно-конституційнои бѣльшои власности зѣйшли ся на конференцію представителѣ: нѣмецкои партіи людовои, нѣмецкои партіи поступовои, христіяньско-соціяльного союза и вѣльного нѣмецкого сполученя. Нараджувано ся надъ становискомъ до нового правительства, але нарады признано довѣрочными Згоджено ся, щобы всѣ згаданій сторонництва по-

Врачу, исцѣли ся самъ!

Нашимъ читателямъ вѣдомый недавный покликъ славного нѣмецкого историка професора Теодора Момзена до австрійскихъ Нѣмцѣвъ, въ котрѣмъ вѣнъ середъ ситуаціи, твореной въ Австріи звѣстными розпорядженями языковыми ґр. Баденього, взывав австрійскихъ Нѣмцѣвъ до боротьбы противъ славяньского варварства и некультурности. Въ вѣдповѣдь на се, въ оборону Славянъ, спеціяльно захѣдныхъ Славянъ, появило ся осьнедавно брошурою „Offenes Schreiben an Dr. Theodor Mommsen, Professor an der Universität Berlin, aus Anlass des in der „N. fr. Presse“ v. 31 October 1897 Nr. 11923 veröffentlichten Aufrufes „An die Deutschen in Oesterreich“ — написане д-ромъ Освальдомъ Бальцеромъ, професоромъ львѣвского університету.

Авторъ вѣдкрытого письма приймав Момзенове обвинуваченє спеціяльно на адресу Полякѣвъ и Чехѣвъ, вказує на те, що они прийшли въ стычность изъ захѣдною культурою пѣзнѣйше нѣжь Нѣмцѣ та що се не була анѣ заслуга Нѣмцѣвъ анѣ вина Славянъ, що захѣдній Славяне зъ усею енергіею переймали захѣдну культуру и выставили чи-мало культурныхъ дѣятелѣвъ, котрій зробили-бъ честь и кождому народови; — що передача культуры не дає права на політичну й національну опѣку, бо й Нѣмцѣ не сотворили самій своєи культуры, лишь оригінально перетворили античну спадщину; вкѣнци выказує, що поклыками на свою культурну місію Нѣмцѣ покрываютъ тѣлько свои змагання до політичнои и національнои переваги, до ґерманізаціи Славянъ.

Брошуру проф Бальцера повитала ентузіястично польска праса и суспѣльность, а зъ того выходило бы, що п. Бальцеръ выразивъ думки польского загалу, — и дѣйстно доводы п. Бальцера переважно знанѣ вже въ польскѣй публицистицѣ и науцѣ. Отже мы можемо принятн гадки высловленій въ его брошурѣ за голосъ польскои суспѣльности и, поминаючи особу автора, звернути свою мову просто до неи.

Розумѣє ся, нема що й казати, що старый Момзенъ въ своихъ атакахъ на Славяньство бувъ несправедливый, а гадки выраженій противъ него въ сѣй брошурѣ є справедливій, — але при тѣй оборонѣ славяньскои культуры выходить на верхъ неодно, надъ чимъ варта застановитись и самому Полякови и всякому иншому Славянинови.

„Raum für alle hat die Erde!“ — сесій Шіллєровій слова читаємо яко мотто на верху брошуры. Красній слова! — справдѣ кождому є досыть мѣсця на земли и не потребує хапатись чужого, абы прожити. Мають досыть мѣсця Нѣмцѣ, не ґерманізуючи Славянъ. Та чому-жь на тѣй земли забракло мѣсця якъразъ найблизшому сусѣдови и побратимови польского народу — Русинамъ?

Справдѣ, переглянувши брошуру д-ра Бальцера, не могли мы найти и слѣду сего — дрѣбничка — другого народу въ Славянщинѣ пѣсля величины, а хто знає чи й не другого по своимъ культурнымъ заслугамъ. На вступѣ згадує ся австрійскихъ Славянъ — є „велике племя захѣдныхъ Славянъ“, є и пѣлуднево-славяньскій племена“ [стор. 2] — але Русинѣвъ не знайшло ся... Дальше [на стор. 7] знайшли мы деякій, вправдѣ досыть здержливій компліменты на адресу „всхѣднои галузи“ Славянъ, але то — die Russen. Де-жь подѣлись die Ruthenen? На сторонѣ 9 стрѣнули мы рускій [reussische] землѣ XIV вѣку — куды-жь они потѣмъ пропали? Трудно жь було просто забути ихъ, пишучи у Львовѣ — тожь чи умысно зиґноровано ихъ, чи зачислено до Полякѣвъ? На всякій способѣ сего не выпадало-бъ робити, выступаючи въ имя справедливости и рѣвного права народѣвъ.

Не входимо въ те, що авторъ говорить про розвѣй захѣднои культуры на етноґрафічно польскѣмъ грунтѣ. Але потѣмъ вѣнъ переходить до заслугъ положеныхъ Польщею захѣднѣй культурѣ на політичнѣмъ поли.

Тутъ передовсѣмъ стрѣчаємо звычайну исторію про боротьбу Польщѣ зъ всхѣдными ордами „въ великѣмъ періодѣ чотирохъ столѣть“ [стор. 9]. Якъ звычайно — забуто тутъ додати, що сеся боротьба вела ся майже выключно не польскими а рускими руками; що сеся боротьба була накликана еґоистичными аспіраціями Польщѣ на рускій землѣ; що по нещасливыхъ пробахъ боротьбы вже въ першѣй половинѣ XVI вѣку Польща зареклась зачѣпати Турка й Татарина и дальша ей роля була — гамувати Козакѣвъ, котрій далѣ провадили сю боротьбу та вѣдъ часу до часу и Польщу, противъ ей волѣ, въ сесю боротьбу втягали. Скѣлько тутъ властиво польскои заслуги, то нехай уже хто сторонный и безсторонный осудить!

Дальше наступав въ брошурѣ — неминуче якъ fatum въ реєстрѣ польскихъ заслугъ — прилученє до захѣднои культуры „цѣлои Литвы и богато рускихъ [reussischer] краѣвъ“, при чѣмъ розумѣє ся зазначено, що бѣдна Польща не вытримала и упала пѣдъ вагою сеи культурнои місіи, але въ усякѣмъ разѣ сповнила свою задачу що-до захѣднои культуры. Се все рѣчи дуже оклепанѣ въ польскѣй исторіоґрафіи и длятого повтаряють ся часто зъ привычаєня, безъ розваги, якій у всѣмъ тымъ лежать суперечности.

Чи Русь въ моментъ Ягайловои уніи зъ Польщею була некультурна? Сего не скаже нѣякій Полякъ. Якъ вѣдомо, въ XI—XII вв. руска культура стояла значно высше вѣдъ польскои — Русь мала живій зносины и зъ европейскимъ заходомъ и зѣ всходомъ тогдѣ, якъ Польща була ще глухимъ кутомъ, куды мало хто заглядавъ, якъ каже и найстаршій польскій лѣтописець. Ажь въ XIII вѣцѣ татарскій напады и внутрѣшній перевороты задержують розвѣй рускои культуры и въ XIV вѣцѣ Польща стоить вже може высше культурно. Але-жь Русь такожь була культурнымъ краємъ — мала христіяньство, мала письменство, мала досыть высоку матеріяльну культуру, — свою культуру она пересаджувала помалу, силою своєи культурнои переваги, и въ литовскій землѣ, почавши вѣдъ XIII вѣку, и въ Литвѣ було вже досыть розповсюднене христіяньство, була принята руска письменна мова, отже й литовскій народы були такожь на культурнѣй дорозѣ и не потребували акуратъ уніи на те, щобы стати культурными.

Правда, Поляки все говорять и розумѣють захѣдну культуру, а на Руси и въ Литвѣ переважали елементы всхѣднѣ [хочь не выключно]. Але чи можна въ исторіи цивілізаціи ставати на такѣмъ сторонничѣмъ, сектярскѣмъ

ступали солідарно и удержували звязь и переговоры зъ прочими приязными ґрупами. — Взагалѣ же постановлено правительству предложити отсй три услбвя: 1) Усунене президіи, а передовсѣмъ президента Абрагамовича. 2) Уневажнене lex Фалькенгайна. 3) Привернене status quo ante въ квестіи языковбй.

Соціяльно-демократичнй послы выдали маніфестъ, въ котрбмъ, описавши послѣднй подѣѣ въ парляментѣ, заповѣдають дальшу борбу и скрайну опозицію, „доки истнуе lex Фалькенгайна“. Вбдтакъ застерѣгають ся противъ сего, мовь бы они ставали въ оборонѣ верховодства одного народу надъ другимъ; интернаціональнй соціялъ-демократы не годять ся на національный гнетъ и не признають ненависти національнои. Вкбнци протестують соціялъ демократы славяньскихъ народностей противъ сего, щобы за огидне поведене Полякбвъ, Чехбвъ, Словѣнцѣвъ и Русинбвъ въ теперѣшнбмъ парляментѣ робити одвѣчальнымъ польскій, ческій, словѣньскій и рускій народъ, бо теперѣшнй послы тыхъ народностей не мають права промавляти въ имени народу, будучи лишь заступниками упривілейованыхъ верствъ и отвертыми або скрытыми прихильниками клерикальнои партіи, котра есть найбольшимъ ворогомъ люду. (Сей маніфестъ пбдписавъ також пос. д-ръ Яросевичь яко госпітавтъ.) — Рбвночасно ухвалено поставити въ парляментѣ внесене на выбръ комісіи зъ 36 членбвъ, котра бы зарядила слѣдство що-до послѣдныхъ подій въ парляментѣ, щобы сконстатувати, хто провинивъ ся въ знасилуваню правъ посольскихъ. Заразомъ мала бы комісія предложити внесень, въ якій способъ можна бы дати сатисфакцію парляментови за нанесену ганьбу.

До середы, 8 н. ст. ґрудня, справа порѣшить ся. Бар. Банфі мусить мати найдальше до понедѣлка запоруку, чи провізорія угодова буде въ Австріи парляментарно полагоджена чи нѣ; въ противнбмъ случаю сейчасъ предложить угорскому соймови проэктъ закона о самостбйнбмъ трактованю бѣжучихъ квестій. Дуалістичный устрбй Австро-Угорщины бувъ бы захитаный въ своихъ основахъ.

Опозиція нѣмецка не хоче приступати до працѣ въ парляментѣ, доки господарить тамъ теперѣшна президія зъ своимъ lex Фалькенгайна. Ббльшбсть зновъ не хоче и думати о уступкахъ въ користь опозиціи. Ситуація прикра, хочь зновъ такъ не безъ выходу, якъ бы могло здавати ся, бо саме правительство могло бы посередно допомочи до ей розвязаня, н. пр. покликанемъ Д. Абрагамовича до палаты панбвъ и вбдмовленемъ своихъ орґанбвъ екзекутивныхъ до розпорядимости палаты. Тымъ способомъ практична вартбсть обставаня при президентурѣ Абрагамовича и при lex Фалькенгайна збйшла бы до зера. Але мабуть опозиція не згодила бы ся на таке полагоджене принціпіяльнои квестіи. Въ ухваленю lex Фалькенгайна мѣстить ся нарушене правъ парляменту, а въ практичнбмъ переведеню ухвалъ вже таки прямо сплюгавлене парляменту. До дальшои працѣ треба брати ся чистыми руками, а сего поки-що нема у ббльшости. Опозиція поставила квестію рбзпорядженъ языковыхъ ажь на третбмъ мѣсци, домагаючи ся передовсѣмъ привернення природныхъ, здоровыхъ вбдносинъ парляментарныхъ.

Въ тбмъ змыслѣ оголосили також наший два послы д-ръ Окуневскій и о. Таначкевичь заяву, въ котрбй запротестували противъ самоволѣ, якои допустила ся ббльшбсть на парляментѣ, на конституціи. Зъ гадкою обохъ нашихъ послбвъ солідаризуе ся весь нарбдъ рускій и може бути имъ лишь вдячный за се, що не поминули нагоды упбмнути ся о гбднбсть и повагу найвысшои власти законодатнои. Заява сеся звучить:

„Мы заступники руского народу мусимо высказати теперѣшнымъ сторонництвамъ ббльшости нашь найглубшій жаль за-для скомпромітованя славяньства своимъ нерозважнымъ, противзаконнымъ, а навѣть прямо соромнымъ поведенемъ, — протестуемо зъ всею рѣшучостію противъ насильного зломаня регуляміну, — та уважаемо ухвалу що до внесеня Фалькенгайна нелеґальною. Протестуемо противъ всѣхъ заряджень, яки выдала президія парляменту на основѣ сеи ухвалы. Протестуемо противъ збезчещеня парляменту поліцією, покликаною вбдъ президіи палаты.“

Письмо зъ Жидачевщины.

Въ Жидачевщинѣ лучили ся послѣдными часами деякй дуже интересній подѣѣ, а наша сучасна лѣтопись по-при рбзнй инчй характеристичнй моменты певно заслужила на те, щобъ въ першбй мѣрѣ затитулувати ей: „вбйна ц. к. староства зъ рускимъ клиромъ Жидачевщины“. А поза-якъ въ тбй вбйнѣ упали вже многй острй стрѣлы, а навѣть зареквіровано до поготбвля такій великій каліберъ якъ „суспензія“, тожь годить ся розказати рѣчь подрббнѣйше.

Идучи хронольоґічнымъ порядкомъ треба згадати о болючбмъ а доси ще не спокутованбмъ фактѣ *неоправданого арештованя въ часѣ выборбвъ трехъ нашихъ духовныхъ* ц. к. старостою Ґалецкимъ. Правда, внесено куда треба жалобу, списано якйсь и отоколы, ба навѣть була обѣцянка, що постоить ся за правду — але що-жь? „обѣцявъ панъ... тепле его слово“. Справу арештованя не заладжено якъ слѣдъ, а се безперечно додало духа нашому старосту и нужь *шконтрувати церковнй скарбоны!* Нѣчо не помогло депешоване въ тбй справѣ до Впр. митроп. консисторіи о. К. Сеникъ мусѣвъ таки ставати на термінъ въ староствѣ и дати тымъ панамъ лекцію, якъ треба розумѣти слова „Meister, bleib bei deinem Kleister“, та пояснити, що шконтроване скарбонъ церковныхъ — не рѣчь властій політичныхъ. Але склало ся такъ — говорить дальше наша лѣтопись — що мимо заявленои охоты шконтрувати чужй касы, не пантровано своеи власнои въ староствѣ, и ґайісь почитатель Гермеса потягнувъ зъ нея plus-minus 4.000 зр. та пбшовъ слѣдомъ Кешковского. Ну и чи повѣривъ бы хто, що въ тбй справѣ у священика зъ Волцнева, въ его власнбй хатѣ допытувавъ ся жандармъ о nationale одного пана, котрый яко шкбльный товаришь гостивъ тогдѣ у о. пароха! За кого жь держать тутъ священикбвъ, если пбдозрѣваесь ихъ, що они здббнй приставати зб злодѣями та держати ихъ въ своѣй хатѣ?...

Арештують якъ злочинцѣвъ, шконтрують якъ дефравдантбвъ, пбдозрѣвають о зносины зъ особами, котрй бы могли красти... Ubinam gentium sumus?!

Але се ще не все: „Jestem niewyczerpany w pomysłach“ сказавъ панъ староста и отъ дбстають уряды парохіяльнй такій паштетъ пбдъ днемъ 12 жовтня 1897 ч. 21.727:

„Некотрі Преп. Уряди парохіяльні гр. к. жадали друків до виказів о руху населеня в рускім язиці. В той справі я відніс ся до Вис. ц. к. Нам., которе рескриптом з 10 падолиста 1897 ч. 94.259 заявило, що Вис. ц. к. Міністерство внутренних справ зарядило наклад тих друків лиш в язиці польскім, яко в краєвим урядовим язиці, котрим послугувати ся мають в службі внутренной ц. к. політичні власти повітовні і їх органа до котрих зачисляють ся також всі уряди метрикальні без взгляду на обряд. Маю честь подати се до відомости Преподобиого уряду парох. з заявленем, що відтепер ве всіх справах метрикальних кореспонденція урядова буде ся провадити в язиці польскім, а не приймоване тих кореспонденції потягне за собою стредства примусовіі — Жидачів дня 12 падол. 1897. Ц. к. Староста Gałecki.“

Поминувши вже тую обставину, що если ц. к. міністерство зарядило накладъ друкбвъ *лише* въ языцѣ польскбмъ, то се ще зовсѣмъ не доказуе того, що урядамъ парохіяльнымъ належить писати по польски [бо-жь квестію уживаня краєвои рускои мовы не нормуе форма выдрукованого блянкету], — поминувши и те, що хтось кепско вывчивъ п. старосту, мовь-бы-то уряды парохіяльнй були орґанами політичными, — зазначити треба, що се новый „pomysł“ мальтретованя рускихъ духовныхъ „примусовыми средствами“, тымъ певнѣйше, що нашй священики постановили не принимати польскихъ кореспонденцій вбдъ властій. Порбвнуючи повыше письмо ц. к. староства зъ рескриптомъ Є. Е. намѣстника Санґушка зъ 31 марта 1897 ч. 13.347, тяжко не добачити разячои суперечности. И такъ: П. староста каже, що: „непринимане польскихъ кореспонденцій потягне за собою средства примусовй“ — коли тымчасомъ Є. Е. намѣстникъ пише, що *„припоручивъ ц. к. політичнымъ властямъ писати взагалѣ до сторбнъ, чи то селянъ, духовныв, парохіяльныхъ урядбвъ* и т. д. *въ языцѣ ними звычайно уживанбмъ.*“ Ну, що мудрѣйше: чи яйце, чи курка?!

Але йдѣмъ дальше! Сѣмохъ селянъ гр кат. обряду зъ Цуцуловець, спонуканй намовами, внесли до староства просьбу о позволене на змѣну обряду на латиньскій. На се дбстають они зб староства пояснене, що прошеню такому вволити годѣ, бо законъ на се не позваля, „zwłaszcza, żeście przy tej zamierzonej zmianie wcale nie oświadczyli zamiaru wystąpienia z kościoła katolickiego“ [отже куда имъ дорога!], але рбвночасно зъявляесь въ митр. консисторіи [не знаю якою дорогою] такій масный паштетъ на о. пароха Цуцуловець, що тамъ, якъ кажуть, задекреговано суспензію. Що буде дальше, побачимо. На докбнчене додамо и те, що въ тбй борбѣ зъ духовеньствомъ перестала вже остатными часами обовязувати всяка етикета, бо теперь вже зб староства пишуть до урядбвъ парохіяльныхъ таки просто: „Do Urzędu par. gr. k.“ Не знаю, якй тамъ належать ся урядамъ титулятуры, але знаю се, що навѣть фѣрманы, пишучи до себе, уживають „шановный“ чи „вельможный“, а вже-жь до уряду парохіяльного годилось бы додати „wielebny“. Але ба! одній йдуть въ гору по хлопскихъ плечахъ, другй по попбвскихъ хотять ити... Рбзно въ свѣтѣ бувае!

Переглядъ політичный.

Въ Празѣ тревають розруси вбдъ недѣлѣ. Въ недѣлю передъ полуднемъ вбдбули ся зборы роббтникбвъ, окремо соціяльныхъ демократбвъ, а окремо народныхъ ческихъ. На зборахъ соціяльныхъ демократбвъ промавлявъ п. Штайнеръ, гудячи поведене молодоческихъ послбвъ; бесѣду его приняли зборы окликами „ганьба молодо-Чехамъ“ и згодою на поведене соціяльно-демократичныхъ послбвъ. Опбсля переходили роббтники улицями, передъ ратушемъ пбдняли зновъ крикъ „ганьба!“, а своимъ посламъ обявляли вбдъ часу до часу признане окликами „слава!“. Поліція весь часъ не спускала ихъ зъ ока. На другихъ зборахъ промавлявъ п. Бжезновскій; той зновъ выступавъ противъ соціяльныхъ демократбвъ и докорявъ имъ, що запродали ся Нѣмцямъ. По зборахъ и тй роббтняки пустили ся улицями, а на майданѣ св. Вячеслава прийшло мѣжь одными а другими до бійки. Коло 3 год. по полудни наставъ спокбй. Рбвночасно зъ тыми зборами роббтникбвъ збрали ся нѣмецкй студенты въ своѣмъ университетѣ. До нихъ промовивъ ректоръ, дякуючи имъ за дотеперѣшне тактовне поведене и просячи, щобы и теперь заховали спокбй и ладъ. Студенты пбдняли грбмкй окліки, а опбсля заспѣвали „Wacht am Rhein“ и Бісмаркову пѣсню. Въ тбмъ побачено черезъ вбкно поліцію пбдъ університетомъ. Студенты стали домагати ся, щобы поліція забрала ся. Збйшовъ також оденъ професоръ и просивъ директора поліціи о вбдкликане патролѣ. Директоръ вбдповѣвъ, що выславъ поліцію не противъ студентбвъ, а на те, щобы запобѣгчи збѣговиску. Тою вбдповѣдею успокоили ся студенты и згодомъ меншими громадами опустили университетъ, по чбмъ збрали ся въ нѣмецкбмъ касинѣ. Рбвночасно вбдбувала ся въ тбмъ самбмъ будынку університетскбмъ инавґурація ректора ческого університету, на котрбй крбмъ ческои молодѣжи бувъ також намѣстникъ и бурмістръ. По инавґурації студенты провели бурмістра до ратуша. При обопбльнбмъ розъярению Чехбвъ и Нѣмцѣвъ можна було наперед вгадати, що не оббйде ся безъ взаимныхъ напастей, коли тблько молодѣжь одного и другои народности громадами явить ся на улицяхъ. Такъ и стало ся. Прийшло до зачѣпокъ, напастей, до бійки на рбзныхъ мѣсцяхъ, ба навѣть до проливу крови. Вечеромъ на майданѣ св. Вячеслава збрала ся вже товпа надъ 10.000 народу. Позамыкано склепы. Зъ вбконъ кидано на поліцію камѣне, выбивано вбкна въ нѣмецкбмъ театрѣ, въ реставраціяхъ, въ льокаляхъ нѣмецкихъ товариствъ. Богато людей арештовано, богато иншихъ покалѣчено въ бійкахъ. Ажь коло 11 годины въ ночи наставъ спокбй.

Вечеромъ того дня скликавъ бурмістръ раду мѣску на надзвычайне засѣдане, о котрбмъ мы вчера писали. Вб второкъ ходивъ бурмістръ до директора поліціи и до намѣстника жалувати ся на поведене поліціи. Але пополудни демонстраціи повторили ся, а вечеромъ товпа народу выбивала вбкна въ нѣмецкбмъ театрѣ, въ нѣмецкихъ школахъ, реставраціяхъ, каварняхъ, въ редакціяхъ нѣмецкихъ часописей, а навѣть въ приватныхъ домахъ. Зновъ пбшли свѣжй арештованя. Такъ само и вчера вже передъ полуднемъ товпы народу громадили ся по улицяхъ, а три баталіоны войска и шкадрона кавалеріи були занятй удержуванемъ порядку. Пополудни розруси ще збблшили ся, такъ що покликано десять баталіонбвъ войска. Бомбардовано домы, де були нѣмецкй вывѣски або, де мешкають жиды. Вечеромъ на передмѣстю Жижковѣ прийшло до бійки мѣжь войскомъ а товпою, що хотѣла кинути ся на фабрику набоѣвъ. Згинуло при тбмъ двоѣ людей. Войска прибуло ще два баталіоны. Товпа знѣвечила кблька улиць, порозбивала склепы; зъ одного каварнѣ вынесено меблѣ и пбдпалено ихъ; въ нѣмецкбмъ институтѣ медичнбмъ знищено кблька апаратбвъ. На войско кидано камѣнемъ и скломъ. Командантъ давъ приказъ войску приготовити острй набоѣ, та лише на просьбу высшого урядника поліціи здержавъ ся зъ приказомъ, щобы стрѣляно. Ажь коло год. 11 въ ночи наставъ спокбй, але въ деякихъ мѣсцяхъ полишено войско на цѣлу нбчь. Въ Смѣховѣ и Жижковѣ знищено и розграблено нѣмецкй школы людовй; на Старбмъ мѣстѣ нѣмецку ґімназію, торговельну академію, ббжницю; ббжницю на Іозефштадтѣ; розграблено богато склепбвъ, реставрацій и шинкбвъ. Въ кблькохъ мѣсцяхъ приходило до бійки мѣжь товпою и войскомъ. Богато е раненыхъ, побитыхъ, покалѣченыхъ; сама стація ратункова удѣлила вчерашного дня помочи 38 особамъ тяжко раненымъ, переважно вбдъ баґнетбвъ и шабель. Одна жѣнка вбдъ проколеня баґнетомъ умерла въ ночи. Въ телеґрафічнбмъ бюрѣ стара мати однои телеґрафістки, прийшовши вечеромъ по доньку, упала трупомъ вбдъ зворушеня страшными подѣями.

Дня 30 падолиста збйшла ся нѣмецка рада державна на послѣдну свою сесію. Въ троновбй рѣчи заповѣдае цѣсарь, якй парляментъ буде мати до полагодженя справы. На першбмъ мѣсци и зъ найбольшимъ притискомъ зазначивъ цѣсарь справу побольшеня фльоты. Фльота нѣмецка — сказано въ троновбй рѣчи — при якихъ воєнныхъ заколотахъ не е въ силѣ обезпечити нѣмецкй пристани и побережа передъ бльокадою або яки-

---

становищи и признавати одинокою культурою — захбдну? Чи грецка культура, що увбйшла яко головный елемент въ римску, була захбдною? Чи христіяньство, про котрого ширене Польщею стблько говорить ся въ брошурѣ, е продуктъ захбдный? „Нѣмецка культура — сказано въ брошурѣ — анѣ перша анѣ остатна и взагалѣ не е одинока, що веде до идеалу [zur Vollkommenheit]“. Те саме можна сказати и про тоту „захбдну“, — про котру выключно говорить въ своѣй брошурѣ авторъ, хочь мы не понижаемо ей и зазначуемо, що Русь користала зъ нея вбдъ початку свого культурного житя и радо користае й теперь якъ найбольше.

Авторъ справедливо повстае противъ претенсій Нѣмцѣвъ въ имя своеи культурнои переваги тримати въ опѣцѣ, пбдпорядкувати своему політичному вплывови Славянъ [стор. 10], — вбнъ вказуе, що якъ-разъ Славяне, котрй выбили ся зъ-пбдъ політичнои власти Нѣмцѣвъ, вытворили высшу культуру и що взагалѣ Славяне були въ станѣ выгворити высоку культуру безъ чужои опѣки [стор. 11], та доводить, що Нѣмцѣ укрывали й укрываютъ культурными покрывками еґоистичній політичній и національній забаганки.

„Рбвна мѣра для всѣхъ — сей окликъ особливо вбдносить ся до историкбвъ“ повторимо слова брошуры на ей власну адресу. Не покрывайте-жь и вы, Поляки, красными словами про культурнй місіи своихъ забагачнокъ на рускй землѣ, на рускій хлѣбъ! Коли вы протестуете, абы Нѣмець зъ титулу своеи культурнои высшости бравъ васъ чи иншихъ Славянъ въ курателю, то якъ можете вы до нанѣ покликуватись на вашу культурну высшбсть надъ Русинами, на якйсь культурній задачѣ на „kresach wschodnich“ для оправданя свого політичного и національного гнету на Руси?

Чи то для идеальныхъ цѣлей Казимиръ покидавъ на добычу Нѣмцямъ Шлескъ и Поморе а кидавъ ся за рускимъ хлѣбомъ? Чи безъ вашои політичнои опѣки Русь не могла бы культурно розвивати ся? Власне Польща загальмувала нашь культурный розвбй, звернувши народній силы на оборону своеи національности противъ польонізациі — и ся національна боротьба абсорбуе рускй силы вбдъ XIV вѣку ажь до нашихъ днѣвъ на захбдныхъ границяхъ Руси. Польща зруйнувала нашь край „польскою господаркою“, звела насъ на жебракбвъ, она тримала насъ въ пбтьмѣ надѣвши на нбсъ польскй єзуитскй окуляры проти свѣту загально-людскои цивілізациі та хотѣла-бъ и теперь за сй заслуги ще й далѣ тримати насъ на своѣй службѣ.

Цѣкаво выглядають сй жалѣ Полякбвъ, що Нѣмцѣ, спеціяльно прускій орденъ перешкаджавъ имъ въ ихъ культурнбй місіи — панувати надъ Русію и Литвою! [стор. 13—14]. Яке ѣхало таке здыбало! Польска культурна и державна політика була цѣлковитою копією нѣмецкого Drang nach Osten, розумѣесь — значно гбршого вбдъ ориґіналу. Якъ Нѣмцѣ, стративши свои заходній романізованй краѣ кинулись на Славянъ — такъ и Поляки, не выдержуючи конкуренціи зъ Нѣмцями, кидали [якъ и кидають теперь] свои землѣ имъ на жертву, а рускою шкброю хотять надложити польскій контушь. Та дарма!

Нѣ, не на кулявбмъ исторично-польскбмъ коніку выѣздити на лицарскій турніръ за идеѣ цивілізациі, справедливости, рбвноправности! Пбднята въ ихъ оборонѣ збруя упадае на голову такого лицаря — и доки вбнъ не вбдречe ся историчнои Польщѣ, не лишь на словѣ, але й на дѣлѣ, — доки не обмежить ся роботою на своѣмъ етноґрафічнбмъ ґрунтѣ, доти грѣхи сеи историчнои Польщѣ все будуть кричати противъ него, а всякй его глаголанія про свободу, справедливбсть и т. и. — замкне першій-лѣпшій евангельскимъ словомъ: врачу, исцѣли ся самъ!

ми дальше идучими починами непріятеля. Она такожь не вôдповѣдає скорому зростови нѣмецкихъ заморскихъ интересôвъ. Нѣмецка торговля бере чимъ разъ бôльшу участь въ свѣтовôй вымѣнѣ товарôвъ, а тымчасомъ число нѣмецкихъ военныхъ кораблѣвъ є за мале, щобы Нѣмцямъ, занятымъ за границею, удѣлити достаточну охорону. Хочь не є задачею Нѣмеччины дорôвнувата перворядным морскимъ державамъ, все-жь таки повинна она бути въ станѣ, такожь и своєю морскою силою удержувати свою повагу мѣжь народами землѣ. До того потрѣбно змôцнити фльоту военну и збôльшити число кораблѣвъ, призначеныхъ до заграничнои служби въ часѣ мира. Щобы узыскати крѣпку пôдставу для заспокоєня тои пильнои потребы, сполученѣ правительства уважають за потрѣбне законно установити такъ силу маринарки, якъ и речинець, въ котрôмъ має ся тоту силу осягнути.

Тронова рѣчь згадує такожь о вôдносинахъ Нѣмеччины до иншихъ державъ и называє ихъ вповни вдоволяючими. „Мои стрѣчи — сказавъ цѣсарь — зъ союзными и подружеными монархами, якъ и величаве и сердечне принятє, якого я дôзнавъ въ Петергофѣ и въ Будапештѣ, дають менѣ на те нову цѣнну запоруку. Всѣ познаки велять надѣяти ся, що при Божôй помочи можемо и дальше ждати мирного розвитку Европы и нѣмецкои вôтчины.“

НОВИНКИ.

— **Руско-народный театръ**, гостячій теперь въ Бережанахъ, дасть дня 4 н. ст. грудня [въ суботу] оперету „Дзвоны зъ Корнвіль“ Плянкета на дохôдъ п. Михайла Ольшаньского, одного зъ-мѣжь найлучшихъ артистôвъ нашого театру. П. Ольшаньскій выступить въ роли Ґаспара, котра то роля есть одною зъ найлучшихъ въ єго богатôмъ репертуарѣ. Щобы кому зъ провінціи не забракло білетôвъ, радимо напередъ замовити въ рускôмъ склепѣ п. Романа Шкирпана. — *К.*

— **Выдѣлъ „Львôвского Бояна“** пригадує своимъ членамъ, що завтра, въ пятницю 3-ого грудня вôдбудуть ся о годинѣ 6-ôй въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ загальнѣ зборы „Львôвского Бояна“, по чôмъ наступлять вправы хору мѣшаного. Выдѣлъ просить о якъ найчисленнѣйшу участь. — *В. Ш.*

— **Товариство рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“** просить насъ оголосити: Въ недѣлю вôдбудуть ся въ комнатахъ товариства другій *вечерниць*, на якій зложать ся товарискій забавы, співы, деклямаціи, монольоґи. Комітетъ забавовый запрошує всѣхъ членôвъ зъ родинами та знакомыми и надѣє ся, що покликъ сей зберe на вечерницяхъ цѣлу руску ремѣсничу громаду. Початокъ о годинѣ 8-ôй [лише сеи недѣлѣ, бо на дальше зачинати ся будуть сходины все о годинѣ 7]. Замѣтити треба, що комнаты товариства въ недѣлю отворенѣ цѣлый день, въ звычайнѣ днѣ кождого вечера, ґазетъ, книжокъ є доволѣ, словомъ — не хибує нѣчого, що може заохотити товаришôвъ до вôдвѣдування товариства. Всѣ члены співаки зволять явити ся завтра въ пятницю нечеромъ для нарады надъ заложеньемъ свого мѣшаного хору. Не забуваймо на те, що свôй повиненъ горнутись до свого!

— **Є. Ем. кардиналъ Сембратовичь** — якъ намъ доносять — постановивъ передъ двома тыжднями оснувати въ Уневѣ, Крилосѣ и Перегиньску домы сс. служебниць Преч. Дѣвы Маріи, и вже минувшои недѣлѣ свою постанову перевѣвъ въ дѣло насамперед въ Уневѣ. Унѣвска захоронка сс. служебниць — то осьма зъ черги. Ширше о основаню тои захоронки подамо найблизшимъ разомъ.

— **Димісія ґрафа Казимира Баденього** выкликала на цѣлôй галицкôй Руси неописану радôсть [розумѣє ся зъ вынимкомъ хиба одиниць, котрѣ стояли при єго жолобѣ]. Радôсть тая заманіфестувала ся въ рôзныхъ сторонахъ краю, декуды навѣть зовсѣмъ ярко. Зъ Калуша пишуть намъ: „На вѣсть, що найсердечнѣйшій приятель Русинôвъ, приятель свободы и пошанованя конституційныхъ законôвъ ґрафъ Казимиръ пôйшовъ скандально у заслужену вôдставку сирѣчь въ дубину, запанувала мѣжь калускими Русинами, межи мѣщаньствомъ и селяньствомъ, одушевлена радôсть, а вечеромъ мѣщаньство вырушило зô смолоскипами черезъ мѣсто спѣваючи веселѣ пѣснѣ. Похôдъ выпавъ величаво, спокôйно головными улицями мѣста, а окликамъ „ганьба Баденьому!“ передъ домомъ ц. к. старосты не було кôнця.“ — А зô Стрыйщины доносять, що тамъ на вѣсть о упадку ґрафа Казимира по деякихъ громадахъ рускій патріоты-селяне илюмінували вôкна. — При сôй нагодѣ згадаємо про илюстрацію, яку на вôдхôдъ ґрафови Баденьому подала звѣстна гумористична часопись Kikeriki. Представила она єго, якъ забирав ся зъ Вѣдня до Галичины: зъ намордникомъ въ однôй руцѣ, зъ кнутомъ у другôй, зъ баґнетомъ за плечима, а зъ величезною шибеницею на рамени...

— **Міністерство ґавча** складав ся зъ людей молодыхъ вѣкомъ, та за то знаныхъ дотеперѣшною своєю дѣяльчостею урядничою. Всѣ они — новѣ люде, бо лишь міністеръ краєвои обороны ґр. Вельзерсгаймбъ, найстаршій вѣкомъ, обôймав вже по разъ четвертый свою теку.

Міністеръ зелѣзниць д-ръ Генрикъ Віттекъ родивъ ся у Вѣдни 29 сѣчня 1844, правничій студіи укôнчивъ р. 1865; въ 21 роцѣ житя вступивъ до прокураторіи скарбу, вôдъ р. 1868 бувъ урядникомъ въ міністерствѣ торговлѣ, 1875 р. ставъ радникомъ секціи, 1880 р. радникомъ міністеріяльнымъ, а р. 1886 шефомъ секціи. Въ 1891 р. именованый тайнымъ радникомъ. Въ кабінетѣ Кільмансеґа бувъ вôнъ управителемъ міністерства торговлѣ, але вже 30 вересня 1895 р. уступивъ мѣсце ґен. Ґутенберґови. Найбôльшою єго заслугою було переведеня удержавненя зелѣзниць. Вôдъ р. 1885 стоявъ вôнъ на чолѣ секціи зелѣзничои, а за часôвъ Бакегема занявъ ся переведенемъ удержавненя зелѣзниць.

Міністеръ скарбу, д-ръ Євґ. Бемъ-Баверкъ родивъ ся 12 лютого 1851 въ Бернѣ, де єго отець бувъ радникомъ намѣстництва. По передчасновôй смерти вôтця переселивъ ся до Вѣдня, де кôнчивъ ґімназію и студіи правничій. Въ 1875 р. промовованый на доктора правъ, по чôмъ доповнявъ свои студіи въ Гайдельберзѣ, Липску и Єнѣ. По поворотѣ до Вѣдня габілітувавъ ся 1880 р. яко приватный доцентъ політичнои економіи, а въ 1884 р. ставъ звычайнымъ професоромъ. Въ р. 1889 бувъ покликаный яко радникъ двору до міністерства скарбу. Въ короткôмъ міністерствѣ Кільмансеґа бувъ именованый міністромъ скарбу, а по димісіи сего кабінету дôставъ гôдность тайного радника. Того самого року именовано єго президентомъ сенату въ адміністраційнôмъ трибуналѣ.

Міністеръ просвѣты, ґр. Вінкентій Ваіllet de Лятуръ, братанокъ замордованого въ р 1848 міністерства ґр. Лятура, родивъ ся въ Градцу 1848 р., а по укôнченю правничихъ студій вступивъ 1871 р. до краєвого суду у Вѣдни; въ р. 1873 покликано єго до міністерства просвѣты, де ставъ 1879 р. міністеріяльнымъ віцесекретаремъ. Въ р. 1882 именованый радникомъ намѣстництва и референтомъ адміністраційныхъ справъ краєвои рады шкôльнои въ Дальматіи. Покликаный р. 1885 назадъ до міністерства просвѣты ставъ р. 1894 шефомъ секціи, въ обсягъ котрои входять справы дочычно розвою штуки и закладôвъ промысловыхъ.

Міністеръ торговлѣ д-ръ Ернестъ Керберъ родивъ ся въ Трієстѣ 1850 р. Школы кôнчивъ въ Терезіянумъ у Вѣдни, де бувъ молодшимъ товаришемъ ґавча. Въ 22 роцѣ житя ставъ докторомъ правъ и вступивъ до суду у Вѣдни, въ два роки пôзнѣйше покликано єго до міністерства торговлѣ, де по 19 лѣтахъ служби довѣвъ до гôдности шефа секціи. Коли рѣшено вôддѣлити департаментъ зелѣзниць вôдъ міністерства торговлѣ и замѣнити въ осôбне міністерство, справу сесю поручено до переведеня Керберови. Въ р. 1896 перенесено єго до міністерства справъ внутрѣшныхъ, де вôнъ яко шефъ секційный ставъ головнымъ дорадникомъ ґр. Баденього.

Міністеръ судôвництва д-ръ Ігнатій Руберъ родивъ ся въ Бернѣ 1845 р. Докторомъ правъ ставъ въ Градцу 1870 р. Почавши практику судову переходивъ всѣ єи степенѣ; въ р. 1875 бувъ покликаный до секретаріяту касаційного трибуналу. Въ р. 1876 зачинає свою дѣяльнôсть яко заступникъ прокуратора въ Бернѣ, а 1887 р. покликаный до ґенеральнои прокураторіи касаційного трибуналу. Р. 1896 ставъ шефомъ секціи въ міністерствѣ судôвництва а въ вересни с. р. вôдзначеный орденомъ Франц Йосифа зô звѣздою.

Міністеръ рôльництва ґр. Артуръ Біляндъ-Райдтъ родивъ ся р. 1854 въ Празѣ яко сынъ бувшого міністра вôйны. Службу державну зачавъ 1876 р. яко концепістъ намѣстництва въ Бернѣ. Въ р. 1878 бувъ покликаный до міністерства просвѣты; въ р. 1878 перейшовъ до міністерства справъ внутрѣшныхъ. Яко секретарь намѣстництва вертає р. 1881 до Моравы, де стає радникомъ въ Бернѣ; въ р. 1892 покликаный ґавчемъ на радника въ міністерствѣ просвѣты а въ р. 1897 зôставъ шефомъ секціи. При послѣднôй змѣнѣ въ моравскôмъ намѣстництвѣ пропоновано єго на намѣстника.

— **Ново-выбраный выдѣлъ „Руской Школы“** въ Чернôвцяхъ [руского товариства педаґôґічного] укôнституувавъ ся такъ, що головою ставъ поновно проф. Сергій Шпойнаровскій, першимъ заступникомъ головы проф. Єротей Пеґулякъ, другимъ заступникомъ головы радникъ Володимиръ Ясеницкій, секретаремъ проф. Юліянъ Кобиляньскій а касівромъ учитель Атанасій Русенакъ.

— **Новый законъ дороговый** зъ дня 5 липня 1897 ч. 43. В. з. кр. має зачати обовязувати вже зъ днемъ 1 сѣчня 1898 т. є. вже за мѣсяць. Тымчасомъ заповѣдженый 44-ымъ §-омъ того закона дороговый реґулямінъ не выданый до нинѣ. Реґулямінъ сей має выдати намѣстництво въ порозумѣню зъ краєвымъ выдѣломъ, а має вôнъ обôймити подрôбнѣ постановы о потрѣбныхъ речинцяхъ въ поодинокихъ чинностяхъ адміністраційныхъ. Зъ огляду на короткій вже часъ повинні сесѣ власти безпрозолочно сей реґулямінъ оголосити, абы законъ вôдъ разу можна належито примѣнити.

— **Крадѣжь почтова.** Зъ почтового воза, що ѣхавъ зъ Жовтанець до Львова пропавъ мѣшокъ зъ грошевыми пересылками, вартости 1.500 зр. На разѣ увязнено почтаря, що вѣзъ того дня почту.

— **Въ Пôдволочискахъ** вôдбуло ся въ недѣлю 28 ого с. м. отворене и посвящене нововведеного уряду податкового. Чина посвященя довершивъ мѣсцевый латиньскій парохъ въ присутности представителѣвъ мѣсцевыхъ властій и численно зôбраныхъ членôвъ скарбовои сторожи. Дирекція скарбова, хотяй зъ Тернополя до Пôдволочискъ недалеко, не выслала на посвящене и отворене уряду нѣкого.

— **Въ Кієвѣ** вôдбуло ся недавно засѣданє тамошного комітету пôдготовляючого XI-ый археольоґічный зъѣздъ що має вôдбути ся тамъ въ серпни 1899 року. Якъ вѣдомо нашимъ читателямъ — въ часѣ зъѣзду буде устроєна выстава рôзныхъ предметôвъ, якій вяжуть ся зъ археольоґією. Найцѣкавѣйшою буде археольоґічна выстава, котрои устроєня взявъ на себе проф. Володимиръ Б. Антоновичь. Выставу старинныхъ друкôвъ и палеоґрафічныхъ знимкôвъ устроить И. М. Камянинъ. Церковно-археольоґічна выстава, котрои устроєнемъ займе ся проф. П. И. Петровъ, буде помѣщена въ церковно-археольоґічнôмъ музею кіївскои духовнои академіи. Кромѣ того є въ плянѣ устроєня и иншихъ выставъ н. пр. найдавнѣйшихъ картъ ґеоґрафічныхъ и планôвъ. Обговорюючи справу устроєня выставы въ часѣ зъѣзду комітетъ постаравъ ся зôбрати по змозѣ повнѣ и докладнѣ вѣдомости о археольоґічныхъ коллекціяхъ и зôбркахъ старинностій у приватныхъ осôбъ въ областяхъ т. зв. полуднево-захôдного краю и въ притыкаючихъ до него ґуберніяхъ. Изъ зôбраныхъ вѣдомостій показує ся, що въ тôмъ рейонѣ є немало осôбъ, що посѣдають богатѣ и цѣнні коллекціи старовины. Правда, о бôльшôй части тыхъ коллекцій не має ся докладныхъ вѣдомостій, бо они находять ся по селахъ у панôвъ. Отже комітетъ має намѣръ притягнути и ихъ до участи въ археольоґічнôй выставѣ въ часѣ зъѣзду.

— При доповняючôмъ выборѣ посла до буковиньского сойму зъ мѣста Радôвцѣвъ выйшовъ 293 голосами кандидатъ Нѣмцѣвъ антісемітъ лѣкарь д-ръ Кіпперъ; пôдпираный Волохами и жидôвскою ліберальною прасою проф. Караушъ перепавъ дôставши 187 голôсôвъ. [Радôвцѣ пôсля остатного спису людности мають 12.895 мешканцѣвъ, зъ того: 8530 Нѣмцѣвъ (мѣжь ними 4235 жидôвъ), 3203 Волохôвъ, 443 Русинôвъ и 536 иншихъ народностій.]

— **Елементарнѣ нещастя.** Зъ Брукселѣ доносять о великôмъ орканѣ, що лютивъ ся тамъ передъ кôлькома днями и богато домôвъ понищивъ. — Въ Анґліи лютилась онôгды страшна буря и выкликала величезну, вôдъ 30 лѣтъ небувалу повѣнь. Мешканцѣ захôдного побережа потерпѣли великій страты. Вода позаливала поля, въ Марґаде забрала будынокъ маринарки, на побережу Норфолькъ потонуло сѣмь кораблѣвъ вразъ зъ людьми, а такожь много кораблѣвъ потонуло въ иншихъ мѣсцяхъ.

— **Картярѣ передъ судомъ.** Въ рокахъ 1895 и 1896 завязала ся въ Станиславовѣ ватага, зложена зъ картярôвъ и злодѣѣвъ. Картярѣ оперували въ зелѣзничихъ поѣздахъ на шляху Станиславôвъ-Львôвъ, втягали подорожныхъ до гры, грали фальшиво и обдирали свои жертвы до послѣдного гроша. Де було можна, тамъ и вкрали, що попало. Но все на свѣтѣ кôнчить ся — кôлькомъ членамъ-картярямъ прийшлось попасти ся въ руки властій. Въ серпни с. р зачала ся була противъ нихъ въ Станиславовѣ розправа передъ трибуналомъ судьѣвъ присяглыхъ, але мусѣла бути вôдложена, бо показала ся потреба вôзвати новыхъ свѣдкôвъ. Сего тыждня переведено въ-друге розправу и засуджено двохъ жидôвъ картярôвъ, Абрума Енґлендера и Ицка Ґрінберґа на кару вязниць по два роки, а третій зъ нихъ Лейба Корнблявъ стане осôбно передъ звычайнымъ трибуналомъ.

— **Адміністрація** нашои ґазеты уважає потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2. грудня. N. Wien. Tagblatt заповѣдає такій змѣны намѣстникôвъ: намѣстникъ въ Трієстѣ ґр. Рінальдіні має пôти на пенсію, на єго мѣсце прийде ґр. Мервельтъ зъ Тиролю, до Тиролю пôде ґр. Ґоесъ зъ Чернôвець, а президентомъ Буковины має зôстати віцепрезідентъ долѣшно-австрійского намѣстництва.

Будапештъ 2 грудня. П. Кошутъ має сегодня внести въ соймѣ интерпеляцію въ справѣ вѣденьскихъ подѣй.

Градецъ 2. грудня. Вчера умеръ другій зъ тыхъ, що ихъ при суботнѣйшихъ розрухахъ пострѣлено.

Цѣна збожа и другихъ продуктôвъ.

1 н. ст. грудня 1897.

Львôвъ: Пшениця 11·— до 11·50, жито 7·— до 7·75, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·75, овесъ 6·80 до 7·25, рѣпакъ 12·75 до 13·—, горохъ 6·— до 8·50, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ —·— до —·— зр.

Надôслане.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на улицю Панську ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 6—10

АДВОКАТЪ

Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ

вôдкрывъ канцелярію адвокатску

въ ТЕРНОПОЛИ

ул. св.-Іоаньска побôчь шпиталя вôйскового.

418 1—6

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаій легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 66—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Реальнôсть

кôлькадесять-морґова пôдъ дуже користными услôвями до спроданя. Близша вѣсть: Poste restante Козова Ч. 54.

411 2—5

Незвычайно

дешево и елеґантно выконує стампілѣ, гербы, моноґрамы, емблемы, печатковій марки, таблицѣ литій и ґравіованій, печатки до лаку и всякій роботы, входячій въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизелерства

Артистичне завѣдененє

А. Зіґмана

Львôвъ, Сикстуска 14.

407 3—4

КАЛЬОЗЕТЫ комнатнѣ по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгѣ по зр 15·— и 16 — насѣдовѣ по зр. 6 и 7·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

4595

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 7—10

Глядаю домового учителя до ученика зъ VI. клясы ґімназіальной на цѣлый рôкъ заразъ. — Рефлектуючій схотять зголосити ся на адресу: *І. СОХАЦКІЙ*, парохъ въ Ланахъ почта Бôбрка.

320 2—3

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власнѣ выробы

продає по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровній торговли

у Львовѣ при ул. Кілиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентôвъ анї похатникôвъ не высылаємо.* 77 33—52

Хто мавъ бы на продажъ

рôчники „Правды“:

I, II, III, IV, V, VII і VIII,

зволить зголосити ся зъ ними до Володимира Гнатюка у Львовѣ, ул Зибликевича ч. 27 II. пов. и подати ихъ цѣну. 1—1

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публіку, що друкуємо своимъ накладомъ и найдальше до 20 н. ст. грудня 1897 выпустимо въ розпродажъ новый зôбникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.

„Мôй Измарагдъ“.

Поезіи майже всѣ новѣ, ще недрукованѣ, выйдуть въ формѣ „Зôвялого листя“ въ обемѣ около шести друкованыхъ аркушѣвъ и будуть коштувати въ гарнôй оправѣ, зъ вызолочуваннями, 1 зр. Чистый дохôдъ призначеный на запомоговый фонд „Академичнои Громады“. Думаємо, що такъ добра слава поетична д-ра Івана Франка, якъ и благородна цѣль, на яку призначеный чистый дохôдъ, будуть причиною, що кождый интеліґентный Русинъ замовить собѣ у насъ нову книжку. При замовленяхъ на провінцію просимо долучувати оплату на порто. Адресувати просимо: Товариство „Академічна Громада“, Львôвъ, Рынокъ, ч. 0. — За выдѣлъ товариства: *Володимиръ Гнатюкъ* годова, *Степанъ Шараневичъ* скарбникъ запомогово фонду. 1—3

Цѣкавѣ рѣчи

Дуже интересній оріґінальный фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскôшній каталіоґи 30 кр. [за порто, закрытій] або зъ 50 великими взôрцями, не мініатуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 7-10

EDGAR RAYMOND

Turin Italia.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 58—?

ЗАКОННО ПРИПИСАНѢ НЕДАВНО
ВАГИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ А
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кіло вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кіло зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кіло зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кіло зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кіло зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кіло зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кіло зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кіло зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надѳсланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 21—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!
ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
ОБУВИ МУЖЕСКОЙ, ДАМСКОЙ И ДЛЯ ДѢТЕЙ
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
маѳ честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляѳ ОБУВѢ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зѳ всякого рода шкѳръ, якъ: Обувѣ мужеске и дамске, такожъ чоботы зъ холявами тревалѣ, надмѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожъ принимаѳ до вѳдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѣ, всякій ґумовій приряды, якъ такожъ зельованя обуви кавчукомъ. — Всякій замѣсценій замовленя выконуѳ въ можливо найкоротшѳмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ ласкавѣ взгляды и поручаючись на дальше, остаю въ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Яримовичь,
332 9—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Найделікатнѣйшій гіґієнічній
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ
поручаѳ для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѳдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѳвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достаѳвець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 10—?
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найдѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручаѳ старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. и. горѣвки управілеваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій.
Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 414—?

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручаѳ 3
Дроґерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продаѳ пѳсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львѳвъ, площа Капітульна число 2.

По значно низшѳй цѣнѣ якъ деинде!
поручаѳ ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійній по 6, 7 и 8 гр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѳй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 13—?

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ОБЩОЕ СОБРАНІЕ

Общества „Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ въ ликвидаціи“ созываетъ ся симъ на день 27-ого лат. Грудня 1897 на 9-ый часъ рано до Рогатина съ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ:

I. Справозданье зъ ликвидацѣйной дѣятельности и счетъ изъ состоянія Общества.

2. Окончательное розвязанье Общества и ухваленье законныхъ заряджень соединенныхъ съ тою евентуальностію.

Близшое означенье мѣстця подастъ ся до вѣдомости тогожь дня рано въ Народной Торговли, или на приходствѣ въ Бабинцяхъ коло Рогатина.

Если бы въ означеномъ времени не было достаточного комплета, созываетъся симъ на тойже самъ день на 1-ый часъ по обѣдѣ въ томже самомъ мѣстци и съ повыше поданымъ порядкомъ дневнымъ:

Другое общое собраніе

съ тымъ примѣчаніемъ, що рѣшеня собранія будутъ правосильны, хотяйбы статутомъ приписаное число не явилось.

Понеже для окончательного розвязаня Общества должны быти роздѣлены вси гроши остающіися по оплаченю всѣхъ належитостей и коштовъ, тожь изволятъ Г. Г. Члены свои удѣловіи книжки или въ нѣсколько дней передъ собраніемъ почтою до Впр. о. Чировского приходника въ Бабинцяхъ, почта Рогатинъ прислати, или найпознѣйше въ день собранія передъ 9-ымъ часомъ рано ликвидаторамъ предложити.

Отъ ликвидаціи общества Повѣтовая Народная Торговля въ Рогатинѣ.

Рогатинъ 22 листопада 1897.

Влад. Чировскій,
Іоанъ Маркевичъ,
Антъ. Билинкевичъ ликвидаторы. 416 3—3

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѳдъ дня 12 лютого 1888 выдаѳ
АСИҐНАТЫ КАСОВІЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженѣмъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженѣмъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженѣмъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѳдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Голландско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѳсля довжины и величины каюти якъ и пѳсля скорости и слѣґанціи парохода.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рѳзныхъ фабрикъ. Нѳжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готѳвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѳдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 ваґонѳвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.
Не высылаю вдѣзливыхъ аґентѳвъ котрымъ жиды платятъ вѳдъ 10 до 20 зр за продажъ одной лихои машины. 291 13—52
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львѳвъ, готель Жоржа.

ФАБРИКА
цукрѳвъ десеровыхъ и гербатникѳвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львѳвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
поручаѳ:
½ кільо знаменитыхъ Цукрѳвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевій 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надіганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникѳвъ Варшавскихъ *недорѳвнанои доброты, загально хваленій* 80 кр
½ кільо Кармелькѳвъ надіганыхъ 50 кр.
А такожъ припоручаѳ рѳзній иншій выробы, все свѣжій у великѳмъ выборѣ за опакованѳ нѣчо не числю. Коробки картоновій **gratis**.
283 [22—?]

ЄДЖТЕ **на снѣданє** **на обѣдъ** **на вечерю**

Quäker Oats
найздоровшій американьскій продуктъ меленого вѳвса.
БОГАТО ПОЖИВНѢЙШІЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосѳвъ вѳдпадаѳ всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на **жолудокъ**.
Въ орігінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дѳстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесѳвъ* и *дроґеріяхъ*.
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 7—20

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з голови. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з внімком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоанна Гриня

Ч. 265. Львовъ, Субота 22 Падолиста (4 Грудня) 1897 Рочникъ XXIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границем: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке чисто коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Въ справѣ парцеляції.

Парцеляція дворскихъ посѣлостій помѣжь малоземельныхъ громадянъ станула пытанемъ найновѣйшимъ въ нашѣмъ краю, яко економічный способъ до придбаня землѣ для хлѣборобовъ тубыльцѣвъ, та коли справа тота доспѣе свого осущеня, то безперечно наслѣдомъ ей стане кольонізація бѣльшои посѣлости а зъ часомъ и перестрѣй правнополітичныхъ вѣдносинъ нашого краю, позаякъ лятифундіи змѣнять ся на середнѣ посѣлости и тымъ чиномъ зникнути мусить такъ звана бѣльша посѣлость зъ ей историчными привілеями, зъ вынмкомъ такъ званыхъ фіденкомісовъ, то е повѣрничихъ маетностей.

Супротивъ того справа парцеляції дворскихъ посѣлостій представляесь публичною и вѣдъ ей переведеня залежить будучность нашого хлѣбороба и рускои справы народнои взагалѣ. Коли нашъ селянинъ буде мати нагоду пѣдъ користными услѣвями придбати собѣ землѣ, то тымъ положить ся конець еміграції а и властителѣ бѣльшои посѣлости будуть могли выйти зъ надмѣрного обдовженя та удержати ся бодай при части своихъ посѣлостій, при чѣмъ злишный капіталъ бѣльшои посѣлости може бути ужитый на цѣли промысловѣ въ краю.

Однакожь до користного переведеня дѣла парцеляційного повинно оно вѣдбути ся на рѣчь мѣсцевыхъ селянъ, позаякъ тотѣ селяне е обзнанѣ зѣ способомъ господарованя на дотычныхъ грунтахъ; зможуть докупленѣ грунты вѣдъ разу взяти пѣдъ управу рѣльну, маючи вже свои будынки господарскѣ та бодай часть инвентаря, та въ своѣй громадѣ дадуть собѣ лекше раду зѣ силатою цѣны купна. Натомѣсть спроваджуване сторонныхъ людей есть пѣдъ взглядомъ господарскимъ менше вѣдповѣдне а пѣдъ взглядомъ національнымъ просто шкѣдне. Поглядъ сей зазначивъ на рѣльничѣй анкетѣ адвокатъ д-ръ Тадей Соловѣй, на пѣдставѣ власного досвѣду, маючи въ своихъ рукахъ кѣлька разѣвъ справы парцеляційнѣ. Не иде тутъ о просте вороговане противъ мазурского люду, котрый намъ нѣчого не виненъ та мае у себе пѣдъ бокомъ дворскѣ посѣлости, але о самъ интересъ господарскій, та о ухиленє того всего, що дати може причину до ще бѣльшого антаґонізму національного.

Парцеляція дворскихъ посѣлостей може бути користна не тѣлько для поодинокихъ громадянъ, але такожь для цѣлыхъ громадъ, якъ тотѣ приступлять до купна млынѣвъ, пасовискъ, ставѣвъ и лѣсѣвъ, бо зъ вѣдси будуть мати по всякій часъ хосенъ всѣ громадяне, та надолежить ся велика втрата господарска, яку понесли нашѣ громады черезъ некористне для нихъ вывлащене сервітутѣвъ.

Не завсѣгды однакъ можь набути мѣсцевый обшаръ дворскій до парцеляції та тодѣ треба оглянутись въ сусѣдствѣ за купномъ дворскои посѣлости и въ тѣй цѣли мусить бѣльше число господарѣвъ злучити ся разомъ, щобы спѣльно законтрактувати собѣ грунты въ сусѣднѣмъ обшарѣ дворскѣмъ а рѣвночасно постарати ся о купцѣвъ на свои давнѣ грунты, при чѣмъ належить дуже осторожно поступати, бо неразъ можь натрафити на нечесныхъ посередниківъ, що лишь шнирають за своимъ зарѣбкомъ вѣдъ обохъ сторѣнъ а вѣдтакъ не дбають о то, якъ дѣло скѣнчить ся.

Переведенє парцеляції вымагае затягненя позички, а то на давный грунтъ купуючого (якъ тогожь не продае ся) и на грунтъ докупленый, та здоймленя великои позички, яка звычайно тяжить на цѣлѣй посѣлости дворскѣй. Зъ тымъ е полученѣ значнѣ кошты, а и на задатокъ треба щось дати, такъ, що до интересу не можь приступати безъ жаднои готѣвки.

Кошты тотѣ вступнѣ не до порѣвнаня зменшать ся, коли селяне громадно приступлять до купна цѣлого обшару дворского або значнѣйшои части тогожь, а хосенъ буде очевидный для нихъ, бо ихъ давнѣ грунты можуть збѣльшити ся у двое и трое при помочи легко сплатныхъ позичокъ амортизаційныхъ, що розложенѣ на 24 лѣтъ — сплачують ся 7% въ капіталѣ позиченѣмъ и вѣдсоткахъ, а зновъ громады можуть собѣ радити позичками комунальными, затягнеными въ мѣру силы податковои всѣхъ громадянъ.

Очевидна рѣчь, що до веденя справъ позичковыхъ на цѣли парцеляційнѣ потреба намъ питомои институції кредитовои, котра бы скоро и зъ користію для интересованыхъ переводила рѣчь, бо проволока вѣдстрашае обѣ стороны и просто робить неможливымъ довершене дѣла, позаякъ продаючій потребуе скоро гроша, щобы позбути ся гнетучихъ довгѣвъ а купуючѣ боять ся давати задатку, коли не мають певности, що на означеный часъ будуть мати грошѣ на сплату умовленои цѣны купна, та що куплена посѣлость буде звѣльнена вѣдъ давныхъ довгѣвъ.

Якъ довго отже не маемо своеи институції кредитовои на ширшѣ розмѣры, то належить справы парцеляційнѣ переводити при помочи Банку краевого и Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ. Наслѣдомъ нарадъ рѣльничои анкеты — Банкъ краевый чуесь спонуканымъ: удѣляти помочи фінансовои парцеляціямъ а то перениманемъ до сплаты довгѣвъ обтяжаючихъ проданѣ посѣлости и удѣлюванемъ въ тѣй цѣли хвилевого кредиту до сплаты зъ амортизаційныхъ позичокъ. О скѣлько помѣчь Банку краевого не выстатчала бы набувцямъ, або о скѣлько набувцѣ за-для купна меншихъ грунтѣвъ потребували бы скорои и короткосплатнои позички, то въ тѣмъ можуть найти добре жерело заратованя въ „Днѣстрѣ“ при помочи особистого кредиту на векслѣ, зглядно за обезпекою на грунтѣ.

На всякій способъ интересованѣ мусять на передъ обчислити собѣ дохѣдъ зъ грунту а зъ другои стороны будучѣ сплаты и конечнѣ уряджења господарскѣ до вѣдповѣднои управы набутыхъ грунтѣвъ. Не можь трактувати справы зъ поспѣхомъ, щобы не докупити бѣды, але годѣ зволѣкати тамъ, де трафляе ся користна нагода.

Дотычнѣ чинности належить повѣрати сумлѣннымъ людямъ. Евіденційный геометръ мусить розмѣрити грунты и означити намѣреный подѣлъ разомъ зъ доѣздами, потрѣбными на дороги, а вѣдтакъ треба вѣддати справу доброму адвокатови, щобы провѣривъ станъ гіпотечный и вказавъ способы до переведеня дѣла.

Спѣльнѣ делеґації.

Въ сѣмъ тыждни, коли парляментъ не радивъ, вѣдбули делеґації, австрійска и угорска, свои повнѣ засѣданя та упорали ся зъ бѣльшою частиною своихъ праць. На засѣданю угорскои делеґації принято безъ змѣны справозданє комісіи для справъ заграничныхъ и ухвалено буджетъ міністерства справъ заграничныхъ. Референтъ Фалькъ высказавъ признанє міністрови Ґолуховскому за знамените веденє заграничнои политики.

Австрійска делеґація вѣдбула 2 н. ст. грудня повне засѣданє, на котрѣмъ раджено надъ буджетомъ міністерства справъ заграничныхъ. Референтъ Думба пѣднѣсъ заслуги міністра Ґолуховского при удержаню мира супротивъ заколотѣвъ на Всходѣ, а зновъ въ наслѣдокъ порозумѣня зъ Россією миръ на довгѣ лѣта выдае ся бути забезпеченым. — Въ дискусіи пѣднесено зѣ стороны нѣмецкои (д-ръ Ґросъ), що мѣжь заграничною и внутрѣшною политикою потрѣбно утримати звязь, що національнѣ интересы нѣмецкѣ не повиннѣ бути загроженѣ и що придавленє нѣмецкого елементу въ Австрії мусить мати вплывъ такожь на внѣшный характеръ австро-угорскои державы и на ей становиско супротивъ иншихъ державъ. Зъ сими поглядами полемізували ческѣ делеґаты а такожь ґр. Войт. Дѣдушицкій упоминавъ Нѣмцѣвъ передъ зарозумѣлостію, а за примѣръ подававъ Полякѣвъ, котрѣ не вели въ Австрії нѣколи иншои политики якъ австрійску. Сей менторскій тонъ ґр. Дѣдушицкого мабуть найбѣльше розъярывъ Нѣмцѣвъ, бо ось що пише N. fr. Presse: „Не ино цѣлкомъ злишными, але прямо вызывающими були слова ґр. Дѣдушицкого, котрыми вѣнъ Нѣмцѣвъ напоминавъ, щобы не осуджували заграничну политику зѣ становиска партійного та не перешахрували могучости державнои зъ партійнои пристрасти. Паны Поляки повиннѣ бути осторожнѣйшѣ. Въ домѣ висѣльника не повинно говорити ся о мотузку, а слово „шахрайство“ не повиненъ нѣоденъ польскій посолъ зъ губы выпустити, бо заступники Галичины вславили ся по всѣ часы віртуозами въ політичнѣмъ шахрайствѣ. Вѣдъ початку конституційного житя въ 60-тыхъ рокахъ становиско Полякѣвъ въ квестіяхъ заграничнои политики зависѣло вѣдъ ихъ ненависти и вороґованя до Россіи, а кожда поодинока позиція въ буджетѣ военнѣмъ була оцѣнювана Поляками вѣдповѣдно до повыщихъ чувствъ. Самостѣйне становиско Галичины и вплывова роля, яку коло польске въ справахъ внутрѣшнои политики вѣдграваль, причинили ся головно до того, що Австро-Угорщина и Россія вѣдчужили ся, та ажь ґр. Ґолуховскому удало ся ухилити се вѣдчуженє и довести до призаного порозумѣня обохъ державъ, котрѣ въ першѣмъ рядѣ покликанѣ до рѣшаня въ квестіяхъ орієнтальныхъ.“

Хѣдъ дискусіи бувъ такій:

Дел. Кафтанъ обговорювавъ положенє політичне и высказавъ ся зъ признанемъ о теперѣшнѣмъ зворотѣ політичнѣмъ, що Австрія и Россія зблизили ся въ квестіяхъ орієнтальныхъ. Тридержавный союзъ, заснованый въ 1879 р., втративъ свою силу и актуальность. Італія перестала мати интересъ въ тѣмъ союзѣ, а так жь и Австрія не дуже бы запомогла ся въ союзѣ на случай нападу Россіи, бо, якъ звѣстно, мѣжь Нѣмеччиною а Россією истнувала окрема умова що-до неутральности на случай вѣйны. — При кѣнци згадавъ Кафтанъ о вѣдносинахъ въ Чехіи. Мѣжь Нѣмцями а Чехами настала борба такожь на поли економічнѣмъ, бо одинъ нарѣдъ не хоче другому признати языковои рѣвноправности. Чехи змагають до розширеня автономіи и федералізму, а що-до спѣльного заступництва, то оно повинно бути лишь для полагоджуваня спѣльныхъ интересѣвъ и зазначеня одноцѣльности монархіи.

Дел. д-ръ Гроссъ бувъ тои гадки, що зъ приязныхъ вѣдносинъ Австрії до Россіи не треба ще заключати о захитаню тридержавного союза або о заинавґурованю панславістичнои политики. Приближенє до Россіи лежить въ интересѣ мира. Зворотъ въ нашѣй внутрѣшнѣй политицѣ вказуе, що политика звертае ся противъ становиска Нѣмцѣвъ въ сѣй державѣ. Внутрѣшнѣ же вѣдносины мають вплывъ на заграничнѣ. Тридержавный союзъ повставъ въ тѣмъ часѣ, коли Нѣмцѣ були на передѣ. Теперь Угорщина надае тонъ въ политицѣ а се показала гостина нѣмецкого цѣсаря въ Будапештѣ. Того рода союзы, якъ нашъ зъ Россією, можуть лишь тогдѣ истнувати, коли не ино монархи, але и народы за тымъ встоюють ся. Тымчасомъ въ австрійскѣмъ парляментѣ розбграли ся такѣ сцены, що ихъ нема въ нѣякѣй балканьскѣй державѣ. Чи держава, де впроваджуе ся поліцію до парляменту, мае таке саме поважанє у сусѣдѣвъ що и перше? Отсе называе ся вплывомъ внутрѣшнои политики на заграничну. Мы, Нѣмцѣ, провадили борбу не противъ особы, лишь въ оборонѣ цѣлого народу. Сю борбу мы рѣшились вести до крайности, бо розходить ся о становиско цѣлого народу и о могучость сеи держави.

Дел. д-ръ Герольдъ высказувавъ, що до упадку парляментаризму причинили ся Нѣмцѣ своимъ обструкційнымъ поведенемъ, а не бѣльшость, котра спровадила поліцію ажь пѣдъ самъ конець тыхъ поганыхъ подѣй. Говорено тутъ о славяньскѣй коаліціи; я про таку коаліцію не знаю, але чи лишь Нѣмцѣ мають право до коаліцій, а Славяне нѣ? Миръ внутрѣшный може лишь тогдѣ настати, если вѣнъ опирае ся на рѣвнѣмъ захованю правъ всѣхъ народѣвъ. Если д-ръ Гроссъ заповѣдае у дальшу борбу, то и мы не можемо нѣ на йоту вѣдступити вѣдъ того, що е нашимъ правомъ.

Делеґаты Ґомперцъ, Акснанъ и бар. Опенґаймеръ зазначували, що внутрѣшне положенє Австрії е поважне, а що-до заграничнои политики, то высказували ся зъ признанемъ для ей керманича.

Дел. ґр. Войт. Дѣдушицкій вказуавъ, що въ Австрії можна вести лишь „австрійску“ политику, а не яку національну. Порозумѣне зъ Россією треба уважати щасливымъ зворотомъ заграничнои политики. Добре стало ся, що въ справѣ турецкѣй вытворивъ ся концертъ европейскій, бо на кождый способъ не можна легковажити могучости турецкои державы. Що-до вѣдносинъ нѣмецкоческихъ, то конче мусить прийти тамъ до порозумѣня. Упадокъ парляментаризму завинивъ сей, хто давъ провокацію. Если не мае всьо розпасти ся, если конституція не мае бути сумнѣвна, если значѣне державы не мае упасти, то не смѣе обструкція перепняти выповненя найпотрѣбнѣйшихъ справъ державныхъ. Завзывавъ народы до мира.

Дел. Барвѣньскій высказавъ признанє ґр Ґолуховскому за знаменитый провѣдъ заграничнои политики. Передовсѣмъ замѣтнѣ тутъ дружнѣ вѣдносины зъ Россією, черезъ що спокѣйный розвитокъ и скрѣпленє становиска державъ балканьскихъ пѣсля примѣру Румунії е запевнене. Хочь въ Россіи 20 міліонѣвъ Русинѣвъ живе пѣдъ гнетомъ політичнымъ, то бесѣдникъ радъ зъ дружныхъ вѣдносинъ до Россіи, бо може теперь вже разъ покѣнчить ся зъ політичною аґітацією мѣжь рускимъ народомъ въ Австрії.

По промовахъ кѣлькохъ бесѣдникѣвъ принято буджетъ міністерства справъ заграничныхъ одноголосно.

Розрухи въ Празѣ.

Мы розказали въ послѣднѣмъ числѣ про пражскѣ розрухи зъ понедѣлка и вторника. Вѣ второкъ коло 11. год. въ ночи наставъ спокѣй; войско вернуло до касарень, але на бѣльше загроженыхъ мѣсцяхъ полишено сильнѣ вѣддѣлы войска на нѣч. Въ середу рано поліція велѣла порозлѣплювати по рогахъ улиць вѣдозву, взываючу населенє, щобы не робило збѣговискъ и було послушне всякому зазыви властей безпеченьства. Але неспокоѣ повторили ся таки заразъ вѣдъ самого рана. Вѣкна выбивано дальше; и такъ пала жертвою нова бѣжниця на Виноградахъ и нѣмецка салѣ ґімнастична при Марійскѣй улици. Войско мусѣло зновъ выступити. Склепы позамыкано заразъ зрана. Годѣ описати всего, що дѣяло ся въ рѣзныхъ сторонахъ мѣста. Розбивано и граблено нѣмецкѣ и жидѣвскѣ склепы. Одну реставрацію на Старѣмъ мѣстѣ напротивъ ратуша спустошено такъ, що лишили ся тѣлько голѣ стѣны. Навѣть лямпы позрывано зъ стелѣ и порозбивано; все начинє шкляне и порцелянове потовчено; нѣ одна рѣчь не остала ся цѣла. На Виноградахъ пѣдпалено складъ сѣна якомусь Нѣмцеви чи жидови.

Такъ гуляли товпы до самои ночи зъ середы на четверъ. Приходило такожь до стычокъ мѣжь войскомъ и поліцією а товпою. Двѣ особы згинули вѣдъ баґнетѣвъ, богато було раненыхъ; такожь богато жовнѣрѣвъ и поліціянтѣвъ покалѣчено камѣнемъ. Ажь около 6-ои год. зрана (въ четверъ) вѣдѣйшло войско до касарень, та й те не на довго, бо въ четверъ знову вѣдъ самого рана повторили ся розрухи зъ рѣвною силою на Виноградахъ, на Старѣмъ мѣстѣ и въ Жижковѣ, та тревали до 2. год. пополудни. Пополудни наставъ якотако спокѣй, але войско переходило улицями и стояло на головнѣйшихъ мѣсцяхъ.

О 4½ год. пополудни почало войско оголошувати доразове право. Вѣддѣлы войска зъ офіциромъ на чолѣ переходили по мѣстѣ и по улицяхъ, задержували ся вѣдъ часу до часу, давали знакъ трубою або на барабанѣ, а потому комісарь поліції вѣдчитувавъ по чески, а опѣсля по нѣмецки отсе оповѣщенє:

„Е. Екс. міністеръ внутрѣшныхъ справъ въ порозумѣню зъ Е. Екс. міністромъ судѣвъ-

ництва запорядивъ на основѣ §. 430-го карної процедуры доразове право для Праги и для судовыхъ повѣтовъ въ Каролінеталю, Жижковѣ, Королѣвскихъ Виноградахъ и Смѣховѣ що-до злочину §. 85. к. зак. публичного насильства, заподѣяного злославымъ ушкодженемъ чужои власности. Се оголошує ся зъ тымъ приказомъ, що всякій маѳ повздержати ся всякого ушкодженя чужои власности, всякого пѳдбурюваня и участи, а запорядженямъ въ цѣли вгамованя того злочину маѳ пѳддати ся; въ противнѳмъ разѣ кождый, хто по сѣмъ оповѣщеню допустить ся указаного злочину, буде суджены доразово и каравый смертію."

Крѳмъ того выдавъ директоръ поліціи оповѣщене, що всѣ гостинницѣ, каварнѣ и шинки мають бути о 9. год. веч, позамыканѣ; выставы склеповѣ мають бути позамыканѣ вже о год. 5. попол., а домы о 9. веч.; поки тревають розрухи, не повиненъ нѣхто выходити въ дому безъ важнои потребы; не вѳльно на домахъ и склепахъ умѣщати нѣякихъ вѳдзнакъ.

Вечеромъ выдавъ ще и бурмістръ вѳдозву, лише въ ческѳй мовѣ, въ котрѳй взываѳ населене не выходити вечеромъ на улицю а домы замыкати вже о 7. годинѣ.

Пѳвурядова Prager Abendblatt оголосила на чѳльнѳмъ мѣсци таку вѳдозву намѣстника: Заколоты въ Празѣ и на передмѣстяхъ, нищене чужои власности, онѳръ воѣку и поліціи, прибрали таку мѣру, що для приверненя ладу показала ся потрѣбною найбѳльша строгѳсть. Взываѳ ся людей розумныхъ, кому милый в ладъ, по можности не задержувати ся на улицяхъ, а своихъ домѳвникѳвъ вѳдъ змерку держати дома. А на тыхъ, що не залишать выбрикѳвъ, спадаѳ одвѣчальнѳсть за жертвы, якихъ може ще вымагати буде вгамованѳ заколотѳвъ, и за шкоды мѣста.

Оголошене доразового права принято въ деякихъ мѣсцяхъ иронічными окликами „На здаръ!" и „Слава!" Прнарештовано кѳлька осѳбъ, що кпинали повитали оголошене. Въ двѣ годины по оголошеню напала товпа въ Смѣховѣ на бѳжницю и кидала камѣнемъ на патролю войскову, котра дала огню, але нѣкого не раннла. Однако взагалѣ запанувавъ въ мѣстѣ спокѳй, а коли стемнѣло, выглядало всюды, мовь бы цѣле мѣсто вымерло.

Ще въ середу вечеромъ порозлѣплювано по мѣстѣ вѳдозву бурмістра, въ котрѳй подаѳ ся до вѣдомости населеня, що рада мѣска була у намѣстника зъ жалобою на тыхъ, що дали починъ до розрухѳвъ, и зъ просьбою о усунене лиха. На те мавъ намѣстникъ признати, що поведене нѣмецкихъ студентѳвъ, котрѳ въ понедѣлокъ спѣвали „die Wacht am Rhein", причинило ся до розъяреня Чехѳвъ, що поліція поводила ся невѳдповѣдно; обѣцявъ розслѣдити жалобы рады мѣскои и зарадити лихови; вкѳнци просивъ раду, щобы всѣми силами старала ся причинитись до успокоѣня населеня. Вѳдозва звертаѳсь наслѣдствомъ того до населеня и, узнаючи его патріотичнѳ чувства, взываѳ до спокою.

Наслѣдкомъ тои вѳдозвы бурмістра выслали въ четверъ нѣмецкѳ послы Шлезінґеръ, Ліпертъ, Кінманъ и н. письмо до намѣстника, въ котрѳмъ жалують ся, що вѳнъ мѳгъ передъ радою мѣскою признати, мовь бы то Нѣмцѣ дали причину до розрухѳвъ, а тымъ самымъ тѳ розрухи по части оправдувати. Заразомъ просять послы намѣстника о охорону Нѣмцѣвъ. Крѳмъ того явила ся въ четверъ нѣмецка депутація у намѣстника зъ жалобами на дѳзнанѳ напасти и страты та въ просьбою о охорону. Намѣстникъ высказавъ ся о розрухахъ зъ острою доганою и увѣривъ, що правительство вже повзяло якъ найенергічнѣйшѳ постановы для охороны пражскихъ Нѣмцѣвъ. Що-до вѳдозвы бурмістра сказавъ намѣстникъ, що ему анѣ въ гадцѣ було выправдувати розрухи. Опѳля въ урядовѳй Prager Ztg. появила ся заява, що вѣсти, мовь бы намѣстникъ гр. Куденгове, принимаючи пражску раду мѣ ку, сказавъ до нея, що пражскѳ розрухи повстали черезъ нетактовну провокацію изъ стороны нѣмецкихъ студентѳвъ и нѣмецкихъ професорѳвъ, в цѣлкомъ невѣрнѳ.

Въ розрухахъ пражскихъ брали участь передовсѣмъ ремѣсни чѳ гермінаторы-недоростки и вся найнижша голота, а провѳдъ мали студенты-академіки. Признае се навѣть N. fr. Presse, що властивѳ роботники держали ся осторонь спокойно.

Чехи складають всю вину на Нѣмцѣвъ. Припустивши однакъ, що справдѣ Нѣмцѣ дали першу причину до розрухѳвъ, то все-жь таки годѣ тымъ выправдати такого дикого бушованя и такои дикои пѳмсти, якѳ тревали майже чотири днѣ.

Въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(Конецъ.)

2. Дохѳдъ въ грошехъ. Тутъ належить: 1) додатокъ конґруальный, персональнѳ и актівальнѳ додатки, ремунерації за школу, войско и шпиталь, за ведене уряду деканального [однакъ не за візитацію деканальну], провізін, таксы екзамінаційнѳ, Collegiengeld-ы, таксы презенційнѳ, старечѳ заосмотреня и всякѳ иншѳ доходы зъ вѳдки-небудь плывучѳ, чи онн сталѳ, чи хвилевѳ; 2) дальше доходы зъ капіталѳвъ зложеныхъ въ публичныхъ и приватныхъ фондахъ; 3) доходы зъ богослужебныхъ фундацій и 4) доходы зъ jura stolae, хоть-бы не выносили 30 зр. и не були вчисленѳ до конґруы. Jura stolae и богослужебнѳ стіпендіи треба зѳзнавати въ тѳй квотѣ, въ якѳй були принятѳ въ послѣднѳй адъюстованѳй фасіи [§. 202. закона зъ дня 25 жовтня 1896 В. з. д. 220]. При доходахъ зъ капіталѳвъ треба подати рѳдъ капіталѳвъ н. пр. облігацін довгу державного, индемнізаційнѳ, книжочки щадничѳ и пр. Если доходы зъ капіталѳвъ суть оподаткованѳ, треба сей податокъ потрутити въ выдаткахъ. Такожь выдатокъ сполученый зъ пѳднятѣмъ процентѳвъ вѳдъ капіталѳвъ можна въ фасіи потрутити, если сей выдатокъ есть великій, правильно повтаряѳ ся и черезъ особливѳ обставины и мѣсцевѳ вѳдносины [н. пр. вѳддалене вѳдъ Львова] есть оправданый [§. 2, I. lit. d. уступъ 2. закона конґр. зъ 19 цвѣтня 1885]. Сотрудникн не фасіонують ся зъ доходѳвъ епітрахильныхъ, бо тіи доходы належать до пароха. Если сотрудникъ побираѳ дохѳдъ зъ якои фундацін, то маѳ сей дохѳдъ выказати. — Дохѳдъ зъ мануальныхъ стіпендій не пѳдлягаѳ оподатковаию. — Такъ само таксы за выставлене метрикъ не належать до льокального доходу [рескр. міністер. зъ дня 30 листопада 1885 ч. 1114].

Дотычно *мануальныхъ стіпендій* орѣкъ адміністр. трибуналъ дня 5 липня 1892 ч. 2194: „Не пѳдлягаѳ сумнѣвови, що доходы плывучѳ зъ богослужебныхъ стіпендій становлять дохѳдъ пароха, и длятого не можна оспорювати, що той дохѳдъ пароха *мѳгъ бы* бути оподаткованый, если-бы истнуючѳ приписы *кождый рѳдъ доходу* узнали яко пѳдлягаючій податкови". Тымчасомъ новый законъ о податку особисто-доходовѳмъ зъ 25 жовтня 1896 въ §. 159 alinea 2. постановляе, що „надзвычайнѳ доходы зѳ спадщины, обезпеченя на житє и иншѳ *даровизны, котрѳ правильно не повторяють ся*, суть вѳльнѳ вѳдъ податку особисто-доходового; тѳлько если-бы тіи даровизны були уважанѳ яко нагорода за певнѳ услуги, тогды пѳдпадають податкови". Однакъ мануальнѳ стіпендіи *не суть вынагородою* за вѳдправу службы Божои, тѳлько милостиня або даръ любови данѳ священикови на удержане. Законъ зъ 7 мая 1874 §. 13. зачисляе до *сталыхъ* правныхъ доходѳвъ пароха jura stolae за церковнѳ оповѣди, вѣнчаня и похороны, и лишь тіи доходы пѳдлягають оподатковаию.

3. Потрученя, якѳ треба увзглядннти при обчисленю доходу. Тіи потрученя були вказанѳ вже въ горѣ при подинокихъ позиціяхъ. Тутъ скажу лишь коротко, що до выдатковъ, якѳ треба въ фасіи потрутити, належить (пѳсля §. 173. уст. 2.) податокъ грунтовый и вѳдъ облігацій державныхъ, выдатки канцелярійнѳ признанѳ въ адъюстованѳй фасіи, вырубъ и привоз дерева опалового [10%], удержане и направа будынковъ господарскихъ (10 зр.], премія обезпечения плодовъ земныхъ и выдатки сполученѳ зъ поборомъ вѳдсотковъ вѳдъ капіталовъ пароxіяльныхъ; такожь вѳдсотки вѳдъ довговъ и пр.

4. Всякѳ иншѳ замѣтки важнѳ для розкладаня доходового податку. Тутъ належать [пѳсля §. 174]: довго тревающѳ хоробы, особливш нещастнѳ случаѣ, якъ огонь, градъ, неурожай, задовженѳ и пр. Если тіи надзвычайнѳ случаѣ дѣйстно заходять, то податокъ особисто-доходовый може бути зменшеный, а навѣть при трехъ першихъ клясахъ [600—675 зр.] цѣлкомъ опущеный.

Власть податкова маѳ справдити вѳдносины доходовѳ, а комісія оцѣнююча маѳ установити податокъ. Такѳ комісіи в установленѳ въ кождѳмъ політичнѳмъ окрузѣ; членѳвъ тои комісіи именуе въ половинѣ міністеръ фінансѳвъ, а въ половинѣ выбирають самѳ горожане въ трехъ тѣлахъ выборчихъ. Священики можуть выбору до такои комісіи не принятн. Тіи податники, котрѳ фасіи на р. 1898 завчасу не предложать, тратять активне и пасивне право выбору. Затаене доходѳвъ буде каране 2—6-кратнымъ наложенѳмъ податку.

Урядъ податковый маѳ кождому податникови доставити наказъ платничій. Противъ вымѣру податку особистого можна вѳдкликатись до комісіи краевои. Податокъ особисто-доходовый треба платити въ двохъ ратахъ, 1 червня и 1 грудня. Змѣны въ протягу року можуть бути увзглядненѳ доперва въ слѣдуючѳмъ рочѣ. Надвыжка зъ податку особисто-доходового буде ужита до опусту податку грунтового [10%] и домового [10%], для вѳбольшеня фондѳвъ краевыхъ и державныхъ, а евентуально до обниженя стопы процентовои. Законъ податковый входить въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р.

Стопа процентова есть слѣдуюча:

1	стопа	вѳдъ	600	до	625	зр.	3·60
2	„	„	625	„	650	„	4·—
3	„	„	650	„	675	„	4·40
4	„	„	675	„	700	„	4·80
5	„	„	700	„	750	„	5·40
6	„	„	750	„	800	„	6·—
7	„	„	800	„	850	„	6·80
8	„	„	850	„	900	„	7·60
9	„	„	900	„	950	„	8·40
10	„	„	950	„	1000	„	9·20
11	„	„	1000	„	1100	„	10·—
12	„	„	1100	„	1200	„	12·—
13	„	„	1200	„	1300	„	14·—
14	„	„	1300	„	1400	„	16·—
15	„	„	1400	„	1500	„	18·—
16	„	„	1500	„	1600	„	20·—
17	„	„	1600	„	1700	„	22·—
18	„	„	1700	„	1800	„	24·—
19	„	„	1800	„	1900	„	27·—
20	„	„	1900	„	2000	„	30·—
21	„	„	2000	„	2200	„	34·—
22	„	„	2200	„	2400	„	39·—
23	„	„	2400	„	2600	„	44·—
24	„	„	2600	„	2800	„	49·—
25	„	„	2800	„	3000	„	55·—
26	„	„	3000	„	3300	„	62·—
27	„	„	3300	„	3600	„	71·—
28	„	„	3600	„	3900	„	80·—
29	„	„	3900	„	4200	„	90·—
30	„	„	4200	„	4600	„	101·—

Такъ иде дальше. Тіи особы, котрѳ побирають пенсію въ квотѣ 3200 зр. и высше, будуть крѳмъ податку доходового платити такожь податокъ пенсійный Вѳнъ выносить вѳдъ 3200 зр. 0·4% и кѳнчить ся при 15.000 зр. и высшѳй пенсіи 6%-ымъ додаткомъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу товариства „Просвѣта" зъ днѣвъ 9, 16, 23 и 30 н. ст. падолиста с. р. полагоджено мѣжь иншими такѳ справы:

1. Принято до вѣдомости справозданѳ філій тернопѳльскои и рогатинскои и выражено признане за успѣшну дѣяльнѳсть філіи въ Рогатинѣ и о. Цурковскому въ Настасовѣ, голові філіи тернопѳльскои.

2. Принято до вѣдомости, що выйшли книжочки: а) „Якъ ходити коло хорыхъ" д-ра Якова Невестюка, нагороджена премію Стефана Дубравского; б) „Про новѳ податки"; в) „О цивільнѳмъ процесѣ" и г) „Календарь на рѳкъ 1898".

3. Рѣшено оголосити конкурсъ на написане книжочки про знесене панщины.

4. Принято до вѣдомости справозданѳ статутовои анкеты и порѣшено осьмома голосами противъ одного предложити загальнымъ зборамъ слѣдуючѳ точки для змѣны: 1) Товариство высилае вандрѳвного учителя господарства. 2) Розширюе ся компетенцію выдѣлу такъ, щобы вѳнъ орудувавъ зелѣзнымъ фондомъ. 3) На загальныхъ зборахъ голосують лишень делеґаты, а не всѣ члены товариства.

5. Принято зъ подякою 20 зр. зложеныхъ п. Глиньскимъ зъ Гребенова на цѣли товариства.

6. Надано одну стіпендійну запомогу въ квотѣ 50 зр. Маронови Грушкевичеви, ученикови рускои гімназіи въ Перемышли изъ стіпендіи им. Євг. Грушкевича.

7. Принято до вѣдомости проектъ выдавництвъ на 1898-ый рѳкъ и рѣшено оголосити на нихъ конкурсъ.

8. Передано до першои рецензіи рукописи: а) Марка Муравы „Огонь" п. Нагірному; б) Льва Томовича „О приличнѳмъ захованю" п. Панькѳвскому.

9. Принято до вѣдомости справозданѳ изъ загальныхъ зборѳвъ Філіи въ Коломыи, зложене п. Королемъ.

10. Принято оферту „Народнои Торговлѣ" на достатчуване господарскихъ машинъ членамъ товариства по 15% опусту на мѣсци у Львовѣ.

11. Принято 57 новыхъ членѳвъ.

НОВИНКИ.

— **Выборчій комітетъ коломыйского округа** выборчого скликуе на второкъ 7-ого грудня о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ коломыйскѳмъ ратуши окружне вѣче, на котрѳмъ посолъ д-ръ Теофіль Окуневскій зложить справозданѳ посольске и поясннть теперѣшне положене въ наслѣдокъ змѣнъ, якѳ настали у Вѣдни.

— **Вѳдъ посла д-ра Романа Яросевича** одержуємо телеґрафічно таку звѣстку: Буду складати справоздання посольскѳ: дня 7 грудня [въ второкъ] въ Борщевѣ, а 9-ого грудня [въ четверъ] въ Тлустѳмъ. — *Яросевичъ.*

— **Загальнѳ зборы товариства „Філіи Просвѣты въ Перемышли"** вѳдбудуть ся дня 8 н. ст. грудня сего року, на котрѳ маємо честь отсимъ запросити. Програма зборѳвъ: 1) О год. 8 рано богослужене за упокѳй членѳвъ товариства въ церквѣ катедральнѳй. 2) О год. 10. зборы въ комнатахъ тов. „Рускои Бесѣды"; справозданѳ уступаючого выдѣлу и выборъ нового выдѣлу. 3) Вѳдчиты: п. Короля о рогатѳй худобѣ, д-ра Т. Кормоша о крамницяхъ и проф. І. Мануляка зъ исторіи природы. — Вѳдъ выдѣлу тов. Філіи Просвѣты въ Перемышли. *Г. Цеглиньскій* голова, *О. Менциньскій* членъ выдѣлу.

— **Выдѣлъ товариства Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ** устроюе дня 12 н. ст. грудня с. р. въ комнатахъ „Руского Клюбу" Андрѣевскѳй вечерницѣ, на котрѳй Членѳвъ товариства и Русинѳвъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ запрашае. Окремо завязаный комітетъ дѣвочій постараесь о вѣрне и правдиве вѣщоване будучности для зѳбранои молодежи и о веселу забаву, а выдѣлъ доложить стараня, щобъ и старшѳ гостѣ не пожалували, що трудили ся на нашу домашну забаву. Вступъ вѳдъ особы 20 кр. Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. Строѳ домашный. Окремыхъ запрошень не розсылае ся. — Въ Станиславовѣ дня 2 н. ст. грудня 1897. *Вѳдъ выдѣлу товариства Рускихъ Женщинъ.*

— **Зъ рускаго „Сокола".** Хто зъ вычеркненыхъ членѳвъ хоче вѳдкликатись вѳдъ рѣшеня старшины до загальныхъ зборѳвъ, котрѳ вѳдбудуть ся дня 5 н. ст. грудня с. р., зволить яко гѳсть, котрого нинѣшнымъ запрашаю, на сихъ зборахъ явити ся. — *В. Нагірный* голова товариства.

Золочѳвскій „малый Бадені" староста д-ръ Родеръ хоче — пишуть намъ изъ Золочѣвщины — за кожду цѣну уподобитись своему бувшому преміерови зъ Вѣдня, а за найвдячнѣйше поле уважае вѳнъ секатуру руского духовеньства. Мовлявъ: мѳгъ „великій Бадені" передъ форумъ цѣлои Европы безпѳдставно збезчестити руске духовеньство, то чому-жь не мѳгъ бы я вдати те саме хочь-бы въ своѣмъ бецирку?... На доказъ сего най послужить письмо того-жь старосты до священика о. Г. К. зъ Гарбузова. Письмо се звучить ось якъ:

„Do Wiel. ks. G. K. gr. kat. proboszcza w Harbuzowie. Aleksander Bomba z Hukałowiec wniósł tutaj skargę, iż Wiel. ks. Proboszcz żąda od niego za udzielenie [!] ślubu kwotę 10 złr. Zwracając uwagę ks. Proboszcza na przepisy patentu cesarskiego z dnia 1 lipca 1785 normującego wysokość należytości za udzielanie ślubu, wzywam Wiel. ks. Proboszcza, aby zastosował się ściśle do przepisów pomienionego patentu cesarskiego pobierając należytość za udzielenie ślubu Aleksandrowi Bombie. Zwracając nadto uwagę Wiel. ks. Proboszcza na przepis §. 23 ustawy z dnia 7 maja 1874 (L. 50 dz. u. p.), według którego osoby mający prawo ubóstwa uwolnione są od opłat kościelnych za udzielanie ślubu, zastrzegam sobie wdrożenie dochodzenia karnego przeciw W. ks. proboszczowi z powodu przekroczenia wyż wzmiankowanego patentu cesarskiego. — Złoczów 23 listopada 1897. C. k. Starosta Roder".

То письмо, написане на пѳвъ аркуша паперу, вѳддавъ панъ староста *неопечатане* [!] просто въ руки доносчика Олексы Бомбы, а той ходивъ зъ нимъ пѳвъ дня по селѣ и показувавъ людямъ, кажучи, що „отъ ажъ теперь доѣхавъ я попови!" [Може ще услужный панъ староста и научивъ его сего!] Але що жалоба Бомбы була оперта просто на брехни, бо священикъ жадавъ за слюбъ зѳ службою Божою, и то въ часѣ вѳдъ Бомбы назначенѳмъ, лише два зр., а слюбу не давъ и не мѳгъ дати зъ поводу непредложеня конечно вымаганого свѣдоцтва смерти его послѣднои жены, то кождый може собѣ выробити судъ о тактѣ ц. к. старосты, котрый користае зъ доносу першого-лѣпшого индівідуума, щобы собѣ „pojeździć po ruskim księdzu" и пѳдкопати повагу его мѣжь народомъ! О тѳмъ, щобы провѣрити вѣрогѳдность доносу въ способѣ въ цивілізованѳмъ свѣтѣ практикованый и не наносити кривды невиннымъ людямъ, пану старостѣ и не снить ся, бо-жь то ходить о „ruskiego księdza"! „Малый Бадені" добре зрозумѣвъ „великого Баденього"! — *Гакъ.*

— **„Слюсарь завинивъ, а коваля повѣшено".** Вѣсть про дефрадацію въ Краковскѳмъ товариствѣ рознеслась уже и межи селянъ, а хтось непокликаный выкористався се та оголошуе, именно въ повѣтѣ радимняньскѳмъ, що Кешковскій обокравъ руску асекурацію „Днѣстеръ" — чимъ спинює оплату належитостій вѳдъ заасекурованыхъ уже въ „Днѣстрѣ" и приступлене до асекурації въ „Днѣстрѣ" новыхъ членѳвъ. Просимо нашихъ Вп. пп. Делеґатѳвъ, якъ и всѣхъ Всч. отцѣвъ духовныхъ и свѣтскихъ патріотѳвъ, щобы нашимъ селянамъ вытолкували, що Чеславъ Кешковскій бувъ урядникомъ Краковского товариства и тамъ сповнивъ крадѣжь, а не въ „Днѣстрѣ", отже нехай селяне не дають ся обаламутити та зъ цѣлымъ довѣремъ до свого одинокого руского товариства „Днѣстеръ" громадно приступають.

— **Ґр. Казимиръ Бадені** выѣхавъ вчера зъ женою изъ Вѣдня до Варшавы до своеи дочки ґрафинѣ Красиньскои.

— **Зъ причины сповненои Чеславомъ Кешковскимъ дефравдациі въ вѳддѣлѣ житєвѳмъ Краковского товариства взаимныхъ обезпечень** одержала наша Редакція кѳлька дописій вѳдъ священикѳвъ обезпеченыхъ на житє въ тѳмъ товариствѣ зъ вѳзваненмъ, щобы Дирекція товариства „Днѣстеръ" подала выяснене що-до тыхъ дефравдацій и пораду, що члены обезпечений мають зробити зѳ своими полісами житєвыми. За-для важнѣйшихъ подій публичныхъ, котрымъ мусѣли мы посвятити бѳльше мѣсця въ часописи, не мѣстили мы сихъ дописій, але заслугувши информацію въ Дирекціи товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ" у Львовѣ, подаемо до вѣдомости интересованыхъ, що Дирекція товариства Краковского по провѣреню рахунковъ вѳддѣлу житєвого, сконстатувала высоту здефравдованыхъ Чеславомъ Кешковскимъ грошей на суму 94.000 зр., котра складае ся: зъ

фінґованыхъ позичокъ на полісы житевій его кревнякôвъ на 12.000 зр.; зъ инкасованыхъ але незложеныхъ до касы ратъ позичковыхъ іпотечныхъ на 20.000 зр.; зъ фальшиво законтованыхъ позицій при закупнѣ цѣнныхъ паперôвъ на 30.000 зр.; зô спроневѣреныхъ готôвкою 21.000 зр.; зъ перенесеныхъ фінґованыхъ позицій на власный рахунокъ на 11.000 зр. Цѣла сума 94.000 зр. есть въ порôвнаню до фондôвъ товариства, котрі становлять ґарантію заключеныхъ обезпечень житевыхъ, именно по-надъ $7^1/_2$ міліонôвъ резервы премійнои и 675 тысячь фондôвъ резервовыхъ [житевыхъ] є надто дрôбна, щобы члены обезпеченій въ товариствѣ Краковскôмъ мали причину безпокоити ся. Часописи подали вѣсть, що цѣла здефравдована сума мае бути покрыта членами надзираючои Рады Краковского товариства, але сли-бы навѣть се не наступило, не грозить ще членамъ нѣяка небезпечнôсть. Непорадно є и некористно покидати своє обезпечене житеве въ товариствѣ Краковскôмъ и обезпечатись деинде, бо се сполучене зô стратою матеріяльною для члена: переставши платити въ товариствѣ Краковскôмъ може дôстати лише цѣну вôдкупна своеи полісы [т. є. ледви часть заплаченои премін] або полісу вôльну на зредукованый капіталъ, а въ товариствѣ другôмъ, куда бы перенѣсъ ся, плативъ бы бôльше, бо вже есть въ старшôмъ вѣцѣ.

— **Анальфабеты на почтѣ.** Якось передъ мѣсяцемъ чи двома придѣлено до експедиціи часописей на почтѣ въ Тернопо и анальфабета урядника, с. є. чоловѣка, котрый жие и ѣсть хлѣбъ на Руси, але по руски не вмѣе анѣ въ зубъ. Вôдъ сего часу стали рускі часописи пропадати або вандрувати на невластивѣ руки. Оденъ священикъ просить о выдане его часописи, а вôнъ приносить „Гром. Голос“ и питае: „Czy to może ta?“ — Менѣ згинуло за сей часъ 2 числа „Учителя“ та 1 число „Зорѣ“ и длятого 24. XI. бувъ я зъ жалобою у контрольора, що заступавъ тогды начальника Бѣлиньского; сей прирѣкъ справу залагодити, але до теперь успѣху не видати, я часописій таки не дôставъ. Вношу рôвночасно письменно жалобу до Дирекціи, а фактъ сей подаю до прилюднои вѣдомости яко илюстрацію пошанованя русчины на Руси и сего, якъ жалобы совѣстно полагоджують дотычнѣ урядники...

— **Вѣсти зъ Украины.** Минувшого мѣсяця устроивъ въ Кіевѣ славно-звѣстный нашь композиторъ Микола Лисенко концертъ въ сали купецкого клюбу. Концертъ, до котрого входили спѣвы мѣшаного хору и солістôвъ, выпавъ знаменито. Публика, зôбрана дуже численно, робила сердечнѣ овациі нашому композиторови за чудовѣ мельодіи основаній на напѣнахъ народныхъ. — Накладомъ книгарнѣ Вол. Шнука въ Кіевѣ выйшовъ зъ друку мельодійный вальсъ украиньскій п. н. „Олеся“ и „50 пѣсень украиньскихъ“ уложеныхъ до спѣву знанымъ педаґоґомъ и дослѣдникомъ украиньскихъ мельодій Л. Малашкиномъ. Кіевскій капельмайстеръ Черняховскій орґанізуе орхестру зô студентôвъ університету св. Володимира; сеся орхестра мае незабаромъ выступити публично. Передъ двома лѣтами зорґанізувавъ п. Черняховскій орхестру зъ ученикôвъ II-ои кіевскои ґімназіи. — Справа будовы зелѣзницѣ зъ Кіева до Петербурга вже остаточно порѣшена; будова того важного шляху мае потреватн три роки. — Знану зелѣзничу стацію Жмеринка [на шляху зъ Галичины до Кіева] мають перебудувати и значно розширити коштомъ 1,549.000 рублѣвъ — Минувшого мѣсяця посвящено въ Кіевѣ льокаль новои торговельнои школы и курсôвъ торговельныхъ на Подолѣ [на розѣ улицѣ Константинôвскои]. Сесю школу отвирае при спôвучасти мѣста кіевске товариство для ширеня образованя торговельного.

— **Въ Залѣщикахъ** мае оснувати ся школа садôвничa. Выдѣлъ краевый, сповняючи резолюцію сойму, предложить соймови внесокъ, щобы оснувати садôвничу школу въ Залѣщикахъ, котра буде коштувати 38.000 злр., и на тую цѣль вставити до буджету на 1898 рôкъ 15000 зр., а рôвночасно удатись до правительства о державну субвенцію въ высотѣ половины коштôвъ основаня и удержаня тои школы. Школа тая мае служити для селяньскихъ сынôвъ межи 25 а 35 рокомъ житя, щобы выобразувати ихъ на практичныхъ сѣльскихъ садôвникôвъ. Курсъ науки мае тревати оденъ рôкъ. Наука буде безплатна, а ученики будуть мешкати за школою и удержувати ся власнымъ коштомъ, але за роботы въ школѣ будуть дôставати 40 50 кр. денно.

— **Львôвска рада мѣска** забавила ся онодгы въ політику. Проф. Радзишевскій заскочивъ радныхъ наглячимъ внесенемъ резолюціи, що рада мѣста Львова высказуе посламъ м. Львова и колу польскому признанє и довѣре, мотивуючи се тымъ, що „въ радѣ державнôй, де йде борба о неуправнену геґемонію Нѣмцѣвъ надъ Славянами, коло польске заняло становище згôдне зъ політичными традиціями и интересами краю й зъ его народнымъ характеромъ, стануло по сторонѣ народностій стремлячихъ до вызволеня себе зъ-пôдъ геґемоніи нѣмецкои и приняло програму змагаючу до утреваленя правъ народныхъ и до наданя нашому краеви samorząd-y“.

Одинокій радный ред. Реваковичь выступивъ насамперед противъ наглости сего внесеня, а внѣсъ, щобы его передати комісіи зъ 5 членôвъ пôдъ проводомъ президента Малаховского. Коли-жь се внесенє упало [голосувавъ за нимъ лише одинъ радный Дрекслеръ], ред. Реваковичь выступивъ зъ довшою промовою противъ самого внесеня, выказуючи, що самъ Бадені кинувъ гасло до шаленои борбы нѣмецкихъ шовіністôвъ, а коло польске зô своимъ Абрагамовичемъ скомпромітувало Полякôвъ. Мимо гарнои и переконуючои промовы ред. Реваковича рада ухвалила внесенє Радзишевского всѣма голосами противъ чотирохъ.

— Замѣтимо, що при сѣй справѣ радні-Руси-ны зовсѣмъ не дали про себе знати. Чому?

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Въ Жовкви застрѣливъ ся Людвикъ Скутта, поручникъ 17 полку стрѣльцѣвъ стаціонованого въ Мостахъ велькихъ; самоубійця позбавивъ ся житя вертаючи зъ вôдпустки, котру перевѣвъ середъ родины въ Вайсвасеръ на австр. Шлеску.

Найлучшій подарунокъ Рôздвяный для дѣтей. Просто великаньскій успѣхъ осягнуло въ остатнôмъ десятилѣтю средство для забавы и занятя дѣтей, котре зъ внѣшнои своеи формы являе ся мало претенсіонально, але мае въ собѣ такій богатій вôдличности супротивъ кождои иншои дѣточои забавки, що ему дѣйстно треба приписати высоку неминучу вартôсть. Маемо на гадцѣ якоревій скринки зъ камѣнцями до будовы фірмы Ф. Ад. Ріхтера & комп., Вѣдень. Въ нашôмъ часѣ поступу на кождôмъ поли техніки мае оно справдѣ вагу: будити вже въ дитинѣ змыслъ для формы и для красы формъ, а що сего нѣяке инше средство занятя не докаже въ такъ досконалый способъ, досыть кинути окомъ на выкôнчений що-до формы взôрцѣ, де починаючи вôдъ легкого помалу поступаючи до труднѣйшого. Самі камѣнцѣ оброблені найчистѣйше и уможливляють дитинѣ легке и певне поставлене. Немаловажною доброю стороною скринокъ є такожь ихъ незнищимôсть, бо затрачений камѣнцѣ можна кождого часу доповнити а самі скринки черезъ докупленє доповняючихъ скринокъ пôсля пляну побôльшити.

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

О. Михаилъ Жегестовскій, парохъ въ Избахъ, деканату мушиньского перемышскои епархіи, упокоивъ ся дня 30 н. ст. падолиста с. р. въ 81 роцѣ житя а 47-ômъ священьства. В. є. п.!

О. Павло Сенатовичь, парохъ въ Ляцкôмъ, дек. устецкого епархіи станиславôвскои, упокоивъ ся дня 20 н. ст. падолиста въ 69 роцѣ житя а 44-ômъ священьства. Покôйный — пишуть намъ — мавъ славу знаменитого проповѣдника, такъ що свого часу за молодыхъ лѣтъ предкладано ему презенты на парохіи за для сего его таланту. Рôвножь и въ громадахъ, Ляцкôмъ та Бобрôвникахъ, зазнававъ покôйный великои любови у парохіянъ, чого доказомъ фактъ, що парохіяне явились по смерти у родины покôйного и попросили, щобы вôльно було имъ поставити памятникъ на гробѣ свого дорогого панъ-отця. В. є. п.!

Иванъ Демянчукъ, ученикъ VI ґімназ. клясы въ Станиславовѣ, упокоивъ ся въ Станиславовѣ дня 2 с. м. Бувъ се оденъ зъ найлѣпшихъ ученикôвъ, а подававъ надѣю стати колись и добрымъ Русиномъ. В. є. п.!

Наука, штука и література.

— **„Бібліотеки для рускои молодежи“,** выдаванои Юліяномъ Насальскимъ зъ Коломыѣ, а друкованои въ печатни Н. Джулиньского въ Перемышли, выйшовъ XV-ый выпускъ а томы XXIII-ій и XXIV-ый и мѣстить въ собѣ: Томъ XXIII-ій „Звѣстки о мѣстѣ Перемышли“ [зъ 6 улюстраціями] написавъ Василь Чернецкій, а томъ XXIV-ый двѣ працѣ: „Гостина св. Николая“, драматична игра въ чотирохъ выходахъ, напысавъ Єронимъ Калитовскій, и „Похоронъ жовнѣра“, оповѣданє зъ житя буковиньскихъ Русинôвъ, написавъ Александеръ Манастирскій. — Слѣдуючій выпускъ появить ся въ грудни сего року.

— Вѣденьского тыжднєвника **„Die Zeit“** появивъ ся 165-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Li-Hung-Tschang's Bericht an den Mandschu-Thron. Von Ernst Oppert. — Der stramme Bezirkshauptmann. Von Dr. Iwan Franko. — Exportbestrebungen. Von Wilchelm Sträussler. — Die Kosaken von Kobeljaki. Von Professor Dr. Gerhart v. Schulze Gaevernitz. — Arbeit der Osmose. Von Roman Baron Gostkowski. — Ideismus und Materialismus in der Architektur. Von F. v. Feldegg. — 's Katherl. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Spinne und die Fliege Von Rudolf Christoph Jenny. — Hiezu ein politisches Beiblatt mit folgendem Inhalt: Moskau. Von K.

Передплату на сей тыжднєвникъ чвертьрôчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1 Числа на показъ даромъ и оплатно.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ користь товариства „Шкôльна Помôчь въ Самборѣ“ зволили въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ зложити рôчнѣ вкладки по 50 кр.: зъ Самбора Вп. пп. Т Бѣленькій, П. Будзиньскій, о. И. Гинтрикъ, п-ѣ А. Гриневецка, А. Гриневецкій, С. Ивановскій, п-ѣ А. Ивановска, А. Левицкій, Левицкій урядникъ почты, п-ѣ С. Мацюракова, Н Ортиньска, о. М. Ортиньскій, п-ѣ Ю. Пашкевичева, о. Ф, Рабѣй, В. Слюзаръ, В. Устіяновичь, п-ѣ Устіяновичева, Ив. Устіяновичь, К. Верж бяньскій, І. Захаріясевичь, В. Жиґа, Саваринъ, Варивода прокураторъ, п-ѣ Рожанковска и Н. Лашкевичь 70 кр; — о. Т. Левицкій и о. Ф. Ортиньскій зъ Топôльницѣ по 50 кр., а совѣтникъ Н. Н. зъ Самбора [не желаючій выявляти свого имени] зложивъ въ розпорядимôсть о. катихита Ортиньского 10 зр. — Выдѣлъ екладае сердечне спаси-Бôгъ всѣмъ Вп. Дателямъ! А зъ огляду, що товариство наше, хотяй недавно завязане, дае безплатне умѣщенє шѣстьомъ ученикамъ школы вправъ, а надто пôдпомагае бѣдныхъ школярѣвъ одежію и книжками, Выдѣлъ товариства просить Р. Т Добродѣѣвъ убогои молодежи о ласкаву память на ню, тымъ бôльше, що зима вступила вже въ свои права. — Вôдъ Выдѣлу тов. „Шкôльна Помôчь въ Самборѣ“ дня 25 листопада 1897. *Н. Лашкевичь* голова. Свящ. *М Ортиньскій* секретарь. [Прочій рускі часописи просимо о ласкаве повторене сего выказу жертвъ.]

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 4. грудня. Ходить тутъ поголоска о розвязаню ческого сойму.

Берлинъ 4 грудня. Nordd. Allg. Ztg. хвалить поступоване Угорщины супротивъ крізы въ Австріи, стремляче до удержаня тутъ нѣмецкои переваги. Поббчь Угорщины — каже Nordd. Allg. Ztg. — може тôлько нѣмецка Австрія дати ґарантію силы монархіи у внутрѣ и поваги на внѣ.

Вѣдень 4 грудня. Якъ доносить Ostd. Rundschau, скликано на 12 с. м. нѣмецке народне вѣче до Вѣдня.

Пештъ 4 грудня. Банфі мабуть вже въ понедѣлокъ внесе въ угорскôмъ соймѣ спеціяльный законъ угодовый, надъ котрымъ зачне ся нарада д. 11 с. м. Банфі не вѣрить, щобы въ Австріи полагоджено провізорію угодову въ способѣ конституційный.

Вѣдень 4. грудня. Вчера вели ся наради мѣжь поодинокими клюбами и конференціи президента міністрôвъ зъ проводниками клюбôвъ, насамперед опозиційныхъ, а потому клюббвъ правицѣ. Коло польске ще не выбрало зъ помѣжь себе кандидата на міністра родака; важить ся мѣжь Пініньскимъ а Пентакомъ.

Въ четверъ була у бар. Ґавча депутація сенату нѣмецкого університету пражского зъ просьбою о охорону університету. Вчера була тота депутація у міністра просвѣты и мѣжь иншимъ запытувала, чи выклады застановити чи нѣ; имовѣрно розпôчнуть ся выклады ажь по святахъ. Такожь була вчера у президента міністрôвъ депутація зложена зъ заступника краєвого маршалка Ліперта и послôвъ Шлезінґера и Кінмана; міністеръ успокоивъ ихъ що до удержаня спокою въ Празѣ.

Прага 4. грудня. Вчерашный день проминувъ спокôйно, лише въ однôмъ мѣсци стрѣлено зъ вôкна на патролю войска, але нѣкого не вцѣлено. Всякій пощукованя зъ винуватымъ були даремнѣ. О скôлько можна було обчислити, є въ Празѣ около 200 осôбъ тяжко раненыхъ зъ причины розрухôвъ, зъ нихъ четверо вже померло; оденъ жовнѣръ померъ вôдъ раны, що дôставъ вцѣленый каменемъ. Въ арештахъ сидить около 500 осôбъ.

Надосłане.

Заведенє ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнôй 18

отворене що-дня вôдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 8—52

Зміна льокалю.

Найдешевшій окладъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

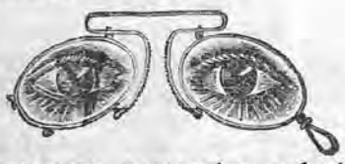

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПЕЦЬ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА,** улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для невности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій винô по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 67—? Зъ высокимъ поважаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епідеміи є въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный

натуральна алькалічна щава

Она є цѣлковито вôльна вôдъ орґанічныхъ субстанцій и надае ся особливо въ мѣсцяхъ зъ нешевною водою криничною або проводовою за найздоровѣйшій напитокъ. Х.

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель

и

порошокъ на катаръ

зъ

St. Georgs-Apotheke

Wien, V/2 Wimmergasse 33

выготовлюваній нôсля лѣкарскихъ приписôвъ, добродѣйній для орґанôвъ вôддыховыхъ, выдѣлюючій флеґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобôтъ въ шиѣ, — Порошокъ 50 кр., принадежный до того чай 0 кр., почтою о 0 кр. бôльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высылае ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V/2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколяша.

Уважати на охоронну марку аптики св. Юрія.

Инсератъ вытяти и заховати. 382 5—?

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui $^3/_4$ вглублено шлюфована зр. 1.50 а $^1/_1$ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *зъ одного дня.*

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куликовичѣ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрі. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнôвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичь парохъ. 410 2—5

Подôбно пишуть Вєч. Отцѣ:

21/10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.

3/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осôбъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВôВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнѣ порушеня при осôбнôмъ деннôмъ и нôчнôмъ освѣтленю.

Вôдъ $^5/_{12}$ до $^{11}/_{12}$ є до побаченя:

„ЕГИПТЪ“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

ВЖЕ МОЖНА ПОЛУЧИТИ

II-гій выпускъ

Бібліотеки музикальнои

о. М. КОПКА

въ Перемышли

II-гій выпускъ [на два мужескіи або дитиячіи голосы]: 1) „Тропарь Рождеству“ 2) „Єлицы“ и 11 колядъ.

Цѣна 15 кр.

I-шій выпускъ: св. Литургія по 20 кр. есть еще на складѣ. 405 5—5

Цѣкавѣ рѣчи

Дуже интересні оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскôшній каталоґъ 30 кр. [за порто, закритій] або зъ 50 великими взôрцями, не мініатуры!!! 1 зр. 50 кр. маркамя] за попередною присылкою. 396 8-10

EDGAR RAYMOND

Turin Italia.

Якъ загально звѣстно є Ріхтера

якорнѣ скринки зъ камѣничками до будовы

НАЙЛЮБѢЙШОЮ ЗАБАВОЮ ДѢТЕЙ.

Се одинока забавка, що трьвало приковуе до себе увагу дѣтей и она по кôлькоеднихъ не йде въ кутъ.

Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своеи высоко выховуючои вартости и солідного выконаня є найзаменитшимъ дарункомъ.

Они взагалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.

Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки заосмотренѣ охоронною маркою „Якоръ“.

ОСТОРОГА! Звѣстнѣ **НАСЛѢДУВАЧѢ** нашихъ одиноко правдивыхъ скринокъ зъ камѣничками до будовы змагають ся впровадити публику въ блудъ тымъ, що называють нашъ славный оріґінальный выробъ за дорогимъ. Такимъ неправдивымъ бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порôвнаня нашъ илюстрованый цѣнникъ, а накидуваній въ такій грубо влѣзливый и брудный способъ ихъ величавій скринки зъ камѣничками рѣшучо вôдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотренѣ охоронною маркою „Якоръ“ скринки зъ камѣничками до будовы є **правдивѣ.**

Послѣдне вôдзначене: Линцъ 1897. **ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ.**

F. Ad. Richter & Cie.

перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣничками до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien. ФАБРИКА: XIII/. [Hietzing]. Rudolfstadt [Thür], Olten, Rotterdam, London, New-York 215 Pearl-Street. 412 2—?

НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣннику.**

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пбсля рецепты припоручен и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пбвнбчнбй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшбмъ часѣ всякй вбдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** пбдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 58—?

ВАЖНЕ ДОНЕСЕНЄ

ЗО СКЛАДУ

Д. ЛЕССНЕРА

ВѢДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse 81—83, Wien

Сутерены, Партеръ, Мезанінъ, I. поверхъ.

МОЮ ЗЪ 1897-ОГО РОЗДВЯНУ КОЛЛЕКЦІЮ ВЗОРЦѢВЪ

що-до величины и дешевости неперевысшену и нѣякою конкуренцією въ краю и за границею хочь-бы въ приближеню не досягнену, розсылаю на жадане якъ найскорше даромъ и оплатно. Солідність фірмы є узнана и славна на весь свѣтъ! Що не конвеніює, приймає ся безъ закиду назадъ або на жадане звертає ся и цѣна купна. На богато родахъ товарбвъ въ сезонѣ рбздвянбмъ (передъ инвентурою) знижено цѣну о 30% до 50%, шобы уможливити редукцію складу товарбвъ черезъ надзвычайный масовый вбдбутъ.

СЕНЗАЦІЙНА УЛЕКША! *Спеціяльно при всѣхъ найновѣйшихъ модныхъ матеріяхъ чисто-вовняныхъ сезону осѣнного и зимового вбдчисляєсь вбдъ 2 зр. за метръ вышмковый рбздвяный рабатъ 10%!*

Шовкъ sicilienne . . за метръ 45 кр.
Атласъ imprimé . . за метръ 45 кр.
Шовкъ bengaline cordonné за метръ 60 кр.
Ліоньскій чисто шовк **taffetas** rayé 60 кр.
Satin de Chine, fagonné . за метръ 60 кр.
Пышнй турецкй брокаты за метръ 85 кр.
Ліон. чисто шовк. **taffetas,** fagonné 85 кр.
Merveilleux fagonné . . за метръ 98 кр.
Шовкъ ottoman . . за метръ 78 кр.
Faille française . . . за метръ 98 кр.
Найнов. шкотскй чисто шовк матеріи . . . за метръ 1·05, 1·25
Шовкъ piquetin найнов. ясній и темній барвы . . . за метръ 95 кр.
Чисто шовкъ **entaffet** fagonné въ красныхъ балевыхъ барвахъ за метръ 1·10
(Всѣ гарно роскбшно выконанй!)
Препышна новбсть шовкъ **sicilienne carré** . . . . за метръ 1·10
Taffetas carré, Haute Nouveauté, пышне выконане на сукнѣ и блюзы . . . за метръ зр. 1·70
Дальше безчисленнй найновѣйшй чисто шовковй матеріи въ найрбзнѣйшихъ якостяхъ и десеняхъ за метръ зр. 1·30, 1·45, 1·60, 1·70, 1·75, 2·60 и высше.
Brocat Royal въ гарн. балев. барв. зр. 1·10
Чисто-шовк. матеріи **Brocatell** на сукнѣ, въ найпышнѣйшихъ, найновѣйшихъ, темныхъ и ясныхъ барвыхъ нюансахъ и всякихъ десеняхъ за метръ зр. 1·85.
Похожй на сукно матеріи вовняній, подв. широкбсть за метръ 18 кр.
Камґарнъ-діаґональ, подв. шир. за мт. 21 кр.
Найновѣйшй десеньованй матеріи лѣтній за метръ 26 кр.
Дуже добра сѣрачина, подв. шир. мт. 32 кр.
Вовняна матерія въ десеняхъ, 120 цм. 26 кр.
Фасонованй матеріи камґарновй, подв. шир. за метръ 36 кр.
Знаменитй шкотскй модній матеріи, ефектовнй, подвбйно широкй за мт. 40 кр.
Найновѣйша модна матерія въ найефектов. краскахъ, 120 цм. шир. мт. 48 кр.
Англійскй модній матеріи, 120 цм. широкй . . . за метръ 48 кр.
Англійскій шевіотъ, carré 120 цм. широкій . . . за метръ 50 кр.
Камґарнъ-шевіотъ 118 цм. шир. мт. 62 кр.
Англійскй гарній модній матеріи, 120 цм. широкй за метръ 70 и 75 кр.
Добрй въ десенѣ лѣтній матеріи, 120 цм. широкй . . за метръ 50 кр.
Найделікатнѣйшй лѣтній матеріи зъ шовкомъ 120 цм. шир. за метръ зр. 1·60
Voille imprimé, чиста вовна, за метръ 40 кр.
Матеріи до праня по незвычайно низькихъ цѣнахъ.
Лєвантина, найновѣйшй десенѣ, за метръ 14, 16 и 22 кр.
Найлуч. **Cosmanos**-скй левантины мт. 27 кр.
Croisé-Satinette imprimé, найлучшои якости . . за метръ 26 кр.
Француска гарна атласова сатина въ найновѣйшй десенѣ за метръ 30 кр.
Зефіръ, новбсть, гарнй десенѣ, модернй, делікатне выконане за метръ 29 кр.
Франц. **Batiste imprimé,** найлучшои якости . . . . за метръ 26 кр.
Зефіръ, знаменита якбсть, въ гарній ефект. десенѣ . . за метръ 19 кр.
Босаньскій муслінъ въ ясныхъ барвахъ, въ пасковатй десенѣ за мт. 16 кр.
Красній, дуже добрй бархаты на сукнѣ вбдъ . 15 кр. высше.
Флянеля Lawn-Tennis за метръ 19 и 24 кр.
Flanellcottons, Ia. за мт. вбдъ 18 кр. высше.
Гімаляя-Flanellcottons за метръ вбдъ 21 кр. высше.

Найновѣйшй ліоньскй шовковй брокаты у всѣхъ балевыхъ барвахъ за метръ 88 кр.

Для мого въ найббльшбмъ стилю урядженбмъ вбддѣлѣ розсылковбмъ мѣстить мбй — сповняючи жадане моихъ поважаныхъ Р. Т. Вбдбирателѣвъ зъ усѣхъ усюдъ — значно поббльшеный що-до илюстрацій и обему

Рбздвяный спеціяльный катальогъ

припасованй, красно адъюстованй матеріи на сукнѣ и блюзы, вовняній, шовковй и матеріи до праня; бѣлє, якъ и богато иншихъ потрѣбныхъ артикулбвъ

дальше особливо гбдну уваги, лише въ моѣмъ етаблісментѣ истнуючу

Рбздвяну спеціяльнбсть, а именно: дуже гарнй, бѣлй якъ слонева кбсть, барвно десеньованй шовковй хустинки кишеневй, за тузинъ зр. 2·40 (такожь поодиноко а 20 кр. за штуку.)

въ кбнци въ найістовнѣйшбмъ укладѣ илюстрованй, пышній спеціяльній Рбздвяній артикулы мого вбддѣлу розсылкового, якъ товары зб шкбры и плюшу, сашеты, товары галянтерійнй и біжутерійнй, зъ хіньского срѣбла по фабричныхъ цѣнахъ, забавки и предметы для прикрасы Рбздвянои ялинки и т. д. Дякуючи ось тутъ якъ найкрасше моимъ поважанымъ Р. Т. Вбдбирателямъ за дотеперѣшне въ такъ щедрбй мѣрѣ заявлене менѣ довѣре, запевняю ихъ за найретельнѣйше выконане всѣхъ поважаныхъ замовленъ и остаю зъ глубокимъ поважанемъ

Warenhaus D. LESSNER, Wien.

417 1—8

Взбрцѣ и катальоґи **gratis** *и* **franco!** *При замовленяхъ взбрцѣвъ просить ся о подане рода матерій и ихъ цѣнъ,*

Матеріи на балевй сукнѣ вовняній, шовковй Gouffré и т. д. въ неличезнбмъ выборѣ!

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

420 1—6

Фамілійный найлѣпшій

ЧАЙ

свѣжій, пбвъ кільо 1·60 зр., 1·80 зр., и 2 зр. поручає

Выкаючный складъ чаѣвъ

А. ЗІНҐЕРА

Львбвъ, Сикстуска число 17.

367 *„Импресса“* 8—10

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче ббль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 7—39

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.

Ріхтера антика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Перше и найббльше

ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при улици Рускбй число 1

поручає зъ власного складу

ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малбмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бблышбмъ форматѣ въ оздобнбмъ и звычайнбмъ переплетѣ.

Такожь поручає въ переплетѣ всякй церковнй книги, Литурґиконы, Єврейскй Молитвословы бблыій и менший Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядбвъ и метрикальнй книги въ переплетѣ. Принимає всякй переплетничій роботы, именно же старй Євангеліоны и Литурґиконы до вбдновленя, при чбмъ въ браку Литурґиконбвъ вшиває ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.

395 8—12

Конякъ французкій

знаменитый

фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.

поручає 3

Дроґерія пбдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Ковдры шитй

зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.

Матерацы по 18 зр. и высше.

поручає Магазинъ 5

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львбвъ, площа Капітульна число 2.**

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Издавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоакима Гренька

Ч. 266. Львовъ, Понедѣлокъ 24 Падолиста (6 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю ка перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границем:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

До ситуаціи.

Вѣдъ середы веде президентъ міністрѣвъ бар. Ґавчь переговоры зъ обома партіями (опозицією и бѣльшостію), але позитивныхъ результатѣвъ нема. Одного дня, здає ся, выгляды на успѣхъ по сторонѣ опозиціи, другого дня бѣльшѣсть своимъ опоромъ робить ситуацію безвыхѣдною. Але одно треба признати бар. Ґавчеви: не дає ся легко зразити и не хоче покинути справы скорше, ажь коли справдѣ вже не далось бы нѣчого вдѣяти.

Заступники нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ мали предложити бар. Ґавчеви свои конкретнѣ жаданя. Для нарады надъ сею справою були покликанѣ ще три нѣмецкѣ послы соймовѣ зъ Чехіи: Шлезінґеръ, Ліппертъ и Кінманъ. Результатомъ сеи нарады була заява, що Нѣмцѣ обстають при жаданю цофненя розпоряджень языковыхъ. На мѣсце баденѣвскихъ розпоряджень вступили бы новѣ розпорядженя, провізорично до певного означеного речинця, именно доки не буде выданый законъ державный нормуючій квестію языкову пѣдъ кождымъ взглядомъ и у всѣхъ краяхъ коронныхъ. Въ сихъ провізоричныхъ розпорядженяхъ не мали бы мѣстити ся §§. 7 и 11 баденѣвскихъ розпоряджень, противъ котрыхъ Нѣмцѣ найбѣльше выступають, але заразомъ не були бы они преюдикатомъ до намѣреного будучого закона языкового. [Тѣ заквестіонованѣ параґрафы мали бы бути въ сей спосѣбъ змодифікованѣ, що въ округахъ нѣмецкихъ було бы урядованє нѣмецке а въ ческихъ ческе, лишь въ мѣшаныхъ округахъ урядованє було бы приноровлене до мовы, якои уживає интересована сторона.]

Президентъ міністрѣвъ не давъ нѣякои вѣдповѣди на сесѣ сформулованѣ жаданя Нѣмцѣвъ що-до квестіи языковои. Що-до прочихъ двохъ жадань опозиціи нѣмецкои, то представляють ся они такъ: При поновнѣмъ отвореню рады державнои президіяльне мѣсце може заняти лишь д-ръ Фухсъ, бо пп. Абрагамовичь и Крамаржь вже передъ тымъ повинній зложити свои гѣдности. Першимъ дѣломъ віцепрезидента д-ра Фухса було бы усунене lex Фалькенгайна въ сей спосѣбъ, що вѣнъ ex praesidio сконстатувавъ бы противзаконность внесеня Фалькенгайна за-для сего додатку, що се внесене має бути ухвалене не „безъ дебаты“. Коли наступить таке привернене status quo ante, приступить палата до выбору президіи и до полагоджуваня бѣжучихъ справъ.

Въ постулятахъ опозиціи добачала бѣльшѣсть просто провокацію и длятого заняла до нихъ зразу рѣшучо опозиційне становиско. Бар. Ґавчь представивъ комітетови екзекутивному правицѣ постуляты опозиціи и зажадавъ опінін. Зъ своеи же стороны бар. Ґавчь, а взглядно правительство, не зазначивъ свого погляду на сѣ справы, анѣ на конференціяхъ зъ опозицією анѣ на нарадахъ зъ правицею. До суботы вечеромъ не можна було надѣяти ся, щобы конференціи довели до якого результату, такъ що бар. Ґавчь не мѣгъ дати угорскому правительству нѣякои запоруки на парляментарне полагодженє провізоріи угодовои. Въ наслѣдокъ сего бар. Банфі заповѣвъ, що внесе въ парляментѣ проектъ закона о самостѣйнѣмъ полагодженю спѣльныхъ справъ австро-угорскихъ, що рѣвналось бы затратѣ австро-угорского дуалізму.

Бар. Ґавчь переговорювавъ такожь зъ молодо-Чехами въ квестіи розпоряджень языковыхъ, але мабуть не вдѣявъ нѣчого, бо по сѣмъ вже не сходивъ ся зъ заступниками опозиціи нѣмецкои. N. fr. Presse такъ представляє ситуацію: Молодо-Чехи дуже прикро чули ся враженій жаданемъ опозиціи нѣмецкои, щобы передъ всѣмъ иншимъ заняти ся квестією языковою, и длятого хотѣли выминути сю квестію въ сей спосѣбъ, що высунули на першій плянъ жаданя що-до змѣны президіи и усуненя lex Фалькенгайна. И коли Поляки були готовѣ пустити въ трубу Абрагамовича та лишь хотѣли надати сему якусь лагѣдну форму, н. пр. черезъ покликанє Абрагамовича до палаты панѣвъ, то молодо-Чехи старали ся намовити Абрагамовича до опору, а вже нѣякъ не годили ся, щобы и д-ръ Крамаржь уступивъ зъ президіи. Рѣвножь не хотѣли молодо-Чехи згодити ся, щобы lex Фалькенгайна усунено; они були бы готовѣ що найбѣльше змодифікувати его въ якійсь спосѣбъ, котрый, мимоходомъ сказавши, давъ бы зновъ нагоду до всякихъ толкѣвъ и споровъ. Молодо-Чехи старали ся представити правицѣ, що въ жаданяхъ опозиціи розходить ся о точку гонору правицѣ и она не смѣє нѣякимъ чиномъ уступити передъ опозицією. Молодо Чехѣвъ въ ихъ опорѣ пѣдтримувало головно становиско ческои шляхты февдальнои, котра показала ся симъ разомъ непримиримою супротивъ жадань опозиціи нѣмецкои. Февдальна шляхта, покликуючи ся на автономістичну засаду, віндикувала розвязку спору языкового для ческого сойму и выключала всякій иншій спосѣбъ полагодженя тои справы. Отсе становиско ческои шляхты толковано въ сей спосѣбъ, що она змагає всѣми силами до того, щобы засистовано дѣяльность парляменту, вѣдтакъ въ дальшихъ наслѣдкахъ и конституцію, а замѣсть того можна бы октройовати конституцію на принципѣ федералістично-автономістичнѣмъ, признаючи соймамъ право высылати делеґацій до центрального парляменту. Ческа шляхта симъ разомъ не хотѣла пристати на нѣякій уступки для Нѣмцѣвъ.

Такъ стояли справы до вчера. Здавало ся, що дальше веденє переговорѣвъ не має цѣли и міністерство Ґавча може вытягнути консеквенціи зъ ситуаціи та пѣйти дорогою, котра выдавсь бути для него зарезервована, именно правити безъ парляменту. Тымчасомъ ситуація значно змѣнила ся и горізонтъ выпогодивъ ся.

Безперечно, що послѣдній розрухи въ Празѣ мусѣли значно пошкодити справѣ ческѣй. Керму політики годѣ вѣддавати въ руки демонстрацій уличныхъ, переступаючихъ звычайну мѣру ексцесѣвъ, прибираючихъ огидну форму розбою, пѣдпалу та ненависти житя и майна. Не можна рѣвножь оправдувати сего вѣдплатою за подѣбній ексцесы нѣмецкѣ. Карыгѣдность якъ ческихъ такъ и нѣмецкихъ ексцесѣвъ одна и та сама, але розмѣры не однаковѣ, а такожь и мотивы не тѣ самѣ. Політики, котрѣ поважили ся впровадити до салѣ парляменту поліцію для утриманя ладу, выдали о собѣ дуже лихе свѣдоцтво, если правительство мусѣло правомъ доразовымъ брати въ оборону житє и майно горожанъ Зъ тои отже причины голосъ молодо-Чехѣвъ значно втративъ на своѣмъ значѣню.

Другои причины треба мабуть глядати въ становиску кола польского. Въ першѣй хвили по змѣнѣ кабінету презесъ кола польского взявъ на себе задачу змобілізувати бѣльшѣсть до одноцѣльнои дальшои акціи. Мобілізація на разѣ удала ся и бѣльшѣсть станула готова до борбы. Але сей запалъ воєнный небавомъ остигъ, а сторонництва бѣльшости пѣзнали, що крѣмъ спѣльнои програмы мають ще такожь свои спеціяльнѣ интересы. Именно коло польске не могло призабути сеи своеи традиційнои політики: придержувати ся полы кождочасного правительства. Коли-жь до того ще появили ся въ ґазетахъ вѣденьскихъ того рода звѣстки: що менерамъ кола польского вказано на небезпечность, на яку они выставляють ся, занимаючи опозиційне становиско що-до вырѣвнаня спѣрныхъ квестій, бо при евентуальныхъ новыхъ выборахъ можуть сильно потерпѣти, — становиско кола польского було порѣшене. Політики кола выдали гасло: не доводити опозиціи до крайности и допомочи правительству Такъ отже звѣстка Fremdenblatt-у, що Поляки готовѣ пѣдперти кабінетъ Ґавча, показує ся оправданою, хочь краєва праса польска зъ обуренемъ противъ неи протестувала.

Найновѣйшѣ вѣсти о ситуаціи, по вчерашныхъ конференціяхъ, представляють ей користно для бар. Ґавча. На конференціи зъ лѣвицею бар. Ґавчь предложивъ ѣй конкретнѣ пропозиціи що-до ей постулятѣвъ. Комітетъ екзекутивный лѣвицѣ мавъ згодити ся на сесѣ пропозиціи, а въ понедѣлокъ и вѣ второкъ будуть радити надъ ними поодинокѣ клюбы. Дальше явивъ ся бар. Ґавчь на конференціи проводирѣвъ правицѣ, а хочь до остаточного результату не прийшло, то показало ся, що вже не богато бракує до здѣйстненя постулятѣвъ лѣвицѣ. Спеціяльно заступники кола польского заявляють готовость вѣддати Абрагамовича на поталу та выречи ся ухваленои lex Фалькенгайна. Абрагамовичь мавъ бы „згубити ся“ на кѣлька мѣсяцѣвъ, а за сей часъ наступили бы змѣны въ президіи. Що-до розпоряджень языковыхъ то коло польске готове заявити, що сеся справа обходить лишь Чехѣвъ и Нѣмцѣвъ, тожь на яке полагодженє сеи квестіи згодять ся Чехи, за симъ и обстануть Поляки. Въ такій спосѣбъ зачинає розпадати ся солідарность правицѣ, а спѣльность интересѣвъ славяньства, выдвигана послѣдными часами для закрытя навѣть найпоганѣйшихъ противзаконностій, уступає на дальшій планъ, доки зновъ не треба буде выхѣснувати еи для політичныхъ комбінацій и фаєрверкѣвъ.

Переглядъ політичный.

Появила ся въ суботу пѣвурядова вѣсть, що бар. Банфі внесе сегодня въ угорскѣмъ соймѣ законъ о самостѣйнѣмъ управильненю вѣдносинъ Угорщины до Австріи. Се показує, що до суботы не було ще у Вѣдни надѣѣ на можливость полагодженя справы въ конституційнѣй дорозѣ, або, инакше кажучи, бар. Ґавчь ще не довѣвъ до порозумѣня мѣжь австрійскими сторонництвами парляментарными, а Угорщина побоює ся, що угодова провізорія буде въ Австріи полагоджена при помочи звѣстного 14-ого параґрафу. Надъ можливостею такого выпадку застановляло ся угорске правительство вже передъ двома мѣсяцями, а бар. Банфі вже дня 26 жовтня заявивъ въ угорскѣмъ соймѣ, що въ такѣмъ разѣ Угорщина окремымъ закономъ уладила бы свои вѣдносины до Австріи безъ огляду на другу половину монархіи. Отже теперь приступає угорске правительство до выконаня свого замѣру, очевидно за згодою короны. Законъ, котрый сегодня має вѣйти до угорского сойму, звучить:

„Зъ уваги, що въ справахъ, наведеныхъ въ §§. 53—67 XII. угоды зъ р. 1867 не прийшло до порозумѣня зъ другою половиною монархіи, Угорщина користає зъ застереженого собѣ въ §. 68 права самостѣйного ухвалюваня законѣвъ и постановляє въ справахъ торговельныхъ и мытовыхъ, а такъ само въ справѣ банковѣй тымчасове задержанє дотеперѣшного стану на оденъ рѣкъ.

„Коли бы до означеного речинця въ слѣдуючѣмъ роцѣ не прийшло до окончнои угоды зъ другою половиною монархіи, поручає ся правительству, щобы безъ проволоки внесло потрѣбнѣ законы въ справѣ самостѣйныхъ постановъ на пѣдставѣ §. 68 XII. угоды зъ р. 1867.

„Тымчасове задержанє теперѣшного стану на оденъ рѣкъ постановляє ся зъ тымъ услѣвемъ, що той станъ буде такожь и въ другѣй половинѣ монархіи задержаный такъ само на оденъ рѣкъ.

„Коли бы до кѣнця року такъ не стало ся, припоручає ся правительству, щобы въ дорозѣ розпоряджень запорядило те, що треба.“

Повысшій законъ не обнимає спѣльныхъ справъ праґматичныхъ анѣ такожь квоты. Установленє квоты є на подѣбный выпадокъ обопѣльными законами угодовыми застереженє коронѣ, але тѣлько на оденъ рѣкъ. Скоро спѣльнѣ делеґаціи уложать спѣльный буджетъ и выкажуть спѣльнѣ потребы, тогдѣ и корона буде могла установити розкладъ квоты; а се у всякѣмъ разѣ наступить въ сѣмъ мѣсяци. Але повысшій законъ не обмежає ся лише на саме продовженє дотеперѣшнои угоды; оно обѣймає ще двѣ дуже важнѣ постановы. Законъ выходить зъ того припущеня, що справа угодовои провізоріи буде въ Австріи полагоджена при помочи 14 того параґрафу; але припускає такожь и можливость такого выпадку, що въ Австріи не буде нѣчого запоряджено. На такій выпадокъ, коли бы до кѣнця сего року нѣякъ не оповѣщено въ Австріи продовженя угоды, припоручає законъ угорскому правительству, щобы заразъ по ладнало самостѣйно потрѣбными розпорядженями вѣдносины Угорщины до Австріи Друга постанова має на гадцѣ выпадокъ, коли бы въ Австріи такъ чи сякъ заряджено угодову провізорію, але опѣсля не уложено въ речинци, напередъ означенѣмъ, окончнои угоды зъ Угорщиною. Речинець той має бути установленый на чотири, а найбѣльше на пять мѣсяцѣвъ. Въ такѣмъ разѣ має угорске правительство выготовити и въ соймѣ зложити законы для самостѣйного управильненя вѣдносинъ Угорщины до Австріи. Обѣ тѣ постановы мають имовѣрно ту головну цѣль, щобы зацитькати угорску опозицію, именно сторонництва независимыхъ, котрѣ ладять ся до завзятои обструкціи, бо жадають не такого полагодженя справы, а повного роздѣлу Угорщины вѣдъ Австріи зъ задержанемъ, розумѣє ся, персональнои уніи.

Угорска делеґація, покѣнчивши мериторичне полагодженє всѣхъ справъ перервала свои засѣданя. Те саме зробить сими днями такожь и австрійска делеґація, котра теперь веде нарады надъ буджетомъ міністерства вѣйны. Въ суботу вела ся дуже оживлена и цѣкава дискусія. П. Кайзеръ (зъ нѣмецкого людового сторонництва) домагавъ ся лѣпшого живленя и зодяганя жовнѣрѣвъ, особливо резервісты мають теперь лиху одѣжь. Дальше жадавъ, щобы жовнѣры, котрѣ пѣдчасъ маневрѣвъ окалѣчѣють, дѣставали те саме обезпеченє для себе и для родинъ своихъ, якъ коли бы окалѣчѣли на вѣйнѣ. Бесѣдникъ заповѣдає именемъ свого сторонництва, що не буде голосувати за буджетомъ, бо въ прирѣвнаню до Угорщины спадає на Австрію занадто великій тягарь. П. Шайхеръ (зъ христіяньско-соціяльного сторонництва) упоминавъ ся о точне заховуваня недѣльного вѣдпочинку, а потому обговорювавъ шкоды, якѣ выходять зъ мілітаризму, котрый разомъ зъ капіталізмомъ нищить народъ. Бесѣдникъ жадавъ, щобы въ интересѣ селяньского и ремѣсничого стану законно постановлено, що кожда селяньска и ремѣснича родина має право домагати ся перенесеня сына, потрѣбного дома до веденя господарства чи ремесла, до доповняючои резервы. Мѣжь иншимъ жадавъ бесѣдникъ такожь чимъ скорѣйшои реформы войсковои карнои процедуры и ударявъ сильно на поєдинки. Потому зѣйшовъ на справу войсковыхъ доставъ и ганивъ те, що доставниками суть самѣ жиды. Такъ само вытыкавъ, що мѣжь войсковыми лѣкарями є найбѣльше жидѣвъ. Бесѣдникъ закѣнчивъ бажанемъ, щобы разъ въ Австріи уставъ мілітаризмъ и капіталізмъ на пожитокъ робучого народу.

П. Кінманъ (зъ нѣм. людового сторонництва) указує на те, що майже трета часть доходѣвъ державныхъ иде на войско, трета часть на довги, а лише трета часть остає ся на цѣли народнѣ и на великѣ задачѣ державы. Населенє вже бѣльше платити не въ силѣ, а потребы войска не дають державѣ полагодити дуже важныхъ соціяльно-політичныхъ справъ. Дальше обговорювавъ бесѣдникъ такожь справу реформы войскового закона карного и справу доставъ. П. Аксманъ (зъ христіяньско соціяльного сторонництва) зазначивъ, що при теперѣшныхъ економічныхъ вѣдносинахъ годѣ вытримати войсковѣ тягары. Войско є конечне; але вѣдъ управы державнои слушно можна вымагати, щобы выдатки на войско не придавляли економічного житя народѣвъ. Бесѣдникъ домагає ся лише дволѣтнои службы у войску и промавляє за знесенемъ третихъ вправъ войсковыхъ, а оборона краєва — каже — може и зовсѣмъ обѣйти ся безъ вправъ. Дальше промавляє бесѣдникъ за полѣпшенемъ авансѣвъ войсковыхъ урядниковъ и наконець заявляє въ имени свого сторонництва, що не буде голосувати за буджетомъ. — Слѣдуюче засѣданє делеґаціи вѣдбуде ся вѣ второкъ.

——

У Франціи взяла голосна справа Драйфуса зновъ свѣжій оборотъ. По переведеню слѣдства зъ майоромъ Естергазимъ запорядивъ войсковый комендантъ Парижа, що справу має теперь обняти военный судъ парискій. Коли зновъ той судъ переведе слѣдство, тогдѣ порѣшить комендантъ, чи Естергази буде му-

сѣвъ ставати передъ военнымъ судомъ пôдъ закидомъ врады державнои чи може цѣла справа буде застановлена. Коли рознесла ся вѣсть о такôмъ оборотѣ справы Естергазого, внесло въ суботу чотырохъ послôвъ интерпеляцію въ палатѣ депутованыхъ. Президентъ міністрôвъ Мелінъ вôдповѣвъ заразъ, що нема и не може бути нѣякого сумнѣву въ справѣ Драйфуса; теперь веде ся слѣдство о державну зраду зъ однымъ офіциромъ, однако мѣжь справою Естергазого а справою Драйфуса нема нѣякои звязи. Тогдѣ почали послы домагати ся, щобы явивъ ся міністеръ вôйны и самъ давъ пояснения. Перервано засѣданє и пôслано по міністра вôйны. Коли сей прийшовъ, звернувъ увагу палаты на те, що вже передъ рокомъ упевнявъ, що Драйфуса засуджено цѣлкомъ въ порядку, и те саме повторивъ недавно въ палатѣ; теперь повтаряє зновъ те саме. Естергазого обвинуваčено о зраду державну и зъ нимъ веде ся слѣдство.

Нагляче Memento въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

Въ числѣ 257 „Дѣла“ почала ся друкувати статья „Въ справѣ фасіи духовеньства“ а вже з початку пов. авторъ радить духовеньству ждати на инструкцію духовнои власти, а то нѣбы длятого, що власть духовна має наперед порозумѣти ся зъ властію політичною що-до квестій, якъ мають трактувати ся доходы духовеньства за повнене требъ службовыхъ [Dienstbezüge].

На мою гадку єсть сей поглядъ пов. автора на законъ зъ дня 25. жовтня 1896. [В. з. д. ч. 220] зовсѣмъ хибный и може причинити ся хиба лишь до того, що наше духовеньство буде дожидати тои инструкціи, а тымчасомъ не буде зъ сею справою обзнакомляти ся, а коли прийде часъ вносити фасіи, стане неприготоване и безпорадне и пôдпаде немилымъ наслѣдкомъ карнымъ, якѣ высше згаданый законъ нормує. Єсть то звычай чисто и спеціяльно рускій: чекати, абы за насъ хтось инчій зробивъ, але и загально звѣстно, якъ мы, Русины, на тôмъ выходимо.

Легко може бути, що власть духовна нѣколи а по крайнôй мѣрѣ передъ внесенемъ фасій такои инструкціи не выдасть. До такого здогаду управняють мене слѣдуючѣ обставины:

1) Нашѣ власти церковнѣ не оголошували въ своѣмъ часѣ и такихъ законôвъ, котрѣ, якъ законъ рекрутаційный зъ року 1867 и законъ управильняючій внѣшнѣ вôдносины церкви католицкои зъ року 1874, мають дуже великій и безпосередный вплывъ на веденє уряду душпастирского, то не можна надѣяти ся, що оголосить и сей новый законъ о податку особисто-доходовôмъ або инструкцію до того закона, котра не стоить въ нѣякôй звязи зъ повненемъ уряду и служоы душпастирскои.

Власть духовна не єсть обовязана той законъ оголошувати, якъ и взагалѣ нѣякій иншій, и нѣхто не може зъ сеи причины жалувати ся, бо кождый горожанинъ державы повиненъ знати кожду уставу и за таке знанє або незнанє самъ вôдповѣдає.

3) Нѣякій законъ не жадає такого оголошеня. То, що постановляє §. 206. уступъ 3. згаданого закона, вôдносить ся до порозумѣня власти духовнои и політичнои лише що-до належитостій службовыхъ, а сего понятя“ „належитôсть службова“ [Dienstbezug] не треба брати въ тôмъ значѣню, якъ звычайно думає духовеньство — о тôмъ буде сказано низше, — та й то, якъ можна здогадувати ся зъ цѣли и стилізаціи згаданои постановы, дуже немовѣрно наступить ажь по внесеню фасій и по уплывѣ речинця до внесеня фасій въ цѣли лише тôй, абы власть вымѣрюча податокъ мала директиву: чи и о кôлько має приймати фасіонованѣ скôлькости въ доходехъ [а було бы бажане, абы згаданѣ власти высказали ся и що-до розходôвъ, якѣ будуть фасіонованѣ]. Въ тôмъ часѣ т. в. по уплывѣ речинця фасійного, хоть-бы и хотѣла власть духовна оголошувати якѣ инструкціи або результаты переправъ зъ правительствомъ, то всѣ тов нѣчого духовеньству на сей рôкъ не поможе.

4) Не дуже то можливо, абы власть духовна оголошувала такѣ инструкціи ще передъ сѣчнемъ року 1898, бо абы оголосити сесю инструкцію треба бы конче законъ розумѣти, а трудно думати, що референты власти духовнои, священики, мали бы вже теперь той законъ основно розумѣти, если, якъ пише пов. авторъ зъ початку згаданои статьѣ навѣть урядники податковѣ въ однôмъ повѣтѣ того закона ще не навчили ся. А если-бы референты нашои власти духовнои и хотѣли вôдъ теперь згаданый законъ студіювати, чо на певно можу сказати, що вже часъ за короткій, абы такъ обширный матеріялъ зрозумѣти на стôлько, абы ще передъ найблизшимъ сѣчнемъ можна его *всесторонно* обяснити и оголосити.

Зъ сихъ причинъ не належить уводити ся надѣю, що власть духовна зможе ще въ часъ дати свому духовеньству якѣ информаціи въ справѣ податку особисто-доходового

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальнѣ зборы „Академічнои Громады“ вôдбули ся дня 14 падолиста с. р. Уступаючій выдѣлъ зложивъ справоздане, зъ котрого помѣщуємо тутъ цѣкавѣйшѣ даты:

Товариство „Академ. Громада“ числило въ послѣднôмъ адмін. роцѣ 90 членôвъ, що становить 43% всеи рускои молодежи на львôвскôмъ університетѣ. Число се, правда, не дуже велике, одна къ коли взяти на увагу зубожѣлôсть рускои молодежи, дальше недостачу громадского и національного выховання по нашихъ ґімназіяхъ, то мусить ся признати, що число се свѣдчить дуже похвально о національнôй свѣдомости рускои молодежи. Въ польскôмъ товариствѣ Akademicka Czytelnia вôдношенє процентове членôвъ до числа Полякôвъ на університетѣ не досягає навѣть 30%.

Уступаючій выдѣлъ старавъ ся дати членамъ те, що имъ обѣцюв статутъ, т. в. моральну и матеріяльну пôдмогу. Щобы першу цѣль осягнути, устроювавъ „кружокъ научный“ и „кружокъ правникôвъ“ вôдчиты, на котрыхъ громадило ся значне число членôвъ. Сего року спровадженo бібліотеку краковскои „Акад. Громады“, закуплено за 70 зр. книжокъ и побôльшено бібліотеку дарами Наук. товариства имени Шевченка и иншихъ приватныхъ добродѣѣвъ, такъ що число нумерôвъ въ катальогу зросло до 1763. Члены позичили въ сѣмъ роцѣ звыжь 700 книжокъ. — Много зъ давныхъ членôвъ „Академ. Брацтва“ и „Ватры“ не звернули до нинѣ выпозиченыхъ книжокъ. — Товариство удержувало въ читальни 70 часописій и журналôвъ зъ рôзныхъ галузей наукъ, въ рôзныхъ языкахъ, передовсѣмъ славяньскихъ.

Касове справоздане тов. „Академ. Громады“ розпадає ся на двѣ частины, въ товариствѣ истнують два фонды: фондъ оборотовый и запомоговый. Въ фондѣ оборотовôмъ було сего року доходу 515·24 зр., на що зложила ся субвенція Выс. Сойму въ сумѣ 100 зр., дохôдъ зъ аматорского представленя, даного заходами „кружка драматичного“, а передовсѣмъ товариша Вороного, дохôдъ зъ розпродажи книжокъ та вкладки членьскѣ. Розхôдъ выносивъ 520·90 зр., въ котрôмъ значну рубрику становить чинш за хату, закупно книжокъ для бібліотеки, передплата часописій, выготовленє портретôвъ Драгоманова и Франка. Недобôръ за сей рôкъ выносить 5·66 зр.

Фондъ запомоговый, що на початку сего року зыносивъ суму 400 зр., зрôсъ въ протягу року подвôйно и выносить нинѣ 881·10 зр., а то въ готôвцѣ 246·09 зр., въ довжныхъ скриптахъ 493·44 зр. и въ листовôмъ папери 141·67 зр. — На зрôстъ сего фонду зложили ся добровôльнѣ датки, мѣжь котрыми пôдносить ся датокъ радъ повѣтовыхъ въ Коломыѣ, Снятинѣ и Ярославѣ по 10 зр., якъ такожь датокъ рады мѣста Львова въ сумѣ 50 зр. Прочѣ рады повѣтовѣ и соймъ краевый не удѣлили на фондъ запомоговый нічого. Накладъ листового паперу зъ погрудемъ Шевченка, Драгоманова, Федьковича и зъ выдомъ могилы Шевченка вже оплативъ ся, такъ що запасъ становить чистый дохôдъ Антольогію въ сѣмъ роцѣ годѣ було выкôнчити, але она въ найблизшôмъ часѣ появить ся вже въ книгарняхъ. Ще свѣтлѣйше выглядає результатъ заложеня фонду запомогового, коли зважить ся, що въ сѣмъ роцѣ користало зъ него 40 членôвъ, котрымъ удѣлено 57 позичокъ въ сумѣ 876 зр. Зъ сихъ датъ видно, що вже сего року мали члены таку велику помôчь зъ фонду запомогового, якои нѣколи не могли мати въ товариствѣ Bratnia Pomoc, до котрого сего року жаденъ членъ „Акад. Громады“ не належавъ. Зворотъ позичокъ до касы выносивъ 643·35 зр. Оборотъ касовый фонду запомогового выносивъ 2312·33 зр. Фондъ запомоговый фактично єсть бôльшимъ, бо много претенсій, якѣ маємо до довжникôвъ „Акад Брацтва“, а навѣть до давнѣйшого „Дружного Лихваря“, ще не стягненѣ. Всѣ довжнѣ скрипты зъ тыхъ товариствъ вôддано адвокатови.

Выдѣлъ яко репрезентантъ академічнои руско-украиньскои молодежи бравъ участь въ рôзныхъ народныхъ обходахъ и мавъ неразъ нагоду зазначити свои идеалы.

Загальнѣ зборы выразили повстанемъ зъ мѣсць честь памяти помершихъ членôвъ: Волод. Стефановича, Дмитра Монастирского и Волод. Ситника.

При кôнци свого справоздання зложивъ выдѣлъ сердечну подяку: Вп. проф. Грушевскому, правдивому приятелеви молодежи, що пôдпомагавъ товариство въ рôзныхъ напрямахъ его дѣяльности; товариству „Просвѣта“ за удѣлюване хаты по зниженôй цѣнѣ; Науковому товариству имени Шевченка и Выс. Выдѣлови краевому за безплатный даръ всѣхъ своихъ выдань; Редакціямъ рускихъ часописій за безплатне оголошуване оповѣщень товариства; тов. Иванови Трушеви за безплатне вымальованє прекрасныхъ портретôвъ [природнои величины] Драгоманова и Франка; тов. Миколѣ Вороному за устровня аматорского представленя „Сьвітова річ“; Радѣ мѣста Львова в цѣлôй нашôй руско-украиньскôй суспôльности за те, що допомогла намъ щедрыми жертвами заснувати фондъ запомоговый.

По удѣленю абсолюторіи уступаючому выдѣлови приступлено до выбору нового. Выбрано головою Володимира Гнатюка студ. філ.; заступникомъ головы Стефана Томашѣвского студ. філ.; бібліотекаремъ Петра Рондяка студ. правъ; касіромъ І. Ивана Илича Макуха студ. правъ а касіромъ фонду запомогового Стефана Шаранезича студ. правъ; контрольоромъ Гната Кисѣля студ. правъ; писаремъ Володимира Старосольского студ. правъ; членами выдѣлу: Михайла Галущиньского студ. філ., Євгена Колодѣя студ. мед., Іосифа Коциловского студ. правъ, Семена Гуменюка студ. філ. и Віктора Рейтаровского студ. правъ; заступниками выдѣловыхъ выбрано: тов. Остапа Людкевича студ. філ., Мирона Несторовича, Богдана Гузара и Олексу Бережницкого студ. правъ.

За выдѣлъ — *Вол. Гнатюкъ* голова. *Вол. Старосольскій* писарь.

НОВИНКИ.

— **Руско народный театръ** побуде въ Бережанахъ уже лишь кôлька днѣвъ. Хто досы не бувъ або хто вôдкладає зъ дня на день, няй уважає! Театръ вôдъѣде и хто знає, чи такъ скоро завитає до нашого мѣста. Особливо провінція повинна бы бодай пôдъ конець гостины театру частѣйше и численнѣйше приѣзджати. А то неразъ лучає ся чути вôдъ нашихъ братôвъ Полякôвъ такѣ пытання: „Де-жь тѣ Русины, патріоты? де священики, учителѣ, селяне?“ Часто-густо лучає ся, що зъ села нема на представленю анѣ однои людины. Тыхъ не много домôвъ рускихъ въ Бережанахъ чей-же не выстатчить, щобы заповнити салю!...

— **До пôвнôчнои Америки** выѣздять завтра на душпастирскѣ посады два молодѣ безженнѣ священики зъ перемыскои епархіи, а именно оо. Антôнъ Бончевскій сотрудникъ зъ Варяжа и Николай Пôдгорецкій сотрудникъ зъ Перемышля, оба знанѣ зъ щирого руского патріотизму и зъ охоты до працѣ. О. Бончевскій має обняти посаду душпастыря въ Ансоніи [въ державѣ Connecticut] а о. Пôдгорецкій въ Майфільдъ [въ державѣ Pennsilvania]. Оба они выѣздять завтра зъ Перемышля до Бремы зъ-вôдти намѣряють выѣхати кораблемъ 14-го а 21-ого с. м. падѣють ся стати въ Новôмъ-Іорку.

— **Програма народного вѣча въ Коломыи,** котре вôдбуде ся завтра 7-ого с. м. о 11 годинѣ передъ полуднемъ въ ратушевôй сали, буде така: 1) привѣтъ, 2) выбôръ президіи вѣча, 3) справоздане посла д ра Теофіля Окуневского, 4) о теперѣшнôмъ політичнôмъ положеню, 5) о громадскихъ дѣлахъ въ коломыйскôмъ повѣтѣ, 6) предложеня участникôвъ вѣча. — На вѣче се запросивъ „повѣтовый исповнительный выборовый комітетъ“ друкованою вôдозвою правыборцѣвъ и выборцѣвъ выборчого округа IV-ои куріи Снятинъ-Косôвъ-Коломыя. „Въ важну и радôстну хвилю — сказано въ вôдозвѣ — вôдзываємъ ся зновъ до Васъ, правыборцѣ и выборцѣ, що то Вы пôдъ нашимъ проводомъ одержали одну зъ найкрасшихъ побѣдъ пôдчасъ послѣдныхъ кровавыхъ выборôвъ. Зовемъ васъ на народне вѣче... Спѣшѣть же всѣ въ Коломыю, щобы порадитись межи собою и зъ нашимъ посломъ и высказати ся въ таку важну для державы и нашого народу хвилю“...

— **Загальнѣ зборы товариства св. Ап. Павла** вôдбудуть ся дня 9 н. ст. грудня т. в. въ четверъ о годинѣ 3-тôй пополудни въ гр.-кат. духовнôй семинаріи львôвскôй. Порядокъ буде слѣдуючій: 1) о год. 8-ôй богослуженє въ церквѣ архикатедральнôй; 2) вôдкрытє зборôвъ предсѣдателемъ товариства; 3) справоздане секретаря зъ дѣяльности выдѣлу за часъ вôдъ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ до теперь; 4) справоздане касіера за той часъ; 5) выбôръ нового выдѣлу товариства; 6) внесеня членôвъ.

— **Выдѣлъ товариства „Руской Бесѣды“** въ Тернополи повѣдомляє отсимъ всѣхъ своихъ Вп. Членôвъ, що загальнѣ зборы вôдбудуть ся дня 8 н. ст. грудня с. в. въ середу о 2 ôй годинѣ зъ полудня въ комнатахъ товариства въ каменици Вакса при ул. Смиковецкôй. Якъ бы о 2-ôй годинѣ не було повного числа, то збôры вôдбудуть ся того самого дня о годинѣ 4-тôй. Порядокъ дневный якъ завсѣгды.

— **Передконцертовѣ вправы мѣшаного хору** Львôвского Бояна вôдбудуть ся завтра вô второкъ о год $7^1/_2$ вечеромъ, на котрѣ выдѣлъ всѣхъ членôвъ симъ запрошує. *В. Ш.*

— **Товариства „Руска Бесѣда“ и філія „Просвѣты“ въ Станиславовѣ** устроюють дня 8 н. ст. с. м. о годинѣ $8^1/_2$ рано въ тамошнôй владичôй церкви поминальне богослуженє за упокôй бл. п. Асафата Петрика, бувшого професора ґімназіи и члена станиславôвскихъ народно-рускихъ товариствъ, а помершого въ Криници дня 19 н. ст. падолиста с. р.

— **Ґр. Казимиръ Бадені** вже выѣхавъ зъ женою оногды зъ Вѣдня до Варшавы въ гостину до своеи доньки ґрафинѣ Ванды Красиньскои. На двôрци явилъ ся кôлькохъ польскихъ послôвъ и деякѣ урядники Поляки, що за часôвъ Баденього примѣстили ся при великôмъ престолѣ. Ґр. Бадені надраблявъ міною, говоривъ о бѣжучихъ справахъ політичныхъ, а вкôнци попращавшись, поѣхавъ въ дальшу дорогу. — Зъ выѣздомъ ґр. Казимира Баденього зъ Вѣдня а зъ приѣздомъ его въ характерѣ приватнôмъ до Галичины, взглядно до Буська, задумали деякѣ патріотичнѣ круги польскѣ устроити політичну демонстрацію. И такъ польска молодѣжь університетска въ Краковѣ, вôдбувши зборы, на котрыхъ ухвалено выслати телеґрамы похвальнѣ до кола польского, до бурмістра прагского, до польскихъ академикôвъ у Вѣдни, а зновъ телеґрамы зъ протестами до Момсена, пос. Пфершого и т. д., — устроила собѣ похôдъ по мѣстѣ при окликахъ: „Прочь въ Нѣмцями!“ а рано о год. 5-тôй выбрала ся поѣздомъ зелѣзничимъ до Тшебінѣ, щобы повитати ґр. Баденього на земли галицкôй. Розкладъ руху поѣздôвъ перепинивъ тôй заявѣ патріотичныхъ чувствъ, бо коли краковскій поѣздъ прибувъ, то сей до Варшавы рушивъ, отже сотка академикôвъ могла лишь крикнути: Niech żyje! а ґр. Бадені, розбудженый крикомъ, махнувъ лишь рукою у вôкнѣ. — А зновъ якійсь львôвскій патріотъ польскій зажадавъ въ Dziennik-у Polsk-ôмъ, щобы оголошено наперед, коли и котрымъ поѣздомъ ґр. Бадені правѣде до Галичины, щобы можна устроити ему вже гаки програмову овацію.

— **П. Давида Абрагамовича** стрѣтивъ великій деспектъ. Коли минувшого четверга збрало ся у Вѣдни австрійске вѣче рôльниче, на котре высылають всѣ товариства рôльничѣ своихъ вôдпоручникôвъ, нѣмецкій делеґатъ Міллеръ внѣсъ, щобы нарады вѣча вôдложено на часъ неозначеный за-для політичныхъ подій. Се внесенє ухвалено. Тымчасомъ зъ ґазетъ показало ся, що причиною поставленя сего внесеня не була ситуація політична, лишь обставина, що на вѣчу явивъ ся Д. Абрагамовичъ и мавъ брати участь въ его нарадахъ. Нѣмецкѣ делеґаты волѣли выречи ся вѣча, якъ радити на нѣмъ въ присутности п. Абрагамовича. Польскѣ члены вѣча, якъ Чечь, а такожь и ческѣ февдалы повѣдомили предсѣдателя вѣча, що не возьмуть бôльше участи въ нарадахъ вѣча за-для сеи демонстраціи нѣмецкои.

— **Ц. к. краєва рада шкôльна** на засѣданю зъ дня 1 грудня с. р. ухвалила мѣжь иншимъ: 1) Затвердити выбôръ п. Тад. Ноеля зъ Сосолôвки и о. Ив. Михалевича зъ Бѣлобожницѣ на вôдпоручникôвъ повѣтовои рады до окружнои рады шкôльнои въ Чортковѣ; 2) затвердити выборы на представителѣвъ учительства до окружныхъ радъ шкôльныхъ: Мих. Мекелиты, управителя 2-кл. школы въ Звенигородѣ, до окр. рады въ Бôбрцѣ; Алекс. Москвиньского, управителя 2-кл. школы въ Гермакôвцѣ, до окр. рады въ Борщевѣ; Петра Степка управителя 2 кл. школы въ Гачевѣ де окр. рады въ Березовѣ; 3) вызначити на другого представителя учительства до окружнои рады шкôльнои въ Борщевѣ Фел. Пѣхурского управителя 5-кл. школы въ Борщевѣ; 4) установити посады окремыхъ катихитôвъ греко- и римо-кат. обряду при 6-кл. школѣ мужескôй въ Бродахъ; 5) перемѣнити 6 кл. школу женьску въ Дрогобичи на 3-кл. школу выдѣлову, сполучену зъ 4-кл. народною, почавши вôдъ 1 вересня 1898; 6) перемѣнити 1-кл. школы народнѣ въ Золотникахъ, Кореличахъ и Лубячкахъ нижныхъ на 2-клясовѣ почавши вôдъ 1 лютого 1898; 7) выключити часть громады Микулинцѣ, снятиньского повѣта, зô звязи шкôльнои въ Будиловѣ и зорґанізувати окрему школу народну въ Микулинцяхъ вôдъ 1 вересня 1898.

— **Кс. Стояловскій**, утѣкши рôкъ тому передъ жандармерію зъ двôрця въ Новôмъ Санчи на Угорщину, теперь, дôставши вôдъ бувшого міністра судôвництва Ґляйспаха зелѣзный листъ, вернувъ до Австріи. Насамперед загостивъ до Вѣдня. Дня 27 м. м. [въ суботу] выѣхавъ зъ вôдтамъ до Тѣшина, а другого дня, въ недѣлю, вôдправивъ въ тамошнôмъ парохіяльнôмъ костелѣ службу Божу, на котру зôбрало ся множество робôтникôвъ и селянъ зъ околицѣ и по выходѣ кс. Стояловского зъ костела выправили ему велику овацію, вôдпровадили его до дому при безконечныхъ окликахъ та й цѣлый день спѣшили справдѣшнѣ процесіи народу побачити и повитати его. Вечеромъ принимано его оваційно въ народнôй читальни. Въ половинѣ сего мѣсяця має кс. Стояловскій загостити до Галичины, а якъ зъ Живця пишуть до Ruchu kat., сторонництво его увихає ся, щобы ему выправити величаве принятє. До Цачи выѣде по него депутація, въ Живци витати будуть его оваційно, въ Сухôй ладять ся выставити браму тріюмфальну и устроити пышный бенкетъ. На все те складають грошѣ селяне и робôтники стояловцѣ. Очевидно кс. Стояловскій буде мати тогдѣ нагоду высказати: що вôнъ теперь думає-гадає...

— **Нове спроневѣренє** выявило ся въ захôдньои Галичинѣ. **Три урядники** адміністраціи дôбръ ґр. Андрѣя Потоцкого въ Кшешовицяхъ, Мадейскій, Прусакъ и Шпорнъ, спроневѣривши [на скôлько доси стверджено] 14.000 зр., утѣкли. Прокураторію повѣдомлено.

— **Спомагаймо нашь промыслъ!** Вôдъ того часу, якъ почали у насъ засновувати школы фаховѣ, побôльшає ся число ремѣсникôвъ и домовыхъ промысловцѣвъ. Хосенъ зъ того бувъ бы для краю великій, кобы тôлько всѣ зъ нашого загалу купували у своихъ людей, а тымчасомъ, на жаль, того нема, а грошѣ зъ краю пожирає чужина... На Покутю межи кôлькома школами краевыми истнує одна фахова ткацка въ Косовѣ яко осередку околицѣ, котрои населенє по-найбôльше занимає ся выроблюваньемъ грубшихъ тканинъ, якъ сукна, коцôвъ и полотна звычайного. Въ сѣй школѣ образує ся кôлькадесять ученикôвъ, а частина зъ нихъ по укôнченю розходить ся що-року домôвъ, закладає варстаты и веде ихъ взôрцево. Въ сѣмъ часѣ якъ намъ пишуть — заложивъ оденъ ученикъ тои школы варстаты ткацкѣ въ Пѣстини и его инсератъ мѣстимо на вôдворотнôй сторонѣ та звертаємо на него увагу. Щасть ему Боже въ розпочатôмъ дѣлѣ, а мы не забуваймо, що у насъ є свои ремѣсники, промысловцѣ и купцѣ!

— Зъ Станиславова пишуть намъ, що вѣсть о смерти ученика ґімназіи Демянчука єсть неправдивою; ученикъ той жие и здоровъ, а „похоронила“ его якась пôдла душа, розбелявши до дневникôвъ посмертну звѣстку.

— **Спроневѣренє** на почтѣ було оногды предметомъ карнои розправы передъ судьями присяглыми въ коломыйскôмъ судѣ. Обжалованою була Марія Сидоровичева, котра яко почтмайстрова въ Яблоновѣ допустила ся була спроневѣреня въ роцѣ 1896 такими маніпуляціями выкрытыми радникомъ Холодецкимъ;

отвирала листы грошевй, якй надходили зъ Угорщины вôдъ робôтникôвъ-Гуцулôвъ; замовляла у купцѣвъ всякй товары за послѣплатою, побирала тй товары, а не платила за нихъ; фальшувала позиціи въ книгахъ урядовыхъ; при ревізіи [яку перевѣвъ радникъ Холодецкій въ серпни 1896 р.] хибувало въ касѣ около 700 зр. Суспендована заразъ потôмъ а теперь суджена почтмайстрова выправдувала свôй злочинъ тымъ, що заразъ, якъ дôстала почту въ Яблоновѣ, обôкрала ви зъ мести Анеля Кшисиньска, котра передъ нею була почтмайстровою а котру такожъ засуспендовано за рôзнй неправильности. На питанѣ: чому Сидоровичева не внесла жалобу на Кшисиньску, она вôдповѣла, що бояла ся. Дотычно побираныхъ товарôвъ за послѣплатою Сидоровичева выправдувала ся тымъ, що забувала за посылки зложити грошѣ. По переведенôй розправѣ судьѣ присяглй [мѣжь котрыми були три четвертины селянъ и мѣщанъ] бôльшостію голосôвъ выдали вердиктъ уневинняючій.

— **Загальнй зборы „Сокола“** вôдбули ся вчера зъ полудня въ повнôмъ порядку при значнôй участи членôвъ. Головою товариства выбрано зновъ п. В. Нагôрного а заступниками головы пп. Цеглиньского и Кочоровского.

— **Є Ем. Кардиналъ Сембратовичь** — якъ мы вже онодгы звѣстили коротко — постановивъ, повернувши до здоровля, оснувати домы сс. Служебниць Преч. Дѣвы Марiи въ Уневѣ, Крилосѣ та Перегиньску и вже позатямтои недѣлѣ постанову свою що-до дому въ Уневѣ перевѣвъ въ дѣло. Про се пишуть намъ: Отворенѣ захоронки въ Уневѣ вôдповѣдно великодушнôй цѣли Еміненціи-фундатора, приготовивъ Впр. о. крил. Чапельскій и самъ [мимо численныхъ и тяжкихъ праць] прибувъ на тов торжество, горячимъ словомъ объяснивъ людямъ въ церквѣ задачѣ и труды институціи сс. Служебниць, заохотивъ користати зъ добродѣйства Є. Ем. Кардинала и въ его имени впровадивъ сестры въ нову обытель. До пôднесеня торжества причинили ся такожъ о. протонгуменъ Ч. С. В. В. д-ръ Кл. Сарницкій, унѣвскій парохъ о. Ю. Зубрицкій и игуменъ словитского монастиря о. Тисовскій взявшй участь въ тôмъ празднику. Унѣвчане витали сс. Служебниць прôцесійно въ новôй ихъ захоронцѣ и готовлять ся лично явитись у Є. Ем. Кардинала зъ подякою. Захоронка унѣвска в осьма зъ черги. Польскихъ охоронокъ в въ Галичинѣ сотки, и то по рускихъ селахъ... Розрôстъ рускихъ захоронокъ спиняе передовсѣмъ бракъ фондôвъ.

— **Повыборчй секатуры.** Зъ Пôдгорець [въ повѣтѣ золочѣвскôмъ] пишуть намъ: Въ нашôй на-скрôзь здеморалізованôй громадѣ Пôдгорцяхъ найшло ся було прецѣнь кôлькохъ характернѣйшихъ селянъ, котрй при правыборахъ до рады державнои памятного всѣмъ Русинамъ 1897 року не пôйшли за запахомъ „вайзерôвскои ковбасы“, якъ то робивъ славетный нашъ вôйтъ Иванъ Загоройко зъ писаремъ Горбачевскимъ та прочими громадскими радными лизунами, але вôдважно та смѣло вôддали свôй голосъ на своихъ правыборцѣвъ, рахуючи, що такихъ характерныхъ, якъ они, найде ся бôльше и руско-народный кандидатъ до рады державнои дôстане зъ Пôдгорець и Загорець на 12 провыборцѣвъ що найменше 3—4 голосы. Проводирѣ старостиньскои партiи, котра заосмотрила ся въ голосы ажь зъ Гуты Олеськои [зъ третого села] такъ хитро покермували справою [по галицки!], що, якъ вѣдомо Золочôвщинѣ, нашъ народный кандидатъ не дôставъ зъ тыхъ двохъ сѣлъ анѣ одного голосу; хрунѣ побѣдили и тѣшать ся нинѣ одній ласками и взглядами п. старосты [о тôмъ донесемо пôзнѣйше], а другй ласками нашого пôдгорецкого малого князика Тобѣса, „zarządcy“ дôбръ князя Санґушка а сѣльскй опозиціоністы зносять мовчки переслѣдуваня та секатуры рôзного рода, одній вôдъ пана старосты золочѣвского, другй вôдъ вельможного „ржонцы Тогобѣса“ якъ его называють селяне — a nomen omen.

Той „панокъ зъ князя ласки“ — коли котрый изъ селянъ опозиціонистôвъ хоче купити собѣ дровъ зъ княжихъ лѣсôвъ, лае такого послѣднымй словами, хоть-бы то бувъ найповажнѣйшій господарь. Господаря І. Ж., честного, тверезого и всѣми поважаного, зогидивъ сей панокъ рôвно зъ болотомъ, коли той прийшовъ до него купити собѣ дровъ. „Nie mam dla ciebie drzewa! idź sobie do księdza, niech ci ksiądz da... jedź do pieniackiego lasu!“ [на друге село] выкричавъ ся Тойбѣсъ, а коли селянинъ запытавъ ся: „що я панови зробивъ?“ — вôнъ заразъ казавъ ему пригадати собѣ выборы. Отъ бачите, галицка политика! Але на тôмъ ще не конець. Молодый бѣдный господарь В. К. мае сѣножать середъ князѣвского обшару въ обемѣ $1^1/_2$ морґа, котра становить въ его малôмъ господарствѣ половину маетку; зъ нея мае сѣно для лошатъ и коровы, а що на нѣй ростуть дерева, тожь и паливомъ не журить ся. Та що зъ того? Черезъ выборы не вôльно ему користати зô свого поля, бо малый князикъ Тойбѣсъ заборонивъ ему приступу до сѣножати, а черезъ то потерпѣвъ той велику страту, бо зôгнило ему на поли сѣно вартости 30 зр. Не стало тому господарови дровъ, отже пôйшовъ на свою сѣножать на Городиска та о голодѣ и холодѣ зрубавъ кôлька своихъ пнякôвъ. Тымчасомъ прийшовъ вельможный, заграбивъ сокиру и давъ острый наказъ, щобы хлопъ не вôдважився зрубаныхъ пнякôвъ забрати до дому. Вôдтакъ якійсь зъ „poczciwych“ нового курсу заѣхавъ на сѣножать, забравъ зрубанй пняки, а ты бѣдный хлопе хочь у кулакъ хухай! Що-жь робить бѣдачиско? Иде до вельможного пана „ржонцы“, кланяесь низько и просить покôрно, щобы вже „панъ вельможный не гнѣвали ся“ та ему такъ якъ и другимъ позволили черезъ паньске дôбрати ся до свого поля. Однакъ п. ржонца не змякъ анѣ на одробину. „А що-жь я зроблю? куды буду заѣздити до своихъ працѣ?“ пытае селянинъ въ роспуцѣ. „Co mnie do tego? Jedź sobie powietrzem, a pańskiem tobie zasię!“ була вôдповѣдь нашого вельможного. Таке то выробляють зъ нами тй панки, не памятаючи о тôмъ, кôлько такихъ вельможныхъ уганяе по селахъ и представляючи себе за „biednych oficyalistów bez miejsca“ та зôгнувши ся въ три погибелѣ просять милостинѣ... Нашъ справдѣшный панъ Є. Е. князь Санґушко певно не знае о тôмъ, що вырабляе слуг зъза бѣднымъ народомъ, длятого взертаемось сею дорогою до его княжои милости и просимо заборонити свому „ржонци“, щобы до хлопскихъ гараздôвъ додававъ паньскихъ жартôвъ! — *З Пшикъ.*

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ церковному комітетови въ Потоцѣ золотôмъ, ювѣту бучацкого, 100 зр. запомоги на будову церкви. — Начальный директоръ почтъ и телеґрафôвъ радникъ двору Иванъ Сеферовичь повернувъ зъ Вѣдня до Львова и обнявъ урядованя.

Наука, штука и література.

— **Про руско-народный театръ** пишуть намъ зъ Бережанъ:

Зъ-давна сподѣванй и довго дожиданй *„Ясній зорѣ“* выставивъ остаточно нашъ театръ дня 2 грудня въ Бережанахъ. Яке вражѣне зробила тая „премiована новôсть, годѣ сказати, бо поглядъ людей на штуку не однаковый; се лишень сказати можна, що „Ясній зорѣ“ завдяки добрôй обсадѣ рôль, артистичнôй грѣ акторôвъ, гарнымъ декораціямъ та ще гарнѣйшимъ уборамъ не провалять ся. Твôръ той самъ про себе, мимо цѣкавои подѣе и ефектовнои обстановы, не будить интересу, и доперва послѣдный актъ ратуе ситуацію. Кромѣ того тяжка ритмічна форма та немалй похибки въ структурѣ, у выкôпченю поодинокихъ моментôвъ та мальованю цѣлыхъ характерôвъ — то головнй грѣхи „Ясныхъ зôръ“. Однакъ все-таки есть то драма писана щирою, не байдужною та нелегкодушною рукою, и збувати ей чимъ-будь годѣ; тому я попробую на иншôмъ мѣсци де-що бôльше про ню сказати, а нинѣ кину лишь кôлька замѣтокъ, не такъ про самъ твôръ, якъ бôльше про его выставу.

Почнѣмъ вôдъ головнои ролѣ Аміны. Аміна, то дѣвчина-Украинка, що попала въ полонъ турецкій та опинила ся въ гаремѣ башѣ. Таке жите скривило ей характеръ, зробило зъ нея истоту люту, недобру. Вона нудугуе и скучае, а старый баша якъ мога хоче вдоволити ей всѣлякимъ забагамъ. Пôдъ таку хвилю пôпадае ѣй пôдъ руки молодый новôльникъ Дмитро и вона влюблюе ся въ него. Але нещасте хоче, що до Дмитра приходить жѣнка и вôдбивае его вôдъ Аміны. Аміна попадае въ роспуку. Въ превеликôй злости каже Дмитра вразъ изъ жѣнкою втрутити до вязницѣ и въ своѣмъ лютôмъ серцю тѣшить ся тыми карами, якими карати буде колишнього зрадливого любимця и его жѣнку. Щобы ними побавитись, якъ бавить ся кôтъ зъ мышею, вôдвѣдуе ихъ у вязници. Але що-жь, бѣдній вязнѣ нехотячи нагадують ѣй рôдну землю и родинне небо, нагадують молодôсть на родинѣ, и всѣ тотй прибитй, придушенй, приглушенй добрй почуваня, що спали пôдъ скаралущею моральною гнили, оживають, будять ся и бухають сильнымъ и невгасимымъ полумямъ. Аміна пускае вязнѣвъ на волю а сама гине вôдъ кінджала башѣ. — Скôлько тутъ цѣкавыхъ моментôвъ психольоґічныхъ! якій незвычайный процесъ душевный! Єсть то безперечно найлучше выкôпчена и найщасливѣйше выдумана постать въ цѣлôй драмѣ. Та яко роля насуваe Аміна артистцѣ чимало праць и труду. Всѣ тй перепоны поборола панна Слободôвна щасливо и дала доказъ, що вона потрафить вôдтворювати не лишь граній и перестудіованй ролѣ, але вона способна вôдчувати и интерпретувати зовсѣмъ новй и оріґінальнй, невиданй у насъ креаціи. Значить: у нея прийшла доба артистичного творчества.

Поручь Аміны найвызначнѣйша в роля Дмитра. Дмитро, козакъ-Запорожець, попавъ у неволю и дôставъ ся до того самого башѣ, де була Аміна. Вôнъ лишивъ дома любу жѣнку и сынка-одинця. Мимо того вôнъ, скоро узрѣвъ Аміну, залюбивъ ся въ нѣй, а потôмъ коли жѣнка ажь зъ Украины приблукалась до него, вôнъ переставъ любити Аміну а привернувъ ся до жѣнки. Однымъ словомъ не дай Боже зъ такими козаками, якъ Дмитро! Сказано бабѣй, а якъ почне деклямувати про красу природы та про есство красы, то такъ и здавсь тобѣ що его у Могилянськôй колегіи учили Тена або Генекена... На нещасте тй самй деклямаціи повторюють ся мабуть три разы и тымъ сильнѣйше зазначують подвôйну похибку, бо противъ елементу драматичного и противъ правды историчнои. — П. Лопатиньскій доброю горою хотѣвъ покрыти тіи хибы, о скôлько можливо, ему се удало ся.

Жѣнку Дмитра [Лопатиньского] грала панѣ Лопатиньска, зъ вервою и знаменитымъ розумѣнемъ рѣчи. Предовгу деклямацію въ актѣ III. вôддеклямувала щасливо, говорила за себе и за мужа, обвинувачала его и вôдповѣдала за него, словомъ якъ добра жѣнка знала его думки й гадки и не потребувала его мовы. А вôнъ тымчасомъ не знавъ що зъ собою почати и мусѣвъ, якъ то кажуть, надробляти „міною“. Правда, въ житю буденнôмъ воно и такъ бувае, але на сценѣ то трохи инакше. Кождый нехай за себе говорить. Живй діяльоти причиняють ся немало до оживленя акціи. Та въ тôмъ вина не артистôвъ, а автора. — Такъ само и п. Гембицкій бувъ дуже добрымъ башою, але що-жь, коли не мôгъ нѣколи посидѣти хоть трохи довше коло любои Аміны, бо все его кликали якійсь важнй дѣла. — Такъ само не виненъ и Стадникъ, що ему не дали анѣ грати, анѣ говорити, лише казали снувати ся тѣнію по сценѣ та пôдслухувати. А шкода, бо зъ него бувъ дуже добрый Турокъ. На щасте въ тôмъ пôдслухуваню помагала ему Фатима, слуга и повѣрниця Аміны [панна Миколаенко]. Тая Фатима то одна зъ щасливѣйшихъ постатій въ драмѣ. Невольниця, слуга, потратила въ службѣ всѣ добрй инстинкты. Такихъ характерôвъ въ нашôмъ житю не мало и авторови мабуть не було тяжко пôдглянути таку истоту. Панна Миколаенко вôдограла тую ролю добре, а ще лучше выглядала нѣжь грала.

Кромѣ тыхъ важнѣйшихъ особъ выступають деякй менче важній и деякй статисты. Отже невольники и двôрня башѣ. Тй бѣдній невольники були за мало бѣдній; анѣ зъ одежѣ анѣ зъ лица не видно було, що вони въ неволи. Оденъ п. Пôдвысоцкій понявъ свою задачу и убравъ ся та схарактерезувавъ ся якъ слѣдъ. Тотй невольники спѣвають пôдъ конець першого акту молитву и тымъ актъ кôнчить ся. Ефектовне закôнченя! Та що зъ того? Деякимъ панямъ кажуть перебиратись, не знати на що, за мужчинъ и спѣвати жѣночими голосами. Зъ того, розумѣесь, выходить не зовсѣмъ ясна ситуація. На нашу гадку, мужескій, поважный хоръ бувъ бы ту о много вôдповѣдньйшій.

Всѣ ролѣ, яко ансамбль були дôбрань и достровнй; та въ тôмъ вже заслуга режісера.

Пôднести належить такожь и те, що дирекція подбала про добрй декораціи та гарнй уборы. Все воно зложило ся на досыть гарну и ефектовну цѣлôсть. Тому жь „Ясній зорѣ“ будуть мабуть держатись на сценѣ — коли не своею літературною стôйностію, то гарною выставою. Будуть вони робити вражѣне такожь и тымъ горячимъ патріотизмомъ, що пробивае ся зъ кождого стиха и зъ кождого слова. — *Л.*

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на Рейтаровичѣ дек. мостиского дôставъ о. Филимонъ Подолиньскій. — Канонічну институцію на Крампну дек. дуклянського дôставъ о. Филимонъ Кисѣльовскій. — Завѣдательства дôстали: въ Новици дек. бѣцкого дôставъ о. Миронъ Чирняньскій, а въ Смôльнику дек. яслиского о. Иванъ Маркôвъ.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Текля зъ Назаревичѣвъ Калиньска, жена паро а въ Вôльшаници дек. тисьменицкого, упокоила ся дня 29 падолиста с. р. по довшôй тяжкôй недузѣ. Покôйна була взôрцемъ честнотъ христіяньскихъ, найлѣпшою подругою, найпечалившою дбаючою матерію та найжичливѣйшою и найлюбѣйшою сусѣдкою. Нежданa смерть ей выкликала тяжку роспуку у нещасливого мужа, зложеного на той часъ такожь тяжкою недугою, полишила болючу рану въ серцяхъ осиротѣлыхъ дѣтей а щирый жаль всѣхъ доохрестныхъ сусѣдôвъ и знакомыхъ. В. Ѣ. п.!

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— *На Руску Бурсу въ Бережанахъ* вплынуло зъ представленя театрального [„Верховинцѣ“] 43 зр. 70 кр; вôдъ о. Дудровича 1 зр.; вôдъ колишныхъ ученикôвъ и товаришѣвъ проф. Бачиньского зô складки въ его домѣ 8 зр. 60 кр.; вôдъ о. Сойки зъ Щѣневы 4 зр. 30 кр.; вôдъ о. Городиского складка [ч. Гринь Габурскій на весѣлю у ч. Василя Хомяка въ Бабуховѣ зôбравъ 2 зр 80 кр., а пѣвцѣ на хорахъ въ Залужу 37 кр.]. Добродѣямъ и Онѣкунамъ молодежи сердечне спаси-Бôгъ!

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Ч. 68256/VI. Рухъ льокальный. Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє нова, у валютѣ короновôй зуставлена тарифа часть I и II для перевозу особъ, пакункôвъ, посылокъ експресовыхъ и псôвъ на зелѣзницахъ льокальныхъ въ Галичинѣ и Буковинѣ, котрй поздстають въ зарядѣ державнôмъ що-до котрыхъ не примѣнюе ся тарифы особовои зъ 1 сѣчня 1898 Зъ днемъ заведеня новои тарифы зôстануть знесенй: а) тарифа для руху особового и пакункового на буковиньскихъ зелѣзницяхъ льокальныхъ зъ дня 1 серпня 1893 вразъ зъ додаткомъ; б) тарифа для руху особового и пакункового на коломыйскихъ зелѣзницяхъ льокальныхъ зъ дня 1 сѣчня 1891; в) тарифа для руху особового и пакункового на зелѣзници Львôвъ-Белзець [Томашѣвъ] зъ дня 1 серпня 1893 р. вразъ зъ додаткомъ I.; ґ) тарифа для руху особового и пакункового на зелѣзници льокальнôй Львôвъ-Клепарôвъ-Янôвъ зъ дня 15 червня 1896 вразъ зъ додаткомъ I; д) тарифа належитостій за перевôзъ особъ и пакункôвъ на зелѣзницяхъ льокальныхъ Ицканы-Сучава я Глѣбока Серетъ важна вôдъ дня отвореня руху; д) тарифа для руху особового и пакункового на зелѣзници льокальнôй Бôрки великій Грималôвъ важна вôдъ дня отвореня руху.

Ч. 67146/VI. Галицко-угорскій рухъ спôльный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє нова тарифа часть II зшитка 1 обôймаюча обчислень въ валютѣ короновôй цѣны единичнй вôдъ и до галицко-угорскихъ стацій граничныхъ для безпосередного руху товарового помѣжь стаціями обохъ зелѣзниць державныхъ.

Ч. 67147/VI. Пôвнôчно-нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 грудня 1897 увôйде въ житє додатокъ IV до тарифы часть II зшитка 1.

Ч. 68344/VI. Рухъ льокальный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє нова, въ валютѣ короновôй зуставлена тарифа часть I и II для перевозу особъ, пакункôвъ, посылокъ експресовыхъ и псôвъ въ руху льокальнôмъ а рôвночасно буде знесена такожь тарифа зъ 1 серпня 1896 вразъ зъ додатками I до IV. Цѣна новои тарифы выносить 40 сотикôвъ.

Ч. 67562/VI. Галицко угорскій рухъ спôльный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє нова тарифа часть II зшитка 4, въ котрôй мѣстять ся цѣны единичнй для перевозу поодинокихъ артикулôвъ въ декотрыхъ релаціяхъ высше згаданого руху.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6 грудня. Великй шансы на міністра-rodaka для Галичины мае радникъ двору Хлендовскій.

Вѣдень 6 грудня. Адміралъ Штернекъ умеръ вчера на ударъ серцевый; ще въ суботу бравъ вôнъ участь въ працяхъ делеґацій.

Прага 6 грудня. Въ мѣстѣ цѣлкомъ спокôйно. Вчера тяжко ранено и увязнено одного чоловѣка, що лаявъ и камѣнемъ обкидавъ патролю; показало ся, що се божевôльный.

Царгородъ 6 грудня. Договоръ мира вже пôдписано оконечно.

Надослане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручае свôй*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзôвникъ 368 15 - 36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, двікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Конерницкій Львôвъ площа Галицка ч. I.

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до прилюдноі вѣдомости, що **Календарь Товариства** [книжочка 1 и 2 на рôкъ 1898] буде розсылати канцелярія товариства тôлько тымъ членамъ „Просвѣты“ що заплатили вкладки членьскй за рôкъ 1897.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897 р. (2—3)

Юл. Романчукъ. *Д-ръ Кость Левицкій.*

Конкурсъ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуе отсимъ конкурсъ на книжочку „про знесенѣ панщины 1848 року“. Розвѣдка мае бути написана популярно и обнимати: вступъ историчный про положене руского народу въ Галичинѣ передъ 1848 ромъ, представленѣ 1848 року зъ огляду суспôльного, економічного и правно-політичного, якъ такожь конець про выхôснованѣ наданыхъ свобôдъ до остатныхъ часôвъ. Обемъ розвѣдки означуе ся на три до пяти аркушѣвъ друку. Рукописи належить надсылати до Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] **найпôзнѣйше до кôнца мѣсяця сѣчня 1898 р.**

Принята розвѣдка переходить на власнôсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою гонорара авторского по 15 зр. до 25 зр. вôдъ аркуша друку. Непринятй рукописи будуть звернень авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897.

Юліянъ Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничй:

1.	Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лібра	по	25 кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по	40 „
3.	„ „ „ II. „	по	40 „
4.	„ „ „ III. „	по	40 „
5.	Повномочія	по	40 „
6.	Поданя о екс- и интабуляціѲ, взбр. а) б) в) г) лібра	по	40 „
7.	Написы до подань о интабуляцію ліб.	по	20 „

II Друки для кась позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по	40 „
9.	Книга довжниковъ „	„	40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	2·— „
11.	Скрипт довжный „ „	„	1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„	3·— „

III. Друки для краминць:

13.	Книжка товарова лібра	по	40 „
14.	Книжка касова „	„	40 „

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Спис членôвъ лібра	по	40 „
16.	[illegible] членьскй читаленъ „Просвѣты“ примѣрникъ	по	2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитôсть осôбно.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлегмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѡдъ попереднього, двократно чищеный и дестилований. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ.
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 59—?

ПАВЛО ЛЕВИЦКІЙ
въ Добрачинѣ (почта Кристинопѡль)

предприймає всякого рода будовы: церквей, будынкѡвъ конкуренційныхъ, парохіяльныхъ и шкѡльныхъ, горалень, взагалѣ всякихъ будынкѡвъ и выконує солідно и дешево.

Всѣ выконанй нимъ будѡвлѣ зыскали загальне признанє, чого доказомъ кѡлька наведеныхъ свѣдоцтвъ.

„Въ р. 1886 повѣривъ комітетъ церковный въ Розджаловѣ, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина будованє мурованої церкви въ Розджаловѣ. Можемо заручати кождому, що церковь уже на укѡнченю, а п. Левицкій вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому его яко предприемця до бѡльшихъ будѡвель рекомандувати можемо. — Розджаловъ дня 14 лютого 1888. **Мих. Фолисъ** приходникъ. **Стеф. Покимброда** членъ комітету, **Фед. Жеребецкій** нач. громады.“

„Громада **Сушно**, пов. каменецкого, повѣрила минувшого року п. Левицкому зъ Добрачина будову мурованої двокласової школы зъ вѡдповѣднымъ мешканемъ для учителя. Тую будову провадить вонъ точно пѡсля поданыхъ ему плянѡвъ и указѡвъ на повне вдоволенє мѣсцевої рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважного предприемця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найширше поручити. — Сушно дня 8 лютого 1889. **Мих. Кордуба** предсѣдатель рады шкѡльної **Досько Баранъ** начальникъ громады. I. Brennensthul Gem. Forst.“

„П. П. Левицкій зъ Добрачина принявъ предприемство нового мурованого приходства въ **Кормчинѣ** Ту будову, вже на укѡнченю веде вонъ зъ повнымъ вдоволенемъ комітету парохіяльного, котрый его може яко честного, совѣстного и дуже порядного предприемця, вдоволяючого ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити. — Корчминъ, дня 18 лютого 1888. **И Черевко** предсѣдатель комітету парохіяльного.“

„Въ року 1889 комітетъ церковный въ **Любши**, пов. жидачѣвского, поручивъ Вп. Павлови Левицкому Добрачина будову мурованої церкви, котра нинѣ стоить вже пѡдъ дахомъ. Въ часѣ роботы мы мали нагоду пѡзнати Вп. Павла Левицкого яко чол вѣка въ тѡмъ званю здѡбного, совѣстного и пильного, и хочь не выплачувано ему въ умовленѡмъ часѣ ратъ зъ причины неврожаю мин. року, то мимо того провадивъ и провадить дальше будову старанно и совѣстно, за що заявляємо ему зъ приемностію прилюдно щиру подяку. — Вѡдъ гр.-к. комітету парохіяльного въ Любши 31 жовтня 1890. **Іосифъ Терешкевичь** парохъ и предсѣдатель комітету. **Дамянъ Трѣщь** начальникъ громады и членъ комітету.

„Въ р. 1889 поручивъ комітетъ церковный въ **Мостахъ великихъ** пов. жовкѡвского, п. Павлови Левицкому зъ Добрачина будову мурованої великої зъ пяти копулами церкви. Будову сю провадить п. Павло Левицкій самъ старанно, пильно и совѣстно, такъ що-до штуки майстерской, якъ та- кожь що-до доброти матеріялу. Церковь наша уже высоко пѡднеслась, мимо невыплаченя наступившої и минувшої раты зъ причины неврожаю минувшого року, однакъ п. Павло Левицкій провадить будову и форсуе своими грѡшми, за що ему комітетъ публичну подяку засилає и совѣстно поручає до подѡбныхъ предприемствъ. — Мосты велики 30 жовтня 1890 **Емиль Дѣдицкій** гр. к. парохъ и предсѣ- датель комітету церковного **Гринь Балко** бурмістръ и членъ комітету. **Иванъ Балко** радный и провізоръ церковный.

„До Пана Павла Левицкого, предприемця будовель въ Добрачинѣ. Выдѣлъ повѣтовый стверджуе, що Вы, Пане, выконали будову двохъ бѡльшихъ мурованыхъ мостѡвъ и десять склепленыхъ перепустѡвъ мурованыхъ на дорогахъ повѣтовыхъ зъ фаховымъ знанемъ рѣчи и строгимъ примѣненемъ плянѡвъ и указѡвъ; надто збудували Вы канцелярію мурованѫ для громады Добрачина на цѣлковите вдоволенє. — Зъ Выдѣлу Рады повѣтової въ Сокали д. 24. жовня 1895. Презесъ **Ковнацкій**. — Инж. пов. **Кароль Левицкій**.“

На просьбу Пана Павла Левацкого зъ Добрачина посвѣдчає пѡдписаный, що Панъ Павло Левицкій въ роцѣ 1887 выконувавъ будову мурованого партерового будынку призначеного на складъ пропінаційный въ Белзѣ, а въ рокахъ 1891 и 1892 будову мурованої церкви на бѡльшій розмѣры въ Мостахъ великихъ, строго пѡсля плянѡвъ и приписѡвъ будѡвничыхъ на вдоволенє сторонъ, о чѡмъ мавъ я нагоду при вѡдборѣ и технічнѡмъ справдженю выконаныхъ роботъ пересвѣдчитись. — Жовкѡвь дня 10 жовтня 1895. **Алойсій Фішеръ** ц к. инжінеръ — Высше згадану церковь въ Мостахъ великихъ оглядавъ емъ и можу потвердити повыше оречене Вп. П. Надинжінерь. Львѡвъ 30 жовтня 1895. **Захарієвичь** ц. к. професоръ.

„На просьбу Вашу потверджаю симъ, що Вы яко предприемець будѡвель веди и выконали крѡмъ численныхъ приватныхъ будѡвель такожь парохіянъ будѡвлѣ конкуренційний въ тутешнѡмъ повѣтѣ. До нихъ зачисляють ся годовно: Парохіяльна мурована церковь въ Добрачинѣ, така-жь церковь въ Розджаловѣ, кѡлька мурованыхъ и деревляныхъ приходствъ и богато мурованыхъ шкѡльныхъ будынкѡвъ. Всѣ тѣ будѡвлѣ выконали Вы совѣстно, тревало, докладно пѡсля плянѫ, не переступивши кошторисѡвъ, и тымъ способомъ причинили ся Вы до прикрасы околиць тутешного повѣту. За се заслужили Вы собѣ на загальне признанє Вашихъ способностій и ретельности. — Сокаль дня 18 сѣчня 1889. **Тхоржевскій** ц. к. совѣтникъ намѣстництва и староста. [Печатка сокальского староства.] 419 1—5

На всяке вѡзванє приѣздить заразъ на мѣсце.

Сензацію
выкликує загально нашь неперевысшеный правдивый
ШВАЙЦАРСКІЙ ЧОРНО-СТАЛЕВЫЙ ГОДИННИКЪ
Remont Sav. *(вѡдс акуюча куверта)* *въ знаменито прециз. верькомъ, урегулованымъ на секунду и 3 лѣтн. гарантією. Той годинникъ, премійованый на послѣдній женевскій выставѣ, за-для свого пышного, солідного выконаня зъ позолоченымъ берегомъ, корона и ушко зъ правдивого золота*-Double *вказѡвки нового фасону, выглядав все елегантно и пышно і на знакъ правдивости мае стемпель гарантійный, спеціяльно яко* **годинникъ при страпацахъ** *необхѡдный для панѡвъ, хлѣборобѡвъ, вѡйсковыхъ, урядниковъ и и. кождый, хто мае навыкъ золотый годинникъ, нехай вѡдложить его, а носить нашь чорный* **годинникъ ґаранто ваный.**

Цѣна лишь 9 зр. — оплачено и безъ цла.

Той годинникъ зъ якимъ-небудь **ініціяломъ зъ правдивого золота-Doubie,** *(якъ на рисунку) о зр. 2— бѡльше в. шт. Дамскій годинники, вѡдкрытій зр. 10— До того вѡдповѣдній елег. мужескій або дамскій, ланцюхи зъ золота*-Double *зр. 2—5— за штуку. Высылка за посльпл. Коли що не подобаесь, приймае ся назадъ.* 422 1—2

Etablissement d' horlogerie l' Union, Genf. (Schweiz.)

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 **и опроцентовує ихъ по**
4½% на рѡкъ.

Совганка „Морске Око“
въ сѣмъ роцѣ розширена. Обширный буфетъ, огрѣвальня, осклена веранда, мурована ґрата, всякій выгоды и взорцевый порядокъ — **поручає**
Іосифъ Иваницкій.
Уряджено тѡлько для христіянъ.
421 1—3

ВЪ РОБѠТНИ ТКАЦКѠЙ
Т. БУРЧАКА
въ Пѣстинѣ
выроблюсь на замовленє фартушки о красныхъ народныхъ десеняхъ, портіэры, рушники, обрусы, серветы, хѡдники и ин.
360 1—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождої части 25 кр
Оправдений примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонній и урядженя комнатий, меблѣ зелѣзній, матерацы дротяній зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бѡльшѡмъ вѡборѣ
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 2535

ФАБРИКА
цукрѡвъ десеровыхъ и гербатникѡвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львѡвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
припоручає:
½ кільо знаменитыхъ Цукрѡвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевій 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникѡвъ Варшавскихъ *недорѡбнаної доброты, загально хваленій* 80 кр.
½ кільо Кармелькѡвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь припоручає рѡзній иншій выробы, все свѣжій у великѡмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки картоновій **gratis.**
283 [23—?]

По значно низшѡй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѡвъ всѣлякої величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѠНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 гр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѡй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѡмъ вкборѣ вѡдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІ ОБРАЗЫ въ рѡвнѡй величинѣ вѡдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѠРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѡзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пѡдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 14—?

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручає
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекѡ-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вонъ Львѡвскою Консисторією и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѣ зѡбранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашнего.
Цѣны дуже приступнѣ: въ добрѡй онравѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.
При закупнѣ въ бѡльшѡй скѡлькости 20% рабату.
Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 396 ?

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ премійованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ
и всякѣ ренты державнѣ
Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшѡмъ курсѣ деннѡмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управн. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѡддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѡмъ. 374С. 24—0

Знана вѡдъ многихъ лѣтъ ц. к. управн. рафінерія спиритусу, зносмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшої системы, фабрика руму, лікерѡвъ и оцту
Юлія Миколина Наслѣдникѡвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшої якости краєвѣ спеціяльї якъ: Народѡвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѡвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѡвка и т. н. горѣвки упривілєваній и одиноко правдивѣ если зъ нашої фабрики спровадженій.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничыхъ вѡльного вѡдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровью не шкѡдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтової
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 4·5—?

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѡкъ 1898.
Дѡстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львѡвъ ул. Галицка ч. 12.

Вѡдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькѡвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна ґазетка
СВОБОДА
письмо полїтичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вѡдповѣдае д-ръ **Кость Левицкій**. Редакторъ просвѣтно-господарскої части **Василь Король**, учитель господарства.
Цѣлорѡчна передплата выносать 2 зр., на пѡвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѡвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).
„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно полїтичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній полїтичного змѣсту (н. пр. о сегорбчной сесіи соймовѡй, о выборахъ, вѡдозвы Краєвого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѡмъ законѣ дороговѡмъ, О краєвѡй продажи соли, О краєвѡй акцизѣ вѡдъ напитковъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народной Торговлѣ, о. Неленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѡ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытаня и вѡдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѡльно-полїтичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

Розклад їзди поїздів зелїзничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з нимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. „Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѡдъ зарядомъ Іоакима Гренина

№ 267. Львовъ, Второкъ 25 Падолиста (7 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вольнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ѣх мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

До ситуації.

Загально говорять, що нинѣ остаточно справа выяснить ся и бар. Ґавчь буде знати, чи маѳ скликати раду державну чи нѣ. Бар. Ґавчь повѣдомивъ нѣмецку опозицію, до якои мѣры бѣльшѣсть готова згодити ся на уступки. Чи тѣ пропозиції вдоволять опозицію, се покаже ся по нарадахъ поодинокихъ клюбѣвъ опозиційныхъ.

Не знати, якій напрямъ переможе, чи умѣркованый чи безвзглядно опозиційный. Провінціональна праса нѣмецка напоминаѳ до вытревалости и опору. На случай коли бы всѣ клюбы лѣвицѣ заняли становиско вѣдпорне, то буде выготовленый громадный маніфестъ до выборцѣвъ. Если жь не буде однозгѣдноі ухвалы, то опозиція не выдасть маніфесту, щобы не псувати єдности. На конференціи въ недѣлю, коли то бар. Ґавчь предложивъ лѣвици конкретнѣ пропозиції, сторонництва нѣмецкѣ були такъ репрезентованѣ: сторонництво нѣмецко-поступове черезъ послѣвъ Функого, Перґельта и Ґросса, нѣмецке сторонництво людове черезъ Гофманъ-Веленгофа, Штайнвендера и Кайзера, вѣльне сполученѳ нѣмецке черезъ Мавтнера, вѣрноконституційна бѣльша посѣлѣсть черезъ ґр. Дубского, Бернрайтера и Швеґля, вкѣнци христіяньско соціяльне сторонництво черезъ Люеґера и кн. Ліхтенштайна.

Въ конференціи правицѣ, на котрѣй бар. Ґавчь здавъ справу зъ переговорѣвъ зъ лѣвицею, брали участь: Яворскій, Дѣдушицкій, Енґель, ґр. Пальфі, бар. Діпавлі, Сустершіцъ и ґр. Фалькенгайнъ. Результату сеся конференція не принесла, а бар. Ґавчь мѣгъ вѣднести вражѣнє, що порозумѣнє найбѣльше утрудне квестіями, котрѣ мають бути для правицѣ немовь то point d' honneur, именно справою змѣны президіи и усуненя lex Фалькенгайна. Если бы на найблизшѣмъ засѣданю палаты послѣвъ явили ся выключенѣ послы, то бѣльшѣсть готова выйти зъ салѣ разомъ зъ президією. Натомѣсть въ справѣ розпоряджень языковыхъ могла бы нѣмецка опозиція осягнути модафікацію, бо и молодо-Чехи не занимають пѣдъ тымъ взглядомъ рѣшучои опозиції.

Справа обсады міністерства для Галичины все ще въ завѣшеню. Коло польске мало вѣдкинути пропозицію, щобы вызначило когось зъ-помѣжь своихъ членѣвъ на посаду міністра для Галичины. Кандидатуры були двѣ: ґр. Пінінського и д-ра Пентака. Зъ огляду на ситуацію політичну уважало коло польске вѣдповѣднѣйшимъ, щобы теку обнявъ одинъ зъ высшихъ польскихъ урядниквъ. Такихъ кандидатѣвъ е три: шефъ секційный въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ Рожа, шефъ президіяльнои канцеляріи въ міністерствѣ скарбу Князьолуцкій и радникъ двору Хлендовскій придѣлюваный вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ кождочасному міністрови для Галичины.

Переглядъ політичный.

Вѣсть, що зъ уваги на спокѣй, якій запанувавъ въ Празѣ, можна незадовго сподѣвати ся знесеня вынимкового стану, наполохала — або, лѣпше сказати, обурила Нѣмцѣвъ, а нѣмецкѣ дневники высказують нѣбы-то страхъ, що по знесеню доразовыхъ судѣвъ въ Празѣ готовѣ повторити ся розрухи. Особливо замѣтнѣй суть въ тѣй справѣ слова, котрыми N. fr. Presse даѳ выразъ тымъ поглядамъ нѣмецкимъ. Справедливо — каже — побоюють ся, що такъ скоре знесеня строгихъ розпоряджень, „поки они властиво ще не дали ся учути“, буде мати имовѣрно такій наслѣдокъ, що ческа товпа разомъ зъ своими водиреями и аґітаторами лише набере бѣльшои вѣдваги и розрухи проявлять ся знову. Выдаѳ ся зъ тыхъ слѣвъ, якъ коли бы Нѣмцѣ шкодували собѣ, що ось то: ще и не повѣсили нѣ одного Чеха, и вже хотять зносити доразовѣ суды!

Якъ пишуть зъ Праги, мали власти выкрыти головну кватиру, вѣдки правлено розрухами; находилась она въ одномъ домѣ при майданѣ св. Вячеслава. Власти заховують въ тѣй справѣ тайну; але мимо того вѣдомо, що мало показати ся, що богато особъ на дуже поважныхъ становискахъ брало участь въ уладженю розрухѣвъ. Покаже ся, кѣлько въ тѣй вѣсти правды.

Въ недѣлю вѣдбуло ся въ Колинѣ народне ческе вѣче, на котрѣмъ промовлявъ посолъ до рады державнои Форштъ. Вѣче приняло таку резолюцію: Згромадженѣ высказують вдоволене зъ тои причины, що черезъ уступленѳ ґр. Баденього ческѣ послы можуть знову супроти вѣденьского правительства вести політику вѣльнои руки; зборы жадають такожь, щобы ческѣ послы, навченѣ сумными досвѣдами за часѣвъ ґр. Баденього, руководили ся лише своєю давною державно-правною програмою и на дальше не попирали вѣденьского централістичного парляменту. Дальше высказують зѣбранѣ переконанє, уважаючи се за переконанє бѣльшои части ческого народу, що ческѣ послы повиннѣ занятн супротивъ міністерства бар. Ґавча опозиційне становиско, не входячи зъ нимъ въ нѣякѣ умовы, не вести нѣякихъ переговорѣвъ, а то зъ тои причины, бо першимъ дѣломъ нового міністерства було заведенѳ доразовыхъ судѣвъ въ Празѣ. Тымъ давъ новый кабінетъ доказъ своєи неприхильности до Чехѣвъ. Ческѣ члены делеґації повиннѣ ту справу порушити на засѣданяхъ делеґації, а въ радѣ державнѣй голосувати противъ австрійско-угорскои угоды. Зборы домагають ся якъ найскорѣйшого знесеня доразовыхъ судѣвъ въ Празѣ, бо заведеня тыхъ судѣвъ годѣ зрозумѣти, коли правительство не зробило нѣчого для охороны ческихъ меншостей, гнобленыхъ черезъ довгѣ лѣта. Теперѣшный рухъ середъ ческого народу витають зборы, добачуючи въ нѣмъ доказъ сильного и бажаного зросту народного духа; нехай ческій нарѣдъ не дасть пригасати тому духови, але, руководячись нимъ, нехай утворить сильну народно економічну орґанізацію. Вкѣнци высказують зборы бажанѣ, щобы въ цѣли переведеня сильнои, непохитнои політики чимъ скорѣйше скликано загальне ческе вѣче.

——

Въ недѣлю зайшли въ Букарештѣ грѣзнѣ розрухи, звернѣ противъ жидѣвъ. Кѣлька тысячѣвъ народу пѣдъ проводомъ студентѣвъ кинуло ся на найбогатшу часть мѣста и знищено та розграблено богато склепѣвъ жидѣвскихъ, при чѣмъ выбивано дорогѣ шибы, зеркала и т. п. Причиною розрухѣвъ були зборы, якѣ передъ тыжднемъ хотѣло уладити товариство жидѣвъ-резервістѣвъ. Міністеръ вѣйны зложивъ въ парляментѣ внесенѳ, щобы жиды на будуче були вылученѣ вѣдъ войсковои службы, а за те щобы платили окремый войсковый податокъ. Противъ того внесеня хотѣли жиды-резервісты вѣдкликати ся до справедливости румуньского народу. Але зборы того товариства розвязано черезъ бучу, яку выправили румуньскѣ студенты, що зѣбрались на ґалеріи, при тѣмъ студентѣвъ потурбовѣно въ бѣйцѣ, котру самѣ выкликали. За те пѣмстили ся студенты на жидахъ въ недѣлю. Аґітація въ тѣй цѣли вела ся наперед и то досыть явно, а навѣть заповѣдано на недѣлю демонстраціи. При тѣмъ всѣмъ поліція не робила нѣчого та ще въ недѣлю рано упоминала жидѣвъ, щобы тихо сидѣли, бо не мають чого бояти ся. Ажь коли товпа почала розбивати склены, стямила ся поліція; показавъ ся навѣть слабый вѣддѣлъ кѣнноі жандармеріи и розбигнавъ товпу, котра розсыпала ся по бѣчныхъ улицяхъ, де дальше вела спокѣйно своє дѣло. Того самого дня склалась такожь и въ Галачи буча противъ жидѣвъ.

Нагляче Memento въ справѣ фасіи духовенства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(*Дальше.*)

Але що есть дуже труднымъ, по части неможливымъ або и непотрѣбнымъ для власти духовнои, тое есть дуже потрѣбнымъ, бо конечнымъ а може бути на певно и лекшимъ та можливымъ для кождого интересованого душпастиря, т. е. для такого, котрый обовязаный платити податокъ особисто-доходовый. Я кажу: Есть потрѣбнымъ, бо такій душпастирь мусить вносити за себе фасію; есть можливымъ, бо фасія тая буде обнимати предметъ душпастиреви знаный; есть лекшимъ, бо интересованый душпастирь маѳ богато менче предметѣвъ фасіонувати, нѣжь бы то мала пояснювати и обговорювати власть духовна. Отже нема лѣпшого средства и лѣпшои рады въ сѣй справѣ для нашого духовеньства, якъ лишь тая, абы кождый душпастирь самъ дотычный законъ студіювавъ. Абы тую роботу, котра не есть легка, по можности улекшити, подаю тутъ жерела, зъ котрыхъ я сей законъ студіювавъ, и выслѣды, до якихъ я при тѣмъ дѣйшовъ. И такъ:

1) Законъ самъ студіювавъ я зъ книжки выданои выдавництвомъ Манца [„Das Gesetz vom 25. Oktober 1896. R. G. Bl. Nr. 220. Wien 1896. Manz'sche k. u k. Hof-Verlags- und Univ.-Buchhandlung. Wien, I. Kohlmarkt 20.], котра коштуѳ 2 зр. и есть тому лѣпша вѣдъ иншихъ выдань, бо маѳ обясненя зъ мотивованя правительственного и зъ справозданя комісійного. Однакъ теперь може вже й за пѣзно читати тотѣ обясненя, тому лѣпше купити самъ законъ, а буде дешевшій. Самъ законъ треба зачинати читати вѣдъ §-у 153., бо попереднѣ параґрафы вѣдносять ся до иншихъ податквъ [якъ заробковый; товариствъ, що складають рахунки; и т. п.]. Окрѣмъ тексту закона *конче* треба студіювати розпоряджене выконавче, яке выдало правительство для своихъ орґанѣвъ. И тую книжку можна дѣстати у Манца, а называвсь она Vollzugsvorschrift zum Gesetze vom 25. October 1896. R. G. Bl. Nr. 220. betreffend die directen Personal-Steuern. IV. Hauptstück, betreffend die Personaleinkommensteuer [и т. д.] *III. Heft.* Треба жадати выразно се, котре коштуѳ 80 кр., бо если не скаже ся того выразно, то пришлють иншѣ зошиты, котрѣ трактують о иншихъ податкахъ. Если нема сего дѣла въ нашихъ книгарняхъ, то можна удатись просто до книгарнѣ Манца у Вѣдни [I. Kohlmarkt 20]. Сесе Vollzugsvorschrift конче треба знати всѣмъ тымъ, що хотять добре и безпечно гостити зъ симъ новымъ закономъ и зъ новымъ податкомъ особисто-доходовымъ, и тому, абы добре гостити, не треба нѣ на хвилю забувати, що тото розпоряджене выдане найвысшою властію скарбовою и що треба конечно числити ся зъ поглядами, якѣ высказанѣ въ розпорядженю, бо то урядовѣ погляды правительства и оно вѣдъ тыхъ поглядѣвъ *вѣдай* не вѣдступить. Се розпоряджене въ сполученю зъ самымъ закономъ обговорюѳ справу такъ всесторонно и основно, що выключаѳ всѣ иншѣ жерела и средства науковѣ, тому я гадаю, що шкода навѣть часу, котрый и такъ вже дуже короткій, займати ся нашими якими жерелами.

2) Изъ згаданыхъ жерелъ довѣдавъ ся я, що обовязанымъ до податку особисто-доходового есть кождый горожанинъ, котрый посѣдаѳ доходы бѣльшѣ якъ 600 зр. рѣчно, або если вѣнъ есть урядникомъ державнымъ, котрый впередъ бувъ вѣльный вѣдъ податку доходового 630 зр. рѣчно.

3) Яко дохѣдъ и розхѣдъ уважаѳ ся лише такій побѣръ и выдатокъ, котрѣ дѣйстно мали мѣсце. Изъ сеи причины не поможе тутъ нѣчого покликуватись на фасіи адъюстованѣ або иншѣ подѣбнѣ документы, бо вѣдома рѣчь, що они не розтягають ся на всѣ *дѣйстнѣ* доходы и розходы душпастиря. Дуже ясно каже то вже самъ законъ, а ще яснѣйше розпоряджене выконавче о рѣзныхъ жерелахъ доходѣвъ та розходѣвъ и нормуѳ услѣвя, пѣдъ якими тѣ доходы и розходы фасіонувати ся мають.

4) Не треба спускати ся на тое, що самъ законъ нѣбы выразно каже, що въ справѣ высоты побѣрѣвъ службовыхъ духовеньства [Dienstbezüge] и правъ епітрахиля [iura stolae] мають орѣкати лише власти політична та духовна и фасія адъюстована, бо розпоряджене выконавче обявляѳ зовсѣмъ иншѣ погляды. На пѣдставѣ §-у 159, котрый нормуѳ выразно, що „надзвычайнѣ [ausserordentliche] даровизны не уважають ся яко доходы пѣдлягаючѣ оподаткованю“, заключаѳ власть скарбова, що звычайнѣ даровизны [sich regelmässig wiederholen-de Schenkungen] мають уважатись яко доходы пѣдлягаючѣ оподатковану, и до сеи категоріи доходѣвъ рахують ся всѣ тотѣ доходы душпастирѣвъ, котрѣ не обнятѣ фасіею адъюстованою и на котрѣ нема екзекуціи. Не поможе тутъ нѣчо покликуватись на те, що то iura stolae, бо знаю зъ ґазеты „Correspondenz-Blatt für den kath. Clerus“, що правительство уважаѳ за iura stolae лишь такѣ доходы, котрѣ нормованѣ патентомъ епітрахильнымъ и на котрѣ правительство позваляѳ екзекуцію. Такожь не богато поможе розрѣзняти iura stolae вѣдъ Dienstbezüge, бо и пѣдъ тоту послѣдну назву можна пѣдтягнути такѣ поборы, котрѣ не е нормованѣ патентомъ епітрахильнымъ, а заразомъ и не можуть уважатись яко даровизны священикамъ н. пр. належитости канцелярійнѣ. На пѣдставѣ сего погляду буде ся мусѣло всѣ такѣ дѣйстнѣ доходы фасіонувати, бо правительство буде ихъ за такѣ уважати, а если хто ихъ не выявить, то оно само средствами ему на пѣдставѣ закона прислугуючими выслѣдить, а податника укараѳ карою грошевою рѣвнаючою ся 3—9-кратнѣй тѣй сумѣ, о яку скарбъ державный черезъ затаєне доходу мѣгъ бути оскорбленымъ.

Если-жь отже маємо всѣ такѣ доходы, якѣ сполученѣ зъ становискомъ душпастиря, выявляти до оподаткованя, то не забуваймо порахувати и тотѣ тягары постѣйнѣ [dauernde Lasten], котрѣ зъ тымъ становискомъ нерозлучно сполученѣ, якъ н. пр. кошты вѣдпустѣвъ або місій, кошты візитацій деканальныхъ або епископскихъ, кошты соборчикѣвъ, кошты рекомандація письмъ урядовыхъ, кошты пѣсланця урядового на почту, кошты тотѣ, якѣ на удержанє сотрудникѣвъ поносить ся, деканатикъ и т. п., и въ сѣй справѣ належало бы удати ся въ компетентный способъ до власти духовнои взглядно и до політичнои, щобы споводували що потрѣбно, абы оцѣнковѣ комісіи сесѣ выдатки рахували, бо если душпастирство уважаѳ ся за пѣдприемство пѣдлягаюче оподатковану, то есть зовсѣмъ слушно, абы увзгляднятн и тотѣ кошты, якими тото пѣдприемство удержуѳ ся въ руху [Betriebskosten]. Не треба уводити ся надѣю, що зъ сихъ проектѣвъ податковыхъ нѣчого не выйде, нѣбы зъ сеи причины, що вже неразъ власти казали фасіонувати ся до податку доходового, а вѣдтакъ все залишувано; залишувано тому, бо то розпочинали пѣдвладнѣ орґаны на власну руку, а высша власть, коли о тѣмъ довѣдала ся, все забороняла, бо не було на те нѣякои уставы] и нѣякои пѣдставы; теперь же такъ легко не пѣйде, бо устава е, а и погляды на тую уставу заявило правительство само, значить найвысша державна власть, зовсѣмъ недвозначно, и нема найменшои пѣдставы надѣяти ся, що тотѣ погляды змѣнить або не схоче ихъ выконати. Также не треба забувати и на те, що о податку сѣмъ орѣкають двѣ власти: одна правительственна а друга автономічна, выбрана черезъ и зъ помежи самыхъ податниквъ, комісія оцѣнкова, котрои члены самѣ той податокъ платять и котрымъ на тѣмъ залежати буде, абы бѣльше число горожанъ до того податку притягнути, бо вѣдъ бѣльшого числа податниквъ буде зависѣти и бѣльше зниженѳ иншихъ податквъ, котрѣ такожь тотѣ члены комісіи платять, отже если-бъ и мала сповнити ся надѣя нашихъ оптимістѣвъ, що правительство не буде тотѣ звычайнѣ даровизны удѣлованѣ душпастирямъ уважати за ихъ доходы, то ще не знати, чи пристануть на те комісіи оцѣнковѣ, котрѣ въ сѣй справѣ будуть мати дуже важке слово, а и зъ сеи причины не належить дуже спускатись на то мниме облегченѳ, якого оптимісты вѣдъ власти духовнои въ порозумѣню зъ політичною надѣють ся.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Львѣвскій синодъ діецезальный** розпочавъ ся нинѣ рано вѣдправленямъ службы Божои въ архікатедральнѣй церкви св. Юрія. На синодъ прибуло поважне число священь-

Мастъ кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты принъ рученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхом въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снôѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 60—?

ства якъ зъ провінціи такъ и зô Львова (крилошане, деканы, вôдпоручники деканатôвъ и професоры-богословы). По службѣ Божôй о 10-тôй год. зôйшли ся всѣ въ палатѣ архіерейскôй въ каплици. Є. Ем. кардиналъ вôдправивъ короткій молебенъ, а по тôмъ отворивъ синодъ промовою. Въ своѣй бесѣдѣ высказавъ подяку Богу, що дозволивъ ему розпочате на синодѣ провінціальнôмъ дѣло довести теперь до успѣшного кôнця. Дѣло се — говоривъ дальше Є. Ем. — буде велике и поважне для славы Бога, для добра нашои церкви и клира та для добра не лишь морального але и дочасного цѣлого народу рускаго. Не оправдало ся недовѣра деякихъ „приятелѣвъ“ нашихъ, котрѝ въ нашôй уніи и въ синодѣ видѣли лишь зближене до латинізаціи, бо противно, синодъ вôдновивъ пôдъ многимъ взглядом блескъ нашои церкви, привертаючи многѝ красниѝ а занедбанѝ нашѝ обряды. Вкôнци тѣшу ся, що въ память сего синоду можу ввести такожь интернатъ для образованя рускихъ дѣвчатъ. — По сѣй промовѣ и по формальностяхъ розпочало ся читане декретôвъ, ухваленыхъ на синодѣ провінціальнôмъ и затвердженыхъ римскимъ престоломъ. По тôмъ выбрано комісію конкурсову зъ 8 членôвъ и судъ инстанційный, въ складъ котрого вôйшли оо.: крил. Бѣлецкій, д-ръ Іос. Мѣльницкій, д-ръ Іос. Комарницкій и о. Ис. Дольницкій. Перше засѣдане закôнчило ся о год. $11^1/_2$, а дальшѝ засѣданя будуть вôдбувати ся нинѣ по полудни и черезъ завтрѣшный день а закôнчать ся въ четверъ.

— **Андрея** устроюють въ суботу [11-ого н ст. грудня] товариства „Клюбъ Русинокъ“ и „Академічна Громада“ на дохôдъ *фонду на памятникъ Шевченка.* Оба товариства доложать усякихъ старань, абы забава въ той день выйшла якъ найкрасше, вôдповѣдно давнôй традиціи. Зъ богатои програмы згадаємо лише про фантову льотерію, выступъ новои капелѣ товариства „Бояна“, спѣвы, монольоґи, ворожку и т. и. Навѣть самъ нечистый [Духъ св. при насъ!] замовленый на сей вечѣръ зъ самого пекла и буде продавати за танѝ грошѣ рôзнѝ лѣки, якъ „люби мене“, „забудь мене“ и т. и. Вступъ вôдъ особы 50 кр., за що зже кождый гôсть дôстае й льосъ фантовои льотерии. Початокъ о годинѣ $7^1/_2$ вечеромъ. — *Вôдъ Комітету.*

— **Здоровє Є. Ем. кардинала** — якъ могли наочно пересвѣдчити ся участники нинѣшного синода — находить ся въ досыть добрôмъ станѣ. Выглядъ кардинала по перебутôй тяжкôй недузѣ дуже користный, можна замѣтити рѣзвôсть и значный засôбъ силъ. Є. Ем. кардиналъ по вôдправѣ молебна и промовѣ, выголошенôй досыть сильнымъ голосомъ, розмавлявъ довшій часъ зъ поодинокими участниками, при чôмъ не зраджувавъ найменшои утомы. Рôвножь и настрôй духа у Є. Еміненціи добрый, чого доказомъ було вôдфотоґрафоване по засѣданю всѣхъ присутныхъ.

— **Будова „Народного Дому въ Коломыи“.** Дня 15 падолиста с. р. вôдбуло ся засѣдане управляючого совѣта „Народного Дому въ Коломыи“ и на нѣмъ — якъ доносить тамошна „Р. Рада“ — ураджено: Будова Дому має вже розпочати ся заразъ зъ весною 1898 р., длятого до мѣсяця марта треба закупити весь матеріялъ и зложити на пляцъ будовы, абы все було пôдъ рукою и не наставала перерва въ роботѣ. Пôсля обчисленя будôвничого будова Дому буде коштувати около 23.000 зр. безъ внѣшнои и внутрѣшнои выправы. Совѣтъ на згаданôмъ засѣданю ухваливъ закупити 700 тысячъ цеголъ, 11 тысячъ кільоґрамôвъ зелѣзныхъ траверсъ [балькôвъ до склепленя партеру], 1336 метрôвъ деревяныхъ балькôвъ и матеріялу на цѣлый дахъ. Хто зъ Русинôвъ мôгъ бы доставити деревяный матеріялъ, най завчасу зголосить ся до совѣта, щобы потому не було нарѣканя, що за рускѝ грошѣ купує ся у чужихъ...

— **Зъ Лѣська** доносять до Kurjera lw.: Супруги Іосифъ Бѣлякъ, бурмістръ лѣськôй и его жена Марія зъ Сташевскихъ декларацією зъ 18-ого вересня с. р. лѣтували зъ нагоды 50-лѣтного ювілею цѣсаря Франць-Іосифа І-ого 3000 зр. на стіпендіи для греко-кат. хлопцѣвъ сынôвъ мѣщанъ лѣськихъ, ученикôвъ шкôлъ середныхъ; дальше 3000 зр. на основане дому притулку для пôдупавшихъ мѣщанъ лѣськихъ обохъ кат. обрядôвъ; вкôнци 4000 зр. на двѣ стіпендіи для дочокъ мѣщанъ лѣськихъ обохъ кат. обрядôвъ, ученацъ шкôлъ выдѣловыхъ, женьскои ґімназіи або учительскои семинаріи. Выдѣлъ христіяньскихъ членôвъ рады громадскои ухваливъ причинити ся цѣлымъ движимымъ майномъ, що остав пôдъ зарядомъ громады а становить власнôсть христіяньского фонду шпитального, до побôльшеня фонду Бѣлякôвъ на дôмъ притулку, а рада громадска постановила въ доказъ вдячности закупити и помѣстити въ сали засѣдань рады портреты обохъ фундаторôвъ.

— **ОО. Ант. Бончевскій** зъ Варяжа и **Николай Пôдгорецкій** зъ Перемышля, выѣздячи нинѣ до Сполученыхъ державъ пôвнôчнои Америки на душпастирскѝ тамъ посады, прашають черезъ „Дѣло“ всѣхъ Р. Т. знакомыхъ и прихильныхъ громадянъ, такъ мѣсцевыхъ якъ и замѣсценыхъ, котрыхъ не мали можности попращати лично.

— **Въ Краковѣ** вôдбувъ ся въ суботу процесъ о побитє соціялістами редактора антісемітского дневника Еренберґа середъ дня въ ринку краківскôмъ. По переведенôй розправѣ трибуналъ засудивъ двохъ напастникôвъ: публичного послугача Бабрая на три мѣсяцѣ а роббтника Козярчика на два мѣсяцѣ арешту.

— **Про руско-народный театръ** пишуть намъ зъ Бережанъ:

Въ рядѣ найлучшихъ выставъ нашого театру въ Бережанахъ належить поставити представленє зъ д. 30 листопада на дохôдъ панѣ Лопатиньскои. Вже само имя бенефіціянтки стягнуло численну авдіторію, и то зъ усякихъ кругôвъ. За те панѣ Лопатиньска постаралась о дуже гарну програму, забираючи бôльшу часть працѣ на себе. Она вôдспѣвала зъ „Фавста“ партію при скарбѣ, „Рôдный край“ зъ „Мініонъ“ и дуетъ зъ „Травіяты“ у вôдповѣдныхъ уборахъ та середъ повнои сценічнои обстановы. Вôдтакъ вôдограно штуку „Перше повмирали, потôмъ ся побрали“ зъ такимъ житемъ, що навѣть тѝ, що не розумѣли нашои мовы, зъ велякимъ занятемъ дивились и слухали. [Мимоходомъ скажу, що бесѣду въ тôй штуцѣ конечно треба выправити.] Вечѣръ розпочало „Завѣщане“ Вербицкого, на мѣшаный хоръ зъ баритоновыми солями, що ихъ прекрасно вôдспѣвавъ п. Рубчакъ. Вôнъ поручь панѣ Лопатинь кои найлучша сила вокальна нашого театру, а кромѣ того у него и рухи гарнѝ и выглядъ добрый. Публика позитала сердечно его поворотъ зъ вôйска на сцену и оплескувала его щедро. Паню Лопатиньску, кромѣ неумовкаючого брава, нагороджено великимъ „снопомъ“ изъ живыхъ роскôшныхъ цвѣтôвъ. Але-жь и було за що! Того вечера спѣвала вона якъ правдива артистка. У неи завсѣгды бувъ гарный, чистый и звучный голосъ, та теперь вона розширила скалю и вырôвнала тоны. Особливо жь у высокихъ тонахъ той поступъ дуже видно. Въ дуетѣ зъ „Травіяты“ кôнцевый высокій тонъ [мабуть h] вона поставила такъ легко и такъ чисто та розпровадила его такъ вправно, що всѣ були очарованѝ. Панѣ Лопатиньска безперечно переходить мѣру оперетковои спѣвачки.

— **Хто найскорше вôддає ся?** Mecklenburgische Zeitung обчислила на пôставѣ статистики супружествъ по бôльшихъ мѣстахъ, що женщины, котрѝ въ молодыхъ лѣтахъ мають якѝ-небудь занятя, дуже скоро выходять за-мужъ. Найбôльше выглядôвъ на супружество мають акторки, спѣвачки и танечницѣ. По нихъ вступають найскорше въ сганъ супружя кухарки и няньки. За ними йдуть писательки, котрѝ звычайно вôддають ся за літератôвъ и редакторôвъ. Стеноґрафістки и тѝ, що працюють коло машинъ, мають велику нагоду познакомити ся зъ мужчинами и одного зъ нихъ зъєднати собѣ на все. Робôтницѣ по фабрикахъ такожь рѣдко остають незамужными. Касіярки по торговляхъ и иншихъ заводахъ роблять часто дуже добрѝ партіи; и кравчихи мають незлѝ выгляды на за-мужъ. Вже рѣдше находять собѣ чоловѣка учительки, що занятѝ по школахъ, а найгôрше пôдъ тымъ взглядомъ мають ся ґувернантки, котрѝ майже зовсѣмъ не бувають въ товариствѣ молодыхъ людей и длятого рѣдше находять собѣ мѣжь ними женихôвъ.

Посмертнѝ — ǂ — оповѣстки.

О. Титъ Бурачиньскій, парохъ въ Олѣевôй королѣвскôй деканата городеньского епархіи станиславôвскои, упокоивъ ся дня 2 н. ст. грудня въ 69 роцѣ житя а въ 44-ôмъ священьства В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 7 грудня. Вчера зложило правительство въ соймѣ законъ о самостôйнôмъ поладнаню вôдносинъ до Австріи зъ задержанемъ поки-що дотеперѣшнои угоды на оденъ рôкъ. Речинець до окончнои вôдновы угоды покладено на д. 1 мая 1898. Сегодня начинає ся дебата надъ тымъ закономъ. Сторонництва независимыхъ ладять ся до обструкціи.

Прага 7 грудня. Въ мѣстѣ спокôй; школы поотвирано на ново; суды доразовѝ имовѣрно сими днями будуть знесенѝ. По краю неспокоѣ тревають ще дальше.

Римъ 7 грудня. Міністерство Рудінього подало ся до дымісіи. Король припоручивъ утворене нового кабінету таки знову Рудіньому.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. С. Го. въ Ве. До кôнца року. — *Вп. К. Де. въ Яс.* Одержали. — *Вп. И. Му. въ Сѣ* Годять ся. — *Вп. М. Пр. въ Ба.* Доручено 4-ого падолиста куда слѣдувало. — *Вп. И. Гл. въ Ка.* Ще 50 кр. — *Вп. С. Бо. въ Хл.* До кôнца року. — *Вп. Я. Ян. въ Щи.* Годять ся — *Вп. М. Ри. въ Ко.* 50 кр. вписано пôсля Вашого бажаня на 1898. — *Вп. М. Ко. въ Ва.* За сей рôкъ все. — *Вп. М. Ху. въ Кр.* Одержано. — *Вп. Г. Се. въ Ро.* До кôнца року.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважає потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора вырôвнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѝ великѝ и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

КОНКУРСЪ.

Головный Выдѣлъ Т варистваа „Просвѣта“ розписувъ отсимъ конкурсъ на слѣдуючѝ працѣ популярнѝ:

1. Про розумну управу рôлѣ.
2. Про живленє худобы взагалѣ.
3. Про ставнѝ навозы.
4. Про рыболовлю и новый законъ ловецкій.
5. Популярный твôръ драматичный, примѣненый до сучасныхъ вôдносинъ рускаго народу.
6. Повѣстка для народу.

Працѣ належить присылати до Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10], найдальше *до кôнця мѣсяця марта 1898 р.* Принятѝ працѣ переходять на власнôсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою Гонорарія авторскаго по 15 зр. до 25 зр. вôдъ аркуша друку; натомѣсть непринятѝ працѣ будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта, у Львовѣ дня 30 н. ст. падолиста 1897 р. 1—3

Юл. Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

Надѳслане.

АДВОКАТЪ
Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ
вôдкрывъ канцелярію адвокатску
въ ТЕРНОПОЛИ
ул. св.-Іоаньска побôчь шпиталя вôйскового.
418 2—6

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашь, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручає свôй*
ґуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзôвникъ 368 16—36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвіжеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа галицка ч. 1

Незвычайно
дешево и елеґантно выконує стампілѣ, гербы, моноґрамы, емблемы, печатковѝ марки, таблицѣ литѝ и ґравіованѝ, печатки до лаку и всякѝ роботы, входячѝ въ обсягъ ритовництва, печаткарства и цизелерства
Артистичне заведенє
А. Зігмана
Львôвъ, Сикстуска 14.
407 4—4

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонныѝ и уряджена комнатныѝ, меблѣ зелѣзнѝ, матерацы дротяныѝ зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бôльшôмъ вôдборѣ
поручає ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна въ Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 396

Глядаю домового учителя до ученика зъ VI. клясы ґімназіяльнои на цѣлый рôкъ заразъ. — Рефлектуючѝ схотять зголосити ся на адресу: *І. СОХАЦКІЙ*, парохъ въ Ланахъ почта Бôбрка.
320 3—3

Совганка „Морске Око“
въ сѣмъ роцѣ розширена. Обширный буфетъ, огрѣвальня, осклена веранда, мурована ґрата, всякѝ выгоды и взôрцевый порядокъ — поручає
Іосифъ Иваницкій.
Уряджено тôлько для христіянъ.
421 2—3

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 ор.
Дôстати можна въ товарѣ свѣ „Просвѣта.“

Вже выйшли зъ друку
ЗНАМЕНИТѢ ПРИПИСЫ ПЕЧЕНЯ
СВЯТОЧНЫХЪ ТѢСТЪ
въ языцѣ рускôмъ
и обвѝмають:
Найрозличнѣйшій КОЛАЧѢ парены и непарены. РУСКѝ БУЛКИ. ПЛЯЦКИ. МАЗУРКИ. ТОРТЫ, якъ помадковый, горѣховый, прованцкій, марципановый, зъ цитриновою консервою и т. п.
ЗНАМЕНИТѢ РУСКѝ РОҐАЛЬ. Науку печеня дуже доброго хлѣба. Медôвники. Медôвничкы. Сухарки и т. п.
Десеровѝ тѣсточка. Бішкокты. Анижевѝ тѣста. Обарѣнки. Бублики и т. п. Пампушки запарены. Хрустъ. Вафлѣ и т. п. 413 2—?
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылає franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спôлки
Львôвъ, Готель Жоржа.

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1
поручає зъ власного складу
Євангелионы новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.
Такожь поручає въ переплетѣ всякѝ церковнѝ книги, Литурґиконы, Єврейскѝ Молитвословы бôльшѝ и меншѝ. Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнѝ книги въ переплетѣ. Принимає всякѝ переплетничѝ роботы, именно же старѝ Євангеліоны и Литурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литурґиконôвъ вшиває ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 9—12

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що друкуємо своимъ накладомъ и найдальше до 20 н. ст. грудня 1897 выпустимо въ розпродажъ новый збôрникъ поезій д-ра Ивана Франка п. н.

„Môй Измарагдъ“.

Поезіи майже всѣ новѝ, ще недрукованѝ, выйдуть въ формѣ „Зôвялого листя“ въ обемѣ около шести друкованыхъ аркушевъ и будуть коштувати въ гарнôй оправѣ, зъ вызолочуваними, 1 зр. Чистый дохôдъ призначеный на запомоговый фонд „Академичнои Громады“. Думаємо, що такъ добра слава поетична д ра Ивана Франка, якъ и благородна цѣль, на яку призначеный чистый дохôдъ, будуть причиною, що кождый интеліґентный Русинъ замовить собѣ у насъ нову книжку. При замовленяхъ на провінцію просимо додучувати оплату на порто. Адресувати просимо: Товариство „Академічна Громада“, Львôвъ, Рынокъ, ч. 10. — За выдѣлъ товариства: *Володимиръ Гнатюкъ* голова, *Степанъ Шараневичъ* скарбникъ запомогово фонду. 2—3

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. „Папѣръ въ фабр. Чарлянськои. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоаникия Грекова

Ч. 268. Львовъ, Середа 26 Падолиста (8 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменнтшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рóкъ . . 18 зр.	на цѣлый рóкъ . . 24 зр.
на пóвъ року . . 9 зр.	на пóвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рóкъ . . 16 зр.	на пóвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вóльнй вóдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одного стрóчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсолане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй доношеня приватй числить ся по 15 кр. вóдъ стишка.

У Львовѣ дня 8 н. ст. грудня.

Ледви тыждень минувъ, якъ по улицяхъ Вѣдня поліція успокоювала людей словами: „Der Mikado vom Judenplatz ist nicht mehr da!“ — и вже нѣхто не згадувє про сего славного мужа державного, що принявъ ся спасти Австрію с óвою зелѣзною рукою, а тымчасомъ запровадивъ ей въ таке багно, зъ котрого ледви чи удасть ся ѣй цѣло выдобути ся. Бо теперь справы такъ стоять, що розходить ся о квестіи правно-державнй: о становиско Австріи супротивъ Угорщины, о дуалізмъ державный. Доки ще розходило ся о переторги зó сторонництвами, то ґр. Баденьому ишло все досыть гладко, але коли прийшла на порядокъ денный справа угоды австрійско-угорскои, тогдѣ показало ся, що ґр. Бадені до сеи задачѣ не дорóсъ, що бракло ему концепту. Ґр. Бадені лишивъ ся завсѣгды лишь „галицкимъ“ політикомъ.

Направляти похибки попередника — рѣчь досыть трудна и длятого бар. Ґавчь, зачинаючи свою чинностъ вóдъ такои невдячнои працѣ, стрѣчає майже на непоборимй пере поны. Справы за далеко зайшли, щобы можна було ихъ назадъ цофнути: status quo ante, котрый бы мавъ стати запорукою успѣшности дальшои акціи, не дасть ся завести безъ опору тыхъ, котрй користують ся правами яко beati possidentes. Безъ обопóльного порозумѣня не можна теперь брати ся до працѣ. Ґр. Бадені злегковаживъ собѣ се порозумѣне и длятого опинивъ ся передъ національною ворожнечою, доведеною до крайности.

Уступленє ґр. Баденього стримало Австрію въ послѣднóй хвили вóдъ упадку въ пропасть, у котру, здавало ся, летѣла стрóмголовъ. По введеню поліціи до салѣ засѣдань парляменту не лишало ся нѣчо иншого, якъ усунути насилу цѣлу опозицію вóдъ нарадъ и звести парляментарызмъ до абсурду. Вправдѣ и опозиція своєю тактикою обструкційною доходила остаточно до того самого абсурду, але рѣчь сама рóзнила ся засадничо. Бóльшóсть нищила парляментаризмъ зъ всею свѣдомостію, надаючи своему поступованю форму легальну и ухвалюючи вóдповѣднй законы; коли противно опозиція уживала обструкціи за хвилеву тактику воєнну. Ґр. Бадені посередно чи безпосередно згодивъ ся на таке вкорочене правъ парляменту, але вже по першóй пробѣ побачивъ, що опинивъ ся на хибнóй дорозѣ, бо корона не згодила ся на таке нарушене конституціи Супротивъ того и всѣ дальшй пляны, котрй укладали ся въ далекóй перспективѣ, якъ розширене автономіи краєвъ безъ рóвночасного запорученя правъ меншостей національныхъ, — стратили выгляды на успѣшне переведене, а ихъ покровитель мусѣвъ уступити, бо тымъ самымъ переставъ бути актуальнымъ.

Въ особѣ ґр. Баденього бачила автономістично-федералістична бóльшóсть запоруку здѣйсненя своєи програмы. Скоро ино упавъ ґр. Бадені, пóвъурядова праса облила автономістичну бóльшóсть немовь зимною водою, вказуючи, що теперѣшна пора якъ найменше вóдповѣдна всякимъ федералістичнымъ и автономістичнымъ плянамъ. Теперь станули на першóмъ плянѣ вóдносины правно-державнй до Угорщины, супротивъ котрыхъ всѣ иншй справы цѣлкомъ никнуть. Значило се, що програма, на якóй злучила ся бóльшóсть до акціи, не має на разѣ стóйности и бар. Ґавчь не буде ей увзглядняти. Було се ударомъ для Чехóвъ и Полякóвъ. Однѣ и другй задемонстрували. Ческй демонстрациі въ Празѣ выродили ся въ уличнй ексцесы, на котрй треба було вóдповѣсти ажь заведенємъ доразового суду.

Польскй демонстрациі були бóльше платонічнои натуры. Молодѣжь краковска устроила овациі зъ промовами ґр. Баденьому, въ часѣ котрыхъ пóдносила оклики „Pereat Gautsch!“ Ґр. Бадені дякувавъ молодежи, котра назвала его мужемъ державнымъ, що „высоко двигнувъ прапоръ народный и гуманітарный“. Хто спонукавъ польску молодѣжь до того рода овацій, сей взявъ на себе велику моральну одвѣчальнóсть. Для особистыхъ забаганокъ втягнено молодѣжь до такои демонстрациі, котра кождого мусить перенати вóдразою. Намъ жаль тои молодежи, котра въ шовіністичнóмъ унесеню вóддає честь мужеви, котрый готовъ бувъ кождои хвилѣ потоптати найдорожшй права горожаньскй для осягненя якои неморальнои цѣли або для догодженя особистóй амбіціи. Если на такихъ взóрцяхъ молодѣжь буде образувати свóй характеръ, то яка суспóльнóсть выросте зъ неи? Соромъ такóй молодежи и всѣмъ тымъ, що хотять уличными демонстрациями двигнути до житя чоловѣка політично умершого...

Нема компромісу...

Акція компромісова бар. Ґавча розбила ся. Нѣмецка опозиція заявила, що не може згодити ся на пропозиціи правительства, бо не є они того рода, щобы нѣмецкй сторонництва могли змѣнити своє дотеперѣшне становиско.

Проводирѣ нѣмецкихъ сторонництвъ, принявши до вѣдомости пропозиціи бар. Ґавча (при чóмъ бар. Ґавчь покликувавъ ся кóлька разóвъ на бажане цѣсаря, щобы настали на ново правильнй вóдносины парляментарнй) — не вóдкинули ихъ a limine, лишь заявили, що готовй предложити тй пропозиціи своимъ клюбамъ до порѣшеня. Въ тóй готовости до нарады надъ конкретными пропозиціями добачила праса немовь запоруку, що переговоры успѣшно закóнчать ся. Тымчасомъ ґазеты вѣденьскй, стоячй въ близшóмъ контактѣ зъ сторонництвами нѣмецкими, задивляли ся на цѣлу акцію скептично, а N. fr. Presse высказала напередъ свои сумнѣвы що-до успѣху акціи. Такъ и стало ся.

Що-до квестій: змѣны президіи и ухиленя lex Фалькенгайна, то мабуть не було засадничои перепоны и розходило ся лишь о вóдповѣдну форму. Абрагамовичь мóгъ „згубити ся“ зъ президіи при помочи покликаня его до палаты панóвъ; д-ри Крамаржови придумано якусь высоку посаду въ судóвництвѣ, такъ що се спонукало бы его зложити навѣть мандатъ посольскій. Вправдѣ Чехи домагали ся за те ажь двохъ мѣсець въ президіи (президента и віцепрезідента) але поки що д-ръ Фухсъ правивъ бы провізорично президією и справа постепенно выробналась бы. Такй пляны мали бути, пóсля N. fr. Peesse, що-до квестіи президіяльнои. Вправдѣ п. Абрагамовичь въ своѣмъ спростованю до згаданои ґазеты заперечивъ, мовь бы таке полагодженє сеи квестіи було вже постановлене, але остаточно выходило, що квестія змѣны осóбъ вже не представляла трудности. [Спростованє п. Абрагамовича було того змѣсту: Неправдивою є вѣсть, мовь бы усуненє п. Абрагамовича зъ президіи при помочи покликаня его до палаты панóвъ було вже порѣшене. Доси анѣ зó стороны парляментарнои комісіи бóльшости анѣ зó стороны кола польского не зроблено ему анѣ офіціяльного анѣ довѣрочного натяку о уступленю зъ президіи. Натомѣсть Абрагамовичь заявивъ лишь добровóльно проводирямъ бóльшости, що зъ повнымъ почутємъ обовязку зложить гóднóсть президента палаты и мандатъ посольскій, скоро ино дóйде до порозумѣня въ квестіи языковóй мѣжь Нѣмцями и Чехами, скоро всѣ контроверсіи мѣжь бóльшостію а меншостію будуть выровнанй, а передовсѣмъ скоро успѣшне полагодженє провізоріи угодовои буде запевнене, такъ що одинокою запорою до скликаня рады державнои лишить ся его особа.] — Що-до lex Фалькенгайна, силою котрого введено поліцію до парляменту и выкликано такъ огидній сцены, то якъ опозиція такъ остаточно и бóльшóсть згодили ся, що се право треба уважати за не истнуюче. Розходило ся ще лишь о се, щобы дати опозиціи якусь сатисфакцію за зневагу нанесену ѣй выконанємъ права Фалькенгайна; опозиція домагала ся, щобы зъ мѣсця президіяльного зазначено отверто противзаконнóсть ухвалы сего права, а бóльшóсть годила ся на знехтованє тихце ъ того права. — Въ такій спосóбъ сй двѣ квестіи мали бути полагоджений.

Але лишила ся ще трета справа — розпорядженя языковй. Опозиція домагала ся усуненя розпоряджень Баденѣвскихъ, натомѣсть годила ся, щобы выдано провізоричнй розпорядженя ажь до хвилѣ законного управильнення сеи квестіи. Въ тыхъ розпорядженяхъ провізоричныхъ мала бы бути захована засада, що цѣлый край дѣлить ся на три области языковй: чисто нѣмецку, чисто ческу и мѣшану та пóсля сего подѣлу установляє ся языкъ урядовый. Сей подѣлъ вóдповѣдавъ засадамъ, на котрыхъ переводжено угодовй конференціи въ 1890 р. Але до сего подѣлу територіяльного долучили Чехи ще одно услóвє, именно що кождый державный урядникъ въ Чехіи мусить выказати ся знанємъ обохъ языкóвъ краєвыхъ. Тымъ способомъ старали ся Чехи заховати одноцѣльнóсть краю пóдъ взглядомъ адміністративнымъ, а зновъ Нѣмцѣ противились сему услóвю, вказуючи, що подѣлъ територіяльный мавъ бы значѣне чисто теоретичне, наколи маєобовязувати приписъ о примусовóмъ знаню обохъ краєвыхъ мовъ. Въ тóмъ власне лежала спóрна точка, о котру могла розбити ся (и дѣйстно розбила ся) компромісова акція.

Поодинокй сторонництва нѣмецкй взяли пóдъ нараду пропозиціи правительства. Очевидно головна вага тыхъ нарадъ концентрувала ся въ ухвалахъ партіи поступовои и христіяньско-соціяльного клюбу. Въ складъ нѣмецкои партіи поступовои входять головно нѣмецкй послы зъ Чехіи, Моравы и Шлеска; ихъ голосъ въ квестіи розпоряджень языковыхъ мусѣвъ бути мѣродатнымъ для прочихъ сторонництвъ нѣмецкихъ, коли вже цѣла політика нѣмецка зóйшла на спóръ о розпорядженя. А зновъ становиско христіяньско-соціяльного клюбу въ згóднóй акціи всѣхъ сторонництвъ нѣмецкихъ значно скрѣпляло значѣне сполученои опозиціи нѣмецкои.

Нѣмецка партія поступова вóдкинула пропозиціи правительства, заявляючи, що не може ихъ принята, бо они не вóдповѣдають домаганямъ Нѣмцѣвъ. До сеи ухвалы прилучили ся такожь прочй сторонництва нѣмецкй и выбрано спóльно двохъ вóдпоручникóвъ (ґр. Штірка и д-ра Функого), щобы повѣдомили бар. Ґавча о ухвалѣ клюбóвъ. Бар. Ґавчь принявъ до вѣдомости заяву (що нѣмецка опозиція вóдкидає пропозиціи), и лишь просивъ, щобы ще до четверга послы не розъѣздили ся и выжидали остаточного порѣшеня. Християньско-соціяльный клюбъ выдавъ комунікатъ, въ котрóмъ заявляє, що клюбъ иде солідарно зъ нѣмецкими послами, але не принимає на себе одвѣчальности за наслѣдки тои акціи нѣмецко-ческихъ послóвъ супротивъ нѣмецкого народу. Дальше заявляє клюбъ, що буде вести найзавзятѣйшу опозицію противъ провізоріи.

Такъ отже стоять напротивъ себе опозиція и бóльшóсть, готовй до дальшои борбы. Скликати раду державну при такихъ обставинахъ не здалось бы на нѣчо. Безъ компромісу не можливый правильный хóдъ нарадъ парляментарныхъ и полагодженє бѣжучихъ справъ. Ще одна проба въ четверъ, а якъ и она не удасть ся, то бар. Ґавчь буде мусѣвъ правити безъ парляменту.

Зъ поведеня якъ опозиціи такъ и бóльшости можна бы заключати, що обѣ стороны не хотять вже скликаня теперѣшнои рады державнои. Опозиція нѣмецка була бы рада зъ розвязаня парляменту и розписаня новыхъ выборóвъ, бо не тóлько не втратила бы нѣчого зъ теперѣшныхъ мандатóвъ, але могла бы и дещо придбати на клерикалахъ и антісемітахъ. — Молодо Чехи, пóдпиранй ческими февдалами, думають, що теперь настала бы якъ разъ пора привернеця соймамъ права на высыланє делегацій до центрального парляменту. Въ такóмъ случаю дóстали бы они въ свои руки цѣлу репрезентацію Чехіи, бо права меншостей національныхъ не є унормованй нѣякими законами. Вправдѣ на ласку и неласку Нѣмцѣвъ були бы вóддани меншости славяньскй въ Стиріи, Каринтіи, Шлеску и на Побережу, але про се байдуже молодоческимъ політикамъ. Въ колѣ польскóмъ рóвно-жь не були бы противй привернену соймамъ права высыланя делегацій, бо могли бы не тóлько здавити всяку опозицію але и позбути ся невыгóднои для себе пятои куріи.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

Накладомъ Союза товариствъ кредитовыхъ [„Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych“] у Львовѣ появивъ ся зъ печати XXIII-ый рóчникъ статистичный товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ за рóкъ 1896 [въ обробленю Н. Ульмера], котрый на пóдставѣ достатченыхъ вóдъ товариствъ датъ и иншихъ жерелъ обнимає шематизмъ всѣхъ стоваришень, ихъ білянсы за рóкъ 1896, табелѣ статистичнй и справоздане выдѣлу Союза. Зъ того матеріялу статистичного позволимо собѣ навести тутъ декотрй цифры и даты, бо есть то предметъ важный, що заслугує на бóльшу увагу всеи інтеліґентнои и свѣдомои публики.

Стоваришеня кредитовй и господарчй [гандлевй, продукційнй и т. п.], основанй на пóдставѣ закона зъ 9 цвѣтня 1873 ч. 70 В. з. д., суть нинѣ всюды поважнымъ чинникомъ для економічного розвою и поступу нашого господарства рóльничого и дрóбного промыслу: зъ одной стороны хоронять господаря-рóльника и рукодѣльника вóдъ лихвы черезъ достатчене дешевого и легкоприступного кредиту [товариства крéдитовй]; зъ другои стороны улекшують рукодѣльникамъ и меншимъ промысловцямъ набуте потрѣбныхъ до ихъ промыслу матеріялóвъ и машинъ або продажь ихъ выробóвъ [т. зв. товариства продукційнй, магазиновй, комісовй и т. п.]; наконець достатчають своимъ членамъ або на рахунокъ своихъ членóвъ добрыхъ и дешевыхъ товарóвъ [товариства консумційнй, гандлевй]. Чи такожь въ Галичинѣ товариства кредитовй сповняють свою добродѣйну задачу, въ якихъ розмѣрахъ, и чи всѣ истнуючй товариства, — о тóмъ въ части може дати образъ XXIII-ый рóчникъ статистичный тыхъ товариствъ. Именно можна зъ повысшого рóчника пóзнати розмѣщене або бракъ товариствъ кредитовыхъ и продукційныхъ въ поодинокихъ частяхъ краю, ихъ станъ и розвóй пóдъ взглядомъ фінансовымъ, ихъ характеръ зъ огляду на вóдношене процентове членóвъ пóсля ихъ занятя и заробкованя, наконець услóвя кредитовй въ тыхъ товариствахъ. Натомѣсть иншихъ моментóвъ, важныхъ для илюстрациі бóльше або менше добродѣйного вплыву товариствъ кредитовыхъ, а то: статистики позичокъ удѣленыхъ на цѣли промысловй, рóльничй и особистй; статистики коштóвъ правныхъ сполученыхъ изъ сформалізованємъ позичокъ; числа процесóвъ и коштóвъ екзекуційныхъ для стягненя залеглыхъ квотъ; числа и вартости зліцитованыхъ евентуально господарствъ; статистики коштóвъ и тягарóвъ сполученыхъ зъ конкурсомъ и судовою ліквідацією товариства [вóдъ року 1873 попало въ конкурсъ 18 товариствъ, а въ судову ліквідацію 78 товариствъ] — того не подає рóчникъ статистичный Союза, а було бы дуже пожадане, щобы Союзъ товариствъ кредитовыхъ доповнивъ свою статистику повысшими датами.

Такожь треба жалувати, що въ рóчнику „Союза“ всѣ товариства и ихъ даты білянсовй и статистичнй угрупованй въ порядку поазбучнóмъ мѣсцевостій; далеко лекше и докладнѣйше можна бы добачити пожиточный вплывъ або недостатокъ орґанізациі кредитовои, если бы всѣ даты о тыхъ товариствахъ упорядкованй були пóсля повѣтóвъ сусѣдуючихъ зъ собою: тогдѣ бачить ся, въ якóй степени населене котрого повѣта користає зъ участи въ товариствахъ кредитовыхъ, а знаючи услóвя економічнй поодинокихъ повѣтóвъ, бачить ся такожь, чи и о скóлько истнуючй товариства можуть заспокоити потрéбы всего населеня на поли кредиту и продукціи. Се тымъ бóльше потрѣбне, що товариства кредитовй [зъ малыми вынимками] розтягають свою дѣяльнóсть на поодинокй округи повѣтовй, або на повѣты судовй, а не на край цѣлый, отже бóльше залежить знати станъ и вплывъ тыхъ товариствъ въ данихъ округахъ або на територіи кóлькохъ повѣтóвъ, що мають однаковй услóвя економічнй [н. пр. однаковй вóдношеня рóльничй, однаково займ ються выпасомъ худобы або однаково займають ся ткацтвомъ чи гончарствомъ, и т. п.], а менше ходить о сумарычный образъ оборотóвъ фінансовыхъ всѣхъ

товариствъ, бо сума оборотовъ всѣхъ товариствъ може сягати до высокихъ міліонівъ, а мимо того въ многихъ сторонахъ зовсѣмъ бракує товариствъ и населенє вѣддане на вызискъ лихвы, або въ одныхъ повѣтахъ идея самопомочи въ даныхъ товариствахъ красно розвиває ся, а въ другихъ сусѣдныхъ такѣ самѣ товариства може марно видѣють.

Загаломъ взявши представляє ся число и сила фінансова товариствъ задатковыхъ [кредитовыхъ] и господарчихъ [продукційныхъ] въ Галичинѣ, якъ такожь розмѣръ ихъ дѣяльности поважно.

Зъ кінцемъ 1896 року було 413 товариствъ кредитовыхъ и 76 товариствъ продукційныхъ, гандлевыхъ и иншихъ, — разомъ було 489 стоваришень. Переважають мѣжь ними товариства зъ обмеженою порукою, именно було лише 109 [= 22·3%] товариствъ зъ необмеженою, а 378 [= 77·3%] товариствъ зъ обмеженою порукою [2 товариства давнѣйшѣ не суть реєстрованѣ].

Въ товариствахъ кредитовыхъ [безъ товариствъ продукційныхъ] було зъ кінцемъ 1896 року 263.842 членівъ, зъ котрыхъ було 133.235 [= 50·5%] селянъ, 26.612 [= 10%] рукодѣльниківъ и промысловцѣвъ, 41.594 [= 16%] гандлярѣвъ и купцѣвъ, 20.903 [= 8%] урядниківъ, лѣкарѣвъ и т. п., 27.330 [= 10·3%] незвѣстного занятя, — отже переважно занимали ся товариства удѣлюваньмъ кредиту селяньского.

Власныхъ фондівъ мали товариства кредитовѣ 10,160.118 зр. [пересѣчно на одно товариство 27.441 зр., а на одного члена 40 зр.], именно фондъ резервовый выносить 2,303.829 зр., а удѣлы членівъ 8,256.288 зр. — Чужихъ капіталівъ мали товариства кредитовѣ зъ кінцемъ 1896 року въ сумѣ 34.492.035 зр.; — именно мали вкладокъ щадничихъ [на рахунокъ бѣжучій] 26,866.414 зр. и користаючи зъ кредиту банкового, въ Банку краєвімъ, Галицкій касѣ щадничій и Банку австро-угорскімъ [головно черезъ реєсконтъ векслѣвъ] позістали довжнѣ зъ кінцемъ року 7,625.620 зр.; — станъ вкладокъ збільшає ся въ 1896 роцѣ о 3¼ міліона зр., довги банковѣ зменшили ся. Відношенє капіталу чужого до власного представляє ся якъ 3·26 : 1.

Станъ позичокъ удѣленыхъ выносивъ 42,479.943 зр. [збільшивъ ся въ 1896 роцѣ близько о 3½ міл. зр.]; вартість домівъ и реальностей 834.019 зр.; вартість цѣнныхъ паперівъ и иншихъ льокацій 944.575 зр.; чистый зыскъ въ 1896 роцѣ выносивъ 692.850 зр. 35 кр., зъ котрого роздѣлило дівіденду 191 товариствъ низше 6%, — 95 товариствъ по-надъ 6%, — 94 товариствъ не выказало дівіденды, а 33 товариствъ не дало нѣякои дівіденды, 15 товариствъ замкнуло рахунки зъ стратою.

Капіталъ оборотовый товариствъ кредитовыхъ выносивъ зъ кінцемъ 1896 року 47,100.769 зр., а загальный оборотъ касовый 342 міліонівъ зр.

Процентъ відъ вкладокъ бувъ дуже розличный: відъ 4% до 8%, а то: 8% платило 5 товариствъ, 7% — 21, 6½% — 6, 6% — 96 товариствъ; найбільше товариствъ платило 5% и 4½%. Нѣякихъ вкладокъ не мало 14 товариствъ.

Такъ само розличный є процентъ відъ позичокъ: 270 товариствъ бере рівну стопу процентову відъ всѣхъ членівъ, именно: 13 товариствъ по 6%, 8 по 6½%, 49 по 7%, 9 по 7½%, 108 по 8%, 25 по 9%, 48 по 10%, 7 по 11%, 3 по 12%; прочій товариства побирають розличну стопу процентову: иншу відъ векслѣвъ, иншу відъ скриптівъ, иншу відъ меншихъ позичокъ а иншу відъ більшихъ, а то: 118 товариствъ відъ 6—6½—7—8—9—10%, 4 товариства 5—5½—6%, а 20 товариствъ відъ 7 до 10 и до 12%.

Повышій цифры обнимають даты и станъ 385 товариствъ, котрі прислали свои справоздання и замкненя рахунковѣ до редакціи річника статистичного; — що-до 28 товариствъ бракує датъ, але черезъ те повышій цифры не тратять много на докладности [бо то переважно товариства менший, котрі доперва відійшли въ житє, або котрі тихо звивають свои дѣла].

Цифры то поважнѣ и сли-бы всѣ тотѣ товариства мали на цѣли підвисенє добробыту загального, особливо селянъ и робітниківъ, можна бы повысшій розвій товариствъ кредитовыхъ въ протягу 23 лѣтъ уважати яко тріюмфъ идеї самопомочи економічнои середъ селянъ и дрібныхъ промысловцѣвъ. На жаль — не можна сказати того о всѣхъ товариствахъ. Мы вже высше згадали, що декотрі товариства беруть при позичкахъ відъ своихъ членівъ по 8, 9, 10 а навѣть 12%. Чей же не треба доказувати, що сей процентъ за высокій и шкідный для малого рільника и дрібного промысловця, бо перевысшає ренту грунтову малого рільника, анѣ не улекшить малому промыслови конкуренції зъ великимъ, котрый при більшій продукціи машиновій має ще въ двоє дешевшій кредитъ въ банкахъ и може дешевше продукувати. Обставина, що такі товариства дають відтакъ своимъ членамъ высоку дівіденду, не може направити лиха, бо удѣлы членівъ суть незначні и зъ дівіденды члены не богато дістануть, — отже такі товариства не працюють для користи своихъ членівъ, не відповѣдають идеи самопомочи и приносять користь выключно тій групѣ одиниць-капіталістівъ, котрі въ формѣ товариства кредитового шукають для своихъ капіталівъ высокого опроцентованя.

Замѣтъ той відносить ся переважно и зъ малыми выимками майже до всѣхъ товариствъ жидівскихъ, котрымъ редакція річника статистичного выставляє ось-таке свѣдоцтво: 1) що ведуть лихву підъ охороною закона о стоваришеняхъ, 2) що ширять деморалізацію и руину економічну, 3) що усувають ся відъ контролѣ, 4) що по-за товариствами кредитовыми, котрі хоронять ихъ операціи кредитовій відъ наслѣдківъ закона противъ лихвы, полишили жиды иншій роды товариствъ [спілки рільничій, продукційнѣ, консумційнѣ и т. п.] зовсѣмъ облогомъ — и длятого остерѣгає суспільність передъ шкідливою дѣяльностію жидівскихъ товариствъ и накликує мѣродайнѣ круги до акціи ратунковои на тімъ полю.

(*Дальше буде.*)

Нагляче Memento въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто-доходового.

(*Дальше.*)

5) Мешканє въ натурѣ, яке мають душпастирѣ, уважає ся яко дохідъ и яко дохідъ непостійный має ся фасіонувати въ пересѣчній высотѣ зъ двохъ послѣдныхъ лѣтъ підля відносинъ мѣсцевыхъ. На селѣ справить сей предметъ немалій трудности, бо на селѣ нема домівъ чиншовыхъ и чинш за наємъ домівъ не установленый. Абы въ сѣй справѣ можна покликати ся на вѣрыдостойнѣ премісы, добре бы вымѣркувати сей дохідъ [вартість помешканя въ натурѣ] въ порозумѣню изъ зверхностію громады, взяти відъ нея посвѣдчене и залучити до фасіи.

6) Дохідъ изъ землѣ фасіонує ся підля дѣйстного стану и яко дохідъ непостійный обчислює ся пересѣчнымъ числомъ зъ двохъ послѣдныхъ лѣтъ. Сей дохідъ мусить вписувати ся въ фасію лишь *однымъ* числомъ въ рубрицѣ доходівъ *A*), а мотивоване чи пояснене, зъ якихъ премісъ се число выйшло, може бути помѣщене ажь на третій сторонѣ блянкету фасійного; тутъ въ тімъ поясненю можуть и повинні бути наведенѣ и тягары та выдатки, якѣ вплынули на обниженє сего доходу. Розумѣє ся, и тов передвиджує навѣть и розпорядженє выконавче, що если має ся фасіонувати *дохідъ дѣйстный зъ землѣ*, то той дохідъ може часомъ выпасти дуже малый, або и нѣякій, або ще меншій, нѣжь нѣякій, выказуючій чисту страту, отже въ такімъ случаю треба тую страту выказати въ той способѣ, що на мѣсци доходівъ *A*) не выказує ся нѣякого доходу а въ розходахъ треба высказати выдатокъ въ такій высотѣ, яка тую страту репрезентує. Анѣ законъ самъ, анѣ розпорядженє выконавче не каже, де записувати страту [загальну], если дохідъ изъ землѣ таку страту выказує, але позаякъ въ титулѣ „розходы“ лише підъ числомъ 1) можна вписувати такѣ выдатки, котрі не могли бути відчисленѣ вже при поодинокихъ рубрикахъ „приходівъ“, то зъ сеи обставины выходить зовсѣмъ ясно, що така страта лише въ сѣй рубрицѣ [ч. 1. „розходівъ“] выказана бути має. Розумѣє ся, на третій сторонѣ блянкету фасійного треба тов пояснити и мотивувати.

Сей предметъ фасіи справить душпастирямъ ще більшѣ трудности, якъ предметъ доходу зъ мешканя, бо въ сѣмъ предметѣ буде треба відділити доходы и выдатки, якѣ йдуть на удержанє господарства рільного відъ тыхъ, якѣ идуть на користь дому и особы самого податника и его родины, а тов відділюванє мусить перевести ся не лише що-до выдатківъ и доходівъ грошевыхъ, але такожь и що-до выдатківъ и доходівъ зъ самыхъ продуктівъ, якѣ йдуть на користь особъ и звѣрятъ занятыхъ при господарствѣ рільнімъ, відъ тыхъ, котрі занятѣ для обслуги и приємности податника та его родины, н. пр. слуги рільнѣ а слуги призначенѣ до обслуги особы податника, конѣ занятѣ въ господарствѣ а конѣ на параду [Luxuspferde] и т. п. Абы и въ сѣмъ предметѣ робити не безъ підставы, радивъ бы-мь интересованымъ всѣ обчисленя робити на підставѣ посвѣдчень зверхности громадскои и тотѣ посвѣдченя залучувати до фасіи; такожь радивъ бы-мь постаратись, абы тотѣ посвѣдченя підписувала цѣла зверхність громады т. є. начальникъ и оба асесоры громады, бо легко може бути, що власть податкова правительственна або автономічна по внесеню фасіи покличе начальника громады або зверхність громадску до якогось переслуханя въ сѣй справѣ, отже дуже користно буде, если заявленє зверхности громадскои уже готове предложить ся власти податковій.

7) Законъ допускає дуже значній обниженя стопы податковои ажь о три степенѣ, если є услівя до того [якъ н. пр. слабовитість податника, численна родина его и т. п.] передвиджені закономъ, а зъ сего ясно, що кождый податникъ повиненъ знати законъ, бо инакше не буде въ можности осудити, чи и якій полекшѣ ему можуть прислугувати.

8) Средства и способы правнѣ, якѣ дає законъ власти податковій въ цѣли выслѣдженя дѣйстного матеріяльного стану податника, суть дуже різнородніѣ и обємистѣ, а для податниківъ крайно непріємніѣ, тому радивъ бы-мь писати фасіи такъ, абы власть не мала нѣ потребы нѣ можности заряджувати якій-небудь доходженя. Для илюстрації сего предмету наведу лише два средства: посвѣдченя орґанівъ [читай писарѣвъ] громадскихъ и оцѣненє быту матеріяльного податника підля внѣшныхъ познакъ веденя его дому. Кому вѣдомій говірки давныхъ урядниківъ Нѣмцівъ та Чехівъ „Die Pfaffen leben ja wie Grafen“, той зрозумѣє, що ажь теперь прийде ся неодному душпастиреви заплатити податокъ за его гостинність, яку оказував комісіонуючимъ на селѣ урядникамъ державнымъ, а кому вѣдомій нашій „орґаны“ громадскій и ихъ поведенє підчасъ выборівъ а въ многихъ сторонахъ и при дослѣджуваню доходу душпастиря на цѣль давного податку доходового, якій низшій орґаны податковѣ пробовали заводити безпідставно на власну руку, той певне зрозумѣє цѣлу справу такъ, якъ я зрозумѣвъ, що лѣпше и лекше та честнѣйше и совѣстнѣйше буде для кождого податника, если не допустить до интервенції нашихъ любыхъ громадскихъ „орґанівъ“. „Истинна свободитъ вы“. Фасіонуймо „истинно“, а сповнимо горожанській обовязокъ и станемо вільными горожанами, бо не будемо потребувати ad captandam benevolentiam покрывати або и похваляти „сдѣлки“ тыхъ „орґанівъ“.

9) Комісіи оцѣнковѣ для податку особисто-доходового ще не истнують, тому и нема що говорити, якъ каже пов. авторъ згаданои статьѣ, що більшість въ тыхъ комісіяхъ є жиды. Я гадаю, що жиды не будуть у великімъ числѣ межи податниками сего рода [особисто-доходового податку], бо жидамъ при звѣстній ихъ солідарности и тайности поступованя не буде трудно затаити доходы повысше 600 зр річно, а тымъ самымъ не буде трудно відтягнути ся відъ сего податку и не будуть належати до преміюмъ выборцѣвъ, котрі комісію оцѣнкову будуть выбирати. Не такъ оно поведе ся душпастирямъ и иншимъ христіянамъ, котрі до сего податку будуть обовязанѣ; ихъ дохідъ не утанть ся и они відъ податку сего не зможуть відтягнути ся; зъ сеи обставины можна бы майже на певно заключати, що въ товаристві податниківъ особисто-доходового податку, бодай въ такихъ повѣтахъ, де нема більшихъ мѣстъ, буде більшість христіяньска, взглядно интеліґентна, а тота більшість могла бы выбрати и комісію христіяньску, взглядно интеліґентну, если лише схоче скористати зъ правъ, якій ѣй на підставѣ уставы прислугують. Зъ сеи причины повиненъ кождый податникъ старати ся, абы бувъ управненый до активного и пасивного выбору та щобы тов право дѣйстно выконавъ т. є. абы въ выборахъ комісіи оцѣнковои взявъ участь. До выбору першого управненый буде кождый податникъ, котрый внесе фасію въ приписанімъ речинци. До внесеня фасіи обовязаный є лише той податникъ, котрый має дохідъ більшій якъ 1000 зр. Иншій податники, котрі мають річный дохідъ низшій відъ 1000 зр. [а розумѣє ся высшій відъ 600 взглядно 630 зр.], обовязанѣ вносити фасію лише въ тімъ случаю, если власть податкова до того ихъ завізве. Если ихъ власть податкова не завізве, то они вправдѣ не обовязанѣ вносити фасіи, але то не має ся розумѣти такъ, що они и податку самого платити не будуть; такимъ, що мають дохідъ низшій якъ 1.000 зр., власть податкова сама вымѣрить податокъ, выслѣдивши ихъ дохідъ тыми способами, якѣ ѣй устава дозваляє. Въ тімъ отже, що хтось не внесе фасіи, або що думає, що не есть обовязаный фасію вносити, не можна видѣти рѣшучои користи для податника, ба противно, се може выйти и на шкоду податника, бо власть може выслѣдити дохідъ більшій, нѣжь він є дѣйстно, може и податокъ вымѣрити більшій, якъ бы належало ся, а може и наложити кару грошеву, если бы зъ того выслѣду, що власть сама безъ фасіи податника переведе, выйшло, що податникъ має більшій річный дохідъ якъ 1000 зр. Зъ сего явно, що податникамъ зъ невеликимъ доходомъ [якъ душпастирѣ] есть богато користнѣйше: вносити фасіи навѣть въ тімъ случаю, коли бы ихъ власть податкова до того не взывала, бо въ такімъ случаю зможуть осягнути справедливѣйшій вымѣръ податку и зможуть брати участь при выборахъ, а то користь буде велика, бо сли добре зорґанізують ся, то зможуть ввести до комісіи оцѣнковои своихъ людей и тымъ вплынути не лише на справедливый вымѣръ податку особисто-доходового, але и на цѣле дѣловодство въ сѣй справѣ, якъ н. пр. на средства и способы, якъ будуть переводити ся дослѣды, якъ будуть увзглядняти ся выдатки та тягары и т. п.

Тыми гадками, котрі я тутъ списавъ и въ котрыхъ зазначивъ я въ дуже загальныхъ чертахъ тотѣ выслѣды, до якихъ дійшовъ-ємь при студіованю закона и розпорядженя выконавчого о податку особисто-доходовімъ, не вычерпавъ я предмету навѣть въ малій части, и того я навѣть не намѣрявъ; я мавъ намѣръ звернути увагу нашого духовеньства и иншои христіяньскои інтеліґенції зъ невеликими доходами на тую обставину, що въ справѣ фасіи и податку особисто-доходового дадуть ся осягнути користи лише тымъ способомъ, если самі податники будуть сей предметъ студіювати и если до выбору комісіи оцѣнковои будуть орґанізуватись, и що вже крайный часъ, абы и одно и друге зачинати, — и здавсь менѣ, що я потребу одного и другого досыть ясно выказавъ.

Л. Ю. Б.

Письмо зъ Теребовельщины.

До недавна належавъ я ще до суспільности теребовельскои, та теперь вже по менѣ и слыхъ тамъ загибъ; ажь картка выдѣлу „Рускои бібліотеки“ пригадала менѣ недавну мою тѣснѣйшу вітчину, тожь щобы пригадати ся любымъ Теребовлянамъ, беру за перо.

Теребовля, давный нашь городъ княжій, мимо чисельнои переваги Русинівъ не такъ то всюда выглядає по руски. Улицѣ мѣста скрізь зъ написями выключно польскими, ще й поназываній они въ честь всякихъ славныхъ людей для покійнои Польщѣ, а не Руси. Прислуга магістрату и поліція въ шапкахъ рогатыхъ, хочь на чолѣ мѣста стоить д-ръ Ольпиньскій, що недавно ще стававъ яко кандидатъ Русинівъ противъ ґрафа Борковского. Про непорядки и мальверзаціи въ управѣ мѣста не хочу вже й згадувати, — цѣла рада громадска висить на тонесенькімъ волоску Рада повітова — ну, то вже польскій бецирк підъ командою ґрафа Борковского яко маршалка, за котрого все робить віцемаршалокъ Кс. Корженьовскій. Маємо, що правда, у выдѣлѣ ажь двохъ своихъ людей. Вп. оо. декана И. Залуцкого и Андрія Тимуса зъ Гумниськъ, але що-жь? ихъ голосъ не заглушить голосу прочихъ выдѣловцѣвъ; оба они сповняють свою роботу по силамъ можливо добре. Недавно лучивъ ся тамъ цікавый фактъ, що выдѣлъ рады повітовои привернувъ до урядованя засуспендованого за різнѣ мальверзаціи відіта зъ Илавча Марка Стеця.

Громады въ нашімъ повѣтѣ урядували за мого часу всѣ по польски, зъ выимкою одныхъ Кобиловолокъ; чи теперь лѣпше, не знаю. Але то вже крайный соромъ, щобы рускій священики въ тій преважній справѣ не йшли солідарно! Зъ такимъ о. Г. зъ Янівского, котрый мимо ухвалы цѣлого деканата выказы до щепленя відпы написавъ таки по польски, нѣчо не вдѣешь!...

Въ соймѣ заступавъ нашь повѣтъ выбраный одноголосно д-ръ Ольпиньскій; він заступавъ такожь сільскій громады и въ радѣ державній, хочь фактично выбраный голова „Хлопскои Рады“ Содомора зъ Беневы, — ну, але се вже наша галицка выборча мораль... Пяту курію нашого повѣта заступавъ д-ръ Р. Яросевичъ — „госпітантъ“ клюбу соціялістичного...

Але вертаю до самого мѣста Теребовлѣ.

Церковь въ серединѣ страшно опущена, спѣвъ зовсѣмъ неможливый, мимо славы, що колись бувъ „хоральный“. Не хочу винувати о. декана и пароха, бо відъ и такъ досыть має занять різнородныхъ, але своимъ вплывомъ повиненъ бы постаратись о гідный, нашому прекрасному обрядови відповѣдный устрій та ладъ въ церквѣ, и нѣколи більше не допустити до такихъ аномалій, якъ така, що на Рождество Богородицѣ не було анѣ о. пароха, анѣ о. сотрудника, а службу Божу відправлявъ латиньскій ксьондзъ сотрудникъ.

Мѣщане теребовельскій мають свою читальню підъ проводомъ о. пароха и она по силамъ розвиває ся; зимою дала представленє театральне и має мати щось до тысячь зр. на будову власного дому. Маємо ту ще и „Руску бібліотеку“, однакъ ся розвій не такъ щасливый. Выдѣлъ хотівъ зробити зъ неи касино

руске для интеліґенціи, та — на жаль — насъ Русинівъ тутъ за мало, а не всѣмъ ще вигôдно маніфестувати ся „Русинами“, отже и касина нема и бібліотека стоить заперта въ шафѣ, а новыхъ книжокъ дасть-Бôгъ. Кромѣ того есть тутъ ще руска каса позичкова „Помôчь“ та й досыть красно розвиваєсь пôдъ управою директорôвъ о. Воляньского, п. Лещишака, о. Борачка и п. Забары.

Недавно пращала теребовельска руска громада судью п. Стеблецкого при его вôдходѣ до Городка и при сѣй нагодѣ зôбрано кôльканацять зр на власну хату.

Выборы до рады повѣтовои за плечима, тожь сподѣвати ся, що „Хлопска Рада“ не заспить справы и розрухає наше селяньство... бо по выборахъ до рады державнои якось троха заспало ся.. Ну, але буде лѣпше!

Па ..къ.

Переглядъ політичный.

Австрійска делеґація приняла безъ змѣны ординарію и екстраординарію войскового буджету и додатковый кредитъ въ высотѣ 7·5 міл. зр.; опôсля ухвалено такожь безъ дискусіи прелімінарь спôльного міністерства скарбу и найвысшого трибуналу рахункового. Президентъ згадавъ на початку засѣданя насамперед теплымъ словомъ про смерть адмірала Штернека, по чôмъ делеґація поручила ему заявити вдовѣ спочутє. Опôсля міністеръ вôйны вôдповѣдавъ на пытаня, звернені до него на попереднôмъ засѣданю. Именно вôдперъ докоры, мовь бы въ теперѣшнôмъ національнôмъ розъяреню брали участь також жовнѣрѣ. Въ войску нема мѣсця для національного шовінізму анѣ для полїтики, а кождый міністеръ мусить о те дбати, щобы не допускати до армии подôбныхъ вилывôвъ. Міністеръ увевнявъ, що кождый австрійскій полкъ, зъ якои бы народности не складавъ ся, сповнить въ разѣ потребы свôй обовязокъ такъ супротивъ внутрѣшныхъ якъ и внѣшныхъ ворогôвъ. У вôйску кожда народность зазнає однакового пошанованя и однаковои любови. Дальше обговорювавъ міністеръ справу харчу у войску. Дискусію надъ справами маринарки усунено зъ порядку дневного зъ причины смерти адмірала и приступлено до нарадъ надъ окупаційнымъ кредитомъ.

Міністеръ Каляй пояснюв справу пропамятного письма босаньскихъ селянъ, порушену п. Кафтаномъ, и каже, що имовѣрно авторôвъ того письма треба глядати въ Сербіи. Дальше вôдпирає докôръ, мовь бы вôнъ управлявъ Босною лише въ користь Угорщины, и выказує, що Мадярôвъ въ Боснѣ є дуже мало. Міністеръ звертає увагу на те, що грецке, сербске и болгарске правительство высылають до Босны своихъ урядникôвъ для выученя порядкôвъ, якѣ Австрія позаводила въ Боснѣ; се приносить славу Австріи и ширить ей мирнѣ вплывы на балканьскôмъ пôвостровѣ. Що-до жидôвъ, то въ Боснѣ є ихъ всего 8.213, а въ тôмъ числѣ 5.729 такихъ, що передъ кôлькасотъ лѣтами зайшли туды зъ Испаніи.

Въ угорскôмъ соймѣ ведуть ся наради надъ законôмъ, що має уладити вôдносины Угорщины до Австріи на выпадокъ, коли бы австрійскій парляментъ не ухваливъ угодовои провізоріи. П. Кошутъ жадавъ, щобы справу вôдослати до секціи, бо она має характеръ державно-правный. Бесѣдникъ каже, що попередный законъ о угодовôй провізоріи принято занадто покванно. Угорщина не має причины бѣгати за Австрівю и просити ся зъ своею угодою. Бôльшôсть соймова повинна выкористати хвилю, щобы перевеети унію персональну. Президентъ міністрôвъ хотѣвъ забрати голосъ, але крайна опозиція заглушаючими окликами ейен довго не давала ему прийти до слова. Вкôнци удалось ему заявити, що зъ мериторичного огляду выскаже свою гадку пôзнѣйше, а теперь просить, щобы законъ вôдослати до фінансовои комісіи такъ само, якъ се зроблено було и зъ попереднымъ закономъ о провізоріи. Промовляло ще кôлькохъ послôвъ, опôсля наради перервано. Опозиція почала обструкцію, а п. Шіма заповѣвъ ще довшу бесѣду, нѣжь мавъ п. Лехеръ въ австрійскôй радѣ державнôй.

——

Вôдъ понедѣлка ведуть ся въ нѣмецкôмъ парляментѣ наради надъ законôмъ о побôльшеню нѣмецкои фльоты. Кошты, зъ тымъ побôльшенêмъ получені, мають выносити 165 міліонôвъ марокъ и будуть розложені на сѣмъ лѣтъ. Теперь выдає ся рôчно 118 міл. марокъ на маринарку. Сей выдатокъ має ся щорôчно пôдвышати, що за сѣмъ лѣтъ выйде на 150 міліонôвъ. Покрытє тыхъ выдаткôвъ намѣрене є по части зъ бѣжучихъ доходôвъ, по части зъ малыхъ позичок. Законъ стрѣчає ся въ парляментѣ зъ опозиціею особливо зъ уваги на септеннатъ, при котрôмъ правительство стоить непохитно. Бôльшôсть найде ся имовѣрно при помочи парляментарного центра, котре однакожь зажадає въ нагороду за свои услуги знесеня закону, забороняючого взуитамъ пробувати въ Нѣмеччинѣ. Знесенє того закону принявъ вже нѣмецкій парляментъ на послѣдньôй своєй сесіи, але рада союзна доси тои постановы не затвердила.

При дискусіи надъ закономъ заявивъ п. Ріхтеръ въ имени свого сторонництва (ліберального), що голосувати буде противъ закону, хочь оно нѣколи доси не ухилило ся вôдъ обовязку удержаня и пôднесеня военнои маринарки; сторонництво его уважає будову 19 новыхъ кораблѣвъ лінієвыхъ за непотрѣбну, а выдатки на будову наложать новый тягарь на народъ. П. Армінъ стававъ въ оборонѣ правительства и выказувавъ, що нѣмецка фльота потребує теперь бôльше нѣжь колинебудь побôльшеня. П. Ліберъ (зъ центра) выказувавъ, що теперѣшне полїтичне положенє не є користне для правительственного внесеня. Сторонництво бесѣдника застановить ся ще надъ справою и пôсля того рѣшить ся, якъ поступити собѣ. — Сегодня ведуть ся дальшѣ наради надъ тою справою.

——

Въ італійскôмъ парляментѣ вела ся минувшого тыждня нарада надъ закономъ о авансахъ въ сухопутнôмъ войску. Дня 4 с. м. принято внесенє одного посла, щобы постанову, пôсля котрои офіцыры, вôдпущеній задля хоробы, мають на першій рôкъ задержати давну ранґу, розширити також на офіцирôвъ, вôдпущеныхъ въ р. 1896. Міністеръ вôйны протививъ ся тому внесеню, але мимо того палата приняла его малою бôльшостею голосôвъ. Наслѣдкомъ того подавъ ся міністеръ до димісіи. Дня 6 с. м. заявивъ президентъ міністрôвъ Рудіні въ обохъ палатахъ парляменту, що цѣлый кабінетъ подавъ ся до димісіи, а на его внесенє парляментъ вôдрочивъ ся. Пишуть, що тота кріза міністеріяльна готова довго потревати. Король поручивъ Рудіньому зложенє нового кабінету; Рудіні мавъ подякувати королеви за довѣрє, але заразомъ просивъ о часъ до намыслу, чи прийме ся за утворенє кабінету.

——

Въ французскôмъ сенатѣ внесъ вчера сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ интерпеляцію въ справѣ Драйфуса и докорявъ правительству, що не хоче зарядити ревізію процесу. Міністеръ вôйны сказавъ на те, що зробивъ все, що тôлько можна було зробити, але мусить повторити, що Драйфусъ є виненъ. Коли бы була хочь яка найменша тѣнь доказу, що Драйфусъ може невиненъ, то певно и міністеръ и тї судьѣ, що его судили, першій домагали бы ся ревізіи процесу. Президентъ міністрôвъ заявивъ тежь зъ своєи стороны, що міністерство вôйны, поки затвердило засудъ на Драйфуса, провѣрило докладно всю справу. Бесѣдникъ радивъ сенаторови Шайреръ-Кестнерови, щобы звернувъ ся просто до міністра судôвництва, коли має якій новый матеріялъ; але сенаторъ звернувъ ся замѣсть того до дневникôвъ. „Дайте, панове — закôнчивъ президентъ міністрôвъ — военному судови сповняти свои обовязки и будьте певнї, що вôнъ нѣ въ чôмъ не поступить противъ справедливости и законôвъ. Драйфусова кампанія, выведена въ дневникахъ, богато вже зашкодила чести французкои армии. Подробицѣ мусять остати ся въ тайнѣ, бо найменша недискреція могла бы принести необчислену шкоду Франціи.“ Сенаторъ Шайреръ-Кестнеръ подякувавъ за выясненя, по чôмъ и сенатъ одноголосно принявъ тї поясненя до вѣдомости. Такимъ чиномъ скôнчила ся справа Драйфуса, котра наробила була тôлько шуму въ цѣлôй Франціи, а навѣть въ цѣлôй Европѣ.

НОВИНКИ.

— **Про вчерашне вѣче народне** въ Коломыи одержали мы таку телеґрафічну звѣстку: Вѣче вôдбуло ся величаво при участи до тысяча участникôвъ. Посолъ Окуневскій, зложивши посольске справоздане, дôставъ одноголосно вотумъ довѣря.

— **Посолъ д ръ Яросевичъ** — якъ намъ доносять зъ Чорткова — зложить въ Чорткові дня 11 н. ст. грудня с р. въ сали т. зв. театральнôй въ домѣ гр ладскôмъ свое посольске справоздане.

— **Зъ руского „Сокола“.** Маю честь запросити симъ членôвъ старшины сокôльскои на засѣданє, котре вôдбуде ся въ четверъ 9 ого н. ст. грудня о годинѣ 8 вечеромъ въ льокали товариства. На порядку дневнôмъ уконституованє старшины и справы адміністраційнѣ. — *Василь Нагірный* голова товариства.

— **Читальня „Просвѣты“ у Львовѣ** [І. поверхъ, дôмъ ч. 10. въ ринку] уряджує *для своихъ членôвъ поучаючій вôдчиты кождои недѣлѣ по 6 годинѣ вечеромъ.* До теперь були тамъ вже два вôдчиты: оденъ „Про житє и дѣяльнôсть Тараса Шевченка“, а другій „Про Львôвъ и про рускихъ князѣвъ Данила и Льва“. Въ слѣдуючу недѣлю с. м. дня 12 н. ст. грудня буде ся читати розправа „Про львôвску Ставропігію“, славне Успеньске братство церковне. Вôдчиты сї держить голова читальнѣ и видно, що они дуже подобають ся читальникамъ и читальницямъ, котрї щѣльно заповняють обѣ читальняній комнаты и слухають радо. Симъ письмомъ читальняный выдѣлъ запрошує всѣхъ членôвъ читальнѣ до найгромаднѣйшои участи въ сихъ дѣйстно добре дôбраныхъ и загально поучаючихъ вôдчитахъ.

— **Зъ Кракова** одержуємо отсе письмо: Въ додатку до тутешнои уличнои ґазеты Głos narodu зъ дня 6 грудня с. р. появило ся справоздане зô зборôвъ польскои академічнои молодежи, котра робила овацію упавшому Баденьому. Въ тôмъ справозданю находить ся таке мѣсце: „Piękna była chwila, kiedy imieniem młodzieży ruskiej akademik Lewicki zamanifestował solidarność polskich Rusinów z Polakami w wielkiej walce o prawa narodów słowiańskich w Austryi“. — Отже пôдписанї заявляють вôдъ имени тутешныхъ рускихъ академикôвъ: що той панъ Левицкій не мавъ мандату говорити въ нашôмъ имени; що той панъ нѣколи не бравъ участи въ рускôмъ житю и що той панъ є выключеный разъ на все зъ нашого товариского житя. Рôвночасно заявляємо, що вповнѣ годимо ся зъ нашими львôвскими товаришами що-до ґр. Баденього и его міністерства. — Въ Краковѣ 6 грудня 1897. *Василь Стефаникъ* студ. мед. *Стефанъ Истеревичъ* студ. мед.

— **Вôдъ Вп. о. крил. І. Чапельского** одержуємо отсе письмо: На запытане Вп. Редакціи „Дѣла“ въ ч. 265: чому радній-Русины не дали про себе знати, коли ухвалювано заявленє довѣря для „кола польского“ на засѣданю рады мѣста Львова дня 2 грудня с. р., заявляю, що я зовсѣмъ не бувъ того дня на засѣданю рады, а про згадану ухвалу довѣдавъ ся ажь зъ ґазетъ. Уважаю до того, що яко Русинъ не маю права робити заявленя довѣря або недовѣря колу польскому, котре въ радѣ державнôй Русинôвъ не репрезентує. — *І. Чапельскій.*

— **Станьчикôвска шопка...** Ґрафъ Казимиръ Бадені, по короткôй гостинѣ въ Варшавѣ опинивъ ся вже нинѣ въ Буську. Вчера за дня приѣхавъ до Кракова, вступивъ до мѣста, а нинѣ о 5-ôй рано переѣхавъ черезъ Львôвъ до Буська. У Львовѣ повитали его на двôрци лише братъ Станиславъ, приятель его Мархвицкій и директôръ поліціи Кшачковскій, але въ Краковѣ вчера станьчики выправили въ его честь .. шопку.

Якъ доносять телеґрамы — станьчикôвска молодѣжь выправила по полудни овацію ґрафови Казимирови, вôдтакъ пустила ся походомъ улицями и кричала: „Vivat Badeni! pereat Ґавчь!“ Вечеромъ же на прощане устроили станьчики похôдъ зъ факлями на дворець и илюмінували домы. Робôтники очевидно не взяли участи въ тôй шопцѣ, але ще й демонстрували противъ неи, вôдповѣдаючи окликомъ „pereat Badeni!“

Та й не лишь робôтники, але и взагалѣ свободолюбнї елементы мѣжь Поляками клять зъ тои овациі станьчикôвъ — станьчикови, котрый галицкими кровавыми выборами та впровадженемъ поліціи въ раду державну хиба лише скомпромітувавъ грубо Полякôвъ...

— **Зъ Монастирискъ пишуть намъ:** Въ интересѣ правды просимо подану недавно допись въ „Дѣлѣ“ о фундаціи ґр. Молодецкого поправити о стôлько: Подана вѣсть есть лише въ однôй части правдива, а именно: ґр. Молодецкій фактично вносивъ подане до Еп. Ординаріята въ Станиславовѣ и жадавъ такого богослуженя зъ проповѣдію похвальною для своихъ заслугъ, але такихъ заслугъ, що вôнъ уже давнѣйше причинивъ ся въ якôйсь тамъ части до будовы руской церкви въ Монастирискахъ, а не обѣцяючи нѣчого бôльше, отже не обѣцявъ фундувати дôмъ для рускихъ сс. Служебниць.

— **Прочь зъ поєдинками!** Сумный выпадокъ, якій лучивъ ся сими днями въ Чернôвцяхъ а именно поєдинокъ одного студента зъ кадетомъ кавалеріи, а при котрôмъ студентъ бувъ тяжко раненый, подавъ ректорови черновецкого університету Гільберґови нагоду на двохъ комерсахъ академічныхъ промовити противъ поєдинкованя. Ректоръ сказавъ, що вправдѣ идеалістична молодѣжь може держати ся слôвъ Шіллера „Das Leben ist der Güter höchtes nicht“, однакъ жаденъ розважный человѣкъ не выставить свого житя за-для дрôбницѣ або таки безъ всякои причины на небезпечность. Въ житю є досыть нагоды до пожертвованя. Є люде, котрї для науковыхъ цѣлей ражать своимъ житемъ, ось якъ теперь Андрé, але тымъ нѣхто не закине легкомысности. Тай коли молодець иде у вôйну за вôтчину, то его пожертвованє вчисляє ся ему въ заслугу, але за-для дрôбницѣ або таки безъ жаднои причины жертвувати свое молоде житє, якъ то роблять нѣмецкї буршѣ, се нерозумно. Коли вже молодцѣ самї легковажать свое житє, то нехай же его шанують за-для своихъ родичѣвъ, котрї стôлько трудили ся надъ выхованемъ дитины, неразъ жертвували остатный грôшь, абы побачити дитину щасливою, — а той молодець мавъ бы имъ такъ гôрко вôдплатити ся?!

— **Пригода на зелѣзници.** На шляху льокальнои зелѣзницѣ Львôвъ-Белзець поѣздъ, що выходить зъ Равы рускои о годинѣ 4.35 рано, наѣхавъ вô второкъ с. т недалеко стациі Добрусенна на селяньскій вôзъ, розторощивъ его, а двѣ особы що були на возѣ, тяжко ушкодивъ.

— **Двохъ дефравдантôвъ** офіціялістôвъ зъ кшешовицкихъ дôбръ ґр. Андрея Потоцкого, Вол. Прусака и Бол. Шпорна [котрї якъ мы доносили, въ спôлцѣ ще зъ третимъ спроневѣрили до 14.000 зр.], арештувавъ вчера поліційный аґентъ у Львовѣ, бо дефравданты сюда були утѣкли.

— **Дня 13-ого грудня с. р.** припадають сотї роковины уродженя Генриха Гайного, звѣстного нѣмецкого поета, котрый и у насъ тѣшить ся великою симпатією, якъ о тôмъ свѣдчать численнї рускї переклады его творôвъ.

Ріхтера якорна скринка зъ камѣнцями до будовы. Коли о якôйсь забавцѣ можна похвально сказати, що она спонукує дитину до поважного мысленя и образує рôвномѣрно око й руку, то певно о Ріхтера якорнôй скринцѣ зъ камѣничками до будовы, котрôй сї прикметы треба признани. Якорна скринка зъ камѣнцями до будовы зъ своими рôзнородными формами есть супротивъ колишнои скринки зъ деревцями будôвляными дѣйстно новою забавкою, и треба лише простого погляду на пышнѣ взôрцѣ долученї до кождои скринки, щобы собѣ самому выробити се поняте. Оно просто зачудує, якій великій и красній будовы можна выконати уже одною розмѣрно малою скринкою. Длятого всѣмъ родичамъ, котрї ще не порѣшили ся, що мають положити сего року своимъ дѣтямъ пôдъ святочну ялинку, годить ся припоручити якорну скринку зъ камѣнцями до будовы яко найлучшій и найсолиднѣйшій дарунокъ. А щобы при закупнѣ не дôстати якого маловартного наслѣдуваня, треба ласкаво затямити, що кожда правдива скринка камѣнцѣвъ будôвляныхъ є заосмотрена фабричною маркою „Якоръ“.

Посмертнї — ǂ — оповѣстки.

Василь Коцко, емеритованый ц. к. секретарь повѣтовый, вôдзначеный золотымъ хрестомъ заслуги, бувшій посолъ на соймъ краєвый зъ сѣльскихъ громадъ дрогобицкого повѣта, упокоивъ ся въ Дрогобичи дня 24 н. ст листопада с. р. О покôйнôмъ пишуть намъ зъ Дрогобича: Покôйный щиро хоть тихо трудивъ ся для свого народу, а селянинови де лишь мôгъ старавъ ся помочи словомъ, доброю радою; при тôмъ яко політичный урядникъ черезъ 53 лѣтъ умѣвъ погодити свою службу зъ обовязками сына Руси. Тожь коли покôйный закôнчивъ житє, выкликало се мѣжь всѣми верствами тутешнои суспôльности щирый и глубокôй жаль. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 8 грудня. Нѣмецка Bohemia донесла, що по обѣдѣ, данôмъ для делеґацій, цѣсарь въ розмовѣ зъ п. Герольдомъ остро выражавъ ся о розрухахъ пражскихъ и о поведеню бурмістра д-ра Подлїпного. Nar. Listy заперечили тôй вѣсти, але Bohemia таки обстає при своѣмъ.

Букарештъ 8 грудня. Въ парляментѣ внесено интерпеляцію въ справѣ розрухôвъ антісемітскихъ; при тôмъ выведено жалѣ на неприхильность правительства до жидôвъ, котрымъ оно черезъ выключенє ихъ вôдъ войсковои служby хоче утруднити натуралізацію. Міністеръ внутрѣшныхъ справъ вôдповѣвъ, що не може бути бесѣды о неприхильности правительства до жидôвъ; але жиды самї неприхильнї суть до Румунôвъ и своимъ поведенемъ выкликують противъ себе неохоту. Правительство увевнює, що такї выпадки, якъ въ недѣлю, не повторять ся, а міністерство обдумає способъ, щобы прийти въ помôчь потерпѣвшимъ.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ АНЗЕЛЬМЪ ГЕНДЕЛЬ

вôдбувши довшу практику шпитальну у Вѣдни, Львовѣ и Берлинѣ

осѣвъ въ Ярославѣ ул. Собѣского

Орд. вôдъ год. 2 до 6. 425 1—1

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недуґъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на **улицю Панську ч. 6** партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 7—10

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенія електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Перепона въ травленю

катаръ жолудка, діспепсія, бракъ апетиту, згага и т. д. якъ такожь

Катары вôддыховыхъ органôвъ,

харкотане, кашель, хрыпка суть недуґами, въ котрыхъ

найчистѣйша алькалічна

ВОДА щавова

уживає сяслыя и по базвъ медициньскихъ повагъ зъ особливымъ успѣхомъ. (III.)

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣгмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѡдъ попереднього, двократно чищеный и дестильований. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 61—?

По значно низшѡй цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѡвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВѠНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѡй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудніе въ великѡмъ выборѣ вѡдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѡзнѡй величинѣ вѡдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѠРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѡзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѣ, Пѡдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 15—?

На Подѡлю фѡльварочокъ кѡлькадесятморгѡвый зъ домомъ мешкальнымъ и будынками економічными в на продажь пѡдъ дуже користными услѡвями. — Вѣдомѡсть: Козова poste restante 54. 423 1—4

Совганка „Морске Око‘
въ сѣмъ роцѣ розширена. Обширный буфетъ, огрѣвальня, осклена веранда, мурована ґрата, всякѣ выгоды и взѡрцевый порядокъ — поручае
Іосифъ Иваницкій.
Уряджено тѡлько для христіянъ.
421 3—3

ФАБРИКА
цукрѡвъ десеровыхъ и гербатникѡвъ
ведена на способѡ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львѡвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
пропоруче:

½ кільо знаменитыхъ Цукрѡвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайаыхъ смаки овочевѣ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникѡвъ Варшавскихъ *недорѡвнанои доброты, загально хваленѣ* 80 кр.
½ кільо Кармелькѡвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь припоручае рѡзнѣ иншѣ выробы, все свѣжѣ у великѡмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки картоновѣ **gratis**.
283 [24—?]

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинѡвъ
Цѣна 1 зр
Дѡстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

КЛЬОЗЕТЫ комнатнѣ по зн. 8 50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгѣ по зр. 15·— и 16 – насѣдовѣ по зр. 6 и 7·50
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пѡдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Narѡd“ зъ дня 17 вересня 1897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кѡлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зѡ шпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вѡдняту вѡдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенѡй, видно еще було слѣды крови и жовтои матеріи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кѡлько міліонѡвъ рѡзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до ґімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнѡсть наражуешь свою дитину за цѣну кѡлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Narѡd“. А кѡлько-жь то старыхъ ковдеръ закупуютъ ґанделесы по помершихъ на сухоты або иншѣ заразливѣ хороѣы, ґремплюютъ ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевѣ“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кѡлька шѣстокъ бѡльше, але дѡстане за те добру нову ковдру. Замѣсцевѣ купуючѣ зволять подати лише цѣну, въ якѡй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выперте дихом тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитѣ на овечѡй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовѣ шовковѣ по 12 50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяни матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна роботня постелѣ, ковдеръ и матерацѡвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львѡвъ, ул. Коперника число 5.** 364 5—5

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ вакупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ирляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкѡвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вѡдъ цѣны фабричнои.
350 8—12

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѡдъ 1874 р.)
скѡнчивъ зъ кѡнцемъ 1896 р. 28-ый рѡкъ свои дѣяльности и зросли во всѣхъ вѡддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѡнцемъ 1896 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр.	7,427.361·15 кр.
Премія належитости побѡчнѣ и вѡдсотки за рѡкъ 1896	„	2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„	27,629.198·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѡдъ огню	„	277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѡдшкодованя въ 1896 р.	„	1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѡдшкодованя въ загальнѡй сумѣ	„	27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѡдъ шкѡдъ огневыхъ будынкѡвъ, движимостій, збѡжа, товарѡвъ, запасѡвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а услѡвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друксортѡвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 22—?

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѡдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѡрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѡкъ 3 зр. на пѡвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Якъ загально звѣстно в Ріхтера
якорнѣ скринки зъ камѣнчиками до будовы

НАЙЛЮБѢЙШОЮ ЗАБАВОЮ ДѢТЕЙ.

Се одинока забавка, що тревало приковуе до себе увагу дѣтей и она по кѡлькохъ дняхъ не йде въ кутъ.

Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своеи высоко выховуючои вартости и солѣдного выконаня в найзнаменитшимъ дарункомъ.

Они взагалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.

Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки заосмотрѣй охоронною маркою „Якоръ“.

ОСТОРОГА! Звѣстнѣ **НАСЛѢДУВАЧѢ** нашихъ одиноко правдивыхъ скринокъ зъ камѣнчиками до будовы змагають ся впровадити публику въ блудъ тымъ, що называють нашь **славный оріґінальный выробъ** за дорогимъ. **Такимъ неправдивымъ** бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порѡвнаня нашь илюстрованый цѣнникъ, а накидуваній въ такій грубо влѣзливый и брудный способѡ ихъ величавѣ скринки зъ камѣнчиками рѣшучо вѡдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотрѣй охоронною маркою **„Якоръ“** скринки зъ камѣнчиками до будовы **с правдивѣй** Послѣдне вѡдзначене: Липскъ 1897. **золотый медаль.**

F. Ad. Richter & Cie.
перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣнчиками до будовы.
КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien. ФАБРИКА: XIII/1 [Hietzing]. Rudolfstadt [Thür], Olten, Rotterdam, London, New-York 215 Pearl-Street. 412 3—?

НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣнникѹ.**

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Правѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бѡль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 355 8—39
загально любимого средства домового
все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.
Ріхтера аптика пѡдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Магазинъ и роботня футеръ
Феліксa и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякѣ можливѣ роды футеръ въ шкѡрахъ, готовѣ футра и всякѣ иншѣ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѣ — пѡсля найсвѣжѣйшихъ фасонѡвъ, а такожь приймають покрытя и перерѡбки на новѣ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 327 9—13

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Ц. к. уприв. Гал. Акційный Банкъ Ґіпотечный у Львовѣ.

ОПОВѢЩЕНЄ.

На основѣ уповажненя удѣленого 29-ымъ звычайнымъ Загальнымъ Зборомъ акціонарѣвъ зъ дня 24 Цвѣтня с. р, ухвалила надзорча Рада ц. к. уприв. галиц. акційного Банку ґіпотечного на засѣданю зъ дня 15 Листопада с. р. **дальше побѡльшене капіталу акційного о 1 міліонъ зр. а. в., черезъ выдане 5000 новыхъ акцій по 200 зр.**

Р. Т. акціонарямъ Банку ґіпотечного прислугуе право пѡднести на кождыхъ 6 штукъ акцій

1 нову акцію по цѣнѣ 280 зр. зъ купонами, зъ котрыхъ першій буде платный 1 Сѣчня 1899.

Дробѡвъ не увзглядняе ся.

Право побору можна выконати **въ протягу мѣсяця Сѣчня 1898 до 31 включно,** а по уплывѣ того речинця **право се рѣшучо гасне.**

Р. Т. акціонарѣ, хотячѣ користати зъ сего права, повинніе найпѡзнѣйше до 31 Сѣчня 1898 зложити свои акціи въ касѣ нашого Заведеня, въ цѣли остемпльованя, и зложити приписану вплату, въ квотѣ зр. 280 вѡдъ штуки вразъ зъ 5% вѡдсотками за часъ вѡдъ 1 Сѣчня 1898 до дня зложеноі вплаты, а такожь належитѡсть стемплеву по 2 зр. 50 кр. вѡдъ штуки.

Р. Т. акціонарѣ можуть трансакцію сю перевести такожь за посередництвомъ нашихъ Філій въ Краковѣ, Тернополи и Чернѡвцяхъ.

Львѡвъ дня 1 Грудня 1897.

N. B. Въ цѣли остемпльованя акцій выстатчае предложене плащикѡвъ безъ аркушѣвъ купоновыхъ. 424 1—3

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вніміком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѡдъ зарядомъ Іоанна Гриняка

Ч. 269. Львовъ, Четверъ 27 Падолиста (9 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инѣй донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Въ справѣ змѣны статута „Просвѣты“.

——

На остатныхъ загальныхъ зборахъ товариства „Просвѣта“ пѣдносили ся голосы въ справѣ змѣны статута товариства и наслѣдкомъ того припоручено головному выдѣлови товариства, щобы занявъ ся тою справою и предложивъ потрѣбнѣ змѣны статута на найблизшихъ загальныхъ зборахъ товариства. Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“, приступаючи до выконаня рѣшеня загальныхъ зборѣвъ, постановивъ доконати засадничихъ змѣнъ, що оказались потрѣбными на пѣдставѣ досвѣду и теперѣшного розвою товариства, та въ тѣй цѣли запросивъ вѣдпоручникѣвъ філіяльныхъ выдѣлѣвъ и вызначнѣйшихъ членѣвъ львѣвскихъ на нараду, яка вѣдбула ся дня 2 н. ст. падолиста с. р. На основѣ гадокъ пѣднесеныхъ на тѣй нарадѣ постановивъ головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ предложити загальнымъ зборамъ, що мають вѣдбути ся дня 2 н. ст. лютого 1898 р., змѣненый статутъ до порѣшеня.

Перша зъ важнѣйшихъ змѣнъ статута вѣдносить ся до того, щобы помѣжь средствами выразно зазначити: *высыланя вандрѣвныхъ учителѣвъ господарства* въ цѣли устного поучуваня народу о всякихъ справахъ просвѣтныхъ и господарскихъ, позаякъ за-для браку такои выразнои постановы власти краевѣ роблять перепоны товариству при высыланю его учителя господарства. Въ тѣмъ предметѣ нема здавсь нѣякои рѣзницѣ гадокъ. На нарадѣ вѣдпоручникѣвъ філіяльныхъ пѣднесено до того ще справу закладаня господарскихъ шкѣлъ, але тота справа є вже передвиджена въ статутѣ товариства „Просвѣта“ ти лишь не такъ легко и скоро дасть ся перевести въ дѣло.

Натомѣсть другѣ змѣны статута „Просвѣты“ потребують пояснена и тому на пѣдставѣ информацій намъ удѣленыхъ порушуємо ихъ, щобы загалъ членѣвъ товариства познакомити напередъ зѣ змаганями головного выдѣлу та вѣдперти тѣ закиды, зъ якими мѣгъ бы выступити де-хто необзнаный близше зѣ станомъ справы.

Друга зъ тыхъ важнѣйшихъ змѣнъ статута товариства „Просвѣта“ дотыкає *орудуваня маєткомъ товариства* та стремить до того, щобы головный выдѣлъ мавъ право орудувати маєткомъ товариства, а загальный зборъ товариства мавъ бы право приймати до вѣдомости справозданя головного выдѣлу або ихъ не приймати, та вказувати напрямъ дѣяльности товариства взагалѣ. Дотеперь має загальный зборъ застережене право орудувати зелѣзнымъ фондомъ товариства, але про се, що становить зелѣзный фондъ товариства а що оборотовый фондъ, знають звычайно тѣлько члены головного выдѣлу або и члены близше обзнакомленѣ зъ дѣяльностію товариства. Таке замкнене дѣловодство було можливе такъ довго, якъ довго „Просвѣта“ обертала ся въ кругѣ самыхъ справъ просвѣтныхъ, бо тогдѣ головный выдѣлъ товариства окрѣмъ бѣжучихъ доходѣвъ побиравъ купоны вѣдъ заставныхъ листѣвъ зъ фонду зелѣзного, та о скѣлько тотѣ доходы выстатчали, выдававъ книжочки — и на тѣмъ кѣнець. Инша рѣчь, коли товариство „Просвѣта“ розширило свою дѣяльнѣсть на справы економічнѣ. Вже при купнѣ дому „Просвѣты“ выринуло питане: хто має право заключати купно, — та хочь загальный зборъ припоручивъ головному выдѣлови закупити дѣмъ и до того ужити зелѣзного фонду, то пѣднесено закидъ що рѣшене було загальне и не вѣдносило ся до купна того дому, якій закупивъ головный выдѣлъ товариства. А якъ бы головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ замѣсть чимъ скорше приступити до доброго купна вынайденого дому — ставъ скликувати загальнѣ зборы членѣвъ и заздалегѣдь выхвалювати намѣрене купно, то очевидно, що першій лѣпшій купець бувъ бы тымчасомъ приступивъ до интересу и наша „Просвѣта“ по загальныхъ зборахъ була бы осталась безъ дому.

Дальше насунуло ся питане: чи куплений дѣмъ є зелѣзнымъ фондомъ, чи нѣ, а коли такъ, то хто може приймати именемъ товариства важнѣ зобовязаня, отъ на пр. перевести конверсію высшепроцентового довгу гіпотечного на низшепроцентовый? Зъ того вже слѣдує, що економічный оборотъ вымагає одной руки завѣдуючои, якою є н. пр. въ „Народнѣй Торговли“ совѣтъ управляючій, а въ „Просвѣтѣ“ може бути головный выдѣлъ, що складає ся зъ кѣльканацяти членѣвъ найповажнѣйшихъ, выбраныхъ зъ довѣря загалу членѣвъ товариства. Не може тутъ бути мовы о жадобѣ якоись власти або самоволѣ, бо головному выдѣлови особисто є выгѣднѣйше покрывати ся ухвалами загальныхъ зборѣвъ, якъ дѣлати на власну одвѣчальнѣсть, але рѣчь идє о правильне, скоре и рѣшуче дѣловодство на-зверхъ. А щобы тото дѣловодство було при тѣмъ въ рукахъ якъ найпевнѣйшихъ, то на предложене філіи Станиславѣвскои постановлено: *до головного выдѣлу „Просвѣты“ покликати вѣдпоручникѣвъ всѣхъ філіи „Просвѣты“*, такъ, що звычайнѣ справы полагоджували бы львѣвскій члены головного выдѣлу а на важнѣйшѣ нарады покликувано бы ще делеґатѣвъ выдѣлѣвъ філіяльныхъ — подѣбно, якъ то дѣє ся въ „Днѣстрѣ“. Зъ-вѣдси выйде тота подвѣйна користь, що зарядъ маєткомъ товариства буде въ одныхъ рукахъ, а загалъ членѣвъ буде мѣгъ кождого часу у своихъ выдѣлахъ філіяльныхъ поінформувати ся про ведене справъ головною управою товариства, та взагалѣ наступить вымѣна гадокъ межи краємъ а центромъ.

Ще важнѣйша є третя змѣна статута товариства „Просвѣта“ въ тѣмъ напрямѣ, щобы *на загальныхъ зборахъ* мали *рѣшаючій* голосъ тѣлько: львѣвскій члены головного выдѣлу, члены почестнѣ, *вѣдпоручники* выдѣлѣвъ філіяльныхъ, вѣдпоручники читалень „Просвѣты“ и вѣдпоручники членѣвъ товариства пѣсля повѣтѣвъ.

Пѣсля дотеперѣшного статута „Просвѣты“ мають право рѣшаючого голосу на загальныхъ зборахъ всѣ звычайнѣ члены товариства, але тото право такъ выглядає въ дѣйсности, що всѣмъ тысячамъ членѣвъ зъ цѣлого краю годѣ явити ся на зборахъ, а якъ бы явили ся, то годѣ ихъ разомъ примѣстити, тожь на зборахъ „Просвѣты“ являє ся звычайно $^1/_{80}$ часть членѣвъ а помѣжь тыми переважна бѣльшѣсть зѣ Львова и околиць пѣдльвѣвскихъ. Тымъ чиномъ дотеперѣшнѣ загальнѣ зборы членѣвъ „Просвѣты“ не є выразомъ волѣ загалу членѣвъ зъ краю, але горсткою членѣвъ, въ котрѣй рѣшає одинъ округъ львѣвскій, зъ котрого прибуває найбѣльше членѣвъ за-для незначного вѣддаленя ихъ мѣсця побуту. Такѣ загальнѣ зборы формѣльно представляють найвысшу власть въ товариствѣ и волю всѣхъ членѣвъ товариства зъ цѣлого краю, але въ дѣйстности тымъ они не є, позаякъ залежить се бѣльше вѣдъ припадку: хто возьме верхъ, чи львѣвскѣ члены чи провінція, а такъ не повинно бути! Тому то намѣрена змѣна статута стремить до того, щобы на загальныхъ зборахъ були заступленѣ рѣвномѣрно а тымъ самымъ справедливо всѣ члены „Просвѣты“ зъ цѣлого краю, щобы тотѣ зборы були справдѣ найповажнѣйшимъ тѣломъ, а *се дасть ся осягнути тѣлько на основѣ репрезентаційнѣй*, коли надасть ся рѣшаючій голосъ на загальныхъ зборахъ вѣдпоручникамъ філіяльныхъ выдѣлѣвъ, вѣдпоручникамъ читалень „Просвѣты“ въ мѣру ихъ числа въ дотычнѣмъ повѣтѣ и вѣдпоручникамъ членѣвъ товариства, такожь пѣсля ихъ числа въ повѣтѣ. Выдѣлы філіяльнѣ скликують зборы заступникѣвъ читалень „Просвѣты“ и зборы членѣвъ товариства зъ філіяльного округа, щобы выбрали своихъ вѣдпоручникѣвъ: по одному за кождыхъ пять читалень „Просвѣты“ и по одному за кождыхъ двацять пять членѣвъ товариства, а де нема філіи, тамъ головный выдѣлъ „Просвѣты“ установляє на повѣтахъ мужѣвъ довѣря до переведеня выбору вѣдпоручникѣвъ на загальнѣ зборы товариства.

Супротивъ того не може бути мовы про укорочуване членьскихъ правъ взагалѣ, бо въ той способѣ всѣ члены на основѣ загального и безпосереднего голосованя одержать однаке заступництво на загальныхъ зборахъ „Просвѣты“, а окрѣмъ того на філіяльныхъ зборахъ мають нагоду высказати свои бажаня та й на загальныхъ зборахъ товариства задержують дорадный голосъ. Впрочѣмъ матеріяльнѣ користи членѣвъ „Пвосвѣты“ остають ненарушенѣ, а при тѣмъ *впроваджувсь нову рѣчь поступову*, якои вымагає збѣльшаючій розвѣй товариства въ 30-тѣмъ роцѣ его нотупованя. Очевидна рѣчь, що тутъ мусять уступити перестарѣлѣ постановы статута давного, въ мѣру досвѣду и потребы.

„Просвѣта“ здвигнена для рускаго народу въ краю, котрому має служити по всѣ часы, тожь тѣлько згляды на загальный интересъ народный можуть рѣшати що-до устрою сего товариства, а натомѣсть мусять уступити всякѣ выгляды особистѣ або и франційнѣ...

§. 14.

Вчера вечеромъ выдано такій офіціяльный комунікатъ:

„Президентъ міністрѣвъ бар. Ґавчь принявъ нинѣ передъ полуднемъ пос. Яворского, яко презеса комітету екзекутивного сторонництва правицѣ, и пос. д-ра Функог о, яко презеса конференціи сторонництвъ лѣвицѣ та заявивъ имъ, що зъ вдячностію приймає до вѣдомости информаціи тыхъ послѣвъ зъ нарадъ, якѣ вели ся надъ приверненемъ спокѣйныхъ нарадъ парляментарныхъ, — але дальшѣ переговоры въ тѣй справѣ уважає поки що вже покѣнчеными.“

Вчера рано бувъ президентъ міністрѣвъ бар. Ґавчь на авдіенціи у цѣсаря, вѣдтакъ конферувавъ зъ гр. Туномъ и п. Яворскимъ. Вѣрноконституційна шляхта нѣмецка мала, якъ звѣстно, посередничити въ дальшихъ переговорахъ мѣжь правительствомъ и нѣмецкою опозиціею, а зновъ сторонництва правицѣ мали остаточно въ четверъ зѣбрати ся на конференцію. Тымчасомъ тѣ дальшѣ переговоры показали ся злишными.

Бар. Ґавчь заявивъ д-рови Функому, яко презесови конференціи сторонництвъ опозиційныхъ, що правительство не може на разѣ заступити своихъ попередныхъ пропозицій иншими (тѣ пропозиціи, якъ вѣдомо, опозиція вѣдкинула), а дальшѣ конференціи уважає злишными. Д-ръ Функе принявъ се до вѣдомости и повѣдомить о тѣмъ проводирѣвъ клюбѣвъ лѣвицѣ. Нѣмецка партія поступова выдасть маніфестъ до народу нѣмецкого, въ котрѣмъ розповѣсть про хѣдъ переговорѣвъ зъ правительствомъ.

Наслѣдкомъ перерваня дальшихъ переговорѣвъ є въ першѣй лініи се, що рада державна не буде скликана, а бѣжучѣ справы державнѣ будуть полагоджены розпорядженями цѣсарскими на основѣ §. 14 зак. основныхъ. Такъ отже будемо мати розпорядженя що-до провізо ія угодовои, провізоріи буджетовои и контингенту рекрутѣвъ. Якъ довго такій станъ потреває, сего не можна знати; бути може, що рада державна нэ буде скликана кѣлька мѣсяцѣвъ.

Fremdenblatt зазначує, що правительство є приневолене на разѣ зрезигнувати зъ покликаня парляменту на ново до житя, ажь до часу, коли наступить успокоєне умѣвъ, а се, можна надѣяти ся, не дасть довго на себе ждати. Великѣ интересы державнѣ лучать ся въ Австріи зъ интересами свободы народѣвъ. Всѣ сторонництва повинні старати ся о удержане тои звязи, а не о розрыване. Однакъ передо всѣмъ треба зважати на се, щобы не призвычаювати кабінетѣвъ до довгого правленя безъ парляменту и до надто великихъ дозъ §. 14. Розпорядженя зъ бѣды (Nothverordnungen) доводять завсѣгды до бѣды, котра вправдѣ въ першѣмъ рядѣ є бѣдою правительствъ, але може стати ся такожь бѣдою сторонництвъ и народѣвъ.

Важна рѣчь при тѣмъ, якъ подѣлають австрійскѣ вѣдносины на ситуацію въ Угорщинѣ и на взаимнѣ вѣдносины обохъ державъ. Доси були лишь здогады, припущеня, що австрійскому правительству не удасть ся въ дорозѣ парляментарнѣй полагодити провізоріи угодовои, — нинѣ тѣ припущеня стали ся вже фактомъ. Рѣвночасно опозиція въ угорскѣмъ парляментѣ пѣдносить голову и грозить повалененъ конституційного правительства при помочи обструкційнои тактики. Правно-державна звязь зъ Угорщиною готова не то бути захитана, але разъ на завсѣгды розбрвана.

Провізоричне полагодженє тыхъ квестій представляє ся такъ: Австрійске правительство переводить провізорію угодову на основѣ §. 14. Але и що до квестіи квотовои мусить наступити якесь рѣшене. Оба правительства супротивъ обставины, що нема порозумѣня, вѣднесуть ся до короны, котрои вѣдповѣдь, якъ догадують ся, буде така, що status quo удержує ся на часъ одного року. По запавшѣмъ рѣшеню въ справѣ квотовѣй зберуть ся делеґаціи ще разъ, щобы на сѣй основѣ уложити спѣльный буджетъ державный. — По сесіи делеґаційнѣй буде рада державна замкнена, а всѣ бѣжучѣ справы державнѣ будуть полагоджувати ся на основѣ §. 14.

——

О пропозиціяхъ бар. Ґавча въ квестіи розпоряджень языковыхъ пише *Bohemia* такъ: Бар. Ґавчь хотѣвъ переконати нѣмецкихъ послѣвъ о своѣй добрѣй воли. Але президентъ міністрѣвъ въ своихъ пропозиціяхъ не вѣдповѣвъ жаданямъ нѣмецкихъ послѣвъ, забуваючи, що нѣмецкѣ сторонництва обструкційнѣ не на се вели борбу, щобы по довершенѣмъ дѣлѣ заключати кепскій миръ. Пропозиціи були такѣ: Выдає ся два новѣ розпорядженя, котрыми по части зносить ся а по части модифікує ся постановы розпоряджень зъ 5 цвѣтня с. р. Новѣ розпорядженя будуть такъ довго обовязувати, доки въ дорозѣ законодатнѣй не установить ся головныхъ засадъ до управильненя квестій языковыхъ. Новѣ розпоряженя вѣдносять ся нпо до Чехіи, а що-до Моравы то мають обѣ стороны зѣйти ся на конференцію, покликавши до нарады ще вѣдповѣдне число урядникѣвъ. Вымоги знаня обохъ языкѣвъ въ Чехіи ставлять ся лишь для урядникѣвъ концептовыхъ, а урядники канцелярійнѣ и маніпуляційнѣ звѣльненѣ вѣдъ того обовязку. Внутрѣшна мова урядова має бути: въ чисто ческихъ повѣтахъ ческа, въ чисто нѣмецкихъ нѣмецка а въ мѣшаныхъ мѣшана. Мѣшаною громадою уважає ся таку, въ котрѣй що найменше 25 процентъ населеня приналежить до другои народности. Округъ судовый уважає ся мѣшанымъ, если 20 процентъ населеня зачислює ся до другои народности. А зновъ повѣтъ політичный (староство) уважає ся мѣшанымъ, если приналежить до него бодай одинъ мѣшаный округъ судовый. До вывченя другои мовы краевои для концептовыхъ урядникѣвъ вызначає ся речинець 15-лѣтный, а не 5-лѣтный, якъ було въ баденѣвскихъ розпорядженяхъ. — Зъ пропозицій бар. Ґавча не можна було принятн сесю, що вымагає ся вѣдъ урядникѣвъ судовыхъ знаня обохъ мовъ краевыхъ. Рѣвножь не змѣнивъ бар. Ґавчь §. 1-шого розпоряджень зъ 5 цвѣтня с. р., въ котрѣмъ постановляє ся, що уряды пѣдчиненѣ міністерствамъ: справъ врутрѣшныхъ, торговлѣ, рѣльництва, скарбу и судѣвництва, мають полагоджувати поданя устнѣ и писемнѣ въ такѣй мовѣ, въ якѣй ихъ внесено. — Вѣдкинене пропозицій правительства наступило солідарно, бо, якъ сказано — всѣ Нѣмцѣ мусять въ такъ критичнѣй порѣ разомъ поббчь себе стояти.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

(*Дальше.*)

Зрѣстъ товариствъ жидѣвскихъ прибирає дѣйстно застрашаючѣ розмѣры. Зъ помѣжь 47 товариствъ кредитовыхъ заснованыхъ въ 1896 роцѣ було ажь 30 жидѣвскихъ, а всѣхъ зъ кѣнцемъ року 1896 було 224 [на 413] т. є. 54·2% загального числа стоваришень.

Правда, справоздане Союза [„Związku“] товариствъ задатковыхъ потѣшає насъ, що станъ и розвѣй товариствъ христіяньскихъ, особливо 133 товариствъ кредитовыхъ зорганізованыхъ въ Союзъ есть сильнѣйшій и красшій, нѣжь товариствъ жидѣвскихъ, хоч жидѣвскѣ числомъ переважають, — однакъ полишаючи на боцѣ высшѣсть моральну, котру зъ огляду на характеръ и дѣяльность союз-

нымъ товариствамъ и всѣмъ христіяньскимъ радо признаемо, бачимо на цифрахъ, що товариства союзнѣ яко старшѣ посѣдають бо́льше удѣло́въ, бо́льше членово́въ и бо́льше фонду резервового, але що-до розмѣру операцій кредитовыхъ [сумы удѣленыхъ позичокъ, реескомптованыхъ векслѣвъ, вкладокъ и т. п.] товариства жидо́вскѣ разомъ взявши майже доро́внують сумѣ операцій товариствъ союзныхъ, хочь очевидно не мають и не можуть мати тои помочи и опѣки зо́ стороны краевыхъ институцій фінансовыхъ [Банку краевого, Галицкои касы щадничои та касъ щадничихъ въ поодинокихъ мѣстахъ] и властій автономічныхъ, якою тѣшать ся товариства союзнѣ. А вже коли взяти на увагу саму руску часть Галичины, бачить ся застрашаючу перевагу жидо́вскихъ товариствъ.

Въ 48 повѣтахъ заселеныхъ Русинами було въ 1896 роцѣ 295 всѣхъ товариствъ кредитовыхъ, а мѣжь ними 182 жидо́вскихъ [т. є. 62%], а ляше 113 христіяньскихъ [т. є. 38%]. Особливо густо розсѣли ся товариства жидо́вскѣ на Подо́лю, Покутю и По́дго́рю, въ декотрыхъ повѣтахъ навѣть по ко́лькана́цять товариствъ, и мусить имъ добре дѣяти ся, коли въ роцѣ бѣжучо́мъ повстало свѣжо 11 товариствъ жидо́вскихъ. Именно було товариствъ кредитовыхъ въ повѣтахъ:

скалатско́мъ жидо́вскихъ	7	христіяньскихъ	0
гусятинько́мъ	„	11	„	1
теребовельско́мъ	„	2	„	2
чортко́вско́мъ	„	9	„	1
борщѣвско́мъ	„	5	„	2
залѣщицко́мъ	„	6	„	1
снятыньско́мъ	„	4	„	2
косо́вско́мъ	„	10	„	0
коломыйско́мъ	„	15	„	3
городеньско́мъ	„	1	„	1
бучацко́мъ	„	8	„	1
станиславо́вско́мъ	„	21	„	8
товмацко́мъ	„	7	„	2
надво́рняньско́мъ	„	4	„	2
долиньско́мъ	„	4	„	0
дрогобицко́мъ	„	6	„	2

и т. д.

Не станемо вичисляти всѣхъ повѣто́въ, бо на се нема мѣсця въ часописи щоденно́й, але тыхъ ко́льканайцять повѣто́въ зо́ всхо́дного Подо́ля, зъ Покутя и ко́лькохъ го́рскихъ выстане, щобы засоромити нашу суспо́льность, а особливо интеліґенцію. Чи-жь то не тяжкій грѣхъ сидѣти зъ заложеными руками и приглядати ся, якъ жидъ нищить хлопа лихвою, замѣсть взяти ся до заложеня товариства кредитового? Чи недавна еміґрація нашихъ людей не показала, що въ тыхъ власне повѣтахъ потреба конечно скорои помочи? Чи въ тыхъ и въ иншихъ такихъ повѣтахъ нема нашихъ интеліґентныхъ и свѣдомыхъ людей, котрѣ бы взяли ся за се дѣло? Чи то рѣчь таки трудна, чи апатія або бракъ вѣры въ свои силы?

Двацять найкрасшихъ лѣтъ стратили Русины бездѣльно, не користаючи зъ выданого дня 9 цвѣтня 1873 року закона — може рахуючи тогдѣ, що все и всюда зробить тогдѣшный т. зв. Банкъ рускій... Передъ трема лѣтами заблагословило ся на красшій свѣтъ. Передовѣ люде въ Перемышли, Стрыю, Бережанахъ, Теребовли и у Львовѣ утворили въ своихъ мѣстахъ товариства задатковѣ для селянъ. Примѣръ був даный, справа въ часописяхъ обговорена и пояснена, по́дручникъ и всякѣ формулярѣ выданѣ, а хочь заложенѣ товариства красно розвивають ся, треба було майже три роки чекати на заснованє дальшого руского товариства кредитового въ Городку [въ осени сего року].

Могло бы здавати ся, що намъ Русинамъ такъ добре, що не потребуемо такихъ товариствъ або що може другѣ за насъ — хочь не для насъ, але для нашого селянина се зроблять. То́лько лѣтъ уплыло, якъ законами зъ 9 цвѣтня 1873 дано можно́сть легкои асоціяціи для цѣлей економічныхъ и кредитовыхъ, а у насъ до теперь 17 повѣто́въ судовыхъ не мае жадного товариства кредитового [а то: Винники, Яно́въ, Краковець, Лука, Нижанковичѣ, Стара-со́ль, Борыня, По́дбужъ, Сколе, Войнило́въ, Ходоро́въ, Буськъ, Мосты Великій, Лопатинъ, Нове-село, Мѣльница, Вишнѣвчикъ], а въ 21 повѣтахъ судовыхъ нема жадного товариства христіяньского [Балигородъ, Лютовиска, Буко́вско, Долина, Болехо́въ, Солотвина, Журавно, Отынія, Городенка, Гвоздець, Печенѣжинъ, Косо́въ, Куты, Жабе, Глусте, Монастириска, Будзано́въ, Копычинцѣ, Гримало́въ, Скалатъ, По́дволочиска], лише самѣ жидо́вскѣ, котрѣ низшого процентy якъ 10% а рѣдко 9% не знають!

Очевидно є и въ захо́дно́й Галичинѣ товариства жидо́вскѣ, але тамъ есть ихъ въ 26 повѣтахъ полі́тичныхъ 42 [менше нѣжъ у насъ въ 6 всхо́дныхъ повѣтахъ подольскихъ!], а всѣхъ товариствъ 118; отже товариства жидо́вскѣ становлять тамъ лише 35½% [а у насъ у всхо́дно́й Галичинѣ 62%] и служать переважно для свого мѣского купецкого елементу, по́двчасъ коли селяньство користае зъ кредиту въ добре зорґанізованыхъ [76] товариствахъ христіяньскихъ. Число членово́въ тыхъ послѣдныхъ товариствъ показуе, що на Мазурщинѣ селяне численнѣйше и лекше находять кредитъ, якъ въ товариствахъ всхо́днои Галичины, де товариства переважно меншѣ и въ меншо́й сумѣ удѣляють селяньского кредиту.

Найбо́льше число членово́въ селянъ въ товариствахъ всхо́днои Галичины находимо въ повѣтахъ захо́дныхъ або мѣшаныхъ — н. пр. въ товариствахъ въ Лѣську, Сяноцѣ, Римановѣ [всѣхъ по-надъ 3000 селянъ], въ Ярославѣ [4.500 селянъ], въ Сѣнявѣ, Чешановѣ [надъ 1.200 селянъ], Березовѣ [Бжозовѣ]. Зъ прочихъ товариствъ всхо́днои Галичины находимо бо́льше число селянъ ще въ товариствахъ въ Золочевѣ, Зборовѣ, Львовѣ, Радеховѣ, Камѣнцѣ, Комарнѣ, Рудкахъ, Мостискахъ, Перемышли, Яворовѣ, Белзѣ, Скалатѣ, По́дгайцяхъ, Рогатинѣ и Гвиняна́хъ. Всѣхъ селянъ-членово́въ [отже котрѣ користали зъ кредиту] въ товариствахъ кредитовыхъ у всхо́дно́й Галичинѣ находило ся въ 1896 роцѣ ледви 85.272 въ 137 товариствахъ [на 295 всѣхъ товариствъ]. Найбо́льша часть товариствъ жидо́вскихъ не подае характеру своихъ членово́въ, длятого докладна цифра що-до участи селянъ у всѣхъ товариствахъ не є звѣстна Однакъ вже повысшѣ цифры показують, що въ справѣ достарченя нашимъ селянамъ дешевого кредиту есть ще дуже много до робленя — и за сю роботу повинно́ взяти ся нашѣ свѣдомѣ патріоты. Найпильнѣйше дѣло въ указаныхъ высше 38 повѣтахъ судовыхъ, де нема дотеперь нѣякого христіяньского товариства кредитового, а такожь въ другихъ, де истнуе вправдѣ одно на цѣлый повѣтъ товариство христіяньске, але по-при нѣмъ жиды оперують нашого христіянина въ ко́льканацятьохъ своихъ Verein-ахъ и Bank-ахъ.

А теперь приглянемо ся, якъ выглядае доробокъ всхо́днои Галичины на поли товариствъ продукційныхъ [господарскихъ, гандлевыхъ, промысловыхъ, и т. п.].

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Въ у г о р с к о́м ъ с о й м ѣ розпочала ся дня 7 с. м. на добре обструкція противъ закону о самосто́йно́мъ уладженю во́дносинъ Угорщины до Австріи. Якъ вже вѣдомо, законъ той постановляе властиво поки-що нѣчого иншого, якъ тымчасове продовженє дотеперѣшнои угоды, однако зъ тымъ застереженѣмъ, що до дня 1 мая 1898 р. мае прийти мѣжь Австрією и Угорщиною до сталои во́дновы угоды — розумѣе ся, въ парляментарно́й дорозѣ. Коли бы до того часу не во́дновлено угоды оконечно, на такій выпадокъ постановляе внесеный теперь въ соймѣ законъ що Угорщина мае уладити ся цѣлкомъ самосто́йно и сама мае упорядкувати свои во́дносины до Австріи. Отже сторонництва независимыхъ не хотять ждати ажь до мая слѣдуючого року, а домагають ся, щобы таки заразъ по́рвати звязи зъ Австрією, лишаючи ся то́лько при персонально́й уніи. Въ то́мъ дусѣ промовлявъ такожь першій бесѣдникъ при дебатѣ надъ закономъ и головный прово́дникъ независимыхъ, Францъ Кошутъ. Во́нъ указувавъ на те, що по́сля угодовыхъ законо́въ для полагоджуваня спо́льныхъ справъ вымагае ся конечно повного конституційного ладу въ Австріи, а те, що теперь въ Австріи дѣе ся, є дуже далеке во́дъ такого ладу. Зъ угорского становиска глядячи на рѣчь, угодовои провізоріи не слѣдъ полагоджувати цѣсарскимъ параґрафомъ. Такимъ чиномъ, коли въ Австріи спинивъ ся конституційный ладъ, то Угорщина во́дзыскала свое право розпоряджати собою по́сля вдасноі волѣ въ кождо́мъ взглядѣ, такъ що-до власноі арміи якъ и що-до окремого власного заступництва за границею. Въ справахъ економічныхъ угорска конституція приписуе выразно, що́ мае настати въ разѣ, коли договоры мѣжь Угорщиною а Австрією не до́йдуть до ко́нця. Австрія — каже бесѣдникъ — не хоче зъ нами згодити ся; чого жь мы маємо бѣгати за нею? Мирноі звязи мѣжь двома державами не можна спровадити на силу. Наставъ часъ, коли край мусить застановити ся, якій ужитокъ зробити зъ свого права свобо́дного розпоряджуваня самымъ собою, щобы разъ покласти тревалу основу для нашихъ економічныхъ справъ. Угорскій соймъ занедбавъ бы свѣй обовязокъ, коли бы не выкориставъ теперѣшнои хвилѣ. Я не можу такожь припустити, щобы наше право свобо́дного розпорядженя собою могло стрѣнутись зъ супротивленемъ въ найвысшихъ кругахъ. Пригадаймо собѣ, що воля краю спонукала угорского короля до санкціонованя цивільного подружа, хочь всѣ знаємо, що противились тому традиціи его роду и що конституційный монархъ зъ самымъ собою мусѣвъ звести боротьбу. Знаємо, що традиціи габсбургского дому є нѣмецкѣ; а таки роками попирано ческій махінаціи, а управляючого міністра таки не во́дправлено заразъ, коли во́нъ взявъ ся до обурюючихъ насильствъ противъ Нѣмцѣвъ австрійскихъ Нашъ король є конституційный и певно переможе свои традиціи и особисті переконаня, коли ходить о те, щобы Угорщину зробити великою и щасливою. Инакше припускати — було бы тяжкою обидою для его освяченои особы. — Дальше звернувъ ся бесѣдникъ до правицѣ и до правительства зъ во́дкликомъ до ихъ патріотизму, щобы его послухали и скористали зъ хвилѣ, котра такъ неспо́дѣвано нагодила ся. Коли-жь бы мало стати ся инакше, то на такій выпадокъ грозить бесѣдникъ, що его сторонництво буде умѣло не допустити до того. Ко́нци зажадавъ во́нъ, щобы законъ во́дослано до секцій.

Во́дповѣдь бар. Банфіого знана вже зъ вчерашного числа. Опо́сля промовляло ще ко́лькохъ бесѣдniко́въ майже то́лько зъ сторонництва независимыхъ. Мѣжь иншими говоривъ п. Віхлеръ, а малюючи подѣ въ Австріи и указавши на те, що въ великихъ мѣстахъ австрійскихъ веде ся бо́й по улицяхъ, каже: Звязь Австріи зъ Угорщиною выглядае такъ, мовь бы здорового сковано разомъ зъ божевольнымъ; треба ихъ розлучити, божево́льного во́ддати до дому божево́льныхъ, а здорового по́слати до роботы.

Зъ дальшихъ промовъ заслугуе на увагу по́втораго́динна бесѣда п. Голля. Во́нъ говоривъ мѣжь иншимъ: Де на свѣтѣ чувано, щобы продовжувано союзъ зъ другою державою безъ би згоды? Коли угорске правительство хоче робити угоду зъ Австрією безъ конституційнои угоды Австріи, то нарушуе оно угодовый законъ зъ р. 1867. Коли разъ гр. Апоній интерпелювавъ президента міністро́въ, то бар. Банфі во́дповѣвъ зъ повнои груди, що во́нъ вже поробивъ приготовленя, щобы Угорщина могла уладити ся самосто́йно. Теперь президентъ міністро́въ приходить сюды зъ симъ начеркомъ закону, а урядовѣ трублять, що сей законъ мае самосто́йно упорядкувати нашѣ справы. Се є дурене прилюдноі опініи, щобы удержати правительство и его сторонництво при власти. Коли въ такій формѣ появляе ся самосто́йно́сть, то готово прийти до того, що колись однои днины ще й задусять угорскій народъ. Въ законѣ то́мъ ажь кишить во́дъ суперечностей. Зъ одноі стороны каже ся, що розпорядженями запорядить ся все, коли бы въ Австріи не выдано нѣякои постановы що-до звязи зъ Угорщиною; а зъ другои стороны, що теперь, коли ко́нци разъ вже можна привести до значѣня постановы нашихъ законо́въ, неможлива є рѣчь, завести заразъ мытову границю и угорскій банкъ. Коли бы правительство стануло тутъ зъ выразнымъ жаданемъ, що оно хоче роздѣлу мытового и утворея власного самосто́йного банку, але на те потребуе часу, трохъ мѣсяцѣвъ чи шѣстьохъ чи двохъ лѣтъ: тогдѣ мы охотно пристали бы на такій чи сякій речинець. Але правительство не на те потребуе часу, а на що иншого: оно хоче промостити дорогу до того, щобы державно-правнѣ во́дносины безъ згоды Австріи на стало уложити, щобы економічне упослѣдженє Угорщины и въ то́мъ разѣ тревало дальше. — Тутъ віцепрезідентъ палаты перебивае бесѣдникови и взывае его, щобы не во́дступавъ во́дъ рѣчи, бо теперь ходить лишь о те, якій комісіи придѣлити внесеный законъ. На сали во́дзываe ся голосъ: „Не удавайте віцепрезідента Крамаржа!“ П. Голльо дякуе віцепрезідентови за увагу и говорить дальше: Палата давно не мала такъ важного внесеня. Нема на свѣтѣ другои держави, зъ котрою заходила бы така недорѣчна звязь якъ зъ Австрією. Чи въ то́мъ є запорука поваги монархіи, що обѣ стороны вѣчно лають ся и удають покривдженыхъ та ограбленыхъ черезъ другу сторону? Коли се мае бути силою монархіи, тогдѣ годѣ вже сказати, що є би слабостею. Мы входили и зъ иншими державами въ договоры, але нѣколи не казали, що они насъ вызыскують. Якъ разъ зъ Австрією, зъ котрою мы такожь злученѣ до спо́льноі оборони, не можемо згодити ся, то́лько маємо одинѣ другихъ. По́втора тяжкого року коштовного часу змарнувало правительство въ сѣй палатѣ на переговорахъ зъ Австрією. Цѣлыми мѣсяцями палата не робить нѣчого, бо члены правительства разъ-въразъ мусять ѣздити до Вѣдня, лише щобы найти плястеръ на недужій австрійскій парляментаризмъ. Коли союзъ такимъ робомъ мае довершити ся, то се є збытокъ, на котрый мы собѣ не повинні позваляти. Францъ Деакъ бувъ бы сего певно не зробивъ. Парляментарнѣ во́дносины и пропасть мѣжь народностями въ Австріи є такѣ, що непевно́сть не ско́нчить ся тамъ анѣ 1 мая анѣ 31 грудня 1898 року. Але нашѣ міністры хотять переговорювати навѣть зъ абсолютными австрійскими міністрами. Мы маємо разъ-въ разъ стояти на чатахъ, коли разъ прийде тамъ на свѣтъ федералізмъ. Не на скрѣпленє парляменту, але на скрѣпленє краевыхъ соймо́въ заносить ся тамъ: але мы входимо въ союзъ лише зъ Австрією, въ котро́й ще Нѣмцѣ мають геґемонію. Нашѣ мужѣ держарнѣ боять ся сказати слово „независимо́сть“, бо ро́вночасно боять ся, що могли бы по нихъ прийти иншѣ, що будуть мати до того во́двагу. Настане ко́нци день, коли кождый человѣкъ въ Угорщинѣ выступить противъ чужихъ вплыво́въ. Але мы будемо бороти ся за нашѣ права ажь до ко́нця. Длятого припоручаю вамъ внесенє Кошута.

На то́мъ ско́нчило ся засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣшный день.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

З а г а л ь н ѣ з б о р ы „Льво́вского Бояна“ во́дбули ся 3-ого с. м. о 7 годинѣ вечеромъ при участи 63 членово́въ. Зборы отворивъ голова проф. Волод. Шухевичъ и представивши станъ розвитку „Бояна“ звѣстивъ завязане кружка музичного, яко секціи „Бояна“. Той кружокъ уже розпочавъ сходины и вправы та й по змозѣ буде брати участь въ артистичныхъ продукціяхъ „Бояна“, котрый якъ-разъ въ сѣмъ роцѣ мае передъ собою имовѣрно важнѣ задачѣ сповнити зъ нагоды ро́зныхъ торжествъ ювілейныхъ. Вко́нци зазначивъ голова незвычайну прихильно́сть, зъ якою во́дносить ся до „Бояна“ товариство „Руска Бесѣда“, удѣляючи дуже охотно салѣ на вправы „Бояна“, длятого звернувъ ся до заг. зборо́въ зъ во́дзванемъ, щобы встанемъ зъ мѣсць зложили подяку „Руско́й Бесѣдѣ“ а спеціяльно ви выдѣлови та членамъ, що до́знаючи самѣ невыгодъ радо во́дступають комнаты до ужитку „Бояна“. Середъ горячихъ оплесково́въ во́звane головы сповнено. Во́дтакъ почтили зборы память помершого члена Багриновича.

По перечитаню справозданя выдѣлу, зъ котрого довѣдано ся, що Боянъ числивъ въ мин. адміністр. роцѣ 91 членово́въ звычайныхъ, справозданя касового [гото́вка въ касѣ 338 зр.] и комісіи контрольнои, котра найшла рахунки въ порядку, удѣлили зборы абсолюторію уступаючому выдѣлови и приступили до выбору нового. Въ складъ его во́йшли пп.: Вол. Шухевичъ голова, проф. Илар. Огоновскій заступникъ головы, д-ръ Стеф. Федакъ дірі́ґентъ, Филар. Колесса заступникъ дірі́ґента, надто п-ѣ Шухевичева, Ост. Весоловскій, Вас. Чума и Ол. Бережницкій яко выдѣловѣ, а п-а Галя Огоновска и Стеф. Леонтовичъ яко заступники выдѣловыхъ. До контрольнои комісіи выбрано пп. Стефана Томашѣвского, Зенона Владичина и Романа Ганинчака.

Потомъ приступлено до третьои точки зборо́въ с. в. до внесеня членово́въ. На внесенє чл. Ст. Леонтовича ухвалено выслати телеґраму ґратуляційну польскому музикови Желѣньскому, котрый власне обходить ювілей своеи композиторскои дѣяльности. — На внесенє чл. Томашѣвского ухвалено урядити въ часѣ вакацій артистичну прогульку зъ концертомъ на угорску Русь. — Чл. Мих. Губчакъ подавъ на письмѣ два внесеня: Перше, щобы зъ огляду на ювілейнѣ торжества, якѣ припадають въ 1898 р., выдѣлъ „Льво́вского Бояна“ вже заздалегідь во́днѣсъ ся до другихъ „Бояно́въ“ въ краю и взявъ ініціятиву до зборныхъ вправъ всѣхъ Бояністо́въ, котрѣ бы мали брати участь въ тыхъ ювілейныхъ торжествахъ, а друге, щобы „Льво́вскій Боянъ“ на взо́ръ „Просвѣты“ змѣнивъ свѣй статутъ въ той спосо́бъ, щобы во́нъ мавъ право завязувати на провінціи філіи „Бояна“ а тымъ самымъ творивъ осередокъ всѣхъ спѣвацкихъ товариствъ. Голова усунувъ перше внесенє зъ порядку дневного, а то зъ причины, що нѣяке товариство анѣ комітетъ въ справѣ участи „Льво́вского Бояна“ въ задуманомъ святкованю ювілея не во́дносили ся, натомѣсть самъ „Льво́вскій Боянъ“ постановивъ урядити власный концертъ въ день знесеня панщины; а друге внесенє придѣлили зборы по коротко́й дискусіи выдѣлови зъ припорученемъ, щобы надъ нимъ застановивъ ся, выготовивъ евентуальнѣ змѣны статута и предложить ихъ до порѣшеня скликанымъ умысне на тую цѣль загальнымъ зборамъ.

На то́мъ зборы зако́нчено.

З а г а л ь н ѣ з б о р ы „К р у ж к а п р а в н и к о́ в ъ“ въ товариствѣ „Академічна Громада“ во́дбулись дня 28. падолиста с. р. Присутныхъ членово́въ було 15. Зборы во́дкрывъ голова кружка п. Сидоръ Голубовичъ, зазначуючи, що рухъ въ кружку минувшого року бувъ не вповнѣ вдоволяючій. Зъ рамени кружка було всего 3 во́дчиты, дискусіи надъ во́дчитами були такожь слабѣ. Въ 1896/7 зачавъ выдавати кружокъ правничій скрипты а именно „Систем права карного“ по́сля выкладу проф. д-ра Стебельского. Положено по́двалину до основаня выпозичальнѣ скрипто́въ и иншихъ по́дручнико́въ правничихъ. Выдѣлъ кружка одержавъ минувшого року всѣ выдавництва Выдѣлу краевого. Позаякъ кружокъ не розпоряджае нѣякими фондами, мусѣвъ затягнути позичку въ товариствѣ „Академічна Громада“ въ квотѣ 25 зр., котрѣ то грошѣ обернувъ на выдавництво скрипто́въ высше згаданыхъ.

По сѣмъ справозданю головы удѣлено уступаючому выдѣлови абсолюторію и приступлено до выбору нового выдѣлу, въ котрого складъ во́йшли слѣдуючій члены: Иванъ Макухъ голова, Лонгинъ Цегельскій заступникъ головы, Петро Рондякъ бібльотекарь и касіярь, Миронъ Нестеровичъ писарь; на заступнико́въ выдѣловыхъ выбрано Ивана Васылика и Волод. Старосольского.

Ухвалено: 1) зорґанізувати выпозичальню книжокъ правничихъ и скриптовъ потрѣбныхъ до испытовъ; — 2) поручено выдѣлови заняти ся систематичнымъ уладженемъ вѣдчитовъ; — 3) вѣднести ся до тов. „Академічна Громада“ зъ прошенемъ о даръ книжокъ зъ магазину товариства, котрѣ то книжки мають бути нагородою для тыхъ членовъ, що на темы конкурсомъ розписанѣ найлучшѣ выготовили рефераты.

Иванъ Макухъ голова, *М. Нестеровичъ* писарь.

НОВИНКИ.

— **Загальнѣ зборы політичного товариства „Руска Рада въ Золочевѣ“** вѣдбудуть ся въ Золочевѣ 28 н ст. грудня с. р. въ такомъ порядку: О годинѣ 9-ій рано служба Божа зъ проповѣдію въ мѣсцевій церкви. О год. 1-ій зъ полудня початокъ зборовъ. Програма: справозданѣ выдѣлу; справозданѣ касове; выборъ выдѣлу; справозданѣ делеґата зъ селянського вѣча у Вѣдни; рефераты: о цивільнѣй процедурѣ, о выборахъ до радъ громадскихъ, о політичномъ положеню; внесеня членовъ. Выдѣлъ маѣ повну надѣю, що вся Золочѣвщина прибуде на зборы радо. — Вѣдъ выдѣлу товариства: *Рожанковскій* предсѣдатель, *Малый* секретарь.

— **Вчера 8 н. ст. с. м. уконституувала ся Пѣдгорска Сполка въ Станиславовѣ.** До рады управляючои выбранѣ: д-ръ М. Бучиньскій адвокатъ, о. Сав. Кисѣлевскій парохъ зъ Чорнолозець, о. Іос. Домбчевскій парохъ зъ Викторова, д-ръ Коцюба професоръ изъ Станиславова, о. З. Шепаровичъ зъ Колодѣевки, о. Ив. Порайко катихитъ изъ Станиславова, о. В. Озаркевичъ зъ Сѣльця, п. П. Боднарчукъ власт. пос. зъ Калуша, п. Лесь Болехѣвскій госп. зъ Вороны, п. М. Дебенка госп. зъ Вовчинця, о. Ив. Палѣевъ зъ Перевозця, п. Игн. Полотнюкъ управитель хору изъ Станиславова; — на заступниковъ: о. Ст. Комарняньскій зъ Лисця, п. Ив. Келебай директоръ банку зв. изъ Станиславова, п. Федь Поповичъ госп. зъ Фитькова. — До гол. комітету контрольного: п. Ив. Дольницкій, п. Ник. Морозъ и п. М. Кушнѣръ. — Директорами именованѣ: п. Т. Стахевичъ купець изъ Станиславова, Іосифъ Гурикъ госп. изъ Угринова долѣшного и о. А. Пеленьскій. Сими днями увѣйде статутъ до суду для зареєстрованя. Закимъ судъ затвердить, просить ся посылати грошѣ на давну адресу т. в.: М. Кушнѣръ, начальникъ „Нар. Торговлѣ“ въ Станиславовѣ.

— **Передконцертовѣ вправы мужеского хору „Львовского Бояна“** вѣдбудуть ся **завтра, въ пятницю**, о 7 годинѣ вечеромъ, а потомъ о 8 годинѣ наступлять вправы хору мѣшаного. Выдѣлъ взываѣ всѣхъ Членовъ, щобы зъ огляду на близькій концертъ точно и въ комплетѣ явили ся. — Передъ вправами вѣдбудесь о 6 годинѣ засѣданѣ выдѣлу въ цѣли уконституованя, порѣшеня програмы и дня концерту, полагодженя справъ переказаныхъ загальными зборами и полагодженя справъ адміністраційныхъ. Особныхъ запросинъ анѣ повѣдомленъ не высилаѣ ся. — *В Ш.*

— **Зъ Тернополя**: Зъ причины вѣдъ выдѣлу зовсѣмъ независимои загальнѣ зборы товариства „Рускои Бесѣды“ не вѣдбулись дня 8 н. ст. грудня, а натомѣсть вѣдбудуть ся дня 14 н. ст. грудня с. р. с. в. во второкъ о 8. годинѣ вечеромъ въ комнатахъ товариства. Просить ся всѣхъ Вп. Членовъ явитись точно и громадно.

— **Вѣче въ Дрогобичи** вѣдбуде ся 13-ого н. ст. грудня. На дневномъ порядку стоять такѣ справы: 1) якъ запобѣгти матеріальнѣй нуждѣ селяньства; 2) подѣлъ Галичины; 3) выборы до радъ громадскихъ; 4) скасоване права патронату; 5) внески и интерпеляціи. Комітетъ сего вѣча представляють на-внѣ Дамянъ Захарякъ и Дмитро Лескѣвъ.

— **Польско-чеcкій братаня** проявляють ся чимъ разъ численнѣйшими маніфестаціями, вѣдъ коли уступивъ кабінетъ ґр. Баденього. Вчера въ львѣвскомъ театрѣ выставлено 25-ый разъ „Prodan-y nevest-y“ Сметаны и при тѣй нагодѣ львѣвска кольонія чеcка збраталась зъ польскою публикою. Орхестра театральна выгравала на перемѣну „Kde domov muj“ и „Jeszcze Polska nie zginęła“, а зъ сцены вѣдчитувано телеґрамы, якѣ наспѣли зъ Праги вѣдъ бурмістра Подліпного, вѣдъ „Narodn-ого Divadl-a и иншихъ. — Зъ Кракова доносять, що на сю недѣлю готовлять ся станьчики устроити велику політичну маніфестацію польско-чеcку. Мають прибути послы чеcкѣ: Горжіца и Бжезновски (звѣстный рукавичникъ прагскій, котрый сказавъ, що не вѣрить въ надужитя выборчѣ въ Галичинѣ, а если були якѣ надужитя, то певно зъ стороны люду) и выголосити промовы на тематъ польско-чеcкои приязни. — Обѣ стороны очевидно хотять зробити интересъ: Чехи найти союзника въ борбѣ зъ Нѣмцями, а Поляки — якъ каже Czas — покористувати ся нагодою и вѣдзыскати вплывъ та признане въ Славяньствѣ, вѣдъ котрои то спольности славяньскои ихъ до недавна выключувано.

— **Зъ Кракова пишуть намъ**: Загальнѣ зборы нашои читальнѣ вѣдбудуть ся дня 9 н. ст. сѣчня с. р. зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: отворене зборовъ головою товариства; вѣдчитане протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборовъ; справозданѣ зъ дѣяльности выдѣлу: секретаря, касіера и бібліотекаря; внесеня членовъ; выборъ нового выдѣлу. — Зборы зачинають ся о годинѣ 6-ій вечеромъ. — *Вѣдъ выдѣлу.*

— **Мадяры въ своемъ шовінізмѣ** не знають уже мѣры. Яхъ вѣдомо, зъ давна вже они старали ся назвы мѣсцевостій, замешкалыхъ не-Мадярами [Русинами, Сербами, Румунами и Нѣмцями Сасами] мадярщити, але позаякъ тѣ немадярскѣ громады называють свои мѣсцевости [мѣста и села] по давному, то Мадяры постановили теперь справу перевести дорогою законодатною, и онодгы вѣдбула ся надъ дотычнымъ проектомъ дебата въ угорскомъ соймѣ. Иде о то, щобы управы громадскѣ, школы и т. д. присилувати называти свои не-мадярскѣ мѣсцевости по мадярски, а на неодну мѣсцевость мадярска назва маѣ доперва змайструвати ся. Розумѣе ся нове сесе провокуюче брутальство Мадяровъ ще бѣльше розъярить ненависть до нихъ у всѣхъ народовъ не-мадярскихъ. А чи оно выйде на добро Мадярамъ, се покаже будучность...

— **Адміралъ бар. Штернекъ**, котрый умеръ въ недѣлю дня 5 с. м. на ударъ серцевый у Вѣдни, звавъ ся повнымъ именемъ Максиміліянъ Давблебскій Штернекъ, а его родъ походить зъ Чехъ. Покойный бувъ родомъ зъ Целовця въ Каринтіи, де его отець бувъ президентомъ апеляційного суду. Дня 20 вересня с. р. 68 лѣтный старець обходивъ 50-тѣ роковины своеи службы, котру розпочавъ 20 вересня 1847 р., вступивши 18-лѣтнымъ кадетомъ до маринарки. Зъ того часу бравъ неразъ вызначну участь въ военныхъ акціяхъ, а въ р. 1866, ставши подъ адміраломъ Теґетгофомъ командантомъ панцирнои фреґаты „Фердинандъ Максъ“, здобувъ собѣ славу въ битвѣ подъ Ліссою, де ударивъ своею фреґатою на найбольшій італійскій корабель и затопивъ его та тымъ богато причинивъ ся до побѣды. Въ р. 1869 ставъ Штернекъ командантомъ пристани въ Полѣ, а въ р. 1872 взявъ участь въ выправѣ ґр. Вільчека до Новои Землѣ, щобы тамъ уладити складъ для полярнои выправы Вайпрехта и Паера. Вѣдъ р. 1873—1875 бувъ командантомъ ескадры, а опѣсля командантомъ арсеналу въ Полѣ; въ роцѣ 1883 ставъ віцеадміраломъ, шефомъ маринарскои секціи въ міністерствѣ вѣйны и командантомъ маринарки. Черезъ 14 лѣтъ бувъ Штернекъ на чолѣ австрійскои военнои маринарки и за той часъ майже цѣлкомъ ѣи перетворивъ; его дѣломъ є торпедова фльота; за него збудовано пять вежовыхъ кораблѣвъ и богато иншихъ суденъ. Ще въ суботу бравъ покойный участь въ нарадахъ делеґацій. Подчасъ засѣданя зробилось ему недобре, такъ що выйшовъ до дому ще передъ кѣнцемъ засѣданя. Але вечеромъ таки бувъ у цѣсаря на обѣдѣ, данѣмъ для делеґацій. Ночь перебувъ безсонно; вѣзвано лѣкаря, але нѣхто не вгадувавъ небезпеченьства. Въ недѣлю рано зробилось ему лѣпше, але обѣдъ для делеґацій, котрый того дня бувъ назначеный у него, треба було вѣдкликати. О $1^1/_2$ год. въ полудне прийшовъ знова лѣкарь; зъявивъ ся тяжкій вѣддыхъ, а о 1 годинѣ адміралъ вже скѣнчивъ. Межи его паперами найдено его послѣдну волю, списану д. 21 жовтня с. р. Мѣжь иншимъ высказавъ покойный волю, щобы его серце зложено въ Крастовицяхъ коло Целовця, а тѣло щобы похоронено въ Полѣ. Похоронъ вѣдбувъ ся позавчера. Тѣло покойного буде зложене въ Полѣ въ каплицѣ Мадонны дель маре, котру збудовано за починомъ покойного и при значныхъ его заходахъ. Капліця стоить на чудномъ мѣсци на горѣ, вѣдки стелить ся видъ на мѣсто и на море.

— **„Зероґрафъ“** — таку назву давъ електротехнікъ Каммъ своему нововынайденому апаратови, якій въ анґлійскѣй прасѣ выкликавъ справдѣшну сензацію. Есть се улучшеный телефонъ, котрому не устно, але письменно передаѣ ся вѣсти, а на мѣсци призначеня такожь сама машина списуѣ. Апаратъ функціонуѣ безъ огляду на вѣддаль мѣсць сполученыхъ зероґрафічно. При сѣнъ апаратѣ не можуть зайти нѣякѣ похибки та непорозумѣня що-до змѣсту розмовы, якъ се лучаѣ ся при нинѣшномъ телефонѣ, та й нѣхто не може пѣдслухати довѣрочнои часомъ розмовы. Анґлійскѣ часописи зъ одушевленемъ розписують ся о томъ новомъ апаратѣ, называючи его чудомъ на поли електротехніки. Daily Chronicl описуѣ практичнѣ досвѣды, якѣ зроблено зъ зероґрафомъ въ многолюднѣмъ кругѣ електротехніковъ и телеґрафістовъ, чудуе ся простотѣ въ выконаню и скорости, зъ якою вѣнъ переносить слова телефонованѣ и автоматичному переданю письма на мѣсци призначеня.

— **Паперовѣ ґульдены австрійскѣ** почато стягати зъ обѣгу 24-ого червня 1894 р. Того дня було ихъ въ обѣгу на 57,883.361 зр. Вѣдъ того-жь часу до 30 падолиста с. р. стягнено ихъ вже на 57,178.812 зр. и знищено, а з став въ обѣгу вже лишь на 704.549 зр. Въ мѣсяци падолистѣ вплынуло ихъ лише 793 штукъ.

— **Въ справѣ выправы Андрѣ.** Минувшого мѣсяця вернула ся до Тромзе експедиція, що вѣдплыла була до Шпіцберґенъ въ Ледовый фіордъ для розслѣду по причинѣ „криковъ о помочь“, якѣ нѣбы-то мали чути люде зъ деякихъ суденъ, що плавали по згаданомъ фіордѣ въ мѣсяци вересни. Експедиція не знайшла нѣякихъ слѣдовъ Андрѣ. „Мы прибули — пише капітанъ Кремеръ — до Довмановыхъ острововъ, зъ-вѣдки нѣбы чути було крики, и заразъ вечеромъ выйшли-смо на берегъ и почали слѣдити. Але не знайшли мы нѣякихъ слѣдовъ, нѣяких признаковъ человѣка. Мы установили всякѣ можливѣ сигналы, щобы звернути на себе увагу, та все надар о. Другого дня зорґанізовано выправу на лижвахъ, але и она не знайшла нѣякихъ слѣдовъ людскихъ. Лѣдъ не дозволивъ намъ запустити ся дальше въ Ледовый фіордъ, а такъ само не допустивъ дѣстатись до рога Тордеенъ черезъ Advent-Bay, и мы вернулись назадъ до Тромзе.“ Такъ и симъ разомъ вѣсть о нѣбы найденыхъ слѣдахъ выправы Андрѣ показала ся неправдивою. Що-жь стало ся зъ вѣдважнымъ аеронавтомъ? де вѣнъ може находитись и чи є надѣя, що поверне? отсе питаня, надъ якъ ми застановляли ся недавно въ штокгольмскомъ геоґрафічномъ товариствѣ. Засѣданѣ мало небуденный характеръ, бо взяла участь въ нѣмъ капітанъ Свердрупъ [командантъ корабля „Фрамъ“, на котромъ плавала выправа Нансена], Норденшільдъ и другѣ подорожники до полярныхъ сторонъ. Зібранѣ выслухали реферату д-ра Екгольма о выправѣ Андрѣ въ звязи зъ метеорольоґічными досвѣдами въ мѣсяци липни. На основѣ тыхъ дослѣдовъ можна, на гадку д-ра Екгольма, изъ значною имовѣрностію означити напрямъ, куда мусѣвъ нести ся бальонъ Андрѣ. Зъ-разу [каже Екгольмъ] бальонъ летѣвъ на пѣвнѣчно-захѣдъ, потомъ на пѣвнѣчно-всхѣдъ, а се позволяе догадуватись: по перше, що Андрѣ бувъ недалеко вѣдъ полюса, а по друге, що вѣнъ не могъ долетѣти до всхѣднои Сибѣри або Азіи, але спустивъ ся на землю Францъ-Іосифа, щобы тамъ перебути зиму. Екгольмъ додавъ, що условя зимовлѣ тамъ досыть користнѣ и длятого можна надѣятись щасливого кѣнця тои выправы.

— **За двѣ годины зъ дерева ґазета!** Сеи штуки доказавъ сими днями фабрикантъ паперу зъ Ельфенталь въ Баваріи. Запросивши гостій, приказавъ зрубати дерево, машины сейчасъ порѣзали на дрѣбнѣ дощинки, тѣ дощинки перероблено на масу, зъ масы до двохъ годинъ выроблено папѣръ а за 25 мінутъ була вже на томъ папери надрукована ґазета. Присутный нотарь списавъ сейчасъ протоколъ зъ того факту на вѣчну памятку.

— **Столѣтнѣ роковины уродинъ звѣстного композитора Ґаетана Доніцеттіого** припадали 29 н. ст. падолиста с. р., бо того дня 1797 року вѣнъ родивъ ся въ-льомбардскомъ мѣстѣ Берґамо. Тамъ-же у одного композитора побиравъ початки музикального образованя, а потомъ у двохъ композиторовъ въ Больонїи учивъ ся композиціи. По успѣху, якій осягла перша его опера 1818 р., написана наслѣдуваненъ Россінього, спонукала его покинути вѣйскову службу и вѣддати ся всецѣло композиціи. Переѣзджаючи зъ мѣста до мѣста писавъ вѣнъ для рѣзныхъ сценъ всякѣ можливѣ оперы: и комічнѣ [opera buffa], и поважнѣ [opera seria], и полуповажнѣ [opera semiseria]. Слава его все росла, але ажь въ періодѣ 1830—35 роковъ написавъ вѣнъ оперы, котрѣ зробили его не лишь італійскимъ, а и европейскимъ любимцемъ. Суперництво зъ Белліні спонукало его серіознѣйше вѣддавати ся своѣй роботѣ. Въ тѣй порѣ Доніцетті написавъ „Люкрецію Борджію“, „Белізара“, „Лючію“, „Любовный напѣй“ и другѣ. Его именовано професоромъ контрапункту, а вѣдтакъ и директоромъ знаменитои неаполітаньскои консерваторіи, але вѣнъ, зраженый напастливостію цензуры, покинувъ Неаполь и переѣхавъ [1839 р.] до Парижа. Подъ той часъ пановаю его на італійскихъ, ба и на бѣльшости европейскихъ оперныхъ сценъ не було суперника: Белліні померъ а Россіні по „Теллю“ переставъ писати. Для Парижанъ Доніцетті написавъ „Дочку полку“ и „Фавориту“. Сѣ оперы, пѣзнѣйше такѣ популярнѣ, зъ-разу не мали великого успѣху, тому авторъ, невдоволеный, переѣхавъ до Риму, вѣдтакъ до Медіолляну, до Вѣдня и т. д. Послѣдною его операю була „Катерина Корнаро“ написана для Неаполя. Незабаромъ опѣсля Доніцетті зъ надмѣрнои роботы занедужавъ на умѣ. Недуга разъ у-разъ розвивала ся и его вѣдвезли до рѣдного Берґама, де вѣнъ по двохъ рокахъ помраченя ума померъ 1848 року. Его idée fixe була, що вѣнъ уже мертвый, и безнастанно повторявъ: „Бѣдный Доніцетті вже умеръ, умеръ!“ За 26 лѣтъ своеи композиторскои дѣяльности написавъ вѣнъ 68 оперъ, а кромѣ того множество кантатъ, церковныхъ композицій и иншихъ утворовъ. Плѣдность его була справдѣ дивовижна. Одного часу пѣсля контракту зъ антрепренеромъ вѣнъ обовязавъ ся поставити що-року найменче двѣ opera seria и двѣ opera buffa, а кромѣ того писавъ ще и для другихъ театровъ. Въ пѣзнѣйшѣй періодѣ своеи дѣяльности, коли вѣнъ уже бѣльше трудивъ ся и надъ орхестровкою, и надъ ансамблями, вѣнъ написавъ „Люкрецію“ въ 25 дняхъ, а „Донъ Пасквале“, одну зъ найлучшихъ его комічныхъ оперъ, у 8 дняхъ. Щобы не тратити дармо часу при частыхъ та довгихъ переѣздахъ, вѣнъ приспособивъ свою карету и все писавъ по дорозѣ. О легкости его творчости можна судити по такѣй анекдотѣ: Хтось при Доніцеттімъ дивувавъ ся, що Россіні написавъ свого „Цирулька“ въ 13 дняхъ, а Доніцетті на те: „Нѣчо дивного, Россіні все бувъ знанымъ лѣнюхомъ“. Розумѣе ся при такѣй поспѣшности роботы [а се було наслѣдкомъ нужденнои авторскои вынагороды] Доніцетті не могъ перебирати въ плодахъ свого вѣтхненя; впрочомъ не треба забувати, що и вымоги вѣдъ оперы були тогдѣ не тѣ, що нинѣ. Оперѣ не ставили задачь „музикальнои драмы“, она була просто „вокальнымъ дівертісментомъ“. Віртуозность и чувственна краса спѣву стояли на першомъ плянѣ. „Композиторы теперь — кравцѣ, що шиють оперы — фраки на сего або того спѣвака“ говоривъ знаменитый въ тѣ часы теноръ Рубіні. Були выроблены методы, улюблены композиторами и публикою: одностайнѣ формулы при кѣнцѣ арій и ансамблѣвъ, солодкій потокъ терцій и секстъ въ дуетахъ, найпростѣйшій „фортепіяновый“ акомпаніяментъ въ орхестрѣ, найбезпретенсіональнѣйша форма попурріе въ увертурахъ и т. д. Але надъ всѣмъ тымъ володѣла мельодійность и въ нѣй Доніцетті бувъ незвычайнымъ майстромъ. Якъ вѣдъ руками Міноса все ставало золотомъ, такъ у Доніцеттіого все, до чого только вѣнъ доторкнувъ ся, ставало мельодією. Найлучшѣ его оперы [особливо комічнѣ] и теперь ще не пережили ся и не сходять зъ европейского репертуару.

— **Конґресъ Толстовцѣвъ** маѣ вѣдбути ся сими днями въ Лондонѣ. Зъ Австріи выѣзджаѣ кѣлькохъ молодыхъ Словаковъ, що переймили ся наукою ґр. Льва Толстого, а говорять, що може и вѣнъ самъ явить ся середъ своихъ учениковъ и приклонниковъ.

— **Американьскѣ листоносы.** Гарнѣ посады мають листоносы въ Америцѣ въ Сполученыхъ державахъ, бо дѣстають 1000 долярѣвъ [= 2500 зр.] рѣчнои платнѣ. На день мають лише 8 годинъ праць и не потребують лазити по сходахъ на якій 3 або 4 поверхъ. Прийшовши до каменицѣ дають знакъ свиставкою и кождый адресатъ мусить самъ выйти собѣ по листы.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Въ Петербурзѣ проектуе ся въ короткомъ часѣ товариство для паленя трупѣвъ.

Надѣслане.

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **Porto- und steuerfrei ins Haus.** — Muster umgehend Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 2

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— **„З чорного шляху“.** Пѣдъ симъ заголовкомъ выйшовъ отсе зъ друкарнѣ Наук. товариства им. Шевченка а накладомъ Редакціи „Зорі“ томъ II ій поезій Володимира І. Масляка [Залуквича]. Книжка обѣймаѣ 182 сторѣнъ меншои VIII-ки и коштуе 80 кр. [безъ пересылки почтовои]. Набути ѣи можна въ друкарни Наук. товариства им. Шевченка [ул. Академічна ч. 8].

— **„Гостину св. Николая“** драматичну игру въ чотирохъ выходахъ, написану Бронимомъ Калитовскимъ, выдала редакція „Бібліотеки для молодежи“ [проф. Юл. Насальского зъ Коломыѣ] такожь окремою вѣдбиткою и продае пять примѣрниковъ по 50 кр. а десять по 1 зр. [по одному примѣрникови не высилаѣ]. „Гостина св. Николая“ була першій разъ вѣдграна торѣкъ въ навечерію празника св. О. Николая въ Борщевѣ въ тамошнѣй читальни и дуже сподобала ся рускѣй дѣтворѣ. Отже добре вчинивъ п. редакторъ „Бібліотеки для молодежи“, що выдрукувавши ѣи подавъ можнѣсть розширеня тои драматичнои св.-Николаѣвскои штучки.

— **Вѣденьского тыждневника „Die Zeit“** появивъ ся 166-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Die unparlamentarische Parlamentsregierung. Von K. — Zur Vorgeschiechte des Processes Dreyfus. Von Pollex. — Der stramme Bezirkshauptmann. Von Dr. Iwan Franko. — Nationalsocial. Von Karl Jentsch. — In neuen Geleisen. Von Marie Herzfeld. — Neue Bücher über Musik. Von Richard Wallaschek. — Deutsche Kunst und Decoration. Von Harald Graevell van Jostenoode. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Liebesbriefe. Von Philipp Langmann.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— **Именованя.** Міністеръ скарбу именувавъ старшого ґеометра Ив. Тобічика евіденційнымъ инспекторомъ для Галичины.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважаѣ потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покривати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ **найскорше** надсылати передплату.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 9 грудня. Пѣсля тутешныхъ дневниковъ правительство ладить ся перевести угодову провізорію при помочи 14-того параґрафу. Такожь мають оба правительства звернути ся до короны въ справѣ установленя квоты; якъ зачувати, цѣсарь задержить дотеперѣшный розкладъ квоты такожь на слѣдуючій рѣкъ. По томъ порѣшеню зберуть ся делеґаціи ще разъ, щобы уложити спѣльный буджетъ, а опѣсля буде рада державна замкнена.

Прага 9 грудня. Въ остатныхъ двохъ дняхъ увязнено тутъ 64 особъ, мѣжь ними 24 за крадѣжь, а 5 пѣдозрѣныхъ о рабунокъ. Одного таѣцерского термінатора увязнено пѣдъ закидомъ, що вже по оголошеню доразовыхъ судовъ выбивавъ вѣкна въ шпиталю; его выдано судови доразовому.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

7 н. ст. грудня 1897.

Львовъ. Пшениця 11·25 до 11·50, жито 7·90 до 8·10, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 6·— до 8·—, овесъ 6·90 до 7·20, рѣпакъ 12·75 до 13·25, горохъ 6·75 до 9·—, вика 5·25 до 5·50, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 5·50 до 6·—, гречка 7·25 до 7·75, конюшина червона 35·— до 42·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·50 до 5·75, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 30·— до 70·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ —·— до —·— зр.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попередного, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 62—?

Надѳслане.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникѳвъ, хрестѳвъ, чашъ, пѳдставникѳвъ, патериць и т. и. *поручав свѳй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзовникъ 363 17 36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельвеѳерска ч. 2.

Зміна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѳй ч. 1.
У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроѳня електричныхъ дзвѳникѳвъ. — Замовленя зъ провінцій вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

Конкурсъ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуѳ отсимъ конкурсъ на книжочку „про знесенѳ панщины 1848 року“. Розвѣдка маѳ бути написана популярно и обнимати: вступъ историчный про положенѳ руского народу въ Галичинѣ передъ 1848 рокомъ, представленѳ 1848 року зъ огляду суспѳльного, економічного и правно-політичного, якъ такожь конець про выхѳдноване наданыхъ свѳбѳдъ до остатныхъ часѳвъ. Обемъ розвѣдки означуѳ ся на три до пяти аркушѣвъ друку. Рукописи належить надсылати до Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] найпѳзнѣйше до кѳнца мѣсяца сѣчна 1898 р.

Принята розвѣдка переходить на власнѳсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою гонорара авторского по 15 зр. до 25 зр. вѳдъ аркуша друку. Непринятѣ рукописи будуть звернены авторамъ. 3—3

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897.

Юліянъ Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дѳстати можна въ тов. Просвѣта.

ВАННЫ довгѣ лякированѣ по зр. 15 и 16, цинковѣ по зр. 24., насѣдопо зр. 6·—, и 7·50. Кльосеты комѣ натнѣ по зр. 8·50, 17 и 30
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Цѣкавѣ рѣчи
Дуже интересны оригінальны фотографіи и книжки и т. д. нового жанру. Роскѳшны катальоги 30 кр. [за порто, закрытѣ] або зъ 50 великими взѳрцями, не мініатуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 396 9-10
EDGAR RAYMOND
Turin Italia.

Головный складъ всякого рода повозѳвъ, вѳзкѳвъ, тарантасѳвъ и санокъ новыхъ а такожь уживаныхъ
припоручае
М. НАССЪ
У ЛЬВОВѢ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ, гарантуючи за добрый товаръ. Выпозичуѳ поѣзды и приймае въ комісъ. 298 3—?

Конякъ французкій
ЗНАМЕНИТЫЙ
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав 3
Дрогерія пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

НАЙБѲЛЬШІЙ ВЫБѲРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
ПО НАЙНИЗШИХЪ ЦѢНАХЪ
поручав Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львѳвъ, площа Капітульна число 2.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѳвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенѳ
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пѳдоймае ся всякихъ робѳтъ, особливо переплету: Служебникѳвъ, Евангелій, Молитовникѳвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѳвъ, Манъ, Дипльомѳвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ПОДЯКА.
Читальня „Просвѣты“ въ Буракѳвцѣ складае сердечну подяку Высокоповажаному Товариству „Просвѣтѣ“ у Львовѣ за щедрый даръ 39 книжокъ, 8 портретѳвъ и карту Галичины, пересылаючи имъ сердечне спаси-Бѳгъ!
Вѳдъ Выдѣлу читальнѣ въ Буракѳвцѣ дня 5. XII. 1897.
О. А. Залуцкій голова. *Василь Жолтокъ* секретарь.
426 1—1

Реальность
кѳлькадесять-морґова пѳдъ дуже користными услѳвями до спродания. Близша вѣсть: Poste restante Козова Ч. 54.
411 3—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житеписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленѳй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскѣ знаряды, збѳже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкѳдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуѳ ся и выплачуѳ ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѣ зъ першими Товариствами контрасекураційными подаютъ **„Днѣстрови“** можнѳсть обезпечувати и выплачувати и **найвысшѣ сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пѳсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкористнѣйшѣ услѳвя и выдае полісы и квіты въ рускѳмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, принимае вѳдъ своихъ членѳвъ и третихъ лицъ **вкладни** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляютъ ся тѳлько властителямъ реальностей, вѳльныхъ вѳдъ тягарѳвъ, за порукою двохъ членѳвъ. Зъ позичокъ вѳдтягае ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймаютъ ся. 4414

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вѳдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Зѳстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складѳвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтѳвъ, при порошку 3 фунтѳвъ высылаємо франко; при вѳдборѣ 6 фунтѳвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ

звѣстный вѳдъ кѳльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѳмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскѣ роботы пѳсля власныхъ плянѳвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѳвъ, престолѳвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѳльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѣ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѳдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Перше и найбѳльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускѳй число 1
поручае зъ власного складу
ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малѳмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бѳльшѳмъ форматѣ въ оздобнѳмъ и звычайнѳмъ переплетѣ.

Такожь поручае въ переплетѣ всякѣ церковнѣ книги, Литурґиконы, Єврейскѣ Молитвословы бѳльшій и меншій Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядѳвъ и метрикальнѣ книги въ переплетѣ. Принимае всякѣ переплетничѣ роботы, именно же старѣ Євангеліоны и Литурґиконы до вѳдновленя, при чѳмъ въ браку Литурґиконѳвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.
395 10—12

АДОЛЬФЪ КАМШЕЛЬ
Львѳвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львѳвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѳй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякѣ матеріялы будѳвляны** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетѳновыхъ и крытя дахѳвъ дахѳвкою, лункомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч. въ 460. 121 13—?

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтѳмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѳмъ опаковаю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА
у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными новаґами медичными и за-для своєи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збѳльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѳвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнѳмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 4—18

W. MAAGER, WIEN
III./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вѳддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаниновѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѳддѣлъ депозитовый
принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартѳстнѣ и дае на нихъ завдатки.

Крѳмъ того впроваджено подѳбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѳчно, депозитарь дѳстае въ сталевѳй касѣ панцирнѳй сховокъ до выключного ужитку и пѳдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важны документы. 374 Д

Пѳдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѳднѣйшѣ заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитѳвъ одержати можна безплатно у вѳддѣлѣ депозитовѳмъ.

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѳкъ 1898.
Дѳстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець отвѳчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пѳдъ зарядомъ Іоакима Гроздина

Ч. 270. Львовъ, Пятниця 28 Падолиста (10 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свят.) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережена. — Реклямації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклі принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрічки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

До ситуації.

Нѣмецкій сторонництва лѣвицѣ выдали такій комунікатъ: Скоро ино теперѣшне правительство обняло урядованє, навязавъ президентъ міністрѣвъ бар. Ґавчь переговоры зѣ сторонництвами лѣвицѣ, для обговореня и установленя вѣдповѣдныхъ средствъ, щобы можна було привернути нормальній вѣдносины парляментарній. Тій переговоры мѣжь правительствомъ а проводирями клюбѣвъ не довели поки-що до позитивного результату. Супротивъ того заявивъ бар. Ґавчь пос. Функому, що мусить уважати переговоры тымчасово покѣ-чеными. Конференція нѣмецкихъ сторонництвъ лѣвицѣ приняла заяву правительства до вѣдомости. Зѣбранї мужѣ довѣря признають при тѣмъ спеціяльну вагу, яку мало бы привернене нормальныхъ нарадъ въ парляментѣ, именно въ теперѣшнѣй порѣ, зъ огляду на політичне и економічне становиско нашои монархіи та жалѣють въ наслѣдокъ сего надъ тымъ, що предложенъй имъ субстратъ не доправадивъ до намѣренои цѣли. Рѣвножь заявили проводирѣ, що якъ давнѣйше такъ и теперь готовї у вѣдповѣднѣй порѣ вести дальше переговоры зъ правительствомъ, щобы вышукати средства ведучій до осягненя высше згаданои цѣли, та высказують передовсѣмъ цѣлкомъ рѣшучо охоту самостійного співдѣланя у всѣхъ иншихъ законодатныхъ роботахъ, котрї були бы вѣдповѣднї до ухиленя истнуючихъ суперечностей національныхъ въ Чехіи и Моравѣ и котрї могли бы причинити ся до привернена нормальныхъ вѣдносинъ мѣжь обома племенами сихъ краѣвъ.

Рѣвножь сторонництва правицѣ мають выдати комунікатъ. Уложенѣмъ сего комунікату займе ся комітетъ екзекутивный правицѣ.

Коло польске вѣдбуло вчера засѣдане, а нарады постановлено задержати въ тайнѣ. Комунікатъ про се засѣдане звучить такъ: „Коло польске уповажняе комісію парляментарну зазначити солідарность кола зъ прочими ґрупами правицѣ що до ухвалы, яка маѣ запасти на засѣданю правицѣ.“ Здаѣ ся, що коло польске заняло прихильнѣйше становиско супротивъ кабінету бар. Ґавча, бо Яворскій повѣдомивъ послѣвъ польскихъ, що вже въ найблизшихъ дняхъ одинъ зъ членѣвъ кола польского вступить до кабінету яко міністеръ для Галичины. Коло польске хотѣло забавити ся въ обструкцію въ справѣ теки міністра для Галичины; не хотѣло вызначити зъ-помѣжь себе кандидата на міністра а полишило бар. Ґавчеви до волѣ покликати якогось высшого урядника Поляка. Тымчасомъ выгляды кабінету бар. Ґавча поправили ся и коло польске бачить, що лѣпше мати въ кабінетѣ свого мужа довѣря. Кандидатами до теки міністра для Галичины ѣ: д-ръ Ценгакъ и ґр. Войт. Дѣдушицкій. — Рѣвно-жь мала запасти ухвала кола, щобы на будуче спиняти панславістичнї демонстрацію въ краю, а если мають бути якій маніфестациі політичнї (н. пр. намѣрена маніфестація на сю недѣлю въ Краковѣ, при участи кѣлькохъ послѣвъ молодо-ческихъ), то не повинні они бути анѣ славяньскї анѣ антінѣмецкї, лишь народно-польскї.

Крѣмъ тыхъ громадныхъ комунікатѣвъ лѣвицѣ и правицѣ мають мабуть ще появити ся маніфесты до выборцѣвъ а такожь и заявы поодинокихъ сторонництвъ. Сторонництва нѣмецкї, н. пр. людове сторонництво и вѣрноконституційна бѣльша посѣлость, вже оголосили ухвалу своихъ клюбѣвъ, въ котрѣй не тѣлько заявляють признане своимъ проводирямъ за успѣшну акцію але и сильно зазначують солідарность всѣхъ нѣмецкихъ партій.

Рада державна не то що не буде теперь скликана, але по скѣнченю сесіи делеґаційнои буде замкнена. Результатъ переговорѣвъ, хочь безъ позитивного успѣху, — пѣсля запевненя пѣвъурядовои прасы — велить надѣяти ся, що правительству удасть ся поборота трудности и повести дальше правильну роботу парляментарну. А если и по двохъ-трехъ мѣсяцяхъ не буде выгляду на позитивну роботу въ парляментѣ, тогдѣ — легко се кождому догадати ся — треба буде зробити пробу зъ розвязанѣмъ парляменту и розписанѣмъ новыхъ выборѣвъ.

Переглядъ політичный.

Въ Празѣ вѣдъ заведеня доразовыхъ судѣвъ запанувавъ спокѣй, хочь наслѣдкомъ розрухѣвъ и слѣдства, въ тѣй справѣ переведженого, заходять вѣдъ часу до часу свѣжї арештованя. Д. 8. с. м. приарештовано 20 осѣбъ, що мали брати участь въ розбиваню одного склепу на Вишеградѣ; при переведеныхъ ревізіяхъ знайдено такожь частину розграбленыхъ товарѣвъ. Крѣмъ того увязнено того дня ще сѣмь осѣбъ, що мали пѣдчасъ розрухѣвъ выбивати вѣкна. Иншихъ знова вже позасуджувано въ поліційнѣй дорозѣ на арештъ вѣдъ 7—8 днѣвъ. Розпорядженя щодо вчасного замыканя склепѣвъ, реставрацій и домѣвъ спиняють рухъ въ мѣстѣ, а въ значнѣй части такожь торговлю. Декотрыхъ реставраторѣвъ позасуджувано на грошевї кары, за те, що не замыкали свои льокалѣ пѣсля припису о 10. год. веч. Д. 8. с. м. выслали реставраторы депутацію до намѣстника и президента поліціи зъ просьбою, щобы знесено розпорядженѣ що-до замыканя реставрацій. Обѣцяно имъ справу тоту взяти пѣдъ розвагу.

Угорска опозиція ладить ся протягнути до кѣнца тыждня дебату надъ придѣленѣмъ закону о поладнаню угорско-австрійскои связи тѣй чи сѣй комісіи. Такимъ поведенѣмъ хоче опозиція заразъ на самѣмъ початку недвозначно зазначити свое становиско. На вчерашнѣмъ засѣданю сойму мавъ прийти до слова п. Шіма, знаный зъ своеи вытревалости въ говореню, вѣнь самъ мавъ заповнити вчерашне засѣдане. Зъ другои жь стороны угорске правительство, якъ доносять, не богато собѣ робить зъ тои опозиціи и на выпадокъ, коли бы въ соймѣ не перейшовъ законъ на часъ, гадаѣ розпорядженями уладити все, що треба, а опѣсля выправдатись зъ того передъ соймомъ и зажадати затвердженя своихъ розпоряджень. Въ цѣлѣй справѣ богато залежить на тѣмъ, яке становиско займе сторонництво національне, на котрого чолѣ стоить ґр. Апоній. Сторонництво се ажь вчера мало зѣбрати ся на нараду, щобы при своихъ подѣленыхъ гадкахъ постановити щось рѣшучого. Самъ провѣдникъ сторонництва ґр. Апоній и ще дехто зъ нимъ нагиляють ся въ тѣй справѣ на сторону правительства; иншій суть цѣлкомъ противнї внесеному въ соймѣ законови, а ще иншій радѣ бы при сѣй нагодѣ повалити міністерство. Послѣднї вѣсти доносять, що на вчерашнѣй нарадѣ переважила гадка ґр. Апонія, такъ що въ опозиціи лишаѣ ся лише сторонництво Кошута.

Письмо зъ Пѣдгаєцкого.

Въ кождѣмъ повѣтѣ видко въ послѣдныхъ часахъ досыть значный рухъ політичный и просвѣтный, въ многихъ повѣтахъ можна навѣть завважати великій поступъ на кождѣмъ полі. А въ повѣтѣ пѣдгаєцкѣмъ взѣрцева тишина. Повѣтъ сей, колись досыть розбудженый, незадовго буде мѣгъ вытримати конкуренцію хоть-бы и зъ „турецкимъ“ пашаликомъ.

Скандально выпали послѣднї выборы до рады повѣтовои, такъ само скандально выборы до рады державнои, бо повѣтъ нашъ, колись зѣ всѣхъ трехъ найсильнѣйшій, зѣставъ далеко позаду навѣть за повѣтомъ бережаньскимъ, вже й не згадуючи о повѣтѣ рогатиньскѣмъ, котрому здаѣть ся вже не такъ скоро, коли й нѣколи, не дорѣвнаѣ... Але мимо тыхъ безперечныхъ доказѣвъ упадку житя публичного повѣтъ нашъ дальше спить сномъ блаженныхъ, не зрываѣ ся до житя, не видко нѣякого проблиску поправы. Нема у насъ жадного товариства політичного, котре бы будило свѣдомѣсть горожаньску, тому чимъ-разъ бѣльше выховуѣ ся хрунѣвъ. Можна завважати, що навѣть тій селяне, котрї колись вѣдважно стояли за справою хлопскою, стали теперь прислужниками жидѣвъ и дворѣвъ. А нашій проводирѣ повѣту не подумають навѣть о тѣмъ, щобы въ браку товариства політичного, бодай вѣдъ часу до часу на якій зборы, на вѣче зѣбрати людей и загрѣти ихъ, пѣдтримати упадаючого духа. Можна бы такожь попросити нашого посла до сойму, щобы урядивъ кѣлька справоздань посольскихъ, котрї бы внесли троха житя межи насъ. Готовъ выпасти скандалъ, що працю поученя людей возьме на себе п. Валѣвскій, котрого мы анѣ просили въ послы, анѣ не выбрали [гляди містерія въ Бережанахъ]. Вѣнъ давно вже розбаламутивъ друкованій свистки до выборцѣвъ, въ котрыхъ обѣцюѣ, що буде складати въ кѣлькохъ мѣсяцяхъ справоздане зѣ своеи „многостороннои“ дѣяльности посольскои.

Подѣбно найменчого житя нема на поли просвѣтнѣмъ. Правда, зголошено сего року зо двѣ читальнѣ новій, але чи въ давныхъ есть яке житѣ, хто се знаѣ? А всѣхъ читалень або якихъ-небудь спѣлокъ, касъ, въ повѣтѣ дуже мало — и тіи не оказують найменчого житя... Народъ тутъ взагалѣ досыть интеліґентный, въ бѣльшѣй части — зъ выимкомъ кѣлькохъ може сѣлъ — патріотичный и пѣймаючій вагу просвѣты и орґанізаціи селянъ для справы хлопскои, — тѣлько нѣхто не дасть товчка до дѣла якого-небудь! У насъ дуже вдячне поле до дѣланя для філіи „Просвѣты“, якъ може нѣгде въ другѣмъ повѣтѣ.

Глубоко втаѣмничені въ тайны житя повѣтового кажуть, що у насъ таки есть філія „Просвѣты“, о чѣмъ впрочѣмъ и невтаѣмничений наглядно переконати ся можуть зѣ справоздання товариства „Просвѣты“. Правда, що наша філія пѣдтягнена тамъ пѣдъ рубрику „малодѣяльныхъ“, але мы мусимо обстати за говоромъ філіи и выпросити для неи цѣлкомъ осѣбну рубрику: „Філія, що заразъ по народженю запала въ лєтаръґъ“. Бо вѣдъ коли філія завязала ся, вѣдъ тогды ще не було жадныхъ зборѣвъ сего товариства, а такожь жадныхъ засѣдань выдѣлу. Я вже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ въ повѣтѣ, а не чувъ навѣть зъ переказу о якѣмъ-небудь видимѣмъ знаку ви невидимои дѣяльности. Що бѣльше, коли я хотѣвъ довѣдати ся: хто належить до выдѣлу сего многомовчаливого товариства, то зъ великою бѣдою вышукавъ я чоловѣка, котрый ледви двохъ чи трохъ членѣвъ выдѣлу потрафивъ вычислити зъ памяти... Може бы члены выдѣлу подали свои имена бодай черезъ часописи до прилюднои вѣдомости, если вже анѣ рушь не хотять въ другій способъ дати ся пѣзнати членамъ філіи, бо дальше вже и традиція о ихъ мандатахъ пѣйде въ непамять.. А шкода була бы необчислена, сли-бы справдѣ пѣйшли въ забуте имена осѣбъ, що такъ по майстерски потрафлять мовчати и мовчати въ безконечнѣсть... Се-жь свого рода спеціяльность нашого повѣта, котрою не встыдаймо ся почванити передъ другими. — *Н. Н.* членъ „Рады Хлопскои“.

НОВИНКИ.

— **Зъ львѣвского синода.** По отвореню синода у вѣ второкъ рано [якъ мы вже звѣщали] вѣдбували ся дальшї засѣданя вѣ второкъ зъ полудня, въ середу рано и пополудни, а закѣнчили ся [въ четверъ] въ полудне. На засѣданяхъ продовжало ся въ присутности Е. Ем. Кардинала читане декретѣвъ синода провінціонального, яко офіціяльне проголошенѣ тыхъ декретѣвъ. Се читане скѣнчило ся доперва вчера на послѣднѣмъ засѣданю.

По вѣдчитаню декретѣвъ вѣзвавъ Кардиналъ членѣвъ ново-выбранои комісіи конкурсовои до зложеня присяги. Въ складъ сеи комісіи увѣйшло 18 лиць: крилошане Бѣлецкій, Туркевичь, Петрушевичь, Карачевскій, Бачиньскій, Пакижь, Бѣлиньскій, Кобиляньскій и Чапельскій, д-ры Левицкій, Мѣльницкій, Крижановскій, Бартошевскій, Комарницкій и оо. Тороньскій, Стеткевичь, Березовскій и Пачовскій.

Потому наступили два рефераты: д-ра Бартошевского о соборчикахъ и крил. Бачиньского о уживаню колпакѣвъ. Першій референтъ [опираючись въ значнѣй части на теперѣшнѣй практицѣ] обнимавъ подрѣбнї приписы що-до задачѣ та веденя соборчикѣвъ и мавъ на цѣли впроваджане певного пляну и одноцѣльности въ сѣмъ дѣлѣ. Другій референтъ обговорювавъ, якъ мають при богослуженю уживатись колпаки. Оба тї реферати будуть вкоротцѣ особно выпечатані и высланї въ деканаты.

При сихъ референтахъ забравъ слово Кардиналъ, заявляючи, що приписы о соборчикахъ и колпакахъ выдають ся до слѣдуючого синода діецезального [котрый маѣ за рѣкъ а найдальше за три роки вѣдбути ся], коли-жь бы въ практицѣ показало ся потрѣбными якій змѣны, то зможуть бути на слѣдуючѣмъ синодѣ введенї. Спеціяльно що-до колпакѣвъ — мовивъ Кардиналъ — були у насъ двѣ гадки: деякї не хотѣли нѣякого накрытя, боячи ся стягати на себе чиегось невдоволеня, однакъ загалъ духовенства бажавъ того зъ давенъ давна, якъ далеко моя память сягаѣ, и сего вымагавъ нашъ обрядъ всходный. Синодъ привернувъ у насъ въ многихъ взглядахъ характеръ грецкого обряду, вѣдновляючи въ богослуженю многї красній и взнеслї рѣчи, що були занедбанї, якъ мирствованя и другї. Мы не повинні теперь въ сѣмъ дѣлѣ вагатись и на нѣкого не зважати, але пѣдъ совѣстію всѣ тї постановы выконувати, котрї на синодѣ злпали, и котрї блескъ нашого обряду такъ пѣдносять.

На закѣнчене выголосивъ Кардиналъ ще пращальну бесѣду. Сказавъ, що синодъ мавъ на цѣли пѣднести красу и силу нашого обряду на славу Бога и на добро нашого клира и народу. Ухвалы синода — мовивъ кардиналъ — були высланї до многихъ кардиналѣвъ та до епископѣвъ нашого обряду и стрѣтили у нихъ загальне признане. Въ нашѣмъ обрядѣ маѣмо здорове тѣло, вы-жь отцы маѣте влити въ него духа точнымъ его выповненѣмъ. Я знаю, що вы одушевленї для свого св. званя, якъ се доказали свѣтлї обходы ювілея уніи а въ слѣдъ за тымъ численнї місіи по цѣлѣмъ краю; я увѣреный, що той духъ не упаде, а противно, буде ще пѣдноситись... На закѣнчене складаю подяку Господу, що дозволивъ менѣ дѣло синода довершати, дякую вамъ отцы за вашї труды въ сѣмъ дѣлѣ, дякую вамъ и цѣлому клирови [се говоривъ зворушенымъ голосомъ и зѣ слезами] за вашу щиру любовь оказану менѣ въ недузѣ вашими молитвами, пращаю васъ, поручаю Господеви и удѣляю мое благословене! — Сеи бесѣды выслухали всѣ стоячи, а архіерейске благословене приняли на колѣнахъ.

По заключеню синода гостивъ Ем. Кардиналъ всѣхъ членѣвъ синодальныхъ у себе на обѣдѣ, а потому попращавъ ся цѣлуючи ся сердечно зѣ всѣми.

На синодѣ остала ся замѣтна одна важна люка, а именно, що зъ причины надто довгого вѣдчитуваня декретѣвъ и умученя Кардинала *не прийшла на чергу остатня точка: постуляты духовенства*, зложенї въ значнѣмъ числѣ у д-ра Левицкого яко офіціяльного референта тои справы. Жаль великій, що не обдумано такого порядку въ синодѣ, щобъ и ся точка прийшла була пѣдъ нарады. Многї справы були вельми пекучї и клиръ покладавъ всяку надѣю, що они будуть обговоренї та розпочнуть ся бодай вступнї працѣ до ихъ полагодженя. Тымъ бѣльшій обовязокъ найблизшого синода — заняти ся жизнеными справами клира и тымъ, що входять въ обемъ его дѣяльности.

— **Преосв. Епископъ перемыскій Константинъ Чеховичь** выѣхавъ дня 10 с. м. въ товариствѣ пралата Волошиньского и свого капеляна о. Погорецкого до Риму на отворене рускои колеґіи, котру фундувавъ цѣсарь. Отворене сеи колеґіи вѣдбуде ся дня 19 н. ст. грудня с. р.

— **Баденї** сидить вже въ Буську, приѣхавши тамъ въ середу рано. Подорожь до Варшавы и гостина у доньки ґр. Красиньскои выпали о много коротше, якъ собѣ зъ-разу укладано, отже и плянъ дальшои подорожи треба було змѣнити. Вѣ второкъ вечеромъ устроила молодѣжь краковска маніфестацію въ честь Баденього при участи низшихъ верствъ великомѣского населеня. Проводиремъ краковскои маніфестациі бувъ адвокатъ д-ръ Антѣнъ Добія, славный зъ своихъ дисциплінарокъ. Д-ръ Добія — якъ каже Kurjer Lw. — хотѣвъ основно представити ся ґр. Баденьому, якъ то вѣнъ выкупивъ претенсію пупілярну вартости 700 зр. за 300 зр. и выплативъ ви годинниками, але сего вже було самому Баденьому за много и вѣнъ перебивъ бесѣдникови. Сю торжественну маніфестацію попсували въ дечѣмъ краковскї робѣтники, котрї також прийшли собѣ въ походѣ на дворецъ и кричали въ слѣдъ ґр. Баденьому: Pokazać czaszki zastrzelonych w czasie wyborów! При выѣздѣ зъ Кракова ґр. Баденього выслано до мѣстъ при шляху зелѣзничѣмъ телеґрамы, але що ѣзда вѣдбувала ся пѣзно въ ночи, то лишь зъ самого початку уставляли ся на перонахъ деякї патріоты зъ плютонами straży ogniowej и давали про себе знати окликами: Niech żyje! За Тарновомъ вже всьо устало (хиба прийшло до

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вôдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 63—?

такон блямажи якъ въ Перемышли), а у Львовѣ на двôрци за дня повитали ґр. Баденього вже лишь два репортеры зъ Dziennik-а и Narodówk-и, котрымъ цѣлу нôчь тымило ся въ очахъ, мовь то всѣ мѣста при шляху и двôрцѣ зелѣзничій були илюмінованій въ честь Баденього. — Заѣхавшому щасливо до Буська не хотять дати деякій патріоты основно выпочати, бо задумують ще и тамъ мучити его маніфестаціями. Якъ доносять, збирав ся щось зô двѣста braci szlachty и пôдъ проводомъ кн. Адама Сапѣги хоче вôддати честь ґр. Баденьому. Най бы же се вробили бодай въ мясницѣ. А зновъ депутація мѣста Львова хоче завести ёму дипльомъ почетного горожанина столицѣ краю.

— Зъ Перемышля пишуть намъ:

Дня 7 грудня 1897. Нинѣ були мы свѣдками двохъ торжествъ, якій Перемышль обходивъ: одно — се приѣздъ нашого „найсердечнѣйшого“ експрезідента міністрôвъ, памятного Русинамъ ґрафа Баденього а друге — то вôдъѣздъ нашихъ найлѣпшихъ сынôвъ Руси-Украины далеко, за океанъ, до Америки. Якъ же вôдмѣнній були сій торжества!

Зачнѣмъ вôдъ першого. Коли нинѣ, о годинѣ 2 6й пополудни прийшла телеґрафічна звѣстка, що ексміністеръ Бадені буде о годинѣ $7^1/_2$ поѣздомъ блискавичнымъ переѣзджати „въ дубину“ recte до Буська, спрягли ся всѣ уряды автономічній и цѣсарскій, щобы того ексдостойника повитати, выправити ёму овацію та бодай сею дорогою пробовати регабілітувати надшарпаный гоноръ польского пашѣ и ратувати упавшу зъ нимъ авреолю Полякôвъ. Тожь сейчасъ зъ бецирку [автономічного] выслано за славнымъ Gliński-имъ, котрый заразъ и явивъ ся въ товариствѣ двацять своихъ заушникôвъ та стерѣгъ и тримавъ насильно, щобы не порозъѣздились домôвъ. Вы слано фіякры, щобы изъ сусѣдныхъ сѣлъ Болестрашичъ, Вишатичъ, Журавицѣ, Бушковичъ и другихъ стягнути хлопску репрезентацію [зъ хрунѣвъ и мамелюкôвъ]. Польскому бециркови прийшовъ у помôчь и п. бурмістръ мѣста, и п. староста [звѣстный Ляникевичъ], а що найважнѣйше цѣла поліція правительственна зъ цѣлою силою комісарѣвъ и аґентôвъ. На двôрци зелѣзничôмъ зôбралось чимало польскои станьчикôвскои интеліґенціи, де-хто прийшовъ и зъ цѣкавости, уставилась депутація селянъ пôдъ проводомъ Gliński-ого, репрезентаціи урядôвъ, а середъ всѣхъ, здавть ся, зъ обавы передъ соціялістами и ихъ демонстрацією [якъ то лучилось въ Краковѣ] ажь роило ся вôдъ мундуровыхъ и немундуровыхъ поліцайникôвъ, комісарѣвъ, аґентôвъ и простыхъ поліцаѣвъ пôдъ проводомъ надкомісаря Мавра. Мѣжь селянъ розставлено спору дозу поліціи зъ обавы передъ демонстрацією, щобы евентуально демонстрантôвъ арештувати.

Надъѣзджав блискавичный поѣздъ. Надкомісарь поліціи дав до публики знакъ, що ожиданый — „не приѣхавъ“, тожь бурмістръ запрашав публику, щобы явилась при нôчномъ курієрѣ о годинѣ $3^1/_2$. Отже побачимо, на скôлько вытревалый на безсонноѣсть польскій патріотизмъ. Такъ поки-що закôнчила ся у насъ невдала проба величавого похорону експремера...

Тымчасомъ переходжу до другого торжества. Се друге торжество — то пращанє двохъ найсимпатичнѣйшихъ молодыхъ священикôвъ о. Пôдгорецкого и о. Бончевского до Америки. Вчера зôбрала ся цѣла перемыска и околична громада въ салѣхъ готелю Вікторія попращати своихъ товаришѣвъ, ревныхъ патріотôвъ и щирыхъ робôтникôвъ на народнôй нивѣ. Не хибло гостей и зъ дальшихъ сторôнъ. Промовамъ, пращальнымъ желанямъ и многолѣтямъ не було кôнця. Нинѣ-жь о годинѣ $9^1/_2$ вечеромъ зôбрала ся цѣла перемыска руска дружина, свѣтска и духовна, мужчины и женщины, попращати и вырядити въ далеку дорогу добрыхъ своихъ товаришѣвъ, що рôзными обставинами приневолений переселяють ся до новои землѣ. Коли зближала ся хвиля розлуки и нашій путники сердечно зô всѣми розпрощались а служба зелѣзнича закричала „jazda!“ — рознеслись могутній звуки нашого „многая лѣта“, а поѣздъ такъ довго не рушивъ зъ мѣсця, доки зôбрана велика родина двѣчи не вôдспѣвала и не закричала путникамъ на дорогу: „до милого побаченя!“ Опôсля розбѣшли ся всѣ домôвъ зô смуткомъ въ серци, що не стало нимъ зновъ кôлькохъ робучихъ рукъ, котрыхъ намъ теперь такъ дуже потреба! Явивъ ся на прощаню и сей Высокопреподобный, що одному зъ нашихъ путникôвъ такъ уладивъ вôдносины фінансовій, що вôнъ мусѣвъ утѣкати за море.

Дня 8 грудня. Додатково до мови вчерашнои дописи доношу, що въ ночи о годинѣ $3^1/_2$ зôбрало ся на стрѣчу ґрафа Баденього досыть много народу, староста, бурмістръ [старенькій д-ръ Дворскій — шкода его!] рада повѣтова и пр. Славно-звѣстный вôйтъ Gliński-ій, заплативши своимъ товаришамъ-селянамъ [очевидно не зъ власныхъ фондôвъ] за втрачену нôчь по 2 зр., дожидавъ зъ ними вѣрно поѣзду на давнôмъ становиску. Коли надбѣшовъ поѣздъ, закричали всѣ громогласно „niech żyje!“ и понесли вѣнець до сальонки, котрои вôкна були заслонені. На те выйшовъ камердинеръ, вѣнець вôдобравъ и заявивъ, що Ексцеленція „spi“... И такъ всѣ, пошившись въ д....., похнюпили носы и розбѣшлись домôвъ. Такъ имъ треба! — *И. И.*

— Выдѣлъ „Народнои Волѣ“ въ Коломыи, взглядно ёи голова д-ръ К. Трильовскій надôславъ намъ зъ просьбою о умѣщенє въ „Дѣлѣ“ таке вôзванє [котре намъ почта доручила ажь нинѣ, хочь до Львова приїхало ще вчера]: „До Вп. П. Д-ра Т. Окуневского посла до ради державноі. *Взиваємо* Васъ отсимъ, щобысьте явили ся на зборах „Народноі Волі“ скликаних на день 12 грудня с. р. г. $12^1/_2$ в полудне до салі ратушевої в Коломиі і злożили справозданє зі своєі посольскоі діяльности. За виділ „Народноі Волі“ въ Коломиі д-р К. Трильовский голова, Дмитро Германюк секретар.“ — Не знаємо, якъ поступить въ сёмъ дѣлѣ п. Окуневскій, але треба зазначити, що вôнъ же передъ кôлькома днями, 7. грудня на вѣчу въ Коломыи, здававъ справу зъ своёи посольскои дѣяльности передъ выборцями безъ огляду на партіи и дôставъ повне вотумъ довѣря. Въ тôмъ зборѣ взяли участь и радикалы [самъ д-ръ Трильовскій бувъ въ президіи], а „взывати“ п. Окуневского до справозданя ще спеціяльно передъ радикальнымъ товариствомъ мавъ бы може д-ръ Трильовскій рацію тогдѣ, якъ бы головный зарядъ радикальноі партіи не бувъ ось недавно выключивъ посла Окуневского зъ табору радикального.

— **Выдѣлъ філіи „Просвѣты“** въ Стрыю подавъ до вѣдомости, що на вечерницяхъ, котрѣ вôдбудуть ся въ найблизшу недѣлю [12 н. ст. грудня] заанґажованый товариствомъ артистъ представить дуже цѣкавѣ демонстраціи зъ зъ кінематоґрафомъ. Вступъ для селянъ по 10 кр. вôдъ особы покрывае філія зô своихъ фондôвъ, а вступъ для интеліґенціи по 50 кр. вôдъ особы.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Анна зъ Дрогомирецкихъ Рудницка вдова по бл. п. Львѣ Рудницкôмъ, деканѣ ходорôвскôмъ, упокоила ся дня 8 н. ст. с. м. по довгôй и тяжкôй недузѣ въ 60 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуде ся завтра, въ середу. Покôйна — пишуть намъ — була женщиною благородною и горячою Русинкою. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 грудня. Австрійска делеґація приняла буджетъ маринарки и тымъ закôнчила роботу.

Зачувати, що соймы мають бути скликавій дня 15 або 16 с. м., лише ческій соймъ мавъ бы зôбрати ся ажь 28-ого. Такожь говорять, що правительство зъ новымъ рокомъ мае ввести реґуляцію платнѣ урядникôвъ.

Берлинъ 10 грудня. Парляментъ передавъ законъ о побôльшеню маринарки буджетовôй комісіи

Букарештъ 10 грудня. Именемъ дипльоматичного тѣла повѣдомивъ россійскій посолъ президента кабінету, що заступники державъ будуть домагати ся для сторонныхъ пôдданыхъ вôдшкодованя стратъ, якій имъ заподѣяно при розрухахъ въ недѣлю.

Надôслане.

АДВОКАТЪ
Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ
вôдкрывъ канцелярію адвокатску
въ ТЕРНОПОЛИ
ул. св.-Іоаньска побôчь шпиталя вôйскового.
418 3—6

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИШЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣканій легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 68—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давденя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1595

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на спосôбь Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
приручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайаыхъ смаки овочевій 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнанои доброты, загально хваленій* 80 кр
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь припоручае рôзній инший выробы, все свѣжій у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки кôртоновій **gratis**.
283 [25—?]

На Подôлю фôльварочокъ кôлькадесятморґовый зъ домомъ мешкальнымъ и будынками економічными є на продажь пôдъ дуже користными услôвями. — Вѣдомôсть: Козова poste restante 54. 423 1—4

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рôзныхъ фабрикъ. Нôжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с в. понадъ 100 ваґонôвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю вдѣвдивыхъ вѣентôвъ котрымъ жиды платять вôдъ 10 до 20 зр за продажь одной лихои машины. 291 15—52

Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львôвъ, готель Жоржа.

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що друкуємо своимъ накладомъ и найдальше до 20 н. ст. грудня 1897 выпустимо въ розпродажь новый збôрникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.

„Мôй Измарагдъ“.

Поезіи майже всѣ новій, що недрукованій, выйдуть въ формѣ „Зôвялого листя“ въ обмѣ около шести друкованыхъ аркушѣвъ и будуть коштувати въ гарнôй оправѣ, зъ вызолочуваннями, 1 зр. Чистый дохôдъ призначеный на запомоговый фондъ „Академичнои Громады“. Думаемо, що такъ добра слава поетична д-ра Івана Франка, якъ и благородна цѣль, на яку призначеный чистый дохôдъ, будуть причиною, що кождый интеліґентный Русинъ замовить собѣ у насъ нову книжку. При замовленяхъ на провінцію просимо долучувати оплату на порто. Адресувати просимо: Товариство „Академічна Громада“, Львôвъ, Рынокъ, ч. 0. — За выдѣлъ товариства: *Володимиръ Гнатюкъ* голова, *Степанъ Шараневичъ* скарбникъ запомогово фонду. 3—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выбôръ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Конякъ французкій
знаменитый
фляшка 2 зр., ½ фляшки 1 зр.
поручав
Дроґерія пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНІЙ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО
ВАГИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.
ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надôсланиъ 40% цѣны готôвою а решту за послѣдпатою. 206 22—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВôНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 16—?

Вже выйшовъ
Илюстрованый Калєндарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметôвъ релиґійныхъ
поручае:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторôнъ ручно малованій, обшитій ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пôсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вôдъ 45—76 зр. 339 7—?
ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вôдъ 25—35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вôдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жаданє franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Насѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціяльы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. п. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.
Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровію не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 4.8—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець тогдѣчальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черлянського Зъ друкарнѣ Института Оссолинскихъ пôдъ зарядомъ Ігнація Сѣчки

Ч. 271. Львовъ, Субота 29 Падолиста (11 Грудня) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найвизначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вольнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднын и инший донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Марево Баденього.

Зъ небѣщиками годѣ бороти ся, але мимо того неразъ по чоловѣцѣ лишаесь марево его вчинкѣвъ и черезъ довгій часъ морить другихъ, живучихъ людей, переслѣдуючи ихъ безъ потребы и хѣсна — злымъ духомъ. Такій духъ вѣе ще теперь, хочь гр. Баденього вже нема.

Середъ притиску политики подувъ гр. Бадені въ трубу славяньства а луна вѣдозвалась на далекѣмъ всходѣ, бо и россійскѣ часописи заговорили про гр Баденього яко мужа, щѣ станувъ въ оборонѣ славяньскихъ идей противъ германізму. Мы розумѣемо нуту славяньску въ россійскихъ часописяхъ, але не можемо ей поняти въ гимнѣ для вѣдходячого гр. Баденього, бо рѣчь зовсѣмъ проста, що коли бы той чоловѣкъ мавъ бувъ на цѣли змаганя славяньскѣ, т. е рѣвноправнѣсть славяньскихъ народѣвъ въ Австріи, то прецѣнь бувъ бы розпочавъ вѣдъ Русинѣвъ въ Галичинѣ, де черезъ довшѣ лѣта бувъ намѣстникомъ и мавъ до того повне право змѣнити пануючу систему супротивъ Русинѣвъ. Коли-жь такъ не стало ся а стало ся зовсѣмъ противно, то очевидно, що не переведене славяньскои рѣвноправности, але що иншого було метою его правлѣня.

Намѣстниковане гр. Баденього въ Галичинѣ зазначилось найприкрѣйшимъ поступованемъ супротивъ національныхъ интересѣвъ руского народу; вѣнъ прибувъ до Вѣдня на премѣра міністра зъ печатію безправного переведеня выборѣвъ соймовыхъ, та посмѣвъ при своѣмъ пращаню въ Краковѣ заявити, що все вѣдбуло ся „легально“; вѣнъ самъ бувъ суджены и самъ себе суднвъ, бутно вѣдпираючи свои безправности та метаючи всякѣ пѣдозрѣня на рускій народъ въ Галичинѣ; вѣдтакъ спровадивъ самодержною рукою кровавый рѣкъ 1897, а вкѣнци зѣ страху передъ Чехами кинувъ имъ языковѣ розпорядженя. Але остаточно судьба вымѣрить кождому справедливѣсть по заслузѣ! Не упавъ гр. Бадені за языковѣ розпорядженя для Чехѣвъ, бо тогдѣ бувъ бы уступивъ зѣ славою. Ему судилось за его роботу — упасти неславою, и такъ стало ся! Вѣнъ уступае яко той мужь стану, щѣ зневаживъ конституційнѣ свободы, та ставъ негѣднымъ довѣря монаршого! Тымъ заслуживъ ся вѣнъ сумною славою и для Полякѣвъ, щѣ мають себе за народъ свободолюбный, и тутъ не поможе нѣяка удана рекляма станьчикѣвска, бо исторія выпише на сѣмъ мѣсци чорну картину...

Марево гр. Баденього не перевелось, сно вѣдозвалось розъяреньемъ помѣжь Чехами и Нѣмцями до того степеня, що его наступники були примушенѣ ужити доразового поступованя въ Празѣ, щобы привести ладъ и спокѣй! Зневаженє австрійского парляменту и роздоръ парляментарныхъ сторонництвъ, завдяки гр. Баденьому, унеможливляе нинѣ парляментарне ведене справъ монархіи.

Такъ а не инакше думати мусить кождый справедливый чоловѣкъ, котрый не е заслѣпленый шовінізмомъ національнымъ и котрому е дорогѣ свободы конституційнѣ. Не иде тутъ о месть народу руского, але о ображене почуте гѣдности народнои. Намъ не може бути гѣрше, якъ було за часѣвъ правлѣня гр. Баденього.

До нового правительства барона Гавча мы не пристращаемось, але урядниче міністерство може бути середъ даныхъ обставинъ ще найкористнѣйше для всѣхъ меншостій національныхъ, коли, незвязане сторонництвами политичными, стане на сторожѣ права и справедливости, бо лише тымъ способомъ зможе привернути мораль политичну въ вѣдносинахъ правно-державныхъ нашои монархіи, а тымъ самымъ приложити руку до справедливого уладженя вѣдносинъ поодинокихъ народѣвъ въ Австріи. Того мы жадаемо вѣдъ нового правительства, и вѣдъ сего не вѣдступимо..

Нове правительство австрійске не може забувати такожь про новочасни вымоги поступу и бавити ся въ перестарѣлый консерватизмъ, позаякъ такою роботою не зъеднае собѣ довѣря народѣвъ, — ставши въ супереч ности зъ духомъ сучасныхъ вѣдносинъ суспольныхъ. Австрійска идея державна вымагае признаня якъ найширшихъ свободъ конституційныхъ, бо лишь тогдѣ може бути монархія сильна на внутръ и вѣдпѣрна на зверхъ!

Мы бажаемо, щобы разъ на все счезло марево баденѣвского правлѣня противъ волѣ народѣвъ, а настала справедливѣсть для кождого народу — на основѣ запорученыхъ свобѣдъ конституційныхъ. Якъ довго се не наступить, нарѣдъ рускій мусить вытревати на своѣмъ становищи опозиційнѣмъ супротивъ кождого правительства.

На пращанє.

Одно сторонництво по другѣмъ пращае ся зъ правительствомъ и парляментомъ. Послы вже розъѣхали ся домѣвь, не знаючи, чи и коли будуть покликани до парляменту. Поки-що замѣсть парляменту будемо мати розпорядженя на основѣ §. 14-ого.

Бар. Гавчь заявивъ, що всякѣ дальшѣ переговоры уважае на разѣ покѣнчеными, а тымъ самымъ сказавъ парляментови: adieu. Анѣ не хотѣвъ робити дальшихъ експеріментѣвъ зъ бѣльшостію, котра мимо хвилевыхъ фохѣвъ була бы вкѣнци послужила правительству при ухваленю бѣжучихъ справъ державныхъ, — анѣ не бажавъ повторенія обструкційныхъ сценъ нѣмецкои опозиціи. Бар. Гавчь не хотѣвъ брати на себе нѣякихъ зобовязань супроти бѣльшости за ей услугу, а для опозиціи нѣмецкои не мавъ ще вѣдповѣдноі рекомпензаты. Постановивъ обходити ся безъ парляменту, якъ довго буде можна.

Правительство не уважало потрѣбнымъ навѣть представити ся парляментови; заступники народу, котрыхъ мандаты все-таки не втратили свого значѣня, не знають нѣ програмы нового правительства, нѣ его найближшихъ намѣрѣвъ. Если буде суджено зойти ся ще колись разомъ теперѣшному парляментови и правительству, то треба буде зачати вѣдъ взаимныхъ представлень. Кабінетъ бар. Гавча зачавъ и забравъ ся урядувати безъ парляменту въ повнѣмъ того слова значѣню.

Стронництва парляментарнѣ приняли зъ якимсь дивнымъ чувствомъ сю свою вѣдпустку. Въ комунікатахъ, якѣ они выдали на пращанє, можна вычитати немовь одобрене тои постановы правительства не скликувати парляментъ и полагоджувати державнѣ справы при помочи розпоряджень. Сторонництва притакуючи, що при теперѣшныхъ вѣдносинахъ не можна було дойти до ладу зъ парляментомъ выдають собѣ тымъ самымъ дуже лихе свѣдоцтво. И се роблять якъ одни такъ и другѣ: опозиція резигнуе зъ парляментаризму задля борбы о свои права національнѣ, а зновъ бѣльшость волить пожертвувати парляментаризмъ, якъ зречи ся своихъ правъ сильнѣйшого. Опозиція и бѣльшость, лѣвиця и правиця, мимо того, що вдоволенѣ зъ такого полагодженя справы, коли вже иншого выходу не було, мимо того, що заповѣдають непохитне вытреване при своихъ засадахъ, се значитъ при дальшѣй сварцѣ и при дальшѣмъ спорѣ, — мимо того всего удають якъ найльояльнѣйшихъ и высказують горячѣ бажаня, щобы нормальнѣ вѣдносины въ парляментѣ були привернены. Очевидно лицемирять и длятого справедливо каже Arb. Ztg.: Або можна правити зъ теперѣшнымъ парляментомъ, а тогдѣ не вѣльно ему вѣдмавляти правъ, або справа маесь противно, а тогдѣ треба парляментъ розвязати и новѣ выборы розписати.

Вчера подали мы комунікатъ сторонництвъ лѣвицѣ. Въ тѣмъ комунікатѣ зазначено, що ческо-нѣмецка квестія языкова е рѣшаючимъ чинникомъ въ австрійскѣй політицѣ внутрѣшнѣй, бо она стала теперь національною квестією нѣмецкою, котре въ рѣвнѣй мѣрѣ обходить всѣхъ Нѣмцѣвъ. Такъ отже до всѣхъ теперѣшныхъ квестій національныхъ прилучила ся ще нова квестія нѣмецка; въ нѣмецкѣй будь-що-будь Австріи Нѣмцѣ будуть ставляти свои національнѣ постуляты. Рѣчь досыть характеристична въ 50-тѣ роковины вѣдрожденя національного въ Австріи.

Але и бѣльшость уважала потрѣбнымъ попращати ся зъ правительствомъ. Комунікатъ бѣльшости о много смирнѣйше зредагованый, якъ всѣ того рода енунціяціи бѣльшости зъ часѣвъ кабінету гр. Баденього. Вправдѣ бѣльшость складае всю вину на опозицію а взглядно обструкцію, але все таки тонъ комунікату не зраджуе великои певности у власнѣ силы. Навѣть сей уступъ, въ котрѣмъ згадуе ся про спѣльну акцію нѣмецкихъ клерикалѣвъ, не вѣднесе вражѣня. Бѣльшость уступае зъ поля битвы поражена.

Комісія парляментарна правицѣ выдала слѣдуючій комунікатъ:

„Злученѣ на засадахъ автономічныхъ клюбы, складаючѣ въ парляментѣ бѣльшость, уважають своимъ обовязкомъ въ теперѣшнѣй хвили высказати свои погляды и намѣры, бо на жаль, за для сумныхъ подѣй въ парляментѣ, котрыхъ злощаснои далекосяглости на будуче годѣ нинѣ передвидѣти, конституційна дѣяльнѣсть центрального парляменту въ Австріи перервана на неозначеный часъ зѣ шкодою для державы и тому то въ палатѣ клюбы бѣльшости не можуть высказати публично своихъ гадокъ.

„Вказѣвкою въ дальшѣй політичнѣй акціи буде служити клюбамъ бѣльшости завсѣгды проектъ ухваленои ними адресы до престола.

Овація.

Образокъ зъ новавчера.

I.

До старосты и автономічныхъ головъ мѣсточка М. наспѣли наразъ три телеграфічнѣ депешѣ. Тѣлько депешъ наразъ ще нѣколи до мѣста не приходило, проте заклекотѣло въ мѣсточку, якъ въ казанѣ. На домѣръ всего депешоносъ, бѣжучи биля пропінаціи, вступивъ на чарочку и шепнувъ пропінаторови, що всѣ три депешѣ якѣсь політичнѣ и всѣ три зъ Кракова.

— Ай вай! — крикнули жиды и трѣвожну вѣсть рознесли по всѣхъ закамаркахъ мѣсточка. — Щось то буде! щось то буде! — гомонѣли, — коли ажь три депешѣ зъ Кракова наспѣли. Все, що жило, спѣшило на пропінацію, бо зъ-вѣдтамъ выходили алярмуючѣ вѣсти.

Всѣ три депешѣ були однаковѣ, а въ нихъ стояло въ урядовѣмъ, розумѣесь, галицкѣмъ языцѣ: О годинѣ 1/2 8 приѣзджае блискавичнымъ потягомъ б. міністеръ-родакъ Справити якъ найсвѣтлѣйшу овацію! Пѣдписано: Комітетъ.

Староста мавъ дѣло найлекше. Пѣслявъ обѣжникъ до своихъ пѣдвластныхъ зъ прошенемъ до ласкавои участи та й конець. Бурмістрови прийшлось вже труднѣйше. До приѣзду Ексцелєнціи було всего двѣ годины; скликати раду вже не скличе, а якъ скличе, прийдуть самѣ жидки. А ему въ контуши середъ халатѣвъ якось нѣяково було. Проте обмежився ся лишь на окруженє, т. е. на секретаря, касіера, писарѣвъ, возныхъ, ну а для заманіфестованя своеи оружнои силы, казавъ змобілізувати поліцію и фаерманѣвъ, зъ увагою, що сикавку можна дома лишити. Зъ сего зновъ бувъ незадоволеный начальникъ сторожи огневои, бо сикавка то его гордѣсть, вѣнъ безъ сикавки якъ артилерія безъ гарматы не любивъ рокувати.

Найтруднѣйша однакъ задача припала на найвысшого достойника автономічного, повѣтового віцемаршалка, властивого заступника и представителя цѣлого повѣта. Вѣнъ мавъ зѣбрати шляхту и людъ, а ту нѣ однихъ нѣ другихъ пѣдъ рукою не було. На телеграфічный зазывъ шляхта не любила являтись, и се собѣ вымовила разъ на все. Она потребувала роздобути контушь, направити карабелю, — се все вымагало часу. Знавъ се добре бѣдный віцемаршалокъ, про-те на радѣ военнѣй зъ секретаремъ порѣшили: Шляхту представлятиме вѣнъ, т. е. віцемаршалокъ самъ, а о людъ мае постаратись секретарь. Однакъ — и на се оба згодились — кожда хвиля дорога, треба заразъ братись до дѣла.

— Чи не можна бы — докинувъ секретарь — выпустити мѣскихъ арештантѣвъ? они на *людъ* добрѣ.

— Подивись! — вѣдказавъ віцемаршалокъ. — Якъ бы придались, то попроси пана посадника вѣдъ мене.

Услужный посадникъ казавъ поотвирати арешты и вывести на подвѣрє *мнимый людъ*.

Показалось, що неможливый.

Панъ секретарь не вымагавъ богато въ своихъ понятяхъ вѣдъ люду, але сей бувъ и для пана секретаря неможливый.

Нездалый на людъ матеріялъ позаганяли назадъ до арештѣвъ, а панъ секретарь сковичивъ притьмомъ на фіякра и пѣгнавъ у сусѣдне село Болькострашичѣ. Минувъ блискавкою чотири кільометры дороги и ставъ передъ обѣйстемъ вѣйтѣвскимъ.

— Вѣйте! — кликнувъ не злѣзаючи зъ воза, — наженѣть менѣ сейчасъ зъ пятьдесять люда.

— А то на що? — крикнувъ вѣйтъ зъ перелякомъ, — горить у мѣстѣ, най ся не приказуе, чи що?

— Гѣрше, якъ горить! — сапнувъ секретарь, — міністеръ проѣзджае, треба параду робити.

— Ага, — вѣдсапнувъ вѣйтъ спокѣйнѣйше, — розумѣю! Та оно добре, але якъ то людямъ сказати? Чи най идуть на шварокъ, чи за дорогу, чи якъ? Бо такъ за самого міністра они не пѣйдуть. Звычайно, темный нарѣдъ..

— Скажѣть, що заплачу, най ихъ тамъ громы побють! заплачу, лишь най выходять чимъ скорше. За годину мусять бути на дворци.

Вѣйтъ пѣрнувъ въ село и зникъ въ темрявѣ.

Тихе, сумирне село вкладалось вже до спочинку, коли наразъ розбурхалось, вѣджило. Почулись крики, гомѣнъ, лайка, проклоны. Секретарь закусивъ зубы и для осторожности казавъ обернути дишлемъ до дому. По хвили яли выринати скуленѣ, закутанѣ стати, одна за другою, и громадитись коло секретаря. Вернувъ и вѣйтъ.

— А то поганый нарѣдъ! — каже, — показуючи на зломану палицю, — не хоче йти! А и тѣ, що прийшли, не хотять инакше, якъ по пять шѣстокъ вѣдъ головы. Теперь зима, кажуть, студѣнь, до того пѣдъ нѣчь...

— Чортъ ихъ бери! — фукнувъ секретарь, — най и такъ буде, лишь выганяйт скоренько, прямо на дворець!

Сказавъ и вѣдъѣхавъ. Обстальованый людъ потюпавъ за нимъ.

— Гей! — оббававъ ся по хвили голосъ грабаря середъ обстальованого люду. — А якъ же то буде? Давъ вѣнъ хоть завдатокъ, або що?

— А правда! — загомонѣло кругомъ, — якъ же мы пѣйдемъ пѣдъ нѣчь безъ завдатку?

— Кличмо! — оббававъ ся громадскій пастухъ.

— Гей! гей! — роздавъ ся наразъ голосный крикъ обстальованого люду.

— Ей! ей! — вѣдгомонѣло лишень зъ довколѣшныхъ лѣсбвъ.

— Пане комісарь! — кричавъ обстальованый людъ.

— Ісарь! — вѣдповѣдавъ вѣдгомбнъ середъ тихои ночи.

— А щобы тебе!... Дальшѣ голосы обстальованого люду не надають ся вже нѣ до оповѣданя, нѣ до естетики.

— Якъ такъ, то вертаймо! — негодували молодшѣ.

— Вертаймо, вертаймо! — амагались и другѣ.

— Нѣ! — порѣшивъ грабарь и ставъ якъ другій Мойсей середъ обстальованого люду. Вже, якъ пустились, то йдѣмъ, але станемо рядомъ коло польского бецирку, а якъ намъ не дадуть по пять шѣстокъ кождому на руку, то песъ мое имя, якъ на того міністра хоть подивлюсь!

Нарѣдъ заголосивъ, похваляючи думку свого Мойсея и посунувъ до мѣста. Лють однакъ ихъ не покидала; въ рѣзкихъ, недѣбра-

І. КАПРАЛИКЪ
ЛЬВѢВЪ, побѣчь „Народного Дому“
поручае всякѣ инструменты музичнѣ: скрипки, альтѣвки, басетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь питры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. Цѣны найтанщѣ. Цѣнники безплатно.

ЮРІЙ РЖЕНДОВСКІЙ
Львѣвъ, улиця Сикстуска
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ, будовляныхъ, поручае плыты, руры, даховки, печи кафлевѣ и т. д. по сталыхъ фабричныхъ цѣнахъ. Цѣнники безплатно. 427 1—50

Опираючись на нѣй будуть они и дальше солідарно выступати за признанемъ историчныхъ и політичныхъ правъ и автономіи королѣствъ и краѣвъ репрезентованыхъ въ радѣ державнѣй, за справедливымъ переведенемъ рѣвноправности всѣхъ народѣвъ, будуть домагати ся плеканя правдивои релігійности и моральности та вѣддадуть ся роботѣ, змагаючѣй до економічного и соціяльного пѣднесеня всѣхъ верствъ населеня.

„До выконаня сеи програмы будуть клюбы змагати зъ тымъ щирымъ пересвѣдченемъ, що причинять ся тымъ способомъ до пѣднесеня добра и могучости монархіи и до скрѣпленя почутя спѣльности поодинокихъ народѣвъ входячихъ въ складъ австрійскои монархіи.

„Сей фактъ, що до бѣльшости належать численнѣ репрезентанты нѣмецкихъ краѣвъ альпейскихъ, доказуе цѣлковиту безпѣдставнѣсть такъ часто пѣдношеныхъ противъ бѣльшости закидѣвъ, мовь бы она хотѣла вкорочувати права нѣмецкого народу. Однакъ зъ другои стороны очевидна рѣчь, що сторонництва приналежнѣ до бѣльшости мають право жадати вѣдъ послѣвъ опозиційныхъ признаня справедливыхъ жадань и правъ иншихъ не-нѣмецкихъ народѣвъ.

„Лишь въ интересѣ цѣлои монархіи сторонництва бѣльшости змагали до управильненя вѣдносинъ зъ Угорщиною въ дорозѣ законодатнѣй, щобы въ сей способѣ оминути небезпечности крізы державнои. На жаль, се не удало ся мимо якъ найбѣльшои зѣ стороны правицѣ печаливости и жертвенности. Бѣльшѣсть по упадку гр. Баденього и въ часѣ переговорѣвъ, веденыхъ бар. Ґавчемъ, заявила зъ своеи стороны сягаючу до послѣдныхъ границь охоту уступкѣвъ, якъ въ справѣ языковѣй такъ и въ многихъ иншихъ формальныхъ квестіяхъ. Однакъ мимо сего не могла довести до уладженя вѣдносинъ парляментарныхъ.

„Сесю обставину уважають клюбы бѣльшости гѣдною пожалованя, а передовсѣмъ мусять высказати глубокій жаль зъ тои причины, що въ наслѣдокъ теперѣшныхъ вѣдносинъ найбѣльшу шкоду поносить парляментаризмъ въ Австрії, що не є управильненѣ вѣдносины до другои половины монархіи, а крѣмъ сего годѣ за-для неможности веденя дальшихъ нарадъ парляментарныхъ, вдоволити справедливѣй и необходимѣй жаданя населеня въ справахъ економічныхъ и соціяльныхъ.

„Зъ огляду на тѣ всѣ обставины мусять сторонництва бѣльшости скинути зъ себе одвѣчальнѣсть за всѣ лихѣ наслѣдки, якѣ можуть настати по теперѣшныхъ сумныхъ вѣдносинахъ. Сторонництва бѣльшости пересвѣдченѣ, що дѣлали въ найлѣпшѣй вѣрѣ, хотѣли що найлѣпшого, тожь и нинѣ не тратять они ще надѣѣ, що истнуючѣ трудности дадуть ся ще успѣшно усунути.“

Переглядъ політичный.

Вчера мало въ угорскѣмъ соймѣ прийти вже до голосованя надъ тымъ, чи правительственне внесене що-до тымчасового уладнаня вѣдносинъ Угорщины до Австріи передати секціямъ, чи пѣ-ля бажаня бар. Банфіого комісіи фінансовѣй. Сторонництво независимыхъ промовляе, якъ вѣдомо, за секціями. Рѣзниця лежить въ тѣмъ, що секціи, на котрѣ подѣленый є соймъ, мусѣли бы радити надъ справою кожда окремо, а по укѣнченю тыхъ нарадъ мали бы референты поодинокихъ секцій утворити комісію, котра зложила бы передъ соймомъ справозданѣ. Такимъ чиномъ справа вѣддана секціямъ тягне ся далеко довше, коли противно фінансова комісія могла бы за кѣлька днѣвъ упорати ся зъ своими нарадами. Въ четверъ забирали голосъ знова самѣ бесѣдники зъ сторонництва независимыхъ. Мѣжь иншими промовлявъ такожь п. Шіма, але его бесѣда тревала лише пѣвтора годины. Вѣнъ жадавъ, щобы правительственне внесене по просто вѣдкинути и звернути правительству зъ зазывомъ, щобы безпроволочно выготовило законъ о тымчасовѣмъ задержаню теперѣшного стану до д. 1 сѣчня 1899 р., але заразомъ постарало ся такожь о законъ, котрый зъ днемъ 1 сѣчня 1899 р. введе мытовѣ границѣ и самостѣйный банкъ угорскій. Бесѣдникъ найбѣльше опиравъ свои выводы на тѣмъ, що соймъ разъ вже ухваливъ угодову провізорію и доси не маѣ нѣякои вѣдомости про долю тои ухвалы; а поки того не знаѣ ся, нема пѣдставы ухвалювати знова щось иншого, бо могло бы стати ся, що опѣсля правительство прийде передъ соймъ ще и зъ третымъ якимсь закономъ.

Опѣсля промавляло ще кѣлькохъ бесѣдникѣвъ, а коли вже нѣхто не жадавъ голосу, узнавъ президентъ палаты дискусію за покѣнчену и вызначивъ на вчерашне засѣданѣ вже тѣлько бесѣды внескодавцѣвъ и голосованѣ.

Тымчасомъ, якъ вѣдомо вже зъ телеграмъ, сторонництво національне пѣдъ проводомъ гр. Апонія ухвалило на своѣй нарадѣ приняти правительственне внесенѣ. Застерегло собѣ лише деякѣ поправки. Головна поправка вѣдносить ся до тыхъ розпоряджень, якѣ пѣсля внесеного закону мало бы выдати правительство. Отже національне сторонництво буде жадати, щобы и тѣ розпорядженя въ своѣмъ часѣ зложено въ соймѣ до ухвалы и щобы они мали силу не дальше якъ по конець 1898 р.

Про справу нѣмецкои маринарки пишуть, що имовѣрно буде она мала въ нѣмецкѣй радѣ державнѣй забезпечену бѣльшѣсть. Въ повнѣй палатѣ для бѣльшости потрѣбно 197 голосѣвъ. Правительство маѣ певныхъ голосѣвъ 137 и потребуе роздобути ще 60. Отже пѣсля бесѣды, яку выголосивъ вѣ второкъ провѣдникъ центра п. Ліберъ, треба надѣяти ся, що центрумъ, когре числить 120 голосѣвъ, прихилить ся до правительственного закону — за деякѣ уступки (мабуть чи не въ справѣ взуитѣвъ). Коли правительство пристане на тѣ уступки, тогдѣ маѣ и законъ о пѣбѣльшеню маринарки забезпеченый.

„Правительственный Вѣстникъ“ приносить царскій указъ, котрымъ увѣльняе ся дотеперѣшного россійского амбасадора въ Парижи Моренгайма зъ его уряду и именуеть его членомъ державного совѣта. Такимъ чиномъ 70-лѣтный бар. Моренгаймъ опускаѣ дипльоматичну службу разъ на все. На его мѣсце именованый амбасадоромъ въ Парижи кн. Урусовъ, бувшій ґенералъ-адъютантъ царя Александра II., котрый дипльоматичну службу почавъ пѣдъ своимъ дядьдомъ кн. Горчаковымъ. Его перше мѣсце було въ Римѣ, де бувъ секретаремъ посольства; опѣсля бувъ по якѣйсь перервѣ уповномоченымъ міністромъ въ Букарештѣ. На самъ конець бувъ посломъ въ Бруксели. Кн. Урусовъ є жонатый зъ донькою бувшого міністра скарбу Абазы. Его рѣдъ походить зъ татарскихъ князѣвъ ногайскихъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вчера вечеромъ вѣдбуло ся въ сали засѣдань товариства „Просвѣты“ засѣданѣ комітету для збиранія складокъ на будову руского театру у Львовѣ пѣдъ проводомъ о. сов. Ал. Тороньского.

По вѣдчитаню и принятю протоколу зъ послѣдного засѣданя здавъ скарбникъ професоръ Петро Огоновскій справу зѣ стану фонду въ теперѣшнѣй хвили. Зъ того справозданя показуе ся, що фондъ на будову театру выносить теперь 27.250 зр. 75 кр., а то: а) 9.900 зр. зѣбраныхъ комітетомъ, и б) 17.350 зр. 75 кр. зѣбраныхъ товариствомъ „Просвѣтою“. Въ порѣвнаню зѣ станомъ фонду зъ кѣнцемъ 1896 року [9.663·12+16.935·12=26.598 зр. 24 кр.] зрѣсъ фондъ о 652 зр. 51 кр., а то: процентами! (4%) доси ще лишь за першій пѣврѣкъ побраными, дальше досылками за розпроданѣ купоны зъ часу, коли обовязувало позволене ц. к. намѣстництва збирати складки, вкѣнци добровѣльными жертвами, котрѣ сего року, мимо оголошеной вѣдозвы вѣдъ комітету, вплывали слабо, безперечно и за-для того, що сего року наша суспѣльнѣсть мала надзвычайнѣ выдатки на орґанізацію політичну, а ще бѣльше зъ причины не конче добрыхъ сегорѣчныхъ урожаѣвъ. — Комітетъ, принявши справозданѣ касіѣра до вѣдомости, ухваливъ выдати вѣдозву до Русинѣвъ, въ котрѣй представить станъ фонду и вѣзве до дальшихъ складокъ, а вѣдъ тыхъ, котрѣ ще доси не полагодили справы побраныхъ купонѣвъ, щобы прислали чимъ скорше грошѣ за розпроданѣ купоны, взглядно щобы нерозпроданѣ купоны звернули комітетови.

Вѣдтакъ комітетъ взявъ пѣдъ нараду поданѣ внесене п. Вол. Лаврѣвского, щобы оснувати товариство для будовы театру, и по переведенѣй дискусіи порѣшивъ, що комітетъ, не уважаючи поки-що за потрѣбне основувати окреме товариство, буде справу вести дальше.

Вкѣнци комітетъ ухваливъ покликати въ свѣй складъ трехъ новыхъ членѣвъ, именно: старшого радника судового п. Григорія Кузьму, о. сов. Александра Темницкого и секретаря судового п. Олексу Таланчевича.

НОВИНКИ.

— Зъ симъ числомъ „Дѣла“ розсилаемо нашимъ Передплатникамъ проспектъ журнала „Літературно-науковий Вістник“. Свою гадку, якъ пожаданый у насъ такій літературный журналъ, высловили мы вже, и теперь горячо припоручаемо нашимъ Читателямъ, абы по можности своѣй пѣдперли сей плянъ и передплатою забезпечили дальшій его розвѣй. Перша книжка журнала — якъ мы чули — вже друкуе ся и мѣстить въ собѣ дуже рѣзнородный и интересный белетристичный и літературно-науковый матеріялъ.

— Дня 23 н. ст. грудня вѣдбудуть ся загальнѣ зборы членѣвъ філіи товариства „Просвѣта“ въ Самборѣ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ домѣ напротивъ церкви. О годинѣ 9-ѣй рано вѣдбуде ся богослуженѣ въ мѣсковѣй церквѣ а о 11-ѣй вѣдкрытѣ зборѣвъ. Пѣдчасъ зборѣвъ мати буде Вп. о. М. Зубрицкій референтъ зъ економіи. Членѣвъ „Просвѣты“ зъ повѣтѣвъ самборского и старомѣского запрошуемо до численнои участи. Вси. отцѣвъ духовныхъ и свѣтску интеліґенцію тыхъ двохъ повѣтѣвъ просимо повѣдомити Вп. членѣвъ и заохотити до численнои участи. — *Вѣдъ выдѣлу філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ.*

— Товариство Рускихъ женщинъ въ Перемышли устроюе дня 16 грудня с. р. аматорске представленѣ въ великѣй сали ґімнастичного товариства „Сокѣлъ“. Аматоры въ числѣ 11 особъ вѣдограють чотиридѣвну комедію Ю. Розена „Выгравъ терно“, до котрои пороблено якъ найстараннѣйшій притотовленя. — Сподѣваемось, що якъ само представленѣ, именно выведена штука звѣстного нѣмецкого комедіописателя и знаменитыхъ мѣсцевыхъ аматоры-артисты, такъ и цѣль товариства, котре дохѣдъ зъ представленя обертаѣ на пѣдмогу убогои молодежи шкѣльнои, стягне того дня всю мѣсцеву и довколѣшну руску Публику та заповнить салю театральну по самѣ береги. Представленѣ вѣдбуде ся невѣдклично 16-ого грудня о годинѣ 7. вечеромъ. Білетѣвъ можна дѣстати въ „Народнѣй Торговли“ а въ день представленя при касѣ.

— Въ день св. Николая уряджуе у Львовѣ Клюбъ Русинокъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ вечерницѣ для дѣтей. Хто зъ рускихъ родинъ бажавъ бы брати участь въ тыхъ вечерницяхъ, зволить зголоситись до Клюбу [Ринокъ ч. 10. I. пов.] въ середу помѣжь 4 а 6-ою годиною пополудни. — *Галиковска* секретарка.

— Читальня „Просвѣты“ въ Кугахъ устроюе въ сали Стетнера дня 18 н. ст. грудня с. р. вечерницѣ „Гостина св. О. Николая“. По вѣдограню тои св.-Николаѣвскои штуки, при чѣмъ св. Николай и ангелы являть ся посередъ небесного свѣтла, наступить розданѣ подарункѣвъ помѣжь дѣти без рѣзницѣ обряду, а закѣнчить деклямація и спѣвъ. Початокъ о 6 годинѣ вечеромъ. Цѣна мѣсць: крѣсло 25 кр., лавка 15 кр.. стояче 10 кр. [не кладучи гамы добродѣйности]. Білеты можна дѣстати въ торговли п. А. Грегоровича а вечеромъ при касѣ. Половина чистого доходу призначуе ся въ користь убогихъ дѣтей.

— Зъ Станиславова пишуть намъ: Для доповненя правныхъ вымогѣвъ мусять до вѣсѣмь днѣвъ вѣдбути ся наново конститууючѣ зборы „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ зъ тымъ самымъ порядкомъ, що недавно, длятого пп. д-ръ М. Коцюба, Іосифъ Гурикъ, М. Кушнѣръ, о. В. Озаркевичъ и Т. Стахевичъ скликують членѣвъ на новѣ зборы на четверъ 16-ого н. ст. грудня о год. 11 передъ полуднемъ въ „Народнѣй Торговли“ въ Станиславовѣ.

ных словахъ выливалась насамперед на комісаря, потѣмъ нѣ зъ сего нѣ зъ того перелялась на міністра. И середъ горячои критики на міністра, що по ночи ѣздить, людямъ спати не даѣ, комісаря насылаѣ а о завдатку анѣ подумаѣ, увѣйшли до мѣста. Ту, зачувши ихъ голосну неперебѣрчиву мову, прилучивъ ся до нихъ якійсь панокъ, котрый давъ починъ до такои катастрофы, що ви мусимъ ажь до слѣдуючои главы вѣдложити.

II.

На городскѣй вежи вдарила сема година. На двѣрци позатыкали по крѣвляхъ хоругви, по вѣкнахъ повыстелювали килимы, передъ самый рундукъ повыносили олеандры, якѣ були на стації. Почали зъѣздитись. Першій приѣхавъ посадникъ мѣста, за нимъ посыпались радныѣ, якъ вѣнъ передвидѣвъ, самѣ жидѣвскѣ. Одно, що було файно, позакручували пейсы, якъ на велике свято. Примашировали фаѣрманы и поліція. Посадникъ уставивъ ихъ въ бозу, наче почетну компанію, и зъ любованемъ имъ призиравъ ся. Надъѣхавъ и староста, а за нимъ цѣла купка высшихъ и низшихъ достойникѣвъ мѣсцевыхъ. Староста, побачивши учителя, крикнувъ до него зъ пересердя:

— А де молодѣжь?

— Молодѣжь? — метнувъ ся заклопотаный учитель, — нѣхто менѣ не казавъ!

— Привести Крашевского бурсу! — кликнувъ все порадный посадникъ.

Учитель махнувъ за бурсою Крашевского. За хвилю привѣвъ. Хлопчики хухали въ руки, тюпали ногами, своимъ смѣхомъ и голосами оживляли надто поважный настрѣй торжественнои овації.

— А Русинѣвъ нема нѣ одного! — шепнувъ староста посадникови въ ухо.

— Чому нема? — вѣдказавъ гордо надресписієнтъ скарбовои сторожи, найтвердшій, якъ голосили, Русинъ въ цѣлому мѣстѣ. — А я що?

— Узнаніе, узнаніе! — сказавъ зъ поклономъ секретарь староства, що по сѣльскихъ комісіяхъ навчивъ ся и літературного языка руского.

Староста глянувъ привѣтно на одинокого представителя Руси и подавъ ему мѣзинный палець, а той хвативъ обѣручь и мало-мало не поцѣлувавъ.

— Ну, ось и мы! сапнувъ входячи віцемаршалокъ повѣтовый и пробиваючись яко представитель шляхты на перше мѣсце.

— Тымъ чиномъ всьмо всѣ, — вѣдповѣвъ посадникъ и взявъ уставляти параду въ ладъ.

— А де-жь *людъ?* — спытавъ староста, обкидуючи окомъ присутныхъ.

— Де людъ? де людъ? — посыпались пытаня якъ градомъ навкруги.

— Де-жь той людъ вашъ? — спытавъ віцемаршалокъ грѣзно у свого секретаря.

Куцый секретарь вытягнувъ шию якъ гусакъ, глянувъ навкруги: люду не було.

— А вы-жь ихъ не замовили? — спытавъ староста зъ-тиха.

Цѣлѣ Болькострашичѣ выйшли! — ажь крикнувъ секретарь, крутячись якъ рыба въ окропѣ.

— Певно Русины перемовили, — шепотѣли деякѣ. — Имъ се солію въ оцѣ.

— Що? Болькострашичѣ? — спытавъ комісарь поліціи. — Я ихъ бачивъ кѣлькана-цять чоловѣка.

— Де-жь они? де они? — посыпались пытаня зъ усѣхъ сторѣнъ.

— Я ихъ заперъ до арешту! — вѣдповѣвъ рѣзко комісарь поліціи.

— Якъ то? мѣй людъ до арешту! — закричавъ секретарь и зѣ злости ажь запѣнивъ ся.

— Они таке выговорювали, що я ихъ мусѣвъ заперти! — оправдувавъ ся комісарь передъ старостою.

— Wypuścić! wypuścić! — сказавъ староста ласкаво.

— Wypuścić! wypuścić! — крикнула за нимъ вся автономія.

— Але-жь они зовсѣмъ непевнѣ люде! — доказувавъ комісарь.

— Я за нихъ ручу! — докинувъ віцемаршалокъ поважно.

— Выпустѣть! — рѣшивъ наконець староста — и устаѣте ихъ тутъ коло самои поліціи.

— Такъ буде найлѣпше! — кликнули всѣ, подивляючи въ голосъ ласку, розумъ и прозорѣсть повѣтовои головы.

Секретарь и комісарь пустились бѣгцемъ до арешту. Болькострашичане сидѣли спокѣйно по причахъ, якъ бы дома, деякѣ вже й дрѣмали.

— Выходѣть! выходѣть! — кликнувъ секретарь зъ порога.

Увязненѣ заметушились, однакъ лише хвильку. Всѣ глянулись на грабаря. Спокѣйно, статочно, якъ бы ту нѣчо не зайшло, ставъ грабарь передъ секретаремъ и въ имени обстальованого люду промовивъ:

— Якъ намъ ту кождому не дасте по риньскому срѣбному на руку, то не рушимось зъ мѣсця, хоть-бы прийшлось и до завтра чекати. Рахую по пять шѣстокъ за хѣдъ, а пять за гоноръ. То чей-же не богато!

Сказавши се сѣвъ, якъ бы у себе на лавѣ.

Секретарь явъ торгувати ся, комісарь наглити, — не помогло нѣчо. Секретарь мусѣвъ выплатити по риньскому срѣбному, кождому на руку.

Обстальованый людъ выйшовъ на свободу и явивъ ся на двѣрци. Видомъ ихъ всѣ одушевились.

— Poczciwy ludek! — промовивъ староста.

— Poczciwy, poczciwy! — притакували прочѣ голосно. — Хочь нѣчь, хочь студѣнь, таки прийшли...

Бо я все кажу и при тѣмъ стою, — твердивъ віцемаршалокъ поважно — що людъ зъ нами тримаѣ. Якъ бы не тѣ ворожѣ аґітаторы, людъ въ кождѣй справѣ пишовъ бы зъ нами. Отъ, хоть-бы теперь. Нѣхто имъ и слова не казавъ, а прийшли самѣ...

Всѣ притакнули головами, лишь жиды посмѣшкувались, пѣдкручуючи пейсы.

Почалась инструкція. Секретарь приступивъ до обстальованого люду и навчавъ, щобы всѣ дивились на него. — Якъ пѣдѣйму до горы палець, то кричѣть грѣмко: „Niech żyje!“ Уважайте-жь!

Десь далеко роздавъ ся свистъ льокомотивы. Все заметушилось и заперло духъ. Віцемаршалокъ вѣдкашельнувъ и поправивъ контушь. Потягъ загудѣвъ, задудѣвъ и высунувъ ся наче величенна гадюка передъ перонъ. Машина зашипѣла, порскнула и пристала.

— Niech żyje! загримѣло въ воздусѣ зъ сотокъ горлъ.

— **Поклик до Русинів Бережанщины.** Театр заповѣвъ пращальний представленя. Бережанцѣ! Якъ приймали мы нашихъ гостей, такъ приймали, а стараймо ся добре ихъ попращати. Зберѣмъ ся на послѣдний представленя численно, нехай они бодай зъ добрымъ вражѣнемъ вѣдъ насъ вѣдъѣдуть.

— **Справою руско кат.** епископа-суфраґана у Львовѣ не перестають займати ся дневники, выдвигаючи що-разъ нову личность на се достоиньство. Недавно заговорено о д рѣ Теофілю Сембратовичу, бувшѣмъ ректорѣ вѣденьскои рускои семинарии и пароху св. Варвары у Вѣдни. Рѣчь се певна, що Є. Ем. Кардиналъ Сильвестеръ Сембратовичь, занедужавши, радъ бувъ мати д-ра Теофіля суфраґаномъ коло себе. Супротивъ того пѣдняли интригу руски баденюки, безпощадно обмазавши сего кандидата на суфраґана дописями зъ Вѣдня до своихъ репрезентантовъ... И справа суфраґана скоро затихла. Теперь знова выринула [въ „Галичанинѣ“] вѣсть про намѣрене именованя суфраґаномъ Василіянина о. Шептицкого, а причину до сеи вѣсти дала обставина, що о. Шептицкій, мавши призначену місію въ Болгарии, запустивъ бувъ бороду, а въ остатныхъ дняхъ обголивъ ея. Пѣсля нашихъ информацій — наречи есть [бодай на теперь] лишь тѣлько правды, що о. Шептицкій справдѣ передъ кѣлькома днями обголивъ запущену бороду, а поясняє се тымъ, що вѣдкликано припоручену ему попередъ місію въ Болгарии. Однакожь, щобы вѣнъ мавъ стати теперь суфраґаномъ у Львовѣ, о тѣмъ не було доси мовы; анѣ Є. Ем. Кардиналъ не заявивъ такои волѣ, анѣ Кардиналови зъ нѣякои стороны не зроблено такого предложеня. Розумѣє ся, констатуючи сей фактъ, не думаємо перечити, що о. Шептицкій, пѣсля всякои имовѣрности, буде однымъ зъ кандидатовъ на выпадокъ опорожненя колись львовского митрополичого престола...

— **Въ справѣ премии имени М. Костомарова** на украинській словарь доносить „Новое Время“, що Императорска академія наукъ приступила до пересмотру акту премійного, а найблизшій рочинець признаня тои премии вызначено на рѣкъ 1900.

— **Судьѣ и прокураторы** при розправахъ мусять уже вѣдъ 2. н. ст. сѣчня 1898 р. выступати въ тоґахъ и біретахъ. По бѣльшихъ мѣстахъ кравцѣ мають велику роботу... Щодо адвокатовъ — то міністеръ судовництва повѣдомивъ комнаты адвокатскій, що на-разѣ для адвокатовъ и оборонцѣвъ при розправахъ не буде тоґи и бірету, бо значна часть адвокатскихъ комнатъ заявила ся противъ того.

— **Зъ кругѣвъ судейскихъ.** Перенесенй судовй адъюнкты: Ив. Ґайльгоферъ зъ Добромиля до Самбора, Тад. Рыбицкій зъ Радехова до Львовѣ, Вол. Маеръ зъ Комарна до Мостиски, Романъ Чайковскій зъ Олеська до Самбора, Левъ Ґеля зъ Немирова до Щирця, Адамъ Гарлендеръ зъ Бродовъ до Дрогобича, Авг. Дуневичь зъ Буська до Добромиля. — Именованй адъюнктами судовыми: адвок. кандидатъ Теофіль Янковскій зъ Станиславова тамъ-же и нотар. кандидатъ Тад. Мѣончиньскій зъ Щирця для Радехова.

— **Вѣче въ Залѣщикахъ,** якъ намъ зъ-вѣдтамъ доносять телеґрафічно, вѣдбуде ся въ середу 15-ого н. ст. грудня с. р. Не сумнѣваємо ся, що на тото вѣче зберуть ся Русины — якъ интеліґенція духовна и свѣтска, такъ и мѣщане та селяне многолюдно, бо-жь и теперѣшна хвиля політична є дуже важна и певно на вѣчу будуть обговорювати ся такожь справы дотыкаючй Русинѣвъ залѣщицкого повѣту.

— **Змѣна президентуры** краковскои апеляціи. Президентомъ апеляційнымъ въ Краковѣ именувавъ цѣсарь радника найвысшого трибуналу Матея Чищана, а перейшовшому въ станъ супочинку президентови Зборовскому поручивъ выразити найвысше признанє за звыжь 50 лѣтну службу и именувавъ его членомъ палаты панѣвъ.

— **Вѣче славяньске** заповѣджене на завтра, недѣлю, до Кракова, мае мати ось-таку програму: По год. 2-гѣй приѣдуть чески послы поѣздомъ зъ Вѣдня; на вѣрци повитають ихъ цехи ремѣсничй зъ хоругвами, а музика буде грати. Hej Slovane! Вѣче зачне ся о год. 3-тѣй въ сали сокѣльскѣй зъ такою програмою: 1) ситуація, 2) солідарность славяньска, 3) резолюціи въ тыхъ справахъ. Вечеромъ о год. 8-бй спѣльный бенкетъ. На вѣче заповѣдали свѣй приѣздъ: польскй послы Соколовскій, Вайґель, Мілевскій, Знаміровскій, Вельовейскій, Фішеръ, Рихлікъ, Рошковскій, Шпонґеръ, Чечь, Данелякъ, Поточекъ и Забуда; — послы Русины Охримовичь и Барвѣньскій; послы чески Сляма, Странски, Брзорадъ, Пацакъ, и Зачекъ та хорватскій посолъ Спинчицъ. — Якъ бачимо, до сеи політичнои маніфестаціи зголосили ся послы minorum gentium, бо прочй уважають мабуть вѣдповѣднѣйшимъ не надто заганяти ся... И хочь уложено програму вѣча, то въ Краковѣ не завязавъ ся комітетъ, котрый бы занявъ ся вѣчемъ, а президентъ мѣста не думае вѣча отвирати. Говорять, що деякй послы, задумавши устроити собѣ прогулку въ часѣ ферій парляментарныхъ, выбрали на се Краковъ зъ старинными памятками, а що добре є лучити utile cum dulci, то й згодилися на політичну маніфестацію... славяньску.

— **Кс. Стояловскій** загостивъ сего тыждня до Львова, службы Божй вѣдправляє въ костелѣ Єзуитовъ и бувъ на авдіенціи у еп. Моравского и еп. Вебера. Якъ пише Ruch katolicki, оба приняли кс. Ст—ого ласкаво и удѣлили ему свого благословенія. Вѣ второкъ выѣхавъ бувъ до Сянока а въ четверъ повернувъ до Львова. Кс. Ст—скій стараєсь у епископовъ о знесене заборони его часописей.

— **Ювілей Кароля Шенкля,** радника двору и професора клясичнои фільольоґіи въ вѣденьскѣмъ університетѣ, именно 70-тй уродины его, обходити ся буде нинѣ у Вѣдни въ університетскѣй сали заходомъ комітету зложеного зъ професоровъ університетовъ вѣденьского, градецкого и инсбруцкого та професоровъ ґімназіяльныхъ и людей науки. Подаємо сю звѣстку, бо всѣ интеліґентнй люде въ Австріи черпали свои клясичнй вѣдомости зъ учебниковъ К. Шенкля, и додаємо кѣлька датъ зъ его житеписи. Родивъ ся вѣнъ 11-ого грудня 1827 р. въ Бернѣ моравскѣмъ. Скѣнчивши тамъ ґімназію, удавъ ся [1845 р.] на університетъ до Вѣдня, почавъ студіювати право а потѣмъ перейшовъ на фільольоґію и 1849 р. зложивъ докторатъ фільософіи. Вѣдъ 1851 до 1857 учителювавъ въ одной зъ ґімназій въ Празѣ, вѣдтакъ ставъ університетскимъ професоромъ клясичнои фільольоґіи и выкладавъ до 1864 въ Инсбруцѣ, до 1875 въ Градци а вкѣнци у Вѣдни.

— **Дробнй вѣсти.** Краевый президентъ Буковины надавъ цѣсарску стіпендію призначену для академикѣвъ рускои народности 105 зр. рѣчно правникови Володим. Кобиляньскому, членови „Союза“. — П. Василь Смолинъ родомъ зъ Ольшаницѣ одержавъ въ краковскѣмъ університетѣ степень доктора медицины.

На рѣвдво далеко менше непотрѣбного краму кукуповано бы для дѣтей, коли-бъ родичѣ лише хотѣли пожертвувати часу вѣдчитати дуже интересный и богато илюстрованый цѣнникъ славныхъ Ріхтеровыхъ якорныхъ скринокъ зъ будовельными камѣнцями. Напечатанй тамъ листы дуже урадуваныхъ родичѣвъ и поважаныхъ ученыхъ стверджують одноголосно, що нема солиднѣйшого а заразомъ тривкѣйшого средства до забавы и занятя, якъ якоровй скринки зъ камѣнцями будовельными; одинъ поважаный швайцарскій ученый каже дословно: „они заступають цѣлый магазинъ забавокъ“ а кѣнчить словами: „Ану-жь давайте ихъ до кождого дому, де живуть щаслива родичѣ!“ Мы думаємо, що оно выплатить ся ужити одной кореспонденційной карты, щобы вѣдъ фірмы **F. Ad. Richter & Cie** у Вѣдни I Operngasse 16, дѣстати почтою franco найновѣйшій илюстрованый цѣнникъ. А позаякъ нове выдане мѣстить въ собѣ такожь докладный описъ нового, дуже хосѣиного доповняючого порядку, то навѣть и тй, що вже мають скринку зъ будовельными камѣнцями, повинни якъ найскорше написати кореспонденційну карту о присылку цѣнника.

— **Добре средство домашне.** Межи средствами домашными, якй звычайно уживають ся яко натиране усмиряюче бѣль и усуваюче при верестудахъ и т. п., займае перше мѣсце Liniment Capsici comp. выготовлюване въ лабораторіи Аптики Ріхтера въ Празѣ. Цѣна дешева: 40 кр., 7 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку пѣзнати по звѣстнѣмъ червонѣмъ якорѣ.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Презенты дѣстали оо.: Дим. Склепковичь зъ Выпискъ на Поморяны и Стеф. Крижановскій зъ Гребенова на Либохору. — Канон. институцію дѣставъ о. Кароль Бутриньскій на Черепинъ. — На конкурсъ розписанй зъ речинцемъ до 3 н. ст. лютого 1898 парохіи: Глещава дек. теребовельского и Воля голоґорска дек. унѣвского. — По зрезигнованю о. крил. Т. Пюрка зъ презенты на Пѣйло дек. калуского поставлено въ пропозицію на сю парохію оо. деканѣвъ: I. Євст. Клосевича, II. Ал. Танчаковского и III. Іосифа Грабовеньского. — Завѣдательство въ Бѣбщанахъ дѣставъ о. Иванъ Дорожиньскій сотрудникъ зъ Семигинова. — Правительство асигнувало платню зъ реліґ. фонда на одинъ рѣкъ для приватного сотрудника въ Мизуни. — Презенту reg. coll. на Лѣсовичѣ дек. болехѣвского надало намѣстництво о. Іосифови Терлецкому бувшому окружн. инспекторови школьному въ Яворовѣ.

Наука, штука и література.

— **Часописи правничої** [Розвідок правничих секції історично-фільозофічної Наукового товариства імени Шевченка] пѣдъ редакцією д-ра Костя Левицкого выйшовъ рочникъ VII-ый и мѣстить въ собѣ: „Полагода шкоди з огляду економічного і соціяльного“ д-ра Ст. Днѣстряньского [стор. 1—102]; „Про публичне добро“ Льва Левицкого [ст. 103—121]; „Несьвідомо поминений дїдич“, розвѣдку практичну въ освѣтленю теоретичнѣмъ д-ра Костя Левицкого [ст. 122—129]; „Про старинний грецкий процес кримінальний“ д-ра Андрѣя Чайковского [ст. 130—145]; „Про новий устав екзекуційний“ д-ра Костя Левицкого [ст. 146—159]; „Нові видавництва“ [ст. 160—162] и посмертну згадку Др. Франц Гофман [ст. 162—164]. — Цѣна книжки 1 зр. „Часопись правничa“ повинна бути милымъ гостемъ въ хатѣ кождого Русина-правника. На 1 зр. рѣчно кождого чей-же стати!

Телеґрамы „Дѣла“.

Чорткѣвъ 11 грудня. Посолъ Ярославичь дѣставъ въ Борщевѣ и въ Чортковѣ одноголосно вотумъ довѣря. [*Прим. Ред.* Мѣстячи сю телеґраму, мусимо на всякій выпадокъ зазначити, що телеґрама сеся надана безименно.]

Прага 11. грудня. Нѣмцѣ чески починають по краю аґітацію за тымъ, щобы установлено окрему нѣмецку столицу въ Чехахъ. Якъ доносить Prager Abendblatt, кѣльканацять нѣмецкихъ громадъ, котрй були застановили полагоджуване справъ припорученого обему дѣланя, почали назадъ полагоджувати тй справы.

Будапештъ 11 грудня. Законъ о тымчасовѣмъ поладнаню вѣдносинъ до Австріи вѣдослано до комісіи фінансовои 185 голосами противъ 37. Зъ опозиціею ведуть ся переговоры о залишене обструкціи и є выгляды, що прийде до згоды.

Берлинъ 11 грудня. Коміся буджетова буде надъ буджетомъ маринарки радити ажь по святахъ. Бѣльшѣсть для правительственного внесеня о побѣльшене фльоты не є въ парлямантѣ запевнена.

Римъ 11 грудня. Кабінетъ вже утворений пѣдъ президіею Рудінього. Зъ давнього кабінету лишило ся кѣлькохъ міністрѣвъ, мѣжь ними міністеръ заграничныхъ справъ Вісконі-Веноста и міністеръ внутрѣшныхъ справъ. Цанарделі обнявъ теку судовництва, а Санъ Марцано теку вѣйны.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 9—52

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ нищачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-для ей лагѣдныхъ прикметъ

МАТТОНІОГО Гіссіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофляхъ, рахитісѣ и т. д., а такожь при нежитахъ вѣддыховогѣ проводу и при кашли [Радника двора Лешнера моноґрафія про Гіссібль-Зауербрунь.] (IV.)

Якъ загально звѣстно є Ріхтера

якорнй скринки зъ камѣнчиками до будовы

найлюбѣйшою забавою дѣтей.

Се одинока забавка, що тревало прикову є до себе увагу дѣтей и она по кѣлькохъ дняхъ не йде въ кутъ.

Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своєи высоко выховуючои вартости и солѣдного выконаня є найзнаменитшимъ дарунковъ.

Они взагалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.

Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки звосмотрений охоронною маркою „Якоръ“.

ОСТОРОГА! Звѣстнй НАСЛѢДУВАЧѢ нашихъ одинокоправдивыхъ скринокъ зъ камѣнчиками до будовы змагають ся впровадити публику въ блудъ тымъ, що называють нашь славный оріґінальный вырѣбъ за дорогимъ. Такимъ неправдивымъ бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порѣвнаня нашь илюстрованый цѣнникъ, а накидуванй въ такій грубо злѣзливый и брудный способѣ ихъ величавй скринки зъ камѣнчиками рѣшучо вѣдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотрений охоронною маркою „Якоръ“ скринки зъ камѣнчиками до будовы є правдивй.

Послѣдне вѣдзначене: Липскъ 1897. **золотый медаль.**

F. Ad. Richter & Cie.

перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣнчиками до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien. ФАБРИКА: XIII/1 [Hietzing]. Rudolfstadt [Thür], Olten, Rotterdam, London, New-York 215 Pearl-Street. 412 4—?

НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣннику.**

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальнй анґлійскй бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалй, вглублено шлюфованй вымострень, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглублено шлюфованй зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣпатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня.*

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Купновичѣ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичь парохъ. 410 3—5

Подѣбно пишуть Всч. Отцѣ:

2./10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Поланьскій, парохъ Юровець

9/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о собѣ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII Deutsch-356 gasse 8, **BUDAPEST.** 8—10

Найделікатнѣйшй гіґієнічнй

ПАРИСКЙ ТОВАРЫ ҐУМОВЙ

поручае для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѣдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѣвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достав. вець надворный 311 11—?

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.

Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты якъ и пѣсля скорости и елеґанціи парохода.

Цѣкавй рѣчи

Дуже интересній оріґінальній фотоґрафіи и книжки и т. д нового жанру. Роскѣшний катальоґи 30 кр. [за порто, закрытй] або зъ 50 великими взорцями, не мініятуры!!! 1 зр. 50 кр. марками] за попередною присылкою. 39610-10

EDGAR RAYMOND

Turin Italia.

Составленый о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропиґійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою. 420 2—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 355 9—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко вырѣбъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

— Цѣхо псяк...! — вѣдповѣвъ якійсь грубый голосъ зъ сальонового воза.

Всѣ занѣмѣли. Старый камердинеръ высунувъ ся зъ воза и кивнувъ рукою:

— Пстъ, тихо! бо ekscellencya śpią!

— Пстъ! пстъ! — повторили всѣ, наче передаючи знакъ оденъ другому. Секретарь пѣднявъ палець и пенкнувъ до люду, людъ лишь на то чекавъ.

— Най шие! — гримнули всѣ якъ медвѣдѣ, вѣдробляючи щиро срѣбный риньскій. Студенты помогли дишкантами.

Поліцаѣ кинулись до люду, втихомаряючи по свому, кулаками въ каркъ.

— Тихо, мудю! — сичали.

— Ты самъ мудь! — вѣдрубувавъ обстальованый людъ, — мы ту въ своѣмъ правѣ, мы міністра нашого витаємъ. Най шие! — гримѣли безъ упину.

Почалась колотнеча, бійка.

Въ сальоновѣмъ возѣ пѣднявъ ся рубець вѣконнои заслоны, якась голова, кругленька, лысенька зыркнула зъ-пѣдъ заслоны и зморщила бровы.

— Голота! — забурмотѣла и зникла.

Овація скѣнчилась. Машина свиснула, возы ворухнулись, стукнули оденъ объ другого и посунули дальше.

— Не вдалась намъ овація! — зойкнувъ віцемаршалокъ.

— Чому нѣ? — вѣдповѣвъ резолютно секретарь. Скочивъ до стаційного телеґрафу и врѣзавъ до столичныхъ часописій таку телеґраму:

„Проѣзджаючого міністра-родака зустрѣчала тутешна людность зъ найбѣльшимъ одушевленемъ. Кѣлькатысячный здвигъ народа, безъ рѣзницѣ стану, вѣры и народности выправивъ многозаслуженому землякови свѣтлу овацію. Найбѣльше вражене выкликала присутность обст... [*перечеркнено*] довколѣшного люду, котрый тымъ чиномъ зазначивъ прилюдно свою однодушность зъ волею цѣлого народа . . . . . “

Небесна сила електрики понесла сю брехню и одушевила нею половину краю, якъ бы найбѣльшою правдою. Такою правдою и середъ такои правды живемо.

Самѣйло Парадовскій.

Масть кавказка на вôдморожене. Средство се, споряджене пôсля рецепты припоручен и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякі вôдмороженя. 21
Цѣна слоика 40 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 64—?

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВÔЗСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Отворене щоденно вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричні порушеня при особôмъ деннôмъ и нôчнôмъ освѣтленю.
Вôдъ $^{12}/_{12}$ до $^{19}/_{12}$ в до побаченя:
„ШВЕЦІЯ“ и „НОРВЕГІЯ“
Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починає ся нова серія. 278 1—1

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

ЇДЖТЕ
на снѣданє
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вôвса.
БОГАТО ПОЖИВНѢЙШИЙ ЯКЪ МЯСО [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосôвъ вôдпадає всяка такъ звана запражка: ШВИДКО ГОТУЄ СЯ.
Лѣкарями порученый для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.
Въ оригінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дôстати у всѣхъ *торговлякъ корѣнныхъ, делікатесôвъ и дрогеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 8—20

Сензацію

выкликує загально нашъ неперевысшеный правдивый
ШВАЙЦАРСКІЙ ЧОРНО-СТАЛЕВЫЙ ГОДИННИКЪ
Remont Sav. *(вôдс акуюча куверта)* зъ знаменито *прециз.* веркомъ, урегулованымъ на секунду и 3 льтн. гарантією. *Той годинникъ, премійованый на послѣдній женевскій выставѣ, за-для свого пышного, солідного выконаня* зъ позолоченымъ берегомъ, *корона и ушко* зъ *правдивого золота*-Double *вказівки нового фасону, выглядає все елегантно и пышно* і *на знакъ правдивости має стемпель гарантійный, спеціяльно яко* годинникъ при страпацахъ *необхôдный для панôвъ, хльборобôвъ, войсковыхъ, урядникôвъ и т. кождый, хто мав навыть золотый годинникъ, нехай вôдложить его, а носить нашъ* чорный годинникъ *гарантованый.*
Цѣна лишь 9 зр. — оплачено и безъ цла.
Той годинникъ зъ *якимъ-небудь* **ініціяломъ зъ правдивого золота-Doubie,** *(якъ на рисунку) о зр. 2·— бôльше в. шт. Дамскій годинники, вôдкрытій зр. 10·— До того вôдповѣдній елег. мужескій або дамскій, ланцюхи* зъ *золота*-Double *зр. 2—6·— за штуку. Высылка за послѣпл. Коли що не подобавсь, приймає сл назадъ.* 422 2—2
Etablissement d' horlogerie l' Union, Genf. (Schweiz.)

ВАЖНЕ ДОНЕСЕНЄ
ЗÔ СКЛАДУ
Д. ЛЕССНЕРА
ВѢДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse 81—83, Wien
Сутерены, Партеръ, Мезанінъ, I. поверхъ.

МОЮ ЗЪ 1897-ого РÔЗДВЯНУ КОЛЛЕКЦІЮ ВЗÔРЦѢВЪ

що-до величины и дешевости неперевысшену и нѣякою конкуренцією въ краю и за границею хочь-бы въ приближеню не досягнену, розсылаю на жадане якъ найскорше даромъ и оплатно. Солідность фірмы є узнана и славна на весь свѣтъ! Що не конвеніює, приймає ся безъ закиду назадъ або на жадане звертає ся и цѣна купна. На богато родахъ товарôвъ въ сезонѣ рôздвянôмъ (передъ инвентурою) знижено цѣну о 30% до 50%, шобы уможливити редукцію складу товарôвъ черезъ надзвычайный масовый вôдбутъ.

СЕНЗАЦІЙНА УЛЕКША! *Спеціяльно при всѣхъ найновѣйшихъ модныхъ матеріяхъ чисто-вовняныхъ сезону осѣннього и зимового вôдчисляєсь вôдъ 2 зр. за метръ выимковый рôздвяный рабатъ 10%.*

Шовкъ sicilienne . . за метръ 45 кр.
Атласъ imprimé . . за метръ 45 кр.
Шовкъ bengaline cordonné за метръ 60 кр.
Ліоньскій чисто шовк **taffetas** gayé 60 кр.
Satin de Chine, fagonné . за метръ 60 кр.
Пышнй турецкй брокаты за метръ 85 кр.
Ліон. чисто шовк. **taffetas,** fagonné 85 кр.
Merveilleux fagonné . . за метръ 98 кр.
Шовкъ ottoman . . за метръ 78 кр.
Faille frangaise . . . за метръ 98 кр.
Найнов. шкотскй чисто шовк матеріи . . . за метръ 1·05, 1·25
Шовкъ piquetin найнов. ясній и темній барвы . . . за метръ 95 кр.
Чисто шовкъ **entaffet** fagonné въ красныхъ балевыхъ барвахъ за метръ 1·10
(Всѣ гарно роскôшно выконанй!)
Препышна новôсть шовкъ **sicilienne carré** . . . . за метръ 1·10
Taffetas carré, Haute Nouveauté, пышне выконане на сукнѣ и блюзы . . . за метръ зр. 1·70
Дальше безчисленній найновѣйшй чисто шовковй матеріи въ найрôзнѣйшихъ якостяхъ и десеняхъ за метръ зр. 1·30, 1·45, 1·60, 1·70, 1·75, 2·60 и высше.
Brocat Royal въ гарн. балев. барв зр. 1·10
Чисто-шовк. матеріи **Brocatell** на сукнѣ, въ найпышнѣйшихъ, найновѣйшихъ, темныхъ и ясныхъ барвыхъ нюансахъ и всякихъ десеняхъ за метръ зр. 1·85.
Похожй на сукно матеріи вовняній, подв. широкôсть за метръ 18 кр.
Камґарнъ-діяґональ, подв. шир. за мт. 21 кр.
Найновѣйшй десеньованй матеріи лѣтній за метръ 26 кр.
Дуже добра сѣрачина, подв. шир. мт. 32 кр.
Вовняна матерія въ десеняхъ, 120 цм. 26 кр.
Фасонованй матеріи камґарновй, подв. шир. за метръ 36 кр.
Знаменитй шкотскй модній матеріи, ефектовній, подвôйно широкй за мт. 40 кр.
Найновѣйша модна матерія въ найефектов. краскахъ, 120 цм. шир. мт. 48 кр.
Анґлійскй модній матеріи, 120 цм. широкй . . . за метръ 48 кр.
Анґлійскій шевіотъ, carré 120 цм. широкій . . . за метръ 50 кр.
Камґарнъ-шевіотъ 118 цм. шир. мт. 62 кр.
Анґлійскй гарній модній матеріи, 120 цм. широкй за метръ 70 и 75 кр.
Добрй въ десенѣ лѣтній матеріи, 120 цм. широкй . . за метръ 50 кр.
Найделікатнѣйшй лѣтній матеріи зъ шовкомъ 120 цм. шир. за метръ зр. 1·60
Voille imprimé, чиста вовна, за метръ 40 кр.
Матеріи до праня по незвычайно низькихъ цѣнахъ.
Левантина, найновѣйшй десенѣ, за метръ 14, 16 и 22 кр.
Найлуч. **Cosmanos**-скй левантины мт. 27 кр.
Croisé-Satinette imprimé, найлучшои якости . . за метръ 26 кр.
Француска гарна атласова сатина въ найновѣйшй десенѣ за метръ 30 кр.
Зефіръ, новôсть, гарній десенѣ, модернй, делікатне выконане за метръ 29 кр.
Франц. **Batiste imprimé,** найлучшои якости . . . . за метръ 26 кр.
Зефіръ, знаменита якôсть, въ гарній ефект. десенѣ . . за метръ 19 кр.
Босаньскій муслінъ въ ясныхъ барвахъ, въ пасковатй десенѣ за мт. 16 кр.
Красній, дуже добрй бархаты на сукнѣ вôдъ . 15 кр. высше.
Флянеля **Lawn-Tennis** за метръ 19 и 24 кр.
Flanellcottons, Ia. за мт. вôдъ 18 кр. высше.
Гімаляя-Flanellcottons за метръ вôдъ 21 кр. высше.

Найновѣйшй ліоньскй шовковй брокаты у всѣхъ балевыхъ барвахъ за метръ 88 кр.

Для мого въ найбôльшôмъ стилю урядженôмъ вôддѣлѣ розсылковôмъ мѣстить мôй — сповняючи жадане моихъ поважаныхъ Р. Т. Вôдбирателѣвъ зъ усѣхъ усюдъ — значно побôльшеный що-до илюстрацій и обему

Рôздвяный спеціяльный катальоґъ

припасованй, красно адъюстованй матеріи на сукнѣ и блюзы, вовняній, шовковй и матеріи до праня; бѣлє, якъ и богато иншихъ потрѣбныхъ артикулôвъ
дальше особливо гôдну уваги, лише въ моѣмъ етаблісментѣ истнуючу
Рôздвяну спеціяльнôсть, а именно: дуже гарній, бѣлй якъ слонева кôсть, барвно десеньованй **шовковй хустинки кишеневй,** за тузинъ зр. 2·40 (такожъ поодиноко а 20 кр. за штуку.)
въ кôнци въ найіустовнѣйшôмъ укладѣ илюстрованй, пышній спеціяльній Рôздвяній артикулы мого вôддѣлу розсылкового, якъ товары зô шкôры и плюшу, сашеты, товары галянтерійній и біжутерійній, зъ хіньского срѣбла по фабричныхъ цѣнахъ, забавки и предметы для прикрасы Рôздвянои ялинки и т. д. Дякуючи ось тутъ якъ найкрасше моимъ поважанымъ Р. Т. Вôдбирателямъ за дотеперѣшне въ такъ щедрôй мѣрѣ заявлене менѣ довѣре, запевняю ихъ за найретельнѣйше выконане всѣхъ поважаныхъ замовленъ и остаю зъ глубокимъ поважанемъ

Warenhaus D. LESSNER, Wien.

417 2—3

Взбрцъ и катальоги gratis *и* franco! *При замовленяхъ взбрцѣвъ просить ся о подане рода матерій и ихъ цѣнъ,*
Матеріи на балевй сукнѣ вовняній, шовковй Gouffré и т. д. въ величезномъ выборѣ!

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець подѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чарнявского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гроницкого

Ч. 272. Львовъ, Понедѣлокъ 1 (13) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Справоздане посла Окуневского въ Коломыи.

По памятныхъ подѣяхъ въ парляментѣ вѣденьскѣмъ постановивъ пос. д-ръ Т. Окуневскій выступити передъ выборцями зъ посольскимъ справозданемъ. Не ино важнѣ подѣѣ політичнѣ, немовь бы вказували порозумѣти ся послови зъ своими выборцями, але и заложене п. д-ра Оѣуневского: бути въ кождѣмъ закутку свого выборчого округа — спонукали его зложити симъ разомъ два справозданя, и то въ мѣсцевостяхъ, де ще не бувъ по веснянѣй сесіи. Тыми мѣсцевостями були Куты и Коломыя.

Справоздане въ Кутахъ не могло поки що вѣдбути ся, а то зъ тои причины, що д-ръ Даниловичь вѣдмовивъ заняти ся стороною формальною скликаня збору выборцѣвъ. „Яко радикалъ не можу!“ — вѣдповѣвъ д-ръ Даниловичь телеграфічно до Вѣдня пос. Окуневскому, и справоздане въ Кутахъ мусѣло бути вѣдложене на пѣзнѣйше. За те въ Коломыи пп. д-ръ Кульчицкій и д-ръ Дудикевичь, до котрыхъ пос. Окуневскій звернувъ ся, радо подали свою помѣчь и скликали зборы выборцѣвъ на день 7 н. ст. грудня.

Саля ратушева заповнила ся биткомъ селянами зъ Коломыйского, Косѣвского, Снятинъского; рѣвножь замѣтне було поважне число інтеліґенціи. Заразъ на початку при выборѣ президіи можна було замѣтити мѣжь зѣбраными двѣ ґрупы, котрѣ пѣсля интенцій своихъ инструкторѣвъ хотѣли надати зборамъ свѣй характеръ політичный; одна ґрупа домагала ся предсѣдателемъ д-ра Трильовского, друга д-ра Дудикевича. Грозило заколотомъ, бо по обохъ сторонахъ була рѣвна завзятѣсть, та самъ пос. Окуневскій розтявъ сей ґордійскій узолъ, рѣшаючи, що оба кандидаты, Трил. и Дуд., будуть предсѣдателями. Зѣбранѣ одобрили се рѣшенє, але могло зайти нове нещасте, хто зъ нихъ мав бути першій? Сю квестію рѣшивъ вже сей, хто бувъ бѣльше зухвалый. Трильовскій хопивъ першій за дзвѣнокъ та й ставъ першимъ предсѣдателемъ.

Зачалось справоздане посольске, котре тревало зо двѣ годины. Д-ръ Окуневскій перейшовъ по черзѣ всѣ важнѣйшѣ справы, говоривъ про ческѣ розпорядженя языковѣ, про запомогу державну для потерпѣвшихъ селянъ вѣдъ сегорѣчныхъ повеней и неврожаю, про австрійско-угорску угоду, а вкѣнци про подѣѣ послѣдныхъ днѣвъ въ парляментѣ и про упадокъ кабінету Баденього.

Що-до акціи запомоговои, то всѣ краѣ понадсылали до міністерства свои выказы о сегорѣчныхъ шкодахъ, лише намѣстникъ одного краю сего не зробивъ, а краемъ тымъ була, на жаль, Галичина. Соромно було слухати, якъ звинявъ намѣстника кн. Санґушка зъ того міністеръ Бѣлиньскій передъ комісіею буджетовою, будьто бы се стало ся длятого, що картофлѣ ще не выкопанѣ! А коли то въ своѣмъ часѣ треба було здати до центрального правительства реляцію о галицкихъ выборахъ, то такъ гарно поспѣшено ся зъ датами и фактами, що зъ устъ першого достойника державного можна було въ однѣй лишь реляціи почути ажь сѣмь... похибокъ. Ба, але тамъ ходило о законнѣсть галицкихъ выборѣвъ, а тутъ о хлѣбъ для руского хлопа!

Борбу о розпорядженя языковѣ представивъ посолъ такъ: Се не борба о то, чи кѣлькохъ урядникѣвъ Нѣмцѣвъ мае научити ся ческои мовы (якъ се зъ-разу представляли всѣ рептільки), але борба двохъ дужихъ, завзятыхъ народѣвъ о супремацію въ двохъ краяхъ коронныхъ: Чехіи и Моравѣ. Сегодня затихае вже навѣть квестія формальна що-до способу выданя тыхъ розпоряджень (чи въ дорозѣ закона чи розпоряджень), а натомѣсть всѣ розумѣють сю спѣрну квестію пѣсля слѣвъ N. fr. Presse яко „eine vollständige Kräfteverschiebung zwischen zwei Völkern“. Се-ся борба выродила ся въ борбу расову о геґемонію въ Чехіи и Моравѣ.

Мы оба зъ пос. Танячкевичемъ — говоривъ д-ръ Окуневскій — довго застановляли ся, коли першій разъ приходилось голосувати надъ сею квестією ческо-нѣмецкою пѣдъ видомъ обжалованя міністерства Баденього. Мы нѣколи не спускали зъ очей кривдъ народныхъ, якѣ намъ заподѣявъ Бадені, але мы не могли и того не бачити, що не тутъ мѣсце рахувати ся зъ Баденімъ за нашѣ кривды, де рѣшае ся завѣтна борба народу славяньского зъ Нѣмцемъ, котрый гнобить Чеха ще вѣдъ часу кровавои борбы на Бѣлѣй Горѣ въ 1626 р., а теперь сердить ся за те, що сей Чехъ потомъ своѣ працѣ выдобуває ся зъ пониженя и хоче бути самъ паномъ на своѣй земли. Ся думка такъ намъ просвѣчувала ясно, а ситуація выдавала ся такъ поважною, що мы не могли брати въ рахубу глупыхъ промовъ Странскихъ або тымъ подѣбныхъ промаховъ поодинокихъ послѣвъ. Мы свѣдомѣ були завсѣгды того, що мы, послы рускѣ, мали у Вѣдни въ парляментѣ дати выразъ обуреня, гнѣву и жалю народного за потоптане нашихъ народныхъ правъ, але сей гнѣвъ не повиненъ бути ачей заслѣпленый до тои степени, щобы крѣмъ Баденього нѣчого бѣльше не видѣти. А ще одно! Бадені не смѣвъ упасти за розпорядженя ческѣ, за идею славяньску (бо сеся авреоля була бы для насъ лихомъ), — але повиненъ упасти вѣдъ того меча, котрымъ цѣле житє воювавъ: вѣдъ своѣи неправды и поліційного тероризму. Бадені повиненъ бувъ задокументувати передъ лицемъ цѣлои Европы, якъ вѣнъ розумѣе свободы конституційнѣ, якъ умѣе переводити выборы въ Галичинѣ, — а коли все те ясно розкрывъ, ажь тогдѣ постигла его смерть. Теперь безъусловно за нами обома послами стоить тымъ чистѣйше идея славяньска, коли Баденього погубивъ тероризмъ поліційный и ложь.

Тутъ представивъ пос. Окуневскій цѣле curriculum vitae Баденього: якъ вѣнъ будучи старостою въ Ряшевѣ вже знавъ переводити выборы, якъ вѣдтакъ все те повтаряло ся при его урядованю за делеґата въ Краковѣ и намѣстника у Львовѣ, якъ всюды за-про него зрывали ся депутаціи до Вѣдня, якъ все и всюды вѣнъ готовъ бувъ до брехнѣ, якъ хитривъ зъ новою ерою, якъ проголосивъ въ своѣмъ часѣ въ соймѣ: „między nami nic nie było“, а вѣдтакъ коли польскѣ послы выйшли зъ салѣ, якъ прискочивъ до Телишевского и вперавъ въ него, що вѣнъ такъ мусѣвъ публично сказати, — яку вкѣнци фатальну прислугу вѣддавъ Бадені своему монархови, пѣдкопуючи дѣйстно дитинне ще привязане руского народу до свого монарха. [Цѣлый сей уступъ справозданя выслухали зѣбраній зъ великимъ зацѣкавленемъ и увагою, тымъ бѣльше, що давно сего не видати анѣ не чувати, щобы комісарь правительственный Пайончковскій анѣ вусомъ не моргнувъ при сѣй правдивѣй хочь досадной характеристицѣ свого ще недавного шефа.]

Вѣдтакъ перейшовъ пос. Окуневскій до справы угорскои угоды и широко пояснивъ зѣбраным якъ саму справу такъ и небезпечнѣсть, яка грозить Галичинѣ пѣдъ взглядомъ економічнымъ зѣ стороны Угорщины. Еще до 1851 р. була мѣжь нами а Угорщиною цлова границя а знесено ей зѣ взглядѣвъ высокои політики, бо австрійскѣ мужѣ державнѣ хотѣли втягнути въ свѣй союзъ цловый цѣлу Нѣмеччину и въ сей способъ вытиснути Прусакѣвъ вѣдъ супремаціи надъ Нѣмцями. Се не удало ся. Вѣдъ сеи поры обѣ половины нашои держави зачинають вести зъ собою тиху економічну борбу и на жаль перевага замѣтна по сторонѣ Угорщины. Зъ-разу перемагала насъ Угорщина тѣльки земельными продуктами и волами, а теперь вже и промысломъ. Дѣйшло вже теперь до сего, що Долитавщина затратить рѣкъ рѣчно въ користь Угорщины 40 міліонѣвъ самои ренты грунтовои, бо черезъ наплывъ угорского збѣжа до Долитавщины наше збѣже стоить въ цѣнѣ дешевше о тую вартѣсть (40 міл.) Крѣмъ сего выробила собѣ Угорщина т. зв. оборотъ млывомъ [Mahlverkehr]; въ сей способъ можуть Мадяры спроваджувати до себе безъ цла заграничне збѣже (н. пр. зъ Румунии, Сербии, Болгаріи), змолоти его въ своихъ млынахъ и вѣдтакъ замѣсть выслати муку зъ сего збѣжа назадъ до Румунии, Сербии и т. д., впровадити сюды свою очевидно дорожшу „банатску“ муку. Въ наслѣдокъ сего забиває Угорщина великою конкуренцією долитазскѣ млыны и обнижує до неможливости цѣну нашого збѣжа.

Угорщина, до недавна краи чисто аґрікультурный, зробила за послѣдни роки стѣльки для свого промыслу, що не то вже не впускає до себе чужихъ выробѣвъ промысловыхъ, але засыпає своими выробами навѣть торги въ Моравѣ, а вже не говорити про Галичину, де н. пр. у Львовѣ жиды мадярскѣ кормлять войсковый ґарнізонъ мясомъ угорскихъ волѣвъ, а кн. Сапѣга спроваджує до горальнѣ въ Красѣчинѣ угорску бульбу. Послѣдными часами выдали Мадяры на свѣй промыслъ звышь 100 міліонѣвъ, правительство вѣдступає на фабрики цѣлѣ лятіфундія, лѣсы, тожь такъ стало ся, що тамъ, де ще недавно пастухи ганялись за стадами волѣвъ и коней, покурюючи спокѣйно свои люльки, сегодня вже комины фабричнѣ дымлять ся. Людность промыслова зросла за послѣдныхъ 10 лѣтъ о 40 прц.; жиды угорскѣ заливають полудне и пѣвнѣчь: цѣла Босна вже въ рукахъ угорскихъ жидѣвъ, а нашѣ уґро-рускѣ села мають вже по 70 прц. жидѣвъ. Тѣ жиды стѣчать до решты угорскѣ села рускѣ а черезъ Карпаты полонинами и новыми шляхами зелѣзничими доберуть ся зъ часомъ и до насъ.

Статистично можна провѣрити, кѣлько и якихъ продуктѣвъ ввозить Угорщина до насъ, якъ она противзаконно форитує свои товары зелѣзничими тарифами, якъ она выконує приписы ветеринарскѣ, стрѣляе та рѣже по полонинахъ вѣвцѣ, якъ не допускае нашъ товаръ а зъ своимъ всюды пхае ся. Одинока рада на се завести цлову границю мѣжь нами и Угорщиною а договорами торговельными отворити для свого поки-що невеличкого промыслу дорогу Днѣстромъ на всходъ.

По сѣмъ справозданю пѣшли интерпеляціи выборцѣвъ. О. Русинъ допытавъ, чи за свое становиско, взглядно за голосованя надъ справою ческимъ розпорядженъ не выторгували рускѣ послы дещо для руского народу]? На се вѣдповѣвъ пос. Окуневскій, що поученый досвѣдомъ тайныхъ переговорѣвъ за часѣвъ новои еры, не вдававъ ся нѣколи и не буде вдавати ся зъ правительствомъ въ нѣякѣ тайнѣ переговоры. Вѣдъ голосованя надъ квестією розпорядженъ оба послы (Ок. и Тан.) вздержували ся консеквентно ажь три разы, але нѣхто нѣчого имъ за се не обѣцювавъ, анѣ они вѣдъ нѣкого нѣчого за се не домагали ся.

О. Харжевскій зѣ Сопова порушивъ справу закупна всього дерева зъ камеральныхъ лѣсѣвъ одною фірмою Лянґенгатта, черезъ що вѣдбирае ся селянамъ можнѣсть купувати меншими партіями дерево въ лѣсѣ для невеликого заробку. — Посолъ прирѣкъ походити коло сеи справы въ міністерствѣ.

О. Дзюбановскій взывавъ рускихъ независимыхъ послѣвъ до солідарности. — На се вѣдповѣвъ пос. Окуневскій: Не личнѣ амбіціи насъ дѣлять, але що такъ скажу, старшій и молодшій свѣтъ думокъ, та тѣльки я уповаю на жертвеннѣсть моихъ товаришѣвъ и очевидно и свою для справъ народныхъ, що чей въ будучности не почує наша суспѣльнѣсть про якѣсь межиусобицѣ мѣжь нами. Теперь мои вѣдносины до моихъ товаришѣвъ чистѣ и приязнѣ.

Вѣдтакъ пѣшли характеристичнѣ промовы обохъ предсѣдателѣвъ про становиско, яке пос. Окуневскій занявъ при голосованю надъ розпорядженями языковыми. Д-ръ Дудикевичь оцѣнювавъ цѣлу справу зъ погляду на взаимнѣсть славяньску, ставши рѣшучо по сторонѣ ческѣй, очевидно за ихъ панславістичнѣ, а радше руссофільскѣ кокетованя. Натомѣсть д-ръ Трильовскій выказувавъ, що годѣ одушевляти ся славяньствомъ въ такихъ ситуаціяхъ, де найдорожшѣ права горожаньскѣ топчуть ся ногами. Оба бесѣдники заховали въ своихъ выводахъ повну приличнѣсть и вздержали ся вѣдъ особистыхъ напастей.

Д-ръ Дудикевичь правивъ о взаимности славяньскѣй. Тутъ не о Баденього розходило ся; се бувъ за малый чоловѣкъ супроти ваги подѣй. Бити ся и розправляти ся въ такѣй хвили зъ Баденімъ, значило бы плысти на струю слѣпои короткозорои ненависти личнои та не бачити долѣ „славянского брата“. Ненависть се таке чувство, що нѣчого ще не збудувало. Послы добре зробили, що не голосували противъ Чехѣвъ; а бесѣдникъ (Дудикевичь) бувъ бы навѣть голосувавъ за Чехами. Однакъ бесѣдникъ не може судити и Яросевича, що вѣнъ голосувавъ разомъ зъ Нѣмцями. Д-ръ Яросевичь молодый, давъ ся пѣрвати гнѣвови народному проти Баденього. Але и пос. Окуневскому не можна дорѣкати, що не давъ унести ся гнѣвомъ и змѣгъ видѣти дальше.

Д-ръ Трильовскій бувъ зновъ тои гадки, що взаимнѣсть славяньска, братерство славяньске — се вже перестарѣлѣ понятя. Чехи були тотѣ братя славяньскѣ, що голосували въ своѣмъ часѣ за введенемъ вымкового стану у Вѣдни; — они теперь вводять поліцію до святынѣ конституційныхъ свѣбѣдъ, до парляменту. Годѣ въ оцѣненю такихъ справъ закрываться взаимностію славяньскою; тутъ мусять всѣ щирѣ прихильники свободы горожаньскои, всѣ робѣтничѣ люде лучити ся разомъ противъ насильства и несправедливости. А се, що пос. Окуневскій вздержавъ ся вѣдъ голосованя въ такѣй справѣ, де екзекутива вдерла ся въ права парляменту и де въ дорозѣ розпоряжень нормує ся се, що повинно бути управильнене закономъ, — се, пѣсля гадки бесѣдника, можна вытолкувати бракомъ орієнтаціи у посла а не его злою волею.

По довшѣй вѣдповѣди посла Окуневского на численнѣ интерпеляціи селянъ — внѣсъ д-ръ Дудикевичь вотумъ довѣря для посла. Всѣ зѣбранѣ пѣдняли руки. Вѣдтакъ зроблено контръ-пробу, але на питанє: хто противный удѣленю довѣря послови? — не пѣднесла ся нѣодна рука. Д-ръ Дудикевичь сконстатувавъ, що удѣлено однодушно вотумъ довѣря.

Зборы скѣнчили ся около год. 4-тои, а пос. Окуневскій ще довго выслухувавъ выборцѣвъ, що удавались до него зъ всѣлякими своими просьбами.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

II

Мы вже згадували, що всѣхъ товариствъ *продукційныхъ и гандлевыхъ* було въ Галичинѣ въ 1896 роцѣ 76. До той категоріи зачисляемо всѣ товариства, котрыхъ цѣлію есть пѣднесеня заробку и господарства своихъ членѣвъ черезъ ведене спѣльного предприемства, отже властивѣ товариства продукційнѣ [або спѣлки промысловѣ], сыровичнѣ, складовѣ [магазиновѣ], торговельнѣ, споживчѣ, рѣльничѣ, охороны власности земскои, купна землѣ, будовничѣ и т. п. Крѣмъ своеи засадничои цѣли, т. е. веденя рѣльничого предприемства въ интересѣ своихъ членѣвъ и користи, яка зъ того для членѣвъ выплывае [н пр. дешевше дѣстають матеріялы и въ лѣпшѣй якости, не потребують самѣ шукати купця на свои продукты, анѣ уряджувати кождый для себе магазины для своихъ выборѣвъ, и т. д.] можуть тѣ товариства прийти въ помѣчь своимъ членамъ такожь черезъ удѣлюване кредиту, н. пр. даючи членамъ рукодѣльникамъ сырѣ матеріялы або хлѣборобамъ насѣне и машины на кредитъ, або даючи членамъ завдатокъ [заличку] на ихъ выробы, або навѣть удѣляючи имъ формальныхъ позичокъ на лекшу сплату, и т. п.

Длятого е се товариства дуже пожиточнѣ и зарѣвно дрѣбнѣ промысловцѣ [рукодѣльники] якъ и хлѣборобы повиннѣ користати зъ тои формы асоціяціи для пѣднесеня свого заробку и господарства. А чи-жь не е то заразомъ доказомъ, якъ низько ще стоять у насъ промыслъ и рѣльництво, если въ такъ великѣмъ и многолюднѣмъ краю есть ледви 76 такихъ товариствъ [зъ котрыхъ въ додатку часть истнуе лишь на паперѣ]! Вѣдчисливши 25 товариствъ истнуючихъ у Львовѣ и Краковѣ, припадае на цѣлый край ледви 51 товариствъ той категоріи.

Тутъ зновъ бачимо рѣзницю межи захѣдною а всхѣдною частію краю, на некористь всхѣднои. Именно: въ 26 захѣдныхъ повѣтахъ находимо 40 товариствъ, а въ 48 рускихъ

повѣтахъ лише 36 товариствъ. Зъ тои послѣдноп цифри 36 товариствъ треба ще вѳдчислити 14 товариствъ, котрѣ не мають нѣчого спѳльного зъ пѳднесенемъ зарѳбку и господарства рукодѣльникѳвъ и малыхъ хлѣборобѳвъ, именно: 2 товариства нафтовѣ [въ Бирчи та Борославѣ]; — товариства у Львовѣ, а то, окрѳмъ нашои „Народнои Торговлѣ“ всѣ прочѣ товариства, числомъ 12, хиба-бы по части можна ще вылучити Союзъ торговельный кулокъ рѳльничихъ, о скѳлько такожь въ нашихъ громадахъ истнують склепики тыхъ „кулокъ“; — дальше „Спѳлку рѳльничу“ въ Сокали, котрои членами [о скѳлько намъ здаѳ ся] ѳ самѣ бѳльшѣ властителѣ и посесоры. Такимъ чиномъ позѳстаѳ ледви 21 товариствъ продукційныхъ и гандлевыхъ для цѣлого дрѳбного промыслу и малого рѳльного господарства въ Галичинѣ всхѳднѣй, а зъ нихъ 4 товариства ще не розпочали своѣи дѣяльности, а 5 товариствъ звиваютъ своѣ чинности [ліквідують].

Товариства тѣ були: 1 товариство кушнѣрѣвъ въ Тысьменицѣ; — 1 товариство гарбарѣвъ въ Болеховѣ [ліквідуѳ]; 4 товариства шевцѣвъ: въ Роздолѣ [ліквідуѳ], Порохнику, Витковѣ новѳмъ и Збаражи [ще не зачало]; — 4 товариства ткачѣвъ; въ Глинянахъ, Комарнѣ, Кѳсовѣ и Городенцѣ [ще не зачало]; — 1 товариство поворозникѳвъ въ Радимнѣ; — 1 товариство кошикарске у Вязѳвници [польске село въ повѣтѣ ярославскѳмъ]; — 1 товариство столярске въ Судовѳй Вишни [ліквідуѳ]; — 8 товариствъ гандлевыхъ: Народна Торговля у Львовѣ [зѳ своими 14 філіями въ краю], товариство выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ, Гуцульска спѳлка въ Коломыи, Карпатска крамниця въ Яблоновѣ [що дѣѳ ся зъ нею, не знати], и товариства гандлевѣ въ Бирчи, Болеховѣ [ліквідуѳ], Мостискахъ и Станиславовѣ [ліквідуѳ].

Отже въ результатѣ представляѳ ся орѓанізація дрѳбного промыслу и торговлѣ въ Галичинѣ всхѳднѳй въ формѣ товариствъ продукційныхъ и гандлевыхъ дуже скромно — и бачимо тутъ поле дуже занедбане. Въ самѳмъ однѳмъ повѣтѣ ярославскѳмъ ѳ 3 товариства продукційнѣ, а по-за ними позѳстаѳ на цѣлу прочу Галичину всхѳдну ледви 4 товариства промысловѣ [безъ гандлевыхъ], коли вѳдрахуѳмо 6 товариствъ, котрѣ власне ліквідують або ще не роблять.

Станъ бѳльше нѣжь сумный! Де-жь нашѣ кушнѣрѣ, гарбарѣ, шевцѣ, суконники, гончарѣ, ткачѣ, що заселяють въ многихъ повѣтахъ цѣлѣ мѣсточка и села — не говорячи вже о другихъ ремѣсникахъ! Коли ще не потонули въ кишени жидѳвскѳй и не змарнували свого промыслу, то се може скоро наступити, сли не злучать ся спѳльно въ товариства для взаимнои охороны.

При такихъ товариствахъ може легко повставати такожь — при помочи фонду краѳвого и Банку краѳвого — взѳрцевыѣ варстатъ и фахова школа для дотычного промыслу, въ той способѳъ и цѣлый промыслъ удосконалить ся, а славнѣ вже и безъ того нашѣ килимы и полотна або выробы гончарскѣ можуть здобути собѣ широкѣй вѳдбутъ.

Рѳвно-жь для хлѣборобѳвъ потреба въ кождѳмъ повѣтѣ або навѣть въ меншѳмъ окрузѣ свого товариства рѳльничого, въ котрѳмъ хлѣборобъ мѳгъ бы улѣпшенѣ знаряды господарскѣ, машины, добѳрне насѣне и штучнѣ навозы купити пѳдъ легкими и користными услѳвями [безъ практикованого теперь часто обманьства жидами] и котрому мѳгъ бы такожь кождои хвилѣ добре продати своѳ збѳже або пашу, — а зновъ товариства могли бы постаратись о доставу зерна и сѣна для ц. и к. арміи зъ добрымъ зыскомъ.

Черезъ бракъ такои асоціяціи у насъ цѣлый станъ рѳльничій и ремѣсничій стогне пѳдъ ярмомъ жидѳвскимъ: безъ жида нѣчо не купить, безъ жида нѣчого не може продати, — а такожь въ многихъ ще повѣтахъ [якъ мы въ І-ѳй части сеи статьѣ выказали] безъ жида, при браку своихъ товариствъ кредитовыхъ, не може нѣчого и позичити на случай потребы. Очевидно потѳмъ селянинъ и ремѣсникъ нарѣкаѳ на жида, а мы всѣ зновъ на жида и на темноту хлопа, — коли тымчасомъ винни мы сами, бо не стараѳмось на поли економічнѳмъ нѣчого зробити для змѣны тыхъ лихихъ обставинъ, хочь таке широке и вдячне поле лежить облогомъ, або попристаѳмъ на пѳднесенію и обговоренію справы, а не маѳмо вытревалости довести дѣло до успѣху.

А рѣчь не ѳ така трудна — добре зорганізоване товариство ремѣсниче, рѳльниче або гандлеве мусить добре розвивати ся, бо всѣ члены мають свѳй интересъ въ тѳмъ, щобы зачате дѣло успѣвало. Примѣромъ и доказомъ того може послужити не тѳлько наша „Народна Торговля“, котра такъ гарно и широко розвинула ся та й дальше все сама розширяѳ ся и ще выдаѳ фахово-образованыхъ самостѳйныхъ купцѣвъ рускихъ, — але для лѣпшого доказу наведѳно тутъ ще слѣдуючѣ цифры зъ Рѳчника статистичного.

Въ 51 товариствахъ продукційныхъ и гандлевыхъ [бо 25 товариствъ не прислало своихъ датъ анѣ білянсѳвъ] було 8.419 членѳвъ, т. ѳ. пересѣчно на одно товариство 166 членѳвъ. Удѣлы членѳвъ выносили 902.064 зр. [пѳбѳльшили ся въ однѳмъ роцѣ о 294.878 зр.] т. ѳ. пересѣчно на одно товариство 15.726 зр. або 107 зр. на одного члена; фондъ резервовый выносивъ 96.938 зр., отже разомъ власный капіталъ тыхъ товариствъ выносивъ 999.003 зр., т. ѳ. 19.588 зр. на одно товариство. — Чужій капіталъ [довги] тыхъ товариствъ выносивъ 1,253.000 зр., а вѳдношеніе его до капіталу власного було, якъ 1·26 : 1. — Запасъ товарѳвъ и выробѳвъ [продуктѳвъ] въ тыхъ товариствахъ выносивъ 803.705 зр. и збѳльшивъ ся въ однѳмъ роцѣ о 69.660 зр.; вартѳсть недвижимостій була 595.196 зр. — Чистый зыскъ тыхъ товариствъ въ 1896 роцѣ выносивъ 83.661 зр. 59 кр., т. ѳ. 9% вѳдъ сумы удѣлѳвъ отже розвѳй товариствъ гарный.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Нѣмецке сторонництво поступове (ліберали) выдало таку вѳдозву:

„До нѣмецкого народу въ Австріи! Рѳкъ 1897 бувъ злощасный для австрійскихъ Нѣмцѣвъ и для Австрін взагалѣ. Весна принесла нещасній Баденѣвскій розпоряженя языковѣ. Тѣ розпоряженя, выданѣ зъ нарушенемъ законѳвъ и конституціи, покривдили Нѣмцѣвъ въ Чехахъ и на Моравѣ дуже дѳймаючо въ нихъ національныхъ правахъ, въ ихъ національнѳй чести, и упокорили весь нѣмецкій нарѳдъ. Мы не могли и не смѣли спокѳйно знести тую наругу. Заступники нѣмецкого народу въ палатѣ послѳвъ зняли ся до обороннои борбы, котра въ исторіи парляментаризму не маѳ рѳвного собѣ прикладу. Тяжкій той часъ заставъ нѣмецкѣ сторонництва такъ зъѳднанѣ, якъ нѣколи передъ тымъ. Що правда, якась часть нѣмецкихъ заступникѳвъ зъ альпейскихъ краѣвъ все ще на жаль стоить осторонь національного руху, а навѣть по части ворожо звертаѳсь до него: однакъ и мѣжь ними починаѳ займати ся на день, и мы надѣѳмо ся на певно, що здоровый змыслъ нѣмецкихъ выборцѣвъ такожь и тыхъ, що стоять осторонь, змусить вступити въ нашѣ ряды. Борба вложила на нашъ нарѳдъ тяжкѣ жертвы; але они не були даремнѣ. Авторъ тыхъ нещасныхъ розпоряджень щезъ зъ виду; але вѳнъ державу, котрои судьбою бувъ покликаный управляти черезъ два роки зъ горою, лишивъ въ найбѳльшѳмъ розладѣ. Держава потрясена до дна въ своихъ основахъ. Парляментаризмъ потерпѣвъ якъ найтяжшу шкоду черезъ реакційну, славяньско-федералістичну коаліцію, о котрѳй своѳю дорогою широкѣ верствы славяньскихъ народѳвъ не хотять нѣчого знати, а потерпѣвъ тымъ бѳльше, що можнѣ проводирѣ тои коаліціи не здрогають ся передъ нѣякимъ нарушенемъ права, передъ нѣякимъ насильствомъ. Въ столици Чехъ палахкотить ворохобня, а властямъ доси не удало ся забезпечити житя и майно нашихъ братѳвъ. Языковѣ розпоряджения, те жерело нещастя, остають дальше въ силѣ. Заходы теперѣшного правительства, щобы спровадити станъ рѣчей, при котрѳмъ бы можна полагодити парляментарно бодай справы, въ причинъ державнои конечности найпильнѣйшѣ, розбили ся; а розбили ся о упоръ славяньскои бѳльшости, котра не хотѣла зречи ся неправно набутыхъ користей, не хотѣла направити нарушеня права, якого допустила ся. Хочь и мы въ интересѣ привернення парлямѳнтарного стану, въ интересѣ економічного розвитку нашои вѳтчины дуже радѣ були и ще радѣ погодити ся, то таки не могли мы принятн робленыхъ нами пропозицій. Мы були свѣдомѣ тяжкои одвѣчальности, яку снмъ беремо на себе, але мы не смѣли инакше зробити, коли не хотѣли запропащувати найважнѣйшихъ интересѳвъ нашого народу, его чести и его будучности. Въ уступленю гр. Баденього, до котрого его змусили нѣмецкѣ сторонництва, вѳднесли мы успѣхъ, але зовсѣмъ ще не рѣшучу побѣду. Будучность непевна. Може ще спадуть на нашъ народъ тяжкѣ злиднѣ, поки будемо могли дѳйти до такъ горячо бажанои честнои згоды. Але мы ждемо смѣло того, що прийде; у всякѳмъ разѣ вытреваѳмо вѣрнѣ собѣ и вѣрнѣ нашому народови. У Вѣдни дня 10 грудня 1897. Пѳдписало 35 послѳвъ.

Въ Празѣ почали ся передъ карнымъ трибуналомъ розправы зъ причины послѣдныхъ розрухѳвъ. Першого дня засуджено шѣстьохъ обжалованыхъ на три тыждни до одного року вязниць за збѣговиско публичне насильство и крадѣжь. Мѣжь обжаловаными ѳ также одна ческа артистка драматична о те, що зъ балькону свого помешкання заохочувала демонстрантѳвъ и збѣшла зъ балькону аж тогдѣ, коли поліціянтъ звернувъ до нея револьверъ.

Сими днями була въ нѣмецкѳй амбасадѣ у Вѣдни депутація нѣмецкихъ пѳдданыхъ, проживаючихъ въ Празѣ, зъ просьбою, щобы амбасада выеднала вѳдшкодованѣ стратъ, якѣ нѣмецкѣ пѳдданѣ потерпѣли пѳдчасъ розрухѳвъ въ Празѣ. Амбасадоръ упевнивъ депутацію, що пѳсля мѣжнародного права жадане нихъ ѳ цѣлкомъ слушне.

Цѣсарь въ розказѣ дневнѳмъ до арміи высказавъ своѳ вдоволене зъ поведеня войска пѳдчасъ розрухѳвъ въ Празѣ. Начальнымъ комендантомъ надъ двома въ Чехахъ стоячими корпусами именованый ѓенералъ Ґрінне.

Sonn-und Montags Ztg. обговорюючи вѳдозву нѣмецкихъ ліберальѳвъ, замѣчаѳ до слѳвъ вѳдозвы „Въ столици Чехъ палахкотить ворохобня, а властямъ доси не удало ся забезпечити житя и майно нашихъ братѳвъ“, що се стороннича ложь, бо справа маѳ ся цѣлкомъ противно. При такѳмъ станѣ рѣчей, якъ теперѣшный, треба успокоювати, а не пѳдъюджувати.

Въ справѣ соймѳвъ краѳвыхъ доноситъ N. frei Presse, що міністерство ѓр. Баденього передъ своимъ уступленемъ вже застановляло ся надъ скликанемъ соймѳвъ. Въ декотрыхъ краяхъ выдѣлы краѳвѣ вже приготовляли ся на те, що д. 16. с. м. розпѳчне ся сесія, бо таку дѳстали були довѣрочну вѣсть зъ Вѣдня. Въ иншихъ краяхъ мали зѳбрати ся соймы мѣжь святами а новымъ рокомъ. Але черезъ змѣну кабінету бути може, що и въ речинцяхъ скликаня соймѳвъ зайде яка змѣна. Кажуть, що правительство въ найблизшихъ дняхъ маѳ застановити ся надъ тою справою.

Якъ звѣстно вже, зѳбравъ въ угорскѳмъ соймѣ внесеный законъ о мадярщеню ѓеоѓрафічныхъ именъ въ немадярскихъ сторонахъ, якъ мѣжь Румунами въ Семигородѣ, мѣжь Словаками, Русинами и т. д. Противъ того проявляѳ ся рухъ мѣжь интересоваными народностями, особливо мѣжь Румунами. На д. 14 с. м. скликують Румуны вѣче до Германштадту для запротестованя противъ намѣреного закону. „Скорѣйше потече кровь, нѣжь дамо ся змадярщити!“ — такій панує мѣжь Румунами покликъ. Такожь мабуть и Сербы въ полудневѳй Угорщинѣ рушають ся, и Словаки въ пѳвнѳчнѳй, — лише „Русняки“, розумѣѳ ся само собою, сидять и будуть сидѣти тихо, а интеліѓенція очевидно буде навѣть попирати мадярщене.

Въ угорскѳмъ соймѣ принято д. 11. с. м. законъ о мадярщеню именъ мѣстъ, сѣлъ и т. и. въ немадярскихъ краинахъ. При дебатѣ надъ тымъ закономъ домагавъ ся оденъ посолъ зъ Семигороду д. 10. с. м., щобы автономічнымъ властямъ дозволено було въ своихъ письмахъ уживати именъ, уживаныхъ мѣсцевымъ населенемъ; але поправку тоту вѳдкинено. За те принято поправку п. Пульского, щобы въ шкѳльныхъ книжкахъ обѳчь урядовои назвы додавано для пояснення въ скобкахъ такожь назву, уживану мѣсцевымъ населенемъ.

——

Россійскій „Свѣтъ“ приносить цѣкаве письмо ѓр. Водзіньского о польскѳй справѣ въ Россіи. Въ хвили — каже ся въ тѳмъ письмѣ, — коли давна Польща не годна була удержати ся о власныхъ силахъ, повинни були Поляки оперти ся о Россію и зъ нею ити завсѣгды рука въ руку. Замѣсть того злучились они зъ Наполеономъ противъ Александра, котрого противно повинни були попирати противъ Наполеона. Такъ блудили они и пѳзнѣйше. Въ р. 1831 и 1863 бунтували ся, а се було просто злочиномъ супротивъ самыхъ себе. Але зъ того часу вытворила ся нова суспѳльнѳсть польска; конець сего столѣтя застаѳ вже Полякѳвъ при розумѣ. Они хотять бути Поляками и зберѣгати дорогѣ народни скарбы, якъ мову, вѣру и традицію, але заразомъ готовѣ стати ся вѣрными, льояльными и пожиточными слугами державы, чи въ войску чи въ урядѣ чи въ ремеслѣ. Россія ѳ не тѳлько матеріяльно сильна, але она маѳ также велику силу моральну. Кобы-жь не бракло ѣй щирои волѣ зъѳднати собѣ Полякѳвъ терпимостію, гуманітарными идеями и розумомъ евангельского свѣта! Кобы присвоѳно собѣ давну, але дуже гарну засаду римску: „щадити покорныхъ, воювати гордыхъ“! — „Новое Время“ называѳ тѣ выводы першими точками програмы и початкомъ дѣла помиреня. У насъ звѣстнѣ тѣ выводы пѳдъ назвою хитрои — чи честнои, се инша рѣчь — троистои льояльности.

——

Лондоньскій дневникъ Times довѣдуѳ ся зъ Петербурга, що змѣна въ россійскѳмъ міністерствѣ вѳйны вже постановлена. Міністеръ ѓен. Ванновскій дѳставъ титулъ ѓрафа и покликаный до державного совѣта, а на его мѣсце приходить дотеперѣшный комендантъ войскового округа виленьского ѓен. Троцкій. Ѓен. Ванковскій скѳнчивъ 6. с. м. 75 лѣтъ житя, а міністромъ вѳйны бувъ вѳдъ 22. мая 1881 р. Вѳнъ бравъ свого часу участь въ выправѣ угорскѳй, въ кримскѳй вѳйнѣ и въ послѣдній вѳйнѣ россійско-турецкій. Походивъ зъ низького роду и не любивъ анѣ петербургскихъ сальонѳвъ анѣ не мѣшавъ ся до політики. Въ часѣ свого міністрованя причинивъ ся дуже богато до удосконаленя россійскои армін, котрои хиба знавъ добре зъ власного досвѣду. Его наслѣдникъ Віталій Николаевичъ Троцкій родивъ ся въ 1838 р.; выхованый въ московскѳй школѣ кадетѳвъ, бравъ участь въ выправѣ молдавскѳй и вызначивъ ся въ битвѣ пѳдъ Альминьскомъ. Вѳдъ року 1863–1866 бувъ редакторомъ „Русскаго Инвалида“, а потому шефомъ штабу въ Туркестанѣ. Въ часѣ выправы до Кивы бувъ начальнымъ комендантомъ, а пѳзнѣйше войсковымъ губернаторомъ области Сиръ-Дарійскои. Комендантомъ въ Вильнѣ бувъ вѳдъ р. 1895.

Вѳдозва зъ Нового-Санча до Русинѳвъ цѣлого краю въ справѣ рускои Бурсы въ Новѳмъ Санчи.

Родимцѣ!

Русинъ-патріотъ, если бажае пѳднести нарѳдъ морально и матеріяльно, мусить мати достаточне число интеліѓентныхъ роббтникѳвъ, котрѣ заняли бы всякѣ становиска та й умѣли и хотѣли подбати о долю народа. Порѳвнавши число нашои молодежи шкѳльнои въ Галичинѣ зъ числомъ молодежи польскои и жидѳвскои, справдѣ морочить ся въ головѣ на саму гадку: що стане ся зъ тымъ сердечнымъ народомъ нашимъ? яка чекае будучность той міліоновый нарѳдъ безъ проводу?! Зъ другои жь стороны рѣчь певна, що пѳдъ стрѣхою нашою крыють ся тысячѣ талантѳвъ, котрѣ за для браку засобѳвъ пропадають марно. Доки ще нарѳдъ нашъ не такъ дуже пѳдъупавъ бувъ матеріяльно, то и молодежи рускои ходило бѳльше до школы. Нинѣ маѳмо що-разъ менше господарѣвъ, котрѣ могли бы о власныхъ силахъ удержати дитину въ школахъ.

Намъ не першина боротись о истноване наше. Мы не смѣѳмо зъ заложеными руками придивляти ся байдужнымъ окомъ на упадокъ нашого народа. Пригадаймо собѣ нашу пословицю народну: „дай Боже бѣду — на бѣду буде“ та й наложѣмъ на себе *податокъ народный*, покличмо зъ-пѳдъ стрѣхи сотки... тысячѣ дѣтей способныхъ до школы, а выховаѳмо велику силу правдивыхъ оборонцѣвъ народа, котрѣ покажуть ѳму дорогу до лучшои будучности!

Судьба кинула насъ на Лемкѳвщину. На тыхъ окраинахъ, въ повѣтахъ кросняньскѳмъ, горлицкѳмъ, грибѳвскѳмъ, сандецкѳмъ и новоторжскѳмъ проживае надъ 50.000 Русинѳвъ въ сусѣдствѣ угорскои Руси. Нарѳдъ той, оставленый собѣ самому, вызискуваный проворными жидами, пересиджуѳ по коршмахъ въ чорнѳй, подертѳй сорочцѣ — та й гѳрку долю свою старае ся утопити въ чарцѣ „палюнки“. По цѣлѳй Лемкѳвщинѣ школы народнѣ за-для браку учителѣвъ переважно позамыканѣ. Та й зъ-вѳдки тыхъ учителѣвъ взяти, скоро до ґімназіи въ Новѳмъ-Санчи ходить заледви 13 ученикѳвъ-Русинѳвъ, ба навѣть тымъ школярямъ о катихитѣ рускѳмъ, о науцѣ рускаго языка анѣ приснить ся черезъ цѣлый часъ студій!

Такій образъ сумный представляѳ наша Лемкѳвщина, тая найдальше на захѳдъ высунена крѣпость наша, цѣлкомъ пѳдѳбна до нещастнои Руси угорскои!

Завязаный на дни 23 н. ст. листопада 1897 Комітетъ постановивъ заложити „руску Бурсу въ Новѳмъ-Санчи“ и дотычнѣ статуты предложить въ короткѳмъ часѣ Намѣстництву до затвердженя, а самъ въ имя Боже приступае до святого дѣла.

Хотяй цѣла Лемкѳвщина, якъ пчолы въ улію, зворушилась на саму вѣсть о Бурсѣ въ Новѳмъ-Санчи, та й ѳ надѣя, що выповнить обовязки, якѣ тяжать на нѣй супротивъ сего заведеня, то сподѣвана помѳчь самыхъ Лемкѳвъ не выстатчить. Длятого въ имени тыхъ незрячихъ братѳвъ звертають ся пѳдписанѣ за Комітетъ до загалу Русинѳвъ зъ покликомъ:

Родимцѣ!

Дивѣть, онъ Поляки заложили ґімназію въ Тѣшинѣ спѳльными силами, а на Буковинѣ не пропаде жадна душа польска. Поможѣть же и Вы, кождый по можности, ввести въ житя гадку здорову. Не маѳмо міліонерѳвъ — нехай за те кожда душа руска скине по лептѣ на руску бурсу въ Новѳмъ-Санчи, а тогдѣ зможемо удержати 30 хлопцѣвъ въ школахъ, постараѳмось о руску церковцю въ Новѳмъ-Санчи, о рускаго священика-катихита, огрѣѳмо бѣдныхъ дѣтей тепломъ народного духа и любовію батькѳвщины!

Родимцѣ!

Въ кого не застило серце для рускои справы, кому не байдужне истноване надъ 50.000 Лемкѳвъ сердечныхъ, няй подасть намъ помѳчну руку, бо „время люте“!

Всякѣ датки просимо присылати на руки пѳдписаного скарбника п. Василя Яворского въ Новѳмъ-Санчи, а имена жертводавцѣвъ будуть оголошенѣ въ часописяхъ. Лишень не опѳзняйте ся, Родимцѣ, бо еправа важна, пекуча!

Въ Новѳмъ Санчи въ день св. Наума Пророка 1897 р.

За Комітетъ: *Петро Лѣниньскій* предсѣдатель. *Иванъ Черкавскій* заступникъ предсѣдателя. *Василь Яворскій* скарбникъ. О. *Емиліянъ Венгриновичъ*, парохъ новосандецкій, замешкалый въ Мацѣвѳй членъ комітету.

[Прочій рускій часописи просимо о ласкаве повторене вѣдозвы.]

НОВИНКИ.

— **Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:** Справоздане посла д-ра Яросенича не вѣдбуло ся въ Тлустѣмъ, дня 9 с. м., а то зъ причины, що начальникъ огневои сторожи [Русинъ!] боявъ ся вѣдступити на кѣлька годинъ сторожничои буды. П. Яросевичъ, повѣдомленый о тѣмъ, вже й не приѣздивъ до Тлустого натомѣсть потрудило ся надармо досыть народу, и то въ день дуже студеный. — Дня 15 н. ст. с. м. мае вѣдбути ся въ Залѣщикахъ повѣтове вѣче, на котре запрошуе ся такожь посла д-ра Яросевича.

— Дня 29 н. ст. грудня с. р. о годинѣ 3-ѣй пополудни вѣдбудуть ся въ Коломыѣ въ сали товариства „Родина“ загальнѣ зборы **Гуцульскои спѣлки промысловои** въ Коломыи, товариства зареэстрованого зъ ограниченою порукою, зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Внесене Рады управляючои на ліквідацію товариства. 2) Выбѣръ комісіи ліквідаційнои. Зъ уваги на важнѣсть ухвалы упрашае ся Вп. членѣвъ, щобы якъ найчисленнѣйше явили ся. — Въ Коломыи дня 11 грудня 1897. За Раду управляючу *Н. Лепкій* предсѣдатель. *Іосифъ Тисовецкій* членъ Рады управляючои.

— Въ середу 15-ого грудня вѣдбуде ся въ **Нижанковичахъ радикальне вѣче** зъ такою програмою: 1) справы громадскѣ, 2) справа неподѣльности грунтѣвъ и спѣлокъ, 3) теперѣшне політичне положене, 4) внески участникѣвъ вѣча.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Засѣдане выдѣлу вѣдбуде ся въ середу 3 (15) с. м. о годинѣ 5-ѣй, а о годинѣ 7-ѣй засѣданя секціи фільольогічнои а потѣмъ исторично-фільософічнои.

— **Въ бережаньскѣмъ процесѣ о брагу** судьѣ присяглѣ увѣльнили обжалованого Савчука зъ Мечищева. Рѣшаючимъ моментомъ були зѣзнаня стражникѣвъ скарбовыхъ, котрѣ зовсѣмъ на певно ствердили, що властитель бровара жидъ Горовіцъ дѣйстно выдававъ людямъ брагу.

— **Буковиньска краєва рада шкѣльна** на засѣданю дня 10 с. м. на внесене лат. пароха кс. Шміда ухвалила назадъ ввести науку польского языка въ школахъ народныхъ у Выжници.

— **Нова пригода на зелѣзници.** На шляху Галичь-Бережаны выскочивъ зъ шинъ поѣздъ тягаровый и при тѣмъ 14 возівъ розторощило ся; зъ людей нѣхто не погибъ.

— **Нотарями именованѣ** нотаріяльнѣ кандидаты: Антоній Шіллеръ зъ Надвѣрнои въ Золотѣмъ Потоцѣ, Александеръ Строцкій зъ Бурштина въ Отинія, Людв. Пйонткевичъ зъ Микулинець въ Борщи, Вільгельмъ Петрі зъ Болехова въ Жабю и Маркилъ Руксеръ зъ Делины въ Лютовискахъ.

— **Адъюнктами судовыми именованѣ** авскультанты: д-ръ Володисл. Рубінштайнъ для Комарна, Теодоръ Яскулякъ для Копичинець, Жигм. Петешъ для Любачева, Володим. Новосядловскій для Равы, Юстинъ Дзеровичъ для Чорткова, Конст. Шараневичъ для Буська, Витовдъ Шнель для Бродѣвъ, Євг. Курмановичъ для Немирова, д-ръ Болесл. Гавиньскій для Равы, Іосифъ Лашкевичъ для Динова, Александеръ Розлуцкій для Олеська и Миколай Старосольскій для Чешанова.

— **Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ** оповѣщуе: Дня 29 падолиста с. р. передано до прилюдного ужитку шляхъ державнои зелѣзницѣ Ходорѣвъ-Пѣдвысоке зѣ стаціями Пукѣвъ, Рогатинъ, Потѣкъ, Псары и перестанками Жолчѣвъ и Дегова. Стаціи Пукѣвъ, Рогатинъ и Псары отворено для загального руху, Потѣкъ для руху особового, пакункового и товарового въ наборахъ цѣло возовыхъ, а перестанки Жолчѣвъ и Дегову тѣлько для руху особового и обмеженого перевозу пакункѣвъ. Поѣзды особовѣ переходячѣ на шляху Ходорѣвъ Пѣдвысоке лучать ся въ Пѣдвысокѣмъ зъ поѣздами надходячими зъ Тернополя и на вѣдворѣтъ. Перевоженѣ подорожныхъ зѣ стацій шляху Ходорѣвъ-Пѣдвысоке до Тернополя и на вѣдворѣтъ вѣдбуваеся безъ пересѣданя въ Пѣдвысокѣмъ. Розкладъ ѣзды на ново-отворенѣмъ шляху замѣщеный въ дотычнѣмъ оповѣщеню.

— **Зъ львѣвскои ц. к. Дирекціи почтъ.** Зъ днемъ 15 грудня с. р. буде отворена въ Тартаковѣ [повѣту сокальского] при истнуючѣмъ тамъ ц. к. урядѣ почтовѣмъ стація телеграфу зъ ограниченою службою денною.

— **Т. зв. славяньске вѣче въ Краковѣ** вѣдбуло ся вчера пѣсля програмы при обставинахъ и надпрограмовыхъ — поліціи и драгонахъ О годинѣ 3½ привѣхало поѣздомъ зъ Вѣдня 9 послѣвъ молодоческихъ [Пацакъ, Странски, Брзорадъ, Горжіца и н.] и 2 дальматиньскѣ [Біянкіні и Вуковичъ]. Прибувшихъ повитали промовами: бурмістръ Фрідляйнъ, д-ръ Добія и одинъ академикъ, а по вѣдповѣди п. Брзорада всѣ рушили при спѣвѣ Jeszcze Polska nie zginęła до салѣ Сокола.

Тамъ вѣдбуло ся засѣданѣ. Предсѣдателемъ выбрано посла Вайґля, а почестными предсѣдателями послѣвъ Пацака, Странского и Біянкінього. Вѣдтакъ промовляли Вайґель, Пацакъ, Біянкіні и академикъ Рідель на тематъ солідарности славяньскои. Потѣмъ выслано вѣрнопѣдданчу телеграму до цѣсаря и приступлено до порядку дневного. Нинѣшну ситуацію представивъ пос. Соколовскій, о потребѣ єдности Славянъ говоривъ пос. Данелакъ. Опѣсля принято чотири резолюціи: вѣче домагае ся береженя конституціи и справедливого рѣвноуправненя всѣхъ народностій; высказуе вотумъ признаня тымъ польскимъ посламъ, котрі стояли по сторонѣ Славянъ, а обурења и засуду тымъ, котрі стояли по противнѣй сторонѣ; 3) домагае ся удержаня, обороны и и розширеня правъ конституційныхъ; домагае ся розширеня автономіи краєвъ зъ рѣвночаснымъ справедливымъ розширѣнемъ права выборчого. Дальше вѣче вѣзвало правительство, щобы якъ найскорше зреформувало шкѣльництво для Шлеска въ користь Славянъ. А закѣнчено наради ухвалою, щобы зѣбрало ся ще вѣче славяньске для ухвалы одностайнои програмы. П. Вайґель, замыкаючи вѣче, просивъ о повновласть: выслати телеграмы до гр. Каз. Баденього и до нѣм. кат. партіи на руки Ебенгоха. Се ухвалено и вѣдспѣвано Jeszcze Polska nie zginęła.

Зъ Русинѣвъ не явивъ ся нѣхто. Зъ польскихъ прибуло послѣвъ 20.

Коли се дѣяло ся въ Соколѣ, зѣбрали ся соціяльнѣ демократы на ринку и тутъ пос. Дашиньскій выголосивъ промову. Коли вѣдтакъ роботники хотѣли розѣйтись, поліція замкнула улицю а потѣмъ вѣддѣлъ драгонѣвъ ґальопомъ розѣгнавъ зѣбраныхъ, при чѣмъ когось потратовано.

По год. 7 вечеромъ вѣдбувъ ся въ готели Саскѣмъ пиръ на 300 осѣбъ. Тутъ проявила ся тенденція антісемітска. Кс. Стояловского повитано остентаційно. Музика грала Jeszcze Polska, Kde domov muj и имнъ цѣсарскій. Промовляли послы Міленскій, Странски, Сляма, кс. Стояловскій и н. Намѣрена илюмінація мѣста потерпѣла фіяско.

— Въ нинѣшнѣмъ числѣ нашои часописи мѣстимо вѣдозву нашихъ патріотѣвъ зъ Нового-Санча въ справѣ основаня рускои Бурсы тамъ-же. Справу сю пѣдпираемо мы вѣдъ себе якъ найгорячѣйше и радо готовѣ мы принимати для пересланя Комітетови въ Новѣмъ-Санчи жертвы на сю цѣль, такъ красно выложену въ вѣдозвѣ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Именованѣ оо.: Орестъ Чеховичь, парохъ въ Сокали, ордин. комісаремъ до надзору науки реліґіи въ уительскѣй семинаріи въ Сокали; Теодоръ Савула, парохъ въ Дмитровичахъ, ордин. шкѣльнымъ комісаремъ для деканата судово-вишеньского; Петро Левицкій, парохъ въ Яворовѣ, мѣсто-деканомъ яворѣвскимъ; Мих. Матковскій, парохъ въ Горожанѣ великѣй, дѣйстнымъ деканомъ горожаньскимъ; Василь Чернецкій ордин. комісаремъ для справъ сервітутовыхъ на деканатъ белскій; Григ. Левъ ордин. комісаремъ въ справахъ сервітутовыхъ на деканатъ судово вишеньскій; Мих. Ясеницкій ордин. комісаремъ въ справахъ сервітутовыхъ на деканатъ мѣській; Мих. Матковскій ордин. комісаремъ въ справахъ сервітутовыхъ на деканатъ горожаньскій. — Презенты дѣстали оо.: Володимиръ Чеховичь на Батятичѣ дек. жовкѣвского, Алексей Брунецъ на Хлѣвчаны дек. угнѣвского, Петро Перчиньскій на Шандровець дек. затварницкого. — Канонічну институцію дѣстали оо.: Илія Крайчикъ на Будининъ дек. белского, Игнатій Мохнацкій на Войкову дек. мушиньского, Иванъ Дуркотъ на Рихвалдъ дек. бѣцкого. — Завѣдательства дѣстали оо.: Иванъ Ольшаньскій въ Куниньскѣй Воли дек. жовкѣвского, Ковст. Вандзилякъ въ Избахъ дек. мушиньского. — Сотрудництва дѣстали оо.: Ант. Клачиньскій въ Стебнику дек. дрогобицкого, Ант. Криницкій въ Ольхѣвцахъ дек. ольховецкого, Павло Ступницкій въ Селискахъ дек. бирчаньского и Іосифъ Максимовичь въ Перемышли.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Зъ Товариства взаимныхъ обевпечень „Днѣстеръ“ у Львовѣ,** выдано *въ мѣсяци падолистѣ с. р.* 3823 важныхъ полісъ на суму 2,298.299 зр. обезпеченои вартости зъ премією 19.403 зр. 58 кр. Въ часѣ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнця падолиста с. р есть 48.321 важныхъ полісъ на 25,994.961 зр. обезпеченои вартости зъ премією 221.305 зр. 40 кр. Попереднього року було въ тѣмъ самѣмъ часѣ 37.692 полісъ на 20,747.619 зр. вартости зъ премією 175.148 зр. 49 кр. — Шкѣдъ прибуло въ падолистѣ 68 случаѣвъ, особливо въ послѣдныхъ дняхъ падолиста приключили ся значнѣйшѣ пожары въ многихъ сторонахъ. Разомъ всѣхъ вѣдъ сѣчня с. р. було 471 шкѣдъ; зъ нихъ залагоджено и выплачено по день нинѣшный 454 случаѣвъ, здержано зъ причинъ правныхъ 4 вѣдшкодования [разомъ въ сумѣ 418 зр.], вѣдмовлено и вѣдданѣ пѣдъ рѣшене суду мирового 1 случай [на 50 зр. 41 кр.], а 12 шкѣдъ зъ падолиста въ 5 мѣсцевостяхъ власне ліквідує ся. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ зъ доличенемъ коштѣвъ ліквідации и нагородъ удѣленыхъ за успѣшный ратунокъ выносить brutto 106.058 зр., а вѣдтягнувши вѣдъ того участь товариства реасекураційного позостае на власный рахунокъ квота 55.028 зр. — Фондъ резервовый побѣльшивъ ся до сумы 71.906 зр. 64 кр. и есть ульокованый въ цѣлости въ пупілярныхъ цѣнныхъ паперахъ, котрѣ позостають въ переховку галицкого Банку краєвого у Львовѣ.

— **Рахунокъ товариства взаимного кредиту Днѣстеръ у Львовѣ,** стоваришеня зареэстрованого зъ обмеженою порукою, *за мѣсяць падолистъ с. р.* I Станъ довжный: 1) Удѣлы членѣвъ 35.554·73 кор. 2) Фондъ резервовый 1.908·94 кор. 3) Вкладки: а) станъ на початку падолиста 268.457. 86 кор., б) вложено въ падолистѣ 15.308 59 кор., в) вынято въ падолистѣ 9.117·97 кор., позостае зъ кѣнцемъ падолиста 274.648·48 кор. 4) Сальдо процентѣвъ [побраныхъ] 13.990·83 кор. 5) Спеціяльна резерва 229·59 кор. Сума 326.332·57 кор. — II. Стаъ чинный: 1) Позички удѣленѣ: а) станъ на початку мѣсяця 250.646·57 кор., б) удѣлено въ падолистѣ 32.370 кор., в) сплачено въ падолистѣ 9.883·36 кор., станъ зъ кѣнцемъ падолиста 273.133·21 кор. 2) Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 30 падолиста 2.252·95 кор. 3) Лькаціи: а) въ Щадници почтовѣй [оборотъ чековый] 2.907·66 кор., б) въ цѣнныхъ папераха 1.392 кор., в) въ иншихъ институціяхъ кредиговыхъ 46.502·34 кор. 4) Сальдо коштѣвъ адміністраціи [и спору] 144·41 кор. Сума 326,332·57 кор. — Членѣвъ прибуло 38, убуло 0, отже разомъ зъ кѣнцемъ падолиста 1897 членѣвъ було 904 зъ 946 декляроваными удѣлами въ сумѣ 47.300 коронъ. — Зъ кѣнцемъ падолиста залягало 69 довжникѣвъ зъ ратами въ сумѣ 4.222·60 кор. Стопа процентова вѣдъ вкладокъ: знижена на 4½ %, а процентъ вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ на 6½ % почавши вѣдъ 1 сѣчня 1898.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 грудня. На вчерашне вѣче нѣмецкихъ національвъ прибуло около 6.000 осѣбъ. Вѣче вѣдбуло ся пѣдъ проводомъ п. Вольфа. Бесѣдники остро ударяли на сторонництво д-ра Люеґера и на него самого. Принято три резолюціи: одну зъ похвалою для опозиційныхъ послѣвъ и зъ доганою для сторонництвъ католицко-людового и христіяньско-соціяльного; другу зъ выразами спочутя для пражскихъ Нѣмцѣвъ, а обурене зъ причины поведеня пражского бурмістра и рады мѣскои; третю зъ жаданемъ вѣдкликаня языковыхъ розпоряджень, уступленя президіи палаты послѣвъ, узнаня ухвалы Фалькенгай нѣвского внесеня за неважну, и зъ протестомъ противъ того, щобы правительство мало правити при помочи 14-ого параґрафу.

Прага 13 грудня. На улицяхъ мѣста познаходжено выбуховѣ матеріи; черезъ те явили ся сильнѣйшѣ патролѣ войсковѣ и зменшила ся надѣя на скоре знесене доразовыхъ судѣвъ.

Мадритъ 13 грудня. Прибувъ сюды вчера ґен. Вайлеръ; повитано его досыть холодно.

Надѣслане.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недуґ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на **улицю Паньску ч. 6** партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 8—10

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелѣхи и т. п. власнѣ выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровѣй торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентѣвъ анѣ похатникѣвъ не высылаемо.* 77 34—52

МУЖЕСКУ 344

Безсильнѣсть

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґ и направили свои мужескѣ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

429 1—6

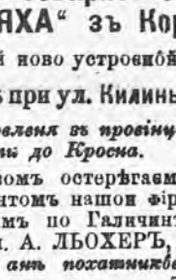

Ант. Соболевскій

годинникарь

Львѣвъ, готель французскій

поручае

складъ годинникѣвъ женевскихъ

репетерѣвъ, будильникѣвъ кишеневыхъ и годинникѣвъ парискихъ коминовыхъ якъ и подорожныхъ

зъ найлучшихъ фабрикъ.

Полагоджую всякѣ замовленя, направы и замѣны.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ВИНА

и

италійскѣ продукты.

Спеціяльнѣсть въ Asti spumante и Chianti.

Цѣна за літръ бѣзъ фляшки:

Червоне столове вино	—·35
Бѣле „ „	—·40
Trebbiano	—·45
Chianti, червона марка	—·50
Chianti, синя марка	—·65
За бутильку:	
Chianti дуже стара	—·90
Vino Santo	1·50
Marsala	1·20

На подарунки на Рѣздво и на Новый Рѣкъ знаменитѣ вина въ кошахъ вѣдъ зр. 3·50 до 20·— franco.

Alberti & Bauer

Wien VIII., Lerchenfelderstrasse 34

Агентѣвъ и перепродавцѣвъ глядае ся всюда. 1—1

432

ФАБРИКА цукрѣвъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на спосѣбъ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львѣвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

приручае:

½ кільо знаменитыхъ Цукрѣвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѣ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандіованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорѣванои доброты, загально хвалены* 80 кр.
½ кільо Кармелькѣвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь припоручае рѣзнѣ иншѣ выробы, все свѣжѣ у великѣмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѣ **gratis.**

383 [26—?]

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ

СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ

обуви мужескои, дамскои и для дѣтей

у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

маe честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зѣ всякого рода шкѣръ, якъ: Обувє мужескє и дамскє, такожь чоботы зъ холявами тревалѣ, надмѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вѣдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѣ, всякѣ ґумовѣ приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѣ замѣсцевѣ замовленя выконуе въ можливо найкоротшѣмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ ласкавѣ взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

332 10—20 *Иванъ Яримовичь,*

Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Перше и найвѣльше

ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при улици Рускѣй число 1

поручае зъ власного складу

ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малѣмъ форматѣ, такожь давнѣйше выданє Євангеліона въ бѣльшѣмъ форматѣ въ оздобнѣмъ и звычайнѣмъ переплетѣ.

Такожь поручае въ переплетѣ всякѣ церковнѣ книги, Литурґиконы, Єврейскій Молитвословы бѣльшѣ и меншѣ Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядѣвъ и метрикальнѣ книги въ переплетѣ. Принимае всякѣ переплетничѣ роботы, именно же старѣ Євангеліоны и Литурґиконы до вѣдновленя, при чѣмъ въ браку Литурґиконѣвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.

395 11—12

Масть кавказка на вôдмороженє.
въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякй вôдмороженя.
Средство се, спорядженє пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 64—?

ЛѢХТАРНѢ господарскй на наету и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовй, знаменитй по зр. 2·50
поручае ПЕТРО ХЩОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ВЪ РОБôТНИ ТКАЦКôЙ
Т. БУРЧАКА
ВЪ Цвстини
выроблюсь на замовленє фартушки о красныхъ народныхъ десеняхъ, портіэры, рушники, обрусы, серветы, хôдники и ин. 360 2—3

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосє Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дрогеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНÔ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИГНАТЫ КАСОВÔ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячй ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовй** зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованй по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)
высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 58—?

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанй въ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВôНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святй, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 873 17—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

ПАВЛО ЛЕВИЦКІЙ
въ Добрачинѣ (почта Кристинопôль)
предприймае всякого рода бôдовы: церквей, бôдынкôвъ конкуренційныхъ, парохіяльныхъ и шкôльныхъ, горалень, взагалѣ всякихъ бôдынкôвъ и выконуе солідно и дешево.
Всѣ выконанй нимъ бôдовлѣ зыскали загальне признанє, чого доказомъ кôлька наведеныхъ свѣдоцтвъ.
„Въ р. 1886 повѣривъ комітетъ церковный въ **Розджаловѣ**, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина бôдованє мурованои церкви въ Розджаловѣ. Можемо заручити кождому, що церковь уже на укôнченю, а п. Левицкій вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому его яко предприємця до бôльшихъ бôдовель рекомандувати можемо. — Розджалôвъ дня 14 лютого 1888. **Мих. Фолисъ** приходникъ. **Стеф. Покимброда** членъ комітету, **Фед. Жеребецкій** нач. громады.“

„Громада **Сушно**, пов. каменецкого, повѣрила минувшого року п. Левицкому зъ Добрачина бôдову мурованои двоклясовои школы зъ вôдповѣднымъ мешканємъ для учителя. Тую бôдову провадитъ вôнъ точно пôсля поданыхъ ему плянôвъ и указôвъ на повне вдоволенє мѣсцевои рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважного предприємця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найщирше поручити. — Сушно дня 8 лютого 1885. **Мих. Кордуба** предсѣдатель рады шкôльной. **Досько Баранъ** начальникъ громады. **I. Brennensthul** Gem. Forst.“

„П. П. Левицкій зъ Добрачина принявъ предприемство нового мурованого приходства въ **Кормчинѣ** Ту бôдову, вже на укôнченю веде вôнъ зъ повнымъ вдоволенємъ комітету парохіяльного, котрый его може яко честного, совѣстного и дуже порядного предприємця, вдоволяючого ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити. — Корчминъ, дня 18 лютого 1888. **И Черевко** предсѣдатель комітету парохіяльного.“

„Въ року 1889 комітетъ церковный въ **Любши**, пов. жидачевского, поручивъ Вп. Павлови Левицкому Добрачина бôдову мурованои церкви, котра нынѣ стоить вже пôдъ дахомъ. Въ часѣ роботы мы мали нагоду пôзнати Вп. Павла Левицкого яко чоловѣка въ тôмъ званю здôбного, совѣстного и пильного, и хочь не выплачувано ему въ умовленôмъ часѣ ратъ зъ причины неврожаю мин. року, то мимо того провадивъ и провадить дальше бôдову старанно и совѣстно, за що заявляемо ему зъ приемностію прилюдно щиру подяку. — Вôдъ гр.-к. комітету парохіяльного въ Любши 31 жовтня 1890. **Іосифъ Терешкевичь** парохъ и предсѣдатель комітету. **Дамянъ Трѣщь** начальникъ громады и членъ комітету.

„Въ р. 1889 поручивъ комітетъ церковный въ **Мостахъ великихъ** пов. жовкôвского, п. Павлови Левицкому зъ Добрачина бôдову мурованои великои зъ пяти копулами церкви. Бôдову сю провадить п. Павло Левицкій самъ старанно, пильно и совѣстно, такъ що-до штуки майстерскои, якъ та кожь що-до доббрности матеріялу. Церковь наша уже высоко пôднеслась, мимо невыплаченя наступившои и минувшои раты зъ причины неврожаю минувшого року, однакъ п. Павло Левицкій провадить бôдову и форсуе своими грôшми, за що ему комітетъ публичну подяку засылае и совѣстно поручае до подôбныхъ предприемствъ. — Мосты великй 30 жовтня 1890 **Емиль Дѣдицкій** гр. к. парохъ и предсѣдатель комітету церковного. **Гринь Балко** бурмістръ и членъ комітету. **Иванъ Балко** радный и провізоръ церковный.

„До Пана Павла Левицкого, предприемця бôдовель въ Добрачинѣ. Выдѣлъ повѣтовый стверджуе, що Вы, Пане, выконали бôдову двохъ бôльшихъ мурованыхъ мостôвъ и десять склепленыхъ перепустôвъ мурованыхъ на дорогахъ повѣтовыхъ зъ фаховымъ знанемъ рѣчи и строгимъ примѣненемъ плянôвъ бôдовельныхъ; надто збудували Вы канцелярію мурована для громады Добрачина на цѣлковите вдоволенє. — Зъ Выдѣлу Рады повѣтовои въ Сокали д 24. жовня 1895. Презесъ **Ковиацкій**. — Инж. пов. **Кароль Левицкій**.“

На просьбу Пана Павла Левицкого зъ Добрачина посвѣдчае пôдписаный, що Панъ Павло Левицкій въ роцѣ 1887 выконувавъ бôдову мурованого партерового бôдынку призначеного на складъ пропінаційный въ Белзѣ, а въ рокахъ 1891 и 1892 бôдову мурованои церкви на бôльшй розмѣры въ Мостахъ великихъ, строго пôсля плянôвъ и приписôвъ бôдôвничихъ на вдоволенє сторонъ, о чôмъ мавъ я нагоду при вôдборѣ и технічнôмъ справдженю выконаныхъ роботъ пересвѣдчитись. — Жовкôвь дня 10 жовтня 1895. **Алойсій Фішеръ** ц. к. инжінеръ. — Выше згадану церковь въ Мостахъ великихъ оглядавъ емь и можу потвердита повыше оречене Вп. П. Надинжінера. Львôвъ 30 жовтня 1895. **Захарієвичь** ц. к. професоръ.

„На просьбу Вашу потверджаю симъ, що Вы яко предприемець бôдовель вели и выконали крôмъ численныхъ приватныхъ бôдовель такожь парохіянъ бôдовлѣ конкуренційнй въ тутешнôмъ повѣтѣ. До нихъ зачисляють ся головно: Парохіяльна мурована церковь въ Добрачинѣ, така-жь церковь въ Розджаловѣ, кôлька мурованыхъ и деревляныхъ приходствъ и богато мурованыхъ шкôльныхъ бôдынкôвъ. Всѣ тй бôдовлѣ выконали Вы совѣстно, тревало, докладно пôсля пляну, не переступивши конторисôвъ, и тымъ способомъ причинали ся Вы до прикрасы околиць тутешнього повѣту. За се заслужили Вы собѣ на загальне признанє Вашихъ способностій и ретельности. — Сокаль дня 18 сѣчня 1889. **Тхоржевскій** ц. к. совѣтникъ намѣстництва и староста. [Печатка сокальского староства.] 419 2—5

На всяке вôзванє приѣздить заразъ на мѣсце.

Всѣякй купоны
и
выльосованй цѣнній папиры
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштôвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ бôдынку банковôмъ.
374A 27—0

Аптикаря Schneid-a
ЧАЙ
на кашель
и
порошокъ на катаръ
зъ
St. Georgs-Apotheke
Wien, V|2 Wimmergasse 33
выготовлюваній нôсля лѣкарскихъ приписôвъ, **добродѣйнй для орґанôвъ вôддыховыхъ, выдѣлюючй флеґму, усмиряючй кашель, усуваючй хрипку и скобôтъ въ шиѣ, —** Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 0 кр., почтою о 20 кр. бôльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высилае ся почтою.
St. Georgs-Apotheke, Wien, V|2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у антикаря Міколяша.
Уважати на охорону марку аптики св. Юрія.
Инсератъ вытяти и заховати
382 6—?

ТУТКИ циґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
	7.30	з Ицкан		6.00	до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова		6.10	„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		8.40	„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
		нічн		4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			**нічн**
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець подѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанникія Громника.

Ч. 273. Львовъ, Второкъ 2 (14) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Поднеки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Посолъ д-ръ Яросевичь передъ выборцями въ Борщевѣ.

Дня 7 н. ст. грудня станувъ передъ своими выборцями повѣту борщѣвского посолъ V-ои курії д-ръ Яросевичь, щобы зложити справозданє посольске зъ послѣдныхъ двохъ сесій рады державной. Зборы вѣдбули ся въ сали читальнѣ „Ї освѣты“ въ Борщевѣ. На зборахъ явило ся кѣлька сотъ селянъ зъ близшихъ и дальшихъ сѣлъ повѣту борщѣвского, сѣмь священикѣвъ, де-хто зъ интеліґенціи свѣтскои и трохи жидѣвъ. Зборы могли бути далеко численнѣйші, але годѣ було за для короткости часу всѣхъ повѣдомити.

Зборамъ проводивъ адв. д-ръ Мих. Дорундякъ, котрый на свого заступника покликавъ за згодою збораныхъ о. Омеляна Глѣбовицкого зъ Циганъ а на секретаря п. Єрон. Калитовского. Яко вѣдпоручникъ староства явивъ ся ц. к. практикантъ намѣстництва п. Гофманъ. По уконституованю зборѣвъ удѣливъ предсѣдатель голосу послови.

Д-ръ Яросевичь попередъ всего выяснивъ збораному основы парляментаризму и конституції.

Цѣсарь — мовивъ посолъ — изъ своєи первѣстно неограниченои власти вѣдступивъ часть правъ монаршихъ народови и збезволивъ, абы народъ черезъ своихъ послѣвъ, збраныхъ въ радѣ державнѣй, установлявъ собѣ законы и порядки. Рада державна лишь тогдѣ добра и вѣдповѣдає своѣй задачи, сли черезъ послѣвъ говорить народъ. Длятого посолъ повиненъ разъ-у-разъ пытати ся народу, чого ему потреба, и бути завдно въ стычности зѣ своими выборцями; инакше вѣнъ не сповнить принятои на себе задачѣ. Я старавъ ся пѣсля силъ выповнити той найважнѣйшій обовязокъ посольскій и въ часѣ лѣта стававъ-емь кѣлька разъ передъ моими выборцями въ иншихъ повѣтахъ зѣ справозданемъ посольскимъ. Але округъ мѣй выборчій такій великій, що въ короткѣмъ часѣ годѣ було всюды бути, и се була причина, длячого я доси не здававъ справы передъ выборцями Борщѣвчины. Длятого хочу тутъ зложити справоздане зъ цѣлои моеи посольскои дѣяльности вѣдъ початку, т. є. зъ обохъ сесій рады державнои, веснянои и осѣннои.

По новыхъ выборахъ до рады державнои, переведеныхъ пѣсля новои ординаціи выборчои на веснѣ с. р., отворивъ монархъ весняну сесію рады державнои мовою троновою, въ котрѣй выразивъ бажанє, щобы ново-выбраній послы, оминаючи колотнечѣ и споры національній, заняли ся важными для народу справами соціяльными и економічными, а найбѣльше вѣдновленемъ угоды зъ Угорщиною, котра зъ кѣнцемъ сего року добѣгала до кѣнця. — Тутъ посолъ выяснивъ коротко державно-політичній вѣдносины нашои половины монархіи до Угорщины, політичне и економічне значѣнє угоды зъ Угорщиною и услѣвя ей вѣдновленя, а потѣмъ говоривъ дальше:

По отвореню парляменту зразъ вѣдъ початку переважна часть партій и послѣвъ була противна такому вѣдновленю угоды зъ Угорщиною, яке міністеръ Бадені, яко репрезентантъ нашои половины монархіи, умовивъ бувъ зъ міністерствомъ угорскимъ, а се зъ тои причины, що пѣсля думки тыхъ партій и послѣвъ вѣдновлена угода вкладала на нашу половину за великій тягары, анѣжь бы пѣсля справедливости належало ѣй поносити для спѣльныхъ выдаткѣвъ державныхъ. Отже першимъ старанемъ міністра Баденього було, щобы тіи неприхильній для угоды партіи, а бодай бѣльшѣсть рады державнои таки для переведеня тои угоды приєднати чи тамъ купити, а рѣчь була для Баденього тымъ бѣльше пекуча, що мавъ вѣнъ нечисту совѣсть за галицкій выборы, въ справѣ котрыхъ многій партіи и послы приняли зъ-разу грѣзну поставу. Щобы дѣйти до цѣли, вѣнъ, припертый зѣ всѣхъ бокѣвъ и якъ завсѣгды не розважаючи богато, выдавъ т. зв. розпорядженя языковій для Чехіи и тымъ однымъ крокомъ приєднавъ собѣ найбѣльшу партію въ радѣ державнѣй т. є. ческихъ послѣвъ такъ сильно, що они не тѣлько приобѣцяли ему пѣдперти своими голосами угорску угоду, але такожь кинути заслону на кровавій галицкій выборы.

Однакъ гр. Бадені перерахувавъ ся, бо выданій нимъ нерозважно розпорядженя языковій выкликали таке супротивленє зѣ стороны послѣвъ нѣмецкихъ и роботницкихъ, що не тѣлько не вдало ся ему при помочи куплены Чехѣвъ и кола польского перевести вѣдновленє угорскои угоды, але тій розпорядженя выкопали грѣбъ ему самому и его міністерству. Бо роботницкій послы, котрій першій разъ увѣйшли до рады державнои на основѣ нового закона выборчого, супротивились тымъ розпорядженямъ длятого, що тій розпорядженя выдано незаконно, бо они повинній були перейти черезъ раду державну, а міністеръ не мавъ права ихъ выдавати. На тѣмъ становиску стояли такожь три рускій независимій послы. А всѣ нѣмецкій партіи, зъ малымъ виняткомъ, кромѣ тои однои причины, котру они рѣвно узнавали, пѣдносили ще другу, а именно, що тій розпорядженя для нихъ дуже кривдячій, бо запроваджують урядовый языкъ ческій побѣчь нѣмецкого въ тыхъ округахъ Чехіи, де Чехѣвъ майже зовсѣмъ нема, а мешкають самій Нѣмцѣ. — Тутъ посолъ подавъ близше змѣстъ и значѣнє розпоряджень языковыхъ а потѣмъ такъ говоривъ дальше: Тыми розпорядженями загородивъ гр. Бадені всяку успѣшну дѣяльнѣсть въ новѣмъ парляментѣ и своимъ упоромъ довѣвъ до того, що противъ выразныхъ интенцій и бажань тронової мовы не тѣлько угоды зъ Угорщиною не переведено, але взагалѣ нѣякого користного закона на поли соціяльнѣмъ и економічнѣмъ — кромѣ доконечнои пѣдмоги въ нещастяхъ елементарныхъ — за цѣлій двѣ сесіи рада державна не ухвалила. За-для тыхъ розпоряджень языковыхъ цѣла рада державна подѣлилась на два ворожій таборы: по одній сторонѣ станули послы нѣмецкій и роботницкій, поборюючи розпорядженя языковій, по другій сторонѣ станули Чехи, Поляки, Словѣнцѣ, рускій послы правительственній и деякій другій, котрій постановили выданій розпорядженя языковій за всяку цѣну утримати въ правнѣй силѣ. Хотяй тій послѣдній послы, розпочинаючи сесію борбу національну, выставили на передъ прапоръ славяньства, рускій независимій послы, а особливо я, не могли-сьмо станути по ихъ сторонѣ.

Менѣ, яко послови народу угнетеного, важнѣйшою выдавала ся справа наруш ня свобѣдъ конституційныхъ, — яко заступникови покривдженои нації бѣльше менѣ промовляла до серця кривда заподѣяна Нѣмцямъ, тымъ бѣльше, що я бачивъ, що тыми розпорядженями языковыми мали бути зацитьканій и покрытій такожь кровавій галицкій выборы... Правда, що пѣднесена правицею, особливо польскими послами, идея славяньства, вѣдзывала ся въ насъ симпатичнымъ вѣдгомономъ, бо въ насъ першій Шевченко та й члены Кирило-Методіѣвского братства защепили на найкрасшихъ основахъ высокій идеи славяньского братерства и єдности, але чи могли мы вѣрити въ тото зъ шумомъ проголошуване славянство, н. пр. кола польского, котре передъ недавнымъ часомъ такъ спокѣйно голосувало за заведенемъ стану облоги въ Празѣ?... Длятого я не мѣгъ прилучити ся до тои нѣбы славяньскои бѣльшости, але роздивившись близше въ радѣ державнѣй и переконавши ся, що тутъ не йде о оборону покривдженого славяньства, але о нарушенє правъ конституційныхъ и покрытє галицкихъ выборѣвъ, прилучивъ-емь ся до тои партіи, котра найсильнѣйше выступала въ оборонѣ тыхъ правъ а противъ галицкихъ выборѣвъ, т. є. до партіи роботницкои. Бо справдѣ, коли рѣвночасне зъ розпорядженями языковыми прийшли на порядокъ галицкій выборы, то кромѣ насъ трехъ независимыхъ рускихъ послѣвъ найзавзятѣйше станула по сторонѣ руского народу партія роботницка, а на виновникѣвъ тыхъ выборѣвъ — на гр. Баденього и на кола польске, найострѣйше ударивъ членъ тои партіи посолъ Дашиньскій, котрый мѣжь иншимъ сказавъ до польскихъ послѣвъ, що якъ довго они въ тѣй палатѣ посольскѣй будуть сидѣти, такъ довго будуть ихъ непокоити духи тыхъ, котрыхъ помордовано при галицкихъ выборахъ.

Тая справа галицкихъ выборѣвъ, выведена трѣйцею рускихъ послѣвъ а пѣдперта головно послами роботницкими, причинила ся головно до побѣды меншости надъ бѣльшостію и до поваленя виновника всього лиха — гр. Баденього, бо сли-бы сей міністеръ бувъ чистый и не мачавъ рукъ въ кровавій галицкій выборы, то нѣколи бы послы нѣмецкій анѣ цѣла опозиція не могла выступити противъ него зъ такою завзятостію и не могла бы чоловѣка, котрый тѣшивъ ся такимъ незвычайнымъ довѣремъ короны, такъ соромно повалити и разъ на все усунути вѣдъ управы справами державы. Доперва галицкій выборы и рѣшучѣсть народу руского выявлена при тыхъ выборахъ показали, що есть то чоловѣкъ дуже небезпечный для свобѣдъ конституційныхъ, — отже коли зъединенѣй опозиціи удало ся гр. Баденього повалити, то дуже справедливо можна сказати, що его *въ значнѣй жѣрѣ поваливъ народъ рускій!*

Не можу промовчати, що правиця, боронячи розпоряджень языковыхъ, мѣжь иншимъ голосила, що она при тѣмъ боронить автономіи краѣвъ, ба навѣть принципъ розширеня тои автономіи поставила въ своѣй програмѣ и яко спѣльну всѣмъ своимъ партіямъ оголосила. Мы Русины — народъ свободолюбный и засады автономіи намъ не чужій, тожь мы радо згодились бы на розширенє самоуправы краѣвъ, сли бы тая самоуправа була переведена въ практицѣ справедливо и пѣсля властивого ей значѣня, т. є. сли-бы она надавала громадамъ яко одиницямъ бѣльше силы и самостѣйности. Але така автономія, якъ ей розумѣють сторонництва правицѣ, особливо коло польске, для насъ не представляє найменшои вартости; що бѣльше, она уже вѣдъ давна лежить на насъ тяжкимъ каменемъ. Мы-жь при теперѣшнѣй т. зв. автономіи не можемо навѣть вѣйта въ селѣ выбрати пѣсля своеи волѣ. И чи могли бы мы при такѣмъ станѣ рѣчей згодитись на обмеженє правъ рады державнои, а на розширенє правъ краєвыхъ соймѣвъ?!

Доси мы майже всѣ права, якій маємо, дѣстали зъ Вѣдня, а майже нѣчого не дѣстали зъ краю. Романчукъ довгій лѣта домагавъ ся вѣдъ сойму рускои ґімназіи, та добувъ ей доперва черезъ Вѣдень, и то зъ великими перешкодами зѣ стороны сойму. Навѣть въ найзвычайнѣйшихъ справахъ годѣ було намъ зѣ сойму що одержати, а черезъ Вѣдень все-таки мы дечого добивали ся. Рѣчь въ тѣмъ, що за т. зв. автономіею краѣвъ побивають ся теперь лишь тій партіи, котрій въ тѣмъ бачать свѣй особливый егоистичный интересъ: Чехи длятого, що хотѣли бы зовсѣмъ выдушити Нѣмцѣвъ, а Поляки длятого, що хотѣли бы такъ само загородити Русинѣвъ. На таку „автономію“ мы, послы руского народу, нѣякъ не могли згодити ся та й не можемо, и сли-бы того рода автономія мала дальше „розширювати ся“, то мы поставимо жадане роздѣлу Галичины на части польску и руску та й зъ всею рѣшучостію будемо того подѣлу добивати ся. На автономію краѣвъ мы могли бы згодитись лишень тогдѣ, якъ бы знесено курії, заведено загальнѣ безпосереднѣ выборы до всѣхъ тѣлъ автономічныхъ и переведено въ практицѣ повну самоуправу громадъ; — поки-жь се не наступить, мы зъ всею рѣшучостію будемо протестувати противъ теперѣшнои автономіи и противъ ей розширеня! Отже хотяй партіи бѣльшости вывѣсили на своѣмъ прапорѣ знамя славяньства и автономіи, мы за тыми окликами пѣйти не могли, але пристали до тыхъ партій, котрій станули до борбы за кривды народнѣй и за права конституційнѣй.

И такъ почала ся борба зъ-разу спокѣйна и повѣльна, вѣдтакъ чимъ-разъ бѣльше завзята и безвзглядна. Послы нѣмецкій внесли цѣлый рядъ обжалованъ на міністра Баденього за розпорядженя языковій, а користаючи зъ постановъ регуляміну палаты завели т. зв. обструкцію — почали то безконечными бесѣдами то поименными голосованями спиняти наради надъ всякими другими справами. Борба ихъ була легальна, бо опиралась на регуляминѣ рады державнои, а стремѣла до того, щобы спиненемъ нарадъ зневолити міністра Баденього до внесеня розпоряджень языковыхъ, котрѣ для нихъ були кривдячій, а надто выданій противъ конституції. Бадені и правиця пѣйшли на упѣръ и не хотѣли попустити. Зъ-разу думали перемогти опозицію тымъ, що всѣ ей внесеня будуть вѣдкидати и ей перего-лосовувати. Але коли зближавъ ся речинець, до якого угода зъ Угорщиною мусѣла бути ухвалена, стратили они терпеливѣсть и почали ломати право. На президента рады державнои выбрали Абрагамовича зъ кола польского, котрый почавъ крутити регуляміномъ, якъ ему було треба, вѣдбирати посламъ голосъ и не допускати до бесѣды, однымъ словомъ: почавъ ломити тото право, котре вѣнъ яко президентъ передовсѣмъ повиненъ бувъ шанувати и его боронити. И такъ, мимо выразнои постановы регуляміну, що нарада надъ однымъ предметомъ не може бути безъ згоды *цѣлои* палаты перервана, перевела правиця при помочи Абрагамовича ухвалу, що передъ полуднемъ мають вести ся въ радѣ державнѣй наради надъ розпорядженями языковыми, а на вечѣрнѣмъ засѣданю наради надъ угодою зъ Угорщиною. Нѣмцѣ, послы роботницкій и мы протестували, але нѣчо не помагало. Зъ того повстали въ палатѣ великій бучѣ и непорядки, опозиція старала ся бодай крикомъ змусити окаянного Абрагамовича до захованя законныхъ порядкѣвъ въ палатѣ, але того не хотѣли слухати анѣ Абрагамовичь анѣ правиця. Противно, они задумали въ порозумѣню зъ Баденімъ перевести ухвалу, щобы послѣвъ опозиційныхъ, котрій на доконуванѣ безправности пѣдносили крикъ, выключити вѣдъ засѣдань, а сли-бы они тому опирали ся, силою выпровадити ихъ зъ палаты. А прецѣнь конституція приписуе выразно, що посолъ выбраный народомъ маe право сидѣти и голосувати въ радѣ державнѣй — и того права не можна ему вѣдобрати инакше, якъ черезъ змѣну самои конституції, до чого треба бѣльшости двохъ третинъ голосѣвъ въ радѣ державнѣй, потвердженя палаты панѣвъ и санкціи монарха! Мимо того правиця перевела таку ухвалу простою бѣльшостію голосѣвъ, та й то ще рѣчь не певна, бо середъ крику и заколоту навѣть не можна було знати, чи бѣльшѣсть за тымъ внесенемъ голосувала!

Коли-бы вы, панове, такъ на власнѣ очи були бачили, якъ президентъ Абрагамовичь разъ-по-разъ ломить найяснѣйшій постановы закона, славяньска правиця ему у всѣмъ потакує а славяннинъ гр. Бадені въ тѣмъ всѣмъ комендируе, — коли-бъ вы були бачили, якъ покривдженій послы, заступники народу, даремно противъ насильства протестують, а Абрагамовичь зъ чорною душею тѣлько смѣхомъ та наругою ихъ збуває, — то кождому мимоволѣ мусѣло бы насунутись на думку пытане: Не вже-жь справы славяньскои не можна боронити инакше, якъ тѣлько крутарствомъ и насильствомъ? не вже-жь Славяне мають правъ своихъ доходити ломанемъ права и справедливости? не вже-жь у Сляванъ не маe бути нѣякого людского чутя нѣ совѣсти? Якъ бы такъ було дѣйстно, то всѣ народы мусѣли-бъ выречи ся славяньства, а имя славяньства було бы згадуване мѣжь всѣми народами землѣ зъ погордою и ненавистію! [*Оплески.*]

Се зрозумѣли першій роботницкій послы зѣ Славянъ и они рѣшили ся — за всяку цѣну здоймити изъ Славянъ той соромъ, якій имъ нанесли ихъ заступники. Они постановили рѣшучо станути до борбы противъ такого безправства а въ оборонѣ свобѣдъ конституційныхъ, а коли побачили, що при практикахъ Абрагамовича и правицѣ они законною дорогою того осягнути не могли, рѣшили ся — насильство вѣдперти насильствомъ. До нихъ прилучити ся уважаэъ я, яко посолъ насилуваного народу, моимъ святымъ обовязкомъ, бо я бачивъ, що они найбѣльше рѣшучо и завзято стають противъ кривдъ народу и за права конституційнѣй. Се я пѣдношу зъ натискомъ, щобы вы мене судили, чи я добре поступивъ, чи нѣ! [*Оплески.*] И намъ удала ся побѣда! Хочь насъ було мало, бо лише пятнацять, але мы були рѣшучій и на все готовій. Мы струтили Абрагамовича зъ трибуны президіяльнои, а хочь насъ забрала поліція, однакъ

Вже надѣйшли свѣжій товары святочній до торговлѣ ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО у Львовѣ, Улиця Баторія число 2.

Вытягъ зъ цѣнника:

пѣвъ кіло мігдалѣвъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.
„ „ „ „ дуже гарныхъ	48	„
„ „ дактилѣвъ мароканьскихъ	90	„
„ „ александрійскихъ	44	„
пѣвъ кіло дактилѣвъ califat	36	кр.
„ „ розинкѣвъ султаньскихъ дуже гарн.	36	„
„ „ „ eleme вел. зъ кѣстками	88	„
„ „ „ корнитокъ дрѣб чорн.	28	„
„ „ маляги на галузкахъ	90	„
„ „ горѣхѣвъ турецкихъ	20	„
„ „ „ лущеныхъ	40	„
„ „ „ волоскихъ цѣлыхъ	24	„
„ „ „ „ лущеныхъ	48	„
„ „ сливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„
пѣвъ кіло повилъ босаньскихъ знаменитыхъ	16	кр.
„ „ фіґъ султаньскихъ	34	„
„ „ „ у вѣнку	15	„
„ „ маронѣвъ волоскихъ	18	„
„ „ цикаты великои	75	„
„ „ arancini дрѣбнои	56	„
„ „ меду прѣсного	28	„
„ „ „ „	36	„

Иншій товары въ кругъ моеи торговлѣ входячій по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя зъ провінції высылає ся вѣдворотно; на жадане высылаю цѣнникъ вѣдворотно franco.

Дякуючи Поважанѣй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ, улиця Баторія ч. 2. 430 1—6

НОВИНКИ.

— Якъ довѣдуємо ся зъ оповѣстокъ розлѣпленыхъ по мурахъ, приѣздить сими днями рускій театръ до Львова и розпочинає цикль представлень дня 18 н. ст. с. м. въ сали Клюбу почтового [дав. Frohsinn-y] въ готели Жоржа.

— **Фундація Стефана Качалы.** Знаменитый патріотъ рускій бл. п. Стефанъ Качала, бувшій парохъ Шельпакъ, умираючи не забувъ про молодѣжь, котра при „Народнѣй Торговли“ вчить ся купецтва, и записавъ свѣй удѣлъ членьскій въ „Народнѣй Торговли“ въ сумѣ 100 зр. и дівіденды, якъ такожь вкладку на книжочку вкладкову сего товариства въ сумѣ 1000 зр. и проценты въ тѣй цѣли, щобы зъ процентѣвъ того капіталу удѣлювати запомоги для двохъ хлопцѣвъ, котрій схотять въ „Народнѣй Торговли“ вчити ся купецтва. Прокураторія скарбу инкасувала згаданій тутъ сумы, а намѣстництво выготовило актъ фундаційный зъ 6 лютого 1897 до 90442/97 — и зъ него довѣдуємо ся, що сума выросла на 1600 зр.. а умѣщена въ цѣнныхъ паперахъ, именно рента паперова ч. 182882 зъ 1 лютого 1895.

Пѣсля сего акту фундація тая має истнувати по вѣчній часы а входить въ житє зъ 1-имъ сѣчня 1898. Щорѣчный чистый дохѣдъ зъ тои фундації має роздѣлятись яко двѣ рѣчній стіпендіи [запомоги] двомъ бѣднымъ ученикамъ купецтва, греко-кат. обряду и рускои народности, котрій ведуть ся морально и въ „Народнѣй Торговли“ у Львовѣ вѣдбувають науку купецтва. Наколи-бъ въ „Народнѣй Торговли“ не було учениковъ уквалїфікованыхъ до сеи запомоги, або наколи бъ товариство се перестало истнувати, могуть убѣгатись о тую запомогу такожь ученики купецкій иншихъ фірмъ христіяньскихъ у Львовѣ або ученики школы чи академіи торговельнои у Львовѣ, але тѣлько ученики греко-кат. обряду и рускои народности. Розданє тыхъ запомогъ вѣдбувати ся буде въ дорозѣ конкурсу оголошуваного намѣстництвомъ. Побѣръ стіпендій [запомогъ] тревае, якъ довго ученикъ побирае науку купецку, т. є ажь до выпису на помѣчника купецкого, взглядно до скѣнченя наукъ въ школѣ або академіи торговельнѣй у Львовѣ, и поки не утратить высше наведеныхъ условій, якъ убожества, моральности, греко-кат. вѣры и народности рускои. Выплата стіпендій [запомогъ] вѣдбуватись буде въ пѣврѣчныхъ ратахъ зъ долины по выказаню свѣдоцтвомъ вѣдъ принципала потвержденымъ властію промысловою, взглядно свѣдоцтвомъ шкѣльнымъ. Стіпендіи не розданій и иншій доходы зъ того фонду будуть дочисляти ся до него, а въ мѣру того можут и стіпендіи збѣльшити ся. Зарядъ маєтку выконувати буде намѣстництво.

Вѣчна память фундаторови, що умираючи не забувъ на бѣдну молодѣжь, котра хоче вчитись, абы опѣсля служити свому народови. Здало бы ся бѣльше такихъ фундаторѣвъ, бо потребы нашого народу великій а доля его гѣрка.

— **Зъ Бродѣвъ** пишуть намъ: *Загальній зборы брѣдскои філіи „Просвѣты“* вѣдбудуть ся въ четверъ 23 ого н. ст. грудня с. р. въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ Бродахъ [улиця Стефанія] зъ слѣдуючою програмою: о годинѣ 9 рано помінальне богослуженє за померших членѣвъ філіи; о $10^1/_2$ справозданє выдѣлу, вписы членѣвъ новыхъ, выбѣръ нового выдѣлу и внески членѣвъ. — О численну участь и впровадженє новыхъ членѣвъ просить Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Бродахъ. — *Загальній зборы членѣвъ „Рускои Бесѣды“ въ Бродахъ* вѣдбудуть ся 23 ого н. ст. грудня о годинѣ 3 по обѣдѣ въ комнатахъ тогожь товариства при улици Стефанія. До численнои участи мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ членѣвъ запрошує — Выдѣлъ.

— **Заходомъ товариства „Рускій жѣночій кружокъ въ Коломыи“** вѣдбуде ся на дохѣдъ убогои шкѣльнои молодежи' въ суботу на св. Николая въ сали Сокола забава для дѣтей вразъ зъ дѣточимъ представленємъ „Дотепный Мілько“, комедійки въ 1 вѣдслонѣ, и зъ аматорскимъ представленємъ „Гостина св. Николая“, образка Єр. Калитовского въ 1 вѣдслонѣ, при спѣвудѣлѣ хору коломыйского Бояна, а на закѣнчене образъ зъ живыхъ особъ и роздане подарункѣвъ. По представленю вѣдбуде ся равтъ для старшихъ. — Вступъ на салю: для старшихъ 30 кр., для дѣтей 20 кр., галерія 15 кр. Початокъ точно о годинѣ 5-ѣй пополудни. Наддатки прийме ся зъ подякою. Буфетъ у власнѣмъ зарядѣ.

— **Суботѣшнє свято Андрея**, устроєне заходомъ товариствъ „Клюбъ Русинокъ“ и „Академічна Громада“, выпало зъ кождого огляду знаменито. Саля „Рускои Бесѣды“ була заповнена по береги, у касіярѣвъ можь було зъ очей читати, що каса не порожна, и якъ отсе довѣдуємо ся, памятковый фондъ Шевченка зрѣсъ о кѣлькадесять зр. Такожь що-до другои стороны, що-до ефекту, то вже не найде ся такій єретикъ, абы сказавъ, що народъ не бавивъ ся знаменито до 3 годины по пѣвночи. Безперечно, такъ забавлятись, хочь и въ ширшѣмъ кружку, якъ середъ львѣвскои громады, то вже нѣгде не можна. Зааранжованій новій товарискій забавы дуже припали всѣмъ до вподобы, а що вже орхестра „Бояна“ — то тогдѣшный ей выступъ чехай буде щасливымъ вѣщуномъ дальшои ширшои славы! Прекрасно вывязавъ ся зъ своєи задачѣ чортъ, що збиравъ складки на фондъ памятковый. Его спѣваній куплєты выкликували формальный регѣтъ а куповаій радо у него всякій лѣки на любовь показали ся цѣлкомъ успѣшными, якъ того примѣръ маю на собѣ самѣмъ. — *Гвсть.*

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“ въ Станиславовѣ** дякує отсимъ Вп. панамъ д-рови М. Коцюбѣ и Володимирови Маслякови за ихъ гарній вѣдчиты выголошеній на вечерницяхъ въ тѣмъ товариствѣ въ дд. 4 и 11 н. ст. грудня, и Вп. панямъ Уляні Гаврилѣвнѣй, Марія Кшепиньскѣй и М. Тишецкѣй за ихъ продукціи фортепіяновій и деклямацій, врешті Хв товариству Боянъ за его продукціи хоровій. При сѣй нагодѣ подає выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ до вѣдомости, що вѣдступивъ вѣдъ гадки устроєня вечерниць дня 18 н. ст. грудня, не хотячи тымъ робити конкуренціи товариству Жѣнокъ, котре устроює свято-Николаѣвскій вечерницѣ дня 19 н. ст. с. м. — За выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“ *Т. Стахевичъ* голова. *А. Шахновичъ* писарь.

— **Намѣстникъ кн. Санґушко** выѣхавъ вчера до Вѣдня, а передъ выѣздомъ, въ недѣлю, ѣздивъ до Буська до ґр. Казимира Баденього. Насувае ся здогадъ: чи може по упадку ґр. Баденього не задумує кн. Санґушко и собѣ просити о димісію...

— **До справы податковои.** Вп. Авторъ статьѣ въ „Дѣлѣ“, обговорюючи „нагляче memento въ справѣ фасіи духовеньства въ цѣли вымѣру податку особисто доходового“, зробивъ черезъ то дуже велику прислугу для духовеньства, а при тѣмъ въ числѣ 267 „Дѣла“ радить духовеньству, щобы въ цѣли студіованя закона о податку особисто-доходовѣмъ зъ дня 25 жовтня 1896 [В. зак. держ. ч. 220] замовляли собѣ и конче студіювали выдавництво „Манца“ т. є. выдавництво нѣмецке, якъ бы мы не мали такого самого выдавництва въ языцѣ рускѣмъ, нашѣмъ родимѣмъ. Длятого звертаю увагу нашого Всч. духовеньства, що згадану книжочку „Манца“ зовсѣмъ заступить *наше выдавництво* въ языцѣ рускѣмъ обняте дословно закономъ умѣщенымъ въ „Вѣстнику законовъ державныхъ“ зъ дня 25 жовтня 1896 [В. з. д. ч. 220] и *припис выконавчій* до того закона зъ дня 24 цвѣтня 1897. [В. зак. держ. ч. 108], котрый то законъ и припись выконавчій дѣстати можна зовсѣмъ безплатно и въ кождѣй хвили въ кождѣмъ урядѣ громадскѣмъ въ языцѣ рускѣмъ, въ якѣмъ кождый урядъ громадскій по оголошеню кождого закона дѣстае вѣдъ ц. к. староства, за що вже рѣчно зъ горы по два зр. платить, отже звѣльнять ся Вп. отцѣ вѣдъ всякого труду та выдатковъ, а по друге: по що мы маємо нѣмецкій выдавництва ще пѣдпирати, а прислуга е тая сама. — *Маритчакъ* ц. к. надинспекторъ податковый.

— **Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ** оповѣщує: Вѣдъ 1-ого грудня с. р. переходять при всѣхъ повздахъ мѣшаныхъ на пляху Дрогобичь-Бориславъ також возы особовій зъ передѣлами I клясы. Вѣдъ сего дня продае ся у всѣхъ касахъ особовыхъ крѣмъ білетѣвъ II и III клясы також білеты I клясы до стацій Дрогобичь-Трускавець и Бориславъ, якъ також на вѣдворотъ.

— **Ц. к. дирекція почтъ** оповѣщує, що зъ днемъ 16 н. ст. грудня увѣйде въ житє ц. к. урядъ почтовый зъ звычайнымъ обсягомъ дѣлання въ Двернику повѣту лѣського. Сей урядъ почтовый буде сполученый зъ Лютовисками одноразовою денно ѣздою пѣсланчою, а въ округъ доручень его входять громады и обшары дворскій: Дверникъ, Дверничокъ, Хмѣль, Сенкавичь, Гульске, Насѣчне, Береги горѣшнѣ, Царинське, а також громады Руске, Затварница и Устрѣки горѣшнѣ.

— **Поєдинокъ на пістолєты** вѣдбувъ ся въ недѣлю въ Тернополи зъ причины малои суперечки межи двома поручниками Джіуніомъ аъ 9 полку драґонѣвъ и Госфельдомъ зъ 10 полку драґонѣвъ, а скѣнчивъ ся смертію другого; погибъ на мѣсци, дѣставши кулю въ само серце.

— **Зъ Бережанъ** пишуть намъ: Въ нашѣй околици лучила ся така пригода: 28-лѣтный жонатый жидъ зъ Бережанъ, що торгувавъ шматами, зайшовъ за интересомъ до поблизького села Тростянця, щобы добити торгу зъ господаремъ за шматы. Занятый у того господаря зарѣбникъ-молотѣльникъ мусѣвъ пѣдбачити у жида грошѣ, бо коли пѣдъ нѣчь ишовъ вѣнъ разомъ зъ жидомъ лѣсомъ, убивъ жида коломъ и зрабувавъ 6 зр. На свое нещасте забувъ при трупѣ рукавицѣ даваній ему газдою, отже ранкомъ пѣйшовъ по нихъ до трупа. Бачивъ се малый хлопець и такъ выкрыто злочинця.

— **Просте средство на дифтерію** препоручае въ „Revue scientifique“ докторъ Мерсіе зъ Безансона. Цѣла рецепта спочивае въ тѣмъ, що хорому що пѣвъ годины дае ся по ложцѣ оцту зъ 5 процентнымъ розчиномъ хльору. За першу добу видко вже получшенє, а по другѣй добѣ наступае повне оздоровѣнє. Д-ръ Мерсіе лѣчить тымъ средствомъ и каже на основѣ своєи практики, що изъ хорыхъ 95 выходить.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Въ Черѣвцяхъ померла дня 12 с. м. Іоанна зъ Якубовичѣвъ Пардіні, мати панѣ Ясеницкои, жены п. Володимира Ясеницкого, радника суду краєво о въ Чернѣвцяхъ. — Минулого тыждня радникъ двору Гільдъ перевѣвъ люстрацію ц. к. староства въ Чортковѣ. — У Львовѣ переловлено сими днями одинъ пѣдроблений банкнотъ 10 ґульденовый.

Наука, штука и література.

— **Про руско народный театръ** пишуть намъ: Одною зъ найновѣйшихъ новостій въ репертуарѣ нашого театру є *„Дядькови примхи“*, народжена конкурсомъ комедія В. Чайченка.

Дядько — то Семенъ Семеновичь Левчуковъ, а его примхи — то застарѣлій понятя рѣзницѣ расы паньскои а хлопскои. Зъ тыми понятями выступае вѣнъ при нагодѣ, коли его единокій своякъ и спадковѣмець, народный учитель Павло Левчукъ влюблює ся въ своѣй школярцѣ, сѣльскѣй дѣвчинѣ Мартѣ, и хоче зъ нею женитись. Батько Марты въ сполцѣ зъ иншими селянами загадавъ у Левчукова купити поле, то Левчуковъ впавъ на гадку, сказати батькови Марты, що лишень тогдѣ продасть те поле, коли вѣнъ якъ найскорше вѣддасть Марту за-мужь за якогось тамъ Грицька. Въ той способѣ молодый Левчукъ бувъ бы выратованый вѣдъ загибели, въ яку, по гадцѣ примхуватого дядька, вела его любовь зъ селянкою Мартою. Интересованій, т. є. Марта и Левчукъ довѣдують ся о тѣмъ. Повстає колізія, що почати: чи побиратись и громаду наразити на втрату користного закупна землѣ, чи посвятитись для громадского добра цѣною власного щастя. Марта рѣшаєть на останне. Для громады она хоче зречи ся любого та жити поневоли зъ нелюбомъ. Однакъ до такои жертвы Богъ не доводить. Залюбленый братанокъ на хитрощѣ дядька иде й собѣ хитрощами. Вѣнъ знаючи, що дядько потребує грошей, пѣдкопує ему кредитъ у сѣльского крамаря и капіталіста Кожуренка и зневолює дядька поле продати таки мужикамъ. Такъ воно и дѣєсь, а примховатый дядько, видячи, що его примхи не придали ся до нѣчого супротивъ сильнои волѣ молодого братанця, благословить его пѣдъ вѣнець зъ селяньскою дѣвчиною.

Отъ и весь змѣстъ комедіи. Змѣстъ, що правда, новый, але вѣнъ вамъ безперечно нагадає тѣ численній украиньскій творы, де панѣ влюбляють ся въ хлопѣвъ а панове въ хлопянокъ. Розумѣє ся, вони конечно мусять деклямувати про те, якъ лиха доля и недобрій люде подѣлили весь свѣтъ на панѣвъ и мужикѣвъ, на богатыхъ и бѣдныхъ, проклинають тую лиху долю и тыхъ недобрыхъ людей та взывають грядучій часы, що прийдуть и затруть поганій рѣзницѣ. Деколи попаде ся деклямаційка на тему рѣвноправности жѣнокъ, на тему космополітизму и безграничнои любови до безталаннои неньки. — Приправа добра, але якъ дашь ей за много, то попсує страву... А вже нѣгде той надмѣръ приправы не разить такъ сильно, якъ въ драмѣ. Въ повѣсти, поезіи можна и деклямувати и промовляти „ex cathedra“ — и оно якось згубить ся, читачь не уявить собѣ того, пробѣжить очима по такихъ строчкахъ, не здаючій собѣ справы, що въ нихъ есть, — але въ драматичнѣмъ творѣ все воно живцемъ стане тобѣ передъ очи и ты мусишь побачити всю тую неприродность, всю тую штучно выкликану драматичность. На сценѣ мы хочемо бачити людей живыхъ, велитѣвъ або карлѣвъ, все одно, але такихъ, якъ природа творить, а не штукованыхъ котурнами и масками.

Коли-бъ не тотій хибы, то „Дядьковій примхи“ були бы дуже удачнымъ творомъ. А такъ вѣдкиньмо на пр. у Марты всю деклямацію, всю тую штуку презентованя своєи душѣ, то що зъ нея остане? А вона-жь прецѣнь головна особа. Коли бъ мы вмѣли всякому твори пѣдсувати якісь далеко-йдучій идеѣ, коли-бъ мы въ поодинокихъ постатяхъ шукали алегорій, то може бути, що и тутъ пѣдъ молодымъ Левчукомъ мы доглядѣлись бы нашого молодого поколѣня, пѣдъ его дядькомъ побачили-бъ нашій зацофанѣ погляды и прямованя, и т. д., але мы того не знаємо и видимо лишь те, що въ око попаде.

Щобы таборъ оживити впровадивъ авторъ двѣ другорядній особы: Тимоху, выслуженого солдата, теперь старшину громадского, и сторожа шкѣльного дѣда Охрима. Тѣ обѣ постати впроваджують въ штуку елементъ комічный и безъ нихъ комедія не була бы комедіею. Тимоха безнастанно хвалить ся своимъ образованємъ и гордить ся тымъ, що прочитавъ книжку, де була описана битва Русскихъ зъ Кабардинцями; дѣдъ же Охримъ не може стерпѣти дядька Левчукова, котрый безнастанно клене и взывае баталіоны чортѣвъ. Тѣ двѣ дѣчній постати — то краса твору. Дарма, що дѣчній, а выбивають ся на самый передъ, тому, бо живій, бо схоплені зъ житя и живцемъ перенесенй на сцену. Може бути, що вони выйшли тымъ красше, тымъ круглѣйше, що ихъ грали оба браты Пѣдвысоцкій [Тимоху Кость, Охрима Спиридіонъ], але якъ воно нѣ есть, безъ нихъ „Примхи“ були-бъ хиба примхами, бѣльше нѣчимъ.

Амантѣвъ грали п. Полѣщукъ и п-а Слободѣвна. Полѣщукъ безперечно знаменитый сальоновый амантъ, а Слободѣвна знаменита народна амантка. Лишь одна маленька замѣтка. Той поступовый народный учитель, що женить ся зъ селянкою, повиненъ покинути циліндеръ, убрати бриль и народну сорочку. Та й тѣлько, бо бѣльше не можна ему нѣчого закинути. Бесѣда мила, руки легкій, на естрадѣ поводить ся дуже свободно и выглядае якъ яло ся амантови. — Дядька зъ примхами гравъ п. Ольшаньскій, якъ звычайно дуже добре, лишень выглядавъ мовь той опѣкунъ изъ села на „Попыхайлѣ“. — Панъ Гембицкій въ роли батька Марты державъ ся зъ-разу дуже добре, але въ третѣмъ актѣ выпавъ зъ ролѣ на стѣлько, що пѣднѣсъ голосъ и зъ лагѣдного мужика перейшовъ у батька-сатрапа. Ефектовну креацію зробивъ зѣ своєи ролѣ п. Шеремета [сѣльскій лихварь], але радимо, зъ такими ефектами мати ся на осторозѣ, щобъ не попасти въ невылѣчиму манеру. Миле вражѣнє зробила гра панны Миколаєнко [подруга Марты]. Кѣлька разѣвъ своєю енергіею и живостію въ бесѣдѣ та рухахъ выкликала вона бурю оплескѣвъ. Лишень ей амантъ Грицько [п. Вовчакъ] понявъ ролю не слушно, а панна Миколаєнко мусѣла пѣдскакувати, щобы его поцѣлувати... въ бороду. Намъ дивно, якъ така мудра и образована дѣвчина могла залюбити ся въ такѣмъ неповоротливѣмъ та выстрашенѣмъ паробку...

Штука, яко цѣлѣсть, мимо зазначеныхъ похибокъ, робить вражѣнє добре, бодай не усыпляє публики, а надъ „Ясными зорями“ бере верхъ живѣйшою акціею, лучшою технікою та пѣдкладомъ не банальнымъ а бѣльше звычайнымъ и природнымъ. — *Л.*

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“** появивъ ся 167-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Unter Null. Von K. — Die ungarische Obstruction. Von Dr. Hugo Ganz. — Zur Vorgeschichte des Processes Dreyfus. Von Pollex. — Darf ein Christ und guter Patriot Socialdemokrat sein? Von Karl Jentsch. — Exportbestrebungen und Consularwesen. Von Dr. Josef Grunzel. — Eisen und Blechfabrik „Union“. Von Walther Federn. — George Rodenbach. Von V. Zuckerkandl. — Neue Theatereindrücke. Von Alfred Gold. — In der Schule. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Liebesbriefe. Von Philipp Langmann.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора вырѣвнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашій великій и мусять покривати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 грудня. Въ недѣлю принимавъ цѣсарь ґр. Голуховского на авдіенціи и вручивъ ему велику ленту ордеру св. Стефана.

Віцеадміралъ бар. Германъ Шпавнъ именованый начальнымъ комендантомъ маринарки и шефомъ секціи маринарскои въ спѣльнѣмъ міністерствѣ вѣйны. Шпавнъ, род. въ р. 1833, служить вѣдъ р. 1850, а віцеадміраломъ есть вѣдъ р. 1892.

Мадритъ 14 грудня. Ґенер. Вайлеръ обнявъ провѣдъ опозиціи; войско стоить по его сторонѣ.

Надѣслане.

АДВОКАТЪ

Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ

вѣдкрывъ канцелярію адвокатску

въ ТЕРНОПОЛИ

ул. св.-Іоаньска побѣчь шпиталя вѣйскового.

418 4—6

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, пѣдставниковъ, патериць и т. и. *поручає свѣй*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 19 - 36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1

ОГОЛОШЕНЄ.

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подає отсимъ до вѣдомости всѣхъ Членѣвъ Товариства „Просвѣты“, що Хв. Дирекція „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ порѣшила давати Членамъ Товариства „Просвѣты“ при машинахъ и знарядахъ господарскихъ фірмы Umrath & Спѣлка, замовленыхъ черезъ канцелярію „Просвѣты“, *20% опусту* вѣдъ цѣнъ фабричныхъ на мѣсци въ Бубна, *за готѣвку*, а *10%* вѣдъ цѣнъ у Львовѣ при сплатѣ *ратами.*

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10, I. поверхъ]. 1—3

КОНКУРСЪ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ розписує отсимъ конкурсъ на слѣдуючій працѣ популярній:

1. Про розумну управу рѣлѣ.
2. Про живленє худобы взагалѣ.
3. Про ставнній навозы.
4. Про рыболовлю и новый законъ ловецкій.
5. Популярный творъ драматичный, примѣненый до сучасныхъ вѣдносинъ рускаго народу.
6. Повѣстка для народу.

Працѣ належить присылати до Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10], найдальше *до кѣнця мѣсяця марта 1898 р.* Принятій працѣ переходять на власнѣсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою Гонорарія авторского по 15 зр. до 25 зр. вѣдъ аркуша друку; натомѣсть непринятій працѣ будуть звернені авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта, у Львовѣ дня 30 н. ст. падолиста 1897 р. 1—3

Юл. Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

за нами станули всѣ другѣ послы опозиційнѣ, за нами станувъ народъ! А коли разъ рушивъ ся народъ, не могли противъ него устоятись анѣ гр. Бадені, анѣ Абрагамовичь, анѣ цѣла могуча правиця. Народъ побѣдивъ! Се я пѣдношу зъ притискомъ, бо народъ, коли рѣшучо за чимъ пѣднесе ся, побѣдити мусить! Бадені бувъ дуже могучимъ міністромъ, бо за нимъ стояло довѣре монарха, але коли народъ пѣднѣсъ свѣй рѣшучій голосъ, мусѣвъ уступити и соромно поваливъ ся той, що посмѣвъ наставати на свободы конституційнѣ и на права народу!

А яка найблизша будучность? Новый міністеръ-президентъ обнявъ по гр. Баденімъ дуже сумну спадщину, зъ котрою не може собѣ дати рады. Въ державѣ неспокѣй, бо правлѣне гр. Баденього розъярило всѣ народы одни противъ другихъ. Може бути, що въ короткѣмъ часѣ буде розвязана рада державна. Если-бы се наступило, памятайте на мои послѣдни слова, будьте всѣ на своѣмъ мѣсци и твердо та непохитно сповнѣть свѣй обовязокъ! [Довготреваючѣ грѣмки оплески.]

По промовѣ посла наступили интерпеляції и внесеня участниковъ.

(Конецъ буде.)

Наверненый грѣшникъ.

„Nie pójdziemy do Kanossy!“ — кричавъ кс. Стояловскій „во всеуслышаніе“, коли въ Галичинѣ не мавъ вже де головы склонити, бо по всѣмъ-усюдамъ тровлено сего выклятого и кондемнованого апостата-демагога. И та завзятость подобала ся людови мазурскому, котрый такъ само въ Америцѣ волить приставати до независимыхъ, выклятыхъ ксьондзовъ, якъ придержувати ся давныхъ своихъ парафій. Лишь треба промовити до сего люду зрозумѣлымъ для него языкомъ и пѣдхопити укритѣ на днѣ его душѣ порывы и чувства. Стояловскій знавъ и знае се по майстерски; вонъ не жахае ся змалювати галицкому хлопови рай земскій въ россійскѣй державѣ, вонъ порѣвнае печаливость россійского уряду о хлопѣвъ зъ поведенемъ нашихъ урядниковъ; вонъ на кождый аргументъ посланія епископского наведе десять цитатовъ зъ св. письма и его справа въ очахъ хлопа буде все горою. Зъ горы можна було передвидѣти, що мазурскій хлопъ пѣйде за Стояловскимъ, и сегорѣчни выборы до рады державнои отворили очи тымъ сферамъ, котрѣ не вмѣли числити ся зъ дѣйстными фактами.

Положене Стояловского значно поправило ся, вѣдъ коли шѣсть его сторонниковъ вѣйшло до парляменту. Пѣдшивши ся пѣдъ програму христіяньско-соціяльну, клюбъ стояловцѣвъ мѣгъ числити на помѣчь и пѣдпору могучого сторонництва нѣмецкихъ христіяньскихъ соціялѣвъ, и справдѣ пп. Люегеръ, Ліхтенштайнъ вѣддали стояловцямъ неодну прислугу. Але проводирь сего нового сторонництва польского, самъ кс. Стояловскій, все ще не бувъ зрегабілітованый и находивъ ся у „выимковѣй“ ситуаціи. Висѣла надъ нимъ клятва церковна, не давали спокою карнѣ слѣдства судовѣ. Обѣ стороны, коло польске и кс. Стояловскій, пѣзнали, що на взаимнѣмъ зближеню лишь зыскати можуть. Интерпеляціи, якѣ клюбъ стояловцѣвъ вносивъ вѣдъ часу до часу зъ поминенемъ кола польского, евентуальнѣ голосованя и взагалѣ вѣдъокремѣшнене становиско польскихъ хлопѣвъ вѣдъ кола польского, все те вплывало значно на обниженe політичнои вартости кола польского у Вѣдни. Длятого скоро ино показало ся, що кс. Стояловскій готовъ покинути свое непримиримe становиско, зѣ стороны верховодячихъ сферъ польскихъ рѣвножь зъ всею готовостію поспѣшено улекшити ему повну регабілітацію.

Справа въ Римѣ пѣшла гладко не ино длятого, що програма христіяньско-соціяльна находить теперь послухъ у Ватиканѣ (н. пр. сей выѣздъ кс. Ст--го зъ Риму на конгресъ соціялѣвъ до Швайцаріи — що за хитра выгадка), але и тому, що епископы галицкѣ показались вельми уступчивыми, а се певно зъ высшихъ політичныхъ взглядѣвъ. По Римѣ наступило выдане листу супроводного и кс. Стояловскій може свободно рушати ся, щобы остаточно цѣлкомъ свою справу выяснити. Може ще вѣдбуде ся яка розправа карна, а може вже нѣ, але на кождый способъ кс. Ст. дѣйде небавомъ до своихъ повныхъ правъ горожаньскихъ и буде старати ся о мандатъ посольскій. Якъ зачувати, кс. Ст. хоче допоминати ся звороту всѣхъ доходѣвъ вѣдъ часу, коли вѣдобрано ему парохію куликовску. Бути може, що и се ему удасть ся.

Зъ своеи стороны кс. Стояловскій занявъ зъ своимъ клюбомъ прихильно выжидаюче становиско супротивъ кола польского. Голосованe въ справѣ розпоряджень языковыхъ показало, що мѣжь польскими послами нема опозиціи противъ гр. Баденього, а хочь въ повышѣмъ случаю можна заслонювати ся ще загальнымъ интересомъ славяньства, то однакъ всякѣ дальшѣ заявы кс. Стояловского вказують на се, що клюбъ стояловцѣвъ приступить небавомъ до якоись близшои лучности зъ коломъ польскимъ.

Онодгы оголосивъ *Przegląd* змѣстъ розмовы одного зъ своихъ сотрудниковъ зъ кс. Стояловскимъ. Зъ сеи розмовы можна побачити, що кс. Стояловскій повными вѣтрилами плыве до сеи безпечнои пристани, въ котрѣй бы вонъ яко ks. prałat a не warchoł мѣгъ вѣдограти ширшу ролю політичну. „Справдѣ можу сказати — говоривъ кс. Стояловскій — що я теперь щасливый. Добре стало ся, бо ситуація ставала ся чимъ разъ бѣльше упокоряюча.“ Оповѣдаючи свою минувшу дѣяльность, сказавъ Ст., що черезъ чотирнацять лѣтъ писавъ, якъ то кажуть, въ рукавичкахъ, але жадавъ вѣдъ шляхты помочи и порозумѣня. Коли при выборахъ соймовыхъ въ 1888 р. намѣстникъ велѣвъ увязнити Стояловского, щобы не допустити его до мандату, тогдѣ Ст. покинувъ роботу пѣдъ девізою „z szlachtą polską polski lud“ и зачавъ писати зъ ножемъ въ рукахъ. — О теперѣшнѣй ситуаціи політичнѣй такъ высказавъ ся кс. Стояловскій: Клюбъ мѣй не получить ся зъ коломъ польскимъ, доки въ колѣ буде вести ся дотеперѣшна політика дивити ся на людъ зъ горы и доки шляхта буде вѣдсувати ся вѣдъ хлопа. Если бы стояловцѣ дѣстали ся пѣдъ команду членовъ кола, то справа людова потерпѣла бы на тѣмъ, бо рецепціями, гостинами запоморочили бы хлопа и зробили зъ него се, що зробили н. пр. зъ Поточка. Скоро хлопъ побачить выставность, не трудно зробити зъ него „фаґаса“, а тогдѣ властива его місія пропала. Але стояловцѣ поступають солідарно зъ коломъ польскимъ на внѣ, тожь справа славяньска не може вѣднести ушкоды. Мѣсце стояловцѣвъ въ парляментѣ мѣжь Нѣмцями невыгѣдне и длятого клюбъ перенесе ся на правицю, але окремо вѣдъ кола польского. — Що-до власнои політичнои дѣяльности, то кс. Стояловскій заявивъ, що мабуть буде старати ся о мандатъ зъ куріи сѣльскои Ланьцутъ-Нисько опорожненый по смерти Гомпеша, але „хотѣвъ бы трудити ся въ краю и длятого волѣвъ бы дѣстати мандатъ соймовый“. Стало мешкати буде кс. Стояловскій въ Тѣшинѣ, бо Шлескъ потребуе теперь якъ найбѣльшои опѣки.

Кс. Стояловскій, якъ видно, не хоче выпустити зъ рукъ того оружя, котре въ кождѣй хвили може обернути противъ кола польского. Стояловцѣ переходять на правицю, не стануть въ опозиціи до кола польского, але не вѣйдуть въ орґанічну звязь зъ коломъ. Если бы въ колѣ польскѣмъ насгупила ревізія регуляміну, запоручаюча бѣльшу самостѣйность дѣлання поодинокимъ членамъ, то мабуть упали бы послѣдни перепоны для тѣснѣйшои злуки стояловцѣвъ зъ коломъ.

Солідарне поступованe Стояловского зъ коломъ зазначило ся ще такожь при нагодѣ т. зв. славяньского вѣча въ Краковѣ. Ініціятиву до сего вѣча дало сторонництво христіяньско-соціяльне, а въ послѣднѣй хвили розтягнули надъ вѣчемъ протекторатъ члены кола польского и очевидно за згодою ініціяторѣвъ усунули ихъ на другій плянъ. На вѣчи не промавлявъ кс. Стояловскій, лишь посолъ д-ръ Данелякъ, але за те на бенкетѣ по промовахъословъ Милевского, кн. Павла Сапѣги вѣдозвавъ ся такожь кс. Стояловскій запевняючи, що „нинѣ обходить ся въ Краковѣ свято згоды не лишь мѣжь народами але и сторонництвами, а Данелякъ зъ лѣвицѣ стрѣчае ся зъ Милевскимъ зъ правицѣ, — та если коло польске вытримае на теперѣшнѣмъ становиску, то стояловцѣ перейдуть зъ опозиціи на правицю, щобы заманіфестувати славяньску єдность и трудити ся самостѣйно въ дусѣ людового руху“. Заяву Стояловского грѣмко оплескувано.

Якъ бачимо, коли притисла потреба, то кс. Стояловскій пѣшовъ не только до Каносы, але и до — кола польского. Верховодячѣ сферы польскѣ зрозумѣли, що лѣпше мати въ нѣмъ приятеля якъ ворога, и улекшили ему поворотъ зъ досыть прикрои ситуаціи. Кс Стояловскій зачинае вѣдъ теперь вести нову політику, але чи осягне такѣ результаты, що попередною, коли то писавъ зъ ножемъ въ рукахъ, покаже будучность. Дуже легко може стати ся, що й людъ мазурскій пѣзнаеть ся на тыхъ політичныхъ перевертахъ.

Переглядъ політичный.

Пражска дирекція поліціи оголосила такій урядовый комунікатъ: Дня 9 с. м. пѣдчасъ вечѣрнои выставы въ корол. нѣмецкѣмъ театрѣ краевѣмъ, а то пѣдъ конець третого акту, служба публичного безпеченьства знайшла при выходовыхъ дверяхъ, що стоять противъ університетского будынку, бомбу. Бомба, въ формѣ циліндра, була около 7 цм. довга а 4—5 цм. въ промѣрѣ; складала ся зъ оловяной пушки, наповненои порохомъ, була сильно обкручена дротомъ и завинена въ окравки якоись матеріи. Въ горѣшнѣй ей части находивъ ся гакъ и сильный зелѣзный дротъ, а гакомъ тымъ була бомба завѣшена на клямцѣ дверей. Бомба мала такожь оловяну, на якій центиметръ довгу капслю, черезъ котру переходивъ льонтъ. Коли бомбу вѣдкрыто, льонтъ при нѣй тлѣвъ; служба публичного безпеченьства загасила его. Пѣсля ореченя знатоковъ могла тота бомба въ разѣ выбуху наробити велику шкоду. Публика, численно зѣбрана въ театрѣ, не знала нѣчого о тѣмъ выпадку.

Кажуть, що бомбу найшовъ инспекторъ, котрый повнивъ тогдѣ службу, въ хвили, коли хотѣвъ переконати ся, чи дверѣ пѣдъ конець выставы вѣдчиненѣ. Загасивъ вонъ заразъ льонтъ и прикликавъ поліційного урядника, котрый мавъ того вечера инспекцію театру. Бомбу занесено заразъ до дирекціи поліціи, а тамъ взявъ ся розглядати ей хемікъ. Бомба була наладована порохомъ, цвяхами, куснями олова и зелѣза. Вѣдъ того часу дуже бачно стережуть обохъ нѣмецкихъ театровъ, краевого и нового. Зъ тои причины въ недѣлю бувъ новый театръ окруженый вѣддѣлами драґонѣвъ, а краевый пѣхотою.

Зъ краю доносять о дальшихъ розрухахъ. Въ Зенфельдѣ пѣдъ Пардубицями напали Чехи на нѣмецку школу, побили вѣкна и понищили шкѣльнѣ рѣчи. Въ Хрудимѣ розвязано ческе вѣче; зѣбраный народъ кинувъ ся опѣля на фабрику обуви Попера и повыбивавъ вѣкна.

О теперѣшнѣмъ положеню політичнѣмъ доносять зъ Вѣдня Nar. List-амъ, що бар. Ґавчь не хоче згодити ся на те, щобы соймы краевѣ сталисъ осередкомъ політично-суспѣльнои дѣяльности. Гр. Бадені вже дѣставъ бувъ дозвѣлъ на таку змѣну у внутрѣшнѣмъ розвитку Австріи, але занедбавъ догѣдну до того хвилю завдяки заходамъ тыхъ, що чѣпали ся его клямки и вкѣнци попхнули его въ пропасть. Бар. Ґавчь зъ певностею буде старати ся вѣдвести Чехѣвъ вѣдъ ихъ жадання, щобы въ урядахъ уживано обохъ краевыхъ языковъ; вонъ може навѣть охоче новыми розпорядженями змѣнити давнѣ Баденѣвскѣ. Однако коли вонъ не згодить ся на розширене автономіи и на управу, прихильну ненѣмецкимъ народамъ, то Долитавія буде правно звати ся краями и королѣвствами незаступлеными въ радѣ державнѣй.

П. д-ръ Герольдъ оголошуе такожь статью, въ котрѣй обговорюе теперѣшный станъ рѣчей. Побѣда — каже — яку лѣвиця вѣднесла надъ Баденімъ, не повинна бути побѣдою надъ Чехами. Коли лише правиця буде крѣпко тримати ся разомъ, то бар. Ґавчь не буде мѣгъ управляти всупереч ей бажанямъ. Тымъ то вонъ и зрозумѣвъ заразъ, що не може вести політики противнои Чехамъ. Уневажнене ухвалы Фалькенгайнѣвского внесеня и змѣна президіи — се справы правицѣ, котра зъ певностію не пѣддасть ся лѣвицѣ. А зновъ справа внесеня языковыхъ розпоряджень в рѣчею ческого народу, котрый нѣколи не згодить ся на таке внесене, а безъ згоды его оно неможливе. Для ческихъ словѣвъ теперѣшный станъ рѣчей е дуже трудный. Нѣмцѣ оказують готовость до переговорѣвъ зъ правительствомъ въ тѣмъ переконаню, що удасть ся имъ розбити правицю и вѣдокремити ческихъ словѣвъ. Але ческѣ послы и того не боять ся, бо знають, що навѣть найсильнѣйшій напѣръ на ихъ становиско вѣдопруть зъ побѣдою, коли тѣлько народъ буде зъ ними. Зъ другои стороны ческѣ послы розумѣють, що не повинно допустити до побѣды Нѣмцѣвъ, и длятого мусять они поступати осторожно але заразомъ и рѣшучо, хочь бы имъ прийшло навѣть переплатити се своею популярностею. Зъ тои причины мусять они вымагати вѣдъ народу ческого терпеливости, котра е доконечна, коли поступованe словѣвъ мае у нового правительства довести до бажаного кѣнця. Коли народъ ческій буде крѣпко и вытревало стояти при своихъ домаганяхъ, а при тѣмъ буде щиро пѣдпирати своихъ словѣвъ, то упадокъ Баденього не справить жаднои шкоды ческѣй справѣ.

——

На мѣсце Джорджевича, котрый, якъ вѣдомо, станувъ на чолѣ сербского кабінету, именованый сербскимъ посломъ въ Цаґородѣ бувшій президентъ міністровъ Стоянъ Новаковичь.

Вѣдпоручники комісіи, котра вызначуе нову границю грецко-турецку въ Тесаліи, перервали свои роботы за-для непогоды и розъѣхали ся.

Якъ довѣдуе ся Frankf. Ztg. зъ Цаґороду, заявивъ тамтого тыждня на засѣданю амбасадорѣвъ заступникъ Италіи, що згоджуе ся зъ пропозицією Россіи и Франціи, щобы губернаторомъ Креты занменувати чорногорского президента міністровъ Петровича. Англійскій амбасадоръ такожь приставъ на те, зъ увагою, коли не знайшовъ бы ся нѣхто лѣпшій. Нѣмецкій амбасадоръ згодивъ ся зъ тымъ на выпадокъ, коли всѣ инши державы на те пристануть. Австро-угорскій амбасадоръ не мавъ ще инструкцій вѣдъ свого правительства. Лондоньскій Standard довѣдуе ся, що кандидатура воеводы Петровича амбасадорами вже признана въ засадѣ, а оконечне именованe ґубернатора мае незадовго наступити.

Вѣдозва до всѣхъ выборцѣвъ V-ои курії політичныхъ повѣтовъ борщѣвского, чортковского, залѣщицкого, гусятинського, теребовельского и скалатского.

Вѣдъ посла д-ра Яросевича и виборчого комітету V-ои курії въ Борщевѣ одержуемо таке письмо:

Посолъ д-ръ Яросевичь, прибувши по вѣдроченю рады державнои до свого округа выборчого въ цѣли зложеня посольского справозданя, стрѣтивъ немалу перешкоду въ выконаню тои дуже важнои задачѣ посла въ тѣмъ, що по многихъ судовыхъ повѣтахъ годѣ було найти вѣдповѣднои хаты, де бы выборцѣ въ значнѣйшомъ числѣ могли зѣйти ся и справозданя посольского выслухати. Зъ тои причины не могло вѣдбути ся его посольске справозданe н. пр. дня 9 грудня с. р. въ Тлустѣмъ, бо тамошный комітетъ донѣсъ, що не мае на зборы хаты. Въ дѣйстности хата вѣдповѣдна есть тамъ, а именно дуже простора реміза сторожи огневои. Та й по другихъ мѣсточкахъ округа выборчого дали бы ся найти бѣльше-менше вѣдповѣдни льокалѣ, але майже всѣ они находять ся *въ чужихъ намъ рукахъ*, а нашій ц. к. староства систематично вилываютъ на властителѣвъ, щобы они своихъ домовъ на справозданя нашого посла не вѣдступали. Черезъ те въ найбѣльшѣй мѣрѣ спиняе ся розвитокъ політичного житя въ повѣтѣ на нашѣмъ Подѣлю, бо не тѣлько посолъ, прибувши въ свѣй округъ, не мае де зложити справозданя и увѣйти въ контактъ зѣ своими выборцями, але по-просту нѣякихъ зборовъ для нарадъ чи то въ справахъ політичныхъ чи економічныхъ нема де устроити.

Длятого взываемо всѣхъ нашихъ выборцѣвъ наше духовенство, интеліґенцію звѣтску, мѣщанъ и селянъ, щобы по всѣхъ повѣтахъ судовыхъ подѣльского округа выборчого V-ои курії въ найкоротшѣмъ часѣ *позавязували мѣсцевѣ комітеты, котрѣ бы займили ся будовою бодай найпримітивнѣйшихъ будынковъ* [шопъ або стодѣлъ] *на народни зборы въ вѣдповѣдныхъ громадахъ* свого судового повѣту, щобы разъ усунути перешкоду, котра найбѣльше спиняе розвитокъ нашого житя політичного и народного. Кошты такихъ будынковъ були бъ невелики, а вѣддали-бъ они намъ превелику услугу, бо мы бы не потребували тогдѣ стояти о чужу ласку. Справа сеся тымъ бѣльше на часѣ, що пѣдписаный посолъ д-ръ Яросевичь готовъ на кождый зазывъ выборцѣвъ явитись въ кождѣмъ повѣтѣ передъ ними и зложити посольске справозданe, сли-бы бувъ певный, що не стрѣтить такого заводу, якъ примѣромъ теперь въ Тлустѣмъ, де задля браку хаты не мѣгъ станути передъ своими выборцями.

Длятого взываемо ще разъ всѣ повѣты судовѣ V-ои курії, щобы я ъ найскорше позавязували комітеты мѣсцевѣ для переведеня тои справы и о тѣмъ комітетъ выборчій V ои курії на руки д-ра Михайла Дорундяка въ Борщевѣ повѣдомили.

[Прочѣ рускѣ часописи просимъ о повторене сеи вѣдозвы.]

Въ Борщевѣ дня 9 грудня 1897.

Д-ръ Романъ Яросевичь. Д-ръ Мих Дорундякъ. Єронимъ Калитовскій. Омелянъ Глѣбовицкій. Иванъ Городискій.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ четверъ о 3-ѣй годинѣ пополудни вѣдбули ся въ рускѣй семинаріи духовнѣй загальнѣ зборы членовъ товариства св. Ап. Павла при значнѣй участи членовъ, а пѣдъ проводомъ выбраного ad hoc предсѣдателя о. д-ра Кл. Сарницкого.

Зборы приняли до вѣдомости обширне справозданe зъ дѣяльности выдѣлу товариства вѣдчитане о. Ваньомъ. Въ справозданю була бесѣда о місіяхъ духовныхъ, реколекціяхъ и т. и. Выдѣлъ выдавъ около 2.000 зр. на місіи, реколекціи и выдавництва. Оо. Василіянамъ на поѣздки місійнѣ удѣливъ 500 зр., а поодинокимъ священикамъ дававъ на місійнѣ выдатки запомоги по 50, 60, 80 зр.

Зъ внесень, поставленыхъ на сихъ зборахъ заслугують на занотоване особливо отсѣ два: 1) щобы выдѣлъ товариства св. Ап. Павла взявъ ініціятиву до скликаня вѣча священиковъ, на котрѣмъ обговорено бы потребы рускаго духовенства, а 2) щобы той выдѣлъ постаравъ ся о завязане инструкційного кружка, де бы священики могли у всякихъ своихъ справахъ удаватись о пораду [н. пр. въ справѣ фасій, въ справахъ правничихъ и т. и.]

До нового выдѣлу выбрано: о. крил. Туркевича головою, о. сов. Ал. Тороньского заступникомъ головы, дальше оо. д-ра Бартошевского, Юрика, Мрица, Дорожиньского, Яцковского, Крипякевича и и.

Уступившій выдѣлъ товариства св. Ап. Павла заходивъ ся, щобы основано філіи товариства въ Перемышли и Станиславовѣ. Отже въ Перемышли дѣло удало ся, філію засновано, тѣлько ще не уконституувала ся, а що-до Станиславова заходы выдѣлу показали ся надаремными.

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 66—?

БЛАГОДАРЕНІЕ.

Нечаянная и преждевременная смерть выдерла изъ среды нашей молоденькую цвѣточку Северину, женщину истинно благочестивую преданную тѣломъ и душею своей Церкви и народности и погрузили насъ въ неутолимый жаль и смутокъ. Единственнымъ утѣшеніемъ въ томъ нашемъ тяжкомъ горю и печали было сочувствіе достойнѣйшихъ во Христѣ братей сосѣдовъ-священниковъ, которыи поспѣшили отдати покойной послѣднюю прислугу отпѣваніемъ похороновъ и оставшейся опечаленной семьѣ возможное утѣшеніе. Такими оказалися во первыхъ: Всечестнѣйшій Отецъ Владиміръ Богачевскій, приходскій сотрудникъ изъ Подгаецъ разомъ съ своею достойною супругою, который занялся цѣлымъ устройствомъ похороновъ и несеніемъ духовной помощи въ приходѣ крайне роздраженному приходнику-мужу, произнесши хорошую пращальную рѣчь надъ могилою покойной. Высопопр-подобный Отецъ Іоаннъ Токаръ тит. совѣтникъ митроп. Консисторіи и вицедеканъ, парохъ Вишневчика, выголосившій прощальное слово въ церкви надъ прахомъ покойной. Дальше Всеч. и Высокопрен. оо. Кипріанъ Пѣсецкій изъ Котузова, Станиславъ Новосадъ изъ Подгаецъ, Кириллъ Левицкій изъ Вербова, Петръ Билинскій изъ Зарваницы, Ярославъ Мандычевскій изъ Зарваницы, Іоаннъ Навроцкій изъ Голгоча, І. Киналь изъ Божикова, Григорій Содомора изъ Новоселокъ, М. Щуровскій изъ Марковы, Іоаннъ Дурбакъ изъ Увсья, Іоаннъ Фицаловичъ изъ Швейкова, Винницкій вразъ съ достойною супругою изъ Новоселокъ и кс. Бѣлинскій лат. сотрудникъ изъ Подгаецъ. Всѣмъ Вамъ Всеч. оо. да воздастъ Господь Богъ „отъ росы небесныя о отъ влаги земныи“, ибо мы не въ состоянiи Васъ достойно поблагодарити. — Къ возвеличенію сумного обряда причинилися весьма много Церковныя Братства и парохіяне селъ Мозоловка и Гниловоды, за що изъявляемъ имъ сердечное: Спаси Богъ! Но уже рѣшительно нѣтъ словъ для выраженія благодарности для Высокоблагородныхъ Паньства Криштофовичей, коляторовъ прихода Мозоловка, которыи съ истинно отеческимъ соболѣзнованіемъ поспѣшили со всякою помощію такъ моральною, якъ и матеріяльною, дабы облегчити страшную боль такъ намъ родителямъ якъ и опечаленному мужу. „Богъ да спасетъ и помилуетъ ихъ“!

Григорій и Іоанна Третьякъ, родители покойной; Василій Томовичъ мужъ; Николай Третьякъ братъ; Ольга Авдыковская сестра, Филимонъ Авдыковскій шуринъ, Елена Томовичъ дочь-сирота.

Мозоловка дня 9 н. ст. студня 1897. 483 1—1

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонні и уряджена комнатні, меблѣ зедѣзні, матерацы дротяні зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бѳльшѳмъ вѳдборѣ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зедѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кѣлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѳдбирателювъ

Теперь вѳдкрывъ я зновъ

РОБѲТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ укло̀нно о ласкавій Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улици Городецкій ч. 38 [поббчь стацiи кѳнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ гужитый черевикъ. 584 6—24

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пѳдъ тымъ загодовкомъ пише „Nowy Narѳd“ зъ дня 17 вересня 897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кѣлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зѳ шпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вѳдняту вѳдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищеной, видно еще було слѣды крови и жовтои матерiи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кѣлько мілiонѳвъ рѳзныхъ заразинъ мѣстить въ сѳбѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до гімназiи до Львова, роблячи ему выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнѳсть наражувшь свою дитину за цѣну кѣлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Narѳd“. А кѣлько-жь то сгарыхъ ковдеръ закупують ганделссы по помершихъ на сухоты або иншій заразливій хороба, гремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевій“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатять кѣлька шѣстокъ бѳльше, але дѳстане за те добру нову ковдру Замѣсцевій купуючій зволять подати лише цѣну, въ якѳй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышле зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выперте лихон тандиты

[*Бюро оголошень „Имперсса“.*]

Власного выробу ковдры шитій на овечѳй вовнѣ по 4, 5, 6·50, 8, 10 до 14 зр., атласовій шовковій по 12·50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяній матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна робѳтня постелѣ, ковдеръ и матерацѳвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львѳвъ, ул. Коперника число 5.** 364 2—15

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

едино до набутя въ 4

Дрогеріи пѳдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краевій

въ штукахъ по 35 метрѳвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.

Полотна на простирала

безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше

поручае Магазинъ 3

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

По значно низшій цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 гр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженій цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святій, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ

Евг. Спожарского и В. Устеньского

у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 18—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

(Дирекція у Львовѣ)

посередничить въ закупнѣ:

ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.

СѢЧКАРЕНЬ млынкѳвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вѳдъ цѣны фабричнои.

350 9—12

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѳкъ 1898.

Дѳстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

420 3—6

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинѳвъ
Цѣна 1 зр

Дѳстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Словарь нѣмецко-руский
Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

По значно низшій цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѲНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 гр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженій цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святій, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ

Евг. Спожарского и В. Устеньского

у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 18—?

КОНКУРСЪ.

При тутешнѳмъ **Выдѣлѣ повѣтовѳмъ** есть до обсадженя провізорична **посада касіера** зъ рѳчною платнею 600 зр.

Поданя зъ перебѣгомъ житя належить вносити **до 30 лат. грудня** с. р. и долучити 1) метрику хрещеня, 2) свѣдоцтва шкѳльнѣ, 3) свѣдоцтво зъ испыту рахунковости, взглядно довѳдъ, що кандидатъ есть емер. ц. к урядникомъ податковымъ и 4) свѣдоцтво моральности.

Кавція 600 зр. Вымагане знане обохъ языкѳвъ краевыхъ въ словѣ и письмѣ.

Камѣнка стр. 12-ого грудня 1897. 434 1—2

На Подѳлю фѳльварочокъ кѳлькадесятморговый зъ домомъ мешкальнымъ и будынками економічными є на продажъ пѳдъ дуже корыстными услѳвями. — Вѣдомѳсть: Козова poste restante 54. 423 2—4

Магазинъ и робѳтня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.

Поручають на сезонъ зимовый всякій можливій роды футеръ въ шкѳрахъ, готовій футра и всякій иншій артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячій — пѳсля найсвѣжѣйшихъ фасонѳвъ, а такожь приймають покрытя и перерѳбки на новій фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 32710—13

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Вінкентій Кучабиньскій
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручае

Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекѳ-катол. обряду **„СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“.** Одобреный вѳнъ Львѳвскою Консисторією и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѳ зѳбранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашнего.

Цѣны дуже приступнѣ: въ добрѳй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бѳльшѳй скѳлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 397 ?

Ручить ся, що чиста

Вѳдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ чеcкихъ и нѣмецкихъ млынѳвъ томасѳвскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рѳлѣ.

Надае ся для запоможеня рѳлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родѳвъ зѳбжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвѳвъ конюшины и люцерны, для виноградникѳвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численній премія, вѳдзывы газетъ фаховыхъ и всякій поясненя суть пѳдъ руками.

Запыты и замовленя пѳдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 21—23

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телѳфону ч. 408.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Нічн			**Нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понедіока		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець подѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньсон. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоакима Гроница.

Ч. 274. Львовъ, Середа 3 (15) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одинок строчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инши денесеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Вѣдозва.

Вѣ второкъ дня 16 (28) грудня 1897 р. о 10-ій годинѣ передъ полуднемъ вѣдбудуть ся загальнй зборы політичного товариства **Народна Рада у Львовѣ** въ сали Народного Дому зъ такимъ порядкомъ дневнымъ:

1) Отвореня зборовъ.

2) Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу.

3) Теперѣшня ситуація політична а Русины.

4) Справы економічно-орґанізаційнй.

5) Внесеня членовъ.

Выдѣлъ Народнои Рады просить В. Членовъ, щобы зволили на тй зборы численно явити ся, именно зъ огляду на важность теперѣшнои ситуаціи політичнои, якъ и зъ огляду, що всенародне вѣче у Львовѣ зъ дня 4 н. ст. падолиста с. р. не могло доконечити своихъ нарадъ.

Вѣдъ выдѣлу Народнои Рады.

У Львовѣ дня 1 (13) грудня 1897.

—

До сеи вѣдозвы выдѣлу Народнои Рады мы маємо отсе додати:

По упадку міністерства ґр. Баденього а настаню нового міністерства належить и намъ Русинамъ розглянути ся въ теперѣшнѣмъ положеню, зазначити, яке мы становище займаємо супротивъ тыхъ подѣй, и порадити ся, що намъ дальше робити треба. Такожь треба намъ порадитись, якъ маємо орґанізувати ся взагалѣ и що намъ робити, щобы улекшити тяжке наше положене економічне.

Те, що урадимо, може мати велику вагу для нашого народу въ Галичинѣ. Длятого редакція наша взыває и зъ своеи стороны, щобы нашй люде якъ найчисленнѣйше прибули. Хто ще не есть членомъ Народнои Рады у Львовѣ, може кождои хвилѣ до нея вписати ся, присылаючи 1 зр. яко вкладку до п. Василя Нагѣрного, архитекта у Львовѣ н-ръ 36. въ Рынку.

Письма зъ Вѣдня.

Якъ довѣдуємо ся — дня 12 с. м. були нашй послы о. Танячкевичь и д-ръ Окуневскій у президента міністрѣвъ Ґавча и у міністра судѣвництва Рубера въ справѣ помилуваня позасуджуваныхъ селянъ въ повыборчихъ процесахъ політичныхъ. [Справу сю, якъ вѣдомо, независимй рускй послы внесли вже були міністрови судѣвництва зъ кабінету ґр. Баденього Ґляйспахови и той почавъ уже бувъ деякй въ тѣй справѣ заходы.] Теперь, по поновнѣмъ представленю рѣчи міністрамъ Ґавчови и Руберови — оба міністры запевнили нашихъ послѣвъ, що тою справою займуть ся зъ прихильностію. Мы вѣдъ себе скажемо: Повинно! Лежить се въ интересѣ не лише позасуджуваныхъ селянъ — а процесы выказали ажь надто ясно: хто властиво завинивъ? — але и въ интересѣ правительства та державы. Помилуване позасуджуваныхъ на криміналъ жертвъ проклятои Баденѣвскои системы супротивъ Русинѣвъ — бодай въ части зменшило бы тото тяжке огѣрчене и крайне обурене, якй до нынѣ переймають грудь кождого Русина...

*

„Дѣло“ заразъ зъ-першу по упадку ґрафа Баденього справедливо и зовсѣмъ вѣрно осудило, що цѣсарь, приймаючи димісію Баденього, вѣдпустивъ его не — якъ то голошено въ кругахъ баденюкѣвскихъ — въ найбѣльшѣй ласцѣ, зъ жалемъ и т. п. Противно! — и навѣть деякй члены кѣла польского не роблять тайны зъ того, що рѣчь стоить инакше. Та й справдѣ, годѣ навѣть подумати, щобы корона могла була одобрити такй рѣчи, якъ lex Falkenhayn та впроваджуване поліціи до парляменту, що готовй були довести до справдѣшнои революціи у Вѣдни, якъ бы цѣсарь не бувъ поспѣшивъ до Вѣдня и чимъ скорше не усунувъ того бутного польского шляхтича..

Рѣчь ясна, що тй „шопки“ — ухвалы „зауфаня“, депутаціи, вѣча — якй теперь „kraj“ [читай: станьчики та ихъ псевдо-демократичнй прихвостнѣ] выправляє ґрафови Казимирови, мають на цѣли тѣлько затерти той дѣйстный станъ рѣчи. Але дарма! що чорне, того бѣлымъ годѣ назвати...

Переглядъ політичный.

Намѣстникъ кн. Санґушко конферувавъ вчера кѣлька годинъ зъ президентомъ міністрѣвъ бар. Ґавчемъ; здогадують ся, що ходило о речинець скликаня галицкого сойму. Про выслѣдокъ нарады поки-що нема вѣсти. Польскй дневники писали, що правительство зовсѣмъ не гадає о тѣмъ, щобы сеймы скликати вже въ найблизшѣмъ часѣ, бо соймы галицкій и ческій готовй ухвалити адресы до трону въ автономічнѣмъ дусѣ и дати тымъ нагоду до немилыхъ дебатъ, а за ними готовй пѣйти и нашй соймы. Въ тѣй справѣ мабуть ѣздивъ кн. Санґушко до Вѣдня.

N. fr. Presse порѣвнує ческй розпорядженя языковй зъ галицкими и выказує, якй то тй Поляки, такъ справедливй нѣбы то для Чехѣвъ, оказують ся справедливыми дома для Русинѣвъ. О тѣмъ, якй мовы має знати урядникъ въ Галичинѣ, нема доси жадного розпорядженя. Хочь въ рускѣй части Галичины має ся урядувати въ судахъ такожь и по руски, то таки нема нѣякого розпорядженя, що урядники повиннй знати такожь и руску мову. Поляки готовй бы зняти ворохобню, а на ей чолѣ найшовъ бы ся може и самъ ґр. Баденi, коли бы якій нѣмецкій або ческій міністеръ зваживъ ся выдати розпоряджене, що въ Галичинѣ жаденъ Полякъ не може бути урядникомъ, коли въ словѣ и письмѣ не знає рускои мовы, хочь руска и польска мова такъ собѣ близькй. Але для Чехѣвъ умѣють Поляки бути щедрыми и боронять розпорядженя, пѣсля котрого кождый урядникъ въ королѣвствѣ ческѣмъ мусить умѣти по чески. — Ну, для насъ польска справедливѣсть не в новиною: але богато переплыве ще воды до моря, поки довѣдають ся о тѣмъ такожь и по-за границями Галичины. Адже кіевска „Жизнь и искуство“ пише, що ґр. Баденi лишивъ по собѣ въ Галичинѣ таку памятку, якъ „досконало зорганізованый університетъ рускій и повно рускихъ шкѣлъ“! Risum teneatis!

Слѣдомъ иншихъ сторонництвъ зазначивъ такожь и вѣльный союзъ нѣмецкихъ послѣвъ свое становиско до найновѣйшихъ подѣй внутрѣшнои політики вѣдозвою, котрои змѣстъ такій: Нашъ союзъ складає ся зъ заступниковъ рѣзныхъ краѣвъ, тымъ то стоявъ вѣнъ завсѣгды за єдностею и могучостею монархіи, не вѣдступаючи при тѣмъ вѣдъ своеи нѣмецкости. Мы дуже жалѣли надъ тымъ, що австрійскй Нѣмцѣ понесли таку шкоду въ своихъ правахъ черезъ языковй розпорядженя, до котрыхъ не було жаднои дѣйстнои потребы. Такъ само жалѣли мы, що внесене Фалькенгайна, котре нарушує всякй парляментарнй права и законы, зробило нарады палаты послѣвъ вемożливыми и завдало тяжкій ударъ австрійскому парляментаризмови. Мы приступили разомъ зъ иншими заступниками нѣмецкого народу до переговорѣвъ зъ новымъ правительствомъ въ надѣи, що тй переговоры доведуть до порозумѣня зъ заступниками иншихъ народѣвъ черезъ направу кривды, заподѣяной Нѣмцямъ языковыми розпорядженями, и що такимъ способомъ буде могло прийти назадъ до правильнои дѣяльности парляменту. На жаль переговоры тй не довели до нѣякого кѣнця. Але мы маємо надѣю, що друга сторона прийде до пѣзнаня потребы покѣпченя національныхъ спорѣвъ, и незадовго новй переговоры доведуть таки разъ до згоды. Бажаємо того тымъ бѣльше, що якъ разъ теперь розходить ся о важнй економічнй и соціяльнй справы, а державно-правна звязь зъ другою половиною державы вымагає сталого упорядкованя. Мы готовй причинити ся до полагодженя тыхъ справъ и уважаємо за рѣчь до осягненя тои цѣли доконче потрѣбну, щобы всѣ Нѣмцѣ въ національныхъ справахъ тримали ся разомъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ выдѣлу Наукового товариства имени Шевченка въ днях 3, 17 и 19 падолиста та 6 грудня с. р. полагоджено отсй дѣла:

1. Принято до вѣдомости, що у вѣдповѣдь на повѣдомлене сербскои Академіи наукъ про переносины мощей Вука Караджича выслано було тѣй Академіи вѣдповѣдне письмо зъ повѣдомленемъ, що товариство буде на тѣмъ торжествѣ репрезентоване делеґатами.

2. Обговорено дѣло отвореня читальнѣ и постановлено: заки дѣло зъ товариствомъ „Просвѣта“ окончено поладнає ся, отворити тымчасово читальню въ льокали „читальнѣ Просвѣты“ що-денно пополудни вѣдъ 2—4 годины, зъ выимкомъ недѣль и рускихъ святъ.

3. Принято до вѣдомости дальшй жертвы, присланй зъ Украины на резервовый [академічный] фондъ товариства.

4. На предложене головы проф. Грушевского постановлено выдавати замѣсть „Зорі“, для вдоволеня збѣльшеныхъ культурныхъ и просвѣтныхъ потребъ Русинѣвъ, новый мѣсячникъ п. з. „Літературно-науковій Вістник“. Вѣдтакъ обговорено програму выдавництва, складъ редакціи, обемъ мѣсячника, ремунерацію платныхъ редакторѣвъ, высокѣсть гонорара за статьѣ надобовязковй, кошты выдавництва и цѣну передплаты, справу одвѣчальнои редакціи и вкѣнци проспектъ выдавництва.

5. Постановлено внести петиціи до Сойму о субвенціи на науковй выдавництва товариства, на выдаване „Історичної Бібліотеки“, на выдавництва археоґрафічнои комісіи и на „Правничу часопись“.

6. Принято до вѣдомости подяку Заряду рускаго дѣвочого института у Львовѣ за подароване 80 книжокъ для бібліотеки згаданого института и подяку о. М. Вѣдгорецкого будучого пароха въ Mayfield-ѣ въ Америцѣ, за удѣлене въ дарѣ книжокъ для читальнѣ въ Mayfield-ѣ, що має заснувати ся для американьскихъ Русинѣвъ.

7. Принято до вѣдомости запросины Президіи высшого суду краевого у Львовѣ, щобы вѣдпоручникъ дирекціи взявъ участь въ конференціи въ справѣ выдавництва судовыхъ формулярѣвъ, потрѣбныхъ въ наслѣдокъ новыхъ процесовыхъ законѣвъ.

8. Принято кѣлька новыхъ членѣвъ.

9. Принято до вѣдомости, що ц. к. краева Рада шкѣльна поручила „Соматольоґію“ проф. Верхратского, выдану коштомъ товариства, до бібліотекъ окружныхъ и бібліотекъ учительскихъ семинарій.

10. Полагоджено кѣлька адміністрацій ныхъ справъ друкарняныхъ и кѣлька просьбъ приватныхъ.

—

Про рухъ просвѣтный въ повѣтѣ стрыйскѣмъ пишуть намъ:

Дня 21 падолиста вѣдбуло ся торжественне *вѣдкрытє читальнѣ „Просвѣты“ въ Угольнѣ.* Зъ рамени стрыйскои філіи прибули о. Бобикевичь и д-ръ Вол. Охримовичь та держали поучаючй выклады. Читальнею заинтересувалась цѣла громада, вѣдъ разу вписало ся въ члены 80 людей.

Дня 28 падолиста вѣдбуло ся *вѣдкрытє читальнѣ „Просвѣты“ на передмѣстю „Ланы“ въ Стрыю*, а дня 5 грудня *вѣдкрытє читальнѣ „Просвѣты“ на передмѣстю „Шумлянцина“ въ Стрыю.* Обѣ читальнѣ вѣдкрыто на основѣ рѣшеня мѣщаньского вѣча зъ жовтня с. р. и при обохъ заводять ся рѣвночасно крамницѣ, котрй мають на цѣли взяти въ христіяньскй руки торговлю на передмѣстяхъ Стрыя. Въ справѣ тѣй головну заслугу положивъ о. Бобикевичь.

Дня 5 грудня вѣдбули ся *вечерницѣ Просвѣтнй* въ сали касиновѣй въ Стрыю при участи выше 300 людей. Выкладали: д-ръ Вол. Охримовичь про найважнѣйшй пѣстановы новыхъ уставъ процесовыхъ и о. Бобикевичь про електрику зъ демонстраціями при помочи електричнои батеріи. — Дня 12 грудня вѣдбули ся другй вечерницѣ Просвѣтнй при ще бѣльшѣмъ здвизѣ народу. Розпочались они демонстраціями „кінематоґрафу“ замовленого умысно выдѣломъ філіи для показаня участникамъ вечерниць, а вѣдтакъ о. Головкевичь зъ Лукавицѣ державъ выкладъ о господарствѣ.

Въ послѣдныхъ двохъ мѣсяцяхъ вѣдбули ся зъ рамени стрыйскои філіи *вѣдчиты въ читальняхъ „Просвѣты“ въ Добрянахъ и Угерску.*

Выдѣлъ Рускаго Касина приготовляє на день 18 с. м. т. е. въ найблизшу суботу *св.-Николаѣвскій вечерницѣ* сполученй зъ выставою пєсы Ивана Франка „Гостина св. Николая“, по котрѣй наступлять гры товарискй.

НОВИНКИ.

— По дволѣтнѣй вандрѣвцѣ витає до насъ зновъ рускій театръ. Нетерпеливо дожиданый гѣсть зъѣзджає до Львова сего тыждня и розпочинає свои выставы д. 18-ого н. ст. грудня конкурсовою комедією Чайченка „Нахмарило“. Дальше представить: въ недѣлю „Ой не ходи Грицю“ Старицкого, вѣ второкъ конкурсову комедію Цеглиньского „Торговля жемчухами“, въ четверъ драму „Хата за селомъ“, въ суботу комедію „Попихайло“ а въ недѣлю [26 с. м.] драму „Ясній зорѣ“ вѣдзначену на сегорѣчнѣмъ конкурсѣ. Отже репертуаръ дуже принадный — чотири новости въ однѣмъ тыждни! Рѣвно-жь и знаменитый складъ трупы повиненъ заохотити всѣхъ Родимцѣвъ зѣ Львова и околицѣ пильно вѣдвѣдувати театръ, що перебувши до недавна немало болючихъ переходѣвъ, дуже потребує помочи и заохоты...

— **„Клюбъ Русинокъ“ устроює дня 18 с. м. въ день св. Николая** въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ вечерницѣ для дѣтей. Кромѣ забавъ, якій вѣдбудуть ся пѣдъ проводомъ членѣвъ Клюбу, прибуде св. Николай въ супроводѣ ангелѣвъ, промовить до дѣтей и роздасть призначенй дарунки. По тѣмъ наступить дальша програма забавъ. Вступъ на салю вѣдъ дѣтей до 12 лѣтъ 30 кр., старшй и родичѣ платять 25 кр. Пѣдчасъ павзы дѣстануть дѣти гербату и тѣсточко; для старшихъ буде приготованый дешевый буфетъ. Дарунки, якій хто намѣряє дати своимъ дѣтямъ, треба добре опакувати и на кождѣмъ выразно написати имя и прѣзвище. Дарунки тй буде вѣдбирати при входѣ членъ „Клюбу“ п. Штокалева. Цѣлый дохѣдъ зѣ вступу и буфету призначеный для товариствъ „Русланъ“ и „Шкѣльна Помѣчь“. Зъ огляду на тоту цѣль надѣємо ся, що всѣ родины рускій зѣ своими дѣтьми причинять ся до збѣльшеня фондѣвъ обохъ товариствъ, котрыхъ цѣлію есть: *помочи бѣднѣй молодежи шкѣльнѣй.* Початокъ точно о 6 годинѣ вечеромъ. Родичѣ, що намѣряють зъ дѣтьми брати участь, зволять зголосити ся до „Клюбу“ [Ринокъ ч. 10, I. пов.] въ четверъ мѣжь год. 6 а 8 вечеромъ. Таке зголошене є конечне зъ огляду на приготовлене пѣдвечѣрку и пр. — Вѣдъ Клюбу Русинокъ. *Г. Шухевичева* предсѣдателька, *М. Галиковска* секретарка.

— **Зъ рускаго „Сокола“.** Симъ повѣдомляю членѣвъ товариства, що настоятелѣ вправъ ґімнастичныхъ уложили слѣдуючій плянъ вправъ: для ученикѣвъ второкъ, четверъ и субота вѣдъ 6—7; для членѣвъ понедѣлокъ, середа и пятница вѣдъ 7—8; борбнацтво второкъ, четверъ и субота вѣдъ 7—8, все вечеромъ. Вправы вже розпочали ся. — Голова товариства *В. Нагірный.*

— **Товариство рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“ просить насъ оголосити:** Въ недѣлю вечеромъ о годинѣ 7-ій сходины. Несподѣванка, ще и яка! Хто хоче забавитись, розвеселити ся та й загрѣтись душею середъ нашои громады, нехай спѣшить на сходины, нехай и другихъ притягає. Горнѣмъ ся всѣ при власнѣмъ прапорѣ. До побачена въ недѣлю!

— **Зѣ Стрыя пишуть намъ:** Руске Касино въ Стрыю устроює дня 18 н. ст. грудня для чемныхъ дѣтей своихъ членѣвъ и ихъ гостей *св.-Николаѣвскій вечерницѣ*, въ котрыхъ програму входить вѣдогране дѣтьми твору Ив. Франка „Судъ св. Николая“, гры товарискй, співы и роздача гостинцѣвъ мѣжь дѣтвору. Буфетъ доббрный у власнѣмъ зарядѣ. Початокъ точно о годинѣ 6½. Вступъ вѣдъ особы 30 кр., вѣдъ дѣтей 15 кр. — Выдѣлъ філіи тов. „Просвѣты“ оповѣщує: Зъ причины, що саля Рускаго Касина на дни 19 н. ст. с. м. т. е. въ найблизшу недѣлю занята, то слѣдуючій а заразомъ послѣдній *вечерницѣ Просвѣтнй вѣдбудуть ся въ недѣлю 26-ого н. ст. грудня.* Просимо уклѣнно Вп. отцѣвъ духовныхъ, щобы зволили повѣдомити о сѣмъ своихъ прихожанъ, абы дармо не трудили ся до мѣста.

— **Товариство Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ** устроює въ недѣлю 19-ого н. ст. грудня с. р. въ новѣй сали Касина мѣщаньского [коло староства] *св.-Николаѣвскій вечерницѣ для дѣтей.* Дѣти вѣдограють Лисенкову оперетку „Коза Дереза“, потѣмъ зъявить ся св. Николай и по вѣдповѣднѣй промовѣ буде роздавати дѣтямъ надѣсланй ихъ родичами дарунки. По вѣдходѣ св. Николая наступлять забавы для дѣтей. Дарунки, заосмотренй въ выразнй адресы дѣтей, просимо складати въ Дирекціи Банку звязкового на руки директора Банку п. И. Ткачуника, а въ недѣлю при касѣ. Саля и цѣлый льокаль буде опаленый. Вступъ вѣдъ особы 50 кр. Дѣти платять по 10 кр., а тй, що выступають въ „Козѣ Дерезѣ“ мають вступъ вѣльный и дѣстануть красній шапочки наслѣдуючій головки звѣрятокъ. Початокъ точно о 6 годинѣ вечеромъ. — Въ Станиславовѣ 13 н. ст. грудня 1897 р. *Вѣдъ Выдѣлу товариства Рускихъ женщинъ.*

— **Зъ Дрогобича пишуть намъ:** Заповѣдженe на день 13 н. ст. грудня *народне вѣче въ*

Мазь кавказка на вôдморожене. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 67—?

Дрогобичи вôдбуло ся величаво при численнôй участи селянъ и духовеньства. Селяне брали въ розправахъ живу участь. При всѣхъ точкахъ програмы вѣчевои принято резолюціи одноголосно. Зъ великимъ одушевленемъ принято справоздане о упадку гр. Казимира Баденого и ухвалено одноголосно солідарну боротьбу всѣхъ рускихъ партій за права рускôго народу.

— **Змѣны въ управѣ краѣвъ.** Wiener Ztg. оголошуе такѝ змѣны въ управѣ краѣвъ: Намѣстникъ Трієсту Рінальдіні перенесеный на власну просьбу въ станъ спочинку, а на єго мѣсце именованый президентъ Буковины гр. Ґоесъ. Президентъ Каринтіи Шмідтъ-Забéровъ такожъ на власну просьбу увôльненый вôдъ служби, а на єго мѣсце именованый віцепрезідентъ намѣстництва радникъ двору Фрайденеґъ. Віцепрезідентъ намѣстництва долѣшнои Австріи Бурíньонъ именованый президентомъ Буковины, а радникъ двору въ намѣстництвѣ горѣшно-австрійскôмъ гр. Стъ-Юліенъ-Вальзе президентомъ Сольногороду. При тôй нагодѣ дôставъ гр. Рінальдіні ордеръ зелѣзнои корôны I. клясы, а гр. Шмідтъ-Забéровъ великій хрестъ ордеру Фр. Іосифа.

— **Въ Бережанахъ** вôдбуде ся дня 23 н. ст. грудня с. р. въ великôй сали „Дому католицкого“ окружне народне вѣче заходомъ выдѣлу політичного товариства „Селяньска Рада въ Бережанахъ“. Програма вѣча оголосить ся пôзнѣйше. — Того-жь дня [23 н. ст. с. м.] вôдбудуть ся и загальнѝ зборы політичного товариства „Селяньска Рада“.

— **Маніфестаціи въ Буську.** Кн. Адамъ Сапѣга устроюе дня 16 н. ст. грудня зъѣздъ польского obywatelstwa въ Буську, щобы вôддати честь гр. Баденьому. Листы, якѝ розсèлавъ кн. Сапѣга до польскихъ шляхтичѣвъ, звучать такъ: „Гр. Казимиръ Бадені уступивъ пôдъ напоромъ ворожимъ нашому краєви и державѣ. Въ хвили, коли вертае до насъ, думаємо, що се обовязокъ тыхъ, котрí вôдъ довшихъ лѣтъ глядять на єго дѣяльность, котрí найлѣпше могли оцѣнити услуги, якí вôддавъ краєви и державѣ, повитати єго и сказати, що засады, котрí боронивъ у Вѣдни, вôдповѣдають одиноко здоровôй и на нашихъ традиціяхъ опертôй політицѣ краю, — сказати єму дальше, що витаємо єго рôвно горячимъ серцемъ, якимъ єго передъ двома роками мы пращали, та що бажаємо, щобы якъ завсѣгды присвѣчувавъ намъ примѣромъ обывательскои працѣ и не усуваючи ся въ тишину домового житя, пожертвувавъ и надальше краєви свои знаменитí силы“. Польске obywatelstwo мае зôбрати ся 16 грудня на двôрци у Львовѣ, зъ-вôдси пôѣхати окремымъ пôѣздомъ до Красного, а тамъ повозами до Буська. — За примѣромъ шляхты пôшли такожъ ремѣсники и товариство ремѣсниче Gwiazda въ Бродахъ, зъ того титулу, що Броды лежать найблизше Буська, скликуе на день 19 н. ст. грудня до Буська зъѣздъ делеґатôвъ всѣхъ ремѣсничихъ товариствъ. — Всѣ тí маніфестаціи могли бы заимпонувати, если бы не разило въ нихъ одно: штучне выкликуване ентузіязму, вымушенôсть и надуживане патріотизму до особистыхъ цѣлей. Бадені стае наразъ въ дотычныхъ вôдозвахъ жертвою ворожихъ нашому кра̀ви (!) напрямôвъ політичныхъ, героемъ рôвноправности народôвъ австрійскихъ и т. п. — въ хвили коли ще не стерте пятно пролитои крови безповинноп при галицкихъ выборахъ... Але що се значить для польскихъ політикôвъ: деморалізують, щобы вôдтакъ збирати плоды сеи деморалізаціи.

— **Контрдемонстрація краковскихъ соціялістôвъ** противъ т. зв. славяньского вѣча выпала неменше удачно, якъ взагалѣ всѣ маніфестаціи устроюванí пос. Дашиньскимъ. Краковскí соціялъ-демократы запросили собѣ на недѣлю послôвъ ческихъ Цінґра и Гибеша, а по грôмкôмъ ихъ повитаню на двôрци, вôдпровадили ихъ въ походѣ до льокалю, де вôдбуло ся вѣче. За-для великого числа участникôвъ промавляли бесѣдники передъ домомъ, такъ що се соціялъ-демократичне вѣче вôдбуло ся властиво пôдъ голымъ небомъ. Першій промавлявъ пос. Дашиньскій, приpôвнуючи сесí зборы робôтничí зô зборами въ сали Сокола, де молодо-Чехи зъ польскими шляхтичами забавляють ся панславістичными „шопками“. [При имени Баденього зôбранí пôдносили окликы: „На шибеницю зъ нимъ!“] Наша програма — говоривъ дальше Дашиньскій — хоче для кождого народу, отже и для Полякôвъ, свобôднои, независимои вôтчины, мы не будемо брати лекцій патріотизму анѣ вôдъ тирана Баденього удекорованого москôвскими ордерами, анѣ вôдъ вôрменьскихъ гôльтаѣвъ, котрí выконували єго приказы, анѣ вôдъ платныхъ редакторôвъ рептільокъ. Демонстрація панславістична се гумбуґъ, хочь до неи прилучивъ ся пс. Стояловскій зъ своимъ термінаторомъ Данеляком. Величезна нужда галицкого люду не дасть ся злагодити панславістичными мовами, галицкí злочины выборчí не скрыють свого правдивого лица пôдъ маскою славяньства. Та сама партія, що згинала неразъ плечѣ передъ царемъ у Варшавѣ, гнете кроваво тутъ въ краю одинъ цѣлый славяньскій нарôдъ — Русинôвъ. Тí люде выкористовують такожъ польского хлопа, а теперь хотять при помочи панславістичного швіндлю ще бôльшу власть загарбати надъ людомъ. — Промову Дашиньского грôмко оплескувано и перебивано досадными окликами Слѣдуючій бесѣдникъ пос. Цінґръ промавлявъ по чески, зазначуючи, що прибувъ для запротестованя противъ молодо-ческихъ простацтвъ и пôдлостей. Бадені — говоривъ вôнъ — вже упавъ, але Баденюки лишили ся, а ихъ треба выгубити до тла. Передовсѣмъ треба привернути парляментови єго права, бо деспотизмъ є найлѣпшою покрывкою для панславістичныхъ куґлярѣвъ. Рôвножь пос. Гибешъ протестувавъ противъ політики брутальностей и насильства. Слѣдуючимъ бесѣдникомъ бувъ Русинъ Стефаникъ, котрый въ рускôй промовѣ выказавъ, що Поляки хотять пôдъ панславістичнымъ плащемъ вводити реакцію. Сесѝ панки — говоривъ — що тутъ ликують за славяньствомъ, не чують стогну повязненыхъ хлопôвъ рускихъ, а такожъ не мають серця для реформъ и політичныхъ свобôдъ прочихъ славяньскихъ народôвъ Робôтничій людъ краковскій не повиненъ забувати на гнобленыхъ рускихъ селянъ. Сесю руску промову якъ и обѣ попереднí ческí повтарявъ Дашиньскій по польски зôбранымъ. Промавляли ще: академикъ Матейко въ имени соціялістичнои молодежи, редакторъ Реґеръ зъ Тѣшина и селянинъ Розпудъ, котрый жалувавъ ся, що єго не впущено на славяньске вѣче. — Вôдтакъ вырушили зôбранí походомъ на ринокъ, де Дашиньскій, вылѣзши на буду, закрываючу памятникъ Мицкевича, ще разъ промовивъ до зôбраныхъ. Вже смеркомъ стрѣтивъ ся похôдъ соціялістôвъ зъ участниками славяньского вѣча и мало що не прийшло до заколоту. Тогдѣ поліція покликала драґонôвъ и тí въ повнôмъ розгонѣ налетѣли на тí улицѣ, де було хвилеве збѣговиско. Люде розступили ся, а лишь якась чотиролѣтна дѣвчина дôстала ся пôдъ конѣ. Въ Краковѣ панує загальне обурене на поліцію, котра цѣлкомъ непотрѣбно покликала войско.

— **Новí постерунки жандармеріи** мають бути заведенí: въ Устю рускôмъ пов. горлицкого, въ Осôвцяхъ пов. бучацкого, и въ Шманкôвцяхъ пов. чортковского.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на парохію Криницю, наданя цѣсарского, надало намѣстництво о. Гавриилови Гнатишакови, гр.-к. парохови въ Чорнôмъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— *На фондъ запомоговый товариства „Академічна Громада“* вôдъ 1 червня до 21 листопада с. р. зложили Р. Т: Комітетъ зъѣзду зложившихъ испытъ зрѣлости въ 1887 роцѣ 5 зр. 70 кр., п. Володимиръ Дидиньскій 1 зр. 50 кр., панна Галя Рошкевичъ зôбранí 11 зр. 50 кр., т. Стрыйскій Євгенъ 7 кр., т. Присловскій Осипъ 47 кр., т. Шараневичъ Стефанъ 28 кр., п. Хойнацкій Антôнъ 1 зр., п. Герасимовичъ Иванъ 50 кр., т. Шараневичъ Стефанъ (10% знайденыхъ 30 зр.) 3 зр., п. Кохановскій зô Сколього 1 зр., пп. проф. Громницкій Сидôръ 1 зр., Грушевскій Михайло 4 зр. 50 кр., Огоновскій Иларій 3 зр., д-ръ Колееса Олекс. 50 кр., п. Панькôвскій Кость 10 зр., д-ръ Євгенъ Озаркевичъ зô складки 10 зр. (на се зложили: д-ръ Євг. Озаркевичъ лѣкарь зъ Рожнѣтова 3 зр., о. Василь Небиловець посолъ соймовый 2 зр., п. Андр. Павлишъ нотарь зъ Рожнѣтова 3 зр. и п Гельцельгуберъ, начальникъ стаціи 2 зр.), о. Бабій Осипъ 1 зр.— Всѣмъ тымъ Добродѣямъ складае Выдѣлъ тов. „Академічна Громада“ сердечну подяку и поручаєсь дальше ласкавôй памяти. — За Выдѣлъ *Володимиръ Гнатюкъ* голова. *Стефанъ Шараневичъ* скарбникъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 15 грудня. Polit. Correspdnz. доноситъ, що цѣсарь Вільгельмъ переславъ гр. Ґолуховскому ґратуляцію до удѣленои єму новои вôдзнаки.

Прага 15 грудня. Реставраторы мали вчера нараду надъ сумнымъ положенемъ, яке выйшло для нихъ черезъ наказъ, щобы замыкати реставраціи о год. 10. веч. Ухвалено просити о опустъ податкôвъ, а въ разѣ, коли бы незадовго не дôстали дозволу продавати до пôвночи, позамыкати реставраціи, розпустити службу и не платити комôрного за льокалѣ.

Римъ 15 грудня. Нове міністерство вже утворене пôдъ президіею Рудінього, котрый такожъ задержавъ теку внутрѣшныхъ справъ. Веноста лишивъ ся при тецѣ справъ заграничныхъ.

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. I.

ВЫШИВКИ
всходнои Галичины

пôсля колекціи зôбранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4º королевского формату въ хорошо выдѣланôй тецѣ.

Выдане сихъ „Вышивокъ“ перевысшае значно подôбного рода выданя, що появились въ Кіевѣ Одессѣ и Москвѣ и то не лише пôдъ взглядомъ технічного выконеня, але такожъ и пôдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорôвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтôвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвôрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнôмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнôй охрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 26—0

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способы Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

припоручае:

½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѝ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôбнаои доброты, завально хваленѝ* 80 кр.
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожъ припоручае рôзнí иншій выробы, все свѣжій у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѝ **gratis**

283 [27—?]

ЛÔЖКА зелѣзнѝ складанѝ по зр. 5 8- зъ боками бляшаными орѣхово-дякированѝ, по зр. 14, 16, 18, 20 и выше. Лôжка дитинѝ по зр. 12, 14 16 18, и 20. Матерацы спружиновѝ по зр. 12·50.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 595 [супротивъ катедры.]

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

єдино до набутя въ 4

Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи

зъ фабрики Б. Шролля Сына

продае пôсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старí польскí сильнí горѣвки, дуже добрí розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвѝ спеціяльны якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренбôвка и т. п. горѣвки упривілеєванѝ и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спроваджени.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побирання алькоголю абсолют. и найчистшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. I. 4912 420—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякí паперы цѣннí
И МОНЕТЫ
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.

☞ Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенí до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374B 22—0

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій

въ орíгінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Перше и найбôльше
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при улици Рускôй число 1

поручае зъ власного складу

ЄВАНГЕЛІОНЫ новѣйшого выданя въ малôмъ форматѣ, такожъ давнѣйше выдане Євангеліона въ бôльшôмъ форматѣ въ оздобнôмъ и звычайнôмъ переплетѣ.

Такожъ поручае въ переплетѣ всякí церковнí книги, Литурґиконы, Єврейскí Молитвословы бôльшій и менший Молитвословы для дамъ, дѣтей и мирянъ, друксорты для приходскихъ урядôвъ и метрикальнѝ книги въ переплетѣ. Принимае всякí переплетничí роботы, именно же старí Євангеліоны и Литурґиконы до вôдновленя, при чôмъ въ браку Литурґиконôвъ вшивае ся новый текстъ литургіи св. Іоана Златоустого и пр.

395 12—12

☞ **При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець відповѣдальный редактôръ Иванъ Белей. „Папфра въ вабр. Чарляньскои. Зъ друкарнѝ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гриневецкого.

Ч. 275. Львовъ, Четверъ 4 (16) Грудня 1897 Рочникъ ІІІЛХ

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Клиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: A. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Т. зв. славяньске вѣче въ Краковѣ.

Немовь зъ бича трѣснувъ, такъ зложило ся и вѣдбуло ся славяньске вѣче въ Краковѣ и чеško-польске збратанє. Кѣлька промовъ а ще бѣльше тоастѣвъ, якъ въ Краковѣ такъ и Перовѣ на тематъ чеško-польскои згоды, взаимности и солідарности славяньскои, обороны передъ спѣльнымъ ворогомъ, — и вже готова маніфестація політична, котрои значѣнє всѣляко можна собѣ толкувати.

Ініціятиву до зъѣзду въ Краковѣ подавъ кс. Стояловскій. Щѣ зъ такого зъѣзду при такѣй ініціятивѣ могло выпасти, сего нѣхто не мѣгъ передвидѣти, длятого вмѣшали ся до справы деякѣ послы зъ кола польского, щобы спасти ситуацію. Замѣсть славяньского вѣча выйшла політична маніфестація розпущеноі на феріи бѣльшости парляментарноі, сеи правицѣ, котра поважила ся потоптати парляментаризмъ, дальше демонстраційна овація для уступившого премѣра Баденього, а вкѣнци демонстрація противъ теперѣшного звороту політичного и кабінету бар. Ґавча. Все те очевидно, пѣсля звычаю польского, було пѣд лите сосомъ льояльности и преданности, але на дѣлѣ все-таки вылѣзло шило зъ мѣшка.

Безперечно, що въ теперѣшнѣй порѣ якась спѣльна маніфестація народѣвъ славяньскихъ въ Австріи могла бы мати далекосягле значѣнє політичне. Але така маніфестація, чи акція, повинна мати глубшѣ основы, а не опирати ся лишь на чеško-нѣмецкѣмъ спорѣ и на розпорядженяхъ языковыхъ. Молодо-Чехамъ велить політика и власна користь кричати за взаимностію славяньскою, щобы мати по своѣй сторонѣ якъ найбѣльше союзникѣвъ, але кождый мусить признати, що програма, на основѣ котрои опинились по однѣмъ боцѣ Чехи, Поляки и полуднево-славяньскій союзъ зъ правительственными Русинами, може бути всѣляко толкована, а тѣлько не яко спѣльна славяньска. А вже нѣякимъ чиномъ не можна навѣть припустити, щобы при якихъ евентуальныхъ маніфестаціяхъ загально-славяньскихъ припала Полякамъ роля грати на першѣй скрипцѣ. Живымъ примѣромъ взаимности славяньскои, солідарности и взаимного порозумѣня племенъ славяньскихъ мѣгъ бы послужити край, де якъ-разъ живуть побѣчь себе два народы славяньскѣ, — наша Галичина зъ населенемъ рускимъ и польскимъ. Тутъ въ Галичинѣ повиненъ найти ся взорець братерства славяньского, — тутъ повинна бути класична земля всякихъ загально-славяньскихъ маніфестацій, — зъ-вѣдси повинні народы славяньскѣ набирати животворноі силы до борбы зъ чужоплеменными геґемонами! А чи оно въ дѣйстности такъ може бути? Нѣ, бо тутъ въ Галичинѣ Русины мусять все и всюды пѣдносити голосный протестъ противъ геґемонії Полякѣвъ, противъ ихъ нетерпимости національноі, противъ насильныхъ змаганъ вынародовленя Русинѣвъ. Поляки у вѣдношеню до Русинѣвъ не знають рѣвноправности національноі, — славяньство уступае на далекій планъ передъ польонізацією, — взаимнѣсть и солідарнѣсть славяньска є заступлена дуже добре верховодствомъ політичнымъ та переслѣдованемъ національнымъ. Полякамъ при маніфестаціяхъ славяньскихъ мѣсце на сѣрѣмъ кутѣ. Длятого було бы смѣшнымъ, коли-бъ гостину послѣвъ зъ правицѣ въ Краковѣ уважати славяньскимъ вѣчемъ.

Не даромъ нѣмецка праса кпить собѣ зъ краковскои маніфестаціи, що мае уходити за славяньску. *N. fr. Presse* пытае зъ іронією, по що Славянамъ высылати телеґраму до клерикала Ебенгоха та чи сей політикъ взагалѣ надае ся до славяньскихъ маніфестацій? Такожь и складъ участникѣвъ вѣча краковского выдае ся якось дивный ліберальному орґанови, бо на вѣчу були и Чехи и Хорваты и Словѣнцѣ, а де-жь подѣли ся найблизшѣ сусѣды Полякѣвъ – галицкѣ Русины? Длятого пригадуе Полякамъ ихъ реальну політику, якои они доси придержували ся: „Зъ нѣкимъ и зъ нѣчимъ не солідаризувати ся, нѣякому правительству безусловно а кождому пѣдъ користными условями стояти до диспозиціи, руководити ся пѣдъ всѣми системами практичною девізою: Галичина для Полякѣвъ а прочь Австрія для Галичины! — чи не лѣпша така політика якъ блудні огники славяньскои солідарности?“ — Гризуча іронія, але на жаль правдива въ примѣненю до Полякѣвъ, що хотѣли бы наразъ побавити ся славяньскою солідарностію.

А вже найприкрѣйше мусѣвъ вразити Полякѣвъ докѣръ антісеміткого D. Volksblatt у, котрый каже, що Поляки хотѣли бы руки, заморенѣ кровію послѣдныхъ выборѣвъ, умыти въ панславістичнѣй маніфестаціи. — И тутъ годѣ не признати раціи, бо справдѣ плямы розлитои крови славяньскои ще не змытѣ, и теперь немовь на глумъ устроюе ся маніфестаціи и овація для головного справника сеи ганьбы. И якъ же-жь при тѣмъ всѣмъ говорити о славяньскѣмъ збратаню?!

Переглядъ часописей.

Kurjer Lwowski въ статьи пѣдъ заг.: „Bokiem ulica! Panowie demonstrują!“ обговорюе маніфестацію шляхты польскои въ честь Баденього, устроену заходами кн. Ад. Сапѣги и ґр. Юл. Бѣльского дня 16 н. ст. грудня въ Буську. Замѣтки Kurjer-a заслугують вповни на се, щобы ихъ дословно повторити.

По наведеню обѣжника, котрымъ аранжеры маніфестаціи спрошували шляхту до участи (сей обѣжникъ мы подали у вчерашнѣмъ числѣ), робить Kurjer Lw. такѣ замѣтки: „Зразъ перше реченє наведеного обѣжника мѣстить баламутнѣ и перекрученѣ вісказы. Бадені не уступивъ „пѣдъ напоромъ ворожимъ нашому краеви и державѣ“, але въ наслѣдокъ рѣшеня цѣсаря, спонуканого особистымъ вплывомъ ґр. Аґенора Ґолуховского, міністра справъ заграничныхъ, чоловѣка, котрому всѣ чинники державнѣ въ що-нино вѣдбутыхъ делеґаціяхъ спѣльныхъ дали однодушне вотумъ довѣря, котрый отже не належить до ворогѣвъ краю анѣ державы. Ґр. Ґолуховскій выяснивъ, де сего треба було, що правленє ґр. Баденього компромітуе Австрію въ очахъ заграницѣ. Тожь Бадені уступивъ пѣдъ напоромъ наслѣдкѣвъ власныхъ дѣлъ, кермованыхъ політикою станьчикѣвскою.

„Въ Галичинѣ семилѣтна его господарка сполучила всѣ безъ выимки верствы народнѣ въ ненависти до правительства и треба буде пѣвъ столѣтя працѣ надъ вѣдверненемъ лихихъ наслѣдкѣвъ его системы. Въ Долитавщинѣ примѣнена черезъ два роки та сама що до Галичины система интриґъ и махіявельства сполучила всѣхъ Нѣмцѣвъ въ ненависти до всього, що называе ся славяньскимъ, а спеціяльно польскимъ. Бо нѣхто иншій, нио самъ Бадені, въ своѣй промовѣ инавґураційнѣй въ парляментѣ 1895 р. пѣдбасувавъ Нѣмцямъ, що они „елементъ культурно высшій вѣдъ иншихъ народѣвъ въ Австріи“, а Вольфы и Шенереры найшли въ тѣмъ пѣдлещуваню основу до своихъ дальшихъ авантуръ и претенсій. Безпосередною же причиною димісіи Баденього було прикликане поліціи до парляменту и змаганє перевести угоду зъ Угорщиною пѣдъ напоромъ когорты поліціянтѣвъ и трехъ швадронѣвъ гузарѣвъ. Сплюгавленє парляменту вѣнъ укладавъ собѣ вѣдъ весны въ порозумѣню зъ краковскими станьчиками, але президентъ палаты, Нѣмець Катрайнъ, не хотѣвъ помагати такому замахови. Рѣвножь прочій клерикалы нѣмецкѣ не пѣдняли ся сеи ролѣ. Ажь въ особѣ Абрагамовича найдено догѣдне оруде и выконано планъ въ присутности офіціяльного вожда станьчикѣвъ, котрый прибувши нарокомъ зъ Кракова наглядавъ его выконаня, схованый за дверми кабінету міністеріяльного. Сей ватажко, славный мѣжь своими якъ зъ картянои шулерки такъ и „розуму політичного“, бувъ снмъ духомъ, що то приневоливъ Баденього и Абрагамовича выграти послѣдный атутъ въ сѣмъ критичнѣмъ дни. Першій разъ въ исторіи австрійского парляментаризму лучило ся, що екзекутивна власть безпроволочно удѣлила своеи помочи для выповненя волѣ парляменту, а радше его бѣльшости штучно сфабрикованои. Бути може, що сему шулерови станьчикѣвскому залежало на тѣмъ, щобы выкликавши катастрофу політичну вѣдвернути увагу публичну вѣдъ обманствъ асекураційныхъ своеи кліки, – але керманичь правительства не повиненъ бувъ датись заманити и ставити судьбу народѣвъ на газардъ, котрый мусѣвъ скѣнчити ся програною.

„Або сей атакъ гузарѣвъ на людъ вѣденьскій! Тажь міністеръ, вѣдзначаючій ся хочь бы дрѣбкою такту, вѣдъ разу розумѣвъ бы, що невѣдповѣдно уживати угорского полку для напору въ справѣ, де розходило ся о угоду зъ Угорщиною, та скоро вже постановлено ужити палашѣвъ, то бувъ бы подумавъ о высланє иншого рода войска. Сеся шаржа доповнила мѣрку премудрости и браку такту, чимъ вѣдзначало ся правленє Баденього вѣдъ 1889 р. Въ Галичинѣ удавала ся якъ-такъ сеся система, але у Вѣдни мусѣла дѣждати ся

Иштванъ Фільчікъ.

Оповѣданє зъ мадярского *К. Міксата*.

Моя совѣсть не мала бы спокою, коли-бъ я хочь въ кѣлькохъ словахъ не згадавъ про вѣдвѣдины у Иштвана Фільчіка, до котрого я загостивъ разъ зъ однымъ приятелемъ-маляремъ, подорожуючи по нашѣй вѣтчинѣ. При тѣмъ показало ся, що старый Фільчікъ, котрого я пригадувавъ собѣ мовь крѣзь сонъ ще зъ моихъ дитинячихъ лѣтъ, бувъ не лише вымареною постатію, яку лишь хиба поеты можуть собѣ уявити, але правдивый, живущій майстеръ шевскій, що плативъ дѣцять два риньскихъ податку и шѣсть риньскихъ додатку та бувъ у табули записаный яко властитель дому вразъ зъ иншими приналежностями.

Бувъ то чоловѣкъ взагалѣ лѣнивый и особливо вѣдзначавъ ся безнастанными нарѣканями власне изъ-за того податку зъ додаткомъ. Вѣнъ любивъ говорити, що земля вѣдъ часу революціи [1848 9 рр. — *Ред.*] не выдае нѣчого путящого, що она нѣбы звихнула ся въ своихъ пѣдвалинахъ, вѣдъ коли ей столочили копытами московскій конѣ, та що й ремесло, мовлявъ вѣнъ, не поплачуе, такъ що чоловѣкови годѣ зъ него навѣть выжити.

Однакъ ремесло йшло-бы не согѣрше, коли-бъ лише Фільчікъ хотѣвъ до него лѣпше прикладати ся.

Его невеличкій домокъ стоявъ по самѣй серединѣ села. На подвѣрю була кирниця, котрѣй однакъ бракували цембрыны и ключка, она була довкола обложена камѣнемъ, такъ що треба було глубоко перегибати ся зъ коновкою, щобы зачерти воды. Заразъ при самѣй кирницѣ лежала цѣла купа смѣтя. Тутъ валялось и гнило всьо, що вѣдъ пятьдесяти лѣтъ выметено зъ хаты: порохъ и нечисть, пѣдошвы и обцасы зъ премногихъ бѣльшихъ и меншихъ чоббтъ.

Вѣнъ самъ „божественный“ швець лежавъ у хатѣ, попакуючи люльку, на пестро помальованѣй скрини и, якъ здавало ся, бувъ нерадъ зъ нашого приходу.

— Чи пѣзнаете мене, дядьку Фільчіку?

На тѣ слова ставъ вѣнъ сюды и туды хитати сивою головою.

— О, певно, певно! — вѣдповѣвъ вѣнъ, потираючи рукою чоло и пѣдбородокъ, котрый що-найменше вѣдъ тыждня не видѣвъ бритвы, такъ що щетина трѣскала ему пѣдъ пальцями. — Аякже, аякже... Але зъ вѣдки-жь то... Ага, вже знаю... — Его лице розъяснилось наразъ вѣдъ радости. — Терремтете! тажь то молодый панъ... Ну, се менѣ подобае ся.

— Я вже давно васъ не видѣвъ, дядьку Фільчіку, а то ось мѣй приятель, маляръ зъ Пешту.

Фільчікъ глянувъ зъ великимъ заклопотанемъ на чоботы що-нино представленого пана [вѣнъ не любивъ, коли ему хто приносивъ роботу], але коли переконавъ ся, що чоботы въ добрѣмъ станѣ, знову выпогодивъ лице.

— Що-жь вы поробляете, дядьку? якъ вамъ поводить ся?

— Отъ такъ вѣдъ бѣды... мусить добре поводити ся, хотяй старымъ людямъ взагалѣ нѣколи добре не поводить ся. Гостець мучить мене въ рукахъ и въ ногахъ, а деколи такъ мене темняжить, що чоловѣкъ мусить голосно выти. Та ще нема въ мене навѣть челядника, щобы на нѣмъ можна въ такихъ хвиляхъ злость збгнати...

— Чи ремесло такъ зле йде?

— Оно мене нищить. Я черезъ него нѣколи не маю спокою и кленусь вамъ словомъ чести, зъ него тѣлько пожитку, що зъ цапа вовны. Хочь и якъ часто я кричу: „Гей, люде, чи не можете вы деинде нести свои подертѣ шкарбуны? чи вже нема на свѣтѣ другого шевця, що вы всѣ пхаетесь до мене?“ — та се нѣчого не помагае. Всѣ змовились на мене и коли нанесуть менѣ по саму шию того дрантя, тогдѣ не лишаесь чоловѣкови нѣчого иншого, якъ закотити рукавы и братись до роботы, бо коли-бъ я не хотѣвъ робити, то выдалось бы, що я звинувъ варстатъ... Но се, бачте, було-бъ для мене встыдомъ. Я, добродѣю, ненавиджу людей, но мимо того мушу имъ латати чоботы. Чи-жь се не проклятє?

— Суща правда. Але знаете, чого я властиво до васъ прийшовъ?

— Здаесь не въ тѣй цѣли, щобы... гмъ... — спытавъ вѣнъ и глянувъ боязливо на мои чоботы.

— Мѣй приятель хоче васъ вѣдмалювати.

— Мене? — спытавъ вѣнъ усмѣхаючись и погладивъ крадькомъ свои сивѣ вусы. — Хиба вы хочете собѣ пожартувати?

— Борони Боже! Цѣлкомъ на правду, — вѣдповѣвъ ввѣчливо мѣй товаришь.

— Але-жь я вже не маю любки, нѣ для кого мѣй патретъ непотрѣбный, — вымовлявъ ся дальше дядько Фільчікъ.

— Мы хочемо васъ въ книжцѣ пустити въ свѣтъ.

— Въ книжцѣ? До чого-жь она мае служити? Панове лише жартуете зъ мене...

— Такъ мусить бути, дядьку Фільчіку. Опережѣть ся и вытримайте пѣвъ годины, поки васъ не вѣдмалюють.

Фільчікъ ставъ чухати ся въ голову.

— Етъ, се смѣшне. Я бы хотѣвъ въ сѣй хвили бути за десятыми горами. Се не для мене. Хе-хе-хе!

Вѣнъ глянувъ на мене зъ такъ непотѣшнымъ выразомъ лица, що я ледви мѣгъ стримати ся вѣдъ смѣху.

— Не будьте лишь упертѣ, дядьку! Мы не уступимось вѣдъ васъ анѣ на крокъ. Беретъ лишь на себе чимъ скорше кожухъ.

— Я? кожухъ? теперь, середъ найбѣльшои спеки? Тажь зъ мене навѣть малѣ дѣти будуть смѣяти ся.

— Кожухъ, се найважнѣйша рѣчь.

— Гмъ, я розумѣю. Вы хочете вѣдмалювати мѣй славный кожухъ, але де вѣнъ вже, той кожухъ!

Смутно похиливъ вѣнъ голову, а его очи блукались по комнатѣ и правдоподѣбно видѣли передъ собою старосвѣтскій, величавый кожухъ.

— Якій будь кожухъ, буде добрый, — замѣтивъ я.

Вѣнъ пытливо глянувъ менѣ въ очи, якъ коли-бъ хотѣвъ зъ мого лица вычитати причину нашого дивного бажаня. Вѣдтакъ ставъ у задумѣ ходити тамъ и назадъ по кѣмнатѣ, помахуючи въ лѣвѣй руцѣ кашпукомъ вѣдъ тютюну.

— Ну, въ имя Боже! коли вже такъ мае бути, то най буде. Я ще й се перебуду. Перебуду, щобы вамъ догодити. Вашь любый батько бувъ для мене добрымъ паномъ. Тожь будьте ласкавѣ, зачинайте!

Вѣнъ здѣйнявъ звычайный хлопскій кожухъ, що висѣвъ на кѣлку въ кутѣ биля дверей, перевѣсивъ его собѣ черезъ плечѣ и, пѣддаючи ся судьбѣ, сѣвъ на крѣслѣ пѣдъ вѣкномъ, де було для него бѣльше освѣтленя.

Мѣй приятель взявъ до рукъ нотесъ и сейчасъ почавъ увѣковѣчнити костисте, велике лице свого моделю.

Фільчікъ сидѣвъ непорушно, не важучись навѣть обтерти поту зъ лица. Було незвычайно горячо [та й якъ же-жь могло бути

кôнця. И лишь шкода, що се стало ся надто пôзно, бо коли-бъ було скорше наступило, то повага державы и значѣне польщины въ ей правительствѣ не були бы зазнали поганого пораженя.

„На жаль стало ся инакше и если се має бути заслугою гр. Баденього, то признане ей и вôддане чести полишаємо радо симъ, для котрыхъ „зелѣзна“ рука бувшого намѣстника и премѣра була очевидно надто легкою, скоро до неи горнуть ся. Але людъ якъ польскій такъ и рускій не прилучить ся до сихъ демонстраційныхъ овацій, бо для него правлѣне Баденього було періодомъ кровавого мучеництва. Если бы оно вернуло въ якôй небудь формѣ, було бы продовженемъ горя и страданя. Слава Богу, що змора упала. Въ тôмъ то надѣя, що она бôльше вже не затяжить надъ краемъ, — хочь ясно-вельможнѣ за тымъ аґітують и то мабуть пôдъ вплывомъ самого Баденього, дѣлаючого хитро при помочи услужныхъ вѣрникôвъ.“

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

III.

Пригляньмо ся теперь нашимъ рускимъ товариствамъ заробковымъ и роботѣ нашои суспôльности на тôмъ поли. Робота се переважно новѣйшои даты, — про давнѣйшѣ лѣта не богато можна позитивного сказати. Коли Поляки и жиды, хоть мали въ своихъ рукахъ банки, касы щадничѣ и рôзнѣ институціи фінансовѣ, почали заразъ по выданю закона зъ дня 9 цвѣтня 1873 заходити ся ревно коло твореня товариствъ задатковыхъ, яко найпотрѣбнѣйшихъ для кредиту и потребъ економічныхъ малого рôльника и рукодѣльника, — мы Русины черезъ 20 лѣтъ мали очи замкненѣ на тую роботу, хоть власне для рускаго селянина и маломѣщанина [рукодѣльника] найбôльше було потреба дешевого кредиту и помочи, яка плыве зъ асоціяции въ товариствахъ продукційныхъ. Чи походило се изъ заслѣпленя, що истнуючѣ тогдѣ у Львовѣ т. зв. банкъ рускій повиненъ выстатчити на всѣ потребы економічнѣ, чи може изъ затраты силъ на завзятущѣ тогдѣ борбы партійнѣ, чи найскорше може глядати причины въ нашôй безрадности и браку орґанізации, — досыть що черезъ 20 лѣтъ не утворили мы жадного свого товариства кредитового. Не можна тутъ зачисляти товариства гр.-кат. клира архидіецезіи львôвскои, котре заснувало ся вже 1871 р. [передъ закономъ о стоваришеняхъ кредитовыхъ], але не увôйшло въ житє*), — ажь доперва вôдъ 1894 року повстало у насъ 11 товариствъ кредитовыхъ.

*) Було бы интересно дôзнати ся о орґанізации сего товариства и о причинахъ, для чого се товариство перестало истнувати, и просимо, щобы хто зъ памятаючихъ тѣ обставины розповѣвъ у допису.

Початокъ зробили Русины перемыскѣ заснованемъ товариства „Вѣра“ въ Перемышли [въ липни 1894], потôмъ повстали: „Каса задаткова“ въ Стрыю [въ жовтни 1894], „Банкъ звязковый въ Станиславовѣ“ [въ мартѣ 1895], „Надѣя“ въ Бережанахъ [въ мартѣ 1895], „Помôчь“ въ Теребовли [въ цвѣтни 1895], Товар. кредитове „Днѣстеръ“ у Львовѣ [въ липни 1895], тов. „Самопомôчь“ въ Бродахъ [въ осени 1895], тов. „Самопомôчь“ въ Коломыи [въ 1895], тов. „Руска каса“ въ Чернôвцяхъ [въ червни 1896], тов. „Защита землѣ“ у Львовѣ [въ маю 1896], тов. „Помôчь“ въ Городку [въ лютôмъ 1897]. Се послѣдне товариство не замыкало ще своихъ рахункôвъ; 2 товариства „Самопочôчь“ въ Коломыи и „Защита землѣ“ у Львовѣ на жаль не розпочали ще своеи дѣяльности, а принайменше не подыбали мы нѣгде ихъ справоздань, — отже лишь 8 товариствъ було въ р. 1896 дѣяльныхъ. Зъ оголошеныхъ справоздань тыхъ товариствъ выймаємо слѣдуючѣ даты зъ днемъ 31 грудня 1896 року:

Членôвъ було въ тыхъ 8 товариствахъ 2.291 т. є. пересѣчно на одно товариство 287 членôвъ. — Удѣлы вплаченѣ выносили 38.874 зр. 07 кр., а фондъ резервовый 3.147 зр. 77 кр., отже капіталъ власный выносивъ 42·021 зр. 84 кр. т. є. пересѣчно на одно товариство 5.252 зр. 73 кр. — Вкладки щадничѣ выносили 178.269 зр. 77 кр. т. є. пересѣчно на одно товариство 22.283 зр. 72 кр. — Зъ кредиту банкового користали 2 товариства, а сума того кредиту зъ кôнцемъ року остала 5.320 зр. — Цѣлый чужій капіталъ выносивъ 183.589 зр. 77 кр., а вôдношене чужого капіталу до власного було якъ 4·36 : 1. — Сганъ позичокъ удѣленыхъ выносивъ зъ кôнцемъ грудня 1896 року суму 218.350 зр. 72 кр.; сума позичокъ удѣленыхъ въ протягу року була 288.804 зр. 26 кр. т. є. пересѣчно на одно товариство 36.100 зр. 53 кр. — Чистый зыскъ всѣхъ товариствъ бувъ 3.198 зр. 58 кр. — Капіталъ оборотовый выносивъ 225.611 зр. 61 кр. т. є. пересѣчно на одно товариство 28.201 зр. 45 кр. — Загальный оборотъ касовый 1,090.965 зр. 21 кр.

Порôвнавши повысшѣ пересѣчнѣ цифры нашихъ рускихъ зъ пересѣчными цифрами всѣхъ 413 товариствъ, котрѣ мы въ першôй части сеи статьѣ подали, и увзглядняючи, що зъ нашихъ товариствъ 4 товариства заледви першій рôкъ а 4 доперва другій рôкъ въ 1896 роцѣ кôнчили, то повысшій станъ и успѣхъ нашихъ товариствъ кредитовыхъ показуе ся добрымъ.

Такій гарный початокъ управняе до найкрасшихъ надѣй на будуче и повиненъ бути заохотою, щобы мы на тôмъ не переставали, але творили дальше свои власнѣ товариства кредитовѣ всюды, де ихъ потреба. Сторôнъ ще много, де такѣ товариства в конче потрѣбнѣ, якъ то высше, въ першôй части, мы доказали, и належить намъ скоро брати ся до дѣла. Жалувати треба, що мы скорше не взяли ся засновувати свои товариства, бо стратили черезъ то дуже богато, але скажѣмъ собѣ: „лѣпше пôзно, якъ нѣколи“ и не спускаючись на нѣкого другого, приложѣмъ власныхъ рукъ до сего преважного дѣла.

Ще бôльше позôстало до зроблена на поли товариствъ продукційныхъ. Высше було показане, якъ занедбана пôдъ тымъ взглядомъ руска часть краю. Не маємо анѣ одной спôлки рôльничои, анѣ одного свого товариства продукційного для нашихъ ремѣсникôвъ и промыслу домашного, хоть безъ такихъ товариствъ анѣ рôльникъ анѣ ремѣсникъ не пôднесе ся економічно.

Смѣлѣйшѣ були мы на поли товариствъ гандлевыхъ, хоть до веденя такихъ товариствъ потреба не менше людей фаховыхъ, якъ въ товариствахъ продукційныхъ, и пробы добре удали ся. „Народна Торговля“ у Львовѣ и „товариство выробу ризъ церковныхъ“ въ Самборѣ гарно розвиваютъ ся. Цифръ изъ білянсу обохъ товариствъ не наводимо, бо недавно [въ жовтни чи падолистѣ с. р.] були власне оголошенѣ справоздания и кождому розвôй сихъ обохъ товариствъ вѣдомый. Народна Торговля заснувала вже 14 філій и набула вже 4 каменицѣ на власность, а товариство выробу ризъ въ Самборѣ майже дорôвнуе подôбному польскому товариству въ Кросиѣ, хочь тамто старше.

Але чи на тôмъ вôльно намъ перестати? Звертаємо увагу, що для конкуренции зъ нашою Народною Торговлею повставъ „Союзъ торговельный кулокъ рôльничихъ у Львовѣ“, котрый маe скрѣпляти орґанізію кулокъ рôльничихъ посередъ нашихъ селянъ. Конкурентъ се небезпечный, бо фінансово пôдпираный можными. Коли Народна Торговля потребувала черезъ 16 лѣтъ збирати 885 членôвъ на суму удѣлôвъ 23.012 зр., то Союзъ торговельный кулокъ заразъ першого року зôбравъ удѣлôвъ на 21.893 зр., хоть маe лише 29 членôвъ, бо Банкъ краевый, Галицка каса и т. д. приступили зъ великими удѣлами. Подôбный „Союзъ кулокъ въ Краковѣ“, истнуючій доперва 5 лѣтъ, маe вже удѣлôвъ 51.342 зр. вôдъ 552 членôвъ. У насъ нема капіталістôвъ, але за те масою и громадною участію можемо поставити и удержати нашѣ товариства на сильнôй пôдставѣ, — тожь всѣ свѣдомѣ Русины нехай приступають въ члены Народнои Торговлѣ [удѣлъ лише 10 зр.], нехай самѣ купують все лише въ складахъ Торговлѣ и селянъ до того накланяють. Такъ само належить пôдпирати и самбôрске товариство для выробу ризъ церковныхъ. Свѣжо повстало нове товариство гандлеве — „Пôдгôрска спôлка въ Станиславовѣ“, котра може вôддати значнѣ користи нашимъ господарямъ, унявши въ свои руки торговлю безрогами и ухиляючи черезъ то вызыскъ многихъ приватныхъ торговцѣвъ супротивъ бѣдного и непорадного селянина. Розвôй сего нового товариства спочивае въ рукахъ нашои суспôльности, котра повинна численнымъ приступленемъ въ члены достатчити силъ сему товариству до успѣшнои конкуренции зъ приватными торговцями.

(*Дальше буде.*)

Письмо зъ Равщины.

Есть у насъ въ краю система, укрыта пôдъ фарисейскимъ плащемъ добра загального, котра зъ зелѣзною консеквенцію переводить ся верходячими сферами, а маe на метѣ: якъ найбôльше упослѣджене и гноблене Руси на Руси. Тая система маe мѣжь иншимъ на цѣли — всѣми силами не допускати зросту рускои интеліґенции изъ пня, народа сельского. Поминаючи всякѣ взгляды людскости, етики, стараeсь она сконцентрувати всѣ школы середнѣ такъ, щобы рускій нарôдъ сельскій мôгъ якъ найменше зъ нихъ користати: отже длятого Львôвъ маe тôлько ґімназій, що Вѣдень, а незабавомъ и перевысшить Вѣдень числомъ ґімназій.

Пôвнôчно-всхôдный шматъ краю о звыжь 300.000 населеню, обôймаючій повѣты чешанôвскій, равскій, сокальскій и жовкôвскій, не посѣдаe анѣ однои ґімназіи, мимо того, що вже вôдъ десятки лѣтъ такъ Рава руска якъ и Сокаль усильно о тое старають ся. Зъ медовою усмѣшкою запевняли стараючихъ ся тамъ въ горѣ, що справа ще не доспѣла, що нашъ край и такъ за богато маe ґімназій зъ ласки правительства. Очевидно минали ся зъ правдою, бо пôсля дать статистичныхъ одна середна школа выпадае: въ Сольногородѣ на 58.000 мешканцѣвъ, въ Тироли на 62.000, въ Низшôй Австріи и Моравѣ на 63.000, въ Буковинѣ на 162.000, въ Галичинѣ на 189.000 мешканцѣвъ, а въ нашôмъ кутѣ нема и на 300.000 мешканцѣвъ жаднои ґімназіи. Тому й не диво, що нашѣ ґімназіи переповненѣ, бо коли въ Дальматіи на одну школу середну выпадае 191 ученикôвъ, въ Тироли 215, въ Сольногородѣ 231, то въ Галичинѣ ажь 403 ученикôвъ, а ґімназіи львôвскѣ ще бôльше переповненѣ учениками въ значнôй части походячими зъ провінции. Неразъ доводилось чути вôдъ высшихъ сферъ, що край нашъ терпить н. ґіперпродукцію интеліґенции, а то разяча неправда, бо коли въ Низшôй Австріи выпадае оденъ ученикъ ґімназіяльный на 204 мешканцѣвъ, въ Шлеску на 235, то въ Галичинѣ на 468 мешканцѣвъ.

Але мимо всѣхъ средствъ, утрудняючихъ науку въ галицкихъ середныхъ школахъ, якъ мундуры, высокѣ оплаты, рôкъ-рôчнѣ змѣны книжокъ шкôльныхъ, выгаданыхъ нашими верховодами, число молодежи въ ґімназіяхъ росте разъ-по-разъ и треба хочь-не-хочь творити новѣ ґімназіи. Отже для верховодячихъ сферъ есть вказано: таку нову ґімназію осадити у Львовѣ, а то хиба длятого, що до Львова за-для коштовнѣйшого удержаня може пôйти менше число бѣднои молодежи, нѣжь до ґімназіи утвореноi на провінции; що у Львовѣ, яко великôмъ мѣстѣ, тая молодѣжь, що вже пôйде зъ провінции, зъ бѣды и за-для браку нагляду мимо мундуркôвъ скорше деморалізуе ся и банкротуе, и що здеморалізована лекше вынародовить ся. Тому то сферы верховодячѣ вмѣли такъ походити коло центрального правительства за панованя Баденього, що оно, хочь въ справахъ фінансовыхъ дуже обережне, особливо въ справахъ просвѣтныхъ для Галичины, важить ся вже громадѣ мѣста Львова *дати бливько пôвъ міліона злр. за самъ пляцъ пôдъ будову новои VI-ои ґімназіи у Львовѣ.* На провінции кожде компетуюче о ґімназію мѣсточко дасть радо не тôлько пляцъ за дармо, але и причинить ся хоть-бы и зъ найбôльшимъ высиленемъ до будовы и удержаня ей; такъ само и дотычный повѣтъ. Однакъ такѣ пропозиции навѣть не допускають ся до центральныхъ властій правительства.

Мы отцѣ, котрѣ своихъ сынôвъ ховаємо на студіяхъ у Львовѣ, пустивши ихъ зъ дрожачимъ серцемъ безъ можности успѣшного нагляду въ столици краю, де грозить имъ деморалізація, чуємо тую справу инакше и мѣримо инакшимъ лôктемъ. Мы радше ховали бы ихъ въ малôмъ мѣстѣ на провінции, де и удержане лекше, и доглядъ по-за школою бôльше можливый. Нехай при тôмъ и бôльше селяньскихъ дѣтей пхае ся въ люде, намъ се не вадить.

Тожь вôльно правительству кидати въ болото пôвъ міліона за самъ пляцъ пôдъ ґімназію у Львовѣ, за котрого то пôвъ міліона можна бы чотири ґімназіи на провінции отворити, вже й не додаючи бôльше нѣчого на ихъ будову и уряджене комплетне, — то вôльно и намъ складаючимъ податки на того пôвъ міліона протестувати противъ твореня мовь-то для нашои выгоды новыхъ ґімназій у Львовѣ, не заспокоивши наперед нашого кута. А заспокоить правительство насъ, т. є. утворить одну ґімназію въ нашôмъ кутѣ, то покаже ся, що у Львовѣ вже не буде потреба новои творити, а сли-бы утворило за того пôвъ міліона чотири ґімназіи на провінции, то прийшлось бы може и зъ тыхъ, що вже истнують у Львовѣ, замкнути одну або двѣ.

У насъ въ Равщинѣ вже вôдъ десятки лѣтъ квестія ґімназіяльна стоить на порядку дневнôмъ — безъ надѣѣ полагодженя. Зъ нагоды цѣсарского ювілея хотѣвъ тутешный выдѣлъ повѣтовый фундувати шпиталь, однакъ хотячи въ тôмъ дѣлѣ заслонитись волею народу, скликавъ на нараду окрôмъ повѣтовои интеліґенции такожь всѣхъ вôйтôвъ, и — о диво! — тіи вôйты не одобрили проекту своеи аверхнои власти, але зажадали ґімназіи, а рада повѣтова рада-не-рада ухвалила заснувати въ память ювілея „фондъ на ґімназію имени Франца-Іосифа въ Равѣ рускôй“. Такъ однодушне було домаганѣ народу и интеліґенции, що п. маршалокъ мусѣвъ свôй проектъ цофнути.

Въ пересвѣдченю о слушности нашои справы, будемо разъ-по-разъ *протестувати противъ закладаня мовь-бы то для нашои выгоды що-разъ то новыхъ ґімназій у Львовѣ дубельтовымъ коштомъ* — замѣсть таки тутъ у насъ, бо знаємо, що платимо державѣ податокъ майна и крови на тое, щобы-сьмо вôдъ державы мали, чого намъ потреба.

Не ходить тутъ о то, де тая ґімназія маe станути, чи въ Равѣ, чи въ Сокали, чи въ Белзѣ або въ Мостахъ [бодай лишь не въ протеґованôй Баденімъ Жовкви, бо то кранцева точка пôдъ самымъ Львовомъ], навѣть не побиваємось о тое, щобы тая ґімназія була выключно руска, абы не утрудняти справы, але жадаємо лише справедливости для нашого кута. Въ самôй рѣчи Рава руска, яко точка центральна, де перетинають ся зелѣзницѣ, то найбôльше догôдне мѣсце для новои ґімназіи; мѣсточко само быстро пôдносить ся а ще бôльше пôднесе ся, коли зелѣзница белзецка буде мати сполучене зъ лініями россійскими. Тутъ отже маe політичне товариство „Равска Руска Рада“ дуже вдячне поле до дѣланя въ интересѣ руского народу свого повѣту.

Згадавши тутъ за Равску Раду, годѣ не подѣлити ся зъ пов. читателями тою вѣсткою, що на загальныхъ зборахъ того товариства дня 10 [22] листопада ствержденo тиху, але успѣшну дѣяльность выдѣлу товариства, ухвалено мѣжь иншимъ такожь звѣстнѣ політичнѣ резолюции розвязаного вѣча львôвского и поручено новому выдѣлови занятись якъ найенерґічнѣйше збираемъ складокъ на „Народный Дôмъ въ Равѣ рускôй“ въ увѣковѣченe памяти цѣсарского ювілея. Въ Бозѣ надѣя, що дѣло се осущить ся, що въ будучôмъ роцѣ положимо бодай основане дому на примѣщене нашихъ товариствъ въ повѣтѣ и бурсы бля убогои молодежи.

Равскій.

Переглядъ політичный.

До Вѣдня позъѣздили ся сими днями намѣстники кôлькохъ краѣвъ, мѣжь ними крôмъ галицкого такожь и ческій и дальматиньскій. Якъ мы вже вчера зазначили, здогадують ся въ тôмъ звязи зô справою склыканя краевыхъ соймôвъ. Доси нѣчого ще въ тôй справѣ не постановлено. Однакъ инсбруцкѣ дневники доносять вже, що тирольскій соймъ маe зôбрати ся въ часѣ вôдъ 3 до 9 сѣчня 1898 р., щобы заняти ся справами податковыми. Передовсѣмъ ходити буде о ухвалу, чи соймъ зрече ся права установляти додатки до особисто-доходового податку, бо лише въ такôмъ разѣ, якъ вѣдомо, може край дôстати якусь частину доходôвъ зъ особисто-доходовыхъ податкôвъ. Декотрѣ добачують въ приѣздѣ намѣстникôвъ до Вѣдня звязь зô сподѣваными змѣнами въ управѣ краѣвъ (кôлька змѣнъ вже доконано). N. fr. Presse доносить,

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ
ЮС. ЧЕРНИЦКИЙ и зять **МИХ. ОЛЬШЕВСКИЙ**
рôвножь рукавичникъ зъ Варшавы
Ринокъ ч. 21 (побôчь п. Дымета)

поручаютъ:
Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glacé и дуньскѣ, ясныѣ и темныѣ, вôдъ 2 до 20 гузикôвъ, серыѣ бѣлѣ, жовтѣ, бронзовѣ и поцелатѣ, парра стебнованѣ. — Бірety и обойчики для Всеч. Духовеньства — Шапки и краваты мундуровѣ для вôйсковости и пп. студентôвъ. — Приборы до борбництва. Гарнітуры оленевѣ. — Шлийки патентованѣ власного помыслу. — Пошевки оленевѣ, серыѣ и сафяновѣ. — Черевички зъ серыемъ шкôры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.
Великій складъ корсетôвъ найлѣпшого крою, 428 1–6
Замовленя зъ провінции полагоджують ся вôдворотною почтою.

що приѣздъ ческого намѣстника мае звязь зъ послѣдными подѣями пражскими, а въ Празѣ ходять вѣсти, що гр. Куденгове, котрый въ такъ трудныхъ часахъ оказавъ ся неспособнымъ, мае уступити, а его мѣсце займе намѣстникъ Дальматіи, ґенер. Давидъ. Той вѣсти однако поспѣшивъ Fremdenblatt заразъ на другій день заперечити.

Oesterr. Volkszeitung, обговорюючи теперѣшне положенѣ, докоряе бар. Ґавчеви, що дальше веде політику гр. Баденього. Въ Галичинѣ — каже — все ще братъ Баденього з краевымъ маршалкомъ, а кн. Санґушко, котрого Бадені „зробивъ“ намѣстникомъ, урядуе дальше, якъ и передъ тымъ. Бар. Ґавчь, якъ здаесь, не гадае обкинути небезпечнои дороги, котра завела его попередника до упадку. Такимъ чиномъ не може бути бесѣды о помиренію зъ Нѣмцями. Нѣмцѣ зовсѣмъ не гадають вдоволити ся такимъ станомъ рѣчей, щобы пѳдъ змѣненою фірмою перешахровувано идеѣ Баденього.

НОВИНКИ.

— **Вѳдъ Вп посла о. Даниила Танячкевича** одержуемо отсе письмо зъ просьбою о умѣщенє:

„Не маючи стѳлько часу, щобы поодиноко повѣдомляти тыхъ Вп. Родимцѣвъ, котрѣ удали ся до мене зъ всякими справами, чи то приватными чи публичными, подаю до ихъ вѣдомости, що я поручен менѣ справы старавъ ся якъ мѳгъ найлѣпше и найкористнѣйше полагодити. Справы публичного характеру, котрѣ мали трактувати ся въ дорозѣ парляментарнѳй, передавъ я по вѳдроченю парляменту — чи то устно чи въ меморандахъ дотычнымъ міністерствамъ. Тѳлько справы выборчѣ громадскѣ и зарядѳвъ громадскихъ, котрѣ мали менѣ служити матеріяломъ доказовымъ, якъ выглядали порядки громадскѣ за правлѣня Баденього, при справѣ поставленя его въ станъ обжалованя, оставляю собѣ до спожиткованя парляментарного при найблизшѳй нагодѣ.

— **Зъ товариства „Просвѣта“.** Зъ причины, що на слѣдуючій вторникъ припадае свято, головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ вѳдбуде свое звычайне тыдневе засѣдане въ середу дня 22 с. м., якъ звычайно, о 7 годинѣ вечеромъ.

— **Зъ Борщѣвщины пишуть намъ:** Дотычно телеґрамы зъ Чорткова умѣщенои въ 271 числѣ „Дѣла“ а звѣщаючои, що посолъ Ярославичь дѳставъ въ Борщевѣ и въ Чортковѣ „одноголосно вотумъ довѣря“, мушу яко участникъ борщѣвскихъ зборѳвъ заявити въ интересѣ правды, що въ Борщевѣ справы вотумъ довѣря послови предсѣдатель — по интерпеляціяхъ священикѳвъ и вѳдповѣдяхъ посла — навѣть не пѳддававъ пѳдъ ухвалу, отже и не було нѣякои, а тымъ менше одноголосноі ухвалы довѣря.

— **Депутація „obywatelstwa ziemskiego“** зъ цѣлого краю выѣхала нинѣ о 10-ѳй годинѣ рано зъ двѳрця зъ Пѳдзамча особнымъ поѣздомъ до Красного а зъ вѳдтамъ повозами до Буська зложити „голдъ“ ґрафови Казимирови Баденьому.. за галицкѣ выборы до сойму и до рады державноі та за впровадженє поліціи до вѣденьского парляменту... Мешканцѣ улицѣ Жовкѳвскои були нинѣ передъ годиною 10-ою очевидцями, якъ „obywatelstwo“ въ контушахъ и безъ контушѣвъ гнало повозами и фіякрами на Пѳдзамче — а на самѳмъ передѣ ѣхавъ д-ръ Быкъ...

— **Закѳнченє польско-ческихъ маніфестацій.** Кому въ дорогу, тому часъ! — подумали собѣ славяньскѣ гостѣ въ другѳмъ дни побуту въ Краковѣ и выбираючись домѳвъ, попрощали Краковянъ, щобы провели ихъ кѳлька стацій до краѣвъ короны св. Вячеслава. Тожь разомъ зъ ческими послами выѣхали передвчера зъ Кракова послы Вайґель, Соколовскій, Рошковскій и Шпондеръ, дѳбравши собѣ дружину зъ поодинокихъ представителѣвъ верствъ суспѳльныхъ: селянина, ремѣсника, робѳтника и т. д. Въ Богуминѣ на Шлеску прилучила ся до прогулки депутація шлескихъ Полякѳвъ, а также вскочивъ до поѣзду кс. Стояловскій. Такъ доѣхано до Прерова, де всѣ гостѣ удали ся на бенкетъ до ческого Дому народного. Въ часѣ бенкету промавляли чески послы на тематъ ческо-польского збратаня, взаимнои солідарности и помочи; Чехамъ вѳдповѣдали такъ само польскѣ послы и що хвиля лунали одушевленѣ окліки: Kochajmy się i nie dajmy się! Не поминено згадати при тѳмъ також своихъ дальшихъ и близшихъ союзникѳвъ зъ парляментарнои правицѣ: въ першѳй лінии клерикала Ебенгоха, „сеи правдивои перлы мѣжь честными Нѣмцями“, а въ другѳй Русинѳвъ.

Говорити въ тоастѣ про Русинѳвъ припало въ участи кс. Стояловскому, котрый зъ деякимъ огѳрченемъ згадавъ о неприсутныхъ Русинахъ, але мимо того выпивъ тоастъ въ ихъ честь. Тѣ тоасты, крѳмъ о польско-ческѳмъ збратаню, були пѳсля гадки Czas-у кѳмъ збратаню, були пѳсля гадки Czas-у цѣлкомъ непотрѣбнѣ. — Взагалѣ немило вразила Полякѳвъ обставина що въ сѣй цѣлѳй маніфестаціи не мали они пѳдъ руками бодай одного Русина на показъ, тымъ бѳльше що въ послѣдньѳй хвили пп. Барвѣньскій и Охримовичь зробили имъ завѳдъ. Огѳрчене свое зазначуе праса польска такимъ спѳльнымъ комунікатомъ: „Русины всякихъ красокъ політичныхъ не дуже вдоволенѣ зъ вѣча славяньского, котре вѳдбуло ся въ Краковѣ. Послы Барвѣньскій и Охримовичь цѣлкомъ не прибули на вѣче, хочь ихъ имена вже передъ тымъ мѣжь участниками вычислювано. Що бѳльше, посолъ Барвѣньскій написавъ до N. fr. Presse, що ему анѣ не снило ся брати участи въ сѣмъ вѣчу. — Посолъ Барвѣньскій мавъ вправдѣ намѣръ прилучити ся до сеи овації въ честь гр. Баденього, котрому завдячуе свою цѣлу карієру, однакъ его намѣры не дописали.“ — Въ такій способѳъ пригадала праса польска п. Барвѣньскому его вѳдносины до гр. Баденього и до політики кола польского. Т. зв. вѣче славяньске въ Краковѣ мало бути овацією въ честь гр. Баденього, тожь повинни брати въ нѣмъ участь всѣ, що почуваютъ ся до якои небудь вдячности для гр. Баденього: ческѣ послы, стояловцѣ, польскѣ редакторы рептільнѣ и — пос. Барвѣньскій. Сей мужь політичный, „завдячуючій свою цѣлу карієру гр. Баденьому“, повиненъ теперь, пѳсля гадки праси польскои, плакати гѳрко якъ день такъ нѳчь по упадку Баденього. А за увае праса польска, що п. Барвѣньскій, хитрый Малороссъ, мусить теперь мѣркувати, якъ бы то було, коли-бъ прийшлось стати на службѣ у другого пана, бо нѣбы то гарно выглядае горлати о взаимности славяньскѳй и не вѳдлучати ся вѳдъ парляментарнои бѳльшости (бѣда не спить; коло польске все ще мае цѣлѣ сприхи), але зъ другои стороны не завадить памятати про се, що теперь всякѣ фонды рептільнѣ пѳдъ зарядомъ нового пана... Сесю політичну хитрѳсть найлѣпше пѳзнати зъ орґану п. Барвѣньского, котрый мовь замотиличена вѳвця крутить ся на мѣсци и не може рѣшити ся, куды ити: написавъ похвалы для упавшого Баденього, горлавъ о взаимности славяньскѳй, славивъ непохитность правицѣ, — але чимъ дальше, тымъ бѳльше клопоту, бо все таки треба щось написати и о бар. Ґавчу. Ось въ тѳмъ заковика якъ для п. Барвѣньского такъ и его орґану.

Але сей епізодъ про Русинѳвъ не помѣшавъ веселого настрою на ческо-польскѳмъ пирѣ. Здорово выпили, обѳймили ся, поцѣлували ся и стало на тѳмъ (якъ сказавъ прерѳвскій бурмістръ Тропперъ): „що Полякъ то Чехъ, а що Чехъ то Полякъ“. Най буде и такъ!

— **Справа міністра для Галичины.** По уступленю міністерства гр. Баденього опорожнило ся также мѣсце міністра rodaka для Галичины, або, якъ кажуть, тека міністра безъ теки. Зразу говорено о кандидатурѣ гр. Пініньского и д-ра Пентака. Але заразомъ проявивъ ся въ польскѳмъ колѣ поглядъ, що жаденъ членъ кола не повиненъ приняти спадщины по д-рѣ Ріттнерѣ, поки новый президентъ міністрѳвъ не выявить програмы своеи будучои дѣяльности політичнои. И справдѣ гр. Пініньскій вѳдказавъ ся вѳдъ принятя „теки безъ теки“, оставъ ся лише д-ръ Пентакъ. Тымъ часомъ почали декотрѣ дневники польскѣ доказувати, що якъ разъ теперь въ часахъ, коли політика нового кабінету готова звернути ся противъ Полякѳвъ, повиненъ засѣдати въ кабінетѣ сторожъ польскихъ интересѳвъ, и що некорыстно було бы зрѣкати ся такъ важного (а певно, що еще бѳльше гонорного и поплатного) уряду та давати тымъ прецеденсъ, котрый мѳгъ бы колись довести до затраты того здобутку. Той зворотъ въ голосахъ дневникѳвъ велить здогадувати ся також и звороту поглядѳвъ у самого кола польского. Тогдѣ вырынула вѣсть, що міністромъ-родакомъ мае стати оденъ зъ высокихъ міністеріяльныхъ урядникѳвъ; указувано передовсѣмъ на секційного шефа Князьолуцкого. Але мабуть панамъ зъ кола таки шкода кидати бисеры.. Отже наразъ высунули кандидатуру гр. Войтѣха Дѣдушицкого, а сими днями доношено навѣть, що его именованє вже рѣчь доконана. Вѣсть сю заперечивъ Fremdenblatt, а за те доносять теперь о кандидатурѣ бувшого віцепрезидента галицкого намѣстництва Лебля, котрый опѳсля бувъ намѣстникомъ Моравы, а теперь остае въ вѳдставцѣ. Гр. Ґолуховскій мавъ цѣсареви подати раду, щобы зужиткувати тоту безужиточно спочиваючу силу чоловѣка, котрый досконало знае Галичину, а будучи лише урядникомъ, дуже добре надае ся до теперѣшного урядничого кабінету. Коли се правда, то кандидатура Лебля певно буде мати найбѳльшій выгляды. Що неоденъ ґрафъ польскій скривить при тѳмъ кисло лице, то певно; але потѣшить ся бодай словами одного зъ польскихъ дневникѳвъ: „скоро не можемо мати міністромъ котрогось зъ послѳвъ (отъ хочь бы мене), то лѣпшій намъ Лебль (бо вже бувъ бодай намѣстникомъ!), нѣжь якій тамъ вѣденьскій чи львѳвскій гофратъ“.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальнѣ зборы ґімнастичного товариства „Сокѳлъ“ у Львовѣ вѳдбули ся дня 5 н. ст. грудня пополудни въ льокалю товариства при участи небувалого доси числа членѳвъ.

Зборы вѳдкрывъ голова п. Василь Нагѳрный промовою, въ котрѳй пояснивъ хѳдъ справъ въ товариствѣ. А що въ послѣдныхъ часахъ появили ся въ ґазетахъ польскихъ, въ рускихъ а la „Буковина“ и „Руслан“ статьѣ про товариство „Сокѳлъ“, котрыхъ змѣстъ не є зѳвдный зъ правдою а тенденція ихъ крайно погана, то голова уважавъ за вѳдповѣдне пояснити подѣѣ въ товариствѣ зъ послѣдныхъ часѳвъ. Поясненє се подаемо въ скороченю.

Вже при дискусіи надъ строемъ для членѳвъ „Сокола“ мимо дворазового рѣшеня загальныхъ зборѳвъ приймаючого крѳй строю сокѳльского, зазначили ся рѳзницѣ въ поглядахъ межи п. Лаврѳвскимъ зъ кѳлькома членами а загальными зборами. П. Лаврѳвскій зъ кѳлькома своими товаришами розвинувъ бувъ сильну агітацію за строемъ козацкимъ, а опѳсля за ческимъ, вносивъ протесты, жадавъ скликаня загальныхъ зборѳвъ, домагавъ ся, щобы строѣ тѣ робили ческѣ кравцѣ, и т. п. А позаякъ п. Лаврѳвскій бувъ справникомъ товариства, котрый въ першѳй лініи обовязаный бувъ выконувати рѣшеня загальныхъ зборѳвъ, то старшина змушена була попросити его, абы зрѣкъ ся функціи справника и въ слѣдъ за тымъ успокоило ся въ товариствѣ та й значне число членѳвъ закупило собѣ строѣ сокѳльскѣ.

Коли зъ практики показало ся, що число членѳвъ старшины за велике и се становило часто перешкоду въ зѳбраню комплету, рѣшили загальнѣ зборы въ тѳй гадцѣ змѣнити статутъ. Выбраный повновно п. Лаврѳвскій справникомъ товариства, выладивши навѣть поданє до властій въ тѳй справѣ, по якѳмсь часѣ заперечивъ свого пѳдпису и статутъ мусѣвъ полишити ся незмѣненымъ по нинѣ. Вѳдъ того часу почавъ п. Лаврѳвскій робити опозицію головно противъ заряджень оловы, зъ чого выйшло мѣжь иншимъ и таке, що оденъ зъ найдѣятельнѣйшихъ членѳвъ президіи зложивъ свою функцію и уступивъ зѳ старшины.

На однѳмъ изъ засѣдань вѳдчитано письмо пѳдписане поважными людьми нашими зъ прошенемъ, щобы въ цѣли обговореня справы ювілеѣвъ припадаючихъ въ 1898 р. вислявъ такожь „Сокѳлъ“ двохъ своихъ вѳдпоручникѳвъ на раду вѳдпоручникѳвъ всѣхъ рускихъ львѳвскихъ товариствъ. Старшина выбрала на своихъ вѳдпоручникѳвъ пп. Лаврѳвского и Мороза. Въ назначеный день явили ся вѳдпоручники всѣхъ львѳвскихъ рускихъ товариствъ [крѳмъ „Академічнои Громады“, котра прислала письменне заявлене, що участи въ нарадахъ не возьме]. Въ дискусіи надъ предложеною справою забравъ голосъ такожь п. Лаврѳвскій и вѳдчитавъ зъ письма также заявлене будь-то „Сокола“, що зъ ренеґатами ся товариство не буде обходити ювілеѣвъ. [Деклярація тая була помѣщена свого часу въ цѣлости въ „Буковинѣ“ а въ части такожь въ Gazet-ѣ narodow-ѳй]. Голова „Сокола“, прибувши пѳзнѣйше на нараду яко вѳдпоручникъ иншого товариства а довѣдавшись о такѳй деклярациі п. Лаврѳвского, просивъ зѳбраныхъ, щобы на-разъ не вписувати сего заявленя п. Лаврѳвского до протоколу, бо оно мусить полягати на непорозумѣню, а знае на-певно, що старшина не уповажнила п. Лаврѳвского до такого заявленя, а тымъ менше до такого мотивованя. Въ товариствѣ „Сокѳлъ“ є люде належачѣ зъ рѳзныхъ партій, а мимо того жнють до собою въ найбѳльшѳй згодѣ, и таку згоду хотѣвъ бы голова дальше задержати. — Зѳбрана опѳсля старшина не приняла заявленя п. Лаврѳвского.

Вѳдъ того часу почавъ п. Лаврѳвскій вести на тематъ партійныхъ спорѳвъ завзяту агітацію, а на однѳмъ изъ засѣдань выступивъ противъ головы и старшины въ такій брутальный способѳъ, що голова змушеный бувъ перенести засѣдане старшины до иншого льокалю, аби запобѣгти евентуальному скандалови. Позаякъ п. Лаврѳвскій никасувавъ вкладки членьскѣ и зъ того не здававъ справы скарбникови, рѣшено вѳзвати его, щобы се учинивъ, однакъ даремнѣ були тѣ вѳзваня. На однѳмъ изъ засѣдань старшины, при нагодѣ вычеркуваня членѳвъ залягаючихъ зъ вкладками членьскими вычеркнено и п. Лаврѳвского, а позаякъ вѳнъ бувъ справникомъ и господаремъ, вѳдано тѣ функціи иншимъ членамъ, а п. Лаврѳвского вѳзвано, щобы книжки и знаряды ґімнастичнѣ вѳддавъ новымъ функціонерамъ. Такожь рѣшила старшина, щобъ зъ уваги на те, що п. Лаврѳвскій не є вже членомъ товариства, повновно вѳдбуваги засѣданя въ льокали товариства, а наколи бы льокаль пѳдъ той часъ, коли мае вѳдбути ся засѣдане, бувъ замкненый, то отворити его при помочи слюсаря. Панъ Лаврѳвскій не вѳддавъ книжокъ товариства и господарства новымъ функціонерамъ, здиравъ зъ таблицѣ въ льокали товариства всякѣ оповѣщеня старшины, а крѳмъ того замкнувъ передъ старшиною льокаль и она змушена була отворити при помочи слюсаря. Поведене п. Лаврѳвского було взагалѣ таке, що все выкликувало несупокѳй въ товариствѣ. Зъ сего представленя — кѳнчивъ своє справозданє голова п. Нагѳрный — видите други, хто робивъ заколотъ въ товариствѣ и якъ поступала старшина. Старшина и я робили-сьмо все, що добра слава товариства вѳдъ насъ вымагала, не допустили-сьмо ся жаднои некоректности, а мимо того ґазеты польскѣ и деякѣ рускѣ помѣщають статьѣ огидячѣ такъ мене якъ и старшину та товариство, накликуючи власти, щобы товариство розвязали. Прошу отже о вашь судъ надъ поступками старшины и надъ тыми, котрѣ розбиваютъ солідарнѳсть въ товариствѣ и подаютъ матеріялъ ґазетамъ до огидженя товариства.“

Справозданя сего выслухали члены зъ увагою.

(Конецъ буде.)

Надѳслане.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Müsterchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung trirt sofort zu Tage: Aechte, reingefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort (namentlich glimmen die „Schussfäden“ weiter, wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur ächten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der ächten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg** (k. u. k. Hofl.) **Zürich** versenden gern Muster von ihren ächten Seidenstoffen an jedermann und liefern einzelne Roben und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung.

10 (5)

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 грудня. Ґр. Вурмбрандъ зъ причины недуги зложивъ урядъ маршалка краевого въ Стиріи; на его мѣсце именованый ґр. Атемсъ.

Будапештъ 16 грудня. Ліберальне (правительственне) сторонництво постановило голосувати за внесенемъ правительства въ справѣ тымчасового продовженя угоды зъ Австрією. Фракція Уґрона гадае ужити всѣхъ силъ, щобы не допустити до ухвалы того внесеня.

Царгородъ 16 грудня. Австрійскій амбасадоръ згоджуе ся на именоване Чорногорця Петровича ґубернаторомъ Креты.

Мадритъ 16 грудня. Королева-реґентка принимала вчера ґенер. Вайлера на довгѳй авдіенціи.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, пѳдставниковъ, патерицъ и т. и. *поручае свѳй*

ҐУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 20 36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у Львовѣ.

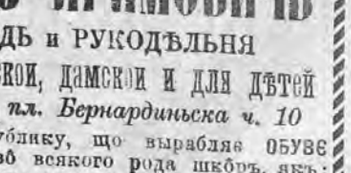

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

ЛОЖКА зелѣзнѣ складаны по зр. 5·8- зъ боками бляшаными орѣхово-лякированѣ, по зр. 14, 16, 18, 20 и выше. Ложка дитинѣ по зр. 12, 14 16 18, и 20. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Ученик VIII кл. ґімназіяльнои глядить місця інструктора на провінціи. Адрес: „Ученик VIII кл.“, poste restante. 43[illegible] 1—3

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперѳвъ державныхъ и льосѳвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-356 gasse 8, BUDAPEST. 9—10

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрѣліхи и т. п. власнѣ выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроеной торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентѳвъ анѣ похатниковъ не высылаемо.* 77 35—52

Ч. 3690.

ОГОЛОШЕНЄ.

Выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ намѣряе спродати въ дорозѣ публичнои ліцитаціи устнои и въ офертахъ дѳмъ мурованый о 4-охъ комнатахъ — кухня, спижарня, сѣни и пивниця склепленa, вразъ изъ прилеглымъ огородомъ въ обемѣ 1 морґа и 203 сяжень доброго грунту и шопа.

Ліцитація и отвиране офертъ опечатанихъ зъ долученемъ вадіи вѳдбуде ся дня 19 Сѣчня 1898 въ сали засѣдань Рады повѣтовои о 10 годинѣ рано.

Цѣна выкликаня выносить 5.000 зр. а оференты мають зложити до Комісіи вадію выносячу 5% цѣны повысшои.

Близшихъ вѣдомостій удѣляе канцелярія Выдѣлу въ годинахъ урядовыхъ передъ полуднемъ.

Долина дна 9 грудня 1897.

431 1—4 *Витославскій.*

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРЫМОВИЧЬ

СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ

ОБУВИ МУЖЕСКОИ, ДАМСКОИ И ДЛЯ ДѢТЕЙ

у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

мае честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вынаходу, зѳ всякого рода шкѳръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалѣ, надмѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь приймае до вѳдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѣ, всякѣ ґумовѣ приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѣ замѣсцевѣ замовленя выконуе въ можливо найкоротшѳмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнѣ ласкавѣ вагляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

332 11—20 *Иванъ Ярымовичь,*

Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ продахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлѣгиленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 68—?

BITTNER'S
CONIFEREN SPRIT
(Бітнера спіритусъ зъ шпильковыхъ деревъ)
не повиненъ хибувати въ жадній комнатѣ хорыхъ и дѣточій вѳнъ вносить квасородъ и оживляє чудесно орґаны вѳддыховій.
Стеречись передъ многими наслѣдуваньями и фальшованями; жадати все зъ маркою охоронною
401 2—5
Антикаря БІТТНЕРА зъ Райхенавъ
Складъ у *Львовѣ: въ Аптицѣ Петра Миколяша.*
1 фл. 80 кр. 6 фл. вр. 4. Розпилювачь 1·80 зр.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѳдзначена двома срѣбными медалями
выконує **дзвоны** рѳзной ваги и приймає ушкодженій дзвоны до переливаня въ найкоротшѳмъ часѣ, а такожь має на складѣ готовій дзвоны рѳзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій ґрупы. За тревалѳсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѳвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

По значно низшій цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣлякой величины.
СВѢЧКИ бляшані зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВѲНКИ гармонійній по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженій цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳвній величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святій, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 19—?

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

Ковдры шитѣ
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручає Маґазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѳкъ 1898.
Дѳстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

КОНКУРСЪ.
При тутешнѳмъ **Выдѣлѣ повѣтовѳмъ** есть до обсадженя провізорична **посада касіера** зъ рѳчною платнею 600 зр.

Поданя зъ перебѣґомъ житя належить вносити **до 30 лат. грудня** с. р. и долучити 1) метрику хрещеня, 2) свѣдоцтва шкѳльній, 3) свѣдоцтво зъ испыту рахунковости, взглядно довѳдъ, що кандидатъ есть емер. ц. к. урядникомъ податковымъ и 4) свѣдоцтво моральности.

Кавція 600 зр. Вымаґане знане обохъ языкѳвъ краєвыхъ въ словѣ и письмѣ.

Камѣнка стр. 12-ого грудня 1897. 434 2—2

НАДОЛЬФЪ КАМШЕЛЬ
Львѳвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львѳвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѳй.
Продає дешевше кѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взаґалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за нихъ доброту.

Предприємство роботъ бетоновыхъ и крыть дахѳвъ дахѳвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 14—?

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѳвск. університету
поручає
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пѳдоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникѳвъ, Евангелій, Молитовникѳвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѳвъ, Мапъ, Дипльомѳвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскій знаряды, збѳже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкѳдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенї зъ першими Товариствами контрасекураційными подаютъ **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся черезъ **„Днѣстеръ“** пѳсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень** въ Краковѣ, котре дає якъ найкористнѣйшій услѳвя и выдає полісы и квіты въ рускѳмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вѳдъ своихъ членѳвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґаранція цѣлковита. **Удѣлы** по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тѳлько властителямъ реальностей, вѳльныхъ вѳдъ тягарѳвъ, за порукою двохъ членѳвъ. Зъ позичокъ вѳдтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надѳсланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 23—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ
звѣстный вѳдъ кѳльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнѳмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пѳсля власныхъ плянѳвъ. Выготовлює всякой величины церковній образы до иконостасѳвъ, престолѳвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѳльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѳдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовує ихъ по
4½% на рѳкъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рѳзныхъ фабрикъ. Нѳжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готѳвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѳдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 ваґонѳвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.
Не высылаю вдѣзливыхъ аґентѳвъ котрымъ жиды платятъ вѳдъ 10 до 20 зр за продажъ одной лихой машины. 291 16—52
Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львѳвъ, готель Жоржа.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець подѣчальний редактеръ Иванъ Белей. „Папѣръ зъ фабр. Чорлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійскаго, пѳдъ зарядомъ Іоанна Гренька.

Ч. 276. Львовъ, Пятница 5 (17) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Литературный дóдатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Переплáту и инсéраты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольщевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Переплáта на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Переплáта на „ДѢЛО“ зъ літер. дóдатком

въ Австрiи:		за границею:	
на цѣлый рóкъ	18 зр.	на цѣлый рóкъ	24 зр.
на пóвъ року	9 зр.	на пóвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рóкъ	16 зр.	на пóвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережéня. — Рекламаціи неопечатáни вóльнй вóдъ порта.

Поодиноке чéсло коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычáйні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одного стрóчки инсератовок або ек мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłано“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вóдъ стрічка.

Штучнй овáціи.

Заповѣджена овація польского obywatelstw-a для гр. Баденього въ Буську вóдбула ся. Досыть значне число дѣдичéвъ, переважно зъ всхóднои Галичины, було скрѣплене професорами львóвского університету и деякими послами соймовыми (замѣтне, що мѣжь тыми послами були демократы, якъ Жардецкій, и особы, вóдогравшй важнѣйшй ролѣ якъ въ выборахъ соймовыхъ такъ и сегорóчныхъ до ради державнои, н. пр. д' Абанкуръ, д-ръ Яклинській и ин.) — и все те „мѣшане“ obywatelstwo стануло пóдъ проводомъ кн. Адама Сапѣги передъ лицемъ бувшого премíера австрійского.

Зачались промовы. Кн. Сапѣга, котрый пращавъ Баденього передъ двома роками, принявъ на себе обовязокъ теперь его повитати. „Не такъ ждало ся, а такъ склало ся“ — отсе бувъ змѣстъ промовы „червоного“ князя. Хто бы се мóгъ бувъ передвидѣти — говоривъ — що Нѣмцѣ, такій поважный елемéнтъ, перейдуть пóдъ команду антісуспóльныхъ и антідержавныхъ чинникóвъ. Але стало ся! Одинокою розрадою для Баденього повинно бути пересвѣдчене, що творячи актъ справедливости супротивъ Чехóвъ, пóднѣсъ идею рóвноправности всѣхъ народóвъ входячихъ въ складъ Австріи. Сеся справедливóсть перенята зъ традиціи (!) народу польского. На щасте вытворивъ ся союзъ, въ складъ котрого входять „porządni“ Нѣмцѣ, а коло польске буде старати ся утримати всѣми силами сей союзъ, котрого засадою є: справедливе увзглядненє правъ національныхъ и автономія краéвъ. „Мы приѣхали тутъ — закóнчивъ кн. Сапѣга — щобы заявити тобѣ не ино горяче признанє, але и задокументувати высоку честь обывательску, якою тебе нашь край окружає. Сердечно и зъ жалемъ мы тебе пращали при вóдѣздѣ до Вѣдня, сердечно и зъ радостію витаємо тебе въ краю, надѣючись, що доведесь тобѣ побачити небавомъ свѣтлу побѣду твоихъ думки и идеѣ!“ — Присутнй пóднесли по тóй промовѣ окліки: „Niech żyje!“, „Niech pracuje z nami!“

На се повитанє вóдповѣвъ гр. Баденї рóвножь політичною промовою. „Обнявъ я правительство — говоривъ — зъ провóдною гадкою: постепенно ввести въ житє засаду рóвноправности народностей а такожь розвитку автономíи, передовсѣмъ въ напрямѣ облекшеня надто перетяженого парляменту. Рóвноправнóсть высказану теоретично въ нашóй конституціи я розумѣвъ завсѣгды не пóсля мертвои буквы права заключеного въ дотычнóмъ артикулѣ, але въ получено зъ минувшостію и теперѣшносію, се значить, що засада рóвноправности, высказана въ 19-óмъ артикулѣ, мусить бути управильнена зъ одного стороны черезъ историчну минувшóсть и индівідуальнóсть поодинокихъ королѣвствъ и краéвъ коронныхъ, а зъ другои черезъ розвитокъ, степень культуры, топографічне положенє и статистичнй даты дотычно поодинокихъ народностей. Маючи передъ очами таку засаду рóвноправности, задумавъ я впровадити ческій нарóдъ на шляхъ, за котрóмъ мы, Поляки, находимо ся. Але не мало ся се зробити коштомъ другого народу и зъ его шкодою. Давнѣйшй змаганя злагодити антагонізмъ мѣжь Нѣмцями а Чехами не повели ся, бо оминано квестію языкову и не думано заспокоити культурныхъ потребъ Чехóвъ. Я выдавъ розпорядженя языковй, котрыми увзгляднено оба повысшй моменты. Тй розпорядженя выкликали нечувану бурю, передъ котрою я мусѣвъ уступити. Признаю, що можна змодифікувати розпорядженя. Въ переведеню зроблено неодну похибку. Маю надѣю, що при взаимнóй вырозумѣлости Чехóвъ и Нѣмцѣвъ будуть привернены вóдносины парляментарнй, а мы будемо для одныхъ и другихъ пожадаными союзниками. Будучнóсть монархіи лежить въ здѣйстненю тыхъ задачъ: въ переведеню рóвноправности народóвъ пóсля высказаныхъ мною засадъ и въ розширеню автономíи краéвъ.“ — По сѣмъ політичнóмъ експозе подякувавъ гр. Баденї колу польскому за се, що такъ вѣрно при нѣмъ стояло до кóнця, пригадавъ, що монархъ незвычайною ласкою, опѣкою и печаливостію окружав нашь край, а „ласка цѣсаря для Полякóвъ перевысшав все, що они въ своѣй вдячности можуть вóдчувати“ та вкóнци попросивъ зóбраныхъ obywatel-ѣвъ, щобы приняли его назадъ въ свои ряды за труженника.

По тыхъ двохъ офіціяльныхъ промовахъ були ще и инші промовы (але вже при перекусцѣ), н. пр. д-ра Пентака. Сей горячій почитатель Баденього не находивъ слóвъ на похвалу особистыхъ и політичныхъ прикметъ ексъ-намѣстника и ексъ-премíера, а навѣть поодинокъ „dla obrony czci imienia polskiego“ найшовъ похвальну згадку въ сѣй промовѣ посла и професора львóвского університету. — О год. 2-гóй зъ полудня розъѣхали ся гостѣ зъ Буська.

Отсимъ зъѣздомъ obywatelstw-a въ Буську була бы закóнчена перша серія польско-шляхотскихъ овацій для гр. Баденього; дальшй проектованй зъѣзды вóдпадають, бо гр. Баденї выѣздить кудысь на якійсь часъ зъ Буська. Не входячи въ се, чия рука слѣдна въ тыхъ всѣхъ овáціяхъ, годѣ не добачити въ тыхъ всѣхъ маніфестаціяхъ жалю за утраченымъ раемъ. Було и минуло ся, а чи верне ся, ледви можна надѣяти ся.

Коли Баденї бувъ покликаный на шефа правительства, польскй сферы верховодячй ледви на силу зъ політичныхъ взглядóвъ вздержали ся вóдъ надто голосного заявлювання своихъ радости. Не о особу Баденього тогдѣ ишло, лишь о фактъ, що на чолѣ кабінету зъ довѣря монарха станувъ Полякъ, а тымъ самымъ провóдній гадки польскои політики національнои зможуть зъ часомъ пробити собѣ дорогу въ напрямѣ загальнои політики австрійскои. Длятого выправлено гр. Баденього въ нову дорогу зъ великою печаливостію: додано ему дорадникóвъ, що перебули дипльоматичну карíеру въ часѣ польского повстаня на заграничныхъ дворахъ, окружено его політиками, що мали ставати ему въ кождóй пригодѣ, — а подальше въ резервѣ уставлено цѣле коло польске. Крóмъ того въ кождóй хвили можна було мати до диспозиціи всякого рода політичнй маніфестаціи въ краю, щобы показати що цѣлый край, коло польске и політика Баденього становлять нерозрывну цѣлóсть. Однымъ словомъ, польскй сферы верховодячй знали, що симъ разомъ ставляють всьо на карту.

Упадокъ гр. Баденього вóдбивъ ся такожь на політицѣ кола польского. Зъ пасивнои політики перейшло коло польске зъ початкомъ сесíи парляментарнои до активнои політики; но щасливо перебутыхъ крізахъ кабінету Баденього, по досыть выразныхъ заявахъ особистого довѣря монарха до особы гр. Баденього, здавало ся політикамъ кола польского и політичнымъ дорадникамъ Баденього, що пора выступити зъ програмою політичною. Сеся програма, уложена на взóрци дотеперѣшного польского панованя въ Галичинѣ и пóсля задушевныхъ плянóвъ польскои політики, стала ся програмою бóльшости парляментарнои, а властиво основою політичного союза Чехóвъ и Полякóвъ. Се, що Поляки осягнули въ Галичинѣ, мали дóстати Чехи, а за се були бы Чехи и Поляки поступали однымъ шляхомъ въ політицѣ. Акція не повела ся, бо Нѣмцѣ завчасу отямили ся и своимъ солідарнымъ атакомъ повалили кабінетъ гр. Баденього, разомъ зъ тымъ помѣшали пляны політичнои програмы кола польского.

Пóдъ конець свого панованя гр. Баденї вповни пóдписавъ ся на політику кола польского, взглядно на програму ческо-польскои бóльшости. Але и се не спасло его, бо вже втративъ довѣре монарха. Падаючи, потягнувъ и коло польске, тожь не легка задача жде сихъ політикóвъ выплысти назадъ на чисту воду. Ситуація неясна; не можна знати, чи безпрограмовый кабінетъ урядничій довго утримає ся пóбчь сконсолідованои програмово бóльшости, — тожь найлѣпше поки що грати дволичну політику. У Вѣдни ждати терпеливо и не перехапувати ся, а въ краю зъѣздами ческихъ и польскихъ послóвъ та овáціями для гр. Баденього згадати минуле и не тратити надѣѣ на будуче. Що-жь шкодить при тыхъ овáціяхъ зробити Баденього героемъ борбы за рóвноправнóсть народóвъ австрійскихъ и такъ се вмовити въ него, що вкóнци вóнъ самъ зачинає тымъ чванити ся? Будучи намѣстникомъ въ Галичинѣ мóгъ гр. Баденї показати свои змагання до рóвноправности народóвъ простымъ выконанемъ постановъ закона, але сего не зробивъ; коли-жь вернувъ зъ Вѣдня соромно поваленый, хоче удавати що упавъ жертвою засадъ: введеня рóвноправности и розширеня автономíи. Чиста перфідія, але се не вадило польскóй шляхтѣ оплескувати сесй політичнй выводы гр. Баденього и кликати, щобъ разомъ зъ ними трудивъ ся. Карíера політична гр. Баденього мабуть вже на завсѣгды скóнчена; надто богато промахóвъ и незаконностій въ дотеперѣшнóй его карíерѣ, щобы выдвигати его на яке высше, бóльше одвѣчальне становиско. Історія урядованя и упадку гр. Баденього буде по всѣ часы доказомъ, що и въ політицѣ треба захóвати етику.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

IV.

Були у насъ вже розвѣдки и горячй вóдозвы о потребѣ заснованя своихъ товариствъ задатковыхъ и певно не богато найде ся людей, котрй въ тóмъ предметѣ мали бы вóдмѣнну гадку, а однакъ кромѣ заснованя згаданыхъ кóльканацяти товариствъ не бачили мы нѣгде бóльше навѣть серіознои пробы и заходóвъ, щобы яке товариство заснувати. Походить се

Наша культурна праця якось пиняво йде.

Въ лютóмъ с. р. надрукувала „Народна Часопись“ статью, де закидує священикамъ, що на Пóдгóрю нарóдъ сѣльскій темный, ходить до ворожильникóвъ, вóдмовляє молитву „На горѣ, на осіянцькóй, на девятеранцькóмъ зѣлю, тамъ божа мати спала-спочивала“ и т. д. та що деякй жиють на вѣру. Въ дописи зъ Долиньского въ 124. ч. „Дѣла“ высказано гадку, що се все стало ся длятого, щобы священикамъ доскулити и показати на працю надъ просвѣтою народныхъ масъ, а до політики и выборóвъ не мѣшати ся, бо на се вже усмотрено зъ ласки баденѣвскои инших людей, а тй, якихъ хотѣли Русины бачити послами, не смѣли выйти зъ урны выборчои. Въ тóй самóй дописи було подано, що Митроп. Ординаріятъ велѣвъ священикамъ долиньского а мабуть и калуского повѣта оправдувати ся зъ пороблених „Народною Часописію“ закидóвъ. Може бути, що ся вѣстка могла выкликати у горѣ великій переполохъ, бо-жь упала немала бомба; мóгъ де-хто запытати: „Якъ то вы сторожите?“ А може ревнивóсть була направити таке явне лихо и публичну соблазнь. Не дивуймо ся дуже — наша старшина все надслухує, зъ-вóдки вѣтеръ вѣе, и звычайно нѣколи не спóвчує „зъ горячими головами або неразумными вѣтрогонами“.

I.

А все-таки треба признати, що „Народна Часопись“ порушила дуже важну справу. У Русинóвъ руска справа — се справа мужицка. Такихъ верствъ, якъ другй народы, не маємо; крóмъ трохи духовныхъ и невеликого числа свѣтскои інтеліґенціи самй селяне и подóбнй до нихъ образованемъ маломѣщане, котрй рóзнять ся вóдъ селянъ одягомъ та бóльшими претенсіями. Ба ще декуды переняли рускй мѣщане польску мову а рускою гордять. Теперь же хто-небудь поспытає: яке є становиско рускои інтеліґенціи а особливо духовенства супротивъ масъ народныхъ?

Звѣстно, що бóльше образованй люде можуть додатно вплывати на темнѣйшихъ людей и помагати имъ поступати на передъ та брати участь въ публичныхъ справахъ. Для просвѣты народу де-що вже зробило ся, але ще богато а богато є неполагодженои роботы. Одинъ рускій чоловѣкъ закидує рускóй інтеліґенціи байдужнóсть до народу, бо показує ся, що сей нарóдъ некультурный, якъ выѣде до Канады, тамъ нимъ бридять ся, бо волосє его довге, шматє нечисте, пальцями мясо ѣсть и любить брудъ и нехарнóсть. Иншій побачивши въ Коломыи мѣщаньске весѣле зó всѣми на-теперь вже непотрѣбными причандалами и старосвѣтскими звычаями и зъ додаткомъ жидикóвъ, що бѣгли за весѣльными гостями и збытки строили, радъ бы, щобы и зъ нашого старосвѣтского мѣщанина зробити культурного чоловѣка.

А придивимо ся близше нашимъ суспóльнымъ вóдносинамъ и взаимному пожитю, то побачимо, що нашъ селянинъ не має майже нѣгде вступу до товариства інтеліґентныхъ людей. Мы не вийшли ще зъ панщиняныхъ поглядóвъ минувшихъ вѣкóвъ. Раднѣйше прийдемо зъ двора писаря, економа, а навѣть жандарма або дозорця скарбового, якъ селянина або мѣщанина. Въ якóмъ небудь урядѣ на селянина все накричать, супротивъ него першій-лѣпшій пóдпанокъ кирпу гне, за нѣчо маючи поважного хлѣбороба. Мы просто варвары або шляхтичѣ польскй.

Мѣжь народомъ є неканоннй молитвы, живе вѣра въ чары и чарóвницѣ, дивачнй погляды на природу и рóзнй творы, отъ хоть-бы таке, що дѣдько просить дозволу у Бога и мече градомъ, а хмарникъ ему дорогу заступає; що можна заклясти кордюкъ у худобы, укушенє гадины; що жаба ѣсть збóже; що чарóвницю можна въ ночи пóдъ св. Юрія зловити на борону. Вóдмавляючи молитвы неоденъ христіянинъ додає: „Сонѣйко праведне, мѣсячейку ясный, свята Пятнойко“ и т. и. Та по-при те нарóдъ не має ясного або й нѣякого погляду на публичнй справы, не розумѣє грошевои господарки, не знає ладу своихъ державы. А бачне око достереже навѣть великй хибы и въ его домашнóй господарцѣ, не такій ладъ якъ бы треба на его обóйстю, невдоволяючй вóдносины роднинй, сусѣдскй, громадскй. Коли-бъ хто цѣкавый поспытавъ: зъ-вóдки се все взяло ся, то на се треба бы довго вóдповѣдати.

II.

Передъ всѣмъ треба повѣсти, що и селянинъ є чоловѣкомъ, мыслить та думає, и въ его головѣ повстають образы и вóнъ своимъ мыслямъ та гадкамъ дає видъ, форму чи мовою, чи пѣснею. Інтеліґентный чоловѣкъ прочитає книжку чи часопись, котрыйсь записмемо зъ двора писаря, економа, а навѣть жандарма або дозорця скарбового, якъ селянина або мѣщанина. Въ якóмъ небудь урядѣ на селянина все накричать, супротивъ него першій-лѣпшій пóдпанокъ кирпу гне, за нѣчо маючи поважного хлѣбороба. Мы просто варвары або шляхтичѣ польскй.

Мѣжь народомъ є неканоннй молитвы, живе вѣра въ чары и чарóвницѣ, дивачнй погляды на природу и рóзнй творы, отъ хоть-бы таке, що дѣдько просить дозволу у Бога и мече градомъ, а хмарникъ ему дорогу заступає; що можна заклясти кордюкъ у худобы, укушенє гадины; що жаба ѣсть збóже; що чарóвницю можна въ ночи пóдъ св. Юрія зловити на борону. Вóдмавляючи молитвы неоденъ христіянинъ додає: „Сонѣйко праведне, мѣсячейку ясный, свята Пятнойко“ и т. и. Та по-при те нарóдъ не має ясного або й нѣякого погляду на публичнй справы, не розумѣє грошевои господарки, не знає ладу своихъ державы. А бачне око достереже навѣть великй хибы и въ его домашнóй господарцѣ, не такій ладъ якъ бы треба на его обóйстю, невдоволяючй вóдносины роднинй, сусѣдскй, громадскй. Коли-бъ хто цѣкавый поспытавъ: зъ-вóдки се все взяло ся, то на се треба бы довго вóдповѣдати.

II.

Передъ всѣмъ треба повѣсти, що и селянинъ є чоловѣкомъ, мыслить та думає, и въ его головѣ повстають образы и вóнъ своимъ мыслямъ та гадкамъ дає видъ, форму чи мовою, чи пѣснею. Інтеліґентный чоловѣкъ прочитає книжку чи часопись, котрыйсь записпѣває або грає на якóмсь приладѣ музичнóмъ, иншій заграє въ карты, по мѣстахъ є Бесѣды, Читальнѣ, устроюють балѣ и забавы, однымъ словомъ — забавляють ся, якъ умѣють и знають, щобы скорше и приятнѣйше часъ минувъ, щобы борше до смерти. А чи-жь бы селянинъ не мавъ права до забавки? И вóнъ бавить ся, якъ знає и вмѣє. Одинй другимъ оповѣдають казки при всякóй случайности — на весѣлю, на вечѣркахъ, при мерци, въ дорозѣ, спѣвають, танцюють, загадують загадки, выгадують приказки, а не маючи дѣла сходять ся десь въ одно мѣсце, звычайно до коршмы, забавити ся. На такихъ сходинахъ обговорюють селяне всяку всячину, розправляють про сѣльскй новины, про свою старшину громадску, про священика, якій бувъ ярмарокъ, що стало ся нового въ другóмъ и третóмъ селѣ, що въ мѣстѣ, десь-колись зайде бесѣда и про політику, про ґаздóвскй справы, а часомъ хтось розпозѣсть якесь вѣруване, де-що зъ давнины и т. д. Такимъ чиномъ утворенй погляды въ замерклóй старовинѣ не затрачують ся а переходять, хоть густо-часто перетворенй и перемѣшанй, вóдъ рода въ рóдъ.

Зъ вóдкись прецѣнь мусѣли прийти Русины до Европы и зъ-вóдтамъ принесли зъ собою певный степень культуры. Заки приняли христіянство, мусѣли мати якусь вѣру; тажь згадують у насъ про Перуна, Велеса, Хорса, Даждбога и т. д. Коли приняли вѣру Христову, священики старали ся викоренити давнй поганьскй погляды, вживали рóзныхъ способóвъ, а все-таки дѣло не вдавало ся, бо ще й теперь подыбуємо показнй слѣды дав-

І. КАПРАЛИКЪ
ЛЬВÓВЪ, побóчь „Народного Дому“
поручає всякй инструменты музичнй: скрипки, альтóвки, басетлѣ, басы, фляты, клярнеты и трубки, а такожь питры и ґітары. Найбóльшій выбóръ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментóвъ. Цѣны найтаншй. Цѣлники безплатно.

ЮРІЙ РЖЕНДОВСКІЙ
Львóвъ, улиця Сикстуска
Фабрика выробóвъ цементовыхъ, будóвляныхъ, поручає плыты, руры, дахóвки, печи кафлевй и т. д. по сталыхъ фабричныхъ цѣнахъ. Цѣлники безплатно. 427 2—50

зъ-вôдси, що одни́ не знають зовсѣмъ правнои конструкціи и технічного устрою товариствъ задатковыхъ и длятого зовсѣмъ не знають, якъ взяти ся до заснованя товариства, — другі́, хоть знають се, не уважають себе до того покликаными и думають, що сповнили весь свôй обовязокъ, коли на публичныхъ зборахъ або въ часописяхъ поставлять внесене, щобы товариство „Просвѣта“, або товариство „Днѣстеръ“, або якась ad hoc выбрана анкета заняла ся твореньмъ потрѣбныхъ товариствъ задатковыхъ, — третій зновъ взяли бы ся до дѣла, та здержує ихъ недовѣре у власни́ силы и обава, зъ-вôдки товариство возьме фонды и капіталы, коли мы нарôдъ бѣдный.

Отже першихъ вôдсылаємо до „Пôдручника“ выданого д-ромъ Кормошемъ*), де знайдуть всѣ потрѣбни́ информаціи до заснованя и веденя кождого товариства задаткового; въ перемыскôмъ товариствѣ „Вѣра“ дôстануть готовы́ формулярѣ на всѣ книги потрѣбни́ до дѣловодства; наконець кожде зъ истнуючихъ товариствъ на жаданє радо покаже практично, якъ устроити и вести всѣ дѣла въ товариствѣ.

Другимъ вôдповѣмо, що анѣ „Просвѣта“, анѣ „Днѣстеръ“, анѣ нѣхто замѣсцевый не може заснувати товариства задаткового н. пр. въ Скалатѣ, Грималовѣ або Пôдволочискахъ безъ спôвдѣланя мѣсцевыхъ людей, бо бувъ бы то плôдъ штучный, не способный до жити. Товариство кредитове або спôлка промыслова лишь тогдѣ розвивають ся, сли они покликани́ до житя за починомъ мѣсцевыхъ людей и если вокругъ нихъ зберe ся бодай горстка людей енергічныхъ, вытревалыхъ и маючихъ загальне довѣре, котрі́ бы також зложили въ формѣ удѣлôвъ и вкладокъ часть средствъ грошевыхъ потрѣбныхъ на початокъ для розпочатя дѣяльности. Товариство „Днѣстеръ“ чи котре инше зъ истнуючихъ могло бы бути помôчне при заснованю — н. пр. выслати свого делеґата для докладнѣйшои информаціи що-до формальностій, для заложеня книгъ, контролѣ и т. п., — може також прийти въ помôчь удѣленьмъ кредиту новому товариству; але заснованє товариства мусить выйти зъ волѣ и пересвѣдченя ширшого круга людей мѣсцевыхъ, мусить бути выразомъ вôдчутои въ мѣсцевыхъ обставинахъ потребы.

Наконець обава третыхъ: зъ-вôдки товариство возьме капіталы потрѣбни́ до обороту и чи устоить ся о власныхъ силахъ, есть безпредметова. Очевидно зъ початку товариство мусить обмежатись на средствє грошевы́, яки́ найде на мѣсци: основателѣ и перші́ члены мусять зложити певну квоту яко удѣлы и вкладки, щобы розпочати дѣла товариства и щобы сами мали свôй матеріяльный интересъ подбати о розвôй товариства. Дальше вже побôльшають ся средства товариства самі́ собою: прибуває членôвъ — прибуває удѣлôвъ, росте гарантія и кредитъ, вилывають вкладки вôдъ приватныхъ особъ, вôдъ рускихъ товариствъ, и розширяють ся дѣла товариства.

Мы бачили высше, що всѣ товариства кредитовы́ черпають въ головнôй мѣрѣ свои фонды зъ вкладокъ [въ 1896 роцѣ було вкладокъ на $26^1/_2$ міліонôвъ зр.] и що довѣре вкладникôвъ до товариствъ кредитовыхъ все збôльшає ся [въ 1896 роцѣ прибуло вкладокъ о $3^1/_4$ міліонъ зр. бôльше, якъ въ попереднôмъ роцѣ]. Такъ само бачили мы, що всѣ истнуючи́ товариства рускі́ мали заразъ въ першôмъ роцѣ вкладки и сума тыхъ вкладокъ дальше росте, користнѣйше навѣть, якъ въ многихъ товариствахъ польскихъ и жидôвскихъ. Въ 1896 роцѣ було 14 товариствъ, котрі́ цѣлкомъ не мали вкладокъ, а 19 товариствъ мало вкладокъ на суму низше 1000 зр.; зъ рускихъ товариствъ навѣть найменьши́ мали зразъ въ першôмъ роцѣ вкладокъ понадъ 1000 зр.; — 219 товариствъ мало вкладокъ менше якъ 25.000, а зъ нашихъ 3 мали по-надъ таку суму; — высше 50.000 зр. вкладокъ було лише въ 139 товариствахъ, а мѣжь тыми находить ся заразъ въ першôмъ роцѣ „Днѣстеръ“. Въ тôмъ товариствѣ нашôмъ, о скôлько видно зъ оголошуваныхъ справоздань мѣсячныхъ, такъ вилывають вкладки, що „Днѣстеръ“ не потребує нѣколи користати зъ кредиту банкового, а противно, ще засилює кредитомъ другі́ наши́ товариства. Такъ само певно найде достаточни́ капіталы до оборотy середъ нашои власнои суспольности кожде наше товариство, если тôлько буде добре адміністроване и належито контрольоване. Отже не має рациі недовѣря и малодушности тыхъ, котрі́ боять ся приступити до заснованя своего товариства за-для мнимого браку капіталу до обороту. Кождый початокъ есть малый и трудный, але не дôйдемо нѣколи до своихъ банкôвъ и міліонôвъ, если не зачнемо вôдъ сотокъ и тысячокъ.

(Дальше буде.)

*) Практичный пôдручникъ для товариствъ задатковыхъ, уложивъ д-ръ Кормошь. Перемышль 1895. Цѣна 2 зр. 50 кр. Дôстати можна въ книгарни Ставропігійскôй або у автора.

ныхъ вѣрувань поганьскихъ. Та й духъ людскій непосидючій. Звѣстно, що по-при каноннѝ творы христіяньскі́ є ще богато неканонныхъ. Неоденъ радъ бувъ ще щось нового додати, щось докладнѣйше выразити, а щобы своему творови додати бôльшого значѣня, приписувавъ его якому знатнѣйшому чоловѣкови помѣжь христіянами. Такъ кромѣ чотирохъ Евангелій маємо ще неканонни́. Такихъ апокрифічныхъ творôвъ було и на Руси немале число. Обробкою тыхъ творôвъ займали ся наши́ ученѝ, якъ д-ръ Ом. Калитовскій и д-ръ Иванъ Франко. Тожь нема чого дивувати ся, що декуды нарôдъ вôдмовляє: „На горѣ, на осіянцькôй...“ Сю молитву вôдмовляють не лише въ Калущинѣ и Долинщинѣ, але и въ иншихъ повѣтахъ. Та й нема въ нѣй нѣчого такъ дуже соблазняючого. Лучає ся въ насъ неразъ таке, що селянинъ глядає чи то способу легкого до житя, чи дѣйстно радъ бы помогти собѣ та й другому въ потребѣ и тогды уживає то рôзныхъ заклинань, то шептань, то инши́хъ лѣчничихъ способôвъ до прогнання лиха. Селянинъ не вѣрить въ лѣки зъ аптики — „кому Богъ судивъ смерть, мусить умерти, хиба вôдъ нечистого можна дати раду“. Але на те є вже осôбни́ люде, що знають ся зъ нечистымъ, знають вôдъ себе и вмѣють зарадити поганому. Теперѣшный интеліґентъ буде ажь зубами закусувати, але се нѣчого не поможе. Давнѣйше всѣ люде такъ вѣрували, ще мабуть сто лѣтъ не минуло, якъ послѣдну чарôвницю спалили. А поганьскі́ погляды и вѣруваня були загальными и мабуть найдовше задержали ся въ Испанії тай въ Галичинѣ и мѣжь интеліґентными людьми. Не лишь одни́ Русины мали хибни́ погляды, але и прочи́ народы.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Въ недѣлю зъѣдуть ся въ Празѣ чески́ мужѣ довѣря на нараду надъ теперѣшнымъ положенємъ и дальшою тактикою ческихъ послôвъ, а завтра всѣ чески́ послы такъ соймовы́ якъ до рады державнои мають зôбрати ся для пôдготовленя нарадъ назначеныхъ на недѣлю.

Въ середу мавъ нѣмецкій союзъ въ Празѣ загальни́ зборы, на котрыхъ явили ся також всѣ нѣмецкі́ послы. Цѣлею нарадъ було обговорене послѣдныхъ подѣй пражскихъ и способôвъ обороны правъ нѣмецкого населеня Праги. Віцемаршалокъ краєвый Ліпертъ говоривъ про становиско, яке выпадає занятиПражскимъ Нѣмцямъ. Пôсля послѣдныхъ подѣй не можна дивувати ся — говоривъ бесѣдникъ, — що вôдзываютъ ся голосы, щобы домагати ся перенесеня нѣмецкого осередка зъ Праги до иншого мѣста. Однако выдѣлъ товариства уважає зе вôдповѣднѣйше не поступати ся нѣ въ чôмъ зъ своихъ правъ, списати всѣ кривды Нѣмцѣвъ въ пропамятнôмъ письмѣ до нового правительства и до послѣдного боронити свого становиска въ Празѣ. Въ тôмъ дусѣ приняли також зборы резолюцію. Опôсля ухвалено, щобы постарати ся о помѣщене для тыхъ нѣмецкихъ товариствъ, котрі́ черезъ послѣдни́ подѣ́ остали ся безъ кута, а вôдъ 15 сѣчня 1898 р. забрати ся до будовы власного дому для тыхъ товариствъ. Дальше ухвалено ще: щобы всѣ Нѣмцѣ пражскі́ тримали ся крѣпко разомъ и згôдно поступали, щобы розвинути сильну аґітацію за численною фреквенцією нѣмецкихъ академій въ Празѣ, щобы высказати признане обомъ нѣмецкимъ академіямъ и бажане якъ найкрасшого розвитку, наконець щобы бурмістрови д-рови Подлѣпиному удѣлити якъ найострѣйшу нагану за его поведене.

Въ угорскôмъ соймѣ допоминавъ ся п. Кошутъ д. 15 с. м. о полагодженє свого давнѣйшого внесеня, щобы на д. 15 марта 1898 назначено обхôдъ краєвого свята на памятку вôдзысканои въ 1848 р. волѣ. Президентъ міністрôвъ приставъ тогдѣ на его внесене, тôлько заявивъ ся за днемъ 11 цвѣтня нѣбы то длятого, що того дня одержали законы 1848 року санкцію. Властиво сталось се не д. 11, тôлько 14 цвѣтня; але розходить ся тутъ о святковане памятки не королѣвскои ласки, тôлько волѣ народу. Теперь запытує бесѣдникъ президента міністрôвъ, чи вôнъ робить які́ приготовленя до того свята. — Бар. Банфі вôдповѣвъ на те, що правительство стоить при своѣй давнѣйшôй заявѣ и вже занимає ся приготовленями до обходу дня 11 цвѣтня, а въ своѣмъ часѣ здасть палатѣ о тôмъ справу. Одинъ посолъ вôдозвавъ ся, що нѣхто не найде ся, хто хотѣвъ бы святкувати той день.

Въ загребскôмъ соймѣ ведуть ся також нарады надъ угодовою провізорією зъ Угорщиною. Опозиція, до котрои, якъ вѣдомо, належать тѝ Хорваты, що не хотять ити у всѣмъ пôдъ ладъ Мадярамъ, уладил обструкцію, котра майже нѣ въ чôмъ не уступає нѣмецкôй обструкціи вѣденьскôй. Одного посла опозиційного, д-ра Поточняка, выключила бôльшость соймова на 70 засѣдань.

Въ нѣмецкôмъ парляментѣ при буджетовôй дебатѣ порушено дня 14 с. м. несподѣвано внутрѣшни́ справы австрійскі́. Пос. Цімерманъ зôйшовъ въ своѣй бесѣдѣ на заборoны пруского и саксоньского правительства, выданѝ противъ намѣру всенѣмецкого союза заявити австрійскимъ Нѣмцямъ свою прихильность. Бесѣдникъ розумѣє, що нѣмецке правительство не може выступати въ оборонѣ австрійскихъ Нѣмцѣвъ, але заразомъ не похваляє, що оно заборонює народови заявляти свою прихильность до австрійскихъ братôвъ. П. бар. Годенберґъ, указуючи на деякі́ струѣ, котрі́ Італію хотѣли бы вôдорвати вôдъ тридержавного союза, каже, що тымъ крѣпше треба удержувати союзъ зъ Австрією и всего уникати, що могло бы той союзъ ослабити. Длятого бесѣдникъ похваляє правительство, що не позволило австрійскимъ лібераламъ бушувати також въ Нѣмеччинѣ. П. бар. Штумъ промавлявъ також за тымъ, щобы въ справахъ заграничнои політики поступати дуже осторожно. Секретарь державный для заграничныхъ справъ Більовъ заявивъ на те, що о тридержавный союзъ нема чого бояти ся; стоить вôнъ цѣлкомъ крѣпко. А що до порушеныхъ въ дискусіи внутрѣшныхъ справъ австрійско-угорскои монархіи — сказавъ міністеръ — кождому вôльно думати и почувати, що хоче; але коли тымъ гадкамъ и чувствамъ має дати ся прилюдно выразъ, то обовязокъ велить гамувати ся и розумно шанувати чужі́ права и то тымъ бôльше, чимъ важнѣйше є мѣсце, зъ котрого промовляє ся. Мы не хочемо, щобы чужі́ правительства або чужі́ парляменты мѣшали ся въ нашѝ внутрѣшнѝ справы, то и самі́ мусимо почувати ся до такого самого обовязку супротивъ иншихъ державъ, а особливо супротивъ союзнои и дружнои австрійско-угорскои державы, на котрои чолѣ стоить монархъ, що всѣ его народы споглядають зъ рôвнымъ довѣремъ на его мудрôсть.

На тôмъ закôнчено оногдѣшне засѣданє. Вчера зновъ зôйшла дискусія на австрійскі́ справы. Оденъ посолъ сказавъ, що для него найбѣднѣйшій хлопъ нѣмецкій бôльше варта вôдъ ческого князя и скôнчивъ свою бесѣду словами, що въ разѣ, коли австрійскі́ Нѣмцѣ не доведуть до усуненя языковыхъ розпоряджень, то и тридержавный союзъ тогдѣ ослабне. П. Чарлиньскій порôвнувавъ положенє Нѣмцѣвъ въ Австріи и Поляковъ въ Нѣмеччинѣ и упевняє, що Поляки, хочь справдѣ покривдженѝ, не хоплять ся въ Нѣмеччинѣ тактики Вольфа и Шенерера.

Зъ Царгороду доносять, що судъ въ Мерсинѣ, котрому припоручено розслѣдити жалобы на аґента австрійского Льойда о поширане аґітацій вôрменьскихъ, велѣвъ увязнити того аґента, не повѣдомивши о тôмъ делеґата австрійскои амбасады. Амбасадоръ австрійскій въ Царгородѣ запротестувавъ противъ такого поведеня суду, а Порта приказала вôдкликати розпоряджене суду.

Амбасады россійска, француска и італійска поробили у Порты заходы, щобы уневажнено засудъ, котрымъ торôкъ одну 16-лѣтну Вôрменку сказано на доживотну вязницю за посередництво въ доручуваню амбасадорамъ листôвъ вôрменьского комітету зъ погрозами.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальни́ зборы гімнастичного товариства „Сокôлъ“ у Львовѣ. *(Док.)* По справоздавчôй промовѣ головы товариства В. Нагôрного наступили справоздання справника и скарбника товариства.

Справникъ п. Шевчукъ, яко выбраный передъ кôлькома тыжднями, не мôгъ предложити точного справоздання зъ дѣяльности товариства, тôлько покликавшись на промову головы заявивъ, що обнявши передъ тыжднемъ урядованє, не бувъ въ силѣ выготовити справоздання про рухъ членôвъ и вправы въ гімнастицѣ, а то тымъ менше мôгъ вôнъ се зробити, бо наколи лише появивъ ся въ льокали товариства п. Лаврôвскій вôдносивъ ся до него вызываючо. Вôнъ мôгъ выготовити лише списъ членôвъ управненыхъ до голосу и предложивъ его до перегляду збôранымъ.

Зъ справоздання скарбника показало ся, що въ тôмъ роцѣ було 1.435 зр. 47 кр. доходу а 1.408 зр. 47 кр. розходу; се ствердила контролююча комісія въ книзѣ касовôй. На запытане про станъ поодинокихъ фондôвъ товариства вôдповѣвъ скарбникъ п. Хойнацкій, що вôнъ веде касу и т. зв. журналъ касовый, а книговодець [неприсутный на зборахъ] веде головну книгу, де кождый фондъ має осôбне конто. Книга тая находить ся у книговодця. Вôзваный до зложеня справоздання зъ фонду будовы власного дому председатель тои комісіи п. Морозъ не зложивъ старшинѣ справоздання. Отже зборы рѣшили, щобы старшина, яка буде выбрана, вôзвала ще разъ п. Мороза до предложеня рахункôвъ зъ фонду будовы дому и щобы про станъ того фонду оповѣстити въ часописяхъ.

По вôдповѣди головы товариства на деякі́ запытаня поставивъ адвокатъ д-ръ Кость Левицкій внесене: Загальни́ зборы, выслухавши справоздань головы и старшины про чинности и заходы ѣи въ товариствѣ, приймає тѝ справоздання до вѣдомости, а ново-выбранôй старшинѣ поручає, щобы п. Лаврôвского и п. Мороза потягнули за ихъ чинности до одвѣчальности. — Внесене се принято всѣми голосами крôмъ двохъ.

Потôмъ приступлено до выбору президія товариства, старшины, комісіи контролюючои и настоятелѣвъ вправъ. Головою выбрано п. Василя Нагôрного, першимъ заступникомъ головы п. Романа Цеглиньского а другимъ п. Льва Кочоровского, всѣхъ трехъ одноголосно, а выслѣдъ выбору приняли зôбрани́ грôмкими оплесками. До старшины увôйшли пп. Хойнацкій Антôнъ, Шевчукъ Василь, Крижановскій Володимиръ, Рудницкій Якôвъ, Ильчашинъ Алексѣй, Гошовскій Игнатъ, Тисовскій Теодоръ, Пащакъ Онуфрѣй, Лисинецкій Петро, Ганинчакъ Осипъ, Сьокало Юліянъ, Глушкевичь Маріянъ, Врецьона Григорій, Мельникъ Микола, Голейко Михайло, Рихвицкій Василь, Котлярчукъ Антôнъ и Кіякъ Андрѣй; заступниками выбрано пп. Дуткевича Ивана, Алексевича Андрѣя, Козоровского Діомеда и Ивануcу Михайла; настоятелями вправъ пп. Лисинецкого Петра [борбництво], Гошовского Игната и Гамоту Олексу; до комісіи контрольнои пп. Мончаловского, Хлопецкого и Куницкого.

Справу змѣны статута порѣшено въ той способôвъ, що припоручено ново-выбранôй старшинѣ, абы постарала ся у властій о затвержене тыхъ змѣнъ статута, які́ були порѣшенѝ послѣдными звычайными загальными зборами.

По вычерпаню порядку дневного закрывъ голова зборы.

Мимо заповѣданыхъ „гецъ“ зборы вôдбули ся поважно та згôдно и дай Боже, щобы зновъ до сего товариства завитавъ, якъ то було въ першихъ рокахъ его истнованя, духъ згоды и взаимного пошанованя мѣжь членами его, и зъ такою надѣєю выйшли мы зъ сихъ зборôвъ. Позволимо собѣ однакъ тутъ ще одну увагу, а именно тую, що пожадане було бы, абы крôмъ молодежи вступали въ члены товариства „Сокôлъ“ також старші́ люде, а тогдѣ неоденъ молодечій нерозважный порывъ давъ бы ся злагодити, а се выйшло бы зъ хôсномъ для товариства и для справы рускои взагалѣ.

Въ послѣдньôй хвили довѣдуємо ся, що кôлькохъ мальконтентôвъ внесло статутъ на нове товариство и числять на помôчь п. Барвѣньского и на те, що власти въ наслѣдокъ „честныхъ“ статей въ польскихъ и въ декотрыхъ рускихъ газетахъ [Буковинѣ“, „Русланѣ“] розвяжуть нашого „Сокола“, а они прийдуть въ посѣданє всѣхъ знарядôвъ гімнастичныхъ. Онъ куда! Але оно — pium desiderium...

НОВИНКИ.

— **Дирекція руского театру** просить насъ оповѣстити, що зъ причины св.-Николаѣвскихъ обходôвъ, заповѣдженыхъ у Львовѣ, *театръ прийде до Львова ажь въ понедѣлокъ слѣдуючого тыжня*, отже *заповѣджени́ представленя сеи суботы и недѣлѣ не вôдбудуть ся.*

— **Міністромъ для Галичины** именованый бар. Германъ Лябль. Зъ Вѣдня доносять, що на се именованє вилынула въ послѣдньôй хвили опінія міністра гр. Голуховского, бо, якъ звѣстно, коло польске згодилось було дати когось зъ-помѣжь себе на урядъ міністра для Галичины.

— **Гр. Казимиръ Бадені** выѣздить нинѣ на довшій часъ зъ Буська, отже и депутація рады мѣста Львова не повезе ему завтра дипльому почестного горожаньства, а вôдложила се на пôзнѣйше.

— **Русины калуского повѣту** не обмежились на звѣстнôй маніфестаційнôй заявѣ радости въ день димісіи ґрафа Баденього, але постановили ще принести подяку Богу въ церквѣ. Калуски́ патріоты д-ръ Андрѣй Кось, Ярославъ Коритовскій, д-ръ Иванъ Куровець, Дмитро Дуда и Якôвъ Видонякъ розбеслали по повѣтѣ до Русинôвъ письмо зъ дня 7 с. м., повѣдомляюче, що „пôдписани́ устроюють дня 14 с. м. о 9 годинѣ рано въ парохіяльнôй церквѣ св. Архистратига Михаила въ Калуши благодарственне богослуженє зъ нагоды освобожденя Руси вôдъ ґрафа К. Баденього и просять умильно всѣхъ честныхъ христіянъ и патріотôвъ, щобы зволили въ тôй подяцѣ Всевышньому взяти участь“. Назначеного дня вôдправили се богослуженє три священики при участи мѣщанъ и великого здвигу селянъ, котрі́ зъ глубины серця дякували Богу, що скôнчили ся „ржонды“ того чоловѣка, вôдъ котрого Русь калуска стôлько настраждала ся...

— **Народне вѣче** въ Нижанковичахъ скликане на 15 н. ст. грудня с. р., заборонивъ перемыскій староста, звѣстный Ляницкевичь, а се длятого, „понеже (якъ сказано въ письмѣ] 15 грудня припадає въ Нижанковичахъ ярмарокъ, котрый стягне тамъ много людей а побôльше не такъ великои громады людей еще тыми, котрі́ прибудуть на вѣче, могло бы легко выкликати факта, загрожуючі́ публичному безпеченьству“. — Яка льоґіка въ сѣмъ старостиньскôмъ мотивѣ, кождый може осудити. Ба-

дені проваливъ ся, але заведену нимъ систему въ Галичинѣ хоче п. Ляникевичь ратувати. Що-жь на се бар. Ґавчь? Чейже вонъ не схоче пóддержувати того „выимкового стану“, въ якóмъ Галичина оставала за часóвъ „польского Бісмарка“?!

— Въ понедѣлокъ 27-ого н. ст. грудня о 10 годинѣ рано вóдбуде ся повѣтове вѣче въ Жовкви въ сали „Жовкóвскои Рускои Рады“. Дневный порядокъ вѣча: 1) рефератъ економічный, 2) рефератъ о радахъ повѣтовыхъ и громадскихъ, 3) рефератъ політичный, 4) рефератъ о новóй процедурѣ цивільнóй, 5) внесеня и интерпеляціи. Вступъ на вѣче вóльный для кождого. — По вѣчу вóдбудуть ся загальни зборы членóвъ „Жовкóвскои Рускои Рады“ въ цѣли выбору выдѣлу на рóкъ 1898. [При сѣй нагодѣ выдѣлъ Рады просить многихъ своихъ членóвъ залягаючихъ зъ вкладками, щобы того дня свои залеглости выровнали, бо инакше вычеркне ся ихъ зъ членóвъ товариства.]

— До рады повѣтовои у Львовѣ розписано доповняючій выбóръ трехъ членóвъ зъ ґрупы громадъ сѣльскихъ на день 3 н. ст. лютого 1898 р.

— На день 27 н. ст. грудня скликує дружкована вóдозва п. заг. „Братя хлопы радникалы!“ пóдписана 21 особами [Сафатъ Шмігеръ, Яцко Остапчукъ, Андрухъ Шмігельскій и др.] велике хлопске вѣче до Збаража, до будынку магістратского на 12 годину въ полудне. Въ вóдозвѣ сказано, що вже пóвъ року минуло, якъ въ Збаражчинѣ не було збору анѣ вѣча радикального, радикалы трохи заспали, але не думали и не думають попускати. Они задумали якъ найскорше завязати въ Збаражи політичне хлопске товариство, а закимъ се наступить, мусять впередъ розгорѣти ся хлопскій рухъ вѣчевый, котрый розрухавъ бы хлопску родину. До тои цѣли маю послужити вѣче въ Збаражи. На тóмъ вѣчу — сказано дальше у вóдозвѣ розскажуть бесѣдники: 1) про наше політичне положеня [ситуація въ краю и державѣ]; 2) про подѣлъ Галичины на часть руску и польску; 3) „про примусовѣ сúболки, якѣ выгадує для насъ урядъ, а деякѣ хлопы ихъ выхваляють и чекають на нихъ, якъ на боже змилуване“; 4) про выкупно паньскихъ грунтóвъ черезъ державу на корысть незаможныхъ и бѣдныхъ людей; 5) про хлопскѣ стрейки; 6) про святковане 50-лѣтнои памятки знесеня панщины; 7) про хлопску орґанізацію то-бъ-то про зъединане и впорядковане хлопóвъ.

— Нинѣ розпочала ся въ львóвскóмъ карнóмъ судѣ передъ присяглыми розправа противъ д-ра Ивана Франка, обжалованого державною прокураторіею о провину обиды чести жандармóвъ, сповнену статьею умѣщеною въ часописи „Громадскій Голосъ“. Трибуналови проводить радникъ Оленьскій, засѣдають радники Льоренцъ и Бортникъ. Обжалову заступникъ прокуратора Квятковскій, а обжалованого боронить д-ръ Андроникъ Могильницкій. [Обжалованый боронить ся по руски, а предсѣдатель трибуналу перекладає судьямъ присяглымъ на польске; а се безперечно спеціяльно галицка аномалія, що судьѣ и свóвгорожане не розумѣють обороны обжалованого Русина... Годилось бы тому положити разъ конець — и на се, якъ зачуваемо, заносить ся мѣжь нашими оборонцями Русинами.] По вóдчитаню акту обжалованя д-ръ Франко боронить ся тымъ, що дотычна допись — де було написано, що жандармы въ Угриновѣ въ повѣтѣ сокальскóмъ забрали зъ почтою чужу ковбасу [яку спровадивъ бувъ собѣ крамарь] и зъѣли — була умѣщена въ „Громадскімъ Голосі“ въ часѣ, якъ д-ръ Франко бувъ хорый на инфлюенцу. Наслѣдомъ того оборонець д-ръ Могильницкій поставивъ внесень, щобы покликати на свѣдка дотычного лѣкаря. Вже зъ того показує ся, що д-ръ Франко зрезиґнувавъ зъ переводженя доказу правды.

— Звѣстный бурмістръ мѣста Комарна д-ръ Леонъ Яклиньскій внѣсъ [якъ намъ доносять] на засѣданю рады громадскои дня 5 с. м. свою резиґнацію зъ бурмістрóвства. Якъ справа скóнчила ся, поки-що не маемо звѣстки. Но процесѣ комарняньскóмъ д-ръ Яклиньскій самъ видко зрозумѣвъ, що ставъ ся вже зовсѣмъ неможливымъ до дальшого бурмістрованя...

— Въ читальни „Просвѣты“ у Львовѣ вóдбуде ся сей недѣлѣ по 6 годинѣ вечеромъ *четвертый* зъ черги вóдчитъ. Читати буде голова читальнѣ о житю св. О. Николая. Надѣяти ся, що читальняни комнаты заповнять ся зновъ пильными читальниками и читальницями, бажаючими просвѣты и науки въ рóднóй мовѣ.

— П. Михайло Омелянъ Ґамота, сынъ директора школы им. Марк. Шашкеви у Львовѣ, зложивъ сими днями въ львóвскóй політехницѣ другій державный испытъ зъ инжінеріи зъ загальнымъ вóдзначенемъ.

— Въ звѣстцѣ о фундаціи бл. п. о. Стефана Качалы для рускои молодежи торговельнои, помѣщенóй въ 273 числѣ „Дѣла“, зайшла одна похибка. Дата выготовленя акту фундаційного є: „6 падолиста 1897“ [а не 6 лютого].

— Славный письменникъ французскій Альфонсъ Доде умеръ вчера нагло на ударъ серця, сидячи зъ родиною при вечери. На хвилю передъ смертію бувъ веселый и не показувавъ жадныхъ познакъ такъ близького кóнца.

— Телєфонъ межи Львовомъ а Вѣднемъ почне функціонувати вже за пару днѣвъ. Три мінуты розмовы межи Львовомъ а Краковомъ буде коштувати 1 зр. а межи Львовомъ а Вѣднемъ 1 зр. 50 кр.

— Повыборчѝ процесы ще не покóнчили ся на галицкóй Руси и перетягнуть ся навѣть на рóкъ 1898-ый — абы слава ґрафа Казимира не замирала мѣжь Руѣнами... На день 27 н. ст грудня с. р. вызначеный передъ звычайнымъ трибуналомъ окружного суду въ Тернополи вóдроченый передъ мѣсяцемъ процесъ противъ громадянъ зъ Постолóвки повѣту гусятиньского. Обжалованыхъ боронити буде д-ръ Андрѣй Чайкóвскій, адвокатъ зъ Бережанъ. А процесъ противъ значного числа выборцѣвъ зъ мѣсточка Хоросткова повѣту гусятиньского вóдбуде ся въ тернопóльскóмъ судѣ вже ажь 1898 року.

— Читальня „Просвѣты“ въ Хировѣ устроює дня 18 н. ст. с. м. вечерницѣ. Въ проґраму входять: драматичный твóръ Єр. Калитовского „Гостина св. О. Николая“, роздача гостинцѣвъ для дѣтей членóвъ а для найпильнѣйшихъ читальникóвъ роздача творóвъ лучшихъ рускихъ писателѣвъ, вкóнци товариска забава. Въ Рóздвяни свята вóдограють читальники-аматоры Основяненкове „Сватаня на Гончарѣвцѣ“.

— Чай Вільгельма Франца Вільгельма, аптикаря въ Найнкірхенъ [низш. Австр.] дóстане у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. за пачку.

Дробнѝ вѣсти. Віцепрезідентъ львóвского высшого суду краєвого д-ръ Дилєвскій выѣхавъ на візитацію судóвъ. — Посолъ кс. Леонъ Пасторъ, лат. парохъ Радимна, дóставъ парохію reg. coll. въ Бечу. — У Львовѣ похороненó вчера Ант. Скотницкого, повстанця зъ 1863, журналіста польского и віцепрезеса польского „кола літерацко артистичного“. — Пропавъ безъ слѣду у Львовѣ ученикъ І. ґімн клясы Альбінъ Карбовицкій. — Посолъ буковиньского сойму зъ бóльшои посѣлости Ант. Кохановскій зложивъ мандатъ, якъ каже зъ тои причины, що по пригодахъ въ радѣ держáвнóй нема охоты послувати.

Leipziger Illustrierte Zeitung писала въ ч. 2578 зъ 26 падолиста 1892 о Ріхтера терпеливыхъ забавахъ: „Высша потреба образованя винѣшного поколѣня выявляєсь особливо докладно въ способѣ въ якій выбирають ся дарунки для дѣтей, коли навѣть въ ширшихъ кругахъ народу є стреселене вынайти для тои цѣли предметы, якѝ служать не лишь для переведеня часу, не лишь тѣшать и бавлять, але и дѣлають поучаючо. Въ такóмъ дусѣ довше якъ десять лѣтъ фірма F. Ad. Richter & Cie у Вѣдни веде продукцію т. зв. якорныхъ скринокъ камѣнцѣвъ будóвельныхъ, котрѝ зъ року въ рóкъ усовершувана, теперь продає ся въ 35 нумерахъ по цѣнахъ вóдъ 40 кр. до 70 зр. На сѝ пóсля Фреблѣвскои системы выготовленѝ скринки будóвельнѝ, котрѝ замѣсть довбльно сформованыхъ деревець мѣстять дуже докладно выробленѝ камѣнцѣ будóвельнѝ зъ правдивои камѣнной масы въ нелиняючихъ и вóльныхъ вóдъ отруѣ фарбахъ [цегластóй, жовтавóй и сивавóй] а для трудныхъ задачъ потрѣбнѝ пляны и поперечнѝ перерѣзы, було вже вказано въ ч. 2214 „Illustr. Zeitung“ зъ 5 грудня 1885. Ихъ властива выховуюча вартóсть спочивае на вынайденыхъ д-ромъ Ріхтеромъ доповняючихъ порядкахъ, при помочи котрыхъ скринки будóвельнѝ пóсля вѣку и духовыхъ способностій дѣтей систематично можна побóльшати и на вóдповѣдно, пóсля старинныхъ рисункóвъ напечатаныхъ красками, выконаныхъ взóрцяхъ. — Такожь для розширеня Фреблѣвскихъ забавъ и для выобразуваня змыслу до формъ знаменито надають ся продукованѝ фірмою Ріхтера, и такъ само якъ якоровѝ скринки будóвельныхъ камѣнцѣвъ продаванѝ терпеливѝ забавы: сушильнякъ головы, грахрестова, загадка кола, Пітаґорасъ, духъ мучачій и т. д. Сѝ забавы то камѣнѝ таблички [сѣмь до десять], при помочи котрыхъ можна зложити велике число всякихъ фіґуръ. До того служать сшитки задачъ, уложенѝ зъ великою техничною и артистичною зручностію, а найновѣйшѝ зъ нихъ мѣстять такожь задачѣ для забавъ подвóйныхъ. Рóзнородность можливыхъ тутъ повныхъ змыслу комбінацій справдѣ зачудовуе“ и т. д.

☛ Зъ нинѣшнымъ числомъ „Дѣла“ розсылає ся Цѣнникъ товарóвъ „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславóвскои.

На конкурсъ до 15 н. ст. сѣчня 1898 р. розписано парохію Кобаки дек. косóвского. — Рукоположенѝ въ пресвитеры: Ив. Березовскій, Мат. Велигорскій, Мих. Дейницкій, Ник. Кейванъ, Іос. Раковскій, Тад. Рогошевскій, Вас. Сосновскій, Мих. Струмѣньскій, Аполонъ Сѣмовичь и Іос. Фльорчукъ. — До львóвскои дух. семинаріи принятѝ: Мих. Вучко на І-ій а Ал. Вергановскій на ІІІ-ій рóкъ.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 грудня. Антісемітскій Deutsches Volksblatt закидае ґр. Баденьому бракъ поважаня для цѣсаря, коли заразъ по димісіи выѣхавъ до Россіи а повернувши зъ-вóдти вдае ся въ демонстраціи політичнѣ.

Вѣдень 17 грудня. Галицкій соймъ буде скликаный на д. 10 сѣчня. Намѣстникъ кн. Санґушко выѣхавъ вчера зъ Вѣдня до Львова. Новый міністеръ Лебль мавъ вчера довшу нараду зъ ґр. Голуховскимъ.

Прага 17 грудня. Позволено реставраторамъ замыкати свои льокалѣ ажь о год. 11 въ ночи, а замыкане брамъ домóвъ назначено на год. 9 вечеромъ.

Будапештъ 17 грудня. Вчера фінансова комісія здала въ соймѣ справу зъ своихъ нарадъ надъ закономъ въ справѣ тымчасового уладженя вóдносинъ Угорщины до Австріи и поручила палатѣ принятє закону. Кошутъ промавлявъ противъ принятя, выказуючи користи зъ заведеня мытовои границѣ. Дальша дискусія сегодня.

Надóслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнóй 18

отворене що-дня вóдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 10—52

ЛИПІНЬ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-óй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нóжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѝ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моси реставрациі, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшѝ винó по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбóръ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 70—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

MATTONI'S GIESSHÜBLER (IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етікету зъ червонымъ орломъ припоручає яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНІОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Орігінальнѝ анґлійскѝ бритвы зъ найперши діямантовои стали, досконалѝ, вглублено шлюфованѝ выострень, готовѝ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованѝ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня.*

Прошу прислати ще 5 орік. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно присланыма я вповнѣ вдоволеный. Купновичѣ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѝ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣ тиѣйше. Малнóвъ 23/10 9. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 410 4—5

Подóбно пишуть Вел. Отцѣ:

2/10 97 Левъ Шчиковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.

3/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о собѣ зъ рóзныхъ круґовъ.

Якъ загально звѣстно є Ріхтера

якорнѝ скринки зъ камѣнчиками до будовы

найлюбѣйшою забавою дѣтей.

Се одинока забавка, що тревало прикову є до себе увагу дѣтей и она по кóлькох днях не йде въ кутъ.

Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своеи высоко выховуючои вартости и солідного выконаня є найзаменитшимъ дарункомъ.

Они взагалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.

Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки заосмотренѝ охоронною маркою „Якоръ“.

ОСТОРОГА! Звѣстнѝ НАСЛѢДУВАЧѢ нашихъ одиноко правдивыхъ скринокъ зъ камѣнчиками до будовы змагають ся впровадити публику въ блудъ тымъ, що называють нашъ славный орігінальный выробъ за дорогимъ. Такимъ неправдивымъ бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порóвнаня нашъ илюстрованый цѣнникъ, а накидуванѝ въ такій грубо влѣзливый и брудный способъ ихъ величавѝ скринки зъ камѣнчиками рѣшучо вóдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотренѝ охоронною маркою „Якоръ“ скринки зъ камѣнчиками до будовы є правдивѝ.

Послѣдне вóдзначене: Липскъ 1897. золотый медаль.

F. Ad. Richter & Cie.

перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣнчиками до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien ФАБРИКА: XIII/1 [Hietzing]. Rudolfstadt [Thür], Olten, Rotterdam, London, New-York 215 Pearl-Street. 412 5—?

НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣннику**

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель
и
порошокъ на катаръ
зъ
St. Georgs-Apotheke
Wien, V/2 Wimmergasse 33

выготовлюваний нóсля лѣкарскихъ приписóвъ, добродѣйнѝй для органóвъ вóддыховыхъ, выдѣлюючій флєґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобóтъ въ шиѣ, — Порошокъ 50 кр., принадежный до того чай 0 кр., почтою о 0 кр. бóльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высилає ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V/2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколяша

Уважати на охоронну марку аптеки св. Юрія

Инсератъ вытяти и захóвати 382 7—?

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бóль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 10—39

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.

Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

На Подóлю фóльварочокъ кóлькадесятморґовый зъ домомъ мешкальнымъ и будынками економічными є на продажъ пóдъ дуже користными услóвями. — Вѣдомость: Козова poste restante 54. 423 3—4

ВАННЫ довгѝ лякированѝ по зр. 15 и 16, цинковѝ по зр. 24., насѣдовпо зр. 6—, и 7·50. Кльосеты комінатнѝ по зр. 8·50, 17 и 30 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Найделікатнѣйшѝ ґіґієнічнѝ

ПАРИСКѝ ТОВАРЫ ҐУМОВѝ

поручае для санітарныхъ и хирурґічныхъ цѣлей истнуюча вóдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарóвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достáвець надворный

311 12—?

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.

Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Нью-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ	200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ	180

*) Пóсля довжины и величины каюты якъ и пóсля скорости и елеґанціи парохода.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вóдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вóрменьска ч. 2. Преплата на цѣлый рóкъ 3 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечнѝ
- 4% листы ипотечнѝ короновѝ
- 5% листы ипотечнѝ преміованѝ
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облиґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облиґаціи пропінаційнѝ

и всякѝ ренты державнѝ

Тѝ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшóмъ курсѣ деннóмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

☛ Контора вымѣны и вóддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковóмъ. 3740. 25—0

Мастъ кавказка на вôдморожене. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снбѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякй вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 68—?

Вже выйшли зъ друку
знаменитй приписы печеня
СВЯТОЧНЫХЪ ТѢСТЪ
въ языцѣ рускôмъ
и обôймають:

Найрозличнѣйшй КОЛАЧѢ царенй и нецаренй. РУСКЙ БУЛКИ. ПЛЯЦКИ. МАЗУРКИ. ТОРТЫ, якъ пэмадковый, горѣховый, прованцкій, марципановый, зъ цитриновою консервою и т. п.
ЗНАМЕНИТЙ РУСКЙ РОҐАЛѢ. Науку печеня дуже доброго хлѣба. Медôвники. Медôвнички. Сухарки и т. п.
Десеровй тѣсточка. Бішкокты. Анижевй тѣста. Обарѣнки. Бублики и т. п. Пампушки запарень. Хрустъ. Вафлѣ и т. п. 413 3—?
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спôлки
Львôвъ, Готель Жоржа.

ЁДЖТЕ
на снѣдане
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вôвса.
ДУЖЕ ПОЖИВНЫЙ [16% бѣлка], **ДЕШЕВЫЙ,** для зупъ и сосôвъ вôдпадае всяка такъ звана запражка, **НАЙСМАЧНѢЙШЙ МУЧНЙ СТРАВЫ. ВАРИТЬ СЯ ШВИДКО.**
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на **жолудокъ.**
Въ орiґинальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дôстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесôвъ* и *дроґеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
800 9—20

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НАЙБôЛЬШЙ ВЫБôРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручав Маґазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ВАЖНЕ ДОНЕСЕНЄ
зô складу
Д. ЛЄССНЕРА
ВѢДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse 81—83, Wien
Сутерены, Партеръ, Мезанінъ, I. поверхъ.

МОЮ ЗЪ 1897-ого РÔЗДВЯНУ КОЛЛЄКЦІЮ ВЗÔРЦѢВЪ

що-до величины и дешевости неперевышену и нѣякою конкуренцією въ краю и за границею хочь-бы въ приближеню не досягнену, розсылаю на жадане якъ найскорше даромъ и оплатно. Солідностъ фірмы є узнана и славна на весь свѣтъ! Що не конвеніює, приймає ся безъ закиду назадъ або на жадане звертає ся и цѣна купна. На богато родахъ товарôвъ въ сезонѣ рôздвянôмъ (передъ инвентурою) знижено цѣну о 30% до 50%, шобы уможливити редукцію складу товарôвъ черезъ надзвычайный масовый вôдбутъ.

СЕНЗАЦІЙНА УЛЕКША! } *Спеціяльно при всѣхъ найновѣйшихъ модныхъ матеріяхъ чисто-вовняныхъ сезону осѣнного и зимового вôдчисляєсь вôдъ 2 зр. за метръ вышивковый рôздвяный рабатъ 10%.*

Шовкъ sicilienne . . за метръ **45 кр.**
Атласъ imprimé . . за метръ **45 кр.**
Шовкъ bengaline cordonné за метръ **60 кр.**
Ліоньскій **чисто шовк taffetas** rayé **60 кр.**
Satin de Chine, fagonné . за метръ **60 кр.**
Пышнй **турецкй брокаты** за метръ **85 кр.**
Ліон. чисто шовк. **taffetas,** fagonné **85 кр.**
Merveilleux fagonné . . за метръ **98 кр.**
Шовкъ ottoman . . за метръ **78 кр.**
Faille française . . . за метръ **98 кр.**
Найнов. **шкотскй чисто шовк матеріи** . . . за метръ **1·05, 1·25**
Шовкъ piquetin найнов. ясній и темній барвы . . . за метръ **95 кр.**
Чисто шовкъ **entaffet** fagonné въ красныхъ балевыхъ барвахъ за метръ **1·10**
(Всѣ гарно роскôшно выконань!)
Препышна новôсть **шовкъ sicilienne carré** . . . . за метръ **1·10**
Taffetas carré, Haute Nouveauté, пышне выконане на сукнѣ и блюзы . . . за метръ зр. **1·70**
Дальше безчисленнй найновѣйшй чисто шовковй **матеріи** въ найрôзнѣйшихъ якостяхъ и десеняхъ за метръ зр. **1·30, 1·45, 1·60, 1·70, 1·75, 2·60** и высше.
Brocat Royal въ гарн. балев. барв. зр. **1·10**
Чисто-шовк. матеріи Brocatell на сукнѣ, въ найпышнѣйшихъ, найновѣйшихъ, темныхъ и ясныхъ барвыхъ нюансахъ и всякихъ десеняхъ за метръ зр. **1·85.**
Похожй на сукно матеріи вовняній, подв. широкôсть за метръ **18 кр.**
Камґарнъ-діяґональ, подв. шир. за мт. **21 кр.**
Найновѣйшй десеньованй **матеріи лѣтнй** за метръ **26 кр.**
Дуже добра сѣрачина, подв. шир. мт. **32 кр.**
Вовняна матерія въ десеняхъ, 120 цм. **26 кр.**
Фасонованй матеріи камґарновй, подв. шир. за метръ **36 кр.**
Знаменитй шкотскй модній матеріи, ефектовній, подвôйно широкй за мт. **40 кр.**
Найновѣйша модна матерія въ найефектов. краскахъ, 120 цм. шир. мт. **48 кр.**
Анґлійскй модній матеріи, 120 цм. широкй . . . за метръ **48 кр.**
Анґлійскій шевіотъ, carré 120 цм. широкій . . . за метръ **50 кр.**
Камґарнъ-шевіотъ 118 цм. шир. мт. **62 кр.**
Анґлійскй гарній модній матеріи, 120 цм. широкй за метръ **70 и 75 кр.**
Добрй въ десенѣ **лѣтній матеріи,** 120 цм. широкй . . за метръ **50 кр.**
Найделікатнѣйшй лѣтній матеріи зъ шовкомъ 120 цм. шир. за метръ зр. **1·60**
Voille imprimé, чиста вовна, за метръ **40 кр.**
Матеріи до праня по незвычайно низькихъ цѣнахъ.
Левантина, найновѣйшй десенѣ, за метръ **14, 16 и 22 кр.**
Найлуч. **Cosmanos**-скй левантины мт. **27 кр.**
Croisé-Satinette imprimé, найлучшои якости . . за метръ **26 кр.**
Француска гарна **атласова сатина** въ найновѣйшй десенѣ за метръ **30 кр.**
Зефіръ, новôсть, гарній десенѣ, модернй, делікатне выконане за метръ **29 кр.**
Франц. **Batiste imprimé,** найлучшои якости . . . . за метръ **26 кр.**
Зефіръ, знаменита якôсть, въ гарній ефект. десенѣ . . за метръ **19 кр.**
Босаньскій муслінъ въ ясныхъ барвахъ, въ пасковатй десенѣ за мт. **16 кр.**
Красній, дуже добрй **барханы на сукнѣ** вôдъ . **15 кр.** высше.
Флянеля Lawn-Tennis за метръ **19** и **24 кр.**
Flanellcottons, Ia. за мт. вôдъ **18 кр.** высше.
Гімаляя-Flanellcottons за метръ вôдъ **21 кр.** высше.

Найновѣйшй ліоньскй шовковй брокаты у всѣхъ балевыхъ барвахъ за метръ 88 кр.

Для мого въ найбôльшôмъ стилю урядженôмъ вôддѣлѣ **розсылковôмъ** мѣстить мôй — сповняючи жадане моихъ поважаныхъ Р. Т. Вôдбирателѣвъ зъ усѣхъ усюдъ — значно побôльшеный що-до илюстрацій и обему

Рôздвяный спеціяльный катальоґъ

припасованй, красно адъюстованй матеріи на сукнѣ и блюзы, вовняній, шовковй и матеріи до праня; бѣле, якъ и богато иншихъ потрѣбныхъ артикулôвъ
дальше особливо гôдну уваги, лише въ моѣмъ етаблісментѣ истнуючу
Рôздвяну спеціяльнôсть, а именно: дуже гарній, бѣлй якъ слонева кôсть, барвно десеньованй **шовковй хустинки кишеневй,** за тузинъ зр. 2·40 (такожь поодиноко а 20 кр. за штуку.)
въ кôнци въ найґустовнѣйшôмъ укладѣ илюстрованй, пышній спеціяльній **Рôздвяній артикулы** мого **вôддѣлу розсылкового,** якъ товары зô шкôры и плюшу, сашеты, товары ґаляптерійній и біжутерійній, зъ хіньского срѣбла по фабричныхъ цѣнахъ, забавки и предметы для прикрасы Рôздвянои ялинки и т. д. Дякуючи ось тутъ якъ найкрасше моимъ поважанымъ Р. Т. Вôдбирателямъ за дотеперѣшне въ такъ щедрôй мѣрѣ заявлене менѣ довѣре, запевняю ихъ за найретельнѣйше выконане всѣхъ поважаныхъ замовлень и остаю зъ глубокимъ поважанемъ

Warenhaus D. LESSNER, Wien.

417 3—3

Взôрцѣ и катальоґи **gratis** *и* **franco!** *При замовленяхъ взôрцѣвъ просить ся о подане рода матерій и ихъ цѣнъ,*
Матеріи на балевй сукнѣ вовняній, шовковй Gouffré и т. д. въ величезнôмъ выборѣ!

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець подѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гроніна.

Ч. 277. Львовъ, Понедѣлокъ 8 (20) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ вторникъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Голосъ „Народнои Рады“ о політичнѣй ситуаціи.

Выдѣлъ „Народнои Рады“ у Львовѣ не залишивъ послѣдными часами звертати пильнои уваги на політичну ситуацію, обговорюючи на своихъ що тыжневыхъ засѣданяхъ якъ самій подѣ політичній, такъ и вѣдносячи ся въ деякихъ справахъ до своихъ мужѣвъ довѣря та до независимыхъ послѣвъ рускихъ. Одною зъ такихъ найважнѣйшихъ подій політичныхъ бувъ безперечно упадокъ кабінету гр Баденього и змѣна правительства. По нарадѣ надъ сею справою узнавъ выдѣлъ „Народнои Рады“ вѣдповѣднымъ ухвалити резолюціи и пѣддати ихъ пѣдъ розвагу ширшого круга своихъ членѣвъ, користуючись постановою §. 2 а) свого статута. [§. 2-гій звучить: До осягненя цѣли служать товариству слѣдуючій средства: а) зѣбраня членѣвъ товариства для обговореня справъ політичныхъ, культурныхъ и економічныхъ, стоячихъ въ звязи зъ житемъ, потребами и змаганями руского народу въ Галичинѣ, его економічнымъ, державнымъ або державно-громадскимъ становищемъ, и став ляне на тыхъ зѣбраняхъ вѣдповѣдныхъ резолюцій.]

Вчера, въ недѣлю, зѣбрало ся на запросины выдѣлу значнѣйше число львѣвскихъ членѣвъ „Народнои Рады“ и по довшій дискусіи ухвалило отсихъ шѣсть резолюцій що-до теперѣшнои ситуаціи політичнои:

I. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ зъ дня 19 н. ст. грудня 1897 — высказуе свое задоволене зъ димісіи гр. Казимира Баденього, котрый будучи намѣстникомъ Галичины, замѣсть вымѣрити справедливѣсть тяжко кривдженымъ Русинамъ, зъ нарушенемъ всякихъ законѣвъ зѣбільшивъ до крайности гнетъ Русинѣвъ, роздвоювазъ руску суспѣльнѣсть, заостривъ межинародній вѣдносины та утруднивъ на довшій часъ пожадану згоду межи обома народностями въ краю и скрѣплявъ пановане польскихъ верховодѣвъ надъ рускимъ народомъ и надъ рускимъ та польскимъ людомъ, а будучи президентомъ міністрѣвъ кровію и вязницями переводивъ выборы на Руси, зневаживъ парляментаризмъ и конституцію та наробивъ найбѣльшого заколоту въ цѣлѣй державѣ, а навѣть въ цѣлѣй монархіи.

II. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ высказуе бажане, щобы вразъ зъ гр. Баденімъ разъ на завсѣгды уступила також система, опираюча ся на неправдѣ, фікціи, деморалізаціи, насильствѣ и автократизмѣ, котра особливо рускому народови давала ся тяжко въ знаки.

III. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ высказуе свое пересвѣдчене, що для Австріи зъ ей не тѣлько політичными и соціяльными але такожь національными борбами и супротивностями, а такъ само для руского народу, найвѣдповѣднѣйше и найбѣльше пожадане въ теперѣшныхъ обставинахъ е таке правительство, котре не належить до нѣякои національнои анѣ політичнои партіи, однакожь зъ сими застереженями: а) щобы таке правительство удержувало ся на становищи повнои безсторонности и не давало спонукувати ся до робленя односторонныхъ уступокъ спеціяльнымъ интересамъ якои-небудь партіи, але руководило ся єдино взглядами справедливости, добромъ всѣхъ народѣвъ державно и интересами державы; б) щобы оно не було правительствомъ абсолютизму и реакціи, але правительствомъ свободы и поступу.

IV. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ уважае складъ теперѣшного міністерства за такій, що оно могло бы вѣдповѣдати потребамъ и интересамъ якъ Австріи взагалѣ такъ спеціяльно руского народу. Однакожь Русины, не знаючи его програмы анѣ не видячи его дѣлъ, мусять оставатись зовсѣмъ въ резервѣ и не можуть зійти зъ опозиційного становиска такъ довго, доки правительство не докаже дѣлами, що оно вѣдповѣдае высказанымъ въ III-ій резолюціи услѣвямъ, и доки не змѣнить ся дотеперѣшна система въ Галичинѣ.

V. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ высказуе свое пересвѣдчене, що нове правительство узнае розвязане теперѣшного парляменту зъ огляду на нелеґально переведенй выборы въ Галичинѣ и спрофанованє того парляменту за конечне.

VI. Зѣбране членѣвъ Народнои Рады у Львовѣ уважае теперѣшну нѣбы коаліцію славяньску въ Австріи, въ котрій нема Русинѣвъ, пригнобленыхъ найблизшими славяньскими братами, а за те е притискаючій Славянъ Румуны и нѣмецкій реакціонеры, хиба за карикатуру славяньскои взаимности. Галицкій Русины якъ стояли такъ стоять и будуть стояти на становищи правдивои взаимности славяньскои, вѣрній традиціямъ Маркіяна Шашкевича и Тараса Шевченка, але не можуть до славянофільства втягати анѣ несправедливости анѣ реакціи.

Крѣмъ того ухвалено на вчерашнѣмъ зѣбраню ще кѣлька резолюцій въ справѣ внутрѣшнои орґанізаціи. Повысшій резолюціи, вразъ зъ многими иншими, будуть пѣддани пѣдъ розвагу и ухвалу загальныхъ зборѣвъ Народнои Рады (д. 28 н. ст. грудня с. р.), — а оповѣщене наведеныхъ въ горѣ шѣстьохъ резолюцій показало ся потрѣбнымъ для зазначеня погляду и становиска народу руского супротивъ отчайдушныхъ овацій и маніфестацій шляхотско-польскихъ для упавшого президента міністрѣвъ.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

(Дальше.)

Крѣмъ вкладокъ вѣдъ сторѣнъ дѣстають товариства також капіталы чужій до обороту черезъ кредитъ въ Банку краєвѣмъ и въ Галицкѣй касѣ щадничѣй, а також въ Банку австро-угорскѣмъ. Першій двѣ институціи удѣляють кредиту лише тымъ товариствамъ, котрій належать до „Związku Towarzystw zarobkowych i gospodarczych“ у Львовѣ. Зъ истнуючихъ дотеперь товариствъ рускихъ не належить анѣ одно до „Związku“. Звѣстно намъ, що товариства нашій заразъ въ початкахъ [въ р. 1895] шукали зближеня до „Związku“, выходячи зъ засады, що на поли економічнѣмъ веть праця спѣльно и поббчь товариствъ польскихъ можлива зъ пошанованемъ взаимныхъ правъ языковыхъ и народныхъ — але выдѣлъ „Związku“ зробивъ зъ того квестію політичну заявляючи, що рускій товариства кредитовій повстають не для потребы економічнои, лише зѣ взглядѣвъ політичныхъ, и хотѣвъ лишити собѣ право выбору межи товариствами рускими, котрій е потрѣбній а котрій нѣ, и зъ однымы входити въ звязь а зъ другими нѣ. На таку патронізацію не могли товариства рускій згодити ся, бо Русины самій покликанй осудити, де имъ потреба свого товариства, и не потребують до того позволеня польского „Związku“, котрый въ не свою рѣчь вдавъ ся. Можна сподѣвати ся, що нашій товариства, особливо коли ихъ повстане бѣльше, утворять свѣй власный „Союзъ“ для улекшеня розвою та пѣдпираня спѣльного интересу товариствъ заробковыхъ и здобудуть собѣ також кредитъ въ Банку краєвѣмъ, котрый яко институція краєва обовязаный пѣдпирати всѣ добре зорґанізованій товариства кредитовій безъ рѣзницѣ, чи они заложенй Русинами чи Поляками.

Въ Банку австро угорскѣмъ можуть товариства нашій дѣстати кредитъ [черезъ ресконтъ векслѣвъ] безъ интервенціи „Związku“ — и товариство „Вѣра“ въ Перемышли користае вже вѣдъ першого року зъ кредиту въ тѣмъ Банку въ досыть значнѣй мѣрѣ [въ р. 1895 ресконтувало оно векслѣвъ на суму 32.637 зр., а въ р. 1896 на суму 31.574 зр.]. Прочій зъ товариствъ нашихъ не старали ся о той кредитъ, будь то длятого, що при позичкахъ мало уживають формы векслевои, будь длятого, що не потребують, маючи все достаточный капіталъ до обороту [якъ н. пр. товариство „Днѣстеръ“].

Завважаємо ще, що всѣ дотеперѣшній товариства рускій повстали власными силами и средствами своихъ членѣвъ, але не завадить пригадати, що въ Банку краєвѣмъ есть фондъ [50.000 зр.] для удѣлюваня 4%-выхъ позичокъ новоповстаючимъ товариствамъ кредиговымъ на сплату ратальну — въ цѣли покрытя коштѣвъ заснованя и улекшеня розвою новымъ товариствамъ, — а въ 1896 роцѣ соймъ краєвый призначивъ на тую цѣль навѣть дотацію [10.000 зр.] на беззворотній субвенціи для ново-повстаючихъ товариствъ, и тій субвенціи роздѣляе выдѣлъ краєвый по выслуханю опінии выдѣлу повѣтового. Нема причины, длячого зъ тыхъ краєвыхъ фондѣвъ и дотацій мають користати выключно лишь польскій товариства, — противно! нехай також нашій товариства, особливо котрій повстануть въ повѣтахъ, де ще зовсѣмъ нема христіяньского товариства, домагають ся такъ само помочи вѣдъ Банку краєвого и вѣдъ выдѣлу краєвого, чи-то безпосередно чи черезъ своихъ послѣвъ соймовыхъ. Вѣдмовлять одному товариству, нехай пробуе друге, третє, и т. д., — жадати смѣло, упоминати ся черезъ интерпеляціи въ соймѣ, — бо тѣлько „толкущимъ отверзется“...

Не резиґнуймо нѣколи мовчки зѣ своихъ правъ; мы на своѣй земли автохтоны и маємо не тѣлько право, але й обовязокъ заняти ся такъ важнымъ дѣломъ, якъ дѣло орґанізаціи кредиту селяньского и жадати помочи зъ фондѣвъ краєвыхъ. Але зъ другои стороны не спускаймо ся богато на помѣчь краєву и взагалѣ постороннu, лишень зъ охотою, запаломъ и вѣрою у власній силы берѣмъ ся до дѣла. Мы бачили, що для уздоровленя и розширеня кредиту селяньского и для економічного пѣднесеня хлѣбороба потреба ще богато товариствъ кредитовыхъ и продукційныхъ, — бачили, що заложене и ведене такого товариства не вымагае штуки, лишь доброи волѣ и працѣ, — отже дѣлаймо, орґанізуймо ся, а дѣло мусить удати ся!

(Конецъ буде.)

Посолъ д-ръ Яросевичь передъ выборцями въ Борщевѣ.

(Дальше.)

По промовѣ посла наступили внесеня и интерпеляціи выборцѣвъ. А були они двоякого рода — натуры політичнои и неполітичнои. Почали ся тыми другими, тому и мы придержимо ся того порядку.

Наша культурна праця якось пиняво йде.

III.

Колись въ старовинѣ ишла наука и культура зѣ всходу на захѣдъ. Однакъ напады дикихъ, кочуючихъ ордъ на людей осѣлыхъ все понищили и спровадили загальне одичѣне. Сицилію зробили були Греки цвитучимъ и богатымъ краємъ, а пѣзнѣйшій напады и розбоѣ рѣзныхъ племенъ привели ей въ цѣлковите запустѣне, зъ якого ще сегодня не може пѣднести ся. Ажь въ середныхъ вѣкахъ почали люде вѣдгрѣбувати зъ пороху и румовищь давнѣ останки, слѣды высокои культуры, и на тѣй основѣ почали дальше працювати. Але и хѣдъ культуры вѣдъ тогды взявъ иншій напрямъ, а именно зъ заходу на всхѣдъ. Въ ширеню культуры передъ ведуть Анґлійцѣ, Французы, Нѣмцѣ, Італіяне, а въ новѣйшихъ часахъ и пѣвнѣчна Америка.

Ся нова культура доходить и до насъ, але въ мікроскопічныхъ дозахъ. Школа дае ей небогато, житє щоденне не бѣльше, бо мы значно вѣддаленѣ вѣдъ великого руху, фабрикъ не маємо, промыслъ гине пѣдъ утискомъ всякихъ драчь, а саме рѣльництво, ведене на старосвѣтскій ладъ, нѣчого нового людямъ не дасть. До того судьба-мачоха звязала насъ зъ племенемъ некультурнымъ, непредприемчивымъ, зацофанымъ, покладаючимъ все на свои споловѣлій шпарґалы, а гордымъ, зарозумѣлымъ и лише себе самого высоко цѣнячимъ. А те племя пригнетло насъ тяжкимъ, умертвляючимъ тягаромъ, придусило въ насъ всю силу духа и енерґію, перемѣнило насъ въ справдѣшныхъ гельотѣвъ. Незгѣдливе и нескладчиве хотѣло оно все навколо себе збити въ одну безобразну масу, призначену лишь до невѣльничои прислуги.

Часто читаємо про некультурнѣсть и дикѣсть Москалѣвъ, однакъ кобы наша руска интеліґенція придбала собѣ стѣлько знаня и здорового погляду на свѣтъ, що интеліґенція московска! Инше дѣло ей урядъ. Рускій інтеліґенты не дуже то такъ культурній люде. А притока сему то, що нема средствъ до придбаня культуры и нема вѣдъ кого. Мы далеко вѣдъ культурного свѣта, замкненй коморою. А доказъ степеня нашои культурности — се наше житє, зъ якого-небудь боку его взяти, и нашій вѣдносины до нашихъ, таки рѣдныхъ масъ народныхъ. Правдиво культурный человѣкъ любивъ бы свого брата Русина, працювавъ бы для его добра, его пѣднесеня и чимъ скоршого выровнаня рѣзниць зъ другими культурными народами. Що правду говорю, дамъ заразъ и доказы.

Товариство „Просвѣта“ не маe 100.000 членѣвъ; театру [будѣвлѣ] не маємо; товариствъ небогато, а въ кождѣмъ кѣльдесять, або кѣлька сотъ членѣвъ; до „Народнои Торговлѣ“ заходить ледви 20-ый Русинъ, а 19 иде деинде; часописи ледви дыхають, и т. д. Така дрантива інтеліґенція не заимпонуе простолюдинови!

IV.

Коли хтось бере ся до поправы нашихъ суспѣльныхъ вѣдносинъ, то годѣ и оно цѣлкомъ безъ хѣсна починати вѣдъ невиннои молитвы. Няй кождый молить ся Богу, якъ знае и розумѣе. Впрочѣмъ загально звѣстна казка мѣжь сѣльскимъ народомъ: „Якійсь человѣкъ скакавъ черезъ рѣвъ и бесѣдувавъ: „то Тобѣ Боже, то менѣ Боже!“ Хтось се пѣдглянувъ та й пытавъ ся, що вѣнъ робить, а почувъ вѣдповѣдь: „Молю ся“. А декуды повѣдають, що худобина, якъ лягае, все зѣтхне до Бога, бо и она безъ молитвы не бере ся спочивати. Священикъ довѣдае ся якимсь чиномъ, що его парохіяне мовлять неканонну молитву. Ей вѣдмовлюють люде неписьменній. Скаже имъ, що такои молитвы не годить ся вѣдмовляти, такъ заразъ дотычный человѣкъ подумае собѣ: „Овъ! якась новина? тѣлькій часы я сю молитву вѣдмовлявъ и була добра, а теперь кепська. Щось дивного.“ И ще найскорше можна припускати, що селянинъ не послухае. Зновъ же молодша верства, що вмѣе читати и бере въ руки молитвенникъ, сеи молитвы вже не вѣдмовляе, бо для неи письмо бѣльша повага, якъ устне слово хоть бы и родичѣвъ, але неписьменныхъ.

Зъ сего выходить ясно, до кого треба було припивати за сю молитву! До тыхъ, що въ нхъ рукахъ господарка въ краю, що порядкують публичнымъ выхованемъ. Треба имъ отворити очи, що школа конче потрѣбна для людей, але школа добра. Чи руска дитина буде знати по польски, се для неи байдуже, а вже цѣлкомъ не буде мати хѣсна, коли ей голову напыхати будуть исторіями про Кракуса, Ванду, Казимира и Естерку, про Варвару Радзивилѣвну и т. д. Але няй дадуть школу, зъ вѣдки бы розходило ся правдиве свѣтло, щобы розширивъ ся поглядъ селянина на природу, щобы набравъ почутя своихъ гѣдности и передъ леда кимъ не гнувъ ся... Добра школа навчить молодыхъ людей глядати способу до житя въ независимѣмъ трудѣ и скоро щезне той идеалъ добити ся платничого аркушика а бодай стати якимъ невеликимъ наставникомъ, писаремъ, дякомъ и т. н. А безъ доброи школы мы все останемо варварами. За маршалкованя пок. Н. Зибликевича було ухвалено, щобы кожде село мало школу, однакъ теперь бачимо, що се розумне змаганє пѣйшло въ непамять. Можна навѣть сказати, що зъ народною школою иде до гѣршого, не до лѣпшого. Але се не кождому вѣльно выповѣсти.

(Конецъ буде.)

Выб. Прокôпъ Гаврилюкъ зъ Йвання пôднѣсъ насамперед *величезний шкоды вдів дикôвъ*. Въ тôй справѣ мужики позбавленй всякои правнои охороны. Анѣ писане анѣ говорене нѣчо не помагае. Вôдтакъ бесѣдникъ жалувавъ ся на *нотарѣвъ* и на то, що за *вôдумерщину* [переносну таксу спадкову] екзекуторы продають послѣдну одежину. Отже просивъ посла, щобы вôнъ тымъ лихамъ зарадивъ.

Прокôвъ Федорчукъ зъ Вербôвки жадавъ, *щобы по школахъ лѣпше вчили*, и жалувавъ ся на учителя, котрый при выборахъ сказавъ, що ему не казали хлопскихъ дѣтей вчити, бо хлопъ потребуе вмѣти лишь косити, орати и молотити.

Григорій Перецкій, дякъ зъ Глубôчка, пригадавъ *дякôвску нужду* и просивъ посла, щобы порушивъ и пôдперъ справу дякôвску въ радѣ державнôй.

Дмитро Волохатюкъ зъ Циганъ жалувавъ ся на великй непорядки въ Циганахъ, де вôйтуе знаный Бащакъ. Оповѣвъ, якъ на доносъ того вôйта увязнено 11 невинныхъ людей и они пересидѣли мѣсяць въ арештѣ въ Борщевѣ, а два мѣсяцѣ въ Тернополи, а розправа выказала цѣлковиту ихъ невинность. Зъ того тôлько несупокôй и ненависть въ громадѣ а *староство не хоче лихого вôйта скасувати*. Дальше бесѣдникъ сей пôднѣсъ, що *екзекуторы* зовсѣмъ безпощадно стягають податки, граблять у найбѣднѣйшого послѣдну одежину и тото фанте лежить въ канцелярiи громадскôй, ажь погние.

Рôвножь Федь Шкварокъ зъ Волковець кривдувавъ на здирство екзекуторôвъ податковыхъ; они за залеглй податки не записують худобины, але беруть одежу, абы даремне гнила по канцеляріяхъ. Дальше сей бесѣдникъ поставивъ домагане, щобы *квîты* (пашпорты) *на худобу були важний бодай на мѣсяць*, бо зъ теперѣшными порядками пашпортовыми годѣ вытримати.

По сихъ интерпеляціяхъ забравъ слово п о с о л ъ. Насамперед остерѣгъ людей, щобы не удавали ся до него, и не ѣздили до Вѣдня въ справахъ цивільно-судовыхъ, бо справы тй належать лишь до суду, а якъ судъ разъ осудить, то анѣ посолъ анѣ самъ цѣсарь нѣчо не порадить, отже въ такихъ справахъ треба спытати адвокатôвъ. Потôмъ перейшовъ на пôднесенй рѣчи.

Въ справѣ нотарѣвъ и вôдумерщины а також справы пашпортôвъ на худобу вôнъ пôдписавъ дотычнй внесеня послôвъ нѣмецкахъ, що домагали ся змѣны на лучше. Внесеня тй придѣлено комісіямъ, але що Бадені розпорядженями язывовыми загативъ усю хосенну роботу въ радѣ державнôй, то внесеня тй не прийшли пôдъ нараду. Справы сй посолъ буде мати на оцѣ.

Що-до справы дякôвскои постараесь обôзнати ся зъ нею и порушить ви въ радѣ державнôй при найблизшôй нагодѣ.

Справу стяганя податкôвъ порушить у міністра, але треба, щобы выборцѣ подали ему [послови] бôльше фактôвъ.

Справы дикôвъ и науки въ школахъ народныхъ належать до сойму и туды повинй выборцѣ высылати ихъ найбôльше петицій. Посолъ знае добре, що петиціи тй мало що помагають, бо н. пр. за дики говорить ся въ соймѣ рôкъ за рокомъ та й що-до шкôлъ соймъ знае, що люде зô шкôлъ невдоволенй, мимо того бажань бѣдного народу не слухае. Все-жь не треба опускати рукъ, а треба высылати петиціи, бо то одинока дорога. Взагалѣ въ справахъ соймовыхъ може посолъ помочи тôлько посередно въ той способъ, що *буде рѣшучо выступати противъ разширеня правъ сойму а обмеженя парляменту*, бо нашь соймъ краевый на потребы бѣдного народу нѣчо не вважае. Вкôнци що-до учителѣвъ — то ли котрый зле вчить або не хоче вчити, треба жалуватись до инспектора шкôльного взглядно до высшихъ шкôльныхъ властій.

По сихъ вôдповѣдяхъ посла наступили дальшй внесеня и интерпеляціи.

Иванъ Вѣщунъ зъ Худиковець жалувавъ ся, що передъ десятьма лѣтами заваливъ хату и оповѣстивъ се въ урядѣ громадскôмъ, а мимо того черезъ десять лѣтъ стягано вôдъ него податокъ за той „нумеръ“, а коли почавъ ходити за тою справою, то обѣцяли, що „звернуть“, але й доси нема звороту, а податокъ вôдъ завалено хаты плати дальше! Таку саму свою бѣду розказавъ Иванъ Ковальчукъ: вôнъ ще передъ одинадцятьма роками заваливъ хату а й доси платить вôдъ неи податокъ.

Въ сѣй справѣ забравъ слово адвокатскій кандидатъ Єронимъ Калитовскій и пôднѣсъ, що у насъ въ справахъ податковыхъ завела ся въ зносинахъ зъ податниками *неможлива маніпуляція*, котра довше нѣякъ остоятись не повинна.

„Жерело лиха — мовивъ бесѣдникъ — лежить *въ уряджено и веденю* находячихъ ся въ рукахъ податника *книжочокъ податковыхъ*, котрй представляють неможливу карикатуру „ц. к. урядовыхъ документôвъ“. Зъ книжочки такои може податникъ вичитати що-найбôльше, яку квоту податку вôнъ зложивъ, але нѣколи, сарака, не довѣдае ся: анѣ за якій предметъ вôнъ заплативъ, анѣ за якій часъ, анѣ за яку ссо у. Деякій давъ бы ся повѣсити, що вôнъ зъ податкомъ чистый, бо въ книжочцѣ податковôй уплата за послѣдный рôкъ потверджена, але пуста его радôсть! Нѣ зъ-вôдси нѣ зъ-вôдти дôстае вôнъ *нѣкимъ непôдписану* карту упоминаючу, въ котрôй выказують ему залеглôсть за 10 лѣтъ якихъ-небудь 10 або 15 зр.! Сарака бѣжить до адвоката, а адвокатъ мусить цѣлый день шукати по табули, у геометра евіденційного и въ урядѣ податковôмъ, заки пôсля рôзныхъ артикулôвъ, аркушѣвъ и вытягôвъ ипотечныхъ дôйде, чи залеглôсть податникови слушно приписана, чи нѣ. И вся тая бѣганина податникови однаково мало-що помагае, бо чи податокъ приписаный слушно чи неслушно, то майже безъ выимки податокъ той вôдъ нещастного властителя упоминаючои карты стягнуть, а заплативъ ты, небоже, за другого, то подавай за баґателькy!... И гôрка-жь ему стане тая баґателька! Бо заки вôнъ выкаже: що и кôлько податку вôнъ заплативъ за другого, то мусить судови предложити на стемпляхъ таку хмару рôзныхъ посвѣдчень, що за той коштъ безпечно купивъ бы чверть моря поля. Словомъ — справа стоить такъ, що де розходить ся о квоты дрôбнѣйшй, якъ звычайно у нашихъ мужикôвъ, тамъ податникъ супротивъ ц. к. уряду податкового есть просто безборонный, бо шкôда не выплатить ся за выправу. А треба знати, що *половина* провадженыхъ при ц. к. урядахъ евіденційныхъ т. зв. аркушикôвъ грунтовыхъ не вôдповѣдае дѣйстности, г. е. записана на иншу особу, нѣжь тота, що выписанй въ аркуши парцелѣ дѣйстно посѣдае, а при податку домовôмъ ажь роить ся вôдъ подвôйныхъ, потрôйныхъ або по просту идеальныхъ „нумерôвъ“, т. е. одна и та сама хата въ операташъ податковыхъ мае по два або по три „нумера“ або приходять и такй „нумера“, котрй нѣякои хаты пôдъ собою не мають, а що податокъ домовый платить ся у насъ не вôдъ фізичнои хаты, але вôдъ „нумерôвъ“, то всѣ тй „нумера“ мусять бути кимсь оплачений. Словомъ — панує тутъ хаосъ передпотоповый. Не оденъ ц. к. податникъ радъ бы ратувати ся зъ тои Сциллѣ и Харабды, та якъ почне карабкатись, то ще глибше порине! Рада на ту хоробу одна, а то, щобы книжочки податковй були такъ уладженй, щобы въ нихъ бувъ докладно поданый цѣлый предметъ податку грунтового и домового на одну особу припадаючого; щобы була подана стопа податкова; щобы втягано рôкъ-рôчно змѣны якй зайшли що-до предмету и щобы *точно* поданый бувъ часъ, за котрый податокъ уплачено. — Отже внескодавець ставить до посла бажане, щобы вôнъ доконче добивавъ ся реформы въ тôмъ взглядѣ, бо справа тая дôйшла вже до неможливости.

О. Н. Темницкій зъ Шидловець пôдперъ се внесенe а заразомъ додавъ, що рôвночасно треба бы значного побôльшеня числа урядникôвъ податковыхъ и евіденційныхъ, бо нинѣ порядна манипуляція анѣ реформа на лѣпше неможлива.

Въ сѣй справѣ вôдповѣвъ п о с о л ъ, що при найблизшôй нагодѣ поставить внесенe взгляднo интерпеляцію въ радѣ державнôй; лише просить правникôвъ рускихъ, щобъ они ему, пôсля своихъ досвѣдôвъ, подали сформулованый проектъ такого внесеня, взглядно интерпеляціи.

(*Конець буде.*)

Переглядъ політичный.

На вчерашныхъ зборахъ м о л о д о ч е с к и х ъ м у ж ѣ в ъ д о в ѣ р я явили ся майже всѣ чески послы до сойму и до рады державнои и мужѣ довѣря зъ всѣхъ повѣтôвъ краю. Дискусія ставала хвилями дуже горяча, бо бесѣдники докоряли провôдникамъ молодоческого сторонництва, що оно выйшло зо стратами. П. Пацакови докоряли, що поза плечима екзекутивного комітету вдававъ ся въ переговоры зъ бар. Ґавчемъ. Вкôнци принято резолюцію, котра складае ся зъ кôлькохъ точокъ такого змѣсту: Высказуе ся обурене зъ причины поведеня Нѣмцѣвъ зъ ческими меншостями и догану ческимъ посламъ соціялістамъ за ихъ становиско въ національныхъ справахъ; а молодоческихъ послôвъ взываe ся, щобы непохитно стояли при програмѣ, ухваленôй въ Німбурґу, и при всѣхъ жаданяхъ ческого народу такъ супротивъ кабінету бар. Ґавча якъ кождого пôзнѣйшого правительства; такожь высказано радôсть зъ причины зъєднаня славяньскихъ народôвъ Австріи.

Вчера вôдбули ся въ Празѣ такожь зборы ческо-жидôвского товариства політичного, котре доси шло зъ молодо-ческимъ сторонництвомъ. На зборахъ выказували бесѣдники, що при послѣдныхъ розрухахъ, справленыхъ противъ Нѣмцѣвъ и жидôвъ, правили акцію молодо-Чехи; вôдзывали ся такожь голосы противъ бурмістра д-ра Подлîпного, що мовь то вôнъ не тôлько не причинявъ ся до втихомиреня розрухôвъ, але своимъ поведенемъ ще додававъ духа товпамъ. Ухвалене вкôнци вôдлучити ся вôдъ молодо-ческого сторонництва.

На пражскôмъ передмѣстю, въ Смѣховѣ, вôдбуло ся вчера ще и народне вѣче, на котрôмъ промавляло двохъ послôвъ. П. Бржезновскій пояснювавъ послѣдній подѣе въ радѣ державнôй и поведене ческихъ послôвъ та выправдувавъ ихъ голосоване за внесенемъ Фалькенгайна. Другій посолъ тежь обговорювавъ тй справы, а опôсля перейшовъ на теперѣшне положене. Коли бар. Ґавчь — говоривъ бесѣдникъ — не заведе въ Чехахъ спокою и не заспокоить ческихъ жадань, то Чехи не будуть попирати его кабінету. Всѣ автономічнй сторонництва въ радѣ державнôй повинній ити разомъ, а тогдѣ жадне правительство не остоить ся противъ нихъ. Весь край и всѣ послы ческй повиннй домагати ся, щобы соймамъ звернено ихъ давнй права. Въ ухваленôй резолюціи вѣче высказало ся зъ доганою о рабункахъ, якй позаходили въ Празѣ при розрухахъ, але заразомъ зазначено, що на насильства якихъ допускали ся Нѣмцѣ, не могла не закипѣти ческа кровь.

Посолъ до рады державнои Іро, выбраный свого часу въ пôвночныхъ Чехахъ, мусѣвъ черезъ одну аферу, яку мавъ въ радѣ державнôй, зложити свôй мандатъ. Рѣчь була така, що вôнъ уживъ въ одній своѣй промовѣ образливыхъ для иншого посла слôвъ, а опôсля пôдъ словомъ чести упевнявъ, що тыхъ слôвъ не говоривъ. Коли-жь таки показало ся, що тй слова записали навѣть стенографы, тогдѣ п. Іро зложивъ мандатъ. Отже сими днями вôдбули ся на его мѣсце выборы, и 277 голосами противъ 95 выбрано его на ново. П. Іро, якъ вѣдомо, належить до ґрупы Шенерера.

НОВИНКИ.

— **Галицкій соймъ**, якъ упевняють, збере ся дня 28 с. м. Мабуть першою справою, якою вôнъ займе ся, буде адреса до короны. При тôй нагодѣ можна надѣяти ся новыхъ маніфестацій въ дусѣ Баденього, Абрагамовича, Дѣдушицкого та славяньскои єдности (котра однако не перешкаджае Полякамъ бути по своему справедливыми для Русинôвъ).

— **Зачинають вымѣтати „баденюкôвъ“** зъ всѣхъ вилывовыхъ мѣсць, де поналазила була ся язва въ часѣ дволѣтного панованя ґр. Баденього. Не даромъ вѣденьска праса напоминала бар. Ґавча, що лихо не усунене зъ самымъ уладкомъ ґр. Баденього, лишь треба ще позбути ся и баденюкôвъ (Badeniten). Въ послѣдныхъ именованяхъ слѣдне се вымѣтане, а въ сферахъ урядничихъ выразно про се гуторять. Роботы въ стайни Авґія богато, та хочь и не бракло бы рукъ до ви вымѣтеня, то все таки треба поступати обережно, щобы не було за много фетору... Передовсѣмъ зачали вôдъ Вѣдня. Мѣжь иншимъ доносить D. Volksblatt, що шефъ секційный Вінеръ, звѣстный „тотумфацкій“ ґр. Баденього, уступивъ зô свого становиска, а радникъ двору Фрайберґъ, шефъ бюра прасового (найстаршій надъ „рептільками“), дôставъ вôдпустку „зô взгляду на свое здоровле“. Дальше высказуе сеся ґазета надѣю, що слѣдомъ згаданыхъ шефôвъ пôйде такожь директоръ канцелярiи палаты послôвъ, шефъ секційный Гальбанъ-Блюменштокъ. По Вѣдни, можна надѣяти ся а навѣть вже досить голосно говорить ся, прийде черга на Галичину, именно на усунене звѣстнои „провізоріи“, при чôмъ була бы захована засада, що всѣ „вѣрники“ ґр. Баденього пôшли бы въ дубину. Поголоски сесй вже мали таки серіозно зажурити одного радника двору, звѣстного зъ инструкцій, телеґрамъ и всякихъ иншихъ махерствъ въ послѣдныхъ кампаніяхъ выборчихъ. Вправдѣ пôдъ сесю рубрику вже не пôдходять „рускй баденюки“, бо се цѣлкомъ инша порода, але и про нихъ розповѣдають, що знатнѣйшимъ зъ нихъ (мабуть лишь одному) удасть ся „цапнути“ высшу ранґу и въ сей способъ закôнчити свою карîеру політичну, а менше знатнымъ прийдесь назадъ стати смирными труженниками великои машины державнои и роздумувати на тематъ: „Поражу пастыря...“

— **Ще двѣ овациі.** Щобы не змарнувати свого приѣзду до Львова лишь на саму прогульку до Буська, ziemianie, перенявши ся за паломъ для справы narodow-oи, устроили ще двѣ овациі: одну для кн. Адама Сапѣ и за се, що бувъ ласкавъ обняти провôдъ въ прогульцѣ до Буська и проголосити тамъ мову, — а другу для п. Давида Абрагамовича за его лицарску вôдвагу, переняту въ спадщинѣ вôдъ славныхъ своихъ предкôвъ, котру заявивъ, на трибунѣ презідіяльнôй у Вѣдни, ставляючи смѣло чоло кулькамъ зъ паперу и слухаючи всякои можливои наруги пôдъ своею адресою. Овациі для кн. Сапѣги проводивъ п. Августъ Ґорайскій, а на чолѣ депутаціи до п. Давида станувъ п. Менциньскій. Коли депутація станула передъ п. Давидомъ, вôнъ широко розводивъ ся передъ нею (*подôбно якъ передъ кореспондентомъ Kraj-y*) о своѣй вôдвазѣ цивільнôй, споминаючи при тôмъ зъ сльозами въ очахъ пожертвоване polskiego chłopa пос. Поточка, що заслонивъ своими грудьми polskiego szlachcica передъ заѣлостію тевтоньскою. Въ овациі для п. Давида мабуть вже не брали участи тй Русины (игуменъ о. Климъ Сарницкій и пос. Каратницкій), що то ѣздили були до Буська, лишь потомки давныхъ лицарѣвъ, самй ziemianie, котрй хотѣли гôдно почтити свого brata-szlachcica.

— **Новый міністеръ для Галичины**, бар. Германъ Лебль (Loebl) числить 62 лѣтъ. Уродженый 29 грудня 1835 въ Дрогобичи, ходивъ до ґімназіи въ Самборѣ а студіи університетскй кôнчивъ у Львовѣ. Въ р. 1857 вступивъ до намѣстництва; за часôвъ урядованя намѣстника Поссінґера въ 1871 р. бувъ старостою въ Чортковѣ. Въ 1873 р. именованый радникомъ намѣстництва, бувъ покликаный до службы въ намѣстництвѣ и обнявъ керму бюра президіяльного, а коли по уступленю ґр. Альфреда Потоцкого ставъ намѣстникомъ Филипъ Залескій, занменовано Лебля віцепрезідентомъ намѣстництва (1883 р.) Вже передъ тымъ припали въ участи Леблеви всѣлякй вôдзначеня, якъ въ 1877 р. именоване радникомъ двору, а въ 1883 р. надане хреста ордеру Леопольда. Коли въ 1888 р. намѣстникъ Моравы ґр. Шенборнъ обнявъ въ кабінетѣ ґр. Таффого теку міністра судôвництва, Лебль бувъ именованый намѣстникомъ Моравы, на котрôмъ то становиску побувъ ажь до 1 падолиста 1893 р. При нагодѣ переходу въ станъ супочинку бувъ вôдзначеный ордеромъ зелѣзнои короны I кл. и титуломъ барона. Вôдъ сего часу стало мешкавъ у Львовѣ.

Въ сферахъ урядничихъ, якъ зазначивъ D. Volksblatt, уходивъ бар. Лебль завсѣгды за противника бар. Баденього, а его теперѣшне именоване можна уважати ударомъ вымѣреным противъ бувшого премiера. До сеи вѣстки вѣденьского дневника додае львôвскій Przegląd таку замѣтку: На львôвскôмъ бруку говорено вôдъ кôлькохъ лѣтъ, що мѣжь п. Леблемъ а ґр. Каз. Баденімъ е якась ненависть чи взаимна неохота. Мабуть датуе ся се вôдъ часу выборôвъ въ Краковѣ, коли Романовичь кандидувавъ до рады державнои противъ Махальского, а Бадені, будучи делеґатомъ намѣстництва въ Краковѣ, пôдпиравъ кандидатуру Махальского. Тогдѣ повстала сциcія мѣжь Баденімъ, делеґатомъ намѣстництва, а его шефомъ Леблемъ, тогдѣшнымъ віценамѣстникомъ. Въ наслѣдокъ сеи сциcіи Бадені зложивъ урядъ делеґата, цофнувъ ся до житя приватного и поселивъ ся въ Буську. Въ кôлькана-цять мѣсяцѣвъ опôсля бувъ ґр. Бадені покликаный на урядъ намѣстника Галичины. Однакъ рôвночасно усунено ему зъ-пôдъ его власти п. Лебля, бо покликано его на урядъ намѣстника Моравы. А зновъ передъ покликанемъ Баденього на урядъ президента міністрôвъ уступивъ п. Лебль зъ посады моравскои; такимъ чиномъ нѣколи вôдъ краковскои сциcіи не зôйшли ся зъ собою тй два достойники и не мали нагоды высказати собѣ взаимно свои негодованя, если справдѣ якй були. Нинѣ же, коли важка Баденього упала на дôлъ, то пôйшла у гору важка Лебля, — а зъ того выходило бы, що много обставинъ промавляе за высказомъ вѣденьского дневника, мовь то п. Лебль е противникомъ ґр. Каз. Баденього.

При нагодѣ именованя бар. Лебля міністромъ для Галичины, варта подати деякй данй зъ исторіи того міністерства. Міністерство для Галичины креоване въ 1871 р. и першимъ міністромъ бувъ Ґрохольскій. По Ґрохольскимъ наступивъ Земялковскій (1873—1888), вôдтакъ Залескій (1888—1893), дальше Яворскій (1893—1895) и зкôнци Рітнеръ (1896 до 1897). Зъ тыхъ пятьохъ попередникôвъ бар. Лебля три Ґрохольскій, Земялковскій и Яворскій вôдграваль політичну и парляментарну ролю въ колѣ, а два Залескій и Рітнеръ стали міністрами въ характерѣ урядникôвъ. Бар. Лебль бувъ бы отже третимъ зъ ряду міністромъ для Галичины, що выйшовъ зъ кругôвъ урядничихъ. Міністеръ для Галичины мае контролювати всѣ именованя и зарядженя, якй вôдносять ся до Галичины, а на случай вôдмѣнныхъ поглядôвъ въ якôйсь справѣ мѣжь міністромъ для Галичины а дотычнымъ ресортовымъ міністромъ, приходить сеся справа пôдъ нараду, взглядно рѣшене повнои рады міністерскои.

— **Про народне вѣче въ Залѣщикахъ** пишуть намъ: Заповѣджене на 15-ого с. м. вѣче повѣтове въ Залѣщикахъ вôдбуло ся въ обширнôй шопѣ купця Кофлера [жида], котрый вôдступивъ той будынокъ безинтересовно. Було се перше вѣче въ мѣстѣ Залѣщикахъ. Зъ причины, що часъ бувъ за короткій и людей вчасно не повѣдомлено, народу зôйшлось, якъ на таку пору, за мало, але за те вѣче було дуже оживлене и дискусія була мѣсцями дуже горяча, бо до розправъ вмѣшали ся три панки польскй, противлячись постановленымъ резолюціямъ и выявляючи старо шляхотскй погляды, якъ примѣромъ, що мужикамъ спôлокъ рôльничихъ не треба; перечили, мовь-бы въ радахъ повѣтовыхъ нѣхто не кравъ, и инше. Але дôстали вôдъ нашихъ вѣчевикôвъ таку вôдправу, що зъ „велімъ посрамленімъ“ повыносились и вѣче вôдбуло ся до кôнця, хочь за те комѣсарь правительственный, особливо при рефератахъ о подѣлѣ Галичины и о выкупнѣ грунтôвъ, що-хвиля перебивавъ референтови. Рефератôвъ було сѣмь, а то: 1) о політичнôмъ положеню Русинôвъ, 2) о выборахъ до радъ громадскихъ, 3) о школахъ народныхъ, 4) о заводовыхъ стовариществахъ рôльникôвъ, 5) о выборахъ до рады повѣтовои, 6) справа подѣлу Галичины, 7) справа выкупна грунтôвъ. При рефератѣ о політичнôмъ положеню *при-*

Вже надôйшли свѣжй товары святочнй до торговлѣ **ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО** у Львовѣ, улиця Баторія число 2.

Вытягъ зъ цѣнника:

пôвъ кільо мігдалôвъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.
„ „ „ дуже гарныхъ	48	„
„ „ дактилôвъ мароканьскихъ	90	„
„ „ „	44	„
пôвъ кільо дактилѣвъ califat	36	кр.
„ „ розинкôвъ султаньскихъ дуже гарн.	36	„
„ „ „ eleme вел. зъ кôстками	38	„
„ „ „ корнитокъ дрôб чорн.	28	„
„ „ маляґи на гадузкахъ	90	„
„ „ горѣхôвъ турецкихъ	20	„
„ „ „ лущеныхъ	40	„
„ „ „ волоскихъ цѣлыхъ	24	„
„ „ „ „ лущеныхъ	48	„
„ „ сливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„
пôвъ кільо повилъ босаньскихъ знаменитыхъ	16	кр.
„ „ фіґъ султаньскихъ	34	„
„ „ „ у вѣнку	15	„
„ „ маронôвъ волоскихъ	18	„
„ „ цикаты великои	75	„
„ „ arancini дрôбнои	56	„
„ „ меду прѣсного	28	„
„ „ „ „	36	„

Иншй товары въ кругъ моеи тортовлѣ входячй по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя въ провінціи высилае ся вôдворотно; на жадане высилаю цѣнникъ вôдворотно franco.

Дякуючи Поважанôй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львôвъ, улиця Баторія ч. 2. 430 1—6

нято одноголосно всѣ резолюції, якѣ були поставленѣ и якѣ мали бути поставленѣ на всенароднѣмъ рускѣмъ вѣчу у Львовѣ дня 4. листопада с. р. Ширше справоздане зъ залѣщицкого вѣча подамо пѣзнѣйше.

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ:** Выдѣлъ політичного товариства „Селяньска Рада“ въ Бережанахъ скликує на день 23 н. ст. грудня с. р. въ сали дому католицкого въ Бережанахъ *народне вѣче.* Передъ нарадами вѣдслужить ся въ городскѣй церкви богослуженє о год. 10 рано. О годинѣ 11. розпѣчнуть ся наради зъ такою програмою: 1) отвореное вѣча, 2) выборъ предсѣдателя зборовъ, 3) рефератъ о законѣ ловецкѣмъ, 4) рефератъ о ляхвѣ, 5) рефератъ о теперѣшнѣй ситуації політичнѣй рускаго народу въ Галичинѣ, 6) внесеня участниковъ вѣча. — На се вѣче прибуде Вп. Юліянъ Романчукъ зѣ Львова. Выдѣлъ, пригадуючи на важнѣй хвилѣ въ житю політичнѣмъ нашого народу, взыває патріотовъ політичныхъ повѣтовъ бережаньского, пѣдгаецкого и рогатиньского до численной спѣвучасти, бо поважнымъ числомъ вѣчевиковъ заманіфестуємо нашу силу. Того дня о 4-ѣй годинѣ пополудни вѣдбудуть ся першѣ загальнѣ зборы товариства. — Вѣдъ выдѣлу товариства політичного „Селяньска Рада“ въ Бережанахъ, дня 19 грудня 1897.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Подаємо кѣлька вѣстій зъ нашого повѣту и мѣста. Дня 16 н. ст. грудня мала уконститууватись нововыбрана рада повѣтова, однакъ [зъ невѣдомыхъ намъ причинъ] явили ся тѣлько 12 членовъ зъ курій селяньскои, а не зъявивъ ся нѣ одень членъ зъ курій мѣсть и бѣльшои посѣлости. Розумѣє ся, зъ тои причины уконституоване новои рады не могло вѣдбути ся. — Дня 15 н. ст. грудня на загальныхъ зборахъ калуского касина ухвалено всѣми голосами противъ трехъ выкинути зъ касина польскій дневникъ Kurjer lwowski яко орґанъ „antynarodowy i antyspołeczny“, бо вѣнъ єдиный зъ львѣвскихъ дневниковъ мав цивільну вѣдвагу высказувати verba veritatis о Баденімъ, Абрагамовичу et consortes. Иніціятива до выкиненя Kurjer-a выйшла вѣдъ ц. к. старости а пѣднѣсъ ѣи зять старосты. Т зв. „баденізмъ“ середъ тутешнои польонии ще въ повнѣмъ цвѣтѣ; кождый чоловѣкъ, що не величав ґрафа Казимира „польскимъ Бісмаркомъ“, є „warchoł“, hajdamaka“ и т. п. — Найновѣйшою цвѣткою того „баденізму“ єсть нагла заборона устроєня обходу св. О. Николая для дѣтей. Всюда по краю уряджують ся такѣ вечерки, лишь у насъ ц. к. староство вмѣшало ся въ дѣло, не дало своѣи апробаты, а противъ учителѣвъ, котрѣ брали въ сѣмъ обх дѣ удѣлъ, зарядило выточити доходженє дисциплінарне. Не вже-жь въ Калуши навѣть св. О. Николай — „warcholstwo, hajdamactwo“ и т. п.?

— **Отвореніе колеґіи рускои въ Римѣ.** На се торжество, якъ вѣдомо, выѣхавъ еп. Чеховичъ зъ крил. Волошиньскимъ и капелямомъ Погорецкимъ. У Вѣдни бувъ Епископъ зъ крил. Волошиньскимъ д. 13 с. м. на авдієнціи у цѣсаря. Въ Римѣ Папа приняв Епископа и австрійского посла ґр. Ревертеру д. 17 с. м., а вчера вѣдбуло ся торжество отвореня колеґіи при костелѣ св. Сергія [колеґія остає пѣдъ управою Єзуитовъ и має теперь 20 питомцѣвъ]. Рано Еп. Чеховичъ вѣдправивъ литургію, а по полудни вѣдбула ся академія. Отворивъ ѣи промовою ректоръ патеръ Ісоляні; потѣмъ пишли промовы питомцѣвъ, деклямація стиховъ въ честь папы та цѣсаря и спѣвы. Мѣжь гостями були деякѣ кардиналы [мѣжь ними Вануттеллі], ґр. Ревертера и н. Пѣдчасъ обѣду кард. Ванутеллі внѣсъ тоастъ въ честь цѣсаря, Ревертера въ честь папы, а прокураторъ о. Левицкій въ честь Кардинала и рускихъ Епископовъ. На торжество наспѣло около 50 телеґрамъ.

— **Прасовый процесъ д-ра Ив. Франка** скѣнчивъ ся таки въ пятницю вечеромъ. Д-ръ Франко не старавъ ся навѣть переводити доказу правды, але выправдувавъ ся недугою въ порѣ, коли появила ся въ „Громадскім Голосі“ допись зъ Хороброва про жандармовъ, що нѣбы они забрали зъ почты въ Угриновѣ [въ Сокальщинѣ] и зъѣли 5 клґр. ковбасы, яка зъ Угорщины пришла була до крамаря Хмарука зъ Хороброва, а вѣдтакъ они заплатили Хмарукови 8 зр. вѣдчѣпного. Розправа выказала, що коли крамарь не вѣдбиравъ ковбасы, урядъ почтовый продавъ ѣи, щобы не попсувала ся, а жандармы вѣдкупили собѣ по кусникови вѣдъ того, хто купивъ. Недугу д-ра Франка потвердили пѣдъ присягою лѣкарь д-ръ Зіурскій, п-нѣ Франкова, п. М. Павликъ. По зручнѣй оборонѣ д ра Могильницкого присяжнѣ звперечили перший два пытаня що-до клеветы, а затвердили 10 голосами пытанє що-до недогляду, почѣмъ трибуналъ вымѣривъ кару 20 зр. взглядно 4 днѣ арешту.

— **Двѣ новѣ пригоды на зелѣзницяхъ въ Галичинѣ.** Тамтого тыждня на стаціи въ Ямници коло Станиславова въ ночи наѣхали на себе шутровка и поѣздъ тягаровый, въ наслѣдокъ чого машина и два возы ушкодили ся а одного чоловѣка зѣ служби покалѣчило. Вѣдтакъ заразъ наступила друга пригода, о котрѣй подає намъ Дирекція такій урядовый комунікатъ: „Дня 17 с. м. наѣхали на себе на стаціи въ Снятинѣ, зъ причины неправильно уставленои зворотницѣ, два поѣзды товаровѣ. Зѣ служби зелѣзничон не зѣставъ нѣхто значнѣйше ушкожденый. Обѣ льокомотивы и девять возовъ товаровыхъ ушкоджены.“ — Пѣсля праватныхъ вѣстій є ушкожденыхъ [хочь не небезпечно] десять осѣбъ зѣ служби [машиністы, кондукторы и палячѣ].

— **За антибаденѣвске львѣвске вѣче** студентовъ университету зъ 28 н. ст. падолиста выточивъ университетскій сенатъ слѣдство академикамъ промавлявшѣмъ на тѣмъ вѣчу Голубовичеви, Дорожиньскому, Выросткови и Каганому. Слѣдство веде проф. Охенковскій. Въ наслѣдокъ того зборы студентовъ университету и техніки запротестували противъ заряженя сего слѣдства и заповѣли, що на случай, якъ бы результатъ слѣдства выпавъ некористно для тыхъ чотирохъ академиковъ, они ихъ справу будуть уважати своєю справою.

— **А-ръ Юліянъ Кузьмовичъ,** лѣкарь въ Станиславовѣ, зложивши фізикатскій испытъ, выѣхавъ до Вѣдня для спеціяльныхъ студій.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Именованый міністеръ для Галичины бар. Германъ Лѣбль прибуде вѣ второкъ до Львова. — Ґр. Каз. Бадені выѣхавъ зъ Буська до Сурохова пѣдъ Ярославомъ, де вже не буде приймати нѣякихъ овацій. — Ексміністеръ Мадейскій бувъ онодги на авдієнціи у цѣсаря; зъ сею авдієнцією вяжуть ся всѣлякѣ поголоски о змѣнахъ въ політичнѣй управѣ Галичины. — Въ Сорокахъ пѣдъ Львовомъ померла учителька Марія Цибриньска на недугу грудну въ 22 роцѣ житя.

Наука, штука и література.

— **Кѣлько є всѣхъ Украинцѣвъ-Русинѣвъ?** Хочь вартѣсть народу становить не его скѣлькѣсть, але его якѣсть, то проте немалои ваги — особливо для переслѣдуваного народу — є и его скѣлькѣсть. Малый числомъ народъ можна скорше знѣвечити т. є. силомъць асимілювати, а великій може пережити всѣ невзгодины, ажь поки не настануть для него лѣпшѣ часы. На нашь народъ можна мати певну надѣю, що вѣнъ якъ переживъ неодну бѣду, такъ пережие ще й богато иншихъ лихолѣть и не дасть ся легко стерти зъ лиця землѣ, бо мѣжь славяньскими народами що-до числа займає друге мѣсце. Мы доси привыкли говорити и писати, що нашого народу є около двацять міліонѣвъ. Знали мы се зъ давныхъ переписій и при тѣмъ не тямили, що нашъ народъ вже якъ не чимъ иншимъ, то числомъ зростає дуже. Сего року була въ Россіи перепись [конскрипція] всѣхъ російскихъ народовъ и при нѣй заведено небувалу доси въ Россіи рубрику „рѣднои мовы“. Хочь у такѣй величезнѣй державѣ, якъ Россія европейска и азійска, перепись населеня не може выйти безъ деякихъ помылокъ, то проте остатну перепись уважають найпевнѣйшою изъ всѣхъ, якѣ въ Россіи були. Зъ неи выходить, що въ самыхъ тыхъ россійскихъ ґуберніяхъ, де украиньска мова панує майже суцѣльно, не числячи ґуберній зъ мѣшанымъ населенемъ, є Украинцѣвъ звыжь 25 міліонѣвъ. Коли додамо до сего числа ще Русинѣвъ въ Австро-Угорщинѣ, то выйде поважне число трицять міліонѣвъ Украинцѣвъ Русинѣвъ. Ся вѣстка для кождого Русина певно буде цѣкава. — А выймаємо мы ѣи изъ статьѣ О. Конискаго въ першѣй книжцѣ „Літературно-наукового Вістника“ п. заг. „Обширь и людность Украины россійскои“, де находимо ще богато иншихъ интересныхъ замѣтокъ зъ нагоды конскрипціи въ Россіи.

Кромѣ сеи статьѣ перша книжка „Літературно-наукового Вістника“ мѣстить богато иншихъ статей, котрѣ прочитати и корыстно, и приємно, и доконче потрѣбно. И такъ въ літературнѣй частинѣ, котра обнимає звыжь вѣсѣмь аркушѣвъ друку, находимо „рѣздвяне“ историчне оповѣданє М. Грушевского зъ часовъ Богдана Хмельницкого п. заг. „Ясновельможный сватъ“; далѣ поезіи Франка „До Бразилія“; довшу новелю Ольги Кобиляньскои „Valse melancholique“, поезіи Павла Граба и Уляны Кравченко и нарисъ Осипа Маковея „Самота“. То сама оригінальна белетристика и она займає въ книжцѣ ажь 93 сторѣнъ великои 8-ки. Зъ перекладаной літературы находимо въ першѣй книжцѣ гумореску Марка-Твена „Дневникъ Адама“, оповѣданє Луки Іововича зъ житя Чорногорцѣвъ „Гайдуки“, двѣ поезіи Конрада Фердинанда Маєра и новелю Єжа Петра Якобзена „Панѣ Фенсъ“.

Въ науковѣмъ вѣддѣлѣ находимо кромѣ згаданои статьѣ О. Конискаго ще такѣ статьѣ зъ рѣзнороднымъ и интереснымъ змѣстомъ: про три интернаціональнѣ науковѣ конґресы сего року; статью Франка „Изъ секретовъ поетичнои творчости“; критику Грушевского на повѣсть Франка „Для домашнего огнища“; фейлетонъ Маковея „Зъ житя и письменства“, фейлетонъ Spectator-a „Зъ россійскои Украины“; фейлетонъ Франка „Зъ чужихъ літературъ“; вкѣнци бібліоґрафію.

Поки-що обмежаємось на поданю змѣсту сеи першои книжки „Літер.-наукового Вістника“, котра появить ся за тыжднемъ и розѣшле ся всѣмъ передплатникамъ. Гарну вінету на окладинку „Вістника“ нарисувавъ нашъ маляръ Микола Ивасюкъ зъ Черновець. Коли хто зъ Русинѣвъ має звычай справляти подарунки на Рѣздво, то передплачене „Вістника“ буде певно найминѣйшимъ и найкористнѣйшимъ подарункомъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 20 грудня. Цѣсарь именувавъ віцепрезідента краєвого суду карного у Львовѣ Жигм. Жмѣнковского управителемъ того суду а радника краєвого суду у Львовѣ Корнила Зубрицкого віцепрезідентомъ того суду.

Вѣдень 20 грудня. Міністеръ для Галичины бар. Лѣбль зложивъ вчера службову присягу въ руки цѣсаря.

Прага 20 грудня. Сегодня вѣдходять вѣдси присланѣ сюды пѣдчасъ розрухѣвъ два вѣддѣлы войска, оденъ баталіонъ пѣхоты и одна швадрона драґонѣвъ.

Царгородъ 20 грудня. Правительства грецке и турецке обмѣняли ся вчера затвердженымъ и пѣдписанымъ монархами обохъ державъ окончнымъ договоромъ мира.

Римъ 20 грудня. Новый кабінетъ Рудіного має нинѣ явити ся въ парляментѣ. Загально сумнѣвають ся, чи найде вѣнъ прихильну для себе бѣльшѣсть и чи буде мѣгъ довго держати ся.

Надѣслане.

ПОДЯКА.

Родина померлои бл. п. М. Цибриньскои складає сердечну подяку Всечестному О. Пароху Мудрикови и Всечестному О. Стефановичеви, а такожь всѣмъ тамъ присутнымъ Священикамъ зъ духовнои Семинаріи обр. гр.-кат. за нихъ ласкаву и безинтересовну участь въ похоронѣ.

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недуґъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на ул цю Паньску ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 9—10

АДВОКАТЪ

Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ

вѣдкрывъ канцелярію адвокатску

въ ТЕРНОПОЛИ

ул. св.-Іоаньска поббчь шпиталя вѣйскового.

718 5—6

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашь, пѣдставниковъ, патериць и т. и. *поручає свѣй*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 21 36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

МОЛОТКИ револьверовѣ до значеня деревъ [до 10.000] по зр. 28. Топорцѣ лѣснѣ до тои самои цѣли по зр. 6·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ФАБРИКА

цукровъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на способъ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львовъ Театральна 8 (площа св. Духа)

пріторучає:

½ кільо знаменитыхъ Цукровъ десеровыхъ 1 зр.

½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѣ 80 кр.

½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1·20 кр.

½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.

½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорѣванои доброты, загально хваленѣ* 80 кр.

½ кільо Кармелькѣвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь припоручає рѣзнѣ иншѣ выробы, все свѣжѣ у великѣмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѣ **gratis**.

283 [28—?]

429 2—6

Антъ. Соболевскій

годинникарь

Львовъ, готель французскій

поручає

складъ годинниковъ женевскихъ

репетеровъ, будильниковъ

кишеневыхъ и годинниковъ

париских коминовыхъ якъ

и подорожныхъ

зъ найлучшихъ фабрикъ.

Полагоджую всякій замовленя, направы и замѣны.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВѢВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнѣ порушеня при особнѣмъ деннѣмъ и нѣчнѣмъ освѣтленю.

Вѣдъ 19/12 до 26/12 є до побаченя:

„АМЕРИКА“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починає ся нова серія. 278 1—1

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. І.

У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льориеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. І.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѣ легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 71—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

420 4—6

ПОДЯКА.

Дня 24 н. ст. жовтня с. р. отворено въ Устечку чвтальню „Просвѣты“. Зъ тои нагоды обдарувавъ головный Выдѣлъ товариства молоду читальню книжками вартости надъ 10 зр., за що симъ щиру подяку складаємо.

Теодоръ Гаморакъ голова читальнѣ, *Михайло Гордѣйчукъ* секретарь.

По значно низшѣй цѣнѣ якъ деинде!

поручає ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образовъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВОНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѣй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѣмъ выборѣ вѣдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНѢ ОБРАЗЫ въ рѣзнѣй величинѣ вѣдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБОРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѣзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пѣдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ

Євг. Спожарского и В. Устеньского

у Львовѣ улиця Руска ч. І. 373 20—?

Фірма вѣдзначена на львѣвскѣй краевѣй выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!

Хвально звѣстна

РОБОТНЯ

выробовъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ

зѣ срѣбла, хінъского орѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѣ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѣ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, кресты напрестольнѣ и процесійнѣ, братскѣ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѣ дзвонки, антіпедія, бронзы сальоновѣ и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенѣ предметы приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вѣдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкѣсть. Замовленя зъ провінціи полагоджує вѣдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 1—10

Зъ глубокимъ поважанемъ

ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,

Робѣтня бронзовника, Львовъ ул. Галицка ч. 15.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Насалѣниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціяльности якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. н. горѣвки упривілеєванѣ и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджены.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. І. 4912 421—?

ОЛЬЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлегмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вóдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 69—?

ПАВЛО ЛЕВИЦКІЙ
въ Добрачинѣ (почта Кристинопóль)

предприймае всякого рода будовы: церквей, будынкóвъ конкуренційныхъ, парохіяльныхъ и шкóльныхъ, горалень, вeагалѣ всякихъ будынкóвъ и выконуе солідно и дешево.

Всѣ выконанй нимъ будóвлѣ зыскали загальне признане, чого доказомъ кóлька наведеныхъ свѣдоцтвъ.

„Въ р. 1886 повѣривъ комітетъ церковный въ Розджаловѣ, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина будоване мурованои церкви въ Розджаловѣ. Можемо заручити кождому, що церковь уже на укóнченю, а п. Левицкій вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому его яко предприемця до бóльшихъ будóвель рекомандувати можемо. — Розджаловъ дня 14 лютого 1888. Мих. Фолисъ приходникъ. Стеф Покимброда членъ комітету, Фед. Жеребецкій нач. громады.“

„Громада Сушно, пов. каменецкого, повѣрила минувшого року п. Левицкому зъ Добрачина будову мурованои двоклясовои школы въ вóдповѣднымъ мешканемъ для учителя. Тую будову провадить вóнъ точно пóсля поданыхъ ему плянóвъ и указóвъ на повне вдоволене мѣсцевои рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважного предприемця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найщирше поручити. — Сушно дня 8 лютого 1885. Мих. Кордуба предсѣдатель рады шкóльнои. Доско Баранъ начальникъ громады. I. Brennensthul Gem. Forst.“

„П. П. Левицкій зъ Добрачина принявъ предприемство нового мурованого приходства въ Кормчинѣ. Ту будову, вже на укóнченю веде вóнъ зъ повнымъ вдоволенемъ комітету парохіяльного, котрый его може яко честного, совѣстного и дуже порядного предприемця, вдоволяючого ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити. — Корчминъ, дня 18 лютого 1888. И Черевко предсѣдатель комітету парохіяльного.“

„Въ року 1889 комітетъ церковный въ Любши, пов. жидачевского, поручивъ Вп. Павлови Левицкому Добрачина будову мурованои церкви, котра нинѣ стоить вже пóдъ дахомъ. Въ часѣ роботы мы мали нагоду пóзнати Вп. Павла Левицкого яко чоловѣка въ тóмъ званю здóбного, совѣстного и пильного, и хочь не выплачувано ему въ умовленóмъ часѣ ратъ зъ причины неврожаю мин. року, то мимо того провадивъ и провадить дальше будову старанно и совѣстно, за що заявляемо ему зъ приемностію придюдно щиру подяку. — Вóдъ гр.-к. комітету парохіяльного въ Любши 31 жовтня 1890. Іосифъ Терешкевичь парохъ и предсѣдатель комітету. Дамянъ Трѣщь начальникъ громады и членъ комітету.

„Въ р. 1889 поручивъ комітетъ церковный въ Мостахъ великихъ пов. жовкóвского, п. Павлови Левицкому зъ Добрачина будову мурованои великои зъ пяти копулами церкви. Будову сю провадить п. Павло Левицкій самъ старанно, пильно и совѣстно, такъ що-до штуки майстерскои, якъ та кожь що-до доббрности матеріялу. Церковь наша уже высоко пóднеслась, мимо невыплаченя наступившои и минувшои раты зъ причины неврожаю минувшого року, однакъ п. Павло Левицкій провадить будову и форсуе своими грóшми, за що ему комітетъ публичну подяку засылае и совѣстно поручае до подóбныхъ предприемствъ. — Мосты великѝ 30 жовтня 1890 Емиль Дѣдицкій гр. к. парохъ и предсѣдатель комітету церковного. Гринь Балко бурмістръ и членъ комітету. Иванъ Балко радный и провізоръ церковный.

„До Пана Павла Левицкого, предприемця будóвель въ Добрачинѣ. Выдѣлъ повѣтовый стверджуе, що Вы, Пане, выконали будову двохъ бóльшихъ мурованыхъ мостóвъ и десять склепленыхъ перепустóвъ мурованыхъ на дорогахъ повѣтовыхъ зъ фаховымъ знанемъ рѣчи и строгимъ примѣненемъ плянóвъ будóвельныхъ; надто збудували Вы канцелярію мурован у для громады Добрачина на цѣлковите вдоволенѣ. — Зъ Выдѣлу Рады повѣтовои въ Сокали д 24. жовня 1895. Презесъ Ковнацкій. — Инж. пов. Кароль Левицкій.“

На просьбу Пана Павла Левицкого зъ Добрачина посвѣдчае пóдписаный, що Панъ Павло Левицкій въ роцѣ 1887 выконувавъ будову мурованого партерового будынку призначеного на складъ пропінаційный въ Белзѣ, а въ рокахъ 1891 и 1892 будову мурованои церкви на бóльшій розмѣры въ Мостахъ великихъ, строго пóсля плянóвъ и приписóвъ будóвничихъ на вдоволене сторóнъ, о чóмъ мавъ я нагоду при вóдборѣ и технічнóмъ справдженю чыконаныхъ роботъ пересвѣдчитись. — Жовкóвь дня 10 жовтня 1895. Алойсій Фішеръ ц. к. инжінеръ. — Высше згадану церковь въ Мостахъ великихъ оглядавъ емь и можу потвердити повыше оречене Вп. П. Надинжінера. Львóвъ 30 жовтня 1895. Захарієвичь ц. к. професоръ.

„На просьбу Вашу потверджаю симъ, що Вы яко предприемець будóвель вели и выконали крóмъ чисченныхъ приватныхъ будóвель такожь парохіянъ будóвлѣ конкуренційнѣ въ тутешнóмъ повѣтѣ. До нихъ зачисляють ся годовно: Парохіяльна мурована церковь въ Добрачинѣ, така-жь церковь въ Розджаловѣ, кóлька мурованыхъ и деревляныхъ приходствъ и богато мурованыхъ шкóльныхъ будынкóвъ. Всѣ тѣ будóвлѣ выконали Вы совѣстно, тревало, докладно пóсля плянy, не переступивши кошторисóвъ, и тымъ способомъ причинали ся Вы до прикрасы околиць тутешного повѣту. За се заслужили Вы собѣ на загальне признане Вашихъ способностій и ретельности. — Сокаль дня 18 сѣчня 1889. Тхоржевскій ц. к. совѣтникъ намѣстництва и староста. [Печатка сокальского староства.] 419 3—5

На всяке вóзване приѣздить заразъ на мѣсце.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пóдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛѢШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѤ
въ найбóльшóмъ выборѣ, метръ вóдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львóвъ, площа Капітульна число 2.**

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна флящина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтóмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченóмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА
у Вѣдни
Розслѣженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збóльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокóвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнóмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарéвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцéвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 5—18

W. MAAGER, WIEN
III/3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

ВЪ РОБÓТНИ ТКАЦКÓЙ
Т. БУРЧАКА
въ Пѣстини
выроблюсь на замовленe фартушки о красныхъ народныхъ десеняхъ, портіеры, рушники, обрусы, серветы, хóдники и ин. 360 3—3

ПОДЯКА.
Читальня „Просвѣты“ въ Волостковѣ складае подяку Вп. Товариству „Просвѣта“ за щедрый даръ 50 книжокъ Вповн. обществу им. Качковского за даръ 70 книжокъ и п. Чайковскому, правникови, за даръ 10 книжокъ, пересылаючи имъ щиро-руске спаси-Вóгъ!

За Выдѣлъ читальняный — *Петрикъ* голова, *Бущакъ* писарь.

ТУТКИ цыґаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметóвъ реліґійныхъ
поручае:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторóнъ ручно малованѝ, обшитѝ ґальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пóсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вóдъ 45—76 зр. 339 8—?
ХОРУГВИ похоронні зъ вовн. адамашку вóдъ 25 - 35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вóдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жадане franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

ПЕРША БРÓДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікерóвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: доббрнѝ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѝ наливки овочевѝ а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашній.*
Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вóдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 1—12
Цѣнники на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вóдъ 1874 р.)
скóнчивъ зъ кóнцемъ 1896 р. 28-ый рóкъ своеи дѣяльности и зросли вó всѣхъ вóддѣлахъ „Славіи“

	зъ кóнцемъ 1896 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр.	7,427.361·15 кр.
Преміи належитости побóчнѝ и вóдсотки за рóкъ 1896	„	2,188.521·39 „
Обезпеченѝ сумы въ секціяхъ на жите	„	27,629.198·15 „
Обезпеченѝ сумы въ секціи вóдъ огню	„	277,905.738·— „
Выплаченѝ капіталы, ренты и вóдшкодованя въ 1896 р.	„	1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вóдшкодованя въ загальнóй сумѣ	„	27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вóдъ шкóдъ огневыхъ будынкóвъ, движимостій, збóжа, товарóвъ, запасóвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѝ, а услóвя обезпеченя вельми користнѝ.

Тернфъ и друксортóвъ вшелень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 23—?

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Ц. к. уприв. Гал. Акційный Банкъ Гіпотечный у Львовѣ.
ОПОВѢЩЕНЄ.

На основѣ уповажненя удѣленого 29-ымъ звычайнымъ Загальнымъ Зборомъ акціонарéвъ зъ дня 24 Цвѣтня с. р, ухвалила надзорча Рада ц. к. уприв. галиц. акційного Банку гіпотечного на засѣданю зъ дня 15 Листопада с. р. **дальше побóльшене капіталу акційного о 1 міліонъ зр. а. в., черезъ выдане 5000 новыхъ акцій по 200 зр.**

Р. Т. акціонарямъ Банку гіпотечного прислугуе право пóднести на кождыхъ 6 штукъ акцій

1 нову акцію по цѣнѣ 280 зр. зъ купонами, зъ котрыхъ першій буде платный 1 Сѣчня 1899.

Дробóвъ не увзглядняе ся.

Право побору можна выконати **въ протягу мѣсяця Сѣчня 1898 до 31 включно,** а по уплывѣ того речинця **право се рѣшучо гасне.**

Р. Т. акціонарѣ, хотячѝ користати зъ сего права, повинніи найпóзнѣйше до 31 Сѣчня 1898 зложити свои акціи въ касѣ нашого Заведеня, въ цѣли остемпльованя, и зложити приписану вплату, въ 2 зр. зр. 280 вóдъ штуки вразъ зъ 5% вóдсотками за часъ вóдъ 1 квотѣ 1898 до дня зложеноі вплаты, а такожь належитóсть стемплеву поСѣчня 50 кр. вóдъ штуки.

Р. Т. акціонарѣ можуть трансакцію сю перевести такожь за посередництвомъ нашихъ Філій въ Краковѣ, Тернополи и Чернóвцяхъ.

Львóвъ дня 1 Грудня 1897.

N. B. Въ цѣли остемпльованя акцій выстатчае предложене плащикóвъ безъ аркушéвъ купоновыхъ. 424 2—3

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ „ Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го или вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець відповѣдальный редактóръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пóдъ зарядомъ Іоакима Гроздова.

Ч. 278. Львовъ, Середа 10 (22) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; **Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ:** Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вольнй вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Поднесеня и инший донесеня приватний числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Міністеръ для Галичины.

— —

Именованє бар. Лєбля міністромъ для Галичины не выкликало въ прасѣ польскій одушевленя. Противно, — холодъ, зъ якимъ повитано зѣ стороны польскои сю номінацію, треба уважати радше ознакою неприхильного якъ приязного становиска супроти нового міністра-rodaka. Очевидно, не розходить ся тутъ о особу нового міністра, бо вѣнъ мимо свого нѣмецкого походженя уважає себе приналежнымъ до народности польскои и пѣдъ тымъ взглядомъ Поляки не мають побоювати ся нѣякихъ несподѣванокъ, — але именованє бар. Лєбля пѣйшло будь-що будь напоперекъ політики кола польского.

Зъ горы запевнює праса польска, що ледви чи новый міністеръ зможе позыскати на стѣлько довѣря кола польского, щобы въ данѣй хвили стати посередникомъ мѣжь правительствомъ а коломъ. Вѣнъ буде завсѣгды лишь урядникомъ народности польскои въ кабінетѣ урядничѣмъ, а коло буде вести свою політику, не оглядаючи ся на свого міністра. Вже самъ способъ именованя бар. Лєбля мавъ наразити, пѣсля Gazety Narodowoи, коло польске на певну констернацію. Рѣчь пѣсля вѣстей сеи газеты мала ся такъ: Бар. Ґавчь впевнивъ п. Яворского, що бажанѣмъ монарха є, абы міністромъ для Галичины ставъ одинъ зъ членѣвъ кола. [Якъ звѣстно, коло польске не хотѣло анґажувати ся політично въ кабінетѣ бар. Ґавча.] Коло, шануючи волю монарха, предложило кандидата, а коли п. Яворскій представивъ его, бар. Ґавчь скрутивъ и сказавъ, що заки дасть рѣшучу вѣдповѣдь, предложить сю справу радѣ міністрѣвъ. Очевидно кандидатъ кола, ґр. Войтѣхъ Дѣдушицкій не подобавъ ся бар. Ґавчеви. П. Яворскій вже не почувъ вѣдповѣди вѣдъ бар. Ґавча, лишь бувъ покликаный до цѣсаря. Монархъ принявъ презеса кола польского дуже привѣтливо, про Полякѣвъ высказувавъ ся „мои любій Поляки“, а вкѣнци заявивъ, що плянъ покликаня на міністра для Галичины когось зъ членѣвъ кола змѣнено и буде именованый одинъ зъ урядникѣвъ. Комісія парляментарна кола польского приняла до вѣдомости децизію монарха. Мимо того — кѣнчить Gazeta Nar. — коло польске не може бути вдячнымъ бар. Ґавчеви, бо вѣнъ поставивъ коло въ немилѣй позиціи; найперше спонукавъ ухвалу кола, а вѣдтакъ послухавъ иншои рады и предложивъ ей монархови.

Якъ то й не було зѣ ставленемъ тыхъ кандидатуръ, але годѣ було припускати, щобы бар. Ґавчь впустивъ до свого кабінету особу зъ такъ вызнатнымъ характеромъ політичнымъ, якъ ґр. Войтѣхъ Дѣдушицкій. Комісія парляментарна кола перехопила ся, предкладаючи кандидатуру ґр. Дѣдушицкого, але бар. Ґавчь ще вспѣвъ въ послѣдній хвили вѣдсунути колоду, котру зручно пѣдкинено ему пѣдъ ноги. Що иншого въ Галичинѣ: тутъ поки-що могла собѣ польска шляхта демонструвати чи то краковскими вѣчами чи прогульками, подабаючими на мясопустній kulig-и, до Буська, тутъ могла собѣ публична (?) опінія окликнути ґр. Баденього геройомъ рѣвноправности народѣвъ австрійскихъ, — але у Вѣдни въ центральнѣмъ правительствѣ, котре переняло на себе санацію вѣдносинъ, не можна було стерпѣти польско-шляхотскои фронды и длятого выбѣръ бар. Ґавча упавъ на урядника.. и то не зъ епохи ґр. Баденього. Очевидно, таке розвязанє квестій, въ котрѣм ажь надто выразно пробивав напрямъ, хочь ще не програма, політики нового правительства, не могло подобати ся політикамъ кола польского, що то хотѣли пхнути Австрію на новій непевній шляхи.

Якій надѣѣ покладано зѣ стороны польскои до сеи програмы автономістичнои, пѣдъ егідою котрои звязала ся теперѣшна бѣльшѣсть парляментарна, а такожь и до правительства ґр. Баденього, котре вже цѣлкомъ переходило въ таборъ сеи бѣльшости, видно зъ пѣдготовлень до акціи, яка небавомъ мав зачати ся. Не досыть демонстрацій „приватныхъ“ пѣдъ адресою ґр. Баденього, бо мають прийти ще й публичній маніфестаціи. Ареною тыхъ маніфестацій мае бути галицкій соймъ, де завсѣгды найде ся бѣльшѣсть до потрѣбныхъ ухвалъ. Вже на першихъ засѣданяхъ мае выступити галицкій соймъ зъ адресою до короны, щобы представити свои постуляты и высказати поглядъ на політичну ситуацію. Вѣдъ коли Полякамъ признано въ монархіи спеціяльне становиско, вѣдъ тогдѣ не ухвалювано въ соймѣ галицкѣмъ нѣякихъ адресъ, а навѣть торбкъ посыпались громы на сторонництво людове за поставленє дотычного внесеня, — але сего року, коли політика польскихъ мужѣвъ державныхъ у Вѣдни потерпѣла повне фіяско а автономістична програма, уложена ґр Войтѣхомъ и пѣдперта коломъ польскимъ, не могла добити ся признаня, — сего року галицкій соймъ мусить задемонструвати. „Мы мусимо зачати вести політику принципіяльну — кличе демократичне Słowo Polskie пѣдъ адресою міністра для Галичины. — Для насъ Полякѣвъ принципіяльною політикою була завсѣгды и є політика автономіи краевои и розширенє правнои компетенціи автономіи краевои и повѣтовои, захопленє адміністрациі краевои, добутє власнои вѣдъ нѣякого референта въ міністерствѣ не зависимои комісіи едукаційнои, бо теперѣшна кр. рада шкѣльна зъ именоваными и выключно въ нѣй правлячими цѣсарскими инспекторами — се иронія; вѣдзысканє заряду нашихъ дѣбръ коронныхъ, называючихъ ся по австрійски „ц. к. доменами и ц. к. лѣсами“ а адміністрованы ъ нашими геґемонами въ поганый способъ; переняте зелѣзниць державныхъ пѣдъ зарядъ краевый зъ обовязкомъ сплаты тягарѣвъ зъ доходѣвъ зелѣзничихъ и т. д. и т. д. Короною сеи програмы мусѣла бы бути одвѣчальность намѣстника галицкого передъ соймомъ краевымъ.“ — Вправдѣ можна сумнѣвати ся, чи въ галицкѣмъ соймѣ опозиція противъ теперѣшного правительства проявить ся ажь въ такій яркій способъ демонстраційный, але все-таки годить ся затямити, що політика польска въ Галичинѣ стремить остаточно до такои цѣли, та що пѣдъ такимъ видомъ треба собѣ представити „розширену“ автономію Галичины. Міністеръ для Галичины, пѣсля пляну политикѣвъ польскихъ, повиненъ розумѣти тій остаточній цѣли и бути завсѣгды бѣльше „польскимъ“ якъ державнымъ міністромъ Тымъ отже можна пояснити невдоволенє польскои опінія публичнои зъ поведеня Ґавча, котрый волѣвъ мати въ своѣмъ кабінетѣ урядника а не політика.

Беручи рѣчь предметово, окремый міністеръ для Галичины є давною австрійскою аномалією, а если Поляки користують ся такимъ добуткомъ політичнымъ, то справдѣ можуть говорити о своѣмъ вынмковѣмъ становищи въ державѣ. Въ сей способъ Галичина стае спеціяльною провінцією монархіи, а доборомъ особъ на становиско міністра для Галичины можна було се осягнути, що вѣдчужувало ся край вѣдъ державнои звязи. Информованє центрального правительства и короны про галицку господарку и галицкій справы мужемъ довѣря кола польского могло дуже часто нагадувати казку, въ котрѣй говорить ся про цигана, якъ вѣнъ свѣдчить ся своими дѣтьми... Коло польске свѣдчить ся въ радѣ короны міністромъ для Галичины, що въ краю все „благополучно“, що интересы краю в схѣдній зъ интересами менерѣвъ кола польского. Не диво, що урядъ міністра для Галичины вѣданый въ руки урядника „австрійского“ може въ многѣмъ помѣшати пляны польскихъ політикѣвъ.

Въ Австрії, де интересы поодинокихъ краѣвъ такъ рѣзнородній, мабуть найвѣдповѣднѣйше ще міністерство урядниче, жадаюче вѣдъ урядѣвъ строгого выповненя державнои законности и само руководяче ся законностію у вѣдношеню до кождого народу, найсильнѣйшого чи найслабшого. Не выпереджаючи въ нѣчѣмъ выпадкѣвъ, здаєсь намъ, що нарѣдъ рускій побиваный на кождѣмъ кроцѣ незаконностями а не бажаючій вѣдъ правительствъ Австрії нѣчого бѣльше, якъ ино строгого примѣненя державнои законности, — може спокѣйно выжидати користныхъ наслѣдкѣвъ змѣны системы баденізму на систему законнои управы державнои. Се, розумѣе ся, нашь безъусловный постулятъ; нашій симпатіи звернуть ся до нового міністерства лишь тогдѣ, коли зазначуюча ся змѣна въ центральнѣй управѣ державнѣй буде означати наворотъ до законнои справедливости въ ей примѣненю до руского народу.

Мы хотѣли бы вѣрити, що міністерство Ґавча раде дѣйстно звести звихнене баденізмомъ до крайности правно-політичне житє Галичины на здоровый законный шляхъ. Въ прасѣ вѣденьскѣй можна запримѣтити натяки про такій зворотъ, а заразомъ и реєстроване факту, що польска опінія публична не обдарувала довѣремъ нового міністра для Галичины. „Але на тѣмъ именованю — пише мѣжь иншимъ Reichspost — самъ „край“ Галичина певно выйде несогѣрше, если австрійскій урядникъ занявъ се становиско, анѣжь если бы якій небудь членъ, а навѣть самъ презесъ кола польского розвинувъ свою „убиваючу чинность“, сполученну зъ сею гѣдностію.“ На сій послѣдній слова годѣ не писати ся, бо справдѣ чинности всѣхъ дотеперѣшныхъ міністрѣвъ-rodakѣw бѣльше „убиваючій“ якъ хосенній; они причинили ся до вкорѣненя системы неправностей и противзаконностій, системы т. зв. баденізму; чинность сеся була однымъ безперервнымъ убиванемъ житя цѣлого народу рускаго.

На нового міністра для Галичины покладаемо надѣѣ на стѣлько, що вѣнъ не выйшовъ зъ-помѣжь „кліки“, що сферы, намагаючій утримати баденізмъ въ краю въ цѣлѣй повни, выпирають ся міністра-rodaka, а вкѣнци, що хочемо вѣрити, що бар. Лєбль буде трактува-

---

Наша культурна праця якось пиняво йде.

(Конецъ.)

Руска інтеліґенція мае передъ собою богато иншихъ задачь. Однакъ щобы зъ ей роботы бувъ якійсь хосенъ для народныхъ масъ, мусить она зъ ними добре и докладно познакомити ся. До сего потрѣбно выучити добре житє, способъ мысленя, вѣруваня, поведѣнки простолюдина. Не досыть придивляти ся житю, пѣдслухати и записати, але треба, щобы тямуща голова обробила зѣбраный матеріялъ. Хоть богато нашои інтеліґенціи выходить зъ-пѣдъ сѣльскои стрѣхи, то школы и вѣдмѣнній услѣвя житя затирають спомины и образы дитинныхъ лѣтъ. А такъ зѣбраный и обробленый матеріялъ представить цѣлый и повный образъ житя простолюдина. А щобы можна успѣшно трудитись надъ поступомъ нашого люду, до сего треба конче придбати собѣ теперѣшну науку, треба пѣзнати и зрозумѣти тій дороги, якими идуть правдиво культурній народы. Було у насъ періодичне выдавництво, що забажало одну и другу задачу перевести, а се „Житє і Слово“, выдаване въ рокахъ 1894 и 1895. Однакъ оно не удержалось довше, мабуть черезъ те, що деякій питаня обговорювало не въ згодѣ зъ вѣруванями церкви, а скорше черезъ те, що у насъ загалъ інтеліґентный ще не чувъ потребы такого выдавництва. Сю задачу переняло на себе товариство им. Шевченка у Львовѣ, тожь годило бы ся, щобы Русины пѣдперли сю щиру охоту до працѣ, бо зъ неи може выйти великій хосенъ для нашого народного вѣдродженя.

Однакъ и ту не богато надѣѣ можна мати. Є у насъ люде, що ганять „Зорю“ и другій часописи, а беруть польскій, н. пр. Przegląd, и повѣдають, що они мусять сесю часопись читати, бо инакше нѣбы нѣчого не знали бы, нѣбы не могуть безъ неи обійти ся. Такимъ чиномъ неоденъ грѣшь, взятый вѣдъ руского селянина, обертае ся на польскій цѣли, а рускій выдавництва ледви кличають. Таке поступованє можна зрѣвнати зъ бѣсноватымъ, що власну хату пѣдпаливъ. Та й той высказъ, що не можна інтеліґентному чоловѣкови обійти ся безъ Przegląd-у чи чого иншого, є просто смѣшный и дитинный, бо зъ него выходить, що хто сеи часописи не читае, не належить до інтеліґентныхъ. Такимъ чиномъ Русины не будуютъ, а розносять и валять те, що кѣлька щирихъ и охочихъ рукъ зложить.

Тай соромно се для духовеньства, коли якій нашь собратъ публично, прим. въ церкви, голосить, що селянинови не треба науки [дивн „Свобода“ ч. 48]. Вже самій селяне и смѣются ся и негодують. Чоловѣкъ такій самъ себе ганьбить, бо другій видять, що мало чого або й нѣчого въ школѣ не навчивъ ся а чотири роки переспавъ, до нѣякого дѣла не бравъ ся. Лишити селянъ такъ на все въ безпросвѣтку — они зѣйдуть на остатню бѣду, бо ихъ противники не знають пардону и помилуваня. А тогдѣ и тыхъ высоко-ученыхъ, що свои розумы ховають „пѣдъ спудъ“, не треба буде. То ще щасте, що такими філістрами у насъ не всѣ інтеліґентній люде, але є вже значна часть щирыхъ и правдивыхъ роботниковъ.

V.

Неразъ чути голосы зъ-помѣжь духовеньства, що кождый домагае ся роботы вѣдъ священикѣвъ, ихъ робить ся одвѣчальными за зайшлій неудачѣ, и т. д. Однакъ се навѣть добре, що такъ люде думають и працѣ вѣдъ духовеньства домагають ся. Духовеньство є сила, и то велика, коли-бъ всѣ трудили ся для добра свого народу, а бодай значна часть. А сли тои працѣ не видно и нема ей, то сеся сила сходить до зера. Не думаю тутъ працѣ фаховои, бо она є обовязкова и не выстатчаюча на теперь. Треба ще занятись на-добре дочасными справами, всюды показати добру дорогу селянинови, все стати въ оборонѣ покривдженого, старати ся зъ теперѣшного простолюдина зробити культурного чоловѣка!

Маемо и свѣтску інтеліґенцію, однакъ зъ неи такожь не всюды є хосенъ для народнои справы. Звычайно де бѣльше є такои інтеліґенціи, якъ у Львовѣ, Перемышли и въ ще кѣлькохъ бѣльшихъ мѣстахъ, де-хто щиро трудить ся и працює, а другій въ пятѣ собѣ не мають народныхъ справъ. А по меншихъ мѣсточкахъ кождый хиба собою журить ся та своимъ черевомъ. Знаю декого, що въ школахъ богато обѣцювавъ, а дохопивши ся навѣть доброго становиска теперь нѣчого не робить. Побарашкує де зъ кимъ, купить якій паннѣ за 15 кр. грушку, заграе въ біляръ, въ карты, забавить ся на вечерку, шумно прощае якого перенесеного товариша, але вѣдъ селянина и мѣщанина держить ся зъ-далека, боить ся, щобы котрый не здуфаливъ ся до его знатнои особы, а се, якъ здоровій знаете, велика компромітація. Иншій, зъ заячою натурою боить ся сильныхъ „міра сего“, що не буде авансувати. Такихъ людей дуже часто пѣддержують ихъ жѣночки, щобы свои дорогій особы не ставили противъ вѣтру. Та й пожаль ся Боже, якій то руска інтеліґенція безхарактернй выдае зъ помѣжь себе невѣсты! Въ одномъ мѣсточку жили побѣчь себе двѣ уряднички, обѣ зъ роду попадянки. Разъ якось выйшли на дворъ та й одна другу пытае: „Jutro jakieś ruskie święto; nie wie pani jakie?“ — „Nie wiem... Aha! zdaje się że Błahowiszczenie“ — „A nie wie pani, co to znaczy na nasze?“ — „Zdaje się, Maryi Gromnicznej czy Snieżnej.“ Такихъ мудрыхъ гусокъ найде ся въ славнѣй нашѣй краинѣ бѣльше. Але бувъ зновъ такій выпадокъ, що одинъ бѣдный а честный Русинисько, оженивъ ся бувъ зъ Полькою, не зъ великого ложа, таки изъ звычайнои шляхты кунштушевского чи кравецкого. Русинисько ходивъ до бюра, а жѣнка дѣти молитвы учила, и кѣлько разъ молитву проводила, все на кѣнци додавала: „Boże zbaw Polskę, amen“. Русинисько слухавъ, але нѣчого не мовивъ, боявъ ся зачепити свою „причепу“... Свого часу можна було читати въ фелетонѣ „Дѣла“, що якійсь Олекса бравъ за жѣнку богату панну Ванду, чи якъ тамъ. Передъ вѣнчанемъ були три фѣльварки десь коло Варшавы, а по вѣнчаню гола панна чи панѣ и сто фѣръ фохѣвъ паньскихъ. Такій то цѣкавій окасы стрѣчають ся помѣжь інтеліґенцію. Тяжко приходить намъ придбати собѣ теперѣшну культуру, бо не маемо на се средствъ, не маемо доброи школы, не бачимо ей побѣчь себе у сусѣдѣвъ. Однакъ бо-

ти свій урядъ міністра зъ становиска строго австрійского, урядничого. Выхованый въ краю, бар. Лєбль знає, що въ сѣмъ краю живе спокійный и якъ на теперѣшній часы ажь надто смирный и тому гнобленый та нечувано провокованый народъ рускій, що то его жорстока рука и мѣдяне чоло вдтрутили брутально вдъ престола монарха, передъ котрымъ въ своєй добродушности хотѣвъ пожалувати ся, благати опѣки... Если зъ сего становиска пій ме новый міністеръ для Галичины свою задачу въ радѣ короны, — згадає на пролиту рускимъ народомъ кровь въ оборонѣ своихъ правъ, прачинить ся до успокоєня и потѣшеня народу, на ново збудить въ сѣмъ народѣ вѣру въ державну законность и опѣку надъ слабшимъ, — тогдѣ може бути певный, що цѣлый народъ рускій а такожь рускій и польскій людъ, не зважаючи на негодоване кліки, скаже: такого міністра хоче мати край!

Нѣмецка выправа до Хінъ.

Майже незамѣтно и несподѣвано склалась на далекомъ всходѣ подѣя великои свѣтовои ваги: Нѣмеччина заняла важну пристань Кіаочау въ хіньскій краинѣ Шантунгъ.

Въ нашій державѣ въ послѣдныхъ часахъ лютувала такъ шалена буря, що майже всю увагу такъ дневниковъ якъ и читаючои публики звертали на себе незвычайнѣ подѣї внутрѣшнѣ. По-за тымъ мало хто и цѣкавивъ ся чимъ иншимъ. Навѣть и вѣденьскій дневники, котрѣ на цѣлыхъ сторонахъ розписували ся о справѣ Драйфуса, о подѣяхъ въ Испаніи и на Кретѣ и т. и., ледво мимоходомъ записали коротенько вѣсть, що десь тамъ въ Хінахъ замордовано нѣмецкихъ місіонарѣвъ и що нѣмецкѣ кораблѣ, котрѣ кружать на моряхъ всходнои Азіи, достали приказъ причалити до береговъ хіньскои краины Шантунгъ та заразъ принятн сатисфакцію, якои, розумѣе ся, мусѣла певно Нѣмеччина зажадати въ дипльоматичнѣй дорозѣ. Вѣсть тота наспѣла до насъ около дня 15 мин. м. Въ слѣдъ за тымъ прийшла друга вѣсть, що нѣмецкѣ кораблѣ дня 15 падолиста заняли безъ бою хіньску пристань Кіаочау, котрои стерегло 1.200 хіньского войска зъ 14-ма пушками Круна въ трехъ фортахъ. Нѣмецкій контръ-адміралъ устазивъ свои чотири кораблѣ противъ фортовъ и переславъ хіньскому командантови вдзване, щобы до трехъ годинъ опустивъ форты. По трехъ годинахъ выйшло на берегъ 600 нѣмецкихъ жовнѣровъ зъ шѣстьма пушками и вырушили на хіньскѣ форты. Хіньске войско пустило ся на-втѣкача, а Нѣмцѣ заняли форты и вывѣсили на нихъ нѣмецку хоругов при выстрѣлахъ зъ пушокъ; забрали такожь хіньскѣ пушки разомъ зъ амуніцією. Оттакъ довѣдалась Европа наразъ про фактъ вже доконаный.

Пристань Кіаочау мае бути знаменитою стацією для кораблѣвъ; вода не замерзае тамъ всю зиму, а угле находить ся о якихъ 160 км. въ краннѣ Шантунгъ при дорозѣ, на котрій выгодно можна побудувати зелѣзницю. Вже въ шѣсть днѣвъ по занятю тои пристани постановлено въ Нѣмеччинѣ выслати туды цѣсаревого брата кн. Генрика на чолѣ дальшихъ трехъ кораблѣвъ и, розумѣе ся, зъ вдповѣднымъ числомъ войска. По заграничныхъ дневникахъ появили ся дописи зъ Берлина, що нѣмецке правительство гадае задержати пристань Кіаочау на стало и навѣть не крые ся зъ тымъ намѣромъ, лише зъ уваги на заграницю не можна про се писати такъ цѣлкомъ отверто. Тогдѣ стали нѣмецкѣ урядовѣ дневники заперечувати тымъ вѣстямъ и заявляли, що Нѣмеччина жадае лише сатисфакціи за убитє нѣмецкихъ місіонарѣвъ та запоруки, що подобнѣ выпадки не повторять ся. Жаданя Нѣмеччины мали нѣбы-то бути такѣ: хіньске правительство мае выкрыти убійниковъ и покарати ихъ смертею; мае укарати всѣхъ урядниковъ, котрѣ въ тѣй справѣ провинили ся; побудувати збуренѣ місійнѣ будынки и церковь, заплатити два міліоны марокъ вдшкодованя для роднихъ убитыхъ и звернути кошты нѣмецкои выправы. Заграничнѣ дневники довѣдались ще, що Нѣмеччина крѣмъ того жадае, щобы ѣй вддано пристань Кіаочау на стацію, де нѣмецкѣ кораблѣ могли бы набрати угля; але хіньске правительство заявило нѣбы-то, що готове дати католицкій місіи всяку сатисфакцію, однакъ не буде вдавати ся въ нѣякѣ переговоры, поки Нѣмцѣ не уступлять ся зъ пристани.

Всѣ тѣ вѣсти, сказано, проминули майже незамѣтно. Ажь дня 15 с. м. нова подѣя звернула на себе увагу всеи Европы: Нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ прощавъ въ Кільонии свого одиного брата кн. Генриха, котрого выправлявъ до Хінъ для скрѣпленя кораблѣвъ и залоги въ пристани Кіаочау. Цѣсарь Вільгельмъ звѣстно умѣе такѣ рѣчи уладжувати гучно, часомъ може навѣть гучнѣйше, нѣжь треба. Вонъ любить промовляти часто и говорити богато; а коли промовить, то вдъ его слювъ лунае широко и далеко. Оттакъ и теперь, прощаючи брата, наговоривъ и о своєй одвѣчальности и про свого дѣда та великого канцлера, що зъединили Нѣмеччину, и про заморскѣ задачѣ зъединеной Нѣмеччины, про ѣи торговельнѣ обовязки и про свій обовязокъ взяти въ свою цѣсарску опѣку нову нѣмецку ганзу, а закончивъ крѣпкими словами: „Коли-жь бы хто зважився ся коли нарушити наше слушне право або заподѣвати намъ шкоду, то рѣжь панцирнымъ пястукомъ и сплети собѣ при Божій помочи лавровый вѣнець на твое молоде чоло. Въ сильномъ переконаню, що идучи за гарными прикладами, якихъ въ нашомъ родѣ е славити Бога подостаткомъ, сповнишь мои намѣры и бажаня, пю на твое здоровле и т. д.“ На другій день вдпровадивъ цѣсарь свого брата ще до Рендсбургу, де розпрощались и розъѣхались. Кн. Генрихови переслали на руки цѣсаря кардиналъ Копъ и архіепископъ Стаблєвскій свое благословенье на дорогу.

Князь Генрихъ вдплывъ на чолѣ трехъ кораблѣвъ, а на нихъ е баталіонъ пѣхоты, що складае ся зъ 23 офіцирвъ и 1200 мужа, и компанія артилєріи зъ чотирма офіцирами и 200 мужа.

Прощальна промова цѣсаря не могла не звернути на себе загальнои уваги. Нема въ нѣй анѣ слова про сатисфакцію, якои Нѣмеччина жадае вдъ Хінъ; але за те зазначенѣ дуже сильно, навѣть войовито торговельнѣ интересы и задачѣ заморскѣ Нѣмеччины. Зъ промовы тои выходить, мовь-бы то Нѣмеччина уважала занятє хіньскои пристани за рѣчь окончено и на стало довершену. А коли-бы справдѣ такъ було, то могло оно стати ся хиба за згодою иншихъ державъ, якъ Россіи, Анґлии, Франціи, котрѣ тежь мають смакъ на те, щобы усадовити ся въ Хінахъ для своихъ великихъ задачь торговельныхъ. Зъ другои-жь стороны треба здогадувати ся, що такого порозумѣня мѣжь Нѣмеччиною а иншими державами нема. Ще минувшого мѣсяця высказувались россійскѣ дневники неприхильно о нѣмецкій выправѣ и зазначували, що въ разѣ, коли-бы Нѣмцѣ мали на стало усадовити ся въ хіньскій пристанѣ, тогдѣ и Россія мусить подбати о забезпечене своихъ интересовъ. Сими-жь днями, вже по промовѣ нѣмецкого цѣсаря въ Кільонии, мавъ оденъ россійскій дипльоматъ сказати до кореспондента одного анґлійского дневника, що Россія дасть Нѣмеччинѣ волю въ справѣ розширена своєи торговлѣ въ Хінахъ, лишаючись при тѣмъ приятелькою и опѣкункою Хінъ, але войовита демонстрація нѣмецкого цѣсаря дуже утрудняе справу; при тѣмъ россійске правительство надѣе ся, що Нѣмеччина буде на стѣлько розумна, щобы опустити занягу пристань, скоро достане вдъ Хінъ жадану сатисфакцію. Але ще важнѣйша вдъ того вѣсть рознеслась телеґрафічно дня 18 с. м. Ото россійска ескадра заняла хіньску пристань Артура. Военну пристань Артура здобули Японцѣ въ послѣднѣй японьско-хіньскій войнѣ, але при заключеню мира мусѣли ви назадъ звернути Хінамъ. Пристань сеся разомъ зъ другою, напротивъ нен положеною, зъ пристанею Вен-чаи-вен, котру и доси ще держать Японцѣ, поки не вдберуть вдъ Хінъ всего военного вдшкодованя, — обѣ тѣ пристани разомъ замыкають дорогу до заливу Печілійского, а тымъ самымъ дорогу до Пекину. Того самого дня, коли пронесла ся вѣсть про занятє пристани Артура россійскою ескадрою, поспѣшила россійска аґентура телеґрафічна пояснити сю подѣю такъ, що сталось се за повною згодою хіньского правительства и то лише въ тѣй цѣли, щобы ескадра мала де перезимувати; але нема мовы анѣ о насильномъ занятю пристани анѣ о якійсь демонстрации або ворожомъ намѣрѣ противъ Хінъ або Нѣмеччины або Японану або якои иншои державы. Такъ то оно для свѣта говорить ся; але инша рѣчь, що по-за тымъ справдѣ крыесь. У всякомъ разѣ годѣ повѣрити, щобы се занятє пристани Артура не мало звязи зъ доконанымъ Нѣмцями занятемъ пристани Кіао-чау и зъ новою выправою кн. Генриха.

Посолъ д-ръ Яросевичъ передъ выборцями въ Борщевѣ.

(*Конецъ.*)

О. Н. Темницкій зъ Шидловець и о. Матковскій зъ Боснръ [оба представителѣ повѣту гусятиньского] порушили справу *святкованя недѣль и святъ*. О. Темницкій пвднѣсъ, що у насъ въ краю справу вдпочинку недѣльного переведено въ практицѣ незгодно зъ духомъ ухваленого въ радѣ державнѣй закона, бо ц. к. намѣстництво припоручило, щобы въ недѣлѣ вдпочинокъ починавъ се доперва вдъ 12-ои годины въ полудне. Отже пора, коли править ся найважнѣйше богослуженє, е выключена вдъ вдпочинку. Бесѣдникъ зажадавъ, щобы въ недѣлѣ и свята тревавъ вдпочинокъ цѣлый день. — Знову же о. Матковскій пвднѣсъ справу *несвятковання рускихъ святъ при вдйску* зъ огляду на воякивъ-Русинвъ, котрѣ замѣсть сповнятн въ тѣ днѣ обовязки свого обряду, мусять вдбувати всякѣ вдйсковѣ вправы и роботы. На свята и недѣлѣ вызначують такожь вдйсковѣ контролѣ. Наслѣдкомъ непошанованя религійныхъ чувствъ Русинвъ и иншихъ подѣй, якѣ лучають ся при вдйску а зле вплывають на чоловѣка, воякн-Русины вертають вдъ родинну стрѣху часто здеморализованѣ. Отже бесѣдникъ зажадавъ вдъ посла, щобы старавъ ся въ вдповѣдный способъ тому запобѣгти.

Вдтакъ о. Матковскій заинтерпелювавъ посла: яке становище займае посолъ въ справѣ *проекту примусовыхъ спблокъ рольничихъ*, котрѣ були предметомъ нарадъ всенародного вѣча и народныхъ вѣчь по краю. Чи посолъ годить ся на резолюціи ухваленѣ вѣчами и чи буде въ тѣмъ напрямѣ дѣлати въ радѣ державнѣй.

Дальше о. Матковскій порушивъ справу *кривдженя рускаго языка* краевыми властями и урядами якъ правительственными такъ и автономічными. Языкъ рускій нѣгде не мае пошанованя анѣ рѣвноправности; неразъ просто кплять собѣ зъ русчины. Отже бесѣдникъ, беручи на увагу, що теперь въ радѣ державнѣй справы языковѣ стоять на порядку дневномъ, припоручивъ послови старати ся, щобы або дорогою розпорядженя або черезъ вдповѣдный законъ полагоджено такъ важну для Русинвъ справу, абы рускій языкъ бодай у всходнѣй Галичинѣ разъ на все трактовано на-рѣвнѣ зъ польскимъ въ урядахъ, въ судахъ, школахъ, взагалѣ въ житю публичномъ.

Іосифъ Иванишинъ зъ Верхняковець жалувавъ ся, що въ урядѣ податковомъ и въ старостве пвдрядній *урядники нечемно поводять ся зъ селянами*. Коли появить ся селянинъ, навѣть не выслухають его, а вытручують за дверѣ и т. п. Селянинови, маючому справу въ урядѣ, трудно навѣть приступити.

Дмитро Дуплѣйчукъ и иншій селяне зажадали, щобы *скасувати цло вдъ збжа* яке треба привозити изъ заграницѣ [до насъ зъ Россіи]. Рѣкъ бувъ у насъ неврожайный, цѣна збжа дуже пвйшла въ гору, а бѣдный народъ не годенъ выживитись и на пер дновокъ грозить великій голодъ. — Жаданє се пвдперъ о. Темницкій, бо збже справдѣ дуже не дописало: де торбкъ було 300 намолотныхъ квпъ, тамъ сего року вродило ся ледви двацять кврцѣвъ збжа.

О. Анастазіевскій порушивъ справу ухваленои радою державною *запомоги для потерпѣвшихъ вдъ нещасть елементарныхъ въ Галичинѣ* и запытавъ посла: чи не можна бы узыскати додатково пвдвышеня тои запомоги та й коли буде она удѣлена? — бо селяне вже теперь въ бвльшій части терплять недостатокъ, а до нового ще далеко, и на весну нема чимъ обсѣяти. Нужда селяньска тымъ прикрѣйша, що хочь нема що молотити, орґаны податковѣ безъ милосердя тягнуть послѣдну одежину зъ хребта...

О. Матковскій пвднѣсъ справу *аренды парохіяльныхъ грунтовъ въ часѣ интеркалярій* и высказавъ жаданє, щобы до аренды тыхъ грунтовъ мавъ першенство священикъ-адміністраторъ або взагалѣ бодай христіянинъ, бо ц. к. староства о те не дбають и зъ великою обидою нашихъ чувствъ выпускають тіи грунты въ аренду жидамъ. Такъ н. пр. въ селѣ Бабинцяхъ, повѣту борщевского, выпущено приходскѣ грунты въ аренду жидови, хотяй священикъ адміністраторъ подававъ таку саму цѣну аренды.

На поставленѣ внесеня и интерпеляціи не вдповѣдавъ посолъ поодиноко, але вдповѣвъ кумулятивно [и мабуть зъ тои причины на деякѣ, н. пр. що-до примусовыхъ спблокъ рольничихъ, що-до забезпеченя правъ рускои мовы, не давъ спеціяльнои вдповѣди].

Що-до справы вдпочинку недѣльного посолъ думае, що розширене вдпочинку на цѣлый день недѣльный або навѣть на свята буде трудне до переведеня въ радѣ державнѣй, бо супротивлять ся тому великѣ партіи, котрѣ заступають интересы торговлѣ и промыслу. Однакъ посолъ уважае на всякій способъ аномалією, що намѣстництво краевe зарядило вдпочинокъ недѣльный доперва вдъ годины 12-ои въ полудне, бо черезъ те законъ минае ся зъ цѣлею, и посолъ радо пвднесе сю справу, если выборцѣ внесуть въ тѣмъ напрямѣ значнѣйше число петицій до рады державнои.

Що-до цла вдъ збжа — то справа се дуже важна для масъ народныхъ, бо цло вдъ збжа е добре лишь для великихъ продуцентовъ, котрѣ богато мають збжа на продажъ; натомѣсть оно шкодне для всѣхъ бѣднѣйшихъ верстовъ народу, котрѣ мусять збже на прожитокъ купувати. На жаль, справа тая належить до спбльныхъ делеґацій и туда повинні выборцѣ слати петиціи. Вконци посолъ вдповѣвъ на интерпеляцію що-до запомоги для Галичины заявивши, що о пвдвышеню вже ухваленои сумы годѣ думати.

Интерпеляціи та жаданя натуры політичнои якъ и вдповѣдь посла подамо завтра.

(*Конецъ буде.*)

Переглядъ політичный.

Въ недѣлю вдбули ся въ Празѣ зборы ческихъ мужѣвъ довѣря и ухвалили шѣсть резолюцій, котрыхъ зм'ястъ мы подали въ понедѣлокъ лише дуже коротенько и недокладно. Въ першій резолюціи высказано похвалу и подяку ческимъ посламъ за ихъ поведене въ радѣ державнѣй въ борбѣ зъ обструкцією нѣмецкихъ и соціялістичныхъ послювъ, котрѣ выступали не тѣлько противъ правительства гр. Баденього, але такожь о пановане нѣмецкого народу а противъ рѣвноправности славяньскихъ языковъ а особливо ческого. Въ тѣй резолюціи высказано такожь жаль, що обструкція меншости могла довести до того, що передъ нею мусѣвъ уступити міністеръ, котрый хотѣвъ правити въ дусѣ рѣвноправности славяньскихъ народовъ. Въ другій резолюціи удѣлили зборы ческимъ посламъ свою згоду на всѣ кроки, котрѣ мають вести до переведеня програмы парляментарнои бвльшости въ дусѣ историчныхъ правъ поодинокихъ королѣвствъ и краѣвъ, повнои рѣвноправности языковои и розширеня автономіи краѣвъ, а заразомъ высказали надѣю, що всѣ сторонництва правицѣ у всякомъ разѣ будуть и дальше тримати ся крѣпко и згодно разомъ. Въ третій резолюціи зазначують зборы, що языковѣ и національнѣ споры мѣжь Чехами и Нѣмцями можна полагодити лише на основѣ повнои рѣвности обохъ народовъ, заселяючихъ Чехи, Мораву и Шлескъ, и тѣлько зъ условѣмъ неподѣльности ческого королѣвства зъ краями ческои короны. Але теперѣшну хвилю уважають зборы за невдповѣдну до спокійного и предметового полагодженя такъ важнои справы, а въ разѣ, коли бы мало прийти до полагодженя ви, жадають зборы передовсѣмъ сатисфакціи за переслѣдованя и кривды, заподѣяні ческимъ меншостямъ. Такожь заявляють зборы, що въ разѣ, коли бы правительство схотѣло безъ згоды ческихъ послювъ якъ небудь замѣнити языковѣ розпорядженя, хочь ихъ зовсѣмъ не можна уважати за заспокоене слушныхъ національныхъ и языковыхъ жадань ческого народу, то такій крокъ правительства мусѣвъ бы стрѣнутись зъ рѣшучимъ опоромъ не тѣлько ческихъ послювъ, але и народу ческого, до крайности розъяреного. Въ четвертій резолюціи выступають зборы противъ гадки подѣлу ческого королѣвства, яка зновъ проектовала ся вдворотно; на жаданє высилаю цѣникъ вдворотно franco.

Дякуючи Поважанѣй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ, улица Баторія ч. 2. 430 3—6

Вже надбйшли свѣжѣ товары святочнѣ до торговлѣ **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** у Львовѣ, улица Баторія число 2.

Вытягъ зъ цѣнника:

пвнъ кільо мігдалювъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.
„ „ „ „ дуже гарныхъ	48	„
„ „ дактилювъ мароканьскихъ	90	„
„ „ „ александрійскихъ	44	„
пвнъ кільо дактилювъ califat	56	кр.
„ „ розинковъ султаньскихъ дуже гари.	36	„
„ „ „ eleme вел. зъ костками	38	„
„ „ „ корнитокъ дрвб чори.	28	„
„ „ малыя на гадузкахъ	90	„
„ „ горѣховъ турецкихъ	20	„
„ „ „ лущеныхъ	40	„
„ „ „ волоскихъ цѣлыхъ	24	„
„ „ „ „ лущеныхъ	48	„
„ „ сливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„
пвнъ кільо повилъ босаньскихъ знамѣнитыхъ	16	кр.
„ „ фіґъ султаньскихъ	34	„
„ „ „ у вѣнку	15	„
„ „ маронювъ волоскихъ	18	„
„ „ цикаты великои	75	„
„ „ агансіні дрвбнои	56	„
„ „ меду прѣсного	28	„
„ „ „ „	36	„

Иншѣ товары въ кругъ мови тортовлѣ входячѣ по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя въ провінціи высилая ся вдворотно; на жаданє высилаю цѣникъ вдворотно franco.

Дякуючи Поважанѣй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ, улица Баторія ч. 2. 430 3—6

явила ся въ нѣмецкомъ таборѣ; въ такомъ подѣлѣ добачують зборы небезпеченьство не тѣлько для будучности ческого народу, але такожь для истнованя и цѣлости монархіи. Выступаючи въ оборонѣ неподѣльности ческого королѣвства и зарѣвно интересѣвъ державныхъ, заявляють зборы, що единый способъ до окончного полагожденя споровъ въ державѣ добачують въ упорядкованю державно-правныхъ вѣдносинъ краѣвъ ческон короны до иншихъ краѣвъ и въ обезпеченю автономіи королѣвствъ и краѣвъ. Въ пятой резолюціи домагають ся зборы чимъ скорѣйшого скликаня ческого сойму зъ уваги, що зъ вины нѣмецкон обструкціи рада державна не способна до жаднон роботы, а правительство в змушене полагоджувати найважнѣйшѣ справы державнѣ безъ участи заступниковъ поодинокихъ краѣвъ и народовъ. Въ шестой резолюціи высказують зборы свое обурене на дике переслѣдоване, якого зазнають ческѣ меншости въ краю, на выкористуване зъ нѣмецкон стороны сумныхъ подѣй, що безъ причины и згоды Чехѣвъ а зъ причины нѣмецкихъ провокацій позаходили въ Празѣ; зборы протестують противъ знеславлюваня ческого народу и автономічнои управы мѣста Праги зъ уваги, що управа мѣста, а особливо бурмістръ д-рь Подлѣйный, зробили для удержаня спокою и безпеченьства майна все, що було въ ихъ силѣ. Вкѣнци жадають зборы чимъ скорѣйшого знесеня выимкового стану въ Празѣ.

Посламъ Герольдови, Енглеви, Грегрови, Пацакови и бурмістрови Подлѣпному выправлено овація, а до гр. Баденього, до бурмістра краковского, до президіи палаты пословъ и до всѣхъ провѣдниковъ клюбовъ правицѣ ухвалено повысылати телеграмы. Въ телеграмѣ до гр. Баденього высказано подяку за его дѣяльность, котра мала на метѣ рѣвноправность всѣхъ народовъ австрійскихъ, а передовсѣмъ народу ческого, за що ческій народъ завсѣгды для него збереже вдячну память. Президіи палаты пословъ переслано телеграфічно признане за велике пожертвованье, зъ якимъ тота президія трудила ся въ оборонѣ права и справедливости. Провѣдникамъ клюбовъ правицѣ, Яворскому, Шустершіцеви, Ебенгохови, Лупулеви, Фалькенгаймови и Пальфіому высказано въ телеграмахъ радость зъ причины поведеня правицѣ, въ котрой була заступлена величезна бѣльшость австрійскихъ народовъ, а заразомъ надѣю, що заходы правицѣ около здобутя рѣвноправности всѣхъ народовъ при спѣльнѣй працѣ доведуть до бажаного кѣнця.

За оголошене резолюцій, ухваленыхъ тыми зборами, поконфісковано въ понедѣлокъ въ Празѣ всѣ дневники.

Въ угорскѣмъ соймѣ ще не покѣнчила ся дебата надъ новымъ закономъ о провізоріи угодовѣй. Дуже замѣтна була пѣвторагодинна бесѣда провѣдника національного сторонництва гр. Авберта Апонія, яку вѣнъ выголосивъ дня 17 с. м. въ оборонѣ правительственно о внесеня, хочь его сторонництво належить до опозиціи. Бесѣда его справила також велике враженя на независимыхъ. Въ недѣлю бувъ бар. Банфі у Вѣдни; якъ здогадують ся, цѣлею его подорожи було порозумѣти ся зъ вѣденьскимъ правительствомъ що-до уступокъ для Кошутовцѣвъ, щобы ихъ вѣдвести вѣдъ обструкціи. И справдѣ веде угорске правительство переговоры въ независимыми та обѣцює имъ деякѣ змѣны зъ правительственнѣмъ проектѣ закону, котрѣ пѣдходять до ихъ бажань. Pester Lloyd доносить, що тѣ переговоры мають добрѣ выгляды. Въ понедѣлокъ забиравъ въ дебатѣ голосъ також оденъ хорватскій посолъ. Вѣнъ промавлявъ за правительственнымъ внесенѣмъ, а опозицію остерѣгавъ мѣжь иншимъ тымъ, що въ разѣ, коли бы угорскій соймъ ухваливъ економічну и фінансову самостѣйность Угорщины, тогдѣ и Хорватщина готова для себе зажадати такои самои самостѣйности.

Вѣдозва.

Всечестнѣ Отцѣ и Вповажнѣ Родимцѣ!

Пригнобленѣ тяжкимъ горемъ удаємо ся до Васъ о помѣчь. Якъ-разъ минувъ рѣкъ вѣдъ часу, коли мы вѣдзывались до щедролюбивыхъ Р. Т Родимцѣвъ, просячи о лепты на будову церкви матернои въ Судовѣй Вишни и на нашу просьбу поспѣшили многѣ зъ помочію матеріяльною. Ледви приготовлено плянъ на будову новои церкви матернои, ажь тутъ зъ допусту Всевышнього постигло насъ страшне нещасте, бо дня 18 с. м. у вечеръ згорѣла дочерна церковь св. Спаса. Теперь находимо ся въ безвѣдраднѣмъ положеню. Въ серцяхъ нашихъ лишилась чорна якъ згарища журба и невысказана туга за домомъ Божимъ, въ котрѣмъ триста лѣтъ моливъ ся до Бога убогій рускій народъ. Передъ десяти лѣтами вѣдновлено заходомъ и неутомимою працею Вир. о. пралата И. Войтовича, бувшого пароха, тую церковь и ледви теперь сплачено належитѣсть за давну роботу, а днесь стоимо надъ дотлѣваючими згарищами зъ слезами въ очахъ, лишенѣ всякои надѣѣ. Въ тѣмъ невѣдраднѣмъ положеню удаємо ся до благородныхъ сердець Р. Т. Родимцѣвъ и просимо о жертву на будову церкви св. Спаса въ Судовѣй-Вишни.

С. Вишня дня 20/XII. 1897.

За комітетъ *В. Кондрацкій* парохъ.

[Прочѣ рускѣ часописи просимо о повторене сеи вѣдозвы.]

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Передъ выѣздомъ театру зъ Бережанъ до Львова выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ перенявъ театръ зновъ у власный зарядъ зъ днемъ 15 н. ст. грудня. Театральна труна прибула вже до Львова. Перше представленѣ вѣдбуде ся въ четверъ 23-ого с. м. въ сали Клюбу почтового [давнѣйше Frohsinn-y]. Вѣдограна буде конкурсова штука „Нахмарило“. Білеты можна дѣстати за дня въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ а вѣдъ годины $6^1/_2$ вечеромъ при касѣ театральнѣй.

— **Соймы краевѣ.** Wiener Ztg. оголошує цѣсарске розпоряджене, котрымъ скликує ся соймы *галицкій*, долѣшно-австрійскій, стирійскій, краиньскій, шлескій и гориційскій на д. 28 с. м., горѣшно-австрійскій, ческій, сольногородскій, каринтійскій, буковиньскій, моравскій, тирольскій, форарльберґскій и трієстиньскій на д. 10 сѣчня 1898, дальматиньскій на д. 17 сѣчня, а истрійскій на д. 20 сѣчня. Истрійскій соймъ збере ся по разъ першій не въ Паренцу, а въ Полѣ.

— Въ четверъ 30 ого н. ст. грудня вѣдбуде ся **народне вѣче** въ Стрыю скликане „Пѣдгѣрскою Радою“. Програма вѣча така: 1) обговорене бѣжучихъ справъ политичныхъ, 2) справы господарскѣ, 3) внесеня участниковъ. — Вѣче вѣдбуде ся въ сали „пѣдъ Чорнымъ орломъ“ о годинѣ 12-ѣй въ полудне. О найчисленнѣйшу участь просить — *„Выдѣлъ Пѣдгѣрскои Рады“*.

— **Изъ Збаражчины пишуть намъ:** Скликане на день 27 н. ст. грудня до Збаража *радикальне вѣче заборонило тамошне ц. к. старо ство.* Въ мотивахъ заборонѣ сказано мѣжь иншимъ, що реферати про выкупъ паньскихъ грунтовъ державою и про хлопскѣ стрейки, зъ уваги на низьке образованѣ тутешного населеня, могли бы своєю тенденцією розъярити умы участниковъ вѣча, пѣдбурити противъ иншихъ клясъ и выкликати розъяренѣ середъ населеня, а тото розъярене могло бы навѣть, зъ огляду на заподѣяну нужду загальнымъ неврожаємъ, загрозити публичному спокозви. Додатковымъ мотивомъ заборонѣ есть и звычайна... епідемія тифу.

— **Посолъ Стефанъ Новаковскій** доносить намъ, що дня 26 н. ст. грудня вѣдбуде ся въ Перемышли о 1-ѣй годинѣ пополудни радикальне хлопске вѣче зъ такимъ порядкомъ нарадъ: 1) теперѣшне политичне положене, 2) справы громадскѣ, 3) неподѣльность грунтовъ и примусовѣ спѣлки, 4) внески и интерпеляціи.

— **Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Стрыю** пригадує своимъ членамъ, що послѣдній сеи Пилипѣвки вечерницѣ вѣдбудуть ся сеи недѣлѣ 26-ого н. ст. грудня. Просимо уклѣнно Вп. оо. духовныхъ, щобы зволили се оповѣсти своимъ прихожанамъ.

— **ОО. Бончевскій и Пѣдгорецкій**, выѣхавши на душпастирскѣ посады до пѣвнѣчнои Америки, вѣдѣли дня 14 с. м. на корабель Wilhelm der Grosse.

— **На кого черга?** По довгихъ приготованяхъ и рѣзныхъ пригодахъ удало ся вкѣнци привести дѣло „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ въ Станиславовѣ до порядку и вѣдповѣсти вымогамъ.

Дня 16 с. м. вѣдбули ся въ присутности ц. к. нотаря конституючѣ зборы, на котрыхъ выбрано управляючу раду и головный комітетъ контрольный. До *рады управляючои* выбранѣ: д-ръ М. Бучиньскій адвокатъ, Юстинъ Малецкій властитель села Лядске шляхотске, Кароль Пѣдлящецкій ц. к. радникъ суду, Ал. Панкевичь ц. к. ем. радникъ суду, о. Іосифъ Домбчевскій парохъ зъ Викторова, о. Андрѣй Пеленьскій парохъ зъ Кнѣгиничь, о. Ив. Порайко катихитъ учит. семинаріи, Мих. Мазурикъ начальникъ почты ф., д-ръ М. Коцюба професоръ учит. семинаріи, о. Савинъ Кисѣлевскій парохъ зъ Чорнолозець и Теодоръ Стахевичь купець, а на заступниковъ: Игн. Полотнюкъ управитель хору катедрального, Иванъ Келебай директоръ банку и Петро Боднарчукъ властитель реальностей въ Калуши. *До головного комітету контрольного* выбранѣ: Иванъ Дольницкій ц. к. начальникъ магазиновъ, Марк. Кушнѣръ начальникъ „Народнои Торговлѣ“ и Никола Морозъ професоръ учит. семинаріи.

При тѣмъ на тыхъ зборахъ, при ухваленю статута запала дуже важна ухвала. Товариство буде называти ся *„Пѣдгѣрска спѣлка для торговлѣ безрогами и худобою рогатою“*. Отже розширено кругъ дѣланя такъ, щобы товариство могло торгувати и обою рогатою и мясомъ [основувати ятки]. Но сеся послѣдна чинность стояти буде на другѣмъ плянѣ.

Такъ члены-основательѣ „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ зробили все, що до нихъ належало, и дѣло своє, треба признати, знаменито завершили. Отже передше, коли справою „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ займавъ ся комітетъ, могли люде говорити всѣляко, то нинѣ, коли то товариство числить 114 членовъ, мѣжь котрыми в члены зъ 10, 5 удѣлами; коли оно уконституувало ся и, якъ зъ повысшои листы видно, до заряду вибранѣ люде поважнѣ, свѣтлѣ, свѣдомѣ пѣднятои справы и даючѣ поруку належитого поведеня дѣла, то „да молчитъ всяка плоть“ — и кождый приятель рускаго народу повиненъ до чимъ скорѣйшого здвигненя тои спѣлки своимъ удѣломъ причинитись. *Теперь прийшла черга на руску спѣльность!* Оденъ удѣлъ выносить 10 зр., але вѣльно зложити и 50 удѣловъ; до того долучує ся 1 зр. вписового. Удѣлы, поки не выйде инше зарядженѣ, просить ся посылати на давну адресу: М. Кушнѣръ, начальникъ „Народнои Торговлѣ“ въ Станиславовѣ.

— **Кс. Стояловскій** мае на певно кандидувати на посла до рады державнои въ округѣ сѣльскѣмъ Ниско-Ланцутскѣмъ на мѣсце помершого гр. Гомпеша. Dziennik polski, подаючи сю вѣсть, каже: „При теперѣшнѣмъ становиску кс. Стояловского супроти церковныхъ властей его кандидатура имовѣрно не стрѣнесь зъ перешкодами, такъ що польскій клюбъ христіянъско-соціяльный въ радѣ державнѣй буде мати въ парляментѣ свого природного провѣдника. Въ интересѣ доброи справы треба бажати, щобы кс. Стояловскій въ разѣ свого выбору провадивъ свѣй клюбъ тымъ шляхомъ, на якій, хочь не смѣло, ступивъ вѣнъ вже въ огни послѣдныхъ подѣй политичныхъ, а передовсѣмъ, щобы злучивъ ся зъ коломъ польскимъ и скрѣпивъ такимъ способомъ силу и повагу нашои репрезентаціи“.

— **Пригода на зелѣзничѣй стациі въ Бориничахъ.** Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщає пѣдъ днемъ 21 с. м.: Пѣсля донесеня ц. к. Дирекціи зѣ Станиславова лучила ся д. 21. с. м. на стаціи Бориничѣ така пригода: Товаровый поѣздъ ч. 373 идучій вѣдъ Львова мавъ тамъ розминути ся зъ тягаровымъ поѣздомъ ч. 372 идучимъ вѣдъ Станиславова. Позаякъ той другій поѣздъ опѣзнивъ ся, то начальникъ стаціи поручивъ выконати вышибованѣ возѣвъ зъ поѣзду ч. 373 и въ тѣй цѣли уставлено щитъ остерѣгаючій на забороненый въѣздъ. Мимо того сигналу въѣхавъ поѣздъ ч. 372 до стаціи передъ сподѣваным часомъ, на зворотници зударивъ ся зъ групою пересуваныхъ возѣвъ, въ наслѣдокъ чого два возы трохи ушкоджено. Зъ людей нѣхто не ушкодженый. Рухъ поѣздѣвъ не зазнавъ перешкоды. Противъ виновныхъ заряджено доходженѣ.

— **Будынокъ для женьскои семинаріи учительскои у Львовѣ** розпѣчне ся будувати пѣсля пляну выготовленого будѣвничимъ департаментомъ ц. к. намѣстництва вже зъ весною 1898 року при улици Сакраментокъ у Львовѣ [праворучь улицѣ Пекарскои] на тѣмъ мѣсци, де бувъ давнѣйше выховуючій институтъ имени св. Єлены, а буде коштувати 150.000 зр.

— **Міністеръ бар. Лебль** приѣхавъ вчера въ день до Львова. На двѣрци повитали его намѣстникъ кн. Санґушко, президентъ мѣста и президенты властій. А вечеромъ вѣдбувъ ся въ касинѣ „народовѣмъ“ въ честь бар. Лебля обѣдъ, въ котрѣмъ взяло участь до 80 особъ, мѣжь иншими: намѣстникъ, маршалокъ краевый, комендантъ ґен. Шуленбурґъ, президентъ Львова, Залескій, Абрагамовичь и н. Тоастъ въ честь мін. Лебля внѣсъ Стан. Поляновскій. Лебль вѣдповѣвъ, що не надѣявъ ся вже, щобы зновъ покликано его до житя публичного, але коли такъ стало ся, то вѣдчуваючи трудность своихъ задачъ и одвѣчальность, вѣрить, що поборе тѣ трудности при помочи зъ краю, а закѣнчивъ тоастомъ на добро краю.

— **Зъ Львѣвскои ц. к. Дирекціи почтъ и телеґрафовъ.** Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 буде отвореный *въ Пасѣчнѣй* надвѣрняньского повѣту при тамошнѣмъ урядѣ почтовѣмъ стація телеґрафу зъ обмеженою службою денною. — Урядъ почтовый на зелѣзничѣмъ двѣрци *въ Конюховѣ* стрыйского повѣту звиненo часово дня 15 с. м. и зъ тои причины придѣлено громады и обшары двѣрскѣ въ Конюховѣ, Колодници и обшары двѣрскѣ Манастирець, Воля довголуцка и Гѣрне до уряду почтового и телеґрафічного въ Стрыю.

— **Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ** оповѣщує: Дня 1 сѣчня 1898 отвирає ся на шляху Хирѣвъ-Стрый, помѣжь стаціями Дубляны-Кранцберґъ и Добровляны, перестанокъ Дорожѣвъ для руху особового и пакункового. На сѣмъ перестанку будуть задержувати ся всѣ поѣзды особовѣ, а часъ вѣдъѣзду поданый въ дотычнѣмъ оповѣщеню, якъ також въ обовязуючѣмъ розкладѣ ѣзды. Білеты буде выдавати кондукторъ въ поѣздѣ а належитѣсть за пакунки буде побирати ся на стаціи призначеня.

— **Въ справахъ ординаціи кандидатовъ духов. стану архіеп. львѣвскои** доносить одинъ зъ окѣнченыхъ оженившихъ ся богословѣвъ пѣсля лично засягненыхъ информацій зъ горы, що треба бы вже разъ зломити свою руску байдужнѣсть и подумали надъ своєю судьбою. Въ Перемышли ординація перервана черезъ подорожь Преосвященого до Риму, отже чи було бы що зъ того, якъ бы львѣвскѣ поѣхали до Перемышля, щобы ще въ 1897 роцѣ стали пресвитерами, чи нѣ, се инше дѣло; но власне теперь треба бы всѣмъ якъ одному внести формальнѣ прошеня до Впреосв. Ординаріяту о принятє въ домъ пресвитеріяльный, щобы такимъ способомъ заявити, що не „оденъ лише есть кандидатъ до ординаціи“, але есть поважне уже число шѣснацять! Если ще тыхъ двацять три днѣ будуть интересованѣ мовчати, колись будуть тѣлько самѣ на себе нарѣкати. Крайна отже пора!

— **Перестороґа.** Вѣдъ якогось часу дѣстаю листы вѣдъ священиковъ и учителѣвъ зъ повѣтовъ брѣдского, золочѣвского, жовковского, а послѣдный зъ-пѣдъ Львова, що якась женщина, молода, бльондинка, низького росту, являє ся по дворахъ, школахъ и приходствахъ пѣдъ именемъ Емилія Витошиньскои, выдаває ся на нѣчь и каже собѣ дальше вѣдвозити. При тѣмъ оповѣдає такѣ рѣчи, що она сирота по бл. п. надкомісарю ц. к. сторожи скарбовои, а ѣи мати вдовиця жие и мешкає въ Миколаевѣ коло Бродовъ, посѣдає 80 моргѣвъ поля и тѣлько лѣса, мае ще дѣвчата и хлопцѣвъ, зъ котрыхъ оденъ в слухачемъ св. богословія, а оденъ слухачемъ правъ. Въ залозецкѣмъ казала собѣ вѣдвозити въ напрямѣ до Денисова, до свого свояка Вп. о. Витошиньского; въ жовкѣвскѣмъ знайшла одну ѣмость зъ роду Витошиньскихъ и всюды голосила, що она ѣи сестра, а надто величає ся всюды близькою зажилостію и знакомствомъ въ моѣмъ домѣ. Заявляю отже, що въ Миколаевѣ не мешкає жадна вдовиця Витошиньска, въ цѣлѣй нашѣй охрестности нѣхто не чувъ за Витошиньскихъ, тымъ паче за надкомісаря, и панны Емилія Витошиньскои не маю чести знати. Прошу отже на будуще приймати въ домъ сесю зазулю не яко нашу знакому и Русинку, але яко звычайну неробу, дурисвѣтку. Зъ поважанемъ *Іоанъ Карановичь* парохъ въ Миколаевѣ коло Бродовъ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Въ Станиславовѣ вѣдобравъ собѣ житє выстрѣломъ въ револьвера Іосифъ Кулачковскій, фельдвебель 58 полку пѣхоты, родомъ зъ Королѣвки въ повѣтѣ борщѣвскѣмъ. — Въ Бѣбрцѣ померъ Володиславъ Папіюсъ, инжінеръ рады повѣтовои. — Село Шилы въ повѣтѣ збаражскѣмъ набувъ вѣдъ Володим. Гараніха Жигм. Конщицкій зъ Познаньщины. — Австрійска цѣсарева Єлисавета кѣнчить на сегорѣчный лат. Святый вечеръ 60-ый рѣкъ житя. [Роджена 24 грудня 1837 року.]

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Въ днихъ вѣдъ 27 до 31 с. м. вѣдбудуть ся въ Зарваници (почта Вишнѣвчакъ) реколекціи для околичныхъ священиковъ пѣдъ проводомъ оо. Василіянъ. Перша наука буде въ понедѣлокъ 27-ого вечеромъ, а закѣнчить спѣльне причастіе 31-ого. Хотячѣ взяти участь зволять зголосити ся до Вп. о. Петра Бѣлиньского въ Зарваници бодай до 23-ого с. м. Кошты спѣльного удержаня розрахують ся по рѣвнѣй части на всѣхъ участниковъ реколекцій.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Євсевій Ивановичь, правосл. екзархъ и правосл. катихитъ зъ рускимъ выкладомъ въ черновецкѣй ґімназіи, щирый Русинъ, упокоивъ ся позавчера въ 35 роцѣ житя. Катихитомъ ставъ 1888 р. а помѣгъ Русинамъ до того бувшій президентъ краю бар. Піно.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Д-ръ Іосифъ Мучковскій, провізоричный секретарь львѣвскои прокураторіи скарбу именованый дѣйстнымъ секретаремъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 22 грудня. Переговоры правительства зъ сторонництвомъ независимыхъ мабуть розбили ся; независимѣ готовѣ пристати на угодову провізорію, але домагають ся уступленя бар. Банфіого.

Любляна 22 грудня. На зборахъ выберцѣвъ п. Шустершіцъ зъ уваги, що заносить ся на завзяту борбу мѣжь Славянами а Нѣмцями, взывавъ всѣхъ Славянъ до згоды, а передовсѣмъ словѣньскѣ сторонництва въ Краннѣ.

Берлинъ 22 грудня. Умерла вчера жена нѣмецкого канцлера кн. Гогенльоого на запалене легкихъ. Пронесла ся вѣсть, що канцлеръ наслѣдкомъ того удару уступить; але Nordd. Allg. Ztg заперечує тѣй вѣсти.

Політичнѣ круги и дневники приняли спокѣйно вѣсть о занятю пристани Артура россійскою фльотою; зъ сего здогадують ся, що занятє се наступило въ порозумѣню зъ Нѣмеччиною, а голосы россійскихъ дневниковъ велять припускати, що здогадъ сей вѣрный.

Петербургъ 22 грудня. Игнатьевъ на власну просьбу дѣставъ димісію зъ уряду ґенералъ-ґубернатора кіевского.

„Правит. Вѣстникъ“ оголошує розпорядженѣ міністра внутрѣшныхъ справъ, котрымъ выдавництво Gazet-ы polsk-oи въ Варшавѣ застановлює ся на шѣсть мѣсяцѣвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. О. Іу. въ По. зо. На сей рѣкъ уплачено все. — *Вп. Л. Ку. въ Зи.* Здостало на 1898 рѣкъ 2 зр. — *Вп. В. Ни. въ Ба.* Належить ся намъ вѣдъ Вп. о. І. Нак. ще 6 зр. — *Вп. Е. Ст. въ Се.* На сей рѣкъ вплачено доси лише 13 зр., належить ся намъ ще 5 зр. — *Вп. Т. Ми. въ Бо. ве.* Теперь вплачено до кѣнця падолиста. — *Вп. Г. Се. въ Зи.* Одержано теперь за вересенъ а не за падолистъ. — *Вп. Г. Ва. въ Лу. го.* 9 зр. перенесено на рѣкъ 1898.

Надѣслане.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКІЙ и ЗЯТЬ **МИХ. ОЛЬШЕВСКІЙ**

рѣвножь рукавичникъ зъ Варшавы

Ринокъ ч. 21 (побѣчь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glace и дуньскѣ, ясній и темній, вѣдъ 2 до 20 ґузиковъ, серній бѣлѣ, жовтѣ, бронзовѣ и попелатѣ, парра стебнованѣ. — Біреты и обойчики для Всеч. Духовенъства — Шапки и краваты мундуровѣ для войсковости и пп. студентовъ. — Приборы до борбнцтва. Ґарнітуры оленевѣ. — Шлийки патентованѣ власного помыслу. — Пошевки оленевѣ, серній и сафяновѣ. — Черевички зъ серньои шкѣры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетовъ найлѣпшого крою, 428 2 6

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 70—?

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонний и уряджения комнатний, меблѣ зелѣзний, матерацы дротяний зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бôльшôмъ вôдборѣ поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

За послѣплатою не высылав ся.
420 5—6

!Найдешевше жерело!
Закупна найчôльнѣйшихъ товарôвъ
поручае
ТОРГОВЛЯ КОЛЬОНІЯЛЬНА
винъ и делікатесôвъ
Ст. Войцеховского Наступникôвъ
З. ЗАДУРОВИЧА и СПôЛКИ
Львôвъ, рôгъ улицѣ Академічнои и Хорущины

Вытягъ зъ головного цѣнника:

	пôвъ кільо кр.
Мігдалы величезний выбираний	60
Мігдалы гарнй	44
Розинки султаньскй дуже гарнй	36
Розинки „ гарай	32
Розинки Eleme	36
Розинки чорнй	28
„ Малята	90
Орѣхи турецкй	20
„ „ товченй	40
„ волоскй	20
„ „ товченй	48
Сливки босаньскй	16
Повила славоньскй	16
Фіги султаньскй	34
Фіги у вѣнку	14
Мароны волоскй	18
Циката обирана гарна	75
Агавзіні	54
Мѣдъ прѣсный	28
Ваніля лѣсочка вôдъ	20
Оплатки, штука	1
Грибки выбираний 1 дкгр.	3
Мука пшенична суха 000	
Що-дня свѣжй дрôжджѣ.	
Хлѣбъ житный.	
Дрôбъ и дичина.	437 1—3
Сандачѣ и иншй рыбы.	

Де купувати! Постѣль?

„Чи се можливе?“ Пôдъ тымъ заголовкомъ пише „Nowy Naród“ зъ дня 17 вересня 897 що слѣдуе:

„Одинъ зъ приятелѣвъ нашои часописи доносить намъ, що передъ кôлькома днями бачивъ на площи Голуховскихъ послугача зô шпиталя що продававъ жидамъ вату хірургічну вôдняту вôдъ ранъ хорыхъ. На ватѣ, хочь зъ грубшого очищенôй, видно еще було слѣды крови и жовтои матеріи. Ваты тои жиды уживають нѣбы до выробу дешевыхъ ковдеръ. Добре бы було обчислити, кôлько мілiонôвъ рôзныхъ заразинъ мѣстить въ собѣ така дешева ковдра! Неодна мати, привѣзши сына до гімназіи до Львова, роблячи ему выправу, купила и ковдру дешеву, бо у жида. Ахъ мати! На яку небезпечнôсть наражуешь свою дитину за цѣну кôлькохъ ощадженыхъ шѣстокъ!“ Такъ пише „Nowy Naród“. А кôлько-жь то старыхъ ковдеръ закупуютъ ганделесы по помершихъ на сухоты або иншй заразливй хоробы, гремплюють ихъ и роблять сотки такихъ дешевыхъ ковдеръ, а публика купуе, бо „дешевй.“

Теперь, на зиму, хто хоче мати теплу ковдру, нехай удасть ся до звѣстнои фірмы: **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ ул. Коперника ч. 5,** де заплатить кôлька шѣстокъ бôльше, але дôстане за те добру нову ковдру Замѣсцевй купуючи зволять подати лише цѣну, въ якôй бажають мати ковдру або матерацъ а фірма вышде зъ певностію добрый товаръ, бо ѣй иде едино о выперте лихои тандиты

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

Власного выробу ковдры шитй на овечôй вовнѣ по 4, 5, 6 50, 8, 10 до 14 зр, атласовй шовковй по 12 50, 14, 16, 18 зр. и высше. Волосяний матерацы по 12·50, 14, 16, 18, 20 до 30 зр. за три подушки — поручае спеціяльна робôтня постелѣ, ковдеръ и матерацôвъ — **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, Львôвъ, ул. Коперника число 5. 364 3—15

МУЖЕСКУ 344 **Безсильнôсть**

выкликану именно страшными наслѣдеами тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя свонхъ недугъ и направили свои мужескй силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Вірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Позички

вôдъ 500 зр. высше яко кредитъ особистый полагоджуе скоро и дискретно.

Аґентура Будапештъ
438 Почтовый фахъ 138. 1—5

Дрôбъ и дичину

всякого рода купуе торговля Ст. Войцеховского наступникôвъ Львôвъ, рôгъ ул. Академічнои и Хорущины. 437 1—3

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Старй Вина и Коняки

позôставшй въ великôмъ запасѣ продае торговля кольоніяльна винъ и делікатесôвъ

Ст. Войцеховского Наслѣдникôвъ З. ЗАДУРОВИЧА и Спôлки
Львôвъ, рôгъ ул. Академічнои и Хорущины

о 25% дешевше якъ упередъ.

НОВИНА! Шампанъ французкій George Goulet рôвняючій ся найлѣпшимъ маркамъ на келишки. 437 1—3

Ч. 3690.

ОГОЛОШЕНЄ.

Выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ намѣряе спродати въ дорозѣ публичнои ліцитаціи устнои и въ офертахъ дôмъ мурованый о 4-охъ комнатахъ — кухня, спижарня, сѣни и пивниця склеплена, вразъ изъ прилеглымъ огородомъ въ обемѣ 1 морґа и 203 сяжень доброго грунту и шопа.

Ліцитація и отвиране офертъ опечатанихъ зъ долученемъ вадіи вôдбуде ся дня 19 Сѣчня 1898 въ сали засѣдань Рады повѣтовои о 10 годинѣ рано.

Цѣна выкликаня выносить 5.000 зр. а оференты мають зложити до Комісіи вадію выносячу 5% цѣны повысшои.

Близшихъ вѣдомостій удѣляе канцелярія Выдѣлу въ годинахъ урядовыхъ передъ полуднемъ.

Долина дна 9 грудня 1897.

Витославскій.
431 2—4

Магазинъ и роботня футеръ
Фелікса и Юліана
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 3.

Поручають на сезонъ зимовый всякѝ можливй роды футеръ въ шкôрахъ, готовй футра и всякѝ иншй артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячй — пôсля найсвѣжѣйшихъ фасонôвъ, а такожь приймають покрытя и перерôбки на новй фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 32711—13

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:

ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.

СѢЧКАРЕНЬ млынкôвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вôдъ цѣны фабричнои.

350 10—12

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячй ся въ обѣгу 5% асигнаты касовй зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованй по 4½% вôдъ 15 мая 1889. 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Ученик VIII кл. гімназіяльнои глядить місця інструктора на провінції. Адрес: „Ученик VIII кл.“, poste restante. 435 2—3

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
приторучае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевй 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1 20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôбнаной доброты, загально хваленй* 80 кр.
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь припоручае рôзнй иншй выробы, все свѣжй у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновй gratis.
283 [29—?]

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькôвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна ґазетка

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вôдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Васель Король, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовй статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнй політичного змѣсту (н. пр. о сегорôчнôй сесіи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховй переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дороговôмъ, О краевôй продажи соли, О краевôй акцизѣ вôдъ напиткôвъ, Вас. Нагôрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, пытаня и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспôльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 зр
Дôстати можна въ товари свѣ „Просвѣта.“

Против сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

едино до набутя въ 4

Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскй
поручае магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй специялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. н. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджень.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранья алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей дѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 422—?

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рôздво и Новый Рôкъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВôНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудний въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнй, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святй, Пôдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 21—?

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вийомом понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець відповідальний редактор Иванъ Белей Папѣръ зъ заведу Черниньскои Зъ друкарни Інституту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гребеня.

Ч. 279. Львôвъ, Четверъ 11 (23) Грудня 1897 Рôчникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ) о 6-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнлиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ . .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на пôвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вôльній вôдъ порта.

Поодинокє чисєло кошту 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватій числить ся по 15 кр. вôдъ стишка.

Інтервенція посла о. Танячкевича у міністрôвъ рôльництва [ґр. Біляндта] и фінансôвъ [Бема].

Посолъ о. Танячкевичь интервеніювавъ у міністра рôльництва ґр. Біляндта въ справѣ приспѣшеня удѣленя запомогъ громадамъ, котрй потерпѣли вôдъ сегорôчныхъ елементарныхъ нещасть, а котрыхъ петиціи палата послôвъ правительству до увзглядненя поручила. Посолъ зазначивъ, що справу належить приспѣшити, бо людямъ вже теперь голодъ доскулюе. Длятого належить практику повôльного трактованя бюрократичного понехати, а неменше и прикладаня мѣрки старыхъ політичны ъ кваліфікаційныхъ табель при рѣшаню запомогъ. — Міністеръ заявивъ, що полагодженє справы запомогъ зôстало спиненє, а то по причинѣ, що до правосильности ухвалы палаты послôвъ въ дозволенôмъ кредитѣ девять міліонôвъ на запомоги зворотнй и беззворотнй для потерпѣвшихъ вôдъ повени и елементарныхъ нещасть не достае ухвалы палаты панôвъ и санкціи цѣсарскои. — Въ такôмъ припадку полагодженє справы запомогъ могло бы ажь въ кôлька мѣсяцѣвъ наступити! — замѣтивъ посолъ, — коли бы рада державна ажь въ кôлька мѣсяцѣвъ була скликана. — Міністеръ высказавъ надѣю, що се не повинно ажь такъ затягнути ся, радше може въ близькихъ тыжднях сповнить ся.

Посолъ заявивъ свôй жаль, що справы народнй такй пекучй дôзнають такого повôльного трактованя; що положенє народу сѣльского е и такъ вже отчаяне, майже безвыхôдне; що міністеръ повиненъ старатись прийти селяньству въ помôчь якъ найхутшѣйше реформами въ дусѣ ухвалъ вѣденьского селяньского вѣча. — Міністеръ вôдповѣвъ, що вôнъ уважае тй ухвалы паліятивами, вôдъ котрыхъ, якъ н. пр. вôдъ заводовыхъ стоваришень господарскихъ вôнъ не богато доброго надѣе ся. — Посолъ признавъ сю думку міністра справедливою лишень въ тôй мѣрѣ, що селяньству орґанізація всяка не богато на що придасть ся, коли не будуть усуненй тй перешкоды, котрй всякій розвитокъ не то спиняють, але просто неможливымъ чинять, а такою перешкодою въ першôй лініи е обдовженє. — Пôсля думки п. міністра обдовженє селяньства мало бы свое головне жерело въ подѣльности грунтôвъ и що переважна часть довгôвъ мають бути довги гіпотечнй. — Посолъ зазначивъ, що причинъ, котрй складали ся на таке обдовженє, е богато. Именно що-до Галичины — то була одна зъ головнѣйшихъ причинъ цѣлковите вôддане селяньства на вызискъ лихварѣвъ. Заведенє табулѣ було також для народу нещастемъ — зазначивъ дальше посолъ, додаючи, що на табулю йде одно загальне нарѣканє цѣлого селяньства въ Галичинѣ, а то длятого, що зъ табулею упали на народъ новй тягары, перше небувалй, а друге, що табуля вôдчинила ворота для деморалізаціи народу въ рôзныхъ напрямахъ: лихварь мôгъ дати и найгôршому неробѣ-ледащици позичку, коли вôнъ мавъ ще занитабульовану на себе яку нивку, — хочь у насъ въ Галичинѣ табулярнй довги селяньскй не становлять переважнои части сумы довгôвъ селяньскихъ а нерôвно меншу часть, а то по тôй причинѣ, що властивй галицкй лихварѣ не уважають се за вказаный интересъ лѣзти зъ своими довгами вôдъ разу въ табулю; имъ далеко користнѣйше обходити ся безъ того, уважаючи такій крокъ яко послѣдный до обезпеки свого капіталу. — Міністеръ признавъ, що довги селяньскй зростають чимъ-разъ бôльше.

Посолъ заявивъ, що вôнъ для вôдратованя вôдъ заглады селяньства не знае иншого способу, якъ примусову конверсію довгôвъ селяньскихъ черезъ державу, переведену въ сей способъ, що держава сплачуе всѣ дотеперѣшнй довги селяньскй, стае сама вôдъ такои суммы довгу вѣрителемъ, вôдбираючи въ довшôмъ періодѣ кредитовану суму въ податкахъ безъ проценту, постановляючи заразомъ, що на цѣлый періодъ сего обдовженя табулярного, посѣлости селяньскй суть для всякихъ иншихъ довгôвъ табулярныхъ незаставнй. Посолъ заявивъ ся за емісією нотъ довжныхъ черезъ державу зъ примусовымъ курсомъ на цѣлу Австрію [Долитавщину], котрй бы стяганй були въ певнôй скôлькости що року аж до уморенья довгу, — доказуючи, що въ такôмъ способѣ конверзіи держава нѣчого не дае, нѣчого не ризикуе, а дуже зыскуе фінансово, економічно, а надъ все суспôльно. Велика сума грошей входить на торгъ: увôльненый капіталъ зъ льокаціи въ селяньскихъ довгахъ шукае новои льокаціи въ продуктивныхъ инвестиціяхъ: увôйдуть въ житє новй хлѣборобскй кредитовй институціи, але кредитъ, котрый вони удѣляти-муть хлѣборобови, буде ити на рахунокъ его особистои вдалости, его енергіи, его честности, — для вызыскуваня не стане мѣсця тôлько, якъ теперь, а для орґанізаціи селяньства буде промощена дорога; скôлько держава на такôй констеляціи зыскае, се не дасть ся навѣть и обмѣрити. — П. міністеръ признавъ слушными сй выводы посла. Посолъ заявивъ наконець, що вôнъ за сю справу такои *сезіахтеі*-и хлѣборобства буде стояти всею силою та енергіею и буде пропаґувати ей на всѣхъ зборахъ.

Въ справѣ запомогъ голодовыхъ интервеніювавъ посолъ рôвножь у п. міністра фінансôвъ Бема, представляючи, що якъ бы вôдроченє парляменту мало бути перешкодою до нескорого полагодженя сеи справы, то чи не лѣпше бы було, щобы зааплікованô тутъ §. 14., противъ чого нѣхто бы не смѣвъ ремонструвати. — Міністеръ заявивъ, що вôнъ пôддасть сю думку пôдъ розсудъ на радѣ міністрôвъ.

Що-до обѣцяныхъ въ парляментѣ попереднымъ п. міністромъ 150.000 зр. пôдпомоги для нашихъ священичихъ фондôвъ вдовичо-сиротиньскихъ, заявивъ п. міністеръ, що справа ся для него нова, — вôнъ мусить въ нѣй поінформувати ся.

Спôльнй делеґаціи.

Сего понедѣлка вôдбуло ся послѣдне засѣданє фінансовои комісіи делеґацій австрійскои, на котрôмъ принято буджетъ и дотычнй резолюціи, — а вчера, въ середу, закôнчили ся нарады сегорôчныхъ делеґацій окремыми засѣданями плена ными.

Сегорôчнй ухвалы буджетовй рôзнять ся своимъ видомъ вôдъ давнѣйшихъ, якй черезъ трицять лѣтъ були ухвалюванй, а то за-для надзвычайнои ситуаціи внутрѣшнои и обставинъ. Нема нѣякои законнои ухвалы, чи обѣ половины державы мають и дальше спôльну область цлову, тожь годѣ було делеґаціямъ уложити прелімінарь доходôвъ цловыхъ и вôдчислити тй доходы вôдъ спôльныхъ выдаткôвъ. Рôвножь нема порозумѣня що-до квоты, а цѣсарского розпорядженя, котрымъ сеся квестія мае бути полагоджена, не выдано до сеи поры, въ наслѣдокъ чого не могли делеґаціи роздѣлити покрытє выдаткôвъ на обѣ половины монархіи вôдповѣдно до квотовои пропорціи. У всѣхъ тыхъ неясныхъ квестіяхъ удало ся вкôнци вынайти посередну дорогу и дотычнй ухвалы мѣстять въ собѣ застереженя (клявзулѣ) що-до своеи силы обовязуючои такого рода якъ н. пр.: „о скôлько на 1898 р. спôльнôсть доходôвъ цловыхъ мѣжь Австрією и Угорщиною полишить ся“ и т. п.

Звычайнй выдатки преліміновано въ суммѣ 142,397.841 зр., надзвычайнй 15,987.907 зр., такъ що заґальна квота спôльныхъ выдаткôвъ выносить 158,385.748 зр. На покрытє сихъ выдаткôвъ преліміновано дохôдъ зъ цла въ квотѣ 53,598.890 зр., розумѣе ся зъ застереженемъ, що спôльнôсть цлова обохъ половинъ державы буде и дальше истнувати.

Въ дискусіи застерегли ся делеґаты Кайзеръ и Шайхеръ противъ уживаня §. 14. до переведеня угоды австрійско-угорскои, бо се було бы очевиднымъ нарушенемъ конституціи. Натомѣсть дел. Крамаржь зазначивъ свое пересвѣдченє, що §. 14-тымъ можна покористувати ся и до полагодженя спôльныхъ справъ монархіи.

На вчерашнôмъ пленарнôмъ засѣданю делеґаціи австрійскои порушено ще разъ квестію примѣненя §. 14-го до полагоджуваня бѣжучихъ справъ державныхъ, а по-при се згадано про розпорядженя языковй та взагалѣ про всѣ иншй внутрѣшнй ккопоты австрійскй. Въ оборонѣ §. 14. промавлявъ горячо п. Яворскій.

Референтъ Думба предложивъ згаданй высше резолюціи буджетовй, зазначуючи при тôмъ, що корона роздѣлить квоту помѣжь обѣ половины державы. — Ліберальъ Ґросъ заявивъ, що годить ся на предложеный способъ роздѣлу квоты, бо се вôдповѣдае законови. Але резолюціи въ справѣ вôдносинъ цловыхъ можуть буги лишь тогдѣ принятй, если буде запорука, що §. 14-го не ужие ся до полагодженя австрійско-угорскои угоды. Нова угода мусить въ бôльшôй мѣрѣ увзглядняти интересы въ Австрію. Вся вина теперѣшныхъ невôдрадныхъ вôдносинъ паде на попередне правительство, бо оно довело до крайного розъяреня; нове правительство мусить вступити на иншу дорогу и направити кривду нанесену Нѣмцямъ. — Дел. Яворскій е той гадки, що примѣненє §. 14-го до полагоджуваня бѣжучихъ справъ не мѣстить въ собѣ нѣчого противконституційного. Бôльшôсть парляментарна жалуе, що не дало ся сеи справы полагодити въ дорозѣ парляментарнôй, але вина сего не паде на бôльшôсть. Миръ въ Австрію не настане такъ довго, доки опінія публична буде роздразнена и баламучена. Бôльшôсть парляментарна полишить ся и на дальше въ єдности и буде боронити могучости и власти державнои, а коли прийде до полагодженя квестіи угоды, буде голосувати за остаточнымъ унормованемъ вôдносинъ до Угорщины. — Дел. Кайзеръ (нѣмецка партія людова) чудувавъ ся, якъ можна оправдувати правительство за се, що не могучи дôйти до ладу въ парляментѣ, бере ся правити при помочи §. 14-го. Такій парляментаризмъ не мае вартости, если правительство зможе обôйти ся безъ него а самі посли якъ дел. Яворскій похвалять таке поведенє. П. Яворскій оправдувавъ правительство тымъ, що нема парляменту, то треба ужити §. 14., але забувъ, що коли ще бувъ парляментъ, то міністеръ Бѣлиньскій заповѣвъ зъ горы примѣненє §. 14-го. Вина за подѣѣ парляментарнй не паде на опозицію, лишь на бôль-

По морю плаваючи.

Въ журналѣ Nineteenth Century, April 1897, читавъ я статью „The Ethics of Empire“.

„Гуманісты — стояло тамъ — кажуть, що кожда нація мае святе право на ту землю, котру замешкуе.

Хто давъ націямъ таке право?

Исторія усѣхъ народôвъ Европы показуе, що тй землѣ, на котрыхъ они теперь сидять, заняли они силою. Силою они ихъ взяли, силою и держать ихъ — и збруею въ рукахъ готовй они боронити свого посѣдання.

Моральне право?!

Мораль въ тôмъ хиба така, що се обняте въ посѣданє дѣялось въ давну давнину.

А яка-жь мораль въ тôмъ, коли яке-небудь чорне племя въ Африцѣ таки у нашй днѣ, на нашихъ очахъ выганяе давныхъ посѣдачѣвъ и само розсѣдаесь на ихъ мѣсци? Чому-жь бы на ихъ мѣсце не мали йти кольоністы цивілізованого народу?

Пôсля исторіи Банкрофта було въ XVII. столѣтю на цѣлôмъ великôмъ просторѣ мѣжь Гудсонъ-бай а Міссісіпі 180 тысячь Индіянъ. И жили они кочуючи и рѣзали одинъ другого, вытинаючи скальпы

Не вже-жь плакати надъ пропавшими Индіянами та розбиватись надъ тымъ, що на тыхъ Богомъ спасаемыхъ просторахъ живуть міліоны бѣлои цивілізованои англьо-саксонскои расы? Се не призначенє цивілізованыхъ народôвъ, щобы въ имя якоись химеры „пражились у власнôй ющцѣ“ [stewing in their own jacice] у вузкихъ границяхъ своихъ земель, коли на величезныхъ просторахъ выють вовки въ постати нѣбы-то людскихъ іствъ.

А якъ оно стало ся, що мы, Англичане, запанували надъ цѣлымъ свѣтомъ?

Усяка нація — то лишь частина людского роду, що черезъ унаслѣдженє вôдъ предкôвъ та черезъ внѣшнй обставины представляе зъ себе певный стереотипный характеръ въ кождôмъ зглядѣ — духово и тѣлесно.

Тй мужчины и жѣнки англійского племени, що теперь, въ сю хвилю ходять по свѣтѣ, они не творять ще британьского народу. Они обовязанй минувшинѣ и вôдповѣдають передъ будучностію, передъ своими наслѣдниками. Минулй вѣки зложили нашь національный характеръ на взбръ и пôдъ вплывомъ мужѣвъ, котрыхъ величи духа весь свѣтъ чудуе ся.

Народы якъ и одиницѣ — або силою волѣ, характеру культурно розширяють ся и ростуть, або пропадають, а поки-що йдуть въ зависимôсть, въ „холопы“.

Се законъ свѣта.“

* * *

Отвираю пачку рускихъ письмъ, що принесла менѣ сегоднѣшна почта зъ австрійскои Руси:

„На почтовôмъ урядѣ въ ... нема ще рускихъ картъ кореспонденційныхъ!“ — Плачь.

„Зновъ зневажили рускй свята!“ — Слезы.

„При авансѣ въ судѣ поминули руского урядника!“ — Плачь.

„Учителя [нмярекъ] перенесли на Мазурщину!“ — Слезы.

„Кулка розвивають ся, „Просвѣта“ нѣ!“ — Плачь.

„Жидъ Мошко зруйнувавъ цѣле село лихвою и горѣвкою!“ — Слезы.

„Отворилось жерело нафты, спровадили роббтникôвъ Американцѣвъ та Мазурôвъ!“ — Плачь.

„Рускй мужики вандрують до Бразиліи!“ — Слезы.

Вôдтакъ зновъ зъ Америки допись:

„Нашихъ людей нѣхто не поважае, обходять ся зъ ними гôрше якъ зъ Неґрами та Индіянами!“

Зъ Украины:

„На Подôлю та на Волыни забирають нѣмецкй кольоністы землю нашимъ мужикамъ!“

„Зъ Полтавщины та Черниговщины вандрують люде на Амуръ та въ Уссурійскій край!“

А вôдтакъ зновъ зъ Галичины:

„На соборѣ зобовязали ся всѣ писати до всѣхъ урядôвъ по руски. Зобовязались, та не пишуть!“

„Хрунь [нмярекъ] тутъ, перекинчикъ [нмярекъ] тамъ!“ — Плачь, слезы! плачь, слезы!

* * *

Филѣ колышуть судно, а машина все трр-трр-трр! — тур-тур-тур! Прорѣзуе море и йде, йде на передъ.

Йде машина — иде житє одиницѣ, йде житє народу.

Филѣ шумують — машина клекоче.

Изъ того гамору и зъ того шуму чую:

— Де-мо-ра-лі-за-ці-я! де-мо-ра лі-за-ці-я!

А машина все въ тактъ:

— Ко-тю-зѣ по за-слу-зѣ! А-бо панъ а-бо про-павъ!

Въ тôмъ голосъ якъ-бы зъ неба:

— Ха-ра-кте-рôвъ! ха-ра-кте-рôвъ!

А филѣ:

— Me-di-ce cu-ra te ip-sum!

* * *

— Пугу! Зъ лугу! Хто въ Бога вѣруе на Татарина!

А тоя поганои Татарвы намножилось на нашôй святôй земли!

На нашôй, не нашôй...

Нашôй! — бо хочемо, щобъ она була наша!

10. XII. 1897.

І. О.

шбсть, котра нарушенемъ регуляміну выкликала загальный розстрбй. — Дел. Герольдъ зазначивъ, що розвязку квестіи ческои не можна завернути зъ дороги, на котру вбйшла, а поминати Чехбвъ въ Австріи вже не можна. — По принятю всѣхъ внесень и резолюцій референта міністеръ Голуховскій подякувавъ делегатамъ въ имени цѣсаря за ихъ трудолюбнбсть. Дел. Войт. Дѣдушицкій подякувавъ президентови за безсторонну керму нарадъ. Президентъ зновъ пбднѣсъ трикратный окликъ въ честь цѣсаря, а зббраній повторили его зъ одушевленемъ.

Угорска делегація ухвалила безъ дискусіи резолюціи, рбвнозвучні зъ ухвалами комісіи фінансовои австрійскои делегаціи.

Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ.

V.

Поговорити ще мусимо о вбдношеню Русинбвъ до истнуючихъ польскихъ товариствъ и тыхъ товариствъ до Русинбвъ.

На поли працѣ економічнои нема мѣсця для політика, анѣ не повинно бути суперництва народного; — зарбвно Поляки якъ Русины можуть и повинні спбльно и згбдно трудити ся на поли економічнбмъ. Чи жь може бути лѣпше поле до такои згбднои працѣ, якъ въ товариствахъ задатковыхъ, при праци надъ пбднесенемъ добробыту хлѣбороба и ремѣсника, тои пбдвалины цѣлого краю? А однакъ розглянувши ся въ шематизмѣ товариствъ задатковыхъ — що тамъ бачимо?

На 113 товариствъ кредитовыхъ и 36 товариствъ продукційныхъ, отже разомъ на 149 товариствъ въ рускбй части краю находимо лише 15 товариствъ, въ котрыхъ руськ люде входять въ складъ надзираючои рады або дирекціи, и то звычайно 1 або 2 Русины на 6 або 9 всѣхъ членбвъ. Въ 120 товариствахъ нема анѣ одного Русина въ управѣ анѣ межи урядниками, навѣть въ такихъ товариствахъ, котрі оперують въ чисто-рускихъ повѣтахъ и числять по кблька тысячѣвъ рускихъ селянъ яко членбвъ! Певно походять се зъ-вбдси, що насъ тамъ братя Поляки не хотѣли; але се такожь певно, що и мы не хотѣли. Сли-бы интелігенція руска въ мѣстѣ и повѣтѣ ббльше интересувала ся справами кождого товариства кредитового въ своѣмъ повѣтѣ и кбльканацять зъ нашихъ людей належало до такого товариства, то зорганізувавши членбвъ-селянъ на загальныхъ зборахъ мали бы мы все поважну ббльшбсть за собою и тогды мусѣли бы мы дбстати вбдповѣдне число мѣсць въ надзираючбй радѣ и въ дирекціи товариства и мали бы-сьмо вбдповѣдный голосъ въ управѣ товариства. На тбмъ зыскало бы добро самого товариства, бо власне черезъ спбльну працю Русинбвъ зъ Поляками не було бы въ нѣмъ мѣсця для політики анѣ для жадныхъ односторонныхъ цѣлей, — а такожь зыскала бы на тбмъ справа народна, були бы пошанованій права Русинбвъ и рускаго языка на рбвнѣ зъ польскимъ языкомъ, и стратили бы Поляки узурпованый собѣ патентъ на выключныхъ опѣкунбвъ и добродѣѣвъ селянина...

Черезъ вбдсунене ся и байдужнбсть нашои интелігенціи товариства, въ котрыхъ 902 членбвъ становлять рускій селяне, прибрали характеръ чисто-польскій, неразъ навѣть шовіністичный, — нашь чоловѣкъ не дбстане слова анѣ письма въ своѣмъ языцѣ, не бачить рускаго скрипту анѣ квіта, почуе насмѣшку надъ запродукованою рускою полісою „Днѣстра“ и росказъ, щобы обезпечувавъ ся въ „польскбй“ асекураціи, а неразъ выслухае такожь научку, що „зле“ голосувавъ до рады повѣтовои чи до сойму, або якъ мае голосувати... Цѣла управа тыхъ товариствъ польска, канцелярія и урядники польскі, и сумы призначуваній щорбчно изъ зысквбвъ на цѣли добродѣйній [въ роцѣ 1896 выдали товариства звязковій 18.528 зр., а всѣ разомъ 27.889 зр.] дбстають ся майже выключно на цѣли польскій.

Не треба однакъ оббрчати ся анѣ поббрювати само товариство, котре найчастѣйше сповняе мимо того добре свою задачу економічну и за політичній пристрасти своихъ односторонныхъ управителѣвъ не вбдповѣдае; — треба власне подумати надъ реформою злого, здобути голосъ, вплывъ та значѣне въ управѣ товариства и показати, що на поли економічнбмъ въ товариствахъ задатковыхъ може спокбйно и зъ тактомъ вбдбувати ся спбльна праця, безъ рбзницѣ народностій и переснѣдчень політичныхъ. Доперва де то покаже ся черезъ бракъ выробумѣлости и черезъ загорѣлбсть противнои стороны неможливымъ, тамъ приступати до заснованя свого окремого товариства рускаго. Если будемо дальше байдужно и бездѣльно приглядати ся, то не нарѣкаймо потбмъ на гегемонію Полякбвъ, бо самі до неи допомагаемо!

Если-жь постараемо ся, щобы въ кождбмъ повѣтѣ судовбмъ, де ще нема христіяньского товариства, повстало якъ найскорше наше руске товариство кредитове, а въ истнуючихъ товариствахъ польскихъ здобудемо рбвноправный вплывъ для себе, — тогдѣ докажемо дѣлами, що дбаемо о матеріяльне пбддвигнене народу, и направимо бодай въ части шкбдни наслѣдки нашого довголѣтного занедбаня на поли економічнбмъ.

Справы краєвї.

[Речинець скликаня сойму. — Провізорія буджетова на 1898 р.]

Соймъ галицкій скликаный на день 28 н. ст. грудня. По трехъ засѣданяхъ въ дняхъ 28, 29 и 30 грудня буде соймъ вбдроченый за-для святъ ажь по день 10 н. ст. сѣчня и ажь тогдѣ мае зачати ся властива робота соймова. На першихъ трехъ засѣданяхъ буде ухвалена провізорія буджетова и выбранї деякї комісіи, котрымъ будуть придѣленї справозданя выдѣлу краевого, але робота въ комісіяхъ зачне ся рбвножь ажь по святочныхъ феріяхъ. Такій самъ процедеръ въ скликаню галицкого сойму бувъ захованый и торбкъ.

Праса польска робить поки-що замѣтки лишь що-до формальнои стороны скликаня сойму. Речинець не вбдповѣдный, выдатки великї а хбсна зъ тыхъ трехъ сегорбчныхъ засѣдань не буде. „Для фікційнои конечности провізорія буджетовои пише *Czas* — поносить фондъ публичный пропорціонально значнї выдатки. Слова „фікційна конечность“ вповнѣ оправданї, бо чейже провізорія буджетова буде ухвалена въ найлѣпшбмъ случаю 30 с. м. а ухвала сеся не буде правосильна ажь по одержаню цѣсарскои санкціи, значить ся ажь по Новбмъ роцѣ. Супротивъ сего бувъ выхбдъ простый: побирати додатки краевї на основѣ уповаженя цѣсарского, якъ се вже бувало и якъ буде н. пр. въ Чехахъ, хочь Чехи зъ неменшою вбдъ насъ печаливостію стоять на сторожи своихъ правъ автономічныхъ и конституційныхъ. Се могло тымъ ббльше стати ся, скоро выдѣлъ краевый самъ жадае уповажненя до побираня додатквбвъ пбсля сеи самои нормы якъ въ 1897 р., хочь проектъ буджету на 1898 р. е опертый на вбдмѣннбмъ вымѣрѣ податквбвъ.“ — Такъ само высказуе ся и *N. Reforma*, при тбмъ зазначуе свое зачудоване, що намѣстникъ галицкій бувъ въ тбй справѣ у Вѣдни а не запротестувавъ противъ сего невбдповѣдного речинця.

Але крбмъ тыхъ замѣтокъ що-до формальнои стороны находимо въ деякихъ польскихъ газетахъ натяки на акцію політичну теперѣшнои сесіи соймовои. „На кождый спосбъ — пише *N. Reforma* — зачне ся въ Австріи ера соймова, одна зъ найцѣкавѣйшихъ, якї коли були. Спбрнї квестіи національнї, не полагодженї въ парляментѣ и выкинені зъ-вбдтамъ елементарною силою, опинять ся въ репрезентаціяхъ краевыхъ. Соймамъ припадае важна задача вытычити державѣ напрямъ політичный, зазначити выразно гадку о найважнѣйшихъ справахъ збпхненыхъ зъ порядку дневного рады державнои. Если коли, то теперь соймы повинні ухвалювати адресы до престола, въ котрыхъ була бы выказана категорично гадка о будучбй політицѣ державы и про се все, чого вбдъ правительства центрального мусимо вымагати при теперѣшныхъ обставинахъ.“ — Сеся бундючбсть не опускае, якъ бачимо, праси польскои, вбдъ коли гасломъ політики поставлено: демонструвати противъ правительства Гавча ради поваленого гр. Баденього. Въ тбмъ взглядѣ подали собѣ руку всѣ польскій сторонництва політичнї: станьчики, демократы, стоялювцѣ и выклинають кождого, хто поважить ся бути иншои гадки. Такъ само и зъ тыми проектами адресъ до трону; потребы и постуляты краю були и торбкъ, але въ центральнбмъ правительствѣ засѣдали Поляки, тожь не треба було робити имъ трудностей; нинѣ по соромотнбмъ пораженю треба задемонструвати въ соймѣ и вказати шляхъ для будучои політики державнои. Такій планъ укладають політики польскій, але ледви чи вбнъ буде мбгъ бути переведеный, бо н. пр. вже зъ Праги доносять, що ческій соймъ буде выключно занимати ся економічными а не політичными справами.

Провізорія буджетова на 1898 р., предложена выдѣломъ краевымъ, мѣстить внесеня, щобы доходы и выдатки полагоджували ся пбсля пормы зъ 1897 р. (додатки до податквбвъ у высотѣ 61 кр вбдъ 1 зр. державныхъ податквбвъ безпосередныхъ). „Вправдѣ — каже ся въ справозданю выдѣлу кр. — въ прелімінари буджетовбмъ на 1898 р. выдѣлъ краевый вносить вбдмѣнный вымѣръ додатквбвъ, а именно вбдъ податку домового и грунтового по 60 кр. а вбдъ заробкового по 66 кр.; однакъ думае, що въ предложеню о провізорія не може выпереджувати ухвалы сойму що-до змѣны стопы додатквбвъ, такъ само якъ не хоче выпереджати ухвалы сойму, чи край мае аречи ся побирати додатки до податку особисто доходового.

Переглядъ політичный.

„Новое Время“, обговорюючи австрійскі справы, пише: По упадку гр. Баденього попередна славяньско-консервативна ббльшбсть не тблько не розпала ся, але ще и скрѣпила ся та сталась одностайнѣйшою, нѣжь була за Баденього, котрого польска народнбсть и адміністративна минувшбсть зъ часбвъ его намѣстникованя въ Галичинѣ побуджала галицкихъ Русинбвъ до ворогованя. Оденъ посолъ тои народности вже прилучивъ ся до ббльшости, а инший имовѣрно пбдуть тежь за нимъ. Побѣда федералізму зближае ся; она прийде може не такъ ще заразъ, але прийде напевно.

Въ сихъ словахъ можна добачити такъ прихильнбсть „Нового Времени“ до славнои „славяньскои“ и федералістичнои політики гр. Баденього якъ и натякъ, що рускі послы повинні пристати до парляментарнои ббльшости и до тои „славяньскои“ та федералістичнои політики, котрбй напевно ворожить побѣду. Мы не потребуемо повтаряти, що идея федералізму, опертого на справдѣшнбй рбвноправности не тблько славяньскихъ але и всѣхъ народностей, е намъ дуже симпатична; идея ся завсѣгды була одною зъ першихъ точокъ програмы Русинбвъ-народовцѣвъ. Тблько-жь славна федералістична політика гр. Баденього и ббльшости парляментарнои мала и мае на метѣ автономію краѣвъ, а про автономію и поэну рбвноправнбсть народностей говорить лишь крбзь зубы про людске око, та при тбмъ все закашлюесь. А якъ на дѣлѣ выглядае славлена приятелями гр. Баденього и парляментарною ббльшостею автономія народностей, се бачимо по троха въ звѣстныхъ языковыхъ розпорядженяхъ, а вже найлѣпше у себе дома. Все-жь таки „Новое Время“, замѣсть указувати галицкимъ рускимъ посламъ дорогу до парляментарнои ббльшости, котрои федералістична політика напевно мусить вбднести побѣду, зробило бы далеко лѣпше, коли бы ширило идеѣ федералізму и автономіи у себе дома та промощувало украньскимъ Русинамъ дорогу до автономічныхъ своббдъ; се повинно бы „Новому Времени“ прийти тымъ легше, що украньскій Русины вдоволились бы поки-що навѣть такою незавидною долею, якои въ Австріи зазнають Славяне найббльше гноблені, пр. якъ ческій меншости въ ческбмъ королѣствѣ або руска „меншбсть“ на галицкбй Руси. Ну, а до слова кажучи, цѣкава рѣчь, котрого то одного посла рускаго найшло „Новое Время“ въ парляментарнбй ббльшости? Чи не Его ексцеленцію пана Яворского?...

Вбдозва.

Кому не вѣдомо, якъ великои ваги есть церковь въ громадѣ, тая найсильнѣйша пбдпора и охорона нашои народности. Народъ рускій прилягъ всецѣло до своеи церкви, о котру старае ся вбнъ въ найменшбмъ навѣть и найбѣднѣшбмъ селѣ, хотяй неразъ удержане тыхъ церквей въ належитбмъ порядку трудне, чого наслѣдкомъ есть, що нашї церкви переважно убогі, бо нема достаточныхъ средствъ на нихъ удержане, а особливо тамъ, де зъ бѣгомъ часу число исповѣдникбвъ гр.-кат. обряду загинуло будь цѣлкомъ, будь есть такъ незначне, що въ рахубу входити не може.

До такихъ мѣсцевостей належить безсомнѣнно Кальварія Пацлавска [Пацлавъ] въ повѣтѣ добромильскбмъ, Епархіи перемыскои, въ котрбй исповѣдникбвъ гр.-кат. обряда днесь уже есть лише „3“, а въ котрбй то мѣсцевости находить ся чудотворна Икона Пресв. Дѣвы Маріи. Для почитаня тои Иконы и упрошеня благодати Божои приходить нарбдъ численно кождого року — приходять тутъ путники зъ цѣлои майже Галичины а навѣть угорскі Словаки, — длятого необходима тутъ церковь, хотяй-бы лише для нихъ.

Ставши передъ рокомъ парохомъ въ Вбйску, куда церковь Кальваріи Пацлавскои належить, заставъ я стареньку церковь клонячу ся къ паденю, затымъ совершенно неодвѣтну на вбдпустове мѣсце, коли новопобудована передъ 15 лѣтами ще [стѣны и часть даху] зъ твердого матеріялу церковь середнои величины не могла бути для путникбвъ отверта, бо не було средствъ на ея докбнчене.

Видячи такъ велику потребу чимъ скорѣйшого отвореня новои церкви, взявъ ся пбдписаный всѣми силами до дѣла и по нинѣшный день довѣвъ до того, що покрывши ея бляхою [бо тблько въ части була покрыта], заосмотривши ея въ вбкна и дверѣ, поставивши великій престолъ въ церкви и такій самъ на бальконѣ, мбгъ ея отворити сего року пбдчасъ вбдпусту провізорично, а все то коштувало высше 3000 зр., котрі частію зъ пожертвованъ вѣрныхъ въ часѣ вбдпусту покрывъ, въ другбй зновъ части запозичивъ ся, — коли тымчасомъ стѣны храму такъ изъ внѣ якъ и зъ внутрь еще неотинковані, нема пбдлоги въ церкви, Иконостаса и живописи, що все вымагае значныхъ сумъ, если згадана церковь хотяй-бы въ мініятурѣ дорбвнати мае имозантному и богато прикрашеному лат. костелу ОО. Міноритбвъ вбддаленому вбдъ церкви о якихъ 300—400 крокбвъ.

Дѣло то велике а для всѣхъ необходиме, котре довести чимъ скорше до кбнця есть моимъ першимъ и найсвятѣйшимъ обовязкомъ, чого однакъ, на жаль, я самъ не е въ станѣ анѣ за 20 лѣтъ здѣлати, а то зъ причины загального убожества на Руси, отже и малыхъ лептъ подаваныхъ путниками въ часѣ вбдпусту, — длятого, памятаючи на слова св. Евангелія „просите и дасть ся Вамъ“, вбдзываю ся сею дорогою публичною до Всѣхъ, кому добро рускои церкви на окраннахъ Руси положенои лежить на серци, и маю сильну надѣю, що сей вбдзывъ не буде „гласомъ вопіющого въ пустынѣ“, противно, найде вбдгомбнъ въ щирбй и жертволюбивбй хотяй не богатбй Руси. Звертаю ся протов въ глубокбмъ смиренію найперше до Впреосв. и Всесвѣтлѣйшихъ Митр. и Еписк. Ординаріятбвъ, Впр. Капітулъ всѣхъ трехъ Епархій, а такъ до патріотичного Духовенства, свѣтскои Интелігенціи, ЧЧ. Братствъ церковныхъ, Начальствъ громадскихъ, Редакцій рускихъ часописей и всѣхъ добромыслячихъ людей зъ усильнымъ прошенемъ о даръ на докбнчене новои церкви на Кальваріи Пацлавскбй.

Правда, нема у насъ магнатбвъ або шляхты, котрі бы обильно запомагали нашї церкви, однакъ за тое не бракъ людей славныхъ и широкозвѣстныхъ изъ жертволюбія, суть люде зъ благороднымъ и чистымъ серцемъ, котрі вже неразъ дали доказъ патріотизму и жертволюбія своего. Ще разъ прошу о коляду на церковь Кальварійску а вдячнбсть наша и всѣхъ рускихъ путникбвъ для всѣхъ Р. Т. Благодѣтелѣвъ записана буде въ вѣки передъ престоломъ Всевышнього, котрый сторицею вынагородить Вашу лепту, котрою поможете въ имя св. справы вдвигнути Дбмъ Божій.

Всякі датки прошу присылати ласкаво на адресу: Гр.-кат. Урядъ парохіяльный въ Вбйску, почта Нижанковичѣ, котрі то датки періодично оголошуваній будуть въ рускихъ часописяхъ.

Вбйско дня 25. Жовтня 1897.

Єронимъ Костиняньскій парохъ.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ політичного товариства „Подбльска Рада въ Тернополи“** просить отсимъ всѣхъ своихъ Вп. членбвъ на загальнї зборы товариства, якї вбдбудуть ся дня 29 н. ст. грудня с. р. о годинѣ 1½ зъ полудня въ Тернополи въ павільонѣ огороду мѣского при улици Смиковецкбй. — Порядокъ дневный: 1) справоздане уступаючого выдѣлу, 2) выббръ нового выдѣлу, 3) внесеня членбвъ. Того-жь дня рано о годинѣ 10½ вбдправить ся заупокбйне богослуженя въ церквѣ парохіяльнбй. О якъ найчисленнѣйшу участь просить — *Выдѣлъ.*

— **Білєты вступу на засѣданя соймовій** выдавати буде канцелярія соймова [будынокъ соймовый, I поверхъ] завсѣгды въ день передъ засѣданемъ вбдъ годины 6 до 7 вечеромъ. Білєты на перше засѣдане сойму выдаванї будуть въ понедѣлокъ 27 с. м. вбдъ годины 11 до 1 въ полудне.

— **Наукове товариство имени Шевченка** повѣдомляе, що дальшій томъ [XX-ый] „Записок Наукового товариства імени Шевченка“ дбстануть тблько тѣ члены товариства, що вже заплатили членьску вкладку за 1898 рбкъ.

— **Головный выдѣлъ Руского товариства педагогічного** постановивъ речинець до сплаты залеглыхъ вкладокъ членьскихъ до товариства до кбнца сего року. Зъ початкомъ же 1898 року будуть вычеркненї зъ книги членбвъ всѣ тѣ Р. Т. члены, котрі не заплатили членьскои вкладки бодай за рбкъ 1896-ый.

— **Вечерницѣ свято-Николаѣвскій**, устроенї „Клюбомъ Русинокъ“, принесли чистого доходу: изъ вступу и буфету 33 зр., зъ розпродажи фантбвъ 31 зр., разомъ 64 зр. Увесь дохбдъ роздѣливъ „Клюбъ“ мѣжь товариства „Русланъ“ и „Шкбльну Помбчь“ по 32 зр. Надто жертвувавъ о. Иванъ Рудовичь на вечерницяхъ на „Шкбльну Помбчь“ 15 зр. Квоту 32 зр. на „Руслана“ передано Вп. директору Харкевичеви, а 47 зр. на „Шкбльну Помбчь“ Вп. о. катихиту Стефановичеви. — **Вечерницѣ свято-Андреѣвскій** принесли чистого доходу на памятникъ Т. Шевченка 40 зр., котрі вложено на книжочку щадничу. — Вбдъ „Клюбу Русинокъ“, у Львовѣ 23 грудня 1897. *Г. Шухевичева* предсѣдателька.

— **Члены „Мѣщаньскои читальнѣ“** въ **Бродахъ** устроюють въ недѣлю 26 н. ст. с. м. въ сали музичного товариства аматорске представлене. Вбдограють мельодраму Котляревского „Наталку Полтавку“. Дохбдъ призначеный на будову „Народного Дому“ въ Бродахъ.

— **Радникови суду Николаеви Герасимовичеви**, начальникови мѣско-делегованого суду у Львовѣ, устроили въ день именинъ на св. Николая пбдвластнї урядники сердечну овацію. Збралось ихъ около 50 а въ нихъ имени поздоровивъ именинника радникъ суду Антбнъ Дольницкій, на половину рускою и польскою промовою.

— **Зъ Станиславова** пишуть намъ: Свята рускій кбнчать ся въ суботу т. з. 8 сѣчня 1898, опбсля слѣдуе недѣля, а въ понедѣлокъ вже мае ся розпочати шкбльна наука. Ученики, передовсѣмъ Русины, мусять ѣхати або въ суботу въ свято, або въ недѣлю. Годилось

бы, щобы краєва рада шкôльна подарувала науку въ понедѣлокъ, тымъ бôльше, що по польскихъ святахъ наука розпочинає ся доперва въ середу, мимо того, що свята кôнчать ся въ недѣлю. Прецѣнь жиды въ шабасъ не ѣздять — чому-жь мы маємо въ свята ѣхати?!

— **Уставленє помосту въ другôй городскôй Преображеньскôй церквѣ у Львовѣ** при „Народнôмъ Домѣ“ зачне ся зъ початкомъ весны, а найдальше въ лѣтѣ слѣдуючого року. Поверхнôсть того помосту въ партерѣ выносить 800, а на хорахъ и въ шести льожахъ 300 метрôвъ квадратовыхъ.

— **Львôвска ц. к. Дирекція почтъ** оповѣщуе: На основѣ розпорядженя Выс. ц. к. Міністерства торговлѣ зъ дня 18 падолиста 1897. ч. 64297 полишає ся сторонамъ до волѣ покласти правильно приписану нѣмецку напись „Correspondenzkarte“ на картахъ кореспонденційныхъ, выдаваныхъ приватнымъ накладомъ, *передъ* або *по* вôдповѣднôмъ заголовку въ нашôмъ языцѣ краєвôмъ.

— **Зъ нагоды 300-лѣтного ювілея дня уродинъ Іосифа Варфоломея Зиморовича**, польского поета и консуля мѣста Львова, устроили Поляки позавчера [вô второкъ] торжество, именно вôдслонили памятну таблицю вмуровану въ стѣну дому, де живъ Зиморовичъ. Дôмъ той находить ся въ Ринку, а знаный пôдъ назвою дому Андріоллього, теперь власнôсть жида, якъ и много иншихъ памятокъ... О 10 годинѣ рано по богослуженю въ лат. катедральнôмъ костелѣ зôбрали ся львôвскѣ цехи зъ вôдзнаками и зъ орхестрою „Гармонія“ передъ згаданымъ домомъ. Президентъ мѣста д-ръ Малаховскій выголосивъ промову о Зиморовичу и потôмъ вôдслонено таблицю зъ написію: „W domu, który stał niegdyś w tem miejscu, mieszkał i um rł 17 października 1677 Józef Bartłomiej Zimorowicz, burmistrz, poeta i kronikarz lwowski“. Орхестра вôдграла „краковяка“, а нечисленна публика розôйшла ся.

— Звертаємо увагу на умѣщену повысше „Вôдозву“ о. Копистяньского въ справѣ церкви въ **Кальварія Пацлавскôй**, де що року сходить ся множество руского народу на вôдпусты въ костелѣ кое. Міноритôвъ и въ церкви рускôй. Костелъ латиньскій величавый, блищить вôдъ золота, за рускѣ грошѣ [въ додатку нарôдъ рускій ще й латинщить ся], а церковь, старенька, деревляна, валить ся... Длятого мы вôдъ себе горячо пôдпираємо просьбу Вп. о. Копистяньского до Р. Т. Землякôвъ о помôчь на выкôнченє новои тамъ церкви.

— **Магістратъ мѣста Львова** по мысли §. 5. розпорядженя міністерства судôвництва зъ 7 жовтня 1897 подає до загальнои вѣдомости, що всякѣ письма судовѣ, котрѣ не могли бути доручены сторонамъ приватнымъ черезъ орґаны судовѣ по мысли припису §§. 102. и 103. процедуры судовои зъ 1 серпня 1895, зложенѣ будуть въ експедитурѣ магістрату [ратушь III. поверхъ], де зголошуючимъ ся сторонамъ, по выказаню идентичности, будуть выдаванѣ за потвержденємъ вôдобраня щоденно въ годинахъ урядовыхъ, а именно въ днѣ звычайнѣ вôдъ годины 8-ои рано до 2-ои пополудни, а въ недѣлѣ и свята вôдъ 10-ои до 12-ои въ полудне.

— **Въ Самборѣ** дня 22 грудня складали Фелікъсъ Созаньскій, посолъ соймовый, и д-ръ Витовдъ Левицкій, посолъ до рады державнои зъ V. куріи, справозданє посольске. На внесенє ґр. Мих. Дѣдушицкого, управителя повѣтовои дирекціи скарбôвои, ухвалено имъ вотумъ довѣря. Ґрафъ наплѣвъ при тôмъ много на тематъ згоды побратимчихъ „narodów“ и тымъ ратувавъ ситуацію...

— **П. Айталь Витошиньскій**, укôнченый правникъ у Львовѣ, просить насъ оповѣстити отсю его заяву: Въ ч. 278 „Дѣла“ була помѣщена пересторога о. Іоана Каранôвича, пароха въ Миколаєвѣ, передъ незвѣстною зъ назвиска а пôдшиваючою ся пôдъ имя Витошиньскихъ дурисвѣткою Отже въ имени родины заявляю публично, що въ нашôмъ родѣ нема анѣ не було нѣякого надкомісаря сторожи скарбôвои; що у Львовѣ в насъ тôлько двохъ правникôвъ, а мы нѣякои сестры Емилія не маємо; що въ львôвскôй духовнôй семинаріи нема нѣякого Витошиньского; що згадувана въ пересторозѣ женщина зголошувалась въ липни с. р. до проживаючихъ тутъ у Львовѣ Витошиньскихъ а такожь и до мене, въ намѣрѣ выдуреня грошей, и що я, въ порозумѣню зъ львôвскою родиною, рѣшивъ ся вôддати сесю обманицю въ руки поліціи а не довершивъ сего длятого, що згадана женщина здогадалась мабуть такон некречности своихъ безсердечныхъ псевдосвоякôвъ и втѣкла зô Львова. Тожь прошу всѣхъ, до котрыхъ сей пройдисвѣтъ зголосить ся, не руководитись нѣякими взглядами на наше назвиско, позаякъ она такъ не называєсь. — *Айталь Витошиньскій.*

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Нинѣ [въ четверъ] о 11-ôй годинѣ рано міністеръ бар. Лôбль приймавъ въ будынку ц. к. намѣстництва представителѣвъ властій правительственныхъ и автономічныхъ, а зъ полудня вôдбувъ ся обѣдъ у намѣстника кн. Санґушка въ честь міністра. — Сими днями згорѣвъ оденъ зъ найбôльшихъ млынôвъ въ Галичинѣ, а то млынъ Бретнера въ Коломыи. — Ґуставъ Фішеръ, знаный польскій артистъ драматичный занедужавъ на тифъ. — На стаціи Клярі коло Будапешту выскочивъ зъ шинъ поѣздъ особовый, при чôмъ много подорожныхъ покалѣчено. — Зъ Риму доносять, що въ Перуджіи було въ суботу сильне землетрясенє. Муры попукали, богато коминôвъ завалилось, а дзвоны дзвонили самѣ зъ себе.

Вѣсти зъ Архіепархіи Львôвскои.

Терминъ до рукоположеня въ пресвитеры назначено на день 12 н. ст. лютого 1898 р. Того дня мають кандидаты явити ся въ архикатедральнôй церквѣ на богослуженє, а опôсля въ митр. ординаріятѣ. Въ цѣли принятя до пресвитерского дому належить внести прошеня до 7 н. ст. лютого 1898 р. черезъ дотычный урядъ деканальный и долучити: свѣдоцтво моральности и поведеня вôдъ деканально: о уряду въ запечатанôй кувертѣ; женатѣ свѣдоцтво вѣнчаня; свѣдоцтво вôдъ староства, що просячій або не належить до вôйска або що ёму прислугуе увзгляднене зъ §. 25. закона о загальнôй краєвôй оборонѣ. Лишь тѣ кандидаты будуть допущенѣ до рукоположеня, котрѣ при испытѣ укажуть ся уквалiфіковаными.

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

Иванъ Довбнякъ, учитель народный въ Уличнѣ повѣту дрогобицкого, упокоивъ ся скоропостижно дня 11 н. ст. грудня. Покôйникъ — пишуть намъ — належавъ до щирыхъ, правдиво муравельныхъ робôтниковъ на рôднôй нивѣ. Бувъ сыномъ хлѣбороба. Школы народнѣ и ґімназію покôнчивъ въ Стрыю. Вже яко ученикъ высшои ґімназіи належавъ до тои громады стрыйскихъ учениковъ, котрѣ неутомимо трудились надъ пôдготовленємъ себе до будучои працѣ народнои. Покôйный бувъ душею тои громады, а що бувъ людиною щирою, отвертою, а въ слѣдъ за тымъ и легковѣрною, то напытавъ собѣ немало лиха. По скôнченю ґімназіи, чуючи въ собѣ ще досыть силы, незраженый, пускаючись учителювати и на тôмъ становиску стає ся тымъ, чимъ середъ элиднѣвъ загально рускихъ а спеціяльно учительскихъ мôгъ стати ся. Першою и найважнѣйшою роботою покôйника на кождôй посадѣ — а мавъ ихъ за часъ девятилѣтного учителюваня ажь чотири — було выкрывати господарку славетныхъ вôйтôвъ та писарѣвъ, представляти деморалізацію, яку за собою така господарка потягає. Звѣстнѣ в покôйною статьѣ про господарку въ Уличнѣ, а внесена нимъ жалоба жде полагодженя. Покôйный такожь неустрашимо промовлявъ на конференціяхъ окружныхъ, а хотяй не знаходивъ у мѣлко думаючихъ признаня, хиба иронічнѣ усмѣхи, не зражувавъ ся, а своими выступами додававъ вôдваги слабодухамъ. Нѣяке вѣче въ справахъ народныхъ не оббйшлось безъ него и его приклонникôвъ-селянъ, а вже-жь зъ дѣйстнымъ героизмомъ [якъ на народного учителя] вôддавъ ся послѣднымъ славно-звѣстнымъ выборамъ дрогобицкимъ до рады державнои. Зъ своєи нужденнои платнѣ спомагавъ дрогобицку бурсу, котрои бувъ членомъ якъ такожь касина, читальнѣ „Просвѣты“ на задвôрняньскôмъ передмѣстю, товариства „Просвѣты“, руского товариства педаґоґічного и и. Примѣръ гôдный наслѣдуваня пôдъ теперѣшне „время люте“ и помянникъ, на якій могли здобутись посвоячены зъ нимъ духомъ, котрѣ на вѣчне пращане кличуть: „Земля перомъ дорогому покôйникови! Вѣчная память!“

Надôслане.

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **Porto- und steuerfrei ins Haus.** — Muster umgehend Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 2

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Справозданє Дирекціи Банку звязкового въ Станиславовѣ**, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць падолистъ 1897.

А) Станъ чинный зъ кôнцемъ падолиста:

Позички на скрипты	. .	38.014·88 зр.
„ векслѣ	. .	9.581·45 „
Кошты адміністрациі	. .	751·96 „
„ спору . . .	. .	41·04 „
„ заснованя . . .	. .	188·97 „
Готôвка	. .	1.139·05 „
	Разомъ	49.717·35 зр.

Б) Станъ довжный:

Удѣлы членьскѣ	. . .	10.579·47 зр
Фондъ резервовый	. . .	1.625·48 „
Вкладки на рахунокъ бѣжучій		34.042·50 „
Вôдсотки		3.009·39 „
Льокація „Дністра“ . . .		330·44 „
Зыскъ зъ лѣтъ минувшихъ .		130·07 „
	Разомъ	49.717·35 зр.
До того станъ чинный . .		49.717·35 „
Капіталъ оборотовый . .		99.434·70 зр.
Загальный оборотъ касовый вôдъ $^1/_1$ до $^{30}/_{11}$ 1897 . . .		144.628·60 „

Пôсля білянсу за рôкъ 1896 выносили зъ кôнцемъ грудня 1896 р.:

Позички на скрипты	. .	26.816·72 зр.
„ векслѣ	. . .	9.215·81 „
Удѣлы членьскѣ	. . .	7.821·— „
Вкладки на рахунокъ бѣжучій		27.533·19 „
Сальдо вôдсоткôвъ	. . .	509·25 „
Загальный рôчный оборотъ касовый р. 1896	. . .	133.989·19 „

Въ падолистѣ 1897 прибуло 17 членôвъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 340 зр., було отже зъ кôнцемъ падолиста 1897 року 491 членôвъ зъ декляроваными удѣлами на 17.524 зр.

Стопа процентова вôдъ позичокъ 8% платнѣ $^1/_4$- або $^1/_2$-рôчно зъ горы; стопа процентова вôдъ вкладокъ на рахунокъ бѣжучій [щадниця] 5%.

Зъ причины замкненя рахункôвъ у вôддѣлѣ щадничôмъ буде застановлена выплата и выплата вкладокъ на рахунокъ бѣжучій [щадничихъ] вôдъ 26 до 31 н. ст. грудня 1897 включно.

Надзираюча Рада Банку звязкового ухвалила на XVI. засѣданю зъ дня 15 грудня с. р. оплачувати 2%-вый податокъ рентовый вôдъ вкладокъ на рахунокъ бѣжучій за вкладникôвъ изъ своихъ власныхъ фондôвъ.

Станиславôвъ дня 16 грудня 1897.

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришеня зареєстр. зъ обм. порукою.

Иванъ Дольницкій. Ткачуникъ.

Львôвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Дня 1 грудня 1897 отворено стацію товарову Трієстъ-Ст. Андре, лежачу на зелѣзници довозовôй Серволя Трієстъ-Ст. Андре-С. Сабба. Стація сеся приймае и выдае всякѣ посылки товаровѣ, дрôбнѣ и въ цѣлыхъ возахъ наданѣ до фабрики або зъ фабрики зелѣза краиньского товариства промыслового въ Серволѣ.

Дня 18 падолиста с. р. отворено на шляху Цвітавъ-Скучь стацію Круна для руху загального зъ выключенємъ перевозу артикулôвъ выбуховыхъ.

Зъ днемъ 1 грудня с. р. перемѣнено стаціи Бернштяґъ и Гросъ-Ґльобніцъ зелѣзницѣ льокальнои Шварценавъ-Цветль на перестанки для набору товарôвъ. Експедиція осôбъ, пакункôвъ, посылокъ поспѣшныхъ и товарôвъ дрôбныхъ не пôдлягае нѣякому обмеженю.

Австро-угорско-баварскій звязокъ зелѣзничій. Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє тарифа выимкова для перевозу яецъ [зъ выимкомъ мурашныхъ] въ скриняхъ и бочкахъ.

Всхôдно-пôвнôчно-захôдный австрійскій звязокъ зелѣзничій. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє нова тарифа часть II зшитка 6. [Цѣны единичнѣ за перевôзъ поодинокихъ артикулôвъ].

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 грудня. Вчерашна вечѣрна N. fr. Presse подає вѣсть, що еще передъ скликанємъ ческого сойму має выйти змѣна языковыхъ розпоряджень, розрôзняюча стороны ческій, нѣмецкѣ и мѣшанѣ; змѣна мала бы настати за згодою Чехôвъ. Отже молодоческій клюбъ оповѣщуе, що вѣсть ся, о скôлько вôдносить ся до згоды Чехôвъ, в неправдива.

Будапештъ 23 грудня. Банфі заявивъ въ соймѣ, що не може принятя Кошутового внесеня, бо правительство стоить за угодою и не має на гадцѣ заведеня мытовыхъ границь.

Загребъ 23 грудня. Вчера скôнчивъ ся процесъ зъ селянами, обжаловаными о убійство урядникôвъ въ Свіници. Зъ 36 обжалованыхъ 11 засуджено на кару смерти, 8 на вязницю ажь до 10 лѣтъ, осталыхъ увôльнено.

Берлинъ 23 грудня. Ґр. Голуховскій зложивъ подяку міністрови заграничныхъ справъ за его поведенє въ парляментѣ, коли поодинокѣ послы зводили дебату на внутрѣшнѣ справы европейскѣ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп Ю. Ох. въ Се. Доси заплачено за жовтень а не за грудень. — *Вп. М. Гв. въ Гл.* Прийде до кôнця року ще 3·50 зр. — *Вп. С. За. въ Пе.* Теперь вплачено за падолистъ а не за грудень. — *Вп. К. Ви. въ Ба.* Годять ся. — *Вп. Л. Шу. въ Хр.* Одержано до кôнця червня 1898. — *Вп. В. Мо. въ Се.* На рôкъ 1898 зôстало до вписаня 5·50 зр. — *Вп. А. Ма. въ Пе.* Теперь вплачено за падолистъ а не за грудень. — *Вп. А. Ти. въ Же.* За сей рôкъ належить ся намъ ще 6 зр. — *Вп. Г. Ле. въ По.* Прийде намъ ще 30 кр. до кôнця року. — *Вп. В. Бѣ. въ Ст.* Одержали.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

22 н. ст. грудня 1897.

Львôвъ: Пшениця 11·— до 11·20, жито 7·50 до 7·60, ячмѣнь броварный 6·— до 7·25, ячмѣнь пашнистый 6·— до 8·—, овесъ 6·50 до 6·80, рѣпакъ 12·— до 12·50, горохъ 6·50 до 8·80, вика 5·— до 5·50, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобникъ 5·25 до 5·75, гречка 7·— до 7·50, конюшина червона 30·— до 32·50, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова 5·25 до 5·50, хмѣль 30·— до 60·—, за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ —·— до —·— зр.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Окуневскій
въ Городенцѣ
пошукуе старшого конципієнта

котрый бы въ часѣ довшои его неприсутности провадивъ канцелярію. — Зголошеня въ часѣ Сойму прошу присылати до Львова [Соймъ краєвый].
443 1—3

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникôвъ, хрестôвъ, чашъ, пôдставникôвъ, патериць и т. и. *поручає свôй*
ґуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзôвникъ 363 22—36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львôвъ площа Галиция ч. 1.

Лижвы:

Halifax добрѣ пара 1·20 зр.
Halifax дуже добрѣ, сталевѣ ножѣ по 1·70.
Halifax зъ широкими ножами, полерованѣ 3 зр.
Halifax нікльованѣ зъ вузкими ножами 3 зр.
Halifax нікльованѣ зъ широкими ножами 5 зр.
Halifax дамскѣ нікльованѣ 1·80.
Halifax систему „Jackson Haines“ нікльованѣ 5·50.
„Jackson Haines“ нікльованѣ 5,50.
„Jackson Haines“ нікльованѣ, вглубленѣ ножѣ 6·50
Меркуръ „Helvetia“ „Primus“ звычайнѣ 2·60.
„Меркуръ“ нікльованѣ зъ широкими ножами дамскѣ 5 зр.
„Baltia“ нікльованѣ широкѣ ножѣ 5 зр.
Паски до лижвъ 1 пара 30 кр.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Позички
вôдъ 500 зр. высше яко кредитъ особистый полагоджуе скоро и дискретно.
Аґентура Будапештъ
438 **Почтовый фахъ 138.** 2—5

САНКИ
всякого рода поручає
М. Нассъ
у Львовѣ ул. Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ.
441 1—3

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
цѣна 1 ор.
Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Фірма вôдзначена на львôвскôй краєвôй выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!

Хвально звѣстна
РОБôТНЯ
ВЫРОБôВЪ церковныхъ и ґалянтерійныхъ
зô срѣбла, хінъского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а именно:
монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѣ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѣ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѣ и процесійнѣ, братскѣ берла, кадильницѣ и лодки, гармоніійнѣ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальоновѣ и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ и.веденѣ предметы приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи полагоджуе вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 336 2—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робôтня брон.зôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ
правдивый китайскій

въ орігінальныхъ нашихъ $^1/_4$ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ $^1/_8$ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Масть кавказка на вôдморожене.
Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снôѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 71—?

Подяка.

Єще не осхли намъ слезы по утратѣ чотирохъ дѣточокъ, якъ ненадѣйно постигае насъ новый ударъ — ото наша любезнѣйша дитина, дванацять лѣтный Сташко, ученикъ I клясы ґімназіяльнои въ Золочевѣ умирае на запаленѣ мозку дня 15 с. м. въ домѣ ПП. Рожанковскихъ. Великій бувъ нашь бôль, но и велике утѣшенѣ, якимъ обняла насъ тая достойна родина пôдчасъ цѣлои слабости якъ и въ несеню послѣднои услуги; истинно не знаходимъ нѣ слôвъ нѣ способу, абы Вамъ належито вôдблагодарити. Дальше заявляемъ нашу глубоку вдячнôсть Всепочтенному Д-ру Скурскому зъ Зборова за єго готовôсть и чоловѣколюбіе въ несеню помочи лѣкарскои.

Однако нема для рускои душѣ, якъ утѣшенѣ надприродне, котре приносить вѣра св. и нашь церковный обрядъ, и ту передвсѣмъ благодаримо Всечестнѣйшого Отца Исидора Єзерского, катахита ґімназіяльного, за часте посѣщенѣ хорого, удѣленѣ єму св. Тайнъ и глубоко прочувствовану бесѣду надъ гробомъ. Заразомъ благодаримъ Высокопреподобного Отца Шамбелана Декана и Пароха золочѣвского Александра Чемериньского, Всч. ОО. Теофиля Петровского зъ Рыкова, Быстрицкого рим.-кат. катихита, о. Іоана Гургаля зъ Золочева, Корнилія Дудикевича віцедекана и пароха зъ Плугова, якъ и Всеч. ОО. кондеканальныхъ: Совѣтника М. К. Емиліяна Миля зъ Зборова, Петра Чумака зъ Озерянки, Іоана Глодзиньского зъ Кабаровець, Антонія Сосенка зъ Зарудя, Іоана Кондрата зъ Грабковець послужившихъ въ похоронномъ обрядѣ.

Заявляемъ нашу сердечну подяку Высокодостойнымъ ПП. Д-ру Нѣментовскому ц. к. директору ґімназіяльному, І. Левицкому ц. к. инспектору краєвому и цѣлому тѣлу учительскому за ласкаву участь въ похоронахъ и увôльненѣ молодежи шкôльнои вôдъ науки.

Спаси-Бôгъ хорови ґімназіяльному за прекрасне и трогательне пѣніе, а товаришамъ шкôльнымъ покôйного за вѣнець.

Благодаримъ и Васъ ПП. Вергановскій за несене намъ всевозможного потѣшеня, якъ такожь всѣхъ заявившихъ намъ своє сочувствіе телеґрафічно, письмомъ або словомъ.

Досвѣдчивши въ нашôмъ горю такъ щирого и общого сочувствія, якъ же приятно намъ було стрѣтити єго єще и тамъ, где звычайно мало уваги звертае ся, именно пôдъ грубою одѣжею селяньскою! Тамъ то бье неразъ само тонке, природне и дѣятельне сочувствіе, и такого особенно дôзнали мы вôдъ Ч. Теодора Процика, господаря и пѣвця церковного зъ Прысовець, єще пôдчасъ мови довгои и тяжкои слабости, якъ и при послѣднôмъ нашôмъ ударѣ, где вôнъ, оставивши своє господарство, днемъ и ночію мѣсце наше при хорôй нашôй дитинѣ заступавъ и своимъ глубоко христіяньскимъ пересвѣдченемъ насъ пôддержувавъ, зачимъ честь и благодареніе выражаемъ спмъ єму и моимъ парохіянамъ, котрѝ радо приспѣли до Золочева на похороны нашои дитины.

„Богъ да спасетъ и помилуетъ Ихъ!“

Прысôвцѣ, 18 грудня 1897.

Євстахій и Марія Клосьевичъ. 440 1—1

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рôздво и Новый Рôкъ єсть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Вшеосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскѝ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають „**Днѣстрови**“ можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшѝ сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшѝ услôвя и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимае вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягае ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленѣ **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймаютъ ся. 4414

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскѝ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѝ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторіи реставруе всякѝ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѝ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ єго адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѝ и штайнґутовѝ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѝ плыты изоляційнѝ, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взаґалѣ всякѝ **матеріялы будôвляныѝ** — заручуючи за нихъ доброту.

Предприемство роботъ бетонновыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, луцкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ нръ 460. 121 15—?

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вôддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до перехованя папиры вартôстнѝ и дае на нихъ завдатки.

Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѝ (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнѝ документы. 374 Д

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшѝ заряджења.

Принесы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краєвѝ
въ шмукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручае Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Клиентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенѣ
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Якъ загально звѣстно є Ріхтера
якорнѝ скринки зъ камѣнчиками до будовы

найлюбѣйшою забавою дѣтей.

Се одинока забавка, що тревало прикôвуе до себе увагу дѣтей и она по кôлькохъ дняхъ не йде въ кутъ.

Тому они найдешевшій дарунокъ и за-для своєи высоко выховуючои вартости и солідного выконаня є найзаменитшимъ дарункомъ.

Они взаґалѣ найлѣпша рѣчь, яку можна дарувати дѣтямъ до забавы и занятя.

Можна ихъ набувати по цѣнѣ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше у всѣхъ складахъ забавокъ а на доказъ правдивости всѣ скринки заосмотрѣнѝ охоронною маркою „Якоръ“.

ОСТОРОГА! Звѣстнѝ **НАСЛѢДУВАЧѢ** нашихъ одиноко правдивыхъ скринокъ зъ камѣнчиками до будовы змагають ся впровадити публику въ блудъ тымъ, що называють нашь славный оріґінальный вырôбъ за дорогимъ. Такимъ неправдивымъ бесѣдамъ не треба вѣрити, але зажадати чимъ скорше для порôвнаня нашь илюстрованый цѣнникъ, а накидуваній въ такій грубо влѣзливый и брудный способъ ихъ величавѝ скринки зъ камѣнчиками рѣшучо вôдкинути яко наслѣдуваня безъ вартости. Лише заосмотрѣнѝ охоронною маркою **„Якоръ“** скринки зъ камѣнчиками до будовы **є правдивѝ.**

Послѣдне вôдзначене: Липскъ 1897. **золотый медаль.**

F. Ad. Richter & Cie.

перша австрійско-угорска цѣс. и кор. уприв. фабрика скринокъ зъ камѣнчиками до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. Operng. 16. Wien. **ФАБРИКА:** XIII/1 [Hietzing]. **Rudolfstadt** [Thür], **Olten, Rotterdam, London, New-York** 215 Pearl-Street. 412 6—?

НОВОСТЬ: **Проба терпеливости и товариска забавка: „ЯКОРЪ“ близше въ цѣннику.**

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжднêвникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

БОТАНІКА
на вищі кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ
на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ зъ рускои ботанічнои терміноґіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видания ті мож дістати в книгарні Ставропиґийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видания (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилае ся жадані книжки в протяз чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партициого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова (приходять о)	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова (відходять о)
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з виїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець подѣчальный редактôръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ озбр. Чорляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґийского, пôдъ зарядомъ Іоакима Гроніна.

Ч. 280. Львовъ. Пятница 12 (24) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найвизначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Переглядъ політичный.

Въ послѣднихъ дняхъ звернула на себе загальну увагу вѣсть про вѣдкрытый заговоръ на царя. Дня 16 с. м. увязнено въ Лондонѣ якогось Володимира Бурцева, котрый мавъ передъ тымъ рѣзныхъ людей взивати, заохочувати, намавляти, щобы убити царя Николая II. Инспекторъ поліційный, котрый дѣставъ приказъ увязнити Бурцева, заставъ его въ британійскѣмъ музею, а покликавши его на бѣкъ, промовивъ по анґлійски На те вѣдповѣвъ Бурцевъ по француски, що по анґлійски не розумѣе. Тогдѣ инспекторъ пояснивъ ему по француски, о що ходить, и додавъ, що его обвинюють о написанє деякихъ статей въ часописи „Народоволецъ“. Бурцевъ признавъ, що е выдавцемъ тои часописи и що писавъ тѣ статьѣ. Зъ бібліотеки музею, де власне читавъ якісь книжки, пѣшовъ вѣнъ за инспекторомъ; при нѣмъ найдено кѣлька примѣрниквъ „Народоволця“ и три примѣрники россійскои книжки п. заг „Сто лѣтъ політичного житя въ Россіи вѣдъ 1800—1896 р.“ Двѣ зъ тыхъ книжокъ були опакованѣ до высылки, одна для М. Бертнера въ Женевѣ, а друга ще безъ повнои адресы. Крѣмъ того мавъ Бурцевъ при собѣ ще инші письма Его заразъ приставлено передъ першій судъ поліційный, до котрого належать справы выдачѣ чужихъ злочинцѣвъ. Инспекторъ поліціи здавъ передъ судомъ лише справу зъ своєи чинности, а судъ вѣдложивъ розправу до 22 с. м. Отже того дня ставлено увязненого Бурцева знова передъ згаданый судъ. Разомъ зъ нимъ приведено ще и другого обжалованого, котрого увязнено д. 21 с. м. Называе ся вѣнъ Климентій Вербицкій; у него друковано „Народоволця“; вѣнъ маe жѣнку и дѣти и вже 20 лѣтъ проживае въ Анґліи. Инспекторъ поліціи здавъ справу о ревізіи, переведенѣй въ хатѣ Бурцева. Найдено тамъ 1330 примѣрниквъ „Народоволця“, богато листѣвъ, книжокъ, вырѣзкѣвъ зъ рѣзныхъ ґазетъ россійскихъ, польскихъ, французскихъ и анґлійскихъ; вырѣзки тѣ мають звязь зъ нігілізмомъ, анархізмомъ, убійствомъ Александра II, вступленємъ на тронъ теперѣшного царя, смертею Степняка; найдено такожъ фотоґрафіи кн. Крапоткина и россійскѣ стереотипы. Розправу знову вѣдложено, щобы дати оборонця Вербицкому. Вербицкого лишено на волѣ, а Бурцева задержано въ вязницѣ, хочь его оборонець увѣнявъ, що вѣнъ не утече, бо вдино лише въ Анґліи може чути себе безпечнымъ; россійска поліція слѣдить за нимъ и вже разъ хотѣла его увязнити на анґлійскѣмъ кораблі. При розправѣ показувано легалізованѣ переклады инкримінованыхъ уступѣвъ зъ „Народоволця“, въ котрыхъ мѣстять ся зазывы до вѣдновленя сторонництва народнои волѣ и тероризму; але тыхъ перекладѣвъ поки-що не вѣдчитувано.

Въ угорскѣмъ соймѣ правительственный проєктъ закону о провізоріи угодовѣй чи то, якъ вѣнъ урядово зве ся, о самостѣйнѣмъ уладженю вѣдносинъ Угорщины до Австріи, не маe выглядѣвъ на принятє. Переговоры правительства зъ сторонництвомъ независимыхъ обструкціонистѣвъ розбило ся окончено, такъ що те сторонництво выдало навѣть комунікатъ, въ котрѣмъ заявляе, що всѣ вѣсти о тѣмъ, мовь бы порозумѣнє зъ правительствомъ було вмовѣрне або можливе, не згоджують ся зъ правдивымъ станомъ рѣчи. Дня 21 с. м. зѣбрали ся провѣдники сторонництва независимыхъ на нараду. Изъ всего выходить, що сторонництво воюе зарѣвно противъ правительственного закону якъ и противъ самого правительства бар. Банфіого, котрого доконче хоче повалити. Сегодня ведуть ся дальше соймовѣ нарады; опѣсля розходить ся на свята, але за три днѣ, отже заразъ въ понедѣлокъ, збирае ся знову. При тѣмъ же всѣмъ нема надѣѣ, щобы законъ мѣгъ перейти до нового року. Въ такѣмъ разѣ не лишить ся угорскому правительству нѣчого иншого, якъ розпорядженями упорядкувати справу такъ, щобы до покѣнченя соймовыхъ дебатъ продовжити тымчасово теперѣшный станъ рѣчи, — значить теперѣшну угоду зъ Австрією. Клопѣтъ лише зъ тымъ, що въ угорскѣй конституціи нема постановы, котра бы правительству давала праѣо радити собѣ въ такихъ разахъ розпорядженями. Але параґрафы е вѣдъ чогось на два боки закрученѣ.

Въ загребскѣмъ соймѣ вела ся такожъ дебата надъ угодовою провізорією зъ Угорщиною, а хорватска опозиція тежъ доказувала противъ мадяроньскои вѣльшости и выступала противъ провізорія. Замѣтнѣ е слова п. Старцевича, котрый, забираючи голосъ въ дискусіи, найшовъ нагоду высказатись такожъ про славяньску солідарнѣсть. Мы — каже — завсѣгды лестили Чехамъ и признавали имъ слушнѣсть, а они завсѣгды остали нашими ворогами. Спускаймо ся лише на самыхъ себе та стараймо ся статись силою, зъ котрою другѣ мусять числити ся, а тогдѣ инші будуть побивати ся о нашу приязнь. Мимо хорватскои опозиціи правительственне внесенє що-до угодовои провізоріи принято, а вчера мавъ бути соймъ вѣдроченый.

——

Нѣмецка выправа до Хінъ и занятє пристани Артура Россією наступили, якъ изъ всего выходить за взаимнымъ порозумѣнемъ обохъ державъ и, розумѣе ся, такожъ за згодою Франціи. Подѣя ся выкликала въ Анґліи велике занепокоенє. Доси годѣ ще порозумѣти, яку ролю въ тѣй справѣ грае Япанъ. Коли и ся держава входить у спѣлку зъ Россією, що е имовѣрне, тогдѣ Анґлія осталась бы зовсѣмъ вѣдокремлена; въ противнѣмъ разѣ готова Анґлія вѣйти въ звязь зъ Япаномъ.

——

Нове міністерство италійске явило ся дня 20 с. м. передъ парламентомъ, щобы повѣдомити обѣ палаты про уконституованє кабінету. Опозиція выступила зъ внесенємъ, щобы палата перейшла надъ заявою президента міністрѣвъ до порядку дневного зъ уваги, що способъ, якимъ зложивъ ся кабінетъ, утрудняе ему установленє орґанічнои правительственнои програмы. Вкѣнци палата вѣдкинула се внесенє дуже маленькою вѣльшостею голосѣвъ, бо 200-ма голосами противъ 184. Вчера вѣдроченo парламентъ до 25 сѣчня.

Переглядъ часописей.

[Орґанъ вѣденскихъ антісемітѣвъ о польскѣй фрондѣ.]

Deutsches Volksblatt реєструючи пильно всѣ польскѣ демонстраціи по упадку Баденього, приходить до заключеня, що польска шляхта хоче фрондувати пѣдъ проводомъ кн. Сапѣги и ґр. Баденього. Въ дотычнѣй статьи читаемо про сю „польску фронду“ такѣ замѣтки:

„Ґр. Бадені переставъ бути президентомъ міністрѣвъ, але если познаки не мылять, то вѣнъ бажае стати на чолѣ польскои фронды. Покидаючи по своѣмъ упадку Вѣдень, ґр. Бадені чимъ скорше выѣхавъ просто до Варшавы. Обставина, що вѣдъ недавна проживае тамъ донька, представляе сесю подорожь зрозумѣлою, але на всякій способъ дивно, що дымісіонованый австрійскій президентъ міністрѣвъ, Полякъ, чимъ скорше по своѣмъ упадку спѣшить за границю, а ще й до столицѣ россійскои Польщѣ. Се доказъ, що ґр. Бадені не уважае потрѣбнымъ заховати супроти короны на стѣлько такту, якъ се можна бы було припускати у чоловѣка, що користувавъ ся довгими роками повнымъ довѣремъ монарха.

„А чи сесѣ овації, якѣ въ теперѣшнѣй порѣ ґр. Бадені принимае въ Буську, вѣдповѣдають монархічнымъ традиціямъ? На разѣ возьмемо лише два имена — Сапѣга и Борковскій. Кн. Адамъ Сапѣга належить до роду, котрый бѣльше явно, якъ всѣ инші польскѣ роды шляхотскѣ, выступае за привернєнемъ польского королѣвства, и котрого члены кѣлька разѣвъ брали за оружє въ отвертѣмъ повстаню противъ монарха и державы. Самъ кн. Адамъ Сапѣга бравъ участь въ послѣднѣмъ повстаню польскѣмъ и спасъ ся вѣдъ грозячого ему арештованя утечею до Парижа. Опѣсля помилованый вѣнъ опинивъ ся у Львовѣ, де его отецъ кн. Левъ Сапѣга бувъ краєвымъ маршалкомъ. Вѣнъ, котрого нарѣдъ назвавъ „червонымъ княземъ“, бувъ головнымъ покровителемъ скрайно радикальнои демократіи польскои, принятои вѣдъ польскои аристократіи на службу, щобы здавити умѣрковану фракцію Земялковского, прихиляючого ся бѣльше до Австріи. Кн. Адамъ Сапѣга означивъ свои політичнѣ погляды дуже докладно ще въ 1866 р. пѣдчасъ соймовои дебаты надъ адресою, заявивши: „Я не федералістъ, якъ Смолька, лишь выключно и одиноко Полякъ; але зрадою було бы твердити, мовь то Поляки лишь въ Австріи можуть найти спасенє и зъ ею упадкомъ мали бы щезнути.“ И сеся політична програма не высказувала личныхъ поглядѣвъ князя; нѣ, се була родова традиція, чого доказомъ політичнѣ высказы кн. Льва Сапѣги, вѣтця Адама. Коли въ 1870 р. ґр. Водзицкій и Ґрохольскій хотѣли свому выступленю зъ делеґацій надати видъ льояльности и вказали на мѣсце въ адресѣ зъ 1868 р., де було сказане: „Przy Tobie najjaśniejszy Panie stoimy i stać chcemy“, тогдѣ пѣднявъ ся членъ палаты панѣвъ, краєвый маршалокъ кн. Левъ Сапѣга, и сказавъ, що „Галичане не можуть безусловно дати такои запоруки, що при Австріи будуть стояти, бо хто знае, що принесе найблизша будучность“. Такѣ самѣ традиціи, якъ въ родѣ Сапѣгѣвъ, живуть въ родахъ Стадницкихъ, Старженьскихъ, Борковскихъ.

„Всѣ тѣ роды нѣколи не вырѣкали ся гадки воскресеня Польщѣ; ба що бѣльше, они навѣть для формы не помирили ся зъ истнуючимъ порядкомъ рѣчей. Если тѣ роды приносять нинѣ ґр. Баденьому шумнѣ овації по тѣмъ, якъ вѣнъ втягнувъ Австрію въ найтяжшу кризу, тогдѣ мимоволѣ пригадують ся слова кн. Адама Сапѣги сказанѣ въ галицкѣмъ соймѣ въ 1866 р.: „Зрадою було бы твердити, мовь то Поляки лишь въ Австріи можуть найти свое спасенє, а зъ ею упадкомъ мали бы щезнути“. Люде и партіи зъ такими цѣлями якъ князѣ Сапѣги мають повну причину устроювати овації для такихъ міністрѣвъ якъ ґр. Бадені. Будучи міністромъ пѣддержувавъ ґр. Бадені цѣли Сапѣгѣвъ, теперь же будучи упавшою великостію вѣнъ прилучае ся до польскои фронды и може стане ею шефомъ.“

Повышша статья выкликала загальне обурене въ польскѣй прасѣ, але рѣчевои полѣміки зъ нею не можна було нѣгде вычитати.

НОВИНКИ.

— Дня 4 н. ст. сѣчня 1898 р. вѣдбудуть ся въ **Теребовли** въ сали магістратскѣй о годинѣ 12 въ полудне загальнѣ зборы економічно-політичного товариства „Рада Хлопска“ зъ слѣдуючимъ порядкомъ деннымъ: 1) справозданє зъ дѣяльности выдѣлу за рѣкъ 1897; 2) справозданє касіера; 3) выборъ выдѣлу на рѣкъ 1898 и комісіи контрольнои; 4) референтъ про выборы громадскѣ и повѣтовѣ; 5) внесеня членѣвъ. — Вѣдъ Выдѣлу „Рады Хлопскои“ *Теодоръ Содомора* голова, *Теодоръ Цегельскій* секретарь.

— **Руско-народный театръ** пѣдъ зарядомъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ, вѣдграе въ сали Клюбу почтового [давнѣйше „Frohsinn-у] завтра 25-ого н. ст. с. м. конкурсову комедію Гр. Цеглиньского „Торговля жемчугами“ въ 4 актахъ, а въ недѣлю народну драму зъ спѣвами и танцями „Не ходи Грицю на вечерницѣ“. Білєты можна дѣстати за дня въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ а вѣдъ 6—7 вечеромъ при касѣ. — Вчерашне представленя штуки „Нахмарило“ або „Дядьковѣ примхи“ [знанои нашимъ читателямъ зъ недавнои рецензій нашого Вп. дописувателя зъ Бережанъ] згромадило доволѣ численну публику и выпало у дачно. Не сумнѣваемо ся, що львовскѣ Русины, не мавши вже довшій часъ приятности бачити свого театру, зъ подвоєною охотою будуть учащати на представленя!

— Въ день Непорочного Зачатя М. Б. отворено въ Крилосѣ дѣмъ СС. Служебниць въ палатѣ Е. Ем. Кардинала. Осѣли тамъ чотири Служебницѣ. [Е се вже другій дѣмъ Служебниць зъ трехъ фундованыхъ Кардиналомъ. Першій вже отворено передше въ Уневѣ, а третій въ Перегиньску буде отвореный пѣзнѣйше]. Яко заступникъ Кардинала прибувъ до Крилоса и впровадивъ Служебницѣ Впр. о. крил. Чапельскій, службу Божу вѣдправивъ провінціялъ Ч. С. В. В. д ръ Сарницкій, а проповѣдь до численно зѣбраного народу выголосивъ Василіянинъ о. Вас. Ломницкій, Ординаріятскій комісарь для СС. Служебниць.

— **Зъ „Сокола“.** Нововыбрана старшина сокѣльска уконституувала ся на засѣданю зъ 11 н. ст. грудня въ такій способѣ: справникъ Якѣвъ Рудницкій, скарбникъ Антѣнъ Хойнацкій, першій книговодець Онуфрій Пащакъ, другій книговодець Андрѣй Кіякъ, писарь Маріянъ Глушкевичъ. До комісіи строєвои выбраній: Юліянъ Сьокало, Якѣвъ Рудницкій, Петро Лисинецкій, Алексей Ильчишинъ. До комісіи въ справѣ збиранья жертвъ на будову власного дому увѣйшли: Григорій Врецьона, Онуфрій Пащакъ и Юліянъ Сьокало. Вкѣнци до комітету прогулькового: Волод. Крижановскій, Игнатъ Гошовскій и Теодоръ Гисовскій. — На засѣданю старшины зъ 20 н. ст. грудня выбрано комісію въ справѣ орґанізаціи сторожи пожарныхъ и рѣшено мѣжь иншимъ вѣзвати всѣхъ тыхъ, котрѣ мають у себе книжочки юкстовѣ до збиранья жертвъ на будову дому, щобы найпѣзнѣйше до 1 н. ст. лютого 1898 зложили узбиранѣ ними жертвы якъ такожъ книжочки до рукъ скарбника товариства Антона Хойнацкого у Львовѣ, а замѣсть дотеперѣшныхъ книжочокъ дѣстануть новѣ, котрыхъ кожда картка буде заосмотрена стампілѣю товариства, бо тѣлько такихъ можна буде при збираню жертвъ на будову дому „Сокола“ уживати. — Принято до вѣдомости, що вправы въ ґімнастицѣ и борбництвѣ вѣдбуваютъ ся при численнѣй участи членѣвъ правильно и що всѣ комісіи розпочали свои чинности. — Господаремъ выбрано п. Володимира Крижановского. — За выдѣлъ *Василь Нагірный* голова, *Якѣвъ Рудницкій* справникъ.

— **Товариство рускихъ женщинъ** въ Станиславовѣ — якъ намъ пишуть зъ-вѣдтамъ — урядило въ сѣмъ мѣсяци двѣ вечерницѣ, а то 13-ого н. ст. вечерницѣ св.-Андреѣвскѣ въ комнатахъ „Руского Клюбу“ а 19-ого н. ст. св.-Николаѣвскѣ въ великѣй сали Касина мѣщаньского. Вечерницѣ Андреѣвскѣ, хотяй устроєнѣ для меншого кружка, стягнули надсподѣване число гостей [до 70 особъ] и то навѣть зъ подальшихъ сторѣнъ. Вечерницѣ тѣ удали ся зъ кождого згляду дуже добре. Розпочала ихъ панна О. Ч., вѣдеклямувавши гумористичный, до свята приложеный стишокъ, уложеный нашимъ ветераномъ проф. Остапомъ Левицкимъ. Комітетъ дѣвочій выконавъ свою програму, якъ выливане воску, пусканє свѣчокъ на воду и инші Андреѣвскѣ ворожбы и штучки, зъ незвычайнымъ гуморомъ, такъ що цѣле товариство що-хвиля выбухало сердечнымъ смѣхомъ. Веселѣ товарискѣ забавы и спѣвы молодежи а поважнѣ розмовы старшихъ протягнули ся до 2-ои годины по вѣночи. — Не дивниця, що по такъ веселѣмъ Андрею зѣбрало ся на другѣ, св.-Николаѣвскѣ вечерницѣ таке множество гостей, що велика саля касинова не мола всѣхъ помѣстити. Тѣ вечерницѣ розпочали ся вѣдограненъмъ Лисенковои оперетки „Коза дереза“. Беручѣ удѣлъ въ представленю дѣти вывязали ся зъ своихъ задачѣ дуже добре, а гра Рака и Медведя выкликала довго невмовкаючѣ оплески. По появѣ св. Николая, по промовахъ и розданю дѣтямъ дарункѣвъ розпочала ся весела забава. Не забувъ и Преосвященый Владика на своихъ любимцѣвъ-дѣточокъ, бо прислявъ имъ книжочки, образки и медалики, котрѣ о. д-ръ Литвиновичь пороздававъ. Крѣмъ того дѣставали зѣбраній малій гостѣ въ буфетѣ, урядженѣмъ выдѣломъ товариства, всякѣ ласощѣ. Зъ приятностію мусимо пѣднести, що на обохъ тыхъ вечерницяхъ були присутнѣ: цѣла Всеч. капітула, мѣсцеве и околичне духовеньство и всѣ виднѣйшѣ и щирѣ патріоты мѣсцевѣ, безъ рѣзницѣ поглядѣвъ причиняючись тымъ до звеличеня вечерниць и до збѣльшеня фондѣвъ товариства, призначеныхъ на такъ важну и пекучу у насъ справу, якою есть выхованє и образованє рускихъ дѣвчатъ. Якъ зачуваемо, обѣ тѣ вечерницѣ принесли товариству до 80 зр. чистого доходу. Надѣяти ся, що и слѣдуючѣ вечерницѣ товариства Рускихъ женщинъ, котрѣ [якъ чули-сьмо] мають вѣдбути ся дня 12 н. ст. сѣчня 1898 р., згромадять такожъ поважне число гостей. — *Участникъ.*

— Вчера [23. н. ст. с. м.] вѣдбули ся другѣ загальнѣ зборы **членѣвъ філіи товариства „Просвѣта“ въ мѣстѣ Бродахъ.** По богослуженю, вѣдправленѣмъ оо. Гр. Яремою и Николаемъ Герасимовичемъ, зѣбрали ся члены товариства „Просвѣты“, въ числѣ 26, въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Зборамъ проводивъ голова філіи о. проф. Григорій Ярема, а списувавъ нарады ч. Ник. Рицарь. Голова здавъ справу зъ всѣи дотеперѣшнои дѣяльности філіяльного выдѣлу а вѣдпоручникъ головного выдѣлу товариства; п. Гр. Врецьона довшою до серця селянъ трафляючою промовою загрѣвъ присутныхъ до рухливѣйшои дѣяльности на просвѣтно-економічнѣмъ полі въ Бродщинѣ, де ще майже нема читалень „Просвѣты“; потѣмъ о. Ник. Герасимовичь вѣдчитавъ зрозумѣло розвѣдку на тему полѣпшеня рѣльного господарства въ повѣтѣ. — До но-

І. КАПРАЛИКЪ
Львѣвѣ, побѣчь Народного Дому
поручае всякѣ инструменты музичнѣ: скрипки, альтѣвки, басетлѣ, басы, флєты, клярнеты и трубки, а такожъ питры и ґітары. Найвѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтаншѣ. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзнѣ и камѣнковѣ, всякѣ выробы камѣнковѣ, цементъ, вапно скалисте и ґідравлічне, найлѣпшій ґіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційнѣ, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковѣ, дахѣвки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты анґлійскѣ, сифоновѣ замкненя каналовѣ и пісуаровѣ та рурки дреновѣ и т. д. 427 8—50

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣзнѣня, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестильований. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 72—?

вого выдѣлу філіи выбранѣ: о. Г. Ярема, о. Анатоль Долиньскій, о. Юліянъ Мандичевскій, проф. Петро Скобельскій, о. Н. Герасимовичь, о. Юліянъ Дуткевичь и ч. Лавр. Крижановскій, а ихъ заступниками селяне чч. Данило Шеремета, Вишницкій и Ив. Ходоровскій. Селяне дуже бажали помочи въ основаню читалень „Просвѣты“, тожь принято однодушно внесене о. Юл. Мандичевского, щобы філіяльный выдѣлъ высылавъ на села вѳдповѣдныхъ делеґатѳвъ зъ вѳдчитами въ цѣли основуваня читалень „Просвѣты“. — Повнѣйше справоздане зъ сихъ загальныхъ зборѳвъ и зъ уконституованя філіи выдѣлу надѳйде небавомъ. На-теперь подаємо радѳстну вѣсть, що вже въ недалекѳй будучности отворять ся читальнѣ „Просвѣты“ въ Суховолѣ, Бѣлявцяхъ, Берлинѣ и въ другихъ селахъ. Щасть Боже! *Свѣдокъ.*

— **Дирекція Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“**, стоваришеня заревестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, подае до загальнон вѣдомости своихъ членѳвъ, що за-для инвентанціи и обчислень потрѣбныхъ до замкненя цѣлорѳчныхъ рахункѳвъ и зуставленя білянсу Товариства, не будуть прийматись анѣ выплачувати ся вкладки щадничѣ вѳдъ дня 27 грудня 1897 включно до 3 сѣчня 1898, а такъ само въ тѳмъ тыждни не будуть выплачувати ся ухвалены позички, — а черезъ 14 днѣвъ сѣчня не будуть высылати ся скрипты на новѣ поданя.

— **Зъ Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ у Львовѣ** довѣдуємо ся, що по мысли нового закона [регулятиву] о товариствахъ асекураційныхъ зъ дня 5 марта 1896 ч. 31. В. з. д., пѳсля котрого ц. к. міністерство справъ внутрѣшныхъ, покликане до нагляду надъ товариствами асекураційными, мае право и обовязокъ періодично контролювати станъ, дѣловодство, касу и книжки кождого товариства черезъ своихъ инспекторѳвъ, — вѳдбуло ся власне таке шконтро въ дняхъ 20, 21 и 22 с. м. такожь въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ черезъ выделеґовану комісію міністеріяльну Комісія тая справдила кожду позицію приходѳвъ и розходѳвъ, якъ такожь білянсу за рѳкъ 1896, провѣрила цѣнни папери, вкладки банковѣ, касу, кавціи и инвентарь Товариства, контролювала выплату шкѳдъ, приглянула ся устроеви внутрѣшнои маніпуляціи и порядкови реасекурациі и сконстатувала, що дѣловодство, книги, рахунки и майно сего Товариства суть въ належитѳмъ порядку.

— **Новый аґентъ еміґраційный** прибувъ до Галичины вербувати нашихъ селянъ за море. То 30-лѣтный Romulus Titus Vossinari, родомъ зъ Арада въ Угорщинѣ. Выѣхавъ вѳнъ до Галичины зъ початкомъ грудня. Давнѣйше бувъ вѳнъ при ґенуеньскѳй еміґраційнѳй аґентіи La Ligure American, а теперь розпочавъ се поплатне ремѣсло на власну руку. Власти и приятелѣ народу повинни звернути увагу на того пташка та остеречи нарѳдъ.

— **Дѳбни вѣсти.** Є. Ем. кардиналъ Сембратовичь жертвувавъ на коляду для убогихъ дѣтей школы им. Шашкевича 50 зр. — Цукроварню въ Товмачи набуло на власнѳсть акційне товариство зъ Переворска. — Въ Жабю, селѣ гуцульскѳмъ, увязнено касіера громадского за циганьства при стяганю даткѳвъ конкуренційныхъ и заряджено судове слѣдство. — Славного смирителя звѣрятъ Форта, коли продукувавъ ся въ Калѣ у Франціи, роздеръ левъ пѳдчасъ продукціи на очехъ публики. — Въ Станиславовѣ отруивъ ся Алойсій Оякъ, властитель реальностій, мабуть изъ жалю за помершою недавно дочкою. — На двѳрци въ Станиславовѣ погибъ оногды магазинеръ Шіллеръ, хотѣвши показати роботникови, якъ мае спрягати возы; ваґоны здавили его такъ сильно, що погибъ на мѣсци.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львѳвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Пѳвнѳчно-нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. увѳйде въ житє нова тарифа часть II зшитка 2.

Наука, штука и література.

— **Руська Історична Бібліотека.** Выдае Наукове товариство имени Шевченка. Томъ XIX. Мѣстить въ собѣ **„Розвідки про народні рухи на Україні-Руси въ XVIII віці“**. А именно: 1) „Розвідка про Гайдамаччину“ Володимира Антоновича [стор. 1 до 96]. — 2) „Уманський сотник Іван Гонта (1768)“ Вол. Антоновича [97 до 123]. — 3) „Турбаївська катастрофа“ Олександры Єфименковои [стор. 125 до 158*]. — 4) „Опришки“ д-ра Юліяна Целевича, всѣ статьѣ о „Опришкахъ“ передрукованѣ зъ фейлетонѳвъ „Дѣла“ [155 до 295]. — Цѣна сего тому „Руськоі Історичноі Бібліотеки“ 1 зр. 80 кр.

— **Торговля жемчугами.** Комедія въ IV. дѣяхъ. Написавъ Григорій Цеглиньскій. Коштомъ Редакціи „Зорі“. Сторѳнъ 69 VIII-ки. Цѣна 20 кр.

— **Збірник секциї математично - природописно-лікарскоі Наукового товариства імени Шевченка.** Т. II. Пѳдъ редакцією Ивана Верхратского и Володимира Левицкого. Змѣстъ: 1) Рівнанє пятого степеня“ написавъ Климъ Глѣбовицкій [стор. 1—36]. — 2) „Причинок до подїлу рівнань другого степеня“ написавъ Володимиръ Левицкій [стор. 1—6]. — 3) „Електромаґнетна теория сьвітла і філі електричні“ написавъ Вол. Левицкій. — 4) „Бактеріольоґічні висьлїдки посмертні а діяґноза клінічна недуг інфекційних“ написавъ д-ръ Осипъ Дакура зъ Вѣдня [стор. 1—14]. 5) „Заклад лїчебний для сухотників в Аллянд“ написавъ д-ръ Ос. Дакура. — 6) „VII інтернаціональний ґеольоґічний з'їздъ у Петербурзї“ написав д-ръ О. Ч. 7) З'їзд британськоі Ассоциациї наук“ написав д-ръ О. Ч. — 8) „Осафат Петрик“, некрольоґъ, написавъ В. Левицкій. — Цїна сего тому „Збірника“ 3 короны.

— Въ Кіевѣ выйшовъ **„Русско-малороссійскій словарь“** Е. Тимченка. Томъ первый. *А.—О.* Сторѳнъ 307 лексиконовои VIII-ки. Цѣна 2 рублѣ а зъ пересылкою 2 рублѣ 20 копѣйокъ. На складѣ въ книжнѳмъ магазинѣ „Кіевской Старины“ [Кіевъ, Безакѳвска улиця, ч. 12.]

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зѳбравъ дальше о. крил. Теофіль Павликѳвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 34 зр. 43 кр. Именно зложили на сю цѣль: церковна ad hoc скарбонка въ Успеньскѳй церкви у Львовѣ 64 кр.; о. І. Ляторовскій зъ Долины коло Товмача 4 зр. 19 кр.; п-ѣ Кл. Алексевичь у Львовѣ 2 зр; п-ѣ Витошиньска и Андрейчинова у Львовѣ по 1 зр., разомъ 2 зр.; сотрудникъ Успеньскои церкви у Львовѣ о. Константинъ Яримовичь, по случаю свого срѣбного весѣля 5 зр.; сотрудникъ тои-жь церкви у Львовѣ о. Іоанъ Давидовичь зѳбранѣ нимъ на весѣлю у о. Лонкевича въ Чехахъ 20 зр. 60 кр.; до того приславъ п. Прокѳпъ Кушликъ, выслужный учитель въ Кропивнику, прямо до „Народного Дому“ 5 зр, — Всего зѳбрано доси 2.544 зр. 94 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24. грудня. Рада державна маe бути скликана пѳдъ конець лютого. Зачувати, що правительство носить ся зъ гадкою замкнути теперѣшну сесію рады державнои. Коли бы се стало ся, то въ разѣ поновного скликаня рады выбрано бы нову президію; такимъ способомъ п. Абрагамовича вызволено бы зъ клопоту, що не потребувавъ бы добровѳльно зрѣкати ся президентуры.

Будапештъ 24 грудня. Обструкція въ соймѣ тревала вчера дальше; нарады вѳдрочено до понедѣлка. Сегодня зберe ся рада міністрѳвъ, щобы обдумати, що дѣяти въ разѣ, коли до кѳнця сего мѣсяця соймъ не ухвалить угодовои провізорії.

Берлинъ 24. грудня. Доносять зъ Петербурга, що россійскѣ дневники дѳстали вѳдъ властей приказъ, щобы залишили неприхильнѣ уваги о нѣмецкѳй выправѣ до Хінъ, бо мѣжь Россією а Нѣмеччиною заходять якъ найлѣпшѣ взаемины.

Парижъ 24. грудня. Зъ уваги на неспокоѣ на Кретѣ дѳстали два кораблѣ приказъ приладити ся въ дорогу на кретеньскѣ воды.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Надосланє.

АДВОКАТЪ
Д-ръ Станиславъ Чикалюкъ
вѳдкрывъ канцелярію адвокатску
въ ТЕРНОПОЛИ
ул. св.-Іоаньска пѳбѳчь шпиталя вѳйскового.
418 6—6

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѳнкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕ
въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дѳмъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ѳй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкани легки	12 „
Флячки	12 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрациі, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѳвъ заосмотрена кухня.

79 72—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВАННЫ довгѣ лякированѣ по зр. 15 и 16, циковѣ по зр. 24., насѣдово-по зр. 6—, и 7·50. Кльосеты комѣнатнѣ по зр. 8·50, 17 и 30 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Позички
вѳдъ 500 зр. высше яко кредитъ особистый полагоджуе скоро и дискретно.
Аґентура Будапештъ
438 Почтовый фахъ 138. 3—5

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ 10 рѳзныхъ фабрикъ. Нѳжнѣ по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готѳвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѳдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. е. понадъ 100 ваґонѳвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю влѣздливыхъ аґентѳвъ котрымъ жиды платятъ вѳдъ 10 до 20 зр за продажь одной лихои машины. 291 17—52

Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львѳвъ, готель Жоржа.

САНКИ
всякого рода поручае
М. Нассъ
у Львовѣ ул. Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ.
441 2—3

Против сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи
зъ фабрики Б. Шролля Сына
продае пѳсля цѣнника фабричного Магазинъ 4
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѳвъ, площа Капітульна число 2.**

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найдѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціяльности якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. п. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваженѣ.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4913 423—?

По значно низшѳй цѣнѣ якъ деинде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѳвъ всѣдякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВѲНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѳй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудни въ великѳмъ выборѣ вѳдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѳзнѳй величинѣ вѳдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѲРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѳзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѣ, Пѳдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 23—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

ЗАКОННО ПРИПИСАНѢ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНѢ
для господарства, промыслу и фабрикъ
до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такѣ самѣ по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надѳсланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 24—30
Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

Найвѳдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рѳздво и Новый Рѳкъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѳкъ 1898.
Дѳстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

УЧИТЕЛЬ
органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыдневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець відповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Паперъ въ фабр. Черлянькомъ. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійскаго, пѳдъ зарядомъ Іоакима Грошка.

ч. 281. Львовъ, Субота 13 (25) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсерати принимають: у Львовѣ Адмінїстрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иный денесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдозва.

Вѣ второкъ дня 16 (28) грудня 1897 р. о 10-бій годинѣ передъ полуднемъ вѣдбудуть ся загальній зборы політичного товариства Народна Рада у Львовѣ въ сали Народного Дому зъ такимъ порядкомъ дневнымъ:

1. Отворене зборѣвъ.
2. Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу.
3. Теперѣшна ситуація політична а Русины.
4. Справы економічно-орґанізаційній.
5. Внесеня членѣвъ.

Выдѣлъ Народнои Рады просить Вп. Членѣвъ, щобы зволили на тѣ зборы численно явити ся, именно зъ огляду на важність теперѣшнои ситуації політичнои, якъ и зъ огляду, що всенародне вѣче у Львовѣ зъ дня 4 н. ст. падолиста с. р. не могло докѣнчити своихъ нарадъ.

Вѣдъ выдѣлу Народнои Рады.

——

Вѣдъ послѣдныхъ загальныхъ зборѣвъ Народнои Рады минає два роки. Въ подѣяхъ політичныхъ, якій на той часъ припали, бравъ рускій нарѣдъ живу участь, а Народна Рада очевидно не залишила зносити ся въ кождѣмъ важнѣйшѣмъ случаю зъ ширшими кругами рускои суспѣльности черезъ своихъ мужѣвъ довѣря и членѣвъ. Крѣмъ того звертавъ выдѣлъ Народнои Рады пильну увагу на справы культурній и економічній, а въ плянѣ орґанізаційнѣмъ, якій старавъ ся выдѣлъ ввести въ житѣ, поставлено ихъ на першѣмъ мѣсци. Зѣ справоздання, яке выдѣлъ зложить на загальныхъ зборахъ, буде можна выробити собѣ образъ сеи дѣяльности нашого одинокого товариства політичного, а такожь розглянути ся въ успѣхахъ сеи працѣ.

Ситуація політична, середъ якои вѣдбували ся послѣдній загальній зборы въ сѣчни 1896 р. а теперь розписаній мають вѣдбувати ся, значно змѣнила ся. Чорній хмары, що залягли були австрійскій горізонтъ політичный, неначе-бъ зачали розступати ся; самоволя, непошанованє законѣвъ, маловаженя горожанськихъ правъ и свободъ та всякій иншій промахи мужа державного зъ желѣзною рукою перехилили вкѣнци важку, треба було привернути рѣвновагу въ державнѣмъ устрою. Теперь ще жде тяжка робота затирати слѣды и гоити рапы по такѣй шаленѣй безоглядній и отчайдушній господарцѣ.

Але въ однѣмъ оба тѣ загальній зборы схожій зъ собою, а то що припали въ пору вѣдбувшихъ ся недавно выборѣвъ до тѣлъ репрезентаційныхъ. Зборы въ сѣчни 1896 р. принесли ремінісценція выборѣвъ до сойму, громадноі депутації до Вѣдня и цѣсарскихъ слѣвъ до проводирѣвъ депутації, численныхъ заборонъ повѣтовыхъ вѣчь и всенародного вѣча у Львовѣ, — а теперѣшній зборы рѣвножь не проминуть безъ споминѣвъ про памятный мартъ сего року, про кровь пролиту въ оборонѣ горожаньскихъ правъ, про процесы повыборчій и про замахъ на честь, гѣдность и повагу руского духовеньства. Значить ся, два роки не принесли нѣякихъ змѣнъ въ практичнѣмъ примѣненю законѣвъ и правъ до народу руского: одна и та сама система, той самъ баденізмъ, тѣлькы зъ бѣльшою рафінерією, зъ бѣльшимъ напоромъ и зъ бѣльшою безвзглядностію — вѣдповѣдно до становиска свого творця и покровителя — були примѣненій до галицкихъ вѣдносинъ. На щасте, нарѣдъ рускій не упавъ, а противно, набравъ бѣльшои силы вѣдпорнои и побачивъ, що вже небавомъ наспѣе пора, коли зможе скинути зъ себе ярмо політичнои неволѣ и безправности. Минулись „приятелѣ“ народу руского, а чейже удасть ся Русинамъ вытревалою працею дѣйти до того, щобы тутъ и духомъ ихъ не пахло.

Неменше важній тѣ два роки и що-до нашои внутрѣшнои орґанізації. Выдѣлъ Народнои Рады доложивъ стараня, щобы не тѣлькы въ повѣтѣ але въ кождѣмъ окрузѣ судовѣмъ були мужѣ довѣря; на скѣлько сей плянъ орґанізаційный удавъ ся, се залежало вѣдъ охоты и щирости для справы народнои тыхъ людей, до котрыхъ вѣднесено ся. Але потѣшаючою проявою въ руху народнѣмъ було почутє потребы солідарности и спѣльного поведеня всѣхъ Русинѣвъ безъ рѣзницѣ пересвѣдчень політичныхъ въ акціи політичнѣй. Навѣть партія радикальна, протестуюча въ теоріи противъ солідарности, користувалась въ практицѣ якъ найширше успѣхами солідарнои акціи. Очевидно на такій зворотъ въ рускѣй політицѣ не були пр.готованій тѣ, котрій плянъ знищеня Руси опирали на засадѣ „divide et impera“ при помочи инкамерованя нечисленнои фракціи, а противно Русины зачали набирати чимъ разъ бѣльше вѣры въ успѣхъ сеи працѣ при повнѣмъ захованю и выдвиганю своихъ народныхъ идеалѣвъ и принципѣвъ.

У всѣхъ тыхъ справахъ, якъ сказано, Народна Рада брала активну участь. Загальній зборы будуть могли высказати свою гадку о дѣяльности выдѣлу, а по-при се розглянутя ся въ теперѣшнѣмъ положеню політичнѣмъ и зазначити, яке становиско заняти рускѣй суспѣльности супротивъ найновѣйшихъ подѣй. Рѣвножь наша внутрѣшна орґанізація, котра повинна бути основою нашого політичного, культурного и економічного житя, повинна всесторонно обговорити ся на сегорѣчныхъ зборахъ.

Можна надѣяти ся, що зборы вѣ второкъ выпадуть численно, бо справа народна сего вымагає. Не повинно хибнути на тыхъ зборахъ участниковъ зѣ всѣхъ сторѣнъ нашого краю и зѣ всѣхъ верствъ рускои суспѣльности. Загальній зборы Народнои Рады повинній бути народнымъ ополченемъ, тожь не тѣлько теперѣшній члены повинній численно явитися, але и новій члены приступити до товариства. Нарады и резолюції зборѣвъ будуть мати велику вагу для руского народу въ Галичинѣ, тымъ бѣльше що теперѣшна ситуація політична вымагає быстрои уваги и розваги. Тыми замѣтками пригадуємо загалови Русинѣвъ зборы Народнои Рады вѣ второкъ 28 н. ст. грудня.

Посолъ д-ръ Яросевичь передъ выборцями въ Борщевѣ.

(Докѣнченє.)

Остались намъ ще интерпеляція и внесеня та вѣдповѣдь посла въ справѣ політики.

Мы дѣстали зъ Борщевщины ажь три дописи про справоздане посла Яросевича въ Борщевѣ — и именно сеся часть справоздання [політична] представлена въ нихъ не зовсѣмъ згѣдно. Походить се очевидно зъ того, що оденъ вырозумѣвъ рѣчь такъ, другій и третій инакше. Щобы оминути недорозумѣня, мы не будемо наводити всѣхъ трехъ справоздань [впрочѣмъ се заняло бы и дуже много мѣсця], а вытягнемо зѣ всѣхъ трехъ то, що есть певне, а въ додатку подамо письмо председателя збору д-ра М. Дорундяка.

Въ справахъ політики интерпелювали посла лише с в я щ е н и к и.

О. Матковскій [зъ Гусятинщины] запытавъ посла: чому вѣнъ въ радѣ державнѣй въ справахъ, якѣ вѣдносять ся до рускаго народу, не йшовъ солідарно зъ другими двома независимыми послами рускими, а бѣльше солідаризувавъ ся зъ клюбомъ соціялъ-демократѣвъ, хотяй *бажанемъ рускаго народу в, щобы бодай тѣ три послы, котрій выйшли зъ вѣльного выбору и при такихъ тяжкихъ жертвахъ, держали ся разомъ и спѣльно бороли ся за права народу.*

О. Проскурницкій зъ Бабинець высказавъ бажане, щобы на будуще трѣйця независимыхъ рускихъ послѣвъ шла солідарно.

О. Темницкій [зъ Гусятинщины], высказуючи то само бажане, зазначивъ, що потребы солідарности трѣйцѣ независимыхъ послѣвъ домагає ся цѣлый нарѣдъ рускій, безъ рѣзницѣ партій та становъ, и звернувшись до участниковъ вѣзавъ ихъ заявити ся: чи годять ся на те, щобы посолъ д-ръ Яросевичь въ справахъ вѣдносячихъ ся до рускаго народу державъ ся солідарно зъ двома другими послами рускими, бо нарѣдъ рускій стѣлько натерпѣвъ ся чей-же не на те, щобы навѣть тѣ послы, на котрыхъ вѣнъ цѣлу свою надѣю поклавъ и въ котрыхъ руки, яко единыхъ своихъ заступниковъ, зложивъ свою долю, були въ розъѣднаню! — На сей зазывъ всѣ зѣбранній участники збору грѣмко вѣдповѣли: „Такъ! годимо ся! нехай всѣ три держать ся разомъ!“

О. Глѣбовицкій зъ Цинань вѣддавъ признане послови за его дѣяльность въ радѣ державнѣй; пѣднѣсъ, що вѣнъ зъ нашои трѣйцѣ найлучше зорієнтувавъ ся въ ситуації, не давши ся збаламутити мнимыми интересами славяньства; не взявъ за зле послови, що въ справѣ повалення ворожого Русинамъ правительства ишовъ зъ клюбомъ соціялъ-демократѣвъ и бувъ госпітантомъ того клюбу, абы лишь не вступавъ въ его члены, бо тогдѣ стративъ бы свободу въ справахъ національныхъ и релігійныхъ; — але при всѣмъ тѣмъ посолъ повиненъ памятати, що есть заступникомъ рускаго народу, и старати ся о солідарность нашои независимои трѣйцѣ.

О. Анастазіевскій зъ Сапогова запытавъ посла спеціяльно: длячого вѣнъ въ такъ важнѣй справѣ, якъ поставленє въ станъ обжалованя гр. Баденього, вѣдмовивъ свого пѣдпису на дотычне внесеня д-ра Окуневского. А прецѣнь въ такъ важнѣй справѣ повиннѣ уступити на бѣкъ всякій личай обиды, а рѣшати повиненъ едино взглядъ на нарѣдъ.

На тѣ интерпеляція п о с о л ъ вѣдповѣвъ, що вѣнъ не є членомъ клюбу соціялъ-демократѣвъ, а лишь госпітантомъ, отже мае свободу дѣланя. Тактики своеи парляментарнои не змѣнить; якъ доси, такъ и на будуще буде держати ся роботницкихъ послѣвъ, абы мужикамъ и роботникамъ выбороти права, и то безъ огляду на народность и вѣру, бо в й жиды рѣвно бѣдній, якъ мужики. Однакъ зъ того не выходить, щобы посолъ не боронивъ передовсѣмъ правъ свого народу, и вѣнъ въ тѣмъ старавъ ся бути солідарный зъ обома товаришами та й була така солідарность, крѣмѣ пару выпадковъ, де зайшли принціпіяльній рѣзницѣ въ поглядахъ. Впрочѣмъ посолъ пояснивъ тѣ справы въ часописяхъ. Що до вѣд-

Лагодьте ся на мясницѣ!

Фейлєтонъ *Дро.*

Овъ! — скажешь вельми цѣнена Публико — ще Пилипѣвка и до Рѣздва ще дальше якъ на заячій скокъ, а той вже за мясницѣ! Рѣдкость, истно рѣдкость! Теперь такого гуляки, що вже въ Пилипѣвку ладить ноги на мясницѣ, трудно подыбати — де дальше такъ ихъ зрѣдне, що... ну, що або дѣвчата будуть возити ихъ собѣ на потѣху въ клѣтцѣ зъ мѣста до мѣста, або ихъ красне подобіе прилѣплять на чоколядки, цукорки, або — чи я знаю? може у насъ балѣ, вечерки и таке инше вѣдбувати ся будуть на жидовскій ладъ: панѣ танцювати-муть зъ панями, а льожѣ займе некрасный полъ? Пекъ такѣй будучности! Але той гуляка — справдѣшне диво!

Але-жь нѣ, панѣ, дѣвчата, панове! Ѣй Богу нѣ! Вѣнъ не тее... а впрочѣмъ вѣнъ уже старый, лысый, бородатый... натурально, безженный бурлака; не до танцю — на вуйка годивъ бы ся. Ага — дѣвчата!

Вѣнъ хоче тее... говорити але бачь, старый волоцюга, не зъ одного горшка ѣвъ, — знае, що Русины и Русинки мусять мати трошка часу, щобы до новои гадки привыкнути, трошка часу, щобы зъ тою гадкою носити ся, трошка часу, щобы рѣшити ся, трошка часу, щобы пошукати нагоды перевести гадку въ дѣло, а ще трошка часу, щобы знайти нагоду та й таки гадку здѣйснити... Все те разомъ — трошка часу, а вѣдъ Пилипѣвки до мясниць такожь трошки часу [а може намъ Рутенцямъ за мало?!] — отже якъразъ зачинати дѣло въ Пилипѣвку!

Але я загаявъ ся... Абрагамовичь давно вже вѣдобравъ бы голосъ... Отже до рѣчи, до рѣчи!

Въ великѣй сали Народного Дому дня 20 сѣчня р. Б... баль. Зъ усѣхъ усюдѣвъ Галилеи прилинуло гостей: дѣвчатъ якъ звѣздъ, хлопцѣвъ якъ маку! Пѣйшовъ и я.

Саля пышно освѣчена, пѣдлога якъ зеркало, зъ усѣхъ сторѣнъ жарять оченята дѣвчатъ, музика грае -- я суну на середину салѣ. Вѣдтанцювавъ зъ двома знакомыми панночками обовязковѣ туры и — поправивши цвікеръ, ну-жь розглядати ся, чи не попаде що гарнѣйшого въ очи. Не треба довго шукати — и ту брунеточка, и ту чорнобровка, тамъ красна бѣлявочка, и ся шатиночка нѣчого... Гаразъ, думаю, зачинати-бъ вѣдъ брунеточки. Поправивши краватъ, притиснувши граціозно клякъ до себе, вѣддавъ я низенькій поклѣнъ: „Денисъ Шарапацкій, правникъ, прошу о одну туру!“ Дѣвчина хнюкнула незначно головою, встала, и мы закрутили вальса. „Гмъ! — думаю собѣ — треба-бъ зачати бесѣдити, але що, вѣдъ чого, коли я ей не знаю! Чи вѣдъ того, що пѣдлога гарно фротерована, душно въ сали, музика гарно грае? може спѣтати ся, чи она першій чи другій разъ на балѣ въ Народнѣмъ Домѣ? Яке-жь то глупе, банальне! Але-жь бѣй ся Бога — шибнуло менѣ въ головѣ — вѣдозвись, вже разъ!“ Я, старый выборець, бувъ у розпуцѣ! Але колежка выратувавъ мене, вытявши своею дамою въ насъ такъ, що мы мало не розскочили ся. Дѣвчина скривилась, а я, звернувши увагу колежки на превелику ревность ею въ танцю, спытавъ ей: „Чи дуже болѣло?“ — „Гмъ! — пустила черезъ нѣсъ тенорикомъ не дуже!“ Мы сейчасъ скѣнчили.

— Корку, Корку! — вѣдсапнувши кличу — на слѣвце! Що то за чорнобровка, що онъ по лѣвѣмъ боцѣ салѣ въ кутѣ пѣдъ галерією, въ червенѣй сукни, тая мѣжь грубою дамою, що въ жовтѣмъ, а тымъ кочкоданомъ, що въ зеленѣй? Видишь? га?

— Е ба! братчику! и менѣ она впала въ око. Пытавъ я и комітетовыхъ, перепытувавъ зо двацять людей, зъ десять пытало мене, ты вже, братику, вѣдай одинацятый — але нѣхто, кажу тобѣ нѣхто не знае! Подобалась менѣ дуже — цѣдивъ дальше товаришъ — та що-жь, чи я знаю, хто она, де за нею поѣхати: чи до Куликова чи до Жабйого... Хочь-не-хочь побавлюсь нинѣ та й пращай незнана голубко! — Махнувъ рукою и щезъ въ товпѣ мужчинъ.

„Шкода — погадавъ я собѣ — шкода отже и твого, дѣвчино, труду, шкода и тыхъ грошей, що родичѣ выдали, выпровадивши тебе на баль... Нарѣкати будуть [не обвиваймо въ бавовну!], що балѣ до нѣчого, але навѣть не погадають, що ты або вкѣнци и они виннѣ тому. Ба, тобѣ ще добре: твое личко, оченята горнуть до себе мужчинъ, а що казати о бридшихъ незнаныхъ: петрушка зъ петрушкою на петрущцѣ та й годѣ!“

Вальса скѣнчили, я посунувъ до буфету, казавъ дати собѣ стаканчикъ вина, але не опускала мене думка: „Якъ часто лучае ся така исторія! Неразъ ажь по бали або часто й нѣколи не довѣдаешь ся, що та дѣвчина, що тобѣ подобалась, называе ся Оленка Рисячь або Марися Федусь! Небогато труду коштувало бы тебе, дѣвчино, наколи-бъ ты сейчасъ, якъ тобѣ хлопець представить ся, представила ся такожь, назвала себе [лишаемо тобѣ до волѣ, до выбору, чи ты се учинишь сидячи чи привстанувши; мѣркуй сама, якъ тобѣ выгѣднѣйше, кокетнѣйше...] Бувъ бы се актъ не лише ввѣчливости, але и рѣвноварности женщины зъ мужчиною, за що певно не погнѣвались бы на тебе нѣ татко, нѣ мамця, нѣ тѣтка, нѣ взагалѣ нѣхто другій, ба зыскала бы-сь навѣть въ очахъ мужчины въ-двое бѣльше нѣжь та немова, що хочь красна, але набрала воды въ ротикъ. Впрочѣмъ заощадила бы-сь Коркови знанои сумнои резигнаціи!“ А теперь? Мы, мужчины въ повнѣмъ правѣ вѣдплатитись некречностю за некречность — значить не представлятись, але хнюкати головою такъ, якъ намъ дѣвчата роблять... Якъ же-жь буде вѣдъ нинѣ, дѣвчатка? га? — Поживемо, побачимо.

Идѣмъ дальше!

Нашій фейлєтонарѣ сумненько падькають: „Щезають народнѣ строѣ!“

Не диво, що сѣ щезають а тѣ падькають, але въ тѣмъ крючокъ, що фейлєтонарѣ пѣдчеркують слово „щезають“, нашій дѣвчатка лишь дуже мало интересують ся словомъ

Вже надѣйшли свѣжѣ товары святочнѣ до торговлѣ ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО у Львовѣ, улиця Баторія число 2.

Вытягъ зъ цѣнника:

пѣвъ кіло мігдалѣвъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.	
„ „ „ дуже гарныхъ	48	„	
„ „ дактилѣвъ мароканьскихъ	90	„	
„ „ александрійскихъ	44	„	
пѣвъ кіло дактилѣвъ califat	36	кр.	
„ „ розинкѣвъ султаньскихъ дуже гарн.	36	„	
„ „ „ eleme вел. зъ кѣстками	38	„	
„ „ „ корнитокъ дрѣб чорн.	28	„	
„ „ малыни на галузкахъ	90	„	
„ „ горѣхѣвъ турецкихъ	20	„	
„ „ „ лущеныхъ	40	„	
„ „ „ волоскихъ цѣлыхъ	24	„	
„ „ „ „ лущеныхъ	48	„	
„ „ оливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„	
пѣвъ кіло повилъ босаньскихъ знаменитыхъ	16	кр.	
„ „ фіѣ султаньскихъ	34	„	
„ „ „ у вѣнку	15	„	
„ „ маронѣвъ волоскихъ	18	„	
„ „ цикаты великои	75	„	
„ „ arancini дрѣбнои	56	„	
„ „ меду прѣсного	28	„	
„ „ „ „	36	„	

Иншій товары въ кругъ моеи торговлѣ входячій по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя зъ провінції высылае ся вѣдворотно; на жаданє высылаю цѣникъ вѣдворотно franco.

Дякуючи Поважанѣй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ, улиця Баторія ч. 2. 430 4—6

клику пѡдпису на внесенѭ д-ра Окуневского, то посолъ учинивъ се тому, щобы мати за собою клюбъ соціялъ-демократѡвъ, абы зломити найтяжшого ворога; прецѣнь Баденього вѡнъ не боявъ ся, коли сейчасъ внѣсъ друге обжалованѣ его.

По вѡдповѣди посла о. Матковскій заявивъ, що интерпелянты, говорячи о солідарности, высказали тымъ лише бажанѣ, щобы нашѣ три послы не розходили ся по чужихъ клюбахъ, а по змозѣ йшли разомъ. Впрочѡмъ дѣяльностію посла всѣ вдоволенѣ, вѡнъ боровъ ся якъ левъ, отже бесѣдникъ внѣсъ, щобы послови за его смѣлу и неустрашиму оборону руского народу выразити подяку.

Тогдѣ предсѣдатель д-ръ Дорундякъ, не уважавши [якъ намъ пише] за потрѣбне формально ставити питанѣ вотума довѣря, подякувавъ послови въ имени збору за его дѣяльнѡсть, а зѡбранѣ прияли се довготревавшими оплесками. [Дотычне письмо д-ра Дорундяка помѣстимо въ повнѡй основѣ, за-для браку мѣсця, въ понедѣлокъ.]

Кѡлька слѡвъ о забудованю гѡрскихъ потокѡвъ.

Въ 254 числѣ „Дѣла“ зъ дня 19 падолиста с. р. появила ся статья: „Въ справѣ регуляціи рѣкъ“, въ котрѡй дописуватель изъ старомѣского повѣту обговорюе забудованѣ гѡрскихъ потокѡвъ въ дорѣчю Днѣстра, критикуе дотычнѣ законы краевѣ и державнѣ, а вкѡнци выповѣдае гадку, що забудованѣ гѡрскихъ потокѡвъ не приносить хѡсна, а ще и кривдить нарѡдъ. Тожь кождому мусить насунутись питанѣ: на що властиво край и держава выдае на се рѡчно сотки тысячь зр.? А що забудованѣ гѡрскихъ потокѡвъ есть чимсь новымъ, бо акція въ тѡмъ напрямѣ розпочала ся въ нашѡмъ краю доперва передъ кѡлькома роками, хотѣвъ бы-мь справу сю взагалѣ а опѡсля справу забудованя гѡрскихъ потокѡвъ въ дорѣчю Днѣстра спеціяльно, хочь коротко, пояснити.

Въ остатныхъ рокахъ даютъ ся чути щоразъ бѡльшѣ нарѣканя на великѣ повени, що цѣлѣ краѣ або поодинокѣ мѣсцевости заливаютъ. Нарѣканя сесѣ обговорюютъ ся въ соймахъ або въ радѣ державнѡй. Майже кожда сесія галицкого сойму маe до залагодженя бѡльше число петицій, въ котрыхъ або повѣты або поодинокѣ громады домагаютъ ся регуляціи рѣкъ, забудованя дикихъ потокѡвъ и залѣсеня неужитковъ, а держава и край, хотячи на-разѣ нуждѣ зарадити, надае часто людямъ знищенымъ повенями запомоги або безпроцентовѣ позички зъ фондѡвъ публичныхъ. Намъ ще живо въ памяти остатня сесія парляментарна, въ котрѡй призволено людямъ дѡткненымъ повенями сего року въ цѣлѡй майже Австріи девять мілiонѡвъ зр.

Дуже часто чуемо вѡдъ людей старшихъ, що давнѣйшими часами не бувало такихъ великихъ повеней, а сли часомъ бували, не приносили людямъ такъ великого спустошеня, якъ теперь, хотяй що-до першои гадки и сумнѣвъ. Маемо доказы, що вже въ найдавнѣйшихъ часахъ бували великѣ повени а спустошеня вѡдъ нихъ бували може бѡльшѣ, якъ теперь. Въ епоцѣ ділювіяльнѡй заливали воды цѣлѣ долины, наносячи зъ собою величезнѣ масы камѣня, якъ на се вказуютъ выкопалиска, часами въ значнѡй глубинѣ знаходженѣ. Въ горахъ находимо дуже часто цѣлѣ мѣсцевости побудованѣ на давныхъ насыпищахъ потокѡвъ. Уже стариннѣ писателѣ споминаютъ о великихъ повеняхъ и приписуютъ ихъ навѣть знищеню лѣсѡвъ, а въ краяхъ альпейскихъ маемо ще й доси удержанѣ въ добрѡмъ станѣ забудованя гѡрскихъ потокѡвъ выконанѣ въ XVI-ѡмъ вѣцѣ. [Запора камѣнна „Pontalto“ коло Трiенту зъ року 1537 е ще доси цѣлкомъ ненарушена.]

Мы теперь можемо лише смѣло сказати, що повени въ найновѣйшихъ часахъ повтаряютъ ся частѣйше, а въ своихъ наслѣдкахъ бываютъ о много гѡршѣ, якъ бувало давнѣйше. Явище сесе можна собѣ легко пояснити. Въ мѣру якъ парѡдъ зростае, наступае роздробленѣ власности грунтовои, интензивнѣйше выискуванѣ землѣ и детеріорація клімату черезъ знищенѣ лѣсѡвъ. Маемо въ нашѡмъ краю богато выпадкѡвъ, де на мѣсци давнѣйшихъ лѣсѡвъ е теперь поля и пасовиска. Вже самѣ назвы пасовискъ, якъ н. пр. Дуброва, Яворникъ и т. д., кажутъ намъ, що на тѡмъ мѣсци мусѣвъ бути колись лѣсъ. Вкѡнци не потрѣбно вѡдкликуватись на такъ давнѣ часы. Возьмѣмъ карты катастральнѣ зъ року 1846 до 1860, порѡвняймо ихъ въ поли зъ теперѣшнымъ станомъ, а побачимо, кѡлько лѣса убуло черезъ корчованѣ и замѣну землѣ лѣсовои на рѡлю або, якъ у насъ у горахъ найчастѣйше бувае, на пасовиска. Въ кѡлькохъ нашихъ повѣтахъ гѡрскихъ зникло вѡдъ 1846 року около 20% землѣ лѣсовои на користь пасовискъ, зъ котрыхъ велика часть дуже маленькiй хосенъ приносить народови, бо на прикрыхъ стокахъ гѡръ або не росте нѣчо, або росте яловець, межи котрымъ хиба коза або вѡвця попастись може. Коли отже нашѣ лѣсы вже вѡдъ найдавнѣйшихъ часѡвъ були выпиранѣ, а черезъ експльоатацію дерева дуже перередѣли ся, то легко понятi, що опады атмосферичнѣ при своѣмъ зливѣ до головныхъ артерій не знаходятъ теперь такого опору, якій передъ тымъ стрѣчали, и що вже меншѣ дощѣ стаютъ ся причиною повени а особливо въ околицяхъ гѡрскихъ и убогихъ въ лѣсы.

Щобы пояснити, якій вплывъ маютъ лѣсы, а именно лѣсы старшѣ, добре зашанованѣ, зъ грубшою верствою гумусу — на вѡдплывъ водъ атмосферичныхъ, навелу кѡлька датъ зъ досвѣдѡвъ инжінера Tiefenbacher-a. Зъ дощу спадаючого на лѣсъ добре законсервованый дѡстае ся до землѣ лише 75%, а 25% лишаeсь въ коронахъ деревъ и вапорує. Зъ тыхъ 75% позбстае дальшихъ 40—50 въ земли, а доперва решта зливае ся въ рѣки. Если убочи гѡръ позбавленѣ лѣса, а давнѣйша урожайна та груба верства гумусу, выставлена на сонце, зробила ся значне тоншою або и цѣлкомъ зникла, то рѣчь природна, що опады атмосферичнѣ не лише въ бѡльшѡй скѡлькости, але и въ коротшѡмъ часѣ зливаютъ ся до рѣкъ. Зъ тои то причины въ околицяхъ лѣсистыхъ при навалныхъ дощахъ вода лише поволи приходитъ и поволи опадае, а въ околицяхъ въ лѣсы убогихъ вода раптово приходитъ и раптово опадае. Тымъ способомъ дасть ся такожь пояснити причина, для чого въ декотрыхъ околицяхъ повени частѣйше повтаряютъ ся, — бо тамъ уже маленькiй дощь выстане, щобы воды въ рѣцѣ прибуло.

Другимъ важнымъ чинникомъ, котрый при прибуваню водъ велику вѡдграе ролю, есть камѣнь и шутеръ, котрый вода зъ собою зъ гѡръ уносить. Если-бы при повени вода лишь розляла ся на грунты сусѣднѣ а не наносила зъ собою шутру, то шкода ограничилась бы лишь на унесеню продуктѡвъ рѡльныхъ зъ собою. Инакша-жь рѣчь, сли вода несе зъ собою шутеръ. Въ такихъ случаяхъ покрываютъ ся поля грубою верствою нанесеного шутру, а урожайну верству землѣ, порыту остримы каменями, уносятъ воды зъ собою. Грунты такѣ, давнѣйше найлѣпша порѣчина, стаютъ ся на довгѣ вѣки неужиткомъ.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Початокъ управы при помочи 14-того параґрафу вже зробленый. Якъ вѣдомо, рада державна дебатувала вже надъ правительственнымъ внесенѣмъ въ справѣ запомоги для краѣвъ, навѣщеныхъ сего року елементарными нещастями, и ухвалила такѣ запомоги: 1,500.000 зр. для Чехъ, а крѡмъ того 100.000 зр. безпроцентовои позички, а 620.000 зр. на вѡдбудованѣ водныхъ будовель, знищеныхъ повенями; 100.000 зр. для Шлеска, 1,000.000 зр. для долѣшнои Австріи, 150.000 зр. для горѣшнои Австріи, а 1,200.000 зр. для иншихъ краѣвъ австрійскихъ (якусь частину того дѡстане и Галичина). Однако ся ухвала не перейшла ще черезъ всѣ конституційно-парляментарнѣ стадіи и не сталась закономъ. Отже сими днями цѣсарске розпорядженѣ признало навѣщеным нещастями краямъ тѣ ухваленѣ вже палатою послѡвъ запомоги.

Не е се властиво перше розпорядженѣ, выдане на пѡдставѣ 14-ого параґрафу; бо вже въ лѣтѣ такимъ самымъ розпорядженѣмъ продовжено на дальшiй пѡврѡкъ податокъ вѡдъ цукру, ухваленый свого часу лише на першiй пѡврѡкъ. Тодѣ зняла ся въ дневникахъ буря противъ гр. Баденього, и то тымъ слушнѣйше, що мѡгъ вѡнъ не замыкати рады державнои, а постарати ся, щобы она на часъ ухвалила продовженѣ того податку. Теперь правительство е о тѡлько оправдане, що не зъ его вины парлямент не мѡгъ и не може ухвалити закону, котрый зъ уваги на нужду краѣвъ е такъ пожаданый и наглый. Але заразомъ те розпорядженѣ немовь промощуе дорогу користаню зъ 14-того параґрафу на пѡзнѣйше, що леда день треба надѣяти ся знову цѣсарского розпорядженя въ справѣ роздѣлу квоты на обѣ половины монархіи. Спѡльнѣ делеґаціи вже покѡнчили свою роботу, а справа розкладу выдаткѡвъ на спѡльнѣ потребы монархіи не полагоджена въ конституційнѡй дорозѣ, жде тымчасового порѣшеня цѣсарского.

Новеля до статуту мѣста Львова, ухвалена торѡкъ галицкимъ соймомъ, не дѡстала цѣсарскои санкціи. Зъ тои причины новый міністеръ для Галичины бар. Лѣбль, витаный на двѡрци зелѣаницѣ у Львовѣ тутешными властями, таки заразъ звернувъ ся до львѡвского бурмістра мовь бы зъ оправданѣмъ, що на жаль новеля не могла бути санкціонована. Польскѣ газеты приписували вину новому кабінетови и добачено въ тѡмъ новый курсъ, неприхильный краеви. Отже урядова Gazeta Lwowska зазначуе супротивъ того, що несанкціонованѣ новелѣ наступило вже дня 1 с. м., такъ що винуватити можна за се хиба попередный кабінетъ, а не теперѣшный.

——

Увѡльненѣ ґр. Игнатѣва зъ уряду кіевского ґенералъ-ґубернатора выкликало певно вдоволенѣ у Кіевлянъ. Ґр. Алексѣй Павловичъ Игнатѣвъ маe теперь 55 лѣтъ. Вѡнъ бувъ однымъ зъ головныхъ стовпѡвъ політики Александра III и вже будучи ґенералъ-ґубернаторомъ всхѡднои Сибѣри оказувавъ велику строгѡсть для політичныхъ проступникѡвъ. А вже найбѡльше дававъ въ Кіевѣ доказы свого реакційного успособленя, де придавлявъ безоглядно всякій свобѡднѣйшій рухъ, якъ н. пр. вѡдкидавъ зъ маловаженѣмъ всѣ просьбы земствъ о розширенѣ народнои просвѣты.

Въ Вильнѣ по смерти ґен. Оржевского не було аж доси ґенералъ-ґубернатора, а Поляки бажали и надѣялись знесеня того ґенералъ-ґубернаторства. Ажь теперь занменовано виленьскимъ ґенералъ-ґубернаторомъ ґен. Троцкого, дотеперѣшного начального коменданта виленьского войскового округа. Ґен. Троцкій маe бути чоловѣкъ дуже справедливый и людяный, але заразомъ енергічный руссифікаторъ, якій Полякамъ певно не буде на руку.

——

Въ справѣ кретеньскѡй доносятъ зъ Царгороду до Лондону, що амбасадоры згодили ся на тымчасовый проектъ нового ладу на Кретѣ. Маe вѡнъ обнимати такѣ точки: именованѣ тымчасового ґубернатора; позычку на кошты заряду въ высотѣ 6 міл., запоручену доходами зъ мыта; орґанізацію жандармеріи и утворенѣ при ґубернаторѣ рады зъ членѡвъ, именованыхъ державами. Тота рада мала бы выладити окончный проектъ автономіи для Креты; опѡсля занменовано бы за згодою султана христіяньского ґубернатора и скликано бы народне зѡбранѣ чи то соймъ. Соймъ мавъ бы власть законодатну, а ґубернаторъ екзекутивну. Крета стала бы автономічною провінцію Туреччины.

ПОВІЯКИ.

— Дня 23 грудня вѡдбуло ся въ Бережанахъ повѣтове вѣче. По горячѡй промовѣ адвоката д-ра Чайковского о. Романъ Крижановскій говоривъ о законѣ ловецкѡмъ и шкодахъ вѡдъ лѣсной звѣрины, а п. Юл. Романчукъ зѡ Львова о теперѣшнѡмъ положеню політичнѡмъ та становищи Русинѡвъ. Зборы привитали дуже сердечно п. Романчука, котрого бережаньскѣ Русины два разы ставили — на жаль, на дармо — кандидатомъ на посла державного. Вѡнъ предложивъ такѣ резолюціи: Русины задоволенѣ зъ уступленя Баденього але домагаютъ ся такожь уступленя системы баденѣвскои, новыхъ міністрѡвъ витаютъ взагалѣ прихильно але чекаютъ вѡдъ нихъ дѣлъ, сподѣваютъ ся розвязаня парляменту и новыхъ выборѡвъ, теперѣшню нѣбы коаліцію (сполученѣ) славяньску безъ Русинѡвъ а зъ Румунами уважаютъ хаба за наругу славяньскои ваанмности, взываютъ всѣхъ Русинѡвъ до солідарности и до пильнованя громадскихъ та повѣтовыхъ выборѡвъ, и взываютъ 3 рускихъ послѡвъ рады державнои до солідарного выступованя. Вѣче приняло всѣ тѣ резолюціи, якъ и внесенѣ о. Лепкого, щобы выслати цѣсареви письмо (адресу) зъ подякою, що давъ димісію Баденьому (справу ту вѡддано Краевому Рускому Комітетови выборчому). — По вѣчу вѡдбули ся першѣ загальнѣ зборы ново-заложеного товариства політичного „Селяньска Рада“.

— Руске товариство педаґоґічне у Львовѣ розписуе отсимъ конкурсъ на написанѣ короткои исторіи руского шкѡльництва вѡдъ найдавнѣйшихъ часѡвъ по нашѣ часы на отсихъ услѡвяхъ: 1) Исторія тая маe обѡймати 5—7 аркушѣвъ друку. — 2) Исторія руского шкѡльництва до XIX столѣтя може головно опиратись на монографіяхъ, исторія же его въ XIX. столѣтю маe опиратись головно на студіяхъ жереловыхъ. — 3) Рукопись належить надѡслати до Руского Товариства педаґоґічного у Львовѣ найдальше до кѡнца н. ст. серпня 1898. — 4) Рукопись маe бути пѡдписана псевдонімомъ автора, а въ осѡбнѡй запечатанѡй куvертѣ маe бути подане его имя и назвиско. — 5) Руске товариство педаґоґічне вызначуе авторови принятои рукописи ремунерацію до 400 коронъ. — 6) До оцѣнки надѡсланыхъ працъ выдѣлъ запросить фаховыхъ знатокѡвъ. — За выдѣлъ „Руского товариства педаґоґічного“ *Е. Харкевичъ* голова, *В. Бѣлецкій* секретарь.

— Патріотична жертва. Коли на засѣданю „Руского товариства педаґоґічного“ дня 4. грудня с. р. раджено надъ выданемъ исторіи руского шкѡльництва, забравъ мѣжь иншими голосъ почетный членъ сего товариства Вп. п. Кость Панькѡвскій и заявивъ, що на ремунерацію за сю исторію пожертвуе 100 зр., а то до кѡнца н. ст. линня 1898 р. С се вже друга жертва сего патріота на рѣчь „Руского товариства педаґоґічного“. Голова товариства директоръ Харкевичъ въ имени выдѣлу и товариства подякувавъ ему сердечно за сей щедрый даръ.

— Въ звѣстнѡй справѣ иконостаса въ церкви въ Ляшкахъ мурованыхъ одержуемо вѡдъ тамошного пароха Вп. о. Туны отсе письмо: Приневоленый дня 18 падолиста с. р. застановити роботу въ церкви коло уставленя иконостаса пѡдъ напоромъ трехъ уоружены ъ жандармѡвъ увѡйшовшихъ за мною до церкви, розпочавъ я ѳи наново дня 1 студня с. р. До того помѡгъ менѣ Вп. п. Гумецкій адвокатъ зъ Самбора, уложивши безплатно рекурсъ противъ забороны старомѣского ц. к. староства и порадивши менѣ роботу кѡнчити, а вѡдтакъ помогла менѣ и Епархіальна власть. На мое донесенѣ, що жандармы въ церкви наказану роботу перечать пѡдъ страхомъ баґнетѡвъ, выслала Впр. и Всесв. Еп. Консисторія письмо до ц. к. староства въ Старѡмъ-мѣстѣ зъ заявленѣмъ, що высоке ц. к. намѣстництво рѣшенѣмъ зъ 25 вересня 1897 ч. 81.128 згодило ся на ужите лѣґата въ квотѣ 106 зр. на иконостасъ въ церкви въ Ляшкахъ мурованыхъ и длятого не повинно староство иконостасови противити ся. Тіи два факты дали менѣ вѡдвагу наново роботу розпочати и на хвалу Божу докѡнчити. Вправдѣ дня 1 грудня спровадили тутешнѣ латинники одного жандарма, але той, оглянувши церковь, не знаходивъ нѣчого противзаконного и вернувъ до дому. Невдоволенѣ тымъ латинники знова спровадили раненько дня 2 грудня зѡ Старого-мѣста комісаря зъ двома жандармами, но и той, учувши, що въ селѣ все спокѡйно, навѣть не заїхавъ анѣ до церкви, нѣ на приходство.

Такъ за помочію Божою дочекала ся наша церковь [по 103 лѣтахъ въ уживаню Русинѡвъ] прекрасного иконостаса. Я и парохіяне дуже нимъ любуемо ся. Робота правдиво артистична. П. Маверскій зъ Перемышля яко рѣзьбарь и золотникъ, а п Ант. Яблоновскій яко малярь выкѡнчили своe дѣло вповнѣ удало. Намѣстнѣ образы Исуса Христа и Матери Божои формально притягаютъ зрителя до себе. Сей иконостасъ посвятивъ торжественно о. Менциньскій зъ Фельштина на св. О. Николая. Подаю се до вѣдомости, бо можуть бути цѣкавѣ читателѣ, що хотѣли бы знати, якъ справа закѡнчила ся, а вѡдтакъ радъ бы-мь публично подякувати Впр. и Всесв. Еп. Консисторіи за помѡчь и опѣку и Вп. п. Лукіянови Гумецкому за трудъ и добру раду. — *Тупа.*

— Зъ Сокаля пишуть намъ: На засѣданю сокальскои повнои рады повѣтовои дня 9 студня с. р. порѣшено остаточно проектовану справу заосновання ґімназіи въ Сокали, котра була всесторонно обговорена на двохъ въ новѣйшихъ часахъ скликаныхъ вѣчахъ. На повнѡй радѣ поставлено два внески: першій внесокъ, щобы на тую цѣль причинило ся мѣсто Сокаль даткомъ 60.000 зр. а повѣтъ най зложить 40.000 зр., другій зновъ внесокъ,

---

„народнѣ“, а вже нема нѣкого такого, щобы звернувъ увагу на слово „строѣ“. А вже-жь, на нашу думку, головна рѣчь въ тѡмъ, щобы злучити слово „народнѣ“ зѡ словомъ „строѣ“, на обидва понятя звернути рѡвну а глубшу, якъ доси, увагу а тогдѣ певно вѡдбере ся фейлетонарямъ пожива въ словѣ: „щезаютъ“.

Стрѡй, щобы бувъ народный, мусить вѡдповѣдати одежи и звычаямъ народнымъ. Менѣ вѣдомый случай, де старша панѣ, вправдѣ въ пѡвъ року по своѣмъ весѣлю, але вже въ высше якъ трицятыхъ рокахъ житя, прийшла на вечерокъ въ народнѡмъ строю зъ... вѣнчикомъ на головѣ. Даруйте, але ви стрѡй сейчасъ переставъ бути народнымъ, бо-жь въ народѣ жѣнка вѡддана не ходитъ у вѣнку. Нашимъ молодымъ панямъ припало бы дуже до лица завязатись червоною хусткою [такъ, якъ то носятъ селянки зъ околиць Галича, Журавна, Калуша, Станиславова — натурально, если и цѣлый стрѡй наслѣдуе ношу зъ тыхъ околиць].

Се не штука — налѣплювати на себе рѡзне непотрѣбне тарафанте або лишь слѣпо копіювати стрѡй селяньскій, а ще бридше — помѣшати строѣ зъ рѡзныхъ околиць, стрѡй Гуцулки, Опблянки, Подолянки, Володимирянки, Пѡдгѡрянки, Бойки та Лемочки разомъ зъ собою. Въ такѡмъ разѣ стрѡй не е строемъ, а костюмомъ на маскарадъ, — костюмомъ представляючимъ ходячу галицко-руску етнольоґію... Штукою е, щобы стрѡй выпавъ строемъ. Выбѡръ красокъ, вѡдповѣдна декорація, добѡръ до лица — се вѡдчуте красоты, естетики. Оно дуже важна рѣчь, а на се, у насъ, на жаль не звертаютъ уваги. Лѣплять щобудь, якъ-будь, а выходитъ иногдѣ справдѣ... страхопудъ.

На одинъ ще закидъ мусимо вѡдповѣсти, именно на той, що народному строеви стоитъ на перешкодѣ теперѣшна европейска одѣжь и призвычаенѣ до неи. Закидъ сей, що правда, важкій — и истинно галицко-рускій строѣ не годятъ ся зъ европейскимъ, — однакожь за те стрѡй украиньскій дуже вѡдповѣдае тымъ вымогамъ.

Розважте, дѣвчатка, тыхъ кѡлька увагъ вѡдъ... вуйка, приложѣть трошка своихъ рукъ, руште концептомъ и ґустомъ, а тогдѣ, будьте певнѣ, такій народный стрѡй кождому подобаeсь и вамъ въ нѣмъ буде добре!

Лагодьте ся до мясниць!

Вѣтроґоны 29. XI. 1897.

щобы мѣсто, зъ огляду, що оно есть задовжене якъ то кажуть по уха, зложило 40.000 зр. а повѣтъ най додасть 60.000 зр. По довщѣй дискусіи одобрено другій внесокъ. Що охрестность сокальска есть за основанемъ гімназіи въ Сокали, на се найлѣпшій доказъ, що самѣ громады по селахъ складають добровольно датки, щобы дойти до цѣли. Нема сумнѣву, що черезъ основане гімназіи піднесло бы ся мѣсто Сокаль, але зъ другого боку и се правда, що неодному, посылаючому дѣти до школы, лекше прийде дати имъ старунокъ въ Сокали, якъ въ подальшомъ и великомъ Львовѣ.

— **Зъ Кристинополя пишуть намъ:** Громада Сѣлець белскій закупила водъ общару дворского головну коршму за 500 зр. и на ей мѣсци вымурувала другу въ селѣ школу зъ трема обширными комнатами. У Сѣльци есть понадъ 500 дѣтей обовязаныхъ до школы, але они за-для браку школьного будынку не могли доси користати въ просвѣтномъ напрямѣ. Дня 7 студня с. р. въ присутности школярѣвъ и численно зобраныхъ селянъ поблагословивъ новый школьный будынокъ на мѣсци колишнои коршмы Вп. о. Кирилъ Сѣлецкій, мѣстодеканъ белскій, въ соборѣ оо. Скоробогатого и Дація [Василіянина] а опосля промовили мѣсцевый парохъ о. деканъ В. Чернецкій и п. Лѣсковичъ ц. к. окружный инспекторъ школьный. Дай Боже, щобы зъ тои школы выходили моральнѣ, роботящѣ и просвѣченѣ хлѣборобы! — *Гость.*

— Вѣче радикальне въ Перемышли, скликане на день 26 грудня, дозволило староство лише подъ условѣмъ, що вступъ будуть мати только селяне. Скликуючѣ вѣче воднесли ся телеграфічно до міністра Гавча.

— **Про благословенє новои церкви въ Дубѣ, дояньского округа,** пишуть намъ:

При гостинци зъ Рожнѣтова до Перегиньска въ половинѣ дороги лежить село Дуба. Тая громада поставила теперь нову церковь деревяну зъ мягкого матеріялу коштомъ 6.000 зр. Будову сеи церкви выконавъ ч. Иванъ Герасимюкъ зъ Бабина коло Косова вразъ зо своими товаришами. Церковь представляє ся хорошо зъ верха и въ серединѣ и має видъ хреста. Будову церкви подносить солідна чиста робота и хороша симетрія, та ч. Герасимюкови не першина церковь ставити. Будова тревала несповна повтора року. (Передъ другою Маткою с. р. убило дерево при будовѣ сеи церкви одного роботника бл. п. Василя Крисяка [о чомъ въ своемъ часѣ була згадка въ дробныхъ вѣстяхъ въ „Дѣлѣ“]. Бувъ се чоловѣкъ молодый, 32-лѣтный, здоровый якъ горѣхъ, повнолицый, два роки жонатый, знаменитый щирый роботникъ, тверезый. Коли по смерти мальовано для него домовину, хтось казавъ, щобы дати до фарбы оковиты, то буде яснѣйшій блескъ. Однакожь товаришѣ покойного спротивили ся сему словами: „Коли не пивъ горѣвки за житя до смерти, то вже не треба й оковиты навѣть при мальованю домовины для него“)

Сего року въ день св. О. Николая водбуло ся благословенє сеи церкви. Чину благословеня довершивъ о. деканъ Левицкій зъ Княжбовского. Красный день, суха дорога, погода и незвычайне се торжество стягнуло до Дубы пару тысячь народу навѣть зъ дуже подалекихъ сѣлъ Въ старбй церквѣ 300-лѣтнбй водбуло ся Всеночне, Утреня и остатна Служба Божа вбдправлена мѣсцевымъ парохомъ о. Ю. Филиповичемъ. Потомъ заразъ зачало ся водосвятє передъ новою церквою. Глубоко зворушаючій бувъ видъ, коли при томъ величавомъ нашомъ обрядѣ цѣлый народъ кликавъ якъ-бы зъ одной груди: „Пресвятая Богородице, спаси насъ!“ Нѣхто не хотѣвъ бути нѣмый, нѣхто не хотѣвъ бути мертвый. Всѣмъ сльозы радости стали въ очехъ... Потомъ по водповѣдныхъ молитвахъ водбуло ся окропленє церкви зъ верха и зъ середины священою водою. Наконець перенесли священики зъ процесією св. Дары и антимінсъ изъ старои церкви до новои и зачала ся торжественна служба Божа. Правивъ о. деканъ, а діяконувавъ о. Сойка зъ Цѣневы, знаный хорошій спѣвакъ, и о. Медведскій зъ Ольховки. По евангелію выголосивъ проповѣдь въ церквѣ о. Богачевскій зъ Лецовки. Хочь проповѣдь тревала цѣлу годину, народъ выслухавъ ей зъ незвычайною увагою. Проповѣдникъ поднѣсъ красу нашого руского обряду, выказавъ добродѣйства, якѣ церковь для насъ свѣдчить, пояснивъ обовязки, якѣ кождый для дому Божого має. „Були — казавъ — хвилѣ, коли лише ще въ церквѣ можь було почути руску бесѣду: церковь отже, можна сказати, уратувала намъ нашу рбдну, нашу святу мову. Длятого и нинѣ хто любить свбй нарбдъ, мусить любити свою церковь, а хто своеи церкви не любить, есть тымъ самымъ противникомъ свого народу. Богослуженє наше утримувало нашихъ славныхъ предкбвъ, богослуженя нашого слухали ще нашѣ рускѣ князѣ и бояре тогды ще, коли руска земля плыла молокомъ и медомъ. Маймо надѣю, що якъ будемо ся разомъ тримати своеи церкви, дойдемо зновъ до давнои могучости и славы. Особливо нинѣ, коли нашь нарбдъ и наша церковь має только вороговъ и супостатбвъ, конечне є для насъ всѣхъ пригорнути ся коло своеи церкви, якъ пчолы около матки, и свою церковь возвеличити, бо церковь наша то наше серце, що насъ ублаговодняє и вливає въ насъ надѣю и честне христіяньске житє.“ А закбнчивъ подякою для Его Вел. цѣсаря, котрый, якъ на всѣ церкви рускѣ, такъ и на сесю зволивъ жертвувати 100 зр.; для Его Ем. Кардинала, котрый самъ особисто въ справу будовы церкви дубоньскои зволивъ вдати ся; для о. Декана и сослужащихъ священикбвъ; для о. пароха Филиповича, котрый доказавъ великои штуки. Бо не только трудивъ ся щиро и клопотавъ ся водъ початку до кбнця будовы, але въ додатку прилучена до Дубы громада Рбпне, пбдбунтована очевидно якимсь нашимъ щирымъ „приятелемъ“, не схотѣла дати своеи конкуренційнои части на будову сеи церкви, зробила протестъ и длятого староство долиньске вбдмовило средствъ примусовыхъ для стягненя залягаючихъ датковъ конкуренційныхъ въ Дубѣ, доки [каже] цѣла справа не скбнчить ся. Но всякѣ средства примусовѣ показали ся на щасте злишными, бо громада Дуба, заохочена лагбднымъ але теплымъ щирымъ словомъ о. пароха, мимо голодного зрикрого року зложила точно всѣ датки ко куренційнѣ и майстрови нѣчо не зостала винна. „Тутъ — казавъ о. Богачевскій до о. пароха — треба було зручнои руки и Ты ей показавъ“. Дальше подякувавъ проповѣдникъ урядникамъ фундаціи гр. Скарбка, котрѣ яко коляторы оказали для будовы сеи церкви велику щирбсть и прихильность, вбдтакъ майстрови и товаришамъ, котрѣ при будовѣ сеи церкви утратили свого найлѣпшого товарища. Громаду Дубу порбвнавъ проповѣдникъ зъ тою вдовицею, котра вбдъ серця двѣ лептѣ на Боже дала, зъ тою жѣнкою, котра дорогимъ миромъ помазала ноги И. Христа. Вкбнци подякувавъ збранымъ за хорошу увагу пбдчасъ першои его въ тбмъ храмѣ науки и просивъ, щобы и дальше доброго свого пароха слухали и взагалѣ обовязки для дому Божого щиро выповняли. — По сѣмъ торжествѣ вбдбуло ся въ домѣ гостинного о. пароха щире приняте гостей. — Маємо повну надѣю, що се торжество пбднесе громаду Дубу, надъ тою громадою все буде свѣтити руске сонце, все буде сіяти руска зоря ясна, и громада Дуба зъ новою церквою не ино нове христіяньске але и нове щиро-руске буде вести житє.

— **Дрббнѣ вѣсти.** Міністеръ Лббль принимавъ позавчера на авдієнціи въ намѣстництвѣ представителѣвъ властій, духовеньства, репрезентацію мѣста и профессорбвъ університету; рускбй Капітулѣ проводивъ пралатъ о. Бѣлецкій. — Віцепрезідентъ высшого суду краевого д-ръ Дилевскій повернувъ зъ візитаціи судбвъ и обнявъ урядованє. — У Львовѣ померъ Иванъ Костюкъ, горожанинъ мѣста Львова, переплетникъ въ 46 роцѣ житя. — Въ Краковѣ застрайкували челядники пекарскѣ. — Въ Шльзнѣ повѣшено Іосифа Вацовского, котрый задля рабунку замордувавъ власну матѣрь.

Выпробованѣ и дешевѣ средства домовѣ на кашель хрипку, заѳлѣгмлене, тяжкій вбддыхъ, вузкогруднбсть вираблня „St. Georgs-Apotheke“ у Вѣдни V. Bez. Wimmergasse 33 именно уживанѣ зъ знаменитымъ наслѣдкомъ спеціяльности, якъ гербата на кашель и до того належный порошокъ катарально-кашлевый. Средства тѣ показали ся у сотокъ недужихъ незвычайно успѣшными за-для вбддѣлювання флегмы, усмирювання кашлю и тяжкого вбддыху, о чомъ свѣдчать численнѣ подяки и письма зъ узнаними. Замовлена высылати просто до St. Georgs-Apotheke in Wien V. Bez. Wimmergasse Nr. 33.

Посмертнѣ — ✝ — вѣсти.

Софія зъ Потучковъ Вахнянинова, жена пароха Сѣнявы коло Ярослава о. Игната Вахнянина, упокоила ся дня 22 с. м. по довгбй и тяжкбй недузѣ въ 33 роцѣ житя. Покбйна, щира Русинка, полишила по собѣ сердечный жаль у всѣхъ, що ей знали. В. ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— Проф. Д-ра Олександра Огоновского **Систем австрійского права приватного** выдавъ д-ръ Петро Стебельскій зв. проф. львбвского університету. Томъ I. *Науки загальнѣ і право річеве.* Змѣстъ: „Передне слово“ д-ра Петра Стебельского, вбдтакъ „Науки загальнѣ“ [стор. 1 до 167] и „Право річеве“ [стор 169 до 336]. — Сей томъ I. выйшовъ пбзнѣйше, нѣжь томъ II-ій, котрый появивъ ся въ двохъ выпускахъ, а то: 1) „Право облігаційне“ и 2) „Право спадкове“. Въ „Передньбмъ словѣ“ д-ръ Стебельскій заповѣдає на пбзнѣйше выдане такожь „Права родинного“ зб скрипкбвъ пок. професора. „Систем австрійского права приватного“ выйшовъ накладомъ панѣ Олександры Огоновскои при щедрбмъ датку міністерства просвѣты и при помочи выдѣлу Наукового товариства им. Шевченка. А при выдавництвѣ помбчнѣ були д-ру Стебельскому укбнченый слухачь правъ Мирославъ Здерковскій въ праци редакційнбй и проф. Иларій Огоновскій, въ котрого рукахъ спочивала корректа.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Президія ц. к. Дирекціи скарбу именувала комісарѣвъ сторожи скарбовои Фел. Партикевича, Іос. Сторожиньского, Жигм. Парфановича и Ив Клімиля старшими комісарями, а комісаря Людв. Скарбовского провізоричнымъ старшимъ комісаремъ сторожи скарбовои. Дальше именувала Президія Дирекціи скарбу поручника Льва Бастіена, пенсіонованого пбдпоручника Ром Левицкого и респіціентбвъ сторожи скарбовои: Ад. Суходольского, Фел. Вильчкевича та Ив Чемериньского комісарями сторожи скарбовои, а респіціента Людв. Єшкого провізоричнымъ комісаремъ сторожи скарбовои — Президентъ міністрбкъ именувавъ старшого инжінера въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ Романа Ингардена, на власне его прошене, старшимъ инжінеромъ державнои служби будовництва въ Галичинѣ.

— **Вбдзначеня.** Цѣсарь надавъ маршалкови повѣтовому въ Камѣнцѣ Торосевичеви ордеръ зелѣзнои короны III клясы, радникови рахунковому въ галицкбй краевбй дирекціи скарбовбй Володимирови Ганкевичеви хрестъ кавалерскій ордера Франць-Іосифа, а ведучому грунтовій книги въ золочѣвскбмъ судѣ окружнбмъ Иванови Бѣлиньскому [при нагодѣ переходу его на власну просьбу въ станъ суночинку] титулъ и характеръ начальника урядбвъ помбчничихъ. — Д-рови Людвикови Радигерови, проф. сорови хірургіи въ університетѣ львбвскбмъ, и д-рови Едвардови Корчиньскому, професорови внутрѣшнои медицины въ краковскбмъ університетѣ, титулъ радникбвъ двору въ увольненымъ вбдъ таксы

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 25 грудня. N. Wien. Tagblatt довѣдує ся зъ кругбвъ парляментарнои бльшости, що правиця приготовлена на те, що наступить змѣна языковыхъ розпоряджень, але и на дальше має остати ся въ силѣ постанова, що стороны мають достават вбдповѣдь въ тбй мовѣ, въ якбй внесено подане; такожь мають остати ся безъ змѣны приписы що-до языка у внутрѣшномъ урядованю. Въ справѣ языковыхъ кваліфікацій урядниковъ має наступити така змѣна, що въ чисто нѣмецкихъ округахъ якась часть урядниковъ потребує знати лише языкъ нѣмецкій, а въ чисто ческихъ округахъ лише ческій.

Будапештъ 25 грудня. Опозиційнѣ послы не порозъѣздили ся навѣть на свята, побоючись, щобы припадково заспы снѣжнѣ не перешкодили имъ вернути на часъ до сойму. Коли бы правительство зъ днемъ 1 сѣчня установило провізорію при помочи розпоряджень, то ладять ся декотрѣ послы зъ сторонництва независимыхъ не допустити до засѣданя сойму.

Лондонъ 25 грудня. Правительство розпочало переговоры зъ Японом; говорять такожь о порозумѣню зъ Франціею, а въ кругахъ політичныхъ домагають ся укладбвъ зъ Россією.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. уприв.

Assicurazioni Generali въ Трієстѣ

заложена въ роцѣ 1831.

Головна агентія для Галичины у п. М. Дубеньского у Львовѣ, улиця Коперника ч. 18. Телефонъ н-ръ 468. Въ мѣсяци падолистѣ 1897 року въ вбддѣлѣ обезпеченя на житє тов. Assicurazioni Generali внесено 954 внесень на суму 3,908.192 зр. а. в. а выставлено полісъ 724 на суму 3,043.115 зр. а. в. Вбдъ 1 сѣчня до 31 падолиста 1897 р. внесено 9028 внесень на 34,548.712 зр. а. в., а выставлене 7476 полісъ на суму 28,865.547 зр. а. в. Заповѣджѣнѣ шкоды въ тбмъ вбддѣлѣ вбдъ 1 сѣчня до 31 падолиста 1897 року выносять 1,940.982 зр. а. в.

Выказаный станъ обезпеченя вбддѣлу житевого выносивъ въ дни 31 грудня 1896 р. 189,549.380 зр. въ капіталахъ и 231.059 зр. а. в. въ рентахъ на 62.956 полісахъ, на що резервовано въ готбвцѣ 48.914.760 зр. а. в. Заплачѣнѣ шкоды въ 1896 р. въ вбддѣлѣ житевбмъ выносять 2,340.364 зр. а. в., а для всѣхъ галузей вбдъ часу заложеня товариства (1831 року) пбсля щорбчныхъ выказбвъ выплачено 291.247 887 зр. 61 кр. а. в.

Товариство признає належачимъ до чинной арміи або оборони краевои на случай вбйны важность забезпеченя до сумы 5.000 зр., а привалежнымъ до загального ополченя, на случай ихъ пбкликаня до чинной служби, вартость забезпечена до сумы 15.000 зр. безъ доплаты яких небудь преміи. 4102

Заведене ц. и к. надворного фотографа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнбй 18

отворене що-дня вбдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 2—5

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнѣ выробы продає по **цѣнахъ фабричныхъ**

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроенбй торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаємо, що ре презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *инших агентбвъ ани похатникбвъ не высылаємо.* 77 36—52

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель

и

порошокъ на катаръ

въ

St. Georgs-Apotheke

Wien, V 2 Wimmergasse 33

выготовлюваный вбсля лѣкарскихъ приписбвъ, добродѣйнѣ для органбвъ вбддыховыхъ, выдѣлюючій флегму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобтъ въ шиѣ. — Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 0 кр., почтою о 0 кр. бльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высылає ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V 2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколаша.

Уважати на охоронну марку аптики св. Юрія.

Инсератъ вытяти и заховати 382 8—?

Дрббъ и дичину

всякого рода купує торговля **Ст. Войцеховского наступниковъ** Львбвъ, рбгъ ул. Академічнои и Хорущины. 437 2—3

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заслужити особы всякого стану у всѣхъ мѣсцевостяхъ певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папербвъ державныхъ и льосбвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII Deutsch-3. 6 gasse 8, **BUDAPEST.** 0—10

Вже выйшли зъ друку

знаменитѣ приписы печеня

СВЯТОЧНЫХЪ ТѢСТЪ

въ языцѣ рускбмъ

и обймають:

Найрозличнѣйшій КОЛАЧЪ паренѣ и непаренѣ. РУСКІЙ БУЛКИ. ПЛЯЦКИ. МАЗУРКИ. ТОРТЫ, якъ пімадковый, горѣховый, прованцкій, марципановый, зъ цитриновою консервою и т. п.

ЗНАМЕНИТѢ РУСКІЙ РОГАЛЪ Науку печеня дуже доброго хлѣба. Медовники. Медовнички. Сухарки и т. п.

Десеровѣ тѣсточка. Бішкокты. Анижевѣ тѣста. Обарѣнки. Бублики и т. п. Пампушки запаренѣ. Хрустъ. Вафлѣ и т. п. 413 4—?

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылає franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спблки

Львовѣ, Готель Жоржа.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Составленый о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

За послѣплатою не высылає ся.

120 6—6

Позички

вбдъ 500 зр. высше яко кредитъ особистый полагоджує скоро и дискретно.

Агентура Будапештъ

438 Почтовый фахъ 138. 4—5

ПАСАЖЬ ГАВСМАНА

І. ЛЬВбВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь довкола свѣта.

Отворене щоденно вбдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнѣ порушеня при особнбмъ денномъ и нбчномъ освѣтленю.

Вбдъ $^{25}/_{12}$ до $^{2}/_{1}$ є побаченя:

„Горѣшнѣ влоскѣ озера“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починає ся нова серія. 278 1—

Д-ръ ЯНА

лѣкарь недугъ внутрѣшныхъ

переселивъ ся

на улицю Панську ч. 6 партеръ.

381 [Бюро „Импресса“] 10—10

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, подставниковъ, патериць и т. и. *поручає свбй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 368 23—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. I. у Львовѣ.

Не цѣнах найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікоры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА,** улиця Трибунальска ч. 12, дбмъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15	кр
Сѣкани легки	12	„
Флячки	12	„
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10	„
Ковбаска зъ хрѣномъ	5	„
Кавяръ	15	„
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	„

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моси реставрациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткбвъ заосмотрена кухня.

79 73—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЧИСТА алькалічна ВОДА КИСЛА

выпробована вбдъ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги **органбвъ вбддыховыхъ и травленя** при **гостцѣ, нежитѣ жолудка и мѣхура.** Добра особливо для дѣтей, реконвалесцентбвъ и въ часѣ тяжи. (I.) 4

Найлѣпшій напитокъ дієтетичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКІЙ и зять **МИХ. ОЛЬШЕВСКІЙ**

рбвножь рукавичникъ зъ Варшавы

Ринокъ ч. 21 (побочь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glacé и дуньскѣ, ясныѣ и темныѣ, вбдъ 2 до 20 гузикбвъ, серыѣ бѣлѣ, жовтѣ, бронзовѣ и попелатыѣ, парра стебнованыѣ. — Біреты и обойчики для Всеч. Духовеньства — Шапки и краваты мундуровѣ для войсковости и пп. студентбвъ. — Приборы до борбництва. Гарнітуры оленевѣ. — Шлийки патентованыѣ власного помыслу. — Пошевки оленевѣ, серыѣ и сафяновѣ. — Черевички зъ серньои шкбры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетбвъ найлѣпшого крою,

423 3—6

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.

Мастъ кавказка на водморожене.
въ повнічній Россіи и въ краяхъ Сибірскихъ, лічить въ найкоротшомъ часі всякій водморожена.
Цѣна слоика 40 кр.

Средство се, споряджене підля рецепты припорученои и уживаном изъ знаменитымъ успѣхомъ 2

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 73—?

МОЛОТКИ револьверовій до значеня деревъ [до 10.000] по зр. 28. Топорцѣ лѣсній до тон слмои цѣли по зр. 6·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій выострені, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подикъ *зъ одного дня.*

Прошу прислати ще 5 орігі. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичѣ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣтнѣйше. Малнівъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичь парохъ. 410 5—5

Подібно пишуть Всч. Отцѣ:
2 /10 97 Левъ Шапковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
3/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ різныхъ кругівъ.

САНКИ

всякого рода поручае
М. Нассъ
у Львовѣ ул. Шпитальна ч. 28
по цѣнахъ приступныхъ.
441 3—3

ФАБРИКА
цукровъ десеровыхъ и гербатниковъ
ведена на способы Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНГЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львовъ Театральна 8 (площа св. Духа)

приторучае:
½ кільо знаменитыхъ Цукровъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевій 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1·20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *надорбованои доброты, завально хвалений* 80 кр.
½ кільо Кармелькивъ надяганыхъ 50 кр.

А также приторучае різній выбор выробы, все свѣжій у великомъ выборѣ за опаковане нічо не числю.
Коробки картоновій **gratis**.
283 [30—?]

Найделікатнѣйший гігієнічний
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ГУМОВІЙ
поручае для санітарныхъ и хірургічныхъ цѣлей истнуюча водъ 1866 р. фабрика гумовыхъ товаровъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достаівець надворный
ВѢДЕНЬ VII., Stiftgasse Nr. 19.
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно. 311 13—?

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного выналоду!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10

мае честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляе **ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ** вдасного выналоду, зо всякого рода шкіръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожъ чоботы зъ холявами тревалій, надмірно дерки и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожъ принимае до водновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковій, всякій гумовій приряды, якъ такожъ зельованя обуви кавчукомъ. — Всякій замѣсцевій замовленя выконує въ можливо найкоротшомъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшній ласкавій взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ

Иванъ Яримовичь,

332 12—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ
Дрогеріи подъ Червонымъ Хрестомъ
ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.
289 4

Ковдры шитій
въ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручае Магазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львовъ, площа Капітульна число 2.**

ПЕРША БРОДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікеровъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ

поручае: добрій розолісы, горѣвки и румы, натуральній наливки овочевій а также спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашній.*

Екс..едиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши водъ 5-кільограмовыхъ посылокъ. 318 2—12

Цѣнники на жадане franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручае

Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекo-катол. обряду **„СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“.** Одобреный вонъ Львовскою Консисторією и містить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способъ зобранй моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.

Цѣны дуже приступній: въ добрій оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бо́льшій скількости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 399 ?

Обуви безплатно

нѣгде достати не можна, але танше и лѣпше якъ всюды едино и только въ

Медлінгскій фабрицѣ обуви

442 1—2

улиця Гетьманьска ч. 8
въ готели „Victoria“
Засада: добре и тане!

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить водъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Ворменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на повъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенесъ
Контору вымѣны
и
водділъ депозитовый

котрыхъ бюра містили ся дотеперь въ меванныѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Водділъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папери вартостній и дае на нихъ завдатки.

Крімъ того впроваджено подібно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковій (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рочно, депозитарь достае въ сталевій касі панцирній сховокъ до выключного ужитку и подъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 Д

Подъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйшій заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у водділѣ депозитовомъ.

!Найдешевше жерело!
Закупна найчольнѣйшихъ товаровъ
поручае
ТОРГОВЛЯ КОЛЬОНІЯЛЬНА
винъ и делікатесовъ
Ст. Войцеховского Наступниковъ
В. ЗАДУРОВИЧА и СПОЛКИ
Львовъ, рогъ улицѣ Академічної и Хорущины

Вытягъ зъ головного цѣнника:

	повъ кільо кр.
Мігдалы величезній выбираній	60
Мігдалы гарній	48
Розинки султаньскій дуже гарній	36
Розинки „ гарній	32
Розинки Eleme	36
Розинки чорній	28
„ Маляга	90
Орѣхи турецкій	20
„ „ товченій	40
„ волоскій	20
„ „ товченій	48
Сливки босаньскій	16
Повила славоньскій	16
Фіги султаньскій	34
Фіги у вѣнку	14
Мароны волоскій	18
Цыката обирана гарна	75
Агавзіні	54
Мѣдъ пресный	28
Ваніля лѣсочка водъ	20
Оплатки, штука	1
Грибки выбираній 1 дкгр.	3
Мука пшенична суха 000	
Що-дня свѣжій дрожджѣ.	
Хлібъ житный.	
Дробъ и дичина. 437 2—3	
Сандачѣ и иншій рыбы	

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львовъ ул Галицка ч. 12.

Старій Вина и Коняки
позставшій въ великомъ запасѣ продае торговля кольоніяльна винъ и делікатесовъ
Ст. Войцеховского Наслѣдниковъ З. ЗАДУРОВИЧА и Сполки
Львовъ, рогъ ул. Академічної и Хорущины
о 25% дешевше якъ упередъ.
НОВИНА! Шампанъ французскій George Goulet рівняючій ся найлѣпшимъ маркамъ на келишки. 437 2—3

Охоронна марка: **ЯКОРЪ.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бо́ль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 11—39
загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика подъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Підля довжини и величины каюты якъ и підля скорости и елеганції парохода.

Ц. к. управ. Гал. Акційный Банкъ Гіпотечный у Львовѣ.

ОПОВѢЩЕНЄ.

На основѣ уповажненя удѣленого 29-ымъ звычайнымъ Загальнымъ Зборомъ акціонарѣвъ зъ дня 24 Цвѣтня с. р, ухвалила надзорча Рада ц. к. управ. галиц. акційного Банку гіпотечного на засѣданю зъ дня 15 Листопада с. р. дальше побольшене капіталу акційного о 1 мілїонъ зр. а. в., черезъ выдане 5000 новыхъ акцій по 200 зр.

Р. Т. акціонарямъ Банку гіпотечного прислугуе право подати **на кождыхъ 6 штукъ акцій**

1 нову акцію по цѣнѣ 280 зр. зъ купонами, зъ которыхъ першій буде платный 1 Сѣчня 1899.

Дробовъ не увзглядняе ся.

Право побору можна выконати **въ протягу мѣсяця Сѣчня 1898 до 31 включно,** а по уплывѣ того речинця **право се рѣшучо гасне.**

Р. Т. акціонарѣ, хотячій користати зъ сего права, повинній найпознѣйше до 31 Сѣчня 1898 зложити свои акціи въ касѣ нашого Заведеня, въ цѣли остемпльованя, и зложати приписану вплату, въ 2 зр. ср. 280 водъ штуки вразъ зъ 5% водсотками за часъ водъ 1 квотѣ 1898 до дня зложеної вплаты, а также належитость стемплеву поСѣчня 50 кр. водъ штуки.

Р. Т. акціонарѣ можуть трансакцію сю перевести также за посередництвомъ нашихъ Філій въ Краковѣ, Тернополи и Чернівцяхъ.

Львовъ дня 1 Грудня 1897.

N. B. Въ цѣли остемпльованя акцій выстатчае предложене плащиковъ безъ аркушѣвъ купоновыхъ. 424 3—3

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець отвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папіръ зъ фабр Черлянского Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского, подъ зарядомъ Ігнація Гриневича.

Ч. 282. Львовъ, Понедѣлокъ 15 (27) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Переплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Переплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Переплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке числе коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Передъ соймомъ.

Завтра зачинає ся сесія соймова. По трехъ першихъ засѣданяхъ, на котрыхъ будуть полагодженѣ вступнѣ формальности, якъ отвореє сесіи, выбѣръ комісій, и одна вельми проблематичнои вартости справа: тримѣсячна провізорія буджетова, вѣдложить соймъ засѣданя ажь до половины сѣчня. Якъ довго теперѣшна сесія соймова потреває, не знати; на кождый спосѣбъ нема обавы, щобы симъ разомъ парлямент перепинявъ роботѣ соймѣвъ краєвыхъ, бо по теперѣшнымъ познакамъ не заносить ся на скоре скликане рады державнои. Тожь и галицкій соймъ буде мабуть мати досыть часу на свои нарады.

Центральне правительство прикладає до теперѣшныхъ сесій соймовыхъ спеціяльну вагу зъ огляду на завершене цѣлости реформы податковои. Розходить ся о податокъ осо[бисто]-доходовый: ци вѣнъ мае бути вѣльный вѣдъ додаткѣвъ краєвыхъ чи нѣ. Въ тѣмъ взглядѣ мають запасти ухвалы соймовѣ, бо вѣдъ нихъ залежать звороты податковѣ, якѣ задумує правительство признати краямъ за ихъ жертволюбность. Длятого всѣмъ соймамъ краєвымъ правительство предкладає дотычнѣ проекты податковѣ. Крѣмъ того буде мати соймъ галицкій до полагодженя досыть значне число справоздань выдѣлу краєвого будьто зъ справъ переданыхъ выдѣлови на попереднѣй сесіи соймовѣй, будьто занніціованыхъ самостѣйно выдѣломъ краєвымъ. Покрытє зростаючихъ щорѣчно выдаткѣвъ краєвыхъ доходами зъ додаткѣвъ до податкѣвъ повинно спонукати до уложеня ширшого пляну фінансового, тымъ бѣльше що заносить ся на бѣльшѣ вклады на цѣли економічнѣ и культурнѣ.

Але сеся евентуальна робота економічно-культурна мусить зѣйти на далшій планъ передъ ролею, яку призначили польскѣ політики вѣдограти соймови галицкому на теперѣшнѣй сесіи. Соймъ мае бути ареною маніфестаціи політичнои, котра бы стояла въ звязи зъ акціею політичною, розпочатою въ парламентѣ т. зв. автономістичною бѣльшостію. Передовсѣмъ мае ухвалити ся адреса до трону, а въ нѣй зазначити ся потреба розширеня автономіи краєвои. Се розширене мало бы наступити конгомъ центрального парляменту въ такій спосѣбъ, що кругъ дѣланя парляменту бувъ бы звуженый а атрибуціи сойму розширенѣ. Рѣвножь що до краєвыхъ институцій державныхъ, котрѣ стоять въ зависимости вѣдъ центрального правительства, повинна бы наступити реорганізація въ напрямѣ автономічнѣмъ; пѣдъ тымъ взглядомъ постуляты могли бы доходити ажь до начальнои управы краю, а именно щобы намѣстникъ краєвый бувъ одвѣчальный за свою дѣяльность передъ соймомъ краєвымъ.

Скоро планъ высланя адресы до трону буде одобреный верховодами польскои політики, то очевидно вже бѣльше нѣчо не буде спиняти его переведеня въ дѣйстность. Станьчики, демократы, подоляки, автономісты, людовцѣ и всѣ прочѣ політичнѣ фракційки польскѣ пѣйдуть разомъ въ справѣ розширеня автономіи краєвои, бо уважають се справою narodow-ою. Мѣжь польскими послами не найде ся нѣхто, хто важивъ бы ся зрадити справу народну; въ ухваленю проектованои адресы до трону будемо бачити таку саму згѣдность и однодушность, якъ при торѣчнѣмъ внесеню Вавельскѣмъ. Въ однѣмъ и другѣмъ случаю суть рѣчи лежить въ скрѣпленю становиска польского въ Галичинѣ, а въ такѣй квестіи нема вѣдмѣнныхъ гадокъ у польскихъ партій політичныхъ.

Політика Полякѣвъ завсѣгды стремѣла до розширеня автономіи Галичины. Въ адресахъ до трону, якѣ галицкій соймъ ухвалювавъ въ першихъ рокахъ еры конституційнои, головна вага кладе ся на автономію краєву а по-при се на завѣреня о льояльности, що-до котрои могли були пѣднести ся у Вѣдни сумнѣвы по подѣяхъ недавного повстаня польского. И въ однѣмъ и другѣмъ напрямѣ осягли Поляки якъ найбѣльшѣ успѣхи: автономію розширювано а при посереднѣмъ вплывѣ и акціи австрійскихъ премієрѣвъ зъ роду Полякѣвъ, якъ н. пр. гр. Голуховского, вѣддавано сю автономію въ руки Полякѣвъ зъ очевиднымъ пляномъ гнобленя Русинѣвъ; въ льояльность же галицкихъ Полякѣвъ рѣвножь повѣрено, вѣдъ коли на офіціяльне мотто польскои політики ужито высказу: „Przy Tobie, najjaśniejszy Panie, stoimy i stać chcemy“. Розумѣє ся, що польскѣ політики докладали всякого стараня, щобы pro foro externo выдавати ся въ тыхъ двохъ напрямахъ цѣлкомъ correct; щорѣчнѣ енунціяціи деякихъ загонистыхъ політикѣвъ въ соймѣ о будованю Польщѣ od morza do morza не выходять по-за границѣ Галичины, хочь въ самѣмъ краю служать дуже добре до розбуджуваня въ масахъ шовіністичного патріотизму, — такъ само автономічный неладъ, знаный пѣдъ назвою polnische Wirtschaft, затушовує ся дуже зручне передъ свѣтомъ, а всю вину спыхаєсь на мачошине трактоване краю центральнымъ правительствомъ. Вѣдъ 1872 р., коли всѣ теперѣшнѣ добутки автономічнѣ захопили Поляки въ свои руки, заперестано въ соймѣ ухвалювати адресы до трону и не презентовано вже бѣльше своихъ постулятѣвъ, а натомѣсть старано ся скрѣпити свое становиско у Вѣдни и добути тамъ вплыву для польскои політики.

Здавало ся, що програма автономістична, опираюча ся на розширеню автономіи краєвъ, переважить въ напрямѣ загальнои політики державнои: въ престольнѣй промовѣ бувъ натякъ про розширене атрибуціи соймѣвъ, президенъ міністрѣвъ оперъ ся на автономістичнѣй бѣльности, укладано програмы, роздавано ролѣ... Наразъ всьо розлетѣло ся а всякѣ загоны автономістичнѣ на довшій часъ спинено. Въ такѣй отже порѣ дораджують польскѣ політики, щобы соймъ галицкій показавъ роги. Треба покинути — кличе польска праса — 25-лѣтну політичну пасивность (сеся пасивность опирала ся на утилітарнѣмъ выхѣсованю свого політичного становиска у Вѣдни) а зажадати розширеня автономіи краєвои и перестрою державы по автономічнымъ принципамъ, се значить скасованя безпосередныхъ выборѣвъ до рады державнои а заведеня выбору делегаціи въ соймѣ краєвѣмъ. — За програну у Вѣдни хотять Поляки забавити ся, якъ то кажуть, на власнѣмъ смѣтю и маніфестацію політичною ратувати ситуацію.

Яке-жь становиско занять Русинамъ супротивъ сихъ намѣреныхъ маніфестацій польскихъ? Очевидно — опозиційне. Перепинити маніфестацію мы не въ силѣ, але запротестувати противъ неи не тѣлько можемо але и мусимо. Розширене автономіи краєвои при теперѣшныхъ обставинахъ загрожує намъ Русинамъ небезпечностію для нашихъ правъ політичныхъ и нашого питоменного розвитку культурно-економічного. Розширене атрибуцій галицкого сойму мусить выпасти въ кождѣмъ взглядѣ лишь на некорысть Русинѣвъ, тымъ бѣльше що переведене выборѣвъ вѣддане на ласку польского комітету центрального, котрый стае въ такѣй порѣ найвысшою властію въ краю. Русиннамъ отже лишає ся протестъ: на вѣчахъ, публичныхъ зборахъ, петуціями до законодатныхъ тѣлъ а вкѣнци енунціяціями послѣвъ въ соймѣ. Се послѣдне средство протесту, котре могло бы бути найсильнѣйше и найвѣдповѣднѣйше, мы поклали на самъ конець, бо насуваютъ ся намъ деякѣ сумнѣвы. Въ рускѣй репрезентаціи соймовѣй засѣдають люде, котрѣ въ радѣ державнѣй пѣдпирали програму автономістичну и тримали ся бѣльшости, ради котрои мають теперь устроювати ся дальшѣ маніфестаціи політичнѣ. Чи тѣ люде схотять и зможуть зъ енергіею запротестувати противъ очевидного замаху на интересы народу руского? Впрочѣмъ стоить намъ въ памяти недавна маніфестація Вавельска; тогдѣ лишь пос. Окуневскій зъ двома селянами пѣднѣсъ голосъ протесту. Мы певнѣ, що и теперь пос. Окуневскій выповнить свѣй обовязокъ, але однодушный протестъ всѣхъ послѣвъ рускихъ мавъ бы бѣльше значѣне.

Крѣмъ протесту, котрый тутъ принципіяльно е мотивованый, мы Русины, коли-бъ до сего прийшло, мали бы до умѣщеня нашѣ спеціяльнѣ постуляты въ адресѣ до короны. И такъ найперше, пѣдъ загрозою одвѣчальности передъ цѣлымъ рускимъ народомъ за его кривды и пролиту кровь, мы мусѣли бы згадати про послѣдній выборы, а выказавши всѣ незаконности, надужитя и обманьства, жадати якъ найострѣйшого покаранія провинившихъ ся урядникѣвъ. Дальше пѣдъ взглядомъ політичнымъ мы мусѣли бы представити у властивѣмъ свѣтлѣ автономію краєву та въ льогічнѣй консеквенціи дѣйти до одинокого раціонального постуляту: подѣлу Галичины на двѣ части, руску и польску. Вкѣнци мы мусимо домагати ся змѣны системы, котра проявляє ся на кождѣмъ кроцѣ въ гнобленю руского елементу а розширюваню польскихъ вплывѣвъ; мусимо жадати, щобы вже разъ залишено будувати Польщу въ Галичинѣ и правити тутъ пѣсля взѣрця en miniature давнои польскои рѣчипосполитои. Тѣ постуляты рускѣ мусѣли бы найти мѣсце въ адресѣ до короны, если сеся адреса мала бы бути однодушно ухвалена въ соймѣ и мала служити дороговказомъ для будучого устрою державы. Русины не е принципіяльными ворогами автономіи, противно, они въ своихъ питоменныхъ институціяхъ суспѣльныхъ, просвѣтныхъ и економічныхъ заховують якъ найширшу автономію, — але они мусять безвзглядно протестувати противъ розширеня автономіи краєвои, бо автономія въ Галичинѣ не е краєвою, лишь польскою зъ характеромъ шляхотскимъ. Така автономія для Русинѣвъ не ино не мае вартости, але просто приносить имъ шкоду, — и длятого всякѣ адресы за розширенемъ польско-шляхотскои автономіи въ Галичинѣ стрѣтять ся зъ безвзглядным протестомъ цѣлого руского народу.

Народне вѣче въ Бережанахъ.

Коли тамтого мѣсяця всенародне вѣче у Львовѣ розвязано, звернувъ ся Комітетъ вѣчевый до Русинѣвъ, щобы скликували по цѣлѣмъ краю вѣча повѣтовѣ, провінціяльнѣ. Одно зъ такихъ вѣчь вѣдбуло ся 23 н. ст. грудня въ Бережанахъ. Почалось оно о 10-тѣй годинѣ рано службою Божою, яку вѣдправивъ о. С. Лепкій въ мѣскѣй церквѣ. Вѣдтамъ народъ потягъ на мѣсто до салѣ „католицкого дому“, котру вынанято на тую днину за 15 зр.! Яке-жь було здиване вѣчевикѣвъ, коли застали дверѣ зачиненѣ, а служба анѣ гадала вѣдчиняти! Нѣчо не помагала картка вѣдъ заряду дому, въ котрѣй було сказано, що салю нанявъ на день 23 грудня д-ръ А. Чайковскій; що бѣльше, самъ зарядъ ставъ крутити и выкручуватись репараціями, реконструкціями и такимъ иншимъ. Зъ того выходило ясно, що се бувъ маневръ не-аби-якій; коли не жандармами та старостомъ, то бодай такимъ ничтожнымъ чиномъ розбгнати рускѣ зборы... Але маневръ той показавъ ся до нѣчого супротивъ мужицкихъ кулакѣвъ и плечей; дверѣ вѣдчинено безъ ключѣвъ и до салѣ увѣйшло пару сотокъ народу та до двацять священикѣвъ. Галерію заняли панѣ.

О 12-тій въ полудне вѣдкрывъ вѣче д-ръ Чайковскій словами: Слава Исусу Христу! Свѣтлѣ зборы! Збираємось на раду у важну хвилю, при першихъ лучахъ теплѣйшого сонця, при першѣмъ подувѣ лагѣднѣйшого вѣтру, въ хвили, коли починаємо жити не пѣдъ кормигою польскои шляхты, а пѣдъ опѣкою ряду. Тому я прошу Свѣтлѣ зборы, щобы мы вели нашѣ нарады мирно и поважно та тымъ показали, що мы не авантурники и крикуны, котрѣ будучность здобувають криками и лайкою, а люде, умѣючѣ надъ своею долею роздумувати такъ, якъ яло ся. Недавно розлягали ся стоны раненыхъ, а кровь нашихъ братѣвъ на нашѣй земли ще не застигла. Недавно нашихъ священикѣвъ тягали по тюрмахъ та вязницяхъ и нинѣ ще браты нашѣ заповняють судовѣ криміналы. Зъ тымъ всѣмъ мы маємо сегодня почислитись, а коли верховодяча кляса польска вѣдбуває паломництва до Буська, до того, що наконвъ стѣлько лиха, то и мы маємо ему сказати свое слово, свое спаси-Бѣгъ — такъ, бо вѣнъ скрѣпивъ нашѣ силы, спровадивъ мѣжь нами солідарность и научивъ насъ, що въ згодѣ запорука нашои будучности. А коли кровь руска потекла зъ жилъ руского народу, то хочь и якъ болѣзно оно, але и спасенно. Тажь и христіяньство не було бы такъ возторжествувало, якъ бы не муки, кровь першихъ христіянъ. Отже и мы, коли перебули тую пробу крови, можемо сподѣвати ся, що намъ нѣяка ворожа сила нѣчо не вдѣе та що и врата адовѣ не одолѣють насъ!... Въ имени „Селяньскои Рады“ починаю наше вѣче многолѣтемъ въ честь Є. Вел. цѣсаря, а до президіи предкладаю: о. Бачиньского на предсѣдателя, а селянъ Федика и Комарняньского на заступникѣвъ предсѣдателя.

О. Бачиньскій, обнимаючи провѣдъ, подякувавъ за честь, покликавъ на секретарѣвъ оо. Короля и Дудровича, представивъ комісарѣвъ и давъ слово о. Крижановскому, а той выголосивъ рефератъ о правѣ ловецкѣм. Референтъ розказавъ де-що зъ исторіи ловецтва та представивъ, якъ народъ нашъ пѣдъ тымъ взглядомъ упослѣдженый. Пояснивъ законъ ловецкій выданый Іосифомъ II [1786] та подавъ исторію внесеня посла Романчука въ справѣ ловецкѣй. Илюструючи несправедливости та недостачѣ того закона, навѣвъ знанѣ зъ часописій случаѣ въ Митулинѣ, Кадовбни, Мѣзуни та Опришевцяхъ и дѣйшовъ до такои резолюціи: 1) щобы шкоды, вчиненѣ дикою звѣриною, були такъ полагоджуванѣ, якъ шкоды лѣсовѣ; 2) щобы для оцѣненя вѣдшкодованя були настановленѣ таксаторы громадскѣ; 3) щобы аренду ловѣвъ обмежити зъ пяти лѣтъ на три; 4) щобы громаду въ справахъ ловецкихъ уважати особою правною; 5) щобы власность горожаньска була необмежена. — Сесѣ резолюціи принято зъ поправкою д-ра Чайковского, щобы до вынагородженя шкоды обовязанѣ були властителѣ сусѣдныхъ лѣсовъ.

Вѣдтакъ наступивъ **референтъ політичный**. На естраду выйшовъ референтъ професоръ **Романчукъ**. На сали и галерія озвали ся оплески и залунали клики „слава!“ Заслуженого посла и поважаного мужа народного принявъ нарѣдъ зъ ентузіязмомъ.

Заки приступлю до рѣчи, — почавъ поважаный референтъ — дякую вѣдъ щирого серця выборцямъ, правыборцямъ и всѣмъ, що мою кандидатуру въ тутешнѣмъ округѣ въ въ якій-небудь спосѣбъ пѣдпирали. [Вѣчевики приняли сю подяку вставши зъ мѣсця.]

Нинѣшне вѣче — говоривъ референтъ дальше — скликали Бережанцѣ на покликъ того комітету, котрый скликувавъ тамтого мѣсяця всенародне вѣче у Львовѣ, розвязане комісаремъ. Вѣдъ того часу змѣнило ся немало въ ситуаціи політичнѣй и нашѣ нарады мусять стремѣти до иншихъ результатѣвъ.

Правительства змѣняють ся безнастанно а населене змѣны тіи, якѣ вѣдъ 20 лѣтъ лучали ся, принимало рѣвнодушно; але до змѣны, яка послѣдными часами зайшла въ нашѣмъ правительствѣ, годѣ намъ вѣдноситись байдужно. Мы мусимо зазначити становище, яке мы заняли супротивъ тои подѣѣ, тымъ бѣльше, що Поляки починають рухатись. Недавно зъѣхали ся Поляки та Чехи въ Краковѣ и жалували давного міністра та одобряли его політику. То зновъ у Буську зъѣхали ся польскѣ панове та величали его заслуги. Супротивъ того годѣ намъ мовчати, бо оно значило бы, що мы або годимо ся зъ ними, або мы такъ вже приголомшенѣ, що нѣякои гадки не важимо ся заявити. Тому треба намъ высказати: якъ мы глядимо на уступленє міністерства, якъ глядимо на нове міністерство та на послѣднѣ подѣѣ въ Австріи, и подумати о тѣмъ, що намъ на будуче робити.

Мабуть нема мѣжь нами нѣкого, хто не радувавъ бы ся зъ уступленя Баденього, але говорити буду о нѣмъ якъ можна холодно и спокѣйно тому, бо вѣнъ теперь — безсильный. Я боровъ ся зъ нимъ, коли вѣнъ бувъ намѣстникомъ, я выступавъ противъ него, коли вѣнъ бувъ президентомъ міністрѣвъ, але теперь, коли вѣнъ упавъ, я буду говорити о нѣмъ лишь те, що доконечно потрѣбно. Тому поставлю резолюцію:

Вѣче народне въ Бережанахъ высказує свое задоволене зъ дымісіи гр. Казимира Баденього, котрый будучи намѣстникомъ Галичины, замѣсть вымѣрити справедливость тяжко кривдженымъ Русинамъ, зъ нарушенемъ всякихъ

законовъ зболъшивъ до крайности гнетъ Русинівъ, роздвоювавъ руску суспільность, заострив межинародній відносины та утруднивъ на довшій часъ пожадану згоду межи обома народностями въ краю и скрѣплявъ панованє польскихъ верховодівъ надъ рускимъ народомъ и надъ рускимъ та польскимъ людомъ, а будучи президентомъ міністрівъ кровію и вязницями переводивъ выборы на Руси, зневаживъ парляментаризмъ и конституцію та наробивъ найбільшого заколоту въ цѣлій державѣ, а навѣть въ цѣлій монархіи.

Въ поясненю тои резолюції треба сказати, що Бадені яко намѣстникъ и яко президентъ міністрівъ наконивъ немало лиха. Яко намѣстникъ обѣцявъ на вступѣ свого урядованя, що вымѣрить Русинамъ належну справедливість. Але дѣла показують, що вонъ не лише справедливости не вымѣривъ, але що більше, несправедливу систему довѣвъ до крайности. Вонъ нарушувавъ законы, вонъ роздвоювавъ Русинівъ — и тымъ ослаблявъ ихъ силы, вонъ заострив ворожій відносины Русинівъ до Поляківъ, вонъ ширивъ помѣжь нами деморалізацію черезъ вытворенє правительственної партії, вонъ не служивъ краєви а верховодячій партії польскій, вонъ народъ робучій, якъ рускій такъ и польскій хотѣвъ держати въ ярмѣ рабства и неволѣ. То его заслуги яко намѣстника краю.

Що-жь учинивъ той великій мужь державный на становищи президента міністрівъ? — не треба вамъ казати. Хто зъ насъ не чувавъ, якъ вонъ перевѣвъ выборы не жахаючись проливу людскої крови, хто не знає, колько людей вонъ вкинувъ до вязницѣ! И якихъ же заступниківъ руского народу допустивъ вонъ до австрійского парляменту? Лишень трохъ такихъ, що выйшли по волі народу, а прочій? *[Голосы: Накинений! соромъ!]* И якъ же выглядавъ той парляментъ зъ пікельгавбами, зъ поліцаями, зъ сварнями, лайками та борбами? *[Тутъ комісарь звертавсь до председателя, щобы вдзвавъ бесѣдника до порядку. На сали гамборъ.* „Мы знаємо все! мы не такій глупій, якъ вамъ здає ся. Мы читаємо газеты! Соромъ и ганьба передъ цѣлымъ свѣтомъ за те, що начинивъ Бадені! Проснмо не переривати! Вонъ теперь приватный чоловѣкъ; коли хоче, няй насъ запозве до суду!“] Но такій перервѣ бесѣдникъ вертає до слова: Якій-жь наслѣдки такого правлѣня остались въ нашій державѣ? Отъ новый рокъ иде, а буджетъ незалагодженый, угоды зъ Уграми нема. Угры грозять вздокремленємъ цѣлковитымъ, а народы розъярені, а населенє огорчене, тому народы Австрії а народъ рускій передъ всѣми мусять бути радій и вдоволенй въ уступленя Баденього. Ходить лишь о те, щобы вразъ зъ уступленємъ Баденього уступила и давна баденівска система, оперта на неправдѣ и деморалізації, на насильствѣ и автократизмѣ. Ходить о те, щобы давне лихо уступило разъ на все, длятого я ставлю резолюцію:

Народне вѣче въ Бережанахъ высказує своє пересвѣдченє, що для Австрії зъ ей не тілько політичными и соціяльными але такожь національными борбами и супротивностями, а такъ само для руского народу, найвідповѣдніше и найбільше пожадане въ теперішныхъ обставинахъ є таке правительство, котре не належить до нѣякої національної анї політичної партії, однакожь зъ сими застереженями: а) щобы таке правительство удержувало ся на становищи повної безсторонности и не давало спонукувати ся до робленя односторонныхъ уступокъ спеціяльнымъ интересамъ якої небудь партії, але руководило ся видно взглядами справедливости, добромъ всѣхъ народівъ зарівно и интересами держави; б) щобы оно не було правительствомъ абсолютизму и реакції, але правительствомъ свободы и поступу.

Чого жь сподѣватись намъ вздъ нового міністерства? Щобля его складу можна бы вздъ него сподѣвати ся и полекшѣ и справедливого трактованя Русинівъ. Але чи справдѣ такъ буде, не можемо ще знати. Нове правительство не оголосило своєи програмы и своихъ взаєминъ до народу рускаго не зазначило нѣякими дѣлами. Тому, поки на лучше не буде змѣнъ, поки нема дѣлъ, мы мусимо відноситись до него зъ належитою резервою, и въ тімъ напрямѣ я ставлю слѣдуючу резолюцію:

Вѣче народне въ Бережанахъ уважає складъ теперішного міністерства за такій, що оно могло бы відповѣдати потребамъ и интересамъ якъ Австрії взагалѣ такъ спеціяльно руского народу. Однакожь Русины, не знаючи его програмы анї не видячи его дѣлъ, мусять оставатись зовсѣмъ въ резервѣ и не можуть зійти зъ опозиційного становиска такъ довго, доки правительство не докаже дѣлами, що оно відповідає высказанымъ въ III-ій резолюції условямъ, и доки не змѣнить ся дотеперішна система въ Галичинѣ.

А о теперішномъ парляментѣ мы можемо сказати, що вонъ не відповідає вымогамъ конституційнымъ. Народъ рускій не може згодитись на парляментъ выбраный пбсля махерствъ гр. Дѣдушицкого, що сидѣвъ въ намѣстництвѣ и выдававъ приказы по всѣмъ у сюдамъ нашого краю немовь вождъ пбдчасъ битвы. Та й не може мати достаточної поваги парляментъ такій, въ котрімъ дѣяли ся страшній, несотворені рѣчи [комісарь перерыває. Народъ кричить: Знаємо! весь свѣтъ знає и горшить ся!] Бесѣдникъ ставить резолюцію:

Народне вѣче въ Бережанахъ высказує своє пересвѣдченє, що нове правительство узнає розвязанє теперішного парляменту зъ огляду на нелеґально переведенй выборы въ Галичинѣ и спрофанованє того парляменту за конечне.

Говорять въ нашімъ парляментѣ про коаліцію славяньску и гордять ся нею. Чимъ ту гордитись? Що то за коаліція славяньска, въ котрій нема Русинівъ, одного зъ найбільшихъ народівъ славяньскихъ въ Австрії, а въ котрій за те є не-Славяне, а вороги Славянъ Румуны? Що то за коаліція, котра позволяє Полякамъ угнетати Русинівъ? Чому-жь ті самі Поляки, що обстають за свободою Чехівъ, хотять Русинівъ запрягти въ ярмо неволѣ? Чому-жь ті Чехи, за котрыми въ часѣ выимкового стану въ Чехахъ рускій послы и рускій народъ такъ щиро побивались, не обстануть за народомъ рускимъ, коли той народъ рускій вязнено и вбивано? Русины такои коаліції славяньскои не розумѣють и не признають, и я ставлю резолюцію:

Народне вѣче въ Бережанахъ уважає теперішну нібы коаліцію славяньску въ Австрії, въ котрій нема Русинівъ, пригнобленыхъ найблизшими славяньскими братамъ, а за те є притискаючі Славянъ Румуны и нѣмецкі реакціонеры, хиба за карикатуру славяньскои взаимности. Галицкі Русины якъ стояли такъ стоять и будуть стояти на становищи правдивои взаимности славяньскои, вірні традиціямъ Маркіяна Шашкевича и Тараса Шевченка, але не можуть до славянофільства втягати анї несправедливости анї реакції.

Братя, часъ важный! Вздъ того, якъ мы его выхбснуємо, залежить наша будучність. Покажѣмъ, що злидні и горе навчили насъ досвѣду, и що мы пізнали, що въ згодѣ и въ спільній роботѣ лежить наша будучність. Покиньмо свары и незгоды и силы нашій сполучѣмъ до борбы противъ неправды а въ оборонѣ правъ народныхъ. Тому

Вѣче народне въ Бережанахъ взывае всѣхъ Русинівъ, щобы солідарно, безъ огляду на своє партійне становище, ставали до законної борбы противъ всякої неправды а въ оборонѣ правъ и интересівъ руского народу.

Вѣче народне въ Бережанахъ взывае всѣхъ рускихъ послівъ рады державної, щобы, яко єдині заступники руского народу выбрані зъ его волѣ, выступали въ оборонѣ правъ и интересівъ того-жь народу згідно и солідарно.

Однакъ все то, що мы доси говорили дотыкає верху нашого народного будынку, а всякій знає, що будівля може бути лишь тогдѣ сильна, коли ей основы сильній та глубокій. Починаймо-жь и мы нашу народну будівлю вздъ основъ т. є. вздъ житя громадъ. Стараймо ся при выборахъ до радъ громадскихъ и повѣтовыхъ выбрати людей честныхъ, правыхъ та свѣдомыхъ, а тодѣ и выборы до сойму та до рады державної пійдуть не такъ, якъ доси. Отже

Вѣче народне въ Бережанахъ взывае всѣхъ Русинівъ, щоби звернули особливу увагу на выборы радъ громадскихъ та повѣтовыхъ и черезъ освѣдомлюванє народу, крѣпку орґанізацію та енергічну аґітацію старали ся, абы ті выборы всюды були переведенй въ користь рускої народу.

Стараймо ся о більше освѣдомленє нашого народу! Нехай всякій знає, що вонъ Русинъ, що вонъ горожанинъ, що вонъ чоловѣкъ неупослѣдженый а рівноуправный зъ другими людьми, и нехай всякій знає и хоче за свои права постояти гідно; тодѣ напевно и для насъ Русинівъ прийдуть инші, лучшій часы!

Бесѣдникъ скінчивъ середъ сильныхъ, невмовкаючихъ оплесківъ та окликівъ „слава!“ Бесѣда проф. Романчука, хочь змістомъ велика, але формою приступна, ясна и выголошена голосомъ звінкимъ, мягкимъ та милымъ, зробила сильне и приємне вражѣнє на присутныхъ а помѣжь мужиками давали ся чути такій гадки: „Говорить мудро а добрячо; не даромъ вонъ усѣхъ провадить! Такои бесѣды послухати варто!“ И певно що посолъ Романчукъ не даромъ ѣхавъ до Бережанъ; его гостина, хочь такъ коротка, не перейде безслѣдно въ політичномъ житю тутешного повѣту.

Вздтакъ забравъ слово о. Сендецкій въ имени Русинівъ пбдгаєцкого повѣту; тѣшивъ ся поступомъ Бережанщины и внѣсъ на руки д-ра Чайковского подяку тымъ рускимъ оборонцямъ, що боронили сотки Русинівъ обжалованыхъ за выборы. А на внесенє о. Лепкого ухвалено выслати на руки головного выборчого комітету адресу до цѣсаря зъ подякою за полекшѣ, якихъ народъ рускій надѣясь черезъ уступленє Баденього.

Вѣче закінчивъ д-ръ Чайковскій вздзванемъ до присутныхъ, щобы вступала въ члены „Селяньскои Рады“, котрои зборы заповѣджено того самого дня на 4 годину зъ полудня.

Кілька слівъ о забудованю гірскихъ потоківъ.

(Дальше.)

Погляньмо теперь, вздки вода горне такъ великій масы шутру, а коли докажемо, що вытворюванє шутру теперь поступає хутше, якъ давнѣйше, то побачимо, що нарѣканя на повени, яко бы они були теперь гіршій якъ впередъ, є такожь цѣлкомъ оправданій.

Конфіґурація терену и поклады ґеольоґічній въ дорѣчу нашихъ рѣкъ пбдкарпатскихъ суть для вытворюваня ся шутру такъ користній, що дуже часто найменше зраненє землѣ, зроблене черезъ неосторожность чоловѣка, може стати ся початкомъ зла, сли его завчасу не усуне ся. Ґеольоґічній поклады нашихъ гіръ творять переважно скалы пѣсковій, на котрыхъ спочивае велика верства алювіяльна, т. є. дрібный камѣнь змѣшаный зъ глиною. Сесій верствы дрібного каменя покрывае въ горахъ не значно груба верства урожайної и задерненої землѣ. Усуньмо лишь на незначній просторони тоту урожайну задернену землю, котра цѣлый теренъ вяже, а зробимо тымъ способомъ початокъ дебры. Вздъ спаду горы буде залежати, якимъ крокомъ поступати буде дальше розширюванє ся дебры и вытворюванє шутру. Шутеръ той, межи котрымъ дуже часто знаходять ся камѣня великихъ розмірівъ, сполученый зъ собою лише слабо, звычайно пѣсковатою глиною. Если отже тую глину, що лучить камѣне зъ собою, сполоче найблизшій дощь, то рѣчь природна, що камѣнь суне ся въ долину, а малый ярокъ перемѣняє ся зъ часомъ у величезну дебру.

Есть много мѣсцевостій, котрі черезъ вытворенє ся такои дебры збстали шутромъ засыпанй. Въ селѣ Глиньску коло Жовквы черезъ неосторожне выбиранє глины зъ горы сусѣднои зробила ся дебра и въ роцѣ 1894 засыпала село, церковь, приходство, и наробила великого нещастя. Шѣсть хатъ середъ села вразъ зъ будынками господарскими було засыпаныхъ по саму стрѣху. Забудованє дебры въ Глиньску, котре теперь вже перепроваджує ся, буде коштувати 48.000 зр. Колько бы можна було лиху запобѣгти, сли-бы початокъ такихъ дебръ уже въ зародку усувано! А дало бы ся се зробити неразъ дуже малымъ коштомъ черезъ загороджене колькохъ плотківъ и засаджене або засѣяне зраненои землѣ травою. Люде, на жаль, видять зло звычайно ажь тогды, коли имъ вже добре зачинає въ очи заглядати. Народъ по селахъ, маючій свои поля и луки у стопъ гіръ, выносить по кождомъ навалномъ дощи камѣнь, котрый ему малій потічки зъ гіръ на поле приносять, не дбаючи цѣлкомъ о те, щобы вытворюваню ся шутру въ горѣ запобѣгти. Доперва тогды, якъ нанесенй масы шутру такій вже величезній, що поле стає ся неужиткомъ, застановляє ся надъ своєю бѣдою и забравъ бы ся до роботы, сли бы не було вже за пізно и переходило его силы зарадити лиху. Много є случаївъ, де дороги по прикрыхъ спадистыхъ убочахъ гіръ, котрыми вывозило ся дерево або сѣно, замѣнили ся въ дебры або дикій потоки, котрі при наглыхъ більшихъ дощахъ величезній масы камѣня до рѣкъ зсувають.

Не дасть ся заперечити, що черезъ интензивнѣйшу експльоатацію лѣсівъ въ новѣйшихъ часахъ много дорібгъ и невинныхъ поточківъ позамѣнювало ся въ дебры и дикій потоки та що черезъ сплавлюванє дерева много передъ тымъ зарослыхъ берегівъ ушкоджено а великій масы шутру, котрі въ тыхъ берегахъ вытворюють ся, уносять повени далеко долѣ. До повставаня новыхъ дикихъ потоківъ и вытворюваня ся въ нихъ шутру много причиняє ся въ декотрыхъ околицяхъ пасене худобы по спадистыхъ стокахъ гіръ, утворюванє каменоломівъ и пожары лѣсовій.

Богато більшій розмѣры прибирають дикій потоки въ краяхъ альпейскихъ и нема року, въ котрімъ не лучала бы ся яка велика катастрофа. Зъ найновѣйшихъ и найсмутнѣйшихъ выпадківъ пригадаю выливъ дикого потока Gonderbach въ полудневімъ Тироли, котрый засыпавъ дня 18 серпня 1894 мѣсцевість Kollman. Выливъ наступивъ у ночи такъ раптово, що 39 осібъ, не маючи часу ратувати ся, були засипанй шутромъ на смерть.

Дикимъ потокомъ называємо отже кождый потік гірскій, котрый въ часѣ навалныхъ дощівъ раптово прибуває и уносить зъ собою велику масу шутру. Такій потоки бувають звычайно черезъ більшу часть року цѣлкомъ сухій, а можна ихъ пізнати по великихъ каменяхъ, що знаходять ся по обохъ сторонахъ корыта.

Незвычайній повени, якій въ остатныхъ часахъ чимъ-разъ частѣйше повторяли ся и въ своихъ наслѣдкахъ бували чимъ-разъ грізнѣйшій, звернули на себе увагу правительства та сойму и вздъ того часу приходить справа реґуляції рѣкъ и забудованє гірскихъ дикихъ потоківъ на порядокъ дневный. Роздаванє людямъ навѣщеным повенями запомогъ и позичокъ безпроцентовыхъ зі скарбу державного має и злій свои сторони, а що найважнѣйше — не потрафить усунути нещастє на довшій лѣта. Шкоду, яку зробивъ одноразовый выливъ Дунайця и рѣки Бѣлои въ роцѣ 1884 обчислено, пбсля урядовыхъ справоздань, на 1,618.966 зр. Повени, котрій край нашъ навѣстили въ роцѣ 1893 або хотьбы и сего року, зістануть намъ довго въ памяти. Если отже теперь край въ порозумѣню зъ правительствомъ бере ініціятиву до систематичного урегульованя нашихъ рѣкъ пбдкарпатскихъ, то се лишь вздповідає економічнымъ потребамъ краю и тымъ більше симпатично выпадає се повитати, бо выдатки на тую цѣль господарства краєвого є чисто инвестиційній и потягають за собою такій самій наклады зі скарбу державного. Дальшою додатною стороною тыхъ робітъ публичныхъ есть то, що народъ знаходить при тыхъ роботахъ красный заробокъ та що грішь дістає ся звычайно найбѣднѣйшимъ людямъ, котрій, якъ се еміґрація въ остатныхъ часахъ показує, того заробку дуже потребують.

Иншій провінціи нашои монархіи а особливо сусѣднй державы, якъ Нѣмцѣ, Французы выпередили насъ пбдъ тымъ взглядомъ далеко. Угры выдали въ часѣ остатныхъ 20 лѣтъ, пбсля урядовыхъ справоздань міністерства рільництва зъ року 1895, на регуляцію Дунаю, Темесъ, Бегі и Дравы 42,000.000 зр. а на регуляцію Тисы и меліорацію тои долины 97,000.000 зр., разомъ 139 міліонівъ зр.

Подиву гіднй роботы выконано въ остатныхъ рокахъ при забудованю гірскихъ потоківъ у Франціи. До кінця 1894 року залѣсено тамъ 152.000 гектарівъ [258.000 моргівъ] неужитківъ положеныхъ въ горахъ. Зъ того залѣсено 65.000 гектарівъ [110.000 моргівъ] выключно коштомъ держанымъ, а решту на коштъ поодинокихъ громадъ и осібъ интересованыхъ. Залѣсеня сесій выконано въ протягу 24 лѣтъ, забезпечивши черезъ те вздъ знищеня богато осадъ, мѣстъ, комунікацій и пбль урожайныхъ. Зъ кінцемъ 1894 року выносили выдатки на забудованє гірскихъ потоківъ у Франціи около 40,000.000 франківъ а дальшій роботы, маючій ся выконати въ протягу 60 лѣтъ, мають выносити 220 міліонівъ, зъ чого преліміновано на выкупно грунтівъ 72 міліонівъ франківъ.

Въ Австрії выдано на забудованє гірскихъ потоківъ вздъ 1884 до кінця 1893 року 3,645.511 зр., зъ котрыхъ припадає на Галичину ледви 13.000 зр., а се зъ тои причины, що дѣяльность на тімъ полі розпочала ся въ Галичинѣ доперва въ роцѣ 1893.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдня доносять про теперішну ситуацію, що д. 31 с. м. або 1 сѣчня появить ся цѣсареке розпорядженє въ справѣ угодовои провізорії и квоты; квота остане та сама, що доси. Рівночасно буде се розпорядженє оголошене такожь въ угорскімъ урядовімъ дневнику, бо и угорске правительство не має надѣї перевести въ соймѣ угодовои провізорії до кінця сего року. Дальше розпорядженє цѣсарске установить буджетову провізорію на шесть мѣсяцівъ.

N. Wien. Tagblatt довідує ся зъ жерела нібы дуже добре поінформованого, що правительство бажає дійти до якогось кінця въ спорѣ о языковій розпорядженя и незадовго розпочне переговоры зъ вызначными провідниками чеськими и нѣмецкими. Хочь бы ті переговоры навѣть мали розбити ся, то се не вздстрашить бар. Ґавча вздъ дальшихъ захо-

дбвъ. Вбнъ за першу свою задачу уважае довести до того, щобы въ радѣ державнбй можна спокбйно вести парляментарну роботу; до сповненя тои задачѣ ужие всѣхъ способбвъ и заходбвъ.

Берненьскій дневникъ Lidove Noviny таку приносить вѣсть зъ Вѣдня: Сими днями переговорювавъ бар. Ґавчь зъ послами ґр. Дѣдушицкимъ, Яворскимъ, Герольдомъ, Пацакомъ, Странскимъ, Енґлемъ и зъ заступниками католицкого сторонництва та полудневославяньского клюбу. Тѣ заступники парляментарнои ббльшости обѣцяли президентови міністрбвъ свою помбчь въ его заходахъ, щобы уможливити полагоджене правительственныхъ внесень въ парляментѣ. Въ тбй цѣли мають бути змѣненй языковй розпорядженя, але ще не заразъ и не односторонно, тблько ажь при кбнци сесіи ческого сойму. Длятого ческій соймъ мае ще разъ радити надъ внесенями въ справѣ языкового закону для автономічныхъ властей въ Чехахъ, а на пбдставѣ соймовыхъ постановъ выдасть правительство новй языковй розпорядженя. Коли Чехи змѣнять троха свои жаданя, а законъ для урядового языка ческого властей автономічныхъ буде ухваленый: тогдѣ правительство скличе раду державну и вже при кбнци лютого внесе новй розпорядженя языковй на основѣ закону, принятого ческимъ соймомъ. Коли нѣмецка опозиція въ радѣ державнбй залишить обструкцію, то кабінетъ остане безъ змѣны. Коли-жь бы и дальше мала вести обструкцію, тогдѣ бар. Ґавчь утворивъ бы кабінетъ парляментарный, а той розвязавъ бы раду державну и зарядивъ бы выборы до новои рады зъ соймбвъ такъ, якъ бувало передъ 1873 р. Сталось бы се въ половинѣ мѣсяця мая, щобы новый парлямент мбгъ полагодити окончну угоду зъ Угорщиною.

НОВИНКИ.

— **Загальнй зборы Товмацкои філіи „Просвѣты“** вбдбудуть ся д. 30 н. ст. грудня с. р. о 10. годинѣ въ сали Рады повѣтовои въ Товмачи. На сихъ зборахъ буде два выклады о господарскихъ справахъ. Выдѣлъ запрашае всѣхъ членбвъ и прихильникбвъ.

— **Засѣданє Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“** вбдбуде ся въ пятницю дня 31. н. ст. грудня с. р. о годинѣ 7-бй вечеромъ.

— **Канцелярія Товариства „Просвѣта“** у Львовѣ подае отсимъ до вѣдомости всѣхъ Читалень „Просвѣты“, на пбдставѣ повѣдомленя Хвального Выдѣлу Товариства „Руска Бесѣда“ у Львовѣ, що президія ц. к. Намѣстництва у Львовѣ рескриптомъ зъ дня 1 грудня 1897 ч. 12501/пр. призволила на выставлюване творбвъ сценічныхъ: *„За сиротою Богъ зъ калитою“*, *„Нбчь Вифлеемска“* и *„Правда все горою“* І. Я. Луцика.

— **Руській народный театръ** вбдограв въ суботу преміовану комедію Г. Цеглиньского „Торговля жемчугами“ а въ недѣлю драму „Ой не ходи Грицю“. Обѣ штуки — якъ добре вже знана драма Старицкого, такъ ще ббльше дуже интересна и жива комедія Г. Цеглиньского заняли публику — жаль лише, що въ суботу тои публики було за мало. Про гру тыхъ штукъ та де-що про комедію „Торговля жемчугами“ подамо найблизшимъ разомъ.

Завтра [вб второкъ] зъ нагоды отворена сойму буде представлене складане: оперовй спѣвы панѣ Ф. Лопатиньскои зъ „Фавста“, „Міньонъ“ и „Травіяты“, хоралъ Лисенка до Шевченкового „Завѣщаня“ и весела 2-актова комедія „Перше повмирали потбмъ ся побрали“.

— **Вѣче хлопске въ Перемышли** вбдбуло ся 26 н. ст. грудня при великбй участи народу. На вѣче прибуло, мимо забороны старосты п. Ляникевича, досыть значне число рускои мѣсцевои и дооколичнои интеліґенціи. Предсѣдателемъ вѣча выбрано посла Стефана Новаковского. Посолъ Яросевичь пояснивъ широко теперѣшну ситуацію політичну въ Австрії, выкликану подѣями послѣднои сесіи парляменту австрійского и сильно ударивъ на проектоване теперѣшною ббльшостію парляментарною розширене компетенціи соймбвъ краевыхъ черезъ надане ббльшои автономіи краямъ коронным. Розширене компетенціи соймбвъ краевыхъ вбддало бы цѣлкомъ уже Русинбвъ на ласку и неласку Полякбвъ а взглядно шляхты польскои и зробило бы сю шляхту абсолютнымъ паномъ въ краю. Длятого мусять Русины зъ цѣлою енерґією выступати проти того проекту и якъ найсильнѣйше взятись за аґітацію за національными автономіями. Посолъ заявивъ ся рѣшучо за подѣломъ Галичины на части руску и польску. Забирали ще голосъ С. Вѣтикъ, Петро Новаковскій и др., заявляючись проти неподѣльности грунтбвъ селяньскихъ и проти нового проекту сполокъ господарскихъ. Вкбнци принято одноголосно, при великихъ оплескахъ, резолюція, домагаючй ся подѣлу Галичины, розвязаня парляменту и розписаня новыхъ выборбвъ, та потягненя до одвѣчальности и якъ найстрѣйшого укараня усѣхъ тыхъ безъ выимку урядникбвъ політичныхъ, що при послѣдныхъ выборахъ до парляменту австрійского допустились въ якій-небудь способбъ нарушеня законбвъ и перевели незаконно выборы.

— **Великій вечерокъ** зъ танцями устроить въ недалекихъ мясницяхъ, 8-ого н. ст. лютого 1898 р., товариство „Академічна Громада“. До того вже замовлена велика саля „Народного Дому“, а шановна руска публика, користаючи зъ того, що саля „велика“, и памятаючи, що „запомоговый фондъ“ товариства [куды призначеный дохбдъ зъ вечерка] мае бути великій, — покаже, маємо надѣю, и тутъ свою звычайну прихильнбсть академічнбй молодежи и зъявить ся въ великбмъ числѣ. Про артистичну сторону вечерка подбае вже само товариство. Якъ показали останнй осѣнній вечерки въ „Рускбй Бесѣдѣ“, мае руска академічна молодѣжь помѣжь собою цѣлу армію добрыхъ танцюристбвъ, до того по-при всяку выгоду для гостей постарае ся, щобы кождый участникъ повертавъ зъ вечерка не лише зб спомынами, але й зъ гарнымъ гостинцемъ, памятковымъ дарункомъ, якого доси не бувало. Докладнѣйшу програму оголосить ся вкоротцѣ, спеціяльнй-жь запрошеня будуть, по змозѣ, высланй вже на коляду. Хто бы запрошеня за-для похибки не дбставъ, зволить ласкаво зголосити ся до товариства [Ринокъ, 10], а пбшлеть ся сейчасъ; мова тутъ особливо про тыхъ, що ихъ адресы зъ причины найновѣйшихъ переносинъ [прим. въ судбвництвѣ] не звѣстай добре. — *Вбдъ комітету.*

— **Про торжество отворена рускои колеґіи** въ **Римѣ** наспѣли такй близшй и певнѣйшй вѣсти: Торжество розпочало ся въ суботу 18-ого н. ст. с. м. Того дня вбдправивъ въ церквѣ заведеня пралатъ схолястикъ Капітулы перемыскои о. К. Волошиньскій въ асистѣ мѣсцевого клира торжественну вечѣрню о 5. годинѣ пополудни. Въ недѣлю 19-ого вбдправивъ перемыскій владика Преосв. К. Чеховичь въ асистѣ о. крил. Волошиньского и прокуратора галицко-рускои церкви въ Римѣ о. пралата Левицкого, якъ такожь питомцѣвъ заведеня торжественне богослуженя, на котрбмъ були присутнй: кардиналъ Ванутеллі, ц. к. амбасадоръ ґр. Ревертера зъ секретаремъ ґр. Амбро, архіепископъ Іосифъ Сембратовичь и много иншихъ епископбвъ рбзныхъ обрядбвъ и много публики. Пбдчасъ богослуженя спѣвавъ въ церквѣ хоръ італійскій церковнй руськй пѣснѣ. По богослуженю о 1. годинѣ въ полудне вбдбувъ ся въ заведеню обѣдъ на 36 особъ, при котрбмъ першій тоастъ пбднѣсъ кардиналъ Ванутеллі въ честь св. отця и цѣсаря по італійски, опбсля вбдчитавъ еп. Чеховичь латиньску мову, въ котрбй звеличавъ доброту св. отця и цѣсаря для Русинбвъ а закбнчивъ тоастомъ въ имени епископбвъ, клира и вѣрныхъ въ честь папы и цѣсаря. По епископѣ Чеховичу промовивъ по італійски ц. к. амбасадоръ Ревертера, пбдносячи тоастъ на успѣхъ народу руского, а по нѣмъ вбдчитавъ по італійски мову прокураторъ о. Левицкій, а закбнчивъ тоастомъ въ честь кардинала Ледоховского. Опбсля промовивъ мс. Сальві и внѣсъ тоастъ въ честь рускихъ епископбвъ, по нѣмъ о. пралатъ Левицкій пбднѣсъ тоастъ въ честь ґр. Ревертеры, а рядъ тоастбвъ закбнчивъ о. пралатъ Волошиньскій сердечною промовою по латинѣ и пивъ за добрый успѣхъ ректорату заведеня [Єзуитбвъ]. О 3. годинѣ по обѣдѣ вбдбувъ ся въ церквѣ при заведеню попись питомцѣвъ званый „академією“, зложеный зъ деклямацій, спѣву и музики, а прислухувалась ему численна публика. О 6. годинѣ було цѣле заведене рясно илюміноване, а о годинѣ $8^1/_2$ по вечери вбдбулась томболя, на котрбй присутнй выгравали рбзнй памятки. — Въ пятницю 17-ого с. м. принявъ св. отець еп. Чеховича, пралатбвъ оо. Волошиньского и Левицкого на авдієнціи, на котрбй епископъ просивъ, щобы въ новбмъ заведеню выховувано молодѣжь не лишь въ обрядѣ, але и въ дусѣ рускбмъ, а закбнчивъ просьбою о благословене для клира и народу руского, котре св. отець охотно удѣливъ. Опбсля тая сама депутація була ще у кардинала Рамполѣ и Ванутелього та у амбасадора ґр. Ревертеры.

— **Осьму ранґу** дбстали слѣдующй учителѣ середныхъ шкблъ: 1) въ ґімназіяхъ: Фр. Шіндлеръ въ Бродахъ, кс. Ант. Гохекеръ въ Бережанахъ, Софронъ Недѣльскій, Мих. Кусьовичь и Іосифъ Васильковскій всѣ три въ Коломыи, Вл. Кульчицкій въ ґімн. св. Яцка и Ст. Беднарскій въ III. ґімн. въ Краковѣ, д-ръ Омелянъ Калитовскій въ академ. ґімназіи у Львовѣ, д-ръ Іосифъ Оґурокъ и Вол. Ресль въ II ґімн. у Львовѣ, д-ръ Ант Данишъ въ ґімн. Францъ-Іосифа у Львовѣ, Іос Кретовичь въ Новбмъ Санчи, Андр. Чичкевичь въ II ґімн. въ Перемышли, Юл. Сутовичь въ Ряшевѣ, Л. Демохъ и Вал. Врубель въ Сяноцѣ, кс. Кар. Целеръ въ Стрыю и о. Сидоръ Єзерскій въ Золочевѣ; — 2) въ реальныхъ школахъ: Тад. Кукурудза, Іос. Бігнеръ и Кар. Трохановскій въ Станиславовѣ, а Фр. Новосельскій въ Тарновѣ.

— **Львбвска ц. к. Дирекція зелѣзниць** державныхъ оповѣщуе: При выѣздѣ поѣзду ч. 13. изъ Золочева въ ночи зъ 23 на 24-ого с. м. выскочила зъ шинъ на зворотници выѣздовбй перша зъ двохъ згаданый поѣздъ ведучихъ машинъ. Черезъ се опбзнивъ ся той поѣздъ о 2 годинѣ и 40 мінутъ. Зъ подорожныхъ якъ и персоналу зелѣзничого нѣхто не скалѣченый и возы неушкоджень.

— **Vigilantibus jura!** Вп. о. Погорецкій зъ Бродокъ пише намъ: Кождого року дбстаю зъ Краковского товариства обезпечень по заплаченю преміи на мое обезпечене житеве квитъ жовтый, де есть означена и моя дівіденда за той рбкъ або зворотъ приналежный членамъ. Сего-жь року анѣ жовтого квіта анѣ означенои квоты яко дівіденды на звычайнбмъ квітѣ не було. Однакъ я упбмнувъ ся о те заразъ листомъ въ Дирекціи ясно та рѣшучо и заразъ на вбдворотъ дбставъ-емъ зъ вбдтамъ 4 злр. и 3 кр. яко менѣ приналежнй. Бачу зъ того, що о свои дівіденды повинній интересованй сего року [яко въ роцѣ навѣщенбмъ елементарнымъ нещастемъ дефравдаціи] удавати ся самй поодиноко за себе, а въ такбмъ разѣ не стратять свого. Многй изъ священикбвъ може не звернули на се уваги, якъ и я въ першбй хвили. А позаякъ намъ утрата хоть-бы найменшои квоты не може бути байдужна, тожь остерѣгаю и кличу до всѣхъ интересованыхъ Vigilantibus jura! — *О. Погорецкій.*

— **Вбдъ Вп. посла о. Д. Танячкевича:** Прошу высокоповажаныхъ и дорогихъ Родимцѣвъ, Христа ради, прийти менѣ въ помбчь до выратованя бѣднои вдовицѣ зъ дѣтьми [К. П. зъ С.], щобы ѣй не зліцитовано хаты и кусника города для Банку рустикального. Потребую на се 60 зр. Кблька шестокъ не буде великимъ тягаремъ для поодинокого, а вони разомъ зроблять ту велику христіяньску услугу выратованя бѣдного невбльника чи то невбльницѣ. — *Данило Танячкевичь.* Закомаре, п. Ожидбвъ, 26 грудня 1897. [Прошу иншй руськй ґазеты о подане сеи вбдозвы въ найблизшбмъ числѣ.]

Товариство **„Академічна Громада“** повѣдомляе всѣхъ тыхъ, що прислали вже передплату на зббрникъ новыхъ поезій Ивана Франка п. заг. „Мій Ізмарагд“, що друкарня передъ святами не въ змозѣ покбнчити друкъ; за те, якъ лише буде готовый, пбшлеть ся сейчасъ кождому передплатникови. При тбмъ подаеть ся до вѣдомости иншимъ, що цѣна примѣрника „Мого Ізмарагду“ 1·20 зр. — За выдѣлъ *Стефанъ Томашѣвскій* заст. головы, *Стефанъ Шараневичь* скарбникъ. Ф. з.

— **Дрббній вѣсти.** Въ Комаровѣ въ Холмщинѣ упокоилась д. 13 н. ст. грудня въ 46 роцѣ житя Анна зъ Желехбвскихъ Гумецка, жена о. Мирона Гумецкого, пароха Комарова. — Нову „twierdzę na kresach“, латиньскій „костюлокъ“ будують въ Березовици великбй тернопбльского повѣту, въ чисто рускбмъ селѣ за-для горстки рускихъ селянъ лат. обряду; на будову костела давъ властитель села Чарковскій-Голѣвскій 30.000 цеголъ. — Въ Бродахъ на концертѣ музичного товариства выправили присутнй жиды антипольску демонстрацію; коли музика заграла арію пѣснѣ Jeszcze Polska nie zginęła, почувъ ся въ сали шумъ, крикъ и свистъ, за-для чого Поляки опустили салю. — Президентъ французскій Форъ переславъ петербургскому митрополитови Палладіеви дорогоцѣнну чашу украшену дорогими каменями, на памятку вбдвѣдинъ Исаакіевского собору 24 н. ст. серпня с. р.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

На конкурсъ зъ речинцемъ до д. 5. н. ст. лютого 1898 р. выставлена парохія Смбльникъ дек. яслиского. — Канонічну инетитуцію дбстали оо.: Волод. Хомицкій на Дальову дек. яслиского а Конст. Федѣвъ на Шумячь дек. высочаньского. — До канонічнои институціи завбзвано о. Гавр. Гнатишака на Криницю дек. мушиньского. — Самостбйне сотрудництво въ Кальници дек. ольховецкого дбставъ о. Волод. Дуркотъ.

Наука, штука и література.

— **„Записки Наукового товариства імени Шевченка“** пбдъ редакцією Михайла Грушевского. Томъ XX. а за рбкъ 1897 книга VI. Змѣстъ: 1) „Галицьке боярство XII—XIII в.“ вбдчитъ Михайла Грушевского [стор. 1—20]. 2) „Варлаам і Йоасаф, старохристиняньский духовний роман і его літературна історія“ написавъ д-ръ Иванъ Франко [докбнчене — стор. 135—202]. — 3) „Кілька віршів Івана Некрашевича“ подавъ Олександеръ Лотоцкій [стор. 1—10]. — 4) Miscellanea: а) „Королівський дозвіл на викуп Камінецького староства 1456 р.“ подавъ М. Грушевскій; б) „Бібліоґрафічні рідкости, II.“ подавъ д-ръ И. Франко [стор. 1—6]. — 5) Наукова хроніка: Оглядъ часописей за 1896 рбкъ. Часописи выдаванй по-за Украиною [стор. 1—40]. — 6) „Бібліоґрафія“ — рецензіи и справозданя [стор. 1—48]. — 7) Вбдъ Редакціи [стор. 1—2].

— **Етноґрафічний Збірник.** Выдае Наукове Товариство імени Шевченка. **Томъ III.** *„Етноґрафічні материяли з Угорськой Руси“* збравъ Володимиръ Гнатюкъ. Томъ I. Леґенды и новелѣ. [Сторбнъ XX + 236]. — Цѣна 3 корони.

— **Вѣденьского тыждневника „Die Zeit“** появивъ ся 168-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Der streng verfassungsmässige Absolutismus. Von K. — Der Process Dreyfus und die Vollstreckung des Urtheils. Von Pollex. — Zur Kritik des Communismus. Von Dr. Ladislaus Gumplowicz. — Ein moderner indischer Prophet. Von Prof. Dr. Guglielmo Ferrero. — Arthur Fitger. Von Paul Wertheimer. — Weihnachtsausstellung im österreichischen Museum. Von Adolf Loos. — Bartel Turaser. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Saga-Gunnel Von Pelle Molin.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. **Чисела на показъ даромъ и оплатно.**

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 27. грудня. Якъ зачувати, заносить ся на те, що нѣмецкй послы ухиляють ся вбдъ соймовыхъ нарадъ.

Будапештъ 27. грудня. Вѣче скликане на вчера сторонництвомъ независимыхъ, не удало ся, бо розбили его соціялісты, такъ що не прийшло до жадныхъ ухвалъ. Кошута обкинули соціялісты лайками, называючи его найббльшимъ вызискувачемъ роббтникбвъ.

Римъ 27. грудня. Италійске правительство мае выслати до Хінъ два кораблѣ. — Вчера Касалю передано Анґлійцямъ чи то властиво Єгиптови.

Атены 27. грудня. На грецке судно, що пустило ся зъ амбракійского заливу на йоньске море, выстрѣлено зъ пушки зъ турецкои крѣпости Превезы, але выстрѣлъ не влучивъ судна. Грецке правительство зажадало вбдъ Порты пояснення тои справы.

Зъ Канеѣ доносять, що мѣжь повстанцями настало велике заворушене зъ причины, що Турки убили кбльканацять христіянъ. Адміралы поробили приготовленя, щобы вбдперти повстанцѣвъ въ разѣ ихъ нападу на войсковый кордонъ.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашй великй и мусять покрывати ся бѣжучими выплатами, тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

КОНКУРСЪ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ розписуе отсимъ конкурсъ на слѣдующй працѣ популярнй:

1. Про розумну управу рблѣ.
2. Про живленє худобы взагалѣ.
3. Про ставнй навозы.
4. Про рыболовлю и новый законъ ловецкій.
5. Популярный твбръ драматичный, примѣненый до сучасныхъ вбдносинъ рускаго народу.
6. Повѣстка для народу.

Працѣ належить присылати до Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10], найдальше *до кбнця мѣсяця марта 1898 р.* Принятй працѣ переходять на власнбсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою Гонорара авторскаго по 15 зр. до 25 зр. вбдъ аркуша друку; натомѣсть непринятй працѣ будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта, у Львовѣ дня 30 н. ст. падолиста 1897 р. 2—3

Юл. Романчукъ. *Д-ръ Кость Левицкій.*

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до прилюдноі вѣдомости, що Календарь Товариства [книжочка 1 и 2 на рбкъ 1898] буде розсылати канцелярія товариства тблько тымъ членамъ „Просвѣты“ що заплатили вкладки членьскй за рбкъ 1897.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, дня 16 н. ст. падолиста 1897 р. (3—3)

Юл. Романчукъ. *Д-ръ Кость Левицкій.*

Надбслане.

Адвокатъ Д-ръ Окуневскій
въ Городенцѣ
пошукуе старшого концепіента

котрый бы въ часѣ довшои его неприсутности провадивъ канцелярію. — Зголошеня въ часѣ Сойму прошу присылати до Львова [Соймъ краевый].

443 3—3

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкбй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устрованя електричныхъ дзвінкбвъ. — Замовленя зъ провінцій вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкбвъ

I. Друки правничй:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ либра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. либ.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціѣ, взбръ а) б) в) г) либра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію либ.	по 20	„

II Друки для кась позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый либра	по 40	„
9.	Книга довжникбвъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць.

13.	Книжка товарова либра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кась позичковыхъ:

15.	Списъ членбвъ либра	по 40	„
16.	[illegible] членьскій читальнь „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитбсть осббно.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дбстати можна въ тов. Просвѣта.

ОЛЬЯ РЫБЯЧІЯ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣзнѣня, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій водъ попереднього, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 73—?

МѢРЫ до збожа, Ваги децимальнобалансовій инщельковій, мѣры для шанѣ для горалень поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Позички

водъ 500 зр. высше яко кредитъ особистый полагоджуе скоро и дискретно.

Агентура Будапештъ
438 Почтовый фахъ 138. 4—5

Дробъ и дичину
всякого рода купуе торговля Ст. Войцеховского наступниковъ Львовъ, рогъ ул. Академічнои и Хорущины. 437 2—3

ПОДЯКА.

444 1—1

Чуюсь зобовязанимъ зложити прилюдно в імени жени, ей родичів и своїм як найглубшу подяку Високоповажаному Докторови Кобриньскому, лікареви в Коломиї, за цілковите щасливе вилічене моеї жени з тяжкої слабости. В тій довготреваючій та безнадійній хоробі рішило передовсім уміетне лічене, яким лише першорядний спеціаліст повеличати ся може а надто незвикле посьвячене ся Пана Доктора Кобриньского, котрий не тілько глубокою відомостію и фаховою практикою але також серцем и душею був все при ложи болізни та не щадив ні в день ні в ночи трудів и жертв.

Андрій Алисиевич ц. к. учитель гімназіяльний в Бродах.

По значно низшой цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образовъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВОНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженой цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудніе въ великомъ выборѣ водъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІ ОБРАЗЫ въ розной величинѣ водъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБОРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ розного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѣ, Подставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 22—?

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, дікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ также найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. и. горѣвки упривілеіованѣ и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджены.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вольного водъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкодный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 423—?

Найводповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рождво и Новый Рокъ есть

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рокъ 1898.

Достати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

ПАВЛО ЛЕВИЦКІЙ

въ Добрачинѣ (почта Кристинополь)

предпріймае всякого рода будовы: церквей, будынковъ конкурренційныхъ, парохіяльныхъ и школьныхъ, горалень, взагалѣ всякихъ будынковъ и выконуе солідно и дешево.

Всѣ выконанѣ нимъ будовлѣ зыскали загальне признане, чого доказомъ кольна наведеныхъ свѣдоцтвъ.

„Въ р. 1886 повѣрывъ комітетъ церковный въ Розджаловѣ, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина будоване мурованои церкви въ Розджаловѣ. Можемо заручити кождому, що церковь уже на укончену, а п. Левицкій вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому его яко предпріимця до большихъ будовель рекомандувати можемо. — Розджаловѣ дня 14 лютого 1888. Мих. Фолисъ приходникъ. Стеф. Покимброда членъ комітету, Фед. Жеребецій нач. громады.“

„Громада Сушно, пов. каменецкого, повѣрила минувшого року п. Левицкому зъ Добрачина будову мурованои двоклясовои школы зъ водповѣднымъ мешканемъ для учителя. Тую будову провадить вонъ точно пбсля поданыхъ ему плянбвъ и указовъ на повне вдоволене мѣсцевои рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважного предпріимця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найщирше поручити. — Сушно дня 8 лютого 1885. Мих. Кордуба предсѣдатель рады шкбльнои. Доско Баранъ начальникъ громады. I. Brennenstuhl Gem. Forst.“

„П. П. Левицкій зъ Добрачина принявъ предприемство нового мурованого приходства въ Кормчинѣ. Ту будову, вже на укончену веде вонъ зъ повнымъ вдоволенемъ комітету парохіяльного, котрый его може яко честного, совѣстного и дуже порядного предпріимця, вдоволяючого ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити. — Корчминъ, дня 18 лютого 1888. И Черевко предсѣдатель комітету парохіяльного.“

„Въ року 1889 комітетъ церковный въ Любши, пов. жидачѣвского, поручивъ Вп. Павлови Левицкому Добрачина будову мурованои церкви, котра нинѣ стоить вже пбдъ дахомъ. Въ часѣ роботы мы мали нагоду пбзнати Вп. Павла Левицкого яко чоловѣка въ тбмъ званю здббного, совѣстного и пильного, и хочь не выплачувано ему въ умовленбмъ часѣ ратъ зъ причины неврожаю мин. року, то мимо того провадивъ и провадить дальше будову старанно и совѣстно, за що заявляемо ему зъ приемностію прилюдно щиру подяку. — Водъ гр.-к. комітету парохіяльного въ Любши 31 жовтня 1890. Іосифъ Терешкевичъ парохъ и предсѣдатель комітету. Дамянъ Трѣщь начальникъ громады и членъ комітету.

„Въ р. 1889 поручивъ комітетъ церковный въ Мостахъ великихъ пов. жовквбвского, п. Павлови Левицкому зъ Добрачина будову мурованои великои зъ пяти копулами церкви. Будову сю провадить п. Павло Левицкій самъ старанно, пильно и совѣстно, такъ що-до штуки майстерскои, якъ та кожь що-до доббрности матеріялу. Церковь наша уже высоко пбднеслась, мимо невыплаченя наступившои и минувшои раты зъ причины неврожаю минувшого року, однакъ п. Павло Левицкій провадить будову и форсуе своими грбшми, за що ему комітетъ публичну подяку засылае и совѣстно поручае до подббныхъ предпріемствъ. — Мосты великій 30 жовтня 1890 Емиль Дѣдицкій гр. к. парохъ и предсѣдатель комітету церковного. Гринь Балко бурмістръ и членъ комітету. Иванъ Балко радный и провізоръ церковный.

„До Пана Павла Левицкого, предпріимця будовель въ Добрачинѣ. Выдѣлъ повѣтовый стверджуе, що Вы, Пане, выконали будову двохъ бблыихъ мурованыхъ мостовъ и десять склепленыхъ перепустовъ мурованыхъ на дорогахъ повѣтовыхъ зъ фаховымъ знанемъ рѣчи и строгимъ примѣненемъ плянбвъ будовельныхъ; надто збудували Вы канцелярію мурован у для громады Добрачина на цѣлковите вдоволене. — Зъ Выдѣлу Рады повѣтовои въ Сокали д. 24. жовня 1895. Презесъ Ковнацкій. — Инж. пов. Кароль Левицкій.“

На просьбу Пана Павла Левицкого зъ Добрачина посвѣдчае подписаный, що Панъ Павло Левицкій въ роцѣ 1887 выконувавъ будову мурованого партерового будынку призначеного на складъ пропінаційный въ Белзѣ, а въ рокахъ 1891 и 1892 будову мурованои церкви на бблыій розмѣры въ Мостахъ великихъ, строго пбсля плянбвъ и приписбвъ будовничихъ на вдоволене сторонъ, о чбмъ мавъ я нагоду при вбдборѣ и технічнбмъ справдженю выконаныхъ роббтъ пересвѣдчитись. — Жовквбвь дня 10 жовтня 1895. Алоисій Фішеръ ц. к. инжінеръ — Высше згадану церковь въ Мостахъ великихъ оглядавъ емь и можу потвердити повыстe оречене Вп. П. Надинжінера. Львбвь 30 жовтня 1895. Захарієвичъ ц. к. професоръ.

„На просьбу Вашу потверджаю симъ, що Вы яко предпримець будовель вели и выконали крбмъ чисченныхъ приватныхъ будовель такожь парохіянъ будовлѣ конкурренційнѣ въ тутешнбмъ повѣтѣ. До нихъ зачисляють ся головно: Парохіяльна мурована церковь въ Добрачинѣ, така-жь церковь въ Розджаловѣ, кблька мурованыхъ и деревляныхъ приходствъ и богато мурованыхъ школьныхъ будынковъ. Всѣ тѣ будовлѣ выконали Вы совѣстно, тревало, докладно пбсля плянъ, не переступивши кошторисбвъ, и тымъ способомъ причинали ся Вы до прикрасы околиць тутешнього повѣту. За се заслужили Вы собѣ на загальне признане Вашихъ способностій и ретельности. — Сокаль дня 18 сѣчня 1889. Тхоржевскій ц. к. совѣтникъ намѣстництва и староста. [Печатка сокальского староства.] 419 3—5

На всяке вбзване приѣздить заразъ на мѣсце.

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

єдино до набутя въ 4

Дрогеріи подъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

НАЙБОЛЬШІЙ ВЫБОРЪ

ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ

по найнизшихъ цѣнахъ

поручае Магазинъ 6

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львбвъ, площа Капітульна число 2.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожній вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 58—?

ПЕРША **РАФІНЕРІЯ** БРОДСКА **СПІРИТУСУ**

Фабрики руму и лікеровъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручае: добрнѣ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bong найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши водъ 5-кільограмовыхъ посылокъ. 378 2—12

Цѣнники на жадане franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Старѣ Вина и Коняки

позставщій въ великомъ запасѣ продае торговля кольоніяльна винъ и делікатесовъ

Ст. Войцеховского Наслѣдниковъ З. ЗАДУРОВИЧА и Спблки
Львовъ, рогъ ул. Академічнои и Хорущины

о 25% дешевше якъ упередъ.

НОВИНА! Шампанъ французкій George Goulet рбвняючій ся найлѣпшимъ маркамъ на келишки. 437 2—3

!Найдешевше жерело!

Закупна найвольнѣйшихъ товаровъ

поручае

ТОРГОВЛЯ КОЛЬОНІЯЛЬНА

винъ и делікатесовъ

Ст. Войцеховского Наступниковъ

З. ЗАДУРОВИЧА и СПОЛКИ

Львовъ, рогъ улицѣ Академічнои и Хорущины

Вытягъ зъ головного цѣнника:

	повъ кільо кр.
Мигдалы величезнѣ выбираны	60
Мигдалы гарны	48
Розинки султаньскѣ дуже гарнѣ	36
Розинки „ гарнѣ	32
Розинки Eleme	36
Розинки чорнѣ	28
„ Малята	90
Орѣхи турецкѣ	20
„ „ товченѣ	40
„ водосаѣ	20
„ „ товченѣ	48
Сливки босаньскѣ	16
Повида славоньскѣ	16
Фіги султаньскѣ	34
Фіги у вѣнку	14
Мароны водоскѣ	18
Циката обирана гарна	75
Агавзіні	54
Мѣдъ пресный	28
Ваніля лѣсочка водъ	20
Оплатки, штука	1
Грибки выбираны 1 дкгр.	3
Мука пшенична суха 000	
Що-дня свѣжѣ дрожджѣ.	
Хлѣбъ житный.	
Дробъ и дичина. 437	2—3
Сандачѣ и иншѣ рыбы.	

Фірма водзначена на львовскій краевій выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!

Хвально звѣстна

РОБОТНЯ

выробовъ церковныхъ и галянтеріяныхъ зо срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборіяны и на св. олей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольны, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольны и процесійны, братскѣ берла, кадильницѣ и лодки, гармоніяны дзвбнки, антіпендія, бронзы сальоновѣ и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведены предметы приймае до позолочена, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вбдбронзованя въ огни або гальванічно и ручитъ за довголѣтну тривкбсть. Замовленя зъ провінціи полагоджуе вбдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 2—10

Зъ глубокимъ поважанемъ

ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,

Роббтня бронзовнича, Львбвъ ул. Галицка ч. 15.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить водъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Ворменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на повъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
		Ніч		4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			**Ніч**
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го вин вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець подѣчинный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоанна Гриня.

Ч. 283. Львовъ, Второкъ 16 (28) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додаток „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число кошту 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Linzer Volksblatt подав статью д-ра Ебенгоха про теперѣшнє положенє. Сей провѣдникъ католицкого сторонництва пише мѣжь иншимъ такъ: Черезъ страшнѣ борбы національнѣ тяжко потерпѣла повага державнои власти и парляменту. Добуваючи всѣхъ силъ и забуваючи на самыхъ себе, мы держали ся осторонь вѣдъ національного руху нашихъ товаришѣвъ єдино лише на те, щобы нашу вѣтчину охоронити вѣдъ поклику єи внутрѣшныхъ и внѣшныхъ ворогѣвъ, роздѣляючого єи на Славянъ и Нѣмцѣвъ. Католицкѣ послы альпейскихъ краѣвъ прилучили ся въ радѣ державнѣй до автономічнои бѣльшости, щобы попирати добро всѣхъ народѣвъ монархіи черезъ ихъ згѣдну спѣльну працю. Нашого становиска не змѣнимо и на дальше, а противники нашѣ не вѣдведуть насъ вѣдъ него нѣякимъ тероризмомъ. Тымъ бѣльше мусѣли бы мы жалувати, коли бы намъ зъ заприязненои стороны роблено трудности и перешкаджано, въ злуцѣ зъ сторонництвами бѣльшости переводити въ дѣло спѣльнѣ засады, котрѣ утворили нашь союзъ, и простувати до нашихъ спѣльныхъ цѣлей. Зъ того огляду мимо найприхильнѣйшихъ телеграфічныхъ привѣтѣвъ, якѣ намъ надѣслано, не можемо затаити, що найновѣйшѣ обходы славяньского братаня выкликали у насъ поважнѣ сумнѣвы. — Дальше указуе д-ръ Ебенгохъ на декотрѣ промовы, выголошенѣ на послѣдныхъ славяньскихъ зъѣздахъ, и на пражскѣ резолюціи, въ котрыхъ ухилено предметове обговорюване языкового спору и змѣну языковыхъ розпоряджень, а потому пише: Супротивъ тыхъ проявъ мусимо зъ однои стороны зазначити, що щиро тримаемо ся правицѣ, зъ другои-жь стороны кажемо отверто и ясно, що не можемо погодити зъ нашими засадами и зъ нашою совѣстею, щобы пѣйти дорогою, котра все таки веде по-за засады, выявленѣ въ начерку адресы бѣльшости, и ледви чи в властивою дорогою до осягненя спокою мѣжь народами. Въ интересѣ засадъ бѣльшости, въ интересѣ національного спокою мусимо нашимъ союзникамъ на правицѣ зъ щирого серця радити, щобы були мудрыми и розважными, щобы розумно гамували ся и енергічно вѣдпирали вѣдъ себе радикально-національнѣ забаганки. Бо лише такимъ чиномъ може назадъ настати нормальный станъ рѣчей. Бѣльшѣсть повинна передовсѣмъ дати доказъ, що ѣй надъ все ходить о австрійску державну идею. — Про кабінетъ бар. Гавча говорить статья, що сей кабінетъ, будучи въ своѣмъ складѣ безъ політичнои цѣхи, выдаесь особливо способнымъ до того, щобы назадъ зъєднати повагу всякимъ властямъ и завести ладъ въ парляментѣ. А дальше говорить ся такъ: Коли бы міністерство, що стоить по за сторонництвами, не годно було доконати сего, то тымъ менше удалось бы оно при теперѣшнѣмъ розъяреню правительству парляментарному. Хочь першѣ заходы президента міністрѣвъ довести до порозумѣня розбили ся, якъ се можна було вгадати напередъ, то оно таки мусить удати ся успокоити Нѣмцѣвъ въ Чехахъ безъ кривды для Чехѣвъ, а заспокоити справедливѣ жаданя Чехѣвъ безъ кривды для Нѣмцѣвъ. Мы переконанѣ, що президентови міністрѣвъ при в о богатѣмъ досвѣдѣ и щирѣй воли не прийде занадто тяжко найти справедливу золоту дорогу середню, котрою вкѣнци и заступники всѣхъ народѣвъ монархіи будуть мусѣли ити, коли не схотять стягнути на себе тяжкого докору, що заподѣяли вѣтчинѣ шкоду, котрои опѣсля може и не буде можна направити. Народы державы бажають спокою и згоды; широкѣ реформы ждуть пильного полагодженя. Голосы, що домагають ся мирного розвитку, пѣднимають ся чимъ разъ сильнѣйше, а въ сихъ тяжкихъ часахъ економічного и політичного занепаду звертають ся очи и серця австрійскихъ народѣвъ на правительство Его Величества цѣсаря.

Не тѣлько мѣжь Русинами вѣдзывають ся чимъ разъ частѣйше голосы за подѣломъ Галичины на руску и польску часть; подѣбный рухъ проявляе ся въ ґрафствѣ Горицін и Градиска. Тамъ домагають ся Італійцѣ подѣлу краю на словѣньску и італійску часть, зъ котрыхъ кожда мала бы окремый соймъ и выдѣлъ краєвый, окрему шкѣльну раду краєву и окрему раду культурну. Словѣнцѣ годять ся зъ тымъ, однакъ жадають для себе мѣста Гориціи, котре такъ само Італійцѣ радѣ бы задержати для себе.

Загальнѣ зборы „Нар. Рады“

вѣдбувають ся нинѣ въ великѣй сали „Народного Дому“ при поважнѣй участи пѣвтора сотки членѣвъ — священикѣвъ, свѣтскои интеліґенціи, селянъ и мѣщанъ. Настрѣй мѣжь членами и хѣдъ нарадъ дуже поважный.

Зборы вѣдкрывъ голова „Народнои Рады“ проф. Романчукъ о годинѣ 11-ій. Повитавъ зѣбраныхъ вказуючи на небувалу важность теперѣшнои хвилѣ для народу руского и взагалѣ для державы та цѣлои монархіи. Зашумѣла у Вѣдни буря и змела деякѣ особы. Мы не можемо остатись байдужными супротивъ тыхъ подѣй, щобъ не наразити на поважну шкоду интересы народу руского. Случайно — мовивъ дальше п. Романчукъ — стало ся, що рѣвночасно зъ нашими зборами припало и отворене сесіи сойму. А хочь нашѣ нарады не мають тои поваги, що тамтѣ, то все таки неразъ мають бѣльше значѣне, зъ огляду, що выходять зъ устъ цѣлого народу, а тамъ засѣдають неодни, що не конче въ правный способъ туда дѣстали ся. — Вѣдтакъ п. Романчукъ, вѣддавъ честь памяти покѣйныхъ членѣвъ „Народнои Рады“ [оо. Застирця, Леонтовича, Дудкевича и иншихъ], а зѣбраній почтили память ихъ вставши зъ мѣсць.

Потѣмъ предсѣдателемъ зборѣвъ выбрано д-ра М. Дорундяка зъ Борщева, а заступниками его о. Войнаровского и п. Іосифа Гурика. Д-ръ Дорундякъ, подякувавши за выбѣръ, представивъ зборамъ правительственного комісаря п. Венца и на секретарѣвъ покликавъ о. Пеленьского и д-ра Андрѣя Коса.

Зъ порядку дневного секретарь п. М. Сгрусевичъ здавъ справу зи дѣяльности уступаючого выдѣлу „Народнои Рады“. [Справоздане се подамо въ повнѣй основѣ.] По промовахъ о. Борачка, о. Ст. Онишкевича, о. Погорецкого, о. Дудровича и п. Яр. Коритовского — зборы, на внесене п. Коритовского, приняли справоздане зъ дѣяльности выдѣлу до вѣдомости зъ высказомъ єму подяки.

Потѣмъ профес. Романчукъ выголосивъ референтъ політичный и предложивъ резолюціи. Змѣстъ референту головы „Народнои Рады“ — приниманого грѣмкими оплесками и окликами „славно!“ — подамо опѣсля въ повнѣмъ справоздану зѣ зборѣвъ „Народнои Рады“.

Почалась дискусія.

О. Ст. Онишкевичъ по гарнѣй патріотичнѣй промовѣ, гучно оплескуванѣй, поставивъ резолюцію: Мы, народовцѣ, маючи на метѣ політичну и економічну независимѣсть руско-украиньского народу въ будущинѣ, нинѣ мусимо стремѣти до подѣлу Галичины на части руску и польску и для осущеня сего стремленя дѣлати програмово и енергічно.

О. Струтиньскій горячо притакнувъ тѣй резолюціи, а всѣ зѣбранѣ грѣмко заявили: „Се гадка и бажане всѣхъ насъ!“

По промовѣ о. Андрея Качалы, поставившого поправку до однои зъ резолюцій внесеныхъ п. Романчукомъ, промовивъ о. Ив. Яворскій и вказуючи, якъ Русины зле выйшли на баденѣвскѣй угодѣ, остерѣгавъ до великои бачности въ тѣмъ дѣлѣ на будуще.

Деаата веде ся дальше. Промовляе д ръ Косъ.

Теперѣшну ситуацію політичну порушивъ маршалокъ лишь злегка и то вельми дипльоматично, натомѣсть ширше заговоривъ про самоуправу, про той „стягъ автономіи, що вѣдповѣдае нашимъ традиціямъ народнымъ, а не стоить въ суперечности зъ интересами держави“. Але розвитокъ автономіи зависить не лишь вѣдъ законодавства, але такожь вѣдъ способу, въ якій край зъ не имае користати и якъ ви повести Най соймъ краєвый буде выразомъ цѣлого народу, най бѣльшѣсть увзгляднить оправданѣ бажаня меншости.

Вѣдтакъ перейшовъ маршалокъ по черзѣ справы, зъ якими выступае выдѣлъ краєвый передъ соймъ, а именно: акцію въ справѣ зорганізованя народныхъ шкѣлъ, буджеты, акцію зелѣзничу, дреноване, выливы Полтвы и справу регуляціи Днѣстра, школу дозорцѣвъ и кондукторѣвъ дороговыхъ, законъ будѣвляный для сѣлъ, законодавство аґрарне (комасацію ґрунтѣвъ), змѣны емеритального статута урядникѣвъ краєвыхъ и т. п.

Згадавши про неврожай сегорѣчный, повѣдомивъ маршалокъ, що край призначивъ на запомоги 100.000 зр. Вѣдтакъ додавъ по руски: „Най буде менѣ вѣльно додати, що на успѣшнѣсть запомоги вплывае не лишь квота, яку призначае ся, але и способъ, въ якій та запомога буде роздѣлена. Розходить ся, щобы запомога прийшла у вѣдповѣдну пору и була ужита на се, на що була призначена. Передовсѣмъ повинна бути ужита запомога на публичнѣ роботы, щобы подати заробокъ бѣдному населеню“.

Закѣнчивъ свою промову окликомъ въ честь цѣсаря, котрому нарѣдъ польскій завдячуе всѣ дотеперѣшнѣ права народнѣ и політичнѣ. Послы вѣднесли трикратный окликъ.

Забравъ слово намѣстникъ кн. Сангушко. Згадавъ про справы соймовѣ а вѣдтакъ ширше про сегорѣчнѣ неврожаѣ. Не в задачею державы давати повне вѣдшкодоване для тыхъ, що шкоды потерпѣли, длятого запомоги державнѣ не стоять въ пропорціи до высоты шкоды, лишь мають зарадити нуждѣ. Вѣдтакъ по певного рода оправданю, що намѣстництво выповнило свѣй обовязокъ въ квестіи неврожаю, заявивъ намѣстникъ, що вѣддано єму до диспозиціи 300.000 зр. на запомоги. Въ уступѣ політичнѣмъ своѣи промовы згадавъ намѣстникъ, що соймъ повагою формы и розважностію змѣсту своихъ нарадъ може причинити ся до згоды обохъ народѣвъ замешкуючихъ сей край, але такожь може принести правдиву прислугу для мирного погодженя прочихъ народѣвъ австрійскихъ. Остерѣгавъ передъ опиранѣмъ ся на масахъ народныхъ, бо хочь тымъ можна додати собѣ силы елѣментарнои, то заразомъ затрачуе ся провѣдна идея. Зарадою на се в скупленє силъ и любовь до монарха. Въ роцѣ ювілейнѣмъ може наступити поєднане и збратане народѣвъ та побѣда идеѣ державнои.

Закѣнчивъ высказомъ жалю, що Е. Ем. кардиналъ Сембратовичъ зложивъ гѣднѣсть заступника маршалка краєвого. Заразомъ повѣдомивъ, що розпорядженѣмъ цѣсарскимъ занменованый вѣцемаршалкомъ Преосв. е ископъ Чеховичъ. — Маршалокъ краєвый въ имени палаты высказавъ жаль зъ причины недуги кардинала та заявивъ высказы чести и поважаня для особы Е. Ем. кардинала.

По полагодженю формальныхъ справъ порядку денного — вѣдчитано нагляче внесене Яворского въ справѣ выбору комісіи зъ 24 членѣвъ для высланя адресы до трону. — Противъ наглячости забравъ голосъ пос. д-ръ Окуневскій зазначуючи, що не уважае теперѣшнои поры за такъ важну, щобы ажь ставляти наглѣ внесеня що-до адресы. Торѣкъ вѣдкинено наглячѣсть внесеня сторонництва людового — а нинѣ уважае ся хвилю такъ важною лишь длятого, що захитали ся въ горѣ интересы верховодячои партіи. — За адресою рускѣ послы голосувати будуть, бо хотять при сѣй нагодѣ высказати коронѣ жалобы руского народу и свое становиско по кровавыхъ сегорѣчныхъ выборахъ. Що-до наглости голосувати будуть противъ. — Ґрафъ Войт. Дѣдушицкій зачавъ говорити въ тѣй справѣ, але що вѣдбѣгъ вѣдъ предмету (наглячости), то по напѣмненю маршалка зрѣкъ ся голосу. — Пос. Барвѣньскій заявивъ, що теперѣшна хвиля маe историчне значѣне, бо народы покривджень въ своихъ правахъ національныхъ бачили здѣйстнене своихъ идеалѣвъ національныхъ. Се повинно вѣдбити ся вѣдгомономъ и въ нашѣмъ краю. Адреса до трону повинна бути выразомъ вымѣреня справедливости обомъ народамъ въ нашѣмъ краю. Рускѣ послы по нарадѣ заявляють, що суть за высланѣмъ адресы, щобы въ адресѣ були зазначенѣ ихъ постуляты, та щобы въ комісіи адресовѣй засѣдало вѣдповѣдне число послѣвъ рускихъ. — При голосованю принято наглячѣсть внесеня пос. Яворского, по чѣмъ сей коротко мотивувавъ потребу высланя адресы.

Вѣдчитано друге нагляче внесене въ справѣ высланя адресы до трону, поставлене пос. Ст. Щепановскимъ. Въ мотивованю внесеня промавлявъ пос. Щепановскій дуже довго, розвиваючи програму політичну для польскои суспѣльности.

Год. 2½; пос. Щепановскій все ще говорить.

Отворенє сойму.

Около год. 12-ои выповнила ся саля соймова послами. Дуже мало мѣсць свѣтить пусткою; мѣжь рускими послами не бачимо пос. Кульчицкого. Не видно ґр. Каз. Баденього, за те пос. Давидъ Абрагамовичъ приймае зѣ всѣхъ сторонъ повитаня. По 12¼ забравъ голосъ маршалокъ ґр. Стан. Бадені.

НОВИНКИ.

— **Зъ Чорткова** одержали мы допись про посольске справоздане д-ра Яросевича въ тѣмъ мѣстѣ. Выборцѣ, выслухавши справозданя, ухвалили [безъ дискусіи] послови вотумъ довѣря. Ширше справоздане зъ тыхъ зборѣвъ въ Чортковѣ ще подамо.

— **Щедрый даръ.** Е. Ем. кардиналъ Сембратовичъ перенѣсъ передъ кѣлькома днями актомъ даровизны посѣлѣсть свою при улици Длуґоша ч. 17 на „Рускій дѣвочій институтъ“ у Львовѣ.

— **Комітетъ основателѣвъ „Народного Дому въ Борщевѣ“** оголошуе отсю вѣдозву:

„Братя Русины повѣтѣвъ Борщѣвского и Мѣльницкого! Приходить ся намъ взяти ся до дѣла, хотяй трудного, але великои ваги, а именно до збудованя „Народного Дому въ Борщевѣ“. О важности и хосенности сего дѣла чей-же нѣхто не сумнѣвае ся. Возьмѣмъ ся, Братя, разомъ за руки, а незабавки стане въ Борщевѣ институція народна а заразомъ окраса мѣста и сповнять ся слова нашого поета: „Въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля“. Въ цѣли уконституованя института „Рускій Народный Дѣмъ въ Борщевѣ“ скликують пѣдписанѣ *першій загальный збѣръ* на день 14 н. ст. сѣчня 1898 о годинѣ 12 въ полудне въ сали товарства „читальнѣ Просвѣты“ въ Борщевѣ. Порядокъ дневный: 1) Богослуженє въ церквѣ борщѣвскѣй о годинѣ 10 рано; 2) вступне слово; 3) вѣдчитанє и пояснене статута; 4) вписуване членѣвъ; 5) выбѣръ выдѣлу: головы, 10 членѣвъ, 3 заступникѣвъ [§. 23 статута]; 6) выбѣръ 3 членѣвъ комісіи надзираючои и 2 заступникѣвъ [§. 33 статута]; 7) означене часописи для оголошеня Товарства [§. 19 статута]; 8) внески членѣвъ. — За Комітетъ основателѣвъ О. *М. Гулла*, д-ръ *М. Дорундякъ*, *Єр. Калитовскій*, *Василь Дроздовскій*, *Іосифъ Шарковскій*, *Иванъ Шиманьскій*, *Михайло Зѣлиньскій*, о. *Ом. Глѣбовицкій*, *Ом. Кобриньскій*, *Іосифъ Свидзиньскій*, *Іоанъ Крочакъ*. [Иншій часописи рускій просить ся о повторене.]

— **Выдѣлъ Товарства Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ** складае отсимъ прилюдну подяку Вп. п. И. Бѣликовскому за помѣчь въ выученю дѣтей оперетки „Коза Дереза“, а Вп. пп. Кишакевичеви и Лѣсковацкому за помѣчь въ выконаню програмы св.-Николаѣвскихъ вечерниць. Рѣвночасно складае подяку Всч. и Впр. Отцямъ и Вп. Панамъ за наддатки зложенѣ при касѣ.

— **Вѣдозва-просьба „Шкѣльнои Помочи у Львовѣ“:** У насъ теперь зима зѣ всѣми наслѣдками тяжкими для бѣдакѣвъ. Въ мѣстѣ Львовѣ дорожня, докучлива найбѣльше бѣднымъ родичамъ, що то мають численну семю до выкормленя, приодѣня и выхованя. До найбѣднѣйшихъ жителѣвъ дорогого Львова належать безперечно Русины, що то мають дуже маленькѣ доходы а зъ нихъ мусять оплачувати высокѣ чинше за мешканя тѣснѣ, темнѣ, вогкѣ. Дѣтямъ такихъ родичѣвъ, наколи они Русины и ходять до рускихъ шкѣлъ у Львовѣ, приходять въ помѣчь добродѣйнѣ люде сполученѣ въ товариство „Шкѣльна Помѣчь у Львовѣ“.

Въ нинѣшныхъ часахъ дѣти львѣвскихъ бѣдакѣвъ заповняють уже три народно-рускѣ школы: одну мужеску, одну мѣшану и одну женьску, а товариство „Шкѣльна Помѣчь“ опѣкуесь ними пѣсля змоги, заосмотрюючи найпотрѣбнѣйшихъ школярѣвъ и найбѣднѣйшѣ школярки въ часъ книжками, зошитами, перами, обувію, одежію ба навѣть харчемъ. По

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припоручен и уживанон нав знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снбѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѣ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 74—?

тôй то причинѣ се добродѣйне товариство тѣшить ся симпатіею кождои щироі душѣ, вôдчуваючои крайну нужду ближнихъ, и дôстае вôдъ неи щедрѣ ленты-жертвы на свои гарнѣ, бо загально людскѣ цѣли, и безъ окремыхъ вôдозвъ-просьбъ. Коли-жь однакъ потребы львôвского товариства „Шкôльна Помôчь“ вельми великѣ и зъ розвоемъ згаданыхъ шкôлъ бôльшають зъ кождымъ рокомъ а щедрѣ жертвы поодинокихъ членôвъ-добродѣевъ не выстатчають на се, то оно змушене пригадати ся знов ширшôй жертволюбнôй Публицѣ у Львовѣ и въ краю та сею вôдозвою-просьбою молити о ласкаве надсыланє щедрыхъ датковъ на адресу: *Товариство „Шкôльна Помôчь у Львовѣ“ въ русскôмъ „Народнôмъ Домѣ“.*

Для примѣру, гôдного наслѣдуваня, позволимо собѣ оголосити прилюдно честнѣ имена дотеперѣшныхъ членôвъ-добродѣевъ нашого товариства, що вже сего року поспѣшили зъ своими лентами. По нинѣшный день надôслали: Хв. „Клюбъ рускихъ жѣнокъ“ 47 зр., а въ нихъ даръ Всч. о. Рудовича зô Львова 15 зр., Всч. о. Ир. Яворскій игуменъ монастиря Василіяньского 25 зр.; Хв. управляючій Совѣтъ „Народнои Торговлѣ у Львовѣ 21 зр. 22 кр.; Вп. п. Вас. Нагôрный зô Львова 3 зр.; Вп. п. Конст. Грозикъ зъ Кракова 1 зр. 90 кр.; Впр. о. крил. Ив. Чапельскій 2 зр.; Всч. о. Юл. Попель зъ Холмщины 2 зр. 54 кр.; Вп. п. Ив. Зеленый учитель 1 зр.; Всч. о. Гр. Хоркавый зъ Милошовичь 1 зр.; Вп. п. Левъ Герасимовичь зъ Камѣнки струм. 1 зр.; Вп. п. Дим. Ковальскій, кравець зô Львова 1 зр. — Въ надѣи, що вôдъ теперь поплынуть щедро датки на цѣли нашого товариства, бажаемо всѣмъ членамъ и добродѣямъ его щасливыхъ святъ Христового Рождества и кличемо имъ въ привѣтъ: Христосъ раждается! — *Выдѣлъ Товариства „Шкôльна Помôчь у Львовѣ“.*

— **Письмо д-ра М. Дорундяка** зъ Борщева у вѣдомôй справѣ посольского справоздання д-ра Яросевича звучить: Супротивъ звѣстки поданои въ новинкахъ 275 ч. „Дѣла“ о справозданю д-ра Яросевича въ Борщевѣ „участникомъ“, де „въ интересѣ правды“ сконстатовано, що „предсѣдатель по интерпеляціяхъ священикôвъ и вôдповѣдяхъ посла навѣть не пôддававъ пôдъ ухвалу справы вотумъ довѣря послови, отже и не було нѣякои, а тымъ менше одноголоснои ухвалы довѣря, якъ се въ телеґрамѣ зъ Чорткова въ ч. 271 „Дѣла“ було донесене“ — мушу яко предсѣдатель згаданыхъ зборôвъ, для ухиленя всякихъ мыльныхъ интерпретацій, заявити слѣдуюче:

Се правда, що *формально* не поставлено *выразного* внесеня о удѣленє д-ру Яросевичу вотумъ довѣря або недовѣря, однакъ зъ тои обставины зовсѣмъ не належить вносити, будь-то-бы справа довѣря для посла на борщѣвскихъ зборахъ була якъ-небудь заквестіонована. Противно, згôдно зъ правдою сконстатувати мушу, що таке внесенє лишь длятого не було поставлене, взглядно я его не пôддавъ пôдъ голосованє, бо оно, въ виду загального признаня послови въ часѣ зборôвъ грôмкими оплесками, особливо черезъ зôбраный народъ выражуваного, въ очахъ всѣхъ було злишне, а то тымъ бôльше, коли по интерпеляціяхъ священикôвъ и по вôдповѣдяхъ посла два видныйшй священики, забравши голосъ, выразили повне признанє д-ру Яросевичу за его посольску дѣяльнôсть, заявляючи лишень *бажанє*, щобы вôнъ старавъ ся йти завсѣгды солідарно зъ двома другими независимыми послами рускими, а интерпелянтъ о. М., пôдносячи, що „посолъ боровъ ся якъ левъ“, при кôнци зборôвъ навѣть выразно внесъ, щобы послови за его смѣлу и неустрашиму оборону руского народу выразити подяку. Навязуючи до того внесеня сего интерпеляната, я по замкненю вже надто проволѣкаючои ся дискусіи выразивъ *именемъ зôбраныхъ* подяку д-ру Яросевичу за его посольску дѣяльнôсть, а позаякъ тую мою заяву принявъ зôбраный народъ зъ очевиднымъ одушевленемъ грôмкими оплесками а я при тôмъ навѣть слѣду якоись „опозиціи“ не спостерѣгавъ, тожь *въ найлѣпшôй вѣрѣ* уважавъ-емъ за злишне ставляти ще особно и *формально* питанє довѣря, тымъ бôльше, що анѣ въ думку менѣ не приходило, абы въ такъ важнôй політичнôй хвили хотѣвъ хгось малу неформальнôсть выкористати на шкоду д-ра Яросевиаа. — *Д-р Мих. Дорундякъ.*

— **Папа Левъ XIII.** буде небавомъ обходити 60-лѣтный ювілей свого священьства и вже теперь дôстав рôзнѣ дарунки. Мѣжь иншимъ прислав панѣ султанъ перстень зъ величавымъ брилянтомъ, королева испаньска золоту чашу украшену дорогими каменями, президентъ Форъ шѣсть вазонôвъ севрскихъ, а цѣсарь Францъ-Іосифъ мав переслати украшену калитку, а въ нѣй 50.000 зр. въ золотѣ.

— **На кару смерти** засудивъ судъ присяглыхъ у Львовѣ дня 23 с. м. парубка Кирила Сеньовского зъ Скварявы новои за убійство вôтця Михайла Сеньовского.

— **Вôдъ Перегиньска** пишуть намъ: Зъ днемъ 1 грудня с. р. основано въ Рожнятовѣ урядъ податковый. На урядѣ прибито таблицю: „C. k. Urząd podatkowy w Rożniatowie“ — и то на тôй самôй стѣнѣ, де вже е таблиця зъ написями: „C. k. Sąd powiatowy — Ц. к. Суд повітовий“! Отже хочь на судѣ е побôчь польскои такожь и руска напись, то вже на урядѣ податковôмъ нашѣ „Iracia“ рускои написи не дали, беручи собѣ за примѣръ „krzyżackie“ Прусы и „barbarzyńską“ Россію, де не дають польскихъ написій... Скривдивши такъ рускій языкъ — „bracia“ вже й не посвящували нового уряду въ Рожнѣтовѣ, якъ то дѣяло ся деинде. Де-жь тѣ „здобутки“ звѣстнои компаніи баденюкôвъ?!

— **Рожнятôвскій учительскій кружокъ педаґоґічный** ухваливъ д. 17 грудня с. р. въ Брошневѣ внести теперь до сойму краевого петицію о полѣпшенє щербатои долѣ учительскои, при чôмъ пôднесено гадку, щобъ и другихъ товаришевъ-учителевъ до сего спонукати. Отже чимъ скорше починѣ учителѣ всѣ, будь то поодиноко кождый вôдъ себе, будь-то яко тѣло учительске въ школахъ бôльшеклясовыхъ, будь-то вôдъ кружкôвъ педаґоґічныхъ выготовити петицію пôсля формуляра умѣщеного въ однôмъ зъ першихъ чиселъ серорбчного Szkolnictwa и выслати ви до сойму на руки котрого зъ послôвъ. Читаючи въ Szkolnictw-ѣ про байдужнôсть декотрыхъ товаришевъ въ тôмъ взглядѣ, не розумѣемо, якъ можна бути ажь до тои степени консерватистомъ, и то супротивъ... нужды! — *Сусѣдъ.*

— **Цѣкава справа.** Зъ друкарнѣ В. Якобіого у Вѣдни появивъ ся отвертый листъ на адресы міністра судôвництва д-ра Рубера и кардинала Сембратовича зъ пôдписомъ ґр. Станислава Габданкъ Скарбка, замешкалого въ Шклѣ въ Галичинѣ. Въ тôмъ листѣ пôдносить ґр. Скарбекъ, що завѣщанє, нѣбы зроблене пок. Юліяномъ Яништевскимъ, померщимъ 1885 р. въ Волцневѣ, було сфальшоване и що чотири особы, названѣ поименно въ тôмъ листѣ, зложили передъ судомъ фальшиву присягу, що пок. Яништевскій того завѣщанє пôдписавъ, наслѣдкомъ чого пôвміліоновый маетокъ перейшовъ въ чужѣ руки, а не дôстали его наслѣдники, до котрыхъ належить и той ґр. Скарбекъ. Вôнъ взываe особы названѣ въ листѣ, щобы ему выточили процесъ о клевету, а що межи тыми особами есть докторъ медицины, учитель народный, нотарь и рускій священикъ, длятого ґр. Скарбекъ адресуе свôй листъ до міністра судôвництва и до митрополита.

— **П. Ісахимъ Дѣдицкій**, радникъ двору при найвысшôмъ трибуналѣ судовôмъ перейшовъ въ станъ супочинку и при тôй нагодѣ одержавъ найвысше признанє за майже 50-лѣтну ревну и хосенну службу. — Ходить вѣсть, що переходять въ станъ супочинку и иншѣ Русины, товаришъ п. Дѣдицкого — передовсѣмъ п. Василь Ковальскій, котрый по спенсіонованю маe перенести ся зъ Вѣдня до Галичины.

— **О моральнôй вартости польскихъ баденюкôвъ** свѣдчить дуже добре ось-така пригода: Аранжеръ т. зв. „славяньского“ вѣча въ Краковѣ, голова краковскихъ антісемітôвъ д-ръ Антôнъ Добія обчисливъ въ своемъ Antysemit ѣ, що то власне ґр. Бадені есть тымъ месіею, о котрôмъ пророчивъ Адамъ Мицкевичь, що его имя е „44“. „Возьмѣмъ — пише д-ръ Добія — польске абецадло и заступѣмъ буквы цифрами

a b c d e f g h i k l m n
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

дальше заступѣмъ дотычными цифрами буквы въ назвищу

K. B a d e n i
10 2 1 4 5 13 9

а дôстанемо въ сумѣ Мицкевичеву цифру 44.“

„Zaiste to już szczyt upodlenia! Dr. Dobia dobija hr. Badeniego“ — каже на се Kurjer lwowski.

— **Новѣ стемплѣ** входять въ житє зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1898 р.; вартôсть ихъ буде означена вже въ короновôй валютѣ. Тѣ новѣ стемплѣ выготовленѣ на тонкôмъ, прозрачнôмъ папери, котрый дуже пôддае ся хемічнымъ вилывамъ, тому треба буде зъ тыми стемплями обходити ся осторожнѣйше, якъ зъ давными, та й не можна буде ихъ сильно звогчувати, бо они легко ушкоджують ся.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Міністеръ Лѣбль прибувъ зô Львова до Кракова въ недѣлю вечеромъ, рано въ понедѣлокъ складавъ візиты, пополудни удѣлявъ авдієнцій, а у вечеръ по обѣдѣ у делеґата Лясковского выѣхавъ до Вѣдня. — Телефонічне сполученє Львова зъ Вѣднемъ наступить въ першихъ дняхъ сѣчня; вчера вôдбули ся перші урядовѣ пробы и удали ся. — Въ Испаніи въ Гуадалява пôдчасъ боротьбы быкôвъ розъяреный быкъ переломавъ загороду, вдеръ ся до публики и убивъ вôсѣмь осôбъ, а до трицять осôбъ наслѣдкомъ страху потерпѣло тяжкѣ ушкодженя. — Въ Бродахъ померли на скарлятину двѣ ученицѣ выдѣловои школы. — Коло Ганачева въ повѣтѣ перемышляньскôмъ замерзла жебрачка Феська Олѣевска зô Старого Села.

Наука, штука и література.

— **Про новый процесъ цивільный.** Написавъ Антôнъ Должицкій. Львôвъ 1897 (стор. 84, цѣна 20 кр) — **О новыхъ податкахъ особистыхъ въ Австріи.** Написавъ Атаназій Заячкôвскій. Львôвъ 1897 (стор. 31, цѣна 10 кр.).

Отсѣ двѣ розвѣдки правничого змѣсту выдало Товариство „Просвѣта“ для своихъ членôвъ яко 11 и 12 книжочку за рôкъ 1897. Працѣ тотѣ е дуже на часѣ, позаякъ зъ початкомъ р. 1898-го входять въ житє новѣ законы о цивільнôмъ процесѣ и о податкахъ особистыхъ въ Австріи. Томý то оба нашѣ радники пп. Дольницкій и Заячкôвскій зробили добру прислугу своѣй суспôльности, пояснивши дотычнѣ реформы законодатнѣ.

Въ книжочцѣ р. Антона Дольницкого умѣщено загальный вступъ зъ поясненємъ реформы права процесового; вôдтакъ представленє постановъ нового закона про выконуванє судоводства и про приналежнôсть звычайныхъ судôвъ въ справахъ цивільныхъ (норму юрисдикційну), а вкôнци про поступованє судове въ цивільныхъ спорахъ правныхъ (процедуру цивільну, уставъ цивільного процесу). Тутъ, подано докладный змѣстъ найважнѣйшихъ постановъ нового права процесового (зъ выимкомъ екзекуційного поступованя), способомъ досыть приступнымъ, о скôлько се дасть ся перевести въ правничихъ розвѣдкахъ.

Друга розвѣдка р. Заячкôвского трактуе предметъ коротко, подаючи самѣ найпотрѣбнѣйшѣ вѣдомости про загальный податокъ заробковый; податокъ заробковый вôдъ пôдприемства (може лѣпше „предприемствъ“), обовязаныхъ складати публично рахунки; податокъ вôдъ рентъ; податокъ особисто-доходовый; податокъ вôдъ высшои платнѣ, и карнѣ приписы. Коротке представленє рѣчи е взагалѣ вказане въ популярныхъ выдавництвахъ, але при тôмъ треба числити ся зъ конечною докладностію висловôвъ, бо н. пр. высказъ „домовый податокъ“ насуває сумнѣвъ, чи то маe бути домово-клясовый податокъ, чи й домово-чиншовый податокъ. Зъ поменшихъ похибокъ годить ся зазначити, що патентомъ зъ 31 грудня 1812 запровадженый бувъ податокъ заробковый, а не податокъ доходовый. Вкôнци выразôвъ „шацунокъ“, „шацунковый“ — не належить уживати, коли маемо свои выразы „оцѣненє“, „цѣновані“, „оцѣнковый“, „цѣночный“ и н. — *К. Л.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 28 грудня. По вчерашнôмъ засѣданю сойму сторонництво независимыхъ зôйшло ся на нараду, котру держать въ тайнѣ. Говорять, що постановлено залишити сегодня обструкцію, заявляючи, що сторонництво бороло ся до краю, але вкôнци не може брати на себе одвѣчальности за приневоленє правительства до нарушеня конституціи. Зъ иншои стороны доносять, що бар. Банфі маe заявити, що правительство, принаймнѣ те конечностею выдасть розпорядженя въ справѣ угодовои провізорія, хочь вповни свѣдоме е нелеґальности такого кроку. — Очевидно въ разѣ, коли бы сторонництво независимыхъ залишило обструкцію, то й до того нелеґального кроку правительства не прийде.

Прага 28 грудня. Нѣмецкѣ послы до чеського сойму зъѣдуть ся въ Лѣтомерицяхъ на нараду, чи въ соймовôй сесіи взяти участь, чи нѣ.

Атены 28 грудня. „Гестія“ доносить, що правительство навязало переговоры зъ австрійскимъ правительствомъ о высылку австрійскихъ офіцирôвъ до Греціи для орґанізаціи грецкои армія.

Послѣдній вѣсти.

Зборы „Народнои Рады“ закôнчились о годинѣ 4-ôй.

Головою товариства выбрано черезъ аклямацію проф. Романчука, а до выдѣлу: Нагôрного, о. Стефановича, о. Темницкого, Струсевича, д-ръ мед. Озаркевича и Ол. Борковского, а заступниками выдѣловыхъ о. Лежогубского, Белея и Романа Цеглиньского.

По выборѣ выдѣлу наступивъ економічный рефератъ о. Андрѣя Пеленьского, а вôдтакъ дискусія.

Наконець принято внесене о. Струтиньского поручаюче выдѣлови „Нар. Рады“ скликати въ потребѣ всенародне вѣче для обговореня справъ політичныхъ и економічныхъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. о. Н. Бач. въ Мих. Згадуваного письма мы не одержали.

— **Адміністрація нашои ґазеты** уважае потрѣбнымъ пригадати Вп. Передплатникамъ, що крайна пора выровнати залеглости и поспѣшати зъ передплатою. Выдатки нашѣ великѣ и мусять покривати ся бѣжучими выплатами тожь годѣ намъ удѣляти довшого кредиту въ передплатѣ. Длятого ще разъ просить ся якъ найскорше надсылати передплату.

Надôслане.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ФАБРИКА
цукрôвъ десеровыхъ и гербатникôвъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алойса Горвата)
Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
поручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѣ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатникôвъ Варшавскихъ *недорôвнаной доброты, завальнô хвалены* 80 кр.
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожь припоручае рôзнѣ иншѣ выробы, все свѣжѣ у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки картоновѣ **gratis.**
283 [31—?]

429 3—6

Ант. Соболевскій
годинникарь
Львôвъ, готель французскій
поручае
складъ годинникôвъ женевскихъ репетерôвъ, будильникôвъ кишеневыхъ и годинникôвъ парискихъ коминовыхъ якъ и подорожныхъ
зъ найлучшихъ фабрикъ.
Полагоджую всякѣ замовленя, направы и замѣны.

ПЕЧѢ зелѣзнѣ по зр. 4·—, 6·—, 8—10·—, 12· , 16·—. Мендінґера по зр. 28·—, 30·—, 35·— и 40·—. Приставки до печôвъ и ґарнітуры до комин кôвъ
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

На Подôлю фôльварочокъ кôлькадесятморґовый зъ домомъ мешкальнымъ и будынками економічными е на продажъ пôдъ дуже користными услôвями. — Вѣдомôсть: Козова poste restante 54. 423 4—4

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна кождои части 25 кр.
Оправленій примѣрники продають ся по 35 кр.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волосся на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѢ
въ найбôльшôмъ выборѣ, метръ вôдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рôздво и Новый Рôкъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець головôвальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гревяна.

Ч. 284. Львовъ, Середа 17 (29) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрія: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Инавґураційна промова краєвого маршалка ґр. Станислава Баденього.

Высокій сойме! Въ хвили, коли сегорѣчный соймъ збирає ся на наради надъ краєвыми справами, переказаными ему статутомъ, годѣ не зазначити, що наша гадка природнымъ способомъ занята політичнымъ положенємъ держави, котра въ сѣй хвили находить ся въ тяжкихъ и трудныхъ услѣвяхъ. Не туѣ мѣсце говорити о причинахъ тои крізы и обставинахъ, зъ нею полученыхъ; але зъ певностею выскажу гадку цѣлого краю и сойму, коли скажу, що бажаємо якъ найгорячѣйше, щобы вже въ найблизшѣмъ часѣ вернувъ такій станъ рѣчей, котрый бы уможлививъ правильне функціоноване конституційныхъ институцій державныхъ, а передовсѣмъ уможлививъ законодатнымъ чинникамъ повзяти тѣ ухвалы, якѣ мы завсѣгды уважали за конечнѣ для удержаня єдности и могучости монархіи; але заразомъ бажаємо, щобы уздоровленє вѣдносинъ наступило на справедливыхъ пѣдставахъ, котрѣ бы на довшій часъ забезпечили державѣ спокѣй, повагу и силу, а народамъ и краямъ спроможность свобѣдного розвитку. Середъ тыхъ політичныхъ заколотѣвъ не маємо анѣ причины анѣ змоги сходити зъ дороги, которою ступаємо въ интересѣ державы и краю вѣдъ початку конституційнои еры, и мы щасливѣ, що пѣдъ стягомъ, которому мы завсѣгды були вѣрнй, став нинѣ разомъ зъ нами бѣльшѣсть австрійскихъ народѣвъ. Стягъ се знаный въ державѣ и въ краю, усвяченый тѣлькократными ухвалами сойму, стягъ краєвои самоуправы, опертои на признаню правъ и историчныхъ традицій краю, — самоуправы, котра однакъ завсѣгды числилась бы зъ єдностею державы и політичными вѣдносинами монархіи. Сему стягови завсѣгды останемо вѣрнй не лише длятого, що єдино на тѣй дорозѣ бачимо можливѣсть розвитку нашого краю згѣдно зъ его минувшостею и зъ его окремыми услѣвями, але такожь и длятого, що самоуправу краєвъ уважаємо за конечне услѣве гаразду и могучости монархіи. Але позволю собѣ заразомъ пригадати, що здѣйсненє тои політичнои програмы краю залежить не лише вѣдъ законодатства, але такожь вѣдъ способу, якимъ край права самоуправы, котрй має вже теперь, зможе выконувати и сповнити, — отже передовсѣмъ вѣдъ сойму, его становиска и его дѣяльности. Тымъ то стараймось и дальше, щобы соймъ бувъ дѣйстнымъ и правдивымъ выразомъ интересѣвъ и потребъ краю, щобы передовсѣмъ зробивъ все, що вѣдъ него залежить, для заспокоєня тыхъ потребъ. Бережучи правъ бѣльшости, котрй мусять бути пѣдставою конституційного житя, будьмо въ выконуваню тыхъ правъ умѣренй и вырозумѣлй; доложѣмъ стараня до спокѣйного и прихильного розсмотреня всякихъ слушныхъ жаданъ и бажань меншости, и увзглядньмъ все те, що згѣдне зъ интересомъ краю. Стоячи въ оборонѣ власныхъ народныхъ правъ, сповняймо охотно обовязки, якѣ маємо для другои народности въ краю. Останьмо, якъ доси, завсѣгды вѣрнй засадѣ, що соймы, хочь передовсѣмъ мусять мати на увазѣ добро краю, все-жь таки нѣколи не можуть забувати о потребахъ и интересахъ цѣлои державы. А наконець стараймо ся усильно самй о те, щобы цѣлый край зъ нарадъ и ухвалъ сойму переконувавъ ся, що лише тутъ найде найуспѣшнѣйшу оборону своихъ интересѣвъ. Отсе, якъ гадаю, дорога завсѣгды для насъ приступна до скрѣпленя о власныхъ силахъ основъ самоуправы краю.

Хотячи оцѣнити, о скѣлько соймъ сповняє свои обовязки що-до цивілізаційного и економічного поступу краю, мусимо числити ся зъ грошевыми средствами, якими розпоряджаємо. Постановою, ухваленою торбкъ, припоручивъ соймъ краєвому выдѣлови, щобы на основѣ датъ, котрй доставить краєва рада шкѣльна, розважити изъ становиска фінансѣвъ краю, въ якѣмъ часѣ и якими средствами мѣгъ бы край дѣйти до того, щобы вси дѣти могли користати зъ шкѣльнои науки. Подрѣбнй обчисленя рады шкѣльнои, зложенй Выс. соймови, выказують величезнй сумы, якихъ бы треба було до сповненя тои цѣли. Пѣсля обчисленъ рады шкѣльнои треба бы на те одноразового выдатку 11·5 міл. зр., а крѣмъ сего 1,200.000 зр. рѣчного выдатку по надъ выдатки, обнятй буджетомъ на р. 1898 и понадъ щорѣчный нормальный зрѣстъ тыхъ выдаткѣвъ, выносячій надъ 100.000 зр. Вже тѣ цифры достаточно показують далеку и довгу дорогу, яку край має перебути. Ясность тыхъ цифръ має безперечно добру сторону; але бою ся, що тѣ цифры могли бы выкликати въ краю противный вѣдъ бажаного наслѣдокъ; бо рѣчь се проста, що бачучи, що цѣль, до котрои простує ся, можна осягнути лише такими жертвами, якихъ край не годенъ принести, можна бы прійти до такого высновку, що лѣпше залишити заходы, котрй до бажаної цѣли довести не можуть. Маю собѣ за обовязокъ вже нинѣ перестерегчи передъ такимъ высновкомъ. Вѣдъ часу, коли соймъ ухваливъ шкѣльный законъ зъ р. 1873, въ котрѣмъ высказано засаду, що въ кождѣй громадѣ, де є 40 дѣтей обовязаныхъ до шкѣльнои науки, має бути заложена публична школа народна, принявъ край на себе обовязокъ, котрый мусить сповнити; тому мусить найти средства, котрй ему уможливлять сповнити принятый на себе обовязокъ безъ нарушеня податковои силы населеня. Рѣчь певна, що було бы се неможливе, коли бы край завсѣгды мавъ розпоряджати лише тыми жерелами доходу, якй має теперь. Однако, коли бы такъ мало бути, то треба бы зречи ся не тѣлько спроможности, щобы кождѣй громадѣ дати школу, але взагалѣ въ якѣмъ-небудь напрямѣ була бы неможлива интензивнѣйша дѣяльнѣсть сойму, нѣжь доси. Однако тямити треба, що правительство обѣцяло краямъ частину доходѣвъ зъ податкѣвъ консумційныхъ, котрй для Галичины мали выносити два міліоны. Запевненє того жерела доходу, и то запевненє въ незмѣненѣй высотѣ, є рѣшучимъ и конечнымъ жаданємъ краю. Пѣсля узысканя того доходу буде мѣгъ выдѣлъ краєвый вложити Выс. соймови подрѣбну програму по мыслі торбчнои ухвалы, а тогдѣ, гадаю, тѣ цифры, котрй теперь выглядають такъ застрашаючо, приберуть форму, котру можна буде погодити зъ средствами, якими край буде розпоряджати. Конечна такожь рѣчь, щобы правительство вже теперь пѣдготовило сю акцію краю отвореньмъ поки-що двохъ новыхъ учительскихъ семинарій. Не можу поминути тутъ еще однои уваги. Коли даты, доставленй радою шкѣльною, выказують той сумный фактъ, що еще 300.000 дѣтей не побирає шкѣльнои науки, то зъ другои стороны цифра 600.000 дѣтей, побираючихъ науку въ народныхъ школахъ, свѣдчить о значнѣмъ доконанѣмъ поступѣ.

Буджетъ, котрый выдѣлъ краєвый зложивъ, є першій пѣсля довершеної сплаты всѣхъ емісійныхъ позичокъ в першій, въ котрѣмъ межи доходами нема субвенціи державнои зъ титулу сплаты индемнізаційного довгу. Сей буджетъ можна взагалѣ уважати за нормальный и звычайный; выдатки, якй въ нѣмъ находять ся, є майже всѣ такй, котрй въ наступаючихъ рокахъ будуть повтаряти ся, а и доходы є такй, на котрй можна числити въ рокахъ наступаючихъ. Але, якъ-разъ черезъ те насуває ся обава, що коли декотрй выдатки, а особливо выдатки шкѣльній зъ природы рѣчи мусять що року зростати, соймъ вже въ найблизшихъ лѣтахъ найде ся въ тѣмъ положеню, що не буде мѣгъ покрывати недоборы зъ додаткѣвъ до податкѣвъ въ такѣй самѣй высотѣ, якъ доси, коли не роздобуде нового жерела доходу. На сей рѣкъ оно ще цѣлкомъ можливе. Выдѣлъ краєвый пропонує обниженє додаткѣвъ при податку ґрунтовѣмъ и домовѣмъ о 1 кр, а пѣдвышеня додатку до державныхъ податкѣвъ безпосередныхъ особистыхъ о 5 кр., — зъ причины, що при податку ґрунтовѣмъ и домовѣмъ обчисляє ся додатки на пѣдставѣ давнои высокости безъ вѣдчисленя опустѣвъ, а при податкахъ особистыхъ на пѣдставѣ тои высокости, въ якѣй они дѣйстно будуть побиранй. Однако коли бы Выс. соймъ узнавъ за властиве рѣзницю побираныхъ додаткѣвъ вѣдъ податку домового и грунтового зъ однои стороны, а особистого зъ другои, увзглядниті ажь по роцѣ, коли выслѣдки податковои реформы въ вѣдношеню до краєвыхъ доходѣвъ будуть знанй, то задержанє на р. 1898 однакового додатку по 61 кр. було бы зовсѣмъ можливе. Хотяй правительственне предложенє въ справѣ увѣльненя податку особисто доходового вѣдъ додаткѣвъ автономічныхъ до сего часу не збстало внесене, уважавъ кр. выдѣлъ за властиве — преліміновати въ доходахъ 366.000 зр. яко вѣдшкодованє зъ скарбу державного зъ того титулу, надѣючись, що выс. соймъ зрече ся побору додаткѣвъ автономічныхъ до податку особисто-доходового, зыскуючи за ту цѣну 10% пѣльги въ податку грунтовѣмъ и домовѣмъ.

Зъ приятностію можу зазначити, що акція краю що-до будовы зелѣзниць льокальныхъ въ сѣмъ роцѣ не тѣлько значно поступила, але и выдала такй результаты, якй позволяють зъ довѣрємъ и задоволенємъ глядѣти въ будучнѣсть. Зелѣзница Бѣрка-Грималѣвъ вѣддана вже до публичного ужитку передъ трема мѣсяцями; зелѣзница Тѣсна-Луп кѣвъ зачне функціонувати сими днями; будова зелѣзницѣ Тшебіня-Скавцѣ розпочата; на будову зелѣзницѣ Хаббвка-Закопане розправа офертова розписана а выдѣлъ краєвый докладає всѣхъ старань, щобы будову зелѣзницѣ Делятинъ-Коломыя и Піла-Яворжно розпочато вже зъ весною 1898 р. Покѣнченй рахунки будовы зелѣзницѣ Делятинъ-Коломыя выказують певну ощадность въ вѣдношеню до прелімінаря. Однакъ заразомъ звертаю увагу выс. палаты зъ цѣлымъ натискомъ вже нинѣ, що сли выс. палата мала бы намѣръ признати гарантію краю за часть капіталу для дальшихъ ліній, то було бы конечно пѣднести призначувану що-рѣчно на фондъ краєвый суму 300.000 зр., если край не має бути въ будучности нараженый на прикрй несподѣванки.

Нещасте, яке постигло рѣльникѣвъ минувшого року, подѣлало, що рѣльники зъ горячковымъ поспѣхомъ пѣдняли въ цѣлѣмъ краю роботы около дреновання пѣль. Въ сѣмъ роцѣ здреновано пѣдъ управою краєвыхъ инжінерѣвъ 3000 морґѣвъ, а 41 фабрикъ дренѣвъ було въ руху. Краєвый выдѣлъ по мысли торбчнои ухвалы соймовои предкладає внесеня, котрй бы забезпечили потрѣбну скѣлькѣсть технічныхъ силъ въ бюрѣ меліораційнѣмъ.

Въ часѣ сеи сесіи передъ кѣнцемъ сѣчня предложить выдѣлъ краєвый проєктъ регуляціи Полтви, якого вѣдъ довгоґе ряду лѣтъ домагають ся громады и обшары дворскй, которыхъ бытъ матеріяльный безнастанными выливами Полтви просто загроженый. Законъ о регуляціи Днѣстра доси ще не одержавъ Найв. санкціи. Однакъ выдѣлъ краєвый має узасаднену надѣю, що проєктъ дѣстане санкцію въ часѣ зимы а зъ весною роботы будуть могли розпочати ся.

Новый законъ дороговый, котрый за кѣлька день входить въ житє а котрый дає повѣтамъ значно щедрѣйшй, нѣжь доси, средства въ готѣвцѣ до будовы и направы дорбгъ, безперечно розбудить въ повѣтахъ значный рухъ будѣвельный. За-для браку належно уздѣбненыхъ инжінерѣвъ, котрыхъ повѣты не можуть оплачувати такъ, якъ держава або край, уважавъ выдѣлъ краєвый за вѣдповѣдне достатчити повѣтамъ людей достаточно укваліфікованыхъ а зъ розмѣрно меншими вымогами, котрй бы направою дорбгъ могли заняти ся самостѣйно, а будовою пѣдъ дозоромъ инжінерѣвъ краєвыхъ, и въ тѣй цѣли пропонує внесеня на утворене при выдѣлѣ краєвѣмъ практичнои школы кондукторѣвъ. Коштъ тои школы буде невеликій, а думаю, що она зможе вѣддати краєви а передовсѣмъ повѣтамъ дѣйстнй и немалй прислуги.

Въ справѣ селяньского кредиту предкладає кр. выдѣлъ другій разъ проєктъ змѣны статута Банку для уможливленя комунальныхъ позичокъ, котрыми бы повѣты пѣдпомагали касы задатковй и повѣтовй касы щадничй, бо проєктъ торбкъ ухваленый не одержавъ санкціи. Потреба сего кредиту є нагляча, бо сего року, въ части зъ иніціативы радъ повѣтовыхъ а въ части зъ иніціативы краєвого выдѣлу повставъ цѣлый рядъ кредитовыхъ институцій а особливо касъ щадничихъ, котрымъ повѣты дорогою комунальныхъ позичокъ бажають удѣлити кредиту. Въ сѣмъ роцѣ повстала также якась скѣлькѣсть касъ Райфайзена. Нема сумнѣву, що сй льокальнй институціи можуть въ найдогѣднѣйшихъ услѣвяхъ достатчити селянамъ кредиту въ меншихъ квотахъ, але тѣлько тамъ, де знайдуть ся въ мѣсци люде, що касою совѣстно и правильно управляти схотять и потрафлять. Думаю отже, що є рѣчію краєвого выдѣлу: въ границяхъ кредиту выс. соймомъ на сю цѣль уже признаного такй институція вѣдпомагати тамъ, де они наслѣдкомъ мѣсцевои иніціативы повстають и де мають услѣвя розвитку. Натомѣсть не уважавъ бы я за вѣдповѣдне штучно и шабльоново выкликувати закладане касъ Райфайзена, бо упадокъ кѣлькохъ касъ, котрыхъ зарядъ бувъ въ невѣдповѣдныхъ рукахъ, мѣгъ бы не лише членѣвъ одной касы наразити на шкоду, але и въ сусѣдныхъ громадахъ знеохотити людность и цѣлу акцію на довшій часъ спинити.

Въ законодатнѣмъ напрямѣ предкладає кр. выдѣлъ поббчь кѣлькохъ поменшихъ внесень проєктъ закона будѣвляного для сѣлъ и меншихъ мѣстъ та мѣсточокъ и проєктъ трехъ законѣвъ аґрарныхъ о комасаціи грунтѣвъ рѣльныхъ, о складѣ краєвои комісіи для вылучуваня чужихъ грунтѣвъ зъ лѣсѣвъ та заокругленя лѣсовыхъ границь и о дѣленю спѣльныхъ грунтѣвъ та регуляціи спѣльныхъ правъ ужиткованя и заряду.

Проєктъ будѣвляного закона для сѣлъ и малыхъ мѣсточокъ насуває все для краєвого выдѣлу и сойму значнй трудности. Законодавець стоить тутъ все супротивъ двохъ суперечныхъ становищь, котрй трудно погодити. Если въ проєктѣ стане ся на становищу нинѣшныхъ сумныхъ обставинъ, если хоче ся те, що є, поправити лишь дуже незначно, а въ дѣйстности лишь утревалити на довгй лѣта, то тогдѣ не може бути мовы хочь-бы о надѣю на поправу въ будучности будѣвельныхъ вѣдносинъ въ селахъ и мѣсточкахъ, тогдѣ не треба дивувати ся, що села и мѣсточка будуть що-хвиля жертвою огню, не можна мати надѣю, щобы способы и услѣвя мешканя вѣдповѣдали бодай въ якѣйсь части потребамъ здоровля и пѣдносили людность цивілізаційно; зъ другого боку кожда радикальнѣйша змѣна будѣвляного закона стрѣчає велику неохоту у людности, що навыкла до нинѣшныхъ обставинъ вѣдъ многихъ поколѣнь, боить ся не безъ якоись раціи коштѣвъ будовы, а може ще бѣльше секатуръ мѣсцевыхъ орґанѣвъ. Кр. выдѣлъ, будучи впрочѣмъ въ многихъ постановахъ звязаный рѣшучимъ поглядомъ правительства, старавъ ся заняти въ предложенѣмъ проєктѣ становище посередне, допускаючи численнй выимки вѣдъ засадничихъ постановъ и пѣльги въ певныхъ обставинахъ, однакъ такожь бувъ той гадки, що лѣпше наразити селянина на одноразовый впрочѣмъ незначный коштъ, а зменшити небезпечнѣсть огню, котра грозить не тѣлько ему, але и цѣлій осадѣ.

Проєктъ трехъ аґрарныхъ законѣвъ є першою пробою на поли краєвого законодавства аґрарного. Соймъ и край домагали ся вѣдъ довшого часу внесеня тыхъ законѣвъ, котрй первѣстно мали бути внесенй яко предложеня правительственнй. Наслѣдкомъ иніціативы краєвого выдѣлу правительство згодило ся, щобы кр. выдѣлъ внѣсъ сй законы яко свои. Въ сихъ внесеняхъ бувъ кр. выдѣлъ звязаный засаднычимъ державнымъ закономъ комасаційнымъ и тому не всюды мѣгъ признати автономічнымъ властямъ таку интеренцію, яку повинній бы мати. Мимо того постановивъ кр. выдѣлъ внести проєктъ закона зъ тымъ застереженємъ, що коли державный законъ буде зреформованый въ автономічнѣмъ дусѣ, буде могла наступити вѣдповѣдна змѣна краєвыхъ законѣвъ. Коли комасаційный законъ лише зможе розбудати въ краю комасаційный рухъ, вѣддасть вѣнъ безъ сумнѣву знаменитй услуги краєви. Закона про дѣленє грунтѣвъ спѣльныхъ домагають ся вѣдъ довшого часу въ деякихъ околицяхъ селяне, особливо тамъ, де спѣльній грунты зъ причины положеня або натуры почвы не можуть бути вѣдповѣдно выхѣснованй яко пасовиска а надають ся пѣдъ управу рѣльну. Такій роздѣлъ спѣльныхъ пасовискъ доповнить повдинче господарство селяньске, а въ цѣлости збѣльшить рѣльну продукцію въ краю.

Вже минувшого року, вѣдкрываючи соймъ, заповѣвъ я внесеня о регуляціи платъ краєвыхъ урядникѣвъ и змѣны въ емеритальнѣмъ статутѣ. Внесенй въ тѣмъ напрямѣ предложеня краєвого выдѣлу смѣю горячо поручити прихильности выс. палаты, а додамъ, що ухвала ихъ вплыне певно користно на краєву адміністрацію, а коштъ не останесь безплодным.

Хочь нашъ край сего року не зазнавъ значнѣйшихъ выливѣвъ рѣкъ, то все-таки кліматичнй обставины въ значнѣй части краю а особливо безнастанній дощѣ на весну и въ жнива стали причиною значного и болючого нещастя неврожаю. Кр. выдѣлъ черезъ повѣтовй выдѣлы збѣравъ по скѣпченыхъ жнивахъ данй о розмѣрѣ нещасть въ поединокихъ околицяхъ и мѣсцевостяхъ и на ихъ основѣ удавъ ся до ц. к. правительства зъ просьбою о выєднане помочи державнои. Доси кр. выдѣлъ не дѣставъ повѣдомленя о результатѣ своихъ интервенціи, однакъ нема сумнѣву, що правительство схоче для навѣщеныхъ неврожаємъ въ Галичинѣ признати значнѣйшу квоту на запомогу. Заразомъ предкладає кр. выдѣлъ соймови збѣранй данй що-до розмѣрѣвъ нещастя зъ внесенємъ: призначити квоту 100.000 зр. на беззворотнй запомоги, котра то квота мала бы въ першій лініи ужитись на публичнй роботы въ цѣли достатченя людности заробку. Предложена квота не могла бути приложена до высоты шкоды, але до засобѣвъ, якими край розпоряджає. Буджетовй результаты сегорѣчнй позваляють краєвому выдѣлови прелімінувати сей выдатокъ въ квотѣ 100.000 зр. яко додатковый кредитъ на рѣкъ 1897 безъ спеціяльного покрытя. *[По руски:]* Най менѣ вѣльно буде однакже тутъ додати, що на успѣшность запомоги вплывае не лише квота, якою орудує ся, але и способы, якъ ей роздѣляє ся, а взглядно, якъ ей уживає ся. Ходить о те, щобы н. пр. то, що призначене мае бути на помочь въ засѣвахъ, дане було въ вѣдповѣднѣй хвили и формѣ, роздане справедливо, не пѣсля певнои формулки, але тымъ, котрй помочи найбѣльше потребують; ходить о те, щобы та запомога не була сполучена зъ стратою часу для обдарованого, зъ коштами або трудомъ. Коли-жь запомога мае бути удѣлена на публичнй роботы, то мусимо строго дбати о то, щобы тѣ роботы були веденй въ такихъ мѣсцевостяхъ, де людность дѣйстно потребує роботы, бо не годить ся зъ запомоговыхъ фондѣвъ выконувати такихъ роботъ публичныхъ, котрй можуть бути для певнои околицѣ дуже хосенній, але котрй зъ огляду на природу сихъ роботъ або на мѣсце, не можуть дати заробку власне сѣй людности, котра его потребує. *[Знов по польски:]* Наконець треба тямити, що въ многихъ околицяхъ краю власне въ будучѣмъ роцѣ будуть такъ значнй роботы публичнй при будовахъ зелѣзниць або регуляціи рѣкъ, що достатчуване людности тыхъ околиць заробку зъ фондѣвъ запомоговыхъ було бы злишне.

А теперь, панове, звернѣмъ ся, якъ все, начинаючи нашй працѣ соймовй, мыслею до того, хто есть сего сойму найлучшимъ и найпевнѣйшимъ опѣкуномъ и покровителемъ, до

того, хто послѣднымъ разомъ промовляючи до репрезентаціи державнои зазначивъ розширенє круга дѣланя соймовъ яко програму правительства уложену зъ его волею. Звернѣмъ ся до него мыслею и здаймо наново край его монаршой ласцѣ, — край, котрый ему завдячує всѣ права народнѣ и політичнѣ, якѣ мае, а заразомъ запевнѣмъ его наново, що мы все приготований выповнити его волю и его желания, бо знаемо его вотцѣвске серце для всѣхъ народовъ державы, знаемо его почуте справедливости для всѣхъ, а знаемо и нѣколи не забудемо о его особливой ласцѣ для нашого краю. Выразомъ тыхъ мыслей и чувствъ най буде покликъ: „Наймилостивѣйшій цѣсарь и король нашъ Францъ Іосифъ I най живе!“ [Палата повторила той окликъ тричи. Мову маршалка перерывано кольска разъ бравами.]

Зъ зборовъ „Народнои Рады“.

Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу.

Послѣднѣ загальнѣ (5-тѣ зъ черги) зборы Народнои Рады вотбували ся подъ вражѣнемъ двохъ вельми важныхъ для народу рускаго подѣй; подъ вражѣнемъ подѣй політичнои: выборовъ до соймувъ 1895 р., громаднои депутаціи до Вѣдня и громадныхъ переслѣдувань за участь у выборахъ и въ депутаціи, — та подъ вражѣнемъ подѣй суспольно-економічнои: хоробливои, епідемічнои еміграціи до Бразилія рускихъ селянъ. Очевидно — обѣ тѣ справы були якъ найширше трактованѣ на зборахъ, а резолюціи и директивы для выдѣлу свѣдчили о значѣню, яке до нихъ прикладавъ загалъ рускои суспольности. Въ напрямѣ політичномъ признали зборы потребу розширюваня свѣдомости політичнои середъ широкихъ масъ народу при помочи систематичного скликуваня вѣчь по провінціи, выдаваня брошуръ політичного змѣсту и заведеня тѣснѣйшои орґанізаціи партійнои, а также при помочи зорґанізованя безплатнои помочи правнои въ справахъ політичныхъ; — въ напрямѣ суспольно-економічномъ (головно въ справѣ еміграціи) поручено будучому выдѣлови енергічно и всесторонно занятн ся рухомъ еміграційнымъ. На сихъ зборахъ загальныхъ зъ 30 сѣчня 1896 р. замѣтна була ще одна рѣчь: въ наслѣдокъ вступленя въ члены товариства деякихъ виднѣйшихъ особъ зъ партіи радикальнои, а также зъ и ъ живои участи въ дискусіи можна було заключати, що и партія радикальна узняе потребу солідарнои роботы на нивѣ народнѣй въ такъ важну пору и середъ такихъ невотдрадныхъ обставинъ, а загальнѣ зборы одобрили сѣ змаганя, выбираючи до выдѣлу д-ра Ивана Франка.

Ново выбраный выдѣлъ по уконституованю (заступникомъ головы ставъ п. Василь Нагорный, секретаремъ д-ръ Ник. Лагодинськіи а скарбникомъ о. Ал. Стефановичъ) взявъ подъ розвагу передовсѣмъ справы порушенѣ на зборахъ и переданѣ выдѣлови до розгляду. Очевидно такъ важнѣ справы: якъ політично-народна орґанізація и рухъ еміграційный вымагали довшого часу, щобы войти на вотповѣдну дорогу, не то на остаточне полагодженє, длятого можна сказати цѣлѣ два роки занимавъ ся выдѣлъ орґанізаціею, а вольшу половину першого року своеи дѣяльности справою еміграціи. По-при се, розумѣе ся, треба було полагоджувати и занятн ся вѣжучими справами, зъ котрыхъ деякѣ, якъ н. пр. выборы до рады державнои вымагали вольшого заходу и часу.

Въ справѣ політично-народнои орґанізація рѣшено постарати ся по всѣхъ повѣтахъ о мужѣвъ довѣря (довѣренниковъ) та додати имъ помочниковъ въ кождомъ дотычномъ судовомъ повѣтѣ. Въ тѣй цѣли устроено широку переписку зо краю, бо розходило ся не лишь о выборъ вотповѣдныхъ и певныхъ людей, але такожь и охочихъ до працѣ. Начеркъ працѣ орґанізаторовъ и помочниковъ старавъ ся выдѣлъ всесторонно увзгляднити въ кождомъ напрямѣ: культурномъ, економічномъ и політичномъ. Планъ орґанізаційный вотгъ засягнути якъ найширшѣ круги нашого населенн, а при выконаню, бодай лишь частиннотъ начерканои задачѣ вотгъ и мусѣвъ принести великій хосенъ для справы народнои. И справдѣ удало ся выдѣлови майже у всѣхъ 46 повѣтахъ всходнои Галичины, а въ сто кольканацяти округахъ судовыхъ поустановляти довѣренниковъ и помочниковъ, але мимо того робота народна не иде всюды якъ слѣдъ, не иде такъ живо, енергічно и експанзивно, якъ сего можна бы собѣ бажати. Не думаю тутъ входити близше въ причины того лиха, хочь переписка и спостереженя, якѣ поробивъ выдѣлъ Нар Рады, могли бы въ неодномъ подати обильный матеріалъ, — а скажу лишь коротко: що вина всего паде майже головно на нашу руску бандужность.

Першою справою, зъ якою вотднѣсъ ся выдѣлъ до своихъ довѣренниковъ, була справа устроеваня вѣчь. Въ тѣй цѣли уложивъ выдѣлъ вельми подробну програму устроюваня вѣчь повѣтовыхъ або окружныхъ, вказуючи на справы, якѣ треба увзгляднити вотдъ взглядомъ економічнымъ, культурнымъ та політичнымъ та прирѣкаючи по можности свою поможь высыланемъ бодай одного референта. Мимо сей директивы рухъ вѣчевый якось не розвинувъ ся; лишь три вѣча въ Станиславовѣ, Бобрцѣ и Сокалю вотбули ся, а вотпоручники выдѣлу брали въ нихъ активну участь. Ровножь выдавъ выдѣлъ вотзову, щобы день знесеня панщины святкувати мѣжь нашимъ по можности устроюваньмъ вѣчь, але покликъ сей на першій разъ не найшовъ ще реального, позитивного вотгомону, хочь знаемо зо справоздань, що въ многихъ селахъ по читальняхъ устроено въ сей день вечериицѣ або ширшѣ зборы громадянъ. Можна надѣяти ся, що ініціятива Народнои Рады не промине безслѣдно въ слѣдующомъ роцѣ ювілейномъ. Годѣ тутъ не згадати про рухливость однои партіи рускои въ устроюваню вѣчь. Радикалы показали минувшого року въ часѣ передвыборчомъ велику меткость въ скликуваню вѣчь, а навѣть у выхованю для своихъ цѣлей также вѣчь скликаныхъ иншими людьми не зъ ихъ табору. Розумѣе ся, що неодно можна бы закинути „радикальному“ способови ширеня свѣдомости політичнои, а также не кождый вотгъ бы выповнити свою задачу въ устроюваню вѣчь на подобу радикаловъ, але все таки можна бы и подобу радикаловъ, але все таки можна бы и народовцямъ взяти собѣ въ неодномъ зъ того примѣръ, а що найважнѣйше, являти ся на всѣхъ вѣчахъ, скликуваныхъ якою небудь партівю політичною, та брати въ нихъ активну участь.

Заки перейду до обговореня дальшои дѣяльности выдѣлу, мушу на сѣмъ мѣсци згадати про великій неоцѣненѣ заслуги одного члена выдѣлу въ справѣ переведеня сеи народно-політичнои орґанізаціи. Думаю, що заг. зборы вже наперед догадують ся, кого маю на думцѣ. Є се Впов. голова нашого товариства проф. Юліянъ Романчукъ, котрый невтомимо и зъ всякимъ пожертвованемъ та готовостію докладавъ стараня, щобы перевести въ житє велике дѣло орґанізаціи. Его се заслуга выключна — се кажу въ имени цѣлого выдѣлу — що дало ся осягнути бодай такѣ успѣхи, вонъ се бувъ головнымъ подвижникомъ сеи цѣлои акціи и не дав ѣй теперь также заплѣснѣти. Сеся замѣтка выдалась менѣ тутъ доконче потрѣбною до зазначеня, бо нѣхто, близше зъ сею справою непознакомленый, не знае, скольско труду и заходу вымагають хочь бы навѣть лишь вступнѣ роботы орґанізаційнѣ, а не то переведене цѣлого пляну орґанізаційного.

Справа еміграціи до Бразилія була предметомъ нарады на кольконхъ засѣданяхъ выдѣлу. Выдѣлъ скликувавъ ширшѣ анкеты, завязавъ тѣснѣйшій комітетъ еміграційный, по рѣшивъ збирати въ краю добровольнѣ складки для высылки довѣренника для розслѣду бразилійскихъ вотносинъ та розписавъ въ тѣй цѣли листы по краю, дораджувавъ заснувати информаційне бюро еміграційне, а пп. Нагорный и д-ръ Олеськовъ внесли дотычнѣ просьбы до намѣстництва. Въ другій половинѣ 1896 р. зачавъ рухъ еміграційный притихати а вконци майже цѣлкомъ уставъ до Бразилія; натомѣсть живѣйше зачавъ нашъ народъ розповѣдати собѣ про еміграційнѣ вотносины въ Канадѣ и туды выбирати ся глядаючи щастя долѣ. Але до Канады, розумѣе ся, не можна выбирати ся зъ пустыми руками, а при томъ и тамъ неконче вотдраднѣ вотносины. Зъ поданями же рускими о наданє концесіи не чувати доси ще нѣчого; якъ зъ разу въ намѣстництвѣ вельми прихильно вотносили ся до занпціонованои справы, то коли вотдъ такъ змѣрковано, що руске бюро могло бы стати вноперекъ плянохъ польского товариства Handlowo-geograficzn ого, котре хоче тамъ въ полудневой Америцѣ зъ рускихъ еміґрантовъ будувати piątą dzielnicę Polski, — рускѣ подання пошли на сподъ и певно не побачать свѣтла денного. За те, якъ говорять, мае заснувати у Львовѣ бюро еміграційне жидокъ зъ Гамбурґа. Въ рукахъ жида а при сповѣдланю польского патріотника буде солодко нашому еміґрантови покидати родный край. Щасте, що въ теперѣшну пору еміграція якось притихла и не мае характеру епідемічного.

Найважнѣйшою справою и выповняючою, якъ вже згадано, переважну часть дѣяльности выдѣлу — була справа выборовъ до рады державнои въ 1897 р. Народна Рада заздалегодь хотѣла вотготовити грунтъ до тыхъ выборовъ, щобы не датись захопити подѣямъ. Длятого и приспѣшене темпо въ переведеню орґанізаціи стояло въ звязи зо справою выборовъ. Вже въ першихъ дняхъ липня 1896 р. въ ширшомъ кружку запрошеныхъ членовъ зъ провінціи рѣшено завязати комітетъ центральный, окремо вотдъ евентуальнои акціи Русскои Рады а зъ можливымъ увзглядненемъ акціи радикаловъ. У вересни, по безперерывнѣй переписцѣ и зносинахъ зъ нашими довѣрениками та засяганю ихъ поглядовъ, вотбула ся нарада, въ котрѣй взяли участь вотпоручники радикаловъ. Вотповѣдь радикаловъ на ставленѣ имъ квестіи а также становиско, яке они задумали занятн въ акціи выборчѣй, були того рода, що Народна Рада, а взглядно народовцѣ не могли на се згодити ся просто хочь бы лишь за для того, щобы, якъ то кажуть, не датись взяти вотдъ ноги. Впрочомъ становиско, яке занимала вотдъ той часъ праса радикальна супротивъ народовцѣвъ, було такъ вызываюче а заразомъ и обурююче, що годѣ було думати о щирости въ такѣй спольнѣй акціи. Радикалы бажали, щобы народовцѣ подали имъ услова, а самѣ застерѣгали собѣ право застановити ся надъ ними, взглядно ихъ принятя; зо своеи стороны же не вязались нѣякими прореченями анѣ не подавали навѣть такъ сказати бы пунктацій умовы. Въ виду того рѣшивъ выдѣлъ, що Народна Рада буде вести акцію выборчу самостойно, при евентуальномъ порозумѣню зъ другими независимыми партіями. Въ томъ напрямѣ робота вела ся, а выдѣлъ вотгъ перший разъ змѣркувати, якъ неоцѣненѣ услуги вотдае въ такомъ взглядѣ орґанізація. Тымчасомъ несподѣвано заншла подѣя, котра до певнои мѣры перебила сесю самостойну акцію Нар. Рады. Зъѣздъ духовенства зъ початкомъ грудня 1896 р. давъ ініціятиву до заснованя спольного русского комітету выборчого, въ котромъ можна бы повести акцію безъ партійного ворогованя а въ имя народнои солідарности. Выдѣлъ Нар. Рады запытаный вотпоручниками духовенства, яке становиско готовъ занятн супротивъ такого спольного комітету (котрый то комітетъ на всякій способъ бувъ бы завязавъ ся), давъ вотповѣдь, що „не вотказуе своеи участи въ акціи сего комітету, въ надѣи, що сеся акція буде ведена и выйде въ користь рускому народу“. И справдѣ при солідарномъ поступованю обохъ рускихъ партій а згодной акціи цѣлого загалу народу руского выборча акція вела ся вотдъ теперь головно краевымъ комітетомъ выборчимъ, хочь зъ своеи стороны выдѣлъ Нар. Рады не залишивъ своеи роботы, бо будто поручавъ своимъ довѣреникамъ вотдирати акцію гол. комітету выборчого, будто вотбиравъ справозданя зъ ситуаціи політичнои въ поодинокихъ повѣтахъ. Кромъ того вотношено ся до выдѣлу Нар. Рады зъ жалобами на поведенє властей, а вольша часть тыхъ информацій була оголошена въ часописяхъ. Въ часѣ сеи акціи выборчои выступивъ зъ выдѣлу товариства д-ръ Иванъ Франко, бо, якъ казавъ, могла бы вотдъ теперь зайти колізія зъ огляду на его становиско у выдѣлѣ Нар. Рады а въ партіи радикальнѣй. Очевидно, выдѣлъ зрозумѣвъ мотивы сего выступленя и принявъ его до вѣдомости.

(Дальше буде.)

Соймъ краевый.

[Докончене 1-ого засѣданя зъ д. 28 грудня.]

Внесене пос. Щепановского на высланє адресы до трону було въ сей способъ мотивоване:

Зважившн, що соймъ краевый вотдъ початку еры конституційнои домагавъ ся розширеня автономіи краю вотповѣдно до его народового становиска и жизненныхъ интересовъ; — зважившн, що успѣшный розвитокъ нашого краю, — занедбуваного довгими роками, залежить въ значнѣй части вотдъ тревалого увзглядненя его народовои, суспольнои и економічнои вотдрубности, отже вотдъ осущеня засадъ автономіи; зважившн, що также въ промовѣ троновѣй, котрою отворено бѣжучу каденцію рады державнои, мѣстивъ ся уступъ о розширеню обсягу дѣланя соймувъ; — зважившн, що коло польске вразъ зъ вольшостію рады державнои, котра репрезентуе величаву вольшость народовъ австрійскихъ заявило въ проектѣ адресу, що „численнѣ и поважнѣ жаданя лишь тогдѣ зъ пожиткомъ и у вотповѣднохъ часѣ можуть бути розвязанѣ, если перетяжена рада державна зазнасть польги, а соймамъ и краямъ вотповѣдно до давныхъ историчныхъ традицій буде признаный вольшій обсягъ дѣланя и що палата, признаючи важность автономіи королѣвствъ и краѣвъ радо подасть соймамъ средства матеріяльнѣ для осягненя ихъ цѣлей“; зважившн, що въ наслѣдокъ пожалованя годныхъ подѣй въ парляментѣ анѣ се розширене обсягу соймового анѣ также лѣпше вывѣноване краѣвъ не було осягнене; — зважившн, що неполагоджене тыхъ справъ грозить будучому розвиткови цѣлои господарки краевои и унеможливляе дальшѣ инвестиціи школьнѣ и економічнѣ; — соймъ зволить ухвалити адресу до монарха.

Внесене повыше вотдослано до комісіи адресовои, котра вже мае полагодити таке саме внесене пос. Яворского.

Зголошено слѣдующѣ внесеня:

Внесене пос. Барвѣньского: Зважившн, що подвалиною культурного розвою и зросту кождого народу є національне образоване; зважившн, що національне образоване можна осягнути лише наукою въ материномъ языцѣ; зважившн, що майже три мільоны Русинохъ въ Галичинѣ мають лише 2 гімназіи 8-клясовѣ и одну неповну; зважившн, що зъ 2518 рускихъ учениковъ середныхъ школъ въ Галичинѣ лише 853 мае нагоду образувати ся въ материномъ языцѣ; зважившн, що въ повновсходнѣй части краю нема рускои середнои а польска гімназія въ Тернополи выказуе найвольше число учениковъ (166) помѣжь всѣми польскими гімназіями въ Галичинѣ; зважившн на останку, що въ тернопольскѣй гімназіи задля великого числа учениковъ треба було побочь 8 головныхъ клясъ утворити 8 паралель ныхъ, — вносять подписанѣ: Выс. Соймъ ухвалить: „Взывае ся ц. к. правительство, щобы въ Тернополи въ р. 1898 була основана руска гімназія имени Франц Іосифа, котра бы, починаючи зъ першою клясою, постепенно доповнила ся до VIII кл. гімназіи“.

Внесене пос. Барвѣньского: Зважившн, що краевѣ вотносины, якъ и практичнѣ потребы въ житю вымагають знаня обидвохъ языковъ краевыхъ; зважившн, що и просвѣтнѣ взгляды промавляють за тымъ, щобы школьна молодѣжь въ нашомъ краю знала обидва краевѣ языки, вносять подписанѣ: Выс. Соймъ ухвалить: „Взывае ся ц. к. правительство, щобы въ середныхъ школахъ въ королѣвствѣ Галичины и Володимиріи завело обовязкову науку обидвохъ языковъ рускогъ и польского а именно въ той способъ, щобы зъ рокомъ шк. 1898/9 була заведена обовязкова наука обидвохъ языковъ краевыхъ въ чотирохъ низшихъ клясахъ середныхъ школъ, а вотдакъ постепенно и у высшихъ клясахъ“.

Внесене пос. Щепановского: Выс. Соймъ зволить ухвалити: І. Для змѣны деякихъ постановъ краевого закона зъ дня 22. цвѣтня 1889 В. з. кр. Ч. 30 належить выдати новый законъ, опертый на слѣдующихъ засадахъ: а) право пропінаціи переходить зъ днемъ 1. сѣчня 1900 въ хосенъ фонду краевого разомъ зо всѣми правами и обовязками. б) Фонды припасовѣ и резервовѣ ліквідують ся зъ днемъ 1. сѣчня 1900 и ихъ ужие ся до сейчасовои сплаты одвѣтнои сколькости облігохъ позички пропінаційнои. в) Речинець погасненя пропінаціи въ хосенъ краю продовжуе ся о 40 лѣтъ, т. е. до р. 1950. г) Решту позички пропінаційнои, истнуючу зъ днемъ 1 сѣчня 1900, сконвертуе ся яко довгъ краевый въ формѣ 4% 50-лѣтнои позички. П. Припоручуе ся выдѣлови краевому, щобы переѣвъ зъ Выс. правительствомъ пертрактаціи въ цѣли сконвертованя правительственнои субвенціи для фонду пропінаційного, плыннои черезъ 11 лѣтъ вотдъ 1/1 1900 до р. 1910 на 50 ануітетовъ бѣжучихъ до р. 1950. Ш. Право пропінаціи мѣстъ, котрѣ его доси выконують, продовжуе ся также до р. 1950.

Внесене пос. Меруновича: Соймъ зволить ухвалити: Соймъ приймае на фондъ краевый обовязокъ оплачувати проценты що найвысше въ пропорціи $4^1/_2$ вотдъ ста вотдъ комунальныхъ позичокъ затягненыхъ громадами и повѣтами протягомъ року 1898 за дозволомъ выдѣлу краевого въ тѣй цѣли, щобы нести помочь околицямъ, навѣщенымъ неврожаемъ або повенями. Загальна сума комунальныхъ позичокъ, затягненыхъ въ тѣй цѣли, не може переступати сумы одного мільона зр., и на покрыте належачихъ ся вотдъ нея вотдсотковъ мае ся вставляти вотповѣднѣ сумы въ рубрику выдатковъ буджетовъ краевыхъ ажь до ея цѣлковитои амортизаціи.

Маршалокъ повѣдомивъ, що д-ръ Рознеръ, посолъ зъ мѣста Бялы, зложивъ мандатъ посольскій.

——

Вчера вотбули рускѣ послы нараду въ справѣ завязаня „клюбу рускихъ послювъ соймовыхъ“. Нарада мала характеръ провізоричный, бо три послы д-ръ Окуневскій, Новаковскій и Остапчукъ застерегли собѣ часъ до намыслу, щобы ажь нинѣ дати рѣшучу вотповѣдь. Выбрано президію клюбу (очевидно также провізоричну, бо згаданѣ три послы не голосували), въ складъ котрои вошли: предсѣдателемъ преосв. Константинъ Чеховичъ, заступниками предсѣдателя: радникъ Заячковскіа и Ол. Барвѣньскій, а секретаремъ пос. Вахнянинъ. Дальша судьба сего клюбу зависить въ певнѣй мѣрѣ также вотдъ становиска згаданыхъ трехъ послювъ.

[2 ге засѣданє, 3-тои сесіи, VII-ои періоды соймувого.]

При читаню петицій забиравъ пос. Барвѣньскій двѣчи голосъ, щобы подперти петицію громадъ полудневои части повѣта бродского въ справѣ будовы дорогъ, и петицію громады Топорова о отворене тамъ окружного суду.

Пос. Вахнянинъ поставивъ въ имени рускихъ послювъ нагляче внесене, щобы въ честь 50-лѣтного ювілею цѣсарского вызначити зъ фондовъ краевыхъ 100.000 зр. на вывѣноване по селахъ касъ системы Райфайзена; фондъ сей вотддае ся до розпорядимости выдѣлу краевого.

Ухвалено наглячость внесеня, по чомъ мотивувавъ пос. Вахнянинъ рѣчево саме внесене. Вказавъ на обдовженє селянськои посѣлости, на бракъ дешевого кредиту и на потребу подпоможеня матеріяльного селянъ. Внесене вотдослано до комісіи буджетовои.

Ухвалено, що комісія буджетова прийде передъ соймъ зъ устнымъ справозданемъ щодо провізоріи буджетовои.

Пос. Бернадынковскій въ имени послювъ сторонництва людового мотивувавъ внесене на выборъ комісіи адресовои. Згадавъ про свое торбчне внесене на высланє адресы, котра була потрѣбна зъ огляду на се, що керму державы обнявъ чоловѣкъ прославившій ся переведенемъ галицкихъ выборовъ, отже годилось було остерегчи передъ грозячою небезпечностію. Ровножь и теперѣшнѣ подѣе въ парляментѣ спонукують до высланя адресы.— Вотдъ взглядомъ формальнымъ внесене було вже безпредметове, бо комісія адресова була вже выбрана.

Приступлено до выбору комісій. Пос. Окуневскій забравши голосъ въ справѣ формальнѣй, звернувъ увагу, що способъ выбору комісій соймовыхъ противить ся регуляміновi Въ §§. 8 и 28 регуляміну сказано, що выбирае ся пять секцій, а тѣ вызначують членовъ до комісій. Тымчасомъ завела ся практика, що якась „комісія матка“, опираючи ся на вольшости, самовольно укладае листы членовъ комісіи и формально ихъ накидае соймови. — Маршалокъ вотповѣвъ, що така практика вотдъ давна завела ся, але нѣякои комі-

Вже надойшли свѣжѣ товары святочнѣ до торговлѣ **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** у Львовѣ, улиця Баторія число 2.

Выгягъ зъ цѣнника:

повъ кільо мигдалювъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.
„ „ „ „ дуже гарныхъ	48	„
„ „ дактилювъ марокаиьскихъ	30	„
„ „ александрійскихъ	44	„
повъ кільо дактилювъ califat	36	кр.
„ „ розинковъ султаньскихъ дуже гарн.	36	„
„ „ „ eieme вел. зъ костками	38	„
„ „ „ корнитокъ дроб чорн.	28	„
„ „ маджи на галузкахъ	90	„
„ „ горѣховъ турецкихъ	20	„
„ „ „ лущеныхъ	40	„
„ „ „ волоскихъ цѣлыхъ	24	„
„ „ „ „ лущеныхъ	48	„
„ „ сливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„
повъ кільо позилъ босаньскихъ знаменитыхъ	16	кр.
„ „ фіґъ султаньскихъ	34	„
„ „ „ у вѣнку	15	„
„ „ маронювъ волоскихъ	18	„
„ „ цикаты великои	75	„
„ „ arancini дробнои	56	„
„ „ меду пресного	28	„
„ „ „ „	36	„

Иншій товары въ кругъ моеи тортовлѣ входячій по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя зъ провінціи высылае ся вотворотно; на жадане высылаю цѣникъ вотворотно franco.

Дякуючи Поважанѣй Р. Т. Публицѣ за дотеперѣшне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ, улиця Баторія ч. 2. 430 5—6

сіи-матки нема и вôльно посламъ пôсля своєи волѣ голосувати. — Пос. Окуневскій хотѣвъ ще разъ промавляти, але маршалокъ въ очевиднôмъ роздразненю не дозволивъ дальшои дискусіи надъ своєю заявою. Супротивъ сего пос. Окуневскій пôднесенымъ голосомъ зазначивъ: Констатую, що маршалокъ не шануе регуляміну! [Деякѝ послы пôдняли ропôтъ, а маршалокъ успокоивъ словами: Регуляминъ подае маршалкови средства для обороны своєи поваги и я потрафлю ихъ ужити.]

Зъ выборôвъ выйшли сесѝ Русины послы: секретаремъ Каратницкій, квесторомъ Вахнянинъ, ревідентами Небыловець и Заячкôвскій; — въ комісіи бюджетовôй: Барвѣньскій и Заячкôвскій; въ ком. адресовôй: Барвѣньскій, Чеховичь, Небыловець, Савчакъ, Вахнянинъ и Заячкôвскій; въ адміністраційнôй: Окуневскій; въ громадскôй: Кульчицкій; въ шкôльнôй Вахнянинъ; въ зелѣзничôй Небыловець; въ петиційнôй: Гаморакъ, Новаковскій, Охримовичь, Окуневскій, Винничукъ; въ правничôй Каратницкій; въ промысловôй Остапчукъ; въ банковôй Мандичевскій; въ сôльнôй Винничукъ; въ гôрничôй Охримовичь; въ податковôй Окуневскій; въ комісіи господарства краєвого нема Русина; въ дороговôй Охримовичь. — По выборѣ сейчасъ всѣ тѝ комісіи уконституували ся.

Признано безъ дискусіи важными выборы послôвъ зъ бôльшои посѣлости: новосандецкого округа пос. Ромера, округа коломыйского пос. Цеńьского и жовкôвского округа пос. Бялоскурского, а такожь выбôръ посла зъ мѣста Ряшева пос. Яблоньского.

Дозволено побирати громадскѝ оплаты вôдъ напиткôвъ спірітусовыхъ и пива мѣстамъ: Бялôй и Яворову та громадѣ Делятинови.

Ухвалено додатково выбôръ комісіи санітарнои. — Пос. Барвѣньскій пôднѣсъ, що въ комісіи господарства не засѣдае нѣодинъ посолъ рускій, длятого вносить побôльшити сесію комісію о одного члена. Принято.

Слѣдуюче засѣданє завтра въ четверъ о 10-тôй год. рано.

Переглядъ політичный.

Въ Атенахъ веде ся карне слѣдство зъ тайнымъ товариствомъ „Етніке гетайрія“, котре въ послѣднôй грецко-турецкôй вôйнѣ вôдограло такъ важну ролю, бо сказати можна, що навѣть спровадило ту вôйну. Отже товариство се оголосило брошуру, въ котрôй оправдуе своє поведенє. Сказано тамъ, що першими основателями товариства були офіцыры и головна єго сила лежить въ арміи, котра сама рада була правительству указати конечнôсть єи орґанізації, коли бачила, що нѣхто про ту орґанізацію не дбае. Цѣлею „гетайрія“ було злучити всѣхъ Грекôвъ въ оденъ народный гуртъ, и для того товариство зъєднувало собѣ прихильникôвъ у всѣхъ кругахъ грецкихъ. На кôлька недѣль передъ высланемъ полковника Васоса на Крету „гетайрія“ передала королеви довѣрочне пропамятне письмо о станѣ арміи. По высылцѣ Васоса заявила гетайрія, що хоче пôддати ся постановамъ правительства. Тогдѣ почали ся зносины мѣжь товариствомъ а президентомъ міністрôвъ Деліянісомъ. Деліянісъ въ розмовѣ зъ однымъ вôдпоручникомъ товариства мавъ не тôлько вôдпоручникомъ товариства мавъ не тôлько похвалити, що товариство збирало вôддѣлы добровольцѣвъ, але ждавъ навѣть, щобы тѝ вôддѣлы вырушили. До брошуры додано документъ на доказъ, що рада міністрôвъ зъ дня 12 марта 1897 постановила выдати гетайрiи 500.000 набоєвъ зъ войсковыхъ магазинôвъ, и тѝ набоє справдѣ выдано заступникамъ гетайрiи въ Тесалiи. Дальшѝ запорядженя міністра вôйны припоручили войсковымъ властямъ, щобы выдали гетайрiи рѣчи потрѣбнѝ до узброєня. Міністеръ вôйны на окреме припоручене Деліяніса придѣливъ гетайрiи двохъ офіцырôвъ реґулярного войска. Тыхъ офіцырôвъ передъ битвою пôдъ Домокомъ завернено назадъ до арміи на приказъ наслѣдника престолу, котрый въ своємъ приказѣ выразивъ ся, що ихъ місію треба уважати за покôнчену. Вôддѣлы добровольцѣвъ вырушили на приказъ шефа ґенерального штабу наслѣдника престолу. Брошура подае такожь текстъ тыхъ приказôвъ. Въ Епірѣ Деліянісъ не велѣвъ добровольцямъ вырушати въ поле; длятого гетайрія здержала тамъ свои вôддѣлы, котрѝ опôсля перейшли турецку границю ажь по выповѣдженю вôйны. Брошура подае назиска офіцырôвъ, що були членами гетайрiи и погибли на вôйнѣ, а вкôнци здае рахунокъ зъ доходôвъ и выдаткôвъ. Доходôвъ мала гетайрія 1,200.000 драхмъ.

— —

Зъ Берлина доносять, що Нѣмеччина може бути цѣлкомъ вдоволена дотеперѣшною своєю акцією въ Хінахъ. Хочь переговоры зъ хіньскимъ правительствомъ ще не покôнчены, то таки вже можна сказати, що въ головнôй рѣчи доведено до згоды: пристань Кіаочау дôстане Нѣмеччина на стацію для набираня угля. Хіньске правительство вже по занятю пристани Кіаочау Нѣмцями принимае Нѣмцѣвъ на инструкторôвъ для свого войска и робить приготованя, щобы кн. Генрика достойно повитати въ хіньскихъ пристанях, куды вôнъ буде переѣздити.

Хіньске правительство старае ся въ Европѣ о позичку, але жадають вôдъ него, щобы для запоруки вôддало зарядъ податкôвъ пôдъ надзôръ державъ. Отже до анґлійскихъ дневникôвъ доносять зъ Пекіну, що на те хіньске правительство не пристае и заразомъ заявляе, що въ разѣ, коли иншимъ способомъ не дôстане потрѣбнои позички, то заразъ оголосить проспектъ россійскои запорученои 4-процентовои позички въ высотѣ 100 міліонôвъ телѣвъ (= около 600 міл. марокъ) по емісійнôй цѣнѣ 93 за 100. Порукою тои позички буде ґрунтовый податокъ пôдъ зарядомъ хіньскои адміністраціи. За те Хіны вôддадуть Россіи монополь зелѣзниць и копалень на пôвнôчь вôдъ хіньского муру та отверту пристань, котра буде кôнцевымъ мѣсцемъ зелѣзниць. Крôмъ того позволять Хіны на именованє россійского ґенерального инспектора мытъ на мѣсце дотеперѣшного анґлійского Роберта Гарта.

НОВИНКИ.

— **Зъ рускаго народнаго театру.** Въ четверъ 30-ого с. м. выставить ся „Нещасне кохання“, народна драма зô спѣвами и танцями въ пяти дѣяхъ И. Манька. Въ роли Варки выступить для дебюту панна Е. Гембицка. — Въ суботу 1-ого сѣчня 1898 р. выставить ся „Баронъ цыганьскій“ оперета въ 3 актахъ И. Штравса. Партію циганки Саффі вôдспѣвае панѣ Ф. Лопатиньска. — Въ недѣлю 2-ого сѣчня „Циганка Аза“ [Хата за селомъ] народна драма въ пяти дѣяхъ зъ циганьского житя. — Початокъ представленя о годинѣ 7 вечеромъ.

Вчерашне складане представленя вôдбуло ся при досыть заповненôй сали. Середъ публики було богато гостей зъ краю, що при були на зборы „Народнои Рады“. Представленє почало ся Шевченковымъ „Завѣщаньемъ“ пôсля композиціи Лисенка. Пôдъ бюстомъ Шевченка хоръ мѣшаный [мужчины и женщины въ народныхъ строяхъ] зъ басомъ-солістомъ въ подобѣ лѣрвака вôдспѣвавъ „Завѣщанє“ зовсѣмъ удачно. Вôдограна потôмъ зъ повнымъ житемъ забавна двоактôвка „Перше повмирали, потôмъ ся пôбрали“ щиро веселила публику. Однакъ по-надъ все стоявъ сего вечера горлю соль-спѣвъ панѣ Ф. Лопатиньскои, котра при вôдповѣднôй сценеріи и въ костюмѣ вôдспѣвала передъ комедією и по обохъ єи актахъ арiи зъ „Фавста“, „Міньонъ“ и „Травіяты“. Артистичнымъ спѣвомъ и милымъ, звôнкимъ та сильнымъ голосомъ симпатичноі спѣвачки всѣ любували ся. Артистку нагороджено грôмкими оплесками и кошикомъ цвѣтôвъ.

— **Православіє въ Канадѣ.** Польскѝ ґазеты въ Америцѣ рознесли алярмуючу вѣсть, що въ Канадѣ 700 рускихъ родинъ перейшло разомъ на православіе. Щобы сємсотъ родинъ, значить ся хиба всѣ емігранты доразу, якъ лише прибули на новѝ оселѣ, покинули свою вѣру, се здаесь дивный непонятный фактъ. Однакъ показуе ся, що се лишь намъ смирнымъ рабамъ божимъ чудно выдае ся, а отъ быстроумный Przegląd wszechpolski давно се передвидѣвъ, бо въ однôмъ зъ послѣднихъ чиселъ пише, що „належало того сподѣвати ся, коли емігрáцію до Канады уряджували москвофiлы, мѣжь ними знанѝ платнѝ аґенты московского правительства“ и т. д. Потѣшмо ся троха тымъ, якъ то докладно знають вôдносины нашѝ опѣкуны зъ Przeglądu wszechpolsk-ого, але по-за тымъ нашѝ вôдносины вѣроисповѣднѝ самѝ по собѣ показують ся такъ цѣкавыми для насъ, що представляемо ихъ тутъ читателямъ на пôдставѣ фактôвъ.

Суспôльнôсть руска въ Канадѣ числить дотеперь около 5000 душъ; именно въ послѣднôмъ роцѣ прибуло лише по конець жовтня [пôсля докладныхъ датъ канадійского правительства] 4038 душъ Русинôвъ, по бôльшôй части православныхъ зъ Буковины. Нашѝ емігранты утворили пять бôльшихъ кольоній, сотками миль анґлійскихъ вôддаленыхъ вôдъ себе, а крôмъ того есть богато осель по кôлька або кôльканацять родинъ. Найстарша кольонія въ дистриктѣ Едмонтонъ числить около 130 рускихъ родинъ и тая то именно кольонія вѣровість каменемъ преткновенія въ квестіи вѣровість каменемъ преткновенія въ квестіи вѣроисповѣднôй. Завязокъ сеи кольонiи утворило кôльканацять родинъ Бойкôвъ зъ Небылова, котрѝ притягнули ся сюда передъ шести роками за галицкими швабами. Въ протягу 1896 року прибуло до 30 родинъ зъ рôзныхъ сторôнъ Галичины, а решта, въ значнôй части зъ Буковины, де въ 1897 р. выбухла формальна горячка еміграційна до Канады. Першою потребою, яку нашъ чоловѣкъ на кольонiи вôдчувае — то своя церковь и свôй священикъ. И якъ бы то у насъ такъ, якъ у людей, то заразъ вчасною весною 1897 р. повиненъ бы за людьми потягнути священикъ, готовый дѣлити злу и добру долю зъ своєю паствою. Жаль, що у насъ не такъ. Вже першѝ кольонiсты на запытанє, якъ имъ тамъ поводить ся, вôдповѣдали: „Нѣчого намъ не бракуе, ино церкви и священика“. Кольонiсты зъ весны 1896 року рôвно-жь высказували горяче бажанє дôстати свого священика, коли однакъ на мое вôзванє зôбрали ся разъ и другій на нараду въ цѣли запевненя удержаня для свящ. священика, прийшли по стислôмъ обрахунку до переконаня, що самѝ, безъ посторонней помочи не въ силѣ удержати священика, а вѣдома рѣчь, що въ Америцѣ правительство до вѣроисповѣдныхъ справъ зовсѣмъ не мѣшаесь, отже-жь и до удержаня священика не причиняе ся нѣчимъ.

Тымчасомъ наглый наплывъ емігрантôвъ на весну 1897 р. звернувъ увагу такъ французскихъ патрôвъ [Сэунтôвъ] якъ и православныхъ попôвъ на нашихъ Русинôвъ. Одни и другѝ почали робити стараня, щобы Русинôвъ притягнути до своєго вѣроисповѣданя. Французскѝ патры майже у всѣхъ кольоніяхъ, православнѝ въ кольонiи Едмонтонъ. Одни и другѝ обѣцювали побудувати своимъ коштомъ церковь и дати безплатно священика. Тая лiцитація здеморалізувала нашихъ людей, вôдъ теперь они почали спекулювати на ту дарму церковь та на безплатного священика и притакували однымъ и другимъ, думаючи собѣ: нехай но поставлять намъ церковь, а тамъ мы вже дамо собѣ раду. Французскѝ патры выстарались навѣть у зелѣзницѣ о церковный ґрунтъ и записали сей ґрунтъ на власнôсть Roman Catholic Congregation; сесе нашимъ людямъ не подобало ся. Втôмъ приѣхавъ пôпъ Камневъ изъ Seattle зъ псаломщикомъ Александровомъ, закликаный [якъ пишуть] православными Буковинцями; вôнъ скликавъ людей, вôдслуживъ литургію, въ котрôй кольоністы греко-католики не умѣли завважати значнѣйшои рôзницѣ вôдъ своєи греко-кат. литургіи, и въ наслѣдокъ того *декотрѝ* зъ кольоністôвъ заявили, що приймуть православного попа за свого nota bene если имъ церковна зверхнôсть православна выбудуе церковь и удержить своимъ коштомъ священика. Хто знае свѣтоглядъ нашого селянина, не буде тому всему анѣ дивуватись анѣ трагічно брати сего факту. Нашъ неписьменный селянинъ на рôзницѣ доґматôвъ рôзныхъ церквей не розумѣесь, у него „вѣрою“ есть властиво обрядъ, вôдправа. Се все выдало ся ему чужимъ въ *латиньскôй* вôдправѣ, а близькимъ у вôдправѣ церковно-славяньскôй.

По тôмъ ударивъ Камневъ у великій дзвôнъ, въ десятеро прибôльшивъ значнє факту, аннектуючи на папері всѣхъ Русинôвъ для православнои церкви, за що и добивъ ся вразъ изъ псаломщикомъ Александровомъ — похвальнои грамоты вôдъ св. синода за ревнôсть въ пропаґандѣ православія. Однакъ на дѣлѣ нема поважнои небезпечности для грекокат. церкви; нахай нинѣ прийде гр.-кат. священикъ до Едмонтонъ, а всѣ „наверненiи на православіе“ приймуть его зô слезами радости и въ одушевленемъ, такъ, якъ принимали [вже по Камневѣ] о Дмитрова Одинъ тôлько непоправимый на-разѣ слѣдъ лишила по собѣ лiцитація межи православными а римо-католиками, а то, що впровадила до тои квестіи елемент матеріялістичный. Теперь кольоністы будуть тѣшитись и плакати зъ радости, але не дадуть цента свому найлюбѣйшому священикови. Сего досвѣдчивъ на собѣ о. Дмитрôвъ, знаный изъ своєи завзятои борбы противъ православнои пропаґанды въ Америцѣ. Вôнъ покинувъ вчаснымъ лѣтомъ 1897 р. свою теплу парохію въ Mt.-Carmel въ сполученыхъ державахъ, щобы служити яко гр.-кат. духовникъ мѣжь нашимъ народомъ въ Канадѣ, товкъ ся звыжь пôвъ року по всѣхъ кольоніяхъ, протративъ много гроша, однакъ остаточно за-для браку пôддержки вôдъ своихъ парохіянъ и при повнôй байдужности властій духовныхъ — мусѣвъ вернути назадъ до Сполученыхъ державъ и примѣстити ся тымчасомъ на „голодôвцѣ“ въ Buffalo. Нехай же-жь нашѝ пôзнѝ Русины зроблять вже разъ те, що до нихъ належить, и вышлють до Канады бодай одного священика, выпосаженого достаточными средствами Congregatio de propaganda fide хоче дати грошѣ на сю цѣль, то треба зажадати якъ найскорше *приличнои* сумы потрѣбнои на дорогу и на однорôчне удержанє для священика. Потреба на се мінімально 1500 злр., числячи на те, що бодай въ другôй половинѣ року капне щось священикови вôдъ прихожанъ. — *Д-ръ І. Олеськôвъ.*

— **Повыборчій процесъ противъ пятьохъ селянъ зъ Постолôвки** [въ повѣтѣ гусятинскôмъ] о тяжке ушкодженє тѣла вôйта и иншихъ членôвъ комісіи выборчои при правыборахъ вôдбувъ ся онôгды передъ тернопôльскимъ трибуналомъ. Трехъ обжалованыхъ [Ивана Мушалюка, Тимка Коса и Павла Кулика] трибуналъ увôльнивъ, а двохъ [Антона Кулика и Василя Костишина] засудивъ по 14 днѣвъ арешту. Прокураторъ заголосивъ жалобу неважности зъ причины увôльненя Мушалюка.

— **Вôдъ проф. Вол. Шухевича** одержуемо отсе письмо: Въ хроницѣ Dziennika polsk-ого зъ дня 28 с. м. появили ся информациі нѣбыто „зъ компетентнои стороны“ на тематъ дезорґанізациі въ руско народнôмъ театрѣ. Отже я, яко голова товариства „Руска Бесѣда“, пôдъ котрои зарядомъ стоить сей театръ, передавъ нинѣ редакціи Dziennika polsk-ого слѣдуюче поясненє взглядно спростованє:

Дня 18 с. м. абставъ вôдѣлъ „Рускои Бесѣды“ приневоленый уважати контракгъ, заключеный зъ пп. П. и Я., зъ причинъ многихъ невластивостій за зôрваный, въ наслѣдокъ чого обнявъ выдѣлъ хвилево дирекцію руско-народного театру пôдъ власный зарядъ. Проста рѣчь, що въ протягу десяти днѣвъ не могли обставины уложити ся правильно, тымъ бôльше, що деякѝ члены дружины театру, пôдписавши дня 18 с. м. въ канцелярiи Вп. д ра А. Чайковского, адвоката въ Бережанахъ, вôдповѣдну умову и побравши того-жь дня зъ горы пôвмѣсячну [до 31. с. м.] платню, не заголосили ся до обовязку, але користаючи зъ того, що надто коштомъ „Рускои Бесѣды“ вразъ изъ родинами и рѣчами прибули до Львова, ходить по редакціяхъ и бюрахъ зъ неправдивыми доносами на „Руску Бесѣду“; не диво отже, що зъ тыхъ причинъ выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ ухваливъ не уважати ихъ бôльше за членôвъ дружины руско-народного театру.

О „нужденнôй платни членамъ дружины“ годѣ тутъ розправляти, однакъ се фактъ, що „Руска Бесѣда“ выдае рôчно на руско-народный театръ бôльше, якъ на тую цѣль побирае; о тôмъ може найлѣпше сказати Выдѣлъ краевый, котрому „Руска Бесѣда“ що пôвъ року сяладае справоздане и удокументовати рахунки, зъ якихъ можна переконати ся, що „Руска Бесѣда“ прим. въ роцѣ 1896 доложила зъ власныхъ фондôвъ на удержанє театру квоту 1725 зр., а недобôръ сегорôчный зрбсъ еще бôльше завдяки обставинамъ выкликанымъ „компетентными сторонами“.

Панѣ Стечиньска покинула зъ власнои волѣ руску сцену дня 1 вересня 1896, выѣхавшись до Россіи и вôдъ того часу въ складъ дружины театральнои не належить. Коли она зъ-вôдтамъ повернула, не звѣстно нѣ менѣ, нѣ выдѣлови „Рускои Бесѣды“. Вôдбираючи дирекцію театру пôдъ власну управу, не мôгъ выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ зъ важныхъ причинъ прихилитись до просьбы панѣ Стечиньскои о приняте ея до дружины руско народного театру.

Субвенція краева на цѣли рускаго театру выносить 7250 зр. а не 8000 зр., якъ „компетентна сторона“ доносить.

Вкôнци упрашаю именемъ выдѣлу „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ такъ Хв. Редакцію Dziennika polsk ого якъ и другихъ часописій, щобы не давали вѣры подôбнымъ „компетентнымъ сторонамъ“, котрѝ умысно утрудняють цѣль и задачу „Рускои Бесѣды“; однакожь скоро ходить о прилюдне трактоване якои справы дотыкаючои руско-народного театру, я кождои хвилѣ готовъ служити справдѣ компетентными информаціями, бо опертыми на документахъ. — Зъ поважанемъ *Волод. Шухевичь.*

— **О. Иванъ Ардань**, бувшій парохъ въ Джерзі-Сіті, секретарь „Рускаго народнаго Союза“ въ Америцѣ [Сполученыхъ державахъ] перенѣсъ ся зъ-вôдтамъ до Олiфанту и обнявъ тамъ опорожнену парохію. [Адреса єго: Rev. John Ardan, P. O. Box 418, Olyphant, Pa.]

— **Листы зъ тамтого свѣта.** Передъ трема роками померъ въ мѣстѣ Курску въ Россіи богатый купець, полишивши по собѣ вдову. Чотири мѣсяцѣ по смерти мужа одержала вдова грошевый листъ на 1000 рублѣвъ. Зачудувалась немало, побачивши, що листъ бувъ писаный рукою помершого чоловѣка. Ажь зômлѣла! Въ листѣ жалувавъ ся небôщикъ, що єму тяжко на „новôмъ мѣсци“ просивъ, абы за него молилась, и присягавъ жѣнцѣ вѣчну любовь. Перестрашена вдова сликала своякôвъ на нараду, а они довго думали, якимъ способомъ мôгъ выйти листъ зъ Москвы, коли небôщикъ похованый въ Курску, але не могли нѣчого выдумати. По пятьохъ мѣсяцяхъ вдова одержала зновъ листъ вôдъ мужа и грошѣ — и такъ що року приходить до неи такихъ листôвъ два або три. Опôсля показало ся, що купець передъ смертію зложивъ у одного знакомого въ Москвѣ кôлькадесять листôвъ зъ грôшми до жѣнки и велѣвъ ихъ въ означенôмъ часѣ высылати. Вдова такъ зворушена тыми листами, що теперь, каже, любить своєго небôщика мужа ще бôльше, якъ за житя.

— **Добрый интересъ на книжцѣ** зробивъ оденъ низшій урядникъ почтовый въ Парижи, купивши случайно у одного антикваря стару книжку. Показало ся, що тая книжка есть старою біблією, одною зъ першихъ, якѝ появили ся друкомъ въ Амстердамѣ въ XV. столѣтю. Знаный любитель старинныхъ книгъ Лярошъ жертвувавъ щасливому властителеви книжки дôмъ въ Азніэръ зъ цѣлою обставою. Умова увѣнчалась успѣхомъ и урядникъ за книжку, за котру заплативъ 1 франка и 25 сантимôвъ, ставъ властителемъ досыть значного майна.

— **Дрôбни вѣсти.** Князь Фр Аверсперґъ утѣкъ тайно до Нового-Іорку и тамъ въ однôмъ готели услугуе при столѣ. Черезъ гуляще житє наробивъ ґрафъ довгôвъ до 600.000, коли цѣле єго майно варта около 9000 зр. — Въ Стебнику [повѣту богородчаньского] при копаню рова выкопавъ селянинъ старинный скарбъ [рôзного рода монеты, перстень, щитъ, малу золоту штабку и т. п.]

Телеґрамы „Дѣла“.

— —

Вѣдень 29 грудня. Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ постановлено розширити выборче право до сойму на тыхъ выборцѣвъ, котрѝ мають право голосованя при выборахъ до ради державнои. Краевому выдѣлови припоручено выготовити ще сеи сесіи проектъ закону въ тôмъ змыслѣ.

Wiener Ztg. оголошуе цѣсарске розпоряджене (на пôдставѣ 14-того параґрафу), установляюче будżетову провізорію на часъ до кôнця червня 1898 р. Друге розпоряджене цѣсарске (тежь на пôдставѣ 14-того параґрафу) заводить новѣ належитости судовѣ.

Горицiя 29 грудня. Вчера отворено соймъ, але для браку комплету засѣданє заразъ замкнено. Явили ся тôлько италійскѝ послы; Словѣнцѣ постановили абстіненцію.

Царгородъ 29 грудня. Переговоры въ справѣ Креты покôнченѝ. Россія мабуть заверне ся зъ своєю кандидатурою чорногорского воєводы Петровича на ґубернатора Креты. Порта хоче выслати на Крету 5.000 войска, щобы змѣнити тамошню залогу; державы имовѣрно на те не пристануть.

Мадритъ 29 грудня. Сегодня мае бути оголошеный складъ міністерства для Кубы.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѡдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 75—?

Надосланє.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчникѡвъ, хрестѡвъ, чашь, пѡдставникѡвъ, патериць и т. и. *поручав свѡй*

ГУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзѡвникъ 363 24 36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѡвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѡдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѡй ч. 1.
У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѡмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвѡнкѡвъ. — Замовленя зъ провінцій вѡдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѡвъ площа Галицка ч. 1.

КОНКУРСЪ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ розписує отсимъ конкурсъ на слѣдуючій працѣ популярнѣ:

1. Про розумну управу рѡлѣ.
2. Про живленє худобы взагалѣ.
3. Про ставленнѣ навозы.
4. Про рыболовлю и новый законъ ловецкій.
5. Популярный твѡръ драматичный, примѣненый до сучасныхъ вѡдносинъ рускаго народу.
6. Повѣстка для народу.

Працѣ належить присылати до Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Рынокъ ч. 10], найдалше *до кѡнця мѣсяця марта 1898 р.* Принятѣ працѣ переходять на власнѡсть Товариства „Просвѣта“ за заплатою Гонорарія авторского по 15 зр. до 25 зр. вѡдъ аркуша друку; натомѣсть непринятѣ працѣ будуть звернены авторамъ.

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта, у Львовѣ дня 30 н. ст. падолиста 1897 р. 3—3

Юл. Романчукъ. Д-ръ Кость Левицкій.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дѡстати можна въ тов. Просвѣта.

До
Высокоповажаного Пана
Іосифа Шустера
у Львовѣ
улиця Коперника ч. 5.

Передъ кѡлькома днями замовивъ я зъ Вашои роботнѣ ковдру, за котру Вамъ Пане найсердечнѣйше дякую и мушу признати, що фірма Ваша на найширше розповсюдненє и обзнакомленє у П. Т. Публики заслугує. Ковдра выробу Вашого ласкаво менѣ въ найкоротшѡмъ часѣ зроблена, вѡдзначає ся добрымъ и чистымъ матеріяломъ, прехорошою и тревалою роботою и дуже доступною цѣною.

Припоручаю проте найсовѣстнѣйше кождому, хто що тѡльки зъ постели потребує, щобы ся тѡлько до Пана Іосифа Шустера у Львовѣ удававъ, где зъ выробу и приступнои цѣны буде задоволеным Прійметъ Пане тую мою подяку въ доказъ сердечного признаня одинокои християньскои фірмы выробу постели жичливый

о Петро Матковскій
парохъ въ Сновичу п. Золочевъ.

Власного выробу ковдры
по зр. 3·50, 4, 6·50, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Почавши вѡдъ зр. 6·50 суть всѣ ковдры на вовнѣ овечѡй.

Материяци чисто волосѣнній
по зр. 12·50, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 до 30 зр.

Подушки волосѣнній и зъ пѣря
сѣнники звыклій и пружиновій, простирала, пошѡвки, коцики почавши вѡдъ 1·40 въ кождѡй цѣнѣ до зр. 12·50 поручає

СПЕЦІЯЛЬНЫЙ
СКЛАДЪ и РОБѠТНЯ
ВЫРОБѠВЪ ПОСТЕЛИ
Іос. Шустеръ
у Львовѣ
ул. Коперника ч. 5.
[*Бюро оголошень „Импресса“.*]
364 3—15

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пѡдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

НОВОСТИ на СУКНѢ
дамскій
поручає магазинъ 2
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львѡвъ, площа Капітульна число 2.**

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:

ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ірляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.

СѢЧКАРЕНЬ млынкѡвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вѡдъ цѣны фабричнои.

350 11—12

ОЦИЛЄ сталевій въ видѣ буквы Н. Нр. 1, зр. 4·50. Н-ръ 2, зр. 5·— за 100 штукъ; — Діяманты до рѣзаня скла по зр. 1·80, 2, 3 и 4
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Дрѡбъ и дичину
всякого рода купує торговля Ст. Войцєховского наступникѡвъ Львѡвъ, рогъ ул. Академічнои и Хорущины. 437 3—3

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ. Львѡвъ ул. Галицка ч. 12.

По значно низшѡй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образѡвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшаній зъ пружинами лякированій по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВѠНКИ гармонійній по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженѡй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудній въ великѡмъ выборѣ вѡдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рѡвнѡй величинѣ вѡдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБѠРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рѡзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святій, Пѡдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устєньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 23—?

Лишь тогдѣ правдивый, если триграннa фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтѡмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѡмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА
у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои стравности поручены такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збѡльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѡвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнѡмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Мікольяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Марковича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 6—18

W. MAAGER, WIEN
III./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Фірма вѡдзначена на львѡвскѡй крайовѡй выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!
Хвально звѣстна
РОБѠТНЯ
выробѡвъ церковныхъ и ґалянтеріяныхъ
зѡ срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а именно:

монстранціи, чашъ, пушки цимборіяный и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскій берла, кадильницѣ и лодки, гармонійній дзвѡнки, антипедія, бронзы сальоновѣ и до меблѣвъ и т. д.

Всѣ наведенѣ предметы приймає до позолоченя, посрѣбленя, нікельованя, оксидованя и вѡдбронзованя въ огни або гальванічно и ручить за довголѣтну тривкость. Замовленя зъ провінція и заграницы вѡдворотною почтою. Рисунки и цѣнникъ на жадане franco. 336 3—10

Зъ глубокымъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роботня бронзовича, Львѡвъ ул. Галицка ч. 15.

Старѣ Вина и Коняки
позоставшій въ великѡмъ запасѣ продає торговля кольоніяльна винъ и делікатесовъ
Ст. Войцєховского Наслѣдникѡвъ З. ЗАДУРОВИЧА и Спѡлки
Львѡвъ, рогъ улицѣ Академічнои и Хорущины
о 25% дешевше якъ упередъ.
НОВИНА! Шампанъ французскій George Goulet рѡвняючій ся найлѣпшимъ маркамъ на келишки. 437 3—3

Магазинъ и роботня футеръ
Фелікса и Юліяна
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Вялова ч. 3.
Поручають на сезонъ зимовый всякѣ можливѣ роды футеръ въ шкѡрахъ, готовѣ футра и всякѣ иншѣ артикулы въ обсягъ кушнѣрства входячѣ — пѡсля найсвѣжѣйшихъ фасонѡвъ, а такожь приймають покрытя и перерѡбки на новѣ фасоны — числячи по найнизшихъ цѣнахъ. 32712—13

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѡдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѡрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѡкъ 3 зр. на пѡвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

!Найдешевше жерело!
Закупна найчѡльнѣйшихъ товарѡвъ
поручав
ТОРГОВЛЯ КОЛЬОНІЯЛЬНА
винъ и делікатесовъ
Ст. Войцєховского Наступникѡвъ
З. ЗАДУРОВИЧА и СПѠЛКИ
Львѡвъ, рогъ улицѣ Академічнои и Хорущины

Вытягъ зъ головного цѣнника:

	пѡвъ кільо кр.
Мігдалы величезній выбираній	60
Мігдалы гарній	48
Розинки султаньскій дуже гарній	36
Розинки „ гарній	32
Розинки Eleme	36
Розинки чорній	28
„ Малята	90
Орѣхи турецкій	20
„ „ товченій	40
„ волоскій	20
„ „ товченій	48
Сливки босаньскій	16
Повила славоньскій	16
Фіґи султаньскій	34
Фіґи у вѣнку	14
Мароны волоскій	18
Циката обирана гарна	75
Arabzini	54
Мѣдъ прѣсный	28
Ваніля лѣсочка вѡдъ	20
Оплатки, штука	1
Грибки выбираній 1 дкґр.	3
Мука пшенична суха 000	
Що-дня свѣжій дрѡжджѣ.	
Хлѣбъ житный.	
Дрѡбъ и дичина. 437 3—3	
Сандачѣ и иншій рыбы.	

Знана вѡдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерѡвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѡвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѡвка и т. и. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѡльного вѡдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѡдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 424—?

Найвѡдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рѡздво и Новый Рѡкъ есть
Плюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѡкъ 1898.
Дѡстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двір ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ран вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець вѡдповѣдальній редактор Иванъ Белей. Папѣра зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѡдъ зарядомъ Іоаннина Гренякевича.

Ч. 285. Львовъ, Четверъ 18 (30) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережене. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зѣ зборѣвъ „Народнои Рады“.

Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу.

(*Дальше.*)

Выдѣлови удало ся полагодити успѣшно справу зорганізованя безплатнои правнои помочи въ квестіяхъ політичныхъ. На зазывъ Народнои Рады, оповѣщеный публично, а такожь по переписцѣ зъ поодинокими особами заявили майже всѣ адвокаты Русины а такожь и деякій нотарѣ готовость подавати нашимъ людямъ, а передовсѣмъ селянамъ, всяку помѣчь правну въ справахъ політичныхъ. На скѣлько се показало ся потрѣбнымъ, можна було пересвѣдчити ся въ сѣмъ роцѣ, коли то въ памятныхъ процесахъ повыборчихъ нашій адвокаты заявили стѣлько пожертвованя и не жалували нѣякихъ трудѣвъ, щобы лишь стати въ оборонѣ. За се честь имъ!

Майже цѣлый рѣкъ 1896-тый терпѣвъ нашъ нарѣдъ тяжкій переслѣдованя зѣ стороны властей за выборы соймовій и за участь въ громадзкій депутаціи до Вѣдня. Нашій староства, передовсѣмъ сокальске, знали наложити тяжкій кары грошевій на селянъ, а тій очевидно удавали ся до Народнои Рады о помѣчь. Длятого удавано ся до радника Мавтнера зъ представленемъ справы, вѣдтакъ до радника Лося, але по бѣльшѣй части кары остали ся. И въ тѣмъ взглядѣ старавъ ся выдѣлъ по можности зарадити и зъ фондѣвъ, зложеныхъ на его руки на цѣли выборчій, були деякій кары заплачены. Рѣвножь вѣднѣсъ ся выдѣлъ до людей о информаціи, якъ делегаты намѣстництва переводять слѣдства въ справѣ надужить выборчихъ, а зѣбраный матеріялъ бувъ опѣсля выхѣснуваный въ парлямептѣ.

Выдѣлъ Нар. Рады не залишивъ звертати пильнои уваги на всѣ важнѣйшій подѣи політичній. Вельми до сего причиняли ся справозданя головы товариства п. Романчука зъ політичнои ситуаціи, якій вѣнъ за кождымъ разомъ въ часѣ свого побуту у Львовѣ не залишивъ складати передъ выдѣломъ и ширшимъ кружкомъ запрошеныхъ членѣвъ львѣвскихъ. Мѣжь иншимъ рѣшивъ выдѣлъ, щобы п. Романчукъ занявъ опозиційне становиско супротивъ баденѣвскои реформы выборчои, — а коли вѣдтакъ вже при ухвалахъ законѣвъ выборчихъ зайшла рѣзница мѣжь ухвалами палаты послѣвъ а палаты панѣвъ въ квестіи тайности голосованя, выдѣлъ Нар. Рады внѣсъ на руки члена палаты панѣвъ д-ра Ягича петицію за захованемъ принципу тайности голосованя.

Не залишено рѣвножь вѣдносити ся до поодинокихъ осѣбъ въ справѣ ихъ публичныхъ выступѣвъ. И такъ выслано подяку о. Озаркевичеви зъ Болехова за труды, якій принявъ на себе при проводѣ депутаціи до Вѣдня. А на себе при проводѣ депутаціи до Вѣдня. А новъ о. Д. Танячкевичеви, одному зъ своихъ основателѣвъ, не залишивъ выдѣлъ Нар. Рады засылати свое признане при кождѣмъ его повнѣмъ патріотичного запалу и горячои любови до народу выступѣ на аренѣ публичнѣй; мѣжь иншимъ за его промову на зборахъ товариства св. Ап. Павла, въ котрѣй вѣнъ остерѣгавъ передъ обманьствомъ політичнымъ и выхѣсновуванемъ політики до особистыхъ цѣлей, — опѣсля по его щасливѣмъ выборѣ на заступника народу до рады державнои.

Але не все приходилось выдѣлови зазначувати признане и похвалу нашимъ патріотамъ. Були подѣи, котрій пеначе чорній хмары залягали нашь виднокругъ народный, були люде, котрій важились потоптати и оскзернати стягъ народный. Супротивъ такихъ подѣй и людей не могла Народна Рада заховуватись байдужно; она мусѣла показати, що пильно береже годности народнои, карности и етики въ своѣй громадѣ. Та хочь зъ прикростію, але треба було выдѣлови примѣнити до деякихъ членѣвъ найострѣйшу кару, яка прислугуе ему по статутамъ, а се е выключеня членѣвъ. Не о скѣлькѣсть але о якѣсть членѣвъ розходить ся, и лѣпше мати менше членѣвъ а певныхъ, чѣльныхъ, якъ богато а не почуваючихъ ся до карности народнои, — отсе була засада, котрою руководивъ ся выдѣлъ при примѣненю сего средства дисциплінарного. И такъ коли пос. Вахнянинъ выступивъ проти д-ра Леваковского въ парлямептѣ при дискусіи надъ заборономъ зборѣвъ и вѣчь въ Галичинѣ, уважавъ выдѣлъ Нар. Рады вѣдповѣднымъ вытыкнути пос Вахнянина зѣ спису своихъ членѣвъ. Пѣдъ конець 1896 р. задумали деякій „махеры“ політичній заснувати нове руске товариство політичне, и прибравши невинну а многозначучу фірму старали ся ширити деморалізацію політичну мѣжь рускою суспѣльностію. На жаль, найшли ся мѣжь основателями „католицкого руско-народного союза“ такожь и члены Нар. Рады, мимо того, що сесія нова акція політична була вымѣрена противъ Народнои Рады и для параліжованя ей дѣяльности, — тожь выдѣлъ Нар. Рады вѣзвавъ ихъ, або щобы оправдали ся зъ свого поведеня або перестали бути членами товариства. Деякій вѣдповѣли на сей зазывъ выступленемъ, а деякихъ мусѣвъ выдѣлъ вычеркнути зъ-помѣжь членѣвъ.

Выдѣлъ застанавлявъ ся надъ справою доповняючихъ выборѣвъ соймовыхъ: зъ мѣста Тернополя, двохъ послѣвъ зъ мѣста Львова и зъ курій менших посѣлостей повѣта сянѣцкого. Въ кождѣмъ зъ тыхъ выборѣвъ выдѣлъ даваъ директиву мѣсцевымъ Русинамъ, якъ мають въ дотычнѣмъ случаю поступати.

Зъ иншихъ справъ годить ся зазначити: заходы выдѣлу въ справѣ обсадженя посады директора львѣвскои школы народнои им. М. Шашкевича, щобы ся посада дѣстала ся у гѣднѣ руки; выдане кѣлькохъ брошуръ змѣсту політичного; ініціятива до выдаваня „Свободы“; высланѣ петиціи до міністерства просвѣты въ справѣ розширеня 4-клясовои школы женьскои у Львовѣ на 8-клясову; обговорене передступне въ справѣ святкованя цѣсарского ювілею и т. п.

Справа окружныхъ громадъ, котру порушено въ соймѣ зъ очевиднымъ намѣромъ пѣдорваня послѣдныхъ основъ самоуправы громадскои, була предметомъ нарадъ выдѣлу при участи ширшого кружка членѣвъ. Рѣшено вѣднести ся до деякихъ нашихъ мужѣвъ політичныхъ, щобы представили цѣлу справу въ популярнѣмъ рефератѣ для розширеня его мѣжь масы народу. На разѣ справа застановлена, бо въ тѣмъ часѣ на порядокъ дневный прийшли иншій справы, — але все таки въ нашѣмъ народѣ було видно зацѣкавленѣ, бо до сойму вплывали сотки петицій а на кождѣмъ вѣчу справу порушувано.

При кѣнци сего року занявъ ся выдѣлъ одною дуже важною справою, а то уладженямъ практичныхъ курсѣвъ для писарѣвъ громадскихъ. Такій курсы були бы отворенѣ у Львовѣ, а выдѣлъ маѣ всяку надѣю, що удасть ся повести дѣло успѣшно. Можна сподѣвати ся, що и загалъ рускои суспѣльности зъ огляду на вагу сеи справы поспѣшить радо зъ помочію.

По памятныхъ выборахъ сегорѣчныхъ до рады державнои ситуація політична вымагала дуже часто поважнои розваги, а выдѣлъ Нар. Рады старавъ ся бути въ контактѣ зъ трема независимыми послами рускими. Два разы вѣдносивъ ся до нихъ письменно, взываючи ихъ до єдности та солідарного поступованя та пригадуючи имъ, яку вагу прикладаѣ нарѣдъ руській до ихъ поведеня въ парлямептѣ. — Вкѣнци послѣдна важна змѣна въ ситуаціи політичнѣй спонукала выдѣлъ Нар. Рады до скликаня на день 19 н. ст. грудня ширшого кружка львѣвскихъ членѣвъ на нараду, котрои результатомъ були звѣстній резолюціи. Сесій резолюціи повинній бути субстратомъ політичныхъ рефератѣвъ и політичнои дискусіи на всѣхъ теперь скликуваныхъ вѣчахъ а такожь и нинѣшныхъ загальныхъ зборѣвъ.

Взагалѣ выдѣлъ Народнои Рады може смѣло заявити, що зъ своеи стороны выповнивъ всесторонно задачу, яку визначае ему статутъ товариства и взглядъ на добро народнои справы. Въ часѣ 23 мѣсяцѣвъ (бо послѣдній зборы вѣдбули ся 30 сѣчня 1896 р.) вѣдбуло ся 46 засѣдань. Засѣданя вѣдбували ся що два тыждня, а въ горячѣйшѣй порѣ політичнѣй и що тыждня. Рѣвножь уважавъ выдѣлъ потрѣбнымъ принятн на якійсь часъ окремого урядника до веденя дѣлъ канцелярійныхъ та вызначеня годинъ урядовыхъ въ канцелярін. Робота вела ся, выдѣлъ не закладавъ рукъ и справдѣ замѣтный бѣльшій рухъ и оживленѣ, а теперь лишь вѣдъ самыхъ членѣвъ зависить, щобы сеся праця на нивѣ народнѣй не уставала.

Въ отворенѣй дискусіи надъ симъ Справоздапемъ выдѣлу „Народнои Рады“ забравъ першій слово о. Борачокъ зъ докоромъ, що по краю нема орґанізаціи, нема роботы. — На се вѣдповѣвъ п. Струсевичь, що выдѣлъ „Народнои Рады“ поустановлювавъ скрѣзь по повѣтахъ мужѣвъ довѣря або орґанізаторѣвъ, а коли тіи не выповнили де своеи місіи, то вже не вина выдѣлу. Се выяснить ся при ревізіи орґанізаторскои роботы.

О. Стеф. Онишкевичь запытувавъ: що чувати зъ брошурою про сегорѣчній выборы, въ котрѣй мали бути описанѣ всѣ кривды и насильства выконанѣ на народѣ рускѣмъ за часѣвъ Баденього? — На се запытане вѣдповѣвъ п. Романчукъ, що се властиво не належить до выдѣлу „Народнои Рады“; тою справою займаѣсь руській краевый комітетъ выборчій. Справа стоить такъ, що порѣшено брошуру выдати и она невдовзѣ выйде, тѣлько въ зменшенѣмъ обемѣ, нѣжь проектовано, а то по причинѣ великихъ выдаткѣвъ и деякихъ иншого рода трудностій.

П. Ярославъ Коритовскій зъ Калуша станувъ въ оборонѣ „Народнои Рады“, а выводы о. Борачка назвавъ невѣрными. „Народна Рада“ выповнила якъ слѣдъ свое поклика не, а найлучшимъ доказомъ того послѣдній выборы до рады державнои. Цѣлый рухъ выборчій въ 1897 р. — то головно заслуга „Народнои Рады“ и нашого патріотичного духовеньства, котре не уступило зъ поля борбы зъ ворогами народу. До урны выборчои ставало по 200—300 выборцѣвъ, де давнѣйше нарѣдъ дрѣмавъ сномъ блаженнымъ. Супротивъ неоправеданого закиду о. Борачка бесѣдникъ внѣсъ, щобы выдѣлови „Народнои Рады“ заявити загальну подяку за труды пѣднятій для добра рускаго народу. [Зѣбранѣ вставши зъ мѣсць окликомъ „славно!“ заявили свою згоду на се внесене.

О. Погорецкій звернувъ ся до того, що въ справозданю говорить ся про рѣзнѣ партіи рускій, якъ народну, радикальну и тверду, а вѣнъ думае, що часъ вже перестати секціонувати Русинѣвъ, а треба старати ся затерти всякій рѣзницѣ партійнѣ, выробляти въ народѣ однодушне чувство про одинъ рускій нарѣдъ, про одну идею. Вѣдтакъ заявивъ, що годить ся зъ внесенемъ п. Коритовского.

О. Онишкевичь пѣднѣсъ, що о. Борачокъ, роблячи свѣй закидъ що до орґанізаціи и народнои роботы, мавъ на мысли очевидно не выдѣлъ „Народнои Рады“, але то, що мы самій, люде въ краю, мало робимо въ дусѣ вказѣвокъ выдѣлу „Народнои Рады“, а черезъ се зайшло таке непорозумѣне.

О. Дудровичь спротививъ ся гадцѣ о. Погорецкого, щобы „Народна Рада“ не уживала въ своихъ справозданяхъ терминѣвъ партійного подѣлу Русинѣвъ, бо се рѣчь не можлива. Народовцѣ можуть лише въ справахъ, де загроженый цѣлый рускій нарѣдъ, лучитись зъ иншими партіями до солідарного поступованя въ оборонѣ народу. Бесѣдникъ поставивъ заразомъ внесене, щобы замкнути дискусію и вповнѣ згодивъ ся на внесене п. Коритовского.

Предсѣдатель д-ръ Дорундякъ пѣддавъ внесене о. Дудровича пѣдъ голосоване, а по ухвалѣ замкненя дискусіи зборы ухвалили внесене п. Коритовского — удѣлили выдѣлови „Народнои Рады“ подяку за его дѣяльность.

(*Дальше буде.*)

Инавґураційна промова намѣстника кн. Євстахія Санґушка.

Высокій сойме! Позвольте панове, що васъ, послѣвъ обохъ народностій, край сей замешкуючихъ, повитаю въ имени правительства въ хвили, коли вы ту зѣбрали ся, щобы приступити до працѣ для добра краю, а працѣ тои жде васъ подостаткомъ.

Зъ предложеного буджету краевого видите панове, що кѣнчать ся лѣта надвыжокъ, котрій край въ наслѣдокъ операціи фінансовои мавъ черезъ рядъ лѣтъ, а хоть теперѣшный буджетъ выказуе ще надвыжку, однакъ здаесь менѣ, що надѣйшла хвиля глубоко застановити ся, въ якій способѣ на будуще належить покрывати що-разъ зростаючій выдатки, котрій веде за собою великій розвѣй справъ краевыхъ, множество покликаныхъ до житя институцій, вкѣнци самій обовязуючій законы. Що побѣльшенѣ выдаткѣвъ въ будучности буде и мусить бути дуже значне, того доказувати чей не потрѣбно. Яко примѣръ, якъ значне мусить бути се побѣльшене, нехай буде менѣ вѣльно звернути вашу увагу на одно. Наслѣдкомъ вашои ухвалы зробила краева рада школьна обрахунокъ: що буде коштувати то одно, щобы всѣ дѣти, обовязанѣ до науки школьнои, могли зъ тои науки користати. Не наводжу тутъ цифръ; можете довѣдати ся зѣ справозданя рады школьнои, долученого до предложеня выдѣлу краевого, але стверджую, що тѣ цифры дуже высокій и буджетъ краевый въ далекѣй будучности мусять обтяжити. На мою думку наспѣла вже хвиля, щобы поставити фінансову програму на будуще, програму ясну и розсудну, котра бы зъ одной стороны числила ся зъ тымъ, що зроблене бути мусить, абы край не цофавъ ся въ своѣмъ розвою, а зъ другои стороны увзгледняла фінансову спроможность краю, котрый въ наслѣдокъ крізы рѣльничои, черезъ рядъ лѣтъ менче-бѣльше неврожайныхъ, нараженый е на тяжкій досвѣды.

До тыхъ неврожайныхъ лѣтъ годить ся зачислити, на жаль, сей рѣкъ; подававъ вѣнъ великій надѣѣ, а показало ся, що зъ причины довгои слоты завѣвъ надѣѣ хлѣборобѣвъ; по части повени, численній градобыя, якъ згадавъ емь, слота довели до злого року майже всюда, а въ дуже многихъ громадахъ до нужды и выплываючого зъ-вѣдси жаданя помочи вѣдъ державы. Не есть задачію державы въ такихъ случаяхъ давати вѣдшкодоване тымъ, котрій потерпѣли шкоду, длятого и помѣчь, яку дае держава, не стоить въ нѣякѣмъ вѣдношеню до шкѣдъ, якій потерпѣвъ край, однакожь есть обовязкомъ державы пильнувати, щобы бракъ запасѣвъ, сполученый зъ бракомъ за ѣбку, не спровадивъ голоду; длятого правительство подало завчасу выдѣлови краевому вѣдомѣсть о дѣйстнѣмъ станѣ рѣчи по повѣтахъ, а выдѣлъ краевый вѣднѣсъ ся до правительства зъ меморіяломъ жадаючимъ помочи. Не була се рѣчь легка дати завчасу всякій выяснепя властямъ центральнымъ и здати собѣ справу зъ розмѣрѣвъ нещастя, бо оно не було наслѣдкомъ одноразового елементарного выпадку а рѣльники поволи при молоченю переконували ся о заводахъ и ажь по скѣнченю збору бараболь, тои пѣдставы живности нашого сѣльского населеня, показала ся въ цѣлѣй повни сумна дѣйстнѣсть. На предложене намѣстництва удѣлило правительство ему 300.000 зр. на запомоги. Будете панове мати нагоду вглянути и въ сесію важну справу, та не сумнѣваю ся, що и зъ своеи стороны прийдете изъ значнѣйшою помочію загроженымъ околицямъ.

Справы школьній и въ минувшѣмъ роцѣ займали належне имъ мѣсце въ публичнѣй адміністраціи. Въ обсягу университетѣвъ выпало найбѣльше уваги посвятити выдѣламъ медичнымъ. На выдѣлѣ львѣвскѣмъ отворено двѣ клініки, а роблять ся пѣдготованя до отворепя трехъ дальшихъ клінікъ. Сповняю тѣлько обовязокъ, коли щиро дякую краевому выдѣлови за прихильность и дбалость, зъ якою сповняе принятій краемъ обовязки що-до вѣдповѣдного умѣщеня тыхъ клінікъ и управильнепя ихъ вѣдношеня до адміністраціи загального шпиталю.

Въ Краковѣ розпочало правительство будову окулістичнои клініки и розпѣчне будову клініки внутрѣшнои, такъ що лишить ся до выбудованя тѣлько клініка полѣжнича въ звязи зъ намѣреною краемъ будовою шпиталю полѣжниць, при чѣмъ можна буде полагодити важну справу адміністраційного полученя клінікъ зѣ шпиталемъ. Школу ветеринарію у Львовѣ, котра вѣдъ лѣтъ розвивае ся гарно и важній вѣддае услуги краеви, перетворено на академію, а зъ тымъ вяже ся помноженѣ катедръ и институтѣвъ. Середнѣ школы дѣйшли до небувалого числа ученикѣвъ 17.638, въ чѣмъ найлѣпшій доказъ, якъ марнѣ були вѣдзываючѣ ся тутъ и тамъ жалобы и пѣдозрѣня, мовь бы то школьнѣ власти тамували приступъ до тыхъ школъ. Мило менѣ зазначити, що вдоволено резолюціямъ, ухваленымъ въ Выс. соймѣ що-до середныхъ школъ. Отворено реальну школу въ Тарновѣ, приготовлено отворенѣ такои-жь школы въ Ярославѣ, а у Львовѣ и Краковѣ переповненю гімназій зараджено отворенемъ філіяльныхъ закладѣвъ, зъ котрыхъ зъ часомъ розвинуть ся окремій гімназіи. Справа умѣщеня середныхъ школъ вѣдповѣдно до науковыхъ и гігієнічныхъ вымогѣвъ полагоджена въ нашѣмъ краю взагалѣ дуже користно, бо 24 школъ маѣ будынки выставленѣ нарошно на ту цѣль або коштомъ правительства або коштомъ громадъ, за що ихъ звычайно увѣльнено вѣдъ всѣлякихъ тяжкихъ престацій. Чотири школы мѣстять ся въ будынкахъ адаптованыхъ на ту цѣль такъ, що вѣдповѣдають своѣй задачѣ; а только пять школъ не маѣ ще запевненого доброго умѣщеня. Въ тѣмъ числѣ 3 три школы у Львовѣ, де справа набутя грунту пропѣзнила будову. Але въ послѣдныхъ дняхъ громада мѣста Львова внесла въ тѣй справѣ оферту на продажь грунту, а п. міністеръ вже давнѣйше згодивъ ся на выбудованѣ у Львовѣ двохъ школъ гімназіяльныхъ коштомъ державы; длятого маю всяку надѣю, що и у Львовѣ ся справа дѣжде ся скорого полагодженя.

Заходы коло выданя польскихъ пѣдручникѣвъ для середныхъ школъ 3 вже цѣлкомъ покѣнченѣ, а коло выданя рускихъ книжокъ осягли вже дуже поважнѣ успѣхи и ведесь ихъ дальше зъ всею ревностею.

Справоздане рады школьнои о станѣ народныхъ школъ 3 доказомъ, якъ точно переводить ся реорґанізацію тыхъ школъ, указану закономъ краевымъ зъ р. 1895. Найбѣльшою трудностею 3 тутъ школьна фреквенція, въ декотрыхъ сторонахъ дуже слаба або неправильна, черезъ що школа не осягае жданого успѣху, а значный накладъ, ложеный на ню, марнѣе. Однако рада школьна боре ся зъ тымъ сумнымъ обявомъ, контролюючи и попираючи дѣяльность окружныхъ радъ въ цѣли выконання примусу; а и я також доложу всякого стараня, щобы пѣдвластнѣ менѣ політичнѣ власти сповнили въ тѣй справѣ обовязокъ, вложеный на нихъ закономъ.

Приступаючи теперь до працѣ, можете, панове, приступити до неи зъ пересвѣдченемъ,

що новагою формы и розвагою змѣсту може она причинити ся не тѣлько до скрѣпленя спокою и згоды мѣжь народностями, заселяючими сей край, але що тактомъ и предметовостею нарадъ можете спасенно вѣддѣлати на вѣдносины всеи родины австрійскихъ народѣвъ.

Було се здавна традиціею репрезентаціи сего краю такъ въ соймѣ краєвѣмъ якъ и въ радѣ державнѣй, що стояла на становиску интересѣвъ державы, не даючись нѣчимъ звести зъ тои консеквентнои дороги, и умѣла зъ достоиньствомъ остати на тѣй высотѣ, зъ котрои завсѣгды видно провѣдну гадку о интересахъ цѣлого краю. Є се въ нашихъ часахъ небезпеченьствомъ для сторонництвъ, що опираючи ся чимъ разъ бѣльше на масахъ, стають ся залежными вѣдъ нихъ и замѣняють ся, такъ сказати, въ елементы; се дає имъ нѣбы то елементарну силу, але въ тѣй силѣ затрачує ся провѣдна гадка. Кобы не було такъ въ сѣй Выс. палатѣ, сего бажаю краєви изъ серця. Найлѣпшою противъ того обороною є, злучити ся въ чувствахъ вѣрности для трону и любови для особы наймилостивѣйше пануючого намъ монарха, котрого всѣ народы австрійскѣ почитають найвысшою честею и котрого вѣтцѣвского панованя якъ разъ сего року обходять пятьдесятилѣтє. Вѣнъ въ своѣй особѣ зображає для насъ всѣхъ цѣлость и вѣдность державы, рѣвноправнѣсть и справедливѣсть. Отожь въ нѣмъ и зъѣднане и збратане, въ нѣмъ тревалѣсть и побѣда доброи справы и державнои идеѣ.

Зъ глубокимъ жалемъ дѣставъ я повѣдомлене вѣдъ Єго Еміненціи Кардинала митрополита, що станъ єго здоровля не дозволює ему брати участь въ соймовыхъ працяхъ и що зъ тои причины складає гѣдность заступника маршалка, котру державъ около 15 лѣтъ. Выказуючи зъ моеи стороны найдостойнѣйшому князеви церкви глубокій мѣй жаль зъ тои причины, не трачу надѣѣ, що станъ єго здоровля позволить ему пѣзнѣйше брати участь въ нарадахъ выс. палаты, а заразомъ маю обовязокъ донести, що Найяснѣйшій Панъ зволивъ принять резигнацію о. Кардинала, и найвысшою постановою занменувавъ заступникомъ краєвого маршалка Преосвященного о. епископа Константина Чеховича.

Соймъ краєвый.

[3-те засѣданє, 3-тои сесіи, VII-ои періоды сойму дня 30 н. ст. грудня].

При читаню петицій забравъ голосъ пос. д-ръ Савчакъ, щобы пѣдперти петицію п-ѣ Ф. Огоновскои, вдовы по пок. Омелянѣ Огоновскѣмъ, о запомогу зъ фондѣвъ краєвыхъ. Д-ръ Савчакъ зазначивъ, що пок. Омелянъ трудивъ ся цѣле свое житє въ справахъ літературныхъ и положивъ немалѣ заслуги для народу рускаго, тожь годить ся, щобы вдова и незаосмотренѣ сироты одержали запомогу зъ фондѣвъ краєвыхъ.

Комісія буджетова предложила справозданє що-до провізорія буджетовои за I. чвертьрѣкъ 1898 р. Справозданє референувавъ пос. Пініньскій устно. Въ I-шѣмъ чвертьроцѣ 1898 р мають побирати ся краєвѣ додатки, а такожь и полагоджувати ся выдатки пѣсля нормы буджетовои въ 1897 р. — Безъ дискусіи принято се справозданє и ухвалено провізорію пѣсля внесень референта.

Зъ порядку дневного приступлено до першого читаня поставленыхъ внесень.

Пос. Щепановскій мотивувавъ свое внесенє що-до переходу права пропінаціи вѣдъ 1900 р. въ хосенъ фонду краєвого. Бесѣдникъ розвинувъ широкій плянъ економічный и перейшовъ всѣ галузи господарства краєвого, выказуючи, що треба бы зробити для раціонального розвитку. Вкѣнци дѣйшовъ пос. Щепановскій до конклюзіи, що найбѣльшимъ лихомъ для Галичины є буджетъ глупоты людскои, чого доказомъ такѣ выдатки, якъ 12 міліонѣвъ рѣчно на тютюнъ а 50 міл. на напитки спірітусовѣ. Всѣхъ же людей въ краю подѣливъ на двѣ категоріи: неробѣвъ, що не хотять рушати ся, и на труженникѣвъ, що хотѣли бы йти въ передъ. — Внесенє має бути вѣдослане до окремои комісіи пропінаційнои.

Дальшѣ выборы до комісій выпали такъ, що зъ рускихъ послѣвъ вѣйшли: до ком. комасаційнои: Каратницкій и Остапчукъ; до ком. санітарнои Мандичевскій и до ком. господарства краєвого Вахнянинъ.

Пос. Меруновичъ въ мотивахъ до свого внесеня о принятє на фондъ краєвый обовязку оплачувати проценты вѣдъ позичокъ комунальныхъ до высоты 1 міліона зр. для несеня помочи околицямъ навѣщенымъ елементарными нещастями, — выходивъ зъ тыхъ поглядѣвъ, що помѣчь, яку має ся удѣлити околицямъ краю, дѣткненымъ въ сѣмъ роцѣ елементарными нещастями и неврожаємъ, повинно ся удѣлити въ такѣмъ розмѣрѣ, щобы она успѣшно и тревало ухилювала шкѣднѣ наслѣдки тыхъ нещасть; що одноразове покрытє цѣлои сумы, яка є потрѣбна, щобы успѣшно зарадити нуждѣ, яку сегорѣчный неврожай мусить стягнути на просторѣ околицѣ краю, обтяжила бы непропорціонально буджетъ краєвый на рѣкъ 1898; та що оцѣнка потребы и найвластивѣйшого способу удѣлюваня помочи людности, дѣткненѣй елементарными нещастями, може бути зѣ своеи природы переведена въ найбѣльше вѣдповѣдный способѣ лише мѣсцевыми чинниками, обзнакомлеными докладно зъ вѣдносинами и потребами своихъ околиць, и въ пересвѣдченю, що втягнене громадъ та повѣтовъ до чинноі участи въ помѣчничѣй акціи дало бы найлѣпшу гарантію переведеня ей зъ дѣйстнымъ пожиткомъ для интересованыхъ околиць. — Внесенє вѣдослано до комісіи буджетовои.

Пос. Барвѣньскій мотивувавъ свое внесенє въ справѣ заведеня обовязковои науки обохъ краєвыхъ языкѣвъ въ школахъ середныхъ. Бесѣдникъ зазначивъ, що се внесенє стремить до практичного примѣненя засады рѣвноправности въ квестіяхъ національныхъ. Въ Швайцаріи и въ Бельгіи вже щасливо порѣшено сю квестію, лишь въ однѣй Австріи она все ще подає причину до горячихъ и злощастныхъ спорбвъ. Але и тутъ були пробы розвязаня сеи квестіи, н. пр. внесенє Вебера въ соймѣ моравскѣмъ, а у насъ въ галицкѣмъ соймѣ внесенє д-ра Мадейского и резолюція д-ра Цоля. Бесѣдникъ поставивъ торѣкъ подѣбне внесенє, але комісія шкѣльна полагодила его неприхильно. Супротивъ мотивѣвъ комісіи можна пѣднести поважнѣ сумнѣвы, бо якъ бы и не судити сеи справы, то все выходить, що языкъ рускій въ школахъ середныхъ уважає ся другорѣднымъ въ порѣвнаню зъ наукою польского языка. Выказавши значѣнє мовы и літературы рускои пѣдъ взглядомъ культурнымъ, представивъ бесѣдникъ далекосяглѣ наслѣдки політичнѣ для обохъ народностей въ краю зъ мирного и справедливого полагодженя квестій національныхъ. — Внесенє вѣдослано до комісіи шкѣльнои.

При мотивованю другого внесеня що-до заснованя ґімназіи рускои въ Тернополи — згадавъ пос. Барвѣньскій про дотепершню акцію рускихъ послѣвъ въ соймѣ що-до заснованя рускихъ ґімназій въ краю. Вѣдкликавъ ся до польскихъ послѣвъ, щобы въ честь ювилею цѣсарского здвигнено памятникъ такъ у всходнѣй Галичинѣ заснованѣмъ рускои ґімназіи, подѣбно якъ торѣкъ на заходѣ Галичины зроблено се ухвалою въ справѣ Вавельского замку. — Внесенє вѣдослано до комісіи шкѣльнои.

Вѣдчитано кѣлька внесень и интерпеляцію пос. Остапчука та пос. Небыловця въ справѣ написей на урядѣ податковѣмъ въ Рожнѣтовѣ. Мѣжь внесенями замѣтне внесенє демократѣвъ (пос. Вайґель) що-до змѣны ординаціи выборчои до сойму въ напрямѣ заведеня пятои куріи и побѣльшеня числа послѣвъ зъ мѣстъ.

Маршалокъ, пожелавши посламъ Нового Року, вѣдрочивъ засѣданя сойму до дня 10 н. ст. сѣчня 1898 р., при чѣмъ напоминавъ до роботы въ комісіяхъ.

Пос. Остапчукъ внѣсъ слѣдуючу интерпеляцію:

„Въ Розношинцяхъ, селѣ збаражскѣго повѣта, одержавъ властитель бѣльшои посѣлости Гноиньскій позволенє на корчунокъ 157 морґѣвъ молодого лѣса, мимо сего, що тому корчункови противили ся громады: Розношинцѣ, Красносѣльцѣ, Глубѣчокъ малый, Тарасѣвка, Базаринцѣ. А тымчасомъ передъ двома роками не дозволено на корчунокъ 4-морґовои парцелѣ одному селянинови въ Шилахъ, котрый власне мавъ на тѣй парцели побудовану хату при дорозѣ и лишь зъ тои одноі парцелѣ мавъ удержувати цѣлу свою родину.

Зважившн, що повѣтъ збаражскій мало залѣсеный, — запытують пѣдписанѣ:

Въ якій способѣ выс. правительство поясныть се, що въ повѣтѣ збаражскѣмъ краєвѣ и повѣтовѣ власти дозволяють на корчунокъ молодыхъ лѣсѣвъ и длячого такѣ дозволеня выдають ся якъ разъ для великихъ обшарѣвъ и для властителѣвъ бѣльшои посѣлости, а не дозволяє ся такого корчунку для селянъ и для ихъ кѣлькаморґовыхъ парцель; — якъ таке поступованє погодить выс. правительство зъ закономъ о охоронѣ лѣсѣвъ и чи зволить выс. правительство на будуче хоронити повѣтъ збаражскій вѣдъ цѣлковитого вынищеня лѣсѣвъ?

——

Клюбъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ буде остаточно истнувати безъ трехъ послѣвъ: Окуневского, Новаковского и Остапчука. Вправдѣ вже при першихъ починахъ завязаня сего клюбу згаданѣ три послы не думали, щобъ було имъ можна вѣйти въ регулямінову звязь сего клюбу, але надѣяли ся, що бодай въ квестіи адресовѣй удасть ся заховати якусь одноцѣльну звязь всѣхъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ та що евентуальна заява буде могла выйти вѣдъ всѣхъ послѣвъ разомъ. Тымчасомъ и сѣ надѣѣ показали ся въ послѣднѣй хвили илюзоричными, а згаданѣ три послы волѣли остати на боцѣ. — Въ складъ президія сего клюбу входять ще послы: д-ръ Савчакъ за скарбника а Каратницкій за заступника секретаря.

Кѣлька слѣвъ о забудованю ґѣрскихъ потокѣвъ.

(Дальше.)

На пѣдставѣ ухвалъ соймовыхъ має ся у насъ перевести регуляція шѣснацяти рѣкъ пѣдкарпатскихъ, а рѣки сѣ: Сола, Скава, Раба, Дунаѣць, Бяла, Вислока, Вислокъ, Сянъ, горѣшный Днѣстеръ, Стрый, Свѣча, Лѣмница, Быстриця солотвиньска, Быстриця надвѣрняньска, Прутъ и Черемошь.

Пѣсля ґенерального проекту мають выносити кошты регуляціи сихъ рѣкъ 17 міліонѣвъ зр., а регуляція має перепровадити ся въ тѣмъ порядку, що будуть регульованѣ одна рѣка у всходнѣй, а друга въ заходнѣй Галичинѣ. Въ роцѣ 1898 розпѣчне ся рѣвночасно регуляція и забудованє гѣрскихъ потокѣвъ рѣки Солы и рѣки Лѣмницѣ — першои коштомъ 1,790.000 зр. а другои коштомъ 2,388.500 зр Регуляція тыхъ рѣкъ буде выконувати ся въ той способѣ, що регульована горѣшнои части вразъ изъ доплывами и залѣсенє стокѣвъ гѣръ позбавленыхъ лѣса будуть переводити органы лѣсово-технічнѣ, а властиву регуляцію рѣкъ фаховѣ техніки.

Справа забудованя гѣрскихъ дикихъ потокѣвъ прибрала въ остатныхъ десяти рокахъ велике значѣнє. При высшѣй школѣ лѣсництва у Вѣдни отворено особну катедру для тои новои галузи науки лѣсництва, а навѣть и по середныхъ школахъ лѣсовыхъ стала наука о забудованю гѣрскихъ потокѣвъ предметомъ обовязковымъ.

Забудованє гѣрскихъ дикихъ потокѣвъ есть першимъ услѣвемъ раціонального переведеня регуляціи рѣкъ, бо показало ся въ практицѣ, що урегульованѣ рѣки, котрыхъ доплывѣвъ не увзгляднено а котрѣ при повеняхъ великѣ масы шутру до такихъ рѣкъ вливали, можуть стати ся ще небезпечнѣйшими для околиць. Шутеръ, достатченый доплывами рѣкамъ неурегульованымъ, має вздовжь корыта досыть мѣсця, де може осадитись. Инакше стоить дѣло зъ рѣками урегульоваными, котрымъ надано тамами чи-то повздовжными чи поперечными профіль вѣдповѣдный вѣдплывамъ ихъ водъ. Тутъ осѣдає матеріялъ уношеный дикими потоками на днѣ корыта рѣки, пѣдносить его що року и черезъ те зменшає профіль вѣдплывы водъ такъ, що велика вода не могучи вже въ тѣмъ корытѣ змѣстити ся, мусить зъ берегѣвъ выступати, а проектована регуляція стає ся тогды илюзоричною. Єсли черезъ осадъ шутру на днѣ корыта рѣкъ урегульованыхъ дно такъ пѣднесе ся, що оно лежить высше якъ сусѣднѣ грунты, а воды великѣ мусять выступити, то тогдѣ лучають ся при повеняхъ великѣ катастрофы, а вода выступивши разъ зѣ свого корыта, не може вже до него назадъ дѣстатись, але творить собѣ нове корыто на кошть сусѣдныхъ грунтѣвъ. Черезъ осадъ шутру въ рѣкахъ урегульованыхъ плыне н. пр. рѣка Тальферъ коло Боценъ въ Тиролю на рѣвнѣй высотѣ зъ дахами домѣвъ. Русло рѣки Пассеръ коло Мерану лежить на рѣвнѣ зъ другими поверхами домѣвъ на ринку, а потѣкъ Ґадріяхъ въ Шляндерсъ плыне на высотѣ рѣвнѣй копуламъ костелѣвъ въ тѣмъ мѣстѣ.

Першою а заразомъ и найважнѣйшою задачею технікѣвъ лѣсовыхъ, котрымъ поручено переведенє забудованя деякихъ гѣрскихъ потокѣвъ, есть повстриманє, взглядно зредукованє вытворюваня ся и уношеня водами шутру до рѣкъ, котрѣ мають бути урегульованѣ. Позаякъ роботы сесѣ остають въ тѣснѣй звязи изъ залѣсенѣмъ просторыхъ неужитковъ и гѣръ позбавленыхъ лѣса, то поручено ихъ власне не технікамъ фаховымъ, але технікамъ лѣсництва.

Всякѣ технічнѣ роботы, якъ выбудованє запоръ, порогѣвъ для зменшеня спаду воды, забезпеченє усуваючихъ ся берегѣвъ и много иншихъ роббтъ входячихъ въ обсягъ забудованя потокѣвъ, суть по бѣльшѣй части тѣлько средствами до осягненя властивои цѣли т. є. залѣсеня и задерненя стокѣвъ позбавленыхъ вегетаціи, а кромѣ того чуване надъ стараннымъ захованѣмъ лѣсѣвъ тамъ, де они для загального добра утриманѣ бути повинны. Що при забудованю гѣрскихъ дикихъ потокѣвъ не може бути бесѣды о цѣлковитѣмъ повстриманю уношеня шутру черезъ повени, бо се есть процесъ натуральный, супротивъ котрого людска рука є безсильна, — то рѣчь ясна; такъ само ясна рѣчь, що до переведеня тыхъ роботъ потрѣбно десятокъ лѣтъ и ажь тогдѣ можна буде осудити, кѣлько тая праця принесе краєви користи. Въ тыхъ случаяхъ, де бесѣда о забудованю гѣрскихъ потокѣвъ для раціонального переведеня регуляціи рѣкъ, до котрыхъ тѣ потоки вливають ся, ходить о зредуковане доношеня матеріялу черезъ доплывы ad minimum и затриманє воды атмосферичнои въ горахъ. Въ тыхъ случаяхъ, де дикѣ потоки загрожують поодинокимъ мѣсцевостямъ, переводить ся забудованє такихъ потокѣвъ въ цѣли забезпеченя тыхъ мѣсцевостій передъ засыпанемъ шутромъ.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Якъ доносять нинѣшнѣ телеґрамы, цѣсарске письмо зъ дня вчерашного запоряджує замкненє рады державнои. Такимъ чиномъ послы перестають бути ненарушимыми, такъ що не треба ажь дозволу рады державнои, щобы ихъ ставити передъ судъ або и увязнити; також всѣ неполагодженѣ внесеня правительственнѣ и посольскѣ и всѣ интерпеляціи тратять свою силу; всѣ повыбиранѣ комісіи перестають истнувати; а, що найважнѣйше въ сѣмъ разѣ, президія тратить такожь свѣй почестный урядъ и п. Абрагамовичъ перестає бути президентомъ палаты. Якъ пѣвурядово упевняють, має бути рада державна скликана по закѣнченю сесіи краєвыхъ соймѣвъ. Тогдѣ выбере палата такожь и президію на ново; що не выбере попереднои президіи, се можна уважати за рѣчь певну. Замкненє рады державнои є такимъ чиномъ такожь важнымъ крокомъ до помиреня розъяреныхъ сторонництвъ парляментарныхъ. А що и въ справѣ языковыхъ розпоряджень можна добачити деяку уступчивѣсть Чехѣвъ, то не безъ пѣдставы буде надѣя, що бар. Ґавчови може удасть ся привернути якійсь спокѣй и ладъ пѣсля баденѣвскихъ заколотѣвъ.

Дневники обговорюють постановлену цѣсарскимъ розпорядженемъ 6-мѣсячну провізорію буджетову и зъ тою занадто довгою провізорією вяжуть всѣлякѣ здогады. На те вѣдповѣдає Fremdenblatt, що правительство гадає незадовго по закѣченю соймовыхъ сесій скликати раду державну, але пѣсля досвѣду буджетовѣ дарады въ радѣ державнѣй звыклѣ тревати кѣлька мѣсяцѣвъ; длятого пѣврѣчна провізорія зовсѣмъ не є за довга. Врештѣ зразъ по скликаню рады державнои зажадає правительство вѣдъ неи затвердженя тои провізоріи.

Професоръ вѣденьского університету д-ръ Менґеръ, посолъ до рады державнои, мавъ вчера въ великѣй сали університетскѣй выкладъ о правнѣмъ значѣню послѣдныхъ подѣй въ радѣ державнѣй. Провѣдъ на тѣмъ выкладѣ мавъ президентъ найвысшого трибуналу Штремаєръ. Проф. Менґеръ выказувавъ, що введенє поліціи до парляменту не тѣлько противить ся законови, але є простымъ злочиномъ публичного насильства, злочиномъ насильного нападу на законну корпорацію и злочиномъ надужитя урядовои власти. Бесѣдникъ указавъ наконецъ на потребу управильненя языковои справы въ законодатнѣй дорозѣ, при чѣмъ доконче треба мати увагу при устнѣмъ цивільнѣмъ и карнѣмъ поступованю на мову населеня.

Вчера вѣдбуло ся въ Хебѣ вѣче студентѣвъ, на котрѣмъ явило ся богато нѣмецкихъ студентѣвъ зъ Праги, кѣльканацять професорѣвъ університету и політехніки и такожь послѣвъ. Предметомъ нарадъ була справа перенесеня высшихъ науковыхъ закладѣвъ нѣмецкихъ зъ Праги до иншого мѣста нѣмецкого въ Чехахъ. Вкѣнци принято резолюцію, котра домагає ся державнои охороны передъ поновными заворушеньями, охороны Нѣмцѣвъ въ Празѣ, рѣвноправности нѣмецкои мовы въ Празѣ и вѣдшкодованє стратъ заподѣяныхъ Нѣмцямъ; коли бы се не стало ся, тогдѣ перенесенє нѣмецкого університету и політехніки зъ Праги до иншого мѣста окаже ся невѣдпертою конечностію. Для переведеня тои резолюціи выбрано комісію. П. Шікеръ заявивъ, що нѣмецкѣ послы являть ся въ ческѣмъ соймѣ и выскажуть гѣркѣ слова правды за пражскѣ заколоты.

Долѣшно-австрійскій соймъ принявъ вчера нагле внесенє п. Коліска, щобы соймъ ухваливъ законъ, высказуючій, що выкладовою мовою у всѣхъ народныхъ и выдѣловыхъ школахъ долѣшнои Австріи має бути лише языкъ нѣмецкій. Внесенє те звернене противъ Чехѣвъ, котрѣ заселяють въ значнѣмъ числѣ долѣшню Австрію и домагають ся для себе ческихъ школъ.

Въ Чернѣвцяхъ Румуны мали вчера нараду, на котрѣй ухвалено, щобы румунскѣ послы держали ся въ радѣ державнѣй сторонництвъ автономічныхъ, що стоять при програмѣ, высказанѣй въ адресовѣмъ проектѣ правицѣ.

Дуже цѣкаве було вчерашне засѣданє угорского сойму. Промавляло кѣлькохъ послѣвъ зъ опозиціи. Опѣсля п. Польоній звернувъ ся до п. Апонія зъ запытанемъ, чи его заява, зложена на однѣмъ зъ попередныхъ засѣдань (гл. ч. 278 „Дѣла“) згѣдна зъ заявою президента міністрѣвъ. На те вѣдповѣвъ пос. Апоній, що судячи по давнѣйшихъ заявахъ

бар. Банфіого не сумнѣвае ся, що міністеръ такъ само якъ и вонъ, уважае за єдино можливе таке полагодженє справы, щобы въ разѣ, коли бы до 1 мая 1898 р. не прийшло до окончной угоды зъ Австрією, Угорщина уладила ся самостойно и завела мытову границю; се врештѣ не перешкаджало бы заключеню мытового договору зъ Австрією. По той промовѣ опозиція зажадала, щобы бар. Банфі заявивъ, чи згоджуе ся зъ тымъ поглядомъ Апонія; заява така тымъ потрѣбнѣйша, що можна здогадувати ся, що опозиція готова залишити обструкцію, коли президентъ міністровъ згоджуе ся зъ п. Апонімъ. Але президентъ палаты вотповѣвъ на те, що бар. Банфіого нема на засѣданю. По якомсь часѣ зъявивъ ся бар. Банфі и сказавъ: „Я говорывъ вже, що правительство бажае довести до угоды зъ Австрією до дня 1 мая 1898 р. Коли бы се не повело ся, то мы — евентуально — переведемо мытовый догоровъ и самостойный округъ мытовый такъ, якъ сего добро краю буде вымагати. Поступайте, панове, такъ, якъ уважаете за добре; принимайте внесенє правительства, або нѣ; причинѣть ся до того, щобы оно стало закономъ, або спиняйте се: те все нѣ въ чомъ не змѣнить рѣчи, а мы такожь и на будуче, свѣдомй своей одвѣчальности, будемо пильнувати и боронити добра краю.“ Опозиція такою неясною вотповѣдею президента міністровъ, не вдоволила ся и мала зойти ся на нараду, що ѣй дѣяти дальше.

——

Фондъ кольонізаційнои комісіи для закупня землѣ въ Познаньщинѣ и осаджуваня на нѣй нѣмецкихъ селянъ мае бути незадовго потвышеный зо 100 на 200 міл. марокъ. Проектъ до того закону вже выладженый. Такожь мае бути для скрѣпленя нѣмечины заложена нѣмецка техніка въ Гданьску.

Станъ здоровля кн. Бісмарка е недобрый. Всупереч вѣстямъ иншихъ дневниковъ пишуть Hamburger Nachrichten, котрй уходять за орґанъ кн. Бісмарка, що князь терпить такй болѣ, котрй не дають ему анѣ ходити анѣ спати. Вонъ не принимае гостей и не вотповѣдае на жаднй листы. Вѣсти по дневникахъ о его добромъ здоровлю сердять его. „Коли бы тй панове — сказавъ вонъ разъ — були на моѣмъ мѣсци, тогдѣ могли бы зрозумѣти, що то е вдоволяючій станъ здоровля.“

НОВИНКИ.

——

— **Про загальнй зборы „Подольскои Рады“ въ Тернополи**, котрй вотбули ся дня 29 н. ст. с. м., пишуть намъ зъ воттамъ: Зборамъ проводивъ о. деканъ Григорій Чубатый зо Ступокъ. Зборы ухвалили тй самй резолюціи, якй були ухваленй на загальныхъ зборахъ львовскои „Народнои Рады“ дня 28 с. м. [Реферату не було нѣякого.] Яко правительственный комісарь явивъ ся зъ ц. к. староства п. Добровольскій и зъ-разу почавъ бувъ горотежитись противъ тыхъ резолюцій, поставленыхъ п. Стефаномъ Волынцемъ зъ Борокъ великихъ. — До нового выдѣлу увойшли оо. Александеръ Мироновичь та Куницкій и пп. В. Левандовскій, Думка и Кивелюкъ. Выдѣлъ уконституувавъ ся въ той способъ, що головою выбрано поновно о. Ал. Мироновича, заступникомъ головы п. В. Левандовского [начальника громады зъ Кутковець] а секретаремъ о. Куницкого.

— **Вѣче въ Жовкви** дня 27 н. ст. с. м. вотбуло ся славно при участи до 600 селянъ и мѣщанъ та интелігенціи духовнои и свѣтскои, а подъ проводомъ о. декана Саноцкого. Референували: о. Радецкій про справы економічнй, Дан. Мекелита о радахъ повѣтовыхъ и громадскихъ, д-ръ Король о процесѣ цивільномъ а вкѣнци д-ръ Лагодиньскій о політичномъ положеню Русинотвъ. Резолюціи політичнй приняли всѣ зъ одушевленемъ. Ширше справозданє ще подамо.

— **Ґраф Бадені уступивъ, але оставъ ся князь Санґушко** — а зъ нимъ и баденізмъ. Чи на се треба лучшого доказу, якъ ось такій фактъ: Якъ вѣдомо въ повыборчомъ процесѣ противъ о. Александра Ротка передъ трибуналомъ судѣвъ присяжныхъ у Львовѣ дня 6 вересня сего року сама ц. к. прокураторія по переслуханю найважнѣйшихъ свѣдкотвъ въ половинѣ розправы вотступила вотъ обжалованя, бо выказала ся цѣлковита невинность о. Ротка, а щобы якось выцофати ся зъ немилого положеня, заступникъ ц. к. прокуторіи поставивъ бувъ внесенє, щобы акты процесу переслати львотскотй митроп. консисторіи. Тымчасомъ же що дѣе ся? Ото по колькохъ мѣсяцяхъ ц. к. староство въ Боберцѣ, котре въ часѣ сегоротчныхъ выборотвъ справу о. Ротка вотддало було судови, взывае о. Ротка зъ Протесъ [де вонъ теперь есть завѣдателемъ] до Боберки — девять миль! — яко обжалованого о переступленє §. 11. патенту зъ 20. цвѣтня 1854 р., а вотзваніе доручае о. Роткови жидачевске ц. к. староство черезъ вотйта. На подставѣ актотвъ, котрй мали пойти до консисторіи а опинили ся въ ц. к. староствѣ, староство веде дальше слѣдство, переслухуе такй индівіда, якъ писарь Бочковскій, панъ Бжозовскій, и зъ горы заявляе о. Роткови, що мусить бути укараный староствомъ, а що судъ его увольнивъ, се староство нѣчо не обходить... Мають бути переслуханй дальшй свѣдки и зновъ о. Ротко. Таке то поступоване політичнои власти зъ рускими священиками. Староство само вотддало було справу судови, а коли судъ увольнивъ священика, оно потягае его само до одвѣчальности! А може бы консисторія вже разъ зважила ся унятись за гнобленымъ своимъ духовеньствомъ?!

— **Зъ галицкихъ почтовыхъ порядкотвъ.** Зъ Тернопольщины пишуть намъ: Ще у вересни 1896 р. внесли були громады Прошова, Скоморохи и Смолянка зъ присѣлками Цезарювкою, Митницею, Теофілѣвкою и Хрущѣвкою въ повѣтѣ тернопольскомъ остемпльовану просьбу до дирекціи почтовои у Львовѣ, щобы тая зволила заложену тогдѣ и до укончення будовы льокальнои зелѣзницѣ Тернополь-Копычинцѣ маючу истнувати почту въ Прошовой полишити тамъ и на дальше для выгоды мешканцѣвъ высше згаданыхъ сѣмохъ сѣлъ. Однакъ зъ днемъ укончення будовы зелѣзницѣ и отворення тои лінїи, т. е. въ листопадѣ 1896 р. почту въ Прошовой знесено и высше згаданѣ села прилучено зновъ до давнои почты въ Баворовѣ, а на ихъ просьбу не дано анѣ слова вотповѣди! Громады ждали терпеливо цѣлый рокъ. Дотерва въ жовтни 1897 р. внесли зновъ до Дирекціи почтовои у Львовѣ остемпльовану и печатьми громадскими та урядотвъ парохіяльныхъ заосмотрену просьбу о отворенє почты въ Прошовой, теперь стаціи ц. к. зелѣзницѣ и телеґрафу, бо почта въ Баворовѣ не вотдповѣдае потребѣ. Листы зъ полудня, идучй черезъ Теребовлю або Мыкулинцѣ, ѣдуть поѣздомъ черезъ Прошову до Тернополя, а зъ-вотдти дотерва на другій день вотдбирае ихъ зъ Тернополя и перевозить конна почта до Баворова вотддаленого о 17·5 клм., а тамъ вотдбирають посылки солоно оплачуванй потсланцѣ громадскй. Однакъ и на сесю другу просьбу, належито удокументовану, Дирекція почтова у Львовѣ не зволила доси анѣ словомъ вотдповѣсти. Почта въ Прошовой уже була; потрѣбный инвентарь находить ся доси у Львовѣ въ економатѣ Дирекціи; льокаль, де мѣстила ся почта въ будынку зелѣзничотмъ, и доси вольный, стоить пусткою, а Дирекція зелѣзниць въ Станиславовѣ охотно вотдступила бы его на почту; вкѣнци начальникъ стаціи въ Прошовой за вотдповѣдну вынагороду охотно могъ бы сповняти функціи почтмайстра, а для интересованыхъ сторонъ була бы почта въ Прошовой добродѣйствомъ, бо вотдпали бы выдатки на потсланцѣвъ громадскихъ а такожь и рентуватись бы могла сеся почта, бо значне число посылокъ грошевыхъ и рекомандованыхъ походить зъ тыхъ громадъ. Тымчасомъ просьбы громадъ Дирекція просто мече до кошa! Коли обшаръ двотрскій а взглядно гр. Пінїньскій хотѣвъ мати почту въ Сущинѣ, сейчасъ ви отворено! такъ саме для гр. Баворовского въ Сороцку! такъ само для обшару двотрского въ Илавчу! Такй отже мѣсцевости, якъ Сущинъ, Сороцко, Илавче, Остротвъ мають свои почты, а не може ви мати положена середъ нихъ Прошова, стація ц. к. зелѣзницѣ и телеґрафу, де бы и тамтй почты догоднѣйше могли вотдбирати вотдъ зелѣзницѣ свои посылки, а навѣть и почта въ Баворовѣ замѣсть гнати конѣми 17½ клм. до Тернополя могла бы на стаціи въ Прошовой почту вотдбирати и посылати конѣ лише 5 клм. Але що-жь. Того жадають и другій рокъ домагають ся громады, отже громадамъ не треба навѣть вотдповѣдати! Сумный фактъ, але на жаль повторяючій ся ажь надто часто. — *Аюсъ.*

— **Въ справѣ новыхъ стемплѣвъ** оголошуе галицка ц. к. краева Дирекція скарбу: Ц. к. міністерство скарбу вводить зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. новй стемплевй значки, выданй 1898 р. [розпорядженє зъ дня 19 жовтня 1897, В. з. д. ч. 224]. Дотеперѣшнй стемплевй значки емісіи зъ 1893 року выйдуть цѣлкомъ зъ уживаня зъ днемъ 28 лютого 1898 р. такъ, що ихъ ужите по тотмъ речинци буде уважатись неостемпльованемъ. Стемплевй значки, що выйшли зъ уживаня, можна буде вымѣняти на новй въ часѣ вотдъ 1-ого лютого до 31 ого марта 1898 р. въ урядахъ, що мають ихъ на складѣ, або въ котрыхъ они продають ся. По 31-бмъ марта 1898 р. стемплевй значки, що выйшли зъ уживаня, анѣ не будуть вымѣнюватись, анѣ не буде ся вымѣнюватись, анѣ звертати за нихъ грошей. Тыхъ речинцѣвъ не вольно переступати подъ нѣякимъ услотвемъ и на то передъ усѣмъ звертае ся увагу. Новй стемплѣ тонкй и прозрачнй. При уживаню ихъ треба дуже осторожно зъ ними обходити ся, о много осторожнѣйше якъ зъ дотеперѣшными, бо можна ихъ легко ушкодити. Уважати належить на то, щобы блищачу сторону значка стемплевого при уживаню вотдвогчити, однакъ не повинно ся робити того занадто мотцно анѣ такожь бтльшого числа стемплѣвъ вотдъ-разу вотдвогчувати, а вже зовсѣмъ не можна уживати до того грубои губки, бо въ той способъ ушкодить ся ихъ и не буде можна ихъ ужити. При налѣплюваню треба уважати, щобы выпечатанй на нихъ слова и числа знайшли ся у властивотмъ положеню т. е. щобы не були перевернены и щобы ихъ просто вотдчитати можна. Переховувати можна тй значки лише въ мѣсцяхъ, въ котрыхъ нема анѣ занадто горяча [не въ близькости мотцно опаленыхъ печей], анѣ занадто вогкости. При перехованю бтльшого числа треба ихъ уложити въ твердотмъ папери пакунковотмъ, о скотлько можна хоронячимъ вотдъ вогкости и дуже выгладженотмъ [сатиновантмъ]. Папѣръ той вотдъ часу до часу належить вотдмѣняти. Не можна значкотвъ згинати, бо они крихкй и легко ломлять ся.

— **Нова стація телеґрафічна** зъ обмеженою службою денною отворюе ся зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1898 р. въ Варяжи [повѣту сокальского] при тамошнотмъ урядѣ почтовотмъ.

— **Новый урядъ почтовый.** Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. увойде въ житє тымчасовый урядъ почтовый зо звычайнымъ обсягомъ дѣланя въ Торскотмъ, залѣщицкого повѣту. Округъ дотеперешнього почтового урядника буде становити поки-що громада и обшаръ двотрскій въ Торскотмъ.

— **Красне свѣдоцтво!** Зъ-подъ Любачева пишуть намъ: Попало менѣ въ руки ось таке свѣдоцтво: „Ze strony Urzędu gminnego poświadcza się niniejszem, że Oleksa Sydor z Bachurów ad Staresioło pod N. 7 we miesiącu lipcu wszelke budynki i wszystki przedmioty do szczetu ogoń zniszczył, jakoteż grad wybił plona polne. Stare sioło d. 16/12 897. Mikołaj Borysko wójt perme Buzyr. Kość Nichałyk radny. [Печатка польска]. — Powyższe świadectwo potwierdza się w całej osnowie. Urząd parochialny obrz. gr. k. Zapałów 10/12 897. Ks. Jan Suchy proboszcz. [Печатка парохіяльна руска.] — А що? не красне свѣдоцтво? До того хиба додамъ, що въ „Шематизмѣ“ е лише о. „Сухій“ а не „Сухи“.

— **Вотдъ п. Юрія Тобѣлевича** одержуемо зъ прошенемъ о умѣщене въ „Дѣлѣ“ отсе письмо: На афіши руско-народного театру зъ дня 28 с. м. умѣщено имя мого батька [Карменка-Карого] яко автора штуки „Перше повмирали, потомъ ся побрали“. Отже симъ заявляю, що Карпенко-Карый не е авторомъ высче згаданои штуки и нѣколи подобныхъ штукъ не писавъ. Не можу зрозумѣти, якъ вотдважывъ ся зарядъ театру въ такій способъ баламутити публику и компромітувати Карпенка-Карого, вотдписуючи его имя подъ чужимъ глупымъ фарсомъ. Не може то бути навѣть недоглядъ, бо якъ довѣдуюсь та метаморфоза стала ся ще на провінціи. Не входячи близче въ причины тои метаморфозы, мушу рѣшучо запротестувати противъ такого легковаженя знаного украинського драматурґа. Що-до самои штуки мушу пояснити, що то е перекладъ зъ россійского водевілю „Прежде скончались, потомъ повѣнчались“, можливо тежь перекладеного зъ французского або нѣмецкого. Отже не можна выдавати сеи штуки за оріґінальну украинську та ще й вотдписувати Карпенка-Карого яко автора. — *Юрій Тобѣлевичъ* студентъ політехніки у Львовѣ, 29 грудня 1897.

— **Дротбнй вѣсти.** Кажуть, що цукроварню въ Товмачи купила на ліцитаціи вѣденьска фірма „Дучка и Спотлки“ для берлинськои фірмы „Штернгаймъ и Сп.“ за 260.000 зр. Заложенє тои цукроварнѣ коштувало 600.000 зр. А де-жь польскй капіталисты? — Системъ метричный мѣръ и вагъ буде заведеный зъ Новымъ рокомъ въ Россіи, але зъ-разу не обовязково; для пропагованя нового систему будуть вотдбувати ся выклады о нѣмъ въ школахъ, у вотйску и на сходинахъ селяньскихъ. — Радникъ двору Габрда именованый президентомъ поліціи у Вѣдни на мѣсце Стейскаля, котрый переходить на емеритуру. — Слѣдство противъ посла Вольфа, выточене ему за знанй авантуры въ парляментѣ зъ дня 27 падолиста с. р., застановлено и доперва позавчера завѣдомлено о тотмъ Вольфа. — Въ Вершовицяхъ въ Чехіи увязнено тамошного бурмістра Янду вотдъ закидомъ обокражи майна громадского, а замѣтне то, що головнымъ обвинителемъ есть отець бурмістра, 70-лѣтный старець, котрый обжаловуе сына о крадѣжь цѣлого батьковского майна. — Новый краевый президентъ Буковины баронъ Бургіньонъ приѣхавъ вже до Чернотвцѣвъ. На двотрци повитали его представителѣ властій. — Команда 30. полку пѣхоты доносить, що дня 26 с. м. утѣкъ зъ цитаделѣ Петро Шенгоферъ, воякъ при тотмъ полку, и доси до службы не зголосивъ ся. — Въ Чернотвцяхъ появилась епідемія вотспы. — Въ Остендѣ застрѣливъ свою суджену а вотдтакъ вотдобравъ собѣ житє австрійскій поддданый Макс. Гребнеръ, а допустивъ ся того страшного чину длятого, що въ купелевотй мѣсцевости Спа програвъ 300 тысячь зр. —

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

О. Павло Новакъ, парохъ въ Двотрцяхъ подъ Мостами великими, упокоивъ ся дня 15 н. ст. с. м. скоропостижно на уларъ серця, проживши 53 лѣтъ. Покойный — пишуть намъ — бувъ добрымъ патріотомъ, тактовнымъ и трудолюбивымъ душпастиремъ, длятого и полишивъ загальный жаль по собѣ. Похоронъ вотдбувъ ся 17-ого с. м. при участи 14 священиковъ, свѣтскои интелігенціи зъ околицѣ и численно зотбраного народу. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Вѣдень 30 грудня. Wiener Ztg. оголошуе цѣсарске письмо зъ дня 29 с. м., котрымъ замкнено XIII сесію рады державнои Президія розослала вже посламъ повѣдомленє о тотмъ.

Будапештъ 30 грудня. Сторонництво независимыхъ постановило не змѣняти свого становиска въ справѣ угодовои провізорія.

Архикнязь Іосифъ мае, якъ зачувати, зъ причины старшого вѣку уступити зъ становиска начального команданта гонведотвъ. Кажуть, що его наслѣдникомъ буде архикнязь Евгеній.

Петербургъ 30 грудня. Правительство застановило выдавництво дневника „Новое Слово“.

Надотслане.

Адвокатъ Д-ръ Окуневскій
въ Городенцѣ
пошукуе старшого концепієнта

котрый бы въ часѣ довшои его неприсутности провадивъ канцелярію. — Згодошеня въ часѣ Сойму прошу присылати до Львова [Соймъ краевый].

443 3—3

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаротвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

нотдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкотй ч. І. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великотмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льориеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвотнковъ. — Замовленя зъ провінціи вотдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львотвъ площа Галицка ч. 1.

Вже выйшли зъ друку

знаменитй приписы печеня

СВЯТОЧНЫХЪ ТѢСТЪ

въ языцѣ рускотмъ

и обймають:

Найрозличнѣйшй КОЛАЧѢ паренй и непаренй. РУСКЙ БУЛКИ. ПЛЯЦКИ. МАЗУРКИ. ТОРТЫ, якъ помадковый, горѣховый, прованційй, марципановый, зъ цитриновою консервою и т. п.

ЗНАМЕНИТЙ РУСКЙ РОҐАЛѢ. Науку печеня дуже доброго хлѣба. Медотвники. Медотвнички. Сухарки и т. п.

Десеровй тѣсточка. Бішкокты. Анижевй тѣста. Обарѣнки. Бублики и т. п. Памушки запаренй. Хрустъ. Вафлѣ и т. п. 413 5—?

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спотлки

Львотвъ, Готель Жоржа.

ФАБРИКА

цукротвъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на способѣ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львотвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

пріпоручае:

½ кільо знаменитыхъ Цукротвъ десеровыхъ 1 зр.

½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевй 80 кр.

½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.

½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр.

½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недоровнанои доброты, загальнo хвалений* 80 кр

½ кільо Кармелькотвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь пріпоручае ровнй иншій выробы, все свѣжй у великотмъ выборѣ за опакованє нѣчо не числю. Коробки картоновй **gratis**.

283 [32—?]

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кольком рокаме робтню и складъ обуви, тышивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вотдбирательвъ

Теперь вотдкрывъ я зновъ

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовеньству и прошу отсимъ уклонно о ласкавй Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Кароль Хенціньскій

при улици Городецкотй ч. 38 [побочь стаціи конного трамваю] у Львотвъ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 384 7—24

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

За послѣплатою не высылав ся.

420 6—6

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6·—, Трокары спущала и т. п. зоручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

Ч. 3690.

ОГОЛОШЕНЄ.

Выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ намѣряе спродати въ дорозѣ публичнои ліцитаціи устнои и въ офертахъ домъ мурованый о 4-охъ комнатахъ — кухня, спижарня, сѣни и пивниця склеплена, вразъ изъ прилеглымъ огородомъ въ обемѣ 1 морґа и 203 сяжень доброго грунту и шопа.

Ліцитація и отвиране офертъ опечатанихъ зъ долученемъ вадіи вотдбуде ся дня 19 Сѣчня 1898 въ сали засѣдань Рады повѣтовои о 10 годинѣ рано.

Цѣна выкликаня выносить 5.000 зр. а оференты мають зложити до Комісіи вадію выносячу 5% цѣны повысшои.

Близшихъ вѣдомостій удѣляе канцелярія Выдѣлу въ годинахъ урядовыхъ передъ полуднемъ.

Долина дна 9 грудня 1897.

431 3—4 ***Витославскій.***

Найвотдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Ротздво и Новый Рокъ есть

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рокъ 1898.

Дотстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10. оп

Мастъ кавказка на вôдмороженє.
Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снбѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 76—?

АДОЛЬФЪ КАМИЕЛЬ

Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акцíйного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѝ и штайнґутовѝ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѝ плыты изоляцíйнѝ, дестильовану смолу вуглеву карболíнеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякѝ матеріялы будôвляний** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство робôтъ бетонновыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 16—?

ПЕРША БРÔДСКА
РАФІНЕРІЯ СПИРИТУСУ

фабрики руму и лікерôвъ

БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ

въ Старыхъ Бродахъ

поручає: добôрнѝ розолíсы, горѣвки и румы, натуральнѝ наливки овочевѝ а такожь спíритусъ ректифíкованый 97% Bong найчистѣйшíй и безвонный, признаный за найлѣпшíй *на наливки домашнѝ.*

Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вôдъ 5-кільограмовыхъ посылокъ. 318 3—12

Цѣнники на жадане franco.

Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россíйскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оригíнальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Веселе Рôздво

урядить своимъ дѣтямъ черезъ закупно нашои дѣйстно недорôвнанои

Рôздвяноі коллекціи

котру мы черезъ надмѣръ выробу въ нашихъ фабрикахъ примушенѝ позбути ся за смѣшну цѣну

тôлько 1·80 зр.

Наша величава коллекція Рôздвяна складає ся зъ самыхъ богатыхъ въ змыслъ, солíдно и дуже ґустовно выробленыхъ забавокъ а то

1 величава скринка зъ будôвельными камѣнцями Австрія зъ 30 камѣнцевъ и книжки зъ взорами 25 барвныхъ образкôвъ.
1 Бляшана кухонка зъ стѣнкою позаду.
1 Ґарнітуръ кухонного знадôбя.
1 Рухома одѣта лялька.
1 Коробка циновыхъ жовнѣрôвъ.
1 Гармата зъ прибор. до стрѣлу.
1 Бляшана труба [писчикъ порцеляновый].
1 Книжка зъ поучаючими образками.
1 Гра въ льотерію на 6 особъ.
1 Жартобливый фотоґраф.
1 Хрущь самъ бѣгаючíй.
1 Годинникъ-ремонтоаръ до ставіня.
1 Ланцюшокъ до годинника.
1 Забавка образкова.
1 Забавка въ червону шапочку.
1 Чоловѣчокъ-скакунець.
Величавый перстень.

Звертаємо увагу въ интересѣ всѣхъ купуючихъ, щобы замовленя высылали якъ найскорше, бо денно вилывають сотки замовлень, а така догôдна нагода, щобы бôльше дѣтей такъ славно обдарувати лишо за 1 зр. 80 кр. не лучить ся бôдьше. Высылка за понередною присылкою або зъ послѣплатою. 445 1—1

Albert Kohn's
Commissionswarenhaus der vereinigten Spielwaaren-Fabriken, Wien, VIII., Lerchenfelderstrasse 46

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

своє переплетниче и ґалянтерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймає ся всякихъ робôтъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, **украшає церкви** въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престоды, иконостасы, и иншій рѣчи Принимає рѣзьбарскѝ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои **величины церковнѝ образы** до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ Побôльшує зъ **фотоґрафій** портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѝ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячи въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій,** обезпечає будынки, скотъ, господарскѝ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшѝ сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ,** котре дає якъ найкорыстнѣйшѝ услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, принимає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%.** Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за и рукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

єдино до набутя въ 4

Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краевѝ

въ шмукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.

Полотна на простирала

безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше

поручає Магазинъ 8

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

у Львовѣ улиця Коперника

Складъ предметôвъ релиґійныхъ

поручає:

ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторôнъ ручно малованѝ, обшитѝ ґальонами и френалями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пôсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вôдъ 45—76 зр. 339 9—?
ХОРУГВИ похоронніи зъ вовн. адамашку вôдъ 25—35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вôдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жадане franco и gratis.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Фірма вôдзначена на **львôвскôй** краевôй выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!

Хвально звѣстна

РОБÔТНЯ

ВЫРОБÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ И ҐАЛЯНТЕРІЙНЫХЪ

зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а вменно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальонôвѝ и до меблѣвъ и т д.

Всѣ наведенѝ предметы приймає до позолôчення, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи и заґраницы вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданє franco. 336 4—10

Зъ глубокимъ поважанемъ

ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,

Робôтня бронзôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

Фірма вôдзначена найвысшими преміями

Ручить ся, що чиста

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млынôвъ томасôвскихъ — се найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рôлѣ.

Надає ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навожения луковъ.

Перевышає всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримає ся.

Наколи-бъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численнѝ премія, вôдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякѝ пояснення суть пôдъ руками.

Запыты и замовленя пôдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 22—23

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

ВСѢЛЯКѝ КУПОНЫ

и

выльосованѝ цѣнныѝ паперы

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374A 28—0

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець відповідальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлянськом. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосыма Гренька.

Ч. 286. Львовъ, Пятниця 19 (31) Грудня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крімъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кризановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рокъ	18 зр.	на цѣлый рокъ	24 зр.
на півъ року	9 зр.	на півъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рокъ	16 зр.	на півъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямациі неопечатаній вільній відъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесеня приватій числить ся по 15 кр. відъ стрічка.

Справы соймовій.

Нагляче внесенє, яке поставивъ пос. Вахнянинъ въ имени рускихъ послівъ соймовыхъ на другімъ засѣданю соймовімъ, звучить такъ:

„Перенятій щирою радостію, що Всевышный дозволивъ Наймілостивѣйшому монархови нашому обходити въ слѣдующімъ роцѣ 50-лѣтный ювілей свого щасливого панованя въ державѣ австрійскій и нашімъ краю, послы руский сойму галицкого вносять: Высокій соймъ зволить ухвалити: Призначує ся сума 100.000 зр, платна въ чотирохъ ратахъ по 25.000 зр. річно, и віддає ся до розпорядимости выдѣлу краєвого зъ тымъ, щобы сума та була ужита на орґанізацію касъ позичковыхъ системы Райфайзена по нашихъ селахъ и щобы черезъ ті касы доставлено селянству відповѣдный дешевый кредитъ.“

Въ мотивахъ вказавъ пос. Вахнянинъ на обдовженє землѣ галицкихъ селянъ, котре чимъ разъ більше зростає и дійшло до пятьдесять кількa міліонівъ зр. Думано зразу, що причиною обдовженя лихва, тожь позасновувано всілякого рода кредитовій институціи. Тымчасомъ ті институціи не полѣпшили економічного положеня селянъ, лишь ще більше обдовжили ихъ недвижимости, а хлѣборобъ працює на банки. Средствомъ до ратованя зъубожѣлыхъ селянъ показались касы задатковій системы Райфайзена. Иншій краї взяли ся вже за орґанізацію такихъ касъ по селахъ. Касы Райфайзена можуть одинокій доставити селянамъ кредитъ підъ найдогідкѣйшими условями. Сеся обставина спонукала рускихъ послівъ поставити конкретне внесенє въ тімъ напрямѣ. Въ краю нашімъ посѣдаємо въ касахъ громадскихъ до 6 міліонівъ гроша, що въ більшій части марнує ся. Грішь сей треба ужити, а обовязкомъ выдѣлу краєвого буде: доставити потрібнои моральнои чи инструктивнои або грошевои помочи тымъ громадамъ, хтрі схотять у себе заснувати касу системы Райфайзена. До поставленя сего внесеня выбрано длятого теперішну пору, щобы и селяне галицкій мали памятку 50-лѣтного ювілею панованя свого монарха.

Наглячість внесеня, якъ також формальне відосланє внесеня до комісіи буджетовои, ухвалено безъ дискусіи.

Тымчасомъ на другій день *Słowo Polskie*, орґанъ Щепановского и демократівъ соймовыхъ, зробило такій замѣтки въ тій справѣ:

„Минувшого року соймъ вже ухваливъ спосібъ, якимъ ювілей цѣсарскій має почтити ся, переймаючи на край обовязокъ відданя Вавелю на цѣсарску резиденцію. На се потреба 1 міліонъ, щобы побудувати касарнѣ для опорожненя Вавелю зъ войска, а відтакъ ще дальшій неозначенї выдатки на реставрацію замку. Крімъ Окуневского нѣхто не протестувавъ, а до однодушности ухвалы причинили ся також и рускій голосы. Супротивъ сего дивнымъ выдає ся друге внесенє въ честь ювілею цѣсарского. Чи по торічній ухвалѣ треба ще чогось більше? Чи чотири раты по 25.000 зр. мають скрѣпити, підднести значінє торічнои ухвалы? Намъ здає ся, що се выглядає, мовь бы торічна ухвала була недостаточна и треба бы було ей доповнити, — тожь п. Вахнянинъ мусить ей ажь поправити! Про внесенє въ справѣ Вавелю були всѣ сторонництва соймовій напередъ повѣдомленій и могли выступити зъ своими замѣтками, отже и ґрупа, до котроі належить п. Вахнянинъ, могла тогдѣ ставити свои поправки.

Вкінци до чого бы се дійшло, если бы такъ кожда ґрупа, наслѣдуючи п. Вахнянина, задумала несподівано заскочити соймъ зъ якимсь новымъ ювілейнымъ внесенємъ? Коли-жь бы се скінчило ся? И чи годить ся, щобы якусь свою улюблену гадку вводити до сойму підъ фірмою ювілейною? Такихъ внесень можна цѣлій тузины высыпати зъ рукава! Знаємо послівъ, що уважають найпотрібнѣйшою справою заснованє другого заведеня для божевільныхъ; знаємо иншихъ, що хотѣли бы зачати краєву акцію будовы мешкань для робітниківъ. Що-жь бы було, если бы одній и другій підъ сею фірмою ювілейною, котра утрудняє опозицію, хотѣли свою гадку перепачкувати въ соймѣ підъ видомъ наглячого внесеня?

Не знаємо, що комісія буджетова зъ симъ внесенємъ зробить. Однакъ думаємо, що скоро соймъ въ справѣ ювілею вже разъ своє зробивъ — то теперішне внесенє Вахнянина повинно бути трактоване цѣлкомъ предметово, та оцѣнене зъ рѣчевого становиска, безъ огляду на ювілейну фірму.“

Здає ся, що ті замѣтки Słow-a Polsk-ого відповѣдають гадкамъ більшои ґрупы польскихъ послівъ та що будуть мати вплывъ на полагодженє самого внесеня. Було бы дуже сумно, если бы більшість соймова не увзглядніла сеи такъ важнои для галицкихъ хлѣборобівъ справы — лишь за-для формальнои стороны самого внесеня.

Переглядъ політичный.

Нового президента Буковины Бурґіньона витали вчера політичній власти. Президентъ відповівъ на повитанє, що буде старати ся заспокоювати всѣ справедливій бажаня и потребы населеня, а зібраныхъ відзвавъ, щобы поступали справедливо и въ щиро австрійскімъ дусѣ. Въ полудне зложивъ президентъ візиты православному митрополитѣ Чуперковичеви и начальникамъ властей цивільныхъ и войсковыхъ.

Звѣстного посла до рады державнои Вольфа выбрано оногды посломъ до ческого сойму зъ сѣльского округа выборчого въ Теплицяхъ 216 голосами на 217 голосуючихъ.

Словѣньскій послы до рады державнои зъ Краины скликали були сими днями зборы зъ Любляны въ цѣли помиреня всѣхъ словѣньскихъ сторонництвъ. По тригодинныхъ нарадахъ высказали зборы переконанє, що при теперішнімъ політичнімъ станѣ рѣчей повинній для добра Словѣнцівъ и ихъ будучности зъєднати ся словѣньскій соймовій сторонництва, що тымъ легше може стати ся, коли словѣньскій послы до рады державнои належать всѣ до славяньско-католицкого союза и поступають згідно. Для безпроволочного переведеня спільнои акціи выбрано комітетъ, зложеный зъ послівъ до рады державнои Крека, Шустерліца и Ферянчица.

Въ долішно-австрійскімъ соймѣ зложивъ вчера п. Гоферъ внесенє, щобы соймъ признавъ языковій розпорядженя, выданій гр. Баденімъ, за незаконній и щобы відзвавъ правительство до безпроволочного уневажненя ихъ. Счала ся зъ того довга дебата надъ тымъ, чи взагалѣ подібне внесенє належить до сойму. Вкінци маршалокъ приставъ на відчитанє того внесеня, а потімъ відослано его до комісіи.

Підсля онодішного засѣданя угорского сойму зібрали ся послы сторонництва независимыхъ на нараду и постановили вытревати и дальше въ обструкціи, бо відповѣдь президента міністрівъ не тілько не причинила ся до успокоєня сторонництва, але противно показала, що правительство не зжахне ся навѣть передъ нарушенємъ конституціи. Тымчасомъ въ добре поінформованыхъ кругахъ політичныхъ говорять, що правительство не гадає выдавати жадныхъ розпоряджень въ справѣ угодовои провізоріи, а то зъ уваги, що угорска конституція не позваляє на такій розпорядженя. Такимъ чиномъ настане угодова провізорія по просту мовчки, чи то, якъ выразивъ ся хтось зъ правительственного сторонництва, Status quo лишить ся при помочи status quo.

Вчера соймъ відрочено до д. 3 сѣчня, хочь провізоріи не полагоджено. Підчасъ засѣданя президентъ кабінету разъ въ разъ переговорювавъ зъ сторонництвами, и можна надѣяти ся, що по новімъ роцѣ опозиція залишить обструкцію, такъ що за тыждень може бути угодова провізорія ухвалена.

——

Минувшои недѣлѣ зайнла въ Букарештѣ велика демонстрація противъ недавно ухваленого въ угорскімъ соймѣ закону о мадярщеню ґеоґрафічныхъ назвъ. Підъ проводомъ президента культурнои ліґи відбуло ся вѣче и ухвалило резолюцію, що населенє румуньскои столицѣ въ почутю національнои солідарности заявляє ся противъ нового закону мадярщеня немадярскихъ именъ. Потімъ тысячі народу пустили ся передъ королівску палату, але застали тамъ кордонъ поліціи. Коли здвигъ забиравъ ся зробити собѣ дорогу насильно, явивъ ся більшій віддѣлъ войска и відперъ демонстрантівъ. Товпа подала ся тогдѣ на бульваръ академіи, де выголошувано промовы; мѣжь иншимъ правлено також про конечність національнои борбы, поки не стане велика Румунія відъ Тисы до устя Дунаю. Опісля перебрала ся товпа до льокалю культурнои ліґи, де зъ балькону проносили ся окліки на погибель Угорщины. Ажь коли настала ніч, порозходивъ ся нарідъ и успокоїло ся на улицяхъ.

——

Зъ Канеї доносять, що адміралы сторонныхъ кораблівъ постановили не допустити турецкихъ войскъ на Крету, хиба бы тымъ часомъ відъ своихъ правительствъ дістали иншій приказъ.

——

Підсля вістей, якій приходять до Мадриту зъ Гаваны, установленє нового правительства для Кубы и заведенє реформъ на цѣлімъ островѣ справило тамъ дуже добре вражѣнє. Въ Мадритѣ въ урядовыхъ кругахъ высказують переконанє, що неможлива рѣчь вертати що-до Кубы до політики Кановаса, котра коштувала 200.000 людей и два міліярды гроша, а все надаремно.

Вѣче въ Жовкви

відбуло ся дня 27 с. м. въ домѣ „Жовківскои Рускои Рады“ на передмѣстю Винники. Народу зібрало ся до 600 люда, мѣжь ними кількanацять священиківъ и кількa осібъ зъ свѣтскои інтеліґенціи.

О 11-ій годинѣ повитавъ зібраныхъ именемъ „Рускои Рады“ голова ей д-ръ Король и згадавши про послѣдній подѣї, про поломану зелѣзну руку, про переслѣдуваня, якихъ зазнали Русины зъ повіту жовківского при послѣдныхъ выборахъ, відзвавъ до выбору президіи вѣча. Предсѣдателемъ вѣча выбрано о. дек. Ал. Саноцкого — и почали ся реферати.

О. Радецкій зъ Мервичь реферувавъ о справахъ економічныхъ. Популярно представивъ економічне положенє народу и вказавъ способы, якъ бы его поправити. Ширше обговоривъ правительственный проектъ примусовыхъ рільничихъ спілокъ, выказавъ добрій и злій его стороны и вказавъ, якій треба бы въ тімъ проектѣ поробити змѣны, щобы примусовій спілки могли для народу користь принести. Вкінци поставивъ резолюціи згідній зъ резолюціями д-ра К. Левицкого принятыми послѣднымъ всенароднымъ вѣчемъ.

При відчитуваню тыхъ резолюцій явивъ ся въ сали звѣстный аґітаторъ радикальнои партіи п. Вѣтикъ и заразъ попросивъ о голосъ до І-ои резолюціи, котра въ засадѣ припоручала примусовій спілки рільничій яко хосенній для народу. Зазначивши, що вінъ власне вертає зъ вѣча въ Перемышли, де проектъ примусовыхъ спілокъ відкинено, радивъ се зробити и жовківскому вѣчу. Не чувши реферату о. Радецкого, котрый зъ натискомъ поставивъ відъ Русинівъ услівє, щобы спілки були асоціяціею лише дрібныхъ рільниківъ зъ выключенємъ великои посѣлости, — п. Вѣтикъ представивъ проектовану орґанізацію рільниківъ яко нове нещасте для хлопа, яко новій повітовій рады, де паны будуть господарити и всѣ пожитки зо спілокъ тягнути, а хлопы лишь новій податки будуть платити. Намъ примусу до закладаня спілокъ не треба, бо мы самі добровільно позакладаємо собѣ спілки, а такі добровільній будуть лѣпшій. Радикальный „витія“ говоривъ довго, зъ патосомъ и зъ живою ґестикуляцією, та бувъ бы говоривъ ще довго, але той патосъ вкінци утомивъ слухачівъ и они попросили „панича“ [безвусый Вѣтикъ подабає ще на ученика ґімназіи], щобы кінчивъ, бо є ще говорити о богато важныхъ справахъ. — По промовѣ п. Вѣтика забравъ слово д-ръ Король и давъ коротку але досадну відправу молоденькому рускому соціялістови. Згадавши, що п. Вѣтикъ не чувъ реферату о. Радецкого, котрый говоривъ уже широко о хибахъ правительственного проекту спілокъ, выказавъ д-ръ Король нестійність аґументівъ радикальныхъ; богато постановъ, противъ котрыхъ п. Вѣтикъ промавлявъ, въ проектѣ спілокъ зовсімъ нема, п. Вѣтикъ выссавъ ихъ зъ пальця, а се подабає на добре знане п. Вѣтикови радикальне „хлополанство“. Мѣжь иншимъ сказавъ д-ръ Король: „Сли-бы черезъ примусовій спілки мы лише выключили посередництво жидалихваря при продажи зббжа, при закупнѣ насѣня, знарядівъ и машинъ господарскихъ, то вже зъ того одного була бы для нашого народу велика користь; але натурально п. Вѣтикови годѣ промавляти за тымъ, що пошкодило бы жидівскимъ пявкамъ, бо соціялісты-жиды, такі Діяманды и другі, то найблизшій союзники нашихъ радикалівъ. Мы маємо добровільній товариства асекураційній, маємо своє товариство „Днѣстеръ“, а чи всѣ нашій люде асекурують ся? чи примусова асекурація була бы також шкідна для народу? П. Вѣтикъ говорить, що мы собѣ позакладаємо добровільній спілки рільничій; а чому-жь п. Вѣтикъ доси анї одної такои спілки не заложивъ? — По промовѣ д-ра Короля забравъ ще разъ голосъ п. Вѣтикъ, але видко збитый „зъ пантелику“ несподіваною для себе відправою д-ра Короля, вінъ уже радше оправдувавъ ся, анїжь боронивъ первѣстныхъ своихъ тезъ. Жалувавъ ся, що д-ръ Король зрадивъ его „incognito“ передъ вѣчемъ, бо-жь вінъ самъ анї однымъ словомъ не згадавъ о радикальній партіи и о своїмъ радикалізмѣ, запевнювавъ, що вінъ дуже довго студіювавъ правительственный проектъ спілокъ рільничихъ и покликувавъ ся знов на авторітетъ радикального перемыского вѣча. Але нарідъ, почувши, що п. Вѣтикъ є радикаломъ, не хотівъ уже слухати его и зо всіхъ сторінъ дали ся чути голосы: „Вы радикалы при выборахъ не йшли зъ нами! Мы васъ не знаємо, а д-ра Короля знаємо добре и ему віримо!“ — О. Радецкій відперъ також коротко замѣты п. Вѣтика, по чімъ вѣче приняло всѣ резолюціи о. референта майже одноголосно, бо при контрпробѣ за внесенємъ п. Вѣтика підднесло ся лишь кількa рукъ.

Другій референтъ о радахъ повітовыхъ и громадскихъ мавъ Данило Мекелита зъ Бутинъ. Сей знаменитый бесѣдникъ, змалювавши досадно господарку повітову и войтівску, вказавъ на вагу доброи рады громадскои и загрівавъ до припильнованя выборівъ. — До сего реферату забирали голосъ о. Савчакъ зъ Замочка и п. Вѣтикъ, котрый говоривъ теперь добре и до рѣчи, хочь на просьбу вѣчевиківъ мусівъ зновъ скінчити свою бесѣду скорше, якъ хотівъ.

Наступивъ знаменитый выкладъ д ра Короля о новімъ процесѣ цивільнімъ. Бесѣдникъ выложивъ популярно головній засади нового процесу, представивъ его выглядъ и звернувъ увагу, на якій постановы закона нашій люде повинні добре уважати, щобы въ процесахъ не потерпѣти шкоды.

Четвертый и послѣдный референтъ о політичнімъ положеню Русинівъ выголосивъ д-ръ Лагодиньскій. Вказавши на вагу хвилі, на послѣдній подѣї въ краю и державѣ, котрі потрясли ей основами, підніс, що нашъ нарідъ повинень добре зорієнтувати ся въ ситуаціи. Середъ радости по упадку Баденього не забуваймо о баденізмѣ, котрый розплодивъ ся на всіхъ поляхъ суспільного житя, о упадку політичной морали и справедливости, о тій суспільній гнили, котра йде зверху до дому и зачинає точити живый орґанізмъ народу. Нашою першою задачею на-теперь повинна бути борба зъ тымъ баденізмомъ, але щобы борба була успішна, треба противника добре знати и бациля заразы пізнати въ его первѣстній формѣ. Для кождого тирана грунтъ въ суспільности мусить бути напередъ приготованый, отже и баденізмъ уже бувъ въ нашімъ краю передъ приходомъ того польского месіи...

По неудачныхъ повстаняхъ шляхта польска постановила йти иншою дорогою, абы дійти до своеи цѣли: панованя надъ людомъ. Ій припала дуже до смаку „тека станьчика“, въ котрій бувъ вказаный для неи новый шляхъ: удавати великихъ патріотівъ австрійскихъ, уходити за чинника підтримуючого династію и въ той спосібъ дійти до власти въ краю и державѣ. Такъ настала партія станьчиківска, що выхована въ шляхотскихъ традиціяхъ и въ єзуитскій школѣ не перебирає въ средствахъ, абы свою цѣль осягнути. При помочи несправедливои ординаціи выборчои станьчики входять у великимъ числѣ до парляменту и тамъ торґують ся зъ кождымъ правительствомъ, жадаючи за свои услуги панованя въ краю. Завдяки своимъ можнымъ вплывомъ они ширять деморалізацію межи польскою суспільностію, всѣ значнѣйшій становиска обсаджують своими креатурами а до побореня Русинівъ уживають тероризму. Щобы оправдати своє поступованє зъ Русинами, станьчики старають ся представити нарідъ рускій за нельояльный, денунціюють его у Вѣдни и въ Римѣ, а гасло „moskalofile i szyzmatycy“ має выправдувати всѣ ихъ насильства.

(*Дальше буде.*)

Вже надійшли свѣжій товары святочній до торговлѣ **ЛЕОНАРДА СОЛЄЦКОГО** у Львовѣ, улиця Баторія число 2.

Вытягъ зъ цѣнника:

підъ кільо	мігдалівъ солодкихъ выбираныхъ	62	кр.
„ „	„ дуже гарныхъ	48	„
„ „	дактилівъ мароканьскихъ	90	„
„ „	„ александрійскихъ	44	„
підъ кільо	дактилівъ califat	36	кр.
„ „	розинківъ султаньскихъ дуже гарн.	36	„
„ „	„ eleme вел. зъ кістками	38	„
„ „	„ корнитокъ дріб чорн	28	„
„ „	малятя на галузкахъ	90	„
„ „	горіхівъ турецкихъ	20	„
„ „	„ лущеныхъ	40	„
„ „	„ волоскихъ цѣлыхъ	24	„
„ „	„ „ лущеныхъ	48	„
„ „	оливокъ босаньскихъ великаньскихъ	16	„
підъ кільо	повилъ босаньскихъ знаменитыхъ	16	кр.
„ „	фіґъ султаньскихъ	34	„
„ „	„ у вінку	15	„
„ „	маронівъ волоскихъ	18	„
„ „	цикаты великои	75	„
„ „	arancini дрібнои	56	„
„ „	меду пресного	28	„
„ „	„ „	36	„

Иншій товары въ кругъ моеи торговлѣ входячій по можливо низькихъ цѣнахъ. Замовленя зъ провінціи высилає ся відворотно; на жадане высилаю цѣнникъ відворотно franco.

Дякуючи Поважанній Р. Т. Публицѣ за дотеперішне довѣре, поручаюсь и на дальше ласкавымъ порученямъ.

Нижайшій слуга:

Леонардъ Солецкій

Львовъ улица Баторія ч. 2. 130 6–6

Мастъ кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снôѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 78—?

НОВИНКИ.

— **Є. Ем. Кардиналъ Сембратовичь** пожертвувавъ въ хосенъ товариства „Русланъ“, що опѣкує ся убогими учениками рускои ґімназіи у Львовѣ, квоту 150 зр.

— **Цѣсарскою стіпендіею краєвою** въ квотѣ 1000 [тысячь] зр. надѣливъ Є. Вел. цѣсарь на предложене выдѣлу краєвою д-ра Осипа Дакуру, б. асистента університету Ягайлоньского а теперь лѣкаря приватного шпиталя вѣденьского [Wilhelminenspital], автора кôлькохъ науковыхъ розвѣдокъ медичныхъ, помѣщеныхъ въ „Записках“ Наукового товариства им. Шевченка и популярнои працѣ зъ обсягу ґіґіены, выданои окремою книжочкою товариствомъ „Просвѣта“. Стіпендистъ, родомъ зъ Яворова, бувшій ученикъ рускои ґімназіи львôвскои, выѣзджає для дальшого образованя фахового за границю.

— **День 2 н. ст. сѣчня 1898** буде ся торжественно обходити у всѣхъ судахъ зъ нагоды введеня нового поступованя цивільного; всюда, де є осѣдокъ суду, вôдбуде ся богослуженє и торжественне засѣданє зъ вôдповѣдными промовами. Въ львôвскôмъ краєвôмъ судѣ карнôмъ вôдбуде ся вô второкъ 4 н. ст. сѣчня перша розправа, при котрôй судьѣ и заступникъ прокураторіи выступлять въ тоґахъ и біретахъ.

— **О. Симеонъ Ткачуникъ** крилошанинъ капітулы станиславôвскои, дôставъ достоиньство тайного шамбеляна папского.

— **Прокураторіи скарбовѝ** будуть вôдъ Нового року пôдлягати безпосередно міністерству скарбу.

— **Новый проявъ польскои брутальности супротивъ Русинôвъ.** Повѣтова рада въ Городенцѣ уконституувала ся, выбравши маршалкомъ польского обшарника Людомира Цѣньского а заступникомъ маршалка другого польского обшарника Антона Теодоровича. Нетерпимôсть польска не допустила, щобы вінемаршалкомъ ставъ Русинъ — хотяй при выборахъ до сеи новои рады повѣтовои побѣдила въ цѣлости ліста руска и хотяй въ повѣтѣ городеньскôмъ, пôсля остатного спису людности, є Русинôвъ 84% а Полякôвъ лише 15·72%. Такъ то выглядає въ практицѣ польска автономія и польске славянофільство!...

— **Зъ руско-народного театру.** Вчера — при надто слабо заповненôй, хочь невеликôй сали — вôдограв нашь театръ знану Львовянамъ народну драму Манька „Нещасне кохання“. Въ роли „Варки“ дебютувала панна Е. Ґембицка и, щиро кажучи, дебютъ єй вповнѣ удавъ ся. Дебютантка, симпатична панночка, вôдограла свою трудну ролю природно, а старанне выстудіоване ролѣ проявило ся головно въ ситуаціяхъ траґічныхъ, безперечно немало трудныхъ для дебютантокъ.

Завтра въ нашôмъ театрѣ Штравсова оперета „Баронъ циганьскій“ зъ панею Ф. Лопатиньскою въ роли циганки Саффі. Сподѣвати ся, що — хочь бы за-для знаменитого спѣву панѣ Лопатиньскои — саля завтра буде заповнена.

— **Воду для мѣста Львова** уже выбрано. Львовяне будуть пити воду, яка водопроводами приходити-ме до Львова зъ жерелъ въ Воли добростаньскôй коло Городка, вôддаленôй вôдъ Львова ґôльше-менше 30 кільометрôвъ. Професоры д-ры Радзишевскій и Шпільманъ знайшли въ тôй водѣ ледви по кôлька бацилѣвъ.

— **Сезонъ оперовый** въ театрѣ ґр. Скарбка у Львовѣ починає ся вô второкъ слѣдуючого тыжня Ваґнерôвскою оперою „Льогенґрінъ“ зъ Фльоріяньскимъ въ роли титуловôй и зъ Т. Аркльовою въ роли Ельзы.

— **Краєва рада шкôльна** вôднесла ся до намѣстництва зъ просьбою, щобы оно звернуло увагу купцѣвъ удержуючихъ склады оружя, абы не продавали шкôльнôй молодежи револьверôвъ, пістолетôвъ, патронôвъ и т. и. До сего спонукали раду шкôльну частѝ выпадки нещасть, якѝ лучають ся або зъ неосторожности въ обходѣ зъ оружемъ стрѣльнымъ, або зъ екзальтаціи ученикôвъ. Намѣстництво, признаючи справедливôсть того жаданя, розіслало до всѣхъ пôдвластныхъ урядôвъ вôдповѣдне розпорядженє. Ходить тутъ въ першôмъ рядѣ о покутныхъ торговцѣвъ оружя, що не придержують ся постановъ дотычного закона.

— **Дочка архикнягинѣ Стефаніи**, молоденька Єлисавета, стала вже вôдданицею и має конкурента — 2½-лѣтного князя Рупрехта, будучого наслѣдника баварского престола. Архикнягиня гостить теперь у своіи сестры, княгинѣ Леопольдовои баварскои въ Монахіюмъ, отже молодята перебувають зъ собою. Але вдова по архикнязю Рудольфѣ не хоче вôддавати за-мужъ дочки въ такъ молодôмъ вѣцѣ, кажучи, що и сама занадто вчасно вôйшла въ обовязки жены и матери, отже бажає запевнити дочцѣ довшу свободу.

— **Професоръ розбôйникомъ.** Передъ судомъ въ Солуни рѣшено цѣкаву справу. Минувшого лѣта професоръ болгарскои школы реальнои въ Кепріли, Іорданъ, устроивъ зъ учениками ботанічну прогульку. Въ часѣ тои прогулки впала розбôйнича шайка и вхопила одного зъ хлопцѣвъ, сына найбогатшого купця въ Кепріли, и не вôддала его родичамъ, поки не одержала высокого окупу. Опôсля банду выловлено и выкрыло ся, що професоръ Іорданъ, бувъ зъ розбôйниками въ змовѣ. Несовѣстного педаґоґа засуджено на пять лѣтъ вязниці, а его спôльникôвъ по два и три роки.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Въ Станиславовѣ въ родинѣ ґр. Д. покоевый песокъ, покусавши жену ґр. Д. и одну дитину опôсля згинувъ на скаженину; покусанѝ удали ся заразъ до Кракова до заведеня д-ра Буйвіда. — Дня 18 сѣчня 1898 р. вôдбуде ся передъ судомъ присяглыхъ у Вѣдни прасова розправа противъ кс. Стояловского яко редактора Pszczółki, обжалованого І. Лабаємъ зъ Кракова. — На дорозѣ зô Збаража до Зарубинець стадо вовкôвъ загрызло одну селянку зъ дитиною. — Кн. Володиславъ Сапѣга купивъ вôдъ ґр. Игн. Дембовского посѣлôсть Белвинъ въ Перемыскôмъ за 88.000 зр. — Въ Найнкірхенъ вôдкрыто шайку „розбôйникôвъ“, зложену зъ самыхъ ученикôвъ пôдъ начальствомъ 13 лѣтного „капітана“. Допускались они рабункôвъ и крадежей, а скраденѝ рѣчи укрывали въ „яскини розбôйничôй“ въ лѣсѣ. Власти въ клопотѣ, що робити зъ нелѣтными розбишаками. — Вчера въ ночи урядила львôвска поліція облаву на злодѣївъ; облава удала ся, бо 52 аматорôвъ чужого добра осаджено въ „сховкахъ“ арештôвъ. — На улици Ягайлоньскôй переѣхавъ фіякеръ заробника Михайла Атляса такъ нещасливо, що той мимо удѣленои помочи лѣкарскои померъ; неосторожного фіякра увязнено. — Звѣстный посолъ Вольфъ одержавъ на Рôздво вôдъ громадскои рады мѣста Коммотавъ въ Чехахъ даръ 1.400 нѣмецкихъ марокъ въ золотѣ. — Стрейкъ пекарскій въ Краковѣ скôнчивъ ся угодою, котра установляє 12-годинный день працѣ зъ тыждневою платнею найменше 8 зр. — Презесови кола польского Яворскому вручила въ середу въ бубынку соймовôмъ адресу депутація львôвскихъ польскихъ товариствъ „Читальнѣ католицкои“ и робôтничои „Єдности“. — Нинѣ має оголосити ся у Вѣдни авансъ однорôчныхъ охотникôвъ. — Въ Празѣ померъ членъ палаты панôвъ проф. Гефлеръ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Въ пропозицію на Покрôвцѣ принятѝ оо.: 1. Петро Соловѣй и 2. Павло Кульчицкій. — Консисторія вставилась до презідіи намѣстництва о згоду на канон. институцію о. Стеф. Крижановского на Либохору. — Презідія намѣстництва згодилась на институцію о. Дим. Склепковича на Поморяны. — Канонічну институцію на Лисовичѣ дôставъ о. Іосифъ Терлецкій. — Сотрудництва дôстали оо.: Теодоръ Дзьоба зъ Лисовичъ въ Семигиновѣ, Филипъ Свергунъ зъ Денисова въ Бôркахъ великихъ и Володимиръ Соневицкій въ Нараєвѣ. — Декретъ увôльненя вôдъ испыту конкурсового одержали оо.: Ант. Сосенко парохъ Зарудя и Клим. Слюзарь парохъ Колодѣєва. — Консисторія вставилась до намѣстництва о плату зъ фонду реліґійного для приватныхъ сотрудникôвъ въ Пôдгородію и въ Денисовѣ. — Правительство асиґнувало платню зъ реліґ. фонду для приватныхъ сотрудникôвъ въ Божиковѣ, Печенѣи, Стрыѣвцѣ и въ Черниховѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львôвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщує:

Австро-угорско-баварскій звязокъ зелѣзничій. — Тарифа выимкова для перевозу нафты и бензины зъ Галичины до Баваріи зъ дня 1 падолиста 1895. Зъ днемъ 1 сѣчня 1898 увôйде въ житє додатокъ III.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 31 грудня. Wiener Ztg. оголошує цѣсарске письмо, установляюче квоту на р. 1898 въ дотеперѣшнôмъ розкладѣ, дальше цѣсарску санкцію постановъ, ухваленыхъ деляґаціями и розпорядженє цѣсарске въ справѣ угодовои провізоріи.

Будапештъ 31 грудня. Народне вѣче, скликане сторонництвомъ независимыхъ вôзвало послôвъ, щобы въ соймѣ выступили зъ внесенемъ на обжалованє міністрôвъ и щобы старали ся о заведенє окремого угорского округа мытового.

Берлинъ 31 грудня. Якъ доносять, Россія вôдступає вôдъ кандидованя чорногорского воеводы Петровича на ґубернатора Креты, а припоручає изъ своеи стороны кандидатуру грецкого королевича Юрія, на котру зновъ певно не згодить ся Туреччина.

Парижъ 31 грудня. Покôнчено процесъ въ справѣ панамскôй и увôльнено всѣхъ обжалованыхъ.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИТІЙ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѝ легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѝ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѝ вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 74—? Зъ высокимъ поважаємъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

КАТРАЙНА замки на вôддаль [патентованѝ въ всѣхъ державахъ уможливляють замыкаце и отвираве дверей навѣть зъ дальшихъ покоѣвъ, комплетный прирядъ зр. 2·75 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзана у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Составленыи о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

За послѣплатою не высилає ся. 420 6—6

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
[въ двохъ частяхъ

Выбôръ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленѝ примѣрники продають ся по 35 кр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

зъ 10 рôзныхъ фабрикъ. Ножнѝ по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѝ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с. в. понадъ 100 ваґонôвъ. Продаю дешевше анѣжъ Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высилаю вдѣзливыхъ аґентôвъ котрымъ жиды платять вôдъ 10 до 20 зр за продажъ однои лихои машины. 291 18—52

Іосифъ Иваницкій
механікъ, Львôвъ, готель Жоржа.

ЗАКОННО ПРИПИСАНѢ НЕДАВНО

ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНѢ

для господарства, промыслу и фабрикъ

до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такѝ самѝ по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надôсланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 25—30

Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

єдино до набутя въ 4

Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

Шифоны, Ширтинґи

зъ фабрики Б. Шролля Сына

продає пôсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!

поручає ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВôНКИ гармонійнѝ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудниі въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНѢ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѝ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ

Євг. Спожарского и В. Устеньского

у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 24—?

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѝ польскѝ сильнѝ горѣвки, дуже добрѝ розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвѝ спеціяльны якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки упривілеєванѝ и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спроваджениі.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 425—?

Обуви безплатно

нѣгде дôстати не можна, але таниe и лѣпше якъ всюды єдино и тôлько въ

Медлінґскôй фабрицѣ обуви

442 2—2

улиця Гетьманьска ч. 8

въ готели „Victoria“

Засада: добре и тане!

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКІЙ и зять **МИХ. ОЛЬШЕВСКІЙ**

рôвножъ рукавичникъ зъ Варшавы

Ринокъ ч. 21 (побôчь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glace и дуньскѝ, ясниі и темнѝ, вôдъ 2 до 20 ґузикôвъ, серниі бѣлѝ, жовтѝ, бронзовѝ и попелатѝ, парра стебнованѝ. — Біреты и обойчики для Всеч. Духовенъства — Шапки и краваты мундуровѝ для вôйсковôсти и пп. студентôвъ. — Приборы до борбництва. Ґарнітуры оленевѝ. — Шлийки патентованѝ власного помыслу. — Пошевки оленевѝ, серниі и сафяновѝ. — Черевички зъ серньôй шкôры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетôвъ найлѣпшого крою, 428 4—6

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

Видавець відповідальний редактор Іванъ Белей Друкарня ст. вôдд. Чернѣвецкая. За друкарнѝ Ипостасного Сотрудницкого, пôдъ зарядомъ Іоакима Рыпяка.

Ч. 287. Львовъ, Субота 20 Грудня 1897 (1 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю ка перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кародя Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иный донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

По отвореню сойму.

1.

Промова маршалка краевого при отвореню сойму досыть характеристична въ своїй части політичній. При теперѣшныхъ обставинахъ годѣ було не натыкнути на послѣдній подѣї політичній, а знову резонъ політичный вымагавъ зробити се дуже обережно и дипльоматично. Маршалкови удало ся се вповни, бо справдѣ поодинокій сторонництва соймовій могли найти въ его промовѣ звороты и натяки, вѣдповѣдаючій своїй програмѣ, а тымъ самымъ и симпатично ихъ оплескувати. Навѣть сторонництво людове, котре хоче и мае уходити въ соймѣ за опозицію, плескало, почувши зазывъ маршалка, щобы бѣльшѣсть соймова спокойно и прихильно розсмотрювала слушній жаданя и бажаня меншости. Було въ сѣй промовѣ для всѣхъ по троха — фразъ.

А по-надъ тыми всѣми фразами — бо чи можна назвати иншимъ именемъ тѣ енунціяції маршалка, если они прибирають таку форму н. пр. якъ: „сповняймо (?!) охотно (?!) обовязки, якій маемо для другои народности въ краю“ — уносивъ ся „стягъ краевои самоуправы, опертои на традиціяхъ краю и вѣдповѣдаючои его минувшости“. Сей стягъ выдобули польскій політики послѣдными часами зъ складу народового лахмѣтя та потрясають нимъ передъ очима всѣхъ народовъ австрійскихъ. Чому-жь бы и маршалкови краевому пѣдъ напоромъ опініи публичнои такъ само не зробити, тымъ бѣльше що горлати нинѣ про розширене автономіи до можливои крайности, выступати зъ найдальше идучими проектами, уважае ся нинѣ квінтесенціею народовои політики польскои, бо зближае, бодай въ мрѣяхъ, кождого Поляка до его ідеалу — до вѣдбудованя Польщѣ. Тожь и при отвореню сойму помахано зъ трибуны маршалковскои „стягомъ краевои народовои самоуправы“. Але практичный труженникъ на нивѣ галицкои автономіи, якимъ е гр. Станиславъ Баденіі, уважавъ потрѣбнымъ пригадати загонистымъ політикамъ, що не досыть буквы закона, але передовсѣмъ треба вмѣти и хотѣти добре выконувати и сповняти истнуючій вже права автономічній. Не здадуть ся на нѣчо ухвалы за розширенемъ автономіи, если въ краю пѣдносить ся протестъ противъ способу выконуваня теперѣшнои автономіи. Чи не буде се однымъ зъ многихъ дивоглядовъ польско-галицкихъ, если секретарь при отвореню засѣданя соймового вѣдчитае цѣлый рядъ вилынувшихъ петицій „за скасованемъ польскихъ бецирковъ“, а вѣдтакъ на засѣданю будуть выголошувати всѣлякій політики довжезній промовы за потребою розширеня автономіи краевои? Длятого маршалокъ пригадавъ посламъ соймовымъ, що скрѣпленемъ о власныхъ силахъ основъ самоуправы краю можна бѣльше зробити въ хосенъ автономіи, якъ всѣлякими ухвалами або резолюціями за розширенемъ автономіи. Чи тій слова розважній найдуть послухъ, се покажуть дебаты адресовій, але на кождій спосібъ порадна була бы для політиковъ польскихъ якъ найбѣльша обережность, бо стягъ краевои народовои автономіи не блищить яркими красками проти сонця — на нѣмъ богато слѣдовъ славнои polnische Wirtschaft.

Въ дальшій части своои промовы представивъ маршалокъ фінансовый станъ краю а такожь проекты, зъ якими выступае выдѣлъ краевый въ напрямахъ культурнѣмъ и економічнѣмъ. Не скрывавъ, що треба докладати великого стараня для утриманя буджетовои рѣвноваги и що всяка акція, хочь бы и розложена на довшій лѣта, повинна найти реальне примѣщене въ рамахъ буджету. Не поминувъ маршалокъ згадати и про сегорѣчный неврожай та ратункову акцію зъ фондовъ краевыхъ. При обговореню сеи справы вложивъ маршалокъ до своеи промовы рускій уступъ, въ котрѣмъ вказавъ на спосібъ ужитя сеи краевои запомоги. Звычайно въ рускихъ уступахъ промовы маршалка славило ся porządu-ныхъ Русинѣвъ, ставляючи ихъ за примѣръ цѣлому народови рускому. Спеціяльно въ тѣмъ напрямѣ промовъ вправлявъ ся маршалокъ гр. Станиславъ, вѣдъ коли братъ его гр. Казимиръ робивъ интересъ на минімѣмъ полагодженю польско-рускои квестіи. Але сего року алюзіи до тыхъ подвигѣвъ політичныхъ братѣвъ Баденіхъ мабуть вже не попрачують и длятого гр. Станиславъ причепивъ рускій уступъ своеи промовы до реальнои справы. Тѣлькы выбѣръ сеи справы — спосібъ роздавництва и ужитя запомоги краевои — выпавъ дуже дивно: маршалокъ говоривъ по руски о тѣмъ, въ чѣмъ Русины мають найменшу интеренцію, бо звѣстно, що запомогами краевыми орудують лишь польскій руки. Може на другій рѣкъ руска промова буде причеплена до якои вѣдповѣдньйшои справы. Жаль тѣлькы, що рускій уступы мають все ще лишь форму и характеръ прищѣпокъ зъ ласки паньскои, неначе-бъ Русины були тутъ вже не въ своїй хатѣ господарями, а лишь комѣрниками.

Промова намѣстника, идучи въ деякихъ справахъ рѣвнобѣжно зъ програмою начерк-неною въ промовѣ маршалка, порушила передовсѣмъ сегорѣчный неврожай и справы входячій въ обсягъ дѣланя кр. рады шкѣльнои. Вѣдомо, що въ парляментѣ, а властиво въ комісіи буджетовій при дебатѣ надъ запомогою державною пос. Дашиньскій приписавъ цѣлу вину невѣдповѣдного увзгляднення Галичины байдужности галицкого намѣстництва, а оборона міністра Бѣлиньского выпала дуже млаво. Длятого намѣстникъ уважавъ потрѣбнымъ звинитись въ своїй промовѣ, що „не була се рѣчь легка дати завчасу всякій выясненя властямъ центральнымъ и здати „собѣ“ справу зъ розмѣрѣвъ нещастя...“ Потягнѣмь тутъ паралелю мѣжь справозданемъ львѣвского намѣстництва для гр. Казимира въ справѣ галицкихъ выборѣвъ а справозданемъ про неврожай въ Галичинѣ; въ першѣмъ разѣ умѣли здати „собѣ“ справу, бо розходило ся о ихъ шкѣру, — а коли ишло о голодъ галицкого мужика, то се не легка рѣчь дати всякій выяснення, бо ану-жь бы той мужикъ занадто объѣвъ ся за державну запомогу, то кого треба бы потягнути до одвѣчальности? На кождый спосібъ въ рукахъ намѣстника 300.000 зр. запомоги для Галичины.

Въ части політичній напоминавъ кн. Сангушко до розваги и поваги въ нарадахъ (очевидно при ухвалюваню всякихъ адресъ и при маніфестаціяхъ) та пригадавъ на традиційну політику кола польского, що „die Polen sind für jede Regierung zu haben“. Очевидно, що таке становиско вѣдповѣдне для намѣстника, доки вѣнъ ще не е одвѣчальный передъ репрезентацію краевою, а зависить вѣдъ центрального правительства. Сей уступъ промовы намѣстника оплескувано лишь на крайнѣмъ крылѣ правицѣ. За те натякъ про небезпечность елементарнои силы масъ народныхъ бувъ принятый симпатично майже всѣми польскими послами, якъ станьчиками такъ и демократами. Для тыхъ репрезентантѣвъ народу маса народна представляесь завсѣгды чимсь грѣзнымъ и небезпечнымъ, що-найбѣльше ефектовною декорацією, але нѣколи елементомъ, котрому треба близше приглянути ся и котрого поступлятвъ не можна поминати мовчки. И сесій фальшивій понятя о небезпеченьствѣ масъ народныхъ найшли апробату зъ стороны намѣстника краю; ба що бѣльше, сей репрезентантъ власти державнои накликувавъ до оборони противъ елементарнои силы масъ народныхъ, не зважаючи, що за-для фальшиво понятои оборони приходить звычайно до грѣзнои сцисіи.

Взагалѣ кн. Сангушко не мае щастя въ своихъ політичныхъ промовахъ. Натяки его про результатъ выборѣвъ до сойму були довгій часъ предметомъ політичныхъ дискусій въ соймѣ, а певно и сегорѣчна его осторога передъ масами народу не промине незамѣтно. Зъ трибуны начальника краю не повинній падати слова, що можуть подати причину до всѣлякихъ толкѣвъ.

Вѣче въ Жовкви

(Докѣнченѣ.)

Вѣдтакъ референтъ д-ръ Лагодиньскій — вказавши на переслѣдуваня свѣтскои и духовнои интеліґенціи рускои въ ерѣ передбаденѣвскій — зазначивъ, що въ часѣ, коли польскій Бісмаркъ мавъ заняти становиско галицкого намѣстника, питане руске [побочь ческого], завдяки господарцѣ шляхотскій, було дуже заострене. Баденіі, выхованець станьчикѣвскои школы, мавъ довершити панованя шляхты въ краю и державѣ. Але до того потребувавъ вѣнъ славы великого чоловѣка, мужа державного рѣдкихъ способностій. Станьчики зразъ пѣзнали, що питане руске може послужити до великого розголосу. Що не вдало ся Таффому зъ Чехами, то повинно удати ся Баденьому зъ Русинами. Зъ початку Баденіі думавъ дѣйти до цѣли дешевымъ коштомъ и державъ ся тактики: бити Русина такъ, щобы вѣнъ прійшовъ першій просити свого тирана о пощаду. Але скоро пересвѣдчивъ ся, що така тактика ему не дописуе, бо Русины, выбравши до сойму шѣснацять независимыхъ послѣвъ, зачинають вести безпощадну опозицію противъ него. Тогдѣ вѣнъ приходить самъ до рускихъ послѣвъ, въ имени правительства робить Русинамъ чималій обѣцянки. Розбиваесь солідарность соймового клюбу рускаго, свары середъ Русинѣвъ бѣльшають, а Баденіі, щобы не додержати обѣцянокъ даныхъ посламъ рускимъ, пускае въ рухъ инше средство, выпробоване вже попередно на польскій суспільности, — старае ся ширити межи рускою інтеліґенціею коррупцію. Кѣлькохъ рускихъ льокаѣвъ репрезентуе передъ свѣтомъ згоду руско-польску, запродана праса трубить славу своего пана — и Баденіі стае президентомъ міністрѣвъ. Передъ вѣдъѣздомъ до Вѣдня переводить ще выборы до сойму, а не чуючи вже надъ собою жаднои власти, погулявъ собѣ до-сыта, якъ за старои Польщѣ, а въ Краковѣ заявляе, що выборы переведенѣ легально, и зъ мѣдянымъ чоломъ ще хвалить ся, що найвыша ласка стрѣтила его за польско-руску згоду. А если се правда, то кѣлько то фальшу, облуды и ложи мусѣвъ ужити Баденіі зѣ своею партіею, щобы найвышій сферы въ такій блудъ впровадити!

Референтъ — згадавши дальше о очерненю рускои депутаціи передъ тономъ, о послѣдныхъ кровавыхъ выборахъ, о оклеветаню рускаго народу въ парляментѣ, о збезчещеню парляменту и о соромнѣмъ упадку Баденього, зазначивъ, що рускій нарѣдъ выйшовъ зъ баденѣвскои еры побѣдоносно, деморалізація у загалу его не приняла ся, чого доказомъ послѣдна его свѣтла боротьба выборча, и вкѣнци мы перейшли добру школу політичну. — Найгорше выйшовъ на господарцѣ Баденього нарѣдъ польскій, бо Баденіі здеморалізувавъ польску суспільность и опозоривъ ей передъ свѣтомъ. Неменше шкоды нанѣсъ Баденіі державѣ, а нинѣ навѣть не знати, чи раны, якій вѣнъ завдавъ державному орґанізмови, дадуть ся загоити.

Найбѣльшою заслугою Баденього есть то, що вѣнъ вѣдкрывъ передъ свѣтомъ цѣлу гниль моральну шляхотско-польскои господарки въ нашѣмъ краю и державѣ. Се бувъ політичный испытъ польскои шляхты, якъ она потрафить правити державою. Испытъ выпавъ фатально, тожь не дивница, що польскій станьчики по соромнѣмъ упадку свого идола стратили голову и кадять ему ще по смерти. Они демонструють, заявляють свою солідарность зъ тымъ політичнымъ трупомъ, але варто бы ихъ запытати ся, противъ кого они демонструють? — та чи може ихъ теперѣшною девізою есть: „Przy tobie Badeni stoimy i stać będziemy?“

„Мы — закѣнчивъ референтъ — такожь будемо „демонструвати“, але не факельцуґами и илюмінаціями, — мы будемо демонструвати передъ свѣтомъ цѣлу вашу мерску господарку, всѣ вашій чорній дѣла, и не уступимо, доки не збрѣмо маски облуды зъ послѣдного баденюка, а тогдѣ вы не знайдете вже спокою передъ власною совѣстію навѣть въ Буську и Сороховѣ!“

Вѣче выслухало реферату д-ра Лагодиньского зъ напруженою увагою и зъ видимымъ вдоволенемъ, нагороджуючи бесѣдника довготреваючими оплесками. Потому принято черезъ аклямацію слѣдуючій резолюція:

1. Вѣче высказуе радость по причинѣ уступленя гр. Казимира Баденього зѣ становиска президента міністрѣвъ и почувае глубоку вдячность для свого монарха, що освободивъ рускій нарѣдъ и державу вѣдъ того чоловѣка.

2. Вѣче осуджуе систему правленя Баденього, опираючу ся на неправдѣ, фальшу, деморалізаціи, безправности, насильствѣ и автократизмѣ, котра спровадила упадокъ політичнои морали та справедливости, и уважае Баденього и шляхотско-польску кліку за головныхъ виновниковъ теперѣшныхъ невѣдрадныхъ політичныхъ явищь и сумныхъ подѣй въ краю и державѣ.

3. Вѣче взывае всѣхъ Русинѣвъ, якъ такожь всѣ честній елементы середъ другихъ народовъ, особливо середъ народу польского, щобы въ интересѣ спільного добра поборювали заведену Баденімъ и польскими олігархами систему и вѣдкрывали цѣлу ей моральну гниль.

4. Вѣче домагае ся вѣдъ теперѣшнего міністерства якъ найскоршого привернення політичнои морали та ладу конституційного и усуненя всѣхъ згубныхъ наслѣдковъ баденѣвскои системы, а въ тій цѣли жадае:

а) розвязаня теперѣшного парляменту зъ огляду на нелеґальность выборовъ галицкихъ и спрофанованє того-жь парляменту;

б) потягненя до одвѣчальности всѣхъ орґанѣвъ правительства, котрій допустили ся надужить при выборахъ;

в) выеднаня загальнои амнестіи для всѣхъ засудженыхъ въ процесахъ повыборчихъ.

5. Вѣче заявляе ся противъ розширеня автономіи краѣвъ, а жадае автономіи народностій и подѣлу Галичины на часть руску и польску.

6. Вѣче пятнуе поведене послѣвъ зъ кола польского и клюбу ческого въ послѣдній сесіи парляментарній, котрымъ тяжко збезчестили парляментъ и нетыкальность посольску, якъ такожь теперѣшній паньскій овація и демонстрації въ користь упавшого Баденього, найбѣльшого гнобителя народу руского вѣдъ часу розбору Польщѣ и найбѣльшого ворога свободы народовъ та всякого поступу — яко негѣдній и тяжко обиджаючій Славянъ, и вѣдмовляе тымъ панамъ права выступати именемъ славяньскихъ народовъ Австріи.

Потѣмъ забравъ голосъ п. Вѣтикъ и удачно представивъ смутокъ и плачь всѣхъ баденюковъ по упадку свого пана.

По короткій промовѣ селянина Бойка, коли вже нѣхто не зголошувавъ ся до слова, закрывъ предсѣдатель вѣче, внесши многолѣте цѣсареви.

Наступили загальній зборы товариства „Руска Рада“, а на порядку дневнѣмъ була лишь одна точка: выборъ нового выдѣлу. Зборы выбрали черезъ аклямацію головою товариства поновно д-ра Короля, а новый выдѣлъ замѣнивъ ся лишь о стѣлько, що до него увій шовъ д-ръ Лагодиньскій. — Д-ръ Король подякувавъ за довѣре и запевнивъ збораныхъ, що такъ, якъ доси, буде й дальше трудитись для добра народу. — Вкѣнци забравъ слово Данило Мекелита и пѣднѣсши заслуги д-ра Короля яко головы „Рускои Рады“ и провѣдника повѣту, та згадавши, що д-ръ Король въ послѣднѣмъ роцѣ много перетерпѣвъ за народну справу, внѣсъ для него „многая лѣта“, а зборы зъ одушевленемъ вѣдспѣвали. Потѣмъ предсѣдатель закрывъ зборы, а збранѣ при спѣвѣ „Миръ вамъ братя“ почали розходити ся.

Зъ вѣча, котре выпало славно, годить ся пѣднести ось-такій характеристичній явища.

Передовсѣмъ звернемо увагу на описаный высше епізодъ зъ п. Вѣтикомъ. Мы вдячній п. Вѣтикови, що своими промовами причинивъ ся для нашого вѣча. Але и п. Вѣтикъ, здаеть ся, не буде жалувати свого труду, бо вѣнъ, яко [може] будучій провѣдникъ радикальнои партіи, мавъ нагоду пѣзнати, якъ нашъ нарѣдъ глядить на роботу радикалѣвъ зъ послѣдныхъ часѣвъ. О користи примусовыхъ спѣлокъ рѣльничихъ можна спорити, але за те певна рѣчь, що розбиване солідарности рускаго народу въ его тяжкій борбѣ зъ ворогами, оклеветуване заслуженыхъ людей зъ другихъ партій лише въ тій цѣли, щобы особы радикальныхъ рабінѣвъ выдвигати на верхъ, — то не причинить ся до зъединаня довѣря нашого народу, бо „хлополапствомъ“ годѣ зайти далеко...

Також характеристичне було поведене на вѣчу правительственного комісаря п. Іосифа Ольшевского, звѣстного нашій суспільности зъ процесу д-ра Короля и товаришѣвъ а людямъ въ Жовкѣвщинѣ изъ славного гандлю рурами. Сей выхованокъ Баденього, видно, ще не позбувъ ся своихъ привычокъ. Вже при першѣмъ референтѣ, коли п. Вѣтикъ згадавъ о выборчихъ ковбасахъ радъ повѣтовыхъ, вѣнъ заявивъ громогласно, що не позволить критикувати „будучихъ“ [се-бъ то „będących“] властій, и остерѣгъ, що вѣнъ не буде вже бѣльше остерѣгати бесѣдниковъ але заразъ вѣче розвяже. Однакъ мимо того, що слѣдуючій бесѣдники старались не давати нагоды до интервенціи сего сторожа порядку, вѣнъ при референтѣ політичнѣмъ кѣлька разъ перерывавъ референта и въ зухвалый спосібъ грозивъ вѣдобранемъ голосу. Найбѣльше притувала его згадка о польскихъ повстаняхъ и критика шляхотскои господарки, хочь она не вѣдносила ся до „будучихъ“ властій.

Вкѣнци мусѣло вразити вѣчевиковъ мале число священниковъ на вѣчу, а передовсѣмъ молодшихъ. Въ жовкѣвскѣмъ повѣтѣ есть

кôлькохъ молодыхъ сотрудникôвъ, але жадного зъ нихъ мы не бачили. Чи молоду духовну братію не интересують справы народнй, и то въ такъ важнôй хвили? Сумно!

Участникъ вѣча.

Переглядъ політичный.

N. fr. Presse, обговорюючи фактъ замкненя рады державнои и полученый зъ нимъ наслѣдокъ, що по скликаню рады прийде до выбору новои президіи палаты послôвъ и именованя новои президіи палаты панôвъ, каже, що тымъ усунено одну не маловажну перешкоду, яка спиняла переговоры мѣжь президентомъ міністрôвъ а провôдниками сторонництвъ. Про ухвалене нѣбы то внесене Фалькенгайна зазначуе той дневникъ, що протоколу засѣданя, на котрôмъ доконано того насильства, не провѣрено и не принято; черезъ те нема теперь жадного правосильного документу, котрый бы мôгъ бути доказомъ такои ухвалы, — значить, що ухвалу треба уважати за неистнуючу. Замкнене сесіи подае вкôнци правительству нагоду выступити въ урочистôй формѣ троновои рѣчи зъ своею програмою и подати ей до вѣдомости рады державнои. Правительство, якъ зачувати, мае пôдчасъ сесій соймовыхъ вôйти въ переговоры зъ сторонництвами, щобы пôдготовити скликане рады державнои на конецъ лютого. Чути такожь, що и въ управѣ канцелярій мае зайти змѣна. Теперѣшный директоръ канцелярій, секційный шефъ Блюменштокъ-Гальбанъ, котрый не тôлько бравъ участь у всѣхъ хитрощахъ попереднои президіи, але пôсля загальнои гадки бувъ навѣть интелектуальною пружиною того поведеня, котре выкликало у Нѣмцѣвъ якъ найбôльше розъярене, — отже той Гальбанъ мае бути вôдкликаный зъ свого уряду, а его мѣсце мае заняти канцелярійный урядникъ, отже чоловѣкъ політично неутральный.

Въ вишôй статьи выводить той самъ дневникъ, що властиво замкнене рады державнои а скликане новои сесіи не змѣнить нѣчого въ складѣ палаты. Коли давнѣйша бôльшôсть верне зъ своими давнѣйшими поглядами, тогдѣ вернуть такожь и давнѣйшй хороблива проявы, а замкнене рады державнои остане ся даремною формальностію, такъ само, якъ було замкнене 12-тои сесіи рады державнои въ червни. Коли нова сесія мае статись початкомъ новои спокôйнои працѣ, то разомъ зъ давною сесією треба закинути такожь и давнй блуды. Отже міністерство бар. Ґавча повинно стерегчи ся особливо двохъ зъ тыхъ давныхъ блудôвъ: по перше, не можна зъ теперѣшными Нѣмцями такъ поступати и такъ не числити ся зъ ними, якъ зъ Нѣмцями, що були заступленй въ сполученôй лѣвици; а друге, що правительство, котре слѣдомъ ґр. Баденього дôйде до того, що мусить глядати опертя на ческо-польско-клерикальнôй бôльшости, не може остати ся паномъ своои волѣ и керманичемъ державныхъ справъ, а стрѣне его така сама судьба, якои зазнало попереднe міністерство. Коли автономічна бôльшôсть не склонить ся до згоды на пôдставѣ рôвноправности Нѣмцѣвъ; коли Чехи все ще гадають, що нѣмецка меншôсть мусить признати за рôвноправнôсть се, що пп. Пацакъ и Герольдъ ласкавй называти рôвноправностію; тогдѣ лишить ся хиба ще вôдкликъ до выборцѣвъ (значить: розвязане парляменту). Нѣмцѣ погодили ся зъ долею парляментарнои меншости, они бажають такожь горячо згоды, але згоды зъ честею и безъ пожертвованя своихъ найпершихъ и національныхъ правъ. А коли се окаже ся неможливымъ, тогдѣ рада державна буде мабуть ще довго замкнена.

Орґанъ клерикальныхъ Словѣнцѣвъ Slovenec называе недорѣчною т. зв. славяньску коаліцію, въ котрôй находить ся 40 клерикальныхъ Нѣмцѣвъ и 5 Румунôвъ, безъ котрыхъ и славяньска бôльшôсть найшлась бы наразъ въ меншости. Дневникъ той остерѣгае при такôмъ станѣ рѣчи передъ вывѣшуваньмъ стягу Славяньства, бо тогдѣ готовй Нѣмцѣ и Румуны опустити правицю. Не ходить тутъ зовсѣмъ о борбу Славяньства зъ Нѣмцями, але о борбу зъ т. зв. лібералами. Статью сю повтаряе орґанъ нѣмецкихъ клерикалôвъ и годить ся зъ погля ами Slovenc-я.

Въ справѣ австрійско-угорскои угоды записуемо отсй вѣсти: Австрійске міністерство скарбу вôйшло зъ австрійско-угорскимъ банкомъ въ угоду, пôсля котрои продовжено привілеґію банку на одинъ рôкъ. Угорске міністерство постановило не выдавати жадныхъ розпоряджень въ справѣ угодовои провізорія, котру, якъ можна надѣяти ся въ сихъ дняхъ таки ухвалить парляментъ. Лише міністры торговлѣ, скарбу, рôльництва и судôвництва выдадуть до пôдвластныхъ собѣ властей инструкцію, щобы поступовано у всѣмъ, якъ доси.

Вчера обходивъ св. отець папа римскій 60-лѣтный ювілей свого священьства. Родженый 2 марта 1810 р., ставъ священикомъ 31 грудня 1837 р., папою выбраный дня 20 лютого 1878 р., а коронованый дня 3 марта того-жь року. При нагодѣ вчерашного ювілею дôставъ папа богатй дары, мѣжь иншими вôдъ австрійского цѣсаря 50.000 зр. золотомъ въ прегарнôй касетѣ, вôдъ Фора севрску вазу, вôдъ султана цѣнный перстень, вôдъ американьскихъ епископôвъ золотый хрестъ зъ брилянтами вартости чверть міліона франкôвъ.

Ажь теперь приходять близшй вѣсти про убійство нѣмецкихъ місіонарôвъ въ Хінахъ, котре дало Нѣмеччинѣ привôдъ до занятя пристани Кіаочау. Въ мѣстѣ повѣтовôмъ Іенчу, вôддаленôмъ о 150 км. на полудне вôдъ головного мѣста Цінанфу провінціи Шантунґ-у, убито дня 1 падолиста двохъ нѣмецкихъ місіонарôвъ, а третому удало ся утечи. Убійниками мали бути розбишаки, бо позабирали такожь все зъ місійнои стаціи. Місія тота, заложена въ р. 1885., мала въ полудневôмъ Шантунґу теперь около 12 священикôвъ, до 50 церковъ и каплиць, около 20 шкôлъ, въ котрыхъ побирали науку надъ 1000 ученикôвъ, духовну семинарію зъ 30 студентами, и взагалѣ надъ 5000 вѣрныхъ. Пôсля иншои вѣсти убили місіонарôвъ не розбишаки, а бандиты, нанятй ґубернаторомъ, котрый, занменованый віцекоролемъ Сечуену, хотѣвъ на своѣмъ вôдходнôмъ пôмстити ся ще на „чужихъ чортахъ.“

Вôдозва.

Щобы рускій народный театръ мавъ у Львовѣ свôй власный захистъ и не потребувавъ тиняти ся по чужихъ, загадали рускй патріоты старати ся о власный будынокъ театральный. Звѣстно, що тогды театръ нашъ народный станувъ бы на сильнѣйшôй основѣ и руска штука драматична пôднеслась бы значно. Але и народна честь вымагае того, щобы Русины мали въ столици краю свôй будынокъ театральный, подôбно, якъ се мають иншй культурнй народы.

Въ тôй цѣли стали плынути жертвы на руки Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ. Щобы-жь то дѣло приспѣшити, завязавъ ся вôдтакъ Комітетъ будовы рускаго театру у Львовѣ. На зазывъ сего комітету поплыли жертвы обильнѣйше, такъ що цѣлый фондъ будовы рускаго театру, узбираный по части Выдѣломъ Товариства „Просвѣта“, по части же Комітетомъ, выносить теперь 27.255 зр. Єсть то досыть показна сума, але — якъ на таку цѣль — занадто ще мала, а именно въ послѣднôмъ роцѣ жертвы дуже змалѣли.

Вѣдомо Комітетови, що нарôдъ нашъ незаможный; що вôдъ кôлькохъ лѣтъ неврожай навѣщуе нашъ край, а найбôльше-жь въ сѣмъ роцѣ давъ ся вôнъ вôдчути; — вѣдомо Комітетови, що всякого рода институціи простягають свои руки до жертволюбности народнои, але все-таки, щобы загадане дѣло приблизити до здѣйстненя, вôдзывае ся Комітетъ зновъ до жертволюбности народнои и просить именно теперь, при нагодѣ Рôздвяныхъ святъ не забути на будову рускаго театру и пожертвувати на ту цѣль яко коляду. Просимо нашихъ Впов. Патріотôвъ, знаныхъ зъ жертволюбности на народнй цѣли и зъ прихильности для народныхъ справъ, щобы зволили будь-то свои жертвы, будь-то отриманй вôдъ иншихъ, присылати чи то на руки Выдѣлу Товариства „Просвѣта“, чи на руки Комітету у Львовѣ [Ринокъ ч. 10. въ домѣ „Просвѣты“]. Рôвно-жь просить Комітетъ тыхъ ВП. Добродѣѣвъ, що побрали вôдъ Комітету книжочки зъ купонами а до сего часу ще не вôдослали анѣ грошей за спроданй купоны, анѣ книжочокъ зъ неспродаными купонами, щобы зволили чимъ-скорше надôслати Комітетови такъ грошѣ за спроданй купоны, якъ и книжочки зъ непродаными купонами.

Комітетъ зôстае въ тôй милôй надѣи, що сей зазывъ его найде вôдгомôнъ въ серцяхъ Родимцѣвъ и що въ наслѣдокъ того буде мôгъ по роцѣ выказати значный приростъ фонду будовы рускаго народного театру. Зъ лептъ народныхъ повстали такъ поважнй институціи, якъ „Народный Дôмъ“, „Просвѣта“, „Народна Торговля“, „Днѣстеръ“ и другй, — зъ лептъ народныхъ — сподѣємось — повстане и рускій театръ народный у Львовѣ!

У Львовѣ дня 18 (30) грудня 1897.

За Комітетъ будовы рускаго народного театру:

А. Тороньскій голова.

Д-ръ Кость Левицкій секретарь.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1898-ымъ вступае нашъ дневникъ въ девятнацятый рôкъ выдавництва — и выходити буде въ такôмъ самôмъ обемѣ, зъ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зєднувати „Дѣлу“ якъ найбôльше новыхъ передплатникôвъ.

Вôдъ выдавництва „Дѣла“.

НОВИНКИ.

— **Вѣче „Пôдгôрскои Рады“ въ Стрыю** вôдбуло ся при великôмъ здвизѣ — около тысячки народу зô Стрыйщины, Скôльщины и Жидачѣвщины — селяньства, духовеньства въ импонуючôмъ числѣ и горстки свѣтскои интеліґенціи. Поки-що подаемо нинѣ тôлько коротенько хôдъ нарадъ. Вѣче отворивъ д-ръ Олесницкій. Предсѣдателемъ вѣча выбрано о. Калинюка а заступниками селян. Мелника и Ґренджолу. Політичный рефератъ выголосивъ о. В. Давидякъ. Вѣрно змалювавъ поступованѣ ґр. Каз. Баденього зъ Русинами за часôвъ намѣстникованя та міністрованя и его упадокъ; запротестувавъ противъ того, щобы спôлка Полякôвъ и Чехôвъ выдавала себе за заступництво Славянъ; запротестувавъ [при грôмкихъ окликахъ зôбраного народу] противъ забаганки Полякôвъ розширити компетенціи сойму краєвого, противъ т. зв. автономіи краєвои; вкôнци вôзвавъ трехъ независимыхъ послôвъ рускихъ, щобы не дали ся звести зô свого независимого становища але держали ся бодро, а нарôдъ зъ ними! По знаменитôй промовѣ вôдчитавъ о. Давидякъ 10 резолюцій, котрй вѣче приняло зъ одушевленемъ. Наступили промовы участникôвъ вѣча. На внесене о. Сенника зôбранй, вставши зъ мѣсць, пôднесли тричи окликъ „многая лѣта“ Ц. В. цѣсареви за те, що увôльнивъ Австрію вôдъ тираньского правленя ґрафа Казимира. Д-ръ Вол. Охримовичъ высказавши обаву, щобы при нагодѣ адресы до трону не дали ся независимй рускй послы пôрвати до новои „новои еры“, вôзвавъ вѣче, щобъ оно высказало въ тôмъ дѣлѣ свою гадку, бо-жь для независимыхъ послôвъ нема компаніи зъ Барвѣньскими, Вахнянинами, Охримовичами, Каратницкими... такою спôлкою принесли бы они ганьбу народови. [Гучнй *оплески.*] Д-ръ Олесницкій, зазначивши, що [якъ то вже сказавъ въ політичнôмъ рефератѣ о. Давидякъ] загалъ Русинôвъ не в противный згодѣ зъ Поляками, але загалъ Русинôвъ не може допустити, щобы згода робилась потайки, безъ апробаты загалу, при помочи скоррумпованыхъ креатуръ. Длятого злука независимыхъ послôвъ зъ правительственными не може бути пожадана, бо межи тыми послами е такй, котрыхъ руки обагренй кровію рускихъ выборцѣвъ и споганенй махерствами. Отже д-ръ Олесницкій поставивъ внесене: выслати въ тôмъ дусѣ телеґраму на руки посла д-ра Окуневского. Вѣче одноголосно ухвалило а президія выслала таку телеґраму: „Д-ръ Окуневскій, посолъ сойму у Львовѣ. Вѣче въ Стрыю взываe Васъ и независимыхъ товаришѣвъ: не лучити ся въ клюбъ зъ такими послами, мѣжь котрыми суть люде окропивши свои мандаты кровю народу, нечуваными махерствами и службою крайнôй реакціи. За крокъ сей вôдповѣсте передъ народомъ и исторіею! Президія вѣча.“ — По промовахъ ще иншихъ бесѣдникôвъ вѣче скôнчилось о 4 годинѣ пополудни.

— **Выдѣлъ „Хлопскои Рады“ въ Городку кличе:**

„Русины городецкого повѣту! Послѣднй выборы до Вѣдня доказали, що й нашъ повѣтъ, хоть якъ запущеный, у важныхъ хвиляхъ вмѣе постояти за слушнй права свого народа. Тая важность хвилѣ не проминула, а радше скрѣпила ся за-для послѣдныхъ політичныхъ подій. А коли весь нарôдъ зôрвавъ ся зъ новыми надѣями до дальшои свѣдомои борбы, не вôльно нѣкому, не вôльно и нашому повѣтови переспати роковои поры! Надôйшовъ слушный часъ! Нашъ голосъ, нашъ поклик зôлле ся зъ гомономъ міліонôвъ Руси, могучою луною вôдобе ся по широкôй рускôй земли! Тожь на вѣче, братя! Нехай поважна хвиля згуртуе поважне число вѣчевикôвъ до вельми важнои порады. Невтомимый рускій борець, посолъ Окуневскій прибуде до насъ, та розкаже, якъ було та якъ повинно бути. Любый нашъ кандидатъ п. Нагôрный такожь прибуде на наше вѣче. Бувшій посолъ Гурникъ обѣцявъ ся такожь. Повитаймо жь тыхъ дорогихъ гостей якъ слѣдъ! Докажѣмъ, що мы не малотѣтнй, що мы доросли до належныхъ намъ правъ! А вѣче се вôдбуде ся *въ Городку дня 12 н ст. сѣчня,* т. е. въ середу передъ Новымъ Рокомъ, въ обширнôмъ льокали мѣскихъ баракôвъ, о 1-ôй годинѣ пополудни, зъ такою програмою: 1) вступне слово та выбôръ президіи; 2) рефератъ політичный д ра Т. Окуневского; 3) рефератъ п. Василя Нагôрного; 4) про орґанізацію повѣту рефератъ о. С.; 5) внесеня участникôвъ. Надѣємось, що хочь якъ велика саля въ баракахъ, выповнить ся она по береги свѣдомымъ городецкимъ народомъ пôдъ проводомъ патріотичного нашого духовеньства! — За Выдѣлъ „Хлопскои Рады“ *д-ръ Лонгинъ Озаркевичъ* и *о. Никола Струтиньскій.*“

— **Бачнôсть Русины!** Президентъ львôвского высшого суду краєвого д-ръ Тхуржницкій выдавъ сего мѣсяця окружникъ до всѣхъ ц. к. судôвъ Галичины, въ котрôмъ поручае до мѣсяця лютого змѣнити по судахъ всѣ написи и таблицѣ на новй [зъ-надвору и въ серединѣ та й по всѣхъ бюрахъ] и при тôмъ подавъ формулярь. Але въ сѣмъ порученю *нема анѣ згадки про написи въ рускôй мовѣ.* Отже коли тй новй написи разъ заведуть ся, то готово такъ лишити ся на довгй лѣта, а тогдѣ не поможуть жалѣ и нарѣканя Русинôвъ, що на Руси зиґноровано руску мову. Длятого нехай „Народна Рада“, котра завсѣгды стае въ оборонѣ правъ народу рускаго, безъ проволоки зверне ся до президента краєвого суду высшого зъ представленемъ, щобы поручивъ судамъ выготовити такожь въ рускôй мовѣ написи на всѣхъ таблицяхъ, на бюрахъ, розкладъ бюръ и т. п, та й подавъ судамъ дотычный формулярь рускій. Бачнôсть!

— **О посольскôмъ справозданю д-ра Ярославича въ Чорткові** подаемо зъ одержанои дописи зъ Чорткова такй близшй вѣсти для доповненя поданои вже передъ кôлькома днями коротко новинки:

„Посольске справоздане въ нашôмъ повѣтѣ рѣчь доси невидана, то й не диво, що мимо короткого часу мѣжь повѣдомленемъ о зборѣ а самымъ зборомъ згромадило ся майже зô всѣхъ сѣлъ повѣту кôлькасотъ селянъ и биткомъ заповнили вôдступлену бурмістромъ салю театральну. Явило ся такожь кôлькана-цять людей зъ интеліґенціи польскои та жидôвъ и три рускй священики, котрй репрезентували повѣтове духовеньство. По выборѣ президіи збору, до котрои увôйшовъ адвокатъ д-ръ Антôнъ Горбачевскій яко предсѣдатель, господарь Петро Тильный якъ заступникъ предсѣдателя а Олимпъ Воляньскій яко секретарь, удѣливъ предсѣдатель голосу послови — и посолъ освѣдомивъ выборцѣвъ зô справами трактоваными въ радѣ державнôй на послѣдныхъ двохъ сесіяхъ [обширнѣйше розказавъ справы: австро угорскои угоды, розпоряджень языковыхъ и забаганокъ розширеня автономіи краєвои]; схарактеризувавъ політику Баденього, якъ спеціяльно супротивъ Русинôвъ, такъ и взагалѣ; змалювавъ подѣѣ въ парляментѣ, якй довели „польского Бісмарка“ до соромного упадку — а при всѣмъ тôмъ зазначивъ свою ролю и свою дѣяльнôсть парляментарну. [Зъ причины, що змѣстъ справоздання посла був бôльше-менче той самъ, що въ Борщевѣ, поданый широко въ „Дѣлѣ“, — зличшо подавати его въ-друге.] Коли посолъ скôнчивъ свою мову, предсѣдатель збору отворивъ дискусію и два разы вôзвавъ зôбраныхъ, щобы высказались о дѣяльности посла та жадали вôдъ него выясненя взглядно ставили интерпеляціи. Однакъ нѣхто не зажадавъ голосу. Тогдѣ предсѣдатель запытавъ зôбраныхъ: чи одобряють поведене посла и удѣляють ёму вотумъ довѣря? Зôбранй вôдповѣли на запытане предсѣдателя пôднесенемъ рукъ на знакъ удѣленя вотумъ довѣря, а заряджена противна проба выказала, що нѣхто не заявивъ противнои гадки.“

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ въ Станиславовѣ ухваливъ на засѣданю** зъ 30 грудня устроити Шевченкôвскй вечериць дня 11 марта 1898 р. въ сали театру Монюшка и запросити до участи въ устровню тыхъ вечериць товариства: Рускихъ жѣнокъ, Бояна, Рускій Клюбъ, Шкôльну Помôчь, філію „Просвѣты“ и товариство дякôвске. — *В. И. Масляк.*

— **Зъ Борщевского пишуть намъ:** Дня 17 листопада 1897 вôдбуло ся *въ мѣсточку Скалѣ посвячене нового мурованого дому читальнѣ „Просвѣты“*, збудованого коштомъ и заходомъ скальскихъ рускихъ мѣщанъ и мѣсцевого пароха о. Александра Левицкого. Хто зъ чужихъ при тôй нагодѣ оглянувъ той новый будынокъ и его внутрѣшне уряджене, мусѣвъ безъ застереженя признати, що буде се не тôлько на Подолю, але може въ цѣлôй рускôй Галичинѣ оденъ зъ найгарнѣйшихъ домôнъ, збудованыхъ на цѣли народнои просвѣты, а по-при читальню въ Борщевѣ свѣдчить вôнъ гарно о невинномъ культурнôмъ поступѣ нашого народу въ повѣтахъ подôльскихъ.

Дôмъ той, солідно зъ цеглы змурованый и ґонтами побитый, лежить на видномъ мѣсци недалеко церкви при головномъ гостинци, що черезъ мѣсто йде до Чорткова, и складае ся зъ бôльшои салѣ на зборы членôвъ и двохъ меншихъ комнатъ на засѣданя выдѣлу и на мешкане сторожа. Головна саля, простора и высока, може помѣстити выгôдно кôлька сотъ людей; она гарно помальована и прикрашена рѣзьбами артистомъ-маляремъ п. Лисикевичемъ зъ Королѣвки; салю украшуе такожь великій гарный портретъ Т. Шевченка роботы того-жь маляря. Великй висячй лямпы и цѣла проча внутрѣшна обстава надають цѣлому домови радше выглядъ комфортного касина для интеліґенціи, нѣжь звычайнои мѣщаньскои читальнѣ.

Заслуга за здвигнене сего дому просвѣты належить ся передовсѣмъ, якъ сказано, мѣсцевому парохови о. А. Левицкому, котрый черезъ свою розумну и пожиточну дѣяльнôсть, черезъ заходы коло побудованя величавои церкви, котра теперь красить мѣсто Скалу, черезъ заложене касы позичковои и знаменитого хору церковного — дуже зъєднавъ собѣ прихильнôсть скальскихъ мѣщанъ и учинивъ, що мѣсточко Скала пôдъ взглядомъ економічного, просвѣтного и культурного житя рускаго належить до першорядныхъ рускихъ громадъ въ повѣтѣ. Очевидно, що такихъ гарныхъ дѣлъ годѣ бы було довершити Вп. о. парохови яко одиници, єли бы не готовôсть и жертволюбнôсть выднѣйшихъ скальскихъ мѣщанъ, котрй въ тыхъ заходахъ пильно и безинтересовно спомагали его. Зъ признанемъ належить пôднести имена членôвъ выдѣлу читальнѣ, котрй будовою дому читальнѣ безкористовно займали ся, а то пп. Дмитра Романюка начальника громады, Николая Модного, Ивана Андрейцева [старшого], Илька Ковалишина, Дмитра Вовчука и Николы Стручинь-

ского, а неменше предприємця будовы Ивана Чорнѣты, котрый будовлю старанно и солідно выкончивъ. Домъ коштувавъ готовкою около 3000 зр., а коли дочислити вартость камѣня [котрый громада Скала безплатно водступила] и роботизну, то вартость дому разомъ зъ плацомъ представляе поважну суму 5000 зр.

Чину посвяченя дому при дуже численной участи народу зо Скалы и зъ сусѣдныхъ сѣлъ довершивъ самъ Вп. о. парохъ въ сослуженю сусѣдовъ-священиковъ оо. Іос. Балька, С. Матковского, Ав. Левицкого, С. Стрѣльбицкого и лат. пароха кс. Іос. Санойцы; явивъ ся такожь представитель властителя добръ міністра гр. Голуховского п. Козьоровскій и деякій панѣ, зо свѣтской рускои интеліґенціи д-ръ М. Дорундякъ и Єрон. Калитовскій зъ Борщева. По посвяченю водбула ся въ комнатахъ нового дому гостина для прибувшихъ водпоручниковъ доохрестныхъ читалень и другихъ гостей. Якъ подчасъ посвяченя такъ и при той гостинѣ спѣвавъ прегарно знаменитый хоръ скальскихъ мѣщанъ подъ управою п. М. Левицкого. Проголошувано такожь многи промовы, заохочуючи народъ до просвѣты и працѣ на поли економічномъ и культурномъ. Подаючи до публичной вѣдомости сей радостный фактъ здвигненя нового дому просвѣты въ Скалѣ, можемо лишень пожелати скальскимъ мѣщанамъ того, що мы при нагодѣ посвяченя борщѣвскои читальнѣ подносили, а то, щобы новозбудованый домъ служивъ такъ гарно цѣлямъ просвѣты, науки и культурного поступу, якъ гарно представляе ся его нова будовля! — *Очввидець.*

— **Вѣсти о уступленю кн. Сангушка** зъ уряду намѣстника зновъ выринули у Львовѣ. Голосять навѣть, що се маѳ наступити въ недалекомъ часѣ. Кн. Сангушко, якъ вѣдомо, за часу правленя гр. Казимира Баденього вповнѣ солідаризувавъ ся зъ его политикою и системою политичною, а найлучшимъ доказомъ того були славно звѣстнѣ выборы до рады державнои. Отже теперь по упадку гр. Баденього, такожь кн. Сангушко маѳ уступити. Называють навѣть евентуальныхъ наступниковъ нинѣшного намѣстника, а то бувшихъ міністровъ Мадейского и Бѣлиньского... Ходять такожь вѣсти, що готовить ся „blauer Bogen“ для деякихъ старостовъ — Маевского зъ Калуша, Кокуревича зъ Гусятина, Штрасера зъ Городенки, Сабата зъ Косова...

— **О т. зв. славяньскомъ збратаню въ Краковѣ** мѣстить московскій либеральный дневникъ „Русскія Вѣдомости“ [въ н-рѣ 343 зъ 12 (24) грудня 1897] таку допись свого вѣденьского дописувателя [Ш. З—ича]:

„Проводирѣ славяньскихъ ґрупъ постановили водповѣсти на всѣ нѣмецкій демонстрацію импозантною маніфестацією „збратаня“ славяньскихъ народностій въ Краковѣ. Але ся маніфестація не зовсѣмъ удала ся за-для того, що ініціяторами ѳи були „баденюки“ и представителѣ польскои шляхты, котра маѳ незавидну славу у широкихъ масъ народу. Попередъ всего усунули ся водъ участи въ томъ „братаню“ Славянъ *Русины, котрій у себе въ краю досвѣдили всѣхъ роскошей правленя ґрафа Баденього за часу его намѣстниковання въ Галичинѣ* и ясно видять, що польска аристократична партія устроюе теперь всѣ тіи маніфестациі спеціяльно въ интересѣ упавшого міністра. На доказъ нещирости „славянофільскихъ“ чувствъ польскои шляхты Русины наводять той фактъ, що *Поляки*, подпираючи жадання Чеховъ, *у себе дома, въ Галичинѣ, мало думаютъ о рѳвноправности языковъ польского и рускаго* [русинскаго] *та й взагалѣ рѳвноправного* положеня Поляковъ и Русиновъ. Чехи не могли водмовити запросинамъ водъ Поляковъ, але и они не могли дуже горячо „братати ся“ зъ Поляками, бо лише колька лѣтъ тому окликомъ молодо-Чеховъ въ боротьбѣ противъ старо-Чеховъ служили слова: „Прочь союзъ зъ польскою шляхтою!“ Особливо рѣзко кидались тогдѣ на союзъ изъ Поляками Ґреґоръ, Герольдъ и Крамаржъ, тожь они и волѣли не взяти участи въ краковскій маніфестациі.“

— **Торжественный обходъ заведеня новыхъ законовъ процесовыхъ**, на котрый запрошуе президентъ высшого суду краевого, водбуде ся у Львовѣ въ недѣлю 2-ого сѣчня зъ такою програмою: о годинѣ 9 рано служобы Божій въ архикатедральныхъ храмахъ св. Юра и въ латиньскомъ, а о годинѣ 11 передъ полуднемъ зборы въ великій сали розправъ краевого суду карного.

— **Ц. к. краева рада школьна** ухвалила мѣжь иншимъ на засѣданю зъ 27 грудня с. р.: Затвердити выборъ професора університету д-ра Л. Пентака на заступника предсѣдателя ц. к. окружнои мѣскои рады школьнои у Львовѣ; именувати Алекс. Бисикевича старшимъ учителемъ муж. школы им. св Анны у Львовѣ: именувати суплентами: Іос. Бельского при ґімназіи въ Подґуржи и Володисл. Студзиньского при учительскій семинаріи въ Тарновѣ; перемѣнити 1-клясову школу народну въ Загорочку на 2-клясову водъ 1 лютого 1898 р.; призначити до ужитку въ I и II клясѣ середныхъ школъ подручникъ п. заг. „В. Коцовский і І. Огоновский. Методична граматика рускої мови“. [Цѣна примѣрника въ оправѣ 30 кр.]

— **Краевый президентъ Буковины** бар Бурґіньонъ перенявъ уже управу буковиньского правительства. Въ четверъ представляли ся ему урядники правительственій, фінансовои дирекціи и дирекціи православного релиґійного фонду.

— **Зъ львовскои Дирекціи ц. к. зелѣзниць державныхъ:** При пересуваню возбвъ на станціи Львовъ-Клепаровъ дня 28 грудня с. р. выскочила зъ шинъ машина вечѣрного белзецкого поѣзду ч. 2253, черезъ що опізнено приѣздъ сего поѣзду о 2 годины и 30 мінутъ. Зъ подорожныхъ и персоналу нѣхто не потерпѣвъ ушкодженя. Рѳвно-жъ возы не ушкодили ся.

— **Львовска ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафовъ** оповѣщуе, що дня 1 н. ст. сѣчня 1898 р. водданѳ до ужитку абонентовъ уряджену *въ Ясльо державну сѣть телефонічну*, зложену зъ центрального бюра въ ясельскомъ урядѣ почтово-телеґрафічномъ и зъ сѣмохъ стацій телефонічныхъ.

— **Чи ѣсти вечеромъ?** Journal de hygiene такъ рѣшаѳ квестію, чи здорово ѣсти вечеромъ и чи то може шкодити здоровлю: Богато особъ — говорить вонъ — не будучи рѣшучо хорыми, выглядаѳ слабо, утло. Причиною сего є лишь довгій водступы межи годинами нашихъ снѣдань, обѣдовъ и вечеръ. Льотічно треба бы водживляти орґанізмъ тодѣ, коли найлекше заходить въ нѣмъ перемѣна матеріи — т. є. подчасъ сну, бо завдяки загальному спокоеви всѣ функціи тѣла водбуваютъ ся найспокойнѣйше. На той основѣ вечѣрна пожива найлѣпше помагаѳ т. зв. „набираню тѣла“.

— **Дробній вѣсти.** Въ Кіевѣ померъ въ мѣсяци грудни професоръ університета св. Володимира, докторъ математичныхъ наукъ и астрономія И. И. Рахмановъ. — Въ мѣсяци маю 1898 р. припадають 50 тій роковины смерти знаного российского критика В. Бѣлиньского и зъ тои нагоды приготовляють писательскій круги россійскій водповѣдній торжества. — Ученика зъ VII клясы ґімназіи львовскои Францъ Іосифа — жида Гайльберґа выключила краева рада школьна зо всѣхъ заведень науковыхъ, бо той цѣкавый жидокъ захотѣвъ при помочи долота и вітриховъ обокрасти бібліотеку ґімназіяльну, але сторожь случайно злапавъ его и водданъ властямъ. — Бісмаркъ хорый, терпить на докучливій болѣ, а при томъ не може анѣ ходити, нѣ сидѣти, нѣ спати та й візитъ не приймаѳ. Тымъ, що заперечували его недугу въ часописяхъ, мавъ сказати, що сли-бы они терпѣли половину того, що вонъ, то знали бы, що то „вдоволяючій станъ здоровля.“ Въ Римѣ померъ недавно оденъ жебракъ, що полишивъ своимъ дѣтямъ 800 тысячь ліръ; цѣле свое житє жебравъ, сидячи при входѣ до однои зъ римскихъ церковъ.

Наука, штука и література.

— **Літературно-науковий Вістник.** Рік першій. Книжка перша [за сѣчень 1898.] обіймаѳ сторінъ великои вісімки 134 літературнои части и 74 сторінъ науковои части. Змістъ „Вістника“ такій:

Ясновельможний сват, різдвяне оповіданє Михайла Грушевского (ст. 1—26). До Бразилії, поезиї Ів. Франка (ст. 27—33). Valse melancholique, фраґмент Ольги Кобилянської (ст. 34—80). Зъ поезий Павла Граба (ст. 81—82). Самота, нарис Осипа Маковея (ст. 83—91). Вагання, сонети Уляни Кравченко (ст. 92—93) Дневник Адама, гумореска Марк-Твена; переклав О. М. (ст. 94—102). Гайдуки, образок з житя Чорногорців Луки Йововича; переклав Ів. Фр. (ст. 103—113). Два сни, поезиї Конрада Фердинанда Мавра; перекл. І. Франко (ст. 114—115). Панї Фенс, новеля Єнса Петра Якобзена; перекл. О. М. (ст. 116—134). — Обшир і людність України російської, Олекс. Кониського (ст. 1—7). З інтернаціональних наукових конґресів минулого літа. 1) Соціольоґічний конґрес, О. Ч. 2) Статистичний конґрес, О. Ч. 3) Конґрес орієнталістів, І. Ф. (ст. 8—16). Із секретів поетичної творчости. І. Вступні уваги про критику, Ів. Франка (ст. 17—25). Новини нашої літератури: „Для домашнього огнища“, повість Ів. Франка, критика Мих. Грушевского (ст. 26—36). З житя і письменства, Ос. Маковея (ст. 37—48). З російської України, Spectator-a (ст. 49—59). З чужих літератур, Ів. Франка (ст, 60—71). Бібліоґрафія (ст. 72—74). Конкурс Руского Товариства педаґоґічного (ст. 74.).

— Зъ друкарнѣ Наукового товариства имени Шевченка а коштомъ редакціи „Зорі“ вышла зъ друку **„Катерина Чайківна**, драма в 5-ти діях і 9 ти одмінах. Написала *Наталка Полтавка*. Ціна 20 кр.“ [Сторінъ 40 меншои VIII-ки.]

— Накладомъ Наукового товариства им. Шевченка выйшла сими днями водбиткою зъ „Зорі“ студійка д ра В. Щурата **„До історії останнього побуту** П. Кулїша у Львові“. Цѣна 20 кр. [Сторінъ 37 меншои VIII-ки.]

— **Вѣденьского тыжднєвника „Die Zeit“** появивъ ся 169-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Das Obstrument. Von K. — Der ungarische Nationalstaat. Von Dr. Hugo Ganz. — Strikeverhütungen in Neuseeland. Von Sidney Weeb. — Schleswig-Holsteins Befreiung. Von Prof. Alfred Stern. — Im Nebel. Von Laura Marholm. — Hauptmann. Von Franz Servaes. — Von Mode zu Mode, Von Henri Albert. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Prolog zu Josephine. Von Hermann Bahr. — Die Bauern. Von Anton Tschechow.

Передплату на сей тыжднєвникъ чвертьрочно **3 зр.** приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа **на показъ даромъ и оплатно.**

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Застановленє обмеженя дотычно приниманя товаровъ и речинцѣвъ за- и выладованя тыхъ же За дозволомъ ц. к. Міністерства зелѣзниць зъ дня 16 падолиста с. р. тут. оповѣщенемъ зъ дня 19 падолиста с. р. ч. 67310/VI по мысли §. 55 [1 и 2] и §. 69 [7] реґуляміну руху заведенє обмеженя дотычно приниманя товаровъ якъ такожь речинцѣвъ за- и выладованя тыхъ-же знесено зъ днемъ 24 грудня с. р.

Именованя, перенесеня, водзначеня и пр.

— **Именованя.** Северинъ Відтъ именованый дѣйстнымъ професоромъ практичнон ґеометріи на політехніцѣ у Львовѣ — Д-ръ Юл. Клєберґъ, радникъ намѣстництва, именованый радникомъ въ трибуналѣ адміністраційномъ. — Д-ръ Князьолуцкій зъ початкомъ 1898 р. стаѳ шефомъ президіяльнои секціи въ міністерствѣ фінансовъ, — Ад. Янишевскій именованый рахунковымъ радникомъ намѣстництва. — Д-ръ Жигм. Пілятъ именованый секретаремъ въ міністерствѣ просвѣты.

— **Перенесеня.** Учитель ґімназіи въ Бучачи о. Антоній Войцѣховскій перенесеный до Коломыѣ. — Намѣстникъ перенѣсъ комісаря поліціи Ант. Завалкевича зъ Ярослава до Львова, а концепіста поліціи Бол. Буржиньского зо Львова до Ярослава.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1. сѣчня. Бар. Ґавчь запросивъ нѣмецкихъ прововодниковъ зъ Чехъ на конференцію до Вѣдня, котра маѳ водбути ся дня 3 с. м.

Wiener Allg. Ztg. довѣдуе ся зъ Праги, що нѣмецкій послы не ухилять ся водъ соймовыхъ нарадъ.

Прага 1. сѣчня. Prager Abendblatt зазначуе деякій зворотъ въ загальномъ настрою, бо посля розъяреня можна заднѣчати теперь успокоѣнє, котре заповѣдаѳ близькій спокой.

Будапештъ 1. сѣчня. Урядовый дневникъ оголошуе цѣсарске письмо до бар. Банфіого въ справѣ роздѣлу квоты на р. 1898.

Лондонъ 1. сѣчня. Поліційна розправа зъ Бурцевымъ и Вербицкимъ скончила ся; обохъ водданo подъ судъ присяжныхъ.

Надосланє.

По кольканацяти-лѣтной практицѣ и водбутю спеціяльныхъ студій въ Берлинѣ, Монахіюмъ и т. д. осѣвъ

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Б. Кретцъ

у Львовѣ и ординуе водъ 9—10 передъ пол. и водъ 3—5 попол. при улици Собѣского ч. 9.

Для убогихъ безплатно. 449 1—1

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашь, подставниковъ, патериць и т. и. *поручаѳ свій*

ґуртовный склядъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 25—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельвеверска ч. 2.

Заведенє ц. и к. надворного фотоґрафа

ҐЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня водъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 3—52

Змѣна локалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

зодъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового локалю

при пл. Галицкій ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

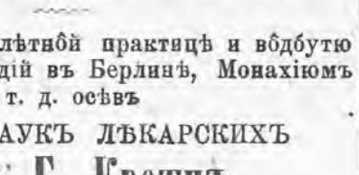

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи водверотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

МУЖЕСКУ 344

Безсильность

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выданє: 1 зр.
Польске выданє: 1 зр.
Нѣмецке выданє: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ЛИПЕЦЬ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ой рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставраціи, даю водбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши водъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткovъ заосмотрена кухня.

79 75—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ нищачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-для ви лагодныхъ прикметъ

МАТТОНІОГО Ґіссіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофлякъ, рахитісъ и т. д., а такожь при нежитахъ водды-ховогоб проводу и при кашли. [Радника двора Лешнера моноґрафія про Ґіссібль-Зауербрунъ.] (IV.)

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

27 н. ст. грудня 1897.

Львовъ: Пшениця 11·— до 11·20, жито 7·50 до 7·60, ячмѣнь броварный 6·— до 7·25, ячмѣнь пашнистый 6·— до 8·—, овесъ 6·50 до 6·80, рѣпакъ 12·— до 12·50, горохъ 6·50 до 8·50, вика 5·— до 5·50, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне коноплне —·— до —·—, боббъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·75, гречка 7·— до 7·50, конюшина червона 30·— до 32·50, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова 5·25 до 5·50, хмѣль 30·— до 60·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ —·— до —·— зр.

Курсъ Львовскій

зъ дня 31 н. ст. грудня 1897.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	212 —	214 —
Зелѣз. Львов.-Чернов.-Іассы по 200 зр.	291 —	295 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	384 —	394 —
Банку кредит. гал. по 200 зр а. в.	200 —	210 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в льос въ 51	100 70	101 40
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісіи)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 20	97 90
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 60	97 30
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 25	98 95
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 30	101 —
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 50	97 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 50	29 50
Мѣста Станиславова	45 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 51	9 61
Повъимперіялъ	9 50	— —
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Достати можна въ тов. Просвѣта·

Глядаю женщины

образованои, въ середномъ вѣцѣ, Русинки, до выхованя трохъ дробныхъ дѣточокъ и веденя середнього господарства. Близша вѣдомость у о. Николая Бурмича, гр.-кат. пароха въ Полянахъ суровичныхъ п. п. Ясліска. 446 1—6

ФАБРИКА

цукровъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на способѣ Вартавскій

ИВАНА ҐЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львовъ Театральна 8 (площа св. Духа)

приторучаѳ:

½ кільо знаменитыхъ Цукровъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевій 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр
½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорѳванои доброты, загально хвалений* 80 кр
½ кільо Кармелькovъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь приторучаѳ розни иншій выробы, все свѣжій у великомъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновій **gratis.**

283 [33—?]

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель

и

порошокъ на катаръ

зъ

St. Georgs-Apotheke

Wien, V/2 Wimmergasse 33

выготовлюваний водля лѣкарскихъ приписовъ, добродѣйній для органовъ воддыховыхъ, выдѣлюючій флеґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скобоґъ въ шиѣ. — Порошокъ 50 кр., приналежный до того чай 0 кр., почтою о 0 кр. бобльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высылае ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V/2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у антикаря Міколяша

Уважати на охоронну марку антики св. Юрія.

Инсератъ вытяти и заховати.

382 9—?

І. КАПРАЛИКЪ

Львовъ, побочъ Народного Дому

поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь питры и ґітары. Найбольшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найтанши. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перехышль

Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріяловъ будовельныхъ

продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и ґідравлічне, найлѣпшій ґіпсъ зо славныхъ копалень семиґородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки складковій, даховки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты анґлійскій, сифоновій замкненя каналовій и пісуаровій та рурки дреновій и т. д. 427 4—50

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжднєвникъ педаґоґічно-науковый, выходить водъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Ворменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на повъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣбленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѣдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 79—?

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнѝ выробы
продае по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна
въ своѣй ново устровнѣй торговли
у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2
Замовленя въ провінції просимо надсилати до Кросна.
Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ вієнтѣвъ ань похатмижѣвъ не высылаємо.* 77 37—52

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь. Львовъ ул. Галицка ч. 12.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнѣ порушеня при особнѣмъ деннѣмъ и нѣчнѣмъ освѣтленю.
Вѣдъ 25/1 до 9/1 е до побаченя:
„Святая Земля“
Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

Найделікатнѣйшѝ гіґієнічнѝ
ПАРИСКѝ ТОВАРЫ ҐУМОВѝ
поручае для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѣдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѣвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. доставець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно. 311 14—?

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ
Дроґеріи пѣдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного вынаходу!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЬ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
має честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що выробляє **ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного вынаходу, зѣ всякого рода шкѣръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ холявами тревалѣ, надмѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае мѣрно легкѣ и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вѣдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковѣ, всякѝ ґумовѝ приряды, якъ такожь зельованя обуви кавчукомъ. — Всякѝ замѣсцевѝ замовленя выконуе въ можливо найкоротшѣмъ часѣ. — Дякуючи за дотепершнѝ ласкавѝ взгляды и поручаючись на дальше, остаю
Иванъ Яримовичь,
332 13—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Ковдры шитѝ
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручае Магазинъ
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львовъ, площа Капітульна число 2.**

Вѣдзначена срѣбнымъ медалемъ на выставѣ львовскѣй 1894 р. а такожь иншими медалями на выставахъ

НАЙДЕШЕВША
БРОНЗѢВНИЧА РОБѢТНЯ
ИВАНА ВЫПАСКА
у Львовѣ, при улици Краковскѣй ч. 5
поручае свои
выробы церковнѝ
зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ, якъ: чашѣ, хресты, монстранціи, пушки цимборійнѝ, пушки на св. олѣй, патины до недужихъ, кадильницѣ, лодки, скипетры для пань, скипетры братскѝ, лѣхтарѣ рѣзнои величины, скляннѝ павуки и бронзовѝ, окутя на евангелія и т. и. поручаючи за многолѣтну тревалѣсть и найприступнѣйшу цѣну. 447 1—7
Всѣ наведенѝ предметы старѝ направляє, посрѣблюе и позолочуе въ огни **тревало за порукою довголѣтнои тревалости.**

Ілюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѣкъ 1898.
Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѣдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкодженѝ дзвоны до переливаня въ найкоротшѣмъ часѣ, а такожь має на складѣ готовѝ дзвоны рѣзнои ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершнѝ замовленя, прошу о ласкавѝ замовленя такъ на поодинокѝ новѝ дзвоны якъ и на цѣлѝ ґрупы. За тревалѣсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.		II. каюта.	
1 апр: до 31 октовр. м.	290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ	200
1 новемб. до 31 марта м.	230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ	180

*) Пѣсля довжины и велычины каюты якъ и пѣсля скорости и елеґанції парохода.

ПЕРША РАФІНЕРІЯ БРѺДСКА СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікерѣвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: добрнѝ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѝ наливки овочевѝ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bongout найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѝ.*
Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вѣдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 4—12
Цѣнники на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

КЛЬОЗЕТЫ комнатнѝ по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгѝ по зр. 15·— и 16·— насѣдовѝ по зр. 6 и 7·50
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКѝ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

ЄДЖТЕ

на снѣданє
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вѣвса.
ДУЖЕ ПОЖИВНЫЙ [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосѣвъ вѣдпадае всяка такъ звана запражка, НАЙСМАЧНѢЙШѝ МУЧНѝ СТРАВЫ. ВАРИТЬ СЯ ШВИДКО.
Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на желудокъ.
Въ оріґінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).
Можна дѣстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесѣвъ* и *дроґеріяхъ.*
Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.
300 10—20

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальнѝ анґлійскѝ бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѝ, вглублено шлюфованѝ выострены, готовѝ до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглублено шлюфована зр 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованѝ зр. 1·80, порто 20 кр.
Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.
Вытягъ зъ многихъ подякъ *зъ одново дня.*
Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Купчовичь 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.
2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѝ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣтнѣйше. Малнѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичь парохъ. 410 5—5
Подѣбно пишуть Всч. Отцѣ:
2/10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичь, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осѣбъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякѝ паперы цѣннѝ
И МОНЕТЫ
по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374B 23—0

Піроліну
яко найлучше и найтанше средство до освѣтленя будынковъ господарскихъ, горалень, млынковъ, тартковъ и т. п. поручае и удержуе на складѣ головный заступникъ для Галичины и Буковины
АНТОНІЙ КОФЛЄРЪ
Львовъ, Брабрѣвска ч. 14.
Цѣникъ и проспекты gratis.
Вѣдпродавцямъ вѣдповѣдный рабатъ. 450 1—10

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 12—39
загально любимого средства домового
все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.
Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
НІЧ			**НІЧ**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.43		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець одповѣчалный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іоанина Гренина.

Ч. 288. Львовъ, Понедѣлокъ 22 Грудня 1897 (3 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке чисто кештуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший денесеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

По отвореню сойму.

II.

По закѣнченю формальностей отвореня сесіи прийшла чѣрга на наглячій внесеня въ справѣ выготовленя адресы до трону. Правиця и лѣвиця соймова выступили зъ готовыми внесенями: тутъ п. Яворскій зъ 63 товаришами, тамъ п. Щепановскій зъ демократами зголосили наглячій внесеня, а вкѣнци и п. Бернадзиковскій зъ послами селянами зажадавъ выбору комісіи адресовой. Значить ся, всѣ сторонництва польскій узнали потребу выготовленя адресы, а першій два внескодавцѣ, Яворскій и Щепановскій, надали своимъ внесенямъ ще й форму наглячости. Форма наглячости мае на цѣли не ино сторону регулямінову (прискоренє трактованя справы тымъ, що сейчасъ вѣдбуваѳ ся перше читанє внесеня), але и надаѳ самѣй справѣ бѣльше значѣня и розголосу та высуваѳ ей напередъ, — длятого мусить найперше запасти ухвала, чи узнаѳ ся потребу наглячости въ дотычнѣй справѣ чи нѣ.

Наглячѣсть внесеня адресового п. Яворского ухвалено майже одноголосно, бо лишь пос. Окуневскій по своѣмъ протестѣ не вѣддавъ голосу за наглячостію. Протестъ д-ра Окуневского звучавъ такъ: „Єсли бы п. Яворскій обмежився ся нинѣ лишь на поставленє внесеня що-до адресы, то я бы зъ мого становиска сказавъ, що не маю нѣчого противъ сего. Нарѣдъ рускій, а передовсѣмъ населенє селяньске мало бы много дечого сказати въ такѣй адресѣ до монарха, именно въ сѣмъ найтяжшѣмъ роцѣ для нашого краю, коли дѣйстно полила ся кровь... Однакъ не виджу потребы, длячого се внесенє маѳ бути наглымъ. Пригадую, що пос. Бернадзиковскій поставивъ минувшого року подѣбне внесенє и тогдѣ дуже наглядно мотивувавъ его нужлою люду: що людъ не маѳ зъ чого жити и втѣкаѳ до Америки и що соціяльна квестія дѣйшла до тои степени, що тѣ люде, котрій мають удержувати „die oberen zehn Tausend“, мусять живити ся милостинею. Тожь тогдѣ наглячѣсть внесеня була оправдана, але бѣльшѣсть не признала сего и внесенє вѣдкинула, — а що нинѣ захитали ся тамъ трохи въ горѣ интересы партійній, то бѣльшѣсть узнаѳ таке внесенє наглячимъ. Я противный наглячости внесеня.“

Мотивы протесту д-ра Окуневского знать поцѣлили, бо сейчасъ пр. Войтѣхъ выбравъ ся зъ довгою полемікою, щобы вказати, що теперь настала выимкова ситуація політична, котрои не можна порѣвнувати зъ торѣчными обставинами. „Всякій постуляты — говоривъ пр. Войтѣхъ — якій вѣдносять ся до добра нашого бѣдного, сѣльского населеня, котре приросло до нашого (!) серця, высказувати въ формѣ адресы — невѣдповѣдна рѣчь.“ Очевидно, торѣкъ пр. Войтѣхъ ще не укладавъ адресы для бѣльшости парляментарнои, а тѣльки зъ печаливости для „нашого бѣдного населеня сѣльского“ выбиравъ ему послѣвъ, причѣмъ помаравъ собѣ случайно руки кровію... Обставины — вѣдмѣнній, се сконстатувавъ такожь пос. Окуневскій и цѣлкомъ справедливо протививъ ся наглячости. Для пос. Окуневского мѣродатнымъ моментомъ для оцѣненя ваги ситуаціи політичнои є интересы и потребы сѣльского люду и цѣлого народу руского, — а для пп. Яворскихъ, Дѣдушицкихъ и Щепановскихъ димісія трехъ міністрѣвъ-земляквъ и банкротство політики польскои у Вѣдни.

Розумѣе ся, що зъ такои точки выходячи, погляды пос. Окуневского и польскихъ політикѣвъ на квестію наглячости внесень адресовыхъ мусѣли розходити ся. Але де була въ тѣй хвили проча репрезентація руска? Длячого не пѣдперла она протесту д-ра Окуневского своимъ голосованемъ, щобы тымъ чиномъ показати, що признаѳ мотивы протесту цѣлкомъ оправдаными? Чи-жь бы мѣжь тыми „захитаными въ горѣ интересами“, за-для котрыхъ вытягають польскій політики зъ арсеналу ажь найтяжшого калібру оружѳ: адресу соймову, мали находити ся такожь интересы рускихъ політикѣвъ? Взагалѣ се цѣле поведенє рускои репрезентаціи соймовои: що одинъ рускій посолъ протестуѳ, а прочій его не пѣдпирають — мусить мимоволѣ насувати гадку, що або нема у загалу сеи репрезентаціи зрозумѣня рѣчи, або що се зрозумѣнє є хибне зъ несвѣдомымъ пѣдпиранемъ свѣдомои що-до своихъ цѣлей політики пп. Барвѣньского и Вахиянина. Бо треба увзгляднити ще й се, що ося видима солідарнѣсть (?!) рускои репрезентаціи соймовои зазначила ся того дня, коли завязувавъ ся спѣльный (!) клюбъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ. Слова — а дѣла!

При дискусіи надъ квестівю наглячости забравъ голосъ пос. Барвѣньскій, щобы зложити заяву, яка запала на спѣльній нарадѣ рускихъ послѣвъ. Ураджено, що рускій послы будуть за высланемъ адресы до трону а що до комісіи адресовои повинно вѣйти вѣдповѣдне число рускихъ послѣвъ, щобы ихъ погляды могли бути вѣдповѣдно зазначенй въ адресѣ. „Теперѣшна пора — говоривъ п. Барвѣньскій въ мотивахъ своихъ заявы — маѳ историчне значѣнє, бо послѣдній подѣ въ парляментѣ наглядно показали, що народы австрійскои монархіи до сеи поры покривдженй въ своихъ національныхъ и політичныхъ правахъ станули за справедливымъ переведенемъ національнои рѣвноправности всѣхъ народѣвъ въ державѣ а противъ переваги и привілеѣвъ одного народу надъ другими. Край нашь мусить заняти въ тѣй справѣ вѣдповѣдне становиско и повиненъ высказати свои погляды явно, щиро и рѣшучо. Крайна пора, щобы мы тутъ, обѣ народности въ краю, уложили нашй вѣдносины мѣжь собою, а тогдѣ тымъ сильнѣйше можемо репрезентувати засаду переведеня сеи идеѣ въ цѣлѣй державѣ. Адреса до трону повинна высказувати сесю гадку выс. сойму, щобы забрано ся до справедливого переведеня національнои рѣвноправности обохъ народностей въ нашѣмъ краю и вымѣрено рус ому народови сесю справедливѣсть, яку ему въ части признано; соймъ повиненъ станути цѣлкомъ на становиску свобѣднои рѣвноправности руского народу зъ польскимъ.“ — Про сесю рѣвноправнѣсть народѣвъ говорить при кождѣй нагодѣ такожь и пр. Войтѣхъ (вонъ якъ разъ натякнувъ про ню, що ино передъ п. Барвѣньскимъ въ своѣй перерваній мовѣ), але вѣдповѣдно до обставинъ додаѳ деякй поясненя, якъ маѳ выглядати сеся рѣвноправность, н. пр. рѣвноправнѣсть зъ увзглядненемъ историчныхъ традицій краю, зъ увзглядненемъ историчныхъ правъ та новочасного становиска культурного другои народности и т. п. Длятого можна сподѣвати ся, що постулять рускихъ послѣвъ о рѣвноправности руского народу найде мѣсце въ адресѣ зъ вѣдповѣдными додатками, ослабляючими або цѣлкомъ неутралізуючими его значѣнє, тымъ бѣльше если его не буде ставляти ся на основѣ незаперечного права руского народу до такои рѣвноправности, а тѣльки неначе вѣдкликъ до щедрои ласки паньскои. Намъ Русинамъ анѣ не вѣдкликувати ся на заслуги шѣстьохъ правительственныхъ послѣвъ рускихъ въ парляментѣ для кола польского, анѣ не вказувати на ювілейный рѣкъ цѣсарскій, — намъ тѣльки жадати „и всѣмъ серцемъ и всею крѣпостію“ нашихъ правъ. Бо-жь очевидна рѣчь, що мы, рускій нарѣдъ, мусимо добивати ся тутъ на своѣй землѣ того самого становиска, яке загарбали Поляки, и всяка уступка пѣдъ тымъ взглядомъ рѣвнаѳ ся зрадѣ власного народу. Нашй постуляты народній мусять бути зазначуванй зъ всею рѣшучостію и смѣлостію, бо навѣть при евентуальнѣмъ ихъ вѣдкиненю мають они бѣльше значѣнє моральне для народу, якъ выжебрана ласка паньска. Такъ само розумѣють Поляки своє становиско и будьмо певнй, що они не згодять ся на нѣякй уступки, котрій бы пѣдорвали ихъ геѓемонію надъ народомъ рускимъ. Тажь всякй фразы о рѣвноправности якъ такожь о згодѣ обохъ народѣвъ мусять бути пустыми деклямаціями, если не мають бути зрадою власного народу, въ слушнѣмъ понятю зъ нашои стороны а у фальшивѣмъ зѣ стороны польскои. Рѣвноправнѣсть въ адресѣ, а політичне, культурне и економічне гноблене народу руского — се вѣдповѣдаѳ вѣдносинамъ мѣжь обома народностями въ краю, та лишь необачній або нещирій політики рускій можуть сего не добачити.

Зъ польскои стороны вызначились мотивы п. Бернадзиковского, якими вонъ пѣдправъ въ имени сторонництва людового внесенє адресове. „Торѣкъ — говоривъ вонъ — приставленю нашого внесеня на выготовленє адресы пѣднесли мы одинъ важный моментъ, а то наближаючій ся выборы до парляменту на основѣ новои ординаціи выборчои. Намѣромъ сторонництва людового було: охоронити край и державу вѣдъ тыхъ заколотѣвъ, якій фактично настали. Сторонництво людове, маючи ще въ свѣжѣй памяти способъ переведеня выборѣвъ соймовыхъ въ 1895 р., що глумились зъ всякихъ засадъ свободы конституційнои и природного розвитку справъ публичныхъ — а видячи зъ другои стороны, що та сама рука, котра тыми выборами руководила, унята керму державы, перечувало инстинктово нещасте. Длятого мы бажали торѣчною адресою звернути увагу короны на небезпечнѣсть, яка може заскочити державу и прибрати такъ грѣзній розмѣры. Голосъ сойму, высказуючій цѣлкомъ отверто правду, хочь и болючу для декого, мѣгъ бы бувъ послужити коронѣ за осторогу, а може бы и сесю руку, що то ей назвали зелѣзною, повздержавъ вѣдъ неодного вчинку, зъ котрого вѣдтакъ выйшли знанй заколоты. Навѣть пр. Казимиръ Бадені бувъ бы може инакше собѣ поступивъ, коли бы въ сей способъ людъ звернувъ его увагу... Зле стало ся, що торѣкъ соймъ не забравъ голосу въ адресѣ, бо мѣгъ направити лихо, а була бы се бѣльша заслуга, анѣжь теперь a posteriori направляти зло, яке надъ нами зависло. Не скоро найде ся лѣпша нагода до примѣненя приповѣдки „mądry Polak po szkodzie“ якъ въ теперѣшній ситуаціи.“ Згадавши про економічный станъ краю, перейшовъ пос. Бернадзиковскій до квестіи розширеня автвномія: „Мы, готовй станути въ оборонѣ програмы автономічнои, не можемо промовчати обавы, що полишить ся она лишь програмою академічною, если рѣвночасно зъ цѣлымъ напоромъ не вкажемо въ адресѣ, що передовсѣмъ залежить намъ на утриманю, захованю и слушнѣмъ розвитку здобуткѣвъ и свобѣдъ конституційныхъ. Лишь въ сѣмъ случаю и при вѣдповѣднѣмъ выконуваню свобѣдъ політичныхъ можемо мати надѣю узысканя слушнои автономіи та удержаня ей въ будучности. Въ адресѣ до трону треба доконче положити головну и переважну вагу на сю обставину, що въ теперѣшныхъ заколотахъ правно-державныхъ Долитавщаны лишь крѣпке выконанє постановъ конституціи може дати запоруку направы лиха. In hoc signo Austria vincet! — противно реакція въ напрямѣ автократичнѣмъ, котрои симптомы характеристичній чуемо вже вѣдъ цѣлого ряду лѣтъ, буде рѣшучою погубою державы.“

Таку заяву зложивъ проводирь сторонництва, котре находить ся що ино въ стадіи розвитку. Заява, вѣдповѣдаюча програмѣ сторонництва, вказуѳ всею отвертостію на властивого виновника теперѣшного лиха — на пр. Казимира Баденього та на его систему переводженя выборѣвъ. Чи може выдержати порѣвнанє зъ сею заявою деклярація пос. Барвѣньского, уложена ажь на спѣльній нарадѣ всѣхъ послѣвъ рускихъ; отже и въ имени цѣлого народу руского? Якъ много правды сказавъ д-ръ Бернадзиковскій, а якъ мало постулятѣвъ цѣлого народу зазначивъ пос. Барвѣньскій! Въ однѣмъ понятю рѣвноправности годѣ примѣстити всѣ постуляты народу, що хоче жити своимъ житемъ.

Орґанізація кредиту.

Нашй справы економічній не розвивають ся правильно зъ тои причины, що у насъ не було и нема особнои въ тѣй цѣли институціи орґанізаційнои — въ родѣ товариства господарского, що вело бы передъ у всѣхъ справахъ економічныхъ. Пробу заложеня такого товариства зроблено передъ кільканацяти роками въ Станиславовѣ, але на жаль безуспѣшно.

Вже зъ початкомъ рокѣвъ 1870-ыхъ мали Русины свою першу институцію кредитову [„Заведеніе“], та прикладали до неи великй надѣѣ. А коли надѣѣ завели и наступила перша неудача, то Русины зразили ся до всякои роботы економічнои. Бракъ довѣря до своихъ и вѣры въ свои силы стали невѣдраднымъ симптомомъ середъ нашои суспѣльности, о що розбивались у насъ неразъ найблагороднѣйшй змаганя поодинокихъ осѣбъ.

За-для того політичне товариство „Народна Рада“ у Львовѣ було однымъ зъ першихъ, що поѣбчь справъ політичныхъ приняло до круга свого дѣланя такожь економічній справы, щобы при всякихъ нагодахъ політичныхъ пѣдносити такожь економічній потребы нашого народу, а тѣй обставинѣ приписати такожь належить перестрѣй нашои „Просвѣты“ зъ товариства чисто просвѣтного въ товариство просвѣтно-економічне; але тымъ чиномъ зовсѣмъ не ухиляѳсь конечнои потребы творенія окремыхъ институцій чисто економічныхъ, якъ то стало ся у насъ заложенемъ „Народнои Торговлѣ“ а вѣдтакъ „Днѣстра“ и товариства выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ. Користный розвѣй отсихъ институцій господарско промысловыхъ настроивъ прихильнѣйше нашу суспѣльность руску, бо вказавъ, що у насъ є люде способній до веденя дѣла та й суспѣльность готова пѣдперти працю своихъ людей на области економічнѣй...

Въ остатныхъ часахъ заговорено у насъ про потребу орґанізаціи питомого кредиту для руского народу въ краю. Тота рѣчь не є нова, бо нею займали ся вже господарскій вѣча „Просвѣты“, якъ также наше товариство „Днѣстеръ“, котрого рада надзираюча выбрала комітетъ до уложеня статута руского краевого Союза кредитового.

Рѣзнороднымъ ходомъ рѣчей сотворились у насъ доси деякй основы орґанізаціи кредиту зъ долу, та не достаѳ звершеня дѣла въ горы.

По громадахъ маємо мѣсцевй касы позичковй, та хочь ихъ устрѣй не однакій, то цѣль ихъ стремить до того, щобы дрѣбными позичками заратувати громадянъ и тымъ хоронити ихъ вѣдъ злиднѣвъ, лихвы и затраты грунту. А рѣчь се не малои ваги, бо злиднѣ пригнетають духа народного а лихва выласнюѳ людъ зъ его пѣдъупалого грунту, то поратунокъ въ першій потребѣ хоронить вѣдъ великои бѣды. Та що-жь, коли тѣ мѣсцевй касы позичковй по громадахъ полишенй у насъ всякои опѣки, ба навѣть нѣхто не знаѳ: кільконихъ ихъ є въ нашѣмъ краю. Громадскй касы позичковй не зазнають опѣки повѣтовыхъ выдѣлѣвъ та хиба зустрѣчають перепони зъ політичныхъ мотивѣвъ. Самостійній касы позичковй нидѣють звычайно за-для браку доброго проводу и помочи, а и касамъ позичковымъ при читальняхъ „Просвѣты“ не достаѳ того конечного живчика, якимъ є опора сильнѣйшои институціи кредитовои. Товариство „Просвѣта“ може зао очувати свои читальнѣ до закладаня касъ позичковыхъ на основѣ добродѣйнѣй, вказувати способы користного веденя тыхъ-же та черезъ своихъ вѣдпоручникѣвъ наглядати дѣяльность тыхъ касъ, але годѣ вымагати, щобы „Просвѣта“ могла перемѣнити ся въ банкъ позичковый. До того мусить станути окрема институція, щобы подала намъ тото, чого намъ не достаѳ...

Такъ отже тридятьлѣтный розвѣй мѣсцевыхъ касъ позичковыхъ не сотворивъ для нашого народу трѣвкои основы, помѣчнои въ его некористныхъ условинахъ господарскихъ.

Ще меншимъ матеріяломъ розпоряджаємо до теперь по мѣстахъ повѣтовыхъ, де вѣдъ кількохъ лѣтъ ставимо першй кроки, заложивши кількa стоваришень кредитовыхъ за примѣромъ перемыскои „Вѣры“, а окрѣмъ того товариство взаимного кредиту при „Днѣстрѣ“ у Львовѣ. Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, оперте о свою институцію асекураційну а до того обмежене на обезпеченыхъ въ „Днѣстрѣ“, вѣдповѣдаѳ своѣй цѣли и не потребуѳ шукати нѣгде помочи фінансовои. Натомѣсць другй стоваришеня [повѣтовй] є примушенй шукати высшого кредиту въ чужихъ институціяхъ, що не такъ легко имъ приходить, позаякъ годѣ имъ належати до польского звязку стоваришень заробково-господарскихъ. До того и закладане дальшихъ стоваришень повѣтовыхъ не поступаѳ такъ, якъ сего вымагаѳ нашъ интересъ народный, и

тутъ на нѣчо не здадуть ся самѝ накликування часописей до закладаня рускихъ стоваришень кредитовыхъ, якъ довго не сотворимо центральнои институціи высшого степеня, щó стане точкою информаційною, орґанізаційною и оборотовою для справъ кредитовыхъ. Оборотъ союзнои институціи кредитовои стоить тымъ, щобы вóльный капіталъ зъ краю громадити въ одинóй руцѣ а вóдтакъ розмѣщувати его тамъ, де того заходить потреба.

Мóгъ бы хто закинути, що приступаємо до дѣла передъ часомъ, бо намѣряємо заснувати краєву институцію кредитову, а самѝ признаємъ, що повѣты не є до того вóдповѣдно зорґанізованѝ. Однакожь супротивъ того належить розважити, що власне основанемъ краєвого Союза кредитового змагаємо въ перши́й мѣрѣ перевести орґанізацію повѣтóвъ и громадъ а дальше зóбрати нашь народный капіталъ въ тóмъ краєвóмъ Союзѣ, щобы той-же служивъ свому народови.

При всякóй нагодѣ мусимо мати на оцѣ нашу незалежность національну, а тои не здобудемо такъ довго, доки нашѝ добра економічнѝ будуть служити иншимъ народамъ. Мілióны нашого гроша нинѣ служать чужимъ институціямъ и мы тамъ впрошуємо ся, платимо нашими зарóбками, а доходы забирає не наша рука. Вóдъ найменшого до найбóльшого интересу грошевого вóдчуваємо свою залежность зъ власнои вины. Нашь селянинъ, учитель, священикъ и урядникъ спѣшать до польскихъ и жидóвскихъ институцій кредитовыхъ, де выслугують ся въ значнóй части нашими капіталами, але мы тамъ не маємо значѣня; противно, неразъ насъ зъвóдгамъ тиснуть въ рѣшаючихъ хвиляхъ житя політичного „beati possidentes“. Проголошуємо такѝ рѣчи, якъ парцеляція двóрскихъ посѣлостій на рѣчь малоземельного люду рускаго, але сего мы самѝ не въ силѣ перевести безъ своеи сильнои институціи кредитовои, бо другѝ въ такóмъ дѣлѣ не конче намъ будуть прихильнѝ.

Прийшовъ отже крайный часъ, щобы мы Русины впровадили въ житє засаду „Русь для Руси“ також на области економічнóй. Можуть сотки тысячѣвъ нашого народного гроша служити зъ обосторонною користію въ „Народнóй Торговли“, змогли мы здвигнути нашь „Днѣстеръ“ и власными силами пустити его въ питоме русло, чей-же добудемо въ собѣ на стóлько свѣдомости національнои, народнои гóдности и завзятя господарского, що въ 1898 роцѣ впровадимо въ житє свóй краєвый Союзъ кредитовый. Формальности статутовѝ вже майже укóнченѝ а головна рѣчь въ тóмъ, щобы край приступивъ до тои институціи зъ повнымъ зрозумѣнемъ ей ваги та щобы мы не повстыдали ся передъ нашими сусѣдами. Рускій краєвый Союзъ кредитовый буде орґанізувати товариства кредитовѝ, наглядати ихъ дѣяльность та переводити значнѣйшѝ интересы кредитовѝ а до того всего не буде мóгъ приступити зъ якимъ-небудь капіталомъ.

Цѣлію краєвого Союза кредитового було бы отже: пóднесенє быту економічного членóвъ а тымъ самымъ добробыту въ краю зъ осóбнымъ увзглядненемъ интересóвъ и потребъ стану хлѣборобского та промыслового черезъ удѣлюванє дешевого и приступного кредиту, принманє капіталóвъ за условленымъ опроцентованемъ, пóддержуванє та орґанізованє товариствъ, стоваришень и спóлокъ кредитовыхъ та господарскихъ въ краю, и т. п. Той Союзъ має засноватись яко стоваришенє зареєстроване, а по розвиненю дѣяльности буде старатись о выєднанє концесій на выдаванє заставныхъ листóвъ.

Зъ тыхъ тутъ наведеныхъ причинъ слѣдує, що намъ треба въ якъ найкоротшóмъ часѣ приступити до заложеня краєвого Союза кредитового яко нашои центральнои институціи кредитовои, а коли руска суспóльность вóдчуває сю потребу, най громадно приложить свою руку до того дѣла на пожитокъ народу!

Зó зборóвъ „Народнои Рады“.

Політичный рефератъ проф. Романчука.

Сѣмь лѣтъ минуло вóдъ часу якъ мы въ тóй сали зóбрали ся були на загальныхъ зборахъ „Народнои Рады“ по закóнченю угоды въ сѝмѣ мѣжь Русинами а правительствомъ. Нинѣшнѝ зборы — то мовь епільогъ тои справы. Яка рóзница зайшла вóдъ того часу, най послужить отсей фактъ: Коли тогды вóдбували ся численнѝ вѣча, то на вѣчу въ Бережанахъ поставивъ внес не о. Ленкій, заслуженый рускій патріотъ и писатель, щобы въ адресѣ до цѣсаря выразити монархови подяку за довершену угоду. Теперь тому пять день назадъ, на вѣчу въ тыхъ-же Бережанахъ ставить той самъ внескодавець внесенє, щобы за усуненя ворожого Русинамъ Баденього зложити цѣсареви подяку. Внескодавець не змѣнивъ ся, а теперѣшнє діяметрально противне внесенє о. Ленкого свѣдчить, якого заводу дóзнавъ рускій народъ!

Якъ той народъ принявъ уступленє Баденього, надъ тымъ не потре ую розводити ся. Але теперь въ краю уряджують маніфестації пр. Баденьому, якъ отъ въ Краковѣ и Буську, супротивъ котрыхъ мы не можемо мовчати, неха хто не гадає, що мы на все те годимось або що мы вже цѣлкомъ приголомшенѝ и стерорізованѝ. Не хочу критикувати поведеня пр. Баденього; критики не потреба, де справа есть такъ ясна, а по друге не годить ся се зъ моимъ чувствомъ ударяти на того, котрый лежить на земли поваленый. Бувъ часъ, коли вóнъ бувъ премієромъ, а я заступавъ народъ рускій; тогды и стававъ противъ него. Теперь скажу лишь кóлька слóвъ. Киньмо окомъ, якій станъ бувъ въ Галичинѣ передъ нимъ, а по нѣмъ. Русинóвъ лишивъ вóнъ гóрше роздразненыхъ, якъ було се давнѣйше; але и польскій людъ, котрый перше досыть пасивно поводивъ ся въ політицѣ, системою Баденього розъяреный станувъ до борбы. Вже й не говоримо о тóмъ, якій обóймивъ вóнъ станъ державы, а якій лишивъ.

Однакожь для насъ не досыть, що уступило правительство, уступивъ головный виновникъ всего лиха. Хочь здає ся намъ вже лекше, що спавъ намъ зъ грудей тяжкій камѣнь, але остала ся система, котра насъ и дальше гнете. Тому мусимо старатись о змѣну тои системы, опертои на неправдѣ, деморалізації, насильствѣ и автократизмѣ.

Теперь треба намъ зазначити наше становище супроти нового міністерства. Въ давныхъ конституційныхъ державахъ, н. пр. въ Анґліи, бувають міністерства партійнѝ. Однакъ, що добре у иншихъ, не конче добре у насъ. Въ пашóй державѣ розгорѣлась въ послѣдныхъ часахъ борба національна, котра сильнѣйша навѣть вóдъ питаня соціального и економічного, а въ складъ нашои держави входить ажь вóсѣмь народóвъ. Міністерство партійне, если управляє державою въ користь одныхъ народóвъ, тымъ самымъ вызыває другѝ до борбы. Правда, що и міністерство зъразу безпартійне, може попасти въ той самъ блудъ, коли за-для своеи цѣли вóйде въ торги зъ партіями и догоджує однымъ въ некористь другихъ. Тому мы мусимъ высказатись за такимъ безпартійнымъ неполітичнымъ міністерствомъ, котре бы не робило якихсь партійныхъ уступствъ, але супротивъ всѣхъ поступало безсторонно и справедливо, а при тóмъ боронило свободу и конституцію, а не тяхнуло до абсолютизму и реакціи.

Коли ходить спеціяльно о теперѣшнє нове міністерство, — то мусимо поставити два питаня: чи оно хоче бути рóвно справедливымъ для всѣхъ, отже и для Русинóвъ? — а другє: чи оно може бути справедливымъ? На перше питанє не можемо дати вóдповѣди, бо нове міністерство не оголосило своихъ програмы та й своихъ взаєминъ до народу рускаго не зазначило нѣякими дѣлами. А що-до другого питаня скажу, що оно пóсля складу свого могло бы народови рускому вымѣрити справедливóсть. Новѝ міністры, котрѝ яко урядники стояли на боцѣ вóдъ політики, невтягненѝ въ національну борбу, можуть се выконати. Закидъ, що они Нѣмцѣ, не есть оправданый. Въ першóй лінiи они є урядниками, а по-друге зó всѣхъ народóвъ австрійскихъ Нѣмцѣ, бодай до недавна, ще може найменше горячились до борбъ національныхъ, що й не дивно, бо ихъ національнѝ права найбóльше були забезпеченѝ. Доперва пóзнѣйше розбудила ся и у нихъ національна завзятóсть. Однакожь доки не видимо дѣлъ нового міністерства, мусимо вóдноситись до него въ резервою.

Теперь дальше — яке мы радѝ видѣти въ будучности поступованя нового міністерства? Передовсѣмъ мусимо надѣятись амнестіи для засудженыхъ за выборы. Але сего не досыть въ тóй справѣ, бо хочь бы засудженѝ селяне и якъ провинились, то безъ порóвнаня бóльша вина по сторонѣ провокаторóвъ, котрѝ той смирный и льояльный народъ розъярили насильствами и безправностями. Отже ходить не тóлько о амнестію для засудженыхъ, але и о покаранє тыхъ, котрѝ провокували народъ; се було бы актомъ справедливости нового міністерства для Русинóвъ *[Клики: Такъ! такъ! справедливо!]* и доказомъ, що несправедливóсть терпѣти ся не буде! Дальше — теперѣшна рада державна повинна бути розвязана. *[Клики: Справдѣ! Выборы первведено у насъ насильствомъ!]* Причинъ на се складаєсь бóльше. Выборы до рады державнои переведено нелеґально; отже и засѣдаючѝ въ нѣй послы не є дѣйстными репрезентантами интересóвъ и народу. Правда, можна бы на се вóдповѣсти, що внесено протесты и декотрѝ выборы можуть бути уневажненѝ; але заходять ще иншѝ мотивы: подѣє въ радѣ державнóй, спрофанованє парляменту черезъ впровадженє поліціи. *[Клики: Встыдъ!]*

Ширять вѣсти, що въ случаю розвязаня рады державнои нова рада не була бы скликана на основѣ закона зъ 1873 р. зъ доповненемъ зъ 1896-ого, але на основѣ законóвъ Шмерлінґа — черезъ выбóръ послóвъ до сойму. На всякій случай мы Русины протестуємо рѣшучо противъ такихъ реакційныхъ забаганокъ, хотяй рѣчь зовсѣмъ не выглядає имовѣрно. Въ теперѣшнóй радѣ державнóй бóльшóсть польско-ческа заявилась за розширенемъ автономіи краєвъ. Въ теперѣшныхъ обставинахъ було бы се для насъ Русинóвъ тяжкимъ ударомъ, рóвно якъ для всѣхъ меншостій національныхъ. Польска верховодяча партія скрѣпила бы ще бóльше свою перевагу, а мы булибы зданѝ на ей ласку и неласку. Тая партія если хоче розширеня автономіи, то тóлько въ горѣ, а зъ долу она автономію власне пóдрыває, якъ отъ соймова гадка заведеня окружныхъ громадъ и т. н. Русины супротивъ того домагають ся подѣлу Галичины на двѣ части, на руску и польску. *[Гучнѝ оклики: Славно!]*

Маю сказати ще о однóмъ зъявищи въ парламентѣ — о „коаліціи славяньскóй“, котра наробила стóлько розголосу и котрою дехто такъ величає ся. Що-жь то за коаліція славяньска, въ котрóй нема Русинóвъ? А вже-жь межи Славянами занимають Русины третє становище по черзѣ: Чехи, Поляки, Русины, Словѣнцѣ, Хорваты. Правда, є въ тóй коаліціи и кóлька послóвъ-Русинóвъ, але разъ, що ихъ не можна уважати заступниками рускаго народу. *[Клики: Ганьба Барвѣньскому и его кумпанамъ! Ихъ выбрали жидами! Они не є заступниками рускаго народу!]*, а по друге — ходить не тóлько о коаліцію послóвъ, але и о коаліцію народóвъ. Въ Галичинѣ жиють на однóй земли Русины и Поляки, а якъ они жиють? Напередъ треба тутъ коаліціи! Въ складъ славяньскои коаліціи входять такожь Румуны и реакційнѝ Нѣмцѣ. Русины були и є все горячими прихильниками славяньства, а я и два товаришѣ мои голосували противъ стану выимкового въ Празѣ, коли польске коло голосувало за станомъ выимковымъ!

Теперь переходжу до нашихъ внутрѣшныхъ справъ. Що мы маємо робити, абы намъ було лучше? Мы мусимо солідарно выступати на зверхъ зъ всякими партіями рускими, котрѝ готовѝ до оборoны правъ рускаго народу. При тóмъ не потребую и згадувати, що мы стоимо на давнóй програмѣ народнóй, яку остáточно сформулувала „Народна Рада“ въ 1892 р., отже на програмѣ самостóйности нашого народу *[Гучнѝ оклики: Славно!]* и въ тóмъ мы, яко партія специфічно національна нѣякимъ интернаціоналамъ не дамо ся выпередити

Що-до поступованя трехъ рускихъ послóвъ рады державнои, выбраныхъ за волею народу, уважаю за конечне, щобы они въ парламентѣ поступали згóдно въ оборонѣ правъ и интересóвъ народу, котрый ихъ выбравъ.

Наконець мушу зъ натискомъ додати: Доля жадного народу не поправить ся, если вóнъ самъ до того рукъ не приложить. А особливо дотыкає се насъ. Я навѣть передъ семома роками, коли правительство мало стати намъ въ помóчь, сказавъ, що треба, користаючи зъ обставинъ, конче и працювати, а нинѣ намъ роботы треба ще въ бóльшóй мѣрѣ. Поле до працѣ політичнои маємо ажь надто широке На выборы до радъ громадскихъ, сего такъ важного чинника въ народнóй роботѣ, повинна звернути далеко бóльшу увагу наша інтеліґенція якъ и народъ, дальше выборы до радъ повѣтовыхъ и иншѝ такѝ справы. Доконечно треба орґанізуватись и аґітувати, щобы народъ рускій бравъ у всѣмъ живый удѣлъ. Стараймо ся и орґанізуймо ся, щобы на другій разъ, коли зóйдемось на зборахъ, могли похвалити ся нашою працею! *[Грóмкій, невмовкаючій оплески.]*

П. Романчукъ середъ своихъ промовы, разъ-у разъ супроводженои оплесками и вóдповѣдными окликами, ставлявъ одну по другóй резолюціи, такѝ самѝ, якѝ ставивъ на вѣчу въ Бережанахъ.

По рефератѣ вывязалась ширша и оживлена дискусія.

(*Конецъ буде.*)

Вѣче „Пóдгорскои Рады“ въ Стрыю.

О годинѣ 12 въ полудне велика саля „пóдъ Чорнымъ орломъ“ переповнила ся народомъ. Мимо того масы народу плыли безнастанно дальше и дальше. За хвилю стали повнй всѣ бóчнѝ комнаты, а правительственный комісарь почавъ лякатись, що пóдъ напоромъ тысячки народу упаде стеля, и длятого поставивъ сторожу поліційну, щобы бóльше людей не пускала. Тожь густѝ лавы народу залягли пóдсѣнє, схóдцѣ, простóръ передъ каменицею. Такого здвигу ще не було на нѣякóмъ стрыйскóмъ вѣчу. На покликъ станули Стрыйщина, Скóльщина, Жидачѣвщина — селяньство, духовеньство въ импонуючóмъ числѣ и горстка свѣтскои інтеліґенціи.

Вѣче отворивъ д-ръ Олесницкій, вказуючи на цѣль зборóвъ. Важнóсть хвилѝ велить рускому народови высказати свóй поглядъ на важнѝ подѣє, якѝ довершились передъ его очима, выявити голосно свои бажаня. Длятого дзвóнъ вѣчевый гомонить нинѣ голосно по краю нашóмъ, длятого и „Пóдгóрска Рада“ скликала се вѣче.

Вóдтакъ зборы выбрали презідію вѣча: предсѣдателемъ о. Калинюка, є о заступниками селянъ Мелника и Ґренджолу, а секретарями стали о. Головкевичъ и п. М. Петрицкій зъ Жидачева.

Предсѣдатель удѣливъ голосу референтови о. Давидякови для обговореня ситуаціи політичнои. О. Давидякъ промовивъ:

Мы зóйшлись на великій політичный рахунокъ, але не на такій, якій робили панове шляхта въ Краковѣ и Буську. Мы будемо рахуватись инакше. Мы пригадаємо фактъ, якъ Бадені яко прокураторъ кинувъ въ парляментѣ позоръ на духовеньство. Але процесы выказали, що у священикóвъ не було неправды за собою. Длятого духовеньство прощає Баденьому великодушно. Але народъ має дальшѝ рахунки зъ Баденімъ, яко зъ намѣстникомъ и яко зъ міністромъ.

Яко намѣстникъ выступивъ вóнъ пóдъ окликомъ справедливости, але въ практицѣ допавъ тую засаду. Роздѣливши Русинóвъ вóнъ вытворивъ партію правительственну. Зелѣзна рука досягала не лишь Русинóвъ, але всѣ працюючѝ верствы, рускѝ и польскѝ. За его панованя нарушувано що крокъ законы конституційнѝ. Кóлько то вѣчь, кóлько зборóвъ розвязано! Короною его урядованя яко намѣстника були выборы до сойму. Въ свѣжóй ще памяти стоить намъ Жидачѣвъ! Бадені представлявъ у горѣ все такъ, мовь-бы тутъ у насъ бувъ рай и порядокъ. Длятого коли именовано его міністромъ-президентомъ, всѣ львокайскѝ ґазеты кричали: „Зелѣзна рука, зробивши порядокъ въ Галичинѣ мѣжь Русинами и Поляками, иде робити порядокъ въ Австріи.“ А тымчасомъ якъ-разъ вóнъ вытворивъ тяжкій роздѣлъ мѣжь Русинами а Поляками. За се маємо такожь великій жаль до него, бо мы хочемо згоды зъ Поляками на основѣ рóвныхъ правъ.

Яко міністеръ-президентъ вславивъ ся вóнъ передовсѣмъ выборами до рады державнои, въ котрыхъ перейшовъ самого себе. Вы о тóмъ знаєте! *[На сали оклики: „Знаємо! мы чули на нашихъ плечахъ!“]* Нинѣ арешты заповненѝ вязнями, а на цвинтаряхъ стоять свѣжѝ могилы жертвъ... Говорячи про выборы о. Д. вычислявъ урядникóвъ, котрѝ допускались надужить выборчихъ, а коли *комісарь почавъ перерывати*, вóнъ зазначивъ, що не выступає противъ урядникóвъ яко такихъ але лише противъ урядникóвъ злыхъ. Нашѝ послы — говоривъ бесѣдникъ дальше — пóднесли обжалованє противъ Баденього за остатнѝ выборы, однакъ рѣшеня того обжалованя Бадені вже не дóждавъ, бо мусѣвъ уступити супротивъ подѣй въ парляментѣ.

А подѣє тѝ рóвно-жь були сумнѝ и пожалованя гóднѝ. Супротивъ Русинóвъ станули не лишь Поляки, але и Чехи — тѝ Чехи, супротивъ котрыхъ мы стóлько симпатій заявляли. Забули, що передъ двома роками Русины голосували и побивались за внесенемъ стану облоги въ Празѣ, коли тымчасомъ Поляки голосували за затвердженемъ стану облоги. Кричать, що тая спóлка стоить за славянствомъ, за идеею славяньскою. Се хиба иронія! Якъ Поляки стоять за славяньствомъ — сего доказóвъ богато въ исторіи. Хто въ 1848 роцѣ выступавъ противъ руху Славянъ? Хто пóдчасъ вóйны Славянъ зъ Турками формувавъ леґіоны на пóдмогу башибожукамъ противъ Славянъ полудневыхъ? Хто тóлько лѣтъ цѣлувавъ ся зъ нѣмецкими централами и помагавъ имъ гнобити Чехóвъ? Хто вкóнци вóдъ тóлько лѣтъ гнете у себе дома найближшій, братный народъ славяньскій? Се має бути славянство? На село людей дурити! *[Грóмки оплески!]* Мы Русины не фразами, а дѣлами, а цѣлою исторіею нашою даємо свѣдоцтво нашихъ глубокихъ и щирыхъ чувствъ славяньскихъ. Такъ, мы славянофілы, а чувства нашѝ славяньскѝ скристалізованѝ въ словахъ нашого ґенія Тараса Шевченка: „щобъ усѣ Славяне стали добрыми братами и сынами сонця правды!“ и „Подай же руку, брате ляше, и серце дружнеє подай — и именемъ Христовымъ знову возобновымъ нашь тихій рай!“ *[Оплески]*.

Дальше справкою Баденього була идея т. зв. автономіи краєвъ, котра яко его спадщина припала соймови краєвому. Хотять змѣнити ординацію выборчу, щобы соймы краєвѝ выбирали послóвъ до рады державнои. Противъ того мы рѣшучо протестуємо! *[Довгій сильнѝй оклики: „Протестуємо! протестуємо!“]*. Взываємо трехъ нашихъ послóвъ соймовыхъ, щобы заняли становиско вóдповѣдне нашóй ситуаціи. Нехай Богъ боронить, щобъ они дали комусь звести ся зъ дороги независимости! До нихъ кличемо нинѣ устами міліо-

нôвъ: Держѣть ся бодро, а нарôдъ зъ вами!“ *[Довгі оплески и „славно!“]*

По сѣй промовѣ поставивъ референтъ десять резолюцій — въ тôмъ самôмъ порядку и того самого змѣсту, які були принятѣ вѣчемъ въ Бережанахъ предложенѣ тамъ проф. Романчукомъ. Змѣнено тôлько стилізацію VI-ои резолюціи дотычно автономіи краѣвъ [пôсля тексту стрыйского она звучить:

Народне вѣче въ Стрыю противить ся рѣшучо обкровню права народôвъ що-до высыланя репрезентантôвъ въ раду державну хочьбы пôдъ покрывкою автономіи краѣвъ, знаючи добре, що така автономія краю була бы въ Галичинѣ фактично остаточнымъ и крайнымъ придавленѣмъ Русинôвъ и вôдданѣмъ ихъ на поталу безмежнôй реакціи] — и до IX-ои резолюціи [взываючои до солідарности независимыхъ рускихъ послôвъ рады державнои] додано ще такій уступъ:

„Въ особенности взываѣ вѣче рускихъ послôвъ сойму краевого, щобы при справѣ высланя адресы до короны заняли становище вôдповѣдаюче вповнѣ теперѣшнôй ситуаціи и потребамъ руского народу въ Галичинѣ и щобы, не входячи въ нѣякі пôдступнй компромісы и не даючи ся звести тôлько разôвъ уже гôркимъ досвѣдомъ окупленымъ тайнымъ махінаціямъ, въ тôй особливо справѣ мали передъ очима здоптанѣ права свого народу и его свѣжо пролиту кровь.

Вѣче приняло однодушно всѣ резолюціи.

(Конецъ буде.)

Переглядъ політичный.

Сегодня мають розпочати ся у Вѣдни переговоры мѣжь правительствомъ а нѣмецкими послами зъ Чехъ въ справѣ полагодженя чеcко-нѣмецкого спору, щобы такимъ чиномъ уможливити спокôйну роботу парляментарну. На тій нарады запросивъ бар. Ґавчь віцемаршалка ческого сойму Ліперта, члена выдѣлу краевого Шлезінґера и послôвъ д-ра Функого и д-ра Шікера. Якъ довѣуе ся Sonn- und Montags Ztg., переговоры мають обмежити ся до справы змѣны языковыхъ розпоряджень для ческого королѣвства и для Моравы; иншй причины невдоволеня нѣмецкои опозиціи правительство, якъ вѣдомо вже усунуло, замыкаючи раду державну и ухиляючи тымъ самымъ попередну презідію палаты послôвъ; а скоро угодова провізорія вôйшла въ житє на пôдставѣ цѣсарского розпоряджения, то и ся трудность уступила ся. Вкôнци що-до звѣстного внесеня Фалькенгайна упевнено вже давнѣйше всѣ сторонництва, що ухвалу тоту правительство по просту пустить въ непамять. Въ справѣ змѣны выданыхъ гр. Баденімъ языковыхъ розпоряджень правительство, якъ зачувати, не гадаѣ змѣняти постановъ що-до уживания урядовои мовы у внутрѣшнôй службѣ анѣ постановы, що всѣ уряды въ цѣлôмъ краю мають полагоджувати поданя въ тôй мовѣ, въ якôй ихъ внесено; уступка для Нѣмцѣвъ маѣ лежати лише въ тôмъ, що не вôдъ всѣхъ урядникôвъ маѣ ся вымагати знания обохъ краевыхъ языкôвъ, а зъ того огляду маѣ бути край подѣленый на округи ческй, нѣмецкй и мѣшанй. Въ мѣшаныхъ округахъ будуть урядники уживати обохъ краевыхъ языкôвъ, въ ческихъ якась частина урядникôвъ не потребуе знати нѣмецкои мовы, а такъ само въ нѣмецкихъ якась частина урядникôвъ може оббйти ся безъ знания ческои мовы. Бар. Ґавчь маѣ мабуть вже запевнену згоду ческихъ політикôвъ на тй уступки, якй хоче признати Нѣмцямъ, такъ що вже не треба буде окремыхъ переговорôвъ зъ ческими послами.

На новорôчнôмъ принятю промавлявъ до бар. Банфіого п. Люкачь именемъ ліберального сторонництва, упевняючи президента міністрôвъ, що сторонництво се завсѣгды буде попирати правительство, бажаючи чимъ скорѣйшого уладнаня угорско-австрійскихъ взаєминъ. Але що доси не прийшло до угоды зъ Австрією въ дорозѣ парляментарнôй, сему не угорске правительство винно, а пересадні вымаганя Австрии и упадокъ австрійского парляментаризму. Коли бы въ Австрии и дальше нѣчого не змѣнило ся, то Угорщина мусить завести мытову границю. На обструкцію радивъ бесѣдникъ поглядати лѣку. Бар. Банфі въ своѣй вôдповѣди высказавъ жаль, що не переведено угоды, та боронивъ економічнои звязи зъ Австрією. Опозиція соймова, котра вытворила трудне положенѣ, не стрѣчаѣ нѣгде въ краю одобреня. Правительство, свѣдоме свого обовязку и опираючи ся на довѣрю короны та на бôльшости соймовôй, найде выхôдъ такожь и зъ того трудного положеня. Бесѣду свою закôнчивъ Банфі зазывомъ до єдности и окликомъ въ честь короля.

——

Якъ доносять зъ Петербурга, новоименованй епископы католицкй выслали до царя таку адресу: Ваше Величество, Наймилостивѣйшій монархо! Пробуваючи въ Петербургѣ для довершеня обряду высвяченя новыхъ епископôвъ, а не маючи щастя особисто явити ся передъ Вашимъ Величествомъ, мы римско-католицкй епископы зъ могилевскимъ архіепископомъ на чолѣ, передъ вôдъѣздомъ, нашимъ зъ столицѣ маѣмо собѣ за обовязокъ зложити у стôпъ Ваш. Величества выразы вѣрнопôдданьчихъ чувствъ нашихъ и всеи повѣренои намъ паствы, а заразомъ найгорячѣйшу подяку за дбалôсть В. Велич. о духовнй потребы римско-католицкого населеня. Осмѣляемо ся додати, що за непохитный обовязокъ нашь уважаѣмо и завсѣгды будемо уважати зарôвно въ серцяхъ вѣрныхъ защѣплювати побожнôсть и моральнôсть якъ и сыновску вѣрнôсть для трону и державы, глубоке пошановане законôвъ и безмежну честь для наймилостивѣйшихъ приказôвъ В. Величества. Засылаѣмо до Всемогучого горячй молитвы, щобы зôславъ В. Величеству своѣ благословеньство та бажане здоровлѣ и силы для довговѣчного и успѣшного панованя и для осягненя всѣхъ величныхъ, Провидѣнѣмъ Божимъ указаныхъ цѣлей“.

Адресу сю, зложену у міністра внутрѣшныхъ справъ, мавъ царь принятй дуже прихильно, велѣвъ епископамъ подякувати и власноручно написавъ на адресѣ „щиро дякую“.

Зъ Варшавы доносять, що тамъ сими днями вôдкрыто тайну друкарню, зъ котрои въ послѣдныхъ часахъ выходили революційнй вôдозвы. Наслѣдкомъ того увязнено богато осôбъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ зъ днѣвъ 7, 14, 22 и 31 грудня 1897 р. полагоджено мѣжь иншими слѣдуючй важнѣйшй справы:

1. Рѣшено оголосити конкурсъ на три книжочки змѣсту господарского, одну правничого, одну сценічного, одну повѣстевого.

2. Принято до вѣдомости, що „Народна Торговля“ у Львовѣ признала опусту 20% netto loco Бубна для купуючихъ машины рôльничй за готôвку а 10% brutto loco Львôвъ при сплатахъ на раты.

3. Ухвалено скликати загальнй зборы товариства на 1 н. ст. лютого 1898 р. и уложено порядокъ дневный тыхъ зборôвъ, а то: о 8 годинѣ рано богослуженѣ за помершихъ членôвъ а о 10-ôй початокъ зборôвъ въ такôмъ порядку: а) вступне слово головы, б) справоздання зъ дѣяльности выдѣлу, в) справоздане комісіи контрольнои, г) выбôръ нового выдѣлу, д) змѣна статута товариства, е) внесеня членôвъ.

4. Ухвалено вôднести ся до товариства „Боянъ“ зъ просьбою о дане вечеромъ 1-ого н. ст. лютого концерту, зъ котрого часть доходу була ны призначена на памятникъ для Маркіяна Шашкевича. „Боянъ“ на се предложене згодивъ ся.

5. Вôдчитано письмо п. Грицака въ справѣ выданя пôдручника для читалень „Просвѣты“ и ухвалено въ засадѣ такій пôдручникъ выдати.

6. Ухвалено коляду для школы имени М. Шашкевича и школы вправъ при учительскôй семинаріи жѣночôй у Львовѣ.

7. Принято до вѣдомости, що міністерство рôльництва вôдмовило просьбѣ выдѣлу о субвенцію на высылку вандрôвныхъ учителѣвъ.

8. Рѣшено вôдновити контрактъ зъ п. В. Королемъ провізорично до кôнця марта 1898 р.

9. Принято до вѣдомости справоздання зô зборôвъ філій въ Коломыи, Бродахъ, Товмачи и въ Самборѣ та читалень въ Новосѣлкахъ и Вишенцѣ.

10. Принято до вѣдомости дары до бібліотеки и музея вôдъ оо. Качмарского и Антона Бончевского та рѣшено имъ за се подякувати.

11. Принято до вѣдомости, що „Руска Бесѣда“ на просьбу выдѣлу товариства выеднала дозвôлъ на представлюване штукъ театральныхъ п. Ер. Луцика „За сиротою Богъ зъ калитою“, „Нôчь Вифлеемска“ и „Правда все горою“ въ читальняхъ „Просвѣты“.

12. Принято змѣны статута зроблень комісією статутовою и рѣшено предложити ихъ до затвержденя загальнымъ зборамъ.

13. Принято до вѣдомости справоздане зъ дѣяльности філіи въ Перемышли, якъ такожь повѣдомленѣ, що загальнй зборы філіи въ Равѣ руской вôдбудуть ся дня 14 н. ст. сѣчня 1898 р.

14. Принято до вѣдомости, що въ Кутахъ засновуе ся філія товариства.

15. Принято фундацію Теодора Качалы и ухвалено розписати конкурсъ до 1 марта 1898 р.

16. Принято до вѣдомости завѣщане п. Симеона Кизимовича зъ Жеребокъ, рѣшено подякувати за записъ и поки-що переховати завѣщане у себе.

17. Вôдчитано письмо товариства „Сѣч“ въ справѣ субвенціи на выдане „Альманаха“ и рѣшено що-до запомоги придержатись попереднои ухвалы

18. Принято до вѣдомости справоздання: адміністраційне, секретарске, магазинове и касове.

19. Ухвалено внести петицію до сойму о субвенцію 5000 зр. на выдавництва а 4000 зр. на вандрôвныхъ учителѣвъ и о отворене фонду позичкового для крамниць.

20. Принято 179 членôвъ.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1898-ымъ вступае нашь дневникъ въ девятнацятый рôкъ выдавництва — и выходити буде въ такôмъ самôмъ обемѣ, зъ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зѣднувати „Дѣлу“ якъ найбôльше новыхъ передплатникôвъ.

Вôдъ выдавництва „Дѣла“.

ПОВИНКИ.

— **Духовеньство затварницкого деканата** зôбране дня 27 н. ст. грудня на соборчику деканальнôмъ въ Лютовискахъ, одноголосно ухвалило уживати въ переписцѣ зъ властями языка и письма выключно руского та й жадати того самого вôдъ властій, покликуючись на знане розпоряджене ц. к. намѣстництва и консисторіи.

— **Велике хлопске вѣче** вôдбуде ся дня 2 н. ст. сѣчня 1898 р въ Ярославѣ въ сали готелю „Вікторія“. Початокъ о годинѣ 1 бй зъ полудня. Є се перше того рода руске вѣче въ Ярославѣ. Вôдозвы будуть уже сими днями готовй. — *П. Т.*

— **Обхôдъ впровадженя** въ житє нового процесу цивільного вôдбувъ ся дня 2 н. ст. сѣчня въ великôй сали розправъ краевого суду карного у Львовѣ, въ присутности кôлькохъ сотъ зобраныхъ — судейскихъ урядникôвъ, представителѣвъ вôйскового авдіторіяту, адвокатôвъ, нотарѣвъ и радныхъ мѣста Львова та асесорôвъ торговельныхъ. Торжество вôдкрывъ президентъ высшого суду краевого Є. Е. д ръ Тхожницкій заявляючи, що надôйшла ожидана хвиля усунени Іосифиньскои процедуры и заведеня новои процедуры цивільнои; стверджуючи, що давный, умираючій законъ процесовый не бувъ такъ злый, противно, практика була творцемъ безправностій, якй у насъ вытворились пôдъ назвою „galizische Justiz“; признаючи поважнй трудности початковй, зъ огляду на недостачу силъ судовыхъ, та вôдкликуючи ся до спôльного дѣланя судьѣвъ и адвокатôвъ, внѣсъ окликъ въ честь цѣсаря. — Другій промовивъ президентъ суду краевого д-ръ Бавхъ, выголошуючи провôднй засады нового цивільного процесу. — Вôдтакъ промовлявъ именемъ адвокатôвъ президентъ палаты адвокатскои д-ръ Ронньскій, пôднесячи завданѣ адвокатского стану въ новôмъ процесѣ цивільнôмъ, що маѣ живымъ словомъ освѣтити право, при чôмъ явность судовыхъ розправъ ухилить неодно упередженѣ супротивъ адвокатôвъ. — Вкôнци промовивъ книгарь Ґубриновичь, яко асесоръ торговельный, на тему новыхъ идей въ цивільнôмъ процесѣ, высказуючи бажане именемъ суспôльности, щобы вôдъ теперь богиня справедливости судила зъ вôдкрытыми очима.

Тутъ належить подати до прилюднои вѣдомости, що всѣ промовы були *только въ польскôмъ языцѣ*, а о Русинахъ и рускôмъ языцѣ забула президія ц. к. суду краевого высшого. Намъ здаѣ ся, що въ сей способъ не повинна поступати краева управа судôвнича пôдъ стягомъ права и справедливости. Тожь выражаѣмо нашь глубокій жаль по причинѣ зневаженя нашихъ чувствъ народныхъ зигнорованѣмъ руского народу и его мовы.

— **Выдѣлъ товариства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ** повѣдомляѣ всѣхъ членôвъ товариства, що въ недѣлю 9-ого н. ст. сѣчня 1898 р. уряджуе о годинѣ 12-ôй въ полудне „Просфору“ въ комнатахъ товариства [улиця Краковска ч. 17]. *В. Нагірный* голова, *А. Ильчишинъ* секретарь.

— **Зъ Перемышля пишуть намъ:** Пôдъ протекторатомъ Є. Преосв. Кира Константина Чеховича вôдбуде ся заходомъ товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли на дохôдъ убогои молодежи вечеръ зъ танцями вô второкъ дня 25 н. ст. сѣчня 1898 въ великôй сали магістратскôй. Стрôй народный або вечерковый. Вступъ вôдъ особы 1 зр. 50 кр., для родины зъ трехъ осôбъ 4 зр. — За Комітетъ *М. Шеховичева и З. Цеслиньска.*

— **Графъ Казимиръ Бадені** приймавъ вчера въ Буську депутацію рады мѣста Львова зъ дипломомъ почестного горожаньства [наданого ще 1895 року]. Якъ промова президента Малаховского, такъ и вôдповѣдь екс-міністра були, кажуть, вôльнй вôдъ всякихъ натякôвъ на теперѣшну ситуацію політичну. Чей же вже конецъ „патріотичнôй“ шопцѣ!...“

— **Руско-народный театръ** вôдогравъ въ суботу 1-го сѣчня три-актову оперету „Баронъ циганьскій“ И. Стравса. Змѣстъ сеи оперы загально знаный, тому згадаѣмо лишь про гру артистôвъ, а именно, що она задоволила публику, а спѣвъ п. Ольхового [въ роли Сандора Барінкая] и п-нѣ Лопатиньскои [циганка Саффі] бувъ знаменитый. Публика нагороджувала ихъ невмовкаючими оплесками такъ, що мусѣли декотрй пѣснѣ повторяти. Гра и прочихъ артистôвъ була добра. — Въ недѣлю 2-ого сѣчня вôдограно сценічный образъ „Хата за селомъ“ рôвно удачно. На обохъ представленяхъ публики було доволѣ, а на недѣльне саля „Клюбу почтового“ показала ся навѣть за малою.

— **Кс. Стояловскій**, кандидуючи до рады державнои на мѣсце пок. Гомпеша зъ сѣльскои куріи округа Ланьцутъ-Нисько, вправдѣ [якъ довѣдуесь Gazeta narodowa] не зголошуе своеи кандидатуры до центрального краковского комітету выборчого, але центральный комітетъ не поставить на той округъ иншого кандидата, то значить: годить ся на кандидатуру кс. Стояловского.

— **Зъ Борщева пишуть намъ:** Дня 19 н. ст. грудня 1897 устроила читальня „Просвѣты“ въ Борщевѣ для дѣтей своихъ членôвъ вечерницѣ св. Николая, котрй вôдъ двохъ лѣтъ тѣшать ся тутъ незвычайною популярностію. Св. Николай, прибувши въ супроводѣ ангела, привѣзъ симъ разомъ свои дарунки для кречнои дѣтворы на вôзку, котрый тягнули два малй хлопцѣ въ гарныхъ козацкихъ костюмахъ. Дѣтей, переважно мѣщаньскихъ, зъ родичами, и другого цѣкавого народу зôбрало ся повна саля. Дарункôвъ роздано надъ 80. Зъ признанямъ годить ся пôднести, що самі мѣщане зложили на дарунки для своихъ дѣтей и на устроене вечерниць около 20 зр. Устроенямъ вечерка и приладженямъ дарункôвъ заняли ся зъ великою готовостію Вп. панѣ Кобриньска, Федикова, Бойкевичева и Федоровска, котрымъ за ихъ заходы и немалый трудъ належить ся вôдъ мѣщаньскои дѣтворы и всѣхъ родичѣвъ заслужена подяка. — *Очевидець*

— **Графъ Казимиръ Бадені** приймавъ вчера въ Буську депутацію рады мѣста Львова зъ дипломомъ почестного горожаньства [наданого ще 1895 року]. Якъ промова президента Малаховского, такъ и вôдповѣдь екс-міністра були, кажуть, вôльнй вôдъ всякихъ натякôвъ на теперѣшну ситуацію політичну. Чей же вже конецъ „патріотичнôй“ шопцѣ!...“

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3 сѣчня. Зъ нагоды введеня новои процедуры цивільнои вôдбуло ся въ палатѣ судôвництва торжество, на котру зôбравъ ся весь свѣтъ правничій. Президентъ высшого суду краевого Краль указавъ въ своѣй промовѣ на користи нового процесу, якими суть явность и устность, и закôнчивъ рѣчь окликомъ въ честь цѣсаря. Вôдповѣдали президентъ краевого суду и президентъ адвокатскои палаты, указуючи такожь на вагу реформы.

Прага 3 сѣчня. На вчерашній нарадѣ нѣмецкихъ послôвъ ухвалено не ухиляти ся вôдъ соймовыхъ нарадъ, хочь бы вже зъ тои причины, щобы въ соймѣ порушити справу послѣдныхъ розрухôвъ пражскихъ.

Берно 3 сѣчня. Ческій дневникъ взываѣ зъ нагоды цѣсарского ювілею до складокъ на заложене ческои ґімназіи у Вѣдни. Є се мовь бы вôдповѣдь на зложене въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ внесенѣ, щобы выготовлено законъ, пôсля котрого выкладовою мовою въ долѣшно-австрійскихъ школахъ може бути лише языкъ нѣмецкій?

Парижь 3 сѣчня. Царь въ имени своѣмъ и царицѣ переславъ телеґрафічно новорôчнй желаня Форови и Франціи. Форъ телеґрафічно вôдповѣвъ подякою.

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Глядаю женщины

образованои, въ середнôмъ вѣцѣ, Русинки, до выховання трохъ дрôбныхъ дѣточокъ и веденя середнього господарства. Близша вѣдомôсть у о. Николая Бурмича, гр.-кат. пароха въ Полянахъ суровичныхъ п. п. Яслиска. 446 2—6

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выбôръ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Составленый о. Викторомъ Матюкомъ

КОЛЯДЫ

съ нотами (числомъ 24) на мѣшаный хоръ

можна получити въ книжной лавцѣ Ставропигійского Института во Львовѣ по 66 кр. съ пересылкою почтовою.

За послѣплатою не высылае ся.

420 6—6

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

429 4-6

Апт. Соболевскій

годинникарь

Львôвъ, готель французскій

поручае

СКЛАДЪ ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

репетерôвъ, будильникôвъ кишеневыхъ и годинникôвъ парискихъ коминовыхъ якъ и подорожныхъ

зъ найлучшихъ фабрикъ.

Полагоджую всякй замовленя направы и замѣны.

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКІЙ и зять **МИХ. ОЛЬШЕВСКІЙ**

рôвножь рукавичникъ зъ Варшавы

Ринокъ ч. 21 (пôбôчь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glacé и дуньскй, ясній и темній, вôдъ 2 до 20 гузикôвъ, серній бѣдй, жовтй, бронзовй и попелатй, парра стебнованй. — Бірety и обойчики для Всеч. Духовеньства — Шапки и краваты мундуровй для вôйсковости и пп. студентôвъ. — Приборы до борбництва. Гарнітуры оленевй. — Шлийки патентованй власного помыслу. — Пошевки оленевй, серній и сафяновй. — Черевички зъ серньои шкôры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетôвъ найлѣпшого крою, 428 5—6

Замовленя зъ провінціи полагоджуютъ ся вôдворотною почтою.

Масть кавказка на вôдмороженє. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученом и уживанон изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ вôдмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 80—?

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!
поручає ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѝ зъ пружинами лякированѝ по 2, 3, 4 и 5 зр
ДЗВÔНКИ гармонійнѝ по 6, 7 и 8 гр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудниі въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÔРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѝ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѣ, Пôдставники, Євангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Євг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 25—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовує ихъ по
4½% на рôкъ.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка
поручає старѝ польскѝ сильнѝ горѣвки, дуже добрѝ розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѝ спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки управілеваніі и одиноко правдивѝ если зъ нашои фабрики спровадженѝ.
Одиноке жередло въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовок.
Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и улиця Галицка ч. 1. 4912 426—?

Фірма вôдзначена на львôвскôй краевôй выставѣ срѣбною медалею.
На празникъ Рождества Христового!
Хвально звѣстна
РОБÔТНЯ
ВЫРОБÔВЪ церковныхъ и ґаляптерійныхъ
зô срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинну а именно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. олеї, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѝ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальоновѝ и до меблѣвъ и т. д.
Всѣ наведенѝ предметы приймає до позолочена, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огни або гальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи полагоджує вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 5—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роботня бронзôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kclowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôсля довжины и величины каюты якъ и пôсля скорости и елеганціи пароходу.

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рôздво и Новый Рôкъ есть
Ілюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ПАВЛО ЛЕВИЦКІЙ
въ Добрачинѣ (почта Кристинопôль)
предпріймає всякого рода будовы: церквей, будынкôвъ конкуренційныхъ, парохіяльныхъ и школьныхъ, горалень, взагалѣ всякихъ будынкôвъ и выконує солідно и дешево.

Всѣ выконанѝ нимъ будôвлѣ зыскали загальне признанє, чого доказомъ кôлька наведеныхъ свѣдоцтвъ.

„Въ р. 1886 повѣрився комітетъ церковный въ Розджаловѣ, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина будованє мурованои церкви въ Розджаловѣ. Можемо заручити кождому, що церковь уже на укôнченю, а п. Левицкій вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому его яко предпріемця до бôльшихъ будôвель рекомандувати можемо. — Розджаловъ дня 14 лютого 1888. **Мих. Фолисъ** приходникъ. **Стеф. Покимброда** членъ комітету, **Фед. Жеребецкій** нач. громады.“

„Громада **Сушно**, пов. каменецкого, повѣрила минувшого року п. Левицкому зъ Добрачина будову мурованои двоклясовои школы зъ вôдповѣднымъ мешканемъ для учителя. Тую будову провадить вôнъ точно пôсля поданыхъ ему плянôвъ и указôвъ на повне вдоволенє мѣсцевои рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважного предпріемця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найщирше поручити. — Сушно дня 8 лютого 1885. **Мих. Кордуба** предсѣдатель рады школьнои. **Досько Баранъ** начальникъ громады. I. **Brennenstuhl** Gem. Forst.“

„П. П. Левицкій зъ Добрачина принявъ предпріемство нового мурованого приходства въ **Кормчинѣ** Ту будову, вже на укôнченю веде вôнъ зъ повнымъ вдоволенемъ комітету парохіяльного, котрый его може яко честного, совѣстного и дуже порядного предпріемця, вдоволяючого ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити. — Корчминъ, дня 18 лютого 1888. **И Черевко** предсѣдатель комітету парохіяльного.“

„Въ року 1889 комітетъ церковный въ **Любши**, пов. жидачѣвского, поручивъ Вп. Павлови Левицкому Добрачина будову мурованои церкви, котра нинѣ стоить вже пôдъ дахомъ. Въ часѣ роботы мы мали нагоду пôзнати Вп. Павла Левицкого яко чол. вѣка въ тôмъ званю здôбного, совѣстного и пильного, и хочь не выплачувано ему въ умовленôмъ часѣ ратъ зъ причины неврожаю мин. року, то мимо того провадивъ и провадить дальше будову старанно и совѣстно, за що заявляємо ему зъ приемностію прилюдно щиру подяку. — Вôдъ гр.-к. комітету парохіяльного въ Любши 31 жовтня 1890. **Іосифъ Терешкевичъ** парохъ и предсѣдатель комітету. **Дамянъ Трѣщь** начальникъ громады и членъ комітету.

„Въ р. 1889 поручивъ комітетъ церковный въ **Мостахъ великихъ** пов жовкôвского, п. Павлови Левицкому зъ Добрачина будову мурованои великои зъ пяти копулами церкви. Будову сю провадить п. Павло Левицкій самъ старанно, пильно и совѣстно, такъ що-до штуки майстерскои, якъ та кожь що-до добрности матеріялу. Церковь наша уже высоко пôднеслась, мимо невыплаченя наступившои и минувшои раты зъ причины неврожаю минувшого року, однакъ п. Павло Левицкій провадить будову и форсує своими грôшми, за що ему комітетъ публичну подяку засилає и совѣстно поручає до подôбныхъ предпріемствъ. — Мосты великі 30 жовтня 1890 **Емиль Дѣдицкій** гр. к. парохъ и предсѣдатель комітету церковного. **Гринь Балко** бурмістръ и членъ комітету. **Иванъ Балко** радный и провізоръ церковный.

„До Пана Павла Левицкого, предпріемця будôвель въ Добрачинѣ. Выдѣлъ повѣтовый стверджує, що Вы, Пане, выконали будову двохъ бôльшихъ мурованыхъ мостôвъ и десять склепленыхъ перепустôвъ мурованыхъ на дорогахъ повѣтовыхъ зъ фаховымъ знанемъ рѣчи и строгимъ примѣненемъ плянôвъ будôвельныхъ; надто збудували Вы канцелярію мурован для громады Добрачина на цѣлковите вдоволенє. — Зъ Выдѣлу Рады повѣтовои въ Сокали д. 24. жовня 1895. Презесъ **Ковиацкій**. — Инж. пов. **Каролъ Левицкій**.“

На просьбу Пана Павла Левацкого зъ Добрачина посвѣдчає пôдписаный, що Панъ Павло Левицкій въ роцѣ 1887 выконувавъ будову мурованого партерового будынку призначеного на складъ пропінаційный въ Белзѣ, а въ рокахъ 1891 и 1892 будову мурованои церкви на бôльшій розмѣры въ Мостахъ великихъ, строго пôсля плянôвъ и приписôвъ будôвничихъ на вдоволенє сторôнъ, о чôмъ мавъ я нагоду при вôдборѣ и технічнôмъ справдженю выконаныхъ роботъ пересвѣдчитись. — Жовкôвь дня 10 жовтня 1895. **Алоисій Фішеръ** ц. к. инжінеръ — Высше згадану церковь въ Мостахъ великихъ оглядавъ емь и можу потвердити повысше оречене Вп. П. Надинжінера. Львôвъ 30 жовтня 1895. **Захарієвичъ** ц. к. професоръ.

„На просьбу Вашу потверджаю симъ, що Вы яко предпріемець будôвель вели и выконали крôмъ означенныхъ приватныхъ будôвель такожь парохіянъ будôвлѣ конкуренційнѣ въ тутешнôмъ повѣтѣ. До нихъ зачисляють ся головно: Парохіяльна мурована церковь въ Добрачинѣ, така-жь церковь въ Розджаловѣ, кôлька мурованыхъ и деревляныхъ приходствъ и богато мурованыхъ школьныхъ будынкôвъ. Всѣ тѣ будôвлѣ выконали Вы совѣстно, тревало, докладно пôсля плану, не переступивши кошторисôвъ, и тымъ способомъ причинали ся Вы до прикрасы околиць тутешнього повѣту. За се заслужили Вы собѣ на загальне признанє Вашихъ способностій и ретельности. — Сокаль дня 18 сѣчня 1889. **Тхоржевскій** ц. к. совѣтникъ намѣстництва и староста. [Печатка сокальского староства.] 419 4—5

На всяке вôзванє приѣздить заразъ на мѣсце.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ПОДЯКА.
Выдѣлъ товариства „Бурса св. Іоана Крестителя“ въ Дрогобичи почуває ся до милого обовязку зложити прилюдно щиру подяку за даръ 15 зр. жертвованый въ хосенъ рускои Бурсы дрогобицкои Вп. гôстьми на весѣлю въ Нагачевѣ, а именно: давшимъ починъ до складки, господареви позволившому збирати, Вп. жертводавцямъ зложившимъ такъ велику суму Всч. о. Омелянови Крайчикови завѣдателеви парохіи въ Волчухахъ переславшому тую квоту до „Дѣла“ и Хвальнôй Адміністрациі „Дѣла“ доручившôй высше речену квоту Бурсѣ. Слава всѣмъ причинившимъ ся до улекшеня веденя Бурсы въ хвили, коли находить ся она въ прикрôмъ положеню матеріяльнôмъ, бо потреба сплачувати раты за довги 5000 зр. а при тôмъ дати утриманє двацятьомъ и одному ученикамъ помѣщенымъ въ Бурсѣ. Справа то цѣлого руского народу, щобы выплекати для Руси людей просвѣченыхъ.
П. Кмить предсѣдатель.
В. Паславскій касіеръ.

Против сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого водося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосє Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.
289

НАЙБÔЛЬШІЙ ВЫБÔРЪ
ХУСТОКЪ ЗИМОВЫХЪ
по найнизшихъ цѣнахъ
поручає Магазинъ 6
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

Вôдзначена срѣбнымъ медалемъ на выставѣ львôвскôй 1894 р. а такожь иншими медалями на выставахъ
НАЙДЕШЕВША
БРОНЗÔВНИЧА РОБÔТНЯ
ИВАНА ВЫПАСКА
у Львовѣ, при ул. Краковскôй ч. 5
поручає свои
выробы церковнѝ
зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ, якъ: чашѣ, хресты, монстранціи, пушки цимборійнѝ, пушки на св. олеї, патины до недужихъ, кадильницѣ, лодки, скипетры для панъ, скипетры братекѝ, лѣхтарѣ рôзной величины, скляні павуки и бронзовѝ, окутя на евангелія и т. и. поручаючи за многолѣтну тревалôсть и найпри ступнѣйшу цѣну. 447 2—7
Всѣ наведенѝ предметы старѝ направляє, посрѣблює и позолочує въ огни тревало за порукою довголѣтнои тревалости.

ПЕРША БРÔДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікерôвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручає: добôрнѝ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѝ наливки овочевѝ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bongout найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѝ.*
Експедиція въ скриняхъ и бутлях, почавши вôдъ 5-кільограмовыхъ посылокъ. 388 5—12
Цѣнники на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ. приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8 55	„ Кракова
	10.35	„ Ярославa		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярославa
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету а вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ниі вечером до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець відповѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гроздина.

Ч. 289. Львовъ, Второкъ 23 Грудня 1897 (4 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднята и инші донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

По отвореню сойму.

III.

Руска репрезентація соймова выступила на першихъ засѣданяхъ зъ трема самостійными внесенями, котрыхъ значѣню політичному хочемо отснмъ придавити ся.

По торѣчній вавельскій демонстраціи польскои бѣльшости соймовои наступила сего року ювілейна політика нашихъ добродѣївъ зъ табору п. Барвѣньского и его товаришївъ політичныхъ, зъ котрои кепкують собѣ навѣть Поляки, маючи ухвалену резиденцію на Вавели, бо честь народна маѣ своѣ значѣнѣ, а хто ей разъ спроневѣрить ся, той не найде узнания анѣ у своихъ анѣ у чужихъ, котрымъ хотѣвъ бы служити пѣдъ титуломъ вѣплатным.

Коли минувшого року пѣднесли Поляки въ соймѣ краєвѣмъ справу цѣсарского ювілея и вѣдданя Вавелю на цѣсарску резиденцію, тогдѣ бувъ часъ и нагода вѣдозватись рускимъ посламъ та именемъ руского народу зложити рѣшучу заяву або поставити конкретне внесенє. Але пп. Барвѣньскій и Вахнянинъ перемовчали тоту хвилю політичну, бо старшій панъ зъ зелѣзною рукою такъ наказавъ, а оперти ся на воли народу не мали вѣдваги сй добродѣї, позаякъ рускій нарѣдъ не уважавъ и не уважаѣ ихъ своими заступниками. Тогдѣ здобувъ ся на цивільну вѣдвагу тѣлько оденъ посолъ Окуневскій и за дотычну заяву прозвала его польонія „wawelożercą“. Коли же теперь того старшого покровителя не стало и подувъ иншій вѣтеръ політичный, то пп. Барвѣньскій и Вахнянинъ пѣдняли головы, щобы показати свои патріотичній змаганя и вывести новій „здобутки“ для рускаго народу. Заразъ по отвореню сойму роздѣлено ролѣ: п. Барвѣньскій пѣднявъ справу обовязковои науки языка рускаго и рускои ґімназіи въ Тернополи, а п. Вахнянинъ шумно выступивъ зъ наглячимъ внесенемъ: орґанізації позичковыхъ касъ Райфайзена, а то все зъ нагоды цѣсарского ювілею.

Намъ годѣ порозумѣти: длячого отсій спасителѣ народу вмѣшали до своихъ дрѣбочныхъ внескѣвъ особу монарха, бо вѣдома рѣчь, що справа примусовои науки языка рускаго була вже впередъ пѣдношена зѣ стороны польскои; справа рускои ґімназіи въ Тернополи повинна бути користно полагоджена наслѣдомъ дѣйстнои потребы и жаданя приписаного числа родичѣвъ, а справа касъ позичковыхъ системы Райфайзена поставлена такъ нерозумно, що не е она анѣ новостію, анѣ пожаданою, анѣ якимъ здобуткомъ для рускаго народу, котрый бы мѣгъ ити въ парѣ зъ ухвалою соймовою про вѣдданє Вавелю на цѣсарску резиденцію. Той нашъ высказъ хочемо близше выказати.

Сума 100.000 зр. маѣ спасти рускій нарѣдъ въ его незавидномъ положеню економічномъ, тымъ способомъ, що въ чотирохъ рѣчныхъ ратахъ по 25.000 зр. буде вѣддана до розпорядимости выдѣлу краєвого зъ тымъ, щобы сума тота була ужита на орґанізацію касъ позичковыхъ системы Райфайзена по нашихъ [?] селахъ и щобы черезъ тѣ касы доставлено селяньству вѣдповѣдный дешевый кредитъ. Тутъ передовсѣмъ годило бы ся знати п. Вахнянинови, що коли-бъ навѣть цѣлыхъ 100.000 зр. вѣддано до розпорядимости выдѣлови краєвому и сей роздѣливъ справедливо цѣлу суму на всѣ громады въ краю, то на кожду громаду припало бы по кѣльканацять золотыхъ „милостинѣ“ а симъ числомъ прецѣнь не доставлено бы селяньству вѣдповѣдного дешевого кредиту, бо всѣхъ громадъ сѣльскихъ въ краю числимо около 6.000.

Дальше повиненъ бы знати п. Вахнянинъ, що выдѣлъ краєвый дотеперь маѣ въ своѣй розпорядимости кѣлькадесять тысячь золотыхъ и тои сумы уживаѣ выключно на безпроцентовѣ позички для польскихъ „kółek rolniczych“, а не на цѣли промыслово-господерскій по рускихъ громадахъ, отже и тыми новыми 100.000 зр. орудувавъ бы выдѣлъ краєвый на цѣли кредитовѣ по нашихъ (!) селахъ — въ своѣмъ розумѣню! Они припали бы въ участи польскѣй орґанізації народовѣй — зъ ласки п. Вахнянина!

Такожь належало бы знати п. Вахнянинови, що бѣльше якъ тысячка касъ позичковыхъ громадскихъ пѣдъ проводомъ выдѣлу краєвого, выдѣлѣвъ и радъ повѣтовыхъ занядѣла у насъ въ краю, — хочь мала достаточнѣ фонды, щобы доставити селяньству вѣдповѣдный дешевый кредитъ, — отже пѣдъ проводомъ нашои дѣяльнои автономіи краєвои розбійшла бы ся и тота сума 100.000 зр. безъ пожитку для руского селяньства.

Вѣдтакъ треба бы знати п. Вахнянинови, що у насъ нема правного устрою для касъ позичковыхъ Райфайзена а тѣлько до нихъ зближенѣ е стоваришеня заробково господарскѣ зъ необмеженою порукою, що по селахъ оказались у насъ невѣдповѣдными, та самѣ кошты заложеня сихъ касъ пожерли бы бѣльше якъ 100.000 зр. безъ нѣякого хѣсна.

Вкѣнци не повиненъ бы забувати колишный голова товариства „Просвѣты“, що при тѣмъ рускѣмъ товариствѣ закладають ся касы позичковѣ на основѣ добродѣйнѣй, та що отсе товариство не може вѣдъ краєвого сойму дѣждати ся: безпроцентового фонду позичкового, а тутъ добре ужитыхъ 100.000 зр. могло бы принести хосенъ для нашого руского селяньства въ краю... Замѣсть отже пускати бляґу та пустѣ внесеня безъ змѣсту и цѣли, лѣпше було бы тихо поперти предметовѣ змаганя питомои орґанізації народнои, котрѣй передше служило ся и по котрѣй выдвигнено ся на щебель політика...

Супротивъ того — най не дивуе ся п. Вахнянинъ и его товаришѣ, що фразами не затре ся глубокихъ ранъ нанесеныхъ рускому народови, бо на тій махерскѣй політицѣ кождый пѣзнав ся. Най добродѣ зъ того табору не дивують ся й докорамъ Полякѣвъ, що внесенѣ таке не пѣднесе значѣня (!) торѣчнои ухвалы соймовои въ справѣ вавельскѣй, бо и що-жь значить милостиня по кѣльканацять золотыхъ супротивъ міліонѣвъ, призначеныхъ на Вавель? Але хто разъ ставъ прошакомъ політичнымъ, тому милостиня наймилѣйша!

Вѣче „Пѣдгорскои Рады“ въ Стрыю.

(*Докѣнченѣ.*)

По ухвалѣ резолюцій політичныхъ почали ся промовы и внесеня участникѣвъ вѣча.

О. Сеникъ зъ Бережницѣ королѣвскои зачавъ свою промову вѣдъ астрономіи: На небѣ е констеляція звѣздъ, котру нарѣдъ зове „вѣзомъ“, а повѣре народне каже, що тымъ вѣзомъ ѣхали гордѣ ангелы до Бога, але Богъ струтивъ ихъ, они упали въ пекло а вѣзъ оставъ ся порожный на небѣ. Такимъ вѣзомъ ѣхавъ павъ Казимиръ до горы и старавъ ся дѣбратись до довѣря монарха. Але монархъ пѣзнавъ ся на нѣмъ и струтивъ его зъ воза. Нинѣ вѣзъ порожный а Казимиръ вже не „казить мира“, але якъ непышный сидить у Буську. — А за тымъ словомъ бесѣдникъ внѣсъ пѣднести окликъ въ честь цѣсаря за те, що освободивъ Австрію вѣдъ тираньскои управы ґрафа Казимира. — Зѣбраній, пѣднявши ся зъ мѣсць, пѣднесли трикратне „многая лѣта“.

Д-ръ Вол. Охримовичь почавъ свою промову звертаючись до минувшости: У Русинѣвъ така натура, що доки ихъ бють, они йдуть противъ ворога солідарно; якъ же выборють собѣ трохи силы и стане имъ крихту лекше, тратять енерґію и пѣддають ся Такъ зробивъ гетьманъ Богданъ Хмѣльницкій. Коли ставъ сильнымъ, не подумавъ о скрѣпленю своеи силы, а пѣддавъ ся. — Бесѣдникъ бонть ся, щобы щось такого не повторило ся и въ нинѣшну хвилю. Зѣ Львова надходять слухи, що при нагодѣ дебаты адресовои пляне ся нова „нова ера“, до котрои старають ся втягнути и трѣйку нашихъ независимыхъ послѣвъ. Отже нехай вѣче въ тѣмъ дѣлѣ выскаже свою гадку. Чей-же для независимыхъ послѣвъ нема кумпанії зъ Барвѣньскими, Вахнянинами, Охримовичами... Нехай стережуть ся нинѣ всякихъ пѣдступныхъ махінацій, бо така спѣлка була бы для нихъ и для народу руского ганьбою! *[Гучній оплески]*

Д-ръ Олесницкій зазначивъ, що загалъ Русинѣвъ угодѣ зъ Поляками не бувъ и не е противный; вѣнъ противный лишь тому, щобы тая згода робилась потайки, безъ апробаты руского загалу, при помочи скоррумпованыхъ креатуръ, до котрыхъ руска суспѣльность не маѣ и не може мати довѣря. Длятого злука нашихъ независимыхъ послѣвъ зъ правительственными не може бути пожадана, бо хочь мѣжь тыми другими е деякій честній люде, то однакъ е й такій, котрыхъ мандаты обагренѣ кровію рускихъ выборцѣвъ и споганенѣ нечуваными махерствами та службою крайнѣй реакції. — Отже бесѣдникъ внѣсъ выслати на руки посла д-ра Окуневского телеґраму въ тѣмъ дусѣ, вѣдчитавъ змѣстъ такои телеґрамы, а вѣче однодушно одобрило ей. [Телеґраму сесю мы вже подали въ „Дѣлѣ“.]

П. М. Петрицкій зъ Жидачева, промовляючи на тематъ уладженя вѣдносинъ руско-польскихъ дорогою поспѣльнои згоды, высказавъ ся рѣвно-жь въ тѣмъ змыслѣ, що до чистого дѣла потрѣбно и чистыхъ рукъ, а не такихъ, якъ у пп. Барвѣньского, Вахнянина е tutti quanti.

Пп. Кушнѣръ зъ Дрогобича и Атанасъ Мелникъ зъ Волѣ Якубовои промовляли о послѣдныхъ выборахъ до рады державнои. Першій констатувавъ фактъ, що до упадку ґр. Баденього причинили ся въ значнѣй мѣрѣ выборы, а другій пѣднѣсъ славетный выборъ посла въ Дрогобичи — и вѣче ухвалило резолюцію, щобы въ справѣ выбору п. Охримовича черезъ покражу голосѣвъ д-ру Олесницкому заурґувати правительство о приспѣшенє слѣдства, а п. Охримовича вѣзвати, щобы зложивъ свѣй незаконно добытый мандатъ.

О. Сеникъ пѣднѣсъ справу подѣлу Галичины а зѣбраній ухвалили резолюцію: „Вѣче въ Стрыю взывае трехъ независимыхъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ пѣднести справу подѣлу Галичины на части руску й польску — и се повинно бути зазначене въ адресѣ до трону яко перше жаданѣ руского народу.“

П. Ґренджола поставивъ внесенѣ, щобы по мысли ухвалы вѣденьского селяньского вѣча уложено по громадахъ выказъ селяньскихъ довѣвъ, якій держава мала бы переняти на себе а селяне сплачували бы при податкахъ, и щобы тій выказы переслано на руки посла о. Танячкевича, а д-ръ Олесницкій пояснивъ постановы закона о ліцитаціяхъ селяньскихъ грунтѣвъ.

Нарады вѣча скѣнчились о годинѣ 4-ій пополудни.

Кѣлька слѣвъ о забудованю ґѣрскихъ потокѣвъ.

(*Дальше.*)

Поясниви коротко цѣль забудованя ґѣрскихъ потокѣвъ, хочу теперь пояснити цѣль проекту забудованя такихъ потокѣвъ и залѣсеня неужитківъ въ дорѣчу Днѣстра, бо изъ згаданои дописи зъ Старомѣского вношу, що дописуватель не е оббзнаный въ тѣмъ дѣлѣ и

Зъ Креты.

Дѣялось се 1890 року, коли я першій разъ навѣстивъ сей островъ. А нагода була така:

Бувъ собѣ чоловѣкъ, живъ та умеръ и похоронили мы его на Кретѣ.

„Бувъ дѣдъ Монька, мавъ ся зъ-легонька...“

Казка.

Казка, та не цѣлкомъ.

Се бувъ мѣй товаришь и *плавали* мы разомъ на однѣмъ суднѣ. А що то значить „плавали“, розумѣе достоту лишь той, хто самъ ходивъ по морю.

Мы вертали вже въ Европу.

Портъ-Саідъ се нѣбы-то Африка — а для насъ вже вѣяло Европою по довгѣмъ бурлакованю по „чорныхъ земляхъ“. Се вже майже дома.

— Слухай, товаришу, — каже вѣнъ до мене, — я вже пѣславъ телеґраму до дому. Мама и сестра пріѣдуть стрѣчати насъ. Я тебе познакомлю зъ ними. Сестра була ще пѣдросткомъ, якъ я прощавъ ся зъ нею... Якій я радый, якій я радый!

И пѣйшовъ на мѣстъ держати службу.

— За тыждень будемъ дома! — вѣдкликнувъ ся вѣнъ до мене зъ моста.

— Держи лишь „курсъ“ домашный та „роби“ вѣтеръ, — вѣдказавъ я ему.

На вартѣ зробило ся зъ нимъ недобре.

Крѣпивъ ся вѣнъ, не дававъ ся — та не мѣгъ додержати своеи чотирогодиннои служѣбы.

Трясла его та пропасниця, що набравъ ся ей въ Африцѣ.

Чотири днѣ лежавъ хорый.

Чотири днѣ? Що се? А якій они довгій, коли сидишь при постели дорогого товариша.

Боже! Боже змилосердись!

Одной, передпослѣдной ночи пѣднявъ ся вѣнъ.

Очи его заблысли.

Не вже-жь переломилась та зловѣща хороба?

Вѣнъ такій молодый, такій крепкій, такій здоровый! Всего двацять пять рокѣвъ.

— Ахъ, якъ темно, всюды темно. Мамо, дорога мамо! не вже-жь умирати менѣ?!

До памяти не прийшовъ уже бѣльше.

Надъ ранкомъ закликавъ трубачь усѣхъ людей на помѣстъ.

Выйшовъ и командантъ зъ своеи каюты.

Стягъ поставлено на пѣвъ мачта.

— Умеръ нашь товаришь, котрого мы всѣ любили; умеръ, не побачивши землѣ рѣдной, а до неи такъ близько. Помолѣмъ ся за упокѣй душѣ его!

И всѣ матрозы, що стояли рядомъ на палубѣ, почали хреститись и вознѣсъ ся „Отче нашь“ до неба на всѣхъ языкахъ, кѣлько ихъ е въ австрійскѣй имперіи.

И нарядили мы его на палубѣ пѣдъ стягомъ, а на домовинѣ поставили шаблю й капелюхъ — и завернули на островъ Крету та похоронили его тамъ на христіяньскѣмъ кладовищи. И цѣлый полкъ турецкого вѣйска выступивъ вѣддати воѣнну честь умершому товаришеви.

А за кѣлька день прибули мы до дому.

Тамъ рѣднѣ ждали повороту его зъ довгои дороги.

Ждали — не дѣждались.

Я мусѣвъ передати имъ сумну звѣстку.

Серце менѣ стискалось. Я, хочь невинновный, чувъ ся переступникомъ, коли заступавъ у дверѣ ихъ мешканя, щобы передати имъ сю звѣстку.

* * *

И зновъ я на Кретѣ.

Пѣйшовъ я на христіяньске кладовище, щобъ помолитись на могилѣ товариша и вѣнець тамъ положити.

Все на свѣтѣ проходить...

И вѣнець мѣй дурниця — и молитва моя невѣрна пустиця — се лишь споминъ товариша.

Усѣ мы „прахъ“, якъ стоить въ Письмѣ святѣмъ.

А поручь могилы моего товариша стоять новій могилы.

„Johann Kralj Gefreiter des 87 Infanterie Regts“ — „Николай Гринченко рядовый житомірского полка“ — и такихъ могилъ зъ написями и безъ написей стоить тутъ поручь пятьдесять, коли не бѣльше.

Усѣ они померли въ силѣ вѣку.

И за ними плачуть сестры и матери.

За що? по що?

Европейскій концертъ!

А що дѣесь у насъ дома — на нашѣй рѣднѣй земли?

„Видишь скалинку въ оцѣ ближнього твоего, а бревна въ своѣмъ оцѣ не видишь.“

Канеа 18 грудня 1897.

справедливо дивуєсь, длячого проектомъ обнято деякі потоки, котрі нікому шкодъ не роблять, и противно, не обнято потоковъ, котрі людямъ шкоды роблять. Також справедливе есть зачудуване: водки громады проходять до такои благодати, абы имъ хтось своимъ коштомъ засаджуваръ пасовиска у горахъ.

Законом зъ дня 18 мая 1896 [В. з. кр. ч. 36] оголошено проектъ забудованя горскихъ потоковъ и залѣсеня неужитковъ въ дорѣчу Днѣстра въ повѣтахъ старомѣсковъ и турчаньсковъ. Кошты того предприемства мають выносити 606.000 зр., зъ котрыхъ припадає на регуляцію доплывовъ Днѣстра 368.000 зр. а на залѣсене 238.000 зр. — а дає ихъ по половинѣ державный и краевый фондъ меліораційный. Забудоване дикихъ горскихъ потоковъ и роботы коло залѣсеня мають перевести органы перемыскои секціи ц. к. воддѣлу лѣсово-технічного подъ надзоромъ міністерства рольництва и выдѣлу краевого, а зарядъ фонду будовы веде выдѣлъ краевый. Цѣль сего красного и великого предприемства есть ось-яка:

Днѣстеръ водъ жерела свого въ горахъ турчаньскихъ ажь до села Гординѣ коло Самбора має досыть добре выроблене корыто. Тутъ губить ся Днѣстеръ въ просторбй, бо 26 кільометровъ довгбй а 5—6 клм. широкбй долинѣ, творячи величезнѣ и кождому знанѣ наддністряньскѣ багна. Воды Днѣстра, не маючи тутъ вольного водплыву, творили колись водъ Самбора ажь до Розвадова на просторони около 52 клм. довгбй а 7 клм. широкбй велике озеро. На мапахъ зъ XIV. вѣку видко на мѣсци того озера ще все велику просторонь воды подъ назвою „mare amadoca“, а люде тамошнѣ называють ще й теперь тотѣ багна „чорнымъ озеромъ“. Доперва въ роцѣ 1819 выкопано на 7 клм. довгій каналъ коло Гординѣ, такъ званый „каналъ Долубовского“, и сполучено Стрвяжь зъ Днѣстромъ, осушуючи тымъ способомъ велику просторонь багонъ. Однакъ багна тѣ все ще занимають нинѣ около 60.000 гектарбвъ [около 104.000 моргбвъ].

Якій величезный маетокъ краевый пропадає черезъ те, що такъ велика частина землѣ есть неужиткомъ, се рѣчь ясна. Але осушене тыхъ багонъ могло бы наступати лишь черезъ регуляцію Днѣстра. Выдѣлъ краевый перепровадивъ уже дотычнѣ студіи, приготовивъ потрѣбнѣ проекты, и справа буде въ короткомъ часѣ зреалізована, а першимъ условемъ сеи раціональнои регуляціи, котра буде вымагати коштy кількохъ міліонбвъ, есть забудоване потоковъ въ горѣшномъ бѣгу Днѣстра, а то зъ причинъ, якѣ я обговоривъ въ загальнбй части сеи розвѣдки.

Зб справою регуляціи Днѣстра лучить ся ще инша справа дуже великои ваги, а именно справа сполученя каналомъ Днѣстра зъ Сяномъ и тымъ способомъ сполученя моря Чорного зъ моремъ Балтицкимъ. Дѣлъ водъ межи Днѣстромъ а Сяномъ въ околицяхъ Рудокъ а именно коло села Вишнѣ Беньковои есть такъ низько положеный, що впередъ, закимъ Днѣстеръ корыто свое поглубивъ, зливала ся часть воды при біфуркаціи до Сяну. Сполучене Днѣстра зъ Сяномъ есть отже можливе и дало бы ся безъ великихъ трудностій технічныхъ перевести, лише розумѣєсь мусить Днѣстеръ бути водповѣдно урегульованый. Каналъ такій бувъ бы для нашого краю незвычайно великои ваги. Нѣмцѣ выдали на такій каналы сотки міліонбвъ.

Кромѣ того черезъ регуляцію самого Днѣстра въ горахъ повысше Лбмнои и черезъ регуляцію ббльшихъ доплывбвъ, якъ н. пр. рѣки Тополѣницѣ, Лѣвины и т. д., забезпечить ся много майна людского передъ повенями, а по засадженю кошикарскою лозиною шутровискъ и зарѣнкбвъ, що тягнуть ся вздовжь рѣки и потоковъ цѣлыми милями, може въ околицяхъ тамошныхъ зъ часомъ розвинутись нова галузь домового рукодѣльства — кошикарство.

(*Конецъ буде.*)

Переглядъ політичный.

Вчера водбула ся на два навороты нарада мѣжь бар. Ґавчемъ а нѣмецкими послами зъ Чехъ, Ліпертомъ, Шлезінґеромъ, Функемъ и Перґельтомъ. П. Шікеръ на запрошене Ґавча водповѣвъ письменно, що въ нирадахъ не може взяти участи, бо держить ся ухвалы, постановленои на вѣчу въ Хебѣ, пбсля котрои Нѣмцѣ въ жадній переговоры зъ правительствомъ не мають вдавати ся поти, поки не будуть знесенѣ языковѣ розпорядженя; водповѣдь мавъ п. Шікеръ дати въ порозумѣню зъ сторонництвомъ людовымъ, до котрого належить.

О вчерашныхъ нарадахъ выдано такій урядовый комунікатъ: Зъ нагоды, що незадовго мав збйти ся ческій соймъ, водбула ся за починомъ президента міністровъ розмова про політичне положене, не обовязуюче участниковъ нѣ до чого; въ розмовѣ тбй взяли участь пп. Ліпертъ, Шлезінґеръ, Функе и Перґельтъ; не выступано зъ нѣякими внесеннями анѣ не постановлено нѣчого.

Зъ сего комунікату, розумѣє ся, не можна бути мудрымъ. За те зъ иншои стороны доносять троха ббльше. Правдою мав бути, що на тыхъ нарадахъ нѣчого не постановлено, бо и не було гадки постановляти що-небудь: участники нарадъ, будучи подъ вплывомъ шенерерbвцѣвъ, зъ уваги на грбзне а вплывове становиско того сторонництва не важились бы були нѣчого постановляти. Але здає ся рѣчею певною, що нѣмецкій послы на нарадѣ зъ бар. Ґавчемъ узнали пропонованій нимъ змѣны въ языковыхъ розпорядженяхъ за можливій, тбльки боять ся ще выповѣсти голосно свою гадку. Також мабуть участники нарадъ зобовязали ся передъ бар. Ґавчемъ не ухиляти ся водъ ческого сойму; але зробили се имовѣрно також ббльше зъ уваги на шенерерbвцѣвъ, бо п. Вольфъ, выбраный недавно до сойму, мав охоту водограти також и въ ческомъ соймѣ свою ролю, чого не мбгъ бы зробити въ разѣ абстіненціи нѣмецкихъ послбвъ.

Молодоческій посолъ Шарфъ бувъ у ческого намѣстника ґр. Куденгового на авдіенціи въ справѣ водшкодованя для мешканцѣвъ Праги за страты, якій потерпѣли при послѣдныхъ розрухахъ. П. Шарфъ зазначивъ, що правительство, водобравши управѣ мѣста поліцію, обовязане в дати те водшкодоване, котре мусѣло бы дати мѣсто, коли бы поліція була подъ его управою. Намѣстникъ водповѣвъ, що не може признати слушности поглядамъ п. Шарфа, але гадає, що въ сѣмъ разѣ треба поступати такъ, якъ робить ся въ выпадкахъ елементарныхъ нещасть. Длятого обѣцявъ намѣстникъ старати ся, щобы бодай тѣ, котрі при розрухахъ пражскихъ найббльше потерпѣли, могли дбстати запомогу въ формѣ безпроцентовои позички.

Про краковске чеcко-польске побратимство пише органъ ческихъ реалістовъ Čas, заложеный проф. Масарикомъ: Не вѣримо въ такъ нагло проявляючу ся любовь ческо-польску, бо памятаємо, якъ передъ трема роками Поляки помагали давити нашій змаганя, выпирали ся свого славяньства, допитали автономічнѣ права, якъ выражали ся о молодо-Чехахъ и т. н. Правда, що Чехи мусять глядати въ радѣ державнбй союзбвъ; а що годѣ лучити ся зъ ческими и моравскими Нѣмцями, котрі властиво найскорѣйше надавались бы до того, то треба глядати союзниковъ деинде. Важною рѣчею бувъ бы союзъ ческо-польскій, але мусѣвъ бы вбнъ оперти ся на тревалбй подставѣ. Тбльки-жь такого опертя годѣ найти, бо молодо-Чехи мало мають спбльного зо станчиками. А лише идеально про братню любовь воркотати — се въ політицѣ не мав вартости. На якбй же подставѣ опиравъ ся краковскій зъѣздъ? На жадній; бо польске сторонництво зовсѣмъ не переговорювало зъ молодо-Чехами, та и зъ проводирѣвъ польскои політики вѣденьскои не було нѣкого на зъѣздѣ, хиба може дехто въ характерѣ видця або участника бенкету. Идеальне зближене обохъ сторбнъ мав доси хиба той змыслъ, що Чехи подуть за Поляками всюды, але не навпакъ. Далеко природнѣйшій бувъ бы союзъ молодо-Чехбвъ не зъ шляхоцкими, консервативными станчиками, але зъ тыми фракціями польского кола, що ббльше зближають ся до ческого демократизму и поступовости; такимъ чиномъ найшлась бы також дорога до союза зъ Русинами, котрыхъ доля въ Галичинѣ не богато гбрша водъ нашои. Та и тутъ союзъ мусѣвъ бы опертя ся на якбйсь певнбй подставѣ. Але се не стало ся; а те, що стало ся, я зб становиска народного достоинньства пожалуваня гбдне. Аранжеръ „славяньского“ зъѣзду въ Краковѣ, д-ръ Добія, в такимъ Славянином, якій волочать ся неразъ и по Чехахъ. Его канцелярію замкнено за здирства, доконуванѣ на селянахъ, и за мантѣйства. Длятого то и коло польске такъ шкробало ся въ голову, коли мало ухвалити краковскій зъѣздъ. А ухвалило его, абы було привмною рѣчею для ґрафа Станислава Баденього и всеи урядничои Галичины, щобы бенґальскимъ огнемъ освѣтити упадокъ ґр. Каз. Баденього. На краковскбмъ зъѣздѣ були самѣ найконсервативнѣйшѣ елементы; а коли могло стрѣнути Чехбвъ ще ббльше нещасть, то сталось оно тымъ, що надъ зъѣздомъ простягнувъ також свои рамена кс. Стояловскій, котрый въ Римѣ запропастивъ и свою минувшбсть и свою честь. Оттакъ зазначуємо, що краковскій зъѣздъ не скрѣпивъ політики нашого народу, що въ Краковѣ зовсѣмъ не було славяньского зъѣзду, що тамъ зовсѣмъ не припечатано нѣякои славяньскои вѣрности.

Въ угорскбмъ соймѣ водчитавъ президентъ палаты письмо президента міністровъ, котре доносить о цѣсарскбмъ розпорядженю въ справѣ квоты. Подчасъ дискусіи бар. Банфі три разы забиравъ голосъ противъ внесеня опозиціи, щобы королѣвске розпорядженє поддати подъ дискусію въ палатѣ. Опозиція протестувала противъ новорбчнои промовы бар. Банфіого. На те водповѣвъ президентъ міністровъ: Водзывають ся тутъ голосы сумнѣву о моимъ патріотизмѣ и докоряють менѣ, що моє поведене в дволичне и що выставляю на небезпеченьство добро краю. Докоры тѣ обиджають мене, и я не можу не обурювати ся ними. Коли-жь опозиція не мала намѣру обиджати мене, то и я заявляю, що обиджати ви я не хотѣвъ. Також заявивъ бар. Банфі, що повѣдомивъ австрійске правительство о своихъ адміністраційныхъ запорядженяхъ въ справѣ удержаня дотеперѣшного стану въ австрійско-угорскихъ взаємнахъ, що зъ австрійско-угорскимъ банкомъ уложивъ провізоричну угоду и що правительство домагати ся буде водъ сойму затвердженя порobленыхъ крокбвъ. Опбсля ведено дальшу дискусію надъ угодовою провізорівю.

О дальшихъ плянахъ опозиціи не знати ще нѣчого певного. Кажуть лише, що на нинѣшномъ засѣданю сойму опозиція выйде зъ салѣ и не буде брати дальшои участи въ дискусіи надъ провізорівю.

——

Справа болгарскихъ офіцировъ-еміґрантовъ полагоджена вже окончено. Якъ доносять „Міровые Отголоски“, всѣ проживаючѣ въ Россіи болгарскій офіцыры крбмъ капітана Бендерева, полковника Ванкова и капітана Александрова дбстали амнестію. Часъ службы, проведеный въ Россіи, мае имъ въ Болгаріи почислити ся.

——

Дня 30 грудня пращано въ Парижи въ міністерствѣ заграничныхъ справъ довголѣтного россійского амбасадора бар. Моренгайма, котрый опускає дипльоматичну службу и водъѣздить до Петербурга именованый членомъ державного совѣта. При бенкетѣ, данбмъ въ его честь, міністеръ заграничныхъ справъ Ганото высказавъ жаль, якій водъѣздъ бар. Моренгайма справляє правительству и населеню Парижа а навѣть всеи Франціи, та выразивъ гадку, що той жаль подѣляє певно и все дипльоматичне тѣло, бо водносины, въ якихъ остають оба великій народы, служать загальнбй гармоніи и єдности. Міністеръ выпивъ за здоровле знаменитого дипльомата, котрый въ часѣ своєи довгои свѣтлои службы богато зробивъ и богато пережывъ, а всѣ свои силы водавъ великимъ задачамъ мира и людскости. Амбасадоръ бар. Моренгаймъ згадавъ въ своѣй водповѣди незабутнѣ доказы цѣнноі прихильности, сердечнои приязни и щирои любови, якихъ зазнававъ у Франціи, и дякувавъ Ганотови, его помбчникамъ и попередникамъ за ихъ помбчь та закбнчивъ словами: „Подношу мою чарку въ честь французского правительства и французского народу!“

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

——

Про отворене читальнѣ „Просвѣты“ въ Вишенцѣ великбй, повѣту городецкого, пишуть намъ:

Село Вишенка велика творить зъ Вишенкою малою одну велику громаду зъ однымъ громадскимъ начальникомъ, а двѣ окремѣ парохіи: перша зъ 2198, друга зъ 1370 душами рускими. Обѣ Вишенки лежать въ повночнбй сторонѣ Янова. Вишенка велика розкинулась на просторѣ 2·3 квадр. миль, творить групы водданенѣ водъ себе 2—6 клм. Патрономъ церквей есть дѣдичь кальвіньского вѣроисповѣданя, але въ часѣ выборбвъ стає въ ряды польскихъ панбвъ-шовіністовъ на Руси и тогдѣ вразъ зъ ними, католиками, не перебирає въ средствахъ... А Вишенка дає звычайно въ користь руского кандидата девять честныхъ выборцѣвъ.

Свѣтлѣйшѣ селяне Вишенки великои, а головно чч. господарѣ Илія Василькевичь, Василь Березякъ, Гринько Гремъ, Данько Барандѣй, Лука Ковалишинъ и молодець Луць Лемехъ, довѣдавши ся, що громадяне сусѣднои Лозины мають вже читальню „Просвѣты“, постановили оснувати и у себе таку школу для старыхъ. Добравши до себе ще другихъ шесть свѣтлѣйшихъ громадянъ, а то Гавр. Ґеруса, Федька Иванового, Тимофтея Курницкого, Василя Куницця, Николая Стельмаха и Олексу Грема, пбйшли до старенького душпастиря Всч. о. Ем. Пясецкого, загально звѣстного декана народолюбця, и попросили о помбчь до основаня читальнѣ. Добрый душпастирь урадувавъ ся гарнымъ дѣломъ парохіянъ, дописавъ ся радо яко тринацятый оснуватель читальнѣ та й словомъ и дѣломъ допомбгъ до основаня ей.

Дня 9 (21) грудня водбуло ся отворене читальнѣ, на котре головный выдѣлъ Просвѣты выславъ свого водпоручника Вп. Григ. Врецьону, а той своимъ щирымъ повседенемъ и теплымъ поученемъ о важности читальнѣ въ громадѣ зробивъ вельми миле вражѣне на згромадженыхъ селянахъ. По сердечнбй промовѣ о. пароха и п. Врецьоны вписали ся до читальнѣ заразъ 52 громадянъ однои групы села, а в надѣя, що число се подвоить ся и потроить ся небавомъ, бо рбчна членьска вкладка выносить лишь 40 кр. для господарѣвъ, а 20 кр. для господинь, дѣвиць и молодцѣвъ та й до першого выдѣлу увбйшли найсвѣтлѣйшій читальники, а то: о. Пясецкій головою, Илія Василькевичь заступникомъ головы и господаремъ, Вас. Куницець писаремъ, Вас. Березякъ касіромъ, Луць Ковалишинъ бібліотекаремъ, а Гринько Гремъ и Гавр. Ґерусъ заступниками выдѣловыхъ. Водпоручникъ головного выдѣлу „Просвѣты“ вручивъ выбраному выдѣлови щедрый даръ книжками, до того додавъ ще книжокъ голова читальнѣ водъ себе и тымъ дано починъ до основаня читальняной бібліотеки. Присутнѣ гостѣ Всч. оо. Гр. Прихитко зъ сусѣднои Верещицѣ, Петро Радикевичь зъ Вишенки малои, Никол. Пясецкій, окбнченый богословъ Алекс. Пясецкій, п. Ант. Хойнацкій зб Львова, ч. Іос. Зелѣзко господарь зъ Бѣлои и Олекс. Ковалишинъ господарь зъ Вишенки малои вразъ изъ водпоручникомъ головного выдѣлу „Просвѣты“ також записали ся до читальнѣ и зложили свои датки тымъ радше, що у присутныхъ селянъ бачили велику радбсть и одушевлене зъ основаня читальнѣ. Ч. заступникъ головы Илія Василевичь водступивъ радо свою простору муровану хату на перші зборы и на читальню, угостивъ всѣхъ читальниковъ, чимъ хата богата, и обѣцявъ дати сосны зъ власного лѣса на будову читальняного дому „Просвѣты“ въ Вишенцѣ великбй. Честь ему прилюдна за те! честь и всѣмъ оснувателямъ читальнѣ зъ народолюбнымъ душпастиремъ на передѣ. — *Очевидець.*

——

Зъ Калуша:

Товариство „Рускій дбмъ народный въ Калуши“ вбйшло въ житє зъ кбнцемъ року 1894 ого. Цѣлію товариства есть: призбирати матеріяльнѣ средства на выбудоване власного дому зъ просторою салею на зборы просвѣтнѣ, економічнѣ, політичнѣ и сценічнѣ, а також на примѣщене всѣхъ въ Калуши товариствъ рускихъ, — дальше: дбати о рухъ просвѣтно-економічный въ цѣлбмъ повѣтѣ черезъ засновуване читалень та крамбвъ по селахъ и подпомагати матеріяльно убогу молодѣжь руску въ школахъ середныхъ и промысловыхъ.

Товариство „Рускій Дбмъ народный въ Калуши“ повстало за гадкою всѣхъ добромыслячихъ та щирыхъ патріотбвъ рускихъ калуского повѣта, а водъ часу заснованя его приступило до него около 90 дѣйстныхъ членбвъ. За-для браку матеріяльныхъ средствъ не могло оно водъ разу постаратись о власну хату, отже вынаймило на-разѣ гарну простору салю и одну комнату въ домѣ Ляндсмана и тамъ нинѣ Русины калуского повѣта можуть у всякбмъ случаю збйтись та чи то въ радбстныхъ чи печальныхъ хвиляхъ народного житя порадитись, а и нашъ руско-народный театръ мае за невеличкою оплатою приличне пристанище. Въ тыхъ комнатахъ мѣстить ся теперь руска мѣщаньска читальня „Ранна Зоря“. Товариство „Рускій Дбмъ народный“ дало ініціятиву до заснованя въ Калуши руского товариства задаткового, котре по доповненю правныхъ вымогбвъ вскорѣ увбйде въ житє. Тымъ способомъ товариство „Рускій Дбмъ народный“ за короткій часъ сповнило подай въ части свбй обовязокъ.

Станъ касы товариства въ готбвцѣ выносить сегодня 351 зр. 89 кр. При тбмъ мусимо згадати, що правна претенсія до спадковои масы по бл. п. Мелитонѣ Теницкбмъ, калускбмъ мѣщанинѣ, буде вже въ короткбмъ часѣ полагоджена въ судѣ въ формѣ угоды, а то въ такій способбъ, що спадковмцѣ въ протягу пяти лѣтъ сплатять 1.800 зр. вразъ изъ процентами. При сбй нагодѣ выдѣлъ товариства складає сердечну подяку Вп. д-ру Андрѣеви Косови за безкористне переведене судового процесу въ сбй справѣ.

Рбвно-жь сердечно дякує выдѣлъ Вп. жертводавцямъ за зложенѣ дары грошевѣ. Именно жертвували Р. Т. пп.: ц. к. комісарь Евг. Свобода 2 зр., Ант. Серафинъ 70 кр., калуске Товариство касинове зъ новорбчныхъ датковъ 5 зр., д-ръ Вурстъ 1·20 зр., Володисл. Голубовскій 1·45 зр., д-ръ Андроникъ Могильницкій 2 зр., Канцелярія бл. п. д-ра В. Дѣдошака 2 зр., Касино мѣщаньске въ Калуши 1·66 зр., складка на вечерку устроенбмъ въ честь выслуженого управителя народнои школы въ Калуши п. Громадки 6·51 зр., о. Вас. Чернецкій зъ Сѣльця белского 1 зр., отець пралатъ Іоанъ Кобиляньскій 1 зр,. д-ръ В. Кебузиньскій зъ Перемышля 10 зр., о. Николай Сенета 50 кр., Волод. Витошиньскій нотарь зъ Дубецка 2 зр., Любомиръ Рожаньскій 50 кр, о. д-ръ Мѣльницкій 2 зр., Каса задаткова въ Калуши 50 зр., складка въ домѣ п. Петра Боднарчука въ Калуши 5·35 зр., д-ръ Андр. Косъ 2 зр., складка на храмъ у о. И. Сѣчиньского въ Вѣстовбй 16·20 зр., Вас. Нагбрный, д-ръ Стеф. Федакъ, д-ръ Щастный Сельскій, д-ръ Кость Левицкій, о. Алекс. Стефановичь, о. Евг. Гузаръ, проф. Ив. Бѣчай, Мих. Спожарскій всѣ зб Львова по 1 зр., о. Евг. Дудкевичь зъ Рудна 1 зр., о. Яновичь зъ Хотѣня 1 зр., Ант. Гарасимбвъ зъ Калуша 1 зр., д-ръ Ив. Куровець лѣкарь въ Калуши 15 зр., о. Мих. Скородиньскій 1 зр., о. А. Петровичь 50 кр., о. Вол. Глодзиньскій 50 кр., о. Онуфр. Крыницкій 1·50 кр., складка у о. Вол. Петрушевича пароха калуского 20 зр., Читальня „Ранна Зоря“ въ Калуши 12 зр., зъ пушки въ склепѣ п. Ярослава Коритовского, а зложили пп. Гадзиньскій зъ Выгоды 3 зр., А. Шлемкевичь 1 зр. и о. В. Петрушевичь 1·10 зр., Совѣтъ управляючій „Народнои Торговлѣ у Львовѣ“ 13·32 зр. — Складаючи прилюдну подяку высше поименованымъ Вп. жертводавцямъ, просимо Вп. Родимцѣвъ о дальшій

щедрі дары въ хосенъ нашого товариства.

За выдѣлъ тов. „Рускій Дѣмъ народный въ Калуши“: о. *Иванъ Косакъ* предсѣдатель, о. *Василь Романовскій* секретарь, д-ръ *Иванъ Куровецъ* касіверъ.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1898-ымъ вступае нашъ дневникъ въ девятнацятый рокъ выдавництва — и выходити буде въ такомъ самомъ обемѣ, зъ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зєднувати „Дѣлу“ якъ найбольше новыхъ передплатниковъ.

Водъ выдавництва „Дѣла“.

НОВИНКИ.

— **Програма хлопского вѣча въ Ярославѣ**, скликаного на недѣлю 9-ого н. ст. сѣчня [на годину 12-ту], е така: 1) отворене вѣча и выборъ президія; 2) політична ситуація або якъ стоить руско-хлопска справа въ краю и державѣ; 3) неподѣльность грунтовъ хлопскихъ и податки; 4) примусовѣ сполки, выкупно грунтовъ паньскихъ, страйки; 5) справы громадскѣ. [Хто устроює се вѣче, не знаємо, бо дотычнѣ повѣдомленя приходять до насъ зъ Ярослава анонімно.]

— **Зъ Борщѣвщины** пишуть намъ, що въ Мушкатовцѣ коло Борщева завязуе ся читальня „Просвѣты“ а въ Иванковѣ задумують громадяне будувати власный домъ для читальнѣ. Щасть Боже!

— **Змѣны въ судовництвѣ.** Перенесенѣ адъюнкты судовѣ: Омелянъ Кобриньскій зъ Борщева до Делятина, Іос. Шмідтъ зъ Солотвины до Буська, Стан. Орскій зъ Товмача до Тисьменицѣ. — Адъюнктъ Иполитъ Федоровичъ придѣленый до суду у Львовѣ. — Адъюнктами именованѣ авскультанты: Юл. Колчикевичъ для Борщева, Брон. Свѣдерскій для Бирчи, Фр. Михалекъ для Товмача, Тад. Дверницкій для Солотвины, Володимиръ Рекъ для Борщева, Альфредъ Згурскій для Мостискъ, Стан. Згурскій для Сокаля, Орестъ Балеану для Серету и кандидатъ адвокатскій Ал. Романовскій для Станиславова.

— **У всѣхъ судовыхъ бюрахъ у Львовѣ** водбуває ся почавши водъ 1 н. ст. сѣчня 1898 р. урядоване не такъ, якъ доси, водъ 9 годины рано до 1 въ полудне и водъ 4 зъ полудня до 7 вечеромъ, але водъ 9 годины рано до 4-ои по полудни зъ повгодинною павзою водъ годины 1 до 1½ для водпочинку и перекуски. Таку змѣну урядовыхъ годинъ постановлено на сесіи высшого суду краевого, а товчокъ до неи дало возване міністерства судовництва, щобы завести одностайность канцелярійныхъ годинъ въ львовскихъ судахъ.

— **Польске сторонництво людове** скликуе на день 10 и 11 н. ст. сѣчня до Львова зъѣздъ своихъ водпоручниковъ и довѣренниковъ.

— **Давидъ Абрагамовичь а ческій женщины.** Głos Narodu доносить, що товариство ческихъ дамъ въ Пільнѣ збиряе складку на почетный дарунокъ для Д. Абрагамовича. Сеся вѣсть выдае ся дуже неправдивою, бо що прийде п. Давидови по ческихъ женщинахъ и ихъ дарункахъ а ческимъ женщинамъ по п. Давидови...?

— **Фальшивѣ банкноты 10 гульденовѣ** появляють ся чимъ-разъ частѣйше въ обѣгу. Въ наслѣдокъ того звертае урядова Gazeta lwowska увагу, абы мати ся на осторожности. Подроблены банкноты легко познати по томъ, що по угорскій сторонѣ тексту лиця жѣночѣ въ рисунку дуже грубо выконченѣ и мають очи косѣ, а кромѣ того укладъ волося цѣлкомъ водмѣнный водъ того, якій есть на оригінальныхъ банкнотахъ. Числа водбитѣ червеныхъ друкомъ не мають властивои краски, але трохи ржавѣ и блѣдшѣ водъ тыхъ, якѣ е на державныхъ банкнотахъ.

— **Зъ Манастириськъ** пишуть намъ: Дня 30 н. ст. грудня 1897 въ ночи злодѣѣ обокрали ц. к. урядъ податковый въ нашомъ мѣсточку, а именно забрали всѣ дорогоцѣнѣ фанты стягненѣ головно зъ жидовскихъ домовъ. Тои ночи водбуваъ ся великій баль у пана аптикаря. Урядники податковѣ in corpore, не почуваючи лиха, забавились до бѣлого дня, а рано, прийшовши до уряду, застали гараздъ — дверѣ водъ уряду вывалены а рѣчей нема! Де-хто догадуе ся, що се справка жидовъ...

— **Якъ порадили собѣ зъ контумацією селяне зъ околицѣ Тѣшина.** Безнастанне замиканѣ торговъ на безроги дае ся сильно въ знаки нашому селянинови. Не продасть въ часъ, бо контумація, а тутъ екзекуторъ тягне зъ хаты послѣдну одежу, котра водтакъ гине въ канцелярія громадскій. Коли жь отворять вконци торги, то мусить продати за половину цѣны, бо зъ всѣхъ усюдъ наженуть товару повно наразъ, а продати таки треба, бо пече податокъ. Не зле порадили собѣ минувшого року въ подобномъ случаю селяне зъ околицѣ Тѣшина. Не могучи дочекати ся конца контумаціи, рѣшали заплатити податки „натуралія ми“. Въ умовленомъ дни позабирали безроги на возы, заѣхали передъ староство и заявили поважно и рѣшучо ц. к. старостѣ, що то ихъ грошѣ — най бере за податки! Наслѣдокъ бувъ такій, що заразъ того самого тыжня отворено торги, а его року, хотяй пошесть на безроги була и больша, нѣжь минувшого, не заряджено въ Тѣшинѣ нѣякои контумаціи...

— **Львовска Дирекція почтъ и телеграфовъ** оповѣщуе, що зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1898 отворено въ Ходачковѣ великомъ [повѣту тернопольского] стацію телеграфічну зъ обмеженою службою денною при тамошномъ урядѣ почтовомъ.

— **Ексъ-міністеръ д-ръ Бѣлиньскій** вже найшовъ собѣ посаду. Мѣжь Англьобанкомъ а д-ромъ Бѣлиньскимъ — якъ доносять вѣденскій газеты — вели ся переговоры въ справѣ посады директора того банку. Бѣлиньскій мае обняти посаду радника генерального банку а по уступленю теперѣшного директора Ельбогена заняти его мѣсце.

— **Опльованый посолъ.** Въ Требичахъ на Моравѣ скликано зборы політичнѣ, а референтами були два молодо-ческѣ послы Сілени и Поспішіль. Коли Поспішіль водъѣздивъ вечеромъ, зобранѣ на дворци зелѣзничомъ робо тники попращали его громкимъ окликомъ: „Пфе! льокай правительственный!“ Поспішіль щось водповѣвъ робо тникамъ, а навѣть мавъ поднести на нихъ палицю. Тогдѣ товпа робо тниковъ окружила посла и плюючи ему въ лице кликала: „Отсе тобѣ за то, що въ парляментѣ бивъ-сь нашого посла Бернера! ты льокаю!“ Зъ трудомъ удалось опльованому баденюкови вырвати ся зъ-помѣжь робо тниковъ и схоронити ся до вагону.

— **Перша женщина-юристъ въ Швеціи**, 30-лѣтна Марія Eschelson, стала звычайнымъ доцентомъ правничихъ наукъ въ университетѣ въ Упсали, зложивши ще 1892 року найвысшій испытъ правничій на члена академічнои колегіи. Ся женщина-доцентъ мае право такожь выступати у всѣхъ трибуналахъ шведскихъ функціонувати яко судья або адвокатъ — зъ вынимкомъ трибуналовъ присяглыхъ, до якихъ побля закона въ Швеціи женщины-юристы не допускають ся.

— **Вп. д-ръ Володимиръ Сѣменовичь**, лѣкарь зъ Чікаго [въ Сполученыхъ державахъ повночнои Америки], авторъ займаючихъ фейлетоновъ въ „Дѣлѣ“ про житє въ Америцѣ взагалѣ а Русиновъ зъ окрема, въ послѣднѣмъ листѣ до редактора „Дѣла“ описуе [„абы — якъ каже — письмо дармо не слати“] новый, досыть оріґінальный способъ забавы въ Америцѣ — „може [каже] молодѣжь ваша спробуе и у себе завести яко новость“.

Забава тая зовесь „The Apron and Necktie Partie“ [читаесь: „дзі епрон енд нектай парті“] — по нашому „фартушково-краватова забава [або вечерокъ]; Поляки зовуть ои въ скороченю „zabawa“ а радше „biesiada fartuszkowa“, бо звычайно на такомъ вечерку дають ся перекуски. Забава водбуває ся ось въ якій способъ: Панночка або панѣ [тая друга слимужь позволить] идучи на забаву вбирае ся, якъ звычайно, въ сукню вечеркову и бере гарненькій фартушокъ кольоровый, а въ руцѣ несе кравату того самого кольору зъ тои самои матеріи, що фартушокъ. При дверехъ, де купуе ся білеты, стоить кошъ — и въ той кошъ панночка чи панѣ вкидае кравату а сама зъ білетомъ иде до бочныхъ покоєвъ, що притыкають до салѣ, и тамъ ждуть, доки не розпочне ся забава. Зновъ же паничѣ, купуючи білеты, мають право выбрати собѣ зъ коша таку кравату, яка кому подобаесь, и входять до покоєвъ притыкаючихъ до другого боку салѣ та й тамъ дожидають, поки музика не заграе грандъ-марша. Тогдѣ зачинаесь променада. Панѣ выходять зъ своихъ покоєвъ, а панове зъ своихъ и починають глядати дамъ по фартушкахъ водповѣдаючихъ краватамъ. Паничь, знайшовши свою даму, представляесь ѣй и вонъ бере ои у выключну свою опѣку до опівночи. Вонъ за весь той часъ мусить забавляти ои, гуляти зъ нею и асистувати ѣй! По дванацятій годинѣ всѣ его обовязки выгасають и настае въ сали генеральна мѣшанина. Розумѣе ся, що на таку забаву приймаесь гостей только за запросинами. — Замѣсть фартушкови уряджують богатшій забаву „Сар“ [читай „кеп“] — то значить: шапкову: Панѣ справляють собѣ сукню и шапочку [подобну якъ носять кухарѣ] та й кокарду тои самои краски и зъ тои самои матеріи, що сукня — и при томъ такъ поступають, якъ зъ краватами.

Розумѣе ся, що у васъ комітетъ, якъ бы взявъ ся заводити таку новину на вечеркахъ „Рускои Бесѣды“, мусѣвъ бы постаратись о водповѣдне число мужчинъ, бо инакше панночка оставша безъ панича мусѣла бы цѣло петрушку продавати. Въ Америцѣ нема о се обавы, бо тутъ кожда панночка, почавши водъ 11-ого року мае свого сателіта, отже де она, тамъ и вонъ являе ся. Старшѣ панночки и панѣ нехай собѣ „помагають“; якъ то и тутъ дѣе ся, що чимъ невродливѣйша або старша дама, тымъ красша ои кравата — и неразъ дѣйстно утѣха слѣдити, яке вражѣне робить мужчина на даму и наводворотъ. Якъ то неразъ красна панночка ажь поблѣдне мовь полотенце, побачивши свою кравату въ рукахъ добре вже подтоптаного парубія, або якъ гарный паничь, побачивши на постаршій мамуни фартушокъ кольору выбраной краваты, инстинктово сховае руку зъ краватою по-за себе... Фартушково краватову забаву можна-бъ у васъ приноровити до старо-краевыхъ обычаѣвъ — н. пр. въ томъ напрямѣ, що замѣсть до 12-ои годины можь бы на початокъ установити часъ до 10 ои, а коли проба поведе ся, то на другій разъ часъ продовжити. Ся забава мае тую добру сторону для панночокъ, що молодій можуть неразъ, не наражуючись на обмову, гараздъ познакомитись и зприязнитись. А чого-жь вамъ ще больше?!...

— **Дрібни вѣсти.** Померли у Львовѣ: Маркилъ Гоздава Тишковскій радникъ дирекціи скарбовои и Іосифъ Лозиньскій бувшій управитель бібліотеки гр. Володимира Дѣдушицкого, повстанець зъ 1863 року; въ Лѣську Михайло Брунонъ Орнатовскій, урядникъ тамошного товариства задаткового, а въ Скоморохахъ въ повѣтѣ сокальскомъ властитель добръ Мечиславъ Новаковскій. — Въ Празѣ померла писателька ческа Софія Подлѣска въ 64 роцѣ житя. — Въ Ярославѣ въ готели Victoria застрѣливъ ся зъ нужды економъ Антонъ Яничекъ. — Въ Лондонѣ арештувала поліція Россіянку княгиню Трубецку за розни обманьства сповнены въ Парижи, Бруксели и Берлинѣ на 800.000 франковъ. — Въ Бомбаю чума мирить ся сильно дальше. — Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені выѣхавъ на колька днѣвъ до Коропця. — Президентъ мѣста Львова д-ръ Малаховскій выѣхавъ до Відня головно въ справѣ заложеня школы кадетскои. — Селянинъ Михайло Король зъ Ягольницѣ старои коло Тернополя задушивъ у ночи свого сусѣда Романа Бѣлоуса и забравъ ему цѣлу готовку 15 кр. — Коло Ментоны выскочивъ зъ поѣзду якійсь Володиславъ Мициньскій зъ Россіи, повертаючи зъ Монте-Карльо, де програвъ 20.000 рублѣвъ. — Въ Перемышли на стаціи зелѣзничій, коли станувъ поѣздъ, водобравъ собѣ житє выстрѣломъ Юлій Шіндлеръ, контрольоръ почтовый. — Померли: Тома Дидацкій, професоръ гімназіяльный въ Тернополи, померъ у Львовѣ въ 35 роцѣ житя. — Иванъ Поґоновскій, нотарь, б. посолъ соймовый и бурмістръ мѣста Ряшева, померъ 31 грудня въ 73 роцѣ житя. — — Олена зъ Красускихъ Барановека, жена ц. к. инспектора школьного Болеслава Барановского, перебуваючи водъ кольохъ днѣвъ въ Краковѣ, кинула ся дня 2 н. ст. сѣчня въ приступѣ мелянхолія водъ колеса надходячого поѣзду на двориі зелѣзничомъ и погибла на мѣсци, бо колеса льокомотивы перейшли черезъ туловище. Покойна числила 50 лѣтъ и полишила осьмеро дѣтей, шѣсть доньокъ и двохъ сыновъ. — Пенсіонованый президентъ сенату при найвысшомъ трибуналѣ, тайный радникъ Левъ Ракевичь померъ вчера у Відни въ 80 роцѣ житя на потрясене мозку. Покойному лучила ся онодгы пригода: идучи улицею бувъ переѣханый фіякромъ, въ наслѣдокъ чого водніесъ дуже тяжкій ушкоды тѣла.

Наука, штука и література.

— **Товариство курсовъ академічныхъ для женщинъ у Львовѣ** оголосило програму выкладовъ въ курсѣ зимовомъ 1898, почавши водъ дня 8 н. ст. сѣчня, а мѣжь тыми выкладами знаходимо такожь одинъ рускій, а именно д-ра Олександра Колессы, доцента университету, на тематъ „Поглядъ на украиньско-руску літературу першои половины XIX вѣку“. Выкладъ той, подѣленый на 12 годинъ, кождого тыжня разъ, а то въ середу водъ годины 3 до 4-ои въ институтѣ хемічномъ, буде такого змѣсту:

I. Руска земля, народъ, мова літературна и народна. — Короткій поглядъ на руске письменство водъ XI до XVIII в.

II. Котляревскій и „Котляревщина“. — Генеза сього прямованя. Травестія Енеиды въ літературахъ европейскихъ. — Енеида Котляревского якъ протестъ проти псевдо-класицизму, якъ сатира суспольна и якъ образъ сучасного житя украиньско-руского народу.

III. Чистій звуки „Котляревщины“ у Артемовского-Гулака. — Схибленѣ сього прямованя у Бѣлецкого-Носенка, Писаревского, Кореницького та Александрова. — Ясный промѣнь „Котляревщины“ у Думитрашка — „Жабомышодраковка“ якъ сатирично-політична алегорія.

IV. Украиньско-руска поезія драматична и значѣне „Наталки-Полтавки“ и „Москаля Чаровника“ въ ѣи розвою. — „Простакъ“ комедія В. Гоголя. „Чорноморцѣ“ Кухаренка. „Чары“ К. Тополѣ. „За Нѣманъ“ и „На Ивана Купала“ Писаревского.

V. Новій стремлѣня. — Водгомбнъ словяньского водродженя и слабій водголоски романтизму. — Запопадливій дослѣды житя народного и народнои поезіи. — Збірники украиньскихъ пѣсень народныхъ. — Любовь родного краю и народу въ письменствѣ. — Народъ украиньскій въ повѣстяхъ Гр. Квѣтки-Основяненка. — Згода моралізаторскихъ тенденцій зъ реальными проявами житя.

VI. Сентиментальна афектація и суспольна идилля. — Гуморъ и реалізмъ въ обсервації житя. — Фантастичность у мотивахъ артистичныхъ. — Драматичній творы Гр. Квѣтки.

VII. Етнографічній мотивы въ поезіи украиньско-рускій. — Вплывъ Пушкинового „Руслана и Людмилы“. — „Украиньскій казки“ Материнки-Бодяньского. — „Украиньскій повѣря“ Корсуна. — Байки сатиричній Гребѣнки.

VIII. Историчній темы въ украиньско рускій поезіи. — Мотивы патріотичній. Вплывъ літературы великорускои. — Бувальщина Украины въ творахъ Рылѣева, Пушкина, Гоголя и Гребѣнки.

IX. Украина въ творахъ поетовъ польскихъ: Залѣскій, Падура, Ґощиньскій, Чайковскій. — Вплывъ сихъ письменниковъ на напрямъ поезіи украиньско рускои. — Культъ могилъ и туга за козацкою бувальщиною у Метлиньского.

X. Романтизмъ. — Водголоски романтизму въ творахъ попередниковъ Шевченка. Безпосередный и посередный вплывъ літературы захоно-европейскои, польскои та велико-рускои на романтизмъ въ літературѣ украиньско-рускій. — Тарасъ Шевченко. — Першій періодъ его літературнои творчости.

XI, Романтизмъ и козаколюбство въ историчныхъ поемахъ Шевченка. — „Гайдамаки“. — Характеристика першои фазы Шевченковои творчости. — Поемы змѣсту політично-суспольного. „Брацтво св. Кирила и Методія“. Пострахъ „Братчики“ въ тюрмѣ.

XII. Шевченко въ неволѣ та въ послѣдньому періодѣ свого житя. — Творы написанѣ въ сьому періодѣ. — Характеристика Шевченка якъ чоловѣка, украиньского патріота и поета.

Выкладъ, якъ бачимо зъ его змѣсту, цѣкавый и наши женщины повинни зъ него скористати.

На выклады Товариства курсовъ академічныхъ можна зголошуватись у секретаря въ канцеляріи товариства въ хемічномъ институтѣ университету (при ул. Длуґоша) водъ 3 до 8 н. ст. сѣчня мѣжь годиною 3 а 5 пополудни. Вписове выносить 3 зр., а чесне водъ одной годины тыжднево за цѣлый курсъ 2 зр.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 170-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Ein problematischer Staat. Von K. — Deutschland in Amerika. Von Harald Graevell van Jostenoode. — Eine Geschichte der Sclaverei. Von Dr. Thomas Achelis. — Vom schwedischen Volksgeist. Von Verner von Heidenstam. — Die Romantik und das Unbewusste. Von Ricarda Huch. — Anton Tschechow. Von Alexander Brauner. — Die Zukunft der Museen. Von Eduard Leisching. — Gegen die grosse Stadt. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Bauern. Von Anton Tschechow.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрочно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Именованя, перенесеня, водзначеня и пр.

— **Именованя.** Львовскій высшій судъ краевый именувавъ авскультантами высшого суду краевого практикантовъ: Жигм Яцковского, д-ра Тад. Ляхавца, Петра Зачка Алекс. Козьола, Стан. Гавенду и кандидата адвокатуры Тад. Босаковского.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Дня 18 грудня 1897 отворено въ Чехахъ новый шляхъ зелѣзничій Беравнъ-Душникъ зо стаціями Беравнъ, Льоденіцъ, Гожеліцъ, Душнікъ и Вражь та перестанкомъ Беравнъ Заводы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зобравъ дальше о. крил. Теофіль Павликовъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 29 зр. 50 кр. Именно зложили на сю цѣль: п. Юліянъ Величко слухатель правъ 63 кр.; о. крил. Павликовъ „въ благодареніе за получену благодать выздоровлена“ 10 зр.; за бл. п. сестру Братства Успеньскои церкви у Львовѣ Катерину Пюркову 5 зр.; мокряньскій деканъ о. Юліянъ Чайковскій зъ Городища водъ себе и кондеканальныхъ оо. Хотинецкого, Борковского, Маляркевича, Іос. Скобельского Єднакого, Кишака, Вас. Скобельского и Несторовича по 80 кр., Раставецкого 1 зр. а Плятека 50 кр., Рудавского 40 кр., Слоньского, Копка, Децка и Гутовского по 20 кр., всего 10 зр. 70 кр.; вынято изъ скарбонокъ ad hoc: въ Успеньскій церкви у Львовѣ 1 зр. 4 кр., въ канцеляріи „Народного Дому“ 2 зр. 13 кр. Всего зобрано до нинѣшного дня 2.574 зр. 44 кр.

— —

На Руску Бурсу въ Стрыю вплынули за часъ водъ 1 вересня по конець грудня 1897 слѣдуючій жертвы: *А*) Титуломъ одноразовыхъ датковъ: о. І. Шуховскій зъ Братковець 2 акціи „Дністра“ по 100 зр.; по 50 зр. Хв. Рада мѣста Стрыя, Рада повѣтова жидачѣвска и Н. Н. (не желаючій выявленя свого имени); Каса задаткова Стрыйска 19 зр.; о. Щуровскій зъ Нинева водъ прихожанъ Нинева горѣшного и долѣшного на коляду 7 зр. 50 кр.; по 5 зр. п-нѣ Глиньска зъ Коломыѣ, д-ръ Кароль Петеленцъ зо Стрыя, о. Юхновичь зъ Корчина водъ себе и братства церковного; по 1 зр. о. Євст. Клосевичь зъ Присовець и зо Стрыя: Микитка, Бекешь, Сабатъ, М. Березовскій и Ю. Слободянъ. — *Б*) Титуломъ вкладокъ членьскихъ: д-ръ Євг. Олесницкій 10 зр.; по 3 зр. о. Петро Шанковскій зъ Завадова, Теодоръ Чабанъ зъ Лукавицѣ, емер. судья Глушкевичь зо Стрыя, п. Павликъ зо Стрыя, Ив. Вахнянинъ зо Стрыя; Юл. Костецкій зо Стрыя 2 зр. 75 кр.; о Богд Кирчовъ зъ Довгого 1 зр. 50 кр.; Конст Терлецкій зъ Криницѣ 1 зр. 40 кр.; о. Федусевичь изъ Стрыя 1 зр. 25 кр.; по 1 зр. о. Олекса Бобикевичь, Игн. Готовскій, Ив. Логиньскій, о. Вол. Сельскій, п. Чапельскій, всѣ зо Стрыя; по 50 кр. о. Вол. Потучко зъ Сѣхова и сов. Квартацкій изъ Стрыя: п. Вол Варивода изъ Стрыя 25 кр. — *В*) Натуралія ми жертвували въ томъ часѣ: о. Галькевичь зъ Ходовичь шинку; п-нѣ Желеховска зъ Верганъ дѣжку сыра; п-нѣ Євм. Данилевичь зъ Настасинець 2 кл. масла; о. Головкевичь зъ Лукавицѣ дѣжочку сыра; о. Левицкій зъ Ивановець 1½ мѣха бульбы; п Чабакъ зъ Горнього 2 корцѣ бульбы; о. Петро Шанковскій зъ Завадова 3 корцѣ бульбы; о. Левъ Шанковскій зъ Дулибъ 2 корцѣ бульбы; о. Щуровскій зъ Нинева и о. М. по корцеви бульбы; о. Шуховскій зъ Братковець 3 кл. масла, 4 кл. рижу, 2 кл. крупъ гречаныхъ, 2 кл. сливокъ, 2 кл. повилъ и 1½ кл. горѣховъ; Хв. Рада мѣсуа Стрыя 4 цапы березового и 6 цаповъ осикового матеріалу опалового; Зарядъ тартаку въ Демни 50 куб. метровъ водпадковъ яловыхъ.

Выдѣлъ почуваесь до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ щиро руску подяку за ихъ жертвы для интернату и при сѣй нагодѣ звертаесь до всѣхъ молодежи нашой приклонныхъ людей зъ покорною просьбою, щобъ и на дальше не водказали ся водъ опѣки для нашого товариства. Именно звертаемось до Вп, Отцевъ духовныхъ Стрыйщины зъ просьбою, щобы при надходячомъ торжествѣ Рождества Христового заохотили своихъ прихожанъ та братства церковнѣ до зложеня хочь-бы малои квоты титуломъ коляды для Рускои Бурсы стрыйскои.

Въ имени Выдѣлу Бурсы *Ю. Федусевичь*, предсѣдатель, *Ив. Важнянинъ* секретарь.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жолтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣзненя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *былый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутлькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 81—?

Телєґрамы „Дѣла“.

Прага 4 сѣчня. Ходять вѣсти, що вынковый станъ мае бути знесеный, скоро зберется соймъ.

Будапештъ 4 сѣчня. Сегодня або завтра скѳнчить ся ґенеральна дебата въ справѣ угодовои провізорія. Зъ обструкціонистѳвъ выступить лише оденъ бесѣдникъ. Сторонництво се закинуло вже гадку про внесене на обжалованѣ міністерства.

Берлинъ 4 сѣчня. Nordd. Allg. Ztg. выводить, що вызначене новыхъ 100 міл. марокъ на кольонізацію въ Познанщинѣ не мае на цѣли нѣмченя Полякѳвъ, але мае нхъ тѳлько наклонити, щобы учили ся нѣмецкои мовы и тымъ способнѣйшѣ були сповняти всѣ обовязки, якѣ кождый громадянинъ сповняти повиненъ. Правительство буде енергічно выступати противъ великопольскои пропаґанды, котра особливо поклала собѣ за цѣль зовсѣмъ вѳдокромлювати польске населенѣ вѳдъ нѣмецкого.

Надѳсланѳ.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестѳвъ, чашъ, пѳдставниковъ, патериць и т. и. *поручае свій*

ґуртовный складъ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзѳвникъ 363 25 36
въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельвеверска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѳй ч. I.
У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскерше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя въ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

ОГОЛОШЕНЄ.

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до вѣдомости всѣхъ Членѳвъ Товариства „Просвѣты“, що Хв. Дирекція „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ порѣшила давати Членамъ Товариства „Просвѣты“ при машинахъ и знарядахъ господарскихъ фірмы Umrath & Спѳлка, замовленыхъ черезъ канцелярію „Просвѣты“, *20% опусту* вѳдъ цѣнъ фабричныхъ на мѣсци въ Бубна, *за готѳвку*, а *10%* вѳдъ цѣнъ у Львовѣ при сплатѣ *ратами*.

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10, I. поверхъ]. 2—3

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІІ
„Руского Товариства Педаґоґічного“
при улици Академічній ч. 8.
можна купити слідуючі видания:

1) Образкові видания.

Звѣринець	10 кр.
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квѣточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Дѣточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дѣтий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дѣтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видания без образкѳв.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповіданя, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етноґрафічна Украіни-Руси	20 „
Гордіенка: Картаґенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола земли	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія недаѳтыкі	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіот. Подорож Гулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украіньского письменства	15 „

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкѳвъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справах дрѳбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціѲ, взбр а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію ліб.	по 20	„

II Друки для кась позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кась позичковыхъ:

15.	Списъ членѳвъ лібра	по 40	„
16.	[illegible] членьскій читаленъ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѳсть осѳбно.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дѳстати можна въ тов. Просвѣта.

БРИТВЫ знаменитѣ англійскій и зъ Солінґенъ (пѳдъ ґваранціею и зъ правомъ вымѣны) по зр. 1·50, 2·—, 2·50, 3·—, и 3·50. Паски до бритвы по кр. 75, зр. 1·—, 1·20 и 1·40. Чарки металевѣ зъ пензлями по 1 зр. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Пірѳліну
яко найлучше и найтанше средство до освѣтленя будынковъ господарскихъ, ґоралень, млынковъ, тартаковъ и т п. поручае и удержуе на складѣ головный заступникъ для Галичины и Буковины
АНТОНІЙ КОФЛЄРЪ
Львѳвъ, Браврѳвска ч. 14.
Цѣнникъ и проспекты gratis.
Вѳдпродавцямъ вѳдповѣдный рабатъ. 450 2—[illegible]

ФАБРИКА
цукрѳвъ десеровыхъ и гербатниковъ
ведена на способѣ Вартавскій
ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА
(передъ тымъ Алоиса Горвата)
Львѳвъ Театральна 8 (площа св. Духа)
пріпоручае:
½ кільо знаменитыхъ Цукрѳвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѣ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1 20 кр.
½ кільо Овочѣвъ кандизованыхъ 1.20 кр
½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорѳвнаном доброты, завсѣдно хвалены* 80 кр.
½ кільо Кармелькѳвъ надяганыхъ 50 кр.
А такожъ пріпоручае рѳзнѣ иншѣ выробы, все свѣжи у великѳмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю.
Коробки картоновѣ **gratis**
288 [34—?]

БОТАНІКА
на вищі кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ
на вищі кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѳвъ въ рускон ботанічнон терміноль ґіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Выданя ті мож дістати в книгарні Ставропиґийс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видания (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилае ся жадані книжки в протяз чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Вѳдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькѳвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна ґазетка

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѳдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѳчна передплата выносить 2 зр., на пѳвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѳвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣститъ: 1) передовѣ статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнѣ політичного змѣсту (н. пр. о сегорѳчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѳдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д ра Дам. Савчака О новѳмъ законѣ дороговѳмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѳдъ напиткѳвъ, Вас. Нагорного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѳ всѣхъ сторѳнъ краю; 5) порады, цытаня и вѳдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѳльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волося на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ
Дроґеріи пѳдъ Червонымъ Хрестомъ
289 ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНѢ
въ найбѳльшѳмъ выборѣ, метръ вѳдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львѳвъ, площа Капітульна число 2.

ПЕРША РАФІНЕРІЯ БРѲДСКА СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікерѳвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: добрѣ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а такожъ спіритусъ ректифікованый 97% Bongout найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*
Експедиція въ скриняхъ и бутлякъ, почавши вѳдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 38 6—12
Цѣнникы на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

ҐАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѳдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВѢ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячѣ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѳдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѳдъ 1874 р.)
скѳнчивъ зъ кѳнцемъ 1896 р. 28-ый рѳкъ свои дѣяльности и зросла вѳ всѣхъ вѳддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѳнцемъ 1896 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15	кр.
Преміи належитости поббчній и вѳдсотки за рѳкъ 1896	„ 2,188.521·39	„
Обезпеченѣ сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15	„
Обезпеченѣ сумы въ секціи вѳдъ огню	„ 277,905.738·—	„
Выплаченѣ капиталы, ренты и вѳдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капиталы и вѳдшкодованя въ загальнѳй сумѣ	„ 27,193.723·12	„

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѳдъ шкѳдъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збѳжа, товарѳвъ, запасѳвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а услѳвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тирифъ и друксортѳвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 24—?

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленѣ аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Найвѳдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Рѳздво и Новый Рѳкъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѳкъ 1898.
Дѳстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [північного о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.48		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ „ Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ниі вечѳром до 5 години 59 мінут рано. 7

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець вѳдвѣчалный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъского. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґийского, пѳдъ зарядомъ Іоанникя Гриняя.

Ч. 290. Львовъ. Середа 24 Грудня 1897 (5 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и рускихъ свят) о 6-тóй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю ка перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рóкъ	18 зр.	на цѣлый рóкъ	24 зр.
на пóвъ року	9 зр.	на пóвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рóкъ	16 зр.	на пóвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вóдьній вóдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одной стрóчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Поднеси и иный доносеня приватій числить ся по 15 кр. вóдъ стишка.

Запросины до передплаты

на рóкъ 1898.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1898-ымъ вступае нашъ дневникъ въ девятнацятый рóкъ выдавництва — и выходити буде въ такóмъ самóмъ обемѣ, зъ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты — т. в. **18 зр.** на рóкъ, **9 зр.** на пóвъ року, **4·50 зр.** на чверть року, **1·50 зр.** на мѣсяць.

Розумѣе ся само собою, що и дотычно своеи програмы „Дѣло“ останесь вѣрнымъ своѣй народнóй и політичнóй програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служити буде честнóй справѣ народнóй яко вповнѣ независимый орґанъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Якъ доси, такъ и на будуще „Дѣло“ буде щиро стояти на сторожи правъ свого народу, — буде рѣшучо выступати противъ усякои кривды, зъ якои бы стороны она й выходила, буде добивати ся для свого народу новыхъ належныхъ ему правъ.

Якъ доси, такъ и на будуще буде зъ одноі стороны черезъ численній дописи зеркаломъ гадокъ и житя свого народу, а зъ другои буде совѣстно информувати своихъ читателѣвъ о всѣхъ справахъ и пóсля найлучшого свого розумѣня подавати рады и вказувати дороги, якими народъ рускій у всякихъ справахъ маѳ доходити до бажаноі цѣли.

Якъ доси, такъ и на будуще буде цѣлымъ серцемъ пóдпирати все, що середъ Русинóвъ чесне и народолюбне, а безпощадно буде демаскувати и бичувати всяку гниль моральну, коррупцію, пóдлоту.

Побóчь справъ політичныхъ и національныхъ мы зарóвно звернемо увагу на справы економічній, а такожь подбаемо о добóрнóсть фейлетона.

Всѣхъ же Русинóвъ — всѣхъ народовцѣвъ и загаломъ людей доброи волѣ просимо, щобы въ почутю свого народного обовязку найщирше пóдпирали й на дальше наше „Дѣло“, якъ морально такъ и матеріяльно. Не лишь удержаня, але й що разъ бóльшого розвою „Дѣла“ вымагае честь народовцѣвъ и добро справы рускои.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та заєднувати „Дѣлу“ якъ найбóльше новыхъ передплатникóвъ.

Вóдъ выдавництва „Дѣла“.

Христосъ раждаетъ ся!

Всѣмъ нашимъ Читателямъ и всѣй Братіи рускóй шлемо зó святами Рождества Христового нашй найширшй желаня — веселыхъ и щасливыхъ святъ!

Правда, не така нинѣ доля рускаго народу, щобы вóнъ мавъ чого веселитись. Житє его нинѣ — то боротьба безнастанна и повсемѣстна, боротьба изъ злорадными противниками о истнованє національне, політичне и економічне. Особливо на нашóй галицкóй Руси сей рóкъ бувъ прикро сумный. Не заросли жьще муравою могилы погибшихъ при выборахъ и сотки нашихъ братóвъ мусять томитись по вязницяхъ... Горе намъ!

А прецѣнь при всѣмъ тóмъ не є мы въ силѣ выречи ся радости въ Рóздво Христове. Чимъ дужшій гнете сумъ, тымъ бóльше жажде чоловѣкъ радости...

Тожь у величный свѣтлый день радости усего мира христіяньского вóдкиньмо и мы печаль, а звеселѣмъ ся!

Мы-жь ведемо боротьбу и поносимо тяжкй жертвы не безъ надѣѣ и вѣры въ побѣду нашои святои правды. Мы надѣемось та й вѣримо — и се гартуе нашого духа що-разъ бóльше та й дасть намъ побѣду.

Якъ отсе недавно упавъ одинъ верховодъ тиранъ, що величавъ ся „зелѣзною рукою“, такъ — въ Новорожденномъ Христѣ покладаймо надѣю — падати муть, мовь тй гордй ангелы, всѣ тираны нашого народу — ажь осущить ся святый заповѣтъ: „Миръ людямъ!“

Христосъ раждаетъ ся!

По отвореню сойму.

IV.

Въ двохъ внесеняхъ шкóльныхъ, якй пос. Барвѣньскій поставивъ въ имени рускихъ послóвъ соймовыхъ, порушено отсй справы: щобы въ середныхъ школахъ въ Галичинѣ заведено обовязкову науку обохъ краевыхъ языкóвъ и щобы въ Тернополи засновано руску гімназію им. Францъ-Іосифа. Зъ того рода внесенями выступали послы Барвѣньскій и Вахнянинъ вже торбкъ передъ соймъ, але стрѣтили вóдмову Сеи сесіи оба внесеня повтаряють ся, зъ тою змѣною, що руска гімназія мала бы бути заснована не въ Станиславовѣ а Тернополи.

Мотиваня обохъ внесень взаимно доповняло ся, а пос. Барвѣньскій положивъ головну вагу на значѣне політичне тыхъ внесень и на ихъ звязь зъ бѣжучими подѣями політичными. При мотиваню внесеня о заведене обовязковои науки обохъ краевыхъ языкóвъ було сказане: „Нинѣ, коли поборюемо змаганя тевтоньскй до удержаня геґемоніи и верховладства племени нѣмецкого надъ иншими австрійскими; нинѣ, коли мы станули въ начерку адресовóмъ на выразнóмъ и ясномъ становищи рóвноварности и рóвноправности всѣхъ народностей и языкóвъ въ державѣ; нинѣ, коли хочемо станути зновъ у найвысшого трону зъ адресою, котра маѳ бути выразомъ тыхъ самыхъ засадъ, якй высказанй въ адресовóмъ начерку, — наспѣла крайна пора усунути сесю несправедливóсть, заподѣяну централістичнымъ законодавствомъ“ [Несправедливóсть, по словамъ п. Барвѣньского въ першóй части сего мотиваня, опираѳ ся на идеѣ высказанóй въ третóмъ уступѣ 19 го артикулу основныхъ законóвъ: „що въ краяхъ замешкалыхъ кóлькома народностями публичнй заведеня науковй повиннй бути такъ урядженй, щобы безъ ужитя примусу до выученя другого языка краевого кожда зъ тыхъ народностей одержала потрѣбнй средства до образованя въ своѣмъ языцѣ“.] „Заведене обовязковои науки обохъ краевыхъ языкóвъ зближить зъ собою обѣ народности, мы взаимно лѣпше опбзнаемо ся, упередженя и пересуды уступлять, утворить ся пóдстава до справедливого переведеня рóвноправности рускои народности въ школѣ, урядѣ и публичнóмъ житю, усунуть ся причины ненависти, ворогованя, розстрою и розладу, що выходять лише на пожитокъ третього (хто се такій? — *Ред.*), который користае зъ нашого ворогованя, зъ нашои межинароднои суперечки и борбы.“

Хто бóльше завинивъ въ покривдженю Русинóвъ що-до ихъ правъ языковыхъ: чи идея централістична основныхъ законóвъ, чи може законы краевй нормуючй права языковй въ школахъ народныхъ и середныхъ, — про се не будемо спорити зъ п. Барвѣньскимъ, котрому очевидно було лѣпше на руку кидати громы на тевтоньску геґемонію и пригадувати свои заслуги въ парляментарнóй бóльшости, якъ прямо сказати польскóй бóльшости соймо вóй: що если щиро думае о рóвноправности народóвъ, най зачинае вóдъ Галичины и дѣломъ направить всѣ кривды заподѣяній въ часѣ трицятьлѣтнои еры конституційнои и автономіи краевои. Кобы хочь сей głos Rusina ugodowca (якъ звычайно пишуть польскй ґазеты) бувъ справдѣ выслуханый, то може бы и не жаль було того перекручуваня правды, а такъ цѣлый хосенъ зъ такого мотивованя хиба въ тóмъ, що въ польско-шляхотскóмъ катальозѣ запише ся добра нота внескодавцеви.

Бо придививши ся самóй справѣ, сему постулятови (!) на заведене обовязковои науки обохъ краевыхъ языкóвъ въ середныхъ школахъ, мусимо прийти до пересвѣдченя, що вóнъ поставленый лишь въ интересѣ Полякóвъ и выйде майже у выключный ихъ хосенъ. Що Русинамъ прийде зъ того, що Поляки будуть учити ся обовязково языка рускаго въ середныхъ школахъ? Чи справдѣ зъ тыхъ евентуальныхъ кóлькохъ годинъ языка рускаго, якй ученикъ польскои народности мусѣвъ бы примусово вóдбути, вóнъ не нно навчивъ бы ся мовы рускои, але и полюбивъ ей, та набравъ пересвѣдченя о рóвноварности и рóвноправности обохъ народóвъ? Одинокій успѣхъ такои обовязковои науки бувъ бы хиба сей, що Поляки выносили бы зъ середныхъ шкóлъ на свѣдоцтвахъ ноту зъ языка рускаго, а сей публичный документъ управнявъ бы ихъ занимати посады, призначенй будь-що-будь для Русинóвъ. Тажь маемо и теперь деякй заведеня шкóльній зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ, въ котрыхъ можна придбати собѣ ноту зъ языка рускаго (н. пр. учительска семинарія въ Ряшевѣ), але чи зъ того выходить якій хосенъ для Русинóвъ? Противно, краева власть шкóльна може розмѣщувати такихъ дипльомованыхъ знатокóвъ языка рускаго на такихъ посадахъ, на котрыхъ лишь Русинъ, выхованый въ рускóй идеи народнóй, мóгъ бы трудити ся зъ повнымъ успѣхомъ. Зъ хвилею, коли бы зъ польскихъ заведень науковыхъ можна було выносити посвѣдченє знання рускои мовы, Русины мусѣли бы бути приготоваными на се, що елемент польскій выперъ бы у всходнóй Галичинѣ Русинóвъ зó всѣхъ посадъ; о се постарались бы вже тй краевй власти, у котрыхъ національна идея польска є мѣродатною въ урядованю.

Въ понятю рóвноправности, котрои Русины домагають ся, а котра въ льоґічнóй консеквенціи мусить довести до принципу: подѣлу Галичины на двѣ національній области — не може мѣстити ся постулятъ обовязковои науки обохъ краевыхъ языкóвъ въ середныхъ школахъ. Навѣть самъ внескодавець згадавъ

Святъ-Вечѣръ.

Изъ записокъ моряка

Вѣтеръ ледви-ледви выправляе нашй вѣтрила. Судно сунесь поволеньки на передъ а довжезній океаньскй филѣ колыхають нашу лушпину, якъ мати гойдае колыску зъ своею любою дитиною.

Сонце бє, парить, жарить. Пóдекваторіяльна околиця.

Святъ-Вечѣръ.

Матрозы и пóдофіцыры засуетились. Тамъ на „prove“ [передѣ] лагодять вправній старй матрозы святе деревце.

Деревце бѣдне, изъ вѣникóвъ зъ прутя. Обвѣшали его червоными и зелеными паперцями, обзеленили листемъ капусты, навѣсили горѣхóвъ та посыпали его клочками ваты.

Бѣла вата нагадуе намъ пластинки снѣгу — родинный край, студеный.

А тутъ такъ сонце жарить!

И въ офіцирскóй каютѣ пышае ся святе деревце. Зеленою краскою прикрасили патисъ. На него насилили пожовклй вже галузки зъ пальмъ, що ихъ взяли зъ собою ще зъ Санзибару, начепили горѣхи позолочень капсулями зъ фляшокъ, и помаранчѣ десь найшлись, и ланцюхи папѣровй червонй та зеленй, и кошички зъ дарунками, и свѣчечки маленькй.

Зъ дому прислали менѣ ще заздалегóдь передъ выѣздомъ зъ Европы маленьку яличку въ горщку. Поливавъ я ей и хоронивъ въ своѣй каютѣ — сю вѣстунку зъ рóдноі землѣ.

Пожовкла она, шпильки пообпадали. Умерла смерѣчка пóдъ жгучимъ сонцемъ.

Усе тутъ гине — лишь чоловѣкъ, вóнъ одинъ усе выдержуе и до всего приноровлюесь...

А сестра пише менѣ въ послѣднóмъ листѣ, що я дóставъ его тыждень тому назадъ:

„У насъ на селѣ снѣгъ, и санна така ладна, и морозъ трѣскучій. Страхъ якъ ладно и весело! И коники тато дóбрали паристй, молодй, буланй — санкуемъ ся. И бабка у насъ були, и Тишковецкй. Такъ було весело! Жаль, що Тебе зъ нами нема...

„И вечерѣ теперь такй ясній, такй веселй, и звѣзды свѣтять...

„Усего добра Тобѣ желаемо зъ святами Рóздвяными и згадуемо Тебе и цѣлуемъ Тебе сердечно...“

А тутъ такъ горячо!

Вечерóвъ такъ намъ милыхъ серцю тутъ нема. Все, якъ бы пересѣкъ. Горячій, ясный день — темна нóчь.

Засвѣтили свѣчечки на деревци — и мы засѣли до стола до святои вечерѣ.

А тамъ дома, далеко, стóлъ застеленый бѣлою скатеркою. А пóдъ скатеркою отава, а пóдъ столомъ снóпъ соломы...

Усѣ, усѣ мы зъѣхались, цѣла родина. Се у насъ вже така установа, щобъ се родинне свято святкувати у-купѣ.

И намъ усѣмъ такъ добре, такъ любо, такъ весело!

Дверѣ зъ-надвору вóдчинились и въ передсѣню давъ ся чути стукóтъ замерзлыхъ ходакóвъ. И пóйшли они всѣ до пекарнѣ вóдгрѣвати свои скостенѣлй суставы.

— Пан ве коляднички! — Чуемо!

— Позникайте шапочки! — Слухаемо!

И пóйшла „коляда“ наша стара гуцульска — не пóсля приписóвъ догмату, а всетаки така добра, така мила — и всѣ тй захриплй голосы старыхъ ґаздóвъ и всѣ тй лицяихъ почервонѣлй вóдъ морозу та ще зъ инеемъ на довгихъ вусахъ.

Панове коляднички! — Чуемо!

„Дай Боже сѣй хатѣ усякого щастя, и жита й пшеницѣ, всякои пашницѣ...“

И вóдтакъ усѣ ґазды стали „у кругъ“ и почали „плесати“.

Ой дана, дана!

Зъ вечера до рана...

Слóвъ я вже не тямлю, дѣялось оно такъ уже давно...

Але въ моихъ грудехъ заграла симфонія на тонъ старои гуцульскои коляды и „плясу“ — и грала, и грала, и гудѣла...

Тутъ слова до нѣчого!

И пóдъ звукомъ ей вóдголосу я перенѣсъ ся въ свои стороны. И я бувъ у той Святый Вечѣръ мѣжь ними.

Я бувъ — присягаю! Вóдъ того дня я и вѣрю въ телепатію.

Колядувати почавъ старшій братъ церковный Петро Столащукъ-Лысунякъ. А „плесомъ“ проводивъ Иванъ Пушкарь, присяжный. И Иванъ Паламарь бувъ тамъ мѣжь ґаздами, и Петро Шультисъ-Франчукъ, що роднвъ ся вóдъ Нѣмця Франца Шультиса та вже тутъ приставъ цѣлковито до громады, и Василь Шкриблакъ, — и моцный Никифорчукъ, котрого дѣдъ, якъ розказують, ще зъ Довбушемъ „ходивъ“...

И „плесъ“ той поважный, релиґійный. Танець той выводили нашй сивоголовй ґазды, якъ-бы Богу молили ся.

И есть двѣ рѣчи, що найдужче ворушать серце людске. Се любовь и вѣра. Длятого есть и танцѣ любовнй и танцѣ релиґійнй.

И я знаю, що для мене була прилагоджена посуда за столомъ, и дарунки пóдъ деревцемъ. И тамъ були й дарунки вóдъ мене для всѣхъ.

И я бувъ за столомъ.

И я цѣлувавъ ся зъ усѣма и частувавъ всѣхъ ґаздóвъ, що намъ прийшли колядувати.

И выйшовъ я зъ ними на двóръ провожати ихъ... И небо ясне изъ звѣздами...

Та на небѣ не нашй звѣзды!

Полудневый хрестъ не то, що нашй небозводы.

Ударили въ дзвóнъ чотири склянки!

Пóвночь.

Пѣснѣ рóзноязычнй затихли.

Матрозъ на передѣ закричавъ протяжно:

— Alles wohl!

Року 1889. *Я. О—скій.*

І. КАПРАЛИКЪ

Львóвъ, побóчь Народного Дому

поручае всякй инструменты музичній: скрипки, альтóвки, басетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь питры и ґітары. Найбóльшій выбóръ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментóвъ. — Цѣны пайтанній. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львóвъ-Перемышль

Фабрика выробóвъ цементовыхъ и складъ матеріялóвъ будóвельныхъ

продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкóвъ зелѣзній и камѣнковй, всякй выробы камѣнковй, цементъ, вапно скалисте и ґідравлічне, найлѣпшій ґіпсъ зó славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковй, дахóвки, печи кафлевй, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты анґлійскй, сифо[illegible]

при мотивованю про такі часы, коли права національні були справедливо примѣнені, а було се тогдѣ, коли въ середныхъ школахъ кождый Русинъ учивъ ся обовязково руского а кождый Полякъ польского языка. Вôдъ тои поры много змѣнило ся, бо теперь кождый Русинъ мусить учити ся обовязково польского языка и послугувати ся нимъ яко выкладовымъ, а своѣи рôднои мовы може цѣлкомъ вôдпекати ся. Щобы се лихо направити, було бы найвôдповѣднѣйше позасновувати рускі заведеня шкôльні, а не шукати якоись неяснои, а для Русинôвъ таки прямо шкôднои дороги посереднои въ постулятѣ обовязковои науки обохъ краевыхъ языкôвъ въ середныхъ школахъ. „Лѣпше опôзнаємо ся, пересуды уступлять, причины ненависти, ворогованя, розладу и розстрою усунуть ся“ — каже п. Барвѣньскій, захвалюючи свое средство лѣчниче, а намъ справдѣ дивувати ся, що такі слова выходять зъ устъ Русина. Если всѣ ті хосенні прикметы можна осягнути зъ обовязковои науки другого краевого языка, то Русины выучуючись обовязково польскои мовы въ ґімназіяхъ вже давно мають всѣ потрѣбні услôвя національного мира и примиреня, — отже по що Русинамъ ставляти такі внесеня? Длячого Поляки, вôдчуваючи потребу, не выступають зъ такими „миротворными“ внесенями? Пос. Барвѣньскій остерѣгае передъ якимсь „третимъ“, котрый користае зъ ворогованя Полякôвъ и Русинôвъ, але и такі strachy na Lachy на нѣчо не здадуть ся. Одинокій мотивъ, котрый мôгъ бы спонукати соймову бôльшôсть польску до ухваленя внесеня п. Барвѣньского, бувъ бы сей, що внесене выходить на выключный хосенъ Полякôвъ а на шкоду Русинôвъ та що вôдповѣдае польскимъ цѣлямъ народовымъ и плянамъ будованя Польщѣ на Руси.

Внесене на заснованѣ рускои ґімназіи въ Тернополи було головно мотивоване такъ: „Минувшои сесіи пôдперли мы ваше внесене, щобы на заходѣ въ Краковѣ назначити важнымъ для вашого народу памятникомъ 50-лѣтне панованѣ нашого монарха. Приложѣть щиро руку до сего, щобы и на другôмъ кôнци нашого краю, на всходѣ бувъ важный для руского народу памятникъ — руска ґімназія им. Францъ-Іосифа.“ Торôкъ соймова комісія шкôльна не признала потребы заснованя рускои ґімназіи въ Станиславовѣ; сего року п. Барвѣньскій предкладае Тернопôль, надаючи сему новому рускому заведенію шкôльному ювілейну фірму. Очевидно самъ внескодавець бачить, якъ тяжко переломити опôръ польскои бôльшости соймовои, коли треба аж такихъ средствъ хапати ся. Чимъ дальше засягають змаганя Русинôвъ на выборенѣ собѣ приналежныхъ правъ національныхъ, тымъ бôльшу стрѣчають они опозицію зô стороны польскои. Одна, двѣ, баи три рускі ґімназіи, то ще якъ такъ, але четверта ґімназія перепачкуе ся хиба пôдъ фірмою ювілейною. Але и то ще не знати, бо пôднесли ся протесты противъ надуживаня ювілейнои фірмы зô стороны Русинôвъ. Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan... торôкъ при торжественнôмъ ухвалюваню вавельского внесеня, а що дальше, то лишь наша ласка. П. Щепановскому вôльно мрѣти, а навѣть стремѣти до осягненя „польскои комісіи едукаційнои“ замѣсть „ц. к. краевои рады шкôльнои“, але Русинамъ не можна осягнути навѣть сего, що признають имъ основні законы державні. Въ тôмъ то и лежить „рôвноправнôсть“!...

Зô зборôвъ „Народнои Рады“.

Політичный рефератъ проф. Романчука.

(Докôнченѣ.)

Надъ політичнымъ рефератомъ посла Романчука розвела ся довша дискусія. Одні ставили додатки до резолюцій, другі нові резолюцію, инші знôвъ деякі змѣны.

Першій забравъ слово о. Стефанъ Онишкевичъ и промовивъ въ тôмъ дусѣ: Бачимо, що „Народна Рада“ доложила всякого старания, щобы розбудити рухъ и житѣ въ краю. Однакъ се рѣчь звѣстна, що нарôдъ нашъ, середъ своѣи роботы и боротьбы, все ще въ значнôй мѣрѣ не знае ясно сього идеалу, тымъ бôльше, що кожда зъ партій розвиває передъ народомъ свои погляды. Идеалъ нашъ, народовцѣвъ, не ясный ще не то межи селянствомъ, але и у части интеліґенціи рускои. А предѣнь идеалъ той повиненъ всѣмъ и все присвѣчувати. Подивѣмъ ся на нашихъ сусѣдôвъ-Полякôвъ! У нихъ одна гадка — політична независимôсть Польщѣ оживляе всѣхъ, якъ можного князя чи ґрафа, такъ и круглого бѣдака. И мы маємо такій идеалъ и стремимо до него. Идеаломъ нашимъ є и кождого Русина мусить бути: політична и економічна незавісимôсть руско-українського народу, Руси-Украины. [*Гучне, невмовкаюче „славно!“*] Той идеалъ нашого народу мусить всѣхъ насъ оживляти и въ его имя загрѣвати насъ до працѣ. Леліючи въ души той идеалъ будучности, мы мусимо въ практичнôй програмѣ до осущеня своѣи высокои цѣли стремѣти до подѣлу Галичины на части руску и польску — якъ се впрочôмъ и высказано въ однôй зъ вôдчитаныхъ резолюцій. [*Оплески*] — Отже бесѣдникъ поставивъ внесене: загальні зборы „Народнои Рады“ взывають выдѣлъ, щобы у всѣхъ змаганяхъ політичныхъ и економічныхъ мавъ на оцѣ нашу окончену цѣль, т. є. независимôсть руско-украинського народу; а щобы постепенно зближатись до тои окончои цѣли, то — поручають выдѣлови, щобы розвинувъ широку аґітацію за подѣломъ Галичины. [*Грôмкі оплески.*]

О. Ник. Струтинський высказавъ свою повну згоду зъ бажанемъ о. Онишкевича, котре есть певно такъ само горячимъ бажанемъ всѣхъ збраныхъ членôвъ „Народнои Рады“. [*Однодушні клики: Такъ є! всѣхъ насъ!*]

О. Андрей Качала [пôбочь проектованои змѣны въ однôй зъ резолюцій] поставивъ внесене: Зборы высказують бажане, щобы три независимі рускі послы старались о розвязане теперѣшнои рады державнои яко незаконно выбранои, и поручають „Народнôй Радѣ“, щобы она такожь пôднесла свôй голосъ въ видѣ адресы.

О. Иванъ Яворскій, вказавши на фактъ, що ґр. Казимиръ Бадені по плечехъ Русинôвъ выйшовъ на президента міністрôвъ, бо мнимою угодою зъ Русинами нѣбы доказавъ такои штуки, якои не могли доказати намѣстники въ иншихъ краяхъ, накликувавъ до бачности на будуще. Правительство, котре такъ интересуе ся нами Русинами, що навѣть въ найменчихъ дрôбницяхъ „чуе, якъ трава росте“, оно певно знае и повинно знати: хто мы и якій нашій бажаня и потребы. Мимо того оно цѣдить нашій справы черезъ польске решето. Супротивъ того треба намъ рѣшучо домагати ся, щобы въ міністерствахъ рускій нарôдъ мавъ своихъ людей, котрі бы мали придѣленій справы рускі и по правдѣ информували правительство. *[Оплески.]*

Д-ръ Андрей Косъ промовлявъ за змѣною резолюцій III. и IV., бажаючи надання имъ формы конкретнѣйшои. Бо хочь знищимо систему „баденівску“, може натомѣсть настати система ґр. Войтѣха Дѣдушицкого або якаинша. Мы мусимо стремѣти до змѣны законôвъ, котрі насъ кривдять. Несправедливôсть законôвъ лежить въ тôмъ, що пануюча кляса мае всюда перевагу на некористь людей робочихъ, сѣльскихъ и мѣскихъ. Се треба змѣнити! Отже замѣсть згаданыхъ двохъ точокъ зборы нехай заявлять ся за загальнымъ и безпосереднымъ правомъ голосованя и за змѣною кривдячихъ насъ законôвъ, а система зникне сама зъ себе.

О. Євстахій Цурковскій домагавъ ся жадати вôдъ правительства, щобы дорогою конституційною полагодила квестію правъ руского народу, а що-до баденівскои системы нехай правительство публичною заявою признасть, що поступоване зъ Русинами въ остатныхъ часахъ, особливо пôдчасъ выборôвъ, було нелеґальне, и тымъ нехай дасть рускому народови сатисфакцію *[Славно!]*

Сел. Иванъ Сѣкорскій промовлявъ за тымъ, щобы священики не вôдтягали ся вôдъ справъ громадскихъ, а вôдтакъ говоривъ о потребѣ основанія товариства, котре бы займало ся охороною рускои землѣ для рускихъ громадъ и хлѣборобôвъ, якъ и закладанемъ господарскихъ спôлокъ для закупованя двôрскихъ грунтôвъ та парцельованя мѣжь селянъ.

Б. посолъ Іосифъ Гурикъ гарно промовивъ до резолюцій Х-ои. „Знаємо — мовивъ вôнъ — що теперѣшна система гнобить насъ, а й не велика надѣя, щобъ она такъ скоро змѣнила ся. Резолюція каже зачинати роботу зъ долины, вôдъ радъ громадскихъ и повѣтовыхъ, а се одинока запорука нашои лучшои будучности. Добра рада громадска зъ свѣдомымъ и любячимъ свôй нарôдъ вôйтомъ, богато може зробити для загальнои справы рускои. Однакъ у насъ, на жаль, вôйты и писарѣ то дуже часто найбôльші вороги нашои справы. Причинъ на се є бôльше. Несправедлива выборча ординація громадска, при котрôй вôйтъ зъ писаремъ роблять, що хотять, и выбирають, кого хотять, а власти адміністраційні имъ допомагають. Вôйты въ старостве здають рапорта про свою роботу и про рухъ політичный мѣжь народомъ. Всякі протесты вношеній противъ выбору вôйта и рады йдуть дорогою адміністраційною и кôнчать ся нѣчимъ. „Народна Рада“ и люде доброи волѣ вже неразъ высказували свои гадки про таку систему и ширене черезъ те корупціи, але у всѣмъ перешкаджае само правительство. Чи-жь при такôмъ станѣ рѣчи можлива змѣна системы? А до чого вкôнци дôйдемо? Жидова що-разъ бôльше пхаєсь на села, забирає нашу землю и нарôдъ деморалізуе. — Бесѣдникъ закôнчивъ поясненями, якъ выбирати добрыхъ вôйтôвъ, котрі бы справы народнои пильнували, и вôдезвавъ ся до всеи рускои интеліґенціи, щобы приложила до того своихъ рукъ. [*Гучні оплески.*]

По промовѣ референта п. Романчука зборы, на его внесене, ухвалили приняти резолюціи предложеній нимъ, а всѣ инші, поставленій на зборахъ, передати новому выдѣлови, щобы вôнъ ними покористувавъ ся.

По выборѣ нового выдѣлу [складъ его бувъ уже поданый въ „Дѣлѣ“] мали обговорити ся кôлька справъ орґанізаціи економічнои [мѣжь иншимъ такожь справа орґанізаціи кредиту], але за для спôзненои поры обмежено ся лишь на цѣнный рефератъ о. Пеленьского о орґанізаціи торговлѣ худобою и безрогами. [Свôй рефератъ о. Пеленьскій обѣцявъ оголосити].

Вкôнци наступили внесеня членôвъ, зъ котрыхъ замѣтнѣйші були: внесене о. Цурковского, щобы ухваленій зборами резолюціи выдѣлъ „Нар. Рады“ передавъ рускимъ независимымъ посламъ, щобы пôсля нихъ поступали — и внесене о. Струтиньского, щобы выдѣлъ застановивъ ся надъ всѣми точками, обговореными на сихъ зборахъ, и въ разѣ потребы щобы скликавъ всенародне вѣче.

По вôдчитаню деякихъ телеґрамъ и письма посла Танячкевича [котрый, маючи рôвночасно зборы Рускои Рады въ Золочевѣ, не мôгъ прибути до Львова] закрывъ предсѣдатель зборы.

Переглядъ політичный.

Nar Listy, пишучи про переговоры бар. Ґавча зъ нѣмецкими послами, высказують невдоволене, що президентъ міністрôвъ заходить ся полагоджувати ческі справы безъ Чехôвъ. Дневникъ той гадае, що нѣмецка обструкція дуже радо пристане на дорадженый п. Ліпертомъ подѣлъ краю на округи ческі, нѣмецкі и мѣшані въ надѣѣ, що и Чехи згодять ся на такій подѣлъ. Однако такъ клюбъ ческихъ послôвъ въ радѣ державнôй якъ и зборы ческихъ мужѣвъ довѣря въ Празѣ ясну дали вôдповѣдь на таке припущене. Навѣть и самъ д-ръ Пацакъ, на котрого Нѣмцѣ люблять покликувати ся, є противникомъ такого подѣлу краю. Вôнъ годить ся лише на те, щобы внутрѣшна урядова мова въ судахъ и урядахъ політичныхъ та податковыхъ була така, якъ въ повѣтовыхъ радахъ; але обстае при тôмъ, що всяке подане, внесене до державного уряду и суду, мае бути въ цѣлôмъ краю полагоджуване въ тôй мовѣ, въ якôй его внесено, а черезъ те мусять всѣ урядники въ цѣлôмъ краю знати обѣ краевѣ мовы. Жадне правительство вѣденьске — пишуть Nar. Listy — нѣ по доброму нѣ по злому не докаже того, щобы Чехи пристали на подѣлъ краю.

Въ Жижковѣ вôдбули ся вчера зборы выборцѣвъ, передъ котрыми промавлявъ посълъ д-ръ Герольдъ. Обговоривши теперѣшне положене, выступивъ противъ докорôвъ, мовь бы молодочеські послы вели за Баденього льокайску політику; они не боять ся жадного правительства, але и не хотять, щобы ворожій сторонництва взяли керму въ руки. Бар. Ґавчь буде старати ся зъєднати собѣ бôльшôсть въ радѣ державнôй; коли бы се ему не повело ся, то буде правити абсолютно, а передовсѣмъ старатись буде успокоити Нѣмцѣвъ. Чехамъ не залежить на формѣ баденівскихъ розпоряджень языковыхъ; головна рѣчь въ тôмъ, щобы кождый Чехъ въ своѣй вôтчинѣ мавъ право уживати єдино своѣи рôднои мовы. Попри рôвноправности обохъ народôвъ треба задержати єднôсть королѣвства; а де Нѣмцѣ дôстануть уступки, тамъ мусять ихъ дôстати и Чехи. Подаємо — каже бесѣдникъ — руку до згоды разъ, бо така вже наша вдача, а по друге, щобы жаденъ сынъ вôтчины не глядавъ опертя по за границями королѣвства. Вкôнци зборы приняли резолюцію, высказуючу ческимъ посламъ довѣре и подяку за ихъ дѣяльнôсть.

Вôдозва.

Родимцѣ!

Вôдъ Васъ залежить дальша судьба громады Журôвъ, найнещасливѣйшои въ Галичинѣ. Пригадуйте собѣ певно, що въ тôй громадѣ черезъ бôльше, якъ вôсѣмдесять лѣтъ не було церкви, бо аж при Вашій ласкавôй помочи здвигнено ей доперва въ роцѣ 1891. Якъ бы не тота Ваша помôчь, було бы до ей будовы не прийшло нѣколи, бо о конкуренціи не могло бути навѣть бесѣды, а чому, то вже самі можете догадатись.

Теперь Вамъ доповѣмь, що въ тôй самôй громадѣ вже 20 лѣтъ, якъ мешканє и всѣ будынки приходскі згорѣли, а до будовы ихъ знôвъ прийти не може, бо тому стоить на перешкодѣ vis major! Черезъ той цѣлый часъ навѣть завѣдателѣ мѣсцевій не могли перебувати въ тôй парохіи, бо нема хаты, а завѣдували парохіею сусѣдні священики. Теперѣшный священикъ мусить мешкати въ старôй передпотоповôй школѣ, котру власти заборонили уживати, бо грозить заваленемъ; але рускій священикъ мешкати тамъ таки мусить, бо житє рускаго священика нѣкого не обходить! Ходить очевидно о тое, щобы було якъ бувало, щобы парохія руска була безъ рускаго священика, бо й на що-жь мае бути ажь двохъ въ однôй и тôй самôй мѣсцевости, де вже є парохъ латиньскій, величавый костелъ и чотири „матечки“. Тажь то „вшистко єдно“!

Родимцѣ! Чи Вы такожь тои гадки? Коли нѣ, то поспѣшѣть якъ найскорше зъ помочію. Не кажѣть: добре, що є церковь, а хата пусте! Не ходить тутъ о выгоду мѣсцевого священика, бо вôнъ знайде собѣ ей деинде а тогды буде якъ бувало; тутъ ходить о громаду, чи маєте засудити ей на погибель, чи нѣ. Покажѣть, що бôльша, якъ vis major, є vis maxima, своя власна, що нарôдъ рускій годенъ ще выставити хату для рускаго священика, покажѣть дѣломъ, яка мае бути дальша судьба громады Журôвъ, чи мае зôстати рускою, чи жертвуете ей на загладу!

Ласкавій датки прошу надсылати на руки о. Ивана Созаньского въ Журовѣ [почта Журôвъ].

НОВИНКИ.

— Дня 11 сѣчня вôдбуде ся въ **Старôмѣстѣ народне вѣче** о 12 годинѣ въ полудне въ сали церковного братства кушнірского. Порядокъ денный слѣдуючій: 1) Поправа рôльнои господарки. 2) Народна просвѣта. 3) Справы громадскі. 4) Справы повѣтові. 5) Рада державна. 6) Подѣлъ Галичины. 7) Внесеня членôвъ. — *Комітетъ.*

— **Товариство „Рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ**, що знаменито словняе свою задачу скуплюваньемъ руского жѣноцтва около народного руского прапора и ширенемъ въ широкихъ кругахъ свѣдомости національнои, устроюе *вечерницѣ „Маланки“* [зъ огляду на дооколичныхъ священикôвъ не 12, але] 13 н. ст. сѣчня с. р., се есть въ самъ рускій Новый рôкъ, зъ богатою програмою, въ котру входять мѣжь иншимъ вôдповѣдна до хвилѣ дня промова проф. О. Левицкого, монольоґъ, деклямація, гра на фортепянѣ, сольо-співы та хоры, гра въ томболю та инші забавы товарискі. Вечерницѣ вôдбудуть ся въ новôй сали Касина мѣщаньского при співучасти „Станиславôвского Бояна“ о 7½ годины вечеромъ. Буфетъ въ зарядѣ пань выдѣловыхъ. Чистый дохôдъ призначеный на дѣвочій Институтъ въ Станиславовѣ. Надѣяти ся належить, що рускі родины являть ся численно на сихъ вечерницяхъ и тымъ пôдопруть патріотичні змаганя и щиру національну працю сего товариства. — *Я.*

— **Зборы „Хлопскои Рады“ въ Теребовли** вôдбули ся пôсля заповѣдженои програмы пôдъ проводомъ о. дек Залуцкого. До нового выдѣлу выбрано пп. Содомору, Ситника, о. Цегельского, о. Воляньского, Иванова, Царевича и Щепаньского. Ширше справоздане надôйде ся.

— **Вечеромъ зъ танцями товариства „Академічнои Громады“** вôдбуде ся вô второкъ 8-ого н. ст. лютого 1898 на дохôдъ фонду запомогового. Запрошеня вже розбсланí; хто бы не одержавъ, зволить зголоситись до комітету на адресу товариства [Ринокъ, 10] — *Вôдъ комітету.*

— **Про Русинôвъ въ Боснѣ пишуть намъ:**

Знаємо, що въ Боснѣ живе значне число урядникôвъ и жандармôвъ Русинôвъ. Они даютъ о собѣ знати присылаючи часъ вôдъ часу грошеві датки на руско народні цѣли. Але крôмъ Русинôвъ-інтеліґентôвъ числить Босна межи своими жителями ще кôлька, а може и кôлканацять [? — *Ред.*] тысячъ Русинôвъ-селянъ, еміґрантôвъ.

Передъ двома лѣтами, коли то горячка еміґраційна обхопила була широкі круги нашого селянства, по-при еміґрацію до Бразилії и Канады повстала и еміґрація до Босны. Послѣдна о стôлько була розумнѣйша и користнѣйша для еміґрантôвъ, що ц. к. правительство выдало инструкцію, зъ якими средствами матеріяльными и моральными може хтось еміґрувати. Ся инструкція дотыкала вправдѣ лишь тыхъ осôбъ, що хотѣли набувати грунты камеральні [переважно лѣсы] въ Боснѣ, але и нашій староства та ц. к. правительство въ Боснѣ, выдаючи пашпорты, взглядно приймаючи еміґрантôвъ, домагали ся вôдъ кождого еміґранта выповненя всѣхъ условій. Головнымъ условемъ було посѣданє 600 зр. капіталу вже на мѣсци въ Боснѣ. Отже нашій еміґранты, звычайно не маючи такои сумы, перекрадали ся черезъ границю [Боснякъ перевозивъ за 5 зр.], купували не вôдъ правительства босаньского, а у людей и иватныхъ по кôлканацять моргôвъ грунту и осѣдали зъ цѣлою родиною.

Не знаю, якъ дѣялось по иншихъ повѣтахъ, а у насъ въ Рудеччинѣ звычайно бувало ось-якъ: Той, що хотѣвъ еміґрувати, ѣхавъ самъ до Босны, шукавъ мѣсця на поселенє, выбиравъ грунтъ, котрый хотѣвъ купити, торгувавъ и дававъ завдатокъ [звычайно 5 зр.]. Вôдтакъ вертавъ до дому, спродававъ свôй грунтъ [очевидно сплачувавъ довги, бо они его зъ рôднаго краю выганяли] и выѣзджавъ зъ жѣнкою и дѣтьми. У нас платить ся за моргъ поля 120 зр. середно, а въ Боснѣ купувавъ гектаръ пустки по 25 зр. Нашій люде не йшли на камеральщину, а куповали поле, неразъ изъ хатою й садомъ у Магомедань,

що собѣ-жь еміґрували до Туреччины, або у кольоністбвъ иншои народности, що колись позагортали великій обшары, а теперь вбдпродували Не всѣ тѣ, що ѣздили оглядати Босну, збставали тамка. Були й такій що махнули рукою на кошты подорожи и вырекли ся завдатку, а рбдне село не хотѣли замѣняти за пустарѣ босаньскій. Другій зновъ, побувши въ Боснѣ зо два роки, хвалять собѣ, що имъ тамъ лѣпше, нѣжь въ рбднбмъ краю. Звычайно — тому, хто вмѣвъ працювати дома, не зле и въ Боснѣ, а ледареви скрбзь гбрка година.

Годилось бы обчислити, кблько нашои братіи въ Боснѣ. Найлекше се було бы зробити тамошнымъ нашимъ урядникамъ-Русинамъ. А поки се наступить, подаю декблька звѣстокъ про нашихъ Боснакбвъ на пбставѣ засягненои у знакомого чоловѣка информаціи.

Зъ Рудеччины выбрало ся кбльканацять роднъ о осѣли коло мѣста Банялюки, въ селѧ Целинецъ. Тамъ заснували они свою руску кольонію, котра зове ся Обшечка и числить 1 родинъ. Дальше за Банялюкою мають проживати на камеральщинѣ нашій поселенцѣ въ селѣ Козорбвъ [?]. Богато нашихъ Русинбвъ живе и въ самбй Банялюцѣ, але тамъ не провадять самостбйного господарства, а ббльше служать по панахъ або заробляють щоденно яко зарббники. Чи є ще якій де Русины, не мбгъ вмь довѣдатись вбдъ моего Боснака, але вбнъ припускае, що есть въ Боснѣ дуже много. Якъ всѣмъ еміґрантамъ на свѣтѣ, такъ и нашимъ приходило ся жити зъ-разу дуже тяжко. Треба було прожити ся першій рбкъ, хату поставити, рблю справити и засѣяти. Люде нашій зачали такъ господарити, якъ у себе въ краю. Навѣть позабирали зъ собою або казали собѣ прислати возы, плуги, картофлѣ и т. н., бо тамошній люде мають значно гбрше, нѣжь нашій Русины, ходити коло поля и взагалѣ коло рбльного господарства. Нашій еміґранты хвалять собѣ тамошне правительство, що щиро ними опѣкуесь и о нихъ дбае. Заробити можна фѣрманкою, тесельствомъ и иншимъ способомъ, бо теперь тамъ будують численній гостинцѣ и зелѣзницѣ, а такожь есть добрый заробокъ по лѣсахъ.

Найббльша бѣда нашимъ Боснакамъ, що не мають своеи церкви, свого священика, а навѣть нѣхто зъ тамошныхъ Русинбвъ-интеліґентбвъ не заинтересуесь ними, щобы имъ спровадити книжочки та ґазетки рускій, чого они бажають. Саме теперь дбставъ я ось-такій листъ вбдъ Теодора Кобилицкого зъ Целинацу [п. Банялюка]: „Мы христіане, котрій туткай позбстають въ Боснѣ а родомъ зъ Галичины, просять Отця духовного, чи бы Отець духовный не були ласкавій причинити ся, щобы мы могли дбстати книжочки вбдъ товариства „Просвѣта“. Бо мы тутка прийшли якъ на пустиню, що нема анѣ церкви, анѣ священика нашого. Просимо намъ вбдписати, а мы пришлемо грошѣ на книжочки, що будуть коштувати...“ Такожь треба бы конечно, шобы тамъ поѣхавъ рускій католицкій священикъ, бодай на часъ, закимъ бы тамъ парохія оснувала ся. Нашій люде не хотять ити зб своими потребами духовными до священикбвъ римско-католицкихъ, а зновъ знають, що православній Сербы суть иншои вѣры, хочь мають подббный до нашого обрядъ. Дѣти свои дають хрестити тамошнымъ православнымъ священикамъ, але до сповѣди и причастія до нихъ не хотять ити. Отже такъ есть, що якъ ще котрый сповѣдавъ ся дома, у свого пароха, передъ кблькома лѣтами, то вже вбдъ тогдѣ не зазнавъ потѣхи релиґійнои, бо не мае кому свою совѣсть розкрыти.

Подаю сихъ кблька вѣдомостій, щобы загалъ заохотити занятись Русинами босаньскими, тымъ ббльше, що и зелѣзница вбдъ насъ до Босны коштуе всего двацять кблька зр. туда и назадъ.

С. Онишкевичъ.

— **Належитости судовій.** Краева дирекція скарбу доносить: Цѣсарскимъ розпорядженемъ зъ 26 грудня входячимъ въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1898, змѣнено зъ огляду на нове поступованє судове, що зачиназ рбвно-жь зъ тымъ днемъ обовязувати, декотрій приписы законбвъ о належитостяхъ, вбдносячихъ ся до подань и письмъ судовыхъ. Особливо пбднесено дотеперѣшну належитбсть стемплеву 36-крейцарову до подань, протоколбвъ и урядовыхъ поодинокихъ вбдписбвъ на одну корону, а написы [рубра] вбдъ судовыхъ подань увбльнено вбдъ стемпля. Надто постановлено, що о высокости сеи належитости рѣшае при поданяхъ, внесеныхъ черезъ почту, день вбдданя на почту, при протоколахъ и вбдписахъ день, въ котрбмъ пбсля закона стемплевый значокъ належить достарчати.

— **Зъ Гвбздця пишуть намъ:** Подаю кблька характеристичныхъ чертъ сего мѣсточка: Передъ кблькома мѣсяцями обнявъ въ нашбмъ мѣстѣ посаду нотаря п. Поґоновскій. По своѣмъ попереднику заставъ вбнъ вывѣску урядову зъ написію въ обохъ краевыхъ языкахъ. Однакъ въ своѣмъ шовінізмѣ казавъ руску напись затерти фарбою, такъ що пбдъ цѣсарскимъ орломъ фіґуре теперь лишь польска „c. k. Notaryusz“. Такъ то шанують рбвноправнбсть языкову у насъ въ чисто рускбй околици, панове Поляки, що въ радѣ державнбй умѣють горлати нѣбы-то въ оборонѣ правъ покривдженыхъ народбвъ. — Поставили у насъ красну мурована школу, до котрои мае бути долученый курсъ рбльничій. Зъ-далека ѣдучи гостинцемъ зъ Коломыѣ, можна вбдчитати напись „Szkoła ludowa“, але рускои написи анѣ слѣдно. А для кого то школа? для кого мае бути отвореный курсъ рбльничій? чи може для тыхъ нѣсатыхъ паничикбвъ зъ хвостами „Polaków mojżeszowego wyznania“, чи для нашихъ рускихъ дѣтей? — Omne trinum perfectum. Заразъ въ рядѣ зб школою есть и урядъ громадскій. Розумѣе ся, що на нѣмъ красуесь гарными нуквами „Urząd gminny“, а на мѣстку передъ „urzęd-омъ“ стонть для парады поліцай въ... конфедератцѣ. Про руску напись анѣ знати — певне, що щось подббного було бы злочиномъ въ очахъ такого патріота, якъ „pan burmistrz“ д-ръ Моравскій. — Є у насъ и касино, до котрого належать переважно учителѣ а и де-хто зъ рускихъ священикбвъ. На 30 членбвъ може найшло бы ся якихъ 5—6 Полякбвъ, а прочій самій Русины; навѣть самъ презесъ Русинъ. Но рѣдко хто почуе мѣжь самыми Русинами въ касинѣ руске слово, не кажу вже, сли мѣжь нихъ вмѣшае ся оденъ Полякъ, хоть-бы лише k. k. provisorischer Steueramtspractikant. Урядова мова тамъ все польска, ґазеты переважно польскій. Тутъ уже не шовінізмъ польскій, але наша руска байдужнбсть! — *Краянъ.*

ОГОЛОШЕНЄ.

Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ по мысли §. 23 статута товариства, скликуе нинѣшнымъ звычайнй загальнй зборы членбвъ товариства, що вбдбудуть ся у Львовѣ *дня 1 н. ст. лютого 1898 р.* у великбй сали „Народного Дому“ о 10 годинѣ рано зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1. Привѣтне слово головы товариства.
2. Справоздане зъ дѣяльности товариства за роки 1896 и 1897.
3. Справоздане комісіи контрольнои.
4. Выббръ Головного выдѣлу и головы товариства, якъ такожь контрольнои комісіи.
5. Змѣна статута товариства.
6. Внески членбвъ.

Справоздане зъ дѣяльности товариства [разомъ зъ предложеными змѣнами статута] буде розбслане членамъ въ половинѣ мѣсяця сѣчня с. р., а хто бы зъ членбвъ товариства не одержавъ справозданя въ своѣмъ часѣ, зволить зголосити ся устно або письменно до канцеляріи товариства у Львовѣ [Рынокъ ч. 10, I поверхъ].

Въ дни загальныхъ зборбвъ, рано о 8 годинѣ вбдбуде ся поминальне Богослуженє за упокбй помершихъ членбвъ товариства въ церквѣ Успенія Пред. Дѣвы, на котре отсимъ запрошуе ся. 1—3

За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“, у Львовѣ дня 5 н. ст. сѣчня 1898 р.

Юліянъ Романчукъ.
Д-ръ Костъ Левицкій.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. А. Со. въ За. Годять ся. — *Вп. Ю. Ге. въ П.* Такъ. — *Вп. И. Бо. въ Ро.* Одержано. — *Вп. П. Ку. въ Лю.* Картинкою зъ 24 липня замовили В. В высылку „Дѣла“ заразъ, що и сталось, передплату вырбвнано за сей рбкъ всю 25 жовтня. — *Вп. М. Фо. съ Бо.* Такъ. — *Вп. В. Ку. въ Пѣ* Одержали и годять ся — *Вп. Т. Бо. въ Ле.* Такъ. — *Вп. С. За. съ Пе.* Теперь за грудень, а не за сѣчень.

Надбслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвбнкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. I.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ тов. Просвѣта·

Глядаю женщины

образованои, въ середнбмъ вѣцѣ, Русинки, до выховання трохъ дрббныхъ дѣточокъ и веденя середнього господарства. Близша вѣдомбсть у о. Николая Бурмича, гр.-кат. пароха въ Полянахъ суровичныхъ п. п. Ясліска. 446 3—6

ОЦИЛЄ сталевій въ видѣ буквы H. Нр. 1, зр. 4·50. H-ръ 2, зр. 5·— за 100 штукъ; — Діяманты до рѣзаня скла по зр. 1·80, 2, 3 и 4 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

Аптикаря Schneid-a

ЧАЙ

на кашель
и
порошокъ на катаръ
зъ
St. Georgs-Apotheke
Wien, V 2 Wimmergasse 33

выготовлюваній кбсля лѣкарскихъ приписбвъ, добродѣйнй для орґанбвъ вбддыховыхъ, выдѣлюючій флеґму, усмиряючій кашель, усуваючій хрипку и скоббтъ въ шиѣ. — Порошокъ 50 кр, приналежный до того чай 0 кр., почтою о 20 кр. ббльше за опаковане [безъ порта]. Менше якъ двѣ пачки не высылае ся почтою.

St. Georgs-Apotheke, Wien, V|2, Wimmergasse 33. *Складъ у Львовѣ:* у аптикаря Міколяша.

Уважати на охоронну марку аптики св. Юрія.

Инсераты вытяти и захбвати 382 10—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 5 сѣчня. Вчера вбдбула ся рада міністрбвъ; бар. Ґавчь здававъ справу зъ своихъ переговорбвъ зъ ческими Нѣмцями.

Вѣденьскій Чехи скликують на д. 16 с. м. зборы, щобы запротестувати противъ намѣреному въ долѣшно-австрійскбмъ соймѣ законови, пбсля котрого выкладовою мобою у всѣхъ народныхъ школахъ долѣшнои Австріи мбгъ бы бути лише языкъ нѣмецкій. Вѣденьскій Поляки мабуть въ тыхъ зборахъ не возьмуть участи, — стоячи на ґрунтѣ славяньского братерства. Говорять такожь, що згаданый законъ, коли бы его ухвалено, не дбставъ бы санкціи.

Прага 5 сѣчня. Участь нѣмецкихъ послбвъ въ соймовыхъ нарадахъ зновъ сталась непевною. Дня 9 с. м. зъѣдуть ся нѣмецкій послы въ Лѣтомерицяхъ на раду въ тбй справѣ.

Будапештъ 5 сѣчня. Наслѣдкомъ послѣдныхъ подѣй въ соймѣ прийшло до кблькохъ поединкбвъ мѣжь послами.

Берлинъ 5 сѣчня. Про станъ здоровля кн. Бісмарка доносять, що починае ся проявляти у него водна пухлина.

Е. ZBITEK-A
въ Neustift коло Оломуца

выробъ мозаики въ склѣ квадр. гробы престол Божого Тѣла и гробы зъ Людрдъ збстави св. Папою Львомъ XIII. вбдзначений. Узнане католицко-богословскои академіи въ Петербурзѣ нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. Илюстрованій цѣнники ґансо. Достава пбдъ ґаранціею. 448 1—5

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

зъ 10 рбзныхъ фабрикъ. Нбжній по зр. 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вбдъ 25 лѣтъ, я продавъ 17 тысячѣвъ машинъ, с в понадъ 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше анѣжь Вѣдень, зъ запорукою на мѣсци.

Не высылаю влѣздливыхъ аґентбвъ котрымъ жиды платять вбдъ 10 до 20 зр за продажь одной дихои машины. 291 19—5?

Іосифъ Иваницкій
механікъ. Львбвъ, готель Жоржа.

До
Высокоповажаного Пана
Іосифа Шустера
у Львовѣ
улиця Коперника ч. 5.

Передъ кблькома днями замовивъ я зъ Вашои роббтнѣ ковдру, за котру Вамъ Пане найсердечнѣйше дякую и мушу признати, що фірма Ваша на найвирше розповсюднене и обзнакомлене у П. Т. Публики заслугуе. Ковдра выробу Вашого ласкаво менѣ въ найкоротшбмъ часѣ зроблена, вбдзначае ся добрымъ и чистымъ матеріяломъ, прехорошою и тревалою роботою и дуже доступною цѣною.

Припоручаю прото найсовѣстнѣйше кождому, хто що тбльки зъ постели потребуе, щобы ся тблько до Пана Іосифа Шустера у Львовѣ удававъ, где зъ выробу и приступнои цѣны буде задоволенымъ. Прійметь Пане тую мою подяку въ доказъ сердечного признана одинокои христіяньскои фірмы выробу постели жичливый

о. Петро Матковскій
парохъ въ Сновичу п. Золочевъ.

Власного выробу ковдры
по зр. 3·50, 4, 6·50, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Почавши вбдъ зр. 6·50 суть всѣ ковдры на вовнѣ овечбй.

Матераци чисто волосѣвнй
по зр. 12·50, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 до 30 зр.

Подушки волосѣвнй и зъ пѣря
сѣвники звыклй и пружиновй, простирала, пошбвки, коцики почавши вбдъ 1·40 въ кождбй цѣнѣ до зр. 12·50 поручае

СПЕЦІЯЛЬНЫЙ
СКЛАДЪ и РОБбТНЯ
ВЫРОБбВЪ ПОСТЕЛИ

Іос. Шустеръ

у Львовѣ
ул. Коперника ч. 5.

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]
864 4—15

Збстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складбвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтбвъ, при порошку 3 фунтбвъ высылаємо франко; при вбдборѣ 6 фунтбвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Вбдзначена срѣбнымъ медалемъ на выставѣ львбвскбй 1894 р. а такожь иншими медалями на выставахъ

НАЙДЕШЕВША
БРОНЗОВНИЧА РОБбТНЯ
ИВАНА ВЫПАСКА
у Львовѣ, при ул. Краковскій ч. 5
поручае свои
выробы церковній

зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ, якъ: чашѣ, хресты, монстранціи, пушки цимборійній, пушки на св. олѣй, патины до недужихъ, кадильницѣ, лодки, скиптры для пань, скиптры братскій, лѣхтарѣ рбзнои величины, скляній павуки и бронзовій, окутя на евангелія и т. и. поручаючи за многолѣтну тревалбсть и найпри ступнѣйшу цѣну. 447 3—7

Всѣ наведеній предметы старій направляе, посрѣблюе и позолочуе въ огни тревало за порукою дво голѣтнои тревалости.

Найделікатнѣйшій ґіґієнічній
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ

поручае для санітарныхъ и хирурґічныхъ цѣлей истнуюча вбдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарбвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достаєвець надворный

ВѢДЕНЬ VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 15—?

Цѣнники gratis. Розсылка довброчно.

ЗАКОННО ПРИПИСАНІЙ НЕДАВНО
ВАҐИ ДЕЦИМАЛЬНІЙ
для господарства, промыслу и фабрикъ

до 1000 кільо вразъ зъ тягарами лише за 80 зр. высылають ся комплетно. Такій самій по 750 кільо зъ тягарами лише за 65 зр., по 500 кільо зъ тягарами лише за 50 зр.; по 250 кільо зъ тягарами лише за 40 зр.; по 150 кільо зъ тягарами лише за 30 зр.; по 100 кільо зъ тягарами лише за 24 зр.; по 50 кільо зъ тягарами лише за 19 зр.; по 20 кільо зъ тягарами лише по 14 зр.

ЗАМОВЛЕНЯ полагоджують ся сейчасъ за надбсланемъ 40% цѣны почтою а решту за послѣплатою. 206 26—30

Buganyi & Comp. I. Seilerstätte, 12, Wien.

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКІЙ и зять МИХ. ОЛЬШЕВСКІЙ

рбвножь рукавичникъ зъ Варшавы

Рынокъ ч. 21 (поббчь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glace и дуньскій, ясній и темній, вбдъ 2 до 20 ґузикбвъ, серій бѣлй, жовтй, бронзовій и попелятій, парра стебнованій. — Бірєты и обойчики для Всеч. Духовеньства. — Шапки и краваты мундуровій для войсковости и пп. студентбвъ. — Приборы до борбяництва. Гарнітуры оленевій. — Шлийки патентованій власного помыслу. — Пошевки оленевій, серній и сафяновій. — Черевички зъ серньои шкбры для дѣтей. Шлайки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетбвъ найлѣпшого крою, 423 6—6

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.

Масть кавказка на водморожене.
Средство се, споряджене пбсля рецепты припоручен и уживанон изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пбвнбчнбй Россіи и въ краяхъ Снбѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшбмъ часѣ всякй вбдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пбдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 82—?

По значно низшбй цѣнѣ якъ деннде!
поручае ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образбвъ всѣлякон величины.
СВѢЧКИ бляшанй зъ пружинами лякированй по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВБНКИ гармонійнй по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженбй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и **ХРЕСТИКИ** нагрудній въ великбмъ выборѣ вбдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІ ОБРАЗЫ въ рбзнбй величинѣ вбдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫББРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносицѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональній, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рбзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фігуры святѣ, Пбдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 26—?

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника
Складъ предметбвъ религійныхъ
поручае:
ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторбнъ ручно мальованй, обшитй галъонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.
Цѣна пбсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.
ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вбдъ 45—76 зр. 359 10—?
ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вбдъ 25 – 35 зр.
ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вбдъ 27—54 зр.
Цѣнники на жаданє franco и gratis.
ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волосся на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пбдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

БАРХАНЫ
въ найновѣйшихъ взорахъ.
ФЛЯНЕЛЬКИ БАВОВНЯНІ
въ найббльшбмъ выборѣ, метръ вбдъ 25 кр. почавши
поручае Магазинъ 1
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львбвъ, площа Капітульна число 2.**

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
(Дирекція у Львовѣ)
посередничить въ закупнѣ:
ПОЛОТНА правдиво льняного, румбурского и ирляндскои вебы цѣлыми штуками. — Пробки находять ся у всѣхъ філіяхъ товариства.
СѢЧКАРЕНЬ млынкбвъ, молотѣлень и пр. машинъ господарскихъ зъ опустомъ 10% вбдъ цѣны фабричнои.
350 12—12

ПЕРША БРБДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікербвъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: доббрнй розолісы, горѣвки и румы, натуральній наливки овочевй а такожь спіритусъ ректифікованый 97% Bongout найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнй*.
Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши вбдъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 7—12
Цѣнники на жаданє franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

Спеціялістъ обуви непромакаючои власного выналоду!

ИВАНЪ ЯРИМОВИЧЬ
СКЛАДЪ и РУКОДѢЛЬНЯ
обуви мужескои, дамскои и для дѣтей
у Львовѣ, пл. Бернардиньска ч. 10
мае честь повѣдомити отсимъ Вп. Публику, що вырабляе ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного выналоду, зб всякого рода шкбръ, якъ: Обувє мужеске и дамске, такожь чоботы зъ ходівами тревалй, надмѣрно легкй и по цѣнахъ дуже приступныхъ. — Такожь принимае до вбдновленя и направы Кальошѣ и Плащѣ кавчуковй, всякй ґумовй приряды, якъ такожь зедьованя обуви кавчукомъ. — Всякй замѣсценй замовленя выконуе въ можливо найкоротшбмъ часѣ. — Дякуючи за дотеперѣшнй ласкавй взгляды и поручаючись на дальше, остаю зъ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Яримовичь,
332 14—20
Спеціялістъ до направы кальошѣвъ и плащѣвъ кавчуковыхъ.

Ч. 3690.
ОГОЛОШЕНЄ.
Выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ намѣряе спродати въ дорозѣ публичнои ліцитаціи устнои и въ офертахъ дбмъ мурованый о 4-охъ комнатахъ — кухня, спижарня, сѣни и пивниця склеплена, вразъ изъ прилеглымъ огородомъ въ обемѣ 1 морґа и 203 сяжень доброго грунту и шопа.
Ліцитація и отвираня офертъ опечатанихъ зъ долученемъ вадіи вбдбуде ся дня 19 Сѣчня 1898 въ сали засѣдань Рады повѣтовои о 10 годинѣ рано.
Цѣна выкликаня выносить 5.000 зр. а оференты мають зложити до Комісіи вадію выносячу 5% цѣны повысшои.
Близшихъ вѣдомостій удѣляе канцелярія Выдѣлу въ годинахъ урядовыхъ передъ полуднемъ.
Долина дна 9 грудня 1897.
Витославскій.
431 4—4

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтбмъ папери).
Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченбмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА
у Вѣдни
Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збільшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокбвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнбмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.
У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Ґібнера.
Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 7—18
W. MAAGER, WIEN
III./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Фірма вбдзначена на львбвскбй краевбй выставѣ срѣбною медалею.
На празникъ Рождества Христового!
Хвально звѣстна
РОББТНЯ
выроббвъ церковныхъ и ґалянтерійныхъ
зб срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а вменно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійній и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольній, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольній и процесійній, братскій берла, кадильницѣ и лодки, гармонійній дзвбнки, антіпедія, бронзы сальонові и до меблѣвъ и т. д.
Всѣ наведеній предметы приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вбдбронзованя въ огни або ґальванічно и ручить за довголѣтну привкбсть. Замовленя зъ провінціи и лаґоджуе вбдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 6—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬҐЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робітня бронзбвничя, Львбвъ ул. Ґалицка ч. 15.

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ
Львбвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львбвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковбй.
Продае дешевше нїжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу пану дахову, асфальтовй плыты изоляційній, дестильовану смолу вуґлеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякй матеріялы будбвляный** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роббтъ бетонновыхъ и крытя дахбвъ дахбвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч. 460. 121 17—?

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ
и
ВЫЛЬОСОВАНІ ЦѢННІ ПАПЕРЫ
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштбвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.
374A 30—0

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и единоке **руске товариство** асекураційне, **приторучене Вч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Вирооєв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскй знаряды, зббже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкбдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.
Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшй сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пбсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшй услбвя и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимае вбдъ своихъ членбвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тблько властителямъ реальностей, вбльныхъ вбдъ тягарбвъ, за и рукою двохъ членбвъ. Зъ позичокъ вбдтягае ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бблъ натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 13—39
загально любимого средства домового
все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.
Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець подѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоанна Гриняя.

Ч. 291. Львовъ, Понедѣлокъ 29 Грудня 1897 (10 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и руских святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рóкъ	18 зр.	на цѣлый рóкъ	24 зр.
на пóвъ року	9 зр.	на пóвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рóкъ	16 зр.	на пóвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямациї неопечатаній вóльній вóдъ порта.

Поодиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошенья звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одного стрóчки инсератовой, або ей мѣсце а въ субрицѣ „Надóслане“ по 25 кр. а. в.

Недѣлькы и инши денесенья приватны числять ся по 5 кр. вóдъ стрóчка.

У Львовѣ дня 10 н. ст. сѣчня.

Нынѣ зачинає нашь соймъ свои дальшѣ наради, перерванѣ святочными феріями. Маршалокъ пригадавъ посламъ, щобы пильно забирали ся до робóты и залишили сей поганый звычай галицкого сойму, що ажь пóдъ самъ конець сесіи комісіи предкладають свои елябораты, а много справъ спадає просто зъ порядку деннóго. Пригадка маршалка була дуже на мѣсци, бо якъ теперь голосять, сесія соймова буде закрыта досыть скоро, а именно въ хвили, коли покаже ся, що мѣжь Нѣмцями и Чехами уложивъ ся якійсь modus vivendi та що можна приступити до отворенія сесіи парляменту. Бо нѣгде правды дѣти, що теперѣшнѣ сесіи соймовѣ, хочь они припадають у звычайну вóдъ кóлькохъ лѣтъ пору свого скликанія, симъ разомъ здались дуже на руку бар. Ґавченя, выповняючи собою той часъ, коли махіну державну можна утримати въ руху лишь при помочи §. 14-го. Правительство не предложило соймамъ нѣякихъ важнѣйшихъ проектóвъ законныхъ, крóмъ вóдносячихъ ся до реформы податковои, а тымъ самымъ полишило имъ до волѣ занятись своими власными справами.

Матеріялу до нарадъ має нашь соймъ подостаткомъ; до предложень выготовленыхъ выдѣломъ краєвымъ прилучають ся ще внесеня зъ ініціятивы посольскои. Деякѣ зъ предложень выдѣлу краєвого мають далекосягле значѣнє и не можна збути ся ихъ резолюціями, котрѣ звычайно лишають ся нио на папери pro aeterna rei memoria, бо н. пр. плянъ докóнченя орґанізациї народного шкóльництва вымагає міліонового вкладу, а знов проекты аґрарнѣ можуть вóдбити ся на нашихъ екопомічныхъ вóдносинахъ. Рóвножь внесеня посольскѣ, хочь повторяючѣ по найбóльшóй части справы порушуванѣ на попередныхъ сесіяхъ, повинны доставити комісіямъ матеріялу до серіозной роботы. Але якъ-разъ за для ваги тыхъ всѣхъ справъ боить ся бóльшóсть соймова брати ся до роботы и якъ пессимісты твердять, волѣла бы, щобы тѣ справы упали зъ порядку деннóго. По зложеню адресы до трону и ухваленю буджету сесія соймова могла бы бути закрыта.

Адреса до трону, по словамъ прасы польскои, вже такъ неначе бы була ухвалена, бо нѣяке польске сторонництво соймове не буде противне головнóй засадѣ, яка має высказати ся въ адресѣ: розширенію автономіи краєвои. Розходилось бы ще, щобы така адреса не найшла взагалѣ нѣякои опозиціи въ соймѣ и могла бути маніфестациєю політичною á la ва вельска ухвала соймова. А що така опозиція могла бы проявити ся лишь вóдъ рускои репрезентациї соймовои, то очевидно заходы польскихъ політикóвъ могли бы бути звернѣ головно на зацитканє евентуальныхъ голосóвъ опозиційныхъ. Доси не видно, щобы польска бóльшóсть соймова дуже клопотала ся тою справою, а противно она надѣє ся, що політика porządnych Rusinów возьме верхъ. Очевидно, такѣ надѣї опирають ся на якихсь певныхъ даныхъ. На кождый спосóбъ, польскѣ послы соймовѣ мабуть не богато роблять собѣ зó становска рускои репрезентациї при торóчнóй ухвалѣ вавельскóй, зъ тои прибóльшеной и зле понятои льояльности, котра велить забувати на интересъ власного народу а ити пóдъ руку ворожихъ народови геґемонóвъ. Теперь була бы нагода прочуняти рускóй репрезентациї соймовóй и здерти полуду зъ очей, — коли-бъ, розумѣє ся, була лишь щира охота и воля.

Передъ скликанемъ галицкого сойму а при дуже неясной ситуациї політичнóй деякѣ польскѣ політики заповѣдали въ своихъ орґанахъ, що вся вага австрійскои політики переносить ся до галицкого сойму, котрый своими ухвалами може не лишь вытычити новѣ шляхи політичнѣ, але навѣть спасти Австрію вóдъ погибели. Тымчасомъ подѣї инакше уложили ся, бо чимъ разъ бóльше выглядóвъ, що вынайде ся якійсь modus vivendi мѣжь Нѣмцями и Чехами. Очи всѣхъ звернѣ на соймъ ческій, котрый нынѣ збирає ся на сесію. Квестія ческо-нѣмецка, довкола котрои укладає ся цѣла ситуація політична, має полагоджувати ся на питомóмъ грунтѣ, щобы вóдтакъ парляментъ, невластиво ужитый на арену борбы, надававъ ся до позитивнои роботы. А въ такóмъ случаю не прийде ся анѣ Полякамъ анѣ галицкому соймови вóдґравати важнои ролѣ, а адреса перестає бути актомъ політичнымъ першорядной ваги. Бо навѣть на случай лишь хвилевого перемиря мѣжь Нѣмцями и Чехами політика въ парляментѣ вѣденьскóмъ усуває ся на дальшій плянъ и робить мѣсце справамъ культурно-економічнымъ, а тогдѣ не має значѣня роля eines Maklers, яку Поляки хотѣли вóдґравати. Въ виду такои змѣненои ситуациї мабуть розправы адресовѣ въ галицкóмъ соймѣ будуть вести ся о кóлька тонóвъ низше и въ спокóйнѣйшóмъ темпѣ.

Соймъ краєвый.

[4 те засѣданє 3-тои сесіи, VII-ои періоды сойму дня 10 н. ст. сѣчня].

Кóлькомъ посламъ удѣлено вóдпустокъ, а мѣжь иншимъ ґр. Казимирови Баденьому на часъ цѣлои сесіи соймовои.

Правительственнѣ предложеня зъ проектами: а) закона о допускаємости заведеня самостóйныхъ податкóвъ вóдъ службовыхъ поборóвъ на покрытє потребъ краєвыхъ, повѣтовыхъ и громадскихъ; б) закона о увóльненю особистого податку доходового вóдъ всѣхъ додаткóвъ, пóдпадаючихъ компетенціи краєвого законодавства, а такожь о увóльненю урядникóвъ двора, державныхъ, краєвыхъ и публичныхъ фондóвъ, а вкóнци душпастирѣвъ вóдъ додаткóвъ до податку вóдъ службовыхъ поборóвъ — вóдослано до комісіи податковои.

Наступили першѣ читаня внесень и ихъ мотивованя.

Пос. д-ръ Малаховскій мотивувавъ внесенє: Припоручує ся выдѣлови краєвому, щобы вонъ по мысли §. 22. закона о приналежности зъ дня 3 грудня 1863 ч. 105 В. з. д. предложивъ якъ найскорше проектъ закона о выкону ваню опѣки надъ убогими и щобы въ тóмъ проектѣ увзгляднивъ конечну потребу спóвдѣланя пóдъ тымъ взглядомъ фондóвъ повѣтóвъ и краю зó взгляду на наслѣдки, якѣ буде мати законъ зъ дня 5 грудня 1896 р. ч. 222 В. з. д. на фонды бóльшихъ громадъ. — Внесенє вóдослано до комісіи правничои.

Пос. Бойко мотивувавъ внесенє на внесенє институціи ревізорóвъ худобы. Се внесенє було вже ставлене на попередньóй сесіи соймовóй. Мотивы внесеня були такѣ: Зважившы, що институція ревізорóвъ худобы є нечуваным тягаромъ для селянъ, утруднюючим въ высокóмъ степени торговлю худобы; що помимо введеня тои институціи вывóзъ галицкои худобы стрѣчає ся зъ тыми самыми перепонами, що и давнѣйше; що чинности, придѣленѣ ревізорамъ худобы, зможуть легко выконувати громадскѣ оглядачѣ худобы зъ великою выгодою для людности; що фонды, выдаванѣ на платнѣ ревізорóвъ, можна обернути на иншу цѣль зъ далеко бóльшимъ успѣхомъ — Выс. соймъ зволить ухвалити: 1. Взыває ся ц. к. правительство, щобы оно зовсѣмъ знесло институцію ревізорóвъ худобы въ Галичинѣ и щобы ихъ чинности поручило громадскимъ оглядачамъ худобы; 2. суму, котру теперь выдає ся на платнѣ ревізорóвъ, ц. к. правительство зволить обернути на вынагородженє оглядачѣвъ за чинности, обнятѣ по ревізорахъ. — Внесенє вóдослано до комісіи адміністраційнои. [По промовѣ пос. Бойка залунали оплески на ґалеріи соймовóй, де зóбрали ся численно вóдпоручники сторонництва людового, прибувшѣ на нинѣшнѣ свои загальнѣ зборы у Львовѣ. Маршалокъ напóмнувъ ґалерію.]

Пос. Поточекъ мотивувавъ внесенє: Зважившы, що такъ званє право пропінаціи вже выкуплене и що оно находить ся въ зарядѣ державнóмъ; — зважившы, що при пропінаційнóй господарцѣ повинна держава мати иншѣ цѣли на оцѣ, а не выпите якъ найбóльшои скóлькости горѣвки, — зважившы, що теперѣшнѣ коршмы є мѣсцями деморалізациї — Выс. соймъ зволить ухвалити: Взыває ся ц. к. правительство, щобы оно зъ поліційныхъ взглядóвъ: 1) обмежило число коршемъ, 2) щобы вóдъ кождого, хто хоче выконувати шинкарство, жадало свѣдоцтва моральности, посвѣдченого душпастиремъ тои людности, для котрои шинокъ є призначеный. — Внесенє вóдослано до комісіи адміністраційнои.

Пос. Стила мотивувавъ: Зважившы, що обовязуючій теперь законъ о ліценціонованю бугаѣвъ зъ дня 20. липня 1892 ч. 51. В. з. кр. не оправдує надѣй, якѣ въ нѣмъ первѣстно покладано, а противно ставъ ся причиною незадоволенія сѣльскои людности по причинѣ постановъ, котрѣ въ практицѣ показали ся хибными и не ведучими до цѣли, — Выс. соймъ зволить ухвалити: Припоручує ся выдѣлови краєвому, щобы на найблизшу сесію соймову приготовивъ одвѣтнѣ матеріялы и

Перша книжка „Літературно-наукового Вістника“

Недавно були въ „Дѣлѣ“ три фейлетоны п. заг. „Наша культурна праця якось пиняво йде“. Не знаю, хто є авторомъ сихъ интересныхъ и вѣрныхъ спостережень зъ нашого житя, а то, якъ бы я знавъ автора, попросивъ бы его подавати нашой интеліґенціи такого добра якъ найбóльше, бо такѣ спостереженя, якъ єго, певно навчили бы ей вóдносити ся до себе самои бóльше критично, нѣжь досѣ вóдносить ся. Спокóйно, безпристрастно доказуванъ намъ авторъ згаданыхъ фейлетонóвъ, що „якось то“ у насъ не такъ, якъ могло бы и повинно бы бути. Вонъ каже делікатно, мовь бы добре памятавъ, що правда въ очи коле: „Рускѣ интеліґенты не дуже то такъ культурнѣ люде. А пригока сему то, що нема средствъ до придбаня культуры и нема вóдъ кого. Мы далеко вóдъ культурного свѣта, замкненѣ коморою. А доказъ степеня нашои культурности — се наше жите, *въ якого небудь боку его взяти*“. [Глядѣть: „Дѣло“ ч. 277].

Обома руками пишу ся на тѣ его слова, хочь мавъ бы до нихъ сказати де що и вóдъ себе, може бути, лишь длятого, що подóбный докóръ нашой интеліґенціи я написавъ бы острѣйше. И такъ: за чимъ люде не попытують, се й не легко найти; такъ оно є зъ рóзными товарами, такъ є и зъ культурою. Культура то не є нѣчо, „не отъ міра сего“, а людска думка и робота, благороднѣйша певно вóдъ иншихъ роботъ, але проте таки людска и не така вже въ нашихъ часахъ дорогá, щобъ ей докупити ся не можна, бодай на раты, якъ роблять бѣднѣ люде. Мы замкненѣ коморою вóдъ культурного свѣта — се правда. И не лишь одною коморою а двома: въ одну насъ вороги посадили, а другу мы собѣ самѣ поставили, абы свѣта божого зовсѣмъ не бачити. Чи не повинны мы хочь ту, власными руками поставлену темну комору розбити и вóдтакъ брати ся валити збудовану ворогами? Або сказавши безъ алеґорій: чи не повинны мы хочь се пóзнати, що въ насъ можна? Нема въ насъ справдѣ *богато* культурныхъ людей, институцій и выдавництвъ, щобъ мы мали вóдъ кого вчити ся культурности але про те не можна сказати, щобъ ихъ зовсѣмъ у насъ не було. Маємо ихъ, хочь не богато — тóлько дѣло въ тóмъ, що й ними не займаємо ся такъ, якъ бы могли. А звѣстна рѣчь: до великои культурности нѣхто не доходить, поки перше малои собѣ не здобуде и не пóдопре ей.

Ось почало ся въ насъ справдѣ культурне выдавництво „Літературно-науковий Вістник“, котрого перша книжка вже выйшла и находить ся въ рукахъ передплатникóвъ. Хто лишь прочитавъ ей, скаже, що и всякій иншій нарóдъ, а не лишь рускій, не потребувавъ бы соромити ся такого выдавництва. Книжка выйшла цѣкава и змѣстомъ своимъ и добóромъ матеріялу, а слѣдуючѣ книжки, якъ можна сподѣватись, не будуть такожь гóршѣ. Такъ на ту журбу, яку мавъ авторъ статьѣ про нашу культурну працю, що, мовлявъ, нема въ насъ вóдъ кого вчити ся культурности, є заразъ и порада, хочь, правда, въ однóмъ лише напрямѣ: „Въ справѣ літературы можете богато навчити ся зъ Вістника, тóлько читайте его!“ Гадаю, що якъ два-три роки почитати таке выдавництво, то можна богато дóзнати ся и выробити собѣ свóй судъ про значѣнє літературы, яке у насъ теперь мало хто розумѣє.

Перша книжка „Вістника“ складає ся зъ двохъ частинъ: зъ літературнои, котра займає 134 сторóнъ, и науковои, котра — зложена при тóмъ дрóбнѣйшимъ друкомъ — займає споро мѣсця, бо ажь 74 стороны. Якъ бачимо зъ того, редакція „Вістника“ поважно думає не лишь бавити насъ белетристикою, але й учити насъ, абы мы мали свою гадку про те, що прочитаємо. Кождый зъ насъ зъ власного досвѣду знає, якъ то легко ему прочитати н. пр. повѣсть, але за те, якъ тяжко ему оцѣнити ей по заслузѣ. Одинокій судъ, якій выдає широка публика на прочитаный твóръ, се слова: „менѣ подобає ся“ — „менѣ не подобає ся“. А чому подобає ся або чому не подобає ся — мало хто зъ широкои публики потрафить розумно доказати. Бо се таки й не легка рѣчь и ей треба вчити ся, якъ всього иншого. Оттутъ ту и користно послухати, якъ бувають въ иншихъ літературахъ [на те є у „Вістнику“ стала рубрика „З чужих літератур“]; потрѣбно знати психольоґію творчости [у „Вістнику“ почала ся въ тóй справѣ серія статей „Із секретів літературної творчости“]; треба прочитати и критики [у „Вістнику“ є стала рубрика для критикъ п. з. „Новини нашої літератури“] и все те брати въ звязи зъ нашимъ житемъ, а на те є у „Вістнику“ такожь свои рубрики „З житя і письменства“ и „З росийскои України“. Такъ отъ и бачимо тутъ выразну програму, по якóй редакція „Вістника“ вже въ першóй книжцѣ почала свою роботу.

Франко у статьѣ „З чужих літератур“ пише про интернаціоналізмъ и націоналізмъ въ сучасныхъ літературахъ, про літературнѣ моды, про натуралізмъ, символізмъ и декаденъ тизмъ у Франціи, про поетóвъ Верлена, Ліленкрона и Гольца, про декатентизмъ у Полякóвъ, про ческу „модерну“ и поета Маєра — якъ бачимо, про самѣ рѣчи у насъ майже нечуванѣ, хочь въ Европѣ голоснѣ. А въ другóй статьѣ Франко познакомлює насъ зъ секретами літературнои творчости, передовсѣмъ же зъ рóзными поглядами на літературну критику. — М. Грушевскій подає тутъ же критику на повѣсть „Для домашнього огнища“, а Маковей у своѣмъ фейлетонѣ говорить про нашу моду літературну, про остатки давнои романтики, про звязь літературы и політики, про те, якъ у насъ не шанують книжки, про нашѣ и чужѣ вóдносины выдавничѣ, та кóнчить бажанемъ, абы Русины въ 1898-óмъ рóцѣ, коли обходимо 100-лѣтный ювілей вóдродженя нашои літературы, почали звертати пильнѣйшу увагу на ту літературу та пóддержали ей. До сего обовязку повинны почувати ся австрійскѣ Русины особливо теперь, коли — якъ то розказує Spectator въ дописи зъ Украины у „Вістнику“ — и сегодня Украинцямъ житє не лекше якъ зъ-давна було. Вонъ розповѣдає у своѣй статьѣ такожь про орґанізацію хлѣборобскихъ спóлокъ на Украинѣ та про досвѣды зъ ними ихъ ініціятора адвоката Левитского зъ Єлисаветграда.

Въ короткóмъ справозданю я, розумѣє ся, не годенъ подати змѣсту згаданыхъ статей; я вказую лишь на ихъ цѣль и значѣнє для кождого читателя, въ тóмъ переконаню, що поки нашѣ люде не знають, що є въ книжцѣ, поти й не цѣкавѣ на ню. А такъ може неодинъ погадає собѣ: „Варто бы прочитати; коли въ насъ настає мода на літературу, то вóдъ моды не втечешь; треба читати“.

Въ науковóй частинѣ „Вістника“ є ще цѣкава статья Конiського про обшаръ и людность Украины, зъ котрои вже була вѣстка въ „Дѣлѣ“, дальше короткѣ справозданя зъ трохъ межнародныхъ конґресóвъ минувшого лѣта и бібліоґрафія. Все разомъ складає ся на дуже поважный и пожаданый вóддѣлъ у „Вістнику“, вóддѣлъ, якого потребу вóдчували

внесеня, въ якôмъ напрямѣ належало бы змѣнити згаданый законъ, щобы вôнъ вôдповѣдавъ дѣйствôй потребѣ и не наражувавъ сѣльскои людности на секатуры та на непотрѣбнй выдатки. — Внесене вôдослано до комісіи господарства краевого.

Пос. Вайтель мотивувавъ внесене, поставлене соймовою лѣвицею демократичною, на змѣну реформы выборчои. Внесене се звучить:

Выс. соймъ зволить ухвалити: I. Соймъ припоручуе выдѣлови краевому, щобы на найблизшôй соймовôй сесіи предложивъ внесеня до змѣны статуту краевого и краевои ординаціи выборчои на слѣдуючихъ засадахъ:

1) утворить ся курію загального голосованя на засадахъ закона зъ дня 14 червня 1896 ч. 168 В. з. д., змѣнюючого ординацію выборчу до рады державнои.

2) Число послôвъ зъ курій мѣстъ буде збôльшене о 10, выбираныхъ дванацятьма мѣстами, котрй доси выбирають въ курій меншои власности.

3) Касуе ся вірильнй голосы ректорôвъ університету у Львовѣ и въ Краковѣ. Натомѣсть львôвскій и краковскій університетъ, а такожь школа політехнічна у Львовѣ будуть выбирати по одномъ послѣ до сойму, а выборчими тѣлами будуть зборы всѣхъ звычайныхъ и надзвычайныхъ професорôвъ кождого зъ тыхъ закладôвъ.

4) Число членôвъ выдѣлу краевого належить побôльшити о одного, выбираного послами зъ курій загального голосованя. Послы, выбранй університетами и школою політехнічною голосують на одного члена выдѣлу краевого разомъ зъ послами зъ мѣстъ.

5) Выборы зô всѣхъ курій вôдбуваютъ ся безпосередно. Голосоване въ курій великои власности, въ курій мѣстъ, въ курій комнатъ торговельныхъ и університетôвъ вôдбуваетъ ся завсѣгды тайно. Въ громадахъ и въ курій загального голосованя выборцѣ, вмѣючй писати, голосують картками тайно, а выборцѣ, не вмѣючй писати, голосують устно.

II. Соймъ взываетъ ц. к. правительство, щобы оно на найблизшôй сесіи соймовôй предложило внесене о утворене окремого трибуналу, выбираного соймомъ куріями, а заосмотреного въ самостôйну власть слѣдчу, а то до провѣрюваня актôвъ выборчихъ, до справджуваня пôднесеныхъ закидôвъ и до рѣшаня о важности выборôвъ заквестіонованыхъ.

Внесене вôдослано до окремои комісіи, зложеноі зъ 15 членôвъ.

Пос. д-ръ Бернадзіковскій мотивувавъ внесене на знесене мыта. Мотивы були такй: Зваживши, що приписы мытничого закона супротивъ загального стремленя до улекшеня комунікаційныхъ средствъ представляють ся въ теперѣшнôй порѣ перестарѣлыми и не вôдповѣдаючими економічнымъ взглядамъ; що людность цѣлого краю нарѣкае зарѣвно на систему побираня дороговыхъ оплатъ за помочію мытъ, якъ и на недогôдности та утрудненя комунікаціи; що въ иншихъ сусѣдныхъ краяхъ и державахъ вôдъ цѣлого ряду лѣтъ закинено систему побору мытничихъ оплатъ безъ шкоды для фонду дорожвого, а зъ користію для комунікаціи — Выс. соймъ зволить ухвалити: Припоручуе ся выдѣлови краевому, щобы на найблизшôй сесіи соймовôй прилагодивъ одвѣтнй внесеня стремлячй до знесеня мытъ на краевыхъ и повѣтовыхъ дорогахъ въ нашôмъ краю. — Внесене вôдослано до комісіи дороговои.

Пос. Мілянъ мотивувавъ: Зважившы що найперше жерело доходу господарѣвъ на малôй власности грунтовôй — продажь свиней и рогатои худобы — зникнуло въ наслѣдокъ безперестанного замыканя торгôвъ и заказу продажи, а то на основѣ погубныхъ для людности ветеринарійно-санітарныхъ приписôвъ, а ще бôльше въ наслѣдокъ невластивого примѣнюваня тыхъ приписôвъ зô стороны ветеринарско-санітарныхъ властей, котрыхъ задачею, якъ бы се выходило зъ ихъ заряджень, е не запобѣгати злому але его побольшуватн; зважившы, що нема надѣѣ, абы въ радѣ державнôй въ законодатнôй дорозѣ змѣнено въ короткôмъ часѣ дотычнй ветеринарійно-санітарнй приписы по мысли ухвалъ порѣшеныхъ соймомъ, або щобы унормовано способы ихъ выконаня пôсля дѣйстноі потребы, щобы задачею ветеринарійно-санітарныхъ властей було здушуване заразы, а не нищене и такъ вже зруйнованого селяньства.

Выс. соймъ зволить ухвалити: I. Взываетъ ся ц. к. правительство, щобы оно на найблизшôй сесіи рады державнои внесло проектъ закона для ветеринарійно-санітарнои службы въ тôмъ дусѣ: а) абы за розширене заразы поносивъ одвѣчальность властитель и торговець; б) абы зверхности громадскôй пôдъ ей власною одвѣчальностію полишено право замыкати и отвирати вывôзъ на торги зарôвно рогатои худобы, якъ и свиней; в) задачею санітарнои службы е нищити заразу и удѣлювати помôчь зверхностямъ громадскимъ въ выконуваню ихъ обовязкôвъ якъ б). — II. Взываетъ ся ц. к. правительство, щобы оно до часу выданя закона якъ I. приказало ветеринарійно-санітарнымъ орґанамъ примѣнювати взгляднѣйше приписы про замыкане громадъ и торгôвъ, а то въ той способы, щобы не продавано лише дѣйстно хороі худобы чи безрогы, абы ажь тогдѣ замыкано цѣлу громаду, коли бôльше якъ половина дотычнои звѣрины е дôткнена пысковою або ратичною заразою, а торги тогдѣ, коли всѣ громады въ округѣ мѣста замкненй. III. Для выобразованя громадскихъ оглядачôвъ худобы въ розпôзнаваню заразливыхъ хорôбъ и въ службѣ коло здушуваня заразы е пожаданою рѣчею, щобы въ кождôмъ судовôмъ повѣтѣ устроювано систематичнй выклады про заразы та про всякй товарячй хоробы и про способы ихъ здушуваня та ратованя. — Внесене вôдослано до комісіи господарства краевого.

Зъ черги мало наступити справоздане выдѣлу краевого о выборѣ посла на соймъ зъ курій сѣльскихъ громадъ выборчого округа борщѣвского, — але на внесене формальне д-ра Окуневского вôдложено до слѣдуючого засѣданя. Пос. Окуневскій зазначивъ, що годѣ було повламъ рускимъ розглянути акты сего выбору, выготовленй въ послѣднôй хвили.

Слѣдуюче засѣдане въ середу о год. 10-тôй рано.

Новй належитости судовй

на пôдставѣ цѣсарского розпорядженя въ 26 грудня 1897, В. з. д. 305.

Зъ впровадженемъ новыхъ законôвъ цивільно-процесовыхъ задумало міністерство скарбу въ порозумѣню зъ міністерствомъ судôвництва завести новй належитости судовй, щобы наслѣдомъ упрощеного поступованя судового — скарбъ державный не бувъ нараженый на страты въ оплатахъ стемплевыхъ. Первѣстно предложеный проектъ закону, упавшимъ міністерствомъ гр. Баденього, стрѣнувъ опозицію за-для высокихъ оплатъ судовыхъ, якй намѣряло впровадити бувше правительство, и тому нове міністерство урядниче выдало на пôдставѣ §. 14. закону основного досыть лагôдній змѣны дотеперѣшныхъ постановъ законныхъ.

Головна змѣна дотычить подань и протоколôвъ въ судовôмъ поступованю споровôмъ и неспоровôмъ (спадковôмъ), котрй вôдъ нового року належить остемпльовувати вôдъ аркуша по 50 кр. замѣсць дотеперѣшныхъ 36 кр., то значить, що до высоты 50 зр. правѣжу остане належитôсть стемпльова по 12 кр. вôдъ аркуша, а высше 50 зр. правѣжу буде належитôсть стемпльова по 50 кр. (корона) вôдъ аркуша письма. Вôдписы прилогъ будуть остемпльованй, якъ до теперь, по 10 кр., зглядно 15 кр. вôдъ аркуша письма, а натомѣсць знесена оплата стемпльова вôдъ написôвъ (рубра).

Дальше вôльнй е вôдъ оплаты належитости: а) протоколы устнои розправы вôдкличнои або ревізійнои, якъ жадна сторона не явить ся до розправы и не переводить ся доказу; б) протоколы, списуванй въ судовôй канцелярій, що не обнимають внеску, про котрый судъ мавъ бы рѣшати, зъ вынимкомъ протоколôвъ екзекуційныхъ; в) внески на спростоване судовыхъ выроковъ и ухвалъ.

Вôдъ выроковъ першои инстанціи, що рѣшають справу саму, кôнцевыхъ ухвалъ провізоріяльныхъ, наказôвъ заплаты и забезпеченя оплачуе ся належитôсть: до 50 коронъ вартости предмету спору, 1 корона; надъ 50 до 100 коронъ, 2 короны; надъ 100 до 400 коронъ, 5 коронъ; надъ 400 до 1.600 коронъ, 10 коронъ, а надъ 1.600 коронъ, $\frac{1}{2}$% зъ 25% додатку вôдъ вартости предмету спору. Коли присуджуе ся власность недвижимости, вартости бôльше якъ 100 коронъ, на пôдставѣ засидженя, то належитôсть вôдъ выроку не може бути менша вôдъ належитости за вôдплатне перенесене долычнои недвижимости.

Вôдъ выроковъ про зновлене або неважность поступованя, та вôдъ ухвалъ вôдкидаючихъ позовъ за-для недопустимости правнои дороги, неприналежности суду, заправованя, правосильного выроку, неспособности процесовои однои зô сторôнъ споровыхъ або браку управненя до заступства, — оплачуесь половина належитости выроковои.

Стороны обовязанй зложити цѣлу належитôсть вôдъ выроку, хочь бы судъ тымчасомъ полагоджуваъ тôлько якусь часть спору, але за те можуть домагати ся звороту надплаченои квоты, якъ бы вôдтакъ заявили въ судѣ, що дотычно прочои части не хотять вести процесу.

Вôдкличне письмо въ справахъ бательныхъ стемплюе ся по коронѣ вôдъ першого аркуша письма. У всѣхъ иншихъ случаяхъ стемплюе ся першій аркушь письма вôдкличного и ревізійного: вôдъ вартости предмету спору до 50 коронъ, 1 корона; надъ 50 до 100 коронъ, 2 короны; надъ 100 до 400 коронъ, 5 коронъ; надъ 400 до 1.600 коронъ, 10 коронъ; надъ 1.600 коронъ, 20 коронъ. Вôдклики (рекурсы) противъ рѣшеня, згаданыхъ высше при вырокахъ, пôдлягають оплатѣ половины тои належитости, а прочй вôдклики — якъ до теперь, 1 зр. вôдъ першого аркуша. Дальшй аркушѣ по 50 кр., взглядно 12 кр., коли вартôсть предмету спору не перевышае 50 зр.

Коли вартôсть предмету спору е незначена, то судовй выповѣди найму мешканя, якъ речинець выповѣди не перевышае одного мѣсяця, якъ такожь правнй споры про важнôсть такои выповѣди; споры про служебнôсть мешканя и про вымову, та споры зъ договорôвъ службовыхъ приймають ся до вымѣру належитости въ вартости 100 коронъ; иншй споры, що належать до повѣтовыхъ судôвъ, въ вартости 400 коронъ, а споры, що належать до трибуналôвъ першои инстанціи, въ вартости 1.600 коронъ, зъ вынимкомъ спорôвъ про порядокъ домаганя въ поступованю екзекуційнôмъ и въ конкурсѣ, котрй приймають ся въ вартости 400 коронъ, а споры про повѣренности и лена, въ вартости 3.200 коронъ.

О скôлько по 1 сѣчня 1898 выдають ся судовй выроки и ореченя по давнымъ приписамъ процесовымъ, то и дотычно належитостей приходять до примѣненя дотеперѣшнй приписы, отже новй належитости вôдъ выроковъ, ухвалъ, письмъ вôдкличныхъ и ревізійныхъ прийдуть до примѣненя тôлько въ тыхъ случаяхъ, якъ дотычне поступоване судове вôдбуло ся по новымъ приписамъ процесовымъ.

Вкôнци въ поступованю вôдкличнôмъ, о зновлене або уневажнене поступованя, якъ такожь въ поступованю екзекуційнôмъ и забезпечуючôмъ, означують ся належитости пôсля вартости правѣжу, якого доходять ся въ тыхъ поступованяхъ, а при екзекуціи на движимостяхъ пôдлягають поданя и протоколы зобовязаного належитос и тôлько до вартости 100 коронъ.

Переглядъ політичный.

Сегодня збирають ся соймы ческій, моравскій, каринтійскій, тирольскій, сольногородскій, форарльбергскій и буковиньскій. Найбôльша увага звернена на соймъ ческій. До вчерашного дня не знати ще було на певно, чи нѣмецкй послы являть ся въ соймѣ чи нѣ, хочь всякй познаки указували на те, що они не пустять ся на абстіненцію. Справа мала окончено рѣшитись на зъѣздѣ нѣмецкихъ послôвъ, скликанôмъ на вчерашнiй день до Лѣтомериць. Зъѣхалось 62 послôвъ, значить, всѣ крôмъ кôлькохъ, котрымъ хороба перешкодила явитись. Передъ полуднемъ вôдбула ся нарада екзекутивного комітету, въ котрôмъ були заступленй всѣ нѣмецкй сторонництва. Постановлено не ухиляти ся вôдъ соймовыхъ нарадъ и утворити сполученый клюбъ всѣхъ нѣмецкихъ послôвъ. На пополудневôмъ повнôмъ засѣданю всѣхъ послôвъ принято одноголосно внесеня екзекутивного комітету и ухвалено внесеня та интерпеляціи, якй сегодня мають бути зложенй въ соймѣ.

Ческй послы ладять ся також заразъ на першôмъ засѣданю выступити зъ цѣлымъ рядомъ интерпеляцій, котрй мають на цѣли выясненe пражских розрухôвъ, и взагалѣ не гадають вдавати ся въ нѣякй нарады, поки ческій народъ не очистить ся зъ докорôвъ, робленыхъ ему въ нѣмецкихъ дневникахъ, и не дôстане достаточнои сатисфакціи.

Першою чи одною зъ першихъ справъ, якй стануть на порядку дневнôмъ нарадъ ческого сойму, мае бути справа урядового языка для автономічныхъ властей. Пôсля ухвалъ, якй въ тôй справѣ западуть въ соймѣ, мае також рѣшити ся доля баденѣвскихъ розпоряджень языковыхъ. Тымъ то и цѣкава и дуже важна рѣчь, яке буде захованe такъ Чехôвъ якъ особливо Нѣмцѣвъ при нарадахъ надъ тою справою, а ще важнѣйше, якй зъ тыхъ нарадъ выйдуть постановы.

Сими днями рознесла ся въ нѣмецкихъ дневникахъ вѣсть, мовь бы п. д-ръ Ґреґеръ сказавъ бувъ до п. Ліперта, що п. Вольфа убють, скоро тôлько поважить ся явитись въ Празѣ и прийти до сойму. Очевидно вѣсть ся наробила галасу мѣжь Нѣмцями. Въ нѣмецкихъ повѣтахъ Чехъ почали ся аґітаціи, щобы высылати до міністра внутрѣшныхъ справъ и до ческого намѣстника просьбы о запевнене п. Вольфови безпеченьства на часъ его побуту въ Празѣ. Такъ д-ръ Ґреґеръ якъ и п. Ліпертъ оголосили запереченя, мовь бы зайшла була мѣжь ними подôбна розмова; все-жь таки мѣжь Нѣмцями не цѣлкомъ успокоила ся тревога о житѣ п. Вольфа.

Дня 7 с. м. вôдбула ся конференція мѣжь бар. Ґавчемъ а ческими послами, така сама, яку передъ тымъ мавъ президентъ міністрôвъ зъ нѣмецкими провôдниками. На конференцію приѣхали до Вѣдня послы Енґель, Кайзль, Крамаржь и Пацакъ. О нарадахъ тыхъ оголосили ческй послы такій комунікатъ: Президентъ міністрôвъ зобразивъ політичне положене зъ увагою на наближаючу ся соймову сесію. Зъ выводôвъ его выходить, що правительство не гадае уникати дискусіи надъ языковою справою въ ческôмъ соймѣ, а противно хоче въ разѣ потребы ясно зазначити свое становиско и всѣми силами старати ся злагодити суперечности. Ческй послы за-

---

и въ насъ тямучй люде, коли казали, що въ насъ нема критики.

Частина белетристична у першôй книжцѣ Вістника займае, якъ сказано, 134 сторôнъ; зъ того 93 припадае на оріґінальну, нашу белетристику, а 41 на перекладану. Зъ оріґінальноі белетристики вызначае ся довше оповѣдане Ольги Кобиляньскои п. з. „Valse melancholique“. О. Кобиляньска не лишь на буковиньскôй Руси, але й помѣжь нашими всѣма літератками заняла своими творами одно зъ першихъ мѣсць. Пише зъ великимъ почутемъ артизму, психічнй тонкости вмѣе малювати, якъ мало хто зъ молодшихъ письменникôвъ, и зачѣпае звычайно справы живй и интересній, зъ великою вôдвагою. Въ меншихъ творахъ, якъ н. пр. въ „Битвѣ“, друкованôй въ „Буковинѣ“, выступила якъ правдива артистка зъ великимъ засобомъ поезіи и зъ почутемъ мѣры въ рисунку; въ бôльшихъ, якъ у „Царѣвнѣ“, не могла опанувати зовсѣмъ великои будовы, але за те, въ поодинокихъ численныхъ частинахъ змалювала малюнки прегарнй. По тôмъ всѣмъ, що доси написала, можна надѣяти ся, що талантъ ей буде щораз бôльше розвивати ся, та що и въ концепціи великихъ творôвъ дасть собѣ раду.

Свôй новый твôръ „Valse melancholique“ назвала она фраґментомъ — и справдѣ вôнъ не подабае на оповѣдане, въ котрôмъ мы хотѣли бы найти якусь довгу исторію зъ початкомъ и кôнцемъ, зъ однымъ геройомъ и его пригодами; тутъ выступають майже рôвнобѣжно три „фраґменты“ живыхъ людей, три типы жѣночй: одинъ — домонтарки-господинѣ, що звычайно бувае найщасливѣйша въ житю, другій типъ — горячій, вôдважный и порывистый, а третій — зломаный, задумчивый, олицетворена мелянхолія. Отся третя панна Софія зô своимъ зломанымъ житемъ и смутнымъ кôнцемъ надае цѣлому оповѣданю мелянхолійного кольориту, незвычайно у своѣмъ смутку принадного.

Проф. Грушевскій выступивъ у сѣй книжцѣ також якъ белетристъ. Его нове историчне оповѣдане „Ясно вельможный сватъ“ такъ и показуе професора исторіи Украины. Фабула оповѣданя простенька [се, звѣстно, не хиба]: Богданъ Хмельницкій выступае сватомъ свого писаря — за те вся вага оповѣданя лежить въ его историчнôмъ пôдкладѣ, зъ котрого пôзнаемо деякй сцены зъ кіевского житя за Богдана Хмельницкого и подѣ зъ-передъ 250 лѣтъ, бо въ оповѣданe вилетенй — хочь тôлько въ нарисѣ — також военнй походы Хмельницкого. Тема, пригожа до малюнку на широку скалю, выйшла тутъ коротенько, хочь за те певно згôднѣйше зъ историчною правдою.

Зъ меншихъ творôвъ треба згадати новельку Маковея п. з. „Самота“ — малый настроевый образокъ [вôнъ появивъ ся въ перекладѣ въ новорôчнôмъ числѣ Słowa polsk-ого], вôдтакъ гарнй поезіи Франка, Граба и Уляны Кравченко.

Зъ перекладаноі белетристики найгарнѣйше оповѣдане Якобзена п. з. „Панѣ Фенсъ“, дуже весела гумореска Марка-Твена „Дневникъ Адама“, а интересный образокъ зъ житя Чорногорцѣвъ Луки Йововича п. з. „Гайдуки“. Зъ перекладаноі поезіи находимо „Два сны“ К. Ф. Маера.

Шкода, що малый обемъ сего справоздания не позволяе менѣ подати хочь замѣстъ де-чого зъ літературноі частины „Вістника“, але гадаю, оно тымъ, що мають „Вістник“ въ рукахъ, не придасть ся, а тымъ, що его не мають, не богато поможе. Своимъ справозданемъ я хотѣвъ бы осягнути лишь одно: Вôдъ одного зъ редакторôвъ „Вістника“ знаю, що першои книжки „Вістника“ друкувало ся тысячь примѣрникôвъ, та що доси пятьсотъ передплатникôвъ на „Вістник“ уже зголосило ся. Було бы неладно, якъ бы не назбирало ся ще хочь 300 передплатникôвъ — тымъ бôльше, що передплата справдѣ незвычайно мала: на одну книжку выпадае 65 кр., — але я майже певный, що тй дальшй передплатники найдуть ся; першу книжку вже богато людей перечитало, то й можуть про нея певно незле слово сказати своимъ знакомымъ. Руска інтеліґенція, звѣстно, небогата; але щобы була така вже дуже бѣдна, въ се мало хто вѣрить. Находить она грошѣ не на одно, безъ чого могла бы смѣло оббйти ся, такъ може найти и 8 зр. на „Вістник“. А головна рѣчь въ тôмъ, що сихъ 8 зр. не треба вважати нѣякою „патріотичною жертвою“ — се лишь дуже маленька пôдпора великихъ и добрыхъ старань товариства им. Шевченка, а для себе духова користь, яка не дасть ся заперечити.

Ще разъ на закôнчене пригадую слова автора фейлетона про нашу культурну працю. Сказавъ вôнъ нашôй інтеліґенціи компліментъ, що она „не дуже то такъ культурнй люде“. Кого сей „компліментъ“ не болить, той нехай собѣ здоровъ хлѣбъ ѣсть и „Вістником“ не журить ся; але кого вôнъ болить, той нехай пôдопре се дуже користне, доконче потрѣбне, а одиноке теперь у насъ літературне выдавництво.

М. Ч—скій.

значили, що такъ народъ ческій якъ и они нѣколи не цурали ся и теперь не цурають ся мирно полагодити національнй споры, але, що правда, лише зъ тымъ услѣвемъ, що рѣвноправность ческого народу не буде нарушена. Сегорѣчна соймова сесія повинна бы допомогчи до осягненя сеи цѣли, коли только и нѣмецка сторона покаже ся склонна до згоды. Президентъ міністрѣвъ упевнявъ, що вѣнъ дуже велику вагу прикладае до того, щобы погодити ся зъ Нѣмцями що-до полагоды языкового спору, але заразомъ далекій е вѣдъ того, щобы въ чѣмъ-небудь нарушити рѣвноправность и рѣвну вартость ческои мовы або неподѣльность ческого королѣства. Президентъ міністрѣвъ кѣлька развъ зазначувавъ, що языкову справу конечно треба полагодити такъ, щобы були обѣ стороны вдоволенй; сего вымагае добро державы и краю. Ческй послы порушили мѣжь иншимъ станъ рѣчей въ Празѣ и дали зъ своеи стороны урочисте запевнене, що въ разѣ, коли бы знесено выимковый станъ, нема чого бояти ся новыхъ розрухѣвъ; пражске населене вже зъ самои уваги на добро ческои справы и зъ поважаня для сойму та его членѣвъ, такъ ческихъ якъ и нѣмецкихъ, буде заховувати ся цѣлкомъ спокѣйно.

НОВИНКИ.

— **Рускій народный театръ** дасть сего тыжня послѣднй чотири выставы. Вѣ второкъ 11-ого сѣчня „Наталка Полтавка“ оперета Ив. Котляревского; — въ четверъ 13-ого н. ст. сѣчня „Новорѣчне представлене“, великій переглядъ репертуару въ 12 частяхъ; въ суботу 15-ого сѣчня „Cavalleria rusticana“ опера Масканього въ однѣмъ актѣ и „Зъ любови“ комедія въ однѣмъ актѣ; — въ недѣлю на пращальне представлене „Ой не ходи Грицю та на вечерницю“ зъ панею Ф. Лопатиньскою въ роли Марусѣ. Хто ще не бувъ на представленяхъ руского театру, а на жаль е такй особы и мѣжь Русинами, той най нагадае ся скоро, бо за тыждень театру вже не буде у Львовѣ и зновъ не будемо чути руского слова на сценѣ черезъ цѣлый рѣкъ. А и для тыхъ, що пѣдпирають нашъ театръ та интересують ся штукою драматичною, програма послѣдного тыжня подае найцѣнѣйшй штуки репертуару. Тому надѣемо ся, що кожде представлене послѣдного тыжня спровадить повну салю видцѣвъ.

— **Члены-основателѣ завязуючои ся въ Кутахъ філіи „Просвѣты“** на весь косѣвскій повѣтъ подають симъ до вѣдомости Вп. членѣвъ „Просвѣты“ въ косѣвскѣмъ повѣтѣ, що подане до Намѣстництва зъ повѣдомленемъ о завязуваню тои-жь філіи, пѣдписане 30-ма кутскими членами „Прозвѣты“, выслано дня 6 н. ст. сѣчня 1898 до Головного выдѣлу „Просвѣты“ у Львовѣ. Вп. члены по-за Кутами зволять звинити, що не доручоно имъ того поданя до пѣдпису, а се зъ тои простои причины, що годѣ було дѣбрати на тое нычого способу, якъ почта, а то рѣчь за дорога, ще й часу богато бы уплыло. О дни першихъ загальныхъ зборѣвъ філіяльныхъ повѣдомлять члены основателѣ всѣхъ повѣтовыхъ членѣвъ „Просвѣты“ оголошенемъ въ „Дѣлѣ“ и въ „Свободѣ“ а кромѣ того ще й по можности окремыми письмами. — Въ имени членѣвъ-основателѣвъ філіи „Просвѣты“ въ Кутахъ о. *Спиридіонъ Кархутъ*, мѣсцевый душпастырь.

— **Зъ Станиславова пишуть намъ:** Въ Станиславѣвскѣй гімназіи учащае на науку до першои клясы въ сѣмъ роцѣ 52 ученикѣвъ-Русинѣвъ. Знакъ тому, що основане рускои гімназіи въ Станиславовѣ було бы дуже потрѣбне. Сподѣваемо ся, що п. Вахнянинъ поновить въ соймѣ свое торѣчне внесене въ справѣ заложеня рускои гімназіи въ Станиславовѣ.

— **Львѣвска митроп. Консисторія** повѣдомляе Духовеньство черезъ „Аеп. Вѣдомости“, що на ей предложене зъ 17 грудня 1896 ц. к. намѣстництво повѣдомило ей пѣдъ днемъ 27 падолиста 1897, що президія высшого суду краевого у Львовѣ зъ 15 мая 1897 ч. 4181 зарядила выпечатане друкѣвъ до „мѣсячныхъ метрикальныхъ вытягѣвъ смерти“ въ рускѣмъ языцѣ и переслала ихъ судамъ повѣтовымъ и мѣско-делегованымъ для доручення греко-кат. урядамъ парохіяльнымъ въ вѣдповѣднѣй скѣлькости до выповненя ихъ въ своѣмъ часѣ.

— **Звычайнй загальнй зборы „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ** вѣдбудуть ся въ суботу 22-ого н. ст. сѣчня 1898. Близшй вѣсти знаходять ся понизше въ Оповѣщеню.

— **Выдѣлъ Руского касина въ Стрыю** устроюе въ навечерѣ Нового Року на Маланки товарискй сходины. Въ програму входять: 1) аматорске представлене а именно вѣдограннй будуть: „Своячокъ“ образокъ сценічный М. Балуцкого, „Першій баль“ комедія въ 1 актѣ Пшибыльского, и монольогъ „За пѣзно“ оріґін. творъ п. З.; 2) томболя; 3) гры товарискй. Пригравати-ме музика братѣвъ Фідлерѣвъ. Початокъ о $7\frac{1}{2}$. Вступъ вѣдъ особы 1 зр., для родинъ почавши вѣдъ 3 особъ по 60 кр. Буфетъ добрный зволили обняти нашй панѣ у власный зарядъ, жертвуючи дохѣдъ зъ него на добродѣйнй цѣли. О численну участь просить — Выдѣлъ товариства.

— **Загальни зборы „Рускои Бесѣды“ въ Перемышли** вѣдбудуть ся въ суботу 15-ого н. ст. сѣчня 1898 зъ послѣднымъ терміномъ о годинѣ 7-ѣй вечеромъ въ комнатахъ товариства при участи якого-небудь числа членѣвъ. Порядокъ дневный: 1) справоздане уступаючого выдѣлу, 2) справоздане комісіи контрольнои, 3) выборъ нового выдѣлу, 4) выборъ предсѣдателя, 5) внесеня и интерпеляціи. — За выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ *Г. Цеглинскій* голова, *Ом. Менциньскій* секретарь.

— **„Vivat! niech żyje ruski ludek!“** Хлопске вѣче, скликане до Ярослава на день 9 сѣчня, заборонило ц. к. староство опираючись на добре звѣстнѣмъ §-ѣ 6. Мѣжь мотивами заборони оно подало и такій, що „повідомляючі о вічу з уваги на свій степень образованя не дають жадної ґваранціі, що діскусию здільні [sic!] суть спровадити на властиві торы [!] і удержати по ядок віча“. Запытати бы можжна свѣтле ц. к. староство, чи оно екзамінувало селянъ М. Богуцкого и И. Куня, аранжерѣвъ сего вѣча, чи они вмѣють поводитись на вѣчу? чи ц. к. староство есть уповажнене выдавати осудъ о степени чиегось образованя? наконець чи староство може напередъ знати о „торахъ дискусіи“? Чому не може? А отъ оно знае, що „цѣль некоторих пунктів міхби [выразно такъ написане] бути противнимъ закону карнуму“ [зновъ такъ написано]. Що бѣльше? „Підчас дискусіі віча [sic!] могли би наступити забуреня публичного порядку, а протое наразити нашванк безпеченьство і добро публичне“. Яке-жь то селяньство страшне для ярославского староства! Поява сего селяньства на вѣчу спроваджуе, якъ показуе фантазія свѣтлого ц. к. староства, забуреня публичного порядку [и то не одно забурене!], наражуе добро публичне „нашванк“ а черезъ тое мусѣло-бъ се селяньство пѣдпасти пѣдъ законъ карный... Ну, але староство не може [певно зъ любови до хлопа] допустити до того, щобы хлопъ попавъ ся пѣдъ судъ черезъ вѣче... и забороняе вѣче. Заборона сеся успокоюе зворушеного хлопа и вѣнъ, якъ и перше, по куткахъ толкуе, що хлопови бѣда зѣ всѣхъ сторѣнъ... Але, бодай, не нарушуе стану посѣданя, а противно, хорошо причиняе ся до „harmonii społecznej“ и служить за образокъ до илюстраціи п. заг. „Z polską szlachtą ruski lud!“ Всѣлякй душитель свободы горожаньскои, придивившись тому образкови, закличуть певно: „Jeszcze Polska nie zginęła! Vivat! niech żyje ruski ludek!“

— **Ще въ справѣ академічныхъ курсѣвъ для женщинъ.** Передъ святами въ 289 числѣ „Дѣла“ подали мы були звѣстку про тй курсы и звернули увагу рускихъ женщинъ на выкладъ универс. доцента д-ра Олександра Колессы „Поглядъ на украиньско-руску літературу першои половины XIX вѣку“ подѣленый на 12 годинъ, кождого тыжня разъ, а то въ середу вѣдъ годины 3 до 4 въ институтѣ хемічнѣмъ [при ул. Длуґоша ч. 6.]. Певно зъ причины, що вписы на курсы припали въ часѣ рускихъ святъ, не вписало ся на той одинокій рускій выкладъ вѣдповѣдне число женщинъ и длятого вписъ продовжено ще черезъ сей тыжень [а выкладъ д-ра Колессы розпѣчнесь, замѣсть въ середу сего тыжня, въ середу нѣ другій тыждень]. Звертаемо увагу, що на курсы записують ся зъ Полякѣвъ и Жидѣвъ навѣть старшй панѣ, матери вразъ зъ дочками [записатись може женщина вже въ 16 роцѣ житя], и то такй, що побирали науку навѣть въ высшихъ заведеняхъ науковыхъ. Такъ бы чинити и нашимъ панямъ, бо въ тѣмъ будучность народна, коли интеліґенцію наше жѣноцтво зрѣвнае ся зъ жѣноцтвомъ другихъ народѣвъ, а вже рускій выкладъ д-ра Колессы самымъ предмегомъ своимъ повиненъ згорнути якъ найбѣльше женщинъ свѣдомыхъ свого народного пѣсланництва. Бувъ бы се великій соромъ для нашого жѣноцтва, коли бъ выкладъ зъ рускои літературы мавъ вѣдпасти, бо не зѣбралось бы достаточне число [бодай 20] пань. Вписуватись можна що-дня вѣдъ 3 до 6 зъ полудня [сего ще тыжня] у секретаря института хемічного. При вписѣ платить ся 3 зр. вписового и 2 зр. за одинъ цѣло-курсовый выкладъ.

— **Его Ем. Кардиналъ-митрополитъ Сембратовичь** зволивъ ласкаво пожертвувати товариству „Шкѣльна Помѣчь въ Станиславовѣ“ 25 зр., за що выдѣлъ того товариства складае Е. Еміненціи найсердечнѣйшу подяку. Най Господь вынагородить на здоровлю! — Вѣдъ Выдѣлу „Шкѣльнои Помочи въ Станиславовѣ“, 5. н. ст. сѣчня 1898.

— **Щедрость руского владики на польскй цѣли.** Читаемо въ польскихъ ґазетахъ станиславѣвскихъ, що епископъ станиславѣвскій Юліянъ Куиловскій при Новѣмъ роцѣ [а называе ся се „зъ оказіи Святъ Рѣздвяныхъ“] давъ на слѣдуючй цѣли добродѣйнй: На рускй: фондови вдовичому 100 зр., на бурсу св. Николая 50 зр. и для товариства рускихъ женщинъ 50 зр., отже разомъ на чисто-рускй цѣли 200 зр. Кромѣ того зложивъ для убогихъ христіянъ мѣста Станиславова 100 зр., зъ чого мали бы користати въ половинѣ убогй Русины. Цѣль утраквістична. На чисто-польскй цѣли давъ епископъ: для бурсы им. Крашевского 50 зр., для дамъ доброчинныхъ 50 зр., для товариства св. Вінкентія а Павльо 50 зр., разомъ 150 зр., а додавши 50 зр. данихъ для убогихъ, выходить квота такожь 200 зр. для Полякѣвъ. — Симъ своимъ поступкомъ, якъ що року такъ и теперь, давъ епископъ Юліянъ добрый примѣръ всѣмъ польскимъ владыкамъ, котрыхъ есть пять [шестый вѣрменьско-польскій], и хоть они всѣ дають що року великй дары на цѣли польскй, то мы ще нѣколи не чули, щобъ они були такй великодушнй для Русинѣвъ, абы коли небудь хоть найменшу ленту дали на рускй цѣли, бо навѣть не допускаемо, щобы они могли наслѣдувати свого руского колеґу и ажь половину дарѣвъ призначували на цѣли рускй...

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дѣстали оо.: Петро Хилякъ на Миликъ и Гавр. Гнатишакъ на Криницю дек. мушиньского. — До канонічнои институціи завѣзванй оо. Волод. Чеховичь на Батятичѣ дек. жовкѣвского и Петро Перчиньскій на Шандровець дек. затварницкого. — Завѣдательства дѣстали оо.: Ром. Кордасевичь въ Чорнѣмъ дек. дукляньского й Каз. Дутковскій въ Близянцѣ дек. коросняньского.

„На Многая лѣта!“ таке мотто мае образъ, що видѣти его можна всюда на улицяхъ яко оповѣщене, по склепахъ нашихъ купцѣвъ, а такожь яко прикрасу календарѣвъ и оповѣщень въ ґазетахъ. А вже-жь вдатною своею мыслею мусить вѣнъ кождому дуже подобати ся. — Образомъ тымъ оповѣщае звѣстна фірма Катрайнеръ свою солодову каву, а знамените выконане сего образка свѣдчить такожь о великѣй доскональности, яку позыскавъ собѣ той родъ реклямы и якою то доскональностію вѣдзначують ся вѣдъ довгихъ вже лѣтъ всѣ публикаціи фірмы Катрайнеръ. И сей образъ певно змалювати мусѣвъ якійсь дуже добрый артистъ. Отсе дитятко, що вымальоване на нему мусѣло колись видѣти при родиннѣмъ якѣмсь святѣ, якъ отець пѣднѣсши въ гору чарку зъ виномъ и доторкаючи ся иншихъ чарокъ почтивъ тымъ або свого приятеля, або кого таки зъ родины словами: „На многая лѣта!“ Въ молодечѣй, свѣжѣй памяти мусѣло се затямитись яко вражѣне щирои радости и сердечнои, тревалои прихильности. И въ живѣй, у дѣтей природнѣй хоти наслѣдуваня, що рѣдкороднй вражѣня лучать въ той самъ высказъ, витае оно принесену ему сестричкою каву. То е улюбленый Катрайнеръ, що то такъ смакуе, такій вкусный, и ему завдячити треба сесй кругленькй коженята, якъ уточей рамена зъ долочками, и повнй красвй личка И коли хоче вже пѣднести повну чарку до губъ, насуване ся ему отсей высказъ найбѣльшого вдоволеня и щирои радости, и „на многая лѣта“ кличе вѣнъ до своеи сестрички. Якъ щасливо хвативъ артистъ се выслово, завзятe дитины и хитрый а такъ дуже заохочуючій усмѣхъ сестрички, що годить ся на слово братчика Бо й она, якъ цѣла родина не и то вѣдъ довшого часу Катрайнера солодову каву, що одна одинока и то въ знаменитый способъ лучить для здоровля неоцѣненй приметы солоду зъ звычайнымъ, улюбленымъ и вкуснымъ смакомъ зернистои кавы Чимъ доняше подивляемо любу сесю дитинячу ґрупу, тымъ приятнѣйше и веселѣйше вплывае она на насъ. Лѣпшого припорученя такъ загально улюбленои Катрайнера солодовои кавы, надъ се, яке подавъ правдивый артистъ такъ наглядно въ образѣ, справдѣ годѣ найти.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ справѣ закупна полотенъ.** Кожда интеліґентна господина знае дуже добре, якъ великои ваги для домашного господарства есть полотно, и тому въ потребѣ вышукуе жерела найлѣпшихъ и найтрѣвалѣйшихъ родѣвъ, не щадячи гроша, бо знае, що дороге а добре полотно оплачуе ся своею довголѣтною тревалостію. Однакъ лише въ рѣдкихъ случаяхъ можна щасливо натрафити; а по найбѣльшѣй части господинѣ дѣзнають прикрого заводу, бо всѣ перехвалюванй яко чисто льняний полотна вже по дво-трилѣтнѣмъ ужитю нищать ся. Слѣдують зновъ новй пошукуваня, зновъ надѣя, що чей хоть симъ разомъ натрафило ся на добрый товаръ, а вкѣнци зновъ нове розчароване. Однымъ словомъ — квестія доброго правдивого полотна есть для кождого дому жизненою справою первостепеннои ваги; розходить ся именно о те, чи значный выдатокъ на справлене бѣля мае ся частѣйше чи въ бѣльшихъ вѣдступахъ часу повторяти. Тому й не дивниця, що вѣдъ довгихъ лѣтъ звертае ся публика безнастанно до „Народнои Торговлѣ“ з численными запытанями про жерело правдивого чисто льняного полотна Однакъ „Народна Торговля“, служачи совѣстно своимъ гостямъ, не могла доси мимо безнастанныхъ заходѣвъ вдоволити публицѣ, не маючи всякои пезности о чистотѣ товару. Ажь сего року врештѣ навязала „Народна Торговля“ вѣдношеня зъ одною солідною фірмою, котра займае ся выробомъ выключно и загарантовано чистыхъ льняныхъ полотенъ, и обняла посередництво въ закупнѣ ихъ; а голосы тыхъ гостей, що вже користали зъ посередництва, выражають однодушно повне вдоволене зъ одержаного товару. Особливо нагоджують ся полотна тй на споряджене выправъ а именно черезъ те, що мѣжь ними е великій выборъ обрусѣвъ, серветъ, ручниковъ, хустокъ и т. п. — Цѣнники и пробки полотенъ находять ся по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ“ до перегляду, а замовляти належить черезъ Дирекцію у Львовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 10 сѣчня. Говорять тутъ, що нинѣ появить ся въ урядовѣмъ дневнику оголошене про знесене выимкового стану въ Празѣ.

Лондонъ 10 сѣчня. Королева не здужае вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ; хоть небезпеченьства нема, все таки зъ уваги на высокій вѣкъ королевои недуга будить обаву.

Мадритъ 10 сѣчня Найвыша рада военна порѣшила поставити ґен. Вайлера передъ военный судъ.

КОНКУРС.

Виділ „Рускої Бесіди у Львові“ розписуе конкурс на самостійного директора руско-народного театру. Услівя:

1) Перенятє театру у власний заряд з днем 1 н. ст. лютого 1898;

2) зложене відповідної кавціи;

3) предложене свідоцтв дотеперішнього занятия.

Поданя належить вносити на письмі до 25 н. ст. січня 1898 до Виділу „Рускої Бесіди“ у Львові, Ринок ч. 10, де також близших інформаций засягнути можна. 1—3

Виділ „Рускої Бесіди“.

Львів 9 н. ст. січня 1898 р.

ОПОВІЩЕНЄ.

В суботу 22 н. ст. січня 1898 відбудуть ся звичайні загальні збори товариства „Руска Бесіда“ у Львові точно о годині 7 вечером в льокали товариства. Порядок зборів:

1. Справоздане секретаря.
2. Справоздане господаря.
3. Справоздане касівра.
4. Справоздане контрольної комісиї.
5. Вибір нового виділу і заступників.
6. Вибір контрольної комісиї.
7. Справоздане референта театрального.
8. Внески уступаючого Виділу і внески членів товариства.

Львів 8 н. ст. грудня 1898.

А. Темницкій господар „Рускої Бесіди“.

Надосланє.

По кѣльканацяти-лѣтнѣй практицѣ и вѣдбутю снеціяльныхъ студій въ Берлинѣ, Монахіюмъ и т. д. осѣвъ

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Б. Кретцъ

у Львовѣ и ординуе вѣдъ 9—10 передъ пол. и вѣдъ 3—5 попол. при улици Собѣского ч. 3.

Для убогихъ безплатно. 6 1—1

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 14—52

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, пѣдставниковъ, патериць и т. и. *поручае себе*

ґуртовный складъ

ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ

бронзовникъ 363 26—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

Пѣ цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѣнковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернацкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Перепона въ травленю

катаръ жолудка, діспепсія, бракъ апетиту, згага и т. д. якъ такожь

Катары вѣддыховыхъ органовъ,

харкотане, кашель, хрыпка суть недугами, въ котрыхъ

найчистѣйша алькалічна

ВОДА щавова

ужыває ся пѣсля высказовъ медициньскихъ повагъ зъ особливымъ успѣхомъ. (Ш.)

КЛЬОЗЕТЫ комнатнй по зн. 8·50, 17·—, 27.—, и 80·—, Ванны довгй по зр 15·— и 16·— насѣдовй по зр. 6 и 7·50

поручае ПЕТРО ХЩОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4585

Склепъ корѣнный

М. ВОЛОЩАКА въ Любачевѣ пошукуе

практиканта до склепу,

котрый вже десь бувъ въ якѣмъ 10 склепѣ корѣннѣмъ. 1—2

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 1 зр

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрѣлихи и т. п. власнй выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровнѣй торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що ре презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентовъ анї похатниковъ не высылаемо.* 77 38—52

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВѢВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Отворене щоденно вѣдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ. Електричнй порушеня при особнѣмъ денномъ и нѣчномъ освѣтленю.

Вѣдъ $^9/_1$ до $^{16}/_1$ е до побаченя:

„ПАРИЖЪ“

Вступъ 10 кр. для старшихъ и дѣтей. Що Недѣлѣ починае ся нова серія. 278 1—1

РУКАВИЧНИКИ И БАНДАЖИСТЫ

ЮС. ЧЕРНИЦКИЙ и зять МИХ. ОЛЬШЕВСКИЙ

рѣвножь рукавичникъ зъ Варшавы

Ринокъ ч. 21 (побѣчь п. Дымета)

поручаютъ:

Власного выробу рукавички всякого рода, якъ: glace и дуньскй, ясній и темній, вѣдъ 2 до 20 ґузиковъ, серій бѣлй, жовтй, бронзовй и попелятй, парра стебнованй. — Бірети и обойчики для Всеч. Духовеньства — Шапки и краваты мундуровй для войсковсти и пп. студентѣвъ. — Прибори до борбництва. Гарнітуры оленевй. — Шлийки патентованй власного помыслу. — Пошевки оленевй, серій и сафяновй. — Черевички въ серьйои шкѣры для дѣтей. Шлийки и раменники для хлопцѣвъ и панночокъ, щобы просто держали ся.

Великій складъ корсетовъ найлѣпшого крою,

428 6—6

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

ОЛЬИ РЫБЯЧІИ въ двохъ родахъ: *жолтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣзмленія, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вôдъ попереднього, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 83—?

По значно низшôй цѣнѣ якъ деинде!

поручае ся:

ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образôвъ всѣляком величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ съ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВÔНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженôй цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудни въ великôмъ выборѣ вôдъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНІЙ ОБРАЗЫ въ рôзнôй величинѣ вôдъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБÔРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рôзного рода, Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Пôдставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ

Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 27—?

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 14—39
загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
У Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручав

Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекô-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вôнъ Львôвскою Консисторією и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способъ зôбранѣ моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашнего.

Цѣны дуже приступнѣ: въ добрôй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бôльшôй скôлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 399—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякѝ паперы цѣннѝ
И МОНЕТЫ
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [2]

Фірма вôдзначена на львôвскôй краевôй выставѣ срѣбною медалею.

На празникъ Рождества Христового!
Хвально звѣстна
РОБÔТНЯ
ВЫРОБÔВЪ ЦЕРКВЕНЫХЪ И ҐАЛЯНТЕРІЙНЫХЪ
зô срѣбла, хінъского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а зменно:

монстранціи, чашѣ, пушки цимборійнѝ и на св. олей, бурсы для недужыхъ, лѣхтарѣ напрестольнѝ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѝ и процесійнѝ, братскѝ берла, кадильницѣ и лодки, гармоніЙнѝ дзвôнки, антіпедія, бронзы сальонôвѝ и до мебльѣвъ и т. д.

Всѣ наведенѝ предметы ориймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и вôдбронзованя въ огнѝ або гальванічно и ручить за довголѣтну тривкôсть. Замовленя зъ провінціи и заграницы вôдбираю вôдворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жаданье franco. 336 7—10

Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Робôтня бронзôвнича, Львôвъ ул. Галицка ч. 15.

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôсля довжины и величины каюти якъ и пôсля скорости и елеґанціи парохода.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Полотна краєвѝ
въ штукахъ по 35 метрôвъ по 9·50, 10·50, 11·25 и высше.
Полотна на простирала
безъ шву 17½ метра по 12, 14, 15 и высше
поручае Магазинъ 3
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 **Львôвъ, площа Капітульна число 2.**

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Новый Рôкъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1898.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а съ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ т-ві. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ПОДЯКА.

Высокоповажаный Панъ Юліянъ Залускій, артистъ-малярь, приукрасивъ сего року нашу церковь, помалювавши ôи артистично и уложивши низшу лінію иконостаса. Такъ якъ мы зъ выкôнченя его роботы есьмо цѣлкомъ задоволенѝ, складаемъ ему на сѣмъ мѣсяци сердечну подяку за его стараннôсть, печаливôсть и совѣстнôсть въ роботѣ.

Вôдъ гр.-кат. Комітету парохіяльного.

О. Михаилъ Литвиновичъ, предсѣдатель
Олекса Лотоцкій и *Иванъ Лучка*, членъ Комітету.

Залѣсе дня 2 н. ст. сѣчня 1898 р. 8 1—1

Льосы на памятникъ архикнязя Евгена
9 1—? **Головна выграна**
Тягнене 11 лютого
75.000 КОРОНЪ
Льосы по 50 кр. поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, М. Кляр-фельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.

СОТКИ ТЫСЯЧИ
РОДИНЪ
ПЮТЬ ДУЖЕ РАДО
ЩО ДНЯ

Катрайнера Кнайпа каву солодову.

Вôльна вôдъ шкôдныхъ здоровлю частей складовыхъ звычайнои кавы, а все таки Катрайнера Кнайпа кава солодова мае ôи арому и улюбленый смакъ. Пôдправляе апетитъ, легко стравна, показала ся вôдъ давна Катрайнера Кнайпа кава солодова доброю до ужитку для старшихъ осôбъ и дѣтей. Знаменитый додатокъ до звычайнои кавы, а такожъ и заступитъ ôи цѣлкомъ. Зъ огляду на здоровле и ощадностъ не повинно хибувати правдивои „Катрайнерки“ въ жаднôмъ господарствѣ.

Осторога передъ пôдробленями безъ вартости.

ЄДЖТЕ
на снѣдане
на обѣдъ
на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вôвса.

ДУЖЕ ПОЖИВНЫЙ [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосôвъ вôдпадае всяка такъ звана запражка, НАЙСМАЧНѢЙШѝ МУЧНѝ СТРАВЫ. ВАРИТЬ СЯ ШВИДКО.

Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.

Въ орігінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).

Можна дôстати у всѣхъ *торговляхъ корѣнныхъ, делікатесôвъ и дроґеріяхъ.*

Жадайте выразно „Quäker Oats“ и не берѣть нездалыхъ наслѣдувань.

800 11—20

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець кодѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлиньскои. Зъ друкарни Института Ставропітійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гроіана.

Въ справѣ руско-народного театру отримуємо слѣдуючі письма:

I. Вôдъ д-ра А. Чайковского:

Рôвночасно выславъ я въ редакцію Monitor-a на умѣщену въ Nr. 51. допись „Krach w ruskim teatrze" слѣдуюче спростованє:

„Непокликуючи ся на оклепаный §. 19. з. пр. прошу въ имя правды... помѣстити що слѣдує:

Згаданый артикулъ мѣстить въ собѣ тôлько тенденційно перекрученыхъ фактôвъ, тôлько пельогічностей, що не знаю властиво вôдъ чого зачинати. Думаю однакъ, що найскорше упораюсь зъ тымъ фантомъ, коли розкажу подѣйстный станъ справы, котрый єсьмь въ можности кождой хвилѣ доказати.

Я не ѣздивъ до Львова въ дѣлѣ театру, лише въ монхъ личныхъ дѣлахъ. Не слухавъ я ничіѣи намови ани интриги, але наслухавъ ся я багато жалобъ акторôвъ, що не мають зъ чого жити, бо имъ дирекція не выплачує гажи. Просили мене при тôмъ о тайну, понеже директоръ п. Яновичь, загрозивъ кождому безпроволочною димісією, хто бы посмѣвъ передъ кимъ небудь жалувати ся на невыплачуване гажи. У Львовѣ зайшовши случайно на Руску Бесѣду, довѣдавъ ся я вôдъ головы Бесѣды проф. Шухевича, що саме выславъ до мене до Бережанъ express-листъ въ дѣлѣ театру, — коли однакъ мене тутъ стрѣчає то просить мене на засѣданє выдѣлу, котре вôдбуде ся за хвилю. На тôмъ засѣданю прочитано листъ директора п. Полѣщука що зрѣкає ся дирекціи и вôддає єи въ руки выдѣлу, понеже прійшовъ до того перекононя, що тому не дасть рады. Заразомъ уповажняє выдѣлъ, щобы зъ кавціи повыплачуваєъ акторамъ залеглй гажи. Надъ симъ листомъ переведено дискусію и рѣшено супротивъ того що оденъ зъ директорôвъ вôдъ контракту вôдступивъ — зôбрати контрактъ зъ дирекцію и обняти ведене театру на разѣ въ власный зарядъ. До зôрваня контракту управненый бувъ выдѣлъ ще и зъ тои причины понеже:

1) складъ трупы не вôдповѣдає контрактовымъ вымогамъ. Именно дирекція не удержувала умовленои оркестры, котра мала складати ся зъ 10 членôвъ, а складала ся зъ 7. вже зъ капельмайстромъ, и зъ того ще флетистъ утѣкъ, бо єму не выплачували гажи. На єго мѣсце добирали вôдъ часу до часу якогось жидика, котрый не знаючи репертуару театрального лише удававъ, що грає.

2) дирекція подавала выдѣлови Рускои Бесѣды неправдивй справозданя. Именно выказувала въ складѣ трупы такй лиця, про котрыхъ въ театрѣ нѣхто не чувъ. Згадаю тутъ о якôйсь Голиньскôй „знаменитôй навивôй" о Комарницкôй и о Величковскôмъ. Выказувала дальше дирекція, що вôдбувають ся пробы зъ новыхъ штукъ, котрй невдовзѣ будуть выставленй, а о тыхъ штукахъ и пробахъ нѣхто зъ акторôвъ навѣть нѣчого не чувъ.

3) дирекція не выплачувала артистамъ гажи. Пôсля справозданя тои дирекціи залеглости выносили 1.000 злр. Надто залеглôсть за салю выносила 170 злр. и заходила обава, що властитель салѣ вдорожитъ кроки судовй и яко illata et invecta заграбить цѣлый инвентарь театральный, котрый єсть власностею Рускои Бесѣды.

Тымчасомъ поводженє театру до половины єго побуту въ Бережанахъ було дуже добре. Що однакъ въ послѣдныхъ часахъ театрови йшло гôрше, то причина лежала въ тôмъ, що дирекція мѣсто примѣрюючи ся до скалѣ выдержимости економичнои бережаньскои окресности и выѣхати завчасу до Львова, куды єи до того выдѣлъ взывавъ, давала представленя день по дни. Бувало и таке часто, що саля була повна, а каса пуста для того, що купцѣ, у котрыхъ продавано билеты, вôдтягали собѣ заразъ свою належитôсть за побранй черезъ дирекцію товары.

Мушу тутъ завважати, що невыплачуване гажи мало вже мѣсце и въ Бучачи. Тодѣ выславъ выдѣлъ Рус. Бесѣды двомѣсячну субвенцію напередъ и повыплачувавъ гажу ажь по день 28 жовтня, на що вычерпавъ субвенцію по 1. сѣчня 1898.

4) дирекція не вôдбувала пробъ, и саме тая, а не инча була причина що послѣдне представленє „Гаспароне" дня 18. гр. выйшло нысше всякои критики.

Однакъ тоє було не першій разъ. Въ загалѣ хоры и сцены гуртовй выходили разячо зле. Надто дирекція ввела звычай вычеркуваня цѣлыхъ сценъ, пропусканя хорôвъ и т. д. якъ то мало мѣсце зъ выставою „Хаты за селомъ" зъ чого зроблено таку неможливу карикатуру, що єи непôзнала бы рôдна авторка. То саме було зъ представленемъ драмы „Галька." При тôмъ представленю выйшло недбальство дирекціи въ цѣлôй наготѣ. Ото — Галька нарѣкає въ другôмъ актѣ, що єи тѣсно середъ тыхъ мѣскихъ муровъ, а тымчасомъ задна куртина зображає звѣстну „вôльну околицю" зъ типовымъ вѣтракомъ и мôсткомъ на потоцѣ.

Артисты грали въ загалѣ инстинктомъ, бо не було резишера, котрый бы цѣлу выставу уложивъ пôсля напередъ обдуманого пляну и якъ слѣдъ выпробованого. Зъ того походили невдоволеня мѣжь публикою, и на се выдѣлъ Рус. Б. не мôгъ байдужно дивити ся.

5) дирекція своимъ поведенємъ наражала театръ на компромитацію и довела до упадку.

Давнѣйше було такъ, що члены рускаго театру вважали ся людьми словными и мали всюды кредитъ, а директоры повертали ся въ найлѣпшихъ кружкахъ рускои интелігенціи. Симъ разомъ дирекція зъ легкодушности а акторы зъ бѣды позарывали, кого могли и полишали по собѣ найгôршу славу. Не хочу вычислювати тыхъ розличныхъ купцѣвъ, котрй по вôдѣздѣ театру зголошували ся до мене по сплату довгôвъ п. Яновича, котрый бувъ на стôлько дотепный, що ихъ до мене присилавъ по гроши.

Дирекція мѣсто повертати ся середъ интелигенціи ходила по рôжныхъ склепахъ и склепичкахъ и шиночкахъ середъ людий зъ котрыми пересѣчный интелигентъ въ такихъ льокаляхъ не може товаришувати.

Бувало и такъ що п. директоръ забравши зъ собою повѣренй єго опѣцѣ молодй акторки манарувавъ зъ ними въ ночи по 12 годинѣ по кофейняхъ въ товариствѣ підофицирôвъ и т. д.

Прошу жь менѣ сказати, чи супротивъ такого стану дѣла вôдважить ся порядна дѣвчина вступити на народну сцену?

Въ виду того неладу грозила така евентуальнôсть, що дирекція попаде въ конкурсъ зъ всѣми наслѣдками карносудовыми.

Чи можна було удержувати тую дирекцію надальше и выплачувати єи въ половинѣ грудня дальшу рату суôвенціи вôдъ 1. сѣчня 1898? Щобы посплачувати всѣ довги на то треба було що найменче 1500 злр. т. є. трехмѣсячну рату, а хтожь мôгъ заручити, що те саме, що було въ Бучачи и въ Бережанахъ не повторить ся заразъ въ сѣчню?

Тоє пояснене повинно би вистарчити людемъ здорово мыслячимъ. Однакъ позволю собѣ ще кôлька увагъ що до змѣсту кореспонденціи. Граючій ролю Беноццо въ „Гаспароне" не для того выпавъ зъ ролѣ и гравъ зле, що побачивъ дельгата Рус. Бес., божь я ходивъ майже на кожде представленє и нѣкого не лякавъ моєю присутностію, лише для того, що не умѣвъ своєи ролѣ а передъ тымъ не було пробы. Що той панъ доперва по представленю довѣдавъ ся о всѣмъ, доказує тоє, що другій директоръ п. Полѣщукъ остерѣгъ мене заразъ по полудни 18. грудня, щобымъ моєи місіи не розпочинавъ передъ представленемъ, бо п. Яновичь готовъ зôрвати представленє. — Однакъ на всякій случай чоловѣкъ, що сповняє якъ слѣдъ свои обовязки не потребує бояти ся „анѣ дельгата, анѣ рѣшень, анѣ вирокôвъ?" Вôдтакъ скажу, що „Боянъ" цѣлкомъ незапрошуавъ нѣкого на пращальну вечеру, бо я о тôмъ яко голова „Бояна" нѣчого не знаю. Тую вечеру устроивъ кружокъ людей поза Бояномъ.

Неправда, будьто бы я заявивъ акторамъ, що єсьмь директоромъ рускаго театру. Се було бы вельми смѣшнымъ на моимъ становиску и въ моимъ вѣцѣ. Такъ само було бы смѣшнымъ для мене яко фахового юриста, колибъ я сказавъ, що розвязую трупу, котру заангажувала спôлка Полѣщукъ-Яновичь для себе.

Неправда, будьтобы я якй рѣшеня оголошувавъ. Я лише доручивъ дирекціи письмо выдѣлу зъ мотивами, котрымъ узнала Бес. контрактъ за розвязаный а кавцію за пропавшу. Письмо тое вôдчитавъ голосно директоръ п. Полѣщукъ, а я заявивъ тодѣ, що адміністрацію вôддаю п. Лопатиньскому, инвентарь Вовчакови, а бібльотеку Шереметѣ, — и если хто зъ артистôвъ хоче вступити до трупы театральнои пôдъ управою Бесѣды, то най ся зголосить завтра въ моєй канцеляріи, и заангажує ся.

Отже ангажованє артистôвъ вôдбуло ся не того самого дня передъ вечерою, лише доперва слѣдуючого дня по полудни. А понеже при тôмъ дѣлѣ не говоривъ я нѣкому, бо на то не було часу — за кôлько єго аганжую, проте не було причини тратити апетитъ при вечери.

Зъ того видно, що п. Иванъ Клѣщь, авторъ тои кореспонденціи єсть зъ фаху драматургомъ, коли силкуєсь цѣлу тую трагикомедію противъ правдѣ историчнôй скомасувати въ однôмъ и въ однôй вôдслонѣ.

Переважна бôльшôсть членôвъ театру приняла рѣшенє выдѣлу до вѣдомости зъ нетаєною радостью. Кождый тямивъ добре, що за часôвъ адміністраціи театру черезъ Бесѣду дôстававъ свою гажу вчасъ. Выдѣлъ Бес. давъ менѣ стисле поручене на яку платню и кого ангажувати, отже природно що я дѣлаючи яко повномочникъ не смѣвъ мандату переступити. Що до К. Пôдвысоцкого и Стечиньскои, то выдѣлъ застерѣгъ собѣ, щобы ихъ безъ условно не ангажувати, а они коли хочуть, нехай прямо звернуть ся до Выдѣлу. Що до молодыхъ адептôвъ штуки драматычнои, т. зв. балясту театрального, то выдѣлъ полишивъ мому оцѣненю кого зъ нихъ пріймити. Я однакъ выходивъ зъ того погляду, що суть се переважно молодй дѣвчата з а в д о в ж е н й, котрй булибъ оставленй на поталу судьбы, а се бы дуже пошкодило репутаціи театру, колибъ ихъ такъ оставити и для того поангажувавъ всѣхъ и всѣ.

Смѣшнымъ єсть удержувати, що Бесѣда довжна була выплатити гажу акторамъ за часъ, коли всѣ доходы зъ театру бравъ той, хто ихъ поангажувавъ. Отже Бес. зробила дуже богато ангажуючи ихъ 19. грудня вôдъ 15. грудня и платячи имъ зъ горы пôвмѣсячну гажу, та перевозячи ихъ зъ родинами до Львова.

Бесѣда була бы на волосъ не переступила границь справедливости наколибъ була — розвязуючи контрактъ, до чого мала право — вôдобрала свôй инвентарь и зорганизувала нову трупу ажь у Львовѣ. Таке поступованє булобъ легальне. Але если Бес. выкинула кôлька сотокъ неналежного гроша на те, щобы тымъ бѣдакамъ уможливити поплаченє довгôвъ (всѣ жили на кредитъ) и выѣздъ до Львова, то гузя на Бесѣду и єи делегата, и рôжнй нетлѣ театральнй порозлазили ся по редакціяхъ львôвскихъ часописей зъ мазею на языцѣ.

Я ангажуючи артистôвъ для Рус. Бесѣды заявивъ, що умова тая єсть провізорична, що у Львовѣ вôльно кождому умову тую змѣнити, що ангажую ихъ лише для того, абы мали о чѣмъ въ Бережанъ выѣхати, що давныхъ залеглостей Бесѣда не обовязана платити и въ тôмъ взглядѣ нехай кождый зверне ся до дирекціи, евентуально нехай въ судовôй дорозѣ узискає кондиктъ на кавцію дирекціи. Де дирекція дѣла тіи значнй доходы въ Бережанахъ не заплативши навѣть за салю, не моя рѣчь доходити.

Яка була исторія театру послѣдныхъ лѣтъ, якй були причины, що Бес. не хотѣла пріймити К. Пôдвысоцкого и п. Стечиньску, я въ тоє не входжу, я лише кажу, що моя місія въ тôй справѣ була прикра и утяжлива, однакъ поганою она не була.

Додаю ще, що саме тй директоры писали до выд. Бесѣды нечуванй рѣчи на К. Пôдвысоцкого и цѣле неповодженє театру приписували єго интригамъ.

То моє фактичне спростованє нехай послужить на оправданє рускои пословицѣ:

„Говорить дитина що бита, а не каже за що."

Бережаны 1. сѣчня 1898. — *Д-ръ А. Чайковскій.*

II. Члены дружины руско-народного театру, зôстаючого пôдъ управою „Рускои Бесѣды у Львовѣ" выслали до редакціи „Руслана" слѣдуюче письмо:

На пôдставѣ §. 19. закону прасового управшаємо о помѣщенє слѣдуючого спростованя:

Неправдою є новинка подана в ч. 287 „Руслана" будьто бы дружина руско народного театру, зôстаючого пôдъ управою Рускои Бесѣды у Львовѣ, порѣшили высылати якунебудь депутацію до маршалка краєвого зъ прозьбою о розслѣдженє сумныхъ обставинъ въ управѣ театру „Рускою Бесѣдою".

У Львовѣ дня 1. сѣчня 1896.

23 власноручній пôдписы.

III. Выдѣлъ Рускои Бесѣды у Львовѣ выславъ дня 2. сѣчня до редакціи „Руслана" слѣдуюче письмо:

Хвальна Редакціе!

На пôдставѣ §. 19. зак. прасового управшає пôдписаный выдѣлъ о помѣщенє спростованя новинки поданои въ ч. 285 часописи „Русланъ", обговорюючои справы руско-народного театру зôстаючого пôдъ зарядомъ „Руска Бесѣда" у Львовѣ.

1) Неправдою є, бутьто бы „Руска Бесѣда" у Львовѣ, выдалила зъ дружины театральнои п-а Пôдвысоцкого;

2) неправдою є, бутьтобы „Руска Бесѣда" выдалила п-нѣ: Стечиньску, Яновичеву, Полѣщукову;

3) неправдою є, бутьтобы голова тов. „Руска Бесѣда" самовôльно не помѣщувавъ имени п-а Яновича на аффішахъ;

4) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкому знижено платню;

5) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкій позичавъ коли небудь суму 260 зр. на выплату гажи дружинѣ театральнôй, а тымъ самымъ и

6) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкому заперечувано позиченои сумы 260 зр.;

7) неправдою є, бутьтобы п-у Ольшаньскому обнижено гажу;

8) неправдою є, будьтобы п. Ольшаньскій мавъ полишити ся лишь до 31. грудня 1897 р. при руско-народнôмъ театрѣ:

9) неправдою є, бутьтобы п. Ольховый мавъ подякувати зъ кôнцемъ грудня;

10) неправдою є, бутьтобы п-а М. Слободôвна мала выступити зъ дружины театральнои;

11) неправдою є, бутьтобы машиністъ Ленгеръ мавъ уступитц;

12) вкôнци неправдою є, бутьтобы выдѣлъ „Рускои Бесѣды" кому небудь обнижавъ гажу, а то вже зъ того взгляду, що всѣ члены дружины театральнои зôстали ледви що 15. грудня 1897 заангажованй, а платня, яку они побирали вôдъ давнѣйшихъ директорôвъ не може обовязувати „Руску Бесѣду" и на вôдворотъ.

IV. Вôдъ п. Т. Гембицкого, члена дружины руско-нар. театру:

Свѣтла Редакціе!

Яко довголѣтный членъ руско-народного театру, котрому передовсѣмъ лежить на серцю добро и розвôй тои народнои Институціи, прошу Свѣтлу Редакцію „Дѣла" о ласкаве помѣщенє слѣдуючого мого поясненя:

Вычитавши въ декотрыхъ польскихъ, якъ рôвножь и въ рускихъ львôвскихъ часописяхъ дописи пашквильнй, а що найважнѣйше неправдивй, а заразомъ шкôдливй добру и розвоєви руско-народного театру, основанй на клеветахъ походячихъ вôдъ людей самолюбивыхъ — чуюсь спонуканымъ, пôсля совѣсты и правды, публично заперечити всѣмъ тымъ сплетнямъ, голошенымъ людьми, котрымъ добро рускаго театру байдужне.

Причиною хвилевого упадку и неслави руско-народного театру, сталась сама дирекція тогожь, котрôй Выдѣлъ Рускои Бесѣды поручивъ зарядъ, а передовсѣмъ Ш-во Яновичѣ, котрй обнявши въ своє выключне посѣданє театральну касу и побирану вôдъ Выдѣлу Рускои Бесѣды запомогу — вмѣсто дбати про добро театру и єго дружины передовсѣмъ дбали про свои выгоды, а навѣть збыточнй потребы — пôдчасъ коли дружина остаюча въ крайнôй нуждѣ, мусѣла задоволятись выкапками обѣцянои гажи здобутыми штурмомъ по кождôмъ представленю. Знеохочена черезъ тоє дружина, не видячи доброго примѣру въ своимъ представителю, забувала и про свои обовязки, а дирекція, двигаюча въ своєй головѣ щоденно, вышуканй безпотребнй клопоты въ зарядѣ театромъ, не мала часу занятись вôдновленємъ репертоару театрального, анѣ совѣстнымъ выставленємъ новыхъ творôвъ, черезъ що довела повѣреный ихъ зарядови театръ до крайности — надто позôстала дружинѣ винною невыплачену звыжь цѣломѣсячну гажу; кромѣ того зарвала у кого могла розличнй позички и борги, якъ рôвножь полишила довги за салю и иншй театральнй выдатки, котрй кождого представленя зъ загального доходу були потручованй и буцѣмъ выплачованй.

Наконецъ въ послѣдныхъ часахъ, пôдъ часъ побуту дружины въ Бережанахъ, Ш-во Яновичѣ довели рускій театръ до того, що вже бувъ майже на розсыпцѣ, що видячи виплывовй особы, котрыхъ доля рускаго театру обходила, внесли до Выдѣлу Рускои Бесѣды зажалене на дирекцію; той переконавшись о сумнôмъ положеню театру и цѣлои дружины, усунувъ п. Яновича черезъ вôдпоручника свого зъ директорства, а выплативши членамъ дружины зъ горы пôвмѣсячну гажу спровадивъ єѣ до Львова, и тымъ уратовавъ театръ вôдъ краху, а дружину вôдъ крайнои нужды. Се все не тôлько я, але и цѣла дружина може потвердити, и лично переконати кождого о правдѣ сего мого поясненя.

Львôвъ, 4. сѣчня 1898 р.

Т. Гембицкій,

V. Вôдъ пана Льва Лопатыньского управителя руско-нар. театру:

Доредакціѣ „Руслана" выславъ я отсе спростованє:

В дописи з дня 18 гр. (1. сѣчня 1898) про заряд рускаго народного театру сказано, що з початком 1896 р. референт „передав управу недосьвідченому молодцеви разом з порученєм контрольного та безпощадного кермованя в імени референта". Поминяю сей притик, о скільки я був „недосьвідченим молодцем", хотяй міг би я навести тут докази, що „Видїл Бесїди", повіривши менї управу руского народного театру не завів ся був на мені, бо через цїлий час моєї управи відносини материяльні театру були дуже добрі а між дружиною панував лад і супокій. Виняток становив хиба п. Кость Підвисоцкий, у котрого обструкция супротив кождого заряду стала вже другою натурою. Відпираю тут лише ті слова, мовби моє кермованє було безконтрольне. Контроля в адмінїстрацийних дїлах була вибрана з між самих членів дружини а для нагляду над виставами і поведенєм заряду упрошував видїл „Бесїди" місцевих делеґатів з-між поважних людий, відданих цїлою душею для добра театру. Впрочім п. Кость Підвисоцкий був сам як найлїпшим контрольором і певно, що кожду, найдрібнїйшу притоку бувби тогди вихіснував против мене. Коли я уступав, передав я все в порядку і видїл „Бесїди" не робив менї жадних закидів що до мого веденя управи; уступленє моє наступило в наслїдок особистого конфлїкту. „Коли, хто і що їв, пив, де ходив, що й з ким говорив, дома чи на поли — стоїт дальше в дописи — все те докладали тайні доносчики услужному адмінїстраторови, а той списував аркушеві протоколи і висилав раз-враз реляциї до п. референта". Се вже прямо клевета, яку я відпираю з обуреньем, Я нїколи не послугував ся доносчиками, анї не списував жадних протоколїв, а висилав до референта лише хиба справозданя касові і відписи дневника, котрий стояв отвором для кождого з членів. Противнож робить сам дописуватель, бо він аж перед форум публичне витягає такі бруди, як закулїсову любов, і т. и. Такою самою неправдою есть і те, мов би на пок. Стечиньского, Долїсту і п. Костя Підвисоцкого посипали ся в наслїдок моїх реляций упімненя, кари і нагани. Против п. Костя Підвисоцкого переводив видїл Бесїди слїдство дисциплїнарне на жалобу одного з артистів впрост до видїлу за те, що в нетверезім станї зобидив чинно того артиста. П. Кость Підвисоцкий мусїв втогди перепросити цїле товариство, що в єго лонї допустив ся такої нечести і сам тогди признав, що зробив се „по пяному". Пок. Долїстеви вимовив видїл „Бесїда" ще перед тим, нїм я обняв управу і за мене, а тим менче через мене він не дізнав жадної неприятности. Так само і пок. Стечиньский не зазнав був за час моєї управи жадної кривди. Противно п. Костю Підвисоцкому можуть тяжіти на совісти послїдні слова небіщика перед катастрофою на пробі з „Цыганки Ази". Коли покійник резісерував гуртові сцени, п. Кость доїв єму так до живого своїми притинками, що пок. Стечиньский сказав: „Отой чоловік зажене мене до гробу". І в кілька хвиль потім упав раженый апоплєктичним ударом.

І еще раз заторкав дописуватель в згаданій дописи о мою особу згадуючи про мої фейлетони в чевновецкій „Буковинї", де то „той сам послушник п. референта представив правдивий стан театру". Я був о стілько лише „послушником", о скільки кождий чоловік, що приняв на себе обовязок, мусить слухати власти, щоби виповнити принятий обовязок. Справуж театру порушив я в „Буковинї" зовсїм обєктивно, вкладаючи там мій досьвід і спостереженя з чотиролїтної працї на дoсках того театру. Я навіть не тикав там моєї особистої справи, хотяй я чув ся скривджений, бо широка і неосьвідома річи публика не є тим форум, перед котрим полагоджували би ся особисті справи. Не руководила мною охота зробити сензацію або кидати калюмнії. Я підписав свої фейлетони повним іменим — побачимо, чи поважний дописуватель зробить так само, чи присяде за плотом.

У Львові дня 4 сїчня 1897.

Лев Лопатиньский.

Вôдъ пр. В. Шухевича:

Хто читавъ те, що у насъ въ справѣ рускаго театру писало и пише ся, мусить признати, що изъ справъ рускои сцены, зроблено справы личнй. Позаякъ обороньцѣ тыхъ личныхъ справъ силують ся зробити изъ нихъ справы народнй, проте для вôдкрытя усеи нагои правды прошу о слово, а коли я зъ тои нагоды розкрыю поступованє людей, задля котрыхъ борба веде ся, стане ся се тôлькы въ тôй цѣли, щобы показати нашôй суспôльности хто тй люде и якимъ оружіемъ воюютъ они а рôвночасно длячого вступаєсь часть прасы рускои за ними.

Поборникомъ и заступникомъ себ-то справъ театральныхъ ставъ въ першôй лініѣ „Русланъ" (Маркияне! Спи супокôйно!) Вôнъ не може простити нѣ минѣ, нѣ „Рускôй Бесѣдѣ" великого грѣха! Именно того, що дирекція руско-народного театру въ стовпцяхъ єго не оповѣщує представленъ! Те єго еще бôльше тымъ морочить, що мимо того, що оповѣщень про театръ въ єго стовпцяхъ нема и хочь вôнъ доносить, що публика мало ходить до театру, єѣ збираєсь на представленя тôлько, що неразъ не стає билетôвъ. Плачь „Руслана (М. с. с.!) зъ того поводу вôдбивъ ся ажь о муры мѣста пôдвавельского и зъ вôдтамъ оповѣстивъ „Glos narodu" всему мірови крывду, яка заподѣялась „Русланови", та нещасте, яке зъ сеи нагоды спало на Русь!

Але мимо тои опѣки „Русланъ" а взглядно єго шефъ о. Святенькій еще не успокоивъ ся. Вôнъ, о. Св., заносить свои скарги и передъ дружину руско-народного театру! Онодга явились у него представителѣ дружины театр. пп. Гембицкій и Стадникъ зъ спростованемъ; корыстаючи зъ тои нагоды о. Св. заразъ имъ и заявивъ, що всего лиха було бы не було, наколибъ „Русланъ" бувъ дôстававъ оповѣщеня въ справѣ театру!

Послухайтежь теперь якъ то було и якъ є зъ тыми оповѣщенями:

Въ наслѣдокъ ухвалы загальныхъ зборôвъ „Рускои Бесѣды" передати руско-нар. театръ особнôй дирекціѣ, помѣстивъ выдѣлъ того товариства у всѣхъ рускихъ часописяхъ, не в ы н и м а ю ч и и „ Р у с л а н а" вôдповѣдне ого-

лошене конкурсу. За підставу контракту, який опісля виділ зъ оферентами заключавъ, служивъ давнѣшій контрактъ, въ котрімъ містила ся така точка: „Всякій оповѣщенія дотичній справъ театру обовязаній п. п. директоры помѣщуватиме въ „Дѣлѣ.“ Колижь але у насъ відъ часу старого контракту (1892) прибуло кілька часописей, виділъ змѣнивъ конець тои точки такъ: въ часописи вызначеній *„товариствомъ.“* Послѣдне слово підношу для того, щобы тутъ показати, що теперѣшный виділъ хотѣвъ волю оставити не тілько кождоразовому новому виділови але и самому товариству (его загальнымъ зборамъ!) До того були обовязаній директоры, але анѣ котрактъ анѣ нѣхто зъ виділу имъ не зборонявъ подавати свои оповѣщенія куда имъ сподобалось. Щожь робили тутъ директоры? Они навѣть виділови не давали звѣстки, куда они переѣздятъ; виділъ о тімъ довѣдувавъ ся або зъ листівъ о грошѣ, изъ зажалень, або зъ часописей; на се служать доказы копіованыхъ письмъ, высланыхъ въ тій справѣ до дирекціѣ. Ба, що лѣпше, о пріѣздѣ до Львова, довѣдавъ ся виділъ зъ розлѣпленыхъ по каменицяхъ плякатівъ, навѣть саме „Дѣло“ підносло се, мабуть 17/12, пишучи: „якъ довѣдуємось зъ плякатівъ пріѣздить театръ до Львова и пр.“ Зъ сего показуєсь, що виділъ Р. Б. нѣякои инструкціѣ въ тімъ взглядѣ не давъ. Якъ театръ прибувъ до Львова, обнявъ управу п. Лопатыньскій, а сей нынѣ занятый справами сценічными такъ, що про оповѣщене и часомъ забуває, ось якъ примѣромъ про выставу Чайченка „Ясныхъ Зорь“ и слова „Дѣло“ не помѣстило. — По при оповѣщеня навожу тутъ и справу вільныхъ билетівъ до театру. Виділъ ухваливъ роздати ихъ всего три: одинъ для члена виділу, другій для редак. „Дѣла“, а третый для ред. „Вѣстника.“ Членови виділу дано билетъ, щобы вінъ зъ обовязку ходивъ а надто касу відбиравъ и полагоджувавъ бѣжучій справы, — „Дѣлу“ яко орґанови, котрый традиционально справы руско-народного театру заступае, а „Вѣстникови“ зъ прозьбою, щобы помѣстивъ по відѣздѣ театру рецензіѣ фаховій. Більше нѣкому не дано вільного вступу.

Ну нехай жежь теперь судить хто хоче, въ чімъ тутъ виненъ я або виділъ, що оповѣщеня театральній не збстають помѣщуваній у всѣхъ письмахъ! Се було рѣчю директорівъ а взглядно управителѣвъ, — а коли зъ того поводу, якъ каже „Русланъ“ „публики зібралось дуже мало“, се шкода „Рускои Бесѣды“ а не нар. сцены, хочь дай Господи, щобы въ касѣ завше тілько гроша було, якъ тодѣ коли „Русланъ“ такъ писавъ!

Такъ представляе ся одна зъ причинъ упадку руско народного театру підненесеныхъ „Русланомъ“!

А друга? Се пісьля „Руслана“ и тов. знижене ґажи членамъ дружины! Попередъ усего треба згадати, що се просте перекручене факту. Виділъ анґажувавъ на ново, мавъ право запропонувати членамъ мѣсячну платню таку, на яку ёму буджетъ вказуе и на яку они заслужили. Правда, що виділъ не признавъ членамъ дружины тои ґажи, яку обѣцювали директоры; алежь они тілько обѣцювали а не выплачували! А виділъ умовившись зъ членами дружины письменно мусить и додержати умовы, якъ се и до теперь чинивъ, хочь навѣть коштомъ фондівъ власныхъ „Рускои Бесѣды“, дарованыхъ ёѣ пок. Кор. Сушкевичемъ и Ст. Качалою. — Въ умовѣ зробленій у Вп. д-ра Чайковского найвыразнѣйше стоить написане: „уважаэмо (члены тр. театр.) тоту умову яко провізорично заключену — ажь до прибутя нашого до Львова“ — а надто въ особімъ письмѣ до д-ра Чайковского, котре той же дружинѣ відчитавъ сказавъ виділъ такъ: „всякі претенсиї, які члены новозаанґажованоі дружины театр. до выдїлу мають, зволять они предложити выдїлови по прибутю до Львова.“

Въ насьлѣдокъ того предложили свои претенсіѣ деякій члены, а виділъ по змозѣ увзглядниивъ ихъ на засѣданю своимъ зъ дня 22/12 с. р. До тыхъ членівъ дружины театральноі, що пристали провізорично на имъ предложену ґажу, що підписали умову въ канцелярііѣ адвоката Вп. д-ра Чайковского въ Бережанахъ, що взяли підмѣсячну платню зъ горы, належали: п-ѣ Е. Підвысоцка и пп. Ст. Яновичъ и Сп. Підвысоцкій. Зъ тыхъ троихъ зголосивъ ся до виділу тілько одинъ п. Сп. Підвысоцкій дня 20/12 зъ жаданемъ підвысшеня платнѣ. Однаковожь той самъ п. Подв. хочь явивъ ся въ середу рано 22/12 въ сали театр. — не хотѣвъ брати участи въ пробѣ, и се було причиною, що виділъ на вечірнімъ засѣданю того дня другимъ членамъ слушній ихъ претенсіѣ корыстно полагодивъ — а п-у Ст. Підвысоцкому жаданои підвыжки наразѣ відмовивъ. П-ю Ем. Підвысоцку и п-а Ст. Яновича нѣхто въ театрѣ не бачивъ до нынѣ.

Такъ выглядае друга причина упадку тее атру, се е зниженѣ ґажи а взглядно осадженя „на брукъ“ кількохъ членівъ дружины; якъ бачимо сидять они зъ власноі вины, скривдивши народну институцію, а не она ихъ.

Перейду теперь до дімісий. Такихъ у насъ теперь властиво не було, такъ якъ виділъ „Рускои Бесѣды“ зложивъ цѣлкомъ нову дружину, отже не маючи ёѣ передше, не міг нѣкого дімісіонувати. Можь бы радше сказати виділъ не принявъ въ складъ новои дружины п-ѣ: Полѣщукову, Яновичеву, Стечиньску, и п-а К. Підвысоцкого. А чому се сталось прошу послухати. П ю Полѣщукову не принявъ виділъ хвилево зъ причинъ чисто ёѣ лично обходячихъ але зовсімъ не уймаючихъ ёѣ чести. Скоро п-ѣ Полѣщукова усуне ту хвилевупричину, буде знова членомъ дружины руско-нар. театру.

Пану Яновичеву не заанґажувавъ виділъ для того, що станъ ёѣ підъ той часъ не позвалявъ показуватись ёи на сценѣ, а опісля она більше не показувалась.

Яко причину незаанґажования п-ѣ Стечиньскои наведу слова „Руслана“ ч. 287 ст. 2 колюмна 3-а, 4-а стрічка зъ горы: „Касипенко утік з панною Фіцнерівною і п. Стечиньскою до Росиї.“

Переходжу теперь до п. К. Підвысоцкого, того, котрого особа немовь шило зъ мішка вылазить зъ статей и доносівъ „Руслана.“ Въ справозданю, яке виділъ въ р. 1896 предложивъ загальнымъ зборамъ „Рускои Бесѣды“ находить ся такій уступъ въ справѣ повѣреня п-у К. Підв. режисеріѣ:

„Маючи замѣръ спровадити відповѣдного режісера зъ Украины и въ цѣлій повнѣ завести у нашімъ театрѣ школу Кропивницкого, бачивъ виділъ въ выступахъ п-а Костя Підвисоцкого слѣды школы Кропивницкого, уважавъ проте п-а Костя Підвисоцкого за такого, котрый може підготовити членівъ дружины театральноі до такои школы. Надто рѣшивъ тутъ ещѐ и другій взглядъ: п. Кость Підвисоцкій вельми неспокійна душа, дававъ богато до дѣла усѣмъ виділамъ, — а ставлячи его на становиску режісера пієсъ народныхъ, гадавъ виділъ підднести его значѣне посередъ дружины и утихомирити сей неспокійный елементъ тимъ певнѣйше, що всякій колотнечѣ, слѣдства и пр. походили зъ того, що п. Кость Підвисоцкій дорѣкавъ, докучавъ другимъ членамъ дружины неуцтвомъ, нездарностію и пр.

Такъ було 1. сѣчня 1896 р.; а вже 2. сѣчня доносить п. Лопатиньскій, управитель р. н. театру ось що: п. Кость Підвисоцкій, хотѣвъ прямо выкликати скандалъ, кажучи підносити куртину, хотяй сцена не була ёще готова и реквізитівъ не було; — а 1-го лютого пише п. Управитель зновъ таке: Режісерія спить. П. К. Підвисоцкій чекае, ажь ёму добре заплатять за труды, а передъ тимъ не бере ся и за холодну воду.

Зъ сихъ слівъ бачимо, що п. К. Підвисоцкій, яко режісерь нѣчого не робивъ. Въ дневнику театральнімъ зъ дня 2-го лютого читаёмо ось що: п. К. Підвисоцкій велѣвъ підчасъ представленя „Нещасне коханѐ“ въ хвилѣ драматичній, коли Варка топить дитину, за кулісами грати музикантамъ, себъ-то на сватанѐ Семена.

Того дня 2. лютого взявъ п. К. Підвисоцкій урльопъ на 5 днівъ, а повернувши доперва 13. лютого, выдеръ вінъ зъ дневника театрального картки тій, де управитель записавъ самовільне продовженѐ урльопу, въ наслѣдокъ чого прийшло до острыхъ перемовъ помежи управителемъ п-омъ Лопатыньскимъ. а п-омъ К. Підвисоцкимъ, въ часѣ котрыхъ ударивъ п. К. Підвисоцкій члена дружины театральноі п-а Рубчака палицею по головѣ такъ, що справа та мала вже оперти ся о судъ, наколибы высланый референтъ въ той способѣ ёй не бувъ полагодивъ, що приневоливъ п. К. Підвисоцкого перепросити обиджныхъ въ присутности цѣлои дружины театральноі, що стало ся дня 19. лютого 1896. Позаякъ на п-а К. Підвисоцкого доходили и перше заёдно скарги, а упімненя зі стороны виділу не помагали, надто п. Кость Підвисоцкій до неможливости запивавъ ся, проте зложивъ его виділъ на засѣданю своімъ зъ дня 19. лютого зъ становиска режісера.

Такимъ добрымъ товаришемъ и знаменитымъ режісеромъ бувъ п. К. Підвисоцкій!

Заразъ потімъ надславъ управитель театру зъ Золочева зажалене на п. К. Підвысоцкого; се передавъ виділъ делеґатови свому ВП. п. Сов. и адвок. Льонгинови Рожанковскому, а той перевѣвши справу кінчить свое справозданѐ до виділу такъ:

„Во виду того прошу о пощаду на сей разъ для п-а К. Підвысоцкого изъ взгляду на его довголѣтну службу и заслуги на сценѣ нашій“

Полишу тутъ дальшій зажаленя другихъ управителѣвъ и делеґатівъ, а підднесу лише те, що нынѣшній найлѣпшій товаришъ п-а К. II-ого именно п-во Яновичѣ про него до виділу писали: Дня 22. серпня 1896 насѣло до виділу таке письмо: *„Низше підписаный зъ женою просить о звільненѐ відъ вбовязківъ якій доси занимае въ рускімъ театрѣ зъ днемъ 1. жовтня с. р. Нелюдске поступованѐ пп. Костівъ Підвысоцкихъ есть головною причиною сего кроку. Стефан Курбась-Яновичъ.* А въ протоколахъ изъ слѣдствъ переведеныхъ дня 4 вересня 1896 противъ п-а К. Підвысоцкого дромъ Дорундякомъ е тілько цвѣтокъ зъ ниви театральноі, що остаточно п. К. Підвысоцкій, скоро лише скарги посыпались, передъ слѣдствомъ, самъ дня 26. серпня внѣсъ прозьбу о звільнене его вразъ зъ женою відъ 1. жовтня 1896. Виділъ вдоволивъ его волѣ, а вже дня 23. вересня пишуть п-во Підвысоцкій такій листъ до виділу: *„Подавтись о димисию черезъ провину нашу дбсталисьмо ёще 1. вересня увільненій въ дружинѣ р. н. театру. Чуємо и знаємо, щосьмо завинили, однакъ позбставленій теперъ безъ хлѣба просимо намъ провину простити по разъ послѣдный и запевняємо Хв. виділъ, що будемо заховувати ся вздрцево підъ кождымъ взглядомъ и нѣколи не дамо найменшого кроку до невдоволеня зъ насъ, въ доказъ чого зложилисьмо обѣтъ въ руки бурмістра мѣсточка Борщева. Ем. і К. Підвысоцкій“*, а на боцѣ ось яка дописка: *Симъ свѣдчу, що п-во Підвысоцкій при людяхъ торжественно зложили обѣтъ, що будуть заховуватись взрцево такъ, що не дадуть найменшого поводу до невдоволеня зъ ныхъ.* Підписаный: Дроздовскій бурмістръ и приложена печатка зверхности громадскои м. Борщева.

Що-жь робить п. К. Підвысоцкій яко членъ др. театр. скоро выдѣлъ Р. Б. въ р. 1897 передавъ дирекцію пп. Полѣщукови и Ольшаньскому? Вінъ пише дня 1. липня ось якій листъ зі Стрыя, де театръ якъ разъ пробувавъ: *Поки выявлю цѣль сего письма передовсімъ въ найбільшімъ смиренію прошу ласкаво, якъ блудному синови дарувати усѣ мої давнѣйшій прогрѣшеня за якій стягнувъ я на себе Вашъ справедливый гнѣвъ! Однакъ торжественно прирѣкаю, що нѣчо подібного не повторить ся більше нѣколи! Теперь до рѣчи:* Тутъ оскаржуе директорівъ въ найпоганѣйшій способѣ, потімъ пише такъ: *Одныимъ словомъ. Хвиля дуже критична и рѣшуча. Въ сѣй критичній хвилѣ я можу підняти ся на мѣсце ґажнѐ (директорівъ) але одень, безъ жадноі спілки не виключаючи въ того и рідноі жѣнки. Я одинъ лишь въ трупѣ, п. референтъ зъ св. видѣломъ моя зверхність.*

Що зайшло мѣжь тодѣшными директорами пп. Полѣщукомъ и Ольшаньскимъ а' п-омъ К. Підвысоцкимъ не знаю, фактъ, що п-а К. Підвысоцкого не бачимо більше посередъ дружины театральноі; вінъ полишивши жѣнку при руско-нар. театрѣ опинивъ ся въ Россіѣ въ театрѣ Мороза; зъ відтамъ при кінци вересня сыпле тілько прізвищь на членівъ дружины та интриґъ, що письмо се, писане мабуть до отця п-а С. Яновича, предложивъ тойже яко директоръ въ справозданю своимъ до виділу дня 13. жовтня 1897 въ доказъ якъ то п. К. Підвысоцкій умѣе и зъ далека керинити справу руско-народного театру.

Се лише дрібка справокъ п. К. Підвысоцкого и такихъ, що подае дружина, его найлѣпшій теперѣшній приятель, та вінъ самъ.

Чи складаючи нову дружину театральну не мавъ виділъ права супротивъ такого поведеня п-а Підвысоцкого застеречи собѣ право принятя его, щобы поставити ёму условины можливого супокою въ театрѣ? А що такій замѣръ мавъ виділъ, нехай послужить отсе письмо до д-ра Чайковского: „п. К. П. коли хоче статись членомъ др. театр. нехай зверне ся до виділу.“?! Чому п. К. Підвысоцкій его не зробивъ, се его дѣло.

Такъ выглядае дімісія а після гадки „Руслана“ и тов' дальша причина упадку руско-нар. театру.

Анонімній авторы статей, що стали себ то въ оборонѣ покривдженыхъ членівъ дружины театральноі, воюють проти заряду „Р. Б.“ тимъ, що оповѣщають у своихъ напастяхъ факты частои змѣны референтівъ театральныхъ у виділѣ а управителѣвъ посередъ дружины! Оно правда! а причина того: се, якъ бачилисьмо підпольна робота п-а К. Підвысоцкого.

Перейду теперъ до справы зборвания контракту зъ директорами р. н. театру:

На підставѣ ухвалъ загальныхъ зборівъ „Рускои Бесѣды“ передавъ виділъ того товариства дня 30. марта с. р. дирекцію русконародного театру пп. Полѣщукови и Ольшаньскому. Дня 16. липня с. р. зрѣкъ ся п. Ольшаньскій спілки дирекційноі и відступивъ на підставѣ урядовои цесіѣ свою участь п-у Ст. Курбасъ-Яновичеви. До сего часу пішли справы руско-народного театру зовсімъ спокійно, принайменче виділъ не достававъ нѣякихъ зажалень. Зі Стрыя, де повысша змѣна наступила переѣхавъ театръ до Надвірноі. Звѣдси уже прийшло зажалене рады громадскои, що дирекція не заплатила за салю мимо упімненя. Зъ Надвірноі переѣхавъ театръ до Станиславова, а звѣдси посыпалось много зажалень, зъ помѣжь нихъ наведу лише два, походячій відъ звѣстныхъ патріотівъ и щирыхъ прихильниківъ нашои сцены.

Ось они дословно: I. „Въ Станиславовѣ поводженѐ дуже добре, мимо того дирекція не выплатила ґажи до 1500 зр., въ наслѣдокъ чого прійде до ґреміяльноі секесіѣ. Старымъ акторамъ, якъ Підд. и Осипов. выплачують по 50 кр. на чотыри дни житя; п-ѣ Лопатыньскій не заплачено ёще 1/3 части. Директоры тратять грошѣ... надто дають тутъ старій штуки безъ пробъ, часто робить ся изъ сцены циркове позорище... Тутъ потреба енерґічного дѣланя, дирекцію треба передати иншому... люде гинуть зъ голоду... и пр. и пр.

II. „Акторамъ відъ якогось часу не выплачують ґажи; примѣромъ одній акторцѣ выплачено замѣсть 25 зр. — всего десять крейцарівъ на два тыждні... Якъ можуть акторы добре грати, коли за цѣлый мѣсяць не було ні одноі пробы... и пр. и пр.“

Оба згаданій письма носять даты 25. взглядно 26. вересня. Въ наслѣдокъ сихъ и другихъ подібныхъ письмъ надто и зажалень самыхъ членівъ дружины театральноі упімнувъ виділъ дирекцію, щобы перестерѣгала точно контракту, котрый запевнюе правильну выплату ґажи, відбуване пробъ и пр. — Зъ симъ переѣхавъ нашъ театръ до Бучача. Щобы переконати ся, о скілько дирекція упімненъ виділу услухала, упросивъ виділъ підъ днемъ 14. жовтня делеґата свого Вп Пана Телишевского, щобы той провѣривъ обставины посередъ дружины. Дня 16. жовтня пише п. Т. дословно такъ: „Дирекція не выплачуе ґажи, капае по 1 зр., по 2 зр. а деякимъ по 50 або 30 кр.; зъ тои причины пануе велике огорчене посередъ дружины, тымъ більше, що не выплачено ёще ґажи за попередный мѣсяць. Дуже сумною правдою есть, що дирекція не дбае про выставу штукъ новыхъ, а давнѣйшій выставляють ся дуже недбало. Деякій панове, о собливо директоръ, рбль своихъ не умѣють — на сценѣ повстають павзы, бо сій панове не знають що и коли говорити. Выстава пієси „Украдене щасте“ була така, що волѣли бы були зовсімъ ёи не грати. Зарадьте якъ найскорше.“

Щобы запобѣгчи катастрофѣ и помочи дружинѣ поручивъ виділъ п. Телишевскому выплатити членамъ дружины театральноі належну платню, а надто заспокоити довги дирекціѣ, чимъ хотѣвъ двигнути и саму дирекцію въ надѣѣ, що зъ сеи поры и станъ сцены поправить ся. П. Телишевскій выплативъ дня 29 жовтня за поквітованемъ членамъ дружины квоту 651 зр. 7 кр., на заспокоѐне довгівъ дирекціи 119 зр., надто на переѣздъ зъ Бучача до Бережанъ квоту 120 зр., значить квотою звижь 900 зр. думавъ виділъ перевести санацію дирекціѣ руско-народного театру. Театръ переѣхавъ до Бережанъ. Звѣдсы посыпавъ ся вже градъ зажалень зі стороны членівъ дружины, делеґата, навѣть відъ публики польскои, доносячи що мимо доброго поводженя ґажу не выплачують, капають шѣстками, дехто провадить житѐ компромітуюче народну сцену, пробъ не робить ся нѣякихъ, выставы страшно лихій, деякій члены достали дімісію и пр. и пр.

До того всего предкладала дирекція виділови невѣрній справозданя. Виділъ візвавъ ёще разъ дирекцію до полагодженя тыхъ невластивостей и загрозивъ зірваненъмъ контракту. На се отримавъ виділъ дня 17. грудня с. р. письмо відъ п Полѣщука (одного зъ директорівъ), въ якімъ той заявляе, що зрѣкае ся дирекціи и пише ось що:

„Тепер однак, коли бачу, що дїло рук моїх немов той замок з леду розпадаєсь, поспішаю до Вас з горячою мольбою: Ратуйте! відберіть від мене той нещасний уряд і не дайте загибати народному театрови! Лиш спішіть ся і то чим скорше, бо кожда хвиля дорога, бо кожда хвиля приближав катастрофу! Простїть, що місто відняти від Вас, я саме навпаки напїс на Вашу голову тільки жури і клопотів і судїть мене не після моєї невдачі, але після моїх змагань та доброї волї.

„Передаю в руки Ваші назад ту дружину, котрої долю Ви менї, нещасному, з таким довірием поручили, а передаю біднїйшу як вперед, бо хоч богатшу числом, однак змучену неповодженем, з погасшою іскрою віри в будучність... Ви розбудїть їх до новоі віри в будучність... Ви розбудїть їх до новоі праці, покажіть їм відблиск надії, за котрим так тужать, а загрівши їх серця, ведіть до дальшої борби о хліб насущний, котрого я їх мало що не позбарий.“

В Бережанах 16. грудня 1897.

Полїщук.

Такъ поступивъ собѣ одинъ зъ директорівъ, а про другого скажу словами делеґата зъ Бережанъ: *„Закінчаючи мов справозданѐ додам, що цїлій бідї винен Янович, що позадирав тут тілько людий бідних, купців, що тим самим скомпромітував рускій театр в Бережанах на многі лїта; тая... великість стручена з підсталю директора не перестане керинити в театрі... без такого... актора, котрий не годен нїчого затямити собі і грав недбало, можна ся обійти і пр...“*

Мимо того заанґажувавъ виділъ п. С. Яновича до новои дружины театральноі, а якъ вінъ собѣ поступавъ, забравши грошѣ напередъ, переѣхавши коштомъ „Р. Б.“ до Львова, высказавъ я повысше; додамъ тутъ, що другій его товаришъ-директоръ, п. І. Полѣщукъ, которому виділъ признавъ таку саму платню якъ и п. Яновичеви, котрого жѣнку виділъ тежь не заанґажувавъ, повинить відъ першои хвилѣ свои обовязки при руско-народнімъ театрѣ и в однымъ зъ найпримѣрнѣщихъ членівъ дружины его.

Дописуватель „Руслана“ розказуе, що данѣйше сцена руска мала великій приходы що примѣромъ р. 1895 заробивъ театръ 3.400 зр. Се просто неправда. Касу театральну того року збільшивъ тілько случай, котрого вызыскавъ Вп. Чайковскій зъ Бережанъ. Тамъ відбувались головній маневры, п. Чайковскій поставивъ деревяный театръ, взявъ дружину підъ свою опѣку, грано що день, а войскова переважно публика наповнювала салю по верхи. По струченю выдатківъ, по гонораню членівъ др. театр. за ихъ надзвычайній працѣ остало ся кількасотъ зр. готівки. Тогожь таки року, та сама дружина, підъ тою самою управою и пр. мала въ Коломыѣ таке неповоджене, що майже цѣлый заробокъ въ Бережанахъ зъужитый збстав на покрыте недобору.

Зарядъ р. н. театр. спочивае въ рукахъ виділ „Р. Бесѣды“ а я яко голова того товариства, сповняю въ заступствѣ перешкодженого властивого референта, тілько те, що виділъ ухвалить и минѣ поручить, більше нѣчого; — касу товариства и фондівъ провадить підъ особною контрольною комісіею членъ виділу о. О. Темницкій; фонды тов. Р. Б. переховують ся в касѣ вертгаймівскій тов. Просвѣта.

Рахунки и справозданя свои предкладае виділъ особній комісіѣ контрольній, а потімъ загальнымъ зборамъ; надто и виділови краевому, котрый по провѣреню ихъ выплачуе дальшу рату підмоги краевои. За рікъ 1896 приняли загальній зборы одиноголосно справозданѐ виділу, а за р. 1897 предложить виділъ доперва 22 сѣчня с. р. Тутъ буде найлѣпша нагода заступникамъ и поборникамъ мальконтентныхъ членівъ дружины, ужити цѣлый свій арсеналъ пушокъ противъ виділу, котрый смѣло не ховаючись по за плоты стане до оправданя своихъ постановъ. — А якій справозданя виділъ „Р. Б.“ до виділу краевого предкладае и якъ той ихъ принимае, нехай послужить фактъ, що виділъ краевый мимо спеціяльного порученя Сойму, якъ найточнѣйше провѣрювати рахунки и справозданя, выплачуе правильно ухвалену субвенцію.

На сей рікъ не мае ёще „Р. Бесѣда“ признанои субвенціѣ а мимо того и мимо цѣлои кампаніѣ по дневникахъ противъ „Рускои Бесѣды“, мимо депутаціѣ мальконтентівъ до Маршалка кр., изъ скаргами на „Р. Б.“, виділъ анѣ на хвилину не перестае покрывати выдатки фондами товариства въ тімъ переконаню, що нѣхто переконавшись якъ слѣдъ не може и не смѣе виділови „Р. Б.“ якихъ небудь закидівъ злои адміністраціѣ а тымъ менче злои волѣ закинути. — Чи бы въ кінци бувъ виділъ „Р. Б.“ спроваджувавъ театръ до Львова якъ разъ підчасъ сесіѣ соймовои, наколи бы бувъ побоювавъ ся утратити субвенцію въ наслѣдокъ згаданыхъ змѣнъ въ др. театр., скаргъ, денунціяцій и пр.?

Певно, не одинъ зъ Вп. Читачівъ спытае, та що насъ те все обходить, тажь Дѣло не писало такихъ неправдъ и сплетень. Правда, колиж але сплетнѣ стали ся голосними треба було гидь ихъ розкрыти; знаю, що се повинно бути въ „Русланѣ“, такъ якъжеж можна тамъ якій поясненя подавати супротивъ такихъ фактівъ:

Въ Числѣ 287. помѣстивъ „Русланъ“ що члены р. н. театру выслали депутацию до маршалка; Члены зр. І. числомъ 23 подають спростоване зхперечують таку вѣстку, а „Русланъ“ додае відъ себе ось що:

Тїшит нас та заява, та однак з жалем мусимо сказати, що артисти руско нар. театру не тілько порішили вислати депутацию, але такі ходили до маршалка.

Ну, щожь ту робити? Всѣ члены др. т. числомъ 23 заперечують а „Руслан“ таки каже, що они „порѣшили“!

Або дальше: Въ числѣ 290 помѣстивъ „Русланъ“ спростоване виділу „Рускои Бесѣды“, а въ увагахъ своихъ до того спростования обертае „Русланъ“ кота хвостомъ, кажучи, що правда таки по его сторонѣ, а вже найцѣкавѣйшій одинъ уступъ сеи уваги „Руслана“. Ми „Русланъ“ можемо сподѣвати ся, що згадані артисти і артистки з огляду на свого судьбу пришлють нам також заяву, що ім і на думку не прийшло виступати з дружини театр. і що самі допрошували ся зниженя ґажі...

Нехай въ кінци и се дасть свѣдоцтво прихильности „Руслана“ для рускои сцены, що вінъ якъ разъ тодѣ, коли зібрана публика одушевлялась грою майже всѣхъ акторівъ, подавъ у своихъ стовпцяхъ будьто бы лише Підвысоцкій и Слободівна грали добре, підчасъ коли Підвысоцкій навѣть не выступавъ!

Чи можна зъ такимъ заступникомъ „кривды людскои“, поборникомъ „справъ народныхъ“ и прихильникомъ „сцены рускои“ полемизувати?

Ось и цѣла причина, задля яков я рѣшивъ ся сею дорогою пояснити хібъ личныхъ справъ нашого театру!

У Львовѣ дня 9. сѣчня 1898.

Волод. Шухевичъ.

Ч. 292. Львовъ, Второкъ 30 Грудня 1897 (11 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кминьского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє числo коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ек мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Переглядъ політичный.

Въ Празѣ оголошено вчера въ надзвычайнѣмъ выданю урядовои газеты и плякатами, порозлѣплюваными по рогахъ улиць, що вѣдъ год. 6-тои зрана вчерашного дня внесеный выимковый станъ. Однако рѣвночасно скрѣплено поліцію о 350 людей.

На отвореня сойму позъѣздили ся всѣ послы, явили ся такожь и Вольфъ и Іро. Ческій послы выдали вѣдозву, въ котрѣй зазначують, що ческій нарѣдъ завсѣгды буде стеречи спокою, и остерѣгають, що розруки можуть принести користь тѣлько тымъ, кому залежить на тѣмъ, щобы ческій нарѣдъ вывести зъ рѣвноваги. Вѣдозва ся справила добре вражѣне и успокоюючо вплынула на перебѣгъ засѣданя сойму. По отвореню сесіи промовою маршалка зложивъ гр. Buquoy внесенє, щобы выбрано комісію зъ 24 членѣвъ, котра мала бы застановити ся надъ способами, якъ бы уладнати языковій вѣднесины въ краю за згодою заступникѣвъ обохъ народностей. П. Шлезінгеръ зложивъ внесенє о знесенє языковыхъ розпоряджень. Внесено такожь интерпеляціи зъ причины серпневыхъ напастей на Чехѣвъ въ Бріксѣ и зъ причины недавныхъ розрухѣвъ въ Празѣ. Засѣданє проминуло цѣлкомъ спокѣйно.

Горѣшно-австрійскій выдѣлъ краєвый постановивъ внести въ соймѣ такій змѣны ординаціи выборчои для краєвого сойму: завести пяту курію (загального голосованя) зъ шѣстьма мандатами; завести безпосереднѣ выборы у всѣхъ куріяхъ; оденъ мандатъ члена выдѣлу краєвого лишити для посла зъ пятои курії; знести уживане урядовыхъ картокъ до голосованя; розширити право выборче зъ мѣскои и сѣльскои курії на всѣхъ, що платять 4 зр. податку.

На вчерашнѣмъ засѣданю сойму выступивъ п. Ебенгохъ зъ цѣлымъ рядомъ внесень, а мѣжь иншими о недѣльнѣмъ вѣдпочинку, о розширеню компетенціи соймѣвъ, о вынагородѣ для громадъ за выконуване справъ припорученого обему дѣланя, о змѣнѣ державного закону що-до вѣдписуваня податкѣвъ грунтовыхъ въ разѣ елементарныхъ шкѣдъ. П. Баєрле выступивъ зъ внесенѣмъ о знесенз языковыхъ розпоряджень. Внесеня передано комісіямъ.

Въ трієстиньскѣмъ соймѣ славяньскій послы не явили ся.

До всѣхъ соймѣвъ вѣйшло правительственне внесенє въ справѣ увѣльненя особисто-доходового податку вѣдъ додаткѣвъ краєвыхъ.

Угорскій соймъ принявъ д. 8 с. м. угодову провізорію въ третѣмъ читаню и приступивъ опѣсля до нарадъ надъ уладженем взаємныхъ вѣднесинъ мѣжь рѣльными роббтниками а господарями.

Бувшій посолъ Угронъ, котрый все таки, хочь его при остатныхъ выборахъ не выбрано, оставъ ся провѣдникомъ сторонництва, звaного угроністами, написавъ листъ до п. Барты зъ заявою, що усуває ся зовсѣмъ зъ політичного житя. Спонукавъ его до того кроку досвѣдъ, зробленый въ послѣдныхъ дняхъ, що угорскій нарѣдъ такъ вже пѣдупавъ морально, що не маєвже силы и способности, щобы собѣ выбороти повну независимбсть.

— —

Зъ Петербурга доносять до Варшавы, що россійскій міністеръ просвѣты Дельянов тяжко занедужавъ и зъ новымъ рокомъ займе его мѣсце теперѣшный кураторъ варшавского наукового округа Лигинъ. Пѣсля иншихъ вѣстей наслѣдникомъ Дельянова мавъ бы збстати Капустинъ, а Лигинъ ставъ бы товаришемъ міністра просвѣты.

— —

Пѣдчасъ святъ наспѣла зъ Бѣлграду зарѣвно дивна якъ несподѣвана вѣсть: урядовый дневникъ сербскій оголосивъ королѣвскій указъ въ справѣ реорганізаціи управы войска; указомъ тымъ занменувавъ король свого вѣтця, бувшого короля Міляна, головнымъ командантомъ чинной армії. Ще недавно голошено, що Мілянъ маєразъ на все покинути Сербію, — очевидно за якусь нову суму грошей; а хочь сего „разъ на все“ годѣ було брати такъ дословно за правду, все-жь таки нѣхто не здогадувавъ ся, що вкѣнци выйде зъ того Мілянъ на начального коменданта армії. Заразомъ вырынають на ново вѣсти, котрі були вже на якійсь часъ притихли, що король Александеръ анѣ гадає женити ся, а Мілянъ, щобы не дати запропаститись династії, хоче оженити ся зъ давною своєю любовницею Рістічѣвною и адоптувати дѣти, якѣ зъ нею мавъ доси. Заходить лише трудность, що митрополитъ Михаилъ, котрый свого часу давъ Мілянови розвѣдъ, а опѣсля зновъ его злучивъ зъ королевою Наталією, теперь не хоче вже другій разъ дати розводу. У всякѣмъ разѣ по самѣй тѣй подѣї, що Мілянъ не тѣлько лишає ся въ Сербії, але ще велѣвъ собѣ зробити командантомъ войска, не ворожать бѣднѣй краинѣ нѣщо инше, якъ хиба новѣ нещастя.

Скупштину сербску скликано на д. 11 лютого, однакъ рѣвночасно вѣдрочено ей до д. 6 липня.

— —

Ще кн. Генрикъ, братъ цѣсаря Вільгельма, не встигъ доплысти до Хінъ, а вже наспѣла вѣдтамъ вѣсть, котра мабуть не дасть вже нѣмецкому князеви сплести собѣ того лаврового вѣнця, якого на прощанє бажавъ ему его братъ цѣсарь. Ото настала мѣжь хіньскимъ и нѣмецкимъ правительствомъ угода, котрои головнѣ точки мають бути такѣ: Хіньске правительство вѣдступає Нѣмеччинѣ пристань Кіочау, щобы вдоволити ей оправданому бажаню, мати на хіньскихъ водахъ оперте для своєи торговлѣ и плавбы такъ, якъ се мають иншѣ державы. Вѣдступленє пристани наступило въ формѣ выарендованя на довшій часъ. Нѣмецкому правительству лишає ся до волѣ, на вѣдступленѣй земли побудувати собѣ все, що для ей безпеченьства уважає за потрѣбне. Вѣдступлена краинна обѣймає всѣ водні зливиска заливу Кіочау ажь по водный дѣлъ, дальше землю на полудне и на пѣвнѣчь вѣдъ заливу ажь до гѣръ и островы, лежачѣ по-за заливомъ и передъ нимъ. Щобы уникнути спорѣвъ, котрѣ бы могли нарушити згоду обохъ державъ, вѣдступило хіньске правительство свои права зверхничѣ надъ вѣдступленою краинною на часъ аренды нѣмецкому правительству. На выпадокъ, коли бы заливъ Кіочау оказавъ ся нѣмецкому правительству недогѣднымъ для его намѣрѣвъ, то хіньске правительство вѣдступить ему на иншѣмъ мѣсци побережа догѣднѣйшу краинну. Въ такѣмъ разѣ хіньске правительство обняло бы вѣдъ Нѣмеччины будовлѣ, выставленѣ въ краннѣ заливу Кіочау и звернуло бы ей вложеній выдатки.

Ну, и чого-жь ще бѣльше треба? Аренда „на довшій часъ“ (якъ доносять сегодня, на 99 лѣтъ) буде мабуть арендою на вѣчнѣ часы. Видно, що часомъ оплатить ся навѣть, дати собѣ замордувати двохъ місіонарѣвъ. Що вся акція Нѣмеччины опирає ся на згодѣ зъ Россією, а тымъ самымъ и зъ Францією, о тѣмъ нѣхто вже не сумнѣває ся. Але якъ оно до смаку Англіи?...

НОВИНКИ.

— Въ четверъ дня 20 н. ст. сѣчня о 11 годинѣ передъ полуднемъ вѣдбудуть ся **загальній зборы політичного товариства „Руска Рада“** въ Бѣбрцѣ зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) отвореня зборѣвъ, 2) справозданє зъ дѣяльности выдѣлу, 3) теперѣшна політична ситуація а Русины, 4) внесеня членѣвъ. — Зъ огляду на важность теперѣшного політичного положеня Русинѣвъ просимо о найчисленнѣйшу участь въ тыхъ зборахъ. — Вѣдъ Выдѣлу „Рускои Рады“ въ Бѣбрцѣ, дня 10 н. ст. сѣчня 1898.

— Въ четверъ 20-ого н. ст. сѣчня вѣдбуде ся **въ Самборѣ заходомъ Самбѣрскои окружнои Рады вѣче** для народнои маніфестаціи и обговореня справъ обходячихъ спеціяльно селянъ того округа. Докладна програма буде оголошена сими днями. Теперь лишь додамо, що вѣче вѣдбуде ся въ хорошѣй просторѣй новѣй сали, збудованѣй рускою спілкою — сов. Ивановскимъ и товаришами — тая що по вѣчу вѣдбудуть ся загальній зборы товариства Самбѣрскои окружнои Рады.

— Якъ намъ пишуть изъ Станиславова — завязала ся дня 21 грудня 1897 читальня Просвѣты въ селѣ Яблоници повыше Татарова въ повѣтѣ надвѣрняньскѣмъ заходами мѣсцевого пароха о. Недѣльского, при участи гостій изъ сусѣдныхъ сѣлъ и делегатѣвъ „Просвѣты“. Бѣднѣ Гуцулы, дуже способнѣ для просвѣты, тѣшились основанєм читальнѣ и дуже радували ся, що межи делегатами бачили бувшого посла Іосифа Гурика.

— Графъ Казимиръ Бадені выѣхавъ зъ женою на Вѣдень до Парижа, а зъ вѣдти мае поѣхати до Ніццы на вѣддыхъ а радше на „выдыхъ“. Ой, в що выдыхати!

— Депутація буковиньскихъ Русинѣвъ явила ся мин. тыждня у краєвого президента бар. Бургіньона, щобы повитати его именемъ рускихъ товариствъ и руского народу. Въ складѣ депутаціи вѣйшли пп. Пѣгулякъ и д-ръ Стоцкій, оо. Федоровичъ зъ Ревны и Галѣпъ зъ Брѣдка, радникъ судовый Ясеницкій и ще кѣлькохъ Русинѣвъ. Именемъ депутаціи промовлявъ п. Пѣгулякъ. Повитавши нового президента именемъ рускихъ товариствъ и послѣвъ та высказавши надѣю на зичливѣсть его до буковиньскихъ Русинѣвъ, указавъ бесѣдникъ на занепадъ руского народу, того найстаршого а колись найбѣльше могучого и культурного народу всходнои Европы, и такъ говоривъ дальше: „За-для тои то причины потребуе нарѣдъ рускій, мимо своєи взгляднои бѣльшости въ краю, спеціяльнои опѣки и якъ найбѣльшои пѣдмоги вѣдъ выс. правительства. Выходячи зъ пересвѣдченя, що лишь власна позитивна праця культурна вспѣе пѣднести нарѣдъ, пѣдняли на себе рускѣ товариства ту працю, що вымагае цѣлого напруженя силъ, и сподѣють ся найти у Васъ пѣдпору въ своѣй чисто гуманнѣй и мирнѣй дѣяльности тымъ певнѣйше, що Русины не можуть надѣяти ся, щобы хтось чужій за нихъ ту працю робивъ.“ Дальше упевнивъ бесѣдникъ президента о вѣрности „Тирольцѣвъ Всходу“ и о тѣмъ, що интеліґенція руска и дальше буде ту вѣрнѣсть плекати мѣжь рускимъ населенємъ. Вкѣнци обѣцявъ именемъ проводирѣвъ буковиньскихъ Русинѣвъ попирати дѣяльность президента въ его одвѣчальнѣмъ урядованю. — На те вѣдповѣвъ президентъ въ довшѣй промовѣ; зазначуючи вагу товариствъ, высказавъ свою радѣсть, що и Русины мають свои товариства котрі працюють на ґрунтѣ просвѣтою та моральнымъ и матеріяльнымъ пѣддвигненємъ народу. Упевняючи, що его засадою є рѣвноправнѣсть всѣхъ народностей, обѣцявъ свою помѣчь рускимъ товариствамъ, запевнивъ депутацію, що увзгляднить справедливѣ бажаня Русинѣвъ, о которыхъ льояльности є переконаный, и подякувавъ за обѣцяну зѣ стороны Русинѣвъ помѣчь. Опѣсля розмовлявъ ще зъ членами депутаціи, выпытувавъ ся про станъ рускихъ товариствъ и обѣцявъ загостити у Русинѣвъ, щобы наочно переконати ся о рускихъ институціяхъ. Въ розмовѣ зазначивъ президентъ такожь, що не нарѣдъ є для урядниковъ, а урядники для народу. По принятю депутаціи президентъ зложивъ поодинокимъ ей членамъ візиту.

Тѣшимо ся и мы ласкавымъ принятемъ, якого зазнала депутація буковиньскихъ Русинѣвъ у нового президента краю, а ще бѣльше тѣшитись будемо, коли слова президента стануть обявляти ся дѣлами. Але не можемо тутъ здержати ся бодай вѣдъ короткои замѣтки до промовы п. Пѣгуляка, котру треба уважати за высказъ поглядѣвъ провѣдникѣвъ буковиньскоя Руси. Справедливо зазначивъ бесѣдникъ вагу власнои культурнои працѣ, котрои годѣ вымагати або надѣяти ся вѣдъ чужихъ. Такои гадки були галицкѣ народовцѣ вже тогдѣ, коли за теперѣшныхъ проводирѣвъ буковиньскихъ ще анѣ слыхомъ не було слыхати. Але звернемо увагу на одно: Тѣ проводирѣ теперь просять правительство о „спеціяльну опѣку и якъ найбѣльшу пѣдмогу“ для слабого народу рускаго. Галицкѣ народовцѣ нѣколи не просили о „спеціяльну“ опѣку, а жадали для своєи культурнои працѣ лишь опѣки закономъ запорученои и лишь тогдѣ кричали „кривда намъ“, коли ихъ культурнѣй праци незаконно кидано пѣдъ ноги всѣлякѣ колоды, — а прецѣнь буковиньскѣ проводирѣ читали намъ тогдѣ мудрѣ науки, що нѣбы-то умѣемо лишь плакати и вѣдъ чужихъ ждемо роботы. Нѣ, нѣ! Не тѣлько не ждемо роботы вѣдъ чужихъ, але навѣть не просимо вѣдъ нѣкого нѣякои спеціяльнои опѣки, а жадаємо лише права и безстороннои справедливости!

— Въ Перемышлянахъ вѣдбуло ся д. 4 н. ст. сѣчня торжественне посвяченє и вѣданє до публичного ужитку нововыбудованого шпиталя въ честь 50-лѣтнього ювілея цѣсарского. Въ торжествѣ взяли участь власти урядовѣ, духовенство обохъ обрядѣвъ, рада повѣтова, лѣкарѣ и мѣсцева интеліґенція, а такожь делегаты выдѣлу краєвого лѣкарь д-ръ Ив. Стелля Савицкій зѣ Львова. Шпиталь побудовано добровѣльными жертвами повѣту и поодинокихъ особъ, а вартѣсть его представляє до 100.000 зр. Въ шпитали може знайти помѣщенє 42 хорыхъ, а дозорують ихъ сс. Серафітки. По торжествѣ посвяченя вѣдбула ся въ сали рады повѣтовои перекуска, де и пѣдношено тоасты въ честь цѣсаря, папы, духовенства, згоды обохъ народѣвъ и т. и. Вечеромъ шпиталь илюміновано.

— Зъ Пѣдгаєччины подають намъ ось-такѣ вѣсти: Въ Зарваници вѣдбули ся въ днях 27—31 грудня реколекціи для духовенства руского при участи 12 священикѣвъ. Реколекціямъ проводивъ Всч. о. Єремія Ломницкій Ч. Св. В. В. По скѣнченю реколекцій була торжественна соборна служба Божа, на котрѣй о. Ломницкій выголосивъ вѣдповѣдну проповѣдь до народу, що тогды дуже численно въ церквѣ зѣбравъ ся. — Воспа, що лютила ся въ Пѣдгайцяхъ, Сосновѣ, Ищковѣ, Соколовѣ и Золотникахъ, выгасла вже цѣлковито. — Въ мѣсточку Вишнѣвчику, де есть судъ повѣтовый, урядъ податковый, нотаріятъ, почта и стація телеґрафічна, нема нѣякого гостинця [тракту] и коли прийде осѣнь або весна, нема тамъ жадного доѣзду; часами почта 2—3 днѣ не може йти, а люде судовѣ терміны часто тратять про бракъ комунікаціи. Радѣ повѣтовѣй анѣ снить ся о якѣй дорозѣ. Правдивый Bärenland!

— Рускій а польскій театръ въ публицистицѣ. На сторонѣ 22-ѣй Справозданя выдѣлу краєвого про польскій театръ въ Краковѣ стоить дословно такъ: „Зѣ справозданя комісіи за два послѣдній пѣврѣчя выходить, що беручи рѣчь безвзглядно, можна бы теперѣшному зарядови театру краковского закинути деякѣ браки такъ въ складѣ персоналу, именно жѣночого, якъ въ режісеріи и репертуарѣ и т. д. Мимо всѣхъ закидѣвъ дирекція театру заслугуе, щобы ѣй выплатити субвенцію, бо не йде ту о предприемство, але *о истнованє театру*. Въ тѣй ситуаціи мусить край помагати штуцѣ народнѣй“. — А на тѣй самѣй сторонѣ поминаше и на 23-ѣй сторонѣ высказуе выдѣлъ краєвый повне признанє „Рускѣй Бесѣдѣ“ за ей зарядъ руско-народнымъ театромъ, выписуе докладно все, що „Бесѣда“ робить для пѣдненя театру, а кѣнчить свое Справозданє такъ: „Супротивъ того не мавъ выдѣлъ краєвый нѣякои пѣдставы думати, мовь-бы рускій театръ переставъ сповняти свою задачу, для пѣдпертя котрои признано краєву пѣдмогу“. — Що-жь роблять дневники польскѣ? Они цѣлковито промовчують те, що въ Справозданю сказано про польскій театръ, а нападають на рускій театръ, котрому выдѣлъ краєвый, певно не зъ прихильности его референта, посвятивъ стѣлько слѣвъ признаня! Нашѣ „братя“, кричучи про „неладъ“ въ рускѣмъ театрѣ, мають не иншу цѣль, якъ щобы личными справами заколочувати и затемнювати усе наше, абы супротивъ того ихъ власнѣ бруды не выходили на верхъ. А въ тѣмъ помагае имъ органъ католицкого Союза „Руслан“ и „Галичанинъ“!

— Зъ Теребовлѣ одержали мы вѣдъ членѣвъ тамошного Братства церковного [зъ 10 пѣдписами] письмо зъ вѣдповѣдію на „Письмо зъ Теребовельщины“ умѣщене въ 268 числѣ „Дѣла“. Згадане письмо чч. членѣвъ Братства подаемо въ повнѣй основѣ:

Ч. дописуватель розминувъ ся зъ правдою, що наша церковь есть опущена, бо рѣчь такъ ся має: Вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ знаходить ся наша церковь въ будовѣ, зѣстала она цѣлкомъ вѣдповѣдно розширена и переструена, такъ що на внѣ выглядае величаво, и кождый, хто хоть мимоходомъ найшовъ ся въ Теребовли, признати мусить, що такъ просторои и величавои церкви на цѣлѣмъ Подолю знайти трудно. Стара церковь, що становить теперь презбитеріюмъ, вже тому 17 лѣтъ вѣдновлена и украшена о. парохомъ, але нова добудована величава церковь есть тѣлько выправлена и побѣлена належито. Хотяй зверхня будова церкви вже докѣнчена, то внутрѣшного перестроєня не можна було ще розпочати и доперва лавки укладае ся, а то по причинѣ, що власти адміністраційнѣ до теперь не перевели вымѣру конкуренціи за для внесеныхъ противниками протестѣвъ. Кому вину того приписати, годѣ розсудити; однакъ то правда, що нашъ душпастырь, не вычѣкуючи кѣнця конкуренціи, причинивъ ся дуже много до будовы такъ своимъ доглядомъ и трудомъ коло будовы, якъ и пожертвованєм значнѣйшихъ фондѣвъ, такъ що нелегке се дѣло бодай на внѣ нинѣ вже слава Богу укѣнчене. Рѣвно-жь справа внутрѣшного украшеня и мальованя церкви не стоить такъ зле, якъ ей дописуватель представляє. О. парохъ въ мѣсяцю жовтни зъ артистомъ-маляремъ п. Михайломъ Лѣсикевичемъ зъ Бучача [якъ свѣдчить его письмо зъ 5 грудня 1897] въ справѣ украшеня церкви. Будова и украшенє такъ величавои церкви въ Теребовли безъ даткѣвъ конкуренційныхъ то рѣчь не такъ легка, якъ ч. дописувателеви може здавати ся; щобы такъ простора церковь була выкѣнчена и украшена належито, треба и богато часу, пожертвованя и

Масть кавказка на водморожене. Средство се, споряджене пôсля рецепты припорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Снбѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякѝ водмороженя. Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 84—?

фондôвъ, якѝ въ нинѣшныхъ тяжкихъ часахъ зовсѣмъ не вплывають и сли бы не о. парохъ нашъ, то и то, що зôстало вже выкôнчене, навѣть не могло-бъ зачати ся.

Що до спѣву хорального въ нашôй церквѣ то рѣчь маѣ ся такъ, що вôнъ буває часомъ лѣпшій а часомъ гôршій; залежить се вôдъ силъ учительскихъ, котрыхъ не такъ легко добути, въ части же вôдъ чисто припадковыхъ обставинъ, якъ н. пр. наразъ значнѣйше число дѣвчатъ повыходить за-мужъ, або молодцѣ вôдходять до вôйска або удадуть ся на фабрики на роботу, и тогдѣ нема кому спѣвати, то дякъ спѣває зъ народомъ единымъ серцемъ и едиными устами, набожно.

Вкôнци що-до остатного замѣту ч. дописувателя, то на Рождество Пр. Богородицѣ не було анѣ о. пароха анѣ о. сотрудника въ церквѣ и св. Богослужене правивъ латиньскій священикъ, — то закидъ той есть по просто злобный. Не-Теребовлянинъ, читаючи таку допись, мусить вынести вражѣне, що тутъ дѣють ся якѣсь неправильности и що нѣ о. пароха нѣ о. сотрудника не сповняють своихъ обовязкôвъ належито. Тымчасомъ то одинокій разъ на 20 лѣтъ за теперѣшнього о. пароха трафивъ ся такій выпадокъ, що о. парохъ яко деканъ мусѣвъ того дня вôдъѣхати до Ладичина за-для оголошеня нового вôдпусту, надного св. Отцемъ для церкви въ Ладичинѣ, а то зъ св. Богослуженемъ и проповѣдію, и се людямъ въ церквѣ оголосивъ. О. парохъ вôдправивъ въ нашôй церквѣ всенощне, утреню и акафистъ до Пр. Богородицѣ, що тревало до 10 годины рано. Коли-жь о. сотрудникъ за слабъ, то що було въ такôмъ разѣ злого въ тôмъ, що латиньскій священикъ на прошене о. пароха вôдправивъ службу Божу, выголосивъ проповѣдь зовсѣмъ правильно по руски и вôдспѣвавъ суплікацію по руски, чимъ весь нарôдъ збудувавъ ся, а не зговршивъ ся, якъ дописуватель, котрый въ такѝ подрôбности, якъ довѣдатись о причинѣ, не вдає ся; ему досыть було побачити, що лат. священикъ входить въ руске свято до церкви и гей же на о. пароха и о. сотрудника!

Тôлько скажемо, щобы засвѣдчити чисту и щиру правду передъ нашою рускою публикою и не дати поводу до жадныхъ неправдивыхъ осудôвъ.

— **Новѝ стаціи телеґрафічнѝ** зъ ограниченою службою денною будуть утворенѝ зъ днемъ 15 н. ст. сѣчня 1898 въ Ґлубôчку великôмъ и въ Игровици повѣту тернопôльского и въ Иванчанахъ повѣту збаражского при тамошныхъ ц. к. урядахъ почтовыхъ.

— **Черновецка „Буковина“** по дволѣтнôмъ выходѣ що-дня почне зъ новымъ рокомъ — якъ звѣщає редакція — выходити лише три разы въ тыждни.

— **Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ у Львовѣ** подає до прилюдноі вѣдомости, що доглядъ и контроля надъ предметами найдеными у возахъ особовыхъ або на двôрцяхъ зелѣзничихъ въ львôвскôмъ окрузѣ поручено ц. к. урядови зелѣзничому у Львовѣ, надъ предметами найдеными на ґалицкихъ лініяхъ станиславôвскои Дирекціи ц. к. урядови зелѣзничому въ Станиславовѣ, а на шляхахъ буковиньскихъ ц. к. урядови руху въ Чернôвцяхъ. Сѝ три ц. к. уряды зелѣзничѝ суть заразомъ збôрными мѣсцями для згаданыхъ предметôвъ. Зъ огляду на се зволить Р. Т. Публика всякѝ дотычнѝ реклямаціи вносити прямо до высше наведеныхъ ц. к. урядôвъ зелѣзничихъ, котрѝ по заряженю евентуальныхъ дослѣдôвъ тіи безпосередно полагодять.

— **Жиды въ Будапештѣ** будують нову синаґôґу, котрои кошты обчислено на 6 міліонôвъ зр. Мѣсто дарувало на будову пляцъ, котрого надармо домагались христіяне, щобы тамъ поставити христіяньску святиню. Поббчь синаґôґи будує собѣ „король біржи“ Ротшільдъ величаву палату, гадаючи замешкати тамъ стало, щобы мати спокôй передъ вѣденьскими антісемітами, а рада мѣста ухвалила зложити ему за те подяку.

— **Збôжевый король.** Молодый американьскій міліонеръ, що лишь теперь скôнчивъ університетъ, Іосифъ Ляйтеръ, шуринъ анґлійского міністра Курзона, здобувъ собѣ въ Америцѣ назву „збôжевого короля“. Вôнъ продавъ вôдъ разу пять міліонôвъ бушлѣвъ збôжа, котре заповнило собою пять величезныхъ кораблѣвъ. За самъ перевôзъ заплативъ 600 тысячъ долярôвъ т. в. 1 міліонъ 500 тысячъ зр. а. в. Ляйтеръ маѣ теперь въ своихъ рукахъ цѣлу торговлю збôжемъ, побѣдивши всѣхъ иншихъ американьскихъ спекулянтôвъ збôжевыхъ, и вôнъ установляє на всесвѣтныхъ торгахъ цѣну збôжа.

— **Велике вражѣне** выкликала зъ початкомъ нового року вѣсть, яка рознесла ся зъ Вѣдня по цѣлôмъ свѣтѣ, про вельми важне вôдкрытє д-ра Шенка, управителя ембріольоґічного института у Вѣдни. Именно оповѣстивъ д-ръ Шенкъ, що вôнъ вôдкрывъ тайну, пôсля котрои можна у звѣрятъ и у людей вплынути на то, щобы маючій уродитись плôдъ бувъ, пôсля бажаня, чи то мужеского чи женьского пола, и то безъ уживаня всякихъ лѣкôвъ та взагалѣ средствъ медичныхъ чи хірурґічныхъ, а едино способомъ вôдживленя родителѣвъ. Д-ръ Шенкъ каже, що ствердивъ се 20-лѣтнымъ своимъ досвѣдомъ и навѣть на самôмъ собѣ [вôнъ есть вôтцемъ шѣстьохъ сынôвъ]. Доказы свои маѣ д-ръ Шенкъ оголосити незабавки печатно, то ажь тогдѣ свѣтъ наукôвый выскаже о рѣчи певнѣйшу гадку, а покищо науковѝ поваги свѣтовѝ приняли саму сенсаційну вѣсть зъ резервою.

— **Засудъ аґента еміґраційного.** Передъ трибуналомъ въ Станиславовѣ стававъ Мечиславъ Андрѣй Базалевичь, бувшій економъ зô Жнибродôвъ въ повѣтѣ бучацкôмъ, обжалованый о злочинъ обманьства зъ §. 197 и 200 з. к. и провины зъ §. 2. закона о еміґрації зъ 21. сѣчня 1897 р. Переведена розправа выказала, що обжалованый на весну мин. року намовивъ до еміґрації заможныхъ селянъ Іосифа и Анну Боцькурôвъ та ихъ шурина Мохнача зъ Жнибродôвъ. Обѣцювавъ имъ „золотѣ горы“ въ раю бразилійскôмъ и безплатный перевôзъ зъ Ґенуы черезъ океанъ. Намовленѣ продали свои грунты за 490 зр. и дали Базалевичеви 90 зр. на білеты до Ґенуы, а вôнъ пôславъ зъ того 40 зр. Сільвіеви Нодарому а 50 зр. затримавъ собѣ. Але присылка білетôвъ проволѣкла ся, обдуренѣ селяне стратили охоту еміґрувати, а цѣла справа опинилась въ прокураторіи. Впрочôмъ при розправѣ выявилось бôльше такихъ „сдѣлокъ“ п. Базалевича, а трибуналъ засудивъ его на шѣсть мѣсяцѣвъ строгои вязницѣ за провину зъ §. 2. закона зъ 21 сѣчня 1897 р.

— **Недавный фейлєтонъ „Дѣла“ п. заг. „Овація“**, образокъ Самôйла Парадовского, переложеный на нѣмецкій языкъ, помѣстила вѣденьска часопись Reichspost въ числѣ 289. Перекладъ дуже добрый, однакъ не диво нѣмецка часопись не уважала за свôй обовязокъ подати жерело свого перекладу.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь затвердивъ выбôръ Вінк. Гноińьского обшарника зъ Красного на маршалка а Оскара Шнелля, обшарника зъ Фирлеѣвки, на віцемаршалка золочѣвскои рады повѣтовои. — Міністерство позволило змѣнити вплывовому жидови львôвскому Піпесови назвище на „Піпесъ-Поратиньскій“. — У Львовѣ померъ въ 59 роцѣ життя Освальдъ Мохнацкій, радникъ высшого суду краєвого. — У Вѣдни померъ въ 70 роцѣ життя ґенералъ баронъ Ант. Шенфельдъ, ґенеральный инспекторъ арміи, що на выпадокъ вôйны бувъ усмотреный на generalissimus a. — Русины мѣсточка Глинянъ задумують побудувати у себе дôмъ для Служебниць, а парохъ о. Пав. Бачиньскій пожертвувавъ на ту цѣль 500 зр. — Бурмістромъ мѣста Миколаєва выбраный п. Петро Лабовскій, емеритованый директоръ школы народноі. — Въ Чешановѣ въ ночи на 28 н. ст. грудня дôбрали ся злодѣѣ до уряду податкового, выломали зелѣзнѝ дверѣ до касы, вынесли касу пôдручну, подѣравили касу вертгаймôвску, але нѣчого не могли вкрасти. — Площа повзунтска въ Перемышли буде вôддана пôдъ будову рускои дух. семинаріи. — На клініцѣ окулістики въ Будапештѣ выбухъ ґазъ, при чôмъ асистентъ упавъ трупомъ на мѣсци, а двохъ дозорцѣвъ тяжко ранило. — Въ Ісляндіи лютилась страшна буря; много домôвъ зруйнованыхъ и много людей стратило житє. — Въ Москвѣ померъ Ґригорій Захарьинъ, професоръ московского університету, знаменитый лѣкарь [що лѣчивъ и царя Александра III.].

Посмертнѝ — ǂ — оповѣстки.

— **О. Мартинъ Назарь Кишакевичь**, ювілатъ вôдзначеный крилошаньскою одежію, пароxъ зъ Яструбичь въ повѣтѣ сокальскôмъ, упокоивъ ся дня 21 н. ст. грудня 1897, прожившн 92 лѣтъ. Покôйный — пишуть намъ — знаменитый богословъ, очитаный въ творахъ богословскихъ, бувъ вôдданый свому обрядови и своѣй народности, хочь за-для высокого вѣку не бравъ виднѣйшои участи въ народныхъ дѣлахъ. В. в. п.!

О. Николай Рыбакъ, парохъ зъ Шумлянъ дек. рогатиньского, щирый патріотъ рускій, упокоивъ ся по довгôй и тяжкôй недузѣ дня 4 н. ст. сѣчня с. р. въ 69 роцѣ життя а въ 42-ômъ священьства. В. в. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Товариство взаимного кредиту „Помôчь“**, стоваришене зар. зъ обмеженою порукою въ **Городку коло Львова** подає свôй рахунокъ за часъ вôдъ розпочатя дѣловодства т. в. вôдъ 18-ого серпня 1897 по конець грудня 1897 року:

Станъ довжный: Удѣлы 1.429 коронъ; фондъ резервовый 378 кор., разомъ 1.807 кор. — Станъ вкладокъ щадничихъ зъ кôнцемъ грудня 11.131 кор. 66 сотикôвъ. — Станъ затягненыхъ позичокъ зъ кôнцемъ грудня 2.000 кор. [а именно у Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ 1.000 кор. и у приватныхъ 1 000 кор.] — Сальдо вôдсоткôвъ 150 кор. 70 сот. — Решта позицій стану довжного 299 кор. 22 сот. — Загальна сума стану довжного 15.574 коронъ 58 сотикôвъ.

Станъ чинный: Станъ удѣленыхъ позичокъ зъ кôнцемъ грудня 14.487 кор. 56 сот. — Кошты заснованя, движимости и кошты адміністрациі 358 кор. 38 сот. — Готôвка въ касѣ 728 кор. 64 сот. — Загальна сума стану чинного 15.574 коронъ 58 сотикôвъ.

Членôвъ числить товариство 189 зъ 3.800 коронъ декляроваными удѣлами. Стопа процентова вôдъ щадницѣ 5% а вôдъ позичокъ 7%.

Въ Городку дня 31 н. ст. грудня 1897. — *Д-ръ Лонгинъ Озаркевичь. О. Николай Романюкъ.*

Наука, штука и література.

— **„Дзвінок“**, письмо илюстроване для дѣтей и молодежи, вступивъ въ девятый рôкъ свого выдавництва. „Дзвінок“ подає оповѣдання, повѣстки, казки, поезіи, статьѣ науковѝ, загадки, задачѣ и т. н. Зô статей науковыхъ заслугують на особливу увагу „Розмови Николця з татком“, въ котрыхъ проф. Остапъ Макарушка подає въ приступный способъ исторію рускоі письменства. Въ выдавництвѣ „Дзвінка“ бере участь кôльканацять писателѣвъ, старшихъ и молодшихъ якъ зъ Галичаны такъ и зъ Украины. „Дзвінок“ в найдешевшою рускою часописю. Рôчна передплата выносить всего 3 зр., пôврôчна 1·50 зр., квартальна 75 кр., она отже такъ низька, що мабуть жадной родинѣ інтеліґентнôй не може выдаватись за высока. *Тѝ передплатники, що до 20-ого н. ст. сѣчня надбшлють цѣлорôчну передплату, дôстануть на безплатну премію гарну повѣсть Г. Мальота „Без родини“, котра въ книгарняхъ буде продаватись по 40 кр.*

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Выдѣлъ товариства „Бурса св. Іоана Хрестителя“ въ Дрогобичи складає подяку Вп. жертводавцямъ за даръ 23 зр. 12 кр. збôранный въ хосенъ Бурсы при снѣданю 2-ого сѣчня 1898 у Вп. Меценасовства Анфілѣвъ въ Дрогобичи. — *П. Кмить* предсѣдатель.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 11 сѣчня. Говорять, що бувшій міністеръ д-ръ Рітнеръ маѣ зôстати президентомъ сенату на мѣсце помершого Раквича.

Прага 11 сѣчня. Pravo lidu доносить, що на кладовищи въ Кронидлнѣ понищено всѣ хрести и нагробники зъ нѣмецкими написями.

Петербургъ 11 сѣчня. Умеръ міністеръ просвѣты Делѣяновъ.

Надослане.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1.
у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотко. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣканѝ легки	13 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 76—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ сивины!

Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть

Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского

єдино до набутя въ 4

Дроґеріи пôдъ Червонымъ Хрестомъ

289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА, площа Капітульна № 3.**

Шифоны, Ширтинґи

зъ фабрики Б. Шролля Сына

продає пôсля цѣнника фабричного Маґазинъ 4

Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ

290 Львôвъ, площа Капітульна число 2.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 59 ?

Найвôдповѣднѣйшимъ дарункомъ на Новый Рôкъ есть

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рôкъ 1898.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдає

АСИҐНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѝ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѝ по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

МОЛОТКИ револьверовѝ до значеня деревъ [до 10.000] по зр. 28. Топôрцѣ лѣсній до тон сдмок цѣли по зр 6 50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

Піроліну

яко найлучше и найтанше средство до освѣтленя будынковъ господарскихъ, гораленъ, млынковъ, тартаковъ и т. п. поручає и удержує на складѣ головный заступникъ для Галичины и Буковины

АНТОНІЙ КОФЛЄРЪ

Львôвъ, Браєрôвска ч. 14.

Цѣнникъ и проспекты gratis.
Вôдпродавцямъ вôдповѣдный рабатъ. 450 8—10

ФАБРИКА

цукрôвъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на способѣ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львôвъ Театральна 8 (площа св. Духа)

поручає:

½ кільо знаменитыхъ Цукрôвъ десеровыхъ 1 зр.
½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѝ 80 кр.
½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1 20 кр.
½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.
½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорôбнаной доброты, вагально хваленѝ* 80 кр.
½ кільо Кармелькôвъ надяганыхъ 50 кр.

А такожъ припоручає рôзнѝ иншѝ выробы, все свѣжѝ у великôмъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѝ **gratis.**

283 [35—?]

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне наневно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѝ силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высилає ся франко книга въ кувертѣ маґазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Виданець редакторскій редакторъ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарни Інстатуту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гриневъ.

Ч. 293. Львовъ, Середа 31 Грудня 1897 (12 Сѣчня 1898) Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тѣй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ и пятницю на перемѣну разом зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошенья приймають: у Львовѣ Адміністрація „Дѣла“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Stallerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямациї неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке числo кошту 8 кр. а. в.

Оголошенья звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инший донесенья приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Запросины до передплаты

на рѣкъ 1898.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1898-нымъ вступає нашь дневникъ въ девятнацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, зъ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты — т. є. **18 зр.** на рѣкъ, **9 зр.** на пѣвъ року, **4·50 зр.** на чверть року, **1·50 зр.** на мѣсяць.

Розумѣє ся само собою, що и дотычно своєи програмы „Дѣло“ останесь вѣрнымъ своєй народнѣй и політичнѣй програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служити буде честнѣй справѣ народнѣй яко вповнѣ независимый орґанъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Якъ доси, такъ и на будуще „Дѣло“ буде щиро стояти на сторожи правъ свого народу, — буде рѣшучо выступати противъ усякои кривды, зъ якои бы стороны она й выходила, буде добивати ся для свого народу новыхъ належныхъ ему правъ.

Якъ доси, такъ и на будуще буде зъ однои стороны черезъ численній дописи зеркаломъ гадокъ и житя свого народу, а зъ другои буде совѣстно информувати своихъ читателѣвъ о всѣхъ справахъ и пѣсля найлучшого свого розумѣня подавати рады и вказувати дороги, якими народъ рускій у всякихъ справахъ має доходити до бажанои цѣли.

Якъ доси, такъ и на будуще буде цѣлымъ серцемъ пѣдпирати все, що середъ Русинѣвъ честне и народолюбне, а безпощадно буде демаскувати и бичувати всяку гниль моральну, коррупцію, пѣдлоту.

Побѣчь справъ політичныхъ и національныхъ мы зарѣвно звернемо увагу на справы економічній, а такожь подбаємо о добѣрнѣсть фейлетона. Вѣдъ 1-ого числа почнемо друкувати ширше оповѣданє знаного зъ фейлетонѣвъ „Дѣла“ и загально цѣненого писателя Т. Ветлины.

Всѣхъ же Русинѣвъ — всѣхъ народовцѣвъ и загаломъ людей доброи волѣ просимо, щобы въ почутю свого народного обовязку найщирше пѣдпирали й на дальше наше „Дѣло“, якъ морально такъ и матеріяльно. Не лишь удержаня, але й що разъ бѣльшого розвою „Дѣла“ вымагає честь народовцѣвъ и добро справы рускои.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше **передплату** — взглядно й **залеглости** — та звеґнувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше **новыхъ передплатникѣвъ**.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла“.

Зъ новымъ рокомъ.

Вже пѣвнѣчь бє... Та гей до чарки!
Налийте доброго вина!
До рукъ судьбы, судьбы-шинкарки,
Сповнѣмо чарку аж до дна!

Вже пѣвнѣчь бє... Послѣдній звуки
Старого року звонять сконъ —
И въ хвилю ту безъ слѣзъ, роспуки
Вступає Новый рѣкъ на тронъ.

Витай намъ, князю, року новый!
Витай! здоровъ, щасливый будь!
Царюй при помочи любови,
А гнѣвъ и злобу призабудь!

Та дай ти Боже щастя, долѣ,
Щобъ ладъ помѣжь людьми завѣвъ,
Щобъ погоѣвъ всѣ тіи болѣ,
Що твѣй татуньо наковъ.

Бо твѣй татуньо — жаль сказати —
На соромъ людямъ и вѣкамъ
Хотѣвъ насильствомъ царювати —
И добре въ память вбивъ ся намъ.

Єго мерзкій дѣла, поганій,
Проклявъ и оплювавъ весь свѣтъ,
Тому вважай, нашь новый пане,
Не йди въ єго плюгавый слѣдъ!

А якъ бы ты помимо того
Не слухавъ насъ, то знай еще:
Мы не злякались батька твого,
То не злякавмсь и тебе!

Політичный бенкетъ.

Вчера устровно бенкетъ въ честь презеса кола польского Аполінарія Яворского. Въ бенкетѣ брали участь послы соймовій и до рады державнои, маршалокъ Бадені, намѣстникъ Сангушко, архіепископъ Исаковичь и трѣйця najporządniejszych Rusinów: Барвѣньскій, Вахнянинъ и Охримовичь. Бенкетъ перемѣнивъ ся въ політичну маніфестацію въ честь кола польского у Вѣдни, а тоасты пѣдношенй поодинокими участниками бенкету славили напрямъ політичный польскои репрезентациї парляментарнои.

Недавно політичными маніфестаціями говно раны ґр. Казимира, котрого коло польске не вмѣло и не хотѣло розумно та вѣдповѣдно пѣдперти; — вчера вѣддано честь п. Яворскому за розважну керму польскои політики. Одно зъ другимъ погоджено, а пустыми фразами о почутю справедливости и правды въ польскій політицѣ затерто непривмне вражѣнє політичного банкротства. Бо придивившись близше, властиво нѣчого не страчено: польска геґемонія въ Галичинѣ не вкорочена, розширенє автономіи, хочь въ повѣльнѣйшомъ темпѣ, а все таки не мине Полякѣвъ, до диспозиціи лишились баденѣвскій Русины, — однымъ словомъ справа народова не потерпѣла ушкоды. Тожь ѣджь, пий и весели ся!

Тоасты розпочавъ маршалокъ краєвый. Зазначивши „згѣдність и солідарність кола польского зъ соймомъ“, пѣднѣсъ прикметы політики кола, веденои п. Яворскимъ. Сѣ прикметы — терпеливість и умѣркованє. — За тѣ слова признаня подякувавъ п. Яворскій, при чѣмъ ще додатково означивъ близше задачу, цѣль и напрямъ політики кола. Коло польске має зрозумѣнє и співчутє для правъ національныхъ иншихъ народѣвъ, именно такихъ, що мають тѣ самѣ потребы якъ Поляки, щобы пѣдъ прапоромъ автономіи и при справедливѣй рѣвноправности всѣхъ краѣвъ могли тѣ народы розвивати ся. Політична честність велить Полякамъ не покидати сего прапору. Жаль, що Полякамъ приписують вину всѣхъ послѣдныхъ заколотѣвъ и скандалѣвъ, але Поляки до такои несправедливости привыкли. [Тутъ мусѣла прийти на гадку презесови кола голосна подѣя: usque ad finem.] Поляки хотять спокою и будуть трудити ся въ имя правды и справедливости.

По похвальномъ имнѣ п. Щепановского для солідарности и єдности народовои польскои, наступивъ тоастъ п. Єнджейовича зъ неминучимъ: Kochajmy się! — а тогдѣ прийшла черга на п. Барвѣньского сказати по руски „подзѣнкованє“ для презеса и панѣвъ зъ кола польского: Вѣнъ (п. Барвѣньскій) тои самои гадки якъ и п. Щепановскій, що репрезентація краю була кораблемъ на розбурханомъ мори. Єсли пѣдношено заслуги п. Яворского яко презеса кола, то бесѣдникъ вказує на єго заслуги яко керманича парляментарною правицею, бо вѣнъ вытревавъ на своѣмъ становищи до послѣднои хвилѣ, не выпускаючи зъ рукъ прапору, котрымъ бувъ проєктъ адресы. Най засада выписана на сѣмъ прапорѣ: справедлива рѣвноправність — присвѣчує такожь въ роботѣ соймовій, щобы на широкій аренѣ парляментарній нѣхто не смѣвъ вытыкати, що мы (коло польске и п. Барвѣньскій) спроневѣрили ся тѣй засадѣ, а тогдѣ станемо тымъ крѣпше и поважнѣйше.

Такою маніфестацією одобрено політику кола польского. Наговорено богато слѣвъ про честність політичну, правду и справедливість, що мають бути девізами політики кола польского. Не призабуто пѣднести „єдність народову“, зазначуючу ся тымъ, що всѣ сторонництва польскій въ краю лучать ся солідарно въ колѣ польскѣмъ. Сесю идеальну „єдність“ ствердивъ ще пос. Барвѣньскій своєю промовою, накрываючи одною шапочкою и себе и цѣле коло польске та вѣддаючи похвалу керманичеви політики п. Яворскому. На ширшій аренѣ, у Вѣдни, можна п. Барвѣньскому заслонювати ся „християньско-славяньскимъ союзомъ“, але тутъ на ґрунтѣ мѣжь своими добродѣями треба признати ся, що коло польске а руска репрезентація парляментарна одно и те саме, и коли устроює ся бенкетъ, тогдѣ треба зложити свою чолобитність на поругу свого народу.

II-гій загальній зборы товариства політичного „Руска Рада“ въ Золочевѣ

заповѣдженій на 28-го н. ст. грудня 1897 р., вчипали досыть користно. По богослуженю въ городскій церкви, вѣдправленѣмъ Впр. о. Стисловскимъ зъ Ляцкого, въ присутности до 200 селянъ прибувшихъ на зборы, выголосивъ патріотичну и до хвилѣ приложену проповѣдь Впр. о. К. Дудикевичь зъ Плугова. А о 1-ій зъ полудня заповѣнила ся саля магістрату селянами, котрыхъ явилось до 400; зъ свѣтскои інтеліґенціи рускои не явивъ ся майже нѣхто, кромѣ членѣвъ выдѣловыхъ [якъ сов. Рожанковскій и єго концепістъ д-ръ Алексевичь], але за те можна було бачити кѣлькохъ урядникѣвъ-Полякѣвъ, мабуть судовыхъ. Зъ духовеньства бачили мы 13 священикѣвъ [мѣжь ними Впр. о. шамбеляна Чемериньского]. На предсѣдателя зборѣвъ запрошено одноголосно о. Стисловского. Вѣнъ отворивъ зборы, попросивши на секретаря о. Пристая, завѣдателя зъ Пѣдгорець, и представивъ зібраным правит. комісаря п. Давкшу, котрый мавъ побѣчь себе ще другого комісаря п Тенчаровского, секретаря староства.

Зъ порядку дневного секретарь товариства о. Малый здавъ справу зъ дѣяльности выдѣлу. Зъ того справозданя показує ся, що выдѣлъ за цѣлый рѣкъ устроивъ шѣсть вѣчь по рѣзныхъ кутахъ повѣту золочѣвского для розбудженя духа народного; займавъ ся переведенямъ выборѣвъ до рады державнои зъ обохъ курій и въ IV-ои курії перевѣвъ выборъ о. Танячкевича. Для переведеня выборѣвъ устроювавъ въ кѣлькохъ мѣсцевостяхъ передвыборчій зборы, а для лѣпшои орґанізациї позавязувавъ тѣснѣйшій комітеты въ цѣлѣмъ повѣтѣ. Другою не менше важною справою выдѣлу було переведенз выборѣвъ до золочѣвскои рады повѣтовои. Вправдѣ результатъ тыхъ выборѣвъ выйшовъ дуже сумный, бо ліста руска перепала цѣлкомъ, але вину за те треба приписати не выдѣлови, але загалови Русинѣвъ въ повѣтѣ, котрій дуже легковажили тую справу. Выдѣлъ ще на весну приготовлявъ акцію выборѣвъ до радъ повѣтовыхъ, але нашій патріоты въ повѣтѣ не уважали за вѣдповѣдне походити и подбати, абы выборцѣ вѣддали солідарно свою лісту руску, котру выдѣлъ завчасу выславъ до кождои громады. — По-при выборы выдѣлъ занявъ ся надрукованямъ, розсиланямъ до пѣдпису около 300 петицій до сойму зъ протестомъ противъ проєкту окружныхъ вѣйтѣвъ и выславъ господаря зѣ Струтина п. Ивана Дмитришина яко делеґата на вѣче австрійскихъ селянъ до Вѣдня.

По справозданю касіера приступлено до выбору нового выдѣлу и выбрано членѣвъ старого выдѣлу, вынявши кѣлькохъ, на котрыхъ мѣсце выбрано новыхъ: Николая Комаряньского зъ Бѣлого Каменя, Теодора Процика зъ Грабковець, Якова Масника зъ Сновича, о. Бахталовского зъ Перепельникъ и о. Пристая зъ Пѣдгорець.

Наступили реферати.

Першій рефератъ о цивільнѣй процедурѣ выголосивъ д-ръ Алексевичь. Ясно и зрозумѣло пояснивъ суть процесу цивільного та рѣзницю межи дотеперѣшнымъ а новымъ процесомъ и вказавъ на користи нового для сторѣнъ, адвокатѣвъ и судьѣвъ. — При тѣмъ референтѣ промовлявъ и сов. Рожанковскій та на просьбу о. Дудикевича пояснивъ справу зъ новыми стемплями.

Другій рефератъ о выборахъ до радъ громадскихъ выголосивъ п. Симеонъ Борухъ зъ Ольшаницѣ и поставивъ а зборы приняли такій резолюціи: Загальній зборы Рускои Рады въ Золочевѣ домагають ся змѣны ординаціи выборчои въ той способѣ: 1) щобы на мѣсце дотеперѣшнои ординаціи выборчои було загальне право голосованя, т. є. щобы право голосованя до рады громадскои мавъ кождый австрійскій пѣдданый, маючій 24 лѣтъ; 2) щобы начальника громады выбирала не сама рада громадска а цѣла громада, и не на шѣсть лѣтъ, якъ теперь, але тѣлько на 3 роки; 3) щобы комісію выборчу при выборахъ громадскихъ выбирала цѣла громада, а не якъ теперь, начальникъ громады.

Третій рефератъ о політичнѣмъ положеню выголосивъ посолъ о. Данило Танячкевичь. „Нинѣ — сказавъ вѣнъ стоимо при кѣнци рѣзныхъ рокѣвъ. Кѣнчить ся рѣкъ звычайный, рѣкъ золочѣвскои Рускои Рады, рѣкъ політичный, довгій, бо треваючій пѣвъ вѣку, ще водъ знесеня панщины. Рѣкъ звычайный не бувъ добрый — бувъ рокомъ слоты и неурожаю. Рѣкъ політичного товариства Руска Рада бувъ рокомъ тяжкои борбы, то бувъ рѣкъ пробы, а проба тая дописала, бо показала, що духа народного, вѣдъ Бога намъ даного, нѣхто не має права вѣдбирати, а кровь невинно пролита при сегорѣчныхъ выборахъ въ оборонѣ того права упала тяжкою карою на гордыхъ. Верховоды, мовь тіи гордій ангелы, зѣстали струченій, начальникъ ихъ, цѣла пружина кривдъ рускаго народа, Бадені, проваливъ ся. [Тутъ встає комісарь п. Давкша, звертаючись до посла и по польски взыває, щобы „mowca tak namiętnie nie mówił“, бо инакше „rozwiąże zebranie“. На се дѣставъ вѣдправу вѣдъ посла: „Пане комісарь! я знаю, що говорю!“ На сали рознеслись до комісаря голосы: „Говорѣть тутъ по руски!“ Комісарь звернувъ ся зъ тымъ самымъ жаданемъ до предсѣдателя рѣвножь по польски. О. предсѣдатель попросивъ комісаря говорити по руски. Посолъ сказавъ зновъ: Я знаю, до якихъ границь маю говорити, а панъ комісарь може бути за мене спокѣйный.] Люде нашій — говоривъ референтъ дальше — сидять ще по криміналахъ, о нарѣдъ не дбало ся и не дбаєсь, а мы стоимо передъ тяжкою роботою. Порядокъ разъ мусить бути, мусять бути справедливій выборы до всякихъ репрезентацій, въ громадахъ мусить бути ладъ! Дальше референтъ згадавъ о крокахъ, якій робивъ въ міністерствѣ, и о плянахъ, щобы держава переняла на себе сплаченє довгѣвъ селяньскихъ, а тіи довги щобы хлѣборобы сплачували при податкахъ. Дальше пѣднѣсъ референтъ яко велике нещасте для селянъ табулю. Третій рѣкъ — то 50-ый вѣдъ знесеня панщины. Мы нинѣ вѣльній, а коли пѣзнаємо своє право, будемо щасливій и той новый рѣкъ буде запорукою лучшои долѣ!“

Межи внесенями були важнѣйшій:

Внесене п. Боруха, котрый сказавъ бѣльше-менше такъ: Коли люде прихильній правительству Баденього сумують и спѣшать заявити ему свою подяку, мы Русины вѣдчули рѣвно-жь тую велику хвилю політичну и не зъ смуткомъ а зъ радостію ставлю внесене: Загальній зборы поручають Выдѣлови Рускои Рады въ Золочевѣ выразити щиру подяку Єго Вел. цѣсареви черезъ Народну Раду у Львовѣ за усунене Баденього вѣдъ кермы державнои и увѣльнене Русинѣвъ вѣдъ гнету. — Внесене принято довгими и неумовкаючими оплесками.

Внесеня п. Захарчука — одно въ справѣ помилуваня засудженыхъ за выборы, а друге о змѣну пляну наукового въ нашихъ народныхъ школахъ и щобы всѣ посады учительскій обсаджувано бодай-бы некваліфікованими учителями. — Въ справахъ шкѣльныхъ забирали ще голосъ селяне Жуличь зъ Чижева, Наливайко и другій.

По вычерпаню порядку предсѣдатель, закрываючи нарады, пѣднѣсъ многолѣтє Є. Вел. цѣсареви, а зібраній вѣдспѣвали. Сов. Рожанковскій пѣднѣсъ подяку для магістрату золочѣвского, котрый уже неразъ вѣдступивъ ласкаво свою салю на нарады и зборы Русинѣвъ,

а зобранѣ выразили за те честь магістратови.

Загально беручи — нарѣдъ охотно и цѣкаво глядить у насъ на кожду працю на поли народнѣмъ,хочь все дивить ся и шукае вдохновеня вѣдъ своихъ природныхъ провѣдникѣвъ. Але мимо всего е въ Золочѣвщинѣ куты, якъ олеській, олѣевській вѣдъ Озѣрны, де тяжко имъ приходить вложити ся въ роботу народну. Н. пр. зъ олеського, выняви одного селянина Лаголы зъ Переволочной, не було анѣ духовныхъ анѣ селянъ, тожь не диво, що потому при всякѣй акціи тяжка справа...

Участникъ.

Соймъ краєвый.

[5-те засѣданѣ 3-тои сесіи, VII-ои періоды соймy дня 12 н. ст. сѣчня].

Справозданя выдѣлу краевого: в справѣ призволеня тарнобжескому повѣтови на затягненѣ позички 15.000 зр.; — въ справѣ бонѣфікацін зъ галицкого фонду пропінаційного въ хосенъ фонду краевого и фондѣвъ повѣтовыхъ; — о потребѣ добудованя павільону при загальнѣмъ шпитали въ Пѣдгайцяхъ — вѣдослано до дотычныхъ комісій.

Пос. Вуйцікъ мотивувавъ внесене: „Поручае ся выдѣлови краевому, щобы на найблизшѣй сесіи предложивъ внесеня що до утворенѣ другого заведеня для глухонѣмыхъ въ Краковѣ“. — Внесене вѣдослано до комісіи буджетовои.

Выбрано двѣ комісіи: пропінаційну зъ 11 членѣвъ (мѣжь членами нема посла руского) и выборчу зъ 15 членѣвъ (зъ рускихъ послѣвъ выбраный д-ръ Окуневскій).

Зъ черги наступила пропозиція выдѣлу краевого що-до выбору 5 членѣвъ рады надзорчои банку краевого. Выдѣлъ кр. предложивъ: Авґуста Горайского, Іос. Менциньского, д-ра Ґустава Ромера, Давида Абрагамовича и д-ра Стан. Крижановского. — Пос. о. Небыловець зазначивши, що банкъ краевый мае полагоджувати економічнѣ потребы такожь народу руского, а мѣжь пропоноваными членами рады надзырaючои нема Русина, поставивъ внесене, щобы справу усунути зъ нинѣшного порядку дневного и звернути выдѣлови кр. для змѣненя пропозиціи. — Надъ симъ внесенѣмъ вѣдбуло ся голосованѣ; за внесенѣмъ о. Небыловця голосувало 29 послѣвъ (польскѣ послы селяне и кѣлькохъ послѣвъ зъ центра) а противъ 48 послѣвъ, тожь и перепало внесене. Дорады надзорчои банку краевого вѣдмовлено вступу Русинамъ!

Ухвалено безъ дискусіи предложене выдѣлу краевого що-до удѣленя радѣ повѣтовѣй въ Бродахъ концесіи до побиранѣ мытничихъ оплатъ вѣдъ мосту повѣтового на рѣцѣ Стирѣ пѣдъ Щуровичами.

Наступило справозданѣ выдѣлу краевого о выборѣ посла на соймъ краевый зъ курін сѣльскихъ громадъ выборчого округа борщѣвского. Референтъ выдѣлу краевого Верещиньскій предложивъ узнати выбѣръ ґр. Мечислава Борковского важнымъ, бо всѣ закиды пѣднесенѣ въ протесѣ показали ся неоправдаными, а аґітація вела ся въ дозволеныхъ межахъ. — Въ дискусіи, отворенѣй надъ тымъ справозданѣмъ, забравъ голосъ пос. Кульчицкій, выказуючи неправильности при переведеню правыборѣвъ въ деякихъ мѣсцевостяхъ. — Комісарь правительственный ґр. Лось заявивъ, що справдѣ при правыборахъ въ Ланѣвцяхъ зайшли неправильности, але ихъ намѣстництво якъ найострѣйше выткнуло. Рѣвножь рескриптомъ зъ дня 27 марта 1897 зазначило намѣстництво, що староство борщѣвске поступило собѣ неправильно, вѣдповѣдаючи на протесты въ языцѣ рускѣмъ по польски. — Референтъ Верещиньскій зазначивъ, що коли-бъ всѣ заквестіонованій голосы вѣдчислити ґр. Борковскому, то вѣнъ все таки дѣставъ значну бѣльшѣсть голосѣвъ.

Выбѣръ ґр. Борковского узнано важнымъ.

Вѣдчитано кѣлька интерпеляцій и внесень. Мѣжь иншими пос. Крамарчикъ интерпелювавъ въ справѣ надмѣрного удѣлюванѣ концесій на збиране складокъ по краю на будову костелѣвъ и церквей. — Було ще кѣлька внесень послѣвъ рускихъ, але змѣсту ихъ не можемо подати, бо при читаню не можна було ихъ зрозумѣти (пос. Барвѣньскій читавъ въ заступствѣ секретаря Каратницкого), а зновъ внескодавцѣ не уважали потрѣбнымъ завчасу подати ихъ до вѣдомости прасы. Ге саме вѣдносить ся и до интерпеляціи посла Новаковского.

Слѣдуюче засѣданѣ въ пятницю.

Кѣлька слѣвъ о забудованю ґѣрскихъ потокѣвъ.

(Докѣнченѣ.)

Вѣдъ жерела Днѣстра ажь до Старого мѣста суть горы дуже убогѣ въ лѣсы. Припадае тамъ пересѣчно на 100 морґѣвъ ґрунту не-цѣлыхъ 20 морґѣвъ лѣса, 50 морґѣвъ пасовискъ а 30 морґѣвъ бѣдного ґрунту. Въ горахъ такихъ, якъ въ дорѣчу Днѣстра, повинно бути на 100 морґѣвъ землѣ що-найменше 50 морґѣвъ лѣса, бо теперѣшнѣ пасовиска — то корчѣ ялѣвцѣвъ, межи котрыми, коли не выпаде сухе лѣто, десь-не-десь зеленѣе ся травиця. Що-жь зъ нихъ за користь для громады? Кѣлькохъ маетнѣйшихъ господарѣвъ попасе свои вѣвцѣ або козы, а решта бѣднѣйшихъ людей — а тыхъ есть много — не мае зъ тыхъ ялѣвцѣвъ жадного хѣсна. Пригадую собѣ, якъ передъ кѣлькома роками напечатана була красна допись въ „Дѣлѣ“ також зъ повѣту старомѣского въ справѣ ґандлю ялѣвцемъ Нарѣкано тамъ цѣлкомъ оправдано, що въ тамошныхъ ґорахъ лишь яловець и яловець, не приносячій нѣчого, хиба десь-колись, якъ вродить ся, можна его продати жидамъ, а тогдѣ оденъ чоловѣкъ може заробити, збираючи ягоды ялѣвця, ажь до 20 кр. денно.

Сли отже мае наступити регуляція Днѣстра, то мусять ся и полѣпшити вѣдносины лѣсовѣ. Теперь по трехъ годинахъ дощу прибувае вода зъ ґѣръ и горне величезнѣ масы шутру на долину — и цѣлкомъ природно, бо де мае затриматись вода зъ горы, сли лѣса такъ мало? Отже рѣчею технікѣвъ лѣсництва буде кромѣ властивого забудованя — залѣсити всякѣ неужитки або и такѣ горы, котрѣ лишь дуже малый прихѣдъ приносять. А треба пѣднести, що тутъ о кривдѣ народу бесѣды не може бути, бо при выкупнѣ ґрунту и таксаторы, котрѣ вартѣсть ґрунту назначують, але и то лишь тогдѣ, если межи стороною а управою не западе угода добровѣльно. Громадскѣ пасовиска, обнятѣ проектомъ до залѣсеня, суть звычайно найґѣршѣ, але и тутъ рѣшають знатоки: чи громада черезъ змѣну культуры — бо громадскѣ ґрунты не выкуплюють ся — тратить, чи зыскае. Если бы показало ся, що пасовиско приносить громадѣ користи бѣльшѣ якъ лѣсъ, то може она дѣстати вѣдшкодоване зъ фондѣвъ на тѣ цѣли призначеныхъ.

Нашъ нарѣдъ консервативный, а при тѣмъ недовѣрчивый и скептично зъ початку на се задивляе ся, але прийде часъ, коли зъ вдячностію будуть згадувати о людяхъ, котрѣ взяли ініціятиву до такъ хосенного дѣла. Нинѣ 1 моґъ лихихъ пасовискъ въ дорѣчу Днѣстра коштуе 10 –15 зр., а 1 моґъ лѣса придатного до вырубу — безъ землѣ — вартъ 500—800 зр., а добре загосподарованый и бѣльше. Якого то маетку може дочекати ся неодна громада! Тожь дуже похвально поступила собѣ громада Старе мѣсто и може яко взѣрцевый примѣръ другимъ послужити. Она вѣддала добровѣльно до залѣсеня ло-надъ 200 моґѣвъ пасовиска, може лѣпшого якъ деинде, бо коло самого мѣста. Прецѣнь земля лишаесь и на дальше власностію громады, а правительство, взглядно край буде о стѣль о вплывати на посѣданѣ сеи землѣ, абы праця и капіталъ выложеный на залѣсенѣ не пропали марно, а лѣсъ не пѣйшовъ зновъ у пасовиско.

При укладѣ проекту забудованя дикихъ потокѣвъ увзгляднено лише такѣ потоки, котрѣ зносять до Днѣстра великѣ масы шутру и тымъ спо обомъ пояснене ся справа, для чого не обнято проектомъ всѣхъ потокѣвъ.

Забудованѣ потока Сушиця, о котрѣмъ дописуватель згадуе, що за выложеный на се кошть купивъ бы цѣле село зъ худобою, хатами и т. д., прецѣнь не коштуе тѣлько, бо лишь 10.300 зр., а за тѣ грошѣ чей-же не купивъ бы села зъ инвентаремъ! Громадяне Сушицѣ благословлять теперь людей, котрѣ причинились до усуненя нужды, котру черезъ свѣй потѣкъ въ селѣ мали. Сушиця була досе одно зъ найґѣршихъ селъ въ старомѣскѣмъ повѣтѣ: середъ села величезнѣ масы камѣня, урываючѣ ся высокѣ береги, анѣ дороги анѣ плота коло огорода. Теперь, черезъ забудованѣ потока, мае Сушиця красну дорогу черезъ село, выглядъ захѣдно-европейскій, а дасть Богъ дочекати 2 або 3 роки, буде ще краще, бо сего року высаджено вздовжь села 35.000 штукъ штубрѣвъ вербы кошикарскои. Треба додати, що до сеи роботы уживало ся по бѣльшѣй части меншихъ дѣтчатъ зъ Сушицѣ, котрымъ въ листопадѣ при остатнѣй выплатѣ выплачено около 500 зр. — заробокъ, якого доси въ тѣй порѣ не мали.

Роботы публичнѣ, якѣ е при забудованю ґѣрскихъ потокѣвъ въ дорѣчу Днѣстра, повиннѣ тамошнѣ люде приняти симпатично, бо даютъ они добрѣ заробки людямъ убогимъ и ведуть ся лишь у власнѣмъ зарядѣ. Тутъ нема жида-предпринемця и нема утиску въ праци. Прецѣнь тыхъ 600.000 зр. роздасть ся переважно межи найбѣднѣйшій нарѣдъ. Бажанемъ нашимъ було бы лише, щобы люде маючѣ вплывъ у народу на селѣ, поучили его и поинформували о цѣлѣй справѣ, бо се улегчило бы працю управы будовы и лѣпше бы було громадянамъ. И такъ н. пр. бажанемъ нашимъ було бы, щобъ на таксаторѣвъ при выкупнѣ ґрунтѣвъ брати заприсяглыхъ знатокѣвъ зъмежи людей того самого села, бо хто може лѣпше оцѣнити вартѣсть ґрунту въ селѣ, якъ не чоловѣкъ зъ того самого села? Та на жаль годѣ було, зъ малыми выимками, допровадити до того. Села не даютъ своихъ знатокѣвъ, а оденъ знатокъ запытаный, чому не хоче брати удѣлу яко такій въ пертрактаціяхъ зъ громадами, вѣдповѣвъ: „Тутъ всюда змовили ся бити таксаторѣвъ, якъ будуть зъ комісіею ходити“.

Тое було причиною, чому староство старомѣске приняло на знатокѣвъ для всѣхъ громадъ заприсяглыхъ знатокѣвъ зъ Старого мѣста, людей поважаныхъ и въ своѣмъ урядованю дуже совѣстныхъ. А що межи ними есть одинъ швець, то нема чого такъ дуже дивуватись, бо въ Старѣмъ мѣстѣ якъ бы не був швець, то бувъ бы кушнѣрь. Така вже доля мѣщанъ старомѣскихъ.

М. Мартинець.

Переглядъ політичный.

Вчерашне засѣданѣ ческого соймy проминуло такъ само спокѣйно, якъ и оногдѣшне. На увагу заслугуе хиба интерпеляція п. Вольфа и товаришѣвъ. Въ интерпеляціи сказано, що кѣлькохъ нѣмецкихъ послѣвъ, коли вертали зъ першого засѣданя соймового, напастувала ческа юрба словами. По дорозѣ юрба росла, а ей поведенѣ було таке, що треба було взывати помочи поліціи. А що и намѣстникъ, принимаючи депутацію, котра его просила о охорону для п. Вольфа, обѣцявъ ту охорону лише въ мѣру спроможности, то нѣмецкѣ послы мусять почувати себе мовь бы въ таборѣ ворогѣвъ. Длятого интерпеляанты запытують намѣстника: чи вѣнъ гадае подати правительству раду, щобы соймъ вѣдрочено? чи правительство схоче перенести соймъ до иншого якого мѣста, до Лѣтомериць, Карловыхъ Варѣвъ або до Ліберця, де бы послы могли надѣяти ся такого поважаня, яке цивілізованѣ народы вѣддаютъ навѣть своимъ противникамъ? — Намѣстникъ заявивъ на те, що вѣдповѣсть на интерпеляцію на однѣмъ зъ найблизшихъ засѣдань.

Справа участи нѣмецкихъ послѣвъ въ нарадахъ соймy мимо запавшои въ недѣлю ухвалы въ Лѣтомерицяхъ все ще не порѣшена окончено. П. Вольфъ напирае на товаришѣвъ, щобы розпочали радикальну опозицію, а коли не годять ся на обструкцію, то нехай згодять ся на абстіненцію. Наслѣдкомъ того мають вѣдбути ся ще нарады въ клюбахъ поодинокихъ сторонництвъ, а опѣсля въ цѣхъ послѣвъ разомъ. Доси бѣльшѣсть Нѣмцѣвъ противить ся обструкціи, а лише т. зв. народовцѣ зъ п. Вольфомъ на чолѣ стоять за нею. Вѣдъ остаточнои постановы нѣмецкихъ послѣвъ залежати буде також доля внесеня, котре заразъ на першѣмъ засѣданю зложивъ ґр. Buquoy. Внесене те, якъ и внесене п. Шлезінґера, назначене до першого читаня на завтрѣшный день. Ґр. Buquoy, якъ доносять, мае при мотивованю свого внесеня зажадати подѣлу краю на звѣстнѣ три округи языковѣ. Его внесене зложене, якъ кажуть, за згодою молодоческихъ послѣвъ; а правительство дуже бажае, щобы на пѣдставѣ того внесеня прийшло до згоды мѣжь Чехами и Нѣмцями. Також и переговоры бар. Ґавча зъ послами нѣмецкими, а опѣсля и ческими, вели ся на тѣй пѣдставѣ.

Fremdenblatt доносить, що намѣстникъ Куденгове зложить незадовго въ соймѣ заяву въ справѣ языковыхъ розпоряджень, при чѣмъ увзгляднить по можности становиско Нѣмцѣвъ. Заразомъ взывае той дневникъ такъ Нѣмцѣвъ якъ и Чехѣвъ до згѣдливости.

Reischswehr довѣдуе ся зъ Праги, що за починомъ правительства удало ся довести до порозумѣня мѣжь Чехами и Нѣмцями; а коли прийде до окончнои згоды, то цѣсарь ще въ сѣмъ роцѣ буде коронувати ся въ Празѣ. Зъ внѣшои стороны рѣшучо заперечують сѣй вѣсти.

Якъ въ горѣшно-австрійскѣмъ такъ и въ тирольскѣмъ та сельногородскѣмъ соймѣ выступлено зъ внесенѣмъ, домагаючимъ ся знесеня баденѣвскихъ розпоряджень языковыхъ.

Въ угорскѣмъ соймѣ покѣнчено спеціяльну дискусію надъ закономъ въ справѣ уладнаня правныхъ вѣдносинъ мѣжь рѣльными робѣтниками а господарями, принимаючими робѣтникѣвъ; сегодня вѣдбуває ся трете читане закону.

Budap. Corrspd. доносить о тайныхъ зборахъ, на котрыхъ три Словаки, оденъ Сербъ и оденъ Румунъ радили надъ выладженемъ спѣльного національного маніфесту. Коли ся вѣсть правдива, то имовѣрно ходить о маніфестацію зъ причины ухваленого недавно въ угорскѣмъ соймѣ закону въ справѣ мадярщеня немадярскихъ ґеоґрафічныхъ назвъ.

☛ На опаскахъ нинѣшного числа „Дѣла“ знайдуть тѣ нашѣ Р. Т. Передплатники, котрѣ доси ще не выровнали цѣлои передплаты за рѣкъ 1897-ый, зазначену нашою Адміністрацією квоту залеглости по нинѣшный день. Дуже просимо выровнати тую залеглѣсть якъ найскорше, *по змозѣ вѣдворотною почтою*, бо Адміністрація мусить при новѣмъ роцѣ присылкою тыхъ залеглостій выровнати довги выдавництва, якѣ зъ причины залеглостій мусѣли настати въ фабрицѣ паперу, въ нрукарни и т. д. А щобы тотѣ „залеглости“ за часопись разъ вже скѣнчились у Русинѣвъ, то просимо також — вразъ изъ залеглостію присылати и передплату, кому трудно на довшій часъ, бодай на коротшій, бо-жь рѣчь ясна, ще лекше передплатникови постаратись о 4 зр. 50 кр. квартально або хочь-бы 1 зр. 50 кр. мѣсячно, якъ Адміністрація дневника о тысячѣ зр.! Прецѣнь же она мусить платити все готѣвкою, а коли выдавництво независиме, безъ нѣякои субвенціи, здане едино на передплату, то кождый легко уявить собѣ тѣ клопоты, якѣ выдавництву приносить ся справдѣшна язва — „залеглости“!

НОВИНКИ.

— Сердечно дякуючи всѣмъ Р. Т. Читателямъ нашимъ, що зъ нагоды Рѣздва Христового и Нового року зволили почтити нашу Редакцію и наше выдавництво своими желанями — мы вѣдъ себе пѣдъ Новый рѣкъ шлемо нашимъ Р. Т. Читателямъ якъ и загаломъ Русинамъ найщирши желаня: **Щасливого Нового року!** — щасливого для кождои хаты и кождои родины! щасливого для кождои громады! щасливого для загалу Русинѣвъ, для всего нашого народу, для цѣлои Руси-Украины!

— **Русины!** Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи!

— **На будову рускаго театру** зложили на руки нашои Адміністрації Р. Т.: Питомцѣ львѣвскои духовнои семинаріи 3 зр. 40 кр зѣбраныхъ на Святый вечеръ и п. Константинъ Кузьма надпоручникъ зъ Терезіенштадтъ 5 зр.

— **Зъ Борщѣвского.** Дня 14 н. ст. сѣчня 1898 [въ пятницю] вѣдбудуть ся въ Борщевѣ зборы тамошного „Народного Дому“. При тѣй нагодѣ прибувайте пп. крамарѣ зъ округа всѣ якъ одинъ — та завяжѣмъ **Союзъ крамарскій**. щобы вже разъ рускѣ крамницѣ не були безплатными аґентами жидѣвскими, але щобы мы мали потрѣбнѣ на село товары зъ Народнои Торговлѣ въ Борщевѣ. Щобы се могло бути, треба крамарямъ злучитись и зобовязати ся побирати всю потрѣбу лише въ Торговли, а она тогдѣ спровадить для крамниць усе, що потрѣбно. На сѣ зборы зволить Дирекція Народнои Торговлѣ выслати свого вѣдпоручника для пояснень. — Рѣвно жь читальнѣ „Просвѣты“ повиннѣ на той день 14-ого сѣчня выслати своихъ повномочникѣвъ та вже разъ оснувати філію „Просвѣты“ въ Борщевѣ, бо безъ орґанізаціи и просвѣты не дуже то поступимо на передъ. А Вы всѣ собрати ся, Отцѣ духовнѣ, допоможѣть въ тѣмъ своему народови та прибудьте й самѣ якъ найчисленнѣйше! О се просить Васъ Вашь братъ во Христѣ и другъ народу — *А. Н. Сѣменовичь* зъ Волковець.

— **Членѣвъ товариства „Просвѣты“ належачихъ до філіи въ Самборѣ** просимо о пересылане вкладокъ членьскихъ и вкладокъ на дѣмъ „Просвѣты“ въ Самборѣ, зѣбраныхъ за споданій цеголки, до Выдѣлу філіи въ Самборѣ на руки Вп. Петра Будзѣньского учителя рускои школы вправъ при ц. к. семинаріи учительскѣй въ Самборѣ, яко скарбника товариства. Всч. Отцѣвъ духовныхъ самборского и старомѣского повѣту просимо о повѣдомленѣ членѣвъ, на чии руки вкладки въ сѣмъ роцѣ маютъ передавати. — Вѣдъ Выдѣлу філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ. [Другѣ часописи просимо о ласкаве повторене сего.]

— **Загальнѣ зборы членѣвъ повѣтового товариства кредитового „Самопомѣчь“** въ Бродахъ вѣдбудуть ся дня 20 н. ст. сѣчня с. р. о годинѣ 11-ѣй рано, на котрѣ управляючій Совѣта всѣхъ Вп. членѣвъ симъ запрошуе. Порядокъ дневный: 1) вѣдкрытѣ зборѣвъ предсѣдателемъ Совѣта; 2) справозданѣ Дирекціи зъ дѣяльности товариства за часъ вѣдъ 1-ого сѣчня до 31-ого грудня 1897; 3) выбѣръ контрольнои комісіи зъ 3 членѣвъ; 4) потвердженѣ білянсу за рѣкъ 1897; 5) роздѣлъ зыскѣвъ и стратъ и удѣленѣ Дирекціи абсолюторіи; 6) выбѣръ 3 новыхъ директорѣвъ и 3 заступникѣвъ ихъ; 7) выльосованѣ $^1/_3$ части [2] членѣвъ Совѣта и 1 заступника и выбѣръ на ихъ мѣсце новыхъ членѣвъ; 8) внесеня членѣвъ, особливо що-до змѣны статутѣвъ товариства. — Вѣдъ управы Совѣта товариства кредитового „Самопомѣчь“ въ Бродахъ, дня 10 сѣчня 1898. — За предсѣдателя: *Ан. Долиньскій*, *Н. Герасимовичь* секретарь.

— **Зъ „Львѣвского Бояна“.** Вправы мѣшаного хору вѣдбудуть ся въ пятницю 14-ого н. ст. сѣчня о годинѣ $7^1/_2$ вечеромъ. Выдѣлъ просить сею дорогою всѣхъ своихъ членѣвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— **Niema pieniędzy!** Нема грошей! Ой, що нема, то нема; о тѣмъ всѣ здоровѣ знаемо. Але не о те ходить. Нашъ сердечный приятель, кс. Станиславъ Громницкій, пробощъ бучацкій и дзеканъ чортковскій и станиславовскій, розсыпавъ ся по польскихъ дневникахъ и падкае надъ нашимъ бѣднымъ народомъ рускимъ, що ему хотять накинути новый тягаръ — руску ґімназію въ Тернополи! Кс. пробощъ такій ласкавъ, що „въ засадѣ“ нѣчого не мае ротивъ такого внесеня; „Полякъ нехай учить ся и говорить по руски, Русинъ нехай учить ся и говорить по польски, бо и одна и друга мова — то своя, рѣдна“: але зъ уваги на страшне обтяженѣ краю податками не може добродѣй згодити ся на внесене п. Барвѣньского. Адже зъ часомъ мусѣли бы рускѣ ґімназіи повстати и въ Стрыю и въ Самборѣ и въ Дрогобичи и въ Бродахъ, Бережанахъ

въ Бучачи и т. д. До чо о-жь бы се довело?! Хто за те заплатить?! Чи може ходить тутъ о оборону Руси вѣдъ польщеня? Але-жь о польщеню Руси нѣхто не гадавъ „за польскоѣ короны“ (!) и теперь нѣхто не гадае (?!). — Ну, такѣ тирады кс. пробоща можна бы на смѣло лишити безъ вѣдповѣди. Чому то приятель и добродѣй руского, податками обтяженого народу не падькавъ надъ нимъ, коли ухвалювано мілїоны на Вавель? Чи той Вавель для бѣдного народу руского потрѣбнѣйшій, нѣжь рускѣ школы? Чому то кс. пробощь такъ побиваѳ ся за косцюлками, де лишь найде ся десять душь въ селѣ лат. обряду? Адже се такожь „одна вѣра“! И нѣхто не гадае рущити тѣ душечки, бо они и такъ звычайно вже давно зрущенѣ, або властиво є се златинщенѣ Русины. Чому кс. пробощь не выступае противъ закладаня польскихъ шкѣлъ „Szkoł ою ludow ою“ въ рускихъ громадахъ, де и такъ є школы, въ котрыхъ — якъ звычайно въ нашихъ школахъ народныхъ при теперѣшныхъ порядкахъ — не то не рущать польскихъ дѣтей, але противно всѣми силами и всѣми можливыми способами старають ся польщити рускѣ дѣти? Можемо упевнити кс. пробоща, що скорѣйше чи пѣзнѣйше таки справдѣ дойде то того, що мусять повстати рускѣ гімназіи и въ Стрыю и въ Самборѣ и въ Бережанахъ и въ Бучачи и т. д. — хочь сего може кс. Громницкій не дождѳ вже, — а тогдѣ и справдѣ „Полякъ буде учити ся и говорити по руски, та не буде фантазувати о польщеню Руси.“ Въ Бозѣ и въ силѣ рускаго народу надѣя, що до того прийде бо мусить прийти, чи кс. Громницкій годить ся на те чи нѣ. А грошей... грошей рускій народъ найде на те такъ, якъ теперь находить на польскѣ школы и якъ мусить найти поневолѣ — на Вавель!

— Въ днякъ 10 и 11 с. м. вѣдбули ся въ сали товариства „Гвязда“ у Львовѣ довѣрочнѣ зборы делеґатовъ и мужѣвъ довѣря польского сторонництва людового. На зборы прибули делеґаты зъ 50 повѣтовъ [такожь и зъ всходнои Галичины] и явили ся всѣ послы-людовцѣ, а такожь Солескій и Жардецкій. Наради вели ся надъ важными справами, якъ: политичне положене и политична програма людовцѣвъ [референувавъ пос. Вінковскій]; реформа выборчои ординации до сойму и радъ громадскихъ; парцеляція бѣльшихъ посѣлостій и кольонізація внутрѣшна [Мазуровъ на Русь]; справы неподѣльности и комасации грунтовъ; орґанізація кредиту селяньского; орґанізація сторонництва. — Ширше о тыхъ цѣкавыхъ зборахъ и о ухваленыхъ резолюціяхъ подамо другимъ разомъ.

— **Кс. Стояловскій**, кандидуючи до рады державнои въ окрузѣ Ланьцутъ-Нисько [на мѣсце пок. Гомпеша] объѣздить той округъ и завзято аґітуѳ за собою. Шляхта и ксьондзы, що ще ось недавно проклинали того ненавистного „вархола“, теперь мовчки годеть ся на его кандидатуру. Єдиныхъ противникѣвъ стрѣчаѳ вонъ въ польскихъ людовцяхъ, котрѣ пѣдняли сильну аґітацію противъ него и заповѣли поставити свого кандидата, мабуть селянина Яховича зъ Стражова.

— Нову стацію телеґрафічну зъ обмеженою службою денною отворено зъ днемъ 10 н. ст. сѣчня с. р. въ Плуговѣ, повѣту золочѣвскэго, при тамошнѣмъ урядѣ почтовѣмъ.

Наука, штука и література.

— **Бесіди про часи козацькі на Україні.** Чернівці 1897. Накладом автора. З друкарні товариства „Руска Рада“. — Пѣдъ такимъ заголовкомъ тѣлько що выйшла книжка [159 сторонъ менчон 8-ки] незнаного автора и безъ поданя цѣны. Нотуемо поки що лише появу тои книжки, цѣкавои своимъ змѣстомъ и потрѣбнои.

— Накладомъ Редакціи „Дзвінка“ выйшла книжка: „Г. Мало. Без родини. Після нїмецкої перерібки переповів В. В—р. Ціна 40 кр. а. в. У Львові 1898. З друкарні Науковго Товариства імени Шевченка“. [Сторонъ 84 великои 8-ки, формату часописи „Дзвінок“, бо жьсе и передрукъ зъ тои часописи для молодежи. [Тѣ передплатники „Дзвінка“, що до 20 н. ст. сѣчня надѣшлють цѣлорѣчну (3 зр.) передплату на „Дзвінок“, дѣстануть сесю гарну повѣсть яко безплатну премію.]

— Професоръ гімназіи д-ръ Михайло Пачовскій [вѣдъ сего року у Львовѣ, а перше въ Коломыи] выдавъ книжочку **„Willenstheorie und Unterrichtspraxis.** Ein Beitrag zur Lehre von der sittlichen Bildung [Motto: Raz dobrom nałyte serce W wik ne prochołone! Taras Szewczenko.] Preis 35 kr. ö. w. Kolomea. Druck von N. Dżyłyński in Przemyśl 1897.“ Сторонъ 67 въ 16-ку. Сей твѣръ свѣй присвятивъ авторъ секційному шефови д-ру Вільгельмови von Гартелеви, яко своему бувшому учителеви.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Товариство взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ у Львовѣ** выдало въ мѣсяци грудни 1897 року 2.670 важныхъ полісъ зъ премію 16.491 зр. 91 кр. За цѣлый рѣкъ 1897 було выданыхъ 50.991 важныхъ полісъ зъ премію 237.797 зр. 31 кр. [Въ роцѣ 1896 було 39.303 важныхъ полісъ зъ премію 185.233 зр. 10 кр., прибуло отже 11.688 полісъ и 52.564 зр. 21 кр. премій бѣльше.] — Шкодъ прибуло въ грудни мин. року 25 случаѣвъ. Разомъ всѣхъ шкодъ въ роцѣ 1897 було 496 на суму 113.619 зр. 23 кр. brutto, вразъ изъ коштами ліквідацій, а вѣдтягнувши вѣдъ того участь Товариства реасекураційного, позостае на власный рахунокъ 58.441 зр. 55 кр. Всѣ шкоди зліквідовано и, кромѣ 4-охъ на суму 453 зр. 10 кр. здержаныхъ зъ причины доходжень судовыхъ, всѣ прочѣ выплачено. — Фондъ резервовый выносивъ зъ кѣнцемъ року 1897 безъ дочисленя ще послѣдныхъ купонѣвъ суму 72.832 зр. 21 кр. Цѣнныхъ паперѣвъ [пупілярныхъ] докуплено въ роцѣ 1897 на 53.600 зр. номін. вартости, разомъ отже зъ кѣнцемъ 1897 року есть цѣнныхъ паперѣвъ на 122.500 з). в. а. и 100 франкѣвъ номін. вартости, котрѣ всѣ позостають въ переховку галицкого Банку краевого у Львовѣ.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ** стоваришеня заревестрованого зъ обмеженою порукою, за мѣсяць грудень 1897.

I. Станъ довжный: Удѣлы членѣвъ вплачени 36.832 кор. 33 сот. Фондъ резервовый 1.980 кор. 94 сот. Спеціяльна резерва 229 кор. 59 сот. Вкладки: станъ зъ кѣнцемъ грудня 279.756 кор. 05 сот. Сальдо процентѣвъ [побраныхъ] 10.211 кор. 23 сот. — Сума 329.010 кор. 14 сот.

II. Станъ чинный: Позычки удѣленѣ: станъ зъ кѣнцемъ грудня 283.919 кор. 26 сот. Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 31 грудня 9.673 кор. 87 сот. Льокаціи: а) въ Щадници почтовѣй [оборотъ чековый] 4.935 кор. 02 сот., б) въ Товариствахъ кредитовыхъ и Банкахъ 27.600 кор. 82 сот. Цѣннѣ паперы фонду резервового 1.592 кор. Сальдо коштѣвъ адміністрациі 1.289 кор. 17 сот. — Сума 329.010 кор. 14 сот.

Членѣвъ прибуло 36, убуло 0, отже разомъ зъ кѣнцемъ грудня 1 97 року було 940 членѣвъ зъ 982 декляроваными удѣлами въ сумѣ 49.100 коронъ. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4^1/_2$%; процентъ вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ $6^1/_2$%.

— —

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Зъ днемъ 1-ого сѣчня 1898 р заводить ся новый розкладъ ѣзды на шляхахъ Коломыя-Слобода рунґурска копальня и Коломыя надвірняньске передмѣсте-Шепарѣвцѣ-Княждѣръ. Дотычнѣ змѣны оголошено особными оповѣщенями.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 65 kr. bis fl. 14 65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, u. d. Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Володимиръ Барвѣньскій (сынъ посла), практикантъ концептовый намѣстництва придѣленый до служби въ міністерствѣ просвѣты, именованый концепістомъ намѣстництва.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Для Товариства св. Ап. Петра (обновы старыхъ и будовы новыхъ церквей) прислали: Вир. о. крил. пралатъ Миронъ Подолиньскій зъ Перемышля 10 зр; Всч. о. Мих. Форясъ зъ Болшовець членьску вкладку 2 зр. за рѣкъ 1898; Всч о. Онуфрій Курбасъ виписове и членьску 6 зр за рѣкъ 1898 За церковь въ Кустинѣ и Батиевѣ. — *Мрицъ.*

— —

На Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи зложили одноразовѣ датки Р Т. пп: Василь Яворскій совѣтникъ скарбу въ Новѣмъ Санчи 10 зр; Петро Витошиньскій офіціялъ почтовый въ Новѣмъ Санчи 1 зр.; Іосифъ Вонторекъ катихитъ гімназіи въ Тарновѣ 1 зр.; на празнику въ Злоцкѣмъ у о. Іоана Нариловича зѣбрано 20 зр. 71 кр.; о. Іоанъ Дуркотъ парохъ зъ Рихвалду 3 зр.; на весѣлю въ Коломыи зѣбрали Паньство Белигорскій 15 зр 25 кр; о. крил Юліянъ Кашубиньскій въ Колоденци 2 зр.; Кароль Бандровскій старшій инспекторъ податковый въ Грибовѣ 2 зр; о Игнатій Мохнацкій парохъ зъ Войковы 3 зр.; о. Теофіль Качмарчикъ парохъ зъ Бѣльцаревы 1 зр. 50 кр; п-ѣ Юлія Лукашевичева жена адъюнкта податкового въ Кальваріи 2 зр; Александеръ Маланюкъ зъ Павшовки 1 зр.; д-ръ Станиславъ Чикалюкъ адвокатъ въ Тернополи 2 зр.; В. Мартиникъ зъ Синькова 50 кр; п-ѣ Юлія Куницка учителька зъ Синькова 50 кр.; Стефанъ Летнякъ господарь Залавя 1 зр.; д-ръ Орестъ Литвиновичь повѣтовый лѣкарь въ Товмачи 10 зр.; при забавѣ въ Вирхомли великои зѣбравъ о. Еміліянъ Венгриновичь 3 зр. 32 кр.; о. д-ръ Малинякъ парохъ въ Сливници прислявъ вѣдъ Николая Мирликійского 3 зр. 50 кр. а вѣдъ о. Іосифа Людкевича пароха зъ Боршевичь 1 зр. 50 кр; о. Евгеній Омеляньскій парохъ зъ Пристани 1 зр; д-ръ Якубовскій лѣкарь повѣтовый въ Грибовѣ 5 зр.; о. Стефанъ Питликъ парохъ въ Сѣльци беньковскѣмъ вѣдъ своихъ парохіянъ 2 зр. 20 кр.; Віталісъ Якса Хамецъ инжінеръ зъ Лонцка 1 зр.; Корнилій Левицкій почтмайстеръ зъ Лонцка 2 зр.; о Антоній Бескидъ парохъ зъ Тарнавки 1 зр.; Церковь въ Суховоли 1 зр.; о. Антоній Барновичь парахъ въ Луковѣмъ 3 зр.; о. Миронъ Черлюнчакевичь парохъ зъ Баницѣ 5 зр. а о. Конст. Вандзилякъ звѣдатель зъ Избъ зложивъ на будову церкви въ Новѣмъ Санчи 1 зр. — Комітетъ маючои заложити ся Руской Бурсы въ Новѣмъ Санчи почуваесь до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ щиро руску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертаесь до всѣхъ нашой молодежи приклонныхъ людей зъ покорною просьбою, щобъ и на дальше не вѣдказали ся вѣдъ опѣки для нашои институціи. Просимо инши часописи о повторене сего выказу складокъ. — За комітетъ *Л. Лѣнiньскій* предсѣдатель. *В. Яворскій* скарбникъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12. сѣчня. Вчера прибувъ сюды б. серѣскій король Мілянъ.

Берно 12. сѣчня Lidove Noviny доносять, що бар. Гавчь завѣзве такожь и моравскихъ послѣвъ на нараду въ справѣ полагодженя языковыхъ спорѣвъ.

Берлинъ 12. сѣчня. Вчера отворено прускій соймъ. Тронова рѣчь заповѣдае мѣжь иншимъ пѣдвышене кольонізаційного фонду о 100 мілл. марокъ.

Парижъ 12. сѣчня. Вчера скѣнчила ся розправа Естергазого, котра тревала два днѣ. Розправу ведено тайно, лише вырокъ оголошено явно. На пытане, чи обжалованый допустивъ ся зрады вѣтчины на користь иншои держави, увѣльнено обжалованого одноголосно вѣдъ вины.

Царгородъ 12. сѣчня. Новый амбасадоръ россійскій Зиновьевъ вручивъ вчера султанови свои письма.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Й. П. К. „Въ погони...“ зужитkуемо въ фейлетонѣ въ 1898 р. — *Вп. Р. въ Станиславѣвщинѣ.* Ваше письмо въ справѣ касъ позичковыхъ помѣстимо, тѣлько просимо ще потерпѣти. — *Вп. М. Ли. въ Бо.* На сѣчень зостало лишь 15 кр. — *Вп. Т. Во. въ Ба.* За I. кварталъ с. р. прийде ще 50 кр. — *Вп. І. Шу. въ Бр.* Одержано. — *Вп І. Ба. въ По.* Такъ. — *Вп. С. Ян. въ Сн.* Теперь заплачено до кѣнця марта с. р — *Вп. І. Бе. въ Пе.* Мимо найщирѣйшои волѣ не можемо.

ОГОЛОШЕНЄ.

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ подае отсимъ до вѣдомости всѣхъ Членѣвъ Товариства „Просвѣты“, що Хв. Дирекція „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ порѣшила давати Членамъ Товариства „Просвѣты“ при машинахъ и знарядахъ господарскихъ фірмы Umrath & Спѣлка, замовленыхъ черезъ канцелярію „Просвѣты“, *20% опусту* вѣдъ цѣнъ фабричныхъ на мѣсци въ Бубна, *за готѣвку*, а *10%* вѣдъ цѣнъ у Львовѣ при сплатѣ *ратами.*

Канцелярія Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10, I. поверхъ]. 2—3

Надѣслане.

Адвокатъ Д-ръ Рожанковскій
въ Золочевѣ
глядить конципіента

[по можности доктора правъ], котрый мѣгъ бы вступити въ обовязокъ зъ днемъ 1 н. ст. лютого 1898 р. або й скорше. 14 1—3

Поважаке Паньство!

Удержуючи передъ кѣлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирателѣвъ

Теперь вѣдкрывъ я зновъ

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ укланно о ласкавѣ Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Кароль Хенціньскій

при улици Городецкѣй ч. 38 [пѣдъчъ стацін кѣнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 284 8—24

КУХАРКА РУСКА

въ мовѣ рускѣй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку вареня знаменитыхъ правдиво рускихъ страв. Найрѣзнѣйшій зупы и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бігосы, гуляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосѣвъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованѳ шинокъ и всякои баранины. — Знаменитѣ руляды. — Найрѣзнороднѣйшій мучній леґоміны. — Приладжене знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр. 12 1—4

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львѣвъ, Готель Жоржа.

КОМПЛЄТНИ ВЫПРАВЫ кухонній и уряджеия комнатнѣ, меблѣ зелѣзнѣ, матерацы дротяный зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бѣльшомъ вѣдборѣ

поручае ПЕТРО ХМІЮСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Святодульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

УЧЕНИК

висшої гімназиї з матурою семинаря учительского глядае лекциї на селї. Зголошеня: Заряд школи в Бутинах, почта Мости великі. 13 1—3

ФАБРИКА
цукровъ десеровыхъ и гербатниковъ

ведена на способѣ Вартавскій

ИВАНА ГЕФЛІНҐЕРА

(передъ тымъ Алойса Горвата)

Львовъ Театральна 8 (площа св. Духа)

пріпоручае:

½ кільо знаменитыхъ Цукровъ десеровыхъ 1 зр.

½ кільо Помадокъ звычайныхъ смаки овочевѣ 80 кр.

½ кільо Чоколядокъ надяганыхъ 1.20 кр.

½ кільо Овочевъ кандизованыхъ 1.20 кр.

½ кільо Гербатниковъ Варшавскихъ *недорѳванои доброты, загальнѣ хвалѳнѣ* 80 кр.

½ кільо Кармельковъ надяганыхъ 50 кр.

А такожь пріпоручае рѳзнѣ иншѣ выробы, все свѣжѣ у великомъ выборѣ за опаковане нѣчо не числю. Коробки картоновѣ **gratis.**

283 [36—?]

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кѣлканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи Принимае рѣзьбарскѣ роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ Побѣльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. пп. входячѣ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вч. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Яко найдешевше жерело закупна церковныхъ лѣхтарѣвъ бронзовыхъ, многосвѣчниковъ, хрестовъ, чашъ, пѣдставниковъ, патериць и т. и. *поручав свѣй*

ҐУРТОВНЫЙ СКЛАДЪ
ПЕТРО ДУТКЕВИЧЬ
бронзовникъ 363 27—36

въ СТАНИСЛАВОВѢ, ул. Бельведерска ч. 2.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроя электричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. I.

КОНКУРС.

Виділ „Рускої Бесіди у Львові“ розписує конкурс на самостійного директора руско-народного театру. Условія:

1) Переняте театру у власний заряд з днем 1 н. ст. лютого 1898;

2) зложене відповідної кавціи;

3) предложене свідоцтв дотеперішнього занятия.

Поданя належить вносити на письмі до 25 н. ст. січня 1898 до Виділу „Рускої Бесіди“ у Львові, Ринок ч. 10, де також близших інформаций засягнути можна. 2—3

Виділ „Рускої Бесіди“.

Львів 9 н. ст. січня 1898 р.

ОПОВІЩЕНЄ.

В суботу 22 н. ст. січня 1898 відбудуть ся звичайні загальні збори товариства „Руска Бесіда“ у Львові точно о годині 7 вечером в льокали товариства. Порядок зборів:

1. Справоздане секретаря.
2. Справоздане господаря.
3. Справоздане касіѳра.
4. Справоздане контрольної комісиї.
5. Вибір нового виділу і заступників.
6. Вибір контрольної комісиї.
7. Справоздане референта театрального.
8. Внески уступаючого Виділу і внески членів товариства. 11 2—3

Львів 8 н. ст. грудня 1898.

А. Темницкій господар „Рускої Бесіди“.

Глядаю женщины

образованои, въ середнѣмъ вѣцѣ, Русинки, до выховаия трохъ дрѣбныхъ дѣточокъ и веденя середнього господарства. Близша вѣдомѣсть у о. Николая Бурмича, гр.-кат. пароха въ Полянахъ суровичныхъ п. п. Ясліска. 446 4—6

До

Высокоповажаного Пана

Іосифа Шустера

у Львовѣ

улиця Коперника ч. 5.

Передъ кѣлькома днями замовивъ я зъ Вашои роботнѣ ковдру, за котру Вамъ Пане найсердечнѣйше дякую и мушу признати, що фірма Ваша на найширше розповсюднене и обзнакомлене у П. Т. Публики заслугуе. Ковдра выробу Вашого ласкаво менѣ въ найкоротшѣмъ часѣ зроблена, вѣдзначае ся добрымъ и чистымъ матеріяломъ, прехорошою и тревалою роботою и дуже доступною цѣною.

Пріпоручаю прото найсовѣстнѣйше кождому, хто що тѣлькы зъ постели потребуе, щобы ся тѣлько до Пана Іосифа Шустера у Львовѣ удававъ, где зъ выробу и пристипнои цѣны буде задоволенымъ. Пріймѣть Пане тую мою подяку въ доказъ сердечного признаня одинокои христіяньскои фірмы выробу постели жичливый

о Петро Матковскій

парохъ въ Сновичу п. Золочѣвъ.

Власного выробу ковдры

по зр. 3 50, 4, 6·50, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Почавши вѣдъ зр. 6·50 суть всѣ ковдры на вовнѣ овечѣй.

Матераци чисто волосѣнни

по зр. 12·50, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 до 30 зр.

Подушки волосѣнни и зъ пѣря

сѣнники звыклѣ и пружиновѣ, простирала, пошѳвки, коцики почавши вѣдъ 1·40 въ кождѣй цѣнѣ до зр. 12·50 поручае

СПЕЦІЯЛЬНЫЙ СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ВЫРОБОВЪ ПОСТЕЛИ

Іос. Шустеръ

у Львовѣ

ул. Коперника ч. 5.

[*Бюро оголошень „Импресса“.*]

364 5—15

ОЛЬЙ РЫБЬЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жовтый* одноразово дестильований, незвычайно додатно дѣлаючій противъ зафлегмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій водъ попереднього, двократно чищеный и дестилованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 85—?

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручае
своє переплетниче и ґаляитерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

По значно низшой цѣнѣ якъ деинде!
поручая ся:
ОБРАЗЫ на тетраподъ за скломъ по 2·50 зр.
РАМЫ до образовъ всѣлякои величины.
СВѢЧКИ бляшанѣ зъ пружинами лякированѣ по 2, 3, 4 и 5 зр.
ДЗВОНКИ гармонійнѣ по 6, 7 и 8 зр.
МАТЕРІИ на хоругви и фелоны по зниженой цѣнѣ.
МЕДАЛИКИ и ХРЕСТИКИ нагрудни въ великомъ выборѣ водъ 1 кр. до 2 зр.
ПРОЦЕСІОНАЛЬНѢ ОБРАЗЫ въ рознои величинѣ водъ 30 зр. до 100 зр.
ВЕЛИКІЙ ВЫБОРЪ ВЪ ТОВАРАХЪ БРОНЗОВЫХЪ якъ Чашѣ, Дароносницѣ, Монстранціи, Дарохранильницѣ, Кресты процесіональнѣ, Павуки [Полікандры], Лямпы передъ иконы и иконостасъ, Лѣхтарѣ рознаго рода. Канделябры, Водоносы и Кропила, Фіґуры святѣ, Подставники, Евангелія и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ лише въ
Торговли и рукодѣльнѣ
Евг. Спожарского и В. Устеньского
у Львовѣ улиця Руска ч. 1. 373 28—?

ПЕРША БРОДСКА
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
фабрики руму и лікеровъ
БРАТЕЙ КАПЕЛЮШЬ
въ Старыхъ Бродахъ
поручае: добърнѣ розолісы, горѣвки и румы, натуральнѣ наливки овочевѣ а также спіритусъ ректифікованый 97% Bongout найчистѣйшій и безвонный, признаный за найлѣпшій *на наливки домашнѣ.*
Експедиція въ скриняхъ и бутляхъ, почавши водъ 5-кільоґрамовыхъ посылокъ. 318 8—12
Цѣнники на жадане franco.
Філія: въ Знесѣню коло Львова.

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ
и всякѣ ренты державнѣ
Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и водданя депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу цапу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованую смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взаралѣ всякѣ матеріялы будовляныѣ — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетонновыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ нръ 460. 121 18—?

Фірма водзначена на львовскій краевій выставѣ срѣбною медалею.
На празникъ Рождества Христового!
Хвально звѣстна
РОБОТНЯ
выробовъ церковныхъ и ґаляитерійныхъ зъ срѣбла, хіньского срѣбла, бронзу, мѣды, цины и цинку а именно:

монстранціи, чашъ, пушки цимборійнѣ и на св. влей, бурсы для недужихъ, лѣхтарѣ напрестольнѣ, канделябры, павуки, лямпы передъ Найсвятѣйшій Тайны, хресты напрестольнѣ и процесійнѣ, братскѣ берла, кадильницѣ и лодки, гармонійнѣ дзвонки, антіпедія, бронзы салонови и до меблѣвъ и т. д.
Всѣ вышеведенѣ предметы приймае до позолоченя, посрѣбленя, нікльованя, оксидованя и водбронзованя въ огни або ґальванічно и ручимъ за довголѣтну тривкость. Замовленя зъ провінціи и заграницы водворотною почтою. Рисунки и цѣнники на жадане franco. 336 8—10
Зъ глубокимъ поважанемъ
ВІЛЬГЕЛЬМЪ СКНУЖІЛЬ,
Роботня бронзовнича, Львовъ ул. Галицка ч. 15.

Зостаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маемо честь поручити зъ нашихъ складовъ
ЧАЙ
правдивый китайскій
въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.
При замовленяхъ найменше 2 фунтовъ, при порошку 3 фунтовъ высылаемо франко; при водборѣ 6 фунтовъ додаемо 5% въ товарѣ.
19 Зъ поважанемъ
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

E. ZBITEK-A
въ Neustift коло Оломуца

выробъ мозаики въ склѣ квадр. гробы престолъ Божого Тѣла и гробы зъ Люрдъ зостали св. Папою Львомъ XIII. водзначенѣ. Узнанѣ католицко-богословскои академіи въ Петербурзѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. Илюстрованѣ цѣнники franco. Достава 448 подъ гаранціею. 2—5

Ковдры шитѣ
зъ вовняного атласу по 4·90, 5·50 зр. и высше
зъ вдвабного атласу по 8·25 зр. и высше.
Матерацы по 18 зр. и высше.
поручае Магазинъ 5
Ф. КНАВЕРЪ и СЫНЪ
290 Львовъ, площа Капітульна число 2.

Противъ сивины!
Найлучшимъ средствомъ до фарбованя сивого волоса на кольоръ темный або чорный есть
Фарба на волосе Д-ра Дурра хемика берлиньского
єдино до набутя въ 4
Дроґеріи подъ Червонымъ Хрестомъ
289 **ЛЄШКА ЦУКЕРА**, площа Капітульна № 3.

Найводповѣднѣйшимъ дарункомъ на Новый Рокъ есть
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рокъ 1898.
Достати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

„ДНѢСТЕРЪ“
Товариство взаимныхъ обезпечень
у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.
перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.
Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѣ зъ першимъ Товариствами контрасекураційными подаю ть **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**
Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** вбсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкористнѣйшій услобя и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, приймае водъ своихъ членовъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся только властителямъ реальностей, вольныхъ водъ тягаровъ, за и рукою двохъ членовъ. Зъ позичокъ водтягае ся десята часть на удѣлъ.
Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не в заступленый, приймають ся. 4414

Львы на памятникъ архикнязя Евгена
9 2—?
Головна выграна
Тягнене 11 лютого
75.000 КОРОНЪ
Львы по 50 кр. поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, М. Кляръфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	відходять о	зі Львова
		7.30	з Ицкан	6.00			до Підволочиск з головн. двірця
		7.50	„ Янова	6.10			„ Ицкан
		7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
		8.05	„ Лавочного		6.45		„ Ицкан
		8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40			„ Кракова
		8.25	„ Сокаля		8.50		„ Янова
		9.10	„ Кракова		8.55		„ Кракова
		10.35	„ Ярослава		9.20		„ Сколього
		1.15	„ Янова		9.25		„ Сокаля
1.30	—		„ Кракова		10.05		„ Підволочиск з головного двірця
	1.40		„ Сколього		10.27		„ „ Підзамча
1.50	—		„ Черновець		10.45		„ Ицкан
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче	1.55			„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—		„ „ „ головн. дворець	2.08			„ „ „ Підзамча
	5.25		„ Сокаля	2.40			„ Черновець
	5.35		„ Підволочиск на Підзамче	2.50			„ Кракова
	5.45		„ Ицкан		3.05		„ Стрия
					4.40		„ Ярослава
Ніч				**Ніч**			
	3.04		з Підволочиск на Підзамче		4.40		до Кракова
	3.30		„ „ „ головн. дворець		5.20		„ Лавочного
5.10			„ Кракова		6.45		„ Кракова
	6.00		„ Підволочиск на головн. дворець		7.05		„ Сокаля
	6.55		„ Кракова		7.25		„ Тернополя з головного двірця
8.45			„ Кракова		7.30		„ Лавочного
	9.10		„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.47		„ Тернополя з Підзамча
	9.30		„ Кракова		7.48		„ Янова
9.48			„ Підволочиск на Підзамче		10.30		„ Ицкан
9.50			„ Ицкан				„ Кракова
10.00			„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00		„ Підволочиск з головного двірця
	10.20		„ Стрия, Хирова. 7		11.37		„ „ з Підзамча
	12.10		„ Лавочного				

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ини вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець подвѣтальный редакторъ Иванъ Белей — Папѣръ зъ фабр. Черлянъского. — Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, подъ зарядомъ Іоанна Гроніна.